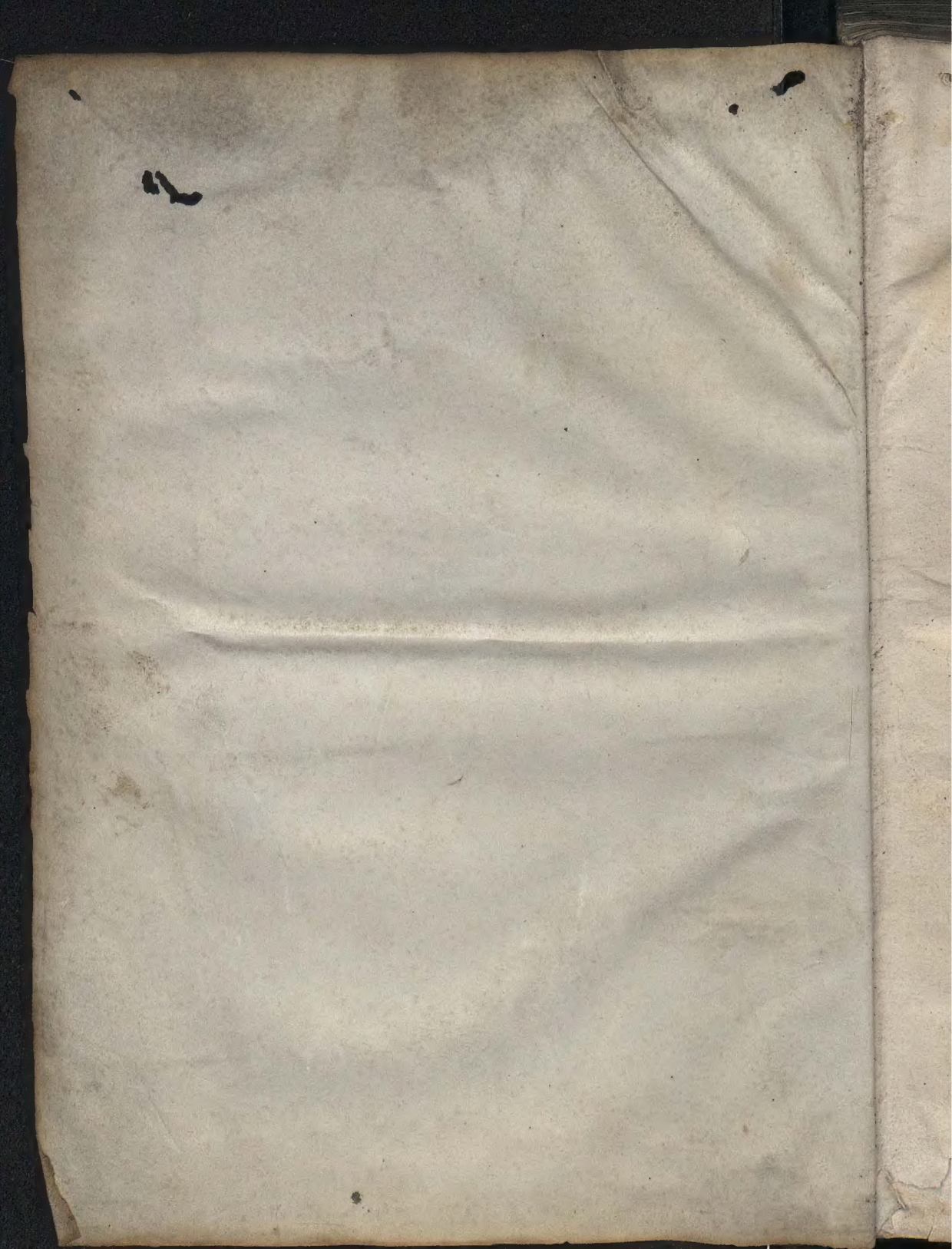

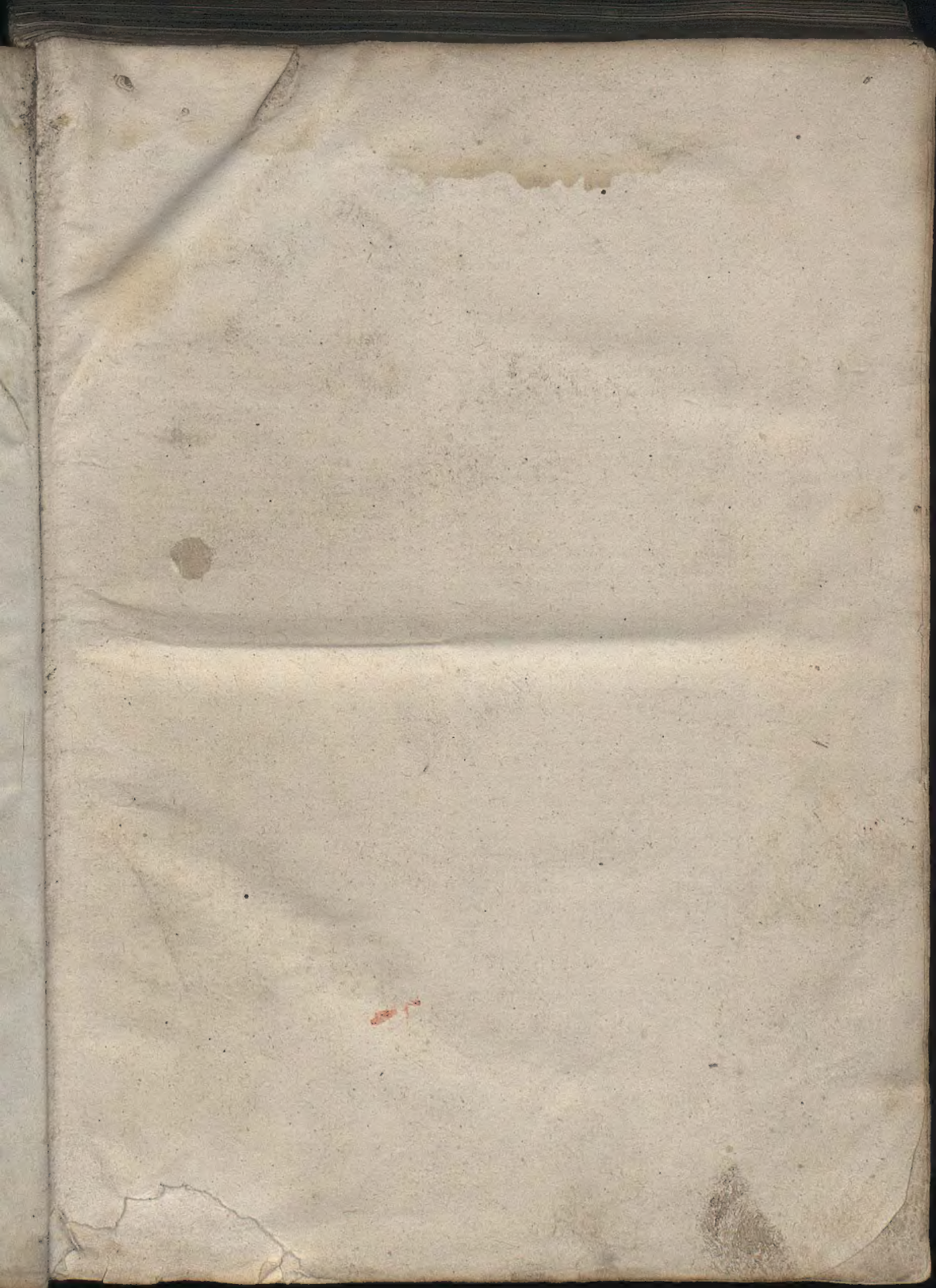
[Faint, illegible handwritten text]

Sigge mensel Nudai de Auras. O. M.

Unat

Vaccetur corba Jiddor Llacunter.
Laphukana Syndaler Eela Stigga
marpo

A. G. 2149 1992

In nomine domini nři Jesu xpi amen.
Incipit liber qui dicitur supplemetus.

Clonia summa que ma

gistrutia seu pisanella vulgariter nū
cupat ppter ei⁹ cōpendio sitatē apud
cōfessores cōius inoleuit. Et qz ppter ei⁹
abachicas q̄tationes nimis in iuis q̄t
fipit corrupta: ac ppter ei⁹ breuitatē i ple
niscq̄ suis decisionib⁹ valde dubia: de
claratōe z suppletōe idigēs: iccirco ad
cōem simpliciu cōfessorū vtilitatē q̄tuz
mibi dñs dederit decreui dictā summa
emēdatā ad cōem q̄tationē reducē: ac
ei⁹ breuitatē q̄ breui⁹ valūo qd̄ visus
fuerit expedire: addēdo supple: vtq̄
additio cognoscat i ei⁹ pncipio. **A** in fi
ne ho **B** lra ex rubro ponet: dicte sum
me alphabetici ordinē seq̄ndo: z paḡ
phos i marginib⁹ p̄ q̄tas nōdo p̄ p̄n
cipiū capti: z i pfata summa cōputetur
pncipiū p. s. p. Et ppter p̄dicta hoc opus
supplemetū appellari pōt. **B.**

Abbas in suo monastēio
offerre pōt suis sb
ditū p̄mā cōsura: duos ordies
minores dūmō sit sacerdos: z man⁹ im
posita sit ei sm̄ moxē pficiēdoz: eē de
eta. z q̄licū oringat. z. 69. dis. qm̄ videm⁹
A. Ordines minores sūt hostiariat⁹:
psalmistat⁹: z lectoratus: exorcistatus
accolitar⁹. z. i. dis. clericoz. z psalmistat⁹ z
lectorat⁹ idē sūt: vt pōt colligi ex ter.
z glo. dcl. c. cū oringat. Abbas autē cōfer
re pōt lectoratū. dcl. c. cū oringat. z. c.
qm̄ cōseq̄nter z hostiariatū q̄ pcedit: et

sic istos duos: cū ad ordines nō sit pce
dēdū p saltū: vt eē de cle. p sal. pmo. c.
vno **B.** Hoc ē pōt elect⁹ i abbatez
si eps differat euz bñdicere: eē de sup
ple. ne. bla. statum⁹. **A.** Ibi dī si eps
tertio cū humilitate ac deuotōe: sicut
duēt regit⁹: abbates bñdicē forte re
nuerit: eisdē abbatib⁹ liceat ppos mo
nachos bñdicē: z alia que ad officium
huiusmōi p̄tinet exercē: donec ipi epi
duriciā suā recogitē: z abbates bñdicē
nō recusent. **B.** Alienis autē cōferre
non pōt: eē de p̄uic. abbates. l. 2. **A.**
Ibi dī. Nec abbatib⁹ licitū sit aliis q̄
mōasterioz suoz ouerfis: z qui ad illa
uolauerit: z i quos ecclasticā z q̄i eps
lē iurisdicōem obtrinet p̄mā clichelez cō
ferre cōsura: nisi eis id cōperat ex ple
no pfate sedis indulto. **B.**

Abbas z q̄libet ouerualis p̄lat⁹ re
grēoz mōachos fugitiuos. **A.** Adde.
z electos: vt i. c. ne vagadi. i. altaro. **B.**
Et ad claustrū reducē salua ordis disci
plina: extra de regula. ne vagandi. **A.**
Al⁹ incipit. ne religiosi. vide. i. aposto
lia. s. s. z. **B.**

Altru abbas possit licentiare subdi
tos suos ad aliā religionē: **R.** In **Do**
naldū. pōt qdē licentiare ad eq̄les reli
gionē de cōsensu capli: alr nō. ad mino
rē ho nō pōt: ar. l. 3. statum⁹. i. 2. q. 2.
sine exceptōe. de artiori ho religionē
dic. vt. i. religiosi. s. p. **A.** Et ibi dicit⁹
pōt colligi q̄ ad artiorē pōt licentiare
nisi cedēt i graue iacturā seu ifamiam
cōgregatōis vñ trāsire. **B.** Ad ebatū
quoq̄ si subdit⁹ eligat: p̄lat⁹ licentiare
pōt eē nō regitō ouerū: eē de elec. si re
ligiosus. in fi. lib. 2. **A.** Intellige si iā
fuerit facta electio. nō autē electioni fu
ture: vt in cle. si. eē de elec. vbi dī. Lum
cessa filigioso a supioze suo licetia: vt
electōi vel p̄uicidō: si quā de ipso orige
rit fiēi: suū dare possit assensū: ambiri
onis vitio viā parerit: nullius eaz existē
volum⁹ firmitatis. **B.**

Abbas vn⁹ nō pōt p̄sidiē in diuersis
monasteriis: extra d̄ relig. do. c. vlt i fi.

A. Ibi ē dī. Ne qd i diuersis mōaste
riis locū monachi hñe psumat. **B.** Ut
de de bñ. religio p. 8. io. **A.** Et ibi di
ctis p3 q religioſus nō pōt pēſſe pluri
bus monaſteriis ſeu ecclēſiis curā aſarū
hñtib⁹ ſine auctoritate ſedis aplice:
niſi vnū monaſteriū ſeu ecclēſia depe
deat ex alio: vel adiūicē ſint ānere. **B.**
A. Abbas i collatōe alicui⁹ pōrat⁹ non
pōt aliquod nouū on⁹ imponē. Hoc exps
ſe dñebat in qdaz decretali extraua
ganti Alexandri qrti: que l3 hodie ſuo
cata ſit p pñemū Gregorianū libri ſe
xti. hoc tñ eſt ē de iure cō: extra vt be
neficia ecclēſiaſtica. c. vt nřz. 7 de ſupple.
ne. ſla. qz regularis. i. cle. **A.** In hac
cle. hoc clare dicitur. **B.**

A. Utz abbas poſſit dare licētiā mōa
cho aliqua retinē. **R.** q monachus te
neat aliqd tanq⁹ ppiū nullo modo ab
bas pōt: ex de ſta. mo. cū ad mōaſteriū.
i. ſi. l3 q teneat qrtū ad vſū: ita tñ q p
petas ſit monaſterii ccedē pōt: vt pōit
Buil. glosator Ray.

A. Si eps voluerit monachū iſtituē
i plarum in ecclēſia ſeculari 7 abbas no
lit: obediētiū eſt abbati. q. i. cū p vti
litate. 7. 50. off. c. p. 7. 2. **B.** ſi vtilitas ec
cleſie exigit cogi d3 abbas per ſuū ſu
periorē: vt in. c. cū p vtilitate. **A.** In
h. c. de b. vltio nil dī. ſed ex iurib⁹ ibi p
glo. i. dñū allegatio: v3. 7. q. 7. cū paſto
ris. 7. 16. q. 1. q. de forte pōt ſumi rō hui⁹
vltimi dicti. **B.**

A. Utz abbas poſſit phibē monachis
ne cōſiteant epō vel ei⁹ pñario. **R.** ſm
Buil. Nō pōt cū epō ſit ordinari⁹ oīum
ſubditoz: niſi forte eēnt exempti: vel
dñū ſit in eoz cōſtitutōib⁹ cōfirmatis a
papa: vel in eoz pñilegiis. **A.** Addit
glo. Ray. q nihilomin⁹ mōach⁹ teneſ
abbati ſuo vlti⁹ dī mādato ei⁹ cōſiteri
ſi h. ei pñipiat p qd cōſeſſ⁹ fūit epō vlt
ei⁹ pñario. **B.** i h. vlt nō ē ſū. cō. lib. 3.
ti. 33. q. 17. dicitur theologi cōiter: qz cō
feſſione ſemel bona fide ſcām ei q po
tuit abſoluē nūq⁹ teneſ hō ſiterare: ni
ſi velur: imo ē dicit Tho. i qdā qōne d

qlibz: q nō pōt aliq auctoritate culus
cunq⁹ hois cōpelli ad cōſitēdū pñm qd
alti cōfeſſus ē q abſoluē pōtuit. qz cōſe
ſio pctorē qdā ſacrāle oīno imperio
ſubiaccens non humano. **B.**

A. Bbatiffa ſtatim p⁹ con
firmationem
pōt cōferre ecclēſas 7 bñficia 7
iſtituē cōſicos i ecclēſiis ad ſuū monaſte
riū pñtētib⁹ ſicut faciūt alii cōfirma
ti: ex de elec. noſti. 7 de his q ſiūt a ſla.
ea noſcit. non. Ber. 7. Hoſti. **A.** Ju
ra allegata nō bñ hoc pban: ſ3 bñ hoc
nōr glo. i. c. dilecta. ex de maio. 7 obe. et
habetur in ſum. con. li. 3. c. 1. q. 1. **B.**
A. Utz poſſit excōicare. **R.** Nec excōi
care pōt: nec ab excōicatōe abſoluē de
maio. 7 obe. dilecta. 7 ex de ſen. excō. de
monialib⁹. **B.** Sed 7 addit hoc Buil. dicit
 credo q poſſit pñipe pñ byteri ſuis q
excōicent vel abſoluāt moniales delin
quētes: 7 illi tenentur obedire. ſi tñ hoc
hēnt pñ byteri ex cōſeſſioe generali vlt
ſpeciali diocelani vel pape. vel de anti
qua vel approbata cōſuetudine. **A.**

A. Idē dī in ſū. con. dca. q. i.
A. Utz abbatiffa poſſit aquā bñdicē:
cōfeſſiones audire. ſacrāles pñias ipōe
re. **R.** Breuit nullū actū ſacrāle exer
cē pōt: ex dī p. 7. re. noua. **A.** Ibi ē of
q nō pñt moniales pñas bñdicē nec
pñicare publice: ſed de bñdicōe aque
nil dī: niſi forte ſumat ex ei⁹ rōe. Et in
pñictis con. Albricus. **B.**

A. Utz poſſit ſuſpēdē vel iñdicē. **R.**
ſm Hoſti. Ab officio ſuſpēdē nō pōt
qz hoc qñ clauū eſt 7 ſub noie cenſure
ecclēſiaſtice continetur. Similiter nec
interdicere poſſet. poſſet tñ ſm Inno.
ſi eēt cōſuetudo. a beneficio hō ſuſpen
dere pōt: ex de ma. 7 obe. dilecta. **A.**
A. ſic dixerit Hoſti. tñ glo. in dicto. cōi
lecta dīc q pōt ſuſpēdē ab officio 7 bñ
ficio monachas ſuas 7 cōſicos ſue iuriſ
dictioni ſubiectos ſ3 q B ſar inuit. **B.**
et tenz glo. Ray. 7 qdā alii. ut i ſū. cō. li.
3. ti. 3. q. 1. Inno. et i dco. c. dilecta dīc q
abbatiffa pōt ſuſpēdē cōſicos ſuos ab

officio et beneficio: hoc est ea ratio: quia ex consuetudine iurisdictionem ordinariam habet. Item de arbitrio collecti. Item non est in iura consuetudo. Item de arbitrio. Item hoc verum est: quia ex consuetudine possit abbatissa suspenderi ab officio et beneficio per iura pallegata. Et subdit Inno. ubi dicitur quod ex consuetudine induci non potest ut indictum de iure ponere possit: sicut nec excoicationem. Forte hoc dicit Inno. quia res est magni ponderis. **U**trum possit predicare: Nec potest predicare nec publice docere: ut dicitur in femina. **S. p. A.** Ibi ad hoc allegantur iura per quod est facit extra de pe. et re. noua. **P.** Potest tamen suas subditas exhortari et infor mare. Item non potest ordinare recipe: nec su per spualibus iudicare. et quodam huiusmodi quod feminis prohibetur: ut in femina. per totum. De electioe abbatisse huiusmodi electio. **S. si.** Et quia et quod per homagio per egredi clau sura monialium: vide in monialis. **S. 3. A.** Dic aliter. **S. 3.** Operatio principis capiti per vno. **S. 3.** non sic ponit in quatuordecim quam in signo cum separatim soleat allegari principi capiti ab eius. **S. B.**

Absolutio per coiter dicitur absolutio ab excoicatione sciendum est quod ab omni excoicatione siue maiori siue minori lata a iure potest excoicari absoluti a suo episcopo: nisi conditor canonis sibi reseruauerit: ut ex de sen. exco. nup. **S. i. 2.** Potest et prius sacerdos absolui a minori: ut in deo. c. nup. non autem a maiori: ut dicitur in de co. fessio. **S. p. A.** Intellige nisi prius sacerdos presit ecclesie collegiate: ut abbas archiepiscopus. **B. 2.** Item non potest excoicare: nisi inferioribus quibus hoc prebent consuetudo: ut in sua. con. li. 3. tit. 33. q. 50. Et sic possunt a maiori excoicatione excoicare: ita et ab illa absolui: ut in. **S. se. B. A.** Intra hoc iudicium non potest absolui nisi ab excoicatore ut ab eius superiore si ad illud fuerit appellatum. vel si excoicator negligenter vel malitiose differat absolutio: et in aliis casibus in quibus archiepiscopus potest iudicare de subditis suffraganeorum: quos habet. **S. archiepiscopus. S. 3.**

Absolui potest quod ligare seu excoicare potest. Item inferior. Saluti huiusmodi casibus. **p. i. d.** legato pape quod iobediens sue finis excoicare potest: per annum absolutio non potest: ex officio. de leg. q. renti. **A.** Intellige per annum. Item a diffinitiva sententia: ut per ibi per glo. **B. 2.** quia iudex est excoicare maiori excoicatione: quia tunc nec excoicare nec absolui potest. **24. q. i. audiui.** Secus si esset excoicare minori excoicatione: ex de sen. exco. duobus. et de cle. exco. mul. si celebrat. **3.** fallit quia per episcopum excoicare incendiarii: qui postquam fuerit publicatus non absoluti nisi a papa: ex de sen. exco. tu a. **4.** in clericis quod exhibetur beneficii ecclesiastica sacra: quos ordinari officio punire potest non restitui: ex de here. exco. cam. **A.** In. **S. sane.** ubi dicitur de recipiendis ab hereticis et ynnas aut oblatos seu quod tradiderunt eos ecclesiasticis sepulture. et quod dictum est de clericis idem et ibi dicitur de reglaribus: et subdit. quibus etiam hoc infligatur: ut eorum privilegia in illa diocesi non fuisse: in qua tales excessus presumperint perpetrare. **B. 3.** quia quod per clericum post primam et secundam monitionem fuerit reus culpa bilis in conferendo beneficia indignis. **q. d. 3.** per ipsum clericum suspensus a conferendis beneficiis: quia sententia nullus nisi papa vel vniuersalis principalibus patriarchis possit relaxare: ex de pben. que. **6.** in degradato: quod si episcopus de gradat solus papa restituit: ex de cle. non re. ex tue. **A.** Ibi non clare hoc dicitur. Item idem dicitur Albric. **B. 7.** si excoicator non fuerit sacerdos. quia quous possit excoicare et absolui a sententia iudiciali: dicitur tamen dicitur absoluto ut ostendat se sacerdoti et grone clauis ipsi absoluat quantum ad solene reconciliationem ecclesie. Item in minoris excoicationis absolutio regit sacerdotem: ut ex de sen. exco. nup. multo magis regit in maiori. **A. Con. Albric. B.** Hanc quoniam vide plenius huiusmodi. **S. p. ltr.**

Absolutio excoicatorum in certis casibus ad solam papam pertinet. primus est de eo qui habet clericum. **17. q. 4.** si quod suadere. Item tamen casus habet multas exceptiones: quas vide in absolutio. **2. q. totum. 2.** est de eo quod tunc

dit vlt' frāgit eccl'iaz vel locū religiosū
aut cimiteriū: q' aūq' denūciat pōt ab
solui a solo epō. postea hō nō nisi a pa
pa: ex de sen. ex. c. questi. **Et** idē ē de q'
cūq' alio icendiano si forte excoīcet et
publicet: ex d' sē. ex. tua. z vīd' hūc casū
i. excoīcatio 4. 3. qñ papa aliquē nola
tiz excoīcat: quē solus papa absoluit. z
sic ēt sol' absoluit oēs ei picipātes. i. i
crimie p'p' qd' excoīcat' ē: ex de sē. ex.
significauit. vlt' ēt q' ei sciēter picipat i
dinis: vt qdā dicunt p' dcm. c. significa
uit. Si alii exponūt. i. qñ p'm' erat exco
municat' a papa cū picipātib'. vlt' q'
dcm. c. loq't de participātib' i crimine.
A. Veritas ē vt ex ipō tex. colligit. et
nō i directoria. l. 3. r. i. 6. 4. q' dcm
c. significauit loq't de eccl'is q' sciēt et
spōre picipāt excoīcato a papa i offici
is dinis. **Iō** vt ibi d'r ad h' vt ista excoī
catio obrineat: o3 q' picipātes sint cū
ci. **Ite** q' i dinis picipēt. **Ite** q' illi sint
excoīcati a papa. **Ite** q' picipatō z ad
missio fiat spōre z sciēt: sic h' totū ma
nifeste colligit ex tex. dē decretal. vbi
h' nō. **Posti** z **Archi** r. i. q. 3. placuit. z
Iō. an. ex eo. statum. li. 6. **Lon.** **Albri**
cus. **Et** intelligit siue ista picipatio i di
uinis fiat i eccl'ia siue ex: vt i sū cō. lib.
2. r. 3. q. 3. 4. **Ultra** mediu. **B.** 4. d' fal
sante lras papales vlt' sciēt falsis vlt'
te. ex de fal. d'ura. **Sūt** z alii cāus papa
les p'p' p'cōs. **In** sexto hñt duo. **Pri**
mus ē de isecutorib' cardinaliū q' icur
rūt mltas z gues penas: vt ex d' pe. se
licis. eo. li. 2. de illis q' occasiōe snie ex
coīcatōis. suspēsiōis. vlt' infdci late dāt
lniaz gūadi illos q' tulerūt vlt' suos i p
sonis vlt' bōis. vt ex de sen. exco. q' cūq'
Vnde pleni' i. excoīcatio p. 5. 5. h. 2. **A.**
Pon' ē. 5. 3. q' q'ratem ei'. **B.** Item
q'cūq' corp' alie' defūcti icidēt vlt' deco
rēt. p' ossib' trāsserēdis. **Ioc** i qdā ex
uaga. **Bonifacii** ocrant: q' icipit. d'resta
de. **In** clemētinis s. 5. **p'm'** ē si i g'ito
res hēticoy: odio: g'ra: amore: vel lucro
i iusticia z c'sciam omiserit d' quēpiāz
pcedere. vel ipam heresim alicui ipo
nerēt: aut iponerent q' impediāt offm

suū: vt de hēti. multoz. in fi. 2. ē de reli
giosis: q' abiq' spāli lnia p'p'rii sacerdo
tis solēnzaret m'fimonia: aut m'ministra
rēt sacra eucharistie vlt' extreme vncō
nis. **Suffic** tñ lnia prochialis ēt si fidū
ē sacerdos. **A.** **Lo.** glo. i. cle. religiosi. sup
h. p' b'z. de pui. **B.** h' d'z itelligi dūmō
sit i. 2. 5. āno sue etatis: z faciat se p'mo
ueri ifra ānū a c'missioe cure sibi facie
ad sacerdotiū: ats ipō iure pnat' ē bñ
ficio: vt i. c. licet. de elec. li. 6. nisi eccl'ia
prochialis foret collegiata. **Lūc.** n. nō
pnat' ipō iure: s3 si admōit' se n' faciat
ifra p'dictū tps ordinari d3 puiari: ex d'
elec. cū i cūctis. **S.** inferiora. z i. c. statutū
eo. n. li. 2. c. nisi q' epi z supiores pñt oc
casiōe studii scie eccl'is conueniens cuz
aligb' dispēsar q' nō reneāt p'mouēti
ad sacerdotiū nisi p' septēniū: dūmō
ifra ānū p'moueāt ad subdiaconatū: z
p' septēniū ifra ānū ad diaconatū z p'
i byteratū: al' si ipō iure pnat'. **Poro**
dco septēnio durate epi z supiores de
bēt sollicitē puidē vt p' bonos z suffici
entes vicarios ab eis i bñ eccl'is depu
tados atiaz cura diligēt exerceat z deui
at laudabil' in dinis: q' de eccl'iaz ipa
rū puētib' nccia agrie mistrent. eo. ti.
cū ex eo. li. 6. **B.** **Sūt** ēt lnia illi' vi
carū q' gerit ordinariā curā eccl'ie. **A.**
Lon. glo. vbi s. q' dicit q' vlt' sufficē lnia
vicariū gerētis curā p' modū dē decre.
cum ex eo. **B.** Item sufficit licētia
diocesani: vt nōr **Iō. an. ex de pui.** reli
giosū. in cle. **A.** **In** directoria. l. 3. r. i.
2. 5. 2. 2. d'r q' ad p'dcā n' sufficē lnia epi
Lo. hō i dca cle. religiosi. sup. hō p' b'z i
dicit. puto p' factū a penis excusari il
lū q' h' fecit. nā diocesan' ē prochian':
de dona. aplice. z epi p' b'z. 95. di. oliz. z
de pecu. cle. c. 2. z facit qd' scripsi de pe.
z re. ois. sup. hō p'p'o. z tūc eo fort' qñ
vacat prochialis eccl'ia. s3 qñ vacat
c'sulas abstineri. z ex lnia epi vel archi
epi h' nō fiēt: ab illis scipi possint vt
scripsi d' offō archiep'i. c. 3. hec ibi. tale
c'siliū vlt' tenēdū: nisi c'suetudo sit i cō
trariū. qz optia legū iterps ē c'suetudo
ff. de legi. si d' iterpratōe. z c'suetudo n

mala p lege bēda ē. dī. i. c. sūetudo. z
 ff. de legi. sed ea. z regis lnia spālis hō
 ē qd d psonis cōferēte z recipiēte z d sa
 crie fiat specificatio: vt bñ satisfaciāt
 iſe dcreti. s. glo. sup. xbo spāli. Crede
 re tñ q ex q d sacro fit specificatio: l. n
 expmāf nomē pzochnat cū daf lnia re
 ligioſo. vñ nomē religioſi cū daf lnia pzo
 chiao euitet pena: vt ibidē s bñ glo.
B. Itē sūt excoīcati sū fligioſi q excoī
 catos a canōe abſoluūt i caſib⁹ n ccel
 ſis: aut abſoluerēt a ſerētis p ſtatura
 puīcialia ſiue ſynodalia pmulgaſis.
A. Glo. in dcā cle. religioſi. sup. xbo ſen
 tētis dīc. puto q oēs ſnias includit ex
 coīcatōis. ſuſpēſiois. vñ iſndci: c⁹ nccia
 ſuēt abſolo. Itē sup. xbo a canōe. dicit
 q hec excoīcatio n obrinet ſi fligioſus
 abſoluēt a ſnia iudici. **I**ō ē nō. i oīre
 crozia. l. 3. r. z. s. 23. ē ſi ſnia iudicia
 lū eēt lata a papa. Itē eo. r. s. 24. nō.
 q ſi religioſus abſoluit a pctō p p qd
 icurrit qd excoīcatōē vñ alia de pdcis
 ſerētis: dūmō n abſoluat ab excoīcati
 one ipa vñ ſnia n icurrit hāc penā. **B.**
 aut abſoluerēt a cſpa z pēa: vt i dcō c.
 fligioſi. z ē d iſecutorib⁹ epoz: vt d pe.
 ſi qd. 4. ē d cſci z fligioſi ſiducētib⁹ ad
 vouēdū. iurādū. l. p mīrredū d eligēdo
 apd eos ſepſtūra: vñ vt iā electā vñ
 n iurēt: vt d pe. cupiētes. De h⁹. vide
 i. ſepſtūra. z. s. p. **A.** Ibi iſte caſus la
 ti⁹ pōit. **B.** s⁹ d his q cogūt celebrari i
 loco iſndcō vñ ad audiēdū vocāt excoī
 catos vñ iſndcōs: vñ pbiēt eis ne mōi
 ti creāt. z d ill q moniti noiati nō ere
 unt: vt d ſen. ex. gūis. **A.** Ibi dī. Ne igit
 tur exceſſ⁹ ſic gūes excedētū ipunita
 te trabāt ab aliis i exēplū pſūptores
 pſatos q i loci iſndcō ſuppoſiti quēq
 dcelo celebrare officia qmōlibz cogē:
 aut q mō pdcō: vñ p cāpanaz pullatio
 nē: l. vocē pconia: vt ibi ad officia eadē
 audiēda aliqz excoīcatos pſertiz vñ i
 ſdicti ſnia innodatos euocare. ſeu q ex
 coīcati publice aut iſndci d ecclīis duz
 i ipſis muſſaz ſolēntia a celebrātib⁹ mo
 niti vt creāt. pbiēt: necnō z excoīcatof

publice vñ iſndcōs q in ipſis ecclīis no
 mīari z celebrātib⁹ vt exeat mōti re
 manē pſūpſerit excoīcam⁹. **B.** Itē de
 ill q ſerz. eqs. arma. z ad ipugnātiū xpi
 anos nccia deſerūt vñ trāſmittūt: ſeu
 galeas aut naues vēdūt: vñ i piraticis
 ſaracenoz nauib⁹ gubnarōēz exercēt:
 vñ ipēdūt cſi liū vñ auxiliū i diſpēdiū
 fre ſcē: ex de iudeis. ita qūdā. z. c. ad li
 berādū. z ē cāus papal p exuagātē. vt
 hēa. i. ſaracen⁹. s. z. **A.** Ibi d h⁹ lati⁹
 dī. **A.** Ite alie ſi excoīcatōes papales:
 qd h ob breuitatē omittō: cū de his la
 ti⁹ dixerī i qdā iſrogatorio qd cōpilau
 erēt i qdriga. **B.** Etā. i. vſus clauū p.
I deſucto vñ amoto epō q excoīcane
 ſat z vacāte ſede: capz ſiue ille ad quē
 epa iurisdīctio tūc pīnz pōt abſoluē a
 ſnia ſiue iurj ſū iudicj: ſicut epō poſat
 vt i cōd ma. z obe. c. p. qdēz mō ē ſuc
 ceſſor abſoluē pōt a ſnia quam pdeceſ
 ſor tulit: ar. xi. q. 3. ſi epō. **A.** z. i. ubi h⁹
 pleye pbat. **B.**
A. Si archieps abſoluat excoīcatof ab
 epō i cāu n cceſſo. **A.** Qd ē reglarit⁹ ni
 ſi i caſib⁹ excepſis: de qb⁹. i. archieps.
B. n v3 abſolo: qz ē a ſuo iudice: ex d
 of. oz. paſtorat. s. p p appellatōem cā
 deſerf ad eū poſit abſoluē: ita tñ q nō
 niſi vocatis pīb⁹ z cognito d appella
 tōe. ex de appel. romana. l. 6. z de ſen.
 ex. c. venerabilib⁹. **A.** l. 6. Albric⁹. z ē
 cōis ſnia: vt iſſū. cō. l. 3. ti. 33. q. i. 4. **B.**
A. Epō exnō i aliena diocēſi abſoluē n
 pōt i his q regrūt cāe cognitōēz. qz nec
 ſedē p tribunali pōt. q. z. cpm. ſecus
 ſi nō regrāt cāe cognitōēz: qz hec perti
 nēt ad volūtariā iurisdīctōem. Idē dico
 i legato de latē pape ex ſiminos ſiue le
 gatōis: ar. ſi. de offi. pccō. z le. l. z. z ex de
 offi. le. excoīcatis. **A.** In dcā. l. z. ſic dī.
 Qēs pccōſules ſtati poſt qz vrbē egreſſi
 fuerit hēant iurisdīctōem: ſz n cōtētiſaz
 ſz volūtariā: vt ecce maummitti apud
 eos poſſunt tā liberi q ſerui z adprio
 nes fieri. Non. pdictis Albric⁹. **A.** pdcā
 faciunt q licz vt nō. glo. in dcō. c. excoī
 catio: legatus a latere poſt qz egreſſus

z vrbē quāz in vrbē reuertat possit ab
soluē oēs a snia iniectōis manū. hō tñ
non possit facē nisi erga hoīes sue lega
tionis z in terra sue legatōis quādo re
quirat cāe cognitionem. z videat sentire
glo. eo. c. excommunicatis: cum dictos
legatos assimilāt p consiliibus. z facit
extra de offi. lega. c. nouit. z ibi nōt In
no. **B.** Epi autē expulsi pnt exercere
iurisditōem i alia diocesi. **A.** Petita
tñ snia ab epi dioecesis: z si nō obrenta.
z ita qz subditi nō expulsores vel eorū
fauores seu consiliari vltra duas dietas
a sine sue dioecesis nō trahant: vt i cle.
quib. d. qua. i. **B.** Et sic pnt absolue
vt i cle. de fo. spe. quib. **A.** Aduerten
dū ē qz glibet epi pōt etiā cōtentiosa
i. iurisditōem i aliena diocesi exercē d cō
sensu dioecisani: vt in sū. con. li. 3. r. 3.
q. 53. **B.** Idē ē etiā in aliis pñtis: vt nōt
Inno. in dicto. c. nouit. de offi. del. **B.**
Epi absolue pōt a snia lara p suum ar
chidiaconū. plebanū. vel aliū sub eo iu
risditōem hñtē. s. nō d3 sine scia illi. z
grua satisfactōe: eē de offi. or. c. 3. ab
eccliarū. z. c. ad repñdā. si tñ absolue
rit v3. ar. xi. q. 1. r. pñsa. **Et** ē rō. qz epi
ē iudex ordinari: tā laicoz qz clericorū
sui epatus. ar. in auē. de defen. ci. in pñ.
A. In hoc cōf. auenit doc. vt notat
in sū. con. li. 3. r. 3. q. 4. **B.** vt ibi patz
glo. Ray. dicit: l3 h mgt pñficer simpli
cē sacerdotem cū plebano. tñ aliud cre
do de pñ bytero prochiali q nō h3 cōten
tiosa iurisditōem: z q nō cōsuevit excōi
care nisi p dñis quoz ignorat actō
res. z credo qz epi vel ille q sup hō ge
r. r. vices ei? ipo irregrito satisfactōne
facta an si siē pōt v. pñficia cū hñ po
tēt: pōt talē excōicatū absolue. **B.** Et
idē ē d snia in dñci: vt i. in dñctū. s. 2. p.
Qui de vno epatu domiciliū trans
fert ad aliū pōt p scdm epm absolui
ab excōicatōe iur. quā icurrerat in dio
cesi pñsa: sicut ēt a pctō ibi cōmisso: vt
ponit Bui. **A.** Lon. Albricus. **B.**
Quā epi cōmittit alicui absolutōem
de oi excōicatōe: nō ppē hoc pōt absol

uere illū excōicatū ab eo cui? absolut
onē nō cōmisisset i spāl: forte qz excōi
cat? erat. ppē dñū illatū epi v. aliqd
bi? eē de reg. iur. i. gnali. li. 6?

Si papa mādāt alicui qz aliquē ex
coicer: nūqd postea pōt eū absolue? **B.**
stingne. **Si** cōmittit ei cāe cognitōem
pōt absolue: ar. zi. di. i. ferioz. **Si** hō pa
pa iā diffiniat negociū z mādēt excōi
cari nō pōt absolue qz nō ei iurisditio:
sed puz mysteriū delegat: eē de offi. de
le. qm. **A.** z: qd ē. c. si z becē snia ho
sti. z. off. v. in sū. c. li. 3. r. 3. q. 89. **B.**
Papa si salutat aliquē excōicatū
v. participat ei sine sciētē sue ignorā
ter: nō ppē hō ille ē absolut? vt i cle. si
sum. de sen. exco.

Si p papā fuerit cōfirmata aliq excōi
catōis snia quā i ferioz tulit: nūqd i feri
or pōt absolue? **B.** istigne. qz si cōfirma
ta ē ex certa scia null? i ferioz pñ sui pa
pe mādato nisi eēt certū qz p falsi sug
gestiōe fuisse cōfirmatio ipetrata: eē
d offi. v. i. v. i. c. 2. **Si** hō simplr cōfir
mat. z sū cāe cognitōe: tūc i ferioz pōt
eē de insti. ex frequitib. **A.** Dec fuit
snia hosti. z glo. Ray. **Red** **Dof.** dixit.
Ueri? ē qz ille q tulit sniaz possit ab illa
absolue. p dñi. c. ex frequitib. vt in sū.
c. li. 3. r. 3. q. 100. s. pñm tñt? videf. **B.**

Si de facto absoluo aliquē ab excōi
catōe de qua nō possuz. z postea aduen
tē debeo si possuz eū certificare de er
roze meo z cōsulē qz ipetrer absolutio
nē z isiz d beo me hñe ad illū qñ ab sol
uit? **Bui.** **Aur** i sū. c. li. 3. r. 3. q. 81. **B.**

Absolutio ex cā falsa nō v3 h3 Inno.
z **Dof.** i. qz iudex sic nō itēdit absolue
vtpura si absoluedus dicat se satisfecit
se v. iniuriā sibi remissā fuisse. v. ali
quid tale qd nō sit v. ex. **Al** absolutio si
ue sit iusta siue iniusta tenet q ad ecclā
am militatē. ar. eē de reg. iur. ois res.
Itē qz iura pñptioza sunt ad absolue
dū qz ad cōdēnādū. so. di. ponderet. **A.**
Del facit. cū sunt de reg. iur. li. 6?
Et dñctis con Albricus. **B.**

Absoluti v3 excōicat? qz offert se ad

iusiicia nō obſtāte ſi aduerſari⁹ appel
let ne abſoluat: ex de appel. q̄ frōre. ſ. 3.
et in casū hēs. i. plen⁹. in dicitū 5°. §. 3.
¶ Ibi dī q̄ an abſolutōem dī ſuffici
entē cautōez p̄ſtare de parēdo iuri. Et
p̄dca itelligēda ſē: niſi aduerſari⁹ dicat
eū excōicatū p̄ māſteſta offēſa: q̄ casu
fini⁹ octo diez ei dat ad p̄bādū. et ſi p̄
bauerit n̄ relaxat ſnia: niſi p̄us ſuffici
ens p̄ſtet emēda v̄l opetēs cautio de
parēdo iuri ſi offēſa dubia p̄ponat: vt
c. ſolet. de ſen. ex. li. 2°. ¶ Ad ſi excōi
cat⁹ ipetrat ſibi abſolōne ſciēte aduerſa
rio et n̄ dīcētē: nec aliqd petētē: ipe ad
uerſari⁹ n̄ p̄r poſtea dīr: q̄ inuiſſe v̄l
ex dī ſen. et re. in. q̄uis. A. 10. Albi. D.
¶ Ad iur⁹ q̄ p̄r ab excōicatōe abſol
ui: ſic et iur⁹ excōicat⁹: imo et manētē cō
tumacia p̄r aliqs diſcrete excōicatōez
iuſte lata ſmittit ſi vidēt ſaluti illi⁹ ex
pedire. Iho. 4°. ſen. di. 18. Iō Albi. A.
¶ Iō dī i ſū. cō. li. 3°. et 33. q. 13. et i. q. 13. D.
¶ Iū de excōicatōe dubitat: nūqd dī
abſolō peti: diſtigue. q̄ ſigs ſup h^o b3
oſcia: ſcrupuloſaz nimis: depōat eā ad
oſiliū boni viri: quā ſi nolit v̄l n̄ poſſit
ōponē: v̄l hēat de h^o p̄babilē opionē:
faciat ſe abſolui ad cautelā: ar. ex dī ſē.
exco. in q̄ſitōi. A. 10. Albi. D.

¶ Si excōicat⁹ dic cām excōicatōis ſu
iſſe dubiā v̄l nullā ſiue falſā et petit ab
ſolui ad cautelā: abſolue cū iuratoria
cautōe: niſi excōicator v̄l ſis p̄ q̄ excōi
catio lata ē iſra octo dies p̄bauerit de
cā: ex de ſen. exco. ſolet. li. 2°. A. Ibi nil
dī de iuratoria: ſed de opetēti cautōe
q̄ regit p̄ignoza v̄l fideiuſſore: v̄l in
rametū q̄n alia n̄ p̄ſtari. ſicut et ido
nea cautōe dīc. glo. l. c. Odoard⁹. ex de
ſolu. Ite i dēo. c. ſol. nō dī q̄ excōicat⁹
p̄ponat cām dubiā: ſi nullā ſiū inuſtā
Et q̄n i p̄batōib⁹ remaner dubia. Et
q̄d ibi ad finē dī ſi offēſa dubia p̄pōa
tur: itelligit n̄ p̄pōez vt: ſi i exāmie
iudicij p̄ deſem p̄batōis: vt ibi p̄ glo. et
de hoc dēi ē i additōe 5. §. 14°. D.

¶ Excōicator cognōſcēs erroz ſue ex
cōicatōis dī reuocare ſiue abſolue non

obſtāte appellatōe aduerſari⁹. ſi ſi dī er
roze onbitat: pōt abſolue recepta cau
tōe q̄ iuri pareat. A. Immo dī abſol
ue ſcepta ſufficiēt cautōe: vt i. c. ſac⁹. d
q. 1. B. 3. caueat iudex ne erroze ſin
gat i p̄udiciū alii⁹ vt. ex dī ſē. ex. ſac⁹.

¶ Igit⁹ p̄lib⁹ ſentētis vel vna ex di
uerſis cāis ſi v̄l hē abſolui dī exōmē
oēm ſniam et cām: et ſic vna abſolutio.
ſufficit ad p̄les excōicatōes tollēdas:
alr nō tenēt abſolutio. q̄ p̄ ſubreptōez
obtentā eēt: ex de ſen. ex. officiū.

¶ Utz n̄ ſacerdos abſolue poſſit excōi
catū: 2°. duplex ē abſolutio. Vna pri
nēs ad for⁹ cōtētiōſū. iſta pōt cōmitti
et nō ſacerdoti: q̄z pōt ē iuriſdīctōis q̄
ordis. Alia ē p̄nēs ad forum p̄niale. et
hec cū p̄rineat ad ordinē ſacerdotales
n̄ pōt cōmitti niſi ſacerdoti: ſic nec ab
ſolū a p̄cō. hec Buil. A. 10. Albi. D.

¶ In articulo mortis pōt abſolui excōi
cat⁹ a ſimplici ſacēdote: ar. de pe. diſ. i.
qm̄ peniter. ex de ſen. ex. nō dubiū. et de
ſepul. prochiano. 3. ſi nō ſuēt abſolu
tus. ſi tñ apparuerit i eo ſigna cōritōis
poſſit abſolui p̄ mortē ab illo. ſ. q̄ eū ſa
nū poſat abſolue: ex de ſen. ex. a nobis
et v̄aler talis abſolō ſm Buil vt ſēpe
liai i loco ſacro: vel vt ſepul⁹ nō exbu
meſ: ſi vt ozet et celebret p̄ eo. Et vide
i. abſolutio 5°. §. vlt. A. Articū⁹ mor
tis itelligit nō ſolū de piculo mortis p̄
pter iſſirmitatē: ſi et ſi ſit i piculo quo
cūq̄ vicino mortis: puta ſi timeat hoſtē
vel p̄donē v̄l crudelitātē hois potētis
aut odiū ſpāle alicui⁹: vel ſi nauigatu
rus ſit p̄ loca piculoſa: v̄l loca iſidioſa
trāſitur ſm Inno. et Hoſti. et in ſū. con.
li. 3°. et 33. q. 36. addēs Iho. q̄ iſd ē ſi ſit ob
ſeſſ⁹ v̄l obſideat i loco vbi frequē ma
chie iaciū⁹ et baliſte. Laueat tñ abſol
uēs q̄ n̄ nimis laxat habēas i hoc cāu:
aliogn ſub h^o p̄tēxu poſſēt fere oēs ab
ſolui. Et i articulo mortis et ſimpler ſa
cerdos p̄r abſolue ab oi p̄cō et excōica
tōe: dēo. c. prochiano. de ſepul. niſi ſpāli
ter aliud ſit ſtatutū: vt i excōicatōibus
p̄ceſſus curie: dī q̄b⁹. in dicto iſterroga

torio. Itē qñ pōt epī copia hēri: nō dē
se simplex sacerdos dē casib' r'fuatis ē
i b' articulo iromittē h' Inno. z i dca
q.36. ad fi. Itē h' cau z in fili iūget ab
soluēs excōicato q' ipedimēto cessāte
se illi repñtet a q' fūeat absolued' mā
datū ei' hūit sup b' r'ceptur'. ex d' sē.
ex. ea noscīf. z nō. i. d. q. 36. i. pñ. **D.**

Absolutio 2°. s. pcuti
entium
clicos. Iniciēs man' violē
tas i clīcū v' fligiosū dber absolui per
papā tñ. i. z. q. 4. si quis suadēte pñt ēt
absolui p legatos q' de latē pape missi
sūt. ex d' sen. ex. ad eminetiā. z de of. leg.
q' trāslatōez. ēt si sūt tñios sue legati
onis dūmō sunt i via. z ēt si tales' excōi
cati aliūde veniāt. ex d' of. le. excōica
tis. **A.** Ibi nōt h' glo. z itellige h' f'z ea
q' dca sūt s. i. additōe. absolū. p. s. s. **D.**
Legati hō q' nō mittūt de latē ex tñi
nos neminē talē pñt absolue: si dū sint
ifra tñnos pñt absolue tñ exeūtes d'
pūcia sibi omīssa nō aliūde accedētes
Alii hō legati locales q' ex pūlegio ec
clie sue hñt legatōez: vt archieps can
tuari. z siles hoc nō possūt: vt in dicto
c. excōicati. Et si vis scire qui sunt lega
ti de latere: vide. i. legatus. s. p.
A. Hūc caus' h' hosti. i. q' iñiciēs ma
n' i clīcos citra sedē aplicā absolui pōt
pñm' i articulo mort'. i. z. q. 4. si qs sua
dēte. Itē iūgēdū ē ei q' si euaserit sedē
aplice se pñtet. v' ei q' possit eū absol
uē mādātū ei' sup b' r'ceptur'. ex d' sē.
ex. a nob. 2°. **A.** Del' fac. et. i. c. qd d' hif
D. Et idē i casib' seqñtib' fmoro. i. ipe
dimēto pñterq' i puō: vt ex d' sē. ex. dce
fo. i. fi. z. cea noscīf. i. fi. **A.** In his. c. nil
dī d' puō: s. dī. et. i. c. qñs. z. c. fi. z vt ibi
p3 itelligit d' puō i pubē i minore. i. 4.
ānoy. **D.** Et si cessāte ipedimēto nē se pñ
tat i cidi i eādē sniaz. ex d' sē. ex. eos. li.
6°. Et viō. i. absolū 4°. s. p. 2° casus ē qñ
qs h3 inimicitias capitales v' a q'as iu
stas excusatōes pñt qd nō pōt se sedi
aplice pñtare. ex d' sē. ex. deceto. **A.** In
b' c. nō dī de iusta excusatōe sen ipedi

mēto i genē: s. dī eo. t. i. c. qd de bio. z de
h' itelligit qd seqt. **D.** De ista excu
satōe stabit arbitrio boni viri. ff. d' hō.
ob. crinu'. s. cū ita. z ex d' vo. q' sup his
A. Hoc. c. parū facit: sed meli' facit d'
offi. de le. c. de causis. Et idē nōf de hoc
arbitrio boni viri i sum. cō. li. 3. r. i. 33. q.
36. **D.** 3° in hostiario qui pñteru offi
ciū clerici nō grauit lesit: ex d' sen. ex.
fi. hō. 4° in officiali q' arcendo turbaz
nō pñterea ex pposito: s. nō sine aliqñ
culpa clīcū pcutit: vt nō. in dco. c. fi. hō
5° si sit mulier. nec distigui d3 vt sit de
bilio an soz. 1. 6° si sit senex aut valitū
dinari. 7° si sit mēbris destituit: ita. f.
q' ad sedē aplicā accedē nō possit. Tres
casus pñe dci hñt ex d' sen. ex. mulie
res. z. cea noscīf. z. c. qñs. 8° de ifirmo
s. qñ ppetuū h3 ifirmitatis ipedimētū
vel ēt r'pale si timef q' accedēti moro.
ex d' sen. ex. qd de bio. **A.** Idē etiā
videt: i3 infirmitas nō sit perpetua: sic
dī de aliis ipedimētis r'pali. eo. t. i. c.
qñs. z iō v' q' qñtas z qñtas infirmi
tatis relinqnda sit arbitrio boni viri:
cū sit ideremittata. ex d' offi. dle. de cau
sis. z pñe dictū ē. **D.** 9° in paupere
quē oportet medicare: vt in dco. c. qd d'
bio. **A.** Ibi ista paupras nō est dter
minata ad medicatōez: ideo videt. q'
arbitrio boni viri relinqnda sit: vt p
rime patuit. x^o si regularis hberat re
gularē. ex d' sen. ex. monachi. z. c. cū illo
rū. z etiā si pcutisset sclarē: ex d' sen. ex.
religioso. li. 6°. **A.** Intellige de secula
ri clerico: vt p3 in dicto. c. religioso. **D.**
z de hoc habes. i. s. 7° xi^o in his q' nō sūt
sui iuris: sicut filiis familias z serui: ex
de sen. ex. mulieres. **A.** Lon. Albric.
Et videtur cois sentētia doc. i3 aliq dī
xerint q' hic casus sit solū intelligēdus
d' suis: vt p3 i s. i. d. li. 3. r. i. 33. q. 36. p3 v'
pma hior: qz cū lex nō distinguat: nec
nos distinguē dber: vt. i. s. ff. de of. p
fi. z qz benigni' leges interpretāde sūt. ff.
de le. l. benigni'. **D.** 12° i bis q' sūt nobi
les z magne potētie: sic delicati q' la
bozē eundi non sustinerent. Sic tamē

eēt p^us roman^u p^ortifex c^ofulē^u: vt nō.
 i dco. c. m^utes. **A**. Ibi h^u clare h^u. **B**.
 i^u p^ub^uē. ex d^u sen. ex. c. p. Et h^u ē si p^u.
 p^ubtatem postulat se absolui: vt i. c. si.
 14° de c^uq^u cōiter viuit: r sub vno re
 ctu dormiūt: r eadē domo vscūt. ex
 de vi. r ho. cle. qm. qd cōiter expōit qñ
 sit viuit i aliq^u eodē collegio. **A**. **Lō**. **Al**
 b^uic^u. r ad h^u bñ facit dcm. c. qm. **B**.
 15° i mōialib^u. ex de sē. ex. de mōialib^u.
A. Itas absoluit ep^us: vt ibi p^u. **B**.
 16° i hospitalariis sci Jo. hierosolimita
 ni. ex de sen. ex. canōica. **A**. Hos absol
 uit p^uz sū^u si ē sacerdos nisi excess^u d^uif
 ficilis fuerit r enormis: vt ibi. **B**. 17°
 i his q^u c^uq^u nō enozmē: s^u modicā r leuē
 iuriā irrogarūt. ex d^u sen. ex. puenit. q
 qdē decretū cōtinet dispensatōez: vt qdā
 dixerūt: sed pot^u cōtinet ius cōe: qd ho
 die satis inuif. ex de sen. ex. religioso.
 18°. **A**. **Lō**. **Alb^uic^u**. r ē cois snia: vt
 p^u colligi ex nōi i sū. cō. dicta. q. 36. **B**.
Nūc qdā ad dclaratōez circa p^udcōf
 cas^u dicem^u. Circa p^umū g^u casū. f. de p^u
 culo mort^u nō q^u itelligit nō solū p^u in
 firmitatē: s^u ē si sit i q^ucūq^u p^uculo mort^u
 vicio: pura si timeat hostē v^u p^udonē v^u
 crudelitātē potēt^u aut odiū spāle alic^u.
 v^u si nauigatur^u sit: p^u loca iudiosa trā
 situr^u. ff. de dōa. cā. mor. l. 1. r. 4. **Jō** pōit
 hosti. r addit q^u idē ē si sit obfess^u vel
 obfideat vbi iaciūt machie v^u baliste
A. De h^u dcm ē s. absolū p^u ad si. **B**.
Circa t^uu r q^urtū casū. f. de hostiario
 r officiali nō q^u si talis nō cāu fortuito:
 s^u ex delibātōe p^uussifet c^ucūm g^uuit a
 papā debet absolui. ex de sen. ex. si ho.
Quid si c^uc^u armat^u venit ad bellū
 v^u fac i^uultu: r is d^u quē vēit ip^u capir^u.
A. 18° **Inno**. si h^u faciat sciēt^u excōicar^u ē
 s^u ad papā nō mittit^u. si tñ h^u fit ad defē
 sionē nō ē excōicar^u. dū tñ cessante cau
 sa defensionis ip^u libere abire p^umittat:
 vt Posti. dicit. **A**. **Lō**. **Alb^uic^u**. Et d^u idē
 i sū. cō. h^u 33. q. 36. r allegāt **Inno**. i
 c. si ho. p. ex de sen. ex. **B**. certe **Inno**.
 ibi nō v^u illud ad qd allegāt dicē: s^u so
 solū q^u qñ g^u vsus ē moderata tutela:

nō icidit i excōicarōez: al^u sic. **B**. Si
 ē officialis talē capiat auctoritate p^u
 p^ua. q^u al^u nō posat cōpesci ab iniuria al
 teri^u nō ē excōicar^u: imo m^utes. 23. q. 3.
 fortitudo. cū se. Et h^u dico si p^ular^u suus
 nō fuit ibi q^u hoc faciat: r ip^u eū plato q^u
 citi^u pōt restituat: aliqñ d^u. vt ex de sē.
 ex. vt fame. s. laici. **A**. **Lō**. **Alb^uic^u**. **B**.
De m^utes dubitat si mutilauerit v^u
 occiderit c^ucū: an sit mittēda ad curiā
R^uim **Suil**. In p^uate ep^ui ē mittē vel
 nō: q^u nō distiguit circa eas inf atrocēz
 r nō atrocē iniuriā. Et subdit. Credo tñ
 q^u expediat bi^u mulierē mitti ad curiā
 si est fortis r si atrocitas magna ē: r nō
 sit al^u p^uudiciū de ei^u missione. **D**uli
 er ho icēdiaria sacri loci: vel falsificās
 l^uas pape: vt ibidē **Suil**. dicit mittēda
 ē ad curiā: q^u nō inueniunt iura parē
 mulierb^u in hac p^ute: r forte ē cā: q^u nō
 cōmittūt bi^u crimina nisi p^u excogitatā
 malitiā: s^u man^u iniecio multonēs sit
 ex subito impetu. **A**. **Lon**. **Alb^uic^u**
 r idē ponit in sū. con. dca. q. 36. **B**.
De regularib^u nota q^u si excessus fu
 isset difficilis r enormis: vt si ad muti
 latōez mēbz i effusione sūguis sit. p^uces
 sū p^u absolue ad sedē ap^ulica s^u mittēdi.
 ex d^u sē. ex. cū illoz. vid. i. absolū. s. p.
De filiofamilias r suo itelligēdū ē
 q^u nō debēt mitti qñ b^u eēt i p^uudiciuz
 p^uis v^u dñi nisi fuisset tā enormis excē
 sus q^u p^u p^u urādū scādālū ad sedē ap^ui
 cā eēt mittēdi. ex de sen. ex. relatum.
A. Ibi d^u q^u serui sūt mittēdi nisi hoc
 fecerit in fraudē dñoz vt subtrahāt se
 ab obsego eoz: aut ip^u dñi p^u hoc sū
 culpa g^ue dñū icurrūt: tūc in vtroq^u
 cāu nō mittūt cū nimis sint a sede ap^ui
 ca remori: s^u i scōpēsarōez laboris quē
 in trine sustinerēt alia eis satisfactō in
 iūgaf. **Pro** gñi ho r enormi sp^u mittūt
B. Et itelligēdū ē de suis g^u. s. sūt ser
 uilis dñi: nō de famul fueritibus.
B. r de filiofamilias itelligit **Inno**. si
 sūt ipuberes. al^u si sint adulti: licē sint i
 p^uia p^uate mittēdi sūt ad curiam. quia
 in hoc sui iuris sunt quia possūt ire q^u

volūt. **A.** De h' d' c' m' ē s. s. p. h. x. i. **B.**
 De ipub' b' d' ē q' si nō sunt doli
 capaces nō iciderūt i excoīcatōem. Si
 at sūt doli capaces tūc icidūt si aīo in
 iuriādī aut vīdicādī pcutiūt. S; z post
 q' vniūt ad pūb'atē. vt i. 15. v' 16. an
 no si adhuc tales sūt q' sū p'ictō ad se
 dē apticā ire n' pnt p'p' ibecillitatē cor
 poris vel d'fectū discretōis: ab epō pos
 sūt absolui recepto iuramēto q' impe
 dimēto sublatō se p'stabūt. vt nō. ex
 de sen. ex. c. fi. **A.** Con. Albr. z sūt vi
 ctū glo. Ray. vt i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 36.
 h. 14. Doli aut capax d' 7. annor' aut
 sup: vt nōt glo. in c. p. extra de delictis
 pueror'. Iuramētū aut pueri p'p' dese
 ctū discretōis nō ē p'cise neciūm: sed
 arbitrio epī v' alteri' absolūētis cōmit
 tit vtz expēdiat iuramētū p'stare vel
 nō. vt nō. i sū. con. c. o. ti. q. 10. 4.

A. De iniuria hō enormi. s. q' dicat d'ic
 m'atū sūt p' quādā decrē. Inno. quar
 ti. exuagatē. q' incipit plectis. Sed q' il
 la decrē. vacat p' p'hemū sextū p' dict
 sūm q' h' i. enormia. s. 2. **A.** Dic latī
 q' ibi. q' enormis seu g'uis iniuria d' si
 ad m'ultatōem mēbri: vel effusione
 sanguis sit p'cessus aut epō aut abbati
 fūit iniuria irrogata. ex de sen. ex. cū
 illoz. vbi dicit glo. q' nō itelligit de q'it
 bet pua sanguis effusione: sed q' h' pu
 tat cōmittēdū arbitrio iudicis. D' etiā
 enormis ex aliis variis circūstātiis. de
 q'bus i Insti. de iniur. s. atrox. vbi dicit.
 Atrox iniuria extirpat vel ex facto: ve
 luti si qs ab aliq' vulnerat' fuerit: vel
 fustib' cesus. v' ex loco. veluti si cui in
 theatro vel i foro vel i p'orio iniuria
 facta sit. vel ex p'sona. veluti si m'g'ra
 tus iniuriam passus fuerit. vel si sena
 tori ab hūili p'sona iuria facta sit. aut
 parēti vel patrōno que fiat a liberis:
 vel libertis. Et sūm glo. Ray. z in sū. cō.
 li. 3. ti. 33. q. 36. In p'dictis attēdit etiā
 circūstātia repoz. Et idē d' i. enormia
 forte alicui' nōb'is solēnitatis. In d'
 rectoria et li. 3. ti. 4. s. xi. d' q' si iniuria
 scā i foro d' enormis. multo fort' si fi

at i ecclia v' cimitēio v' dormitorio: ex
 de sen. ex. cū. p. cā. Demq' i non exp'lis
 stabit iudicis arbitrio. ex de offi. dele.
 de causis. **A.** In oib' p'dictis casib'
 dicit Ber. q' d' absolui r'q'sito p'us epō
 q' si nō pōt haberi pōt absolui a p'prio
 sacerdote. ex de sen. ex. nuper in fi. **A.**
 De hoc etiā s. absolūtio p' ad finē. hoc
 ē itelligēdū ē d'ic' q' i reglarib'. de q'
 bus dicitur statim. **B.**

A. Absolūtio 3. s. regula
 riu. **A.** e
 gularis si p'cessit reglarē eius
 dē claustrī ab abbate: vel aī d'icō p're
 lato. p'pō pōt absolui. **A.** Aliq' d'icē
 runt q' solū ab abbate: s; est veri' q'
 ēt hoc pōt fieri ab aliis p'latīs diuersis
 noib' noiatis. ex de sen. ex. cū illoz. ibi.
 volētes eoz p'latīs. zc. Et nōt in sūm.
 con. li. 3. ti. 33. q. 43. Idē ē nōt i d'icē
 rectoria. li. 3. ti. 4. s. 39. Et sūm glo. Ray. z
 i sū. cō. eo. ti. q. 4. s. inf. dictos p'latos cō
 putandi sūt p'ores cōuētuales fratrū
 p'dicator' z guardiam fratrū minoz: et
 oēs p'ores cōuētuales cōuēscūg' ordinis
 sint q' nō b'nt sup se maiorē in eodē cō
 uētu. Sec' de p'orib' trūi vel q' tuoz re
 gulariū q' p' volūtate sui supioris p'fi
 ciūtur z amouēt. In dicta et q. 48. d'
 q' ad h' q' dicti p'lati religiosoz possint
 ab hac excoīcatione absolūere debent
 eē sacerdotes. z facit ex de sen. ex. cano
 nica. vbi d' q' f'ies sci Joh. hierosoli
 mitani p'nt absolui a suo p'ore sacerdo
 te. **B.** Si hō alteri' claustrī tūc per
 abbate. p'p'riū z ei' q' passus ē iniuriā
 absolūet. ex de sen. ex. cū illoz. p' modū
 q' h' pōt i h' eodē. s. Si at p'cesserit cū
 cū sc'larē absolūet p' ep'm. ex de sen. ex.
 religioso. li. 6. **A.** i. eo cāu q' ep's pos
 sit absolūe sc'larē clericū si aliū clicū p'
 cussisset. vt ibi. **B.** Et hec intelligen
 da sunt nisi excessus eoz sit. difficilis z
 enormis. vt si ad m'ultatōez mēbri v'
 ad effusione sanguis dico ex vulnē sit
 p'cessū. v' si i ep's v' i abbate sit man'
 infecta. **A.** Sanguis effusio nō regitur
 ex vulnē: s; q'licūq' fiat sūm arbitrium

iudicij. vñ. s. absoluitur ad si. **B** Eodē
q. mo pōt absolui regularis q. an igref
in religiois tale aliqd. omittit. vñ. i. c. cū
illoz. q. si regularis n. h. p. latus q. sit sa
cerdos. aut si sit dñs. vñ. excoīcat. ad
diocesanū ē scurrēdū. vñ. nōr. hosti. ex
de sen. ex. mōachi. **Q**uōd intelligēdū ē fm
huil. tā de exēptis q. de nō exēptis sū
sunt monasteria viroz vñ muliez. **A**.
Idē nō. i. directoria lib. 3. ti. 4. §. 4. 3. in
lū. cō. dca. q. 4. 8. **B** Si duo abbates
debēt absolue sit sic. Abbas pcuriētis
scipiet a pcuriēte iuramētū. r. abbas p
cussi xberabit. q. xbera erūt loco satif
factois. q. mōach. nō h. vñ satisfaciāt
r. dñū abbas p. p. absoluet. Lōgruen
ti. n. fiet si vñ alteri omittat totū. ex
de of. oz. c. fi. bec. hosti. Porro pda oia
de reglari pcuriēte nō sūt extēdenda ad
falsarios lraz dñi pape. aut alios cāus
vel snias de qb. papa absoluit nē refuat
h. n. religiosi nō iure cedit. s. nec ab
bates siue h. p. latus pnt s. dños absol
uē si ligati eēt p. aliq. sniaz latam ab
hote sū i. gnali. siue expōso nomie. bec
huil. **A**. lō. Albi. Et aduertēdū q. p
lar. religios. sacerdos pnt absolue subdi
ros suos et si se pcuriēnt ex claustra
sen ex septa dom. vñ ubi cūq. h. hosti.
alr. dixit. vñ nō. i. directoria lib. 3. ti. 4.
q. 4. 2. q. i. dca. c. cū illoz. §. nos tñ. n. sit
aliq. distinctio. Et pnt oī plati absolue
subditos g. et an igressū religiois talez
excoīcatōez incurrerit nisi excessus fu
erit enozomis. dca. §. nos tñ. **B**.

Religiosus vñ diocesis si pcuriat
cūcū vñ religiosū alr. diocesis: tūc i. ab
solone regref diocesan. pcuriē sit nūc
de duob. abbatib. dictū ē. Hoc tamē
hodie nō vñ regri s. a ppo epō pnt ab
solui. ex de sen. ex. religioso. li. 6. **A**.
Lon. Albi. **B**.

Qui dicit se excoīcatū p. p. violētā
man. iniectōez fm Ray. n. oz recipi ad
religionē. si tñ rcept. fuerit p. postea ab
solui iux modū h. dca. s. p. lō. hosti. r.
Inno. l. 3. qdā dicant q. recipi pōt. vñ ad
dir. huil. **A**. Idē nō. i. sū. coll. 3. ti. 3.

q. 4. 4. 2. i. directoria lib. 3. ti. 4. §. 4. 8.
vbi or. q. talis nō oz recipi. si tñ recipiat
tenet rceptio l. male fecerit q. rcepti.
B. Eterz an tpe pbatōis absolui. pos
sit. dca. q. fm. hosti. q. sic. s. 3. aduio ibi
intelligit ipō iure si i. eadē religioe pfe
uerauerit. q. si n. pfeuerauerit reducen
dus ē i. eadē sniaz ab eo q. eū absoluit.
A. lō. Inno. r. Archi. r. nōt i. directoria
eo. ti. 4. §. 4. 8. vbi ēr subdit q. platus
eū absoluit oz ei inuigē q. si egrediat
religionē si ei q. potat absolue repñtet
qd si nō fecerit q. cito omode pōsit rein
cidit ipō iure i. eadē sniaz. d. sen. ex. eos.
li. 6. r. l. 6. se. subisfert. qd si h. ēt ei non
fuerit inuicrū r. i. fra tps. pbatōis egre
diat ipō scō reicidit i. eadē excoīcatōez
q. tacite subintelligi oz q. hoc sit. sibi
iniunctū. ar. dca. c. eos. **B**.

Absolutio iiii. q. ad
satisfac
ciēdum. Vbi sciendum q. ab
soluti a snia canonis vel hois cūz neq
unt recurrē ad illū a quo fuerāt absol
uēdi. p. p. piculū mortis vel aliud ipe
dimētū: si cessante piculo vel impedimē
to se nō pñtāt illi a q. debeāt absolui re
cepturi mādātū ei. r. satisfacturi vt oz
reicidūt i. eadē sniam. **A**. Dec pñta
rio oz fieri q. cito cōmode pōt: vt i. c. eos
de q. i. **B**. Et eodē mō reicidūt abso
luti a sede aplica vñ ei. legatis qb. iū
gīf vt ordiario vñ alr. se pñtēt p. pnia
r. q. iurari satisfaciāt. r. h. faciāt q. ci
ti cōmode poterūt. ex de sen. ex. eos. li.
6. Propt violētā manuū iniectōem i
clīcū satisfactio pecuniaria fieri solet.
q. qdē applicabit mōasterio si manus
iniecta fuerit i. mōachū vñ clīcū vñ ouer
suz. ar. l. 2. q. i. nō dicatis. r. ex de sta. mo.
cū ad monasteriū. p. rñso. Si at i. clīcūz
sclare satisfactio ipi clīco applicabit
nisi i. crumclā eccle fuerit pulsar. nā
r. tūc eccle agē pōt iniuriarū. Insti. de
inu. §. q. si vñsfruct. **Dec** hosti. r. ho
sti. **A**. Dicit. §. i. c. i. p. si coi suo. i. q. §.
ē xsus. q. si vñsfruct. Et p. dictis con.
Albi. r. l. 3. p. dicto cāu satisfactio fiat

ecclesie nihilominus et clerico: quod vlti-
poteest agere iniuriarum et lesus. in cuius
comumelia facta est lesio: sicut et per iniu-
ria filii agit et pater et filius. in Insti. de
inu. §. patitur. **A.**

Excoīcat' ppter danū si satisfacere
pōt non debet absolui nisi satisfaciat
et peccant qui talem absoluit: sed tñ
absolutus est ab excoīcatōe s'm Buil.
Si autē emendam p'stare nō pōt debet
absolui recepta idonea cautōe q' satis-
faciat si ad piguorē fortunā perne-
rit. ex de h. b. sig. ex pte p. et de solu. Odo
ardus. Et hec cautio erit pignoratitia
vel fideiussoria. q' d' hec idonea cau-
tio: quam si prestare non potest salte
prester iuratoriā. **A.** De hoc dictū
est s. absolutio p. §. 17. **B.** Absolutio
enim nō est deneganda. 26. q. 6. si p's by-
ter. **A.** Non p'dictis Albicus. **B.**
Talis quoq' ad petitorē aduersarii te-
net cedere bonis: vt dicit Buil. et vide
i. cautio. **A.** Hec cessio possit obtine
de rigore iuris ciuilis: si i foro scie non
sp. s. tūc qñ creditor eēt i arda neccitate
nā qñ ē idigēs d'bitor et creditor ita sus-
ficiēs q' s'm deū tenet ei subuenire de
bitor nō tenet statim restituē s; **Pro. de**
q' lan' i mā restōnū s'o dāte dices. **B.**

Absolutio v^o quo ad
modum
Non potest quis absolui sub
conditione: pura si satisfecerit: quod tali-
ter absolut' nō eēt simplr absolut' s'm
Buil. extra de reg. iur. act. li. 6. **A.**
Lon. Al. ricus. **B.**

In absolutōe a maiorē excoīcatione
4. obseruāda sunt. Primū vt excoīca-
tus iur et p'us stare mādatis eccle: ex d'
sen. ex. ex tenore. s. b' iuramētū nō est
de suba absolutionis. ex de sen. ex. cū desi-
deres. vñ et si omittat qd fieri non d'z:
nō p'p hoc min' tenet absolū. Porro
de pueris an iurare debeāt iudicio ep'i
relingit. **A.** Idē d' in sū. cō. l. 3. ti. 33.
q. 104. s. b' vñ intelligēdū de puberi-
bus. al' secus. 22. q. 5. pueri. vbi d'. Pue-
ri añ. i. 4. annos nō cogant iurare: licet

aliqui dixerit q' b' d' de iuramēto testi.
S; certe rex. loq' idistice. vñ nec nos
distingnē debem' de decimis ad audi-
entiā. **B.** Quiliter autē indubitant
iurare debet. s'cōm vt si excoīcat' sit
p' notoria i aliquē offensa nō absolui-
tur nisi p'us sufficiēs emīda p'ster. **P**ro
occulta hō offensa aut otumacia suffi-
cit iuratoria cautio vbi nulle expense
petūtur: sed vbi expense petūtur vel
satisfactio dāni tenendū ē qd ocm ē s.
absolū. 4. §. 3. **B.** Tertiu ē vt absolua-
tur p' eū q' tulit sniaz vñ ei' supiorē: aut
aliū cui omiserit cū psalmo et orōne et
h'berib' et postea subiūgat. absoluo te
a tali excoīcatōe. ex de sen. ex. a nob. 2.
Quartū vt postmodū excoīcato: faci-
at illi mādara iusta et rōabilia: al' possit
appellari: ex de pac. c. fi. et de appel. vt
debet'. **A.** dictū. c. si pap. facit. **B.**
De hoc vide. i. in se. §. Et sciēdū q' in p-
dictis nō intelligit absolūēs participa-
re illicite cū excoīcato: s; poti' licite: et
in his q' ad salutē aie prinēt. et sic nullā
sniam incurrit. ex de sen. ex. cū volūta-
te. In excoīcatōe hō minor expmet ex-
coīcat' p'pō sacerdoti cām: et sic se faci-
at absolui spālī ab hac. Et intelligit p-
prius sacerdos p'ochian' vel diocesa-
n': vt ille q' d' inia eoz ē elect'. Nec re-
grit iuratoria cautio: vt ex d' sē. ex. nu-
per. circa fi. **A.** De absolutione a maio-
ri excoīcatōe lati' d' i sū. cō. l. 3. ti. 33. q.
103. Et de hac et de absolutione a pctō la-
te pōsui i q'driga l'ali. lib. 2. ti. 5. §. 2.
10. et in interrogatorio. et i. vñs clauū
2. hō. B. rāseō. **B.** Que autē mādara
fieri d'beat absoluto q' iurauit. Dicēdū
q' si erat excoīcat' a canone iniūgēdū
est ei p'ncipalit' q' d' illū canonē nūq' ve-
niat vt incendiario q' nō icēdat et p'cus-
sori cūcī q' nō p'curiat. et sūta. 23. q. vlt.
pessimā. **A.** Delī' ex de sentē. ex. ex
tenore. **B.** Alī' ē regrit cautio q'
decetero talia nō faciat. ex de sen. ex.
guē. **A.** Vbi b' scribit i statuarios s'
libertatē ecclesie. **B.** Sūl' etiam qñ
bñs impedimentum absoluit ab eo qui

alibi d. poffet: n. ungedū est vt q. cito
poterit se presenter. Vide s. absolutio
4. s. p. Sed si apparuerit sententia in
iusta nullum mandatu: fiet absoluto.
extra de senten. ex. sacro. A. Lon. Al
bicus. B.

Absolutio hoc modo absoluet. Si
e sepultus in cimiterio non exhumabi
tur. si alibi: exhumabitur: corpus vel
sepulchrum verberabitur: vt fit circa
viuos: vt notatur ex de sen. excō. a no
bis 2. A. s. in glo. Et intellige hoc qū
in defuncto apparuerunt signa contri
tōis et penitentie: vt in lum. con. li. 3. ti.
33. q. 121. B. Et ad quid valet tal' ab
solutio. vide s. absolutio p. s. fi.

Absolutio vi. forma
absolutionis in sacramēto pe
nitentie fm Al. et Tho. in 3. pre. q. 84.
est. Ego absoluo te. A. Expressis illis
a quibus fit absolutio abs super nibilo
absolutio fundaret. B. s. p. mittit
oratio. Differat tui. et ne forte effect'
sacramēti impediat ex parte peniten
tis. Itē postea cōuenient apponit. i. no
mie p. r. et. vt exp. mas q. sacerdos nō
p. auctoritate absoluit: s. quasi mi
nister: et hoc relinquit arbitrio sacro
tis. Nec ē regnū impositio man': qz
hoc sacramētū non ordinat ad cōseqn
dam aliquā excellētiā gratie sed ad
remissionē peccatorum. Magis autē cōpe
teret crucis signatio: qz p. signū crucis
xpi remittit peccata et tū nō ē de necessitate
facti. De mā absolutōis peccatorū hēntur
plā. i. c. fessor et c. fessor p. torū. A. De
hac forma absolutionis lati' dictū ē vbi
s. absolutio 5. s. p. ad fi. B.

Aceptilatio est qdaz
ria solutio. vt i. Insti. gb. mo.
tol. obli. s. p. et h. fieri hoc mō. Interro
gar debitor creditore acceptum ne ha
beas: et rīdet ille. Acceptū habeo. et sic
debitor liberatur. ff. eo. l. i. et. l. an. inutil
s. acceptum. A. Ibi d. q. acceptila
tione non tollit nisi obligatio hōborū.

Forma autē ponit in dicto. s. p. sic. Qd
ego tibi p. m. i. s. hōs ne acceptū? Et rī
det creditor. Hōs acceptū qd tuli. B.

Aceptio persona

rū. p. t. m. acceptōis personarū
omittit s. Tho. scōa scōe. q. 63. q. cūq;
aliquid offerat alicui nō habito respectu
ad cām. s. vtrū sit dign'. Un' solz queri
vtrū peccet eps dādo bñficiū bono si p
termittat meliorem? R. fm Tho. in quo
dā q. libet. Contingit aliquē eē meliorem
simpliciter: q. tū non est melior q. tū ad
hoc q. p. ficiat in ecclesia. Eps autē nō re
netur dare meliorem simpliciter: sed meliori
q. tū ad hoc. vñ si p. ferat vnū alteri p
pter cām q. pertinet ad honore dei: et
ad vtilitatem ecclesie iste melior ē. Si autē cā
p. ferendi ad h' n. p. t. neeat erit acceptio p
sonarū q. ratio ē quior q. tū i reb' diuis co
mittit. Idē Tho. scōa scōe. q. 63. A.
Idē nō. i. sū. con. li. 3. ti. 33. q. 236. B.

Alter peccet eps dādo bñficiū p. san
guineo: R. fm Tho. i. q. libet. Si cōsan
guine' sit eque idone' pot' eps eū p. fer
re: nisi forte ex hoc scandalū oriat': vt
aliquē exinde malū exēplū accipiant: vt
q. p. babit' timeret q. atu plati ex hoc
exēplo inducāt ad dādū beneficia suis
cōsanguineis et tū min' digno. al' i. h' cāu
ly satisfaciē nālī amorī q. d. n. caritati n.
ē. Si hō cōsanguine' sit min' idoneus:
nō d. eū p. ferre postposito meliori ou
plici rōne. p. qz i. fidelit' agit dispensator
qui negociū dñi gerēs nō meliorat cuz
possit. 2. qz hoc vñ ad acceptōem p. so
narū p. t. nē. Lōditio. n. cōsanguinitatis nō
est cōditio p. t. nē ad curā ecclesie: que nō
obtinēt iure sanguis: s. vīno munē. Est
āt cōditio faciēs ad negociū dispensatō
nis p. m. i. talitū bonorū. vñ si eps ex his
p. uideat suo cōsanguineo min' idoneo
non est acceptio p. sonarū. Lō. idē Tho.
scōa scōe. q. 63. A. Idē etiā nō i. sū.
con. li. 3. ti. 34. q. 237. B.

Accidia quid ē? R. fm
Tho. scōa scōe
q. 35. Accidia fm Damascē. est

quedā tristitia aggrauas alius hoīs vt
nihil ei agere libeat. Et iō accidia ipor
tat qdā reditū operādi. Inuiusmōi at
tristitia qñz est mala fm se. qñq; vero
fm effectuz. fm se qdem si est d eo qd
est vere bonū: lz sit apparet malū: sic
tristitia q est de spūali bono. Si ho est
de malo pōt eē mala fm effectū. si si
hoicm agguet vt eū torat a bono ope
retrahat: z sic est pctm: nō tñ sp mortā
le. Nam si inchoatio pcti sit i sola sensu
alitate: z nō ueniat vsq; ad cōsensuz
rōnis. tūc ppter imperfectōem act⁹ ē pec
catū veniale. Qñ ho ptingit ad rōem
que cōsentit in horrozē z detestatiōem
boni diuini carne ptra spm pualente ē
pctm mortale. A. Hoc intellige qñ
hec tristitia est circa ea q sunt pcepti
seu necessitatis salutis: vt in lū. cō. li. 3. ti.
34. q. 22. b.

Commodatio.

Uide. i. commodatum.

Accusare. Utrum hō te
neat accusa
re? R. fm Tho. scdā scde. q.
68. Si crimē sit tale q; xgat i petrimē
tuz reipublice tenet hō ad accusatōez
oūmodo possit sufficiētē pbare: puta
cū pctm alicui⁹ xgit i mltitudinis cor
ruptelā corpālē siue spūalē. Si aut nō
sit tale qd i mltitudinē redūder: vt ē
si sufficiētē pbatōem hñe nō possit: nō
tenet ad accusādū: qz nullus tenet ad
id qd debito modo pficē nō pōt. A.
Nec obstat pdictis si reuelet secretuz.
qz hoc fit ppter cōe bonū: qd sp pferē
dū ē puato. z iō d bonū cōe nullū secre
tū licet recipere: nec tñ ē oīo secretū: qd
p sufficiētes testes pōt. pbari fm Tho.
vbi s. z in lū. con. li. 2. ti. 5. q. 190. B.
Quo aut fieri debeat accusatio. Scien
dū p qd fieri i scriptis. z q. vlt. q. cri
mē. Sed hoc sp nō est neciūm: puta in
leui crimine. ff. de accu. l. leuia. B. Et i
notoriis. qz in huiusmōi nec accusator
requirit: ex de accu. euidētia. Secus in
non notoriis etiā si manifesta sint. A.

q. 3. eoz. A. Notoriū dñ: qd p; p sen
tētia: vel p cōfessione factā in iure: aut
p euidētia rei q terguersatōe aliq ce
lari non possit. Ex de cōba. cle. z mul. c. si.
Manifesta aut dici pnt que atr liquet
B. Itē d; accusatio fieri cū iscriptio
ne. i. q; accusator debz se ad penā talio
nis obligare. vt. z. q. vlt. quisq; z. q. 3. ca
lūmator. z. c. q nō pbauerit. Exciunt
qdā casus: vt i leui crimine. Itē in cri
mine apostasie. Itē cū marit⁹ accusat
vxoze de adulterio: z i filib⁹. B. sciēdū
q; z si accusator non inscribat. ex nā tñ
accusatōis hī pena calūnie venit. A. B.
accu. l. vlt. Item accusatio d; exprimi
viua voce z pñte accusato. z. q. vlt. per
scripta. A. Non pdictis Albi. z. idēz
nō. in sum. con. li. 2. ti. 5. q. 190.

A Si accusator accepit pecuniā qd ac
cusandū vel nō accusandū: crimen cō
cussionis cōmisit: z tenet ad restitutio
nē sicut hēf. i. cōcussio.

Accusatio reddit vitiosa tript: vt
bñ. z. q. 3. p totū. z Tho. tradit scdā scde
q. 68. dicens. Accusator aut calūniat. i.
falsa crimina iponēdo: aut puaricat. i.
adhibendo fraudem in accusatione: z
adiuuando aduersaz partē crimina ve
ra fraudulenter abscondendo de qd
accusauit colludens: cum reo pps p
bationes dissimulando z falsas excusa
tōes admittendo: aut accusator tergi
uersatur. i. totaliter ab accusatione de
sistendo. z hoc cum sit inordinare. Con
tingit enim aliquādo desistere ordina
te dupliciter. Uno mō si in ipso accusa
tionis pcessu cognouerit falsum esse il
lud de quo accusabat. Alio modo si pñ
ceps ad quē pñet cura boni cōis accu
sationem aboleuerit. A. Idem nō. i
sum. con. li. 2. ti. 5. q. 191. B. Accusato
d mfirmoniū: vide. i. mfirmoniū 7. et
matrimonium 8.

Accusatus. Utrum falso
accusatus
possit accusari iniuriāz remit
tere? R. fm Tho. scdā scde. q. 68.
Falso accusans spāliter facit iniuriā

accusato. et si ipse accusat in oēs fue-
rit potest iniuriā suā remittere: maxie si il-
le nō calūniose accusauit: sed ex animi
leuitate. Si hō accusator ab accusatōe
desistat ppter aliquā collusionē cuius ad
uersario: tūc facit iniuriā reipublice.
et hoc mō potest ei accusatō remittere. s; hoc
ad pncipē pñet q reipublice curā ge-
rit. **A.** Idē nō i. sū. cō. l. i. 2. u. 5. q. 122.
S; nec pñeps d; sine iusta cā remit-
tere. Nā interest reipublice ne crimīa
remaneāt ipūta. ff. ad l. accu. l. i. v. l. uul-
nerat. et ex de sen. exco. vt fame. et qz
facilitas venie incentiuū tribuit delin-
quēti. 23. q. 4. est iniusta. **B.**

Quādo accusat peccet mortali negā-
do xitātē i iudicio? **R.** fm **Tho.** vbi s.
A. Immo. q. 69. arti. p. **B.** Accusat
tenet iudici xitātē exponē. quā ab eo
fm formā iuris exigit. et si nō confiteri
noluerit vel si mēdaciū negauēit mor-
tali peccat. Si hō iudex exgrat qd nō
potest fm ordinē iuris. nō tenet ei accusa-
tus ridere. s; potest p appellatōem vlti-
ter licite subfugē. mēdaciū tñ dicere
nō licet. **A.** Idē i sū. cō. l. i. 2. u. 5. q. 123.
assignādo fm **Tho.** p dicit rōem q
cunq; facit d debitum iusticie mortali-
ter peccat. **B.**

Nō licet accusato calūniose se defē-
dere fm **Tho.** vbi s. **A.** s. dicta. q. 69.
B. Nā i cā criminali iuramētū de ca-
lūnia pstatū est. et de iura. ca. c. iherē-
tes. et quidē accusato licet se defēdē xit-
atē occultando quā cōfiteri nō tenet.
et hoc p aliquē ouemētē modū puta q
nō rīdeat. Hoc nō ē calūniose se de-
fendē sed prudētē euadē. Nō aut licet
ei falsū dicē nec ēt xitātē illā tacē quā
cōfiteri tenet. nec ēt aliquā fraudē vel
dolū adhibē qz fraus et dolus vim mē-
daci hēnt. et hoc ē calūniose se defēdē
A. Idē in sū. cō. l. i. 2. u. 5. q. 124.
vbi etiam d; q tunc iudex requirit xit-
atē fm ordinē iuris cū pcedit isfamia
sup aliq crimine vel apparuerūt aliq
indicia. vel etiam cum pcessit pbatio
semplena. **B.**

Nā liceat accusato appellare? **R.** fm
Tho. scda scda. q. 69. Qñ appellatio fit
ex cōfidētia iuste cāe. qz videlz accusat
iniuste a iudice quā licet appellare.
Secus si qz appeller cā afferēde more
nē cū iniū pferat. Idē. 23. q. 6. cūqz.

Nā liceat accusato et ad mortē addē-
nato se defēdere vlt fugē? **R.** fm **Tho.**
vbi s. Si dānat fuerit iuste nō licet ei
se defendē. sed potest opetit iudici resi-
stētē impugnare. Si hō iniuste tale
iudiciū lile est violētē latronū. et ideo
in tali casu licet resistere pncipib; ma-
lis. nisi forte ppter scādālū vitādū. cum
ex h; aliq gravis turbatio timeret. Ac-
cusato at cuiusq; fugē licet. qz et si nō
liceat resistē. nō tñ tenet facē id vnde
more seqtur. s; manē i loco vñ ducatur
ad mortē. **A.** Sic ēt si aliqui sit dāna-
tus qz fame moriat nō peccat si sibi ci-
bū occulte mīstratū sumat. qz non su-
mere ēt seipm occidē fm **Tho.** ibidē.
vt in sū. cō. l. i. 2. u. 5. q. 126. **B.**

Ultio sciēdū ē qz de qb; crimib; ab-
solutus ē accusat nō d; accusatio repli-
cari. et d; accu. de hīs. 23. q. 4. si illic. De
mā aut accusatōis tangit. i. inq. titio. 6.
p. De accusatōe etiā cōtra mīmonium
i. matrimonium 7. et matrimoniu 8.
per totum.

Adiuratio. Utrū liceat
adiurare?

R. fm **Tho.** scda scda. q. 90.
Si aliqui p inuocatōem diuini nois. vel
p inuocatōem cuiuscunq; rei sacre ali-
cui hōi nō sibi subito adiurādo inren-
dat necitatē agendi aliqd imponē sic
imponit sibiipī iurando. talis adiura-
tio illicita est. qz vsurpat in aliū prātē
quā nō h; sicut pñeps sacerdotū pū
psit dñm nñm Iesum xpm adiurare.
Barb. 26. Tñ ppter aliquā necitatē
superiores tali genē adiuratōis pnt iferi-
ores astrigē. Si hō qz intrēdat solūmō
p reuerētiā diuini nois vel alicui rei sa-
cre aliquid ab alio obtinere absq; im-
positione necitatis talis adiuratio lici-
ta ē spcū qruilibz. Demōēs at possū

adiuratio p^rxturē dīni nōis tāq^m infini
cos expellē ne nob^{is} noceat spūalit^r vel
corpālīt^r b^z prātē nob^{is} datā a xpo. Luc.
10. Ecce dedi vob^{is} prātē calcādi sup^r ser
pentes: z nūb^{is} vob^{is} nocebūt. Mō tñ lici
tū est eos adiurare ad aliqd^m ab eis ad
discēdū. vel ēt ab eis obtinēdū. q^z hoc
pertinet ad aliquaz^m societate cū eis ha
bēdā: nisi forte ex spālī instinctu v^t re
uelatōe dīna aliq^m sci ad aliq^m effectus
demonū ope vtūt^r. sicut legīt^r de bea
to Jacobo q^z p^r demones fecit. Vermo
genē ad se adduci. Adiuratio hō ad ir
rōnabile creaturā pōt^r intelligi dupl^r.
Uno modo vt adiuratio referat^r ad ip
sam creaturā irrōnabile fm^m se. z sic va
nū ēēt ipam adiurare. Alio mō vt refe
rat^r ad eū a q^z ipsa creatura agit z mo
uet^r: sic dupl^r adiurat^r creatura irrōa
bilis. Uno qdē mō p^r modū depcātōis:
q^z p^rinet ad eos q^z diuina iuocatōe mī
racula faciūt. Alio mō p^r modū cōpulsī
ōis aduersus diabolu^m q^z in nocumētū
n^rm vtīt^r irrōnabil^r creaturis. z talis ē
modus adiurādi i exorcistis per quos
demonū prās excludit^r. His igitur mo
dis licet. Sed sic adiurare q^z per h^o de
monū imploretur auxiliū: nō licet. A.
Idem in sum. con. li. 3. ti. 3. q. 2. 4. 6. cū
duobus se.

Adoptio vel arrogatio.
Adoptio est ex
traneae p^rsonae in filiū v^t nepo
tē: vel deinceps assūptio legitima. q^z
p^r adoptōem q^z fili^z nō ē p^r filio hētur.
A. Nec definitio fuit Ray. Tho. pe.
z Al. vt in sū. cō. li. 4. ti. s. q. 2. B. Lu
lus due sūt spēs. Una d^r arrogatio: z ē
qū ille q^z nō hēt p^rem seu ēt q^z emācipa
tus ē trāsīt cū reb^z suis in prātē arrogā
tis: b^z hoc fieri auctoritate p^rncipis.
Alia hō spēs cōi noīes. adoptio nuncu
pat^r qū adoptat^r q^z ē i prātē patris: nec
trāsīt in prātē adoptātis: z h^o fit impio
magistrat^r. ff. eo. l. 2. l. i. p^r. A. In
his. l. i. nūb^{is} d^r q^z adoptat^r nō trāsēat in
prātē. sed d^r. l. eo. l. p^r. z referuat^r ei tñ
modo successio ab intestato in hēdita

te adoptantis: vt ibi. Op^rat^r ēt hec ado
ptio impedimētū infumoni. ex de cog.
le. c. vno. z nullus al^r ei^z v^t effect^r: nisi
forte q^z de^r in adoptōem auo v^t pau
ma^rno seu p^rno qū fili^z ē emācipat^r: vi
cta. l. p^r. Ma^r tūc trāsīt in plenā prātē
adoptantis: vt ibi. B. Qd^m si q^z i do
mo p^r se: vel ēt corā aliqb^z aliq^m rece
pit i filiū v^t filiā: nulla ē adoptio. l. de
pba. l. non nudis.

Adoptare pōt^r p^rfamilias q^z sui iuri
ē z q^z generare pōt^r: qm^m q^z nō pōt genera
re si hoc ē. p^rpt aliq^m ipedimētū nāle si
pōsit adoptare. Sec^z si ēēt p^rpt impedi
mētū accitale: vt spado siue gladio ca
stratus. ff. e. l. 2. A. In hac l. d^r de ipe
dimēto accitālī tñ. f. q^z spado pōt^r ado
ptare. sed de nālī d^r. ff. eo. l. adoptio. B.
Itē nō pōt adoptare minor ānis 40. ni
si iusta cā infuēniēt^r. ff. eo. l. si p^r. §. vlt.
A. Quia magis liberoz^m p^rcreatōi stu
dere o^z: nisi forte morb^z aut valitudo i
cā sit: aut iusta cā arrogādi: aut si ciui
citā sibi p^rsona velit adoptare: i. arroga
re: vt ex p^rcedētib^z patet. Itē nō o^z q^z
p^rses p^rsonas arrogare: nisi ex iusta cau
sa: sed nec lib^rū alienū: d^r. c. §. vlt. i q^z nō
d^r nisi de arrogatōe. Ideo v^t q^z minor
40. ānis possit adoptare tñ nō arroga
re: vt i sū. cō. li. 4. ti. s. q. 5. B. Item
mulier adoptare nō pōt^r nisi ex rescri
pto p^rncipis in solatiū liberoz^m amissoz^m
in bello. l. eo. l. mulierē. A. Idē poni
tur i sū. con. dicta. q. 5. sed in dicta. l. mu
lierē. z in iurib^z ibi allegat^r nil d^r in bel
lo. B. Adoptari aut^r aliqb^z pōt^r tā ma
sculus q^z femina: dūm sit itatū mior
patre adoptatē q^z fili^z ei^z nālīs ēē poss^z
ff. eo. l. adoptio. Adoptat^r aut^r p^ris z vo
lūtari^z tñ. ff. eo. neq^m absens. A. Idē
in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

Effect^r adoptōis ē q^z adoptat^r p^r oīa
vt filius adoptātis habeat. A. Sal
uo q^z s^r dictū ē de simplici adoptato.
B. Ita vt etiā ab intestato succedat
l. eo. l. pe. Itē q^z si sit arrogat^r: tunc si
lii ei^z z nepores si q^z b^z trāsēūt i prātē
arrogātis. sec^z si sit solū adoptat^r: vt in

¶ 5. n. c. u. l. t. 4. Facit. ff. eo. l. si pat.
¶ 6. Itē q. arrogator tenetur.

rogato qñtā pte bonoz oñm que bz. z.
h^o siue i testō: siue velit eū emācipare
sz adoptatoz nihil tenet relinqre ado
prato nisi velit. **Leo. l. i. z. z. A. Lex**
pma nihil facit. sz. z. l. p. t. **B. Ydē**
Tho. in 4. dis. 4. z. Quō āt adoptio in
pediat mñimōm: vide. i. pedimēnū z.

2ª Dilatio. Utruz sit pec
carū? 8° scōz

volens ad delectatōem alteri locū excedat modū in delectatōe peccat. Et sic hoc faciat sola intētiō delectatōis vocatur placidus sūm p̄m. Si autē hō faciat intētiōē alicuius lucrī consequēdi vocatur blāditō vel adulatō. Cōiter tñ nō mē adulatōis solum attribuit oib⁹ q̄ sup debitu modū virtutis volūt alios hōib⁹ vel factis delectatōis: sic est pctm̄. per tinet autē ad adulatōēz laudare aliquē in q̄bus nō ē laudāus. qz forte s̄t mala: vel nō recta sūz nō certa bona. Aut etiā si timeri possit qd ad inanem gloriā laudat⁹ p̄uocet. Si q̄s nō laudare velit pp̄ bonū: puta vt aliquē doleat in tribulatiōib⁹ deficiat: vel vt in bono p̄ficiat aliis debitis circumstantiis seruatiōis: p̄tinebit hoc ad x̄rē. **A**
de in sum. cōl. 3. ti 3. 4. q. 38. **B.**
Vt adulatō sit pctm̄ mortale? R.
sūm Tho. vbi s̄. Adulatio pōt esse pctm̄ mortale tripliciter. p̄ mō rōne mae: sicut cum laudat aliquis peccatū alicuius, hoc n. cōtrariā dilectioni dei cōtra cuius iusticiā homo loquit⁹. 2. dilectiōi p̄mi quem in peccato fouet: vnde ē peccatū mortale. 3. modo ratione intētiōis: puta cum aliquis adulatur ali cui ad hoc vt fraudulenter ei noceat corporaliter vel spūaliter. et hoc est et mortale. s̄ mō q̄ occasione: sicut cum laus adulatōis sit alteri occasiō peccādi etiā p̄ter adulatōis intētiōem: tūc considerandū est vtruz occasiō sit exa vel accedat: vt q̄lis ruina sc̄q̄tur ex hōi. s̄ venialis vel mortalis. et sūm hoc iud.

cadu e. **B.** aut aliq. ex sola amicitia
delectadi: vel ad enitadu aliq. maluz
vel consequedu aliq. nccitatis alicui
adulati fuerit: non est extra caritatem
nec mortale sed veniale. **A.** Idem i
sum con eo. ti. q. 76i. **B.**

¶ Utz peccet adulatoꝝ seu aliꝝ volen
do placē hoibꝝ: **R.** fm **Tho.** vbi. s.
Melles placere. ppf caritate nuriēdā
vr eis spūali: qz pficere possit lauda
bile est. **1. Cor. iij.** per oīa oibꝝ placeo.
¶ ppter inanē gloriā vlt. ppf lucrꝝ:
vel etiā in malis est peccatū fm illud
ps. **De.** dissipauit ossa eoz q hoibꝝ pla
cet. **1. ad Gal. p.** Si adhuc hoibꝝ pla
cet chꝛisti seruus non essem. **A.** **Jo.**
in fū. con. co. ri. q. zgo. **B.**

Auz dare adulatozibꝫ sit peccatum
mortale? R̃m. Nm Iho scdo scde q. i68.
r. et f3 Buil. No:nisi alit appetit nimu:
vane glorie hoc causet: sic herodes de
lectabaz qui laudes nisi dabatur no ho
minu: fed det, vel nisi iradat z cupiat il
lam adulatdem. de q dñ in ps. Lauda
tur peccator i delideris ale sue. Et in
Iffs. popule meus q bñti te dicunt. rē
Dec n. adulatio crimē ē. z tales largi
tores cōcitant eis in crimine. A. Jō
in sū con li: 2 ti. 5 q. 77.

Adulterium est alieni
thori vio
lario. 3. q. 5. Non mechaberi.
Quid faciet mulier que de adulterio
suscepit filium vel suppositi sibi alie
num. partum. i. ita qui non est fili? su
scepit expensas ab eo qui putatur ef
fe pater. z est causa q. illi qui essent al
heredes eius non succedunt? p. scdm
Ray. Mulier in penitentia reuelat sa
cerdoti perito vel epō seu vtrius. z tūc
pdicti ingrant diligētiē z caute d. cō
ditōib? p. puri vel suppositi. z si inuen
rint q. sit hō spūalis z timēs deū: tūc
corā muliere si viderit expdare reue
pro p. s. sacro ab ipā q. nō calūniōse
p. cedat et ab illo q. secretū teneat: po
terūt reuelare sibi z cōsulē q. igredia
religione vel transferat fe ad lōgiqua

ita qd nihil pceptat de bonis putatui
pris. Et addit hic **U**. qd illa mulier pōt
reuelare marito si nō timer piculū: sic
sunt aliq viri q sustinēt sciētes adulte
riū vroz. aliq forte qui cōfētū. qz non
possūt ppos hēre filios: z bi in tali ca
su tute mulier pōt reuelare marito: z si
acceptet absoluta est mulier. **A**. Nī
si respectu eoz qd nihilomin⁹ remane
rent in dāno sicut possent eē filii veri
respectu portionis legitime: vlt ēr gūq
alii q ad totā hēditatē qā tal fili⁹ esset
ex adultio seu incestu: qz penit⁹ excludi
tur a successiōe. **L**. de incestu nup. aut. ex
cplexu. z de nālīb. apē. liceat. ita vt ēr
aī mētra eis negē ex suba parētis. oca
aut. ex cōplexu. z ex q si sunt legit. p
nerabilē. ad fi. **S**z de egrate canonica
alimenta cōcedunt. extra de eo q pur.
i ma. cū hēret. z ibi glo. **B**. Si hō il
li spurio vel supposito nō pōt reuelari
sine piculū. vel ēr si post reuelatōem si
vult acqescē cōsilio: tunc inūgat mult
eri q de reb⁹ si qd hō vt in futuro hēre
possit satisfaciāt viro iuxta posse dolēs
de peccato z ēt de eo q nō pōt plene sa
tisfacē. Et talis satisfactio fiat p aliuz
secrete z caute nō reuelādo ipi viro p
sonā vrozis: ita erit i bono statu: ar.
zz. q. 5. hoc vt. z extra de penit. officiū.
Idē hosti. Et tenet mulier viro satis
facē ēr de cōsumptis ab isto filio. De hēdi
tate aut tenet heredit⁹ viri ab intesta
to: vel hēdib⁹ scriptis. vel qb⁹ nō sūt cre
dit q religisset. z si hoc nescit det pau
perib⁹. **I**tē dicit Inno. q si mulier non
hēret q restituat z hēret pbatōes p quas
dicti successores releuarent a dāno qd
hūt d3 eas adducē nisi graue malū ēr
pueruz: tūc nō d3 facē: qz min⁹ maluz
est dānū rerū qd piculū aīaz z corporū
Si hō nō hēret pbatōes sileat. z. q. 7. ple
riq. **H**ec Ray. **H**osti. z Inno. **A**. **I**dē
in sum. con. l. 2. r. 5. q. 23. **B**.
Sz nūqd oca fili⁹ tenet credē mu
lieri: **R**. fm̄ Huil. Nō tenet credē mu
lieri soli. qz possēt esse muliebriis falla
cia. z si sana cōscia nō credit: excua t⁹ ē

tā de pceptis qd de pceptis. Si vero
honestas femie z alie circūstantie faci
unt eidē de hoc pbabilē opionē sū cō
sciam: z vult turozē viā eligē: nūbil vlt
teri⁹ pceptat. de pceptis aut z cōsumptis
qd diu bonā fidē hūt Ray. dat cōsiliū
vt restituat vel cōponat. Sed tñ talis
vt dicit nō ē cōgēdus. qz possessor erat
bone fidei. **L**. de rei vēdi. certū. **H**osti.
quoq z **U**. z Huil. dicūt q nō tenet de
cōsumptis qd diu sunt bone fidei. **A**. **I**dē
i sū. cō. dca. q. 23. vbi d3 fm̄ **H**osti. q mu
lier tenet restitutē ista consumpta per
filium putatiuum. **B**.
Sz nūqd mulier possit filios d adul
terio susceptos sibi heredes istituere?
R. **L**erte sic. qz glibet pōt sibi heredes
instituē eū cui nō pbihef: reueruata sū
legitima pre liberis suis. De quo vide
i. legitima. p totū. **A**. **I**ntellige hoc
nisi cōsuetudo regionis repugnet s3 **A**
biciū. z i sum. con. l. 2. r. 5. q. 26. **P**ater
aut nō pōt bi filios instituē: vt sup. s. p
in additōe. i. **B**.
Tur hīs legitimis filios si viuentē
vxoze aliā ducat sciētē ipedimētū. **A**.
Si. n. iustam hēret ignorātie cām legi
tima foret ples: extra q si sunt le. c. pfr.
B. z ex ea filios hēat: nūqd tales si
lit adulterini possint succedere pfr: an
vero teneantur restituere filiis primi
matrimonii? **R**. deo scdm̄ Huil. Resti
tuere tenent totā hereditatē filiis pri
mi matrimonii: cu3 fructib⁹ mala fide
cōsumptis cōtūcūq oporteat eos male
egere vel medicare. **A**. De hoc supra
absolutio. 4. ad fi. **B**. **N**isi bona fi
de cōpleta sit legitima pscriptio: mari
me si ēr post completaz legitimaz p
scriptōem retinēt bonā fidē. tunc n. nō
tenentur. **A**. **I**dē i sū. con. eo. r. 1. q. 25.
B. De accusatione adulterii: z quo
modo adultera possit dimitti. habes. i.
mīmonii. s. p totū. **Q**uomodo etiam
adulterium impediāt matrimonium
habes. i. impedimētum. 2. s. z. Et vtrū
liceat vxoze adulteram occidere ibi
dem. s. vlt.

Ad uocatus est si primus
se prohibet, p. qd si sit heticus
vel excoicatus: vel paganus. 4. q. c. p. et ex
de heticis excoicatus. p. 2. d. pe. ois. i. nemo
vel in foro. ubi est heticus q. peccat iudex
et puniri debet q. licet admittere tales.
Itē si sit monachus vel religiosus. Ta
les. n. peccat aduocatio nisi p. monaste
rio de mādaro plati. is. q. i. monachi. et
de postu. ex parte. Itē prohibet si sit cli
cus i sacris ordinib. constitutus: vel et in
miorib. dū tñ sit bñficiarius. Talib. n.
prohibita ē aduocatio corā iudice secla
ri: nisi i ppa cā: vel p. ecclesia sua. vel p.
iudicis aut miserabilib. psonis. et de
postu. clericis. et cū sacerdotis. Sed an
corā iudice ecclesiastico possint satis v
q. sic. ar. in dicto. c. cleri. exceptis epis et
et sacerdotib. qbus v. simp. infideliū
nisi vt dictū ē in cā. ppa vel ecclesie. vel
p. iunctis aut miserabilibus psonis
14. q. 5. deniq. ss. dñ. p. l. r. et exp. i. in
illa dñe. cū sacerdotis. et intellige dū
mō i pdictis casib. dñū officium non
impediat ar. dñ. p. clericis. et nō q. qui
cūq. ē bñficiarius i aliq. ecclesia et pstat p.
extraneis patrocinium aduocatois v. p.
curatois tra eā dñ. illo bñficio expolia
ri: vt in pdicto. c. cū sacerdoti. A. h.
c. lo. g. r. de clero. B. fm Inno. ibi. Idē
ē et si sit laic. in ecclesia bñficiatus vt
bñficio illo pñet. vt i sū. cō. l. p. r. i. s. q.
157. B. Itē nō dñ. qd ē iudex vt affes
for i cā illa in q. vult eē aduocatus. quia
duo officia i eadē cā prohibet exercere.
4. q. 4. c. 1. r. z. B. et alie psonae ab ad
uocatoe p. canones prohibet. vt furdus.
A. s. q. pñet. nil audit. ff. de postu. l. z.
B. mur. cec. A. vtrog. oculo pñat.
pñ. l. i. B. furiosus. i. pñes vñ ad. is.
anū. senatu mor. A. de fmo. a. sena
tu nulla videt fieri mēto: nec i allega
tōe. i. posita. nec in oca. l. i. vbi pñca ori
ginalit. ponitur. nec i sū. cō. l. pñca. q. 157.
vbi eadē nōnt. A. sū. semia. et vir
passus muliebria. s. nā. A. Nisi vi
olenter fuisset passus dicta. l. i. B.

Itē dñat. capitali crimie vel calūnia
publici iudici. Item qui operas suas
locavit vt pugnaret i arena cū bestia.
hecoia. 3. q. 7. s. tria.

Utr. clic. bñficiarius i diuersis ecclesiis
possit pstatē pñociniū dñ. alia. An. fm
Ber. Nō vñ q. possit. Si tñ eēt plar. in
vna ecclesia: tñ rōe plarōis pñt. Et Idē
dicit Inno. A. s. i. c. si. extra de postu.
vbi pñca dicit Ber. Sed Inno. i hoc
discrepat a Ber. q. tenet q. clericus ē
nō platus possit aduocare dñ. alia. quia
ecclesia nō cōputatur inf. extraneos su
per hōbo dicens. Secus si p. alia ecclesia
vbi simile bñficiū habuit. B. Ad
dens q. si nēcio officio fungat pñt ad
similitudinē tutoris. ff. de postu. l. pu
ro. z. l. vñ. A. Nō dicit ad similitudines
sed dicit vt tutor vel plar. ecclesie exē
plando officium necessarium. Et idē vñ fa
cere in eo qd segtur. B. Itē p. po
ri ecclesia pñt agē dñ. secūda. ar. et dñ. iu
re iur. r. uā. z. c. intellecto. A. pñca
ē nōnt in sū. cō. l. i. z. r. i. s. q. 169. B.

Utr. iudex teneat dare aduocatum?
B. Tenet qñq. vt eis q. hñ nō pñt p.
pter paupratē: vel ppter potētiā par
tis aduerse. ff. de offi. pñ. l. nec qñq. s.
fi. Et qdem si iudex hoc alicui aduoca
to pñciat: ille sine cā dñeget pñt per
iudicē ppetuo remoueri ab officio ad
uocatois. Leo. pñdēdū. A. Que est
l. c. de postulādo. B. igitur obedi
re: si tñ cōperens salariū cōstituaf de
quo vide. l. s. ar. z. 7. A. Idē in sū. cō.
l. i. z. r. i. s. q. 170. Sed q. ad salariū addit
B. hñst. q. si indigēs aduocato sit pau
per aduocatus gratis aduocet: et a deo
expectet remuneratōem. B.

Aduocatus qui scienter defendit
causam iniustam absq. dubio grauif
peccat: vt dicit Tho. scōa scōe. q. 71. q.
illicitū est cooperari alicui ad malū fa
ciendū siue cōsulendo. siue adiuvādo. si
ue qñscūq. consentiendo. Ro. p. Signi
funt morte non solum qui faciunt. z.
Tenetur etiam ad restitutionē ei? dñ.
ni qd cōtra iusticiam per eius auxiliū

alía p̄s incurrit. Si aut̄ ignorat̄ iniustā
cām defendat excusat̄; modū q̄ igno
rātia excusare p̄t. Si hō i principio cre
dit cām iustā eē: r̄ in p̄cessu appareat
nō iusta: nō d̄z eā p̄dere: vt. salterā par
tē iunet: vel secreta sue cāe alteri par
ti reuelat. d̄z ē cāz deserere: vel eū cu
sus cāz agit ad cedēdū inducē: siue ad
componēdū sine aduersarii dāno. **I**tem
oia **Tho. A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. 171.
B. Porro i cā q̄diu dubia est bñ p̄t
aduocat̄ patrocinari fm̄ Buil.

¶ Quis ē debīt̄ modus aduocandi?
R. fm̄ Ray. vt nō p̄ducatur falsa iustia
neq̄ falsos testes: seu corruptos: neq̄
mētias: neq̄ inducat̄ falsas leges: aut
q̄scūq̄ p̄batōes: neq̄ q̄rat i guamē al
teri p̄ris dilatōes nō nccias. Itēz q̄ si
destr̄ q̄rū iusticia p̄mittit cām foueat
nihil de cōtingētibus omittēdo. 3. q. 7.
S. si quis aut̄. r. ar. extra de testi. itima
uit. l. de iudi. l. p̄perādū. S. illo p̄culdū
blo. 4. q. 4. c. p̄. r. z. Itē nō p̄caciter vel
vociferādō. q. 2. p̄p̄t hoc ipedit p̄cessus
5. q. 4. in loco. 3. q. 7. si q̄ adeo. **A.** S.
ē. r. ibi d̄r. Si q̄s adeo p̄car fuerit vt nō
rōe: s̄ p̄b̄is putet eē certādū opionis
sue detrimētū paties. **B.** Itēz dicit
Tho. sc̄da sc̄da. q. 71. q̄ aduocato defen
dētī cāz iustā licitū ē prudēt̄ occurrere
ea q̄b̄ ipediti possēt p̄cessus eius. **Nō**
aut̄ licet ei vt aliq̄ falsitate.

¶ Utz aduocat̄ possit petē salarium?
R. fm̄ Ray. p̄t moderatum: siue ab
initio faciēs pactū: siue postea finita
cā. Et attēdi d̄z moderamē salarii fm̄
q̄ritatē cāe: laborē aduocatois: r̄ cōsue
tudinē regionis r̄ sciam r̄ honestatem
aduocati. 3. q. 7. S. apud vrbē. r. ar. 12. q.
2. vulturanē. r. c. cōcessio. ex de p̄ben. de
multa. d̄. circa sublimēs. r̄. d̄. si. mirā
mur. **Lon. Tho. sc̄da sc̄da. q. 71. q̄** ad
uocat̄ aduocat̄ ne petat salariū cū q̄ui
dāno litigatoris. 3. q. 7. S. ar. r̄. Item q̄
cā incepta r̄ nō finita faciat pactū cūz
litigatore quē i p̄p̄tā recepit fides: q̄
pos̄z eē occasio magni mali. 3. q. 7. S. p̄
terea nō licet. **Nā** qñ videret cām i p̄i

culo cogeret clientulū inire pactū r̄ da
re salariū ad libitū. Itē nunq̄ licet ad
uocato pacisci de certa parte litis: pu
ta de decima vt cētesima. **L.** de postu.
si q̄s aduocatoz. **Qd̄** si nullū pactū cer
tū fuit d̄ salario p̄t aduocat̄ imploza
re auxiliū iudicis p̄ cōpetētī salario. ff.
S. vari. r. exor. cog. l. i. S. i honorariis. **A.**
Aduertēdū q̄ aduocato circa salariū
nō licet excedē cōstitutā sūmā. l. cētum
aureos: fm̄ leges. ff. de var. r. exor. cog.
l. i. S. si cui. Sed fm̄ Hrego. decimus li
bras. 20. vt in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 173. vbi
ē sup̄dicta oia de salario s̄z Ray. r. ei
glo. r̄ hosti. ponūf. Sed illa cōstitutio
Hrego. hodie v̄f sublatā p̄ pbemū se
xti: vbi tollunt oēs p̄ores cōstitutiones
postea nō cōfirmate. **B.**

¶ Utz aduocat̄ teneat gratis p̄stare
patrocinū i cā pauper? **R.** fm̄ Tho.
sc̄da sc̄da. q. 71. hic idē est dicēdū qd̄
de aliis opib̄ misericordie d̄. Nullus. n.
sufficit oibus indigētib̄ opem mie im
p̄dere: r̄ iō sicut Auḡ dicit. p̄ de doctri
na christiana. **I**n oibus p̄desse nō pos
sis his potissime cōsulēdū est q̄ p̄ locoz
vt tēpoz vel q̄rūlibet rez opportuni
tatibus cōstricti tibi q̄si qdam forte iū
gunt. Dicit aut̄ p̄ locoz opportunitati
bus. q̄ nō tenet homo p̄ mundū q̄rere
idigētes q̄bus subueniat: sed suffic̄ q̄
eis q̄ sibi occurrūt misericordie op̄ ipen
dat. Addit aut̄ r̄ tēpoz. q̄ non tenetur
hō future nccitati alteri p̄uidē: s̄z suf
ficīt si in p̄nti nccitate ei subueniat.
Subdit aut̄ vel q̄rūlibet rez. q̄ hō si
bi cōiunctis q̄cūq̄ nccitate maxime
d̄z curā impendē. **Quib̄** tñ cōcurrētib̄
restat vtz aliqs tātā nccitatē patiatur
q̄ nō i p̄p̄tū appareat quō possit alr̄
ei subueniri. Et i tali casu tenet ei op̄
mie ipendē. Si aut̄ appareat quō ei ali
ter subueniri possit. vel p̄ se vel p̄ aliā
p̄sonā magis cōiūctam: vel maloz fa
cultatem h̄ntem nō tenet ex nccitate
indigētī subuenire: ita q̄ nō faciendo
peccet: q̄uis si subuenierit in tali nccī
tate laudabil̄ faciat. **¶** Aduocat̄ nō

teneſ ſe cāe pauperꝝ patrocinij ſtra
re: ſi a ſolū occurrētibꝝ aditōibꝝ p̄dictis
A. *Jo. ſu. cō. li. 2. r. 5. q. 174.* Et irellū
ge p̄dā cū hꝝ qꝝ lꝝ poſſit paupꝝ vꝝ aliū
ſubueniri: tñ ſi ei nō ſubuenit nullꝝ ſb
uenire potēs excuſareſ. 96. di. paſce. 10.
nullatenꝝ dꝝ aduocatꝝ qꝝ pōt p̄mittē in
ſticiā pauperꝝ depire. 83. Ray. q. di. q.
aduocatꝝ pꝝ miſabilibꝝ p̄ſonis qꝝ ppter
defectū aduocati quē nō p̄nt aducere
amittūt cāſ: zꝝ quantur iniuſte: tenetur
aduocare zꝝ de ſua ſcia et ynā dare. xi. q.
3. paupꝝ. 10. *Al. hoſti. vt. dea. q. 174.*

In qbꝝ caſibꝝ zꝝ de qbꝝ aduocatꝝ tene
atur ad reſtituendꝝ? **A.** ſm Ray. p̄rio
qꝝ oīuz qꝝ illi 5 quōſ aduocabat ppter ip̄i
us patrocinij iniuſte amiſerūt ſeu dā
nificati fuerūt. *Al.* ſi pꝝ cauillatōem ſu
am abſtulit aduerſario bonā cām: vel
et ſi ip̄m gūauit petēdo dilatōem ſup
fluam. vt allegādo falſuz zꝝ 5 ſciāz. vt
faciēdo cauilloſaz poſitōem. vel iſtruē
do falſū teſtem aut iſtruēdo clientu
lū de negādo vitatē zꝝ ſiſtibꝝ teneſ aduē
ſario ad inteſſe. Itē teneſ illi qbꝝ p̄tri
tit auxiliū ſi ppter ſuā iſidelitatē vt ne
glicetia vt ip̄udetiā amiſerūt. Et hoc
qn̄ iacta bat re ſciētē zꝝ nō erat: vt dicit
Buil. **A.** *Jo. ſu. cō. eo. ti. q. 175.* ubi etiā
dī ſm Ray. qꝝ ſiſt teneſ ſi extorſit ſala
riū vñ nō debuit extorſquere. vel ſi vl
tra qꝝ debuit habere extorſit. **B.**

Affinitas ſm Ray. ē pxi
mitas p̄ſonaz
ex carnali copula pueniēs oī
ca rens parētela. *De hꝝ plene diceſ. l. in
ter ipedimēta m̄ſimōit. ipedimētū. l. 4.*

Alchimia De auro zꝝ ar
gēto alchimī
cho. vtz poſſit vedī vt emi. vi
de. l. emptio. 55.

Alea. De oī ludo aleę. vid
i. ludus aleę. p totū

Alienatio rei ecclē imo
biſū valz ni
ſi i certꝝ caſibꝝ zꝝ obita forma
ſuata. p qdē ppter debitiū v̄gēs. io. q. 2.
5. hoc ius. **A.** An aliūde ſolui nō po

teſt. vt ibi. **B.** Itē ppter redēptōez
captiuoz. Itē ppter pauperes paſcen
dos rpe famiſ. 12. q. 2. auz. z. c. gñā. Itē
ppter eccliam edificādā aut ppter ci
uitatē ampliandū. Itē vt emat ali
quid magis vtile. Nec poſſunt haberi
12. q. 2. ſine exceptōe.

Forma alienadi variat ſm varia
tē eccliarū. ſepaliū. monaſterioz. zꝝ pro
chialiū. Colligitur tñ oēs forme i dco
c. hoc ius. z. c. ſigs. ep̄a. z. 12. q. 2. placu
it. **A.** Adde z. c. aliearōes. z. c. abba
tibꝝ. z. c. ſuī exceptiōe. **B.** 83. z Buil.
ſpecificat dicens ſic. Ep̄o res ad mēſaz
ſuā p̄tinētes vel res cathedralis ecclē
nō pōt alienare ſine conſenſu capli. zꝝ ſi
res ſit modica zꝝ nccitas magna nō eſt
neceſſarius conſenſus capli. 12. q. 2. terru
las. Nec abbas res monaſterij ſine cō
ſenſu ep̄i zꝝ quēſ ſui: nec p̄ſ bytꝝ prochi
alis ſine conſenſu ep̄i ſui 83 qꝝ dicūt. c. ſu
pius allegata. Hoc de rebꝝ imobilibꝝ
Nec de mobilibꝝ i qꝝ alienatōe hꝝ ſo
lētitas nō regit. **A.** *Jo. i ſu. cō. li. 2. r. 1.
14. q. 12.* **B.** Ita tñ qꝝ nullꝝ p̄larꝝ reli
giouſus pōt vedē redatꝝ ſeu cedē ali
cui ad vitā: vt ad certū tps niſi nccitas
vel vtilitas loci expoſcat: zꝝ de cōſenſu
conuentus. vel ſi conuentū nō habeat de
conſenſu plari ſui: vt i cle. monaſterio
rū. de re. ecclē. nō alie. **A.** *Jo. i tñ dcla
rādo ſubdiſ. Q̄epꝝ p̄miſſa ad locatio
nes: vel etiā reddituū aut fructuū ven
ditōes ad tps modicū faciēdas dclara
mus non extendi.*

Alienatōes rerū ecclay ſacte a ſciſ
maticis vel intruſis nō valēt. ex dꝝ ſciſ
maticis. c. p̄mo. 12. q. 2. alienationes. z
teneſ reſtituē loca zꝝ res zꝝ fructꝝ perce
ptos zꝝ qui percipi potuiſſent. **A.** *Jo. i a
iuſto poſſeſſore: vt in c. grauis. l. allega
to.* **B.** Sic zꝝ glibet raptor. ex de reſti.
ſpo. gñis. Et qꝝ iſtit talibꝝ alienatōibꝝ
excoīcarꝝ ē. vt. l. excoīcatio. p. 5. z. in ſi.
Si poſſeſſio data fuit ecclē ea cōdi
tōe ne alienet an aliqꝝ caſu alieari poſ
ſit. vide. l. additio. 53. Aliare qdā ſua ſi
poſſunt. i. ludus aleę. 55.

Altare si dicitur lignum l' tre
uz: s; lapideu. d. co
se. di. i. altaria. **36** Tho. i. 4. di.
33. q. si ad celebradu missa n' beat alta
re consecratu: salte beatur tabula paruu
la lapidea consecrata: q' d' altare viaticu
in q' cedit epis z eoz supiorib' i itine
re celebrare: z celebrari facit vbiunq;
extra de p'ule. qm. li. 6. Idē cedit p'di
carozibus: z minorib'. sine tñ p'udicio
prochialis eccl'ie: ex de p'uik. in bis. De
consecratione altaris: habetur. i. conse
cratio. 3.

Alteru ē p' byteris istruē altaria in
eccl'a non consecrata: s; i consecrata n' licet
nisi de licetia epi: ar. di. 69. Quis. z de
35. di. i. nullus p' byter. Eodē mō sine
consensu epi nō sūt altaria d'struēda: ar.
d. 35. di. i. c. eccl'e. z. c. placuit. **A** Idē
l' lū. c. li. 3. r. 24. q. 4. 9. In p'dict' iuri
bus nō v' p'bari q' p' byter possit eri
gere altaria in eccl'ia nō consecrata: ni
si a s'rio sensu illi'. c. nullus p' byter. Et
tener glo. i. d. c. q. uis. **B** Qui altari
fuit de altari vinēd' z. q. 1. ex bis.

Ambitio qd ē: n' scdm
Tho. scda scde
q. 131. Ambitio ē iordiat' appe
tit' honoris. Qui qdē p' cē iordiat' tri
plicit' p'mo p' hoc q' aliqs appetat te
stimoniu d' excellētia quā nō hz: qd est
appetē honorē sup' suā p'poriōem. z.
mō p' b' q' honore sibi cupit nō referē
do i deū. 3. mō p' hoc q' appetitus eius
in honore ipso qesit nō referens hono
rē ad vtilitatez alioz: ppter qd ambi
tio sp est pctm. **A** Idē in sū. con. lib.
2. r. 4. q. 266. **B**

Agaria z p'agaria. hec
duo sūt qdā sui
tutes ipse p' extōsione supio
rio. Et ē āgaria fuit' p'sonaz. Perāgaria
ho feruit' p'sonaz z rez: v3 quā facit q'
p'po sumptu: vt dicit Ray. **A** Albi
cus dicit q' āgaria ē feruit' p'sonarū z
rez: cū q' facit p'po sumptu fm Ray.
Eoff. z' hosti. Itē glo. in c. nō min'. de
im. eccl'ie q' āgarie dicit' p'sonalia ob

sega. p'p'is sup'ib' p'stita. Perāgarie
vbi p'sona feruit' sup'ib' alienis. Sed
de hoc nō ē multū curādū. **B**

Appellatio. Vtz liceat
p' appella
tione iudiciū d'cliare: vide s.
accusat'. 5. 4. p' appellatōez snia excōi
catōis lata n' valz. r. si appellās nō p'seq
tur: n' p'p' b' snia oualefcit. In excōi
cat' noiatz: si ista tps statutu appella
tōem nō p'seqt vt oz: lapsō tpe d'z d'nū
clari: ex d' sen. exco. 13. li. 6. **A** Ibi d' ex
coicat' noiat' v' spāt z exp'se q' p' ap
pellatōem legitimā excōicatioz sniaz
asserit i se lata: si appellatōem cādēnt
ista tps ad ipaz p'seqndā ab hoie. vel a
iure statutu nō fuerit vt debuit p'secu
tus lapsō eodē tpe excōicatus publice
nunciari debet. **B**

Apostasia p' in gnali
qd ē: B.
s; Ray. Bos. z' hosti. Est teme
rari' a statu fidei obie vt religionis re
cessus. Et d' q' postatio. i. retrogda sta
tio. **A** Idē i lū. c. h' p' r. 2. q. 1. **B**
Triplex ē apostasia. s. p'fidie qua v3 re
cedit quis a fide: vt Julian' apostata.
De hac habetur. z. q. 7. non pōt. Item
inobie: q' s'frāgredit' spōtanea volūta
te p'ceptū: vt Adā z Aua. Ben. 3. Sistr z
q' sacrif canōib' obedire p'tēnt. De hac
3. q. 4. alieni. ex de ma. z obe. si qs. Itē
irregularitat'. z hec est duplex. Una q'
qs recedit a statu cūcat'. Altera q' qs
recedit a statu assumpte religiōis. 4. 7.
di. q' r' libet. 16. q. 1. legi. **A** Idem in
sum. con. eo. ti. q. z. **B**

Apostasia z' .s. a fide
Sciēdū
q' cū apostata a fide sit bēti
cus z i fidel' ipso iure excōicac' ē: ex de
here. ad abolēdā. Itē res talū cōfiscat'
z ipi amittūt factōez testamētū: nec ēt
pacta p'nia i statu p'stinū redēt. l. eo.
l. z. 3. **A** Delius hoc p'bat eo. ti.
gazaros. que est cōstitutio Federici. et
hodie fit ista cōfiscatio ipso iure: ex de
bēti. cū scōz. li. 6. **B** Et d' bēt recipi sic

heretici de q^o. i. heretic^o. p. 6. i. 4. q. i. ci
pit. Qualit heretici zc. Item sunt infa
mes z repellunt a dignitatibus z aliis
multis. ex de iureiurā. quēlā. c. q. i. infa
mes. d. 2. de i. z. celebratē. A. Alias
incipit. Die dñica. Et idē dñ in sum. con.
et. q. 7. q. 4. fm Ray. B.

Quid de his q. l. inter^o sunt fideles
tñ ppter timorē faciūt exteri^o aliqū
actū infidelitatis. puta reuerentiā idol.
R^o fm Ray. Tales l. non sunt aposta
te nec heretici: mortali^o peccant quā
tuscūq. fuerit metus. q. fm Aug. Ban
ctius ē mori fame q. uesci idolatri. zc.
q. 4. sicut sancti. Lon. Tho. scda scda.
q. 24. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 5. B.
Utr liceat xpiano in aliq. cau. sumē
habitū infidelitū? R^o fm Buil. posset
hoc fieri ex rōabili cā. sicut z btas Se
bastian^o sub clamide militari xpī mili
tiā gerebat absconditā. hoc intelligēdū
ē fm eū dē Buil. nisi esset institutū ali
q. determinatū signū ad cognoscēdū
pfeffores alicui^o idolatrie. tunc n. non
licet. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. B.

Apostasia 3°. I. inobe
dientie
Apostasia inobedientie qñ qd
obedire tñenit pcepto dei siue canonū
siue platoz. z talis infamis efficit z re
pellit a testimōio. z v. excoicari. 3. q. 4.
si quis a suo. xi. q. 3. si autem nobis. z si
perstiterit in contumacia debz crescē
z pena. extra vt lre nō contr. qm frequē
ter. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 3. fm
Ray. B. Si aut redierit si nō fuēit
excoicatus recipitur ad pñiam. si fuēit
excoicat^o recipitur cū satisfactōe quaz
excoicari tñenit facē iniuriam passio.
vt dñ. s. absoluto 4. q. 3. A. Idē in
sum. con. eo. ti. q. 4. B.

Apostasia iiii^o. hab. or
ricatus. Talis apostata fit mul
tipliciter. pmo. s. dimittendo tonsuraz
coronam vel habitū clericāle. 2o. q. 3. c. p.
2. 7. 3. et eo. c. p. 2. 3. Item accipiendo
uxorē. ex dñ. c. diu. ex pte. Itē ouerten

do se ad negocia seclaria. ex de vi. z bo
cle. ex litteris. z de sen. ex. in audientia
z. c. ppendim^o. z talis si ē i sacris interī
ab accusatiōe z testimonio tanq. infa
mus repellit. z. q. 7. alien. 3. q. 4. beat^o.
Itē iteriz ad dignitatē vel ordines pro
moueri nō pōt. 16. q. 1. legi. 50. di. c. vi. Itē
si admonit^o se nō correxerit ē deponē
dus. 21. q. 4. sine. z. c. p. cipim^o. Itē interī
caret pñlegio clericali ita q. xberans
eū nō icidit i canonē. hoc tñ intelligas
si p^o trinā admonitiōem epi nō se corre
xerit vel seditōib^o vel enozmitatibus
se imisceat. ex c. p. z de sen. ex. cū non
ab hoie. A. De trina monitiōe nō dñ
his capitulis. s. de sen. ex. in audientia
Et p dca etiam notant in sum. cō. eo. ti.
q. 2. q. 4. B.

Qui pñā tñ tonsurā accepit: vtruz
possit eā deserere? R^o licz p antiq. iura
videat pñbitū: hodie deserere pōt tā
de consuetudine q. de iure. ex dñ coha. cle.
z mu. c. vl. A. Ibi de hoc ml dñ s. vt
allegare. c. vnū. de cle. diu. li. 6. Et pze
dcis con. Albr. S. de b^o oli fuerūt opti
niōes: vt i sū. cō. li. p. ti. 7. q. 7. Dimittē
do tñ tonsurā oz eū ecclasticū reliquē
bñficiū. ex de coha. cle. z mu. c. Iohes.
vel clericāle deferre tonsurā: vt ibi. B.

Cleric^o in miorib^o pñt pñlegiū cle
ricale si trāsiuit ad actū pñsus ordini
rū puta fact^o est bigamus vel miles
aut exercuit seua puta recepit misteri
uz occidēdū: mutilādū: aut aduocādū in
cāis criminalib^o. di. 84. q. 19. A. In
no. in. p. ex de apo. di. q. 1. clic^o fecit
se militē dñmō non exerceat seua pōt
uine clericāle z pñlegis clericālib^o gau
dere cū hact^o nō sit penit^o dñ ordinis: si
cut nec pūcē hginē. 32. di. seriatiz. Et ex
dcō Inno. p. q. nō sufficit accipe offici
uz seua exerceā nisi illd executiōi mā
des. Nec ē seua exerce^o p se pnat pñ
legio clericāli nisi h^o fiat ex officio puta
iud. et. vt executori vt sūis s. glo. Ray
ut i sū. cō. dca. q. 7. ad fi. Et rō pōt eē qd
l. cleric^o delinqt seua exerceudo: tñ ex
b^o reglaris nō subicit curie seclari. ex
b

de cle. vii. c. vno. li. 6. **I**tem p dicit si
nullo mō vult vivere clericatū. qd per
tria pōt parē. p mō si sic 3bit. sic cōuenit
z ouenit sic. laic vadit i exercitū. talli
atur z sustinet alia onera laicalia. 2. si
frio admōit nolit ad clericatū redire.
3. si ouentus corā ecclastico iudice ex
cipit de foro seculari. vñ alit in iure cō
sitet q non vult clericatū vñ. Si hō
3bit cū vnica z hōgie n oio p dicit pūitū
vide. i. clericus z. 6. 3. z se. **A**. Ad p
dicta facit quod notat Inno. in dco. c. p
extra co. Quod z ponitur in sum. con.
dicta. q. 7. z. q. s. ponuntur omnia pre
dicta. **D**.

Quam clerico q exis in sacris de fco.
durit vxore. si ad clericatū redeat po
test ephs dispēfare. ex q cle. vñ vo. c. p. z.
2. **I**sta dispēfatio ē vt vñat ordie
pus rite suscepto z ēt ascēdat ad supio
res. vt p i dictis capitulis Et nō fit nisi
cum bene contrito. dicto. c. primo. **L**uz
eo vero de cui penitentia dubitatur
episcop nō pōt dispēfare nisi vt vñat
minoribus ordibz non autem maio
ribus. nisi transierit ad religionē dicto
c. 2. z ibi glo. **D**.

Apostasia v. **I**ta reli
gione z
bi. **A**postasia fit p temerariā
pabit dimissionē cū assumptiōe secta
ris vite. Nō tñ d iudicari apostata si
ue fugitiu ē si diu aut ad longinq vs
ges. nisi postq sic viuit q alium redeū
di se deposuisse ostendit ff. de re militari
desertore. 6. emāfor. **E**ñ p solā temera
riā dimissionē bit excōicatur ē. ex ne cle
vel mo. vt piculosa. li. 6. **M**ō si rediēt
recipiet i mōasteriū h q i regula cōti
net. **D**ocico si mōasteriū regularē
viuat. alit ut districti mōasteriū cum
usufructu rex q s obtulerat pōrimona
sterio q res postea ad p mū mōasteri
u redibūt 22. q. si q monachaz. c. si
qs rapuerit. 16. q. 6. de lapsis. is. q. i. c. p.
Alii dicūt q res simp'r erunt secundi
mōasterii. **A**. **P**rimū tenet. Ray. et
bo. in sū. cō. li. p. ti. 2. q. 4. vbi ēt p dca

ponit de receptiōe redeū. z pma opi
nio sat vñ pbari i dco. c. de laps. **P**.
Mō si nullū mōasteriū vult eū recipere
dic vt. i. religio p. 5. 9. **A**. i. q. i. c. p. qd
cōsulēdū. Et vt. 5. 3. et opuratioz. **D**.
Luit sūt bona q monach apostata
acqsiuit. **R**. si abbas noluit eū recipere
vel neglerit eū reuocare z sic decellit
denegabit mōasterio bonoz repetitio
ex q maliciose denegauit alimenta. ex
d ifan. z lan. c. p. 57. d. c. vl. Et p tenebunt
bona illa ad secūdū mōasteriū si igre
diaf alit ad ep. Et hoc itelligēdū si cō
uent tot' deligt in hoc. **A**lter delictū
p sone nō d i redidare ad dānuz ecclie
16. q. 6. si epus. Si hō nō renuit eū reci
pere. tūc q qd acqsiuit suo mōasterio
acqsiuit. sic seru' dno. is. q. 2. abbates.
ff. d. acq. re. do. et. z eūde casū vide. i. re
ligio p. 5. 8. **A**. i. q. i. c. p. qd d bis. Et
idez ponit i sū. cō. li. p. ti. 2. q. 15. z 16. **D**.
Monachus fugitiuus si non vult redi
re vel habituz reassumē d i cap. z sub
gtanti custodia carcerari. extra de apo.
a nobis. **A**. **I**dē in sum. cōf. e. o. ti. q.
17. fm d. 6. z. **D**.

Qua benedcā vñ
fir ta
cū. **R**. fm **I**bo. i. 4. d. i. 2. **N**ō
ē sacrale q si quedaz dispō ad sacm
nō. n. ordiat directe ad remediū p sū
dū. h ad remouēdū p bides. **U**ñ dat
demonū nequitias z vñalia. z d omne
quod lmpedire potest ēt effectū sacro
rū. Et vt oicunt p. z. **A**l. **B**enissio ve
nialiu que fit p aspersionē aque bene
dicte. nō fit p modū sacri. h p modum
menti. vñ vt dictū est non ē sacf. **A**.
Idē in sū. con. li. 3. ti. 2. q. 4. z. **D**.
Quid cū aq bñdicta apponit nō bñ
dicē. **R**. fm **I**bo. i. 4. d. i. 2. **T**otū est bñ
dictū. **R**. n. q acqsiuit ē aq ex bñdictiōe
puenit ad aquā additā. **I**dē dicit p.
sicut z oringit de oleo cōsecrato. **O**lenz
5. 3. **A**. **I**dē i sū. cō. e. ti. q. 3. **I**ntellige
si aq bñdicta sit maioris quantitat. qz
duobus cōcurrentibus pzenaler quod
mai' ē. ff. de sta. ho. l. quent. **S**ec' h cē

q̄titatis minoris v̄ equalis sicut r̄ de
sacramento eucharistie d̄r. om̄i appo
nitur vinū nō c̄secratuꝝ c̄secrato. i. eu
charistia z̄ ad fi. **B.**

Arbiter sū ab vno de plu
rib⁹ arbitri vel in
dicibus aliis p̄ntib⁹ z̄ mādāti
bus scripta sententia recitat. p̄inde ē
ac si ab omnibus esset recitata. **Q**uod at
ut qui recitat nō v̄tat verb singulari
numeri s̄ pluralis dicendo. Nos tales
arbitri vel iudices p̄nunciam⁹ r̄. nisi
in arbitrio super electione que d̄ fieri
ab vno vice oīum. extra de sen. z̄ re. iū.
cuz ab vno. li. 1.º de hoc. i. electio. 2.º. 5. 5

Archidiaconus Quod
est ei⁹
officiū. **B**n⁹ fm Ray. circa of
ficia archidiaconi p̄positi vel decani
fere quot sunt ecclesie tot sunt consue
tudines. extra de consue. cuz olim. i. fi. z̄
de exce. pla. ad hec. Si tñ uis scire qd
iura dicūt de talib⁹. vide. 2. i. di. clericos. z̄
25. di. perlecti. r̄ ex de offi. archi. p̄ ro. **A**
p̄cipue. c. p̄. z̄. Et idem ponitur in
sum. con. li. 3.º. ti. 27. q. 5. **A.**

Archiepiscopus

A quib⁹ r̄ vbi d̄ c̄secrari archi
ep̄o. vide. i. c̄secratio. p̄. 6. p̄. z̄ vlti.

Archiep̄s pōt c̄pellē subditū sui suf
fraganei ad suscipiēdas c̄missiones ei⁹
in cāis nisi ubi sit c̄suetudo. extra d̄ fo.
ope. romana. li. 1.º de extra de offi. or. pa
stozat. Super quo. c. dicit hosti. q. cuz
archiep̄o subit ep̄s. q. pigui. iug hz in
eum q̄ in subditum pōt archiep̄s ep̄s
cogē vt c̄pellat subditum ad suscipiē
dū. Et si ep̄s ista certum temp⁹ sibi as
signatū hoc facē neglexerit neq̄ aliq̄
iustū p̄tenderit demū pōt cogē vtrūq̄
ar. ex de of. or. c̄to. in fi. z̄. c. i. r̄refragabi
li. 5. ex cell. 1.º. Ber. et si ab ep̄o appel
latū fuerit. **A**. Hoc dicit Ber. i. dco. c.
pastozat. Et idē pōt in fū. cō. li. 3.º. ti. 27.
q. 4. **B**z d̄ p̄dā fac qd cū qd phibet ali
cui vna via ad id alia nō admitti d̄. ut
i. cū qd. de reg. iū. li. 1.º. nec allata iura

multū faciūt. nā loquūt in correctōne
delictorū z̄ nō i c̄missione cāz. iō i nō ex
cepi. Nam regle v̄z q̄ archiep̄s nullā
hz p̄tārez i subditū suffraganei sui nisi
i exp̄ssis dco. c. pastozat. iō hoc casu c̄su
lerē archiep̄o q̄ nō cogēt s̄z subdito q̄
obediret. **A**. **B**z hic sciendū q̄ iure
nouo archiep̄s eās q̄ p̄ appellatōez vt
alio iure metropolitico deferūt ad ip̄s
nō pōt audire seu c̄mittē salibi q̄ i sua
ciuitate vel diocesi aut i eis in q̄b⁹ ap
pellatū existit vel cāe ipse c̄stiat nisi
aliud sibi c̄perat de c̄suetudine. ex de
offi. or. vt litigantes. li. 1.º

Archiep̄s nō hz iurisdicōez i subdi
tos suffraganei sui nisi i quibusdā casu
b⁹ q̄ notat ex de of. or. pastozat. **A**. i. fi.
i gl. **B**. p̄ qdē cū deuāt i diuinis offi
ciis a c̄suetudine metropolitane eccle
i. 2. di. de his. **I**tez qñ subdit⁹ ep̄i deliq̄t
i diocesi archiep̄i. 6. q. 3. placuit. In hoc
eni casu efficit aliq̄s de iurisdicōe al
teri⁹ cuiuslibz. **I**tez si hz p̄diū i diocesi
sua. ex de fo. ope. c. vlt. Et iste ē casus p̄
tinet ad quēcūq̄ aliū. **I**tez si cā deferē
ad eū p̄ appellatōez. ex de of. le. c. p̄. z̄ d̄
of. or. duo. **I**tez cū absolūt⁹ ab archiep̄o
n̄ vlt parē ep̄o. ex d̄ of. or. ad rep̄mēdā

A. i. satisfaciēdo ep̄o sup̄ excoīcatōe
q̄ ab ep̄o fuerat excoīcat⁹ nec de excoī
catōis c̄stiat iniusticia: s̄z ab archiep̄o fu
erat absolūt⁹. q. ep̄us eū absolue nōle
bat. iō si ep̄o satisfacē c̄tēnit: archiep̄s
eū i excoīcatōez reduc ut ibi. **A**. **I**tez
si crialis cā sit int ep̄s z̄ clicū suū d̄z de
duci ad synodū i q̄ p̄est archiep̄s. 6. q. 2.
c. p̄. **I**tez si clic⁹ hz cūmle cāz d̄ ep̄m suū
xi. q. i. si clic⁹. **I**tez qñ ē ep̄s negligēs i eo
qd facē d̄z. **A**. i. ad curā eccle z̄ aīaz
B. xi. q. 3. cū sum⁹. ex de sen. ex p̄ tuas
z̄ de appel. q̄ frōre. **I**tez qñ defūcto ep̄o
eccle idoneos clicos nō hz. 12. q. 2. si lice
ar. **A**. **I**ūc. n. archiep̄s hz curā reruz
eccle vt ibi. **B**. **I**tez cū euide ē sniaz
ep̄i eē iustā. ex de ap. sollicitudinē. **A**
Hoc qñ a subdito fuerit ad archiep̄m
q̄relatū i nō appellatū. r̄. n. rōe euide
tie potest archiep̄o declarare subdituz
b z

[illegible]

Rogatio vide supra
De arte notoria vide. i.
Rs fornilegiū zⁱ. s. p. De ar
tificib⁹ facientib⁹ z vedentibus
gladios: balistas: venena: taxillos: ale
as ferta. z bi⁹. vide. i. negotia. s. s. z te.
Assassinus. Assassinus fo
te adhuc sūt qdā iudeles q ex
gubndā falsis opionib⁹ de facili mittre
bāt ad occidendū quēlibz xpianū: non
curantes si ob b⁹ occidēdi eēt ipsi. Non
tra qz pelle staret Inno. 4. q. cūqz
pnceps vel plar⁹ alia psoa aliqūe
xpianū vel assassinos interfici fecerit vel

mādauerit ēē si mors non fuerit suble
cura. z q affassinis recepraauerit vel oc
cultauerint nō solū excoīcatōis z depo
sitiōis incurrit snias ipso facto. s; sint et
cū oibus suis bōis xpianis expositi z p
petuo diffidati. ita q ex q de pdicti vī
aliq pdcoz pbabili cōstiterit documē
tis nulla alia excoīcatōis depōnis seu
diffidatōis snia regraf. s; bñficia taliū
p illos ad quos pīnet collatio libe cōse
tant. ex de homi. p humani. li. 6o.

Astutia fm Tho. scōa se
cunde. q. 55. dī. cūz
qs ad cōsequēdū aliqū finē bo
nū vel malū vti nō veris vīs. sed si
mulatis z apparētibz. Nō. nōz ēē ad si
nē bonū falsis vtiē z sitatis puenire: s;
verū. Un astutia ēē si ordinet ad bonūz
ē pctm. z ad Lor. 4. Abdicam occul
ta dedecoris nō ābulātes i astutia neq;
adulterātes hōi dei. Aliqū hō ppter
situtudinez accipit i bonū. p. p. vī de
tur puulis astutia. sed pprie accipit in
malo sicut z pbs dicit i o. et bicoz. **A**
Idē i sū. cō. li. 3. ti. 4. q. 33. Aduerter
dū tū q sine mēdaciōe z lesiōe iusticie
alteri. s; vti vili sitatiōe. exēplo mīto
rū scōz patz i pī. xpi. vī dicit Hiero.
zz. q. 2. vtilē. **A** De dolo āt z fraude
q s; pīnq astutie. vī d. i. d. ool. z. i. fraus

Auaritia z cupiditas vtrū
sūt peccatū? R. nō
s; Tho. scōa scōe. q. 115. Sic nā
bonū hominis circa exteriora oīz q cōsi
stat in qdāz mēsurā. s; vī querat hīe ex
teniores diuitias. put sūt nccia ad vitā
et s; sūā cōditionē. Et iō in excessu eius
mēsure cōsistit pctm. dūz. s; aliq sup de
bitū modūz vult eas acgrere vel reti
nere: qd pīnet ad rōez auaritie q dis
finis ēē imoderat. amor habēdi. **A**
Idē in sū. cō. li. 3. ti. 3. q. 1. **S**

S vīz sit mortle? R. fm Tho. vbi
s; Auaritia pōt capi duplī. vno q ali
qs recipiat vel retineat iniuste res ali
enas. qd pīnet ad rapinā vel furtūz. z
sic ex suo genē ē pctm mortale. Lontin
git tū in hoc cāu q ē veniale. ppter igē

ctōem act. sicut de furto dī. i. furtū. §.
4. **A**lio pōt accipi auaritia s; q ipoz
tat iordinatū amorē diuitiaz. q si i tan
tū crescit q pferat caritati. vī. s. ppter
amorē diuitiaz aliq nō vereat facēd
amorē dei z primū erit pctm mortale
Si āt iordinatio amoris i hō cōsistat vī
s; hō qvis supflue diuitias amet nō p
ferat eaz amorē amorī dīno. s; q ppter
diuitias nō velit aliqd facē dēu z p
ximū: sic ē pctm veniale. **A** Idē in
sū. cō. e. ti. q. 2. p diuersa hōa. s; q auari
tia. aut oppōit iusticie z ē pctm morta
le. vī i p mēbro. aut oppōit libalitati z
ē mortle tēiale vī i z mēbro: s; d hō
plēn. dī i qdriga. **A** Auar. seu cupi
d. ordiari nō vī. vide. i. ordinā. §. pxi

Baptismus primo

q ad subāz z formā. Quid ē ba
ptismus? R. Est ablutio facta psc̄ri
pta forma hōz vī ponit m̄gr 4. snia
rū. dīz. vel qī eodē modo fm Aug. Ba
ptism. est tinctio i aq hō vīte sc̄ifica
ta. De cui. subā sūt tria. s; mā elementī
forma hōi: z intentio mīstrī copulans
formā māe. Un Aug. Accedit hōz ad
elemētū z sit sacm. l. q. i. detrahe. **A**
Idē in sū. cō. li. 3. ti. 4. q. 9. **B**

Baptismi forma hec ē. Ego te bapti
zo i noīe p̄ris z filii z spūs sci. ex d bap.
c. p. **A** In sum. cō. eo. ti. q. 10. additur
amen. dī tū ibi q nō ē de subā. **B**
S qd si muret hec forma? R. fm
Tho. i 4. dīz. Nulli s; mutare q̄rū ad
id qd ē de eēntia forme. Et si murat nī
hil agit: z pter hoc c̄pa icurrit. Si hō
aliqd qd pīnet ad formāz ex sola def
minatōe ecclē mutat. nihilomin. ē sa
cramētū: s; c̄pa icurrit. Uēz ab aplīs
q baptizabāt i noīe xpi. nī sūt imutata
forma q̄rātū ad itellēctū: qz i xpi noīe
tota trinitas itelligit: s; solū q̄rū ad
vocē. Nec hoc ipz ponissent nisi ex sa
miliari cōsilio spūs sci. Nō aut mutatio
nis fuit vī nomē xpi amabile reddē.
hoc ē nūc ecclia posset si spāle p̄cepe
ptū a spū scō bēret. nō aut p̄p̄ia auctē
b 3

Unū mō sic dicendo nō eēt baptisim⁹ q̄
 uis qdā dūū dicat. **A**. In. c. a quodā
 de cō. dī. 3. of q̄ baptizat⁹ in noīe xpī
 nō ē rebaptizādus: q̄ tenet baptisimus
 h̄ nō debuerit fieri s̄m glo. ibi. **B**.
Quid si dicat⁹ In noīe trinitat⁹? Nō
 ē baptisim⁹: q̄ nō expm̄it p̄sonē: s̄ sō
 lū nūc⁹ p̄sonaz. Sūt nō ē baptisimus
 si dicat⁹ In noīe genitoris z geniti z p
 cedētis ab utroq̄: q̄ genitor nō s̄ḡt p
 sonā p̄ris. sic hypostatis subsistētē. sed
 p̄ modū act⁹. z iō nō ē eadē significatio
 nec eēt baptizat⁹. z eadē rō de aliis est
Quāuis aut nō sit eadē vox in greco z
 latino. tñ ē eadē significatō. **U**nī i q̄libz
 lingua illa p̄nēt ad formas q̄ p̄ncipa
 li⁹ iūt instituta ad significādūz p̄sonas
 illas. **A**. Idē i sū. cō. eo. ti. q. ii. r. 2. **B**.
Quid si xba p̄ferant corrupt⁹? **R**.
 s̄m Iho. vbi. s̄. Aut facit aliq̄ ex indu
 striā. z sic nō v̄t intendē qd̄ eccl̄a inten
 dit: vnde nō est baptisim⁹. Aut facit ex
 ignorantia vel defectu lingue: z tūc si
 tata ē corruptio q̄ oīo auferat sensūz
 nō ē baptisim⁹. Si xō sensus remanet
 ē baptisim⁹ v̄t dicendo patria z filia. si
 cut b̄r de cōse. di. 4. retulerūt. Et hoc p̄
 cipue accidit q̄ sensus non mutat⁹ qñ
 sit corruptio i fine: sed mutatio ex p̄te
 p̄ncipiū variat significatōez: z iō n̄ ē ba
 ptisim⁹. **A**. **B**. itellige v̄t plurimuz.
 Si at occurrēt i aliq̄ lingua q̄ corrup⁹
 ex p̄te p̄ncipiū n̄ mutaret s̄z eadē s̄ḡtō
 nē salte s̄z accōmodatōez usus n̄ vitiat
 baptisimū s̄z **p̄. z i sū. cō. d. q. xi. B.**
Quid si aliqd̄ subtrahat⁹? **R**. s̄z Iho.
 in 4. di. 3. Si illū qd̄ subtrahit sit de es
 sentia forme nō est baptisimus. z q̄ sic
 baptizat⁹ ḡnter peccat: v̄t si subtraha
 tur inuocatio triū p̄sonaz vel expressio
 act⁹ vel exp̄ssio p̄sonē baptizantē. Sed
 exp̄ssio p̄sonē baptizantis nō ē de for
 ma q̄tū ad necessitatē sacri s̄z institutō
 ne eccl̄ie. Et iō si omitrat. ego erit bap
 tism⁹: s̄z peccat baptizās. **A**. Adde s̄z
p̄. z i sū. cō. d. cā. q. xi. h̄. 3. r. 2. 4. q̄
 erga subalia ē distinguēdum: q̄ si sub
 tractio seu diminutio sit ex voluntate

viciat baptisimū. Si ex necessitate pie
 credis q̄ sūm⁹ sacerdos suppleat: v̄t si
 puer moriet⁹ anq̄ sacerdos xba forme
 p̄ficeret. vñ talis si moriat⁹ in cimitēio
 sepeliēdus ē. Si xō superuixerit. credo
 q̄ ratione dubii sub conditione rebap
 tizandus est. **B**.

Quid si addit aliqd̄? **R**. s̄z Iho. ubi
 s̄. duo hic obseruanda sūt. Prīmū ex
 p̄te addētis: q̄ si aliqd̄ addēt itendēs
 illud esse de forma q̄li volēs nouū ritū
 adducē. cōstat q̄ nō intēdit p̄ferre for
 mā q̄ v̄t eccl̄a z ita nec facē quod fac
 eccl̄a. q̄re nō eēt baptisimus. **S**ec⁹ aut
 eēt q̄ ex aliqua cā addēt v̄t ex deuotōe
 qdā. Scōz ē ex p̄te ei⁹ qd̄ addit⁹: q̄ si ē
 corruptiū forme. nō ē baptisimus. sic
 si dicat⁹ In noīe p̄ris maioris z filii mi
 noris corrupit fides quā forma p̄fret
 Si xō quod additur non est corruptiū
 forme. sicut si additur. z b̄r **Marie. p**
 babilus videtur q̄ esset baptisimus
. Con. p̄. z i sū. cō. d. cā. q. xi. r. 2. 4. q̄
et. B.

Quid si fiat interruptio? **R**. s̄z Iho.
 4. sen. di. 3. Si sit tanta interruptio q̄
 itercipiat intentōem baptizātis nō est
 baptisim⁹. sicut si dicat⁹ In noīe p̄ris z
 iterponat longa fabula. z postea dicat⁹
 z filii. Si aut fuerit quā interruptio. v̄t
 puta xbi: nō corruptis forma: ut si di
 cat⁹ In noīe p̄ris omnipotentis. aut iterru
 ptio filētii aut tussis z b̄r qd̄ itentōem
 nō discōtinuet. ē baptisim⁹. **A**. Idēz
 in sū. cō. d. cā. q. xi. **U**bi ē addit secūduz
 Iho. q̄ si sacerdos v̄t baptizans dicat
 Ego intendo te baptizare. non est bap
 tismus. **B**.

Quid si fiat trāspōsitio? **R**. s̄z Iho
 vbi. s̄. Si ē talis trāspōitio q̄ mutet i
 intellectū. nō sit baptisim⁹. v̄t si dicatur.
 In noīe p̄ris baptizo te. z filii. Secus si
 nō mutat intellectum: v̄t si dicatur. In
 nomie p̄ris z filii z spūs scī baptizo te.
 Alii dicūt q̄ qualitercūq̄ mutet ordo
 xboz nō videt intellect⁹ mutari z erit
 baptisim⁹. **A**. **p̄. dicit.** Si mutatio si
 at ex simplicitate. n̄ nocet. si ex malitia

fic. vt i sū. cō. dē. q. xi. Tuti^r videt hoc
casu rebaptizare sub odicione rōne ou
bi. sicut i sū. dicitur ē. **B**. De forma
hōz qñ plures sūt baptizāt vt qñ plu
res baptizāt vide. i. baptism³ 3° 5°

Baptismus 2° quo ad

matēriā
Utz aqua p̄mixta possit eē cō
ueniens mā baptismi? **R**. s. **I**ho. i. 4.
di. 3. Permixtio pōt eē duplex. Una q̄
tollit spēs. s. qñ per alterationē transit
i aliam spēm: sicut per putrefactionē
aliquam vel digestionē transit i vinū
aut ēr p̄ additionē tāta alterius liquo
ris: quo soluat spēs aque. sicut si parū
aque multo vino admisceat. Alia per
mixtio ē q̄ nō tollit spēs aq̄: sicut qñ al
terat aq̄ sū aliq̄ accēs z manet spēs
ut i aq̄ calefacta. vel qñ aque addit ali
qd qd illi nō cōmiscet: sicut si aliq̄ soli
da ponat i aq̄. vt si sit cōmiscibile. sicut
aliqud humidū ē tā pue quāritatis q̄ i
aquā penit^r ouertit. In aq̄ 3° pmo^o p̄
mixta nō pōt fieri baptism³: qz tā non
est aqua. p̄mixta autē 2° mō pōt fieri.
Uñ i aq̄ marī pōt fieri. sūt i lertulo. z in
ags sulphureis z i aliis q̄ ex terra per
quā trāsēūt nō mutāt i aliā spēm. **A**.
Idē in sū. con. li. 3° ti. 4. q. 13. vbi addit
q̄ cognosci pōt qñ mutata sit spēs aq̄
vel nō ex raritate z densitate. vel q̄ do
humor aliqs nō califieret calore vel nō
cōstringeret frigore sicut aqua. vt pzi
vino: oleo lacte. z hi². vñ si aq̄ paludū
eēt intantū i grossata q̄ recederet a ha
raritate aque. nō eēt baptism³. sicut si
eēt lutū. Sūt nō pōt fieri i bzodio pin
guiū z b². q̄ i nfrigidata cōgelant. Nec
i ags q̄s faciūt alchimiste ad murāda
metalla. Dē ēr ibi q̄ meli² esset si sacer
dos facēt fieri aqua calidam: qz puuli
ita qñq̄ penetrant frigore aq̄ q̄ dūbūt
mortalis ifirmitates z moriūt. **B**.
Utz baptism³ aq̄ possit in aliq̄ sup
pleri? **R**. s. **P**. **E**. **C**. **S**. cōm oēm leges nō
pōt in puulis suppleri cuz non possint
bēe vsqz liberi arbitrii. S. si p̄ xpo oc
ciderēt. pie credēt q̄ saluarent sine ba

p̄tismo. In adult² aut pōt p̄ baptismū
flaminis seu otitōis: z p̄ baptismū sā
guinis. i. martyrii. Et hoc intellige qñ
ē articulus nccitatis: nō cōtēptus religio
nis. Idem **I**ho. in 4° di. 4. **A**. Idē
i sū. con. eo. ti. q. 20. **B**.

Prohibitū ē vt nō fiat baptism³ nī
si cū chrismate nouo. s. illius anni p̄ter
q̄ in nccitate mortis. Et punitur sacer
dos si cōraferet. de cō. di. 4. si q̄s de
alio. Idē intelligēdū ē d̄ cōfirmatōe z
tanto magis quāto cōfirmatio minoris
ē nccitatis q̄ baptism³. ar. extra de sē.
excō. qm. li. 6°

Baptismus 3° Quo
nistrum. Debitus minister ba
ptismi scōz omnes theologos est sacer
dos. Sed in necessitate quilibet potest
baptizare vir siue mulier: ordinatus z
nō ordinat². fidel² z infidel²: dūmō habe
ant itentōēz baptizādū z seruēt formā
ecclē. Uñ z si nō credat facit baptismū
neqz aliqd spūale ibi fieri: dūmō i gnē
itēdat facē qd facit ecclesia baptismū
ē. S. tñ simplex cleric² non d̄ baptiza
re p̄ntē p̄bzo: neqz laicus p̄ntē cleric²:
neqz mulier p̄ntē viro. **P**robātur hec
omnia. de cō. di. 4. mulier. z. c. roman²
z 30. q. 3. sup. gb². Idem **I**ho. in 3. p̄. q.
67. **A**. Addē p̄dcs vt meli² p̄bē. de
cō. di. 4. c. in nccitate. z. c. a quodam iu
deo. z. c. siue hētic². **P**redicta ēr notant
i sū. cō. li. 3° ti. 4. q. 26. **U**bi etiam dici
tur s. **I**ho. q̄ p̄e byter baptizare po
test presente episcopo: quia de officio
suo est. **B**.

An baptism³ tradi possit a mal² mi
nistis? **R**. s. **P**. **E**. **S**. sic. qz bonitas ministri
nō est de necessitate: s. de cōgruen
tia. **U**ñ dicit Aug. q̄ p̄ ebriofū: homici
dā z p̄ quēcūqz malū dāt baptism³: et
baptizat² tot² effect² baptismi cōferē.
Idem **A**l. z **I**ho. in 4° di. 5.

Sed qd si sacerdos nolit baptizare
nisi dato sibi p̄cio aliquo? **R**. s. **P**. **E**.
z **I**ho. in 4° di. 5. **A** tali h̄ emē aquam
p̄ baptismū ēr si aq̄ cōsecrata est: s. nō

licer p baptismo dare pecuniaz nec p
se: qz i tali casu sufficit baptismus fla
minis. nec p alio. qz nō sunt facienda
mala vt eueniant bona. Ro. 3. Tñ i ca
su nccitatis ille q gerit curaz pueri lici
te pōr baptizare vt a quocunq alio fa
cere baptizāi. vt ponit Tho. scda scde
q. 100. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 24.
Vbi ēr subdit Alb. dicit q i tñ cāu licz
redimē vxatōez sui iuriz p se si bap
tizandus ē. r p puulo quē velit baptiza
ri. S. Tho. dicit q p mūz vt mēl. hec
ibi. hoc ita apparet. Nā hoc casu nō i
gerit aliqua vxatio s; sacri denegatō
nisi simoniace. B.

¶ Utz mal' minister peccat mortaliē
baptizando? R. fm Tho. r p. vbi. s.
Vbi baptizat cū solēnitare r vt mīster
ecclē: tunc peccat mo: talis si pctm re
colit nec penitet. Aut baptizat in arti
culo necessitatis sicut vetula baptizat
r tunc non peccat.

¶ Utz q scient suscipit baptismum a
malo mīstro peccat mortaliē? R. scōz
Tho. r p. vbi. s. Si malus mīster sit
pctus ab ecclā. suscipiens scient a tali
peccat: nisi in articulo nccitatis: in q re
cipere possit a quocunq heretico. Sed
sine nccitate. nec ab hētico. nec ab ex
cōicato. nec suspensio recipi d; . Si autē
non est pccatus. nec peccat suscipiens
ab eo. nisi forte per accidens si hoc ipso
foueat ei fouēdo eū i peccato. A. Idē
in sum. con. eo. ti. q. 23. B.

¶ Utz melior sit baptismus q cōferit
a bono? R. fm Tho. in 4. di. 5. Equalis
ē ab vtroq qm ab subales effectus
s; tñ cūz effectū pncipali pōr aliqd pl'
offerri ex merito baptizati: s; h effect'
accntalis est. Idē p. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q. 27. B.

¶ Utz angel' possit baptizare? R. s;
Tho. vbi sup. Angelo bono ex officio
qdē nō opetit baptizare nec ecclām cō
secrare. Pōr tñ ex spāli mandato dei.
Et qz nūq vsurparet sibi alienū offici
ū: iō si sciat bon' angelus esse nō esset
qz rebaptizād' neq ecclēsia recōsecrā

da. vt de ecclā sci Michaelis factū ē.
¶ Palo aut' angelo. i. diabolo prās bap
tizandi opetē nō pōr. neq ex officio n;
ex spāli mādato. nō. n. pōt eē mīster
salutis s; punitōis. Vñ sp psumendus
ēē q nō faceret intentōē baptizandi: s;
decipiēdi. Vñ nullo mō pōr. A. Idē
i sū. con. q. 28. r. 29. B.

¶ Utz i baptizate requat interior? R.
scdm Tho. i 4. di. 6. Sic. S; si qñ pfe
ret hba nō adsit actualis intentio. vñ
mō pus intenderit. r hia intentio non
iteruenerit sufficit ad baptismū. Et ex
his p; q furiosus r ebri' qñ oio vlu rō
nis caret baptizare nō pnt: qz non pnt
habere intentionem. A. Idem in sū
con. q. 31. i. 3. r. 24. B.

¶ Utz plures pnt vnū baptizare? R.
fm Tho. in 4. di. 1. r in 3. pte. q. 67. pōt
sunt oūmō qlbz intēdat totū facē. Si
mūlt r vn' plures sil' oūmō intēdat ba
ptizare oēs. Reutz tñ d; fieri sine ma
gna necessitate. A. al' faciētes pecca
rēt s; p. vt i sum. cō. eo. ti. q. 25. B. Et
qdē qñ plres baptizant si dicat nos ba
ptizam'. nō ē baptism'. s; quilibz d; di
cere. ego te baptizo. Qñ aut vn' bap
tizat plres dicēs. ego vos baptizo bap
tizati sunt. Et de hoc vide. i. baptismus
4. s; . A. Videt ēr Tho. sentire q
et si vn' baptizāt dicat nos baptizam'
nihil facit. S; p. dicit. Puto ven' q
baptizāt si dicat. vos baptizamus: qz
mod' expmēdi actū nō est de suba for
me. r iō cū d; baptizo vos. seruat suffi
cient forma ecclē. Frat Durand' dicit.
qz dicētes. nos baptizamus. non bap
tizāt nisi fm loquēdi vsuz intēdat pta
lē nūez p singulari ponē. r tūc ille sol'
baptizat q pus hba cōplet mergendo
seu aquā ifundēdo. Puto q tūior ps
sit eligēda. ex de homi. petino. B.

Baptismus iūi. q ad susci
pientes. Utz omēs teneant ad
baptismū: R. fm Tho. in 4. di. 6. Qui
libet teneat et scisciat' in vtero ppter
tres rōes. p qdē ppt acgrēd caractere

q̄ numeraret in p̄lo dei: z quasi ōpu
 tet ad p̄cipiēda sacra diuina. z v̄r p̄ ba
 ptismi p̄ceptōem passiōem xp̄i ē corpa
 liter cōformet. 3. p̄pter bonū obie. q̄a
 p̄ceptū de baptismo oib̄ datū ē.
 ¶ **Utrū** in v̄to x̄ns puer possit bap
 tizari. R. fm̄ **Tho.** 4. d. 6. s. Nō p̄t. q̄z
 talis deo not̄ ē: nō eccl̄ie: nec subici p̄
 opationi ministroz eccl̄ie. **Uñ** dicit **Au**
 g. q̄ sicut q̄ nō vixerit nō p̄t mori:
 ita q̄ nat̄ nō fuerit nō p̄t renasci. Nō
 d̄z aut̄ mal̄ scindi vt puer possit nasci z
 baptizari: q̄ fm̄ ap̄m nō sūt faciēda
 mala vt veniant bona. Deberet aut̄z
 scindi si iā defuncta eēt: vt. ff. de inoffi.
 testō. l. posthum. **Qñ** aut̄ apper aliqd
 mēbz z nō ē plenē nat̄: expectāda est
 talis egressio: nisi mortis piculū imie
 at seu timeat. **Nā** i tali periculo egres
 sa p̄re p̄ncipali. s. capite baptizari d̄z.
 Sec̄ de aliis p̄tib̄: vt de manu z d̄ pe
 de: q̄uis nō doceat si ille p̄res affigant
 aqua baptismali: q̄z diuina mīa nō ē
 artanda. Et si postea nascat plenarie n̄
 ē rebaptizāds fm̄ q̄sdā. Sed nihil pi
 culi accidit si ad cautelā baptizet sub
 hac forma. Si non es baptizatus ego te
 baptizo. rē. **A.** Idem in sum. confel.
 eo. ti. q. 32. **B.**
 ¶ **Quid** fiet qñ nascit mōstrū? R. s̄z
Tho. in q̄libet. Aut certū est esse duas
 aīas rōnales: aut nō. Certū aut̄ ē si sūt
 duo capita z duo colla z duo pectora:
 q̄z erūt p̄ cōsequēs duo corda: z sic sunt
 baptizādi vt duo. Et q̄uis p̄sumat q̄
 p̄res possint simul baptizari dicendo.
 ego vos baptizo. tuti tñ ē eos bapti a
 ri singulārim. Si hō dubiū est v̄r sint
 due aīe: tūc p̄ baptizāds ē vn̄ postea
 porest alter baptizari dubie sic. Si nō
 es bapti: at: ego te bapti o. **A.** Idē
 in sum. con. eo. ti. q. 33. **Ubi** ē d̄r q̄ tunc
 est dubiū si sint duo capita distincta: vt
 qd̄ simile. **B.**
 ¶ **Utrū** in eo q̄ est baptizād̄ regrat in
 tētio z volūtas. R. fm̄ **pe.** Suscipien
 tiū baptismū tres sūt dīe. Quidāz. n.
 nunq̄ habuerūt vsū rōis: vt paruulū z

p̄petito furiosū: z in his nō regrit volū
 tas. Quidā hō aliquū hūerūt: l̄ tūc nō
 bēant: z in his i nccitate sufficit antece
 dēs volūtas. Itaq̄ amētes z dormien
 tes si ante furiaz vel dormitōem habe
 ant d̄nam volūtatē nō recipiūt sacm̄
 Si aut̄ habuerūt p̄positū: z h̄ p̄ signa
 aliq̄ inotuit: tūc i articulo nccitatis de
 bēt baptizari etiā si furiosus tūc d̄dice
 ret. Si tñ nccitas tūc nō sit d̄: expecta
 ri lucidū insuallū vt vigilia dormien
 tis. Quidā hō h̄nt vsū rōis: tūc cuz
 prizāt z i his regrit t̄ritio z duorio ad
 p̄cipiēdū rē sacri: t̄ritio z volūtas ad
 p̄cipiēdū sacm̄. Nec tñ regrit volūtas
 absoluta recipiēdi qd̄ eccl̄ia cōfert: sed
 qñq̄ sufficit volūtas coacta. Et si sit co
 actio sufficiēs z ex toto ab eē: vt cū ali
 quis reclamans imergit violent̄: talis
 nec sacm̄ suscipit: nec rē sacri. Si aut̄
 sit coactio iudicēs: sicut minis vt flagel
 lis: ita q̄ poti⁹ ip̄e eligat baptismū: su
 scipe q̄ talia pati: suscipit sacm̄: sed n̄
 rē sacri. Idē **Tho.** in 4. d. 6. s. **Silt**
 z **Al.** Sed z hec p̄bat. 4. d. 6. s. de iudeis.
 z ex de bap. z ei effectū maiorē. circa
 fi. **A.** Idē i su. con. li. 3. ti. 27. q. 36. **B.**
 ¶ **Utrū** i eo q̄z baptizari regrat fides
 R. fm̄ **pe.** In paruulis z nāt̄ stultis z
 h̄. q̄ per se nō p̄t credē nō regrit fides
 p̄p̄a: s̄ sufficit aliena. In aliis hō re
 grit fides. p̄p̄a nō qd̄ ad susceptōēz sa
 cri. q̄z ē sine ea recipet caracter: s̄ quā
 rū ad susceptōem rei sacramēti. i. gr̄e.
 Idem **Tho.** in 4. d. 6. s. **A.** Idem in
 sum. con. eo. ti. q. 37. **B.**
 ¶ **Baptismū** iterari nō d̄z. i. q. i. quod q̄
 qdā. Pena aut̄ iteratiōis fm̄ leges ē d̄ca
 piratio. **L** ne sanctū baptismū l. z. **A.**
 Ibi nō d̄r decapitatio sed vltimū sup
 plicii: qd̄ impozrat mortē vltimūq̄ iſe
 rat. **B.** Sec̄z canones hō tales non
 p̄nt pmouē siue sciēter sbaptizari sint
 siue ignorant̄: z postq̄ sciuerit ratū ha
 buerūt. d̄is s̄o. cōfirmādū. **Al** hō q̄ igno
 rant rebaptizari fuerūt vt infantes: vt
 coacti absolute p̄nt pmouē fm̄ q̄sdā
 de iure. Secūdū alios qd̄ tutius est de

dispensatōe. de cōse. di. 4. eos. **A**. Alin
cipit hos. **S**z meli⁹ facit. c. g. bis. ea. di.
vbi d^r q bis ignorant baptizari sūt nō
indigēt p eo penitē nisi q fm canōes
ordinari nō pñt. nisi aliqua magna ne
cessitas cogat. **B**. Itēz clerici iterā
tes baptismū deponēdi sūt. ar. i. dcō. c.
eos. z. c. g. bis. Laici hō excoīcandi z pe
na plectēdi gūon. vt ibi. **A**. Ibi nil
d^r de excoīcatōe: s^z de gūib⁹ pñtis. **B**.
Si dubites an aliq baptizatus fuerit
baptizaret bis xbis pmissis. Si es ba
ptizat⁹ nō te baptizo. si non es baptiza
tus ego te baptizo. In noīe pñs zc. de
baptiz. c. 2. **A**. Qdē mō faciēdū ē qñ
dubitaf. p⁹babulif de collatione aliozū
sacroz. puta. an sit aliquis confirmat⁹.
vel ordinatus z huiusmodi: vt in sum.
con. 20. ti. q. 38. **B**.

Cū iudeus vel paganus petit bap
tismū an statū baptizādus sit: **R**. si peri
culū ē in mora: vt qz baptizand⁹ tūmet
ne alii infideles si hoc senserint interfici
ant. v⁹ eū alit⁹ ipediāt qñtū ē baptizā
dus. de cōse. di. 4. ne qd absit. **S**z si peri
lū nō immet. tūc p octo mēses vel alio
fmo arbitrato d^r deferri: z inf⁹ cathecu
minos teneri. de cōse. di. 4. iudei. z. c. se.
A. Idē i sū. cō. et. li. q. 41. **B**. De hac
dilatatione iteruz habes. i. baptismus. 5°

Quid si q nō baptizat⁹ pmoueaf i
sacerdotē z cpm. z postmodū celebra
z multos ordinat: **R**. fm **I**ho. i. 4. di.
24. Nō baptizatus nullū ordinez reci
pere pōt. nec cōficē. nec absoluē. nec ēt
ordinare. In pie credi pōt q qñz ad
vltimos effectus sacroz sūmus sacer
dos suppleret defectum. z q non pmit
tere hoc ita latē qd i piculū ecclē imi
nere posset. **A**. Albric⁹ autē dicit q
putat talē cōficē. nō i ptāte sua: s^z i prā
te ecclē. Descedit. n. rē a x⁹tute spūs sci
vegetaris ecclāz prās i illū ne ecclā de
cipiat: z illuz excusat ignorātia iuinci
bilis: vt i sū. cō. li. 3. ti. 22. q. 8. p⁹muiz
v⁹ veri. Nā cū de hoc errore cōstituit
taliter ordinati debēt reordinari: vt i

c. p. ex de presb⁹ nō bap. **B**. De ficti
accidentibus ad baptismum habes i
fra baptismus 7° s. 2°

Baptismus v^o q ad rē
pora.
Vtq aliq tpe de renūciatum
sit ad baptismū: **R**. fm **I**ho. i. 4. di. 6
q i baptismo duo considerant. i. suba
sacri z qñz ad hoc nō ē aliq tēp⁹ def
miatū imo qñlibz die z hora baptism⁹
celebrari pōt. Aliud ē solēnitās. z qñz
ad hoc ēt h⁹ duplex tēpus. i. sabbatum
pasce z sabbatū pentecostes. **A**. Rō
h⁹ est. qz baptism⁹ habet efficaciaz ex
duob⁹. i. ex x⁹tute spūs sci z ex passione
xpī. cui⁹ morte aliquis configurat per
baptismū qī cōsepult⁹ xpo i morte. Rō
6° vt i sū. cō. li. 3. ti. 24. q. 22. **B**.

Vtq baptism⁹ debeat p aliq tēp⁹
deferri: **R**. fm **I**ho. i. 4. di. 4. Magis
ē laudabile q puer qñ citi⁹ pōt fieri ba
ptizet. p qz interim puer mori posset z
dānaret. z qz demones non habēt tan
tā ptātē in baptizatis sicut in nō bap
tizato. neq quantū ad nocumenta spūa
lia neq quantū ad nocumenta corpō
lia. 3° qz i pueritia facili⁹ hō inducit et
assuecit i his q sūt xpīane religiōis et
forti⁹ inheret. Adultis autē sicut dicit
Iho. i. 3. pre. q. 68. nō statiz cū ouertūē
ē sacri: hoc cōferēdus. p qdē ne in talib⁹
ecclā decipiat. 2° vt an baptismū de fi
de pleni⁹ instruant. 3° ppter reueren
tiā sacri. dū i solēnitatib⁹ pcpuis. i. pa
sce z pentecostes hoies ad baptismūz
admittūt. Si tñ plene essent instructi
aut si mortis piculūz immineret: statim
essent baptizandi. **A**. Idē i sū. cō. eo.
ti. q. 40. **B**. De differētibus ar baptis
mū vsq ad mortē. vid. lordinad⁹. 6. z.

Baptismus v^o q ad ri
tū. vt
imersio sit: de necessitate bap
tismi: **R**. fm **I**ho. in. 3. parte. q. 66. Qñ
consuetudo ecclē patit. vel qñ necitas
icūbit ppter defectū aque. vel ppter pi
culū pueri de cui⁹ morte timef vel ēt
quia sacerdos non posset sustentare

baptizadū pōt sine inmersiōe baptism⁹
celebrari. Et ē sufficit si tñ caput asp
gat. S; imergēdi cōsuetudo laudabili
or ē. S; laudabili est q̄ ter imergat
qđ sūt fides trinitatē ⁊ tridū sepultu
re xpi. Pecti significatio nō ē de suba
facti. tñ grauer peccator qui contra
consuetudinem ecclē sem tñ imerge
rēt. Idem p. ⁊ A. A. Idem in sū.
con. q. 14. ⁊ 15. B.

¶ Quid si de duob⁹ sacerdotibus alter
sit manch⁹ ⁊ alt⁹ mur⁹ vno pferente ⁊
alio imergēte? R. fm Tho. 14. dist. 6.
Nō ē baptism⁹. Idē hosti. A. quia
ipā hba forme oīdunt q̄ ab eodez de
beat fieri inmersio ⁊ pnunciatio hbor
vt in sum. con. eo. ti. q. 38.

¶ Quid significat sacralia q̄ sūt i ba
ptismo? R. fm p. in 4. sen. Quatu
or sacralia sūt an baptism⁹ q̄ signifi
cant hoc mō. Exufflatio ⁊ iflatio signi
ficat spūs mali expulsiōez ⁊ boni intro
ductōez. Salis inmissio. grām ⁊ sapiam
⁊ a pctorū putredine pseruatōem. Sal
ue cōrct⁹ ad aures ⁊ nares: sensuū spi
ritualū apitiōē. Uncō olei i pectore
⁊ inter scapulas legi dei amorē ⁊ deu
tā subiectionē. Tria quoq; alia sunt
post baptismū. scbismatio in hñce q̄
sūt xpi grāz i mēte. ipositio cerei q̄ si
gnificat fidei ⁊ mox caritatē. vestis cā
dida: q̄ sūt inocētie restōez. A. Idēz
i sū. co. e. ti. q. 44. vbi ē dī. Nōra q̄ h
pānū q̄ ligant frōres cōfirmatoz seu ue
stē. q̄ ponit i capite baptizati iterato
sumē ad idē officiū. de ofe. dist. 4. si q̄
voluerit. in tex. ⁊ glo. B.

¶ Utz i baptismō vel cōfirmatiōe pos
sit leuare vel tenē q̄ nō ē baptiz⁹ vel
cōfirmat⁹? R. nō pōt. de ofe. di. 4. i bap
tismate. nisi i necessitate: qz tūc etiam
baptizare. pōt ⁊ de sacro fonte leuare.
Et de hoc cā hēs diffuse inter impedi
menta mīsimoniū. i. impedimētū 6. s. p.
Religiosis nō licet de baptismō leua
re. Vide de hoc. i. impedimentum 6. s. fi.
De cathacismo patrinis ⁊ eoz respōsis
habes. i. cathacismus.

Baptismus vii. q̄ ad es
si effe
tum. Quis sit effectus baptis
mi? R. fm Tho. 14. dist. 4. Paruuli q̄
dem in baptismō inuanduntur ab origi
nali ⁊ dant eis hñtes in habitu s; nō i
vfu. Adultis autē sit remissio omnium
peccatoz nō solū origialie: s; et alioz
⁊ totius pene. Negs requirit alia pnia
Lon. p. ⁊ mgr sniarum. A. Idēz in
sum. con. eo. ti. q. 16. Vbi etiā dicit q̄ re
grit attritō que tollit indisponem. s. p
positū peccandi. ⁊ q̄ malū ei displice
fm p. ⁊ Tho. Alexander autē de ales
sup ⁊ sniarū. di. 37. q. 10. q̄ incipit. Q̄ta
uo grif. ⁊ q. 21. q̄ incipit. Querit postea
dicit q̄ cū adult⁹ venit ad baptismū
de nccitate p̄z dolere ⁊ penitē de oībus
mortalib⁹ qz recordat⁹: ⁊ etiam de ve
nialib⁹ in gnē: ⁊ forte de maiorib⁹ ve
nialib⁹ pncularit⁹ dolendo q̄ cōmiserit
seu q̄ sit in culpa alicui⁹ peccat⁹ et ve
nialis. Quod si nō fecerit grāz nō reci
pit baptismalem.

¶ Utz fictio ipediat effectū baptismi
R. fm p. q̄ fict⁹ ē in h⁹ q̄ simulat se
velle conferre vel suscipe baptismū ⁊
nō intendit effectū eius ipedit. S; qui
silar se dispositū iteri⁹ cū nō sit vel qz
nō credit: vel qz cum pposito peccādi
accedit aut cōtēnt sacm nō reueretur
vt i sū. cō. seqt. Nō suscipit rem sacri. i.
grām s; characterē suscipit. Et vt dicit
Aug⁹. Cōualefcē incipit qñ fictio vera
ci cōfessiōe recesserit. Et baptism⁹ qdē
pectā an cōmissa delet q̄ ad culpā ⁊ penā
s; cōmissa p baptismum delet q̄ ad cul
pā. ⁊ hoc per accidens. qz magis delen
tur virtute pnie. Lon. Al. ⁊ Tho. in 4.
di. 4. A. Idēz in sum. con. h. 3. ti. 24.
q. 7. ⁊ 15. B.

¶ Utz effect⁹ baptismi eq̄lis sit i oib⁹
R. s; p. q̄tū ad characterē ip̄ssioem
⁊ pctorū ⁊ penaz remissionē eq̄lis effe
ct⁹ est. S; q̄tū ad dep̄ssioem fomiti ⁊
infusionēz grē ē ieq̄lis: qz ieq̄lis pōt eē
dispo uoluntatis. In puul tñ qz eq̄lis ē
dispo ⁊ effect⁹ equalis erit. Lon. Alb. ⁊
b 6

Tho. 4. vñ. 4. A. Idē in sū. con. eo. ti.
q. zi. vñ etiā dī q. ex pūlegio spālī pī
plus dare vñ q. alī. **A.** Baptism⁹
nō tollit irregularitātē bigamie. i. biga
mia. §. 6. s. bñ tollit illā homicidii. i. ho
micidii. 4. §. p. in fine.

Bellum p^o cōiter ad h^o
q. bellum sit
iustū tria regunt sūm **Tho.**
scdā scdē. q. 40. Primū. s. auctoritas
pncipis. q. pūata psona in iudicio ius
suū pōt pleg. Et intellige pncipis siue
ecclesiastici: vt qñ pugnat p ecclīa. siue
pncipis sēlari. z. q. i. quid culpaf. z. q.
z. c. p. Et sūm. Ul. sufficit auctoritas iſe
rioz dignitatū ad defensionē; sibi sub
ditoz qñ quis alī p iudicē se iuuare nō
poteſt. Secūdū qd requirit in bello ius
to ex iusta causa: vt. s. illi cōtra qd bel
lum mouet ex aliqua culpa h^o merue
rūt. Un Aug⁹ i li. 9. qonū. Iusta bella de
bēt diffiniri q. viciūſ in iurias si gens
v^l ciuitas plectēda ē: q. v^l iudicare ne
glexit qd a suis ipsoe factū ē vt red
dere qd p iniuriā ablatū ē. z. q. z. dñs.
Tertū regit intētio recta. s. qua intē
dit vel vt bonū pmoueat vel vt malū
viteſ. vñ nō lī fieri ex odio z h^o. s. p pē
iusticiā z caritatē: vt in pdicto. c. quid
culpaf. z. c. militare. Sūr alia duo q. po
nūt a qbusdā regri i iusto bello videt^r
vt nō sit persona cui bellare non licet:
vt clericus. z. q. s. clerici. Sed hoc est
ppter spālem pbitōē: vt dī. i. bellū
z. §. p. Itē vt fiat p rep^o repentōē v^l pa
trie defensione. z h^o. z. q. z. c. p. S; hoc
reducit ad iustam cām. **A.** Idē pli
xius i sū. con. li. z. ti. s. q. 45. vñ etiā dī
sūm glo. Ray. q. pnceps qui nullū habz
supiorē siue rex siue impator auctori
tate pōſa si iusta cā sublit pōt mouē
bellū tam dī subditos q. dī exneos. po
teſt z subditis suis dare auctoritatem
mouēdi bellū dī eodē z eodē mō. Sed
certe nullus est pter papā q. non hēat
supiorē saltem ipm papā. 96. di. duo ſſ.
Jō ad ipz si pōt fieri p iusticia debz re
currē: q. ab ipō ē imperator pōt iudi

cari. dicto. c. duo. **B.**

Utr sine pncipis auctoritate per ali
qd pnculare bellū liceat iniuriā repel
lere? **R.** De iure nālī pōt q. libet viz
repellē: pū tñ incōtēti z cūz modera
mie iculpate tutele. i. q. tutela illa mo
derata z sine culpa sit: nec sit ad sumē
dā vindictā: sed ad ppulsandā iniuriā
ēx de homi. significasti z circa finē. Di
co ppulsandā siue a se siue a socio. z.
q. 3. nō inferēda. z. c. vlti. **A.** Pro so
cio itelligē quēcūq. iniuriā patiēte: vt
ex dñs. c. pōt colligi. **B.** Et siqdē vis
seu iniuria sit i psonā: tūc pōt ius repel
li anq. sit illata. nā licitū est occidē inſi
diātē: z eū q. vult occidē: si alī non pōt
quis man⁹ eius euadē. ff. ad. l. ag. l. 4. z.
§. **A.** Si aut aliq. post vim illatā
pſone repcutiat: nō v^l repulſio iniurie
s; vidicta q. pbita ē oib⁹. ocō c. signi
ficasti. Jō teneſ nisi vidēt iniuriā
paratū dñuo pcutē: vt nōt glo. i. ocō. c.
significasti. Ubi ē dī q. moderamē in
telligit si illud tñ fiat quo omiſſo vio
lētia repelli nō poſſet. z q. si q. modū
excedat nō teneſ si nō facit ex pposito
ff. ad. l. aq. l. si ex plagis. §. tabernari.
Ray. dicit h^o vez quo ad ſniam excōi
catōis qñ iniuria fieret in psonā ecclē
ſiasticā. S; qñ ad aliā ſatīſfactōē de
exceſſu vel q. ad pñiam vel irregularita
tē si ppter repcuſionē mors ſecuta eſt:
tuti credo q. teneat: vt in ſum. cō. libo
z. ti. s. q. 52. Sed dicit. §. tabernari. nō
loqrur de cōicātōē: sed de ſatīſfactōē
illatī dñi: ad quā dicit nō teneri repcu
tiēdo excedētē nō ex pposito ppter p
cedētē culpā iuaſoris. vt ibi. **B.** Si
aut vis iſerat in reb⁹: tūc z illatā z iſe
rēda licet repellē: sed post illatā pū tñ
iōtēti. i. q. cito sit illata vis pūſq. vi
uertat ad aliū actū: ēx de reſti. ſpo. oli
cām. z in ſallegato. c. significasti. **A.**
Ubi dīc glo. q. intelligit incōtēti fiēi
ēt collecti amicti: qd puto itelligēduz
si iſta collectō fiat anq. pūētat ad act⁹
iptinētes. ar. l. petē. l. d. p. ac. Al⁹ poſſet
viri iurare z eſſe mā publice ſecte: licz

quid videat dici i. sū. cō. eo. ti. q. 53. **B.**
Sicut autē sciendū ē qd ad talia nō
tenet. mo pfecti eēt remittē iux illō
marillam. zc.

A. Quid per bellū vel violētiā liceat p
pā auctoritate rē iā ablātā vī iuasā re
cupare? **R.** **B.** Inno. z. hosti. Si b. fiat
incōtinēti: certe lz. put i. primo. s. dcm
ē. Si hō ex intuallo nō licet: imo debz
adiri iudex raptoris z ei auctoritate re
cupari. nā si aliq. ppa auctoritate vio
lentē recuperet etiam rem suam: cadit
a iure suo z perdit eam. **A.** Sicut ad
h. f. qd mer? cā. l. extat. **B.** nisi for
te nō possit p iudicē eā cōsequi vī recu
perare: vt notat. i. d. i. ius genū.

A. Quid si absq. auctoritate supioris
aliq. dānificat? accepti de reb? d. nisi
cāris: nūquid pōt retinere? Dicendū. Si
accepit absq. vitio: vtputa qz iuenit:
vel ali? sibi dedit. z b. nō peccauit: z p
licite retinē vsq. ad valorē dāni. ff. de
ddi. inde. l. si nō forte. s. si centum. Nisi
forte res q. puenit ad eū fuisset illi a ra
ptore cōmodata. l. de cōmodato. l. brex
tu. vel etiā deposita. l. de positi. l. si q.
nā i his cāib? nō pōt retinē. Nec idubitat
hā sūt sz i foro iudiciali: sz qd ēt: lz tal
peccet z pniā agē teneat: tñ in foro
penitētiā nō tenet ad restitutōem.
In hoc con. Sui. z. illi. Et ad hoc facit
qd dicit Tho. de illo qui furtiue accepit
rē suā apud aliū iniuste detēta: vt hī
l. de positi. s. vlt. **A.** Tūc pōt ē i ac
cipiēdo: nō autē in retinēdo. al. nō possz
z retinē z penitē. l. 4. q. 6. si res. Retinē
autē nō licet quādo sine alteri? iniusto
dāno vī pxiū malo exēplo agē nō pos
set. ad Ro. 14. ibi. Si ppx cibū. zc. z. z.
Lor. 6. Nemini dātes vllā offēsiōnez
vt pōt cōstare ex dictis. l. de positi. s. fi.
posz ēt i accipiēdo nō peccare: vt qñ
non possz iusticiā inuenire scdm In
no. z in sum. con. lib? z. ti. s. q. 45. z. s. p
ximo. **B.**

A. Utz in bello liceat vti insidiis? **R.** **B.**
Tho. scda scde. q. 4. In bello iusto licet

vti insidiis occurrādo ab hostib? ea p
q volum? eos ipugnare: qz ppositū nō
strū nō tenemur eis aperire. z3. q. 2. do
min. Sz nō licet eos sic decipere qd dica
tur eis falsū vel nō seruet eis pmissū
z3. q. 1. noli. **A.** Idem in sum. con. lib?
z. ti. s. q. 47. **B.**

A. Qui hēt iustū bellū suū facit qd
capit ab hoste: vī ei? auxiliatorib? siue
subditis siue aliis quousq. sit sibi ple
ne satisfactū de oi dāno z labore z ope
ris tam sui qz suoz: vel donec ipe hosti
offerat se ad ius: z velit satisfacere. vi.
i. ius gentū. z3. q. 7. si de rebus vltra.
Dic autē nō debet aliqd accipere nisi for
te eēt tal hostis qz ppx heresim vī aliō
h. bona sua eēt p edictū publicata.
A. Vel nisi bellū eēt iudiciū a pncipe q
supiore nō hēt. Tūc nō tñ hostis: sed
ē auxiliatorz iniuste iuuantiū pōt qe
res z psonas cape. Et capti serui sunt
fm Inno vt in sū. cō. eo. ti. q. 45. **B.**
Subditi hō iniuste bellantiū si in tali
bello nō pstant dñs auxiliū vel fauo
rē nō sūt expoliādi vel in aliq. puniēdi
peccata. n. suos tñ debet tenē auctōes
ex d. his q. fi. a ma. p. ca. q. siunt. l. q. 4.
c. p. Qd vez ē ēt si dñs pdictoz in ipio
iniusto bello vīat reb? ipoz ab eis ab
latis. Silt nō sūt spoliādi cñci z religio
si. vel ouerfi. pegrini. mercatores. rusti
ci eūtes z redeūtes z i agricultura exi
stētes. z aialia quib? arat z semia por
tāt. ex d. treuga. inouam? z4. q. 3. si qe
romipetas. Porro tota pda q obuenit
de bello iusto: dñi ē: z ipe tenet diuidē
subditis fm ppositōem z qūtatē perso
narum. vt vi. i. ius militare. z nōf. z3. q.
5. dicat. **A.** s. in glo. z idē nō. glo. in di
cro. c. ius militare. Et cū oib? pdicti cō.
Albrie. **B.**

A. Quid cū subdit? mouet bellū man
dāte sibi dño vel segtur eum: nungd
tenet restituē si q ab hostib? accepit?
R. Si bellū sit iustū nō tenet nisi iux
edictū dñi sui. Si hō sit iustū z ipe facit
tenet: qz plus debuit timē deum q ho
minē. Si hō dubitat vtrū sit iustū vī

nō iterū nō tenet. 23. q. 1. qd culpaf. i. fi.
Excusaf. n. ppter obiam dñi sui l3 dñs
peccauerit si forte male pcepit. **A.**
Con. Al. S3 hoc pōt itelligi vez qñs
dubitat. vñ alia lfa h3 interiz nō tenet
Nā cū sciuerit bellū eē iniustū istatū
incipit eē male fidei: z tenet restituere
qđ h3. ar. c. si. ex de prescrip. Si hō qđ
accepit dñmptus est bona fide tenet i
qñtū ex illo sit factus locupletior. **L. de**
rei vendi. l. certum. B.

¶ Sed quētur an sicut subditi mouē
tes bellū excusant in dubio vt nunc di
ctus ē. vtz sit excusent amici cognati
stipendiarii. z h3? **R.** nō. qz non excusar
eos obia. neq in dubio debēt se cōmit
tere discrimi vt inuēt aliquez in pñdi
cū alteri. i. 4. q. 5. deniq. **A.** hoc su
it dictus glo. **Ray.** vt i. sū. cō. eo. 11. q. 4. 6.
Et addit. Nec ē sile de aduocato quez
excusat bona fides qđ diu credit iustas
cāz eē quā fouet l3 i iustate sit iusta: qz
ibi ē iudex supior qz cāz examinat z de
allegatis iudicat. In bello hō viribus
corpālīb⁹ negociū vincit z nō p rōem
di iudicat. **Con. Al.** vt ibi. **B.**

¶ Quid si subditus h3 guerraz dñm
vel eo? **R.** fm. **Bul.** Luz vasall⁹ comi
tis h3 aliqd dñi comitē. regrenda ē p au
ctoritas regis. Si aut comes h3 aliqd
dñi regē z rex hūiliter requisit p ptes cu
rie nollet illi ius exhibē. credo qđ si ius
suū defendat armis cū moderamine si
peccat. Impugnare hō regē ppria au
ctoritate nō l3: s3 denūciare h3 pape q
poterit excōicare. z crescēte otumacia
dare auctem mouēdi dñū arma. vñ cō
querat coraz imperatore si rex illi sub
sit z illi⁹ aucte si oprebit mouebit bel
lū. Qñ aut rex h3 cām dñi imperatorem
vel impator cōtra regē qui non subest
illi non erit aliusquo querimonia po
nat nisi papa: vt nō dictū ē. In passus
iuriā peccaret mouēdo bellū si alē of
ferret satisfactōem. Qñ aut comes hēt
aliqd cōtra subditum. nō pp hoc debz
sibi ius dicere: s3 vel auctoritate iudi
cis supioris gladiuz sumat. vel ad dio

cesanū vasalli recurrat. cui si vasallus
obedit recusauit excōicabit rōe pec
cati. ex de iudi. nouit. Et si p annū sic p
stiterit: diocesan⁹ ipm z res ei⁹ capien
das exponet. ar. xi. q. 3. rursus. z. c. q. 9. 8.
z ex de hērici excōicam⁹ p. 5. si hō dñs.
A. hoc vltimū dictus fuit hosti. vt
in sum. con. li. 2. 11. 5. q. 4. 8. vbi ē oia p
dicta ponūtur. Et non solum subditos
s3 z reges pōt epus iudicare. z per os
ei⁹ aucte poterit dñs bellū mouē: qz
ei subst. ex de ma. z obe. oēs z ibi gl. **D.**
¶ De dānis z vastatōib⁹ qđ fiūt in bell
qs z cui teneat: **R.** fm. **Bul.** qđ habz
iustū bellū nō tenet de illis dānis que
ipe vel sui bona fide pugnando itule
rūt aut a qb⁹ cōmode abstinē nō potu
erūt. Si aut crassandi aio maliciose in
tulisset cū als posset sibi cōsūle tenebit
z opēsabunt illa dāna cū dānis pp qđ
bellū mortū ē: facta diligēti cōputatiōe
hic inde. Suis hō hoib⁹ iste q iuste bel
lar nō tenet de dānis q passi sūt ab ad
uersariis: qz tales subditi se z sua tenē
tur exponē p dñō. Et dico qđ dñs nō te
net nisi forte ipe fuerit i cōpa negligē
defendēdo eos. Talis ē iuste bellās te
net oib⁹ illis qđ vocauit de dānis si qđ
recepērūt nisi venerit illi ex debito vñ
cā hūanitatis vel cōsanguinitat. 23. q.
3. nō inferēda. z alius capis ibi. Qui hō
h3 iustū bellū tenet p aduersariis de
oibus dānis illatis. Tenet ē i suis pro
pziis hoib⁹ de dānis que recepērūt ab
aduersario q iuste repugnabat: si ipsi
ppzi hoies inuērūt ipz bona fide. aut
si iducti fuerūt ex ei⁹ cōsilio timore vel
coactōe: z de se nō erāt facturi. **Sec⁹** si
mala fide inuērūt illū. In qđ cāu nullaz
hnt actōem dñi. nā i re turpi nulla cō
trahit obligatio. Inst. mandati. §. illō
z. ff. mandati. si remunerandi. §. rei tur
pis. z. l. si mādauero. §. qui eide. **A.** In
bis iurib⁹ p3 qđ exequētes iniustū mā
datū l3 coacti vel alias iducti nullā ha
bēt actōez cū bon⁹ hō pl⁹ timeat pctm
qđ mortē. ff. qđ mer⁹ cā. l. isti quidē. S3
istis inductis debet satisfactio fm mo

1117 liceat facē noua castra: 7° fm

Ellum z^o quo ad clericos
 clericis bella
 re nō licet. z. q. s. p. totū. Et b^o
 ē hm Th. scōa scōe. q. 40. duplici rōne
 p^{ri}ma ē gnālis: qz exercitia belloz in
 gerudines habent z multum impediūt
 a cōtēplatione diuinoz; z laude dei
 z orōne p populus que ad officiū perti
 nent clericoz. Scōa est spālis qz clēci oꝝ
 dinant ad altari mīseriū. in qoribz fa
 cto representatur passio xpī. i. q. 1. r.
 Quonēscūq; manducabit panē hūc z

calicē bibitis mortē dñi ānunciabitis
donec veniat. Et nō cōpetit eis occi-
dere vel cōfundē sanguinē s; magis esse
paratos ad effusionē pprii sanguis. p
xpo vt imitētur ope qđ gerūt ministe-
rio. **A** . Idē in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 5. s. 3.
nec pnt arma portare absq; iusta cā: pu-
ta si trāseāt p loca piculosa ad terrore
latronū: s; nō debeant pcutē: ar. 23. q. 3.
maximian⁹. 7. nōtur ex de vi. 7. ho. cle.
ctici p. **A** . In glo. Et subdit q; al' por-
tare nō debet 7 si 3. admoniti nō desti-
terint: p dūt pūlegiū illi' canōis. 17. q.
4. sigs suadēte. 7 ex de sen. ex. i audien-
tia. 7 c. 3. tingit 2. **B** . Nisi forte vi vi-
spellēdo: vt s. bellū p. s. 2. 7. i. homicidi-
um p. 6. c. 2. 7. 1. **A** . In. s. 8. nil de h.
dñi: s; pot' i. s. q. icipit. utz liceat cūcti. **B**
Quid si cūcti iur cū hñtib' iustū bel-
lū 7 cōsecut' ē aliquid nungd tenet resti-
tuere? **R** . fm Guil. Si datus fuit ei ab
eis qđ licuit rape: pōt illud tenē. Si ar-
tē rapuit tenet ad rēstitutōem pānisi
eato qđ si sit: alioqn paupib'. Nōz sic
dñs ei nō potuit ei dare auctoritatē
bellādū: ita neq; rapiēdi. pōset tñ reti-
nere de ofensu dñi q; iuste pugnavit si
cōfērit dñi guerra durat: qz perinde ē
quasi dñs rem illā ei dedisset. **A** . Idē
in sum. con. eo. ti. q. 50. **B** .
Utz q; bellis infunt possint fieri cū-
cti: **R** . fm Ray. Si qđ infit bello licito
nec inficit nec murilat: nec cām mor-
tis pstat si alr sit idone⁹: pōt pmoueri
nec indiget dispēsatiōe. Si hō i bello il-
licito 7 ibi hoies sunt occisi: ēt si nō p il-
lū ei iputabit ppter culpā pcedētē: et
ita pmoueri nō poterit. is. q. i. c. ultimo
ar. ex de cle. p. cū pñtiū. 7 de homi. contri-
nebat. **A** . Lō. Hoff. 7. hosti. vt in sū.
cō. li. 2. ti. 2. q. 5. 2. fm hosti. ad secūdū
mēbrū meli' facit. c. si qđ post acceptū
si. dis. Et addit Ray. Credo tñq; cū ta-
libus possit epō dispēsare: dūmodo nec
mors nec mēbz iuratio fūit subse-
cuta: ar. ex de cle. p. i. dñ. c. p. 7. 2. Flo.
dicit. Suerit subsecuta p illos: s; fuerit
subsecuta per alios vt ibi. **B** .

¶ Licetū ē p̄latiis ecclasticis ob defen-
sionē rep ecclē vt fidei inuocare 7 violē-
tos brachiū sc̄lare 7 hortari tales non
qdē vt occidāt vulnerēt vt mutilēt. h.
n. cēt directe ad homicidiū puocare:
sed vt eccliam fidē vel patriā liberent
7 terrā ab infidelib' occupatā reducāt
ad xpm. 7 sup hoc etiā facit remissioēs
magnas. 7 s; hic inde aliq occidāt nō ē
h. p̄lato iputādū: imo peccat nisi cōtra
tales se opponēt. 23. q. 5. de occidēdis:
ex d. homi. postulasti. 7. c. tua nos. 23. q.
3. maximianus. 7. q. 5. agit. 7. c. scire. 7. c.
oi. 7. c. horatu 7. c. vt p̄dem. **T** ho. etia;
scōa scōe. q. 4. dicit q; ad cūctos bene
p̄mer disponere 7 iducere aliū ad bel-
lādū iusta bella: s; nō debeāt exercē
bella māu p̄p̄atū possūt interesse vt iu-
ste pugnātib' spūalib' subueniant suis
hortatōib' 7 absolutōib' 7 aliis spūa-
libus subuentōibus. **A** . Idē in sum.
con. li. 2. ti. p. q. 4. 2. **B** . Si p̄sona ec-
clastica violētē occupat domū alicui
ius 7 nō vult exire sine violētia. vid. i.
excoicatio. 2. s. 4. Et de ista mā etiam
vide m̄ta. i. irreglaritas p. 2. 7. q. i. p. to.

Bellum 3. inquam: um
luit. Quid de illis q; i bello in-
iusto incendūt ecclias: an teneant ad
emēdatōem? **R** . fm Guil. Si non sunt
incastellare 7 incēdunt ex p̄posito: icē-
dentes tenent ad emēdā. Si hō sūt in-
castellare aut nō ex p̄posito incendun-
tur sed cāu. s. dñi iuste illi bellātes p̄e-
stant op̄erā rei licite incēdendo machi-
nas hostiū 7 h. a tenēt. Idē **Ul**. **A** .
Idē in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 6. vbi ēt declara-
tur illd h. qđ ē dñi icēdūt castz vellvil-
lam quam alr expugnare cōmode nō
possunt. **B** .

¶ Quid de reb' q; captiū ē eccl' is: aut
que sūt de bonis ecclaz seu cūctoz exñi-
tiū i terra illi' 5 que bellū agitur? **R** .
fm Guil. Raptores hoz tenent ad re-
stitutōem nisi auctoritate p̄lati ecclia-
stici h' fieret. Idē **Ul**. **A** . Idē in sū.
cō. eo. ti. q. 6. **B** . Ut nisi cēt victualia

z b. v. r. se. **A**. Nō tñ de bōis eccle
sie vel clericorū vt pōt colligi ex dictis
in dca. q. ci. z et in. **S. se. B**.
Quid si irrūētib' hostib' cōfugiunt
ad eccām z caput ibi? **R**. fm̄. Sū. si
tales cōfugiētes icaſtellauerūt eccām
aut ide ipugnaverūt iustos hostes: nō
debēt gaudē immunitate eccle quā ipsi
violauerūt ide pugnando. Sūt si repo
nāt ibi victualia de qb' iustētant i ipu
gnatōe hostiū: qz si rapiant a iuste bel
lātib' nō peccāt. z nō tenent ad restitu
tōez. **Idē III. A**. Idē in sū. cō. eo. ti. q.
62. **B**. Ad hoc facit. i. immunitas cō
fugiētium. **S. i.**

Benedictio **B**enedictio
nē simplices
pōt dare sacerdotes etiāz pāte
epō. 95. di. ecce. **S**. nō solēnem vt pmit
tendo: sit nomē domini zc. vel humilia
te vos ad benedictiōem zc. 26. q. 6. mini
strare. **A**. Hoc fuit dictū Ray. z ei'
glo. vt i sū. con. li. 3. ti. 27. q. 10. ibi ē dī
q' sacerdōs nō debet dicere. humilia
te vos zc. nisi calices teneat aut corpo
ralia aut patenam aut crucem aut ite
quid fm̄ glo. dī etiam ibi q' cū presb'z
celebrat pāte epō dī sibi innuē an ipse
velit bñdicere. Quod si velit nō bene
dicat presb'z. Si aut nolit presb'z bene
dicat pcedā simplici bñdictione. Nec
erit ēt i pñtia epī lñia alia exp̄ssa epī
nccā: qz hoc iolo q' pmittit eū missāz
celebrare itelligit p cōis oīa pmutē q'
ad missā spectāt. ar. ex de offi. dele. pre
rerea. Et bñdictio pñner ad missāz. de
ose. di. i. missas. Et ad predicta fac. c. cuz
ad celebrādū ea. di. vbi dī q' vbi epus
nō fuerit pps benedictionez accipiat
a sacerdote. Et sic p' q' vbi fuerit p' dī
requiri vt dictū est. **B**. vide de hoc
l. sacerdos. **S. 3**. De aq' benedicta vide. s.
aqua benedicta. An benedicende sint
scōe nuptie vide. i. nuptie. **S. 2**.

Beneficium **p**o cōter
infra
quod temp' conferri dī vacās
beneficium? **R**. ecclesiastica ministe

ria seu bñficia ecclesie seu officia que
liber nō debēt vacare vltra sex mēses
aliogn si collatio pñnebat ad epm̄ de
uoluit ad caplm̄ z eo? z si fuerit negli
gēs p alios sex mēses deuoluit ad me
tropolitanū: z postea ad papā. ex. d. cō
ces. prebē. nlla. Et itelligas solū p illa
vice. ex. de supplē. ne. prela. sicut nobis
Et si qs predictoz elapso tpe conferat
nihil valet. ex. de supp. ne. prela. c. fi. Et
incipit currē tēpus predictū nō a tpe ua
cationis: s; a tpe scie seu noticie. extra
de cōces. prebē. qz diuersitatez. Et de vi
ctis sex mētib' subtrahit tēpus suspē
siois z pegrinatōis. z regnī q' p suam
culpā uel negligāz distulerit. sec' si per i
potētiā iuris uel sci ēt ex culpa cōingē
tē nisi fuisset negligēs i petēdo absolu
tōez ut nō. in dco. c. qz diuersitatez. Et si
talitā eēt officia seu administratiōes qz
collatio pñneret ad reglāres z ipsi ne
gligerēt: diocesanū supplē debent. non
obstāte si ipsi regulares fuerint exem
pti: ut in cle. qz regulares. de supplē. ne.
prela. porzo. si fuisset eccia cathedrales
t ēt reglari hēbunt electores solū tres
menses. i. qz si iusto ipedimēto cessan
te electō nō fuerit celebrata. elegendi
ptās ad primū supiorē deuoluit. ex. d.
elec. ne. p defectu. Et itellige cum aliis
aditōib' nūc. s. dictis. **A**. Predicta
fere oīa nō ēt i sū. cō. li. p. t. p. q. 92. Et cū
oībus predictis Lon. Albu. **B**. **S**.
Qui bz bñficiū cum cura si recipiat
sedz itez cū cura: ipso iure uacat pñmū
ex de prebē. de multa. z de elec. ouduz.
Et rethomag'. uñ ex tūc cuz talis nō sit
prelat' i pma non pōt subditos in illa
absoluē: nec aliqd tale facē. Et sili mō
uacāt ēt prebende canonicoz z eo? di
gnitates. naz l; si hēant curā aīaz: tñ re
cipiēdo secūdā uacat pma: ut i. d. c. cuz
multa. z d. cōces. prebē. l. fas. **A**. De vi
gnitatib' seu psonatib' claz est dicto
c. de mltā. De simplici xō prebēda ē du
biuz. Et uidet idem per dictum. c. l. fas.
ubi dicit glo. q' ep̄s pōt dispēlare circa
bñficia simplicia: s; non in eadē ecclesia

habeat plura. **S**z q hoc epi nō possit:
sūt opiones fm dñm An. de bu. ibi. Tā
cre. z qd alii dixerūt istā vacatōem so
lū optinē in bñficiis curatj z dignitati
b^o qb^o vñ obitare dñm. c. lras. Un^o Hoff.
p hoc. dicit idē eē tenendū de p̄bendis
quod de dignitatib^o: cū secūda p̄bēda
recipis vt titul^o nō vt simplex bñficiū
vel stipendiū. vt in sū. cō. li. 3. ti. 13. q. 9.
Dñs An. i dco. c. lras. videt hoc sentire
vez i cāu dci. c. lras. v3 qñ prebende cō
ferūt in eadē ecclesia z alteralē āne
ra alicui dignitati seu officio. quod oio
phibet sine dispensatione pape. vt i. c.
p. ex de cōsu. li. 6° vii dicit. Quero an ua
cet p̄ma p̄bēda p receptōem secūda in
eadē ecclesia. **A**z q p̄ma p̄bēda bene va
cat p receptōem p̄positure. cui ē an
nexa p̄bēda f3 Inno. qz qd nō pōt esse
triplex i vna ecclesia: vt de cōsu. c. p. li. 6.
In. c. vero de multa. de preben. dicit f3
Hosti. Hoff. z Jo. an. z An. q acceptā
do secūda p̄bēdam in titulū vacat p̄
ma quod cōfirmat Jo. an. esse vez qñ p̄
bende dātur in eadem ecclesia. sec^o si i
diuersis. et de q. i. d. c. lras. vbi vñ cāus z cū
hoc trāsīt. z ita hoc videt tenendū. Itē
p̄ma dignitas tūc vacat p acceptiōem
secūda: qñ secūda accipit in eadē ecclesia
Ita vñ colligi ex textu dci. c. de multa.
z p dñm An. ibi dū dicit. Nota q sicut
pluralitas curationū est inhibita: ita z
pluralitas p̄sonatuū z dignitatuū sine
cura i eadē ecclesia. **B** Et tunc itelligi
tur qd recepisse secūda z vacare p̄ma.
qñ habuit ei^o pacificā possessionē. vel
p eū sterit q̄mū^o hēret. ex de prebē. l3
li. 6° Quod si forte p papā fruct^o isti^o
secūdi eēnt ad rep^o concessi alteri: non
vacat p̄mū q̄diu ille alter pcipit istos
ex de preben. si tibi a nobis. li. 6° Et de
hac ē mā vide. i. s. 4. Et eodez mō va
cat siue p̄dis p̄mū bñficiū si qd violēt
occupat secūda. vel se scient intrudat
in eo. ex de prebē. eū q. li. 6° Et tles uo
lenti seu iniq occupatores ipso facto si
nus aliquid habebāt in bñficio qd oc
cupauerūt. p̄dūt illud z vacat: vt i. d. c.

eū q. Porro ille q h3 offerit oca bñficia
vacatā d3 ea offerre infra sex mēses at
ptās offerendi deuoluit ad aliū: vt in p̄
s. dictū ē. Incurret ēr alia pena nisi cō
ferat ista dictū rep^o v3 q ipse tenet at
signare i utilitatē ip̄i^o eccle vacantis
de suis. p̄uētib^o. nō de illis ecclesie sue
tm̄ q̄tū a tpe ip̄i^o vacatōis p̄ceptū fu
it a quocūqz derinēte ip̄am. **A** Hoc
h3 in dco. c. de multa. ex de prebē. **B**.
Et si p̄p̄iū nō h3 puniet alia pena ad
arbitrium iudicis. i. s. q. 6. illud. l3. q. 6. si
res. vel reperētur ab eo q p̄cepit: quia
ipse tāqz inuasor om̄s fruct^o restitūē te
net. l. de rei ven. certū. **A** Cū p̄deis
cō. Al. Et vñ q ille q pcipit fruct^o p̄in
cipali^o teneat cū sit p̄ncipalis malefa
ctor. Nō offerēs xō in subfidū. ar. l. si. f.
de eo p quem faceret. **B**.

¶ Quinqz casus sūt i qb^o qd pōt absqz
dispensatōe duas vel p̄les ecclesas seu p̄
bendas h̄re. Prim^o est qñ eccle sūt ita
tenues q neutra sufficēt ad sustentatio
nē. i. o. q. 3. vñio. ex de relig. do. qz mona
steriū. z^o si vna pēdet ex altera. ex de
eta. z q̄li. ea te3^o ē p̄p̄ raritatē clerico
rū. z i. q. i. c. hē. i. f. 4. ē si ecclesia ē ānera
dignitati vñ prebēda. in q cāu cū ip̄e te
neat in maiori ecclesia p̄sonat^o deseruire
tenet i ip̄a p̄ochiali h̄re idoneū z per
petuū vicariū q cōgruēt h̄eat de p̄uē
tib^o ip̄i^o eccle portōez. ex de p̄bē. extir
pāde. 5° ē si h3 vnā titulatā z alia3 cō
mēdatā. z i. q. i. q. p̄les. **S**z talis cōmēda
de ecclesia p̄ochiali nō pōt fieri nisi ei q
attigerit. z s. ānus. z q sit sacerdos: z tñ
ē nō pōt mitti nisi vna z p euidenti
necessitate vel utilitate. z nō durat ni
si. p sex menses. ex de elec. nemo. li. 6°.
A Predicti qñqz casus ponūt ēr i sū.
cō. li. 3. ti. 13. q. 4. **U**bi en^o dñm Ray. q
gnāl^o cōmendatio nullaten^o d3 fieri ni
si subsit iusta cāut qz non luenit p̄zela
tus idoneus vñ aligd sit. at epi possēt
fraudes multas cōmittere. Colligē ēr
ex predictis q extra p̄fatos quique
casus qd nō pōt h̄re p̄la bñficia sine di
spensatioe. **S**z qd dispensabit. **D**ic q i

beneficiis curati et dignitatu sine psona
tunc ut q i eade ecclesia hēant due pben
de seu administratio aliq vel officii et p
bēda. iol. papa dispēsat. ut p ex ocio. s
s. p. In religio hō beneficiis simplicibus
vñd. in sum. cō. eo. ti. q. 7. **Tob.** dixit q
ēps pōt dispēfare in eodē epatu. s. nō i
diuersis. et hō p pē iur. impossibilitatem.
qz tenet vtriqz obedire: et ab vtroqz o
dines recipere. qd ē nō posset si oia mā
darēt. **S.** hāc pplexitatē sol. papa tol
lere posset. q dispēfando vñ ei cēdē q
eligat cui voluerit obedire. vñ a q ordi
nes suscipe. **Hoff.** aut dicit. **Veni.** puto
q siue i eodē epatu siue i diuersis nul
lus dispensare possit nisi papa et sic cu
ria tenet. **Glo. xō Ray.** ait. Credo q epi
pnt dispēfare nō de iure scripto: sed de
cōsuetudine sola quā papa scit et non re
probat. et iō psumit approbare eā. **Uñ**
credo hodie derogatū esse p oia cōse
tudinē illi. c. scōz. 70. d. vbi pphibet q
qs sit canonicus pzebēdari. nisi vni. ec
clesie in q cōscript. ē. i. intittular. licet ex
dispēfatiōe epi vnus diuersis pesse pos
sit ecclesie. **Lon. Al.** et **Ber.** glo. **Darto.**
brix. in d. c. scōz. f. q epi in talib. possit
dispēfare addēs vel q pōt etiā dispēsa
re q qs hēat bñficiū simplex. i. sine cu
ra et psonatū cū alio qd hz curā aiaruz
Hoff. xō in c. lras. dicit q si epi nō pos
sint dispēfare i pstatē h. pzebendarū
q ad titulū. dicit tñ pōt q possint dispē
fare ob progatūā mēitoz q teneat p
mā vel secūdā tāqz bñficiū et ponat vi
cariū q bñ deseruiat et ad opetētē por
tionē hēat de pzebenda. extra de pbe.
exposuit. et de cle. nō re. cū ad hoc. ma
xime qñ i ecclesia ē talis cōsuetudo. vñ sta
tutū ex cā factū. ex de sti. cū omēs. **Et**
sic sensu **Hoff.** tenet. q nec de iure nec d
cōsuetudine eps pōt dispēfare sine cā.
Et bñ. qz irroabilis consuetudo non ex
cusat. s. guar. ex de cōse. c. fi. **Et** vñ dīc
glo. **Ray.** et **Al.** dispēfatio ē p papā scā
si fiat sine iusta cā non excusat quo ad
dei. s. tñ quo ad ecclesiaz militātes. et ad
du **Al.** pōt dispēfanti i eadē dānatōe

inuoluit cū eo cū q dispēfat. **Aduerte**
dū ēt q hz eps vel ali. supior cōferat ut
cōfirmet bñficiū alicui non p hoc intelli
git dispēfare nisi expse dispēset s. gl.
i. d. c. lras. de cōse. pbe. **Et** idē dīc. **Hoff.**
ut nōt ibi dñs **An. d. Bu.** Ad h. bñ fac
cle. si sūmus. de sen. excōi. Quod puto
verū qñ ex ignorantia iuris vel facti.
vel ex alia cā pcludit libera voluntas
supioris. at cōcessio s. intelligit scā cū
oib. his sine quib. nō posset sortiri ef
fectū. ff. de iur. o. iudi. l. 1. et extra de of.
dele. preterea. **B.**

¶ **Quicūqz** recipit dignitatem vel pso
natū seu officiū vel bñficiū cui aiaruz
cura sit anexa si añ obtinebat sile. cūz
sit puatus p postq possessionē habuit
de secūdo. vel p eū stetit q min. hēret
tenet abscq mora dimittere in manus
ordinari i cuius epatu hoc fuerit. alio
qn oēs tales ēt secūdo ipso iure sunt p
uati. et nō solū ad sacros ordies: s. et ad
qd cūqz aliud bñficiū sūt inhabiles. **Et**
oia talia vacatura bñficia sedi aplice
reseruāt. **Et** si ali. disponat de eis non
valet. **hec Tobēs** papa. 22. in extranea
ganti. que incipit. **Excecrabit.** **A.** **Lon.**
Al. et addit. q in dēā exuaganti cū suis
deklaratiōibus pleissime hē de bñficiis
q nō pnt sūt teneri sine dispēfatiōe. **B.**

¶ **Qñ** nō pdest dispēfatio sup pstatē
bñficioz. **B.** Nō pdest qñ impetrās
substituit aliqd quātūcūqz modicum
bñficiū. **Qñ** ēt cēdit ut quis duo bñfi
cia curā aiaz hñtia possit sūt hēre intel
ligit de duob. pmissis beneficiis post cō
cessionē. **A.** **Que.** f. habuerit ipetrās
ut i. c. nō pōt. de q. i. **B.** **Itē** si māda
tur puideri alicui de bñficio nō obstā
te q hēat aliud p hoc nō est dispēfatiū
ut hēat abo sile. ex de pbe. n. pōt. li. 6. **Itē**
si papa motu ppo alicui aliqd bñficiū
obtinēti cōferat aliud nō habita mētio
ne de pōzi. nō ppter hoc iualida ē grā
dūmō expmat in lra q motu ppro cō
cedit. **hec** si ad petitiōem alteri. s. qz
facit extra de pbe. si motu. li. 7.

¶ **Bñficiū** nō vacās nulli pmitteri pōt

nec i gnali. vt p mittendo cuz potuerit
puidere. vel cuz facultas se obtulerit
aut sub quibus forma hboz. als pmissio
nes p dicit nec valent nec obligant. ex
de pces. p bē. detestādo. li. 6.

¶ Quibz clericis debeat p ordinatozē
tā de necessarius qz de bñficio puideri
R. Romana ecclā nō cōsuevit cogē oz
dinatozē ad puidendū nō cōstituit i sa
cris. ex de pben. eps. z. c. cū scdm. **A.**
Lon. Alb. **B.** Et nō h qz si aliqz eps
omittit extraneo epo. vt vice ei i sua
diocefi teneat ordinatioes: z ipe pmo
uit ad sacros ordines aliqz nō hñtēz
titulū. ipe q ordinauit tenet ei nccia p
uidē: donec p eū vel aliū de bñficio sit
pulsū. **Sec.** si ei cōmisit ordiare certas
psonas inf qz sunt aliqz sūi titulo. Nā
i hoc cāu eps q cōmisit tenet talit ordi
nato. **A.** .s. ad nccia mīstrāda: donec
p ipz bñficiat fūit: vt l. c. si eps. de q. i.
B. Siltz i ipe tenet talit ordiato qñ
cōmittit alicui vt possit a quo voluerit
epo ad sacros ordies p mouēi. hec oia
de p bē. si eps. li. 6.

¶ Dicta nccioz p
uisio tūc o3 fieri qñ ordinat sine tūto
de sua vel p fna hereditate non pōt su
stentari. de p bē. eps. z. c. tuis. **B.**
¶ Utz ordinat ad titulum pñmonti
sui possit illud vēdere vel donare. **R.**
h3 **Der. ex** de p b. c. tuis. l3 **Vincenti** di
xerit q nō. tñ h3 **Tancre.** verius credo
q sic. Nā z bñficio ecclesiastico renun
ciare pōt. **A.** **Lon. Alb.** z idē in sum.
con. l3. tñ. l3. q. i. 41. **B.**

¶ Apłi sede vacāre nō pōt cōferre: ea
bñficia q ad collatōem epi pñnēt: sed
pōt admittē pñtatos a patronis z eos
istituē i bñficiis i qb fuerūt pñtati. l3
ad epi: si vñt pñnuissēt. ex de isti. z si
capł. li. 6. pōt ēr capłz epi defuncto
vel a bñficiozū collatione suspensio cō
ferre p bēdas q ad epi z capłm cōiter
pñnēt. ēr si epi iterēc hēat in collatiōe
tali tāq pñtatus. Et idēz pōt epi si capłz
sit suspensuz. vñ singularit omis sint ex
cōicati. **A.** .s. maiori excōicatioe: vt in
c. si ad epi. de q. i. **B.** S3 si pñnēt ad

epi cū cōsilio capłi vel assensū. defun
cto epi vel suspēso nō pōt capłz se itro
mittē nisi epi suspēsus fuerit i moza
de petēda relaxatōe suspēsiōis. **Ubi** at
de spālī cōsuetudine. **A.** vt statuto. d.
c. si ad epi. **B.** bñficioz collatio ad
aliqz cū cōsilio epi pñn. sublato epi
de medio cū cōsiliuz neqat peti nō ē col
latio differēda. Siltz ēr si epi egerit in
remoti ita q nō possit ei pñtia i breui
bñf. ex ne se. va. si ad epi. li. 6.

¶ Bñficia z oēs dignitates vel psona
tus vacātia i curia romana n pñt cōfer
ri nisi p papā. Siltz z curializ seu acce
dētū vt redeuntūz de curia si decedāt
i locis vicinis curie ad duas dietas le
gales. **A.** Diete legales sūt. zo. milla
ria p die. ff. si qs can. l. z nō. gl. l. c. pñti
de q ifra. Subiūges. z si modicū ēr sup
eēt nō icludēt sub loco. ff. de hbo. sig. l.
3. **Ubi.** n. of qz si sint. zi. miliaria faciunt
duas dietas. Et p fāra itelligēda sūt ni
si sup dicta mozarēt i loco pñti domi
ciliū seu domz p pñti. tūc. n. collatio nō
seruat pape nisi eēt curiat q licz hēret
domiciliū seu domū sue originis i loco
curie tñ ibi occasiōe curie mozarat. tē
enī reseruāt. Siltz ēr si curiales moriāt
i loco vñ recedūt curia. vel i itinē oū cu
riā sequerēt. qñcūqz loc ubi decedūt
ab ipa curia sit remot. d. c. pñti. **B.**

¶ Dia hec ad papā tñ pñnēt nisi qz p
mēsez pñt ea cōferre illi ad qz pñnēt p
seipos tñ. vel ipis agētibz in remot p
suos vicarios gnāles qb illud cōmissū
sit i eoz diocefibz exñtes: vel nisi eēne
ecclē pzochiales z vacassent vacante
sede apłica. aut ēr si vacauerit añ: pa
pa pñt qz cōferret defunct. eēt. **Pro bñf**
hec oia. ex de p bē. l3. z. c. statutu. z. c. pñ
ti. z. c. si apł. ca. li. 6.

¶ Si p epi cōferat bñficiū alicui abñri
l3 nō fiat suū donec cōsentiat tñ epi nō
poterit cōferre itez alteri donec ille re
cuser nec valeret colla. **Secus** si epi
notificata ipa collatōe assignet aliqz
terminū cōtēntē cōsentienti. z ille nō
cōtēntent infra terminū potest etiaz

presentire quicquid: dūmō pūfō bñficiū
ipz alteri cōferat. **A** Et post istū cōse
sus non poterit beneficiū alteri cōferri:
vt in c. allegaco. **B**. Et de pben. si

Si paup clericus cui mādāt puideri
de bñficio iux ei? merita q nullū habe
bat postea affecut? ē. nō tenet ei apli?
epō puidē. Et de pben. si paup. l. 6. **D**ñ
ficiati tenet ad horas canonicas. z qua
lit. vide. i. hore. De bñficiis patz nō ha
bēdis a filiis. vide. i. allegacō. **S. 4.** De
resignatione bñficii. z qñ fiat. vide. i.
renunciatio p totū. De pmutacōe bñfi
cioz. vide. i. pmutatio. Ad māz bñficio
rū. sari pūner. i. ecclā. z. i. pben. si.

Beneficiū. **z** quo ad
bñficioz. **Fruct** tpe vacatiōis
debet in vtilitatē ecclesie expendi vlt
futuris successoribus fidelit? reseruari
alias in cathedralibus ecclesiis z in re
gularib? z collegiis si fiat d? p capitla
uent? z collegia vlt singulares psoas
ipz d? faciētes si suspēsi ab officio z bñ
ficio. **A**. qñq? donec plene restituē
rit qd d? bonis pceperit a pbat? mēz
rui dimissis vlt vacatiōis tpe obueniē
tib? vt l. c. i. allato. **B**. Nō obstat
pūilegiū vlt cōsuetudinib? et de elec. qz
sepe. l. 6. **A**. Ubi sūt dñ. Nō obstat
statutis iuramento cōfirmatione sedis
aplice aut alia quacūq? firmitate val
laris. **B**. Itē similis phibitio fit ge
nerat? de oib? ecclis ne bōa eaz occu
pēt a pbat? qd? sub sūt seu ad qz custo
diā pūner. **A**. aut ab aliis qbuscūq?
psonis ecclesiasticis ad qz collatōez or
dinatōez pūtarōez seu custodiā pūner
dignitates: psonat? pōrar? vel ecclie
uacates: ut l. c. i. allegaco. **B**. Nisi d
spāli pūilegio vlt cōsuetudine pscripta
vel alia rōnabili cā. **Alit** epī z supiores
sūt suspēsi ab ingressu ecclesie: z aliis
ab officiis z bñficiis donec satisfecerit
et de or. pūti. l. 6. **A**. Ibi et dñ. Ubi
ex pūilegio vel cōsuetudine seu alia
de cā rōabili sibi aliqz pdictoz asserit

bona opetē supradcā. **Hoc** illis bōis
solū d? itelligi q solut? debet si q sint z
his q fuerit nccia p seruitorib? z mūn
stris ac incūbentibus oneribusq? ad no
uos reddit? supportadis congrue refer
uatis ex ipso reperta fuerit superesse
B.

Indulgentie de pceptis fructib?
bñficioz in absentia concessē psonis si
ecclesiasticis vel dignitatib? sūt casse
z irritē. extra de rescrip. c. si. l. 6. **A**
Istud. c. vt pz intuenti loqutur de ccessi
onibus factis an illaz decre. exinde ho
onidit q cū non sint faciente. **B**.

Fruct? iā pcepti planū ē q alienari
pnt. vide. i. alienatio. **S. p. S. z fruct?** q
debēt recipi pnt locari et si sint decie z
alia. et de loca. v. s. **S. z** bec locatiō non
extendit vltra tēp? vite locatiōis: qz cle
ric? in bñficio vsufructuario ppat. l. 6. q
s. illud. **A**. **Hec** sūt opio **Hoff.** vt in
sū. c. l. p. ti. z. q. z. **S. z** Inno. dicit q si
locatiō fit noie ecclie z vtilit. successor
tenet. et de solu. c. p. z. l. q. z. hoc ius. z
iz. q. z. qñq? suffragio. **Hec** si iutlir
si aut suo noie locatiō nō intendens
obligare ecclāz: nō tenet successor. sed
nec heres ei? s. i. manutene locatiōez
q terminata ē in vita locatiōis. **Et** iō sub
dit Inno. **Sicut** neq? heres vsufructua
rii nisi inqtū ad eū puenit. ff. locati si
qs domū. **S. hic** subiungi. **A**. hoc vez ē
i mīstro vel pbat? ecclie. s. q? successor
tenet hē ratū qd factū ē a pdecessore
S. z i canonico pben. dario sec? dicimus
qz ille nunq? pōt locare pben. dā suā vl
tra tēp? vite sue lz de illa possit agē et
oueniri sicut legitim? admīstrator. **Di**
cit et ibi Inno. l. i. n. c. querelam. et ne p
la. vi. suas. q? tractus initus euz pbat?
ecclesie: non suatis solēnitatib? ipso iu
re non ualet. seruati ho solēnitatibus
ualet lz si tractus ecclesie sit inutilis
possit petere restōem in integrū. **Hoff.**
et dicit q in qñtū pecūia hā ē i vtilitatē
ecclesie: ratū d? hē successor vlt reddē
pecūiaz. ar. extra de solu. c. p. vt in sū.
con. d. c. q. z. **Hoc** dictū potest itelligi

et si locatio non fiet nomine ecclesie vel si fiat a prebendario. alio locatio de omni rata esse. ut ex predictis ostendere potest. **B.** De hoc vide in locatio. §. si.

Canonicus et alii beneficiati clerici qui divinis officiis non interfut: non possunt percipere quotidianas distributiones nec valere consuetudo. **A.** §. 3. ut in i. callato. **B.** alio non faciunt eas suas et tenentur ad restitutiones nisi excuset eos infirmitas iusta et rationabilis corporalis infirmitas aut evidens ecclesie utilitas. ex de electione. non rec. p. l. 6. **A.** **I**bi et subiungitur. in distributionibus et defunctorum anniversariis largiendis idez decernimus observandum. **B.** Ad maiorem istarum pertinet ea que dicuntur in clericis p. §. si. et clericus 4.º per totum.

Beneficium 3.º quoniam iure tenetur Qui non rite consequitur beneficium aut dignitatem ut ait Ray. cum non iterum postulat fuit et latro. nec habet viam salutem nisi resignando. vel si est dispensabile per totam dispensationem ab eo qui potest et in utroque casu agat prius de iussu. **Sile.** §. si beneficium p. §. p. **A.** Idem in sum. c. l. 1.º §. si 26. q. 20. **B.**

Quoniam aliquis male possidet beneficium vel dignitatem: ut subditi teneant obedire ei vel debitores reddere. Dicendum quod si in foro iudiciali multiplex esset ratio: tamen in foro conscie si quis sciat quod possessor ecclesie vel dignitatis non sit verus prelatus. certe non tenetur ei obedire nec solvere quod dignitatis vel ecclesie debet: nec soluendo libat: alio ex de iure iurata. etate. et de sen. exc. i. g. sitio. **A.** Hoc verum nisi quis esset p. snia: iurior dine lata nec appellatio suspensarum condempnat. tunc non debet obedire secundum hosti. ut in sum. c. l. 3.º. u. i. q. 20. Et potest esse ratio: quod solutio vel quod sile non continet in se peccatum. Et cum dictis in hoc §. con. **Al.** **B.**

Quod male possidens absoluit ignorantem. Dicendum quod non ex quo non est platus. ex de pe. ois. et de pe. ois. placuit. Tamen in causa isto illi non preiudicat: non quia iste absoluit posset: sed per fidem quam habet in sacro. extra de preb. n. on. bap. ap. cas. et per iustitiam

communi ignorantie. **S.** tamen sanguis eorum regref ab his qui gerebant se ut platos et ipsos contra se fuit p. dederunt. ar. extra de off. ois. irrefragabili. De hoc confessio §. §. si. **A.** L. 6. **Al.** **B.** ut in sum. c. l. 1.º p. ti. p. q. vi. hosti. sup. condum. et de electi. ut sentire debetis. **T.** alio de consilio tenetur confiteri et non de necessitate. ga. tat. p. byt. he absoluit ex quo curas tenet contra p. babilis et ignorantia et ab ecclesia toleratur. **S.** sciens non debet ad tales ire. Et sic intelligitur de cre. ois. Ad hoc facit quod cois ignorantia et tolerantia tribuit iurisdictionem non habenti et inhabili. ff. de off. pro. l. haberi. **S.** hoc in humanis in quibus predestinatus finit humanas optionem. secus in rebus officii. quibus predestinatus finit divinam voluntatem. ut non verus sacerdos nullatenus potest absolvi et ei confessus cum sciverit tenetur reconferri ut tenetur Inno. sup. idem. c. l. referat et alia optiones et ut p. i. sum. c. l. in de. q. vi. Hoc idem sentit hosti. i. sum. c. l. dixit quod a tali decipitur aie cum non possit ligare. nec solvere cum iudex non sit. et si aie iusta causas habeant ignorantem: tamen ac si amisse essent regref sanguis eorum ab ipsis. **B.**

Bigamia Multis modis dicitur bigamia. prius mus qui inter alios propter de esse cum quis successivus et diversis temporibus duas habuit uxores: et utrumque cognovit. et a. q. i. aperiat. et est qui diversis temporibus habuit plures: una de iure et altera de facto: et utrumque cognovit. extra de eo. nup. hic. n. reputat bigamum non propter factum de factis: sed propter intentionis affectum cum opere secuto ut ibi dicitur. quoniam habet plures eo de re: una de iure: et altera de facto: ut videtur de facto: et cognovit utrumque. ut videtur de eo. nup. ut corrupta de facto. q. i. quoniam ex de diuor. gaudem. ex eo. a nobis. **A.** Istud. ca. nobis melius facit. **B.** 4.º quoniam dicitur cum vidua ab altero marito cognita. et di. seriatim. et 33.º. martii. secus aut si relicta fuisset de go. 34.º. di. c. si. quoniam dicitur cum corrupta a quocumque alio siue dicitur scient sine ignorantem: et ea cognoscit di. 34.º. curadum. et c. precipim. 6.º. quod

vxorē ppriā cognoscit scient vel igno-
rā post q cognita ē ab alio, disti. 34. si
cui. 7. c. 1. q. 7. qñ aliq i ordine sacro
stuitur. vel p factā pessione i religio-
ne de facto contrahit cū corrupta. ex eo.
a nobis. 27. q. 1. qñt. A. Idē et casus
notat in sū. co. li. 3. ti. 3. q. 10. B.

¶ Qui hōinem deflorauit. 2 postea in
vxorē eaz duxit. nungd pōt. pmoueri.
B. Sic. qz nō diuisit carnē suā i duas
nec illa in duos. ex eo. debitum. 26. dis.
acut. 7. ar. extra qui si. sint le. tanta.

A. Alii s̄ asserētes q o3 q mter sit hō
go tpe q contrahit infimoniu3 ad hoc q
contrahentes nō incurrant irregularita-
tē. 32. di. nemo. 7. exp̄suz vī. 30. q. 5. qñe.
hōgo casta. 7. despōsata i hōginitate 2c
Et hac opione3 teneri hosti. vt in sum
con. li. 3. ti. 3. q. 5. B. vt ibi patz p̄mā te-
neri Ray. Tho. pe. Hoff. 7. Uld. 7. sic vī
coior 7. tenenda. Et ad contraria dicūt
q debet eē hōgo. i. non ab alio cognita.
Dicit et Uld. qz oīa p̄cedentia legiti-
mū p sequens matrimoniu. dco. c. tan-
ta. p̄sumit hōgo hoc casu qñ in hōginita-
te eēt despōsata. p̄ma r̄isio efficacior
ē. Secunda. n. aliqñ non tenet. Nā si
defloratio fuisse facta ab vxorato. p
sequens infimoniu cū deflorata non fit
aliqua legitimatio. dco. c. tanta. D.

¶ Quid si credit hō cū hōgie: 7. iuenit
corruptā? B. Nō pōt. pmoueri. cū sit
marit' corrupte. 32. q. 5. alle. 15. q. 1. c. si.
A. Delit' facit. 32. di. qñ in aliquo. Nec
fm Ray. excusat error. nec violentia.
Lex. n. p̄motōis factū regit nō volun-
tatē. d. c. si. 7. c. alle. aut. Idēz Tho. pe. 7.
hosti. vt i sū. con. li. 3. ti. 3. q. 6. B.

¶ Quid si qz hūit vnā vxorē nec co-
gnouit 7. postea ducit aliā hōgine3 7. co-
gnoscit 7. eo3 p̄mā cognoscit 7. nō scō3
B. nō repellit a p̄motōe. ex eo. debitū
A. Idē dicat p eandē rōne3 si aliq
ducit in vxorē mulierē ab alio despon-
sata 7. traditā nō tñ cognitā fm Ray
Tho. 7. pe. 7. hosti. 34. di. c. vī. 7. si
con. 20. ti. q. 7. Sed iste casus est etiam
7. formalis dicti. c. debitum. B.

¶ Quid si marit' accusat vxorē de
adulterio 7. p̄dēte accusatōe vir ad p̄-
ceptū ecclesie reddit debitū uxori? B.
fm Ray. Tho. 7. hosti. Irregulari sū
bigam' cenfē. naz irregularitas sepe
dñt solo facto. A. Idē i sū. co. eo. ti.
q. 9. Et addit hosti. q nō peccat in hō
casu debitū nō reddēs cū vult. pmoue-
ri: qz vxorē repellit p̄ exceptiōem ordi-
ex adulterio. B. Ray. ait q tenet red-
dere cū nō debeat eū spoliare possesi-
one sui corporis vsq ad finis. xi. q. 1. qz
res. s. q. 4. nōne. p̄cipue. cū hoc sibi p̄ci-
piat ab eccia. dictum hosti. pōt teneri
qñ marit' offert se statiz pbatuz omis-
suz adulteriu3: vt ifra. s. dies vel circa
ar. c. solet. de sen. exco. li. 6. Quidā tñ
vt i dca. q. 9. p3 dicūt q in hoc casu co-
gnoscens vxorē adulterā nō fit irregu-
laris cū nō agat: s3 pōt' patiat. l. qz cō-
pellit a iudice. B3 p̄ dictū p̄babilius 7.
tenendū videtur. B.

¶ Quid de eo q hūit vnā vxorē añ ba-
ptismū. 7. aliā p' baptismū. vel vtrāq
añ baptismū? B. Irregulari ē di. 34. si
qs viduā. A. pōt' ē. c. 18. q viduaz.
B. Et. 26. dist. p̄to. Bist. 7. q añ baptis-
mū diuisit vxorē p̄p̄ fornicatōez po-
stea accepit eā. Nā p baptismū nō tol-
lit bec irregularitas: vt clare p3 p Th
i 4. di. 27. l3 irregularitas hōiciū tol-
lat. vt i hōiciū. 4. §. p̄. i. si. A. Idē
respectu p̄mi dci. i sū. co. eo. ti. q. xi. B3
7. scō3 dē3 colligit ex eadē rōne. B.

¶ Quare bigamus nō pōt. pmoueri?
B. Tres sūt cāe. p̄ia. p̄p̄ defectū fa-
cti. s. vnitat' ipi' cūz nō sit vn' vni' ex
q diuisit carnē suā in duas. 26. dist. acu-
ti'. ex eo. debitū. Et bec est p̄ma 7. real
cā de q h. i. nūc dicem'. Scōa cā ē p̄p̄
dignitatē ordinū. i. 6. di. vna. 7. c. vltio.
Tertia ē p̄p̄ signū icōtinētie. di. 82. p
po iusti. U. B3 7. fortasse. Qñ 7. Amb.
Quid erit hōzator viduatz q ipsa cō-
iugia frequētauit. A. Hoc hī i dco. c.
vna. B. Ad intellectū at p̄me cāe nō
q i infimonio attēdit duplex. factz p
pter duplicē diuinctiōem q ē i ipō. p̄ia

est coniunctio aliorum. Secunda corporum: prima si
gnificat coniunctionem anime ad deum. secunda signi-
ficat coniunctionem christi et ecclesie que fuit quasi in simoni
petri: initium quidem in patriarchis et prophetis
ratum et tempore gratie. secundum natiuitatem christi consumma-
tum in cruce verum ratum in cruce: et consummabitur in
gloria. Item secundum coniunctionem signum est unio-
nis diuinitatis et humanitatis facta in vere
ro hominis. 26. di. acuti. 2. d. 25. di. 2. i. christo
propter ex eo debetur. Cum ergo tanta coniunctio christi et
ecclesie quod unio diuinitatis et humanitatis non
sit nisi unica merito significat in con-
iunctione primi in simoni. Sed cum quod transit
ad secundam recedit ab unitate: et sic
non potest significare dictam unicam con-
iunctionem. Et hanc rationem tangit Aug. in
dicto. c. acuti. in fi. A. Idem in sum-
ma. li. 3. ti. 8. q. 2. B.

Utrum liceat dispensare cum bigamis?
Quis diuersimode respondeat. mihi videtur
tenendum quod tenet Tho. i. 4. dist. 27. di-
cens sic. Bigamie non est admissa irregula-
ritas de iure naturali: sed de iure positivo. nec
tamen est de essentialibus ordinis quod aliquis non
sit bigamus. Patet ex hoc quod si aliquis biga-
mus ad ordinem accederet characteres reci-
peret. Et ideo papa potest dispensare in tali irre-
gularitate. Ad autem obicitur possit per de-
creta. ex. e. nup. soluit Tho. dicens quod per illam
decreti. ostendit quod eadem est difficultas dispen-
sandi in illis quod de secundo cum prius dixerunt. sic
si de iure dixerent non quod subtrahat po-
testas dispensandi. Quod est obicitur quod
doctrina apostoli dispensare non licet soluit vi-
dens quod hoc verum est quantum ad ea que sunt de iure
naturali: quantum ad ea que sunt de necessitate sacra-
mentorum et fidei et in aliis que sunt de institutione
apostolorum cum ecclesia habeat nunc eandem potestatem
statuendi et destituerendi quam tunc habebat
potestatem per eum qui promatur in ecclesia tenet dispen-
sari. hec Tho. Sed quis possit ostendere quod non
licet nunquam faceret. nisi forte aliqua causa
maxima subeet. A. De hoc opiones re-
ferunt in summa. con. eo. ti. q. 12. Sed cum Tho.
co. pe. et Al. h. vi. tunc. ar. c. h. 24.
q. 1. B. Sed episcopus tenet quod nullo po-
test: ut ponit Jo. an. p. c. l. e. ti. li. 6. A.
Sed de hoc recitat opiones l. o. q. 12. B.

hoc verum verum: et expresse haberi in. ca. on-
bis. ex eo. 2. de. c. vnico. in 6. B.

Bigami iure conuicti sunt omnes pri-
uilegio clericali et additi foro seculari non
obstante consuetudine. et eis sub pena ex-
communicationis inhibetur de ferre tolerare ha-
bitum clericalem ex eo. cum altercationis. li. 6.
A. Glo. ibi dicit hoc intelligendum de his
qui sunt bigami siue de siue interpretatio
in minoribus. sec. si in maioribus ordinibus. B.

Blasphe-mia <sup>em Am-
rosium</sup>
est vel cum deo attribuit quod ei non
conuenit: vel cum ab eo remouet quod ei con-
uenit. Hec tria duo. scilicet affirmatio et nega-
tio non diuersificant spiritum blasphemie.
A. Idem in summa. co. li. 3. ti. 4. q. 207. Sed
Tho. secunda secunda. q. 1. arti. 1. addit tertium
modum videlicet cum attribuit creature quod ap-
proprie deo. B. Et secundum genus suum est
peccatum mortale: quia repugnat caritati
diuine. Sed: possit contingere quod blasphemia
absque deliberatione et ex surreptione. peccet
deret et hoc oporteret. pro modo quod aliquis non ad-
uertit hoc quod dicit esse blasphemiam. ut cum
aliquis subito ex aliquo passione in verba contra
meliosa proueneret quod significatio non con-
sideraretur: tunc est peccatum veniale. A.
Hoc puto verum nisi hoc ei frequenter acci-
deret ex lata culpa ei non curando adhi-
bere remedium. Lata. n. culpa eggerat do-
lo. ff. de positi. l. quod nemo. et in c. ut aia-
de positi. li. 6. B. 2. quod aduertit hoc
esse blasphemiam consideras signa verborum. et
tunc non excusat a peccato mortali: sicut nec
ille qui ex cubito motu ire aliquem occi-
dit. A. Idem in summa. con. eo. ti. q. 20. Et pu-
to a mortali non excusari blasphemum si
non recto alio moueat licet ignoret sua verba
importare blasphemiam. Nam ut ostendit. Cori.
i. 4. Si quis ignorat ignorabit: licet stultus in
etiam sapiens erit in pena. 28. di. q. ea. B.
hec Tho. secunda secunda. q. 1. d. blasphemiam
in deum vel in sanctos qui proprie de maledictio
vide. i. maledictio. 5. 2. 23.

Bellat <sup>vide. i. pedagogus
et vide. i. tallia: q. 2</sup>
per eodem accipiuntur vel quasi.

Quod alix non debet fieri de vi
tro. ligno. ere. v. l' auri
calco. nec de cristallo. aut lapi
de. sed tñ de auro argēto aut stagno. **D**
se. dñi. v. a. l. a. z. c. v. r. calix. de consecra
tione calicis: z an possit vēdi. vide. i.
consecratio. s. 9.

Quod Alumiari quid sit.
preuarica
ri. z tergiversari. Vide supra
accusatio. s. 4.

Quod Anonica portio ē
illud qđ ecclesia ppa debet re
cipere qñ qđ eligat alibi sepulturā. De q
vide. i. sepultura 3: per totum.

Quod Anonicus. Vide infra
prebēda.
z supra beneficium. z infra si
monia. z. 2. 3.

Quod Anonizatio. Non li
cet ali
quem venerari pro sancto: ni
si fuerit canonizatus auctoritate roma
ne ecclesie. ex de reli. z veng. sanc. c. p.
In qua quidē canonizatio ē pquiri de
vita eius q canonizatus ē. si fuit i labo
ribus iustis z multis. si moribz castus z
actibus strenuus. Op. n. pñci testificati
one pñdari: z bone fame pñon non ta
ceri. ci. dñi. miramur. z. q. z. quatuor. **Et**
est maxime qredū d simplicitate z hu
militate: ex de pñump. ex studis. Tres
queri solet an sustinuerit psecutōes. 7.
q. i. ois q gemebar. z. c. i. b. i. **Et** an illas
sustinuerit cuz caritate. i. q. i. vide qñtū.
Inquirendus est etiā de miraculis fa
ctis in vita z post mortē. Porro d mar
tyribz nō fit tāta examinatio: sed que
ritur tñ de miraculis: z cā ppter quas
passi sūt. ar. de. dñe. di. 4. cathecumini.
z. c. baptisimi vice. **Dis** rite peracti pōt
ad canonizatioē pcedi. **A**. Idē i sū.
con. l. p. ti. i. 4. q. 25. vbi subiungit. **O**
dinē z modū quo cōsuevit curia roma
na pcedē in canonizatioē scōp pñce po
nit. **Hosti. z** **Sof. sup. c.** audiuimus. s. d
reli. z veng. sanc. **D**.

Quod liceat porrigē orōes ad aliquē
non canonizatu: **h. fm** **Imo.** Non ne
gam? qñ nō liceat porrigē pñces alicui
dñi: quē qđ credit bonū viz. quia
dñs fidē orātis attēdit. sed facē p eo of
ficiū vñ pñces solēnes nō licet: vt in p. s.
dictū est. **A**. **Non.** **Albric** z **Hosti.**
vt in sum. con. eo. ti. q. 22. in fi. **D**.

Quod Aracter fm Dio. est li
gnū sanctum
cōmōis fidei z scē ordinatiois
datū a **Jerarcha.** **Al** fm modernos the
ologos. **Aracter** ē distinctio a caractē
ethno impñso aīe rōali fm imaginē cōfi
gurans trinitatē creatā trinitati creati
a recreāti distinguēs z nō figuratis fm
statū fidei. **Ar** quidē caracter non imp
mif p oīa sacra ē noue legis: sed soluz
p illa p q mācipat qđ ad aliqđ sacm
spirituale exercendū: sicut ē baptisim
confirmatio z ordo. **Dec Tho.** in 4.
A. **Non.** **Albicus.** **D**. **De** caractere
etiā ordinis habes plura i. ordo 3:
per totum.

Quod Arcer seu incarcerationē
aliquē incarcerationē vel detinē
fm **Tho.** scda scda. q. 65. In bonis
corpis tria p ordinē cōsiderātur. p qđē
integritas corpalis substatie: cui dñi
mētū affert per occisiōē vñ munitō
nē. z. delectatio vñ ges sēsus: cui oppo
nit hōberatio vel aliud qđlibet sensuz
dolore afficiēs. 3. mot? z vsus mēbzoz
q ipedit p ligatōem vñ incarcerationē
Et iō incarcerationē aliquē vñ qñtūq; de
tinē est illicitū: nisi fiat hz ordinē iusti
cie: aut ad penā: aut ad cautelā alicui
mali vitādi. z hoc licet tñ iudici. **Merū**
tñ detinē hoiem ad horā ab aliqđ opere
illicito statiz ppetrādo cuiuslibet licet:
sicut cū qđ detinet aliquē ne se pñpi
ter: vel ne aliū feriat. **Sed** simplr aliū
icluē vel ligare ad eū pñter solū q hz
vñter disponē de actibus z vita alteri
us. **Dec Tho.** **Nā** z puata pñsa hec fa
ciens fm leges morte punit. **A**. **De** pu
carce. l. vnica.

Caritas. **U**trum caritas
semel hita pos
sit amitti? **R**on^o fm **Tho.** scda
scda. q. 24. Caritate possum^{us} tripl^r co
siderare. p^{ri}mo ex pte sp^{us} facti moue
tis aiam ad diligedu^m deu^m. z ex hac pte
caritas inspectabilitate h^{ab}et q^{uod} impossibile
est hec duo sit e^{ss}e h^{ab}e. f. q^{uod} sp^{us} fact^{us} velit
moue^re aliquem ad actu^m caritatis: z q^{uod} ipe
caritate amittat peccado. na^m donu^m p^{er}se
ueratle coputat inf^{er} b^{en}eficia dei q^{uod}bus
certissime liberatur q^{uod}cunq^{ue} liberant^{ur}: vt
dicit Aug^{ustinus} in li^{bro} de p^{re}destinat^{io}e sancto^{rum}
z^o: mo^{do} pot^{est} c^{on}siderari caritas fm p^{ro}p^{ri}iaz
roem. z sic caritas n^{on} pot^{est} amitti: nisi id
q^{uod} p^{ro}pter ad caritatis roem amittat^{ur}.
v^{er}u^m caritas nullo mo^{do} pot^{est} peccare: sicut
calor n^{on} pot^{est} frigidare. sic nec iniusticia
n^{on} pot^{est} bonu^m fac^{ere}: vt Aug^{ustinus} dicit in li^{bro} d^e
sermone d^{omi}nⁱ i more. 3°: pot^{est} considerari
caritas ex parte sub^{iecti}: q^{uod} est vertibile
fm arbitrii libertate. z isto mo^{do} caritas
vie amitti potest: non autem caritas
patrie: quia ibi de^{us} p^{er} essentia^m videtur:
que est ipa^m e^{ss}entia bonitatis.

Que s^{un}t ex caritate diligenda? **R**on^o fm
Tho. scda scda. q. 25. Quatuor s^{un}t vt
ait Aug^{ustinus} in li^{bro} de doctrina xpiana. vnu^m
q^{uod} sup^{er} nos est. s. deo. secundum q^{uod} nos su
mus. tertiu^m q^{uod} iux^{ta} nos est. s. p^{ri}mu^m. i. ho^{mo}
v^{el} angelus: q^{uod}rtu^m q^{uod} iux^{ta} nos est. s. corp^{us}
p^{ro}p^{ri}u^m. **A** Id^e in s^um. con. li. 3°: it^{em} 34.
q. 216. pot^{est} addi. S^{ed} z corpus p^{ro}p^{ri}u^m
cui exhib^{ere} debem^{us} opa corpalia carita
tis. **Matth 25.** sed hoc pot^{est} includi i eo
q^{uod} sup^{er} dictu^m est nos ob^{er}e dilig^{ere} p^{ri}mu^m
iux^{ta} nos. **Et s^{un}t intelligenda h^{oc} or
dine. p^{ri}mo z p^{ro} oib^{us} d^eo. deide ob^{er}e dilig^{ere}
nos ipos. deide p^{ri}mu^m. vltio corp^{us} n^{ost}ru^m
**Et t^uc subdit sic id^e Tho. scda scda. q.
26.** Noⁿ est t^um de necessitate caritatis q^{uod} ho^{mo}
p^{ro}p^{ri}u^m corp^{us} exponat p^{er} salute^m p^{ro}p^{ri}u^m:
nisi in cau^{sa} quo tenet ei^{us} p^{ro}uide^re salutⁱ.
s^{ed} q^{uod} al^{ius} q^{uod} sponte se offerat p^{ro}pter ad
p^{ro}fectu^m caritatis. **A** Id^e i s^um. co.
eo. ti. q. 217. **Et h^{oc} vltimu^m o^{mn}i^{um} itelligi quo
ad salute^m corp^{or}is: q^{uod} q^{uod} n^{on} obligat ex
pon^{ere} registari^{um} p^{ro}p^{ri}u^m corp^{us} p^{er} corpore****

p^{ro}p^{ri}u^m s^{un}t: sed p^{er} salute^m aie sic cu^m ala p^{ro}
ximi incoparabil^{iter} sit p^{ro}fectio^r corp^{or}e no
stro. z 4. q. 3. si b^{en}e. v^{er}u^m z s^{ed} in ordine carit
tatis p^{ri}mu^m p^{ro}pon^{ere} corpi n^{ost}ro. z **Tho.**
scda scda. q. 33. v^{er}u^m moralit^{er} peccare q^{uod} d^e
cunq^{ue} timore est corp^{or}alis mortis omit
teret p^{ri}mu^m corrig^{ere}: q^{uod} ex hoc h^{ab}eret
p^{ro}uide^re ei^{us} salutⁱ. **Et h^{oc} ordo
caritatis sub p^{re}cepto est. vt **Tho.** tradit
scda scda. q. 44. **A** S^{ed} eti^{am} est sub
p^{re}cepto vt diligam^{us} meliores vt magis
iunctos plus aliis: vt ibide^m d^{icit} **Tho.**
z in s^um. con. eo. ti. q. 215. **B****

Utrum magis ob^{er}eam^{us} dilig^{ere} meliores
q^{uod} nobis iunctiores? **R**on^o fm **Tho.** scda
scda. q. 26. Meliori^{um} q^{uod} d^e: q^{uod} est deo p^{ro}p^{ri}u^m
q^{uod} mai^{or} bonu^m ex caritate ob^{er}eam^{us} vel
le. s. maiore^m g^{ra}du^m b^{en}itudinis. q^{uod} ad carita
te^m p^{ro}pter vt velit iusticia^m dei suare: fm
qua^m meliores p^{ro}fectius b^{en}itudin^e p^{ro}fici
pant. s^{ed} t^um ho^{mo} roabiliter magis intense
dilig^{ere} iunctos. z hoc tripl^r. p^{ri}mo q^{uod} d^ez in
t^{er}iori affectu dilig^{ere} ad illud bonu^m ad
q^{uod} dilig^{ere} eos: q^{uod} meliores ad mai^{or} bo
nu^m. z^o q^{uod} in^{ter} iunctos aliq^{ui} s^{un}t nobis p^{ro}
pinqui fm n^{at}ale origin^e a qua disced^{ere} n^{on}
p^{ro}pter: sed bonitas fm qua^m aliq^{ui} appropin
quat deo pot^{est} acced^{ere} z reced^{ere}: augeri z
minui. z io possu^m ex caritate velle q^{uod} il
le qui est mibi iunct^{us} sit melior alio. et
sic ad maiore^m b^{en}itudinis gradu^m perueni
re possit: q^{uod} p^{ro} b^{en} mo^{do} siue c^{on}is iun
ctos diligim^{us}. na^m ad alios non b^{en}emus:
nisi amicitia^m caritatis. sed ad iunctos
nobis b^{en}emus alias amicitias: fm mo
du^m iunctioⁿis ipso^{rum} ad nos: vt q^{uod} aliq^{ui} est
c^{on}sanguine^m vel c^{on}iunx^{us} vel c^{on}iunx^{us} v^{el} p^{ro}
pter q^{uod} cunq^{ue} aliud licit^{um}. z ita ex cari
tate plurimis modis diligim^{us} mag^{is} no
bis c^{on}iunctos. **A** Id^e in s^um. con. eo.
ti. q. 215. Et c^{on}clusio est q^{uod} meliores debe
mus plus diligere: q^{uod} hoc iusticia^m diu
na regit **Matth 12.** ibi. Que est mater
mea. z c. sed possum^{us} optare q^{uod} p^{ro}p^{ri}u^m
sint meliores. **B**

Utrum dilig^{ere} inimicos sit de necessitate
caritatis? **R**on^o fm **Tho.** scda scda. q. 25.
Dilectio iunior^{um} tripl^r pot^{est} c^{on}siderari. p^{ri}mo

mō vt diligant in quāru inimici. z hoc
ē oīl gē malū alteri. z mō quātū ad
naturā. z sic i vñ. z sic dilectō inimicōz
est de nccitate caritatis. vt. f. aligz dūi
gēs deuz z primū ab illa gnālitate ini
micos nō excludat. 3.º pōt cōsiderari in
spāli. vt. f. aligz i spāli moueat motu di
lectōis ad inimicū. z illud nō ē de neces
sitate caritatis vel salutis absolute. qz
nec moueri motu dilectōis i spāli ad qf
libet hoies singulari ē de nccitate ca
ritatis nisi fm pparatōnem ai. vt. f. hō
bēat animū pparatur ad hoc qz in sin
gulari i imicū diligē si nccitas occurre
ret. 3.º qz absqz nccitatis articulo dili
gat pmer ad caritā pfectiōem. **A**
Idē in sū. cō. l. 3.º ti. 34. q. 23. **D.**

Utrū sit de nccitate caritatis qz hō
inimico signa vel effect⁹ exhibeat di
lectionis? **R.** fm **I**ho. scō. scō. q. 25.
Sicut hō i cōi tenet diligē z nō i spāli
nisi fm pparatōem ai: vt nunc dictum
ē. ita signa z effectus dilectōis qz i cōi
consuenerūt. primo exhiberi tenet ēt
inimicis exhibere: pura cū aligz orat
p oibz fidelibus. vel p toto pplo. vel
cū aliquod bñficiū ipendit toti cōita
ei. tūc ēt hoc inimicis exhibere ē de ne
cessitate pcepti. z 3.º facē pertinet ad lu
uozes vindicte. Specialia vero benefi
cia vel dilectōis signa qz quis exhibet
pcticulari aligb⁹ qz exhibeat inimicis
nō ē de nccitate. nisi fm pparatōem ai
vt. f. iuuē i articulo nccitatis scō. 3.º illd
p. 25. Si esurierit inimicus tu⁹ ciba
illū zc. 3.º hoc facē pfectiōem caritatis per
quā aligz cauēt nō solū vinci a malo.
3.º vñ vincē in bono malū. qz. f. nō solū
cauēt ne ppf iniuriā illatā ptabatur
ad odium: 3.º ēt intēdit inimicū ad suū
amozē ptabere. **A** 3.º. hōis p. vt
in sū. cō. eo. ti. q. 24. **D.**

Utrū inimicis veniā petētib⁹ tenea
mur remittē? **R.** fm p. 3.º sniaz. Exli
iuria vel dāno dato alicui solent in eo
culi fit tria ori. francoz in affectu. sig
rācoz i effectū. z actio iuriis 3.º iuriā

tē. Primū tenet hō remittē imo nūqz
i corde bñe. **A** Nat. 12. ibi. Sic i p
me⁹ zc. **B** Scdm tenet hō remittē
veniā veracif petenti. i. pato emenda
re 3.º facultatē suā. de quo pōt intelligi
qd dī Luc. 17. Si reuerfus fuerit ad te
dicēs. peniter me. dimitte illi. imo ēt si
nō petat: vt i. pr. 3.º dictū est. **A** Itd
imo. non vñ dictū p. vt pōt colligi ex
habitis in sū. cō. eo. ti. q. 25. 3.º pōt
eius dicto aduersat. Et cum hoc dicto
cō. Albricus. vt non debeat expectari
petitio. z istud videt verius. Nam si nō
bz rancor teneri in corde. sūt nec ab ex
oñdi in ope: qz nō solus a malo 3.º ēt ab
oī spē mali abstinēdus ē. i. **I**hesa. 6. fi.

B 3.º tertius non tenet remittere ni
si ille satisfaciatur p posse. vt. cū qs con
tristat⁹. 90. di. z nota. i. c. ad aplice. d. re.
iu. li. 1.º z i remissionibus ocoz iurium.
z ex de male. innotuit. cū cōcordatus ibi
positis. **A** Hoc satis claz ē: qz legi
time pōt peti extimāto iniurie ēt vltra
iterē rep. ex de imu. ec. q. 1.º li. 6.º nisi ex
hoc ouiret pponderans scādatus respe
ctu salutis aīe vel corpis: qz in ordine
caritatis hec pferēda sunt: vt pōt con
stare ex dictis. s. 3.º. **D.**

Utrū op a bona ex caritatē sacra ali
qd valeat? **R.** fm Ray. Quāuis nō va
leat directe ad virā eternā. tñ valēt ad
alia qncqz. p ad tolerabili⁹ iudiciū futu
rū pferendū. de pe. di. 3.º si qs aūt. **A**
Ricardus sup 4.º sniaz. di. 15. dicit qz
bonū z pnia acta i morali sicut nō va
let ad obtinendū regnū: ita nec ad re
missionē penaz: qz ppter illud nō mi
nuet pena p pctis pōzib⁹ debita: 3.º bñ
minozē penā sustinebit i inferno: qz in
teriz dū facit illud bonū cauēt a malo.
quoz occasiōe si faceret amplius puni
ref. Et ita dicit itelligēdū dictūz asserē
tū minozē penā sustinendā. ppter bo
nū sine caritate factū. 3.º hoc videt
qd legif in vtra parz qz cuidaz scō pfi
reuelatū ē de qdā qui propter luxuriā
exclusus ē a paradiso qz ppter abūdantes
elyas qs faciebat liberat⁹ ē ab incedio

ignis. **B**. 2. ad spale pſperitatē. de
pe. di. i. cauēdū. 22. q. 2. si quibz. 3. ad h^o
q. 9. e. i. illustret ad pñiam. de pe. di.
5. falsas. in fi. 4. ad assuefactōez bono
rū operū: sicut faciebat oliz beat^o Jo
hānes. de ofe. di. 4. nō regnabāt. 5. qz
diabolus nō h̄i; eo tātā p̄tatem quātā
hēret si bona opa nō facēt: sicut **B**reg^o
refert in dial. li. 3. c. 7. de iudeo qui sig
tus erat signo crucis q. d. moneas nō po
tuerūt ei nocē. **A**. Aduertēdū tñ q
remūeratio q. fit p. talib^o opib^o s; Ric.
f. loco palleгато: nō ē ex debito iusticie
sed solū ex dei clemētia: forte iō qz q
ex orumacia d. deū meret sui p̄ditōem
quō pōt extrinsec^o aliquid mereri? **B**.
Atqz hō possit deo satisfaccere p. opera
extra caritatē facta: habes. i. satisfactō
5. 12. Et plura de caritate habes i. se. 5.
A. Atqz opa extra caritatē exītiū vnqz
valeant? **R**. s. m. Ray. Opa viua q. scā
fuerūt in caritate mortificantur p. se
quēs mortale pctm. z. si vera seqtur pe
nitētia reuiniſcūt. Illa xō que nunqz
viua fuerūt: puta que in peccato mor
ta li facta sūt: viue n̄ pūt: qz mortua na
ta fuerūt. x. sus. Illa reuiniſcūt q. mor
tificata fuerūt. Quē nō pūt q. mortua
nata fuerūt. 16. Tho. in 4. di. 23. **A**.
Predictum dixit Ray. in ti. de pe. z. re.
5. itē circa idem querit. Tho. etiā i. 3. p.
re. q. 89. arti. 5. z. 6. **B**. De cōfessioe sa
ctę ex caritatē. vide. i. confessio p. 5. 3.
A. Utrū occasione religiōis sint p̄ermit
tēda opa caritatis in parētes. vide. i. re
ligio. p. 5. 3.

Quasi episcopales
illos casus a quib^o nō pōt ab
soluere sacerdotes prochialis. Vide. i. cō
fessio. p. 5. p.

Atheismus et ex
o
cism^o. Atqz cathecism^o ueni
ent d. beat p̄cedē baptisimū? **R**. s. m. De. i.
4. sic. Nā i. baptizādo p̄gri o; ea que sūt
de nēccitate fidei: que sūt tria. i. fidei su
sceptio: z. eiusdē p̄fessio: z. ipsius obser

uatio: z. p̄pter hec tria cathecism^o in
uētus ē. qz in eo sit instructio ad fidei
susceptōem. sit ēt r̄fissio ad fidei p̄fessio
nē: z. p̄missio ad fidei obseruatōem. Et
qz adultus per se credere z. p̄mittere
potest: requiruntur hec ab eo p. seipm
In paruulo vero regunt p. vicarium
i. p. patrū qui in p̄sona paruuli r̄ndet
Credo. Et sicut dicit. Tho. duplex pōt
ēē sensus. Unus. Credo. i. ego paruulus
quī ad p̄fectā etatē veniā credā. vel cre
do. i. ego patrū operā dabo q. iste cre
dat. **A**. Iste sensus ē magis ueniēns
nā tenentes ad baptisimū fidei iussorē
sūt suscepti d. ofe. di. 4. vos an̄ oīa. **B**.
Nec ē inuēniēns q. patrū p. paruulo
p̄mittat. qz de illis ad q. oēs tenēt vn^o
aliū obligare pōt. Sec^o aut in his ad q.
oēs nō tenēt. Et si dicis q. patrū sic
obligat ad instruēdū paruulū de fide
r̄ndet Tho. q. nō est ibi magnū peri
culū q̄tum ad modernū t̄ps qz z. parē
tes pueri sunt xp̄iani z. inf. xp̄ianos nu
triuūt. Sec^o aut erat i. p̄mitua ecclia
qz tunc diligētiōr cura bēnda erat. Et
sūt nūc esset si parētes pueri essent su
specti de infidelitate. vel si puer iter in
fideles cōuersatus ēēt. **A**. Idē ē ēēt
si parētes ēēt suspecti i. morib^o. nā su
scipiētes de baptismo sūt fidei iussorē
nō solū fidei: s; ēt mor. Un̄ i. d. c. c. vos
eis dī. Jo sp̄ eos admōetē vt castitatē
custodiāt: iusticiā diligāt: caritatē tene
ant. Quī oīa symbolū z. ordē domini
cā etiā vos ipi tenete z. illis quos exce
pistis oīdite. Dicta ēt in hoc. 5. notant
vt in sū. con. li. 3. ti. 4. q. 4. z. **B**.
Sed ad qd. pdest exorcism^o? **R**. s. m.
De. z. Tho. i. 4. di. 6. h̄et effectū i. cor
pore z. i. aīa. qz minuit p̄tatem demōis
ne possit tñ i. hoīe sicut p̄us: ne baptis
mū z. alia bona impediāt. S; p̄dca po
testas totālī i. baptismo tollit. sic pha
rao p̄us flagellat^o ē p̄p̄o nō egresso de
Egypto z. postea totālī in mari rubro
qd. ē figura baptisimī: submersus ē. **A**.
Idē i. sū. con. eo. ti. 4. q. 4. 3. vbi etiā dī q.
circa hūc effectū cathecismi p̄fēt fuerūt

Autio. Noie cautiōis q̄
simply ponit itel
ligit nuda pmissio. Sed per
cautiōē idoneā siue iustificatē itelligi
tur de iustifloria l' pignozaciā. vt nota
tur ex d' pigno. cōtset. **A** In gl. d.
De hac uō s' absolutu 4. s. fñ. **A**. De
b' et of s' absolutu p. s. 17. i' additoe. **D**

Feitas mentis

Censura ecclesia^{na}
 Nomine censure tria corp^{ca}
 heduntur. I. interdicti. excoicatio. et su
 spensio. et de obdo. figi. qrenti. Et de sin
 gul' horu vide i uocabulis ppiis et
 i excoicatio. et i interdictu. et i suspensio.

Effatio a diuinis

cessat qñq; i aliq ecclesia a di
minis ppter iniuriā vel offensas alicui
e ecclesia vel ecclesie factā. Et tñc po
tēro q; etiā aliq; d; canonicio q; statue

conuictus, autum ecclesie non vocat. ob
pote sūt vocandi ad electiones, et nisi
deliberatōe hita diligētī, et p^o hec reg
sitō v^o clerico v^o laico cuiuscūq; digni
tati aut additōe f^o stat^o pp^o cui^o iurā
uel offensaz v^o cessatio faciēda q^o iurā
am offensaz emēdet, et si noluerit eme
dare nō poterit cessari, q^o i^o p^o p^oredat p^o
dicto mō et cesset, ex tūc tā p^o eozū q^o
cessant q^o et^o q^o que cessat, i^o unū mēse
p^o se l^o p^ocuratorē cōtinuat^o dieb^o ad
sedē aplicā tenē se p^ontat, **A**l^o Immo
iter arripe ut i^o textu i^o allato ubi etiaz
p^o q^o debet ita cōtinuare: ut q^o cito q^o mo
de poterit se aplico cōspicui repitēte
D . cū actz munimentis negotii nisi
p^o cōcordia infra dictū tempus cessaret
ipsa cessatio: et sic p^oribus venientibus
v^o vna et nō altera veniēte: p^o culpabi
lis p^ontat, et nihilomin^o si p^o q^o cessauit
nō veniret nec mitterē nō fuabit effe
tus ualebit, ex de offi. oz. q^ouali. c^o **A**
Ibi d^o. Parte insup a diuini cessante
supscripta tā i^o cessando q^o in veniēdo
seu i^o mittendo ad sedē aplicā nō seruā
te nō seruēt ipsa cessatio: s^o ea nō obsta
re v^o prius in ipsa celebratur. Et com
predictis Albaricus. **D**.

Qui uolunt cessare a diuinis debet
causam idoneam cōscribere in instrumē
to publico vel patentis¹ lris cū auctē
ritate² sigill³. **I**. ppais qñ hoc collo
giū facit. pñ cū vno sigillo vnus alti⁴
auctēticior i textu. i. allegato. **¶** **E**t
assignare illi d⁵ quēz cessare intēdit. **¶**
si hoc p̄misserit vel cā nō fuisse in
ta canonica: restituent illa quē tps ces
sationis p̄ceperūt de ecclia illa vbi cessa
rū ē. **¶** q̄ p̄ illo tpe debet eis de ecclia nō
p̄cipiet: et ei d⁶ quē cessauerūt: de dānis
r⁷ iuratis satisfaciēt. **¶** **S**i hō cā fuerit in
dicata canonica: rūc illi q̄ occasione de
derūt dēdendi sunt ad oē interesse

randicio: et ad certā quantitātē taxādas
ip̄i eccl̄ie in q̄ cessatū ē ouertēdā in cul
tū vniū. ex d̄ of. oz. si canonici, libro 6.
¶ Ubi p̄z q̄ dicta quantitas taxatur
superioris arbitrio. **D.**

¶ Qui ad agguatōem cessatiōis ima
gines crucis, br̄e h̄ginis. et alioz scōzuz
irreuerētē tractāt. p̄sternūt v̄tic. v̄l
sp̄inis supponūt. vel aliqd̄ h̄i^o faciunt:
repobant et grauitē sūt puniendi. ex
de of. si canonici. l̄i^o 6. Quatr̄ gnālez
cessatōem a diuinis religiosi tenentur
seruare. vide. i. infiditū p̄. xi. qui inci
pit. Quā senetia. **D.**

Cimiterium h̄z eandē
immunita
tem: quā eccl̄ia quo ad oīa ca
pitula. q̄ vide. i. immunitas eccl̄ie. et
emunitas confugientiū. Et hoc p̄ter q̄
in duob^{us} casib^{us}. i. q̄ nullus mortu^{us} ōz i
eccl̄ia sepeliri. v̄l i emunitas eccl̄ie.
¶. z. z. q̄ laici in choro eē nō debēt. bec
Ray. et hosti. A. Idē in sū. con. l̄i^o p̄.
ti. 14. q. 4. **D.**

¶ Cimiteriū pollatū esse censet qn̄ ec
clesia ē polluta effusioe sanguis v̄l se
minis. dico si sit origiū ip̄i eccl̄ie. Et
anq̄ recōciliatū sit nō ōz in eo aliq̄ se
peliri. Sec^{us} si cimiteriū ip̄m eēt remo
tū ab eccl̄ia. S̄z eo^{us} polluto cimiterio
nō ē polluta eccl̄ia: ne minus dignum
trahere videat ad semai^{us} dignū. ex d̄
of. ec. si eccl̄ia. l̄i^o 6. Et nō ē cimiteriū
vniū sed pla qn̄ paries ē i medio: l̄z sit
ibi porta. A. f. q̄ itur de vno ad aliū
vt in pallegato. c. **D.** Uā vno viola
to nō ē violatū alterū: vt in ocō. c. Cir
ca consecratōem cimiterii. vide. i. con
secratio p̄. 9. p̄. z. **D.**

Clausus p̄nt hic sumit est
p̄as ligandi atq̄
soluēdi: q̄ eccl̄astic^{us} iudex di
gnos bz recipē: et indignos excludē a re
gno: vt p̄z 4. s̄niar. z. p. glo. v̄l iero. sup
Dath. 16. A. Ray. h̄o dicit q̄ clausus
hic dicit scia discernēdi int̄ p̄ctū et pec
catū: et p̄as ligādū atq̄ soluēdi. dif. 20.
¶. p̄. p̄. h̄o vt i sū. cō. lib. 3. ti. 34. q. 171.

dicit q̄ clausus ē qdā p̄as spūal. supnā
liter a deo data et infusa: non inata nec
acq̄sita. De oēs tēdūt ad idē: sed vna
magis declarat aliā. Diffinitio. n. Ray.
onit q̄ p̄ati ōz anecti linia. Ista vero
p̄. idicat a q̄ ē bec. p̄as. **D.**

¶ Quot sūt clausus: p̄. fm̄. l̄i^o bo. i. 4.
dif. 18. q. 2 p̄ clausus: vt nūc dictū ē: iudex
bz dignos recipē et indignos excludē: in
diger iudicio discretōis q̄ idoneitatem
iudicet et indiget ip̄o actu receptōis: et
ad vtrāq̄ eoz p̄as quedā seu aucto
ritas regit. Et fm̄ hoc due clausus disti
guūt. Vna q̄rū pertinet ad iudiciū ei^{us}
q̄ absoluedus ē. Alia ad ip̄am absoluti
onē. Et be due clausus non distinguūt i
eētia auctoritatis: qz vtrūq̄ sibi ex
officio cōpetit: sed ex cōparatōe act^{us} q̄rū
vn^{us} aliū supponit. nā clausus que v̄l po
testas ligandi et soluēdi immediate apit
sed q̄ v̄l scia discernēdi: ostēdit cui ap̄i
endū sit p̄ illā. De his clausib^{us} h̄i^o dif. 20.
¶. p̄. A. S̄z vt p̄z in sū. con. l̄i^o 3. ti. 34.
q. 172. Ray. dicit. Credo verū esse q̄ n̄
ē nisi vna clausus: q̄ est p̄as siue iurisdic
tio. Dicit tñ p̄lali clausus p̄pter p̄les
eius effect^{us}: qui sūt ligare et soluē. clau
dere et ap̄ire: ad istar clausus m̄alis. et q̄
alicubi inuenit scia cōiuncta p̄ati nō ē
iō q̄ scia sit clausus: sed qz necē ē p̄atē
hēnti: sicut lucerna in tenebris abulā
ti ne al̄ scitū qd̄ ait m̄s Dath. 15. Si
eccl̄ia recū ducit. et. con. p̄. dices. In so
le potētia liq̄faciēdi: indurādū vna ē i
radice et due i effectib^{us}. Sic vna tñ est
clausus i radice: sed due i effectib^{us}. **D.**

¶ H̄oz clausū seu hui^{us} clausus vsus ē
ad aperiēdū et claudēdū fm̄ p̄. sicut
et clausus m̄alis sed differenter: quia cla
us m̄alis p̄z p̄ncipalr̄ est ad claudēdū
et ex cōseq̄nti ē ad aperiēdū. Clausus h̄o
spūalis eo^{us} p̄ ē ad aperiēdū et secundario
ad claudēdū. A. Et fm̄ eūdē p̄. Ista
clausio fit triph^{us}. Vno mō q̄ ad culpa^{us}
n̄ absoluedo ab ea. Alio mō q̄ ad pena^{us}
sensus ligādo tp̄ali pena^{us}: mō q̄ ad pe
nā damni p̄ infam̄ excommunicatiōis
vt in sum con. eo. ti. q. 73. Idem etiam

pōt intelligi de aliis cēsuris. eē de xbo. sig. gēnti. z. cēfura. Et vt p3 in sū. cō. eo. n. q. 17. z. dicit idē. **Pe.** q. p3as ligādi arca soluedi itegitur ex duobus. Ex p3a re ordio. ex p3ate iurisdicōis. Iurisdicō. n. dat mām. p3ma ergo potestas clauis est essentialiter: scōa accitātr. **B.**

Soli sacerdotes hñr clauēs: q3 fm **Tho.** 4. dī. 15. r. 19. solis sacerdotibus data ē hec p3as a dño. vbi ait. Quoz re miseritis pctā. rē. 30. 20. Nec obstat q3 soli **Petro** dictū ē. **Tibi** dabo clauēs re gni celoz. **Matth.** 16. q3 illud fecit dñs ad demonstrādū ecclie vnitatē vt oēs a **Petro** z successoribz suis acciperēt sue p3as originē. 24. q. 1. g. cū. q. r. c. loqtur. Et l3 oēs sacerdotes hēant p3atē clauum q3tū ad ordinē: nō tñ hēnt vsuz potestatis: q3 deficit eis iurisdicō q3 mini strāt mām. vñ q3 nō hēt iurisdicōem su per subditos pōt dici q3 q3tū ad hoc nō hēt vsuz clauum: sed tamē sacerdos malus quīs sit g3a p3atē: nullo modo p3at vsu clauū i quo ipse non est agēs pncipale sed instrale. hec **Tho.** sūt. **Pe.** r. **Ray.** A. **B.** docitelligit de sacerdotē ab ecclia nō absciso: q3 l3 sit malus tñ vñt clauibz instrumētā. i. loco dei vt in sū. con. l3. r. 1. 4. q. 174. r. 175. vbi etiam omnia predicta notantur. De hoc. l3. se. **B.**

Utrū scismatici. heretici. excoīcati. suspēsi. degradati habeāt vsuz clauū. **R.** fm **Tho.** in 4. dī. 19. hēnt qdē vsū i se quātū ad ecnīā: sed talis vsus im pedit ex defectu materie: q3 talibz ec clia subtrahit subditos vt simplr. **A.** ad tps. vnde quātū ad hoc p3uati sunt vsu clauum. **A.** **Con.** **Pe.** vt i sum. con. eo. ti. q. 176. **B.**

Quid opet vsus clauū? **R.** fm **Tho.** r. **Pe.** vbi s. **Opas** instrumētātr dispo nendo ad grām z iustificatōem. nō at pncipāltr z imēdiatē ipam grāz z iusti ficatōem efficiēdo. q3 hoc est solus dī. Sed sicut ad mūdātōem originālis in baptismo valet ablucio: ita ad emūda tiōē actualis valet absolutio. **A.** **Jb.**

in sū. cō. eo. ti. q. 177. vbi addit s3 **Tho.** q3 si an absolutōem sacerdotis aligs n̄ fuisset pfecte disposit ad grām suscipi endā in ipa cōfessioe z absolutōe sacra li grām cōsequēt si obicē nō ponēt. Idē **Pe.** r. addit q3 sufficiēt cōtrito dāt ibi augmētum grē. **B.**

Quatr p clauēs sacerdotes dicātur solue vt ligare? **R.** fm **Ray.** **Trieb** mo dis. p ligāt z soluit. lōndunt aliquem ligatū vel solutū a deo. **Uñ dñs Luc.** 17. **Leptōs** p se p3us mūdauit: deinde ad sacerdotes misit q3 iudicio oīdēre tur mūdāt. **A.** Immo vt q3 nō solū oīdāt absolutū: sed etiam absoluant instrumētātr tñ: vt s. s. p3io. nā l3 ha cōtricio resuscitet pctōrē: remanet tñ adhuc ligat: donec si pōt sacerdoti se pñter: ab eo fuerit absolut. nā cōtrito ab hac obligatōe nō pōt liberare: de pe. dī. i. non pōt. r. de pe. r. re. c. ois. vnde r dñs **Lazarū** ab eo resuscitatū dedit discipulis absoluēdū. **Joh.** 11. **B.** 2. soluit qñ a pctō sacrat absolutum z li gant ad pñiam peragēdā. **A.** In sū. con. eo. ti. q. 178. vbi hec ponitur. of q3 2. mod. ligandi ē cum satisfactōez pe nitētie iponūt penitētibz. soluedi xō cū aliqd dimittūt: vt p eā purgatos ad sacroz coionē admittunt. **B.** **Unde** **Leo** papa. **Xps** hāc ppositis ecclie tra didit p3atē: vt cōfiteribz pñie satisfactō nē. parēt. rē. de pe. dī. i. mltiplex. 3. ligāt vel soluit per excoīcatōem: z ad istos oēs modos pōt cōuenire illud. **Qd cūq3** solueris sup trā. rē. q3 locū h3 cū sacer dos iuste indicat ligādō vel soluēdo. **A.** **Oia** pdicta plenī hñtur in sū. con. oca. q. 178. **B.** De q3 mā q3tū ad excoī catōem: vide s3 absolutio. r. l. excoīcatō p totū. De absolutōe peccatoz z pñia. vide s3. abso. 6. r. i. cōfessōr z cōfessio. p totū. r. i. pñia. p totū. r. i. petm. p to. Et p dictā expōnem ligandi. z soluedi hēs. i. sacerdos. s. p.

O **Utrū clericus p cōmunit.** **Ad b. q.** q3 sit vere clericus nō suffic q3

sit latus nisi hēat aliquē ordinē clericale
vel salte p̄mā tonsurā ab eo q̄ dare
pōt. **A**. Per p̄mā n. tonsurā q̄l ostiui
tur cleric⁹. ex de eta. 7. q̄li. cū cingat.
B. In q̄dā h̄z solū p̄mā tonsurā vel
minores ordines pōt si voluerit deserē
clericatū. ut sup̄ apostasia 4. 5. 7. 7. 3.
Aleric⁹ ornatur 3. ex duplici ornāmē
to. interiori et exteriori. Interiori ornāmē
tū consistit i virtutib⁹ q̄bus debet eē or
nati clerici et p̄cipue sacerdotes atq; p̄
latine al male sedētes in cathedra ca
thedre iustitiā faciāt. 4. di. vi. multi. Exte
riori ornāmētū consistit in quoz. p̄ in i
cessu. vt nō currēdo s̄z moderato et eq
li gressu inced. it. ut sic maturitatē et eq
litate indicet mētis. 4. di. 5. vi. Nec in
solo incessu. s̄z et p̄ oculos linguā et oia
mēbra debet clēci sub freno castitatis
et modestie coercē. 6. q. i. ex mēto. 3. q.
Inec solo. 2. in habitu. vt nō deferant
vestes iclas et ligulatas. **A**. s. frapa
tas. Lingua. n. fm catholicon ē qua lin
gua. et p̄ similitudinē pōt incisura accipi
vestis q̄ i modū lingue solet fieri. Et i
de linguat⁹. i. sic iclas. **U**n̄ et i sū. cō. li.
3. ti. 7. q. i. vbi hec oia ponūt q̄ fuerunt
originalit occa Ray. of. Nō deferat ve
stes iclas. i. ligulatas ad modū iocula
toz. **B**. neq; varii coloris. nec rube
as. neq; virides. neq; nimis lōgas neq;
breues. Itē neq; de serico s̄z d̄ lana nō
nimis p̄ciosa vel vili. 4. di. 5. i. Et p̄
cipue i hitu debet se cōformāe q̄tū p̄nt
ill. int̄ q̄s viuūt seruata sp̄. honestate.
ar. di. 4. 5. erit. et di. 30. si q̄s viroz. **A**.
hec oia i dē. q. i. in sū. cō. vbi et addit
q̄ i hitu pōt cōphēdi ēr tonsura: quia co
mā et barbā debent deponē. ex de vi. et
bone. cle. cleric⁹ p̄. **B**. Et nō q̄ ex cā
timoris pegrinatōis. vel alia sū licitū
et clerico hitū trāsformare. et q. 4. c. p̄.
ex de vi. et bo. cle. cleric⁹. **A**. In b̄
et cleric⁹. of. de cā timoris. In dēo ho. c.
ep̄i of. de cā pegrinatōis. q̄n. i. lōgo tpe
ābularēt. vt ibi of. De sū cā i. dicti capi
tul nō of. Nec ēr puto q̄ cā pegrinati
ōis etiā lōgissime si causa timoris in

ita nō adit deat ita hitū trāsformare
q̄ cleric⁹ nō appareat. hoc. n. stricte
me phibet. vt i. c. cōtingit. 2. ex de sen
exc. 5. forte p̄p̄ dictā longā pegrina
tiōe h̄z vestes ferre breuiiores. Et in p̄
allegato. c. cleric⁹. p̄ta alia de sū cā si b̄
nūf. **B**. q̄cūq; aut cleric⁹ virgata
vlt p̄ta vlt veste publice sū cā si b̄
ficiat⁹ ē. suspēsus ē a fructū pceptiōe
p̄ sex mēses. Si nō ē b̄ficiat⁹ et i sacri
citra sacerdotiū. p̄ idē tēp⁹ ē inhabilis
ad b̄ficiū obrinēdū. Si h̄z dignitates
vel b̄ficiū cū cura vel ē sacerdos aut
religiosus ē suspēsus p̄ annū a b̄ficio et
p̄ idē tēp⁹ ē inhabil⁹ ad obrinēdū q̄d
cūq; b̄ficiū ecclesiasticū. vt i. cle. qm̄.
de vi. et ho. clerici. 3. consistit cleric⁹ orna
mentū exteri⁹ in cibo. de q̄ vide. i. gula
p̄ totū. 4. in potu de q̄. ebrietas. 5. 3.
et i. sobrietas. 5. p̄. et 2.

Aleric⁹ h̄z deferre rasurā in modū
corone sup̄. et tonsurā capilloz ab infra.
Qui rōem affiḡt. Ibo. in 4. sen. di. 2. 4.
q̄ corona ē signū regni et p̄fectiōis cui
sit circularis. Illi aut q̄ d̄nis mīsteriis
applicat adipiscūt regni dignitatē. et p̄
fecti i xtute eē debet. Comperit ēr eis
substractio capilloz ex p̄re sup̄iori. ne
mens eoz t̄p̄alib⁹ occupatiōib⁹ a cōtē
platōe diuinorū retardet. et ex inf̄iori
p̄ tonsurā ne eoz sensus t̄p̄alib⁹ obuol
uat. Conuersi ēr tōdēt p̄p̄t renūciatio
nē t̄p̄aliū. s̄z nō radūt q̄ nō occupant
diuinit mīsteriis i quib⁹ oporteat eos
diuina mente cōplari. **A**. Idem in
sum. con. li. 2. c. 1. 2. q. 1. **B**.

In diuinit clericorū sunt p̄cipue sex
obseruāda q̄ b̄nt di. 4. diuina. Et vi
delz vira abitiū nō mordeat. Et pre
sentes nō irideat. Et iama sectarium
nō recitent. Et xba sacre lectiōis legā
tur et audiat. Et cib⁹ nō nisi ad sustēta
tōez sumat. Et vt i p̄ncipio et i fine lau
des deo referat. hec ibi. c. p̄ reuerētia
A. In allegat⁹ iuribus nil of de istis
laudib⁹. s̄z eadē of. c. vt nō liceat. vbi of
Nō oꝝ clericos vel laicos religiosos aī
sacra hōzā dici certā in ire diuina. nec

aliqui clericos nisi hymno deo edere pa
ne z p cibos grās auctori deo pferri. **B**

Cleric⁹ oz in bñficio residē z i eo sua
officia implē. Et illi q nō implēt s; volupta
tib⁹ vacāt sū. **U**. nihil hñt iuris in re
b⁹ ecclesiasticis; z si recipiūt tenēt resti
tuere. **R**edit⁹ n. ecclaz sūt stipendia
seruitutū. vñ z iura idixerūt clericis p
sonalē residentiā. q tñ in multis casib⁹
pmittūt absentia cōtinue: vel ad rēpus

In qcgā sit de foro cōtentioso videtur
sufficē ad salutē si ipse sua cura z ipens
puider q ecclā decent officiet z popu
lus sufficientē regat. z ipse honeste vite
z morz bonū exēplū subditis oñdat z i
terdiū p se ad locuz accedat. z de pñcis
certificet. z qñq p se officium exoluat.

A. Non sic dicit **U**. s; ait. Et p se diu
nū officiu diligēt exoluat z mīstris
s; possibilitatē bñficii puideat suffici
ent. vt in sū. cō. l. pñ. 7. q. 29. Et ex h⁹
vñ colligi q cleric⁹ exis in mortali te
neat ad restōem pceptoz ex bñficio il
lo tpe. qz non ponit bñficiū debite de
seruire nec diuinū officiu diligēt seu
ouement exoluē pñferti si sit notorius
cū qlibz pctōz notori⁹ sit ipso iure sus
pensus vt pōt colligi ex notariis in sū.
cō. l. 3. r. 29. q. 3. z 5. Et idē videt posse

vici de illo q ex ideuotōe z lata negligē
tia nimis celerit vel als dissolute seu irre
uerent dicit officiu qz sic non diligēt
exoluit. z qz facit d pceptū ecclie. in. c.
dolentes. de cele. mis. **B**. **L**uti⁹ tñ ē
si p se cōtinue faciat. Aliq vide. i. resi
dētia. **A**. **I**bi lati⁹ of de hac residen
tia. z ex ibi dñs pōt patē q nō solū ē ru
rius p se residē. s; ē necciuz i bñfī cu
rato. z qñq ē in aliis. **B**. De trāsitū
glico de ecclā ad ecclaz. vide. i. trāsit⁹.

Clericus z. s. q. cleric⁹
a gbusdaz

actib⁹ sectaribus sunt remori.
Non. n. debēt intendē negociationi de
reb⁹ redēdis z emēdis z hī. ex ne cle
ri. vel mo. c. p. 7. a. di. fornicari. De hoc
ē negociatio. s. z. r. s. anpe. **I**te nec qōi
bus in iudicio seculari etiam si benefi

ciū nō hñt dūmō sint in sacris. siue etiā
sint in minorib⁹. z hēant bñficiū z ho
nisi p se z miserabilibus psonis. ex d
postu. c. p. **A**. **I**bi ē of p ecclā sua.

B. z. 86. p. peruenit. vel nisi suaz vel
suoz iuriā psequitur. 4. q. 6. oib⁹. **A**.
Ibi nō of nisi de iniuria ppria: s; etiā
p diuctis pōt agē in qñq honesta cā
si necitas imineat. vt in. c. cū sacerdoti
ex d postu. **B**. **I**te nō pñt suscipere

gubernatōes alienaz rez seu pcuratō
nes alienoz negocioz. **D**ñ autē pñt su
scipe tutelās a legibus ipositas. s; z cu
rā orphanoz z viduaz que indefense
sunt. **A**. **A**ut eaz psonaz que maxi
me ecclesiastico indigent admiculo: ut
i. c. i. allegato. **B**. Et ē de lnia epōzū

gubernacula ecclesiasticaz rez. vt i. o.
c. quēnit. Et vide. i. tutela. s. z. r. 3. **A**.
Nō clericus possit exercē aliqōd artifici
uz vel culturā possessiōnū z hī. vide. i.
negociatio. s. pñ. Et an possit exercere
officiū tabellionatus. vide. i. tabel
lio. s. z.

Clerici nō debent mīstrare in taber
na nec in ea comedē vel bibē nisi cā ne
cessitatis in pegrinatōe. 4. 4. o. non oꝝ
p. z. c. nulli. z. c. cleric⁹.

Clerici qui relicto clericali hñu por
tat arma. si tertio moniti nō deponūt
pñt pñlegiū clericale. ex de sen. exc.
i. audientia. **S**ist. Et si nō sint moniti z i
miscēt se tyrannidi z enozmitati. ex de
sen. excō. cum nō ab hōle. pñt tñ arma
portare mō quo of. s. bellū z. s. p.

Clerici goliardi aut buffones. **A**.
i. locutores. vt p. i. rex. i. allegato. z gl.
ibi dicit q pñmū ē vulgare gallicū scōz
vulgare tuscōf. **B**. si h⁹ p annū exer
uerint carēt pñlegio clericali. **A**. i.
oi. vt i. textu pñcō. **B**. Et eodē mō si
minori tēpe z admoniti nō destiterint
ex d vi. z ho cle. c. c. l. i. 6. **A**. **I**bi p. z

q requiritur trina monitio. **B**.

Clerici q carnisficiū macellariozum
seu tabernarioz officiu publice faciūt
pñonalit. ut i. c. i. allegato. **B**. si
3. moniti. **A**. notati vt ibi. **B**. an pe
c 5

nſat ſem flumina: ſi ſunt coniugati p dñe
 pñlegiū clericale. **A.** ſolo. vt ibi. **B.**
 Nō coniugati hō q cedūt vt laici p dñt
 i pſonis. **A.** Sed ſi nō incedāt vt laici
 i p dñt i reb⁷ mñ. vt ibi. **B.** q diu hoc
 agūt. **A.** In textu cle. diocelaniſ ad
 lram ſic of. Si moniti ab his nō dñt
 rint: aut ipa vt pñſū ē exercēdo reſū
 pſerit qñcūq; coniugati oio. Nō coniugati
 hō in reb⁷ rñ oio incedāt vt laici in per
 ſonis pñlegiū clericale q diu pñſiſ in
 ſtiterit eo ipſo amittāt. **B.** De vi. z
 ho. cle. clerici. li. 2. diocelaniſ. In cle. e.
 ti. **A.** In pñcō. c. clerici. nihil de hoc
 ponit: ſi ſolu qd dñm ē i pcedēti. **B.**
Clericus coniugatus ſi contraxit cū vnica
 z hōne z deferat tōſurā z veſtes clē
 les retinet pñlegiū clericale i duobus
 . ſ. q pcutiēs eū ē excōicat⁷. z q nō pōt
 diſtringi nec ordinarī a iudice ſeculari
 nec cuiuſ nec criminari. In ceteris hō
 nō retinet. Itē ſi nō deſert tōſurā z ha
 bitū i nullo retinet. ex de cle. ſia. clēri
 ci li. 6. Quō clē pōt iuder eē vñ iudica
 re. i. iuder. z. ſ. p. z. c. Et p quos ac⁷ cle
 ric⁷ in minorib⁷ p dñt pñlegiū clericale
 vide ſ. apoſtaſia 4. ſ. p. z. vlt. Et que
 negocia clericis ſūt inēdicta. i. negocia
 tio. in tribus vltimis. **S.**

Clericus 3° ſcilz qñtuz
 ad cohabitā
 tiōē mulierum z honeſtatē.
 Clerici nāq; non debēt habitare cū mu
 lierib⁷. diſ. 32. hoſpitiolū. z diſ. ſi. legiſ.
 Nā cohabitatio ē aliqñ adulteriū occa
 ſio iſ q. z. diſſimū⁷. Excipiūtur mater
 ſoror amita matertera. **A.** Amita ē
 ſoror pñs. maſtera hō mñe ſz Latho.
B. Et genēalr p lineā trāſuerſalē oēs
 coſanguineę que ſūt infra ſecūdū gra
 dū. ar. di. ſi. cū oib⁷. **S.** p lineā aſcēden
 tiū z deſcēdentiū vſq; ad quariū g dūz
 ar. ex de oſan. z aſſi. nō dñ. z di. 32. inter
 dixit. z diſ. ſi cū oib⁷. z. c. volum⁷. Et ē
 vō qz in iſta ſedus nāle nihil pmittit
 ſeu crimis ſuſpicari. ex de coha. cle. et
 mu. a nobis. ex de pñumpti. cū in iurē
 tute. **A.** In allegatio iuribus nō cla

re mōſtrat de iſto qñto gradu ad hō
 poſitū. ſed tñ ide dicit Ray. vt in ſū. co.
 li. 3. r. 30. q. xi. Idē ē dicit glo. in. c. pñk
 de coha. cle. z mu. aſſignās aliā rōnem
 videlz. qz vñ q iſta linea recta āplius
 poſſit extēdi pñſiſ q in collateralī.
 Et bñ qz in linea recta quāto grad⁷ eſt
 diſtantiōz: tāto eſt ātūior pſona z mī
 noris ſuſpitiōis z p oleqñs maioris per
 miſſionis. 32. di. interdixit. **B.** Et hō
 intellige niſi hērent ſecū peduſſe quas
 vel aliqñ mulieres ſuſpectas. **A.** Ad
 hoc facit. ſi. diſ. legiſ. **B.** Porro etiā
 cū pñs oēs clē nō dñ hñe imoderataz
 familiaritatē: ne cōtētib⁷ hēat. 32. diſ.
 qñdā. Poſſūt ēr vltra pñctos g dūz
 bitare: ſi eēnt ātūque z nō ſuſpecte. diſ.
 ſi. ſemias. z in pñcō. c. interdixit. in ſi.
A. Pñt ēr bitare aliq; aſſines z dome
 ſtice. ſi. diſ. cū oib⁷. vbi ex oculo cariba
 gñeſi di. **A.** oib⁷. n. clērici extranee ſe
 mine nō cohabitent ſed ſole mñes aule z
 matertere amite ſorores z ſiſte fratru
 aut ſororū: z quecūq; ex familia dome
 ſtica ex neccitate ēr ātūq; ordinaret iam
 cum eis habitāt. vel ſi filii eorū iaz or
 dinatis parētib⁷ vxores acceperūt. aut
 ſeruis nō hñtib⁷ in domo quas ducat
 aliūde ducē neceſſitas fuit. hoc ibi. Itē
 pōt cohabitare vxor ipſius clērici ante
 ordinationem habita que caſte regen
 da ē. ſi. diſ. volum⁷. Qd intelligit quā
 do vxor ē iā vetula z nō ſuſpecta: vt in
 deā. q. xi. z in ſū. co. nō ē. Itē ſciēdum q
 cū nulla ſuſpecta debet cohabitari ēr
 ſtrictiſſime coſanguinitatis. ex de coha.
 cle. z mu. c. p. vbi di. Inhibendū quoq;
 eſt vt nullus ſacerdos ſemias: de qñ
 ſuſpitiō pōt eſſe retineat. ſed neq; illas
 qñ canones cōcedūt mñem amitā z ſo
 rozē: qz inſtigāte diabolo etiā i illis ſce
 lus ppetratū regitur. z etiā i peduſſeg
 earūdem. **S.** ſi quā de his neceſſitate
 habēt pſbyteri habeāt i vico: aut i vil
 la domū longe a ſua conuerſatione: z ibi
 eis que ſunt neccia admittrent. Probi
 bēdū quoq; ē vt nulla femina ad alta
 re pñumat accedē aut pñ bzo miſtrare

aut infra caceſſos ſtare vñ ſedē. hec ibi
ſed vñ ſi in ſū. con. dca. q. xi. videntur
alia intelligē hūc textū: qñ cōſanguineas
bñt ſecū pedifſeqs cōneas. Bz certe d
cre. ponderat ſuſpitiōem nō ſolū pedif
ſequaz: ſed et iparū cōſanguineaz. ibi
qz inſtigante diabolo. rē. Cñ etiā ſi nō
bēant ſecū cōneas: d; cōſanguineaz
ſuſpectaz cōhabitatio vitari: vt ſuper
hoc. c. ſentit glo. dicēs. Ad of h itellige
de ſuſpectis cñcis iuuenibz et mulieri
bus ſuſpectis. qz ſi ſuſpecte ſunt nō de
bēt ſecū manē. 3. 4. off. quozūdā. Cōrra
ria loquūtur de illis mulieribz de qb
multa ē ſuſpitiō mali. Item ſm Boſſ. et
Boſſ. eph. z religioſiſtndiſtincere non
poſſunt cū aliq etiā cōſanguinea hira
re. ar. dci. c. quozūdā. z in aut. de ſanctiſ
ſimis eph. ſ. eph. coll. 9. z de mōachis
ſ. cogitādū. coll. i. Ray. ho dicit. Licet
hoc tutū z honeſtū eſſet: tñ nō obſtant
eis illa iura. qz. c. quozūdā loquit qñ
imoderatā familiaritatē eph habebat
cū filia: cuius occasione vilis ac cōtem
ptibilis a ſubditis habebat. c. vero ſa
ne. loquit de vxore eph que oio d; intra
re religionē. hec in dicta q. xi. in ſū. cō.
primū verū vñ. Nam de religioſis ex
pſſe hēt. is. q. z. diffiniūmus. De eph ve
ro in dco. ſ. eph. Et ſicut non dedignā
tur leges. ſacros canones imitari: ita z
ſacroz ſtatuta canonū pncipum cōſti
tutiōibus adiūnātur. extra de noui ope
ris nunt. c. p.

B. Atz cñcis incōtinēs z fornicarius
ſit ſuſpēſus z debeat in officiis euitari
R. Quilibz p mortali peccato ē ſuſpē
ſus quo ad ſe. tñ talis non eſt ſuſpēſus
q ad alios. nec d; in officiis euitari: niſi
ſi pccm ē notoriū. vt qz dñatus ē de il
lo: aut ſponte cfeſſus eſt in iure. A.
vñ et nō ſpōte. qz hec diſtinctio non ſit
i. c. queſitū. i. allegato. vbi et glo. dic. q
hoc eāz dēnatio d; fieri p ſniam diſſi
miuā. B. vel euidētia facti que nō
pōt aliqua terguerſatōe celari. vtpu
ta qz mulierē multū ſuſpectā tenet pu
blice. aut qz apparēt inde argumenta

gdiētia ſup terrā: et de cōba. cle. z mu.
qñtū. A. Ibi nō d; de ſignis bi^o cui
dētiēſed hec ponit Ray. vt i ſū. con. li.
3. rī. 30. q. 12. B. Et de hoc hēs. i. for
nicatio. ſ. 2. Et ibi de pena cñci qui ou
rit vxorē. ſ. 3. Utrū aut a fornicario li
ceat accipere ſacra. ſ. l. ordinatus ſ. ſ. 3.
A. Sup his z ſūb^o hodie ē facta ma
gna inouatio. per conciliū Cōſtantiēſe
z poſtea Baſilienſe aſq; renocareſ: in
q Baſil. cñilio ſcā fuit qdā cōſtitutio ap
probare oſſo Eugenio papa 4. quam
ego extraxi de lib^o dñi cardinal^{is} Iuſta
ni tituli ſancte Sabine: q vulgarit of
ſancti agel^{is} q pſuit dco cōcilio. z mihi
hāc cōſtitutiōez oſidit i camera z ſtudio
ſuo Florentie. die. 2. Decembrie. 1440.
cul^o tenor ſeqt: z ē talis. Ad vitādū ſcō
dalū ac multa picula ſubueniēdū qz
cñciētiis timoratis ſtatuit q nemo de
inceps a cōione alic^o in ſacroz admini
ſtratōe: aut aliis qbuscūq; diſiſ vñ ex
tra ſpectu cuiuſcūq; ſnie aut cenſure
ecclāſtie ſeu ſuſpēſionis aut phibitō
nis ab hoie vñ a iure gnāſt pmulgare
teneat abſtinē: vel aliqū vitare: aut
iterdictū ecclāſticū obſeruare: niſi ſen
tentia phibitio ſuſpēſio vel cēſura hu
iuſmōi fuerit: vel cōtra pſonā collegiū
vel vniuerſitatē ecclāſiam aut locū cer
rū aut certā a iudice publicata vel de
nūciata ſpāliter z expſſe. aut ſi aliqū
ita notorie excōicatos ſniam cōſtiterit
incidiffe q nulla poſſit tergiverſatiōe
celari: aut aliq iurio ſuffragio excuſari
non a cōmunionē illi^o abſtineri vult iu
xta canonicas ſanctōes. Propē hoc tñ
huiuſmodi excōicatos ſuſpectos inter
dictos ſeu phibitos non intendit i ali
quo releuare: nec eis quomodolibz ſuf
fragari.

¶ **Clericus iiii.** quātz
ad bona
et palia. Utrum clerici poſſint
hēre ppiū. R. Sici. q. i. c. p. Et ſi qua
capitula inuentantur dñas: intelligi de
bēt ſcōm ſtatū pmiuē ecclē. qñ ni
hil ppiū poſſidebāt. vel de religioſis
c. 6

q renunciauert ppriis. Et tñ sicut ait
Tho. scda scde. q. 185. Clerici non sic de
bent ppriū possidere vt ouz curāt pro
pria defectū faciāt in his q pñent ad
cultū diuinū. **A.** Al nō pñt dicē sicut
cū effectū debēt pē mea dñs. Hoc. n. vi
cere nō pōt q ex domini aliqd hz. q.
t. cleric. Et vt dicit Tho. in loco palka
rō ille cū deo alias ptes hz cui studiū
diminuit circa ea que dei sūt dū inten
dit his q mudi sūt. Et pñctū et notat i
sū. con. li. 2. r. 5. q. xi. **D.**

¶ Utz clerici possint facē testm vt do
nationē inf viuos. **R.** Si habēt de pa
trimonialib⁹ vel q sibi aduenerūt ali
unde puta ex successione vel donatōe
scā psonē non ituru ecclē. vel de illis q
ipī sibi p scripturā vel bī⁹ artificū lici
rū qñerūt indubitant pñt de his facē
testm vel ex donatōe. **A.** q. 3. c. p. 2. extra
de testa. ad bec. r. c. quia nos. Et bec ē
hñt locum si clericus sit in prāte patri
vel aui cōstitut⁹. **A.** de epi. r. cle. Autē.
pñbros. hz in aliis psonis secus sit. vt. i.
peculiū. De reb⁹ aut ecclāsticis mobili
b⁹ r imobilibus non potest clericus te
stari: s; pōr de mobilib⁹ r fructibus p
ceptis in egritudine cōstitut⁹ dū tñ sit
opos mentis pferre paupibus r religi
osis locis r his q sibi honeste seruiert
vt ocō. c. ad bec. r. ex de testa. relatu⁹ z^o
A. Hoc ēr pōt cleric⁹ v3 donare de re
bus mobilib⁹ fructib⁹ r sibi⁹ ex iusta
cā dū san⁹ ē dñm r pte. ex de dona. ce
rep. r. c. ad apñce. Et nōtur in sū. con. e.
ri. q. 12. Et cōsanguineis qui sibi honeste
seruiert ocō. c. relatu⁹ z^o de testa. **D.**
De cōsuetudine tñ clerici alicubi testan
tur de fructib⁹ r reb⁹ mobilibus ecclē
acqñt. tñ de iure ē est. vt in pñcis capi
tul⁹ r iurib⁹. **A.** Et vt nōtur i sū. con.
ocō. q. 12. fm. **¶** Ut. de bi⁹ reb⁹ testari non
ēēt illicitū nisi qz in fauorē ecclāz pñ
bitū ē. vñ ēr qz rō suader oppositū cre
do vbi bec cōsuetudo ē. qz de reb⁹ ecclē
stasticis mobilib⁹ possint clerici facere
testm bec ille. Hoc intellige verū nisi
de sacris vasis. Sup his. n. nullā nō so

lū donationē: s; nec alienationē pñt fa
cere clerici. **A.** q. 2. c. z. nisi forte habēt
supflua vasa. Nec ex aliis mobilibus
posset debitis satisfieri. **A.** q. 2. hoc ius.
Et forte idē posset dici in aliis ad diu
nū cultū deputatis. **A.** c. f. ex de testa.
Immo idē etiā de aliis reb⁹ nisi forte
cōsuetudo foret qz clericus testaret de
mobilib⁹ que recepit vt stipendia pso
nalia. de aliis hō nō pōt testari vt nōr
dñs Anto. in. c. relatu⁹ z^o de testa. r dñs
Dominicus de scō Seminiano. in. c. p
sent. de offi. o. 2. li. 2. c. 6. **D.**

¶ Quis succeder clerico ab intestato?
R. In bonis acqñtis p ecclāz succē
dit ecclā: s; in aliis succedunt cōsangu
nei fm ordinē iura. qb⁹ deficiētib⁹ suc
cedit ecclā. **A.** q. 5. c. f. **A.** pñt⁹ vt
c. p. qd incipit. qñq. **D.** ex de suc.
ab inte. p. r. c. cū dilect⁹ in fi. Et de b⁹
casu hēs distul. l. successio. **A.** q. 2. **A.**
Noie aut ecclēsie nō ēps vel successor
clerici morietis vbi ē collegiū clericorū
r; cōis cōgregatio intelligit que rez
illaz o3 canonicā distributōez r curam
hñt. **¶** Vbi aut i loco defuncti tñ vnus ē
ordinarius is ea bona hēbit dicto. c. re
latu⁹ z^o extra de testa. **D.**

¶ Quid si nescit vtz res fuerint ecclē
sie vel psonē? **R.** Presumunt oia esse
ecclēsie. si tñ cōstat eū hūisse res q non
erāt ecclē: s; psonē r dubitat de quib⁹
pñmif p eo q ē in possessione rei de q
ē qd. vñ si p morte ecclā iuenit in pos
sessione. hētib⁹ incūbit pbatio: s; si hē
des sunt i possessione pbatit ecclāz:
ar. 12. q. 4. c. p. q. 5. c. p. in fin. r si posses
sio ē oio cōfusa vel pbat. vide. i. succel
sio. **A.** q. 2. **A.** Ibi dī qz eqñtis o3 fieri di
stributio inf ecclāz r cōsanguineos seu
heredes nisi forte quis ex seruo factus
sit clericus. tunc. n. fier qd of ex de suc.
ab inte. c. 2. vbi hoc idē dicit glo. r vt
nō. in sum. con. li. 2. r. 5. q. 13. Ray. etiā
con. predictis de onere pbandi r qz de
seruo facto clerico intelligatur dictū
c. 2. vbi of qz peculiū decedēt o3 diuidi
i. 4. ptes. qz vna epō. altera ecclē. tria

paupib' q'ra pentib' assignet: r si nō
pareres sint: ejs eā recipiat: r in vsum
ecclesie diligēt distribuat. **D.**

¶ Itz clerici siue plati q bona ecclesia
rū cōsumunt i vsus illicitos sint raptore
res: **h.** **¶** Ray. Clerici q cōsanguineis
aut parentib' diuitib' meretricib' bi
strionib'z s' s'ibus bona ecclesiastica
pauperib' debita tribuūt raptorez s'z.
qz q'qd hñt paup'z ē. i. q. i. c. h. Nam
paupib' debet. An tales clerici tenet
ad restōez oim paupibus. vel in vili
tatez ecclesie. i. q. z. g. i. a. r. c. r. si illi. Et
peccat mortalit' non solū qz paupibus
subtrahūt: s'z ē qm turpib' psonis tri
buunt. s. d. i. g. venatorib'z. c. donare
Et qd dicit' ē de cōsanguineis. itelligen
dū ē fm. Quia qñ dat eis non vt paup
bus s'z vltra statū cōditionis eoz. **A.**

¶ Idē in sum. con. li. 2. ti. 5. q. 1. 4. **¶** Ubi q
ad diuites r potētes d' qñ eis dat non
ppt aliquā cām licitā r honestā: s'z pro
pter fauorē r pompā feculi. **D.** Si
mile ponit p. Tho. scda sede. q. ias. de
epis. dicit. n. q si distincta sint bona q
debent in vsus ecclesie ab his q sūt pau
perib' r mistris erogāda: r aliqd epus
sibi retinuerit de his q paupibus ero
ganda sunt vlti vsū mistroz vt i cultū
diuinū expēdēda: nō ē dubiū q mortā
lit' peccat r ad restōez tenet. De his aut
q sūt spālīt suo vsui deputata peccant
si imoderata sibi retineant: r aliis non
subueniāt sicut regit' debitū caritat'.
¶ Si hō p'dicta bona non sint distincta
eoz distributio ei' fidei cōmittit. Et si q
dē in modico deficiat aut supabundet
pōt hoc fieri absq bone fidei detrimē
to. qz non pōt hō in talibus pūctaliter
accipere illō qd fieri oī. **¶** Si hō sit multū
excessus. non pōt latē. vñ d' bone fidei
repugnare. Et iō nō est absq pctō mor
tali. Et idē iudiciū ē de bonis. alioz cle
ricoz. vt ponit idē Tho. in qda q'libet.
A. Idē in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 16. vbi q'q
subdit. Nota etiā q prelarus tenetur
de bonis amissis ecclesie dolo r culpa la
ta r leui fm. **¶** Ber. r. **¶** Post. ex de offi. ar

chie. ea que. **D.**
¶ Cleric' siue plar' tenet de bonis et
clesie sue amissis. sua negligētia. dolo.
vel culpa. siue lata siue leui. Notat ex
de offi. archie. ea que. Idē **¶** Post.

¶ Nūqd clericus q h'z sufficiens patri
moniū pōt viuē de bonis ecclesie? **R.** fm
III. Si deseruit ecclesie. pōt viuē d bonis
ecclesie ei'. s'z si nō deseruiat vel i ma
los vsus expēdat mortalit' peccat. **¶** Cōl.
¶ Post. Sile. i. decime. s. pen. **A.** Idē
in sū. con. eo. ti. q. 17. vbi addit. **¶** Ad aut
dicit **¶** Hiero. q bonis pentum sustētari
pnt si qd ē paup'z accipiunt sacrilegi
uz icurrūt. i. q. i. c. vl. **¶** Intelligēdū ē vt
dicit **¶** Al. cū extrema nccitas pauperuz
hoc regit'. tūc. n. r sua tenent erogare.

¶ Post. dicit qz he z siles auctes itelligūt
qz de supfluo debet largas elyas facē.
h. ibi. Et sic nō est expectāda extrema
nccitas. s'z de bonis clericoz r ecclesie.
paupib' large subueniendū ē. qd ma
gis cōsonat p'dcō. c. vl. **¶** Al. nō eēt dīal in
ter clericos r laicos. r inf bona ecclesie et
bōa ceteroz. cū i extrema nccitate oēs
de oib' bonis iux eoz facultatē teneat
tur p'xio subuenire. s. d. i. pascē. **B.**

¶ An q male recipiūt a psonis ecclesia
sticis teneant ad restōem? **R.** s'z Ray.
¶ Fornicare r hi' turpes psonē tenent
restituē ipsi ecclesie. nisi forte eis fuērit
datū cā elye in sūma necessitate: quia
tūc sunt debitū. s. d. i. pascē. Idē **¶** Post.
¶ Diuites hō r potētes q receperūt p
fraudes. minas. ipozunitates. r hi' te
nent. clericus q dedit redimēdo vera
tionē suā excusat. ex de sumo. dilectus.
p. **¶** Si hō nō sūt daga ppter p'dcā: s'z pro
pter aliā nccitāz vel honestā cām vt
rōne hospitalitatis aut elyne. nō tenet
ar. xi. q. 3. qm multos. 4. z. di. quiescam
A. **¶** Ponit exēplū Ray. vt p3 in sū. cō.
li. 2. ti. 5. q. 18. qñ p'dicti diuites r poten
tes casu fortuito. ppt aliquaz cām ne
cessariā vel honestā venerūt r ipediti
nō pnt redire ad p'p'ia. nec ibi inueni
aligd ad emēdū. uel nō hñt vñ emant
r pcurāt t'pate cā elyne. **D.** Idē dō

Merita bene meriti et honesti viri: pfer
tiz qz tā ipederēt ecclie seruitiū desen
dedo: vel patrociniū in cā pñtado. aut
elynas pferedo z b^o. qz talib^o ecclia te
net repēdēz qz qdūqz suffragio. z c.
ecclesiastico. **A.** **Al.** vñ pñ in dca. q.
is dicit qz et illi q acceperūt ex illegiti
ma cā restitūz nō tenet: nisi ipe clicus
ppter bi^o donatōem fact^o sit nō solūz
do: sicut et in vsura. z hoc excepto eo q
extorsit per fraudē vel minas aut vio
lentiam vel bi^o. hic et tenet si clic^o sit
soluēdo. Si aut clericus non sit soluen
do: tenet ad restitutōem oēs q illicite
acceperūt. bechbi. pñmū dictū veni^o
vñ q siue clicus sit soluēdo: vel nō illi
cite suscipiens teneat ad restitutōem:
qz illicita donatio rei ecclie de iure nō
tenet. et de dona. c. z. **B.** Si si debe
at fieri restitutio cui fiet: **R.** Qñ non
turpiter dederit: s. timore vñ bi^o: resti
tuet eidē qui dedit. Al^o auctoritate sup
ioris ouertet i vtilitatē ecclie vel pau
perib^o erogabit: ar. 17. q. 4. si ge i atrio
Sati cō. Tho. scōa scōa q. 62. **A.** De
b^o i dca. q. is clar^o of h^o Ray. sic. Lredo
q auctoritate iudicis pñialis debeat
fieri ecclie: cui sic iniuriose ablatū est:
ita q illi eidē q dedit nisi cū turpit de
dit. tūc. nō sibi s. successori suo porēit
fieri: vel supiori: vt dicit^o hosti. Vel in
vtilitatē ecclie ouertat: vñ et eiūsdē lo
ci paupib^o: si hoc expedire videbitur
eroget: ar. pñ. c. si ge in atrio. Hoc vlti
mū. s. qz de paupib^o. dicit glo. Ray. q
meli^o ē. s. cū indigēt paupē vñ fati abū
det ecclia: alioqn meli^o ē q in vtilitatē
ecclie paupis ouertat. Idē **Al.** Super
eo hō qd dicit Ray. de auctoritate iu
dicis pñialis glo. et dicit. si tñ sup tali
bus disponēdi hēant prātē. **B.** De fru
ctib^o bñficiōz hēnt pla s. bñficiū z^o p
torū. **Al.** c^o nō o3 recipie eccliaz de māu
laici: vt. l. ecclia p. s. pe. Clericus an de
beat iurare corā laico. vide. zz. q. vlti.
nullus. Et habes ibi q non psumat iu
rare in manibus laici. **A.** Had petiti
ōe cuiuscūqz laici nisi fuerit p iudicem
ecclesiasticū regitus: vt ibi. **B.**

Quod dadiutor. Quōd r qñ
possit coadiutorē. epe assumē
tuo corpe. s. z. in fin. s. fma.

Cognatio. Triplex ē co
gnatio. qdaz
carnalis que of consanguitas
quedam spūalis q dicit cōpaternitas
vel cognatio spūalis q ex cōpatritate
pcedit. quedā legalis q dicit adoptio.
Ite cognatiōes multipl^o impediunt
infimoniū. Et iō de eis regre. i. impedi
mētū. s. 6. r. 7. r. s. adoptio.

Comenda ecclesie.
Talis comēda nō pōt fieri ni
si p modū q of s. bñficiū p. s. 3. in fi.

Committere alteri vi
ces suas
regre. i. delegare. r. a. vicarius
r. i. cōfessor p. s. pe. r. antepe.

Commodatum. Lō
mo
dare est alitū rei ad aliquē
certum vsū gratuita concessio. nam si
merces iteruenit nō ē comodatū sed lo
catio vel ali^o dicit^o inoiat^o fm^o hosti. et
hosti. **A.** Idē in sū. con. l. z. r. i. c. q. 10.
Et est locatio qñ infuenit merces pecu
nie. Hoc. n. casu si trāssert oñiuz ē ven
ditio. Si hō nō trāssert ē locatio: vt in
Insti. de emp. r. ven. p. totū. r. de locatio
ne. r. con. in pñcipio. Si hō nō iterueni
at merces pecunie ē cōtract^o innoiāt^o
q fit qdrupl^o. videlz. hō vt des. hō vt
faciat. Sacio vt des. Sacio vt facias. ff.
de pscripti^o xbis. l. nālis. **B.**

Comodare pōt r ei comodari q pōt
r s. here. vñ nō solū pñl^o pōt comoda
re r ei comodari: sed et Iconom^o. quia
is cōtrahere pōt. r. q. z. h^o ius porrectū
porro si pupillus comoder non ē obli
gat^o: sed ali^o ei obligat. ff. de acti. emp.
r vñ. l. inlian^o. s. aape. **A.** Idē in sū.
con. eo. r. i. q. 20. fm^o hosti. Et addit. Te
net tñ pupill^o in qñ locupletior fact^o
ē. Sic et si pñe nō ecclie comodatū fuerit re
net ecclia i qñ r vtilitatē ei^o hñ ē. **B.**
pōssunt^o ē comodare non solum nō

q. et aliena q. possidem. ff. como. l. como-
modare. l. l. i. l. i. A. Ibi dicit. Ita vt
si fur vt p. d. como daretur. beat como-
dari actioem. Aduertendu tñ q. de bone
fidei possessore nō ē dubitatio. Dale
fidei ho. possessori como dare nō licet:
imo como dādo furtū cōmittit: q. ē cō-
tractio fraudulēta rei aliene iusto dño
ff. de furt. l. i. Ibi rē alienā retinēdo
rapinā cōmittit. l. 4. q. 5. si qd. Sed dicit
posse como dare q. ad b. vt possit cō
modatariū agē como dati. d. c. l. i. l. i. nisi
forte occurrat dño rei cū legitimis pba-
tōibus. nā tūc ei oīo libera faciēda est
restitutio. l. de furt. l. in ciuile. B.
Nō tñ licet nobis como dare ea q. nō
sūt como data tñ ad vsū nř. vt. l. 5. 4.
In como dato d. restitui res ipa. d. i.
i. ius alit nāle. Nec pōt restitui o. p. ex
tu alicui debiti retineri. l. como. l. fin.
Et si dretiorata. vt i. depositū. §. anpe.
Quid si como dāui tibi rē ad certuz
vsū r. tu vtens ad aliū: puta como da-
ui tibi equū vsq. ad certū locū: r. tu p.
ecēdis viteri: vt como dāui eū vt ouce-
res ad villā: tu ouxisti eū ad bellū. vt
rē quā tibi como dāui como dāsti alteri?
B. In oib. p. cīs furtū cōmittit: nisi
qñ como datariū credebatur dñm pmissu-
rū: erat iusta cā credēda. ff. de fur. l. q.
re. A. In hac. l. nō dñ nisi de z. l. qñ ex-
cusat a furto. §. p. mū. l. qñ tenet rōne
mutati vs. p. b. ff. como. l. si vt cer-
to. §. qñimo. r. ff. de fur. l. qñ iūmēta. Et in
dubio p. sumit dñs si pmissurū r. iust. ff.
de fur. l. qñ vas. §. vetare. B. Itaq. si in
ocis casib. res p. iur. d. tiorata cū ille q. cō-
modatū i. cepit idubitant tenet ad resti-
tutōez. A. Idē i. l. cō. eo. r. q. 19. B.
S. nūqd. al. como datariū tenet si r. a
p. iur. vt d. tiorat. B. Distiguedū ē. q. si
q. accepit como datū grā sui tñ: vt fre-
quēt. solet fieri: ipe tenet d. dolo r. cul-
pa sine lata sine leui siue leuissima. c. 7.
eo. c. vnico. q. in talib. talē diligētiā q.
lez i. reb. suis d. adhibet. Nec b. ēr furti
ei si res diligēt. custodiri potuit. ff. de
act. ob. l. §. q. quocq. em. de casu vero

fortuito q. nō accidit culpa sua: nō ve-
net ad restitutōem nisi intulerit pa-
ctū vel mora. l. restituedi. vt i. dicto. c.
ex. Qd. si como datū fuisse factū grā
dātis tñ. xbi grā. Como dāui vxori vt
ad me ornatioz ducet: tūc como datariū
non tenet nisi de dolo tñ. vt. ff. eo. si vt
certo. A. in. §. interdum. vbi dicit de
dolo tñ. B. Most. dicit q. tenet b. cāu
etiā de lata culpa: vt i. l. cō. eo. r. q. 21.
vbi hec oīa nōnt p. q. facit. q. lata cul-
pa e. g. parat dolo. ff. de positi. l. q. nerua.
Et ibi ēr p. q. lata culpa dñ qñ minozē
curā adhibet alienis q. suis. B. Si ve-
ro como datū fuit grā vtriusq. tūc te-
net solū de dolo r. lata culpa. ff. eo. i. re
b. p. rñio. ad fi. A. Immo hoc cāu te-
net ēr d. culpa leui: vt notat glo. i. dicta.
l. i. reb. B. Idē dicit. Most. vt p.
in dicta. q. 21.

Como dāns tenet como datario si es-
ciēter como dāuit vasa vitiosa ppter
quā cām vinū r. oleū effusū ē. ff. eo. l. in
reb. Itē si an tps reuocauit como datū
ff. eo. in como dato. A. Tenet ēr de
impēsis factis in reb. como dāns s. mo-
dū q. bñ in d. c. l. i. reb. §. pñt. vbi dicit.
Possūt iuste cāe intueri: de qb. cuq.
eo q. como dāstet agi dñt: veluti d. im-
pēsis in valitudine seruī factis: q. p. p. t.
fugā regredi reducēdū ē: cā scē eēnt
Nā cibarioz ipēse nāli rōe ad euz pri-
nēt qui vtendū accepisset. Sed r. id qd
de impēsis valitudis aut fuge dixim:
ad maiores ipensas pñt d. d. d. c. a.
n. ipendia veni? ē vt sicuti cibarioz ad
eundē pñneat. Itē q. scīeō vasa vitiosa
como dāuit: si insulū vinū vt oleū cor-
ruptū effusum ē. B.

Ompaternitas.

Regre. l. ipedimētū. §.

Onmunicare. id

est corp. xpi sumē. Quilibet
fidelis postq. ad annos discretōis per-
uenerit cōicare tenet saltem in palca-
te: nisi d. d. s. l. i. p. p. r. sacerdotis r. p. p.

aliquā rōnabile cām ad tēpō abſtine
at. ex de pe. z re. cois. **A.** Rōnabilis
cām ad faciendā debetā pparatōez quaz
negligent omiſit. iuxta illud. i. cor. xi.
p. robet aut ſcijs hōr: ſic de pane illo
edat. Nō. n. uenit vt q multis ſeu ma
gnis pctis fuerit ſuolutus. ſtatiz ēr poſt
cfeſſionē accedat. ſz ſi tēp. patit debet
pluries cſiteri z ofonib. z ieiuniis et
elemoſynis ſe mūdū z odorifex reddē
p qto tpe ſuo ſacerdoti q ei. n. nouit cō
ſcie ſecreta viſū fuerit expedire. de pe.
di. i. nō ſufficit. z. c. in accuſatōe. Nō eſt
aut iuſta cā differendū. qz dicat qd ſe nō
poſſe indulgē vel non vult alienuz reſti
tuere ſeu aliud ad qd obligat facere.
Dic. n. niſi peniteat excoicand. ē. de cō
ſe. di. z. ſi qo iſtrat. **B.** Sz qto etatis
cōicans d. h. f. vide. i. ſ. p. ſt.

¶ Quicūq. cū cſcia pcti mortāl. ad cōi
onē accedit. peccat mortāl. i. cor. xi.
¶ Qui māducatur ſidigne iudiciū ſibi mā
ducatur. Et hoc ipſm ponit **Ibo.** in 4. di.
9. z addit ſic. q. aliq. ſit a peccato oio i
munis nō pōt p certitudie ſcri. i. cor.
4. Nib. ſi mibi cſcius ſuz. ſz in hoc iuſti
ſcat. nō ſū. pōt tñ de hoc hñ aliq. die
ctura. ſc. p. ne per. 4. ſig. ſicut dic. Ber.
p. cūz qd hba dei deuote audit. vt Joſ.
8. Qui ex deo ē hba dei audit. z. cum
qd ad p. mptū ad hñ agendū ſe iuenit
qz pbatio dilectōis exhibitio eſt op. ſ
vt dicit Btūs Breg. 3. cū qd a peccat.
abſtinēdi in futur. ppoſitū hz. 4. cū d
p. teritis dolet. qz in bis hā pnia ſcōm
Breg. cſiſtit. vñ ſi aliq. p. hi. ſig. ſcā di
ligenti diſcuſſiōe ſue cſcie q. ſuis forte
nō ſufficienti ad cōionem deuote acce
dat aliq. pctō mortāl. i ipſo remanente
qd ei. cognitōez p. terfugiat nō peccat
imo magis ex ut ſacri pcti remiſſionez
cſegitur. **A.** Lon. p. d. c. pe. vt in ſū.
con. li. 3. ti. z. 4. q. 99. Ibi ēr dicit ſcōm
¶ Al. q. tale peccatū de quo p. xime dēz
ē in d. tritione generali dimiſſum ē licz
nō ita plene ſicut ea que in ſpecie con
ſeſſus eſt. Ibi etiā d. ſm. pe. q. cōſcia
peccati mortāl. pōt eſſe multiplex. qd

aut illa cſcia ſurgit ex certitudine ſuf
ficienti. ut qz ſc. ſe fornicatum v. ſiſi.
Aut p. babil. vt qz mozoſe delectatus
eſt z timet aſſuiſſe cōſenſum mortalez.
Aut ex leui vt bō ſcrupuloſus q timet
de leui delectatione ne fuerit peccatū
mortale. In p. caſu ad cōionez accedēs
peccat mortāl. Si ſi in z. nā in p. cren
nit. In z. diſcrimini ſe exponit. In 3.
nō. hoc intellige vez ſi cſciaz ſcrupu
loſam deponat ſeu illi nō cōſentiat. ex
de ſen. exco. in ſiſi. Al. nō d. accedē.
qz. q. qd ſi cſciaz edificat ad gehēnā
ex de ſumo. p. tuas. z. Et ſubdit. pe. Si
aut non hz qd cſciam peccati mortāl.
Aut hoc eſt qz pparauit z diſcuſſit. p.
paratione ſufficienti diligentiſſime cō
ſciaz ſuā examinando z p. ſitos cſulen.
aut p. babil. cſciam ſuā. ſ. p. babil. ex
aminando z cſtendo. aut negligent.
In p. caſu nō peccat ſz remiſſione pctō
zū ēr ſi q. latet accipit z meret. In z. nō
peccat. ſz tñ remiſſione nō accipit nec
meret. In 3. hō peccat mortāl. z oemē
tur. z maxie ſi negla ſit magna. hoc ille
Et d. intelligi ſm. p. dicta. ſ. q. merituz
cōionis z effectus non p. datur ppter
quālibet leuē neglam. **B.**

¶ Non ſufficit volēt coicare q. ſi ſo
lū cōrit. imo ſi hz copā ſacerdoſſi qui
eū poſſit abſoluē. peccat ſine cfeſſione
coicando. Si hō nō hz copā. tūc ſi ſimi
net necitas coicandi vel celebrādi. vt
qz timet ſcādālū populi. vel iā incepit
miſterū ſacri v. aliq. iſfirm. amiſit lo
qū z ē i. ppoſito cſtēdi q. citi. pōt. nō
peccat coicando. **B.** pe. z. Al. ſiſe. **Ibo.**
i. cfeſſio z. ſ. ſ. z. Ray. i. miſſa. ſ. ſ. **A.**
Idē in ſū. cō. eo. ti. q. 70. z incipit miſte
riū ſacri iſtra canonē aūq. ſacerdos cſi
ciat. vt p. z in d. cō. ſ. ſ. ſm. Ray. Et ſicut
videt poſt offeratoriū. **B.**

¶ Quāuis exātī in pctō non liceat cōi
care vt dictū ē. ſ. 7. vidēdo tñ corp.
xpi nō peccat Actū ſi inſdū p. p. hūili
tatē abſtineat a vidēdo laudād. eſt hz
Ibo. in 4. di. 9. cō. Al. dicens q. pctōz
non d. vidē multo aſpectu ſed eo viſo

penet peccatū qđ nō sit dign' ei' aspectu
perenit' hō scōz eūde Lho. arcēdi sē
oio a visione. **A.** Idē etiā est de oib'
inidelib'. vt p. i. sū. cō. eo. ti. q. 71. vbi ē
sup' dca nōnt. **B.** Sū nō peccat go
tangēdo cū timore z reuerētia corp' xpi
vt qz erigit hostias de terra z hi'.
Aliter peccat vt dicit Inno. **A.** Idē
in sū. cō. eo. ti. q. 72. vbi dī sū. p. q. pec
cator hō casib' excusat pp' necessita
tē. Et idē Inno. in. x. qđ i. te. ex de pe. et
re. z addit. qđ idē ē si sacerdos pctōr ali
cui i necessitate cōstituto eucharistiaz tri
buit. Hec vident' intelligēda qđ pctōr
ē hō cōtr' cū pposito cōtendi. al' est
qđ sibi possit imputari. z iō nō v' excusa
ri: vt pōt colligi ex deis sup. 6. z. **B.**
A. Vt nocturna pollutio ipediat cōi
onē seu celebratiōem? **R.** sūp Lho. in
4. dī. q. 4. art. 2. **Ad h'** vt hō digne
ad sacm eucharistie accedat: tria req
rūt. pmo. n. regit munditia cōscie que
nō nisi p peccatū tollit. z. regit eleua
tio mētis ad deū p actualement deuotōē
z hec interduz sine peccato amittit vt
p mētis hebetudinē vel occupatiōem
aut euagatiōē. 3. munditia corp'alis.
vñ z celebrantes vel ē tractantes ali
qđ sacm ppter reuerentiam lauant
man'. Itaq pmo z pncipalit' pctm ipe
dit. z. i. deuotio seu hebetudo mētis
3. corp'alis imunditia. Et hec tria qñq
occurrūt i aliqua nocturna pollutione:
qñq duo ex ipis. qñq vñ tñ. Et scōz
b' hō magi vt min' ipedit. Et iō disti
guēdū ē de pollutiōe qđ pōt multipl' cō
tingē. Et pmo quidez oringit ex sola di
spōne nāe z nō ex pcedenti cogitatiōe
z tūc nō ē signū alicui' pcti: s. pōt hebe
tudine mētis inducē. si sūcuz imagina
tiōe oringit. Imunditia hō corp'ale hz
z iō si nccitas uel deuotio exposcat. nō
ipedit. pcpue qđ sine imaginatiōe ac
cidit. tñ si ppter reuerentiā qđ abstinē
at laudandus ē: qñ talis dispō nō ē p
petua. z. hō pōt oringere ex pcedenti
cogitatiōe. Et h' dicendū est qđ cogitatio
bi' turpiuz: qñq pōt esse sine peccato

sicut cū est cogitatio m. vel cuq go dis
putado de talib' oq go loques cogitet.
Aliqn ē cū pctō ueniali. s. qñ cogitatio
ptingit ad affectōē. z i sola delectatio
ne finit sine ullo deliberatiōe cōsensu.
Qñq aut ē mortale. s. qñ cōsensu adu
gis. z qz cogitationi tali de ppinguo ē
delectatio z delectatiō cōsensu. iō i ou
biuz uerti pōt. utrū sequēs pollutio ex
peccato acciderit vel non: an ueniali
uel mortli. Qñ g' sic dubitat de pce
denti cōsensu: oio abstinēduz ē. Si at
nō dubitat s. expse ineniat qz cōsensū
nō pcessisse z nccitas urgeat. aut si ali
q potior cā pōt accedē aut etiā celebrā
re. q. si cā aut nccitas nō sit z tñ celebrat
nō peccat mortali sed ueniali. meli'
tñ est abstinē ppter reuerentiā sacri.
3. pōt oringere ex cibo uel potu pce
denti z tunc idē est iudiciū sicut ex illa
pollutiōe que ex turpi cogitatione p
cessit nisi in tñ qđ nō ita de facili cōtin
git peccare mortali in succēptōe cibi
sicut i cogitatiōe turpi. 4. pōt oringere
ex illusione. z qđ si illusiōis cā i nob' p
cessit: idē ē iudiciū qđ de cogitatiōe p
cedere. Si aut i nob' cā non pcessit imo
poti' oria cā z frequent' accidit z pcci
pue i dieb' in qb' qz cōicare dī signū
ē qđ diabolus hōi fructum eucharistie
auferre conat. unde in tali casu cōsultrū
fuit cuidā monacho ut in collationib'
patz legif qđ cōicaz. z sic diabolus ui
dēs se nō posse cōsequi itentuz ab illusiōe
cessauit. Generat' tñ qz cā ex q origit
nō pōt ita picipi de facili. tūc' est sp ab
stinē nisi nccitas incubat: s. o. abstinē
usqz ad. 4. horas. qz i tali spatio nāq
p corp'ale imunditia z mēt' hebetudi
nē fuerat reordinata. reordinat. **A.**
Idē in sū. con. li. 3. ti. 24. q. 73. ubi ē of
dm Lho. qđ pollutus nisi pollutio hēat
ortuz ex peccato mortali deberet cele
brare p alio qđ ē in pctō mortali ne ille
celebrando peccaret mortali. **B.**
A. Corpus xpi a ieiuniis tñ debz picipi
7. q. i. nihil. de cō. dī. z. ligdo. Quod in
reuerentiā tān sacri iustituz est nisi ppter

necitate imminetis mortis: ne contingat sibi
viatico ex hac vita transire. Est tñ scien-
dū q duplex ē ieiunū. s. nā ē ecclesie.
Ieiunū nā ē qd īportat puarionem
cuiuscūq; passūpti p modū cibi v^l po-
tus: r tale ieiunū regit ad hoc sacm
recipiendū. Nec refert vtrū aliqd nutri-
at v^l nō: aut p se: aut cū aliis: aut cibi
aut ēt medicie ingēctūq; pua quārita-
te: vūmō sumat p modū cibi v^l potus
nō licet h^o sacfz accipe. Relige tñ cibi
remanētis i ore si casuali trāsglutian-
tē: nō ipediūt sumptōem h^o sacfi: qz non
traiciūt p modū cibi r pot^o: sed p mo-
dū salutis: qd vitari nō pōt. Aliō est ie-
iunū ecclie: qd instituit ad carnis ma-
ceratōem: r tale ieiunū nō soluit p p-
dicta. qz nō multū nutrit: sed magis
ad alteradū sumit. **A.** Idem in sū.
con. eo. tt. q. 64. vbi etiā dī fm **Tho.** q
sūt nō ipediūt cōionē si casuali sumat
relique aq v^l vini qb^o os abluit: vūmō
nō traiciūt i magna quantitate. **B.**
Porro ecclia diē nālē incipit a mediā
noctē. r iō si post mediā noctē aliqd sū-
psit aliqd p modū cibi v^l pot^o: nō pōt
ea diē h^o sacm sumē. pōt vero si ante
mediā noctē: nec refert vtrū p^o cibuz
vel potū dozmierit: aut etiā digest^o sit
quātū ad rōem pcepti. Refert at qtu-
ad p̄turbatōem mētis quā patiunt ho-
mines ppter insomnitatem vel indi-
gestionē: ex quibus si mens multuz p-
turbet hō reddit inept^o ad sumptōem
huius sacfi. hec **Tho.** in. 3. pte. q. 80. **A.**
Idē i sū. con. q. 65. **B.** Dubium occur-
rēs sup sūptōē a ieiunio: vide. i. eucha-
ristia 3° q. 6° in fi.

Utrū post factā cōionē liceat statim
comedē: **R.** fm **Tho.** scō a scōe. i. 3. pte.
. q. 80. In susceptrōe hui^o sacfi regit
magna deuotio: q̄ qdem magis impe-
dit ppter p̄cedētia q̄ ppter seq̄ntia. et
iō magis ē institutū q̄ hoies ieiunēt an
sumptōem q̄ p^o. Debz tñ eē aliq̄ mora
int sumptōem ei^o r reliq̄s cibos. vñ r i
missa oīo ḡfz actōis post cōionē dicit
r qui cōicant suas puatas orōes dicūt.

A. Contra hoc v^l dī oīe. dīf. z. trib^o. vbi
Alemēs dicit q q mane cōicauerit vñ
ad sextaz ieiunet. q ho tertia vel q̄ta
hora ieiunet vsq; ad vesp̄rā. sic secre-
ta sc̄ificatōē eterna custodiēda sunt sa-
cramēta. **S.** vñ nō. in sum. con. li. 3° ti.
z. 4. q. 66. **Pe.** dicit q hoc decretū logē
fm antiq̄ tpa qñ raro celebrabantur
missē. **Scōz** g^o hāc rōem **Pe.** etiā ho
die obrinet in raro celebratib^o: vel in
nō sepe cōicantib^o. **Puto** g^o q q̄tū pōt
cōmode fieri etiā hodie hoc decretū
debeat suari. **Contrariū** ho non p̄cedit
nisi ex ideotōe. ideo nulla potest con-
suetudine suari. extra de consuetu. c.
finali. **B.**

Duo sūt modi mādūcādī corpus xpī
s; **Aug.** Unus sacfali. r sic boni r mali
edūt. Ali^o spūali. r sic soli boni mandu-
cāt q in vnitate xpī r ecclie quā hoc sa-
cramētū significat manēt. hec m̄g^o 4°
sen. dīf. 9. **A.** Idē i sū. cō. e. ti. q. 67. Et
illi dicunt manē in vnitate ecclie r xpī
q ei cordiali fide r ope adherēt. z. 4. q.
3. de illis. r de oīe. dīf. z. credē. In q̄ ēt. c.
p3 q duplex ē mod^o mādūcādī spūali
Un^o deuota fide tñ. vñ ibi dī. Qui cre-
dit mādūcat. Alius ē fide r d̄bita sacfi
perceptione. **B.**

Indicit^o suspēsus excōicat^o ēt in iu-
ste cōicare nō o3. qz in talib^o ē defectus
rei signate. s. vnitas corpis mystici fm
Pe. **A.** i. ecclie q mystice dī corpus
xpī. ad Ro. 12. ibi. Sicut. n. i vno corpe
z. c. r. z. 4. q. 1. vbi sana fides. r h^o corpo-
ris vnitas. h^o ē q fideles debēt inuicēz
vniri fide r caritate in hoc sacro siḡis
Un^o r vocat mysterium vnitatis: ēt de
sū. trit. fi. ca. c. p. 5. vna ho. Et p̄dictio in
h^o s. con. Ul. Et quo ad excōicatos claz
ē. nā ēt mior excōicatio sepat a p̄cepto
ne sacfz. ēt de sen. ex. c. pe. Et regularit^o
excōicatio etiā iniusta timēda r obser-
uanda est. xi. q. 3. c. p. r ēt de sen. excōi. p
tuas. Quo ad indictos dicēdū q etiā
eis denegat nisi in articulo mortis. ēt dī
spon. nō ē nobis. coniuncto. c. qd in re.
de pe. r re. Quo autem ad suspēsus

dicendū q̄ tūc eis cōcarlo negat q̄n a
pceptōe sacroꝝ fuerint suspensū. Sec⁹
si ab aliis: vt pōt colligi ex nōris in sū.
con. l. 3. ti. 33. q. si. ad si. vbi p3 f3 hosti.
q̄ suspensio nō egredit terminos snie da
te. z. i. suspensū. p totū. B3 h⁹ oñi p̄e.
fuit multū breue: quod ponit in sū. cō.
l. 3. ti. 34. q. 77. in fi. B.

¶ Utz act⁹ coit⁹ infimonialis ipediat
a cōione? Rn⁹ fm Tho. in 3. pte. q. 80.
Coit⁹ coniugalī si sit sine pctō: puta cā p
lis generāde: vlt cā reddēdū debitū non
at ipedit nisi sicut dictū ē de pollutōe
nocturna q̄ accidit sine pctō. s. p̄p̄t im
mūditia corpālē z mētīs distractōem.
In tali g⁹ cāu vt dicit beatus Grego⁹ sūt
suo iudicio relinqdū. A. Hoc bñ in c.
vir. l. allegato. B. Sed q̄ voluptate
domināte coniugi miscet phiberi d3 ab
hoc sacro. 33. q. 4. vir cū p̄p̄a. A. Idē
in sū. cō. eo. ti. q. 75. Et addit fm Al. sup
4. sen. dīf3z. q̄ exigenz ifirmitate ou
ctus h3 moneri debeat ne accedat: si tñ
oibz modis ex deuotōe se ingerat nō
ē phibēdus. Flo. et in c. ois hō. de ofec.
dis. z. dicit q̄ illud qd ibi dī de abstīnē
do ab vxore an cōiōnē cōstitū ē nō p̄ce
ptū p dictū. c. vir. Sed certe vlt q̄ cōiō
nē ipediat ois coit⁹ infimonialis etiaz i
reddendo. vt exp̄sse bñ. 33. q. 4. sciatis.
vbi p̄p̄ero dicit. Sciatis f̄res carissimi
q̄ q̄cūq̄ vxori debitum reddit: vacare
nō pōt ozōi neq̄ de carnib⁹ agni come
dere d3. Qd hō dī i dco. c. vir. pōt intel
ligi quādo ois cōstaret q̄ i dco coitu qd
venit⁹ imūnis foret ab oī voluptate z
mentis hebetudine. cui⁹ cōiū p̄sumit:
vt in dco. c. sciatis. z in c. vir. vbi dī. Li
cita ip̄a admixtio coniugis sine volup̄ta
te carnis fieri nō pōt. ergo nō solū exa
ctio sed et reddō infimonialis debi
ti cōiōnē ipedit reglarit⁹ vlt: nisi forte
necitas imineat vlt⁹ nimis freq̄nter
reddē cogētur ne sp̄ vlt⁹ nimis diu rare
at necia cōiōne. Unde z oñiū liberta
nū dicit. Ois homo āte sacra cōiōnem
a p̄p̄a d3 abstīnē vxore tribus aut qua
tuor. aut. 5. aut. 6. aut. 7. diebus. de cōse.

dis. 2. ois homo. Et vt p3 in sum. con. vi
cta. q. 75. Al. in scripto. dī. 3. dicit. Bene
puro q̄ sic sit faciendū. si tñ alī coniū in
ueniat debitū reddē coact⁹ z non expe
tere z hoc freq̄nter facē. eo q̄ alter ē il
lo tpe non vult abstīnē. ego cōicare cō
cedere illi q̄ reddit iur⁹. z alteri non q̄
extorquet debitū qñ nō ē extorqndū.
qz cōstat q̄ ē illo tpe reddē tenet si p
babilis timer de icōtinēti alteri⁹. hec
ibi. Scdm ergo p̄dca itelligēda videt⁹
sup hoc dicta doctoꝝ. B. Et fm Al.
etiā post factā cōiōnē nō licet eo die de
bitū exigere nec etiā exactū reddē nisi
cū difficultate. sed tñ dñm non p̄sso
ēē mortale. A. Idē in sū. cō. l. 3. ti.
34. q. 76. Et ego credo q̄ aia hoc agen
tis male se heret z diuina grā arida re
manēt ob tantā irreuerentiā. cū p̄pter
deuotōem z reuerentiā tanti sacri nō so
lū ab imūditia tali sed et a mālī cibo
q̄tum cōmode fieri pōt abstīneri de
beret. de cōse. dī. 2. trib⁹. B.

¶ Utz imūditia iure corpālī ipedit
at cōiōnē? Rn⁹ fm Tho. in 4. dī. 9. Cum
iste cib⁹ nō sit corpīs s3 mētīs magis in
ei⁹ sūptōe cōsiderāda ē mūditia mētīs
q̄ corpīs. Et iō distinguendū ē de imū
ditia corpālī: qz si sit perpetua siue diu
turna: tūc nullo mō p̄pter h⁹ aligz ab
stīnē d3 ne p̄p̄t imūditia corpīs p̄dca
fruct⁹ mētīs. sicut accidit in leprosis z
patientibus fluxu sanguis vel semī
nis. Si autē sit tpālī z facile purgabil⁹:
tūc si aligz sit i mēte pōt disposiri sumē
nō phibet q̄uis possit ad tps laudabi
liter abstīnē p̄p̄t reuerentiā tanti sacri.
dis. 5. ad eius. A. Idē in sū. con. eo. ti.
. q. 77. B. De facēdore at leproso vtz
possit celebrare. vide. i. leprosus. 9. fi.

¶ Utz dbeat hō corp⁹ xpi freq̄nter sit
inere? Rn⁹ fm Tho. in 4. dī. 12. Sa que
i h⁹ sacro gerūt hēnt silitudinē cū his
q̄ accidunt in corpālī nutrimento. qz n.
sit q̄si continua deperditio nālīs hūo
ris p̄ actōem nālīs calozis z exercitiuz
laozīs. iō opz freq̄nter corpōrale cibū
assumē ad s̄stauratōez cōtine d̄p̄ditōis

ne p dñio continua mortez inducat. Sicut
aut ex cupia inata z occupatione cir
ca extiora sit de pñio feruoris z deu
tionis s; qd dñi colligit. vñ opz q
pluries de pñia restarent ne bñ tota
lit alienet a deo. S; tñ sel in año sumē
necesse est: vt. s. p. **A.** **O**li aut statu
tū erat q ter i año vñ in natali domini
pasca: z pñibecostē hoies cōicarent. de
se. di. z. z si nō frequēti. Non faciētes
aut inf fideles nō habebat. ea. vi. c. se
culares. In pñitia aut ecclia quotidie
cōicabant qz vigebar deuotio maior.
vt nō. in sū. cō. li. 3. ti. 2. q. 119. **D.**
Sz vñ qlibet die sit cōicanduz? **R.**
Im **I**ho. in 4. di. 2. In recipiēte sacfz
ista duo requirūt. s. desiderū diuiciōis
ad deū qd facit amor. z 2. requir reue
rentia sacfz q ad donū timoris prinet
pñmū icitat ad frequētiā sacfz hui
qñdianaz: s; secundū retrahit. iō si ali
qs expimētalit cognoscēt ex qñdiana
sūptōe feruorē amoris augeri z reue
rētiā nō minuit: tal debēt qñdīe cōica
re. Si at sentiat reuerētiā minūi z fer
uorē nō multū augeri: debēt interdū
abstinē vt cum maiori reuerētia z de
uotōe postmodū accedēt. vñ qñdū ad
hoc vnusq; relinquendū est iudicio
suo. **A.** **D**ec fuit inia Aug. vt p3 de
se. di. z. qñdīe. ibi dixerit qñdīa zc. S;
put cōiter accidit qñdiana sūptio nō
ē laudabil vel vitupabil. Vñ i dñō. c. q
ñdīe. i pñcio dicit Aug. Quotidie eu
charistie coiones accipe nec laudo nec
vitupo. **Oib** tñ dñic dieb cōicanduz
horroz: z put notat in dñā. q. 119. als in
libro de missa i si. dicit q mediū tenē ē
bonū. s. aliqui celebrare z aliqui dimittē
nisi officiū exigat vt in oī die celebret
de his autē q mulieres oī die cōicant
videt mihi q acris rephēdēdi sunt: qz
nimio vsu faciūt uilescē sacfz: z poti
ex leuitate muliez putat eē desiderū
p deuotōe tñ. In scripto aut di. 2. di. 2.
p̄parantes se ad coiones p abstinē
tiā a coitu. Et vidue siue i castitate vi
uentes nō debēt phiberi a cōione fre

quēti: scipue de mēse i mēse s; solenn
tates maiores qz iniuste arcēt q digni
sūt: z ipse agit qñ subtrahit eis cib⁹ sa
lutaris q dat⁹ augēt eis. gratiā quā ac
ceperunt. **D.**

Utz liceat cōicare pñes i die? **R.** s;
Iho. i 4. di. 2. Nō hñi sel vt saltē qñ
tū ad vñū diē repñtē vnitas ofice
passionis z vt qñtū ad aliqd reuerētia
exhibeat sacfz. Sacerdos aut q nō so
lū p se s; z p aliis celebrat cū sit pñia
publica necitate cogēte pōt plures in
die celebrare. ut. i. missa. s. x. **A.** vt dñ
in sūm. con. eo. ti. q. 120. **D.**

Utz qz oī recipere coionis sacfz? **R.** q
pprio sacerdote vñ ei⁹ supiore siū alio
de ei⁹ inia. Si qz hō religiosus absq li
cētia ppzi sacerdoti spāli alicui daret
icurrir excoicātōem de q. s. absolo. p. s;
3. circa mediū. q si sacerdos ppzi⁹ ma
lus sit an possit ab eo recipi hēs supra
elic⁹ 3. s. 2. r. i. ordinar⁹ p. s. 3. **D.**

Utz sacerdos possit dare corp⁹ xpi
ei quē scit eē i pctō mortū? **R.** s; **I**ho. i
4. di. 2. Si pctm ē occitū puta p cōfessi
onē vñ al⁹ secrete scituz z ille i occitō pe
tit dñ ei negare z monē eū ne i publico
petat. Si at i publico petat dñ eidē da
re. de se. di. z. nō phibeat. Si hō pctm
ē manifestū: tūc siue i occitō siue i mani
festo petat: dñ ei negāe. q si dicat se cō
fessū z absolutū an credē ei deat vi. s;
cōfessio 3. s. x. q icipit. vñ sacerdos pro
chialis zc. **A.** **S**updicta i hoc. s. hñ
etiā i sū. cō. li. 3. ti. 2. q. 78. **D.**

Utz aliq casu possit dari hostia non
consecrata loco consecrate? **R.** s; **I**ho.
in 4. di. 2. In nullo casu. tū qz in sacra
mento veritatis nulla debet eē fictio.
tū qz cū manducans adoret quod mā
ducatur. vt diē Aug. dñ sacerdos ei ma
teriā idolatrādī. vñ de p̄cre. dicit i ca
su cōfissi. qz falsa sunt abiicienda reme
dia q veris sunt picul grauiora. ex de
cele. mis. de homine.

Utz corp⁹ xpi deat dari suspectū de
crimine? **R.** Im **I**ho. vbi sup. Triplex
ē suspicio. **Q**uedam violenta q p sed

reputat: vt si luencat suspect' cū suspec-
ta i eodē lecto. z b. z p p hāc cāz sicut
p p p p m mortale neganda ē cōio: ita
vz q si talis suspitō pcedit ex publica
fama: nō debet cōio dari neq petenti
publice nūz secrete. S; si talis suspitio
sit soli sacerdoti dz dari si petat i publi-
co: nō aut i occulto sicut an dictū ē: qñ
crimē occultū sit vel publicū. s. s. is. g. ē.
s. an p ximum. s. Quedā hō suspitio ē
p babilis: vt si inueniat solus cū sola tē-
pore z loco suspecto colloqñtes z fre-
quēter. p p hāc g' nō dz denegari: qā
pēa n̄ i iugit vbi cūpa ignorat. Quedā
ē leuis vt si appareat aliq sig: n̄ tñ oio
certat: p p hāc ē negari non dz. A.
Jd ē bz pē. vt i sū. cō. eo. ti. q. 80. B.
Utrū corp' xpi dbeat dari ad sumē-
dū ad aliq expimētū siue p p aliqā
purgatōem i fāmie. z b. s. fm Tho. i.
3. pte. q. 80. nō. qz tales purgatōes inbi-
bite sūt. x de pur. ca. ex tuay. A. Jd
in sū. con. eo. ti. q. 81. B.
Utrū corp' xpi dbeat dari bistrionib'
R' nō. qz nec dñe maiestati: nec ecclē-
stice discipline opetit. de cō. dñ. z. p di-
lectōe. Et intelligit de bistrionib': q ar-
tē illā exercēt illicite: vide. i. bistrionib'. A.
Jd ē in sū. con. l. 3. r. 24. q. 82. B.
Utrū corp' xpi dbeat dari amētib'
R' fm Tho. i. 4. dñ. 9. Distinguedū est
qdā. n. dñtū large amētes: qz debile
hnt mētē: z tñ sū aliq mō docibiles eoz
q pñct ad fidē z deuotōem sacri. z ta-
libus nō opz corp' xpi denegari. qdāz
hō sūt oio carētes iudicio rōnis z isti si
fuerint tales a natiuitate nō debz eis
dari. qz nō pñt ad deuotōem iduci q re-
quirē ad hoc sacm. Si hō iciderūt in
amētia post fidē z deuotōem sacri. A.
vt qz p pū crāt bñ dispositi z sacz pe-
tierāt fm pē. vt i sū. con. eo. ti. q. 83. vbi
hecoia ponūtur. B. tñ dz eis dari
nisi timeat piculū de vomitu: vt d ex
pūtoe vel aliq p. 26. q. 6. bis qui. A.
In dicta. q. 83. dñ etiā bz Tho. qz demōi-
acis nō ē denegāda cōio: nisi forte cer-
tū sit q p aliq crimine a diabolo torq-

antur: puto addēdū. vel nisi timeat de
periculo: vt pñctū est. B.

Utrū sit dādū pueris: fm Tho.
vbi s. pueris carētib' vsu rōnis q nō
pñt discernē inter cibū cozpozale: z ci-
bū spūalē: nō dz corpus xpi dari. qz ad
ipm exigit actualis deuotio quā tales
pueri hēre nō pñt. S; pueri sciētib'
hēre discretōem ēt an etatē pfectā: pu-
ta cū sint. x. vl. xi. annoz pōt dari si i eis
sig discretōis z deuotōis appareat. A.
Rō. pē. vt in sū. cō. eo. ti. q. 84. B.
Utrū corp' xpi dbeat dari bis q p
criminib' sūt suspēdēdi vel decapitan-
di: R' si sūt cōfessi z penitē nō dbeat
eis denegari. i. 3. q. 2. c. fi. Multa alia bñ
tur de sacro eucharistie. i. eucharistia.
p. 2. 3. r. 4. Itē spālī circa sacerdotē et
missaz. i. eucharistia 3. r. i. missa.

Concussio. Crimē ocul-
sionis ē cuz
quis in officio constitutus ex-
torquet aliquid a subditis p mētū: aut
cū nō vult facē qd tenet nisi data pe-
cunia. aut cū aliq officialis vltra pñti-
tura sibi stipēdia pecūiā extorquet: vt
cū qs accusat seu ab accusatōe dñstir
ppter pecuniā. A. Hoc fuit dictum
glo. Ray. cui con. ill. vt p in sū. con. l. 2.
2. r. 5. q. 139. ad fi. vbi idē dñt de militib'
seu stipēdiariis qd b dñt de officialibus
Iux illud Jo. bap. Luc. 3. Neminē ocu-
tiatis. cōtēti estote stipēdus vris. pte
dicta ēt pbanē i. l. i. z. ff. de concussio-
nib'. B. Et talis ad restitutōēz tene-
tur ei qui dedit si nō turpis dedit. al' ei i
cui' iniuriā data fuit. i. q. i. iubem'. A.
Istud. c. ē. i. iubem'. Lad. Liulīā reperū
darū. vbi nihil de hac restitutōe dñt. sed
bñ vey est qz danti faciēda est restitu-
tio qñ nō turpis dñt. p. c. nō sane. i. 4. q.
5. fm Ray. vt i sū. cō. h. 2. r. 5. q. 140. Et
subdit Ray. qz si turpis dedit nō illi s;
pauperib'. vel illi in cui' iniuriā data
est iux arbitriū ecclē restitutēda est pe-
cunia. vt in palleгато. c. non sane. Glo.
hō Ray. dicit qz illud qd b dñt restitui-
tōe faciēda ē vey in foro cūp. In foro

aut pñali forte magis ē cōsiliū q̄ neces
sit. **Scō;** **Ul.** hō d̄ de hoc fieri sicut
de alio turpi lucro, cuius restitutio qñ
turpitudine est ex pte dantis z accipien
tis, regularit̄ ē de cōsilio, nisi i cāib⁹ a iu
re exp̄lis: vt in simonia z sūbus. **Pōt**
ē reddi ei q turpis dedit, nisi aliud def
minaret ius i spe, sicut in simonia de q̄
exp̄sum est q pecunia simoniaca resti
tuenda ē ecclē in cui⁹ ignominia est ac
cepta. Et hec possunt colligi ex notarij i
sum. cō. l. 2. c. 1. q. 19. - **B.**

Qndemmnatus. **Utz**
cōdē
natus possit fugere vel se defē
dere, vide. s. accusatus. §. 5.

Qnditio De cōditionib⁹
que qñq̄ appo
nunt i m̄fimoio, vide. i. m̄fimo
niū. f. p. to. De cōditionibus que qñz ap
ponunt in quibusdā contractib⁹. vide
ibidē. §. 5. **Itē** de conditionib⁹ que ap
ponunt in spōsalib⁹. i. sponsalia. §. si. z
i. impedimentū. i. §. 5.

Si aliq̄ possessio fuit data ecclē ibi
aliq̄ apposita cōditione siue mō. vt si ali
qd fieret. **Si** nō fiat nō p̄p̄t hoc pōt re
uocari datio, nisi sic facta fuerit. f. q̄ cel
sante cōditione vel mō reuocari possit
ē de condi. ap. v. **A.** **Hoc** itelligit̄
de cōditōe ipsope sūpta. v. p. modo. **Lō**
ditio. n. p̄p̄e suspendit dationez: sed
modus non. **Et** cōditio fit p si. mod⁹ hō
p vt. sicut notat gl. in dcō. c. v. vbi ē
dicit. q cōditione non iplēta nec valet
dōngtio. **B.**

Si possessio data fuit ecclē ea cōditō
ne ne alienet. nunqd poterit alienari?
R. **h;** **Ray.** distinguendū est. Nam si ec
clesia cui datū seu relictū est hēat altē
possessions. nō pōt alienari in aliquo
cāu. Et sic itelligit̄ **Aurē.** de alie. c. pbi. §.
scissimas. **Si** hō ecclā nō habeat alias
possessions q̄s alienet tūc istas aliēa
re pōt i casib⁹ a iure pmissis de qb⁹ vi
de. s. alienatio. **Nā** p̄hibitio scā a dōa
roze p n̄ adiecta est hūda tāq̄ turpis.
Lō. **Bof.** **Jnn.** z **Bofti.** **A.** **Jdē** i sū. cō
t. 4. t. 4. q. 1. **B.** **Lū** n̄ stat p eū ad

quē p̄ter q̄ min⁹ cōditō iplēat. h̄fi d̄z ac
si iplēta fuit. ex d̄ re. iur. cū stat. l. 6.

Confessio primo
coiter qd fit. **R.** **fm** **Tho.** in. 4.
di. 17. **Cōueniētissime** diffinit ab **Aug.**
sic. **Cōfessio** ē p quā morb⁹ larens spe
venie aperitur. **A.** **Lō.** **pe.** vt i sū. cō
li. 3. c. 1. 4. q. 30. **Ad** cui⁹ intellectū dicit̄
Nō q cōfessio tripl̄r fit. aut i foro aie i
teri⁹ corā deo. aut i foro pñie exteri⁹ co
rā dei vicario. aut i foro cōtētiōso corā
iudice. In p̄ma p̄ctm̄ larens nō apit: q̄
deo aptuz erat. In vltima nō apit spe
venie. In media hō apit spe vēie pec
catū larens. **Uñ** cōfessio factalis q̄ ē para
pñie oueniēt̄ describit̄ p māz q̄ ē p̄ctm̄
z p actū q̄ ē apire. z p finez q̄ ē spes ve
nie. **Pōt** addi q̄ iō d̄r spe venie quia si
alia de cā apiat p̄ctm̄: nō ē cōfessio. **Nā**
si apiat cā cōsiliū ē cōsultatō. **Si** hō ex la
sciua vlt̄ lenitate est dissolutio. **Si** hō
ad aliquē malū finē est malignario. **Et**
ex his sat̄ p̄z q̄ p̄ctm̄ qd d̄r non spe ve
nie seu ad ipetrandū veniā nō pōt dici
dictuz i cōfessione. nec tenet illud sacer
dos secretū tenē: vt p̄z p **Ray.** sub ti. d̄
pe. z re. §. **Pone** q̄ aliq̄s. z per glo. eius
eo. ti. §. de pena sacerdoti. sup hō pec
catū. **Et** q̄ nō ois q spe venie apit pec
catū cōsequit̄ veniā. vt si nō cōfiteat̄ sa
cerdori idoneo. ex de pe. z re. cois. z de
pe. di. 6. q. vlt. vel al̄ idebite cōfiteat̄. d̄ pe
di. §. falsas. z. c. frēs. **Ideo** **Ray.** sub ti. d̄
pe. z re. §. supradictio diffinit vt sequit̄
B. **Uel** fm **Ray.** **Confessio** ē ltima co
ram sacerdote peccati declaratio. **A.**
Et subdit **Ray.** in dcō. §. 2. q̄ confessio
d̄r qñ simul ex toro vel vndiq̄ passio
Nā ille cōfiteat̄ q torū fateat̄. **Blo.** sup hō
vndiq̄. i. de oib⁹ p̄ctis q̄ occurrunt
memorie: z de circūstātiis eorū dē agḡ
uantib⁹ in aliud gen⁹ p̄cti: vt si p̄cussio
vel furtū i ecclā factū fuerit: q̄ h̄ loc⁹
trahit ad sacrilegium. **B.**
Quor sū cōditiones q̄s d̄z h̄re cōfessio
R. **h;** **Tho.** 4. 2. di. 17. **Sed** deciz sunt q̄
i his h̄ib⁹ oriunt̄. **Sit** simplex. humil̄
cōfessio pura fidel̄. Atq̄ frequēs nuda.

discreta: libeō: hēcūda. Integra: secreta: lachrymabilis: accelerata. Fortis: et accusans: si sit parē pata. Quoz expositio talis ē. Sit simplex. s. vt nō recitet i cōfessione nisi qd ad cōtēritatē pēti p̄tinet. Humilis. s. vt misceat se i infirmū cōfiteat. Pura. s. vt recta sit cōfiteat intentio. Fidelis. i. hā i sine falsitate. A. In sū. cō. eo. ti. q. 66. qd de sacerdote dī. Fidelis. i. vt tā ipe cōfiteat q̄ sacerdos sit i fide catholica: i fm doctrinā ecclēie fiat: nō hēricoz. Itē q̄ fiat sub spe venie al nō valēt: sicut p̄nia Raym qui dixit. Maior ē iniquitas mea q̄ vt veniā merear. De p̄ hī fm Aug. de pe. dis. 4. q. vlt. de z. de pe. dis. i. quē penitet. meli⁹ ea. dis. c. nemo. B. Atq̄ frequē. istud est de bene eē confessionis. s. q̄ hō frequē cōfiteat. A. In dca. q. 66. dī q̄ hō uobus mōis pōt intelligi. Uno mō vt si frequēter cadit in pēti mortale frequē resurgat p̄ p̄niam. de pe. dis. 3. septies. Alio vt eadē pēti frequēter cōfiteatur. Aug. Quāto p̄b⁹ cōfitebit q̄ sub spe venie turpitudinē criminis: tāto facilius cōfegrit grām remissionis: de pe. dis. i. quē penitet. Nō tñ ad hoc tenet q̄ nisi i aliquibus casib⁹. Est etiā d̄ cōsilio ista frequēratio respectu venialiu: ad q̄rū cōfessionē secularis nō tenet nisi semel i āno: nisi fuerit in pēti mortali: vt nō. Bonauētura in 4. dis. 17. B. Nuda vt si inuoluat obscuritatē hōy. Discreta. s. vt maiora cū maiori pondē cōfiteatur. A. In dca. q. 66. dī. s. vt discretus q̄rat sacerdotē sciētē ligare i soluere de pe. dis. i. quē penitet. Item q̄ debet disticte i sepatis singla pēti cōfitei. B. Libeō. i. spōtanea nō coacta. Verecunda: vt. s. erubescat i se nō iactet de peccatis p̄pter aliquā seculi vanitatē. In tegra. vt. s. nō subtrahat aliqd de his q̄ manifestāda sūt. Secreta. i. q̄tū ad cōditōem fori: in quo de occultis conscie agit. Lachrymabil. q̄ ad dolorē d̄ pēti cōmissio. Accelerata: vt. s. nō differat d̄ die i die. s. statim vt q̄ citi p̄t cōfiteat. Fortis. vt. s. nil p̄p̄t hēcūdiā dimittat. Et accu-

sans seipm i nō aliū. Et sit parē pata. s. sacerdoti. A. De his cōditōib⁹ lat⁹ et clari⁹ dixi in q̄dri ga: vbi etiā de. 16. adducuntur ad. xi. d̄ hō omitto. B.

Utz cōfessio facta sine cōtēritōe i sine caritate valeat: vtpura q̄ nō dolet de oibus pēti: vlt nō vult abstinē ab oib⁹. R. s. Lho. vbi s. Cōfessio fm q̄ ē act⁹ hūis nō valet sine caritate q̄ est p̄ncipiū merēdi. s. fm q̄ cōfessio ē pars sacri ordinat⁹ cōfiteat ad sacerdotē q̄ hēt clauē ecclēie: i p̄ cōfessionē cognoscit cōsciam cōfiteat. Scdm hoc ēt pōt eē i eo qui nō ē cōtērit⁹: q̄ pōt pēti sua faciendo nota facē i clauib⁹ ecclēie se subiicere i quis tūc n̄ p̄cipiat absolutōis fructū tñ recedēte fictōe p̄cipere incipiet: sic i in aliis sacris. vñ nō tenet iterare cōfessionē ad quā fict⁹ accedit: sed tenet postmodū fictōem suā cōfiteri. Ad. p. e. Et ad istā opionē non solū p̄dicta rō facere vlt. s. i de pe. dis. i. mēsurā. S. nō ita. vbi dī q̄ nō ē necesse: vt que sacerdoti sel⁹ cōfessi fuerim⁹ de nouo cōfiteamur. s. Ray. i. Hosti. tenet q̄ talis tenet cōfessionē iterare. q̄ pōt cōfessio q̄ nō fuit facta i caritate nō valet. Sed p̄mum i veri⁹. eē de pe. i. re. q̄ qdā. A. Istud c. nō bñ hoc pbat. s. p̄ cōcordātia pōt dici q̄ itū valet cōfessio: nec opz illā ita rī spāt inq̄rū dūret effect⁹ ip̄i exp̄ssio nis vocat q̄ ē ps sacri: al nō. Nā intelligētia dēoz ex cā est assumēda dicendi: eē de hō. sig. intelligētia. Uñ dō ē fm glo. Ray. pur etiā nōrur i sum cō. lib. 3. ti. 3. 4. q. 66. q̄ in his casib⁹ si ille q̄ est indebitē cōfessus cōfiteatur eidē sacerdoti cui p̄us i ad huc hēt in memoria pēti sua q̄ audit i tenet itare cōfessionē. Si at cōfiteat nouo q̄ al n̄ audiuit eū: aut etiā p̄ si oblitus ē d̄z itez cōfiteri totum. B.

Utz liceat i cōfessione dicē aliena peccata: R. s. Lho. i. 4. di. 16. hō i cōfessione d̄z famā alii custodire q̄tū pōt sed suā cōsciam magi purgare d̄z: iō si cōfessio q̄ dūcit i cognitiōē p̄one sit d̄ necessitate cōfessionis. vt quia trahit

in alia spem pccati mortalis: tunc debet confiteri. sed tamen si potest occultare personam. Si autem non sit de necessitate confessionis debet dimittere: ne peccatum alteri perdat: vel petita inia confiteatur alii: aut superiori quam persona ignoret. **A.** **Lo. pe.** et addit quod et quando circumstantia est necessaria et non potest exprimi sine periculo alteri omittenda est: et sufficit peccatum dicere sine hiis circumstantiis: ut in sum. co. eo. ti. q. 87. **B.** Si tamen exprimat eam bona intentione non ut perdat: sed ut priariis ore per eo ut secreto emendet: non peccat: sed meretur. **zz. q. 7. hoc vi.** **A.** **con. glo. Ray.** ut in sum. co. eo. ti. q. 87. quero etiam. **B.**

Q. Utrum liceat confessionem dimittere? **R.** secundum **Tho. in 4. di. 17.** Non licet: sed irregulariter quod quod omnia vni sacerdoti confiteri: de pe. di. 5. c. p. circa finem di. 3. ff. ples. Nam sic in medicina corporali opus quod medicum non solum vnum morbum sed quod medicina dare debet cognoscat: sed etiam vltima tota hebetudine ipsius infirmi: eo quod vnum morbum ex ad iunctio alteri aggravatur: et medicina quam vnum morbum operetur alii nocumetur praestaret. **Sic est in peccatis.** quod vnum aggravatur ex ad iunctio alteri: et illud quod vni peccato est convenienter medicina alteri incontinenti praestaret: cum quicquid aliquis diuini peccati infectus sit. Et ideo de necessitate confessionis est quod homo omnia peccata confiteatur quam in memoria habet. alioquin non est confessio: sed confessionis simulatio. et si quod non habuit in memoria et postea recordatur: sufficit quod hoc peccatum confitens postea dicat explicite: et alia in generali dicendo quod cum alia multa confiteretur hoc oblitus fuit? **A.** Et hoc est si confiteatur alii confessori: ut in sum. co. eo. ti. q. 72. secundum eundem **Tho. con. pe.** **B.**

Q. Utrum liceat confiteri per aliam personam vel per scripturam? **R.** secundum **Tho. vbi d.** Quamuis ad confessionem potest et actus exterior sufficeret quicquid fieret: secundum tamen quod est pars sacri habet definitum actum: sicut et alia sacra habet definitam materiam. Et sicut baptismo assumit illud elementum: cuius est maxime usus in ablutione: ita in confessione ille actus assumit quod maxime consuevit maxime

manifestare. sed per proprium hominem. Alii. n. modum inducti sunt in supplementum. In eo autem quod est murus vel alterius lingue sufficit quod per scripturam: aut nutum: aut in preteritis confiteatur quod non erigit ab homine plus quam possit. Sed non sufficeret si ipse dicere posset. In absentia autem proprii sacerdotum non oportet quod per scripturam fiat confessio: sed potest et laico fieri: quod plus prius ad necessitatem confessionis actus quam ille cui fit confessio. **A.** Ad praedicta facit. c. que penitet. de pe. di. 1. **B.** **Q.** Uid si sacerdos interroget confitente: et ille respondeat? **R.** secundum **Sul.** Sufficit quod ad ea de quibus interrogatur: nisi sit talis quod potius dimittere confiteri quam ore proprio confiteretur peccatum. hoc. n. de superbia est de pe. di. 5. c. p. sicut si. **De** interrogatorem et habet. i. confessor. 2. s. p. l. et vlt. **A.** **P.** predicta etiam habentur in sum. con. eo. ti. q. 27. **B.**

Q. Utrum liceat confiteri per aliam quam quod non commisit? **R.** secundum **Tho. i. 4. di. 21.** Non licet. Talis. n. si non esset peccator: memento peccatorum efficiat. **zz. q. 2. cum humilitatis.**

Q. Utrum cum quis dubitat de aliquo peccato an sit mortale: teneatur illud confiteri? **R.** secundum **Tho. in 4. di. 21.** Tenetur: aliter periculo se committit si negligit confiteri: et mortali ter peccat: sic quod aliquid committit vel omittit in quo dubitat esse peccatum mortale: tamen tamen dubitas non debet in confessione asserere illud esse mortale: sed factum narrare: et iudicio relinquere sacerdotis. **A.** Idem in sum. co. eo. ti. q. 79. vbi est subditum. **Ad** autem **Reg.** dicit quod bonam mentem est ibi culpam agnoscere vbi culpa non est. di. 5. ad eum. intelligitur secundum **Tho.** non esse de suba actus. .i. ut credat se commisisse quod non commisit: quia hoc est errare: sed intelligit de omittere actus: quod si est in formidine ne aliquis defectus sit ex parte sui: ut superbia et vanagloria: aut habet. sed illud **Job. 9.** **Q.** Ubi omnia opera mea Nec est praedicta intelligenda sed de dubio scrupuloso: quod repellendum est ad sui pastorem consilium. ex de sen. ex. inquisitio. **B.**

Q. Uid de confessione generali in qua quodam confitetur se commisisse omnia peccata et habet? **R.** secundum **scdm Ray.** Dicitur quod talis confitens loquitur in

persona ecclesie. vñ qz h̄s Aug. i vno peccato pñt multa pccā notari. vñ intelligit de generib⁹ singulor⁹ z nō de singul⁹ generib⁹. qñ videt. peccauit cogitatōe locutio ne z ope z omissione. nō tñ hoc sufficet ad cōfessionē p mortaliū ad q̄ regrit cōfessio spālis. **Don. hosti. A. Idē in sum. con. li. 3. ti. 34. q. 80. B.**

Utr⁹ p cōfessionē gnālez deleat pccā venialia? **R. fm Tho. in 4. di. 21. B.** plex ē cōfessio gnālis. Quedāz sacralis. qñ. saligo in secreto cōfiteri sacerdoti q̄ dā qz meminit. z alia venialia i gnāli. z tūc illa gnālis cōfessio ex quatuor h̄s q̄ valet ad remissionē pccōr⁹ venialiu in toto vel in pte. scilicet ex cōfessione cōfiteris z hūilitate cōfessionis. z ex orōne sacerdotis inquit⁹z est quedā psona publica z ex vi clauū. Alia est cōfessio gnālis nō sacralis q̄ fit publice coram multis z cū multis z hec h̄s efficaciaz ad dimissionē venialiu ex trib⁹ pñis z nō ex vi clauū. **A. Et pp̄ hoc nō subiūgit i pñia z i pletorio absolutō nec satisfactōis iūctio s̄z solū ofo. Misereatur i sū. cō. eo. ti. q. 156. vbi hec oīa ponuntur. Et vbi ē of q̄ hec dimissio fit q̄ ad culpā z penam. B. Don. pe.**

Utr⁹ p gnālem cōfessionē deleantur mortalia oblita? **R. h̄s pe. de. nō regrit ab hoīe nisi qd̄ pōt. vñ cū pccā oblita spālit cōfiteri nō sit i pte hoīs s̄z gnālit tñ. h̄s gnālis cōfessio cū cōfessione gnāli delet pccā oblita. Idem Ray. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 157. Et intellege de cōfessione gnāli sacrali que fit sacerdoti sū q̄ si fieri pōt pccā mortalia nō dimittūt. de pe. di. 6. agite. B.**

Utr⁹ regrat cōfessio de pccis añ baptismū? **R. fm pe. triplex ē cōfessio peccator⁹. Pñia mētalīs q̄ fit deo z hec regrit a baptisadīs adultis. Scda vocal q̄ fit hoī vt dei vicario. z hec d̄ peccat⁹ añ baptismū non regrit nec antea nec p. A. nisi a fide accedentib⁹ fm eū. pe. vt in sū. cō. eo. ti. q. 145. B. Tertia q̄ fit hoī tanq̄ sapienti cōsiliario ppter cōsiliū aīe: z hec regrit ex cōgruo nō**

ex debito. **A. Idē in dca. q. 145. B.** **Utr⁹** pudor cōfiteudi multos retrahit a pñia? quez h̄s Ray. ē triplex remediū. Pñmū ē rō nālis. sū. n. erubuiti peccare qd̄ inbonestū z nociuū fuit: nō debet erubescē qd̄ honestū ē cōfiteri z vti le scdm est rō diuine intuitionis cui nihil celare potes. Dia. n. nuda z apta sūt ocul⁹ ei⁹. vt hētur ad heb. 4. Tertiū ē opatio future cōfusionis. **Maū. 3. Reuelabo pudenda tua z oīdam gentib⁹ nuditatez tuā z regnis ignominia tuā. Et. Hier. 20. cōfundent vebemē terqz nō intellererūt opprobriūz sempiternū qd̄ nūc q̄ debetis**

Sacerdos q nō vult dare hñaz suo prochiano q cōfiteat alteri nisi p pecunia simoniā cōmittit: sicut z Ray. refert. A. hoc pot⁹ videt fuisse dictū glo. Ray. vt i sū. cō. li. 3. q. 36. B.

Cōfessio z qualis teneatur ad eā. **Utr⁹** sit de necessitate salutis? **R. fm Tho. in 4. di. 17. Cōfessio de necessitate salutis est in eo qui in pccā actuale mortale cecidit. Et pprie loqñdo nō ē de iure nāli: s̄z dīno legis nā in lege veteri nō tenebāt hoīes ad cōfessionē pccōr⁹ spālez z distinctā: s̄z ad gnālez z indistinctā. ad quā tenebant p determinationē sacrificior⁹. **Don. pe. di. 15. A. Idē in sum. con. li. 3. ti. 34. q. 1. z 2. Idē ē Ray. in ti. de pe. z re. 6. sup̄dicta. vbi dicit z probat cōfessionēz cōfessionēz z satisfactōem fore de pcepto legis diuine. Itē Ricar. in 4. di. 2. asserit cōfessionēz fore de necessitate iuris diuini adeo vt ad ipsam dicat tene ri ē i fideles. tñ eis nō pcept⁹ ecclesia: qz pp̄ eoz culpaz eis inutilis foret. Glo. 20. de pe. di. sū. sūma. videt sentire q cōfessio i spāli non sit de iure dīno. ēr no uo. B. veri⁹ est qd̄ p̄dci theologi dicūt sicut pōt cōstare ex his q̄ latius posui i quadriga. li. 2. ti. 6. 5. z. B.****

Utr⁹ papa possit cū aliq̄ dispensare ne cōfiteat? **R. h̄s Tho. vbi. s. nō possit eo q̄ ip̄e sacrorū necessitatez nō pōt tollē**

sicut nec noua sacra instituit. Sūt. n. ex
institutiōe diuina dispensare possit de
tpe: vt. differret ultra ānū. **A.** Idē
in sū. con. eo. ti. q. 34. Et de ista dispensa
tōe circa tps intelligēdū ē inq̄tū respi
cit terminū cōstitutōis ecclēstice. vt. s.
p hoc qd nō incurreret penā. c. ois. ex d
pe. z re. Non aut inq̄tū respicit termi
nū legis diuine: p quā qd vī ad confessi
onē obligari: statiz bita cōmoditate p
casū mortāl culpe vt pōt cōstare ex po
sitio i quadriga. li. 2. ti. 7. §. 2. **B.**

Pria fidel salte fet i āno tenet ex pce
pro postq ad ānos discretōis venerit
cōfiteri oia pctā sua z cōicare. ex d pe.
ois. z adde qd dī. c. cōicare. §. p. **A.** An
nū discretōis qd ad cōfessionē iudicant:
cū ē vbi capax: vt nōt glo. in dcō. c. ois.
sup hōo discretōis. Doli aut capax dī
puer vī. puella. 7. ānoz: z s. vt nōt glo.
i. c. p. ex de pelic. pueror. Et sic puer vel
puella. 7. ānoz obligat ad cōfessionē
vt enīam notatur in directoria. lib. p.
tit. 5. §. 6. **B.**

Quā teneamur cōfiteri peccata q̄
manifesta sūt? **R.** fm **Tho.** z **pe.** i. 4.
di. 17. Non sufficit aliqd eē notum iudi
ci: nisi sit ei notū in forma iudicii. z iō
q̄uis pctā manifesta nota sint sacēdo
ti: qz tū nō i forma iudicii opz ea cōfite
ri. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 68. **B.**
Pur hō statz teneat cōfiteri? **R.** fm
Tho. vbi s. Ad ppositū cōfiteādi tenetur
qs qñ z ad cōfiteādi tenet. s. qñ pecca
ta memorie occurrūt. S; ad cōfessionē
actualr faciendam tenet si debeat eu
charistiaz percipere ad quā nullus post
pctm mortale: nisi cōfessus debet acce
dere copia sacerdotis oblata z necita
te nō vrgēte. **A.** Idem fm **pe.** si qd
debeat sacrū ordinē recipere: vel hī mōi
vt in sū. con. lib. 3. ti. 1. q. 69. **B.** Si
mīl ē tenet si piculū mortis iminet:
alr hō tenet homo ex pcepto ad statiz
cōfiteādi: q̄uis periculosus sit differ
re. Et pcepto aut ecclie tenet salte se
mel in āno: vt. 6. §. 3. **A.** **pe.** autē vt
p3 in dicta. q. 69. dicit: qd enī tenetur

statiz cōfiteri rōe cōscie: vt si dicat si
bi cōscia q statiz teneat. Item rōne di
bit: vt si nō sperat copā confessor sibi
ampli illo āno occurrē: vel si hēt casū
de quo solus papa pōt absoluer: habz
mō copā pñari pape. Dicit ē **Tho.** i
qdā. q. de quolibz q laudabile ē q pec
cator peccatū suū q citius pōt cōfiteat
per accūs aut pōt dilatio eē meri
toria: dūmodo non differat ultra ānū.
videlz si ad hoc differat vt prudētiōzi
cōfiteat. vel deuoti ppter sacrum tps
Ho. de **pe.** di. sū. sūma dicit q si pctm
ē publicū tenemur statiz cōfiteri sub
obligatōe pcti mortalis. Inno. hō i di
cto. c. ois. vt tenē idistincte ē in pctis si
publicis q statiz teneamur cōfiteri ha
bita rōabili cōmoditate. Et subdit. Alii
dicūt 3. S; pñū tuti vī. qd qd Inno.
vī sentire Archi. in. cille rex. de **pe.** di.
3. Bonauentura ē late hūc passum tā
gū. in 4. di. 17. cōclusiue sentit q reli
gios teneant statiz cōfiteri. Et idē qī
sentit de cōfessis qbuscūq: s; sub dubio.
De laicis hō asserit q teneant sūt qñ
adeat talis occasio: sed qz tps qdragesima
le vī eis magis opportunū videt q tē
pus illud rōabilr possint expectare. S;
hoc d; intelligi qñ p pus opportunita
tē nō hnt. Alr illud ē tps magis oppor
tunū ē quo pñū possint debite cōfite
ri ppter more piculū. Unde ipse **Bona**
uētura z oēs cōsiliū q post lapsū mor
talis culpe q citius potest qlibz cōfitea
tur quoz cōsiliū vanū foret nisi eēt de
meliori. Un **Ysid.** in li. 2. de sūmo bo
no dicit. cito corrigit culpa que cito co
gnoscat. tardī aut sanat vulnus qd iā
putrescētib; mēbris longo post tpe cu
ratōib; adhibet. **pe.** z ipe **Bonaue**
tura inuit q religiosi ex vi sacri non te
neātur plus q laici nisi rōe occurrētis
opportunitatis. Ergo z cū laicis occur
rerit occasio eodē mō tenentur.
Sic igit h; hīs religiosi citius occur
rat cōfiteādi occasio q secularib;

clericis: et ipso clericis citius quam laicis, tamen omnes et laici cum eis congrua opportunitas occurrerit: videntur teneri ad statim confitendum: sicut et laici ostendit in quadragima: 2. tit. 7. §. 2.

¶ **Q**uoniam teneamur confiteri circumstantias peccatorum? **R.** **S**im **I**h. in 4. di. 16. Non sunt de necessitate confitendi nisi ille circumstantie que ad aliud genus peccati mortalis trahunt: quia venialia non sunt de necessitate confessionis: sed solum mortalia. **I**n et alias circumstantias confiteri perfectio est: sicut et venialia peccata. **¶** **B**ona ventura i. 4. di. 17. dicit quod circumstantiarum peccati quidam sunt alleviantes quidam in aliud genus trahentes: quidam illud in aliud modo aggravantes. Circumstantias in aliud genus trahentes confiteri est necessarium: quia genus peccati confiteri oportet. Circumstantias vero alleviantes confiteri non est bonum: nisi propter hoc ut satisfaciatur aliene ingratitudo: vel ut pudeat ei scandalum et turbatio: vel puta si timeat confessorem ex hoc accipere occasionem ad malum: vel si intus diminuit ut sit in genere venialis: sicut comedere carnes in quadragesima propter infirmitatem: ita tamen quod aliter non sit gustositas aliquid. **E**t ratio huius est: quia in confessione non debet se peccator excusare: sed accusare.

¶ De circumstantiis autem quod aggravant: sed genus peccati non variat est inter doctores opinio diversa. Quidam dicunt quod penitens tenetur confiteri: sed preceptum affirmativum est et obligat non ad species sed pro loco et tempore. scilicet quando eas cognoscit siue per se siue per ingratitudoem alienam. **¶** Alii sapiens et intelligens tenetur confiteri absque ingratitudoem. **S**implex vero tenetur si ab eo ingratum. **A**lii dicunt quod non tenetur ad confessionem huius circumstantiarum tentioem necessitatis: sed de bono et equo et quanto magis sapientes et perfecti sunt: tanto magis debeant eas distinctim explicare. **¶** Sed non tenetur ad hoc: nisi forte ex propria conscientia obligentur. **¶** Hanc opinionem credo probabiliorem. **¶** Alii dicendum quod confessio circumstantiarum in aliud genus trahentium spectat ad confessionem quo ad necessitatem. **C**onfessio aggravantium quo ad gravitatem. **C**onfessio

vero alleviantium potius facit congruitatem. **E**t hoc intelligitur exceptis casibus predictis. **O**mnes igitur rationes probantes circumstantias esse confitendas sunt congruitates quo ad aggravantes hec ille. **S**olum ergo de necessitate confessionis sunt circumstantie trahentes in aliam speciem seu genus peccati: et hoc communiter tenent doctores: ut et notatur in sum. confess. lib. 3. tit. 33. q. si. licet alii dicant etiam alias fore necessarias: quorum dictum ut potest colligi ex notatis in dicta. q. si. potest salvari quod ad illas que licet non trahant in aliam speciem: tamen sunt tales quod sunt eis sacerdos non potest discernere quid sit actum, vel ratio iurisdictionis: puta si iniuria sit illata in clericum vel sitem personam: quia est casus papalis secundum qualitatem iniurie vel personam. **E**t de sen. ex. cum illo. **I**tem quantum sit damnum patrum: quia quicquid est retinent sibi restitutiones iuratorum vel quod ad certam quantitatem: vel ut sciatur cui debet fieri satisfactio et qualiter et idem in similibus. **I**tem confitens debet eas circumstantias confiteri si novit. vel si a confessore interrogetur: ad cuius officium videtur principaliter pertinere dicta circumstantias interrogare ut sciatur qualiter suo sit functus officio. **C**ircumstantie ergo pertinentes de necessitate et principali ad confessionem est si de his non interrogetur: sunt que trahunt ad aliam speciem peccati seu ad aliud particulare mortale peccatum que possunt esse circa octo. videlicet conditio rei modus peccandi. locus. tempus. numerus. qualitas. inductio. et accidens. sicut de his latius dicitur in quadragima: 2. tit. 7. §. 10.

¶ **Q**uoniam homo teneatur confiteri venialia peccata? **R.** **S**im **I**h. vbi §. Confessio ad hoc est necessaria ut penitens satisfactionem accipiat secundum modum delicti. **P**ecato autem veniali non debetur pena taxata: quia pena illa esset proportionata pene peccati mortalis a quo peccatum veniale in infinitum distat. **¶** Alii pro sola contritione interiore peccatum veniale remitti potest. **S**ed an saltem semel in

anno teneat cōfiteri qui non h̄ nisi ve
nialia. Dicunt quidam q̄ in hoc cāu p
pter p̄ceptū eccl̄e teneat venialia cōfite
ri. Alii aut̄ dicunt q̄ sufficit q̄ p̄nter se
sacerdoti z q̄ se imūne a pctō mortali
ōndat vt ad cōsonem admitti possit. p̄
ceptū. n. ē ad obligandū illos qui h̄nt
aliq̄ que cōfiteri debeāt. Vñ si alicui
p̄ gr̄az collatū ēēt sicut b̄tē x̄gini ē col
latū vt a pctō veniali imūnis ēēt non
teneret ad illud p̄ceptū. **A.** Hoc xi
sist nō pōt attingē qz nō ē iuenta nec in
ueniet nisi una x̄go **Maria.** Et p̄ **Ioh̄.**
p̄ of. si dixerim qz pctm̄ nō hēm ip̄si
nos seducim⁹. vñ z p̄mū veri⁹ vñ cū ēt
nescia q̄to aliq̄ audeat imūne a mor
tali se existimare infra annū. vel quali
ter hoc valeat oñdere. cū p̄s. is. dicatur
Delicta quis intelligit zc. Et iō fatuus
valde foret q̄ sic dicenti z alr nō cōfite
ti mīstraret eucharistiā. vñ z **Donanē**
tura. 4. m̄. dicit. qz cōgruū ē maxie
viris p̄cis cōfiteri pctā venialia regla
ris. In nō ē neciū nisi i duob⁹ casib⁹
vz p̄pt dubiū z p̄pter statutū. **Prop̄**
dubium vz cū quis p̄babiliter dubitat
de peccato vtz sit mortale vel veniale.
z iō si non penitet sicut de mortali dī
crimini se cōmittit. Iō d̄z cōfiteri sic iac̄
in cōficia z iudicio sacerdotis relinquat
vtz sit mortale vel veniale. **Lon.** **Tho.**
vt. cōfessio. p̄. 5. s. **Sequit̄ i Donanē**
tura. **Prop̄** eccl̄asticū statutū quis te
net. qz oīs fidelis tenet sēl in anno cōfi
teri. s̄ hoc nō ē rōne venial. s̄ p̄pter p̄
ceptum. **Lon.** **Inno.** in c. oīs. ex de pe. z
re. Et ex hoc p̄z qz religiosi tenent vñ
alia cōfiteri sēl sēu bis i mēse vel heb
domada vel frequēti siue rar⁹ scōm
suaz cōfōnuz formā. qd̄ intelligendū
vñ de venialib⁹ notabilib⁹ qd̄ ad cōfessio
nē spālez. Reliq̄ x̄o vir vel nūq̄ possz
qz spālī cōfiteri cū q̄ oī momēto cōmit
tat. vñ vñ sufficē illa cōfiteri gnālī. **D**
qz aut̄ de veniali tenemur cōfessionem
h̄re aliq̄ nō remittit. vide infra pctm̄. 3.
5. s. z 7. cōfessio. 3. s. p̄.

Utz i aliq̄ cāu teneat qz cōfessione

iterare. **R.** s̄m. **pe.** Iterare tenemur i
4. casib⁹. **p̄m̄** si sacerdos non potu
it absolue. **A.** Quia nō hēbat iurisdī
ctōem siue delegatā siue ordinariā. ex
de pen. z re. oīs. **D.** si nesciuit di
scernē. si cōfessio non fuit integra: vt
qz sciens tacuit aliq̄ mortale. 4. si cō
tēpsit vel neglexit satisfacē z oblit⁹ est
satisfactōez iūctā. nāz si sciret z implere
veller nō oīz eā iterare. **A.** **Lo.** **Kay.** z
Dost. Ipi tñ ponūt p̄ q̄to cāu cū qz
cōfitef cū idebita dispone. **S.** glo. **Kay.**
simpli con. cū. **pe.** vt i sū. cō. li. 3. ti. 4.
q. 70. Et qd̄ ad scōm casum sciendū qz ex
eo qdā inferūt qz p̄pt ignorātia sacer
dotis p̄dat auctas absoluedi. **S.** hoc
nō vñ vñ qz p̄tas clauiz cōsistit i iu
risdictōe z nō in scia s̄z **Kay.** in ti. d. **pe.**
z re. s̄ itē q̄rit qd̄ remittit sacerdos z. s̄
claus. s. p̄. **S.** dicit̄ eoz pōt itelligi q̄n
qz cum possit sacerdoti idoneo scia ēē
cōficia cōfiteri: tñ eligit insufficientez:
qz vñ de p̄pria non curare salute: z sic
ex sua mala dispōne cōfessio vñ deo n̄
grata z inualida. de pe. oīs. qui vñ con
fiteri. **S.** in q̄cuq̄ cāu cōfessio facta fu
erit ab ignorāre sacerdoti nō sufficien
ti. p̄fert̄ de multia seu q̄uib⁹ peccatis
optimū ē cōfiliū illā iterare cū qz cōmo
ditatē hūerit sacerdoti p̄ti scia z cōficia
cū ignorātia sacerdotis i cōfessione fir
multū piculosa: vt colligit̄ ex dcis per
Aug. in d. c. qui vult. z per **Kay.** in d. 6.
itē q̄rit. **Quo** ad tertiū casū sic dicendū
qz idē ē ēt si qz omiserit pctm̄ de q̄ du
bitauit vtz fuerit mortale. vt sup̄. s. p̄
ximo. vel ei⁹ ncciaz circūstāz. vt sup̄
5. s. Et nō solū si b⁹ fiat sciens s̄ ēt si fi
at ex ignorātia seu obliuione p̄cedēte
a p̄pria notabili culpa. vt colligit̄ ex
notat̄ per glo. **Kay.** sub ti. de pe. z re. 5.
Itē circa p̄ncipes. **Ad** hoc ēt facit quia
lata culpa egparat oīo. vt i. c. ut aīaz.
de cōsti. li. 6. Et iō si quis ex sua culpa
ignorat qd̄ d̄z cōfiteri seu eoz oblit⁹ est
d̄z de hi⁹ neglia ex corde dolē z firmis
p̄ponere emendari vt legitime vale
at cōfiteri. vt nō in sū. cō. li. 3. ti. 4. q. 19

Quia autem quod scient omittit aliquid de pre-
sentibus necio ad confessionem non solum anul-
lat confessionem: sed et novum committit peccatum
mortale ut. s. confessio p. s. s. Duo ad quod
cum casum est sciendum quod ex opere seu ex
negligentia omittens facere in iudicio sibi peni-
tentia mortali peccat secundum Scorium in 4.
di. 15. quod facit in preceptum vicarii dei. con-
fessoris et ecclesie. ut in c. ois. de pe. et re.
B. Sicut et secundum quod iterare tenet is qui
confessus est non contrit? exis in pro-
posito non deserendi peccatum ut dictum est. s.
confessio p. s. s. A. Et ibi dicitur hoc plene
in additioe. Et sic hic est casus. Et sextus
additio in directoria l. p. t. i. s. s. 4. 7. s. f.
cum confessor in aliquo non habet iurisdictionem.
Oportet. n. tunc quod p. illo penitens recur-
rat ad fratres preceptos et illud iterum confitea-
tur ar. ex. de penit. et re. significavit. et sic
tres casus sunt ex precepto confessoris et tres
ex precepto penitentis. B. Dicitur tamen sciendum
secundum Thoma in 4. di. 17. quod pro quod plures
sacerdotibus confiteri tanto plus de pena
ei remittitur. tunc ex erubescit confessionis
quod in pena satisfactoriam computat. tunc ex
vi clauis. unde totiens possit quod confiteri
quod ab omni pena liberaret.

¶ Sed utrum reciduas teneat confiteri pro
ora peccata? R. secundum Thoma in 4. di. 22. di-
recte quod reciduas peccata dimissa
nullo tenet nec in generali nec in speciali cui
cumque confiteri sed indirecte. sicut illud sine
quod sciri non potest debitas satisfactionis mo-
dus tenet reciduas notificare peccata
dimissa quibus sufficit ad hoc ut scias quod
satisfactio ei congrue possit iungi. ut si
ipse frequenter lapsus carnis passus est ex
aliquo occasione. illa occasio pro satisfactione
non perdat. et sit de alia peccata. et ad hoc
ut sufficit confessio dimissorum peccatorum in gene-
rali. Tamen quicquid ad alia specialia ois descendit sed
quod confiteri vident oportunitatem. non. n. potest
in his aliquo certa mensura designari. A. In
no. i. c. ois. de pe. et re. sentit quod reciduas
teneat confessionem iterare ratione ingratitudinis.
p. quod ut facit illud quod dicitur. Math.
is de sermo nequa. et de pecc. 4. g. vni.
Ite glo. Ray. i. ti. de pe. et re. s. ite nunguam

seu dimissa peccata. dicit quod reciduas non
tenet dicere specialiter et distincte ea que ante
confessionem sunt sufficit confiteri in generali de illis
expimendo ingratitudinem suam et dicendo
De multis et magnis peccatis mortalibus
me liberauit dominus per penitentiam et ego nihilo
minus in meum exis offendi eum. Et si forte
nesciat expime. aut non expimat nomen
ingratitudinis non nocet omnino talia dicat
Quia ex quibus sacerdos ingratitudinem pos-
sit intelligere. Et idem non. in su. co. l. 2. ti. 3. 4.
q. 71. hoc dictum glo. ut intelligendum quod
ista circumstantia ingratitudinis venit ad
particulari peccati species. nam alie circumstantie
regulariter non sunt de necessitate confessionis
ut super. s. s. Quia hoc ingratitudo educat parti-
culari species peccati non. Thoma. 3. pre. q. 88. ar.
ti. 4. dicitur. Quod sequitur oia peccata sunt in speciali
peccatum. Sed per quodcumque peccatum mortale aliquo
efficit deo ingratus. igitur ingratitudo non est speciale
peccatum. R. vbi quod ingratitudo peccatum quicquid
est speciale peccatum. quicquid autem non. sed est circumstan-
tia generaliter contra omne peccatum mortale quod
deum committit. peccatum. n. recipit speciem
ex intentione peccati. ut per hoc ingratitudo est ethi-
corum. Ille qui mechat ut fures magis est fur
quam mechat. Si igitur aliquis peccator in opere
prout dei et suscepti beneficii aliquod peccatum
committit illud peccatum trahit ad speciem in-
gratitudinis. et hoc ingratitudo peccatum est spe-
ciale peccatum. Ut ait Augustinus dicit in li. de na. et
gra. Non omne peccatum est ex opere. et tamen ois
peccatum deus contritum in suis preceptis. Unde mani-
festum est quod ingratitudo peccatum quicquid est spe-
ciale peccatum. sed non species. hec ille. B. g. quod recidi-
uas non tenet reciditum nisi in quantum opus sit
ad ostendendum satisfactionis debiti modum
sed Thoma. et ad demonstrandum ingratitudinis mo-
dum sed Inno. et glo. Ray. et hoc quod ingratitudo
est speciale peccatum. B. De precepto in medi-
cos quod educat infirmos ad confessionem. vis
in medicis. s. p. et ex de pecc. infirmis.

Confessio 3. cui. s. sit co-
fitendum
Et quod regulariter liber ois sa-
cerdoti confiteri. nam solis sacerdotibus de-
dit dominus potestatem ligandi et solvendi
cum dixit Job. 20. Quorum remisistis

peccata remittit eis. 2°. de pe. di. i. ver
bū dei. z h^o intelligēdū ē de mortalib^o.
S^o venialia nō op^o q^o aliq^o sacerdoti
cōfiteat^o: q^o ipa cōfessio laico facta sacra
le q^o dā ē: q^ouis nō sit sacm pfectū: ex
ipā caritate pcedit: z p talia notum est
veniale dimitti: sic z p cūfione pectori
z aquā bñdictā z h^o i. vt. i. peccatū z: 5.
fi. hec **Tho. in 4. d. 17.**

¶ Utz necesse sit cōfiteri p^o sacerdo
ti? **R^o fm Tho. i. 4. d. 17. cū** sacerdos
nō absoluat nisi ligādo ad aliqd facien
dū ille solus p^o absolue q p^o p iperū
ad aliqd faciendū ligare. iō op^o q^o hō cō
fiteat p^o sacerdoti. Alien^o. in. cū absol
ue nō pōt v^o ligare: ex d^o pe. ois. z d^o pe.
di. 6. c. placuit. Propri^o at sacerdos itel
ligit q^o ad h^o ois ille q curā aie illi ordi
nariā hē: sicut papa. legat^o. ep^o. sacer
dos p^ochiat. **A. Idē in sū. cō. l. 3. c. 1.**
**34. q. 30. B. S^o nec p^ochiat pōt ab
solue ab oib^o: q^o excipiūt casus epa
les. de qb^o h^o i. c. p^ochiat p. 5. p.**

¶ Utz p^o sacerdos possit vbiq^o suū
f^o bñtū audire z absolue? **R^o h^o hosti.**
Vbiq^o pōt sine intra territoriū sue p^o
chie: siue ex. p^onia. n. ē de iurisditōe vo
lūtaria. ff. de of. p^ocon. l. 2. vñ z de loco
nihil exp^omit. ex d^o pe. ois. **A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 35. in fi.**

¶ Utz audiētia cōfessionū possit cōmit
ti alteri? **R^o fm Tho. i. 4. d. 17.** Si ali
qs scirco nō possit audire cōfessionē alti^o.
q^o nō h^o iurisditōem in ipos q audiēti
sūt: p^o et cōmitti p^o quēcūq^o hñt iurisdic
tōem i ipos q audiēti sūt: vt p. p^o p^oz
sacerdotē siue p ep^om siue p papā. Si
aut aliqs nō pōt audire q^o nō h^o execu
tōem ordiis nō pōt sibi cōcedi vt cōfessi
ones audiat nisi p eū q hoc ipedimen
tū remouē pōt. **A. Impediti i execu
tōe ordiū sūt interdici. suspensi. vel
degradati i excōicati: de qb^o ex d^o cleri
co excōicato. infdicto. v^o deposito muni
strāte. in rubro z nigro. p totū. z forti^o
heretici z scismatici. vñ z in sū. con.
eo. ti. q. 44. d. 1. Nūqd i articulo nccita
tis tenet q^o cōfiteri sacerdoti heretico**

scismatico v^o simili si non potest inue
nire catholicū? **R^o h^o Ray.** Credo q^o sit
imo saluo meliori iudicio cōsulerē q^o n^o
lo mō cōfiteret eis: s^o doleat d^o p^octis. z q^o
rñ distulit confessionē z cōfiteat i cor
de suo z sufficiat ei. Tales. n. ponerēt eū
de facili i aliq^o erroze vel despatione: si
cur pharisei Judā dicētes cū cōfiteretur
eis p^octm. Quid ad nos tu videris. **Pa
th. 27. z de pe. di. 6. c. p. vbi** hec facta ex
presse dicūt in tex. z glo. Idē credo
de excōicato excōicatōe maiori. naz ē
illi in articulo nccitatis nō ē cōfiteūdm.
Lon. hosti. z Tho. Itē cō. l. 1. c. 1. z 4. q. 7.
nō ē q^o ab hēticis scismaticis vel excōi
catis nullū sacm d^o recipi nisi baptis
mus i nccitate mortis catholico defici
ente. **B. Et nota h^o q^o si ē p. p^o p^oz
sacerdotē cōmittit: nō p^o hoc op^o q^o
cōmittat tali q^o al^o hēat iurisditōem su
per p^o p^olm. Sufficit. n. q^o hēat iurisditio
nē ipē q^o sacerdoti cōmittit. Itē nō fm
Tho. q^o qñ alicui sacerdoti cōmittitur
p supioze q^o possit audire alienos p^o
chianos: nō sit p^o iudiciū. p^o sacerdoti
eo q^o iurisditōis p^oas nō ē cōmissa alicui
i fauore suū: s^o i vtilitatem plebis z ad
honore dei. Et iō si supiozib^o p^olatis v^o
deat expedire ad salutē plebis z ad ho
nore dei q^o aliis cōmittat: i nullo sit p^o
diciū iferiozib^o p^olatis: nec tenet subat
tus itez perē l^oiaz a p^o sacerdotē: h^o
Ber. in qdā glo. dicat sic. A. l. i. c. ois.
de pe. z re. **B. q^o glo. postea p^o Elemē
tē q^ortū tāq^o oio falsa dānata fuit i qdā
p^oilegto idulto p^oicatorib^o z miorib^o:
q^o icipit. Quidā temē. z fuit defmiatū
i eo q^o illi qb^o a supiozib^o cōmittit p^ont
audire ē p^ochialib^o sacerdotib^o d^oicē
tib^o z iuitis. Et h^o ē t^o jo. an. ex d^o pe. si
ep^oali. 6. **A. Sati cō. p^octis p^o pe. vt in
sū. cō. l. 3. c. 1. z 4. q. 46. B. Et cōfessio
sacerdoti hñt cōmissionē a supiozi: vt
dictū ē: nō tenet cōfiteri p^o sacerdoti
illa p^octā q^o iā cōfessus ē cū dimissa sint.
S^o ppter statutū ecclesie de confessione
facienda p^o p^o sacerdoti semel i an
no op^o eo mō se h^ore: sicut ille q^o b^o solum******

pprii sacerdotis ppter pccm n̄ ē manife-
stū: qz ex eo nō d̄z q̄ a iurisdictione pla-
ti sui discedē. q. 4. nonne. **B.** 2. qñ
prochian' trāstulit domiciliū suū. naz
tūc ille ad quē trāstī iā nō ē alien'. i. p
prius. ex de prochiis. c. 13. qñ q̄ ē va-
gabūdus. ff. de iudiciis. l. b̄s abns. 4.
qñ q̄ qñt domiciliū q̄ se trāsserat. naz
z is sine domicilio ē. ff. ad municipales.
l. labeo. in pñ. z. l. ei. s. celsus. 5. qñ quis
deligt i aliena prochia. ex de rap. c. p. 6
q. 3. placuit Si tñ peccatū occultū ē et
nō sit excoīcat' a plato illi' loci. pōr ēt
de hoc cōfiteri ppo sacerdoti. Si aut' sit
excoīcat' a plato illi' loci. ppter illō pec-
catū. sicut cōsuevit fieri in furtj z bi' q̄
rū ignorat actores: in tñd' est tal' ad
excoīcatōrē absolued' ab eo. **A.** 10.
Sof. Ray. z Ibo. i. eo. qd sup dictū ē q̄
qd fortiaf. foz rōne delicti: ut i sū. cō. l. 1.
3. ti. 3. 4. q. 36. **S.** glo. Ray. vt ibi p̄ hūc
casū nō recipit subūgēs: qz qd dīc ius
q̄ rōne delicti fortiaf qz foz. itelligen-
dū q̄ ad p̄nientia ad foz cōtentiosum
qz pōr illic cōueniri z iudicari z puniri
de crimine ibi cōmissio. h̄ ille **Nō** sit g'
trāslatio fori i p̄nialib' rōne cōmissio-
nis delicti. al' oportet q̄ qz diuidēt cō-
fessionē confitendo diuersa delicta di-
uerf sacerdotib' s; qz i diuersis deligt
prochiis i id qd dī de pe. di. s. cōsidēt
ibi cap' sit penitēs zc. pro hoc ēt fac:
qz oīa mag' ē inf foz seculare z spūa-
le. qz spūale nō pōr ita facilt' trāsserri.
ex de fo. ope. si diligēt. z. c. significasti.
vbi p̄z qz i seculari possit se p sua vo-
luntate alieno subicē iudici cleric' tñ
non pōt se subicē iudici seclari. ocō. c.
si diligēt. nec ēt ecclastico non suo sine
lnta sui epi. o. c. significasti. Item ē ma-
gna oīa inf foz iudiciale ēt in spūali-
bus. z foz p̄niale qz foz p̄niale ē min'
trāsseribile: vt notat glo. in. c. ne p villa-
tione. ex de pe. z re. Et iō cum nō repta-
tur aliquo iure cautum q̄ rōne delicti
qz fortiaf foz p̄niale. nō v̄f q̄ hoc pos-
sit fieri: qz standū sit reglē gnālī de p-
prio sacerdote. vt in. c. ois. de pe. Et iu

ra in dīcū allata loquūt in iudicialib':
vt satis p̄z intēnēb'. hoc ēt approbat
gnālīs consuetudo qz indēm' qz peni-
tēs cōfiteri vni sacerdoti vniuersi pctā
q̄ cōmilit p totū mūdū z nūq̄ remitti-
tur ad sacerdotes locoz in qbus deligt
p absōlōne. Et optia legū iterp̄es est
cōsuetū. ff. de legib'. l. h̄ d̄ interpretatōe
B. 6. rōne studij ut qñ clerici de pla-
toz suoz lnta accedunt ad studia. naz
tūc efficiūt de foro z ecclā illi' ad quē
accedūt vū ibi manent. ar. ff. de iudi. l.
si longi'. s. p. **A.** Inno. in c. ois. s. pe.
dicit qz scholares z alii incole annales
z mercenarii debēt confiteri sacerdoti
prochie quā incolūt p ānū z ab eo po-
terūt absolui. ar. is. q. dīc. vbi dī qz de-
bēt ibi solue decimas psonales. qz ibi
recipiūt ecclāstica sacra p anni circulū
Alii tñ dicūt qz idē est ēt si ad min' tē-
pus cōducant domos. ar. extra de deci.
ad aplice. z maxie si progaref sū frau-
de cōductio v̄f bitatio vltra natura-
tē vel pasca. qz tūc ex p̄cepto dē decr.
omnis. sp̄ debēt cōfiteri z cōicare. h̄ ille
vident' pctā posse concordari: ut scōa
opio intelligat qñ qz l̄z non stererit in
aliena prochia per annū: tñ delibera-
uit ibidē stare. nā eo ipso qz quis delibe-
rat i aliq loco h̄re domiciliū ibi fortis
z foz. vt in. c. si extra de prochiis. Et bi-
ratio annualis v̄f quoddā domiciliū q̄
ad sacfoz pceptionē. o. c. questi. vel qñ
habitare deliberant p̄z min' q̄ per
annū. nā id qd modicū ē rāō apprehē-
dit q̄i nihil. vt nō. **Ibo.** scōa secūde. q.
66. ar. 6. Vel qñ sic se habz consuetudo
Naz cōsuetudo i talib' confert iurisdī-
ctionē. vt nō in sū. con. l. 3. ti. 3. 4. q. 57.
circa finē. Vel qñ scholares accedūt
lnta platoz suoz ad studiū. Tūc. n. v̄f
eis data lnta recipiendi sacra. ibidē. vt
i. s. primo. Et qd dictū est in scholari
idē ē z in q̄cūq̄ alio. vt z dīc Inn. Qui
ēt subdit. In oib' tñ p̄missis tūc ē qz
z viatores z alii qz a proprio sacerdo-
te lnta accipiāt spālez. **B.** 7. tpe ne-
cessitatis: ut qz ifirmat ad mortē. v̄f d̄z

intrare iustū bellū seu mae z oest pro
prius sacerdos ita q̄ ē laico licet tunc
p̄fiteri. de pe. di. i. quē penitet. de cōf. di.
4. sanctū. s̄ si ponat sp̄e i ratihabitio
ne p̄p̄ii sacerdotis. hec **Doct.** s̄ iste
casus s̄ cōiter nō tenet q̄ ratihabitio
i talib⁹ nō h̄z locū. ex de re. iur. actus
li. 6. **A.** Dictū **Doct.** p̄t intelligi
q̄n ista ratihabitio non refert ad futu
rū: si platus cōfiteris cōtentabit: s̄ sup
p̄nti q̄ cōtēat vt p̄t extumari ex alig
b⁹ cōiecturis ex quibus elicif ipsius p̄
lari tacitus cōfessus. vt. i. 5. 7. **Utrum**
vnus. Et fm hoc videt intelligendum
q̄d dicit glo. Ray. vt notat in sū. cō. li.
3. tit. 4. q. 4. 5. v̄z q̄ sub hac sp̄e rati n̄
lus p̄t absolue alienū p̄ochianū. z si
de facto absoluat eum etiā noie plati
sui. non debet se gerere p̄ absoluto aī
ratihabitione p̄p̄ii sacerdotis. nec
ante intrare ecclesiam. nec ingerere se
coloni fidelium si erat excoicatus ma
iozi excoicatione. aut ēt recipe eucha
ristiā si mortale erat p̄ctm de qua cōfes
sus ē alieno sacerdoti. **B.** Addit ul
teri⁹ **Doct.** z Ray. q̄ in oī casu in quo
sacerdos p̄t audire p̄ochianū alienū
cōsulūt q̄ et inuigat vt se sacerdoti p̄
prio rep̄ntet. ar. ex de sen. ex. de. ceto. z
c. ea noscīt z. c. q̄d b̄ his. i. fi. **A.** **Doct.**
simp̄r dicit inuigat: s̄ Ray. cōsulūt. vñ
ē t̄ glo. et sup̄ x̄bo cōsulo ait. Exq̄ ma
gister dicit cōsulo. ē argumentū q̄ non
tenet: q̄ ad cōsilia null⁹ tenet nisi obli
get se ad illa. p̄t dici q̄ q̄ ad simplice
rep̄ntatōez oīo expedit saltē sel in an
no. p̄pter statutū eccle. q̄ x̄o ad iterā
dū cōfessionez vel ad accipiendū p̄niam
nō v̄f necesse ex q̄ sel fuit ltime absolu
tus. vt. s̄. 5. 3. nisi forte ipsi sacerdotes
nullā hērent curā de suis p̄ochialibus
v̄z cōfiteat v̄f nō. q̄ tunc illa p̄ntatio
frustra fieret. Itē nisi i cāu excoicatiois
tūc. n. absoluto oī inuigi vt cōfiteri po
terit se p̄ntet ei a q̄ fuerat absoluend⁹
ip̄i mādatū humilit̄ receptur⁹. d. c. ea
noscīt. cū relige. Et hoc argumēto idēz
v̄f dō de oībus casibus sp̄alit̄ referua

tis pape seu ep̄is marie circa implemen
tū vel dispensationē v̄toroz vt inuiga
tur cōfiterib⁹ vt cōfiteri poterūt se rep̄
sentēt eisde ad accipiendā necitaz ablo
lutōez v̄f dispēsatioez ne in hoc a negli
gentia teneat. **B.** Itē dicit q̄ non
debēt cōfiteri cuiq̄ sacerdoti s̄ pon
ei q̄ al iurisdictionez h̄z. **A.** hoc non
v̄f neciūm vt p̄t colligi ex dcis s̄. 5. 3.
nisi forte q̄ ad sacerdotes ad cōfessiones
audiēdas non habilitatos. sicut p̄t pa
tē ex positio in sū. cō. eo. ti. q. 4. o. vbi d̄
s̄ Ray. q̄ in cāb⁹ in q̄b⁹ p̄t cōfiteri al
teri q̄ p̄prio sacerdoti. nō p̄nt audire
cōfessiones illi sacerdotes q̄b⁹ non ē da
ta p̄as ab ep̄o excepto articulo necita
tis. Et duplex est rō. Una q̄ isti nō sūt
mōi oādī iurisdictionem ei q̄ al nō h̄z. i.
p̄pter hos casus. dicit gl. non dat iurif
dictio illi q̄ al nō h̄z. Alia rō ē q̄ i ip̄i
penitētes sint absoluti q̄ possint cōfite
ri alii q̄ p̄prio sacerdoti: nō tñ isti sūt
absoluti q̄ possint audire. Itē p̄prio
sacerdos nō potuit dare talib⁹ iurifdi
ctōez seu p̄ates: talē: s̄ ep̄s sol⁹ p̄t ill
q̄ sūt i suo ep̄atu. n̄ tñ aliis q̄ sūt i aliis
ep̄atib⁹. ar. i. 6. q. i. puenit. z. s̄. ecce i hoc
z. s̄. hoc idē. Glo. sup̄ x̄bo nō tñ aliis. di
cit. Ego credo sine p̄iudicō q̄ p̄t cōmit
tere ēt illis q̄ sūt i aliis ep̄atib⁹ ea q̄
tinēt ad iurisdictionē volūtariā: s̄ illos
n̄ p̄t cōpellē ad suscipiendū cōmissionem
eius cū eis nihil p̄cipere possit. s̄ cer
te Ray. non loq̄t de cōmissionē: s̄ de ha
bilitatione ad audientiaz cōfessionum
quā nō v̄f posse cōferre ep̄a non suo cle
rico. sicut z ip̄s ordinare: nō p̄t. 7. di. si
qs. cū sup̄dictis. s̄ q̄ sacerdotes nō pos
sunt audire confessiones nisi p̄prio su
erint ab ep̄o instituti siue licētiati. **Lō.**
Doct. vt in dcā. q. 4. o. dicens gnāliter nō
licere religiosis nisi ab ep̄o de consen
su sui prelati suerint instituti. **Lō.** etiā
cū hoc glo. Ray. Sed **Doct.** dicit q̄ si
qs hēat lniāz iudicis sui q̄ sp̄aliter ta
li possit cōfiteri imo etiā si lniām hēret
in genē q̄ possit cōfiteri cuiq̄q̄ volu
erit vel simp̄r q̄ alteri possit cōfiteri

in his duobus casibus si subditur recurre
rit ad discretione siue religiosum siue
aliu. vel ex ca ad non tra pitu ou tñ pe
ritu r honestu secure cōfitef r ali se
cure audiat. ar. ex eo. ne p dilatiōe. Ju
ra aut q p se iducit Ray. r Hof. itelli
git hosti. qñ hi sacerdotes r religio
si volūt audire sine lnia iudicis pctori
vel sine lnia abbatu nulla alia nccita
te instate. Sec. tñ in casib q ad epz p
tinent. h ibi dictu hosti. vt mibi vñ n
driaf pdcis. qz ipe loq de sacerdotib
ad cōfessore habilitatis. Ray. ho r Hof.
de nō habilitatis qui habilitari n pñt
nisi a pprio epō de consensu sui plari
qñ habilitatus est religiosus. Et ex p
dcis pōt cōfitef q sacerdoti nō habili
tato non pōt cōfiteri audientia cōfessio
nūm p eū q pōt eū habilitare. B.
¶ Ali pegrini r romipete possint cōfi
teri alieno sacerdoti. R. fm Buil. Si
accepit perā r baculū a ppriis sacer
dotib siue aīr de eoz lnia iter arripiat
presumendū ē datā eis lniā cōfitef
di. A. Ad hō addit ipe Buil. de eis q
omiserūt in via. vñ q p obliuionē dimi
serūt cōfiteri: aut et scient: dū tñ de ill
pponāt cōfiteri pprio sacerdoti post
q redierit. B. forte hoc posset itelligi
de caib reseruatis. nā de aliis cū scē le
gitime fuerit confessus r absolut non
oz q itez cōfiteaf. vt pz. s. abbas ad si.
in additōe. Vñ r Inno i. c. ois. ex de pe.
r re. dicit bis caib simplr datā eē lniaz
r nō addit hāc limitatiōem quā ponit
glo. Ray. seq. i gl. Ray. r et notaf i sū.
con. eo. ti. q. 39. Intelligo ēr talib datā
lniaz eē recipiendi eucharistiā i pasca
Idē dicit Inno. i. dicto. c. ois. Et de reli
gis sacris puto q sit itelligendū de ne
cessariis cuz rōe nccitatis itelligent h
pnusla r nō ali. B. Si aut sine lnia
pprii sacerdotis pegrinans nō pñt ab
solui ab alio nisi i nccitate. Et idē ē de
aliis negociatorib r viatoribus. Lon.
Inno. r hosti. A. Immo h fuerūt
ppe deā nō Buil. s. Inno. Et addit Tu
tus ē sp i talib lniaz a ppo sacerdote

spālē hē: vt dicit i ocō. c. ois. r pz etiaz
in dicta. q. 39. B.

¶ Utz pegrinas q bz crimē cui abso
lutōez retinuerat sibi epō: i pegrinatō
ne possit absolui a simplici sacerdote.
R. s. Buil. pōt absolui marie si iter
tps gnā coionia vt i pasca. B. dz. ei in
iugi q cū hūerit copia sui epī itez cō
fiteaf ei. r ab eo recipiat pniaz de illo. B.
Buil. A. Idē i sū. cō. deā. q. 39. p. pñci
piū. B. Veri vñ q si tāta fuerit ne
cessitas q ite poruit abso lui ab alio.
nō oz q itez cōfiteaf vt absoluat: s. tñ
si ē aliqd satisfaciendū q satisfaciāt et
ē si ob cām cām fuisset excoīcat et
ab ipō sacerdote fuisset absolut. si po
stea nō repñtat se epō reicidit i eādēz
lniaz: vt. s. absolo. 4. s. p. Si ho n fuit
nccitas nec abso lo valuit. de q nccita
re dicit ē. s. s. s. h. 7. A. Ibi dī de ne
cessitate piculi mort. Et sic vñ sentire
q istas tps coionis nō sit iusta cā qre
gs possit absolui ab alieno sacerdote
r spālē de caib epalib. Et bñ qz hoc
nō vñ repñt iure cautū maxie cū coio
possit differri ad tps ex cā. ex de pe. et
re. ois. Et iteri pōt redire ad ppriū sa
cerdotē. Tab eo p nūciū seu lram lniaz
postulare. qd si nō facit cum possit vñ
poti malicia q nccitas. vel si aliq iu
sto ipedimēto pñdēt ei pegrinatō p
annum efficit fori illi loci r ibi pōt re
cipere sacra. vt. s. s. 4. h. 6. B.

¶ Utz vnus sacerdos p rochial possit
audire r absolue aliū sacerdotē. R. s. Buil.
Buil. nō pōt sine lnia supiorie gnāli vt
spālī lnia expōsa vel tacita. nā r si epō
scit coiter sic fieri r tolerat eo ipō plu
mēdū ē tacite approbare r lniaz dare.
Idē hosti. A. Idē i sū. cō. li. 3. r. 34.
q. 4. xbi addit s. hosti. qz hoc nō m
lū expedit fieri. Idē eadē rōe vñ aliis
q cōfitef nō suis sacerdotib suis sciē
tib r nō dācētib q possent. ar. s. di.
error. r ex de h. b. sig. itelligētia. Nulla
tñ cōserudine pōt induci vt quis pter
volūtātē pprii sacerdotis possit cōfēs
sore elige. ex de pe. r. si epō. li. 2. B.

¶ Utz liceat cōfiteri laico? **R.** s. **p.**
nō licet nisi in necitate articulo vt si in
extremis agēs nō hēret sacerdotē. **z** tē
s. q̄dā tenet laico cōfiteri. **S.** pbabi
ti? **z** veri? **q̄** nō tenet de necitate. s. **z**
de tali iudiciūz ē sic de illo q̄ n̄ h̄z co
piā cōfessoria. **A.** Et rō pōt ēē qz sol
sacerdotib? cōcessa ē p̄tās ligandi atqz
soluēdi de pe. dis. i. x̄bū dei. **B.** Et s.
laico cōfiteri nō sit de p̄cepto: est tñ de
cōsilio. **Con. Huil. A.** Idē i. sū. cō. e. r. i.
q. 43. vbi **p.** nō dicit q̄ nō liceat cōfi
teri laico: s. q̄ nō ē sufficiēs nisi i neces
sitate. vñ nisi respectu p̄ctōz venialiu
q̄d puto itelligēdū nisi i ulcāib? i q̄b?
venialia sūt de necitate cōfessionis. de q̄
s. cōfessio. 2. s. 6. in additione. **B.** Et
ita itellige dca **Abo. s. s. p. r. s.**
¶ An liceat in necitate cōfiteri sacerdo
ti hētico scismatico vel excoīcato vel
fili? **R.** s. **fin Ray.** Nullo? de pe. di. 6. c. p.
S. doleat de p̄ctis. **z** q̄ tñ distulit cōfes
sionē **z** sufficit **Con. Hosti. z Lho. A.**
De hoc latr. s. s. 3. in additiōe. **B.**
¶ Utz sacerdos p̄choīal? debeat cre
dere subdito dicenti se cōfessū alteri vt
sic ei det eucharistiā. **R.** s. **fin Lho. in q̄**
dā quolibz. In foro iudiciali credis ho
mini q̄ se rō p se. In foro aut p̄niali
credis hoi p se rō p se. Si q̄ sit ipedimē
tū eucharistię tē q̄d ad forū iudiciale
p̄tinet. puta excoīcatio nō tenet sacer
dos credē subdito quē excoīcatū nouit
nisi ei de absolutione cōfiteri: Si aut sit ipē
dimētū q̄d ad forū p̄nle p̄tineat. s. pec
catū. tenet credē **z** iuste agit si eucha
ristiā denegat. **Con. p. r. Hosti. A.**
B. o. ho Ray. vt p̄ i sū. cō. h. 3. r. 34. q.
4. s. dicit q̄ n̄ tenet ei credē ēē q̄ cōfessū
sit supiori **z** absolut? nisi cōfiterit ei d
b? p̄ lras supioris vt alio? limo. Et sō
dit auctor: sūme. **S.** B ne d̄ria sint p̄e
missis itelligas de p̄ctis manifestis vt
q̄ suū subditū. pbabilē h̄z suspectūz
nā de occultis n̄bīl pōt scire sacerdos
nisi p̄ ip̄z. Satis vñ possē dici q̄ nō te
neat ei credē ēē de occultis. **Licet** enīz
p̄ctā occulta sint solū. forū p̄nialis tñ n̄

confiteri p̄tinet ad forū iudiciale. cū nō
confitens debeat ab ecclesia arceri et
ecclesiastica p̄uari sepultura. **ex de pe. et**
re. c. ois. **¶** Possēt tñ credē fidedigne **z** ti
morate p̄sone: qz d̄sistit h̄i? p̄sone non
mētiret. **ar. r. i. q. 3. q. oiporētē. B.**
¶ Utz frīb? p̄dicatozib? **z** minoribus
liceat cōfessiones audire. **R.** s. olim lice
bat eis ex p̄uilegiis **z** sp̄alib? ex cōstōne
Benedicti. xi. q̄ incipit. In cunctas. q̄
hodie oīa vacāt. s. ad hoc q̄ possint au
dire oīz q̄ m̄gī vel p̄uincial? p̄dicatoz
vel eoz vicarij **z** gnālis vel p̄uiciales
m̄stri vel custodes minorū. p̄ qdē acce
dāt ad p̄tā ordinarioz p se vt p̄ alios
frēs **z** petāti vt frēs q̄ electi fuerit i eoz
ciuitatib? **z** diocētib? cōfessiones audire
valeant **z** p̄nias iponere **z** penitentes
absoluē. **¶** Post hoc dicti p̄lati ordinūz
eligant p̄sonas idoneas **z** p̄tinent vt p̄
sentari faciāt dictis p̄latib? ecclāz vt d
ip̄oz lnia **z** grā possint audire tñ p̄tā
tñ nō p̄pter hoc poterūt audire in alio
epatu. **A.** Intel lge nisi p̄sonas dio
cesis vbi fuerint cōstituti. qz cūz sit vo
luntarie iurisdicōis pōt vbiqz exerce
ri. **vt. s. s. 2. B.** Et debēt ip̄i electi in
numero esse. put vniuersitas cleri vel
p̄p̄t exigit. Et si p̄lati lniām cōcesserit
tūc p̄dicte p̄sone officiū dictū ereq̄nt
S. si dci p̄lati ecclāz quēqz de p̄tati
nō admiserit loco ei? ponat alē. **¶** Si hō
absolute dare lniām recusauerint oee
dit eis lnia aucte ap̄lica. tñ in hoc non
h̄nt plusqz sacerdotes p̄choīales. **A.**
¶ s. hēant de iure cōi. vt in textu. i. **at̄kato**
B. nisi ecclāz p̄lati ampli? dare vel
lent sibi. **¶** s. cle. de sepul. oudū. **A.** in
s. statum. **¶** Et intelligit de diocēsis
in q̄b? sunt loca fratz: vel de p̄pings
q̄n ibi nō sūt loca. **¶** **Uñ. i. o. s. d. Statui**
mus aucte ap̄lica. vt in singul? ciuitati
b? **z diocētib? in q̄bus loca fratz ip̄oz**
cōstit? dignoscū: **z in ciuitatibus **z** dio**
cesib? locis ibis vicinis singul? loca h̄i?
nō h̄nt. m̄gī p̄pores **z c.** Similr enīam vt
parz q̄ fratres p̄dicti nō possunt de
putari ad audiendū confessiones **p**
d

puincias: s; p dcas tñi dioceses. Item
 ibi dñ q̄ illa pñtatio d; fieri pñtis lo
 cor. z pñm Bul. z i directoria l. pñtis. s;
 i6. hic noie pñtoz d; bem^{us} intelligere
 epōs z eoz loca tenentes de iure vñ cō
 suetudine. sicut sūt illi q̄ de iure vel de
 cōsuetudine sede vacāte eccliaa regūt.
 z sūctre accipiūt nomē pñti. z sic ex de
 offi. oz. si epus. z de rēp. oz. cū nullus. l. 6.
 6° Large accipit. ex de offi. oz. cū ab ec
 clefia. s; qd si pñti pñma oblatione
 scā rñdeant puincialibus pñtoz vel
 mīstis seu mīssis ab eis non eligatis:
 neq; pñteritis aliq; nobis: q; nō admī
 tem^{us} eos: nūq; d; poterūt electi p eos si
 ne aliq; alia pñtatione aucte pape con
 fessiones audire: h^{ic} in directoria e. ti
 9. 72. dñ q; sic. q; i his q̄ certa sūt nō ē
 loc^{us} pñcturis. ar. i cle. q̄uis de app. nec
 refert an p^{ri} vñ posteri^{us} h^{ic} deneger. **D**
 S; nungd epō sine pñca solēntate
 pñt dictos religiosos aa cōfessiones ac
 ceptare: h^{ic} certe pñt dmittēdo eis in
 rñdictiōem suā. rr. s. 4. **A** Idē in
 directoria e. ti. 9. 73. **D** Immo ē
 hñt ex pñilegio Clementis q̄rti q; si p
 lati hoc ccedant ccessio ipā durat etiā
 post mortē pñtoz donec ecclēsiis pro
 uisum fuerit de pastore.
S Cui debēt cñteri curiales: h^{ic} scōz
 hosti. papa pñt sibi eligē quēcūq; vñ
 Cardinalis abñs cā legatiōis eodē mō
 pñt sibi eligē. ar. ex de pe. ne p dilatōe
 Si autē ē in curia cñteri d; pape vñ pe
 nitentiario. Est tñ tuti^{us} q; a papa iniam
 hñt. **A** vñ sibi eligē possit cñfessores
 cū tal' pape subsit imēdiate. Et h^{ic} dico
 exceptis epōs q̄ oēs i h^{ic} sūt pñilegiati
 d. c. ne p dilatōe. z i sū. cō. l. 3. ti. 34. q.
 57. **D** Capellani hō z ceti curiales
 q sūt de familia pape cñteat pñario
 z nō aliis. Si sūt cū cardinalib^{us} pñt de
 inia oñi sui q curā eoz h; de cōsuetudi
 ne curie ēt alii cñteri. ar. s. q. 3. placuit.
 z ex de pe ois. **A** Idē i dcā. q. 57. ubi
 ēt imēdiate subdignit. S; z pñario pa
 pe pñt oēs sine aliq; inia cñteri. **D**
S Cui debēt cñteri pñti: h^{ic} s; hosti.

Patriarche: archiepi: epi: omēs ēt infe
 riores pñti exēpti pñt sibi eligē cōfē
 sozē pñdū. ex de pe. ne p dilatōe. **A**
 Et nā si isti pñti venerint siue sint i cu
 ria romana s; qdā cñtrariū dixerint s;
 hosti. vñ in sū. cō. dicta. q. 57. Et vñ hñ
 eo. ti. q. 61. Ray. vñ hoc limitare dicens
 pñt epō z exēptus eligē sibi cñfessores
 hoc autē intelligo nisi sit exēcatus
 maiori exēcātione. ar. ex de cle. exc.
 mī. c. si celebrat. S; glo. ei^{us} exponēs dñ
 cit. sille q̄ eligit i cñfessore. q; tūc nō pos
 set eū absolue sic ligat^{us}. Si nēsser liga
 tus minori exēcātōe tñ possit eū ab
 soluē. ar. dñ. c. si celebrat. In gl. Ray
 z in dcā. q. 57. si aliq; ecclā exēpta ē non
 pñt hoc singuli de collegio pñt sibi eli
 gere cñfessores ex q̄ hñt abbātē vel pō
 rē vel decanū cui subsūt. s; hñ abbātē
 vel pōrē vel decanū cñteri debent: vel
 alii de mādato ei^{us}. Si autē hñ decanus
 vel pñposit^{us} de cōsuetudine nō h; curā:
 aiaz illaz. nec ordinarius nec ipā vñ
 ueritas: nec alius nisi solus papa. nec
 tunc singuli possent sibi eligē cñfessore
 q; illud. c. ne p dilatōe non loq̄tur nisi
 de pñtis tñ. vñ in h^{ic} casu recurrēduz
 ē ad papā q̄ pvideat talibus de cñfē
 sozē. **S** S; tñ sic elect^{us} non h; pñtē
 absolueudi ab exēcātione maiori vñ
 a casib^{us} grauioribus: s; quidāz dñum
 dixerint. ar. ex de pe. si epus. l. 6. **A**
 Ibi dñ q; cñfessor electus ex licētia p
 pñt epī non pñt absolue a casibus epō
 spālī reseruatis. Id non pbat illō ad
 qd allegat. s; q; cñfessor electus a predi
 ctis de inia pape nō possit se intromit
 tere de reseruatis pape. de aliis autē sic
 sicut z sentit hosti. dicens q; vbi exem
 pt^{us} eligit h; pñtēz electus pñtari pa
 pe. Si hō ali^{us} eligat h; pñtēz iudici il
 li cui subest is q̄ eligit. vñ tñ sp̄ publi
 ca z gūa excipias. vñ in sū. cō. dcā. q. 61.
 Pro istis publicis z gūibus intelligo
 casus epales. p dñcū. c. si epō. Item ut
 p; in eadē. q. 61. glo. Ray. dicit q; bene
 ficia pñcipū late iterpranda sunt. ff. de
 cōsti. pñ. l. si. pñt dñcū q; illud. c. ne pro

dilatione. non loquitur tantum de absolutione
maioris excoicatio: o dñi tñ ab olonem
hñ? sibi non reseruauerit papa. vñ nisi
finita lata sit ab boie. qz tunc ab ipso ex
coicatore pereda ē absolto. Et cū hñ vñ
acordare satis dictū. **H**ost. suppositū:
vt tibi subdit. **B.** Alii inferiores pla
ti nō pñt eligē sibi nisi de lñia pape vñ
epi vel pprii sacerdotis: vñ dñ abbas
z qñqz plat? nō epō: nec exēpt? cōfiteri
dñ epō. monachi abbati. vel fm regule
statuta pñt ē cōfiteri epō si ei subfē.
Decanus: pposit? tñefaurari? z qñber
canonic? z sacerdotis pzochiales. z fa
milia epi cōfiteri debent epō vel alteri
de ei? lñia. **A.** Idē in sum. cō. lñ. 3. rñ.
34. q. 57. vbi dñ ē de pzochiali qz cōfite
ri dñ epō vñ aliu cui forte subē. Itē de
famula epi nihil ibi dñ: sñ in q. 60. dñ fñ
host. qz familia epi vel archiepī si sit
de aliena diocesi. idē de illa vñ qd de
famula alteri? pñcipis laici. Si hñ sit
in diocesi ppria tunc ei cōfiteri debz
vel cui ipē mādauent: sñ et pōt pprio
sacerdoti de cui? pzochia est cōfiteri. **B.**
Cui debet cōfiteri rex? z alii secula
res dñi? **R.** fm host. Si rex hñ domi
ciliū pñcipale in aliq ciuitate: illi epō
cōfiteri dñ vel sacerdoti nisi sup hñ ha
beret pñilegiū. Idē dñ ē de duce mar
chione z oib? hñtib? latas iurisdic
tiones i diuersis epatib?. Sñ si hñt domi
cilia i diuersis locis: z nō apparz qd sit
pñcipali? pñt cōfiteri ei in cui? pzochia
morant. vel qd tuti? est de lñia epi eli
gant sibi cōfessorē. aut si loca sñ i diuer
sis epatib? de lñia vñ uñqz epi. **A.**
ut pñ. lñ. cō. eo. ti. q. 57. host. aliē vñ lo
qui dices sic. Imperator z imperatrix
de antiquissima cōsuetudine cōfidentur
capellanis suis qui hñt curam aiaz de
cōsuetudine non reprobata p papaz.
ar. ex. de fo. ppe. cū ctingat. papa tñ si
vellet talē posset cōsuetudine reproba
re. **A.** **I**ntior ē via qz tales pñt z familia
sua ipetrent lñiaz cōfessorē eligendi ni
si alio pñilegio sint muniti. Rex si hñt
domiciliū ppriū z pñcipale i aliq ciui

tate: illi epō cōfiteri dñ nisi forte sec? ob
tineat de cōsuetudine antiqua qz ali
cui eccle hoc pñ. lñ. daret. vel nisi sup
hoc hñret aliq pñilegiū ipile. Et qd
dictū ē de rege idē intelligēdū est z de
oibus hñtib? latas iurisdicōes z in oi
uersis epatibus siue sit dux siue mar
chio siue comes. Idē dico de pñere suū
baronē si tñus ē qz sub se hñat ciuita
tē vel ciuitates. Si tñ castra hñat cōfite
ri dñ illi sacerdoti infra cui? pzochia
ppriū z pñcipale domiciliū hñ. vñ de
ipi? lñia aliē. ex. eo. is. Si tñ baro hñat
domiciliū in diuersis castris. nec appa
ret qd sit pñcipali? fm host. z i sum.
con. eo. ti. q. 58. vñ qz possit cōfiteri cuili
bet qd iū i fra pzochia suaz morat. vel
qd tutius est de lñia sui epi eligat sibi
vñ cōfessorē. qz si castra z domicilia
sunt in diuersis epatib? ab vtroqz epō
lñia ipetret. vel a metropolitano. Sed
si sunt i diuersis pñuiciis recurat ad
pñmatē vel ad papaz. hñ. ibi. **Q**uid tñ qz
lñia pñmatis siue archiepī nō sufficiat
cū nō hñat hñc iurisdicōes erga subdi
tos suffraganeos: nisi dñ visitat pñui
ciā. ex. de cesib?. c. ppetuo. lñ. 6. lñ. dñat
scire qz sit cōfessor epi. z ēt ipm. possit
apellē vñ sibi cōfiteat si suspectū ha
beat cōfessorē. qz ab ipso de aia eius rō
exigat. vt ex. de of. oz. pastoraz. c. irre
fragabili. fm host. z in su. con. eo. ti. q.
64. Distingue tñ inf crimina publica
z occulta: vt idē host. dicit sup. ne. p.
dilatione. hñ. ibi. **D**ec distinctio vñ obci
nere ad pñcessum iudicalem in qz agit
de manifestis tñ. non quo ad pñialem
in quo pñcipali? agit de occultis: vt in
c. si. ex. de simonia. **B.**
Quid de his qz pñte anni manent?
i vna pzochia z pñte anni manent in
alia? **R.** fm host. Si se trasserūt aio
remanendi. sñt pzochiani illi? Si autē
nō intēdūt relinquere domiciliū anti
quū: debet antiq pñbzo antiq domiciliū
cōfiteri. Et idē dicēdū ē de familiarib?
qz cū eis morat. **A.** Idē i su. cō. lñ. 3.
ti. 34. q. 59. Et hec vidēt itelligenda qñ

apparz qđ domiciliuz sit pncipali. at
idē foret h qđ pime dictuz est de ba
ronibus ppter eandē rōnez. vel nisi p
annū moraret in aliq pŕochia. Tunc
enī oio efficiunt de foro illius pŕochie
l3 nō intenderēt trāŕŕere pŕmū domici
liū. vt. q. 4. l. 6. in additione. **B.**

Nulla cōŕuetudie pōt irroduci qđ ali
qs pter sui ſupioris lñŕaz ſibi poſſit eli
gere cōſeſſorē qđ eū poſſit abſoluē vel
ligare. e. de pe. ſi. c. p. l. 2. o.

Nūqd epſ pōt el. gē diuerſos cōſeſſo
res z ſepi uariare? **R.** ſm. **Boſt.** Nō
cōſulo qđ hoc faciat qđ diu pōt hŕe copi
am illi. quē eligit. Si tñ hēat diuerſos
cōſeſſores qb? velut oia pŕtā integre cō
ſiteri cōmēdandus eſt. Secus ſi in frau
dē hoc facit. **A.** Hoc. n. eēt deteſtā
dū. vt i. ſū. con. co. t. q. 6. vbi idē ponit

Ubi ēt of ſ3 eūdē qđ pōt alii ſubſidiū
cōſiteri: vt tñ ſi mortale ſit cōſiteat illi
quem eligit qđ cito illi? copiam hēbit.
Sec. autē de venialibz. **B.** Et nō.

Quo ipſo qđ epſ cōſiteret alicui vſ ipſz eli
gere. qz pl? ē factio z itentōe ment? eli
gē qđ abis. ar. ff. de legibz. de. qb? extra
de ma. z obe. legebat. l. 5. q. 6. c. p. ad finē
A. Idē in ſū. cō. eo. ti. q. 6. **B.**

Quid de cōſeſſione ſcā ſacerdoti qđ
nō de iure tenet bñficiū. **R.** ſm. **Boſt.**
Quī talis ſacerdos nec ſoluē nec ligare
poſſit decipiūſ aie. e. de pŕochiis nul
lus. Et l3 aie hēant iuſtaz cām ignoran
tie: tñ ac ſi amiſſe eēnt regret ſanguis
eaz ab his qđ eas pdere voluerūt. Inn
addit qđ ſi qs ignorās a tali pñtiam ac
cipit z poſtea ſciat. bz ire ad ſacerdotez
vex z ei cōſiteri z ab eo abſolui. e. de
pe. ois. in pncipio. z e. de pſby. nō bar.
v. e. ſ. Idē. q. bñficiū? **S. ſi. A.** Ibi de bñ
ficiū dictū ē in additōe. Et qđ dictū eſt
ponit Inno. in. c. dudū. z? e. de elec. et
poſtea ſubdit. Vel pōt dici qđ iſte iſtu
ſus hē abſoluit qđ diu tolerat a ſupio
re. a. q. 4. nōne. Glo. ſo in dicto. c. ſentit
qđ talis ſacerdos non poſſit abſoluere
vel ligare l3 excuſent aie iuſta ignorā
tia z hē vſ veni. vt tactū ē i. **S. ſi. palle**

gato. Et forte ē talis ſacerdos tenetur
deſectū ſuū māfeſtare ad ſatiſfactōez
aiab? cepti vt accipiat hāz abſolōnez
z vt reddat ius alienuz qđ male vſur
pauit. p. qđ facit qđ dictū ē. ſ. abſolō p.
ſ. 12. niſi imineret piculū. qz tūc forte
nō teneret reuelare: ſ3 at pnt poſſz ſa
tiſfacē. e. de pe. z re. officiū. Et eadē rōe
idē vſ in oib? ſine autē abſoluentib?
de facto l3 non aſſuerit tñ peccatū: et
qñq; nullum cum nō ſcient hoc egerit
tñ tenent notificare non hē abſoluto
qđ citius cōmode poterunt. vt in cle. cu
pientes. circa pncipium. de penis. z i. di
cto. ſ. 12. **B.** De cāibus cōſeſſionū
qui pertinent ad. episcopum habeo. i.
cōſeſſor. p. ſ. p.

Confeſſionis celatio. **C**elatio ſa
cerdos in omni caſu teneatur
celare cōſeſſionē. **R.** ſm. **Boſt.** **De.**
in. 4. di. 21. **Sic.** Nam in ſacramētū il
lud qđ gerit exterius eſt ſignū ei? qđ
geritur interius. vnde ſicut deus pŕmū
regit iteri? ſic cōſeſſor debet tegē exte
rius. Et iō ſāq; violator ſacri peccat qđ
reuelat. Per celationem etiā homies
magis ad cōſeſſionēz attrahunt z ſim
plici? cōſitent. Unī ēt ſi aliqđ piculum
futurū iminēt: z hoc ſciat ſolū p cōſeſ
ſionē: vt de hētico qui corrūperet fidē
vel de mŕimonio illicito qđ aliq; velit
facē. vel aliq; magno dāno tēpali nō p
pter hoc reuelare bz: ſ3 poti? eos qđ con
ſitent monere vt obuiant z deſiſtane
z plato dicere qđ uigilet ſup gregez et
bi? ſine vlla reuelatione. de pe. di. 6. ſa
cerdos. z e. de pe. ois. **A.** Idē in ſū.
con. li. 3. ti. 34. q. 91. Et hec intelligēda
ſunt qñ qs cōſiteret vere. **Sec.** ſi ſicte
vt opes malū aliqđ. vel vt a cōſeſſo
re iſperret auxiliū vel cōſilium ſup aliq
pŕtō. Hoc. n. nō pōt dici fore auditum
i cōſeſſione cū hoc nō ſit cōſeſſio ſ3 con
feſſionis deſtructio. **I**ō nō vſ qđ ſacer
dos obliget ſecretū tenē. vt z Ray. ſen
tit i. ti. de pe. z re. ſ. pone qđ aliqs. z eiuſ
glo. c. ti. ſ. de pena ſacerdotis. ſup hbo

peccatū. Inno. et in d.c. ois. ait qd si cō
fiteā dicat se ab aliq pctō abstinē non
posse z dolet: qd hoc p̄tinet ad sigillū
cōfessionis z nō dō aliquaten⁹ reuelari.
et eo. qd quidā subitūgēs. Illos aut nō
credim⁹ vt mistro cōfiteri q non ut pe
niteāt: s; vt cōfiliū vel aurilium ab aliq
accipiat dicūt sibi pctm suū: s; dicāt hō
dico tibi i cōfessione vel in pnia cū non
sit vez qd dicāt i pnia vel dei ministro
cū aie cōfiliū non regrāt. Et tales bñ st
cogēdi sup pmissis ferre testimoniū. **B**

¶ Que sit pena reuelantis cōfessionem
Rō de iure antiq dōz deponi. z oib⁹ die
b⁹ vite sue ignominiosus pegrinari. de
pe. ois. sacerdos. s; s; decre. ex dō pe.
ois. dōz deponi. z ad agendā ppetuā pē
tentiā i artū mōasteriū detrudi. **A**
¶ Glo. in d. cōis. dicit. Hodie hec iponit
q inuat qd pena. c. sacerdos. sit sublata
s; vt p; in sū. cō. eo. ti. q. 99. Host. sup
eo. cōis. dicit. Intelligas pniaz Grego
rii. s. pegrinatōem qdū est in pnia tē
porali. puta vsq ad septennitūz vel de
cētiū vel p; vt min⁹ s; qd est pnia li
mitata. 30. q. i. si qd sacerdos. q elapso ē
in monasterio detrudē: vt ibi perpe
tuam agat pniām. vt dī in c. ois. Et sic
vnū ius supplet p aliud. Itē dicit Ho
sti. ibidē qd hāc penā ordinariā ipatet
sacerdos si cōfiteat in iudicio. Si autē
sacerdos neget pditionē nec ille pba
re pōt nec sacerdos ēt pbaire potest q
aliūde puenit ad ipz. nec quincē pos
sit ipm pchianū de crimine: tunc ar
bitrari punit. 7. q. 2. si tñ. z. c. placuit
vt intelligē Hostie. de crimine de q sa
cerdos accusauit vt ifamauit pchianū.
Cū nō z subiungit. Laueat g sibi sa
cerdos ne pchiano vt alteri detra
hat. sic nec vult qd sibi ab altero detra
hat. 6. q. 1. de re iores. z. c. se. **B**

¶ Quid si iudex instat vel ingrat an
aliquid sciat de hoc p cōfessionē suā alio
mō. Rō s; m. Huil. Si sacerdos non pōt
alio iniquūz iudicē declinare: rīdere
posset nihil idē scio. qz subitelligit vt

hō vel nihil scio p cōfessionē: qz subin
telligit nihil scio. s. tibi reuelandū. sic
dī. Mar. 13. De die at illo z hora nemo
scit: neq; angeli in celo: neq; filius. Et
subitelligit qd filius nihil scit s. reuelā
dū nob. **A** Idē in sū. con. eo. ti. q. 92
Et vt p; eo. ti. q. 91. Tho. z p. dicit qd
si ēt p̄lar p̄cipiat alicui dicē crimē ali
cui⁹ qd solū scit p cōfessionē: nō tenet
ei obedire. nec excoicatio in eū p̄pter
hoc lata tenet. nec in testem adductus
tenet aliquid dicē de hoc z potest iurare
qd nihil de hoc sciat: qz nō scit vt hō: s;
vt deus. Con. bis Hosti. Et i p̄ca. q. 92.
dī. Credo qd hī questio quādo. s. exp̄s
se q̄rēt de scia p cōfessionē condēnā
da eēt: z q̄rens tanq; tyrānus ad idola
triam peccatum mortale inducens ob
iurgandus. z ei esset in facie resiten
dum. **B**

¶ Ut liceat sacerdoti reuelare pctm
qd alr p̄fessioē scit. Rō scdm
Tho. z p. in 4. ois. Si alio scit re
uelare pōt: s; non dōz dicē q audiuit in
cōfessione. z m̄bilomin⁹ p̄p̄ scanda
lū debet abstinere q̄rū pōt. z de hoc nō
loquat m̄fricitas imineat. **A** Idē
in sū. con. eo. ti. q. 93. **B**

¶ Quid si abbas scit p cōfessionem
pctm alicui⁹ p̄oris sibi subditi. cui⁹ pec
ca: p̄orat occasio ē? Rō s; Tho. di. 21.
dicendū qd absq; lesione d̄cie pōt pla
tus ipunitūz relinquere pctm qd scit
vt de. nec vllū tenet adhibē remediū
nisi eo mō qd ad ipm deferē. Cū tñ i fo
ro p̄niali dōz remediū adhibē monēdo
ipz vt resignet. vel pōt ex aliq alia oc
casionē absolue ipm ita tñ qd ois suspi
cio de cōfessione vites. **A** Idem i
sū. con. eo. ti. q. 94. vbi ēt idē faciēdū
in filiabus dī. **B**

¶ Ut sigillū confessionis se extendit
ad alia q nō sunt de cōfessionē. Respō
deo secundum Thom. vbi sup̄a. sigil
lum confessionis directe non se exten
dit nisi ad illa que cadunt sub sacra
mentalī confessionē: sed id recte etiā

Illud qđ nō cadit sub sacrali cōfessione ad sigillū cōfessionis p̄tinet. sicut sūt illa p̄ q̄ possit peccatū dephendi. nūbilo min⁹ etiā alia q̄ interdū in cōfessione dicunt non p̄tinentia ad cōfessionē sūmo studio sunt celanda. tum p̄pter scāda lū. tū p̄pter p̄nitatē que ex consuetudine possit accidere. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 95. **D.**

¶ Quid cū aliq̄s dicit alicui secretū sub sigillō cōfessionis? **R.** fm̄ Tho. i. 4. di. 21. pō nō de facili d̄z recipe aliquid hoc mō. Si autē recipiat tenet ex p̄missione hoc mō celare ac si in cōfessione haberet. **con. hosti.** **A.** Idē i. sū. cō. e. ti. q. 96. vbi of q̄ p̄mittēs sic tenet q̄uis sub sigillō cōfessionis nō hēat. Et sic ex his p̄z q̄ non obligat ex confessione: s̄z solū ex p̄missione. z iō cogēte nccitate bñ poterit reuelare. ut. i. **S. a.** Sine nccitate autē reuelās non incurrit penāz reuelantis cōfessionē cū hoc nō hūerit in cōfessione. S̄z bñ possit peccare mortalit̄ rōne fracte fidei z mendacii p̄nitio si fm̄ notata per Tho. scda scōe. q. iio. art. 4. **D.**

¶ Utz nō sacerdotes q̄ interdū sūt in terdōes cōfessionis teneat celare cōfessionē? **R.** fm̄ Tho. vbi. s̄. sic. q̄uis. n. p̄p̄e sigillū confessionis non hēant: tñ p̄ncipat in hoc casu aliqd de actu sigilli cōfessionis. **con. Inno. z et hosti.** **A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. 97. vbi ē addit s̄z hosti. q̄ si peccatoz talis p̄dat s̄z nō hēat locū pena dcl. commis. quia nec sacerdos ē. n̄ talis arbitrarie puniet. ex de offi. dele. de cāis. in fi. Et idē est q̄do vt sacerdos ē. laicus audiret confessionē in nccitate: qz tenet celare sicut z sacerdos fm̄ Inno. in dicto. c. oio. **D.**

¶ Quid si aliq̄s in cōfessione reuelat sacerdoti debita credita vel deposita et postea fiat publica igitō d̄ p̄dicti. **R.** fm̄ Buil. q̄ si quis hoc mō reuelat sacerdoti id qđ habuit p̄ furtū. v̄l aliter cū peccato sacerdos tenet celare. Si autē absolute dixerit ea q̄ d̄z v̄l que sibi debent ē sub sigillo cōfessionis nō d̄z re

cipere q̄ si recepit z fiat inq̄sicio p̄ eph̄z vel aliā q̄ b̄z sup̄ h̄ p̄tates: tenet dita tē dicē. qz q̄ sic recepit de hoc casu non cogitauit vel si cogitasset z p̄misisset: seu ēt irasset non reuelare: illicitū ēt ser p̄missū vel iramētum. nec obseruandū in p̄iudiciū iuri alieni. sec⁹ si iniuste z p̄ tyrānidē ingreret: qz tūc subterfugere d̄z tacendo vel sopbistice respondēdo. **A.** **con. his Tho. z hosti** vt i. sū. cō. l̄s. 3. ti. 34. q. 98. **D.**

¶ Utz cōfessio possit reuelari de lnia cōfessionis? **R.** fm̄ Tho. z p̄e. in 4. di. 21. Dicē pōt nihilomin⁹ scandalū d̄z vitare: z inq̄trum pōt nō vt tali lnia vbi scandalū timet. Ille q̄q̄ cui sic reuelatur de lnia cōfessionis tenet illud celare nisi forte p̄ctōz uelit q̄ ille absolute liber sciat. s̄ hoc peccatū qđ dicitū ē. **A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. iio. vbi ē rō assignatur: qz cōfessio celari d̄z p̄p̄t duo. s̄. p̄p̄t sacm̄. qz q̄si de eēntia facti est cōfessio nē celare z p̄pter scādaliū. p̄m̄z tollit p̄ lniām consentientis: s̄z scdm̄ nihilomin⁹ manet. **D.**

¶ Confessor p̄ Quos et a quib⁹ pōt absoluere simplex sacerdos. z q̄ sunt casus ep̄ales? **R.** de h̄ fuerūt multe z varie op̄iones diuersorū doctoz. **A.** que aliquēn⁹ referunt in sū. cō. l̄s. 3. ti. 34. q. 50. z ēt p̄ Albriciū q̄ ēt cōcordat cū oib⁹ que ponūt in hoc **S. D.** nec fuerūt determinate vsq̄ ad t̄p̄a Benedicti. xi. q̄ declarauit q̄ tuoz sūt casus ep̄ales de iure. p̄. s̄. p̄ctm̄ clerici p̄p̄t qđ incurrisser irregularitatē **A.** **Glo. Ray. in. s̄. itez** nunqd p̄rochia lis. sup̄ h̄bo. p̄p̄t illā de p̄e. z re. z in sū. con. dicta. q. 50. dicit hoc ēē v̄z q̄ ad of sp̄satōez nō q̄ ad absolutōez. **S̄z** certe ista declaratio que forte fuit post illaz glo. nō videt log de dispensatiōe: s̄z de absolute. **A.** multi alii casus essent ep̄ales: vt dispensatio votoz z alioz multoz. **D.** z de incendiaria. **A.** s̄. doctoz. z de mādātib⁹ hoc fieri siue hoc dātib⁹ s̄litiū vel auxiliū nam etiā

debet excoicari nec absolui nisi pzi^o dā
no cui intulerint refarcito hz facultates
suas: z iurēt se vlti^o ignē nō appositu
ros z debēt hierosolymis aut in hispa
nia p annū integz in dei seruitio pma
nere. Si qz aut archieps vel eps h^o re
laxauerit oānū restituat z p annū ab of
ficio epali abstinat. z. q. s. pessimam
B. 3° vbi eēt indicēda solēnis pnia. d
q. d. l. pnia 3° A. Ista pnia indicēda
ē p aliq delicto sui qd totaz cōmunit
ciuitate siue locū. z. 6. q. 6. c. fi. Et iō iste
casus ē epalis qz vari oz pnia solēne
z publicā ad satisfaciendū scādalo pro
ximū dco. c. fi. Ideo simplex sacerdos ē
si ei ab epō cōmittit^r: debēt quantū bo
no mō fieri posset vitare itromittē se
sup h^o. qz cōiter circa talia non potest
simplex sacerdos neciam z cōueniētez
idicere pnia. Et int alia pcrā p qbus
indicēda ē pnia solēnis z publicā est
blasphemā dei vel scōz publice ppe
trata. ex de male. c. statum^o. Ad cuius
intellectū dñs Anto. de bu. qñeo aliq
formās dīc. An inferior epō absoluat a
pctō isto. Dic q non qz ē de cāibus epō
referuar^r vrbicibi p epm de qb^o. i. de
pe. z. re. si eps. li. 6°. quod ē vez hz^o ho.
de publico. de occulto oīs presbz absol
uere pōt fm eū. Suus hō epō posset rō
mittē nō epō. ut in. o. c. si epī. Ad hoc. z. 6.
q. 6. c. fi. z. quero. Qñ quis dicat publi
ce blasphemare. Dic qñ hoc fac siue. i.
platea siue in camera multis audienti
bus z epō referentib^o. Ad hoc sup. c. p
ximo. de excē. pl. int dilectos. z. c. qz sit
gñe. z. ff. de hō. ob. palā. Dū tñ id cōfite
atur. vel si negauerit conuincatur de
actu si cōstitit. Sec^o ē si nō cōuincat
lz dixerit corā plurib^o. pura qz illi sunt
tales a qb^o conuinci nō pōt. pura furio
si vel pupilli fm^o post. vel fm eum oī
publica qñ ē vulgatissimū z ex h^o pec
cato multos scandalizat. z. 6. q. 6. c. fi. vt
qz frequent^r hoc cōmittit vel qz notori
um iur^o vel sci. de coha. cle. z mu. vfa.
Itē 3° Quid de clerico? Dic q nō hz lo
cū hec pena. qz nō dī publice penitere

h^o alio ad arbitriū puni^r. de biga. c. p. z. 3
Itē 4° Quid si h^o dixerit ex calore ira
cūdie vel ebrietate? Dic q nō hz locū
hec pena. p hōbz plūpserit in h^o c. pos
tū. Licz. n. forte peccet nō in tātū. Itē 5°
An si hic blasphem^r vlt penitē i ex
trems def ei ecclāstica sepultura? Dic
Vincenti^o. Si p epbz lata ē d eū snia nō
sepeliet. al^o sic. Itē 6° Quis debet hac
pecuniariā pñaz de qua i hoc. c. statui
mus of? Aliq dicūt q seculari iudex a
clerico z laico p id qd sequit int alia
cōstatum statuta zc. Alii eō q iudex ec
clesiastic^o ab vtroqz cū sit crimē ecclā
sticum. dicit^r Bos. q iudex laicus debet
penā laici z ecclāsticus penā clerici. Et
ad hoc de heret^r excoicam^o. z de iudex
ita quozūdaz. Itē 7° An indistincte re
pellat oīs vspēsa^o i his penis? Dic^r ho
sti. q sic nisi ex mag^o cōdispensaretur.
vt si sit honorabilis psona quaz nō de
cet publice penitē z vult illā redimere
magis etymis. Ad hoc de sen. exc. mu
lieres. Et subdit. Iti oppono q iponaz
alia pena. in autem. ut non luxuriens d
nām. col. 6. Solatio puni^r pena illa et
ista qz puni^r illo supplicio. z fm cano
nes excoicat. z cleric^o deponit. z. 2. q. 1.
si qz p capillū hec ille. B. 4° de ex
coicatio. de qb^o ē alig pñet ad papā
vt. i. dispensatio. 6. 6° z sup abiolō p 5. 3°.
A. Hoc ē reglare. Qñz aut absoluit
a maiori excoicatione ē inferiores epō
vt sup absolutio z^o p totū. z sup abso
lutio p. in pncipio. in additione. B.
Itē declarauit q qñq sunt casus d cō
suetudine approbati. Primus. s. homi
cidū voluntariū. A. Itē 2° vī i muti
latōe mēbroz. nā p hoc pctō vī ab illo
pnia dāda q eādē; debeat incendiario
dare z q nec mutilans nec mutilatōez
fieri mādās nec cōsentiens debeat ab
solui nisi satisfactioe pmissa. z. 3. q. 8. si
qz mēbroz. B. z^o falsarij. 3° viola
toris ecclāstice libertatis. A. f. q ius
ste psonas vel res ecclāsticas guar ut
si qz sectaris iurisdictionē ecclāsticā i
pediret. vī si vsurper sibi iurisdictionē

sup psonas vñ res ecclasticas qđ ius p
 biber: ex de fo. 3. p. si diligēt. **A.**
 violatoris ecclasticę imunitatis. **A.**
 hoc ē q in ecclia seu in loco sacro vel
 in spatio pūilegiato i circuitu ecclie p
 ximū in psona seu in reb' offendit. 17.
 q. 4. si qđ iuent' vel aſt ei' imunitatē
 ledit. 7 ita oē ſacilegiū vñ casus epaliſ
B. 5' ſortilegi. i. dinatorio. vñ. 24. q. 6.
 c. p. hec i qđā decre. que icipit. Inſ cun
 ctas. i. qua decre. multa alia conſtituit:
 de religioſis circa pđicatorē 7 cōfeſſio
 nes 7 ſepulchra. **P.** hec pđcā dcre. ſu
 it reuocata i Wieneſi. ocilio 7 mltā no
 ua circa h' ſtatuta ſūt. vñ i cle. dudū. de
 ſepul. **De pđcis ho caſib'** nihil innoua
 tū ē. nā in pđcā decre. **B.** dīcti. xi. d' his
 caſib' non ſuit facta cōſtitutio. Sed vñ
 pīat ibi ē ſolum declaratio. vñ dīcēdū
 vñ q illi idē caſus ſūt hodie: niſi dīcēt
 q ipe falſum declarauit: qđ non eſſet
 bene dīctū: aut noua conſtitutio ſeu cō
 ſuetudo ſiteret. poſſūt tñ nihilominus
 epi i ſuis epatib' caſus. put eis magis
 expedire videbūt reſeruare ſicut 7 poſ
 ſunt cōſtitutioē facē. 7 mltro magis h'
 poſſet cōciliū ſynodale vñ pūinciale a
 cuius ſentētiis religioſi nō poſſunt ab
 ſoluē: vñ d. abſolutio p. 5. 3. circa ſi. **A.**
 de h' i directoria li. p. ti. 5. 6. 7 6' ſic dī.
 Nūqd epi poterūt de die i diez nouos
 caſus p cōſtitutioē ſuas reſeruare? **Rn.**
 Nō vñ. qz poſſent totaſ fructū grē ſcē
 frīb' pđicatorib' 7 minorib' abſorbē 7
 ipſoz pūilegiū dtrūcare: qđ nō licet. 21.
 vi. inferior. ex de pūil. dilecti. 2. c. qto.
 Buil. dicit q ſic. dū tñ nō appareat q
 malitioſe hoc faciāt. Tu diſtinguas. aut
 epi faciūt ſtatuta ſynodalia i qb' ſibi
 ſeruāt abſolutōem. 7 i hoc caſu curati
 abſoluē nō pñt. Sed pđicti fratres bñ
 abſoluūt. qz ſtatuta cōceſſioni dñia re
 uocāt: ex de ſepul. duduz. 5. vñ. lib. 6.
 Aut faciūt ſtatuta excoīcatōe lata: et
 tūc frēs nō pñt abſoluē. ex de pūil. reli
 gioſi. i. pñ. li. 6. 7 ſic loquitur Buil. hec ibi.
 Qđ h' dī de excoīcatōe: idē ē intelligi
 tur de aliis ſentētiis ſtatutorum ſyno

daliū 7 pūincialiū: vñ i oca cle. religio
 ſi. Itē qđ dī d' curati idē p eadē rōez in
 telligit 7 de aliis nō pūilegiatis. Itē in
 5. pcedētī videt. 75' i directoria dī: q
 nec cōſuetudo que epi aliq casus reſ
 uat ocis frīb' pūdicat: cū cōſuetudines
 eoz cōceſſionib' dtrarie penit' reuocē
 tur. pca cle. dudū. 5. nos etenī. **B.** Et
 nō q hic nō ſit mēto de cōmuratione
 votoz aut diſpēlatōe incertoz. qz h' nō
 ſunt de cōfeſſione vñ abſolutōe. 53' vi
 cem'. i. vorū 5. 7. i. reſtitutio 6'. **A.** Ex
 pđictis patere pōt q nō poſſunt oēs
 caſus epales bñ pūiculariter ſcri. vñ
 bonuz vñ q accipietes ab epiſ auctori
 tatē audiendi cōfeſſiones faciāt ſibi
 ab eis declarari quos caſus ſibi reſer
 uat 7 q in aliis gnālē auctoritatē cōce
 dant abſoluē dī: qz diſſert abſolutō a
 diſpēlatōe ſi volunt ſuper aliquo voto
 vel aliis poſſe diſpenſare de his faciāt
 fieri ſpālē mētiōem: vñ q auctoritate
 epi pñt diſpenſare ſup oibus ad foruz
 pñie pñtētib'. **B.**
¶ Quid g' agēdū cū g' hēt aliq pctā
 a qb' ille cui cōſtit nō pōt abſoluē? **R.**
 fm Tho. i qđā qñbz. Sacerdos non ab
 ſoluit aliqñ niſi q dñit' credē abſolu
 tus. **A.** vel ē de q dubitat. Nec du
 bitatōis facile pōt hēri certitudo ſi pe
 nitētiā petat. de pe. ol. 7. ſi q poſitus.
B. Sed poſtq a deo eſt abſolut' te
 neſ adhuc ecclie cōſiteri. 7 qz diſpenſa
 tio abſolutōis nō ē tota cōmiſſa miori te
 neſ totū cōſiteri ei: 7 ipe dī abſoluē ab
 his a qb' pōt. Deinde teneſ remittē euz
 ad ſupiorē d' reſiduo abſoluēdū: ar. 33.
 q. 2. latozē. 7 ex de pe. ſignificauit. **B.**
 Idē in ſū. cō. eo. ti. q. 73. **B.** Lerep ſi
 iſerior de facto eū abſoluit ponit idē
 Tho. q non credit eū abſoluit. In ac
 cuſat p ignorantiā iuris: nō at ſacerdos
 cui hoc ius ignorare nō licet. **A.** 15
 in ſū. con. eo. ti. q. 74. Sed certe poſſet
 eē q qñq min' excuſareſ cōſiterē q cō
 feſſor: cū cōfeſſor nō teneat ſcire oēs ca
 ſus imo i cōī: nec multū ſubtilia: vñ no
 tat in ſum. con. lib. 3. ti. 5. q. 2. 7 vnus

q^{da} magis obliget p^{er} salutem q^{uam} aliene
de pe. dist. 3. g. vult. **B.**

¶ Quid si cōfite^r sit excoīcat^{us} et nō pos
sit absolui a suo cōfessore: nunquā absol
uet eū ab aliis pctis? **R.** **¶** fm **Tho.** i. 4.
dist. 18. Sacerdos nullū excoīcatū absol
uet p^{ro}pter a culpā: nisi absolut^{us} sit p^{rius} ab
excoīcatione: q^{uia} excoīcat^{us} nō ē princeps
sacrosanctē ecclesie. **A.** **¶** S^{ed} certe h^{oc} intelli
gēdū v^t q^{uod} cōfite^r nō for^{et} par^{iter} sollici
te et debite petē absolutōem ab excoī
catōe v^t al^{ter} nō bñ disposuit. **A.** **¶** Et excoī
catus bene disposuit p^{ro}pter absolui a pec
catis: nam capax est sacri p^{rius}ie: q^{uod} nul
li negat ē^r excoīcatō et hērico: ex de he
reti. sup. eo. li. 2. **¶** Est et capax absolutio
nis p^{ro}pter quod p^{ot} absolui ab vna ex
cōmunicatione et remanere in alia: ex
de sen. exco. cum p^{ro} cāz nōt glo. i. c. of
fici. eo. ti. vbi dicit q^{uod} excoīcatus a plu
ribus poterit ab vnoquoq^{ue} singillatim
absolui. et vltima absolutio confirmat
oēs. Dic tñ q^{uod} vñ nō ab solutū: nisi ab
soluēdus caueat q^{uod} se faciet absolui ab
aliis. **¶** Et nō d^{icitur} denunciarⁱ absolut^{us} a nō
sit ab oībus absolut^{us}. **¶** Et in dicto. c. cum
p^{ro} causa dicit q^{uod} excoīcatus ex plurib^{us}
cāis p^{ot} absolui ab vna et remāet liga
tus p^{er} alia. **¶** Idē ē^r nō. Ray. li. 3. sue sū
me in tractatu de excoīcatōe. **¶** S. h^{oc} nun
quid. vbi etiā sentit q^{uod} si ē^r excoīcatus
nō exp^{ri}mar oēs cās excoīcatōis: nī tenz
absolutio p^{er} exp^{ri}sis. **¶** Et idē sentit glo. in
c. ex pre. ex de of. or. **¶** Sed in dco. c. cū p^{ro}
cā. dicit q^{uod} si absolueti nō exp^{ri}mantur
oēs cās non valet absolutio tanq^{uam} sur
repticia. **¶** P^{ot} dicit q^{uod} si cās taceant ma
linoſe: nō valet absolutio. **¶** Sec^{us} si bōa
fide: sicut et in cōfessione pctōz p^{er} s. cō
fessio p^{er} s. 4. **¶** Est g^o excoīcatus capax
p^{rius}ie et absolutōis. i. tō si est bñ disposi
tus p^{ro}pter a pctō absolui. **¶** Dñ et glo. Ray. i.
o. s. h^{oc} nūqd. sup. h^{oc}bo. ad illā. formans
hāc q^{uod}em rñdet. **¶** Dicunt quidam q^{uod} nō
q^{uod} manēt in excoīcatōe nō sunt impē
dēda sacra ecclesie. **¶** Veri^{ter} credo q^{uod} si non
dedit p^{er} eum q^{uod} absoluat: neq^{ue} ē in mo
ra petende absolutōis neq^{ue} timet q^{uod} ne

gligēti^{us} fiat ad petēdā absolutōz sup
huiusmodi excoīcatōe: p^{ro}pter absoluti
onē ipetratā sup aliis pctis poterit eū
cōfessor suus absolue^r de aliis pctis: sic
q^{uod} e^psc^{opus} retinet sibi absolutionem d^{icitur} ali
q^{uod}bus criminibus sacerdos p^{ro}chialis
p^{ot} cōfite^rz absolue^r de aliis et postea
e^psc^{opus} absoluat de illo q^{uod} sibi retinuit: et
due p^{rius}iculares faciūt vnam integram
et vna ē^r p^{ro}gatoria ad reliquā. et ideo in
h^{oc} cāu p^{ot} cōicare cōfessor tal^{iter} excoīcatō
sicut cōicaf i receptōe iuramēti añ ab
solutōem. **¶** Regulari^{ter} tñ fieret si absol
ueret ab huiusmodi excoīcatōe: et post
ea de ceteris pctis: cū excoīcatio sit for
tus viculū. **¶** Et h^{oc} seruāt q^{uod}dā cōfessores.
¶ S^{ed} benignior ē^r p^{rius} o^{mn}ia dīctā snia. secūda
tñ tenēda ē^r si timeat q^{uod} p^{ro}pter h^{oc} absol
tōem fieret negligēti^{us} ad petēdū ab
solutōem excoīcatōis. **¶** Lredo etiā q^{uod} cō
fessor nō teneat absolue^r de peccat^{is} añ
absolutōem excoīcatōis. **¶** hec ille. **¶** Hoc
vltimum puto v^{er}z nisi excoīcati nō
bilis intere^ret ipm absolui a peccat^{is} añ
absolutōem excoīcatōis. nam cum pos
sit absolui v^t postēsum ē^r: nō d^{icitur} cōfessor
ipm notabit^{ur} dānificare eū ab ei^{us} dāni
no possit legitime abstinere. nā **¶** Dñ.
7. d^{icitur}. Dia q^{uod}cuq^{ue} vultis vt faciāt vob^{is}
hoies et vos facite illis **¶** **B.** **¶** Sed quō
absolue^r possit si nō p^{ot} recurrē ad euz
a quo fūit absoluendus: vide sup. ab
solutio 4. s. p.

¶ Nūqd vnus sacerdos possit audire
et al^{ter} absolue^r? **R.** **¶** fm **Buil.** nō. q^{uia} sac^{ra}
p^{rius}ie diuidi non potest: sicut nec alia sa
cramēta ecclesie. 23. dist. q^{uod}ruā dā. **A.** **¶** Idē
in sum. con. li. 3. dist. 4. q. 79. **B.**

¶ Vtrū sacerdos possit absolue^r illam
cū q^{uod} peccauit? **R.** **¶** fm **Buil.** nō d^{icitur}. quia
tollit erubescētia q^{uod} ē^r maxia p^{ro}pter satisfi
ctōis. vñ d^{icitur} eā remittē ad aliū sacerdo
tē. **¶** Sic notauit **Hugo.** 30. q. i. sup. c. ois.
A. **¶** i. circa p^{ro} s^{ed} bñ grecū et vxo^{re} p^{ro} p^{ro}az.
et h^{oc} in glo. dci. c. ois. et in sū. con. eo. ti. q.
66. **B.** **¶** Et idē de oi pctō in q^{uod} sacerdos
fuit consentiens v^t coopator. **¶** Si tñ in
his casib^{us} absoluat: valebit absolutio

Non. Tho. in 4.º. c. 19. A. Idē in deā
q. 66. ubi ē addit s. eūdē. **Dñl.** Nec ē
q. ep̄s nō pōt dispēfare ī simonia cū
eo cōmissa. q. dispēfatio ē dignitatē ab
solutio nccitatis. Et iō nō tā facile quis
amittit prātes absoluedi s. cur dispēfā
di. **B.** Archiep̄s oñ visitat pōt audi
re confessiones subditoꝝ suffraganeoꝝ
ruꝝ z absoluerē z pñas īponere. ex de
cens. perpetuo. li. 6.º.

Si ep̄s mittit alicui uices suas cir
ca confessiones audiendas. nūq. tal. pōt
circa casus maiores z ep̄ales: **R.** nō
pōt nisi exp̄sse ei mittat. ex de re. iur.
ī gnāl. z de pe. si ep̄s. li. 6.º. Io q. q. cui cō
missū ē nō pōt mittē alteri. ex de offi.
dele. qm̄ ap̄lica. in fi. **A.** Idē in sū. cō.
eo. ti. q. 51. **B.** Et itelligas q. nō pōt
de iure cōi. Secus qñ exp̄m̄ q. possit.
ar. ex de offi. dele. is cui. li. 6.º. z ea que
nō. ibi. Io. an. **A.** S. qd si dicat ep̄s.
cōmitto uobis auctē meā in foro pñia
li vt possitis absolue ī oib. casib. in qb.
possum. **R.** s. glo. Ray. z in sū. con. c.
ti. q. 52. Licet q. oia dicat nihil excipiat.
i. 9. di. si romanoꝝ. nō tñ est tutū ppter
bi. cōmissionē gnāles vsurpare ea que
a iure ep̄o sunt reseruata spāliter nisi
certū sit q. bi. ep̄iscopus p. bi. verba
gnālia intenderit cōmittere spālia. Et
tñ que in synodo sua ep̄s reseruare cō
sueuit satis credo q. p. bi. gnālia h̄ba
cōmissa eē debeāt itelligi. Absolutōes
tñ excoicationū que sūt a sacerdotib.
p. furtis z dānis qz ignorant actores
cū nō solū pertineant ad for. pñiale: s. z
q. ad qd spectent ad for. pñentiosus nō
sūt itelligende delegari p. bi. gnālia h̄
ba. z multo forti. nec absoluciones eo
rū q. in forma iudicii excoicari sunt p.
ctumacia aut p. re iudicata aut p. o. f.
fensa quantūcūq. ēt gnāliter ep̄s cō
mittat uices suas quo ad forū pñiale
alicui nō p. p. h̄. ille sine spālī manda
to d. mutare vota aut relaxare iuram̄
ta de qb. certū ē q. possint. vel de qb.
ē dubiū an possint licite obseruari licz
de trāsgressione voti iā scā. z de iurio

possint pñas īniūgē. s. glo. Et subdit i.
deā. q. 52. In bi. g. cōfessor in dubio nō
pcedat: s. a suo ep̄o certificet in spālī i.
quib. casib. vult libi cōmittē suā aucto
ritatē z in qb. nō. **Satis** vt posse dici
q. cōfessio sic gnālī accipiēda sit sicut
sonat. nā h̄ba gnālia gnāliter sunt acci
piēda. i. q. i. sunt nonnulli. z ex de deci.
ad audientiā. p̄sertim in fauorē salut.
aiāz q. nihil est fauorabilius. z 4. q. 3. si
h̄es. z ex de pe. z re. ne p. dilatione. nisi
forte fuisset aliqd tale quod non fuisset
delegās h̄uisset in spē ccessurus. ex de re.
iur. in gnālī. li. 6.º. **Que** aut sūt ista cū
sunt indeterminata satis vident. relinq.
iudicio discreti iudicis z cōfessoris. ex
de offi. dele. de causis. Et ad hoc ēt faci
unt q. deā sunt sup. in pñcipio in vltia
additōe. q. incipit. **Ar. pñcia.** **B.**

Sz vtz officialis ep̄i habeat aucto
ritatē ī pñis casu ep̄aliū: **R.** s. h̄o
sti. Nō h̄z nisi exp̄sse pateat q. hoc vo
luerit ep̄s z si habz z nō ē sacerdos d.
alteri delegare. ex de p̄cu. peticio. **A.**
Idē in sū. cō. eo. ti. q. 55. Et in q. 56. d. f.
host. q. cū ep̄s ad remotā regionē se
trāsfert z aliū ep̄m vicariū gnālem re
lingt talis vicarius pōt oia sicut ille q.
ip̄m instituit posset h̄ pñs eēt. **B.**

In articulo mortis oib. sacerdotib.
z de oib. pñcia z sñis concedit absolū.
ar. de pe. di. l. que p̄mitet. z ex de sentē.
exco. non dubiū. **A.** Intellige nisi in
executione ordiis fuerit īpediri. ut sup.
cōfessio. 3. 5. 3.º. z 4.º. ad fi. in additione.
De articulo aut mortis qñ tñ sit agē
dū dictū ē sup. absolū p. ad fi. i. additōe
B. **Quis** sit cōfessor curialiū vt p̄zela
roz vel regū. vide sup. cōfessio. 3. 5. 1. 4.º.
qui incipit. Cui debent. z in duobus. 5.
sequentibus.

Confessor. 2.º. f. qd debe
at agere?
Quid agendū confessori si cre
dat q. confessus non faciat pñiam aut
aliud qd promittit: **R.** fm̄ **Dñl.** Non
debet ppter hoc exigere promissionē
sue votum uel iuramentū. s. sufficit

si dicat se hñe pposituz faciēdi. z sic d;
absoluē simplr z sine conditione. facta
rñ prestatōe si suspēct' hētuz. q' si nō
restituet qd' abstulit. aut non faciat id
qd' inuigil' fructu cōfessōis carebit.
A. Idē in sū. cō. l. 3. ti. 34. q. 136. **D.**
Excipt' excoīcati q' iurāt ut sup' abso
lutio. s. 5. 2. **A.** Et nō solū iurāt s; ēt
aūq' absoluant prius satisfaccē debent
qñ sūt excoīcati p notoria seu manife
sta offensa. vt in c. soler. de sen. exco. l.
6. z ē singularit' expressum ī multis ex
coīcationū casib' sicut illos discutiēti
pōt parē. Sūl' ēt in aliis casibus a iure
expilso: ut dī in dca. q. 136. l. 3. ibi spāliter
nō ponāt. vñ z' post pōictū ē in icendi
ario q' iuste pximū dānificauit incen
dendo seu icendi faciēdo v' h' facien
tib' cōsiliū seu auxiliū ī bis pādo. Naz
z hī nō uidēt debē absolui nisi prius sa
tisfecerit. z. q. 8. pessimam ibi. Nec ab
soluat nisi p'us pāno cui itulerit fm' sa
cultatē suā refarcito z iuret se ulterius
ignē nō apposituz zc. 3. uidet d' mutilā
tē pximū seu mutilari faciēre seu ī h'
cōfentire. nā z tales egpant pōictis ī
cendiaris. Et ita uidet q' absolui non
debeant nisi p'us satisfecerint. z. q. 8. si
q's mēbz. 4. est d' manifestos rapto
res z eccle uiolatores qui nec absolui
debēt nec ēt ad pñiam recipi in uita ul'
ī morte nisi p'us iux' facultatē satisf
fecerit uel de satisfacienda idoneā cau
tionē dederit. ex de rap. sup co. ubi dñ.
Statutum' ut gcūq' ex his q' uiolenter
surrexerit in rapinā seu ecclez' uiolati
onē manifeste fuerit dephensus nisi p'
ablata restituat si poterit uel emendā
di plenā z firmam securitatem fecerit
pñie bñficiuz ei penitus denegat. Et. i.
Qui aut' in sanitate obstinata mente
nō penituerit uel emēdauit z ī mor
te securitatē p'stare nequeat solēntas
pñie paz' p'desse uidet sicut credimus
H' de pctō d'rito uaticum' non negat
itā tñ ut null' clericoz' sepulture illius
interfit nec eius clyaz' p'umaz' accipe.
q' si q' clicoz' uel p'reb'zorum cōtra b'

in uita uel in morte pñias dare aut se
pulture interesse uel eoz' clyas accipe
accēptauerit seu h' rapine participes
inueri fuerit: ordinis sui dānum irrecu
pabilis pariant z ecclesiastico bñficio ca
reāt. hec ille. Est aut' aduertēdū scdm
Doct. i. lū. cō. l. 1. p. ti. 16. q. 6. q' p'acā itel
ligūt qñ raptor. seu uiolator eccle fuit
monit' de restituendo: z post admoni
tionē diu ī cōtumacia p'senerauerit. ali
rer dca pena nō obrinet. ut in c. si. de se
pul. z de rap. c. in l'ris. 5. est d' manifestos
ufurarios q' nec absolui nec ad cōfessio
nē admitti debēt nisi p'us satisfecerint
uel de satisfaciendo idoneā cautioēz p'
stiterint. ex de usuris. c. q'q. l. 6. ubi in
ter alia dñ. Nullus manifestoz' ufurari
ozū testis interfit. aut eos ad cōfessioz'
admittat seu ipos absoluat nisi de usu
rio satisfecerint uel de satisfaciendo p'
suaz' uirib' facultatz p'stiterit ut p're
mittit idoneā cautioem. Testamenta
q'q' manifestoz' ufurarioz' alit' scā nō ua
lēt: s; sūt irrita ipō iure. 6. uidet d' sacri
legiuz. f. q' aliqd' abstulit de loco sacro
seu q' iurāt' ē p'sons ecclesiastic. q' non
ut absolueud' si admonit' p'us nō satis
fecerit. 17. q. 4. si q's iuentus. ubi dicit.
Si q's domū dei uiolauerit z aliq' sine
lñia illi' cui cōmissa ēē dignoscit ide ab
stulerit uel ecclesiasticis personis iniu
riā fecerit: donec in conuentu admoni
tus legitime satisfaciatur: sciat se coione
ēē puatū. Si hō post scdm z tertiam
ouentōem corā epō satisfaccē detracta
uerit sacrilegii piculo ab oibus obno
xijs teneat ita ut fm' ap'z nemini fide
lium misceatur. **B.**

A. An confessor teneat ad memoriam
reducere cōfitei petā q' audiuit uel sci
uit euz cōmissis: **R.** fm' Dñl. Si scit
uel h' p'abile opionē d; ei ad memo
riā reducē: q' timē pōt ne cōfiteus sup
hoc crassaz' hēat ignorātiā uel q' nō ad
hibeat debitā diligētiā. **A.** Ad reco
lenda sua pctā. ut ī sū. con. l. 3. ti. 34. q.
85. ubi hec notāt. **B.** qd' nō excusat.
A. Si sacerdos hēat aliq's p'ocubianos

surdos, cecos, mutos, vel furiosos, vel
demoniacos z siles qd scit ee i pcto mor
tali qd faciet? **R.** fm Ray. Debet face
posse suu vt indicat eos ad pnam fm
q e possibile: q si no pot pface ozet et
faciet ozari vt ds illustret corda eozuz
de ose. dif. 4. solet qri. **A.** Idem in su.
co. eo. ti. q. ss. vbi et of q l3 sacerdos fa
ciat tunc posse suu: tamen est casus in
quo no excusatur: videlz si ex negligen
tia sua pcessit hi casus. hec ibi. Est etia
sciedu q furiosis seu amebz i morta
li exatibz nullum pot dari fmediu: nisi
reuertant ad mēte. qz ipi z dormiētes
egparantur: z intelligunt pseuerare i
eadē volūtate z statu quo erāt imedia
te añ dormitōem vñ amentia quousqz
dormiētes existūt seu amentes: eē de
bap. c. maiores. ad fi. ideo non restat p
eis nisi oīo. **B.**

Tria fm Al. debēt eē in cōfessione. scilicet
entia discernēdi inf pctm. i. qstio d eis
cauta. z discreta pntie seu satisfactōis
iniunctio. **A.** Idem in su. co. li. 3. ti. 5. q. 2.
vbi etiā d fm eūdē Al. q sacerdos nō
tenet scire discernē: nisi i cōl. si q sint ca
pitalia z q mortalia cōia z q venialia
ex genē. Et sciēs hec sufficiēs reputat
p rps h necessitate ad cōfessionē au
diēdas. Bz bñ puto q hec nesciēs pec
cat mortaliter audiēdo: z eū institūtes
peccat ad bec plus q ipse. z permittēs
institutum ministrare mortali peccat
si sua interest tales phibere. pōt addi
q periculosum est eē audire confessio
nes non habēti cōpetētes noticiā casu
um pape z epoz. vt in cle. religiosi. de
puit. Et iō sup his ignorātia cōfessoris
reglaris d i excusabil: vt s. cōfessio p. 5.
p. ad fi. Sūz z nesciēti cōpetentē oppo
tuna cuilibet xpiano: videlz articulos
fidei z facta ecclie. precepta decalogi.
z opa caritatis. z modū debite cōfitendi
z penitēdi. nā Math. 18. of. Si cec ceco
ducatur pster abo i foueā cadūt. Ad h
etiā forti obligat q obrulit se officio.
ialis. n. tenet de oi exata diligētia. ar.
ff. dpositu. li. 5. sepe. vbi of q q obrulit

se deposito tenet de leuissima culpa: lz
alt nō tenet nisi de dolo z lata culpa
cū recipiat ad vtilitatē alteri tñ. Qui
aut nō ingerit se: sed regit? exercet ex
caritate: satis vñ q nō tenet: nisi in q
tū scit vñ pōt cōmode si ire: qz iposibi
liū nulla ē obligatio. ff. de reg. iur. l. im
possibiliū. Et qz hoc agit ad mēra vtili
tatē alteri? sicut z deposito. Et h? si ibi
nō iuenit vita z scia idonea q velit z
possit hoc officiu exercē. Quo cāu etiā
min idone? z in pdcis nō instruit? si fac
er caritate: pōt se igerē. nā qd nō ē lic
tū nccitao licitū facit. ex de reg. iur. qd
nō ē. An z i nccitate ē laico pōt fieri cō
fessio. de pe. di. 6. q. vlt. Et h? cōfessor hoc
cāu nō tenet nisi in qdū scit z pōt: vñ scil
re pōt. Paria. n. sūt scire vñ scire debē:
vt in. c. si. ex de iniuriis. Si āt huiusmōi
iperitus etiā in casu nccitatis audiēdo
deprehēdat peccatē quibz involutū p
uide facit si ei cōsult q de illis itez con
fiteat pito: vel ab eo cōsiliū postulet
cū ei cōpā hñe poterit: ne forte ipe su
per his in aliq errauerit. Itē si magi vi
tus repit scia z scia z aliq p certo co
gnoscat se nō operēt vñ nllaten? se in
tromittē bz ēt i qst: alr fac d dēz scri
pturā. Si cec ceco. 2c. Itē d iura. d pe. z
re. ois. z de pe. di. 6. q. vult. Si hō dubi
tat de sua cōpetēti pita p sciam seu ex
periētiā. vel ēt onbitat si alr pitoz re
periat q h? possit z velit: excusat obia
plati. 23. q. 1. qd culpā. vel pōt credere
penitēti si dicat se nō posse hñe pitozē
cū nō sit xisite cū mēdacis ad pnam
accedē. Itē i cōfessore regit scia mul
to magis q scia. An in dco. c. q. vult. de
pe. di. 6. dicit Aug. Sacerdos itaqz cui
ois peccator offert: añ quē statuit cui
languoz i nullo eoz sit indicādus qui i
alio iudicare pōptus ē. 2c. Et iō exis
i mortali audiēdo cōfessiones mortali
ter peccat. nā fm Tho. z Alz. in su. cō.
li. 3. ti. 22. q. 25. exis in peccato morta
li qñcūqz in aliq actu exhibet se vt mi
nistz ecclie mortali peccat. Et toriens
mortali qñs h? mōi actū facit. Et iō

etiā si nō possit hñi cōfessor scia t cōscia idone debem peligē cōsciam: qz meli or ē iūspiciētia cū tiore q̄ apparet sapiētia. **Eccl. 19.** Et qz q sibi neq̄ est: cui alii bon erit: **Eccl. 14.** Itē ipsecrū scie sup plere pōt pfectio caritat: eē de renūc. c. nisi. s. p defectu. sicut p3 in brō Nicalao z aliis multis. Sed ipsecrū inocētie nō supplet scia. **S.** hoc cāu q̄to est maior tāto ē piculiosior: sicut z bonus gladii i manu furiosi: vt p3 in demone q sic nūcupat ē a scia. **Unde. i. Cor. 9.** Scia inflat. caritas edificat. **Sup q̄ gl. mgti. iniaq. fm Aug. dicit.** Addite scie caritatē z vtilis erit. Scia cūz caritate vtilis ē. p se iſtat i supbiā vt demones q greco noie a scia sic sūt noiati in qb scia ē sine caritate. Itē qz vt prime patuit deficiēs scia pōt i casu nccitatis si ne pctō cōfessiones audire. Sed nō deficiēs scia cō pctō vñ anecti q el peccandi occasione pber qñ pōt sibi alr pūdere. Sed an possit fieri confessio exñti i mortali vñ qz nō: qz talis sacerdos: vt s p3 peccat z ei pctō anecti q ei i actu pcti cōsentit. ad **Rō. p. In dñi facit.** qz nemo suū d3 vitāe plātū l3 peccator ē nisi pñs cōdenatū. a. q. 4. none. **De hoc sic pñ. i. sū. con. li. 3. r. 22. q. 24.** Tho. ait Lic3 subdit teneat recipe sacra a ministro ecclie etiā exñti in mortali qñs3 ab ecclia tolerat qui adhuc ei obligat. tñ excepto nccitat: cāu n̄ for3 tutū hī iducē ad executōem alicuius act3 spe crātis ad suum ordinē curāre cōscia q pñct3 mister sit i mortali quā cōsciam potest deponē. qz in instanti pōt ex vi uina grā emēdari. beci bi. **Hec qō pōt clari solui p id qd in sū dicit Tho. se cūda scde. 4. 77. arti. 4.** videlz q non licet iducē aliquē ad mutuādū sub vsu ra. tñ occurrēte rōabili nccitate lic3 recipe sub vsura a p̄pato ad mutuandū Itaqz ex pñcti pōt colligi qz dū qz cogit a suo plato pōt ab eo recipe ecclia sacra: l3 sit i mortali si ab ecclia tolerat. Si n̄ cogit a plato z aliū poss3 habere sacerdotē: n̄ d3 ei quē putat eē in

mortali cōfiteri. vel ab eo aliqd sacm recipere. nec ipm inducē ad exequēdum aliqd actū sui ordiis. Si hō aliū. sacerdotē hñe nō possit pōt vzgēre rōnabili cā cōfiteri sacerdoti ad h̄pato etiā i mortali exñti z ab eo alia recipe sacra sed nullaten3 deb3 ipm ad h̄ nō dispō sitū inducere. **D.**

¶ An interrogatōes sint faciēde in cōfessione? **R. fm Ray. q. sic:** dūm discre te fiant: de qb hēs plene de pe. dñ. s. c. p. z dñ. s. c. q. vult. in dñ. z vltra mediū. eē de pe. z re. ois. s. sacerdos aut. Et de bēt eē interrogatōes pñcipalr de septe3 vitis capitalib3: que sunt supbia. auaritia. gula. luxuria. inuidia. ira. z accidia. **A.** Predicta pleni3 dicunt in sū. con. li. 3. r. 34. q. 3. Et nō solū interrogatōes faciēde sunt de hīs vitis: s3 et de articulis fidei z de sacris ecclie. z de pceptis. de calogi. z de operibus caritatis. z de vitis cōfiteri. z de multis aliis de qb lati3 dixi in interrogatorio. **D.** z de circūstātiis eoz que sūt. **Quis. qd. vbi. per qñ. qñ. ens. cur. quomodo. quādo.** **A.** De ist3 circūstantiis clari3 dicit in p̄fata. q. 83. **S.** z lati3 dicitū ē s. confessio z s. s. in additione. **D.**

¶ Utū liceat sacerdoti ingre3 a sitente specificatōem persone cum q̄ peccauit? **R. fm Ray. sicut cōfiteri non d3 specificare nisi vt dñ. s. cōfessio. p. 5. 4.** ita nec sacerdos d3 interrogare nisi vt ibi dñ. **A.** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 87. **D.** Quō cōfessor religiosus teneat facē cōfiteri cōsciam de decimis hñ. i. decime p. s. o. **A.** S3 qd si cōfessor occurrat aliqd q̄ dubitat qd agē dbeat? **An?** qz hec dubitatō aut pcedit ex varietate opionū doctorū: aut ex sua ipitia. In p̄casu dicit glo. Ray. in ti. d. matrimonio. s. s3 nūqd peccant vtroz. sup hōo absti nēdū qz h̄ cāu nō ē p̄cipitāda snia nec denegāda absolurio: sed via tutior est cōsūlēda z terror incuriēdus ex piculo **Qd** vñ vñ cū penitēs ex aliq̄ p̄babili rōe adhēt alicui3 doctorie nō dñ opioni volens eā tenē. nā hoc casu ppter vari

eratē prudentiū doctorū cōfessorū cōsulen
do sibi viā tutiorē. z qd sibi vari^o vř fř
deus si acq̄lescē nolit illud sup̄ cōsciam
suā relinq̄r. Nō hō aliq̄ nō hř i se ali
quā bonā rōē q̄re magis debeat opio
ni vni^o q̄ alterius adherē. uenientē re
manet in dubio p̄p̄t qd si dubiū sit su
p̄ aliq̄ vřz sit p̄ctm vel nō: oio ē nccūz
q̄ ab illo abstinēat. z de illo debire pe
niteat eligēdo p̄tē tutiorē ne alr̄ p̄scri
mini se disponat: vř. s. confessio p̄. s. s.
Si hō dubiū non sit p̄ncipalit̄ sup̄ pec
cato: s; vřz q̄s teneat ad aliqd facien
dū vel bandū seu penā subeūdā d; be
nignior snia eligi: vř i hoc dubio q̄s
ad nihil obliget. nā in dubio regularit̄
p̄ reo danda ē snia nisi in cā m̄mōit
doris seu libtatis vel testamenti qñ p
istis data fuerit snia. vř in c. si. ex. de re.
iur. z in c. cū sit. z c. odia. de re. iur. li. 6.
z. ff. de legib^{us}. l. benigni^{us}. nisi forte est
aliqd faciendū qd possit facili^{us} expe
diri vř si dubitat vřz q̄s sit excoīcat^{us}
z possit cōmode facē se absolui ad cau
telā. tūc. n. ē cōsulendū p̄ tutiori pte q̄
hoc faciat. z sic pōt itelligi qd dicit glo.
Ray. z ponit i sū. con. li. 3. ti. 3. q. 64. vř
q̄ si iudex eccl̄astic^{us} dicat. Scias te ēē
excoīcatū vel hi^o hba q̄ si de excoīca
tōe per hba talia agat in foro iudiciū n̄
reputabit excoīcatus nisi alias cōfite
rit de intentione excoīcantis: vř qz isq̄
solut^{us} est sic dicere qñ excoīcat. vel alio
mō. In foro aut̄ p̄niali eligenda ē i du
bio tutior viā. vř. s. talis reputet excoī
cat^{us} z ipetret absolutionē. Et idem cō
sulit^{ur} Postē. i. hio z sibi hūo qñ dubitat
de excoīcatione. Item qd dictū est sal
lit qñ vehemens seu p̄babil^{is} iectura
ēēt in sūiuz: qz inspicimus in obscuris
quod ē hūi^{us} vel quod plerūq̄ fieri
suevit: vř in c. inspicimus. de re. iur. li.
6. vř si cōfiter aliq̄z fuisse excoīcarum
z dubitet vřz fuerit absolutus. tunc. n.
debis p̄ excoīcato donec de absolutio
ne cōfiter legitime: vř in sum. con. li. 3. ti.
34. q. 48. Item si sit publica fama de
delicto vel excoīcatione: vř ex de senr

exco. cū desideres. s. 2. vbi dī q̄ si est
publica fama aliq̄z hberasse clericūz
q̄ nec ep̄s nec aliū cōficare sibi d; nisi
ad arbitriū dī de h^o se purgauerit vř
ad cautelā absolutus fuerit. Si aut̄ p
cedit dubitatio ex impuria cōfessoris. tē
querat cōsiliū dī. ex de pe. z re. ois. q̄
si nō hře pōt remittat cōfiterē ad cōfes
sorē scia z cōscia prudentiorēz sicut me
dicus ipit^{ur} d; ad p̄tiorē egrorū remit
tere. ar. de pe. di. 6. q. vult. q̄ si nec hoc
pōt fieri exigat a cōfiterē q̄ sit parat^{us}
facē dē ad qd obligat z querere diligē
ter illud noscere a p̄tiorē iuxta posse: et
cōsulat cōfiterē qd tutius est. z in dubio
absolutionē sibi nō retineat vř dictūz
ē. s; ipm inq̄atūz auctas sua se exten
dit absoluat. de pe. di. 7. si q̄s positus.
vbi dat̄ absolutio penitenti in extre
mis s; de eius salute penitus dubitet:
vř ibi. z ea. q. nullus. z vřz absolutio
possit fieri p̄ istam^{us}. R. ipm glo. Ray. in
sum. con. li. 3. ti. 3. q. 77. q̄ nō s; p̄ncō
fiterē a presenti sacerdote pōt absol
ui. Facit de pe. di. i. quē penitet. Ex q̄ p;
q̄ eodē mō nō pōt fieri p̄ nūciū. Item
nō pōt vn^{us} audire z alter absolue: vř. s.
cōfessor p̄. s. 3. Absolutio hō ab excoīca
tione pōt fieri etiā in absentia: qz igno
rans z inuitus ab ea pōt absolui: vř in
sum. con. li. 3. ti. 3. q. 113. z. s. absolutio p̄
s. 15. 3. an sacerdos debeat p̄ absolue
re p̄niam iponere: R. vř notat in dire
ctoria li. 6. p. ti. 15. s. 124. q̄ non qz cūz in
p̄nie ipōne appēat tertia ps p̄ncipal^{is}
materie. i. satisfactio quare^{us} est ex pte
p̄ctōis sine qua saltem in affectu non
ē perfectum hi^o sacm̄ nec potest debi
ta forma apponi p̄ m̄struz donec ipsa
materia debita p̄ integre sit pacta q̄ i
tribus consistit. s. cordis contritio: oris
confessio: z operis satisfactio. ar. ex
co. q̄ qdam. Ideo hunc ordīnē d; cōfes
sorē seruare in p̄nie sacro. p̄ d; audire cō
fessionem. z iponere p̄niam. 3. absol
uere sacralit̄ ut i cle. duū. s. statum^{us}.
de sepul. vbi hoc notant. Buil. z. 30. an.
bec ibi. Videtur ergo q̄ nisi impositio

pnie precedat absolutōne: ipa absolu-
tio est nulla. Sed forte posset excusari
si statim post absolutōne añq̃ diuer-
rat ad exñeos actus iponat pnia. naz
qđ sit icontinenti ur iesse. *De pactis*
l. petens. Tunc tamen ē qđ precedat.
ut ex predictis pater. *D*

Confirmatio elec-

torū. A quo cōfirmāda sit ele-
ctio. *R.* fm host. A primo supioze. uñ
ēps cōfirmat sibi subiectos. ex d̃ elec-
cū monasteriū. nisi aliq̃ sit exēpt. ex.
de cōsue. cū uenerabit. Itē archieps
cōfirmat ep̃m. ex de elec. cū dilect. i. si.
64. oisallud. Archiep̃m hō cōfirmat p̃-
mas uel p̃farcha nisi ip̃e archieps ex-
ēpt. sit. ex de elec. bone. z. c. mibil. *P̃f*
archas l̃ exēptos cōfirmat papa. ex de
elec. scriptū. l̃ ē legat. d̃ latē. ex d̃ elec.
si abbat. li. 6. *A* ubi d̃ qđ legat. de
latē p̃r cōfirmare electōes archiepoz
z exēptoz. z abbat exēpto in ep̃m ele-
cto dare l̃nīaz cōfēdi. It̃ ab alio eidē
talis l̃nīa dari non p̃t nisi a papa. *B*
Sint etiā papa cōfirmat ip̃atoze. ex d̃
elec. uenerabilē. *A*. Idē in sū. con. lib.
3. ti. 26. q. 21. *D*

Qualiter fieri debeat cōfirmatō. *R.*
fm host. *D*z p̃ fieri exāmiatio p̃sonaz
tā eligentiū qđ electi. etiā si nihil oppo-
nat. *A*. Facit ex de elec. cū nobis oliz
B. Consultit ē supiori ut ip̃m electuz
ad p̃tē trahat. z de his qđ ip̃edire ipsuz
p̃t diligēt exgrat. z si ip̃edimētū in-
uenit secrete ad renūciandū iducat
ex de elec. dudū 2. i. si. 2. ex de sumo. per-
tuas. i. si. *A*. Nō tñ ip̃m publicer ul̃ in
fame fm eū dē hostiē. ut in sū. con. eo.
ti. q. 22. *B*. Al̃ hō fm altara z p̃bata
pcedat. *A*. Sz si i occulto sit ip̃edimē-
tū z ille istar p̃ cōfirmatōe i manifesto
caueat q̃tū p̃t ne faciat d̃ scia. ut d̃
i dca. q. 22. *B*. Nota ē qđ si in cetera
qđ obiciūt electo seu postulato seu ali-
ter. p̃mouēdo ad dignitatē oppōatur
d̃ euidēt defectu scie uel p̃sone. z p̃ d̃
d̃ h̃ exāmiatio fieri. z si h̃ inueniatur

falsū opponētes excludūt ab oib⁹ all-
is qđ opposuerāt. z ēt p̃uū ac si i p̃ba-
tōe oīuz d̃ fecisset. ex d̃ elec. si fōte li. 6.

Si cōfirmatio fiat nō uocato cōpeti-
toze uel alio qđ uellet opponē z n̄ dis-
cussio negocio irrita ē. It̃ debz fieri tal̃
uocatio noiati qñ ē coelectus. ut appa-
rer oppositoz. at̃ gnāt i ecclia i qđ elec-
tio facta ē. ut si uolūt se opponē appa-
reāt i cōpetēti termino p̃p̃toze assigno
It̃ h̄nt locū siue electio sit i cōcordia
siue i discordia. ex d̃ elec. qm. li. 6. *Utz*
qđ oppōit electo aliqđ crimē teneat se
ilicibē. uide. i. scriptio. 5. 2. *Uide* d̃ his
qđ p̃nt ip̃edire cōfirmationē. i. de elect.
in multis locis. z l̃ ordinādus p̃ totū.

Confirmatio sacra

menti. Sacm cōfirmationis
utrū sit de necessitate salutis. *R.* fm pe.
duplex ē necessitas salutis. quedā p̃uñes
ad eē. z qđā ad bñ eē. It̃ quidē 2. modo
cōfirmatio ē nccia nō p̃. nā z sine ea po-
test bō saluari. Est aut̃ nccia p̃p̃t spi-
ritualē pugnā ad quā adiunat bō per
cōfirmationē. sz simpliciter nō sit sacm
nccitatis. sz nihilomin⁹ cōtēpt. ei⁹ dāna-
bilis ē. *Con. Tho. z Ali. 4. d̃. 7. A*
Idē in sū. con. libro 3. ti. 24. q. 45. *B*
Que sūt de suba cōfirmatōis. *R.* sz
pe. qnq. Duo qđ ex p̃te ipsi sacri scz
materia cōfirmatis z forma uerborum
Duo ex p̃te mistri. s. dignitas pontifica-
lis z intentio. Unū ex p̃te suscipiēt. s.
qđ cōfirmet in fronte. nā qz i cōfirmatōe
cōfert audacia spūal̃ euidēt. sit i frōte
Con. Tho. z Ali. 5. A Idē in sū. cō.
eo. ti. q. 46. ubi ē d̃ qđ cōfirma ē oleuz
cū balsamo ab ep̃o sanctificatū. *B*
Quis ē mist̃er cōfirmationis. *R.* So-
lus ep̃s. d̃ c̃se. d̃. 5. man. z. c. nouissime
z. c. ut teiuni. *A*. Idē i dca. q. 46.

Sz nūqđ papa possit cōmutē alteri.
R. fm Tho. z pe. l̃z de hoc sint opio-
nes p̃babilē d̃ qđ possit cōmutē sacer-
doti sz nō inferiori. 95. d̃. peruenit. *A*
Idem in sū. con. eo. ti. q. 47. *Con. etā*
Albricus. *D*

Que sit forma cōfirmatōis? **R.** scōs
Tho. 2. pe. 2. **A.** Forma ē. b. Consigno
te signo cruci 7 cōfirmo te crismate sa
lutaris. In noie p̄ris 7 filii 7 spūs sci am̄i
A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 4. s. ubi etiā d̄r
fm̄ **A.** q. oīa illa q̄ s̄ d̄cā sūt de mutari
one forme baptismi eodē mō itelligē
da sunt 7 de forma cōfirmatōis. **B.**

Utrū i sacro cōfirmatōis cōferat grā
R. fm̄ Tho. 2. pe. 2. **A.** cōferat non solū
cōiter sicut i quibet sacro cōferat grā
emūdas a pctō. **A.** uel a reliquis pcti
ut in sū. cō. eo. ti. q. 4. 9. **B.** sed etiā
spūalis grā p̄ quā q̄s deputat ad offi
ciū sanctitatis 7 idoneus efficitur ad
xp̄m cōfiterendū. unde 7 de grato facit
magis grū. **A.** Idē in d̄cā. q. 4. 9. **B.**

Quibus debeat sacm̄ cōfirmatōis
cōferri? **R.** fm̄ Tho. 2. pe. 2. **A.** Oib̄ xp̄ia
nis. Nam 7 pueris cōuenient cōfertur
quā minus habent fictionis ruinis et
mulieribus quibus cōis est pugna spi
ritualis. Item mutis. q̄a licet nō uerbo
signo tñ possunt cōferri. Itē morienti
bus quibus l̄ subtrahat pugna tñ per
gunt ad p̄mū militantiū. 7 iō cōueniē
ter accipiūt xp̄iane militie signum. **A.**
Idem in sū. cō. eo. ti. q. 50. **B.**

Utrū cōfirmatio possit iterari. **R.** s̄
Aug. 7 oēs theologos. nō pōt. eo q̄ im
primat effectū indelibile. de cōse. d̄l. 5.
dictū. 7 c. d̄ hōie. **A.** Idē i sū. cō. eo.
ti. q. 51. ubi etiā idē d̄r de sacramēto ba
ptismi 7 ordinis 7 q̄ alia quatuor sac
menta possunt iterari. **B.**

Utrū cōfirmatō cōferri deat ieiuniis
7 a ieiuniis. **R.** fm̄ **A.** Sic. p̄pter reue
rentiā sacramēti. de con. d̄l. 5. ut epi. et
c. ut ieiuni. Itē in nccitate melius est
confirmari post prandium q̄ si ep̄o di
scedente 7 huiusmodi quis nō possit cō
firmari. **A.** Idem in sū. cō. eo. tit.
q. 52. **B.**

Utrū alius debeat tenē aliquē ad cō
firmationē. **R.** fm̄ Tho. in 3. parte. q.
72. **A.** p̄pter hoc aliḡ ad cōfirmationē
accedi q̄a se habere robur standi non
p̄sumit. Itē ab alio debet teneri. nec

differt utrū uir uel mulier teneat. **B.**
nō cōfirmatus q̄rū ē de rōne sacramē
ti non debet tenē. sed si contrariū fiat
peccat. Sed nō p̄pter hoc ē utrum sa
cramētū. de cōse. d̄l. 4. c. i. baptismo
A. Con. **A.** ut in sū. cō. eo. ti. q. 53. **B.**
Et uide. i. impedimētū 6. **B.**

Utrū uxor possit in cōfirmatōe tenē
maritū uel eō? **R.** nō. quia cōtrahit
cognatio spiritalis. 7 est impedimētū
matrimonii 7 coniugalis actus. Itē nō
d̄z q̄s tenere p̄p̄iū filiū uel fr̄em aut
sororē. quia sufficit inf̄ tales uinculū
carnale. **A.** Idē in sū. cō. d̄cā. q. 53. **B.**
Quō aut cōfirmatō ipediat m̄mū
uide. i. impedimētū 6. De crismate. i.
q̄d ē materia confirmationis b̄etur
baptismus 2. 9. 3. 7. i. oleū sanctum.

Onsanguinitas
uidē d̄r. i. impedimētū 5. p̄ totū

Onscientia **U**trū con
scia er
ronea obliget ad faciēdū ali
quid uel dimittendū. **R.** fm̄ **A.** **B.** Cre
dens se teneri ad aliquid 7 non faciēs
incurrit contempum. Et faciēs illud
quod putat peccatum peccat. **U**trū glo.
super illud **Rō. i. 4.** Omne quod nō ē
ex fide pctm̄ ē. dicit sic. Omne quod fit
3 cōsciam edificat ad gehēnam. Item
Luc. 12. Si oculus tuus nequā fuerit:
totū corp̄ tuū tenebrosū erit. **D**anē
te ḡ cōscia erronea hō p̄pter ē nō tñ
simplr. q̄z pōt 7 d̄z deponē cōscia tales
p̄ se uel p̄ alteri cōsiliū. **Con. Tho. pri
ma sede. q. 19. arti. 5. 7 6.** **A.** Idē in
sū. cō. h̄. 3. ti. 2. q. 11. **B.**

Onssecratio **P** scilicet
epoz
7 supra. de forma consecrati
onis epozū diffuse 7 copiose tractatur
7 h̄nt epi i ordinariis suis. 7 de ipsa. 23.
d̄l. qui ep̄s. 7 d̄l. 75. ordinationes. 7 c̄
de sacra uncti. cū ueniss̄. Et d̄z fieri in
die d̄nica tñ. d̄cō. c. ordinationes. **N**ec
ē neciuz cōtinuare ieiunū a sabbato. i.
q̄ i p̄cedenti sabbato icipiēs ieiunare

nō comedat quicquid; in omnia fuerit ordinatus. nā et ipsa omnia ante prandium intelligit ieiunium esse. **A.** hoc fuerit de causa Ray. ut in l. con. l. 23. t. 22. q. 33. et in hac etiam additur quod debet fieri hora tertia. **B.** consecratio episcoporum ultra tres menses per confirmationem differri non potest nisi ex causa. 75. dist. 5. p. **A.** In hoc. s. non de per confirmationem sed per electionem. et ita et Ray. ut per in l. con. de causa q. 31. Sed potest ut per computationem fiat a tempore confirmationis. Nam prius consecratus non potest. Iam illud tempus non debet computari sicut nec tempus suspensionis in collatione beneficiorum. ut in c. ga diuersa tē. ex de consec. p. b. ubi ut per in de causa q. 31. glo. Ray. dicit quod tempore confirmationis sit ista computatio. sicut notauit Hugl. ea. dist. qm. Et nisi fecerit infra dictum tempus se consecrari cōione prius expectabitur ad hoc per duos menses infra quos si non purga uerit moram eadem metropolitanam iudicio nec ibi nec alibi postea consecrabit. et hoc nisi fuerit impedimento legitimo impeditus de c. qm. et dist. 45. qm. potest autem intelligi dictum Ray. qui electus fuisset negligens ad petendam confirmationem. nam et tempus suspensionis in collatione beneficiorum computatur negligenti petē solutōne. ut no. gl. i de c. c. ga diuersitate. et s. beneficii primo. in principio. **B.**

A. qui consecratus singuli plati. **R.** papa consecratur ab episcopo. Postquam. q. in hoc uice metropolitanam obrinz ut ē a q. vlt. dist. 23. in noie dñi. **A.** ibi non sic dicit sed ita Quia sedes apostolica curi in orbe francz pferat ecclesiam. atq. id super se metropolitani hunc non potest. **A.** cardinales episcopi metropolitanam perculdubio uice fugiunt: q. in electum antistitem ad apostoli culmis apostolice puebat. Et ita a dictis episcopis cardialibus debet papa consecrari s. Ray. et in l. con. eo. q. 29. nisi forte ex consuetudine uel ex ipsius electi dispoñe alio pcedet cuius papa statim per electionem habeat omni plenitudine praei de c. c. in noie dñi. Et ita potest intelligi quod de hoc episcopo Postquam. et fuit dictum Hoff. ut in de causa q. 29. **B.** primates et metropolitani consecrari debent a tri-

bus episcopis eorum suffraganeis omnibus aliis suffraganeis personaliter aduenientibus nisi essent necesse impediti. et tunc cōferunt per l. as. 64. dist. ga. et 66. dist. archiepiscopus. et c. porro. et dist. 51. q. in aliquo in fi. et ex hoc tempus. or. si archiepiscopus. Et ita sit de mero iure hodie tñ de consuetudine quasi nullus archiepiscopus patriarcha uel primas consecrat nisi a papa uel ab alio de mandato eius. ar. 24. q. 1. pudēda. **A.** hoc fuit de causa Ray. ut per in l. con. eo. q. 29. Sed ei gl. dicit quod non credit quod hoc modi consuetudo sit generalis. **B.** quod si ab alio forsitan consecraretur pax pdesset quia antequam possent se archiepiscopos patriarchas notare et plura alia facere oportet quod pallium a papa haberent nisi forte haberent a patriarcha. De quo mā uide. i. pallium. et i. patriarcha. s. 2. **A.** In his locis per quod istud pallium non potest conferri nisi a papa uel ab uno de quatuor principibus patriarchis. uiz. Constantinopolitana. Alexandrina. Antiochena. et Hierosolymitana. **B.** Episcopi hoc si sunt excepti sibi debent a papa uel ab alio de eius mandato consecrari. **A.** de al. **B.** Si non sunt excepti debent consecrari ab omnibus aliis suffraganeis et auctoritate metropolitana. neli si non oēs prius ueniant saltem a tribus episcopis iussu archiepiscopi uel ab archiepiscopo cum duobus episcopis consecratis aliis per l. as. cōsentientibus. dist. 64. per totum. **A.** hoc fuit de causa Ray. ut in l. con. eo. q. 27. **B.** Et nota hoc quod ternarius numerus episcoporum est de suba consecrationis. uñ si a paucioribus consecraretur nihil ageretur. ut no. Hugl. i p. de c. c. porro. **A.** hoc est et glo. i. c. episcopi. ex de tē. or. et et glo. Ray. ut in de causa q. 27. que etiam dicit notasse Hugl. i de c. c. porro. quod si non esset modo nisi unus episcopus uel duo. non posset consecrari episcopus donec aliud constitueretur a papa uel mortuo papa generaliter ecclesia posset mutare hanc formam. sed ab apostolis instituta et statuta quod unus episcopus solus ut duo consecraret episcopum. uel si nullus esset episcopus. presbyteri consecraret eum. Si autem nec episcopus nec presbyter esset. tunc dicit dominus ipso iudicio esse quid fieri debeat. **B.** Et unus dictorum trium est principalis consecratus

q. 3. q. tota cōsecrationē pficiat alt. ni
bil agit. **A.** si un. p. tē. unā facit. et ali.
p. tē. aliā. uel si un. eps. manū iponiat. et
simplex p. sbyter. ut etiā ali. eps. bñdi
ctionē infūdāt. d. c. a. q. 27. **B.** Alii duo
sūt q. si coadiutores. tñ oēs pronuncia
re debēt. q. oēs cōsecrāt. hec. **Hug.** Et
d. o. **Hoff.** **A.** Inmo h. u. p. tē. fuisse
dictus. **Hoff.** **Hug.** aut. et glo. **Ray.** vi
cūt q. cū tres epi cōsecrēt epim. p. tē. cō
cedi. q. gliber illos cōsecret. s. nō solus
i. cū alio sacrat. Et q. sūt ibi tres actio
nes. s. una sola passio i. cōsecrato. sicut
i. tñb. hoib. ferētib. lapidē tres sunt
acrōes i. ferētib. s. una passio i. lapide
ut i. d. q. 27. **Louenietius** u. dicit. **Hoff.**
quia saltē i. iunctio manū. et capitis cō
secrati cū sacro crismate nō pōt fieri.
nisi p. unū alijs assistētib. ut. et. d. sac
unc. c. uno in pñcipio. **B.** pñt autem
sūt ab eodē plures epi cōsecrari. et. de
ose. ec. uel al. cū sio. **A.** Ibi dñ. noueris
q. plura i. eadē ecclia altaria. et plures
epos sūt poteris consecrare. **B.**

Ubi singuli plati sūt consecrati. **R.**
Papa in sua ecclia si fieri pōt. al. i. q. cū
q. et. ex urbē. d. i. 23. i. noie dñi. **Patriar**
cha hō pmas. et metropolitā. debēt
osecrari in p. prius ecclesijs nisi necitas
aliud iudicat. **A.** uel cōsuetudo appro
bata etiā in cōsecrationē pape sūt glo.
Ray. ut in sū. cō. eo. ti. q. 32. **B.** 24. q. i.
pudēda. et. de tēpo. o. 2. si archieps. eps
aut. o. cōsecrari ubi elegerit metropo
litan. d. i. si. c. ult. i. si. **A.** Nisi aliō ob
seruandū sit de cōsuetudine approba
ta sūt glo. **Ray.** ut i. d. c. a. q. 32. ubi etiam
dñ. sūt **Ray.** q. si eps fuerit cōsecrat. i.
alia ecclesia q. metropolitani iñia. o. 3.
se pñtā metropolitano suo. i. tres mē
ses a tpe cōsecrationis. d. i. o. 3. cū lōge. **B.**

Cōsecratio 2. scilz. eccl
sie. ut reconciliatio ei. **Ecclesia**
a solo epo pōt cōsecrari. de conse. d. i. s.
i. nemo. neq. eps pōt h. alteri delegari
nisi epo. sicut neq. reconciliationem. et.
eo. aqua. Et pōt cōsecrari tā i. dieb. dñi

et. q. p. uat. et. eo. tua. **Nec** o. cōsecrari
sine missa. de ose. d. i. c. 2. r. c. de fabri
ca. i. si. **A.** Idē in sū. con. d. i. 3. ti. 24. q.
4. s. s. m. **Hoff.** subdēdo. Et dicit. **Pa**
rianus. s. q. missa et. de suba consecra
tionis. **Hug.** d. o. dicit. d. **Mam.** s. i. p. s.
si eps cōsecret. et p. sbyter dicat missa
ecclia cōsecrata erit. **H. ibi.** Puto q. ar
redēda sit cōsuetudo q. ē optima leguz
iterpres. ff. de legib. si de iñtatione
B. Et si eps nō petuit dotē ecclie cō
petētē qñ p. mariū lapidē posuit. o. 3. in
cōsecratione supplere. q. a. ad h. teneb
fabricator. et eius heres. et. eo. cū sicut
i. q. 2. placuit. Si ecclia i. alieno solo sit
cōstructa uel consecrata. uide. i. ecclia
p. s. p. **B.**

Presumit ecclesia cōsecrata quan
do de h. aliq. scriptura apparet ut i. in
strumēto dotationis ut i. libro ecclie ut
i. colūna uel in tabula marmorea. et h.
uel etiā si appareat unus testis d. i. uisu
uel de auditu. de conse. d. i. s. solēnitates
dedicationū. **A.** Ibi nō dicitur aliō
nisi q. solēnitates dedicationum sūt
p. singulos ānos. et q. si certa scriptura
uel testes nō appareāt o. cōsecrationē ec
clesie osecref. Et idē ea. d. i. c. ecclie. et tñ
p. dicta dicit **Ray.** allegās etiā ad hoc
24. q. 2. sane p. fert. **ibi.** In sacris dicti
tus scripserūt. Et sūt glo. eius dicitur
sūt colūne ecclie. ut i. sū. con. eo. tit. q.
150. **B.** s. glo. in d. c. c. sane. dicit q. dicitur
tabule dicit a dico dic. dicit et q. ibi est
ar. q. si i. lapide ut colūna iueniat scri
ptura fides ē ei adhibēda. **B.** Et itel
ligas tales p. batōes semiplenas suffi
cē. ubi n. et. o. h. o. tēdo. p. quā tolleret
ista p. batō ut q. fieret inde alter p. u
dicit. et. eo. p. posuisti. et. de adul. si
gnificasti. **A.** Ista capla p. u. uidet fa
cē ad h. dicit tñ i. se ut uer. q. cū o. al
teri. agit p. iudicio regularit. regnirur
plena p. batō. ut i. c. cū sūt. et. o. re. i. u. r.
li. 6. Et q. dicitur i. hoc. s. fuerūt dicta
Ray. et **Inno.** ut i. d. q. 150. **B.**

Tres casus sūt i. q. b. ecclia cōsecrata
o. reconciliari. **pam.** si ecclia obusta

fuerit: ita q̄ p̄ietes sint cōbusti uel di-
rupti seu notabili de crustati. uel i to-
to ut i maiori p̄te. de cōse. dī. i. ecclesiis
Sec̄ si solū rectū exultū fuerit. ex eo.
lignis. 2. si q̄cunq; mō tota ecclia uel
maior ps destructa uel dirupta ē. si hō
p̄ietes successine fuerūt repati eadez
ecclia iressigif. Et iō sufficit si tñ reco-
ciliat cū aq̄ exorcizata r cū solēntare
misse. **A.** Hoc casu fm̄ hosti. r i sū.
con. dē. q. 150. nō ē ius exp̄ssū de recon-
ciliatōe. tñ tñ r deuoti ē q̄ fiat. **B.**
Secus si tota fuit p̄ destructa. etiā si ex
eis dē lapidib; reedificata fuerit. cōse
secrāda. n. ē. de conse. dī. i. de fabrica.
3. casus ē q̄n dubitat an fuerit cōse-
crata nec apparet aliq̄ p̄batō de his que
dca sūt s. s. primo. **A.** Idē i sū. con. di-
cta. q. 150. l. 3. r. 2. 4. r. no. gl. c. p̄posui
sūt. ex de conse. ecclesie. **B.**

Sūt alii casus i q̄b; ecclia nō d; reco-
ciliari sed recōciliari. p̄um ē. p̄pter
homicidiū uel ēr enormez sanguis ef-
fusionē ibi cōmissam. ex de cōse. ec. p̄
posuit. Sec̄ si iem ut sicut sanguis
de narib; emittit r si qs ungue aliqua
tulū excozief r sanguinez emittat. 2.
p̄pter adulteriū uel semis effusionez
ex de adul. significasti. 3. si excoicatus
i ecclia fuerit sepult. de conse. dī. i. ec-
clesia. ex eo. consuluisti. **A.** Idē etiā
ē si i ea fuerit sepult. pagan. ul' infidel
tūc. n. nō solū corpa extumulāda sunt
r abiciēda s; r p̄ietes radēdi r ei' ti-
gna. dē. c. ecclesia. r. c. se. Et sūt d; fieri
q̄n fuerit ibi sepult. excoicatus secūdū
hosti. r i dē. q. 150. **B.** 4. si ecclia
ab ep̄o publice excoicato cōsecrata fu-
erit. **A.** uel etiā bñdicta. ut i dē. q. 150
ubi ēr idē d; cū miterio uel alto q̄cū;
sacro a tali excoicato cōsecrato uel be-
nedicto. **B.** Nā fm̄ hosti. si corpus
mortui excoicati polluit ecclia. mltro
fortius ubi ip̄a cōsecrato p̄ficiat p̄ os r
man. excoicati. **A.** Sec̄ tñ ē in sacris
q̄ trinsc̄ opant fm̄ eūdē hosti. ut i
dicta. q. 150. ad fi. ubi ēr hōia notantur
p̄ter id q̄ dictū ē de leui effusioe san-

guinis. **B.** ad hō facit q̄d notat glo. ex
de sen. excoi. c. cū illoz. s. nos tñ. lūg. hō
bo effusione. **B.**

Quid si de lapide cadere de ecclesia
aligs occidat. aut si aligs furiosus ibi
se occidat. **R.** Nō ē i his casib; recōci-
lianda. ex q̄ nō ē sanguis p̄ cōtēntōne
effusus nec fuit mala uolūtas ad mo-
lentia s; fortuit. casus. hosti. r hugi
A. Idē i sū. cō. l. 3. r. 2. 3. q. 151. **B.**

Quid si i ecclia aligs uulnere le-
talit r p̄ ea i domo sua moriat. **R.** s; hō
guil. r hugi. recōciliari d; nā ibi dicit
mortu' ubi mortu' cām accepit. Si hō
ecōtra ex ecclesia uulnerat' sit r i ec-
clesia postea moriat. nō erit ecclia ui-
olara ut recōcilianda. **A.** Idem i sū.
con. eo. ti. q. 152. **B.**

Quid si i ecclia martyr occidit. **R.**
fm̄ guil. dicit qdā q̄ p̄p̄ hō ecclia nō
ē recōciliāda. q̄ hō mōi sanguis effusus
ecclesiaz nō polluit s; poti' cōsecrat. **A.**
Idē i sū. cō. eo. ti. q. 153. **B.**

Quā p̄ semis effusione recōciliāda ē
ecclia. **R.** fm̄ guil. p̄o adulterio qdē
r fornicatōne. de cōse. dī. i. ecclesiis. ex
eo. c. fi. p̄opt pollutōne aut nocturnā
in sōna nō d; Si aut uir uxore ibi cog-
noscat credo q̄ indiget recōciliatione.
Et ita tenet Jo. r itez Jo. an. **A.** Non
tranū uir aut tenē glo. fm̄ hugi. dē
c. ecclesiis. s; p̄mū uir ueri. ar. c. uir. 33
q. 4. Uñ r i sū. con. eo. ti. q. 154. dī q̄
hugi. uir loq̄ de recōsecratōe. **B.** Si
milis recōciliāda ē p̄uitio sodomitico
ibi cōmissa. Letez nō uir reconciliāda
A. s. de necitate s; de dīlio. ut i dicta
q. 154. **B.** q̄n hō mōi sūt occulta. Bar
con. hosti. q̄rū ē i sūma uel snia. **A.** ga
l; hosti. in diuersis locis diuersimode
locutus sit. r andez hoc tenuit q̄ p̄ oc-
cultis nō sit necē eccliam reconciliari.
ut p; i dē. q. 154. **B.**

Sz q̄s pōt ecclesiam recōciliare. **R.**
fm̄ Ray. ep̄s p̄p̄t p̄ se uel per alium
ep̄m. Et pot unus aquā bñdicere. r ali-
us recōciliare. Per simplices hō sacer-
dotes nō pōt etiam si sit consuetudo.

et eo. c. aqua. **A.** Idem i. sū. cō. eo. ri. q. 155. **B.** **S.** fm Inno. ex ommissione pa pe sacerdotes simplices pnt ecclesias recōciliare qua tñ pñs p epm bñdicta **A.** Inno. sic dicit dco. c. aqua. Vidimus aut q papa plurib' epis indultit q p simplices sacerdotes possent recōcili are ecclesias aqua tamen pñs p epm benedicta. **B.**

¶ Quid si quis celebrat i ecclesia semis uel sanguinis effusione polluta? **R.** er si sciēter i ea celebrat nō pp̄t h' ē irregularis. ex de sen. ex cō. is. q. li. 6. **Tñ** talis grauitur peccat. ut ibidē dī. **A.** Dī n. ubi q ē p temeritate h' mōi puniēd' **B.** Vide h' diffuse. i. i. rēdictus. 4. **S.** penul. **A.** Ibi dī de pena celebrat in loco prohibito. **B.**

¶ Quid fieri si ecclesia nō cōsecrata fūit semis uel sanguinis effusione polluta? **R.** debet aq exorcizata p sacerdotes lauari ne dīne laudis organa suspēdā tur z q citius cōsecrari. ex eo. si ecclesia. **A.** Ibi nō dī q dca ablutō debeat fieri p sacerdotes nisi i glo. q h' ibi notat **Ide** ē tenet gl. Ray. ut in sū. cō. eo. ri. q. 156. dīcēs q aq h' cōfici pōt p simplices sacerdotes. z talis ecclesia p eos lauari sū mādato epi spālī. ar. i dco. c. si eccle sia. qā dicit q deat. prius lauari: qd nō fieret si oportet mandatū epi expe ctari. Alii tñ dīcūt ut ibi p3 q auctori tas epi nccia i hoc casu. qā sic necessa ria est auctoritas epi ad h' q ecclesia edificet. z q ibi celebrēt dīna a pnci pio. de cōse. dī. i. nemo isra. dīcūt q ne cessaria ē auctoritas epi q ad recōcili ationē ei' postq talis ē polluta: h' ibi. hoc uidet' turis. **B.** Nec ē pp̄t h' ec clesia infēdicta nec q ibi celebrat irre gularis ē enā si cōsecrata fuisset. ut in prio. **S.** dīctū ē. **A.** 13. hosti. dixerūt cō trariū ut p3 i dca. q. 156. **B.**

¶ Ecclesia p̄cipue cōsecrata oratoria mōa steria z h'. nō dnt reuerti ad seculare z habitationē z pphanos usus. 19. q. 3. q. 1. c. qm. 12. q. ult. qst. ex de relig. do. ad h'. **A.** In h' cōf de hospitali: quod

nullaten' d3 mūdānis usib' deputat cū sit loc' religiosus. **Hec** ē oia notat in sū. con. eo. ri. q. 160. fm Ray. **B.**

¶ **C**ōsecratio 3°. **I.** al **Alia** ē cōsecratio ecclesie. alia altaris. Et iō una sine alia pōt fieri. ex eo. c. p. Altaria sine reliquis cōsecrari nō debēt. de cōse. dī. i. placuit. z. c. nō d3 Et pōt epi i eadē ecclesia plura simul altaria cōsecrare. ex eo. cū hie.

¶ Altare qñ sit cōsecradū? **R.** 3. host. **Reconsecrandū** ē si mora rupta seu e nozmter destructa sit tabula eius su p̄ior q dicit mensa p̄cipue in angulis siue cornib' in qbus p̄cipue solet fieri altaris cōsecratio. **A.** Ista enomis de structō d3 ē talis q māucat deformatē arbitrio epi iudicādā fm hostiē. z Inno. ut i sū. cō. li. 2. ri. 24. q. 150. **B.** **Ite** si motus fuerit alius de lapidib' pncipalib' stipitis mēsam contingen tibus. nam in illa cōiūctione p̄cipue i telligit' ē altaris cōsecratio. ex eo. ad h'. z. c. qd i dubiis. qd quidā itelligunt qñ sup qtuor colūnas ē altare z una mo ra sit. **A.** hoc fuit dīctū glo. Ray. ut i dca. q. 150. **B.** **Hec** ē de aliis lapidib' stipitis siue pariet' q nō cōrigūt mēsa qā ppter illorū motionē nō ē altare re cōsecradū. **A.** **Ide** ē et si lapides tāge rēt mēsa dūmō nō eēt de pncipalib' ut dca. q. 150. **B.** **Silr** nō ē recōsecrād' si tota mensa cūz sibi adherētib' trās feratur sicut nec cōsecratur altare por tatile. Item reconsecradū ē si sigillū lapidis quo sigillant' relige fractus sit uel diminutū. ex eo. c. p. z. c. quod in du bus. z de cōse. dī. i. si motū. **A.** **Ide** ē et si dīctū sigillū fuerit motū. dco. c. qd i dubiis. z in dca. q. 150. **B.** **Si** autē altare intantū augmentet q amittat p̄iorē formā recōsecradū ē qā forma est ē rei. ar. io. q. 2. hoc ius. **¶** Inno. z **Her.** **A.** **Glo.** h' dīc' ex eo. c. p. **Secus** si additio uel diminutio non tollit for mā fm glo. Ray. z in dca. q. 150. ubi oia que dicta sūt in h' c. notantur. **B.**

Altaria in quibus deſſati z h^o modi celebraverūt nō debēt ppter h^o ſec^o n nec recōciliari. ex d^o ſacra. iter. a nob. **A**. Ibi nihil d^o d^o recōciliatōe ſz ſolū d^o recōſecratōe. Idē tñ pōt itelligi z d^o re cōciliatōe cū nō ſit iure cautū q^o h^o ca ſu recōciliatō fieri deāt. ar. c. is qui. de ſen. excōi. li. 6. **B**. De altari uide que dam alia ſupra altare.

Conſecratio iiii^o

ſcimiteri. Alia ē ſecratō ec cleſie. Alia cimiteri. Si g^o cimiteriuz fuſſet pollutū effuſione ſanguis ul^o ſe mis. uide ſcimiteri. ſ. ſi. Lererū ſi in cimiterio corpa fidelīū defūctorū ſep^o ta ſūt ab excōicatis ſcismatici ul^o iſide libus z h^o mōi. nō ppter h^o debent exbu mari. ex de ſacra. iter. a nob.

Cimiteria nō cōſecrata in qb^o corpa paganorū uel hēticorū ſ^o u e xcōicato rum ſepulta ſunt nō debent cōſecri. de ſe. diſ. i. ecclia. ſz corpa ſepulta ibi dñt ide poſſe eni. **A**. Et pietes z tigna radi. z tūc ſi apia fuerit poterit conſe crari. de c. ecclieſia. **B**. Si aut^o ſecra ta fuerāt p^o eodē mō corpa p^o dicta in eucieda ſūt ſi diſcerni pñt aliſi ſi. ex d^o ſepul. ſacrj. z ipa cimiteria recōciliā ſūt. ſicut de ecclieſia de cñ ē ſ. ſecratio 2° ſ. 4. circa finē. **A**. Idē i ſū. con. li. 3° ti. 4. q. 159. ſz hoſti. Et addit. Corpa ſanctorū nemo pſumat transferre ſiñ hēctia pñcipis uel epīſcopi. d^o cōſe. diſ. i. de loco. ubi dicit glo. q^o p^o pñcipe b^o intelligit^o papa. Et hoc uerū eſt ſi cor pa tradita ſunt ppter ſepulture al^o ſine auctoritate aliē pñt trāſſeri. ſm glo. ibi. Dicit^o ē hoſti. q^o idē uſ^o d^o oſib^o aiorū fidelium. ff. de reli. z ſump. ſu. l. oſſa. **B**.

Conſecratio v^o ſue ſtū pallaz z uaforū. Veſtes ſacer dotū z miſtroz. palle altaris z uafa ſa cra z oia ſiſta non debent conuerti ad uſū laicozū ſz ſi qua ſūt ueruſtate con ſūpta cōburi debēt z cineres i ecclieſia

reponi. ſ. q. 3. q^o ſemel. z. c. qm̄. de conſe. diſ. i. altaris. **A**. Ibi d^o. Altaris palla cathedra: cādelabrū: z uelū: ſi fuerint ueruſtate cōſūpta icēdio denſ qm̄ nō licz ea q^o i ſacrario fuerūt male tracta ri ſed icēdio tradā unuerſa. Lineſ: q^o eozū i baptiſterio inferantur: ubi nullus tranſitū hēat aut in pietre: aut in ſoſſis pauimētoz iacrē ne introeū tñ pedibus cōingnētur. Itē ut patz in ſū. cō. li. 3° ti. 4. q. 160. ſm̄ Ray. idē ē de pelui in q^o diacon^o ad c^o officiū ſpectat cū miſtris hūilibuſ abluat^o cor poralia itra ſcūariū. Idē ē dicit^o d^o ue lamibus. Et ſm̄ glo. eius palla dicitur ueſtis q^o altare coopitur. Itē d^o corpa le ubi corpa dñcū uiolunt. Uelū aut^o z cortinā poſſum^o noiare pānū q^o ſub al rare depēdet. uel q^o i q^o drageſima ex rēditur añ altare ſea q^o depēdet ad pi etes ecclie. Diē ē q^o ex h^o p^o q^o corpa lia nō ſūt abluēda p^o laicos aut mīſereſ etiā moniales de iure: ſz de ſueuſtudie fiat dñū. Itē in c. ligna. de ſe. diſ. i. d^o. Ligna ecclieſie dedicata nō debēt ad a liud op^o iūgi niſi ad aliā ecclieſia ſz uel igni cōbureda ſūt uel ad p^o ſectū mona ſteriozū fratrib^o. In laicoz op^o a ſi dñt admitti ubi dicit^o gl. q^o dicta ligna pñt poni in locis honeſtis. ſm̄ in capitulo ul^o dormitorio uel ſiſi ſz nō i cogna uel ui neis paſtinadiſ z h^o mōi. Et idē dicitur in dē. q. 160. **B**. Si hō nō ſūt cōſūpta ſed reparēſ remanēſe ſubā non o^o ite raro ſecrari etiā ſi ptes plures reſici ant. ſec^o ſi forma tota ſit ſoluaf. **Alb.** z **Ber.** **A**. Idē notat glo. ex d^o ſe. ec. uel al. c. q^o i dubio. Nec dicit^o Al. t^o dē glo. ſi tota forma ſit ſoluaf. **S.** **Al.** dicit^o ſi forma ſoluaf ſiue mureſ. Et ē ar. ad h^o q^o d^o de reparatōe ecclie. ut in ſū. cō. eo. ti. q. 172. **B**.

Cutū uafa ſacra poſſint uēdi. **B.** ppter necitātē pñt uēdi in eadē forma alteri ecclieſie ſz ſfracra poſſūt uendi cuiſlibet. de cōſe. diſ. i. ligna. **A**. **De li** facit. 10. q. 2. h^o ius. ubi nō d^o cōſracra ſz ſſata. z forte q^o ad h^o idē ipotat. **B**

Consecratio virginū
de bac. i.

Conseruator
gs pos
sit ee co

seruator? **R.** Episcopi et eorum superiores aut abbates seu illi qui in cathedralibus uel collegiatis ecclesiis obtinent dignitates uel personatus. Alii non possunt esse nec aliqui possunt esse conseruator sui conseruatoris. nec aliquis potest habere conseruatorem eum quod sub sua iurisdictione dominio uel districtu ecclesiastico uel temporalis excepti regibus uel regibus ex de offi. dele. hac constitutio. li. 6.

Conseruatores non possunt precedere contra aliquos extra ciuitates uel dioceses in quibus fuerint deputati. nec possunt aliquos citare ultra unam diem a fine illorum diocesis. ex de offi. dele. hac constitutione li. 6. **A.** In. 5. p. ubi etiam dicitur quod isti conseruatores non debent etiam precedere nisi in ciuitatibus seu locis insignibus ubi possint peritorem copia haberi. **B.**

Conseruatores non possunt committere uices suas exceptis citatoibus et finiarum denunciationibus nisi aliud eis per litteras committeretur. et tunc committere possent infra loca in quibus fuerint deputati per personis predictis in p. 5. ex de offi. dele. hac constitutione li. 6. **A.** 5. 2. **B.**

Conseruatores non possunt se intromittere de aliis quam de manifestis iniuriis et molestis. ex de offi. dele. statuimus. li. 6. quod si de aliis siue quod id agitur iudicialiter requirunt se intromiserint sunt suspensi per unum annum ab officio: per quod si fieri procurat incurrit finiam excommunicationis a qua non potest absolui nisi prius quare satisfaciatur de expensis. ut in premissis decre. hac constitutione. Nec processus ualeat quod excedit fines mandati. ex de rescriptis. cum dilecta. Sciendum tamen in Inno. **A.** In dicto. c. statuimus. **B.** quod si principaliter non habeant iudicalem iurisdictionem: in notoriis tamen habent quod omnia illa sunt quibus eorum iurisdicatio non posset explicari intelligunt eis esse commissa. ff. de iur. omni iudi. l. 2. **Ubi** conseruator potest citare;

et contumaces punire. ex de offi. dele. de causis. ff. si quis ius di. l. 1. **Item** si maleficus est notorius alius et non iudicialiter quod super habitationes querat et cogat testes. et quod in primis. ex de testibus. c. 2. **A.** Delius facit ex de testibus. cog. c. p. et per totum. **Et** ut non. Inno. ubi dicitur quod dicitur quod testes qui inducuntur super notorio debent dicere factum esse notorium: et si querat quod scit potest respondere quod ego presens fui et uidi quod publice in platea multis presentibus fecit illud. immo plus uidetur quod si etiam dicat. Ego non uidi quod fecit maleficus. sed uidi quod uictus fuit coram iudice et interrogatus maleficio non negauit: uel confessus fuit. sed quod sic publice fecerit. **Quid** dicitur idem etiam si coram multis confiteatur. **Item** si dicit sic Ego non uidi quod fecit maleficus: sed uidi eum fugientem uel latitantem propter hoc et nullo modo se excusantem: nec suberat causa quare se non excusaret. uel quod de hoc cum aliquibus transigeret. ff. ex quibus causa infama. l. 1. athletas. §. si. 2. l. se. **Et** sic est multa talia iurare. **Alii** tamen dicunt. hec ille. **Item** rursus dicitur potest intelligi in his quod non sunt notoria per finiam uel confessionem in iure uel per euidentiam facti. ut in c. fin. ex de coram. cle. et mu. **B.** **Item** quod etiam in notoriis aliquis ordo necessarius est ex de iureiuramento. ad nostram. **Item** si reus confiteatur factum sed dicat quod usus fuit iure suo. in hoc casu admittitur probationes. **Alii** tamen non possunt explere iurisdictionem sibi commissam. **Sed** quod procedat ad investigationem quod factum quod est notorium sed nescit quod fecerit. **Item** ad repellendam iniuriam potest inuocare brachium seculare. sicut et alii iudices. ex de offi. l. 2. c. p. et c. quoniam in plenius §. in fi. **A.** **Et** ad hoc potestas sectans tenetur. aliter conseruator potest illum excommunicare. cum hoc sit accessorium ad officium conseruatoris. 23. q. 5. administratores. ff. Berz. i. su. con. li. 2. c. 15. q. 1. 4. 7. ubi habent omnia notantur. **B.** **Item** si reus quod fuerat condemnatus et excommunicatus appareat infra annum et dicat se uelle satisfacere: cognoscat conseruator de quantitate damni et hoc modo. **Inno.** **A.** **Et** si non illi actor quod hoc cognoscat conseruator reum absoluet. ut in dicta. q. 157. **Et** cum

dictis i h. s. satis ut concordare. Al. B.
Officiu conservatoris expirat morte
cedens quo ad negocia non cepta ut
extra de offi. dele. hac constitutio libro
6. Intelligi nisi aliud expumeretur
in suis litteris.

Si re' negat maleficiu' z actor uelit
probare ee notoriu': conservator cognosce
bz. aliter inutile eet officiu' eius. quia g
libet posset negare. Nam z quilibet
iudex potest cognoscere an sua sit iur
dictio. ff. de iudici. si quis ex aliena. Si
militi si re' c'nteret maleficiu': sz dic' n
ee notoriu' ga p' ei' c'fessionem factuz e
notoriu'. ut ex de coha. cle. z mu. uestra
A. Delit' eo. n. c. h. z ide i su. co. eo. n. q.
154. B. De notorio inde. i. notorium.

Postq' conservator aliqui iuratores
citavit z eu ob corumacia' excocavit
si cstat postea eu iuratu' fuisse sz no
manifestu' ee: nuq' uere erit excocica
r'. R' bz Inno. No. ga iurisdictione no
bz nisi de manifestis ut dictu' e s. 4.

Albuic' dic' q' b' cau erit uere ex
coicatus fm Inno. i. c. tua. ex de coha.
cle. z mu. l. z qda ctra. Dico distinguendu'
q' si snia sit lata sup negocio pncipali
no tener cu no sit notoriu' nec ad cser
uatoris iurisdictione p'ineat. Et ita po
test itelligi qd d' i isto. s. z in su. co. lib.
z. n. s. q. 156. Si ho sit lata ppter coru
macia' no coparedi: snia tenz ga ad eu
p'iner cognosce an sua sit iurisdic'o. ut
s. s. primo. Et ita intelligatur dictum
Albuic'. B

Constitutio d' hac ma
teria uo
infra lex.

Consuetudo e ius qd
da mori
bus institutum. Unde z dicitur cosue
tudo quod in comuni usu est. dist. i. co
suetudo.

Consuetudo iudic' p binu' actu. 25. q. 2
ita nos. A. Non tñ efficax cu deat ee
ronabilis z pscripta. ut in c. fi. extra de
consue. nisi forte act' illi eent pmanet

res tpe legitimo ad p'scriptione. de q
i. B. Et tñ cu ppls icipit aliqd ob
uare ea mente ut de cetero sit cosuetu
do al' no. ar. ff. de iur. actu q' p' u. lulti. Et
ubicuq' ius deficit cosuetudo uim bz
legis. dist. i. cosuetudo. Intellige dñmo
no sit iniqua uel a iure reprobata. A
s. dist. mala. cu se. z deo. c. fi. B. Silt et
cosuetudo interpretat legē. ex cu'z dilec
t'. A. meli'. ff. d' legi. si d' in p'ratōe. B

An cosuetudo p'udicer iuri? R' Lon
tra legē dinaz uel nālem nulla p'ualer
consuetudo. ex eo. c.ulti. 32. q. 7. flagitia.
Sed i ius posituu' p'uealer dñmodo
sit ronabilis z pscripta. ut ex i. palko. c.

Sz que dicer' ronabil' R' fm Inno.
Ronabilis d' ois cosuetudo q' no re p
bat sz sustinet a iure. ut etiā notat ex
de c'ue. c.ulti. A. Hosti. aut p'ic utruz
cosuetudo sit ronabilis uel no reliquo
iudici: cu nec certa regula possit tradi
ar. ex de offi. dele. de caus. ut in su. co. li.
22. n. s. q. 206. Idec satis cōcordat cu p're
cedenti. ga oē irronabile phibet ius. ff.
de legi. qd no rōne. z dist. i. c. cosuetudo
Sed ga istud no pōt spāit i oibus de
termiari reliquit iudicio recti iudicis
deco. c. de causis. B

Sed quāto tpe p'scribit' seu firmat
consuetudo? R' ut hostiē. ait fm cano
nistas regrit tēpus. 40. annorū. ex de
elec. cum ana. z ex de cēsi. oliz. A. De
lius facit ex de p'scrip. audiri. Et dicit
hosti. q' oēs canoniste dicūt expectan
dū tēpus. 40. annorū. ut i su. co. eo. ti. q.
207. Sz h' d' itelligi cū agit de p'scri
ptōe alicui' rei seu iuris ecclesiastici.
ut p' i iurib' ad hoc altatis. z h' sequit'
B. Et hec hñt locū i ecclasticis. sedz
leges tñ ē diuersitas. nā fm aliq's suffi
ciūt. io. āni iter pñtes. z 20. inf' absentes
S; fm alios expectandū ē tēp' tantū
q' i cōtrariū memoria nō existat. Pri
mū ueri' ut. ut no. l. que sit lon. c'ue.
in rubro. A. Puto q' uelit allegare.
L. de p'scrip. lon. tēpo. io. uel. 20. an. Et e.
n. l. h. b'etur clare q' longū tēpus quo i
ducit p'scriptio. dicitur. io. annorū inf'

presentes. et 20. inter absentes. **C**onsuetudini rationabili alicuius loci si rogatus per statutu nouu pape: nisi illud exprimat ex de consti. licet. lib. 6.

Que autem est orla inter consuetudine et prescriptione? **R.** fin hosti. sex possunt orie assignari. **P**rima quia prescriptio loci habet in rebus mobilibus et immobilibus corporalibus et incorporealibus. ex de prescript. audi. si. r. c. se. Consuetudo vero in corporalibus tantum ut in futuris iurisdiccionibus electoribus et habetur. **S**ecunda quia prescriptio accipit singulari et puato: sed consuetudo non acquiritur magis isti quam illi. **T**ertia quia in prescriptioe exigitur titulus et bona fides. ex de prescript. si diligenter: sed in consuetudine non requiritur titulus sed solum tempus. ff. de usur. l. cum de in rem. **M**elius. ff. de legi. de quibus et disti. consuetudo. **Q**uarta quia prescriptio et privilegium non concurrunt. ex de fide instrum. inter dilectos. **S**ic ceterum. et ex de prescript. uenietis. **S**ed consuetudo et privilegium bene concurrunt. ex eo. cum dilectus. et ex de abbo. sig. abbate. **Q**uinta quia prescriptio proprie est exclusio actionis siue petitionis sed consuetudo est actiois siue iuris acquisitio. ex de elec. constituitur. et c. in geneti in fin. **P**otest tamen fin eundem hosti. Consuetudo etiam uegatiua respicit ubicumque pbare potest. quod tale quid fieri non debeat. ar. ex de elec. cum ecclesia vulerana. ad fin. et in fin. con. lib. 2. tit. 5. q. 208. ubi hi casus omnes notantur. **S**exta quia consuetudo erronea nihil inuat. secus in prescriptione quia titulus putatiuus et si uerus non sit dum tamen pbabilis error excuset dat causam prescribendi. ff. pro empto. quod uulgo. et. ff. pro suo. l.ulti.

Contentio utrum

sit peccatum mortale. **R.** sed thomas secunda secunde. q. 38. si accipiat orationem habet quod importat impugnacionem caritatis et iordiatu: modum sic est peccatum mortale et hoc modo diffinitur. **A**mbus corerionem dicentes quod est impugnatio caritatis cum confidentia clamor. **S**i autem contentio dicat impugnatio falsi

tatis cum debito modo acrimonie. sic contentio est laudabilis. **S**i autem cum iordiato modo sic potest esse ueniale peccatum nisi forte tanta iordinatio fiat in corredendo quod generet ex hoc scandalum. **T**am apostolus cum dixisset. **T**himo. 2. Noli contendere habus sed dicit. **A**d nihil. n. uale est nisi ad subuersione audientium. **A**d idem in fin. con. l. 3. r. 34. q. 226. ubi etiam dicitur fin eundem **T**ho. quod contedere est ad aliquem tedium. **E**t sicut discordia orietate quadam importat in uoluntate ita contentio quandam orietate: importat locutionum et quod debitus modus contedendi attendit si uenit personis et negotio.

Contractus secundum

guilelmum. **T**ro citroque obligatio ex uoluntate prium surgens ut emptio uenditio locatio conduccio mutuum et similia. **Q**uasi contractus est obligatio que quis obligat alii cum ex aliquo officio uel facto licito et honesto: sed non interuenient expressa uoluntas utriusque ut tutela uel cura aut negotiorum alienorum gestio et habetur in modum. **N**am quis pupillus habens tutorem: aut pubes siue furiosus habens curatorem: uel ille cuius ignorat gerit quod negotium non expressit se orerit nihilominus tutor curatores et negotiorum gestor obligantur quasi orissent. **I**dem **M**. **A**d idem in fin. con. lib. 2. tit. 5. q. 91. ad fin. **S**ed de his latius habet in istis de obli. pro toto. cum multis se. et in fin. et obli. q. ex quasi contractibus. **D**e contractibus sub conditione et habetur in modum. i. in fin. monium 5. q. 5.

Contritio quid sit. **R.** fin. de i. 4.

Contritio a magistro sic diffinitur. **C**ontritio est dolor uoluntarie assumptus pro peccatis cum proposito contritendi et satisfaciendi. nam sicut in malis habetur aliquid contrarii de quo totaliter in malis partes redigitur. ita cor hominis contriti de quo affectus peccati finem omnem sui preterit eo totaliter refrigerat et peccate a peccato resilit. **E**t quod talis resilitio dolor quod est id contritio pro dolore tamque proprium genus diffinitur.

Adde aut uoluntarie assump^r. tanq^m dif
ferentia ponere i gñe morali. Et additur
p^r p^ris tanq^m mā specificas loco ultie
orie. Hec ē s^c diffinitō cōpetēs cōtri
tioni iⁿtrū ē act^r h^uit^r. sed ut est p^r sa
cramenti p^rie sic o^r q^d addat aliqd per
respectū ad alias p^res. z iō addit cū p^r
posito cōfiteri z satisfaciēdi. Lō. Tho.
ibidē. A. Idē i sū. cō. li. 3. r. 34. q. 17. **B**
Que oria ē int^r cōtritionē z attritōez
h^u fm Tho. l. 4. d. 17. sicut i corpali
b^u attrita eē dicit^r q^d aliq^d mō sūt comi
nuta l^z n^o pfecte. Contrita hō qñ oēs p^r
tes sūt pfecte trita sūt. sic i spūalibus
attritio significat quādā displicētiā dⁱ
pctis s^c nō pfectā. Cōtritō at pfectam
displicētiā. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 18.
Et ista pfecta displicētiā iporat sum
mū dolorē z ex toto corde. Vñ z Ray.
in ti. de pe. s. s. seg^r qñs o^r eē. aut q^d cō
tritio o^r qñ sūt ex toto tritio q^d totuz
cor ad istam qñ terit z scindit p^r nimia
angustia z dolore ira z indignatione:
q^d cepit dⁱ ipa pctā. uñ oñs p^r pphetaz
Joel. 2. Scidite corda uestra z nō uesti
mēta uestra. Itē ps. 50. Sacrificiū deo
spūs tribulat^r. cor contritū z hūiliatuz
deus nō despiciet zc. Hūge igit z p^ru
te cor tuū si necē fuerit. spūis: clauis:
lancea z aliis qb^u ipē xps fuit p^r te pū
ctus i cruce. h^u ille Laro. n. q^d dolere o^r
q^dto ē grauedo pcti. Grauedo etiā uni
us pcti mortalis tñ ē sūma z infinita.
cū sit dⁱ sūmū z infinitū deū. ar. i insti.
de iurur. s. atrox ex de sen. excōi. cū
illozū. s. nos tñ. uñ z unū solū excludit
a sūmo z infinito bono z mittit ad ifini
tū malū. de pe. d. s. frēs. Et sic etiā p^r
pter unū solū pctm mortale debēt q^d
sūme z infinite dolē ppter qd si fūde
ret lachrymas ad equitātē aque mar
cōdigne dolē nō posset. Debet s^c quis
recognoscē q^d nō posset etiā p uno pec
cato q^dtrū debēt dolē z si non pōt qd o^r
speret i mīa dei faciēdo qd pōt. i. ex to
to corde dolēdo. Et tāto magis quanto
plura z gūioza commisit pctā. Joel. 2.
Aueritimi ad me in toto corde uestro
zc. z de pe. d. i. quem penitet. **B**

Utrū regraf cōtritio de q^dlibet pctō
mortali. h^u fm pe. i. 4. d. 17. quia in
oi pctō mortali ē ac ualis auersio uo
lūtaris a deo ad pctm. Et oria cōtritus
curat. O^r q^d i oi fmissioe peccati mor
tal^r sit actualis auersio a pctō ad deū
q^d gde cōtritio appellat^r. Ipe pctis tñ ob
litis sufficit cōtritio general^r cū cōatu
ad recordandū z dolēdū. Nec soluz de
pctō oblito o^r q^d in genē dolē s^c etiā dⁱ
oblitiōe eiūsdē q^d ex negligētia origi
A. Hoc ultimū dictū dⁱ dolore obliui
onis fuit Oph. q. con. p. dicit^r sūt cū Ray
in sū. con. eo. ti. q. 19. **B**

Utrū spālis contritio de q^dlibet pctō
regraf. h^u fm Tho. i. 4. d. 17. q^d q^dtrū
ad pncipiū cōtritiōis. s. cū quis dⁱ pctis
suis cogitet z dolet. z si nō dolore cōtri
tionis saltē dolore attritiōis. sic o^r q^d
sit spālis de singulis pctis q^d q^d i mēo
ria h^u. h^u q^dtrū ad terminū q. s. c. dolor
iā gfa iformat^r sufficit q^d sit una cōis
cōtritio de oibz. tūc. n. mot^r agit i uir
tute oīuz dispōnūm precedentū. A
Idē in sū. con. eo. ti. q. 20. z ut ibi p^r cir
ca h^u clarus loq^r pe. sic dicens. De^r n^o
regit ab hoīe ipossibile sed possibile.
Aut g^r pōt h^u cōtritio spāl^r siue aū siue
p^r z tūc regit. aut nō. z tūc dico q^d suf
ficit general^r. nā i momēto pōt hō cōuer
ti z i momēto nō pōt hō cōteri de singu
lis. s^c postea si tēpus h^u de his conteri
o^r. gnālis tñ contritio dⁱ q^d dicit Aug^r
in li. de pñia. Penitētē o^r u^r dolē de oi
crimine. h^u ē dispositō ad g^raz imediata
nā dolē de uno pctō siue alio nō suffic
ad salutē. Et ex his p^r q^d sufficit cōtritō
generalis z ē nccia. ga p^riculari nō suf
ficit s^c p^r ea si facultas adest. deuenire
nccē ē ad spālē. sicut o^r uenire ad spect
alē eozū recogitationē z cōfessionem
de pe. d. s. consideret. **B**

Quor z q^d sūt cāe iductie contritiōis
h^u fm Ray. Ser. p^rima ipa pctōruz
recogitatio. Isa. 38. Recogitabo tibi oēs
ānos meos i amantudie aīe mee. Se
cūda pudor q^d ad cogitatiōē seg^r. ps.
13. Putredo i ossib^u ei^u q^d cōfusiōe res
c 6

vignas gēit. Tertia pctōrū utilitas 'bi
ere. 2. q̄ uilis facta es nimis iterās ui
as tuas. Quāta timor extremi iudicii
z tozmētū. **Petri. 4.** Impius z pctōr
ubi apparebūt **Ro. 6.** Stipendia pcti
mors. Quinta dolor. s. de amissione prie
celestis. **Apoc. 3.** Tene qd habes ut ne
mo accipiat coronā tuā. Sicut dolor de
offēsa dei. hic dolor d̄ eē acer: ga offē
dim' deū creatorē. acrior ga patrem
nostrū celestē. acerrim' ga z nr̄z redē
prore q nos pprio sanguie libauit. Se
xta spes q̄ ē triplex. s. uenē qua pctā di
mittātur. grē q̄ bona opamur z glie q̄
remunerabimur. **Apoc. 3.** Ego sto ad
hostiū z pulso: si q̄ audierit uocē meā
z apuerit mibi ianuā itroibo ad illum
z cenabo cū illo z ille mecū. **A.** Idez i
sū. con. eo. ti. q. 21. ubi bec aliquantulus
latius ponūtur. **B.**

Post h̄ q̄rit. Utr̄ dolor cōtritiōis de
beat eē intellectūal' uel sensibīl'. **R.** s̄m
Pe. i. 4. d̄is. 17. sicut dicit **Arso.** Unū
qd q̄ p̄ q̄scūq̄ cā nascit p̄ eadē dissol
uit. ex de re. iur. c. p. sū g' pctm̄ p̄ actū
uolūtatis sufficiēt possit nasci. sufficiē
ter ēt p̄ solū actū uolūtati. s. p̄ displicē
tiam z dolore q̄rū ē ex pte nostra pōt
tollī. Et cū h' mōi dolore hīc semp sit
i p̄tate hoīs. nō aut hīc dolore sensibi
lē. iō deus nō regrit dolore sensibilem
de cōtritiōis nccitate: s̄ est de eius per
fectōe. **Lon.** **Posti.** **A.** **Lon.** etiā **Tho.**
ut in sū. cō. eo. ti. q. 22. Debet etiā hō ad
dolore sensibile z lachrymatōnē cona
ri. ut p̄z p̄ **Aug.** de pe. d̄is. i. quē penitet
Et si nō pōt d̄ h' ipō debet dōlē z uelle
poti' morrē z oīa mala subisse q̄ uni
pctō cōsensisse z dispōnē poti' mortem
z q̄libz mala i futurū tolerare q̄ pctō
āplius cōsentire. 31. q. 2. ita ne. **B.**

Utrū cōtritiō possit eē nimia. **R.** s̄m
Tho. i. 4. d̄is. 17. p̄cedū q̄ cōtritiō ex
pre dolori q̄ i rōne ē. s. displicētia pcti i
q̄rū ē offēsa dei nō pōt eē nimia sicut
nec amor caritati dei q̄ itēso displicen
tia pcti itēdit. **S.** q̄rū ad dolore sensi
bile pōt eē nimia sicut etiā exterior

corpi afflicto ut ieiuniū z h' mōi. In
his. n. oib' d̄z accipi p̄ mēsurā debita
cōseruato subiecti. **Propē qd d̄t Ro. 12.**
Rōnabile obsequi nr̄m. **A.** Idem in
sū. con. eo. ti. q. 23. **B.**

Utrū cōtritiōe regraf maior dolor de
uno pctō q̄ de alio. **R.** s̄m **Pe.** ubi sup̄
De pctis in cōi iqrū sūt offēsa dei d̄z
eē maior dolor d̄ maiori pctō habitu
aliē qdē nō actualit'. Sic etiā in spālī
d̄z eē maior dolor d̄ maiori pctō eo q̄
h̄z maiore rōnē doloris. Dolor q̄q̄ sen
sibilis. s. penalitatis ueniens ē ut sic
maior non tñ nccium qz maiori offēse
maior pena debet. **Lon.** **Tho.** ibidē. **A.**
Idē in sū. con. eo. ti. q. 24. ubi etiā dicit
q̄ ad dolore sensibile l̄z sit cōueniens q̄
sit maior: tñ nō est nccius ga etiā sine
eo pōt eē uera cōtritiō. **B.**

Utrū post remissionē pcti debeat de
eo eē cōtritiō. **R.** s̄m **Tho.** in 4. d̄is. 17.
Dolor cōtritiōis rīdet culpe ex parte
auerfionis ex q̄ ipsa culpa quādā ifini
tare h̄z. Et iō uera cōtritiō d̄z saltē i ha
bitū sp̄ manē. **A.** **Lō.** pe. ut in sū. con.
eo. ti. q. 25. Et ad h' d̄ pe. d̄is. i. nō ita ubi
d̄t. Lingua cordis nō carnis apud uex
iudicē pctā iugit cōfiteri dēmus. **B.**

Utrū cōtritiō deat poti' uelle eē i in
ferno q̄ peccare. **R.** s̄m **Tho.** i. q̄libet
cōtritus tenet ex caritate plus dilige
deū q̄ seipz. peccare aut ē facē d̄ deū
penā aut sustinē ē d̄ se ipm̄. **Iō** d̄z q̄
cōtritus quālibet penā peligar culpe
s̄ tñ descēdē i spālī ad hāc penā ut ad
illā nō tenet: imo stulte faceret si q̄ se
ipm̄ uel aliū sollicitaret sup̄ h' mōi p
ricularib' penis. **Lon.** **Inno.** **A.** **Lon.** z
Al. ut in sū. cō. eo. ti. q. 26. ubi etiā dicit
s̄m **Ansel.** i. lib' de s̄stindimb' qz qe d̄z
magi eligē eē i inferno sine culpa q̄ in
padiſo cum culpa. **B.**

Utrū pcti remissio sit cōtritiōis effect'
R. s̄m **Tho.** i. 4. d̄is. 17. Cōtritiō pōt
duplicit' cōsiderari. uel iqrū ē ps sacri
uel iqrū ē actus foris. Et utroq̄ mō ē
cā remissiois pcti sed diuersimode. qz
in quātū ē ps sacri coopatur ad remis

sione pcti iſtrumetalit ſicut ⁊ alia ſac
mēta. Inq̄tū aut ē actus v̄tutis ſic ē
quali cā m̄lis remiſſionis pcti ſicut ⁊
māe diſpō. Et addit. Doſti. q. l3 i cōtri
tione dimittat pctm qñ ſit cū ppoſito
cōfiteđi ⁊ ſatiffaciēdi. ſi tñ poſtea tpe
debito nō ſeq̄t cfeſſio ⁊ ſatiffactō pec
catū qdā dimiſſū nō redit ſ3 mortalit̄
peccat q omittit. Et ſic intellige de pe.
diſ. i. magna. A. Idē i ſū. con. eo. tit. q.
27. Con. etiā p̄dictis Ray. in tit. de pe.
q. 19. qui icipit. q̄luer. Refert tñ ibi ali
q̄s dicē q ſicut trib' mōis deū offendi
mus: corde: ore: ⁊ ope. ita trib' modis
ē nccio ſatiffaciēdi. al nō dimittit pec
catū. ar. de pe. diſ. 3. p̄fecta. Aucto: ita
tes aut illoz qui dicūt pctm dimitti ſo
la cordis cōtritōe aſſerūt intelligēdas
ēē cū articūl' nccitarj excludit ozis cō
feſſione ⁊ ſatiffactionē. Alii x̄p̄icūt a
ditiōnalit ſiā remiſſionē p cordis cōtri
tione. ar. d. pe. diſ. 3. ſane i ſi. dic tñ Ray
q p̄ma opio iudez q p cōtritōnem re
mittat pctm ē celebrior cui' x̄itas igr
p3 p exēplū Lazari quem p ſuſcitauit
dñs q̄s a diſcipul' ſoluēt. Job. xi. Item
p. 10. le. p̄bos q i uia añq̄ uenirēt ad ſā
cerdotes mūdāt ſunt. Luc. 17. ⁊ p̄s. 31.
Dixi confitebor aduerſū me iuſticiāz
meā dñō ⁊ tu remiſiſti impietātē pcti
mei. dixi. i. ſirmiter in aīo ppoſui. hēc
ille. Puto at q ⁊ due alie opiones p̄di
cte ſaluari poſſint. nāz l3 cōritio ponat
uere cōritū i ſtatu ſaluā. tñ pp̄ illā ſi
uñ fieri ſimplex remiſſio cū cōtrit' ad
huc remaneat iux̄ poſſe ad cfeſſionez
obligat'. Qñ quicq̄ fuerit p ſacerdotez
i cfeſſione abſolutus ſi uñ plene dimiſ
ſus. ut p3 in Lazaro q l3 fuerit reſuſci
tatus a dñō. ad huc tñ erat ligat' quicq̄
fuit p diſcipulos abſolut'. Job. xi. Nō
plena remiſſio nō uñ dari añ cfeſſionē
nūſi i poſſibilitas illā penit' excludat.
Qñ in l. d. padūo ⁊ de pe. diſ. i. n̄ pōt. di
cit Amb'. Nō pōt a pctō iuſtificari qñ
q̄ nūſi fuerit pctm añ cfeſſus. B.
Atz cōritio poſſit deſe totū reatum
bene. R. ſm pe. ubi ſc cōritōne iteſio

pōt attrēdi dupl'r. uel ex pre caritatis q̄
cār diſplicitā pcti. uel ex pre doloris
q i ſenſitua excitaſ ⁊ utroq̄ mō pōt
rārū itēdi cōritō q̄ tota pēa rennūteſ
nihilomin' tñ cfeſſio ⁊ pñie inuicte ex
pletio regit. pp̄ pceptū ⁊ etiā ppter
icertitudinē. q. i. nō ē q̄s cert' q̄ ſua cō
tritio fuerit ſufficiēs ad totū reatum
tollendum. Idē tho. ubi ſ. A. Idē uñ
ſū. con. eo. ti. q. 18. B.

Contumacia Triplex
est cōtu
macia. nam alia est in nō uēi
endo ad iudiciū. Et hec triplex. p̄ mō
qñ pemptorie citatus uenire cōtēnt
2' mō qñ malitioſe ſe occultat. 3' quia
ipedit ne citatō ad eū puenire poſſit.
De q̄b' ex ut lre nō cōteſ. qm̄ frequē
Secūda cōtumacia ē qñ citatus ad iu
diciū uenit qdē ſ3 non uult iuri pareſ
uel añ finitā cāe examiatōne cōtuma
ciā recedit. xi. q. 3. certū. Tertia qñ offē
ſa eius ē manifeſta ⁊ iuſtus a iudice ſi
uult emēdare. ex de x̄bo. ſig. ex parte
in ſi.

¶ Nunq̄d aliq̄ caſu lite nō cōteſtata
poſſint cōtumace teſtes recipi ⁊ ad ſē
tētiā diſſimulā pcedit. R. Sic ex a
liq̄ ſpali cā. puta ſi qdē moueat ſup ali
cui' electōe. ⁊ h' ne pp̄ longa; moraz
eccleſia patiat i ſpualib' ⁊ tpalib' le
ſione. Itē ſi moueat qdē ſup copla ma
ritali ne uiro uel mulieri fornicatiōis
occafio p̄beat. maxie cū ppigrat' qd'
oppoſit dīna lege phibit'. ex ut lre ſi
cōteſt. qm̄ frequenter.

Contumelia ⁊ cuitiuz
hic p̄ q
rit quid ſit contumelia. R.
ſm Tho. ſeda ſede. q. 72. q̄ cōtumelia
iportat debonorationem alicuius per
uerba ſiue per facta. aut qcquid in ſig
nificandi h3. Diſſert aut a cōuitio i h'
ga p x̄ba cōtumeliola repñtat pprie
defect' culpe. S3 p cōuitiuz repñtat
gnāliter qdē defect' ſiue culpe ſiue
pene. uñ ſi aliq̄s dicat alteri inuioſe
eū eē cecū. cōmū qdē dicit ſ3 nō con

humilia. Si autem dicat quod sit fur non solum comitum sed etiam contumelia infert. Sepe tamen unum pro altero ponit. A. Idem in super. con. lib. 3. tit. 4. q. 239. B.

Utrum contumelia siue iuriu sit peccatum mortale. R. fm Tho. scda scde. q. 72. prope et per se utrumque horum peccatum mortale est non minus quam furtum uel rapina. Non enim homo minus amat suum honorem quam rem possessionis suae. Si tamen aliquis comitum uel contumelias dixerit non alio debonestati sed propter correctionem uel aliquod bonum mori non dicit iuriu nisi uel contumelia per se sed per accensum. unde bonum potest esse quicquid ueniale peccatum quicquid suum peccatum. A. quia secundum thomam ibidem sicut licet utrumque est aliquod uerberare uel in rebus damificare causa discipline. sic etiam potest aliquis alii quem corrigere debet habere aliquod iuriu. unde dicitur bonum mori dominus discipulos uocauit stultos. Luc. ult. Et apud Galat. 6. insensatos. Gal. 3. tamen sicut dicit Augustinus in libro de sermone domini in more. Caro et ex magna necessitate obiurgatores sunt adhibende. in quibus non ut nobis sed ut domino fiat istud.

In quo tamen est necessaria discretio ut bonum modum talibus habere utatur quia possit ita bene comitari quod per incautela plarum aufertur honorem eius de quo profertur et tunc posset bonum peccare mortaliter etiam si non intendit debonorationem alius. sicut est si quis incaute alium ex ludo percutiens gemitu ledat.

An liceat causa correctiois iuriu dicere. R. fm Tho. scda scde. q. 72. Sicut licitum est aliquem uerberare uel in rebus damificare causa discipline. ita est potest aliquis alii quem corrigere debet habere aliquod iuriu. unde dicitur bonum mori dominus discipulos uocauit stultos. Luc. ult. Et apud Galat. 6. insensatos. Gal. 3. Tamen ut dicit Augustinus ex magna necessitate obiurgatores sunt adhibende in quibus non ut nobis sed ut domino seruiamus istud. A. Idem in super. con. eo. tit. 4. q. 239. et habetis possunt apprehendi ex oculis dei. per prior precedentem. B.

Utrum bonum deat contumelias sibi illatas sustinere. R. fm Tho. ubi dicitur. Sic in aliis iniuriis. sic et in uerbis contumeliosis tenemur habere alius propter ad tolerantiam si

expedire fuerit. quibus tamen oportet ut contumeliam repellam propter duo. Primo quod propter bonum eius quod contumelia infert ut eius audacia reparetur. et de cetero talia non attraheret. A. Iuxta illud psalmi 26. Rande stulto iuxta stulticia sua ne sibi sapiens uideatur. et bonum quod habet potest perdesse. aliter. unde tamen ibi de immediate permittit. Ne rideas stulto iuxta stulticia sua ne efficiaris ei similis. B. 2. propter bonum multorum quod profectus per contumelias nobis illatas impedit. A. Unde Gregorius super Ezech. omittit. dicitur. tamen quod intra in exemplum imitatiois est posita debet si possit detrahentium habere opesce ne corum perditionem audiant gaudire poterant et in prauis moribus remanentes bene uere continentur. hoc est notat in super. con. tit. 4. q. 240. B.

Chorea. Utrum chorea est huiusmodi ludus sicut licet. R. fm Al. 1. 4. dist. 16. bonum mori ludus se non fuit mali quia bene fieri potest. Sed triplici de causa possit fieri mali. si fiat ad prouocandum libidines et bonum mori. 2. si non conueniunt persone ut clerici siue religiosi aut alius bonum mori. 3. si fiat non congruo tempore tristitie uel penitentie. Si hoc fiat ex causa alium honeste leticie et a personis secularibus et congruo tempore ac aliis debitis circumstantiis non est illicitum uide. in ludus et iocus. A. Al. plura et clara quia loquitur ut statim patebit. B.

Utrum duceres illicitas choreas peccet mortaliter. R. fm Guil. c. 2. q. sic siue in festis siue in profestis si bonum faciat causa iocandi ad libidinem se salios. aut si choreas ducat de consuetudine. unde piero in qua dicitur omittit. Non credo uiro si dicit se illesum euasisse a spectaculo talium. cum dauid ex eo quod uidit Bersabee lauare se ad libidinem prouocat sit. Si autem aliquis uel aliquis non corrupta intentione aliquis immisceat se bonum mori choreis tene quod in precedenti. s. dicitur. A. dicitur. Guil. clari. loge. Nam asserit chorizantem corrupta intentione peccat mortaliter si sit chorizantem de consuetudine. habet etiam non faciat corrupta intentione subitanea. Si autem aliquis uel aliquis raro et

sine aliq̃ corrupta intētiōe se imiscet
 h' mōi choreis nō audeo dicē q' sit pec-
 catū mortale. sed nec audeo eū ul' eaz
 excusare uel asscurā a pctō mortali
 cū ingerat se piculo. puocādi alios ad
 libidinē z ipso facto uideat appobā
 choreas: z exēplo sui auctoritatē alius
 sūta faciēdi p̄tare. ut in sū. cō. lib? 3: ti.
 34. q. 281. Jo glo. Ray. sic loq̃. quia mī-
 nis cōcurrētibus p̄nt choree aliquādo
 excusari. id illas p̄cise nō dānat sed qz
 ut plurimū z q̄si sp̄ occurrit opposita z
 multozū pctōz occasiones. p̄pterea p̄
 dictos excusare nō audeo. **Uñ** ut scias
 qñ p̄nt excusari z qñ nō. sciendū ē s̄m
 Al. ubi ē. z in sū. con. eo. ti. q. 280. q' qñz
 concurrētib' ad choream pōr excusa-
 ri. **Primū** q' sit debito tpe. s. gaudii si-
 cut in nuptiis uel tpe uictorie uel libe-
 ratōis hoīs uel p̄rie ul' in aduētū ami-
 ci d' terra lōgīq̃. **Secūdu** q' sit cū hone-
 stis p̄sonis de qbus non oriat p̄sup̄tio
 mali: nō cū leccatorib' uel cū leccatri-
 cibus. **Tertiū** q' fiat a p̄sonis seculari
 b' q' monialibus z monachis z clericis
 qz i alius onr occupari oēs choreaz pu-
 tar ēē illicitā. **Quartū** ē q' hōesto mō
 fiat nō gesticulariōib' nimis ibonestis
 ul' iordinari. **Quitū** ē q' cātus excitās
 i talib' z musica nō sit de illicitis: s̄ de
 morib' uel de deo. **P̄cedis** p̄nt z alia
 addi uidelz rectitudo itentōis. **Uñ** et
 idē Al. dīc ubi ē q' p̄cipua cā q' chorea
 sit illicita est mala itentio ut qñ sit ad
 onēdā ul' puocādā libidinē sicut fēf
 mō iqt oēs exercēt. **Secūdu** q' nō fiat
 tpe tristitie seu penitētie s̄m eūdem
 sicut dī. Eccl. 22. **Musica** i luctu ipoz
 tuna ē narratio. Et h' mō dīc infidicē
 penitēti ne sit in ludis q' dū penit; tē-
 pus ē flēdi. **Tertiū** q' nō fiat tpe deu-
 otioni deputato. ut p3 ab aduētū usque
 ad epiphaniā in quo etiā solēntas nu-
 ptiarū p̄hibet. 34. q. 4. n. 03. **Quartū**
 cōuenientia loci. nā nullo mō licz talia
 agē in locis siue oratoriis q' solūmodo
 deputant ad dīna. **Datū** 21. **Domus**
 mea dom' orōnis uocabit. Et dīst. 4.

oratorii ubi dī. **Oratorii** h' sit qd' dī
 ut ibi. nec qcq̃ aliud gerat aut credat
 q' qd' dīnis laudib' oueniat. Ad idē di.
 ea. in oratorio. Et sic reglita ad excusa-
 tionē choree sūt nouē. **P̄nt** aut̄ reduci
 ad sex. uidelz. rectitudo itentōis. rōna-
 bilis cā ut. p̄pter nuptias z h' mōi. **Itē**
 ouenientia t̄pis z loci. **Itē** cōuenientia p̄-
 sone z mōi. Et his cōcurrētib' p̄nt cho-
 ree excusari al' non. **Uñ** z **Luc. 6.** dīcāt
Ue uob qui ridetis nūc. **S.** certe p̄dca
 oia ut plurimū i choreis occurrūt i s̄-
 riū ita q' etiā multa mortalia pctā in
 eis cōmittūt uidelz sinistra intētiō. nāz
 z ut ipē alias dīcat fere oēs mō exercēt
 tripudia ad onēdū seu puocādū
 libidinē. **Itē** 2. defectus cause q' sepe
 sūt sine aliq̃ rōnabili cā. s̄ p̄pter libi-
 dinē uel uanitatē uel leuitatē. **Itē** 3. i
 cōuenientia t̄pis. q' ut plurimū sūt in
 tpe p̄nie z tpe deuotioz ul' solēntoz. si-
 cut ē a. 70. usq̃ ad octauā palce i q' p̄zo
 hibeēt ē solēntas nuptiarū. 33. q. 4. nō
 03. ul' alius sūt b' t̄pib'. **Itē** 4. cōueni-
 entia loci. sepe. n. sūt i locis ad dīnū cul-
 tū d̄puratū. **Itē** 5. cōuenientia p̄sone qz
 nō nūq̃ imiscet̄ religiosi uel monia-
 les seu clerici z frequētius sunt cūz p̄-
 sonis ibonestis leuib' uel suspectis z
 cū mulierib' ornatu meretricio p̄pari
 ad capiēdas aīas. p̄b. 2. **Itē** 6. incon-
 uenientia mōi q' ut plurimū sūt gesti-
 bus lasciu' z dissoluti. **Itē** cū sono seu
 cātū ibonestoz z ad luxuriā seu ad ali-
 ud pctū p̄tinētus. **Ue** 5. istis tripudi-
 antib' uel delectabilib' aspiciētib' seu
 astrāntibus. 86. dīst. uidet̄ uel q̄litercunq̃
 cōsētētib'. ad Ro. p̄ibi. Digni sūt mor-
 te zc. **Itē** non resistentibus cū possint
 83. dī. error. 2. q. 7. negligē.

Directio p̄. s. punitio
 quā p̄lar'
 habet facere. **Habet.** n. corzi
 gere delicta subditoz nō ex odio: s̄ ex
 caritate. 86. dīst. odio. q' si negligit q̄u-
 ter peccat z grauiter puniēdus ē. **Tal'**
 n. canis ipudic' dīcēd' ē potius q' ep̄s
 83. dīst. uet. nemo. z c. error. et capitulo

2 Ray. ut i sū. con. li. 3.º ti. 33. q. 8. ubi etiā
addit fm Ray. q. si pctm qd faciūt au
crozitate defendūt quasi non sit pctm
tūc nō dōz tales dormire seueritas di
scipline. ga etiā hēti pnt dici. de pen.
dist. 6. c. p. i. si. dist. 50. domino sancto. dist.
82. plurimos. Et fm glo. Ray. idem uī
seruandū circa publicam pdicationē
dō delinquere multitudinē uel pncipez
qd dictum ē de correctōe.

Quatuor sūt cāe dissimulandi z non
corrigendi delicta ut ponit **U**. prima
cū mali sūt occulti ita q. nō pnt discer
ni a bonis. Secūda cū multitudo ē tā
ta q. nō possit extirpari sine scismate
ecclie uel cū nō pōt fieri gn boni inuol
uerēt. d quo uide ē. s. p. r. io. Tertia qñ
pbabilis psumit de emēdatōe ut ga
peccat ex ifirmitate uel ignorātia z nō
ex obstinata malitia. Quarta si exerci
tādo bonos pnt ecclie. tūc n. toleran
di sūt ne boni ocio corpescāt. Probāt
b. 4. 4. dist. 3. messatōes. z 50. dist. ut con
stitueret. 33. q. 4. ipa pietas. z. c. cū qsq
con. Ray. A. Idē i sū. con. dicta. q. 8.
ubi circa qrtā cām addit fm eundem
U. qñ tales talit. pnt ecclie q. nō
obsūt. tūc n. pdicta de cā tolerari pnt.
iux illud p. dñs ostēdit mihi sup iumi
cos meos ne occidas eos. Et Iudic. 2.
dixit dñs. Nō delebo gētes q̄s dimisit
Josue ut in ipis expiat isrl. h. ibi. q. isti
psint ita q. nō absint ul' q. pl' psint.
puro uir posse discerni nisi a deo. **D**
de mā ista plura hēs. i. pena p. Irē. i. p
cutē. Irē de crumelus z cuitus causa
correctōis dicitis. uide ē crumelia. s.
3. De punitōe an dimitteā sit ppter
scādālū uide ifra scādālū. s. 6. De cor
rectōe q. pmitit doctozibus. m. d. i. ex
coicātō 2. s. 2. circa mediū. z. i. locatio
s. 5. z. i. magister p. s. f.

Correctio 2.º. s. frat
na. 2.º
Correctio fratna s. **I**bo. scda se
cūde. q. 33. i. pcepto ē. S. ga pceptū est
affirmatiuū nō obligat ad sp. s. p. loco
z tpe. uñ omisso ei' uno mō sit mēto

rie ut qñ q̄s opportunū tēp' igrat. uñ
ipsis metuit ne deteriores fiāt. i. ad bo
nā uitā alios ipediant. z h' mōi. 2.º mō
omittit. s. cū pctō mortali. s. cūz formi
datur iudiciū uulgi z carnis cruciatio
seu pēptō. dū tñ h' ita offēnt in aio q.
fraterne caritati pponāt. **A**. Et h' uñ
origē fm eūdē **I**bo. ibidē. arti. 2.º qñ a
ligis psumit d aliq delinquere pbabi
luer q. possz eū a pctō retrahē z tñ p
pter timorē uel cupiditatez psumit.
B. Tercio mō ē ueniale qñ timor ex
cupiditas tardiorē facit ad corrigēdū
delicta fr̄is nō ita tñ q. si cōstaret ei q.
frēm posset a pctō retrahē dimitteret
ppr timorē z cupiditatē qui i aio pre
posuit caritatē. ut dīc Aug'. **A**. Idē
i sū. con. li. 3.º ti. 2. q. 2. **B**

Utrū oporteat q̄rē q̄s corripiamus.
R. fm **I**bo. ubi ē. Dicēdū q. illa beā
ficia q. nō debēt certe psonē s. cōit oī
b' siue sint tpalia siue spūalia non oī
nos q̄rere etiā q̄b' ipēdamus s. suffic
q. ipēdam' eis q. nob occurrūt. aliogn
efficeremur exploratores uite aliene
d illud. p. 2. 4. Ne q̄ras impietate i dō
mo iusti. uñ p. 3. q. nec religiosos oī ext
re claustrū ad corrigēdū delinquentes.
A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 4. ubi etiam dī
q. qui habet spālem curā alicui' debz
eū q̄rē ad h' ut eū corrigat d pctō. **B**

Utrū pceptū de correctōe fratna se
extēdat ad oēs. **R**. fm **I**bo. scda scde
q. 33. Duplex ē correctō. Una q. ē actus
caritatis z ē p simplicē admonitōnez
z h' p̄tinet ad quēlibz caritatē bñtem
siue sit subdit' siue platus. Est etiam
alia correctio q. ē actus iusticie q. nō so
lū sit p admonitōnē s. etiā inēdum sit
p punitōnē ut alii timēres a pctō desi
stāt. z h' p̄tinet ad solos platos. **A**. Idē
i sū. con. eo. ti. q. 5. ubi etiā p. 3. q. pma q.
p̄pē dicit correctio fraterna rēdit ad
emendationē fr̄is deliquētis. Secūda
hō q. p̄prie dī correctio iusticie rēdit
ad bonū cōe. qd nō solū pcurat p ad
mōtōz fr̄is s. et inēdū p pūitōz. **B**
Utrū subditi teneāt corrigē platos.

R. *fm* **Iho.** ubi s. Subditi nō tenent
nec debent corrigere platos correctōe
illa q̄ ē iusticie p̄ coheritionē pene. **Ie**
nēt aut̄ correctōe illa q̄ ē caritat̄ si in
eis aliqd̄ ē corrigibile. ita tñ q̄ nō cuz
pter uia s̄ cū māiuetudie z reuerētia
A. ga. i. ad **Thimor.** s̄ d̄. Senozē ne
icrepaueis s̄ obsecra ut p̄ez: nisi im
mineret piculuz fidei. **Iū.** n. ēt publi
te eēt plati a subditi redarguēdi *fm*
Iho. ibidē. z in sū. con. l. r. 3. t. 9. q. 6. uñ
z **Paulus** q̄ erat subdit. **per** prop̄
imines piculū scādali circa fidē **per**z
publice redarguit: z **petr** hūilit̄ z pa
tenter correctionē recepit ad **Gal.** 2.
ubi etiā glo. **Aug.** dicit q̄ **petrus** maio
ribz dedit exēplū q̄ si i aliq̄ deliraret
nō dedignaret̄ ab inferioribus corripi.
z nō solū ob piculū fidei: s̄ etiā p̄t in
ordiaros mores qñ eēt publici z scan
dalosi deberēt dūre z publice plati re
phendū. z. q. 7. **Paulus** dicit. **B**

Quo ordine pcedēdū sit i correctōe
fraterna. **R.** *fm* **Iho.** scda scōe. q. 33.
Peccata publica *fm* aplm. i. ad **Thi**
mon. s̄ sūt publice arguēda. In p̄ctis
hō occultis locū h̄z qd̄ dicit i euangelio
dñs. Si peccauerit i te frat̄ tu. zc. **A**
Matth. 18. **B.** Nā si te offendit publi
ce corā aliis tā nō solū i te peccat s̄ ēt
in alios q̄s turbat. **A.** At̄ at̄ q̄ p̄ctā
debeāt dici publica uō solū si oibz s̄
etiā si multi nota sint. p̄t i p̄allegato
loco dicit **Iho.** de **Joseph.** q̄ ut h̄r **Ben.**
37. accusauit fr̄es suos apud p̄fem de
crimine pessimo. Dicit **Iho.** q̄ quis n̄
scribat d̄z tñ credi q̄ **Joseph** p̄us fr̄es
suos monuerit q̄ accusauerit. ul̄ quia
p̄ctm̄ erat publicū saltē iter fr̄es. Und̄
pluralit̄ loquēdo d̄. Accusauit fratres
suos. Et sic **Iho.** sentit posse p̄ctm̄ dici
publicū q̄ ad denūciationē suae admo
nitionē faciēda ēt si notū sit tñ aliqui
bus. Itē q̄ ad officiaz necē ē pcedē mōi
tionē i accusatione sicut z in denuncia
tōe. **B.** Uerū ga i occultis p̄ctis pōt
ppetrari. p̄ximozū offensa. iō distiguē
dūz ē ga si h̄ mōi occulta p̄ctā sunt in

nocumētū. p̄ximozū corpale ul̄ spūa
le. puta si aliqs occulte tractet quō ci
uitates tradat hostibz. ul̄ si hēricus p̄
uati boies a fide auertat d̄z q̄ statim
ad denūciationē pcedē nisi forte aliq̄
firmiter extimaret q̄ p̄ admonitōz se
cretā statim posset h̄ modi mala ipedit̄
Si hō sūt talia p̄ctā q̄ sūt solū i malū
peccātis z eius i quē peccat. uel ga le
ditur ab eo ul̄ saltē ex sola noticia. tūc
d̄z si pōt sic emēdare fr̄em ut fama ei
p̄seruet. z sic de necitate p̄cepti ē q̄ se
creta admonitio publicā denūciatōz
pcedat. **A.** Nisi forte ex manifesta d̄
nūciatōe uel correctōe alicui delicti
secreti h̄sūt publicā utilitas resulta
ret. sicut **Actu.** 5. **petr** p̄ctm̄ occultū
Ananie z **Sappire** cōiugz manifesta
uit ipsos publice sine alia admonitōe
redarguēdo de fraude p̄cti rerū uendit̄
tarū ga sciebat ex dicta correctōe uti
litate publicā resultare. Uñ z ibidē d̄
q̄ dei **Anania** z **Safira** a **petro** redar
guiti statim mortui sūt ex q̄ magn̄ tior
fact̄ ē i oī eccl̄a z i oibz qui audierāt
Et iō **Aug.** ut z refert **Iho.** ibidē arti.
2. dicit q̄ ex gestis scōrum possumus
agnosce q̄lit p̄cepta diuine scripture
sunt itelligēda. Itē si necē secretā ad
monitōz pcedē denūciationē gnālem
q̄ qñq̄ ex aliq̄ cā sit. sicut **Matth.** 26. de
iuda dñs dixit. Un̄ uñi me traditur
ē. **B.** Et hec secreta admonitio d̄z ul̄
set i pluribz s̄c̄i q̄ dū spes de correcti
one ex ea p̄babit h̄c. Uñ autem iaz
p̄babit cognosce possum q̄ secreta
admonitō nō ualeat pcedēdū ē ulterit̄
q̄tūcūq̄ p̄ctm̄ sit occultū ad testnū in
ductionē nisi forte p̄babit extimare
tur q̄ h̄ ad emēdationē fr̄is nō p̄ficet
ga tūc a correctōe cessandū ēt. An tñ
q̄ testes iducāt *fm* **Aug.** p̄us oñdi d̄z
plato ut ē singularis p̄sona. **A.** Hoc ē
uez qñ h̄ regrēt a plato ad quē p̄tinz
cū oī sollicitudine scire facta s̄dutorū
Nā nō pōt eē pastor excusato si lup̄
oues comedit z pastor nescit. ut in. c. q̄
que. c. de re. iuri. Itē qñ hoc ē salubz

etiam si non regat. al. non decet prius denunciare plato cum non sit secundum ordinem euangelii. ut patet. **Matth. 18. 17.** **Ubi** et **Thom. ibidem** art. 1. s. dicitur quod procedendum est ad testium idoneum nisi probabili extrinsece ex hoc proximum deteriorari. quia hoc casu possit quod correctione penitus omittit vel secreta denunciare ei quod ad emendationem proximi sit magis idoneus unde suo plato confessorum uel filii. Et secundum hanc distinctionem dicitur debet intelligi dictum Augustini in regula ubi dicitur quod peccatum prius debet denunciari prelatum quam resisti non ut iudici sed ut priuare persone quod potest perdesse quod aliter. et ad hoc bene facit dictum Augustini. 22. q. 5. h. 1. ut. et secundum **Thom. i. dco. art. 1. s.** testes adiciunt tribus rationibus. prima secundum Hieronymum. ut peccanti ostendat quod dignum correctione egessit. Secunda iuxta Augustinum in regula ut possit delictum probare de se non emendare. Tertia secundum Aristoteli ad probandum admonitiones fore factas. potest addi et etiam ad hoc ut testes peccare sint moneant. **Idem** euangelium dicit quod si non audierit eos etc. **B.** Et si sic non corrigat i publico euincat. quod si platus precipiet aliquid hoc ordinem non esset ei obediendum quia obediret deo magis quam hominibus. id quod platus precipit ut sibi dicat quod quod seuerit corrigendum intelligendum est saluo ordine correctionis fratris siue preceptum fiat ad omnes contra siue ad unum specialiter. Et non solum non est obediendum sed etiam precipiendo peccaret. quia ipse non est iudex occultorum sed deus solus. **Hoc** dico nisi iustum per aliquod indicium peccata manifestant. puta per infamiam: presumptioes et hominum motus. non potest prelatum precipere sicut iudex aliter iuramentum exigat. **A.** super ueritate dicenda secundum Thomam ibidem art. 7. **B.** Item nota quod predicta sollemnitate et ordine non debet seruari nisi in quibus peccatis quia leuia non derogant fame. **Ubi** et religiosi in capitulo se proclamant promissio ordine non seruato. **A.** et in delictis leuius etiam secretum de quibus prelatum in capitulo suis publice redarguit si delictos quia talia sunt quod non derogant fame. quia tales denunciations potest dicitur dici re memorato obligat culpam quam accusa

tiones seu denunciations secundum **Thom. i. dco. art. 7.** Et ex predictis potest colligi quod denunciations generales fieri possunt sine secreta admonitione. **Idem** etiam est in denunciations particularibus respectu certe persone quam peccata sunt leuia et non diffamatoria et si sunt si sunt graua et publica. et idem quod sunt occulta et piculosa corporaliter et spiritualiter. quod per secretam admonitionem priuati non potest. uel si ex correctione sequatur infamia publica et reputabilis utilitas. In his ergo omnibus ad denunciationem non regunt secreta admonitio. In aliis vero casibus quod peccatum est grue et diffamatorium de omni secreta procedat admonitio: quod ut solum et solum semel et pluries debet fieri quousque probabilis spes emendationis per secretam admonitionem possit haberi. si vero deca non sufficit admonitio ad debet testes haberi et idonei quantum como de potest haberi quod situm per admonitore dimodo strent culpabili suum errorem et peccatum et de emendatione admoneant. et si non uult emendare denunciare prelatum ecclesie coram quibus testificabunt denunciationem debitas fecisse admonitiones et monitum noluisse emendare. Et predicta sunt diligenter notanda ut a manifestatione defectuum prius faciat quousque refrenare linguam: et si manifestare necesse non uenerit manifestandi ordinem ut non incurrat mortale peccatum et obliget prius ad restitutionem fame et totum interesse. nam secundum **Thom. scda scda. q. 62. art. 2.** si quod sordidum predictum manifestet peccatum aliter etiam neque offendit iusticiam et caritatem. primum et tenet ad restitutionem quantum fieri potest sine mendacio et si non potest famam restituere debet diffamato recompensationem facere pecunia uel alio modo. **B.**

Si scia de aliquo aliquo impedimento uel crimina quod etiam ille quod omisit ignorat an obediens procedat ad correctionem fratris et debet ei. ubi gratia. Scio aliquem percussisse aliquem et in mortuum fuisse quem percussor ne scit et uideo percussorem in officio sacerdoti celebrantem. Item si scio aliquem misistum et non fuisse ordinatum rite uel non fuisse baptizatum et h. Item si scio aliquem excommunicatum ignorat ordinatum. item si scio aliquem hereticum

ur orē quā de iure hē n̄ pōr: aut eccle
siā p alienā sumoniā ul' tenē rē alienaz
R. h̄z gnil. si tales laborāt crassa z su
pina ignorātia q̄ n̄ excusat eos teneor
eis dicē si comode possū z marie si cre
do eos corrigibiles eē. s̄z si laborāt ig
norātia p̄babiliter credo nihilomin⁹ q̄
teneor eis dicē x̄itatē n̄ ga ip̄i peccent
s̄z p̄p̄t piculū ul' dāniū alienū z iurias
sacroz. nā n̄ ordiat⁹ celebrās decipit
audiētēs z q̄ tenet rē p̄ximi eū dānifi
cat. hec z s̄ilia dico si talis p̄sona sit p
suasibilis. sec⁹ si n̄ sit s̄z timēt d̄ scāda
lo. tūc n̄ suffic̄ si dicā plato n̄ denūciā
do ul' accusādo s̄z sumpt⁹ notificādo si
forte remediū coueniēs possit adhibe
ri. A. Idē in lū. cō. l. 3. ti. 2. q. 10. B. De
eo q̄ h̄z uxore quā de iure hē n̄ pōr. ha
bes ad huc. l. ipedimētū p. s. 6. z 9.

S̄z qd si p̄dcā uel aliq̄d p̄dictoz pro
bare possū. nūq̄d teneor? R. h̄z eūdez
gnil. n̄ nisi forte sit piculū alioz: pura
si alius sacra mīstrat z eos decipit. tūc
enī probare teneor. A. Idē in lū. con.
eo. ti. q. xi. ubi ēr p̄z q̄ s̄z n̄ assit piculūz
aliozū tenemur probare eo casu q̄ re
nemur ad fraternā correctionē. uidelz
cū uisū possū? proficē ut ex p̄dcis
p̄z. B. Utrū correctio f̄ina sit dimitt
rēda p̄p̄t scādali. uis. l. scādali. s. 9.

Quopora sanctorū
Med. l. reliquie.

Quopozale uel cor
poralia n̄ sūt abluenda p̄ lai
cos aut inuolueres ēr scimoniales cū po
ri. hec abluē p̄tinet ad officiū diaconi
cū hūilib⁹ mīstris. de ofe. dist. i. nemo.
De ei⁹ ofsecratōe uide s̄. ofsecratō s̄. A.
Et i. dco. c. nemo. idē d̄r d̄ lauādis aliis
pānis ad oīnū cultūz deputat. z q̄ d̄z
h̄r peluis noua nulli alii usul deputa
ta nisi ad lauādū pānos ad cultūz do
minici altari⁹ deputatos z p̄tinētes. et
q̄ oīnī dicti pāni lauari intra sacrariū
syndō x̄o q̄ s̄m glo. ibi ē scda uestis
sacerdotalis d̄z foris lauari. Dic tñ gl.

ibi hodie huic derogatū ē ofsecruti
generali. Ego aut̄ puto q̄ hec ofsecru
do in q̄tū d̄tineat diuinū irreuerētiāz
nec derogz nec excuset. eē d̄ ofue. c. f. l.
Itē corporale nō debet fieri de serico
nec de pāno itrico. s̄z de pāno lineo pu
to ab ep̄o ofsecrato. sic corp⁹ oīnī in syn
done mūda linea sepultū fuit. de con.
dis. l. cōsulro. Itē corporalia z ad diuinū
cultū d̄putata debēt mūda teneri. eē
de custo. eucha. relige. ubi d̄r. Precipi
mus q̄q̄ ut oratoria: uasa misterii: cor
poralia z uestimēta p̄dcā. s̄. mīstrozū
z palles altaris. ut ibi mūda z mūda cō
seruē. nūmus. n. n̄r absurdūz in sacris
sordes negligē q̄ dedecēt i. p̄p̄bais. B.

Quopore uitiatus
an possit ordinari ul' mīstraf
uide. l. uitiatus corpe.

Quopus christi
sup
cōicāre. z. l. eucharistia. z sanis
etiam. l. missa.

Crimen
tuo aliq̄n cōplec
titur omne peccatū. aliq̄n il
lud solū qd ad vānationē sufficit. dist.
25. s. qd aut̄. A. pot⁹ ē. s̄. criminis. et
s̄. al aut̄. S̄z p̄p̄rie appellatōe criminis
intelligit mortale. An Omel. 21. Greg⁹
dicit. Hoc inf̄ p̄ctm̄ distat z crimen. q̄
oē crimen p̄ctm̄ ē. nō oē p̄ctm̄ crimen.
Et. l. In q̄ uidelz criminū z p̄ctoz disti
ctione p̄sandū ē q̄ nō nulla p̄ctā ani
mā polluit: crimina extinguit. B.

Crimia qdā sunt enormia inf̄ q̄ tria
s̄. heresis homicidiū uolūtariū z simo
nia in ordine z b̄nficio ēr p⁹ p̄nias im
pediūt p̄monēdū z dericiunt iā p̄mo
tū siue sint occulta siue manifesta. l. q.
i. uētū ē. eē d̄ heret. gcū q̄. z. c. statutu.
li. 6. eē de tēpo. oz. q̄ntū. z de simo. tā
ta. Et de his uide. l. enormia. z. l. dispen
satio. s. 6. z 7. A. Et qd h̄ d̄r de homi
cidio uolūtario. idē etiā est de non uo
lūtario qn̄ casū p̄cessit culpa. eē de ho
mici. continebatur. Secus si culpa nō

p̄cessit eo. t. ex lris. c. p. r. 2. **B.** Alia ho
 enozmia occulta p̄ p̄niam nō ipediūt
 p̄mouedū nec deiciūt iā p̄mori. ut i
 p̄dcō. c. q̄uēstū. **A.** Quadedū. n. ē. p̄p̄
 talia ne quis faciat se ordinari etiam
 p̄ p̄nias. **B.** tñ ex q̄ sūt occulta n̄ s̄t pe
 nit̄ phibēdi. ex de tēpo. or. ex tenore.
B. Sūt z alia crimina mediocria i q̄
 bus distigue q̄a aut sūt manifesta aut
 occulta. Si manifesta ēt repellūt p̄mo
 uendū z deiciūt iā p̄mori. **A.** Hoc ē
 uerū aū p̄nias nō p̄. sicut i. c. fratnita
 tis. 34. dñ. p. 3. ex d̄ eoba. cle. z mu. clēi
 cos. ubi clerici publici ocubinaru non
 deiciūt nisi momti fuerit cōtumaces
 z in illo. c. fratnitas fuit p̄mori qui
 publice hūerat ocubina nisi aliq̄ dñi
 ctū seq̄ret isamia iur̄ ul̄ facti. hoc. n. n̄
 tollit per p̄niam q̄n eēt publicū. puta
 piuriū. falsū testimoniū. adulteriū. et
 similia. dñ. c. q̄ sitū. Et h̄ p̄nt dici medi
 ocia respcū illoz q̄ deiciūt etiā si sint
 occulta. z respcū illoz q̄ p̄ p̄niam nō de
 iciūt etiā si fuerint publica. **B.** Et in
 tellige q̄n sūt manifesta p̄ p̄niam: uel
 cōfessione in iure uel euādētiā sci. ut
 i. c. q̄ sitū. q̄ si sūt manifesta solū per sa
 mā. idicē purgatio q̄ p̄stita absoluet:
 z si in ea defecerit deponet. ex d̄ adul.
 significasti. z ex de pur. ca. ex tuariū. Si
 ho h̄ mōi crimia sūt occulta p̄nt tales
 p̄ p̄niam remanē i susceptis z p̄mo
 ueri ad supiores ordines. ex de tēpor.
 ordi. ex tenore. z. c. q̄ sitū. **A.** Hoc ple
 nius nota. i. sū. cō. h̄. 3. r. 29. q. 3. **B.**
 An si aliqs sol̄ scit crimē alti tēnat
 reuelare plarō. **R.** n̄ tenet etiā si iura
 tit denūciat nisi possit p̄bare. nā eēt
 p̄dicoz crimis. z. q. 1. si peccauerit. z. q. 7
 pleriq. z. 6. q. 2. si tñ. nisi uellet reuelat
 secreto cū platus secrete habeat corri
 gere criminosos. ar. 22. q. 5. h̄. ut. Deber
 q̄s idicare talibz q̄ magi p̄nt p̄desse
 q̄ obeē. siue eū corrigendo siue pro eo
 orādo. nā ad talē denūciationēz q̄libz
 tenet ut i. d. ch̄. ut. z uide s̄ correctō. 2.
 s. 6. z in se. z. i. familia. 33. **A.** Ibi nō
 est nisi unus. **B.**

Corra crimia pcedit qñq p accusa
 tionē de q̄ uide s̄ accusare z accularus
 qñq p denūciationē uel inquisitionē.
 de quibus habes. Lingitio. s. p. Qñq
 vō nō agit directe s̄ crimē s̄ p modū
 exceptiois. de q̄ habes. i. inscriptō. s. p.
 z. 2. De correctōe z pena criminū hēs
 s̄ correctio. z. i. pena p̄. Ad materiā cri
 minis pōt ptinē. i. p̄cm. z. i. iurū.

Risma supza baptism⁷
 2. s. finali. z ifra
 oleum sanctum.

Cruce signatus De
 idul
 gentia cruce signatorū. unde
 i. indulgentia. s. antepenul. z se. De uo
 to cruce signatorū uide. i. uotum. s. 2.
 c. 17.

Epibus nō est ordinā
 dus. unde infra
 ordinandus. s. xi.

Trialis iurales q̄que
 phibent ordi
 nari. uide infra ordinādus. s.
 15.

Curiositas fm Tho. se
 cūda scde
 q. 167. ē uitiū circa iordinatū
 appetitum cognitionis. **A.** Pōt ēt
 dici curiositas superuacūū studiūz ad
 aliqd pagēdū. Unde z idēz Tho. scda
 scde q. 169. arti. 2. dicit q̄ artifices oz
 namentozū peccant inueniendo sup
 flua z curiosa. **B.**

Querit s̄ utrū uitiū curiositat̄ pos
 sit eē i cognitionē itellectua. **R.** s̄z tho.
 ubi s̄. Ueritatis cognitio de se bona ē
 s̄ pōt eē mala rōne alicuius oitis ser
 mois. i. inq̄tū aliqs de cognitōe x̄itaret
 supbit fm illud. i. i. cor. 8. Scia inlat.
 Uel inq̄tū hō cognitōe x̄itatis siturū
 ad peccandū. Uel inq̄tū p studiū mi
 n̄ uile retrahit a studio qd ei ex necē
 tate icūbit. Uel inq̄tū hō studz disce a
 q̄ nō lz. sicut q̄ futura a demoibus p̄g
 rūt. Uel inq̄tū appetit agnosce x̄itaret
 circa creaturā nō referēdo ad dñū si
 nē. s̄ ad cognitōz dei. Uel inq̄tū aliqs

studet ad cognoscendū ueritatem sup
facultatē ppriū igemū. **Eccl. 13.** Altiora
te ne q̄sieris ⁊ fortiora te ne scrutatus
fueris. **Ar.** i plurib⁹ opib⁹ eius ne fuerit
curiosus. ⁊ istis mōis uiciū curiositatē
i pre intellectuā ē. **A.** Idē i sū. con. li.
3. ti. 34. q. 276. **B.**

Utrū curiositas possit eē circa sensi
tiua cognitionē. **R.** s; **Ibo.** scōa scōe
q. 167. q. studiū circa sensibilia cogno
scēda duplīr pōt eē intiofū. Uno modo
i q̄tū cognitō sensitiua nō ordinat ad
aliq̄d utile s; pōt auertit. **A.** sab uri
li cōsideratōe sicut **Aug.** i x. cōf. confi
ret culpā suā q̄ libēter uidit canē cur
rētē p⁹ leporē. q̄a ut ibidē olē. **Hecua**
na a bonis cogitatōib⁹ ipediūt ut i sū.
con. eo. ti. q. 277. **B.** Alio mō i q̄tū
cognitio sensitiua ordinat ad aliq̄d no
xiū. sicut inspectō mulierē ordinat ad
cupiscēdū. ⁊ ingratū eorū q̄ ab aliis fi
ūt ordinat ad detrahēdū. ⁊ sic ē curiosi
tatē intiofū. Si q̄s autē cognitionē sensibi
liū irēdit ordiare ad necitatē sustēran
tis uel ad studiū itelligēde xitātē. sic
ē xnuosa studiositas. **A.** Idē in dca. q.
277. ubi etiā addit. **Ar.** q̄ p3 q̄ inspectio
spectaculorū uirtiosa reddit in q̄tū
p b⁹ sit bō pnuat ad uirtū ut lascīue ut
crudelitātē p ea q̄ ibi repñant. **Unde**
Ariso. dicit q̄ adulteras ⁊ inuerecūdas
constituūt mentes tales inspectōes. **B.**

Amnificatus

an possit accipe sibi de
reb⁹ dānificāt. hī s; bel
reb⁹ p. 5. 4. ⁊. infra de

positum. 5. ult.

Ebitum coniuga

Ole. **Utrū** alter cōiugū statī dē
to mīrimomo teneat ad redditiōē d bi
ti. **R.** s; **fm Ibo.** i 4. dī. 32. Nō tenetur
statī s; dāf tēp⁹ duoz mēsiū ppf tria
p ut possit deliberare d trāsitū ad reli
gionē. ⁊ ut ppent q̄ sūt necia ad nupti
arū solēnitatē. ⁊ ne uilē habeat mari
tus datā quam nō suspirauit dilatatam

Lon. Al. hosti. x. dīc q̄ magis putat
debē statū tēp⁹ arbitrio iudic i sū qd
trāseat uel cōiugū adhibere. **Sile.** i. uo
tū. 5. 4. ⁊ 5. **Idē Ber. Al.** s. inc. ex pu
blico. ex d. ouer. conu. ⁊ hosti. ⁊ **Ber.**
loquūt de uolēte intrare religionē cui
licz uideat statū termin⁹ duoz mēsiū
i dco. c. ex publico. dicūt tū illud tēpus
pōt eē arbitrarīū. **Sup eo** x. q. nō al
ferit se uelle intrare religionē nullum
tēp⁹ vñ statutū. vñ s; p. in sū. con. lib.
2. ti. 2. q. 34. talis tenet si petat statim
reddē debitū cū nō hēat exceptionem
legitimā ad repellēdū. hī ibi. **Puto** q̄
legitima sit exceptio ut rātū tēp⁹ con
cedat q̄tū sit neciū ad p̄pationē ⁊ ad
obseruationē consuetarū ⁊ honestarū
solēnitatū ⁊ cerimoniarū. q̄a. i. ad **Lor.**
14. dī. **Dia** honeste ⁊ fm ordinē fiant
i uob. ⁊ fm b⁹ pōt itelligi dictū **Ibo.** ⁊
Al. i d qd segl. **B.** nā ⁊ fm guil. mox
taliter peccat q̄ an bñdictionē nuptia
lē uxore cognoscit in locis ubi ē cōsue
tū benedictionē adhiberi. hoc dicit gl.
Ray. in ti. de mīrimomo. 5. rez nota q̄
matrimonii ubi dicit b⁹ eē neq̄ qñ fi
eret sine dispensatōe ⁊ iusta cā. ⁊ idem
dīc si obmittant alie consuetudines
tates cū **Aug.** notauit. 22. q. 2. cū in
ciat q̄ si q̄s cognoscat spōsas anq̄ eaz
traducat pnia unius anni ē ei iudicēda
s; q̄sdā cāones pñiales q̄ n hñt i corpe
canonum.

An rōne infirmitatē ut ipotētē excu
set oīū a redditiōe d bñt. **R.** s; **Ibo.**
ubi s. **Uxor** nō h3 prātē i corpe uiri nī
si salua suba sue p̄sone. undē si ultra ex
igit nō ē petitio debiti s; iniusta exac
tio. ⁊ ppf b⁹ nō tenet. **A.** **Lō. pe.** ⁊ **Al.**
ut in sū. cō. eo. ti. 2. q. 35. **B.**

Utrū peccet q̄ se facit ipotētē ad red
dendū debitū. **R.** s; **fm Ibo.** i 4. dī. 32
si factus est ipotēs ppter redditiōē
pcedētē. mulier nō h3 ius alteri⁹ petē
di. Si autē factus ē ipotēs ex alia causa
tūc aut illa cā fuit licita. ut ieiunium
moderātū ⁊ b⁹ mōi. ⁊ tūc nō peccat. aut
illicita: ⁊ tūc peccat. ⁊ petiū uxoris si i
fornicationē labit aliq̄ mō i putat sibi

Et iō q̄rū pōr d̄z dare opaz ut uxor cō
tineat. Idē Al. A. Idē in sū. con. 20.
ti. q. 36. B

Utrū cōiugalī act⁹ sit p̄ctm: R. fm
Ray. Si cōiūgnf cā suscipiende plis
nō h̄z culpā s̄z poti⁹ meritū. de quo ifra
mīmonii p̄ s. 7. i. l. 7. Si nupserit
uirgo nō peccat. Beñ. s. Crescite z mul
tiplicamini zc. Si h̄o cōiūgn̄tur causa
reddendi debitū adhuc nō est p̄ctm. i.
l. 7. Uxor uir debitū reddat. A
In his g⁹ duobus casib⁹ nō ē p̄ctm. qd
uerū ē si rectitudo int̄tōis postea ali
q̄ten⁹ nō muref. h⁹ ē q̄ in executōe ip
s⁹ act⁹ nulla uoluptat⁹ delectatōe te
neat. S; ut dicit Greg. 33. q. 4. uir. cuz
p̄p̄a. ualde difficile ē ut sit is i igne ne
sciat ardere. Pōt aut̄ tringere ex sin
gulari dono dei z si alit. uñ z ibidē dicit
Greg. 7. Ip̄a licita admixtio iugis sine
carnis uoluptate fieri nō pōt. iō a sacri
loci ingressu ē abstinēdū. B. Si h̄o cā
remediū. ut qz cōtinē nō p̄t. sic ē p̄ctm
ueniale. Aug. In cōrīnētie malū ē q̄
uir cognoscit uxore ētiā uera nccitatē
p̄creandi filios. s; z ibi ē nuptiarū bo
nū. z illud malū sit ueniale. p̄p̄t bonū
nuptiale. A. Aliq dixerūt. h⁹ casu n̄
lū ēē p̄ctm. ut notat glo. in c. q̄cqd. 32. q.
2. z glo. Ray. in ti. de mīmonio. s. s; nū
qd h̄ tria sup̄ h̄bo ueniale. S; ut dicit
glo. Ray. ibidē. h⁹ exp̄sse ē d̄ dicitū Au
g. 25. dist. 5. criminis. ubi inter alia p̄tā
uenialia dicit: Quoties excepto filioz
desiderio uxore suā cognouerit. Et ibi
sentit glo. dū dicit sup̄ h̄bo desiderio.
Supple z cā reddēdi debitū quasi di
cat. exceptis his duobus casib⁹ in usu
mīmonii sp̄ peccat saltē uenialit: et
ita ē x̄itas. ut nō i. sū. cō. l. 4. ti. 2. q. 37
B. Et ē itelligēdū h⁹ fm l. 7. q̄n. q̄n
ita p̄pter uoluptatē iugis miscef q̄ si
stat ifra limitē mīmonii. uidet⁹ q̄ cū
alia hoc nō facēt. nā tūc ē ueniale. De
cū si excedit fines mīmonii. ita etiā
q̄ si nō ēē sua uxor facēt idē: tūc est
mortale. nā adulter ē in suam uxorez
amator ardēti⁹. nihil. n. fedius est q̄

uxore amare q̄ si adulteraz. 32. q. 4. or
go. A. Idē etiā dicit glo. Ray. i. dco
s. sed nūqd. sup̄ h̄bo fedius. Et hoc est
idubitable. q̄ sola intentō ad morta
le ē mortale. Darb. is. Qui uidēt mu
lierē zc. Et q̄ bñ iuestigāti apparebit
q̄ facili⁹ ē religioso int̄ regularit uiuē
tes oīmodā castitatē seruare q̄ iugi
b⁹ i usu mīmonii a mortali se custodi
re. q̄ religiosus abē ab icētiuo luxurie
z i ip̄m h̄z multa z continua remedia
lōnges h̄o sūt secus libidinis ignē. z
ad eā incētiua multa habēt. z ignis ac
census solz ardere qd̄cūq̄ lignū appo
natur. z sic mēs cupidine accēsa n̄ solz
respicē q̄ltatē p̄one. z utriū liceat uel
nō adeo ut n̄ sit tura mī cū filio z siles
ut in c. p̄. ex de cobra. clez. z mu. uñ z Ec
19. dist. 1. Uñ z mulieres apostatate fa
ciūt etiā sapiētes. Et iō ualde discretū
z timoratū oī ēē iugē. ut cū accensus
ē cupidine nō trāsgrediat̄ finnos mī
monii saltē intentiōe. B. q̄ si gs uxo
rē. p̄pter sanitatē corporālē cognoscerz
nō excusat a p̄tō q̄ q̄rit sanitatē per
id qd̄ ad h⁹ nō ordinat. sicut q̄ p̄ sacra
mētū baptismi t̄m corporālē sanitatē q̄
rēt. ut pōt tho. i. 4. dist. 32. i solutiōe c
dā argumēti. A. Idē i sū. cō. eo. ti. 2. q.
37. z 38. Addit ē Ray. in dco. s. sed nū
qd. q̄ usus mīmonii cā saturādē libi
dinis ē p̄ctm mortale. z ut dicit ibi gl.
eius. idē notant Hug. 32. q. 2. s. his ita
et hoc dicitū Hug. refert glo. Jo. in c.
q̄cquid. super uerbo adulterio. ea. cā. z
q. Et dicit Hug. ēē oīam int̄ coitum cā
incōrīnētie z cā libidinis iplēde. quia i
p̄ casu puenit hoc agēs a uoluptate. et
poti⁹ vlt̄ sic peccare q̄ fornicari. In
cāu puenit uoluptatē z prouocat eam
manib⁹ ut cogitatōe nel urēdo calidis
z int̄tūis ut plies possit cū uxore coi
re. Alii tñ dicūt i hoc casu ēē tñ uēiale
ut dicit glo. in dco. c. q̄cqd. p̄pter illud
apl. i. l. 7. p̄pter fornicationēz
unusq̄q̄ suā uxorez hēat. z unaq̄q̄ suū
uirū. S; p̄mū dicitū ut rōnabili q̄a coi
t⁹ int̄ iuges solū ē i duob⁹ cāib⁹ licite

pmiffus uidelz ppter filioz pcreatōne
 z debiti redditiōe cū debita honesta
 te z tpiis loci z mōi. In 3° ar^o ē a morta
 li excusatus uidelz cū sit cā uitāde for
 nicationis dco. c. qcgd. Restat 6° q^o in
 aliis casibus ster sub phibitiōe forni
 catōis q^o habet culpā mortālē cūz sit
 5° sextū pceptū decalogi. Exo. 20. nā qñ
 regula est phibitiua oē intelligit pbi
 bitū quod nō ē spāliter ccessū. ut i cle.
 exiui. de hō. sig. hoc etiā satis uidet
 pbari Thob. 6. ubi angelus Raphael
 dixit ad Thobiaz filiū Thobie. Audi
 me z ostendam tibi qui sunt qbus pualē
 pōt demoniū. In eos quidiugū ita su
 sciipiūt ut deum a se z sua mēte exclu
 dāt z sue libidini ita uacēt sicut equus
 z mulus in quibus nō ē intellectus hz
 super eos ptātem demonum. hec ibi
 Equus z mulus nō utūt coitu aliq mō
 inālī uel alias monstruoso. s; ad ipsuz
 nullo fine rōnabili cū careant rōne. s;
 libidine dilabūtur. Et sic q ad hunc fi
 nē uel suscipiūt mīmoniu uel eo utū
 tur danf i ptāte diaboli. etiā si nullā
 aliā inhonestatē uel actualit uel intē
 tionalit exerceāt. z ita includit in hoc
 mortale. nā ppter ueniale nemo dāt
 in ptātem diaboli marie usq; ad mor
 tes sicut danf isti. ut in dco. c. 6. Thob.
 Nullus ē. n. ita iustus q careat ueniali
 Job. 5. Si dixerim⁹ qā pctm nō hēm⁹
 ipsi nos seducim⁹. Predictis autē uide
 tur ob stare dictū Augū glo. sup pnc.
 c. 7. ad Cor. ubi ait. Cōiugalit cōcubi
 tus generādī gfa nō habet culpā. Con
 cupie uero satiane. s; tñ cū cōiuge hz
 culpā ppter thori fidem ueniale. S;
 ad hoc dicēdū q ibi satiāde d; itelligi
 i. implende quādo ab ea puenit ad ex
 ordinariā fornicationē uitandā. qz ma
 trimoniū p⁹ filioz pcreationē datur
 etiā in remediū infirmitatis ad illici
 ros cōcubitus euitādos. 32. q. 2. qcguid.
 Nō autē ad iplēmētū uoluptatis. Vñ
 32. q. 4. c. liberoz. dicit⁹ Biero⁹. Libero
 rū ut diximus i mīmoniu opa ccessa
 sunt uoluptates aut q d mereitū ca

piūtur amplexib⁹ i uxorē dānare sunt
 Constat aut q amplex⁹ i meretricib⁹
 sūt cā iplēde uoluptatis. z hoc dānat
 cū uxorē. Glo. tamen ibi dicit. In uxorē
 dānate sūt. i. puniende ppter ueniale.
 S; hec glo. extorquer lram qd fieri re
 gulariter nō debet. ff. de le. 3. l. nō aliter
 nec fūdas sup aliq auctoritate. Itē nō
 obstat illud ap⁹ qd allegat a gl. i dco
 c. quicqd. uidelz. ppter fornicationem
 rē. ut s. qā fm glo. ibi. uxor d; accipi a
 nolente castitatē seruare ppter forni
 cationē nō saturandā s; uitandā. B
 Utrū uir teneat reddē debitū uxori
 nō petenti. R^o fm Thob. ubi s. Dicendū
 q uir nō solū teneat reddē qñ uxor ex
 presse petat. s; etiā qñ per signa h^o ap
 parer. Nō tamē idē iudiciū ē de petiti
 one uiri. qā mulieres magis solēt uere
 cū dare de petitione debiti q uiri. Idē
 pe. z Al. A. Idē in sū. con. li^o 4° tit. 2.
 q. 40. B
 Utrū uir debeat uxorē auertē nē pe
 tat. R^o fm Thob. i 4° dis. 22. Dicendum
 q nō debet h^o facere nisi ppter aliquaz
 rōnabilē cām. z tūc ē nō debet cū ma
 gna instātia auerti ppter picula que
 possent imminere. A Lon. Al. ut in sū.
 con. eo. ti. q. 4. l. B
 Utrū peccēt diuges exigēdo uel red
 dendo debitū i solēnitatib⁹ z ieiuniis
 R^o fm Ray. Exactus d; reddē nisi cau
 te z sine piculo possit differre. exigere
 tñ nō debet in pdcis tpiibus. i. Cor. 7°
 Nolite fraudare inuicem nisi forte ex
 cōsensu ad tēpus ut uacētis orōni. nāz
 ppter dies pcessionis z ieiunii conue
 nire nō debet qā ē a licitis abstinēdū
 est ut facilius ipetrari possit quod po
 stulat. 32. q. 4. xpiano. Idē dicit de tpi
 bus festiuis. 33. q. 4. quotiescumq;. A
 Idē etiāz de tpe aduentu. 33. q. 4. frēs.
 dicit. Fratres nō solū dētis ab oī imū
 dicia abstinere. sed etiā ab uxorib⁹ p
 priis studiosissime cōtineatis. Nullus
 oīo uxori sue iūgat. Idē ut de similib⁹
 tpiibus uidelz ad deuotionēz seu ad

pñias depurari i gb' pñi phibet solen
nitas nuptias. sicut i aduētu uidelicet
a septuagesima usq; ad octauā pasce.
z p tres dies añ ascēsiōe usq; ad octa
uā pñi. 33. q. 4. ii. o3. z c. d. senu. capel
lanus. Et alig dicitur his tñp' usū mñi
monitū ēē phibitū. pñi itelligi nisi p
ut i sñb' tñp' pñi cñi dē tñe aduē
t' z p cñfisiōis qd ē añ ascēsiōe sit pñ
tularit expñi. d. c. frēs. z. xpīano. **D**
ñag q reddat illis tñp' non peccat:
s; q exigit alig infirmatē puta occupi
scētia dicit' sine orēpñ tñp' seu ecclī
astice exhortatōis. uenialit tñ peccat.
Ron. Ibo. A. h. ultmū dictū uñ fuis
se nō Ray. s; pe. cū quo cōcordat **Ibo.**
z glo. Ray. ut i sñ. con. e. q. 4. 2. ubi ē
ide dicat secundū **Bog.** addentem q
qui cā sariādē libidinis petn dñitū s; p
peccat mortalit' s; plus in istis diebus
de gb' prie dicit' ē. Et ut ex predictis
pñr parē fm oēs his tñp' nō excusat
usū mñi monitū a mortali qñ fuerit uñ
orēpñ tñp' seu ecclīastice exhortatōis
Lōremnere aut uñ q s; pñr sine mag
dificultate abstine z exigit fñ libē
reddat. nā nibil aliud uñ ēē cōtrēpñ
qñ nō curare agere qd o3. **Uñ. Dñb. 6**
dr. Aut unū sustinebit z altez cōtēner
Sup q **Aug.** ut z ibi refert rbo. **Nulli**
us fere ofcia. pñr odisse deū. **Lōremnit**
aut. i. nō timet eū dū qñ de ei' bōitate
secur' ē. **Itē ad rōg.** An uiritas bōi
tari ei' z patie z loqñimur contem
nis. **Sup** q glo. mñi sñiariū. **hic** aut
tēnt q nō sicut ut ad pñiam. **Et** **Ysidor'**
in l' 2. de sumo bono. **Volūtate** gpe
ppñi dñi nolle scire. qd ē aliud qñ uel
le deū supbendo cōtēnere. **Et** multo
plus ē nolle facē cū sit facē fims scēdi
z i faciēdo cōsistat ois salu' effectus.
Dñb. 2. **Nec** q s; uñ excusat i his tē
pñib' erigat seu libē reddat cā plus
Uñ Amb' sup pñiā ad **Lor. z. 33. q. 4.**
dicā dñi. **Si** cā pcreandoz filioz ducit
uxor nō multū tēpus cēssū uñ ad ipz
uñ. ga z dies festi z dies pēssionis z
ipsa rō cōcep' z pñ' iuxta legē cessat

usum carnis his debere temporibus demonstratur. **D**

¶ **U**bi licet debitor reddere i loco sacro
¶ **R.** fm **Tho.** 7 pe. ubi s. **L**icet debitor
sit reddendus i tpe: non tñ sit e de loco,
q locus pollui pot ita ut idigeat reco
ciliatõe nõ aut tẽpus. **I**te qz debitorum
reddendũ e falua ip debitor honestate
q i talib' exigit. **U**bi etiã nõ o3 q stati
i publico reddat debitor. **A.** **I**de in sũ
con. eo. ti. 2. q. 3. ubi et of fm **Alb.** q si
alius locus bri pot nõ teneat reddere i lo
co sacro. **S**i nõ potest alius loc' haberi
tũc reddat cũ dolore cordis. 7 etiam si
exigat cũ plancu non credo q peccet
mortalit'. **A**n. glo. **Kay.** 7 addit q i
lius loc' haberi pot peccat mortaliter
q i loco sacro debitor fddat. **D**icitur etiã
tho. 7 pe. uer' 7 q fa fati ut ridiculum 7
absonũ q i loco vino cultui deputato
liceat aliq casu tale qd agẽ. **Q**uis. n. b.
auderet i camera uis auditorio magni
regis? **Q**uãto min' debet audẽ in pala
rio 7 auditorio regis celestis? **A**udiori
um. n. b. qz esse quod dicitur ut ibi nil
aliud geras nisi qd dñs laudib' con
ueniat. 4. 2. dif. oratoriu. 7 id. ppter re
uerentiam talis loci nullũ negotiũ se
culare qritũqz paruũ 7 honestũ i eo
geri debet. **U**bi 7 **Pa**tr. xi. dif q dñs ñ
sinebat ut qd fãt transferret uas per rem
plũ. **S**i g' talia honesta in se fieri i tẽ
plo nõ dnt: qto min' illa ibi honesta 7 q
sũme derogant loci reueretiẽ 7 i ibide
stant imo uiolant uicq. 7 e ecclesia pol
luta sanguine effusa de mte dine laudis or
gana suspẽdũt. **E**ẽ de ofe. eccle. uel al.
c. f. 7 de sen. **E**ccle. i. q. 16. o. pprea ur
dñi. c. decet de imu. eccle. eo. li. q queci3
pini officiũ pñt turbare imo oculos de
iune malefantis offendẽ ab his loci de
bet eẽ prius cõneã: ne ubi pctõrũ est
uena postulatã: ibi peccatũ def' oca
sio nil dephẽdãt pctã omitti. **Q**uãtũ
etiã sit absonũ uicogitare in tali loco
licẽ debitor iugale reddere. p3 qz ex
eo q q alibi loco congruo fddãdĩ debet
ab igrẽssu eccleie abstĩnẽ. 33. q. 4. ur. **D**

Utrū liceat debitū reddē uel exigē
tpe pgnatōis. **R.** fm **pe.** Si pōt esse
sine piculū abortiū reddi d3 z etiā pōt
sine mortali peccato exigi qz usul mfi
monū nō tm ē i officiū s3 ē i remediū
Si hō eēt piculū nec d3 exigi nec red
di. ga in mfmōnio principalior ē isti
tutio in officiū q3 in remediū. **Lō. guil.**
A. Idē in sū. cō. libro 4. ti. 2. q. 44. Et
ita quādo nō iminet piculū non exigē
tali tpe ē consiliū. Et ita intelligat. c. si
cā. 33. q. 4. q3 ibi dicit glo. S3 tñ omis
sio h^o consiliū nō ut sine pctō ueniali cū
uxore iā gūda dbitū peti nō possit ni
si rōne icōtinētie q3 saltē icludit pctm
ueniale. dñ. 35. 9. alias aut. pñertum cuz
illo tpe etiā cā plis inibeat usul ma
trimoniū. dñ. c. cā. 32. q. 4. 2. go. **B.**
Utrū liceat p^o ptū an purificatiōne
uide. i. purificatio post ptū. **A.** Ibi n̄
uidef plene de h^o dicit s3 ibi erit hoc tā
gendū. **B.**

Utrū liceat debitū reddē uel exigē
tpe mēstruorū. **R.** fm **Tho. i. 4. dñ.**
32. Flux^o mēstruorū pōt eē ināl qñ ē in
ordinariū z qñ cōtinuū z in tali casu
nō ē pñibitūz perē aliogn opōrtet q
uir qñ pperuo abstineret. S3 qñ ē nāl
pñibitū ē mulieri perē. Si aut uir pe
tat distiguēdū ē qā si perit sciēt debet
etiā auerit pñib^o z monitis nō tm ita ef
ficacit qper h^o possit ei eē occasio icidē
di i alias dñabiles corruptelas. si hō
ignorāt perat tūc mulier pōt aliquaz
occasione pñdere ut infirmitatē alle
gare ne uir debitū perat. Si tñ nō desī
starōz mulier debitūz reddē perent.
Passiōne aut suā nō sp ē turū uiro idi
care ne ex h^o abhominatiōne cōcipiat.
nisi fōte uxor d uiui prudētia pñumar
A. Ad itelligētiā pñictorū sciēdū fm
Tico. de lyra sup. 15. **Leuit.** q mēstru
um ē quidā sanguinis fluxus quē mu
lieres a tpe q sūt idonee ad generādū
usqz ad tēpus sterilitatis solēt quolibz
mēse pari nisi infirmitas h^o ipeditz. Et
de pñibitione talis tps hī **Leuit.** 20.
ubi dñ. Qui coierit cū muliere i fluxu

mēstruo z reuelauerit turpitudinem
ei: ipaqz auerit fontē sanguis sui in
efficiet abo d medio ppli sui. z b^o loqz
Aug. 5. dñ. ad eius. De h^o q3 dñ in sū.
con. eo. ti. 4. 6. fm **pe. sic.** Circa hanc
mām diuersi diuersa dicūt. Quidaz n.
dicūt qz exigē ē i uolūtate cōiugl. Sed
reddē de nēccitate iur. Primū intēdit
Moyse. pñibē tpe mēstruorū. **Leuit.**
20. s3 nō secūdū. Alii dicūt qz aut perē
ti iminet piculū pñūptū pñabilē de
fornicatōne aut nō. Si sic d3 reddi. Si
nō reddi nō d3 qz pceptū morale ē z nō
cerimoniale seu figurale. Alii dicūt qz
aut passiō ē nāl. s. dēmiatio tpe triges
z tūc n̄ ē exigē ut reddē. z qñ q3 sciēt
exigit ut reddat uolūtariē peccat mor
ralit. qā tūc cōcipi pñt z cōcipi cōsueuef
fer^o dñari lepzoñ z h^o. Aut passiō est
inālis. z tūc saltē licet reddē qā tūc nō
pñt fer^o cōcipi. S3 i his opioni b^o pma
securior ē z cōior pē. **Ho. hō Ray.** in. 1.
de mfmōnio. s. sed nūqz peccant uxo
res. sup. hō abstinēdū. dicit. De tēpōr
mēstruorū nō. **Hugl.** 5. dñ. ad eius. q tā
mulier q3 uir q exigit debitū sciēt tpe
mēstruorū peccat moralit. qā pceptū
de nō coeūdo tpe illo morale est sicut
dicūt etiā hodie multi theologi. z uir
tur expōse hī ex glo. **Iero.** sup. **Ezech.**
18. z ex glo. sup. **Leuit.** 15. 19. z 20. Dicit
etiā **Hugl.** qz reddat exact^o debitūz
h^o tpe n̄ peccat pōt tñ negare sine pec
cato nisi uiderit exigēti fornicatōis pñ
culū iminē. Dicit ē q mulier tenet re
uelare mēstruū uiro suo si exigat ab
ea debitū z ē si nō exigat. ne forte ad
exactionē ipsius mulier reddat ei nil
sciēs de mēstruo. hoc puro intelligēdū
qñ nō timet de scādalo fm **Tho.** ubi ē
Seqf in glo. Alii dicūt qz exigē in mē
struo debitū ē sciēt nō est pctm mor
tale inf cōiuges s3 tñ ueniale. Pñia tñ
opio uidef uerior z magis cōsonat aue
toritatib^o scōz. In talib^o ē i foro pñia
li n̄ ē pñcipitāda snia nec denegāda ab
solutio si nō iugat^o tpe mēstruorū
abstinē s3 uia tutior cōsiliēda. z terroza

incuriēdus ex piculo glo. Saluo meli
ori iudicio inf oēs p̄dictas opiones ul
la ut ueritior q̄ dicit q̄ qñ hec passio est
nā tā petitiō q̄ redditō phibet q̄a ut
p̄p̄ p̄ceptū sup hac phibitōe morale
ē. nā ois moralitas indicat usū m̄mo
nū illo tēpore cessare debē qñ filu p̄nt
z solēt morboſi uel leproſi gnāri. z cūz
sit morale obriner ēt hodie sicut z ce
tera moralia fm oēs theologos. iō pe
titō z redditō prohibita ut **Leuit.** 20.
ubi of q̄ ambo coeūtiū tpe menstrui
interficiant. Itē si phibet petitiō cōt̄
ad reddēdū alter nō obligat z cum nō
obliget: reddēdo ut cōsentis pctō petē
tis. z sic in eadē se culpa ligare ad **Ro.**
p. De eo aut qd glo. tangit qd agēdum
cōfessori sup casu sic dubio. latius dcm̄
ē s̄ cōfessor z **s. s.** i additōne.

Utrū uir cognoscēs uxore suā aliē q̄
mō nālī peccet mortali. **R.** fm **Tho.**
4. dī. 31. in expōne lfe. **U**ſus diuſi s̄
nām ē duplex. uel qñ debitiū uas p̄ter
nutrit uel debet mod⁹ a nā statut⁹ q̄
tū ad futū. Et i p̄ gdes s̄p ē pctm̄ morta
le q̄a p̄les seq nō pōt. z sic rotalit̄ nāc i
itērio frustat. **S.** i z nō s̄p ē pctm̄ mor
tale ut qdā dicit s̄ qñq̄ pōt eē signūz
mortat̄ occupie: i quo q̄to magis a nālī
dīspōne recedit tanto ē ḡuius. **Q**uāq̄
etiā pōt sine pctō eē ut cū dīspō corpo
ris aliū modū non patit⁹ z eodem mō
excusat fm ḡuil. p̄pter egritudinē ul p̄
pter piculū suffocādī fetū i utero aut
aliā cām rōnabilē. **A.** Et dīc idē ḡuil.
i loco de q̄. i. q̄ his casib⁹ uir nō peccat
mortalit̄: s̄ tūc eēt q̄ hēret eaz ut so
rozē in h⁹ mōi casib⁹ q̄ sic eā cognosce
ret. z ad p̄dicti casus maiorē intelligē
tiā sciēdū q̄ **Al.** i 4. dī. 31. z in sū. con.
eo. ti. q. 4. 7. ait. **U**trū dicēdū q̄ nihil eoz
q̄ facit marit⁹ cū uxore seruato uase o
bito scdm̄ se ē pctm̄ mortale s̄ pōt eē
signū mortalis occupie. qñ. i. nō sufficit
eis modus quē nā determinat. **U**t aut
b⁹ meli⁹ intelligat q̄. s̄. sit mod⁹ nālīs
z q̄a plus ut min⁹ ab illo mō nālī deu
et. **N**ota q̄ debet⁹ mod⁹ quē nā docet

ē ut mulier iaceat i dorſo: uinauit i uē
tre icūbat ei. Et sic facili⁹ accipit mu
lieres nisi p̄ accūs ipediat. **M**ior autē
deuiatō ab illo ē lateralis ocubitus et
maior sedēt. z adhuc maior stātū. et
horū marit⁹ q̄ ē retro more iumētōz
Et iō qdā hūc modū ultimū dixerunt
eē pctm̄ mortale qd mibi non placet
Et p̄dicti tria notāda sūt. **P**rimū ē q̄
agēs cū uxore ex uas nālē: idubitat s̄p
peccat mortali fm oēs z ē ḡuissimūz
mortale. **U**trū 32. q. 7. adulteriū dīc **Aug⁹**
Uſus q̄ ē s̄ nām execrabilis sit i mētri
ce. s̄z execrabilis i uxore. **I**bi etiā dicit
q̄ uſus s̄ nām ḡuior ē icesu materno
Secūdū ē q̄ nihil eoz q̄ facit marit⁹
cū uxore seruato uase debito fm se ē
pctm̄ mortale. z ex h⁹ oco occasionem
capit⁹ lasciuī ihōesta plurima q̄si lice
ret pagēdi. tñ ut p̄z ex p̄dictis nō affir
mat h⁹ **Tho.** s̄z dīc i isto cāu. non semp
ē pctm̄ mortale ut qdā dicit quasi di
cat. **H**oc nō audeo dicē ego. pōt tñ h⁹ di
ctū i certo casu saluari o q̄ statū. **T**er
tiū ē q̄ mod⁹ inālīs i uase p̄prio. pōt
eē signū mortalis occupie. **S**ic g⁹ qñq̄
ē signū mortat̄ qñq̄ uenialis. **S**ignūz
ueniat ē qñ subest aliq̄ cā excusās sed
nō sufficiēs. ut q̄a forte sine piculo nō
pōt aliter agē cū uxore. z h⁹ ipm̄ agit
p̄pter icōrmetiā sem uitandā exordia
riam fornicationē. q̄ casu nō deest sal
tē ueniale. 25. dī. 5. al. aut. z tāto ḡuius
quāto plus discedit a mō nālī s̄z excu
set a mortali. p̄pter subsistētem cām
Signū aut mortat̄ qñ nulla rōnabi
li subsistēte cā. solū cā uoluptat⁹ agit
z tanto ē mai⁹ signū z pctm̄ quāto est
minus nālīs. z hoc ut sentire glo. **Kay.**
i ti. de m̄momo. s̄z nūqd hec tria. su
per hōo sedius ubi ait. **N**ūqd peccat
mortaliter uir si cognoscat uxore non
soluto mō dū tñ h⁹ faciat i uase nālī
R. **I**redo sine p̄iudicio q̄ si h⁹ faciat
cā solū uoluptat⁹ āplius sic q̄rde pec
cat mortali. **S**i hōo subsistēt iusta cā
sic agēdi z sciēt ex semē nō effudit
nō peccaret mortali s̄z tutus esset in

his casib⁹ ut dictū ē eā tenē ut fororez
subdēs. Mo. 2. 32. q. 7. adulterii, qā qd
ibi dī intelligit de aliis 3 nām cogno
scētib⁹ uxores aut exordinarie pollue
ribus aut cā libidinis saturande z sūi
cā hoc faciētib⁹. B

¶ Virū uir teneat reddē debitū uxori
quā accusat de adulterio lite pēdente.
R^o fm Ray. Aut ē notoriū illā eē ad
terā aut nō. In p^o cāu nec reddē nec ex
igē dī alit⁹ mortaliter peccat nisi forte
ipsa uelit abstine^{re} a pctō adulterii. z pe
nitentiā agē. tūc. n. ipē pōt eā sibi recon
ciliare. 32. q. 1. c. p. Et ex sequētib⁹ cāis.
ex de uiuor. significasti. z ex de adul. si
uir. A. De isto peccato dices. l. 5. 13. B
In 2° casu. scū nō ē notoriū dī perenti
reddē. 3. 3. 1. 4. dī. 35. uir q^o cito
sibi constat de fornicatōe uxori nō tēf
debitū reddere. al^o nō solum icurreret
irregularitatē bigamie sī etiā genera
ret sibi pūdiciū accusādī. Et hec snia
uerior uir. A. pōt z p^o mū dictū intelli
gi qñ uir cōpellēt a iudice adulterio nō
dū pbare. qā dī obedire ex q^o pōt sine
detrimento salutis agē. xi. q. 3. c. p. Nisi
forte uelit adulteriū incōtinenti seu i
fra paucos dies pbare. ar. c. soler. d. 12.
ex. li. 6°. B. Verū tamen in hoc cāu
uxorē dimittere sine iudicio ecclie nō
pōt: imo etiā si debitū reddat opulsus
auctoritate ecclie sī irregularitates
icurrat nō sibi gnār pūdiciū accusādī
Et de hac mā bēs. l. matrimonium. s.
§. 2°

¶ Vir ppter fornicationem uxoris nō
solū nō tenet ei debitum reddē sī etiā
pōt eā dimittere nisi i septē casib⁹ q^os
bēs. l. mīrimonium. §. 1. 2°

¶ Sed nūqd peccat uir mortalit⁹ exigē
do debitū ab uxore pmanēte in adul
terio? R^o fm q^o notat Hugl. 32. q. 1. si
qs uxore. Si alter coniū sciēt exigar
debitū a reliq^o pmanēte i adulterio si
ue oculo suo manifesto peccat mor
talit⁹ q^o facit 3 cōstitutionē ecclie. A
ex de adul. si uir. Et p^o dicta notat glo.
Ray. in ci. de mīrimonio. §. 1. tē pone q^o

uir. sup. xbo si uir. Et addit. Etiam pec
cat reddēdo si celebratū ē coniūctiū i iu
dicio ecclie aut si publice morat⁹ i ad
ulterio. Si neitū istoz sit nō peccat
reddēdo qā ad b^o tenet. Si aut⁹ p^o p^o i
cōtinentiā z fragilitatē carnis exigit de
bitū peccat mortalit⁹ q^o facit 3 cōstitu
tionē ecclie. m^o tū peccat cū adulteriū
occultū ē. Alii dicūt q^o ipotētia cōtinen
di a copula carnali excusat exigētē in
b^o cān q^o snia ē benignior l^o forte nō
uerior glo. Et idē notat i sū. con. 1°. 4.
ri. 2. q. 4. 9. Aliq^o tū nō iprobabilē uidē
tur asserē q^o si abstinentia a reddendo
seu exigēdo debitū nō corrūgit adulter
sī pōt⁹ ad detiora puocat ul^o alit⁹ iuri
lit scādala opat⁹ q^o licite possit z reddi
z erigi: q^o ordiatō ecclie facta ē nō ad
introducēdū sī ad remouēdū scādala
z cessante causa cessat effectus. ex de
appel. cū cessante. Et intelligētia dōz
ex cāis ē assumēda dicēdi. ex de xbo.
fig. intelligentia. Itē pōt peti debitū z
reddi si adulter seu adultera egēt peni
tentiā. dō. c. si uir. de adul. Et l. c. si quis
uxorē. 32. q. 1. dī q^o uir abstineat a matri
monio adultr⁹ donec impleat satisfactio
crimis. iō qā p^o satisfactiōne pnie non
meret uocari adultera. Et glo. sup. uer
bo expleat dī. ul^o saltē ichoet. nā si uo
luerit eā sibi recōciliare etiā i fra tēp^o
pnie ab ea pōt exigē debitū. ex de fur.
ex lris ex de eo q^o cogno. cōsang. uxoris
sue. c. uenies. z in dō. c. si uir. dī q^o uir nō
dī sepe recipē peccatricē. 3. 3. in. c. quē
admodū. ex de iureiuran. dī q^o uir pōt
dimitte uxori peccatū nō solū septies
sī etiā usq^o septuagies septies sī euan
gelicā xitate. Darb. 1. 8. Glo. in dō. c. si
uir. sup. xbo sepe. dī. Darit⁹ sī pōt ei
parces si uult z eā recipē p^o pniaz fm
euangelicā ueritatē sī ecclia nō intēce
dat. p. ea. ex q^o aliq^o tēs ei peccat. ne uī
deat ei dare peccatū iūias. Et ad frozē
dī ēt b^o i gl. 3. certe l. c. si uir. nō dicitur
de intercessiōne ecclie sī dī receptiōe uī
ri. uñ facit uī posse dici q^o sī uir pōt sci
pe eam p^o uerā pniaz et eo casu possit

eris p ea ecclesia infcedē. In dñiū nō uf
nec auctoritas nec rō. nō. n. ppter hoc
dat lnia peccandi cū pſupponat uera
penitētia. Si. n. i. hoc uidereſ dari lnia
ad peccādū nec marito eā recipe licet
ga patron? eē turpitudis. 32. q. 1. ſi cru
delis. Qñ aut ſepe peccauit nō ita faci
lit ē recipiēda ſz uigiliter ne forte non
ſit uere penitēs. z ita pōt intelligi dñi
c. ſi uir. Rō aut ē ga ſepe peccans ſeu
reciduas pſumit uera pniaz non hñe
de pe. diſ. 3. rñſor. Itē gl. in dñō. c. ſi uir
ſup xbo reus. dicit q nſi maritus de
nūciat adulteram ad pñiam mortalit
peccat. 2. q. 1. ſi peccauerit. et dñō. c. quē
admodū. glo. Forte idē ſi uxor non de
nūciat adulterū ſi pōt. ga uxor non ad
iparia iudicat dñō. c. ſi q uxorē. **D**
Nūqd dñr ppter adulterū a ſe cō
miſſū ſtati pñt ius erigēdi debitum?
Rō ſm Ray. uſ. q. ſic. ſaltē q ad iudici
um aie ga peccādo i legē mſimonii ſd
dit ſe indignū. z iō n dñ perē nſi purga
ta culpa reddē tñ tenet exact? **A** Jō
i ſū. cō. eo. n. 2. q. 50. ubi ē dñ q l3 adul
tē iure amittit ius petendi debitū
ſi tñ petir z adulterium ſit occultum:
dñ ſibi reddi. ga ſm glo. Ray. uterq cō
iugū duplex ius hz in reliq. ſ. ius erigē
di. z ius quod ſibi exigenti debitūz red
dat. Prīmū amittit fornicando: ſed n
ſecūdū. Sic z platus ius non habz im
pandū aliqd illicitū uſ d q dubitat an
ſit illicitū. ſubditus tñ dñ ei obedire in
dubio illicito. z h? ius hz platus i eo l3
nō hēat ius ipandi: ſz peccat ipando i
h? cāu. 23. q. 1. qd culpaſ glo. Hoc puto
uez nſi cā phibēs exactionē dñerēt
utrāq pñt. ſc. n. et ſi ſit occultū reddi
nō dñ. ut i. c. ingſitōni. ex de ſen. ex. Itēz
z qñ qd cogit iudicialit. al. ſecus. ſ. qd n
tenet reddere etiā ſi impedimentum
ſit ſecretū. Et ſic pōt intelligi qd dictū
ē 8. 9. ad ſi. in additōne. **D** Sic z te
net q cognouit cōſanguineā uxoris: ſz
nūq erigē pōt. ex de eo qui cog. cōſan.
uxoris. trāſmiſſe. **A** Jbi dñ q q dñ
uit ſua pūgnā ex uxore pmoztua z dñ

eta alia legitia uxore cū pūigna publi
ce ad peccādū reduit: nō pōt debitū pe
tē z exact? dñ cū qñ cordis dolore red
dē. z ſi pmoztia ſecunda dñ ſic ſine ſpe
cōiugū ppetuo manere. **B**

Qui contraxit cū aliq clādeſtine z po
ſtea cū alia publice nūqd exactus a p
ma tenet ad redditiōē debiti? **R** ſm
guil. Redo q nō tenet ſi ē i loco ubi
ſuerū ē q an carnalē copulā adhibea
tur bñdictō nuptial. **A** Idē puto et ſi
nō ſit cōſuerū z reddi nō poſſit ſine ſcā
dalo cū ab oi ſpē mali abſtinēdū ſit. i.
ad Theſal. ult. **B** z ſibi ipſur illa
q clādeſtine dñt z ingeſſit ſe piculo
Redo tñ q ſi ſecūda ſicta trāſeat ad
alias ptes cū pma i qb? ſine ſcādalo
poſſunt adhiberi ſolēnitates dñre uſ
ſi d ſolēnitatib? nō ē cōſuetudo poſſit
ei cohabitare. Et ſi ſic fecerit licitū ē
A De h? lati? dñ in ſū. con. l. 4. tit. 2.
q. 63. ubi p3 ſm aliq3 q iſte nō teneret
recedē a ſecūda l3 ei nō pēat debitum
reddere ut uadat cū pma z ſibi ipſur
q clādeſtine dñt. qd puto itelligēdū qñ
a ſecūda nō pōt recedē ſine ſcādalo ſi
ue ſpē mali. ex de uita z hone. cle. cum
ab oi. z ptractū ē. al. bñ tenet recedere z
poſſet hoc agē ppa auctoritate. ut i oi
cra. q. 63. ſm glo. Ray. Et addit. Non ē
d qd ſolet dici q uir non dñ pmittere
uxorē ſine iudicio eccleſie. Hoc. n. itel
ligēdū ē qñ inter eos ē impedimētum
aliud q ſit ligatio matrimonii pcedē
tis ut q ſit uotū ſolenne ppter qd ipedi
mētū nō pōt cōmiſeri cū ea ſine pñō
mortal. In q tñ caſu ſic notat hug.
35. q. 6. multoz z ſi pcepto eccleſie n te
netur. obedire qñ ad reddēdū debitū
tñ in cohabitatiōe z nccioz exhibitiōe
tenet ei obedire z ſine ordine iurj non
dñ h? denegare uxori cui d ſcō ſe copu
lauit. ſec? ē ubi qd dñt mſimonii cūz
duab? de pñti ſucceſſiue. ga cū eo ipō
q dñt cū pma teneat ei cohabitare z
nccia exhibē qñ ad h? n potuit ſe ob
ligare ſecūde. nñ tenet redire ad pma
iudicio tñ eccleſie ſi hoc poſſit fieri. ſi

aut nō possit q̄a forte h̄itas p̄bari nō
pōt. Et dō sine p̄iudicio q̄ auctoritate
p̄pa hoc pōt facē: imo tenet p̄fertur si
p̄ma nō fuit i culpa uel si ignorauerit
ius qd̄ ē circa clādestina m̄fmonia s̄z
"Dugl. qui ēr dixit q̄ cū aliq̄ d̄xit clā
destine cum p̄ma z postea manifeste
cū secūda. p̄ oꝝ obedir̄ sc̄ie q̄ ecclesie
excoicāti. Si tñ pōt utrūq̄ exhibere c̄
do q̄ secūda exhibē tenet q̄ ea q̄ pōt
facere sine pctō tenet ei facē ad prece
ptū ecclesie. nec ea oꝝ ei sine ordine iu
diciario denegare. Et eodez mō credo
q̄ si aliq̄ p̄ p̄fessionē legitie factā in
monasterio exeat de facto z d̄bat m̄f
moniu de facto i facie eccl̄ie. si postea
reuertat ad cor: pōt reuerti ad religio
nē auctoritate p̄p̄ia. z poti⁹ tenet seq̄
d̄ciam de p̄fessione facta ab eo i reli
gione q̄ obedire p̄lato i feccl̄ie p̄cipi
enti manere cū uxore. Idē credo in op
posito casu. s. cū q̄ p̄ m̄fmoniu legi
tie d̄ctū z cōsumatū iuita uxore transiit
ad monasteriu z ibi facit p̄fessionē. qz
in h̄o casu nō obstat p̄hibitōe p̄lati
aut excoicātōe eccl̄ie auctoritate p̄pa
pōt reuerti ad uxore. z ad h̄o tenet nisi
ab uxore cōtinētia p̄fiterē possit l̄nīaz
remanēdi i religione ipetrare. aut nisi
ip̄a fuerit fornicata q̄ p̄terit fornicā
tōis possit eā repellere. i q̄ casu poterit
ibi manē ea iuita. h̄oia gl. **D.** De hac
mā uide plura. i. m̄fmoniu 7. p̄ totū
de debito reddēdo leproso. uide. i. le. p̄
fuo. s. p̄. 2.

O **Ecarius** De officio de
cani uide sup̄
archidiaconus.

Ecime p̄ cōiter d̄cima
ē pars oium
bonoz iuste acq̄sitoz dō d̄bi
ta. ex eo. r̄ua nobis. **A.** "hui⁹ p̄tis q̄ra
ē sicut uerba sonāt. s. decia s̄m Ray. z
"Post. ut in sū. con. li. p̄. ti. s. q. l. **D.**

D. Decimarū qd̄ sūt p̄sonales z qdam
sūt p̄diales. Personales sūt q̄ d̄bēt ex
negociatione uel artificio seu sc̄ia mi
lita aut uenatōe z b̄. Prediales h̄o

sūt q̄ pueniūt ex ip̄s p̄dīs. ut ex eo.
ad ap̄ice. z. c. pastorat. z ex d̄o p̄ochus
culti. s̄z de q̄busdā dubiū uidet utrū
sūt p̄diales uel p̄sonales. ut de agnis
z aliis ferib⁹ aialū q̄ i pascuis s̄t. z pōt
dici q̄ sūt mixte cū p̄tim a p̄dīs uent
ant unū uinūt aialū. ar. ex. eo. c. om̄issū
z sic sūt p̄diales. p̄ri h̄o pueniāt a p̄so
nis. i. a custodia p̄sonarū. z sic uidet q̄
sonales. **A.** "hec fuerūt dicta "Post.
l̄z q̄ ad ultimū mēbrū diuersa diuersa
dixerint ut in sū. con. eo. ti. q. 2. **D.**

Utrū de decimis d̄duci possint exp̄
se. **R.** "Prediales decie dari d̄nt id̄nti
cre nō deductis exp̄sis. nec etiam illis
q̄ sūt p̄ fructib⁹ colligēdis. ex eo. cū
hoies. **A.** "An nec semē deducēdū est
s̄m "Post. z "Post. ut in sū. cō. lib. p̄. ti.
s. q. 2. **D.** De p̄sonalib⁹ h̄o distingue
dum ē. q̄ si surgūt ex reb⁹ iā decima
tis deducūtur exp̄se. alit nō. ex eo. pa
storat. De lucro ar̄ aduocatōis s̄z gnil.
nō d̄nt exp̄se deduci. **A.** sicut q̄ locar
opas suas nō deducit exp̄sas. ut i d̄cā
q. 2. ubi hec oia notāt. **D.**

Quā debēt decime dari? **R.** "Predia
les debēt dari statim. qm̄ fruct⁹ p̄cipiunt
z anq̄ sepef̄ ide cēsus uel tributū uel
h̄o mōi. Et si p̄ facta fuerit talis sepatō
nihilomin⁹ decia itēḡ dāda ē. **A.** qz
sicut rusticus tenet decimare qd̄ sibi
remanet. ita d̄ns h̄o qd̄ de acervo id̄cē
mato accepit. ut in d̄cā. q. 2. **D.** Ex eo
r̄ua nob. z. c. cū nō sitis. Personales d̄e
p̄nt dari i fine ann̄i. ar. ex de pig. ex l̄ris.
A. In isto. c. nihil d̄f de h̄o. s̄z in d̄cā. q.
2. no. s̄m Ray. q̄ p̄sonales p̄nt dari in
fine ann̄i. ut sic maior utilitas pueniat
eccl̄ie q̄ si p̄ minutias soluerēt. ar. d̄c
c. ex l̄ris. Idē dicit "Post. z addit. Merū
si ann̄ annū uelut q̄ soluē non uideo q̄
possit refutari. q̄a h̄o iure nō ē exp̄ssū
Lon. Inn. ut ibi. **A.** posse dici q̄ facto
lucro statim q̄ soluē teneat. nam sc̄dm
Tho. sc̄da sc̄de. q. 87. art. p̄. qd̄ sine rē
poris d̄terminatōe debet nisi statim sol
uat obligat ad pctm̄. possit ēt solutio
retardari m̄ḡtū concernat utilitatem

audientes excoicati sunt ipso facto. **A**
Sive h' dicat i' p'dicatorib' sive alibi ut
retrahat a solutione decimarū ecclesius
debitaz. ut i' dca cle. cupientes. **B**. Itē
pceptū guislinū fit p'dicatorib' q' in
p'ma omnia q'dragesime: z q'ta: z ultia
z in festis ascensionis dñi: p'ebecostes:
natiuitatis sci Job. baptiste: assuptionis:
z natiuitatis brē Marie: audietes
informant si fuerit regitū q' decimas
soluat. **S**z p'dicta nō extēdūt ad religi
osos q' decias recipiūt. **A**. Ipsi. n. non
icurrūt decias penas. q'a soli nō p'cipi
res solēt i' p'dict' deliquere fin gl'i. ter.
ō q' statū sup' x'bo p'cipiūtū. **B**. **Dec**
oia i' cle. cupientes. de penis.
Utrū i' decimis excuset consuetudo de
nō soluēdo. **R**. fin Ray. z Hosti. Deci
me p'sonales non dīno iure sicut p'dia
les: s'z p'cepto hoīs debētur. nā z Leui.
ult. t'm de p'dialib' fit mērio. Cōsuetu
do aut' ius hūanū tollit. uel i' toto si est
gnālis. uel i' p'te si ē p'ncularis. dicit. cō
suetudo. uñ u' q' consuetudo dīa a c'p'a
liberet nō soluētes illas. nā necessario
ille decime soluēde sunt q' debētur ex
lege dīna u' loci consuetudine approba
ta. s' p'diales. e'z eo. i' aligb'. **A**. In hoc
c. nō fit aliq' mērio de p'sonalib' uel p'
dialib'. s'z solū q' ille decime sūt nccio
soluēde q' debēt ex lege dīna uel loci cō
suetudine approbata. **L**uz p'dcis tñ q'
consuetudo excuset i' p'sonalib' cū Ray.
z Hosti. con. Hosti. z glo. Ray. ut in sū.
con. lib' p. ti. s. q. 4. i. **B**. Sani' consiliuz
eēt soluē enī p'sonales u' sibi remitti
facē. **A**. Hoc fuit dictū Ray. q' ut p'z
in dca. q. 4. i. p' p'dca subiunxit. Hoc tñ
diffinire nō audeo. s'z consuetudo excu
set nō soluētes decimas p'sonales. **S**a
nū cōsiliū eēt ut soluērēt uel saltez au
cto'itate epi z ecclesiariū q'bus eēnt p'
soluēde erogaret q'libet uel sil' u' q'
ridianas elyas in usus pauperū. z q'
idē facēt de decimis q's retinuit p'teri
t' p'ib'. uel perēt saltē a p'dcis p'sonis
remitti inturu dei z elye. Glo. ei' ait.
Bn dīc' consiliū. q'a nō ē nccius b' fieri cū

consuetudo reuera i' hac p'te excuset. **B**
ibi. **U**trū dicēdū q' p'ceptū deciaz bodie
itantiū ē de iure dīno cui consuetudo nō
derogat inq'tū ē morale. uidelz i' q'tuz
cōcernit ncciam subuentionē mīstrati
um dīnis. z iō nulla consuetudine u' ex
cusari qñ q's iuxta facultates suas sine
ex p'dus sine ex lucro p'sone teneatur
subuenire idigētis mīstratiū sibi spi
ritualia. q'a ad h' obligat ex lege dīna
Matth. x. z. ad Cor. 9. z p'z ex bitis s'
6.6. in additione. **B**

Quid de illis q' ex antiq' consuetudine
nullā decimā soluūt. **R**. s'z **T**ho. scōa.
scōa. q. 87. Dicēdū q' i' ecclia possit re
grere decimas: tñ laudabiliter nō reg
rit eas in locis ubi sine scādalo regri nō
possent p'pter dissuetudinē uel aliam
cāz. nec tñ illi q' nō soluūt i' locis illis s'z
i' statu dānatōis nisi forte p'pt' obstia
tionē hūres uolūtātē nō soluendi. **A**
Dec i'relligēda sūt d' decimus iux' dīno
debitū. nā i' aliis plene excusatur consuetu
do ut s. s. p'rio. **B**. **U**el pōt dici scdm
guil. q' qñ nulla decia soluit u' q' dñi
p'dioz b'zeu manu soluērit ecclie deci
mas z eis deiceps ecclia redonauerit.
A. hoc idē ē cū s'nia **T**ho. s' posita. nā z
Tho. inuit illos interi absolui ex taci
ta remissione. **S**z ut p'z i' sū. con. eo. ti. q.
42. iste guil. addit q' si ita obtentū ē a
tpe cur' nō extat memoria excusatur
q' nil l'min' soluit q' decia sit. nec p'it
auctoritate p'pria q' sustinuerit hui'
mōi consuetudinē uel successores eorū
alig' pl' solito exigē: aut d' reb' d' qb'
nō consueuerit decie soluī d' nouo alig' ex
igē. nec dñi p'dioz ultra solutū renētur
alig' soluē nisi ecclia ad iop'iā rediga
tur u' nisi auctoritate dñi pape h' fiat
ex certa scia reuocāt' p'dictā consuetudī
uē. u'z ē tñ q' sola consuetudo nō liberat
debitozē decimaz i' p'dcis cāib'. s'z p'po
silio uel remissio facta ab ecclia exp'f
se u' tacite siue p'sūpre ex h' q' p' tātū
tēpus pacifice sustinuit: q' aut nil p'zo
decima soluēt: aut min' q' decia. glo.
Ego puto q' i' decimis q' nō sūt de iure

diuo consuetudo excuset etiā nō tā lō
ga oūmō rōnabilis z p̄scripta. ex de cō
sue. c. si. In his lōs q̄ sūt de iure diuo nō
la cōsuetudo excusat. ut s. p̄. nisi p
ut dicit Tho. z fin h̄ ē p̄t̄ itelligi dic
tū Inno. qd̄ nūc sege. **D.** Porro In
no. ex eo. i. aligb̄ dicit q̄ i eo q̄ nō solū
tur decime ut min⁹ plene nulla cōsue
tudo ut. i. 6. q. 7. q. cūq. s. nō s. hosti. sup
c. statum⁹. ex de transac. p̄positio int
p̄sonā ecclesiasticā z laicū sup aliqua
p̄te seu q̄ta decime facta de cōsensu su
p̄loris p̄lati ual. **A.** 10. glo. Ray. ut i
sū. con. lib. p̄. ti. 5. q. 42. Sed Inno. i. c.
uenerabilis. de con. ut. ut iuti. z in sū.
con. eo. ti. q. 43. dicit q̄ nec compositio
nec pactū p̄t ualē i remissioe deciaz
qd̄ p̄t itelligi qñ h̄ fieret sup decimis
oīno debet i sine rōnabili cā. ut s. alie
natio. ut qñ fieret uolūtate nō libera
sicut regitur ad remissionē faciēdam
ut no. in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 25. at p̄positio
t pactū sup decimis bñ ualēt de cōsen
su sup̄ioris. ut clare p̄. an dco. c. statui
mus. de transac. **D.**

¶ Que sit remuneratio fidelis soluti
um decias. **R.** fm Ray. quadruplex ē
p̄. prima ē abūdantia fructū. Secūda
sanitas corpis. De his duab⁹ Aug⁹. si
decimā dederj nō solū abūdantiā fruc
tū s. etiā sanitatē corpis cōsequis. i. 6.
q. 1. decime. Tertia ē remissio p̄ccōrū.
Quarta celeste regnū. De his duabus
Aug⁹. ibidē. Qui p̄miū cōpare aut pec
catorū indulgētiā desiderat p̄mereri
reddat decimā. z de nouē p̄tib⁹ etiam
studeat dare paupib⁹. Ecōtra qñ dat
punit p̄ opposita. Malach. 3. quia mi
bi nō reddidisti decias z p̄mitas. Ic
circo fame z penuria maledicti estis.
Itē Aug⁹. ubi s. Lū decimas dādo z tē
rena z celestia possis p̄mereri p̄ aua
ritia duplicē bñdictōez fraudas. **A.** i.
fraudādo tibi subtrahis. ut i sū. cō. eo.
ti. q. 45. **D.** hec ē oīni iustissima cōsue
tudo ut si tu illi deciaz nō dederj tu ad
deciaz renoceri. Dabis ipio militi qd̄ si
pis dare sacerdoti. Itē Aug⁹. ubi s. nō

de p̄miū postulat s. honore. z q̄ digna
tur totū dare. decimā a nob⁹ dignat re
cipere. nec sibi s. nob⁹ p̄culdubio p̄futu
rā. hec oīa i p̄dco. c. decie. nā z antiqui
p̄res cōp̄tis oib⁹ abūdabāt q̄ decias
deo dabāt. mō aut̄ hec tollit fusc⁹ q̄ nō
accepit xp̄us. i. 6. q. 7. c. maiores.

O **Ecime 2.** **A.** quib⁹ de
cime dāi d
beāt. **R.** Decime dari debēt
ab oib⁹ laicis. i. 6. q. 7. decias. ex eo. a nob⁹
Itē clerici tenēt dare decias nō de ec
clesiis sed de suis reb⁹. ex eo. c. 2. et. c. a
nobis. de cōse. di. 5. q. 4. dragesima. **A.** h̄
no. glo. in dco. c. 2. z ibi in textu patz q̄
etiā clerici dñt solū decias p̄sonales
his a quibus recipiūt facta. Clerici ui
uētes i cōi sicut z religiosi nō tenēt sol
uē decimā s. laborib⁹ seu nutrimentis
suis p̄p̄tis. i. 6. q. 1. dōcias. **D.** Itē religi
osi tā exēpti q̄ nō exēpti d̄ tris z posses
sioib⁹ acq̄sitis z acq̄re dis tenēt itegre
solū decias illis qb⁹ eadē possessioes
z terre fuerāt decias. ex eo. statuto. s.
ceterū li. 6. Itē ē leprosi tenēt ad de
cimas. Si tñ sint cōiter uiuentes non
tenent de horris z nutrimentis aialuz
ubi ē itelligit fer⁹. ex d̄ ecclē. edi. c. 2.
A. Ibi nūl d̄ de fetib⁹ s. solū de horris
z nutrimentis aialū int q̄ iste iterprat
fer⁹. Et cū eo con. Albi. **D.** Et omnia
p̄dca itelligas de iure cōi. Sec⁹ aut̄ si
q̄ aliud h̄ent ex p̄uilegio. **A.** hec ē
norant in sū. con. li. p̄. ti. 5. q. 12. **D.**

¶ Quid iudei teneant dare decias. **R.**
p̄sonales nō tenēt dare decias cū nō
recipiāt ecclesiastica sacra nec audiāt
dina imo nec sint de corpe ecclē. ff. de
cēsi. forma. s. si xō q̄s. **A.** Idē in sum.
con. eo. ti. q. 15. **B.** Sec⁹ de p̄dialibus.
ex eo. de terris. Et de hoc casu habes. i.
iudeus p̄. s. p̄.

¶ Quid clīci teneant dare decimā ut pe
cuniā pape regrenti. **R.** s. Tho. scda
scda. q. 87. Dicēb⁹ q̄ i uereri lege dabāt
p̄mitie sacerdotib⁹ decie aut̄ leuitis. z
ga sacerdotib⁹ leuitē subditi erant do
min⁹ mādaui leuiti ut ipi loco p̄miti
f

arū soluerēt pōtifici sūmo sacerdoti s
cimā decime. **U**nū nūc eadē rōne tenet
clici sūmo pōtifici dare decimaz si eri
git. nālis aut rō dicitur ut illi q bz curā
de cōi statu pvideat und possit exeg
ea q pūner ad cōem salutē. **A**. Idē i
sū. con. eo. ti. q. 16. **B**

¶ **A**ū qd uēdit aceruū añ decia. em
qs tenet ad decimā? **R**. uterq. tenet.
Uēditōr qdē pp̄t dōlū quē cōmisit. et
etiā q bz p̄ciū qd succedit loco rei nen
dite. ar. 12. q. 2. monemus. ff. de peti. hē.
si r rē t p̄ciū. **E**mp̄tor hō tenet. ga res
trāsiuit ad eū cū onē deciarū. ex. eo. pa
stor. alif. 12. q. 2. **A**ugustio. r ita ecclesia
poterit petē a quo maluerit si tñ obri
nuerit ab uno libatus ē alif. **A**bsit. n. q
ecclesia suū recipiat cū augmēto. hec
Ray. r **Tho**. ubi s. **A**ddit aut **Ray**. q
si ēptor fuit bone fidei q r postea sol
uit decimā uēditōr tenet ei. **A**. Idē i
sū. cō. eo. ti. q. 17. ubi ēt addit scōz **Ray**.
q si ēptor fuit male fidei uēditōr non
tenet ei nisi exp̄sse dictuz fuerit r cau
tū. s. tñ uterq. d. agē p̄niam de dolo r
q̄si de furto. ga cōtractauerūt decimaz
iūto dño. **I**n foro aut p̄niali tuti ē si
emp̄tor p̄soluit decimā q uēditōr sibi
restituat nisi forte i casu. s. si ēptor non
inuenit decepti i re. ga bñ ualer ad huc
p̄ciū. **B**z glo. ei. dicit. **U**t qbusdā p̄babi
liter q r si res adhuc u. p̄ciū soluta d
cima. tñ i foro p̄niali uēditōr tenetur
ēptori restituere id qd soluit ecclie. dñ
tñ i cōtractu abfuerit fraus r dol. nec
decepti fuerit ultra dimidiū iusti p̄ci
dlo. hoc uerū i foro iudiciali. i p̄niali
hō tenet qd restituere etiā pp̄t decep
tionē miorē dñmō nō ualde p̄uā. ut. i
emp̄tor. 5. 2. **B**

¶ **Q**uid si aliqs uolēter uel furtiue ra
puit aceruū de area rustici añ solutio
nē decimarū. nūqd tenet rusticus? **R**.
Lū decie stari collectis fructibz debe
ant dari. is. q. 1. decie. ex. eo. cū homies
g. si n̄ soluāt stari cū cōpetēt solui p̄nt
rustic. ē i mora q̄re piculū specat ad
ipm r sic tenet. sed tñ si soluerit dabit

ei ecclesia actōes suas d raptore. si hō
n̄ erat adhuc i mora r uolēt sibi abla
tū ē n̄ tenet s. ager ecclia d ipm rapto
rē. ff. locati. l. i i lege. **S**ūt uirū. **A**t sū
si aliq mō sacerdos fuisse i culpa ut
cā more. ga nō tenebit rustic. **A**. **I**dē
i sū. con. eo. ti. q. 18. fin **Ray**. qui etiam
addit. **E**t h. teneas p regula q ip po
sterior mora nocet ei p que sit. ff. d. pi
cu. r cōmo. rei nen. l. illud. **E**t iō si eccle
sia fuerit i ultima mora rusticus non
tenet soluē decimā de sublatō. s. tñ d
residuo nisi i casu. s. si pp̄t morā eccle
sie sine c. lnia n̄ audebat rustic. tange
fruct. nec iposuerat fruct. q̄s at repo
suisset i locū securū tunc q̄qd aspor
tat cedit i piculū ecclie ad minus usq
ad cōplemētū decie. uel si plus u. tātū
asportatū ē q̄tū ualer decia. ecclia n.
nō d. petē lucz cū dāno alioz. 12. q. 2.
fraternitatis. imo fm glo. ei. si de cōse
rudine uel cōstitutōe aliq non licebat
rustico tollere r reponē fruct. suos ni
si de lnia ecclesie si ecclia fuit i mora
dādi lnia: ecclia tenebit rusticō ad re
stitutionēz totū dāni. hec ibi. **B**z certe
u. q. p̄lat. q fuit i mora seu alt. r n̄ ec
clesia teneat nisi iore tota ecclia fuit
set i c̄p̄a. ga delictū p̄sone i dānū n̄ d.
fādāat ecclie. ex. d. re. ut. dicitur. ti. 6. **B**

¶ **Q**uid si aliqs lōgo tpe recepit uel re
tinuit decias r nūc ueniēs ad satisfac
tionē postulat sibi s̄mitti ga alit opoz
reret eū medicare? **R**. fm **Ray**. **S**i sa
cerdos uideat istū cōtritū r p̄ces suas
uti x̄itate: d. ei tāq paupi remittē uñ
uuar. cū h. idē ei postea dare dēret. 16
q. 1. qm. **A**. **E**t addit **Ray**. q h. p̄t fa
cere ēps sine cōsensu capli cū sic decie
ad ecclesiā reuertāt ex de his que s̄ua
p̄la. sine cōsensu. ca. cū ap̄lica. **E**t con. **I**n
no. r **H**off. ut i sū. cō. eo. ti. q. 33. **B**z gōf
addit. **I**mpōnet etiā ei ut i totū satis
faciat si ad fortunā deuenierit p̄guio
rē. ut ex de solu. **O**doardus. ff. de cessi.
bol. 13. **B**. **g**uil. hō addit q etiam si di
ues sit p̄t ei ḡtis dimittē ut i totum
ut i grē. ex q uult i postez abstinē r ec

ecclia restituere iuri suo. **A.** Et h^o pot^{est} ep^{iscopu} i h^{oc} casu. scilicet dare ut remittat fruct^{us} p^{er} ceptos. p^{er} utilitate ecclie prochiatis fm eund^{em} guil. ut i dca. q. 39. Et ego hoc puro uerū q^{uod} ad excusationē remittet^{ur} si q^{uod} ad libationē ei^{us} cui fit remissio. cū sit potēs restituē^{da} z n^{on} sit par^{us} put^{etur} d^{icitur} ad h^{oc} q^{uod} remissio ualeat ut s^{ed} bellū p^{er} s^{ed} x^{risti} i additōe. **A.** Si h^{oc} sit par^{us} nō pōt ei fieri remissio idānū ecclie. cū ut s^{ed} p^{er} p^{er} et pau^{er} peri q^{uod} sit ei remissio d^{icitur} iūgi q^{uod} si ue^{niat} nerit ad facultatē restituat: nisi forte eret libat remissio sup^{er} decis si solut^{us} p^{er} p^{er} dissuetudinē. ut s^{ed} decie p^{er} s^{ed} s^{ed} z. 9°. q^{uod} ut ibi p^{er} s^{ed} solū remissio s^{ed} etiā faci^{as} turnitas p^{er} elati excusat omnes d^{icitur} bire paratos. **B.**

Decime. **3°** Qui z quib^{us} dari debeat decima personalis? **R^{espondeo}** scdm^{us} hosti. Iure cōi danda ē ecclie prochi ali sine baptismali ubi q^{uod} audit oīna z recipit sacra. i. c. q. i. q^{uod} t^{er} s^{ed} p^{er}. **P^{ro}diat** h^{oc} dāda ē ecclie infra cū^m prochiā p^{er} diū sitū ē. ex^{cepto} de prochi. culti. z ex^{cepto} eo. q^{uod} mⁱⁿ i. c. q. i. si q^{uod} laicus. i. c. q. i. s^{ed} p^{er}. Et hoc nisi aliud obtineat de cōsuetudine. ex^{cepto} eo. c. p^{er} z. 2°. z. c. c. missi. z. c. ad apostolice uel nisi p^{er} scrip^{ta} sint. fm^{us} hosti. Ray. z Iho. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 3. Et q^{uod} d^{icitur} de cōsuetudine intelligendū ē q^{uod} ad p^{er} diales. nam p^{er} sonales sp^{iritus} dant illi ecclie ubi eccliaistica p^{er} cipit sacra. ut i dca. c. ad aplice. ex^{cepto} eo. **A.** **B.** De mix^{ta} t^{er} h^{oc} decis de q^{uod} d^{icitur} ē s^{ed} decie p^{er} s^{ed} s^{ed} z. 2°. d^{icitur} dū fm^{us} hosti. q^{uod} si appareat cōsuetudo seruāda ē: si nō apparet tūc si aīalia pascūt cōtinuo i p^{er} diū p^{er} p^{er}ue prochie ei^{us} q^{uod} d^{icitur} ē z curā eoz gent^{is} idubi tant illi prochie soluēde sūt. Si uero pascūt in p^{er} diū prochie aliene ut q^{uod} di^{ctum} uidi debeat int^{er} ecclia ubi pascūt er^{unt} p^{er} p^{er}ia. ar. ff. s^{ed} l. 3°. q^{uod} saltum. ex^{cepto} d^{icitur} testa. relatiū. s^{ed} ult^{ima}. Ray. h^{oc} d^{icitur} q^{uod} si aliquis pascat pecora i una prochia z h^{ab} omne i alia q^{uod} de lacte fetu z lana d^{icitur} dari de cia ecclie ubi s^{ed} pascua. ar. ex^{cepto} e. c. missiū **Io Iho.** scda scda. q. 87. **B.** fm^{us} Alanū

si cōtinue iacēt i una prochia z cōtinue pascūt i alia: decime diuidi dnt. z idēz si p^{er} medietatē aīni pascuntur in una p^{er} rochia z p^{er} medietatē i alia. **B.** **Der.** ex^{cepto} eo. ad aplice. Cōsuetudo tū in talib^{us} ē tenēda. **A.** Idē d^{icitur} in sū. cō. eo. ti. q. 3. **B.** si cōsuetudo nō apparz satis uidet^{ur} eq^{uod} opio hosti. cōiungēdo eā cum dicto **Der.** z Alanū. cū iste decie p^{er} tm^{us} sint p^{er} diales z p^{er} tm^{us} p^{er} sonales ut s^{ed} decie p^{er} s^{ed} s^{ed} p^{er}. **B.**

3° Cui soluēt decimas personales re^ges z p^{er}ncipes? **R^{espondeo}** s^{ed} fm^{us} Inno. Ep^{iscopu} soluēt in cui^{us} diocesi hnt p^{er}ncipale domiciliū z si in duab^{us} diocesib^{us} hnt diuidēt int^{er} illas. **A.** Idēz in sū. con. lib^{er} p^{er} t^{er} mⁱⁿ i. s^{ed} q. 4. **B.**

Qui debet decia uenatōis: piscatōis: z h^{ab} mōi? **R^{espondeo}** fm^{us} Inno. Tales decie p^{er} sonales sūt. q^{uod} ope hoīs ueniūt. Cū dan^{us} de sūt ecclie ubi p^{er} cipit^{ur} eccliaistica sacra. **A.** Idē in sū. con. dca. q. 4. et subiūgit fm^{us} eund^{em}. Et h^{oc} intelligo uera ubi lib^{er} q^{uod} piscat^{ur} nullo p^{er} cio dato: nec p^{er}te piscatōis. q^{uod} si inde daret p^{er} ciuz uel p^{er} s^{ed} tūc bñ uidet^{ur} q^{uod} de illo p^{er} cio uel p^{er}te dāde eēnt decie ecclie baptismali. q^{uod} si ex misterio hoīs s^{ed} ex aq^{uod} z terra p^{er} ueniūt. Idē dico d^{icitur} uenatōe z h^{ab} mod^{us}. Itē ut q^{uod} si aliq^{uod} capiat p^{er} sces i māi z portet i stagnū z ibi uiuāt aliq^{uod} dieb^{us} q^{uod} d^{icitur} cīmā deat ide h^{ab} ecclia i cui^{us} prochia ē stagnū. Idē ut de bestis reclus^{is} Alii dicūt q^{uod} sunt decie p^{er} sonales: z q^{uod} dāde sūt ecclie ubi p^{er} cipit^{ur} eccliaistica sacra. h^{oc} ibi. Ut poss^{et} dici ut ex p^{er} dca p^{er} colligi q^{uod} si dca aīalia reclusa uiuāt p^{er}ncipaliter ex terra uel aq^{uod} sine labo^{re} hoīuz p^{er} t^{er}neat ad p^{er} diales. Si h^{oc} uiuāt etiā cū labo^{re} hoīuz p^{er} t^{er}neat ad mixtas z d^{icitur} p^{er} is fiat q^{uod} s^{ed} d^{icitur} ē d^{icitur} mixtis. **B.**

Quid si arborē excisaz i silua q^{uod} por^{ter} ad locū ubi multū pl^{us} ualeat? Dicē dū fm^{us} Inno. q^{uod} soluēt decimā ecclie ubi ē silua deductis expēsis q^{uod} fecit in transferēdo. **A.** Idē in sū. cō. in dca. q. 4. ubi etiā ponit z id q^{uod} d^{icitur} in s^{ed} s^{ed} s^{ed}. **B.**

Quid si pascua p^{er} aīalibus annuat^{ur}

uēdant. **R.** **f.** **Inno.** Decia p̄ci soluet
ecclesie ubi sūt pascua. Et si dñs fundi
parat ḡris pasci bestias i fūdo cū her
ba quā euellit bestia trāseat cū onere
suo. s. decie. dñs bestie tenebit dare ēt
decimā ualoris herbe. ff. de usufruc. si
usufructuari. **A.** Ista lex nō uidetur
h̄i i illo r̄. n̄i puto q̄ uelit allegare. l.
si usufructus. **z.** **S. p.** **D.**

Quid si q̄s tenet decias in feudum.
nūqd. p̄p̄ b̄ recipiet decias noualiū
R. **fm Ray.** non. sed debet eccleie pro
chiali. q̄a b̄ mōi ccessionēs z p̄uilegia
arrāda sūt n̄ apliāda. ex eo. tua. nisi for
te sint religiosi. z ex p̄uilegio decimas
p̄cipiūt. q̄a p̄cipiūt etiā noualiū. ex eo.
ex p̄re. **A.** Idē i sū. con. lib. p̄. tit. 5.
q. 5. ubi etiā ponit qd d̄r in. s. se. fm etiā
de Ray. **hosti.** **z.** **Inno.** **D.**

Quod si ipsi religiosi n̄ ex p̄uilegio deci
mas alie eccleie p̄cipiebāt s̄ ex p̄scrip
tione. tūc decie noualiū nō eis s̄ eccleie
soluende sūt. ex eo. cū ottingat.

Iū ccedit a papa aliqb̄ ut noualiū
decias sc̄ipe ualeat p̄ portione q̄ uete
res eos ottingūt. nō itelligit de illis no
ualiū decimis q̄s tpe b̄ mōi ipetratō
nis alii possidebāt. nec etiā h̄z locus n̄
si solū i loci i q̄b̄ ipsi ipetratores uetēs
hēbāt. z p̄ ea t̄m portōe. q̄ si ipetrato
res tēpore ipetratōis possidebant. dci
mas ueteres i totū uel ultra medietate
tē nō extēdit indultum ultra medietate
tē noualiū nisi fuerint cisterciēses uel
cartusienses. Itē si p̄ b̄ mōi ccessionēs
ecclesie prochiales adeo guarēt q̄ nō
possēt cōmode sustētari. z iura ep̄alia
soluē p̄uideat p̄ ordinarios q̄ hec pos
sint. Itē q̄uis forte a religiosi exēptis
z aliis fiat ifeudatōnes deciar. **A.** s. la
laicis retētari z recognoscēdo laicos
ab ipsi religiosi se in feudū detinere
ut i. c. statuto. de q̄. i. **D.** nō l̄z p̄ r̄olez
ifeudatōne sic d̄ facto p̄sūptā b̄ mōi
decias de manib̄ laicorū recipē absq̄
diocesanozū assensu. z ille t̄m decime
p̄sit taliter de manib̄ laicorū a religi
osis acq̄ri q̄ n̄ lateranēse oculū in feu

dū p̄petuo fūest ccessē z diocesani fa
ciāt iusticiā prochialib̄ ecclesiis de d
cimo q̄s religiosi h̄nt nisi agat d̄ reb̄
exēptis. hec oia p̄dicta habēt ex eo.
statuto li. 6.

Utrū decie illarū rex de q̄b̄ at̄ignat
nō cōsueuerūt dari debeant illis q̄ eas
h̄nt in feudū uel eas recuperauerūt aut
ecclesie. **R.** **fm Ray.** **ut q̄ milites q̄**
alias decias p̄cipiūt possint illas petē
eo q̄ eis terra illa ab antiq̄ fuit decia
lis z una eadēq̄ res nō debeat duplici
iure cēseri. ex eo. cum in tua. Uel forte
uerū ē in monasterio l' eccleia. **A.** Ray
n̄ dicit ut forte. s̄z dicit. id uerū ē i mona
sterio ut eccleia s̄z i laico forte fecus.
ut in sū. cō. eo. ti. q. 7. Ueritas ē enī. q̄. c.
cū in tua loq̄t t̄m de mōasteriis z eccle
siis. **D.** Secus i laico q̄a nō d̄z eas re
cipe sicut nec decimas noualiū. ar. ff.
de d̄ben. emp. i lege. Uñ cōsulendū ē q̄
soluāt prochiali ecclesie. Idē **hosti.**
A. Idē in sū. con. dec. q. 7. **D.**

Qui diu decias nō soluit z nūc uult
soluē nō d̄z soluē illis q̄ ex sola p̄scrip
tione hacten' decias perceptorē s̄z ec
clesie prochiali fm guil. **A.** Idē i. d. q.
7. ubi addit s̄z Ray. p̄ hec nota plerof
q̄ ep̄os male facē q̄ oēs decias nouali
um sue dioceſ z alias q̄scūq̄ p̄nt a mi
litr̄ibus recuperare sibi usurpāt qd n̄ l̄z
de iure nisi cū illa noualia uel alia nō
sūt ifra terminos alicui' prochie ut nisi
aliā cāz rōnabile oñdāt. ex eo. cū i tua.
z. c. qm̄. Idē **hosti.** dicēs. Sic ē ueritas
q̄ nec de noualibus nec de recuperat̄a
laicis d̄z ep̄s retinē nisi suā canonicaz
b̄ ē quaten' p̄cipiebat d̄ antiq̄s z de
his p̄cipiat. z si n̄l p̄cipiebat ep̄s d̄ an
t̄iq̄s ad min' sua q̄rra fraudari non d̄z
ex eo. qm̄. Ibi ē h̄? notat glo. **D.**

Quid si sit cōsuerudo q̄ una prochia
A. una ecclesia ut aliq̄ prochia ut in
sū. cō. eo. ti. q. 5. **D.** recipiat decimam
de blado z alia d̄ unoz terra q̄ redde
bat granū mureſ z reddat unū z eo?
q̄ ecclesia p̄cipiet decimā. **R.** **f.** **hosti.**
Illa q̄ p̄cipiebat de blado p̄cipiet de

uino et eo qd gal mutet qd lites terre si
in suba. ex eo. comissu. s. lictur. A. Idez
in oca. q. s. B

¶ Utz decime pscibi possint. R. a lai
eis n. ex d. pscip. ca. 3. et d. h. i. pscipto.
S. 2. S. a che si prochia heant pscibi
pnt. ex de pscip. d. q. rta. Religiosi qd
si n. hnt prochia ipas pscibe n. pnt. qz
nec posside. is. q. i. placuit. hoc puto ue
ru de personalibus qd pat rone sacroz
q religioi mstrare no hnt nisi obtine
ant prochia. prediales aut licite pnt
bfe et possidere. is. q. i. c. si. Sed si habet
tuc rone prochia ipas qnq pscibut
ex. eo. cu. rigat. et c. cu. in tua. Et no. hic
q. ep. q. dic se pscipisse decias i alie
no ep. au. os q. alleger et pber titulu
ga. us. coe. e. d. cu. nisi tati tpio alleget
pscriptio. c. rui memoria no extat. ex
de pscip. ep. m. lib. 6. A. Ibi etia. d. r
q. ei q. re pscibit ecclesiastica si sibi n.
e. rui. us. coe. uel d. ipsu. pscipio non
betur. sufficit bona fidel. al. cu. bo. a. fid
regit. et titul. ut p. dicit. e. B

¶ S. cōsuetudo pscipendi decimas fuit
pscripta in uno p. d. alicui. prochie. n.
extēdit. ppter. b. ad aliud p. d. um qd
de nouo colit. ex. eo. cu. rōgat. ff. d. pa
ctis. si. unus. s. ante oia.

¶ Quid de clericis qd hntes sufficiēs p. i
monu. uel aliqd reddit. recipiūt deci
mas. R. fm Ray. Si deseruiūt ecclie
et p. ciūt decias nō ut eas i malos ul.
s. i pios ouertāt nō peccāt. ali. sacile
gu. amittūt. is. q. i. qm. i. q. 2. pastoz. A
Idē in sū. con. eo. ti. q. 2. ubi. et. addi
tur fm. hosti. q. si. clic. non facit serui
tū ecclie ut d. ut. notoz. fornicator
sit laicus nō tenet ei dare decimā sed
prio supior. et ille d. in unitatem
ill. ecclie decimā cōuertē subdens q.
id qd dicit de re. tua. nob. ex. eo. s. q. non
obstat negia clericorū intelligit d. de
cultia. B. S. d. clericus 4. s. p. e.

¶ Quid si ep. uel religiosi de cōsuetu
dine uel de p. uilegio p. ciunt oēs deci
mas alic. prochie utrū hoc nō obstāte
debeat p. b. ytero cōpetēs portō assigri

R. sic. ex de pben. extirpāde. s. cū igit
ex de decimis. itaruto. lib. 6. et in 7.
s. dictū ē. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. x.
fm. hosti. B

¶ **Decime** iiii. de quib.
debeāt dari. R. fm Ray. De
oibus fructib. terrarū. arborū. horro
rū. nutrimentis aialū. lacte. lana. feno
lignis. piscationib. uenatōib. afflict
p. sionibus. molēdinis et ad uentum.
balneis. fullonis. lapidicinis. metalla
ritis. Item de negociis et artificis et ce
teris bonis. Et nā de tēpoze. de cose. dis.
s. q. dragesima. is. q. i. decime tributa. et
q. 7. q. cū. recognouerit. et c. omnes de
cime. ex. eo. comissu. et c. mīcios. et c. non
ē in p. tate. et gūaliter de oī lucro lictio.
ut. hosti. dicit et Tho. A. Idē in sū.
con. li. p. ti. s. q. 19. B

¶ Quid si in eadē terra eodē anno dī
sa semina semināt. R. de omnib. de
cima debz dari. ex. eo. ex pte canōicor.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 20. B

¶ S. nūq. de rebus donatis ut legat
ut successiue acquisit. A. i. ut succes
sionis. ut in sū. co. et. ti. q. 21. B. deant
dari decie. R. fm. guil. Alanus dixit
q. nō. ga. ex his tñ q. nāliter uel de ope
rib. suis quis acq. s. erit tenet solvere.
p. babilis tamē ut notasse. bug. 16.
q. i. decime. s. q. legatarius et donatari
tenetur dare decimā de re donata et le
gata licet decimata fuerit a donatore
uel legatore. filius tamen si succedat
patri cū oia patris quodā mō pertine
āt ad ipm nō tenet ea deciare si decia
ta sunt a patre. s. heres ex. neus bñ te
net. A. Idē in sū. co. oca. q. 21. Tamen
ut ibi p. Inno. recitādo dictas opōdes
nō uidet multū unazalten pferre. iō
putare in hoc standū fore cōsuetudini
que est optima legū interpret. ff. d. le
gi. si. de interpretatone. B

¶ S. utrū de illicite acq. s. itis teneatur
ga. dare decimā. R. fm. hosti. predi
ales decime indistincte solu. debēt a
possidere predia siue possessore iusto

huc iniusto. nec solū a catholico sed et
 a iudeo heretico et schismatico ul' paga
 no. et eo. de terris. et hoc quia dant rō
 ne p̄diorū etiā si terra seminata fuisset
 semie furtiuo uel b' mōi. **Lon. Ray. et**
Tho. de p̄sonalib' hō distinguūt iurū
 q̄s teneat ad restitutionē. ut in furto.
 rapina. simonia. usura. ludo. iusta ex
 actōe. et iusta sisia. et iniusto bello et b'
 mōi. q̄a tūc nō debet dari decia nec re
 cipi. **Si** hō nō teneat q̄s ad restitutio
 nē. ut in meretrice. histronatu. et simi
 lib'. tūc si ex p̄tō notorio q̄stus. pue
 rit. ecclesia non d̄ recipere ne uideatur
 p̄tū approbare. **A.** Licet ecclesia nō d̄
 recipere. tñ ipse tenet dare. ut in sum. cō.
 l. p̄. r. i. s. q. 22. fm̄ **Inno.** et **hosti.** Et ad
 dū **hosti.** Consulo q̄ mērix et histrio
 ide faciāt elemosynā ex q̄ ecclesia n̄ sci
 pit ut sic de' citius eos extrahat a pec
 catō. et h̄ **Ray.** et **Inno.** si tales ad peni
 tētiā cōuertāt. pōt ecclesia ēre decimas
 p̄bitas recipere. q̄a fm̄ **Bregi.** nō debz
 despici i eo q̄ fuit. s. p̄tōr. q̄a iā incipit
 eē qd nō fuit d̄s. **Jo. ferrū. l. 6. Tho. de**
Secus si occultū eēt q̄uis platus hoc
 sciret. ar. 32. q. 5. xp̄iana. c. q. i. si oia. **Idē**
Tho. scōa s̄de. q. 87. A. Idem in sum.
 con. d. q. 22. **B.**

Ecime v. quo ad lai
 cos. **Utrum**
 laici aliq̄ casu absq̄ p̄tō pos
 sint i feudū decimas h̄re. **R.** fm̄ **Ray.**
A tpe lateranēsis cōcilii celebrati sub
Alexandro papa nullo mō p̄nt decime
 laicis cōferri. nec uz tal' collatio seu in
 feudario. et eo. p̄hibem'. immo etia
 deponēdi sūt trāsgressores. et eo. q̄uis
 q̄ si ius p̄cipiēdi fruct' t̄pales deciaz
 fuit laico c̄cessio in feudū an dictū cō
 cilii et laic' bñ uiuat et defendat eccliaz
 sicut bonus uasallus. pōt excusari aliē
 i piculū aie tener. **hosti.** hō dīc q̄ a tē
 pore multuz anteriori. **A.** s. a tpe **Ur**
ban pape. ut i tex. l. i. i. i. i. i. **B.** nō po
 tuerūt decie laico c̄cedi. sicut nec mō
 p̄nt ab alio q̄s a papa. ut in c̄stitutione
 feudorū ep̄m uel abbate. Et addit q̄

Ray. forte nō uiderat illā c̄stitutionē
A. Idē in sū. cō. l. i. p̄. r. i. s. q. 22. ubi etiā
 p̄z q̄ **Ray.** post p̄dicta uidet finaliter
 tenē q̄ nullo tēpore potuerūt decime
 dari in feudū laico sine p̄uilegio sedis
 aplice ob eā rōnabile c̄cesso. **hosti.** et
hosti. dīcūt q̄ hodie nō p̄nt c̄cedi de
 cime etiā q̄ ad fruct' ab alio q̄s a papa
 ex iusta cā nisi ad tēpus. nō in p̄petuū
 ita. s. q̄ nō trāseant ad heredes. **Ibi** ēr
 dīc **Ray.** q̄ etiā qñ papa c̄cedit decias
 laico intelligit q̄ ad p̄ceptionē fructu
 uz nō q̄ ad p̄petatē. q̄a illud ē quoddā
 ius spūale qd cōuenit deputat' d̄inis
 obsequiis et nō laicis. **Dñs** **Barthas** de
 hispania sup h' dīcūt. Ante debemus
 ponere casus idubirabiles. **prim'** qñ
 c̄cessio habuit originē an cōcilii late
 ranēse. c. p̄hibem'. et d̄ decimus. quod
 fuit editū et p̄mulgatū anno dñi. **clxxix.**
 fm̄ cronica martinianā ut etiā
 refert **Jo. an.** casus qñ p' dictuz con
 ciliū fuit facta c̄cessio p̄ papā seu eius
 auctoritate. his. n. duob' casibus si de
 eis c̄stat. nemini i dubiū x̄rif qñ laic'
 et ei' successores possint tenē tale feu
 dū deciaz sine p̄tō. 3' casus ē dubita
 bilis qñ n̄ c̄stat d̄ aucte pape nec d̄ ori
 gine c̄cessiois i titulū feudi uz ante cō
 cilii lateranēse uel p'. tūc ē dubiū an
 laic' possit tenē tale feudū sine p̄tō. et
hosti. apte tenet q̄ nō. ut in sū. cō. eo.
 r. de decimis. s. et utrū p̄scribi. h. qd si
 laic'. et i. c. q̄uis de decimis. p̄ p̄les rōes
 q̄s ibi pōit. et **Jo. an.** p̄petit. i. c. cū aplica.
 de his q̄ fuit a plati. **Idē** tenuerūt **Ar**
chi. et **Jo. mo. in. c. 2. s. illos.** de decimis
 li. c. 6. et per easdē r̄ationes et moria
Jo. an. tenet d̄rim si in iur. in contrari
 um memoria nō existat. et de hoc sit cō
 munis opinio q̄ sūdat sup tali ātigrate
et h' p̄ tex. c. i. d̄ p̄scrip. li. c. 6. et c. super
 qbusdā. et de h̄b. sigi. **hoc** tenz d̄cis
Jo. an. i oib' d̄cis loci. et maxie in d̄co. c.
 cū aplica. **possessio.** n. rā d̄m̄ni tēpōr
 sūdata sup tali cōi opione h̄z istar con
 cessionis aplice. ut i d̄cis iurib' et p̄nci
 palis auctoritatis. l. h' iure. s. aq̄ duct'

No. de aq. cori. z. esti. z. de aq. plu. arcen. l. i. §. si. z. l. z. §. idē labeo. z. l. fi. eo. ti. cū fili b°. hec ille. **A**d uerrēdū q. tūc dicat rei nō extare memoriā quādo nemo supē q. scierit factā fuisse. ut q. audierit ab eo q. sciuit. ut in dco. §. idē labeo. **N**otā dū ēr q. p̄dicta iura de possēsiōe tā lō ga uidet log de reb° p̄scripibilib°. de cume xō a seclariis p̄scribi nō p̄nt. ut s̄ deciez. §. xi. nū nulla cōsuetudie int° duci pōt q. laicj operat recipie q. datur rōne dīnoz obsequiū cū sit dīus dīnū ut exp̄sse hēt i. c. hāc cōsuetudinē. io. q. i. z. lo. q. i. c. fi. Itē etiā quādo ifeudatō fit auctoritate pape requirit q. fiat ex iusta cā ut dicit p̄fati doctores uidelz q. ifeudatū faciūt uel fecerit cōdecēte re cōpensatiōe ecclie spūalē ut t̄palem. ut s̄ dicit Ray. cū nec ipi cōfici possint uti reb° ecclasticis iurj sine debita rē cōpensatiōe nec ēr papa. **U**n scūs Greg° l. z. ēr papa loquēdo d̄ se z. alius. omē l. z. dīc. p̄fem. cū dīnatiōis sit sine labo re h̄ pape mercedē labori. Ecce ex oblatione fidelitū uiuim° s̄ qd. p. aiabus fidelitū laboram°. **J**ta i nrm stipēdiū sumum° q. p. redimēdis p̄ctis suis fīdles obtulerūt. nec tñ d̄ p̄ctā eadem uel orōnis studio uel p̄dicatōis ut dignuz ē ifudam°. **I**tē cōcessio pape sp̄ intelligitur ea cōditōe ut p. b° ecclie nō p̄uēt si is necessarius ut i. c. staturo. **S**ubi autē ex de decimis lib°. **E**x p̄dictis g° pōt colligi q. si p. ifeudatiōe deciaz ecclie sic defraudat suis necessarius nō ualz. **S**i nō p̄nātur tūc si nō fiat ex iusta cā. z. decēti rē cōpensatiōe. s̄ nō uiz. si adē iusta cā z. pape auctoritas ualēt. si de est auctoritas pape. tunc si cōstat fuisse factū aī cōsilii lateranēse uiz. at non **I**tē s̄m Jmo. z. in d. q. 25. in sū. con. lib° p. ti. is. sicut nō l. z. decias cedere in feudū. ita nec in emphyteosim. nec in locatiōe ad lōgū tēpus. nullū. n. cōtractuz sup̄ eis inire d̄z ecclia p. quē fiat ut feudū uel alienatō q. fit p. dictos cōtractuz ē de re. ecclie. nō alie. nulli. **A**d firmaz at z. ad certū tēp° cēdi p̄nt. ex d̄ loca.

z. conduc. c. 2.

Utrū laic° tenēs ab ecclia decimā in feudū possit ipm feudū in aliū laicuz trāsserre. **R.** s̄m Ber. **S**i ab antiq° z. lē cite teneat satis uidet q. d̄ cōsensu ep̄i possit s̄m similitudinē aliozū feudozū nec d̄ ep̄us i. feudū illas tunc dare. ex de feu. c. 2. **S**i xō laic° nō i. feudū s̄ de facto teneret decias nec i. laicos nec in clericos trāsserre pōt. ēr de cōsensu ep̄i ex de his q. s̄nt a p̄latis. cū ap̄lica. **A** **I**tem notat glo. i. c. p̄bitem°. ex d̄ d̄cis ut. p. 3. i. sū. cō. eo. ti. q. 26. **C**um predictis con. glo Ray. z. hosti. in dicto. c. p̄bitemus l. z. dicat alioz op̄ionē tenētuz q. nō possit tale feudū trāsserre tutorēz ēē. **H**ec uidetur sic posse cōcordari uiz l. z. q. si cōcurrat cōditōes dicte s̄ p̄rie p̄ferti de iusta cā z. debita rē cōpensatiōe ualz at s̄. ut pōt cōstat ex ibi d̄cis.

Utrū laicus quālibet decimā sibi in feudū cōcessaz possit dimisso iure feudi liberā d̄ cōsensu ep̄i i. locū religiosū simplr trāsserre. **R.** b° ut cōcedē decre. ex de his q. s̄nt a p̄latis. cū ap̄lica. sū p. quā Jmo. dicit sic. nōndum hic q. reuocatio itelligit fieri ad eccliam nō solū si ad illā ruocet ad quā d̄ iure spectat s̄ etiā si ad quācūq. aliā. z. ita s̄m quosdā pōt ep̄s decimas que tenētur ab una eccl. a cōsserre alteri. q. modicū dānū sit ecclie a q. tenebāt. z. magnū ē lucz illi cui cōsserūt. **S**z meli° placet q. dca decre. logt d̄ decimis q. tenet i. feudū ab ep̄is. **N**ec mirū qd̄ dīc q. admo nēd° ē feudatari° q. restituat ecclie prochiali. q. a b° itelligēdū ē si ep̄s a q. tenet i. feudū cōsserit. sicut ibi d̄r. nec sine ei° cōssensu auferat ab eo feudū suū **I**tē nō ē mirandū si dicit pōt q. restituat ecclie prochiali q. alteri. q. a res d̄ facili redit ad nām suam. **R**edit. n. q. qñ ep̄s illā decimā dederit i. feudū. sū it accepta ab ecclia prochiali p. aliq. utilitate ep̄at°. **A** **Q**d l. z. **I**ō pōt d̄z ad eandē redire. imo si ep̄s noller cōsserre sup̄ior deberet eū aliquādo cogē ēr de iure patro. null°. s̄m eūdē Jmo.

ut i. ill. con. eo. ti. q. 30. ubi etiā ponūtur
q. i. h. s. habet. **D.** Nā si ab alia eccle
sia q. prochiali tenebat. **A.** Istud h
bū prochiali nō ē Inno. nec bñ sonat.
ga idē ē etiā si tenebat ab ecclesia pro
chiali. s. dū dī ab alia ecclesia subaudi. s.
q. epali ut pōt colligi ex dcis Inno. i. d
ccū applica. **D.** nō sufficēt cōsens' epi
ut illa pderet feudū suū nisi mag' cau
sa subeēt. ar. ex de re. eccle. n. alie. c. i. **A.**
Idē in dcā. q. 30.

A. In rustici soluēdo decimas militib'
q. possident eas excusant a solutōe r a
pctō. **R.** fm Ray. Si rustici sciūt ut cō
dunt milites auctoritate eccle' licite
petē uel recipe excusant: p'serti cū ec
clesia: nec a rusticis petat nec militib'
ōdicat. **Si** hō sciūt q. illicite decimas
recipiūt nō liberāt. si tñ p metum solve
rēt excusant i. pte. 22. q. 5. ita ne. ex qd
metus cā. sacris. guil. hō dīc absolute
q. rustici libant r nō peccāt soluēdo. **A.**
hoc nō dīc absolute guil. s. ubi ecclesia nō
petit a rusticis s. p'mittit tolli a militi
b'. ut i. ill. cō. eo. ti. q. 33. **D.** nisi placēt
eis hoc mō ecclesia defraudare. **A.**
Dī aut eis placēt qñ pñt ōdicere r non
curāt. ga error cui nō resistit approba
tur. 93. dist. error. **D.**

A. Utrū ecclesia possit ab aliq. iusto pos
sessore redimē decimas absq. simonia
R. fm Ray. pōt dici q. redimē possit
dū tñ fiat auctoritate epi q. multū ex
cusat in talib'. ex de pben. nisi. h. ex de
re. p'mu. q. sitū. **Idē** Host. r. Host. Sed
r guil. addit q. si prochial' ecclesia uelit
redimē h' mōi decimas nō ē necia aucto
ritas epi: tñ ga cuilibet licitū ē fāmē
ius suū. tñ ga nō dat rēporale p spiri
tuali s. tñ tpale p tpali. s. p fructibus
declari. nā ius spūale p'cipiēdi dēcias
remanet s. penes ecclesiaz: eadē rōne
miles s. peccet tñ nō committit simoniaz.
A. **Idē** i. ill. cō. li. p. ti. 5. q. 34. **D.** Licet
Host. dñū dicat. **A.** i. q. laic' amittit
simoniā q. nō uult decimā male detētaz
dimittē nisi dēt sibi pecunia. ut nō. in
ill. con. li. p. ti. 1. q. 68. qd pōt intelligi q.

ad simoniā mētalē. s. si intēdit uendē
aliquid spūale s. eūdē guil. **Qui** etiā
dicit q. si alia ecclesia q. prochialis. i. ad
quā p'tinēt decie uelit h' mōi decimas
redimē necia ē auctoritas epi. **Et** cōdo
q. sufficiat auctoritas epi sine cōsensu
capli qñ redimūt decie laici in feudū
p'petuo cōcessē. sicut sufficit i. gruita cō
cessione. ut i. ex de his q. sūt a plari. cū
ap'ca. r h' cāu tuti' eēt q. oia ponere
i manu epi r postea eps aliqd dari fa
ceret laico ab illa ecclesia. ar. ex de pben.
nisi i. fi. r de re. p'mu. ad qōnes. ut in ill.
con. dcā. q. 34. **D.**

A. Utrū ecclesia possit ab aliquo iusto
possessore decimas in pignus recipere
R. fm Ray. Ecclesia decimas que si
bi debētur pōt utiq. in pignus recipere
nec tenet fructus coputare in sortem
Et eodē mō dicēdū si q. possessiones d'
fructib' deciaz fuerit epte ab illo pos
sessore. s. q. illas pōt recipe i pign' r nō
tenet fructus coputare i sortē. nā res q.
cūq. epta de pecūia eccle' ipi eccle'
acgrit. r h' dico si ecclesia nō d' facili pōt
eas alit' recuperare. ex d' his q. sūt a plari.
cū applica. Porro decias q. alti eccle' d'
bēt nō d' ecclesia i pign' nec alit' a laici re
cipe. ex eo. infdicim'. **A.** **Idē** in sum.
cō. li. p. ti. 5. q. 35. **D.**

D. **Defunctus** De suffra
guil pro de
fūctis. uide infra purgatori
um. r. i. suffragiū. Itē de defunctio nō
i. mortuus. r. i. sepultura.

D. **Egradatio** Duplex ē
degradatō

Quedam enim est uerbalis.
s. depositio ab ordib' seu qdib' ecclesi
asticis eorū qui sūt in sacris ordibus
Et h' faciēda ē a p'po epi assistēte sibi
canonico numero eporū. **A.** s. ad mi
nus. i. 2. i. degradatōe epi. In p'sbyteri hō
6. in diaconi. r. cōsequenter in subdia
coni totidē. r. p'p' eps eorū. i. 5. q. 7. se
lix. r. c. f. r. i. c. degradatio. i. altaro. **D.**
Si hō deponēdus nō eēt i sacri sufficit
i. p'p' epi sine aliorū p'ntia. qdaz

pro de g datio e actualis sine solennis q
d3 sic fieri. Et tunc de g datus idutus sa
cris uestib' hñs in manib' uas ut aliud
istrumētū seu ornamētū ad ordinem
suū spectās ac si debet i officio suo so
lenni ministrare ad epi pñtā adducatur
z tūc calix liber seu quis alia res q i or
dinatōe ab epi fuerat ei tradita figu
larit' auferat incipiēdo ab eo qd ei ul
timo datū fuerat. z sic gradati pcedē
do usq ad pñm uestē q tradit i collari
one tōsire z p' radiū ut tōdes. poterit
aut uti epi uerbis aliquibus ad frōzē
oppositū illis q i collatōne ordinū. pla
ta sūt h' mō t' sū. Auferim' tibi uestē
sacerdotalē z te ordine sacerdotali pri
uamus. z sic d' aliis. z ultio dicēdo. Auc
toritate dei oīporētis pñs z filii z spi
ritus sancti ac nra tibi auferim' hñz
clericale z deponum' z de g dam' z spo
liam' z exuim' te oī ordie z hñficio et
pūlegio clericali. hec oīa ex de penis.
degradatio. li. 6.

Sacerdos uel ali' cñc' i sacris cum
p heresi fuerit seculari curie relinqui
d' seu de g dād'. A. I. seculari curie n
reliquēdus s3 ppetuo deponēd'. ut in
tex. i. alfato. B. poterit fieri per soluz
suū epi m uocatis abbatibus z aliis p
latis z religiosiis z l'at' sue dioce. sicut
expedire uidebit. ex de hñ. qm. li. 6.

Qualit' cleric' de g dar' ppter heresiz
uel h' mōi tradit d3 pñti sectari. R. ei
de g datio pñte potestate celebranda ē
q scō dicit ei ut in suū forū recipiat d
g datū. z sic itelligit' tradit s3 p eo debz
ecclia intercedē. A. efficacit. ut i tex.
i. allegato. B. q nō moriat ex d' hbo.
figi. nouimus.

Nō oīs de g datus tradēd' ē pñti se
culari s3 solū in trib' casib'. Prīm' in
crimie hñs. ex de hñ. ad abolēdaz. s.
p. z. nñi incōtinēti ad pñtām redire
uoluerit. ex de hñ. ex cōicam. s. dānari
A. Ibi tñ d' q sūt ppetuo carceri mā
cipādū si redire noluerit postq fuerit
dephēsi. B. 2' casus ē in falsario l'ra
rū dñi pape. ex de cri. fal. ad falsarioz.

3' cāns cū q deponit ppter calūniam
quā itulit suo epi. x. q. 1. si q sacerdo
tū. A. Idē cāns nō i sū. cō. li. 1. s. q. x. s3
hosti. B. i dō. c. si q. ponit' plura alia
dñ. n. ibi. Si q sacerdotū uel reliqz
clericoz suo epi fuerit inobediēs: aut
ei insidias parauerit: aut cōrumeliāz
aut calūniā uel diuitia itulerit z diuiti
potent' mor deponit' curie tradat' z re
cipiat quod inique gessit. B.

De g dar' fm guil. si fuit i sacris be ne
dicē tenet horas canonicas: ga n libe
rat s3 obligat' remanet ad ea q s' one
ris. Nō tñ dicat dñs uobiscū z similia
hba q ad dignitatē ordis pñnent. A
Idē in sū. cō. li. p. ti. z. q. 1. s. ubi eti
am dñ fm eūdē guil. q ē idē ē in de g
dato beneficiato qdū tenet hñficiūz
l3 nō fuerit i sacris. z q de g datus ul' lu
spēsus nō d3 officiare eccliam. B. De
g datū epi nō pōr restituē. i. epi. s. 6.

Electatio Utrū cōsent
sus i dlecta
tionē pñti mortalis sit pecca
tū mortale. R. fm Tho. secunda secu
de. q. 74. A. Ibi nil ut d' b' dicit. s3 ali
qd tangit sedā scōe. q. 154. art. 4. et
pñia scōe. q. 83. B. Dicēdū q sic. sicut
z theologi cōter dicūt. nam z Augusti
nus dicit. 12. de trinitate q. ppter peccata
cogitatiois etiā sine uolūtate pficiēdi
s3 cū uolūtate oblectādū tor' hō dāna
bitur. q. n. aliq consentiat i talem de
lectationē nil aliud ē q q cōsentiat q
affect' su' sit inclinat' i fornicationem
Null' n. delectat' nisi i eo qd ē cōforme
appetitui eius. Et notādū h q ut dicit
idē Tho. Delectatio mortosa nō dñ fm
diuturnitatē tpi: s3 ex eo q rō delibe
rās circa eā imorat' nec eā repellit: re
nēs z uolēs libet eā q stari ut artigūt
aimū respui debuerūt. ut dicit Aug. 12.
B. trinit. A. Idē i sū. con. lib. 3. ti. 4. q.
27. ubi allegat h' Tho. dicē i pma pre
scōe. q. 84. art. 2. s3 ut ibi p3 ex pñci
con. Ul. z. p. e. i aliq clari' loquendo di
cit q nō solū ē pñti mortale qñ ratio
expisse consentit: sed et qñ non expisse

dū negligit rep̄mere mot' peti' z manz
talis cōplacentia p' sufficiētes delibe
rationē z aiaduersionē piculi. **B.** De
tactibus z osculis z b' mōi uide. l. luxu
ria. s. fina.

Delegare est uices suas
alteri cōmittē

Querit ergo an ep̄us possit d
legare z cui. **R.** fin. **Ray.** z guil. distin
guēdū ē q' qdā sūt q' p̄tinet ad ordinē
ep̄atē. sicut cōsecratio uel recōciliatio
ecclesiāru: ordinatio clericorū z sūa. et
ita pōt ep̄us delegare tñ ep̄is. ex d' of
fi. or. g. sedē. z d' de. ec. aq. Qui ē mer
politani p' cōfirmatōnē an pallii rece
p̄tionē pōt ep̄is cōmittē cōsecrationē
suffraganei sui. ex d' elec. suffraganei
Sūt alia qdā q' p̄tinet ad iurisdicōnē
sicut ē audiēcia carū z absolutō p̄cōz
z b' mōi. Et ista indubitat pōt alteri d
legare. ut i dco. c. aq. ita tñ q' criminales
cās clericorū cū agit ad depōsitōnem
nō pōt delegare nisi in casu. s. si incipe
rer ab eē p̄t eccle sue necitatē l' aliā
magnā cām: z tūc cōmittēt nō diffinit
onē cāe s; cognitiōnē tñ. ar. ff. de offic.
ei' cui mā. ē. iur. l. l. de pēda. iudi. l. 2.
nisi cōmittēt diffinitōnē totius cause
alteri ep̄o: qd pōt facē fin qdā cuz nō
sit ei ibibitū. Sūt z alie cāe q' i; nō sūt
criminales. tñ p̄pter earū excellētiā. nō
d; eas delegare nisi i cā nccia z multū
iusta ipedit. ut ē cā m̄imonii z sūcā.
ex de cōang. z affi. ex lris i fi. **A.** Et tūc
etiā nō d; cōmitti idiotz uel leuib' sed
l̄fari z gūib' p̄sonis ut pōt colligi ex. d
c. ex lris. fin. eūdē **Ray.** ut in sū. con. l. r
3. ti. 32. q. 5. ubi notātur etiā omnia que
in hoc. s. p̄ponuntur. **B.** Non debet
etiā delegare p̄tatem dispēsandi cū ir
reglarib' nec absoluendi eos q' man
uolētas inecerūt i clericos i casib' sibi
iure cōcessis. ut de puerz z mulierib'
z sūb. z l; b' delegare nō dcat: potest
tñ cū nō sit ei p̄hibitū. **A.** dū tñ cōmit
tat discretz z honestis fin glo. **Ray.** ut
in deā. q. 5. **B.** Immo de p̄cutiētib'
clericos cōcedit. ex de offi. ordi. eis. **A.**

ubi p; q' hoc cōcedit nō solū ep̄iscopis
sed etiā omnibus quibus ex officio in
certis casibus competit dicta absolu
tio. **B.** Alias uero causas minores
etiā spirituales ut de decimis: de iure
patronatus z similes potest delegare
nō tñ laicis s; clericis tñ. ex de iudi. de
cernim'. z. c. quanto. Pecuniarias ho
cās pōt. imo forte idest d; delegare
nec d; ipe i talib' occupari. argu. xi. q.
i. te quidem.

S; utrū delegatus possit alteri cām
subdelegare. **R.** nō pōt. nisi in tribus
casib'. p̄rim' ē si līf ē corā eo d̄testata
z sic itelligit ex d' sen. z re iudi. cū **Der**
oldus. ar. l. de p̄cura. l. neq; tutores.
2' ē qñ uniuersitas carū alicuius uille
ul' castri ul' eccle ē alicui delegata. tūc
n. pōt unā cām delegare. ff. de iudi. cū
p̄roz. 3' si ē delegatus a papa ul' a p̄nci
pe. tūc. n. pōt totā cām indistincte l' p̄r
ei' alteri delegare. ex d' offi. dele. q̄uis
z. c. sup. qōnū. z. c. pastoralis. Ille tñ cui
papa cōmittit inquisitionē uel p̄uisto
nē eccleis d' p̄latz seu alus m̄istris qz in
b' mōi casib' industria z sūos p̄sone cui
cōmittit eligi ut: non pōt b' alteri dele
gare. Itē nec ille pōt delegare cui pa
pa cōmittit p̄dicare crucē: ex cōicaf. ul'
absoluē aliquos: dispēsare cū irregla
rib': ul' iūgē p̄nias. qz nō cōmittit sibi
iurisdicōnē s; certū m̄isteriū. Valua s; p̄
auctoritate legatorū sedis aplice. ex d'
offi. dle. qm̄ aplica. **A.** Idem in sū.
con. l. r. 3. tit. 32. q. 6. **B.** Et saluo si ha
beret sp̄ale mādātū subdelegandi. ut
notat Jo. an. ex de offi. dele. is cui li. 6.
A. z in dco. cas cui. exp̄sse colligit ubi
d; q' is cui cōmittit a sede aplica ut p
uideat certe p̄sone de b̄nficio in certa
ecclesia diocesi ul' puincia pōt b' alteri
subdelegare. sec' si ei cōmittat ut p̄u
ideat ecclie de p̄sone. tūc. n. nō pōt sub
delegare nisi subdelegādū b̄eat specia
le mādātū.

S; nūq' ep̄a pōt delegare his q' sūt
de alieno ep̄atu: **R.** s; guil. Delegare
pōt ea que p̄tinet ad iurisdicōnem

noluntaria s; si pōt eos ppele ad suscipi
edū ei? ommissionē cū eis nil pcipe pos
sit. **A.** Idē in sū. cō. l. 3. tit. 3. q. 4. q. 40.
B. nō pōt eis delegat ea q pmet
ad iurisdictionē pentionisam q nō habz
locū nisi in aleno epatu. **A.** Ad h' ex
d' osti. ut aiaz. s. p. l. 6. **B.** De iudice
delegato r eius officialib' r an possit
aligā recipē. hētur. i. iudex p. s. 4. r 5.

DEnunciatio Duplex ē denun
ciatio. Una q fit plato nō tan
q iudici s; tanq singulari persone fm
exigentia correctōis fraterne. De hac
uide s correctio r. **A.** Et ibi parer q
ista fit etiam plato tanq iudici nō ad
puniēdū s; ad emēdandū denunciatus.
B. Alia ē denunciatio q fit plato tanq
iudici ut inquirat r puniat. Et de hac
uide. i. ingitro p torū r s crimen. s. fi.

Epositum Quomō r

positu reddi o? **R.** reddi o?
ipfa res deposita ad petitionē r uolun
tatē deponētis. qd tū fallit i. 4. casib'
Prim. cū qs gladiū depōsu it deinde
furiosus facit ipm repetit. r. q. 2. ne qs.
Secundus si deponēs fuerit depōita
tus. naz oia bona sua publicantur. ff. e.
bona fides. qñ fur depōsui r cū dñō
i petitiōe cōcurrit. ut i p dca. l. bōa fides
r. 12. q. 2. cum deuotissimam. 4. qñ fur
depōsui apud illū cui subripuit l' apō
ppetariū ut pbaf p eadē iura. **A.** i. l.
dca. l. bona fides ad h. r idē no. in sum.
con. lib. 2. r. 1. c. q. 23. **B.**

Deposito licet p uolūtate sua dpo
sitū reuocare. ex eo bona fides. r ut in
no. ibi no. ē d pactus appositū. qa pōt
peniter. ff. eo. l. i. **A.** Ibi hoc clare hēc
in s. penul. **B.**

Loca depōsitū nō ē locus opēsatiōis
in torū. uel deductōis. s. p. pte. s; opēsa
tio adnūtrata i alio si cā ē ligda ita q
facile exitū hēc credat. ex eo. bōa fides
A. Et ibi p; p glo. q etiam in alius nō
fit cōpensatio spci ad pecūiam nisi qñ
spēs ut equ' uel qd sile dari nō posset a

debitore r deueniret ad extirpationē. **B.**

Utrū depōsitari' teneat satisfacere
deponēti si res apud eū peat. **R.** tene
tur si omisit dolū uel lata culpā uisita
si deponis apud me fuim uictrū r ego
mīa duc' soluo eū. ff. eo. si boiez. ptez
qñ d epōsitari' res suas hz saluas r de
politās amisit psumit contra ipm. qa
suas clausit i archa r depōsitās n clau
sit. Sed r tenetur etiam de leuissima
culpa si sit in mora uel si obtulerit se
depōsito l' si recepit aliqd p custodia.

A. hoc casū cū tract' cernat omo
ditatē utriusq nō uisq teneat nisi de
leui tñ. r sentit glin dco. bona fides.
sup hbo de culpa. r expresse dicit gos.
ut in sū. cō. eo. ti. q. 24. **B.** Aut si gñ d
positari' fiat depōsitū. de casu ē foru
ito tenetur si pactū culpa uel mora p
cesserit. hēc oia ex eo. bona fides. **A.**
predicta ē oia notant in dicta. q. 24.
fm hosti. **B.**

Ecclesia nō teneat d depōsito nisi qñ d
positū fuerit factū plato r uictū uel
capto pñtib' r recipiētib'. aut nisi iō
tus locupletior eēt. ex eo. c. p. **A.** hoc
fuit ocm hosti. ut p; i sū. cō. dca. q. 24. **B.**

Utrū depōsitario liceat uti re depōsi
ta. **R.** depōsitarius utēdo omittit fur
tū. ff. de adi. fur. q. furri. Et h' intellige
qñ ē expisse phibitū ne utat' alie non
comittit. si tñ putauit dñm pmissurū.
A. etiā si min' pbabilē h' putauit s;
hosti. ut in sū. cō. l. 2. tit. 6. q. 25. per. l. g
re. l. allatā q ad h' bñ facit. Si tamē nō
hūerit cām putādi psumit d euz. ff. de
fur. l. qui uas. s. uetare ubi d'. Uetare
aūt dñm accipim' eū q nō cōsentit. **B.**
ut. ff. de fur. l. q. re. Itē intellige nisi de
ponat qd cōtinet numero pōdē l' men
sura r nō obsignet. **B.** n. exceduntur
fines depōsiti r trāssert dñm. r sic uti
pōt. Si hō obsignat uel claudis eo ipso
ut phibuisse ne depōsitari' utat' nisi
dñm dicēt expisse. ut. ff. e. l. l. i. q. rei. r. l.
die. s. qui pecuniaz. r. l. qñtus. **A.** hēc
fuerūt dicta hosti. cū q cōcor. hosti. et
Donat. ut dca. q. 25. **B.**

Quid si res deterior reddat? R. fadi
at nō ut ff. eo. l. 1. §. si res. A. Hoc intel
lige qñ deterioratō facta ē culpa depo
sitarij z nō alit. s. §. 3. B.

Heres depositarij tenet dñ pñ rei dñ
posite ignorāter ab eo uēdit: imo eti
am si nō sit heres nīlominus ab eo
id qđ cōsecut' ē extorqitur. ff. eo. l. 1. §.
ult. z. l. 2. r. 3. A. Addita. l. 4. ubi dicit
de non herede q putabat se heredem
cum uendit. B.

Utrū peccet qui rem suam apud ali
um depositā uel ē iuste detēta; furti;
accipit. R. fm Tho. scđa scđe. q. 66. ¶
le q furti accipit rē suā apud aliū dñ po
sitā guar depositarij. ga ille tenet ad
restituendū uel ad oñdendū se inorū
Uñ manifestū ē q peccat z q tenetur
ad releuandū guamē depositarij. A.
Hoc puto uerū nisi ipse depositarij
sciēter accepisset i depositū rē alienaz
uel si dño pbandi rē suā denegasset re
stituē sicut dñr s i pñcipio. his. n. casu
b' depositarij furtuz omitter z tenet
ad restitutionē. L. de fur. l. ancille. iō h'
casu idē iudicādū dñ depositario qđ de
ipso fure. B. Qui hō furtuz accipit rē
suā apud aliū iuste detēta; peccat q
dē nō ga guar eū q detinet: nec tenet
ad restituendū aliqd. A. nisi eēt con
dēnatus. nam pōt ppter hoc adēnari
ad amissionē rei sue ut s belluz p. 9. r.
B. s; peccat dñ cōez iusticiā dñ ipse sibi
usurpat sue rei iudiciū iuris ordie pre
termisso. z iō tenet reo satisfacē. A. s.
in foro iudiciali ut dicitur ē. B. Et dñ
opā ut scādali pñpñ si in ortū ē sedē

O **E**risio Utruz derisio sit
speciale peccatū
R. fm Tho. scđa scđe. q. 75.
Dicedū q sicut aliqz uitiādo intēdit
depmē uitiari bonorē z detrahendo
diminuē famā z susurrādo tollē amici
tiā: ita irridēdo intēdit q ille q irridet
erubescat. z ga hic finis distinctus ē ab
aliis: iō etiā pñm derisionis distinguit
a oetis peccatis. A. Idē in sū. cō. li. 3.
r. 34. q. 242.

Utrū derisio sit pñm mortale. R. s; B.
Tho. ubi s; q cū aliqz malū alicui p
sone uel defectū i risū uel ludū ponit.
derisio dñ r si qđē h' fiat inqñtū maluz
ē puū fm se: sic derisio ē ueniale. s; qñ
accipit qñ puū rōne psonē sic aliqz
irridē ē eū oīno pūpēdē z tā uilē extia
re ut de eius malo nō sit curandum: s;
sit qñ p ludo bñdū. A. sicut solet bñ
defectus puerorū z stultoz fm eūdez
Tho. B. Et sic derisio ē pñm morta
le z gñi' qz crumelia ga cōtumeliosus
u' accipe malū alteri' seriose. Irrioz
aut siue illuzoz i ludum. z ita u' eē ma
ior cōtēptus z debonozatō. Et fm h' ē
gñe pñm: z tanto gñius qto maior re
uerētia debet psonē q illudif uñ gñi'
simū ē irridē deū z ea q dei st. z ē gñi'
irrisio pñm. z derisio iustoz p quam
hoies etiā a bene agēdo ipediunt. A.
Idem i sū. cō. co. ti. q. 243. B.

Esperatio utz sit pec
catum. R.
s; Tho. scđa scđe. q. 20. Circa
deū uera extrinam intellectus ē q ex
ipso puenit hoium salus z uenia pñm
ribus dñs. s; illud Ezech. is. Nolo mor
tē pñm sed ut conuertatur z uiuat.
Falsa aut opio ē q pñm penitēti ue
niā denegat. uel q pñm ad se nō cō
uertat p grām iustificātem. z iō sicut
mor' spei q cōformit se h; ad extiarōz
uerā laudabilē: ita oppositus motus
s. desperationis qui se conformat extia
tioni false de deo ē uitiosus z pñm. z dñ
hac mā hēt. i. pñm circa mediū. De
despatōe iqrū ē unū dñ ipedimentū pe
nitētiē. uide. i. pñm. 4. s. p. A. Idē qđ
in hoc. c. notat in sū. cō. lib. 3. titu. 34.
q. 211. B.

O **E**tractio detractores
fm Ray. sūt
qui uitāt bonos mores alioz
corrūpere uel minuire nitūt.
Detractio fm Thom. scđa scđe. q. 73.
differt a crumelia dupl'r. p qđē quātuz
ad modū pponēdi hō. ga. i. cōtumeli
osus māifeste ē aliqz loqz detractoz

occulte. 2.º qñ ad finē intēū siue qñtū
ad nocumētū illatū ga. l. contumelio
sus derogat bonori: detractor fame. 2.
dicūtur uerba detractoris occulta non
simp̃r s; p opationē ad eū de q̃ dicūt
quia eo absente uel ignorāte dicūtur
etiam si coram multis aliis dicantur.
A Contumeliosus autē i facie 3 hoīem
loq̃r etiā si sol⁹ sit pñs fm eūdē **Tho.**
ut in sū. cō. l. 2.º r. 5. q. 127. **B**

Quot mōis detractor famā alicuius
diminuit. **R.** s; **Tho.** ubi s. Detractor
hº agit dupl̃r. qñq; qdē directe. qñque
uero indirecte. Directe quadrupliciter
p̃ mō qñ falsū alteri ponit. 2.º qñ p̃ctm̃
suis uerbis adauget. 3.º quādo occultū
reuelat p̃ctm̃ hºbis cōibus: cantilenis:
signis seu etiā in scriptis q̃ appellat li
belli famosi. 4.º qñ i libell⁹ famo
sus. **A** Siue ēt hºbis artificiosis fm
Ray. ut i dē. q. 127. **B.** 4.º qñ id qd ē
bonū dicit mala irēde factū. Indirecte
hº dupliciter. s; i negādo bonū alteri
uel malitiose retinēdo. **A.** Idē i sū. cō.
l. 2.º r. 5. q. 128. **B**

Utrū detractor sit p̃ctm̃ mortale. **R.**
fm **Tho.** sēda sēde. q. 73. Dicēdū q̃ ga
inter res p̃pales fama uir p̃ciosior 2 p̃
ei⁹ defectū hº ipedit a multis bñ agē
dis. iº detractor p se loquēdo ē peccatū
mortale. **A.** Ad. Ray. 2.º dē detractio p
se p̃ctm̃ mortale s; eosdē qñ detrahēs
intēdit ad denigrādā famā eius cui dē
trahit. ut in sū. cō. eo. r. 1. q. 199. ubi etiā
hñtur oia q̃ i bº. s; ponūt. **B.** Cōtingit
tñ qñq; q̃ aliq; p̃fert uerba per que
fama altius diminuit 2 nō ē detractō
formalit̃ loquēdo ut si p̃ferat p̃p̃t ali
qd bonū ut neciūz cū debitis circūstā
tiis. 2 sic nō ē p̃ctm̃. ut p; i denūciatōe
uel accusatōe. **S.** autē p̃ferat ex ai leui
tate uel p̃pter aliqd nō neciūz nō est
peccatū mortale nisi forte hºbū qd d̃r
sit adeo gñe q̃ notabilit̃ eius famam
ledat 2 p̃cipue i his q̃ p̃inēr ad bone
statē uite. ga hº ex ipso gñe hºbōz h; rō
nē p̃cti mortalis. 2 tenet aliq; ad resti
tutionem fame sicut 2 alterius rei. **A**

Propt̃ea d̃r p̃h. 24. Cū detractoribus
ne omiscar qñ rep̃ere surget p̃ditio
eorū 2 ruinā utriusq; q̃s nouit. Super
q̃ glo. bº sp̃aliit̃ uitio. s; detractoris p̃icti
tat totū pene gen⁹ hūanū. unde Aug⁹
in mēsa sua. Quisquis amat dictis ab
sentū carpe uitam. Hanc mēsam idi
gnam nouerit esse sibi. **B**

Siquiter detractor restituer famā:
R. fm **Tho.** sēda sēde. q. 62. Dicēdū
q̃ aliquis pōt alicui famā auferre tri
pliciter. p̃ mō uex dicēdo 2 iuste. puta cū
aliquis crimē alicui⁹ p̃dit seruato. de
bito ordie 2 tūc nō tenet ad restitutio
nē fame. 2.º mō falsū dicēdo 2 iniuste.
puta cū aliq; iponit crimē alteri qd n̄
fecit i audieria multoz; 2 tūc tenet
famā restituere cōfiteōdo falsū dixisse 2
iuste. 3.º mō uex dicēdo s; iniuste. puta
cū aliq; p̃dit crimē altius 3 ordinem
debitū 2 tūc tenet ad restitutionēz q̃
tū pōt sine mēdacio tñ. utpote q̃ dicat
se male dixisse. ut q̃ iuste eū diffama
uit. uel si non pōt famā restituere 2 ei
altē recōpensare. sicut 2 i alius iuris.
Probāt h. s. q. 1. qdā. 2. 14. q. 6. si res. **A**
Con. III. De. 2 Ray. ut in sū. cō. lib. 2.º r.
5. q. 201. ubi etiā addit fm Ray. q̃ resti
tutio fiet hº mō. uidelicet ubi publice
dixit hºbū uel cantilenā. p se uel p aliū
uel etiā ubi p̃iecit libellū famosū nec
nō 2 i alius loc; ubi itelligerit illū tra
quē hº acta sūt infamatū occasiōe sui
dicti ut facti l̃ signi: publice 2 sip̃r re
cognoscat errorē suū 2 culpā 2 p pos
se remoueat ut saltē alleuet sic ifamā
az. ar. ex d̃ pur. ca. inf̃ sollicitudines. s. p̃
cipias. Idē hosti. Dic̃ tñ q̃ hº publica re
cognitō faciēda ē nisi ex tali recognitō
ne publica ille ifamat⁹ aplius ifamā
ret. At fm glo. Ray. intelligenda sunt
h. s. si audet hº facē. secus si non audet
p̃pter potētā ut crudelitate aduersa
rii. Addit Ray. Tenet etiā secū opone
de iniuria 2 hñlter ueniam postulat
Idē hosti. At fm glo. Ray. oportz ue
niā postulare i p̃pna p̃sona si audz. at
saltē p̃ interpositā p̃sonam. **B**

Aliū peccet aliq̄ audiēdo detracto
rē. **R.** fm̄ **I**ho. scōa scōe. q. 73. Si ali
q̄ detractores audiat absq̄ resistētia
ut detractori cōsentire. un̄ sit princeps
pcti ei? z si qdē iducat eū ad detrahē
dū uel saltē placeat ei detractio ppter
odiū eius cui detrahāt nō min⁹ peccat
q̄ detrahēs z q̄q̄ magi. Si hō ei pec
catū nō placet s; ex timore uel negligē
tia fēt uerecūdia qdā omittit repellē
detrahētē z ondē q̄ ei detractio displi
ceat. tūc peccat qdē s; multo min⁹ q̄
detrahēs z plerūq̄ uenialit. Q̄q̄q̄ eti
am hō ipm̄ pōt mortale eē. ut ga ex of
ficio incūbit ei detrahētē corrigē ut ē
ppter aliq̄ piculū ide cōsequens. uel
ppter radicē q̄ timor human⁹ q̄ique
pōt eē pctm̄ mortale. De q̄ uid. i. timor
s. p. Detractio i quo differt a susurrati
one. uide. i. susurratio. **A.** Idē quod
in hoc. s. hētur in sum. con. li. 2. tit. 5. q.
202. **B.**

Iaconus An liceat di
acono corp⁹
dñi deferre ad infirmū z euz
cōicare. **R.** fm̄ guil. Non: nisi in extre
ma nccitate absentib⁹ episcopis et ps
byteris. ut dis. 93. diaconi. nam in neces
sitate etiā pñte ps bytero pōt diacon⁹
iussus eucharistia populo dispēsare. ut
dis. 93. diaconi ita se. **A.** Potius est. c.
pñte. Nccitas autē ē qñ ps byter est fef
sus ut al' ipotēs hō facē fm̄ eundē guil.
ut in sū. cō. li. 3. ti. 27. q. xi. **B.** Et sicut
ibidē notauit Hugl. etiā absente pres
bytero si tanta sit nccitas q̄ iussus ps
byteri expectari nō possit: nō ē expec
randus. q̄ si ps byter diacono etiā in
nccitate phibeat z expssa cā. ut quia
forte usurarius ut al' ipenitēs ē q̄ petit
coionē obediēdū ē ei alit nō. **A.** Idē
in dca. q. xi. ubi ē d' q̄ laicus in nulla
nccitate nec se ipm̄ nec aliuz cōicare
d3. **B.** nā z tbo. i. 4. d' 13. d' q̄ diaco
nus l3 possit sanguinē i calice dispēsa
re sicut adhuc i qbusdā ecclesiis diaco
nus dispēsat mīstris sanguinē. n̄ tñ d3
corpus xpi. dispēsare q̄ nō h3 manus

assecratas ad tangendū. z hō intelligē si
de mādato ps byteri uel epi ut ps by
tero lōg. posiro in casu nccitatis. ut dis.
93. pñte. Quō diacon⁹ hēt puidē de lo
tione corporat⁹ z huiusmodi. uide sup
corporale.

Dignitas Dignitas eccl
siastica scdm̄
Inno. z hō. i. ē quedam pre
eminētia in gdu. z quasi pro eodē su
mitur dignitas z psonatus ut archidi
aconatus z pñiceriatus z decanat⁹ et
hō mōi. **A.** Hosti etiā dicit q̄ ista dig
nitas aliqñ uocat custodia z aliquādo
mīsteriū. z Inno. dicit q̄ sp̄ pro eodē
fuit psonatus z dignitas ut in sū. cō. li.
3. ti. 13. q. 17. **B.** z intelligit eē dignitas
uel psonatus fm̄ institutionē uel cōsue
tudinē ecclie. nam possēt eē q̄ aliquis
in aliq̄ ecclesia exercēt officiū archidi
aconi cognoscēdo de cāis clicorū z de
aliis nō tñ ē reputādus ob hoc eē i dig
nitate nisi uocet noīe qd̄ dignitatē so
nat. q̄ si uocet aliq̄ noīe dignitatis ut p
sona i dignitate ostituta reputet l3 n̄
lū mīsteriū dignitatis facēt reputād⁹
ē i dignitate. dūmō ppetuo eā obtine
at. ex de sta. mo. c. 2. s. fi. **A.** Hoc fuit
dictū Inno. q̄ intelligit ista q̄ ad dispōz
cōe multa. ex de pben. ut p3 in dicta. q.
17. Demā autē. c. de multa ē factuz sup
bñficiū p. s. p. z rāgē h. i. s. se. **B.**

Nemo pōt bñtē sū pñtes ecclesiasticas
dignitates. nec ēt plura bñficia curaz
aiarū bñtia. uide hō s bñficiū p. s. 2.
Dignitas sine cura ab eo q̄ iam. 20. an
nos cōpleuit ex dispēsarōe epi pōt bñtē
ex de eta. z q̄li. pmutum? li. 6.

Iscere debet glibet eti
am prelatus qui
cūq̄ nō solū a maiorib⁹ s; etiā a
mimo: dū tñ erudito. **Un̄** dis. 38. Nul
lus epi ppter opprobriū senectutis ut
nobilitatē generis a puulis erudit⁹ et
minimis si qd forte ē utilitat⁹ ac salu
t⁹ i gres negligat. Qui. n. rebellis uiuit
z discē atq̄ agere bona recusat magis
diaboli mēbz q̄ xpi eē ondis z potius

fidelis q̄ fidelis eē mōstrat. Unde et
Aug⁹ ait. Ego tener a iuvene r eps tor
ānorū a collega nodū āniculo par⁹ sū
voceri. 24. q. 3. si habes. Ad materiā do
cendi facit. i. mgt p. r. mgt r. r. i. l. c. i. a. r. i.
studium.

Disciplina correcc
tionis sine punitionis quā p
lari qñq̄ iponūt n̄ d̄z eē usq̄ ad effusi
onē sanguis. ar. ex de rap. i archieparu
r fm̄ guil. intelligi debet de effusione
enormi. A. Idē i sū. cō. h. p. tit. 4. q. 6.
B. De correctōe p̄latorū uide sup cor
rectio p̄.

Discordia Utrū sit pec
catū mortu
le. R. s. Thō. scda scde. q. 37.
Qñ aliq̄ sciēter r ex intēione discor
dar a bono dīno r a bono p̄ximi i quo
d̄z confērire. b. p̄ctm̄ mortale ex suo
genere p̄pter d̄nietatē suaz ad carita
tē l̄z p̄mi mor⁹ b. discordie sunt p̄ctā
uenialia p̄pter ip̄fectionē actus. Sed
cū intēio aliq̄z ē ad aliq̄d bonū quod
p̄rmet ad bonorē dei uel ad utilitatez
p̄ximi tñ un⁹ existimat hoc eē bonū
ali⁹ añt h̄z d̄nā optionē nō ē peccatum
A. ga talis discordia ē p̄ accūs r quia
concordia q̄ ē caritatis effectus ē unio
uolūtātū nō opionū s̄z eūdez Thō. ut
in sū. cō. l. 3. ti. 34. q. 226. ubi etia⁹ no
tatur q̄ r B. B. nisi b. mōi discordia
uel sit cū errore circa ea q̄ sūt de neces
sitate salutis uel si p̄tinacia idēbire ad
bibeat. Ar. q̄ etia⁹ p̄z q̄ discordia qñq̄
ē ex p̄cto uni⁹ tñ. qñq̄ ē cum peccato
utriusq̄. puta cū uterq̄ dissentit a bo
no alterius r diligit bonū p̄pū r uis
infra litigium.

Dispensatio fm̄ Ray.
ē iuris re
laxatio. un̄ uocat unū⁹ quia
uulnerat ius cōmune. 23. q. 4. ip̄sa p̄te
tas. circa fi. Hosti. q. q̄ dicit sic. Dispen
satio ē rigoris iur̄ p̄ eū ad quē spectat
misericors r canonicē scā relaxatio ut
colligit. i. q. 7. s. n̄ si rigor. r. c. se. A. Idē

in sum. con. libro 3. ti. 29. q. i. ad fi. B.
Sed nūgd dispensatio ē ius? R. fm̄
Ray. Dispensatio fm̄ q̄ ē in dispēsan
te ē p̄as siue act⁹ p̄tatis a iure cess⁹
S̄z scdm̄ q̄ ē i eo cū q̄ dispēsatū ē: sic
ē ius p̄uati. i. licētia uel p̄missio q̄daz
alicui facta ē rigorē iuris s̄z nō est ius
cōe. ar. 32. q. 2. interfectores. r. c. in adole
cētia. Kon Hosti. A. Idē in sū. con. eo.
ti. q. 2. B.

Utrū dispēsatō sit necia in occultis.
R. fm̄ guil. In occultis i qbus pōt di
spēdari dispēsatō necia ē nō. p̄p̄ depo
sitōnē uitādā q̄a occēta p̄ctā uidēz n̄
h̄nt: s̄z q̄a de eo sup q̄io dispēsatū ē ac
cūsari q̄s nō pōt. ar. ex d̄ fi. p̄sby. ex tua
Aliogn etia⁹ p̄ pactā p̄niam possēt ac
cūsari. ar. 33. q. 2. ad monē. is. q. 5. p̄sbyter
A. Idē in sū. confessio. in dicta. q. 2.
in fi. B.

Dispēsatōnū aliq̄ ē debita aliq̄ p̄hibi
ta aliq̄ p̄missa. Debita ē cū multorum
scandalū timef. dis. s̄o. iur cōstitueret.
Laue tñ ne decipiaris i scādalo. i. d̄. i.
scandalū. Itē debita ē dispēsatō rōne
tpis uel p̄sone uel pietatis uel necita
tis siue utilitatis eccl̄ie uel eūctus rei
r d̄ singulis hōz pōt. i. q. 7. s. nisi rigor
r. c. r. s. se. usq̄ ad. s. eccle. se. A. h̄ec
r sequētia i isto. s̄. fuerunt dicta Ray.
ut p̄z in sū. cō. lib. 3. ti. 29. q. 10. r glo.
Ray. exemplificat euentū rei d̄ laicia
p̄motis in epos de facto ut deā. q. 7. c.
erigūt. S̄z ut pōt cōstare ex all̄aris iur
ribus oīa p̄dicta reducūt ad tria. uide
licet ad cām necit̄az siue utilit̄az. i. q.
7. r si illa. sen pietatis ut cū p̄pter pie
tatē dispensat cū corpe uitatis uel il
l̄satis ut remaneāt i suis ordinib⁹ ad
q̄s idēbire fuerūt assūpti. i. q. 7. bi qui
r p̄dicta cānt qñq̄ ex p̄sone ut tpe seu
loco siue accitib⁹ aliis ut ex d̄cis iuri
bus pōt cōstare. B. A. breuē ubicūz
subē iusta cā dispēsatō debita ē. dist.
so. d̄no scō h̄. deide. r. h̄. ecce. r. c. confide
rādū. et l̄z ex cāis p̄dictis dispēsatō d̄
bita sit r peccet p̄latus nō dispēsatō
ut est argu. r. q. 5. quanto. in fine. r amen

subditi nō habent ius petendi nisi for
te supplicādo. Dispensatio hō phibita
ē ubicūq; nō pōt fieri sine manifesta d
coloratione ecclie. Itē ubicūq; non ē
iusta cā dispensandi. l. q. 7. tali. z. c. si illa.
ex de elec. inotuit. §. mīta. z. §. si. Dispē
satio uero permissa ē aliquādo in cau
ut dis. so. si qd p̄byter. z. multis casib⁹
quibus iura permittūt dispensationez
A. In dco. c. si quis p̄byter. dī. Si quis
p̄byter aut diaconus iuētus fuerit ali
quid de mīstertis ecclie uenūdasse.
quia sacrilegiū cōmisit. placuit eū i or
dinatione ecclesiastica non haberi. in
iudicio tamē epi dimittēdes ē si i suo
debeat recipi gradu. **D**

Quid si eps indistincte dispensat. **R**.
fm Ray. si de hoc fuerit accusat⁹ puni
endus ē pena depōnis dis. si. c. p. in fi. z
c. qui in aliquo in fi. Sed hosti. dīc q
hoc forte locum habet si cōmonit⁹ in
corrigibilis sit z ppter hoc suspensus
z sniam suspēnsionis cōtēnens etiā in
sua cōrumacia perseverat. ar. ex de p̄
ben. graue. §. nolētes. Uel p̄dicta. c. pos
sunt intelligi qñ epus dispensat in eo
quod de iure nō pōt. **A**. Idem i sum.
con. eo. it. q. xi. Et sentētia hosti. beni
gnior uidet⁹ z tenēda. ff. de legi. l. beni
gnius. **D**. Dispensatio in multis cas
bus episcopis. phibita ē. p̄ quidē i hōi
cidio. dis. so. miroz. Et intellige siue iū
sto siue iusto z quocūq; fiat. ut si qd
uindictaz sanguinis dicat⁹ uel scribit⁹
aut chirurgiā exercet aut uindicare san
guinis auctoritatē exhibet z in oibus
similibus si inde mors fuerit subsecu
ta uel etiā mutilatō mēbri. que notat⁹
Inno. z hostiē. ex de cle. pu. in du. c. p.
Nū nullo. n. taliū pōt epus dispensat⁹
in officio. Secus q clericus possit esse
in beneficio. ex de cle. pu. in du. c. 2. Aut
etiā secus si mors uel mutilatio nō inē
uenit. ut i p̄allegato. c. p. De ista matē
ria uide plura. i. Irregularitas p. 2. i si
monia ordinis siue beneficii scienter
per simoniā acquisiti. uide. i. simonia
7. in s. ultimus. §. 3. in illo qui cū esset

suspensus interdictus uel excoicatus
dānabitur ingessit se dinis. ex de sen.
z re iu. cū eterni. z ex de sen. excoi. cum
medicinalis. lib. 6. 4. in clerico q ex
coicatus in concilio accedit ad iudiciū
p̄ncipis cōrepto iudice ecclesiastico. z
q. 5. si quis epus. §. in bigamia. ex d bi
gamis. c. nuper. z. c. si. in d sup bigamia
§. s. 6. in clerico nō ordiato mīstrante.
de quo uide. i. ordiatus. 3. **A**. Ubi pa
ter q epus nō pōt dispensare q talis
ascendat ad supiores ordines: sed bñ
q utatur ordine iā suscepto. **D** 7. i
clerico per saltū promoto. uide. i. ordi
natus. 2. **A**. ubi patet q hoc intelli
git⁹ quo ad illuz qui scient⁹ sic ē promo
tus z i ordine sic suscepto sine dispēsa
tione mīstrauit. **I**tem. n. nō potest dispē
sari q ulterius ascēdat nisi per papaz
sed i ordine suscepto ad huc pōt dispē
sari p epm. **D**. 8. i illo qui ordinem
furtiue suscepit. uide. i. ordiatus p. §.
4. **A**. Ibi nil aliud dī nisi quō dicat⁹
furtiue ordinatus. De dispēsatōe autē
dic fm Ray. ut in sū. con. li. 3. ti. 22. q. 4.
quia aut fuit phibitus ab epō seu ab
alio plato sub intermītatōe anathatis
aut nō. In p̄ casu poterit cōdigna satisf
factōe p̄missa cū eo ut in susceptis mī
nistret ordinibus epus dispensare. Et si
intrauerit religionē etiā i suscipiēdis
postq aliquō tēpore i ea fuerit lauda
bilis conuersatus. In secundo casu po
terit cū tali etiā in seculo remanente
post cōdignam satisfractionē tā i susce
ptis q i suscipiēdis ordinibus dispen
sare. ex de eo qui fur. ordi. susce. c. pmo
hosti. aut sup eo. c. ait. Quicqd dicat⁹
hic cū furtiue ordinato etiam si nō sit
excoicatus nisi aliquā religionē ingre
diat⁹ etiā romanā ecclia d facili non
dispensat. **R**. cedit tñ hosti. in c. 2. eo.
ti. q episcopus dispensat i b. cau i mī
noribus ordinibus tñ ut inuit a dñs sē
su dci. c. p̄m. **D**. 9. cū quis fuerit
ordiatus extra rpa uel ab alieno epō
z an dispensationē mīstrauerit secūdo
qdam. ar. ex de sacra. nō ue. c. p. dis. 52.

sollicitudo. **S**z uerū ē q̄ dioceſanus cū
tali poterit diſpenſare. ut. 9. q. 2. lugdu
nen. ex. d. tēpo. ordi. ſultatōi. **A**. In
hoc. cor. q̄ eps pōt diſpenſare cū ordi
nis extra tēp. p̄ eis p̄nā i poſita opetēti
in ſuſceptis ordib⁹. **S**ec⁹ ē g⁹ i ordib⁹
ſuſcipiēdis. ut. 2. no. i. ordo. 2. ſ. que pēa
B. niſi forte fuſſet ſibi iſterdicta ex
ecutio 7 poſtea miniſtraſſet ut dictuz
ē. x. ſi quis excoīcat⁹ ordines ſuſcepit
ex de ſen. ex. cū illozū p̄ riſo. Et eodez
mō ſi ſuſcepit ordines ex nīs apoſtata
a religione. ex d. apoſta. c. ſi. **A**. Ibi or
d religioſo ſcipiēte i apoſtaſia ordiez
ſacrū. ſecus g⁹ ut de ordib⁹ mioribus.
niſi i apoſtaſia dimiſſet b̄rū: tūc. n.
eēt excoīcatus. ex ne cle. ul. mo. ut picu
loſa. li. 6. **B**. In p̄dictis g⁹ caſibus
ad papā p̄tinet diſpenſatō nec diſpenſat
faciliter ut ē i homicidio uolūtario. in
ſimonia 7 bigamia. 7 inde etiā. ſ. ſe. ſ. d.
caſibus papalibus.

Sūt alii caſus diſpenſatiōis ad papā
p̄tinentes i qbus raro imō nūq̄ diſpen
ſat. p̄m qm g⁹ ſciēter ſe baptizari p̄
miſerit bis. de ſe. diſ. 4. eos. 7. c. g. bis.
7 idē ſi ignorat. 7 p⁹ ea cū ſciuerit ratū
hūerit. **A**. Si hō nō hūerit ratū pōt
p̄moueri. i. q. 4. placuit. ſcōm aliquos
de iure. ſm alios d̄ diſpenſatiōe qd̄ tuti
us ē. de ſe. diſ. 4. q. bis. ſm Ray. 7 i ſū.
con. li. 3. ti. 24. q. 7. 7 i dō. c. g. bis. ubi p3
q̄ rebaptizat⁹ etiā ſi nullā culpā cōtra
rerit erga rebaptizationē: tamē non
pōt ordināi niſi maḡ nccitas cogat. **B**
Silt qui bis ſciēter recepit eundez or
dinē. i. q. 7. ſaluberrimū. Idem etiā in
relligias de recoīfirmato. ar. 68. diſ. c. p. 2
de ſe. diſ. 5. c. dictū. **A**. Idē in ſū. cō.
dō. q. 7. **B**. 2. ē cū q̄ ad ſubuertēduz
fidez ſe fecerit ab hēticis ordinari. i. q.
7. cōgnitiōib⁹. 3. ē ſi q̄ ordinē ita q̄
ſimonia inſueiat t̄z ex pte ordiari q̄
ex pte ordiari. 9. q. i. ab excoīcati. i. q.
i. ſi q̄ eps. **A**. Iodie hō nō pōt diſpe
ſari niſi p̄ papā qualitercūq̄ ordiatio
fuerit facta ſimoniae. ut in exuagari
Martini gnti q̄ incipit. oānabile. 7 in

alia Eugeni q̄rti q̄ incipit. **I**ū deſecta
bile. **B**. De his caſib⁹ ſūt xlii. Siue
bis ordo deſ ſiue baptiſm⁹ repetatur.
Siue ut uertat fidei ſtat⁹ ordo petat.
Uel ſiue p̄ſtet utriq̄ ſimō opet. ut di
ſpenſet ſpes irrita p̄orſus hētur.

Sz p̄ter p̄dictos caſus q̄ ſūt irregula
ritatū inducti ſūt adhuc alii caſus i
qbus dioceſani diſpenſare nō p̄t ut q̄
uni eccleſie duo p̄ter p̄ſint. 2. q. 2. c. pe.
nec q̄ un⁹ hēat plura b̄nficia cū cura.
ex de p̄bē. d. multa. niſi i caſib⁹ q̄s hēs
s̄ b̄nficiū p̄. ſ. 3. Ite non p̄t diſpenſare
cū illegit̄e nat⁹ niſi a d̄ miores ordies
7 b̄nficiū ſine cura. ex d. ſi p̄ſby. is. qui.
li. 6. **A**. ubi ē p3 q̄ ſimilit̄ ep̄ſcop⁹ nō
pōt diſpenſare cū talibus erga benefi
cia dignitatis ſeu p̄ſonat⁹. **B**. Ite nō
diſpenſat cū eo q̄ ē ſuſpēſus in cōlio. p̄
pter iuſtā b̄nficiozū collationē. ex d. p̄
bē. que in ſi. Ite nec i aliis caſib⁹ ſp̄ſu
ter ſūmo pōt̄fici reſeruat. de q̄b⁹ mō
i. papa. ſ. 4. 7 ſe. **A**. pon⁹ ut ſ. 3. etiā
ſm eius cōputationem. **B**

Utrū eps poſſit diſpenſare cū eis qui
pariūt defectū in erate. **R**. ſm Jo. an.
q̄ aliqui poſſit p̄moueri ad ep̄atū ſi n̄
cōpleuerit. 30. annū. ſolus papa diſpen
ſare pōt. ex de electōe. cū nob̄ oli. ſ. ſin.
Sz q̄tū ad alias dignitates ſi tū ſunt ſi
ne cura p̄t ep̄i diſpenſat cū eis q̄ cōple
uerūt 20. annū. ex de era. 7 q̄li. p̄mitti
mus li. 6. unde. i. uicari⁹. ſ. 4. **A**. Ibi
nil de h⁹ dici uidet. **B**. q̄tūz hō ad p̄
rochiales eccl̄as non p̄t ut idē Jo. di
xit. ex d. elec. 3. canō. li. 6. **A**. De h⁹ la
ti⁹ dictū ē s̄ abſolutō p̄. ſ. 2. h. 2. ē i ad
ditione. Silt etiā eps nō pōt diſpenſare
circa etatē ordinū. ut notat gl. i cle. ge
neralē. de era. 7 q̄li. **B**

Utrū eps poſſit diſpenſare cū eis qui
pariūt defectū i ordine. **A**. Vocē q̄
rōne ordinis eis deſiciēt nō p̄t eligi
ad aliq̄ officiū ſeu dignitatē eccleſia
ſticā ſicut ē regulariſ q̄ abbas d3 eſſe
ſacerdos. ex d. era. 7 q̄li. c. p̄. **B**. 2. 6.
Jo. an. li. 6. In ep̄atib⁹ ſol⁹ papa diſpe
ſat. ex d. of. lega. q̄ trāſlatōz. 7 d̄ excef.

pla. sicut unire. **S.** qd ad alia pot ep̄s.
ex de era. 7 q̄li. preterea. **A.** Ibi of.
Licz ad regimē pothial' ecclē nō debe
ar aliq̄ nisi subdiacon' fir ad min' ad
mitti dispensariē tñ in miorib' ordib'
constituti cōueniēt assūm. oū tales sint
q̄ i breui tpe possint i p̄byteros ordi
nari. **B.** 7 c. tuā. **A.** Ibi of q̄ pp̄ istā
tē nccitatē pot i abbatē assūm. eniam
i miorib' ordib' cōstituit'. **B.** De dispē
satiōe ep̄oz vide. i. ep̄s. 5. 5°. De di
spensatiōe i legib' 7 cōstitutiōib'. vide
.i. lex. De dispensatiōe in votis. vi
de. i. vōrū 5°. De dispensatiōe icertoz
vide. i. restitutiō 6°.

Inuatiō quid 7 q̄t
eius spēs.
7 plura de hac materia vi
de. i. fortiligū p̄.

Diuortium. Sicut po
nit Ray.
diuortii multipliciter bz ne
ri. Nā aut dirimit m̄monii i totum
ita q̄ uel vterq̄ coniugum d̄bere potest
vr in maleficiatis. vel saltē alter. vr
frigidis. aut dirimit in pte. s. q̄ ad mu
tuā seruitutē coniugalē debini seu coha
bitatiōis. ita tñ q̄ neuter eoz d̄bere po
test: sicut i his q̄ separātur ppter adul
teriū cōmissū vtrāq̄ religiōis p' carnalē
copulā. Nā si aū copulā carnalē alit cō
sugū fieret religiosus: alter d̄bē posset
vide. i. impedimētū p. 5. 2°. **A.** Idē in sū.
cō. li. 4. tit. 19. i. p̄ncipio. **B.**

Qu uir petit diuortii allegās frigi
ditatē suā quō pcedet? **R.** s̄m d̄olū.
Vir hoc pponēs d̄z eē maior ānis. is. qz
i hoc casu reputat plena pubertas. Et
si qdē mulier h' ip̄m cōfiteat: dabit a iu
dice tps arbitrariū. vt uni' mēsis aut
trium aut āni p qd simul morientur 7
postea iurabit uir se nō posse cognoscē
mulierē nec moueri ad appetitū coit'
A. Nā si aliquoties moueret lz nō pos
set pficē n̄ eēt nālī frigidus: lz p male
ficiū ipotēs. vr i sū. con. li. 4. tit. 16. q. 16.
vbi hec oīa notat q̄ B. hāt. **D.** **Q**uili
et dō iurabit q̄ nūq̄ aliq̄ mō pcepit

ip̄m ad h' moueri. 7 vterq̄ diligētiāz
adhibuit ad h' 7 ut q̄ debuit seprē. ppi
q̄s seu uicinos bone fame q̄ iurabunt
se credē q̄ illi iurauerunt uerz. 7 sic di
uortii celebrabit: 7 mult' nuber i dñō
sz viro mādabit ne aliam ducat. Et si
duxerit 7 cognouerit: re' p̄uiri bēbūt.
7 p' m̄monii reparādū erit: ita tñ q̄
vroz pot repellē eū ppter cōmissū adul
teriū. ar. 3. q. 1. d̄ b̄dicto. 7. q. 6. m̄bil in
qui'. hoc dico nisi vroz qñ fuit cōfessa
frigiditatē: fuisset cōscia fraudis. q̄ si
hoc fuisset n̄ possz nūc eū repellē. ar. ff.
ad. l. iul. de adul. si vroz. 5. iudex. 7. 5. fi.
Qu si mulier negat frigiditatē viri: 7
asserit se ab eo cognitā puto standum
d̄bo mulieris. q̄ nō vī q̄ asserēt nisi
vex eēt. eo q̄ p̄iudiciū sibi facēt. i. de
bēdo ipotētē viz. Itē cū rea sit 7 si m̄
bil p̄bauerit: absolūda ē. vr. 6. q. 1. vlt.
actor. Alioqn multi incurrerēt p̄uiri
ut posset separi ab vxore. **A.** hoc ve
rū nisi forte marit' dūncat mulierē
aspectū corpis: vr of i sū. con. i. dicta. q.
16. **B.** Si at mulier diuortii petat p
pter frigiditatē viri: 7 vir hoc fateat si
er vr s. i. p̄rio. 5. 7 celebrabit diuortii.
S. si vir postea cū alia d̄xerit: ambo
coniuges rei p̄uiri bēbunt: 7 p̄nia inuē
cta ad p̄ora nubia reuertētur. ar. ex d̄
fri. 7 male. laudabile. in fi. **Q**u si vir ne
gat se frigidum 7 asserit se cognouisse
vxorē standū ē d̄bo viri: q̄ caput est
mulieris. ex de despon. impu. c̄nebas
7. 3. q. 1. si q̄s accepit. Nisi forte in h' p
aspectū corpis p̄ber se h̄ginē. ex de p
ba. p̄posuisti. Que p̄batio d̄z caute fie
ri p duas vī p p̄tes matrōas honestas
7 d̄ hoc peritas. ex de fri. 7 male. c. fi. ff.
d̄ ven. i. p̄i. l. i. q̄a hec res occulta ē 7 q̄a
man' 7 oculus obfitericū qñz i h' falli
tur. 7. q. 1. nec aliq̄. **S.** si mulier non al
legaret frigiditatē viri. sed pon' dicerē
eū sectū seu castratū fuisse siue defecū
mēbz patērē aūq̄ eā cognoscēt. 7 sic
diuortii petēt. vir d̄o hoc negaret. cer
te nō oī stare d̄co viri eo q̄ p̄bati pos
set p aspectū. **A.** Predicta etiā notat

Idicta q. 16. in sū. cō. li. 4. r. 16. **B.**

Quid si p vir uel mulierē petatur diuorziū ppter aritudinē mulieris? **R.** Vocabūt marrōe fide digne atq; pite z iurabūt q diligēter igrēt z referent an sit arta: z an possit fieri mī. z si dixerit q nō sit arta n pcedet ad diuorziū. si at dixerit q sit arta: z q n possit fieri mī. cōtinēt p diuorziū fieri: z dabit viro lnia dēdi cū alia. s; mulieri cōtinētia indicet. vt ex de fri. z male. fraternitatis. p nīso. Si tñ p diuorziū mulier inueniat q possit h mōi seras referare: repabit p mū mīmonū. qd vez fuit ēt si vir accepit alia. ar. in pdcō. c. s. f. mī. tatis. **A.** Ibi videt casus exp̄ssus qñ p oz vir erat sūso illi q aguit. Si aut a p ou viro ppter disparitatē nō potat cognosci sine gūi periculo nō ē ei reddenda: s; p sūuetudinē secūdi reddita sit apta p. vt notat. glo. i dcō. c. fraternitatis. sup xbo sū. Non. Sot. ut i sū. con. li. 4. r. 16. q. 1. Ibi referat ouerse alie opinioes pccitū muliere debē restitui p. q possit itelligi qñ p mū erat vel dubitaf vtrū sit sūso? **Sec.** si cōstet q ppter disparitatē psona a p nō potat cognosci: vt dictū. est. At de hac mā dicif lari? **I**mpedimētū. 15. **B.**

Quid si petat diuorziū ppter maleficiū. vt ga vir pōt cognoscere alias z n vrozē? **R.** Debēt p cōfiteri ne forte h cōtigat ppter aliq pccm eoz. 33. q. 1. si p sortarias. z sub recepto facto inūgaf eis ut sit cohabitēt z bona fide operaz dent ad debitū carnale. z sic p triēniū sit habitabūt. **A.** nisi forte iā bitaue rit. tūc n videt necessariū dari triēniū s; aliq ali tēminū arbitrarīus ad cōfirēdū. z alia debita remedia adhibenda. dcō. c. si p sortarias. z ex de fri. z male. c. h. **B.** Quo pacto itez accedēt ad epm iurates q sicut p miferāt fecerūt z nō potuerūt cūgi: z tūc adiuncto sacramēto ppiquoq; vt dictū ē. s. r. celebrabit diuorziū: z dabit vtriq lnia cōtrahēdi. ex de fri. z malefic. vlt. i di cō. c. si per sortarias.

Si qst itelligēda ē pdicta cohabitatio triēni? **R.** Sufficit q p maiorem pte am cohabitēt. z q bona fide opaz dent. ar. ff. de aq. con. z est. l. i. g. dno. z. s. qd. aut. **Q**d si infirmitate vel alio casu ipediat vī tēpus restitueū. ff. de ita. act. q. p. l. i. s. 2. z se. **A.** Hoc fuit dictū hosti. vt p i sū. con. lib. 4. r. 16. q. 17. Tū i. c. si. ex de fri. z male. dicit q debēt cohabitare p otinū triēniū. **U**bi etiā dicit glo. sū. q p triēniū debēt cohabitare qñ ppter frigiditatē petitur diuorziū. **S**i h ē vez si frigiditas pus pbari nō possit: vt exp̄se de co. ti. claudabilem. **B.**

Quid si alter coniūg nō vult cohabitare? **R.** Dicas excoicadū p quē stabit z capionē idoneā exigēdam vt cohabitent. ar. ex vt lite non cōfēt. qñ. s. vlt. vel distringat p curiā secularē. ex d iudiciū nō ab hoie. Idē fiat si cohabitēt z nō attērant. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. is. fm hosti. z glo. Ray. **B.**

Quid si ecclia decepta p aliq falsas pbatōes ul h mōi celebrat diuorziū z postea vir facit ē sacerdos. deinde cōpertū ē q ecclia fuit decepta. nūngd iste sacerdos restituet vrozī eū repetēti? **R.** fm Ray. Si nō pōt induci ad cōtinētiā fiat ut dī. mīmonū. s. s. 14. q. 1. p. latā. **A.** s. q. restituet. ga etiā monach restituet sibi: z tenebit iste debitū reddē vrozī perēti: sed nō dzerigē. ga qstū in se ē solēniāuit votū. ut z no. i sū. cō. li. 4. r. 16. q. 4. **B.** At si posito pdcō casu mī qdē nō repetat vir. nūgd vir poterit vrozē repetere? **R.** fm Buit. Nō. ga vir p facit ordinis suscepōez pndicauit sibi. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 5. **B.**

Pone q mulier credēs diuorziū iuste celebratū ingressa ē mōasteriū. an cōpra ditate de iusto diuorziō poterit virū repetē iā i sacris ordinatū vel factū monachū? **R.** fm Buit. Non. ga falsa cā nō ipedit votū monachāt. ar. ex de voto. magne. z de conuer. conu. ex pte. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. **B.**

Pone q^o duo frēs duxerūt duas foro-
res seu 2 sanguineas z inf alterū z uxo-
rē fert diuortii snia ppter 2 sanguina-
tē: querit utrū alter debeat ppter h^o se
pari ab uxore sua. **R^o** fm Ray. Nō qz
res inter alios acta aliis nō puidicar.
ēz de fide istru. inf dilectos. **Sz** q^o ad
carnis copulā distiguo. ga si alter cōu-
gū scit eē ipedimētū inf se z uxore nō
erigat debituz neqz reddat. Si hō cre-
dat ex cā probabili: reddat sz nō erigat
Si autē cōdat ex aliq cā temeraria red-
dat. z si pōt dimittat erroneā 2 sciaz. et
sic erigat. ēz de sen. erroi. inquisitioni
A. 10. p^o dicit Tho. z **pe. ut in sū. con.**
li. 4. tit. 1. q. 2.

Utrū uir z uxor i cā diuortii iudicādi
sint p^o. **R^o** sz **Tho. z pe.** Ad paria iu-
dicātur. ga sicut hz uiro dimittē uxore
ob cām fornicatōis: ita licet uxori uir
dimittere. **sz. q. 1. si qz uxore.**

Post latam sniam diuortii z sepa-
to thoro ppter adultēiū uxoris si uir for-
nicet nūqd mulier potēit uirū repetē
R^o fm Ray. Iudei ex officio suo d^o ui-
rū cogē redire ad uxore suā. ar. ēz d^o iu-
re iur. tua nos. z ēz de diuor. ex litteris
Idē Tho. z uide hūc casū. i. m^oimonū
s. 5. 15. q. 1. incipit. pone q^o lata. de mā-
diuortii multa b^o p^oit ex ipedimentis
marrimonii u^o. i. ipedimētum. diuor-
tio facto apud quē filius nutriti dēat
uide. i. filius. **s. 3.**

Detoz uel docere uide i
fra magister. z su-
pra discere.

Dolus Quid ē dolus aut
lata culpa. z h^o mo-
di. **R^o** fm **Boeti.** Dolus ē isti-
diosa machinatio: ut si cōmodatarius
surripit fecit rē cōmodatā. ff. de dolo. **l. 1.**
i. lata c^opa ē nō intelligē qd oēs itelligūt
l^o scūt ut si cōmodatari^o dimisit rē cōmo-
datā i platea z fuit ablata z ipe dicat
q^o nō credebat q^o acciperet. **Lenis culpa**
ē desidia siue negligētia. ut isti. **q. mo.**
restrabit ob. **s. p.** ut si cōmodatarius
reposuit rē cōmodatā in camera sua:

z recessit relicto ostio apto. **Lenissima**
culpa ē q^o aliq mō pōt p^ouideri. ff. ad. **l.**
ag. 1. si putator. z. 50. di. bi. qui arbores.
ut si cōmodatarius rē quidez in archa
reposuit sz nō firmavit. **A. i. cū clauē**
ut in loco de q^o stat. **B. Qd si fecisset**
fur nō surripuisset. **Lasus fortuit^o** ē q^o
nullatenus pōt p^ouideri. sicut incēdiū
ruma: naufragiū: rapia. ut. **l. cōmo. 1. 1.**
A. Idē in sū. co. li. 2. ti. 6. q. 22. **B.**

Dol^o i aliq d^octu dupliciter interuenit.
Nā qñq^o dat cām 2 tractui. puta dolo
re induxi ut uēderes qd alias nō eras
uēditurus. z tūc nō tenet d^octus. ff. d^o do-
lo. **l. elegāter. 1. 2. q. 2. q^o quis e^os. in fine.**
Qñq^o dol^o icidit i d^octu. ut ga eras uen-
diturus: sz per doliū te induxi ut mūdo
2 p^ocio uēderes: z tūc tenet quidē 2 tra-
ctus sz satisfaciēdū ē d^o dolo. ut. ff. d^o ac-
emp. z uen. **l. Julian^o.** Et nō. h^o q^o e^optoz
bone fidei nō tenet d^o dolo mediatoris.
sz ipse mediator. ut in **p. eleganter.** et
ff. de p^ofenetia. **l. 2. 3. nisi in subsidium**
qñ. i. mediator deficiēt ut nō possit. ut i
d^o cā. **l. eleganter. A. Del^o** facit. **l. si. ff.**
d^o eo p^o quē fac. erit. ubi d^o q^o qñ dolo^o
nō ē soluēdo nō ē equū q^o gs lucretur
ex dolo alieno cū dāno alteri. z oia p^o
dicta notāt etiāz in **sū. co. li. 2. ti. 5. q. 5.**
fm **Boet.** z **Boeti.** ubi ēt ponit quod ita-
rim sequit. **B. Itē nō. fm g^oul. q^o i mo-**
nachatu z m^oimonio etiā si doliis det
cām contractui nihilomin^o tenet. qui
doliū allegat doliū p^obare debet. ut hēf
l. locatio. s. 6. in fi.

Domicilium Quando
dicat ga

trāsferre domiciliū ita q^o fac-
tus sit de iurisdicōe alterius. **R^o scōz**
Boeti. Puto q^o fm ius canonicū q^oci-
to ad aliā prochiā transit z hospitius
constituit explicādo sarcinulas suas:
z se in ipō recipit aio remanēdi statiz
sit prochiā^o illi. ēz de prochiis. **c. ul.**
z ex de decimis. ad aplice. **A. Idēz in**
sū. co. li. p^o tit. 6. q. 3. **B.**

Dominica dies Dies
domi

et stat in sumas et scipuas festinitates trineri. Exo. 20. Pemento ut dies sabbati sanctifices. Dñica. n. colē debemus pp̄t honorē et gaudiū resurrectionis dñice. de dñe. dñi. c. sabbato. Nulla operatio in illa sancta die agat: nisi tñ hymnis et psalmis et canticis spūalib⁹ dies illa transfigat. de dñe. dñi. c. acunna. Itē tāta ē excellētia h⁹ diei q̄ in nullo alio die pōt epus consecrari. dñi. c. q̄ die dñico. ubi ēt subdit. q̄ q̄qd inigne a deo ē constitutū in terris: in h⁹ diei dignitate gestū est. In hac mūdus sumpsit exordium. In hac per resurrectionē et mors interitū et vita accepit p̄ncipiū. **A.** . De fuerunt dicta Ray. ut p̄ i. sū. con. l. p̄. i. z. q. 3. **D.**
Ultz observatio diei dñice succedat loco diei sabbati: **N.** fm Tho. sc̄ba se cūda. q. 122. Mon succedit ex vi p̄cepti s̄ ex cōtōne ecclē: et ex cōtōne populi xp̄i ani. Ideo non est ita arda phibitio operādi i die dñico sicut fuit in die sabbati: s̄ quedā opa cedunt q̄ die sabbati phibebant: sicut decotio ciboz et alia bi. de dñe. dñi. c. puenit. in fi. Et in gbus dā opibus phibitis facilius dispensat i noua q̄ in veteri lege. Quin ēt scdm̄ **Post. in sabbati maxie opari debem⁹** ne videamur iudicare. **A.** Idēi sū. cō. li. p̄. i. z. q. 6. **U**idēt g⁹ q̄ dñica nec aliq̄s festū hodie sit ex p̄cepto dñico: et sic vacat tertū p̄ceptū decalogi. **De mēto 2c.** p̄. i. pot⁹ dicendū est q̄ nō vacat. Nā ēt q̄ ad spālē diē sabbati ceremonialē: tñ morale q̄tuz ad hoc q̄ aliq̄s dies hebdomade deputet ad diuinū cultū s̄ Nicolai de Lira sup. 20 ca. Exo. et alios theologos. **U**ñ et ueniens valde fuit: ut sicut an xp̄i aduentū cū vocabat gfa deputat⁹ fuerat ad festandū dies vacatōis qñ deus cessauit opari ita et post aduentū xp̄i et in tpe q̄ dñs opat⁹ ē salutē n̄as deputaret diē magnifice opatōis. **A.** l. scriptura si declarauerit exp̄sse q̄s sit dies tñ satis declarauit tacite et sufficienti demonstratōe magis opa q̄ fecit dñica die. In il

la. n. ichoauit mūdū. **Ben. p.** Xps̄ resurrexit a mortuis. d̄ dñe. dñi. c. sabbato. In eo spūs sc̄us dat⁹ ē ap̄lis. et breuit quicqd isigne ē constitutū a deo: in h⁹ diei dignitate ē gestum. 75. dñi. c. q̄ die dñico. Itaq̄ ecclā nō statuit hūc diē ut ex se: s̄ pot⁹ ex auctoritate diuine scripture: ita q̄ cōuenient a deo dñi statut⁹. Itē ecclā in. c. l. 3. et de ferus. dicit q̄ ēt scriptura noui testi p̄cipit diē septimum. **Clarz aūt:** q̄ hoc nō pōt itelligi d̄ sabbato. de dñe. dñi. c. puenit. g⁹ intelligit de dñico. d. c. q̄ die dñico. Et ita dies dñic⁹ q̄ hodie subrogat⁹ ē loco sabbati p̄cipitur ex lege diuina. **Qui aūt** dicē vidēt q̄ si sit ex lege diuina p̄nt itelligi q̄ ad exp̄ssaz declaratiōez: q̄ nō p̄cepit exp̄sse: s̄ tacite et sufficient: ut postensuz ē. Et si dñica diuina lege p̄cipit: multo magis sequitatem maiores dñica q̄s enumerat glo. i. dñe. c. l. 3. de ferus. v3 matitez dñi epiphaniā: pasca resurrectionis: ascensionē dñi. et p̄hecosten. **Pōt addi et** oī es veneris sc̄a: v3 dies p̄prius passiois ga multo plus p̄fuit p̄ nobis mori q̄ nasci. et mar⁹ opus non reperitur deus fecisse q̄ qd illa die fecit tantā i semet ip̄o p̄ nobis recipiēdo passioez. **Et** q̄ ēt sup ope illi⁹ diei fundat salus tot⁹ mundi sine q̄ oīes alie festiuitates frustratorie forēt. Itē qd dictū ē nō ēē hodie ita arda observatiā dñice sicut oliz sabbati d̄ itelligi vez q̄ ad cerimonialia: sicut erat nō ambulare vltra vniū miliare in sabbato. **Ben. p.** v. qd sile. q̄ i se cōtinebāt porius figurā futuroz q̄ aliud. **Quo** hō ad moralia: v3 ut intendat diuinis obsequiis et ad dei honorez: et nostrā salutē p̄tinentib⁹ arti⁹ nunc obligamur q̄ oī ex velt testō: cū nouis testamentū maiorē regat iusticiā. **Barb 5o** ibi. Nisi abūdauerit iusticia v3a 2c. **U**ñ Aug⁹ in quodā s̄mone dicit. **P**ughecia prestamur ut oēs dies dñicos ad ecclāz veniant ut diligenti⁹ scriptis q̄ ibi legūt audiant et ip̄o die sc̄o p̄asatōez beat⁹. **S. n.** iselices iudei in tāta deuotione celebrant sabbatum: ut in

eo nulla opera terrena exerceant: q̄to
magis xpiani in die dñico soli dō vaca
re vel deſcari p̄ aīe ſalutē debent ⁊ ad
eccliam puenire. **B.** De mā dñice et
aliaz feriāz. i. feſtoz. vide. i. ferie.

Omnis tempo

ralis aliquoz. De q̄ſt ⁊ tallis
quas dñi t̄pales a ſubditis exigunt. vi
de. i. tallia.

A. An i aliqb⁹ caſib⁹ poſſit dñs a ſubdi
tis exigē vltra cōſuetū vlcōe ſtatutū:
R. ſm Ray. ⁊ hoſti. p̄t. Et p̄ gdeꝝ p
deſenſione t̄re ſue. Ad h⁹ n. tenetur oēs
nō ſolū de reb⁹: ſz et laborare corpatr
vt ſic ſeipos ſaluēt. ⁊. q. 3. foritudo. et
de imu. eccle. puenit. Itē ſi vlt dñs ire
i exercitū idicū ab ecclia vlt p̄ncipe d̄
hēricos vlt paganos: nec ſufficit ad ex
pēſas p̄t a ſubditis petē moderatum
auxiliū. Itē ſi i bello ex p̄te ſua iuſto
fuit capt⁹ ab hoſtib⁹: nec ſufficit ſe re
dimere abſq̄ ſui dāno. Itē ſi vlt ire ad
p̄ncipē p̄ obtinēdū p̄uilegio p̄tētiōis
ip̄aliſ p̄ ſe ⁊ ſubditis: ⁊ nō p̄t cōmode
expēſas ad h⁹ nccias facē. ⁊ ſi aliq̄ alia
ſine cā emergat: puta qñ maritat filiā
Nā acquirit ſibi affines ⁊ amicos: aut
qñ fac filiū militē: aut accipit qd erat
feudū ſuū: vel nouū feudū acq̄rit. **A.**
B. exēpla fuerūt glo. Ray. addentis
q̄ cū talia videātur reſpicere cōmodū
ſubditoz: nō credo qd dānādi ſint q̄ ta
lia recipiūt vbi cōſtitutū vlt cōſuetū eſt.
dū tñ nō recipiāt vltra qd cōſtitutū vel
cō. ſuetum eſt. Et ſi aliquod conſuetū
eſt: ⁊ ad arbitriū exigi conſuevit cum
moderamiē exigat. **R.** et tā cū Ray. q̄
cū glo. i p̄cis cāis III. **R.** et Tho. i ge
nere ⁊ hoſti. addēs qd ſtatim ſeq̄ de
reſectōe viāz ⁊ pōnū ⁊ d̄paupatoe ex
iurte cā: ſi dñs. **B.** ſi egēt dñs ex cā in
iuſta: vt in lū. cō. l. 2. r. 5. q. 3. **B.** vel
ad reſectōes pōnū ⁊ viāz. vt qñ ſiñ cul
pa d̄paupat⁹ eul obligat. dū tñ ſp̄ mo
derate ⁊ nō ad gūamen exigat. io. q. 3.
vltio circa mediū. et d̄ cē. cū aplo. **B.**
hibem⁹. ⁊. q. 5. d̄ forma fidelitari. **R.**

ſi qd plati ſpēdāt legato vlt aliis maſo
rib⁹. deide p̄t p̄t h⁹ a ſubdit⁹ magi ex
torqueat qd ſpēdāt: tenet extorta reſti
tuē ⁊ tātūdē paupib⁹ erogare. Supior
et cui fuerit de h⁹ q̄rela depoſita ſi i h⁹
negligēs fuerit canonice ſubiaceat vlt
tōi. et de imu. eccle. q. 2. p̄terq̄. An hō
dñs ſine iuſta cā extorqueat a ſubditis
tenet ad ſtitutōes: **B.** Ray. vñ ſi velit
ludē vlt vltra vires ſuas ad vanitates
expēdē: vlt ſi i bello qd ex p̄te ſua iniu
ſtū erat cogat ſe redimē: tūc ſi qd per
eū vlt ei⁹ officiales a ſubditis exactū ē
⁊ ad dños ipos puenit tenetur reſtituē
illis a qb⁹ exactū eſt. ſi ſciūtū. al⁹ in pi
as cās vel in vilitatē cōem. Si autē ad
eos non puenit: nihilomin⁹ debēt offi
ciales ſuos ad reſtitutōem cōpellere ⁊
eos punire. **R.** Tho. in ep̄l qdam ad
ducillam Loringie ⁊ Darbantie. **A.**
Idē in ſum. con. eo. ti. q. 36. **B.**

A. Quid ſi ſubditi hēnt vſuariū i aliq̄
nemore ⁊ dñs auferat eis: nunq̄ tenet
ad reſtitutōem: aut ſi al⁹ abſtulit eis
aliqd: nūq̄ ſufficit ſi ſatiſfaciat dño il
loz. **R.** ſm ſuul. Tales ſubditi ſi ſra ſē
ſui qd nihil hēant p̄p̄riū: ſed peculium
ſi qd hēnt ē in p̄tate dñi vt reuocet qñ
voluerit. ⁊ ip̄s vſuariū hēnt p̄ peculio
dñs p̄t reuocare. Itē et de dānis eis il
latis ab alio ſufficit ſatiſfieri dño. Si
autē tales ſubditi ſūt qd nihilomin⁹ ha
bēt res ſuas p̄pas: tūc nec dñs p̄t eis
auferre vſuariū: nec de dānis eis illat⁹
p̄t dño ſatiſfieri. **A.** etiaꝝ ſi eēnt ta
les ſubditi qd eoz dñs poſſet de cōſuetu
dine quātū ⁊ qñ vult de bonis eoz ca
pere: qz in talib⁹ iſtrigēda ē h⁹ abuſio
⁊ extorſio pon⁹ qd laxada ē iudē ſuul.
vt in lū. cō. l. 2. r. 5. q. 4. **B.** de tallis
⁊ gabellis ⁊ pedagiis quas ⁊ que dñi ſi
ue cōitares qñq̄ exigunt. vide. i. peda
gium. ⁊. tallia.

Omnatio p̄ inter viuos
qd ſi ⁊. **R.**
B. ſm hoſti. Et licite rei nullo
iure cogēte mera liberalitate facta collo
A. Idē in ſum. con. l. p̄. ti. 5. q. 2. **B.**

Quis pōt donare? **R.** **S**im **h**ostis **h**o
nare pōt pffamilias z dñs rei. Non g^o
seruus: nō filiūffamilias. ff. eo. l. filius.
Itē nō mior. z s. anis. l. si maior fac. ra.
ba. l. vlt. Et multo min^{us} pupillus q alie
nare nībil pōt. sine tutoris auctoritate
ff. de acq. re. do. l. pupillus. Itē nec mo
nach^{us} vel ouerfuo. 54. di. abbat. de cli
cis an possint donare hī. i. s. pfr. Item
nō pōt donare q nō est xpos mēris: vt
furiosus nec p dīg^{us}. ff. d. cura. fu. l. Julia
nus. Itz nec is cui alienatio p leges inf
dicta ē: vt qz omisit crimen lese maie
statu. l. ad. l. iul. ma. l. vlt. vlt. hēric^{us} est.
l. de hēri. l. manicheos. **A**. **V**bi solū
dī d^o gbusdā hēticis. Itz eo. ti. l. gazaros
dī d^o oib^{us}. **N**ō tñ fit executio b^{us} sine: nī
si fuerit p ecclasticos iudices hēticū iu
diciat^{us} pñiciat^{us}. vt i. c. cū scdm. de hēti
cis. l. i. **B**. Itz nec cōdēnat^{us} de pu
blico crimine: l. an sniam donare pos
set. ff. eo. l. p^{er} tractu. z. l. dōatōes. s. vlt.
A. **I**dē i. s. co. l. i. pñ. i. s. q. 73. pōt etiā
filiūffamilias aliqñ donare: vt i dicta
l. filius. ff. de dona. vbi dī. Filiūffamili
as donare nō pōt: nec si liberā peculii
administratōem hēat: nisi iusta rōne
mot^{us} donet: vlt^{us} nisi expresse ei sit cōces
sū donare: vlt^{us} nisi ex psona h^{us} colligat^{ur}.
vt si ē fili^{us} senatoris vlt^{us} alic^{us} alterius di
gnitatis. Lūc. n. nisi filio spātr donandi
facultas adumat^{ur} cōcessisse vlt^{us} oī ei libe
rā dat^{ur} peculii administratōem. pōt ēt
donare de castreñi vel qñ castreñi pecu
lio inf viuos et mortis cā: cū de eo etiā
testamētī factōem hēat. Et excepti hīs
casib^{us} filiūffa. nō pōt donare. Et si cui
pmisū ē donare nisi spātr ēt mort^{is} cā
fuerit donare pmisū: nō pōt mort^{is} cā
donare. hērici. **B**.

Qui possit donari? **R.** **S**im **h**ostis. **L**ui
liber: nisi p legē phibeat: siue sit pñs:
siue sit abñs: nōt^{us} vlt^{us} ignor^{us}. Itē pñsa. z
filiofa. dico ex neo. Nam filiofa. suo cō
diu ē in ptate pñs nō valet facta dona
tio: sed qualescit p emācipatōem. l. e.
l. sine. **A**. **H**oc vep^{er} ē nisi fuerit reuo
cata: vt in dca. l. sine. **B**. vide. i. s. an

pfr. Itē nec inf viz z vxorē valet. vide
i. s. 62. z. 2. s. Itē nec miles pōt donare
meretrici. l. de dona. inf viz. z vxor. l. si
acillā. **A**. **I**dē in sū. con. lib^{er}: pñ. i. s. q.
73. **B**. Immo ēt gliber phibet do
nare meretrici. s. d. i. q. venatorib^{us}. Si
tñ donauit repetē nō possit: vt ibi nō.
A. qz in parti cā turpitudinis portioz est
cōditio possidētis. ff. de cōdi. ob tur. cau.
l. si ob turpē. s. porro. Fallit i milite q
pōt reuocare donatōem quam fecit so
carie. Et si talis phibitio donandi ē er
ga milites terrenos: fort^{is} erga cōlicos
sim **h**ostis. vt in dicta. q. 73. **B**. de dā
do siue donando adulatorib^{us}. vide s.
adulatio. s. si. de dādo histriōib^{us}. vide
i. histrio. **A**. **A**duertēdū etiā q non
pōt donari iudicib^{us} siue rectorib^{us} q
bus certū salariū cōstitutū ē. **A**l^{ius} puni
tōs z recipiēs: vt. l. si. l. ad. l. iul. repe. nī
si esculētū vel poculētū mera liberali
tate oblatū: qd paucis dieb^{us} consumi
possit. extra de rescrip. c. statutum. s. in
super. l. i. **B**.

Donatio mltis de cāis reuocari pōt
pñpue modis illis qb^{us} libert^{as} fit finis
vide. l. libert^{as}. s. 2.

Quādo donatio facta sub cōditōe sit idē
qd facta sub mō? **R.** **N**ō. Nā illa q sit
sub cōditōe: puta si tale qd fiat vel sit:
nō tenet nisi exīte cōditōe: sed illa q sit
sub mō puto vt tale qd fiat stat^{im} tenet
sed nō extāte illo pōt reuocari. l. de do
na. sub mō. l. i. z. **A**. **I**n hīs legibus
dī solū d^o donatōe sub mō. Itz eo. ti. l. si.
pñit^{ur} de donatōe sub cōditōe. **B**. **E**t
idē dicēdū est de veditōib^{us} z huiusmōd^{is}
contractib^{us}. Et vide de hoc. l. matri
monium. s. 2.

An iuges sibi iuicē donare possint
R. **Q**uod nō. Nec valet donatio: qn poti^{us}
phibita ē tā iure canonico q ciuili. c. ex
eo. donatio. z. ff. eo. l. i. nisi in certis cast
bus qd hēs in se. s. **H**. aut phibitōis
sūt. 4. cāe. **P**rima ē ne p p^{er} amores al
iugū nō obtēperādo dōatōib^{us} facili
ter spoliaretur. ff. eo. l. i. **A**. **H**oc autem
pceptū est ne mutuo amore iuicē se

spoliaret donatoib⁹ nō obreperātes: s; p⁹usa erga se facultate agētes. **B**.
 Bōa ne melior in paup⁹atē incidēt: r deterior ditior fieret. ff. eo. l. 3. Tertia ne forte iuges intēti ad acgrēdū sibi p donatōē. nō cēt studiosi libos hādi vel educādi. ff. e. l. 3. Quarta ne amor honest⁹ r debiti exhibitio q debēt eē inf iuges p⁹cio ciliari viderēt. ff. e. l. 3. Et sic inf eos dona⁹ nō val; ēt si fiat p inf positā psonā. ff. eo. l. si spōsus. §. gnālē. **A**. **Hic**. §. nō v⁹ h⁹ in hac. l. 3. hoc dēz pbat bñ ea. l. in pncipio. **B**. Nec ualet inf eos remissio alic⁹ debiti aut affi gnatio cuiuscūq; debitoris. qz hec oia donatōes sunt. **A**. **Hec**. pbat i dca l. si sponsus. vbi ēt hētur in pncipio: q donatio inf sponsūz r spōsam valet. et nō ēt in sū. co. l. p. ti. §. q. 76. **B**.
Sūt tñ casus qbus donatio inf iuges valet. Et p qdē si is q donauit permāsit i eadē volūtate vsq; ad mortēz. **Nā** h⁹ donatio morte donatoris sua lesit. eē eo. donatio. Itē valet donatio si alē nō sit inde paupior: s; alē fiat p⁹tior: vt si maritus hēs ab aliq; i⁹titur: nō adeat vt vxori substitute locū faciat. Itē eodē mō valet si alē nō fiat diti or: s; alē fiat ide paupior: ut si vir dona uit vxori ad emēdū vngueta r bi⁹: vt i. o. c. donatio. r. ff. eo. c. 3. h status. **A**. **Del**⁹ v⁹ facē eo. ti. l. si spōsus. §. p. r. §. ff. r. l. se. **B**. **S**; r donatio inf spōsum r spōsaz valet: vt i dca. l. cū h stat⁹.
Quib⁹ modis donatio scā inf vix et vxorē reuocat⁹? **R**. **Primo** qdēz reuocat expisse p pñiam. ff. e. cum hic stat⁹. §. p. **A**. Et ibi p q d; attēdi supma siue vltima voluntas qñ pñes murāt intentōez. **B**. Itē reuocat si res donata p donatōē alienet. l. eo. l. si maritus. **A**. Ibi hoc nō pbat: s; in dca. l. cū h stat⁹. §. si maritus. **Ubi** p q nō solū alienādo v⁹ tacite reuocare donatō nē: s; ēt pignori obligando: nisi expisse aliud onāat. **B**. Itēz si pmozat ille q donatōēz accepit. eē eo donatio. Itēz si diuortū fiat: vt in dca. l. cū h stat⁹. §.

diuortū. **A**. Et ibi p q hoc v⁹z est qñ diuortū sit ex displicētia. **Hec** si si eret cū bona g⁹a: vt si fieret cā religio nis. Itē sec⁹ si p⁹ diuortū infimomūz restaurat. ut ibi. **B**. Itē cū socer nū cū diuortū mittit nūm cui donauēat vt i ea. l. cū h stat⁹. §. si socer. **A**. **Dia** q habēt i b⁹ §. fuerūt dca Hoff. vt p in sū. co. l. p. ti. §. q. 77. Et p dca nō solum obrinēt inf vix r vxorē: s; ēt inf socerz r genez seu nūz: inf s⁹oceros q copulatos. i infimonto in prāte hnt dca. l. cū h status. §. o. **B**.
Pbat r fili⁹ q ē in ei⁹ prāte sibi donare nō pñt: eo q p⁹ r fili⁹ qñ vna sunt psona. **De** impu. r alius substitut. l. vi. Fallit tñ i dote r donatōē p⁹p⁹ nuprias quā p⁹ filio r filie donare pōt. Item fallit cū filiofa. eūti i castra: p⁹ donat mo bilia. Itē valet si p⁹ remittat filio vsu fructū quē h⁹ in reb⁹ illi⁹ aduenticiis. Itē valet si fiat ob alimenta. h⁹ hosti. **A**. **Idē** in sū. co. eo. ti. q. 78. vbi ēt d⁹ h⁹ eūdē q qd qd d⁹ de donatiōibus inf virū r vxorē phibitis: idē pene intelligas de donatōib⁹ inf p⁹es r filios. **B**.
Utz sacerdotes p⁹chiales r alii cl⁹ ci siue plati possint donare? **R**. **Quātū** ē de p⁹mōialibus siue de suis p⁹ptis aut q p aliquā bēditatē uel alio intui tu p⁹one acq⁹erit: donare possunt. eē de suc. ab ite. e. p. §. r de fructib⁹ bñficioz suoz donāe pñt quedā modica h⁹ eoz status: s; tñ tenent r debēt donare paupib⁹ psonis r honestis: qz qdāmō bonā cl⁹icoz sūt paupēz. **Et** psonis i honestis donare nō h⁹ ut. §. 3. §. dictū ē. Et ad istā materiam facit. s. cl⁹icus 4. §. 5. **A**. Et fm ea q ibi r h dicit vident⁹ intelligenda q notat in sū. co. l. p. ti. §. q. 79. Ibi uideant dicta latiora pñt fm. **Hosti**. Ibi ēt d⁹ fm Hof. q in donatōē rei modice nō regit consēsus uel cōsilii cl⁹icoz. Et ad hoc facit extra eo. cere rū. Itē q epā ad cōstruēdū mōasteriūz pōt cōferre quāq; sumā bonoz siue ecclesie siue. Ad edificatōem s⁹o alteri⁹ ecclesie solū ceterisimā. i. q. 2. bōe rei. Nec regit

nouus osensus: cū semel a iure accessū
sit. Et si ples donatores fecit q̄ excedat
quingagesimā uel cētesimā l3 diuersa
circa hoc dicta sint a diuersis: meli⁹ vñ
ut excedēs reuocet. r. nō oēs fm̄ eūde⁹
Dof. Itē dca qñq̄gesima uel cētesima nō
d3 dari qñ eēt in graue dānū ecclesie.
ex eo. ad aplice. Itē ē r. in rez donatio
ne d3 attēdi rōnabilis cōsuetudo loci.
ex eo. ceterz. **B.**

Item plati ecclaz donare possint. **R.**
dicendū q̄ pñt qdā modica. l2. q. 2. ter
rulas. cōsiderata tñ rei donare quāntita
te r. loci cōsuetudie. ex de dona. ceteruz.
De hac mā uide s. c. l. 4. §. 2. r. 5. Quā
tū ecclis donari possit uide. l. ecclesia.
p. §. 6.

Donatio 2. scā mort

Donatio cā
mortis est cum qs magis ult
se hñe q̄ eū cui donat: magisq̄ eū cui
donat q̄ herede suū. ut ff. de dona. cā
mort. l. 1. r. Insti. de dona. §. 2.

In q̄ differt donatio cā mort a lega
to. **R.** Donatio cā mortis ad instar le
garoz redacta ē: ut idē iur. sit i utroz
ut insti. de dona. §. 2. Differt tñ in gbus
dā. p. qz legatū sp tradit ab herede: sed
donatio cā mortis qñq̄ ab hēde qñq̄
a testatore. Itē si qs accusat testm̄ ut
falsū amittit legatū: sed nō donatōem
cā mortis. At si ex aliq̄ cā rescindat te
stamētū r. donatio cā mortis. ff. eo. l. si
aliquis. r. l. si debitor. **A.** Idē i sū. cō. l. i. p.
t. l. 5. q. 50. fm̄ glo. Ray. q̄ ē r. dic q̄ alie sē
drie que solēt norari. l. dō. cā mor.
i sūma r. in littera. **B.**

Reuocat donatio cā mortis si donan
te peniteat. uel si liberat⁹ ē de periclo
i quo erat: uel si deficiat cōditio sub q̄
donatio facta fuit. ff. si cer. petat. l. non
ois. Itē si donator⁹ p̄us decedat q̄ do
nator. ff. eo. si filius. r. l. se. r. si. **A.** Idē in
sū. con. eo. ti. q. 75. fm̄ hosti. q̄ enas ad
dit q̄ idē est r. si nō adimpleat cā sub q̄
donatio facta ē: r. q̄ p̄dicta hā sūt nisi
sic datū fuerit ut statim trāseat dñum
nec fuocari possit. ga talis donatio inf

uiuos facta censet. Et ex quo facta est
nec cōditōem nec modū nec pñiam sū
cā admittit. ex cā tñ reuocari pot: ut p
pter supueniētē filioz natiuitatez. l. 7.
q. ult. quecunq̄. **B.**

Donatio 3. sc. ppter nu
prias. Dona
tio ppter nuptias ē qd spōsus
sponse donat qñ ab ea dotē accipit. ex
de dona. int virū r. vxor. **A.** Et
ibi p3 q̄ idē ē etiā si sponsus donat qñ
nō accipit dotē. qz siue accipiat dotem
siue nō: illud qd donat sic uocat. vñ r. i
dcā. c. nup. i si. dñ. Illud re nolum⁹ igno
rare q̄ vxor p̄ dare dotē uiro. uir autē
vxori donatōem facē ppter nuptias.
B. h. mōi aut donatōis p̄p̄uū ē q̄
si paciscat marit⁹ de dotē uel pre dori
lucrāda uxore p̄mortua: talē partē d3
lucrari mulier d donatōe. ppter nuptias
p̄mortuo uiro. ex dō. dona. int uir r. ux
or. donatio. §. sane. r. l. d. pac. ouen. l. ex
morte. **A.** Ubi ē r. p3 q̄ ē r. si diuersē sint
quāntitates maioris uel minoris dotis
r. donatōis ppter nuptias. qz ē tūc eq̄
litas de necitate regit in quota r. non
i quāntitate. r. q̄ si pactio dñia facta fue
rit: nō ualet. It subdi. Adē custodiri
cēsem⁹ siue pater p filio siue mater si
ue ip̄e ducit⁹ uxore sui iuris cōstitut⁹
siue glibet alius p eo añ nuptias dōa
tionē nupture dederit. Siñ quocq̄ mō
p̄ p filia: siue m̄ siue ip̄a p se sui iur
cōstituta siue glibet ali⁹ p ea vxorem
ducturo dotē dederit seu pmissit: qñ
r. alio p ea offerētē dotem ip̄a eā p se
vñ offerre. **A.** d adeo neq̄ ē ut r. ip̄a ab
alio p se oblatā dotē in lucz suū repo
scar: nisi forte is q̄ eā obtulit statim. l.
rpe obligatōis seu pmissionis stipula
tus ut pact⁹ sit ut sibi dos p̄dca redda
tur. hec ibi. **B.**odie at d3 eq̄litas eē nō so
lū i q̄ra s3 ē r. q̄ritate. ut in auē. de eq̄
li. do. §. p. coll. 7. Itē i dcā. c. donatio dñ.
Sane soluto m̄rimonio sic dos ad mu
lierē: ita donatio ppter nuptias redit
ad viz. nisi de cōsuetudine secus obtie
at. **B.** Donatio ppter nuptias alienari
s s

non pōr. ut. i. dos. §. 2.

Ds ē que dat uiro a mulie
re p onere qd de mī
monio sustinet. vñ tā diu du
rat qd iur z mīmoniu. sed eo soluto sol
uit. qz sine eo ēē nō pōr. ff. de iure. i. i. i.
l. 3. Et ē dos qī pprīū pīmoniu mulie
ris. ff. de mino. l. dēnq. §. h. uerū. in fi.
S; qd iur stat in mīmonio dñiuz dota
liū ē penes uir. vñ z d uolūtatē uiri nī
pōt idē ēē elyñā facē. ut. i. elyñā. §. 3.

Quot sūt spēs dōr? **R**. Due. Nā alia
pfecticia. alia aduēcticia. pfecticia
dos ē q a pīe p filia. uel ab auo p nep
te. uel ab alio noīe eoz seu de bonis eo
rū dat. ff. de iure do. pfecticia. Aduēcti
cia hō ē quā ipā mulier dat p se ut ali
us a pīe uel auo siue sit frat siue sit ali
us quis. Itē dos alia extimata. alia in
extimata. Si extimata dat tā lucrū q
dānū pīnet ad mārū sicut ad rei em
ptorē. A. Extimatio. n. inducē emptōem.
ut. l. l. plerūq. de q. i. B. Si hō tertia
ta: dānū z lucrū pīnet ad mulierē. ff.
de iure dōr. plerūq. Fruct? tñ pīnet
ad maritū ppter onera mīmonii. Uñ
fer? dotaliū pecoz ad maritū pīnent.
qz i fructib? opūtant. sic tñ ut suppleat
de mortua capita ex iā natis ferib?: ut
i dca. l. plerūq. A. Idē in sū. con. libro
4. ti. 2. q. 2. B.

Factū pī factū a filia dum nuptui
tradere qz dote pīta nullū ad bona
pīna regressū hīet: iprobat lex ciuilis.
Si tñ iuramēto nō ūi nec dolo pīto
firmatū fuerit: seruari d; ex de pace.
quis. l. 6.

Dos z donatio pī nuptias alienari
nō pōt ēē pīentēte uxore. ff. de sū. do. l.
lex iulia. A. Ibi nil aliud dī nisi q ali
enatio phibita marito phibet z spon
so. B; hō bñ dī i. cū cōngat. i. allega
ro. B. Nec ualer alienatio nisi uxor
iurauerit nō ūenire. ex de iure iuran
do. c. cum contingat. z de iure iurando
c. licet. l. 6. A. Hoc est uerū qñ sine
uī uel dolo sponte pīstūm fuerit iura
mētum: ut in dictis. c. B.

In qbus casib? marit? lucrat dotez?
R. Lucrat ex pacto: ut si pacificat dō to
ta dote uel ei? pōt post uxoris mortez
lucrāda. ut. l. de pac. uen. l. ex morte.
in pñ. z in auc. ibi posita. Itē lucrat ex
lege: ut si pī adulteriu mulieris fiat
duortū mulier dote amittit. ex dō do
na. inf. uir z uxor. plerūq. A. Ubi ē
p; q idē ē qñ pī fornicatōem ipsa
per se sine alio iudicio recesserit. Et q
his casib? amissio h; locū nisi postea
recōciliata fuerit uiro. In dō ē. ple.
rūq. p; q idē qd i dote ē etiā in dota
licio: qd h; glo. ibi ē illud qd mulier lu
craret ex pacto de donatōe pī nup
tias. uel q pīo dotalicio itelliguntur
pāternales. B. Itē mortua uxore in
testata z deficiētib? liberis z pīquis
uir succedit uxori z lucrat dotez z eo?
ut. l. vñ uir z uxor. l. i. In aliis aut cas
bus dos ad mulierē: donatio pī nup
tias redit ad uir. nisi sec? obtineat d
cōsuetudine approbata. ex dō dona. inf.
vi. z uro. c. dōatio. §. sane. A. Hec oīa
notant i sū. con. li. 4. ti. 2. q. 5. fm Ray.
z glo. eius q etiā expmūt fm ius ciuile
multas alias cās ex qb? marit? pōt un
pūne repudiare uxore z dote lucrari.
ut i auc. ut liceat ma. z aue. §. ga nero
colt. s. et subdit. Nota tñ q qd dicat
lex ista uir nō pōt omittēte uxore nisi
pī fornicatōem. B.

Pone q pī adulteriu uxoris facta
sepātōe thori mulier dote amittit. nūc
aut pbatā cōsanguinitate separāf oīo.
nūqd poterit mulier dote repetē? **R**.
Nō. Nā h; mō appareat q n fuerit ma
rimoniū: mulier nihilomin? pūntēda
ē pī intētōem cū ope subsecuto. ex d
biga. nup. z eul. z etiā ut p hoc ceteri
delinquēdi mā auferat z ne excogite
tur falsa pbatio d mīmoniu. hec dō
sti. Lau. dōf. Ber. z Jo. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q. 6. l. ut ibi p; Tancre. dīcēt
contrarium. B.

Iui restitueda sūt dōr? **R**. Si dos fu
erit a pīe pfecta. tunc si i mīmonio si
lia pīmoriat: deb; dos reddi pī. l. solu.

ma. l. dos a pfe. **A.** Hoc uer ē qñ filia erat tpe mortis sub pñte pñs. Secus si erat emancipata. ut no. ibi glo. **B.** ni si si mulier reliquit liberos: qñ tñc ē d iure deberet pñ. tñ de consuetudine re manet penes libos. ut no. in dca. l. dos. **A.** sin glo. Quidā ē intelligit h' eē d iure. ar. l. p' dote. ff. solu. ma. Alii dñcūt qñ pma opio pualet. ut no. in sū. cō. eo. ti. q. 7. ubi ē notat oia q' ibi s. hñf. **B.** Si ho uir pñmoriat: tñc talis dos pñi z filie reddēda ē. **A.** Nex ē qñ filia ē in pñte pñs. alii uidet dāda solū filie: ut uidet colligi ex l. 2. i. affata z ex glo. i dicta. l. dos. nisi pñ fuerit tpe dñōis sti pulat' eā sibi reddi. ut dñ. i. Qñ ho filia ē sub pñte pñs: tñc fir qd dictū ē. s. z qd sequitur. **B.** Ita tñ q' nec pñ alii q' ex uolūrate filie eā petē pñ. ff. solu. ma. l. 2. **A.** Ubi ē pñ q' sū nec filia pōt pe tere sine pñe. Et dñ filia pñi cōsentire qñ scit z nō dñcūt. uel qñ effecta fuerit de mēa. **B.** Qñ si pñ nō uiuat uxori red dēda ē. ut ibi. Si ho dos fuerit a qñq' alio pfecta: tñc si pñmoriat uxor ad he redes eius pñnebit dos. Si pñmoriat uir: dos ad uxore redibit. Intellige h' nisi ille q' dedit fuerit stipulat' dote si bi reddi. l. de rei uxo. ac. l. unica. z. ff. so lu. ma. l. qñc. s. p. **A.** Hoc uer ē qñ sti pulatio facta ē tpe quo dos data ul' p missa fuit. Sec' si postea: cū ius iā qñ tum sit mulieri. dicta. l. post dōtem. ff. solu. ma. **B.**

A. Qñ restituēda sit dos? **R.** Si dos cō sūt i rebus. s. mobilib': restituēda est statim solu. mñmōnio. Si ho imobili bus dñ restitu i fra ānū. l. de rei uxo. ac. l. unica. s. cū aut. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. s. fm Ray.

A. In ip' marit' i casu restituēde dotis spellat reddē in totū. **R.** Maritus in restituēda dote nō cōdēnat nisi inqñtū facē pōt. s. bita rōne ne egeat si nō dolo hñsar' est. l. de rei uxo. ac. l. unica. **A.** s. cū aut. iuncta. l. i. cōdēnatōe. ff. de reg. iur. **B.** Et dñ cautōem expmēre q' si ad meliorē fortunā puenierit soluet re

siduū. **B.** hoc ē pñilegiū trāsīt ad filios eiusdē mñmōniū. ut. ff. solu. ma. l. mari tū. **A.** Delit' facit. ff. eo. ti. l. et. In l. n. maritū. nil aliud dñ nisi q' h' pñilegiū nō trāsīt ad hēdē. **B.** S' h' heredi ex neo nō ē pñstādū. qñ tale bñficiū pñso nale ē z cū pñona exriguit. **A.** hoc dñ cit. ff. solu. ma. l. qñ q' segf inmediate pñ dicta. l. maritū. Et oia q' hñf ut hoc. s. notatur ē in sū. con. eo. ti. q. s. fm Ray. Aduertēdū ē q' si marit' paciscētur q' possit ueniri ultra q' facē possit: est dñ bonos mores z nō ualet pactū. ff. so lu. ma. l. alia. s. p. **B.**

A. Utrū marit' uel ei' heredes i stitut' da dote possint detrabere expēsas. **R.** Expēsas nccias: utputa q' domū refec z bi': retinere pōt. ut. l. de ipen. re. dō ta. fac. l. i. expēsas ho uolūtarias ul' uo luptuosas pñt ēt si uolūtate mulieris facte sūt. ff. solu. ma. l. in uoluntariis. **A.** Ista. l. ē pñt. ff. de ipen. re. dō ta. fac. z qd hñ in hoc. s. fuit dictum Ray. ut pñ in sū. con. i dicta. q. 9. **B.**

A. Quid si marit' tenet de dote z habz alia dñbita. **R.** Mulier p dote bz obli gata oia bona uiri i rātū q' pñf oib' creditorib' nō hñtib' expñsas; hypotecā et hoc nisi ali' pñt sit i sū iure: ut q' pe tit dote pñcedē. ut. l. q' po. in pig. ba. l. si. uide. i. restitutio. 2. s. s. S' i donatōe ppñ nuptias nō pñf mulier credito rib' nisi posteriorib'. **A.** hoc idē colli gitur i dicta. l. si. in si. z idē qd i b' s. dñ notat i sū. con. li. 4. ti. 35. q. xi. **B.**

A. Etia cōstāte mñmōnio mulier pōt re cuperare dote: ut qñ uir hñgit ad iopñā l. de iure do. l. ubi. **A.** Ibi etiā dñ q' nō dñ mulier hoc casu dote alienare s' cōseruare p sustētatōe sui z mariti z filiozum. **B.**

A. Pro dñcto viri nō dñ vxor dote amit tē ex dñ pig. ex lñs. ēt si cōmisit crimen lese maiestatis. l. ad. l. i. l. i. ma. qñquis. Pro possessiōe pñgnōzata genēo p do te fruct' nō dñb' cōpñrāi i forē si gener sustiet onera mñmōniū. ex dñ vñ. salubri ter. uide hoc. i. vñura. p. s. 16. qui incipit

Pone qdam gener.

¶ Qui h3 cognoscere de mfononio h3 cognoscere 7 de dote tñq3 d accessorio. ex d dona inf vi. 7 uro. c. p. 2. 7 3. ff. de iure vol. 1. 2. 7 3. **A.** In his. l. nil de h° of. sed ad h° bñ facit. l. 2. ff. de iur. om. iudi. **B.**

Dubia. **¶** Utrum dubia sint in meliore parte interpretada. **R.** fm **Ibo.** scda scde. q. 60. Dicendū q sic. ut dicit glo. sup illud **Ro. 14.** Qui nō māducat mā ducare nō iudicet. Nā ex h° q aligs hēt malā opionē de aliq absq sufficiēti cā iniuriat ei 7 cōtēnit ipm. Nullus āt d3 aliū orēnere ul nōcūmētū qd cūq3 i ferre absq cā cogēre. Et tō ubi nō apparet de malicia alicui manifesta idicia debem eū bonū hē interpretado id qd dubium est in meliore partem. Et melius est q aligs frequēter fallatur habēs bonā opionē de aliquo malo bonie q3 q rari fallat hñs malā opionē d aliq bono. q3 ex h° fit iniuria alicui. si āt ex p. ex de re. in. estore. **A.** Idē i sū. con. l. 2. 7 3. q. 235. **B.** In dubiis viatutior est eligenda. ex de homicid. au dientiam.

¶ Bellum est singularis pugna pro pro batōe vitatis: ita videlz ut q uicerit p baste intelligat: 7 si nō vicēit defecisse in pbatōe puret. 7 d3 duelluz q3 duoz bellū. d3 ēt monachia. i. singularis pugna. **A.** Idē ēt in sū. con. l. 2. 7 3. q. 1. fm **Ray.** **¶** Hosti. 7 **Hoff.** Et addit **Ray.** d3 etia3 in ulgo in quibusdā pri bus iudiciū: eo q3 ibi iudiciuz dei ex pectat. **B.**

¶ Duellū facē nō ē licitū. 7 q. 5. monomachia. Nā est d pceptū illud. Nō tenta bis oīm deū tuū. **Deut. 32.** **¶** **Mat. 4.** Contra qd nullo mō faciendū est. 7 2. q. 2. querit. Item expse. phibet lege seculari. **L. de gladiatorib.** **l. i. unica. li. xi.** **¶** **Con. i. h°** **Hof.** 7 **Hosti.** 7 **Ibo.** scda scde q. 25. **¶** **Amo. 95. arti. 8.** Et h° fuit pncipale dictū **Ray.** ut p3 i sū. con. l. 2. 7 3. q. 2. Et addit **Ray.** Nec obstat q crimē le

se maiestat: crimē pduellionis appellat. ga illud nō iō d3 q in illo crimine sit admittendū duellū. put qdā male intellerūt. s3 q3 pduelles dicuntur hostes. vult g° dicē crimē pduellionis. i. crimē hostile. ff. de hbo. sig. l. q. nos. **B.**

¶ Utz i duello cōsuetudo gnalis aliquē excuset. **R.** fm **Ray.** 7 **Hosti.** Nulla cōsuetudo uel ueri cōruptela pōt ali quē excusare. q3 diuturnitas tps non minuit pccm s3 auget. ex de simo. nō satis. 7 c. cū i ecclie. peccat g° oēs mortali s3 differenter. **¶** **Brant.** n. peccat q si scipit etiā p3t qd cūq3 metū. **¶** **Attenuatur** aut pccm eius multū p3t piculū rez l' pfoaz. 3. q. 5. itane. ex qd merca. sacri. **¶** Ille āt q spōte suscipit 7 g offert 7 iudex q desert ul auctoritate pstat. Item ille q ex officio dat cōsiliū auxiliū ul fauorē. Itē sacerdotes q dāt bñ dictōes sic alicubi ē cōsuetudo oēs dico lōge peccāt gñus. Et si cōtingit ibi homicidū oēs fierēt irregulares. 7 2. q. 4. oēs. **¶** Si g° clico offerat duellum: nullo mō suscipiat nec p se nec p alium loco sui. q3 de iure d3 depom. ex eo. c. p. 2. 2. **A.** **¶** Pōt tñ eps cū illo dispesare dūmō ex duello mors uel mutilatio secuta si fuerit dcō. c. p. **B.** **¶** d3 enī eps defendere uel ecclia: de cui? iurisdicōe est. ex de fo. ap. c. 1. 7 2. q. 1. c. p. 2. 2. **A.** **¶** **Lo.** etia3 p dictis **Hoff.** ut in sū. con. eo. c. ti. q. 3. **B.**

¶ Nūqd fuit irregulares clici q afferūt reliqas ad iurādū pugnatur i duello? **R.** fm **Hul.** **¶** **Ray.** uidet sentire q sic. q3 uidet coadiuuare ad h° q duellum fiat. sicut illi q dāt bñ dictōes. **¶** **Hibi** tñ uidet dicēdū q si tales clici soluz afferūt fligas ad iurādū: ita q eis si afferētib3 nihilominus fieret duellum non sunt cooperatores nec uidētur cē irregulares. al3 sic. **A.** **¶** Meritas ē q nō potest negā qn aliq mō sint cooperatores Et cū bellū sit iustū merito icurrūt irregularitatē. ut pōt colligi s. belluz. 2. 7 2. **¶** **Uñ** 7 idē **Hul.** dicit q nō ē securū dicē dūm. ut p3 i sū. cō. l. 2. 7 3. q. 4. **B.**

Quid de epis. abbatib? z caplis z cli
ci: q a seculari dno cogunt aut subire
duellu: aut res ecclesiasticas pdere. Itē
qd de epis z platis hñib? iurisdic
tio nes riales: i eoz curis inducūt z iu
dicātur ouella? **R.** fm **Sunt.** In oibus
hñ casib? si plati seu clerici offerunt
seu suscipiūt duella aut p se aut ēt p
alios de eoz mādaro: aut p ea iudicāt
aut aliquā auctoritatē spālē pstat: pec
cāt mortali. Et si sedē mors sunt irre
gulares. Si aut talia fiāt p **I**conomos
ut ppositos sectares administratores p
latoz sine spālī mādaro. plati qd pec
cāt mortalit talia tolerādo. n̄ tñ credo
q icurrāt irregularitatē. ex quo super
b? spālē auctoritatē nō pstant: l? pcl
piāt baluis sine q iusticia faciāt i ta
li nel tali cā. qz i tali gnālī mādaro nō
intelligit aliqd mādari de duello. z in
bñ mō casib? si rex uelit psonā ecclia
stica pcellere ad duellū aut auferre ei
bona sua: debēt epi se inuicē iurāt ad
iuuare. Clerici aut dz potius oīa mala
tolerare qz tali malo cōsentire. Et oīa
pdicta itellige eodē mō de iudicio fer
ri cādētis z aque bulicis: in qb? oib?
tētat dō p pē qd phibita sūt expse. z.
q. s. mēnaz. z c. cōsulūst. z ex d pur. vul.
c. cult. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. s. Et ad
dis ab eodē **Sunt.** Credo ēt q in publi
cis pdicatōib? pōt iurari scilicet? ru
sticia. z plebīb? dū tñ mature z mode
ste z qñ per modū cōpassiōis dicatur
eis q si hoc faciunt nō sūt i statu saluā
doz: pferz in his locis ubi sup b? cre
dunt iur. ignorātia laborare q in epis
z abbatib? z ceteris ecclesiasticis perso
nis non est tolerabilis qquid sit de se
cularibz. **B.**

Bona pugnātū in duello fm **Ray.** ē
deposito si erāt clci. Et si mors inde
uel mutilatio subsecuta fuerit: nō pōt
eps cū talibus dispēsare in officio sed
in bñficio sic. **H**osti. **H**o dicit q nō pōt
Et possz dici q nō pōt dispēsare i asse
qndo nouū bñficiū: s; i retinēdo hituz
ad iustitiatōez. **A.** S; certe l. c. ē de

cle. pug. i ou. dī q pōt cū talib? sup bñ
do bñficio dispēsari. Et ita dicit **Ray.**
Nec dicit **H**osti. dī. n. q cū talibus
ad bñficiū hñs curā aiāz nō dispensa
bit inferior papa. vt p; i sū. cō. eo. ti. q.
c. vbi etiā dī q bñficiū sup quo fuit
dispēsātū tales hñe poterūt ut titulus
fm **H**off. **H**o m alios **H**o hēbāt tñ vt
stipēdiū sicut laicus z extra ecclesiam
32. dī. si q **H**o. Et hoc vī uerius qz bñfi
ciū daf ppter officiū. 16. q. 1. generalit.
Un cū non possint uti officio: nō uidet
q possint in titulū hñe bñficiū. **B.**
Qd si nec mors nec mutilatio fuerit
subsecuta etiā si sacerdos uel clc? i ou
ello oblato uel spōte suscepto o amissz
prē digiti: s; nō tāta qñ sū scādalo pos
set celebrare cōtūcūq fuerit **H**us ex
cessus pōt eps cū tali p? pactā pñiam
dispēsare. ex eo. c. p. z. **A.** **H**oc uert
fm enndez **Ray.** si alr nccitas uel utili
tas hoc exposcat: ut in deā. q. s. **B.** De
pugnātib? in torneamētis vide i. tor
neamētū.

Ebrietas utrum sit pec
catum mortu
le. **R.** fm **T**hō. scdā sedā. q.
150. Immoderatus usus uini pōt cōtin
gere triplicit. pmo mō ita q utens ne
sciat potū esse imoderatū z inebriare
potētem. Et sic ebrietas pōt esse sine
pctō. z sic de **T**hō. credit. 2. mō qñ aliq
piciat potū esse imoderatū: nō tamē
extimet posse inebriare: Et sic pōt esse
cū pctō ueniali. **A.** Nisi hoc casu ebri
etas sit frequēs seu assidua. tūc n. est
mortale s; **Aug.** 5. dī. 5. a. aut. **H**ebri
etas ēt. z ut nō. in sū. con. li. 3. ti. 4. q. 2.
assiduitas ut dicit **Aug?** facit ebrieta
tem esse pctū mortale nō pper solaz
ireratōez act? qz multiplicatio actū
uenialitū nō augez i infinitū. s; q non
pōt ēē q hō assidue iebriet qñ scīs z
uolēs ebrietatē icurrat: dū mitoriens
expit fortitudinē uini z suā habilita
tē ad ebrietatē. **U**l melior rō ē s; **Alex**
de ales. sup 2. sen. dī. 39. q. 6. q cum hō
hēt sufficiētē tps delibationis tenet

resumere mor' veniales ne pcedat re
gnū pccī sine dñiuz. Nō g' p diuturni
tate l' assiduitate opurat pccm mortale
le: s; p manifestū dat intelligi occultū
s; ipse cōtēpt' rōnis. Idē sentit etiam
pē. ut p3. g. delectatio ad fi. in additio
ne. **B.** 3. mō qñ qd bñ aduertit potū
eē imoderatū z inebriatē: z tñ magis
uult ebrietatē incurrē q' a potu absti
nē. Et talis ppe d' ebri'. z sic ebrietas
est pccm mortale.

¶ Quid cū alicui dat imoderatus pot'
ut cib' cā medicine ad puocādū vomi
tū: **R.** fm **T**ho. scōa scōe. q. 150. In b'
casu nō ē pccm. qz lz talis cib' uel pot'
sano eēt supfluus: nō tñ infirmo. s; ppe
hāc cām nō d; pot' dari usq; ad ebrie
tatē: qz tñc nō excusaret a pccō.

¶ Que pena cū ebrietati deseruit
R. fm **A**ay. pena ē q' si ē eps ut pze
s byter ut diacon' z admonit' nō d'stat
deponat. Si ho ē subdiacon' uel isra:
aut ēr laicus: cōione puef uel xberet
35. dis. eps. z c. añ oia. 15. q. 1. sane. de vi.
z hone. cle. cūci. z c. a crapula. in fi. **A.**
Lon. hosti. ut i sū. con. lib. 2. c. 4. q. 4.
B. Et nota q' fm hosti. idē ē hodie o
subdiacono qd de diacono. vide. i. ludo
alee 5. 4.

¶ Ebrietas vtz excuset hoīem a pccō
qd cōmittit. **R.** fm **A**ay. Si qd i ebrie
tatē incidit sine culpa sua z sit oio alie
natus mēte certe excusaf. 15. q. 1. sane.
Secus si culpa sua inebriatus aut nō
oio alienat' fuerit. **A.** Hoc casu cum
qd ebrietatē uel aliā demētiā incurrit
culpa sua: dicit aliq' q' excusaf a tāto
z nō a toto. Alii aut dicit q' excusaf a
toto: si nullū bz iudiciū rōnis. Et ut nō.
in sū. con. lib. 3. c. 3. q. 17. hoc ē pbabili' z
uerius. Et cōsentit cū hoc **A**ay. Et pos
se dici q' qd bñ excusaf penitus ab eo
qd fecit i oimoda amētia. sed non a cā
amētie. p qua d; puniri. Et utrūq; v' p
bati i dicto. c. sane. 15. q. 1. ibi glo. In p
delicto ēr in oimoda amētia facto ad
cātelā pnia inuigēda ē. sed lenior ad
mētē reuerfo. 15. q. 1. si qd infantes. z nō

taturi sū. con. in oca. q. 17. **B.**

¶ Si nūqd ebri' pōt dhere mīrmoniu'
R. 3. bñ. Si ita ebri' ē q' oio careat
usu rōnis: non pōt. qd deest ei cōsensu
rōnis sine q' nō pōt eē mīrmoniu'. Sec'
si usuz rōnis bz. **A.** Idē i sū. con. lib. 4.
c. 2. q. 17. **B.** Ad ebrietas ipedit ordi
nādos unde. i. ordinādos. 5. 3.

¶ Ecclesia p cōiter. Eccle
sia si fūdata
fuit in alieno solo qd fiet? **R.**

fm **A**ay. z hosti. Si dñs soli laic' erat
z hoc sciuit z nō d'dixit sibi iputabit z
ecclesia liba remanebit. ar. 54. dis. si ser
uus. Si ho ignorauit ecclesia qppe fma
nebit cōstructa z libera nec efficiet lat
co cēsualis. sed ille tñ q' cōstruxit tenef
dñm seruare idēnem. v' etiā eps si po
nēdo pmarū lapidē uel postea i cōte
cratōe eccleie fuit negligēs. **A.** s. in exa
minatōe doris uel māsi. ut i sū. con. lib.
3. c. 1. 4. q. 15. ubi etiā habētur oia que i
hoc 5. ponuntur. **B.** de con. dis. 1. ne
mo. i. 4. q. 1. ut. ap. unius. dis. 20. scōzum.
Si ho solū erat alterius eccleie uel col
legii ecclesiastici q' ei restitui b' mō
q' ecclesia cōstructa fiet ibi subdita quo
ad ius patronatus. 12. q. 2. ap. pcos. 17. q.
4. questi.

¶ Ecciam nemo edificare pōt nisi au
croitate diocefan' q' d; ponē pmarū
lapidē. crucē figere. z cimiteriū d'sigre
z etiā petē potē sufficere assignari. sū q'
cōsecrari nō d; de cōse. di. i. nemo. z c. pla
cuit. Et hodie qdē sufficit q' assigne
tur p dote unus māsus. i. vñū pdum
sufficiens p uno pari boum totali libe
tū. ex d' cēsi. c. p. **A.** Et ibi glo. nō q' mā
sus d' q'ntitas terre q' sufficit duob' bo
bus ad laborādū i anno. **B.** Talis tñ
ecclesia donec i hac pauprate fuerit nō
tenebit ad hospitalitatem seruandā
nec epō aliqd p'soluēdū nisi inquāru;
pōt. **A.** hosti. cū hec fuerit deā dic
q' nō tenef talis ecclesia ad iura epalia
p'soluenda: nisi forte aliqd noīe carbe
dratici. qz nō pōt. ut i sū. con. lib. 3. c. 2. 4.
q. 4. **B.** donec pueniat ad pinguio

re fortunā. ar. ex de ofae. cū dilect. **A**
Deli. vñ facē oēm. c. pmū i fi. d. cēsi. ibi
Et si aliqd apli. habuēt ide fēmorib.
debitū seruitiū ipēdat. **B**

Exempti n pnt cōstruē oratoria siue
ecclesias uel capellas in locis nō exēptis
sine diocesanor. lnia. vide. i. exempt.
9. 6. De oratoris autē puatis vide. i.
oratorum. Eccle. quō nō debēt reuerti
ad secularē habitationem hī. s. ofecri
tio ecclesie. s. fi.

Quis tenet ecclā cū idiget repara
re. **R.** fm. Posti. Si fabrica h3 portio
nem deputatā de illa repa. d3. 10. q. 3.
vmo. Et si nō sufficit tunc rector z alii
i ea bñficiati oferre debēt ex. eo. c. p. et
c. d. his. 16. q. 1. si monachus. In q casu
standū ē dispōni epī z maioris pns ca
puli. ex de his q fuit a ma. pre. ca. c. fi.
In qbusdā etiā regionib. laici hoc fa
ciūt expensis suis. Et vbi cōsuetudo est
tenēt. cū i ea pceptat facta ecclāstica z
audiant bina. i. q. 7. cūq. z. c. et hoc
dicimus. z. c. filius. Et opellēdi sūt talez
cōsuetudinē seruare. ex d. simo. ad apli
cā. Si talis cōsuetudo non reperit. q̄ta
pūctū q̄ quondā a scis patrib. fabri
ce deputata ē ad hoc tenet. ita ut q eā
pceptat soluat nō obstatē vlla p̄scrip
tione seu cōsuetudine. s3 post reparatōez
redibit q̄ta ad illos q eā pcepte cōsue
uerūt. Sic itelligit. 12. q. 2. de reddib.
z ofq. ad. c. statum. **A** Idē i sum.
con. l. 3. t. 2. q. 161. **B**

Quātū ecclis donari pōt. **R.** Dōa
ri pōt i finitū absq. alia insinuatōe. i
Auten. de non alie. aut pnu. re. eccle.
s. l. minus. coll. 2. Nam ceteris persōis
nō licet donare ut recipere ultra qnqua
ginta solidos nisi pcedat insinuatio z ni
si in certis casibus. L. de dona. l. fige. p
redēptione. **A** ubi p3 q̄ ista insinuatio
nō ē necia i his q donant p redēptione
captiuorū. Itē qn mgtū militū donant
militibus. Itē qn donat p respectōe do
mus his quorū icēdo uel ruina dom.
corrupte sūt. Item in donatiōe propē

nuptias vsq. ad q̄titatē dotis. ut. l. d.
dona. auten. eo de cursu. z nō glo. l. tā
cimur. L. de dona. Que donatio pōt a
viro fieri etiā post attractū m̄rimonū
ut. l. cū multe. L. de dona. Sūl nō ut. ne
cessaria insinatio ē i his q dan. p q
cūq. pia cā. Nā dicit dñs. Vnde oia q
hēs z oia paupibus. Dat. b. 19. **B**

Relictū ecclesie ut ad alias pias cās
i testō ē min. solēni uolūtate facto te
net. ex d. testa. cū eēs. z. c. relati. Nā in
tali legato sufficiūt duo aut tres testes
ut ibi dñ. **A** S3 in dō. c. cū eēs. uidet
ēt regi pntia p̄ byfi. Ad cui. intelligē
tiā querit ibi dñs An. de bu. Quot te
stes regrūtur de iure ciuili in testamē
to. z rñdet q̄ septē. sed in codicillis. s.
nisi q in testamēto rusticor. sufficiūt
s. l. de testa. l. fit. subdit. Quero ē an
testm corā duob. tñ testib. nō assisten
te p̄f bytero parochiali ualeat. **R.** Di
cūt doc. q̄ illud testm ualeat q̄tū ad le
gatū i pias cās. sed i aliis nō pias cās
nō ualeat nisi assit p̄f byter cū duob. te
stibus. et sic istud. c. d3 intelligi fm. c. l. e.
Et istud cōiter ut placet doc. ga p pntiā
p̄f byteri tollit p̄sumptio falsitatis. Et
dicit Specu. q̄ si intessent tres alii te
stes sine p̄f bytero nō ualēt testm. Idē
dicit. z si adest alius p̄f byter z nō sū.
ga a solēnitatē legali nō d3 recedi nisi
in q̄tū est exp̄tū in iure canonico. et
ga iste rex. f. qrit p̄f byter suū. g. dēpto
p̄f bytero suo remanem. i dispone iur
ciuis. et ista ē cōis opinio. S3 mibi ut
q̄ h. mōi testm ualeat in pntia duor
testiū siue ad pias cās siue ad q̄cūq.
attenta dispōne h. c. qd nō loq̄ dispo
situe corrigēdo ius ciuile. sed declarā
do irrōabilitatē iur. ciuilis. Nā p̄sup
ponēdo uolūtātē defuncti i pntia duo
rū testiū. p̄ctm eēt z sū uale q̄ illud
testm nō executōi daret. et ga canones
cōsultūt aie. g. q2 p̄ctm eēt non. exequi
uolūtātē defuncti d iure ciuili z cano
nico exeq. d3. Item si oia alia iura defi
cerēt tūc p̄ uia dēnūciatōis euāgelice
deberet exeq. Nec obstat qd hic dicit

corā p̄s byſo ſuo. qz h° nō dīc mīſterio
iuris. ſz qz de facto ſic accidit. Itē p rō
nē decre. probatur q̄ ſufficiunt duo te
ſtes. ga in ore duoz uel triū. zc. Nō ob
ſtat etiā qd̄ dicit legiſte q̄ illa cōſuetu
do ē rōnabilis. ſz qz. 5. uel. 7. teſtes reg
ratur in teſto ut ſic fraudib⁹ obuiet. qz
hoc ē vez qñ eēt dubiū de uolūtate de
ſūcti. ſz qñ eēt certū: ut in caſu h⁹. c. tūc
dico qz duo teſtes ſufficiūt. hec ille. Et
pbatio duoz teſtiū idoneoz v̄ſ volun
tatē deſūcti oīo reddē certā. ut i dco. c.
cū eēs. z. i. c. ſe. p̄z et ex p̄dictis qz q̄lī
cūqz oſter p certo de uolūtate teſtato
ris oīo d̄z ſeruari in foro cōſcie ſi legiti
ma eſt. ga nō pōt ſueneri ſine pctō. ſz
i foro iudiciali regratur duo idonei te
ſtes. ſz qz. a. vltima d̄. Vltia uolun
tas deſūcti modis oīb⁹ cōſeruet. **B**

Quicqd̄ emprū fuerit de pecunia ec
cleſie: ei⁹ erit aqz. p̄. a. q. 5. ſi tū. Qd̄
adeo uer⁹ ē qz ſi cleric⁹ hēat pecuniam
de p̄benda ſiue ecclia ſua. z idē emar
p̄diū: ſz illā pecuniā potuiſſz dare aliis
iuritu pietatis. nō tñ dare pōt p̄dium.
qz ſtati acq̄ſitū fuit ecclie. ſiue emprū
fuit noīe ecclie ſiue noīe alieno. ex de
pecu. cle. c. p̄. z. c. ingrendū. Et ppter h⁹
nō pōt h⁹ mōi cleric⁹ illud alienare. Eo
dē mō ſigs de pecunia ecclie quā ha
buerit furto uel rapina ſeu depoſito
poſſeſſionē ſibi emit. ga ecclie ſit ut di
ctū ē. **A**. p̄ec fuerūt glo. Ray. ut p̄z in
ſū. con. h. p̄. ti. i. 4. q. 17. **B**

Ecclia p alienis debīt nō pōt obliga
ri nec ei⁹ poſſeſſiōes. Et ſi qz obligau
rit ē ſuſpeſus ab admīſtratōe tpaliuz
z ſpūaliū. ex de ſolu. c. 2. p̄terit tamē
hec ſnīa p ep̄z relaxari: qz papa h⁹ ſibi
nō retinuit. ex de ſen. ex. nup. ſz nō d̄z
h⁹ facē niſi indēnratū ecclie cōſulat. ar.
ex de h̄bo. ſigni. cū oīl. **A**. Melus. fa
cit eo. ti. ex p̄. p̄. Et idē qd̄ i h⁹. 5. notat
i ſū. con. in dicta. q. 17. ad h. z additur qz
hec pena ſuſpeſiōis nō cōphēdit ep̄os
cū de ip̄is nō fiat ſp̄alis mētio. ex d̄ ſe.
exco. qz piculoſum. li. 6. **B**

Quicqd̄ de nouo in ecclia. monaſte

riū ſeu i aliis piis loci uſurpātes rega
lia. i. collectā q̄ ſit rōne regis uel impa
toris ſeu tributū regi debītū ſm Job.
an. ſilr uſurpātes cuſtodia ſeu guardia
ritulū aduocatōis uel d̄ſeſiōis q̄ p̄be
ſt noīa p̄onar. ip̄oz locoꝝ uacatū bo
na occupāt. z clerici aut monachi ip̄oz
locoꝝ. **A**. Ac ē certe p̄ſone eorūdem
locoꝝ. ut i. c. gnāl. de q̄. i. **B**. q̄ hec ſiē
pcurāt ip̄o ſcō incidunt in excoīcatio
nē. Nici at qz nō opponūt ſe talibus ni
hil debēt p̄cipe de p̄uētib⁹ ip̄oz locoꝝ.
A. p tpe q̄ p̄miſſa ſū d̄dictiōe debita
fieri p̄miſerūt. ut in rex. de q̄ ſtatiz. **B**.
ex de elec. generali. li. 6.

Cleric⁹ qz ex collatōe laici recipit ec
cleſia uel tenet ſi monit⁹ nō renūciaue
rit. **A**. i. reſignauerit. ut. i. c. relatu. de
q̄. i. **B**. ab officio uel b̄nificio ſuſpēdē
dus ē. Et ſi cōmum p̄ſeneret deponen
dus ē. laic⁹ hō excoīcādus. ex de iur. pa.
p̄terea. z. c. relatu. **A**. cū ſicro. c. ſi autē.
xi. q. 3. z ex de iudi. cū nō ab hoīe. **B**.
Eccliaꝝ uacatū bona nō debent ab
aliis occupari. ſ. b̄nificiū. 2. 5. p̄. Qualit
res ecclie alienari poſſunt uide. ſ. ali
enatio. de ecclieſia z eius cimiterio. i.
emunitas. de p̄uatis oratoriu. hēs. i.
oratoriu. z. i. emunitas ecclieſie. 5. 6. de
ecclieſia uiolata aut cōſecrāda uide. ſ.
ceſſatio. z. ſ. cōſecratio. 2.

Ecclia 2. 1. parochi
alis. Colla
tiones de ecclieſiis parochiali
bus his qz nō attigerūt. 25. annū ip̄o fa
cto nō ualēt. Et tenet qz aſſumit ſiē ſa
cerdos infra annū a tpe cōmiſſionis.
aliſ p̄uar⁹ ē ea. Itē tenet p̄ſonal⁹ reſi
dere. In h⁹ tñ ep̄s ex cā diſp̄ſare pōt
ad tps. ex d̄ elec. li. canō li. 6. Et nō. h. qz
l̄z tatū d̄ āno trāſierit qz talis n̄ poſſit
ad ſacerdotiū p̄moueri: n̄ tñ uacat ec
cleſia ip̄a nec pōt oſſeri alit niſi p̄ ela
p̄ſū annū: qz gde annus incipit tunc poſtq̄
poſſeſſionē illi⁹ pacifica h̄uit t̄p̄ eū ſte
ritq̄ min⁹ h̄et nec currit ſi iuſto ip̄edi
mēto detētus ordiari nō potuit. Alio
qn ſi. ſic p̄uar⁹ ſit ecclieſia ip̄a ei⁹ iſtitut

nō pōr. **A**. s. p. ea uice. ut l. c. omīssa.
de quo. i. **B**. Itē nō q. si recepit eaz
nō intēdēs eē sacerdos s; ut p. annum
hēret fruct. tenet ad restōez. S; r. z. u.
le q. c. ruit ei quē nō credebat. p. mouē
dū ad sacerdotiū tenet eccliam ipam
suare indēm. Hec omnia extra de
elec. cōmissa. li. 6°

¶ Ibi pōt dispēlare q. q. obtinent pro
chiales ecclias isistendo studio nō tene
ant p. moueri infra annū nisi ad subdia
conatū: ad quē si nō fuerit p. mori pua
ti sūt ut i. primo. s. de sacerdotio dictū
ē. Ad sacerdotiū hō nō tenebunt usq;
ad septēniū: z. interz. p. uideat ecclie p.
uicariū. z. elapso septēnio isra annū de
bent fieri sacerdotes. Alioq. incurrūt
dca; penā. ex de elec. cū ex eo. li. 6°

¶ Si ad eccliam prochiale pntet q. nō
ē i. sacris pū tñ alr sit idone. z. possit in
fra statutū tps ordinari admittēdus ē
extra de insti. si is. li. 6° Et tñ fm. Jo. an.
talis nō pntat. non possit in tali ecclia
institui. extra de era. z. qua. p. rerea. nisi
dispensatiue. ut ibi.

Lectio p^o cōiter qd sit?

Rn^o Electio
pur h. sumit ē alie p. sone ad di
gnitate uocatio: ut colligit ex eo. cū in
cūctis. s. q. ppter. **A**. Hoc fuit dictū
Dof. z. addit. Quāuis hōū eligē ad mī
ra se hēat. Nā d. s. eligi i. canōicū. ex
eo. cū ecclia multerana. Dicit ē eligi ar
biter. extra eo. i. cāis. In his z. s. lib. d. si
eri electio laxato uocabulo: sicut z. po
ma dictū eligi de canistro. host. hō di
cit q. tūc hec descriptio cōueniat noīa
tioni z. postulatōi sic describe. Electō ē
alicui p. sone idonee ad dignitates uel
fraternā societate puata forma canōi
ca scī uocatio. Colligūt hec ex eo. cū in
cūctis. z. c. cū ecclesia multerana. z. c. q.
ppter. z. extra de arbi. cum olim. ut in
sum. cō. li. 3. n. 26. q. i. uidet posse addi
q. nō solū uocatio ad dignitate uel fra
ternitate s; ad misterii alicui officiū.
sicut cū eligūt arbitri ad eligēdū. d. c. i.
cāio. extra eo. uel ad regimē hospitāl.

dicto. c. cū oliz. de arbi. z. idē i. s. lib. 2. **B**

¶ Ad quē pnter electō d. iure cōi. **R^o**
Spectat ad collegiū ē si duo solū uel
tres fuerit. extra eo. c. p. in p. n. z. extra d.
cōsue. cū dilect. 63. di. Adrian. **A**. c.
Adrian. pax ad hoc facit. s; facit ad h.
q. qñq; laici admittūt ad electōem z. p.
cipue pncipes p. pace tenenda. z. ut de
fendāt ab oppōsitiōib; s; Dof. ut i. sum.
cō. eo. ti. q. z. ubi ēt ponūt q. hñt i. isto
s. s; Donal. z. Dof. **B**. S; si cū nō
sint in ecclia ut collegiū: sed ut singula
res p. sone: tūc supior. p. uidebit q. le ut
ad pntatōem patrom i. q. s. sit extra de
iurepa. pastoralis. Et electō qdē nō fo
lū ad collegiū pnter. s; plerūq; de con
suetudine uel p. uilegio alieni uocātur
extra eo. cumana. Un. z. q. ē in q. i. posses
sione eligēdi eligē pōt ē si postea pos
sessione amittat. extra de iurepa. cōsul
tatōib; z. c. cū p. p. t. z. ex ē. q. rel. i. Itē eli
gere pōt p. lat. z. q. lib. 3. c. c. in que opo
missū fuerit. ut hñ. i. electio. z. 2. p. torum

¶ Quis nō pōt eligē? **R^o** Nō pōt eligē
excoicat. maiori excoicatione. ut nō. ex
de appel. c. i. t. ut p. **A**. in glo. que ibi
dicit q. excoicati uel suspensi nec eligē
nec eligi pnt. **B**. Sec. si minori. ex
de cle. exc. m. i. c. ul. Itē nec suspēsus. ex
de consue. cū dilect. Itē nec interdicit.
extra eo. cū int. Itē nec ille q. scient ca
lebrauit i. loco interdicto. extra de sen.
exco. is. q. li. 6°. Itē nec illi q. b. iterdēz
ē eligē absq; supioris lnia. extra eo. c.
ul. Itē nec illi q. in ea uacatōe elegerūt
scient indignū. extra eo. cū in cūctis. z. c.
inotuit. i. si. Nā tales sūt ipō iure ea ui
ce eligēdi p. rāte puati. Et idē dō si pec
cauerūt i. postulādo. extra eo. scriptuz.
Et h^o uex ē qñ scā noiatōe seqt electio
uel postulatio. Sec. si nō seqt. q. tunc
nō eēt p. p. t. h^o puati. ex eo. p. p. tue. li.
6° **A**. Ibi d. p. p. tue sanctōis oīa
culo declaram. q. scient i. electioibus
noiantes idignū p. p. t. suffragiū i. scruti
nio p. sūtū nisi adeo i. eo p. sūtū q. ex
uori eoz cōis electio subieq; nequaq;
eligēdi p. rāte puant. s; p. eo q. idignū

nosando scientiā officiorum suarum agunt a deo
et applica sede puniri mereant. **D.** Item
eligendi non possunt qui peccauerunt in electionis for-
ma: quia debet purari iure eligendi: ex eo.
ga. ppter. **A.** De talibus ibi dicitur. Eligendi
di ea vice potestate puniuntur. **D.** Item nec
illi qui neglexerunt versus ad lapsu tempus. vi
de. i. s. pxi. **A.** Predicti et caus non sunt
in suis. co. li. 3. ti. 2. q. 2. s. Boff. et Donal.
et Hosti. Et addit Hosti. Item qui per lai-
cale abusu elegerunt. ex eo. q. s. q. ibi dicitur.
Quisquis elector de se facit per seclari potestatis
abusum sentire presumptum in cano-
nica libertate: et electionis comodo care-
at et ineligibilis fiat: nec ab his dispensari
one ad aliquam eligi valeat dignitatem.
Qui vero electorem huiusmodi quam ipso iure
irritam esse censet presumptum celebrare
ab officiis et beneficiis penitus suspensus
tur per triennium eligendi tunc potestate purari.
D. Item non possunt eligi pupilli: nec et in
locis regularibus qui non sunt prelati tacite
vel expressis: sed neque conversi. ex de elec.
ex eo. li. 3. Item in cathedralibus collegia-
tis secularibus vel regularibus ecclesiis vo-
cari non habent qui non sunt subdiaconi nec in eli-
gendo: nec in aliis factis capitulis: et si ab aliis
libere cedat: ut in cle. ut hi qui de eta. et
quali. **A.** Ibi et addit. Non obstantibus
quibuslibet consuetudinibus vel statutis.
Sed tamen cle. ut hi non loquitur nisi quo ad cle-
ricos qui declinarerit ordinari: ut possint colligi
ex tex. et glo. de cle. ubi laici et con-
uersi de iure contra non admittuntur ad electio-
nem nisi cum consensu. ut in c. ex eo. de elec. li. 3.
et tamen secundum glo. i. eo. c. ex eo ex consuetudine
prescripta laici conuersi deberent admitti
sed non seculares: ut in c. massana. ex de
elec. Laici vero prelati admittuntur et de iure
contra: quia in deo. c. ex eo. non excluduntur nisi
si laici conuersi. non autem laici prelati sed glo.
in deo. c. ex eo. et in deo. cle. ut hi qui. **D.**
Infra quod tempus possit fieri electio? **R.** In
ecclesia cathedrali vel regulari habent electores
tempore trium mensium: infra quod si iusto
impedimento cessante non elegerint: ad pri-
mum supiorum deuoluunt: ut ex eo. ne per
fectu. Deinde debent electores potestate

electores electo: et petere consensum eius. et infra
octo dies postquam comode possint. Alioquin
negligentes excludunt a persecutione. pres-
sus: et sunt suspensi per tres annos ab omnibus
beneficiis ipsius ecclesie. ex eo. cupientes. s.
ceter. li. 3. Elector vero tenet consentire infra
mensum a potestate: aliter puratur est iure ele-
ctoris: nisi forte ea sit electi conditio quod non
possit consentire absque littera superioris. Quo
casu tenet elector vel electores petere li-
centiam cum ea celeritate quam superioris
absentia vel presentia patitur. Et si non habeat
errum ad electorem aliam predant. Quili-
ber etiam elector post consensum infra tres
menses tenet petere confirmationem: aliter ir-
rita est electio. ex de elec. q. si. lib. 3. et nisi
perenda sit confirmatio a papa: quia tunc
elector tenet infra mensum post consensum.
vel si non fuerit ei electio potestate infra
menses a notitia iter arripere solus curiam
et sic petere confirmationem ac negocium perse-
qui. ut in dicto. c. cupientes. In aliis vero
ecclesiis per quidem infra sex menses. alio
de predicto modo ad primum superiorem deuolu-
unt. ex de pben. d. multa. et de cef. pben.
nulla. Et hoc etiam habet beneficium per s. p.

Item in quo loco debet fieri electio? **R.** Potest fieri
in ecclesia vel in capitulo vel in loco bone
fidei et maxime iuxta consuetudinem. ex eo. i. causis
Sed tamen precipue electores episcoporum solent in ec-
clesiis fieri. ex eo. quod sicut. Sed ex causa etiam
extra ciuitatem possent fieri. 23. di. in noie
disti. **A.** Hosti. autem simpliciter dicit quod in hoc
seruanda est consuetudo: nisi ex aliqua causa ali-
bi fieret. Quod si consuetudo non apparet:
tunc non est vis ubi fiat: dummodo sit locus
clericorum et honestus: ut in suis. co. li. 3. ti. 2. q. 2.
Electio autem episcopi si fieri potest debet fieri
in ecclesia cathedrali: ut expressis dicitur ex eo.
quod sicut. et dixit Boff. ut in deo. q. 6. **D.**
Et non debet fieri ante sepulturam predecessoris
ex eo. bone memorie. Sed tamen si fieret
valeret. **A.** Hoc sentit glo. in deo. c.
bone. super hoc tractatum. et Hosti. etiam
ibi dicit: ut in suis. con. eo. ti. q. 7. **D.**
Quos electores qui ciuitate sunt debent
ad electorem vocari hoc vel scripro vel
consueti. signo capane. Item qui sunt in horis

ciuitati. an. ff. de p. cu. l. i. **A** diuincta
l. s. **B** ite debet vocari oēs q sūt in
puincia p lras vñ p nūciū. ex eo. corā.
hoc oico fm cōsuetudinē obseruandū.
A Inno. dicit q vocādi sūt nō solū pñ
tes i caplo: s; ex si sciunt eē circa ca
pitulū. qz si alr fieret eēt malitia q oio
i electōib; vitāda. Cōsulo ē q vocē
etiā si sint in ciuitate. ar. ff. de p. cu. l. s.
nisi forte ātiq; cōsuetudo excuset vñ cer
tā formā det. hosti. et putat cōsuetu
dinē esse seruādā i vocatōe abñtium:
nisi mora hñat in piculū. vñ in sū. con.
ocā. q. 7. **B** Et si vocati ad cōpetētē
fminū eis a vocatib; assignatur nō ve
niāt nō opz eos vltēri expectari: ex. c.
cū inf. r. c. cū nob. **A** Hoc fuit dictū
hosti. addētis. qz dux eēt vsq; ad finem
termini expectare. i. ad finē triuz men
sū cū mora in electiōibus sit dānosa:
ex eo. cū inrer vniuersas. hosti. hō dicit
q in hoc casu si due ptes sūt pñtes: r cā
coartatōis assignet: putat hāc sniaz ve
rā. qz tūc d; abñs salte; vñ de colle
gio cōmittē vices suas. ex eo. qz ppter
hñ hō due ptes abñtes sint: vel nō assi
gn et cā: putat verā sniam Jo. q dixit
expectādos eē vsq; circa finē triū men
sū. dicit ē hosti. q scrutatores debēt
ire ad infirmos q sunt in ciuitate r ing
rere vota eoz: sicut alioz pñtium. Naz
r pñs ē q in hōrtis ē. ff. de p. cu. l. s. Nec
erit necesse ipos in collatōe vel i aliis
que sequūt regre: sed sufficit cōsensu
i scrutinio hñtus. pñt ē istī vñ de col
legio vices suas cōmittē: qz sunt ipedi
ti. s; pñs dñm. f. q ad eos vadāt vñ ex
peditū. cō. Inno. vñ i sū. cō. ocā. q. 7. **B**
A In elector abñs possit cōstituē pcur
ratores? **R** Si iusto impedimēto tenetur
pōt vñ vñ pñb; cōmittē vices suas: dū
tñ cuilib; insolidū: r erit melior cōditio
occupāris. Qd si ambo cōcurrāt r petāt
admi: tñ nō admittētūr abo: sed is que
capim vel maior ps elegerit: r si nō cō
cordent: admittet ille q i cōmissione p
notatus ē. At si nullus sit insolidū nō va
let. Qñ aut pcurator vñum nominat

p se r aliū nōle ei q cōmisit nibil agit
nisi de certa psona hñerit spāle mādā
tū: qz tūc aliū nōle suo poterit noiare.
porro si nullus de collegio vñ eē pcur
rator nō pōt abseno nolente caplo ex
neū deputare. Nō pōt ē p litteras ex
pmere votū suū. hoc oia ex de elec. si
quis iusto lras? **A** dictus etiā pcur
rator nullatenus pōt institui cessante
impedimēto vel loci cōgruitate. ex de
elec. c. qz ppter. s. illud. vñ dñ. Illud ar
penit? infdicum? ne qz in electiōis ne
gocio pcuratores cōstituatur: nisi sit abñs
i eo loco i quo debeat aduocari iustoq;
ipeditimēto detētus venire nō possit su
per quo si opus fuerit fidem faciat iu
ramento. **B**

A Si qz elector cōtēpt? nec vocat? ad
electiōem fuit ad petitiōem ei? cassāda
est electio. potest tamē si vult eā ratā
habere. ex eo. qz sicut.

A Urz elector possit renunciare voci
sue: **R** Sic. Nā qlib; pōt renunciare voci
sue: qd sibi opetir. vñ r qd postea sit p
alios ipe nō poterit impugnare. Si tñ
rat accedat electiōe nondū facta admir
tēdus ē in oib; q circa ipam restāt fa
ciēda. ex eo. ecclia vñs. pñs. **A** Ibi
nō vñ clare hñ dicit q talis obeat read
mitti. Tñ cū pñcis con. Albric? **S** qz
qz possit renunciare iuri suo hoc clarū
ē. l. de pac. l. si qz i cōscribēdo. **B**

A Quot sūt forme electiōis? **R** Tres
Nā aut fit p scrutinii: aut p pñomis
sū: aut p cōem inspiratiōem. r q d pñdi
ctas formas elige attētauerit ea vice
d; eligēdi pñte pñari. ex eo. qz ppter
A Ibi dñ. Statuim? vñ cū electio fue
rit celebrāda pñtib; oib; q debēt r vo
lūt r pñt cōmode iteresse assumāt tres
de collegio fidedigni q secreto r singul
latiz vota cūctoz diligēter ingrat: r in
scriptis redacta mox publicēt i cōi nul
lo pñozus appellatōis obstaculo intie
cro vñ is collatōe habita eligat i quez
oēs vñ maior r sanior ps capti cōsentit
vñ salte; eligēdi pñas aliq; vñ iudone
is cōmittat q vice oiz; ecclie viduare

puideant de pastore. **Al** electio facta
nō valeat nisi forte cōter eēt ab oībus
q̄si p̄ ispiratōes dei absq̄ vitō celebra
ta. Qui xō s̄ p̄dās formas eligē atten
tauerit eligendi ea vice p̄tate puentur
Et ita electōes q̄q̄ clādestinas repro
bam⁹ statuentes vt q̄cūto electio fue
rit celebrata solēnt publicē. **D.**

Quā pcedit p̄ forma scrutiniū debent
eligi tres scrutatores q̄ in secreto ex
gant vota singulorū. Et ipsi qdē p̄ debēt
seipos de suis votis examinare. Deinde
aliorū vota secreto ⁊ singillatim ad h⁹ q̄
q̄libet liberi dicat qd sibi vī. **Q**uā si ex
aminatio publice fieret: nō seruaretur
forma nec valēt electio: Et si oīs cōsen
tiant. extra eo. in genesi.

Per quē vota scribent⁹? **R.** p̄ tabel
lionē. vel qd meli⁹ ē vn⁹ de scrutatori
bus videntibus aliis cōscriber ⁊ postea
publicabit. Et si qs electorū vellent s̄di
cere scripture nihilomin⁹ ei stādū est.
ar. ex de testi. co. p̄terea. **S. fl.** **A.** **W**ot
fuit oīm hosti. q̄ ē dīc q̄ deā vota po
terūt scribi p̄ tabellione ēt in sacris p̄
epm cōstitutū: s̄ Inn. dixerit p̄ tabellio
ne laici: vt in sum. cō. li. 2. c. 7. **D.**

Quid si electores pauci sūt? **R.** s̄m
Inno. Si sūt tm̄ tres: duo ex eis scruta
būt terrū: ⁊ sic pcedent ad electiōem.
Si xō sūt duo tm̄: vn⁹ scrutabit alium.
Qd si vn⁹ tm̄: ille sol⁹ vocat⁹ testib⁹
exp̄mer votū suū: ⁊ elig ⁊ publicabit.
A. **Lon. Albricus.** **D.**

In electōibus vota icerta ⁊ cōditio
ta nō valēt: ⁊ debēt h̄ri p̄ nō adiecti: pu
ta cōsentio in quē talis cōsentit v̄ si p̄
trū h̄re nō potero cōsentio in Johe. ⁊
silia. ex eo. electōib⁹. li. 6. **A.** **I**bi di
cit. **I**n electōib⁹ ⁊ postulariōib⁹ ac scru
tiniis ex q̄b⁹ ius oīz eligēdū vota cōdi
tionalia alfnatia ⁊ icerta penit⁹ repro
bam⁹: statuentes vt h̄i votis p̄ nō ad
lectis habitis ex puris cōsensibus cele
bret electio vocē illoz q̄ nō pure cōsen
serint ea vice in alios residere. **D.**

Publicato scrutiniū electores neq̄
unt variare voces: s̄ faciēda est colla

tio ⁊ electio celebrāda. **I**lle tñ q̄ nō con
sensit pōt cōsentire i eū q̄ alr eligēdus ē
Al nō pōt ad aliū accēdi. ex eo. auditi
9. p̄. r. c. ecclia v̄sa. **S. ps. xō.** **A.** **I**uſto
c. publicato. eo. ti. **D.** **Q**d si p̄ v̄z sci
scrutiniū nullus possit eligi: poterūt
cedere ad scdm ⁊ tertium scrutiniū do
nec aliqs eligi possit. **A.** **Luz. p̄dici.**
hoc **S. con. Al.** **D.**

Collatio p̄dca q̄ d̄ post publicatōez
scrutiniū fieri triplex ē. s̄. numeri ad nu
merū: zeli ad zelū: meriti ad meritū: vt
ex eo. in genesi. **S**i tñ vna ps eligētiū
fuerit duplo maior: nō pōt ei opponi
extenuatio zeli v̄l meriti. ex eo. si qñ. li.
6. **A.** **v**bi ēt subdit. **S**i qd aut oppo
nere voluerit q̄ votū illi cui opponit
nullū redderet ipso iure: id eis nō itelli
gim⁹ interdictū. **D.** **Q**d si oēs nō in
vnuz cōueniāt nihilomin⁹ faciēda ē col
latio nō de nūero: s̄ de electorib⁹. vt
s̄. aliqs sit cōp̄t⁹ v̄l aliqs affuerit cui⁹
vot nō sit cōputanda ⁊ h̄i. Et si hac col
latione facta nullū occurrat dubiūz ad
electiōem pcedat: aliqñ discutiā ple
ne. ex eo. cū terra. **A**li dicūt q̄ vbi oēs
i vna psonā cōcurrūt: valet electio ⁊ si
collatio sit omīssa. **A.** **H**oc v̄l sat p̄
bati. ex eo. qz p̄p̄t. ibi. nisi forte rē. **N**ā
i electiōe nō fit collatio nisi numeri. zeli
⁊ meriti. de c. in genesi. que nō pōt lo
cū h̄re in electione vniūformiter cōcor
di. De aliis aut faciēda v̄l discussio an
scrutiniū vel i cōfirmatōe. d. c. qz p̄pter
⁊ eo. i. c. auditis. **D.**

In numero eligētiū nō v̄l cōputari
elect⁹. qz null⁹ pōt eligē seip̄: extra eo.
cumana. **A.** **H**oc. c. par. ad hoc facit
s̄ meli⁹ ex de insti. cū ad n̄fāz ⁊ d̄ iure
pa. p̄ n̄fāz. **D.** **I**ic aliqñ hoc locū ha
beat qñ pcedit p̄ viam cōpromissi. vt. i.
electio. 2. **S. 4.**

Facta collatōe eligi d̄ ita in quē ma
ior ps ⁊ sanior capl⁹ cōfenserit: ⁊ ma
ior ps dicet minori. **C**ū talis sit eligen
dus si placet vob⁹ ipm cōter eligam⁹.
Et si cōfenserit tūc is q̄ pōrē vocē h̄z in
caplō surgēs dicet. **E**go p̄ me ⁊ p̄ toto

capto eligo talē zc. Et oēs acceptabūt
Ad si minor ps uel nō oēs cōfenserit. di
cer. Ego p me z p illa q mecum cōfenti
unt eligo talē zc. Nec ex decre. ga. ppē
extra eo. A. Lon. Albrie.

In oi electōe siue postulariōe si oi
cat. Ego eligo postulādō siue postulā
dū aut i postulandū. uel postulo eligē
do siue eligendū aut i eligendū. nihil
agis. Sicut nec sub hac forma. Eligō z
postulo pur meli? pōt de iure ualē nisi
qn pbabiliter dubitaret utz qd sit eligē
dus uel postulād? qd cāu sic postulat?
uel elect? teneat unā tm determinatā uia
acceptare. A. tpe cōfensus. Et redeū
di ad aliā postōs unā elegerit sibi licē
tia ē penit? iterdicta. ut i. c. de q statū
d. de postu. c. pperuo. h. 6.

Electio sp dz fieri p bba numeri sin
gulari siue fiat p scrutiniū. siue fiat p
pmissū. aliē n ual. ex eo. sicut li. 6.

Collige qd sūt de suba forme electōis
p scrutiniū. qd q electores cōgregēt
Itē q scrutatores assumātur. A. l. d
collegio eligenti. ex eo. ga. ppter. et
dicit host. in sū. cō. l. 3. n. 26. q. 7. ad fi.
ubi etiā nota q z b ponūtur. B. Itē
q in secreto uota exgrāt. Itē q uota
scribāt. Itē q scripta i cōi publicētur
Itē q fiat collatio. Itē q seqt electio
de illo in quē maior ps z sanior capitu
li cōfenserit. Nec oia ex eo. ga. ppē. A.

Ibi etiā dī q uota in scriptis redacta
dnt i cōi publicari mox. i. nullo actu cō
trario intuenēte. ut no. i. d. q. 7. dī etiā
in dco. c. ga. ppter. ut q cito electō fue
rit celebrata solēnit publicet. i. cōgre
gatis electorib? surgat un? z ānūciat
pplo uocato ut mox ē ad electionē
factā. Si tñ ista publicatō omittit nō
ē ppter b? electō cassada bz Inn. Aliu
tñ dicit aliē bz host. ut i. d. q. 7. dicitur
Inno. ueri? ut pōt colligi ex dco. c. qz
ppē. imo si pculum inueneret talis pu
blicatio nō ē faciēda. ar. 23. dis. in nomi
ne dñi ibi. q si pūoz atq iniquozū zc.
Itē Inno. in c. ga. ppē. ex eo. dicit q p
curator institut? ad eligēdū dz habet

Spale mādātū ad iurandū in aiām do
mum q credat q tpe electōis erat bōa
fide. l. sine fraude infra fines q deputa
ti sūt ad uacationes electōnuz: z q u
sto ipedimēto teneat. quare electōi int
esse nō pōt mō: z credit uel dubitat q
eodē ipedimēto tenebit tpe q electio
faciēda erit. z b? dī h. Et dz expmē ipe
dimētū z fines. nō. n. i suo iuramēto dz
exponē bba iuris. Et subdit. Illud autē
placet q nō possit qs cōstituere pcur
ratorē ad eligēdū nisi z det ei ptatē ut
rādī i aiām suā. ga. nō uenit istruct? et
in seqres absurditas. ga. ul? oporteret
caplm cōgregatū expectare qusq; nū
cuius iret. z rediret ab eo: uel itez aliuz
terminū assignare electōi: q absurditas
i si tñ casu tollit. q. dī sicū lōge. ar. ad b?
c. dī optatū. Itē ut q post pstrū iura
mentū si ali? cui uox eius pūdicaret
ueller pbare q oīs tpe electōis erat
in eo loco uī uocari nō debāt: uel q nō
detinebat iusto ipedimēto q nō sit au
diēdus. ar. ff. de uolo. q si differēte nisi
forte aliud dicas in spūalib? ubi reuo
catur qd qd sit p obreptionē etiā p? iē
tēnā. ex de re scip. dilect? fili? abbas.
z c. cōstitut? z c. ad audiētiā. q si nō ex
igāt iuramētū pdictū a pcurator: tūc
de ceto nō pnt neq; de loco neq; de ipe
dimēto excipe. ga. hāc exceptionēz ut
remisisse caplm qn sibi iuramentū re
misit. et si dicat. q capitulū deceptuz
fuerit ignorātia facti q etiā pitissimos
fallit. ff. dī iur z fac. ign. l. 2. puta ga. cre
debat aduersario b? asserēti. dicit ei
q supina fuit ei? ignorātia. ga. ius i ca
lib? pūdz q possit exigē iuramētū. B.

In pās eligēdi deuoluit ad alium.

In cathedralib? ecclesiis si ifra tē
p? triū mēsiū nō eligāt deuoluit ad p
rimū supiorē. q si infra alios tres mē
ses nō elegerit: deuoluit ad aliū supio
rē: z sic usq; ad papā. Si hō eligūt scē
ter idignū: z sic sint pūati iure eligēdi
uel pūet p sniaz. ga. nō seruāt debitaz
formā: ad papāz deuoluit. In iferior
bus at ecclesiis sp ad primū supiorē

deuoluif. ex eo. quāq. li. 6. de hac mā vide s. 3. r. s. bñficiū. p. s. p.

¶ Cassanda ē electio illius q regit^r aūq. eēt elect^r osensit electōi de se facte: qā psumit ābitiosus. ex eo. cum post penitā. r. c. officii.

¶ In maior: ps capli deliq. electio de uoluit ad pauciores: vt notat ex d. po stu. c. 2. Itē deuoluif ē ad vnū. ppter oīum alioz dñctū. s. dñ. si forte. ex eo. bone. A. In hīa. c. nō bñ h. pbat. s. i di cto. c. 2. de postu. hoc notat glo. r. videt hoc intelligere qñ electores peccauē rūt in eligendo indignū. Sec^o si ex cō rēptu aliquoz ex hēntibus vocem. qā tunc non deuoluif prās eligendi ad cō rēptos. qā nō tñ in hoc peccauerūt eligētes. iō suffic q hoc casu cassetur electio. pōt dici q hoc vep ē aūq. eligētes sint puati p iudicē iure eligēdi. nā ppter pētm forte nō sūt ipō iure puati sed puadi. ex eo. qā ppter. r. ibi hoc sentit Inno. sup. xbo puetur. dicēs q facta puatōe p iudicē. ppter pētm forte: tūc prās deuoluif ad nō culposos nec puatos. Idē in sū. con. li. 3. r. 26. q. 7. dicitur. Itē nota q si aliq. peccāt in eligēdo d. formā. in nō delinquentes ēt si sit minor ps cadit ius eligēdi etiā si vn^o solus sit. r. hoc uel per sniam supio ris fin quōdā ut s. alios ipō iure. Alii tñ dicūt alr. sed pma optio ē magis ap probāda. hēc ibi. Aliq. etiā dicebant q si maior ps. dñqrat: tūc prās nō deuol uebat ad pauciores qz dictū nō pbat nec ē rōnabile: vt p. 3. p. Inno. in dco. c. qā ppter. Vñ ut dictū ē bñ deuoluitur prās ēt ad pauciores ipō iure. sed p iudicē pūs lata puatōis snia. r. sic pōt itel ligi assertio dicēti q hoc d. fieri p sē rētiā supioris. **¶** Qd si oēs deliquāt dñoluif ad supiorē siue ad papā. vt di ctū ē s. 3. qui est hic aū. p. ximā.

¶ Electōes clādestine reprobanf. ex eo. qā ppter. r. dicunt clādestine q i ca meris p occulta cōuētacula fiunt. 79. dñ. c. 2. r. c. si trāsūt. Sūt ille qō int se electores secretas tenent: cūz celebra

te dbeāt solēnit publicari. ut i dco. c. qz p. p. A. Idē i sū. cō. dco. q. 7. ad fl.

¶ Quis pōt eligi? **¶** Aliq. dñs ē do ctior r. sanctior. cui^o pparatōe celi grex dicāt. s. q. i. h. g. r. qui sit de mīmonio legitio nar^r r. eratis legitie. ex eo. cūz i cuncti. Nā epō d. eligi. 30. ānoz ppleto rñ. Inferiores nō pñt r. alii q curam debēt hēre aliaz regit^r q. arrigerit ānū 25. A. vt i dco. c. cū i cūctis. **¶** Alr. eli gentes sūt illa vice eligēdi prāte puati. s. 5. 22. q. incipit qñ prās. Subdiaco nus qz pōt i epm eligi. ex d. eta. r. qñ. a multis. Itē q ad vnā dignitatē repu tat dignus si postea eligat ad aliaz d. spūari dign^r. A. s. ad eqiē vt minorē ut pōt colligi ex. c. de quo statiz. **¶** 74. dñ. gesta. Gallit qñq. Nā h. qñq. qz toleret i officio mīoz nō tñ ppter h. i maiori tolerari d. idign^r. 12. dñ. nos cōsuetudinē. Abbas quoz exēpt^r bene pōt eligi siue i epm siue i abbatē eius dē regle r. hīr. s. nō pōt trāsire snī lñis pape ut legati de latē si sit i puicia. ex eo. si abbatē li. 6. Religiosus qz h. nō expōse. p. fessus qñ ē nouit^r eligi pōt ad epātū. ex eo. null^r li. 6. **¶** Siue eli gat i sectarib^r siue in reglarib^r ecclīis ad pñaturā tñ siue ut alteri^o religionis nō nisi expōse. p. fessus. ut ibi. nullus āt religiosus pōt eligi i abbatē uel pñatū alteri^o religionis ut hīr. **¶** Qd si sec^o actū fuerit eoipō ē irritū r. inane: vt in cle. i. ex eo. **¶** De ecclīis alteri^o diocesis vtz possint eligi videt^r postulatio. s. 3.

¶ Quis nō pōt eligi? **¶** Excoīcatus maiori excoīcatōe. ex d. appel. c. situr^r p. Itē nec excoīcat^r mīoz q si sciēt ele ctus fuerit cassanda ē et^r electio. ex de cle. exco. mī. si celebrat. A. Et ibi glo. dī cit q si etiā ignorāter eligat excoīcat^r mīoz nō ualet electio. qā ignorātia eligētiū nō facit ipz babilē. r. si sciēter talē eligerēt puatē iure eligēdi. ex de elec. cū in cūctis. **¶** Itē nec suspēsus nec inēdict^r nec q inēdictū nō seruauit ex d. postu. c. p. c. cū dilect^r. A. **¶** Hoc. c. cum dilect^r. nō ē i iure postu. s. d. siue

radie. **D.** Jte nō dē eligi psona cui ali
qd obstat de impedimēto circa ordinā
dos. de qb' bñ. i. ordinādos p totū. Jte
nec is q ppter vitii psonē se reprobat
fuit. talis. n. nec ibi nec alibi eligi pōt.
ex. eo. sup. eo. **Sec.** aut si casta fuerit
electio ppter uirtuosū pcellūz. qā tūc si
ipedit p mortio ei' ēt in eadē ecclia. ut
i dco. c. sup. eo. r. c. innotuit. **A.** etiā pma
uice. ut in dco. cannotuit. **Ubi** hō duo
electi fuerit r utriusq' uirtuosa ē electio
neuter ē eligēdus pma uice. ex. eo. cōsi
derauim'. r. bñr discordia uirtē. Si ar
alter istoz cōter eligat deficiat rō. r. iō
firmat. ex. eo. cū int. **R.** seniorē: ut in
sū. con. li. 3. r. 26. q. 5. ubi etiā pdicti ca
sus norant. **D.** Jte nō pōt eligi epō. s.
q tā alligat ē alii ecclie. s. pōt postula
ri. s. a papa. ex. de postu. c. fi. Jte in pla
tū religioz nō pōt eligi nisi expse. p
fessus alit nō ualz electio. ex. eo. nullus
li. 6. **Nec** ēt aliq' q sit alit' religiois
ut hñus. ut i cle. cū rōi. ex. eo. Jtem nul
lus religiosus pōt eligi si trāsuit de or
dine mendicantiū ad non medicantes.
ut bñ. religio. s. fi.
Elect' p' cōfessū dūgit spūalr ecclie ut
duare. ut ex. eo. cū int. canonicos. ex. de
trās. inf. corpalia. s. p. 22. Jte electio gi
gnit cōfirmatōez. ex. eo. nihil. cōfirmatio
dat admistratōez. ex. eo. trāsmissa. De
cōfirmatōe inde s. cōfirmatio electoz.
Si elect' añ cōfirmatōez admistrat
renouēdus ē. ex. eo. qñt. nisi i sūmo pō
tifice q i eligēdo cōfirmat. dis. 23. i. noie
dñi. vñt. nisi sic admistrati parcat. ex. eo.
nostit. ut nisi ptimeat ad papā. **A.** s. cōfir
matio: ut i cle. de q. i. **D.** r. sic ualde fmo
tus a sede aplica. **A.** uidelz ultra tra
iā cōstituit. ut i. e. c. nihil. **D.** Qui talis
si sint i discordia electi admistrare pñt
ēt añ. ita tñ q' nihil penit' alienet nec
pōt eis cōmitti admistratio sub nomie
conomari' uel pcuratōis r bñ nec in
oro nec i pre. nec i spūalib' nec i tpalib'
bus. **Qd** si suscepit puati sūt oi iure
electōis ipsi. ex. eo. auaritia. lib. 6. **A.**
Ubi dicit. **A.** si itaq' nō sit malitias idul

gēdū facim' ut nullus dcefo admistra
tōem dignitaz ad quā elect' ē pūcē ce
lebrata d' ipō electio cōfirmat' sub
conomari' ut pcuratōis noie alio d' nō
uo q' sūto colore i spūalib' ut tpalib' p
se ut p alit' p pre ut i totū gerē ut reci
pe aut illi se imiscē psumat oēs illos q
fec' fecerit iure si qd eis p electōez qñ
tū fūit dcemetel eo ipō puatof. Et idē
qd i b' y. no. i. sū. cō. li. 3. r. 26. q. 12. **D.**
An religioso acgrat ius electōis ex
ordinē suū? **R.** Nulli fligioso p'dicato
rū. mior. hēmitaz. r qñlibz medican
tū ex electōe postulatōe. pūfione seu
uocatōe ad platurā ex suū ordinē i di
scordia scā ius aliq' acgrat. nec ipō cō
fētre pñt ēt hita lnia. ex. e. qñdā. li. 6. r.
d' itelligi discordia q ēt siue de iure si
ue d' scō. ut i cle. c. n. qd circa. **A.** **Ubi** si
clare b' pbat. s. ad b' fac. qā cū i dco. c.
qñdā dicat d' discordia d' idistice in
telligi ex d' scis. ad audierā. **D.** **S.** r
alius fligiosis si acgrat ius i electōib'.
nec cōfētre pñt si fuerit electi a mior
pre nūero. ut i dco. c. qñdā. **A.** nota q
si fligiosus electōi d' se scē ad platurā
aliq' ex suū mōasteriū ut ecclia n' peri
ta lnia r obtēta cōfētre cōfessus si ualz. r
electō ipa uirib' uacuat. Jte nō q' pla
ti fligiosoz irreglir cūctib' pñt b' i li
cētā dare. ex. eo. c. si fligiosus. li. 6. **Nō**
ār ualēt lnia q cōcedit p futura electōe
quā fieri origēt. ut i cle. cū cōfess. ex. e.
Nec aliq' fligios' pñt pñci i aliq' ecclia
q clero careat p pto xpīā. ut i cle. ple
rūq' extra eo.

Quid si due electōes fiant? **R.** bñ
hosti. si sit i cōtinēti sūt puta qz i scru
tinio diuisa sūt uota: tūc illa ualz q me
liorib' r maiorib' mēit' adiuuat. ex. e.
c. li. 3. i. si. r. c. condū. **Ubi** hō electōes fiant
ex intuallo r pma fuit rite scā illa ualz
imo ēt si pma annullāda sit scda nibilo
min' cassari d' ex. eo. bone memorie
crenisi gra fiat. sic qdā itelligūt. ex. eo
bone mēorie magi. **Ubi** ēt cassan. ita ē
scda ēt si pma nulla fuerit ppter cām
nōdū patenti. ex. eo. consideratis. r. c.

audire. qd si pma ex ea notoria nulla fu
it ualebit secunda rite facta. ex de sup
ple. negli. pla. c. fi. z ex eo. uenerabilem
z. s. fi. **A** . Jde in su. co. lib. 3. r. 26. q. 3
ubi etia subdit. Nona etia q sola noia
rio no prestat impedimentu sequenti elec
tioni. ut patet ex eo. qd sicut. ga p sim
plicem nominatione nullu ius acqris
notato. secus. tñ fm Berabidez in glo.
de notatione in scrutinio post publica
tionem. ga tñc nec uariare pnt. ex eo.
publicato. **B**

Sunt casus in quib⁹ electores iteru
pnt eligere ut puta si electus no uult
consentire uel p⁹ consensum renunciat
iuri suo uel morit: uel ppter occultu
eius uitium irritat. Et his casibus hnt
electores integrū tēpus a dissensu ut
renunciatioe ut morte seu irritatioe ac
si uocatio nona eet dūmodo nihil ege
rint fraudulēter. ex eo. si electio li. 6.
Duas electiones in una ecclesia de se
factas nemo pōt psequi: s; unā tñ eli
gat. ex eo. ut qd. lib. 6.

Quicūq; grauat clericos uel alias p
sonas ecclesiasticas ad qd spectat elec
tio. **A** . In aliquibus ecclesiis mōa
steriis aut aliis pns locis. **B** . p eo
q rogati seu al⁹ inducti eum p q roga
bant siue inducebat eligere noluerit
uel consanguineos eoz: aut ipas ec
clesias seu loca bñficiis seu aliis bonis
spoliado seu al⁹ iniuste psequēdo. excōi
cati sūt ipso facto. ex eo. sciant cuncti.
libro. 6.

Quid si qs aliquē ex odio elegit. **R** .
Tenet ei ad omne dānu quod inde ei
accidit. dis. 74. bonozat. z. L. si ppter
inimicitias creatio facta sit. l. unica. li
bro. 2.

Circa electiones monialium nota q
nulla debet ad electionē admitti nisi
iz. annū pegerit z pfecta fuerit tacite
uel expse nec i abbatissaz ut pōnissaz
ubi per priozissam gubernantur eligi
pōt nisi post. 30. annū. z nisi fuerit exps
se pfecta. Item nota q cū p scrutinū
pcedit illa electio q a duabus ptribus

fuerit celebrata nō obstante appella
tione partis alterius. pmissa diligenti
examinatione si alit iucta fuerit cano
nica cōfirmet z bñdicēda benedicatur
A . Benedicēda ē cōfirmata i abbatiss
sam. ut in c. indēnitatibus. de q. i. **B**
Si aut nulla electio eet a duabus pti
bus celebrata: tñc nō obstat q sit pu
blicatum scrutinū aut etia ad electio
nē processum pnt alie moniales anq
ad actus ex neos diuertāt ad illā acce
dere q a maiori numero ē electa. Et si
per hoc pueniatur ad duas ptes cōfir
metur ut pns dcm ē s; nihilomin⁹ eā
sic cōfirmatā postq fuerit i administrati
one poterūt alie opponē in moduz de
nūciationis uel accusatiōis ut a digni
tate remoueat. qd si ad illā q a maiori
pte electa ē alie nolūt accedere uel nō
tot quot accedāt ad duas ptes tñc sup
obiectis que faceret pars altera z sup
aliis q sūt ingreda plane z sine strepi
tu iudici p superioze inquirat anteq
cōfirmet: s; ipsa interi in tpalibus z spi
ritualibus admistret. ita tñ q de reb⁹
monasterii nibillatiener nec moniales
scipiat. Si q uero a minori pte electa
uel nominata fuerit nō ualer nec pōt
ad eā pdicto mō accedi. Item nota q
nūq in electionibus monialū oz fieri
collatio zeti. ad zeti uel meriti ad me
ritū: s; solū numeri ad numerū. Si ho
pcedit p formā pponiss si minor ps
se oppōit electe nihilomin⁹ cōfirmet
z bñdicat cōdictione pns nō obstat. si
aut maior ps se opponit. differt cōfir
matio donec de obiectis z aliis fuerit
ingstū: s; interi admistret ut pmit
tūt nisi ps opponētū fuerit duplo ma
ior qz tñc nō admistret sed expecta
bit litis euentū. Itē nota q si i b⁹ mōi
electionib⁹ cōtingit ad curiā appella
ri debēt cause exprimi fm modū cōsti
tutiōis. aut circa. ex eo. li. 6. **A** . Ibi
dicitur. **P**rovidem⁹ si qñ aliqui electi
onibus postulationibus pussionibus
se opponūt. pponēdo aliq cō electiōis
postulationis seu pussionis formam

aut psonas eligentiū uel electi siue illi
cui pūlio erat faciēda ut scā: 2. ppf b°
trigerit appellari appellātes in instro
publico seu litteris sup appellatōe cō
fecti oia 7 singula expmāt q in formā
intēdūt obuiē ut psonas corā psonis
autēticis aut psonā q sup hoc testimo
niū phibeāt ueritati corpali pstito in
rameto q credūt ea q sic expmūt esse
uera: 2 se posse pbare. Aliogn tā oppo
nētes q tpe appellatōis ut postmodū
adherētes etiā obuiēdi aliq que nō
fuerūt i b° mōi lris uel lris expressa
ptātē sibi nouerit infēdictā: nisi postea
forsan aliqd emerferit uel sup antige
supuenerit pbandi facultas aut aliq
in opponētiū noticiam de nouo guene
runt q appellātes appellatōis tpe nisi
misi ignorare potuerūt 7 ignorauerūt
sup b° i at ignorātia 7 supuēte facul
tate pbādi fidē p ppūz pstitādū corpa
lit faciāt iuramētū b° aduiciendo iura
mēto eodē q ad ea pbāda credunt se
sufficiētes pbatōes hēre. hec ibi. nō di
stictio siue appelles ad curiā siue ad ali
um. B. S. nō debēt ipe ire qn poti°
pcuratores cōstitue. Itē nō q bi q euo
cant ad dirigēdas mōiales i electōib°
nisi abstineāt ab his p q inf eas ori
possi: circa hec discordia ut nutrir ex
cōicati sē. 7 oia pdicta hnt locū ēr apō
mulieres q uiuūt q canōisse. A. i. q ui
uūt i sectarib° ecclis canōici secta
res. dco. c. idēnitatib°. B. Excepō d. p
festiōe. qz tales nō pfitē. hec oia ex eo.
idēnitatib° li. 6. De cōfirmatōe electio
nis hēs. s. cōfirmatio elector. p totū. De
electōe pape uide. i. papa. y. i. De hac
mā uide. i. postlatio. 7 facit. s. acceptio

Electio 2. s. p cōpro
misiuz. Ali
gendi ptās pōt alicui ut aliq
b° amitti. ex. c. u. i. ueti. s. ppetē. com
mittit i nūero ipari. ex. c. i. cāsi. 7. c. cū di
lect. 7. c. cū i iure. Et uni amitti pōtē
nō plaro. ex. d. renū. p. trāslatōez. p. rāso
Nec regit q bi gb° amittit sint d col
legio. ex. c. qm q. S. nō i hac cōmissiōe

si un° dissentiat nō suat forma nec va
let. ex. eo. qz pp. A. Et ibi b° nō glo. B.
7. c. cū dilect°. Necn. cogit qf mūciare
iuri suo iur°. ex. qd me. cā. abbas. 7. c.
ad audiētā. Itē nota q re itēgra talis
ptās reuocari pōt. ex. eo. in cāsi. A. Et
ibi pz q nō dī res itēgra qn cōpromis
sari ad electōez iceperūt pcedē. B.
Illi i qd ptās eligēdi cōmittit pnt de
psona cuiuscūq loci puidē. ar. 6. dī. le
ct. 7. c. reathina. Iuri tñ 7 meli° ē q
d ipa ecclā eligāt. ex. eo. q. sicut. 7. 23.
dī. i. noie dñi. A. c. q. sicut. modici vī
facē. s. bñ. c. in noie dñi. B.

Nō ualer cōmissio sub hac forma: vt
qs qstis uorj i secreto illū eligat i quē
ptes cōsenserit. A. Partitū opatōe mi
nor: 7 cōsentiētes maiore pte capli nō
arrigat. ut i. c. de q statim. B. ex. eo. si
cul. li. 6. s. bñ ualer si ei cōmittit ut illū
eligat in quē maior ps capli cōsenserit
ex. eo. cū expediat li. 6.

An cōpromissari pnt eligē unū d ipis
B. si b° hē ex forma cōpromissi pnt. alī
n. ex. d. fortile. c. vlt. 7 ex. c. cumana. A.
c. cumana paz fac ad b°. s. bñ b° notat
glo. i. dco. cult. 7 ex. c. cū in iure. B.

Sine cōmissū sit unū siue plib° electio
bz fieri p hba numeri singlaris. alī nō
ualer. ex. eo. sicut. li. 6. 7 de re iudi. cum
ab uno. li. 6.

Cōpromissari si non eligat infra tps
electōis a iure statutū ad supiorē ptās
deuoluit. Si hō eligat idignū siue sciē
ter siue ignorāter: eligēdi ptās reuertit
tur ad electores: nisi sciēter electōez fa
ctā ratā hēnt. 7 eodēz mō reuertit ad
eos si eligat idoneū: 7 ille nō cōsentit
porro cōpromissari qn eligat sciē
tidignū nō puniūt cōpromittētes nisi ra
tā hūerit: s. ipe suspēsus ē triēnio a bñ
ficiis q obtinet i illa ecclā quā sic eli
gēdo offēdit. 7 b° nō bz locū nisi cōpro
missari sit epō. ex. eo. si cōpromissari.
li. 6. A. Ibi ēt pz q oca suspēso siliū
obtinēt nisi cū peccat i electōib° epōz
7 supiorz ipōz. 7 subdit. Et idē i illi bñ
ficiis ē cōsēndū q a licitus electionem

postulatione aut puisionē impugnā
i. pbatōe deficit eius qd obicit in pso
nā. s. q. triēno sit suspēsus a bñficiis q
h3 in ecclia offēsa. **D**

Lemofyna p coiter

Tho. scda scde. q. 32. qdā elyne sūt cor
porales. f. septē opa mīe. videlz esuriē
tē pascē. potare sitiētē. vestire nuduz.
recolligē hospite. visitare infirmū. re
dimere captiuū. z sepelire mortuum.
vñ xpus. Visito poto cibo redimo tego
colligo condo. Sūt z alie septē spūales
f. docere ignorātem. consulere dubitā
ti. corrigere peccantē. z consolari tristē
remittere offendētē. suppoztare onero
sos. p oibus ozare. vnde xpus. Cōsule
castiga remitte solare fer oza. In quo
xpus cū dī cōsule. intellige cōsulare z do
cere. **A.** Idē i sū. cō. l. 3. t. 8. q. 2. **D.** Et
qdē elyne spūales absolute loquendo
meliores sūt qz corporales. p qdē qā il
lud qd exhibet nobili? ē. f. donuz spūa
le qd pēminet corporali. 2. rōne eius cui
subuenit. qz spūs nobilioz ē corpore.
3. qstū ad ipos act? qbus subuenit: qz
spūales act? sūt nobiliores corporalib?.
Pōt tñ ctingē qz corporalis elyna pferā
tur spūali i aliq pculari casu. puta si
qs fame deficeret pot? eēt pascēdus
qz docēd? **A.** Idē i sū. cō. eo. t. 1. q. 3. **D.**
Tho. scda scde. q. 32. dicēdū q sic omitt
tēs. n. hoc facē et māl? puniē. vt pz **Da**
th. 25. **A.** Surui. n. z nō dedistis mibi mā
ducare. zc. Et hoc intelligēdū ē fm q
recta rō regrit fm quā cōsiderat aliqd
ex pre dantis. s. ut id qd i elynis erogā
dū ē nō sit necitū ei s3 supflūū nō so
lū respectu suūpūs s3 ē respectu ali
orū quoz cura sibi icūbit. qz pūs oz q
vnusq3q3 sibi sibi z suis. pūdeat: z d re
siduo paupib? subueiat. Ex pre quozq3
recipietis regrit qz necitate hēat. alio
qn nō eēt rō qre elyna ei dare. s3 cū
nō possit ab aliq vno oib? necitatē hñ
tib? subueniri nō ois necitas obligat ad
pceptū: s3 solū cū is q necitatē patitur

sustētari nō pōt: tūc locū h3 qd **Amb?**
dic. pascē fame moriētē: si nō pauerj
occidisti. sic g? dare elynā de supfluo ē
i pcepto. z sūt dare elynā ei q ē i extre
ma necitate. al? dare elynā ē i cōsilio. si
cut z de quolibz meliori bono dantur
cōsilia. z dico q supflua d necitate pce
pti sūt erogāda. qz h3 isti? sūt qstū ad
pprietatē. tñ ēt alioz sūt quo ad vsuz.
s. illoz q ex eis sustētari pnt. vñ **Pasi**
li? Si faterj ea tibi oim? puenisse an
iuist? ē d3 ieq3 nōb res distribues. cur
tu abūdas: ille xō medicat: nisi vt tu
bone dispēsatōis merita cōsequis: ille
xō patie bzauis deozet. est famelic
panis quē tu tenes i archa. nudi tūci
ca quā i cōclau? cōuas. discalcari cal
ceus q penes te marcescat. indigē? ar
gētū qd possides humatū. q circa tot
iniuriarj quot dare valēs. z hoc idē di
cit **Amb?** 4. 7. dicitur h3 qd p dicitur
ē q nō sit dātū necituz iudicādū ē h3 qz
pbabil? extimari pōt. Nec oz qz cōfū
derētur oēs casus q pnt ctingē i futu
rū. s3 d3 iudicari supflūū z necituz h3 ea
que pbabil? z hñsūt occurrūt. **A.** Idē
i sū. cō. l. 3. t. 8. q. 4. vbi ēt addit fm
eūdē **Tho.** q tūc intelligēdus ē casus
extreme necitatis qñ apparēt pbabi
lit signa extreme necitatis future nisi
ei subueniat. vt cū aliqs vider aliq3
ipotētes vel pigros ad subueniēdū ex
paupere idigētē cibo z potu z aliis vi
te necessariis nec sibi posse satisfacē. n
n. expectāda ē vltima necitas. qz tunc
forte nō possz iuuari nā fame vel siti
cōsumpta. hec ibi. Itē vñ q necitas ely
ne nō sit solū respectu extreme necitatis
idigēt: s3 ēt alter? **Nā** z i alius necita
tib? vellz qs sibi rōabil? subueniri. sic
g? z ipe inqstū pōt d3 aliis subuenire.
Math. 7. vbi. **Dia** qctūq3 vult vt faciat
vob? boies. zc. **Et.** 1. 3. 3. Qui hūerit
subz mūdū h? z vident frem suū ne
cessitatē hñe: z clausit vīscera sua ab
eo quō caritas dei manet i illo? **Thē** et
Ricar. sup 4. **Thiaz** d3. dicit. Cū pce
ptū d elyna sit affirmatū qñus obli

get ad sp: nō tñ p sp. s. p loco r tpe. cō
siderada ē n. facultas hñt r miseria in
digētis. Si n. hō bēat aliqd qd non sit
necium sustētati sue nāe nec illoz q
bus tenet puidē sicut vxor r filii sui
r acille r sit cā nccitatj seu norabit idi
gērie ex pre illi cui dādū ē q imineat
pbabilia sig extreme nccitatj: tūc ha
bēs tenet ex pcepto subuenire idigēti
Si xō nō hz aliqd supflūū nō tñ sustē
tati nāe s; ēt decērie sui stat tenet d
illo etynā facē idigētibz etiā si nō inue
niant q eēnt cōstituti i nccitate pdicta
Et si ples occurrat indigētes quibz oi
bus subueniri nō possit: tenet ceteris
pibz magis idigētibz subuenire. **D.**
¶ Utz etyna debeat dari de nccio. **R.**
h. **Tho.** scda scde. q. 32. Ncciz dī dupli
cit. Uno sine q aliqs nō pōt eē. de tali
nccio etyna dari nō dī. puta si aliqs in
articulo nccitatj cōstitutz solū hñt vñ
posset sustētari ipe r filii r alii ad euz
pñētes. de h. n. etynā dare effz sibi ui
tā subtrahere. s; si forte talis casus in
miner vt subtrahēdo sibi daret alicui
magne pstone p quā ecclā vel respub.
sustētarēt certe p talis pstone libatōe
seipm r suos laudabilz piculo mortis
exponēt. cū bonū cōe sit ppo pferēdū.
Alio dī aliqd nccium sine quo nō pōt
conueniēter vita trāsigi fm statū vel cō
ditōez. ppe pstone vel aliaz qñ sibi cu
ra icūbit. de h. i g. dare etynā ē bonuz
r nō cadit sub pcepto s; sub cōsilio. **A.**
Idē i sū. con. li. 3. r. s. q. 5. Et hec intelli
gēda sūt fm ea q dicta sūt. s. s. p. i. ad
ditōe. **D.**

¶ Quibz potz etyna dāda sit? **R.** fm
Tho. scda scde. q. 32. sic Aug. dī i p li.
de poctri. xpiana. Illis q nob magi
sūt iuncti magis puidē debemz q eis
qui qdā forte nob adueniūt. Et tñ cir
ca hoc discretōis rō adhibēda fm dif
ferētiā iunctiōis scitatis r vtilitatis.
Nā multo sāctiori magis idigētiā pa
tietī r magis vtili ad cōe bonuz esset
magis etyna dāda q pstone. ppingori
maxie si n sit mltū iuncta c cura spā

lis nob imineat. r si nccitatē magnam
nō patiat. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. 6. ubi
ē p; q ceteris paribz magis iunctis
ē citi subueniēdū. **D.** Et vide s. aduo
catu. s. p. l.

¶ Utz i etyna pponēdus sit pī fīdelis
exneo fīdeli. **R.** fm Ray. In exhibitō
ne nutrimentī pferēdus ē pī. s; i dilecti
one pponēdus sit exne. ar. 30. dī. c. p.
pceptū. n. dñi est **Exo.** 20. Donora
prem tuū r infem tuā. Nullū. n. bñfi
ciū ē tantū sicut parētū: nō parētes in
recōpēsadis bñficiis sūt oibz alius pfe
rēdi: nisi nccitas ex alia pre pponēdē
uel aliq alia cōditio pura cōis vtilitas
ecclesie vel reipu. **¶** Tñ r i extrema nccita
tate magis eēnt filii dēfēdi q parē
tes. **Con.** **Tho.** scda scde. q. 31. **A.** **Co.** ēt
Dof. r **Dof.** r **pe.** vt in sū. con. eo. ti. q.
7. vbi ēt p; q bñfunt spāle dictū **Tho.**
cui cōcordat **pe.** videlz q filii magis
dēfēdi sūt q parētes. **D.**

¶ Elemosyna paupibz dāda ē qui suis
manibz laborare nō pñt. ar. 2. dī. s. p. **Nā**
r fm leges q laborare pōt r se imiscet
etlyne redigat i seruitutē ipatoz. **Co**
mendi. vali. l. ymea. li. xi. **A.** **¶** Ibi alit
dī sic. Lunctis quos i publicū qñtuz in
certa mēdicitas vocauerit inspectis ex
plozē i singulis r itēgritas corpoz r
robur ānoz atqz ibertibz r absqz vlla
dibilitate. **Dicit** glo. ibi. s. q sic se gerūt
qī nō hēant artē cū hēant: r qī sint de
biles cū sint fortes. qz nolūt laborare:
s; mēdicādo sine laboze viuē. scgē. mi
serādis nccitas inferat: vt eoz qdē qz
tenet cōditio fūilis pñtor studiosus r
diligēs dñiuz cōsequitur. eoz xō qz nata
liū sola libras pseqz colonatu ppetuo
fulciat. **Glo.** dī s i auct. de qñto. s. si xō
col. 6. vbi dī q serui dñis. liberi operi
publico mācipatur. **Sz** becl. corrigi
fm quosdā. vel ibi i his qui i sacra v2
be reperiunt qī cū eis mūt sit agēdū
vel h logtur de his q faciūt se videri
egros apponētes herbā vel aliud per
qd cōtūescat. ibi n sic dīquūt s; solū fi
gūt paupēte seu dībilitatē. glo. **¶** Itatē

qđ dñs ibi de reptis i vbe ipiali. Item glo. sup rubca dñc qđ medicatēs validi mīfīs z hē debilib⁹ panē auferūt. z d talib⁹ cū pstat allegat glo. sup Barth. dicētē. Iustī feceris si iniuste petentē corzereris qđ si ei dederis. **B.** Lū aut aliqđ idiget z ponit distributor etlyna rū pōt z sibi accipe sicut aliis admini strar. **Tho.** scđa scđe. q. 32.

¶ Utz etlyna hoib⁹ malis dāda sit. **R.** fm **Tho.** i. 4. dñs. 15. dicēdū fm **Aug.** qđ sic diligēdū sūt hoies vt eoz si diligant errozes. z qđ exhibitio bñfici dilectōi cōmūdet iō pctōri ad sustentatōem nāe v3 etlyna dari si indigeat: cum picipiat nob etiā bñ facē inimicis. sed ad fouē dū eoz maliciā nō debem⁹ aliqd dare eis. **Un** si cōstaret qđ eo qđ aliqđ dat un pctm abuterent nō debēt eis dari nisi nccitas extrema exposcēt. **A.** Idem i sū. con. li. 3. ti. a. q. 5. **B.**

¶ Utz etlyna sit danda abundānt. **R.** fm **Tho.** scđa scđe. q. 32. dicendū qđ abū dantia etlyne duplī pōt cōsiderari. p q dem ex pte dātis. scū qđ dat qđ ē mul tū fm ppozrōem ppe facultatis. z sic laudabile ē abundānt dare. **Thob.** 4. **¶** Si multū fuerit abundānt tribue. vñ z dñs **Luc.** 21. laudauit viduam qđ ex eo qđ dērat illi torū victū quē hūit misit obfuaris tñ bis qđ dicta sunt de etlyna faciēda de necessariis ē. **S.** 3. 2. pōt cō siderari ex pte ei⁹ cui dat. z sic ē abundās duplī. **Un**o mō qđ suppleat sufficient eius indigētiā. z sic laudabile ē abūdā ter tribuē. **Alio** vr abūdet ad supflui tatē. z h⁹ nē ē laudabile: s3 ē meli⁹ pluri bus indigētib⁹ nccia elargiri. **In** h⁹ ē cōsiderādū ē qđ qdā egētes delicatiori bus cibis z vestibus idigent qđ alii. vr **Tho.** subdit ibidē. **A.** Idē i sū. con. eo. li. q. 9. **B.**

¶ Quid si qđ furat ab vsurario z hui⁹ modi vr etlyna ide faciat. **R.** fm **Ray.** Dico furtū cōmitti. **Nō.** n. faciēda sūt ma la vr veniāt qđcūqđ bona. i. 4. q. 5. forte. **¶** Utz de illicite acqfitū etlyna possit fi eri. **R.** fm **Tho.** scđa scđe. q. 32. Aliqd

pōt eē illicite acqfitū triplī. p mō qñ id qđ illicite acqfitū debet ei a qđ acqfi tū ē. z h⁹ siue nō trāsserat dñus vr i ra pia z furto. siue etiā trāsserat: vr i vñ ra: z de talib⁹ cū qđ teneat ad fstitutio nē nō pōt etlyna fieri. 2. mō ē aliqd illi cite acqfitū qđ ille qđ acqfitū n pōt re tinere: nec tñ debet ei a quo acqfitū. ga. s. 3. iusticiā ē datū z cōtra iusticiā fu it acceptū vr in simonia. vbi vñ qđ le gē dei agit. z iō d3 h⁹ i pias cās erogari **Et** eadē rō i sūbibus i qbus dario z acq fitio ē d legē: mō ē aliqd illicite acqfi tū nō qđē ga ipā acqfitio sit illicita: s3 ga illud ex quo acqfitū ē illicitū: z i bis qdē trāsserat dñum: nec cōpetit repeti tio. sicut p3 de eo qđ mulier acqfitū p meretriciū. z h⁹ ppe vocat turpe lucz talis. n. mulier turpit agit z d legē. s3 in eo qđ accipit hūste nō agit nec d legē. vñ qđ accipit retineri pōt: etiā de eo etlyna fieri: s3 nō oblatio publica ad al rare. **A.** Iux illud **Deut.** 23. **Nō** offe ras mercedē pstituli. zc. **B.** **Et** hanc distincōez pbat **Aug.** i. 4. q. 5. nō sane i sū. **A.** Idē qđ i b⁹. **S.** notat i sū. con. li. 2. ti. s. q. 21. **Et** ad pdictoz intelligētiā sciēdū qđ qñ rursipitudo ē ex pte dātis z accipiētis regularit i foro pñiali nō co git qđ erogare uel restituē nisi ad hoc fuerit iudicialit cōdenatus uel sibi a cō fessore fuerit iniuctū. p satisfractione pcti ut nisi a iure sit pñicialit expōsuz vr in simonia ex qua regularit restituo ē faciēda ecche i c⁹ iurā acceptū ē **Et** hec pñt colligi ex notari p glo. **Ray.** in ti. de rapto. **S.** nūqđ d fornicarius. su p xbo restituē. z s. circa pedagia. sup xbo teneat. **Et** qñ erogatio nccia facien da ē vocat poti⁹ restitutio seu satisfra ctio etiā qñ i paupes faciēda sit. ex de vsur. cū tu. **S.** qñ erogatio non ē nccia vocat ppe etlyna. **Iux** illud **Thob.** 4. **¶** **Et** tua suba fac etlyna. z qñ restitutio nē ē nccia faciēda certe pnone sp pōt dari paupib⁹. dicto. c. cū tu. **Sed** aliqñ dat vr satisfra: aliqñ vr etlyna. vr p3 ex pdicti. **B.** **Et** d ista mā uide. i. restitutio

p. s. anpl. de acq. s. p. ludu alee vis
i. ludus alee. de ma. et elyne hes enas
plura. i. satisfactio. s. s. r. vlt.

Elemosyna 2.º quis

facere ea. **U**trū religiosus pos
sit facere elynā. **R.** fm Ray. Nō. ga mbul
bz d. 5. 4. abbati. r. i. q. i. nō dicatis. ex
de sta. mo. cū ad monasteriū. in fi. Si
at monach. administratōem bz pōt et
d. 3. facere elynā. imo qcgd sup est i pial
cas erogādū. i. i. q. i. ga tua. i. fi. 86. d. i. si
fatis. vltra mediū. nisi forte talis esset
administratio q. qcgd sup est refundat
ad monasteriū vel aliqū spālem vsū
vt i gbusdā pōratib. **I**te si monach.
videt aliqū indigē ad mortē d. 3. dare.
ga in hoc casu oia sunt cōia. 4. 7. d. i. si
bi. Nec obstat si abbas d. i. c. q. debz
magis obedire dō q. boibus. **Lō. Tho.**
scōa scōe. q. 3. r. in 4. d. i. 5. addēs q. ci
tra extremā necessitatē monach. aliquid
modicū dare pōt absente abbate sub
spe ratiabitōis. **A.** Lon. enā host. vt
in sū con. li. 2. r. s. q. 26. vbi hēt oia q. i
hoc s. dicunt. **B.**

Quid si monach. de volūrate abba
tis vadit Romā vel ē in studio: nūqd
pōt facere elynā. **R.** fm Ray. sic. Nā eo
ipō q. dedit sibi lniām eūdi uel standi
intelligit ei ocessisse lniām faciēdi ea
q. honesti scholares p. pegrini solent fa
cē. ar. ex de offi. del. p. rēa. ff. de iurif.
om. iudi. l. 2. r. ff. de iudi. si longi. ita tñ
q. moderate faciat. ff. ad macedo. itē
si fili. s. qd d. **Lō. host.** r. **Tho.** in 4.
d. i. 5. **A.** Lon. ēr Albuc. vt in sū. con.
20. q. 27. **B.**

Nūqd. vxor pōt facere elynā sine licētia
viri. **R.** fm Ray. Si vxor bz res pater
nales. i. ppas pter dotē vbi h. i. pater
nalitā de cōsuetudine locū hēt r. vxor
ris sūt: pōt de illis etiā inuito marito
elynā facē. **L.** de pac. con. hac lege. **A.**
Et ibi p. 3. q. hoc bona pater nalitā que
sūt pter dotē nō solū de cōsuetudine. s. 3.
ē de iure p. tiner ad vxorē. bult tñ iuri
posset derogari p. d. i. a cōsuetudinē. sic

stringit in aliqb. p. tibus fm glo. Ray.
vt in sū. con. eo. ti. q. 28. **B.** Itē si vxor
ē lucrosa. ita. s. q. exhibita debita gub
natōe dom. opib. suis lucet: pōt d. h.
facere elynā. nec intelligo deducēdas ex
pēsas vict. sui: ga vir tenet ad oia ei.
onera p. pter dotem r. enā. p. pter obse
quiū ab vxore exhibitum. **A.** **V**oc vī
fuisse dcm Albuc. s. q. vxor ex dicto lu
cro pōt facere elynā. vt p. 3. in d. cā. q. 28. **B.**
De rebus quoq. viri vt de pane vino
r. h. i. q. de approbato more solēt ad di
spensatōes vxoris p. tiner: pōt r. d. 3. facere
elynas. moderate tñ r. fm facultates
viri r. maiore vel miorē multitudinē
r. necitatez pauper. r. d. 3. sibi formare
sciam q. nō displiceat marito: licz ali
qñ. phibēt. q. qñz phibēt vt tēperēt
vxores nō a toto: s. ab excessu. **P**ōt ēr
sibi formare sciam ex miseria paupe
ris cogitās q. si marit. viderit illū: pla
ceret ei q. sibi facere elynā. **S**i aut oīno
dictat sibi scia q. viro displiceat: de
ponat eā si pōt. r. si nō pōt deponē nō
d. 3. dare. **B.** dico nisi videt eū indigētē
ad mortē. **E**t qd dixi de reb. viri: intel
ligas etiā de reb. dotalib. nā illaz do
minū penes vix est. **L.** d. rei ven. doce
ācillā. **L.** de iur. do. in reb. **Lon.** hosti.
r. **Tho.** scōa scōe. q. 3. r. i. 4. d. i. 5. **A.** **Lō.**
etiam Albuc. vt p. 3. in d. cā. q. 28. vbi ēr
d. fm glo. Ray. q. si mulier etiā latent
det elynas moderatas p. se r. pro viro
suo vtiliter gerēdo cōe negociū si pec
cat q. ius credat q. viro displicet si sci
ret. r. sufficit in hoc casu q. non veniat
d. phibitōem mariti r. q. eū. nō scādali
zer. **B.** **S**i an vxor exis in infimomo
2.º possit. puidē filiis qd hūit ex p. vide
i. vxor. s. 2.º

Nūqd. filiusfamilias pōt elynā facere
R. fm Ray. si bz peculū castrele vel
q. pōt. nā q. tū ad illud p. famlias cen
set. ff. ad macedo. l. i. de peculio hō p
secutio r. aduēctio potest si credit pa
trē pmissuz. aliter non. ga p. fecutium
r. qcgd ex eo acq. ris p. ris est. aduēctiū
hō ē p. ris q. ad vlt. fructū. vt Insti. per
b 3

de pfo.no.ac. §. p. Si tñ eñ in scolis b
lma pñs vel i pegrinatõe posset de p
fecticio z adueticio elynaz dare. ar. ff.
de iudi. l. longi. z. ff. ad macedo. Tres
si filiuffa. §. qd of. Quid aut sit pecu
liu castrẽse z b. m. vide. i. peculiu. A
De his peculio: z de his et q sũt i hoc
§. h. i. sũ. con. l. i. r. i. s. q. 31. B.

Utz seru vel acilla possit facẽ elynã
de reb. dñi. R. fm Ibo. i. 4. dñ. i. s. Ser
ui acille z famuli quus sint libere cdi
tois nō pñt elynas dare de reb. dñoz
sine eoz cñsensu nisi panẽ z b. m. que
nō inferũt sensibile nocumẽtũ. Si et
ipse famul sit dispelator rez: nō tamẽ
ponit dispelator qĩ pñtẽ aliquã i rem
dñi bñs. sed qĩ tractas eã ad vilitatez
dñi. De pñcio aut sui seruuti cstat q po
test elynam dare. A. Idẽ in sũ. con. eo.
ti. q. 31. B.

Emphiteosis quid

Emphiteosis grece lati
ne melioratio dñ. Ab initio. n. p hũc cõ
tractũ viles qdã terre cedebatur qñ
recipiẽs meliorabat: z meliorationes
sue erant: qd postea pmissũ e de fertili
bus z fructuosus z cñsistit in reb. soli tñi
A. hoc fuit dictũ hosti. vt p. in sum.
con. l. i. r. i. s. q. 39. in pñcipio. B. Qd z
iux. vulgare grũda dñ pario ad lunellũ

Emphiteosis nō alĩ õbit nisi scriptu
ra intueniẽte. Leo. li. i. Itẽ p cñsensũ dñi
z emphiteore i hoc. vt statiz dñs ali
qd p re accipiat. f. qd int eos ouenit.
Item vt decetero singulis annis con
uẽtũ canonẽ soluat. vt Iusti. locati. §.
adeo. A. Idẽ i sũ. co. dñ. q. 39. vbi etiaz
ponit fm hosti. qd in. §. se. h. B.

Adtrahit aliquĩ ad tps. i. v. s. q. ad. io.
vel. 20. años i quo et succedit heres vsq
ad ipm tps. aliqñ õbit in ppetuũ z tũc
non aufertur emphiteore vel etiam
heredibus eius qdũ soluerint cano
nem.

possessio ecclie nō pñt de nouo dari
i emphiteosiz ppetuo. ex d. re. ecclie. n. ali.
nulli. A. Ibi prohibet gnãliter ois ali

enatio rei imobilis ecclie. Ibi etia na
dñs An. de bu. q. locatio dñ alienatio
quĩ e ad decẽ años vel vltra. B. Si tñ
possessio ipa pñs erat emphiteotica z
puenit libe ad ecclia: bñ poterit dari i
emphiteosiz alteri et ppetuo. A. hoc
nō pbant. B.

Quid sit nã bui dñ. R. fm hosti.
De nã bui dñ. e. vt si õbẽtes aliqd pa
cti sũt id obũet. z si nibil pacificat õs
pñsio solui nisi res ex toto pñt. Qui
dam et intelligũt si septẽ partes pñt
erũt. Alii intelligũt si tñ medietas pñ
erit. qd egus e. ar. ff. de v. s. i. i. etiam
pñs. A. Ibi et dñ q in dubio pñs ap
pellatione intelligit dimidia. Jo cum
iura dicat q ex pñs depñtione si libal
emphiteota intelligit de dimidia tñi.
vt vsq ad istã partẽ i nullo liberetur.
sed vltra medietatẽ depñtio nō libet
in totũ s. p rata. ar. l. q. de tota. ff. de rei
vẽd. i. fm hoc pñt teneri pma opio. B.
Itẽ de nã b. dñ. e. vt liceat emphiteo
tã repellere si p triẽniũ in secularib.
vel p biẽniũ in ecclasticis non soluẽt
pñsionẽ. io. q. 2. hoc ius. §. q. rẽ. nec tene
tur dñs cẽsus regere. q. dies statuta
p dñio intpellat. Leo. l. 2. §. si aut nibil
Repellet aut fm quosdã ppa auctori
tate fm alios qd veri e p iudicẽ. Idẽ
Imo. z hoc nisi celerit satisfaciãt fm
q dñ ex de loca. z oduc. ppter. in fi. z di
co celerit. i. atẽq patiat se trahi ad iu
dicũ. alii tñ alr exponũt illã celerẽ sa
tisfactõem. A. Mo. m. c. s. i. e. de loca. dñ
cit q hec celeritas ad modicũ tps re
fertur p biẽniũ respectu ipius biẽniũ.
sicut hec adiectio plus ad modicã quã
titatẽ refert respectu quãtitarĩ nolare
ff. de h. b. sig. hec adiectio. Et illud mo
dicũ cñsiderabit iudicis arbitrio ex q
determinatũ nō est i iure. s. de offi. de
le. de cãis. dñs Jo An. de bu. ibidẽ dñ.
q nō soluẽs canonẽ ifra biẽniũ duar
e ipo iure fm cõem sniam doc. z q re
gularitẽ executõe facta a iure nĩ admit
tit purgatio: s. b. ex gĩa. z spãlit admit
tit pũm fiat celerit. subdãs q dñ cele

ut satisfieri qñ incōtinēti purgat mo-
ra sine aliquo iudicio z spontanee, si q
expectat iudiciū non vñ celerē satisfā-
cere. hec ille. **¶** Si g^o q^o p^o vocatōem ad
iudiciū nō possit purgari dicta mora,
an hō sic dūmō ifra modiciū tps arbi-
trariū. **¶** Itē pōt emphiteora ius su-
uz alii vēdē: tñ pñs regitō dñi z ppo-
sito pñcio qñtū reuera iūenire pōt. dñs
n. si opare velit cuilibz emptori ppo-
nēdus ē. s; si iniam dat vēdi pōt qñ ēt
si taceat lapsis a venūciatōe vobus
mēsis⁷ vēdi pōt ēt sñi cōsensu dñi: dñz
tñ nō pñonis pñibit⁷: vt sūt pñone po-
tētiōres: vel alie qñ nō sūt solvēdo. ar.
ff. q. satisfāda. co. l. 2. r illū qdē cui sic ven-
dit tenet dñs suscipe. emphiteora hō
si fec⁷ fecerit ius suum amittit. De his
oib⁷ no. ex⁷ de loca. z aduc. potuit. **A.**
Idē qd hētur in hoc. s; hētur etiā i sū.
con. l. 2. r. s. q. 4. o.

¶ Utz emphiteora possit ius suū dōa-
re sine cōsensu dñi. **¶** hō fm⁷ hosti. pōt
etiā dñio irregitō. **¶** De fūdia. l. l. r. xi.
Instit. locan. s. adeo. Forre sūt ēt pōt
pignori dare. Idē Inno. z Ber. **A.** l. 3°
tāgit glo. ex⁷ de loca. c. fi. z idē qd in b^o
s. h. in sū. con. eo. ti. q. 4. i.

¶ Quid si emphiteora soluit cēsus pñ-
tib⁷ ānis l; an cessauerit a solutōe per
io. ānos vel pñes: nūq^o pōt expelli⁷. **¶**
Nō. s; tur⁷ c. l. de iure emphi. l. pñ. **A.**
Ista. l. pax facit. Idē tñ no. i sū. con. eo.
ti. q. 4. 2. fm⁷ hosti. p. l. pñ. l. de apoc. l. i.
do. Idē ēt no. glo. in. c. fi. de loca. Addit
tñ q^o b^o vey ē in puato z in ecclia non
collegiata qñ eius rector recepit cano-
nē. nō autē i collegiata qñ pñat⁷ recepit
cēsus sine cōsensu capli: nisi postea ca-
pli cōsensisset. Et ibi no. dñs Anto. de
bu. q^o ex hoc pōt argui q^o quis delictū
plati non noceat ecclie: tñ delictū col-
legii bñ nocet: vt ē glo. no. de ordi. cog.
c. 2° de doio z otu. c. pñ. z in regula. de
licrū. Itē ēt delictū vñi⁷ rectoris pñ-
dicat ecclie q^o h; solūmō vñi⁷ rectorē.
Sec⁷ autē in ecclia collegiata. Refert
et ibi Bar. l. l. 3. de iure emphi. lunt

tare pñdica⁷ vicēdo q^o si dñs emphiteo-
sis recepit p tpe pñerito pensionē: tūc
q^o hanc receptōem sibi non pñdicat,
q^o pōt ipse vtrūq^o petere. s. pensionē z
expulsionē. g^o p receptōem vñi⁷ nō vñ
renūciare alteri. Si vero recepit pen-
sionē pro futuro sine pñestatōe: tūc si
bi pñdicat. Dñs Anto. z glo. ibi sūt et
pñati doc. vident ibi sentire q^o etiā re-
ceptio pñeritay pensionū pñdicat ni-
si fiat cū pñestatōe. s; dñus Anto. **¶**
test⁷ acordari q^o si pensio recipiat p tē
pore q^o nōdū emphiteora ceciderat a
iure suo nō pñdicat cū illi debeat sūt
z ius subsequens expulsionis vt dicit
Bar. Qd si recipiat p tpe q^o emphi-
teora iā ceciderat a iure suo pñdicat sū
pñestatōe: cū iam nō pensio p re sed
ois fruct⁷ z res rei debeat. **A.** de rei vē-
di. certū. id tunc in recipiendo sibi pñ-
dicat nisi pñstet fm dñm Anto: d bu.
2° etiā dco pñariat dñs Anto. dicēs q^o
recipiens cēsus p tpe futuro siue pñeste-
tur siue nō sp sibi pñdicat nec pñesta-
tio ipm in aliq^o iūuat. nam illa pñesta-
tio ē dñia facto. q^o nō ē possibile q^o pen-
sionē recipiat p āno futuro z q^o possit
eū expellere. ar. c. cū. **¶** De consti. pōt
dici q^o hoc vey ē recipiēdo noie pñsio-
nis. s; si pñstet q^o nō recipit pro pñsio-
ne: s; p pñte sui debiti nō pñdicat. cum
h^o fm⁷ n^o dñat pñestatōi. z ita itelligit
dñi Bar. Itē glo. i dco. c. fi. ex⁷ d loca. sē-
nt q^o dñs possit emphiteorā nō soluen-
tē expellē iur⁷ auctoritate ēt sñi aucto-
ritate iudicis. Dñs Anto. refert Bar.
dicē l. 2. l. de iure emphi. q^o dñs habz
pñatē turbādū: s; nō expellēdū. emphi-
teorā nō solvētē canonē ifra biēnium.
q^o emphiteora h; possessionē nālē: s; dñs
civilē. s; p viā iudiciū bñ possz z il-
lud credo vey nisi ex detēctōe possessio-
nis nālīs ottingēt repulsio dñi a sua ci-
uili quā tener aio. nā tūc dñs pōt se de-
fendē z icōtinēti emphiteorā expellē
a sua nālī. ar. l. clā possidere. s. q. ad mun-
dinas. ff. de acq. pos. z ex⁷ de pñ. l. 3. cām
Itē glo. i dco. c. fi. dñc. q^o pñt sterilitatē

rei emphyteorice nō minuit pensio: h̄
minuat pp̄i sterilitatē rei locate: vt ex
de loca. c. p̄t. Et vt no. dñs Anto. i. ocō
c. h̄. Idē dicit Specu. 2. Jaco. de are. 2.
Ly. 2. Bar. subiūgēs rōem. qz in locatō
ne p̄ciū qd̄ annuatiz exoluit dat̄ resp̄ciū
fructuū q̄ p̄cipiūtur. 2. qd̄amō v̄r in ea
t acuta emptio fructuū. q̄ si decipit v̄l
tra diuidiā iustū p̄ciū pōt petē remissi
onē nō aut̄ ē sici d̄ctū emphyteorico.
qz ibi nihil dat̄ p̄ respectū ad fructus
h̄ in recognitiōe dñi. Sec̄ si census eēt
magnus rōne fructuū. qz tūc bñ debe
ret fieri restitutio fruct̄.

Emp̄tio et uēditio

Sec̄m̄ dñs. cū pure sit ven
ditio etiā sine scriptis de re q̄ de gusta
tione nō exigit oē piculum spectat ad
emptorē excepto casu publicationis 2.
nisi pactū mora vel culpa seu callidi
tas intulerit. Idē de emolumento.

A. Idē i. sū. con. l. 2. r. s. q. 7. **D.**

Quid si dolus dat̄ cām d̄ctū. **R.** Nō
tenebit uēditio. vt. s. dolus. s. 2.

Utr̄ liceat aliqd̄ uēdere plus q̄ vale
at vel emē minorū p̄cio. **R.** fm̄ Tho.
scōa scōe. q. 77. Dicēdū q̄ cari⁹ vendē
aut̄ uili⁹ emē rē q̄ valeat ē iniustū. et
illicitū. nisi res q̄ vendit̄ cedat in detri
mētū uēditoris q̄ multū re illa idiget
nā i tali casu iustū p̄ciū ē vt nō solum
respiciat̄ ad rē q̄ vendit̄: s̄ et ad dānū
qd̄ uēditōr incurrit ex uēditōe. 2. sic li
cite pōt uēdē plus q̄ valeat fm̄ se: q̄
uis nō uēdat̄ plus q̄ valeat ip̄i vendi
tori. **Q**d̄ si emptor̄ inueit ex re quam
emit. s̄ uēditōr nō dānificat̄ carēdo re
illa nō d̄z eā sup̄uēdē. qz utilitas q̄ alci
accrescit nō est ex uēdente: sed ex ad
tione emētis. Nullus aut̄ d̄z uēdē al
teri qd̄ n̄ ē suū. **Q**d̄ at lex būana hanc
ieq̄litate totāl̄ nō phibet. Dicēdū q̄
lex būana mīta pmittit̄ ipunita. **U**n̄
i hoc casu punit̄ solū qñ ē magn⁹ excels
sus. puta si aliqs sit deceptus vltra di
midia iustū p̄ciū. tūc n. cogit̄ ad restitū
tōez. **A.** 1. v̄l q̄ restituat̄ res v̄l reddat̄

p̄ciū v̄l q̄ p̄ptor suppleat̄ qd̄ deest in
suo p̄cio. **L.** d̄ rescm̄. uēdit. l. 2. **B.** Lex ar
dina nihil ipunitū religit. vñ h̄z dinā le
gē illicitū reputat̄ si i emptōe 2. uēdi
tōe nō sit obseruata eq̄litas iusticie 2.
teneat̄ iste q̄ plus h̄z recōp̄sare ei q̄ dā
nificat̄ ē si sit notabile dānū. qd̄ ideo
dico: qz iustū p̄ciū rez qñq̄ nō est pun
ctaliter determinatū. s̄ magis i qd̄az
extimatiōe cōsistit: ita q̄ modica addi
tio v̄l diminutio nō v̄l tollē eq̄litate
iusticie. De hac ēr mā no. 10. q. 2. hoc ius
vbi d̄r. **A.** nō i. tex. s̄ in glo. **D.** q̄ si in
uēditōe plus offerat̄ q̄ res valeat: ec
clesia nōbz plus recipie: s̄ tñ iustū pre
ciū: s̄ lex dicat q̄ phibēs p̄nt se inuicē d̄
cipe. **A.** ff. d̄ mo. l. 1. c. de scōa. s̄ p̄t. **D.**
Nā ecclesia i suis d̄ctib⁹ nō d̄z doli facē
et de dona. p̄ tuas. **A.** Idē qd̄ i b̄z. s̄ no
tat̄ in sū. con. eo. n. q. 9. **D.**

Utr̄ negociādo liceat cari⁹ aliqd̄ uē
dere q̄ emptū sit. **R.** fm̄ Tho. scōa se
cūde. q. 77. Nihil phibet lucrū ordina
ri ad aliqd̄ finē nccium: v̄l honestū. 2.
sic negocia licita reddēt. sicut cū aliqs
lucrū moderatū qd̄ negociādo qñt̄ or
dinat̄ ad dom⁹ sue sustentatiōez: v̄l etiā
ad subueniēdū idigētib⁹: aut̄ ēr cū ali
qs negociatōi intēdit̄ pp̄ publicā vti
litatē: ne. s̄. res nccie ad vitā patrie de
sint. 2. lucrū expetit̄ nō qñ finē s̄ qñ si
p̄ciū sui laboris. 2. sic pōt q̄ cari⁹ uē
dere q̄ emit. **A.** Propt̄ p̄dicta vituiz
uitat̄ intentōis vt negociatio nō dicat̄
illicita ex it̄tione. nō tñ ex his pōt res
pluris uēdi. vt pōt colligi ex ocis eius
dē Tho. 2. ex his q̄ notat̄ i sū. con. lib. 2. r.
ti. s. q. 15. Nā nō licet rē cari⁹ uēdē q̄
fuerit empta. nisi fuerit mutatū p̄ciū
rōne forme tpis vel loci fm̄ doc. 2. no.
dñs. **De** de anchorano. l. c. p̄. de vsuris.
l. 1. s̄: 2. int̄ mutatōes forme v̄l ēr posse
phibēdi. si qs emerit merces i magna
q̄ritate 2. minuti vendat. solent. n. res
i magna q̄ritate cōit̄ meliori foro uē
di. **D.** Sūr̄ etiā si ip̄em aliq̄ meliōra
uit rē: aut̄ etiā qd̄ p̄ciū rei mutatū est
fm̄ diuersitate loci vel tpis. vel p̄pter

piculū cui se exposuit trāsserēdo dō lo
co ad locū. vel eā ferri faciēdo: dūz tñ
moderate. vt Ray. addit. A. Idēz fm
Tho. hī i sū. cō. dicta. q. 15. B. Et dō hac
māhī. i. sū. 3. 9.

¶ Utz vēditō reddat iniusta ppf dōfe
ctū rei vēdite. vel ēr ppf latēre ei⁷ bo
nitate. R. fm Tho. scōa scōe. q. 77. Cir
ca rē q vēdit triplex defect⁷ cōsiderari
pōt. Prim⁷ qdē fm spēm rei. vt puta
si vēdit auricalcū p auro: aut vinum
mixtū aqua p puro. 2⁷ defect⁷ ē hī quā
titatē pōderi vel mēsure. vt si qs vraf
scient deficienti pondē vel mēsurā. 3⁷
defect⁷ ē ex pre qūtaris: puta si aīal in
firmū vēdit qūi sanū. i. hīs trib⁷ casib⁷
si qs vēditōz sciēter offēderit fraudez
mittit⁷ illicita ē vēditō: z ad restitū
tōz tenet. Si hō eo ignorāte aliqs p
dictōz defectū i re vēdita fuerit: vē
ditōz qdē nō peccatū tñ cū ad ei⁷ noti
ciā puenit tenet dānū recōpēfare em
ptōi. Et ex his p3 q illicitū ē vendere
aūz vel argētū alchūmichū p hō. qz nō
ē adeo puz sicut vepz: nec h3 oīo eadē
ppetates sicut ppētatē letificādi. aut
qz valēt dō certas ifirmitates z h⁷ mōi.
Si aut p alchūmiā fieret vepz aurū nō
esset illicitū vēdere. p hō. qz nūbil pbi
ber artē vti aliqb⁷ nālūz causis ad p
ducēdos nāles z hos effect⁷. sic Aug⁷
dicit i l. de tri. de his q arte demonum
fiūt. Et qd dcm ē d vēditōze itelligēdū
ē etiā ex pre emptōis. vt quādo ven
ditōz credēt rē suā min⁷ pciōsaz esse qz
sit. vt puta vēdit aūz p minōi pciō. qz
credit eē auricalcū. aut aīal sanum qd
putat infirmū. nā ēptōz si h⁷ cognoscit
iniuste emit: z ad restitūtoz tenet. A.
Idēz qd i hoc. 9. hī in sūm. con. 4. 3. 2. s.
q. xi. B.

¶ Utz vēditō teneat dicē vitium rei
tradite. R. fm Tho. vbi s. Vēditōz q
rē vitiosā uendēdā exponit ex hoc ipso
dat ēptōi dānū v⁷ piculū occasionē. dā
nū qdē si ppter h⁷ mōi vitii res sit mi
noris pciū: z ipe dō pciō nil minuit. peri
culū autē si ppter h⁷ modi vitii vīus

rei reddat ipedit⁷ v⁷ noxi⁷. puta si qs
vēdat alicui equū claudicāte p veloci
v⁷ oomū ruinōsā p firmā. v⁷ cibū cor
ruptū aut venēōsū pro bono. vñ si h⁷ i
vitia sint occulta z venditōz nō vere
gat ē dolosa z illicita venditō z vendi
tōz tenet ad oām recōpēfātōz. Si hō
vitii sit manifestū puta cū equus sit
monoculus v⁷ vīus rei. z si nō opetat
vñ pōt opetē altz. z uēditōz ppf h⁷ i vi
tiū subtrahat dō pciō qūi o3: nō tenet
ad manifestādū vitii rei: qz forte ppf
h⁷ i vitii emptōz veller plus subtra
here qz ēēt subtrahēdū. vñ vēditōz pē
licite vitii rei rēncere. A. Idēz i sū. cō.
ed. 1. q. 1. B.

¶ Quid si aliqs portat mercēs ad locū
vñ scit multos se seq cū sūb⁷: qd si
dicēt nō possz mēces suas adeo care vē
dē. R. fm Tho. scōa scōe. q. 77. Vēditōz
q vēdit rē fm pciū qd inuenit: non v⁷
d iusticiā facē si qd futurū ē nō dicat. si
tñ dicēt vel de pciō subtrahēt abūā
tioris ēēt hūius: quāz ad hoc nō vide
atur teneri ex iusticie debito. A. Idēz
i sū. con. ed. 1. q. 14. B.

¶ Quid de mercatorib⁷ q in se ueni
unt vt certo pciō vēdāt. R. fm Post.
Pactū illicitū ēz sūb si qs in ciuitate
ipetraret vt sibi soli vendē licēt. qz si
quis h⁷ modi officium exerceat o3 fm
leges suis bonis expoliari z exilio p
petuo dānari z sūb cēdētes puniri. A.
i. oficiales q p dca monopoliā cēdūt
vel nō puniūt: vt i l. de qua statz. B.
L. de monopo. l. vna. A. Jbi dī. Iube
m⁷ ne qf cuiuscūqz velt aut piscis aut
pectinū v⁷ cuiuslibz alteri⁷ ad victum
ul⁷ ad quēcūqz usū ptiēt spēi ul⁷ cuius
libz māe p sua auctoritate v⁷ sacro iā
elicto aut i postez eliciēdo rescripto.
aut pragmatica factōe. i. cāli seu statu
taria ordiatōe. pragma. tis. n. ē cā. inde
pragmatic⁷. i. cātūus v⁷ causidic⁷ fm
Iarholēd. Regē. vel sacra nre pietatē
ānotatōe monopoliū audeat exercere
Ne v⁷ qs illicit⁷ hīs iūctōib⁷ diuret
aut pacificat vt spēs offoz corporum.

negociacionis nō minor q̄ int se sta
tuerit veniendū. Edificioꝝ quocūq̄ arti
fices alioꝝq̄ diuerſoꝝ opoꝝ p̄ſeſſoꝝ
z balneatoꝝ peniꝛ arceantur pacta
int se oponeꝛ vt ne q̄s qd̄ alteri cōmiſſū
ſit opꝛ ipler vt inuincat alii ſollicitudi
nē alii incipiat data lnia vnicuiq̄ ab
alio ichoatū z derelictū opꝛ p̄ alteruꝝ
ſine aliq̄ timore diſpēdiū implē. ſi q̄s
at monopolii auſus fuerit exercē bo
nis p̄p̄is ſpoliatꝛ p̄petuitate dāneſ
erili. **B.**

Quid de illis q̄ vēdē nec emē noue
rūt niſi cūmēdaciis p̄iuriis z iurame
tis: **R.** **h.** **Ray.** Quoties cā decipiendi
p̄iurāt vlt̄ mētunt peccāt mortali z ſe
nētur ad reſtitutōem. **A.** ſinētrū deci
pit p̄xiuū: vt dīc̄ glo. **Ray.** ſi diſtinguit
vix decepti i modico vlt̄ magno: vt in
lū. con. e. o. t. q. i. **B.** Si aut̄ q̄s ignorā
ter dicit falſū credēs dicē vix vel etiā
ſi dicit ſciēter nō inrēdēs nocē p̄xiuū:
ſz ſe indēnē ſeruare: nec p̄p̄t h̄rē apliꝛ
ſbito ſup̄uēdat: tale mendaciū pōt oī
ci veniale. ſi tñ iurat vlt̄ p̄iurat peccāt
mortali: vide. i. p̄iuriū. **A.** Idē i ſū. cō.
de a. q. i. s. vbi addit q̄ dicit tales debet
p̄ter reſtitutōēz iduci ad largas el̄ynas
faciēdas p̄ alabꝛ ulloꝝ: de quoz rebus
h̄ ignorāter forte aliq̄ h̄uerūt. Ibi et̄
dīc̄ ſm̄. **hoſti.** q̄ l̄ **Ray.** dīc̄t mēdaciū
ex q̄ alē nō dānificat v̄ciale. tñ ex q̄ aſſi
due z de cōſuetudie q̄s mētū vlt̄ morta
le. ſic̄ z ebrietatis ſi ſit aſſidua mortale
e. 23. o. i. **S.** alias. Idē et̄ de mēdacio cōſue
tudinario vlt̄ ſetire **Tho.** ſcōa ſcōe. q.
ito. arti. 4. **Itē** vt parer i dē. q. i. s. glo.
Ray. dicit q̄ mēcator de ſuis mercibꝛ
pōt accipe moderatūz lucrū qd̄ ad ar
bitriū boni viri limitādū ē. q̄ nō deſ
iminari q̄tū in ſingulis ſolidis aut li
bris aut marchis accipe liceat d̄ lucro
Co. Tho. **hoſt.** aut̄ dīc̄ q̄ ad h̄ q̄ mer
catoꝝes ſū oī fraude officia ſua exer
ceāt bona fide. cōſulerē talibꝛ q̄ de lnia
epi ſui facerēt q̄tū p̄t lucrari i mēſu
ra bladi z vini i ſilicibꝛ. vel q̄tū p̄t vl
tra q̄ emerēt p̄ libra vēdē i recōpēſa

ide labori expēſa. z ſi ſic vēderēt ſū
mēdacio ipſos credere eē i tuto. **bi ar**
q̄ dec̄ ſi faciūt ſū p̄cto vir euadūt. **B.**
Quidēd̄ aliq̄s emerit noīe ſuo: et̄ de
pecunia aliena ēptori acq̄rit. ſi ei c̄ ſu
it pecunia. **L.** de rei vēdi. ſi ei ea. niſi in
q̄busdā caſibꝛ. **Nā** q̄cqd̄ emiſ de pecu
nia eccl̄ie ipſi. **vt dīc̄ s. eccl̄ia p. 6. 7.** **Co**
dē mō ſi tutor vlt̄ curator d̄ pecūia mi
noris emerit ſibi ipſi p̄diū. nā mior vē
dicare pōt illud. ſi q̄n̄ ex facto nū. **L.**
Idē de milite ſi de pecunia ſua aliq̄s
emerit p̄diū. **L.** de rei ven. ſi vt p̄p̄is
Idē i marito z vxore. q̄ ſi alē eoz ali
qd̄ emerit de pecunia quā ei alē dona
uit: pōt ille c̄ ſuit pecunia illud vtili
ter vēdicare. ſi de dona. inf. vi. z vxor. **L.**
vxor marito. **A.** Et ibi p̄z q̄ h̄ vt vix
q̄n̄ vxor vlt̄ vir q̄ accepit donū effici
t̄ ſoluēdo. Et idē caſus q̄ h̄nt i iſto. **S.**
notat i ſū. cō. l. p̄. ti. 14. q. 17. **B.**

Ult̄ lib̄ hō vlt̄ p̄p̄is ſūi vēdi pōt.
R. **h.** **hoſt.** **No.** niſi ſol q̄ p̄t vēdē pōt
ſiliū necitate famis vzgēte: tñ q̄ ſi
reſtituat ēptori p̄ciū ſiue a filio ſiue
ab alio q̄cūq̄ z q̄n̄cūq̄ ipſe filii i genu
itate p̄ueniat. i nullo at alio caſu licet
p̄t filii vēdē. **Oſi** et̄ ſi vzgēte necita
te famis nō licet vēdere filii. **A.** Idē
i ſū. cō. l. 2. r. i. s. q. 17. Et p̄dicta p̄batur
in. l. 1. z. **L.** de pa. q̄ ſi. o. ex his q̄ ibi ha
bētur i tex. z glo. **Itē** lib̄ hō effici ſū
ſi patiat ſe vēdi ad p̄ciū participādū.
Inſti. de iure p̄ſo. **S.** ſerui. **B.** Ad māz
ēptōis z vēditōis p̄t p̄tine mlt̄a que
h̄cō. i. negociatio. de his q̄ emūtur ad
certū terminū. z de his q̄ emūt vinuz
bladi vt canꝛ vēdāt. z p̄ lib̄ modi vi
de. i. vlt̄ura. 3.

Omnitas eccleſie

Emnitas eſt p̄ſlegiū eccl̄ie
ſtice lib̄tatis vel p̄ſonaz vel rez ad eā
p̄tine. Et dīc̄ emunitas q̄ eſt munia
i. officia a q̄bus ſūt imunes. vt. i. pate
bit. **A.** **hoc** ſuit dictū **Ray.** vt in ſum.
con. l. p̄. ti. 14. q. 1. **B.**

Qua emunitatē h̄y eccl̄ia cōſecrata:

R. fm Ray. **h**3 p vt nullus ide p viz
abstrahat nisi i casib' q's vide. i. emu-
tas fugit. **s. p.** Itē ea q' i ecclia po-
sita sūt nec p viz nec p furtū auferēda
sūt: al' sacrilegiū cōmittit 17. q. 4. q. 1.
A. Al' i caput si q's inuē? **A.** Itē q' nul-
lus mortu' i ecclia sepeliat nisi epī ab-
bates aut digni p's byti aut ēr fideles
laici. 13. q. 2. null'. Et itelligūt qdā de il-
lis laic' q' miracula faciūt. Alii itelligūt
de fidelī i dignitate cōstituto sic comi-
te r rege. **A.** Hoc fuit dictū. **h**ost. q' ē
addit q' sic de facto fuat. vt i sū. con. e.
11. q. 2. Glo. ar. in dō. c. nullus. itelligit
tex. illū gnāt' sicut sonat. videlz q' oīs
xpianus possit sepeliri i ecclia nisi ex
p'sse i pctō mortali moriat: v' ei spā-
liter sepultura denegē r ita hodie ser-
uaf. 13. q. 2. iure aliō v' vñ r p sepeliēdis
corpib' videm' cimiteria separari ab ec-
clesia cōstruta. **B.** Itē emunitatē hēt
ecclia q' in chozo. nō debēt morari lai-
ci cū cūc. ex d' vi. r bone. cle. c. p. d' o'se.
vi. r sacerdotū. Itē q' i scāre hitaculiū
deceat nō ouertat. de o'se. di. i. ligna. r i
s. c. se. ex de rell. do. ad hec. **A.** In his
ē. c. p. q' sūt nec vasa eccl'astica nec
corrine nec vestimenta nec ceta orna-
mēta debēt pollui diuinis nuptiaz. v'
aliis scārib' v' sūb'. Dicit tñ glo. Ray.
vt p' i dō. q. 2. q' si legat' aplice sedis
vel ep's vel archiep's recipet ab epō
v' caplo alie' ecclie v' mōasteno: bñ
posset ornari dom' eccl'astica i q' reci-
pet corrinis r ornāmēt' ecclie. **B.** Itē
q' nō possit vēdi pp' aliquā necitatez.
in aut. de alie. r emphi. s. r qm. col. 9.
Itē q' i ea placita scāria nō sūt faciē-
da. r marie decā sāguis. ex. e. c. p. r. c. cū
ecclia. nec hāt ibi parlamēta nec nego-
ciatōes: p'cipue nūdinaz. nec strepit'
iudicioz scāriū: nec p'cessus iudicium
scāriū. r s'nie i dict' locis plate ipō iu-
re nō valēt. ex eo. decet domū. l. 6. **A.**
Ibi d' p'cessus iudiciū scāriū ac spāl'
plate s'nie i eisdē locis oī careāt robo-
re firmitatis. **B.** Itē q' ibi nō fiant lu-
di theatrales cū laruis r sūb' ibone

Atio. ex de vi. r bone. cle. cū decore. Be-
cus vero de honestis r deuotio repāra-
tionib'. vt repārare p'sepe dñi. **B.** vero
dē magos. r ceta b' mōi q' magni ducit
ad deuotōez q' ad vanitatē. Et q' talia
possint fieri. ē ar. de o'se. di. 2. semel. r vi.
4. g'ris. circa finē. nā r qdlibz festū ē si
gnū p'ritay rez. 75. di. qd die. **A.** Idē
quod noratur in hoc. s. habetur in sū.
con. dicta. q. 2. **B.**

A. Utrū ecclie nō d'secrate hēant p'dcāf
emunitates. **R.** fm Ray. **h**nt. ex eo.
ecclie. Hoc aut' itelligēdū si auctori-
tate epōz suoz sūt edificatē. ar. ex de
rell. do. ad hec. Et vbi ep's posuit p'mū
lapidē r edificare s' vt d'secrēt. **Lo.** In
no. r **h**ost. **A.** Idē i sū. cō. eo. 11. q. 7. **B.**

A. Utrū cimiteria hēant emunitatem.
R. fm Ray. r **h**ost. **h**abēt eandem
quaz ecclia: vt dictū est. s. cimiteriū
s. p. **A.** Nisi i duobus casibus. vt ibi
in sū. con. eo. 11. q. 6. **B.**

A. Utrū ecclia mēdica p'ilegiū emuni-
tatis retineat. **R.** fm **h**ost. r **h**offre.
dicendū q' sic. bec. n. reuerētia deo de
bet. q' nō delinqt nec etiam ecclia sua:
iōq' nō p'dit p'ilegiū q' culpā nō cōmit-
tit. **A.** Idem in sū. con. eo. 11. q. 5. **B.**

A. Utrū puata oratoria domoz habeāt
p'ilegia emunitatis. **R.** fm **h**ost. r
hoff. q' non. **h**odie nāq' qd est orato-
rium cras poterit ēē camera. **A.** Idē
in sū. con. li. p. ti. 1. q. 9. **B.**

A. Quē ē emunitas p'sonaz ecclie? **R.**
fm Ray. Nō debēt fatigari angariis r
pāgariis. i. fuiturib' p'sonaz r rez. **L.**
de ep's r cle. o's. r. l. p's byteros. 12. q. 2.
eccliaz. In necitate tñ vt si ciuitas ef-
fer obfessa: non d'z pari ecclia suos m-
sticos aliquo defendi p'ilegio a custo-
dia r h' modū. imo d'z eos p'pellē. ex. eo.
p'uenit. **A.** Idē in sū. con. eo. 11. q. 16. **B.**

A. Quā emunitatē h'z ecclia circa res te-
porales? **R.** p' qdē q' ecclis donari p'r
i s'finitū: vt dictū ē. s. ecclia p. s. 4. Itē
q' s'finitū ecclis. etiā min' solenit valz
vt. s. ecclia p. s. 5. Itē q' i ecclia trāffer-
tur oñis rei solo pacto. cū aliis p'sonis

sit necia traditio. **L.** de sacrosan. eccle.
vr inf diuinu. **A.** Ibi et pz q idē est er
circa hospitalia z circa pcessa i redem
ptōez captiuoz. **B.** Itē q qquid em
ptū fuerit de pecunia eccle ad eā o3 re
uerri. vr s eccle p. 3. Itē q nō valz
aliendtio rei ecclesiastice nisi in casibz
q3 bēs. s. alienario. s. p. **A.** Idē etiā3 ca
sus notant in sū. con. eo. ti. q. 17. **B.**
A. Paues dñi q subditis infidcūt ne p
laris siue psonis ecclesiastici q3 vēdat
vel emāt ab eis vel ipis bladū molār
coquāt panē aut alia h mōi obsequia
exhibere pzeferat: eoipō sunt excōi
cati. ex eo. eos. li. 6.

Que est emunitas pdioz ecclesiastico
rū. **R. s. Ray.** Nō debent guari fordi
dis mueribz. vr calcz coqnde. arene fo
dicēde. cloace purgāde z silibus q villa
sūt. is. q. 1. s. nonaz. **A.** Incipit nouel
laz. **B.** ad honesta hō munera sic sūt
tributa ordinaria tenent etiā pdia ec
clesiaz. 23. q. vlt. tributū. Fallit tñ i do
mibz. arzus. z hortis iux ecclesiā positi
z etiā i māsō i q ecclesiā dotata ē. **A.**
Alii dicūt i q ecclesiā sita ē. vr i sū. cō. eo.
ti. q. 18. vbi etiā notātur oia q hñt in hō
s. s. 3. potius vr intelligēdū de manso
dotis. vr vr posse colligi ex de censu. c. p
vbi et glo. dicit q māsus ē qritas fre
q sufficit duobz bobz in vno ano ad la
borādū. In deo ē. c. p. ar q sūt nihil o3
solui de decimis z oblatōibz. **B.** de q
bus nullū o3 dari tributū. de aliis sic
nisi expse fuerit remissū ab eo q po
tuit. Nā res ad eccliāz trāsinit cū one
re suo. 23. q. vlt. fm canonica. ex de cēsi.
sancitū. is. q. 1. si qe laic. Si hō sūt ex
ordinaria z de nouo supindicta non re
nentur. is. q. 1. placet. **A.** Nisi qren an
tiqus tenebāt ad supindicta. qz tran
seunt cū onere suo fm glo. Ray. z i. ocā
q. 18. i sū. con. **B.** Sūt nec ad ea q subi
to inlūgūt. nisi spiciāt ad pias cās. vr
qz pnceps mouet exercitū s sarracōf
vel hēnicos. vel qz petat ad cstruēdōz
pontū vel aliā silem cām. In talibus
m. si nccitas exposcat debet dñi secula

res nō auctoritate ppa accipere: s hñti
ter ab epō z clerici postulare. z illi iusa
nccitate poterūt cferre. ex eo. nō min
z ex de cēsi. cū ap̄s. Sed hodie nihil
cferre debēt i auxiliū pncipiū nisi con
sulto papa. ex eo. aduersus.

Quā laici possunt hospitiiū exigē ab
eccle. **R. s. fm hosti.** Hospitiūz exigē
violēter z tanq ex debito nō pnt. ex. e.
c. p. 4. 2. dis. qescam. caritatiū tñ dñe
gadū non est. Dicit tñ Inno. q si q3 in
recognitōe bñficioz suoz rediasset si
bi hospitiiū in aliq ecclesia illud debeb
is. q. vlt. Eleuteri. s. nō licet tali irru
pere violēter domos eccle rōe alicui
iuri sibi debiti. aliis sacrilegiū cōmittit
iz. q. 2. nulli. Et eadē rōne nō pōt tollere
inde nccia hospitiiū violēter igredien
do. **A.** Quia et fm eūdē Inno. ex eo. c.
p. i p̄dicto casu nulla domz nec aliq res
o3 hāc fuerūt. vel etiā ad h sunt obli
gate. sed ecclesia ē obligata ad b: z p
sonalis actio nō realis cōpetit s ecclias.
Sec. tñ de epō vel abbate vel alio ha
bēte iurisdicōez i eccle aliq: q posset
aliū iniq intrātē violēter expellē z do
mū irrupere. Et idē de possessore alic
eccle qñ p̄lat. **Sec.** de abbate respe
ctu domoz capelle sibi subiecte. qā ca
pellā nō possidet: s in ea ius subiectio
nis hēat. ar. ff. ad l. agl. quēadmodum.
s. p. 2. 2. Et oia etiā q sunt i b: s hēntur
etiā i sū. con. li. p. tit. 4. q. 19. **B.**

Quid si possessio aliq siue domz tene
bat albergū facē alicui z ipa postea p
uenit ad ecclesiā. **R. s. hosti.** Ecclesia
tenebit aut rei sūritū exhibē. aut ipsā
possessionē vēdere. Idē Inno. **A.** Idē
i sū. con. eo. ti. q. 20. **B.**

Que pena violentiū ecclesie emuni
tatē. **R. s. hosti.** Qui aliq mō ecclesias
violāt seu psonas vel ab ipis recipiūt
violent seu vsurpāt bona ipaz: sacrile
giū cōmittūt z excōicadi s. 12. q. 4. nul
lus. z. c. si q3 deiceps. In certz et casibz
excōicati sūt ipō iure. vr icēdiani z ef
fractoz ecclesie. xi. q. 3. canonica. 17. q. 4.
oia ecclesie. extra de sen. ex. conquesti.

Divinitas confu

ab ecclia dñfēdi: qđ sę psumit nisi dñi
pbe: nō d; p ecclia dñfēdi. ex eo: imū
nirāt. **A.** Jbi ēr idē dñi dñeliquēt
cūmiterio: s; de oca pñptore nibil of. s;
fuit pictū glō. Ray. v; p; i oca. q. 2. **B.**
Tē si cūgūes sit huū q; si pñta a dño
captōe de pūnitate nō velir de ecclia
exire: imū? pñellir reddid dño. 17. q. 4.
A. Id cōstitutū ex eo. inter. **B.**

Quo d3 defēdit malefactor q ad ecclē
fūā cōfugit? R: Quidcūq3 gūe dicitur
cōmiserit pter ea q i duob3 p'mis. s. dī
crasūr: debēt et rectorēs ecclīaz salua
re vitā z mēbra: z poterūt eū perentī
cedēdē recepā sup illius impunitate id
nea cautōe. a. u. iuratio trā. 17. q. 4.
ad cōstitutū. v. l' fidei uisioza z pena
li si timeat q illē q petit nō hñ obuiet
iuramētū. ar. ex dō fīti. spo. ex trāsmisū
z. l' as. s. f. i. **A.** Vis ē iurib3 p3 q si nō
pos3 sufficiēs cautio puidet: nō soluz
nō d3 petēti restitui: s3 ab eo pot' amo
ueri. **B.** Sup eo aut qd iniq fecit alī
legitime pūiēdiō ē. z. in f. alia. s. f. i.
liber. **A.** Si ibi d3 q talis cōfugēs dā
nari nō d3 ad mortē uel ad penā. **Uñ** z
glo. ibi sup nō pūiēdiō. dīc: q dicit'
cōfugēs pūiēdiō ē p'ciāli' dūtaz
uel alia satisfactōe pter penā corpālē
B. p'poro talis dū ē i ecclīa nō sō
lū nō ex hēdiō ē: s3 et nec molestādi
nec vestrī nec victualia denegāda. **A.**
d hīa q ad ecclē. cōst. p'ntī. s. p. **Qd** si
q3 fecerit: sciat fēe maiestatis crimīe
irriterit: z sic vīrio supplicio pūiēdiōz
A. De b' in dēal. p'ntī. sī dī. Decerni
mus nullo penit' cuiuscūq3 dōtōis dō
sacrosanctis ecclīis orthodoxo fidei

expelli aut tradi ofugas: nec p his ve-
nerabiles epos aut religiosos cono-
mos exigi q a ofugis debeant. eos qui
b^o emolui aut face aut nuda saltē cogi-
tatōe atq tractatu ausi fuerit retat ca-
pitali z vltia supplicii aiaduersione ple-
ctēdos. Et d crimie maiestati of. e. ti. l.
2. **B.** Hāc āt libtatē hz ofugiēs ad ec-
clia: z ex ea ifra. 30. passus. i7. q. 4. q. 1. q. 1.
z. c. diffiniuit. **A.** Et si ē ecclia maior i.
matrix: ēt ifra. 40. passus. i7. q. 4. sic. z
no. i. sū. cō. li. p. ti. i. 4. q. 1. h^o hosti. c^o ēt si
isse vidēt oia q i b^o h^o hnt vt ibi: **B.** vt
ad requisita nāe exeāt dbit locis: ita tñ
q nō accedāt ad alias domos. vt i dco
c. diffiniuit. **A.** s. ad domos extraneas.
vt i ipo. c. diffiniuit. ibi. ab hz domoz ex-
neaz receptaculo. zc. **B.** hoc ho. pui
legiū de. 30. passib^o si hnt capelle q sūt
ifra ābitū muroz i castris: vt dco. c. q.
1. **A.** Ibi of. capelle q sūt ifra ambi-
tū muroz castelloz nō ponūt i hac. 30.
passiū obseruatōe. tñ i sū. con. dco. q. 1.
idē of de exntib^o. i. ābitū muroz ville
vel ciuitatis. s. forte pōt itelligi d pa-
ua ciuitate. **B.**

Quid si inde pagan^o vel excōicatus
ofugit ad ecclia. nungd defendet? **R.**
fm hūit. de iudeo z pagano satis cre-
do q sic. **Id.** Inno. z Bar. p. l. i. c. d. bis
q ad ecclie. ofu. de excōicato aut qdaz
dubitant cū sit ex ecclia numero z me-
rito. Et subdit ipse hūit. **I**redo q idem
debeat eē iudiciū d vtrifq. puto tñ in
h^o ofuetudinē approbatā eē tenēdam.
A. Idē i sū. con. li. p. ti. i. 4. q. 5. vbi ēt ad
dis fm hosti. q si inde q obligat xpi
ano ofugēt ad ecclia nō recipiēt qulq
debita reddiderit vniuersa. **B.**

An defendat ofugiēs ad palatiū epi
R. Eodē mō defendit sic ofugiēs ad ec-
clia. i7. q. 4. id ofituium^o. qd itelligunt
qdā qñ palatiū ē iūctū ecclie: tñ pdi-
ctū. c. n. ofituium: s. absolute logf d vo-
mo epi. **A.** Et ita absolute vñ itelligē
dū sic ēt tenē vñ Ray. vñ i sū. cō. eo. ti. q.
1. z firmat glo. i dco. c. id ofituium^o. **B.**

Quid si qd ofugiēdo ad ecclia obuia

uerit sacerdoti portanti corp^o xpi: z ei
adhereat: nungd defendet? **R.** h^o hosti.
Sic quis nō sit expfuz i iure: tñ gliz
catholic^o b^o fouē d3. Nā z mulier q terti
git fimbria vestimēti xpi salua scā ē.
Matb. 23. 13. leges statua pfecti sal-
uat hoīem si ad ea ofugerit.

Quis pvidebit de expfēis ei q ad ec-
clesia ofugerit? **R.** Ecclia pvidebit. **L.**
de his q ad ecclie. ofu. l. pñti. i. si. sic z re-
croz carceri pvidebit captiuus. **L.** d epi.
audiē iudices. b^o no. i7. q. 4. diffiniuit.
A. s. in glo. z idē i sū. cō. eo. ti. q. 1. s. i dca
l. pñti nō bñ h^o pbat. **B.**

An iminēte psecutōe hostili hoīes cū
familiis z reb^o possint se i ecclia recipere
R. Ecclie cū oib^o suis ornamentis de-
bēt teneri mūde. nec debēt ibi ciuiua
fieri ul hoīes iacē aut supellectilia sua
mittē nisi ppf hostiles incurfus aut in-
cēdia repentina seu alias nccitates vñ
gētes. sic tñ q nccitate cessante idē ref
i loca pñtina repositur. ex d custo. eu-
cha. relige. di. 4. z. c. p. z vlt. **A.** Idē
in sū. con. eo. ti. q. 1. **B.**

An i ecclia possint fieri ppuēcula et
ide pugri d hostes? **R.** fm Ray. Nō d3
ecclesia icastrario uel muniri ita q tñ
fiat guēra vel scipiāt q guerrā faciūt
z pcipue pdonez: alr ppf metū paga-
noz hēticoz pirataz siue pdonū pōt
muniri: z pñt ibi hñe recursū nō soluz
clici s. ēt laici z defendē ecclesia z q i ea
sūt. ar. ex. de custo. eucha. relige. i. 4. q.
1. s. si res. z. c. bi. q. ita tñ q cessatē nccita-
te icastrario cess. **A.** Com. Inno.
z hosti. dicit tñ hosti. q cū icūbit ne-
cessitas ista icastratio d3 fieri aucto-
ritate epi: vt i sū. cō. eo. ti. q. 1. **A.** Et
facit ad h^o s. bellū z. s. si. **A.** predictis
ēt ē addēdū q si q i ecclia fac tumultū
seu ipetū: d3 bz leges occidi. **L.** d bis
q ad ecclie. ofu. l. 3. vbi of. Denūciamus
vob oib^o vt i sacrosactis ecclesiis z in
aliis qdē venerabilib^o locis i qbus cū
pace z gete opetit celebrari abstineat
q oī seditōe. nemo clamatorib^o vraf.
nemo moueat tumultuz aut ipetum

omittat vñ quicquid collecta multitu-
dine i qñlibet pre ciuitatis vel vici vel
cuiuscunq loci colligē aut celebrare co-
nes. Nā si qñ aliqd d leges a qbusdam
sibimet extier ppetrari liceat ei adire
iudicē z legitimū postulare pñditiū. Sci-
ant sane oēs q si qñ d b' edicti normā
aut agē aliqd aut seditōem mouē tēta-
uerit vltimo supplicio subiacebit. **D.**

Normia que sūt. **R.**

Enormia sūt
canones dicūtur dupli. p mo-
illa que ad normā penitētie plene re-
duci nō pñt qñ sp imaneat aliqd d pe-
na. nā z ipediūt ordiē executōes z bñfi-
ciū retēdēs. **A.** sē p' penitētiā: vt i iu-
rib'. l. allegari. **D.** Talia sūt tria. s. ho-
micidiū. s. o. m. i. r. o. i. q. 7. si qñ oēm. d
de. di. i. c. p. Itē hēsis in q' p' vuln' sa-
natū remanet cicatrix. i. q. i. v. tū. Itē
simonia in ordine. ex d' accu. inq. i. r. o. i. s.
z ibi p3 q' idē ē d' simonia i bñficio. i. si
qñ adept' eē ordinē vel bñficiū p si-
moniā vt ibi. **A.** De his ē vide s. crimē.
s. 2. **D.** 2. mō dicūt enormia qz dispē-
satōem nō recipiūt. vt simonia in bñfi-
cio. i. q. i. l. erga. z. q. vlt. p3. b' ē mō dicūt
enormia oia illa delicta q' inducūt ifa-
miā ciuile. i. ex q' qñ fmaēt ifamias ē
p' penitētiā vt in iurib' de q' statiz.
3. q. 2. s. p. o. r. o. z. z. q. 3. s. h. i. c. colligif. **A.**
Idem qd in hoc. s. notat in sū. con. libo
3. t. i. q. 7. **D.**

Enormis iniuria in effcū d' qñ ad mu-
tilatōes mēbrū seu effusione sāguinis
s. p' vuln' illatū pcessū fuerit. aut si in
epm vel in abbate ppatū man' violē-
ta iniecta sit. ex de sen. ex. cū illoz. aut
et d' enormis ex arbitrio boni viri et
circūstātiis locoz. tēpoz z psonaz. vt
Insti. de iniur. s. atrox. **A.** De his lati'
dictū ē s. ab solb. 2. s. si. in additōe. **D.**

Episcopus. **Utz** stat' epoz sit p

fectior qñ stat' religiosoz. **R.**
fm **Tho.** scda scda. q. 184. In omni ge-
nē sp agens est pñtati' patiente. in ge-
nē at pfectōis epi fm **Diony.** se hñt vt

pfectiores. religiosi xō vt pfecti: qñz
vñm pñner ad actōem. alitēz ad pas-
siones. Cū z manifestus est q' stat' p
fectōis potius est in epis qñ in religio-
sis. si tñ stat' epoz pfunctione agat ni-
hil est miserius aut piculosius. vt. l. ne
gociario. s. 3. in fi.

Utz liceat epatū appere. **R.** s. **Tho.**
scda scda. q. 183. sicut dicit **Aug.** 19. de ci-
uit. dei. **Loc.** supior z si amnistret vt
debet tamē indecent appetit. **A.** hñ
etiā. s. q. i. q. epatū. **D.** Cōtingit. n. ipm
appere pñt alitū dīnez gñus ad quez
segt fuerentia honor z sufficiētia tpa-
liū. z h' mō appere illicitiū est z pñner
ad cupiditatez z ad ābitōes. s. appere
primis pdesse p se laudabile est. tamē
psuppositū vt eē q' aliqs pñt apperat
ad h' q' subdit. pñt. pñt tamē sine pñt
pñt q' libz appere talia opa facē si eū
cūgēt in tali officio eē. **hec Tho.** Qua-
lia at d' bñt esse opa epoz z q' qñ appe-
rē d' stat' ostēdit **Breg.** in pastoralī mī-
ta d' his tractat. s. in qdā gnali dicit ibi
sic. Sit fecoz cogitatōe mūd'. actiōe p
cipu'. discret' i mērio. vtilis in xbo. sin-
gulis p passionē loci'. p cūcti cōpla-
tōe suspēsus. infnoz curā extioz occu-
patōe nō minūes. extioz pudētia inē-
noz sollicitudinē non relinquens.

Utz epalis dignitas libet a cōditōe
huili vñ ascripticia. **R.** **Ab** utraq libat
etiā dignitas sacerdotalis. **dis. 54.** si ser-
uus sciente. **A.** Ibi nihil d' de sacro
tali s. de epali tñ sic. epalis. n. ordo li-
berat a fortuna seruili vel ascripticia
s. nō a curiali seu officiali. **Et** glo. sup
xbo epali dicit etiā sacerdotalis s. ea.
dis. ex antigo. z dictum. c. si seruus. vt
ibi p3 est lex leonina. **D.** Et fm cano-
nes etiam a curiali. **dis. 54.** ex antiquis
A. Ibi non videtur dici nisi de seruili.
D. glo. in dicto. c. si seruus. super xbo.
curiali dicit. Scdm iura canonica h'
non tener. qz cum ordo liberet a serui-
li fortuna. multo fortius a curiali. **D.**
Et qñ ad hoc non tener. c. illud. si fu'
sciente. verūtāmē nec fu' nec ascripti

ei nec est curialis ordinari dicitur nisi si vi
stinctioem quam habet. l. seruus. 2. p. torus.
A. videlicet quod non debet ordinari nisi p
luerit a simili ascripticia nisi curiali con
ditioe absoluti et ab aliis irregularitati
bus sunt immunes: ut notat i. l. con. lib.
3. tit. 6. q. 2. **A.**

Inter episcopum et presbyterum contra ad appella
tione quibus non sunt oria. quia isti et illi vice
batur per byti et episcopum. si non sunt oria realio.
vnde et in perpetua ecclesia soli apostoli confirmabatur
Act. 1. 5. **A.** i. p. man. i. positoem spi
ritu sanctu dabant. ut ibi. que imposi
tio designat per confirmationem seu crisma
tione. et ideo soli episcopi sunt qui vice apostolorum
confirmant. ut ex d. fac. vnc. c. vno. §. p. fro
tis. **B.** Erant et olim quidam presbyteri qui dicebantur
cor episcopi d. q. b. p. raseidum. e. q. amo
ti sunt. c. 8. d. 5. h. i. h. o. a. e. se.

Episcopus dispensare potest in omni crimine nisi ex
pense sibi prohibeat a iure. d. 1. sz. p. byter
et de pe. d. 1. c. p. in fine de sen. ex. nup.
circa si. ad id. ff. q. ex cau. ma. l. nec no.
§. q. d. eis. et hec color doctorum sententia secundum
Ber. et no. h. o. d. 1. si quod per byt. et vide §. de
spensatio. §. 6. p. torus. **A.** hoc intelligit
dicitur nisi super aliquo crimine episcopus denegatur
absolutio. nam tunc consequenter minus
magis intelligit denegata dispensatio.
ex de sen. ex. cum illorum. vel nisi i iu
re sit simpli pena expressa et nihil de vi
spensatioe dictu. tunc non est de ius dispensa
tio: si iuri parandum et pena expressa irroganda.
ex de offi. de. de. de. c. 15. **B.**

Episcopus non potest restituere depositum siue de
gradatu sed tamen papa. d. 1. h. o. c. p. 2. 2. Na
nec presbiter puicte potest illum restituere quem
dauit. ff. de q. tit. l. 1. in fi.

Episcopi et superiores nullam sententiam suspensio
nis vel interdicti incurrit ipso iure nisi de
eis expresse dicat. ex de sen. exco. q. 2. p. cu
losus. l. 6.

Episcopus in tota sua diocesi iurisdictionem
habet ordinariam. vnde potest per se et per alium in quo
libet loco non exepro per tribunali sedere
cas audire. et personas ecclesiasticas cum
opruerit capere. carceri deputare. et cetera
officia. **A.** q. ad ipsum spectat officium

ut. l. c. de q. stat. **B.** libe exerceat et
offi. or. cu. ep. l. 6. §. 3. quod possit i. dio
cesi alia hoc facere. vide §. absolutio.
p. §. 6.

Episcopus qui in aliquo loco habet iurisdictionem temporalem
quiter exequatur. **R.** fm Ray. Debet co
stitueri iudice scilicet qui cas audiat per
pue sanguis cui potest et dicitur per vni
cuicq. faciat iusticia. **Q.** si iudex intro
gat eum in spali quid agendum de tali. §. l. pe
na sanguis meret potest rindere consule iu
ris pios. et caueat ne ppe sua rnsione
directa vel indirecta iudex itelligat
debeat eum sanguine punire. de h. cau. h.
i. homicidii. 2. §. p. et homicidii. 4. §.
3. **A.** Idem i. l. con. l. 1. §. 2. p. q. 53. ubi et
dicitur fm glo. Ray. q. b. casu potest episcopus rri
dere et ei pcepe per puniat reum fm q.
ius dicitur utrum non expmat per pu
niat eum ad sanguine vel ad morte. sic
notat Hugo d. 3. ois aut lex. et addit
Ray. q. talis placet non dicitur etia pntialit
intesse cas sanguis nec executio sine sa
guis. na cito possit incidere in cam depo
sitis. ex de excel. pla. ex l. 15. vbi dicit
de ep. q. infuit suspensio cuiusda su
ris et iudici areti ab eo consiliu rnderat.
malu est si sic euadat. et madat papa q.
cedat episcopi aut amoueatur. et dicit glo.
Ray. q. ob h. non dicitur interesse executio
sine in talib. q. v. interesse tanq. pntas
auctoritate. al. aut ubi aligs prius
ex sola curiositate interest talib. non incur
rit irregularitate. Subdit et Ray. q.
si non apparet casus de facto et interroga
tur episcopus ut al. clic. q. pena eest infligenda
per furto et homicidio et consilium: possit di
cere talis vel tal. fm leges. **B.** §. bñ
potest delegare alicui et spali sup aliquo
maleficio ut homicidio et h. i. iurisdic
tioe sua commisso: ut igitur xitate iusti
cia exequatur. nec ppe secuta penas fiet
irregular. ex ne cle. vel mo. ep. l. 6.
A. Et ididem dicitur de q. ali. plato seu
clico tpale iurisdictionem obtinere. **B.**
Episcopi debet habere yconomos. s. q. pñnt
rebus ecclesie: vicedios. s. q. pñnt
epi. et tales non debet esse laici s. pbat

clerici eiusdē ecclie. 89. di. volum. 2. c. q. in q. b. d. a. 2. c. indicatū. **A.** Idē i. sū. cō. l. 2. ti. 3. q. 1. s. fm Ray. q. etiā addit. Itē nō bēt dispēlatōz rez ecclie cōmitere p. p. i. g. s. vel fauore b. u. a. n. o. r. i. b. o. n. e. s. t. e. s. i. b. i. d. i. u. n. c. t. i. s. q. d. si fecerit peccat et debet excoīcatōi annue subiacē. 89. di. decens. Quidā tñ intelligūt hoc d. ma. lio p. p. i. g. s. nā si boni sūt videtur ēt ali. is p. f. e. r. e. d. i. t. q. d. v. e. x. ē. q. ad sustētatōem nāe. hec ibi. Idē ēt videt quo ad admi. nistratōez qñ sūt boni. cū b. casu cesset rō p. b. i. b. i. t. i. o. i. s. n. i. s. i. f. o. r. t. e. o. z. i. r. e. t. s. c. a. d. a. l. u. z. ex suspitōe. **B.** Et q. epi possūt qñq. a subditis modēatū auxiliū exigē. vide s. d. n. s. s. 2. **A.** Delit. b. r. i. n. c. cū apls. s. p. b. i. b. e. m. ex de censu. **B.**

Utrū epi possit iudicare imediate d. subditis plator q sub eo sūt nisi g. d. a. t. i. ad eū deferat. **R.** fm **D.** o. s. t. i. **L.** i. c. z. sup. hoc a diuersis d. f. a. n. o. t. a. s. i. n. t. d. i. c. o. cō. s. t. u. d. i. n. e. c. u. i. u. s. l. i. b. z. ecclie obf. u. a. d. a. z. q. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. t. r. i. b. u. i. t. Idē **D.** o. s. t. i. **A.** Idē i. sū. cō. l. 3. ti. 2. q. 5. **B.**

Epi singuli i suis diocētib. ēt sine cō. s. i. l. i. o. m. e. t. r. o. p. o. l. i. t. a. i. p. n. t. p. l. i. m. a. v. t. Ray. pōit. puta cōsecrare x. g. i. e. s. s. u. l. f. z. ecclias ordinare c. h. i. c. o. s. e. r. i. g. e. altaria i ecclia cō. s. e. c. r. a. t. a. nā i nō cōsecrata sacerdos hoc pōt. v. t. s. altare. s. f. i. Itē c. r. i. s. m. a. c. o. n. f. i. c. ē. b. a. p. t. i. z. a. t. o. s. c. o. n. f. i. r. m. a. r. e. r. e. c. o. c. i. l. i. a. r. e. s. o. l. e. n. n. i. t. p. e. n. i. t. e. t. e. s. l. r. a. s. f. o. r. m. a. t. a. s. s. e. u. c. o. m. ē. d. a. t. i. c. i. a. s. c. h. i. c. i. s. d. a. r. e. h. e. c. o. i. a. 68. di. q. u. i. s. d. e. c. s. e. d. i. n. u. l. l. u. s. p. s. i. b. y. t. e. r. s. i. d. i. e. x. n. e. Itē p. n. t. i. n. f. s. u. b. d. i. t. o. s. i. u. d. i. c. a. r. e. v. t. s. s. p. r. i. o. Itē a. n. a. t. h. e. m. a. t. i. z. a. r. e. cū solēnita. t. e. d. e. q. b. r. i. q. 3. d. e. b. ē. t. **A.** s. q. d. d. e. b. ē. t. a. s. i. s. t. e. r. e. i. z. s. a. c. e. r. d. o. r. e. s. cū cādelis accen. s. i. s. v. t. i. b. i. d. i. **B.** Itē d. i. u. i. d. ē. v. n. ā. ecclias i. d. u. a. s. z. d. u. a. s. v. n. i. r. e. v. n. ā. s. u. b. i. a. c. ē. a. l. t. i. z. n. o. u. a. s. ecclias erigere. z. h. e. c. q. d. e. m. e. x. c. ā. p. n. t. f. a. c. ē. nō a. l. i. t. z. n. i. b. i. l. o. m. i. n. r. e. g. i. s. t. r. o. cō. s. e. n. s. u. i. l. l. o. z. q. u. o. z. i. n. f. e. s. t. z. q. f. o. r. s. a. n. ex hoc l. e. d. i. p. n. t. e. t. i. ā. q. n. q. i. l. l. o. z. cō. s. e. n. s. u. nō o. b. r. e. t. o. **A.** Ray. d. i. c. i. t. r. e. g. i. s. t. r. o. cō. s. e. n. s. u. i. l. l. o. z. q. u. o. z. u. m. i. n. t. e. s. t. e. t. i. ā. s. i. f. o. r. t. e. nō o. b. r. e. t. o. v. t. i. sū. cō. e. o. r. i. q. 7. v. b. i. ē. t. p. o. n. u. m. e. u. r. o. i. ā. q. i. n. i. s. t. o. s. h. ē. n. t. **B.** ex d. ex. c. e. l.

p. r. e. l. a. s. i. c. u. t. e. x. d. e. ecclie. e. d. i. f. i. a. d. a. u. d. i. e. n. t. i. ā. i. o. q. 2. c. v. l. t. i. z. q. 2. p. l. a. c. u. i. t. Itē p. o. s. s. u. n. t. e. p. a. l. e. m. s. y. n. o. d. ū. c. e. l. e. b. r. a. r. e. 38. d. i. s. q. u. ā. d. o. Itē r. e. u. e. r. t. e. n. t. e. s. a. b. h. e. r. e. s. i. r. e. c. o. n. c. i. l. i. a. r. e. e. x. d. e. h. e. r. e. t. i. a. d. a. b. o. l. e. n. d. a. z. **A.** Intelligit hoc fm glo. Ray. z. i. n. d. c. ā. q. 7. q. u. o. a. d. d. e. p. h. e. n. s. o. s. i. n. h. e. r. e. s. i. q. u. i. ā. o. c. c. u. l. t. o. s. h. e. r. e. t. i. c. o. s. c. r. e. d. i. t. a. b. s. o. l. u. i. p. o. s. s. e. p. s. i. m. p. l. i. c. e. s. s. a. c. e. r. d. o. r. e. s. n. i. s. i. e. p. s. l. o. c. i. r. e. t. i. n. u. e. r. i. t. s. i. b. i. t. a. l. i. ū. a. b. s. o. l. u. t. o. d. e. m. h. e. c. i. l. l. e. S. e. d. c. e. r. t. e. h. o. d. i. e. i. s. t. e. c. a. s. u. s. e. s. t. p. a. p. a. l. i. s. e. t. i. ā. q. u. o. a. d. o. c. c. u. l. t. o. s. v. t. p. 3. i. n. a. n. n. a. l. i. p. c. e. s. s. u. c. u. r. i. e. **B.** Itē c. a. n. o. n. ē. l. a. t. e. s. e. n. t. e. n. t. i. e. q. u. o. a. d. s. u. ā. d. i. o. c. e. s. i. m. c. o. d. ē. 3. q. 4. n. u. l. l. u. s. C. u. l. t. a. q. u. o. q. a. l. i. ā. q. d. i. f. f. i. c. i. l. e. e. s. s. e. t. n. u. m. e. r. a. r. e. cū e. p. s. p. o. z. d. i. n. a. t. o. r. s. i. t. i. n. c. u. n. c. t. i. s. 25. d. i. s. p. l. e. c. t. i. s.

Utrū epi pncipalē debeat intēdē cu. re pastorali vel multiplicatōi tpaliū. **R.** fm **T.** h. o. i. q. l. i. b. e. t. S. o. l. l. i. c. i. t. u. d. o. p. l. a. t. i. p. p. a. z. p. c. i. p. u. a. d. z. e. ē. c. i. r. c. a. g. r. e. g. i. s. c. u. s. t. o. d. i. ā. o. z. ā. d. o. p. d. i. c. ā. d. o. s. a. c. t. a. d. i. s. p. e. s. ā. d. o. e. t. s. u. a. i. u. x. t. a. q. d. r. e. s. e. r. i. g. i. t. e. r. o. g. ā. d. o. m. u. l. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. a. ū. t. t. p. a. l. i. ū. pōt. e. x. e. r. c. e. i. o. p. p. o. z. t. u. m. i. t. a. t. e. s. e. o. f. f. e. r. e. t. e. s. i. n. e. s. p. u. a. l. i. ū. n. o. r. a. b. i. l. i. d. ā. n. o. z. s. i. c. p. i. u. m. e. s. t. m. u. l. t. i. p. l. i. c. a. r. e. e. a. a. d. e. c. c. l. i. e. v. t. i. l. i. t. a. t. ē. Q. d. s. i. o. p. p. o. z. t. u. m. i. t. a. t. e. nō s. e. o. f. f. e. r. a. t. n. u. l. l. a. t. e. n. u. s. l. i. c. e. t. e. i. s. e. i. p. s. ū. d. i. s. t. r. a. c. t. o. i. i. n. g. e. r. e. r. e. z. s. e. c. t. a. r. i. b. o. c. c. u. p. a. r. e. cū i. p. e. d. i. m. ē. t. o. n. o. t. a. b. i. l. i. Idē ē. t. **T.** h. o. s. c. d. a. s. c. d. e. q. i. a. z. **A.** Idē i. sū. cō. l. 3. ti. 3. q. 289. **B.** Ad mām i. s. t. ā. pōt. p. e. r. t. i. n. e. r. e. i. s. o. l. l. i. c. i. t. u. d. o.

Utrū liceat epo ppter aliquā perse. cutiōnē deferere gregē. **R.** fm **T.** h. o. s. e. c. ū. d. a. s. e. d. e. q. i. a. s. T. i. b. i. s. u. b. d. i. t. o. z. s. a. l. e. r. i. g. i. t. p. s. o. n. e. p. a. s. t. o. r. i. s. p. s. i. r. i. a. m. n. o. n. d. e. b. e. t. p. a. s. t. o. r. g. r. e. g. ē. s. u. u. m. d. e. f. e. r. e. r. e. n. e. c. p. p. t. e. r. a. l. i. q. d. i. c. o. m. o. d. ū. t. ē. p. o. z. a. l. e. n. e. c. p. p. t. e. r. a. l. i. q. d. p. e. r. s. o. n. a. l. e. p. e. r. i. c. u. l. ū. i. m. i. n. e. n. s. cū b. o. n. u. s. p. a. s. t. o. r. a. i. a. m. s. u. ā. t. e. n. e. a. t. p. o. n. e. r. e. p. o. u. i. b. u. s. s. u. i. s. S. i. h. o. s. u. b. d. i. t. o. z. s. a. l. u. t. i. p. o. s. s. e. t. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. e. r. i. a. b. s. e. n. t. i. a. p. a. s. t. o. r. i. s. p. a. l. i. u. m. p. u. i. d. e. r. i. t. t. u. n. c. l. i. c. i. t. ū. e. s. t. p. a. s. t. o. r. i. p. p. f. a. l. i. q. u. o. d. e. c. c. l. i. e. c. o. m. o. d. ū. v. t. p. p. f. p. l. o. n. e. p. i. c. u. l. ū. c. o. r. p. a. l. i. g. r. e. g. ē. s. u. ū. d. e. f. e. r. e. z. h. o. c. i. p. m. c. o. l. l. i. g. i. t. z. q. i. s. i. c. i. s. e. t. a. r. i. s. **A.** Idē z. i. sū. cō. e. o. r. i. q. 289. **B.** p. o. s. s. e. t. e. t. d. e. f. e. r. e.

plebē ppt ipius malitiā. vt. i. remicia
cio p. 6. 2. 4. Quarta ē. De casib⁹ cōfesi
onū q p tuncat ad ep⁹ r q ad sacerdo
tes: vide s. confessor. p. 6. p. Quō ep⁹
tenet pare paupibus. s. cleric⁹. 4. 6. 5.
An ep⁹ ē sener vel infirm⁹ qd agē
an vide i. vitiat⁹ corpe. s. fi.

Quitas quid sit vide. i.

ano. s. p.

Eucharistia p. cōiter
r d ei
forma. Et qrit p. Utrū eucha
ristia sit sacm. R. fm p. in 4. d. 1. a.
ē sacm r mō cōi cū aliis sacris. s. sacri
ficatio seu cādo scitarē. r mō spāl. s.
ordinēdo toti⁹ sancritatis auctore. r p
pter hoc excellētissimū ē oīum aliorū
sacroz. Idē Tho. 2. Idē in sū. con. li.
3. 2. 4. q. 54. B.

Utrū sacm eucharistie sit vnū. R.
fm p. r Tho. vbi s. Unū qd est vni
tate pfectōis. qz ad ei⁹ integritatē pla
regritur: sicut r dom⁹ pfecta dī vna.
nō aut ē vnū vnitatē indiuisibilitatis
vel ormutatis. vñ qñ plalit dī. Perfi
ciat in nob qd oīe tua sacra qd cōtinēt
r b⁹ mō: intelligit illa plitas soluz mā
liter. 2. Idē i. sū. con. dca. q. 54. B.

Que ē forma sacri eucharistie? R.
fm Tho. r scōs vbi s. hec ē forma cōse
cratiois panis. hoc ē. n. corp⁹ meū. oīū
crio aut enī: non est de suba forme: tñ
apponi dī fm vsū ecclie: q vsus a brō
petro initū sūpsit. Qd aut pmitit
accipere r māducate ex hoc oēs: priet
ad vsū sacri: r nō ē de suba forme. For
ma aut cōsecratiois sanguinis hec est.
hic ē. n. calix sanguis mei noui r eter
ni testi mysteriū fidei q p vob r p mlt
tis effudet i remissione pctoz. 2. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 55. vbi ē addit r sctur
p. q tñ illud sit de suba forme. h est
calix sanguis mei. Et idē dicit Alberr⁹
in li. de missa. Illa aut dicit. forma xbo
rū hec ē r nō plus. b⁹ est corpus meuz
r b⁹ ē sanguis me⁹. de cōse. di. 2. qz corp⁹.
Bz vt p. m. dca. q. 55. Tho. dī qz cōdi

toes adiecte ad subz vltptū sūt dū itegri
tate locutois alic⁹. Jo alii pbabili⁹ dnt
q totū qd segtur ē de forma: cū totū
hoc qd addit nō sit locutio p se: sed sit
dēfinitio pū. hec ibi. Alii hō sentire
vnt q totū sit d suba vsqz ad. vñ r me
mores: cū totū videat cōnexū: vt hf in
directoria li. d. sub ti. de sacro euchari
stie. puto q vs tutior sit eligēda. ex d
homici. ad audiētiā. videlz vt non fiat
adoratio sanguis nisi pacris xbis vsqz
ad. vñ r memores. Si hō aliqz dicto
tū h ē calix sanguinis mei. vel hic est
sanguis me⁹. r aliis omisiss. pcesserit
ad vltiora bēatur p cōsecrato. B.

Quid si mutetur iste forme? R. fm
Alberrū in li. de missa. Nō debēt mu
tari: alit nō cōficeret etiā si eūdē sensuz
hēre videant. Sūt non dī aliqd dīmi
nui: qz si dicat hoc ē meū: rmanet idē
terminatum quid meū sit. Et si dicat.
hoc ē corp⁹: nō significat p pūū corp⁹
xpi. Et si aliqd addat qd significatōez
nō mutet nec errore inducat: nihilomi
nus sit cōsecratio. vt si dicat hoc est cor
pus meū dilectū vel scū. nī q b⁹ facit
valde increpādus eēt. 2. Idē i. sū. cō.
eo. ti. q. 56. B.

Quaki sit xps in hoc sacro? R. fm
Tho. r p. i. 4. d. 10. xps idēz q de vir
gine natus r p nob passus ē i b⁹ sacro
cōtinet. r sic ē ibi de xps ita ē etiam ibi
sub sua cōtitate: s. nō vnt ea occupan
do locū: sicut ē nō vnt claritate sua il
luminādo aerē. Itē pōt esse sit i plib⁹
locis iquātū plā idmīdua. i. ptes panes
trāsūbant i ipz. Itē i qlibet pte hostie
ē tot⁹ xps ē t in minima. s. qdū manet
spēs panis aut vini. 2. An ptes hoies
dīfis ptrib⁹ vnt⁹ hostie cōicari pnt: vt i
sū. con. eo. ti. q. 55. vbi ē bñt oīo q i hoc
s. dicitur. B. Et idē dicēda qdū ma
net i stomacho sub dicti spēs. Et eo
dē mō qñ hostia cōsecrata oīū suaret
oīū mō spēs panis nō mutet. alit d. 2. A.
Dio. nī i cāno ite. de cōse. di. dīc q spēs
panis r vini bñ vadūt in corp⁹. Et sub
dit. Sed mūd est ibi sacm. Et ridet

nō qz tā diu ē ibi sacm qdū ē ibi cor-
pus xpi. sed qdū hoc fit. i. vsq ad quē
locū pcedat p gulā nescio. s; lz non fit
sacm dū ē in corpe. si tñ qd vomit ultō
cū veneratōe ē seruādū qd sacm fuit
D. Itē lz ex virtute sacri sub specie pa-
nis sit tñ corpe. z tñ sguis sub specie
vini. tñ ppter nālē cōcomitantiam sub
vtracq specie ē tot xps. i. s; corpe z ani-
mā z diuinitatē. qz hec tria sepata nō sūt
ut xps i sacro eucharistie aliqñ vi-
deat oculo corpali. **R.** s; m **De. z Tho.**
vbi s. In specie qdē ppa nō vī ibi. sed
tñ qñq illa spēs panis circūfundit q
busdā accūribus carnis vel pueri que
nō sūt ppe accūtia corpis xpi. vñ qñq
ibi expōsiōi signō videat. nō tñ videt
in specie ppa. **A.** Idē in sū. con. li. 3. rī.
24. q. 86.

Quid agēdū sit qñ corpe xpi sic appa-
ret in alia specie. **R.** s; **Tho.** vbi s. cūz
vñus hō mōi sacri sit p mādūcationē:
iō quādo apparet i specie pueri vñ car-
nis cruetate ut sū nō hz rōem cibi nec
assumi d; ab eo cui sic apparet. **Qd** si
oibus appareret d; cū reliquis ponti.
A. Idē i sū. con. eo. rī. q. 87. vbi subdit.
Idē dicit Albric in scripto. Et si sic ap-
pareret sacerdoti in altari in missa. di-
cūt qdā qz d; itez celebrare z corpus
xpi sumē. qd sū canones qz ossecrat ē
sumē d; de se. di. 2. relatiū. Et si 2° hō ac-
ciderit 3° celebrare d; z sumē. Quidāz
autē dicūt qz i tali casu sufficit spūalis
mādūcatō: nec ppe hō efficit trāsgres-
sō cōstitutionis ecclie. quia ad ea qz se-
quēti accādūt leges aptātur. **D.**

Utrū virtute vboz possit sacerdos qz
tācūqz mām ossecrare. **R.** s; m **Tho.** in 4.
dist. 21. Quātitas pua vel magna nihil
ad hoc facit. s; tñ ipa forma pnoie de
mfatiuo vtrēs ondit qz mā ossecranda
d; ē corā sacerdote. vñ sacerdos extē-
i domo sua nō possz ossecrare panē qz ē
i altari aut etiā i foro. necz torū vinūz
qd ē i celario. s; qz tācūqz sit qritas pa-
nis vel vini que ppoit corā sacerdote
posset ab ipō consecrari. **A.** Dūmō quan-

titas sit sumibilis ab hoibus. vt i sū.
con. eo. rī. q. 105 sū etiā **Tho.** Unde z
Alex. d. ales sup. 4. i mā eucharistie. q.
qz incipit. cōter qñq vtrū virtus data ver-
bis. z. di. **R.** s; sine puidicio qz nō ē da-
ta xpi verbz ouertēdi etiā cūuscūqz qñ
tatis s; solūmō alicui quantitatē. i. quā
rōnabilz ouertēt itērio ordinata: dico
itēriōnē ordinatā qz osformis ē aliqz mō
intētiōi ecclie. ecclia autē nullo modo in-
tenderet consecrare totum panē qz ē i
foro sed solum qui possit sumi a fidelib;
bus. Dicit enīz **Hugl.** Arqz qd lz sacm
quod contra institutionēz celebratur
irritū deputatur. Unde mihi videtur
hoc tamē nō assero qz i hoc sacro regri-
tur intentio conficiēdi: ut sumat i vsū
nec sufficit intentio consecrādi simpli-
citer: sed requirit itērio cōsecrandi p
sumatur in vsū. qz videtur ex forma
tradita a domino dicente. Accipite et
manducate zc. vnde sicut intentio onī
dantis formā conficiēdi fuit ut sume-
retur. ita est intentio ecclie et debet
esse vniuscūsqz sacerdotis. Quia igitur
si aliquis intendēt consecrare totū
panē qz ē i foro: nullo modo osformaret
itēriōnē suā itēriōni ecclie. dico qz non
ossecraret. z. i. 5. 3 hoc opponit. Pona-
tur qz aliqz intēderet ossecrare solū ut
posset corpe xpi aliqz loco collocatū ho-
norare z venerari z nō ut sumeret in
vsū. nūqd nō cōsecraret. **R.** s; sine pui-
dicio qz sic qz intendēs circa veneratō-
nē corpis xpi spūalit sumit. licet nō sa-
cramentalit. hec ille. **D.** Quin ē si sa-
cerdos itēdēt ossecrare nō ad sumēdū: s;
ad vtrēdū i veneficiis uel ad derisionē
nihilomin' ossecratū ē. **A.** Vnic dco
s; riat **Alex.** d. ales ut ppe patuit. s; i r
pe. di. qz sacerdos pōt ossecrare quā
tācūqz māz dūmō itendat ossecrare ad
vsū z alimētū fidelū. s; dimittēdo hāc
itēriōnē nō pōt. qz deest itērio faciēdi
qd facit ecclia: ut in sū. con. dicta. q. 102.
Idē. **Al.** vñ i suo cōpēdiō theologie diē
Sciēdū qz nō solū regri itērio ossecra-
tio: s; et itērio illō sacm istructis. vñ i

Quid cum hostia consecrata tā diu
 herit q̄ incipit corrūpi? **R.** fm̄ Tho. 4.
 4. du. r. d. cedendo: q̄ si sit tanta corru
 ptio q̄ spēs panis non remaneat: tunc
 n̄ pōt ea confici. **S.** autē specie ma
 nēt sit aliq̄ dispositio ad corruptionē
 pōt confici. Quis grauior peccet cōfici
 ens ex tali scienter p̄pter irreuerētiam
 sacramenti. t̄ q̄ spēs remaneat pōt co
 nsecrari ex hoc: qz̄ cōmunitas nō ē soluta

et cum illa fuerit oleo ablata. Ydez **Al.**
Al. Ydez i sum. con. eo. ti. q. 21. **Ab.**

Altissimus pontifex in fermatato. **M.** f. 3
Ab. vbi s. hic. f. 3. officii non dicit nisi in agri-
mo et qui facit. Inter peccata agens
statutus et fluctuat in ecclesie. **A.** Con.
p. 7. **A.** l. x. in su. con. eo. t. q. 94. vbi et
ponit totum qd i h. g. b. **A.** Addit autē
T. hoc. tertia pte. q. 74. q. cum esset
de officiis i azimo ronab. loz sit : gre-
cus itē peccaret officio de iazumo : qū p-
ueris eccle sue ritū.

De q̄ vino possit efici: R.º fm Abo. ⁊
 Pe. in 4.º dis. xi. Dicēdū q̄tm̄ de vino
 vitis. qz in eo ⁊ xp̄s efecit: ⁊ hoc solum
 p̄pe vinū ē: ⁊ cōus ē in potū sumit.
 A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 95. D.

Ad officium possit de aceto et h'moi. **R.**
fm l'ho. vbi. s. Si vinū est factū oīno
acerū nō pot' offci. qd differūt vinū ē
acerū: sicut viuinū et mortuū fm p'bm
s. metap'h. sed si vinū sit q'ti in via a
cescēdi: id ē iudiciū q'd de pane q' ē
via ad coruptōem. f. q' pot' offci. peccat
t' offciēs. ppter irreuerētia sacri. Lon.
A. addit q' si vinū ē putriduz adeo
q' vini nām p'didit nō pot' offci. Si autē
nō sit corruptū f'z in via ad coruptōez
offci q'd pot. sed ppter reuerētia sacri
nō est assumēdi. **A.** Si h'eri de facili
aliud pot' fm eundē **A.** vt it' fū. con.e.
ti. q. 96. **A.** Et idē dicendū de vino
mūtū pontico seu acri. **A.** De hoc sic di
cit idē **A.** Si arī vino cū sapore vino
f'z elapoz aromatic' vel ponit' vel sti
pit' vel sapoz acer ex min' pfecta d'
gestione vini pot fieri affectio. qz rema
net spēs vini: vt i dicta. q. 96. vbi etiāz
subdit. nō. fm **Thob.** p. q. si hostia
pfecta taz di seruaret' q' corrupe'tur
spēs panis non eet ibi ampl' corpus
xp'i. ita filz de sanguine si tā diu serua
retur q' spēs ille steteret i acetū. Se
cus aut esset q' adhuc eet i via ad cor
ruptōem. **A.**

¶ Utz. offi. possit de agresto. R.º E.º 21.
2 Tho. in 4.º dis. xi. Nō. qz adhuc nō hz
spēs vini: sed tñ est i via generatiōis

A Con. p. vt in fū. con. li. 3. c. 24. q.
87. **A**.

¶ **U**trūq; officii possit d̄ multo. **R.** b3 **T**ho.
7 **p**e. vbi. s̄. **S**ic. qz cōplētā hēt spēs vi
ni. nō tñ est faciēdū de multū recenti
ppter ipuritātē. **A.** **H**oc v̄p̄ nisi neci
tas b̄nīneat: **v**t i. sū. cō. eo. ti. q. es. **S**

✠ Utrū aq̄ debeat apponi viño z q̄ta.

¶ **Prm** **1** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309** **310** **311** **312** **313** **314** **315** **316** **317** **318** **319** **320** **321** **322** **323** **324** **325** **326** **327** **328** **329** **330** **331** **332** **333** **334** **335** **336** **337** **338** **339** **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459** **460** **461** **462** **463** **464** **465** **466**

Quid si apponēt aq̄ qñ adhuc vinū
erēt in dolio? **A.** fm̄ Iho. vbi ḡ. **Nō** suf-
ficēt. qz hoc nō significaret aliqd: s; o;
vr iminēte oblatōe apponāt ad sacrm̄
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 103. **A.**

Orz i teris vbi nō ē vinū possit con
fici cū aq̄ rubea in qua lot' ē pannus
vino rubeo intinct'. **R.** Vin **Tho.** i. 4.
oif. xi. nō. qz illud ē magis aq̄ rubea qz
vinū. vñ hoc dñafat. de ale. oif. 2. cūz de
Quid q' fiet in illis terre vbi vinū fi
pōt heri? **R.** Nō ē aliq̄ terra ad quam
nō possit aruiz potari de vino cūrum
sufficeret ad celebrādū. **Tel. vin** **Al.** di
cēdū vñ q' de hoc cōsulēdus eēt papa
q' ppter intolerabile dānū aiaruz qd
incurritur ex sacri defectu dispōcādū
videret vñ corpus xpī abiq̄ vino con
ficere. qz est corpus nō ē sine sanguine:
p' dñm est. **sc. eucharistia p. s. s. 5. A. Idē**
vñ. con. co. ti. q. 105. **B.**

¶ Utrum in eucharistia possit aliquid liquorem
misceri speciebus vini. **R.** Vm De. i. 4.

dis. 12. Si addit res alteri? nāe r malo
ris hūitis trāsmutat spēm vini in se, r
si eqūs hūitis trāsmutat vtrūq; in nāz
tertū. r sic vtroq; mō definit ibi eē spe
cies vini r p sequeū sanguis xpī. Si
hō sit minori hūitis trāsmutat i nām
spēi vini. Verūtā sub pūb' illis ad q's
liquor addit' penetrat cū n̄ sint ibi ac
cidētia sine subo d̄sunt eē sanguis xpī
Qd si liq'r addit' sit eiusdē nāe r ma
ior tūc ad oēs diuisiones spēi puenit r
ei' otinuitatē totat' soluit. r sic icipit
eē ali' liquor r sanguis xpī ibi eē desi
nit. r idē si eqūs sit. Si hō sit mior tūc
nō puenit ad oēs diuisiones spēi. Sub
partib' g' illis ad q's vinū additū pue
nit definit eē sanguis: cū iā accitū nō
sint sine subo. r otinuitas spēi q' erat si
ne subo soluta sit. Sub pūb' hō illis
ad q's nō puenit manet xpī sanguis. Sa
tis con. A. hō ibidē. A. Idē i sū. con. eo.
ti. q. 13. Et addit sūm eū. Pe. Puto tñ q'
si nō ē nimis norabil' excellēs qd addi
tur ppter dubiū toto liquore ipō tanq'
sacō vtrūq; ē. Et q' i p' casu videlz qñ
apponit liquor alteri' spēi maioritas
consideranda est non tñ quantitate s;
etiā virtute. D.

Eucharistia 3° q' ad
mini
strū. s. sacerdotē r eius missas
Et querit p' vtz sacerdos cōsecrās sem
per debeat sumere. R. sūm Tho. in 4.
di. 12. Dicēdū q' sic vtr de cōse. di. 2. relatiū
Toties at' sumat q'ries celebrat. qz ipz
sacm in sumptōe cōplemētū sue signi
ficatōis accipit. Et intellige nisi ipedia
tur p' violētiā. ifirmitatē. mortem. aut
aliquid h' modi. Qd si ples missas cele
brat solū i vltima p'cipiet pfusione r
nō i pcedēti. qz tunc nō est ieiun': nec
aliā missā posset celebrare. ex p' cele
mis. ex parte. Qd si sacerdos post cōse
cratiōē ifirmet r nō hēat alia hostia
nihilomin' d' alius sacerdos hostiā vi
uidere r vna pte ipē sumē r aliā infir
mo dare. A. Idē in sū. con. li. 3. ti. 24. q.
12. vbi ē p' q' idē est r si ali' q'cūq; in

firmet ad mortē. r nō respiret nisi vna
hostia cōsecrata i missa. B. Vtz aut' r
qñ liceat ples missas in die celebrare:
h' i. missa. 9. 10.

Quis possit officē sacm eucharistie.
R. sūm Tho. i. 4. di. 13. solus sacerdos
pōt. Quicūq; si fuerit hēne. scismatic'
excoīcat'. aut deēdat'. si celebrat officē
q'uis ad suā p'ditiōem. Laic' hō q'cūq;
cūq; scis celebrādo nihil ageret. R.
host. Al. r. Pe. A. r ceteri theologi cōi
ter. vt in sū. con. eo. ti. q. 12. D.

Vtz ples sacerdotes possint sūm ean
dē hostiā consecrare. R. Al. tenet q' n̄
s; p'babili' v' q' sic sūm Tho. i. 4. di.
13. vbi dicit q' sūm morē quarūdā eccl'a
rū sacerdotes qñ ordinatur cōsecrāt
epō ad repitādū qñ dñs hoc sacm
instituit r p'tatē cōsecrati discipulis. de
dit: sūm cū eis cenauit. sic epō sūm ordi
natis p' byter' celebrat. Et tūc oēs de
bēt itērdem referre ad illud instās i q'
epō h'ba p'fert. r sic ē vna tñ cōsecratio
A. Lon. Inno. vt in sū. con. eo. ti. q. 127.
S; vt ibi p' Al. dicit q' sine p'iudicio
melior' sūm dicēdū v' q' ples sacerdo
tes sūm nō pnt nec debēt ill' vna officē
hostiaz. qz p' certo sūm Aug. iniuria fir
sacō. Adhuc aut' vanū ē p'lib' facē qd
melius ab vno pōt fieri. vanū at' mibit
ē in opib' nāe: r mīto min' in opibus
g're. Et q' aliqui ples sacerdotēs assistūt
pape h' sit ppter obsequiū nō ppter cō
secratiōem. Et si obiciat q' illi assistētes
faciūt signa r dicūt h'ba. Dicēdū q' iu
dicio meo fieri non debet: nec etiā sit.
qz iniuria fieret sacō. Et si obiciat de
sacerdotib' de nouo ordiatis q' illi as
sistūt r cōsecrāt epō. Dicēdū q' illi
h'ba non p'ficiant: sed assistūt ppter
reuerētiā sacri r ppter doctrinā. r ideo
sig' faciūt ad imitaciōem epī: vt discāt
signare. hec ibi. Pro hoc ē facit. qz il
la cena facta cū discipulis saci repitaf
i cōione quā accipiūt ordiati absq; alia
consecratiōe cū discipuli tūc non con
secraverit s; solū cōione acceperit. B.
Quis minister possit sacm euchar

stie dispētare? **R.** fm **Tho.** in 4. dīf. 13.
Solut sacerdos ē dispētor pprius. vñ
laicus nō dī ē in necitate aliqū cōica
re. qz hō nō ē sacm necitatis. Diacon
aut quō possit nō ē. diaconus. **A.** Idē in
sū. cō. eo. ti. q. 13. **B.** Religiosus dispē
sās corpus xpī incurrit ex cōicatioem. d
qua vide ē. cōmunicare. §. 15. q. incipit
a quo.

¶ Utz vno sacerdote deficiente in mis
sa debeat p aliū suppleri. **R.** fm **Tho.**
in tertia pte. q. 83. Si sacerdos morte
aut infirmitate graui occupet an cōse
cratioem corpus christi nō dī qz p aliū
suppleat. Si hō cōsecrato corpore an
cōsecrationē sanguis: vel ē cōsecrato
vtrōqz dī misse celebratas p aliū ex
plet. 17. q. 1. nihil. **A.** In sum. cō. eo. ti.
q. 52. dī qz sequis sacerdos debz inchoa
re vbi pñ dīmisit s; p. et **Tho.** si sci
atur. Si aut nescit dī a capite incipere
et sic inuit qz hō cōsecratōez si sit ne
cesse missā suppleri. tñ pōt. Et ad pōcō
rū maiorē declaratiōem i sū. cō. eo. ti. q.
60. sic dī. Nō fm **Al.** in lī. de missa. circa
fi. qz si sacerdos an canōnē i missa defi
ciat aliquo casu: tūc p certo ali^o sacer
dos dī reincipere et totū rite pagere. qz
ea que an canōnē i missa fiunt nō sunt
de sacri cōfectiōe sed poti^o de ppli in
structione. Si aut in canone deficiat
factis iā aliqb^o signis sup hostias obla
tas: an tñ trāsūbatiōem vñ mibi qz ali^o
sacerdos nō ab initio debeat missam
reicipere s; poti^o vbi ille dimisit dī sup
plere qd omisū ē. et hoc ppli duas cās.
qrū vna est ex parte sacri. alia ex pte
ppli. Ex pte sacri quia quīs ex illis si
gnis suba panis et vini nō trāsūbetur.
tñ ex ipa mā ex hōis et signis recipit
sacritatē: ex qua efficit magis idonea
qz i corp^o xpī trāsūbetur. et hoc nō ē re
petēdū sup illā hostiā: ne iniuria fiat
xtuti hōbz que tanqz nihil hēntur qñ
xtēz hōa eadē sup hostiā iterat tanqz
pōza hōa a pōzi sacerdote dicta nullā
xtutē hāūssent. Et aut ex pte ppli ē. qz
ppli ex hoc min^o hōa et signa canonis

apōciaret si vidēt ea tā facile repeti
qz pūs dicta viderētur annullata. 13. n.
signa illa nō trās bant^o tñ passione
xpī i mysterio repñtāt. et passio xpī nū
qz irrita dī reputari. Si aut sacerdos i
ipsa platōe hōbz qz sūt forma sacri de
ficiat hōis iā i pte pñunciat saluo i
dicto sūie maiorz. cōsulere qz illa hostia
p aliquis i altari cōsuaret et missa alia
celebraret. **B.** Inno. in c. p f byter. ex
de sacra. ite. dicit qz in hoc casu ali^o sa
cerdos dī incipere ibi. Qui pñcie qz pa
teret. 12. dicit. nabi Inno. qz si qz itra
conficiēdū sacm eucharistie dū est in
hōis illis. s. h. dī corp^o meū deficiat. ali^o
incipiat a capite. s. ibi. Quis pñcie. 12. Et
idem dicimus in baptismo. Ideo idēz
putare si dubitaret vtz pñ^o sacerdos
cōpleuerit hōa cōsecratiōis. vñ et tunc re
incipiat ibi. Qui pñcie. 12. qz non itelli
gitur iteratū qd ambigū esse sacrum
extra de pñf by. non baptiza. apostoli
cam. **B.**

¶ Quid si sacerdos post cōsecratōez cor
poris: sed an cōsecratōez sanguinis pñcipi
at vinū aut aquā nō ēē in calice? **R.** fm
Tho. in tertia parte. q. 83. Debz statim
appōnē et cōsecrare. Si hō post oīa cōse
cratiōis hōa pñcipiat qz aqz desit dī nibi
lomin^o pcedē. qz appōsitio aqz non ē cō
necitate sacri. Nullo aut mō dī aqua
vino iā cōsecrato misceri. Si hō post ip
saz cōsecratōez pñcipit qz vinum nō fuit
appōsitū. sigdē pñcipiat hō an sumptio
nē corporis dī deposita aqz si ibi fuerit
pōnē vinū cū aqz et resumē a hōis cōse
cratiōis sanguis. Si hō hō pñcipit p^o sumi
pōtōez corpus dī appōnē aliā hostiā ite
rū sūcū sūguie cōsecrādā. et sine sumē
hostiā itez cōsecratā et sanguinē. nō ob
stare etiā si pūs supsit aqua qz erat i ca
lice. qz pceptū de pfectōe sacri maior
ē ponderis qz pceptū qz hoc sacm a ie
iunis sumat. **A.** Idē in sū. cō. lib. 3. ti.
24. q. 60. ad finē. **B.**

¶ Quid si sacerdos nō recolit se dixisse
ea que i cōsecratōe eucharistie dicūt
R. fm **Tho.** i tñ pte. q. 83. Nō dī ex hō

turbari. **N**ō. n. q. multa dicit recolit oī
um que dicit. **S**i tñ sacerdoti cōstat p
babilis se aliq. omisisse si qdē nō sunt
de nccitate sacri nō d3 resūmē inmutan
do sacrificiū ordinē sed d3 vltērī pce
dere. **S**i hō certificet se omisisse aliqd
eorū q. sūt de nccitate sacri. s. formā con
secratōis d3 resūmē ipsa forma z ceta
p ordinē reiterari. **A**. Idē in sū. con. e.
ti. q. 61. **S**ist. etia; si q. ex lapsu lingue
vel iperitia omittēt vlt. mutaret vlt. nō
bñ pferret aliquā syllabā apte p. ni
hil ē iterandum. ar. de conse. di. 4. retu
lerunt. **B**.

Quid si ppter frigus vel ex negligē
tia hostia dilabatur i calicē? **R**. s. **T**ho.
vbi s. q. solū mima ps hostie mittat i
calicē hoc respicit corp. xpi mysticū.
z ideo b. modū pmissio nō facit im
pfectōem sacri vt ppter hoc sit necesse
aliqd iterari. **A**. z sue dilabat añ fra
ctōem siue post. qz sūt nec omisio fra
ctōis facit iperfectōem sacri: vt in sū.
con. eo. ti. q. 62. fm eūdē **T**ho. **B**.

Quid si sacerdos infra missā aduer
tit hostiā triticeā nō esse vel corruptā
R. fm **P**e. dicendum q. si añ consecra
tiōē aduertit remota illa hostia aliā
ponat z a canone reincipiat. **S**i hō p.
consecrationē idē faciat ponēdo aliā ho
stiā z eā sumēdo. sed z nīlomin. post
ea p. m. hostiā illā sumat aut aliū su
mēdā tradat aut reuenerenter reseruet.
Si hō aduerterit postq. sūperit i isto
casu variat doc. **A**. **N**ā idē **P**e. z glo.
Ray. sentiunt q. hoc casu sacerdos nō
celebret iterum: qz ieiun. nō est: vt in
sū. con. eo. ti. q. 93. **B**. **T**ho. tñ in tertia
pte tenet q. d3 ponē aliā hostiā z cōse
crare z sumere. qz pceptū de pfectiōe
sacri maioris ē ponderis q. pceptū
q. a ieiunio sumatur: vt z supza. 9. 6.
dictum est.

Quid si musca vel aranea in calicez
cecidit: aut venenū inmixtū fuerit?
R. fm **T**ho. i tertia pte. q. 83. **S**i sacer
dos hoc añ consecrationē deprehenderit
d3 calix abluī z aliud vinū poni. **S**i ve

ro aliqd horū p. consecrōez acciderit debz
alal caute capi z diligētē lauāi z obu
ri z ablutio i sacrificiū mitti. **A**. s. sū. ci
nerib. fm eūdē **T**ho. vt in sū. con. e. ti.
q. 107. vbi ēt ponit oia q. i b. s. bñf. **B**.
Quid si venenū ibi ēē deprehenderit nullo
mō d3 sumē nec aliis dare: ne vite ca
lix i mortē fiat: s3 diligētē i vascu
lo cseruari. z ne sacrificiū remaneat imp
fectū d3 vinū apponi z sacerdos dnuo
resūmē consecratōem sanguis z sacri
ficere. **N**ihil. n. abhoiabile assumi d3
occasione b. sacrificiū. de cse. di. 2. si per
negligētiā. **A**. Et ibi b. n. glo. **B**.

Quid significēt diuisiones hostie qz
sacerdos facit? **R**. fm **T**ho. in 4. di. 12.
triplicē hñ significatōez. **N**ā p. qdē si
gnificat diuisione q. fuit i corp. xpi
eius passionē z distributōez redēptio
nis p. diuētia mēbra ecclēiez. sūtur q.
i corpore xpi mystico. s. an ecclā qdā ps
adhuc ē i b. mūdo z ei tribulatiōibus
z hoc sūtur ps comesta. **I**lli aut. q. iā sūt
i celo i corp. z alia: vt xps z bñ. xgo si
gnificātur p. partē missā i calice. qz ine
brant ab vbrate dom. dei. **S**ed illi q.
sūt in celo sola aia z expectāt glām q.
ad corp. sūt z qui sūt in purgatorio si
gnificātur p. partē illā que oīz b3 pmi
tiū ecclāz seruabat vsq. ad finē mis
se. **A**. Et h3 hodie nō seruet reman. tñ
eadē significatiōe ptiū: vt i sū. con. e. ti.
q. 112. Et ad bñcia facit. c. triforme. de
cse. di. 2. **B**.

Quid agendū si stilla sanguis cecide
rit ex? **R**. **S**i p. negligētiā aliqd de sū
guis ceciderit. si qdē sup. tabulā ligu
lābat z tabula radat. **S**i si non fuerit
tabula loc. ille radat z oburef. z cinis
iux. altare dñf. z sacerdos. 40. diebus
peniteat. **S**i hō ceciderit sup. lapidē al
taris: orbeat. sacerdos stillā z tribus
dieb. peniteat. **S**i hō sup. lintheū alta
ris z ad aliū lintheū stilla puenit. 4.
dieb. peniteat. **S**i puenit vsq. ad ter
tiū. 9. dieb. peniteat. **S**i vsq. ad qrtū.
20. diebus peniteat: z abluat trib. vici
b. lintheamina q. stilla tetigerit calice

supposito: z aqua ablutōis iux altare
odaf. de ofe. di. 2. si p negligentia. **Poss;**
et sum a sacerdote nisi ppter abhomi
natōem dimitteret: vt ponit **Tho.** in
tertia parte. **Et** vt idē dicit in 4.º di. 13.
cautū est vt pars illa libet seu palle
post ablutionē abscondat z cōburat z ci
nis in altari odaf. **A.** Idē dicit etiā in
tertia parte. **B.**

¶ Quid si qs eucharistiā vomerit. **R.**
Si sit laic⁹ z ppter ebrietatē vel vorā
citātē vomerit. 40. dieb⁹ peniteat. **Si**
ci ho vel monachi p byteri seu diaco
ni. 70. dieb⁹ peniteat. eps 90. 90. **Si** ho
cā infirmitatis euomerit. 7. dieb⁹ peni
teat. de ofe. di. 2. si qs p ebrietatē. **Et** oz
vomit cremari z cineres iux altare re
cōdi: vt s. i. p. xio. s. ocm est. **De** missa et
eius celebratōe hēs pla. i. missa. **De** eu
charistia q ad sumētes h. s. cōicare. **Et**
vtz a malo ministro liceat accipe eu
charistiā z sacra. vide. i. ordiat. p. 53.º

Eucharistia quar

to qstū ad ei⁹ effectū. **Quis**
sit pncipalis effectus eucharistie. **R.**
fm **Tho.** in 4.º di. 12. **Proprius** effect⁹
ē quersionis hois in xpm: vt dicat cuz
aplo. **Quo** ego iā nō ego viuit ho i me
xps **Gal. 2.** **Et** ad hūc sequunt⁹ duo ef
fect⁹. i. augmētū xtutū: z restauratio
deperditōz per pctā venialia vlt alios
pcedētes defect⁹. **A.** Quasi idē dicunt
de. z **Al.** sed sub diuersis xbis: vt i. sū.
con. lib. 3.º. n. 24. q. 14. **B.**

¶ Vtz pctā venialia possint ipedire ef
fectū sacri eucharistie. **R.** fm **Tho.** in
4.º di. 12. **Ad** h.º vt sacm hoc plene ef
fectū suū hēat oz q assit actualis duo
tio. z qz infdū actualis deuotio ipediri
pōt absq mortali pctō: pōt effect⁹ h.
sacri ipediri: ita qz aliqs augmētū grē
nō cōsequat. nec tñ reatū mortāl pcti incur
ret sed forte reatū venialis. qz iperar⁹
accedit. **Nō** tñ oē veniale pctm ipedit
effectū h.º sacri: s. solum illd qd tollit
actualē deuotōē q i h.º sacro fgrit. **A.**
Idem in sum. con. eo. n. q. 15. **B.**

¶ Vtz ppter hoc sacm deleatur veni
alia. **R.** fm **Tho.** vbi s. **Sic.** **Nō** tñ oz q
sp oia venialia deleant: s. fm mēsurā
deuotōis. **Pōt** tñ eē feruor tātus q
omnia venialia deleat. **Idē** **pe. A.**
Idē in sū. con. eo. n. q. 15. **B.**

¶ Vtz ppter h.º sacm deleat⁹ mortalia.
R. fm **Tho.** in 4.º di. 12. **Nō** delet mor
talia nisi oblita. vñ qd dī. **Sic** ablutio
scelex dupl⁹ pōt intelligi. s. qz vel dicat
crimina abluere in qstū ea impedit. vlt
de his q nō sunt in hois cōscia vel me
moriz. **A.** **Idē** in sū. con. eo. n. q. 17. **B.**

¶ **Effectio** que fit aliqñ a do
minis vel a pre
latis: vide s. dominus. s. p. z. i.
tallia. per totum. **Item** i. pedagogum.

Excommunicator

¶ **Dicturi** de excoīcatōe p dice
mus aliq de eo q pōt excoīcare siue de
iplo excoīcatore. **Un** sciēdū q excoīca
tiōē a iure pōt facē qcuqz pōt ius con
dere: vt papa in vlt ecclia: z singuli epi
in diocēsb⁹ suis. i. 6. q. 2. vlt. in sū. 24. q.
3. corripiantur. **Itē** excoīcare possunt eo
rū officiales. s. i. r. oēs pzelati iherozel
q collegiis psumt: vt abbates et nō bñ
dicti: dū tñ fuerit pfirmati. z siles. ex d
simo. sicut tuis. ex de offi. ordi. cū ab ec
clesiaz. **A.** **Hoc** vtz q ad istos inferio
res platos collegiis pñdētes nisi dūa
cōsuetudo vlt dissuetudo repugnet: vt
in sū. con. li. 3.º. n. 33. q. 50. vbi hec notant
fm **Kay. z Bos.** **B.** **Itē** vlt q archidia
con⁹ possit excoīcare: i. nō sit p byter:
ar. di. 25. plecti. ex de offi. archi. c. p. ex
de appel. reprehēbilis. **Solus** tñ eps
pōt excoīcare cū illa solēnitare que h
xi. q. 3. debēt. **A.** s. qz debēt ei assistere
seu circūstare. i. sacerdotes cū cande
lis accēsis. vt ibi. **B.** **Alii** autē plati in
collegiis ecclis q iurisdicōem hēnt
sup subditos sine pdicta solēnitare ex
coīcare possunt. **Sacerdotes** ho paro
chiales excoīcare nō pñt nisi vbi esset
cōsuetudo q etiā tribuit iurisdicōē. 9.
q. 3. questus. **Con. Bos. Tho. z Al. A.**

hec fuerūt dicta Ray. pncipalit: vt p̄s
in dicta. q. 50. **U**bi etiā addit fm̄. **D**icit.
q̄ sacerdos ex quo curā hēt i nōrois:
h̄z p̄tātē excoīcadi p̄missa amonitōe. z
in oib' his q̄ sine libelli oblatōe expe
diri p̄t. ex de clādesti. despon. cū inbi
bitio. Et sic itelligit capla q̄ de hac mā
loquūtur. z b' nisi forte osuerudo d̄ia
vel supioris inbitio. sepi impediāt.
In occultis hō v' que regūt iudicialē
idaginem nō p̄t excoīcare nisi d̄ia cō
suetudo v' spālis d̄legatio siue cessio
eis plus idulgeat. **N**ā z caplm de osue
tudine vel indulgētia excoīcat z in d̄i
cit. ex de rescrip. ex pre decani. z de cō
sue. cū int' vos. Et sic p̄t itelligēdam
sniam Ray. Itē ē nō sacerdos p̄t ex
coīcare z absoluerē quo ad for' cōtēto
sū: s̄ i p̄niali solus sacerdos. **S**z ad p̄tā
tē excoīcadi s̄grit iurisdicō. ecclāstica
ordinaria vel delegata fm̄. **P**e. z in sū.
con. eo. ti. q. 5. vbi ē nō fm̄. **B**ar. b̄z. q̄
hec p̄tās possz cōmitti ēt laico p̄ papa
sed nō p̄ ep̄m. **B**.

Utruz excoīcatio lata ab alieno ep̄o
possit rata hēri a p̄po. **R**. fm̄. **B**ar. et.
Ber. **N**on. q̄ a pncipio nulla fuit. **A**.
Idē in sū. con. eo. ti. q. 5. **B**.

Utruz p̄lar possit excoīcare ex fritorz
um suū. **R**. fm̄. **D**icit. **E**ps ex suā dio
cesim z b' modi p̄lati ex territorzū suū
nō p̄t ea que sūt iurisdicōis cōtētose.
A nisi d̄ osensu illi' i cui' territorzū ē
s̄z eūdē. **D**icit. p̄ capl' ep̄s. q. 3. v' i sū.
con. eo. ti. q. 5. **B**. **U**bi q̄ q̄s nō ē excoī
cādus sine cāe cognitōe. xi. q. 3. nemo. iō
talis nō p̄t excoīcare nec sedē p̄ tribu
nali. nec aligd disponē. q. 2. ep̄z. z c. se.
Et itelligit nisi inq̄tū dictū ē s̄. abso
lutio. p̄. s. 6. **A**. In d̄cā. q. 5. d̄. Quidaz
hō asserūt q̄ ex suā diocesim etiā ep̄s
p̄t excoīcare. sicut paulus excoīcauit
Lorinbū abitē z inq̄sūtū. ex de ap
pel. cū sit romana. i. fi. qd̄ p̄t cēdi i nō
rois. q̄ nec illa regūt cāe examiatio
nē. q. 3. s̄. fit. d̄cā. cū sit. **I**bi ēt d̄icit
q̄ ep̄s etiā ex p̄t denūciare excoīca
tū. q̄a p̄ hoc āplus nō ligat. **I**tem q̄ si

legatus excoīcauit aliq̄ dū erat i p̄
uincia nō p̄t eū absoluerē postq̄ exi
uit p̄uincia dimisso officio. **S**ec' n̄ exi
uit reuersus. q̄ tunc p̄t fm̄ q̄ p̄dictū
ē de alius ordinariis. **B**.

Dicitur q̄ in aliq̄ loco h̄z t̄m t̄pale in
iurisdicōne nō p̄t h' poterit excoīcare.
ar. ex de offi. oz. dilect'. **A**. Idē in sū. cō.
li. 3. ti. 3. q. 5. 4. fm̄. **D**icit. **B**.

Excoīcare non p̄t excoīcat' q̄cūq̄.
vñ nec heretic' nec scismatic'. nec apo
stata a fide. 2. 4. q. 1. audium'. z. s̄. h̄ aut
in fi. Itē nec intrusus nec suspēsus a iu
risdicōe. 2. q. 2. alienatōes. z c. p̄carie. ex
de ocel. p̄ben. q̄. Itē nec ille q̄ violauit
in d̄ictū. ex de excess. p̄la. c. fi. **A**. **I**bi nō
bene videt hoc p̄bari: t̄m idēz d̄icit **A**
b̄z' z. **D**icit. circa in d̄ictū hōis: v' i
sū. con. li. 3. ti. 3. q. 7. **B**.

Excoīcatio p̄:

cōiter qd̄ sit. **R**. **E**xcoīcatio ē
a q̄libet licita cōione z legatio actu se
paratio. xi. q. 3. s̄. eūdēter. **A**. **D**icit fuit
dictū Ray. v' p̄ i sū. con. li. 3. ti. 3. q. 3.
Et idē inq̄t **A**dā d̄f excoīcat' ab esu li
gni vite. dicere d̄no **B**en. 3. **U**idete ne
forte sumat de ligno vite. d̄cō. s̄. eūdē
ter. **L**on. **D**icit. z. **D**icit. **S**ed i directoria
li. 3. ti. 2. i pncipio. d̄f q̄ hec diffinitio nō
cōprehēdit minore excoīcatōes. **U**nde
ibi sic d̄f. **E**xcoīcatio ē a participatione
factoz exclusio. vel a cōione fidelium
separatio. dicto. s̄. eūdēter. z extra. d̄
excep. a nobis. **S**ed he diffinitiones vī
dentur particulāres. vnde satis videt
q̄ pro generali diffinitione possit dici
q̄ excoīcatio ē a cōione seu consortio
fidelium separatio. xi. q. 3. omnis. **S**ed
quādoq̄ particularit' z quādoq̄ v' i s̄
suas spēs de quibus statim. Et ad hūc
sensum potest reduci p̄ma diffinitio
Ray. itelligendo eam diffunctiue z
non copulatiue. **B**. **U**bi p̄ncipaliter
due sūt spēs. vna que separat a sacra
mētis z ab ingressu ecclē. z a cōione si
deliū. z hec of maior excoīcatio v' ana
thēa. alia q̄ separat a sacris t̄m. **A**. videt a

precepto principaliter si a collatione. Peccat
enim taliter excoicatus. conferendo ecclesiastica
sacra. sed ab eo collata futuris non carerent
effectum. ex de cle. ex. m. si celebrat. **B.**
Et hec de minor. Et de vtracq. h. 3. q. 4.
Engeltruda. 2. ex eo. si que. **A.** Secum
Ray. 2. i. su. con. eo. ti. q. 33. spēs excoicati
onis quā infinite sunt. Quorū. n. sūt spēs
coionis: tot sūt vel eē pnt spēs excoica
tois. **B.** de pdictis duabz frequēter tra
ctat ecclia. 2. in dubio cū noiat excoica
tio intelligit de maiori. de cō. c. si que. Itē
excoicationū alia ē iuris. si quā quis in
currit ipso iure delicto commisso: vt si qd
iniiciat man^u. violētias in ecclia. 17. q. 4.
si qd suadēte. alia ē iudicis. si que iroga
tur a iudice p tātē hntē p pcessu iudi
ciarū. ex eo. iur. Et qd possit excoica
re maiori excoicatione oīū ē s. c. primo
Diozi at excoicatione excoicare. pnt nō
solū epī: sed 2. alii pīati eccliarū inferio
res. fm Ray. 2. in su. con. eo. ti. q. 55. **B.**
In quibz casibz incidit quis maiore
excoicatione ipso facto? **R.** In multis
Nā excoicatio a qua solus papa absol
uit. i. currit i. 3. casibz: qd oēs bēs. s. ab
soluit p. 5. 3. Sunt 2. alii casus pīmi.
Primus cū qd incidit i heresim tā dā
natā. 24. q. 1. c. d. 2. Aut nouā heresim
cōfingit. ex de hēticis. ad abolendā. 2. c.
excoicam. Aut ē credēs ceptator vel
fauor hēticorū. ex de hēticis. sicut ait.
A. Diccas? 2. seqns 2. ē qd hodie vi
dētur papales: vt pī i pcessu annali cu
rie. **B.** 2. cū qd asserendo dicit roma
nā eccliam nō eē caput oīū eccliarū.
nec ei tanq. capiti obediēdū. dī. 19. nul
li fas. 3. qd rectores ciuitatū faciūt ex
coicōes idebitas i cīcos 2. ecclias 7. am
moniti nō desistūt. ex de imm. ecclie. nō
minus. **A.** Et ibi p3 qd ē est filis snia
fauores eorū nec debēt absolui donec
satisfecerit cōpetēter. **B.** 4. cū quis
nō elect^{us} a duabz ptybus cardinaliū ge
rit se p. papa. ex de elec. licet. **A.** Et vt
ibi p3 eadē est snia cō eos q. p. papa ipz
recipiūt. sed vt pdictū ē iste casus ho
die est papalis. **B.** 5. cū qd magister

vel scholaris tractat cū aliq. ciue. Do
non. de cōductōe hospitū irregulis in q
lunis nisi ipz cōductiois fuerit elapsū
ex d. loca. ex rescripto. **A.** Ibi p3 qd iste
casus est d. magistros 2. scholares q. in
ciuitate Bononie sūt sup. cōducendis
domibz aliorū videbz scholarū. 3. glo.
Idē posset forte intelligi cū d. magistrū
q. sup. hospitū i lesionē vel pūdiciū
bitantiū audēt tractare nisi pns. cōsti
tent ipz cōductiois elapsū. vel iquili
ni i b^o fauorē suū pstititit 2. cōsensū. **B.**
6. cū mōachi. cōdici reglāres. archidi
acōi. decani ppositi. plebani. cantores.
2. alii clerici psonarū hntes: aut etiā q
cūq. p byteri audiāt leges v^l phyfi
cā. **A.** nisi religiosi ifra duoz mēsum
spacium ad claustrū redierit. 2. alii cle
rici infra dictū spatū a p fatis destite
rint. vt in. c. de qbus statim. **B.** ex ne
cle. vel mona. non magnope. 2. c. super
specula. Sec^{us} si habet parochiale eccle
sia tū 2. nō sūt p byteri. ex ne cle. vel
mo. statutū. li. 6. **A.** Et ibi nōt glo. 2. do
min^{us}. p. de anchora. q. qd parochia
les sunt p byteri incurrūt dictā sniaz
non rōe eccliarū sed ordinis p. dictū. c.
super specula. **B.** 7. cū qd picipat ex
coicato i crimie ppter qd excoicatus
est dādo ei auxiliū cōsiliū vel fauorez
ex eo. si cōcubine. **A.** qz eodē vinculo
ligat cū excoicato dicto. c. si cōcubine.
2. eo. ti. c. nup. 5. in secūda. Un nō videt
iste casus picularis: sed regula gnālī
B. 8. oēs qui fecerint statuta d. lib
tatē ecclie 2. scriptores eorū. sūt 2. p tē
tes 2. cōsules 2. rectores 2. cōsiliarios lo
corū: vbi talia statuta seu etiā cōsuetu
dines edite sunt vel seruare. 2. q. serua
re fecerint. 2. illos q. fm ea iudicauerit
vel in publicā formā redegerit. iudica
ra. ex eo. grauē. 2. c. nouerit. 9. d. illos q.
initunt ordinatōibus v^l alienatōibz
scismaticis factis. ex de scisma. c. p. **A.**
Ibi dicit q. res ecclie a scismaticis ali
enate debēt ad eccliam sine vllō onē
reuerti. 2. si qd iure psumpserit excoica
tionem incurrat. **B.** Dicti casus oēs ex

juris magis atque collecti sunt. **A.** His
i dicitur iuris et alii casus. **Uñ** decim^{us} e
i. c. qñ. de offi. ordi. vbi pñbet q^{uo} i ea
de ciuitate sint pñs epi. Sed si ppter
diuersitatē bitantiū pñi^{us} epi nō pōt
oibus deseruire pōt rōz quo ad h^{oc} aliū
epm sibi vicariū cōstituē forte grecū
q^{uo} valeat ibi greci bitantibus ministra
re q^{uo} vicari^{us} p oia dñs eē obediēs r subie
ct^{us} pñcipali epo. Et subdit. vñ si qñs al^{ter}
se ingesserit: excoīcatōis se nouēit mu
erone pñssus. Dicit glo. Et ita ē canon
late inie. xi^{us} ē i. c. cñcis. ex ne cle. vñ mo.
vbi dicit. Iubeñ^{us} ē sub inēminatiōe
anathatis ne qñs sacerdotū officiū ha
beat vicecomiti^{us} aut pñpñti scñar. Si
qñs aut^{em} d^{icitur} hoc venire pñsserit r moni
tus emēdare noluerit: excoīcatiō sub
iaceat. Dicit glo. Sic vñ canon late sen
tētiē. 12us casus est. i. c. excoīcatōi. ex de
raptō. vbi dñs. Excoīcatōi subdātur q^{uo} ro
mipetas vel alios xpianos p negocia
tione vel alius honesti cāis in nauigio
rectos aut cape aut reb^{us} suis spoliare
pñsumunt. Illi etiā q^{uo} xpianos naufra
gū patietes gbus fm regulā fidei cōsi
lio eē tenētur dānata cupiditate spoli
ant rebus suis nisi ablata reddiderint
excoīcatōi se nouerint subiācere. Dicit
glo. Et sic q^{uo} d^{icitur} hoc faciūt sunt ipso iure
excoīcati. Et hoc vñ est quo ad hunc
vltimū casū. quo rō ad pñm ē canon
ferende snie: vt ex ipso tex. pñ. Et nō ē
ibi dñs Anro. de bu. cū Jo. an. vbi ēt di
cit fm Joñ. an. q^{uo} pirate ter in anno ex
coīcant ex ore pape. **D.**

Eodē mō sūt alii casus excoīcationū.
q^{uo} hñf in h^{oc} de gbus duo sūt pñnētes
ad papā: vt dicit^{ur} ē. s. absolutio p. 3.
pñm^{us} de quocūq^{ue} q^{uo} loqrur secrete vñ
mittit scripturā vel nūciū alicui cardi
nali qñ sūt reclusi occasione electionis
pape. ex de elec. vbi periculū. Et de do
minis rectorib^{us} r officialib^{us} q^{uo} iminēte
dicta electōe nō seruaret dictā cōstitu
tiōē. **A.** vel nō faceret obfuarī. dñ. c.
vbi. **D.** 2us de his q^{uo} grauāt alios. qz eū
p quo rogabant noluerūt eligē. vide

s. electio p. 3. q^{uo} inelipit. **Anticūq^{ue}** 3us
ē quicūq^{ue} viurpātes custodiā vacanti
eccliarū seu in aliis pñs locj occupant
bona ipsoz. r clerici r alie pñone eozū
de locoq^{ue} q^{uo} hoc fieri pcurāt. ex de elec.
gnali. **Hunc** etiā casū hñs. s. ecclia p. 3.
pñt. 4us ē de electozib^{us} ad regimē vñbis
romane. r de electj r fautorib^{us} q^{uo} fece
rit d^{icitur} cōstitutōes sup hoc factā. ex d^{icitur} ele.
fundamēta. **A.** **Ter**te absolutio istius
casus videt^{ur} reseruari pape pñer qñ in
mortis articulo. Et nō solū d^{icitur} pñatos: s^{ed}
etiā d^{icitur} obediētes dictis officialibus ele
ctis illegitime seu assūptis: vt in dicto
c. fundamenta. s. q^{uo} si fecus. r. s. concē
ptozes. Et hoc communiter semper acci
dit quando ad obediētiā apostoli
ce sedis Roma non est. **D.** 5us de his
q^{uo} vocant^{ur} ad dirigēdas moniales i ele
ctiomb^{us}. nisi abstineant ab his per q^{uo}
posset in eis discordia oriri vel nutriri
ex de elec. in dñtibus. 6us de his q^{uo} p
curant q^{uo} cōseruatores pati itromittē
se d^{icitur} his que nō licēt. vide. s. cōseruatoz
s. 4us 7us de his q^{uo} absolutiōē ab aliq^{uo}
excoīcatōe vel reuocatione eius: aut
etiā suspēsiōis r interdicti extorqñt
per viz vel per metū. **Nā** nec valz ab
solutio. r incurrit noua excoīcatio. ex
de his que vñ absolutiōis. 8us de eo q^{uo} fin
git fraudulēter casū p quē aliq^{ui} iudex
vadar vel mittat ad aliquā mulierem
p testimonio. ex de iudi. mulieres. **A.**
Ibi nō videt^{ur} notari h^{oc} casus nisi quan
do fictio fit ad hoc vt iuder psonalis
accedat. **D.** 9us de his q^{uo} pñatos vel coz
capla seu alias personas ecclasticas
pellūt ad submitteñdū laicis. vel ali
enādū bona imobilia seu iura eccliaz
r sñr laici q^{uo} vsurpāt sibi illare b^{on} mōi
nisi moniti destiterint. ex d^{icitur} re. ecclie. b^{on}
cōsultissimo. **A.** **I**bi dñs ista snia cōtra
illos q^{uo} coegerit pñatos vñ capla eccliaz
aut alias pñonas ecclasticas submitte
re eis ecclesias ipis amissas vel bona
imobilia seu iura ipaz recogñoscendo
ab ipis eo tanq^{ue} a superiorib^{us} se tenē
seu ab ipis eadē aduocādo puri gbus

pri^o ad aduocare vel ipsos patronos
et aduocatos ecclesiarū seu bonoz ipso-
rum perpetuo aut ad tps non modicuz
statuēdo. Nā cuiuscuq; sint editionis
aut stat' q ad hec coegerit excoīatores
currūt: nisi hec fierēt cū consensu capli
et aplice sedis lnia spālī. z tūc occasioe
illoz laici ultra id qd ex nā octuū ipoz
vel adhibita iuxta lege pmutat aliqd n̄
vsurpat. Quid lo sec' egerit nisi amoni-
ca ab h' modi desisterit restituendo ca-
que talī vsurparat: eoipō sntam excōi-
cationis currūt. z extunc ad suppone-
dum terrā ipsoz si opus fuerit ecclesi-
co interdicto libere pcedat. hec ibi. **D**
x' gñcuq; ab ecclesiis uel personis eccle-
siasticis per se v'per aliu noie suo vel
alieno p personas vel reb' quas nō cā
negociatois deferūt vel defern faciūt
seu trāsmitunt: engūt aliqd pedagagiū
seu quindagiū. ēx de censu. quādū. l. 6.
Et o b' cau b' f. i. diffusi' pedagagiū. §. fi.
zi c' d' his q ipediret officijs delegari
vel cuiuscūq; iudicij ecclesiastici. ēx de im-
mun. eccle. qm. que casū diffusius hēs. i.
iud. x. c. 5. §. 12. de onīs q imbuent sub
dit: ne psonas ecclesiasticas vendant z b'
vide. I. emunitas. §. 9. 13. de religioso q
temere vbicuq; hituz suo religiōis di-
mittit vel accedit ad studia nisi a suo
plato cū cōsilio maioris ptis ouer' si
bi lnia sit ccessa. 14. de doctozib' seu
magistrj q sciētē illos religiosos qui
v. mulerū habitū docent leges v' phy-
sicā. predicti duo casus hēntur ēx ne-
cle. v. mo. vt piculosa. A. Tbi dicif. Di-
structi' inhibem' ne deceto aliqs quā-
cūq; religionē tacite v' exp'sse p'sessus
i schol' v' alibi temē bitū sue religiōis
dimittat: nec accedat ad quis studia
līaz nisi a suo plato cū cōsilio fin ouer'
v' maiori ptis euasde sibi eundi ad stu-
diū lnia pmitt' sit cōcessa. Si ge aut z
.i. doctores quocuq; scu magistrj q reli-
giosos hitu suo dimissō leges aut phy-
sicā audieris sciētē docē aut i scholis
suis pspiserit retinē. sic eoipō fin sen-
tentia inodati. Sup d' Jo. anan nouella

dicat. **N**o puto qd de mēte cōstitutiōis
sit qd monachⁱ i cella sua omittēs ha
bitū vel oī balneū intret occulte vel
iacēs sine bitu liget hac ostendit. **A**t
pauci iuenirēt nō ligati. **S** qñ exhi
bit se aspectūⁱ boium sine bitu vel i
bitu laicali: vel chci secularis sine iu
sta cūctū liget. **E**t ad hoc facit pncipiū
decre. qd vlt ipoz vagatōi. puidē. **B**
is⁹ qñqz hereticos vel credētēs vlt re
ceptoz. vel defensorē vel fautores
eoz sciētē tradēt ecclāstice sepulture
eē de hereti. qñqz. l. 12°. **A**t ibi etiā
p3 qd loc⁹ vbi tales sepulchri fuerint qz
ppter uo sepultura carere. **B**. De q ab
soluēdo vide. i. heretic⁹. 2°. §. 2. 16° qñqz
rector scilicet vel qñqz officialis eius
cognoscēt de crimine hēsis: aut captoz
liberaret vel dioecesanoz vlt ingitōz
officiū ipēdiret. eē de hētic. c. ingitio
nis. **A**. Ibi p3 qd iste casus ē d rectorē
quoscūqz tpeales q cognoscūt vel iudi
cant de crimine heresie: vel captoz p
heresi relaxāt sine līa vlmādato ep
vel ingitioz. aut recusat implere ere
cutōz eis p b⁹ modi crimine dioecesa
no vel ingitioz b⁹ iūctā pur ad eoz
spectat officiū. vel alr officiū epī vlt in
gitioz sūm vel pcessū directē vel in
directē ipēdire pspēserit. **E**t si i excoi
catōe pmanerit p ānū aio pūacū: ve
lut hētic sūt adiciendi. **B**. 12° ē d his
q p assalinis quēqz xpianū interfici
pcurauerint. vide. s. assalin⁹. 18° d cle
ricis qui manifestis vsuranis domos
locant: vel alio titulo cōcedūt. eē d vfu
ris. c. vsuraz. vide. i. vsura. 4°. §. 4. 19°
de his q cōcedūt rēpalsas p personas
ecclāsticas spālī siue gnālī. eē de iure
iurāt. c. si. **A**. At ibi p3 iste casus ē oīa
cōcedētēs rēpalsas ptra clicos vel eoz
bona. vel gnālī ccessas extēdentes ad
eos: quā ccessiōē vel extēsiōē infir
nocauerit infra mēses a tpe ccessiōis
vel extēsiōis singularis plōna. excoi
cationē. et vniuersitas iterdictum incur
rūt. vt ibi. **B**. 20° si pōis vlt rector tpe
lī fecerit obsequiā ea que statim pōis

insecutores cardinaliū seu alio de fa-
milia eoz vel pape. ex de pe. felici. **A.**
hoc verū ē si nō fecerit dict' rector vel
tpalis v' spūalis vel officialis. et obf-
uari p'dicta infra mēses postq' delictus
ad eoz noticiā puenit. Et ciuitas q'li-
bet p'ter vrbē si nō facit p'dicta: vt dēz
est infra mēsem cū facultas ei affuēit
p'uat' eo ipso pontificali dignitate. vt s.
z nihilominus remanet interdicta: vt
ibi. 21. q'cunq' dat l'niam occidendi ca-
piendi seu aliter in bonis vel personis
suis vel suoz grauandi eos qui contra
reges baronos nobiles vel quoscunq'
alios tulerunt excomunicatiōis suspē-
sionis vel interdicti sentēcias. siue illos
quozū occasione sunt plate: vel eos q'
eas obseruant. aut eos q' talit' excoīca-
tas cōicare nolunt. nisi l'niam ipam re-
integra. reuocēt z si qua sint ablata re-
stituant siue p' illis satisfaciāt. **A.** In
c. q'cunq'. de quo. i. d'f. nisi l'niam ipsam
re integra reuocauerint. v' si ad bono-
rum captionem occasione ipsius l'nie
sit p'cessus bona ipa fuerit infra octo di-
erū spaciū restituta: aut satisfactio p'
ipsis impēsa. **B.** Sicut z qui dicta l'nia
v' si fuerit: vel ēt sū l'nia suo motu hec
fecerint: excoīcationē icurrūt: in qua si
pmāserint p' duos mēses nō nisi p' pa-
pā absoluetur. ex de sen. exco. q'cunq'.
22. q' q's ab excoīcatōe absolutus fue-
rit in mort' articulo v' alio impedimē-
to. si cessante articulo vel impedimē-
to non rep'iter se q' citi' cōmode po-
terit ei a quo absoluti debebat reicidit
i eadē l'niam. ex eo. eos. 23. q' aliq' ab-
soluitur a sede ap'lica vel a legat' z in-
iungit eis q' se p'ntē ordinariis v' ali-
is suscepturi p'niam. z passis iniuriam
seu eis q' obligati sūt satisfaciāt. nisi
si h' non faciāt q'primū cōmode pore-
rūt reicidat in eadē l'niaz: vt dco. c. eos
Itē sūt alii casus excoīcationū i cle.
de q' q'q' sūt papales: vt dictū ē s. ab-
olutio p. 63. Alii sūt isti. p'm' ē de ill'
q' in cimiteriis sepeliūt co'p'ora tpe in-
terdicti in casib' nō cōcessis a iure: vel

excoīcatos publice aut noiatis interdi-
ctos aut vsurarios manifestos sciētē
sepeliūt. **A.** qua excoīcatōe non debēt
absolui nisi ad arbitrium diocessani sa-
tisfecerint eis quib' p' p'missa fuerit ut
iuria irrogata: vt de sepul. eos. **A.** Et
ibi addit. Nullo eis s' p'missa exēptōis
vel quouis alio p'ilegio q'cuq' forma
h'oz cōcesso aliquē suffragāt. **B.** 2.
de religiosis q' decimas eccl'is d'bitas
sibi appropriāt vel vsurpāt sine q' nō
pmittūt solui eccl'is decimas de aiali-
bus familiarū z pastoz suoz vel alio-
rū imiscerū ipa aialia gregib' eoz. v'
de aialib' q' in fraudē eccl'iaz emūt et
empra tradūt vēditorib' vel aliis ab
ipsis tenēda: seu q' nō pmittūt vel p'hi-
bēt solui decimas eccl'is de terris q's
tradūt aliis excolēdas nisi regliti. **A.**
per eos quoz interest: vt in cle. religio-
si. de q. i. **B.** destitit infra mēse. aut si
de his q' vsurpauerūt s' p'missa. **A.** vel
retinē p'supserit: vt in dco. cle. **B.** nō sa-
tisfecerit dānificat' eccl'is infra duos
mēses sūt suspēsi ab admīstratōib' et
b'nficiis suis. **Mō** si nō h'nt admīstratō-
nes z b'nficia ipso scō excoīcatōem icur-
rūt: vt ex de deci. religio. 3. de mōa-
chie vel canonici regularib' q' nō h'nt
admīstratōes z trāsferūt se ad curias
p'ncipū sine l'nia platoz suoz vt dānū
aliq' d'ferat suis plat' aut monasterio
vt de sta. mo. ne i agro. **A.** q. 2. ho: vbi
d'f. prohibem' ne mōachi aut regula-
res canonici admīstratōes aliquā non
h'ntes ad curias p'ncipū absq' l'nia spāli
platoz suoz se offerre p'sumant. **Mō** si
vt suis plat' aut mōasteriis dānuz ali-
q' d'ferat ad dco. curias se offerre p'su-
ferit excoīcatōis l'niaz eos icurrē volu-
mus ipso facto. Et directe ibide iniūgit
plat' vt ipso a curiaz accessu z g'uiti-
bet vagatōib' z discursu diligenter cō-
pescāt. **B.** 4. de monachis q' infra se-
pta monasteriū sine l'nia arma tenent:
vt in dco. c. ne i agro. **A.** In. 5. p'efate.
vbi p' dictū. q. 2. ho. immediate subiu-
git. p'efate q'z sine mōachof' infra septa

monasterii sui inia abbatu. suoz arma
tenētes decernim subiacē. Et ut ponit
i directoria h³ tit³ s³ 4° dicit. Quil
q³ hoc intelligit d³ orinus tenētib³. q³ si
dū irrēt septa arma portat secū: nō tñ
aio nocēdi v³ secū int³ retinēdi nō ipu
tat. q³ tenē ē ex pposito cū effectu. ex
de cle. nō res. relatu. Et h³ ē intelligig
tñ de suo monasterio nō de alio. cū nō
posset h³ē inia abbat³ ex tritoriu
sui. ex de o³ti. vt aiaz. h³ 3°. Et noie ar
moz nō solū scutū gladios z galeas in
telligimus: sed et fustos z lapides. ff. d³
h³bo. sigl. armoz. siue sint defensiois si
ue inuasionis. ar. ex de homi. c. sicut o
gnū. s. all. etiā. **B. 5°** de his q³ impedi
rent visitatores monialū vel canoni
caz. **A.** s. scilariū. vt in cle. de qua. i. **B.**
nisi moni destiterit: vt de sta. mona.
attendentes. **A.** q³ vt ibi p³ excoicatio
nem incurrunt non obstantib³ quibus
cūq³ p³uilegiis statut³ vel consuetudi
nib³. Et intelligit de monialib³ q³bus
cūq³: vt d³ i directoria eo. ti. s. 255. **B.**
est de quibusdam mulierib³ que be
gbine vulgarit nuncupant. simil³ z re
ligiosi qui eas in illo statu fouent. **A.**
v³ ad talem statū adducit: vt in cle.
de qualitatū. **B.** vt in cle. de reli. dō.
cum de quibusdā. vide. i. religio p³. s. si.
z³ his q³ sciēt³ strabunt in simonia
in gradibus cōsanguinitat³ vel affini
tatis p³hibet³ vel cum monialib³ vel
d³bētes q³ sunt religiosi siue moniales
aut clerici in sacris: vt de o³san. z affini.
eos. **A.** Ibi etiā p³capit³ eccl³az p³lat³: vt
p³fatōs tā diu nuncient excoicatos seu
a suis faciāt subdit³ nunciari: donec su
um humiliter recognoscētes errorem
sepārent ab inuicē: z absolutōis obti
nere beneficium mereant³. **B. 8°** de in
g³stioib³ hereticoz qui p³teritū officiū
ing³stiois q³buslib³ mōis illicitū pecuni
am extorquēt: vel sciēter bona eccl³a
riū ob delictū cūcoz fisco eccl³ie ap
plicarēt. **A.** Et i³ iō fori³ si fisco scil
ri: vt in cle. de qua. i. **B.** nec p³nt absol
ui nisi i mort³ articulo donec illis q³

extorserūt plene satisfecerint de peni
na. **A.** sic extorta: vt i cle. de q³. **B.** n³
lis p³uilegiis pact³ aut remissionib³ su
per hoc valitū: vt de here. nolentes
A. Et ibi d³ de cōmissariis igitoz seu
epozum vel caploz sede vacāte q³ p³di
cta agerēt. **B. 9°** p³ates. capitanei. re
ctores. s³ules. iudices. z s³iliani. z ali
officiales q³ statuta faciūt scribūt vel
dictant per que q³ cōpellat solue vsu
ras vel solutas nō reperere. **A.** vel q³
solute non restituatur plene: vt i cle. d³
q³. i. **B.** z q³ ea iudicat³. **A.** vel at³ q³l³
cūq³ sciēt³ iudicare p³uipserit q³ vsu
re soluant³: vel nō plene restituatur: vt
in d³cta cle. **B.** z q³ bñt sup³ h³ p³atem
nisi statuta ipa deleuerit. **A.** infra tres
mēses: vt i ea cle. **B.** v³ si ea p³uipserit
obfuare. **A.** vel s³uetudines eoz effem
hātes: vt in tex. de q³ statuti. **B.** vt de
vsur. ex g³ul. r³ de religiosis medicanti
bus q³ domos ad bitandū v³ loca d³ nō
uo recipērēt v³ recepta mutarent seu
alienarēt: vt de penit. cupiētes. **A.** Et
ibi p³ q³ idē ē et si d³ca loca seu domos
dimitterēt se ad alia trāsferēdo. Et h³
nisi p³ca fiat de sedib³ ap³lice inia spāl³
plene t³ exp³se faciēte de p³hibitiōe h³
modi mētiōē. Per hoc tñ nō p³hibet³
illis q³ vitā hēmiticā v³ solitariā duxe
rit eligēdā de inia maioz suozum qn
cellas. mansiones seu bitacula i hēmit³
possunt acgrere acmutare. ex de excel.
p³la. cū ex eo. h³ 6°: z nō t³ directoria h³
3° tit³ s³ 263. Et i d³ca. cū ex eo. exp³mus
vita heremitica seu solitaria: vbi non
sit boium bitatio de p³pinquo. **B. 11°**
de religiosis q³ dicūt aliq³ h³ba vt terra
hāt audiētes a solutōe decimaz: vt in
d³ca. cupiētes. **A.** s. illos etiā siue d³ca
h³ba dicant in p³dicatōe: vel alibi: vt
ibi. **B. 12°** de religiosis q³ s³utētib³ s³ib.
si faciūt s³ciāz de decimis soluēdis qui
sūt suspēsi ab officio p³dicatōis. donec
si cōmode p³nt faciāt eis s³ciām. Et si
intenz p³dicat³ excoicari sūt: vt i d³ca. c.
cupiētes. **A.** in. s. z q³ vbi p³ q³ locū
b³z qñ dicti religiosi sciēter omiserunt

facere sciamur si fuerit regit et non al
ut ex ipso textu colligitur ubi dicitur quod religio
si teneatur certis temporibus informare po
pulum de solutione decimarum si ab ecclesiarum
rectoribus vel vicariis aut loca tenentibus
corruere fuerit regit et immediate sub eos
contextu legatur ad confessiones. Necnon et
his quod confessiones. etc. hoc est notat in
directoria litterarum titulus 2. §. 266. titulus 6. §. 30. **B**
item de religiosis quibusque qui non serva
rent indictum quod servat matrix ecclesia. Et
istum casum plene vide. Indictum. §. 9. xi.
qui incipit. Quia scilicet. 14. de fratribus
minoribus quod tempore indicti reciperet ad vi
vum frater vel sorores de tertio ordine qui
continentes vocantur. et de sen. ex. cum ex
eo. **A**. Etiam si super hoc ubi vel isti frater mi
nores vel fratres ordinis praedicti quibusque mu
niti fuerit. Nec ab ista excoicatione praeter
absolui ab alio quam a papa vel satisfacti
one promissa a loco episcopi qui auctoritate
aplica in hac parte ipso iure fugit: ut
ibi. **B**. Alius casus. Benedicti pape. xi. i.
excommunicatus incipit. Quia ut nulli. b. i.
papa. §. si. de opponendis litteris electi in
papa. **A**. Item si est de cle. vna de seques
tratis et fructibus ubi dicitur. Ad copescendas linguas
tuas malitias diffinimur ut vna de posses
sione dicitur. Initium scilicet super beneficio apostoli
sedem duntaxat aplicam in petitorio vel
possessorio promulgata beneficium ipsum et
si dignitas vel persona existat et curam
habeat aiarum a possessore huiusmodi dum tri
ennio pacifice antea possessus ab eo
non fuerit. per loci ordinarii apostoli alique
personam idoneam sequestretur quod plenam de ip
so et debita cura geretur id quod fructibus
illi debitis eiusdem supportandis oneri
bus supererigerit illi restituatur quod fina
le in causa victoria obtinebit. Si quis autem
sequestratoribus huiusmodi impedire vel fructus
sequestratos quod modo presumptis occupa
re: excoicationis sententiam incurrat ipso facto.
a qua nisi prius impedimento amoto et loc
cupatis per eum fructibus restituti nullatenus
absolvatur. Item quod alii casus excoi
cationis vel in c. religionum. de reli. do. lib.
6. contra quosdam ordines medican

rum reprobos qui non videtur hodie
reperiri: id est illo dicere non curio. Alii
sunt in quibusdam excommunicantibus de quibus
i. vltus clauum §. si. fi. **B**.

Ubi dicitur sub pena excoicationis non habet
vim late scilicet comminationis: ut. L. com
minationes epistolae. **A**. Ibi dicitur. Comminationes
epistolae pragmata subscriptores au
thenticitate rei iudicate non habere. **B**. Et
notatur ex de sagittarius. articulo. **A**. s. i. glo.
B. Et huiusmodi casus etiam habet. i. sagittarius.
§. 2. **A**. ut patet in fine. c. l. 2. titulus 4. q. 2. Qui
dicitur quod huiusmodi modi vel scilicet habet
vim late scilicet. Sed contra et huiusmodi opinio
est quod habeant tamen vim comminationis. **Post**.
hoc et **B**. dicitur quod non sit prohibitio a le
ge. i. a canone hec habet vim omnia
rationis. 30. dicitur per totum. **Q**ui autem a iudice tunc
est canon late scilicet: dum tamen iudex hec verba
proferens hoc intendat. **Non**. glo. **A**. y. **E**t
addit **Post**. **P**uto quod iudici in hoc cre
dendum sit: quia dicitur quod sic vel scilicet dederit
scilicet antequam huiusmodi declaraverit puto excusatum
illum qui scilicet non servavit cum probabiliter
credere potuerit quod comminatio tamen esset. **B**.

Sententia per statuta ordinario. **A**.
quodcumque: ut in c. de quo. i. **B**. **N**on ligan
tur ignorantes: nisi ignorantia fuerit cras
sa aut supina. extra de constituti. ut anima
rum. lib. 2. c. 2. infra. l. 2. §. 5.
Ultima sola consuetudo absque sententia vel con
stitutione reddat aliquem excoicatum? **R**.
Non. quia iste non est modus ferende sen
tentiae excoicationis. **A**. **Post**. autem dicitur
quod consuetudo approbata reddit aliquos
ipso iure excoicatos quod alii non eorum. **R**. y.
nil super hoc determinat: sed glo. eius
ait **R**. e vera sine constitutione tacita vel
expressa non potest consuetudo aliquem
facere excoicatum. scilicet intelligendum est ex
quo papa et prelati ecclesie tales repu
tant excoicatos. constitutionem super huius
editam esse: ita lata est constitutio vel
sententia vera vel sumpta: ut in sum.
con. l. 2. titulus 5. q. 10. **B**.

Quibus ex causis sententia excoicationis sit
ferenda a iudice? **R**. **T**res causae possunt esse
prima est contumacia. ut quod aliquis fuerit

vocatus siue amonit' p iudicē tribus
edictis vt vno p oib' z ipse sit crumax
siue mobediēs. Scdā qñ qñ p aliq cer
eo dāno vel offensa p qua nō vult satis
facere excōicat. Et pban' pdicta duo.
ex vt lite nō orel. qñ frequēter. xi. q. 3.
certe. ex de xbo. sig. ex parte. Sup ist
casib' dicit Tho. i. 4. s. iñia. d. i. s. Nul
lus dz excōicari nisi p peccato morta
li. Et qñ in dānificādo aliqñ ē corpali
ter siue in reb' corpali bus aliqñ mor
taliter peccat. iō p dāno tpali ecclē ex
cōicare pōt. 3. dz excōicatio ē grauissi
ma penaz nō dz infligi ēt p pctō mor
tali nisi qñ crumax fuerit. vel nō veni
endo ad iudiciū. vel inde siue iñia rece
dēdo. vel dēterminatōi iudicis nō paren
do. tūc. n. postq̃ monit' fuerit excōica
ri dz. A. i. pōt. Et pdicta satis pban' i
uribus pallegratis. **T**ercia cā siue
modus excōicatiois est qñ psona igno
rat: sed excōicat i gñali: vt qñcūq̃ fur
tū fecit nisi restituat: vel qñ sit nisi re
uelat. ex eo. a nobis. **I**n aut debeat re
uelare hēs. i. reuelatio. s. p. A. Veritas
ē qñ p oī peccato mortali a quo qñ nō
lit corrigi pōt excōicari ēt maiori excōi
catōe. xi. q. 3. nēo epōz. z p̃cipue. p oīa
cia oīra legitimā obiam. xi. q. 3. si autēz
nob. nō distincto vtz. p modica vt ma
gna cā fiat obia. vocatio seu ammo
nitio. qñ sp ē ibi crumacia: que ē crimē
maximū z gen' idolatrie p. Regl. i. s. i
fū. con. li. 2. ti. 3. q. 5. 4. vbi ēt ponit quō
etiā minor excōicatio pōt a iudice irro
gari. p oīa cā. z sū ēt loco pene ad tē
pus infligēde tā in foro iudiciali q̃ pe
nitētiāli. **P**ro pctō xō alterius ne
mo pōt excōicari. 2. 4. q. 3. si hēs.

Quō debeat fieri excōicatiois sñia
p. Debz p̃mitti triplex monitio vel
vna. p trib'. alie ē inulta. z iudex ē su
spensius p mēsem ab ingressu ecclē. ex
eo. sacro. Et dz hēre tēpōz quēmētia in
terualla nisi sacri necitas aliud suābit.
Et dz ferri in scriptis crumitib' cām ex
cōicatiois. aliter excōicans ē suspēsus
non solū ab ingressu ecclē sed etiāz a

diuinis p mēsem. qñ si qdēz exēcūtur: ir
regularis efficit. nec nisi per papā po
terit cū eo dispēlari. ex eo. cū medicat
Sed he pene non tāgunt epōs cū non
fiat spālis mētio de eis sicut opz: vt dī
s. epōs. s. 7. De h' ēt casu hēs. i. iñdictū
p. s. 6. A. Ad p̃dictoz clariorē intellectū
sciēdū qñ iste est modus z forma pce
dendi ad excōicatioēz. p nāq dz pcedē
rōnabilis z manifesta cā. ex eo. sacro.
vbi dī plato dī. **L**aneat diligēter ne ad
excōicatioē cumuscūq̃ abiq̃ manife
sta z rōnabilicā pcedat. 2. dz p̃mitti
monitio. vñ in dōc. sacro dī. **P**robibe
mus ne qñ in aliquā excōicatiois sñiaz
nisi op̃erēti amonitōe p̃missa z p̃ntib'
psonis idoneis p quas si necesse fuēit
possit pbari monitio p̃mulgare p̃fetu
mar. **A**d si p̃sumpserit ēt si iusta fue
rit excōicatiois sñia ingressū ecclē sibi
p mēsez nouerit interdiciū. alia nūlo
mīn' pena mulctādū si visus fuerit ex
pedire. Et intelligit h' de monitōe tri
na sñi glo. Sed in sū. cō. li. 3. ti. 3. q. 5. 6.
notatur qñ cōpetēs monitio dicit ad ar
bitriū iudicis. siue trina siue vna. p tri
bus: maxime in notoriis. 2. 4. q. 3. de illi
cita. Et h' modū monitōes siue tres si
ue vna pro trib' debēt fieri cū cōpetē
tib' infuallis aliqñū diez: nisi necitas
aliud suaserit. ex eo. cōstitutōem. lib. 6.
3. sñia excōicatiois dz ferri in scriptis.
z scripture copia dari infra mēsem re
quirenti. ex eo. cum medicinalis. lib.
6. vbi dī. **Q**uisq̃ excōicat excōicatioēz
i scriptis pferat: z cām excōicatiois ex
p̃se c̃scribat. p̃p quā excōicatio profe
ratur. **E**xēplū xō huius scripture tene
atur excōicator tradere infra mēsem
si fuerit requisit'. sup qua requisitōe fieri
volum' publicū iñstīm vel lras testi
moniales offici sigillo autētico c̃signa
tas. Et si dicta forma c̃seruata nō fue
rit tñ sñia tenet: sed excōicatus de faci
li absoluit: z excōicans ad infesse addē
natur. z ad alias penas. dōc. sacro. re.
cū medicinalis. vbi dī. **S**i qñ aūt iudiciū
huius cōstitutōis temerarius extiterit

violator. p. menses vñ ab ingressu ec-
clesie r. oimnis se nouerit suspensū. su-
perior vero ad quē recurrit sniam ip-
sam sine difficultate relaxans: latorez
excoīcatō ad expensas r. ad oē intereē
condemnet. r. aliter puniat aduersi
one condigna. ut pena docēte discant
indices q̄ graue sit excoīcationū sentē-
tias sine maturitate debita fulmiare.
Et hec eadē suspensionis r. in interdi-
cti sententiis volumus obseruari. La-
ueant autē rē. Item 4. q̄ ad formam
requirit cōgruitas h̄borū. Unde put-
notat i. sū. con. l. 3. ti. 33. q. 68. sic consue-
uit ferri sententia excoīcationis. Pro-
pter talē causam te uel talē excoīco nō
excoīcamus i. scriptis. huiusmōi ergo
h̄bis vel equipollentibus r. o. excoī-
cans. r. satis colligit in dicto. c. cū medi-
cinalis. Ar. etiā ad hoc. r. q. 6. s. diffiniti-
ua. vbi dicitur. Diffinitiva quoq̄ snia
q̄ absolutionē uel cōdēnationē non cō-
tinet p. nulla h̄. vñ r. Ray. dicit. Nō ap-
probo cōsuetudinē q̄rūdā simpliciter sa-
cerdotū dicentū. denunciamus talem
excoīcatū. r. nūq̄ excoīcauerūt eū pus
nec illa h̄ba sūt apta ad excoīcationēz
Et glo. Ray. dicit q̄ re vera h̄ mōi h̄ba
nō sūt apta ad excoīcandū. Et h̄ talis
euitandus sit ab illis q̄b̄ sit denuncia-
tio: qz nō ē ipsozū iudicare vtz sit ex-
coīcat⁹ nec ne. tñ si h̄ hoc agat i. forma
iudicii nō reputabit excoīcat⁹. p̄p̄ h̄
mōi h̄ba. nisi al. p̄bet excoīcat⁹. **B**
¶ Cum iudex dicit excoīco illū uñ snia
verba intelligit de excoīcationē maiori
ex eo. si quem.

¶ Si eps excoīcat oēs q̄ furtū fecerit
hūgd subditi eius talia cōmittētes ex
snā diocesim sūt excoīcati. R. Nō. ut
ex de cōsti. ut aīaz l. 2. 6.

¶ Utrū alieni q̄ offēdūt i. diocesi illi⁹
q̄ i. gnālī excoīcauit icidāt i. ei⁹ excoīca-
tionē. R. Sic. nā eius subditi sūt rōe
loci ubi offēdūt. A. Hoc tenet glo. i.
c. a nob. p. ex eo. B. nisi ignorauerit.
ut dictum est hic supra. 6. 2.

¶ Quid si metropolitan⁹ exns i. diocesi

sui suffraganei veniat s̄ sniam ab eo
latā. R. s̄. Posti. Sicut snia vel canō
nō ligat p̄ferēt: sic nec p̄ferēt supiorē
puta metropolitanū. p̄p̄tū. ex de ma.
r. obe. cum iferiorz. r. ex eo. a nobis. Con.
Tho. in 4. dīsis. A. h̄. hūgd. dixerit h̄
casu metropolitanū ligari nō snia boīs
sed iuris. vñ i. sū. con. l. 3. ti. 33. q. 59. vbi
etiā inquit sū. hōsti. q̄ alius eps vel
archieps cui nō subest eps q̄ p̄mulga-
uit sniam bñ ligaret. sed r. dictū hūgd.
vñ posse saluari qñ p̄pus metropolita-
nus participaret cū subdito suffraga-
nei in crimine dānato. tunc n. videtur
ligari sētētia iuris. ex eo. si cūbie. **B**

¶ Quid si iudex dicit. excoīco vñm s̄
istis duob⁹. R. sū. Būl. Credo sū p̄m
dicio q̄ ille ē excoīcatus de q̄ iudex in-
tellexit. Si tñ nō pōt sciri: neuter vitā
dus est. similis nec excoīcat si vaga fir-
erit eius intētio. A. Nō magis se refe-
res ad vñū q̄ ad aliū cū non intēderit
vtrūq̄ ligare: ideo neuter est ligatus:
vñ in sū. con. eo. ti. q. 70. **B**

¶ Quid si dicat. excoīco te si appellas
vel p̄paraueris appellare. R. s̄. h̄. Po-
sti. Videt q̄ non teneat snia cūz q̄libz
oppressus appellare possit. vñ talis sē-
tentia videtur intolerabilē errorē con-
tinere. ex eo. per tuas. s. nos igitur. A.
Idē in sū. con. eo. ti. q. 79. Et addit. Bof.
tamē dicit strarium. Hoc dictū Bof.
videt posse intelligi quādo appellatio
eēt inhibita vel respectu appellatōis
frivole. extra de appella. vñ debet. **B**

¶ Quid si dicat platus. habeo te. p. ex-
coīcato r. h̄ modi: nunqd h̄e erit excoī-
cat⁹. R. s̄. Būl. si p. talia h̄ba agat in
foro iudicii nō reputabit excoīcat⁹. ni
si alr. constiterit de intētoe excoīcat⁹
vñ qz sp̄ solit⁹ est ita dicē r. h̄. i. In foro
aut p̄niali eligēda ē tutior via. s. vñ pu-
tet se excoīcatū r. absolutionē petat.
Idē hōsti. A. Et dicit hōsti. Nō facio
vim vtrū iudex dicat. excoīco te. vñ sci-
as te excoīcatū. vel te excoīcatū cogno-
scas. vel h̄as seu geras te. p. excoīcato
vel reputes te excoīcatū. vñ alia q̄cūq̄

vis dñi volūtatē z osensū iudicis d
pñri expmāt. sicut z alias sñte dñ extra
de spon. si. ut. vñ. r. de spon. duo. c. p.
Et volūtas iudicis spūat oīo seruāda ē
p lege. xi. q. 3. audi. Et secūdu glo. Ray
gēqd dictū ē dñ hñs dñsūmode. platis
cū inia excoīcatōis pferi. idē itelligē
dū ē si sñ eisdē hñs qd ab excoīcatōe
absoluat. Con. hñs. ut. i. sñ con. lib. 3.
ti. 33. q. 69. **B**

Quid si dicat excoīco te, z absoluo te
R. sñm **Hñs.** Si uoluit iudex sñt excoī
care z absolvere: nō potuit. z nībil egit
Si autē voluit excoīcat z postea absol
uere utrūq; valuit. **A.** Idē i sñ con. eo
ti. q. 71. Et ex his p3 q; excoīcatō regu
lariter tener etiā nullo ordine seruato
ut z clarius notat eo. ti. q. 73. Et eodem
mō tener absolutio qñtūcūq; simplici
z isolēniē data. z hñ nisi alia casu aliō
pñcularitē expmāt. qz generi p spēm d
rogat. ut i. c. generi. dñ re. iur. li. 6. **B**
Quid de puob? qd mādatum ē ut ali
quē excoīcent: z vterq; eorum eodem
momēto dic excoīco te si ille n̄ excoīca
uit te? **R.** sñm **Hñs.** Vterq; illorū iudi
cū excoīcat. qz itēto eorū ē q; ille excoī
cet. **A.** Idē i sñ cō. eo. ti. q. 72. **B**

Quid si is q; sñiaz gnālem promulga
uit moris uel amouet. nunqd q; postea
ōtrafacit ē excoīcat? **R.** sñ **Hñs.** Nō
nisi diffiniendo statuerit. ff. dñ offi. pñec
vz. l. i. §. si. uel nisi a successorē expresse
dñrmet. ex de loca. c. p. z ff. de off. i. c. p.
A. In hoc c. pñmā dñ hoc hñ. sed poti
eo. ti. c. si. ubi bñ q; cōstitutio legati du
rat etiā post eius officium. Et idē qd in
hoc sñ. notat glo. c. ex. eo. a nobis p. z i sñ
con. eo. ti. q. 60. **B**

Quid de illis q; excoīcati ordies reci
piunt? **R.** Si sciētes se excoīcatos re
ceperunt a susceptis ordinibus sñ i p
petuū dñponēdi. **A.** Hoc verū si sñ cle
rici sñclares. Si hñ iā sñ effecti religio
si sñ suspēsi ab executiōe suscepti ordi
nis z officii. ut i. c. cū illorū. dñ q. i. **B.**
Si hñ n̄ scōlētēs factū p q; in excoīca
tiōe iciderit factū qdē sciētes sñ iur

ignari nesciebāt se excoīcatos. tūc cū
tali bus si sñt seculares archiepī vel
epī dispēsare nō possunt absq; manda
to sedis aplice. Si hñ sñt reglāres ab
bates ipsoz post inuictā pñiam z pa
crā poterūt cū eis dispēsare nisi graue
fuerit z notabile factū vel qui fecerit
adult? fuerit vel discret? vt violentē
dñ obliuionē z ignoratiā pñsumat. p ro
bant hec oīa. ex eo. cū illoz.

Clericus excoīcatus quō teneatur di
cere horas canonicas. vide i. hñe. §. s.
qui incipit. **U**trūq; clericus. **Q**uid vero
fiet de fructib? ecclie clerici excoīcati
R. sñm **Hñs.** Debēt assignari alicui q;
celebrat p eo donec ipse est excoīcat?
ex de appel. pñent. **Q**d si inuiste fuis
set excoīcatus recuperabit fruct? sibi
sublatos. z q. 5. sup. cā. Idē Ray. z Hoff.
Si hñ iuste: nō pot. **L.** dñ re. mñ. cū alle
gatis. li. 1. **A.** Ad hoc facit c. dñ sen. exco.
sacro. **A.** Possent tñ sibi i hoc casu ēt
fruct? restitui de gñ. **L.** de re. mñ. l. si
pñd. a. sñm **Hñs.** q; etiā addit. **Q**d tñ d
facili fieri nō dñ ne cōtēnat rigor ecclie
stice discipline: vt i sñ con. li. 3. ti. 33. q.
83. Itē tūc excoīcatus nō percipit fru
ctus bñficii qñ ē in mora absolutiōis
pētēde. aliē sic sñm **Ray.** ar. c. qz diuersi
tatē. ex de ocel. pñben. vt i sñ. cō. eo. ti. q.
81. vbi etiā notat q; illud qd dictū ē de
excoīcato circa hñc receptionē fructu
um: intelligēdū ē ēt i suspēso a bñf. cō
ex de elec. cum i cūctis. §. clerici sane.
Et sñm **Imo.** in. c. pastoralis. ex de app.
idē ē de suspēso ab officio tñ. **Sed** hñ
sñ. hoc itelligit qñ ex gñi cā suspēsus ē
ex de purga. inter sollicitudines. **Sec?**
sñer leui cā: puta ppter scādālū pñt
vel infamiā solam: nec diu stetit cōm
max. Idē Hoff. vt in dicta. q. si. **B.**

Utrum sententia excoīmunicatiōis
lata sub cōditione liger āreōz extet. cō
ditio. **R.** sñm **Hñs.** Non ligat. ex de
appella. pñterea 2. z ex eo. a nobis p.
Unde z si pendēre cōditōe appellet
tener appellatio. **A.** z impedit effe
ctuz sentētie cōditione etiā postmodū

aduenerit: vt in dicto. c. p̄teca. fm̄ enī
dē hosti. r. in sū. con. eo. ti. q. 75. **B.** S;
si pure snia fert nō releuat p̄ appella
tionē. ex de appel. pastoralis. Trāsfert
rñ cāe cognitionē in sup̄iore. ex de sen.
exco. per tuas. **A.** Idē in dē. q. 75. **B.**
S; qd si p̄cedente aditōe desinat esse
eius subdit. **R.** Tene snia nisi appel
let. ex de foro op̄e. c. p̄t. ex de offi. dele.
gratū. r. c. relati. Idē Inno. **A.** Idē in
sū. con. eo. ti. q. 77. **B.**

¶ Quid si dicat iudex. excōico te si bēs
res furtiuas nungd p̄ appellationē su
spēdes. **R.** fm̄ hosti. Nō suspendes si
bēs res illas. si tñ occultū ē ecclā non iu
dicat de occultis. sed apud deū ligat. ē
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 78. **B.**

¶ Quid si dicat. excōico te. qz fecisti fur
tū. r. tñ falsū est. **R.** fm̄ Huic. Inno. et
hosti. Auti. ē dicē q̄ excōicatio tene
at. vt. xi. q. 3. c. p̄. c. si ep̄s. qz nō ē error
intolerabilis exp̄essus. r. cā l3 sit falsa
nō ē impossibilis. vñ cōsulēdū ē q̄ absol
uatur ad cōtrelā qd ad for̄ iudicialē: l3
q̄ ad deū nō ē ligat. nisi forte ex cōtem
ptu. **A.** Cōtēnere aut̄ of qñ excōicatio
nē nō seruaret aut̄ q̄ dclaret iniusta. vt
nulla. r. ex eo cōtēptu etiā snia nulla fie
ret aliq̄ r. tenēre: vt no. glo. in. c. p̄ tuas.
sup̄ xbo cōtēnere. ex de sen. ex. aliq̄ tñ
dicūt q̄ hoc casu excōicatio ex cā falsa
lata nō liget: vt in sū. con. eo. ti. q. 74.
p̄ q̄ bñ facit: qz iura p̄prioza sūt ad
absoluēdū q̄ ad obligādū: vt in. c. cu3
sint. de re. iur. l. h. 6. **S;** absolutio ex cā
falsa facta nō valet nisi aliud cōstiterit
de mēte absoluētis: vt in. c. officii. ex d̄
sen. ex. r. no. in dicta. q. 74. g. multo for
tius nec excōicatio. qd pōt concedi nisi
aliud exp̄esse cōstaret de mēte excōi
cantis. Et in hoc casu pōt intelligi p̄ma
opio. r. etiā qñ nō cōstat manifeste d̄ fal
sitate cāe r. nullitate snie. tūc. n. l3 foret
nulla tñ feruari d3: vt pōsum est. **B.**

¶ Quid si iudex p̄cipiat alicui debito
ri q̄ soluat iura certū fininū aliogn fir
excōicatus. vtrū creditor possit fininū
progare. **R.** fm̄ Inno. r. hosti. Non

pōt progare q̄tū ad sniam excōicatio
nis: nisi iudex cōsentiat. p̄rogatōi. r. tūc
si aduenerit r. termino nō soluerit ite
rū ē excōicār. qz termin. vñ. p̄rogat.
cū accessorius: ar. ff. de p̄ca. l3 r. si manē
te. Si tñ p̄sona i p̄ reputat sibi vt sanis
factū cessat tota excōicatio. **A.** Idē in
sū. con. l. 3. r. 3. q. 76. **B.**

¶ Excōicār. q̄ cōtēnit sniam seruare et
ingerit se cōioni fidelitū ē si snia erat
sistā iniusta sit iusta. l. qz p̄pter cōtē
ptū pōt iuste excōicari. xi. q. 3. c. cū g. e.
S. huic. Et talis ē tardī absoluc. xi. q.
3. qui iubēte. vñ talibus cōsulēdū ē: q̄
eti si sciāt iniustā sniam: ipam diligēt
obseruare. **A.** Glo. in. c. per tuas. sup̄ ver
bo cōtēnere dicit q̄ p̄pter cōtēptū sen
tētia que alerat iniusta vt nulla tene
ret. Et iō fm̄ Ray. r. in sū. cō. eo. ti. q. 73.
ad si. taliter excōicār. d3 humiliter sen
tētia obseruare r. se excōicatori p̄nta
re offerens canonicam satisfactōem si
in aliquo offendit. r. sic instant petat
absolutōē. Si ita fecerit erit ei ad me
ritū. al si cōtēneret peccaret mortaliter
ex eo. per tuas. **Don. Tho. r. hosti.** Itē
pōt pponere querimoniam contra ex
cōmunicatōem coram superiore. ex
eo. sacro. vt ibi. **B.**

¶ In qbus casib. snia excōicatōis nul
la est ip̄o iure. **R.** In qnc. Primus ē
si ille qui tulit eā nō hēbat de hoc p̄a
tem: vt qz nō erat eius iudex. io. q. 3. l. se
rentia. **A.** Delius ex d̄ pe. r. re. ois. **B.**
vel excōicatus: vel h. modi. **A.** Istud
h. modi declarat per id quod hētur s.
excōicator. ad si. r. in sū. con. lib. 3. r. 3. q.
73. vbi dicitur fm̄ Ray. q̄ idem qd
de excōicatis ē etiā de intrusis r. suspē
sis r. a iurisditōe alienis. quia tales ex
cōicare non possūt. ar. l. 2. q. 2. alienatio
nes. r. c. p̄carie. r. de cōf. p̄ben. quia. Si
tñ crimen eoz occultū ēēt tolerāda es
set illoz snia: l3 nulla q̄diu crimen es
set occultū r. illi tolerentur ab ecclesia.
ar. s. q. 4. nonne. r. 3. q. 7. 9. tria. vbi dicit
q̄ si seruus dū putat liber ex delegat
one sniam vixent r. postea i seruuitute

dephesus sit snia ab eo oca valet. **I**te
ad h^o ex de iurepa. consultatib^o. vbi d^r
q^d p^ritatio facta ab eo q^d habebat p^r pa
trono valz. **I**ntellige si possidebat ius
parronatus: non alⁱ: vt dicto. c. consulta
tionibus. **S**equitur in su. con. **I**n p^rdi
ctis con. **H**osti. **P**er **T**ho. **A**ddit autē
Tho. q^d suspēsus a iurisdictione nō pōt
excōicare. **S**uspēsus autē ab ordie tñi
non pōt ea que sunt ordinis: s^z pōt ea
q^d sunt iurisdictionis. **E**t ex^o si sit suspēsus
a iurisdictione: nō ab ordie: si ab vtroq^e
neut^r pōt. **S**. **2**^o q^d est lata post appel
latōem legitimā. **3**^o q^d cōtinet intolerā
bile erroz. hⁱ duo casus hñtur ex eo. p
tuas. **I**n q^d casib^o ille q^d eos p^rpōit ēt
si nō petat absolutionē d^r audiri. vt in
dicto. c. p^r tuas. **S**z si ad cautelā petat
absolutōem non d^r denegari q^duis ad
uersarius ei^{us} vel excōicator se oppōat
nisi dicēt eū excōicatū p^r manifesta of
fensa q^d tūc dabit sic dicēti tñi^{us} octo
diez. **z** si p^rbaueit nō absoluet nisi p^rze
stet emēdā vel det cautōem de paren
do iuri si offensa p^rponat dubia. **S**i tñ
pendēte p^rbatōe p^rma. sili^{us} qui sic fue
rat excōicator: d^r euitari i illis oib^o que
vt actor in iudiciis attērauerit. **E**t iu
diciū h^o i officiis. electōib^o. pōstulatō
nibus **z** aliis legitimis actib^o d^r admit
ti. ex. e. soler. l^{ic}o. **Q**uō si appellationem
sup^r h^o n^o fuerit p^rsecut^r vt debuit infra
t^rps statutz a iure vel a iudice **z** ipse
fuerit excōicat^r noiati^m **z** exp^resse: d^rco
lapso t^rpe d^r denūciari. **z** tñ a iudiciali
bus q^d ex iudicialib^o actib^o remoueri
donec de ip^sius snie docuerit nullitate
ex eo. licet. l^{ic}o. **A**. de t^rpe appellatōis
hⁱ ex de appel. cū sit. vbi d^r q^d si añ sen
tētiā vel p^r fuerit appellatū: h^o modi
appellatib^o ānus id^rget. aut ex nccia **z**
euidēti cā biētiū: nisi forte iudex a q^d
appellatū fuerit sⁱm locoz distāriā **z** p
sonaz **z** negocii q^dlitate p^rciūz t^rps fue
rit moderat^r ifra q^d si is q^d appellaue
rit cām appellatōis nō fuerit p^rsecut^r
tenebit snia. si post sniam appellauit
z a causa sua cecidisse videt^r nec apli^{us}

sup^r eodē negocio audiet appellās. hec
ibi. **H**oc fallit in snia excōicatoris que
p^r lapsū dicti t^rps nō ratificat. **z** potest
eius nullitas allegari. d^rco. c. licet. **S**.
4° casus ē q^d aliq^s excōicaret maiori
excōicatorē illos qui excōicato p^ricipa
rēt nō in crimine sed i locutōē **z** i aliis
casibus q^dbus incurrit minor excōica
tio. **N**ā talis snia nō valet nisi p^rmissa
rrina monitōē vel vna p^r trib^o. **z** nisi
exp^rimatur noiati^m ip^si amonēdi. ex. e.
statutū. **z** c. cōstitutōem l^{ic}o. **A**. **H**et
casu sili^{us} nō valet snia excōicatoris vel
iterdicti d^rco. c. statutū. **E**t in d^ris trib^o
monitōib^o siue vna p^r trib^o debēt adēf
se aliquoz diez cōperētia intinalla: ni
si facti nccitas aliud suaserit. d^rco. c. con
stitutionē. **S**. **5**^o ē q^d p^rlati iterdicerēt
subdit^r suis ne exponerēt suis supiori
bus aut apl^{ic}e sedis legatis v^l i^gisitori
bus. **A**. a sede aplica deputatis v^l ali
is q^dbuscūq^e p^rsonis p^r q^s ad p^rdictoz nō
riciā valeat puenire. vt in dicto. c. ga.
de q^d l^{ic}o. **S**. statū eccl^{ie} suaz siue mōa
sterioz. **z** de hoc ferrent sniam excōica
tōis. ex de offi. ordi. q^d p^rcler^r q^d l^{ic}o. **A**.
vbi p^r q^d hoc casu talis snia nō valet:
sili^{us} nec interdicti vel suspēisionis. **I**dē
etiā casus notant^r i su. con. l^{ic}o. **3**^o ti. **33**. q.
73. sⁱm **H**osti. **E**t addit ali^{us} videl^rz si q^s
excōicef a delegato i intentionē dele
gatis. ex de p^rben. c. si. **S**.
Utz excōicatus obliget sibi aliquez
obendo. **H**o **H**osti. dicit q^d nō. **A**. dicit
n. **H**osti. q^d excōicat^r obendo pōt cā
dionē suā facē deteriozē nō meliozem
z iō obligat alteri **z** nō obligat sibi ali
um. vt i su. con. l^{ic}o. **3**^o ti. **33**. q. **84**. **S**. **S**ed
verius v^l q^d **I**nno. dicit videl^rz q^d oēs
ictus imiti cū excōicato non solū igno
ranter s^z etiā sciēter **z** ēt durāte excōi
catōe tenent^r: **z** ex eis q^dē agit i excōi
catū. ipse at durāte excōicatorē agē nō
pōt. **P**oterit tñ post absolutionē ēt de
ictu unito dū erat excōicat^r. xi. q. **3**. q^dm
multos. in fi. ex eo. si h^o. **S**on **B**uil. **A**.
Idē i su. cō. oca. q. **84**. **E**t vt notat eo. ti.
q. **133**. glo. **A**ay. dicit q^d in h^o distiguēdū

est qd si talis e contractus qd ex illo tra
sit alterut i prate alteri tenet contrac
tus: ut cum quis dat se i arrogationez
alicuius excoicati fm illud. Arrogo q
suis e: h3 meus ee necesse. uel qn
vendit se in seruui uel hbit mrimoniū
cū psona excoicata. Et i his casib3 pnt
taliter cōtrahentes sibi inuicē cōicare
tpe excoicationis. sicut cū aliquis excoi
catus recipitur in monasterio ad pro
fessionē aut recipit ab excoicatu credo
qd possint sibi inuicē cōicare h3 qd excoi
catis regularib3 sol3 ab aliis fratribus
cōicari. In aliis cōtractib3 distinguēdū.
q2 si h3es nō obligat se ad cōicandum
cū excoicato tpe excoicationis. h3 peccet
mortaliter h3endo. tñ tenet dcr. ut si
qs vēdat z vēdēdo tradat aliqd excoi
cato p̄cio statim tradito. Si aut obliget
se ad cōicandū cū excoicato tpe excoi
cationis: uel i casu nō cōcesso nō tenet
dcrus. ut si qs iuret excoicato qd vēdet
ei aliqd aut locabit aut fūiet ei aut fa
ciet aliqd ei. q2 illicituz ē qd ei p̄mitti
tur tpe excoicationis. Qd si iurass3 qd p
absolutionē aliqs opas ei facēt obliga
ret: h3 peccaret sic iurando. **A**
¶ Utz excoicat3 possit intrare eccliam
R. fm Ray. Excoicati excoicatioe ma
iori siue occulti siue manifesti non de
bēt intrare eccliam q̄diu sūt excoicati.
Et itelligit fm Bult. ad orādū siue dūz
aguntur ibi dīna officia. Sec3 si soluz i
trāt ad trāsēdū p̄ ea. **A** . dū tñ tūc n̄
celebrant ibi dīna. ut dīc idē Bult. **A**
aut si ad audiēdū p̄dicationē q̄ audita
statim exeāt. ex. eo. m̄so. **A** . Idē i sū.
cō. li. 3. t. 33. q. 106. ubi ē additū scdm
Ray. Et idē itelligas de interdicto z su
sp̄so ab ingressu ecclie. ar. 33. q. 4. vir cū
propria. z. 21. dīc. clerici. in fi. dīc tñ glo.
Ray. Sec3 eēt si eēt suspensus ab offō
tñ uel iudicet3 a sacris ecclie: q2 tūc
posset ozare in ecclia z audire ibi dīna
dīc ēt glo. qd ex hoc p3 qd excoicat3 lic3
occulte peccat si irat eccliam uel aliop
cōioni se ingerit. h3 qdā dicant dñi. et
male ut credo excusantes talē p̄ b3 qd

dicūt qd nō tenetur se reddere notabi
lem de excoicatione occulta. qd facēt
si vitaret cōiōnē aliop. q2 cū alius non
dbeat cū prodere vitādo eū i publico
multo fortius nec ip̄ se tenet se p̄de
re: ut dicunt. **A** . nō est simile. q2 nō ē in
prate alterius cum corrigere talit eūz
vitando. h3 in prate ipsius ē se corrigē
z absolutionē ip̄errare. hec ibi. **A** . hec rō
glo. non militat nisi in obstinato. **A** . pre
terea licet qs peccauerit in vno nō tñ
debet peccare in alio. s. p̄dēdo delictū
suū i malū exēplū z scandalū proximi
qd p̄ctm ē de p̄nia. dīc. 5. c. s. dīderet. vñ nō
puto qd debeat se p̄dē. tñ q̄diu ē i mo
ra p̄tēdē absolutionē peccat cōicando
cū aliis cū p̄cedat ex p̄p̄a culpa. sicut
z i sū dicit **A** . Ber. i meditationib3 d̄ p̄cto
re qd peccat si docet z si nō docet. **A**
¶ Utz excoicat3 possit recipi ad religio
nem. vidc. s. absolutio. 3. s. fi.
¶ Uniuersitas uel collegiū excoicari
nō pōt. q2 posset irretire innoxios. ex. eo.
romana. in fi. li. 6.
¶ Utz excoicat3 possit amplius excoi
cari. **R.** fm Ray. pōt siue p̄ eadez cā
siue p̄ diuersa siue ab eodē iudice si
ue a diuersis. 3. q. 4. Engeltrudā. v. q. 3.
excellentissim3. li. q. 2. de viro. **A** . l. 6.
z alii doc. cōiter. ut in sū. con. li. 3. t. 33.
q. 80.
¶ Quis ē effect3 maior excoicationis
R. fm hosti. p̄ qdē ut nullus eūz eo p
ticip3 neq3 loquēdo. neq3 orādo. salutā
do. cōicando. comedendo. uel bibendo.
xi. q. 3. sicut. z in tribus. c. se. Item qd nō
possit eligere uel eligi. ut notatur. ex. d̄
appel. cōstitut. **A** . Et ibi glo. dicit
idem etiā in susp̄so. Et notatur in sū.
con. li. 3. t. 33. q. 81. vbi etiā of de aliis
subsequētib3 excoicationū effectib3
A . Itē qd nullū bñficiū eccliastricū
acq̄re possit. ex. de cle. exco. m. postu
lastis. ex. de eta. z q̄l. cū bone in fi. **A**
Silt nō valet illud licite retinere. nisi
fuerit cū eo misericordiz dispensatuz.
cū illud nō fuerit canonice cōsecr. ut i
vco. c. postulatistis. Et fm glo. ibi ex quo

nō dicit a quo debeat dispensari vñ reli-
cta pñs dispensandi ep̄is. ar. ex. d. sen. ex.
nuper. Et fm dñm Anto. de bu. ibidem
hāc glo. tenet Hoff. r. Inno. ex. de tēpo.
ordi. dilect. Bui. xō in specu. de dele-
gato. S. nūc ep̄os. dicit in excōicato p
pter cōceptum sedis ap̄lice. Hosti. dicit
q. si ē talis excōicatio a qua absolvere
possit ep̄s: tūc ep̄s poterit dispensare.
Si nō talis solus papa poterit dispen-
sare. ar. ex. de offi. ordi. c. pastoralis. r. d.
sen. exco. a nobis r. Itaq. fm Hosti. il-
le potit dispensare qui pōt ab excōica-
tōe absolvere r. nō alius. Et p. h. bene
vñ facere. ex. de sen. ex. cū illor. ibi. Di-
spensandi facultatē se nouerit nō hñe.
qbus ē etiā absolutio talū interdicta
B. Itē vt qdū excōicat. ē d. bñficiis
suis nihil p̄cipiat. ex. de appel. pastora-
lis. i. fi. hoc dico qdū est in mora ab-
solutōis perēde. alii nō. ex. de cōcl. p̄bē.
q. offitātē. A. Hoc fuit dictū Ray. vt
i. sū. con. dca. q. si. vbi ē p. q. idē ē in sū-
p̄sō a bñficio. ex. de elec. cū in cunct.
S. clerici sane. Et fm Inno. in dco. c. pa-
storalis. idē est i. suspēso ab officio tñi.
Sed Hosti. hoc intelligit qñ ex graui-
cā suspēsus est. ex. de pur. ca. inter sol-
licitudines. Sec. si ex leui cā. pura p̄p̄-
scādālū populi vel infamiā solaz: nec
diu stetit otumax. Lon. Hoff. B. Itē
non pōt cōstitu. pcurator. ex. de pba. p.
cessione. nec ē pōt cōstituere. A. nisi
ad se defendēdū. vt i. c. intellexim. ex.
d. iudi. B. Quinimo si q. cōitas aliqū
pcuratorē instituit r. ipse excōicatus
int. cōstituētes fuit vel rector vel pñci-
palis r. expressus. A. s. in līto. pcurato-
riis. vt in. c. de quo. i. B. vt eius aucto-
ritate facit. eēt pcurator. vel si ipa cōi-
tas sciēdo ip̄s talē vna cū eo pcurato-
rē fecisset. nō valēt. ex. de pcur. c. fi. Si
tñ excōicat. sit reus bñ pōt in iudicio
se defendere r. ad hoc pcuratorē cōstitu-
ere. ex. de iudi. intellexim. A. vbi notat
glo. q. si nō pōt pcuratorē hñre vel si
delem reperire pōt rñdere ē p. seipm
B. Sec. si sit actor vel recoueniat. ex.

de pba. post cessione. A. Melius facit
ex. de excep. cū inf. B. Itē cōstitutōes
r. sentēcie q. ferūtur ab excōicato vt d.
ip̄us mādato sūt irritē ipso iure r. nul-
lo vñq. tpe valebūt. ex. de iuu. eccle.
aduersus. A. Hoc fuit dictū Ray. vt
p. i. sū. con. dca. q. si. Et addit glo. Ray.
q. si derogis excōicatio alr. post sniam
reuocatur snia. ex. de re iudi. ad pban-
dū. r. q. huic iuri derogat p. cōtrariā cō-
suetudinē qñq. ad pñces q. faciūt obs-
uari snias latas ab ip̄is tpe excōicatio-
nis. qd. tñ fieri si vñ. hec glo. B. Et bre-
uiter excōicato maiori ē ois legitimus
actus intēdict. vt dictū ē. s. p. Itē ex-
cōicatio nō suspēdit p. appellationē se-
quentē. ex. de appel. pastoralis. Itē q.
cūq. ē excōicat. est ab officio r. bñfi-
cio suspēsus: vt i. dco. c. pastoralis. S. fi.
vnde nō pōt bñficiū cōferre. ex. d. excei.
pla. tāta. tñ qdū tolerat. valet qd. sit
ab eo. vt si. puidēt alicui eccle. vel si cō-
firmaret alicui electionē. ar. s. q. 4. nō
ne. s. q. 4. c. p. r. 3. nisi eēt notoriū. A. vt
aliter pbari posset q. esset publice ex-
cōicatus fm Hosti. cū hec fuerūt di-
cta. vt p. i. sū. con. dca. q. si. B. Itē
excōicatus sicut r. quilibet suspēsus
si sciēt se igerat diuinit. sit irregularis
ex. de cle. exco. ap̄lice. nec cū eo dispen-
sari pōt nisi p. papā. ex. d. sen. r. re iudi.
cū eterni. r. ex. eo. cū medicinalis. li. 6.
Excōicat. quocq. si impetret aliquod
rescriptū sup. alio articulo q. appella-
tionis vt excōicationis nō valet. ex. de
rescrip. ip̄o iure. li. 6.

Nūq. excōicato licet baptizare. B.
Bui. durā. Si excōicat. parat. solē
inter baptizat. irregular. effici. Sec.
si alit. inecitate. facit. sicut r. de ma-
lo nymistro dictū est. s. baptisim. 2. d. 3.
Iudices seculares cōpellendi sūt ab
ecclesiasticis iudiciis repellē excōi-
catis ab agendo patrocinando r. testi-
ficando in curis suis. extra eo. decerni
mus. li. 6.

¶ An rector aliq. fuit excōicat. p. eo

qđ fecit in suo regimine si postea am-
tus sit nihilominus excoīcat^r est: qñ ē
successor eius. Nam vterq; d; ecclesie
satisfacere p; hisq; statuit vel i qđ suc-
cedit. ex d; inu. eccle. aduersus. **A.** Ibi
d; de excoīcatōe q; interrogat rōne exacti
onū seu oner; ecclesius seu cūcis idebi
te iniūctaz. Et qđ de successore dictuz
ē intelligit nisi satisfecerit infra mēse
vr dco. c. aduersus. qđ pōt intelligi de
eo quod versuz est in ppiū vel cōita-
tis vtilitate. alif non est rō qđ debeat
teneri. Intelligit. n. de successore in di-
gnitate. vr p; ex ter. ibi. cū succedat in
onere q; substituit i honore. z ex ibi no-
rat; p; Inno. q; ē ibi videl; in dco. c. ad-
uersus dicit q; hec hñt locū tñ qñ qđ
succedit in regimine illi^r q; est excoīca-
tus ex p;dictis cāis vel ppter libertatem
eccle. **Hec** est si ex cā alia vel ipe p;af
vel etiā consiliū vel cōe esset excoīca-
tū vel infdictū. q; tunc successor nō es-
set excoīcat^r. hec illi. de excoīcatōe p;
pter libertatē eccle. s. rōne statutoz seu
edictor; vel cōsuetudinū itroductorum
ō dictā libertatē eccle. z quō dicta excoī-
catio trāsit ad successores officii nisi p;
dicta fecerit aboleri h; ex eo. c. grauez.
z. c. nouerit. **B.** p;uilegia q; rūdaz ne
possint excoīcari restringuntur. vr. i. in
terdictum. p. s. 9?

Excoīcatio 2°

s. de pcuriētib; cūcos. Tales
n. excoīcati sūt nec nisi a papa absolui
pñt. i. 7. q. 4. si qđ suadēte. Et d; hac mā-
vide s. absolutio 2° p; totū.

¶ Sūt casus i qbus pcuriēs clericū nō
est excoīcat^r. p; qñ ignorabat q; eēt cle-
ricus: puta q; comā nutrebat. ex eo. si
ho. 2° in cūcis q; nō ferūt hitū cūcalez
nec tōsurā nec aliqd de clericatu osten-
dūt si 3° amoniti nō se correxerit. ex. e.
origit 2°. **A.** Et suffic q; amonitio fiat
nō solū ab epō: sed ē a quocūq; p;pio
plato. ex eo. in audiētia. vbi d; gnālif
ō platis p;piis. z notat i directoria li:
3. ti. 7. s. 4. **B.** 3° i cūco q; d;repto hitu

fert arma. z 3° amonit^r nō se correxerit
ex eo. in audiētia. Et ē si nō sit monit^r
s; imiscat se tyrānidē. ex eo. cū nō ab-
hole. **A.** Et ibi h^o notat gloz. Inno. ex
eo. c. nō dubiū. vbi idē dicit de cūco se
ditionē z iniustā guerrā faciēte. ex eo.
ppendim^r. **B.** 4° in cūco exercere ne-
gocia secularia. z itez si amonit^r fuerit
vr dictū. ex. de vi. z ho. ele. c. fi. Idē in
sū. con. li. 3. ti. 3. q. 4. Et i dco. c. si. sic d;
¶ Adam^r q; ten^r si tales 3° a te moniti
ab h^o modi nō respuerit: s; p;termis-
sionis officii negotiatioibus istiterint
secularib; cū facio ipō p;uilegiū abii-
ciāt clericale. tu quoq; min^r bus bis se
iplicāt de suis facultatibus statutus z
cōsuetudinib; p;rie subiaceāt nō defen-
das eosdē. Et sic hoc casu vř pdi p;uile-
giū in reb; tñ. p;ro hoc etiā facit cle. i.
de vi. z hone. cle. **B.** 5° in clerico iunga-
to si nō defert hitum. vr. s. cleric^r. 2° s.
fi. **A.** Idē est etiā si nō ferrent tōsurā.
vr in. c. vno de cle. i. li. 6°. **B.** 6° in cli-
cis busonib; z etiā macellaris. de gb^o
hēs. s. cūcis 2° s. 4. z 5°. 7° in illis q; nō
ex ira sed iocose se pcuriūt. ex. e. c. p. s. i
mgro q; tñ hoc facit leuiter cā discipli-
ne. ex. eo. cū volūtate. s. fi. 9° in eo qui
incōtinēti vim vi repellit i p;te. ex. e.
si ho. p. s. 2°. x^o cū qđ inuenit cūcū tur-
pit agentē cū vxore mīe sorore vel fi-
lia ppa. vr i dco. c. si ho. s. nec ille. xi^o si
fiat a plato vel de mādato eius causa
correctōis. vr in dco. c. cum voluntate.
z. c. ex tenore. Et si nō fiat cā correctōis
tā hberans q; p;ciēs incurrit excoīca-
tōem. ex eo. vniuersitatis. **¶** Si i causa
subest: pōt clericū cape z carcerare ē
p; laicū. ex eo. si clericos. li. 6°. **A.** 13 non
dū appareāt incorrigibiles. vr ibi. **B.**
¶ p;ussio non d; fieri p; laicū aliogn
itez ambo icurrerēt excoīcationē. vr i
dco. c. vniuersitatis. nisi cūcis aliqs es-
set adeo icorrigibilis q; alif capi z cor-
rigi nō posset. ex. e. vr fame. i. i. turba
te diuina officia quē p; b;ter vel al^r
ad quē spectat pōt eicē de ecclia. ex. e.
venies. z. c. cū volūtate. s. si q; ho. **¶** Illi

cū qd rōne officii qd in ecclia obtinet p
curit clicū: aut ē cū senior cā deuotio
nis hoc faciat: aut dñs aut parēs suę
ppinquā q familiā corrigit. **Hec** oīa i
hoc. 12. hū dicta intellige cū sint i mio
rib⁹ ordinib⁹: vt in c. cū volūtate. §. fi.
A. Ibi sic dicit. **S**i qui hō rōne officii
qd in ecclia obtinet aut ē clici alii fm
mores zelo deuotōis pueros aut adole
scētes i minorib⁹ ordinib⁹ institutos tur
bantes diuini officii. z hi q obrētū p
latōis vt magistrū subditos z schola
res correctōis cā leuiter forte pculse
runt: excoīcatis sniam nō incurrunt.
Qd z de his dicēdū ē q aliq de fami
lia sua vel ppinquē inferior graduū .i.
ordinū minor fm glo. ibi. **S**egitur. **S**i
nuli mō vt cohibeant ab insolētiis su
is z scia bonisq morib⁹ informētur ou
erūt corrigēdos. **Hec** ibi. **E**t vt nō in
directoria li. 3. ti. 2. §. 70. quo ad platus
z magistrū nō distinguūt. vt correcti
sint in minorib⁹ vt in sacris. **Sed** qd si
pncipalis magist^r er pibeat submgro
vel alii cui cōmittit aliq pueros docen
dos ne pcurat eos: z talī pibit^r eos
pcurat: nūquid incidit in canonē? **R.**
fm glo. **Kay.** z in sū. con. li. 3. ti. 3. q. 35.
Credo q nō. qz nō pōt mgt^r p pibitio
nē h⁹ modi auferre ei bñficiū iuris per
qd cedit docētib⁹ corrigē quos docēt
D. 13. si clic⁹ deponit^r sit: vel deēdat^r
et de iudi. cū nō ab hoīe. z et de pe. de
gradatio. in fi. li. 6. **A.** Si tñ clic⁹ sit de
posit^r vt deēdat^r z nō sit tradit^r curie
seculari: nō obtinet h⁹ casus. **Nā** talis pui
legiū retinet i memoriā officii pteriti
vt nō in sū. con. dca. q. 35. **D.** 14. quan
do clic⁹ trāsferit se ad actū pzius dñi
um. vt puta erat i minorib⁹ z fact^r est
miles vel bigam⁹ z h⁹ mō. 84. dis. qf
ge. **A.** Idē in dca. q. 35. vbi ē addit ali
casus videlz d illis q d pibitionē vio
cesani publice factā recipiūt admini
strationē seculariū psonaz. et ne cle.
vel mo. c. 2. ibi Aug⁹ papa Lucen. epō
dicit. **Sacerdotib⁹** z clicis tuis denun
cias publice ne mīstri laicoz fiat: nec

in reb⁹ eoz pcuratores existāt. qd si p
modū facere pūpserint. z occasione
ipsi⁹ administratois ppter pecuniaria
cām deprehēdant in fraude. indignus
ē eis ab ecclia subueniri p quos oīat
in ecclia gnari scādaliū. **D.**

Sed quid si quis nō ob sui tuitōem
sed ob tuitōnem patris. matris. vxor
familie. filiū. vel et exneozum clicūz le
dat? **R.** fm Inno. **T**alis nō incidit i ca
nonez. ar. ff. qd inc. cā. isti qdē. §. fi. **Nā**
z loci iniuria ppulsanda ē. 23. q. 3. forti
tudo. z. c. nō inferēda. **Quidā** tñ dicunt
q hoc ē vez d defensione illaz solum
mō personaz p quas itelligit nob inu
ria fieri. vt Insti. de iniū. §. patitur. **A.**
idem qd. in hoc. §. recitat i sū. con. dca.
q. 35. **E**t pūq dictū Inno. videlz q idē
sit in repulsiōe. iniurie cuiuscūq vide
tur veri: vt z nō in directoria li. 3. ti.
2. §. 90. **D.**

Sed quid si psona ecclastica domū oc
cupat alicui: z nō vult exire sine vio
lentiā? **R.** fm Inno. **E**tiā nō incidit
in canonē. vt colligit et d resti. spo. oli
cām. z et de homici. significasti. **A.** h⁹
vez est si fiat incōtinēt: z cū modera
mine inculpate turele: vt colligit ex
tex. z glo. dicti. coliz. z ibi etiā p Inno.
ad fi. **D.**

Quid de nō defendētib⁹ clicis cum
possint? **R.** **S**anē vidētur. qz cum pos
sint manifesto facinorū desinūt obuia
re. et eo. quāte. **I**ntelligas tñ q solum
illi excoīcati sūt ad qz officii prier de
fendere. ar. 13. q. 5. administratores. z q.
4. forte. z. c. est iniusta. **A.** **Dñs** Anto.
de bu. in dco. c. quāte. 13. aliud ibi glo. vi
deat scire: dicit q cōis ē opinio q in
cidat in canonē paties hberari clericū
z dolose nō pibēs. siue hēat hberan
tē i prāte siue nō. **E**t idē nō fm **Dost.**
in sū. con. li. 3. ti. 3. q. 34. **Sed** quid de cō
uersis. **D.**

Quid si clic⁹ volēs alicui satisfacere
spōte subicit se hberib⁹? **R.** fm **Kay.**
Ipse clic⁹ oz excoīcati: z hberas ē excoī
cat^r. **T**alis. n. inieccio tñ nō sit violēta
k

ē tñ iniuriōsa saltē ordini clericali i cui⁹
fauore canō ille pmitat⁹ ē ex eo. con
tingit p. In h^o concordat qñ oēs. A. hāc
excoīcatōem incurrit etiā cū. vel si sū
pōna irato aīo pcutiēs seipm. qā fac
iniuriā ordini clericali sine religioni.
Itē qz sicut nō licet offēdere aliū: ita
nec seipm. 24. q. 5. si nō licet. vbi hoc te
net Archi. z nō in directoria li. 3. ti. 2.
§. 29. B.

¶ Bz qd si magister vel p̄lar⁹ ex ira p
cutit. R. Bz. Buit. Nō icidit in canonez.
ex quo cū correctōis h^o facit. z si de cor
rectōe nō cogitet actu: si tñ hz hunc fi
nē in bitu sufficit: nec distiguo vtz sit
i sacris vel nō sacris. ex eo. cū volunta
te. q in casu correctōis q sit a m̄gro vel
p̄laro indistincte loqr. **¶** Bz si p̄ncipalis
magister p̄hibeat m̄gro inferiori ne p
cutiat. si pcutiat nō vī q icidat. qz nō
pōt p̄ncipalis m̄gr auferre b̄ficiū iu
ris p qd cedit corrigere posse quos
qs docet.

¶ Bz qd si official⁹ i ecclia p̄lar⁹. magi
stris dom⁹. v. l. sanguinei excedant mo
dū i corrigēdo. R. Bz. Buit. Nisi ex p
posito z irato aīo mltū excedat: nō cre
do q incidat i canone q solūm dolo
p̄legat: qd colligit. 17. q. 4. si qs suaden
te. z ex eo. c. p. Violētia. n. nō mittit si
nē dolo. z hoc ēt inuit p̄ncipis. ex eo.
cū volūtate. 10. Bz. Buit. A. Idem
i sū. con. de a. q. 35. B.

¶ Quid de illo q a clero ludēte gūit tñ
p̄cussus cū aīo vidicādi gūiter repcu
rit. R. Bz. Buit. Ex q aīo vidicte z nō io
cosa leuitate repcutit icidit i canonez.
A. l. sine deliberatōe repcutiat h^o non
factur⁹ si plene deliberasset. nisi tanta
ēst surreptio q se nec vidicare nec in
iuriari itēderet tūc. n. nō icideret hz eū
Buit. vt i sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 200. B. Bz
z si locose p̄cussus a clero gūiter repcu
tit: hz tñ cū locosa leuitate z sine dolo n
icidit. A. l. gūiter repcutiat z cū ira.
qz vī ea p̄ditio ludētū q gūiter p̄cus
sus p̄cussorē suū gūit repcutē pōt ne
inferior videatur i illo ludo aut min⁹

strenuus fm eūdē Buit. vt in sū. con. e.
ti. q. 201. B. Silt ē nec facerdos q pue
rū cūcū ipoztune ludēte secū irat⁹ p̄cu
rit nō iniuriā aīo vel libidine. vindi
cte. A. sed ppter insoletū pueri repel
lēdā. vt in sū. con. eo. ti. q. 202. B.

¶ Quid si aliqs nō mittit man⁹ i cūcū.
sed spuit aut aliqd effūdīt sup eū. aut
claudit ei hostiū. vel pōit custodes ad
capiēdū eū si de domo exeat. vel ei eg
tanti capit habenas eq vel rūpit cūcū
lū selle. vel minis z terrorib⁹ arreat
eū. vel facit ire qī captū ad iudicē. R.
fm Ray. z alios cōiter. Dē tales sunt
excoīcati. nec refert an iniiciat qs ma
man⁹ i eū. aut i rē sibi talē coherētem
aut rē de manu ei⁹ raptat. aut vestes
qb⁹ indut⁹ ē scindat. Sec⁹ tñ si solo me
ru cogit vt rē scindat. vel vt sibi aliqd
det. Nā talis nec i psonā nec in res sibi
coherētes mittit manū. A. Idē i sū. cō.
li. 3. ti. 33. q. 203. z in directoria li. 3. ti. 2. §.
114. cum se. B.

¶ Quid si aliqs arreat cūcū asportā
tē res qd ei fuerat furat⁹. z p violētā
auferat ei. R. fm Buit. Nō credo q in
cidat i canone si res illas ei auferat dū ē
in asportando aīq asportās se recipi
at ad locū determinatū. Sec⁹ si ex inē
uallo qā nō licet ius sibi dicē. A. Idē i
sū. con. eo. ti. q. 205. B.

¶ Quid si qs inueniēs cūcū turpis agē
tē cū vxore. m̄se. sorore. vel filia: eum
mutilat vel occidit. R. fm Buit. Et si
possit dici q tali parciat q ad excoīcatō
nem. eo q decre. ex eo. si nō. non distin
guit inter atrocē iniuriā z nō atrocē: ni
hilomin⁹ nō licebit ei occidē. ex de pe.
cc. 2. A. Buit. ēt sup h^o de cō. c. si nō. dicat
q fm canones nō licet eū p̄mē si aliqd
fieri pōt: vt in sū. cō. eo. ti. q. 35. vbi etiā
patz q idē Buit. alr ccludit q s. positū
sit. Dicit. n. q cū p̄fata decre. si nō. non
videat excusare nisi eos q simplr ma
nus iniiciūt violētās i tales. z distigu
at i hostiario q cūcos vulnerat z eos q
sine vtherb⁹ eos ledūt: vt tūc⁹ dicen
dū q eos tali mutilātes vel occidētes

icidit in canone. Dicit et qd illud qd in
deo. c. si ho. ponit de clero turpis agere:
putat no ee restringendu solu ad coitu
sed et ad amplexu et deosculatores: et qm
aliqui pparat se ad op carnis. Si tñ n i
toco suspecto sed i publico talia facit
sicut aliqui fit i ludo. aliud eet qz hbe
rans icidit i canone. Rñ aut constat p
signa qd clic i a expleuit factum credo
qd si talia sūt signa et tā ppinqua nego
cio qd ostet turpitudine coit ibide cō
pletano ē excoīcat statim hberas ta
le si sint de pñatis pñoms. Si aut nō sūt
pbabilia signa nec icōrñeti p factū ver
berat sed postq iā clic ad alia diuērit
et a loco discessit. icidit i canone. **D.**

S. vtz marit sic iuenies clicū possit
eū tenē inuitū. **R.** fm Buil. pōt tenē
vtrūq. clicū et vxorē sine excoīcatōe
donec aduocet testes. ff. de adul. capite
et de sen. ex. c. si ho alie. **S.** si. Idē Ber.
A. In illa. l. capite. of q ista verētio nō
debet fieri vltra 20. horas pñuas. Et
ide qd i b. s. nō ē in sū. cō. l. 3. ti. 33. q. 35.
vbi etiā of fm Inno. in dicto. c. si vero.
qd noie mñs intelligunt oēs ascenden
tes. et noie filie oēs descendentes. In col
laterali bō vel affimb dicit qd non
audet extendere. Alii aut dicit qd sim
pliciter pñonas noīatas hō pñilegiū non
excedit. Et hoc dicit Hosti. ibide tuti
ēē. Dicit etiā ibi fm Ber. et Hosti. i eo.
c. si ho. qd noie vxoris intelligit hic et
sponsa de pñti. et qd fm Hosti. intelli
gitur de mñe filia vel sorore tā legitima
qz et nāt sed nō de adoptina. **D.**

Q.uid de illo q ordinar cū vxore sua
vt clic voce ad turpitudine. et sic ver
berat eū. **R.** fm Buil. credo qd tā vir
qz vxor icidit i canone cū puocauerit
A. Idē i sū. con. dicta. q. 35. **D.**

Q.uid de muliere q pcutit sacerdotē
petēte eā de turpitudine. **R.** fm Buil.
Si solū verb eā iperat. icidit i canone
Si aut tangit inuita. et illa se ofēdens
cū moderamine iculpatutele eū pec
tat nō credo qd incidat. Securi tñ est
qd faciat se absolui ad cautelā. **A.** Idē

in dicta. q. 35. **D.**

Q.uid si qs irat vadit extra clicū ele
uato pugno ense vel hasta qsi pcuti
rus. **R.** fm Ray. Nō icidat. qz manus
nō iniecit. Idē Hosti. et Hoff. **A.** Idem
i sū. con. l. 3. ti. 33. q. 207. **D.**

Q.uid de illo q pseguit clicū fugiētē
et clicus sine pcutione cadit et leditur.
R. fm Buil. Non credo qd incidit. Se
cus si ipe fugiēs et qī coact pcutit se i
aquā vti aliud piculū se igerit vt ena
dar. qz tūc psequēs incidit in canones.
A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 206. Sed si
bñ psetur vtriusq casus nō videt rō
diuersitatis cū i vtroq lesio causet a
psequēte. et iō vñ in vtroq locū hēre ex
communicatio. ar. l. nō possūt. et l. de qb.
ff. de legi. **D.**

Q.uid si qs accipies clicū p capillos
et hō modi dicat. nisi eēs clic pcuterem
te. **R.** fm Buil. Si afo iniuriadi iratus
hoc facit credo qd incidat. alñ non. **A.**
Idē i sū. con. eo. ti. q. 210. **D.**

Q.uid si qs furto accipit corrigiam a
clero qua cinct erat vt veste qua erat
idut. **R.** fm Hosti. Nō vñ excoīcatus
qz minima vel nulla ē violētia pñone
eo qd nō sentiat. **A.** Idē i sū. con. l. 3. ti.
33. q. 209. Et in directoria l. 3. ti. 2. s. u. 4.
cum se. **D.**

Q.uid si hberet ouersus. **R.** fm Ho
sti. Si tales sūt ouersi q se et sua tradi
derūt deo et totali translati facti sunt
ecclesiastici. siue ecclesia sit regularis siue
secularis. et tales debēt gaudere eccle
stica libertate. et q. 4. q. 1. quis. Secus si
esset conuersus remanēs i domo sua p
pria tanq laicus. et de pñilegiis. vt p
uilegia. s. p. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q.
34. Idem etiam tenet glo. in c. non du
bium. et eo. **D.**

Q.uid si hberet nouiti. **R.** Berberas
excoīcatus ē. et eo. religioso. lib. 6. o.

Q.uid si qs credēs hberare clericum
hbat laici. **R.** fm Ray. Nō ē excoīca
t. Hoc dico p pñ lñay canonis q exigit
actū cū dicit si qs iniecerit manus vio
lētas in clericū. **A.** Con. Hosti. et addit

si q̄d diu consciam bz lesa; debz se p̄ ex
cōcaro gerere quousq̄ sciat h̄itatem:
vt in sū. con. eo. ti. q. 21.

Quid de eo q̄ h̄berat c̄licū credēs eū
laicū? **R.** fm̄ **Doct.** Si talis errauit i
p̄sona: vt qz volēs percutere Titium
laicū p̄cussit Beṛyū c̄licū: cū vtrūq̄ co
gnoscit: tutior ē sn̄ia q̄ incidit. Nā i c̄li
cū man⁹ violētās iniecit. **A.** Tancre. z
glo. Ray. tenet dñi: quoz dictū p̄r in
telligi qñ p̄cutiēs nō fuit in crasso sed
iusto errore: vt satis p̄r colligi ex dco
eoz: vt in sū. con. eo. ti. q. 22. sicut in fili
p̄z. z i sc. casu. **D.** Si at̄ errauit i q̄lita
te. qz de isto q̄ ē c̄lic⁹ putabat q̄ eēt lai
cus. Nā videbat eū i bitu laicali z non
gerētē se p̄ clerico. non incidit. ex eo. si
ho. z. **Sec.** aut̄ si vidit eū in bitu c̄lica
li z p̄ clerico reputabat: qz tūc incidit
in canones. **A.** nū i hoc casu putaret ly
do talē bitum eē assumptū z h̄eret cre
dēdi p̄babile cāz f̄z glo. Ray. que etiāz
dicit q̄ si dubitat vtz sit cleric⁹ vel lai
cus incidit i canonē cum in dubio tene
atur vitare periculum. Si aut̄ nō con
stet vtruz sit laic⁹ vel cleric⁹ dicit q̄ si
ita affect⁹ ē vel cōmor⁹ q̄ z si sciret eū
esse clericū n̄bilonim⁹ p̄cutēt eū. inci
dit i canonē. Si aut̄ nō p̄cutēt nō incidit
vt in sū. con. dicta. q. 22.

Quid si aliquē c̄licū paratū facē ali
quod flagitiū teneo violentē zelo dñi ne
illud faciat? **R.** f̄z **Dñi.** Si talē teneo
modico tpe iuitū etiā z remittēt cura
tñ iniuriā p̄cussionis. nō credo me inci
dere i canonē. Satis con. Inno. z **Do**
ct. **A.** Istud modicū tēpus puto deter
minādū inq̄rū seu p̄ q̄to expediat ad
obuiādū pctō: ar. c. error. 83. dif. Aliquo
etiā casu licēt p̄cutē. sob̄ tuitionēz sui
vel alioz. vt. s. 8. 2. **D.** Idē dicēduz est
fm̄ Inno. si sup̄ueniētib⁹ inimicis c̄li
cus tenet ne icidēt in man⁹ eoz: qz tali
nō irrogat iniuriā: s̄ poti⁹ salus p̄cura
tur. ar. 4. 4. dif. cū beatus.

Quid de illo q̄ mādāt man⁹ inici i
clicum. **R.** fm̄ Ray. Si seq̄tur effectus
tā mādās q̄ is cui mādatur incidit in

canonē. ex eo. mulieres. s. fi. **Q**uod si mā
datoz misit ad reuocādū mādātū: tūc
distinguedū. qz si mādātū aniq̄ reuo
cario puenisset ad eū h̄berauit. p̄terq̄
ē excōicar⁹. **A.** Glo. Ray. dicit cōtra. si
mādatoz sufficient̄ penituit. z ē in ca
ritate. Nullū. n. existētē i caritate uo
ligare intēdit vinculo excōicationis. ga
b⁹ inultū enīz. s̄ talis ab hoīe possit ex
cōicari: q̄ aliqui iuste ligat: vt i sū. cō. li.
3. ti. 33. q. 25. Dicit tñ Ray. cū quo p̄cor
dāt z alit doc. de qb⁹. i. veni⁹. vt. qz p̄ces
sit culpa mortalis z ei⁹ occasioē dānuz
irrogatur. iō d̄z sentire penā. ex de mu
rius. c. fi. Ad h⁹ etiā ex d̄ homici. c. fi. ar.
6. **D.** Si ho reuocatio p̄us puenit nō
ē excōicar⁹ mādatoz: ar. ex de p̄cu. ex in
sinuarōe. z. c. i n̄f. z in p̄dicto. c. mulie
res. in fi. **Lon.** **Doct.** **Ber.** z **Doct.** Eadē
q̄ z solutio p̄r fieri de eo qui cōsuluit
clericum h̄berari si ei⁹ cōsilio fiat. **A.**
Idē in sū. con. dicta. q. 25.

Quid si mādās c̄licū h̄berari p̄us q̄
h̄beret decedat. **R.** fm̄ **Doct.** Si no
roziū sit: z talis i fine nō fuit absolut⁹
vel signa p̄nie nō apparuerūt: h̄eri d̄z
p̄ excōicatio: nec d̄z sepeliri in cimiterio
A. In h⁹ casu **Doct.** dicit q̄ mādās ē ex
cōicar⁹ nisi mādātū reuocauerit ante
mortē. cū intelligat tūc in eadē volun
tate decedere. **Glo.** ho in. c. mulieres.
ex eo. dicit q̄ nō ē excōicar⁹. qz morte
mandatoz soluit mādātū. ff. mādā
ti. inter cās. **Doct.** ho vt p̄z i sū. con. eo.
ti. q. 26. ar. Tu dicas q̄ q̄ ad sn̄iam mi
litis eccl̄ie nullo mō ligat sub terra
sed dū ē sup̄stes tñ. 2. 4. q. 1. q̄d cūq̄. **De**
rūtñ si h⁹ notoriū sit z absolut⁹ nō fue
rit i fine. vel signa p̄nie nulla appaue
runt: h̄eri d̄z p̄ excōicatio. non ex vi sen
tētie eccl̄ie militat: sed rōne pcti noto
rii. vñ nō ē sepeliendus i cimiterio. **Se**
cus si signa p̄nie apparuerint. **D.**

Quid si nō mādauit: sed q̄d factus ē
factū h̄uit. **R.** Si iniecta ē man⁹ in c̄li
cum noīe tuo licet sine mādatoz: tu ta
tum hoc h̄ueris excōicationē incurris
Si ho nō fuit facta nomie tuo peccas

hādo ratū: sed non incurris excomuni-
cationem. extra eo cum quis. libro. 2.
¶ Quid de illo qui dicit suis q̄ veller
vidicari d̄ tali clico: z sic illi hberāt eū
n̄ fm̄ guil. Si ea dixit aio puocandi
eos. z ipi ob hoc moti fecerūt ē nō no
mine dicēis. ipe dicēs nihilomin⁹ inci-
dit i canonē. **A.** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 218.
Et forte idē est ē si nō dixit eo aio. cuz
dicēdo fuerit in culpa z debuit cogita-
re hoc euenire potuisse. ar. c. fi. ex d̄ ho-
mi. lib. 6. **D.** Si iudex laic⁹ malefacto-
rē captū detineat: ipe se clicū dicat.
vide. l. iudex. 2. §. 3.

Excommunicatio

3. de excoīcatōe falsariozū.
Et qdē cū q̄ per se vel p̄ aliū falsari-
teras pape cū fautorib⁹ suis. vel scien-
ter vris ē excoīcat⁹. ex de cri. fal. ad
falsarioz. **A.** Qui absolutio refuat pa-
per p̄terg i mortū articulo. eo. ti. c. aura.
D. Et si q̄s h̄ modi falsas lras se hēre
cognoscit i fra. 20. dies aut destruat eas
aut resignet si penā excoīcatōis volu-
erit euadē: vt ex de cri. fal. pura. **D.** in-
telligēdū est solum qn̄ aliq̄ casu lre ad
eū puenerūt. **Sec⁹** si fuerit scius. ga-
tūc indistictē ē excoīcat⁹. **Clici** q̄q̄ fal-
sari debēt degradari z tradi sc̄lari po-
testati puniēdi: vt i dco. c. ad falsarioz.
¶ Quid si q̄s vris talib⁹ lris ignorāter.
¶ fm̄ hosti. Non excusat. qz p̄ alios
investigare debuit. ar. 37. dis. 6. vlt. Si tñ
falsitas erat ita latea qz si bñ p̄cipi po-
terat z ipse adhibuit diligētiā quā po-
tuit nec p̄cepit: excusat⁹ ē. aliogn non
ex d̄ homi. **¶** Jobes. z c. vlt. ff. de redibi.
act. l. i. Et nō qz d̄ceptū ē qz in lris papa
lib⁹ nec i magno nec i modico audeat
q̄s apponē manū ē vnā lram vt vnū
punctū corrigēdo. aliogn manū appo-
nēs sniam excoīcatōis incurrit que nō
pōt ēt citra sedē aplicā relaxari. **¶** hec
per sententiam in curia latam.

Excommunicatio

4. de excoīcatōe incēdiario

rū z effractorz ecclē. **Dis. n.** incēdiari⁹
ecclē vel loci religiosi vel cimiterii vt
spacii p̄uilegiati i circuitu ecclē. est ex-
coīcat⁹ ipso iure. sed anteq̄ sit denun-
ciat⁹ pōt absolui ab ep̄o. postq̄ x̄o de
nunciatus est siue noiatim siue i gnālī
pura denūciamus excoīcatos oēs illos
qui tale incendium fecerūt. tales solū
a papa possunt absolui. ex eo. tua nos.
z. c. conquesti. **A.** **D.** aut dictū est de
incēdiariis intelligas etiā de effracto-
ribus qui sūt excoīcati z a papa ab-
soluēdi. Et sic idem intelligēdū est de
effractorib⁹ cimiterii z aliozū locoz ec-
clē adherētiū. de gbus prime dictū
est. **¶** Nā in directoria. li. 3. ti. 2. §. 2. dicit
qz sicut violator ecclē excoīcat⁹ est:
sic z violator claustrī ecclē adherētis
ar. ff. de rei ven. q̄ religiosi. z ex de in-
di. quāto. Et fm̄ glo. Ray. z in sū. con. li. 2.
3. ti. 3. q. 3. 4. fractor ecclē indicādus ē
qui dolo malo: aut per insuriā violent⁹
vel ēt latenter parietē fodit. aut fene-
straz vitream fregit. aut seraturā. aut
ostia. aut cardies. aut vectes dū tenēt
ostia firmata. aut ipsū tectū ecclē.
D. Et idē dicūt qdam cū q̄s per violē-
tiā i ecclā multū enozmia omittit. vt
diruēdo altare. vel frāgendo crucē vel
enozmīter tractādo corpus xpi z siliā.
¶ Rōcedūt tñ qz isti nūc dicti p̄ ep̄m p̄nt
absolui. **A.** hoc pōt itelligi vep nisi fu-
erit denunciati: vt p̄tactū est. Nā vio-
lator ecclē. ipso iure incurrit excoīcati-
onē. xi. q. 3. canonica. z sūt raptorz ecclē
17. q. 4. oēs. Et idē vt d̄ de talibus qd̄
de effractorib⁹: vt pōt colligi ex nōtis
in dco. §. 22. vbi de his l̄l̄ sic d̄. **¶** Rap-
tores ecclīaz z violatores sūt excoīcati.
dicto. c. canonica. z. c. oēs. z ex eo. conq̄sti
Et dicitur violator ecclē siue raptorz
qz ipam eccliam frangēdo ostia. capiē-
do res suas vel inuadēdo. p̄uilegia sua
non custodiendo vel corzūpendo offē-
dit. de gbus. 17. q. 4. p̄ totum. vt notar
hosti. eo. ti. de violatiōe. §. p̄. Et l. **D.**
si inferentes vim in ecclē fia z res que
intra sunt spoliāntes excoīcati sunt.

multo fortius in ipsa hoies xberantes
q: maior ē violētia corporis q: rez. i. q.
i. p. p. i. q. q. p. b. a. f. m. a. i. f. e. s. t. e. x. e. o. c. u.
p. c. a. v. b. i. h. o. t. a. r. h. o. s. t. i. l. t. a. d. d. e. q. d. v. i.
c. t. u. ē. s. s. e. v. b. i. d. f. d. e. i. n. c. e. d. i. a. r. i. u. s. q. p. o. s. t.
q. f. u. e. r. i. t. d. e. n. u. n. c. i. a. t. i. n. o. n. p. o. s. s. u. t. a. b. s. o. l. u. i.
n. i. s. i. p. p. a. p. a. s. t. s. i. c. i. d. ē. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. s. d. i.
c. t. i. t. s. u. b. d. i. t. A. l. i. i. a. u. t. g. a. l. f. o. f. f. e. n. d. u. t. e. c.
c. l. e. s. i. a. s. v. l. b. o. a. e. a. z. d. i. r. i. p. i. u. t. n. o. s. u. n. t. i. p. o.
i. u. r. e. e. x. c. o. i. c. a. t. i. s. e. x. c. o. i. c. a. d. i. l. s. a. c. r. i. l. e. g. i.
i. u. d. i. c. e. t. u. r. l. o. n. g. l. o. i. n. b. o. c. c. c. a. n. o. n. i. c. a.
z. c. o. c. e. s. **B.** d. e. r. a. s. i. b. i. s. i. s. t. i. s. t. h. a. c. m. a. v. i.
d. e. s. a. b. s. o. l. u. t. i. o. p. s. s. z. i. i. n. c. e. d. i. a. r. i. u. s.

Excommunicatio

S. de statuētib' s' libertatem
ecclie. Na oēs talē s' excoīcati cū dīnē
s'is fautoribus: vt s. excoīcatio p.
s. 2. h. 8.

Curū heremite z reclusi intelligant
hic nomine ecclie. **R.** fm Buil. Nō. nī
si subiecerint se alicui religioni appro
bare. **l. o. n. i. m. o. z. h. o. s. t. i. l. l. o. n. e. t. i. a. z.**
Albuc. Puto hoc intelligēdū de here
mitis seu reclusis q ab ecclesia nullaz
bēnt approbatōem tacitā vel exp̄ssaz
cū regulariter sit inhibitiū nouā religi
onem seu nouum ordinē adinuenire.
vel habitū noue religionis assumere
sine licētia sedis aplice: vt in. c. religio
nū. de reli. do. li. 6. **Al** heremite bñ gau
dent p̄uilegio clicali. i. s. q. i. q. v. e. r. e. z. i. b. i.
g. l. o. **S.** i. t. u. l. i. e. r. i. u. l. u. s. a. x. i. q. i. d. e. p. e. r. s. o.
n. a. **E** t. n. o. t. a. t. d. i. s. A. n. t. o. d. e. b. u. i. n. c. n. u. l. l. ^o.
e. x. d. e. f. o. r. o. s. p. e. v. b. i. ē. t. d. i. c. i. t. q. g. n. a. l. i. t. e. r.
o. ē. s. p. s. o. n. e. q. u. e. r. e. g. l. a. r. i. t. e. r. v. i. u. u. n. t. s. u. t. e. c.
c. l. e. s. i. a. s. t. i. c. e. p. s. o. n. e. l. s. n. o. n. f. a. c. i. a. n. t. p. f. e. s. s. i. o.
n. e. m. z. g. a. u. d. e. t. p. u. i. l. e. g. i. o. c. l. e. r. i. c. a. l. i. v. t. n. o.
t. a. t. g. l. o. z. r. e. x. i. n. c. i. n. d. e. n. i. t. a. t. i. b. u. s. a. d. f. i. d.
e. l. e. c. l. i. s. ^o. z. n. o. r. a. t. u. r. i. z. q. v. l. t. c. f. i. z. s. m. a.
i. o. z. o. b. e. c. d. i. l. l. e. c. t. a. i. n. g. l. o. p. l. t. q. u. o. d. f. a. c. i. t.
d. i. c. i. t. i. p. e. p. i. s. t. i. s. i. e. s. u. a. t. i. s. z. m. a. r. i. b. z. m. u.
l. i. e. r. i. b. z. z. d. i. c. i. t. ē. t. i. b. i. q. b. ē. n. t. p̄fate p̄fōe
p̄d. i. c. t. ū. p. u. i. l. e. g. i. ū. q. d. i. u. s. i. c. v. i. u. u. n. t. e. t. i. a. z.
s. i. n. o. n. i. n. t. e. n. d. a. n. t. p. e. r. p. e. t. u. o. s. i. c. v. i. u. ē. **B.**
An p̄dicta pena sit extendenda ad
illos qui arētant aliquid contra parti
culares cōsuetudines aliquarū ecclaz

vt quia volunt cognoscere de oībus cō
tractib' iuramenti interpositione val
latio. **R.** fm Buil. Non. **l. o. n. i. m. o. z. h. o. s. t. i. l. l. o. n. e. t. i. a. z.**
B. o. s. t. i. l. l. o. n. i. m. o. z. h. o. s. t. i. l. l. o. n. e. t. i. a. z. **l. i. s. t. i. z. q. i.**
34. h. i. t. e. m. s. t. a. t. u. t. a. r. i. u. v. b. i. d. e. c. l. a. r. a. t. u. r. q. d.
h. e. c. p. e. n. a. s. o. l. ū. o. b. r. i. n. e. t. c. i. r. c. a. p. u. i. l. e. g. i. a.
c. o. n. c. e. s. s. a. e. c. c. l. i. e. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. s. u. e. a. d. e. o. s. i.
u. e. a. p. a. p. a. s. u. e. a. p. i. n. c. i. p. i. b. u. s. n. o. n. a. u. t. e. z.
q. u. a. d. o. s. i. c. f. i. t. s. p. a. l. i. a. p. u. i. l. e. g. i. a. p. t. i. c. u. l. a.
r. u. i. e. c. c. l. a. z. d. e. q. u. o. e. t. i. a. i. n. s. s. e. d. i. c. i. t. **B.**
Q. u. e. s. u. n. t. i. l. l. a. s. t. r. a. q. u. e. f. a. c. i. e. d. o. f. i. t. c. o.
t. r. a. l. i. b. e. r. t. a. t. e. z. e. c. c. l. i. e. **R. f. m. B. u. i. l. **Plu.****
r. a. v. t. q. d. e. c. i. m. e. z. o. b. l. a. t. i. o. e. s. a. d. c. l. e. r. i. c. o. s.
s. p. e. c. t. e. t. i. s. q. i. r. e. u. e. r. t. i. m. i. n. i. **I. t. e. q. d. e. c. c. l. i. e.**
s. i. a. s. i. t. l. i. b. e. r. a. z. s. o. l. a. r. e. s. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. a. s. a. d.
m. i. n. i. s. t. r. e. t. s. s. d. i. s. i. m. p. e. r. a. t. o. r. **I. t. e. m. q. d.**
d. e. s. p. u. i. a. l. i. b. u. s. i. u. s. c. o. d. e. r. e. z. i. u. d. i. c. a. r. e. p. o.
t. e. s. t. **A. **E t. i. s. t. a. s. u. t. c. o. c. e. s. s. a. a. d. e. o. v. t. p. z. i.****
i. u. r. i. b. **l. l. e. g. a. t. i. s. z. m. u. l. t. a. a. l. i. a. p. u. i. l. e. g. i. a.**
q. u. e. c. o. n. t. i. n. e. t. u. r. i. n. n. o. u. o. z. v. e. t. e. r. i. t. e. s. t. a.
m. e. t. o. v. t. d. i. c. i. t. i. n. d. i. c. t. a. q. z. **B. **Q. d. p.****
c. u. r. i. e. s. c. l. e. r. i. c. ū. s. i. t. e. x. c. o. i. c. a. t. u. s. **l. z. q. 4. s. i.**
q. u. i. s. s. u. a. d. e. n. t. **Q. d. i. n. l. e. g. a. t. i. s. a. d. p. i. a. s.**
c. a. s. s. u. f. f. i. c. i. a. t. d. u. o. t. e. s. t. e. s. e. x. t. r. a. d. e. t. e. s. t. a.
r. e. l. a. t. u. m. p. **A. **E t. h. e. c. c. o. n. c. e. s. s. a. s. u. t. a. p. a.****
p. a. v. t. p. z. i. i. u. r. i. b. **l. l. e. g. a. t. i. s. **B. **S. i. t. z. s. i.******
f. i. a. t. s. g. e. n. e. r. a. l. i. a. p. u. i. l. e. g. i. a. e. c. c. l. i. e. a. b. i. p. e.
r. a. t. o. r. i. b. d. a. t. a. q. u. e. i. n. i. u. r. e. c. i. u. i. l. i. c. o. t. i. n. e.
t. u. r. n. o. n. a. u. t. s. i. s. p. a. l. i. t. a. l. i. c. u. i. e. c. c. l. i. e. v. l. e. c.
c. l. e. s. i. u. s. d. a. t. a. s. i. n. t. **l. o. **I. n. n. o. z. **B. o. s. t. i. l. l. o. n. e. t. i. a. z.******
****I. d. e. z. i. n. s. ū. c. o. n. d. i. c. t. a. q. z. 4. v. b. i. e. t. i. a. a. d.****
d. i. c. i. t. u. r. f. m. **B. o. s. t. i. l. l. o. n. e. t. i. a. z. q. d. c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. o. q. u. e. i. n. r. o.**
g. a. t. h. a. n. c. e. x. c. o. i. c. a. t. i. o. e. m. v. i. d. e. l. z. c. n. o. u. e. i. t.
e. x. d. e. s. e. n. e. x. m. o. d. o. l. i. g. a. t. o. e. s. s. t. a. t. i. m. e. r.
n. o. p. o. s. t. d. u. o. s. m. e. s. e. s. q. z. i. a. d. u. d. u. m. f. l. u. x. e.
r. ū. t. i. l. l. i. d. u. o. m. e. s. e. s. d. e. q. b. u. s. f. i. t. m. e. t. i. o. i. n.
d. e. c. o. c. n. o. u. e. r. i. t. i. n. f. r. a. q. u. o. s. t. a. l. i. a. s. t. a. t. u. r. a.
d. e. b. ē. t. d. e. l. e. r. i. d. e. c. a. p. i. t. u. l. a. r. i. s. A. d. d. i. t. a. u. t.
q. a. l. i. i. p. o. n. ū. t. d. u. o. s. m. e. s. e. s. p. o. s. t. p. u. b. l. i. c. a.
t. i. o. n. e. m. i. p. o. s. t. q. i. n. s. i. n. g. u. l. i. s. l. o. c. h. e. c. c. o.
s. t. i. t. u. t. i. o. f. u. e. r. i. t. p. u. b. l. i. c. a. t. a. **S. e. d. c. ū. **h. o.****
s. t. i. c. c. o. n. c. o. r. d. a. t. **I. n. u. o. v. t. i. n. d. e. c. o. c. n. o. u. e. r. i. t.**
v. i. d. e. l. z. v. t. s. t. a. t. i. z. l. i. g. e. r. **E. t. d. i. c. u. n. t. o. e. s. q.**
h. e. c. c. o. s. t. i. t. u. t. i. o. f. r. e. q. u. e. n. t. e. r. p. u. b. l. i. c. a. d. a. e. s. t.
n. e. q. u. i. s. p. o. s. s. i. t. i. g. n. o. r. a. n. t. i. a. m. a. l. l. e. g. a. r. e.
****I. t. e. d. i. c. ū. t. q. q. i. g. n. o. r. a. t. s. t. a. t. u. t. ū. h. o. i.****
n. o. i. c. i. d. i. t. i. n. e. x. c. o. i. c. a. t. i. o. e. m. q. u. e. n. o. e. s. t. n. i.
s. i. p. m. a. g. n. i. s. c. r. i. m. i. b. **l. i. s. i. g. e. d. a. z. i. c. i. t. u. a. c.**

xi. q. 3. nemo epoz. Et subdit in dea. q. 34. Et h^o benignius est. Intellige nisi ignorancia crassa fuerit et lupina. ex de isti. vt aiaz. li. 6. Segitur. Item addit post. q. statutaru et scriptozes statutoru statiz ligant: nec excusatōem hēre possūt i toto lz qñq; excusent a tanto. Prates aut ofules et rectores pñt hēre qñq; excusatōem q̄tum ad obuatōes seu deletione statutoz p̄dictoz q̄ igno rare pñt. Et q̄ vero certificati sūt et obedire negligūt cōstitutio eos ligat. quod ad arbitriū boni viri referēdū ē. qñ. s. scire potuerūt vel nō v̄tēpedire ne ser uent. Cōsiliari aut ita demū ligant si cōsentiat i delicto s; Inno. et Posti. **B**

Excommunicatio

7
cō participatōe cū excoica to: vbi sciēdū q̄ est quedā p̄cipatio illicita: q̄ quide pōt oringere q̄duplici ter. p. s. qñ q̄ p̄cipat cū excoicato in eodē crimine p̄t qd excoicat^r ē. s. p̄do cōsiliū auxiliū vel fauorē. et talis incur rit eādē sniam. ex eo. si cōcubine. et c. nuper. Et intellige cōsiliū sine quo nō erat facturū. ex de homi. sicut dignū. s. qui ho. **A.** Paz facit. Vñ v̄tēpedire gēdū d̄ cōsilio ēt si alit fuisset factur^r qz mbilomin^r p̄cipat i crimine: vt ino tatur i directoria li. 3. ti. 2. s. 125. et tenet Inno. ex eo. nuper. cū quo ēt v̄tētrāsire dñs Antd. de bu. **B.** 2. qñ q̄ p̄cipat qdē in crimine mortali. sed nō in illo. p̄pter qd excoicat^r ē. et talis mortali peccat: sed non incurrit eādē sniam s; incur rit minorem excoicatōem. **A.** 10. In no. in dicto. c. nup. **B.** 3. qñ p̄cipat ei i diuinis. s. recipiēdo eū ad diuina officia seu ecclesiastica sacra: vel ad ecclesiasti cā sepulturā. et talis qdē lz non sit ir regularis: vt ex eo. is. g. li. 6. peccat tñ mortali et ē valde p̄pinqus irregulari. Nā est ei infidit^r ingressus eccle sie donec de trāsgressione huiusmodi ad arbitriū ei^r cui^r sniam cōp̄t sit fecerit p̄petēter. ex d̄ puile. c. epoz. li. 6.

A. Et ibi sentit Archi. vt et ponit JoB. an. in nouella. q. dictū. c. v̄tē solū hēre cū in celebrantib^r excoicatis ab hoie et nō a iure p̄pter h̄ba ibi posita ad arbitriū ei^r. **B.** Et si postq̄ est sic infidit^r etus igerit se dñio in suo officio sicut p̄us irregulari^r efficit. Itē si d̄cedat sic iterdict^r nō p̄z i cimiterio sepeliri. ex. e. is. c. u. li. 6. **B.** 3. h̄ caue qz si sepelit hereticū. dic vt. i. heretic. 2. s. 2. Itē si se peliat excoicatū publice: dic vt s. exco municatio p. s. 3. in p̄ncipio. **A.** Vis. n. locis p̄z q̄ i istis casib^r maior excoica tio ip̄o facto irrogat. Silt^r et si q̄s claus scient et sp̄ore recipiat ad diuina excoi catū iudiciali a papa. ex eo. significa uit. et p̄z s. absolutio p. s. 2. i additōe. **B.** Ad si talis participatio i diuinis sit p̄ metu: vt qz tyrānus cogit metu mortis sacerdotē sibi celebrare. beat^r ēet sacer dos s̄m^r hosti. si se ad martyriū p̄para ret. **Det.** n. et si culpā attenuet sumpt^r nō excusat. 32. q. 5. ita ne. tñ s̄m^r Sultet Hug. bñ excusat met^r q̄ cadet i cōstan tē v̄tē. **A.** In sū. con. li. 3. et 33. q. 173. ffer tur ocm^r hosti. s; eo. ti. q. 165. of. q̄ scda opio v̄tē hūanior et h̄ior cū casus necita tis excuset i talib^r et casus vtilitat^r: qd min^r ē. hec ibi. Primū tñ dictū pōt intelligi qñ q̄ ex metu par^r ēet cōsenti re ēt p̄cto. tñ. c. n. nō ēet excusabilis. dco. cita ne. **B.** 4. qñ p̄cipat non in cri mine sed i loqndo vel secū orādo v̄tē medēdo et h̄ mōi: vt dictū ē s. excoica tio p. circa finem. in. s. Quis effect^r. et. De talit^r p̄cipate dic^r Iho. in 4. dñs. qz qdā dicūt qz peccat mortali. Et sub dit. **B.** h̄ v̄tē valde s̄ue qz homo p̄vno h̄bo leui q̄ excoicato loqur mortali peccet. et ip̄i excoicantes multis laqz dānatōis inficerēt. qd i eos retorq̄ret. **Jō.** p̄babili^r v̄tē qz nō peccat mortaliter cōicando nisi i crimine v̄tē i diuinis: vt dictū est. vel i cōp̄tū ecclesiastice disci pline. qd intelligit de re. videlz d̄ p̄bi bitōes supioris. ex de cle. exco. m. si ce lebrat. **Jō.** si aliqz p̄tinacit^r excoicatis

participat excoicari pot maior excoi
catōe. qz mortali peccat. Jo. Alz. pe.
A. Et vt pz in sū. col. 3. ti. 33. q. 106. pte
dictis conet. Hosti. Dicit. n. q. qui sim
pli cōcat excoicatio 3. phibitōez cano
nis venialit peccat. nisi hoc facit i ore
pū canonis. 3. si hoc facit pūaciter
3. phibitōez iudicis gnāt vel spāliter
sibi factā. cū p hoc casu excoicadus sit
pz q mortali peccat. ar. ex eo. in nouel
la. Inno. statum. li. 6. vbi dī in fi. Alz
aut in participātes excoicatio. plata n
teneat. rē. Immo ēt nūc nouo iure ne
cessaria ē amonitio notatim exp̄lla: vt
in nouella Greg. decimi. ex eo. Astutū
onē. li. 6. Satis etiā con. Hosti. per dñi
c. si celebrat in fia. q. 7. Hosti. adducit
et ad c. sacris. ex de his q vi. Tancre.
dicit q logtur de picipāte in crimine
Et Tho. 7. pe. rident q logtur de pti
cipāte i diuinis. r q dicit pōt q sicut ne
quaq mortale pcrim ita nec vīale dī
hō committere metu mortis eo mō dībiti
q debet venialia vitari. Con. etiā dire
ctoria li. 3. ti. 33. q. 148. vbi iter alia dī
q participās cū excoicatio non peccat
mortali nisi i trib casib. p si picipat
excoicatio i crimine. ex. e. nup. 3. i secūda
z. c. si concubine. 2. si participat postq
monitus fuerit. ex eo. statum. li. 6. et
q mer. cā sacris. 3. si picipat i sacris.
xi. q. 3. rogo 3. bug. Et adde qrtū si ex
studio vī creptu picipet reputat excoi
catōem trufam fm Hosti. ex eo. q i du
bis. r Joh. r Archi. xi. q. 3. rogo. B.
Sed nungd delegat pōt excoicare
maiori illos qui in locutōe r b mōi pti
cipat excoicatis ab eo. 3. pōt. r sic ex
coicati debet petere absolutōez ab eo
vel a delegante: vt puta papa. ex de of
fi. dele. p̄reca. z. c. significasti. z. c. prudē
tia. in fi. Intelligendū tñ q ipsi pti
pantes nō pnt excoicari nisi cū illa so
lennitate q dī excoicatio p. 3. 27. q inci
pit. In qbus casib. snia. h. qrtus casus
Et ē sciendū q excoicatio nō trāsīt i ter
tiā psonā: ut pz b seqnti. 3. circa mediū
Sūt r alii casus i qbus qz licite pti

cipat excoicatio. p qdē qñ aligs logtur
ei i bis q pertinet ad absolutōem r fa
lute aie h alia hba icidēter inspōat ut
magis pficiat. Et p hūc ēt modū pti
catores q apud excoicatos i p̄dicatōi
bus r cōfessionib. q gerūt cas eoz q
ab ipfis expoliari fuerāt possūt etynal
licite accipe ab ipis excoicatis. p̄sertim
si est in locis illis nō valent sustēratio
nē hēre. ex eo. cū volūtate. Et de b. i p
dicatozib. vide. i. restitutio. 5. 3. fi. r b
i. 3. pti. Itē Grego. xi. q. 3. qm multos.
subtrahit a minori excoicatione p̄les
coicātes. videlz vxores. filios. suos. an
cillas seu mācipia. rusticos r fūietes.
ac oēs alios. scilicet familiares r f̄biectos
q nō adeo curiales sūt vt eoz consilio
scelera p̄petrēt. r eos q ignorāter ex
cōmunicatis cōcant. siue illos qui ex
coicatis cōcant. Quidēq aut oratoz. i.
cā oratōis vadēs aut pegrinus. aut vi
atoz i terrā excoicatoz deueniunt vbi
nō possunt emē vel nō hnt vnde emāt:
pat licentiam ab excoicatis accipēdi
Et nota q cū p̄dictas psonas disti
guendū est inter illos q an erāt obno
xii siue obligati excoicatis: vt vxoz. fi
lii. serui. r isti tenent eis sicut p̄us tene
bāt. Qui hō nō erant eis obnoxii: nec
ēt nūc sunt. sed pnt cū eis cōicare. put
z qñ necē fuerit. ex eo. int. alia. A. Adē
in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 25. Con. et Inno. i
dicto. c. inter alia. B. De ista mā nota
x̄sus. Utile lex humile resignata ne
cesse. Nec anathema qdē faciunt ne
possit obesse. Utile. i. ppter vtilitatem
excoicati vel ēt participātis. vt statim
dicef. Lex. i. m̄mōni excusat. Humi
le. i. serui r filii excusantur. Res ignora
ta. i. qñ nesciuit eū excoicatū. Necessē
i. ppter necitatē cōicās excusat. de qb
p̄les r varias qōnes vide hic. i.
Utilitas g excusat a p̄icipatione ex
coicatoz r hec pōt duplex eē. Nam pōt
eē vtilitas excoicati: vt qñ qz loq
ei de bis que p̄tinēt ad eius salutē: vt di
ctum est in primo. 3. vnde r ad p̄dica
tionem admitti pōt. ex. c. missio. p̄ respō

so. Item potest esse utilitas ex parte participantis. ut cum petit ab excoicato quod ei debet: ut in c. si vero. ex eo. Unde et si nolit soluere potest in iudicio conueniri. aliter ex delicto suo commodum reportaret. extra de iudi. intellexim? . Possit etiam loqui licite de salute anime sue. pprie si est necessitas et non possit habere recursum ad alium qui consulat ei. hec fm Buil. A. Idem in sum. con. l. 3. ti. 32. q. 127. ubi etiam dicitur fm eundem Buil. q. necessitate imminente possum petere ab excoicato. cō filium etiam super temporalibus. Pro quanta autem necessitate vel utilitate liceat hoc agere arbitrio viri limitandum dicit. et hoc de consilio. Secus autem de confessione: quia etiam in casu necessitatis non licet excommunicato confiteri: ut nō. i. su. con. l. 3. ti. 34. q. 64. vel aliud sacrum ab eo recipere ppter baptismi mortis imminere et catholico deficiente: ut notat eo. l. 1. ti. 24. q. 8. **A.** **¶** Vxor excusatur a participatione cum viro. s. q. de infimomo. constat. ti. 3. q. 3. qm mulieres. S. nūqd excoicatur vir participatione vxoris? dicat q. siue vir siue mulier excoicatio subdatur ppter infimom nū illicite contractū nō licet participare. sed si alter eorum excoicatus sit ppter aliud delictum: tunc uterq. excusatur quoad redditionem debiti. **A.** et etiam quoad peritiam nō solū debiti infimomialis: sed etiam alterius: cum etiam ab excoicato debitum peti possit. ex de iudi. intellexim. **B.** Sed in alius vir nō excusatur: eo q. d. cogit vxorē ut faciat se ab soluere. ar. 7. q. 1. sicut. hec Host. Host. et Ray. **A.** Idem in su. cō. eo. ti. q. 129. et in directoria l. 3. ti. 2. s. 35. **B.** **¶** S. qd si vir vocet excoicatū ad mensam. nūqd vxor poterit ad ipsā mensam comedere. **R.** fm Guil. Credo q. non tñ poterit comedere ad aliā mensā i eadez domo ita remotā q. merito possit dici q. nō comedat fil. **A.** Idem in su. con. eo. ti. q. 130. **B.** **¶** Vtrū filii excusent a participatione pa-

trio? **R.** s. Guil. Filii q. sūt i p̄ria p̄tate vel etiā emāciati q. sūt i p̄tate p̄tate. et ab eo hnt necia excusant. alii hō non. **A.** Idem in su. con. eo. ti. q. 131. **B.** **¶** Ite ut. S. dñi ē excusant serui. acille rustici. seruientes. et alii subiecti qui nō adeo curiales sūt ut eorum consilio scelerā ppetrent. Nam tales p̄sone an sūnt iustitiae astricte erāt ad familiare obsequiū. et sic et nūc tenent. et coicare possunt. ex eo. inter alia. **Qd** intelligit fm Buil. qm ipi ante excoicationē dñi obligauerūt se seruire et seruitiū itrauerūt. Si aut p̄ eius excoicationē itrauerūt. distigue q. si ignorauerūt et p̄ ea scitū nō tenent discedere cū dño suo. Si hō sciuerunt a principio. tenent discedere. nisi necitas eos compulset q. heret de eius familia. Et qd dñs d̄ rusticis intellige q. colūt terrā vñorū suoz. Et fm eadē Guil. extendit et ad illos q. dicūt medietari. et q. p̄ culturam recipiūt certā portioem fructuum. Nam et possunt coicare q̄tū o. ppter culturā et b̄ mōi rōnem. Idem intelligit dñs fm Hosti. d̄ nutriciis et sicut. q. si a dño recederēt nō heret vñ vivere. ar. ex eo. si vere. ubi excusant q. cū excoicatis nauti veniūt d̄ transfretado s. sarracenos. **A.** Idem in su. cō. l. 3. ti. 33. q. 131. et q. 132. **B.** **¶** S. nūqd p̄s excoicant si p̄cipiant cum filiis suis excoicari? **R.** fm Ray. et Guil. dicūt qdā q. sic. Sed turtus ē dñs q. nō excusant. ga tenebāt cor rigere suos miores ne sciderent i cam anathatis. ar. 27. q. 1. de filia. **Id** Host. et Hosti. **Id** fm Tho. l. 4. d̄. d̄. ad min. debēt eis coicare in his i qbus obligati sunt. ga sicut inferiores obligant ad obsequiū supior: ita et supiores ad p̄videriā inferior. **A.** P̄t et parētes coicare filiis excoicari qm ab eis alimēta sumerent: ut nōt i su. con. dñ. q. 131. **B.** Et eodē mō vñ dñs d̄ seruis excoicatis q. dñs sub sūt. **A.** Idem in su. cō. dñ. q. 132. **B.** Seruis et mercenariis non possunt coicare fm Hosti. nisi sine magis icōmodo eos v̄itare nō possunt. Et idē

de sociis hñribus aliqd cōe. **Lon. Ber.**
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 139. **B.**

¶ Nūqd armiger vel fūies militi pōt
cōicare cū illis excōicatis cū qb' dñs
suis cōicet? **R.** fm **Huil.** Nō pōt: l3 ex
cusef cōicādo dño suo excōicato: vt di
cū ē. s. 9. r. 9. **A.** Et idē ē in sū. fm
eūde **Huil.** vt in sū. con. eo. ti. q. 141. **B.**

¶ S; nūqd vasalli pñt cōicare dñs su
is excōicatis? **R.** fm **Huil.** De h'i vasal
lis nō dñt **Hug.** q. absoluti sūt ab obse
qo fidelitatis qdñ dñs illoz est excōi
cat? r. debent ab eo. abstine: vt. s. q. 6.
nos scōz. Tenetur tñ ei reddē tributa
r pensiones: nec peccat sic cōicādo ei l3
soluāt i ppa psona. qz nccitas ē vt qdā
dicūt. **Uide** h'i. s. 27. q. incipit. Quid si
teneoz. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. 136. vbi
ēt subdit fm eūde **Huil.** S; qz tota die
videm? fieri errariū: pōt dici q' illd. c.
nos scōz loq' in eo casu cū agguat sen
tētia d' nobilē excōicatu. r. pcpit in pe
nā eius vasallis suis q' nō obediāt ei.
r. tūc tenent eū vitare sicut dicit **Hug.**
s3 ei? snia securior ē. hec ille. Et seqtur
in dca. q. 136. Ambigue de h' loquūf **In**
no. r. **Posti.** ex de do. r. otu. i. c. veritatis
qz qdā dicūt q' absoluti sūt ab executi
one fidelitatis durāte excōicatiōe dño
rum. Alii aut dicūt q' nō. nisi snia agg
ues. hec ibi. **Puto** posse dici q' pma. p
cedat qñ vasalli pñt a cōione domioz
excōicatoz cōmode abstine. p. c. nos sū
croz. al' pcedat secūda. cum i h' cāu ne
cessitas r. ē rilitas excuset. xi. q. 3. qm
multos. r. s. 4. **B.**

¶ An possit vēdi aliqd fūieri excōicato
v' ab eo emi? **R.** s3 **Huil.** Si emat v' vē
dat noie excōicati n' ē obēdū cū eo: sic
nec cū excōicato. Secus si noie suo ali
quid tale faciat dñi nō i fraudē. **A.**
Idē i sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 142. **B.**

¶ Posito q' aliqs videt aliquē afferen
tē victualia de mercato publice excōi
cato: nūqd tenebit illū vitare? **R.** fm
Huil. p'p' hoc solū q' video eos af
ferētes talia nō teneoz illos vitare. ni
si aliter innotescat mihi q' ibi ea eme

rint. De reb' aut emptis ibi qlibet pōt
comedere r. vti si nō fuit i culpa emen
di. **A.** maxime. vt in sū. con. eo. ti. q. 193.
vbi hec ponūtur: sic nō denegat d' ne
cessitate vsus dictaz reruz ē si fuit in
culpa. **B.**

¶ Quid si p' byter locauit opas suas
alicui dño r. dñs excōicat? ē. **R.** s3 **Ho**
sti. Si tpe locatiōis excōicat? erat n' va
luit locatio. Si hō postea fuit excōica
tus: caueat ne ei seruiat i dñis. ex eo.
significauit. **A.** etiā si eps sit. qz i h' ei
nō ē obediēdū fm eūde **Hosti.** vt i sū.
con. eo. ti. q. 142. **B.**

¶ Utz excōicat? peccet si igerat se cōio
ni alioz. **R.** fm **Ray.** Sic. s. q. 2. si tñ. ex
de cle. exco. mi. illud. circa finē. Et gdes
excōicat? et alios excōicatos vitare d3
Idē **Hosti.** **A.** Idem in sū. con. eo. ti. q.
167. **B.**

¶ Utz si excōicat? itret eccliam alii exi
re teneant. **R.** fm **Ray.** Si manifestus
ē eū eē excōicatu. alii exire tenentur v'
pcurare q' ille exeat. xi. q. 3. sicut apli.
24. q. i. c. ois q. Si hō ē occultū. tunc q
sciūt exhibūt secrete r. caute ita q' non
sequat manifestatio si pñt. aliter non
exibūt. s. q. 2. si tñ. **A.** **Lari.** ad hec ex
eo. cū non ab hoie. **B.** Occulte nanq
excōicat? occulte d3 monent vt exeat.
A. S; si nō vult exire tūc fieri qd dicitū
ē fm **Hosti.** r. in sū. cō. eo. ti. q. 171. **B.** **Lō.**
Hosti. Si aut excōicat? est in ecclia non
causa ozandi: sed p alio negocio: nō vi
det āre in eadē ecclia ozare nō possim
vt **Inno.** ait. **A.** **In. c. nup.** ex eo. **Alu** tñ
d. r. his v' magis osentire **Hosti.** ibidē
vt r. nōf in dca. q. 171. **B.**

¶ Quid si qñ excōicat? intrat eccliaz sa
cerdos iam icipit missaz. **R.** fm **Ray.**
Si ē occultū nō d3 dimittē officium. 7.
q. i. m. h. l. Si hō est manifestum mone
at eū publice vt exeat. r. si gdem non
vult exire r. sacerdos nōdum ichoaur
canonē d3 dimittē. ar. 24. q. i. ois q. **A.**
Puto q' hic canō accipiat ab offerto
rio vltra: vt p' colligi ex dicti. s. eucha
ristia. s. 4. in additōe. **B.** Si hō pñs

q̄ ille intraret eccliam vel p̄us q̄ facē
dos eū vidēt iā canonē ichoauit : d3 sa
cēdos pcedē i officio sūcū eo q̄ assistit
ei. **A.** i. ad missas seruit : vt p3 in sū. cō.
li3 : r133 : q. 172. vbi hec ponūt. **B.** ita
tū q̄ finito canone : r̄ sūpto sacro anq̄
picat post cōio moneat illū ut exeat. **O.**
sa. dī. 2. relatiū. **Con.** hosti. r̄ hosti. **Ad**
si nō vult exire p̄or eū sacerdos eiicē
etiā si cūctus sit. **A.** dūmō tantā p̄tates
hēat q̄ sine effusione sanguinis h̄ fa
cerē possit : ar. ex eo. venies. alr p̄or re
currē ad brachiu3 scire q̄uis videat
ibi effusione sanguinis inunere : ar. ex
de homi. postulasti. fm̄ hosti. r̄ i dicta
q. 172. **B.** Et si nō p̄or eiicē in sacristiā
fides dicat p̄ coione r̄ orōes q̄ stabāt.

Utz alig possint eē in iudicio corā iu
dicib3 excōicari. **R.** fm̄ Buil. Si sūt de
iurisdictione illoz r̄ vocati ab eis stant
iuri v̄t eē casus necitatis. Sūt r̄ si corā
eis conueniāt iniuriatores suos. Nā r̄ in
hoc nō solū est necitas s3 r̄ tali coicant
i. his que p̄inēt ad salutē aie. s. reddē
vnicuiq̄ ius suū. alr ap̄ret via liber
tatis r̄aptozib3. **A.** Si autē i aliis casu
bus q̄ coicet h̄ modū iudicib3 r̄ recto
rib3 excōicatis : puta comedēdo vel sū
bus : nō excusat : q̄ nō sūt de p̄sonis ex
cep̄tis fm̄ Buil. r̄ i sū. cō. eo. ti. q. 137. **B.**

Utz clerici possint cōicare ep̄o suo ex
cōicato. **R.** fm̄ hosti. Nō. 93. dī. arat
ex de excel. pla. c. si. nisi forte eēnt eius
fuitio deputati. q̄ tunc eodez mō p̄nt
sicut alii seruierēs. **Ide.** Buil. **A.** **Ide3**
i sū. cō. eo. ti. q. 139. **B.**

Si qd de monachis cū abbas ē excō
municatus. **R.** fm̄ Buil. Aredo q̄ p̄nt
cōicare ei. q̄ q̄si de familia sūt. **A.** **Ide**
i sū. cō. eo. ti. q. 140. **B.**

Quid si ille q̄ cūctū xberauit iā p̄po
sūt cū eo. vel etiā vadit p̄ absolutiōe
vel si nōdū ē denunciatus. **R.** **B.** Ray.
In oibus p̄dictis casib3 eū vitare tene
tur glibet cū nōdū sit absolutus. ex eo.
cum desideres. r̄. ca nobis. 2. **A.** cūcto
c. cū nō ab hoie. eo. ti. **B.** Cūti tū ad
curiā p̄ absolutiōe v̄dī p̄or r̄ recipi po

test r̄ cōicari in his q̄ ad vias p̄tinent.
Quid si excōicar iā iurauit stare mā
dato ep̄i : r̄ ep̄s cōicar ei : nungd p̄ hoc
ep̄s intelligit eū absoluerē. **R.** **B.** Ray.
Nō. imo icidit i minorem ep̄s r̄ alii cōi
cātes. ex eo. cū dīderes. **Nā** ē si papa
salutat aliquē excōicatu3 vel p̄cipiat
ei nō intelligit eū absolue. v̄t s. absolu
tio p̄. s. xi. q. incipit. papa. r̄. Et itelligē
dū q̄ ep̄s icidit cōicando ē si ille fue
rat excōicatus ab ip̄o ep̄o cū nec ipse
cōicare p̄or nec aliis dare licentiā cōi
candi ei : q̄n icidat in excōicatoem mio
rē. ex eo. nup. xi. q. 3. excōicatis. **A.** **Con.**
hosti. r̄ glo. Ray. vt in sū. cō. eo. ti. q.
161. **B.**

Quid si ep̄s cōicar in crimine cū illo
quem p̄pter illd̄ crimē excōicauit. **R.**
fm̄ Ray. Tandē sūam icurrit r̄ ligat i
sua sūia s3 iur : ar. ex eo. nup. r̄ a supio
re optebit q̄ absoluat. **Con.** hosti. et
Inno. **A.** l3 Ber. r̄ hosti. dixerit q̄ hoc
casu incurrat ep̄s solū minore. alr liga
ret sua sūia : qd nō p̄or fieri cum nemo
possit sua sūia ligari : ar. ff. d. arbi. l. p̄r.
r̄ de iudi. l. Julianus. **B.** Ray. Inno. hosti.
Jo. mo. r̄ Archi. dicūt q̄ ep̄s icurrit
maiozē. r̄ q̄ ligat nō sua sūia sed iuris
l3 occasione sue sūie. r̄ q̄ sic itelligitur
xi. q. 3. sicut apli. cū trib3. c. seq̄ntib3. et
ex eo. si ocubie. **Dic** ē hosti. q̄ v̄trāq̄
icurrit. s. maiozē r̄ minozē. **S3** si q̄s ex
cōicasset aliquē cū oibus q̄ dedisset ei
auxiliū ad aliqd faciendū. r̄ ip̄e excōi
catoz fuerit de illis auxiliatozib3 nō li
gat. q̄ nō p̄or dici q̄ talis sit ligatus a
iure : s3 a se t̄m. qd eē non p̄or. q̄ nemo
potest se absolue vel condēnare. sed su
perioz t̄m. 21. di. inferior. ex de maio. et
obe. cū inferior. fm̄ Inno. ex eo. cum in
dubis. r̄ Jo. mo. r̄ Archi. ex eo. statum?
li. 6. Et con. hosti. vt in directoria li.
3. r̄ 12. s. 127. vbi hec oīa notant. **Et** eo.
ti. s. 128. dicūt. q̄ p̄or sciri excōicatozem
participare cū excōicato in crimine :
vt si ep̄s excommunicauit suū cōsan
guineum vel amicu3 p̄o rapina facta
mibi quem forte odio h3 r̄ latē fauor

raptori et precipiat cum eo. vel ipsum rece-
ptat. vel cognouit mulierem quas excōi-
cauerat propter fornicationem. ex eo. si cō-
cubine. fm. Hosti. **B.**

¶ Utz sit orādū p excōicari. **R.** fm. Tho.
in 4. di. 18. pzo excōicato orari pōt q
nis nō int orōnes q p mēbris ecclie fi-
unt. et tñ fructū nō picipiunt qdū i ex-
cōicatione manēt. s. oratur vt def eis
spils pnie vt ab excōicatione soluātur.
A. Idē in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 169. vbi cla-
rius h. ponit. Et dī q p excōicato orari
pōt i puato sed nō publice int orōes q
fiūt p mēbris ecclie. Ibi dī ē q suffra-
gia ecclie q p tota ecclia fiūt excōica-
to nō p sunt. Et Hosti. dicit q p excōi-
cato nō ē orādū spāliter. Intellige pu-
blice. Nā pro hereticis in genē orat in
parascue ecclia. bec ibi. **B.**

¶ Quid si iudex mandat sacerdoti q
denūciat aliquem excōicatū. nunquid
visis lris tenet eū vitare? **R.** fm. Buil.
Si ille q mādāt ē iudex ordinarius sa-
cerdos dī eū psumere excōicatū. Idē
dico de iudice delegato nisi pbabiliter
dubitet de eius auctoritate. **A.** Idem
i sū. con. eo. ti. q. 179. vbi etiā subdit q
idē Buil. nō credit h. modi mādātum
seu lras mādātū sufficē ad pbandū eē
excōicatū si postmodū deducat res in
iudiciū et ille neget se eē excōicatū nisi
aliomō de excōicatione ostiterit: hoc pu-
to intelligēdū qn ageret s iudicem ex-
cōicantē seu mādātē denūciari coram
supiore corā quo dī iudex iusticiā cāe
et iudiciū osidere. ex de sen. ex. sacro. **A.**
i dubio stādū est lris iudicis. ex d. pba.
post cessionē. Segtur. Si āt iudex mā-
dat sacerdoti q aliquem excōmunicet.
non teneret eum vitare publice vel p-
uatim donec eum excōicauerit. **B.**

¶ Utrum cōtractus inuitus cum excōi-
cato teneat de iure. **R.** fm. Ray. Si cō-
trahens non obliget se ad cōicandum
cum excōicato l3 peccet nunc cōicādo
in cōtractu. tñ tenet contractus: vt si ge-
vendat et tradat rem excōicato et statim
pctum recipiat. Si vero obliget se ad

cōicandū cū excōicato i casu nō cōcesso
non tenet cōtractus: vt si pmitat vel
etiā iuret q vendet ei aliqd aut loca-
bit. Et vide. s. excōicatio p. circa fi. 9.
Utrum excōicatus obliget. **A.** Et ibi
largius in additione. **B.**

¶ Quid si teneor iuramēto alicui solue-
re in certo termino et ille interz excōi-
catur. **R.** fm. Ray. Nō debeo soluere
is. q. 6. nos sanctor. sed debeo deponere
i ede sacra. et sic vtiliter ageretur eius ne-
gocium: vt per hoc citius veniat ad sa-
tisfactionem. Si tñ verius videtur q
Imo. dicit sic. Si quis cum iuramēto
pmisit aliqd dare excōicato. cōsolum
ei q det. Nā et seruiciū tenet seruire ei
vt pmisit. xi. q. 3. qm multos. **A.** S. cer-
te ibi solum videt dici de obligatōe p-
cedēte ex qdā domestica seu familiari
conuersatione seu necessitate. Unde vt p3 i
sū. con. eo. ti. q. 34. Hosti. tenet pma cū
Ray. et addit q depositio in ede sacra
dī fieri. nisi forte supior cōmactia ex-
cōicati exigēt absoluerit me in obser-
uatione iuramēti qdū fuerit sic liga-
tus quod facere pōt ecclia. vt p3. l3. q.
6. iuratos. et ex de iurciur. venientes. et
de pe. c. fi. S. glo. Ray. ait. pōt dici q
nō tenet soluere vel deponere qdū ē
i excōicatione qz subintelligit tacite in iu-
ramēto vt obligatōe si talis pmaferit
cui liceat cōicare. ar. 22. q. 2. ne qd. Et l3
dit. Tredo veri? q si ex auaritia nō ex
zelo iusticie differt soluere peccat quo
ad deū: l3 nō puniat quo ad eccliam. si
cui hebrei qui ex cupiditate bona egy-
ptior. exportauerūt. Qui āt ppter obe-
dientiam hoc fecerūt meruerūt. Seg-
tur. i. Ray. Vel si vis tenē pma opinio-
nem. s. q solutio debeat fieri excōica-
to. cōsulo q veniat debitor cū testib.
ad domum excōicati et dicat. Sitis mi-
hi testes q ego pono hic pecuniā quā
debeo sibi. vel numero eam vxori sue
vel filio suo vel bailulo accipienti nō
mine ipsius et ipso ptefente et non con-
tradiciente. et sic liberabitur. Et hoc ca-
su fm glo. l33. quantum ad ventatē idē

sit qñ soluit alteri nomie suo ac si sibi
solueret: nō ē qñ ad spēm facti z opini
onē hominū z exteriorē suspiciē sicut ex
coīcat opellit ridere p pcuratore. ex
de iudi. itellēxim. Sed p dicitū cōsiliū
reprobatur post. duplici rōne. pma est
qz sit fraus canonib' pncipatōez pbi
bētib'. Sic. n. nō debeo ei solue sic nec
alii noie suo. Itē tal solutio nō libat me
nisi ratū hiet: z ex sua fiēt volūtate. ex
de iureiur. ea te. Et. n. pcuratori nisi ad
b' spālū dat' sit nō recte soluit. Itē ad
dit Ray. Vel dic q si ipe fact' ē hētic
vel al' hosti: z psecutor ecclie. pauper.
pupilloz. viduaz. vel aliaz misabiliū
psonaz. z p p' h' ē excoīcat' tūc nullo
mō ē ei soluedū: s; est faciēdū iux' secū
dā opinionē: videlz de depositōe nisi i
casu. s. si pagani vel hostes reipublice
venirēt i forti brachio ad patriā deuā
Itādā z ipe excoīcat' se oppōeret ex ad
uerso pugnās p patriā. tūc. n. cēt solue
dū ei. z vasalli z curati sui deberēt eūz
se: ar. xi. q. 3. Julian'. vbi dī. q cū Iuli
anus pcepit xpianos acie pducē p de
fensione reipublice obediebāt ei. bo
st. dicit hoc vix eē si eēt dñs terre. v'
si nō eēt ali' q possit p'iam defendere
al' nō eēt ei obediēdū nec soluedū. **B**

Quid si q recipiat mutuū ab excoī
cato: nūqd tenebit reddere i termino
durate adhuc excoīcatōe. vel si adducit
aliquid ab eo p p'cio reddēdo tpe excoī
catōis z b' modi. **R**o s; post. Qui dñt
cū excoīcato obligat ei quo ad nālem
obligatōem ex q si solutū sit non pōt
reperi. sed nō quo ad cūmle obligatōez
ex qua actio nascit z pōt peri. z iō non
p; ei reddere nisi post absolutōez. **A**.
Idē frat Brucardus i sua sūmula: vt
sū. con. eo. ti. q. 33. z hoc depēdet ex di
ctis. s. s. p'cio. **B**

Quā possit aliquid recipi ab excoīcatia.
Ro sū. Bul. Oratores. pegrini. viato
res. z siles in neccitate cōstituti recipere
possūt. dicit b' orator q locū aliquē
cā orōis visitat. Idē Anno. z host. b'
p'm tactū ē. s. s. 3. **A**. Idē pōt fieri d' azi

mo iudeoz: vt i neccitate emat z come
dat s; eūdē gñt. vt i sū. cō. e. ti. q. 33. **B**

Utr excoīcat' possit aliquid dari. **R**o s;
Bul. pōt cā hūanitat' z i sustentatōez
sqñ idigēt. Nec expectādā ē vltia ne
cessitas. Et ē si excoīcat' petat hospitū
um nō tenet alig' expectare donec ab
alio oib' sit repulsus. Et b' itelligo so
lū q ad neccia vite vt alimēta. vestes z
hospitiū. **S**ec' si petat alia vřsilia. vt
securi fossorū z b' modi. xi. q. 3. qñ mul
tos. **A**. Idē ē itelligēdū est de ceteris
sine qb' viuē nō pōt: vt possint excoī
cato dari. **U**n' z intarū possz idigere di
ctis securi z fossorio z sūb' q possent
ei dari: quod arbitrio boni viri limitā
dū ē sū eūdē Bul. **I**bo. ē v' q cā i
quo homo ex pcepto cantat' tenetur
coīo nō p'hibetur: vt i sū. con. li. 3. c. 33.
q. 34. **B**

Quid de illo q amico suo excoīcato
venire comedē ad domū suā dimittit
ei domū z clauē: vel p'mittit eū come
dere sepatz: nūqd itelligit p'cipare
excoīcato. **R**o sū. Bul. **S**i b' facit frau
dē vt sic eū nō offēdat s; fauorē ei' acq
rat icurrat miorē excoīcatōem. **S**i aut
facit forte qā timer ne ille viz iferat nō
iurrat. **S**i b' facit qz putat eūz idigē
hospitio vt alimēti pōt cum cā huma
nitatis recipe facta de b' p'restatōe.
A. Et hoc ne vel recept' credat fieri p
pter aliud z aliq b' viderit scādaliē
s; eūdē Bul. vt i sū. cō. e. ti. q. 33. **B**

Si nūqd ab vxore vel familia excoī
cati possum' aliquid recipe. **R**o s; Bul.
De bonis p'p'is vxor' vel familiaris
si noie suo dederit recipe possum'. nō
at de bonis coib' aut de his q panē no
mie mariti. aut oñi z suo sū. nisi forte a
marito p'cessū eēt vxori q suo p'pō nō
mie possz dare. **A**. Ita tñ q b' mōi cō
cessiones nō fiāt i fraudē canonis: vt
qñ excoīcatus sciens q nihil recipet
ex pte ei' dat iniam seruienti suo vel
vxori dādū mibi aliquid de suo. **E**t si dñ
bitat vřz noie suo vel mariti seu dñi
vel vřruiq; si sine iniā aut cū licentia

der teneatū ē cētū z dimittēdū icētū. ne recipiēs omitterat se discrimini s; eūdē
Buil. vt i sū. con. eo. ti. q. 150. Poss; etiā
ēē tāta nccitas vt ēt ab ipō excoīcato
pos; scipi etynacū aliūdē nō pōt sub
ueniri: vt i sū. con. eo. ti. q. 146. **B.** Non
tū oz mīstrū iformare z istituē talē vxo
rē aut familiā q; dēt. z b° pp notā cupi
ditatis euadendā.

Quid si hospitat sū in aliq̄ domo ad
mēsa z supueniat z ingerat se excoīca
tus nūquid teneor surgē. **R.** fm Buil.
Si ē publice excoīcat: surgere teneor
nō obstatē quocūq; scādalo. Si hō est
occultū z nō possū sine ei? nota: n̄ tene
or surgē. **A.** Immo. b° casu teneor nō
surgē. s; eū. guil. vt i sū. cō. e. ti. q. 176. **B.**

Si an supueniēte publice excoīcato
ego teneor exire de domo. **R.** s; Buil.
nō. **A.** Bū tū possū hīre locū separātū ita
q; nō oporteat me coīcare i aliquo cuz
eo: z ex hoc nō timeā scādālū. ifirmoz
s; eū. Buil. dca. q. 176. **B.** Immo ēt l; z
scīā aliqūē publice excoīcatū receptūz
ēē i aliq̄ domo possū ibi hospitari si tā
te capacitat; sit q; possū ei? coīonē vi
rare. **A.** z scādālū sūt: vt dictū ē z pz in
ea. q. 176. **B.** Nā licet mibi cū excoīca
to i eadē camēa comedē s; n̄ i eadē mē
sa. sūt nec i eadē lecto iacē. **A.** s; nec i
eadē camera nisi nccitate vrgente: vt
pz p Inno. l. c. nup. et eo. cui? hoc fuit di
ctū origiale. vbi sic dīc. Nō q; nō pcor
coīcare excoīcato: l; ego z ipse sim? in
aliq̄ domo ego p meis negōciis z ipse
p suis. s; si ego z excoīcat? sūt brem?
vnā camerā coēm: bñ licet mibi cū ex
coīcato ēē i eadē camēa z iacē z come
dē. s; n̄ i eadē mēsa vī eodē lecto. q; b°
n̄ pōt ēē sū volūtaria coīone. Ibi ēt di
ct q; si excoīcat? sit ex ecclīa z audiat
missaz: statz sacerdos oz cessare nisi in
cepiss; canonē misse z oēs alii debent
scēdē pter scholarē fūētē misse. **B.**
Quid si veniā fuitat? ad aliq̄ festū vel
diuiniū: z inemā ibi aliqūē excoīcatum
publice teneor scēdē nec dbeo ibi epu
lari l; scēdē ad aliā mēsa. q; oēs talif

ueniētes ad festū vt diuiniū sūt inuicem
coīcare dicēdi sūt. **A.** Idē i sū. cō. l. 3. ti.
13. q. 177. **B.**

Quid possū scipe lfas excoīcati vel
ei mītrē siue et nūcios vī encēia. **R.** s; Buil.
Siē nō. Bug. nullū eorū licz nisi i
cāu i q; licz ei loq. Bū tū scribis si ē salu
tād? s; loco salutarōis solz dīci. Sp; cōsi
lii sanior; vñ z q; hō salutat ab excoī
cato n̄ dz eū salutare. s; p̄r dicē. de? emē
det vos z b° i. **A.** Idē i sū. cō. e. ti. q. 143.
z i directoria. l. 3. ti. 2. §. 4. 6. **B.** Qui at
mun? ab eo sciēter recipit l; n̄ liceat: tū
n̄ tenet reddē: s; iducēd? ē q; i pios vt
uertat. vī ēt q; bñ facēt si ad mīdoz
iducēdū excoīcato fūmēt. **A.** ēt si ig
rāl scēpiss; vt i sū. cō. e. ti. q. 148. **B.**

Quid si aligs assurgat vt fuerētia ex
hibeat excoīcato aut ei salutatū se icti
net aut moueat labia q̄ salutat eū. n̄
nihil dicat. **R.** s; Buil. Nō incurrit excoī
catōez. pene. n̄ si ēt extēdēdē s; restrigē
de. **A.** Idē i sū. cō. e. ti. q. 145. s; i directo
ria dco. §. 1. 4. 6. dī q; bō loq̄ n̄ solū hō
s; ēt nutu z signis p q; fac. 26. q. 6. g. rece
dūt. ad si. z sic p̄dca n̄ vidēt licē. **B.**

Utz familiaritas aut pudor excuset
picipātes excoīcato. **R.** s; Buil. Dicē
dū q; si ē familiaritas q; expmīt in illo
z qm mltos. qd ēt pōit b. s. §. 3. excusat
picipātē. al nō. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q.
166. **B.**

Utz ignorātia excuset. **R.** s; Buil. qñ
ē pbabil? ignorātia fci excusat. ēt d̄ cle.
ex. mi. ap̄lice. z ex. e. significauit. s; igno
rātia iurj n̄ excusat nisi illos qb? l; ius
ignorare. vt pueros nodū doli capacef
A. z ēt oēs q; nec p se nec p vitos potu
erūt scire. p̄tīz mīozes. 25. anis. z mīte
res. ff. d̄ iur. z fac. i. g. l. regla. nisi ignozā
tia fūēt crassa z supia. ex. d̄ cōti. vt aīa
rū. l. 6. **B.** Dī at q; ignorare scām vt
q; n̄ cōtat ei q; iste fecē tale qd. pura cti
cū h̄bāuit. q; nec ipse vidit. nec ē fama
ita publica q; oīo dbeat credi. vide de
b. i. §. 4. 4. q; recipit. Sed qd si ē publica
nā z si ab aduētiō audiat? leni fama
nō dz sibi d̄ b° formare scīaz. 22. q. 5. b°

v. f. z. ex eo. cū desideret. z. q. l. c. p. z. r. i.
q. 3. nō solū. Ius at dī ignorare. v. puta
si nesciebat q. ille quē vidit cū hō
rasse eē excoīcat. q. ignorātia v. dē
ē nō excusat. quō at z. q. ignorātia excu
set a pctō hōs. i. ignorātia. §. 2. A. l. 6. h
dicti. Bos. z. host. v. i. sū. con. li. 3. ti. 33.
q. 154. Sed vidēdū ē q. dicat scire ali
quē eē excoīcatū. R. fm Ray. z. Bos.
z. in sū. cō. eo. ti. q. 150. Dī q. hoc scire cū
videt illū hōberare clericū in casu non
cesso v. sū. vel erat pns z. audiuit fer
ri sniam. v. l. ipam publice denūciari. v.
ipemet excoīcat. vel plat. excoīcati
maxie si sit eps dixit ei. vel ab alio cui
merito credēdū ē hoc audiuit. vel ē pu
blica fama ipm eē excoīcatū. Secus si
audiuit ab aduersario vel a leui fama.
Nota ē fm Ray. q. non ē pbabil. ig
rātia si ignoret qd scit a vicinis aut cū
ēm pzochia in q. aliqs ē eo tpe publice
dnūciat. excoīcat. aut si dicat se igno
rasse sniam. ppriū epī. v. l. qd publice fa
ctū ē in pūncia. 12. q. 2. g. z. hūams. 16. di.
qd dicit. Adco nō q. possit eē remor
a suo epo vel a loco publicatōis snie. z.
tā recens possit eē publicatio q. pba
bilis possit eē ignorātia. Non aut est
pbabilis fm leges si ignoret q. publi
ce pmulgatū ē z. factū. exq. lapsi sūt duo
mēses. in auct. v. facte noue cōstitutōes
q. rca pncipium. Et addit glo. Lredo. ē
q. iudex q. iudicat ex p. sūp. rōib. q. nō in
dicaret aliquam crassam ignorātiā
eē z. p. nō illū eē excoīcatū vbi dō qui
de hoc videt xitatem iudicaret. pba
bilem ignorātiā z. illum non esse ex
cōmunicatū. B.

Quid si sciam aliquē habitū eē exco
municatū sed actu nō aduerto z. cōico
ei. R. fm Guil. Si b. faciam subito et
nō aduerto. credo q. nō pecco nec excoī
catōem icido. A. Is i. sū. cō. e. ti. q. 151. B.
Quō vitadi sunt illi de quoz excoīca
tōe dubitatio ē. A. nō facti. q. de eo p
xime dcm ē. sed iuris ppē varietatem
opinonū. v. in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 194.
B. R. fm Tho. in quolibet. Dubitatio

de excoīcatione aliquoz aut pcedit
sententiā iudiciū. aut sequitur. Si pcedit
puta q. nondū est declaratū p iudiciū
cōsensum non sunt vitadi quousq. cer
to iudicio terminet. Sed si post cōcor
dem iudicium determinationē adhuc
ambiguum sit. magis standū est sentē
tie iudicium. z. illi vitandi sunt. A. si sic
fuerit iudicatum ex duplici rōne. p. q.
iudices solliciti. discutiētes negocium.
plenius possūt percipere xitātē etiam
si sint min. periti q. alii qui p. fuctorie
cōsiderant z. exordinarie. z. q. hoc eē i.
magnum nocumētum vtilitatis cōis
status hominū si sentētie non staretur
sed qliber p. suo libitu veller sentētie
calūniā ingerē. q. sic litigia eēnt. inter
mīabilia. z. iō in tali casu magis ē stan
dum sentētie iudicium. nisi sit per ap
pellationem suspensa. fm Tho. v. in
dicta. q. 194. B.

Quid si audiui ab aliq. dicere de seip
so q. sit excoīcat. nūqd teneor eū vitare.
Dicēdū fm Guil. Si audiui ab eo i.
cōfessione nō teneor eū vitare. q. nescio
sicut hō s. sic dō z. ne cōfessio reddatur
odiosa. Is. hosti. l. 3. Bug. dīū dixerit.
A. Lūi. dictū pōt intelligi q. debeo vi
tare q. tūm possuz sine scādalo eius ne
dem ei occasione peccādi z. ingerendi
se i. iuris p. b. b. idem alioz cōini. iō de
beo d. h. eū in secreto monē. ar. 6. q. 2. si
tm. z. ex d. of. or. si sacerdos. z. et q. scio
alī q. per cōfessionē z. in cōfessione. B.
Si aut q. ex cōfessionē se excoīcatū di
cit fm oēs eū vitare teneor solū i. occē
to nisi eē excoīcat. publice. A. Idem
in sū. con. eo. ti. q. 155. B.

Quid si audiui ab epo v. l. alio ei. pla
to seu ei. pzochiali sacerdote q. talis
sit excoīcat. R. fm Guil. Si aliqs p. di
ctoz dicat mihi denūciādo sententiā
z. talē casus de q. solet fieri excoīcatio
A. i. ptineat ad iurisdictōem excoīcatōis
v. p. i. loco de q. l. B. debeo ei credere z.
eū vitare. Sec. si dicat mihi cōi locutō
ne. q. non teneor credē nec eū vitare
A. Hoc verum si dicat se excoīcat. se.

parochianū alienū auctoritate supio
ris. tunc nō teneor ei credē si pbabi
lit dubitē de mādato. pferit si b' dicat
in cōi locutōe. Tāte ēr possent eē muni
citate int' epīm vel sacerdotē z parochia
nū suū quē dicit se excōicasse ille eps
vel sacerdos q' nō teneret credere vl
uitare illum: nisi alio mō q' p' hū illi
ostaret mibi de illa excōicātōe fm eū.
Sul. z in sū. con. eo. ti. q. 195. Itaq' etiaz
in cōi locutōe videt credēdū platis de
subdit' suis z circa primētia ad eoz in
risdictionē nisi in casib' p'dict'. **B.**

¶ Quid si plar' vel sacerdos parochia
lis dicat mibi q' vidit p'rochianū suū
aliquid faciēte p'p' qd incidit i excōica
tōem. nō aut' ē publicū. nungd teneor
eū vitare? **R.** fm Sul. Siue credaz si
ue nō: nō teneor eū vitare nec i publi
co nec i occulto q' ad vitandū pericu
lū mioris excōicātōis. z mīto min' si vi
cat mibi ali'. nī si credā nō debeo me
ingerē cōioni illius si possū sine scāda
lo. z b' ne dem illi mām peccādi dū mi
bi se cōicat. **A.** Istud pōt bodie pcedē
qā nōlē necesse vitare nisi publice ex
cōicātū: vt p' s. c. h. c. 3. ad si. i. additōe
S; oli erat necē vitare ēr occultū: s; i oc
culto: vt ex. e. cū n' ab hoie. ēt si sciatur
excōicāt' p' delatōem plati vel fide vi
gne p'fone: vt. s. h. 39. i. additōe. **B.**

¶ S; qd si ē publica fama vel audio a
fide dignis aliquē eē publice excōica
rū. **R.** h; Ray. Si publica fama est q'
ipse sit excōicāt' publice. vel q' noto
rie fecit aliqd ppter qd incidit in maio
rē excōicātōez: teneor eū vitare. S; si
si audio a fide dignis q' eū audierunt
denunciari. vel q' viderūt eū notorie
fecisse aliqd ex q' incidit in excōicātōez:
teneor iqrē vitare. z iteriz eū vitare z
i publico z i occulto donec certificatus
fueri. **A.** Ad h' facit ex eo. cūz desidēs.
s. sedē. z de reg. iur. i. p'p' i. h. 2. c. **B.**

¶ Quid si parisi' audiui aliquē publi
cari quē postea inuenio Dononie vbi
de hoc nihil sci. **R.** h; Sul. dicit qdā
q' teneor eū vitare vbiq'. pōt tñ beni

gm' dici q' si possū facile pbare excōi
cātōez. vt quia habeo testes vl' infra
teneor vitare aliū nō nisi in illa pioce
si. **A.** s. vbi est publicatio scā fm eūde
Sul. vt i loco de quo statim. **B.** ar. ex
q' ma. ac. pos. cū in tua. **A.** Idē in sum.
con. li. 3. n. 33. q. 192. **B.**

¶ Quid si audiui aliquē excōicari vel
vidi icidere i excōicationē. postea non
vidi nisi p' anū: nūquid teneor eū vi
tare. **R.** fm Sul. Si hō ē talis q' creda
tur timorosus z q' tūc seruabat excōica
tione z mō nō seruat possus credē eūz
absolutū. ar. ex de offi. ordi. ex pte. Si
pō nō ē talis debeo eū vitare. si occultū
ē occulte. si manifestū publice. **A.** do
nec ostiterit vel pbabiliter psumat de
ei' absolutōe. vt in sū. cō. eo. ti. q. 191. **B.**

¶ Quid si sacerdos videat aliquēz qñ
missa d' audire eā stando ex z nolētes
intrare: nungd d; psumē eū excōicātū
z sic eū vitare. **R.** fm Sul. Nō est cā
sufficiēs qre debeat talē reputare ex
cōicātū vel intēdictū. Si tñ est p'pus sa
cerdos q' tenet cognoscē vultū pecorū
sui d; ingreere ab eo. z ei vt melius po
test consulere.

¶ Utz p'dicatores possint passz excōi
catis p'cipare. **R.** fm Sul. Elynas q'
dem possūt accipe tpe z occasione pze
dicatōis vel cōfessionis: vt b. s. h. 3. dcm
ē etiā si aliūde possint sibi puidere fm
quosdā. qz vt ibi dicit. Vost. illa cōsti
tutio ex eo. cū volūrate. spāliter ppter
p'dicantes facta fuit. Nā tpe necitatis
ē sine cā p'dicatōis vel cōfessionis pnt
recipere. xi. q. 3. qñ multos. S; pter cāz
necitatis z pter nūc ocās cās p'dicatōis
z cōfessionis nō debēt recipere ab excō
municat' z sūb' b'. **A.** s. ab oppressorib'
paup' z dissidētib'. vt in c. statiz alle
gar. **B.** dis. 90. obligatōes. z c. coruz. 17.
q. 4. miroz. Lon. Der. **A.** Idem i sū. cō.
lib. 3. n. 33. q. 157. **B.** Tūc tñ v' fm
Inno. A. i. cū volūrate. ex eo. **B.** s. q'
occasione p'dicationis si aliūde sibi p
uidere pnt non possint ab excōicāt' re
cipere. **A.** Quod videt intelligēdm

nisi refutatio impediret fructū pdica-
tionis: cū p fructū ei' possint et xba n
ptinētia insoni. vt apud excōicatos
magis pficiat pdicatio. dco. c. cū volū-
tate. Et sic pnt cōcordari. videlz ut ely-
ne nō recipiant ab excōicari: nisi i neci-
tate sustentatōis vel pfect' pdicatiois.
Ad eādē quoq; mēsam nō debēt co-
medere sūm vtroscq;. **A.** **Uex** ē si al' pos-
sūt sibi puidē s3 glo. **Ray.** vt i dicta. q.
157. **B.** **Nō** ē si pdicatores nō pficiat
q̄dū tū sperat pbabil' de pficiēdo re-
cipe pnt: vt ff. de nego. ges. l3 an vltro.
A. et al' non sūm glo. **Ray.** et **Hosti.** vt in
sū. con. co. ri. q. 158. Et casus g' pdictos
nō licet ab excōicato etynā recipere. Et
vt nō ē in sū. co. eo. ti. q. 146. Inno. i dco
c. cū volūtate: sentit q' legatū possit
recipi ab excōicato: nisi sit factū ad hō
vt orel' p aia eius. dices q' licz mortua-
ria q' p aia dātū nō sint recipiēda ab
excōicato cū p eodē orādū nō sit. tamē
si nō p aia: sed sicut alii puato excōica-
tus aliqd leget eccle: illud recipere pōt
q' nec testari pphibet excōicatus. **Lon.**
p. de Sapia. **S3** **Hosti.** sentit dū
hec ibi. **Dictū** **Hosti.** pōt itelligi quādo
l3 legatū non eēt factū p mortuario:
tū est factum vt alioz p aia excōica-
ti: qd non licet nisi fuisset mortuus cū
signis pnie t' absolūt' ē post mortem
vt in. ca. nobis. 2. de sen. exco. Al' autēz
bñ possit recipi legatū ab excōicato. qz
p' mort' excōicati cessat cā talis pbi-
bite coionis et receptōis. s. ei' correctio
ex eo. cū medicinalis. li. 6. **S3** p quāta
necitate licet recipere etynā ab excōica-
to: **Glo.** **Ray.** vt p3 in dicta. q. 146. dicit
Nō credo eē restringēdū ad extremam
necitatē: sed sufficit ad excusatōem q'
indigeat: et nō possit cōmode et de facili
h're necia aliūde. In directoria aut li.
3. xi. 2. §. 145. dī q' aliq' ē sustinēda incō-
moditas vt ecclesiastica fues iusticia. 19.
disti. memoriā. Et vt necitas sit mag'
vt iudicādū arbitrio supioris. ex d' of-
ficio de de causis. Quia tū in trāseun-
tib' res dilatoz nō caput qsq; suo iudi-

cio relingitur. xi. q. 3. q' pdecessor. Item
an licebit mihi hospitari i domo excōi-
cati ipso abñte aut sumere inde necia
aut vinū ad celebrādū missaz. **R.** sū
glo. **Ray.** et in sū. con. eo. ti. q. 151. q' nō li-
cet nisi recipiat et recipiā ab vxore vt
dispēlatore ei' s3 q' dictū ē a. §. 3. **Itē**
nūqd licebit mihi hospitari vñ necia
recipere in domo excōicati quā inuenio
sine custodia. **R.** sū glo. **Ray.** et in sū.
co. eo. ti. q. 152. Si ex cōfidētia amicitie
hoc facio: nō licet. qz sic qdāmodo dho
cum eo: et obligo me ad antidota et ei
cōico. al' si credo ei displicē cū sciuerit
furtū vel aliud pñm cōmitto: s3 excōi-
cationē minoz nō incurro. **Itē** qd de
illo q' solit' ē fratrib' dare certā sūmā
singul' septimāis: et cū sciret q' i breui
excōicaref rogauit vñ de amici q' di-
ctā sūmā daret fribus pdict' vsq; dum
reuocaret mādātū pmitterēs se et sup
hoc satisfactū: nūqd fratres sciētes
h' deberēt recipere illā sūmā ab illo. **R.**
sū glo. **Ray.** et in sū. con. eo. ti. q. 149. Si
fres hoc nō pcurauerūt. nec peccabūt
recipiēdo ab illo amico dāte noie suo.
nec ille peccabit q' ita sibi puidit in fu-
tur. ppo motu et pia itēde sciēs q' fra-
tres nihil reciperēt ab eo tpe excōica-
tōis. Si āt pcuratib' frib' eēt h' factū: il-
licitū eēt: l3 ille amic' ppo noie daret
et fres in hoc casu facerēt fraudē canōi
q' pphibet cōicari cū excōicati. **Sit** enīz
fraus canonī vel legi cū salua supficie
l're p adinuētionē aliquā dolo malo o-
mentē eius venit. ff. de legi. l. 5. legem.
Nō ē sūm' **Hosti.** et in sū. co. eo. ti. q. 154.
q' l3 in dictis casib' puta i viatore et
pegrino et sūb' cōicari possit excōicati
sūt tū ēt in illis q̄rū bono modo fieri po-
rēt euitādū: vt p3 ex mēte dictoz iuriū
s. xi. q. 3. qm multos. et ex eo. inf. alia. et c.
cū volūtate. et spali' in. c. si de. in fi. **Itē**
vt p3 i directoria li. 3. xi. 2. §. 145. cā be-
resio pōt testis excōicat' recipi. ex de
hereticis. in fidei. li. 6. **Itē** iudex excōi-
cat' requirit pōt vt inuet inqstozes o-
bēticos: nec i grētes icurrit excōicatōes.

et de heresi. **P**sidetes. li. 6. **D**
Ultimo notadu qd cui coicam^o viuo
 coicare debem^o et mortuo. et de sepul.
 ex parte: nisi p^o mortu appareat qre
 ei i vita coicadu no erat. puta si p^o mor
 te quincat de heresi. a. q. 2. sane. 2. et pter
 casu de toz neamero. de quo vide. i. toz
 neametu. 53. It notadu e d cui no coi
 cam^o viuo nec mortuo coicare debem^o
 et d sepul. sacris. Hoc silt nisi appare
 at qre ei in vitakoiCADu fuisset. et eo.
 a nobis. 2. et de sepul. prochiano.

Excommunicatio
 7. de miori excoicatioe. **H**ec
 excoicatio e q sepat a sacris picipedis
 A. et d cle. ex. mi. si celebrat. **D**. q qd
 quo ad deu tringit qcto pctm morza
 le comittit. x. q. 3. audi. Na talis eucha
 ristia et cetera sacra recipit in sui pna
 tionē. et de cobabi. cle. 2. mu. c. fi. **S**. q
 ad ecclia i ligiū mior excoicatio ipo iu
 re et phibet sacra. p qdē et pncipalr cuz
 coicat q excoicatio: vt tractatū est i p
 ximo. c. s. excoicatio 6. et cū qd sacre
 giū comittit. i. 7. q. 4. mior. **A**. **D**eu^o
 vt facē ea. q. c. si qd muētus. ibi. **D**onec
 i oueru admonit^o. et. Aliqu tū sacrile
 giū incurrat i maiore: vt si iniuriā irro
 get i psonā ecclasticā. et eo. no dubiū
 vel si incēdat vel frangat eccliaz. et. e.
 qd si. vel si laia agat. de q. s. excoicatio
 4. **D**. 3. cū qd e notori fornicator. et
 d cobra. cle. 2. mu. c. v. fa. 4. cū qd e simo
 niacus. et de simo. rāta. **A**. **H**odie iste
 casus e excoicatio maior et papalis. vt
 p p exuagātes Martini gnti. vna q
 icipit. **D**ulre. et aliā q incipit dānabile
 et Eugeniū qrti q incipit. **L**ū drestabile
D. 5. cum qd recipit eccliaz de manu
 laici. i. q. 7. si qd deinceps. ar. ad idē et
 de elec. quisquis. **A**. **E**t tā laic^o dās q
 clic^o recipiēs nisi emēdauerit d malo
 ri excoicatioe fert: et de iurepa. pterea.
D. 6. qdā qd qd i bello iusto seu d
 xpianos exercet artē balistarior seu
 sagittarior. et de sagitta. artē. **A**. **I**bi
 male vt pbari cū ibi nil aliud dicat ni

si qd icta artē sub anathate phibem^o
 nisi forte intelligat rōne notozietatis
 qd talis ars coiter notozie exercetur. et
 ois notori pctor icurrit minozē excoi
 catōe. vt. i. 4. 9. **D**. 7. in dissidētibz
 et paupz oppressoribz. manifesti raptor
 ribz. publicis vsurariis. meretricibz
 qui large dicūtur excoicari. i. q. tū obla
 toes eoz ad altare nō recipiūt. **A**. **A**d
 de. 2. qd et denegātur eis ecclastica sa
 cra. sicut aliis pctoribz de q stat. **D**.
 8. in illis qb^o negat ecclastica sepulsa
 A. de qbus. i. sepultura. 4. in pñ. **D**.
 vt q mori in toz neamero. qd nō sepe
 lit i cimitiū et si penituerit. vide. i. toz
 neametu. 53. **E**t idē posset dici de eo q
 nō sūtes semel in āno. et de pe. ois. 9.
 in quolibz notozio pctorē. ois. ss. neg. 2.
 di. 95. allud. i. q. i. p obeūtibz. **A**. **E**t ibi
 glo. **D**. de 3. se. di. 2. p dilectōe. **D**ēs ca
 sus pdictos ponit Ray. et Inno. 2. silt cō
 cordāt q in pdictis casibz absolui pōt
 qlibet a ppo sacerdote. **A**. **D**e pdictis
 tangit in sū. con. eo. r. l. q. 69. vbi et d f
 glo. Ray. q ad qurū casus q illi iuri de
 rogat in mltis ptribz p dñā cōsuetudinē
 Reges. n. et pncipes i aliqb^o ecclis dāt
 decanat^o et alios psonat^o et pbedas. et il
 li qbus dāt nō institūtur p epm. **H**ec
 glo. **H**ec cōsuetudo nō ē seruāda nec
 excusat cū sit mala. s. ois mala aut cōsue
 tudo. imo poti^o gnat. **N**ā cū sit d ecclia
 stica libertatē itroducit maiore excoi
 catōe d obfūates vel obfūari facien
 tes. et de sen. exco. nouerit. **D**. **N**ec ob
 stat et si ipse sacerdos sit excoicat^o mi
 nori excoicatioe. et eo. 69. **N**ō autē
 pōt qd absolui ab alieno. et eo. nup. **E**t
 dico p pziū fm **D**ostl. i. oēm q pōt illū
 a pctor absolue. **I**dē **I**bo i. 4. ois. **A**.
Idē i sū. con. eo. r. l. q. 91. **D**. **I**nsugi etiā
 pōt mior excoicatio ab epō et ēta quo
 cūq iudice ecclastico inferiori. et de of
 f. loz. cū ab eccliaz. **A**. fm Ray. et oēs.
 vt i sū. con. h. 2. r. l. 33. q. 55. **D**. **E**t hoc si
 ne p cōtumacia: vt 5. q. 2. pñt. 2. r. l. q. 3.
 audi. siue etiā p aliis cōpñs. **A**. **F**aci. 7.
 q. 4. mior. **D**. **I**tē siue simplr. **A**. i. ad

rebus indeterminatū. sicut i. c. i. actōe. de
q. stat. **D.** ut de pe. di. i. actōe. siue ad
rpo. **A.** s. determinatū. ut i. c. de q. segur.
D. ss. di. tanta.

Quis ē effectus minoris excoīcatōis?
R. pncipalis effectus ē q. talis remoue
tur a pceptione sacroz. z si se imisceat
mortalit peccat: nō tñ scyrit irregula
ritatē etiā si celebrat. **P.** peccat ēt cōferē
do sacra: sed ab eo collata nō carēt xtu
tis effectū. nec phibet eligere. nec ea q
rōe iurisditiōis sibi pperit exercē. **S.**
tñ talis scient electus fuerit: erit ei⁹ ele
ctio irritāda. ex de cle. ex. mi. si celebrat
A. ut notat i. sū. cō. eo. ti. q. si. **Glo. Ray.**
dicit colligi ex pdictis q. excoīcat⁹ mio
ri pōt excoīcare z absolvere. **T.** q. si
ignorāter fuerit electus valet electio si
pbabilis fuerit ignorātia. **S.** aut cras
la z cōferat tali beneficium indiget di
spēsatiōe ad hoc q. possit illud retinē.
E. idē dicit se credē d. indictio ab igref
su ecclie vel officio dno. de irregulari
tā q. scipit bñficiū dū ē irregularis pu
tat q. ipetrata dispēsatiōe sup. irregu
litate nō idigeat dispēsatiōe alia. **Nec**
ē sile de excoīcato vel suspensio sñia iu
ris vel hoīs. **Nā** irregularitas nō ē ni
si q. dā impedimētū ex defectu sacri
vel canonica institutiōe pueniens. hec
ibi. **Sed** certe eadē vñ rō i. irregulari q
z in indictio vel suspensio. q. sñt ē inha
bilis ad executiōem officii suscepiti ppe
irregularitatis sine dispēsatiōe. ex eo.
cū illoz. **Et** ista rō vñ ponderari i. dicto
c. si celebrat. ibi. p. eo q. ad susceptio
nē eoz eligat. zc. **Et** q. ppter officiū va
tur bñficiū. ex de pben. cū scdm. **Item**
glo. in dcō. c. si celebrat dicit q. si excoī
cat⁹ minori eligat ēt ignorāter nō valz
electio. q. ignorātia eligētū nō fac ip
sū habilitē. **Et** si scilicet talē eligerent pua
rēt iure eligēdi. ex d. ele. cū i. cūci. **D.**
Utz excoīcat⁹ minori possit intrare ec
clesiā. **R.** sñm **Ray.** nō vñ intrādo pce
care. q. nō ē remor⁹ nisi a sacris. vnde
z forsitā pōt intrare ad horas z dicē cū
aliis: dū tñ nō ad missaz. aut si ad missaz

non ad osculū pacis q. d. q. si loco cōio
nis a qua sine dubio sepatus est. ex de
cle. exco. mi. si celebrat. **A.** hos passus
doc. latius examināt. **Tñ** quo ad igref
sum ecclie: vñ p. i. sū. con. li. 3. r. 33. q. 169
Ray. z **Post.** dicit q. talis excoīcat⁹
tutius facit si non intrat añq. sit abso
lutus. **S.** tñ intraverit cā cōadi: pñerti
vt dicit **Ray.** eccliam nō cōsecratāz nō
videt peccare q. non est remor⁹ nisi a
sacris: imo forte pōt intrare ad horas
dum tamē nō ad missā. **S.** pñuz se
cūri⁹ est. **Et** satis videt cōcordare **Post.**
dicit q. pōt audire vñā pñer missaz. sed
securi⁹ facit si ex deuotiōe abstineat: ar.
s. di. ad eius. **Glo. ho.** **Ray.** dicit. **Credo**
sine pñudicio q. z misse poterit itereē.
dum tamē ibi non cōciet. q. minor ex
coīcatio non separat nisi a participati
one sacramētoz que i. sola pceptōe cō
sistit. ex de cle. exco. mi. si celebrat. **Pu**
go tñ notauit. xi. q. 3. si inimic⁹. q. ab in
troitu ecclie sepat. q. d. nō credo. **Satis**
tñ credo q. b⁹ modi excoīcat⁹ pacem
non debz recipere cum aliis post agnus
dei. q. osculū illud succedit loco eucha
ristie. hec ibi. **S.** hoc nescio quo iure p
betur. **Quo** hō ad scdm si talis excoī
catus possit cum aliis dicere officium
in choro. z an alii debeant ipm admit
tere: vt p. in sum. con. eo. ti. q. 170. **Ho**
sti. distinguēdo dicit q. sic qñ est excoī
catus. q. casualiter vel ex negligētia
coīcauit excoīcato. **Secus** si ex cōtem
ptu. q. ppter pctm mortale etiā si occi
tus est suspensus ē q. s. quo ad se. z si no
torius ē cōtemptus puta q. b⁹ fecit p⁹
inhibitionē sibi publice factā p iudicē
z hoc nō pōt aliq. tergiversatiōe celari.
z vitare d. z vitari. ex d. cōba. cle. z mu.
c. vñ. z. c. si. **Ire** **Post.** addēs dīc. **Lau**
do tñ vñ pñus faciat se absolui q. sñi of
ficiū i. choro cū aliis pñeq. **Glo.** vero
Ray. dicit q. licz sit notoria b⁹ modi ex
coīcatio. q. tñ nō ē suspensus q. ad alios
nullus tenet ei⁹ officiū vitare. q. nō ē
puat⁹ seu suspensus ab executiōe sui or
dinis. sed tñ a pñicipatione sacroz q. in

sola pceptōe cōsistit. ex de cle. ex. m. c. si. hec ibi. Vt dicit qd pmi dictus pcedit nō rōe minoris excoicatis notorie sed rōe delicti. p. m. n. m. o. r. a. l. e. n. o. t. o. r. i. u. m. i. n. d. u. c. i. t. s. u. s. p. e. n. s. i. o. n. e. q. u. o. a. d. f. e. z. q. u. o. a. d. a. l. i. o. s. v. t. n. o. t. a. t. i. n. s. u. c. o. n. l. i. 3. r. i. 29. q. 3. Q. u. o. t. n. i. a. d. v. i. t. a. t. o. e. m. h. o. d. i. e. a. l. i. q. i. n. o. u. a. t. a. s. u. t. v. t. p. 3. s. c. l. i. c. u. s. 3. a. d. f. i. n. a. d. d. i. t. i. o. n. e. **D.** Excoicatis absolurio vide s. absolurio 5.

Excusatio. Que excusant a cōpa sine a pena habetur infra. p. e.

na p. 5. 3.

Exemptus. Qui dicit se exemptos et allegat privilegia acquisita ab ordinariis ostendere tenet. **A.** s. totū priuilegiū qd asserūt se a sede aplice hēre ipsi ordinariis: aut in loco cōgruo et se curo aliquibus aliis prudētib' viris oī suspitione carētib' ad h' p. o. c. o. s. ordinariorum deputat' infra terminū cōpetentē p. facti qūitate ipōz ordinarioz vel de legatoz suoz arbitrio moderandū iu sto ipedimēto cessante: vt l. c. cū perso ne. de q. i. **D.** et tradē trāscripta articuloz de gbus fuerit cōtrouerfia. **Q.** d. si ad exemptōem allegāt solā pscriptōem debēt de hoc facē fidē. **S.** i. hō allegant vtrūq: tūc si pūilegiū ad plenum non sufficiat: s. tūc cāz pbeat pscribendi tenetur pscriptōem p. bare. **A.** videlicet 40. a. n. o. z. et allegatū pūilegiū exhibē per modū p. d. i. c. t. i. u. m. vt in eo. c. **D.** Et pbatōe pendēte nō turbētur. **A.** lū rōe pūilegiū sint i possessione exemptiōis nō violēta. nō clādestina. nō cessa p. c. a. r. i. o. de qua fidē corā eisdē fecerunt: vt ibi. **D.** **Q.** d. si nō allegāt et exhibēt tale pūilegiū qd cām pscribēdi pbeat. **A.** sal tē vt ibi. **D.** diocesiāni vtant iure suo. ex de pūile. cū p. s. o. n. e. l. i. 6.

Exēpta ecclia et monachi v' canonici vel quēsi et ppetuo oblato itelligunt exempti. **A.** siue sint clēci. siue nō: vt i. c. de q. i. t. a. t. i. **D.** Nō ar p. s. byt q p. r. o. c. h. i. a. n. o. z. curā bz quo ad ea q ad ipaz curā

vtinēt nec ipsi p. r. o. c. h. i. a. n. i. ex de pūile. p. exemptōem. l. i. 6.

Exēpta canonici alie ecclie nō ppter h' sūt exempti clēci. s. bz eo. **A.** s. q. exemptis clēcis itelligūtur exempti taz canonici q alii clēci. d. c. o. c. p. exemptōez. **D.** s. ipa ecclia nō ē ppter h' exempta. **A.** in neutro casu. siue pūilegium ccedat canonici siue clēci: vt in tex. de quo statim. **D.** ex de pūil. per exemptōem l. i. 6. **P.** per monasteriū seu p h' modi locū exemptū itelligi d. z tā de ipō q de cimiterio et domib' monasterii et theatris. hortis et arcis q sunt iux eccliam: ar. i. 2. q. i. n. c. c. i. a. z. c. m. a. l. l. a. i. 7. q. 4. diffiniuit. **A.** Idem in sum. con. l. i. 2. t. i. 5. q. i. 66. circa finem. **D.**

Exēpti q tūcūq gaudeāt libertate: nihilominus pnt cōueniri corā ordinariis rōne delicti siue cōtract: aut rei d. qua d eos agit: nisi delictū sit cōmissū i loco exempto. vel d. c. t. u. s. i. b. i. s. i. t. i. n. i. t. u. s. vt ibi sit ipsa res litigiosa. Itē nō pnt cōueniri vbi domiciliū hnt si alibi d. l. i. q. u. a. r. vel d. h. u. n. t. v. l. r. e. s. i. p. a. e. x. i. s. t. a. t. nec etia pnt diocesani illoz vbi domiciliū hnt remittere exemptos si cōueniant ad locū vbi deliquerūt vel d. x. e. r. u. t. vel res d. l. i. s. t. i. t. ex de pūil. volētes. l. i. 6. saluis q dicunt in se. **S.** et h' etiā sciēdū q qdā sūt pūilegiati ita q nec rōne delicti v' d. c. t. vel rei pnt cōueniri: vt p. d. i. c. a. t. o. r. e. s. m. i. n. o. r. e. s. et c. i. s. t. e. r. t. i. e. s. e. s.

Exēpti nō pnt cōstruē oratoria v' capellas i locis nō exemptis sine l. n. i. a. d. i. o. c. e. s. a. n. o. z. nec i sic cōstructis nec tpe iterdicti i casib' nō exp. s. i. s. **A.** s. i. i. u. r. e. v. t. l. c. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. d. e. q. u. o. i. **D.** celebrare v' facē celebrari. alit p. o. d. i. a. r. i. o. s. c. o. m. p. e. s. c. a. t. u. r. Et si ppter hoc cōseruatores eozū ferrer sentētiās d. o. r. d. i. n. a. r. i. o. s. nō valēt ex de pūile. auctoritate. l. i. 6. In locis ē exemptis nō pnt exempti p. d. i. c. t. a. facē n. si de l. n. i. a. vel pūilegio. **A.** sedis aplice spāl. sicut p. 3. i. t. e. x. q. s. e. g. **B.** vt i dicto c. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e.

Exēpti nō debēt assumere lites suozū boiū. **A.** l. i. b. o. z. ut i d. c. o. c. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. **D.**

eti censuallū. ex de puil. auctoritate.
li. 62.

Legatus de latē fm Ber. bñ pōr co
gnosce d cāis d exemptos. qz per puile
guū eximūtur a pātē epōz z h' modū:
h' nō pape vel legatorū ei'. Secus tñ d
aliis legatis. Notant hec de offi. lega.
qz trāslatōem. **A.** In glo. Et eo. t. l. c. p. di
cit glo q' legat' de latere q' ad hoc i'el
ligit. siue sit cardinalis siue ali' de latē
dñi pape missus. Nō aut si sit legatus
rōe loci seu dignitatis: vt archieps cā
tuarēsis. de q' dñi dēo. c. p. a. siles: vt et
notat i' sū. con. l. i. r. t. s. q. 106. ad fi. **D.**
Donasteria mōialū ē si sūt exem
pta debēt singulis ānis p ordinarios
visitari. vt i' cle. attēdētes de sta. mo.

Forcismus. vide su
theismus.

Epositus Si pat v'
alius eo sci
ente vel ratū hāte filiū vel
patron' liberrū vel dñs seruū infantem
v' aliquē pāctoꝝ lāguidū cuiuscūq;
eratis exposuerit. v' si alicu eoz alimē
ta impie negari otigerit. fili' hoc ipso
a patria pātē liberat' ē. z lib' sit inge
nuus. z seru' liber. Isti qz q hos suscipi
unt n' pnt p'p' b' i' eoz p'sois ius aliqđ
vēdicare. ex eo. c. vnico. **A.** l. de i'fātib'
z lan. expo. **Q**uid aut sit patronus
libert' vel ingenuus bēs. i. libert'. s. p.

Extrema vinctio.

De ea dñ. i. vinctio extrema.
Alsum. Quere. i. mē
dadium. De
falsariis hō l'raz papaliū.
vide s. excoicatio 3°

Ama. Quāuis pncipali
ter sit curādum d
bona vita: mibilomin' q̄trum
qz pōr curare d' de bona fama. z ne p
rimi de eo scādalyzētur. De hñt mltū
plene. xi. q. 3. inf. xba. **A.** z elāi. i. q. l. nō
lo. **B.** z. i. scādaly. s. fi. fama quō resti
tuēda sit ab eo q' aliqūē infamauit h'

supra detractio. s. pl.

Familia. Quōd paterfa
milias d' regē
z corrigē familiā suā: h' fm
Buil. Sicut ipse tenet filius z familie i
educatōe corporali: sic z i' disciplina mo
rū. vñ h' nō seruās z fidelitacē nālē de
ferit z ē deterior i' fidelib': q' h' nō sint
sub lege g're: tñ suāt illud i'finctu legi
nāe. vñ. i. ad Thimo. 5. Si qz suoz ma
xime domesticoz curā nō h'z fidē nega
uit. z est infidelis deterior. di. 4. 7. s. necē
est. z. c. q̄rūlibet. **A.** Idē in sū. con. li. 3°
ti. 13. q. 1. vbi ē addit q' ex eo q' dñc a po
stol'. maxie domesticoz p'z q' p'fami
lias nō solū tenet curā regimīs b're cir
ca domesticos. i. circa filios: vt exponit
Aug': sed ē circa oēs suos p quos i'el
ligitur sui q' de familia sūt. z q' hec cu
ra cōrectōis n' solū d'z eē h'bez: s'z et exē
pli boni z h'boz. qz hec ē spēs et'ne: vt
dicit Aug'. vñ sicut ad et'ynā corpora
lē tenet qz tpe nccitatis ita z ad hanc.
Si hō nec sic corrigūt: d'z eos abūcē
a se si pbabil' credit p hoc eos corrigi
z sine h' i' malitia p'rinacit' p'seuerare:
ne sit patron' criminis: sicut p'z in vxore
fornicaria. **Q**uōd si pbabil' credit p hoc
eos licēti' peccare. p suā aut curā z per
suū timorē videt eos a mlt'. z si nō ab
oibus malis se tpare ei nō ipurat' pūē
sitas filioz. vñ z i' dēo. s. necesse est dic
"Diero". Iust' nō polluit ex vicio filio
rū. qđ tē fiet si n' erit qđ sibi iputet. **D.**
Quid si dñs facit suos iurare q' dicēt
ei si quē viderit scauerit v' audierint
surripuisse aliqđ de reb' suis? **R.** fm
Buil. Credo sine p'iudicio distinguēdū.
qz si iste dñs pbabil' h' trucidēt' z se
rus: nō tenet' suare: qz illicitū fuit qđ
iurātū est. Si aut credit z h' māsuet'
z nō nisi rōnabil' p'cessur': distingue:
qz si res tales sūt q' p'rineant ad custo
diā illi' q' iurauit: suat d'z. puta si qz
viderit furē asportatē res q' eius custo
die cōmēdate sūt pōr p'sequi res furti
uas. al' tenet' oānū restituere. Si autēz
non tenet' ad custodiā illarū rez: nunc

si pōt pbare tenet reuelare. Si nō non
pōt pbare nō dē reuelare nisi talib' p
fōis que pnt pdesse t non obesse. Et si
alio mō iurauit: nō sunt licitū iuramen
tū nec obligatoriu. **A.** Idē i sū. con. li.
p. ti. 9. q. 3. **Ubi** ē d' fm' hug. q' si ali
quis de testib' synodalib' sciat sol' cri
mē alicui nō tenet denūciare epō licz
iurauerit dicē crimina que sciret: nisi
posset pbare al' dē tacere ne sit pātor
crimis. 2. q. i. si peccauerit. nisi hoc faci
at secreto. tñ epō vel ali' cui reuelat dē
secrete. corrigere b' i criminosos: ar. 22.
q. 5. hoc vī. **B.** Sile ē hēf s. correctio
2. s. 2. se. 7. s. crimē. s. 3. **Qd** i ordinan
do requir' q' bñ pñt familie sue hēs. i.
ordinādus. s. 12.

Femina non pōt recipere
characterē alic'
ordis eccl'ialis ipediente se
xu. nec ē actū alicui' ordis exercere. 23
di. sacratas. **A.** Hoc fuit dictū Ray. vt
p3 i sū. con. li. 3. ti. 23. q. i. dic vt ibi p3 q'
hoc nō pñt facē q' tuncq' sint scē t re
ligiose. **B.** nec p'dicare seu publice do
cere. dis. 23. mulier. 33. q. 5. mulierem. **A.**
pñt tñ i captis suis t claustris forozes
suas exhortari ad bonū t docē sed non
i eccl'ia: aut i publico: aut i synodo fm
glo. Ray. t in dicta. q. i. **B.** Item nō po
test iudicare sup cās spūalib'. **A.** nisi
pnt ponitur s. abbatissa. s. p. 23. circa
excōicatōem t suspēsiōē. **B.** Sup tē
poralib' nō vbi est cōsuetudo pōt. ex
de arb. dilecti.

Femine q' tuncq' deo sacrate vasa
t pallas sacras aut vestes quibus dñō
ministrat cōtingere nō debēt. vel incē
sum circa altare deferre. di. 23. sacratas
t de ose. di. i. vestimēta. **Femina** quō. t
qñ possit esse testis. vide. i. testis p. s. 3.
Femie nō pñt ad iudiciū trahi psona
liter i vlla cā que iure nō expmī. sed
nec religiose ēt si assentiāt vide. i. iudici
um. s. 5. t 6. **A.** i. q. incipit. mulieres ad
iudiciū. t se. **B.** 2. i. testis p. s. 3. De clau
sura monialiū t q' nō ligent nisi p. p
curatores. vide. i. monialis. De multis

q' nō pñt femine ēt abbatisse vide s.
abbatissa. De ornatu quoq' sccl'ariū mu
liez hēs. i. ornatu.

Ferie dicūtur q' soerie eo
q' pstant vacationē
ab his que in foro. s. iudiciali
agi cōsueuerūt. vel dicunt ferie q' si fe
stiuē. **A.** Idē i sū. con. li. p. ti. 2. q. i. fm
Ray. **B.**

Feria qdā sūt tpaneē: qdā repētiue.
qdā solēnes. **Feria** tpaneē sūt q' dant p
fructib' colligēdis t sūt duoz mēsiū
grā mēsiū t vindemiaz. **A.** quoz mē
siū vn' ē p mēsiū t ali' p vindemiā
vt i sū. con. eo. ti. q. 2. vbi ē notat q' in
oi terra dādē sūt ferie p mēsiū t si n
crescit ibi ānona: q' oēs cōiter gno idi
gent t hēnt necesse sibi p aliquo tpe p
uide. **B.** p vindemiā nō dabūt nisi vbi
sūt vinee: vel saltē vbi ē cōis vñs vi
ni. **B.** Et fm dīfas regiones citi' aut
tardius indicunt t pcomzant. ff. eo. pñ
des. 2. de offi. pcon. si in aliqū. In his
nō pōt fieri pcessus iudicialis nisi de as
sensu partiū. ex eo. cōqst. in fi. **Repen**
tine nō ferie sūt q' impator indicit
ppter victoriā quā fecit. vel q' vxozē
duxit vel ei fili' nat' ē. t h' i. Et dicunt
repentine q' repēte seu subito indicū
tur. Et nullus pter pncipē eas indicere
pōt. **L.** de fer. la nullo. **A.** Idē i sū. co.
dicta. q. i. **B.**

Ferie nō solēnes seu festiue sūt qdā
pcipue solēnitates. i. Natal' dñi. sancti
Stephani. sci Jobis euāgeliste. scōruz
Innocētiū. sci Siluestri. circūciōnis.
epiphaniāz. t septē dies dñice passiōis
t resurrectōis cū septē sequētib'. roga
tōes etiā trib' dieb'. ascēsiō dñi. pēthe
costes cū duob' q' sequūt. festiuitates
oēs h'ginis gl'iose. **B.** i. que erāt tpe. c.
oquest'. ex eo. vbi hec ponūtur p. **Die**
go. nonū. **B.** nativitatē Jobis baptiste
t apłoz. sci Laureti. dīcatōis beati
Michaelis. oñz sanctorz. sci Martini.
ac dieb' dñicis. ille festiuitates quas
singuli epī in suis diocētib' cū pplo t
clero duxerūt solēniter celebrandas.

A q̄ vicinis tñ circummorātib⁹ idicēde
 sūt nō gnāt oib⁹: vt i.c. pñuciādū. de
 q̄. nisi forte illis q̄ ibidē p̄ illo tpe mo
 rarētur. q̄ forētes z gūq̄ bonas loci
 vbi se reperiri cōsuetudines suare de
 bēt di. 8. q̄ 5. z di. 12. illa aut̄. **E**t h⁹ intelli
 git de factis auctoritate ecclie romane
 canonizatis. q̄ ep̄s nō pōt p se aliquē
 sc̄m canonizare. ex de reli. z vene. sanc.
 c. p. q̄ 2. nō i sū. con. dicta. q. 2. **D**. de
 c. di. 3. pñuciādū. z ex eo. cōstul. **I**te
 statuit Eusebi⁹ q̄ festū inferioris sacre
 crucis q̄nto nonas maii solēnis celebra
 tur. de c. di. 3. crucis. **A**. **I**dē ēr fuādū
 est de festo exaltatōis s̄m glo. **R**ay. p i
 dicta. q. 2. q̄ pōt pcedē vbi h⁹ obtiner
 de cōsuetudine. at nō v̄ iure cauēri. **B**.
Ite festū de corpore xp̄i: vt in cle. si dñm
 de reli. z vene. sanc. **E**t nota h⁹ q̄ inf p̄di
 ctos dies sūt qdā q̄ de facto nō festanē
 q̄ntū ad cessatōē ab opib⁹: s̄ vidētur
 abrogari p̄ dñā cōsuetudinē q̄ i eis hēt
 locū: cū nō ita sint de p̄cepto dei sicut
 ē dñica z maiores illa. **I**sti aut̄ dies s̄
 tres dies rogationū. Quidā ēr nō fuāt
 oēs septē dies passionis. z etiā p totaz
 octauā pasce. **A**. **V**ic p̄ q̄ septē dies
 dñice passionis p̄cipiūt in c. cōquest⁹
 ex eo. nō solū ad vacatōēz fori iudicial⁹
 vt qdā voluerūt dicē: s̄ ēr ad cessatōēz
 ab opib⁹: s̄ cōsuetudo sit i dñiū. **P**ater
 ēr h⁹ q̄ dies dñica z maiores illa sūt de
 p̄cepto dei. de q̄ lati⁹ dñm ē s̄. dñica dies
 s̄. p̄ in additōē. **I**te q̄ cōsuetudo nō ex
 cusat q̄ntū ad festa iurj dñi. z bñ. q̄ n̄
 la cōsuetudo vel ēr hūana cōstitutio pōt
 valē dñiū dñiū. s. di. x̄itate. z c. si cōsue
 tudinē. z 25. q. i. sūt qdā. **Q**uo hō ad fe
 sta iurj positiui excusat. s̄ dz latius di
 stingui. **A**ut cōsuetudo ē rōnabilis itro
 ducta forte ob aliquā rōnabile necessitatē
 tacētib⁹ p̄laris ecclie. z excusat. **N**ā rōa
 bilis cōsuetudo v̄ legi hēt. q̄. i. c. cōsuetu
 do. **S**i hō cōsuetudo nō sit rōnabilis q̄
 nō ē introducta ex aliqua rōnabili cā:
 sed pot⁹ ex auaritia vel deuotiōis tepi
 ditate put cōiter solet cōtingē: p se non
 excusat. imo potius gnat. ex de cōsue. c.

fi. z di. 8. c. mala. **E**t iō p̄lati iurj posse de
 bēt conari talē cōsuetudinē abolere: si
 n̄ possunt ad p̄ci euitādū laudabilē ta
 ceat. 4. di. deniq̄. z p̄laris tacētib⁹ non
 celebrātes dicra festa excusant: dñmō
 non sint p̄naciis p̄positi ip̄a non cele
 brādī etiā si a p̄laris p̄cipereur. sicut i
 s̄m dicit **T**ho. erga solutōē decimarū
 sc̄da sc̄de. q. 87. arti. p̄. **E**t forte q̄ ad fe
 sta gnālī p̄cepta regnī auctoritas pa
 pe. hoc est q̄ sciat z toleret dñā cōsue
 tudinē. **E**t nō v̄ sufficere taciturnitas
 ep̄i. cū non hēat prātem d̄ legē supiorj
 z per cōsequē nō possit tollere festa ab
 ecclia gnālī itroducta nisi forte p̄p̄ ta
 citurnitatē ep̄i. subditi aut̄ iusta igno
 rātia excusent. **Q**uo hō ad festa p̄ci
 laria loci taciturnitatē sufficē puto ep̄i
 p̄p̄rii. **P**redicta ēr festis p̄ceptj adde
 dicatōē cuiuscunq̄ oratorij: vt in
 dicto. c. pñuciādū. de c. di. 3. **Q**uod
 puto itelligendū q̄ntū ad loca ip̄ius
 oratorij. **D**. **S**ūt etiā alia festa p̄ con
 suetudinē itroducta toti⁹ ecclie. sicut
 sancti **N**icolai. z forte alia. **A**. **E**t ideo
 sunt obseruāda cū cōsuetudo sit taci
 ta lex: z p lege hēatur s̄: rōabilis sit z
 saluti p̄ficiat. di. i. c. cōsuetudo. **E**t eadē
 rō est de cōsuetudinib⁹ particularibus
 respectu particulariū locoz. ar. dicti. c.
 pñuciādū. z ff. de rei ven. l. que de tota
Un z festū sancti **B**aribolomei s̄m di
 uersas cōsuetudines diuersis dieb⁹ cele
 bratur. ex de obser. ieiij. cōsiliū. **B**. **I**pe
 die dñico sp̄at̄ z qd etiā agēdū i festis
 hēs s̄. dñica dies. z i. s̄. s̄. z se. **D**e festo
 conceptōis beate **M**arie x̄ginis dicen
 dum s̄m **T**ho. in 3. p̄te. q. 27. q̄ l̄ roma
 na ecclia ip̄m non celebrat tolerat tñ
 cōsuetudinē aliquarū eccliarū illud fe
 stū celebratū. **U**n celebrat non ē to
 talit̄ reprobāda. **S**z nec p̄p̄ h⁹ q̄ festū
 cōceptōis celebrat̄ daf itelligi q̄ in sua
 cōceptōe fuēr sc̄a. s̄ q̄ q̄ tpe fuit sc̄ifica
 ta ignorat. celebrat̄ festū sc̄ificatōis ei⁹
 pot⁹ q̄ cōceptōis i die cōceptōis ip̄ius.
De faciēdo festū trinitatis cōsuetudo
 tenēda ē. ex eo. q̄m. **A**. **I**bi etiam d̄ q̄

alicubi celebrat ifra octauas penteco-
stes. et alibi i dnica an aduentu. **D.** Vo-
die tñ ex mādato Johis pape. 22. sit p
vlem ecclesiam.

Ite nota qd festa aploz euāgelistaz.
2. 4. doctoꝝ pncipaliū. **A.** v3. Hierony-
mi. Ambrosii. Augustini. et Gregorii :
vt in. c. glosus. de quo. i. **D.** debet sub
duplici officio p vniuersas ecclesias solē-
nit celebrari. ex de reli. et vene. san. glos-
sus. li. 6. **A.** Aliq b intelligūt q ad offiū
tñ: s3 agnūti vñ intelligēdū q ad oia.
Nā de aplis claz ē q sūt pcepta: vt s.
s. 2. Idē g d3 intelligi de festis euāgeli-
staz et pfatoꝝ doctoꝝ q egparat ibidē
apls: de qb3 i rex. dicit. fit sūmo sū cum
apls sub vno dextu et ostructu hboꝝ
nec ē xiste q solū p duplici officio su-
isset facta tā longa decretalis: pcpue
cū h postponat tā i rubricis breuiari
q in decretis seu decretalib3. **I**te qz in
dcō. c. glosus: iudicat ecclia eos int oēs
scōs singlari debē honorari. **I**te quia
hec dictio solēniter q ponit i dcō. c. glos-
sus sūgt celebratoꝝ oimodā et vacatio
nē ab opib3: vt i. c. cruci. de cse. di. 3. ab i
solēnit celebrari mādā. **E**t oēs itelli-
gūt i b3 significari oimodā celebratio-
nē. **E**t qd i dcō. c. glosus addit d officio
duplici fit ad augmētū et n ad diminu-
toꝝ solēnitati. **E**t ita cū sup h pphes cō-
tulissez cū puect doctoꝝ b3 asseruerūt
dcā festa euāgelistaz et doctoꝝ obfua-
da fore q ad oimodā celebratoꝝ sic et
aploz. **S**3 forte alicubi cōsuetudo excu-
saret s3 distinctoꝝ posita s. s. 2. h. et nō.
i additōe. **D.**

Quā debem3 festū icipe? **R.** Quātz
adferiatoꝝ a vespa i vespa. ex. e. oēs.
A. et de cse. di. 3. pñciandū. **E**t fuit ori-
giale dñi scripte: vt p3 **Leuit. 23.** **D.**
Et intellige vespē. i. i. sero. **A.** i. ab vlti-
ma pte diei pcedēti seu vigiliē. v3 ime-
diatē post. 2. 4. hora. v3 ad vltimā pte
diei festi: qd et pōt patē p id qd h3 gen.
p. vbi dñ. Factū ē vespere et mane diei
vñ. **E**t s3 **Nico.** de lra. ibi scripturā lo-
qē de die nālī q ē. 2. 4. hora. **A**rtificial

ho ē qd diu sol ē sup frā. cui pñā pte v3
māe ponit p tota die: et pñā pte noctis
quā vocat vespe p tota nocte. **E**t dicit
idē **Nico.** In vespe cōplet dies artificia-
lis. **I**st s3 scripturā et scām ecclesiāz se-
stū icipit immediate p3 occasū solis diei
pcedentis v3 ad occasū solis diei festi
D. **I**n festoꝝ unū et finis iux eoz qñta-
tē et dñaz regionū cōsuetudines seruari
v3. et sicut magnitudo ipoz exigit pñs
incipit et tardi3 finiri. ex eo. qñ. **A.** h3
ocm aliq male ppedāt ipm allegātes
vniuitū dicētes q per cōsuetudinē pñ
minui festū. cū tñ clare cōstet q loqur
nō diminutiue: s3 augmētatiue dicēdo
pñs icipe et tardi3 terminari. et nō pñ tar-
di3 icipe et pñs finiri. **I**taq cōsuetu-
do n pōt minui festū nisi eēt de ill3 qb3
cōsuetudo derogare pōt scdm modū di-
ctū. s. 2. h. et nō. i additōe. **P**ōt aut cō-
suetudo festū augē pñter q i dnica cui3
solēnitās nō v3 icipe an occasū solis diei
sabbati ne videamur iudicare: vt in
c. pñciandū. de cse. di. 3. **E**t ex pñdicta
clare pōt colligi q nulla cōsuetudo pōt
excusare laborātes i sabbato p3 occasū
solis. **E**t idē ē de laborātib3 dieb3 pcedē-
tib3 festa maiora q dnica: cū vt s. p3 i
h3 fiat dñs vñm. **D.**

A qb3 abstīnēdū sit i festis? **R.** **U**t
hoies meli3 possint vacare vñis debēt
abstīnē ab oī ope sūli. i. nō solū a pec-
catis: s3 et a mecbāicis et agricultura et
h3: vt nec mercatū fiat. nec placitum
nec aliq ad penā iudicē: vñ ad mortē
nec iuramēta fiāt nisi p pace. **H**3 tñ. s.
abstīnē a iuramētis et si honestū sit nō
ē neciū. **A.** **S**at vñ posse dici qd ad
iudicialia iuramēta: de qb3 vñ loq. c. i.
ex. e. sit pceptū i aliis ho cōsiliū ut magi
abstīnē i festi q i aliis dieb3: b3 est q
maior necitas vigeat. **I**n eodē c. dñ ē
q in festo iuraf nō solū p pace: s3 et p
alia necitate: vt dicit ibi glo. puta p fi-
de. p obia. et p fama. **D.** **E**t q a pñdicti
abstīnēdū sit h3 de cse. di. 3. rogatoꝝ. et
ex. e. oēs. i. s. q. 4. c. p. 2. 23. **E**t nota q his
dieb3 pcessus iudiciali nō tener etia3

si fiat d' o'fesu p'tu nisi nccitas v'zgeat
 v'p'ictas suadeat: puta si e'et cā d' b'iliū
 p'fonaz. ex eo. q'ltus. **A.** Et ibi glo. dat
 exēplū nccitatis dices. **S.** i e'et res tpe
 p'tura: vt vbi res celeritatē desidēat
B. Et m'to min' o'z q's his dieb' facē
 aliqd q'd de'se ē p'ctm: q'z magis peccat
 i festo q' i aliis dieb'. **A.** Q'z i h'z Nico.
 de Lira. Fro. 20. Qui o'mittit adulteriū
 vel aliud p'ctm mortale in festo facit d'
 duo p'cepta: z d' illud q'd vetat q'd agit
 z d' p'ceptū de sc'ificatōe festi. vñ cū cir
 cūstātia peti q'z trahit i aliā sp'z sit d'
 nccitate cōfessionis necesse ē z h'ac cir
 cūstātia t'p'is o'fiteri: d' q' lati' d'ctū ē s.
 o'fessio: z s. s. i additōe. p'ctm aut' veni
 ale nō rūp'it festū h'z. **I.** ho. sc'da sc'de. q.
 12. arti. 4. Nihilomin' z a p'ctō venia
 li debem' diligēter cauē o'i tpe p'f'rim i
 festo: alr' d'ip'omimur d'iscrimini. **Eccl.**
 10. Qui spernit modica paulatī d'cider
 Aduertēdū q'z q' i maiorib' solēnitati
 bus nullo mō licet piscari. In o'fici' ho
 dieb' v'f' i'feriorib' ē nō licet nisi cā v'z
 gēte z cū l'ia: z tūc fiat portio pauperi
 bus. ex d' ferias. c. licet. Et sic colligitur
 q' vbiq' iusta cā cogit opari in festis
 si pōt fieri d'ia p'lati peti l'ia. q'z ipi
 habēt iudicare si ē iusta cā. ex de offi.
 dele. de cāus. Et d' lucro paup'ib' portio
 d' fieri. Et q'd d'ictū ē in piscatōe idē ea
 dē rōne pōt dici i aucupatōe: maxime
 q'z ibi hoies magis occupātur currēdo
 vel aliud faciēdo. z fit mag' i publico
 q' piscario. Itē q'z o'ē op' f'uille phibet
 i festo. **Leuit. 23.** z s. s. 6. Et sic ē regula
 phibitua. Q'z o'ē illud itelligit phibi
 tū q'd nō ē sp'ali cōfessuz. vt d' in cle.
 exiui. de x'bo. sig. Itē venatio fori' in
 hibet q' ēt o'i tpe v'f' phibita. ss. di. g. ve
 natorib'. z. c. g. venatori. z. c. vident. z. c.
 Esau. z. c. qd pdest. z. c. an putatis. Ad c'
 itelligētiā glo. in dco. c. qui venatorib'
 sup' x'bo venatorib' dicit. Nota q' est
 venatio opp'ressiuā. z hec illicita. s. di.
 6. c. vlt. s. his ita. vbi d'r. **Lepir.** Nēbroth
 ēē robust' venator corā d'no. i. bo'uz op
 p'ressor: z extinctor. De hoc d'r. **De'no.**

Segf. Quedā arenaria. q'da saltuosa.
 Arenaria ē cū q's pugnati arena cum
 bestia d'etata. z ad h' locat opas suas.
 Et h'ac q' exerceat peccat mortal'. z q' eā
 aspiciat. z q' eā exerceat ē ifamis nisi g'fa
 viriū experiēday. ff. de postu. l. i. s. itē se
 nar'. De hac loq' h' c. z duo seq'ntia. z. 3.
 q. 7. s. tria. Saltuosa est q' sit i siluis z
 saltib'. z hec licita ē. tū ē illicita ex tpe
 vt i q'dragesima z in dieb' ieiunioz. i. i.
 eo. an putatis. Itē ex p'sona. q'z clico nō
 ē licita etiā si paup' sit s'm q's dā. 34. dis.
 q' rādā. q'z pōt alr' victū q'rere. nā tal' fa
 ctat cistas. z calatos. z retia. de cōse. dis.
 s. nunq'. Laico licita ē ob nccitatem p'
 pellib' z carnib' non ob voluptatez. z
 h' de ea q' cū clamore fit. p'one aut' la
 queū vel rete sine strepitu z clamore
 z canib' licet ēt cleric': cū etiā mōacho
 liceat terē l'iu p' capiendis p'f'icib'. de
 cōse. di. s. nunq'. De saltuosa loq'ur. i. eo.
 Esau. z duo seq'ntia. c. hec glo. **Mō** glo.
 dicit nulli licē venari i dieb' ieiunioz
 subaudiēdū. g' m'to min' festoz: i qui
 bus forti' ouenit ab opib' f'ulib' abst'i
 neri: cū mercata z filia nō phibeātur i
 ieiuniis q' tū inbibēt in festis: vt s. s.
 6. Itē nō v'f' licitū sonare vel cātare in
 festo nisi honeste z cū rōnabili cā. al' ēt
 o'i tpe v'f' phibitū. vñ i. c. donare. ss. di.
 dicit glo. Quid de citharistis z aliis q'
 suis vtunt' i'f'ris: nā q'd ē licitū audire
 vel tāgē ea: vel talib' p'sonis aliqd da
 re. Et q'd ē ad voluptatē v'f' luxuriā nō.
 q'z d'ctū morib' stimulat' q' vocib' p'p't
 delectat. 92. di. i. scā. **S.** ad laudē dei bñ
 v'f' ob aliā iustā cām: puta recreationis.
 q'z debilis ē vel ifirm'. **D.**
Quid agēdū aut q'd liceat i festis? **R.**
 Debz q's intēdere mag' d'inis: vt hym
 nis p'salmis z cāticiis sp'ualib'. de cōse.
 di. 3. ieiunia. **A.** i his cōphēdis z o'f. q'a
 o'f. o'i tpe salutis n'fē ē nccia. **Luc. 18.** **O**
 sp' ozare z nunq' deficē. iō est d' p'cepto
 p'cipue in festo. vñ i sū. cō. l. 3. ti. 37. q.
 119. notat' s'z theologos q' o'f. ē de ncc
 itate p'cepti: sicut z q'd cūq' aliud ad sa
 lutē nccuz. z d'icūt cōmēri sub p'cepto

de scificatione sabbati. vñ ꝛ ꝓcipit qꝫ in festo missa itegꝛ saltē vsꝫ ad bñdictōez sacerdotis iclusine audiat. de cse. vii. oēs fideles. ꝛ. c. missas. **B.** Itē ꝓdicatō nibꝫ ꝛ tribꝫ ꝛ regularibꝫ disciplinis. ex de vi. ꝛ hoc. cle. ciij. decorē: ex de sta. mo. cū ad monasteriū. 5. 3. Licet ēꝛ do cere talia ꝛbo vñ scripto i festo. Nam ꝛ in sabbato circūcisio fiebat ꝛ sacrificia. **A.** Idē i sū. cō. li. ꝓ. ri. 12. q. 7. 5. **Ray.** Et sic in ceta debemꝫ attēdē ꝓdicatōi ꝛ hoc 5. idigētia oīꝫ tpe itelligo eē de ꝓ cepto ꝓfertꝫ i festo: qꝫ vt ꝓrie patuit oē illud ē de ꝓcepto qd ē necium ad sa lutē aie. ꝛ ꝓ ꝫ ꝓdicatio ꝛbi dei est ita nccia ad salutē aie sicut corporalis cibꝫ ad salutē corporis. Nā cibus aie ē ꝛbuz dei. **Deut. s. 7. ꝛ ꝓ. ri. 4. ꝫ** ꝓopt qd ꝓ culū ꝓditōis iminet nō solū nō audien ti 5. ēꝛ ex negligētia ꝛbū dei auditū i mēoria nō retinetꝫ: vt ꝫ ꝫ ꝫ. omel. s. vbi dicit. Verba dei qꝫ aure ꝓcipit mē te retinere. Libꝫ ꝫ. mētis ē fmo dei: ꝛ qñ cibꝫ acceꝓꝫ itoacho lāguēte reitit ꝫ qñ auditꝫ fmo i vētre memorie nō tenet: 5. qꝫ alimēta nō retinet hꝫ ꝓfecto vi ta dꝫpat. Et ne gꝫ mortis piculū formi date si cibū scē exhortatōis nō accipit. si ꝛba vite. i. alimēta iusticie i mēoria nō tenetis. bec ibi. **Si gꝫ** audiētia ꝛbi dei ē saluti nccia ꝛ cōter de ꝓcepto. vñ ꝛ in dicto. c. oēs. d. cse. vi. l. of qꝫ oēs fide les qꝫ uenit. i. debēt uenire i sacris solēnitatibꝫ ad ecclīaz audiant scriptu ras aploꝫ ꝛ euāgeliū. **Pro gbꝫ** scriptu ris vñ intelligēda ꝓcipue ipa ꝓdicatio ꝫ quā exponit ꝓꝓto ipē scripte. vñ et itari l. c. sacerdote: qd imēdiare segtur ꝫ dñi. c. oēs. of. **Sacerdote** ꝛbū i ecclīa faciēte qꝫ egressus de oratorio fuit ex coice. **Ex hoc vñ** inuere qꝫ hꝫ sit mortale: cū excoicatio nō irroget nisi ꝫ culpa mortali. xi. q. 3. nemo epōꝫ. **Itē de cse. vii. q. de. of.** Qui die solenni omisso et cte quētu ad spectacula vadit excoice tur. **Clarē atqꝫ** omittit quēꝫ ecclīe qñ ad missaz ꝛ ad ꝓdicatōez ad qꝫ oēs de bēt quēre nō uenit. **B. 5. vt** pōit **Tho**

scōa scōe. q. 12. n. ꝓhibet qꝫ facē opa qꝫ tiner ad ꝓuidētia nccioꝫ tā sibi qꝫ ꝫ ximis: sic suādē ꝓsonam vñ res seu qd cūqꝫ aliud dānū vitādō. **A.** Non tñ qꝫ cōsistat i cessatōe luci. al. licet mercari. qd vez nō ē. ex co. c. ꝫ. **Nec cū** omissoe vinoꝫ qbꝫ ꝫncipalꝫ itēdēdū ē: vt statꝫ ꝫonitū ē. **B. ꝫ. ri. 12.** Quis ex vobꝫ hō qꝫ hūerit vñā ouē ꝛ ceciderit sabbato i foueā: nōne tenebit ꝛ leuabit eaz. **Im** mo ēꝛ licet ꝫ nccitate bellare. vñ ꝛ ꝫa chabei i sabbato pugnatēs excusaf. 23. q. 8. si nulla. **A.** Delꝫ ex dꝫ reg. iur. qd nō ē de qꝫ hꝫ ꝫ. **ꝫ. ri. 12.** De qꝫ et vide 5. bellū ꝫ. 5. si. **B.** Itē 5. **ꝫ. ri. 12.** si iacētibꝫ segeribꝫ i agro: aut fenis i ꝫrato imine at tēpestas ꝫit inde fmoūē. **A.** Si ou bires ꝛ timeat qꝫ dē res corꝫꝫpāꝫ vel mltū dꝫeriores 5. eū. **ꝫ. ri. 12.** vt i sū. cō. li. ꝫ. ri. 12. q. 9. **B.** Itē nō credūt peccare mō talitꝫ carnificēs ꝛ ꝫiceme qꝫ ꝫparāt vt ctualia vt segnti die vēdāt si ꝫus si ꝫo terāt cmode ꝫpare aut ꝫpata suare. **A.** Idē i dē. q. 9. 5. eū. **ꝫ. ri. 12.** Et pōt vici qꝫ hꝫ vez ē si cibaria sūt nccia ꝫ die se sto: aut ꝫ die segnti i qꝫ nō poterāt con gruo tpe ꝫpari. al. nō licet cū sit opꝫ fer nile. **Leuit. 23.** **B.**

ꝫ. 5. qd dꝫ his qꝫ ꝫpellūt a dñis vt ope rēꝫ i festis. **ꝫ. 5. q. 12.** Si iusto metu in ducti hꝫ faciūt vident ꝫꝫ nccitate ex cusari. al. nō tenet obedire nisi i licitis ꝛ honestis. **A.** Idē i sū. cō. dē. q. 9. **B.** **ꝫ. 5. qd dꝫ** his qꝫ dñes dñis vecturam bladoꝫ afferūt i diebꝫ festiuis. **ꝫ. 5. fm** **ꝫ. ri. 12.** Nō excusaf nisi alia nccitas ad hꝫ eos cōpellat. **ꝫ. 5. q. 12.** Vectores tñ mercū et alimētoꝫ aut ꝫsonaz ad loca remota cū alitꝫ nō possint sūꝫ qñi icōmodo credo excusari. ꝛ sūt dꝫ viatoꝫ ꝛ ꝫursoribus **A.** Idē i dē. q. 9. **B.**

ꝫ. 5. qd dꝫ in festis liceat scribē. **ꝫ. 5. q. 12.** **ꝫ. ri. 12.** Nō licet scribē i aliqꝫ gradū: vt dꝫ qñto i qñtū: 5. scholaribꝫ lectōes suas no tare ꝛ fmoēs. ꝛ i lectōibꝫ libꝫos corꝫꝫgē **Nō at** licet circa ꝫdā locare opas su as ꝛ ꝫ ꝫcio facē. **A.** vñ et adducē ad hoc opas alienas fm **ꝫ. ri. 12.** vt i dē. q. 9. **B.**

reper fracturā i sepe. r b'i. **A.** Quātū tñ laboris aut opis possit q's line pctō facere i festo nō ē dēfminatū: s; ad arbitriū bōi viri recurrēdū ē h; eū. **Suit.** v. i. sū. cō. eo. ti. q. 13. **Sit** ē dīc' recurrendū ad arbitriū boni viri. p q'ta necita te liceat opari in festis: vt p' eo. ti. q. 9. **Qui** ē dīc' q' qñ occurrit ronabil' necitas: recurrēdū ē p dispēsatiōe ad ep'm si cōmode pōt adiri. **Al'** putat q' sufficiat dispēsatio pp'riū sacerdotis discreti tñ. r q' tāta possit eē necitas r tā notoria q' auctoritate p'p'a possit q's talia facē. **Et** h' notat i sū. cō. eo. ti. q. 8. **B.** De his q' in festis faciūt festa r h'i vana. vide. i. negociatio. s. s. r de choreis sup' choreas. s. 2. **De** die dñica. sup' dñica.

Feudum ē concessio rei immobil' scā pro homagio. eē de simo. c. ex vili gēti. **A.** **Hec** fuit diffinitio Hof. cui i c' fecru' concordat diffinitio Hosti. vt p' in sū. con. l. p. ti. s. q. 56. vbi ē p' p' p'rie r is remanet apud dcedēte. r v'sufruct' trāsit in feudatariū seu i accipiēte. r in heredes masculos r feminas si de eis noiat; dictū fuerit ad h' vt ipe seu heredes ei' dñō fuit ad dēfminatū fuitū sive ad idēfminatū. **B.** **Et** aliud q' dē est p'mū. s. q'd a p're vel a quocūq; d' sup'iorib' ē acq'sitū. Aliud m'nus. s. q'd p' feminā ē acq'sitū. **Itē** feudoz aliud ē cōditōale. s. q'd dāt ad certū fuitūz seu cōditōez. **A.** **Et** si negauerit vasallus cōditōez feudi ip'm amittē d;: vt i sū. cō. eo. ti. q. 59. vbi hec oīa s'm Hosti. notat. **B.** Aliud ē nō cōditōale. **Itē** q'd dā est p'petuū. s. q'd trāsit ad hēdes: q'd dā nō. **Et** sciēdū ē q' sūt q'dā incorporalia q' qñz dāt loco feudi vt guardia r castaldia. **A.** **Et** ista nō hēnt pp'riā nām feudi h; Hosti. vt in dicta. q. 59. **B.**

Res immobilis eccl'ie de nouo non pōt dari in feudū. **Nā** r plati h' iurāt. **Sed** res q' erāt p'us feudales pūt itez in feudari: puta si vasall' pp' aliq' cāz p'dat feudū vt moriaf potit plat' dcedē filio eius vt alteri. eē de feudis. ex gre.

Quō acq'rit feudū? **R.** s'm Hosti. q' d'mpl'r. p' mō p' inuestiturā: puta cū ali q's tradit alicui possessionē rei immobil' corp'alif. vt cū basta. vt cū baculo: aut aliq' tali a dñō q' dicit se pp' h' inuestire. **2.** acq'rit p' id q'd loco inuestiture hēf vt cū dñs dicit alicui. **Uade** i possessionez illi' fundi r teneas p' feudo. **3.** acq'ritur p'scriptōe: vt si 30. annis tenuit feudū r dñō fuit i' inuestit' nō fuerit. **4.** acq'ritur p' successionē nō q'd ex testamēto: s; pot' ab intestato. **Necn.** valer aliq' ordinatio defūcti in feudo scā. nā āt h' mōi successionis tal' ē q' ascēdētes nō succedāt i feudo: puta p' filio. **Defen** dētes hō sic. r p' g'dē fili' p'ri' r nō filia. **Itē** nepos ex filio r nō nep'tis. r sic v's i i'finitū. postea hō succedūt collaterales. **S.** isti d' cōsuetudie i'perio nō succedūt: s; solus fili'. q' d'ficiere fuerit feudū ad i'peratozē r cōfert cui vlt. **A.** **I** s' in sū. con. eo. ti. q. 60. **B.**

S; nūqd filia succedit i feudū? **R.** s'm Hosti. **Nō** nisi de pacto v' q'libz cōditōe feudi. vel nisi filia p' mortē p'ris redemerit feudū a dñō. aut dñs inuestierit eā de bñficiō p'ris pp' p'ris amorē: vt i cōstitutōe Frederici quēadmodū feudū ad filiā p'tinet. c. p. **A.** **I** dē i sū. con. eo. ti. q. 61. **Ubi** ē idē q'd d' de filia d' d' oī. ple. ex femineo sexu dēscēdere. r q' si feudū sit femineū: tūc s'm q'sdaz succedit filia p'ri' r m'ri i feudo. **B.**

S; p' quē pōt fieri inuestitura feudi? **R.** s'm Hosti. **Fieri** pōt tā a femina q' a masculo ēt mīore. **25.** annis si feudū sit ver'. si hō sit nouū n' p't a mīore siē ni si sit pubes r iurauerit nō dūenire. **In** uestiturā pōt q'libet ēt s'm: nisi dñs ignorauerit eū s'm. **pōt** ēt q's inuestire r inuestiri tā p' se q' p' aliū vt p' p'curatozē. **A.** **I** dē in sū. con. eo. ti. q. 62. **B.**

An feudatari' hēat pōtare iuramētū r q'le. **R.** s'm Hosti. **In** oī feudo statim facta inuestitura regis iuramētū fide licat: nisi ex pacto remissū sit. **A.** **I** dē i sū. cō. eo. ti. q. 69. **B.** **Et** h; siē bis verbis r filib'. **Ego** talis iuro ad sacra dei

euāgelia q̄ ab hinc ī ātea ero fidelis
tali: sicut d̄z eē vassallus dñi: nec id qđ
mibi sub noīe fidelitatis cōmiserit pā
dā alii ad ei⁹ detrimētū me sciente. Et
hoc sufficit. Et nota qđ vassallus obliga
tur dño fm̄ qđ cūctū ē: r̄ h̄z qđ feudi nā
r̄ cā regiōis ip̄i v̄l vicinaz cōsuetudo
regit: qđ d̄ficiētib⁹ pot̄it v̄i iure scri
pto. **A.** **I**bi i. cō. l. p. n. s. q. 57. **B.** Cō
munit̄ at obligat vassall⁹ dño i p̄b⁹. p̄
ne sit ei in aliqđ dñū d̄ corpe suo sed
v̄itabit r̄ ip̄ediet. 2. ne id qđ dñs facē
intēdit r̄ facile pōt fieri reddat ei diffi
cile v̄l ip̄osibile. s. latēter d̄. pcurando.
3. ne reuelat fecerit suū alicui maxie
q̄ possit obedē. s. ut nec illa p̄ que minus
tur⁹ fiēt. 4. ne sit d̄ ei⁹ iusticia vel bōe
statē. s. impediēdo. de honestādo filiaz
vel vxorē. maculādo ei⁹ famā oco scō
vel cōsensu. **A.** Et nā tacito: v̄l dissimulā
ter audiēdo xba ifamie d̄ oīm. **F**acro
hō vt p̄ libellū famosū: vt in sū. cō. eo.
ti. q. 63. vbi hec oīa norant. **B.** S. ne ali
qđ dñū in t̄p̄alib⁹ ei faciat vel vtilita
tē ip̄ediat. 2. v̄l fidelit̄ ei p̄beat cōsiluz
q̄ ad xbu r̄ auxiliū. s. de reb⁹ r̄ p̄soa sua
p̄robant hec i l̄i feudoz. de forma fi
delitatis. c. p̄. r̄. 22. q. 5. de forma. ex de iu
reiur. ego. **I**te h̄z vassallus nō debeat eē
p̄aliis d̄ oīm suū. ex de postu. c. fi. tñ. p̄
se r̄ suis hoib⁹ pōt petē r̄ d̄fendē ius su
um: ar. ex de iureiur. petitio. **A.** **I**dem
i sū. cō. de a. q. 63. **U**bi ēt addit qđ idē d̄o
sti. pōt alia formā iuramētū fidelitatis
videlz. **E**go **L**iti iuro sup̄ scābei euan
gelia qđ ab hac hora ī antea v̄l ad vl
timū diē vite mee. ero fidel⁹ tibi. Haio
dño meo d̄ oēm hoiez excepto ip̄atoze
v̄l rege. **V**assall⁹. n. d̄ oēm hoiez d̄ oīm
iurare ēt d̄ frem r̄ filiū i cā iusta: nisi d̄
aliū oīm ātigoze. **U**n̄ r̄ in sacro illū
ex cipē d̄z. Et notādū qđ i p̄dictis oībus dñs
d̄z fidelit̄ suo vicē reddē. vt. l. 5. 7. d̄r. **A.**
hoc clare h̄i. c. de forma. 22. q. 5. **B.**
Quib⁹ ex cāis amittit̄ feudū. **R.** oīm
h̄osti. p̄ qđē amittit̄ si vassallus fuerit
clic⁹ v̄l religiosus. qz nec tales succedūt
i feudo. 23. q. 5. s. p̄. r̄ amittit̄ si h̄es. va

salli steterit p̄ ānū r̄ diē qđ nō petiuerit
a dño iuestituraz feudi. s. i. r̄ si ipe va
sall⁹ p̄ mortē dñi nō petiuerit ab h̄edib⁹
dñi: vt in l̄i feudoz. in qđ cāis feuduz
amittitur. c. i. Et h̄o v̄ez. nisi ipe vassall⁹
fuerit minor ānis. i. 4. qz tal⁹ nō cogit̄ si
delitatē facē. **I**te nisi sit miles: qz h̄z p̄
fūmo ānū r̄ mēse. **I**te nisi iusta cā ipe
dierit: vt i lib⁹ feudoz. d̄ p̄bibita feudi
alie. p̄ lothariū. qm̄ inf̄ oīm. Et itelligi
tur iusta cā: vt p̄ mortē v̄l capitales
inimicitias v̄l aliā iusta abūtiā. 3. amit
tit̄ cū vassall⁹ tribus vicib⁹ corā pibus
r̄ h̄oī regit̄ fidelitatem iurare nolue
rit: q̄uis dñs pat⁹ sit facē iuestituram.
4. Si vassallus iuestituerit feudū alia
lege q̄ ea quā ipe h̄z. vel i talē vassallū
q̄ feudū huare nō pōt. 5. si vassallus inf̄
fecit suū. p̄p̄iū germanū vel germāi
filiū. vel aliqđ cōmisit qđ picidū noīe
ortieat ad h̄o vt totū h̄editatē h̄eat. **D**e
picidis h̄es. i. picida. 6. si vassall⁹ oim̄
tur dñs suū i p̄lio si mortuū nec ad mor
tē v̄lheratū. **S**it p̄p̄i alius m̄tas ing
titudies q̄ enumerat̄ i l̄i feudoz. qbus
mōis feudū amittit̄. c. p̄. r̄. 7. si vassal
lus sciēter negauerit feudū v̄l p̄tē aut
cōditōez ei⁹. **S**ec⁹ si ignorat. **Q**uō si va
sallus nō vult onēde de p̄te feudi p̄esu
met qđ totū teneat i feudū. 8. si vassal
lus feudū alienauerit. r̄ si qđē p̄ parte
alienauerit: illā p̄tē amittit̄: r̄ libe ad
dñm reuertet̄ nulla p̄scriptōe obstāte
Nec p̄derit vassallo si p̄ factā alienati
onē recuperauerit feudū ip̄m nisi igno
rāter alienasset. 9. si vassall⁹ dñm accu
sauerit: aut si testimoniū d̄ ip̄m i cā nō
tñ criminali sed ēt civili tulerit: licz qđ
dā dixerint qđ i civilipōt. io. si vassallus
vocat⁹ a dño qđ secū vadat i expeditōe
publica. putā vocat⁹ ab ip̄atoze vt scē
v̄ciar Romā p̄ suscipiēda cordā r̄ h̄i n̄
venit: nec aliū p̄ se oīo suo acceptum
misit. v̄l ei stipēdia militie nō d̄derit.
A. hec oīa ēt nōnt in sū. cō. l. p̄. n. s. q.
64. **E**t qđ qñ p̄p̄ fidelitatem n̄ huatā
amittit̄ feudū nō itelligit̄ ip̄o iure sed
p̄ sn̄iaz. **S**i h̄o alienatū fuerit ip̄o iure

pdit: vt Inno. dic. hēcoia. **H**osti. pbat
i sū. ti. de feudis. **A.** **H**osti. q. ad hunc
casū vñ simplr dicē q amissio feudi sit
p sniaz. s. Inno. dic. q i cau alienatiōis
sit ipō iure: vt nō ē i sū. cō. e. ti. q. 65. **B.**
¶ **Q**uā dñs amittit ius qd in feudo hēt
R. **H**osti. **S**icut vasall' amittit feu
dū ppf culpa: ita dñs pprietatē feudi
vt i li' feudoz. si de feudo controuersia
fuēt. c. dñs amittit. **Dñs. n.** vasallo dñ
vicē repēdē: vt i li' feudoz. d forma si
delictis c. p. i. si. z si nō repēdēt: mēto
cēsebit malefic'. **A.** al' malefid'. z ten
dit ad idē. s. clari'. **B.** vt ē ille q d va
allū de p bēsus fuerit pñdus. 22. q. 5. d
forma. 9. di. esto subiect'. e. d iure iñf.
puenit. Et tal' ēr pñat iure qd hz in va
sallū. z feudū trāsit ad supiorē. Nō itel
ligas tñ ipō iure: s. p sniaz. **A.** Idē i sū.
cō. dca. q. 65. **B.**

¶ **Q**uid si dñs moziēs ples filios relin
qr. nūqd uasall' iurabit fidelitatē oib'
R. **H**osti. **N**ō puto. qm vasall' n co
git p vno feudo ples hñe dñs marie
hcomitatib'. ducatib'. marchioatib'. q
hodie diuidi n pñt. **A.** Idē i sū. cō. e. ti. q.
. 67. **¶** **U**bi ēr addit fm **H**osti. q nec pōt
dñs sine volūtate vasalli feudū aliea
re. **I**ō ēr i gnāti alienatōe vasalli n ori
nēt nisi h' notati dcm sit. Et subdit. **A**li
q tñ volūt dicē q eqū vñ miori dñō cō
cedi pñt. **B.** **S**i si vasall' moziēs ples
filios religit: oēs debēt iurare fidelita
tē si feudū idiuissū hñt. **S**i si ex diuissio
ne totū feudū ad vnū puenit: ille sol'
iurabit. **A.** Idē i sū. cō. li. p. ti. 5. q. 66. **B.**
¶ **U**tr vasall' possit feudū ifutare: **R.**
Hosti. **P**ōt ēr sn volūtate dñi. z p'
h' n tenebit fuitre dñō. verū tñ nō dñz eū
offēdē. **A.** Idē i sū. cō. e. ti. q. 68. **B.** **Q**ui
dā dicūt q nō pōt ipz ifurare iusto do
mīo: vt. **L.** de acti. z obli. l. sic initio. **P**ri
mū vñ xpus si tpe z loco obbito repudi
et. alr. **B.** **D**icūt **H**osti. formali' hñ in
c. vno de vasallo q cōstitutōez lotha
rii feudū alienauerit. **B.**
¶ **U**tr fili' repudiās hēditatē pñs pos
sit retinē feudū. **R.** **H**osti. **N**ō. s. aut

torū dñz retinē. aut totū repudiare. nisi
forte eū dñs tanq d nouo bñificio iue
stiat agnat' cōsentitib'. **A.** tñc. n. bñ re
tinet feudū sine aliq onē hēditario: vt
i tex. i. altaro. vbi ēr idē dñs d agnatis re
pudiātib' hēditatē. qd ēr nō i sū. cō. e.
ti. q. 69. Et dicunt agnati q p virilez se
rū d scēdūt. **R.** agnati hō q p femineum
fm **l.**oug. **B.** Agnati hō bñ pñt aliq
feudū retinere repudiata hēditate: vt
i cōstitutione Frederici. an agnat' vñ fi
li' d fūcti repudiās hēditatē possit feu
dū retinē. c. si cōtingit.

¶ **U**tr feudū possit p vasallū legari ec
clesie. **R.** fm **H**osti. **S**i feudū fuit d ca
mera dñi z ad tps datū: nō pōt legari:
nec ēr bēs succedit. s. ltr ēr eccleie nō pōt
legari si de nā feudi ē q vasall' fūnat i
pba psona. **A.** Et i tali nō succedit eti
cus ēr si fili' sit fm **H**osti. z i sū. cō. e. ti.
. q. 71. **B.** **S**i hō sit pñū z ppetuū: tñc
pōt p aia legari. **A.** si cōuenit p alium
seruiri. dca. q. 71. **B.** nisi consuetudo re
pugnet. **A.** Idē dca. q. 71. **B.**

¶ **U**tr ecclesia possit recipere pign' feu
dū qd laic' ab ea tenet: ita q nō opūte
tur fructus in forte. **R.** **H**osti. **I**nno. **D**icūt
qdā q pōt: dñm durate pignore non
recipiat seruiriū feudi. qd tñc solū ve
rū ē qñ ipi fruct' nō multū excedūt va
lorē seruiriū aliogn eē d mādātū dei.
e. d de feudis. c. p. **M**el dñs ēdē q dec
dretat' z sites loquūt qñ feudū illicite
a laico dñet' z recupari n pōt. **A.** **L.** 6.
Hosti. s. aliq alr dixerint: vt i sū. cō. eo.
ti. q. 38. **B.**

Eides. vtr oēs teneatur
hñe fidē explicatā
R. fm **I**bo. scda scde. q. 2. **D**i
cēdū q maiores ad qz priet alios eru
dire tenēt hñe pleniorē noticiā d credē
dis qz inferiores: nihilomin' tñ oēs te
nētur fidē hñe explicatā d mysteriis
xpi picipue qñtū ad ea q cōiter in ecclesia
solēniat'ur z publice pponit'ur: sic de
incarnatōe passionē. z h' i s. al' subtile
cōsideratōes tenētur aliq magis vñ mi
nus explicite credē fm q opetit statim

¶ **A**z oco teneant explicitē credē trinitatē. **R.** **¶** **Th.** vbi s. **Dicēdū** q. qz mysteriū xpī explicitē credi nō pōt sūū fide trinitatis: vt qz fili' dī carnē assūpt. et de spū scō acceptus fuit: iō p' tps grē tenet qlibz ad explicitē credēdum mysteriū trinitatis.

Circa offesio fidei sit necia ad salutē
R. **S.** Ibo. scda scda q. 3. cū dicitur fidē
 p̄tineat ad p̄ceptū affirmatiuū. iō non
 p̄t nec in quibz loco de de nccitate saluti
 s; i aliq loco r tpe. qñ. saligs infrogat
 de fide si facēt credet vñ no bre fide vt
 qd fide i eēt va. v. alii pp̄t et tactur
 nitatē auertentē a fide. Circa cū infide
 libus fit disp̄tandum de fide. bcs. i. in
 fidelis. S. x?

Plus Quadruplex est
 sc̃ nales ⁊ legitimi. vt q̃ d̃ vxor
 rib⁹ pcreat. ⁊ d̃ his b̃es. i. legitimi. Alii
 nales tñ vt fili cõp̃b̃it q̃ de soluto ⁊
 soluta q̃ vxor eẽ possit nasci. Alii sũr
 legitimi tñ ut adoptiui. Alii spuriũ qui
 de adultorũ ṽficetũ. vt atq̃ leges d̃na
 to coitu nasci. Ali. ṽl atq̃ vulgo accepti
 q̃ p̃rez demonstrare nō p̃nt. ff. de sta. ho.
 l. ṽlgo. Et p̃d̃ca ē̃t nōt glo. in. citat̃a. Et
 q̃ si sint le. ponũt q̃s in. cõ. h. 4. ti.
 34. q. 1. **D.** Vt filii familias possit fa
 c̃e et̃ña vide s̃et̃ya. 2. s. 4. Et ṽt ali
 quo mō de reb⁹ p̃ris accipe ṽl exp̃d̃e
 b̃es. i. pecuniā.

Apuđ que fili? debeat nutrirī scō di
uozioz. **R.** fm. **D**osti. Si fili? minor sit
trienio regulatī vey ē q̄ p̄ ē penes
m̄fey. si maior penes p̄fey. si vder exa
minare n̄ ap̄ q̄ comodi? mores. nec
p̄ triciū aled? ē apud m̄fey ēr expēsis
p̄fey. **A.** **D**z dīcē vt n̄ p̄ triciū apud
m̄fey aled? sit expēsis p̄fey: vt p̄ in sū.
cō. līz? ti. i. q. si. vbi hec nō ē. **D.** **L.** so.
ma. l. i. **A.** **V**mo poti? diuozio facti
apud quēlibi mo. v̄ educari debe. l. i. z
ibide i auct. si p̄. d̄. Si p̄ cāz diuozit p̄
stītēt apud m̄fey ad scūdas nuptias
nō veniēt libi nutrirā p̄fey expēsis.

Si hō es, apud p̄fz m̄ris locuplet̄ ex
p̄fisa, si p̄m̄m̄ idone⁹ sit, tūc, n. apud
m̄fz locupletē nūf̄fz quēdam modū fī
li locupletēs cogūf̄ m̄fz egēf̄ aīē. qđ
āt de alēda m̄fz egēf̄ z filius idigēf̄
edictū ē. hō q̄s in oib⁹ afcedit̄ z defce
derit̄. p̄fiof̄ v̄rūf̄ nāe p̄cipūf̄ obfer
uaf̄. **D.** Si tñ alī cūgūf̄ eēt infidelīf̄
puer in minorī eratē oī dari fidelī. non
obf̄atē qđ indigēf̄ m̄ris obf̄ego, v̄r po
nit̄. **Th.** in 4. dīf̄ 39.

11. **U**ltz malitia p[er]i noceat filio. ⁊ eo:
 12. **N**o noc[et] q[ui] ad deū: l3 noceat
 infidū q[ui] ad penā tpale. di. 56. nunc. ⁊ c.
 nati. 6. q[ui] si q[ui] de hac mā bēs. i. pe
 na p[er] 5. 7. **I**tē malitia p[er]i induc[et] pre
 sup[er]troē ⁊ filiū. di. 56. si gēs āgloz. ⁊ ecō
 tra malitia filii induc[et] ⁊ p[re]m.

An filii nales aliqui non succedat patri? **R:** Si pater filios alios legitimos vel nepotes: tunc licet ei dare vel reliquenda naturalibus eorumque materiam vnicuique non vitra. vel solius cubine feminationis non vitra. **L. de nali. libel. l. m. f. e.** Si autem non habeat alios filios legitime descendentes sed habeat ascendentes. tunc legitima parte filiorum ascendentibus reliquum inter naturales distribuere poterit. **Q:** Si nec ascendentes nec descendentes habeat tunc licet ei instituisse naturales ipsorum heredes. **L. de nali. l. i. au. licet.** Ab intestato quoque naturales succedant. vide. **i. successio. §. p. t.** Debent quoque naturales patri arbitrio boni viri etiam si legitimum extant et succedant. aut si coniuge viua alii filii heredes et ipsi possint idem patri si opus sit. ut in dicta au. licet.

Quid de spuris. **R.** Spuris. s. q. ex
dānato coitu sunt fm̄ leges. **A.** v3 cum
muliere quā quis nō possit hēre i vxo
rem rōne flānguntatit. Affinitatē. re
ligionis vel alteri m̄funonij. seu cum
quibz h3 p̄les. vel etiā dūcōs cōcubinas
sit. vt in dicta auē. licet. **B.** omni proz
sus bñficio excludit. vt. l. de nati libe.
auē. licet. Sed nō interest epi facere q̄
vterqz parctum talibus liberis nccia
submistrēt f3 q̄ suppetāt factatē. s. ex
de eo q̄ duxit i ma. quā pol. cū bfer. **Et**

i b' mlti' agit ius canonicū q' civile. De
filiis ex adulterio vide s. adulterium.
Itē de b' mōi vide. l. illegitimus. De fi
liis aut' nutritis z aliis expositis vide
s. exposit'. Filii excludūt ab heredita
te p'ris i trib' casib'. v. l. hereditas. s.
z. l. uī' parētis cōditōem. s. liberā v' ser
uilē segtur fili'. vide. l. finis p. s. 3.

Lagella i quib' cōstāt
z quōd sint sacris
factoria hēs. i. sacrificatio. s. 7.
Itē de his hēs. l. pena p. s. 5.

Onicatio videt eē ge
nus cuiusli
bet illiciti coit'. z tamē spālī
intelligit' l. vfu solutaz. Stupriū hō est
p'p'e illicita h'ginū defloratio. Adulte
riū ē tori alieni. l. vxoris violatio. de q'
ēt hēs sup' adulteriū. z. l. impedimētū. s.
s. 3. A. p'ori' v' s. 2. B. z seqntib'. In
cest' ē cōsanguineaz vel affiniū abus'
aut ēt scimomialiū. Rapt' ē cū puella
violēter z s' ei' vel parētū volūtatem
educit: vt corrupta i vxorē hēat. 36. q. i.
s. cū g'. A. Et ibi de p'dictis spēbus d'r.
B. vel ēt vt hēat in cubinā. ex de ra
pto. cū cā. vide de b' i. raptōz. 2. A. p're
dicta posuit Ray. i. ti. de raptō. s. nota. z
glo. eius ibi. que ēt sup' hō i vxorē. di
cit q' raptus q'z omittit si q's rapiat vt
ētsimel aburat muliere renitente: vt
36. q. i. s. ex hac. Et d'r renitēte. q'z si ipsa
cōsentiente: nō ēt raptus sed stupriū: v'
simplex fornicatio. Si hō s' volūtatez
parētū rapeat vt ēt vxor vel cubina
ēet rapt': i. 3. raptā cōsensisset. B. p'ref
hos oēs est peccatū s' nām. A. Et s' isto
tāgit Tho. sc'da sc'de. q. 154. arti. xi. B.
Et de g'suitate cuiuslibz dictōz hēs. i.
luxuria. a. p. Addūt quidā sacrilegiū s'
quo sūt. l. luxuria. s. p. A. De isto sacri
legio Tho. log' sc'da sc'de. q. 154. arti.
io. vbi dicit q' manifestū est q' etiā lu
xuria fm' q' violat aliqd ad diuinū cul
tū p'tinēs: pertinet ad spēm sacrilegii.
It' quo dicto colligit' q' b' sacrilegiūz
cōmittit respectu loci z p'sone. ad qd
etiā facit. 17. q. 4. si quis inuentus.

z qd notat glo. s. p. e. p. s. s. fidet. B.
Simplex fornicatio i clerico publice
tenete concubinā inducit depositōem
dico si amonit' nolit se corrigē. Nā tal'
p'mo qdē monit' d'z suspēdi a b'ficiis:
z si se nō correxerit d'z ppetuo ab eis re
moueri siue sit i sacris. extra de coha.
cle. z mu. sicut. siue nō in sacris: vt ibid'
in. c. si aut' clerici. A. Et ibi videt innui
q' ad p'dicta requirat trina admonitō
B. Qd si tale crimen sit notorium: su
spensus ē ipso iure: vt dictū est sup' cū
cus. 3. s. 2. Si hō sit publicūz ex fama
tū ita q' merito talis habeat suspitio
q' scandalū generez etiam si nō appa
reat accusator: erit purgatio indicēda.
in qua si defecerit aut se purgare nolu
erit: canonicē puniet. ex de coha. cle. z
mu. tua. Et talis interz nō d'z in officiū
euitari. Utz aut' sit audiēda missa vel
officiū clerici fornicatoris tenēdū est
quod dicitur sup' cūcus. 3. s. 2. A. Et ibi
latius de hoc i additōe. B. Et. l. ordina
tus p. s. 3.

Que pena clericus i sacro ordine qui
aliquā ducit in vxorē. B. Debet p'uari
ordine z beneficio eccl'iastico. z mulier
si erat libera debet redigi in seruitutē
eccl'ie. di. 32. eos qui. si ancilla debet vē
di. di. si. quidā clericus. z filii inde nati re
digūt in seruitutē eccl'ie. 15. q. vlti. c.
multe. Itē talis cleric' est excoicatus
p'so facto. vt sup' excoicatio. p. s. 4. h.
7. Et nota q' cū clericus i sacris sepa
ab ea quam duxit in vxorem debet eā
abiurare. i. q' cetero non accedet ad
eam nec comeder nec biber cum illa.
nec i eadem domo manebit. nec i alio
loco nisi tam publico q' mala suspitio
esse non possit. nec loquetur cum ea ni
si coraz idoneis testibus z certa neces
sitate. A. z in ecclesia vel in alio pu
blico loco: vt in sū. con. lib. 3. ti. 30. q. 13.
vbi hec notantur fm' Ray. B. 35. q. 6.
ab isto die. extra qui cle. vel vo. ex l'raz
tamen si clericus habetur suspectus
q' forsitan iuramentum non seruare
non debet exigi. sed p' sūas inēdicti v'

suspensionis v^l alioz b^l i ē p^ospendens,
ex d^o coha. cle. z mu. clico. **A.** Idē i dca
q. 1. in sū. con. fm Ray. z Posti. q. etiā
addit q^o nō ē aliqd iūdgēdū alicui p iu
ramētū de cuius transgressionē hūit
timet. Ibi ē d^o fm Ray. q^o si ducta es
set ancilla z filii sui parvuli nō vēdere
tur sed retruderet i mōasterio ne p^op^o
ei^o absentia filii eius p^ouant. di. 3. 4. fra
nitatis. subiungēs. Vel intellige illd. c.
q^o nō d^oit cū ea infimonaliter. **B.** De
materia fornicationis plurima babes
i. luxuria.

Raus et dolus ali

cui p^ocinari nō debēt. 30. q. 1.
dictū. extra de rescip. ex tenore. fraud
fit legi q^o quod alicui phibetur vna
via: vult sibi licere per aliā viam. ex d^o
p^ouile. quanto. z de concess. p^oben. consti
tutus. **A.** vel cum quis saluis verbis
legis sententiam eius circūuenit. ff. d^o
legi. l. cōtra legem. z dicto. c. quanto. **B.**
Ad fraudem pertinere possunt que ha
bentur d^o dolus. z d^o astutia.

Rigiditas quō ipediat
mrimoniū.
vide. l. impedimētum i^o qua

si per totum.

Etnus. De expensis fu
neris. i. beredi
tas. 5. 6. z. i. sepultura p. 5. 7. z
i. restitutio z. 5. 5. Itē de iniuriatib^o
funeri vel moribundo. infra sepultu
ra p. 5. 8.

Furtum est d^octatio rei
aliene mobilis
z corporalis fraudulosa inui
ro domino lucrificandi gratia siue ip
sius rei siue etiam vsus possessionis ve.
ut. ff. eo. li. **A.** Ista fuit diffinitio Ray.
que z ponit in sū. con. li. 2. ti. 6. q. 1. **B.**
Contractatio ponit i p^odicta diffinitioe
quia siue ea non est furtum etiā si in
ueniat voluntas vel verbū. **A.** Facit
ff. eo. li. 5. p. **B.** tamē per solam volun
tatem erit trāsgressio alterius p^ocepti
i. l. i. **Non** occupas rem prini tui.

Rei aliene ponitur in diffinitione. q^o i
re p^op^oia non cōmittitur furtum. intel
lige nisi alius habeat in re illa aliqd
ius: puta ille cui res erat pignozata v^l
cōmodata. **A.** Et fecit i ea vriles expē
sas: vt p^oz in iurib^o. L. allegatio. **B.** ff. e.
si res. 5. p. z. l. si is q^o rem. in p^on. **A.** Im
mo potius in fi. **B.** Idēz Tho. scda se
cūde. q. 71. **D**obilis z corporalis d^o. q^o
in reb^o i mobilib^o: vt in agro. vel in cor
palib^o: vt sūt actōes z fuitutes nō cō
mittit furtū eo q^o talia nō p^ont d^octari
A. ff. eo. l. verū. i. **B.** Fraudulosa dicit.
q^o si aliqd credebat rem eē suā que nō
erat: vel si erat suā credebat q^o etiam
ab eo q^o habebat ibi ius possēt accipe
non cōmittit furtum: i^o al teneatur. **A.**
videlicet quia perdit ius quod hēbat i
re. z si nō hēbat ius aliquod cōdenabit
ad restitutionem rei. z insuper ad exti
matōem illius ex eo q^o voluit ius sibi
facere: vt in ter. de q^o statim. **B.** Insti.
de vi bono. raptio. 5. q. 2. tñ. z. 5. se. Inuito
d^ono. q^o si credit d^om pmissū z subest
iusta causa credēdi non tenetur. **Sec^o**
si non subest. ff. eo. si is qui rem. **A.** In
dubio. n. p^osumit d^ono inuitus. ff. eo. l.
qui vas. 5. vetare. **B.** Et dicitur d^ono in
uitus etiā si videat rem auferri q^ouis
nō cōtradicat. ff. eo. l. p^olt. **A.** Ibi vt col
ligi q^o hoc v^oz est quādo rōne timoris
vel ēt verecūdie non contradixit. al si
cōtradicens cum potuerit v^l cōsentire:
re: ar. c. erroz. 5. di. z. c. sentire. **B.** Si
āt putauit facē iuito d^ono z tñ d^ono v^llt.
furtū quidē facit quātum ad tēntōez
sed non tenet ad restitutionē: nec d^ono
potest petere obstante sibi sua volun
tate. ff. eo. iter oēs. 5. p^olt. **A.** Hoc fallit
i. l. si quis seruo. **L**oe furti. vt p^osuadens
seruū vt tollat rē a d^ono. z seruus tollit
eam domino etiā permittēto cui p^ous
denunciauit tenet furti z serui coru
pti. **B.** Lucrificādi g^oa. q^o si quis alie
nam ancillā rapuerit non cā lucri: i^o li
bidinis: nō cōmittit furtū. ff. eo. veruz.
A. 2. al incipit certū. **B.** Ibi rei v^lltus
possessionis ve: q^o nō solū committit

furtū q rei omniū vult sibi lucrari. sed
et q vult i re ipsa lucrari vsū z possessi
onē. **¶** *si. so. q. sacri. ff. eo. q. iumēta.*

¶ Quot sūt spēs furti? **R.** Due. Nam
aliud ē manifestū. illud i quo fur dep
hēditur pūs q̄ veniat ad locū destina
tū. **A.** sipe dephendat ab eo. cui res ē
sive ab alio. **ff. eo. l. 3.** **B.** Aliud nō māi
festū cū quo fur nō dephēdit. **ff. eo. l. 2.**
z. 3. Itē nō q̄ qdā remanēt i noie gnālī
qdā in spālī. veluti sacrilegiū qd ē fur
tū rei sacre. **A.** seu ē nō sacre. s; de lo
co sacro siue etiā de ecclīa: vt i. c. qd g?
de quo. i. **B.** Pecular? qd ē furtū d re
publica. **z. q. 4. qd g?** Abigeat? qn̄ qd
dispgit gregē z ide furat. **A.** ff. d abige
is. l. i. **s. p. B.** Plagiū qd d furtū hoīs
i. qn̄ sciēter qd libez hoīem vēdit vel
emit. **ff. de plag. l. i. z. 4.** Et eodē modo
si alienū seruū sollicitauerit vel aspor
tauerit. **A.** i. ad aliā regionē furtiue ou
rerit. **L. de plag. l. i** z notat in sū. con. l. i.
z. ti. 6. q. 2. **B.**

¶ Que pena furti? **R.** Pena furti vari
at fm̄ q̄ varie de ipso agit. Nā si agat
criminali. i. ad penā criminis nō est. pp̄
hoc fur suspēdend? aut demēbrādus:
s; alr puniēd? v; vt fustigēz v; exulet
vel alio mō pur iudici videbit. z b? in
simplici fure. s; q̄ occulte z sine armis
delinqt. **L. eo. auc. sed nouo iure. A.** sed
hodie in multis locis ē simplex fur sū
spēdit de p̄suetudine. fm̄ glo. Ray. z vi
cit **¶** *q.* hac p̄suetudinē facit rōabile
necitas pacis cōis z frequēs incorrigi
bilitas expta hui? malitie hoīuz: vthin
sū. cō. e. ti. q. 3. **B.** Si aut pl? ē q̄ fur. vt
qz cū armis vel ēt sin armis violenter
aggredis i domib? vti itine vti mari?
tūc acri? pcedet d eū. **ff. d pe. l. capitali**
um. s. crastatores. z s. famosus. Itēz si
q̄ palā subzpir z ē famosus. **Dēs. n.**
tales furcī suspēdunt. **A.** ocō. s. famo
sos. vbi ēt d q̄ debēt suspēdi i loco de
licti. **B.** Nō si nō est famosus punitur
ea pena de q̄ d. i. raproz. **p. s. p.** Quidā
ē taltū fm̄ leges q̄s licite ab s; iudice
occidūt. vt i. homicidiū **p. s. 2. ex d ho**

mi. s; p̄fodiēs. Si ho agat ciuili? pena
furti manifesti ē q̄druplā. nō manifesti
ē duplā. **A.** vt i Insti. de obli. q̄ ex delic
nas. s. pena. Et ibidē. s. fi. p; q̄ istud du
plū seu q̄druplū exigis vltra rē subla
tā. Et hec pena pōt perī ēt p? anū: vt in
Insti. de pēpe. z tpali. ac. s. furti. Et si
egit aliq̄s criminali? pōit iterū agē cilt
z. c. 3. **L.** qn̄ cum. acti. p̄iu. cri. l. vnica. z. ff.
e. l. fi. Et hoc itellige in foro cōtētiōso.
sed in foro cōsciētie qn̄ quis sū lite vlt
restituere sufficit restituere simplum
cū oi dāno fm̄ **Iho. z. Al. A.** Idēz i sū.
con. dicta. q. 3. qz nisi fuerit facta condē
natio in foro p̄niali nō debet penā: vt
notat glo. in c. frastitas. l. 2. q. 2. **B.** Et q
dem pla hēs. i. circa restitutōem. resti
tutio p totū. Itē spālī de pena. i. resti
tutio. s. fi.

¶ Utz in re pua cōmittat furtū sicut i
magna. **R.** Sic. qz in furto nō qd abla
tū est s; mēs furātis attrēdit. **l. 4. q. 4. c.**
vit. Et h? itelligēdū ē qn̄ volūtas ē tal?
q̄ ēt maiora subtrahē: vlt qn̄ ex abla
tione parue rei dñs itelligit gvari. **A.**
p̄positā volūtātē. i. qz ei nō placet:
vt cstat ex his q̄ sequūt. **B.** Nā sicut
dic̄ **Iho.** sedā sedē. q. 66. Si aliq̄s furti
ue res mīmas accipiat p q̄s bō n̄ repa
tet sibi nocumētū i ferri: z ille q̄ accipit
possit p̄sumēdōē d volūtātē dñi excu
sat. alr furtū ē s; p̄ctm̄ mortale. qz est
d dilectōem p̄ximi cui i fert nocumen
tum. vñ z in talib? mīmis si hēat quis
aium furādī z i ferēdi nocumētū p̄rio
ē p̄ctm̄ mortale: vt **Iho.** ibidē dicit. **A.**
vñ z furtū cōmitti pōt in vna gallina:
vt i Insti. de rez. diui. s. gallinaz. vbi ēt
dic̄ glo. qz cōmittit i vno ouo. **S.** z si pu
tet q̄ ēt cū volūtātē dñi recipe ista mī
nima: z postea cstat sibi de dñia volun
tate restituat qd accepit: z penit? excu
sat. alr nō: vt i. c. p̄ctm̄. de re. iur. l. i. **B.**
¶ Quicūq; vti re apud cū depōsitā vt
re ei cmodata ad aliā vsū vel vti re pi
gnore furtū cōmittit: vt dictū ē s. d po
sitiū. **s. 6. z s. cmodatū. s. 4. z. l. pignus**
s. 7?

Quid si mulier fecit furtū siue ante
infronitū siue p^r vir p^ricipavit. aut
vir fecit z vxor p^ricipavit: nungd lice
bit vxori de reb⁹ cōib⁹ satisficere? **R**^o
fm **D**uil. **Q**ui de cōsuetudine regionis
vir z vxor cōicāt sibi credita z debita
ex tractu v^t malificio. si res furtiva
adhuc existit in eoz potestate vxor po
test illā restituē etiam contradicente
marito. **A**. Idē etiā cēt si inter eos nō
foiet talis comunio. Nam quicūq³ ha
bet rē furtivā debet illam dñō restitue
re. **L**eo. in civilē. **D**. Si aut cōsum
pta est potest vxor si expresse vir non
ddicat negocia mariti gerēdo z se libe
rādo extimationē restituere de cōibus
bonis. phibente aut marito nō credo
q^d debeat facere huiusmōi restitutōez
cum nō habeat administrationē rerū
sed maritus. Si tamē restitueret de
bonis cōib⁹ bona fide: nō credo q^d esset
ei iniungenda pnia quasi pro mortali.
A. aut q^d peccaret mortali si hoc fiat
latez z sū alioz scādalo cū b si sit frau
dulēra detratio nec aio lucrādi fm eun
dem **D**uil. vt i sū. cō. li. 2. r. 1. c. q. 12. **D**
Contra quem datur actio furti. **R**n^o
fm **P**ost. **C**ontra furem etiam si ipu
bes sit: dūmodo sit doli capax. ff. eo. l.
impuberem. **P**ater etiam agit contra
filium suum si peculū castrense hēat:
al non esset iudicium inter eos. ff. eo. l.
ne cum filio. **E**odē modo aget filius si
pater ei aliquid subziptat de peculio
castrensi. **A**. **F**acit. ff. eo. si quis vxori.
§. sed z si filius. **D**. Item vir contra
vxorem vel cōuerso nō agit furti ma
trimonio cōstare: sed datur actio i fa
ctum. sed qui ei opē rulerit furti tenet.
ff. eo. si qs vxori. z. **L**ex amatorū. l. 2.
Ite dāt actio furti contra eum q^d dedit
opē v^t filiū ei q^d furtū fecit. ff. eo. si is
q. §. si m. **A**. **N**oc verum si furtū secu
tum sit: vt in sum. con. eo. ritu. q. 15. **D**.
Et tam ipse q^d etiā qui recepit ad
restitutionē tenet: vt. l. restituito 3. §.
2. dicit. **A**. **E**t ibi patet quia q^d dictū
est de consilio obrinet etiā q^d ex eo vi

sit dānum secutum ē. **B**. **U**rrū pecc
qui rem suā apud alium depositā v^t ē
iniuste dēntā furtū accipit. regre s. d.
positum. §. vlt.

Quid si quis furatur p^r necessitatem
famis vel frigoris. **R**. Si est extrema
necitas nō peccat: sed v^t iure suo. de
cōse. di. §. discipulos. vnde pōt occulte
subtrahere. vt dicit **T**ho. scō. a scō. q.
66. non tñ p se. sed ē p alio. Nam i ta
li casu omnia sunt cōia. di. 4. 7. sicut **h**i
Quod si nō sit extrema necitas peccat
quidem. sed p^rpter necessitates attenu
atur peccatū. **E**t in tali casu intelligit^r
penitētia que iponitur. extra d. furti. si
quis per necitatem. **A**. **I**dem in sū. cō.
eoti. q. 8. fm **R**ay. z **T**ho. **A**duertendū
tamen q^d l^r furans in extrema necessi
tate non peccet. si tamē duciat post
ea ad facultatē puto q^d obligetur ad
restitutōem: sicut z q^d cessit bonis. **L**. d.
his qui possūt ce. bonia. l. i. ita tamē q^d
non teneatur nisi inquātum facere po
test. ff. d. cessi. bo. l. 3. **E**t in hoc vel simili
casu intelligit^r facere posse dūcto ne
egeat. ff. d. re iudi. in cōdēnatōe. Aliq
tamē dicunt q^d furātū etiā in extrema
necessitate si rem nō restituat dōz im
pōt q^d peniteat p tres hebdomadas. di
cto. c. si qs p necessitatē. **S**z illud. c. non
intelligit^r i extrema necitate fm **T**ho.
scō. a scō. q. 66. arti. 7. z fm **R**ay. in ti. d.
furtis. §. Item quid si aliqs furat. z hⁱ
Inno. z glo. in dicto. c. si quis. z §. patuit.
Sed inquātum dicit ibi glo. q^d intelli
gitur in necessitate non magna debet
intelligi respectu necessitatis extreme
sed bene al magna. quia vt ibi patet
fur non cogitur restituere. sed vel pe
nitentiam agere vel restituere. vnde
dicitur ibi. **S**i reddiderit non cogatur
ieiunare. quod non concederet p neci
tate pua. al null⁹ cogēt medicare. **S**ed
z iste si duciat ad facultatē tenet pēi
se restituē. sicut z de furatē i extrema
necitate dōm ē. **E**t sū si fuerit furatus
extri i tāta necitate sic i ipē. q^d i pari
cā potior d^r eē cōditio possidentio. ff.

de adi. ob tur. c. 1. si ob turpē. §. porro.
z maxime pñi. Al furas in nccitate ē
nō extrema; s; magna: nō cogit pñse re
stituē dco. c. si q. Et q; nō ē determina
tū q̄lter intelligat illa nccitas magna
retingitur arbitrio boni iudicij. Et d. of
fi. de le. de cā. **D.** De restitutōe faciēda
vide. I. restitutio. p. totum.

¶ Quid si q; fures xpianos detētos a
paganis: vt eos libet. **R.** fm Ray. et
Dost. Si est ipso guerre: in nullo tene
tur. 23. q. 2. dñs. t. q. 9. vt pdē. Si vero est
ipso treuge tenet ipi pagano restituē nō
holem. pñt piculū aie s; extimatōem
Sūt z teneat de aliis ablatiis: vt. 23. q. 1.
noli. **A.** hoc etiā casu dīc Ray. Credo
ipm furatē nullo mō peccasse q̄tū ad
hoiez quē furat ē si rectā habuit intē
tionē: imo poti⁹ meruisse: dñmō als sa
tisfaciat: vt i. sū. con. eo. ti. q. 9. Ego hō
puto q; etiā ad nullā satisfactōez tene
atur qñ pagan⁹ xpianū iniuste detine
bat. qd est regularē: vt i rubrica. l. ne
xpianū mācipiū heretic⁹ vel paganus
vltiudē hēat vel possideat. z in l. vna
ibi posita. 2. 54. dñs. mancipia. **D.** Si
tñ pagani opulerant eū ad circūcisio
nē. vel idolatriā: vt aliqd mortale pec
catū: tūc ille penit⁹ lib facit ē. z sic fu
rās eū non peccat: s; meret: ar. dñs. 54.
nulla. **A.** Idē in dca. q. 9. **D.**

¶ Nūqd xpiano q; detinet a sarraceno
liceat furari ei? **R.** fm Dost. Si iste
xpian⁹ dū ēēt treuga frāgeret eā: z sic
erat i culpa z fuit cap⁹: nec ei imner
piculū nccitatis nō licet furari: s; tene
tur ad restitutionē. Nā talis iuste deti
nebat. **A.** sed nō p seruo: vt pz ex dñs
s. §. pño. **D.** Si at iniuste detinebat: vt
q; tpe belli cap⁹ ē vt imineat nccitas:
nō tenet ad restitutōez. **A.** cū talē tene
at sarracen⁹ pascē: vt i sū. cō. eo. ti. q. xi.
D. Utz liceat furari ab vsurario vt
etyna dñs hēs s. etyna p. §. 9?

Gloria vana. **Utz**
titus inanis glie sit morta
le pccm. **R.** fm Tho. scōa

scōa. q. 12. **Pd** ē mortale dupli. p mō
rōne mae: puta cū aliqs glīatur de ali
quo fallo: qd ēz at dñe reuerētie. **A.**
sicut Ezch. 28. **P**ncipē tyri dñ. Eleus
tū est cor tuū. z dixisti. deus ego sū. **D.**
vt cū q; bonum tpeale de q; glīat pfert
deo. **A.** hoc aut fit cū circa illud plus
attēdit q; erga deū vel dñi. qz illd of
qs pfertē circa qd plus laborat: vt of
p Reg. 4. 7. dñs. **D.** seu cū q; pfert
testimoniū hoīz testimonio dei. **A.**
videlz cū q; decūdat ofiteri. seu sequi
qd dñs p sacra scripturā docet. pñt dñā
opionē hoīz z qd of Luc. 9. Qui me
erubuerit z fmones meos: hūc filius
hoīs erubescet cū venerit i maiestate
sua z pñs z scōz angeloz. **D.** 2. mō ex
pte ipius glīant q; intētoez suā refert
ad glīam. tanq; ad vltimū finē ad quē
ordinat ēēt dñi opaz. p quo nō pter
mitrit ē q; sūt dñi. **D.** Vis g mōis est
mortale. aliter nō. **A.** Obscuz est hoc.
Ad cui⁹ itelligētiā sciendū q; sub gñali
diffinitōe pot dīci q; vana glā ē inutil⁹
delectatio. **Uanū.** n. idē ē qd inutile. p
Reg. 12. ibi. Nolite decliare post vana.
z c. Et glīari sepe capis in scriptura. p
delectari. Jere. 9. ibi. Nō glīet sapiens
z c. Et ad Bat. vlt. **D.** ibi aut absit glīa
ri nisi i cruce. z c. Et ista inutilis delecta
tio aliqñ ē simplex. z aliqñ nō simplex.
Simplex est qñ venit sū appetitū ho
nois. Et hō casu aut talis delectatio ē
sup eo qd est mortale: aut nō. pmo cāu
absz dubio ē pccm mortale: qz dñsus nō
solū i actū mortāl: s; ē i solā dlectatio
nē ē mortale: vt nōr Tho. scōa scōa. q.
154. arti. 4. 2. cāu nō dñt pccm. nā qd li
bz vanū appetē vitiosū ē. p. 4. **Utz** qd
diligit vāitatē. z nōr Tho. scōa scōa. q.
122. arti. p. **Nō** puto tñ q; sit mortale: nī
si iteruēiat mag libido siue menti rela
ratio. Nā vt nōr Bonauētura sup 4.
sniaz dñs. pccm vāiale p magnā libi
dinē fit mortale. nī si pñt ē qñ vīt cū ap
peritū honoz seu fuerit. z hō cāu si p
cedit ex qdā mētī lbreptōe ul maria p
nitare occupie ē vāiale. q; vt dīc Beda

super epla Jac. 25. dicit. S. criminis. q. ex humana infirmitate committitur venia lia fuit. Et ex subreptione seu maxima p nitate concupiscencie huius pcedit vana gloria: cui e sup re pua. tuc. n. huius deli berat. O sensus romis no adest delecta tioni rei pue. Por tri z erga re parua z delibat. O sensus adeste cu malitia: et tuc no erit subreptio meri: seu puitas concupiscencie: s. malitia mentis. Nec re fert q sit sup re pua. qz ds cor respicit no manu. 14. q. 3. si qd. Et facit qd dcm e s. furtu. 33. Procedit et vana gla ex magis cupie puitate sup re magna: vt qn sup illa deserf hoi non qst bonor. Difficile. n. e tuc z si ro no o sentiat aliq ten? no delectari. Un super illud. i. ad Thessal. 2. No q hoib placetes s. do dicit glo. Aug. Et si cuiusq facile e lau de no cape du negat. Difficile tn e ea si delectari du offeri. Si ho vanagla cu appetitu bonoris pprii seu reuerentie no veniat ex dicta supreptione seu pni tate: s. ex delibato consensu vt mortale Na hoc casu e appetit p pue excellen tie. q appetit e ipis supbie: vt p. 3. se tetiaz. dicit. 42. c. ex supbia. vbi dr q sup bia e amor ppe excellentie. z io istd alii vocat inanis gla ppter inutili delecta tionem qua cotinet. vii ome. 24. dicit Bre go. Nemo qppe vestimenta pcpua ni si ob inanem glam qrit. v3 vt bonorabi lior ceteri ee videat. Aliqn ho ppter amorē pprie excellentie vocat elatio seu supbia. 2. q. 4. ois. ibi. De qppe qd no ppter necessitate sua. 2c. Supbia ho cum venerit ex deliberato consensu pec catu est mortale: vt nōr Tho. scda se cude. q. 102. arti. 5. Sic g vana gla hoc casu que ex supbia e peccatu est mor tale. z etia gue. qz vt pceda a radice in fidelitatis. vii Aug. 5. de ciui. dei. c. 14. dicit. Ia est h vitii inimicu pie fidei si maior in corde sit cupiditas ghe q dei timor vel amor: vt dñs dicit Joh. 5. Quo potestis credere glam ab iui ce expectates z glam que a solo deo e no queretes. Maior vt esse cupiditas

ghe q di timor v amor qn hui ghe qs ex delibato consensu adhet. qz dñs h. p biber Jere. 9. ibi. No ghef sapiens. 2c. z Barth. 5. ibi. Attredite ne iusticia vraz 2c. Et io o faciedo vt illi ghe p dilectio ne adhet z a diuina recede caritate. Greg. ome. 23. Qui adhuc p illicita de sideria desluit deu pfecto no diligit. qz ei in sua voluntate odicit. Et eade rone p huc consensu vt abiect dei timor. Ec cia. 2. Qui timet dñm ingret q bñplaci ta sūt illi. Et tato erit gñi b ptem qto fuerit sup re vitiosa. ps. 51. Quid glari in malitia. s. Nico. de lira. q. dicat. pef suma e ista gla. qz ppe e illoz q peccat ex certa malitia z bitu. Signu. n. bitus gnari e delectatio i ope: vt dr i 2. et bi. ppe qd dr puer. 2. Letat cu malefere rit. 2c. Et ad pdicta facit qd pōr Alex. de ales sup. 2. Iniaz. vbi dicit. Inanis gla aliqn e mortale. aliqn veniale. na inanis gla qnz pcedit ex subreptione qnz ex delibatoe. Et itez aliqn e circa res q iducit maximā puitate: z aliqn no circa h res. Menalis g dicit cu e ppe subreptionem. vel ppe maximā co cupie puitate. Innuir g doctor iste q ex explos casus vana gla sit mortale qz cu aliqd de vno negat oiter de alio ccedit. 25. di. q. 118. Et clari colligit ex p dictis. Et fm h pōr itelligi qd dicit Tho. scda scde. q. 132. arti. 3. v3 q si amor hu mane ghe qm sit ianis no repugnat caritati neq q ad id o q e gla. neq q rñ ad trēdoz gla qret. n. e ptem morta le s. veniale. Et illud qd dicit Tho. scda scde. q. 109. arti. 2. v3 q si mlt ornat se ex qda leuitate vel et vanitate ppe ia cratia quada no sp e ptem mortale: sed aliqn veniale.

Radus consangu

nitatis quō debeat computari
z quō impediatur in simoniam regre. i. ipe
dimeti. 5. de affinitate. i. ipe dimeti. 44.
Terra quō z quādo sit li
cita vt illicita. de
hac mā hēs s. bellū p totum.

Ala vix sit pcr̃m mortale
 n. h. **Iho.** sc̃da sc̃de
 q. i. 4. 8. **Dicēdū** q. si delectatio
 ni gule libereat hō tanq̃ fini pp̃t quē
 deū cōtēnit. p̃atus d̃ dei p̃cepta agere
 vt delectatōes h' i asseqt̃. sic ē peccatū
 mortale. Si hō in gula sit inordinatio
 fm̃ ea que sūt ad finē. vt pore qz nimis
 cupiscit delectatōes ciboz: s; nō pp̃t
 hoc facit aliqd̃ d̃ legē dei. sic ē veniale
 A. h' d̃m̃ min' claz ē s; clari' ponet i
 s. se. sup sp̃eb' et. **S; s; sc̃dū** ē h; **Iho**
 sc̃da sc̃de. q. i. 4. s. arti. 4. 2. i sū. con. li. 3.
 ti. 4. q. 7. q. gula ē inordinata comeden
 di cupia. vt put ponit i sūma d̃ vitiis
 gula ē inordinat' amor s; gustū. Et sic
 etiā includit ebrietatē. **B.**
Quor sūt sp̃es gule? **R.** fm̃ **Iho.** vbi
 s. **Bregō** 2. li. moral'. ponit. s. sp̃es q̃ no
 tāf h' vltū. p̃rope laute nimis ardētē
 studiosē. A. h' d̃m̃ **Breg.** posuit ē d̃ cō
 se. di. s. gnq̃ mōis. **B.** p̃rope. i. ga q̃ p̃
 uenit hora d̃bitā. Laute qñ q̃rit cibos
 p̃ciosos. Nimis. qñ excedit i quāritate.
 Ardēt. vt qz n̄ fuit modū d̃bitū. s; trās
 gredit ex d̃derio edēdū. Studiosē. qz
 q̃rit cibos nimis accurate p̃paratos. **A.**
 De his sp̃eb' 2. q̃le pcr̃m i eis cōsistat la
 ti' d̃ i sū. con. eo. ti. q. s. **Uñ** q̃ ad p̃mam
 sp̃ez sc̃dū ē vt ibi nō ē q̃ si hora p̃uēi
 at ex aliq̃ necitate ifirmitat' vt tiner'
 vt alie' h' i nullū ē pcr̃m. z ēt qñ volu
 ptas ē i cā adhuc nō ē peccatū morta
 le nisi ille cibi appetit' sit adeo imode
 ra' q̃ hō ip̃z seq̃ret si ēēt d̃ p̃ceptū di
 nū vt si iducēt ad solucdū ieiunii sub
 p̃cepto ab eccl̃a institutū. vt si pp̃t hoc
 facit aliq̃ fraudē p̃cepto: sic faciūt illi
 q̃ mane icipiētes. p̃trahūt mēsa vsq̃ ad
 vesperā tpe ieiunii. **Glō.** et. 25. di. 6. al' at
 sup h. **Quoties** q̃s alius ieiunātib' 2. c.
 vt asserē q̃ tpe p̃cepti ieiunii ex concu
 pia qñ hora comedē sit mortale. **Quo**
 ad sc̃daz sp̃ez sc̃dū. vt d̃ i d̃ca. q. s. q̃
 lauta. p̃curatio si fiat ex necitate infir
 mitat'. vt p̃p̃te ofuetudis n̄ ē pcr̃m cuz
 h' ēt cecidat fieri i mōastēio. al' pcr̃m ē
 pp̃t excessū cupiditat': s; n̄ ē pcr̃m mō

tale nisi nimis sit effrenatā cupiditas
 q̃ subuērat rōis iudiciū. vt nisi q̃s ve
 scaf tpe ieiunii cibis illiciti sūt necita
 te z disp̃satione sic q̃ co medēt cānes
 i q̃dragesima. **Quo** ad triā sp̃ez d̃ d̃ vt
 z notat ibid. q̃ nimietas cibi z pot' ac
 cipit. s; p̃portōez sumēt' cibū. qz quod
 vni ēēt paz h' alii ēēt mltū: vt dīc p̃hs
 i ethic'. **Uñ** t̃pania n̄ h; mediū rei ed
 p̃portōis. Et sic p̃dictū ē q̃ ebrietas q̃
 p̃cedit ex electōe tali q̃ q̃s delectatōez
 pot' p̃ponit bono vino z bono rōis: est
 pcr̃m mortale: ita dico idē d̃ excessu tā
 to i cibo q̃ ipe sūtis est ebrietati. Et ab
 ap̃lo vocat' cōmestatio cū dicit Ro. 14.
 Nō i cōmestatiōib' z ebrietatib'. **Quo**
 ad q̃rtā sp̃ez ibidē d̃ q̃ ardor n̄ si signifi
 cat q̃libz audiatē z delectatōez i cibo
 q̃ vt nullū ē pcr̃m si ē ex sola nā. vt ē ue
 niale pcr̃m si tali delectatōi rō plusq̃ oz
 ibet: s; si q̃t ignea audiatē q̃s p̃p̃oit
 oib' h' delectatōez: vt **Alau** q̃ pp̃t vnaz
 esca vēdidit p̃mogēta. vñ z a b̃ndictio
 ne reprobata ē. **Heb. 12.** s; g' h' ēē mor
 tale pcr̃m. **Quo** ad q̃ntā sp̃ez d̃ vbi s.
 q̃ studiositas que est pcr̃m mortale ē
 studiositas diuini epulonis qui epula
 bat q̃tidie splēdide. qñ. s. aius tot' ipli
 cat circa appatū ciboz. qz studiū ē ve
 hemēs applicatio ai ad aliqd̃: vt dicit
Tull' i rhetorica. p̃ot tñ qñs ēē pcr̃m
 veniale vt ēt nullū peccatū. sc̃dū h' reg
 rit ifirmitas vt ofuetudo vt honestas
 alie'. p̃ot. n. rex in appatu ciboz excel
 lē rusticū sic i aliis sine pctō. **B.**
Quid siqs sumat potū vt cibū nociuū.
R. s; qdē h' faciat vt sibi nocumētū
 iferat seu mortē n̄ peccat i gula. s; aliē
 quē peccat in odio sui pp̃ni corpis. si
 hō ex nimio appetitu i gula peccat. z
 magi si sciat nociuū q̃ si ignorz. **A.** Et
 s; **Inno.** z i sū. cō. li. 2. ti. p. q. 39. si q̃s non
 credēt mortifex cibū seu potū: s; crede
 ret ifirmitatē ex illo robore n̄ peccat
 mortali: vel ad min' n̄ ita quē. p̃ot. n.
 h' heri opatio quozis a f̃ lictōis q̃lis ē
 afflicto sūt ad min' quē: q̃ ē afflicto
 febrie. **Qd** h' casu nō peccaret mortā

lit. pōt intelligi qñ nocumētū fōz par
uū. At cū nō pax offēdēt caritatē q̄ te
netur diligere corp⁹ suū vt deo fuitat:
vt ibidē of fin eu. Inno. nō vī a mortā
li posse excusari. Jo p̄ illa hba. nō pec
caret mortali. subiūxit Inno. vt ad mī
n⁹ n̄ ita gūit sic supior v3 q̄ sumit rem
morti ferā. Regē l. dca. q. 39. De fuitori
d⁹ ar z mīstq dō vt q̄ peccat si dāt nocti
uū aliqd isirino ex cēta scia. l. p̄robabi
lūgnorātia. In sanitate ar dicim⁹. q̄ si
tenet aliqs vīuē medicinalit. qz oīa sūt
sana sanis. S3 z tūc si scient accipet si
ne cā aliqd nociuū vñ mors ei euenirz
vel isirmitas q̄ subtrahēt eū a fuitio
dei. dicim⁹ q̄ peccat. cū Inno. dcor. po
sti. Et intellige q̄ h⁹ cāu q̄ peccarz vt
v ēiat vel mortali s3 nocumētū quātū
tatē: vt postēsus est. **D.**

Ultimo nō q̄ d̄ cib dīc Aug⁹. Diligēt
lgt attēdēdū ē qd loco z tpi z p̄sōis cō
ueniat: ne temē flagitia rep̄hēdam⁹.
Sic. n. pōt vt sū aliqd vitio cupidis vt
voracitatis p̄ciosissimo cibo sapiens
vras. isirp̄s ar fetidissima gule flāma
i viliissimū ol⁹ ardescat. z fami⁹ qsq̄ ma
luerit more dñi p̄isce vesci q̄ lenticla
more flau aut ordeo more iumētōrūz
d̄. 4. l. q. 1. Que regrēda sūt i om̄iis
clīcōz. vide s. clīc⁹ p̄. 5. 4. De gala etiā
vide. l. sobrietat. z. s. ebrietat.

Abitus. An liceat clericis hīrū
trāsformare. vide s. clīc⁹ p̄.
5. 2. Et an liceat religiosis
vide s. apostasia. 4. 5. p̄. 1. In toto il
lo. c. nō vt de religiosis aliqd dici. **D.**
z apostasia s. 5. p̄. 2. fi. 1. Nec ibi iste
cāus tāgi videtur. **D.**

Ebetudo sensus.

"Hoc vitū s3 Reg. 31. morat.
oriz ex gula. Et s3 Tho. scda scde. q. 15.
h3 rōez p̄cti i gūi ē volūtāia: vt p3 i eo
q̄ ē ita affect⁹ circa corpalia qd d̄ spūa
lib⁹ subtrīf p̄cutē fastidit vt negligit.
diuiditur i

Creditas i. partes q̄

appellant. i. vncie. z hēt ista noīa. Be
xias. i. sexta ps hereditat. s. l. vncie.
Quadrās. i. q̄ta ps. s. tres vncie. Triēs.
i. t̄tia ps. s. q̄tuor vncie. Quiciūs. i. q̄nq̄
vncie. Semis. i. dimidietas hēditat. i.
sex vncie. Septūs. i. septēz vncie. Des.
locto vncie. Dodrās. i. nouē vncie. Dex.
trās. i. decē vncie. Deūs. i. vñdecī vncie
appellatōe hō assis vt pōder. i. 2. vncie
ōtinētur. Bec i. Insti. d̄ heredi. insti. 5.
hereditas. 1. Ibi p̄dca vocabla ponū
tur. z d̄ q̄ tota hereditas vocat assis
sed de pōdere nil d̄. **D.**

Bona defūctōz ad hēdes deuoluūt
et illoz q̄ dānat fuerit. l. d̄ hō p̄. auē.
bona. 1. Et ibi p3 q̄ h⁹ vez ē q̄ ad ascē
dētes z descēdētes. Ex latē hō vsq̄ ad
tertiū gādū. Et subdīf. Uxorēs hō eoz
dotē z donatōez añ nuptias recipiant.
Si vero sint sine dote accipiāt partēz
legib⁹ dīffinitā. siue filios hēant: siue
nō dicat glo. i. quātū ex more lucrarēf.
Segtur. Si neminē p̄dictōz hēant qui
delinquūt eoz bona fisco sociātur. 2.
i. trib⁹ r̄i casib⁹ filii ēr excludunt ab he
reditate p̄is. p̄ qdē si p̄ fuit heretic⁹.
qz bona hereticōz sūt ipso iure cōfisca
ta. ex de hereti. cū fm. l. 1. c. 2. si cōmisit
crimē lese maiestatis. 6. q. 1. si q. 2. si
erat patron⁹: vel hēbat aliqd ius siue
feudū i ecclia qd d̄ bēt trāsire ad filios
z ipse interfecit vel mutilauit rectorē
vel clericū illius ecclie perdit oē ius et
oēm dignitatē quā in ea habebat. z nī
hil puenit ad filios. ex de p̄. i. q̄busdā.
1. Ibi dicit Inno. In sacri conciliū ap
probatione statumini⁹ quatenus si pa
troni vel aduocati. aut feudatari. seu
vicedñi. z alii bñficiati alicuius ecclie
per se vel per alios occidere vel mū
lare rectorē vel clīcū aliuq̄ ip̄i ec
clesie ausu temerario p̄sumplerint. pa
troni ius patronatus. aduocati aduoca
tiā. feudatari feudū. vicedñi vicedñia
tuz. z beneficiati bñficiū p̄orlus amit
tant. dicit glo. z deuoluantur ad ecclēsi
am cui facta ē iuraria. Reg. 1. Et ne min⁹
vidē q̄ excess⁹ mēoria progef. 1. solū

de pmissio nibil pueniat ad heredes:
sed etiā vsq; ad quartā generationem
posteritatis talium in chcoz collegiū
nullatenus admittant: nec in domib;
rēgularib; alicui⁹ flationis assequat
honorē nisi cū eis fuerit dispesatum.
Glo. ait. Num non determinet a q; pos
sit dispensari: dicit Ioh. q; eps pōt di
spensare ex q; papa spāliter sibi non re
tinet absolutiōe: ar. de sen. exco. nup
Et subdit. "Donestū eēt q; nullus eps
sine lnia pape dispeset cū talibus ad ti
morē alioz. D: possūt quoq; filii per
psem exheredari certis ex cāis que ha
bentur in auct. vt cū. de ap. cogno. s. cau
sas. z notat ex de iureiur. gntauall. A.
Ibi glo. notans cās expressas i allega
to. s. cās. coll. s. dicit. Si filius man⁹ pa
rentibus intulerit. si grauem iniurias
eis fecerit. si eos criminaliter accusaue
rit s; causa que nō sit aduersus pncipē
vel rēpublicā. si cū maleficijs ouersas.
si maleficijs efficiat. si vite parentum
fuerit infidiat⁹. si vxori vel cōcubine
eius se imiscuerit. si ex delatōe filii gra
uia dispendia parētes sustinuerint. si
p persona vel debito eius inq̄tum po
tuit fideiubere noluit: vt ex hoc paren
tes liberentur ab inclusione z filii reg
siti a parētib; fideiubere nolunt: vt
p; in dicto. s. cās. sequit in glo. Et b⁹ ad
filios masculos tñ pertinet. s. de ista si
de iussione: vt. i. eo. s. cās. Sequit. Si p
hibuit eos facere testamētū. si cōtra vo
luntatē parentum: imo etiā pter volū
tatem: vt in eo. s. sequit. inter arenari
os aut mimos perseuerauerit: cū paf
non fuerit illius pfectiōis. si filia luxu
riolam vitam egerit: cū parentes vel
lent eam p posse dotare: z nō neglexe
runt eam maritare vsq; ad. 25. ānuz. An
n. hanc etatem si fornicata fuerit vel
sine consensu parētū se maritauerit:
vel etiā post dictā etatē si seruo se con
iunxerit etiā per infimoniū sine volū
tate parentum: videt iusta cā exhere
dationis: vt i dicto. s. cās. Et ibi glo. Se
quit. Si parētib; furiosis obitaz curā

nō impēderit. Et hoc obtinet nō solus
in filiis: sed etiā in qbuscūq; aliis qui
possunt ab intestato succedē. vel etiaz
qui i testamēto sunt heredes instituti
q; pdicti non solū possunt exheredari
sed et a quocūq; exneo i scripi admo
neri vt eos. pcurare festinet. Si aut p⁹
h⁹ attestatōem neglexerit: z exneus in
sua domo furiosus susceptū sumptib;
suis vel ppris vsq; in finē vite sue p
curauerit: eius d; hēre successiōe eua
cuata institutiōe ipoz q curaz negle
xerit: ita tñ vt cetera testamēti capla
i sua maneāt firmitate. dicto. s. causas
vbi et glo. dicit. Quid si nō faciat testm.
nec aliq; exneus eū pcurauerit. R.
Liberi vel agnati sunt heredes. s; pōt
eis auferri hereditas: vt. ff. de his qb⁹
vt ind. l. 3. Vel dic q; in hoc casu sicut
z in sequēti eis denegetur hereditas
ex suo delicto. in hoc q⁹ vñ iclinari glo.
et hoc vñ vey ppter eadē rōem cū casu
sequēti. de quo statiz. Segitur i glo. dci
g. gntauallis. Si parētē s; carcere edu
cere neglexerit. Glo. Intellige. i. de ca
ptiuitate. siue fuerit in carcere siue nō
vt in dco. s. causas. h. si vñ. Vbi etiaz
dñq; si per liberoz negligētiā i captiui
tate decesserit illos ad successiōe ei⁹
nō patimur venire q nō festinauerint
ei⁹ redēptōez citi⁹ pcurare. s; oib⁹ libe
ris i b⁹ negligētib; res vniuersas ab
eodē derelictas ecclie ciuitat⁹ ex q ori
tur applicari: inuētario. s. sub publica
attestatōe celebrando: ne qd ex ei⁹ fa
ctatib⁹ pcat: ita vt qcquid exinde ad
eccliam puenit captiuoz redēptiōi
bus pficiat. hec ibi. Idē etiā vñ in simi
lib⁹ cās: videlz q; qñ fuerit subuentio
i reliq; magnis ncitatibus denegata
subtrahatur negligētib⁹: z successio in
pias distribuaf cās ppter eandē rōem
ff. de legi. l. non possūt. Ad hoc ē facit
ff. de his qbus vt ind. l. 3. vbi dicit q;
indignus iudicat⁹ est successiōe inuili
eris a qua fuerat institut⁹ qui p negligē
tiam z culpā suā id egit vt mulier mo
reref. Dicit glo. nō adhibēdo medicū.

B. Sed tñ nō licet parētib' liberos v' libris parētes ab hereditate sua speliere monachos factos quis dum laici fuerāt in cām ingratitudinis iciderint 19. q. vii. c. fi. Idē hēs. i. religio p. 5. 12. q. incipit. **Utz** religiosi. 27.

Utz qd ad qdū gradū durat successio. i. hereditate. **R.** Nō terminat in qro gradu: sicut quo ad impedimētū mīi monii: sed durat vsq; ad decimū. 35. q. 5. ad sedē. **A.** Ibi quo ad successiones nō videt fieri aliq; grad' determinatio. **I** vsq; ad quē numex determinetur: sed potius indeterminatē. Et sic in infinitū quousq; memoria hēri de cognitione possit. vt z sit z diffusius ponit in **In** fī. de gradi. cogni. p. totū. Unde z i. sū. con. l. 1. r. 5. q. 19. dicitur q; admittunt cognati i infinitum. ex q; gradus attinētie pbatur. Quod g' aliqui dicūt de deo: pōt itelligi ex eo q; vix ē q; memoria vltra extēdat. Et vt p. i. dō. c. ad se dem. multa variat opuratio respectu successions z infimoni. Nā in infimonio fres sunt in pmo z filii eoz in scdo. In successioe hō fres sūt in 2° z filii eoz rā ad innicē i. 4° z sic de relis. vt ibi **B.** Et qui z qdō succedat. vide. i. successio. de heredū substitutōe. vide. i. testamentum 2° 5. 2°.

Utz heredes teneant ad debita defuncti. **R.** Heredes qdēz fm leges nō tenent de maleficio testatoris: nisi in quātū ad cū puenit vel nisi cū testatore fuerit lis cōtestata. tñ fm canones z bz oīciāz hēs qlibz tenet ad oīa debita siue fuerint ex contractu. siue ex maleficio. vel qsi. z siue res euenerit ad heredē: siue nō. siue lis fuerit cōtestata: siue nō. i. 6. q. 6. si epm. z ex d. pigno. ex pñtiū. z de solu. c. p. z de vsu. tua nos. z de rap. i. l. 1. r. 3. de sepul. c. vlt. z de sen. ex. a nobis 2°. hoc intellige si hereditas sufficiat. vt. i. l. 5. primo dicitur. **Con.** i. hō oēs canoniste. **A.** Idem in sum. con. c. ti. q. 91.

Quid si hereditas non sit sufficiens ad oīa debita. **R.** fm Ray. Ardo q; in

iudicio aīe ēt si nō fecit iuentariū nō tenet nisi qdū sufficit. Distinguo tñ int legata z dōbita. qz dōbita tenet sū dīntia tōe solue. d. legat. hō si tot sūt q; nō fma near ei legatā pōt detrahē suaz legiti mār: itēz qrtā fm quodā si fuerit istitut' hēs. Idē hosti. z **U.** l. 1. Idē in sū. con. eo. ti. q. 92. vbi ēt of q; iuentarium ē scriptura quā d; hēs ichoare fm leges ifra. 30. dies a morte testatoris. v' post q; scit se hēdē istituti. z describebete ibi oēs res defuncti sub testib'. z d; illam pficere ifra. 60. dies. vel ifra annū si remote sunt res. z tūc nō tenet creditori bus vltra id qd iuentū fuerit de hēditate. **A.** si nō fecerit iuentariū tenebit in solidū. l. de iure deli. l. sancim'. **B.** Et de legitima hēs. i. legitima.

Quis ordo tenēdus i soluedo creditorib' aut legatariis. **R.** fm Ray. Si creditores z legatarii sit veniant. p est satisfaciendum creditori. Sed si veniant sepati: liberat hēs soluēdo p illū ordinē quo venerūt: pū tñ nihil faciat volo. Et creditores postmodū venientes nō pōt igetare hēdē nisi remāsit ei d hēditate: s; hū ius suū saluū d le gatarios. **B.** si hēs scit vel credit siue dubitat q; hēditas nō extēdit vltra debita siue fuerit ex dō. siue ex maleficio: vel qsi: nihil d; dare legatariis donec satisfecerit. Et idē modus tenēdus ē i satisfaciēdo pū creditorib' pōrib' z i iure potiorib'. de q hēs. l. istitutō 2° 5. 4. 5. 6. **A.** z si hēs hūc ordinē muta uerit. p. i. solue' legatāus l' scōariis creditorib' pū q; potiorib'. si absoluit hēs i foro cōstie nisi h' faciat ignorāter spū rās. i. hereditatē ad oīa soluēda sufficere vel nesciēs hūc eē potiorē creditorē bz **U.** l. 1. hosti. vt i sū. con. lib. 2° ti. 5. q. 94. vbi ēt di glo. Ray. q; sic pōres seu potiores creditores ab aliis pūeti nō debent igetare hēdē ita nec illos q ab eo emerūt res qru pcia i legata vel fidei cōmissa vel alios creditores pcesserūt vt i. l. sancim'. l. allata. Nā vt in hac. l. patz creditoribus potiorib' suat ius d

legatarios: et et alios creditores inferi
ores q̄ p̄us ab hēde acceperūt. **B.** Et
nō q̄ hēs pōt deducē an oīa expensas
funerū. et alias nccias quas fecit cā hē
ditario: vt i testō. iūctario. **z. b. i.** Et bre
uit q̄n dōbita totā hēditatē hauriūt: he
res dēz eē imūnis a lucro: sic z a gūami
ne. **L. d. iur. deli. l. fāncim. 7. s. z. si p̄fataz.**
cū seq̄ntibz. Itē nō q̄ h obligatō testa
toris trāseat ad hēdē. nō tñ piculū p̄u
rii z h. i. q̄ nō p̄tē excedē singlarē p̄so
nā. **Idē. dōst. z. ill. A. Idē i sū. cō. dēā.**
q. 94. vbi ē i h. p̄onit exēplū de fracti
one vori q̄ nō trāsit i hēdē. **B.**

Quid si p̄es sint hēdes: quō tenent
ad dōbita v̄l legata? **R.** Reglarit tene
tur q̄libz hēs p̄ hēditaria p̄te. **L. d. acti.**
hēdi. l. 3. A. p̄oti. 7. l. 2. q̄ icipit. p̄ hēdi
tariis. **D. Excipiūt q̄ncq̄ caus. p̄ si ali**
qd sit i obligatōe faciēdi v̄l nō faciēdi.
rūc. n. q̄libz hēdū isolidū. ff. d. hbo. obl.
in executōibz. 7. s. v̄l si testator p̄misit
se aliqd op̄ facit. v̄l p̄misit p̄ se z p̄
hēdē nō fieri q̄ min. p̄ fundū suū ire li
ceat. 7. q̄libz hēdū isolidū obligat. 7. ca
sus ē si res q̄ d̄z restitui isolidūz possi
deat ab vno. L. d. hēdi. acti. l. 2. ff. cōmo
da. l. 3. mibi. 7. hēs. 3. i. alimēt. legat. q̄n
p̄ volūtā. 7. fūcti v̄l iudici. v̄l ab vno
i solidū. v̄l a p̄tibz. p̄ p̄tibz. dēligitis pe
tunt. ff. de ali. lega. l. 3. 4. si testator ab
vno hēdū legauit creditori hēditario
op̄elādī aio: tūc ille hēs on. sustinebit
v̄l ad q̄ritatē legatū. A. v̄l vt hēs sol
uat sibi itegrū legatū. v̄l si creditor no
luerit legatū hēs soluat sibi de portōe
sua tāta q̄ritatē ad quātā ascēdit lega
tū: vt i. l. q̄ stari segur. **D. ff. de lega. 2.**
l. cū ab vno. 5. in expensa funerū vxorū
q̄ nō tñ astrigit hēdes p̄ hēditatis por
tiōibz. 7. ē v̄l p̄ portōe q̄ puenit ad eū
de dote vxoris. A. v̄l puta si ad eū pue
nerūt cētū: z i hēditate ducēta sūt: ip̄e
vir tenet p̄ tertia. z hēdes p̄ duabz. p̄ri
bz: vt i. l. veluti. de q̄. i. **D. ff. de reli. z**
sūpti. fune. l. aliq̄nties. z. l. veluti. A. p̄re
dicti ē casus nōn sūt sū. cō. l. 2. n. s. q. 95.
fm. Ray. z. dōst. **B.**

Quid si hēs ē pupill. nūq̄d pōt dis
ferri debitorū solutio p̄textu pupillaris
etatis? **R.** Nō v̄l. **L. de acti. hēdi. l. sub**
p̄textu.

Pone q̄ hēs v̄l executores nolunt
soluē q̄ testator i pios v̄l legauit. nec
sant facē creditoribz: vt dicit. quid fiet.
R. Per ep̄m loci p̄missa monitiōe ad
h. cogēdi sūt. ex de testa. tua nobis. z. c.
Iohes. et si a testatore id otigerit inf
dici. Nā z si defunct. p̄hibuerit ne ep̄s
se itromittat: tal. p̄hibitiō nō valz: vt
i dō. c. tua. hēdes q̄s testator tenet in
stituit. vide. l. testamētū. 2.

Eremita. **U**rx hēmiti
ca vita seu
solitaria sit p̄fectior q̄ cōgre
garōis religio. **R.** 7. **I. b. scō. a scō. q.**
iss. Vita socialis nccia ē ad exercitiūz
p̄fectōis. q̄ mutuo se instruit verbo et
exēplo z correctōe q̄ ad p̄fectōem p̄du
cūt. Solitudo autē op̄etit iaz p̄fectis q̄
alioz regimie nō idigēt. Sicut g. illud
q̄ iā p̄fectū ē p̄mmer i q̄ ad p̄fecti
onē exerceat. ita vita solitaria si debite
assumat p̄mmer vite sociali. Si tamē
absz exercitiū p̄cedēti tal. vita assuat:
ē piculosisima: nisi suppleat p̄ vīnam
gratiam.

Urx religiosi medicātes possint vi
tā hēmiticā eligē. **R.** p̄nt d̄ lnia suoz
maiorz z cellas siue hīracula i hēmo si
ue locis vbi nō sit hōiūz hitatio d̄ ppl
quo p̄nt acgrē z ē mutare. ex de exce.
pla. cū ex eo. l. 6.

Ereticus p̄ cōit. **de**
retic. est
q̄ de fide falsaz op̄ionē inuenit
v̄l iūctā segf. 24. q. 1. hēc ē fidef. q. 3. de
retic. imo ē q̄ circa fidē dubi. 7. ex eo.
c. p̄. Et itelligēdū ē eē dubiū eū q̄ v̄ter
milare i dubietate p̄sistit. Sec. de illo
q̄ tētat de fide cū dolore cordis. Itē hē
tic. ē ille q̄ male fērit d̄ ecclie sacris. A.
s. alr. fētiēdo de baptismo. p̄ctōz p̄fessi
one. eucharistia. m̄fimonio. z de relis
sacris q̄ p̄dicet z obfuer sacrosācta ro
mana ecclia: vt i. c. de q̄ stari. **D. ex. e.**

ad abolendam. 3. qui male sentit cir
ca veritatem scripture sacre. 24. q. 3.
heresis. 4. qui aduersus romanam ec
cliam agit: et eius dignitate a dño tradi
tā auferre conat. dis. 22. oēs. **A.** Ibi dñ.
Qui romane ecclie pñilegium ab ipso
oñis sumo ecclay capite traditū aufer
re conat: pculdubio i hēfz labif. **B.**
Anz hō hō ita ppe dñ hētic⁹ qlibz ex
cōicar⁹. 4. q. i. **Qd** autē. Silt et simonia
cus. i. q. i. q. 9. **A.** Idē et casus nōnt in
tū. cō. li. p. r. s. q. i. Aduertēdū qz qz ille
dñ hētic⁹ q i dubiis pñitētiū ad salutē
ñ vlt accēpē declaratōi dñi pape. 24.
q. i. bec ē fides. Silt hēticus ē q pñaci
ter affirmat exercē vsuras nō ēē pctm
vt i cle. ex. gui. d. vsuri. Itē nōndū qz h
qs ex ignorātia hēat opionē hētica nō
ē hētic⁹ si refert se ad intellectū ecclie
vel subicit se ei⁹ correctōi. ex de sū. tri.
et si. ca. oāmam. ad si. Itē nō ē hētic⁹ q
sine sui erroris nō pñacif ad hē: sed
qrit cauta sollicitudine vitatē: par⁹ cor
rigi cū inuenit. 24. q. 3. dixit aplo. **B.**
Quid ppe facit hētic⁹? R. fm. ppe.
Ad rōem hētic⁹ duo occurrūt. Unū ē in
rōe. s. hēfz initiū. **A.** I. error erga credē
da: vt pz i sū. con. eo. ti. q. 2. vbi ponūtur
q in isto. s. hñf. **B.** Alterz in volūtate
qd ē hēfz cōplēmētū: vt qz pñaciter
a fide deniat. et talis ppe dñ hētic⁹. **Ld.**
Iho. in 4. addēs q si qz erret i his ad
que explicite credēdū nō tenet: nō est
hēticus. vt si qz putaret Jacob fuisse
pñez Abzabe et h. i. z cū cognoscit h. ēē
z vitatē fidei et scripse: credit ei. silt et
circa ea de qb⁹ inf doctores sst opiones
pōec p ecclia dēfmiatū sit. vt idē **Iho.**
pōit i pma pte. q. 32. An excufet schola
ris q tenet opionē sui doctoris habes
i. opinio.

Utrūqz heretici sint vitadi. **R.** Pos
sum et de eo eos monere et iducere vt
ad veram fidem redeant. In aliis non
licet eis cōicare. quia excōicati sūt. 43.
dis. In mandatis. **A.** Lari⁹ vñ facē. ex
de hēti. excōicam⁹. oñuncro. c. cū volun
tate. de sen. exco. **B.** Utrū autē cū eis vñ

cū aliis infidelib⁹ sit publice disputan
dū. hēs. i. fidelis. 53.

Qñm i qñtōis hēticor⁹ pdurat post
mortē sumi pñificis et q ad negocia
nō cepta. vñ que nōdū emerferūt. ex. e.
ne alig li. 6. **A.** Et ibi pz qz h. o. itelligit
qñ cōmissio scā ē a papa. **B.** S3 nō pñt
pcedē s epōs et supiores nisi in lris sit
expñsū. Si tñ alig d eis itellexerit de
bēt pape nūciare. ex eo. li. 6. i qñtōres.
A. Et ibi pz qz ad istā denūciatōem te
nēt. **B.** Itē nō pñt nec debent se intro
mittē de dinatōib⁹ seu sortilegiis. **A.**
Al. n. pz tales fliqre suis iudicib⁹ puni
endos: vt i. c. accusat⁹. de q. i. **B.** nec de
qñtib⁹ vsuraz etiā s illos qb⁹ restitu
tionē vsuraz i pñia p hēfi inuixerūt. Itē
illi se et sua ad h. obligauerūt. ex eo. ac
cusat⁹. s. sane. s. se. li. 6. **A.** Districte
tñ tenēt i qñtōres pcedē s pñacif af
firmātes exercē vsurā nō ēē pctm. vel
s diffamatos vel suspectos h. i. tāqz
s hēticos vñ diffamatos seu suspectos
s heresi: vt in clementina ex graui. de
vsuris. **B.**

Pñates scēlares. **A.** qbuscūqz officiis
fugātur. vt i. c. excōicam⁹. de q. i. **B.** de
bēt moneri: et si nccē s pelli p ecclia
sticā cēsura. **A.** s. p. metropolitanū et ce
tos opñouiciales epōs. vt ibi. **B.** oēs
hēticos ab ecclia denotatos s suis pui
cis extmāre. et cū de nouo qs eligitur
i ptatē ppetuā seu tpalē. de h. iurare.
Et si pñt suā negligētiā aliqs tal dñs
fuerit excōicat⁹. et si satisfecerit istā ānū
pz itimari pape vt ipse oēs vasallos ei⁹
a fidelitate ipi⁹ denūcier absolutos. et
frā suā catholicis exponat occupādā. et
illū si expedire uidebit a sua dignitate
deponat. extra eo. excōmunicamus. s.
moneantur.

Archiepiscopi et episcopi qui circa
extirpandos hereticos fuerit negligē
tes debent deponi et alii substitui qui
hoc velint et possint. ex eo. excōicam⁹.
s. si. **A.** Ibi dñ. Adiciam⁹ insuper vt q
libet epō vñ archiepiscopus per se aut
archidiaconū suum. vel alias hōestas.

idoneasq; psonas bis aut saltē semel i
āno p pnia prochiā i q fama fuerit hē
ticos hitare circueat: z ibi tres vl ples
boni testimonii viros. vel et si expedi
re videbit totā viciniā iurare opellat.
q si qd ibidē hēricos sciuerit: vel aliqf
occulta cōuenticula celebrantes seu a
cōi ouersatōe fidelīū vita z morib' dis
fidētes: eos epō studeāt indicare. ipse
aut epō ad pntiā suā uocet accusatos
q nisi se ab obo reatu purgauerit. vl si
post purgatoem exhiberā i pntiā fue
rint relapsi pfidiā canonice puniātur.
Si q hō ex eis iuramēti religionez ob
stinatōe dānabili respuētes iurare for
te noluerit: ex h' ipo tanq' hērici repu
tent. Volum' igit' z mādam'. z i hūre
obie districte pcpim': vt ad hec effica
ciē exeqnda epī p dioceses suas dilige
ter inuigilēt si canonicā voluerit effugē
vloēm. Si q. n. epō super purgādo de
sua diocesi hēricē putat' fermento ne
gligens fuerit vel remissus. cui id cer
tis idiciis apparuerit ab epali offō de
ponat': z in locū ipsius alī substituat
idone' q velit z possit hēricā cōfundere
pauitatem.

B. Si qtr iqrēdi sūt hērici? **R.** Si pa
pa dat certā formā: illa tenēda est. Al'
pnt' qri p accusatōez. inqstōez z denū
ciatōem. Itē tenētur diocesani p se vl
p alios saltē sēl' anno qre hēricos vbi
fama ē eos hitare. z illos qd credūt ali
qd de h' scire debēt opellē iurare vt in
dicet si qd hnt suspectos ppt occulta
conuētacula vl alia sig. ex. e. excōicam'
s. adūcim'. Suspect' si vocat' cōfiterur
z sperat d' correctōe: pōt ei iūgi pnia
salutar'. si āt negat z tñ sit ifamat' idi
cef ei purgatio quā si nō pstitit excōi
cabit: z vlq' ad satisfactōem odignam
ab oib' euitabit. Et si p ānū sic steterit
extūc velut heretic' cōdēnet: vt in dō
c. excōicam'. s. q. aut.

Quali pena hereticus punit'? **Rn.**
Quadrupli. s. excōicatioe. dpositioe. rez
ablatōe. z militari psecutioe. Excōicati
one. qz ois hēric' siue occult' siue mani

fest' ē. ipo iure excōicatus. 24. q. 1. c. 8. z
2. ex. e. ad abolēdā. **A.** Alar' ex. e. excōi
cam' p. 2. **B.** depositōe. qz idistictē
siue clic' siue laic' ēt papa vel iparoz.
vl qlibz ali' o3 deponi ab oi dignitate.
40. d. si papa. 24. q. 1. q. 5. pacē. **A.** Ibi
dr. Qui d' pacē ecclie sūt si dignitatem
vt cīgulū militie hēant nudē eis. Si
āt puati sūt. si qdē nobiles sūt: suarum
subaz pscriptōez pariat. Si āt ignobi
les: nō solū corpe dberēt s3 et exilio p
petuo castigēt. **B.** z ab oi offō z bñfi
cio expoliari. Et si clic' sūt o3 de gdari. z
demū qlibz tal' o3 reling arbitrio secta
ris prātis aiaduēsiōe debita puniēd'
s. crematōe. **A.** De ista crematōe n' v'
i iure bñ de cōsuetudie. **B.** nisi cōtinuo
p' dephēsiōe erroris ad fidē velint re
uertī: z erroz suū abiurare z satisfacti
onē exhibē. **A.** Stud cōtinuo de cōsueta
dine ab aliqb' obfual de pma sessiōe
iudiciā pma die q examinat' h' cā: ita
ēt q hoc faciat spōte: z nō ppt metum
pbatōz z cruciatū fm glo. Ray. z in
sū. cō. li. p. n. 15. q. 4. vbi ēt hec nōnē fm
Ray. **B.** Et sic redeūtes debēt perpe
tuo carceri detruē. ex. e. excō. cam' 2.
A. s. si q. vbi of q si postq' fuerit dephē
si redire voluerit ad agēdā pniaz cō
dignā ppetuo carce detruat'. Et sic
h' nil of de illa cōtinua z spontanea re
uersione. s3 of eo. ti. c. ad abolēdā. vbi ēt
of de puatōe ab officio z bñficio. **B.**
Et nō q ēt sūt relinqndi iudicio scclari
q dephēsi fuerit incidisse i abiuratam
hēsim: vt. i. hētic' 2. s. 5. z onob' sequi
bus. z h. s. anpt. 3. punit rex ablatōe.
qz bona eoz oia ipo iure sūt cōfiscata. s3
tñ executio ipsius cōfiscatōis vl bonoz
occupatio nō o3 fieri p pncipes scclares
anq' p iudicē ecclasticū snia sup eodē
crimie fuerit pmulgata. ex. e. c. 3. fm
li. 6. **A.** Et si tales erat clic' eoz bona
cōfiscat ecclie cui d' hēbāt. Et iō si erat
laici ecclie tpali iurisdictione subiecti.
Alioz hō laicōz bona pncipib'. ex. e.
excōicam' 2. d. s. quo iure s3 Ray. z in
sū. cō. dca. q. 4. **B.** 4. punitur militari

perfectioe qz si alit nō pōt fieri: manu ar-
mata sūt ab eis bona oia auferēda. De
pena creditū heretico z fautorz hēs. i.
§. 2. qui incipit. Quā penam. 2c.

¶ Quid si hereticus habeat filios catholicos
nūq illi salte hēbūt bona p̄ris. v̄l p̄re
R. Nō. vt hēs h. §. pcedēti. z s. hēditas
§. 2. A. Hoc pbat ex eo. h̄gētis. Qd. c.
corrigit. l. manicheos. L. eo. q. p̄mitte
bat sanguineos catholicos succedere
heretico. qd̄ veras i. dō. c. h̄gētis. Qd̄
videt intelligēdū qn̄ p̄ publice p̄dica
uit cōtra fidē catholicā: v̄l publice pro
fessus ē vel defēdit errorem. v̄l corā pla
to suo c̄fessus ē. vel cūcti. aut finalit̄
cōdenat. ex de h̄bo. sig. sup. qbusdā. fm̄
Ray. z in sū. con. li. p̄. ti. §. q. 7. B.

¶ Quatr aut clic. p̄pter hēsiz de gda
tus dicat tradi p̄tati sc̄lari. hēs. §. d̄gra
datio. §. 3. Et an ois degradat. sit tradē
dus. habes ibidē. §. 4.

¶ Quid de vasallis hereticor. R. Abso
luti sūt a debito fidelitatis. homagii. et
toti obsequii gēis lapsis manifeste
i heresim aliq̄ pacto q̄cūqz firmitate
tenebant astricti. ex eo. c. v̄l. Idē d̄ va
sallis dñoz q sūt negligētes cōtra here
ticos. vt. §. §. dictum est.

¶ Quā penā incurrit credētes. recepta
tores. defensores. z fautores hereticor.
R. Quilibz talis ē excoīcat. z si nō sa
tisfecerit infra ānū ex tūc ip̄o iure ē isa
mis: nec ad publica officia seu cōsilia:
nec ad eligēdos alios ad h̄. nec ad te
stimoniū d̄z admitti. nec pōt cōdē testa
mentū. nec ad alicui hereditatis succes
sionē accedē. Nullus quoqz eis sup. q̄
cūqz negotio: s̄z ip̄e alius cogit rīdere
Si iudex ē: ei s̄ma nō valet. Si aduo
cat. nō admittit eius patrocinium. Si
tabellio nō valet ei i. n̄stra. z sic i sū
bus. Si h̄o sit clic. ab oi officio z b̄n̄fi
cio d̄z deponi. Et illi q tales postq̄ fue
rint ab eccl̄ia denotati: euitare cōsp̄a
rint debēt excoīcari. Probat hēc oia
ex eo. excoīcamus p̄. §. credētes. Item
oēs clici q talibz exhiberent eccl̄astica
sacra. vel traderēt eccl̄astice sepulture

aut el̄ynas seu oblatōes eoz recipere
debēt p̄uari suo officio ad quod nunq̄
restituētur sine iudito sedis ap̄lice sp̄a
li. Sūl z regulares quoz etiā p̄uilegia
i illis locis. A. i. diocesi: vt i. §. sane. B.
non seruent eis: vt i. dō. c. excoīcamus
§. sane clerici. Et nō q̄ ipsi credētes he
retici sūt dicēdi. ex eo. excoīcam. 2. A.
ibi dicitur. Credētes eoz erroribus he
reticos sumit iudicamus. B.

¶ Si heretici ouertant: nūq restitu
entur eis v̄l eoz filiis bona? R. nō. sed
ip̄o iure oia cōfiscata sūt. ex eo. vergē
tis. 2. c. cū h̄z. li. 6. A. nisi eis ad cor fuer
rētibz abnegatibz hereticor cōfortiū
misereri aliqs voluerit. dō. c. h̄gētis.
et puto q̄ ista mīa possit hēri ab eo ad
quē bona p̄ cōfiscatōez deuoluūtur. de
quo. §. §. 7. ad finem. in additione. B.

¶ Quatr heretici ad fidē redeūtes re
cipi debēt? R. Debēt ad arbitriū sui
ep̄i abiurare errorem. z q̄ firmiter tene
bunt fidem catholicā. i. q. 7. q̄tiens. z d̄
confe. dis. 2. ego Berengarius. ex eo. ad
abolendam. A. Et d̄z ista abiuratio z
promissio fieri per scripturā. z publice
v̄l p̄uate fm̄ q̄ crimē fuerit publicum
vel p̄uatū fm̄ Ray. z in sū. con. lib. p̄. ti.
5. q. 14. B. Qd̄ si post abiuratōem v̄l
postq̄ ad arbitriū ep̄i se purgauerint:
vt dictū est §. §. 7. de p̄hensi fuerit i. ab
iuratā heresim recidisse: iudicio sc̄lari
sunt sine vlla penitus audiētia reliq̄
di: vt in. c. ad abolēdā. A. Hoc v̄z. cū
post h̄ abiuratōem seu purgationem
dephendunt in heresi p̄ sacri euidentia
aut p̄ cōfessionē pp̄riam vel p̄ testes: i
quo non parciē eis nec quo ad vitam:
nec quo ad bona. Si aut̄ absq̄ h̄ deph̄
hēsiōne occulte recidiuāt z occulte pe
nitētes reuertant ad eccl̄iam parciunt
eis quo ad vtrūqz fm̄ glo. Ray. z in di
cta. q. 14. vbi etiā d̄z h̄ occultos he
reticos absolui posse per simplices sa
cerdotes: nisi ep̄s loci retinuēt sibi ta
lium absolutiones. Sed hoc clarum ē
p̄ c̄fessum annalē cūrie q̄ nunc pape
releruat casus iste. In dicta etiā. q. 14.

nōtur fm̄ Inno. q̄ heretici ēr in extre
mis agētes nō recōciliantur nisi solēni
tate pmissa si adest facultas. Si at ad
eā necitate venerit q̄ cōfiteri nō vale
ant: p̄cesserūt tamē signa p̄nie: tunc ēr
sine pmissa solēnitare recōciliabuntur
Lex. n. q̄ aliud statuer inhumana esset
Lon. Hosti. in. ca. nob. 2. ex d̄ sen. exco.
vbi etiā p̄dicta tangit Inno. Aduertē
dū quocq̄ ēr cū reuertētib⁹ nō parci
tur q̄ ad bona z vitā nō sūt perita p̄nie
z eucharistie sacra denegāda. ex eo. in
per eo. h. 6. **B.**

Ultz cū redeūtib⁹ ab heresi dispēsa
ri possit. **R.** Jure qdem cōi tales exq̄
recōciliari sūt ad laicā cōiōnē recipiun
tur. i. q. 7. c. p. Adhibet etiā q̄nc circa
eos quadruplex dispēfatio. s. simplē:
vt solū recipiant in ordinib⁹ ante hec
oia suscepta. i. q. i. si q̄ heretice. **A.** Ibi
dicit hoc p̄ magno b̄nficio hēant si ad
empta oī spe p̄mōdis in quo inueniū
tur ordine p̄maneāt. **B.** plena vt pos
sint sacerdotes fieri. i. q. 7. uenientib⁹.
plenior vt possint eē ep̄i. i. 2. dīf. nos con
suetudinē plenissima vt etiā ad supio
res dignitates p̄mouē possint. 23. q. 4.
ipsa pietas. **A.** Idē in fili. cō. li. p. ti. s. q.
i. fm̄ Hosti. Ray. z Hof. **B.** Utrū pla
tus heretic⁹ habent prātem spiritua
lem. vide. i. scisma. s. 3.

Hereticus 2. s. per li
braz se
xtrū. Plura s̄ hereticos hēnt i
a. de gōis q̄dam in p̄cedēti. c. iaz dicta
sunt fm̄ q̄ regrebat mā. Illa hō que
restant nunc erunt p̄dicenda.

Quicūq̄ hēricos. credētes. recepta
tores. defensores vel fautores eoz scie
ter p̄sumpserit eccl̄iastice tradē sepul
ture excoicati sunt. z non debēt absol
ui nisi p̄p̄tis manib⁹ publice extumu
lent z p̄iciant corpōza dānatorum. Et
locus ille p̄petuo careat sepultura. ex
eo. quicūq̄. li. 6.

Heretici cū oib⁹ fautoribus modo
dictis. **A.** credētib⁹. receptatoribus
defensorib⁹ z fautorib⁹ eozū: vt i dō

c. quicūq̄. **B.** z ipsorum filiū vsq̄ ad
secundam generationē ad nullum ec
clesiasticum beneficium seu officium
publicum admittantur. Alter irritus
est. ex eo. quicūq̄. Et itellige per line
am paternam. nam per maternam nō
puniuntur nisi vsq̄ ad p̄mum gradū
ex eo. c. statutum. **A.** Ibi enī dicitur
"hoc sane de filiis z nepotibus hērico
rum. credentium. z aliorum h⁹. qui ta
les esse vel etiā tales decessisse p̄bant
intelligendum esse vt setur non autēz
illoz quos emendatos esse cōstitūt
z reincorporatos eccl̄ie vnitati. z pro
culpa h⁹ ad mandatum eccl̄ie p̄niam
recepisse quam ipsi iam perfecerit vt
humiliter p̄secutioni eius insistant vt
parati fuerunt ad recipiendum eandē
B. Itē omnes viri eccl̄iastici q̄ ad
p̄ces talium receperunt dignitates vt
b̄nficia eccl̄iastica p̄uati sunt. z si rece
perint scienter nō debent in posterum
admitti ad talia vt similia. Itē filii ta
lium p̄sonarum non sunt in potestate
paterna: s̄ sunt sui iuris: vt in dicto. c.
quicūq̄.

Quid si quidam dū in egritudine
decumberēt petierunt hēricos consola
turos vt ab eis fm̄ consuetudinē eozū
consolationē reciperēt. **A.** per manus
impositionē: vt in c. filii. de quo. i. **B.**
z sic decesserunt. s̄ modo filii vt hēdes
volunt p̄bare q̄ ipsi defuncti nō sane
mētis effecti susceperint. vel post p̄di
tam loquelaz: numqd̄ audiri d̄bēt? **R.**
Si tales dū viuebāt erant diffamati
vt suspecti de hēsi. vt si cōstituerit q̄ ipsi
sane mentis existētes petierunt: hē
des non debēt admitti. aliogn admitti
possunt ad p̄bandum non p̄ vxores si
lios familiares aut aliquos s̄ suis: sed
per testes fidedignos z fidei zelatores
extra eo. filii. lib. 6.

Illi qui post abiurationē errorū vt
postq̄ se p̄p̄ti antistiti examinatione
purgauerint: dephēsi fuerint in abin
ratam hēsim recidisse q̄uis siñ vlla pe
nitens audiētia relinquēdi sint iudicio

seculari: tamē si pnie signa i eis appa
reant manifesta z petuerint humilit
sacramēta pnie z eucharistie non sunt
deneganda. extra eo. sup eo. li. 6.

In inqstōe criminis hēsis ēt excōi
cati z parricipes atq; loci criminis ad
testimonium admittunt pferunt i de
fectum aliarum pbatōnū cōtra hēti
cos. credētes fautores z defēsores eoz
si ex numero testium aut psonarū tā
deponētium q; contra quos dponitur
qualitate z aliis circūstantiis non fal
sa dicē psumantur. ex eo. in fidei. li. 6.
Similit illi admittūtur qui sup facto
hēsis iurauerūt dicē xitate tam de se
q; de aliis. z eam celando piurauerunt
z postea velint corrigere dictum suūz
contra se z alios si manifestis indicis
apparuerit tales nō leuitate: aut odio
seu pecunia: sed zelo fidei velle reuela
re. extra eo. accusatus. li. 6.

Presidētes regimini alicuius loci:
s; sint excōicati: vel de facto z non d iu
re iurisdictione: bēant ad requisitiōē
ordinariozū v; legatorū ipozū aut
inquisitorū. A. nō valētū sū moze
dispēdio v; negocii piculo recursū ha
bē ad superiores q legitime in locis
ipsis possint iusticiam exequi: vt in. c. p
sidētes. d. quo. i. **D.** possunt z debēt cō
tra hēticos. credētes. fautores. z fcepra
tores. z defēsores eoz suum officium
exercē. z illi qui requirūt eos nō incur
runt aliquam sniam. tamē dicti pside
tib; ppter hoc i aliis nullum ius est cō
cellum v; pmissus. ex eo. pside res li. 6.

Suspect' de hēsi z ob h' citat'. z qz
non compareret excōicatus est. si excōi
catōem p animum sustinet ex tunc est ve
lut hēticus condēnādus. ex eo. cum cō
tumacia. li. 6.

Accusat' d hēsi v; suspectus vehe
mēti suspitione q hēsim in iudicio ab
iuravit z postea omittit i ipaz cēsetur
relapsus: s; itea ipm hēsis crimē si fue
rit plene pbatum. S; si levis suspitio
fuit nō d; iudicari relapsus: s; al' gra
uiter puniri. ex eo. accusatus. lib. 6.

Qui in vna hēsis specie: siue i vno
articulo vel sacro errauit: z postea ab
iuravit simplr hēsis: si postea errat in
a' flaps' ē iudicād'. ex. e. accusat'. li. 6.

Ille d cui lapsu i hēsis an abiurari
onē cōstiterat v; nūc cōstat: si postea hē
ticos receperit. deducat. v; associet: eis
donet munera siue mittat. v; fauorē
ipēdat q excusari nō possit. A. seu etiā
visitet. dco. c. accusat'. **D.** iudicari d;
relapsus. ex eo. accusat'. li. 6.

Quid si q; p receptiōe hēticorū.
A. v; etiā p defensione seu fauore. dco.
c. accusat'. **D.** z nō qz esset hētic' sub
obligatiōe bonozū inqstozib; se abstri
xerit ad recipiēdā pniām. z ea iuncta
z nō pacta dcesserit: **R.** qz debēt hē
des i bonis ad cōplēdum. **A.** Verum ē
si sit pnia in bonis p talib; iniuncta pfi
ciēs ad salutē. vt ibi. **D.** Sec' si talis so
lum se obligauit ad pniām quā inqsi
tores veller inuigē: ea nōdū iniuncta
decesserit. ex eo. accusat'. s. si. ho. lib. 6.

Nūqd post mortē hētica poterūt oc
cupari bona ei' si d hēsi non fuerit i ei'
vita declaratum: **R.** poterunt si post
ea declaretur. ex eo. accusatus. li. 6.

Sacerdotes q instrunt hēticos de
celanda xitate. z h': debēt pena dbita
castigari. Religiosi etiā hēfici sūt gra
uius puniēdi aliis. ex eo. accusat'. lib.
6. **A.** s. si. vbi dicitur. Sacerdotes z alii
clerici q negociū inqstōis iustruendo
citatos hēticos v; eozū credētes d ce
lāda xitate v; dicēda falsitate seu eoz
indebite liberādo inuēti fuerint impe
dire: cum nō sit dubium ipsos ea facē
in fauorē hēticę prauitatis per inqsi
tores a talib; compesci possunt z pena
debita castigari tam p captiōē psona
rum q; al' put culpa eregēit delinqūt
Religiosi ēt sunt imutationis pena. i.
carcerationis. ex eo. c. pft. Segtur. vel
al' grauius puniēdi q; scēares si inuēti
fuerint in hēsi v; similib; deligisse. **D.**

Staturus loci p quod impediretur
negociū inqstōis hēticorū nō valet. A.
siue ipēdat. directe siue indirecte: vt in

et statutu. de quo. i. **B.** et dñi. **A.** vñ alii
quing rectores: vt ibi. **B.** tenentur il
lud exhibere. **A.** diocefano loci vel ei
vicario: seu ingfitozibus. et hoc fin mo
re dispedio. vt ibi. **B.** et corrigere. **A.** i.
oio reuocare si necesse fuerit. vel saltes
eatenus moderari qñ illud ingfitiois
pcessus nō impediatur vñ aliquaten
retardet. vt in. c. qđ segtur. **B.** ex eo.
statutu. li. 6º

Ingfitores in certis pñciis pñt p
cedere sil vel separam pur negoti vñ
litas suadebit. ex eo. vt officiu. li. 6º. **A.**
Et ibi pñ qñ hoc obtinet quādo in aliq
bus loci sūt plures deputati simul. **B.**

In examinatōe testiū d hereticos
A. i. sup crimē heresis: ipm qñ cōingē
tibz: vt in. s. vñ. de quo. i. **B.** debent
iteresse due religiose pñone. **A.** et discre
te: vt ibi. **B.** et si fieri pōt per publicā p
sonā cñscribi testiū dicta. ex eo. vt offi
cium. s. verum. li. 6º. **A.** Et ibi patz qñ
si persona publica cōmode non potest
haberi ista conscriptio debz fieri p du
os viros idoneos. **B.** Et quidez religi
osi qui fuerint notari. **A.** in seculo. vt
ibi. **B.** et alii qbus iniunctum est. **A.**
a sede apostolica tabellionatus offici
um: etiā tpe religionis rōne negotii in
quisitionis contra hereticos: vt ibi.
B. tenentur ad conscribendum: vt in
dicto. c. vt officiu. **A.** si fuerint per di
ctos ingfitores regliti: vt ibi. vbi etia
pñ qñ in hoc negocio etiā clerici possūt
exercere tabellionatº officiu: i. ipsi vel
etiā pfari religiosi sint in sacris. **B.**

Ingfitores si opus fuerit possūt in
uocare auxilium brachii secularis et cō
traditores p censuram ecclasticā cō
pellerē: non obstantibº pñilegiis pces
sis quibuscunq pñonis vel religiofis
vel vniuersitatibº. **A.** cuiuscunq additi
onis dignitari vel gñus religionis vñ oz
dinis spñt vel gñalif sub quacūq for
ma hōzū concessis vel in posterū con
cedēdis. et pñt sic cōpellerē etiā appel
latione postposita: vt ibi. **B.** nec etia
cōstitutōe de duabº dietis. **A.** i. ex d re

scripti. nōnulli. vbi cauet ne qñ p lras
aplicas possit trahi ad iudiciū vltra
duas dietas extra suam diocesim. **B.**
extra eo. vt officium. li. 6º

Dēs rectores locoz regliti a dioce
sanis vel eoz vicariis seu ab ingfitori
bus tenētur iurare seruāe et seruari sa
cere cōstitutiones d hereticos. fautores
et d fensores eoz. et eoz filios et nepotes
A. a sede aplice pñulgatas ac etiam
approbatas. dñ. c. vt officium. **B.** Et
qui iurare noluerit et seruare: habetur
vt infamis et hereticoz fautor et d fide
suspectº: nec oñ bñi p dñio nec ad ali
quod officium publicū vñteriº assumi
et ea qñ interz vt rectoz fecerit nullā bñt
firmatē. ex eo. vt officium. li. 6º. i. si.

Debēt oēs rectores in hoc negocio
parere diocesanis et ingfitozibº: nec
aliquo modo debēt cognoscere de hoc
crimine nec captos liberare. et bº. **A.** i.
diocesanoz vel ingfitoz iudiciū sen
tentia seu pcessu directe vel indirecte
impedire: vt in. c. qđ sequit. **B.** Alter
sūt excoīcati. et si sustinerint p annuz
A. aīo pñaci: vt ibi. **B.** cōdenari d bñt
tanq heretici. ex eo. vt ingfitiois. li. 6º.
A. vbi etiā idē statuit tra oēs q sci
enter i pñdictis dederint cōsilium auxili
um vel fauorem. **B.**

Concessū est ingfitozibº cōmittere
citatioes et denunciatioes sniari. Itē au
ctoritas aduocadi pñtos. **A.** pñt expe
dient vt eis assistat. et in ferēdis bº sen
tētiis pbeant cōsilium oportū: ac qñ eis
sup his hñliler pareat in xñtute obedi
ētie inuigendi: vt i. c. cōmissi. de quo. i.
B. et cleru et pññi loci pur viderint ex
pedire negocio fidei. Itē pcedēdi tra
illos q in pñuncia eoz cōmiserūt ipz cri
men heresis etiā si ad aliā se trāstūle
runt. Itē faciendi sibi assignā a quocūq
libros i qñ eent aliq pcessus d bñticol
A. vñ alia scripta i qñ ingfitōes facie
et pcessus p qñcunq auctoritate sedis
aplice vel legatoz et bñi d hereticos
cōtinentur vt ibi. **B.** et circa hereticos
incarceratos vñā cū platis qñ subsūt

penā eoz mitigādi vel mutādi. Itē pri
uati vel pueros nunciandi dignitati
bus vel aliis bñficiis ecclesiasticis: et of
ficiis publicis et honorib⁹ oēs hēricos
et fautores. **A.** et credētes, receptatores
et defensores eoz: ipsoz quoq; filios et
nepotes: vbi. **B.** Sūt autē diocefani
regendi. **A.** vel eis absentib⁹ eoz vi
cari: vt ibi. **B.** et de eoz consilio faciē
dū nisi ipsi sciēter talib⁹ trulisset. **A.** s.
dicta beneficia p̄fatis hereticis seu cō
plicitibus. tunc. n. ipsi diocefani vel eoz
vicarii non sunt requirēdi: sed pot⁹ a
suo iudice puniēdi: vt in textu qui seg
tur. **B.** extra eo. vt cōmissi. lib. 6.

Contra xpianos qui efficiuntur in
dei vel redeunt ad iudaismum etiam
si infantes vlt metu mortis eēnt bap
tizati: pcedēdam est sicut contra hereti
cos. Sūt et contra eorum fautores. **A.**
tanq; cōtra fautores. receptatores he
reticorū et eorum defensores. si p̄fati fu
erint de hoc cōfessi aut per christianos
vel iudeos conuicti: vt in c. de quo sta
tim. **B.** extra eo. contra. lib. 6.

Propter heresim maritorum non
cōfiscant dotes vxorū nisi cū eis sciēnt
cōtraxissent. **A.** a. quia tunc sciebant il
los esse hereticos: vt in c. quod sequi
tur. **B.** extra eo. decreuit. lib. 6.

Quando negotiū heresis cōmittit
alicui vel aliquib⁹ genera' iter in cert
locis non adimitur ep̄is auctoritas eo
rum ordinaria vel etiā delegata si eas
habeant. Et vtriq; etiam de eodem
facto inquirere possunt cōter vel diui
sim. Et si diuim pcedant tenētur cōi
care sibi inuicem pcessus. et per vtrosq;
simul snia pferatur nisi alter alteri de
ferat. Quod si i snia nō cōcordant ad se
dem aplicam mittant. **A.** vterq; nego
cium sufficienter instructum: vt in c.
quod sequitur. **B.** ex eo. p. hoc. lib. 6.
A. Ibi etiā dicit qd si ordinaria seu de
legata ep̄i p̄tate pcedant: illum in p
cedēdo modū obseruet quem inquisi
tores possunt et debent per iura cōia:
vel sp̄ales pcessiones seu ordiatōes se

dis aplicis obseruare. **B.** Qd et vn⁹ si
ne alio non possit ad sniaz pcedere vt
de expressius. i. bētic⁹. 3. s. p. Et intelli
ge qd p̄dicta cōicatioem pcessus o; sie
ri qñ nihil aliud sit agēdū nisi qd se
tentia pmulget. Qd si alter nō possit
cōmode pcedere nisi visis actis alteri
us: tūc sel tñ cōicatio tribuatur: vt i. ex
uagari. Bndicti. xi. q. incipit. Ex eo.

Hereticis appellatio libib⁹ ē. ex eo.
vt inquisitōis. li. 6. **A.** Et sūt pclamatio
qbus nō obs̄antib⁹ rectoribus seu officia
les r̄pales cōdenarōes hēricos: et sibi reli
ctos statim debēt recipere et indilate aiad
uersione debita punire. et idem ē est d
credentibus et eorum receptatoribus
fautoribus et defensoribus: vt ibi. **B.**

In negotio heresis pot⁹ pcedi sim
plicit⁹ et d plano. **A.** absq; aduocatoz et
iudicioz strepitu et figura: vt i. c. statu
ta. de q. i. **B.** et si periculū eēt nō nomi
natis accusatoribus vt testib⁹ publice
nisi corā aliquib⁹ puidis p̄cipiēdo de te
nēdo secretū. et b. **A.** s. corā diocefano
vel eo absente ipsius vicario qñ ingi
tores pcedūt. Qñ nō pcedit ep̄s corā
inquisitoribus. si hēri possit cōmode co
pia eorū dē. ac nihilomin⁹ siue ep̄s siue
inquisitores pcesserint aliquib⁹ aliis pso
nis puidis et honestis iurib⁹ perit: qd
ad h⁹ vocari et eis totū pcessū sup quo
deliberādū ē seriose manifestari ac in
tegraliter explicari: et de ipsoz cōsilio ad
sententiā vlt ad cōdenatōē pcedi d. Et
ep̄s vlt inquisitores possūt indicē secretū
p̄fatis qd sit reuelatio. et eos si archa
na cōsiliū seu pcessus sibi s̄b secreto ab
eisdem patefacta p̄ter eorum licētiā
aliis patefecerit ex cōicatiois sniaz quā
ex secreti violatione ipso facto incur
rant si eis expedire videbitur pm̄tga
re. sic tamē qd inquisitores ep̄m vel ep̄s
inquisitores non excōicent hac de cau
sa. s. ipsi ex districto p̄cepto iuris ad se
cretum h⁹ tenētur. Et in his ex p̄cepto
tam ep̄scopi qd inquisitores debēt pu
ram et p̄uvidam intentionem habere
ne ad accusatorum vel ad restitū noia

supp[re]menda ubi ē securitas piculuz eē
dicant: nec ī eorūdem discrimē securi
tatē asserāt ubi piculum iminēt: super
quo eorūde confēcie onerant: vt ibi. **B**
S; cessante piculo publicetur: vt sit ī
aliis iudiciis. ex eo. statuta. li. 6.

Hereticus 3. ^o **H**ec que sequunt

Hereticos sunt in clemētinis.
p qdē q tam ep̄s q̄ inq̄sitor vnus sū
alio pōt citare z cape: z tute custodie
manipare. **A.** ponendo etiam in com
pedib⁹ vel manet ferreis si ei visus fu
erit: necnon ingre contra illos de qb⁹
p b⁹ negotio fm deum z iusticiam vi
derit expēdire: vt in cle. multorum. de
qua. i. **D.** Sed deputare vno carceri
z qui magis ad penam q̄ ad custodiā
videatur: vt tormētis exponē: vel ad
sētentiam. pcedē nō pōt ep̄s sine inq̄s
toze: nec inq̄sitor sine ep̄o aut ei⁹ su
per hoc delegato: aut ep̄ali sede vacā
te delegato capituli si sūt adinuicem
copiā possunt habē infra. s. dies postq̄
se reggerint. **A.** z si fec⁹ p̄sumptum fu
erit: nullum est z irritum ip̄o iure: vt
ibi. **D.** p̄orest tamē q̄libet p̄dictozū
cōmittē alteri vices suas vt p litteras
significare suum consilium vel assen
sum. extra eo. multorum.

Quilibet carcer vel mur⁹ hēricozū
debet esse cōmunis ep̄o z inq̄sitorū.
z debz habē duos custodes. vnum quē
volet ep̄s z ei p̄uidebit alterū quem
volet inq̄sitor z ei p̄uidebit. z vterq̄
eorū pōt habē sub se vnum fidelem
ministrū z illius loci erunt due clauē
A. diuerse z p quolibet conclau carce
ris: vt ī dicta cle. multorum. **D.** quaz
vn⁹ custodum vnam: z alius aliā tene
bit z poterit officium ministrandi car
ceratis cōmittere suo mīstro. z tenent
predicti custodes anq̄ exequatur offi
cium corā eis a quib⁹ assignātur iura
re tacti sancti euāgelis q̄ in custodia
oēm diligētā quam poterunt adhibe
bunt. z q̄ alicui in carceratorum nibil
loquetur vn⁹ nisi alio audire. z q̄ ip̄is

carceratis fidelis cōferēt p̄uisionem
quam ip̄i recipiūt ex ordinatione corā.
q̄ a parētib⁹ vel aliis personis confer
tur eisdem nisi ep̄scopi vt inq̄sitor
vel suozū cōmissariozū ordinatio re
friget. **Et** eodez modo iurabunt predi
cti custodi ministri z corā eisdem: vt ī
cle. multorum. ex eo. **A.** Ibi ē subdi
ctū q̄ sepe contingit ep̄os p̄pos habē
carceres sibi z dicti inq̄sitorib⁹ non cō
munes: districte p̄cipim⁹ vt custodes
ad in carceratoz p̄ dicto crimine custo
diam per ep̄os vt sede vacāte p cap̄z
deputandi z eozū ministri coram dicti
inq̄sitorib⁹ vel substitutis ab eis p̄re
stent simile iuramētum. **D.** Notari
inq̄sitoris coram ep̄o cum inq̄sito
re vel substitutis ab eis iurabūt suūz
officium fidelis exercē. **Et** idem fiet de
aliis p̄sonis necessariis ad dictū offici
um: vt in dicta cle. multoz. ex eo.

Ep̄scopi z inq̄sitores vel substituti
ab eis malitiose aut fraudulēter non
imponant alicui crimen heresis: nec
q̄ aliqui ip̄os in executione officii sui
impediunt imponant aliquod falsum
Quod si ep̄scopi causa odiū gratie vt
amoris. vt lucr. vel cōmodi tempora
lis omiserint pcedere. **A.** contra iusti
ciam z consciētiam suaz vbi fuerit pro
cedēdum super b⁹ prauitate. vt in deā
cle. multorum. **D.** vel aliquem vera
re imponēdo ip̄am heresim. vel q̄ im
pediant suū officiū. si ep̄i sunt: vel sup
per triēniūz incurrūt suspēsiōē ab of
ficio. si inferiores sunt: sunt excoicati:
a qua snia nō nisi per papā absolui po
terunt. **A.** p̄terq̄ in moxipis articulo. et
tunc satisfactione p̄missa nullo in hac
parte p̄uilegio suffragante: vt in tex.
qui sequitur. **D.** In cle. multoz. ex eo.
Inq̄sitor non pōt esse nisi attrigerit
40. annum. **Et** ita ip̄e q̄ cōmissariū d̄pu
tati non possūt pecuniā extorquē. nec
sciēter eccliarū bona ob delictū clico
rum fisco ecclie applicare. alit sūt exco
municati. Quē casuz vide plene. s. ex
coicatio p. s. 4. **A.** **Et** ibi de hoc dictuz

ē in additōe. **B.** z in cle. volentes. ex. e.
Nullus aut inquisitor pōt pcedere extra
officialē aliquē vel nūciū romane cu
rie. vt in extrauaganti Johānia. 22. que
incipit cum frater.

Rerinos froditus.

Nunquid talis ordinari pōt?
R. Si magis hōgit in sexus virilē q̄ fe
mineū pōt recipere caracere. si econuer
so non pōt. 4. q. 3. testes. h. Itē hermo
froditus. **S.** tñ in vtroq; casu nō debet
ordinari ppter defozmitatē z mōstru
ositatē. ar. 36. dis. illustratoz. z. 49. di.
c. vlt. Si hō equaliter inualefcit i eo
sexus virilis z femine? caracere reci
pere non pōt fm. **S.** uil. **A.** Idem i sū.
con. lib. 2. ti. 2. q. 2. **D.**

Ironia per. h. scribitur.
Vnde tamē i lit
tera. **J.**

Istrio. **U**trum officiu
histrionum sit li
citur. **R.** fm **Th.** scōa scōe
q. 140. Tale officiu. qz ordinatur ad so
latium hominibus exhibēdum: non ē
illicitum fm se: dūmodo non vtantur
aliquibus verbis vř factis illicitis. z nō
adhibeant ludum negociis z tēpib⁹ in
debitis. Vnde z illi q moderate eis sū
ueniūt non peccāt: s; iuste faciunt mer
cedē ministerii eozum eis retribuēdo.
Si qui vero supflue sua in talibus con
sumūt vel largiunt illis qui illicitis lu
dis vtuntur: peccant q̄si eos in peccatū
fouētes. **A.** Con. **U.** l. z addit. q. si aliqs
etiā malis histrionibus parce dat ad
conseruandā famam suā ne a talibus
viruperetur: non credo talem peccare
mortaliter: vt in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 22. **D.**
De histrionibus hēs s. cleric⁹. 4. 6. 5. z
s. cōicare. 9. 20. qui incipit. **U**trū corpus
xpi debeat dari histrionibus.

Homicidium p. cōit
est. **R.** Est hōis occisio ab ho
mine facta. Et committitur non solus fa
cto: sed etiam verbo. Et verbo triplici

ter. s. precepto. consilio. z defensione. i.
defendendo homicidam suis verbis
ab illis qui volebāt ipm retrahere vel
impedire: vt. 50. dis. si quis viduam. de
pe. dis. i. periculose. Facto vero committit
tur quatuor modis. iusticia necessitate
casu. z voluntate. **A.** **Bo.** Ray. dicit.
Defensione. vt cum aduocat⁹ defendit
reum in causa criminali: vbi accusator
si non pbanerit tenetur ad penam ra
lionis: vt in sum. con. li. 2. ti. p. q. 2. Et eo.
ti. q. 2. dicit fm Ray. Defensione. i. dis
suasione: vt si quis dissuadendo retra
hit a bono pposito boiem volentem
aliuz a morte liberare. Et glo. eius dīc
hoc intelligēdum quādo corrupta in
tentōe fit. Nam si mater filiū volentē
liberare aliquem a periculo mortis re
trahat vel dissuadeat: qz timer ne ille
ibi interficiat: vř parum vř nihil peccat
Et fm Ray. z in dicta. q. 2. est etiā homi
cidii spūale q̄ quis spūalit z qdam iu
risdictōe occidit: quod fit. 5. mōis. **O**be
diendo. i. **Joh.** 3. Qui odit fratrē suum
homicida est. Itē detrahēdo. de pe. vi.
i. homicidior. Item male cōsulendo
seu suadendo. ea. dis. c. noli putare. Itē
nocendo. ea. di. homicidium. vbi dicit:
qz ois iniqu⁹ mor⁹ ad nocēdū frī: p ho
micidio cōputat. Item victum subtra
bendo. 86. dis. singulis. z. c. pascē. **D.**

Utrum occidere animalia sit pecca
tum. **R.** n. fm **Th.** secūda secunde. q.
. 64. Non. quia nullus peccat vtendo
re sua ad hoc ad quod est ordiūata. **Se**
neraliter autem plāte z aialia ppter
hominē sunt ordinata. **A.** Idē in sum.
con. lib. 2. ti. p. q. 3. **D.**

Utrum liceat iudici occidere male
factorem. **R.** fm **Th.** secūda a secun
de. q. 64. Sicut pro salute totius cor
poris psciditur laudabiliter putridū
membrum: sic malefactor z corrupti
us aliorū occiditur vt bonum cōe cō
seruetur. Si tamē hec occisio fieret a
iudice vř mistro luore vidicte vř dīe
ctatōe sūdēdi būanū sāguinē: h̄ ille iu
ste occidat: nihilomin⁹ iudex mortalit

peccat. sicut et minister. Et eodem modo si faceret hoc iuris ordine non seruato. 23. q. 4. §. p. t. r. q. 5. miles. r. c. cum minister. r. c. lex eterna. r. c. officia. r. c. cum homo r. c. qui malos. A. Idem in sū. con. eo. ti. 4. D.

¶ Ut liceat pūare psonē malefactorē occidere. R. 3. Ibo. scda scda. q. 64. Nō licet. sed illi tñ cui cōitatis cura cōmissa est sicut pncipi hñti publicam auctoritatē. nō aut pūaro: r. multo amplius neg. lico. Nā cñcis cōmittit ministeriū noue legis in q non determinatur pena occisionis vel mutilatōis corporalis. r. ideo vt sint idonei ministri debēt a talibus abstinē. A. Hoc intel lige nisi fieret ad repellēdā viz cū moderamine inculpate tutele: vt in cle. si furiosus. de homi. D. De muliere in adultēio deprehensa vtz possit occidi vide. i. impedimētū s. §. vlt. r. de adul terio. vide. i. lex. §. 9. r. 4.

¶ Utz aliq nccitate liceat occidē hominē. R. fm Ibo. scda scda. q. 64. Illi ciuū qdem ē q homo intrēdat directe occidē hoīez vt seipm defendat. nisi ei q hēt publicā auctoritatē. A. r. etiā priuato si nō excedat limites defensionis. legitime dicta cle. si furiosus. Id. seq. D. pōt tñ vim vi repellē cū modera mine inculpate tutele. Et si pter inten tōez defēdēt ille occidat si peccat.

¶ Utz liceat occidere furē. R. Fur nocturnus si non poterat discerni q ad furandū r. non ad occidēdū venisset. nec alr poterat deprehendi: potuit occidi. alr nō. ex. e. si pfodit. ff. de sicca. l. furē. A. Ibi dī. Furē nocturnū si qs occide rit ita demū impune foret si parē dī suū suo plicō nō potuit. D. Furē vero diurnū nō licet occidere nisi se telo defendat. qz tunc plus ē q fur: vt i dicto. c. si pfodiens. Latrone etiā insidiantem itineribz fm leges cuiuslibet licet occidē sicut nocturnum ppātorē agroz. I. qñ licet vni. se sine u. vi. l. i. r. 2. de quibus duobus vide infra latro.

¶ Utz liceat clericis occidē suū inaso

rem. R. Ilici quidē pñt sicut r. laici vi repellere defendēdo se r. sua: ar. ex de homi. significasti. Et hūc casū vide s. bellū §. 5. r. ex de sen. exco. dilecto. l. 6. A. Ibi hoc clare hñ. vbi et of q po test r. d. glibet ppūllare iniuriā etiam a vicino r. primo. D. Qd si cñcis ita inuadatur q aliter mortē vitare non poterit nisi occidat vel mutulet inaso rem hoc faciēdo nō est irregularis. in cle. si furiosus. ex eo. Et eodē mō non ē irregularis si occidat furiosus: aut isāf aut dormiens: vt ibidē dicitur.

¶ Utz grauius peccet q occidit suū q qui occidit peccatorē. R. 3. Ibo. scda scda. q. 164. Sic. qdrupli rōe. p ga nocet ei quē plus d. diligere. r. ita magis agit d. caritatem. qz iniuriā in fert ei q ē min. dign. r. ita magis agit d. iusticiā. qz pūat cōitatem maiori bono. 4. qz spernit deū. Lucio. Qui vos spernit me spernit. A. Idem in sū. con. lib. 2. ti. p. q. 98. D.

¶ Utz homicidiū semp sit mortale. R. fm Ray. Homicidiū volūtarium mortale est r. enorme. dis. so. si qs volūtarie. A. Ibi dicit. Si qs volūtarie homicidiū fecerit ad ianuā catholice ecclie sp laceat. Dic. glo. i. horj statuti. Se q. Et cōionē i exitu vite sue recipiat. Dic. glo. supple si moris aū finitū tps pnie. qz p tps pnie licite cōicāt: vt. 36. q. 6. si qs de corpore. Segl. Si at si volū tate sed casu aliq homicidiū fecerit: p oz canon. 7. annis agē pñiam iussit. r. canō. 5. mādauit. D. nisi fiat iurj pmissio: vt in iudice r. i eo q se defēdit et sua. vel in bello iusto. 23. q. 1. quid culpa tur. A. Idem in sum. cō. eo. ti. q. 20. D.

¶ Utz quilibz teneat liberare pri muz ab iniusta morte cum potest. R. Dicendum q ex debito caritatis quilibet tenetur repellere a proximo iniuriā si potest. vñ Amb. Qui nō repellit iniuriā a proximo si potest taz est in vi tio qñ ille q facit. 23. q. 3. non inferenda. r. c. se. r. cōstēdit. r. q. 5. reos. Hec ē snia Ray. Bui. r. Ibo. scda scda. q. 60. In b.

tñ sicut ponit Guil. diuersitas ē nōnda
qz ille q h3 publicā prātē tenet defen
dere ē cū armis si o3. **A.** z se ēt morri
exponē fm eū. Guil. vt in sū. con. eo. ti.
q. 32. vbi hec nōntur. **B.** dū tñ speret
q possit. Personē hō puatē si qdē so
lo hōo possint hōiem liberare. aut ēt
facto s3 sine piculo psonaz suaz tenet
ita tñ q cum moderamie inculpate tu
tele: vt **Tho.** addit. **S3** nō credo q i hō
casu teneat qz exponē se corpali picul
vt ait Guil. z glo. s3. dñi pncipio. **A.** Glo.
ibi dicit q teneor dare pecuniā ne ali
iuste occidat: s3 qdā dixerint hoc vez
eē de platis. **Itē** dicit q medicus debz
poti⁹ gñis curare ēt suis suprib⁹ q per
mittat infirmū mori: nō solū paupere
s3 ēt diuitē. **Dicit** etiā q pōt z mutum
curare z postea a potēte vel ei⁹ heredi
bus cure debite adhibite salariū petē
ēt si infirmus moriatur. **B.**

¶ Utz teneat qz dare pecuniā ne ali
occidat. **A.** Glo. s3. dñi pncipio pōit
de hoc duas opiones. vna ē q qlibz te
net. alia est q solū plati. Et subdit. **A.**
qō segtur nō vñ ibi ponit in glo. tamēn
vez puto. **B.** Dibi vñ distinguēdum
qz si ostat illū iniuste occidi: qlibz tene
tur pecuniā subuenire qñtū sua pos
sibilitas pōt. salua tñ necitate sua. **Qd**
si nescit an iniuste occidatur: aut si ne
cessitas i sti⁹ nō pōt: nō teneretur. **Utruz**
medic⁹ teneatur poti⁹ gñi curāe aliqū
q pmitterē mori. vide. **I. medic⁹.** s3. **Et**
vix medic⁹ vñ chirurgici possint pmoue
ri. **Itē** vez liceat clericis hō exercē hēs **I.**
medic⁹. s3. an pōt z vlt.

¶ Utz mutilare aliqō mēbrū sit lici
tū. **A.** s3. **Tho.** scda scde. q. 65. **¶** Precidē
mēbrū sanū nō pōt ēē lictū nisi put oz
dinatur ad vtilitatē cōitatis. s3. p. puni
tōe alie⁹ culpe. s3. hō nō licet alicui pfoe
puate ēt volēte eo cui⁹ ē mēbrū. qz p hō
fit iniuria cōitatis. s3. hoc licet tñ publi
ce ptati: cui cōmissa ē cura cōis. **Si** hō
mēbrū ppter putredinē sit corruptiū
corpis: tūc lictū ē pcidē. de voluntate
tñ eius cui⁹ est: aut illi⁹ ad quē pertinet

curare de salute illi⁹. **¶** Porro nō s3 aliq
mō mēbrū pcidere ad vitādū piculum
aie siue pctm. qz saluti spūali sēp pōt
alif subueniri: cū pctm subiaceat ipsi
volūtati. **Uñ** z **Abuso**⁹ sup illud **Ma
th. 19.** **Sūt** eunuchi q seipos castrauē
runt ppter regnū celoz. dicit sic. **Nō**
mēbroz abscisione s3 malaz cogitatio
nū iteremproe. **¶** **Maledictio. n.** ē obno
xius q mēbrū abscidit. z postea subdit
Nō ocupia māsuetior ita fit s3 molesti
or. **Aliud. n.** h3 fontes. **Sperma. n.** i no
bis est: pcpue a pposito incōtinēti et
vita negligentī. nec ita abscisio mem
bri comprimunt tentatiōes vt cogitati
onis frenum.

¶ **Homicidium 2°** qd
mittit consilio vñ mādato. hō
micida qdem cōsilio itelligitur s3 Guil.
de cōsilio exhortatiōis vel approbatiōis
q homicidiū fieri debeat. nō autē d rñ
sione siue cognitiōis siue opionis. **Uñ** si
grēti an liceat xpiano occidē paganū
vñ iudici malefactorē: rñdeat q sic nō
tñ rñdēs nō peccat qz nec fit irreglaris
nisi tal⁹ pbabil⁹ videat q ille iudex si
ue bellator fm ei⁹ cōsiliū velit agē. z sic
postea fecit. **A.** pdicta obtinēt qñtū ad
irregularitatē: s3 ēt rñdens errasser in
cōsulēdo s3 eū. **Guil.** vt i sū. cō. lib⁹: 2. ti. p.
q. 6. **A.** de hō ēt cāu hī s. epō. s3. 9°

¶ Quid si nō cōsuluit homicidiū s3 cō
suluit aliqd vñ securū ē: **R.** fm **Inno.**
Si hīsitr possit estimari q inde seqre
tur mors: irregularis ē: vt si suasis ia
ctum machine vel baliste. vñ q eatur
ad capiēdū castrū qd nō poterat de fa
cili capi sine morte hoium: z sic mors
secuta est. **Si** hō non potuit estimari
nec erat hīsile q mors seqretur: tunc
quidē si cōsuluit rē lictā nō ē irreglar
etiā si mors inde fuerit subsecuta. **Si**
hō illicitā irregularis ē: ar. ex eo. cōtine
batur. z cōs q mādāt. h3. **A.** **Idē** i sū.
con. dca. q. 6. **Et** additur fm eūdē **Inno.**
sp tñ fit irregularis si directe i morte
alicui⁹ cōsiliū dederit. ex ne cle. vt mo.

iniam. Et cō. hosti. 2. addit. Idem si de
volūtate sua turbata pcessit: puta pa
rētes cūcī hberari uenitūz et dicunt q
volūt hoc uidicare nec cūcī expse co
tradicit: ar. ex de simo. mathe. 3. si ex
pse hoc pbibeat sec. 2. ar. ex de simo.
sicut tuis. 2. expsū i. c. petr. ex de ho
mi. dūm ex corde h. faciat. aliogn i cō
spectu dei cadit cū tacite cōsentiat ho
micio. **D.** 2. idē dō ē si mādanit. Lon.
hosti. Et eodē mō distigue si iste qdez
cui cōsultū ē nō occidit: sed ipse occidit
A. 3. aliq dixerint h. cāu nō ē irregulari
tata: v. nō in sū. con. eo. ti. q. 7. **D.**

¶ Quid si aliq cōsuluit homicidiū fi
eri et anq seqref effect. reuocauit? **R.**
fm Inno. Si expse et sine vlla fictōe p
hibuit: imūis ē ab homicidio: ar. ex d
simo. sicut tuis. 2. i. q. 4. q. p. lular. ita
tū q. si nō firmis: credit q reuocatio lo
cū hēat tenet iudicare illi q sibi caueat
A. Idē i sū. con. oca. q. 6. Ubi ē dī h. eū
dē q ista indicatio bz fieri caute ne p
datur q. 3. et q si anq reuocet cōsiliū
pcedat et postq cōsulens iam penitue
rat: irregularis efficit. **D.**

¶ Quid si q mādanit hōicidiū fieri
noie suo: et an effectū reuocauit? **R.** h.
Inno. Id quod de cōsulēte nūc dictū ē
nisi q h sufficit reuocatio tū. s. q. etiaz
si nō indicet illi q sibi caueat nō fit ir
fglaris qz ex ei dicto nil agit. **A.** Dic
clarus. Nō diuersitatis ē. qz ille cui cō
sulit agit. p. se. 2. iō plus fgrit ad remo
uēdū effectū cōsiliū q cōcernit ipm ope
rantē: sed mādatari agit. p. mādate. iō
sufficit q ei cōstet de dīa volūtate mā
dati: si solū expse h. ē tacite. vr si pacē
iniret cū occidēdo vl parētelā vl aliaz
amicitiā hberet sciēte eo cui mādatur
erat de occidēdo fm eūdē Inno. et in di
cta. q. 6. **D.**

¶ Quid si mādanit qz aliquē hbera
ri ihibēs expse ne occideret vl mūi
laret et ille nihilomin. mutilet vel occi
dat. **Rm.** Mandator irregularis effi
cit. qz mādādo i culpa fuit. et qz h. eue
nire posse dūbit cogitāe: ex. e. i. q. 4. 6.

¶ Quid si aliq suadeat alicui q ex
ponat se picno p pīa vl iure suo. **R.**
fm Inno. Nō est irregularis ē si iste
cui cōsulit ē moriat. 2. q. 3. p. mēbris. et
c. se. 2. q. 8. igit. 2. c. se. 3. si sciret eū hūi
milit morituz irregularis fieret. Idē
hosti. **A.** qz ordinata caritas ē q qz
plus diligat corp. suū qz alteri fm eū
dē Inno. et i sū. cō. l. 2. ti. p. q. 8. et q sū
et plus diligat corpus prīmū qz bona
fortune. 86. dis. p. alce. Id hoc q dictū ē
si sciret eū. et itelligēdū est qz suasio
eēt facta p iure suo q ad bona fortune
vl et p defēsiōe aliqz pīculariū. sec.
si p defēsiōe pīe seu reipub. maxie
fidei et ecclē. nā h. cāu h. ē imineret pi
cula et seqref mors nō irrogat irregla
ritas. cū hoc casu ē ad pīatos ecclē p
tineat facē suasioes: vr s. bellū. 2. 5. fi.
An et si qz suadet alicui q idubitatē
se mortī exponat p honore xpī. vel p
fide: vel p statu ecclē: nō fit irregulari
et si mors seqtur. qz xps p nob mortū
ē et sancti martyres p ecclā fm Inno.
et i sū. cō. e. ti. q. 9. Et hic seqtur. **D.**

¶ Quid si suadet q idubitatē expōat
se mortī p xpo vel ecclā. **R.** h. Inno.
Nō fit irregularis et si seqtur mors. qz
xps mortē subit p nob. Idē hosti.

¶ Quid de illo q volēti fugē inimicos
ppter timorē mortis cōsuluit q remane
ret et q pcuraret pacē: remāsit et occi
sus ē. **R.** fm Buil. Si ille q cōsuluit ha
buit pbabilē cām credēdi q illi nō im
mineret piculum: puta qz inimici illius
adeo erāt cōsanguinei vel amici q mē
to potuit psumē q eos posset cobibē:
nō ē irregularis: alī sic. **A.** Et idē si ē po
tuit hēe dictā pīpīōem: tū fuit negli
gens i iteruētiōe. qz h. casu ex cīpā sua
seqf homicidiū et iō fit irregularis. ex d
homi. tua nos. Et colligit ex dictis i sū.
cō. eo. ti. q. xi. vbi hēc notātur. **D.**

¶ Quid si aliq cōsuluit q infirm. hē
ret vl citi moriet. **R.** fm Buil. Si ex ta
li trāsfusione citi moriet: irregularis
est q cōsuluit et q fecit: nec pōt p epm di
spensari h. a pīo absolui possit. **A.** Id

in sū con. eo. ti. q. io. vbi ē addit. q. si ex
hac cā n̄ citi morit. nō iurrit irregulari
tas. s. sufficit penitē de pctō z mala in
tēōe. Nec ē psumēdū q. si b' trāsuerfi
onis fiat sū fortilegiū verulay: sic qñ
faciūt apponi securi ad caput morien
tis: vel aliqd b' friuolū fieri vt citius
moriat x̄tutē talē habeant hec fortile
glā. agi tñ o. pnia de pctō. **D.**

¶ Quid d̄ illo q. dissuadet hoicidiū s.
nihilomin' associat hoicidā vt eū si o. z
defendat. **R.** sū. **D.**osti. hoicida ē. nec
possi p̄moueri. s. sic itellige q. d̄ fēsiōe
omittit hoicidiū. ex d̄ cle. pu. i. vii. hē
tic. **A.** **T.** d̄ sū. cō. eo. ti. q. 34. **D.**

Homicidium 3. d̄ ca
sua
li homicidio. s. qd̄ p̄ter intentio
nē fit. Vbi distinguēdū ē sic. **Aur.** n. io. q.
fecit casuale hoicidiū dabat op̄rā rei
illicite. aut licite. Et si qd̄z licite puta
repabat domū vt incidēbat arborē p
p̄riā z b' z adhibuit oēm diligētia quā
potuit. z tñ casu origit hoicidiū. tal' nul
la culpā n̄z penā i currit: s. forte casus
oēs fortuitos nō p̄uidēt. ex eo. **Iobes**
z. c. qdā vt asseris. s. si diligētia non ad
hibuit tenet. s. itē etiā tenet indistincte
si dabat op̄rā rei illicite. **Iog.** si c̄licus
exercitatioē vel venatioē iaculū mittat
z sic aliū p̄imat irregularis effici. qz ta
lia op̄a d̄bēt ab eo eē p̄it' aliēa. **so.** vi.
c̄lico. **A.** **T.** d̄ sū. cō. li. 2. ti. p. q. io. s. **Ray**
D.osti. **R.**osti. **D.**osti. z si aliq. ludo
p̄icit lapidē d̄ aliq. ille volēs d̄cli
mare ipigit i aliū lapidē z mortu' ē ille
pietor irregularis effect' ē. qz lud' no
x' erat mittē lapidē. z ita ē i sūb. **A.**
Hoc fuit dictū **Inno.** z **D.**osti. vt p. in
d̄cā. q. 19. **D.**

¶ Quid si aliq. h. z ceruū vel leonē q.
aliq. occidit. **R.** sū. **Inno.** Mon vt ir
regularis oūmō maliciā vel culpāz in
morte nō hūerit. ar. **so.** di. h. q. arbores
z. c. sepe. **A.** **I.**dem i sū. cō. li. 2. ti. p. q. 28.
vbi ē p. q. aliq. hoc itelligunt de lata
culpa. aliq. x̄o ē de leui. Et si ē aliquid
qd̄ possit imputari tenēti dicta aialia. et

b' vt p̄babil' z tntius. nā i d̄cā. c. h. i. q.
z sepe. d̄. simp̄r de culpa z nō restringi
tur ad latam. **D.**

¶ Quid de custodiētib' istimos qui
ad eoz peritōem vocauerūt minutorē
vt minueret eis sanguinē vel dederūt
eis vinum vel nō bene custodierunt
eos ita q. ipsi mortui sūt. **R.** sū. **D.**uil.
i oibus talibus vbi bona fide fiat non
d̄z aliq. de facili scrupulosa h̄re cōsciē
tia nisi sit euident culpa aut negligētia
dissoluta. z si h̄eat deponē d̄z. **A.** ad cō
siliū boni viri sū. eūdē **D.**uil. **D.** Si
aut lata culpa fuit vel negligētia disso
luta: z certū sit q. inde mors p̄uenit
irregularitas cōtracta est. **A.** Idē etiā
esset si p̄babil' dubitat sū iudiciū
medicorū sū. eūdē **D.**uil. z in sū. con.
eo. ti. q. 41. **D.**

¶ Quid de parētib' i qz lectis parui
li filii inueniūt mortui. **R.** sū. **Ray.**
Si mors intuenit graui eoz culpa p̄e
cedēte atq. negligētia grauis ē pnia in
iungēda. ex de pe. z re. q̄s̄rūm. Si autē
leuis culpa p̄cessit. non tam grauis pe
nitētia ē iponēda. ex de his q. fi. occi. de
infantib'. **A.** ibi d̄ de pnia triū ānozū
q̄rū vn' d̄z pagi in pane z aq̄. Et s. glo.
Ray. z in sū. con. eo. ti. q. 57. qñ parētes
filios sponte opprimunt maior est eis
penitētia i iungēda q. p alio hoicidio.
Si autem casu z graui culpa p̄cedē
te. penitētia. s. vel. 7. annozū est im
ponenda. Si autē leuis culpa p̄cessit.
penitētia trium annozū indicenda est
Addit **D.**osti. q. in hoc casu si culpa sit
occulta z penitētia debet esse occulta
si vero manifesta z penitētia debz esse
manifesta. Et q. maior penitētia est in
iungēda si in lecto suffocentur q. si in
cunis. z maior sacerdoti greco q. latio
d̄cō. c. q̄s̄rū. de pe. z re. **D.** Si ar nulla
p̄cessit negligētia vt culpa. de iure non
sūt puniēdi. ar. ex de hoici. ex lris. tñ ad
cautelā p̄pter ābiguitatē duplicitatē
ē eis aliq. pnia iungēda. ar. 23. q. 5. ex d̄i
catoz. 234. q. 2. i lectū. **Lon.** **D.**osti. z ad
d̄t q. admonēdi sūt parētes ne p̄uēs

tenēos secū i vno lecto collocēt ne for
te opprimant. 2. q. 5. consulisti.

Homicidiū quarto

De pena et irregularitate homicidaz h³ Ray. sic teneas. Si homicidiū cōmittit verbo. s. pcepto cōsilio vel de fensione: pena est irregularitatis. q. ē p^o pactā pniāz ipedit pmonēdū et deicit pmoū. di. so. si qs viduā. Et intellige defensione qñ homicidā defēdit dis suadēdo eis q volebāt defendē occisuz si tñ corrupta intētiōe hoc fecit. nam si mater filiū volentē liberare aliquē a morte retrahit. q. timet ne fili^o occidatur: paz v^l nihil peccat. nec ē alius cō sanguineus vel amic^o tali intētiōe dis suadens aliquā irregularitatē incurrit.

De pena vero homicidiū facto commissi distingue. Nam quatuor modis pōt omitti. et p^o gdem si est omissū. p iusticia et recto pcessu et intētiōe nō committit culpa: s. pōt^o faciēs meret. nihilomin^o tñ irregularitas orabit^{ur} que si nihil ipedit pmonēdū et deicit pmoū. di. so. dis. aliquātos. **A.** nisi fuisset b^o factū an baptismū. Nam p baptismum tollit ista irregularitas s^um Ray. et cōf etia alios doctores: s. **B**atian^o dixerit non tollit nisi illā que est sequela peccati: vt in sū. eon. eo. ti. q. 21. **D.** Quicunq; g^o in tali casu fuerit iudex aut aduocatus siue p actore siue p reo. s. cū actor obliget ad rationē. q. agēdo p reo agit d^o actorē. **A.** S. s. inia **B**atiani qui exerceat aduocatū rei teneri posset vbi d^o cōsuetudine accusator nō teneret ad penā rationis vel sanguis s^um glo. Ray. et in dca. q. 21. **B.** Tres assessores officiali. testis. notari^o iniam scribēs vel pferens sūlre g scribit attestatiōes. v^l legit eas dum publicātur. **A.** seu in examine cāe vt in dca. q. 21. **B.** Itē qui scripserit v^l dictauerit lras p tali vindicta sūgulis oēs irregulares efficiunt. di. so. si qs. et dis. si. aliquātos. ex ne cle. vel mo. s. inia. **A.** **H**ec dicta fuerunt Ray. cui concor. **Hoffr^o** **H**offr^o v^l in dicta. q. 21. **B.** Et in

tellige p illū modū q dicit. i. irregularitas p. s. p. 2. si homicidiū factū sit necitate: tunc si necitas euitabilis erat ad maiores ordines nō ascēderet: imo nec i susceptis tolerat: nisi ex magna dispē sarde. **A.** Alii aut v^l **Hoffr^o** dicūt q d^o in re cōi post pactā pniām pōt exequi of ficiū ordinis tā suscepti. p quo v^l face re. so. dis. de his clericis. 2. vbi d^o q post pactā pniām officio et cōioni reddatur **Sed** hoc pōt intelligi p dispē sarde: que etiā nō d^o fieri. siue magna cā. **A.** d^o tali d^o so. di. de clericis p. q. multū sibi consuleri si ab officio recesserit. **I**ō p^o mū tenet Ray. **Ber. 2.** **H**offr^o. vt in dca. q. 21. **B.** Si aut fuit necitas p^ozusus in euitabilis: non incurrit irregularitates: vt dicit^{ur} ē s. homicidiū p. s. 6. 2. 2. 2. **A.** s. g incipit. v^l aliq. cū duob^{us} sequenti bus: qui vident^{ur} alit^{er} quotati. **D.** 3. si sit homicidiū casuale. distingue vt s. homicidiū 3. s. 4. si homicidiū sit voluntate spōtanea factū siue i ope siue ēt in xbo: vt in p^o huius. s. dicit^{ur} ē: talis nō solū nō d^o p^o moueri: sed i p^operu um debet deponi. ex eo. sicut dignū. et i dco. c. si qs viduā. etiā si paganū interficiat siue sarracenū. so. di. cūcū. z. c. de his clericis. et ex eo. c. p^ost. Et cū tali nunq; dispensat in ordine vel officio. so. dis. miroz. Et etiā si sit occultū ministrare i ordine suo nō pōt. ex de tēpo. oz. c. v l^o. **P**oterit aut cū tali dispēsari in beneficio. ex de cle. pu. in dca. **A.** Si qs tñ ali quid p^odictoz an baptismū commississet non impediret p^o baptismū. di. so. si qs post remissionē. et dis. si. aliquātos. **A.** on. **I**mo. **Hoffr^o** et **D**uil. Irregularitas d^o bigamie nō tollit per baptismū. vt s. bigamia. s. 6. 2. s. baptismū. 4. 2. 7. **A.** **A**n p^olat^{us} vel clic^{us} q de malefactoribus suis qrelā deponit apud iudicem secularē: et emēdā petit sibi fieri et pui deri ne talia psumat: incurrat irregl ritarē si iudex morē inferat iusticia exigēs. **R.** nō si p^ostatur est expres se q ad penam sanguinis non intendit. ex eo. p^olat^{us}. li. 6.

¶ Quid si patus habēs iurisdictionez
ēporalē inuigat officiali suo ut sup ra
li v' tali maleficio vitate ingres iusti
cie debitū exequat: r baiul' sup h' ad
penā sanguinis pcedat: nūquid plat'
irregularitatē incurrit: R. non. ex ne
cle. vel mo. c. epō. li. 6. eundem casum
vide supra epō. 5. io.

¶ Utz oēs qui interfūt vindicte an
guis fiat irregulares. R. fm. Bui. Nō.
dūmō nec auxilium nec cōsiliū nec au
ctoritatē pstituerit. Idē Inno. A. Hoc
tū cūcis ē exp'sse phibitū. ex ne cle. vel
mo. sniam. 3. r alii qui ex curiositate
interfūt h' vindicte. v' vbi aliquis inf
ficis in duello: multū. grayt' peccār h'
eisdē Bui. r i sū. cō. li. 2. ti. p. q. 22. D.

¶ Quid si q's percutit mulierē p'gnan
tem: vel dat ei venenū vt faciat abor
sum: R. fm. Ray. Si cōcept' iā erat for
mar': r mulier p'p' p'cussione aborūz
fecit: homicidiū fuit. al' non est homi
cidū q'ruz ad irregularitatē: sed ē ho
micidium q'ruz ad p'nam: sicut r qui
dat vel accipit venenū ne fiat cōceptio
A. v' ēt ne fiat g'natō. ex eo. si aliquis.
Idem ēt notat' in sum. con. eo. ti. q. 29.

¶ Quod si dubitat vtz aborūz fue
rit ex illa percussione: vel vtrū fuerit
iam format': dicēdū q' si p'babilitate
dubitat vel credit: debet a ministerio
r p'motōe abstinē: ne p'cto se cōmittat.
Si aut' temerariā hēt opinionē: depo
nat eā si pōt: r sic poterit ministrare r
p'moueri. aliter non. A. Idem i sum.
con. eo. ti. q. 30. D.

¶ Quid si p'tes in pugna fuerunt vbi
alig' interfecit sunt: nec pōt sciri a qb'
nūqd oēs sunt homicide vel irregla
res: R. Si bellū fuit iniustum tūc quā
tū ad p'ctū homicide sunt qui p'cussē
runt r qui cū volūtate occidēdi vene
runt: h' nō p'cussērunt. Bui. r illi q' vene
runt vt si oporteret p'starēt occisorib'
auxilium. Item non sunt imunes a ci
pa qui cum possent non liberauerunt.
23. q. vlt. si quatuor. 2. q. 3. non intercedā.
r. c. vlt. extra eo. sicut dignum. Si vero

bellum sit iustum: nō peccant nisi sit tibi
corrupta intētio. vel persona cui bella
re non licet vt cūcis. Porro q'ru ad ir
regularitatē oēs repellendi sūt qui sūt
ex parte iniuriatū. Bui. r qui erāt ex
parte iniuriā accipientiū si isti erāt cū
ci. r sic illicite mouerūt arma. Bui. si. si
q's post acceptum. ex de cle. p'cu. p'sen
tium. r. c. cōtinētia. A. Glo. Ray. dic' vt
r nōtur in sū. con. eo. ti. q. 31. Hoc intelli
go q' cūci erant in culpa: vt q'z volun
tarie r sūi necitate mouerūt arma. Si
n. defenderēt se vel socios nccō: h' ali
quis esset interfectus a defendentib'
ex altera parte: reliqui q' nō interfecissēt
nec interfectores iuuissēt non eēt ir
regulares: h' volūtatem interficiendi
habuissēt. quia lex p'motōis factuz re
quirir: nō voluntatē. h' q. i. si q's nō ira
tus. Nō obstat Bui. si q's post: quia in
telligit in milite q' sepe interfuit bello
vel officiali. Vbi dicit. Si q's post acce
ptū baptismū militauerit: r clamidez
susceperit accingulū ad necandū fide
les etiā si grauiā nō admiserit si ad cle
ruz admissus fuerit: diaconū nō accipi
at dignitatem. Accē g' casus in quo ali
qualis incurrit irregularitas: h' q's nō
peccauerit. nec etiā factuz secutū fūerit
sed solū ex acceptōe officii cum frequē
tatōe. Regitur in glo. Non obstat. ex d
cle. p'cu. p'sentii. vbi sacerdos i quodaz
cōflictu vbi alig' interfecit sunt fuit ex
parte violētiā repellentiū r p'ecit la
pidēz h' neminē p'cussērunt: nō suspēsus
est a celebratione missarū p' bienniu
q' ad t'pō fuit suspēs' p'p' abiguū du
plicatis. It con. cū his Inno. vt in sū.
con. dicta. q. 31. Videtur etiā q' in h' ca
su cūcis non suspēderet ad aliqd' t'pō
si intraret religionem. vt in .c. continē
tia. ex de cle. p'cu. A. D. si q's siue lai
cus siue clericus in bello iusto p'cussit
quēdam s' nō letaliter neq' aio occide
di: nec etiā hoc aio venit nec alios pro
uocauit: tunc nec de occisione tenetur
nec ordinē recipere phibetur: h' alii occi
derit. ex eo. significasti. 5. q' si discerni.

A. At ibi pz q hoc verū est qñ ict? pos
sunt oīcēni. at irregularitate oīno in
currit q dūtercūq; pēssit: vt ibi. **D.**
Lō. Inno. Hosti. z Bos. At addit Inno.
q si animo occidēti fecit: tūc quantū
cūq; leniter percuteret tenet. qz auxi
lium mori pber. Idem **Der. A.** Idēz
in sū. con. dicta. q. 31. **D.**

¶ Utrū q non liberat a morte cūz pos
sit sit irregularis: vt puta aliq; iudex
qui reū nō liberat: aut diues qui nō pa
scit fame moriēte z sequit mors? **Rn.**
fin. **Suil.** Licz tales grauissime peccēt
nō tñ sunt irregulares. qz lex p motōis
factuz requirit. is. q. i. si quis nō iratus.
A. Idē in sū. cō. li. 2. t. p. q. 33. **D.**

¶ Quid si clericus non occidit. tñ vthēa
uit? **R.** Si venit ad trācatōem mēbrai
irregularis est sicut z d homicidio: ita
qz solus papa dispēfare secum pōt. ex
ne cle. vel mo. clericis. z ex eo. is. q. li. 6.
de hac etiā irregularitate plura bēo. i.
irregularitas. per totum.

Homicidium v^o de ho
micidio v^o mutilatione sum
ptus. At quidē occidere seipsū peccatū
mortale est: vt pbat **Tho.** scda scda. q.
64. qdupliciter. p quidē qz est contra
naturalem inclinationem q vnaqueq;
res nūc seipsam cōseruare qsum pōt.
2° quia est contra caritatē q tenet quis
se diligere. 3° quia est iniuria cōitatis.
quia gligebet hō ps cōitatis est. 4° quia
talīs in deū peccat: sicut qui alienū ser
uum inficit peccat in dñm. Ideo hoc
nullo modo licet: vt puta vt miseras
pñtis vite quis euadat. Nā finis oīuz
terribiliū est mors fin pñm. Itē. ppt
vindictā alicui peccati nō: qz malefa
ctorē occidē non licet nisi solū publice
polestari: sed etiā quia adimit sibi ne
cessariū pñe tempus. z ad hoc facit d.
homicidiū p. 6. fi. **A.** Immo se occidēti
bus denegat penit^o ecclastica sepultu
ra. z ofo. 23. q. 5. placuit. **D.**

¶ Utrū liceat mulieri seipsam inficē
ne ab alio corūpāf? **R.** fin **Tho.** scda

scda. q. 64. **Nō.** qz non d; i se omittere
crimen maximi vt vitet min^o crimen
alienū. Nō enī est crimē mulieris si ei.
violētia inferat. Et itez. Fornicatio vt
adulteriū est min^o pñm qz homicidiū
pēcipue suiūpū: qd etiā est periculosis
simū. qz non restat tps: vt per pñam
expieretur. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 15.
D.

¶ Utrū liceat alicui occidē se ob timo
rem ne cōsentiat in pñm? **R.** fin **Tho.**
vbi s. q. nō sūt faciēda mala vt ueniat
bona: vel vt vitetur mala pferim mi
nora z min^o certa. Incertū est vt aliq;
i futuro cōsentiat in pñm. potēs ē. n.
deus hōiem quacūq; rēratione supue
niēte eripere a pñō. Itē vt dicit **Aug.**
p de ciui. dei. Excusant Sampson z qui
dam alii ex familiari consilio spūs san
cti. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 16.
ti. 17. **D.**

¶ Quid de his q seipsos mutilant? **R.**
Non licet. nisi siq; dictū est d. homici
diū p. 6. fi. Et si quidē talis mutilatio fi
at ex impatiētia alicui? (firmat) aut
etiā si credebat se obsequiū p̄stare dō
vt puta vt caste viuerēt: nihilominus
repellunt a p̄motōe z deliciunt p̄mo
ti. ex de corpo. vitia. significauit. quia
tales homicide sui iudicant. vi. 55. si qd
abscidēit. z vi. 33. maritum. Secus ē si
mēbrai ideo abscidit a se vel ab alio.
qz est corruptiūz corporis: vt dictum
ē. s. in. 5. p̄allegato. **A.** Itē z hoc cāu ad
est lz non pñm sed irregularitas si ex
abscissione idueat deformitas seu ipo
tētia ad executōem ordinis: vt in sum.
con. eo. ti. q. 42. vbi hec nōntur. pōt ē
eps dispensare cum eo qui se abscidit
putādo se obsequiū p̄stare deo vt vta
tur ordine prius suscepto absq; altar
ministeri o. i. vt nō ministraret ad altare
sed i altis: vt in dicto. c. significauit. de
corpo. vitia. z ibi glo. **D.**

Hore canonice. Utrū
cleri
ci teneantur ad horas canoni

bas: **R.** fm Buil. Tercio a laicis dati
sunt redditus clericis vt ipsi in officio
vices laicorum suppleant. Et ideo bñ
ficiati tenent ad horas non solū ex sta
ruto ecclesie: sed etiā ex obligatiōe iu
sticie. Et quia ordinē sacz nullus debz
deferre nisi bñficiato vñ ei q ad suū pñ
monii loco ecclesiasticorū reddituz vo
luerit ordinari: vt ex de pben. cum fm
r. c. ps. iō glibet habēs ordinē sacrum
tenetur ad horas canonicas: qz ecclesia
ordinando ipsū intendit eum ad bñ mi
nistrium obligare. **I.** Idem in sum.
con. lib. pñ. r. q. is.

¶ Qz clericus nō dicēdo horas peccz
mortaliter. **R.** fm Buil. Qui ex aliqua
necessitate fm formā ecclesie non dicit.
puta ppter defectuz visus vel infirmi
tatē vel paup̄tatem. vt qz libro caret.
recōp̄sat tamē equalens p psalmos
z orōem officam: non peccat mortalit̄
Nam quia diuerse ecclesie diuersum
bent modū officii: p q nō ē pceptū cir
ca determinatū modū. **A.** i. sp̄alem ad
quē oēs teneantur. vt in dicta. q. is. **S.**
bene vnusqz tenet ad modū sibi def
minatū: nisi ex legitima cā vel pūle
gio excuset. vt in cle. fi. de cele. mis. **D.**
Sūt non peccat mortalit̄ qui hba qui
dem dicit: sed ad illa nō attēdit. qz cuz
de dicēdo horas pceptū sit de iure po
sitiuo: non refert nisi ad ea que sub iu
dicio humano cadere possūt. z ista sūt
que exercētur p act⁹ exteriores: nō āt
interiores. **A.** Terte etiā de iure diu
debem⁹ deuore z attēte orare z psallē
ps. 2. Exultate ei cū tremore. z ps. 46.
psallite sapient. Ita etiā ius positiuū
se extēdit ad interiora i foro pñali: vt
in. c. cōsultuit. ex de vsuri. Cū vt p in. c.
volentes. ex de cele. mis. hoc pceptū ex
tendit etiā ad interiora. Ibi. n. oib⁹ cli
cis phibēdo extrinsecas vagatōes z p
cipiēdo attētiōes dicit. Dec igit z silia
sub pena suspensionis inhibem⁹ distri
cte p̄cipientes in hūte obedientie vt
diurnuz officiū parit z nocturnū q̄rū
eis dā vederit studiose celebrēt parit

z deuore. **D.** Sed et si dicens officium
aliqua verba p̄termittat non oportz
qz ppter hoc a capite resumat distur
bando officium: imo etiā si dicendo in
choro cum aliis ex aliqua necessitate
intermiserit psalmum vel lectionē vñ
aliquid bñ: z non aliter possit omisium
supplere nisi subtrahendo vocē ab ad
iutorio chori: meli⁹ est p̄transire q̄ of
ficium chori diminuire. At si is qui te
netur ad horas ex industria z negligē
tia sola omittat: mortaliter peccat. ex
de cele. missa. volentes. Secus autē si
ex oblivione vel alia necessitate. Ita
men fm Buil. i dicta. q. is. nō sunt tot
peccata quot sunt hore omisse. quia to
tum officium diuini vñius diei ē vñū
totum integratuz ex suis partib⁹: z iō
pcepto vno p̄cipitur. z t̄āsgressor
non t̄āsgreditur nisi vnuz pceptū
z hoc tanto amplius quanto plures p
tes eius omittit. z subdit. Bene
concedo qz plurib⁹ vocib⁹ omisso uni⁹
officii plura facit peccata mortalia qz
totum hoc integrale p̄cipitur quoti
die adimpleri. **D.** Dicere autē missaz
quotidie non est pceptuz: nec etiam
quotidie audire: quia nec est semper
possibile. **A.** dum autē ipedimentū ra
rōnabile non adest: satis ē iconueniēs
missam non audire vbi quotidie cele
stis rex de celo veniēdo affisit vt nō
supno z eterno z angeloz alimento re
ficiat z salutifera petra cedat ac pec
cata dimittat. Unde non solū debem⁹
cauere ne ex negligentia missā aliquo
die omittamus: s; z sup hoc ipso vt no
bis cōcedatur posse fieri instant orare
iux illud office de p̄carōis. panē n̄z. z c.
Item in. c. quoniā de p̄uilegiis libro
6. dicitur qz non decet episcopos z iur
periores absqz causa rationabili villaz
diem t̄ānsire in qua non celebrēt seu
missa si audiant: vt designetur quia
maior necessitas debet adesse ad exco
sationem talium q̄ aliorum. **D.** de
materia misse vide. l. missa.

¶ Quid si clic⁹ sit p̄bēdatus i ouabus

ecclia. **A.** Intellige ex legitima cā et dispensatōe: vt in sū.con.eo.ti.q.19 vbi hoc notantur: qz at hoc nō posset fieri: vt. s. bñficiū p. s. 2. in additōe. **B.** cū officii dicit. **R.** sūm Tho. in quolibet: Sufficit qdem qz semel officii dicat sūm cōsuetudinē aliquaz eccliaz in q bus hēt p̄bēdaz. Et videt qz debeat dicē officii illius ecclie in qua hēt maiorē gradū q̄uis forte in alia pinguiorē obtineat p̄bēdā. **A.** puta si i vna sit decan: et in alia simplex canonicus. **Qd** si i vtraqz fuerit simplex canonicus: qz dicere officii dignioris ecclie q̄uis i minori ecclia opulētiore hēat p̄bēdā qz r̄palia nullius momenti sunt spūali bus cōparata sūm eūdē Tho. et in dicta. q.19. **B.** Si hō vtraqz ecclia paris est dignitatis. et ipse sit absens pōt eligere qd voluerit. Si p̄ns fuerit v3 se cōfor mare cū illis cum quibz conuersat. **A.** Idem in dicta. q.19. **B.**

Utrqz liceat cllico matutinas dicere de sero. **R.** sūm Tho. in q̄libet. Dicē cōsideranda intentio eius qz puenit tps. Si in hoc facit vt getius tōno et volu ptati vacet non est absqz peccato. Si vero facit ppter nccitatē honestaz occupationū licite p̄t dicē d sero matutinas: et aliis horj tps p̄uēire. sic hoc ēr q̄nqz in solēmbz ecclis fieri solet. **A.** qz meli? ē deo vtrūqz reddere. s. et debitas laudes et alia honesta officia qz p vnū aliud impediāt sūm eūdē Tho. et i sū.con.eo.ti.q.20. **B.** qn etiā ppter hō cōsulit p̄s bytero qz de mane dicat omnes horas vsqz ad vespas iclusiue. et de cele. mis. c. p̄. Sed hore in ecclia tpe suo dici debent: vt i dicto. c. p̄. **A.** Marius in cle. i. de cele. mis. vbi dicit. In cathedralibz regularibz et collegiatis ecclis hōis hōis debitis deuore psallat. in aliis cōueniēter et debite celebret diurnuz et nocturnū officii: si dī et aplice sedis indignationē euitare voluerit. Et hoc ipm intelligēdum videt nisi rōnabilis nccitas seu cā aliud suadeat: vt et hoc eodē. s. practum est. **B.**

Utrqz que est hora dicendi matutinas. **R.** dī fap eccliaz v̄sa cōsuetudo seruatur. et si ppe dicimus. Matutinū ē q̄ra seu vltima vigilia noctis: v3 p̄ tres ptes noctis vsqz ad aurora. Unde sūm Papiā hugo. et fidoz etymologiarū. **A.** Matutinū ē int abscessuz tenebras rū et aurore aduētū. Et sic etiā sonant hōa tunc cātata: vt est illud. Nox p̄ces sit dies aut appropinquant. et itez q̄si in fine matutinaz. Lucj auroza rutilat coruscet. **B.** qdaz d. qz et David surgebat vt cōfiteret media nocte. et de cele. mis. c. p̄. in fine. Primū aut veri? vt. vt in eo. c. in p̄n. **A.** In dicto. c. p̄ clari? videtur dici de media nocte qz de alia hora. **B.** p̄ro tū in h? cōsuetudinē rōabili seruādā: et qd magis p̄ficiat diuinis obsequiis: ar. et dis. illa. **B.**

Utrqz cllicus existēs in scholis teneatur dicere officii mortuoz. **R.** s. Tho. in quolibet. Officiū mortuoz in ecclia q̄nqz dicit ordinariē sicut pertinet ad officia ecclie sicut fit in die aiari. et sūm in qualibet ecclia ē de hoc aliq spūalis cōsuetudo. vt qz dicat sē i septimanaz vel sic. et ad tale officii teneat cllicus bñficiat in ecclia etiā in scholis existens. Si hō dicat officii ppter aliquā cām emergētē nō teneat ad hoc cllicus i scholis existēs. **A.** Idē i sū. cō. et. q. 21. **B.** Sed qd cū monach? p̄ficiat ecclie parochiali. qd officii sequet. **R.** sūm Tho. sū. seruabit cōsuetudinē ecclie ad quā transit. ar. et dis. illa. et. 4. i. dis. q. 98. **A.** Idem in sū. con. eo. ti. q. 22. **B.**

Quid si quis p̄termisā vna hora dicat sequentem. **R.** s. hūil. credo qz sufficit qz caute suppleat illud tū qd omisit: et agat p̄niam de negligētia. Penitētia quocqz de omisā hōis arbitria est sicut et alie: vt. i. p̄niam. et. 5. et. **A.** Inno. in. c. p̄. et de cele. mis. dicit qz satis est conueniēs qz sacerdos qui imponit penitētiā de peccato omisā officii iniungat p̄niam in quo omisit. **B.** liget. sūm dicendo eadem officia omisā. **B.** si hoc non crederet ei proficē murabit

in aliam penitentiam. Idem etiam sen-
tit **Al.** vt patet in sum. con. lib. pmo. ti.
7. q. 10. **D.**

Hic dicitur excōicatus teneat dicē
horas? **R.** Si est excōicatus minor: nō
est dubiū qd dicitur per modū quē
hēs s. excōicatio. 7. q. 8. Si vero excōi-
catus ē maior: dicēdū fm̄ hosti. qd te-
netur quidē dicere sed nō in ecclia vel
cum alio. aut quasi in officio suo: s; so-
lus ē qsi p modū orōnis. **A.** 1. vt non vi-
cat. dominus vobiscum: vt in sum. cō. li.
3. ti. 3. q. 7. 4. vbi hec notatur. **D.** 1. q.
3. si qd ep̄s dānatus. r. c. se. Nā cū obli-
gatus sit ad hanc seruitutem: ex de ce-
le. mis. c. p. per excōicatioem non libera-
tur ab ip̄a. 1. q. 4. legi. Idē hosti. r. Ray.
A. Item fm̄ glo. Ray. r. in sum. con. li.
3. ti. 7. q. 18. tenet ad horas canōicas et
degradatus si fuit in sacris ordinibus
qz tenet ad ea que sunt oneris r nō ho-
nozis. Idē de degradato bñficiario qd in-
tiner bñficiū. Degradat⁹ etiā vlt suspē-
sus non dicitur officiare eccliam: r cū solus
dicat horas aut cū alius non officiendo
eccliam non dicitur dñs vobiscū: vel si
milis verba qd ad dignitatē ordinis ei⁹
pertinet. Itē fm̄ Inno. ex c. p. de cele.
mis. infirmi excusantur a dicēdo offm̄.
r forte etiā ab audiēdo si talis est infir-
mitas in qua directe vlt occasionalr si
bi obesser vlt obesse timeret si celebra-
tioni diutinoz intesser. Vbi etiā videtur
sentire qd qui omisit officiū ex infirmi-
tate nō teneat ad aliqd: s; q omisit ex
culpa tenet ad satisfaciēdū p peccato
omissionis. 1. ad redicēdūz omissionem vlt
aliud p eo vt practū est. **D.**

Alerici r religiosi amozātes cū car-
dinalib⁹: aut cū ep̄is. **A.** 1. cū qbusdam
pontificib⁹ grām r cōiōnē sedis aplice
habentib⁹: vt in cle. dignū. de q. 1. **D.**
pñt se coaptāe illis i dñis officiis: nec
ad alia tenet: vt i cle. dignū. de cel. mis.

Hospitalitas. **A**leric⁹
sive or-
dinandus debet esse hospita-
lis ppter multa que habes infra ordi-

nandus. 5. 7.

Humilitas. **U**trūq; ho-
mo dbeat
se omnibus per humilitatem
subicere? **R.** fm̄ Tho. scda scde. q. 101.
Dicendum qd in homine duo possūt cō-
siderari. s. id quod est dei. s. quicqd per-
tinet ad perfectionē. r id qd est hominis.
s. quicqd pertinet ad defectū. Humili-
tas autē ppe respicit reuerentiā qua hō
deo subiicitur. r ideo quilibet homo s;
id quod suum est: debz se cuilibet pri-
mo subicere quātūz ad id quod est dñi
in illo. Sed absq; p iudicio humilitatis
potest dona que quis accepit preferre
donis que alteri apparent collata. **A.**
Ita tamē qd ex his se non maioris me-
riti existimet: sed obligatōis: ut illud
Breg. omel. 40. Cum augentur dona:
rōnes etiā crescunt donoz. r. Itē vt in
his nō gloriatur: als in specie incidit su-
pbie qua diabolo comparatur. Unde
Brego. 23. morat. 16. In hac arrogan-
tie quarta specie crebro humanis ani-
mus labit: vt id quod habz habere se
singularit gloriatur: i qua tamē diabo-
lice similitudini vicinior appropinquat.
D. Similit⁹ etiā hoc non requirit hūi-
litas: vt aliqs id quod suum est in seip-
so subiiciat ei quod est hominis in al-
tero: aliqñ oporteret qd quilibz repu-
taret se maiorem peccatorē quolibet
alio. Potest tñ aliquis reputare aliqd
boni in primo qd ipse non habet: vel
aliquid mali esse in se qd in alio non ē
r sic absq; falsitate pōt se credē r pñū-
ciare oibus viliozem fm̄ defectus occu-
tos quos in se recognoscit r dona dei
q in aliis latent. **A.** Lon. **Al.** vt in sum.
con. li. 3. ti. 3. q. 7. 4. Et id ppter quod
cūq; pctm̄ qd in primo videm⁹ nō de-
bem⁹ nosipos illi in nostra existimā-
ne pferre. ppter bonū quod potest in
illo latere. r qz forte i nobis ē mai⁹ vlt
simile pctm̄: vel saltem oīo esse potest
Uñ Beda i omel. sabbati tercie domi-
nice in quadragesima. Venit sepe vt
q homicidā publice peccantē iudicāt:

peius odior malū quo ipsi i secreto de
pulsant nō sentiār. Qui fornicatores ac
cusant pestē supbie qua de sua castita
te extollunt ignorant. Qui ebriosus cō
denant: vir? inuidie quo excedūt ip
se nō videār. Quid g nobis in hi? peri
culis remedi? Quid restat salutis nisi
vt cū peccātes cōspiciam? aliū mor icli
nemus deorsū: i. q. deieci ex nfe cōdi
tōe fragilitatis simus si nos diuina pi
etas non sustēret hūilitē inspiciam? **B.**

Iactantia quid sit?
R. scōm
Tho. scōa scōe. q. 12. Iactā
tia pprie importat qd hō
verbis se extollat dicēdo de se aliquid
qd supra se est. Hoc autē contingit du
pliciter. Quāq. n. aliquis loqrur de se: nō
qdē sup id qd est i se: sed sup id qd d
eo hoīes opinant. Quāq. vero loquit d
se sup id qd est in se fm rei veritatem
Et in isto secūdo mō magi ppe iactan
tia cōsistit: quīs vtroq. mō dici possit.

Quā iactantia sit mortale peccatū?
R. fm Tho. vbi s. Iactantia pōt dupli
cōsiderari. p mō fm se. A. i. in q. rū est
qd dā mēdaciū. **B.** et tunc est mortale
pctm qm aliq. iactanter pferit qd est d
glām dei. Eccl. 23. **A.** imo potius. 28.
vbi quod segur dicit cōtra pncipē ri
ri. **B.** eleuatiū est cor tuū: et diristi. Sa
ego sū. Ut ē d caritatē primi: sicut cū
quis se iactādo pūvit i contumelias
alioz: vt Luc. 18. Nō sum sicut celi ho
mines raptores. iniusti. adulteri. velut
etiā hic publican? **S.** si non sit d glāz
dei: vel caritatē primi ē pctm veniale
2? mō pōt considerari iactantia bz suā
cām. Et si qdē pcedit ex supbia vī ina
ni glā tali que sit pctm mortale: et ipa
erit mortale: aliter veniale. Si hō sit
ppter appetitū lucri vī pertinere ad
pximi deceptōem vel dānū. et sic ma
gis ē pctm mortale. Sed nec hoc semp
qz pōt eē tale lucrū ex quo aliis nō dā
mificat. Ad hironia q ē dīa iactantie
quandoq. est quedam iactantia. vide
i. hironia 5. 2.

Ieunium Triplex est
ieiunium. pri
mum corpis a cibo māli. Se
cūdu aff licitōis a gaudio tpali. Tertū
volūtatis a peccato mortali. **A.** d his
duob? vltimis dicit de ose. di. 5. ieiunium
B. Est sciēdu qd p mū ieiunium dīs iūti
tuit i paradiso: sed postea sāctifi cavit
40. diebus et noctib? i deserto. Par. 3.
4. et Luc. 4. **A.** De institutione nō. Se
nefis. 2. **B.**

Quā ieiunium sit sp laudabile vel nō?
R. fm Tho. in 4. di. 3. In trib? casib?
non est laudabile neq. etiā licitū. Nam
p qdē per ieiunium subtrahere quod est
necium vite non licet: sicut nec seipm
interficere: sed hoc est valde modicum
qz nā modicia cōtēta ē. Itē nō licet sub
trahere quod est necium fm ea que in
cūbū faciēda ex officio vī ex sociera
te eoz ad quos qd cōiunt. Hoc n. esset
de rapina hostiā offerre. Itē 3. nō debz
esse tanta abstinentia qd hō ab operib?
vtiliozib? impediāt. Nā et i ad ea non
teneat: indiscretū tū erit tale ieiunium
et nō licitū. Sed abstinentia siue ieiunium
laudabile ē quādo per ipm caro vimi
nuntur a suo robore ita qd facilius spūi
subdat: nec ppter hoc accelerat mors
qz ex abundātia ples moriuntur qz ex
dfectu. **A.** Idē i sū. cō. li. p. tu. q. 14. **B.**

Quā ieiunium cadat sub precepto?
R. fm Tho. scōa scōe. q. 147. Dicēdu
qd ieiunium q. rū ad necessitatē coertionis
peccati vel satisfactōis i pnia: vel ad
eleuatōem mētis ad spūalia: sic in cōi
cadit sub pcepto legis nāe. Sed deter
minatio tpsis et mōi ieiunadi cadit sub
precepto iuris positiui: qz ab ecclia sic
est statutū: nec tū qlibet transgrediē
peccat mortali: sed tū qui trāsgredit
ex cōtemptu. vel sic qd impediāt finis
quē intendit legislator. Sed qui ex cā
ronabili fragit ieiunium: nō peccat mor
taliter nec est transgressor pcepti. **A.**

Idem in sum. con. eo. ti. q. 15. **B.**
Quā ieiunium tenetur qdē p
R. Quā ieiunium tenetur qdē p

totam quadragesimā. de conse. di. 3. nō
 licet. z. c. non opz. z. c. placuit. Idem de
 quatuor tēporib⁹. di. 76. statum⁹. Itē
 in vigilia natiuitat⁹ dñi. ex eo. c. p. Itē
 i vigilia pēbēcostes: vt nōt. di. 76. ne
 cessario. A. in glo. z. est. 5. B. Et in vi
 gilia assūptiōis bñe hginis. ex eo. c. p.
 Item in omnibus vigiliis aplōrū pre
 ter q̄ Philippi z Jacobi: quia venit tē
 pore pascale. z Johānis euāgeliste: qz
 venit infra octauas natiuitatis. ex eo.
 consiliū. De festo etiā beati Bartholo
 mei consuetudine seruāda est non de ie
 iunādo. quia hec ē iam firma z vñs: s3
 de die celebrādi festum: vt in dicto. c.
 consiliū. Item ex vniuersali ecclēie
 consuetudine pceptū est de vigilia
 beati Johānis baptiste. z oīum sancto
 rum. z vt Inno. ponit sancti Laurenti.
 Quod si aliqua dictay solēntur: ve
 nient in scōa feria: vigilia ieiunabitur
 in sabbato: vt in c. consiliū. Similit̄
 de ieiuniis que episcopi i suis epārib⁹
 indicunt: de conse. di. 5. ieiunia. z di. 3. c.
 p. A. Scōm Inno. super rubrica de ob
 ser. ieiunio. Translatio ieiunij pōt etiā
 ex alia causa fieri q̄ cū festū occurrit
 scōa feria. Dicit. n. bi. Nota q̄ licz iei
 unia non debeant cōmulari vel redimi
 sine causa: tñ cum causa possūt cōmu
 lari: sicut dicit q̄ in quibusdā loc⁹ Frā
 tie vbi sunt ecclesie sancti Quintini
 non ieiunatur in vigilia oīum sancto
 rum sed tertia pcedente die. B. Sunt
 z alia ieiunia non de pcepto sed d cō
 silio sicut de aduentu. vt in dicto. c. con
 silii. A. Inno. vbi s. videt dicere q̄ ie
 iunij aduentus sit etiā de pcepto vbi
 est consuetudo. B. Item in quarta z
 sexta feria z sabbato: de conse. di. 3. iei
 unia. z c. sabbato. A. In dicto. c. ieiunia.
 dicit q̄ non ieiunans quarta feria vi
 detur cum Iuda tradere xpm: z nō ie
 iunans sexta feria videt cū crucifixo
 bus crucifigere. Et sic hec ieiunia non
 videntur de cōsilio sed de pcepto. Qd
 potest concedi vbi est consuetudo: ar.
 12. di. illa aūrē. Nam vt sup patet in

obligatione ieiuniorū etiam consuetu
 do operatur. Consuetudo vero oīa nō
 excusat nō ieiunātes i vigiliis aplōrū
 z i aliis solēmbus ieiuniis. In aliis so
 lic: nisi platus aliud iniungat fm Tho
 sti. z in sum. con. eo. ti. q. 16. ad fi. B. Itē
 rogationes: de cōse. di. 3. rogationes.
 ¶ Vtrū liceat ieiunare in dñica? An⁹
 fm Tho. scōa scōe. q. 147. Dicendū q̄
 die dñica ieiunare non cōuenit. qz dies
 est leticie. Unde si quis tunc ieiunaret
 quasi faciens cōtra cōsuetudinē popl
 xpiani nō esset a peccato immunis: s3 ie
 iunūz de se sit laudabile omni tpe. A.
 Quod dicit hic intellige qm cū scanda
 lo aliorū ieiunaret. vel a d quāda3 ce
 rimonialem obseruātiā: quāz illa die
 faciebant pagani ieiunātes. Unde r. p
 pter hoc idē statutū fuit etiā de feria
 quinta: de con. di. 3. ieiunium. Secus si
 ieiunaret rōne simplicis abstinentie: vt
 aliquo religioso respectu: vt per se: vt
 per ipositōem superioris: sicut fit i qn
 ta feria: in qua ieiunam⁹ ex debito in
 ieiuniis statutis: de cōse. di. 3. non licet
 z. c. non opz. Unde r. 76. di. c. vti nam. vi
 cit hieo. Vtinā oī tpe ieiunare pos
 sem⁹. Qd i actib⁹ aplōz diebus pēbē
 costes: z die dñico aplm Paulū z cum
 eo credentes fecisse legimus. B.
 ¶ Que hora sit cōpetēs comedendi?
 R. fm Tho. vbi s. Cōueniens ē hora
 nona. A. Pro hoc facit de con. di. 1. so
 lent. B. Nec illā opz stricte considera
 re sed sufficit grossa estimatio. s. q̄ sit
 circa horam illam. Nec multū nocet si
 ex aliqua causa aliquatūlū hora illa p
 ueniat. vel si forte ppter infirmitates
 vel eratē vel aliqd b⁹: tali hora come
 dere cederet alicui magnū grauamē
 Nā eēt cum eo in ieiunio dispensādus
 vel vt aliquatūlū pueniret. horā. A.
 Idē in sum. con. li. p. ti. 12. q. 32. B.
 ¶ A quibus cibis ieiunātes debēt ab
 stinē? R. s3 Tho. scōa scōe. q. 147. In
 ieiunio quadragesimali indicuntur
 vniuersali oua z oīa lacticia. In aliis
 aut ieiuniis diuerse cōsuetudines sunt

quas quisq; seruare debz; sz mores eo-
rū inter quos cōuersat. 76. bi. vtinam.
Eius aut carnū generalr in oi ieiunio
phibitus est. qz gnālter magis ē dele-
ctabilis z ad humore luxurie magi co-
operat. Unde z in sexta feria nccio est
abstinēdū a carnibz: z etiā in sabbato
fm quorūdā consuetudinē: est eo. consi-
liuz. Lon. hosti. A. Lon. etiā Inno. vt
in sum. con. eo. ti. q. 33. Et regulari i oi ie-
iunio nisi cōsuetudo excuset vtenduz
est cibus quadragesimalibus: de cōse.
di. 3. rogationes. De cibus vero quadra-
gesimalibz Grego. 4. di. deniq; ita di-
cit. Par est vt qui his diebus a carne
gialium abstinent: ab oibus quocq; q̄
semētina trahunt carnīs originez ieiun-
nem: a lacte v3 caseo z ouis. Etey pi-
sciū esus ita xp̄iano relingitur: vt h^o ei
infirmitatis solaciū nō luxurie pariat
incēdū. Deniq; qui a carne abstinent:
nequaquā sumptuosiora marinaz belu-
arū ciuiuā pp̄arent. Vinū quocq; ita bi-
bere pmittit^r q̄ ebrietatē oio fugia-
mus. alioquin restat vt oia que corpo-
ribus libent sūt faciamus. B.

¶ Utrū p potū soluat ieiuniū. R^o fm
Tho. scōa scōe. q. 147. Ieiunātes nō p-
hibent plures bibere. qz pot^r sumis
magis ad alteratōem corpis z digesti-
onē ciboz q̄ ad nutritōem: sz aliq̄ mō
nutriat. P̄nt tamē imoderate bibētes
peccare z meritū ieiunii perdere. sicut
etiā si imoderate i vna comestione ci-
bū assumāt. Lon. Inno. siue pot^r assū-
tur aī cibū siue post. A. Idem in sum.
con. eo. ti. q. 31. B.

¶ Quid de cōfectōibus? R^o fm Tho.
vbi s. Per cōfectōes seu electuaria nō
soluit ieiuniū sicut nec per alias medi-
cinas: nisi qs in fraudē ea sumēt i ma-
gna quantitate p modū cibi. Lō. Inno.
A. Tho. tangit h^o i dicta. q. 147. art. 6.
z nil dicit de confectionibz sz tñ de ele-
ctuariis. z oū assumūf solū cā medicie
Et hoc idem posset intelligi de confe-
ctionibus z aliis que non in fraudē as-
sumerentur p medicina: al non. Unde

Al. dicit q̄ esus sp̄rū z electuariorum
soluit ieiuniū: nisi fiat cā nccitatis: vt
p3 in dicta. q. 31. Inno. etiā sup rubrica
de obser. ieiū. dicit. Electuaria aī deli-
catis nō credim^r q̄ aliter liceat vti nī
si sicut alio cibo delicato. Medicinam
aut p remouēda infirmitate v3 fugiē-
da accipe sz sine peccato i die ieiunii:
sed p cōseruāda sanitate vbi nō est si-
gnū infirmitatis non credo. Ecce g^o q̄
nō est differētia inter electuaria cōse-
criones z alia: nisi inquantū assumant^r
p vera nccitate infirmitatis: imo q̄to
ē cib^r delicatior siue p̄ciosior tanto mi-
nus licit^r tpe ieiunii. dis. 4. deniq; vt
p3 etiā in dicta. q. 31. Al. dicit q̄ pot^r aī
prādiū soluit ieiuniū sz post nō: nisi si
at imoderate preter nccitātē. Sz ut po-
test colligi ex Inno. vbi s. circa istā po-
tarōez q̄tū ad hoc vt liceat aī vel p^o
prandii attēdenda est consuetudo. B.

¶ In qua etate tenet quis ad ieiunā-
dū? R^o sz Tho. scōa scōe. q. 147. Quā-
diū aliq̄ sunt in statu augmētī non te-
nentur. s. vsq; ad finē tertiū septemniū.
21. anni. Lōueniens aut ē vt etiā in hoc
tpe se ad ieiunādū exerceant plus vel
min^r fm modū sue etatis z possibilita-
tis. A. Quāq; tñ magna tribulatōe imā-
nēre i signūz penitētie arctioris etiam
pueris ieiunia indicunt: sicut z de iu-
mētis legit Ione 3. Domines z iumē-
ta nō gustent quicq; neq; aquā bibāt
fm eūdē Tho. ibidē. B. Nouiciū q̄q;
z iuniores religiosi fm Guil. super sol-
uendo ieiunio iuxta discretiōem pre-
latorū se gerere debēt. A. Inno. autem
vbi s. dicit q̄ ad ieiunādū tenent oēs
sane mētis: z doli capaces potentes ie-
iunare cū ipsi peccare possint z pecca-
ta desistere. est de velic. pu. c. p. Dispēsa-
ue tñcū impuberibz z etiā maiorē eta-
te poterit dispensari: vt ab indicis ie-
iunio absoluantur. Et hoc videtur tuti^r
sz super hoc passu diuersi diuersa sen-
tiant. B.

¶ Quid de peregrinātibz: aut multū
laborātibz? R^o sz Tho. vbi sup. B.

peregrinatio et labor comode differri possit aut diminui absque detrimento: non sunt propter hoc ecclesie ieiunia pretermittenda. Si autem imineat necessitas statim peregrinandi: et magnas dietas faciendis: vel etiam multum laborandi: et si tunc hoc non possint ieiunia observari: non obligatur homo ad ieiunandum. Videtur tamen in talibus recurrendum esse ad superioris dispensationem nisi forte ubi non est consuetudo quod plati dissilantes annuere videtur. Ad idem in sum. con. eo. ti. q. 19. ubi etiam additur secundum eundem. Ibi. quod qui noluit condicere operarios nisi frangat ieiunium: non sunt immunes a peccato: nisi forte sit causa necessaria que festinationis operis exproscat. Item quod ex parte operantis intentio maioris lucri non necessarii a peccato non excusat si ieiunium frangit. Ibidem etiam dicitur secundum glo. Ray. quod propter ieiunium servandum quis non cogitur medicare cum si consueverit alimedicare.

Quid de curiosis? quorum usus est dominis necessarius? R. secundum Bui. Si non possunt simul currere et ieiunare excusantur secus quando morantur vel modicum vadunt. A. nisi forte imminet eis gradus viatio quare non possunt perficere: solvant ieiunium paucis diebus ante secundum eundem. Bui. ut in sum. con. eo. ti. q. 20.

Quid de servitoribus nobilibus? R. secundum Bui. Si tales ex causa pueniant hora comedendi: non credo quod peccent. sicut si prelibat modicum: puto ante horam ut quasi propter continuationem: tunc totum possit postea reputari quasi una mensa. Sicut et nec peccat qui gustat cibos dominorum ad cautelam venientium: uno et casu licet etiam gustare carnes dominorum. Nec iterum peccant qui quando surgit dominus mensa ut portet vinum encensam. et h. Con. Inno. A. et addit. Idem credum de medicis gustantibus medicinas. Et in his casibus creditur quod monachis licet gustare carnes. Et eo. hosti. ut in sum. con. eo. ti. q. 21. Et idem dicit Bui. de servitoribus et lecozibus mense in religiosos dum tamen cum licentia. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 22.

Quid de pauperibus et medicamentis? R. Ibi. scda scda. q. 47. Si possunt habere tantum sicut quod sufficit ad unam commestione non excusant a ieiunio: si non possunt excusant. Sicut et quando propter precedentem inedia ieiunium nunc ferre non possunt.

Idem in sum. con. eo. ti. q. 26.

Quid de mulieribus pregnantibus seu lactantibus? R. Si necessitas debilitat cor poris impedit eas: non tenentur ad ieiunium: imo si creditur probabili de periculo earum vel abortu: non solum possunt: sed et tenentur solvere ieiunium: sicut Bui. ponit.

Et idem si timeatur de periculo pueri lactantis: secundum eundem. Bui. ut in sum. con. eo. ti. q. 24.

Utrum uxores propter prohibitionem virorum debeant dimittere ieiunia? R. Ibi. In no. Licet dimittere debeant vota. A. i. ieiunia seu abstinencias votivas. q. 5. manifestum. B. non tamen ieiunia. A. sicut etiam ab ecclesia: ut in sum. con. eo. ti. q. 27. ubi hoc notant. D. nisi forte quod propter sanctam vitam sacerdos dispensare posset. So. di. ut constitueret. et de cle. ex. mi. la. tores. Con. hosti.

Quid de infirmis et debilibus? R. secundum Bui. excusant. s. p. quanta debilitate arbitrio boni viri standum est. Idem in senibus. A. hoc fuit dictum Inno. ut in sum. con. eo. ti. q. 25.

Utrum super solutione ieiunii sit petenda dispensatio? R. secundum Bui. Si constitutum est causa propter quam solvendum est ieiunium non est necessarium ut petat dispensatio preterit ut dicit Ibi. consuetudine iterum inire. Si autem dubium sit utrum sit causa necessaria. A. siue dubium sit si bene aliis secundum eundem. Bui. ut in sum. con. eo. ti. q. 28. B. tunc petenda est dispensatio ab episcopo loci si modo potest haberi. aliter a proprio sacerdote. A. hosti. dicit quod in ista dispensatione non sufficit licentia simplicis sacerdotis etiam ex iusta causa: nisi si magna necessitas imineat quod ad episcopum sine periculo haberi non possit recursus. Et est causa sufficiens ad dispensandum: ut dicitur: infirmitas namque debilitas. ciborum carissima seu penuria. paupertas. peregrinatio. labor et pertractatio.

nimia mēse: vt patet in seruientibus
mensis nobilium: et huiusmodi: vt i
dicta q. 28.

¶ *Utrum ieiunia possint redimi? R. s. Inno.* Ieiunia ecclesie non possunt redimi nisi causa vel necessitas subsistat: sed ieiunia voluntaria possunt etiam sine ulla causa redimi. *A. s. que subsistit in ieiunante omnimodo aliter sit utile secundum eundem: vt in sum. con. eo. ti. q. 29. ubi etiam patet quod etiam hoc casu ista redemptio facienda est auctoritate superioris. D. et intermittere. A. De ista infirmitate non dicit Inno. vt patet in dicta q. 29. quod vt patet ipse loquitur de voluntariis speciebus origis: seu necessariis respectu executionis forte ratione voti. Id dicit quod ad hanc redemptorem necessaria est auctoritas superioris. Sed bene credo quod si ieiunium adeo esset voluntarium quod ad illud nullo modo quod obligaretur quod posset intermittere. Ieiunia autem que in penam imponuntur redimi possunt auctoritate superioris. A. duz tamen ex ista causa et discrete secundum Ray. et in sum. con. li. 3. tit. 4. q. 13. B. et de voto. c. si. A. potius in c. p. vt patet in intuitu. et etiam in dicta q. 29. D. et videtur. per byter. l. si. Si ieiunium fuit votum quomodo possit redimi vel mutari: vide. i. votum. per totum.*

¶ *Utrum ieiunium factum in mortali peccato?* R. s. secundum Al. Quartum ad vitam eternam non perdest: sed tamen valet precipue contra ad tria. scilicet obediencia mandati ad quod quod tenet siue obligare ecclesiam: siue confessoris penam in iungente. Item quod contra ad castitatem ieiunium optime disponit. 3. quod magis confinem diuine gratie facit. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 34. D. Ad quod valet bona opera ex caritate facta: habet scilicet caritas. s. si. A. potius. s. per.

¶ *Utrum ieiunans teneat dare in elemosinam quod sibi restat. A. s. quod per abstinentiam reservatur iuxta illud Greg. Hoc quod tibi per ieiunium subtrahis alteri largire. B. R. s. secundum Al. No. Sancti vero qui vident dicere sic: intelligunt de consilio vel in diuitibus quod viderint fratem suum necitatem habere. A. quod tunc si claudunt viscera*

ad eo in caritate in caritate non ieiunant. i. Job. 3. secundum eundem Al. et in sum. con. li. 3. tit. 12. q. vii. D. Ieiunium quatuor comitatus debet secundum Ray. largitas. Hiero. Ad manducatur eras si non ieiunares da pauperibus: vt ieiunium tuum sit saturitas anime. non marisapii lucrum. Item leticia. Da th. 6. Et ieiunatis nolite fieri sicut hy pocrite tristes. Item hora operis. i. Reg. 14. Ionathas qui puenerat hora adiu dicat est morti. Item mensura. Aug. Des quidare ciborum laxata videtur oratio hunc De diuersis intentionibus ieiunantium nota s. ius. Abstinet eger egenus cupidus gula summa huius. Abstinet eger. quod non potest comedere: vel propter medicinam. Egenus. quod non habet quod comedat. Lapidus: ne expeditur. Gula. i. gulosus: vt postea auidius comedat. Simia. i. hy pocrita: vt laudet. Virtus. i. huiusmodi vt mereat.

Ignorantia. Utrum sit peccatum

R. s. secundum Tho. prima secundae q. 76. Ignorantia eorum que quis tenet scire. scilicet sine quibus non potest debite actum exercere peccatum est propter negligenciam. Quod autem tenetur scire contra ea que sunt fidei et vniuersalia iuris precepta. Singuli autem ea que ad eorum statum vel officium spectant. Sed ignorantia. scilicet quod nesciat ea que sci re non potest cum non sit ex voluntate ista non est peccatum. Sicut non est etiam peccatum ignorantia eorum que quis habet posset scire: non tamen tenet sicut theorematum geometrie. A. i. regulas a theore. ras. quod est videtur secundum Latho. D. aut quedam contingencia particularia. A. Idem in sum. con. li. 3. tit. 32. q. 16. ubi dicit etiam quod nulla ignorantia inuincibilis est peccatum. et quod ignorantia inuincibilis dicitur que studio superari non potest. et quod quod ignorantia est peccatum ignorantia non solum est in peccato. scilicet actuali: sed solum quando est tempore acquirendi sciam quam habere tenet secundum eundem Tho. Non potest intelligi nisi intentio continua esset obliqua. scilicet negligencia necessaria scire.

¶ Ignorantia facti non iuris excusat extra de regulis ignorantia. libro 6.

¶ Titrū ignozantia excuset a peccato
¶ 63. Guil. Duplex ē ignozātia. quedā
¶ iuriscit sine scitē

vt. ff. de positi. l. q. nenua. ⁊ de consti. ve
aiarii. h. 9. **P**ri ho fit ignorātia fa
cti hec pot e duplex. Nā vel ignoran
tia ē causa agendi: ita q. si sciret illam
circūstātia que trahit i pccm nō facer
⁊ se scissie dolet: ⁊ hec excusat a toto.
si tamē debita diligētia pmissa fuit: q.
si pmissa non fuit: excusat solū a tanto.
A. q. n. a nullo. v. q. si ignorātia fuerit
crassa ⁊ supina. victo. c. vt aiarii. **D**. vl
ignorātia ē comitās actū. l. q. etiā si sci
ret circūstātia peccati: nibilomin⁹ face
ret: ⁊ hec non excusat. **Con**. pdicti q. 76.
⁊ **I**ho. in scripto. ⁊ in pma scde. q. 26.
Idem in sum. con. eo. tit. dicta. q. 17.
D. **U**tr p ignorātia excuset q. statu
tis ordinarij p hēs. l. ex. q. 5. ⁊ s. excōi
catio n. 6. **A**. vtz excusetur scholaris
qui tēp. sui doctoris opinionem: vide
l. olimio.

Legitimus. Illegi-
 ti multiplex sunt. Nam alius of-
 fenderit ille ppe qui nat' est de scortis.
 Alius spurius vel notus q de adultera
 filius. In fili. col. 1. 2. titio q. d. de h. glo. Ray.
 p spur' dicit nat' ex concubina p spur-
 citia incognite. Not' ho nat' de adul-
 tera. Videf. n. fili' ee de matrimonio:
 cum no sit: sicut z notas febres dicim'
 que vere quartane z huiusmodi vide-
 tur z non sunt. Sed veritas est q ex
 adulterio natus dicitur etiā spur': vt
 in c. tanta. extra qui fi. sint le. **D.** Ali'
 naturalis qui d' soluto z soluta. z tales
 oēs pbibetur ordinari. qz per aliquā
 legē manceres pbibiti sunt intrare itē
 pli. de. **A.** vsq in decimā generatio-
 nē. Nisi z spurii. in c. p. venerabilē. de
 q. 1. z in dicta q. 1. **D.** Deur: z extra de
 est. inoruit. z ex q si. sunt le. p. venerabilē

Quid si illegitimi per ignorātiā
promoti fuerint? ¶ fm Boet. i hoc cāu
fm oēs pbabilis ignorātia excusariar.
¶ De reſta li. ff. de offi. pro. l. 3. Ipe ho
si ſcitare nouit in coſpectu dei cecidit
cōtūptio occultu ſit. ex. de repo. or. c.
l. Si nihil ſcit excuſat' & A. Idē i ill.
con. ep. ti. q. l. B.

Quid de filiis sacerdotum quos susce-
pit de legitima vxore aut sacri ordinis
¶ **R**ay. Tales de iure co. pmo-
ri pnt ad ocs ordines z dignitates: nisi
in illa ecclia i qua patres eoz imedia-
te fuerunt plati vel canonici vbi non
possunt canonici vel pmo-ri. **A.**
¶ **M**ex est ad easde dignitates z pbedas
quas ptes eoz tenerunt. Ad alias aut
etia in eade ecclia poterit z canonici-
ri z pmo-ri: sicut dicit expse Ray.
v. in su. con. eo. i. q. 6. etia inueteribz eoz
patribus. z in eade ecclia i suo officio
manentibus. **ex** de fil. p. by. ad hec. z
p. in iuris. q. sequit. **A.** ex eo. ad hec. z
c. ad extirpandos. z. c. ad abolend. **Et** d
tand' pot intelligi. **scilicet** q. b. b. Idem

B. **¶** Si filius displicatue succedat
 patri: frat' ist' bñ poterit postea succe-
 dere patri: vt ponit "Boet' in b" non
 succedit patri immediate. Sed sec' sup'
 habuisset ipam eccl'as solū de facto'.
 A. s. omnis frater: vt tunc secūdu non
 potest succedere: vt p' i. silu. co. it. q. 3.
B. **¶** poro ad nepotes bec p'hibito nō
 extēdit: vt Ray. com. Idē Hof. r' "Bo-
 ti. i. Idē illi. co. it. q. 3. **B.**

Pone q̃ alijs hīs vxorē ea viuen-
te fit sacerdos: et postea ex ea generat
filiū: nūquid ē legitimus? **R.** In **Doct.**
Si vir facit ē sacerdos ignorāte vel in-
uita vxorē: filius nō indiget dispensa-
tione. **27. dist. si vir et de coher. ubi qdam.**
et c. placuit. Sed si vxor cōsensit q̃ vir
ordinaret vel faceret nō dicitur: tūc fili-
us illegitimus ē: et dispensatio indiget. **et eo-
dem. 27. dist. 1. ep̃. 3. de beneficiis.** In fi. ar.
54. di. si seruus. 35. q. 2. agat bos. **Inno.**
Doct. **Ter. videtur sentire** q̃ indisti-
cte talis dispensatio idiger. **Ar. dic. b.**
clarius. Nā vt pz in sū. con. **et c. 1. q. 6.**
Ray. dixit simpliciter q̃ talis fili' est legiti-
mus: maxime si vxor diceret vt i. g.
rātē vir fuerit ordinari. **Doct. vero 2. g.**
q̃ sit illegitimus. **Et Inno. 2. Ter. senti-
t cū Doct. glo. vero Ray. dixit q̃ iste ē
legitimus** quo ad successionē heredita-
tis nō quo ad ordinē et eccl'asticā bñ-
ficiā. **Docti.** vero hos doctores concor-
dando distinguūt vt 3. c. eius distinctio-
nis etiā consonat iurib' allegatis in
quib' clare cōstat q̃ nec per religiones

nec per ordinationē potest vlr separari ab vxore inuita vel ignorante. **D.**
¶ Quid si nato aliquo de illegitimo coitu postea pater cōtraxit cum matre? **R.** Si tempore cōcepti pater potēat ea habere in vxore et postea ducit legitimus ē filius: et ad oēs actus legitimos admittet. **A.** et etiā ad bereditatē sūm Ray. vt in sūm. con. eo. ti. q. io. **D.** etiā si post natiuitate filii mater nupserit alitē quo mortuo dicit cū isto. vt eo pater duxit alia qua mortua duxit istā. **Bec.** aut si tpe cōcepti nō potat eē matrimonii inter ipsos: quia tūc licet sublato impedimēto ducēt illā: non legitimatur filius: eē qui si sint le. tanta i autē qui. mo. na. eff. le. coll. a. circa pncipium. **A.** Idē i sū. co. dicta. q. io. sūm Ray. Hoff. et Posti. et addit Ray. Qdōd vlti in pmo casu legitimatum tales quo ad omnes actus legitimos: videtur qd fallat in ep̄atu ad quem non potēt talis pmoueri absq; dispensatōe pape: vt p̄ sūm vnam litterā. eē de elec. inno. tit. circa pncipium. Idē recitat Hoff. et Posti. sed magis approbant qd talis dispensatione nō idigeat etiā i hoc casu: et hoc i fauore plis. eē qui si sint le. ex tenore. et qui ma. accu. pnt. videntur. in fine. **A.**

¶ Quis potest dispensare cum illegitimo? **R.** Ep̄s potest dispensare quantum ad ordines minores. et beneficiū sine cura: aliter non. nec ad dignitates aut personatus nisi papa. extra eo. is qui. lib. 6. **A.** Ibi etiam patz qd etiam si p̄ papā fuerit cum tali dispensatum vt possit beneficiū curatū obtinere: intelligit solum de vno. **D.** Qd si papa dispensatōe obtinuerit: et postea impetrat qd duo aut plura beneficia cum cura possit habere. tacuit autē p̄dictuz officii nō valere bec secūda gratia. extra eo. si is cum quo. h. 6.

¶ Que dispensatio est circa illegitimos? **R.** sūm Ray. Si tales intrāt monasterium sū iure cōi possūt pmoueri ad oēs ordines. sc. dis. s. p̄ eē eo. c. p̄. Religiosis

enī ingressus tollit irregularitatē sicut et ingratitudinē. 19. q. vlt. non liceat. Ad plationē tamē non possunt pmoueri absq; dispensatōe: vt in dicto. c. p̄. **A.** pape sūm quosdam: cū bodie illegitimē nati absq; dispensatione sedis aplice: nec ad dignitatē: nec ad personatū: aut alia bñficia curā bēntia debeāt admitti. eē eo. numis. Alii dicunt qd talibz religionē ingressis possunt ep̄i dispensare qd possunt pmoueri i abbates: nō autē i ep̄os. Et ad. c. nimis dicunt qd intelligitur de remanētibus in seculo: vt in sūm. con. h. 9. ti. 19. q. a. Sed certe i dicto. c. nimis. nec in. c. p̄. eo. n. fit bec distinctio. Alii nec nos distinguere debemus. ff. de offi. p̄s. l. 3. et de deci. ad audiēt am. Unde p̄mū verū videt. **D.** Si vero remanēt in seculo: nec ad ordinem nec ad platurā pnt absq; dispensatōe pmoueri: vt ibi dicit. Sed circa eos qz adhibet dispensatio magna: v3 vt ordi nētur et instituantur in ecclis. aliis a p̄terna: dico si sunt filii p̄s byteri. Aliter vero in qbuscūq; ecclis: ar. eē eo. p̄s tium. Maior vt etiā in p̄fina: aliq; tū medio: vt eē eo. ex trāsmissa. Parima vt in p̄fina. nullo tū medio: eē eo. ex tua **A.** Idē i sū. co. de a. q. 2. **D.**

¶ Quid si cū illegitimo dispenseretur quo ad ordinē et beneficiū ecclasticū? **R.** Si ab ep̄o facta sit dispensatio: nō extēditur nisi ad ea que p̄s. vt i 2. s. dictum est. Si vero a papa: poterit pmoueri ad p̄chiale eccliam nō ad p̄sonatū vel rectoriā ad quā q̄ electōez p̄cedi cōsueunt: eē de p̄ben. c. vlt. **A.** Idē in sūm. co. eo. ti. q. 14. s. Ray. Hoff. et Posti. **D.**

¶ Vtrū legitimus quo ad actū ecclasticos sit per hoc legitimus ad actū seculares? **R.** De hoc sunt multe opiniones. Probabilior tū videt opinio Inno. dicētis: qd qui legitimus fuit ab illi quo p̄ncipe seculari: vel ciuitate: intelligit legitimus quo ad oēs actus seculares i terris q̄ legitimatū subint: qn etiā i aliis terris quo ad secularia mfi

sint talia q̄ eēnt i alterius iudiciū .
Nā nec in aliis terris succeder ab inte-
stato. qz sic auferentur bona heredit^o
defuncti. Et talis non intelligit legitima-
tus ad ordines. qz hoc non est de iuris-
dictione iudicis laici. Si hō legitimat^o
fuit ab epō inquātuz potuit. s. quo ad
minores ordines et beneficia sine cura
etiā in alia diocesi poterit pmouēi ad
p̄dicta: qz hoc est de iurisdictione ecclē-
stica et in nullius p̄iudiciū: et multo ma-
gis si papa. Sed talis nō est legitima-
tus quo ad act^o seculares: nisi in terris
qui sp̄aliter pape subūit. Sicut cō. Ber.
ex qui fi. sint le. per venerabilē. A. In
sum. con. eo. ti. q. is. diuersa sup his oca
ponuntur. Et domin^o Anto. de Bu. sup
dicto. c. per venerabilē. latius et clari^o
p̄dicta tangit sic. qz quedam est legiti-
matio plenissima per quāz deleatur fū-
damentum vitii a quo surgit differētia
legitimatōis et illegitimatōis: et hanc
solus papa facē potest. qz solus dispōe-
re potest sup matrimonio. Quedā est
legitimatō plenior que integrat ad iu-
ra p̄mone nāe non disponendo i vitiiū
et hanc potest et papa et imperator: hz il-
la que ad eos spectat. Quedā est plēna
vt dispēlatio cum eo in aliquo effectū
legitimatōis non ex toto integrando:
adhuc illam possunt vtriqz. Adde. et
inferiores: vt potest colligi ex p̄dictis.
Regitur. Bis visis si queratur an pa-
pa possit legitimare in terris imperii.
Dico sic. Aut papa vult dispōnē in m̄-
monium et plenā futurā. et non dubito
qz pōt etiā in terris imperii. qz suū p̄-
cipaliter est dispōnere de matrimonio. Et
sic intelligo q̄ dicunt Jo. an. et Hosti.
Jo omnes filii qui pducunt hodie de
matrimonio vltra quartū gradū etiā
in terris ip̄erit sunt legitimi. et oēs etiā
q nati sūt ex pupilla et tutore. et ex oīa
hētib^o sine cōsensu p̄ris: et ex rectore
p̄uincie cū subiecta. Aut papa vult le-
gitimare dispōnēdo i radicē matrimo-
nii quo ad plēnam p̄ditā: et tūc dico qz
i oib^o casib^o i qb^o legitimare pōt dispōnē

do in radicem matrimonii qz in oīa
illis casib^o pōt legitimare i terris ip̄e-
rii. si tū legitimat incipiēdo a radice ma-
trimonii. et in oībus casib^o in quib^o nō
pōt: vel nō vult dispēlare incipiēdo a
radice matrimonii: in oīb^o illis legiti-
mat quo ad terras suas et nō imperii.
Videamus qz qñ pōt incipiēdo a radi-
ce m̄monii. Ideo si vult dispōnē legi-
timādo natū de rapto cōsensu m̄mo-
niali int̄ parētes: et nō video qz possit.
Nā non posset facere qz eēt m̄monii
um absqz cōsensu cū sit nāliter de eē-
tia illius: hz possit fingere cōsensū stan-
te dubio. ex de spō. is qui. Et si dicatur.
Princeps fingit cōsensū vbi non ē: vt
la. l. d. rei vx. acti. dico qz illō i positi-
uis et nō in sacralib^o. Nā talia sacralia
habēt formā facti nālem: et exigūt ve-
rā eēntiā cōsensūs: i qbus non video
qz papa aliquid possit. Vbi. p. forma
veritas exigūt fictio nō operat. l. o. Jo.
an. Aut vult legitimare p̄ductos ex ma-
trimonio quoad formā suā eēntiāto:
inualide tū ppter resistētiā iurj. et si re-
sistētia eēt iurj civilis: qz ad ip̄m si spe-
ctat de m̄monio: dico qz posset legiti-
mare: qz hec fictio posset trahi retro
cū nō hēret aliquod p̄ncipiū resistens
quod validū esset: quimo ex quo solū
ius civile resistēt: filii ab ipso p̄ncipio
essent legitimi. Aut m̄monii validū
quo ad formā rudē extrinsecā: hēbat
impedimētū canonicū vel diuinū. Nō
facio inter ista dīam h. Et adhuc non
credo qz posset legitimare dispōnēdo
in radicem matrimonii. qz ex quo ma-
trimoniū habuit resistētiā iuris ciui-
lis est impossibile qz fictio operet f̄sur-
gendo matrimonium vt retro. qz desi-
cit in extremo a quo s. eo. tanta. ff. d. se-
na. l. paul^o. al. l. senatoris. Unde credo
qz hec legitimatio nō valēt vt trabēs
radicē a matrimonio: sed bñ pōt valē
vt legitimatōis collatura d. nono. Nā
hō dispōit i radicē m̄monii: aut plē-
nē p̄dita ex m̄monio quo an ius cano-
nicū resistat m̄monio vel legitiatiōi

prolis potest esse dubitatio probabilis. Et
dico quod hoc casu potest legitimare dispo-
nendo in matrimonium. declarando legiti-
mitate propter dubium matrimonii quod
est ei subiectum. et ad evitanda perplexitate
stante dubio. et quod ex quo non habet clara
resistentiam iuris potest retro trahi fictio
ad principium legitimariorum. et quod propter du-
bium probabilis casus est suppositus pape
ut de grauioribus. ut patet in hac decre. p.
venerabilis. h. r. onibus igitur. et c. Et sic pe-
dente dubio et quod diu latet impedimentum
videmus quod papa ex colore matrimonii
auctoritate ecclesie potest legitimare: de cla.
despon. cum inhibitis. et s. eo. peruenit. et
vbi libet. Unde hoc casu legitimat etiam
in terris imperii. quod disponit in radice
matrimonii. ad hoc s. eo. tanta. Nam
nulli dubium quod legitimatio quod fit ex il-
lo casu ex solo matrimonio etiam depta
quacumque solennitate potestatem instruorum
qua requiritur lex habilitat et prole legiti-
mat: etiam in terris imperii. Et sic de
facto consilium Durini. Quia papa in-
tendit legitimare solum casu conferendo iura
legitimitatis non disponendo in radice
matrimonii. vel quod non vult. vel quod non
potest. quod patet ex predictis. et tunc clarum
est quod in terris ecclesie potest legitimare:
ut h. r. onibus igitur. et c. quod in istis exer-
cet iura imperii. Aut vult legitimare in
terris imperii: et tunc aut vult legitima-
re sibi suppositum vel supponendum ratione
clericatus: quod eo quod se legitimat propter
clericatum dicitur clericus saltem mente
iuxta non de trasac. ex litteris. Et dico
quod potest. et eo legitimated secuto clericatu
legitimus est quo ad spiritualia et spiritualia et
quo ad omnia: ut patet ex vna allegacione hic.
Nec obuiat quod ex hoc iudicet non sup-
posito: nec dicat quod sit legitimus et illegi-
timus quasi monstrum. Aut vult legitima-
re non suppositum nec supponendum de p-
rimo. Et tunc aut vult legitimare cum
consensu illi qui superiorem non recognos-
cit. et sic est in quasi possessione libera-
tis. Et talis potest legitimari: ut h. r. onibus
duo. Aut in terris illius qui superiorem

recognoscit: ut impatore. et casus vide-
tur hic h. r. onibus: quod non possit: quod hec
que sunt superius imperii ut legitimare
non possunt fieri sine consensu superioris
ut vult hec decre. que non est alibi in h.
Et hoc quod papa non legitimer in terris
imperii quo ad bona temporalia tenet Dur.
et Ly. Sed si vis tenere quod hec prae sit
probabilis in habere silem potestatem
sicut dicimus in his que sunt meri impe-
rii: ut dixi de fo. cope. c. si diligenti. cre-
do quod non posset facere papa ista legiti-
tatem circa subum imperio: nisi ubi con-
sentirent omnes quibus iudicaf: quod talia
iurisdictio non potest progari ad iudicium
eorum. Et hoc tenet Jo. an. dicens quod papa
hoc in terris ecclesie potest libere. i. sine ali-
cuius iudicio. In terris vero subiectis
imperio non potest quod contradicere possit
is cui fit iudicium non in spe sed in re
i. qui iam possidet hereditatem. Secus si
solum speret. Unde sim hosti. solo pre re-
gente dum vivit potest fieri legitimatio. eo
aut mortuo consentientibus illis quibus iam
delata est hereditas. al. non. et quo ad fey-
dalia consentiente domino feudi: non obsta-
te contradictione habentium spem tamen.
Sed tamen in eorum preiudicium fieri
non debet sine causa. Ideo in dubio si
fiat alio non expresso non attenditur ad
preiudicium agnatorum spem haben-
tium nisi consentiant vel papa aliud
exprimat. Circa imperatorem vero sub-
dit. quod aut intendit legitimare dispo-
nendo super matrimonio et incipiendo
a radice. Et dico quod non potest: quia hoc
est solius pape. Et sic leges que dicunt
quod ex matrimonio subsecuto legitima-
tur filii: nisi fuissent approbate per ca-
nones non credo quod valerent. Et per
hoc patet quod non potest facere plenissi-
mam legitimationem que vitium de-
leat originale. Aut vult legitiare col-
latiue conferendo iura legitimariorum
et quod ad spiritualia credo quod non possit. Non
puto quod legitimatus ab impatore non
possit ordiari: nec beneficiari: nisi aliter

vispēfē. Et hoc tenet Jo. an. & Archi.
Aut vult legitimare q̄ ad tpalia & ho
nores & hereditates. Et dico q̄ pōt in
terris imperii sicut & oīm poterat. In
terris aut ecclie an possit. dic. Aut legi
timat legē gnālē addēdo. Et dico q̄ vir
tus legis se extēdit ad existētes in ter
ris ecclie: nō ex hūre legis solū: sed ex
gnālī approbatōe ecclie. dīo. si i adiu
torium. quā facit canon: ex quo lex nō
repugnat canonī quā papa approba
re censet: eo q̄ nō improbat: vt dixi d̄
iudi. nouit. Non puto tamē q̄ tales ef
sent legitimati quo ad spūalia ppter
nām materie que nec directe nec indi
recte supposita ē p̄tati laici. Aut vult
legitimare p̄ rescriptū: & credo q̄ non
possit in terris ecclie nisi eo mō quo ḡ.
dictū est papā posse in terris imperii.
Vbi d̄ ē tangit q̄ impator pōt legiti
re: vt s̄. dictū est etiā ante coronatōes
s̄m Jaco. de arena. & Jo. an. Itē dicit q̄
bēns p̄tātes legitimādī ab impio: pōt
vbi pōt impator s̄m verba p̄uilegi. et
vbi nō pōt: minus pōt bēns p̄tātes ab
eo. Et s̄it dico de bēntibus p̄tātes a pa
pa. In habēte p̄tatem ab imperatore
tenet Bar. in l. p̄fēs ff. de offi. p̄f. q̄ nō
possit legitimare in terris ecclie: quia
alius a p̄oconsule non potest extra p̄
uinciā sibi decretā iurisdīcōem etiā
volūtariā exercere. Puto etiā inq̄ q̄
habēs p̄tātē a papa vel a p̄ncipe non
possit legitimare ad p̄iudiciū alteri
us: etiā respectu sp̄et: q̄ tales cōcessio
nes itelligunt sine aliorū p̄iudicio. de
p̄uileg. pastoralis. cū s̄itibus. bec ille. q̄
etiā ibidem multa alia p̄sequit d̄ hac
materie. **Q**uōb? aut modis illegi
timus legitimet: bēs. i. legitim? s̄. & Et
vtrū malicia parētis debeat nocere il
legitimo siue cuiuscūq̄ filio: habes sup̄
filius. s̄. & Ad materiā illegitimorū pōt
pertinere s̄. filius. & i. legitimus.

Illicite acquisitū.

Quorū modis dicit illicite acq̄
sitū. & quādo restitui debeat vt i etyaz

dari possit: habes s̄. elemosyna p̄. s̄. &
& i. restitutio p̄. s̄. antept.

Comunitas. De im
mūta
re seu emunitate ecclie aut
confugientium ad eccliam: vi de supra
emunitas p̄. & z.

Impedimentum

p̄ cōiē. Circa impedimenta
matrimonii p̄ agem? de impedimēto
i genere. & de impedimēto erroris p̄so
ne. & de impedimēto cōditionis. & de
impedimēto voti. & de impedimēto cōg
tionis carnalis. i. cōsanguinitatis. & de
ip̄edimēto cognatōis spūalis. i. cōpā
nitatis. & de cognatōe legali. i. adoptō
nis. & de ip̄edimēto criminis. & d̄ dispi
cultu. i. de violētia siue meru. & d̄ im
pedimēto ordinis. & de impedimēto
ligationis ad aliā vxorē. & de publice
honestatis iusticia. & d̄ affinitate. & d̄
de impotētia coeundi. & de matrimo
nio cōtracto cōtra interdictū ecclie.
& de impedimēto fēnarū. De p̄dictis
impedimētis s̄it d̄fius i qbus explicā
tur s̄m p̄dictū ordinē sic. Error. cōditio
votū. cognatio. crimē. Cultus. disp̄iras
vis. ordo. ligamē. honestas. Si sis affi
nis. si forte coire negbis. **B**ec sociāda
uetat cōubia. i. iura tractat. Ecclē veri
tum. necnō rēpus feriari. Impediunt
fieri. permittunt facta teneri.

**Que impediunt matrimonium iā
contractum?** In. & z. sunt que impedi
unt non solum matrimonium contra
bendum: sed etiā dirimunt contractū
que & continentur in trib? p̄mis versū
bus positio in primo. s̄. Et intelligas
q̄ dirimunt contractum si p̄cesserunt
matrimonium. Si autem superueni
ant post matrimonium rite factū vt
affinitas vel crimen & huiusmodi: non
dirimunt. A. etiam si non sit subsecu
ta copulacarnalis: vt in sum. cōn. lib.
4. n. & q. i. B. p̄ter vnum votum. s̄.
religionis cuius effectus quādo quis extra
cto qdē nūmōio: s̄ an carnalē copulā

Aligone ingredit. ex d. cōuer. cōiuga. ve
rū. 2. ex parte. 2. A. Vbi dicit clare qd
cōtracto m̄fimonio legitime per. h̄ba
de p̄fici. in nullo pōt cāu dissolui. etiā si
vñ cōtrahētū efficeret heretic. vt vi
uēte reliquo alter ad secūda vota trās
migrēt: nisi vnus religionē ingrediat
A. 2. de sponsa. cōmissuz. Expectari tñ
debz vsq ad p̄fessionē: vt ponit Tho.
in 4. di. 27. A. i. quousq religioni etiā
in genere sit salte tacite obligatus: vt
si nolit vitā absolute mutare: infra qd
tēpus beneficiū ingrediētis nō est alti
cōferēdū sine eius assensu: vt i. c. bene
ficiū. de regula. l. 6. B. Nāz āte nō di
rimitur etiā s; p̄e. Sile b̄s. i. votuz
4. s. 5. in fi. Aduertēdū qd per suscepti
onē sacri ordinis dirimit: vt quidaz di
cere voluerūt: sed contrariū declaratū
est hodie i quadā exuagati. Jo. 22. que
incipit. Antiquē.

Que sunt illa que ipediunt matri
moniu cōtrahēdū: sed tñ non dirimūt
contractū: R. s; p̄ quidē sunt duo predi
cta in p̄. s. i. p̄bitio ecclesie: 2. tēpus
seriari: de quibus dicit. i. ipedimentū
i6: 2. ipedimentū. 17. Itē s; quedā crimi
na: de quibus habetur. i. ipedimentuz
7. s. p̄. Itē ipediunt matrimoniu cōtra
henduz sponsalia que sunt p̄us cū alia
contracta: de quo. i. sponsalia. s. 8. Itē
ipedit cathecism⁹ qui precedit baptis
mū: vt habetur. i. ipedimentū. 6. s. 2.
Itē ipedit votuz simplex: de quo. i. ipe
dimentū 4. s. p̄. 2. 2.

Quis aliqua consuetudo ipediat
matrimoniu cōtrahēdū vel dirimat
contractuz: R. s; p̄. hosti. Si consuetu
do est approbata per papā ne matri
moniu contrahatur: vt contractū se
paretur certe ipedit 2. dirimit. dico in
quibuscunq casibus hoc posset facere
canonica cōstitutio. ex de cognā. sp. c.
p̄. 2. c. super eo. extra de cōsan. 2. affi. qd
dilectio. Nā approbatio pape h̄t viz
constitutionis. Sed si consuetudo non
sit per ips; approbata nec reprobata
tunc ad euitādū scandalū quod forte

sequeretur faciendo contra eaz ipedit
contrahenduz: sed non dirimit contra
ctuz. Idē. Ber. 2. Inno. A. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 2. B.

Quid agēdū quādo doctores discō
dāt circa ipedimētū matrimonii? R.
s; p̄. hosti. Ubicunq doctores per glo
sas suas dicunt solui matrimoniu: si nō
inducant ius expressus contrariū dicē
ti adhereas: ex de testi. l. 3. ex quadā. in
fi. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 3. B.

Quid si ecclia p̄cipiat alicui coniū
cobabitare cū altero: 2. ille cui p̄cipiē
sciat esse ipedimētū? R. s; p̄. hosti. In
hoc casu quāuz ad reddēdū debimuz nō
tenetur obedire. tñ in cobabitatione 2
necclorū exhibitōe obedire debet 2. nō
negare ei cui de facto se copulauit. A.
Nāz obedire debz in quātū potest sine
peccato: vt in c. inquisitione. ex de sen.
exco. B.

Quomo an matrimoniu sit iquirē
dū an sit aliquod ipedimētū? An. De
bent banna publice i ecclia per p̄s by
teros p̄poni: vt infra cōpetētēz termi
nuz q scit ipedimētū p̄ponat. 2. si ap
paruerit p̄babilis cōiectura cōtra co
pulā futurā iudicat exp̄sse donec con
ster qd fieri debeat: alit si cōtraherent
sine bānis aut post p̄bitiōes 2. extir
rit ipedimētū: vt puta gradus p̄biti
tūc filii dicētur illegitimi: 2. nō excusa
būt p̄p̄ ignorantia parētū. Sacēdos qz
qui tales cōiunctōes inhibere cōtēpse
rit: vel regularis qui interesse p̄sūpse
rit: p̄ triēniū ab officio suspēdat. Qui
vero falsū ipedimētū maliciose ob
iecerit: canonicā non effugiet ultionez
ex de clā. despon. cum inhibitiō. In ali
quibus vero locis non fuit hec banna
sed solum cōtrahuntur sponsalia solē
niter 2. publice multū āte m̄fimoniu
2. iteriz pōt manifestari an sit impedi
mētū. De matrimonio qd fit sine bā
na. 2. clādestine aliquid habes. i. legiti
mus. s. p̄. 2. s. debitum. s. fi.

Quid si aliqs audiuit perpetuum
ipedimētū eē inter se 2. vxorē: nunq

tenet ingreſſe: **R.** *ſim. Duil. Si audiuit a fide dignis ⁊ nō ſuſpectis: cū non debe at eē negligēs ſue ſaluti: tenet ingreſſe veritatē: alit̄ eēt affectata ignozātia q̄ ñ excuſat: ⁊ ſi cōcipiat p̄babilē opinto nē de dicto alicui nō debz exigē obitū lz reddere teneat. **A.** Idē in ſū. con. li. 4. **ti. 1. q. 2.** **B.** Secus ſi ita iueniūt veritatem q̄ eē impedimētū hēret p cō ſtanti: tunc n. nec exigere nec reddē dz **A.** facit ex de ſen. exco. in quiſitōi. **B.** Porro qui tale impedimētū audit a vi ro fide digno etiā iurato: aut cōpatre ſuo: aut a p̄prio ſacerdote: aut publica fama nō ita tenet credē q̄ peccet mor talit̄ ſi nō credat: ſz veniat: ſicut etiā peccare pōt qui nimis de facili credit. **A.** Idē in ſū. con. eo. ti. q. 4. **B.***

Nunquid peccat ſacerdos vel ali quicunq; ſciēs impedimētū inſinuando h' alteri coniūgū vel abob' ſeu alter alſi **R.** *ſim. Duil. Si p̄bati nō pōt. dicendo agit indiſcrete: niſi credēs q̄ audiens paratus ſit in hac parte peritoz cōſilio obedire. Si vero poſſit p̄bare ⁊ ſciat hoc ſacerdos p̄ochialis: vel alter con iugū: tenet ſolēni ad viuortū agē ni ſi de cōi conſenſu velit ⁊ poſſint cobita re tanq; germani. **A.** Idē in ſū. cō. eo. ti. q. 5. ⁊. 6. **B.** Iſtū etiā caſuz hēs ſ. cor rectio. **ſ. 6.***

Impedimentum

I de errore p̄ſone. Sciendum p̄ q̄ nō oīs error ipedit m̄rimoniū ſz ſolū error perſone ⁊ cōditōis. Cuius ra tionē aſſignat **Tho. in 4. diſ. 30.** dicēs q̄ oz q̄ error q̄ matrimoniū impedit ſit alicuius eoz que ſūt de eēntia m̄i moniū. **Ih̄s** autē matrimoniū duo iclu dit. ſ. perſonas que cōiunguntur: ⁊ mu tui p̄tatem inuicē in qua m̄rimoniū cōſiſtit. p̄mū ſollitur per errozē per ſone. Secūdu per errozē cōditōis. quia ſeruus nō pōt p̄tatem ſui corporis libe alteri tradere ſine cōſenſu dñi ſui. hec **Tho. Itaq; ſi ſit error perſone nullus eſt cōſenſus. Nā** qui errat nō cōſentit

ſi. de iuriſdi. om. iudi. ſi per errozē: ⁊ er rancia voluntas nulla ē. L. d. iur. ⁊ fac. igno. l. cū per teſtamētū. ⁊. l. nō iccirco. Et ſic nullū ē coniūgū: vtp̄ta ſi **Jobes dicat ſe eē **Petrū.** ſed error fortune et qualitas nō excludit cōſenſuz: vt ſi mu lier nubat paup̄i quē credit diuitē. vel ſi q̄ ſtrabat cū corrupta ſiue in bone ſta quā credit agnē tenet m̄rimoniū **29. q. 1. bis ita. A.** **Mo. Ray. in ti. de erro re p̄ſone ſup. h̄bo. h̄go. dicit q̄. Hug. no rat. 27. q. 2. raptoz. q̄ ſi quis deſpoſaue rit de futuro corruptā quā creditur eē agnē: p̄ta poſtmodū ſūtare añ carna lē copulā: nō eſt cōpellēdus cōſumare m̄rimoniū cū ea. qz per hoc ipeditur ei p̄morio ad ordines eccl̄aſtiſcos. **B.** Quid ſi quis dicat ſe eſſe filiū regis cū nō ſit: dicēdū ſim **Tho. in 4. diſ. 30.** q̄ error nobilitatis inq̄tū h' mōi non euacuat matrimoniū ſicut nec error q̄ litatis. Sed ſi error nobilitatis vel di gnitatis redūdāt in errozē perſōe: tūc ipedit matrimoniū. **Uñ ſi cōſent' mu lieris feratur in iſtā p̄ſonā directe: er roz d̄ nobilitate ip ſi nō ipedit m̄rimo niū. Si autē directe intēdit cōſentire i ſi liū regis q̄cunq; ſit ille: tunc ſi ali' p̄i tet ei q̄ſi filius regis: eſt error p̄ſone: ⁊ impedit m̄rimoniū. Et eodē mo do vñ dicēdū ſi quis dicat ſe p̄mogēitū ⁊ nō eſt. **A.** Ad intelligētiā p̄dictoz h̄s **Ray. ⁊ in ſū. con. li. 4. ti. 3. q. 4.** ſciendū q̄ ad h' q̄ aliq; vel aliqua dicat errare in perſona: opz q̄ per viſū auditū vñ fa mā hēat aliquā noticiā illius p̄ſone ab ſentis: quā credit iſtā p̄ntē. qz i ignorā penit' nec affectū nec cōſenſū dirigere poſſum'. **Uñ ſi nullā noticiā hēat muli er de perſona abſite nō errat ſ ea: ſz de cipit i p̄ntē. Verbi ḡfa. Si aliquis āgli cuſ ruſticus veniat ad aliquā mulierē nobile dicens ſe eſſe filiū regis āglie. ⁊ cōtrahit illa cū eo credēs eum. filiū regis nō impedit m̄rimoniū. qz nō fuit error perſone ſed potius q̄litatis. **Hoc** exēplū nō videt placere **Boſti. qz** cūz vbiq; hēatur noticiā regi āglie ſaltē p********

fama vñ qd sit error pfoe: nec i pñre
personā: sed i pñā filii regis anglie
cōfētre videt. Unū qñtū. Intellige hoc
quādo nō expñit aliquā certā locutio
nē p quā hēatur noticiā pñis r filii per
ñis: puta dicit se eē filiū regis vñ comi
tis in genē: nō dicit cui: vñ si specificat
nulla habet noticiā filii neq; patris.
Itē fm glo. Ray. r in sū. cō. eo. ti. q. 6. si
aliqua scit aliqñ mñtos hēre filios q
rū tamē nullus ē not. ei. r vñ eoz mē
titur se esse pñogenitū: r ista cōfētit i
eum. ppter spē successiōis bonozū pa
ternoz: nō est error persone: h fortue
siue relatiōis. a. pñogeniture: r ideo nō
impedit matrimoniu. **B.**

Impedimentum

3. de errore cōditiōis. Nota p
qd si libera mulier hñt cū seruo vñ lib
cū ācilla sciēter: tenet mñmoniu. 29. q.
2. si qd liber. r. c. si qd ācillā. r. duob. se.
Si hō ignorāter nullū est mñmoniu: 29. q. 2. si qd ingenuus. r. c. si femina: h
nisi postq scuit ei. cōditiōem cōfēserit
i eū vel i eā verbo vel facto: vt per car
nalē copulā: vt i dicit. c. si qd ingenuus. r.
c. si femina. r. eē de cōiugi. ser. r. c. pposu
it. r. c. ad nñam. **A.** hoc vñ est qñ liber
p certo sciunt seruitutē: vel si ex his q
audiuit hñt pñabilē de ea opionem.
tūc. n. si exigit ab ea debitū nō potest
postea eā reliquere. Si aut habuit le
uē aut temerariā cui credi nō debz: nō
pñdicatur ei: ar. eē de sen. exco. ingñiti
ont: cum ē r. r. t. u. b. a. s. p ignorāte hēndus
sit. **L.** de cōdi. debi. l. vlt. vt r notat glo.
Ray. i ti. de impedimēto cōditiōis. **B.**

¶ Quid si ille q cōtraxit cū ācilla quā
putabat liberā sit seruus: nunqd erit
matrimoniu? **R.** fm Ray. h error ser
uile cōditiōis ipediat r dirimat: vt di
ctum ē: nō tñ dirimit si sit error paris
cōditiōis vñ melioris q sua. Nā si seru
ignorās cōtrahat cū ācilla quā credit
liberā nō decipit: nec habz qd ei obui
ciat: ar. 32. q. 2. p totū. r. eē de duoz. signi
ficat: r mñto min⁹ decipit si cōtrahat

cū libera quā credebat ācillam. **Con.**
¶ **De. Al. Boss. Tho. r Inno.** Si tñ muli
er ignorasset fuiturē viri nō eēt mari
moniu: vt i p. 8. dñm est. **A.** Idē i sum.
cō. h. 4. ti. 4. q. 1. **B.**

¶ S; nūquid error cōditiōis libertine
vñ ascripticie vñ origiarie ipedit mñ
moniu sicut r cōditiōis fuis? **R.** fm
Sui. **Nō.** sic notant **Bug. 29. q. 2. i pñ.**
qz oēs tales sūt liberi: h ad quādam
opas pl⁹ ceteri teneat. **Idē Boss. A.**
Idē in sum. cō. eo. ti. q. 2. B.

¶ Quid si q ignorāter cōtraxit cum
ācilla quā dñs viro ignorante postea
manumisit: nūqd eo ipō ē mñmoniu?
R. fm Boss. **Nō.** qz talis cōtrahit qdē
mulieri: h b⁹ ex pmo cōfēntu facit: qui
cū fuit errone nō fuit effectiuus ma
trimoni. **Lō. Tan. Bos. Inno. r Ber. B.**
Alii dicūt qd ipa manumissa statī est
mñmoniu: qz sublatū ē impedimētum.
Quoz infam glo. Ray. credit hñozē: vt
in sū. cō. eo. ti. q. 3. **¶** Hō dicit qd si cōfēt li
berā personā penitusse b⁹ matrimōi
añq; altera fuit manumissa nec expse
nec p cōiecturas apparet de reuocatio
ne dicte pñie: pcedat pma opinio: qz
an manumissionē cōfēntus nō fuit va
lidus. r post manumissionē nullus affu
it cōfēntus. Si vero de dicta pñia non
cōstat pcedat secūda opinio Nā seml
cōfēntit i mulierē vt in liberā: r ex quo
nō cōstat de reuocatiōe: in cōfēntu itel
ligit pseuerare: vt in c. maiores. ad fi.
eē de bap. Et h a pñapio nō fuit libe
sufficit qd nūc sit liba. Nā cessante cā
impedimēti cessat r impedimētus. eē
de appel. cum cessante. **B.**

¶ Quid si liber contraxit cum ancil
la ignoranter r illa durante ignoran
tia contraxit cum alio non ignorante
conditionem eius? **R.** fm Sui. tenz
matrimoniu cum r cum nullum fu
erit primum. **A.** Idē in sum. con.
cō. ti. q. 4. **B.**

¶ Quid si liba ignorāter dñt cū suo:
r postea scita seruitute nihilominus
vult eē cū eo: ille vult pñcedere? **R.**

fm **Suul**. Debet cōpelli ad cōsentiedus. Si tamē pēdēte cōpulsione cōhēt cum alia: vel illa cū alio: tenēt mīmoniu: **vt** **hosti**. addit. **A**. **Idē in sū. con. eo. ti. q. 5.** Et ad p̄dicta fac. c. i. ex de eo q dur. in ma. quā pol. per adul. **B**.

¶ Quid si q̄s cōtrahit ignorāter cū ancilla: s; postq̄ sciuit exegit ab ea debitū: nūquid postea poterit ab ea separari? **fm** **Suul**. Si ex his que prius audiuit habuit p̄babile op̄inione d̄ seruitute eius: et nihilomin⁹ exegit debitū nō pōt eā relinquare: vt i p̄. s. dictū est. Si habuit op̄ione leuē et temeraria: tūc nō obstat q̄ exegit debitū: poterit cū veritate certius sciuerit separatoz perēre. ex de sen. exco. inquisitōi. **Naz** dybi. rans. p̄ ignorāte hēndus est. **L. de cōdi. indebi. l. vlt. A**. **Idē in sū. con. eo. ti. q. 6.** **B**.

¶ Quid de illo q̄ mouit d̄ vxorē q̄nē conditionis. et illa lite pendēte petiit de bitū. **fm** **Iho**. in expōne lfe quarti iniarū. dis. 36. Si non ē certus de seruitute vxoris: debz reddē debitū ad mā datū ecclē sine suo iudicio. et in h̄ casu cognoscit eam ex p̄mo consensu: nō ex nouo. Si autē constat ei de seruitute vxoris: vt p̄babilit̄ p̄sumit: nō dz ei reddere debitum etiā si ecclēsia p̄cipiat: quia vel sibi iudiciū faceret si eam affectū vxorio cognoscēt vel fornicaret et mortalit̄ peccaret. **A**. **Salua** reuerētia nisi euidēt et manifeste constet p̄pter p̄babile p̄sumptōem impediri non dz denegare debitū: ex de sen. exco. inquisitōi. ibi. **Uex** cū conscia pulsata aium ex credulitate p̄babili et discreta cūis non euidēt et manifesta debitū quidē reddere pōt: sed postulare non debz: ne in alterutro: vel d̄ legē cōiugii: vel cōtra iudiciū conscie cōmitat offensam. Et p̄dicta pōt cōcordāi diuersitas op̄inionū q̄ referūtur in sū. cō. eo. ti. q. 7. **B**. **De mīmonio seruoz:** vide. i. seruus: p̄ totum.

Impedimentum

quarto de impedimento voti. **Utrum** votū de continētia impediat mīmoniu. **R**. **Duplex** ē votū. Quoddā est solēne qd̄. s. fit per susceptōem sacri ordi nis: aut per p̄fessione ex̄p̄las vel tacitā factā alicui de religionibus approbatus: et tale votū impedit mīmoniu: cōtrahēdū et dirimit cōtractū. Aliud est votū nō solēne: sed simplex: et hoc si fit at de nō cōtrahēdo vt de castitate. et h̄ modi ipedit matrimoniu: cōtrahēdū. et quāto manifestius ē emissū tanto maior debet pena transgressori. nō tamē dirimit mīmoniu tā contractū: ex eo. q̄ votū. li. 6. Et de h̄ vide i seq̄nti. **S**.

¶ Quomodo debeat intelligi q̄ votū simplex impediat mīmoniu cōtrahēdū? **fm** **Ay**. Intm̄ impedit q̄ si ille q̄ fecit tale votū postea p̄stiterit iuramentum alicui q̄ eā ducēt: dz votus implē et agere p̄nam de iuramento illicito: ex qui cō. vel vo. rursus. **Idē** **hosti** **Qd** si primo iurauit postea vouit. in hoc casu fm̄ **hosti**. et **hoff**. p̄ualet iuramentum. potest tñ intrare religionē: vt ex de spon. cōmissū. Quod si post tale votum cōtrahat per verba de p̄nti: nō poterit cognoscere vxorem sine peccato mortali: quia adhuc potest intrare religionem. Postq̄ vero cognouit iam factum est ei illicitū non reddē debitū. **Unde** h̄ petere non debeat: reddere tenetur siue petat ex̄p̄se siue in p̄pretariue: qd̄ dico quia aliē esset nimis onerosum vxori si oporteret semp ex̄p̄se petere. **hec Iho**. in 4. dis. 38. **A**. **Con**. his **pe**. vt in sū. con. li. 2. p̄. ti. s. q. 21. **B**.

¶ Quid r̄spondēdū cū p̄sona que fecit votū simplex querit an possit mīmoniu cōtrahere? **fm** **hosti**. **Debs** r̄sderi q̄ nō. Et si vltra querit dicē. qd̄ si vxero: nūqd̄ tenebit mīmoniu: nō dz r̄spōdere: alit̄ peccat. qz dat occasione mortalit̄ peccadi. **A**. **aur** m̄rit̄. **Unde** talib⁹ aggrauādū est peccatū: qd̄ committit in cōtrahēdo. et cauēdū ne def occasio cōtrahēdi fm̄ eū. **hosti**. et in sū. confes. eo. ti. q. 2. **B**. **De votis multa**

alia habes. i. vnu. per totu.

Impedimentum

Imo sciendū q̄ triplex est cognatio. s. carnalis que dicitur cōsanguinitas. spūalis q̄ dicitur cōspiritas: et legalis q̄ dicitur adoptio.

Quid ē cōsanguinitas. **R.** s. Ray. Est vinculu personarū ab eodem stipite descenditū carnali ppagine cōtractū. Et dico stipitem illam personā a qua aliqui duxerunt originē. Unde et cōsanguinei dicuntur quasi de vno sanguine procedentes. **A.** Con. et alii doctores: vt in sum. con. li. 4. c. 1. q. 1.

Consanguinitas autem habet tres lineas. i. procedit triplici ordine. Prima namq̄ linea dicitur ascenditū: vt pater auius et huiusmodi. Secunda descenditū: vt filius nepos. Tertia collateralium: vt fratres et fratru filii: qui et patruelies dicuntur. Hec eadem intellige in feminis: vt in matre et auia. i. filia et nepte. et duabus fororibus et filiabus. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 3. s. Ray et alios doctores.

Quomodo computatur gradus cōsanguinitatis. **R.** In linea ascenditū vel descenditū quolibet psona ad datā alicui facit gradum. Unde pater et filius sunt in primo gradu. nepos in 2.º pater in 3.º Sed in linea collateralium aliter computantur sicut legēs: et aliter sicut canones. Nam sicut leges in computando debemus reuerti ad stipitem. s. ad cōmunē personā. et ita duo fratres sunt in 2.º gradu. et filii duorum fratrum sunt in 4.º gradu. Itaq̄ computatur oēs personae. ascendendo vsq̄ ad stipitem. et in de descendendo. Sed sicut canones in linea collateralium nō oportet reuerti ad stipitem. q̄n potius per se duo fratres sūt in primo gradu. horū filii in 2.º et ita vltorius. et de consan. et affi. tua nos. et ex d. testi. licet ex quadam. **A.** melius. 35. q. 5. ad sedem.

Usq̄ ad quem gradū phibetur et non tenet matrimoniu. **R.** s. sicut Ioan.

Inter ascendētes et descendētes puro p̄p̄uā phibitōem. **A.** Alii dicunt solum vsq̄ ad quartū gradū etiā in linea recta sicut et in transversali. Alii autem tenent primā dicentes q̄ si Adam viueret nō posset cōtrahere cum aliqua muliere. Et hanc videtur sequi p̄p̄e. et docti. vt in sum. con. eo. ti. q. 5. **D.** Sicut inter collaterales est vsq̄ ad quartū gradū computādo sicut canones. et de consan. et affi. nō debet. q̄nimo si aliquē persone attinet sibi ex vna parte in primo 2.º vel 3.º gradu. et ex alia parte in 5.º bene poterunt cōtrahere. quia in cōsanguinitate semper est standū remotiori persone ex de consan. et affi. c. vlt. **A.** Nisi esset consuetudo q̄ fieret a gradu stipiti p̄p̄rimo loci. tunc nulla oīno seruāda sunt. et quo ad impeditū et dirimēdū matrimoniu. vt in c. qd̄ dilectio. de consan. et affi. **D.** Et nō sicut in hosti. q̄ 13 consanguinitas q̄ntum ad matrimoniu cōtrahēdum terminet in 4.º gradu. nec etiam committat incestus in vltiori gradu. tamen q̄ntum ad successionē hereditatis durat vsq̄ ad decimū gradū. vt habes sup̄ hereditas. 5. 3. **A.** Et ibi de b. dictū est in additione.

Impedimentum

Imo dicitur cognatio spūalis q̄ cōiter est copatnitas. Vbi sciendū q̄ cognatio spūalis puenit ex b. q̄ qd̄ fert sacm̄ baptismi seu cōfirmatōis vel suscipit siue tenet illum cui tale sacm̄ cōferat.

Inter quas personas cōtrahitur cognatio spūalis. **R.** Inter baptizātū et eū qui suscipit. Itē inter baptizātū et filios suscipiētis. Hec duo siue sunt legitimi siue illegitimi. Secus si eēt adoptiui. q̄ tales filii suscipiētis legitime copulant baptizato siue suscepto. vt Inno. ponit. **A.** sup̄ rubrica de cognat. spi. **D.** Item contrahitur int̄ baptizātū et vxorem suscipiētis si ante susceptionē cognita fuit ab eo. Itē inter suscipiētē et parētes baptizati. Et hec cōgnatio impedit et dirimit matrimoniu.

post contractū. Et que dixi de suscipien
te intellige de baptizate, et idē de sacro
confirmatōis. Et eo. neduz. li. 6. In aliis
sacris nulla cognatio spūal' causatur.
Et eo. quis. li. 6. Per cathecismū vero
contrahit spūalis cognatio: que tñ im
pedit obediū: s; nō dirimit contractū. Et
eo. p. cathecismū. li. 6.

¶ Quid si plures sint suscipiētes. **R.**
Prohibet nesciat. de cōse. di. 4. nō plu
res. et sūt i confirmatōe. A. vt in eo. c. nō
ples. **D.** Si tñ fiat. cū oib' sūt cogna
tio spūalis. A. impeditēs et dirimens:
vt in. c. qd sequit. **D.** Et eo. quis. li. 6.
Sed tñ isti suscipiētes bene possūt con
trahere int se. q; nō phibēt: vt Inno.
ponit. A. Lon. hosti. vt in sum. con. i.
4. ti. 7. q. 3. **D.**

¶ Quid si quis baptizat seu tenet ad
baptismū. ppriū filiū. **R.** Ibo. i. 4.
di. 4. 2. si vir vel mulier hoc fecit in ar
ticulo necitatis seu p errore non impe
ditur exigere seu reddē debitū. Et eo. si
vir. Si hō fecit p fraudē: ipedit' erigē
s; tenet reddere. **D.** Si si vlt' fuit i frau
de: neuter pōt exigere s; vterq; tenet
eractus reddere: vt hosti. ponit. A.
Ho. Ray. eo. ti. 5. vlt. sup h. contracto. di
cit. q; etiā qui fecit in fraudē non pōt
eractōes. quia nō reperit iure. phibitū
p quo vī facē dictū. c. si vir. Et eo. Sed
pmū dictū cū Ibo. tenē videntur. **D.**
hosti. et hosti. vt in su. con. eo. ti. q. 2. **D.**
Et addit q; meli' esset q; vterq; conti
nēt. Lodē etiā mō si vir teneat aliquē
filiū vxoris sue p vxor filiū mātri sui
si ex ignorantia excusat. si ex malitia:
sua fraus non dē ei patrocinari: nec p
pter hoc pōt obitū subtrahere: sed nō
pōt exigere. Lon. p. 2. **D.**

¶ Utz spūalis cognatio pcedat ad ne
potes et vleriores. **R.** Nō. q; nō habz
gradus. Filia qppe mea spūalis s; nō
possit cōtrahere cū filio meo. pōt tñ cō
trahere cum filio filii mei: ar. jo. q. 2. c. p.
A. Hoc dixit Inno. sup rubrica Et de
cogna. spūal' qd et nōtur in sum. con. dicta
4. 3. **D.**

¶ Utz aliq; possit successiue hēre in
vxores duas cōfres. **R.** **D.** ex oien' i
5. 2. q; si pma tua vxor tēuit filiū alit'
anq; cōmiseris ei: poter' hēre illā alte
rā. Si vero tēuit postq; fuit a te cogni
ta nō poter' secū dā hēre: eo q; pater
eius factus es. Si at alia mulier tenu
it filiū vxoris tue quē de alio viro ha
buit: illa mulier ē cōmater vxoris tue:
sed tua nō: siue illa tenuerit anq; inter
vos esset carnalis copula: siue post: iō
poteris illā hēre. Et sūt si filius tu' quē
de alia genuisti ab aliquo suscipiatur:
tūc suscipiēs est cōpat tuus: nō autem
vxo r' tue. Vbi si cāus tue mort' euēit
suscipiēs posset cōtrahere cū illa que
fuerat tua vxor: vt Inno. dicit. jo. q. 4.
Qui spūalē. A. Iō i sū cō. eo. ti. q. 4. **D.**

¶ Utz si aliquis cognouit aliquā for
nicarie. et postea sit cōpat alicui' alteri
us: puta leuat aliquē de sacro fōre: nū
quid etiā illa mulier fornicaria sit cō
mater. **R.** Im Ibo. in 4. di. 4. 2. Dicen
dū q; sic opatnitas trāsit i vxorē que a
viro fuerat pū carnal' cognita eo q;
iā effecti sunt vna caro: vt. jo. q. 4. si q;
ex cōiugio: pari rōne videt' trāsire ad
aliā mulierē carnal' cognitā: Quis nō
sit vxor. Idē sētit glo. sup dicto. c. si q;
dicēs q; per fornicariū cōitū acgritur
opatemitas. q; vna caro efficiatur. 32.
q. 4. in eo. nā et affinitas acquir' p for
nicariū cōitū. 35. q. 3. de incestis. et c. non
eā. Et de eo q; cognō. con. discretionem.
Tenet igit p vero q; cōpatnitas cōtra
bitur: vt pbat per dīcta iura: s; qbus
dā mirabile videat. Iō tenēdū q; sic.
cui dicto Jo. an. con. i. 6. **A.** Vere mira
bile est dictū hoc: vt ex peccato abbo
minabili oriat' parēta spūal': sicut ex
glacie calor. Et si hec foret mētrix pu
blica eēt māt spūalis siue cōmater qst
olum de ciuitate: et multa valde foret
mīsmōia illegitima ppter mītas que
iugiter fiant fornicatōes. cū tñ vt con
stat edictū de matrimonio sit phibito
rium vt glibet admittat qui spūaliter
nō phibet. Nec in hoc casu apparet

¶ **U**t aliquis possit fieri copare al
teri? p. pcuratoze. **R.** Si loquamur de
loz qstum ad effectū nō erit dubiū. qd
ad talem effectū pmittūdū vel tenen
dū etiā per pcuratozē qd mīdere pōt.
S. si loquamur qstum ad verā copā
nitatē z cognatōem spirituale nō pōt
cōtrahi p pcuratozē. vt ponit Archip.
l. post moztē. ff. de adop. **A.** Ibi dicit.
Nec adoptare nū arrogare qd abfens
nec p alij bulis nisi solēnitatē agere
pōt. **D.** Et qd videt. 5. e. d. pcurac. fi
lib. 6. **A.** Ibi dicit qd mīmonij pōt
cōtrahi p pcuratozē hīc ad hoc spālē
mādatū. **D.** solut. fin. eū p id qd nō
e. d. de se. ecc. aqua. **A.** Ibi dicit qd p
nō pōt cōmittere reconciliatōē ecclē
simplici sacerdoti z sic qd coheret per
sonē non pōt per alium adimpleri. Ad
qd ēt facit. c. fi. e. d. de offi. dele. **R.** pssio
aut cōsensus per quē cōtrahitur mī
monij nō pōt fieri per alij. c. fi. d. p
cuf. **D.** **R.** an. i. qdā qdē disputata.

¶ Utz in pñbus actib⁹ sacralibus requiratur pñs patrini. **R.** In cathecismo baptismo ⁊ cōfirmatōe vn⁹ ⁊ idē patrini ē pñ si nccitas cogit: s; nō ē consuetudo romana qñ porius per singulos act⁹ singuli suscipiant. de conse. di. 4. in cathecismo.

¶ Utrū ille q nō ē baptizatus possit aliqñ suscipe in baptismo. vel qui non ē confirmatus possit tenē in cōfirmatione. **R.** fm **I** ho. ⁊ **p.** No. q. 2. talis nō ē mēbrū ecclie cuius pñs gerit tenēs ad sacra. de cōse. di. 4. in baptismo. Et si de sacro siue in necessitate leuat vel tenet seu ē baptizatus: non cōtrahit aliqñ spūalem cognatōem. Et h addit **A.** q si alter cōiugū est baptizatus: tamē per eū non trāsīt cognatio ad non baptizatum. Idem in cōfirmatōe. **A.** Glo. in dco. c. i. baptismo. Idē dicit quo ad suscipiētes: sed sec⁹ dicit esse in baptizante. Glo. et **R.** ay. dicit q huiusmōi cognatō spūalis dñbitur etiā inf̄ iudeos: qñ vn⁹ tener vel suscipit filiū altem⁹ in baptismo vel cōfirmatōe: vt in sū. con. eo. ti. q. 5. **A.** simplr con. cū positus i b⁹. **S.** Dubium est: nō puto q tutior pars ē eligēda. **B.** Ad si baptizatus teneat filiū nō baptizati seu infidelis: bene dñbit cōpñitatē. vide s. cōfirmatio sacri. **S.** plr.

¶ Utz religiosus possit fieri patrinus vel opat. **R.** Prohibitiū ē abbatibus ⁊ monachis puez d baptismo suscipe vel baptizare. ⁊ b⁹. 16. q. i. placuit. de cōse. di. 4. non licet. Idē intelligēdū ē de oib⁹ religiosis ⁊ canonicis regularib⁹. ex de possu. ex parte. No. n. licet religiosi cōmatres facē ppter familiaritatē que solet inde puenire. **A.** Idem i. sū. con. no. ti. q. vlt. **B.**

Impedimentum

Septimo de cognatōe legali q fit per adoptiōem. Ubi sciēdū q p adoptiōē pueniunt tres spēs legalis cōgnatiōis. Prima ē ascēdētiū ⁊ descēdētiū q attēdit inf̄ pñm adoptatē ⁊ filiū seu filiaz nepotem vel neptem ⁊ b⁹ adopta

tos: ⁊ hec indistincte ipedit infirmioniū qñ pat adoptator nō pōt dñbere cum filia adoptiua: nec et cū adoptiua nepte ⁊ b⁹. 30. q. 3. ita diligere. **A.** Et post emācipatiōē i. Insti. de nupti. **S.** ergo. **B.** Scda spēs ē collateralis. s. inf̄ filiū meū nālem ⁊ adoptiū. ⁊ hoc ipedit matrimonii qdū sunt in pñte pñs eius dē. Et hō soluta. s. morte pñs vel emanācipatōe filiū nālem vel adoptiū nō ipe dit. ex eo. c. p. 30. q. 3. post susceptū. Tertia spēs ē quasi legalis affinitas inter pñm adoptatē ⁊ vxorē filiū adoptiū. s. inf̄ inter filiū adoptiū ⁊ vxorē pñs adoptatis. ⁊ hec iterū oī tpe ipedit matrimonii: qñ pñ adoptator nunq̄ pōt cōtrahere cū illa q fuit vxor adoptiui filii etiā post emācipatiōē. **A.** de ritu nup. l. nā adoptiui. **A.** Incipit adoptiui. **B.** i. Insti. de nupti. **S.** p. ⁊ 2. Sicut filius adoptiui p mortē pñs adoptiui nō pōt cōtrahere cū illa q fuit vxor adoptiui pñs: vt in dca. l. adoptiui. **A.** Et nā si añ mortē fuisset emācipatus: vt ibi Et de dictis etiā spēs bñtur in sum. con. li. 4. ti. 3. q. 3. **B.**

¶ Nūqd fili⁹ adoptiui pōt dñbere cum filia illegitima pñs adoptiui? **R.** fm **B.** uil. **A.** credo sine piudicio q sic ⁊ q fili⁹ illegitimus pōt cōtrahere cum filia adoptiua: sicut nōt **Hug.** 30. q. 3. in pñ. Nā illegitimus filius vel filia nō ē in patria pñte. **A.** Insti. de nupti. **S.** plr. **B.** Non. **H.** osti. ⁊ Inno. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 3. **B.**

¶ Utz adoptiui qui nō trāsīt i pñtatem pñs adoptantis possit dñbere cum filia legitima ipsius adoptantis. **R.** De hac qōne varie sunt doctorū opiniones: dicit tñ pōt q cū iura canonica indistincte loquantur de adoptiōe nō distigūdo inf̄ simpliciter adoptatū. s. qui nō trāsīt in pñtatem. ⁊ arrogatū q trāsīt: inuunt q qñtum ad hoc idē ius fit i vtroq̄ casu. s. q nō possit nisi adoptio pñs dissoluiatur p emanācipatiōē q emanācipatio qñtum ad aliqd hēt locum et i adoptato: s; nō trāseat i pñtē. **A.** d. adop.

l. pfr. §. si aut. A. v3 quo ad successionē
ab intestato: que dat adoptiuo tali nō
emācipato: sed nō dat emācipato: vt
ibi. z. sic ipedit matrimoniu cū adopta
to siue trāseat in prāte siue nō. Hoc te
net hosti. z. Buil. i spe. Sed Inno. tenz
q non ipediat qñ adoptat? nō transit
i prātem: vt nōr dñs An. de Bu. ex eo.
c. vno. z. idē dicit Bug. vt in sū. con. eo.
ti. q. io. vbi nō pferat aliq istaz optionuz
qñ nec per dñm Anto. vbi s. iō n vī
pceptanda assententia. B.

Quid si adoptiuus durāte adoptōe
contrahat cum filia legitima adoptan
tis: nungd soluet mirimoniu? Rm fm
Buil. Quidā dixerūt q nō: sed verius
tenēdū qd Bug. nōiur. f. q soluat: ex
eo. c. vno. A. Ibidē dñ. Quadiū durat
adoptio inter tales nuptie cōsistere nō
pnt. sed pñā tener Spe. In secūdā au
tē. f. q magis matrimoniu soluat cōf
magis videtur inclinari doctores: vt
ibidē dñr dñs Anto. de bu. q ēr dicit q
poptū est dare remediū. dissoluendi
adoptōem: qua dissoluta poterit con
stare matrimonium. B.

S; nungd due pēfōe que ab eodē
sunt adoptate possūt inter se cōtrahē
Rm fm Buil. Pnt. cū nūq reperiarur
phibitū: sicut z duo spūales filiū alic
cōtrahere possunt z spūales cum ado
ptiuis. Con. Bug. z Ber. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q. xi. B.

Utz inf psem adoptatē z psem ado
ptati siue infem aliqua cognatio cōtra
hatur. Rm fm Tho. z Be. nulla. A. Idē
in sum. cō. eo. ti. q. 13. B. De mā adoptō
nis z arrogationis habes plura supra.
adoptio.

Impedimentum

De impedimēto criminis. Sci
endum p q quedā crimina impediūt
matrimoniu cōtrahendū: sed non ori
munt contractū. z sunt septē. Primus
ē incestus. 32. q. 7. f. si q viduā. z. c. qui dor
merit. z. c. cōcubuit. Secundū est de
illo qui interfecit ppriā vxorē. 33. q. 2.

admonē. z. c. infectores. Tertiū qñ q
rapuit sponsā alteri. 37. q. 2. statutum.
Quartū qñ q infidiādo mirimonio pro
pziū filiū de sacro fonte leuauit vt pos
set puare vxorē debito cōiugali. 30. q. 1.
de eo. Quintū quando quis infecit sa
cerdotē: ex de pe. z re. qui pfr byrez. Se
xtū ē solēnis penitēs. 33. q. 2. de bis. z. c.
antiqui. Septimū ē si q moniales in
vxorē sciēter accipiat. 27. q. 1. bi q. Oēs
pdictos casus ponūt Ray. Tho. Pe. z
hosti. pter vltimū: quē solus hosti.
addit. Licet autē hec z forte multa alia
impediāt cōhendū. si tamē rimerur de
incōtinētia v3 eis epō cōcedere licētiā
nubēdi: ar. 33. q. 2. antiqui. z. c. in adole
scentia. z. ex de eo q cog. con. vxor. sue. c.
ex lris. Et fm q addit Buil. A. f. ad pro
xime dictū: qd fuit Ray. vt in sū. con.
li. 3. ti. 2. q. 1. vbi hec notant. B. sufficit
licētia ppziū sacerdoti: imo de confue
tutine non seruatur iste rigor petendi
licentiā.

Que sunt crimina que dirimūt ma
rimoniu iā cōtū? R. solū duo. Primū
ē. Si qua mulier machinata fuit i mor
tem alicui vxoris: z ipam cū effectu
occiderit a iō habēdi viz illi i suum. z
silt si q machinatus fuerit z cū effēu
occidit virū alicui vt habeat ei vxorē:
tales si cōtraxerint perpetuo sūt se
parādi. 31. q. 1. si q viuere. Vel si q in
terfecit suā vt ducat illā cū qua mecha
tur. hec Tho in 4. dñ. 31. Idē intellige
si qua occidit ppziū virū: vt ducat il
lū cū quo mechat. A. Idem in sū. con.
eo. ti. q. 2. fm Ray. z glo. ei. B. Qui ca
sus fm quosdā intelligunt solū si dum
ēēt pñū iugiu eo q ambo viuerent
fuerat cōmissus adulteriu. A. Hoc di
xit glo. Ray. z Boff. vt pz in dicta. q. 2.
B. Sed verior videt opinio Inno. et
hosti. dicentiū q sola machinatio mor
tis cū effectu sufficit ad dirimēdū ma
rimoniu: l3 nō intuenit adulterina pol
lurio: ex de iur. in sū. laudabilē. A. Vbi
n. nulla fit mētio d adulterina pollutioē
B. hō ē pñū crimē dirimēt infamitū

Secundū ē adulterius. ⁊ hoc qñ adu-
lterēs sibi pstant fidē pmutēdo seu iu-
rando qd corrabent siue de facto dñat
Et intelligēdū si viuēte altero cōiuge
fuisse in illos adulterina cōmixtio: si
ue fuerit an dictā pmissione vltimū
siue p. Qd si adulterina pollutio pri-
us vel p. nō iteruenit nō impedit matri-
moniu. ex de eo q. coge. vlt. A. Ibi of
fide data pmissit. Bz tñ sub noie fidei
intelligit etiā nuda pmissio. Et h. mōi
pmissio ē quasi qdā despōsatio de fu-
turo. fm glo Ray. ⁊ in sum. con. dicta
q. 2.

¶ Quid si qs occidit maritū adultere
nō eo aio vt vxorē eius hēat: sed i bel-
lo: vel causa odio. R. fm Inno. nō
dirimit matrimoniu postea tractum
nisi ad h. inficet vt eā ducet: ex de cō-
uer. i. si. laudabilē. circa fi. A. Idē in sū.
con. dicta. q. 2.

¶ Quid si qs pcepit mādauit vel con-
suluerit iterfici ⁊ infecit? R. h. b. hui.
⁊ iug. Idē ac si infecisset. Bz si non
mādauit aut cōsuluit: h. postq. fuit inf-
fecit ratū hūi. Dicēdū qd si al in male-
ficiis ratihabitio retro trahat ⁊ man-
dato egparet: tamē ppter hoc nō diri-
mit mrimoniū sequēs. Idē Lau. ⁊ Ber.
A. Idē in sū. con. dicta. q. 2.

¶ Quid si qs vxorē viuēte de facto cō-
trahit cum adultera? R. Distingūdū
est. qz aut ista sciuit eū hēre aliā vxorē:
aut nesciuit. Dico v. scq. ad mortē pme.
Si g. qñ eā duxit ipsa sciuit qd hēbat
aliā nō pōt cū illo in mrimonio eē. Si
xpus nesciuit ⁊ nūc mortua tā pma
vxorē de nouo scit: in pte ignozatis ē
mrimoniū ratificacē vltimū pte.
ex de eo q. dux. in mri. quā pol. c. p. ⁊ c.
venies. ita tñ qd si postq. sciuit carnali
copule osenserit nō poterit diuortium
petē: ar. ex de iur. ser. s. pposuit. ⁊ c. fi.
Qd si ab initio qdem fuit ignozas. sed
pma viuente facta est conficia: non v3
pati qd cognoscat a viro: al in pperuiz
mrimoniū ipediret: ar. ex de pscript. c.
fi. in fi. ⁊ c. p. in fi. 34. q. 2. si hgo. ex d. se

cū. nup. dñs. Hoc intelligēdū ē si pimum
mrimoniū vix fuit: aliū nō pstat ipediri
mēti ⁊: ex de spō. venies. ⁊ de mri. ser.
⁊ inf. ecc. ex litteris. in fi. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q. 3.

¶ Bz qd si mortua tā pma vir non co-
gnoscat carnali: istā scdā adulteram
q. secū dixerat ignorāter: sed ipse ducat
tertiā: R. fm Hosti. debz manē cū ter-
tia qñis postea etiā cognoscat. secūda
ex de eo q. dux. in ma. quā pol. c. venies.
Nā pma viuēte cōsensu hī: cū scdā
nullus fuit. ⁊ sic nō impedit cōsensum
tertie. Qui etiā si p. mortē pme carna-
lit cognouerit scdā q. fuit ignorans
istū hūisse vxorē: ⁊ nunc ēt ignorās est
⁊ ipse vir dñat cū tercia: adhuc cū ter-
tia remanebit: ex de elec. bone memo-
rie ⁊: ex de cōi. ser. pposuit. c. fi. A. Idē
in sū. cō. eo. ti. q. 4. ⁊ 5.

¶ Quid si qs vxorē viuēte dñt ⁊ con-
buit cū duab. vltimis inficiis: R. fm
Hosti. Locus ē gratificatiō. qd qñq.
certificatā d. morte pōtis pmo cogno-
uerit p. mortē legitime illā tenebit. ex
de eo q. dux. i. matri. quā pol. veniens.
A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 6.

¶ Bz qñter intelligit inficia? R. h. b. ho-
sti. Qñ h3 iustā cām ignorādi. vt qz vir
de remotis venies asserbat se nō hēre
vxorē: ex de spon. cū aplica. Idē aut in
scia nō cōmittit adulteriū: qz nō omit-
tit sine dolo. ff. ad l. iul. de adul. l. p. l. r.
34. q. 2. i. lectū. A. Idē in sum. con. eo. ti.
q. 7. vbi etiā addit h3 eundē qñ filii ēt
legitima viuēte suscepti legitimi cen-
sent. si tñ scdā mrimoniū i facie eccle-
sie sit dñt. Secus si clam.

¶ Vtq. liceat vxorē adulterā occidere
R. fm Ber. ⁊ Tho. in 4. dñs. 37. hoc po-
test dñgē dupl. Vno mō qd p iudici-
um iudicis pcurat occidi. ⁊ hoc licz fa-
cere amore iusticie nō timore vindicte.
Nō tñ licet h. fieri i iudicio ecclastico:
sed civili. Secō mō quia ex iudiciū oc-
cidit eā vlt facit occidi. ⁊ h. nūq. licet h3
legē diuinā: h3 aliq. casu pmittat fm le-
gē ciuile: vt qñ inuenit vxorē in actu

adulterii. tūc n. lex p̄p̄ incitamentū nō
punit. **A.** Idē in sū. co. eo. ti. q. 9. **D.** Et
intellige hoc dictū Iho. q. lex non pu
nit. s. q. nō punit morte sicut alia homi
cidia. sed tū punit satis acriter: vt. ff. d.
adul. l. si adulterii. s. si marit. **A.** at in
cipit. s. impatores. z ibi dī. q. si occisor
erat humilis seu vilis p̄sona: p̄nat ad
opus ppetuū. si aut̄ honestior. in isulā
relegatur. **D.** Utz aut̄ viro liceat occi
dere adulter: vide. i. lex. s. 9. In foro
cōscie tales nihilomin⁹ puniendi sunt.
Utrū magis peccet q. occidit vxorem
q. qui occidit matrem: habes isra. vxor
s. p̄t.

Obpeditamentum

9. de disparti cultu. s. q. si fidelis
cōtrahit cū infideli vt iudeo cū pagāo
A. vt heretico sūm Ray. z in sū. con. li.
4. tit. 10. q. 1. vbi hec notant. z dī in. c. ca
ue. q. d. sequit. s. de b. i. s. p̄t. **D.** Nam
tūc nullū est m̄fimonii. z s. q. i. s. ex his.
z. c. caue. Unde Exo. 34. z Deut. 7. p̄bi
buit dīs vices. Nō accipies vxorē filiū
tuis de filiab⁹ alienigēaz: ne traducat
eos p̄ deos suos. S. tū sp̄salia bñ pos
sunt cōtrahi cū hac cōditione. si infidel
cōuertat. z s. q. i. non oz. hec etiā Iho.
z p̄e in 4. dī. 39. **A.** sicut Ray. vt i
dicta. q. 1. **D.**

S. nūqd̄ inf̄fideles pōt eē m̄fimo
niū? **R.** sūm Iho. i. 4. dī. 39. Inter infi
deles pōt eē m̄fimonii inq̄tum ē ordi
natum ad plem sūm perfectionem na
ture: non autem inquantum est ordi
natum ad ip̄az sūm perfectōez gr̄e. z iō
m̄fimonii qdē ē sed nō perfectū. **U.** si
infidelis cognoscēs vxorē nō peccat si
p̄pter bonū. plis aut illi fidei q. tenet
vxori debitu reddat. Idē. s. c. dī. deide.

U. z iunx cōuersus ad fidē possit
remanē cū vxore infideli nolēte cōuer
ti? **R.** sūm Iho. vbi s. Fidelis cōuersus po
test cū infideli remanē sub spe cōuersio
nis si eā i infidelitate obstinatā non vi
derit. z bene facit cōmanendo. Et de
hoc est cōsiliū Apl. i. ad Cor. 7. Nō tū

tenet: sed pōt omittere eā etiā si ipsa
velit ei cōhabitare sine cōtumelia cre
atoris si cōueri nō vult. **A.** Con. Ray.
vt in sū. co. eo. ti. q. 2. **D.**

Q.uid si iudei vel pagani contrare
rūt cū cōsanguineis sūm r̄ suos: nun
quid post cōuersionē poterūt remanē
R. sūm Iho. in 4. dī. 36. Si cōtraxerint
i gradib⁹ dīna lege p̄bitis Leuit. 18.
tunc siue vterq. siue alt. ad fidē cōuer
tur: nō possūt in tali m̄fimonio cōmanē
Si aut̄ cōtraxerint i gradib⁹ p̄bitis per
statutū ecclie: possūt cōmanere si vtrq.
cōuertat. vel si vno cōuerso sit spes de
cōuersione alteri. **A.** Idē in sūm. con.
eo. ti. q. 4. Et facit. extra d. diuor. gaude
mus. **D.**

Q.uid si infidelis q. cōuertit hēat
ples vxores? **R.** sūm Iho. vbi s. Nō si
it vtrq. m̄fimonii nisi cū p̄ma. q. esset
d. legē nāe. **U.** si talis cū oib⁹ vxorib⁹
cōuertat pōt cū p̄ma cōhabitare. z alias
debet abicere tanq̄ penitus extrane
as. z si p̄ma cōueri nōlet: nō p̄p̄ hoc
est m̄fimonii cū aliq̄ istaz: sed pōt cū
aliq̄ istaz de nouo cōtrahē sūm modū
qui i sequenti. s. dī. **A.** Con. Ray.
Dost. z Ber. vt in sūm. confes. eo. titu.
q. 5. **D.**

Q.uid si infidelis repudiata prima
vxore aliā duxerit z cōuertatur? **R.**
sūm Iho. i. 4. dī. 39. Dicēdū q. repudiū
vxoris ē d. legē nāe. Unde infideli nō li
cet repudiare. z iō si cōuertat postq̄ ip
se vna repudiata alterā duxit: idē ē iū
diciū sicut de illo qui p̄les sūm vxore
hēbat. q. tenet p̄mā quam repudiāue
rat accipere si cōuertit voluerit z aliā
abdicere: vt dictū ē i. primo. s. **A.** Idē
in sūm. con. eo. ti. q. 5. **D.**

Q.uid si ipsa cōueri noluerit? **R.**
sūm Iho. vbi supra. Si ipsa infidelis
vult cōhabitare viro fideli sine contu
melia creatoris z sine hoc q. ad infide
litatem inducat: potest qdē vir fide
lis ab ea discedere: sed discedens non
potest aliam accipere. Si at̄ hec vxor
infidelis nolit ei cōhabitare: vel nō sine

stuelia creator. aut si ad infidelitatem
pertrahere nitatur. in his tribus casibus vir
fidelis discendens potest alteri per matrimonio
nium copulari. **A.** Idem etiam si veller eum
retrahere ad quicumque mortale peccatum
ex de vino. gaudem. **S.** q. aut. ubi per
ea subditur. Quod si conuersum ad fi
dem: et illa conuersa sequatur antequam
propter causas predictas legitimam ille ducat
uxorem: ea recipere compellitur: nec potest
dimisisse obicere fornicationem per eo quod
nupsit alii nisi fuerit alio fornicata. **B.**
S. nunc quid licet viro ad fide conuerso
uxore existente in infidelitate emittere votum
continentie? **R.** secundum Iohannem in 4. dist. 39. Si
post conuersionem viri sit aliquod probabile spes
de conuersione uxoris: non debet vir votum
continentie emittere: nec ad aliud matri
monium transire. quod uxor difficilius conuer
teretur sciens se sic puatam esse. Si autem
non sit spes de conuersione pro ad sacros
ordines vel ad religionem accedere huius
requisita uxore quod conuertatur. et tunc si per
vir sacros ordines susceperit: uxor conuertatur
si sibi iuxta suam fidem. **S.** debet sibi imputare
quod in pena tarde conuersionis sue puatur
viro suo. **A.** Idem in secundum. co. et. q. 10. **B.**
Si alter coniugum conuertatur: plures quibus
debet sequi? **R.** secundum Iohannem in 4. dist. 39. Si plures
conuerterentur ad eam perfectam libere potest
sequi pariter quem voluerit. Si autem est in
minori etate: tunc debet dari fidei: non
obstante quod idigeat matris obsequio ad
educationem. Hoc idem habet. secundum filium. **S.** 2.
A. Idem in secundum. con. et. q. 11. **B.**
Quid si uterque coniugum tempore sancti ma
trimonii erat fidelis: nunc aliter labitur in infidelitatem?
R. secundum Iohannem in Ray. Aliter non potest obere
Nec distingo utrum irruerit carnalis
copula vel non. nam in utroque casu fidelis
tunc tenet continere. **A.** Idem in secundum. co. et. q. 13. et facit ex de vino. q. 10. **B.**
Quid si catholicus obierit cum heretica ba
ptizata: nunquid tenet infimum?
R. secundum Iohannem in 4. dist. 39. Verum est matri
monium quibus peccet obiendo si sciat hereticam
tamen non propter hoc matrimonium dirime
tur: et ideo si aliquis catholicus et non dux

baptizatus cum alioque baptizata obierit: non
est verum infimum. Idem per. **A.** Ray.
A. Idem in secundum. co. et. q. 14. et 16. **B.**
Utrum infidelis viro non possit obere
cum infidelibus alteri? **R.** secundum Iohannem in Ibo.
ubi habet. potest. nisi per aliquod ius positum
eum prohibeat. quod tunc cultus disparitas
impedit infimum. **A.** Idem. per. vi in secundum.
co. et. q. 15. **B.** De maiori infidelium mul
ta habes. id est infidelis. cum alius ad que
remittere.

Impedimentum

Id est de violentia siue metu. ubi
per sciendum quod violentia siue mer ex sui natura
est sine consummatione ecclesie infimum ex
cludit. quod excludit consensum. **A.** sine quo
infimum esse non potest: ut in secundum. co. l. 2.
4. et. q. 1. ubi hoc notant secundum Ray. **B.**
Et quid quid sit violentia. vis. **S.** 1. Et quid
sit metus. **I.** mer. **S.** 1.

Utrum coactio impediat infimum? **R.**
duplex est coactio. Quaedam absoluta que
fit per vim. et ista non habet consensum alii quem
non cadit coactio. **S.** potest esse coactio ad
copulam carnis vel aliud extrinsecum ad
quod trahit persona iuxta. et talis coactio
quoniam non consentit in matrimonium non efficit
illud. Quaedam autem coactio est conditio et ista
fit per metum quando. scilicet quis consentit timore
re alioque mali. **S.** up quo sic distinguitur
duplex est mer. Quidam cadit in constantem
virtutem. et iste excludit infimum: ex. e.
platu. et. c. ad audientiam. ex de spon. veni
ens. 2. Quidam vero mer est insufficientis. scilicet quod
non cadit in constantem virtutem. et iste non exclu
dit infimum. **S.** eo. neque timore. **A.** Idem
in secundum. co. et. q. 3. **B.** Quis autem est mer?
qui cadit in constantem virtutem habet. **I.** metus.
S. 2. **A.** positis ibi adde et viculatoem
que de mer ostant. **S.** eo. In eo timore
Aduertendum est quod talis metus dicitur cadere
in unum quod non dicitur cadere in alium. et minor
mer magis excusat feminam quam viro. et
sic iudex secundum diuersitatem personarum ut
locorum iudicabit qualis sit metus vel
violentia. et sic utrumque matrimonium sit
aliquod vel nullum: ut notat in dicta

¶ **C**onsensus coactus saltē ex pre

93

inſcia vel ſdicēte vxore peccat mortu
liter ſm **Al.** z in ſu. con. lib. p. ii. q. 59.
Ubi etiā p3 ſm **Ray.** q. talis nō pōt eri
gere de bitū ſed reddere tenet etiā ſi
ſit fact' eps vel papa ſm glo. ei. z. **hu**
go. niſi vxor poſſit induci ad cōtinētiaz
z q. reſtitutus vxori nō portabit coro
nā aut habitū monachalē cū ſcandalo
vxoris ſi forte factus fuerit monach'
de facto. **Lon.** p. e. z addit q. conſuram
z bitum cōſcalē renetur deferre ſi ſine
ſcādalo vxoria eē pōt: aſnō. **Ibo.** etiā
dicit q. vxor nō tenet ei debitū reddē.
Inno. addit q. ſi talis p' mortē vxoris
ſbit nō tenet inſimoniū. **Itē** **Ray.** q. ſi
ordinatōi mariti vxor conſenſit: vt oū
ſciet nō cōtradixit ſit ei duplex pūdi
ciū. **Unū** q. oportebit eā decetero con
tinere. **Aliud** q. etiā mortuo viro non
poterit cū alio ſbere. z ſi ſixerit non te
nebit. z hoc ſm quōdā ppter votū qd
vī ſolēnizafſe ex pſona viri. **Lui** rōi cō.
Al. l3 alii dixerunt q. ppter cōſtitutōez
ecclē que in hoc caſu dirimut inſimo
niū. **S3** certe iſta direptio nō ſit niſi ra
tione ordinis vel religionis: vt i. c. vno
de voto. li. 2. **Addit** etiā **Ray.** q. l3 alī
qui dixerit q. iſta vxor p̄moti ad ordi
nes ſacros teneat ingredi religionem.
ego tñ teneo cū **Jo.** Lau. z **Lan.** q. non
tenet: ſ3 ſufficit ſi in ſeculo caſte viuat
qd ēt d3 pmittere. **Ibo.** etiā dicit q. ſi
tenet religionē intrare ſi ſibi nō time
at de periculo caſtratis. **Idē** dicit **Al.**
Idē **Doſti.** Fallit hoc ſm **Ray.** in vxore
eius q. p̄mouēdus ē in ep̄m. qz non
d3 vir eligi niſi vxor intret religionem
eē de cōuer. cōingā. cōingāt. z. c. ſane.
Lon. **Inno.** **Lenē** aut orientalīs vt cō
muni' z pbabili' of ſine cōſenſu vxor
p̄moueri non d3: vt bēf in dicta. q. 59.
Itē eo. tit. 60. dicit q. ſulendus ē pa
pa vtz per ſuſceptōem ſacri ordiis rū
pat inſimoniū aū carnalē copulā ſicut
per ingreſſuz religionis. ſed hoc vide
tur hodie declaratū q. nō p̄ ſfataz de
cre. **Anrique.** **A.**

Impedimentum

12. de impedimēto ligatōis v3 quando
quis alteri cōiūgi ē alligat'. **Si** qdē al
ligat' ē vxori ea viuēte aliā accipe nō
pōt: aſ adulteriu cōmittit. eē de ſpon.
du. licet. **A.** **It** ibi p3 q. hoc verū ē etiā
ſi p̄mū inſimoniū ſolū ſctū ſit per ver
ba de p̄ſti: z ſecūdū etiā per copulam
carnalē. **S.** **Sed** nec ātquo tpe potu
it: niſi diuina reuelatōe z inſtinctu vt
fuit in patriarchis. eē d3 dinoz. c. gaude
mus. ſ. p. **Pōt** tñ alter cōiūgū aū cāna
lē copulā altero inuito ad religionem
tranſire: vt dictū ē ſ. impedimētū p. 5.
z. tñ alter cōiūgū remanebit liber.
Pōt quoq. vir vxorē dimitte p̄p̄ for
nicatōem. ſ. q̄tum ad cōhabitatoz z de
bitum coniugale: ſed aliā ducē nō pōt. 32.
q. 7. c. p. z. z. 3. **Post** mortē ho alteri
cōiūgis alī nubere pōt cui vult: z iſta
tēpus luct' mulier ſine pena infamie:
eē de ſecūdis nup. ſuper illa. **Qd** ſi alī
alligatus ē alteri tñ per ſpōſalia. vide
i. ſponſalia. ſ. 2.

Quid ſi vxor credat virū mortuū
z ſbit cū alio: **A.** ſm **Ray.** **Si** credit ex
pbabili cā: excuſat ppter ignorāciam
facti. z ſilū ſi quos iuſceperit iudicabū
tur legitimi. **Si** tñ poſt de morte p̄mi
dubitat: d3 quidē reddere debitū ſi nō
exigere: eē de ſcōis nup. dñs. **S3** ſi pro
ceſſu t̄p̄is credit eū pbabili' viuē non
pōt debitū exigere nec d3 reddē p̄cō
adulterii ſe exponendo. **A.** **Inmo** qñ
dubitat oīno d3 reddere: dicto. c. dñs. eē
ſi dubiū ſit pbabile: eē de ſen. exco. in
quiſitioni. **S.** **Si** ho p̄mius reuertat
v' alī ſibi de ei' vita cōſtiterit: ſtatiz d3
recedē a ſcōo z redire ad p̄mū: qd ſi ſi
fecerit adultera iudicabit. 34. q. 2. cum
per bellicā. z. c. cū in captiuitate. z. c. ſi
hgo. **P̄mi** quoq. eā recipere tenetur:
vt in dictis. c. patz: niſi forte illa poſt q.
ſciuit de vita p̄mi p̄miſit ſe cognōci a
ſecūdo: z ſic adultera fuit. **A.** **Idē** iſū.
con. li. 4. tit. 3. q. 3. z. 4.

Quid ſi contraxit euz aliquo putās
virum ſuum viuere qui reuera mortu
us eſt: nunquid eſt matrimonium: **A.**
ſm **Bul.** **Aredo** ſine p̄iudicio mari

monitū esse in hoc casu. Anō disticto
vtrum contrahētes credant hoc sibi li
cere nec ne: fm eundē: vt in sū. con. eo.
ti. q. 7. **Q**uod intelligendum est nisi
constet qd cōiunx credēs impedimētū
esse non intendebat cōtrahere. Nam si
non est intentio non est mīmonium:
extra de spon. tua.

Quid si vir iuit in exercitiū oīra sa
racenos vel in regionem longinquam
z nescit vtrū sit viuis vel mortuū: qd
faciet vxor? **R**fm Ray. contrahē non
pōt donec certitudinez recipiat qd mor
te viri: ex de spon. in pñtia: aut hīs
de morte psumat: ex vt lite non dīstet.
qm frequēter. A. f. per receptōem cer
ti nunciū dicto. c. in pñtia. z in sū. con. e.
ti. q. 9. vel per iuramētū eius sub quo
militauit: vel etiā fociorū eius qd mor
tem eius bene nouerūt fm Ray. in sū.
con. eo. ti. q. 9. vlt p vnūz testē fama pu
blica acclamāte fm Aug. z glo. Ray.
vel fm Aug. per solam famā publicā
si ex aliis psumptionibus videat hīsile
maritum esse mortuū. vlt si diu multū
steterit. vel si sener z egrotus recessit z
h. vt in sū. con. eo. ti. q. 10. vbi etiā dicit
fm Hosti. qd de facto cōtrahens ante
certificatōem mortis pōris viri: si tū
fama publica habeat qd mortuus sit:
reddere pōt debitum. dū tamē eā con
sciētia non remordeat: sed non exige
re. Nam tale mīmonium non dirimi
tur: is oīra interdictū ecclie sit cōtractū
facit. ex de scōis nup. c. dñs. **B.**

Ospedimentum

is: de publice honestatis iusti
cia quid sit? **R**fm Tho. in 4. dī. 41.
Est ppinquitas ex sponalibz pueniēs
robur trahens ab ecclie institutiōe p
pter honestatē eius. A. Idem in sum.
con. li. 4. ti. 1. q. 1. **B.**

Quado aliq sponalia inter se oīra
xerūt: nullus de consanguinitate spon
si pōt sponfam illam hēre in vxorem:
nec aliq de consanguinitate sponse pōt
sponsum illū hēre in virū: ex de despo.

impu. continebatur. s. vlt. ex de spon.
iuuentis. z. c. ad audiētiā. Et durat hec p
bibitio vsq ad quartū gradum ipsorū
cōsanguineorū: ex de spon. c. sponfam. et
de despon. impu. c. cōtinebatur. i. fi. A.
Idē in sum. con. eo. ti. q. 2. **B.**

Quid si sponalia de iure non tenu
erūt? **R**fm Si sponalia fuerūt pura et
certa etiā si fuerit nulla rōe cōsangu
nitatis affinitatis frigiditatis religiōis
aut alia quacūqz rōne oīz publice ho
nestatis iusticia ad dirimēda sequētia
sponalia vel mīmonia: nisi fuissēt. nē
la rōne consensūs: vtrputa quia ambo
vel vn⁹ erat infans: ex de spon. ex spō
salibz. z. c. de lib. **A.** Istud. c. sequens ē
c. si infantes. de despon. ipu. vbi etiam
p3 qd infans dicitur mīnor septēnio cu
ius desponsatio non inducit hoc ipedi
mētum: vt dictū est: nisi traductio se
cura fuerit etiā tpe infantie. tunc n be
ne videt hoc ipedimētū iducē ē ad di
rimēdū: vt i. c. iuuentis ex de spon. **B.**

Quid si qs p sponalia cū aliq oīra
fir z postmodū cū alia ipsius pme con
sanguinea idem fecit? **R**fm Debz obere
mīmoniu cū pma. Nam sponalia se
quētia non impediūt pcedentia. ex de
sponsa. ex sponalibus. li. 6.

Quid si sponalia cū aliq sint facta
sub conditōe z pendente conditōe vir
cū alia illi⁹ cōsanguinea oīrabit p hba
de pñti? **R**fm Lū secūda remanē d3. quia
ex sponalibz oīdōalibus sicut ex non
habētibz cōsensum z incertū nō oritur
publice honestati iusticia. ex d spō. ex
sponalibus. lib. 6.

Quid si duo infantes vel vnus ma
ior septēnio alter mīnor spōsalia oīre
runt ipsi vel parētes p eis? **R**fm Si fa
cti maiores septēnio p cōbirationem
mutuā: seu alr verbo vlt facto eorūz li
quido apparet qd seadē volūtate pdu
rant: sponalia cōualescūt: al nō. Nam
ab initio nulla fuerūt ex defectu cōsi n
sūs. z iō non inducūt publice honestati
iusticiaz. extra de despon. impu. si infā
tes lib. 6.

Quid si pubes et impubes: vel duo impuberes contrahunt matrimonium? **R.** Si non erat proximi pubertati in gradibus malicia non suppleat etatem: non fit matrimonium. **A.** etiam per aduentum pubertatis: nisi si per carnis copulam subsecuta: vel aliquem modum alium contrahentes eosdem cum eiusdem perseverantia voluntatis ad pubertatem tempore pervenisse constiterit evidenter: vel in dicto. c. si infantes. **B.** Sed tamen si erant maiores septennio fuerunt sponsalia. et ex eis est inducta publice honestatis iusticia: et de desponsatione. si infantes. l. si.

An ex sponsalibus quod parentes per filios puberibus vel impuberibus contrahunt filii obligentur? **R.** Si expressse vel tacite consenserunt: vel si patres fuerunt nec dixerunt obligantur: et eis oritur publice honestatis iusticia. Idem dicendum si absentes fuerunt: et postquam sciverunt ratificaverunt tacite vel expresse: aliter ex sponsalibus factis a parentibus filii non obligantur: nec oritur publice honestatis iusticia. et de desponsatione. si infantes. lib. 6. De sponsalibus habetur per litteras in sponsalia.

Impedimentum

Idem de affinitate quid sit dictum est. affinitas. Et contrahitur affinitas etiam per fornicariam copulam. 35. q. 3. nec etiam ex eo qui cognoscit. consanguineam. uxorem. sue. per secretionem. et c. tue.

Qui sunt affines et in quo gradu? **R.** Quamvis hactenus multa fuissent genera et gradus affinitatis: hodie solum est tale genus quod omnes consanguinei uxoris mee sunt mihi affines. et in eodem gradu in quo sunt consanguinei uxoris. Sunt omnes consanguinei mei sunt affines uxoris mee: et in eodem gradu in quo sunt ipsi consanguinei mei. **A.** ubi gratia. Soror uxoris mee est ipsi uxoris in primo gradu consanguinitatis et mihi erit in primo gradu affinitatis. Filia sororis in 2. gradu consanguinitatis uxori et mihi in 2. affinitatis. Idemque videtur in ceteris agentibus est successoribus. 35. q. 5. porro. **B.** Et quod dixi de uxore idem intelligas

de quacunque alia muliere carnaliter cognita: vel in per. dictum est. Sed consanguinei mei nullo modo sunt affines consanguinei uxoris mee: nec inter eos matrimonium prohibetur. hoc consanguineum et affini. quod super his.

Quid si mortis persona mediante quod contrahit affinitas: ut puta mortis finis vel uxoris sue concubina vel concubitorum? **R.** Nihilominus finit affinitas quod erat ad consanguineos eius: nec potest esse matrimonium inter eos. 35. q. 10. fraternitas. **A.** Idem si. con. l. si. 4. et l. 5. q. 4.

Quid si aliquis polluit aliquam exordinarie. id est naturae? **R.** Quamvis talis pollutio criminosa sit et damabilis: non tamen ex hoc contrahit affinitas. Unde non impediunt consanguinei viri accipere illam in uxore: nec consanguineae mulieris accipere illum in virum. 35. q. 3. exordinarie. **A.** nisi cum hac pollutio concurrat sponsalia: tunc non impeditur matrimonium propter iusticiam publice honestatis id quod dictum est in c. predictum. vel ex de eo quod cognoscit. con. c. fraternitati. **B.** Et idem dicendum si vir intravit claustrum pudoris: sed non pervenit ad consummationem operis quod talis pollutio non facit sanguinis commixtionem neque carnis unitatem. Sed si vir pervenit ad emissionem seminis etiam si mulier non emittat: videndum est finem. **D.** si affinitas contrahitur. Sufficit enim quod per hunc modum facta sit admixtio de qua Thoma et Alodunt quod regitur. **A.** dicti Thoma et Alodunt et Inno. videntur dicere quod ad affinitatem obendam requiritur commixtio seminis: et non sufficit quod aliter emittat. Sed glo. Ray. sentit cum Thoma. vel in sum. con. eo. tit. q. 5.

Quod si mortua uxore vir vult accipere in uxorem illam que quodam fuit uxoris alius de consanguinitate prime uxoris nihil potest. **R.** Dicendum quod si nullas semina de consanguinitate prime uxoris possit accipere: quod est ibi affinitas. tamen semina uxoris olim alius de ipsa consanguinitate bene potest accipere. Et idem dicendum si ponat finis casus ex parte uxoris

Nā mortuo viro h̄ nō possit accipere aliquē virū de cōsanguinitate. p̄mi vi-
rit: tamē viz oliz maritū alicuius femi-
ne de ipsa cōsanguinitate bene pōt ac-
cipere. Nā in tali cāu nō p̄prie ē affini-
tas nisi in secūdo genere affinitatē qđ
oliz imponebat impedire: hodie nō ē ex
eo. non debz. Ad cui? intelligētiā scien-
dū qđ quicunq; affinis meus d̄bit m̄ri
monū cum illa p̄sona quā accepit d̄
qdē mihi affinis sed in secūdo genere
z si hec p̄sona cōtrahat postea aliud
matrimonū illa p̄sona quā accepit
dicat mihi affinis in tertio genere. **A.**
De istis generibz affinitatis dicit etiā
glo. dicti. canon. dz. extra de cōsanguini-
z affini. **B.**

Quid si cognoscit qđ consanguine
am alicui? in q̄nto gradu vel sup? **R.**
fm Ray. z Host. Non d̄bitur affinitas
nec impedit m̄rimoniū. z si erat cōsā-
guinea vxoris sue in dicto gradu: non
perdit vir ius exigendi debitū suum.

De impedimentum

is: de impotētia coeundi quid
sit? **R.** fm Ray. Est viciū aīe v̄l corpo-
ris vel vtriusq; quo quis ipedit alteri
carnali cōmisceri. **A.** Quasi idem dic
Hosti. qđ est defectus nālis seu accū-
talis quo quis. zc. vt in sum. con. li. 4.
ti. 1. q. 1. **B.**

Quot sūt spēs impotētiē? **R.** fm
Ray. Sūt p̄ncipaliter due. Nā vna est
nālis vt impotētia pueri v̄l frigiditas
senis seu etiā frigiditas cōplexionis:
aut artatio mulieris. Alia nō nālis sed
accūtalīs: vt castratio sūt z maleficiū
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 2. **B.**

Ut nālis impotētia impediāt ma-
rimonū. **R.** Illa qđ est ī puero vel pu-
ella ipedit ad t̄p̄s. qz q̄diu m̄st nō po-
test d̄bere. jo. q. 2. p. ex eo. qđ sedez. De
bac vide. i. matrimonū. z. s. p. Sed illa
nālis impotētia qđ est in frigido: si est p-
petua impedit m̄rimoniū d̄bendū z di-
rimit. zc. q. 1. p. 7. z ex eo. laudabi-
lem. Illa tamē que est in sene nō im-

pedit. **L. d. nupt. l. f. sancim. z. 7. q. 1. nupti-**
arū bonū. in p̄n. Nā senes z si nāli calo-
re destituantur opere t̄m medicorū po-
terit aliq̄liter subueniri eis. **A.** Idem
dicit glo. in dicto. c. nuptiaz: subiūgens
qđ nemo ē adeo senex qn calore possit
nā vel artificio: quod nō est in frigido
vel puero. Et ex deo istius glo. p. 3. qđ si
senex nullo mō possit calere: idē iudicā-
dū ēēt d̄ illo qđ de frigido. s. qđ si pōt cō-
trahē. Et satis facit d̄cm. qđ sedez. **B.**

Quid si vir nō ē oīno frigidus: sed
vel mēbrū nō erigit seu diuersimode
ineptum ē ita. qđ nō pōt vxori cōmisceri:
vel statz spargit semē extra: z hui?
modi. **R.** fm Hosti. Si pōt iuuari me-
dicinis planū est: at expectādū erit tri-
eniū: z postea forsan separari poterit
sicut pōt nāliter frigidus. **Iun.** tamē
ēēt cōsulēdus papa. **A.** Ego puto qđ si
sit necesse cōsultare papaz: qz siue ex
frigiditate siue ex causa quacunq; cō-
stet p̄sonam impotētē ad reddēdū
debitum reputat inepta ad cōtrahē-
dū matrimonū: vt i. c. qđ sedez. ex d̄ fri-
gid. z malef. z vt p. 3. eo. ti. laudabilem
expectatō triēniū fienda est: nisi p p̄i?
possit de impedimēto constare. **B.**

Quid si mulier dicit virū ipotētē
ppter defectū mēbz: **R.** fm Hosti.
Virū ēē inspiciendū p honestos hoīes
sicut de muliere arta dicit. i. s. x. Si
hō alleget excessus mēbz: dicit ibi ho-
sti. qđ papa cōsulēdus ēēt. **A.** Videt
hō casu dicēdū idē qđ de arta qđ potest
cōtrahere cū vno: z nō cū alio: vt. i. s.
pone qđ est arta. **B.**

Sed qđ si qđ nō pōt copulari cum
xgine s; cū corrupta: **R.** fm Ibo. in 4.
di. 34. Possūt medicinastr cum aliq; in-
strumēto claustra pudoris frāgi. Nec
ēēt h? d̄ nām: qz nō fiēt ad delectatōez
sed ad medicinam.

Quid si qđ mouet ad pulchrā z nō
ad turpē? **R.** fm Ibo. vbi s. hō modi
abdominatio mulieris nō ē cā nālis s;
accidētalīs. z idē iudiciū ē qđ de ma-
leificio. de q. i. s. an p̄t. z sequētibz.

¶ Quid si vir sciat se frigidū et ineptū et tamē sciēt obit cū aliq. **R.** **S.** Ray. Si mulier vult cohabitare nō pōt vir ab ea recedere: ar. ex de eo q. dux. i. ma. quā pol. c. p. et ex eo. cōsultatōi. Et quas tāq. vxores hñe nō pñt: hñant vt foro res: vt in. c. cōsultatōi. in fi. Et idē dicen dū si mulier sciens se artā dñt cū aliq. q. si vir cohabitare velit non poterit illa discedere. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 25. Et hec intelligēda sunt fm ea que sta tīm dicentur in. s. se. **B.**

¶ Quid si vir scienter cōtraxit cū ar ta? **R.** fm Inno. Tenet cū ea stare vt frater et foror. Si tamē cōtrahat cum alia tenet infimoniū quīs nihilomin⁹ pma vt fororē tenere et alere teneat. Et eodē modo si q. mulier sciēt obat cū frigido vel impotēte d. ei cohabitare vt foror. Et sūt d. si frigidus et arta sci enter dñerūt. **A.** Lon. Ray. vt p. in sū. con. eo. ti. q. 26. Sed vñt ait q. nulluz ius dicat vt aliq. cōpellatur talem re tinere: sed q. si consentiūt sūt cōmorari hoc facē pñt q. diu eis placebit. Idem dicit glo. in. c. laudabile: ex eo. et ibi eas sequit dñs An. de. Bu. Et si sic cōmanē tes ambo vel alī iboneste viuāt volē tes sic luxuriā suā palliare: epus d. oc currere fm vñt. vt p. in dicta. q. 26. vbi ēt fm Ray. d. q. posset vn⁹ petere separatōem si alter eoz viuēt incōtinē ter vel alī iboneste. vel si vnus male tractat aliū et noller se corrigere. **B.**

¶ Utrū artatio mulieris sit semp im pedimētū cōtracti matrimonii. **R.** **S.** Ray. Si absq. periculo pōt subueniri bñficio medicine vel per futuz vsūm viri pportionari. **A.** De vsu b. mōi vi ri tenēdū ē: vt. l. dicef. **B.** non ipedit obere infimoniū: ex de frig. et male. ex l. is. Si hō non pōt aliquo mō sine gra ui dāno et periculo subueniri: certe se parabit et poterit se copulare alīi cui forsitan apta foret. vel cuius respectu subueniri possit. **A.** d. si per vsūm secū di facta sit idonea pmo reddef pmo: etiā si pñt cū alia dñerit quam in hoc

casu dimittere debz et ad pma redire: nisi ipsa pma ad religionē transeat: et sic solēni voto se astrinxerit ad cōtinē tiā. tunc. n. remanebit cū secūda cūz q. straxerat post factū diuortii. Itē non tenet redire ad pma si ipsa al. fuit for nicata ita q. p. illā fornicatōem velit eā dimittere quo ad thorū. Si hō ista simplex vorū de cōtinētia fecit: et p. ea nihilomin⁹ nupsit publice secūdo: non pōt repellī a pmo p. textu fornicatiōis q. fornicata fuit cū illo secūdo q. diu de pmo infimoniū dubiū erat: sed am modo nō debz cū illo secūdo remāere. Pecōia ex eo. fraternitatis. **A.** Ita intelligēda sunt fm ea que dicent. l. s. Quid fiet. **B.**

¶ Quō cōstabit q. illa que fuit sepa ta a pmo p. artitu dinē sit facta ido nea ei per vsūz cū secūdo? **R.** **S.** Buil. per iuramētū matrimonii a quib⁹ inspi cietur ipa: vel forisita vterq. **A.** Idem in sū. con. eo. ti. q. 4. **B.**

¶ Quid fiet si reddita pmo cognosci nō possit? **R.** fm vñt. Remanebit p triēniū cū ipso quasi psumat malefici atus et si interiz eā cognoscē pōt: cūz il lo erit: al. lapso termio restituet secun do sine spe q. iterū reddatur pmo. **A.** Idē dicit glo. super dictū. c. fraternita tis. l. 3. glo. Ray. dixerit q. ista restitutio faciēda est secūdo et tertio et vsq. ad infinitū. Et fm vñt. considerandū est an cognoscibilis fuerit pmo sicut scōo puta q. hoies erāt eiusdē stature et cō ditōis et sic restituet. Sed si nō fuit co gnoscibilis ppter disparitatē cōditōis: nō fstituet. Et ad hoc videt sonare lra dicti. c. fraternitatis: vt et nōtur in sū. cō. eo. ti. q. 5. Unde et si a pmo nullo mō poterat cognosci sine corpali periculo nō fuit inter eos infimoniū fm glo. Ray. vñt. Jo. Tan. et Bug. ara. dñō se su in dicto. c. fraternitatis. ex hō ibi posito: absq. corpali periculo. et ar. l. c. ex l. is. eo. ti. fm vñt. expōitōem. Ideo in hoc casu si per sequētē vsūz secūdi viri reddat idonea pmo: nō ppter hoc

restituatur ei sed remanebit cum secum
do: vt in sum. con. eo. tit. q. 6.

Sed nunquid potest contrahi in matrimonium
cum illa que est arta si per incisionem potest fi-
eri apta? **R.** **S**im. **B**asil. dicit. **D**ug. q. non
credit nisi facta incisione. **Q**uid si ante in-
cisionem ducat eam: tunc si facta incisione
adhuc duret prius consensus: iustitiam ad
matrimonium. **A.** **I**dem in sum. con. eo. tit. q. 7.
29. licet **D**ug. dixerit q. sit opus nouo
consensus: vt ibi p. 3. **A**nt ista faciunt id id quod
habetur s. impedimentum 33. q. 3. p. his que
ibi dicuntur in additioe. **S**ed si homo non
duret vel non de nouo consentiat in eam
aut non carnaliter cognoscat eam: potest ab
ea recedere et alia supducere. **Q**uid si nolit
pati incisionem non est cogenda marie cum
timeatur periculum. **A.** **I**dem in sum. con.
eo. tit. q. 10.

Pone q. est arta vni et apta alteri
nunquid potest dhere? **R.** **S**im. **B**asil. **C**ontra-
heret potest cum illo cui potest sine periculo
comiseri cum alio non tenet matrimonium
vni. **A.** **I**dem in sum. con. eo. tit. q. 9. **I**dem
etiam si mulier esset inepta ad reddendum
debitum propter latitudinem sim. **P**ost. et i
sum. con. eo. tit. q. xi.

Circa impotentiam coeundi quando est propter
impedimentum accidentale puta per castrationem
ne queris an tales dhere possint? **R.** **N**on.
Indubitanter tales quod omnia inepti sunt
ad reddendum debitum dhere non possunt
et si contraxerint diuidendi sunt: quoniam nullum
est matrimonium: ex eo q. sedet.

De impotentia coeundi que est per maleficia.
R. **S**im. **P**ost. et **I**bo. i. 4. v. 34.
sic tenendum q. si maleficium superueniat
matrimonio ante carnalem copulam: tunc si
maleficium est perpetuum impedit et di-
rimmit matrimonium: ita q. celebrato di-
uortio vir aliam poterit ducere. **S**ed et
mulier poterit cum alio contrahere 33. q. i.
si per fortitias. ita tamen q. si mulier ipsa
percurauerit maleficium non potest perire
diuortium. q. sua culpa ad hoc deuenit
50. dist. si euangelica. et non datur in dicto. c. si
per fortitias. **A.** s. in glo. **D.** **S**ed si homo
maleficium est temporalis non impedit nec diri-
mit matrimonium. **E**t a principio quod ma-

leficiū quodlibet presumit temporale: sed per
coniuges per triennium si cohabitauerint o-
res opera carnali copule si adhuc du-
rat impedimentum: presumit maleficium ef-
se perpetuum: vt ex eo. laudabile. z. c. vlti.
A. **I**dem dicunt etiam alii doc. vt p. 3. i. sum.
con. eo. tit. q. 13. et 14. **S**ed quare inter
ligenda sit cohabitatio triennii debet super
diuortium. 5. 6.

Quid si post triennium diuortio cele-
brato redeat potentia se cognoscendi?
R. **C**larie de hoc sunt opiniones. **T**enen-
dum tamen est sim. q. vt sentire **I**bo. in 4. dist.
34. v. 3. q. si maleficium fuerit vniuersale
respectu cuiuslibet persone: tunc si alteri
nupserit ostendit maleficium non fuisse per-
petuum. vbi dicitur redire ad primum. **S**ed si ma-
leficiū fuit particulare respectu spatii
personae: tunc cum vtrique detur licentia
contrahendi cum alio non potest ad primum
matrimonium redire: cum primum matrimonium
nullum sit. et scilicet sit verum. **A.** **S**ed certe
si video quod aliquo modo possit sciri q.
impedimentum fuerit vnde respectu cuiuslibet
personae: quod cum quilibet habet expiri per trien-
nium: vt i. e. h. ex eo. qd est impossibile. **U**n-
de vt p. 3. in sum. con. eo. tit. q. 15. **A**l. dicit sim.
plicitat q. etiam si prius cognoscendi redeat
non restituitur 33. q. i. si per fortitias. i. si
vt ibi p. 3. **D**oc. intelligendum quod deuenit
ad secundum matrimonium. **I**bi etiam dicitur
q. si forte sanari non potuerit separari va-
lebunt. **S**ed postquam alias nuptias expe-
terint in carne illis viuentibus quibus
iuncte fuerint poribus quos relique-
rant etiam si possibilitas concubendi
eis reddita fuerit reconciliari nequi-
bunt.

Utrum maleficium per aliud maleficium
sit tollendum. **R.** **S**im. **I**bo. vbi s. **S**ed malefi-
cium non potest rimoueri nisi per aliud illicitum
vt per demonis auxilium vbi h. mori: etiam
si sciret sic posse reuocari: nihilominus
impedimentum perpetuum iudicatur. q. reme-
dium non est licitum. **I**dem. **P**ost. et **A**l. et
addit. **P**ost. q. si alia remedia videantur
vana tolerari: potest tamen retardare
vana vanis. non autem dicit de illicito. **A**l.
Sed certe omnia vana remedia non valent

sunt illicita et perniciosa. 26. q. 2. ult. **D.**
Qualiter autem et quoniam sit faciendum diuor-
tium propter impotentiam coeundi: vide §. diuor-
tium quasi per totum.

Ospedimentum

16. de matrimonio tractato §
in dictu ecclesie. Circa quod sciendum quod illi
inter quos matrimonium interdictum non debent
contrahere. si tamen contraherent non sunt sepa-
randa nisi ad tempus ut agatur penam quod man-
datum ecclesie contempserunt: ex de matrimonio
tractato extra in dictu ecclesie. per totum.

Interdicta etiam sunt matrimonia clade-
stina: debent promitti bana: ut dictum est
§. impedimentum p. §. 7. Item de talibus ma-
trimoniis habetur. i. legitimum. §. p. r. s. debi-
tum. §. si. i. matrimonium. §. si.

Ospedimentum

17. de impedimento feriarum.
Ubi sciendum quod tempore feriarum secundum Ray. pos-
sunt contrahi sponsalia et etiam matrimonium
quod fit solo consensu: sed traditio vxo-
ris et omnis nuptiarum celebratio prohibetur
ex de matrimonio tractato §. in dictu ecclesie. per totum.
33. q. 4. non oportet et tribus. c. sequentibus.
A. Postquam tamen in sua summa utrum non dicitur in
sui. con. li. 4. r. 27. q. 1. dicit se putare quod
etiam prohibeat consensus. quod his diebus
non imponit ecclesia auctoritatem suam. **Sed**
in c. capellan. ex de feriis. hoc non affir-
mat: sed opinio quorundam recitet. For-
te potest dici quod simplicia sponsalia etiam
de presenti non prohibentur: ut dicit Ray. cum
quo con. glo. i. dicto. c. capellan. nisi forte
fieret cum magnis solennitatibus cuius-
modi vel situm: a quibus his temporibus omnis cessa-
re: quod spalius deputata sunt ad penam et
dei honorem. 33. q. 4. non oportet. Et hoc casum
potest intelligi dictum postquam. **B.** Luitius per
hibitois roem assignat Thoma. in 4. dif-
32. dicens sic. Nam noue sponse traducuntur
autem coniugum magister ipsa nouitate
ad curam carnalium occupat. et ideo in nuptiis
consueuerunt signa multa letitie dis-
solute ostendi. et propter hoc illis temporibus in
quibus homines precipue debent se ad spem

alia eleuare prohibetur et nuptias celebra-
ri. hoc autem est ab aduentu usque ad epi-
phaniam propter coitiones que secundum antiquos
canones fieri in natiuitate coitum solet
A. de consensu. dif. 27. si non frequenter. 2. c.
seculares. **D.** et a septuagesima usque
ad octauam pasche propter coitionem pascale
et a tribus diebus ante ascensionem usque ad octa-
uam penthecostes propter preparationem ad
coitionem illo tempore sumendam. Et de primis
duobus temporibus habetur. 33. q. 4. non oportet.
et tribus. c. se. De vltima extra de feriis.
capellanus. ubi etiam dicitur. quod con-
trarium faciens mortaliter peccat. **A.** Item
in sui. dicta. q. 1. **Sed** tamen ut Thoma. sub-
dit in illis diebus nunquam est prohibetur de
bitum erigere. quod non est. tanta distractio
animatorum in reddendo vel in petendo debiti
sicut in celebrando nuptiarum. **A.** potest
dici quod etiam si non sit prohibetur ex precepto.
est tamen de consilio diligenter amplectens
doctrinam predictam tempore ad penam et deuotionem
non deputentur: ut patet per Ambrosium in sermone de
aduentu: ubi de his loquens dicit. Non so-
lum ab omni imundicia sed etiam ab vxoribus
propter studiosissimum continentiam. quod et pos-
sunt. 33. q. 4. fratres. **B.** Nam tamen prohibetur
erectio debiti in diebus sollempnibus et iei-
uniis: ut dicitur §. debiti coniugales. §. 7.

Sed nunquid in predictis diebus inclu-
ditur octaua epiphanie? **R.** Non. quod non in-
uenitur prohibetur. Nam et si canon hoc volu-
isset certe expressisset: sicut expressit de octa-
uis pasche. 33. q. 4. non oportet. **Sed** nec Thoma.
nec magister sentit de ipsis octauis ali-
quam faciunt mentionem: sed aliquid minus bene
dixerit contrarium. **A.** dictum istud potest sal-
uari in locis in quibus de consuetudine.
Nam in contrahendo matrimonio seruanda est
consuetudo honesta: extra de consan-
z affini. quod dilectio. **B.** Similiter non
includitur infra predictum tempus il-
dominica que est post pentheco. quia
ipsum festum non habet diem octauum
Unde in ipsa possunt nuptie celebrari
extra de feriis. capellanus. in fi. **A.** hoc
fuit dictum glo. Ray. ut patet in sum.
confessio. eo. titu. q. 2. Sed in dicto. c.

capellanus. hoc nō clare pbat. Unde r
Posti. ibidē dicit dñi. s. q. nuptie non
pnt fieri i illa officia p^o pentb. i. qñ agis
festum trinitatis: s. i crastino sic. **D.**

Pubes dicitur

Pubes dicitur puer israh. i. 4. annū opletū
Puella israh. i. 2. ex de despo. impu. ex lit
teris. His. n. annis transactis dicūt an
ni discretōis. ex de regu. cū te. **A.** Por
tus incipit. cū sum. 2. cū virū. Et anni
discretōis dicūt a septēmo sup. quo ad
cōfessionē: vt p. 3. p. glo. in. cois. extra d
peni. 2. re. dñcta glo. in. c. p. de delict. pu.
D. 2. c. significatū. 2. ex tunc oicūt pu
beres. pōt etiā dici pubes qui vel que
ex habi tu corporis pubertatē oñdit 2
generare seu concipere pōt. ex de despo. im
pu. puberes. **A.** An ipubes possit hē ma
trimoniū: vide i. matrimoniū. 2. §. p. Et
an sponsalia. vide. Sponsalia. §. 4.

Recanatatio ^{Reg} ^{re israh}

foris legiū. 2. §. 5. 2. 6.

Incendarius ^{of fm} ^{Ray. 2}

Incendarius dicitur auctoritate p
pria ciuitatem vel villā: mansionem
vel segetē 2 sūta aliena malo studio:
vt p odio vlt vidicta. 23. q. vlt. pessimā.
12. q. 2. cū duotissimā. Sec^o si facit iussu
eius q hēt prātē indicendi belluz qd ē
iustū. Itē incendiar^o est qui incendi fa
cit p dicit. aut cōsiliū vel auxiliū ipen
dit. **A.** Sec^o eēt si qs domū ppriā vel
segetē incēderet. qz 13 peccaret re sua
abutiēdo: nō tñ tenet pena incendiar^o:
nisi dolo malo hoc facit. s. vt per incen
diū rei sue aliena icēderet hz glo. Ray.
2. 11. vt in sū. con. li. 2. 2. 11. §. 9. **D.** Et dñ
malo studio ga si q casu vt negligētia
hoc faciat: nō iudicatur vt icēdarius.
A. Hoc vep quātū ad penā. sed q ad in
teresse dāificati bñ tenet ex negligē
tia: vt in. c. fl. ex de iniuri. Tenet etiā q
ad penā si tā lata culpa fuit vt luxurie
aut dolo sit prima: vt in. l. p. ff. de in
cen. **D.** Non. Posti. 2. Posti.

Que pena icēdarii? **R.** Scōz leges
ē vt ipse igne cremet aut capite puni
atur. ff. de incen. rui. 2. nau. l. g. edes. 2. l.
p. 1. 2. vlt. ff. d. pe. l. capitaliū. §. icēdarii
ff. ad l. cor. de fidei. l. si qd dolo. **A.** Cre
matur ppe qui incēdia fecerit itra op
pidū: vt in dicto. §. icēdarii. Qui hō
casaz aut villā leui^o punit: vt ibi. Et
ira intelligit qd hētur in dicta. l. qui
edes. vbi dicit. Qui edes acerrum ve
frumētū iuxta domū positū cōbussit
vinc^o hōberatus igni necari iubetur.
Et q appellacione ediū oēs spēs edi
cū continent. S. in dignitate positi ca
pire puniunt: vt i dicta. l. vbi dicitur.
Qui data opa i ciuitate icēdiū fecerit
si humiliori loco sint bestis subici so
lēt. si in aliquo gradu exites id fecerit
capite puniuntur: aut certe in isulam
deportant. **D.** Scdm canones hō est
pena multiplex. Nā icēdarii^o eccliaz
vel locoz religiosoz vel cimiteriū vlt
spaciū pūlegiati in circuitu ecclie: ex
cōicatus ipso iure: qui etiā postq fue
rit denūciat^o non pōt absolui nisi a pa
pa: vt dictū est §. absolutio p. 3. 2. sup
excōicatio 4. Que aut sint loca pūile
giata babes s. emunitas cōfugiētium
§. 3. Incēdarii hō alioz locoz cū man
dātibus cōsulentib^o 2 sapētib^o: sūt excō
municadi. 23. q. 8. si qs mēbroz. 2. c. pessi
mā. 2. isti etiā postq fuerit denūciati nō
nisi a papa possunt absolui: vt of sup
absolutio p. 3. 2. Tales ē icēdarii in q
buldā locis ipso facto bēntur p excōi
catis ex cōsuetudine: 13 reuera abs^o con
stitutōe aut snia non iferat excōicatio
A. De hoc dic vt s. excōicatio p. 3. §. c. in
additōe. **D.**

Recertorum resti

tutio siue dispensatio: vide i.
restitutio c. per totum.

Incestus quid sit 2 q g
ue habes sup
fornicatio. §. p. 2. l. luxuria. §. p.

Ridulgentia. Quis possit

concedere indulgentias: **R.** *fm Tho.*
in 4° dist. 20. solus papa. quia ipse sol^{us}
plenaria hēt p^{ro}ut vult potest
indulgentias facere. causa tamē existe
te legitima. Archiep^{iscop}o quoq^{ue} licz nō sit
iudex ordinarius omniū de sua p^{ro}ui
cia: vt *fm* archiepiscopus. s. 3° potest
tamen nō solum in sua diocesi: sed et i
tota sua p^{ro}uincia indulgētiās concede
re o^{mn}imodo non excedat statutum gnā
lis concilii. *ex de pe. 2. re. nostro.* Item
hoc p^{ro}ut episcopi in sua diocesi: nec per
peccatū tollitur eis talis potestas. qz
est potestas iurisdictionis. **A.** nisi esset
p^{er} m^{er}itū q^{ui} ligaret aliq^{uod} cēsurā eccl^{esi}asti
ca qz tūc nō p^{ro}ut absolue nec ligare: vt s.
absolutio p^{ro}ut p^{ro}ut. **B.** Sacerdotes h^{ab}e
parochiales. aut p^{ro}ut non possunt
nisi sibi ex concessione ab episcopis fa
cta. **A.** Simil^{iter} nec etia^m alii p^{re}lati in
feriores episcopis: vt abbates z huius
modi: vt extra de ex^{ce}ss. p^{re}lata. acceden
tibus. quia eis dispensatio cōis thesau
ri cōmissa non est. tamē possunt conce
dere participatiōem bonorū cōgrega
tionis sibi cōmissē. Nam hec partici
patio fit per mutuam caritatem: s^{ed} in
dulgētia requirit auctoritatē. *fm* **pe.**
vt in sū. cō. l. 3° r. 34. q. 1. 4. qui et dicit
q^{ui} cōfirmat^{ur} etia^m aⁿq^{ue} sit sacerdos p^{ro}ut
indulgētiās facere. z etia^m legari non sa
cerdotes: vt *ex de pe. 2. re. q^{ui} aut.* quia
hec potestas magis cōpetit ex iurisdic
tiōe q^{uam} ex ordine. **Hosti.** h^{oc} dicit q^{ui} ele
ctus cōfirmat^{ur} aⁿ ep^{iscop}alem cōsecratōez
tutius facit si a talib^{us} abstineret: ma
xime si non sit sacerdos: vt p^{ro}ut in ea. q.
B. Est autē per conciliū limitata quā
titas per hunc modū. Quādo dedicat^{ur}
eccl^{esi}a non debet nec potest indulgētia
extendi vltra ānum siue ab vno siue
a plurib^{us} ep^{iscop}is dedice^{re}. In ānuersario
vero dedicatōis: p^{ro}ut etia^m ex quacūq^{ue}
alia causa non potest dari indulgentia
nisi. 4° dist. 20. *ex de pe. 2. re. euz. ex eo.*
in fi. z hoc siue concedat ab vno ep^{iscop}o si
ue a multis. quia nūq^{uam} excedit p^{ro}ut cāz
taxatiōem: *ex de peni. indulgentie. lib^{er}*

2. Vbi dicit. Indulgētie que ab vno
vt plurib^{us} ep^{iscop}is i eccl^{esi}az dedicatiōib^{us} vel
aliis q^{uibus}q^{ue} casib^{us} cōcedūt^{ur} vires
nō obuiet si statutū exce^{ss}erit concilii
generalis. **B.**

3. Nunquid indulgentie valēt aliis
q^{uam} subditis eoz q^{ui} eas faciūt: **R.** Valēt
illis q^{ui} b^{us} p^{ro}ut ep^{iscop}o accesserūt vt p^{ro}ut
ex de pe. q^{ui} aut. **A.** Et non solū ep^{iscop}o: sed
etia^m p^{ro}ut sacerdotes inferiores h^{ab}e p^{ro}ut
sūt cōcedē *fm* quosdā. quia tunc nō ip
si dant eis indulgētiās: sed cōcedunt vt
remissiones ab ep^{iscop}is facie eis p^{ro}ut
sic i absolutiōe penitētiā p^{ro}ut diuersos mo
dos p^{ro}uideant liberādi a peccat^{is} z a pe
nis: q^{ui} ē officii sacerdotalis. Et cū hoc
con. **Hosti.** z **Guil.** durā dices q^{ui} cū con
fiteas h^{ab}e multa peccata mortalia p^{ro}ut
bus forte tota vira hois cōsum^{it} ad se
ptēne p^{ro}ut niam non sufficēt: tūc sacerdos
hoc exponat penitētiā z addat. **fm** inuū
go tibi q^{ui} q^{ui} diu viues dicas toties i die
p^{ro}ut n^{on}. vt sū. qz p^{ro}ut arbitrarie sūt. De
bet etia^m dicē. Concedo tibi q^{ui} p^{ro}ut tibi
oēs remissiones a quocūq^{ue} sient. al ei
non p^{ro}ut essent. oēs. c. q^{ui} aut: vt in sū. cō.
eo. ti. q. 1. 30. **B.** An autē ex^{ce}ne ep^{iscop}o dat
indulgētiā i vno loco: indulgētia ei^{us} va
let t^{am} subditis suis. vt **Hosti.** dicit. **A.**
z aliis q^{ui}bus concessum est: vt statim
patuit. **B.**

4. Atq^{ue} indulgētie faciēde sūt p^{ro}ut sub
sidio t^{er}rali. **R.** *fm* **Tho.** z **pe.** vbi s. In eccl^{esi}a
p^{ro}ut t^{er}ralib^{us} nō sūt spūalia dāda. ideo
indulgētie dāde sūt p^{ro}ut p^{ro}ut p^{ro}ut vtilita
te spūali z nō p^{ro}ut subsidio t^{er}rali. **A.** Id
i sūm. con. eo. ti. q. 1. 35. **B.**

5. An indulgētie i foro dīno aliq^{uod} vale
ant z quātū. **R.** *fm* **pe.** vbi s. In eccl^{esi}a
sua ē thesaur^{us} meritor^{um} tā ip^{so}us eccl^{esi}e
q^{uam} x^{risti} cui^{us} thesauri p^{ro}ut hēt clau^{es}. et
dispensare p^{ro}ut. z sic indulgētia val^{et}. Qua
tuor t^{am} requirūt^{ur} ad hoc vt valeant
duo ex parte dant^{is}. s. auctoritas z cau
sa rōabilis. Alia duo ex parte suscipiē
tis. s. q^{ui} sit in statu merēdi. z vt faciat il
lud p^{ro}ut quo indulgētia dat^{ur}. **Con.** **Tho.** z
Al. **A.** Idē in sūm. con. eo. ti. 1. 36. vbi ē

videtur qd cā rōnabilis ē utilitas ecclie,
quia thesauri ecclie p ei' necessitatib' di
spensati sunt. **D.** valet igit indulgen
tie quātū forat. **33.** 40. dies idulgentie
valent tātū q̄tū. 40. dies pnie bz taxa
tōem factā siue a iure siue a sacerdote
siue a iusticia diuina. **Dies.** n. isti siue an
ni nō sūt anni celi nec purgatorii: sed
mūdi. z sicut i mūdo. 40. dies pnie pl'
valent vni pficiēti cū maiori seruoze
q̄ valeat alteri: ita. 40. dies idulgentie
plus valent illi qui cū maiori caritate
seu rei dare quātitate accedit. **Sar. cō.**
Iho. z Ray. Et addit Iho. q̄ qui vici
nior est ecclie: z etiā sacerdotes z clia:
ita consequūtur idulgentiā sicut remo
ti. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 101. **D.**
¶ Quid cū pnia alicui' ē. 7. annorum
z ipe successiue dat. 7. nummos ecclie
alicui que habet idulgentiā vnius ani
nūga liberat' est? **R.** fm' hosti. Nō
dubii q̄ liberat' est quo ad eccliam
militantē: et de pe. z re. cū ex eo. 6. ad
huc prelatus. tamē si indiscrete facit hu
iusmodi idulgentias q̄ onerat. Et con
sulim' q̄ ille qui acquisiuit huiusmodi
idulgentias nō vtatur eis in hac vita
sed reseruet in purgatorio vbi grauis
suma erit pena. **A.** Idem in sum. con.
eo. ti. q. 102. **D.**

An quis toties beat idulgentias q̄ti
ens intrat eccliam: vbi posita est. **R.**
fm' Iho. in 4. di. 20. Aliquādo idulge
tia determinata est ad tps: puta q̄cūq̄
vadit ad talē eccliam vsq̄ ad talē tps
beat tātum de idulgentia: z tunc itel
ligitur semel tm. Aliquādo idulgentia
est p̄bēns sicut i ecclia beati Petri
i Roma. 40. dierū. z tunc quoties quis
vadit totiens idulgentiā cōsequit'. **A.**
Idē in sum. con. ti. 34. q. 103. **D.**

Quib' p̄sunt idulgentie? **R.** 3. pe.
Nō valent exiētibus in peccato morta
li. qz manēre offensa reatus pene tolli
non potest. Valent aut religiosis sicut
secularibus. Quin et si sit idulgentia
de dando possit dare si non habeant
administratōem vel licētā. Jandi a su

to platis. Prelatus etiā sibi ipsi p̄ et
p̄ncipalit' idulgentiā dare nō possit: p̄
tame vti idulgentia aliis data: z sub
eadē forma. **Lon. Iho. vbi 6. A.** Idem
in sum. con. eo. ti. q. 104. **D.**

¶ Quid idulgentia valeat illi g liben
ter faceret illud p quo dat: sed non po
test. **R.** fm' Iho. in 4. di. 20. Non. ga
idulgentia tm datur sub hac forma. s.
vt faciat vel det hoc vel illud. Idem
Al. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 107. **D.**

¶ Quid vn' possit alteri idulgentiam
mereri. **R.** fm' Iho. in 4. di. 45. Nō
pōt: nisi pcedat ex intēōe dantis. Vñ
possi' si idulgentia fieret hoc modo of
cendo: q̄ ille qui facit vel p quo fit ha
beat talē idulgentiam. **Lon. Al. A.** Idē
in sum. con. eo. ti. q. 108. **D.** Et sile dicē
dū est de his qui sunt in purgatorio
quia si fiat sub hac forma. Quicūq̄
fecerit hoc vel illud ipse vel alius p q̄
facit in purgatorio detent' habeat ta
lem idulgentiam: valebit illi: al' non
Nec ppter hoc sequit' q̄ platus possit
p suo arbitrio alias a purgatorio libe
re quia ad hoc q̄ idulgentie valeant
requiritur causa conueniēs indulgen
tias faciendi. **Lon. pe. z Inno. A.** Si
milit' Ray. z glo. eius. Sed hosti. dicit
simpliciter q̄ ex vi idulgentie non va
lent huiusmodi defunctis remissiones:
cū nō sint de foro ecclie. s. bona ope
ra quibus quis meretur idulgentias
vt elemosyne vel peregrinationes va
lent eis sicut z alia suffragia ecclie
stice emunitatis: vt in sum. confel. eo.
tit. q. 191. Sed certe non videtur ratio
quare ad defunctos possit transferri
meritum bonorum operum: z nō me
ritum xpi vel militantis ecclie. Vñ
de si papa huiusmodi faceret idulge
tias: non debēmus os ponere in celus
de plenitudine potestatis eius remere
dubitando scdm glo. Ray. z in dicta. q.
101. **D.**

¶ Quid de illo qui cōsequit' generalē
idulgentiam posita per papam? **R.** fm'
hosti. Statiz enolat si i tali statu

decedat. **A.** Lon. glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 182. **D.**

Utrū cruce signatus q moris anōq iter arripiat beat indulgētia: **R.** fm Tho. in quolibet. Forma cōsiderāda ē Nam si cōcedat accipiētib' cruce statim bēt etiā si decedat anteq iter arripiat **Sec.** si cēdat trāseūtib'. **A.** Lō. glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 192. **D.** Precepitur in hūiute obediētie sub pena ex cōcātois. **A.** Tex. dicit sub irerminati one maledictōis eterne: vt i cle. religi osi. de puit de qua. i. **B.** religiosi ne p'dicent indulgētiā i'discretas: vt i cle. religiosi. de puit De q'stuariis q portāt indulgētiā aut predicant: habetur. i. q'stuarii.

Infamis. Duob' mo dis est aliq' infamis. sc. de facto z de iure. In famis de facto est cuius apud bonos z graues graua est opinio super crimi ne aliquo. Infamis de iure est quē ius ponit esse infamē: vt qui cōiur' est de furto. vel q pugnat in barena p lucro z p'la b' modi. **A.** Hoc fuit dictum glo. Ray. vt patz in sū. con. li. 3. ti. 5. q. i. **D.** Dis aut infamis tā de iure q de facto debz spelli a p'motōe: siue sit dignitas siue ordo: qz porte dignitatis infamib' patere non debet. v. si. q in aliquo. ex de iureiur. infamib' li. 6. **A.** Hoc fuit dictū Ray. vt pz in dicta. q. i. **D.** Item infamis nō pōt ē iudex vel pcurator: ex de iudi. cū deputati. **A.** Parū vī fa cere. sed plus facit dcm. c. infamib'. **D.** Itē repellit ab accusando. ff. de accu. l. q accusare. Itē a testificādo: nisi in ca sibus. ex de testi. c. testimoniū. **A.** nisi eēt in integrū restitut': vt. i. testis. §. 5. **D.** Itē a postulādo. ff. de postu. l. de q postulātōe bēs. i. postulatio. §. si. **D.** **U**ec aut de infamib' sic suspiciat dicta sus ficiāt. Alia p'la pores vidēz. q. 7. §. por ro in tex. z glo. Qualis z qn infamatis sit indicēda purgatio: vide infra pur gatio. §. 2.

Fidelis. Utz liceat fidelib' cōi

care cū infidelib'. **R.** fm Tho. scda scda. q. 10. Qui in fide firmi sunt ita q ex eoz cōcātoe cū infidelib' spe rat magis illoz cōuerfio q boz subue fio: nō sūt p'hibēdi cōicare cū infidelib' Simples aut z infirmi p'hibendi sē ne sine magna necessitate cum eis cō uersentur.

Que infidelitas sit graui' peccatū? **R.** fm Tho. vbi s. **H**ereticus quidez q p'sitent legē euangelii z eā corrūpunt grauius peccat q iudei qui fidē nunq suscepērūt z iudei q suscepērūt figurā ei' i veteri lege quā male interpretan tes corrūpunt grauius peccant q gen tiles q nullo mō fidē euāgelii suscepe rūt. Possēt tñ fm quid aliter cōparari.

Utz cum infidelib' sit disputandū? **R.** fm Tho. vbi s. In disputatione si dei cōtra hereticos duo sunt cōsiderā da. Unuz ex parte disputantis. qz si di sputat tanq de fide dubius: z experiri volēs veritatē: tūc peccat. pculdubio tanq infidelis. Si aut disputat ad con futandū errores vel ad exercitiū: lau dabile est. Aliud est cōsiderandum ex parte audiētū vtrū ipsi sint instructi z firmi in fide. tunc n. nullū est pericu luz disputare. Aut si audiētes sint sim plices z i fide titubātes. Circa tales di stiguēdū est. qz si sūt sollicitati ab ifide libus nitētibz in eis fidē corrūpere: tunc necesse est publice disputare dū mō inueniantur aliqui ad hoc idonei. Per hoc. n. simplices in fide firmabun tur z tollet ifidelibus decipiēdi facul tas. Si ho nō sūt sollicitati: tūc pericu losum est publice disputare de fide co rā simplici bus quoz fides etiā ex hoc ipō ē firmior q nihil diuersū audierūt z iō non expedit eis vt audiāt hāa infi delium disputatiū i fide. Prohibētur quoq omnes laici disputare d fide pu blice vel occulte: ex de heretic. q. cūq li. 6. **A.** Et ibi dicit. Qui ho cōtrafecit ex cōcātois laqueo innoctet. **D.** Utrū

liceat infideles trahere ad fidē per ali
qua data munera: vide. i. munus. §. 2.
r. i. iudeus. §. 5. p. circa fi. Infidelium ma
trimoniū de hoc qre s. impedimētum
p. de dispari cultu per totū. Itē de infi
delibus hereticis vide s. hereticus. de
iudeis. i. iude. de saracenis. i. saracen.

Gratitudo. Utrū

catū mortale. R. fm Tho. se
cūda scē. q. 107. Ingratus ē aliq. ou
plicit. Uno mō per solā omissionē: pu
ta qz non recognoscit vel retribuit vi
ces p bñficio accepto. et hoc non sp est
peccatū mortale. Nā si ingratus pter
mittat illud ad quod nō tenet. A. s. ex
obligatione nccitatis: sed ex debito g
titudinis: quod ē vt homo aliquid libe
raliter tribuat etiā ad quod non tenet
fm eundē Tho. ibidē. B. non peccat
mortaliter: sed venialiter. quia pue
nit ex negligētia quadā seu indisposi
tione. A. s. boī ad virtutē: vt p. ibidē.
D. Bōt tamē ē mortale. ppter interi
orem cōtēptū: aut si s. b. trahat illud qd
ex necessitate debet beneficio siue sim
plicit siue in aliquo nccitatis gradu.
A. vt si omitteret facere quod pmisit
ppter acceptū beneficiū. aut si bñfici
enti non subueniret cum posset in no
tabili nccitate. B. Alio modo d. ingra
tus nō solū qz ptermittit s. et cōtrariū
agit. Et hoc etiā fm conditōem eius
quod agit qñq. est peccatū mortale:
quandocūq. veniale.

Utrū ingratū beneficiū sint subtra
henda. R. fm Tho. vbi s. circa ingratū
duo sunt cōsiderādā. p. qdem q. ipe sit
dign. pati. et sic certum est q. meretur
beneficiū subtrahēdū. et cōsiderādū
ē q. oporteat beneficiū facere. p. nāq.
non debet esse facilis ad ingratitudinē
iudicādā. Nā forte non occurrit bñfici
ato facultas aut debita opportunitas
retribuēdi. et debz tendē ad hoc q. de
ingrato gratū faciat: qd si nō pōt p be
neficio facere forte faciet secūdo. Si
nō ex bñficio multiplicatiō ingratitū

dinem augeat et peior fiat: et a benefi
ciorum cessare exhibitōe.

Iniuria. Quedam est

enormis qdaz

nō: vt s. enormia. §. 2. A. De

lius s. absolutio. §. 5. fi. in additōe. B.
Utrū aggrauet iniuria ex b. q. omi
tatur in psonā plūbus cōiunctā. R. fm
Tho. scēa scē. q. 65. ceteris paribus
qto aliq. iniuria i. plēs redūdatur: tanto
ē grauius pccatū. Et inde ē q. graui. pec
catū ē si aliquis pccat pncipem q. p
uatā psonā: qz redūdatur in iniuriā toti
multitudinis. Cum autē infer. iniuria
in personā cōiunctā alteri qñcūq.
tunc iniuria illa ptenet ad duas perso
nas: et ex hoc ipso aggrauat pccatū. Quid
et qñ liceat iniuriā persone vel rerum
repellere: vide s. bellū p. §. 2. de mate
ria iniuriarū: vide. i. patiētia.

Iniusticia. Utrum fa

sticia sp peccet mortali. R.
fm Tho. scēa scē. q. 70. Lū iniusticia
cōsistat in nocumento alterius: mani
festum est q. cōtrariat caritati. Et sic ex
suo genere ē peccatū mortale. Ille tñ
qui in paruis facit iniusticiā deficit a
pfectōe eius qd est iustū facere inquā
tū pōt reputari non esse oīno d. volūta
tes eius qui hoc patit: puta si auferat
aliquis alicui vnū pomū v. l. aliqd tale
d. quo p. b. ē q. ille nō ledatur: nec
ei displiceat. Et iniusticia iudicis eccle
siastici vide. i. iudex. §. 5. fi. A. Immo
§. 5. p. B. Item multa circa iniusticiā
iudicū vide. i. iudex p. §. 3. et se.

Inobediētia. Utrū

peccatū mortale. R. s. Tho.

scēa scē. q. 105. Sic. Nam inobediētia
dicitur caritati dei q. exigit vt ei. pce
pris obediāt. In pceptis autē diuinis cō
tinet q. etiā supiorib. obediāt. Qñ Ro.
13. Qui resistit p. trā: dei ordinatōi resi
stet. Itē dicitur dilectōi p. trā inquitū
supiori. primo subtrahit obediētiā
quā ei d. Si at. p. l. aliq. tor pcepta

ingerat q̄ subditus ea implere nō pot
sit excusat. De obedientia hētur. i. obe
dientia. per totum.

Inquisitio. Sciendū
q̄ tribus
modis pcedit cōtra aliquē de
crimine. v. p. accusatōez. denūciatōez.
z inquisitōem. Et qdem quō debeat fi
eri accusatio hētur s. accusare. z s. ac
cusatio. Ad denūciatōez nō d. pcedē
caritativa amonitio: e. de accu. super
bis. z. c. q̄liter z q̄n. Et ad inquisitōez p
cedere clamorosa insinuatio: vt in dco
c. quat. Ad d. z quart. modus. s. cū cri
me obicit per modū exceptōis: d. quo
agit. Inscriptio. s. p. z. z.

Q̄n z a quo sit pcedēdū ad inquisi
tōem. **R.** A subdit. alio vel etiā pze
latus offendit si per clamorē z famam
ad aures supioris peruenerit: nō gde
ortā a maliuolis z maledicis: s. a pui
dis z honestis: z non sē tū sed sepe d.
bitare diligētē pscrutari vt puniat si
opz: nō tanq̄ idē sit accusator z iudex:
sed q̄ denūciatē fama: e. de accu. q̄lit
z q̄n. z e. de simo. l. z. b. **A.** In dicto
c. q̄liter. nō d. de ortu infamie: sed de
denūciatōe q̄ faciendā ē a puidis z ho
nestis. Sufficit. n. fm. **May.** q̄ apud bo
nos z graues q̄ sit diffamat: nō disti
cto a quibz ortū hūit infamia. qz infā
mia ab ierto auctore pcedit: de c. sec.
di. 4. sanctū. **Lon.** **Der.** z **Hosti.** in dicto
c. q̄liter. z in sū. con. l. 3. r. 3. q. 5. Et ad
dū q̄ tūc purgatio est indicēda saltē
pp̄ scādālū: ar. e. de pur. ca. accedēs.
Addit **Hosti.** Si nō oīno cōstaret q̄ a
maliuolis ortā infamia eēt: nec scāda
lū imineret: nec multū sparsa eēt infā
mia: nō eēt de necitate purgatio indicē
da: e. de pur. ca. cū in iunēture. **Itē** vt
p. ibidē. **A.** loit q̄ ad inquisitōem pce
ditur ex q̄mōz causis. s. ex clamorosa in
sinuatiōe: vt dictū ē. **Itē** ppter scāda
li timorē: q̄d pōt turbare eccliam: siue
sit vn. adeo potens q̄ ipse scandaliza
t. pōt ecclie scādālū suscitare: siue sint
plures. **Ad** remotōem autē talis scan

dali indicitur purgatio: z illa sequitur in
quit inquisitōem. **Itē** pōt fieri inquisitio
d. eū qui suspect. ē suo pzelato vel p n
cipi terre vel aliis bonis viris. qz ex b.
indicit purgatio. **Itē** fit inquisitio ppter
periculū etiā sine ifamia: sicut fit i be
resi z in aliis criminibz que serpūt i oc
culto. **Ibidē** etiā p. fm. **Hosti.** q̄r e. ps
ex officio suo visitet q̄libet āno quāli
bet eccliam etiā si nulla pcedat infā
mia. z tūc ingreere d. ex officio puto tā
de clericis q̄ de laicis. **Dicit** etiā q̄ ar
chips. b. visitat si de consuetudine hoc
habeat: postea e. ps de iure cōi. post rēo
archieps eodē iure. z legat. ab aplice
sede missus. Et d. b. nō currit pscriptio
e. de pscript. cū nō liceat. qz nisi visita
retur aia pchitaret. pūlegia tamē b̄i
possunt eximere. **De** oia i d. c. q. 5. **A.**

Qualiter pcedendū sit in inquisitōe
que fit cōtra singularez psonā. **R.** **Hosti.**
mo quidē sciendū q̄ d. fieri i loco vbi
conuersatur psona de qua ē inquirēdū
z. q. i. paratus. e. de elec. post q̄. z e. d.
pscript. quosdam. **At** ab autē ipse cōtra
quē inquirēdū est: z sic debz esse p̄s
nisi per cōtumaciā se absentauit. z d.
fieri corā ecclie seniozibz. **A.** **De** istis se
niozibus non dicit in c. callari. s. b̄i dicit
Hosti. Et pōt itelligi de legitimis offici
alibz iudicis ingrentis. **A.** **Itē** exponē
da sunt ei illa capta de qbus fuerit in
quiritū vt facultatem hēat defendē
di se. Et non solū dicta testium sunt ei
dicenda: sed etiā nomina eoz: vt qd z
a quo sit dictus appareat. z ne suppres
sione nominū detur audacia ifamādi
A. **Dicit** tamē **Hosti.** q̄ capti iudices
cōsueuerūt tradere depositōes sine no
minibz nōia sine d. positōibz ppter te
stium euitāda pericula: vt in sū. cō. li.
3. r. 3. q. 6. **A.** **Itē** admittēde sunt ex
ceptōes z replicatiōes legitie. **De** oia
e. de accu. quat. z quando. z. s. q. 2. si
p̄mores. Et talis quidem potest oppo
nere cōtra inquisitōem de suspecto. vt
q̄ sit criminofus: cōtra denūciatōez
A. i. denūnciantem: vt in dicta q. 6. **A.**

vel litteras ad inquirendū impetratas.
z contra testes z dicta eoz: ex de accu.
cum oporteat. z. c. cum dilectus 2.º. Nam
nō debet admitti testes nisi legitimi:
ex de sen. z re iudi. cū 3. z. A. Item inq
sitor debet facē iurare z testificari etiā
illos qui denunciauerunt: ex de simo.
licz bel. Secus est in via accusatiōis:
quia accusator non potest esse testis:
ex de accu. cum 1.º. Item sciēdū q in nul
lo crimine pōt pcedi ad inquirendum
ex denunciatiōe nisi pcesserit fratna
correctio: vt in dicto. c. licz. de quo vide
§. correctio fraterna. §. 5.º

Quali pcedēdū sit in inqsiōe gnā
li: pnta cū cōmittit alicui inqsiō ec
clesie tam in capite q in mēbris: Rn?
Debz. pcedi de plano z sine strepitu iu
dicii: cū non debeat seruos dei talibus
implicari: ex de accu. olim. nō ita q or
do iudiciarius oīno perrumpat: sed p
modū qui hēt. l. iudicium. §. p. Item i
tali inqsiōe recipiunt testes quales
in ecclia inueniunt: quia que domi si
unt p domesticos pbari oqz: ex de re
sti. veniens. 2.º

In quo differt inqsiō quam fac
iudex ex officio ad clamorem fame: et
ea ad quā pceditur alio pcurante siue
pmouente. R. In multis. Nam cū p
cedit ex officio tunc is cōtra quem inq
ritur cogendus est iurare q rīdeat xi
tatē ad interrogata. z hoc dico siue inq
ratur cōtra determinatā personā siue
cōtra conuētum. Si hō pceditur alio
pcurante: non est aduersarius cogen
dus iurare: ne ppter hoc pmotor inq
sitiōis possit instrui: sed ipse tenet p
bare suam intentiōem: alit pmet suspē
sione vel h.º modi. A. i. suspendet ab
officio z beneficio: vt in c. cum dilect.
de quo. l. 1.º. donec se purgauerit q n
aio calūniādi crimina pposuit: ex de
catū. c. cū dilect. Item cum inqsiō ex
officio pcedit publicis attestatiōib.
pōt denuo ab aliis testibus igrere: vt
z. q. 5. bēt. z. c. mēnam. sū hō alio pcur
ante sit tunc publicis attestatiōibus

n recipiūt alii testes. qz timef de sub
ornatiōe. A. Idē in sū. cō. i. dicta. q. 6. B.

Que forma iuramenti testum i cā
inqsiōis: R. Si ē s. psonā z crimine
terminatū: iurat testis q sup crimine
dicit plenā xitātē: ex de simo. l. 3. bel.
Si hō est inqsiō sup statu ecclie: iu
rat de his dicere qd scit vel credit i ec
clesia reformāda. vel q rīdeat ad inf
rogata: ex de accu. cū dilectus. Item nota
q in talib. iuramētis non dz nec solet
iurari de occultis. Nā secretor sol. 2.º
index z cognitor ē. dis. 32. erubescat. z. z.
q. 5. consuluit. z solū deū hēt vltorem
ē. de iureiur. l. i. iuradi. A. hic vocā
tur occulta siue secreta fm Duil. z i. vi
cta. q. 6. nō solū fecerū cōfessionis: s. z
oē crimē de quo quis nō est infamatus
Item addit q si aliq infamar sit de aliq
crimine: puta de fornicatōe: sup hoc
crimine fiat inqsiō: dz testis etiam
dicē secretas circūstantias qd nouit l. 3
iurauerit tenere secretum. Item q
fit inqsiō gnālis: tunc si de occultis de
gbus nō pcessit infamia aliqd dixerint
testes nō valebit dictū eoz: nec ille cō
tra quē de posuerūt ppter h.º erit puni
endus: vt ex de accu. inqsiōis. B.

Quā fit inqsiō i aliquo monaste
rio: qz pvidebit de expensis inqsiōi
vel monachis q psequūtū d abbatē?
R. Pro oibus dz puidet de reb. mōa
sterii: z nō tñ denunciātib. seu accusā
tib.: sed etiā quos iudices ad psecutio
nē negocii idoneos duxerint assumen
dos: ex de accu. ex parte. z. c. oliz. A. In
his. c. nihil dicit vī de expēsis inqsiōi
sed alioz pdictor tñ. B.

An durate inqsiōe monachi de
beant obedire abbati: R. Debet in li
citis z honestis dūmodo non impedia
tur psecutio negocii: extra de accu.
ex parte. z. c. olim.

Nō pōt plar. i. ferioz suis subdit inē
dicere ne reuelēt statū suūz vel ecclie
sue aut psoz bis q missi sūt ad inqredū
cōrigedū z reformādū: nec tenent sine
excoicatiōis. suspēsiōis. vī iudicii cōtra

buiusmodi late: nec etiā inramēta vel
pmissiones z obligatōes alie facite ad
celandū. **I**usup ab inq̄sitorib⁹ talis te
meritas adaduerfione digna p̄cipit ca
figari: ex de offi. ordi. q. 2. p̄lerq. li. 6.

Postq̄ corā eo q̄ d̄ aliquē sup cert
crimib⁹ inq̄sitor fuerat deputatus
eadē crimina ille cōfessus fuit: nō pōt
ipugnare cōfessionē quo min⁹ puniat:
nec ideo pōt punitōem euadē dicēs q̄
super eis dē crimib⁹ antea nō fuerat
diffamatus. vel q̄ per eū dē inq̄sitorē
capla super gbus volebat inquirere si
bi tradita non fuerunt: ex de accu. post
q. lib. 6.

Si is cui tra te cōmissa fuit inq̄s
tio sup certis crimib⁹ pcesserit ad xi
ratē inq̄rēdā omiffa inq̄sitorē ifamie
te p̄ire nec reclamāte aut q̄cūq̄ super
hoc excipere non poteris impugnare
pcessū ei⁹ ob h. q. 2. nō fuit de ifamia p̄
mutu inq̄sitorē: ex de accu. si is. li. 6.

Quis est effectus inq̄sitoris? **R.** Si
inquiris tra plarū siue h̄item admi
nistratōem z cōvincit: pena eius ē re
morio exemplo villici diffamati cui di
ctum est. iam nō poteris āplus villica
re. **L**uc. 16. ex de accu. qualiter z q̄. 2.
Si vero nō hēt administratōem penā
est arbitria fm merita p̄sone z q̄litate
excessus: ex de accu. inq̄sitoris si p̄mi
nisi. sed hoc fallit in crimib⁹ enormi
bus q̄ ordinis executōem aut retentio
nē beneficii etiā post pactā p̄niam im
pediūt: vt est in simonaco in ordine z
beneficio: ex de accu. inq̄sitoris. In his
n. sic est sicut in accusa tōibus in iudi
cio pcedēdum: vt in oc. c. inq̄sitoris
A. Effectus aut inq̄sitionis est q̄ id
cit degradatōem. Denunciatio hō ad
p̄niam: vt pōt colligi i oc. c. qualiter
z q̄. z nōtur in sū. con. li. 3. ti. 3. l. q. 4. fm
Ray. **Q**ue aut dicant crimina enor
mia: vide ā. enormia. z ā. crimen. De in
q̄sitorib⁹ hereticorū hēs ā. hereticus
p. 5. 4. z heretic. 2. 5. 16. qui icipit. In
q̄sitores i certis p̄uincis: cū sequeti
bus. z hereticus 3. per totum.

Scriptio. Qui accu

sat aliquē
bz se inscribere. i. ad penā tali
accusatio. 6. 2.

Quā scriptio sit semper neciā.
A. Quā crimē nō opponit directe per
modū accusationis v̄l d̄nūciatōis. A.
Quādo opponeret p̄ modū denucia
tionis: etiā tunc nō est necessaria scri
ptio: sed caritativa monitio: ex d̄ accu.
qualr z q̄. 2. **S**ed p̄ modū exceptio
nis: vt cū obicitur accusatoz vel testi
ad h. vt ab accusatōe v̄l testificatōe re
pellatur: vel electo vt a p̄morē exclu
dat: non ē necessaria inscriptio. Sed si
obiciat iam confirmato: puta in cōse
cratōe: obiciens debet se obligare ad
penam exordinariā ad arbitriū iudic
circa vinculū inscriptōis. Nā electus
crimine sic pbato perdit qd̄ per electō
nē z confirmatōe ei fuerat acquisitū
sed p̄us habita non amittit: ex d̄ accu.
super his. z. c. qualiter z quādo. 2. in fi.

Institutio. Capitulū sede vacā

te pōt admittēre z instituere
i b̄ficiis p̄ritatos a patronis si sint ido
nei: l. 3. al. talis admissio z institutio ad
ep̄m pertinet: tamē sede vacante non
pōt cōferre beneficia q̄ ad collatōz epi
ptinent: ex de insti. c. p. li. 6. **I**stituere
heredes quomō teneat testator vide
ā. testamētū 2. 6. p. per totum.

Interdictum p.

cōiter. Interdictū aliud ē gnā
le: aliud particulare. **G**enerale dicitur
quādo generaliter interdicitur regnū
aut p̄uincia siue etiā ciuitas aut cast
A. aut villa: vt in. c. cum in partibus.
de quo. i. **E**t intelligēdum ē gnāle i
hoc casu etiā si iterdicat terra alicui
qui nullā hēt integrā: sed tñ p̄ parte.
Particulare hō q̄n de multis eccl̄is
vna vel p̄nce interduntur: ex d̄ hō.
fig. cum in partib⁹. A. Idem i sū. con.
li. 3. ti. 3. q. 2. z se. **A.**

Quid ē dicē: infidico talē locū: **R**ñ
fm Inno. Nihil aliud ē dicere q̄ infidi
cere ibi hoies bitātes a certj sacris ibi
accipiēdis: r a sepultura. r q̄ cū ibi
publice celebrare r sacra conferre. phi
bētur: **A**. Sic g^o interdictū ē qdā eccle
siastica censura q̄ q̄s phibet a partici
patōe quorūdā sacroz r diuinor r sept
tura. Et ad hoc facit qd̄ hētur in sū. cō.
eo. ti. q. 220. Quicq̄ aut̄ ponitur r p̄ alijs
particularib⁹ phibitoib⁹: vt cū alicui
infidicif ingressus ecclesie: ex d̄ sen. exco.
is cui. li. 6°: **B**. locus. n. p̄ se nō est i cul
pa: nō ē sacroz pceptibilis.

Interdictū fm Inno. hosti. r Ber.
nō pōt poni sine rōabili cā. sicut nec ces
satio a diuinis: vt dictū est s. cessatio.
s. p. 2. r ex eo. cū medicinalis. li. 6°: r ex
de his q̄ s. a. ma. par. ca. q̄ si iur. Quā de
cre. Inno. r hosti. intelligūt q̄ snia in
terdicti nō est ferēda. ppter culpaz ali
cui⁹ particulari persone: sed ppter culpā
vniuersitatis: nisi cū sit dñs loci: ex de
spon. non est nobis. r ex de offi. dele. sa
ne. Vñ pōt fieri ppter delictū dñi: siue
capli: siue alic⁹ cōitatis. **A**. Idem i sū.
con. li. 3°: r. 33. q. 227. **B**. Sed h nō. q̄ n^o
lus locus pōt infidici auctoritate ordia
ria vel delegata p pecuniario debito
vel p cuiusuis pecunie quāritate: at n̄
teneri nisi fieret de aplice sedis spāli r
expssa licentia. **P**oc Bonifacius octa
uus in qdā exuagāri q̄ incipit. Proin
de attendētes.

Utr̄ infidictū possit iponi non pce
dente admonitōe. **R**ñ fm Inno. Si im
ponatur p culpa q̄ si pena siue penitē
tia: tunc pbata culpa vel notoria exi
te imponi pōt sine vlla admonitōe ē
penitēti r correcto: sicut inuenit de sen
tentia suspēsiōis q̄ fert extra delinqn
tem r non cōtumacē siue monitū. s. q.
4. in loco. **B**. Sed fm hosti. hoc itel
ligit de pena quā quis ipso facto incur
rit a canone statutū. nā tunc nō o^z pce
dere monitionem. **E**c^o aut̄ si ab hoie
iponat p pena. qz tūc admonitio debz
pcedere: ex de coh. ele. r mul. c. sicut.

vt r nō ē in sum. con. eo. ti. q. 231. **B**. S^o
qñ p contumacia ifert nō o^z iferri nisi d̄
incozigibile contumacē r tūc o^z admōi
tio pcedere: ex de appel. r ep̄henibilis
Que differētia ē int̄ infidictū r excō
municatōem aut suspēsiōē: **R**ñ fm
Ray. Prope loq̄ndo excōicaf persona
xi. q. 3. certū. ex de hbo. sig. ex parte. Et
qdem si est maior separat nō solū a sa
cramētis: sed etiā a cōione fidelit̄: vt ē
excōicatio. p. s. 2. sed vniuersitas nō ex
cōicaf: vt dictū est s. excōicatio p. s. 32.
q̄ incipit. vniuersitas. **A**. Illud. s. quo
tani p. 29. **B**. Suspendit quozq̄ plōa
r qñq̄ qdēz a bñficio. qñq̄ ab officio.
qñq̄ ab vtrozq̄. 2. q. 5. p̄s byt. ex de pur.
ca. inf sollicitudines. Infidicif hō qñq̄
ipse locus: vt regnū. ciuitas. castrū. vel
ecclesia: ex de hbo. sig. cū in partib⁹. Sitr̄
aliqñ infidicif vniuersitas: vt cler⁹ vel
pplā: ex eo. si snia. li. 6°: **A**. Idē in sum.
cō. eo. ti. q. 229. **B**. Et nihil ē aliud q̄ se
paratio a certis sacris: r oibus diuinis
officiis: r ecclesiastica sepultura: vt ex
de spon. non est nobis. ex de p. r re. q̄ in
te. Et de hac mā plene hētur. i. infidictū
4. s. p. 2. r 3. r aliqd dictū est s. s. 2.

In quo diuēniūt excōicatio infidictū
r suspēsiō. **R**ñ fm hosti. in plibz. Pri
mo qdē quia sicut excōicatio debet fie
ri in scripti⁹ cōtinētib⁹ cām. r cui⁹ scriptu
re exemplū tenet iudex excōicatio tra
dere ifra mēsez si fuerit regit⁹: d̄ qua
requisitōe o^z fieri publicū instrū vel
antēte lre. Iudex aut̄ h^o modi ostitu
tionis violatoz p mēsez vñū ab ingres
su ecclesie r a diuis suspēsiōis ē. r supior
ad quē recurrit o^z ipam sniam relaxa
re r excōicatorē ad intesse cōdemnare.
Idem per oia est in sententiis suspēsi
ōis r interdicti. r de hoc habes s. excō
municatio p. s. 8. **A**. q̄ incipit. quō debz
B. ex eo. cum medicinalis. li. 6°: 2. ga
snia excōicatoris infidicti r suspēsiōis
non releuatur per sequēte appellatio
nem: sed bene per pcedentes: ex d̄ ap
pel. ad hoc qm. r. pastoralis. r ex eo. is
cui. li. 6°: 3. ga ligari aliq snia de p̄dicti

nec eligere nec eligi possunt: ex de app.
stitutus p. r. ex d. o. sue. cu. dilect. r. ex
de excep. aplice. r. ex de elec. cu. inter.
4. q. nullus dicitur de celebrare oina:
ex de cle. exco. mini. c. 2. r. c. postulasti. §.
fi. 5. q. tales snias d. monitio pcedere
qd itellige: vt s. §. 4. A. cu. additione
sua. B. r. ar. ex de sen. exco. si canonici.
li. 6. A. Porius e sub rubrica de offi.
ordi. eo. li. 2. B. 6. q. glibet eoz iurat an
teq. absoluat non ampli. tra uenire.
At i oibus pot fieri relaxatio ad cautela:
ex eo. venerabili. nisi eet interdictu
gnaliter promulgatu: in quo n. h. locu
relaxatio ad cautela: ex eo. p. n. li. 6.
7. q. talis snia e ena a superiorib. obf
uanda: ex de offi. or. cu. ab eccl. h. 3. q.
nullus eoz ouerate snia pot restituari
ex de excep. aplice. r. ex de testi. venies.
in fi. 9. q. supior n. d. ipas snias reuo
care vel p. n. n. iare nullas ee nisi voca
tis p. n. ius: ex de appel. romana. §. p. l.
li. 6. A. salua oia consuetudine quo ad
relaxatoem si hatur: vt in c. romana. d.
sen. exco. li. 6. B. x. q. illi q. p. n. ius
um sunt recepti i p. n. o. r. spales roma
ne ecclie filios: l. 3. p. p. t. hoc n. sint ex
pti: tñ sicut nec excocari: sic nec infdi
ci nec suspendi possunt ab alio q. a ro
mano pontifice vel legato a latere: ex
de h. b. sig. venies. li. 6. r. 1. q. o. o. d. ee
snie noie censure eccliafice cotinetur
ex de h. b. sig. quereti. A. 10. Inno. vt i
su. con. eo. ti. q. 23. vbi p. dicta nonf. B.
¶ Quis pot interdicer? A. Inno. r.
hosti. Quilibet platus habes iurisdic
tionē ordinariā. Quilibz etiā hēns iu
risdictionē delegatā pot interdicer ecclie
sua terrā vel personā otumacē sue iurisdic
tionis: etiā si crumax sit epō: extra d.
offi. def. sane ga. diocesan. tñ non d. su
spendere seu interdicer ecclios seu eozuz
ecclias perperno: vt ad longū tps: nisi
de cōsensu capituli: ex de excels. pla. c. p.
A. Tñ n. d. de isto tpe longo vt i per
petuū: sed hāc limitatōem ponit dci
Inno. r. hosti. Nā vt ait idem hosti.
mirū eet q. epō sine iudicio capli non

possz suspēdere vt ecclias iterdicē: cu
nō tantuz delegatus solus: sed etiā sub
delegatus per se valeat excocicare: vt
extra de offi. dele. ex litteris: vt r. notat
in sum. con. eo. ti. q. 228. B. Et hoc ma
xime quādo pcedit ex officio suo: quia
tunc cū maiori deliberatione pceden
dum est. Sed regulariter r. de iure r. d.
consuetudine sentētia pastoris solius
timenda est r. tremēda. xi. q. a. c. p. 16. q. 7.
visis. extra de offi. ordi. cum ab ecclaz
Item interdicerē potest electus cōfir
matus licet nondūz consecratus: quia
hoc est iurisdictionis. extra de elec. tras
missam. Item sede vacante interdicerē
potest capitulu: extra de maio. r. obe.
his que. r. c. cu. olim. r. extra de hereti.
ad abolendam p. n. ius. Abbatissa vero
interdicerē non potest: vt dictum ē s.
abbatissa. §. 3. A. Predicta etiam no
tantur in dicta. q. 228. B.

¶ Quis potest interdici? In. Sicut
potest colligi ex §. pcedenti q. libz sub
ditus vel etiam terra vel ecclia pot in
terdici a suo plato: aliter snia a nō suo
iudice lata non tener: extra de offi. def.
sane 22. r. extra de iudi. ar. si clerici. A. x.
pti vero a platis non possunt ab eis in
terdici. Si tamē ille qui est exemptus
ex vna parte haberet aliquod benefi
cium rōne cuius nō esset exemptus: in
hoc sui diocesanī sententiis subiacer:
extra de p. n. ius. cum capella. Prohibet
etiam q. in odiū exēptoz vt in fraudē
p. n. ius. or. non interdiciatur vel excoc
centur vendētes illis: vt ab eis emen
tes aut eis cōcantes. al. tra faciētes
puniendi sunt: extra de p. n. ius. quanto.
A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 229. B.
Sunt tamen casus in q. b. exēpti sub
sunt diocesanis in quibus possunt eos
interdicerē sine punire r. condemnare:
quos hēs s. exemptus. §. 5. Itēz nō pos
sunt interdici nisi a papa illi q. sunt spā
les ecclie filii: vt s. §. 6. dictus est. in fi.
¶ Privilegia q. aliq. non possunt ex
cōcari vel terre eoz interdici cōcessa
singularibz psonis eccliafisticis vt lecta

ribus non extendunt ad snias epoz: qz ipsi pnt tales excoicare z interdicere. **A.** **Lex.** c. i. allegati non dicit epoz: sed gnaliter ordinarioz. **B.** nisi fuerit co cessa regibus, reginis, v' eoz filius, vel religiosus nō rōne personaz: sed rōe oz dinuz vel loco:z: e' de pūline aliqui. li. 6.

Sub q forma hboz dz poni interdium: **A.** Forma hec est. v' lites. Nos ppter talē cām eccliam sine terraz talē supponim' interdicto: e' de h' b. sig. cū in partib' z e' de offi. dele. sane. 2. Ad dunt etiā cōter iudices dicētes: ecclia stico supponim' interdicto: vt Inno. dicit: z hoc ad differētiā interdicti le galis: de quo trāsim' ad pns. **P**ōr etiā snia interdicti ad volūtātē iudicis def minari: puta vt interdicat missam cuz cātū vel vespas, v' sepulturā z h' mōi. **P**ōr etiā iudex ab interdicto excipere z subucere quos vult: z quādo vlt: pu ta quādo oīs terre ibi fuerit pns z h' modis: e' de spon. non est nobis. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 33. fm Inno. z **Do sti.** Et addunt q si psona eis interdicta vel suspensa p culpa sua nō posset de licētia alicui celebrare nec suspēdi in terdictū vel suspēsiō. **S**i si suspēsa vel interdicta esset ob culpā alteri: quod aliquādo fit: dici pōt sicut de interdicto loci q talis snia suspendi pōt. **D.**

Quā snia interdicti obliget? **R.** Suf ficit sniam interdicti publice pmulga ri: nec postea necesse est eā singuloz auri bus inculcare. Sufficit etiā cū q sicut vicinos suos maxime metropolita nam eccliam receperit sniaz z seruare: e' de postu. pla. c. p. **A.** Idem in sū. cō. eo. ti. q. 26. fm **Hosti.** **B.** Insup oēs re ligiosi tam exēpti q non exēpti q vi derint vel sciuerint matricē loci ecclia **A.** i. maiorē seu baptismalē: vt p3 per glo. in cle. ex frequētibus: de qua. i. vbi idē dicit de cathedrali. **B.** seruare qd cūq iudicium positū auctoritate se dis aplice vel ordinarioz debet z ipsi seruare, aliogn non seruantes icurrūt

excoicātiōem ipso facto. **I**dē etiā in in terdictis z cessatōib' a diuinis iudiciis p statuta puincia lūi occlioz. vel epozuz auctoritate. **I**dē in generalib' cessatōi bus a diuinis ciuitatū. terraz. z alioz lo corū quas aliquādo ex consuetudine. ca pitula. collegia vel cōtūs secularium aut regulariū eccliarū sibi vēdicāt hō non obstantib' qbuscūq appellatōi bus antea etiā ad sedē aplicam vel ad alium interiecti. z aliis obiectōibus q buscūq: vt in cle. ex frequētib'. de sen ten. exco.

Si snia interdicti pferat in clerū. non tñ ppter hoc intelligit ppius iter dict'. nec eo: **Q**uā vno ipozuz interdicto ali' licite admittit ad diuina: extra eo. si snia. li. 6. **L**ū vero alicui terre ppius est interdict'. singlares ei' persone in telligunt iterdictē vt i dco. c. si snia. **S.** si. In gnali quozq interdicto alicui ter re cūq lz teneat illud obseruare. tñ eo rū persone nō sūt iterdictē fm **Paul.** z Inno. z iō alibi exētes i nullo tenētur vt. i. interdictū 2. **S.** si. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 26. 4. Et addit fm eū. Inno. z **Donal.** q si familia alic' iterdicere z cūc eēt d ei' familia q z ipi iterdi cti essent: nisi spāt exciperētur. **B.**

Quā snia interdicti suspēdi possit ita q liceat celebrare dina. **R.** fm **Hosti.** z Inno. **Q**uā loc' vel ecclia iterdicti: ta lis snia suspēdi pōt. z tūc licet ibi cele brare. e' de pūit. vt pūilegia. **Q**uā hō ē interdicta psona seu suspēsa. si factum ē p culpa suspēsi v' interdicti: nō possi de licētia alicui celebrare necq iterdi ctū v' suspēsiō suspēdi. **S.** i. hō factū es set ppter culpā alteri: qd aliqñ fit. vt i7. q. 4. miroz. z. c. felix. **A.** Doc. c. felix nō v' ibi h'fi. **B.** tunc dici pōt sicut de interdicto loci q talis sententia suspē di pōt p epm sicut z tolli.

Quid si infra tempus suspensionis vel interdicti appelleretur? **R.** respondeo fm **Hosti.** Appellari potest a suspēsa sententia sicut a condicionali. extra de appel. preterea. et. c. dilectis. h. vez

dicim⁹. z idē in snia suspēſionis. Secus
aut in snia excoīcatōis cui⁹ effect⁹ nun
q̄ pōt relaxari ad tps nisi oīno rollat⁹
ex de sen. exco. cūz desideres. i pncipio.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 233.

Interdictum 2°

I. spālter: qđ ponit in aliquā
terraz. **U**bi sciendū qđ cū of. infdicim⁹
terram talis regis vel dñi: fm Inno. z
Hosti. intelligit oīs terra q̄ iurisdīcōi
sue subest tpe late snie. z sūt qui in cri
mine sibi fauet. Lon. **De**r. Si hō post
sniam terrā emit: non est infdicta: nisi
snie lazo exp̄sserit siue irēdēt tā d̄ ea
quā bz qđ ea quā hītur⁹ eēt. Si hō vē
dit suā remanet illi terre on⁹ infdicti
donec relaxet: vt ponit **B**ermān⁹ i tra
ctu de infdicto: ar. ex de postu. pla.
ad bec. **A**. Idem in sum con. eo. ti. q.
225. z se.

Quid si dñs tpalis supponat terras
suam z p̄oget in se iurisdīcōne alic⁹
ep̄i: an possit terra eius ab illo interdi
ci: **R**. fm **H**osti. Si ordinarius cōsen
serit i p̄ogatoem. tūc planū ē qđ pōt⁹
ex de foro cōpe. significasti. **S**z si nō cō
senferit: adhuc puto qđ possit: z clerici
tale interdictū seruare tenent: ex d̄ iu
reiur. ex rescripto. z de offi. del. **p. z B.**
Lic. n. laicus p spālē quēdōem nō pos
sit supponē alius ecclias vel personas
ecclasticas terre sue: tamē cū vnuer
sitate tacite transeunt. **A**. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 230.

Si ciuitas castrū aut villa sunt inf
dicta illos suburbia z cōtinētia edificia
intelligūtur iterdicta: ex eo. si ciuitas.
li. 6. **M** hō noīe ciuitatis intelligit qđ
muroz ambitu cōtinet: vt ibi dicit.

Nūqd hoīes de terra iterdicta pos
sint audire alibi dīna: **R**. Si est infdi
cta ppter delictū dñi vel rectoris: tunc
ciues qui culpabiles non existunt p̄nt
extra ipām licite infesse diuinis: nisi z
ipsi fuerint iterdicti ppter dñm puniē
dū in eis: qz tunc etiā alibi non possūt
interesse diuinis: sicut z non possunt si

ppter culpam illorū positum fuit inf
dictum: ex eo. si ciuitas. li. 6. **E**t idē itel
ligēdum si aliquis de ip̄is hoībus alio
transfert domiciliū. **E**t eodem mō itel
lige de clericis alicui⁹ terre infdicte: qz
si culpabiles nō existūt: nec fuerint ip
si interdicti: p̄nt alibi celebrare dīna.

Interdictum 3°

In aliquā eccliam. **U**bi p̄ sci
endum qđ si ecclia interdicta: nec in ca
pella eius celebrari: nec i cimiterio po
terit aliqs sepelin si ipa capella vel ci
miteriū sint ecclē coniuncta: at fec⁹: ex
tra eo. si ciuitas. li. 6.

Quid si aliqs scient celebrat i ecclē
sia aut q̄cūq̄ loco infdicto: **R**. Nisi sit
pūlegiat⁹ in hoc vel nisi in casib⁹ a iu
re concessis celebrat: irregularitatē in
currit: a qua non poterit nisi per papā
absolui: nec pōt eligi nec eligere. extra
eo. si ciuitas. li. 6.

Interdictū quar

tō. s. quid phibet vel concedi
tur tpe infdicti. **E**t p̄ quidē nulla dīna
officia pmittuntur: extra de pe. z re. q.
i re. z extra de spon. non est nobis. **S**ed
hoc in 6° eo. ti. c. alma. tēperat multum
hoc modo. qđ singulis dieb⁹ i ecclīis z i
monasteriis misse celebrent: z alia di
uina officia submissa voce ianuīs clau
sis. excoīcatōis z infdicti⁹ exclusio. cāpa
nis etiā nō pulsatis: ita tñ qđ nullos ali
os etiā si aliūde veniāt debēt admittē
nisi illi sint sup hoc pūlegiati: ex de p̄
uic. li. 6. ita qđ tā canonici qđ clerici ec
clesiaz in quib⁹ distributōes q̄tidiane
tribuunt illis q̄ insunt boīis: si nō ve
nerint amittāt eas sicut amitterēt si n̄
eēt infdicti: ita qđ solū in festiuitatib⁹
s. natalis. resurrectōis. p̄t̄b. z assūptio
nis beate **M**arie. **A**. Idē est bodie ē
de festo corpis xpi z ei⁹ octaua: sicut ē
statutū per **P**arrinū qntū z **E**ugenii⁹
q̄rtū: vt p̄z per exūagatē q̄ incipit. **E**t
cellentissimi. **B**. campane pulsantur
z ianuīs ap̄tis alta voce dīna celebrēt

excoīcat: exclusio. infdictis admissio:
ita tñ q illi ppter quos platum est in
terdictū altari nō appropinquet: non
obstantibus gbuscūq; pūilegiis q re
uocant: qz sufficere dñz oibz q celebret
vt dictum ē. **¶** Pec oia in p̄dicto. c. alma
Item nō q tpe gnālis infdicti pōt con
fici chūsina i die cene: ex eo. qm̄. l. 6.
¶ **¶** **¶** tpe infdicti ministrari possunt
ecclastica sacra. **R.** Non. ex de sen. ex.
rīso. Et hoc multas recipit exceptiōes
Nam p̄ qdem excipit baptisim⁹ cathe
cismus z cōfirmatio nō solum paruulo
rum: vt in dicto. c. rīso. sed et adultorū
ex eo. qm̄. lib. 6. Item excipit pnia nō
solum morientiu: sed etiā vīuorū z sa
norū: cum tamē non fuerint excoīca
ti qui non pōt admitti nisi in morte: et
exceptio illis ppter quoz culpā vlt̄ do
lū lata est snia interdicti. vlt̄ qui p̄bue
runt consilium auxilium vel fauorem
si non p̄us satisfecerit vlt̄ de satisfaciē
do dederint idoneam cautōem. aut si
hoc non possunt nisi iurauerint q̄ cuz
poterūt satisfaciē: z ad satisfaciōem
faciendā per illos qui tenentur dabit
consilium z auxilium z p posse labora
bunt. Nec ppter aliquod p̄dictorū dñz
fieri relaxatio infdicti: vt ex eo. alma.
l. 6. Item excipit eucharistia quo ad
decedētes: ex de pe. z re. q in te. negat
extrēa vñctio: vt in dicto. c. q in te. **A.**
Deius facit. c. rīso. ex de sen. exco. et
idē nō. in sum. con. l. 2. ti. 33. q. 235. **B.**
Ad ordines aut non potēt laic⁹ loci in
terdicti p̄moueri. Secus aut de his q
erant clerici nec sunt interdicti. **A.** nā
tales ad alios ordines poterūt p̄moue
ri: s; eū. Inuo. z in dicta. q. 235. **B.** Pa
trumonia dñz fm̄ Inno. fieri pōt apud
infdictos: qz z apud isideles strabunt
26. dñz. deinde: nō tñ dñz fieri bñdictio nu
p̄riaz: fm̄ Hosti. **A.** Idē in sū. con. eo.
ti. q. 27. **B.**
¶ **¶** tpe gn̄ lis infdicti cedat ecclē
astica sepultura. **R.** fm̄ Inno. Quā
do in infdicta cōiter aliq̄ tra vlt̄ aliqua
vniuersitas denegat laicio ecclastica

sepultura: etiā si p̄ntiam acceperit: ex
de pe. q in te. qz infdicti sūt etiā si pec
catores non sūt. 4. q. 3. si bēs. 17. q. 3. In
roz. s; illi g inter p̄dictos excoīcantur
etiā si ab ipa excoīcatōe absoluant re
manent tñ adhuc infdicti donec solua
tur infdictū. Si tñ in morientibz appa
ruerint signa p̄nie z postea fuerit solu
tū infdictū: tunc talis corpa erūt apd
eccliam transferēda: ar. ex d. sen. exco.
cū illoz. **A.** Delit⁹ eo. ti. ca. **B.** Et si
apud eccliam stante adhuc interdicto
sepulti fuerint: non erūt postea exhibi
mandi: cum ad eū statum venerit res
a quo incipe potuit. Et p b̄ modi iter
dicti. h. qui penituerūt: h. mortuaria re
cipere: ac p eis orādū est. xi. q. 3. g. cumq;
s; si nō penituerit: nec p eis orādū
est nec mortuaria recipiēda sūt. so. dñz.
c. fi. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 250. **B.**
Hic dñz qui in tali gn̄litate nō sunt
interdicti non negat ecclastica sepul
tura. sine pulsatiōe tñ campanaz z cel
sante omni solēnitare: vt in dicto. c. q in
te. s; q ibi dñz cū silentio: nō vlt̄ hodie
intelligēdū de silētio funeralis officii
qz eū cōcedat qd maius est. s. dicere ho
ras z missas submisit: vt in p. 5. dictuz
est. z de officio funerali cōcedi videtur
¶ **¶** qñ ecclia est singulari infdicta
illi de p̄p̄b possint alibi eligē sepultu
rā. **R.** fm̄ Inno. Si est infdicta i penā
p̄p̄li etiā si multi ex eis non deliquit.
s; forte vniuersitas vel maior ps. vel
forte qz deligit dñs z in hoc p̄mit: tūc
parochiani non possunt i alia ecclia et
non infdicta eligere sepulturā: nisi for
te ex p̄uilegio: ex de p̄uit. vt p̄uilegia.
Si dñz est infdicta ppter delictum cli
corū tñ. vlt̄ ppter hoc q violata fuerit
tūc prochia pōt i alia ecclia si infdicta
eligē sepulturā z audire vīna. **A.** Con.
Hosti. vt in sū. co. eo. ti. q. 250. i p̄n. **B.**
¶ **¶** oēs infdicti vitandi sint? **R.** nō
fm̄ Inno. Hosti. z Ber. In vīnis officii
is vitādi sūt oēs illi q p̄p̄o noie vlt̄ alia
certa circūlocutiōe p̄ p̄ntiam designant
qz dicunt. noiatim infdicti in Hosti. de

exhere. li. 5. notatim. Item vitandi sūt
tanq̃ notatim interdici oēs illi de qbus
ostat q̃ interdici sunt: vt si ciuitas vlt
castrū interdicit. Si vero interdiciant fau
tores siue participāres in crimine: nō di
cunt notatim interdici: sed tñ in genere
Uñ tales nō tenet quis euitare q̃sq̃
p̃ iudicē specificet iudicent: nisi forte
eor̃ p̃cipat̃ eēt mltū notoria: ita q̃
ificiatōi non eēt locus: eēt d̃ coha. cle. z
mu. tua nos. A. Idē in sum. con. eo. ti.
q. 26. B.

¶ Quādo cōcedit̃ alicui persone singu
lari: vt tpe interdici possit celebrare et
audire vna i voce submissa: tunc eius
familiares ad audiendū cum illa z cele
brādum sibi admittuntur. S; non sic d̃
familiarib' alicui' collegii: qz nisi p̃u
legiari fuerint admitti nō debēt. Tali
quoq; cōfessione nō pōt gaudere ille cu
ius culpa dolo vel fraude fuit snia la
ta: seu qui ad perpetrādū ip̃m delictū
p̃buit cōsilium auxilium vlt fauorē: eēt de
p̃uif. h. 3. li. 6.

¶ Ep̃i qui sunt in via possunt secū fer
re altare portatile: z facē sibi celebra
re vbicūq; fuerint nō obstatē interdi
cto: eēt de p̃uif. qm. li. 6. Ep̃i quoq; non
incurrūt ip̃so facto sniam interdici: vt
d̃ ep̃s. 5. 5. A. qui incipit. ep̃iscopi z su
periores. B.

¶ An i locj exēptis celebrari possit tē
pore interdici gnālis. R. Nō. nisi sic
in aliis: eēt eo. alma. in fi. z de p̃uile. au
ctoitate. h. 2. li. 6.

¶ Sed nunqd̃ ex sola cōsuetudine pōt
aliquis venire d̃ interdici. R. Non. eēt
de cōsue. cū inter. A. Idē in sum. con. e.
ti. q. 24. 3. fm̃ Inno. z Hosti. B.

¶ Utrū tpe interdici liceat secularib'
extra eccliam audire vlt auscultare of
ficiū qd̃ fit in ecclia. R. fm̃ Hosti. Et
cōcatis z interdictis nō licet audire:
neq; cōficio licet ita alte celebrare q̃ de
foris possint audiri: nec ē eis pax portā
da: aut fenestra vlt ostiū apertendū ad
videndū corp' xp̃i: vel ad offerendū post
euāgelium. Nec colliguntur eēt de pe. q̃

in te. lō. satis Ray. z Huil. Et idē dicit
Huil. q̃ nō p̃hibētur sc̃lares audire ho
ras q̃ eēt eccliam siue p̃ viā dicunt. A.
Con. cū Huil. Donal. vt p̃3 in sum. cō.
eo. ti. q. 260. B.

¶ Nūquid tpe interdici possit facēdos
bādicē perā z baculū pegrinor̃. R. fm̃
Huil. Lū non reperiat esse p̃hibitiū vi
detur eēt cōcessum. A. Idē in sum. con.
eo. ti. q. 247. B.

¶ Quid si p̃pter fauorē z ad instantiā
aliquor̃ positū ē interdiciū z illi nō ser
uant sed allegant q̃ deant p̃uilegia z
h'. R. Neq; alii seruare tenentur: ne de
alioz fletu ip̃i ridere videant: eēt de p̃
uif. peristis. A. Vex est si p̃uilegiari ex
cesserint terminos suoz p̃uilegioz i ob
seruantia interdici: vt p̃3 in eo. c. peristis.
Nec etiā nōntur i sum. eo. eo. ti. q. 249.
vbi etiā addit fm̃ Hosti. q̃ si aliq; po
nunt vel poni pcurant interdiciū: vt
postea ip̃i soli celebrēt: z ad ip̃os p̃p̃s
cōcurrat a q̃b' oblatōes accipiat z alie
ecclie defraudent: istis celebrare nō li
cet occasione sui p̃uilegii. B.

¶ Quō cōfici in officio violēt interdiciū
R. fm̃ Inno. Alius violat interdiciū
vñ officiū vel ordinē exequi i missa si
solū celebrādo vt sacerdos: sed etiā ca
lice offerendo vt subdiacon'. vel vice
os siue āpullas vt acolit'. z h'. Sicut ex
celebrādo p̃ncipat'. A. i. quasi in offi
cio suo: vt in. c. si q̃s ep̃s: de quo. i. B.
vesperas z matutinas z h' mod. xi. q.
3. si quis ep̃s. in fi. A. Immo i medio
z est. c. si q̃s ep̃s. 2. S; z in p̃ de hoc ali
qd̃ of. Et hoc ē vex siue q̃s vtat officio
ordinū maioz siue minoz fm̃ Inno. z
in sum. con. eo. ti. q. 251. B. nec credim'
irregularitatē vel suspensionē icurrē
q̃ officio interest ēt si canter cū aliis:
nō tñ celebrat nec aliud in officio suo
agit cum hoc nūq; inueniam: h' peccz
Et intelligendū nisi hoc faciat ex contē
ptu: fm̃ Hosti. eēt de excess. pla. tanta.
A. Dicit etiā Hosti. q̃ tunc talis q̃ int
est officio ab irregularitate excusatur
qñ ignorat audire vna officia ex q̃daz

simplici deuotōe. Secus si ex cōtēptu
puta qz facit celebrare dina z auctori
tatē pstat. qz tunc irregularitatē incur
rit: vt in eo. tanta. z ex de cle. exco. mi.
illud. s. si. con. Huil. ou. vt in eadē. q. 251
B. Legē aut psalmos vel euāgelia di
cere qlibet pōt in terra iterdicta sicut
z pdicare. ex de sen. ex. rñso. A. Idē in
dicta. q. 251. B.

¶ Quid si clericus dicat eplām sine ap
paratu? R. fm Inno. Si cōsuetudo est
q aliquis sine distinctōe ordinis dicat
eplām vel pōtret cereū vel faciat qc
quid aliud pertines ad aliquē ordinē
non erit irregularis q id facit. Vbi hō
cōsuetudo nō est fit irregularis. xi. q. 3. si
quis eps? R. si faciat ea que nō sunt
alicui ordini vel officio deputata: vt si
in matutinis legat lectōem vel canter
responsoriū: non fit irregularis. con.
hosti. z Huil. ou. A. Idē in sum. con.
l. 2. r. 3. q. 257. B.

¶ Quid de simplici clīco q hz tñ pā
mā tonsurā? R. fm hosti. Si i officio
suo canter: puto q irregularitatē incur
rat. 23. dis. psalmista. Idē Huil. ou. i spe.
A. p. prefati doc. nō vident loqui d cle
rico pme tonsure tñ: ad cui officiū nil
spāle videtur ptinere: cū pma tonsura
non sit ordo: sed qdam dispositio ad or
dines fm theologos cōiter: vt in sū. cō.
eti. q. 258. vbi etiā p3 q dicti doc. dicūt
de simplici clīco: nec addūt q hz pma3
tonsurā tñ: sed vident loqui de clīco
ordinū minor: de quo loq allegatū. c.
psalmista. B.

¶ Quid de bñdictōe mense vī aque?
R. fm Inno. In bñdictōe mense non
hbit irregularitas: cum nulli ordini de
putata sit ar. 4. 4. dis. c. si. Sed i bñdicti
one aque secus videt. qz annexa est or
dini: d. 3. se. dis. 3. aqua. Idē Huil. ou. A.
Idē in sū. con. eo. ti. q. 255. B. Intelligē
dum aut ē q ita fuit tpe pdictōrū In
no. z Huil. qñ nō licebat in ecclis cele
brare etiā secreta: nisi ex pūilegio. Ho
die qz licet celebrare secreto: quod ma
ius est: ex eo. alma. h. 67. secreto aqua

benedicē licet: quod min⁹ est.

¶ Quid si q tpe iudicti aliquē exco
municat vel absoluit? R. fm Inno. et
hosti. Non ē irregularis: qz hoc nō cō
petit ex ordine: s3 ex iurisdicōe. 2. q. i. ne
mo. z ex de elec. transmissam. B3 abso
lutōis solēnia exhibē: sicut ē oīc cum
stola psal. z orōem: vel in ecclīaz intro
ducere excoīcatū est ordinis z officii:
ar. ex eo. nup. in fi. xi. q. 3. debz. z. c. se. vñ
hoc faciēs irregular est. Idē Huil. ou.
A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 256. B.
¶ Quid tpe iterdicti possit fieri intro
ductio muliez in ecclīam p parū. R.
fm Hermānū. Nō licet. A. Idem in
sum. cō. eo. ti. q. 251. vbi etiā dī3 hosti.
q sū nō licet bñdictio nuptialis. B.

¶ Quid si laicus violat iterdictū? R.
fm Inno. non incurrit irregularitate3
vel suspensionē: cum nec ordinē nec of
ficiū habeat. grauius tamē peccat et
puniendus est. Idē hosti. A. Idem i
sum. cō. eo. ti. q. 254. B. Si hō tpe iter
dicti exerceat aliq officia que nō sūt ali
cui ordinis: puta doceat scholares: ex
erceat tabellionatū: aut aduocatōem
z h⁹ modi: non peccat: vt z ponit Huil.
ou. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 254. B. Ibi
tamē solū videt dici de irregularitate
quā quis hac occasione non incurrit. Et
con. hosti. 3. Inno. visus sit sensisse cō
trariū: vt p3 in dicta. q. 254. cū⁹ dictus
pōt intelligi i clīco: qui exerceret scho
las vel aliquid h⁹ modi: qd esset anne
rum ordini ex cōsuetudine vel ex con
stitutione. A. claz vt pōt cōstare etiā
ex dictis ipsius Inno. ibidem positis.
qz ex talib⁹ q non cōpetunt nec ordini
nec officio ecclīastico non irrogat irre
gularitas: sed nec pctm: cum non repiā
tur phibita. B. Quid de illo cui iter
dictus ē aliquis spālis act⁹: puta igres
sus ecclīe. hunc casuz vide. i. s. pti. i. fi.
A. In hoc etiā dicēdū q cui iudiciū
aligs act⁹ vel spāle officium pōt alia
exerere fm Donal. z in sum. con. eo.
ti. q. 251. B.

¶ Nūq laici iterdicti pnt ozare in

ecclia: **R.** *fm* **Buil.** *propt* gnale interdictū nō intelligo hoc eē phibitū. *Se* cus si expōse sit eis interdict^{us} ingressus ecclie. *Idē* **Donal.** **A.** *Idē* in sum. cō. eo. ti. q. 260. vbi etiā dī q^{uod} pōt orari ora tōe puata etiā i ecclia interdicta: nisi ab excoicato maiori vel infdicto ab igres su ecclie. **B.**

¶ Quid si sacerdos pbabil^{iter} credit q^{uod} aliq infdicti sunt in ecclia: **R.** *fm* **Buil.** *Debz* monē in gnāl^{iter} q^{uod} exeant: al^{iter} nō re netur vitare eos maxime publice do nec cōster de snia. **A.** *Hodie* circa hoc magna facta ē inouatio: vt p3 sup. clic^{us} 3: ad fi. in additōe. **B.**

¶ Quid si sacerdos recipiat sciēter ho minē interdictū: nūquid ali^{iter} tenebū^{nt} exire: **R.** *fm* **Buil.** *Credo* q^{uod} nō. n3 pē cant audiendo dīna: sed solus sacerdos *Idē* **Donal.** **A.** *Quo* ad peccatū vep^{er} ē nisi cōsentiat in hoc sacerdoti: aut eis placeat factū ei^{us} *fm* eōsdē: vt in su. cō. eo. ti. q. 255. **B.** *Et* vide in sequenti. **S.** *primo*:

¶ Que pena clerici nō seruār^{unt} interdi ctū: **R.** *fm* **Docti.** *Ille* q^{uod} sciēter cele bzar in loco interdicto vndeūq^{ue} sit ir regularis ē r suspēsus: eē de cle. exco. mini. postulastis. **S.** *vlr.* z eē de elec. cūz inter. z eē eo. is gūit^{us}: *Et* iō nō pōt bñfi cia cōferre: eē de cōcl. pben. qz diuersi tatē. z eē de exco. pla. tanta. **Lō.** **Inno.** z **Ber.** *Itē* nō pōt talis eligi nec eligē: eē de cōcl. cū dilect^{us}. **S.** *qz* nobis. z i dco. *cis* qui. nec ēr postulari: eē de postul. pla. c. p. *Itē* qui nō seruāt interdictum remouēdus ē a bñificio: eē de cle. exco. mi. postulastis. **S.** *vlr.* **A.** *Idē* in sum. con. eo. ti. q. 267. vbi etiā addit **S.** **Inno.** z **Docti.** *qz* violās interdictū z alios ad violādū iducēs suspēsus est. z si ē plat^{us} ois eius institutio destitutio collatio prebēdaz benefici^{orum} ac dignitatū z sē tentie in quocūq^{ue} plate sunt irritē z inanes. *Nō* g^o pōt pmissa facere. *Et* vt aiūt idē forte dicēdū in aliis spūali b^{us}. *S. *qz* sicut eis cōferri nō pōt: sic nec fa cta ab eis collatio valet: vt in dicto. c.*

postulastis. z eē de eta. z gli. ordi. cū bo ne. **B.** *Et* nota h^{oc} q^{uod} si aliq sciēter ce lebrat i aliq ecclia q^{uod} non ppe dicēda sit interdicta: s3 violata siue polluta: nō incurrit irregularitatē: vt i dicto. *cis* q^{uod} tū talis grauiter peccat vt ibidē dī. *Et* dicif ecclia violata siue polluta semie vel sanguine: vide sup. cōsecratio. 2. **S.** **4.** *cum* seqntib^{us}. *S. *Itē* etiā si q^{uod} i aliq ecclia nō supposita iterdicto celebrat pñribus psonis iterdicti: s3 quiter pec cet celebrādo eis: tū nō fit irregularis. qz hoc nō hēt^{ur} in iure: vt ibidē. *Bed* tū ois sciēter celebrās siue in loco inf dicto siue psonis interdicti a iure vt a quocūq^{ue} iudice. vel recipiēs publice in terdictos ad dīna officia seu sacra siue ad sepulturā est iterdict^{us} ab ingressu ecclie: eē de pñl. epoz. hē^{re}. *Et* si in ea se igerat i suo officio fit irregular^{is}: eē eo. is cui. h^{oc}. **S.** *Et* de b^{us} casu hēs. i. suspē sus. **S.** **3.** **A.** *Vbi* dicif de interdicto ab ingressu ecclie. **B.***

¶ Quid si cūci exātes noiat^{ur} interdi cti celebrent dīna: **R.** *fm* **Inno.** *Irre* gulares sunt. xi. q. 3. si q^{uod} epō i domi cilio. z sunt deponēdi perpetu^o: nisi q^{uod} si multi sunt tūc pñcipales sūt deponen di. cum aliis vero super irregularita te potir dispensari: sed n^{on} nisi p papam **A.** *Idē* in sum. cō. eo. ti. q. 267. *Et* fac eē de cle. exco. mini. c. latozes. *Vbi* etiā dī q^{uod} multitudo intelligitur cum excedit numerum. 40. **B.**

Interdictum v^o.

de relaxatōe interdicti. **Ubi** sci endū q^{uod} postq^{uod} snia iterdicti p aliq^{uod} in feriores platos rōnabil^{iter} lata est: maio res nō oebēt eā relaxare absq^{ue} congrua satisfactōe z cōscia illi^{us} q^{uod} tulit eam: eē de offi. ordi. cū ab eccliaz. *Si* hō nō rā tionabil^{iter} lata sit: qz q^{uod} tulit eā siue diffi cultate relaxare: eē de offi. ordi. gñe. seu supior ad quē recurrit: eē eo. cum medicinalis. h^{oc}. **S.**

¶ Archieps nō pōt relaxare iterdictū vel excoicacōem siue suspēsiōe latāz

ab officialib⁹ archidiaconoz seu aliis
iurisdic⁹em hñtib⁹ subdit⁹ iustagane
ozū ipis q⁹ tulerūt omisiss⁹: nisi eēt dñia
cōsuendo. ex eo romana. lib⁹ 6°. **A.** Ibi
dicif q⁹ archieps velet⁹ officiales nisi
p⁹dicto mō dictas nias nō relaxēt. **Uñ**
dñ q⁹ si relaxauerit: l⁹ male egerint: tñ
tenet relaxatio: vt p⁹ in sū. con. l⁹ 3° r⁹.
33. q. 269. vbi dñ fm⁹ Iuno. q⁹ si eps dñ fa
cto flaxer snias ab inferiorib⁹ latas ma
le qdem facit sed tener relaxatio: nisi
forte aliqua consuetudo obstatet. **D.**

Cū q⁹ interdicto vel excoicatione
astrictus offert se ad iusticiā eozū pro
quib⁹ sniam accepit: iudex eū ne sic de
cedat absolue pōt: etiam si aduersa pō
appeller ne absoluat. Deb⁹ tñ aī abso
lutoem recipi ab illo sufficē cautio:
q⁹ in pñtia romani pontificis ad quem
appellat si voluerit appellatoz vel co
rā iudice cui cām delegauerit iuri pa
rebit. Et idē de his qui dicūt se iniuste
excoīatos vel iterdictos. **A.** etiā si hi
qui b⁹ modi p⁹ulerūt sniam ad sedez
applicam appellarent: vt in. c. de q⁹ stati
D. ex de appel. qua fronte,

Uñ snia iterdicti relaxari possit nu
do xbo. **R.** fm⁹ post⁹. **Lic** in snia excō
municatōis expressa sit solēnis forma
quā hēs s. absolutio s. s. 2° sec⁹ tñ i sen
tētia iterdicti r suspensionis q⁹ nudo x
bo pferūt vt totalr relaxātur. cū iu
ramēto tñ: vt s. iterdictū p. s. s. **A.** g
incipit. In quo cōueniūt. **D.** r ar. est
ex eo. alma. l⁹ 6°.

Quid si aliq⁹ tpe gnālis iterdicti
vult satisfacc: r sic absolui? **R.** fm⁹ Jo.
an. **S**is ppter cū⁹ culpā latū est iter
dictū satisfacc vult: tollet iterdictū.
Uñ hō culpabilis fuit tanq⁹ consiliari⁹
vel auxiliari⁹: l⁹ accipiat cautio: r in
iungatur pñtia nō relaxabit iterdictū
ex eo. alma. l⁹ 6°. **Qd** si nō ppter eius
culpā latum est: ipse qdē punit: sed ei⁹
satisfactio nō regrit: ex eo. si snia. s. p.
A. l⁹ 6°. **D.** r in dicto. c. alma.

Testatus. **Requi**
re. i. luc

cessio ab intestato.

Intimiditas. **Rea**
re. i. ti

mor. s. si.

Puenta. **Quid** ē agē
dum de inē

tis? **R.** fm⁹ Tho. scōa scōe. q.

66. **D**istinguedū est circa res inuētas.
Quedam. n. sunt q⁹ nunq⁹ fuerunt i bo
nis alicuius sicut lapilli r gēme que in
ueniuntur i litore maris: r talia occu
panti cōcedunt. Et eadem rō ē de the
sauris antiquo tpe sub terra occultat⁹
quoz nō est aliquis possessor: nisi q⁹ s⁹
leges ciuiles tenetur medietatē dare
domino agri. **I**ntellige si inuenit i ali
eno non data opa: sed si data opa inue
nit: nihil tenet dare dño. **A.** **I**mmo
totū tenet dare: vt in. l. vnica. l. dñ the
sauris. l. i. r nōt glo. in **I**nsti. de re. di
ui. s. thesauros: super xbo opera. Et b⁹
est verū etiā si cū volūtate domini re
quireret: q⁹ etiā cū volūtate dñi si pos
set querere in alieno thesauro suo no
mine: vt in dicta. l. vnica. vbi etiā pat⁹
q⁹ thesaurus dicif coadunatio rerum
mobiliz abscondita quoz ignorantur
possessores seu domini ppter vetusta
tem t⁹pis. **I**bi etiam p⁹ q⁹ nec in suo so
lo pōt quis querere thesaurū arte ma
gica diuinatōibus v⁹ aliis illicitis mo
dis: al thesaur⁹ esset fisci: vt nōt glo. i
dicto. s. thesaurus. **D.** in **I**nsti. de re.
diui. s. itē ea. **A.** **I**bi dñ hoc nihil dicif.
sed puto q⁹ velit allegare. s. immedia
te sequētē. s. item lapilli: vbi dñ. **I**tem
lapilli r gēme r cetera q⁹ in litore ma
ris inueniuntur iure nālī statim inuēto
ris sūt. **Sed** ad mām thesauri melius
facit eo. ti. s. thesauros. vbi dicif. **The**
sauros quos quis i suo loco inuenit:
diuus **A**drianus nālem eqtatē secut⁹
ei ccessit qui inuenierit. **I**dēq⁹ statuit.
Si quis i sacro aut religiofo loco fortu
ito casu inuenierit. **A**t si q⁹ i alieno nō
data ad hoc opa sed fortuito casu inue
nerit: dimidium inuentori r dimidiū
domino soli ccessit. **S**i quis in **A**claris

loco inuenerit: dimidiū inuentoris et dimidium leſaris eē conſtituit. Cui cōueniēs ē: vt ſi q̄s in publico loco vel in ſiſcali v^l ciuitati inuenerit: dimidium ipſius eſſe dimidiū ſiſci vel ciuitatis.

Quedā hō res inuēre fuerūt de p̄ pinquo in alicui⁹ bonis: tunc ſi quis eas accipiat nō aīo detinēdi: ſed reſtituēdi dñō nō cōmittit furtum: al furtū cōmittit. i. 4. q. 5. ſi qd. 2. c. multi ſine.

Quid ſi res ab aliquo inuenta ſit q̄ fuit a p̄po dñō habita p̄ derelicta? **R.** Res q̄ bētur p̄ derelicta: occupāti acceditur ſiue ſit mobilis et abiiciat: ſiue ſit imobilis: vt ſi exeam de hoc fundo hac mente vt p̄ derelicto bēam. ff. pro derelicto. l. i. ſed ſi in mari iectauero res meas cā alleuiādi nauē non hēo p̄ derelictis. qz non hac mentōe abiicio. Cū ſi librū inuolurū iectauit: nō hēo p̄ derelicto. Secus p̄ ſumit ſi iectauit ap̄rū: in Inſti. de re. diui. §. vlt. **A.** Ibi dī de re b⁹ iectatis: ſed nō de iſta p̄ſup̄tōe. ſed dī ea dī in ſum. con. lib. 2. ti. 6. q. 16. fm̄ hō ſti. 2. **Ul.**

Sed q̄r reſtituet res inuēta? **R.** 63 Ray. 2. **Boſti.** Studebit inuenire illum qui eā amiſit. et ſi oī faciet publice dici per p̄conē vel in ecclīis p̄ locū: vbi expedit. et illum ſi inuenerit et per circumſtancias certificet q̄ illius fuerit: illi reſtituet: al erogat paupib⁹: vel ipſe pōt tenē ſi eſt indigēs. et hoc fm̄ quōdā auctoritate penitentiarij ſui. **A.** Hoc fuit dictum Ray. qui etiam dicit: q̄ tunc oret pro illo cuius res fuit: vt in ſum. con. eo. ti. q. 17. **B.** ſeu dioceſani ſi forte ſibi retinuerit diſpenſatōem talij. **A.** Hoc fuit dictum glo. Ray. cui con. **Ul.** vt in dicta. q. 17. **B.**

Inuidia. Utrū inuidia ſit triſticia de alieno bono. **R.** 63 **Ibo.** ſcda ſcbe. q. 36. De alieno bono pōt eē triſticia dupliciter. Uno modo qñ alijs triſtatur de bono alicui⁹ inquātum ex hō immet ſibi periculū alicui⁹ nocumēt ſicut cū hō triſtat de exaltatōe inimici

timens ne ledat eum: et talis triſticia eſt inuidia: ſed magis timoris effect⁹ vt pbs dicit. Alio modo inq̄tum bonū alteri⁹ exiſtimat diminuturū ppe glie ſeu excellentie: et hoc modo de bono alterius triſtat inuidia: et iō p̄cipue de ill⁹ bonis inuidet hoies in qbus ē gla et i qbus amāt honorari et in opinione eſt vt pbs dicit et etibi. **A.** Poſteſt etiam eſſe inuidia: i. triſticia non pcedēt ex hoc reſpectu: ſed al ex defectu caritati. Nā et diabolus nō timebat per boiem diminutōem glorie ſue: quam nullare nū poterat bēre: et tamē inuidet hōi. **Cap. 2.** Inuidia diaboli. et. Under et general⁹ pōt dici q̄ inuidia eſt triſticia boni fraterni ex defectu caritatis pcedens. Pōt etiā quo ad p̄mum modum ad eſſe peccatū: vt ſi q̄s occaſiōe timoris declinaret ad aliqd cōtra caritates dei vel primi. **B.**

Utrū inuidia ſit pccm̄. **R.** fm̄ **Ibo.** vbi s. Inuidia p̄prie eſt triſticia de bonis alicui⁹ inq̄tum alter excedit ipm̄. et iſtud ſemper eſt p̄auuz: vt pbs etiā dicit et etibi. qz dolet de eolue quo ē gaudendū. ſcde bono primi. **Qd** ſi q̄s dolet at de bono primi non quia bēre: ſed qz ſibi de eſt nō erit inuidia: ſed zelus de quo habes. i. zelus.

Utrū inuidia ſit pccm̄ mortale. **R.** fm̄ **Ibo.** vbi s. Inuidia ex ſuo genere eſt pccm̄ mortale: qz ōratur caritati q̄ gaudet de bono primi. Si tñ ſit imperſecta rō inuidie. ſ. in motu ſenſualitatis ſic eſt veniale pccm̄.

Hereticis. Utrum ſit peccatuz: et quale: et quādo: hēs. i. ſiſatio: et i. ypocriſis in littera. y.

Ra. Utrum ſit pccm̄ mortale. **R.** fm̄ **Ibo.** ſcda ſcbe. q. 36. Potuſſire pōt eſſe inordinat⁹ dupl⁹. **A.** Nā vt bī in ſū. d. vitiis. Ira eſt irrationabilis turbatio mētis: vel inordinat⁹ appetit⁹ vindicte. **B.** Quo mō ex parte appetibilis: vt puta cū quis appetit iniuſtā vindictā

z sic ex genere suo ira est mortale peccatum. qz sua caritati z iusticie. **P**or tamē contingē qd aliqs appetit vindi-
cre sit veniale ppter imperfectōem act⁹
q̄ gdem imperfectio vel est ex parte ap-
petētis: puta cū mor⁹ ire puenit iudici-
um rōnis: vel ē ex parte appetibilis:
puta cū aliqs appetit in aliquo modi
co se vindicare: ita qd si actuali inferat
nō est mortale: puta si paz trahit ali-
quē puerū per capillos vel aliqd hui⁹
modi. Alio modo potest eē mor⁹ ire in
ordinatio quārum ad modū irascēdi:
vt puta si nimis ardēt irascatur iteri-
us vel nimis manifestet exteri⁹ signa
ire. z sic fm fe ex suo genere nō hz rōez
peccati mortalis. **A.** qz appetit nō ē
inordinat⁹ ex parte mae cum nō appe-
tatur vindicta iniusta: vt pz per eūdez
Tho. B. pōt tñ cōtingē qd sit morta-
le: vt si ex vehemētia ire qs excidat a
dilectōe pxiimi vel dei. **A.** Quatuor
modis pōt quis hoc casu a dei vlt⁹ pxi-
mi caritate decidē. p qñ ex ira multuz
turbaret⁹ deū. qz ira contrariat caritati
que includit in se paciētia z benignita-
tē. ad **Lor. 13. 2.** cum quis ex ira agēt
aliqd reputabilis scandalū. Nā **Patb**
is. 11. Me illi per quē scādalu venit. 3. si
ex ira decideret i odiū. Qui. n. odit fra-
trem suū homicida ē. i. **Iohis. 3. 4.** si
ira longo tpe teneat: fm **Aug.** in omel.
de igne purgatorii. z di. 25. **S. al.** aut. Et
videt longū tps si pseuerat p diē nālē
iux illud ad **Eph. 4.** Sol non occidat
sup iracundiā vestraz. z videt sentire
Alex. de ales sup 2. finiarū. di. 39. q. 6. **B.**
Et de hac materia vide. i. paciētia. z. i.
vindictio.

Irregularitas p.

De irregularitate homicidaz
Mēs qui habuerūt officiū in vindicta
sanguinis sunt irregulares: vt dictum
est s. homicidiū 4. s. p. z etiā fm **Buil.**
si nō fuerit secut⁹ effect⁹: tamē in h⁹ ca-
su fm eum epō pōt dispensare. **A.** z cū
illo fuit q nō ex officio sed odio vlt⁹ rāco

re operā dedit z fecit qd potuit vt occi-
deret aliquē: s; tñ nō occidit nec muti-
lauit. **S;** tñ talis indiget dispensatōe s;
eundē **Buil.** vt i sū. cō. li. 2. n. p. q. 3. **B.**
Nō aut pōt si effect⁹ secut⁹ ē. De his ac-
qui interfuerunt vidicte sanguis bēs sup
homicidiū 4. s. 4. **A.** q. icipit. **Utz oēs**
zē. B. Quid de illo q fuit i pugna vbi
aliqui interfecti sunt: vide s. homicidiū
4. s. 6. **A.** q. icipit. Quid si ptes.

Quid de illis qui iuris ignari zelo
fidei z ppter indulgētiā q dabat artu-
lerūt ligna ad cremādū hereticos: nū
quid sūt irregulares? **R. B.** **Buil.** Si mā
illa est coopata ad mortē irregulares
sunt: nec dispensabit cū eis nisi per pa-
pā. Si aut nō est coopata: qz tam forte
mortui erāt: vel añq mā illa incidere
tur mortui sūt: nō efficiūtur irregulares
A. Aut si indiget dispensatōe sufficē epī
dispensatio: fm eū. **Buil.** z in sū. cō. e. ti.
q. 24. **B.** Nō si dubitat meli⁹ est te-
nere certū q absq dispensatōe pape si
ministrēt nec pmoueant: eē de temp.
ordinan. ad aures. **A.** Idem in dicta.
q. 24. **B.**

Quid de illis clericis q cū aliis trahūt
ad manganellas vñ aliqs pbabilr cre-
dit interfect⁹? **R. fm Buil.** Deli⁹ ē te-
nere certū: vt in pcedēti. s. dictū ē. **A.**
Idem in sū. cō. e. ti. q. 25. **B.**

Quid de p̄s bytero qui misit puerū
ad aquādū equū monens vt cauē a
flumine: z tñ submersus est? **R.** scdm
hosti. Punc p̄s byter ex culpabilē indi-
co sicut z diaconū qui non remouit sal-
cē q cinct⁹ erat cū sciret ludi cōsuetudi-
nem: extra de homici. continebatur. z
sacerdotem qui non remouit cultelluz
a corrigia cum qua verberabat famu-
lum: extra de homici. ad audiētiām.
z. 50. dis. clerico iaciente. **A.** Intelli-
ge quando de periculo pueri missi po-
terat rationabiliter dubitari: vt quia
erat infans: vt pater in sum. confes. eo-
rum. q. 26. **B.** Quid si quis percussit
mulierē p̄gnantem: vel dat ei uenenū
vt faciat aborsum: vide s. homicidiū

4.º 5.º. **A.** q. incipit. qd si quis percutit
B. An liceat clerici dponē corā iudice
seculari qrelā de suis raptorib⁹ hēs s.
homicidiū 4.º 5.º. **A.** Et adde ibi posi
tis: q si intētio deponēt qrelā erat vt
ad mortē rei dānarent: irregulari effi
ciat qbuscunq hōis fuit intētio. vela
ta. l. p. ecclia: nō phibeat: nisi ei cōstet
p cōfessionē v. pbatōem fm hosti. z i
fū. con. eo. ti. q. 4.6. **B.**

A. An liceat cllico furem cape z iudici
tradere. **R.** fm hūil. Si al pōt res suas
recupare non oꝝ ei cape nec iudici tra
dere: ar. ex de homici. suscepim⁹. Si at
al res suas recuperare nō pōt: credo q
nō efficiat irregulari: dū tñ nō sit ei cor
rupta irētio. **A.** Idē in fū. con. eo. ti. q.
4.7. **B.** Sed hoc intelligē opz q fiat
cuz ptestatōe: vt s. homicidiū 4.º 5.º. z
q non hūerit cām suspicadi q hoc cō
tingē poterat. **A.** Extra. vt h i sequētib⁹
duob⁹. §. dñ. **A.** Hoc qd dñ in fi. istius
§. est nōbilis limitatio ad id qd dñ sup
homicidiū 4.º 5.º. **B.**

A. Quid si clc scribat q aligs capiat
z ex illa captōe seguat moꝝ v. detrun
catio ei ipō tñ ignorāte z factū z cām:
R. fm hosti. Videl irregulari. qz dñuit
suspiciari hoc posse euenire. **A.** Idem i
sum. con. dicta. q. 67. **B.**

A. Quid si clamer aligs latrones? **R.**
fm Inno. Siue sic clamer siue aliquid
aliud agat p qd potuerit intelligē q ex
clamore vel actu suo poterat sequi ho
miciū: irregularis ē: nisi facit ppter
timorē corporis sui. Nā si timēt q aligs
veller eū occidē bñ posset clamare pro
auxilio: qz non intēdit i alic⁹ mortem:
sed in suā liberatōem. Idem hosti. Et
addit. Sec⁹ si clamaret p solis rebus.
A. Idē in fū. con. eo. ti. q. 4.8. **B.**

A. Quid de illo cllico q cū latro ducēt
captus dñit: claudire ei os ne clamer:
nūqd est irregulari si moꝝ inde seqt
R. fm hūil. Redo q sic: qz iuuat ducē
res dādo eis cōsiliū. **A.** Qñ al forte su
isset liberat⁹ rōne suspectōis loci: vt in
sum. con. eo. ti. q. 55. **B.** Et eodēz mō si

qrentib⁹ malefactorē idicauit est: nisi
forte ignorauerit z ignorare rōnabil
potuit nesciēs q ad mortē qreret. **A.**
Idē in fū. con. eo. ti. q. 56. **B.** Qualiter
eps pōt innocare brachiū scilare: hēs s.
bellū 2.º 5.º. 4.º. Et qñter exequat si habz
iurisdictionē tpalez: vide s. eps. §. 7. **A.**
qui incipit. Eps q in aliquo. **B.**

A. Quid si clcico cōmodat balistā: z in
de aliqz decidat? **R.** Si ccessit in bello
inusto: non ē dubiū q irregulari ē: quia
dabat operā rei illicitē: ex de homici. c.
fi. z eodē mō si bellū sit iustū. qz ars sa
gittadi phibita ē: ex de sagitta. artem.
Sed in bello iustoensem v. lanceā mi
nistrare non ē phibitū. tñ ois talis fm
hūil. indicādus est irregulari: qz cām
ppinquā pstat homicidiū. **A.** 16. ho
sti. vt in fū. con. eo. ti. q. 51. **B.**

A. Quid si clcico fauorē pstant suis pri
bus cfortando q securi pugnent: aut
incutiendo terrorem aduersariis? **R.**
fm Inno. Si bellum ē iniustū: z moꝝ
inde fuit subsecuta efficiuntur irregu
lares: vt in. §. pximo dictū est. **A.** nisi
irēt ad bellum iniustū cā pacificadi v.
al ex iusta causa: dūmodo dolus absit
z lata negligentia. fm eundem Inno.
z hosti. vt in sum. con. eo. ti. q. 52. **B.**
Secus si iustū. Quatr rñdere debear
clcico cū interrogat de indicio sanguinis:
hēs s. homicidiū 2.º 5.º. z s. eps. §. 8. **A.**
q incipit. Eps qui in aliquo. **B.**

A. Utrum irregularitas homicidii tol
latur per baptismum? **R.** n. Sic. Sed
non illa bigamie: vt sup. homicidiū
4.º 5.º. p in fi. De materia irregularitatis
homicidii plura habentur sup. homici
diū p. z sequentibus. c. per torum. De
irregularitate bigamie. sup. bigamia.
per torum. De multis irregularitatib⁹
in quibus solus papa dispensat: habet
sup. dispensatio. §. 6. **A.** qui incipit. Di
spensatio in multis. **B.** z te.

Irregularitas 2.º

de illo q exis irregulari mini
strat. Ibi sciēdū fm hūil. q irregulari

celebrās non ppter hoc aliā irregulari-
tate trahit. aliqn toties nouā irregu-
laritate trahet q̄tiēs celebraret: nec
etiā talis imo nec aliqs ē iudicāds ir-
regularis: nisi in quātus inuenit iure ex-
pressus: ex de sen. exco. is q. l. 6. **A.** Et
in hoc casu v̄ exp̄ssum. nā ois irregla-
ris est suspensus: vt statim sequit̄. z
nōtur in sū. con. lib. 3. ti. 29. q. 3. circa fi.
Et ois suspensus vtens ordine a quo ē
suspensus incurrit irregularitate etiā
papalem: extra de sen. exco. cu3 medi-
nalis. li. 6. Nā videtur q̄ l3 iā fuerit ir-
regularis tñ possit nouū vinculū irre-
gularit̄ incurrit: ita q̄ absolut̄ ab
vno remanet ligat̄ in alio: sicut z d̄ ex
cōicato h̄. r. nōtur extra de sen. exco. c.
cū p. cā. z. c. officii. **A.** sequeret̄ q̄ si irre-
gularis cōmittit̄ homicidiū: non incurre-
ret nouā irregularitatē d̄ id qd̄ h̄. **So-**
dis. si quis viduā. **B.** Sed tñ ois irre-
gularitas siue t̄ngat̄ ex p̄cto siue nō:
impedit ordinis executōem: q̄ nō ex-
qui d̄s q̄s anteq̄ dispensef.

A. Utrū celebrās in p̄cto mortali fiat
irregularis. **R.** fm Inno. z hosti. Licz
ois qui est in peccato mortali dicatur
esse suspēsus quo ad se. s. qz non d̄s cele-
brare: non tamē si celebrat incurrit p-
pter hoc irregularitatē: nec post p̄nias
indiget dispensatōe: nisi sit notoriū: ex
de temp. oz. q̄situm. **A.** Nāz notorius
peccator etiā post p̄niam nō h̄z ordi-
s executōem nisi dispēsetur p̄ ep̄m i ca-
sibus pape sp̄aliē nō reseruatis dūmō
aī dispensatōem nō celebrauerit dīna:
alr nō possit dispensari nisi p̄ papam:
fm hosti. z nōtur i sū. con. dicta. q. 3. ad
fi. **B.** Et eodē mō dicēdū de q̄cunq̄ q̄
celebrat solū post simplices phibitōes
A. facit dictū. c. quesitū. z quod notat̄
in dicta. q. 3. **B.**

A. Utrū clic̄ i minorib̄ ex̄is si excōica-
tus legat eplam sine solēnitate fiat ir-
regulari. **R.** fm Aul. Credo q̄ nō. tuz
q̄a sine solēnitate hoc facit: tū etiā q̄a
a laicis q̄q̄ legunt eplē de consuetudi-
ne: tū q̄a etiā in illis. c. xi. q. 3. si quis ep̄s

p. r. z nō sit mērio nisi de ep̄o p̄ b̄zo et
diacono. Immo etiā si sacerdos v̄l oia
con̄ talr sine solēnitate legat eplam:
n̄ credo ip̄m ppter hoc incurrit irregu-
laritatē: cū pene nō sint extrēdēde h̄ re-
stringēde. **A.** Idē in sū. con. lib. 3. ti.
29. q. 7. **B.**

A. Utrū clicus q̄ in excōicatōe cu3 solē-
nitate misstrat fiat irregularis. **R.** fm
Aul. Si ē in minorib̄: credo q̄ nō. cu3
duo capla. xi. q. 3. si qs ep̄s. i. z. nō loqn-
tur de eis h̄z de ep̄o p̄ b̄zo z diacono de
qb̄ si ministrēt i suis officiis: non ē du-
biū qz irregulares efficiūtur: ex d̄ cle.
exco. mil. latōres. **A.** idem intelligo de
subdiacono: cū hodie in multis parisi-
cet̄ur diacono: ex de eta. z eq̄li. a mltis
A. i. cōputef̄ inf̄ ordines sacros: vt ibi
Quo h̄o ad ordies mīozes: dicit idem
Aul. q̄ si clicus hoc casu incurrat irre-
gularitatē putat q̄ ep̄s possit dispēfare
cū hoc nō inueniat̄ ei phibitū. **B.** ho-
sti. sentit q̄ talis oio incurrat irregula-
ritatē p. cū medicinalis: ex de sen. ex-
co. li. 6. vt in sū. con. eo. ti. q. 8. z sic sentit
q̄ non possit dispensari nisi p̄ papam.
Pic. n. loq̄tur pictus. c. cū medicinalis.
Recipiens aut̄ ordines etiā minores i
maiori excōicatōe incurrit irregulari-
tatē indispenfabilem nisi p̄ papā: vt i. c.
cum illoz. de sen. exco. vbi non distigui-
tur inf̄ ordines maiores z minores: h̄z
Aul. du. z notat̄ in dicta. q. 8. Recipiens
aut̄ ordines i minori excōicatōe nō in-
currit irregularitatē fm glo. Ray. cu3
non sit exp̄ssus: addēs q̄ talis siue sit
irregulari: siue non: pōt p̄ ep̄m dispen-
sari: cū non sit ei inhibitū: vt i sū. con.
eo. ti. q. 9. **B.** Utrū excōicat̄ baptizādo
fiat irregularis habet̄r s̄. excōmuni-
catio p̄. circa fi.

Ronia. Utrū ironia. s.
cum qs minora
dicit de se sit peccatū z quale
R. fm Tho. scda scde. q. 113. Dicoz de
se dicere pōt contingi dupliciter. Uno
modo salua veritate dūm. s. aliqs ma-
iora q̄ sunt in eo reticet: qdā minora

perit. et hoc non pertinet ad ironiam: nec est peccatum secundum genus suum. Alio modo dicit quis inuolando a veritate: puta cum asserit de se aliquid vile quod in se non cognoscitur. aut cum negat aliquid magnū quod tamen percipit in seipso esse. et sic pertinet ad ironiam: et est secundum peccatum. Nulla enim causa merendum est. et quod. et cum humilitatis causa mentiris: si non eras peccator merendo efficiaris.

Ironia secundum philosophum quatuor iactantia est quod Itho. ubi dicitur sic exponit dicens: quod duplex est excellentia. Una in temporalibus. Alia in spiritualibus. Contingit autem quatuor quod aliqui per exteriora signa et per verba pretendunt quidem defectum in exterioribus rebus: puta per aliquam vestem abiectam: sed per hoc ipsum intendunt ostendere aliquam excellentiam spiritalem. Unum simul incurritur vitium ironie et iactantie: de quo dictum est dicitur iactantia

Strio. vide super bistrionem in littera b.

Iudeus pro coit Iudei dicunt qui legem Moysen ad litteram tenent: sic dicitur a nomine principalis tribus. Iudei: qui et prius hebrei dicebantur ab hebreo cuius familia cultum dei tenuit ce teris idolatria fedatis hec Ray. et docti. **A.** Idem in suis. con. l. p. ti. 4. q. i. **B.** Alio christiani se debent habere circa iudeos: **R.** secundum Ray. Non debent cum eis comedere aut eos ad cuiusvis recipe nec cum eis cohabitare. **A.** Idem dicunt Ray. Lau. Jo. Inno. et Host. etiam de sacrificiis. quod et illi hodie iudaizant. Unde eadem est causa prohibitorum. Iudeos tamen ad sacrificium sacrificiorum: cibis eorum vti possunt secundum tempora licet: dummodo non de his quod fuerint idolis imolata. In extrema tamen necessitate vti possunt idolotico: dummodo non in veneratorem idoli: ut in sum. con. eo. xi. q. 5. **P.** Item infirmi christiani non debent in suis infirmitatibus vocare iudeos: nec ab eis recipe medicinas: nec se cum eis in eiusdem balneis balneare. et quod. i. nullus. et c. oēs. Item non debent permitti inter christianos habere offi

cia publica: ne occasione habeant seminare discordiam. nulla. et c. q. 4. constituit. **M.** si iudeus talia officia receperit: debet ei negari christianorum coitio: donec quicquid accepit ratione officii secundum prouidentiam diocessani conuertat in usus pauperum. **A.** christiani norunt: ut in c. cum sit. extra eo. **D.** et ipse officium dimittat. **A.** si cum pudore quod irreuerenter assumpsit. Et idem etiam ob tineri in paganis: dicto. c. cum sit. Dicit tamen Host. quod si iudei in publicis officiis poni non possunt: potest tamen dominus reddere suos iudeo vendere: deputato custode christiani non honesto: et non suspecto: a quo iudei redditus accipiant: ita quod per hoc christiani et clerici a iudeis non grauentur: extra eo. ex spali. et notum in dicta. q. 5. **D.** Et intel ligitur secundum Itho. quo ad dignitates de no uo acquiras. **Secundum** dominum perit et tamen illud quatuor tolerat ecclesia. propter sciam dolum vitandum: huiusmodi ordinaria auctoritate tollere possit sicut tollit in suis. **A.** christiani: vel qui volunt fieri christiani a quibus tollit ius seruitutis respectu iudeorum: ut in c. si. extra eo. Et quicquid hic dicatur tex. allegari generaliter prohibent officia publica iudeis et paganis: cum nimis sit absurdum: ut blasphemum christi in christianos viz patris exerceat: dicto. c. cum sit. Nec tolerancia ecclesie excusat quod de se illicitum est. 4. dis. penult. et ibi glossa super verbo venia. **D.** Item nullus potest iudeorum congregatio seu alicui iudeo vel pagano ali quid relinque in testamento. et si fecerit et post mortem iudicabit anathema: extra de hereticis. si quis episcopus. et c. q. 2. sane. 2. **A.** Host. dicit quod vniuersitati iudeorum legari non potest. **Leo. l. i.** sed singulis forte sic secundum Jo. Sed clero non licet et si iudeus fratrem eius sit: tamen eos pascere licet: ut in dicta. q. 5. **D.** Et videtur intel ligendum secundum Bunt. nisi legaret ad succur rendum necitati. **A.** Idem Bunt. dicit: ut per in pfata. q. 5. **Redo** quod siue sit clericus siue laicus si daret vel legaret aliquid tali bus et maxime consanguineis non ad vitandum: sed ad succurrendum extreme vel multum arte necessitati: non est pu

161
miendus. dictum tamen **Posti**, videf
pabilius per dictū. c. si quis eps. **D**.
Item non debz iudeis permitti nouas
erigere synagogas: sed antiquas resi
rere: dum tamē non ampliores vl' pci
osiores solio. **I**tus autē z solēnitates
sue sunt pmutendi seruare: ex eo, iu
dei. z. c. consuluir. Item in dieb' lamen
tarōis z pñice passionis non debēt i pu
blicum pñice: extra eo. in nōnullis. **A**.
Forse idē est: si ecclia limitaret p ali
quo cōi infortunio xpianitatis fm glo.
Ray. z in dicta. q. 5. **D**. Quin etiā i ole
parafceue nō debēt hēre ostia vl' fene
stras apertas: ex eo. q. 2. super his. **I**tem
cogendi sunt talem hitum cōtinue de
ferre q' manifeste ab aliis distinguan
tur: ex eo. in nōnullis. Item cogendi sūt
ad decimas: vt s. decime z s. 2. Item
cogendi sunt xpianos testes recipe cō
tra se. s. iude' nō pōt ferre testimoniū
contra xpianum: extra de testi. iudei. **A**.
Ibi dicit pñū. scōm nōtur in glo. **D**.
Iudeis permittit agē z cōuenire apud
iudices nros: sed non apud seniores eo
rū. Arbitrium ēt possunt eligere. iudei
cui' iñiam ordinarius exeqtur. **L**. eo. ti.
iudei romano. Item in sabbatis suis
nō debent trahi ad iudicia: nec ipsi ali
os trahere: s. nec in aliis festiuitatib'
suis debēt turbari. **A**. nisi in locis suis
fecerint signū xpi vel aliud in pñpū
xpiane legis: vt. **L**. eo. liudeos. **D**. nec
sepulchra eoz obrētū forte pecunie ef
fodi. vt. **L**. eo. ti. die sabbato. ex eo. sicut
iudei. s. p. z. **A**. Nō etiā q' etsi iudeo
rū vel saraceno filii vel alii ad fidem
conuertantur debēt hēre portōem sue
hereditatis: ex eo. iudei. z. in dicta. q.
5. **D**. De iudeoz seruus iudeis vl' xpia
nis hētur. i. iudeus: per totū. **S**ūt z o
nutricib' infantū iudeoz.

Que sit pena participantū cum iu
deis contra casus nūc dictos: **Ray**.
Si sint clerici z admoniti satisfacere z
emēdare nolunt debēt pñari officio z
beneficio. Si laici sūt vtputa pñipes
qui nolunt exequi pñdicta: siue alii q

aliquod impedimentum afferunt. **A**.
siue quicunq' alii contrasfacientes: vt
in iuribus allegatis. **D**. z admoniti
non satisfecerint debent excomunica
ri. z. q. i. nullus. Si vero sunt iudei raz
diu sunt xpiani ab illorum cōmuniōe
z commercio separandi sub pena exco
municationis donec illi emēdauerint
z satisfecerint: vt oportet. extra eo. z si
iudeos. in fi. z extra de decimis. de terri
z extra de vsur. cum tu. **A**. **D**. **De**l' eo.
ti. post miserabilem. Quādoq' etiam
puniuntur pena sanguinis z mortis:
vt si impugnarent fidem xpi. **L**. de iu
deis. l. si. vbi dicitur. **L**. enat iudeus bo
na sua pscripta mox pene sanguis de
stinandus qui fidem alteri expugna
uerit peruersa doctrina. Item si impe
dierit volentem conuerti. **L**. eo. iudeis
vbi dicitur. Iudeis z maioribus eoz
z patriarchis volum' intimari. q' si q'
post hanc legē aliquem qui eozum se
ralem effugerit sectam z ad dei cultuz
respererit saxis vl' alio furore genere
quod nunc fieri cognouimus ausus fu
erit arētare mox flāmis dēdendus est.
Item omnibus suis participib' cōcre
mandus. **D**.

Quid fiet de iudeis vel aliis xpum
blasphemantib'. **A**. fm **Posti**. Qis tal'
fm leges decapitat etiā xpian'. **U**nde
pñipes seculares iudeos xps blasphe
mātes quāt punire debēt siue pena pe
cuniaria siue ēt guiozi. ex eo. c. i. nōnul
lis. in fi. **A**. Idem in sū. con. eo. ti. q. 6.
S. i. c. i. nōnullis. aliud q' ad hoc non d'
nisi q' condigna aiaduersione debēt cō
pesci. **S**. d. pena pecuniaria d' i. c. sta
tutum. at de maledi. vbi etiam nōt dñs
An. d. bu. q' sūt etiā pñipes debēt eos
punire pena vltimi supplicii. i. mortis.
D. De xpianis blasphemantib' vide. i.
maledictio. **An** liceat xpianis cōicare
cū iudeis vel aliis ifidelib'. **A**. s. ifidel.
s. p. z h. s. 2. Contra autē xpianos qui
sūt iudei pcedēti ē sicut contra hereti
cos. vt sup. heretic. z. s. 2. q. incipit. co
tra xpianos.

¶ Utrū liceat dñis terrarū exactōem facere in iudeos. **R.** **¶** **fm Ibo.** in qdam littera ad ducissam Lorbozingie. Quā uis sicut iura dicunt iudei merito sue culpe seruituti sint addicti. & sic eorū res dñi possint accipere tanq̃ suas: ita tñ vt non subtrahant necē vite. quia tñ oportet nos ambulare honeste etiā ad eos q̃ foris sunt ne nomē dñi blasphemetur. hoc obseruādum est vt exa-ctōibus quas facere non consueuerūt **A.** id est nō soluē vel cōsueuerūt facē. s. p̃decessores dñorū: vt p̃z p̃ eūdē. & in sū. con. eo. ti. q. 9. **B.** nullatenus p̃gra-uentur: sed ad cōsuetas cogi possunt. **¶** Quid si iudei nihil hēnt nisi vsuras cui restituerūt ea que male accepta fu-erūt ab eis? **R.** **¶** **fm Ibo.** in predicta lit-tera. Cum ea que iudei p̃ vsurā extor-serūt: non possint licite retinere: cōis ē vt si vos illa ab eis receperit: nec vos licite retinere potestis: nisi forsitan ef-sent talia q̃ a vobis vel aīcessoribz ve-stris hacten^{us} extorsissent. Si qua^m hō habēt q̃ extorsit ab aliis debēt re-stitui illis qbus iudei tenebāt restitu-ere si inueniuntur. aliogñ in pios vsus fm cōsiliū diocesani & aliorū p̃borum: vel in cōem vtilitatem terre si necesse est: nec esset illicitū si vos de nouo eri-geritis talia a iudeis: seruata tamē cō-suetudine p̃decessorū vsorum hac intē-tione vt in pios expendant vsus. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 10. Et ista con-suetudo attēdēda est i exactione: non aut in vsurarū restitutione ad quam p̃eise & oīo per p̃ncipes compelli debēt quacūq̃ consuetudine non obstante: ex de vsur. post miserabilem. & i cle. ex graui. eo. th. **B.**

¶ Utrū iude^s q̃ nihil habz p̃ter vsuras possit puniri pecuniariē. **R.** **¶** **fm Ibo.** ubi s. Dicendū q̃ expedit oēs pecunia-rit puniri: ne ex sua iniquitate comoduz reportēt & maiori pena q̃ quicūq̃ ali^{us} non vsurarius in sili casu quāto pecu-nia que eis auferit minus ad eos p̃tiet^{ur} p̃or etia^m superaddi & alia pena ne ad

penā sufficere videat^{ur} q̃ pecuniā aliis debita desinūt possidere. Pecunia tñ pene nomie ab eis ablata retineri nō p̃ot: sed debz de ea fieri sicut in p̃cedē-ti. s. dictum ē. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. xi. Et addit fm eūdē. Si hō dicatur q̃ ex hoc p̃ncipes terraz dānificat^{ur}: h^{oc} dānū sibi ip̃trent: vtpote ex eorū negli-gentia pueniēs. **¶** Delius. n. esset vt iu-deos laborare ad p̃pziū victū lucrādū cōpellerent q̃ vt ociose viuentes d̃ so-solis vsuris ditē: & sic eorū dñi de suis redditibz fraudētur. Ita. n. & p̃ suaz cul-pam p̃nceps defraudaret redditibus suis si p̃mitteret subditos suos ex suo latrocinio vel furto lucrari. teneret. n. restituē q̃qd ab eis erigēt. **B.**

¶ Utrū liceat recipere donū vel p̃ciuz laboris & huiusmōi a iudeis vsurariis **R.** **¶** **fm Duil.** Si iude^s hz aliqd aliud q̃ vsuras: p̃ot accipi ab eo. **A.** Utrū ē ni-si ip̃i vsurarii sint n̄ soluēdū v^t ex hoc reddant impotētes ad restituēdū: vt. i. vsura s. s. vtz dona. de q̃ in se. s. **B.** Si hō nihil hz p̃ter vsuras: tūc aut re-cipies certat de dāno suo vitādo. & sic accipiēdo nō peccat sicut q̃ a fure v^t a raptore dānificat^{ur} est: vtp̃uta per incē-dia & h^{oc} modi: non peccaret si recupera-ret ab eo dānū suum: licz ip̃e fur vel ra-ptor nihil hēret nisi qd̃ esset q̃situz ex furto vel rapina. dū tñ n̄ recipit p̃ dā-no suo i spē ip̃as res aliēas. Addit tho. i epla ad ducissam. dicēs q̃ si iude^s v^t tro cōferat pecūiā v^t encēu: expedit re-cipe: vt pecunia sic recepta reddatur his qbus de iure debet seu aliis: vt oi-ctū est s. s. s. **A.** Idē in sū. con. li. p̃. ri. 4. q. 12. **B.** Utrū dona & elemosyna da-ta ab vsurario possint recipi: vide. i. vsura p̃. s. 12. qui icipit. Utrū dona.

¶ Quid si iudei occupāt totā aliquaz p̃arochiā emēdo q̃a xp̃ianis solebāt possideri: nūquid p̃ot ecclia hac occasi-one petere aliqd ab eis? **R.** **¶** p̃etē p̃ot & soluere tenētur decimas p̃diales & oēs cēsus siue p̃stationes siue oblatōes re-ales q̃s xp̃iāi de domibz & possessiōibz

soluere tenebatur: ex de vsu. quanto.
Sed sec^o de decimis seu oblatibus p
sonalibus: vt dictu^m est s. decime: 2° 9. 2°

3^aima iudeoz in nccitate pñt emi
z comedi fm **S**iml. **A**. Idem in sum.
con. li. 3. 2° ti. 33. q. 125. **S**ine nccitate autē
hoc phibet sub pena depositiois qñtuz
ad cñcos. z exccatōis qñtum ad laicos
28. q. 1. nullus. **Q**uo iude^o compella
tur restituē vsuras. l. vsura p. 8. fi.

Adeus 2° Quo ad ser
uos z serui
entes iudeis. Quid g^o seruo
iudei si vult fieri xpianus? **R**. 3° Ray.
Si seru^s est dñaculus. s. de illi^o ancilla
natus z velit fieri xpianus statiz eripi
tur in libertatē nullo scio dato. **L**. de
epi. z cle. l. deo nobis. s. is ita. **A**. **V**bi di
citur. **I**ubem^{us} vt nullus iude^o vt paga
nus vel heretic^{us} xpianos seruos heat
q^o si inuenti in tali reatu fuerint sancti
mus seruos oibus modis liberos esse
Vbi etiā dicit q^o serui iudeoz pagano
rū vel hereticozū qui voluerint ad ca
tholicā fidē venire foneantur z defen
dant per rectores spūales z rpaes. et
postq^o fuerit ecclesie catholice affocia
ti omnibus mōis liberi remaneāt: nec
redigantur iterū in seruitutem etiam
si eoz dñi postea ad fidē catholicā con
uertant. **E**t subditur. **C**ontēptores h^o
legis non solū pecuniaria mulcta: sed
etiā capitis supplicio puniuntur. **D**.
z ar. di. 54. fraternitatē. **I**dem si seruus
fuit emptus qui erat xpianus. di. 54.
mācipia. vel eē volebat: qz tales nō li
cet iudeo emē vel in seruos tenē. **I**dez
si seruus emptus erat paganus: z fuit
emptus cā seruendū: z tunc vult fieri
xpianus: vt in dicto. c. fraternitatē. **I**re
idem si emit eū cā mercimonii: puta
vt vderet eum alteri z non exposuit
eū venalē infra tres menses. quia pñt
mitur q^o ad seruendū emerit. **S**i hō ex
posuit eū venalē infra tres mēses et
non sterit per eū quo minus vendide
rit: z ipse vult fieri xpianus infra illud
spatiū vel etiā post: libēabit dato pre

cio. i. z solidoz ab aliquo xpiano: vt l. c.
fraternitatē z ex eo. c. p. 2° z vlt. **A**.
In dicto. c. vlt. sic dicit. **N**ulli iudeo ba
ptizatū vel baptizari volētē emē lice
at vel in suo seruitio retinere. **Q**uod si
quē nondū ouersū ad fidē cā mercimo
nii emerit z postmodū factus sit vl^o fie
ri desideret xpianus: variis p eo. i. soli
dis ab illi^o prin^o seruitio subtrahatur
Si aut^{em} infra tres mēses ipm venalez
non exposuit vel ad sibi seruendum
emit eundē nec ipse vendere: nec aude
at alius cōparare. sed nullo dato scio
pducatur ad pñtia libertatis. **D**. **E**t
erūt illi. i. solidi vsualis monete illius
loci. ex de maledi. statum^{us}. **A**. **A**lii vi
cunt cū quibus sentit **H**off. q^o hic soli
dus capis p aureo: vt in **I**nti. 3. p. te.
liti. 8. fi. vbi nōt glo. q^o in legibus capi
tur solidus p aureo. z q. 70. aurei faci
unt libz auri. **A**lii dicunt cū quib^{us} sen
tit **R**ay. q^o capis p solido vsualis mōe
te. ff. de lega. 3. l. nūmis. vbi dñ q^o in le
gato nūmoz in dubio intelligit^{ur} minoz
moneta. **P**redicta etiā nōntur in sum.
cō. li. p. 1. 4. q. 16. ad fi. **E**t p dicto **R**ay.
facit. cū sint. z. codia. de reg. iuri. s. lib^o
6°. **E**t hoc intelligētiā dñs cum vo
lentē circūcidēt: vel alteri^o secte signa
culū impmeret. **A**. s. cū diceret se vel
le xpianū fieri. dicta. q. 16. vbi etiā nōn
tur hec. **E**t addit fm **R**ay. q^o idē dicen
dum ē per oia de seruis saracenozum.
Non. **L**au. z **I**o. **I**dē. n. vt dicit^{ur} piculū
est in vtrisq^{ue}. **E**t qd dicit ad **E**ph. 6. 2. i.
Pe. 2°. **S**erui obedite dñis vñs carna
libus: dicunt intelligi debere scdm sta
rū pmitiue eccle. **S**z **H**offi. dicit q^o h^o
oz intelligi de his qui seruiūt in gleba
z nō domi. ex de censi. ois. **D**elius fac
ex eo. c. 2°. **I**n dicta. q. 16. dñ fm **R**ay. q^o
serui hereticoz impune pñt ofios reli
quere z ad eccliam cōfuge. **L**. d. hereti.
i. manicheos. **I**uc. n. ppter iniuri
am corpis sine scio liberabit. di. 54.
nulla. **I**dem **H**off.

Sed nungā iste redēptus erit seru^s
redimētis: **L**. scdm **R**ay. **N**on. s. erit

liber. **A.** s. soluto p̄cio. Per p̄us aut̄ re
manet seru' q̄n redēpt' ē ad seruēduz
ēx eo. c. p̄. Et ad h' facit. s. dñs. i. allatuf.
B. z restituer ei p̄ciū: ar. Insi. de no
xali. acti. s. dñs. Et si nō hēt p̄ciū q̄rat
mēdicādo vel seruāt ei tātū q̄ fuitiū
cōpensetur cū p̄cio z p' ea ear q̄ vlt: ar.
36. q. 6. de raptorib'. **A.** Tēpus seruē
di pōt itelligi de q̄nquēnio ad iustar ei'
q̄ redēpt' ē ab hostib': vt. l. si. l. d. pōst
li. reuer. ab hosti. vel erit ad arbitriū
boni viri fm Ray. z i sū. con. eo. ti. q. 17.
B. Et hoc intellige nisi cā pietatis em
pt' fuerit. tūc. nō tenet aliqd reddere
vel seruire. qz qd pietate daf p̄biber
ius ne reperatur. z sic dedisse p̄sumit
nisi dñm fuerit p̄status. ff. de reli.
z sūp. fu. lat. si qz. s. sed infidū. **A.** Ibi
dī q̄ quis p̄stari dī d̄ intēdōe sua: ne
videat cā pietat' gratuire egisse sūp'
funer. Et ibi glo. dicit. Nō q̄ attestatō
p̄bat uolūtatis n̄re suam. Et p̄dest h'
notare i m̄fimonio cū qz p̄ p̄stet' ē
se nō desponsare cā m̄fimonii: sed alia
de cā. **B.** Non. Hoff. z Hosti. **A.** Idēz
in dicta. q. 17. **B.**

Quid si null' emptor apparet? **R.**
fm Per. Nihilomin' erit liber z ostia
rim. q̄rat p̄ciū: aut opas p̄stet: vt i p̄ce
dēt. s. dñm ē. ff. d̄ māum. l. 4. **A.** Ibi
dī q̄ seru' redēpt' suis nūmis cōsegt
libertatē. Et dicit nūmi sui: si sunt ex
aduēticio lucro siue ex donatōe amici
siue ex eius peculio: qd etiā ad vedito
rem pertinet. Et predicta notat glo. in
c. p̄. ex eo. **B.**

Quid si p̄les sunt qui velint emere?
R. s. Hof. Tps loci eligat mag' idone
um. ff. de accu. l. si p̄les: vel si sunt p̄res
grificet eps cui velit: ar. ex de iure pa
tro. cum aut̄. Idem Hosti. **A.** Idēz in
sū. con. eo. ti. q. 18. **B.**

Utz aliq̄ mō licitū sit xpianis q̄ ser
uiant iudeis. **R.** fm Hosti. Qu' p̄hibi
tus sit q̄ nullū mācipium xpianuz ser
uiat iudeis: multo min' xpiani libi eis
seruire debēt. Nō. n. debent eē assidue
irra domū iudei: n3 tāq̄ famla aut ob

stetrix. **A.** si ipsi xpiani ab eis discedē
nolūt debēt excoicari: ex eo. iudei. z. c.
ad hoc. z. c. si iudeos. Si aut̄ iudei no
lunt eos dimittere. p̄biber iudeis com
merciū cū eis: vt i dicto. c. z si iudeos. i
fi. Sed extra domū possūt eis fuitia
fici. vnde p̄nt h̄re xpianos colonos: ex
eo. multoz. **A.** Non. Ray. vt in sū. cō.
eo. ti. q. 21. vbi etiā dī. Eadem teneas de
sagacenis. **B.**

Utz xpian' possit emē vel h̄re suūz
iudeū. **R.** s. Ray. z gof. Sic. ex eo. c. z si
iudeos. 23. q. 8. dī. Nō tñ dī cū eo mo
rari: ita q̄ h̄eat eū tanq̄ familiarē. 28.
q. 1. c. sepe. z. c. nullus. Et si voluerit fie
ri xpian' n̄ p̄t eū dñs p̄hibē. 19. q. 2. oue
sunt. Idē Hosti. **A.** Idem in sū. cō. eo.
ti. q. 19. **B.**

Sz nungd iude' q̄ est seru' xpiani
si baptizet fiat liber? **R.** fm Ray. Nō.
s3 remanet seru'. qz fuit' introducta ē d̄
iure dīno. 35. dī. sexto dīez p̄ ius gētū:
dī. l. i' gētū. z ius canōico cōfirmata. 12.
q. 2. ecclīaz. Non. Hoff. z Hosti. Addit
Ray. q̄ vbi de bona cōsuetudine non
solet xpiani eē serui: cōsulere q̄ i fms
sionē p̄ctōz dñs manumitteret eū. vel
saltē de pecunia mēdicata v' seruitio
ad tps p̄stato fm arbitriū boni viri re
dimēt se. 12. q. 2. cum redēptoz. **A.** Idēz
in sū. con. eo. ti. q. 20. **B.**

Fideus 3. de ouersio
ne iudeozū

Ubi sciēdū q̄ iudei z cerēi in
fideles non debent ad fidem compelli
asperitatib'. s3 potius debēt iduci au
ctoitatib' roib' z dulcib' verbis. Ray.
coacta seruitia non placēt deo. 45. dī.
q̄ sincēa. z. c. d̄ iudeis. Si tñ cōitōalf co
acti puta p̄ mias v' rez suaz ablatōes
vel per h̄bera z h' modi baptisimū su
sceperūt z postea recesserūt a fide cō
pellēdi s̄ redire ne nomē vñi blasphe
mēt. z fides cōreptibilis h̄eat: vt i p̄di
cto. c. de iudeis. Si hō fuerūt absolue
coacti: vt si per violētā i aquaz mersi
sunt nō recipiūt baptismum: ex de ba
ptisimatores. Non. Tho. scdā scdā. q. 12.

z etiā possit. Adit Ray. q. tales fide
les possit trahi muerib. z pmissio. Et
intelligedū fm. Quil. nō p liceat aliqd
dare. p fide suscipiendū. s. si aliqd fide
lis timet paupertatē si baptizaret possz
illud obstaculū ab eo tolli q sciret ei
ppositū. De hac mā plen. i. mun. s.
z. possit et fm. Ray. induci per quio
rē exactōem psonū faciendā in pñ lo
catōis. z. q. 4. v. hō. z. q. s. i. a. hō. A. Jd
in sy. con. li. p. ti. 4. q. 3.

¶ Utz pueri iudeoz z isideliū inuitis
parētib. sint baptizandi. R. fm. Tho.
scdā scdē. q. 10. Nō licet. s. qñ ad annos
discretōis puenerit possit fide suscipe
etiā parētib. inuitis. A. Jd in sū. c.
eo. li. 1. 4. q. 4. B. Non. Quil. dicens:
q nec licet nutricibus occulte baptiza
re puulos iudeoz. Si tñ in articulo mor
tis puulorū hoc facerent non credo q
peccarent.

¶ Quid fiet de possessionib. z bonis
iudeoz. z alioz infidelitū ad fidē conuer
sorū. R. fm. Ray. Nō debēt ab eis exclu
di. et eo. iudei z nifi sint usuraria. v. d.
usura empta. q. v. dēda z restituenda
sunt illis z qbus sunt accepta v. here
dibus eoz. Nō si nō inueniuntur pote
rūt sic conuersis tanq. pauperib. p epz
assignari.

¶ Que pena iudeoz q tētāt subuertē
baptizatos. R. N. Debēt publicē flagell
dputari. z. q. i. sepe. ita tñ q bec pēa nō
trāseat i viderā sāguis. q. tal pēa reli
quēda ē brachio scilari. A. Nā ppf sub
uersionē pstat v. s. l. s. h. z. leges irroga
tur pena mortis. v. p. 3. s. iude. p. s. i. ad
ditōe. Flagellatio at irrogat et p sola
conuersatōe. dco. c. sepe. vbi of. Sepe ma
loz ofortia ēr bonos corripit. z. i. Qui
cūq. g. amodo ex his q baptizati sēt i
delitū ofortia nō vitauerit. z. bi xpianis
donēt. z. illi publicē cedib. deputet. D.

¶ Indicare potest in
telligi dupl. Uno mō qñ ali
quis vidēs opa pximi de quibus dubi
um est q aio fuit iudicat i peiorē prez

z de hoc dicit s. dubia. Alio mō dicitur
iudicare iudex qñ sniam pferit. z de hō
dices statim i. i. iudex p. s. 3. z se.

¶ Index p. cōter. Quan
tā sciam v. ba
bere index. R. iudeo fm. Ber.
ex de rescrip. scilicet. R. Debet esse peri
tus nec querere ab aliis quid eum loq
oporteat. in aut. de iudi. i. pncipio. coll.
s. ex de consangl. z affini. ex litteris. in
fi. Et tamē etiā si illitterat. sit z beat
osuetudinem z peritiā iudicādi pōt ei
causa cōmitti. A. de iudi. certi iuris. Sed
iudex maxime ecclastic. eē nō potest
nisi sit peritus saltē mediocri iuris sci
entia. notatur dist. 20. c. p. A. Jd in sū.
con. li. 2. ti. 5. q. 13. Sed certe videt q
quis possit esse iudex etiā sine scia iuri
dūmodo beat experiētiā carū ex osue
tudine. Nam dicta. l. certi iuris. non di
stinguit int. iurisdictionē ordinariā z de
legatā. z videt expresse hēri i aut. d. in
di. in pñ. coll. s. ibi. neq. carū habētium
expimētū. z. vbi etiā p. 3. q. admistran
tes imperatori z hēntes dignitatē sin
guli possūt esse iudices ordinarii etiā
si nec sciam iuris nec experiētiā hēant
carū. sed debēt hēre peritos assessores
v. ibi.

¶ Utz qz possit super se constituē cōne
um iudicem. R. Laic. pōt constituere su
um iudicē oēm q alio iurisdictioni pēst.
non alium. I. de iuris. om. iud. l. i. l. pua
torū. Clerici vero non possunt in nō su
um iudicem consentire. nisi sit pēsoa
ecclastica. z de consensu sui epī. extra
de fo. compe. significasti. nam z secula
ris iudex nullam in eo potest habē iu
risdictionem nec in criminalib. nec in
ciuilibus. A. de epī. z cle. aut. statum.
A. Ibi dicitur. Statuimus aut v. nul
lus ecclesiasticam personā in crimina
li cā vel ciuili trahere ad iudiciū scē
re psumat contra cōstitutiones ipe
ria les z canonicas sanctōes. Nō si fecerit
actor a iure suo cadat iudicatūq. non
teneat z iudex ex tūc sit iudicandi prā
te puar. Sacim. aut v. si q clerici v.

personis ecclesiasticis iusticiā denegare
p̄sumperint tertio regitū suā iurisdic-
tionē amittāt. **D.** et ex de fo. spe. secta
res. li. 6. **Nec** clic' pōt huic p̄uilegio re-
nunciare: vt. l. renūciatio. 3. §. 3. **Et** hoc
ip̄m vide b. §. p̄t. r. i. finia. §. 6.

¶ **Utrū** iudex possit aliquē iudicare
sine actore vel accusatore. **R.** sp̄o deo
fm **A.** ho. scda scde. q. 65. **Lum** iusticia
non fit ad seipsum: sed ad alterū: opz
q̄ iudex vnus est actor et alius re'. **Utrū**
in criminibus nō pōt aliquē cōdēnare
nisi hēat accusatorē: ex de accu. si legi-
timus. **N**ihilomin' tū iterdū infamia
hēt locū accusatoris: ex de accu. euide-
tia. et tunc ē pcedēdum ad inquisitionē
vt s. inquisitio. §. 2. et 3.

¶ **Utrū** iudex possit aliquid accipere a
partib'. **R.** fm **Ray.** Ordinarii iudices
nō debēt petere aut recipere a partibus
etiā expensas: cū ppter iusticiā tenēdā
hēant suas p̄uisiones. sine oī sumpt'
queritur p̄do crassetur. di. 66. non satis
23. q. i. militare. in fi. **Nec** credo q̄ etiā
sponte oblata debeat recipere ppter
suspitiōem vitādā. **A.** b. aliis hō encenia
sp̄te oblata ac etiā moderata recipere
pōt. di. is. de eulogiis. ff. de offi. p̄co. so-
lent. **A.** Ibi dicit. Non i totū enceniis
abstinere debebit p̄consul sed modū
adiicere: vt neq̄ mō se in totū abstine-
at nec auare modū encenior' excedat
Nā valde inbūanū ē a nemine recipere
sed passim vilissimū. et per oīa auarissi-
mū. **Hec** etiā notant in sū. con. li. 2. et i.
§. q. i. 42. **D.** Iudex etiā delegatus ni-
hil recipere pōt a partib' nisi forte escu-
lentū vel poculentū ex mera liberali-
tate oblatū: qd̄ paucis dieb' consumi
possit. vel nisi moderatas expensas cū
ip̄m ppter cām sibi cōmissāz cōtigerit
ex suū domiciliū pficisci: ita q̄ in ip̄is
expensis nō excedat modū: nec exigat
plus ab vna parte q̄ ab alia. et q̄ p̄p̄
expensas habēdas nisi cā requirat oc-
casionē pficiscēdi non assumat et si liti-
gantes fuerit notabilr pauperes etiā
p̄ expensis nihil exigat: ex de rescrip.

statutum. §. in super. li. 6. **Assessor** nō
accipiat nisi eo indigeat. aliqñ d̄ suo
pprio tenet puidere ei. **Sed** si indige-
at assumat neutri parti suspectū. et ei
de competēti salario moderato ab eo
faciat a partibus puideri. **N**ota rios
in cā sibi cōmissa ab imoderato salāio
refrenet: nec cū eis nec cū assessore lu-
crum participet. et si d̄ hec reciperet ad
restitutōem tenet et nō pdest remissio
A. s. eozū quibus facienda est restitū-
tio qñ teneatur ad integrā restitutōēz
vt in. c. de quo statim. **D.** vt in dicto. c.
statutum. **S**ilr debz refrenare nūcios
et officiales quoscūq̄.

¶ **Quid** si iudex iniuste iudicauit: **R.**
fm **Ray.** Si sciēter male iudicauit: pu-
ta timore cupiditate. odio. amore. vel
alia quacūq̄ causa: tenet leso p̄cise
ad oē interesse: nisi posset inducē illuz
p̄ quo tulit iniam ad plenariā restitū-
tionem. **L.** de pena iudi. l. vlt. xi. q. 3. qua-
tuor. **Et** fm leges multas alias penas
bz sustinere. **D.** debet etiā preter restitū-
tionem imponi ei pnia tanq̄ p̄ grauis-
simo crimine. xi. q. 3. quicūq̄. **A.** **Hoc**
n. grauius ē rapina simplici: qz aucto-
ritate diuina abutēdo p̄ter iniurias p̄-
rimī deū in bonoz: fm **U.** et in sū. co.
eo. ti. q. 137. **D.** etiā si sit iudex ecclesiasti-
cus. **A.** d̄ huc al' multipl'r punit: vt. l. i. iu-
dex. 2. §. 2. **Si** vero p̄ ignoratiā iniuste
iudicauit: tenetur fm leges leso inquā-
rū bonū et equū videbit religioni iudi-
cantis. ff. de va. et exor. cogni. l. vlti. **In**
iudicio tamē ale tenet: vt in p̄casu si
in culpa fuit. s. qz sciuit vel scire debu-
it se insufficiētē et iudicare talem cām
p̄sumpsit. **Et** idē si erat sufficiens s; ne-
glexit studere et videre quod debuit.
D. itē tamē agēdum cū isto ē q̄ cūz il-
lo qui scienter fecit. **Et** addit **U.** q̄ si
iste ignorans fuit delegatus: sed tñ
bona fide et de consilio peritoz non te-
netur. **A.** **T**enetur autē ad restitutōēz
si in petēdo cōsiliū fuisset negligēs aut
culpabilis fm eūdē **U.** et glo. **Ray.** in

dicta. q. 37. vbi etiam h^o q^o statim seq^r.
¶ Et idē dicit Ray. si talis iudex tulit
iniquam sententiam deceptus p^r assessorem
talem qui cōter sufficiens putabatur.
¶ Ray. vt p^r vbi s. non videtur loqui
de delegato t^rm sed generaliter de om
ni iudice. **B.**

¶ Quid si iudex accepit pecuniam vt
male iudicaret? **R.** s^m Ray. Non solū
punitur: vt s^m p^rcedēti. S. dictum est.
q^o scient male iudicauit: sed etiā pecu
nias sic receptas tenet restituē non ei q^o
dedit: cū turpis dederit: sed et in cuius
iniuriā scepit. i. q. i. iubem^r. z ar. 17. q. 4.
si q^o in atro. ff. d. calū. l. gnāliter. §. illō.
¶ Idē in sum. con. eo. ti. q. 39. Et h^o ve
rū in foro iudiciali. Secus i p^riali i q^o n^o
succedit obligatio nisi ad solū interesse
z non ad penā nisi p^rcesserit iudicialis
sententia at penā nō debetur i foro p^rie: vt
dicit glo. 12. q. 2. fra^rnititas. hec ē sentit
glo. Ray. vt p^r in sum. con. eo. ti. q. 140.
Et vt ibi p^r s^m Ray. hoc cāu dīcēduz ē d^o
hac pecunia idē q^o d^o a^o turpi lucro. **B.**

¶ Quid si accepit pecunias vt iudica
ret vel etiā vt nō male: s^z bene iudica
ret? **R.** s^m Ray. Tenet restituē ei qui
dedit. A. nisi dedisset vt aiunt iudicis
sub spe recti inclinaret: z ita indirecte
z tacite intēdebat ipm corūpere s^m
eūde: vt in dicta. q. 140. **B.** q^o cū ex of
ficio suo teneret gratis iudicare z bñ
turpis accepit z crimē cūssiois cūmisit
Et idē dico: si ex aliq^a cā opōtebat eū n^o
iudicare: z nihilomin^o vt nō iudicaret
accepit aliqd. i. q. i. iubem^r. z. c. lege iu
lia. z. c. venale ius. A. at incipit vt. z se
quis imediate post. c. l. iulia. **B.** ex de
symo. nemo. Et Aug. xi. q. 3. Nō licet iu
dici vendē iustū iudiciū. z si liceat ad
uocato vendē iustū patrociniū z iuris
cōsulto iustū cōsiliū. A. hoc h^o ea. q. c.
non licet. Et p^rdictis con. Al. vt p^r in di
cta. q. 39. z. c. se. **B.**

¶ Quid si iudex tenet z nullo mō vt
iudicare. z p^rpter hoc amittit aliquis ius
suum: **R.** s^m Ray. Tenet restituē to
tā l^r extimatorēz et qui p^rpter hoc est

lesus. 23. q. 2. dñs. z. q. 5. administratores.
in auct. vt disse. iudi. §. p^rl. A. Non. Al.
vt in sum. con. eo. ti. q. 141. **B.**

¶ Quid iudex possit penā reo totalit^r re
laxare. **R.** s^m Tho. scōa scōa. q. 167. Du
plici rōne impedit iudex ne reū a p^ra
absoluere possit. p^r q^odem ex parte accu
satoris ad cui^o ius q^oq^o pertinet vt re^o
puniatur: puta p^rpter aliquā iniuriā
in ipm cōmissam: z h^o modi relaxatio
nō est in arbitrio iudicis: q^o tenet vni
cuiq^o ius suum reddē. 2° mō impedit ex
parte reipublice ad cui^o bonū pertinet
q^o malefactores puniant. Sed tamen
q^o ad h^o d^oia ē iter inferiores iudices
z sup^rmū. s. p^rncipē cui ē plenarie p^ras.
publica cōmissa. Iudex. n. inferior nō h^o
p^ratē absoluedi reū a penā d^o legē a su
p^riore sibi ipositas: s^z p^rncepo q^o h^o ple
nā p^ratē i republica poterit reū licite
absoluē: si h^o reipublice vidēt expedi
re z passus iniuriā noluit remittē. h^o
tū locū mīa iudicij put i se. §. d^o in fi.

¶ Quid iudex possit penā diminūē. **R.**
s^m hosti. Reo cūcto si i iure certa pe
na inueniat illa ipōi d^oz arbitrio suo
cūmittit. C. de vi pub. vel p^rua. l. seruos.
i. fi. z ex de traslac. c. vlt. tū in hūaniores
partē d^oz sp^r decliare z sic mitigare ma
xīe cū cā subest: puta q^o nō ex p^rposito
sed casu culpa cōmissa fuit. vel q^o iniu
ria effectū nō hūit: vt p^r p^r etatē pueri
lē aut et senile z h^o mōi. de q^o 2. pena
p. 63. z 4. **A.** Quid facit ad hoc dictum
c. si. de transac. **B.** Et intelligēdu est
s^m Tho. vbi s. q^o mīa iudicij hēt locus
solū in his que ei^o arbitrio relinq^r uūt.
circa que vide. l. pena p. 5. an p^rl. **A.** Ad
hoc videtur itēde q^o hūit i sū. cō. eo. ti.
q. 146. vbi etiā d^r. In exordinaris at
tunc dicit penā diminui vt augeri: cū
iudex non seruat id quod i talibus ser
uari consuevit. **B.**

¶ Quid iudex possit penā augē. **R.** Au
genda ē penā aliq^a ad terrore alioz q^o
p^rni sunt ad culpā. q^o multis crasiant
bus opus ē exēplo. ff. de pe. l. aut facta.
§. vlt. **A.** Idē in dicta. q. 146. **B.**

Utrū liceat iudici iudicare ppter p-
bara 3 vitatē quā ipse nouit? **R.** scdm
Tho. scda scde. q. 47. Iudex in iudici-
do magis 3 sequi legitima documēta p-
instra 3 testes 3 alia h^o mōi q^o id qd ip-
se nouit tanq^o pugna psona. Et hac m-
pūata cognitōe pōt iuari vt districti^o
discutiat pbatōes inductas: vt possit
ear^o defectū inuestigare. Nō si eas nō
pōt de iure repellē: 3 eas in iudici-
do sequi. dicit et **Tho.** scda scde. q. 64. q^o
si aliquis quē scit iudex innocētē falsis
testib^o cūincit vt occidat: si iudex non
pōt inuenire occasiōē liberādi innoxii
3 eū ad supiorē mittē iudicādū. Si āt
neg^o h^o pōt: nō peccat s^z allegata ferēs
sniam. q^o nō ipse occidit eū: s^z illi q^o eū
asserūt nocētē. **Con.** p^o 2 Ray. **A.** **Al.**
aut dicit: q^o ex q^o iudex scit negotiū hita-
tē cū suis circūstātiis: impossibile iudi-
cat qn aliquā viā iuri iueniat qua libe-
ret innoxii: nisi sit ex ipudētia v^o negli-
gētia iudicis. Et posito q^o nullā viā iue-
niat p quā eū liberare possit: nec actō-
re: nec testes possit emolire q^o desistat
a cā: 3 prestari se nō hēre p^ociām con-
dēnandi eū. q^o scit eū innocētē. 3 hoc cer-
tis indicis ostēdat p^oabile: ita q^o cōi-
tas non scādalizet: 3 sic absoluat eū 3 a
suo iudicio p^oatē relinqs eis vt de-
ferant crimē ad supiorē si voluerint
siue agat de reb^o siue de persona. **Mo.**
aut Ray. dicit q^o nō v^o tutū q^o talis ad
supiorē mittat: nec credit hoc faciēdū
esse: sed poti^o debēt oīa mala tolerare
q^o innocentē scient ad mortē v^o ad mu-
tilatōem cōdēnare: v^o etiā exponē cōdē-
nādū. Et dicit et q^o iudicē i hoc casu cō-
dēnante nō audēt a peccato mortali ex-
cusare. Itē dicit. Credo et q^o iudex i se-
rior q^o scit hitatē non 3 cōdēnare inoccē-
tem etiā si p^ociat ei a supiore iudice
Itē nōt **Alco.** de lra **Xo.** 23. Nec est
otra ex de offi. de p^oastoralis. vbi dicit
q^o ordinat^o 3 exequi sniam lata 3 a de-
legato ad mādātū eius: q^ouis idē ordi-
narius sciat illā esse iniustā nisi possit
obtinē ab eodē legato vt ad hoc onere

absoluat: q^o loqr^o ibi de ciuilib^o cāse
3 ecclesiasticis: vbi nullus cōdēnat ad mor-
tē. 3 iō nō est ibi tāti periculū sicut in
casu p^oposito. p^o hoc optime facit. c.
Inq^oitōr: ex de sen. exco. Ad dictū etiā
c. p^oastoralis pōt dici q^o loqr^o nō i co-
gnitōe seu cōdēnatōe: s^z in causē execu-
tōe: 3 circa ea q^o non sūt tanti iudicii.
At p^odicta nōnt in sni. cō. eo. ti. q. 149. **D.**
Utrū iudex laic^o possit iudicare de
elico. **R.** Nō pōt. sed si eū vocat 3 p^o-
uari officio iudicādū. xi. q. i. inolita. **A.**
Deli^o v^o facē aut. statum^o. de qua. i.
B. nec snia valebit: ex de iudi. at si cli-
ci. 3 c. cum non ab homine. **S.** etiam q^o
eū vocari fecit 3 amittere cām. Intel-
lige per sniam: 3 3 excōicari: vt i dicto
c. inolita. Itē etiā p^o 2. de epi. 3 cle. aut.
statum^o. Et fm **Doct.** ex sola vocatōe
ex q^o cleric^o tract^o erit: aduersari^o pariet
p^odictā penā. xi. q. 3. placuit: ex de exces-
pla. grauē. Iudex hō nō pariet p^odictaz
penā: nisi iudicauerit v^o forte solū citra
litis cōtestatōez loc^o est p^onie. **A.** Xerte
v^o q^o i his casib^o ipo iure pena irroget.
vt in dicta aut. statum^o. 3 p^o 3. s. p. in
additōe. **B.** de mā h^o q^oois: hēs h^o sup.
3. 2. i. i. sentētia. 3. 6. 2.

Utrū minister peccet exequēdo sen-
tētiā iudici 3 innocētē? **R.** fm **Tho.**
scda scde. q. 64. in fi. Si snia cōtinet in-
tolēabile erroze: minister nō 3 obedi-
re. **A.** excusaret carnifices q^o martyres
occiderūt. Si aut nō cōtineat māifestā
iniusticiā non peccat pceptū exequēdo
q^o ipse nō h^o discutē sniaz supioris: nec
ipse occidit: sed iudex cui ministerium
adbiber. At intelligit Ray. q^o si ipse mi-
nister sciat q^o cōdēnat^o innocens est: non
3 exeg mādātū iudicis: sec^o si dubi-
tat. tūc. n. excusat obediēdo. xi. q. 3. qd
g. 3. q. i. qd culpaf. **A.** Con. cū Ray. **Al.**
vt in sum. con. eo. ti. q. 150. 3 faciūt ad ea
q^o dicta sunt supra. 3. i. in additōe. **B.**

Iudex 3 de iudice ecclesi-
astico. Et h^o ad
uertēdū q^o psona ecclesiastica

.§.4. Itē iudicat de his si loquūtur d
xp̄m: vt ibidē. §.5. Itē si attentant sub
uertere fideles. §. iude. 3. §. fi. A. **O**mn
ter iudicat in oib⁹ ad defensionē fidei
p̄tinentib⁹ ac etiā ad delictorū correctio
nē q̄ ad infideles seu tpali iurisditiōi
subiectos: an. l. de iudeis. l. iudei. Ro
mano. B.

Iudicium. Quid est iu
dicere cum d
pcedi simplr sine streptu et
figura iudicii: R. Tūc non oꝝ q̄ nccio
erigat libellus vltis orestario. **P**ōr
ē iudex pcedē tpe feriaz ob nccitatef
hoiū inductaz. Amputet dilationes
q̄tū pōr exceptiōes appellatiōes z dila
tiōes frustratorias repellēdo. p̄tūz ad
uocatoz z pcuratoz iurgia repellat. re
frenet mltitudinē testiu: s; p̄bationes
nccias z defensiones legitimas recipi
at. §. nō debet ppter hoc excludi cita
tiōes. iuramētū de calūnia vlt malicia
vlt de ditate dicēda. Est etiā in ip̄o līt
exordio petitio faciēda p gre agentis
sine etiā rei si voluerit. z hoc i scriptis
vel vbiis mox fdigēda in actis. **P**ōr ē
iudex certū diē z terminū assignare. A. l.
sūt vtriq; parti: vt in cle. sepe. de qua. f.
B. ad dādū positiōes z articlos z ad ex
hibēdū oia acta z munimēta qb⁹ p̄tes
vtri volūt i cā: nisi aliud de p̄tū volun
tate pcedat: eo sp̄o salvo q̄ q̄sicūq; fiet
remissio p testib⁹. pducēdis possint ēē
instia pducī. A. assignatiōe dicti termi
ni nō obstante: vt ibi. B. Item iudex
ex officio siue ad alteri⁹ partis instāciā
pōr interrogare quālib; pte vbiūq;
egras suadebit. Itē potest finiam ferre
in scripti citatis p̄tib⁹: l; non pempto
rie stando z sedēdo z si ei videbit ocln
sione nō facta. A. pur ex petitiōe z p
bat; z aliis actitatis i cā fuerit facien
dum: vt ibi. B. At si etiā i pmissis casi
bus solēnis oꝝdo iudicii in toto vel i p
te nō rradicētib⁹ p̄tib⁹ obseruetur va
lebit. Nec oia in cle. sepe. de hb. sig.

Procedi pōr simplr z de plāo i cau
sis sup electiōib⁹ postulatōib⁹ vlt pui

tionib⁹: z sup personatibus canonicat
bus vlt p̄bendis z beneficiis q̄buscūq;
z sup decimis m̄fimonis z vltis z ea
tangerib⁹: vt i cle. dispēdiōis. f. eo.

Quatuor mōis puerit hūanū iudi
ciū. l. timore. cupiditate. odio. z amore.
Vñ x̄sus. Quatuor ista timor odiū vi
lectio celsus. Sepe solēt hoium rectos
puertere sensus. xi. q. 3. q̄tuor.

Mulieres ad iudiciū nō possūt euo
cari vlt trahi cā testimonii vel alia q̄cū
q; cā q̄ in iure nō exp̄mit. A. s. inuire.
vt in c. mulieres: de q. i. B. Sed cum
necessariū fuerit testimoniiū eaz fia
vt of. l. testis. p. §. 3. A. Est irritus q̄qd
fit: ex eo. mulieres li. 6.

Mulieres religiose p̄ferts q̄ debēt
sub clausura morari nō vocētur ad iu
diciū p̄sonalit ex q̄cūq; cā etiā si velit.
A. At totū qd fit ē est irritum: ex eo.
mulieres. li. 6. B.

Nō licet accusato i iudicio negare
ditatē: vt §. accusatus. §. 2. De iudicio
ferri candēris z aq̄ bulientis hēs s. ou
ellū. §. p̄t. Vtrū iudiciū vitādū sit p̄p
scādali: vide. i. scādali. §. an p̄t.

Iurare Ibo. scōa scōe. q.

79. Iurare ē deū in testē inuo
care: est act⁹ latrice. Vñ "biero" super
Dath. Qui iurat aut venerat aut vi
ligit eū per quē iurat. A. Scō; Ray.
do. z in sum cō. li. p̄ti. §. q. i. Iuramētū
est affirmatio de aliq̄ sacre rei attesta
tiōe firmata. B.

Vtrū liceat iurare p creaturas: B.
fm Ibo. vbi sup. Iuramētū p̄ncipalit
refert ad ip̄m deū cui⁹ testimoniiū iuo
cat. Scōario at assumūtur alique crea
ture: nō fm se: sed in q̄tū in eis dina xi
tas manifestat: sicut iuramētū p euāgeli
um. i. p deū cui⁹ x̄ritas in euāgelio mā
festat: z p sacros q̄ hāc ditate credide
runt z obseruauerūt. Ali⁹ ē quoq; mo
dus iurādi p execratiōez q̄ iudicē crea
tura aliq̄ i q̄ oīnū iudiciū exerceat. sic
solet q̄ iurare p caput suū aut p filiū
z h⁹ mōi. Ad at oīs p̄hibuit iurare p

creaturas: vt pz **D**atb. 5. intelligit p
hibitu: qz eis exhibeat reuerentia
diuina: sicut iudei p angelos z creaturas
iurabāt: vt ait **M**iero. Et eo mō puni
tur clicus iurās per creaturas. 22. q. 2. c. h
cū. z. c. si qs p capillū. **A**. **A**o. glo. Ray.
vt in sū. con. eo. ti. q. 6. **D**.

Quid de his q iurāt p membra dei:
R. Si ē cleric' d' deponi. Si laic' ana
thematisari. 22. q. 1. si qs per capillū.
Sed intelligēdū vñ qñ cū irreuerētia
z qñ blasphemia iurāt. **U**n subdit ibi.
Uel alio mō blasphemia d' deum vsus
fuerit. z. **S**ec' vñ si cū reuerētia: vt si
per sanctū caput dei iuraret. z h' modi
A. **S**lo. Ray. dicit hoc intelligēdū esse
qñ h' ex consuetudine. **A**l' si qs aliqñ iu
rat p caput aut p oculos d' aut p alia
membra eius q in ceteris hoib' non cēsen
tur turpia vel ibōesta: nō credo q pec
cet mōstr. Ribaldos aut illos qui pas
tim z assidue iurāt p membra dñi nō au
deo a peccato mortali excusare: z cre
do blasphemia esse qñ qs iurat p mē
bra dñi q i aliis hoib' reputat inhone
sta: vt i sū. cō. eo. ti. q. 7. Tales. n. fm le
ges puniūt vltimo supplicio sic cum
sodomit: i auct. vt si lux. d' nāz. col. 6. **D**.

Quid si qs ex ipetu iurauit id quod
d' deliberare nō iurassit: **R**. fm **S**uil. Ser
uare tenet si licitū est. **A**. Sufficit. n.
ad hoc q sit obligat' q intēderit deū
inducē in testē illi rei quā dixerat: fm
eūde: vt in sū. con. eo. ti. q. 10. **D**.

Utr vxor p' q' cōfessa ē sacerdoti de
adultēio possit iurare marito q nō hēt
culpā: **R**. fm **S**uil. **P**ot' d' q' libet ma
la tolerare q' hoc iurare: qz certa esse
nō pōt q' h' modi culpa s' ei dimissa:
ex d' pur. ca. c. accepim'. **I**ō **D**er. z' ho
sti. **A**. **I**dē i sū. cō. eo. ti. q. 12. **D**.

Quid si qs iurauit aliqd facere qd
est veniale pctm: nō committit illud: **R**.
fm **S**uil. **B**ug. nōuit q talis mortalit'
peccat. **N**ā impia ē pmissio q scēle ad
implet. 22. q. 4. i. malis. Et subdit **S**uil.
Ego credo q nō peccat nisi venialit'. **A**.
Hoc pōt ēē vey qñ ex iusta ignorātia

nesciebat illicitū ēē quod iurabat. **A**l'
sec'. qz cū iuramēto hoc casu deficiat
iudiciū egparat' p iurio. 22. q. 2. animad
uertendum. **D**.

Qui sunt illi qui nō admittunt ad
iurandū: **R**. fm **I**ho. scda scde. q. 89.
Nō admittuntur siue nō cogūtur pueri
aī annos pubertatis. 22. q. 5. pueri. vbi
ē d' q' si iurauerit z p' vt audiuit sta
tim d' dicit: irrita sūt iuramenta. **I**tem
nec als per iuri. 22. q. 5. paruuli. **I**tem
nō debēt accēdē ad iurādū nisi ieiuni
pp' reuerētia. 22. q. 5. honestū. **A**. **I**bi
pz q' h' ē d' suasioe z nō de pcepto. **D**.
Ite solētib' dieb' si ē iurādū p reb' cē
poralib': nisi i magna nccitate: ex de
fer. c. p. **A**. de hoc dictū est s. ferie. 5.
6. cū additōe. **D**.

Utr sacerdotib' liceat iurare: **R**.
fm **I**ho. vbi s. **N**ō licet eis nisi p ma
gna nccitate z vtilitate. 2. q. 5. si q' p' by
ter. Et ponit Ray. 7. casus i qb' pnt ex
debēt iurare. fm' ne p defectu pbanio
nū aligs ledať vñ rē suā amittat. tūc. n.
d' iurare z testificari p modū q ponit
i. testis. 3. s. io. **A**. i. fm distinctioez ibi
positā. **D**. **I**te p fide. **I**te p obediētia
Ite p pace. **I**te p indēnitare ecclie: q
caus pōt reduci ad. fmū. **I**te cū absol
uitur ab excoīcatōe. **I**te cū infamatus
d' se purgare. **P**robant' hec oia ex de
elec. significasti. vltira mediū. 2. s. dis. de
syraclane: ex de offi. or. ad repmēduz
2. q. 5. p' byter. p. 2. **A**. **I**dē i sū. con.
eo. ti. q. 46. **D**. **P**ōt hodie addis. 2. 9.
casus. qz si sacerdos litiger siue i cā spi
rituali siue alia d' iurare de calūnia. si
milit' z de h'itate dicēda: ex de iura. ca.
si de calūnia. li. 6. **A**. **U**ideť q i his ca
sibus vñ sūb' d' iurari tactis sacrosan
ctis euāgelis: nisi ab epō q iurat ppo
sitis tñ: s' nō tactis: vt in. c. fi. ex de iu
ra. cal. **I**n aliis ho lentiorib' sacerdotes
nō tāgūt euāgelii: sed introgāt p san
ctā cōfēctōem: dō. c. fi. qs p' byter. **A**.
Idē vñ i aliis clericis: vt introgētur per
sanctā ordinatōem. qz nec ipi sū mag
nccitate debēt tangere euangelii. 22.

q. 5. nullus.

¶ Utrum si quis sumptus iuret aliquid oditio intelligat? **R.** **¶** **Hosti.** Dulte oditio nes etiam si tacetur intelligitur. Nam quoniam iuro quod faciam aliquid intelligitur si deo placuerit: quoniam et si pape placuerit: quod semper et auctoritas vestra excepta. 25. q. 1. c. vlti. ubi ipsi nanque. Item si res in eodem statu permanserit. Unde si quis gladium deposuit apud meretricem factus furiosus repetit: non teneor reddere etiam si iuravi. 22. q. 2. ne quis Item intelligitur si mihi fidem suaveris. Non seruati. n. fide non est fides seruanda Unde si non facis mihi quod promissisti: non teneor: et de iureiuramento. penultima. 2. c. sicut. Item si iuro tibi pecuniam reddere ad certum tempus spe future numerationis: intelligitur si pecuniam mihi prius numeraueris siue mutuaueris. **L.** de non numerat. idubirari. Item si iuro tibi soluere ad certum tempus: intelligitur nisi iudex deum precipiat. Nam ius super ioribus super videtur exceptum: et de iureiuramento. venientes. §. p. ad si. Sicut nisi per te fueris absolutus: et de iureiuramento. c. p. 2. c. sic. Item si iuro tibi dare dotem: standum si nuptie secute fuerint: ut. ff. de iure dotali. stipulationem. Item si iuro tibi tanquam regi vel episcopo te depositum non obligor. Idem vestrum si tu tanquam episcopus iuras mihi restituere pecuniam quam mutuasti. Nam depositum non tenebaris. Quod verum credo si in utilitate ecclesie pecunia sola est. ff. q. 6. ali. Item si iuro stare mandatis tuis per offensa tibi vel tuis facta: intelligitur nisi precipias immoderatum iniunctum. impossibile: vel huiusmodi: et de iureiuramento. venientes. 2. c. contrauallo. **L.** **Ray.** addens: quod omnes tales ne des inam piurandi debet petere auctoritatem ab ecclesia: ut colligitur ex eiusdem decretalibus. Et contra. **I.** **ho.** secunda secunda. q. 58. Item intelligitur si facultas siue possibilitas se obtulerit: aliter non imputabitur: et de iureiuramento. q. relata. 2. c. breui. Unde excusat boves necitas siue impossibilitas. Item qui iurat pecuniam reddere ad certum terminum non potest: sicut **Ray.** quod ante diem veniens coram iudice cedat bonis: et de solutione. odoardus. Item si iuras mihi redde vinum vel bladum: subauditur eiusdem

bonitatis. ff. si cer. pe. l. cum quod. Item si iuro tibi dare filiam meam in uxorem: intelligitur quod bona fide laborabo ut ea habeas: nec ad aliud obligor: cum alienum factum habere promittere non possim: et de sponsa. ex litteris. Item si iuro alicui fidelitatem vel quod non ero deum: intelligitur ne perire vel consentiam quod vita vel membrum vel res suas perdat: et si me offendar vel uiuentis mihi posito me tueri: et de iureiuramento. penultima. 2. c. ego. Et de huiusmodi iuramento habetur §. feudum. §. c. **A.** Idem si. con. eo. tit. q. 18. **B.**

¶ Quid si quis iurauit tenere obstagia in certo loco: nec habet ibi quod comedat vel vinum soluat? **R.** **¶** **Hosti.** Si tunc obligatio ista erat non soluendo: tene obstagia suare: quod vestrum ad hoc se obligasse. et querat victum manibus suis vel mendicando. Sed si tunc obligatio erat soluendo et nunc detinetur ad paupertatem: tunc distinguo quod si est talis qui possit medicare sine ve recudiam: dico idem quod prius: ar. 93. di. diaco. nt. sed si est nobilior et in dignitate tali subueniendum est iuris officio: et de iureiuramento. q. relata. 2. c. breui. **A.** Idem i. oca. q. 18.

¶ Quid si debitor iurauit creditori se soluturum in certo termino et impeditur non potest? **R.** **¶** **Hosti.** Si quando iurabat credebat se non posse soluere: vel non habebat probabile causam credendi: tunc in utroque casu piurat. quod in preceerat xitas in 2. de erat iudicium. Si vero ab initio probabiliter credebat se posse soluere non piurabat. et si postea facit posse suum non est piur. **S.** et multo magis excusat si misit pecuniam tunc debito: sed casu perita fuit: et de iureiuramento. q. relata. 23. q. 8. si nulla. de offe. di. sicut. Quod si postea lapsa termino posset et non soluere piur: esset: et de dolo 2. c. cum dilecti. **Con.** **I.** **ho.** secunda secunda. q. 59. **A.** hoc vestrum fuisse principale oca. **Ray.** ut per in oca. q. 18. **B.**

¶ Quid si iuro aliquid gnatum nunquam ad spolia teneor? **R.** **¶** **Hosti.** Cum gnatum ras obscuritate pariat: non videor cogitasse de his super quibus spatio iuratur non fuisset: et sic interpretandum est iuramentum finem intentionem iurantis quoniam sine dolo

quis iurat. **Sec?** aut qñ ipe cū dolo ē:
 r ille cui iurat ē sine dolo. Igit si emer
 gat casus iopinari de quo si cogitasset
 nullo modo iurasset: nō teneor. **Ray.**
 con. Ray. **Quil.** z etiā **Iho.** vt bñ. i. iu
 ramētū p. 5. **A.** Idē i oca. q. 48. **D.**
 Quid de duob' hñtib' mēsurā cōita
 tis vel staterā quā cōsueuerūt portare
 ad videntes z mercedē recipere: si iu
 rauerūt sibi inuicē decetero non porta
 rez? **R.** fm **Quil.** etiā si ex hoc mltū dā
 nificati sint: puta qā puissū ē d alia mē
 sura: nō pñt auctoritate pba venire d
 iuramētum: nisi forte ex hoc ad extre
 mā pccitātē deveniret: nec vllō modo
 possent hñe vñ viuerēt. **Eps** tñ absz tā
 ta nccitate posset h' modū iuramētum
 i meli' cōmutare: cū nulli sit vrile z ali
 qbus dānosū. **A.** Idē in sū con. eo. ti. q.
 42. **D.** Sed si vn' pñctoz iurāt: min
 qd alter pñctoz poterit venire d iura
 mētū: dicēdū q si intendebat iurare
 sub dñtōe. sñ alter nō portaret: tñc al
 tero portatē nō tenebūt. Si aut absolu
 te iurauerit teneat. **Qd** si nescit quō iu
 rauerit vñ intēderit: tñc si emolumētū
 mēsure sit cōe ambob': vno pūante
 reliqu' nībilomin' teneat: cū nullum ex
 hoc ei fiat pñdiciū. Si aut emolumē
 tū ē solum ei' q portat: tñc benignius
 interpretandū est. s. q nō seruati fidem
 nō pmiserit cū suo dāno z lucro alteri?
 Nam gnālter fm **Hosti.** z **Der.** si duo
 sibi ad inuicē aliqd iurauerit: vno non
 seruāte nec ali' teneat: ex eo. sicut. 3. in
 fi. nisi qd iuratū est: eēt in honore dei:
 vt si iurauim' q diceremus pñcterius
 vnū p inuicē vt vñ certā elemosynam
 dārem'. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 36. z
 37. **D.** Et de hoc vltimo hēs **B.** i. 6. añ
 pñt. in fi. z vide etiā iuramētū 2. 5. 2.
 ¶ Nūquid pagan' q iurat per falsos
 deos vel creaturas nō cessas teneat?
R. fm **Ray.** Dico q cū iurauit pctm
 cōmisit iurādo: sed si mō non fuit fi
 dem pmiffam addit pctm pctō 22. q. i.
 mouet te. **Lō.** Inno. **Hosti.** z **Iho.** scōa
 scōe. q. 98. z addit q licitū ē recipe iura

mentum eius q paratus est per falsos
 deos iurare: nō tñ licet eū inducē ad h'
 q per falsos deos iuret. **Lon.** p. 2. z **In**
 no. **A.** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 38. t. 4. **D.**
 Quid de eo q cōpulsus ē p metū iu
 rare se aliquid datur? z b' mōi? **R.** fm
 Ray. Talis qñcūqz fuerit met' nībi
 lomin' obligat omūo sit de re licita.
Sec? de illicita: ex eo. si vero: ex quod
 me. cā. ad audietiam. tñ q sic iurauit po
 terit ab epō petere vt cogat illū absol
 uē eū a iuramēto: ex eo. ex administra
 tionis. Si hoc ipe trare nō pōt soluat z
 postea repetat. qz lz iurauerit solū. nō
 tñ iurauit nō repetet: ex eo. debitorēs. z
 dco. c. ad audietiam. **Qd** si ē iurauit
 repetere: tñc denūciat ecclie sz forinā
 euāgelicā: vt ecclia opellat illum ad re
 stitutōem. Si nō iurauit q nō denū
 ciaret tale iuramētū est illicitū: ideo
 nō seruādum: ex eo. quēadmodū. **Lon.**
Iho. scōa scōe. q. 99. z p. 2. Inno. et
Der. **A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. 30. vbi.
 etiā addit fm **Hosti.** q cum qs iura
 uit non denūciare ecclie tñ denūciare
 pōt: omūo hoc faciat pñcipalr inten
 tione salutis fratne. **D.** Sitem casuz
 hēs. i. vñura 6. 5. 7. Quid si dñs facit fa
 miliā suā iurare q reuelabūt ei si quē
 sciunt vel audiunt subripuisse de dñs
 suis: vide s. familia. s. fi.
 ¶ Quid si quis audit aliqñ iurare il
 lud qd audies scit falsum esse? **R.** fm
 Ray. Sufficit audienti z teneat vt indi
 cer illis q magis pñt pñcē q obesse p
 iuro siue eū corripiedo: siue p eo oran
 do. 22. q. 5. hoc videtur.
 ¶ Quid si clericus iurauit se seruatu
 rum statuta in ecclesia sua edita: et
 postea sit nouum statutum? **R.** fm
Iho. scōa scōe. q. 98. Nō tenetur ex iu
 ramento seruare futura nisi intēderit
 se obligare ad omnia pñterita z futu
 ra. teneat tamē ea seruare ex vi ipsa sta
 tutoz. **Qd** si talis clic' pmisit p pñs p
 stitum iuramētū seruare illud statutu
 qd p ea factū ē itez nō ē obligatus ex
 iuramento: extra eo. clericus. Et idem

Quor sunt ipse iuramenti? B: scdm
Ray. due. Na aliud est assertio: vt
cu iurat po pnti aut o prebito: puta si
esse vl no e. Aliud e pmissio: vbi se
turo: vt cu aliq iurat aliqd se datu
vel factur. Idē Tho. in 3. iniaz. dif. 39.
2 scda scda. q. 79. Et addit qd beati
fiunt simp: vt cum dī. Testis e mibi
deus: vel coā deo loqr: vel per deum
qd idē e fm Aug. Aliqñ qd p executo
nē: vt cū qd obligat se ad aliquā penā
vt si hoc nō fecēo hoc accidat mibi vl
filiis meis: b: tūc ē. Aug. illa p q
si iurat obligat deo vt b' illis enenat
si sec' ē qd dicit. A. Idē in sū. co. r.
q. 2. Et addē fm Ray. qd alie diuissioe
iuramenti pntet ad for' pntiois. D
Quē est forma iuramenti? B: Ray
In veteri lege iurabāt sic. Vniut deus
z viuit aia mea. qd faciat mibi deus
z hoc addat. 2. q. 2. iurabāt. z. Regi.
14. r. 25. In pmitia ho ecclia iurabāt

fic. Testis ē mibi de? Ro. p. Ite testis
est mibi scia mea. Ro. 9. Vel corā deo
loquor z b? modi. 22. q. i. si peccatū. **Bo**
die ho iuraf sic. **Per** deū. vel si me de?
adiuuet. vel p istas sanctas reliquias.
vt p ista sancta euāgelia. z silia. 35. q. 6.
de parēla. **Et** vt dicit Inno. nulla vt
modica differētia est: siue qs iuret vt
dictū est: siue si solū b? dicat. **Promit**
to hoc in fide mea. **Na** tñ pctm ē fal
lere iuramētū factū p increata vt per
supiores creaturas q p inferiores. **Ite**
iuramētū ē qñ asserit se dicē veritatem
in periculo aie sue: ex de frig. z malefi.
fratnitati. **Semp** tñ qñ pti iuramē
tū defert iurādū est fm q placet abo
bus. ff. de iureiur. l. 3. §. vlt. z l. 4. §. 2. **In**
iuramētis ho que a iure pceptū: vt ē
iuramētū testis: vel iuramētū calum
nie ē iurādū sup sancta dei euāgelia.
A Idē i oib? aliis iuramētis q a iure
vel iudice vel a pib? ex necitate defe
rūt. §. eūdē Inno. z **Hosti.** vt i in sum.
cō. eo. ti. q. 8. **Et** adde qd b? s. iurare. §.
7. in vltima additōe. **De** ex de iura. ca.
c. vlt. xi. q. i. testimonii. **Idē** qz si pmi
serit qs aliqd iurare: vt dic **Hosti.** **A**
s. nullal forma distincta fm eūdē: vt
in dicta. q. 8. **B.**

4. **Que** exigunt vt recte fiat iuramen
tū? **B.** fm **Ray.** **Tria.** s. veritas. iudiciū. z
iusticia. **Ier.** 4. Jurabūt viuūt oīs i xi
tate z iudicio z iusticia. 22. q. i. z iurabūt
Veritas. n. p. d. z adesse: vt. s. sciat qs fir
miter q vez ē qd iurat. **A** **Deb**z enīz
adesse veritas rei. s. q sit verū qd iuraf.
z scietie. s. vt putet esse verū: vt nōt
glo. in ca. aduertendū. 22. q. i. **B.** **Aliē**
si tñ credit non debz iurare de scia sed
de credulitate. **Ite** d. z eē iudiciū id est
discreta deliberatio: vt. s. non iuret etiā
verū: nisi ppter necitatē vel utilitatē
22. q. i. ita ergo. **Item** iusticia. s. vt illud
quod iuraf licitū sit z honestum: vt in
dicto. cita ergo. **Idē** **Tho.** scda scde. q.
89. **A.** **Glo.** **Ray.** exponit iusticiam. s.
q non sit peccatū mortale vt veniale
pncipaliter vel p accidēs: vt in sū. cop.

eo. ti. q. 9. **Et** si aliqd pdictoz triū defu
erit nequa q iuramētū erit: sed pluriū
dcō. ca. aduertendū. **Et** fm **Tho.** z i deā
q. 9. nō pmo z pncipalr. periuuri ē qñ
deest veritas: qz iuramētū pncipalr or
dinat ad cōfirmatōem dicti hūmā cui
cōfirmatōi falsitas opponit. **Sed**ario
at qñ deest iusticia: qñ deē iudiciū. **B.**
¶ **Quid** qñ i iuramēto nō est eadē in
tēto iurātis z recipiēti? **R.** **B.** **Tho.** se
cū da scde. q. 89. **Si** b? pueit ex dolo iu
rātis opz iuramētū suari fm sanū itel
lectū ei? cui iuramētum pstat. **Si** ho
iurās doli nō adhibeat obligat soluz
fm suam itentōē. **Pile** s. iurare. §. 12.
q. i. cipit. **Quid** si iuro. **A.** **Videtur** aut
iurans doli adhibere qñ legitie inter
roganti studiose non clare respōdet. 22.
q. 5. quacuncq. **B.**

¶ **Utr** iuramētū pmissoriū sit sp obli
gatoriū? **R.** fm **Tho.** vbi sup. **Quicun**
q iurat se aliqd facit obligatur ad il
lud faciendū: nisi dgar in peiorē exitū
vt cum iurat aliqs aliqd qd est fm se
malū: vt puta se patratūz adulteriū: i
q cū peccat iurādō: z peccat iuramētū
seruādō. **Sic** vergit in deteri? qz est
maioris boni impeditiū: puta cū ali
quis iurat se non intratūz religionem
vel q nō fiat cleric? z b? modi. **Et** in b?
peccat qdem iurando qā ponit obicez
spūi sancto: sed mto meli? facit nō im
plēdo. **Nā** que mala sunt vel maioris
boni impeditiua sub iuramēto cadere
non possunt. **Sed** z alio modo vergit i
deterius ppter aliqd qd de nono emē
git: qd fuit ipremeditatū: sicut cū **De**
rodes iurauit puelle saltanti se datūz
qd petisset. **Hoc** n. iuramētū poterat
eē a pncipio licitū itellecta debita cō
ditōe. s. si peteret qd dare liceret: s. im
pletio iuramētū fuit illicita. 22. q. 4. z
officiū. **A.** **Con.** glo. **Ray.** vt in sum.
con. eo. ti. q. 13. **Et** addit. **Credo** sine plu
dicio q iuramētū vergit in peiorē
exitū sex modis. p cū iuraf aliqd qd ē
mortale in se. 2. cū iuraf qd ē vtile
in se. 3. cū iuraf aliqd indifferēs qd ex

circūstantiis efficit mortale vel veniale. 4. cū iuramentū excludit op^{us} pietatis ex caritate faciendū: vt cū iurat aliquis q^{uod} nihil dabit isti ex caritate. 5. cū excludit op^{us} de genē bonoz: vt cū q^{uod} iurat q^{uod} nō erit ep^{iscopu}s. mōach^{us}. vt caoic^{us}. vt nō celebrabit vsq^{ue} ad mēse. vel q^{uod} nō ieiunabit p^{ro} deo vt peccat^{us} suis i pane z aqua nisi p^{ro}cipiat ei. vel q^{uod} non dicet psalteriū vt septē psalmos. 6. cū excludit opus indifferēs pia intētiōe p^{ro} deo aut p^{ro}mo faciendū: vt si quis iurat q^{uod} nō loquet^{ur} Partiuo vt nō intrabit domū eius: vel nō coquet^{ur} ad furnū eius. vt q^{uod} nō vendet ei rē p^{ro} minori p^{ro}lo q^{uam} tanto. vel q^{uod} nō comedet ad eādē mensā cū eo. 7. credo q^{uod} p^{ro}p^{ter} h^{oc} mōi iuramēta q^{uod} nō d^{ebent} declinare a talib^{us} si ea facit velit pia intētiōe z p^{ro}p^{ter} deū z salutē aīe sue: z p^{ro}p^{ter} tollēdū scādālū p^{ro}mi q^{uod} quē sic iurauit. In p^{ri}mis autē tribus modis credo q^{uod} possit gliber sic iurās auctoritate p^{ro}p^{ter} a trauentire: sed imponenda ē ei p^{ro}ntia de temerario iuramēto. In reliq^{ui}s trib^{us} q^{uod}uis h^{oc} mōi iuramēta nō sūt obligatōia nec iponēda sūt p^{ro}ntia p^{ro} trāsgressiōe eoz tanq^{uam} p^{ro} mortali: nō expe dit tñ p^{ro}p^{ter} auctoritate dūenire nisi p^{ro}pter vrgētē nccitatē. tñ p^{ro}p^{ter} reuerētiā facti. tñ p^{ro}p^{ter} scādālū simpliciū. Un^{de} pe tēda ē absolutio a sup^{er}iore q^{uod} h^{oc} mōi iuramēta d^{ebent} facile relaxare vt pot^{est} ostē dere sic iurantes non fuisse obligatos z imponere p^{ro}ntiam de temerario iuramēto. Et cum his cō.theologi: vt paret in dicta. q. 13. **D.**

¶ Que maior obligatio voti vel iuramēti? **R.** 63. Tho. scda scda. q. 89. Morū ex sui rōne ē magis obligatoriū. Nam obligatō voti causat^{ur} ex fidelitate quā deo debem^{us} cui^{us} trāsgressio infidelitatē z per oīs irreuerētiā oīet. Obligatio aut iuramēti causat^{ur} ex reuerētiā quā debem^{us} ei ex qua tenemur q^{uod} verifice mus id quod per nomē ei^{us} p^{ro}mittim^{us} cuius trāsgressio cōtinēt irreuerētiā tñ. **A.** Idē in sū. cō. eo. tñ. q. 14. Et alia etiā est rō fm Tho: vbi sup^{er}. q. 3. pl^{ur} obli

gat simplex p^{ro}missio deo facta q^{uod} homini cum iuramento. **D.**

¶ An viri possint irritare iuramenta vxoz? **R.** 64. fm Bul. Non. nisi sint talia q^{uod} vxoz nō pōt implere sine scādalo z p^{ro} iudicio viri. Et sic intelligēdū videt^{ur} q^{uod} dicit Tho. in. 5. se. i. fi. **A.** Idē in sū. cō. li. p. tñ. q. 36. **D.**

¶ Ut^{rum} in iuramētis possit dispēsari? **R.** 65. Tho. scda scda. q. 89. In iuramētis p^{ro}missoris dispēsari pōt sicut i voto vbi nōndū q^{uod} illud q^{uod} cadit sub iuramēto p^{ro}missorio aliq^{uod} ē manifeste peccatū vel maioris boni impeditiū. z tale iuramētū dispēsatio nō indiget. Aliq^{uod} ē dubiū vtr^{um} sit licitū vt illicitū p^{ro} si cū vt nociū aut simpl^{iter} aut i aliquo casu: z in hoc pōt gliber ep^{iscopu}s dispēsare. **Lū** 60. p^{ro}mittit aliquid sub iuramēto q^{uod} ē manifeste licitū z vtile: in tali iuramēto nō v^{er} h^{oc} locū dispēsatio vt cō mutatio: nisi aliquid meli^{us} occurrat faciendū ad cōem vtilitatē q^{uod} maxie v^{er} p^{ro}tinere ad p^{ro}ntem pape qui bz curaz v^{er}is ecclie. sūt et i iuramēti absoluta relaxatio. **A.** Hoc ē v^{er} ex iusta causa: vt si iuramētū esset q^{uod} p^{ro}tinencia ad obediētiā superioris: vt ob aliā iustaz cāz. **A.** 1^a sec^{unda}. cū observatio iuramēti vt p^{ro} Nūeri 30. sit de iure dīno q^{uod} nemo aliq^{uod} pōt. 25. q. 1. c. sūt qdā. **D.** Nā ad vnūquēq^{ue} p^{ro}tinēt irritare iuramētum: q^{uod} a subdīq^{ue} factū est circa ea q^{uod} subdū tur ei^{us} p^{ro}nti: sicut p^{ro} pōt irritare iuramētū puelle z vir vxozis: vt d^{icitur} Nūeri 30. **A.** Ray. dicit vt nō d^{icitur} in sum. con. li. p. tñ. q. 26. q^{uod} idē indicādū ē de absolute a iuramēto z a voto. Et glo. eius dicit q^{uod} nō solū papa s^{ed} et ep^{iscopu}s pōt in iuramētis dispēsare sicut z i votis. Pōt etiā licite iuramēta mutare in melius nec est hoc venire q^{uod} iuramentū: ex. e. puenit z: cū etiā nō magis obliget votū q^{uod} iuramētū exceptis tñ iuramētis circa gūora que reseruat^{ur} pape: vt puta si d^{iceretur} aliquā nobilē vniu^{er}sitatē: ex de elec. venerabilē. Et i h^{oc} causa dicit intelligēdū dictū: eoz q^{uod} dicunt

dispendio seu mutatoz iuramenti
reuerentia pape. Et satis vñ cō. Inno. di
cens q epa in iuramentis dispensat si se
dolo metu vñ vi extorta. et etiā qñq ex
cā i iuramentis licite pñt. Et cō. ho
sti. vñ in dicta. q. 26. **B.** Utz debitor p
pter vim iuramenti teneat reddē debi
tū excōicato: vide s. excōicatio c. 5. 27.
qui incipit. Quid si teneor. De iuramen
to fidelitatis hēs s. feudū. s. 6. 2. iura
re. s. 9. 1. si. Itē de iuramento fidelitatis
si non pñt pape a plato: vide. i. pegri
nus 2. s. si. si. De iuramento eoz q absol
uunt ab excōicatioe hēs s. absolutio s.
5. 2. 2. 3. De matēia iuramenti habes mē
ta s. iurare. 2. i. iurū. Itē de iurame
to vniuersitatis hēs h statim.

Iuramentum 2.

De iuramento vniuersitatis si
ue alicuius societatis. Aduertendum ē
q qñ vniuersitas alicui civitatis vel
collegii iuramento se obligavit: iuran
tes iam mortui sūt: successores facien
tes cōtra nō sunt. ppter hoc pñt. Naz
obligatio iuramenti psonalis ē z nō trā
sit ad successores. Tenet tñ ex qdā fide
litate adimplē qd iurātū fuit: ar. ex. 2.
veritatis. bec Ray. 2. Tho. scōa scōe. q.
98. A. Idē i sū. cō. l. p. 2. q. 33. **B.**
Quid si hoies alicui vniuersitatis
seu societati iurāt aliqd se facturos vñ
non facturos: nūqd pñt sibi remittere
K. fm sū. l. Hoc pōt eē qtuor modis.
p qdē si iuramentū sit de his q pñt
ad cultū dei seu ad religiōē vñ ad pie
tate: tunc nō pñt remittere: vt si duo iu
rēt q ibūt vltra mare militare p deo
vñ q intrabūt religiōē: aut q dicent
duo vel tria psalteria p inuicē. aut si
q artifices iurēt q de lucro suo certaz
portōem dabit fabrice alicuius ecclie
vel i alios pios vsus. Ubi tamē aliqui
iurāt q ibūt vltra mare sūm: pñt qdē
sibi remittere ne vadāt simul: s. nō pñt
remittere qñ vadāt: qñ duo iurame
ta sunt. s. q vadāt: z q simul vadāt. 2.
si iuramentū sit de tpalib: z sit tale qd

absq iuramento tenentur facere qd
iurant: tunc etiā nō pñt sibi remittere.
qz ppter salutē aiarū vider sic iurati
vñ i carnifices iurēt q nō vēdant car
nes ifectas p sanis: aut q nō sopbisti
cabunt merces suas: z h modis. 3. pōt
contingere q iuramentum sit qdē su
per re tpali: sed tali q absq iuramento
nō tenebantur facē qd iurāt. Et tunc si
obseruātia iuramenti spectat tñ ad cō
modū vel icōmodū iuratiū possūt sibi
remittere: vt si quis iuret q faciat alteri
librū vel domū: z ille q reddet ei mer
cedem. Sūtr qñ duo socii iurāt de cōicā
do sibi inuicē oīa lucra. Si autē spectat
ad cōmodū aliorū magis q iurantiū
nō possūt sibi remittere: vt si artifices
aliqui iurent q in mercib: 20. solidoz
non accipiet de lucro vltra vñū solidū
vel q nō vendēt opa nisi de mā sic pa
rata. l. q nō trahēt pectas pāni vltra tñ
z h modis. 4. si obseruatio iuramenti
sit alius dānosa. Nam tale iuramentum
non ē obligatoriū: vt si iurent futores
q certo tpe nō laborabūt. z hoc vt p
pter raritatē cari vēdāt: vñ carnifices
nō incidēt siue parabunt carnes vltra
certū numerū. vel alig opifices q nō
operabūt p minori pñcio q tali z hui
modi. Que qdē iuramenta quis nō sint
obligatoria: nō expedit tñ q ppa aucto
ritate sibi remittantur: sed q auctori
tate epi renocētur vel poti denunciet
tur non tenuisse. A. Et pnia est iponē
da de temerario iuramento fm eīdem
vt in sū. con. eo. ti. q. 36. **B.** Vel dic q
sufficit auctoritas ppa qñ iuramentum
fuit de eo qd ē manifeste pñm aut ma
ioria boni ipeditiū: vt dictū est s. iu
ramētū p. s. 6. A. Hoc ē vñ qñ mani
feste oībus oīst q illicītū fuerit iura
mentū. al saltē ppter alioz scādalu: vi
tandū tenendū est pñs dictum. **B.**
Qñ multitudo iurat aliqd facē vel
nō facē: nūqd aliqb iueniētib: pñt
alii iuenire: K. fm sū. l. si absolute
z i oīm enētū iurātū ē gliber fuare te
nerur. Si ho sub additōe vel ob deter
minatā causam: pura si alii seruaret z

H modus non tenet quod nisi existeret additio
ar. 32. q. 8. non solum ex de adi. appo. verum
ex de iureiur. puenit. **U**bi si oēs alii v
pōt non seruetur in hoc casu absoluti vi
dent alii. **S**i hō pauci sunt q non serua
rent: recurrēdū est ad iurēdōem iurātū
v3 q si intēdebāt q quocūq non seruā
te ipi nō tenerētur: aut solum si multi es
sent illi q nō seruārēt. **E**t si de intentōe
nescit tutius ē seruare. **A.** **S**io. Ray. v3
p3 in sū. con. eo. ti. q. 40. dicit q qd me
dietas vel maior pō multitudinis ad
huc seruāt iuramētū si hoc hgit i oam
nū seruātū z in lucrū nō seruantiū be
nigne interpretādū ē sicut dictum est s.
iurare. s. 12: in casu de mēsuris. **D.**

Erit dictio. **D**e iurisdī
one epi spi
rituali vbi z qd possit exercēi
vide supra epā. s. 8. z supra absolutio
p. 6. **D**e rēpōziati supra epā. s. 9.
Iurisdīctio qdam ē volūtaria. s. quā
do nemo se opponit. z hec pōt exercēi
ōi tpe z loco: vt. ff. de adop. l. emancipari
Quedā rēpōziati. s. qd litigat. z hec non
pōt expēdri a iudice pcedēte. **A.** i. nō
p tribunali sedēte: vt in s. spatiuz: de
quo. i. **D.** nec dieb⁹ feriat: nec de no
cte. 3. q. 3. spatiuz. h. a iudice pcedente
ex de offi. dele. c. consuluit.

Est. **Q**uid est ius. **Q**uid
rigor. **Q**uid egras. **E**t
qd dispensatio? **R.** sū Ray. z
Hosti. **I**us est ars boni z equi cui me
rito qd nos sacerdotes appellat. **A.** h.
est de textu: qd sequit^r est expositio. **D**
i. sacroz pceptoz ministros. ff. de iusti.
z iure. l. i. **R**igor hō est excessus siue au
steritas iur^{is} aliqñes ad terrore script⁹
qui qdē nō ē seruādus: nisi vbi timef
exēpluz mali. **A.** Ine petm deducatur
ad alios p exemplum: vt l. c. sed z illud
de quo stat. **D** i. 4. sed z illud. **Q**ñ
q tñ rigor idē ē qd subtilitas iur^{is} z ser
uādus: ex de resti. spo. in l. iis. **E**gras
hō ē mediū int^r rigore z dispensatiōem.
A. de iud. placuit. **E**t diffinit sic. **E**gras
ē iusticia dulcore mīe tparata. **M**el egras

est mod⁹ rōnabilis regēs mīam z rigo
res. **H**anc iudex sp o3 p oculis habere
ff. de eo qd cer. loco. l. q si ephesi. in fi.
45. d. disciplina. z. c. g emendat. z. 50.
d. pōderet. i. fi. z. c. dñio scō. **N**ā melius
est de mīa q de seueritate reddē rōez
26. q. 7. alligant. **P**oc intelligo h⁹ Ray.
nisi ex cā iusta seruet rigore vel faciat
dispensatiōem. **Q**uid at sit dispensatio z
plā de ipā hēs s. dispensatio. per totū.

A. **I**dē in sū. con. l. 4. ff. 19. q. 1. **D.**
Ius publicū dī vno mō quodlibet
ius in scriptis redactū: qd dī publicū.
qz a publicis psonis introductū est: vt a
pncipalibus vel cōsiliis. sū. z cōstitutio
municipalis v3 epalis. **I**tē alio modo
dī ius publicū: qd publice vtilitati ex
pedit: vt puta ne qd sua re male vtaf.
z h⁹ mod⁹. **I**tē alio mō z spālter dicit^r
ius publicū illud qd cōstitit i sacris z sa
cerdotib⁹. ff. de iustit. iure. l. i. **Q**d et n3
spāl^r vniuz dicit^r: ex de iureiur. nimis
diuino. **A.** **I**ncipit nimis de iure. **E**t
hec ē nō iur in sū. con. l. 3. ff. 19. q. 24.
fm **H**osti. **I**bi etiam plura alia de isto
iure publico dicunt. **D.**

Ult^r ea q dītra ius sūt valeant. **R.**
Regula dicit. **Q**ue dī ius sunt debēt p
infectis hñ: ex de reg. iur. que dītra l. i.
c. **Q**uā regulā quidā voluerūt dicere
hñe locū solummodo quādo ius ita pbi
bet q addit^r si dī fiat nō valeat. **S**ed
hec expositio reprobaf exp̄sse. **L.** de le
gi. non dubiū. **I**deo idubitant tenēdū
est q quicūq lex pbi bet si nūbil aliq
addit tūc ea que dītra sūt ipō iure nō
valent: vt sūt venditiōes. donationes.
electiones. testamenta: z oia h⁹ mod⁹:
nisi sint talia q eoz effect^r reuocari nō
possint: vt homicidiū. z h⁹ mod⁹. **S**i hō
lex addit aliquid plus: tunc cōsideran
dū est q addere potest tñp̄r. **E**t p qdē
cōtingit si addat hba exp̄sse annullantia
vt dicēdo. si dī factū fuerit sit irritū z in
ane. **E**t tūc est planū. ff. de tute. l. muto
s. sub conditione. **S**ecundo contingit
si addit verba expūmentia modum
per quem illud factum annullatur: vt

dicēdo q̄ fecerit remoueat̄ excepti
one tali v̄tali: vt macedoniani ⁊ vel
leiani. de polo ⁊ filib⁹. Et tūc q̄d ⁊ legē
factū est p̄ma facie valer: s; remouet
exceptōe opposita: cōtingit addi ali
qua verba confirmat̄ia: vt dicēdo sic
Si cōtra factum fuerit valebit q̄dem.
⁊c. ⁊ tunc valer. ff. de fidelit̄io. l. grece.
⁊. a tutore. ⁊ de interdic. ⁊ rele. l. relega
toz. ⁊ ad tps. ⁊ q̄n appel. fir. l. i. §. biduū.
Et hec ē snia dy. ⁊. l. y. Ad mām iuris p̄
tinere potest. infra lex.

Iustificatio. Que exi
gunt ad
iustificationem impū? An?
fm Ray. Quatuor que sūt simul rem
pore. s. motus liberi arbitrii. contritio
animi. infusio gratie. ⁊ remissio culpe.
A. Lon. Tho. ⁊. de. vt in sum. con. lib⁹
⁊. ti. 4. q. 29. D.

Raracter. Karitas.
Kartheis
mus ⁊ filia quere i. f. a. c.

Atro. Quis dicat la
tro public⁹: v̄t
nocturn⁹ p̄fator agroz

Ratro public⁹ dī q̄ in si
dial ⁊ aggr̄dī i public⁹ strarj. Noctur
nus hō p̄fator agroz q̄ d̄ nocte agros
vastat ⁊ incendit. Pos fm leges impū
ne occidere licet: vt s. homicidiū p̄. §.
6. nec gaudet emunitate si confugit
ad ecclesiam: vt sup. emunitas cōfugi
entium. §. p̄. Et ad istam latronis māz
potest p̄tinere. i. p̄do. ⁊. l. raptor.

Iegare. Quid iuris si te
stator legauit rē
alienam? R. fm Hosti. Si te
stator ignorauit ipam esse alienā. he
res non tenet p̄stare eam nisi forte is
cui relinquebat esset persona contun
cta puta vxor vel alia p̄sona cui erat
tātū dē filicur⁹ d̄ suo. qz tē tenz legatū
A. de leg. cū alienā. nisi ipa res eēt he
redis: qz tunc tenet eā p̄stare. ff. d̄ leg.
2. vñ ex familia. §. si rē tuaz. Si hō te
stator scit rem esse alienā tūc tenetur
heres emē ⁊ tradē. ⁊ si ille cui⁹ est non

vt vēdē v̄t nō nisi nimis gūi p̄cio: re
net hēs p̄stare iusta estimatōem: nisi
forte eēt talis res c̄ cōmerciū nō h̄t: vt
res faciet ⁊ h̄. Qñ nō obstat ex d̄ testa.
fili⁹. qz res ille erat res ecclie i qbus le
gatū nō tenuit. Lon. Inno. A. si in dicto
c. fili⁹. Ibi etiā h̄ nōt glo. ⁊ addit qz le
gatarlo incūbit p̄bare sciam testator
p̄dicta ē nō nōt i sū. cō. li. ⁊. ti. §. q. iio.
D. Legatū ad pias cās valer cum mi
nor solēnitare: vide. l. lex. §. 9. ⁊. sū. xi.
Quō hēs debet solūe legata aut cē
dita defūci h̄t s. hēditas. §. 5. A. q̄
incipit. Vtrū heredes. D. ⁊ seq̄ntib⁹.

Iegatus. Quot sunt ge
nera legatorū?

R. fm Ber. ex eo. c. excoicatis
tria sunt. Nā qdā sūt legari de latere
pape: vt sunt cardinales p̄ncipaliter:
⁊ ēt alii sicut ibi Ber. subdit. qui mittū
tur de curia. Secūdi sūt n̄ de latere. s. q̄
mittuntur a papa: non exītes in curia
Vtri⁹ n̄ tenēdū qd pbat Jo. an. in 6. f.
qz solū cardiales dicūt de latē. A. Lō.
glo. Ray. vt in sū. con. l. 2. ⁊. ti. 4. q. 29. D.
Dēs alii vnde cūqz missi nō dicūtur de
latere. Sūt ⁊ tertii q̄ p̄extu eccliarū
suaz h̄nt legatōez. An hō tales possint
absolūe percussores c̄licoꝝ hēs sup. ab
solutio ⁊: in p̄n? A. ⁊ etiā in dicto. c. ex
coicatis. l. qz non possunt absolūe. D.
Legat⁹ de latere pōt d̄firmare ele
ctōes epoz. A. ac etiā archiepoz: vt. l.
c. si abbatē. de q̄. i. D. ⁊ exemptoz.
Alii legari nō sine sp̄ali mādato: ex de
elec. si abbatē. l. 8. Pōt etiā legatus d̄
latere cognoscere de causis cōtra exem
ptos: vt sup. exemptus. §. p̄t.

Quid si legat⁹ aliquē excoicauit dū
erat in puincia sibi decreta: nunquid
postq̄ egressus ē pōt eū absolūe? An?
s; Inno. Si reuocat⁹ ē nō potēit. Si hō
exiit reuersur⁹ postq̄ reuersus fuerit
potēit: etiā an regressū si est legat⁹ d̄
latē. A. Immo si nō sit de latē potest
absolūere in foro p̄niali sibi subditos
etiā ex puinciam cum sit voluntarie
iurisdicionis: vt supra. confessio 3. §. 2.

Judiciali aut absolueret ex puinciam non potest etiam legat' de latere: vt sup' absoluto p. 5. 5.

Ad legat' quicunq' plenā legatio nē beat: siue etiā beat p'extu ecclē sue nō hz ex hoc p'tatē cōferēdi beneficia: nisi ei spālī sit cessū: vel nisi sit cardinalis: hī ex eo. officiū. li. 6. **Ad** si ecclēsia hēt patronū laicū: non pōt offerri per legatū: nisi ei quē patron' pnta ret. Eodē modo si habz patronū clīcū: cui patronat' operit rōne sui patrimonii: ex eo. cū dilect'. **A.** si in ti. d. iure patro. **B.** Sec' si clīcus sit p'fōn' rōe ecclēsie: vel etiā si sit collegiū. qz tunc eo irregl'ito pōt legat' offerre: qz pōt qd maius est. sup'as eccl'as cōferre nō requirit epō. **A.** Facit ex de offi. le. dilect'. z ibi hoc notat glo. **B.**

Des reservatōes quicunq' bñficio rum facte a quocunq' legato auctoritate legatōis. **A.** vel ab executoribus deputatis p' ipm: vt in. c. pnti. de q. i. **B.** z oīa decreta siue denunciatōes z p'cessus carēt virib' finita legatōe. **A.** vuz modo ad collatōem eorū dē bñficiozū iā vacantiū munime sit p'cessū: vt ibi. **B.** Quin etiā si duratē legatōe legat' in aliq' eccl'ia. **A.** scilicet cathedrālī v' collegiatā: vt ibi. **B.** fecit aliquā reservatō nē: nō pōt illa pendēte facere aliam in illa eccl'ia. Sicut et postq' resnavit vñū bñficiū p'tinēs ad collatōes cuiuscunq' ipā reservatōe pendente non poterit aliud reservare quod ad eūdem pertinet. hēc ex eo. pnti. li. 6.

Nullus legat' pōt facere aliquā reservatōem de eccl'is z dignitatib' eaz vbi illi qui p'ficiūtur habēt per electōnem assumi nec se intromittere qn eli gere z postulare valeāt: ex eo. de libe ratione. li. 6.

Nullus legat' pōt ccedē alicui i generali vel i spālī vt recepta resignatio ne illoz qui habēt bñficia possint illa alteri offerre: alit non valet: ex eo. de liberatione. li. 6.

Constitutōes facte a legatis i sua p

uincia durāt postea ppetue. Secus si cās deleget. qz egressio illis d' puincia nō durat iurisditio delegatorū nisi an legatorū p'cessus citatio p'cesserit: ex eo. nemini.

Legat' nō pōt p'cessū delegatorū ipe dire aut ei' finiam irritare: sed pōt eaz cōfirmare z exeg: ex d' of. de l. studiū.

Quot mōis finit legatio: **R.** 3. **Jo.** an. Quatuor: modis. p' mō si dat' fuit legat' ad tps finito tpe finita est legatio: ex de offi. de l. de cāis. z qn reuocatus est. ff. de iud. l. iudiciū. 3. qn egressus ē legatōem aio non redeundū. Secus si aio redeundū: ex eo. nouit. 4. per mortē ipsius legati: nō tū morte p'stinentis: ex eo. legatos li. 6.

Legitimus filius quis est: **R.** fm

Ray. Legitim' filius est qui de legitimo m'imonio nat' ē: vel d' eo qd legitimū reputabatur: ex eo. cū inter Joēm. z hoc siue ambo in facie eccl'ie iuncti sunt bona fide credētes se legitime copulatos. vel si alit tū credebat. Nā z sic legitim' ē fili' z vtriq' parēti succedet: ex eo. ex tenore. Sec' si clādestine traxerūt. qz videt fuisse ignorātia affectata. Aut etiā si ambo ipedimētū sciētes publice traxerunt: ex eo. de clāde. de spō. cū inibitino. Idem **Tho. z pe.**

Quo pnt legitimari q legitimū non sunt: **R.** **O**stipit. **Et** p'm' qdē modus ē per sequēs m'imonii qn solutus de soluta filios hēt. s. nāles si contrahit cū ea legitimā. Sec' d' spuris. s. ex adulterio nat': ex eo. q'stus. z c. tātā. z est p' spālem indulgētiā pape: ex eo. p' venerabile. **bi** duo modū in canonib' reperiuntur. **Sūt** z alii fm leges. **Prim'** ē pnt filius nālem offerat curie impatorio: fiatq' curialis: vt in an. g. mo. na. est li. 5. si q's igit. c. o. l. 7. **Idem** si eum offerat curie cimitar: de q' v' cū vico ē oriundus: vt in i. de nup. 5. vlt. **A.** **Del'** in an. g. mo. na. est li. 5. si quia igit. z **B.** 2. modus ē si pnt decedens i

testamento nālem filium nominet legi-
timum bēdē: r ipe postea offerat pnci-
pi testamētū: fiet legitimus. 3. modus ē
si nullo filio legitimo exire ipe nālis
filius seipm offert curie: vt dictū est i
auct. g. mo. na. eff. le. §. p. r. §. si quis igit
4. modus ē si p in instro per publicam
manū, ofecto: vel alr scripto cum sub-
scriptōe triū testiu eū noiet filiū: nec
adiecerit nālem: vt in auct. vt li. ma. et
auct. §. ad hec. coll. s. A. Ibi dicit. si qs
filium aut filiam habēs de libera mu-
liere cum qua nuptie cōsistere pnt pu-
blico instrumento dicat siue ppta cō-
scripto manu r habēt subscriptōez tri-
um testium fide dignorū siue in testa-
mento siue in gestis munimētorū hūc
aut hanc filiū suum eē vel filiā: r non
adiecit nālem. b. modū filiū vī filiā le-
gitimos eē: r nullā aliaz pbatōem ab
eis querit: sed oī frāt eos iure filioz le-
gitimoz. Et hūc. r cū eoz matre mon-
strat legitimū habuisse mīmonium.
Ibi etiā dī q sic noiendo vnū idē ius
extēdit ad oēs alios filios ex eadē mu-
liere natos. B. Spuriū hō nō possunt
legitimari qntū ē p leges: sed iperator
vī alius auctoritate ei aliqñ de gfa le-
gitimat. r sūt papa. A. Predicta etiā
nōntur in sū. con. li. 4. ti. 24. q. 2. scōm
Ray. Ibo. p. r. A. B.

47 Quid pdest filios eē legitimos? Rn?
Succedūt in oibus bonis parētū: vt i
auct. g. mo. na. eff. le. §. r qm. r. l. de suis
r legit. bere. per totum: ex eo. cōqst.
r. c. tanta. Et hoc intellige nisi excludā-
tur ab hereditate i casibz qd hēs ē. be-
reditas. §. r. Quid legitimatus q ad
actus ecclasticos intelligat legitimus
q ad scāres hēs sup. illegitimus. §.
fi. A. r ibi plenī additōe. B. Ad ma-
teriā istā pntine p r. fili. r s. illegitimus.

Legitima portio

triplex est. Vna est qē dbita
iure nāe. r dī debītū bonoz subsidium
r hec dbeet filiis tñi qui siue cā exbere
dari nō pnt: r hūc portio nullā grana

inē pōt imponi. L. de inoff. testa. l. om-
ni mō. r duabz. l. se. Et hec est talis. Si
sunt quatuor filii vel infra: debet hīe
tertiā partē. Si sunt qnqz vel vltra
debet hīe medietatē ei qd eis deferre
batur ab itestato. L. de ioff. testa. auct.
nouissima. Et intelligi dī detractis de
bitis si qua eēnt. A. Facit. l. venisse. ff.
de hb. sig. B. Itē ē alia portio. i. qnta
falcidie q debet iure institutōis: vt cū
aliquis est institut. bēs: r illa bēditas ē
exhausta p legata: tūc institut. pōt de-
trahere sibi vsq ad qntā pte bēditas
detrahēdo de singulis legatis: nisi ad
pias cās. A. Hoc hēet in auct. sūt. L. ad
l. falcidiam. Cessat ē falcidia qnt testa-
tor sciens qntitatē pīmonii sui expse
illā pibuit. vel si heres nō fecit inue-
tariū tpe r modis a iure statut: vt in
auct. sed cū testator. L. eo. vel si heres
infra legitimū tps volūtati non paru-
erit testatoris: ex de testa. Raynaldus
ad si. Et ibi glo. dicit q tps legitimus ē
tps anni cōputādū a iussu iudicis ista
qd tps si nō paruerit dicit q etiā p dīc-
oia: excepto qd sibi debet ex fideicom-
misso. Item cessat falcidia quādo aliq
sunt tra relicta vt non alienent: sed re-
maneāt apud successores ei cui relin-
quūtur: in auct. s. r in ea. L. eo. B. ex o
testa. Raynaldus. ad si. r. L. ad l. falcid.
p totū. Itē ē tertia q dī trebellianica:
vt cū aliquo institutus heres rogat vt
alii restituat hereditatē. Nam talis in-
stitutus pōt retinē quarrā partē de to-
ta hereditate: vt Instit. dī fideicō. bere.
§. sed q. r. L. ad trebel. p totū. hec de-
trahit de vniuersitate hereditatis. et
in hac oputant legata r donatiōes. ff.
ad l. falcid. in quarta. A. Nec lex nō vi-
detur ibi habē: r puto q velit allega-
re. l. in qntitate. que est eo. ti. sed meli-
vī facē Instit. de fideicō. bere. §. sed q.
cū se. vbi p. q cōmoda r onera bēdita-
tis diuidunt in heredē r fideicomissa-
rium siue sit vnū heres: siue ples p suis
portioibus. B. Notant hec et de re-
sta. Raynaldus. Et si plures heredes

instituti fuerint diuidēt inter se dictas
portiones. **Hec** q̄ dicta sūt de iure sūt. **Ac**
ter circa h^o diuersaz terraz varia ē cō
suetudo q̄ si rōnabilis sit ⁊ prescripta
seruari oꝝ: vt s. consuetudo. §. 4. ⁊ 5. **A.**
hic posset cōsuetudo irrōnabilis discerni
quādo esset cōtra relicta ad pias cās:
vt notat in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 93. Et cōse
quēter idē foret q̄cūq̄ esset cōbitū
pietatis seu caritatis. **B.**

Leptosus. Quid de cō
iugio leptoso
foꝝ? **R.** Lepza supueniēs sol
uit sponsalia. **A.** s. de futuro: vt i. cl. f. as
de quo. l. ⁊ ibi glo. q̄ etiā dicit q̄ idem ē
de qualibz enozm deformitate. **B.** s.
non soluit mīmoniu: ex eo. l. f. as. Unde
si tractū fuit teneat cōiunx ad redditō
nem debiti: ex eo. c. p. 2. **Leptosus** ē
contrahere potest si inuenit volentem
extra eo. c. 2.

Utr cōiunx teneat cobabitare iur
gi leptoso. **R.** s. m. l. bo. in 4. o. vis. 32. Li
cet teneat reddere debitū: nō tñ teneat
ei cobabitare. Non nita cito inficiet ex
coitu sicut ex frequēt cobabitatione.
Et s. m. p. e. hec opinio celebrior ē: quaz
⁊ **Hos.** declarat sic. Sufficit leptoso
q̄ vxor ita ppe sit q̄ pph. loci distātiā
non fraudet debito: nec opz q̄ in eodē
lecto aut in eadē domo morent. Filii
quoq̄ leptosoꝝ cum sano manē debēt
ne inficiantur. **A.** s. de in sum. cō. li. 4.
ti. 2. q. 66. cū duabz se. **B.** Utr leptosi
teneatur dare decimas. hēs s. d. cime. 2.
§. p. Et vtz de sepultura. **A.** s. l. cū le
prosi intrāris domū leptosoꝝ: vt i loco
allegato. **B.** teneat ad canonicā porti
onē: vide s. sepultura 3. §. xi. qui icipit.
Quid de leptosis.

Utr sacerdos leptosus debeat cele
brare. **R.** s. m. l. uil. **Populo** qdem pph
seddātū celebrare non oꝝ. **Sed** puati si
nō sit nimis deformis. **A.** aut debilis
s. m. eūde: vt in sum. con. li. 2. ti. p. q. 43.
B. nō est phibēdus: sed tñ cessabit a
munisterio q̄ ad sanos. **A.** sed leptosis
cantare ⁊ ministrare poterit diuina: vt

in dicta. q. 43. **B.**

Ex et constitutio

Quid est lex? **R.** Lex ē constitu
tio ppli in qua maiores natu sūt cū ple
bibus aliqd sanxerūt. vi. l. 2. lex. Et de h^o
etiā vide in fine sequētis. §.

Quis pōt facē legē? **R.** s. m. l. bo. p
ma scōe. q. 90. **Lex** pncipali respicit ad
bonū cōe. **Ordinare** aut aliqd ad bonū
cōe est vel totius multitudinis: vel ali
cui⁹ gerētis vicē tot⁹ multitudinis. Et
ideo cōdere legē vel p̄tinet ad totā mlti
tudinē vel ad psonā publicā q̄ totius
multitudinis curā hēt. Est tñ p̄mulgatio
necia ad hoc vt lex hēat suā naturē. **Uñ**
vis. 4. **A.** in §. leges. **B.** dicit q̄ leges
instituantur cum p̄mulgātur. Et sic po
test colligi talis diffinitio. **Lex** ē quedā
ratiois ordinatio ad bonū cōe ab eo q̄
curaz cōitatis bz p̄mulgata. **A.** **Lon.**
Hos. vt in sum. confes. lib. 2. titu. 5.
q. 203. **B.**

Sed qui sūt illi q̄ ita curā cōitatis ha
bēt q̄ possint legē facē? **R.** s. m. **Hos.**
gnāle cōstitutōez papa pōt facere in oi
bus spūalibz ⁊ ecclasticis: ex eo. c. fi.
Itē legatus in puincia sibi cōmissa: ex
de offi. le. c. fi. ex de loca. ⁊ educ. ex rescri
pto. Itē synodus puincialis. is. vis. q̄ vñ.
Itē synodus ep̄alis. is. vis. p. ⁊ c. fi.
Itē ep̄s in sua diocesi pōt cōstitutōem
facere: ex de maio. ⁊ obe. si quis. ex de
loca. ⁊ educ. vñ nobis. Itē caplū pōt
sibi cōstitutōem facē: ex eo. cūz acces
sissent. Silt ⁊ vniuersitas ecclioꝝ ⁊ ma
gistroz: ex eo. ex litteris. Itē i tpalibus
gnālem legē pōt facere impator. **L.** de
legi. l. 2. l. fi. Nō tñ in spūalibus seu ec
clesiasticis. **Item** p̄fect⁹ p̄torio ⁊ oēs q̄
bus impator hoc mādāt. Itē ppl⁹ ro
man⁹. Itē senatus romanus. **Des** isti
legē gnāle facē p̄t. Itē ois ciuitas siue
ppl⁹ pōt sibi legē facere. **Hec** oia i **In**
sti. de iure nālī. §. p. 2. **Item** credo de
quolibet collegio approbato: ex eo. q̄
eccliaz. ⁊ c. ex lris. **A.** **Item** in dicta. q.
203. Et additur s. **Inno.** in c. vñ nobis

ex de loca. r. duc. vbi dicit q. l. epe cu
capto iuo possit statuta face sup iuris
dictoe sua sup aliis tñ nō potest nisi hi
quorū interest consentiant vñ ad min^o
sint pñtes: de offe. dñs. c. p. r. ex de his q
fuerūt pla. sine con. ca. c. pñt. r. finali. **B.**
S. infra qd tps incipit artare: **R.**
fm hosti. Constitutio gnālis incipit ar
tare post duos mēses a tpe publicatio
nis: vt in auc. vt fac. no. cñti. in rubro et
nigro. **A.** coll. s. **B.** Idem **Ver.** r. **Jo.**
an. dicens sic. Cum istud sit iure civili
expñsum r. iuri canonico dñum non sit
cantiū illud seruabimus: qñ etiā robo
ratum videt: ex ne cle. vel mo. c. vlt. et
de sen. exco. nouerit. Et addit dicens. ni
si in ipa cōstitutōe aliud caueat. Et per
hoc soluitur si q inueniunt dñia. Infe
rioruz aut cōstitutio fm eūdē **Hosti.**
vtruta captoz r. vniuersitatū in conti
nēti ligat facta pñulgatōe: nisi forte
absentes r. ignorātes: quib^o neq. tps
dabo neq. limitabo: sed iudici arbitrio
reliquo: ar. extra. qui ma. accu. pñt. c. si.
A. Idē in dicta. q. 203. **B.**

Utr ignorātes excusentur ab obser
uantia legum r. cōstitutōz: **R.** Cōiter
loquēdo nō excusantur: nisi sicut pñi
ctū est sup. ignorātia. s. 3. tñ a sententi
is plaris p statuta ordinarioz excusā
tur ignorātes: qz nō ligant illis: nisi eo
ruz ignorātia fuerit crassa aut supina:
ex. e. vt aiāru. li. 6. Et que sit crassa seu
supina hētur s. ignorātia. s. fi.

Utr cōstitutio respiciat pñeri a?
R. Futura tñ respicit: nō pñerita: ex
eo. cognoscentes. nisi in ea noiāz de p
teritis caueatur: ex eo. c. fi.

Utr posterior cōstitutio tollat pōrē
R. Tollit etiā si de pōri nullam faciat
mētiōē: ex de cog. sp. c. pñt. licz secus sit
i rescriptis: ex de rescript. ceterz. r. c. ex
parte. Itē secus de cōsuetudine. **A.** s.
qz ei nō derogat p nouā cōstitutōem pa
pe: nisi de ea fiat mētiō: vt in loco alle
gato. **B.** s. cōsuetudo. s. 6.

Utr leges humane obligent i foro
conscie: **R.** fm **Ibo.** pma scōe. q. 96.

Leges hūane si iuste sint hēnt viz ob
ligatōis i foro conscie a lege eterna: a
qua deriuatur: fm illud puer. 8. Per
me reges regnāt r. legū dñitozes iusta
decernūt. Dicunt aut leges iuste. p qui
dē ex fine. s. qñ ordinatur ad bonū com
mune. Itē secūdo ex auctoritate. s. qñ
lex lata nō excedit prātem ferētis. Itē
tertio ex forma qñ. s. fm eqūitate ppor
tionis imponūtur subditj onera ad bo
nū cōe: fm hoc leges b^o modi onera
iponētes iuste sunt r. obligant in foro
conscie: dñs. 9. quicūq. Leges hō iniuste
non obligant: de quibus vide in se. s.

A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 204. **B.**

Quē sūt leges iniuste: **R.** s. **Ibo.**
vbi s. Iniuste sūt. pmo quidē pōtrari
etate ad bonū humanū: r. hoc tripliciter
scōtrariis modis nūc dictj de legibus
iustis. Nā vno mō sunt iniuste ex fine:
sicut cū aliqs pñdēs leges iponit one
rosas subditis nō pertinentes ad vtili
tatē cōem: sed magis ad pñiā cupidi
tatē vel glām. 2. mō ex auctoritate. s.
cum aliquis legem fert vltra cōmissaz
sibi prātem. 3. mō ex forma: puta cum
ineqūlit onera multitudinis dispēsanf
etiam si ordinētur ad bonum cōe. r. ta
les magis sunt violētē q. leges. Unde
non obligant in foro conscie: nisi forte
ppter vitādū scādālū. Itē iniuste sūt
per cōtrarietate ad bonū diuī: sicut le
ges tyrānoz iducētes ad idolatriā
vel ad qōlibet aliud quod est cōtra le
gem diuinā. r. tales leges nullo mo
do licet obseruare.

S. nūqd inter leges impiales que
nūc vigent sint aliq casus illiciti r. fm
aiām nō seruādī: **R.** Dñr. vt of. dñs. 10.
lege. Et pmo qdem i mīmonis. Nāz
fm leges fili^o vnus germani copula
ri pōr p mīmonū cū filia alteri ger
mani: vt Insti. de nupti. s. inter eos. **L.**
de nup. l. nemini. r. fm deū tales debēt.
penitus separari: ex de ofang. r. affi. nō
debet. r. 35. q. 3. pgeniez. 2. qz fm leges
puella rapta non pōr contrahere mī
monium cū suo raptoze. **L.** de rap. vtr.

¶ vnica. Et idem erat olim fm antiquos
canones: sed hodie potest de rap. c. fi. z
vide. l. raptor. 2. §. 2. q. 2. fm leges lici
tū est bōi soluto tenere muliere solutā
in cōcubinā: vt in auct. quib. mo. na. ef
fi. sui. §. si quis aut. §. fm deū etiā for
nicatio simplex mortale peccatū est z ex
cludit a regno dei: vt dicit Apōl. i. l. cor.
6. 4. q. 3. §. leges licitū est viro occidē
adulterē vxoris dephensum in adultio
si est pōna villis: cui nō debet reuerē
tia. ff. de adul. l. merito p. rīso. z. l. si adul
teriū. z. l. de adul. l. Brach. z. si licet
patri qui hēt filiā in prāte occidē adul
terū filie in domo filie. z. cōuerso licet
patri occidē adulterā filii z generi: z oc
cidē filiā. ff. de adul. l. paf. z. l. nec in ea.
z. l. q. ait. B. l. z latrone siue p. p. f. a. z. 3.
agrorum: vt sup. homicidiū p. §. 6. §. 3.
fm deum nihil cor. licet z phibet cum
p. cipitur Exo. 20. Nō occides. §. q. 2. fm
leges dānat qui cōprehensā in adulte
rio tenet vxorē. l. d. adul. l. crimē. z. l. ca
strati. Sed fm deum z iura canonica
potest tenere sine vlla pena: dūmodo
ipsa velit ab adulterio recedē. 3. q. i. §.
subauditur. A. Al. incipit. hic subau
diendū. B. 6. q. 2. fm leges in mult. ca
sibus licitū ē vxorē repudiare z ma
trimoniū rite cōtractū dissoluē z maxi
me in casu q. notat di. io. lege. z. 2. q. 2.
sunt qui dicunt. A. In his capitulis
dicit de dissolutione matrimoni etia z
cōsumati causa religionis qd. phibetur
h. leges pmiserint. B. Sed hoc lex vi
uina phibet: vt in eisdē. c. dicit. 7. q. 3. §.
leges mulier q. mortuo marito nubit
infra tps luct. l. vni. an. infamia fit et
incurrit mltas penas. l. de scōis nup.
li. 2. 2. §. fm deū vt apōl. dicit: nubat
libere cui vult: et de scōis nup. c. fi. Et
vt nōt. Inno. remittunt ei omnes ille
pene que sunt tñ ad ipsi. penam. De
cus si inde pueniat aliquid ad alios.
A. Dñs An. de Bu. clarius hoc ponit
i dicto. c. fi. de scōis nup. dicens q. quedā
sunt pene que fundātur sup. odio secū
dāri nuptiar: vel festinatōe trāsitus.

z tales pene sunt correcte: vt B. q. 2. con
trahere matrimonium non est odiosū
neq. phibitum sed ab apōl. pmissum.
Quedam sunt pene que fundant sup
fauore primi mrimoniū. z iste adhuc ho
die durat: vt si mater cōsequit aliquid
ab intestato: vt ex testamēto alie. filio
ru z bonis mrimoniū h. solū vsufructū
super eo dū viuit: remanēte p. prietate
apud filios eiusdē matrimoni si extāt:
qbus nō extātib. cōsequit plenus ius:
vt. l. femine. §. fi. l. de scōis nup. Itē q.
vir siue mulier nō possit in vita vt p.
mortē donare nouerue vel vitrico p.
q. donauerit vnicuiq. filioz bonis mri
monii: vt. l. hac edictali. l. eo. Et idē in
multis sibi q. ponit dñs An. vbi sup.
B. 8. q. 2. fm leges fili. spuri. nō ē alean
dus: sed fm deū z canones cōtra: vt sup.
fili. §. 7. A. qui incipit. Quid de spu
riis. B. 9. q. 2. fm leges heres si nō fe
cerit inuētarium tenet ad oia debita
defuncti. Sec. fm deū: vt s. hereditas
§. 5. 2. q. 2. cū in certis casib. fm leges
heres teneatur de maleficio defuncti:
secus ē fm deū: vt s. hēditas. §. 4. A.
q. 2. vt ibi p. tenet ad oia debita defun
cti etiā ex maleficio inq. tū hereditas
sufficit. B. xi. q. 2. fm leges id quod re
linquit in vltima voluntate nō valz ni
si beat. z. v. l. testes. l. de testa. l. si vn.
z. l. si. §. 3. deū in relictis ad pias cās suf
ficiūt tres aut etiā duo testes: et de re
sta. cū esses. z. c. relati. A. De hoc ple
nius s. ecclesia p. §. 5. in additōe. B.
12. q. 2. fm leges si p. mitto aliqd. nudo
pacto. A. i. simplici p. missione siā alia
iuris solēnitare. B. nō teneor. q. non
oriz inde actio: vt. ff. de pac. l. iure gen
tiū. Contra est fm deū z canones. quia
mortali peccat recedēs a pacto: ex de
pac. c. p. cū similib. q. ibi notant. At vt
de. i. p. missio. Et idē si p. mitto vni re
cipiēti p. alio. q. fm deū teneor. scōi le
ges nō. A. Nisi p. missio facta fuerit p
sone existēt sub prāte alteri: vt seruo
seu filiosa. vel pcuratori seu negocio
rum gestor. Per hos. n. bene acquiri

tur patri et oſio: vt Inſti. per quas pſo.
no. acquirat obli. p. to. 2. ff. 2. l. de pcur.
et de negi. geſtiis. **B.** 13. q. 2. inf. emētes
et vēdētes cēdūt leges. **A.** Delicti di-
ceret pmitterit. Nullū. n. doliū leges cē-
dunt. ff. de dolo. p. totū. **B.** deceptōem
et. Unde ſup. emptio. §. 3. 14. q. 2. ſcōm
leges non licet emere ſeu vēdere iura
et actōes que quis habet et alium p. mi-
norē pōio q. ſit pncipale debitum: aliſ
non valet emptio: nec peti poteſt niſi
vſq. ad id quod ſolutum eſt: nec etiaſ
poſſunt talia iura pro parte vendi et
pro parte donari. **L.** mandari. l. per vi-
uerſas. 2. l. ab anafſaſio. Sed ſecundū
animam. nihil p. biber me emere iura
cōtra aliquē p. minorē pōio q. ſint ipſa
iura: dum tamē non faciā hoc in frau-
dem vſure: ſed ppter intereſſe meum
aut laborē qui forſitan erit i. rehēdo.
ſeu q. dubito ne debitor fugiat aut ad
paupertatē veniat. Unde hoc. i. vſura 3.
§. p. r. **A.** Et ibi patet. et etiaſ in dictis. ll.
p. diuerſas. et ab anafſaſio q. hoc fuit
ſtatutum ad remouēdas lites et p. cōi
bono. Ideo non ē cā quare in p. ſciētia
non obligent. et ſibi imputet q. ſe intro-
mittit h. modi periculis et letigiis. **B.**
15. q. 2. ſm leges in longiſſimo tempore
etiaſ poſſeſſor male fidei p. ſcribit. Sec.
ſcōm deum et iura canonica: et de reg.
iur. poſſeſſor male fidei. li. 6. de h. vi
de. i. p. ſcriptio. §. 5. 16. q. 2. ſm leges ma-
leſicia cogitatōis regularit nō puniun-
tur. ff. de penis. l. cogitatōis. ſed tamen
omnis cogitatio mala vel a deo v. per
pniam puniēda eſt. 33. q. 2. omnis. 17.
quia ſm leges licet magi et venefici pu-
niantur: tñ qui hoc faciunt contra iures
ventos et grādines p. miantur. **L.** d. ma-
le. l. eo. ſed ſcōm deū talia etiaſ ſic face-
re grauiffimū p. ctm eſt: vt clare. p. bar.
Tho. ſcōa ſcōe. q. 94. **A.** Et bene. q. a
non ſunt faciēda mala vt veniāt bona
ad Ro. 3. **B.** 18. q. 2. ſcōm leges licitū
eſt in cauſa ſanguis corumpere accuſa-
torē. ff. de p. uari. l. fi. **A.** Ibi dicit in oī
bus cauſis p. ter q. in ſanguine q. delato

rem corūpit. p. v. l. cto. hēf. et ſic nō ſunt
tūq. hoc liceat: ſed q. tali pena nō pu-
nitur. **B.** 3. q. 2. ſcōm deū nō licet: vt po-
nit Tho. ſcōa ſcōe. q. 96. Nec itaq. ſū-
que notare potuit que q. tum ad cauſas
alie nō ſunt ſcōm deū tenēda: l. ſint cō-
ceſſa p. leges. Alias vero iuris ſubtili-
tates et diuerſitates iuris canonici et ci-
uiliſ iuriſtis relinquā. Porro de illis
legib. q. p. mittūt vſuras nihil dico. q. 2.
oēs abrogare ſunt etiaſ per leges: vt. i.
vſura p. §. 2. q. incipit. Quid de legib.
A. 17. q. 1. legib. poſſit diſpēſari. **R.** ſm
Tho. ſcōa ſcōe. q. 97. Rectores multi-
tudinē diſpēſare poſſunt in legib. hu-
manis in aliqb. caſibus. **A.** ſm q. bus
diſpenſatio a iure p. mittit. **A.** ſec. 2. cuſ
nemo poſſit venire contra legē. ſupio-
ris. 19. di. nulli ſas eſt. **B.** Ita tamen q.
diſpenſatio nō cedat in nocumētus bo-
ni cōis: ſed poti. ad illud p. ficat. Qui
aut ſunt cauſas iuris canonici diſpenſa-
biles ſolū per papā: habes ſ. diſpenſa-
tio. §. 7. 8. et 9. **A.** ſm. §. qui incipit. Di-
ſpenſatio. cum ſequētib. **B.**
A. 17. q. 1. in conſtitutionibus itelligant
cōceſſa quecuq. non ſūt phibita: **R.**
ſcōm hoſti. Si conſtitutio promulga-
ta eſt affirmatiue omnia que conſtit.
et ex eis ſequētia vident cōceſſa: niſi re-
periant phibita: puta conſeſſum ē cō-
trahere mīmonium. ergo ciuilib. et ſp.
niſi reperiat phibitū. Si ho. promulga-
ta ſint negatiue: omnia ex eis ſequen-
tia itelligunt phibita niſi reperiant
cōceſſa: ſicut phibet ne go occidat. g.
ſemp. et omnib. phibetur niſi quando
inuenitur conſeſſum.
A. Leges impiales imitāt canōes. Un-
dicit ſic. Nō dīgnātur ſacre leges ca-
nones ſacros imitari ſpāt. i. mīmonia
et vſur. in auct. vt elici apud p. p. oſ. e. p. oſ.
co. l. 2. q. 6. §. 6. colligit. et de ho. op. ſ.
nūc. inrellerim.
A. In legis fraudē nihil agēdū. ff. d. le.
contra legem. q. cum quid phibetur
vna via itelligitur phiberi et alia: et
de reg. iur. cū quid. li. 6.

Quid de cōdentib⁹ leges iniquas?
R. Si leges inique sunt cōtra libertatem ecclesie: tūc cōdētes ⁊ seruantes sunt excōicari ipso facto: vt habes ex tenſe ſup. excōicatio p. 5. 2. h. 8. Si hō ſint ſimpliciter contra aliqua dei ⁊ eccleſie mandata: vt puta q. liceat facē ſimonias vel alienare ſendum ꝑcipue eccleſiaſticū ⁊ huiusmōdi: ipſo iure non valent. diſ. 8. que contra. 32. q. 7. flagicia eſt de conſti. que in eccleſiaz. Et facientes ⁊ ſeruantes peccant mortaliter: eſt de ſimo. cū in eccleſie. ⁊ c. non ſatis. Et ſi qui dānificati ſunt occasione talis legis conditores ⁊ eorum heredes tenentur ad reſtitutionem. Illi etiam qui induxerunt conditorem ad tales leges faciendā tenentur inſolidum. ⁊ ſi oēs ſeruantes tenentur ad reſtitutionem oīū eorū que talī legū occaſiōe lucra ti ſunt vel alios dānificauerunt. Et eodez modo imo multo magis peccāt ⁊ tenentur qui leges cōdūt directe contra deū: ſicut de idolatria: vt h. 5. 8. 8. e dictū. **A.** Hec etiā notātur i ſū. cō. lib. 2. ti. 5. q. 205. ſm Ray. ⁊ poſti. Et vltra ꝑdictum caſuz etiā in aliis irrogat excōicatio cōtra talīz legū cōditores: puta ſi cōderent legē ſuper vſuris facien dis vſ non reſtituēdis: vt in cle. ex gra ui. de vſuris. vel ſup ſimonia cōmittē da: cum in ſimonia hodie ſit excōicatio papalis: vt ꝑz ꝑ extrauagantem Euge geni quarti. cū deteſtabile. ⁊ idē i mul tis aliis caſib⁹ q ꝑnt colligi ſup. abſolu tio. ꝑmo. 5. ꝑmo. et excommunicatio ꝑmo. 5. 2. cū ſequētib⁹. **D.** Ad materiā legis ꝑt ꝑrinē ſup. ius. Leges audire nō licz quibuſdā clericis ſup. excōicatio ꝑ. 5. 2. h. 6. ⁊ ibidē. 5. 3. h. ſu. 14. Quō ꝑa ꝑa poſſit tollere leges: habet ſ. papa. 5. antepſi.

Inellaris cōtra

ctus. Cōtract⁹ iſte qui i qbus dā ſociis dicit datio ad liuelluz eſt idēz qd cōtractatus empbiteoticus: ⁊ ideo de hoc vide ſupra. empbiteoſis.

Libellus famoſus dicitur quādo aliquis ſcribit cedulam continēte iniuriā ſuę iſamīa alteri⁹. ⁊ ꝑicit eam in loco vbi inueniatur: ⁊ ſic alius infamatur.

Que pena cōficiētis libelluz famo ſum? **R.** Quadruplex eſt pena ſm q. qtuor modis ꝑt agi de eo. At ꝑmo qui dem ſi agat criminaliter etiā ſm leges eſt pena capitis tam cōtra illū q fecit q. contra illuz qui inueni: niſi corrupe rit vel nulli reuelauerit. Leo. l. vnica. 5. q. 1. ſi quis famoſū. **A.** Ibi trāſumpta eſt ꝑars dicte legis vnice. vbi dicit. Si q. libellū famoſū ſuę doini ſuę i pu blico vſi quocūq. loco ignari⁹ repenit aut corruꝑat ꝑuſq. alter inueniat: aut nulli cōſiteatur inuētū. Si hō nō ſtati eaſdē cartulas vſi rupēit vſ ignoſum ꝑſerit: ſed vim eorū manifeſtauerit ſci at ſe q. actorē huius delicti capitali ſē tentia ſubiugandū. Huiusmodi aut li bellus alteri⁹ opionē nō ledat. **B.** Et q. liber de populo accuſare ꝑt tales: qn etiā accuſatori cōſtituit ꝑcium ꝑ mō ſubſtantie accuſate ꝑſone. vſ ſi erat ſuus ꝑducit in libertatem. ff. de ininf. l. lex. 5. ſi. ⁊ l. eo. l. vnica. 2. ſi agat ciui liſ. ſactiōe iuriāz q nō publici iudicii ſz ꝑuati cōrinet querelā. l. de inuiri. in iuriāz. Et ſic ꝑuinet ſz iuramētū acto ris ⁊ raxatōem iudicio: vt in Inſti. de inuiri. 5. pena. 3. ſi agat ſm canones: ⁊ ſic q. famoſum libellū cōficiat flagella tur ⁊ excōicaf. 5. q. i. g. in alteri⁹. ⁊ c. bi q. Et ꝑt deponi cū ſit graue crimē ⁊ dā natōe digniſſimū 25. di. 5. nūc aut. 4. i foro ꝑnial. q. tā iſti q. alii detractores tenētur ad reſtitutōez fame ꝑ modūz q. dicit⁹ e ſup. detractio. 5. 4. ⁊ 5. **A.** 3. in ſū. con. li. 2. ti. 5. q. 200.

Libertus eſt ille qui ex ſeruo fact⁹ eſt liber ꝑ manumſiōnē. Ma numſioz autem patron⁹ dicitur ⁊ ſem ꝑr libertus patrono tenet ad quedaz obſega. Ingenuus aut vocat qui liber

natus ē: sic nulli tenet obsequiū. Et
aut casus quo libertus eripit i ingenu
itate. si a dño fuerit expolit: vt dicit
supra. expolitus.

Utrū libert' possit reuocari i serui
tute? **R.** Libertus in seruitute reuoca
tur ppter ingratitudinē. s. cū man' in
fecit in patronū: aut atrocē iniuriā seu
grauē dānū rerū vel vite periculū i ser
re psumpsit. Et eisdē causis pōt qlibet
donator donatōem reuocare: ex de do
na. c. si. **A.** Et ibi nōt glo. qd bñ in isto
s. nōtur i sū. cō. l. i. 3. ti. 17. q. 14. **D.**

Que differētia est inf liberos ecclē
i puatoz? **R.** fm hosti. **Dupliciter.**

Prima qz liberti ecclē reuocant in ser
uitutem ppter operas nō pstitas. 12. q. 2.
diaconi. **Sec.** in liberto puati. L. de lib.
cā. solo. Inno. tñ intelligit hoc de obse
quis impositis: nō d' aliis. **A.** quia ad
nō imposita nō tenentur: vt dicit ipe In
no. in c. de famulis: ex de ser. nō oz. vbi
etiā dicit q' per omissionē obsequiū im
positū nō redigat libert' in seruitutē: ni
si eēt nimis necessariū obsequiū: puta
qz negaret alimēta. **Tunc.** inquit re
uocabit in seruitutē. **D.** Scda quia si
libertoz ecclē etiā nati post manu
missionē sunt obnoxii ecclē. 12. q. 2. de
libertis. z. c. liberti. 2. **Sec.** in aliis. L. e.
11. 2. 2. **A.** si ti. de libertis z eoz liberis

B. Tertia. qz liberti ecclē tenent ser
uire ecclē etiā si nulla opa sint iposita
eis. 12. q. 2. diaconi. in fi. z. c. liberti 2. **Se
cus** in aliis. L. cō. l. i. 2. **A.** Ibi non bñ
hoc apparet. sed bñ dicit Inno. in dicto
c. de famulis. iunctis q' notantur scōz
Ray. in sū. cō. l. i. 3. ti. 17. q. 14. **B.** Quar
ta est. qz liberti ecclē si iniuriuntur ec
clē v' accusent illā v' testificent q'
illā reuocant in seruitutē etiā si ordia
ti fuerit. ois. 54. q. ex famulis. z in pdcō
c. diaconi. ex de ser. non oz. de famulis.

Quinta qz liberti ecclē manumissi ad
hoc vt ordinētur nō possūt de acquisi
tis q'cunq' mō ad alios trāsmittē scōm
quosdā: qn poti' oia ad eccliam ptine
būt. Sed veri' puto q' hoc sit vez solū
quādo in manumissione fuit dictū. Al
etiā testamētū possūt cōdere de his q'
acq'sierūt: ar. ex de ser. nō ordi. eo liben
tius. 12. q. 3. c. i. 2. 2. **A.** Idem in sū. cō. eo.
ti. q. i. fm Tan. Ray. Gl. 2. hosti. **Predi
cta** etiā notatur in dicta. q. 14. **D.** Et
ta circa mām libertoz habes. i. manu
missio. z. i. seruus.

Itere. De falsariis lra
ruz: vide supra
absolutio p. 53. x. 4. **Ite** s.
excoicario 3. Quilibet d' portare d' cu
ria litteras de dignitate quam dicit se
habere: vt. i. peregrin'. 5. fi.

litigium put b sumif
est cū vn' ver
bis alterius dicitur in qua ddi
ctōe fm Tho. scda scda q. 146. duo pos
sunt attēdi. Quāq' nōtingit cōtradictō
ppter b' q' tradicēs recusat persone
dicētis oientire ex defectu amoris ani
mos vniētis. z hoc ptinet ad discordiā
caritati dīa. Quāq' hō arigit ppter b'
q' tradicēs nō veret cōtristare dicen
tes. z sic fit litigiū qd amicitie v' affa
bilitati opponit: ad quā pertinet dele
ctabilis aliis cōiucere. An pbs dicit 3.
etbi. q' illi q' ad oia cōtrariant cā ptri
standi: neq' quoscunq' curātea. discoli
z litigiosi vocant. z vide s. discordia.

Utrū litigiosus plus peccet q' adu
lator? **R.** fm Tho. vbi sup. cū virt' ami
citie pncipali' tendat ad delectadū q'
ad cōtristandū. iō litigiosus q' supabun
dat in cōtristādo graui' peccat q' adu
lator q' supabūdat in delectando. Per
accūs tñ possēt ecōuersio eē: puta si in
aliq' particulari adulator magis frēde
ret p' deceptōem nocē. v' b' modi.

S; qre litigiosus phibet ordinari
fm hosti. **Triples** ē cā. prima qz
tales non sūt apti ad humile doctrinā
que requirit ab eis. An dif. 4. c. 5. p. of.
Nihil est impudēt' arrogātia rustico
rū qui gāruitatē auctoritatē putāt: et
pati ad lites i f' bictos tumide itonāt.
Scda cā est qz litigiosi v' adulatorib'
alos pncipū sibi sciliāt v' fratrib' suis

deprehēdo infamie notā ingerūt: vñ in
ter fratres discordiā seminādo: seditio
nes nunq̃ cessant facere: dis. 46. §. 2.
Tertia cā ē qz cū ipi debeāt discordan
tes ad concordiā trahere: z etiā oblatōes
dissidetiū phibeāt recipere: nō debēt
litigādo alios ad discordiā puocare: vl.
99. in pñ: z per totā dis.

Locatio vel condu

Locatio. Locator dicit qui rei sue
vñ alteri p p̃cio cedit. Ut cū loco tñ
bi domū mea: ego sum locator: tu hō
cōductor. Et ē qñ quis vñ locare ope
ras suas qñ offert se ad faciēdū aliqd
p p̃cio. vñ ē qñ accipit rē vt i ea aliqd
faciat: qd dñ inoiatus tract. A. nisi
intueniat p̃cium pecunie. tunc. n. esset
mera locatio: vt in Insti. de loca. z con
duc. in pncipio. B.

Quo tēpore dñ solui merces locato
ri: B. fm̃ dñ. Seruari dñ qd int eos
actū est. Si hō non apparet quid actū
sit: seruādus ē mos regionis: qui si etiā
nō apparet vel ē vari? seruādus ē qd
minimū est. s. vt soluat in fine ani: ex
de reg. iur. in obscuris. l. 6. Idē dñ.

In qbus casib? pōt dñs expellere in
alimū seu cōductore? A. In qtuor. Pri
mus si dom? locata nccia facta sit sue
habitatōi: puta si dom? quā hābat ca
su dñstructa est. aut si postea duxit vro
rē: vel alia sñs nccitas supuenit. Intel
ligēdū fm̃ hosti. qñ tpe locatiōis illa
nccitas nō iminebat. Secūdu casus ē
si dom? bz nccitatē reparatōis. Et intel
ligo de nccitate orta post locatōem. Et
in his duob? casib? remittenda ē p̃sio
p rata tpe. Terti? si cōductor puerse in
domo hñt: vt si tener porcos i solario
vel nō ē in ea fm̃ pactū cōductōis. vñ si
deteriorē faciat. vel malas semias ibi
teneat aut etiā puerlos boies: ar. l. auct.
de leno. §. sancim. cōiuncto. §. si qe aut
eo. ti. vbi ē p̃z qz nisi dñs expellat dñ do
mo sua h? modi turpes p̃sonas z leno
nes grauit puniūt. B. In quo cāu ali
qui dixerūt nō ē remittēdū partē pen

sionis p rata tpe. Sed dñs vñ est q
dñs tenet remittē. pōt aut agere dñg
linū p dño dato: vt ex eo. ppter. A.
Et ibi hoc notat glo. addens q locatoz
ager actōe legis acqui hē z ex locato. B.
Quart? cū inq̃lin? p biēniū non soluit
p̃sionē qz pōt expelli etiā si ad gnquē
niū vel vltra cōdixit. A. nisi celeriter
satisfecit: dicto. c. ppter. Et de ista ex
pulsione lati. sup. emphiteosis. §. 4.
in additōe. B. Hos qtuor casus hēs
in dicto. c. ppter. A. Hec ē nōn tur
in sū. con. l. 2. ti. s. q. 35. vbi ē addit fm̃
hosti. qz cōductor itelligit iprobe ver
sari si opa rustica suo tpe nō exerceat:
vñ si ppter inimicitias ex ei? culpa pce
dentes dñū detur. B.

Utr? cōductor teneat locatozi de dā
no qd i re locata cōtingit? A. fm̃ ho
sti. Tenet si cōtingit culpa sua: vel it
loz quoz opera vñtur. Et in hoc cōtra
ctu venit ē culpa leuis: cū gfa vtriusq̃
celebret: qñs qdam dñū dixerunt: vt
in Insti. qui. mo. re tractat obligatio.
§. ult. A. Qui tñ accipit mercedē p
custodiā: tenet etiā de leuissima culpa
fm̃ hosti. z in sū. con. eo. ti. q. 36. z sentit
glo. in. l. qui mercedē. ff. de loca. Et intel
lige qñ obrulit se custodie: ar. li. §. sepe
ff. de positi. A. l. sec? vt s. de positi. §. 3.
additōe. B. Cū si auriga dñ ceteros
curru suo trāsire cōtēdit: curru euerit
z seruū quē cōdixerat qñfauit: vel occi
dit tenet. Debuit. n. se tēperare z dilige
rius se hēre. ff. eo. Itē qñ. Sed si fecit
qd gcunqz diligēs fecit? sec? erit: vt. ff.
eo. si merces. §. qui colūnam. De dño
hō dato vel alio cui obuiare nō potuit
nō tenet. ff. eo. §. de dño. A. Et ibi p̃z
qz tenet dñō dato ab eo quē posuit
custodiā. B. Sili ē nec dñ cāu fornicito

Utr? ille q locat operas suas facien
das in aliqua re teneat de dño illi rei
A. fm̃ hosti. sicut z in supiori q̃stione
dñ dñū cōtingit culpa illius tenet. ali
ter nō. Cū si colūnam trānsferēdā acce
pit vel bolia z h? modis fracta sē sua
culpa vel illoz quoz opa vñt. tenetur

etiā de culpa leui. **Sec?** si diligētiā adhibuit. ff. eo. si merces. §. qui colūna. Et l. de dāno ab alio dato nō teneat. vt. ff. eo. fed. de dāno. tenet tñ de custodia. ff. eo. qui mercedē. **Nā** z qui mercedē p sola custodia accipit. tenet etiā de leuissima culpa: ex de depo. bona fides. sed de cāu fortuito nō tenet. nisi ex pacto: vt ibi. **A.** vbi etiā idem dicitur si pcessit culpa vel mora. **B.** Itē si suoz puerū quē cōduxerat forma calceitā vebemēter percussit vxi oculus ef fodere: tenetur. quia leuis tñ castigatio ei pmissa est. ff. eo. Itē qritur. z ex dō homici. ad audientiam. Item qui recipit palliū meū: z postea per erroz de dit alteri: tenet. quia non tolerat erroz in facto ppo. ff. eo. Itē querit. §. item si palliū. Itē si vestimēta poliēda accepit z mures roserunt de culpa tenet. ff. eo. item querit. §. si fullo. Itē si ali quid sarciedū vel poliēdū: vel gēmaz sculpēdā: vel includēdā accepit: tenet. excepto si res vitio suo frāgat. nā tunc non tenetur: nisi per spāle pactum. Et eod mō si vitulos pascedos accepit. ff. eo. si quis fundū. §. si quis vitulos. z. l. itē queritur. §. si gēma. z. q. 4. §. tres psonas. Itē si nauta me iusto ponat res meas in alia nāui q̄ vbi posuerit: z perit: tenet. ff. eo. itē querit. **A.** in. §. p. Et ibi pz q̄ si transtulit nō inuito dño: sed bona fide z sine culpa: nō tenet. vel et si mala fide transtulit: si i eadē nauigatione vrragē nāuis perit. ff. ad. l. ro. de tact. l. si. §. i. posita et i hoc. §. nōntur in sū. con. l. i. z. l. a. q. 36. **B.**

Poe q̄ locatoz opis vt pastoz res perit z dñs dicit q̄ perit culpa seu do illius: z pastoz negat cui incūbit probatio: **R?** fm **Hosti.** Pastoz. nā cū ipe rōne officii debeat custodiā hēre si dic amissā ouē pber abfuisse ctpā siue do lū: sicut argētarius pbare o3 amississe rōnes cū ruina vel incendio. ff. de eden. si qs ex argentariis. §. vlt. Idem in cū stode carceris. ff. dō custo. z exhire. l. vlt. cum atq̄ qui dolum allegat: dolum pro

bare debeat. ff. de pba. quotiens. §. qui dolum. **A.** Idem in dicta. q. 36. **7.**

In quib casib? finitit census siue pensio rei locatē? **R?** Si conductor ex pellitur sit remissio p rata tps: vt §. i. y. 3. dictū est. alr etiā cōductor corpis alicuius: vt puta agri: excusat a soluti one ppter vim maiore cur resisti non potuit. Itē ppter id qd pter osuetudine euenit. **A.** puta tēpestas vlt alia aeris intēperies in deuastatiōe fructuz: vt in l. de qua statiz. **B.** vt. ff. eo. l. ex cōducto. §. 2. z. 3. Itē spāliter ppter sterilitatē afficiētē cōductores magno icō modo nisi sterilitas valeat cōpensari cū vberrare pcedētis z seqntis anni: z si et hec remissio p rata sterilitatē: ex. e. ppter. **A.** Et fm **Hosti.** in sū. cō. l. i. z. l. i. §. q. 37. sterilitas z vberritas intelligit fm vulgi opinione: l. qdā dixerint sterilitatē qñ semen non pcpit. **Sil?** propter vberritatē si casu fortuito ctingat augmētanda est pensio. nō aut si hec fiat diligētia possessoria. Et. i. subiungit Itē hec que dicta sunt de pensione minuēda vel augēda intellige fm **Hosti.** i eo colono q nūmis colit. **Nā** paritari? qñ iure societati z lucrū z dānu3 cū domino fundi pcurat: vt. ff. eo. l. si merces. **B.** Sed si aliq locat opas suas tñ. vt accipit rē vt aliqd in ea faciat. **A.** vel etiā locat rē z operā. vt in dca. q. 37. vbi hec notātur fm **Inno.** z **Hosti.** **B.** to tam mercedē recipit etiā si casu fortuito impeditus fuerit: nisi mora vel culpa possit imputari. ff. de variis z exor. cōgni. l. i. §. pht. z. ff. de statu libe. l. cū hēs. §. pht. **A.** **Poti?** vlt. §. an pht. **B.**

Quid si conductor fundi aliquid expendit in re conductā? **R?** scdm **Hosti.** Si expēdit necessariū vel vtilit auxit. edificauit vel instituit: ager dō locatozē vt expēsas recipiat. ff. eo. l. dñs. Al' sec?

Utrum conductor agri vel domus vel alterius rei possit rem ipsam alteri locare? **R**espondeo. **P**otest. **L.** eo dem. l. nemo. et tunc res posterioris conductoris obligate sunt principali

domino vsq; ad illā q̄ritatē quam ille
secūdu dūctor tenet por. ff. eo. l. si i
lege. §. si colon. **A.** Ibi dicit q̄ fructus
rei locare sunt in cā pignoris ac si por
ductor eos pcepisset. et q̄ alie res po
sterioris dūctoris nō obligāt dñō. **S.**
glo. dicit ibi. sin torū. sed p parte sic. vñ
nō obligant qñ nō sunt inuecte. **D.**
Nullus platus religiosus pōt oce
dere ad vitā nec ad certū tps redditus
vñ partē eoz. **A.** aut iura aut possessio
nes monasterioz vel aliaz administrati
onū sibi cōmissaz: vt in cle. de qua. l.
D. alicui etiā p quacūq; pecunia ni
sinceritas vñ vilitas ouēt sine loci ex
poscat. et accedēte cōsensu. ouētus. aut si
cōmētū nō hz accedēte cōsensu supior
et qui d̄secerit incurrit sniam suspensio
nis: nec recipiēti acgrif aliqđ ius. **Iñ**
hoc nōn extēdit ad locatōes vel reddi
tuū aut fructuū venditōes ad modicū
tps: vt de reb. eccle. nō alie. monasteri
ozū. in cle. vide. l. simonia. 4. §. 3. **D.** o
ductoris sunt obligata locatori: vt. l.
pignus. §. 2.

Adus et iocus

Utz in ludis et locis possit esse
xtus. **R.** fm lbo. scda scde. q. iss. Sic
bō indiger corporali refocillatōe: qz nō
pōt crinue laborare: ita etiā ex parte
aie indiger qere et solatio: qđ sit p ludi
cra et iocosa. Circa que tria videtur pci
pue eē cauenda. pñū et pñcipale est qz
pdicta delectatio nō querat i aliquib
opib seu xbis turpib et nociuis. Secū
dū ne totalr grauitas aie sfoluat. Ter
tiū vt ludus sit oueniēs fm dgruitatē
psone rps et loci: et fm alias circūstan
cias debite ordinet. Et hec xtus sz pñz
vocatut eutrapelia.

Quōi ludis sit vitiū? **R.** fm lbo.
vbi d. Vitiū ē in ludo. p qdem sz exces
sum: qñ quis ad ludū assumit turpia
aba vel facta. vel etiā ea q̄ xgunt in p
rimi nocumētū q̄ de se sunt pctā mor
talia: et sic excessus ludi ē pctū morta
le. Et pōt esse excessus in ludo qñ non ē

cū debitis circūstantiis: puta qz nō cō
petit loco seu tpi negotio aut psoe. Et
hoc qđ qñq; pōt eē pctū mortale pro
pter vehemētiā affectus ad ludum: ita
qz cōtra pceptū dei vel eccle talib
vñ nō recuset. **Q**ñq; aut veniale. i. cū
aliquis nō tātū afficiat ad ludū qz pro
pter hoc velit aliquid extra deū cōmit
tere. **A.** nec ēt actualr cōmittat. quia
non sufficit bona volūtas cui d̄ziatur
op. 86. dñ. nō satis. **D.** 2. pōt eē in lu
do vitiū ppter eius defectū. Nam con
tra humanā rōem est vt aliqđ se onero
sum aliis exhibeat: puta dū nūbil dele
crabile exhibet et delectatōes alioz im
pedit. **Uñ** Seneca dicit. Si te geras sa
piēter vt nullus exhorreat tanq; aspe
rū: nec otēnat qđ vilē. Sed qz ludus nō
ppter se qrit: sz ppter operatōem. iō
d̄fecti ludi min⁹ ē vitiōsus qz excessus.
vñ pñs picit 9. et bi. qz parū de delecta
tione sufficē ad vitam qñ p odimento
sicut parū de sale sufficit in cibo.

Utz liceat cā ludi vñ habitu religi
osoz? **R.** Nō licet. sed puniri d̄z qñter
q hoc facit: vt in auc. de sanc. epis. §. si
A. pot⁹ vñ. §. pñ. vbi dñ. Vbius gnāl
ter i seculari vita cōuersantib et maxi
me theatralia exercentib viris ac mu
lierib iterdictum vñ scemathe. i. hīta
mōachi aut mōastrie aut assitrie aut
cuiuscūq; psone b. Sciētibz vniuer
sis psumētib in tali scemathe aut imi
tari: aut illudere i quacūq; ecclesiastica
disciplina. qz et corporalia supplicia su
stinebūt et exilio tradēt. puidētibz
b. modi locoz epis et qui sub eis sē cle
ricis. Sed ēt qbuslibet militaribus in
dicib et q sub eis sūt officii et locoz de
sensozib. **D.** et ar. l. de epi. audie. l. mi
nime. **A.** Ibi dñ. Minime et q ludibz
corpis sui qstū faciūt publice habitu
eaz xginū que dedicare sunt deo nō p
viantur. **D.**

Utz in cātu scfari. ciuiliario. ludo sca
eoz et b. modi sit pctū? **R.** fm l. si
hec sūt a psont scfari tpe et loco cō
petēti licet. sicut et gnāl de ludis dicit

Utz ludus aleæ sit peccatū mortale
R. fm̄. Sui. Etia si hō nō ducit i osue
tudine mortali peccat. Intellige qñ ex
auaritia ludit. A. qđ sp̄ occurrit cū
grat̄ lucy p modū illicitū qđ nil aliud
ē q̄ auaritia: vt colligitur ex nōtis per
Tho. scđā scđe. q. iis. art. 4. Brauitas
etiā h̄ p̄cti op̄bēdit aliq̄tenus ex dī
ctis in p̄ximo. s. p̄cedēti. cū additōe. B.
qz z auaritia de se ē p̄ctm̄ mortale: vt
sup̄za auaritia. s. a?

Que pena clericorū ludētū ad aleas?
An? de hoc legi. 35. dī. c. p̄. vbi dī sic.
Ep̄s aut p̄s byter aut diacon? aleæ aut
ebrietati deseruiēs: aut dīsinat aut cer
te dānet. Subdiacon? aut aut lector:
aut cantor: aut desinat aut cōtione pue
tur. A. Idē i laico qđ in minoribus
clericis: vt p̄ in dicto. c. p̄. B. Et nō
q̄ ex dco canone colligit q̄ si nō ducit
i cōsuetudinē: nō sustinebit p̄dictā pe
nā. Un̄ dicit deseruiēs. Sūit z si duxit i
cōsuetudinē z vult desinere. Un̄ dicit.
aut desinat. Bz tñ in vtroq; cāu p̄niam
agē de p̄cto. Et s. 3. post. idē bodie. i sub
diacono qđ i diacono: et de ser. n̄ oz. mi
ramur. A. Idē i dco. q. 23. Et addit s.
Ray. q̄ ex eo q̄ i dco. c. p̄. dānet z cō
munione p̄uet. colligit q̄ tale sit p̄ctm̄
mortale z graue. B.

Utz q i ludo aleæ vicit illi q nō pote
rat alienare teneat ad restitutōez? R.
s. 3. Tho. scđā scđe. q. 32. Qđ aliq̄s lucre
tur ab eis q rē suā alienare nō p̄nt: illi
ctū z dīus dīnū ē. Un̄ q talib? vicit ad
restitutōem tenet. z hic addit Ray. q̄
rales sūt furiosi. p̄digi. minores. 25. an.
z maxime pupilli. Itē mēte capti. fur
di. muti. ceci. z qui morbo p̄petuo labo
rant. qz tales sup̄esse reb? suis nō p̄nt.
Idē de seruīs. de religiosīs. de filiis. q
nō hēnt peculīū castreſe vel q̄si. Idē
de vxore q nō hē res p̄feriales. z et
d̄ administratore rez ecclīaz q paupe
rū sūt. Qui g? talib? vicit restituē tene
tur: nō dico illi qui amisit. sed tutori. cu
ratori. dñō. mōasterio. p̄f. marito siue
ecclē. A. nisi forte ecclē rector ecclē ef

fer correct? z credet in debitos vsus.
expēsur? fm̄ glo. Ray. z in sū. con. eo. ti
q. 25. vbi p̄z q̄ cū Ray. con. Post. circa
dicta in hoc. s. B.

Utz qcūq; traxit aliq̄ ad ludum
teneat restituē qcqd vicit. R. s. 3. Tho.
vbi s. Restituē tenet. A. s. ei quē attra
xit. Un̄ nec de eo pōt facē et̄nā fm̄ eū
dē Tho. vt in sū. con. eo. ti. q. 24. B.
Et nō q̄ ista attractio large intelligen
da ē. s. quocūq; h̄bis vel facti iduxit
eū: cū ille alī erat lusur? Itē siue idu
xit a p̄ncipio siue in medio ludi: cū ille
vellet desistere: vt Tho. dicit.

Utz q fraudulēter ludit teneat f̄ri
tuere? R. fm̄ Tho. vbi s. Tenet. A. s.
ei a q̄ vicit: vt etiā p̄ime dictū ē. z col
ligit ex positīs in dicta. q. 24. B. Et
intellige siue cōmisit fraudē an? puta
qz fingebar se q̄si insciuz de ludo z q̄si
hoiēm q possit decipi cū tñ decipe itē
deret. siue cōmisit fraudē i ip̄o ludo: vt
submitteō taxillos falsos siue etiam
hos male z fraudulose iactādo seu mē
dacit dicēdo q̄ obtinuiſſi seu male pe
cuniā numerādo. z oīa h̄ modi.

Utz q vicit phibēte iure ciuili. A.
qđ phibet oēm ludū fortune: z etiam
nō initēre exeratio alicui? op̄is h̄uosi
vt tactū est s. in p̄n? z dat repetitōez ei
q̄ p̄p̄ ludū phibituz aliqd soluit z he
redib? ei? vsq; ad 50. ānos. vt. l. fi. l. eo.
B. teneat ad restitutōez? R. s. 3. Tho.
vbi s. Jus qđē ciuile nō obligat oēs: s.
eos solos q̄ sunt h̄ mōi legib? subiecti.
z itez p̄ dīssuetudinē abrogari p̄nt. iō
apud eos qui sūt h̄ modi legib? astri
cti tenet integrat̄ ad restitutōem nisi
forte dñā cōsuetudo p̄ualeat: aut quis
vicerit ei q traxit eum ad ludū i q̄ cāu
nō tenet restituē. qz ille qui amisit nō
est dign? recipere nec pōt licite retinē ra
li iure positūo durate: sed tenet illud
vare in et̄nā. hec Tho. p̄o dictū
ius positūū h̄. l. eo. l. alēarū. z ff. eo. l.
vlt. in fi. Et idē cōsuleret et̄nā dicto iure
positūo durate. s. q̄ ille q attractio su
it non tenet restituē. nec tñ licite pōt te

perere ppter ipsam turpitudinem talis lu-
cri: vt in se. s. dicitur.

Quæ ille qui vicit qñ volūtari? cum
volūtario lusit teneat ad restitutōem
qñ? Quidā dicit qñ nō sed pauperibus
ē erogāda tal pecunia: ar. 14. q. 5. nō fa-
ne. Et hec ē opio. **P**la. Alii dicit qñ tene-
tur. ff. eo. l. vlt. i. fi. z. l. eo. i. cōstitutōe gre-
ca. Et hec ē opio. **D**er. vt nō ē ex de vit. z
bo. cle. clerici officia. z ē Ray. qñ est
i pposito casu. sin eo q lusit volūtari e
z per eadē iura. **S**z vt mibi vī vtraq
opinio stat. z scda qdē opio. s. q teneat
reddē locū hz vbi legib' viuif impiali-
bus p qz z ipa opio pbat. **U**bi hō non
sic viuif: vī vbi leges ille abrogare ef-
sent: vī valē pma opio. s. q debeat pau-
perib' erogari. **N**ā cū ludus sit qdā ex-
poliatio nō pōt quis per ipm licite ali-
qd acgrere: z sic nō pōt tenē. sed nec illi
d3 reddē: qz ille nō ē dign' reb' q qñtū
i se fuit. primū expoliare conabat. **D**e
factorib' taxillor scacoz. aleaz z huius
modi: vide i. negociatio. s. 7. **A** qui
incipit. **Q**uid de factorib'. Et ad pda
pnt fduci q nōnt i dca. q. 24. i. sū. cō. lib.
z. ti. s. vbi dī f3. **I**nno. i. ca. q. pleriq. ex
s. i. mu. ec. q attract' nō tenet fstitūē: in-
tellige illi a q vicit: vt p3 s. **S**z q aliuz
attraxit tenet. q dolose fec. Et fust q lu-
sit modicū cā recreatōis nō tenet resti-
tūē: intellige si lud' erat hōest' z licit'.
at. **L**uc. c. of. **U**e vob q ridet! nūc. **U**n i
ead. q. 24. of. h3. **R**ay. Si dicat. qz q bo-
na itetōe vī cā recreatōis ludat ad ale-
as: faciat h' sine denariis aut accipiat
vnū d ludis approbat. Et glo. **R**ay. su-
per hōo recreatōis dicit argumētū q
lud' alez nō ē gnāl' phibit'. qz pōt lu-
di bono fine. z iō taxill' z alez z scache-
ria pnt fieri bono fine. **S**z de h' dīcet
sup ocō. s. qd de factorib'. Et pdicti g'
p3 quō qz teneat restitutūē que vicit in
ludo. Sed qd si aliqui vicit z aliqui pdi-
dit. an fiet opēlatio? pōt distingui utrū
fiat lud' cū eadē plona vī ofsa. **S**i cu-
z eadē. aut lud' ē mutat': vt qz pñ fuit
licit'. z z' illicit'. z nō fit opēlatio. qz so-

lutū vni vī ē eadē ex ofsa cā non libat
a debito ex alia cā vī cū alio. **L** qñ ci-
ui. ac. pñ. cri. l. vna. **A**ut lud' nō ē muta-
tus: vt qz vterq erat illicit'. si quo vi-
cit z pdidit. z vī q debeat fieri opēla-
tio. **N**ā z si fit dare casū i quo qz nō te-
neat restitutūē illi a q vicit rōe par' cāe
turpitudinis pōt tā restitutūē eidē: fsti-
tūēdo libat: vt nōt in sū. cō. li. 2. ti. s. q.
25. ad finē. **E**t iō pddē cū eodē vī ei re-
stituisse p occurrēti qñtate. **S**i lud' fi-
at cū ofsa plona nō fiat opēlatio. quia
p iteritū rei morosus debitor nī libat. l.
in re furtiua. s. p. ff. de cō. fur. marie qñ
ipemet dedit cām iteritū. ff. de hō. ob.
l. si ex legati cā: vbi ille tenetur q occi-
dit hominē quem debebat. **D**

Luxuria. Luxuria multiplex sit:

vt dicitū ē s. fornicatio. s. p. q ē
grau' pctm'. **R** fm **L**ho. scda scbe. q.
154. **G**rauiusimū inf oia pctā luxurie ē
uitiū s nāz. sicut z **A**ug. oicit fili: s adul-
terinis coniugiis. Et hoc ideo. qz trāgre-
dit illud qd fm nām dēminatū est tā
q pncipiū circa vsū venerē. **P**ost h'
ē icesit': qui est s nālem reuerentiam
quā debem' psonis coniunctis. **A**lie aut
spēs sī sīctā rōnē tñ ex suppositōe nā-
liū pncipioz. **P**agl aut repugit rōi q
aliquis veneris vtatur: non solum s
illud qd cōuenit pzoli generāde: sed ē
cū iuria pñmī. z iō fornicatio simp-
pima est iter spēs luxurie. **A**dulteriū
vero grau' est q stuprū. qz maior in-
iuria fit in abusione mulieris alterius
potestati subiecte qñtum ad vsū gnā-
tionis q subiecte ad solā custodiam.
Utrūq aut aggrauatur per violentiā
z iō rapt' hōinis ē grauior q simplex
stuprum. z raptus vxoris q adulteriū
Et de tali raptu quedam habes i. ra-
ptoz. z. **D**e stupro vero z adulterio. su-
pra fornicatio. s. p. Et sup. adulterium.
Hec etiā omnia aggrauant scdm rari-
onez sacrilegiū. qñ i. persona deo sacra-
ta rapitur. **A** Et hoc sacrilegiū qñ
est incestu cū sit s dñā reuerentiā. **D**

cū pacto q̄ doceat z̄ scholas t̄beat? **R.** fm̄ **hosti.** dicūt doctores q̄ nō: a eēt simoniaci. sed vacātī p̄bende bñ pōt hoc onus annexi: ex de p̄ben. significati. **con. Ber. A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 4. **D.** In curia romana debent eē doctores z̄ studium vtriusq̄ iuris vide. i. studium. §. fi.

¶ Utz magister possit scholaribz collectam imponē vel exigere? **R.** scdm̄ **hosti.** Si m̄gro anērū ē sufficiēs bñficiū vel sufficiēs salariū publicū non licet ei exigere: alit̄ simoniā cōmitteret: qz vendēt obsequiū spūale qd̄ ex officio suo tenet facē: ex de simo. nemo. i. q. 3. vendētes. z. c. nō solū. sed tñ spōre oblata recipere pōt. **Si** hō non sit anērū tale bñficiū vel salariū aut si non sufficiat ei pōt accipere collectā p̄ laboribz suis: ar. 12. q. 2. guncz. z. c. ecclesiasticis. et. c. caritatē. Et videt̄ **hosti.** inuere q̄ nō solū ab exēneis: sed etiā a cūcis ecclie possit exigere: nō tñ d̄s exigere a paup̄e: cū ip̄e potius debeat paup̄i subuenire. Sed z̄ talis exactio fm̄ **huil.** si d̄s eē coactoria: vt q̄ nisi soluat expellat eos de scholis aut accipiat res eoz sed poti⁹ inopiā suā eis exponēdo. Et hec oia fm̄ **hosti.** intelligēda sūt si magister est sufficiēs. **Qd̄** si insufficiens ē z̄ officiū docēdi assumit nō est ei ex de biro puidēdū: sed sibi culpā imputer. ff. ad. laquidē iuris. **Si** hō sufficiēs ē z̄ nō h̄z p̄uisionē vt dixi etiā si diues ē pōt a diuitibz licite accipere. qz nō tenetur eis grati seruire. **Satis con. Inno. Ray. z̄ Ber. A.** Idē in sū. confes. eo. ti. q. 2. **D.**

¶ Quid de m̄gro qui festū alie⁹ sancti qd̄ de se colēdū est nō vult ccedē ad celebrādū nisi data sibi pecunia? **R.** fm̄ **Ray.** Simoniā cōmittit. quia vendit spūale ad qd̄ tenet: vt in p̄ncipio p̄cedentis. §. dictū est. Et per eadē iura et eodē mō si festū nō ē celebrādū. z̄ ip̄e vult illud festare nec vult legere nisi data pecunia. **A.** Idē si diē nō colēdū vt alicui⁹ minoris sancti ccedit colē

dū p̄ pecunia: vt in sū. con. eo. ti. q. 3. Et subdit. **Si** aut̄ p̄ para pecunia ccedēt m̄gr̄ scholaribz aliquo die p̄ festo cessare a lectōibz siue vacatōem aliquaz p̄pter recreationē sicut cōsuevit fieri ab auctoristis turpe lucrū eēt sed nō esset simonia. hec ibi. Sed nō videt̄ rō diuersitatis in hoc casu a sup̄dictis. **D.**

¶ Doctoris seuitia. In nimis corrigēdo culpe ip̄utaf. qz leuis tñ castigatio ei p̄missa ē. ff. locati. l. itē querit. ex de homici. ad auditiā. 23. q. 5. c. p̄. Quid tenēdū ab auditoribz diuersoz m̄groz qui habēt d̄ias op̄iones. habet. i. op̄io **Utz** act⁹ doctrine sit p̄termittēdus p̄pter scandalum. vide. i. scandalum. §. 2. z̄ 6.

Magister 2.º . s. quātum ad licētiāz

docendi. Quid ḡ si aliqd̄ exigatur vel p̄mittat̄ p̄ licētiā docēdi? **R.** fm̄ **hosti.** Tractus debet restitui z̄ p̄missū remitti: ex eo. p̄hibeas. **A.** Alit̄ incipit p̄hibem⁹. **D.** Simonia tñ nō cōmittit̄: s̄ cōmittit̄ exigēs crimē cūctis onis z̄ d̄s dignitatibz z̄ officiis z̄ bñficiis expoliari: ex eo. c. p̄. z̄ c. quanto. **A.** **con. Ray. z̄ Hoff.** vt in sū. con. li. c. p̄. ti. 3. q. 5. **D.**

¶ Quid si ille qui hēt prātē ccedēdi licētiā docēdi vel legēdi vult legere in p̄ba p̄sona: nūqd̄ pōt alteri licētiā denegare? **R.** fm̄ **hosti.** Nō pōt eū ip̄e dire vel ei denegare etiā si ip̄e sit valde idoneus: ar. ex de offi. archi. c. vlti. **hoc. n.** esset i p̄iudiciū auditorz. cum sepe q̄s hēat grām discēdi ab vno: z̄ non ab altero. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. Et satis hoc d̄r in c. quanto. ex eo. **D.**

¶ Quid si aliquis obtrētā licētiā legēdi velut aliū substituere: nūquid a substituto pōt recipere expēsas quas fecit in vniuis z̄ huiusmōdi? **R.** fm̄ **huil.** Si cōsuetudo loci est q̄ possit aliū substitui: tunc ab illo pōt recipere expēsas factas quasi loco intesse: dū tñ ille doceat noīe ei⁹. **Si** autem totum ius transferat in substitutū: non d̄s aliqd̄

recipe etiā p̄ interesse: nec p̄t ēt i p̄ ca
su pacisci cū substituto de certa portio
ne emolumentū recipiēda. **A.** Idēz in
sū. con. eo. ti. q. 7. 2. s. **B.** Et multo mi
nus potest in casu 2?

¶ Utz liceat alicui p̄ seipso petē licen
tiā docēdi i theologia. **R.** s. Iho. i q̄li
bet. Dicēdū q̄ sic. Nullā. n. petit excel
lentiā p̄tatis: qd̄ qdē turpe eēt: s. petit
solā oportunitatē cōicādi id qd̄ h̄z. Lōi
care aut̄ sciam quā q̄s h̄z laudabile ē
z ad caritatē p̄tines fm̄ illud Sap. 7.
Quā sine fictiōe didici z sine inuidia
cōico. 2. 1. Petri 4. Unusq̄s sicut acce
pit grām in alterutrū illā admistrātes
p̄t tñ turpitudinē cōtinere rōe p̄sum
ptōis si ille q̄ nō est idoneus petēt docen
di officiū. **A.** Idē i sū. cō. li. 3. ti. 5. q. 5. **B.**

¶ **Maiores** fm̄ Ray. p̄nci
palt in quoz
consistit. Primū qdē i p̄roga
tiua ordiis: vt p̄s byter maior est diacono. dis. 93. legimus. in si. ex eo. statum.
Secundū ē i p̄rogatiua cōsecratiōis: vt
ep̄s maior est p̄s bytero. dis. 95. olim. et
ep̄s in ecclia. Tertiū est in p̄rogatiua
admistratiōis: vt archidiaconus maior ē
archyp̄s bytero. z ei subest atq; obedi
re d̄z. dis. 25. plectis. Quartū ē i p̄rogati
ua antiquitatis fm̄ q̄ maior est: vel q̄
prius fuit ordinatus vt p̄s religionem
ingressus vel etiam ille q̄ p̄cedit alios
in etate. dis. 75. ordinationes: ex eo. c.
p̄. ex de elec. dudum p̄. Et addit etiam
fm̄ p̄ost. quintū. s. scdm̄ p̄rogatiuam
eius qui ordinauit. qz ordinatus a sup̄io
re inf̄ alios eiusdē ordinis magis ē ho
norandus: ex eo. per tuas. Ad maiorita
tē obediētia sequitur de qua hētur. Iobē
dientia per totum.

¶ **Maiores pars.** Generalit̄
quod sit a
maiori parte capituli seu col
legii vtra obtinet. s. d̄. c. p̄. 2. 2. 3. nisi
ex alia parte sp̄oderet auctoritas: ex
de elec. dudum. extra de testi. in p̄ferta
p̄ueniet tñ qñq; minor pars. s. qñ ali
quid ab eis rōnabile fuerit obiectum

vel ossum: ex eo. c. p̄. Nec oportet voca
ri absentes nisi in electōibus: vt s. ele
ctio p̄. s. c. Sicut i cessatiōe a diuinis: vt
s. cessatio a diuinis. s. p̄. **A.** Lincor.
Albicus. **B.**

¶ **Maledictio.** Utrum ma
ledictio sit
peccatum mortale? **R.** n. fm̄
Iho. scda scda. q. 7. 6. Maledictio de q̄
nunc loquimur est per quam p̄nuncia
tur malū s̄ aliquē vt impcādo vel in
optando: qd̄ qz scdm̄ se repugnat cari
tati: ē peccatū mortale. i. cor. 6. Nec
maledici neq; rapaces regnū dei pos
sident. z tāto grauius quāto p̄sona
cui maledicimur magis amare z reuere
ri tenemur. Unde Leuit. 20. Qui male
dixerit patri suo aut matri morte mo
riat. Contingit tamē esse veniale vt p̄
pter paruitatē mali qd̄ qz alii impe
catur: vel etiā p̄pter affectū eius q̄ p̄
fert: dñ ex leui motu: vel ex ludo aut
subreptōe aliq̄ talia verba p̄fert. quia
peccata h̄borum maxime ex affectu
pensantur.

¶ Que differētia est inter maledictō
nem z blasphemiam? **R.** n. fm̄ quozū
dam vulgare: vt in tuscia: idem sunt. z
hoc etiā p̄batur p̄ decre. ex eo. statui
mus. Sed tamē p̄prie loquēdo aliud ē
blasphemia. qñ. s. verbis. **A.** vel intē
tione: cum etiā sola intentione pecca
tum cōmittatur. Ita. p̄. **B.** attribui
tur deo quod ei non cōuenit. vel eoz vt
dictum est sup̄. blasphemia. **A.** Ter
tio cui attribuitur creature qd̄ appo
priatur creatori fm̄ Iho. scda scda. q.
13. arti. p̄. **B.** Aliud maledictio. s. qñ
aliquis impcatur vel optat alicui ma
lum siue homini siue deo.

¶ Que pena p̄ferētis maledictōez s̄
deū? **R.** Si quis s̄ deū vel aliquē san
ctuz maxime beatā h̄ginē talia p̄sum
pserit: d̄z septē dieb' officiis p̄ foribus
eccliei manifesto eē dñ missa dicat. ita
q̄ vltimo die nec palliū nec calciāmē
ta: sed corrigiam circa collū habeat: z
q̄ septē p̄cedentibus feriis sextis ieiū

net i pae r aq: nec ingrediat eccles. r i q
libz dictoz diez tres reficiat paupes. r
si n pr tres saltē duos vl vnu. r si n pr
b illud i pena alia cmuref. r si p dca re
nuēt oz ei i f dci i gressi eccle. r i obitu
oz carē ecclesiastica sepultura. In sup ra
les debēt cōdenari pena pecuniaria: eē
eo. statum. Et hec oia s3 bōf. p tribu
nali fiūt. Letep i iudicio aie dīscrer? sa
cēdos molliet hūc rigorē. **A.** Immo
r i foro p niali ē b rigor seruādu est
p ter q3 i cōdenatōe pene pecuniarie qñ
blasphemia publica ē: s3m modū tñ po
sūt s. cōfessio s3. in additōe magna. **B.**
Ultz liceat maledicē creature irrōa
li? **R.** Creature irrōali cōtingit maledi
cere qñq3 modis. p mō s3 q3 ordinat ad
boiez p modū subuētiōis. i. q3 p eas s3
uenit hūane nccitati. Et h' mō dō hōi
dixit. Maledicā fra i ope tuo. **A.** Ben.
3. vt. s3 p ei? sterilitatē hō punire
tur. Et ita ē itelligit qd h' dicit? 20?
Bēdicta horrea tua. maledictū horre
um tuū. Sic r dāuid maledixit mon
tes gelboe s3 expositōes. Reg. 2. scōm
q3 ordinat ad boiem p modū significa
tiōis. sicut dñs maledixit ficulnee in si
gnificatiōem iudee. Math. 21. 3. scōz q3
ordinat ad boiem p modū cōtinēt. i. lo
ci vl tps. Et sic Job maledixit diei na
tiuitatī sue. Job 3. Et h' p p t culpā ori
gialē quā nascēdo cōrraxit: r p t pena
litares idē seqntes: r p t h' ē p t itel
ligi dāuid maledixisse mōtib? gelboe
2. Reg. 2. p p t cedē p t q i eis cōrige
rat. p dicitis trib? mōis nō opetit nec
licet hōi maledicē irrōnali creature: ni
si forte spāti dei fuelatōe. **A.** Vel ni
si i his nō irēdēt odiū creature: s3 dete
statōez mali cōpe vl pene: iux illd Job
5. Uidi stultū firma radice: r maledi
xi pulchritudini ei? statiz. **B.** 4. cōi
git maledicē irrōabili? reb? in q tūm
st creature dei. r h' ē p t m blasphemie
s3 p t cōtingē maledicē eis s3 se cōsidera
tio. r h' ē ociosū r vanū r p dñs illicitū
hec sūpra st de I. ho. scōa scōe. q. 76.

Alefactor. Si male
factor pōt
fugē vl se defēdē. vide s. accu

satus. s. p t.

Aleficiūm dicit dupl'r
Uno qd si

bet forilegiū de quo agit. **L.**
de male. r mathe. p to. de quo ē mīta
bñf. i. forilegiū. p totū. r de tali malefi
cio in q tū ipedit mīmontū h' eē de
fri. r male. r s. ipedimētū i s? i q tuoz vl
timis. **S.** Alio? dñ maleficiū qd cūq3 cri
mē. vt furtū rapina. homicidiū r hui?
mōi. p t ē q i maleficiū qñ ē nocumētū
p t ppositū: vt cū iudex p iperitiām
male iudicat: vel cū de domo alicuius
aliquid ē electū qd nocuit trāseūtib? vt
in Insti. de obli. q ex qñ delict. i p n? r p
totū. **U**trūq3 maleficiū quod est forile
gium possit tolli p aliud maleficiū:
vide s. impedimētū. i. s. s. h.

Anumissio est vario
libertaria

Nam q dñ quis in seruitute
est manū r potestati suppositus est.
manumissus vero liberatus est. in In
sti. de liberti in p n? Et manumissi dicit
tur liberti: de qbus hētur sup. libertus
Quis pōt manumittē? **R.** n? **D**anu
mittere pōt dñs q ē maior. 20. ānis. nisi
al nō hēat admīstratiōem: vt furiosus
r p dīgus. **D**inoz ho. 20. manumittere
int viuos nō pōt nisi ex cā. r tunc si est
maior. 17. ānis. **L.** q manumit nō pōt. i.
si minor. **A.** cōiucto. s. h. in Insti. ex
qb? cau. manu. licet. **B.** s3 in vltima
volūtate pōt: ex quo pōt restari. i. post
14. annū. **L.** q manumit. nō pōt. auc. s3
de iure. **A.** al incipit. sed bodie. r idēz
dñ in dco. s. h. in Insti. **B.** Item epō
pōt manumittē seruos eccle beneme
ritos. 12. q. 2. si q s. pōt etiā alios non be
nemeritos: dñ tñ det eccle p vno du
os eiusdē mēti r peculii. 12. q. 2. epus q
mācipiū. Et s3m **B**uil. intelligi d3 q det
de suis bonis p p t iis: nō de reb? eccle.
Itē pōt manumittē causa miseratiōis
12. q. 2. cū redēptoz: qd intelligi pōt de

bene meritis. **I**tem abbas nō pōt manu-
mittē seruū monasteriū nisi de cōsensu
epi z monachoz. **dis. 54.** abbati: nisi sit
dñia cōsuetudo: ex dñs his que fia p̄la. ea
noscit. **I**tem seruus cōis pluriū māumit-
ti pōt ab vno: sed dñs manumissos alios
seruare idēnes. **A.** **D**oc ē q̄ an māu
missionē dñs p̄ciū iustū dare. vñ si recusa-
tur recipi dñs deponē p̄ publicas perso-
nas cū sigillo apud edē sacrā: vt in l. de
qua statim. **B.** **L**de cōi ser. ma. l. i. **E**t
nō q̄ nō valet manumissio in fraudē
creditor facta. **L. g.** ad liber. p̄uo. si po.
A. **D**eli. **L. g.** manumit. nō p̄st. **B.**
l. i. in Insti. g. ex cau. ma. l. i. **S. p.** **A.** **I**dē
in sum. con. lib. 3. ti. 17. q. 10. **S. Ray. Ill.**
z **Posti.** **B.**

Qualiter fieri debeat manumissio?
R. multis modis. Aliqñ in ecclia sub
aspectu epi z plebis. z debz de hoc fici
scriptura ad cautelā futuri. **A.** de his q̄
in ecclie. ma. l. i. ex de ser. nō or. c. p̄. **I**tem
fit qñq̄ corā iudice. z dicit māumissio
vindictē. nam vindicta appellabatur
virga p̄torā cū qua tangebantur a p̄-
tore illi q̄ manumittebant. **A.** **D**ebz
in Insti. de libertis. **S.** multis. z ibi glo.
B. **E**t si qdē manumissio fiat ad hoc:
vt manumissus ordines dñs poti⁹ fieri
corā iudice ecclastico q̄ corā seculari:
an. ex de ser. nō ordi. c. p̄. **I**tem pōt manu-
missio fieri i secreto: vt dicat dñs. esto
liber. vel inf amicos. vel p̄ eplam. vel
p̄ testamētū. vel quālibet vltimāz vo-
lūtātē. **I**tem pōt fieri dieb⁹ feriatis. **I**tem
rā de die q̄ de nocte. z a p̄cedēte p̄ viā
A. a iudice z nō p̄ tribunali sedēte: vt
in textu de quo statim. **B.** in Insti.
de liberti. **S.** multis aut. **I**nsup serui fi-
unt liberi p̄ alios modos q̄ p̄ māumis-
sionē: quos vide. i. seruus p̄. **S.** fi. **P**rin-
ceps quoq̄ sola volūtate manumittē
pōt. **L**de cōi ser. ma. cū apud.

Matrimonium p̄o.

**Matrimonium est viri z mulieris cō-
iunctio indiuiduā vite consuetudinez**

retinēs. **27. q. 2. c. p̄. ex de p̄sump. illud. z**
in Insti. de nup. **S. 2.** **A.** **I**n hoc. **S.** ni-
hil de hoc videt dici: sed in aliis allega-
tis. **B.** qd Ray. exponēs dicit. **V**iri et
mulieris nō viroz z mulieris: nec viri
z muliez. qz nec vn⁹ vir p̄les vxores:
nec vna p̄les viros h̄re pōt. **C**ōiunctio
s. aīoz z m̄fimonialis. **I**ndiuiduā vite
cōsuetudinē retinēs: hoc ē q̄ neq̄ absq̄
cōsensu alteri⁹ pōt cōtinētia p̄fiteri vel
orōi vacare: vt **B. i. S.** vlt. in si nec se al-
teri copulare s̄z sibi iuicē mutuā fidez
seruare: z debiti redditōem z mutuam
iuicē in necessariis vt p̄nt subuetōez p̄-
bere debēt. **E**t q̄ of indiuiduā. z cōintel-
ligit s̄m **Quil.** de m̄fimonio cōsumato p̄
carnalē copulā. qz an possēt separari i ca-
su: vt of s. impedimētū p̄. **S. 2.** **I**tem intel-
ligit de m̄fimonio fidelitū. qz z m̄fimo-
niū infidelitū possēt separari: vt s. ipe
dimētū 9. p̄ torū. **A.** **I**dē in sum. con.
lib. 3. ti. 2. q. 1. vbi ponitūz z alie diffini-
tōes matrimonii que possūt reduci ad
p̄dicta. **B.**

Quid of m̄fimonii? **R.** **S.** Ray. **D**f qñ
m̄ris muniū. i. offm. qz dat mulierib⁹ es-
se m̄fes. z iō magis denotat a m̄fe q̄ a
p̄fe: qm̄ in coplus apparet m̄ris offm̄
q̄ p̄ris. **I**dē **L**bo. p̄e. z **Posti.** **A.** **I**dē
in dca. q. 1. in sum. co. ti. 2. **B.**

Quid m̄fimonii sit sacm? **R.** **S.** m̄ fm
Lbo. in 4. di. 26. **S**acm̄ iportat reme-
diū s̄ peccatū p̄ sensibilia signa z cum
hoc inueniat in m̄fimonio: inter sacra
cōputat. **A.** **E**t istud remediū est du-
plex. s. curatiuū z p̄seruatiuū. **P**rimū
dat in aliis sacris. **S**cōm̄ i sacro matri-
monii fm̄ **P**e. z in sū. con. lib. 3. ti. 2. q. 2.
Dagis aut videt dici sacm̄ ex eo q̄ ē
sacre rei signū. i. cōiunctōis xpi z ecclie.
ad **Ep̄. 5.** **E**t ut p̄i dicta. q. 2. **P**e. addit
q̄ cōiunctio exterior ē sacm̄ tñ. cōiun-
ctio hō interior aīoz sacramētū z res.
effect⁹ ḡreque ibi confert res z non sa-
cramētū. z est res p̄mo signa. **R**es hō
signa secundario ē cōiunctio xpi z ecclie.
B. **E**t forma qdē hui⁹ sacramētū sunt
vba. **A.** siue alia signa: vt i dicta. q. 2.

Quibus sensus mrimonialis exprimitur: sicut pnia non hēt aliā mām nisi ipos act² sensui subiectos q sunt loco mātis elemēti. sic sacm mrimonii hēt p mā ipos act² qz pñct per actū ei² q sacro ipso vritur. Unde apls Eph 5: di-
cit. Sacm hoc magnū. zc.

Quā mrimonii fuit institutū: R^o fm Tho. in 4. dia. 26. Mrimonii fū qz ordinaf ad pcreatōem. plis que erat ne-
cessaria etiā peccato nō existente insti-
tutū fuit an pñctū. Ade in hoc qz homi-
ni mulierē i adiutoriū de costā forma-
uit. z dixit eis. Crescite z multiplicamini.
z c. hē. 2. **A**. iuncto. c. p. **B**. Adā
hō cū dixit. h^o nūc os ex ossibus meis.
zc. hō illa pulit a deo inspirat²: vt in-
telligeret mrimonii institutōem a dō
facta. sed h^o mrimonii pber reme-
diū q vuln² peti. sic institutū fuit post
pñctū tpe legis nāe. Scdm autē inderet
minatōem psonaz institutōem hūit i
lege Moysi. Et fm qz repñtat cōiunctio
nē xpi z eccle institutōem habuit in
noua lege. z h^o ē sacm noue legi. bec
Tho. z de pma z scda institutōe. 32. q. 2.
h^o bis ita. z ex de diuor. gaudem².

Que sūt cāe institutōis mrimonii?

R^o fm Ray. Due sūt pncipales. s. susce-
ptio sobolis educāde ad cultū di. hē. 2.
p. Crescite z multiplicamini. zc. z vita-
tio fornicatōis. i. Cor. 7. ppter fornicā-
tiōē vnusqz hēat suā vxorē z vnaqz
qz suū virū. z ista cā solū post peccatū
extitit. Secundarie hō multa sunt: vt
qñs paci reformatio. pulchritudo vxor-
is. diuitie. z h^o modi.

Quid tenet mrimonii nō factum
cā plis: sed ppter scdarias cās nunc di-
ctas: puta ppter pulchritudinē diuiti-
as z h^o modi? **R^o fm Ray.** Sic. Suffic-
i. n. qz orabere intēdūt z cōsēiūt p ver-
ba de pñti. 32. q. 2. solet queri. Deur. 21.
Si videris mulierē pulchrā in medio
captiuoz z amaueris eā voluerisqz in
vxorē hēre: introduces eā in domū tu-
am. zc. Lon. Tho. z p.

Quot sūt bona mrimonii? **R^o scdm**

Ray. Sūt pncipalit² tria. s. fides. ples z
sacramētū. 27. q. 2. oē. In fide attriditur
ne cū alio vel cū alia diuiceat. In p-
le vt amāter suscipiat z religiose edu-
cetur siue isormetur. In sacro vt mri-
monii nō separet. **A**. Dec satis colli-
guntur i dicto. c. oē. **B**. Lic. n. fiat inf-
dū separatio corporalis: vt ex cōi cōse-
su cā orōnis vel religionis: vlt etiā pro
pter fornicatōem. in mrimonii inf si-
deles postqz rite cōtractū z cōsummatū
ē: inseparabile est vsqz ad mortē. pñ-
cta tria bona adeo sunt substātia cō-
iugio qz cōditio qz aliqd istoz appōita
viriāt cōtractū mrimonii: ex de condi-
appo. c. fi. De qua mā plene habetur. i.
mrimonium. 5. q. 5. p.

Quā intētio nō seruandi fidem
vitiet mrimonii. **R^o scdm.** Sūl. Si ali-
quis cōtrahit mrimonii nō habens p-
positū seruandi fidē sed adulterādū: nō
bilomin² tenet mrimonium. **A**. Lon.
pe. vt in sum. con. li. 4. tit. 2. q. 54. **B**.
Dum tamē hoc nō deducit in pactum
si autēz deducatur in pactū: vt qz lice-
at adulterari: vel qz pstituat vxorē nō
cōtrahit mrimonii: ex de cōdi. appo. c. fi.
De illis vero qui nō habēt intentionēz
cōtrahendi habetur. i. mrimonium 4.
per totum

Quā intētio nunqz exigēdi debītuz
vitiet mrimonium? **R^o scdm.** Sūl. Re-
do qz dñt mrimonii: sicut fuit inf be-
atam hōginē z Ioseph. z credo etiam si
intendat nō solū nō petere: sed etiā ne-
gare qz teneat mrimonii: dūmodo h^o
non deducatur i pactū: qz tūc nō tenēt
A. Sūl p dicto eō. pe. sed discordat a se-
cūdo dicēs qz de bono fidei mrimonia-
lis duo actus sūt. An² eēntialis. s. nō ne-
gare iugi vsū sui corpis: z intētio op-
posita huic mrimonii excludit. Alter
accessori². s. non exhibere alteri corp²
suū. z intētio huic opposita mrimoni-
um nō excludit: vt i dicto. q. 5. 4. z se. **B**

Quā intētio nō hēndi plē excludat
mrimonii? **R^o scdm.** pe. Firma intētio
plē euitādū excludit mrimonii: dico

maxime si deducat in pactu: sed tñ in
terio nō educādi plem nō excludit. **A.**
Id. **Aug.** z glo. **Ray.** vt in sū. cō. eo. ti. q.
56. **D.** Sicut nec excludit mīmoniu
dsperatio pñs. qz adhuc pōt eē mīmo
niū i remediū. **A.** Idem i sū. cō. i dicta
q. 56. **B.**

Utrū strēto ducēdi aliā vxorē exclu
dat mīmoniu: **R.** fm **pe.** si intendit
ducē aliā dimissa ista nō ē mīmoniu.
qz z fm **Quil.** talis vñ dñe ad tps. 2. q.
2. soler qñ. **A.** At ibi pz qz ppter hoc
isto cāu mīmoniu nō valz. Nec obstat
qz indei dñt cū pposito diuertēdi qñ
voluerit p libellū repudi. qz hō nō de
ducit i pactū qñis ex vi cōstitutōis vñ
cōstitutōis: vel ēt sola voluntate mu
rata postea diuertāt: sicut z d eo q mu
rata volūtate irrat religionē fm **pe.**
z i sū. cō. eo. ti. q. 57. **D.** Si hō ista retē
ta nihilomin cū ipa erit mīmoniu. **A.**
Idem in dicta. q. 57. **B.**

Utrū inter beatā xginē z Ioseph fu
erit pfectū mīmoniu: **R.** fm **pe.** i 4.
dist. 30. Duplex ē pfectio mīmonii. vna
qñ ad esse. qd ē fit p cōsensū xbis de
pñti expñsum. z tali pfectōe mīmoniu
illud pfectū fuit. Alia pfectio qñ ad
opatez. z sic nō fuit pfectū. qz act^o p
pñt mīmoniu ē carnalis copula: i quā
vt ibidē dicit **Ibo.** xgo non cōsensit ex
plicitē: s; iplicitē a deo certificata. **A.**
i. si fuisset certificata: vt pz ex se. **D.**
Et sic xginitatē suā deo cōmisisse i lib^o
sniaz of.

Que oria est inf mīmonium legiti
mū z ratū: **R.** scdm **Ray.** Mīmoniu
legitimū z nō ratū ē qd legali tñ insti
tutōe vñ pñcie morib^{us} inf fideles cō
trahit: qd iō of nō ratū: qz sine fide fir.
Un Aug. Nō est ratū cōiugiu qd sine
deo est. Ratū hō z nō legitimū est qd
inf fideles z legitimas psonas: s; sine
legitia solēnitare dñif. Nec distinctio
pbat. 25. q. 1. s. Itē illd. z extra d diuoz.
quanto. z c. gaudemus.

Quis ē effect^{us} mīmonii: **R.** fm **Ray.**
Effect^{us} ē qz ex quo semel ē iugiu inter

aliquos fideles: nunq^{ue} dñit eē: etiā si
alter efficiat hētic. 32. q. 7. c. 8. z 2° ex d
diuoz. c. quāto. Nec marit^{us} pōt dimitte
vxorē siue efficiat ceca siue leprosa vñ
aliquā tale: nec vxor viz. 32. q. 8. bonēd^{us}
z. c. si vxorē. nisi tñ cā fornicatōis. z tñc
si dimittat maneat sine iuge vñ reco
ciliet vxorē. 32. q. 1. dixit dñs. Itē ali^{us} ef
fect^{us} ē qz mulier pñtem sui corpis nō
h; sed vir: z vir pñtē sui corpis non
h; sed mulier. z iō p^{er} copulā carnalem
nec religionē pōt alē eligē iūto altero
nec cōtinētā pñter. 33. q. 5. c. p. 2. 3. z 4.
Est z ali^{us} effect^{us}. qz vir cōpellēdus ē red
dere debitu vxori: s; nunq^{ue} cognouerit
eam. z eo^{rum} non obstatē supuēte affi
nitare: ex de eo q cōg. cō. vxor. siue. discre
tōem. z. c. tue. Ille tñ iūnt q de ipa^m af
finitate ē inocēs monēd^{us} ē qz cōtineat:
qd finolit tñc nocēs tenet ei debitum
petitū reddē: s; erigē nunq^{ue} pōt. **A.** vt
pz in allegat^{is} iurib^{us}. z d; reddi cū timo
re: vt i. c. tue. **D.** Itē vñ cōiugū sñ cō
sensu alteri^{us} nō pōt ozare: intellige ozō
ne puata z tā longa qz ēt ipeditiua de
biti cōiugalib^{us}. Sec^{us} de ozōne solēni vt
misit tpe a canonib^{us} diffinito. de cōse.
dist. 2. ois hō. z. 33. q. 2. quos dñs. **A.** d cse.
dist. 1. oēs fideles. z. c. missas. **D.**

Atrimonium 2°

qz possit contrahere. Et p^{er} gdem
vtrū puer possit contrahē: **R.** fm **Ray.**
Etas apta in puero ē annoz. 14. z in pu
ella. 12. ex de despon. impu. ipuberes. et
c. cōtinebat. z si añ dñunt nō ē mīmo
niū: vt hēs s. ipedimētū. 13. s. pñt. **A.** ni
si eēnt primi pubertati. z ita qz mali
tia suppleret etatē: ex de despon. ipu.
de illis. **Don.** **Ibo.** z **pe.** vt in sū. cō.
lib. 4. ti. 2. q. 19. **D.**

Utrū furiosus possit contrahē: **R.** fm
furiosus vel insan^{us} dicēdo hba mīmoniu
efficiētia nō ppter hoc cōtrahit. qz aio
cōsentire nō pōt. 32. q. 7. neg^{us} furiosus.
Intelligēdū qñiū ē in furore. nam si
habeat lucida intēalla contrahere po
test. ar. 3. q. 9. indicat. 7. q. 1. qñis triste.

181
A. 7. ad in sum. con. 20. ti. q. 26. secundū
Ray.

Quā ebrius possit contrahere? R. nō scdm
Dul. Si ita ebrius sit q. nescit qd agat
non potest: sicut et de furioso dictū est.
nisi qd fecit i ebrietate ratū habuit po
stea. Qd si ebrietas nō sit tanta q. vsū
rōnis auferat cōtrahere pōt. sicut et di
ctū ē s. ebrietas. 55. A. Idem i sū. cō.
eo. ti. q. 27. et se.

Quid absentes possint per procura
tore obere mīmoniu? R. nō pnt sicut
Isaac cum Rebecca. 22. q. 2. s. cū dicitur
Sed nō idoneus procurator nisi super
hoc hēat spāle mādātū: nec pōt alium
substituē nisi sit ei spālī cōmissum. et si
fuerit reuocat anteq. dixerit: h. tam il
le q. illa cum qua dicit hoc ignorauēit
tamē nō tenet mīmonium postea con
tractū: ex de pcura. procurator. li. 6.

Quanti sunt qui nō possūt contrahere
ppter impedimēta que sunt inf. eos. U
de. s. impedimētū p. cū oib. c. se. An lepro
sus possit cōtrahere. vide s. leprosus
5. p. A. Aduertēdū ē q. edictū d. ma
trimōio cōtrahendo dicit phibitoriu
i. q. ois q. non phibetur contrahere pōt:
ex de spon. cū apud: vt nōtur in sū. cō.
eo. ti. q. 26. fm Ray.

Sed nunquid absentes possūt contra
here p. solas lras? R. fm Ray. Si ille
vel illa cui mittunt nulli expmūt cōse
sum suum credo sine pūdicio q. q. tū
cunq. consentiat nō est mīmoniu. sed
tūc demū erit qn notificauerit siue si
gnificādo hoc illi q. misit lras siue alii
dicēdo. A. Hoc videt potius fuisse di
ctū glo. Ray. vt p. in sum. cō. eo. ti. q. 31.
Ratio autē ē vt i. ibi colligit. q. ad ma
trimōiu cōsensu nō sufficit nisi fuerit
ad extra expsitus. Facit et de spon. cū
apud. B. Utrū q. cum vna drit spōsa
lia possit contrahere mīmoniu cūz alia.
vide i. spon. talia. 5. s.

Attrimonium 3°.

Quō cōtrahit. Et qrit p. Utrū
per cōsensū contrahat mīmoniu? R. nō

53 Ray. Ex q. vir cōsentit p. hba de pūri
i muliere: et illa i. viz dicēdo. accipio te
i meā. et accipio te i meū. v. cōsensio i te
tanq. i vxorē. seu alia expollētia hba:
statiz ē mīmoniu ē si cōsensu nō exp
mas hba v. signis i his q. nō pnt dicē
vt mur. v. hō audire vt furd. Dm cō
sensu hō q. cūq. alia dicant v. fiat ē si
influētiar carnalis copla nō ē mīmoniu
ex d. spō. duo. tuas. et coudū. et ex d. spō.
si int. et cū apud. et vide se. 5.

Sz vtz ipa hba sint necia? R. scd
De. sic dicit mgt snay. Nō solum cōsen
sus iterior facit mīmonium: s. regitur
expssio hboz. q. facim res sensibiles: et
i eo f. g. rit signū exteri expssū. Expssio
ā h. ouenietur sit p. hba de pūti. A. Jō
i valētib. log. necia s. hba: ex de spon.
et tue f. m. ratas. 53 Ray. et vt nōt in sū.
cō. et i. q. 3. B. Sz et pōt fieri p. aliū mo
dū: vt p. lras abntū: vt dictū est s. mī
moniu 2. 5. p. l. v. p. euidentia signa pū
tiū n. valētiū log: vt i. pcedēti. s. q. d. est

Quid si q. dicat. volo te decetero
hēre in vxorem. vel volo q. tu sis mea
vxor: seu te eē vxorē meā: nungd hbit
mīmoniu? R. fm Dul. In talib. fcur
rēdū est ad intētiōem dñentiū. et fm cā
iudicādū. Qd si d. irētiōe ostare nō pos
sit hē nec p. sūptiue. dicendū q. qn hoc
hbu volo coniūgē infinitiuo hbi sub
stantiuū vt eē: vel hbi nō significātis
actū: sed relatōem: vt hēre seu tenere

A. Quia in his videtur qdam relatio
mariti ad vxorē. et eo: q. nō pōt de iure
aliq. teneri p. vxorē nisi ipse teneat. p.
marito. et eo: B. Tunc per hoc hbum
volo poti. d. expmī volūtas conconi
tans q. pcedens. vñ p. d. icta hba p. sū
mēdū ē mīmoniu eē actum: extra de
spon. ex parte. p. s. t. im qn p. c. s. s. t. inter
rogatio: vt vis me hēre: et adhuc exps
si ē si addit dicēs. decetero volo. Sec.
aut eē si h. hbu volo iūgere cum in
finitiuo significante aliquē actū. A. s.
simp. hē absq. relatōe vi i. exēplis que
subiūgūtur. B. Tunc. videt expmē
volūtatē pcedēte poti. q. cōmūtatem

vt cū bicif. volo bibere. volo comedē. z ita si dicat. volo te accipe. **A.** Nam aligs pōt etiā de iure velle aliquā acct pere: z illa n̄ eū. z sic hic ē simplex acct sine relatōe. **D.** vel in te cōsentire tan q̄ i meā nō erit m̄fimoniu. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 4. z se. **D.**

Quid si dicat vir. pmitto q̄ sy pui debo tibi sicut vxori z illa silia rīdet? **R.** fm̄ hosti. Nisi aliud ptestentur p m̄fimonio iudicabo: ar. ex de spon. ex luteris. z extra de iureiur. quēadmodū p̄rāso. in p̄ncipio. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. **D.**

Quid si dicat vir. pmitto q̄ non of mittā te. p meliori v̄l pelori? **R.** scōm hosti. idē qd̄ in supiori p̄mo. s. dictū est. Nā in talib⁹ dubiis ē p m̄fimonio iudicādū: ex de sen. z re iudi. c. fi. ex de testi. licz ex quadā. **A.** Idē in sum. cō. e. ti. q. 7. Et addit. Idē si dicat quis. vis vel placet tibi talis. z ip̄a rīdet. volo v̄l placet. **D.** Tamē scōm p̄sciaz iten tioni eoz ē scādū. **A.** Hoc vez ē si il lud cōtigat sine alioz p̄iudicio vel scā dalo: al̄ etiā in foro cōscie standū ē cōi significatōi h̄boz seu iurj in p̄zetatōi: vt in d. ex lris p. ex de spon. **D.**

Quid de illis qui post datā fidē de cōtrahēdo dicūt. bibam⁹ noie m̄fimoniu: vel osculemur nos iuicem: nungd̄ d̄bitur m̄fimoniu? **R.** fm̄ Huil. Redo q̄ nō: nisi hoc agēdo voluerint recedē a sponalib⁹ de futuro z cōtrahē de p̄rī Nā q̄ dicūt noie m̄fimoniu intelligendū est cōtrahēdi potius q̄ cōtracti: cuz aū actū nō sit de m̄fimonio: s; de spōsali lib⁹. **A.** Nisi de d̄ia itētoe p̄ster saltē p̄ certa iudicia: fm̄ eundē: vt i sū. cō. e. ti. q. 8. **D.**

Quid si nihil actū sit de sponalib⁹ s; simplr v̄tq; dicit dicta h̄ba: z sequit osculū de cōi cōsensu? **R.** fm̄ Huil. Redo q̄ si d̄bētes per hoc intēdebāt cōtrahere cōtractū. **A.** Ad iudicādū aut de itētoe recurrēdū est ad circūstantias verborū p̄cedētiū z subsequētiū z h̄ modi indicia. **Q**uō si nulla appareant nō cre

do q̄ sit m̄fimoniu iudicādū: ē p̄sertiz si vterq; vel al̄ negat se intēdem habuisse cōtrahēdi: aut si al̄ ad scōa vota transierit. **L. 6.** hosti. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 9. **D.**

Quis sit cōsensu ille q̄ requiritur i matrimonio? **R.** fm̄ Ray. intelligitur de consensu m̄fimonialis societatis ppter quē sequitur q̄ eos o; cōbitare: non aut intelligit p̄ncipalr de cōsensu cōbitatōis. qz tunc inf̄ f̄fēz z foroz ēēt matrimoniu: nec etiā de cōsensu i carnalez copulā. qz tunc iter D̄nā z Ioseph n̄ fuiss; m̄fimoniu: de quo dictū ē supra m̄fimoniu p. s. an̄ p̄t. **Th. 1.** 4. di. 28. dicit. q̄ iste cōsensu nō ē in carnale copulā exp̄licite: sed ip̄licite. quia i con iugali societate implicat mutua p̄rās cōionis: nō t̄m rez: sed etiā eoz p̄p̄. **A.** **Lon.** p̄e. vt in sū. cō. eo. ti. q. 12. Et quod dicit de cōione rez intelligit quō ad nē cessarioz subuētiōem: z nō quō ad alia bona: cū nullo iure caueat. **D.**

Utr cōsensu ad t̄p̄o faciat m̄fimoniu? **R.** fm̄ p̄e. **Luz** inseparabilitas sit essentialis m̄fimonio: vt in diffinitōe eius ponit. iō ad m̄fimoniu regit cōsensu ad inseparabilitatē. z si sit ad t̄p̄i non facit matrimoniu. **z. q. 2.** solet que rī: ex de con. appo. c. vlt. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. 13. **D.**

Pone q̄ qdā in p̄ntia pluriū foroz dicat eis. pmitto vobis q̄ vnā ex vob oucā in vxorē. z oēs rīdent. placet. post ea cognoscit vnā: nūgd ē m̄fimoniu? **R.** fm̄ hosti. Sic. qz ip̄o facto cōsērit: ar. ex de appella. dilecti. z. c. vt nostruz. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 18. **A**duerten dū aut fm̄ p̄e. z in sū. con. eo. ti. q. 10. q̄ in his qui sūt alieni iuris suffic ad m̄fimoniu ē tacit⁹ cōsensu: tūc exp̄ssus ver bis eoz i qz sūt p̄rāte. vt p; i filio seu in filiofa. **z. q. 2.** bonozaf. **L. 6.** **Th. 1.** 1. mo. z h̄ clare h̄r i. c. si ifantes. ex de vespō. ipu. l. 6. **Mo.** ē Ray. dicit. **Q**uid si vir dicat. accipio te i meā vxorē: z mulier nihil rīdet: nūgd est m̄fimoniu? et **R.** dēt q̄ h̄ba i m̄fimonio non sunt de

substantia mīmonii sicut i baptismo z eucharistia. hba tñ aut nūc aut alia in dicia sūt necia ad hoc vt constet ecclie de mīmoniali cōsensu. vñ si puella loq̃ recūdatur: tamē patitur se subarra ri p̃ annuli īmissionem: vt patit̃ se do cari: ipsa taciturnitate z patietia cōse sus eius expñit q̃uis lingua taceat h̃z **Pug.** Et **Tho.** etiā dicit sufficere in b̃ cāu q̃ dīcat. Si aut̃ nulla alia sint in dicia de cōsensu eius dicit glo. ei. Nō credo q̃ p̃sumēdū sit p̃ mīmonio p̃pt illa tñ. **Bo.** q̃ dicit q̃ solū cōsensu regit ecclia quo ad eētia mīmonii. hba aut̃ regit ad hoc vt cōsensu pbe tur q̃ si deficiat: sufficere debet signa etiā in loquēte. Dicit̃ ē q̃ si scribat vo lūtatē suā sine h̃bis vñ etiā sufficet. **B.** Quid si omittat̃r cōsue te solēnita tes z fiat mīmoniu clādestine siue oc culte? **R.** h̃z **Ray.** In b̃ cāu n̄ p̃sumit cō iugiu: s̃z additū siue fornicatio. 10. q. 5. at̃ nō tñ ītelligat qn possit eē ṽz mī moniu. sed canon loquit̃r h̃z illud qd̃ ec clesia p̃sumit. **A.** Vel qz etiā non dicit̃ legitimū quo ad honestatē fm̃ eūdem **Ray.** z in sū. con. eo. ti. q. 58. **B.** Addit̃ **pe.** dicens q̃ cōsensu clādestinus du plex esse pōt. **Un̄** q̃ q̃uis fiat sine solē nitate eccliaistica z publica: fit tñ in p̃tia testiu: z talis cōsensu facit mīmo niū z verū z p̃sumptū. Alius q̃ fit sine p̃tia testiu. z talis q̃uis faciat mīmo niū ṽz nō tñ facit p̃sumptū. **Un̄** cōsu lendū est talib̃. **A.** Hoc fuit dictum **Ray.** in sū. con. dicta. q. 58. **B.** q̃ d̃ no uo z publice contrahāt z faciāt p̃niam: qz scandalizauerūt eccliaz. z p̃dicti cer te exposuerūt se non paruo periculo. nā posset alter alter dimitte qn veller z de facto cū alio vel alia contrahere: z sic in adulterio manere. qz nō posset p bari p̃niam matrimoniu. Idē **Bo.**

Matrimonium iū.

si fiat cōtra intēdē. Et q̃rit̃ p̃mo si q̃ s̃bū h̃bo s̃z dissentiat̃ alo: nū qd̃ sit mīmoniu: **R.** fm̃ **Dul.** Si ṽtōs

vel alter aīo dissentiat nō ē mīmoniu Si tñ de h̃bo cōstituerit ecclia cōpeller eos simul eē: cū de intēdē cōstare non possit. vnde nec crederet̃ eis si dicāt se nō intēdisse. qz z q̃libet sic posset dicē z separaret̃r. Si tñ signis euidentibus appareat de s̃lātōe ecclia non iudica bit mīmoniu eē. vel aliis h̃bis stabit q̃si vere dicta sint. Idem **Tho.** z **pe.** in 4. di. 28. **A.** Nec partim fuerūt dicta **Ray.** z p̃rim p̃allegator̃ doctoꝝ. z etia **Al.** vt in sū. con. li. 4. ti. a. q. 14. **B.** Quid si illū q̃ contrahit ip̃onfalia vñ etiā contrahit h̃bo de p̃nt. z nō h̃z intēti onē s̃bendi: sed extorquēdi carnalē co pulā: deinde cognoscit̃ ea: nunq̃d ē ma trimoniū? **R.** p̃sumi p̃ mīmonio debet: vt nōtur eē de sp̃o. tua. z ita iu dicaret̃ in foro iudiciali: sed in foro pe nitētie si ille nō p̃posuit eā ducere nec vnq̃ cōsensit i ea nō qz ex illo facto ma trimoniū iudicari: qm̃ ex altera parte volus affuit z defuit oīo cōsensu sūi q̃ nequeūt cetera sedus effice cōiugale: vt in dicto. c. tua. Idē **Tho.** z **pe.** z **Al.** Et addit̃ q̃ illa ex parte cui nō est vo lus excusat̃ a peccato: sed deceptor si verā vult facē p̃niam: necesse habet il lam sine fictōe ducere q̃tum in eo est. **A.** nisi interim contraxerit cum alia: qz tener mīmoniu cū scōa hoc casu fm̃ dōc. cōiter: s̃z qdam dixerint: vt in sū. cō. eo. ti. q. 5. **B.** vel dare ei virū sibi cōueniētē: aut alī sibi satisfacere. Ad dit̃ tñ **Tho.** q̃ ad hoc tenetur si vir sit eq̃lis cōditōis cū illa. **A.** z multo plus si inferioris fm̃ eūdē. vt in sū. con. eo. ti. q. 14. **B.** Nam si sit multo melioris cōditōis vñ aliud signū euidentis fraudis apparuerit pōt p̃babit̃ p̃sumi q̃ spon sa nō fuerit decepta: sed se s̃cipi finre rit. z tunc nō tenet̃ ad p̃dicta: vt qdam dicūt. **A.** Hoc tener **Al.** z addit̃. Item si vn̄ sit melior fortuna non obstat qn teneatur eā ducē z in eā cōsentire: vt i dicta. q. 14. **B.** Eilem casum habes sup̃. luxuria. 5. 2. Quid si talis p̃tēstet̃ corāz plurib̃?

q̄ gēd facit nō fac aīo dēdēdī: r post-
ea verbo cōtraxit r cognouit carnalis
mūgd iudicabit mīmonū: R. scōm.
Dunt. Sic qz recurrēdū est ad cōm in-
telligētiā hōy. r qz itēptatio facien-
da est cōtra eū q dōlū addibuit. r qz q̄-
uis p̄statiōem p̄bet. potuit tñ postea
volūtātē mutare. A. Lon. hosti. vt i
sū. con. eo. ti. q. 17. Et hoc itelligēdū ē
qñ quis dolose fecit p̄statiōem. quia
tūc fiet: vt in p̄cedēti. S. dictū ē. Secus
si fecit ob iustā cām forte ad euitādū
scandalū: nec fuit secuta carnal copla.
qz tunc nō ē mīmonū per deficiētē
consensum. nec iste ad aliqd tenet cū
nō fuerit in dolo: vt p. 3. dicta. q. 17. Ul.
dicit qz qñ qz cōtrahēdo mīmonū: vt
sponsalia aīo decipiēdi tñ vt itē verbis
cōsuetis dicēdo. accipio vt accipiat te i
vxo. r sequit postea carnalis copla
aīo fornicandi s̄ h̄ modi p̄sumptū ma-
trimonū nō admittit p̄batio i cōtra-
rium: ex de spon. is citi. Qñ aut taliter
cōtrahēs nō vt itē forma cōsuetā hōy.
S. dicit mutato suo noīe. Iobes vt Pe-
trus desponsat te: sicut cōtingit in casu
c. tua nos: ex d. spō. tūc s̄ h̄ modi p̄sum-
ptū mīmonū p̄pter carnalē copulaz
subsecutā adnūtti pōt. p̄batio in dēu
ad pbandū fraudē: S. difficile sit eaz p̄-
bare qua p̄bata p̄nunciabit nulluz fu-
isse mīmonū r poterit ad scda vota
transire. Nec negat in illo. c. tua nos. qz
de fraude h̄ modi ostare nō possit. sed
dicit tñ. Quasi tibi cōstitit non vide-
mus. r nō qñ constare poterit. hec il-
le. Iste tñ fraudulēt tenet sicut p̄rie
dictū est in. S. p̄cedenti. B.

Matrimonium v.

Matrimonium factū sub cōditione. Querit ergo
Utr mīmonū factū sub cōditione tene-
at. R. Distingūdū est de cōditionib.
Nā qdam sunt cōditōes gnāles q̄ sep̄
debet intelligi: vt quas ponit brūs Ja-
cob. A. c. 4. B. vt si dō voluerit r si
vixerimus. hec nullū cōtractū suspen-
dunt. Quedam xō sunt cōditōes de his

que in matrimonio sunt oīo necessarīe
r al' impediret mīmonū: vt si es xpī-
ana. aut nō es affinis. consanguinea. r
h̄ modi. Et iste etiā cōditōes intelligi
debet apposite: nec vitiant cōtū. Ter-
tia est aliq̄ cōditio de futuro necessaria
sicut solem oriri cras. Tñ si dicat. Con-
traho tecū si sol oriet cras. cōtractum
ē matrimonū: vt posuit Tho. i. 4. dis-
29. qz talia futura iam sūt p̄ntia i. cāse
suis. Quarta ē cōditio cōtingens r ho-
nesta que potest apponi r nō apponi:
vt si pater me' voluerit. aut si dederis
mibi cēru. hec si apponat suspēdit ma-
trimonū vsqz in euētū cōditōis. A. Et
si fuerit cōtractū p̄ h̄ba de p̄nti cū addi-
tōe alie' dictaz cōditionū: vt in c. super
eo. ex de cōdi. appo. B. nisi interim cā-
sensus de p̄nti vel carnalis copula fue-
rit subsecuta: eo qz tales vident recē-
sisse a cōditōe: ex de cōdi. appo. de illis. et
c. super eo. r. c. per tuas. Quinta ē cōdi-
tio inhonestā: sed tñ non est contra sub-
stantiā mīmonū: vt si furtū fecerit: vt
si hōiem interfeceris. hec si apponat vj.
haberi. p nō adiecta: r tenent spōsalia
sue etiā mīmonū: ex de cōdi. appo. c.
vlt. r scōm qz notat ibidē. A. si in tex.
vbi hoc clare dicit. B. Idem intelligi
debet de cōditōe impossibili. S. qz ba-
betur p nō adiecta. vt si digito celū
terigeris. Sexta est cōditio inhonestā
r contra substantiā r contra bona ma-
trimonū: vt si dicat. Contraho tecū si
generatōem plis euitēs: qz h̄ est con-
tra bonū plis. vel donec inueniā aliaz
digniorē. qz hoc est contra substantiā
insepabilitatis. vel si p̄ questu te adul-
terādū tradis r hoc ē cōtra bonum fi-
dei. r tales cōditōes si apponātur nibil
agūt. A. S. qz annullant mīmonū: vt i
iurib' de quib' statim. B. r. q. 4. inf
cetera. r. q. 2. aliquādo. r. c. solet queri:
ex de cōdi. appo. c. vlt. Si tñ postea talis
cōditio remittat r sequat carnalis co-
pula iudicabit p mīmonio. Et si tñ
vnius coniūgi ponit talē cōditōē r alter
contradicat: vel tacer iudicabit p mī

monio: vt in dicto. aliquando. **P**redi-
cta assumpta sunt de Ray. Ibo. Inno. 2.
Posti. **A**. Idē in sū. con. l. 4. ti. 4. q.
15. r. addit bin glo. Ray. q. si mīmoniu
cōtrahit sub conditōe que de necessita-
te eueniet: vt si dicat. Cōtraho tecū si
sol erit in cancro i estate: credo q. non
ē mīmoniu in instāri anteq. extet cōdi-
tio. Et si in medio tpe cōtraheret cum
alia tenet mīmoniu: sicut notauit Jo.
per. c. fraternitat. ex de fri. z male. **L**o.
Ber. **P**e. etia dicit q. quicq. cōsensu
expmat p. hba de pñti z sub conditōe
futura q. tūc idē iudiciū ē qd de cōsen-
su p. hba de futuro. **I**on. Inno. 2. **P**ost.
Quā g. cōditio futura ē necessaria: vt cō-
trahā tecū si sol oriet cras: cōditio p. im-
pleta haberet: z hūnt sponsalia z nō
mīmoniu: vt ibi. **D**e cōditōibus
sponsaliū. vide. i. sponsalia. §. fi.
Quid si quis significauit patri ab-
sentī q. cōtraxit tale mīmoniu sub cō-
ditōe si ipi patri placuerit: ante q. p.
cōsentiat penitet. sed pater cōsentit: nū
quid erit mīmoniu? **R**. **S**in **D**uīl. dicit
dum q. nō. qz non videt q. debeat dici
cōsensu nisi ouret quousq. pater cōsen-
tiat. **N**ī autēq. transeat ad secūda vora
debz opelli siue induci vt illā recipiat
ex quo semel i eā consenserit sub cōdi-
tōe que extitit: ar. ex de dīpō. impub.
de illis. **I**dem **P**ost. z **B**er. **A**. **I**dez
in sum. cō. eo. ti. q. 18. **D**.
Quid si q. cōtrahat sponsalia sub
bac cōditōe si pmiserit coitu? **R**. scdm
Duīl. Si cōditio illa intelligit de coitu
fornicario p. nō adiecta d. hēri cū sit
turpis: ex de appo. c. fi. z sic erit p.
mīmonio iudicādū. **A**. s. qz in p. coitu
indicat mīmoniu psumptū. **P**otius
n. v. foratio. i. q. p. mittat eū rē secūz
habere. aut modus aut causa. q. veri-
nois cōditio scdm eū. **D**uīl. vt in sū. cō.
eo. ti. q. 19. **D**. Et multo fortius si itelli-
gatur d. coitu legitimo z maritali. z eo-
dem modo si dixerit. Cōtrahā tecū si vn-
q. cōtraxero si pmiseris. **z**. **A**. s. itecum
corre: vt idē sit in hoc casu qd in pcedē

t. **A**l. sit adiectum si vnq. cōtraxero. **D**.
Quid si dicaz. accipiam te vel acci-
pio si inueniā te virginē: postea sequa-
tur coitus nec inuenit virgo? **R**. scdm
Inno. **B**er. z **P**ost. **I**udicādū est p. mī-
monio sicut i pcedenti. **S**. Et addit
Post. q. l. sic oporteat iudicari i foro
iudici ppter hoc q. nō possunt haberi
alie p. bationes. tamē in iudicio aie nō
est mīmoniu: sicut i pcedenti. **S**. Et addit
de illis. z. c. super eo. z. c. per tuas. **N**am
z bene est q. mulier que in fraude mē-
rita fuit decepta permāeat z viro sub-
ueniat qui forte intendit bigamiā vi-
tare. **A**. Et sic conditio fuit honesta l.
actus in honestis scdm eūdem **P**ost.
z in sū. con. eo. ti. q. 20. Et sic si p. bari pos-
sit per cōfessionem p. p. zia: vel al. q. nō
fuerit virgo etiam in foro iudiciali nō
tenet matrimonium. **D**.
Que differentia est inter contrahere
matrimonium sub conditione z cō-
trahere matrimoniu sub modo? **R**. nō
scdm **D**uīl. **G**eneralit. sciādū q. contra-
ctus qui non fit absolute z libere pōt
esse aliquādo sub cōditōe: vt dono vt
vendo tibi hoc si hoc feceris: vel si h.
fuerit. **I**tem pōt esse sub modo: vt si di-
catur. dono vel vendo vt facias hoc vt
illud. aliq. renouet quod donauit vel
vendidi. **I**te pōt esse cū appositōe cau-
se: vt si dicatur. qz hoc z hoc est siue fu-
it. Et conditio quidem fit p. si modus p.
vt. causa p. quia. **S**us. **S**ciō q. vt ino-
dus ē. si cōditio. quia causa. Et si qdem
contractus fiet sub conditione non te-
net nisi existente conditione: sicut z d.
matrimonio dictum est sup. in p. §. h.
4. **S**i vero fiat sub modo statz tenet
sed si non seruat modus poterit reuo-
cari. **E**redo g. q. l. matrimonium siue
sponsalia possint cōtrahi sub conditio-
ne nō tñ sub modo: ita q. illo modo nō
seruato dissoluatur mīmoniu: sicut fit
in aliis cōtractib. qz mīmoniu nre fa-
ctum non dissoluitur. **A**. nec etiā spō-
salia: vt in sum. con. eo. ti. q. 22. vbi hec
notantur. Et dicē. scdm eūdem **D**uīl. q.

exquo semel contracta sunt infirmonia
vel sponsalia: ita q̄ teneat ipso iure: nō
p̄t renocari seu dissolui p̄ modū non
existēte sine pactū. **B.** **Matrimoniu**
ho factū ex cā tenet siue cā sit vera si
ue falsa: vt cōtraho tecū: q̄ diues es.
vel q̄ fecisti sic: nisi qñ falsa causa cōti
neret in se aliqđ impedimētū: vt cōtraho
tecū: q̄ libera es: nō eēt. **A.** scdm di
stinctōem positam sup̄. impedimentū
et. **B.**

Quid si dicat. Accipia te in vxorem
vel dabo tibi centū. **A.** si pmiseris vt
vt pmittas me coire tecū. ista. n. sunt s̄
casu isto: vt p̄ in sū. con. eo. ti. q. 23. **B.**
z sequat carnalis copula: nūquid p̄m
merur p̄o infirmonio? **R.** fm̄ Buil. Nō
credo. Nā cū ille q̄ sic dixit hēat optio
nē q̄ liberare se possit vtrūlibet faciē
do non credo p̄sumptōem inductā esse
a iure q̄ intelligatur recedere ab opti
one. p̄pter carnalem copulam. **A.** 73
in dicta. q. 23. **B.**

Quid si dicat. pmitto q̄ nunq̄ defi
ciam tibi in vita mea: z secuta est car
nalis copula? **A.** s. sub pmissione non
deficiēdi: vt p̄ in sū. con. eo. ti. q. 24. vbi
hec nō dntur. **B.** fm̄ Buil. Nō d̄z p̄
sumi p̄ infirmonio cū s̄pōsalia aut infir
moniu nō soleat cōtrahi p̄ pmisiones
negatiuas. **A.** s. h̄ modū v̄liles: vt in
dicta. q. 24. **B.** nisi forte constaret q̄
per hoc intendebant contrahere spon
salia.

Quid si dicat. ducā rep̄ anū. **A.** s.
vt pmittas. vel si pmittas me tecum
coire: vt in sū. con. eo. ti. q. 25. vbi hec po
nuntur fm̄ eū. Buil. **B.** z secuta ē car
nalis copula? **R.** fm̄ Buil. Credo presu
mendū p̄ infirmonio: q̄ p̄pter carnalē
copulā subsecutā v̄l renūciasse dilati
oni t̄p̄is. **A.** certe h̄ cā nō viderur re
nūciasse cū exp̄sserit clare infirmoniu
differēdū l̄z sibi cōsentiat p̄ p̄us i copu
lā. vñ z vt p̄ in dicta. q. 25. dicit idē Buil.
q̄ in h̄ modū casib⁹ qui nō sunt oīo ex
p̄ssī in iure nō ē p̄cipitāda sentētia. z si
post h̄ modū d̄ctus cōditionales trāse

ant ad alia vota solēnter. forte tutius
est dissimulare aut papam consulere
q̄ infirmoniu cū secūda solēnter cōtra
ctum dūmire. **B.**

Quid si q̄ d̄bat cū aliqua sub cōdi
tōe. deinde an̄ eueniuz d̄bit cū alia pure
R. Debet remanē cū sc̄da etiā si sit cō
sanguinea p̄me: vt s. ipedimentuz i. 2.
s. s. **A.** Et etiā l̄z cōditio appositā cū
p̄ma postmodum eueniat s̄z glo. Ray.
vt in sū. con. eo. ti. q. 26. z Lon. Posti.
z Ber. vt ibi. **B.**

Matrimonium vi.

quo ad debitū cōiugale. Sciē
dum q̄ cōtracō infirmonio mulier
nō habz p̄tātē sui corpis s̄z vir. nec vir
sui: sed vxor. vt dictū est s. infirmoniu
p̄. s. si. Sed an̄ statiz teneat debitū red
dere: b̄ s. debitū cōiugale. s. p̄.

Utrū cōtractis sponsalib⁹ an̄ secuta
solēntates carnalis cōmixtio sit p̄ctm
R. fm̄ Tho. in 4. d̄. 28. Si sponsa cre
dens sponū velle cōsummare infirmoni
uz admittit eū: excusat a peccato: nisi
aliqđ fraudis signa appareāt exp̄sse sic
multū distantis cōditōis. vel q̄tuz ad
nobilitatē vel q̄tuz ad fortunam. **A.**
Quo ad cōditōem fortune **A.** sentit s̄:
vt s. infirmonium 4. s. p̄ in additione.
B. vel aliud signū euidentis appareāt.
Et eodē mō intelligit q̄ excusat vir si
p̄ hoc intendebat infirmoniu cōsummare
s̄z fm̄ Buil. in illis locis vbi est cōsue
tum q̄ p̄us adhibeat nuptialis bene
dictio si absq̄ disp̄sationē eccl̄ie z sin̄ iu
sta cā hoc faciat mortalit̄ peccat. **A.**
Idē etiā est in omissione aliaz hōesta
tum z cōsuetaz solēntatū fm̄ eūdem:
vt s. debitū coniugale: circa p̄ncipium
in additione. **B.** tñ secūde nuptie nō
solent benedicī: vt. Inuptie. s. 2. De ma
teria debiti cōiugalis multa habētur
s. debitū coniugale.

Matrimonium vii.

Quādo accusatur infirmoniu
p̄pter aliquod impedimētum qđ i eo

est vel fuit. Et pmo quid querit. Qui
phibetur vel q pnt mrimoniū accusa
re. **R.** Prohibent gnalit oēs exnei q
diu sūt aliq ofanguinei. Et ē istud spā
le q ofanguinei admittant ad accusa
tōes: sicut pat. mat. soror. frater. patru
us. auūculus. amita. matertera. z tota
pgenes. **35. q. 6. c. p. 2. 2.** **A.** Ista spāli
tas nō vř respectu accusatōis sed testi
ficatōis: vt in. c. vides. de quo. i. **B.** cu
ius rō ē qz vnusqz suā genealogiam
scire laborat. ex q mfi. ac. pnt. vř. Cōsa
guineis aut deficiētibus admittuntur
antiquiores: z veraciores vicini qui
bus ea ppiquitas nota est: vt in dicto
c. p. 35. q. 6. **A.** Idem i. sū. con. li. 4. ti.
20. q. 1. vbi ē addit q i multis locis h
odie nō seruatur qn extranei admi
tātur ad accusatōem etiam existētib
ofanguineis q hoc possūt. **B.** Itē taz
marit q vxor pōt mrimoniū accusare
nec vlla defendūt longinqtate āno
rū: ex de ofan. z affi. nō debz. **A.** Accer
olim tā ipi iuges q exnei phiberēt
ab accusatōe tps diuturnitate. s. si ste
rerint sit sine questione per. 20. vel. is.
ānos: vt nōtur in dicta. q. 1. **B.**

B. done q aliqs tpe tracti mrimoniū
tacuit z nunc vřt accusare: nungd pōt
R. Si qñ bāna vel denunciatioes scē
fuerunt ipse erat extra diocesum: vř alī
denunciatio non potuit ad eum pueni
re: puta si nimia infirmitate laborans
nō erat sane mētis: vel ita puer q non
poterat oprehēdere talia vel alia cau
sa legitima impeditus erat: ei accusa
tio debet audiri. aliqñ cū rōnabiliter
psumat q denunciatioem publice factā
ipse existēs in diocesi nō ignorauent:
tanqz suspect est repellēdus: nisi iura
uerit q postea didicerit q obicit. z ad
hoc ex malitia non pcedit: qz tunc etiā
si didicisset ab illis qui tpe denunciatio
nis tacuerūt admitti d3. qz lz illi non ef
fent admittēdi: quia fuerunt in culpa
iste non debz repelli: cū non sit culpa
bilis: ex qui mari. ac. pos. cū in tua.

Quali fieri debeat accusatio matri

monii. **R.** fm Ray. In pdicto casu im
ppe dicit accusatio. qz nō fit inscriptō
in qua accusator obligat se ad rationē
sed of denunciatio q fit ppter pcrām in
quo iūcti male pmanēt z pōt fieri etiā
sine scriptis. **A.** dum tñ redigat i scri
ptis in actis iudicialib: vt in cle. sepe.
de ver. sig. iuncta cle. dispendiosam. d
iudi. **B.** Sed meli est q fiat i scrip
ar. ex de resti. spo. lras. ex qui ma. accu.
pos. a nobis. huiusmodi denunciatio
nis forma talis est. Ego talis denūcio
vobis dñe epe q mrimoniū perri et
Marie stare non pōt: qz sunt i tali gra
du ofanguinei designādo personas. vř
si ē alia cā vt affinitas z huiusmodi. z
datur libell etia pti aduersē: vt sciat
quid impetit. **A.** z qd actor pbare ve
lit: in quo libello cōtīnētur gradus con
sanguinitatis z psonē ppris noib de
signate: fm eūdē Ray. vt in sum. d. li.
4. ti. 2. q. 1. **B.** quo facto pceditur i li
te more solito. **A.** i. q. sacri de hūitate
dicēda a partib suscipiat: z examiatio
z pbatio p ordine fiant: vt in dicta. q. 1.
B. Et nō q in h cāu pōt d cōiacē lite
nō cōstata. pcedi ad testis receptōes
z diffinituā sniam: ex vt lite non cōst.
qm frequēter. **A.** hoc vep ē d cōtuma
citer absente. **B.** si nō sit cōtuma: vt
p3 in eodē. c. qm. **B.** Sec' aut cēt si fie
ret accusatio de adulterio: ad thozisse
paratōem: ex vt lite nō cōst. c. p. z. c. qm
frequēter. **A.** Idem qd in hoc. s. nōf
in sū. cō. li. 4. ti. 20. q. 4. z ti. 2. q. 1. **B.**

Qui pnt eē testes in cā mrimoniali
R. fm Ray. Dēs qui admittunt ad ac
cusatōem admittunt ad testificatōem
de qbus dictum est s. s. p. 2. 2. Et lz p3
z mī sint idonei testes in hoc casu vbi
agitur de sedē mrimoniū. i. vřz sit ibi
affinitas vel ofanguinitas: vel sile im
pedimētū: vt ex qui mari. acc. pos. vř
nobis. tñ si de ipso dēu agat. i. vřz ma
trimoniū sit inf eos dēu: tanqz suspe
cti sunt repellēdi: nisi ille vel illa: vel
fili vel filia cui cōiuncta dicit eēt sup
lor i ditiis nobilitate potētia z bonore

quia pareres vident filiorum et filiarum ieremum et honorem diligere: ex de testi. super eo. Item in hunc causum predictum potest esse idem accusator et testis: ar. 35. q. 6. episcopus in synodo. et c. de pariteria. et de testi. cogen. preterea. Idem Thoma in 4. dist. 41. Idem in sum. con. li. 4. tit. 20. q. 3. Et addit finem glo. Ray. quod in allegatis iuribus non probat quod et in causum infamum quod possit esse accusator et testis: sed in illis ubi de forma iuramenti quod debet prestare episcopus testes synodales. i. assumpti de cointate ad denunciandum delicta. potest tamen dictum Ray. et Thoma. verificari in casu. c. super eo. 2. ex de testi. si quoniam matrimonio non octo masculis alteri dicit esse consanguinitatem in coniungendo dos: quod statuit dicto eius in dubio et impedit infamum contrahendum. **D.** De impedimento multa habes. s. impedi mentum p. cum. se. c.

Matrimonium viri

qui attracto infamio accusatur coniux de adulterio et petit diuor tium. Queritur 1. primo. Qui admittuntur ad tale accusationem? 2. secundum finem Ray. Licet tam finem leges quam finem canones quibus bene fame admittat ad accusatores adul terii cum agitur ad penam legalem vel canonica. tamen cum agitur ad thori separationem nullus admittitur nisi maritus et vxor.

¶ Quasi huiusmodi accusatio fieri debet? 3. Maritus volens vxorem accusare de adulterio ad penam legalem debet scribere et ad penam rationis se obligare. Nec potest agere percuratore sed per seipsum prius agere. Sed si coram ecclesiastico iudice vult agere ad thori separationem tenet scribere et dare libellum accusatois: sed non debet se a pena rationis obligare: quoniam siue probaret quod obiceret siue non haberet quod vellet: quod se pararet ab vxore. Et potest maritus agere, et illa respondere percuratore. **A.** Si neci tas id postulauerit: ut in c. tue. de quo. 1. **D.** Quod est de crimine fiat accusatio non est criminalis: sed quasi mixta. Probant omnia predicta expresse ex de pro cura. tue.

¶ Utz maritus possit vxorem dimittere propter adulterium? 2. n. Accusare potest et dimittere. **¶** Mat. 19. Qui dimiserit vxorem excepta causa fornicatois. et c. Et eodem modo vxor viz. quia in tali casu non ad impariam iudicant. 32. q. 7. si quis vxorem. et q. 5. p. ce. ut. et c. xpiana. Non tamen intelligendum est quod possit nubere alteri. 32. q. 7. omnes cautiones. Sed nec eam dimittere potest in septem casibus. ut h. 1. §. 10. Et ista causa extenditur ad fornicatois suspiciones. si quoniam suspitio est multum violenta et certa: ubi gratia. Si probatum est quod fuerit solus cum sola nuda cum nuda in eodem lecto aut sit in multis secretis locis et in latebris ad hoc commodis et horis electis libere vxor dimittitur. 32. q. 1. vi xit deo. ex de presumptis. Item extenditur ad vitium sodomiticum ut per illud possit vxor dimittere virum: et eo. 32. q. 7. omnes causas. et c. adulteri. **A.** Est autem vitium sodomiticum cum masculum in masculum vel femina in femina turpitudine operatur finem glo. Ray. ut in sum. con. li. 4. tit. 32. q. 2. **D.** Idem intelligendum est de spualiter fornicatoe: ut si maritus vel vxor inci dat in heresim vel iudaismum siue gentilitate et trahit coniugem ad infidelitatem. **A.** Ergo videtur quod si non trahat propter hoc peccatum non debeat separatio fieri. et p. h. ubi facit. c. quoniam sunt ex de diuor. **D.** In quo casu ab illo possit separari: si alii nubi non licebit. et c. q. 1. idolatria: ex de diuor. quoniam sunt et c. de illa. et de iur. iur. c. vlt. Immo, nec dimittere potest si se corrigere velit: ut i. c. de illa. **A.** Idem quod in h. §. notat in sum. confel. in dicta. q. 2. h. Ray. p. et. et Thoma. **D.** **¶** Utz si vir polluat aliquem ex claustra pudoris vxor possit eum dimittere? 3. n. ex tali coitu affinitas non sequitur: tamen vir eque vel magis violat fidem infamum et magis peccat: ideo videtur quod dimit ti possit. nam constat in hoc casu quod fornicatoem commisit: ar. 32. q. 4. meretrices. **A.** Idem in sum. con. eo. tit. q. 4. **D.** **¶** Quid si aliquis tale quid egerit cum propria vxore? 3. finem. **¶** Aug. 7. Lou. Vxor potest eum dimittere. Sed videtur intelli

gendum si ipsa non fuit in culpa sed vi
olērata: vt somno decepta ⁊ huiusmodi
A. **Ho.** in. co. cōs. causatōes. 32. q. 7. sen
tit q. ppter b. modi exordinaia pollū
tōem cūz vxore vir non possit dimitti:
pōt distinguī. **Si** vir vult pseuerare i
tali peccato oīra periculū salutis quod
iminet vxori: ppter quod pōt ⁊ d. sibi
puidere: vt ex de diuor. gaudem. pos
sit dimitti. **Al. sec.** cum in hoc casu nō
diuiserit carnē suam in plures: id non
pōt ex b. dimitti sic nec in casu. s. se. **D.**

Quid si alit coniugū seipm polluit?
R. **h.** **Suil.** q. nō credit q. possit dimit
ti. **A.** **Idē** in sum. con. eo. ti. q. 4. **D.**
Numquid ppter solam volūtatem
seu intentōem adulteradi possit alter
coniugū alterū dimittere? **R.** **h.** **Suil.**
Non q. xbum fornicationis cum effe
ctu accipiēdū est: ar. de pe. di. l. hec aut
verba. **A.** **Idem** in sum. con. eo. titu.
q. 5. **D.**

Utr vir teneat vxorē adulteram di
mittere? **R.** **fm** p. e. **Si** fornicatio est
occulta nec pōt pbari nō d. dimittere.
Si xō est manifesta distinguēdum est
q. si nō est secuta nec sperat correctio
non licet retinere: ne videat peccato cō
sentire. **Si** vero sperat correctio licet
vxorē retinere. q. ⁊ speratio ad corre
ctionē indulget. **A.** **Lon.** **Iho.** vt
in sum. con. eo. ti. q. 6. **D.**

Utr vir mulierē adulterantē possit
pba auctoritate dimittere? **R.** **fm** **scōz**
Iho. in 4. di. 35. **Quādo** viro oītar de
fornicatōe vxoris pōt auctoritate sua
eam dimittere q. tum ad thozū. s. debi
tum ei negando. Nam si cōmiseretur
ei nō solum incurreret irregularitatem
sed etiā generaret sibi impedimētum
accusandi: vt dictū est s. debitum con
iuga e. s. 12. qui incipit. vtruz vir tene
atur. **Sed** si ei debitum reddat cōpul
sus auctoritate ecclē: h. irregularitatē
incurrat. non tñ sibi generat diuiciuz
accusandi. **Si** vero loquamur quo ad
cohabitatiōem nō licet viro vxorē di
mittere sūi iudicio ecclē ⁊ si diuiserit

d. cogi ad recipiēdū nisi vir in cōtinen
ti fornicatōem pbare possit. ⁊ fm **ho**
sti. si pbat infra octo dies nō restituet
qbus elapsis s. hō pbauerit plena fuit
tutio fiet. ⁊ sic pōt intelligi. 32. q. 2. ecclē
siastica. **A.** al. incipit historia. **D.**
Dicit etiā **Posti.** q. si adulteriū sit no
torium: ita q. iustificatōi non sit locus:
tunc pōt adulteram sua auctoritate di
mittere: ex de diuor. significasti. ⁊ mul
to fortius debitum denegare. **Idē** **fm**
no. **h.** addit **Suil.** q. si notoria sit for
nicatio mulieris q. diu ipsa tñ non rece
dit a viro: nec publice moras cū adul
tero non pōt eam dimittere seu expel
lere auctoritate pba: q. si fecerit coge
tur eā recipere: sed si ipsa publice mo
retur cū adultero nō tenet eā recipere
recipere iue eā expulerit siue nō. **A.**
Idē in sum. co. eo. ti. q. 7. ⁊ q. 2. **D.** **Si**
mulit etiā nō tenet eā recipere si postq
illam expulerit adulteret notorie etiā
si cum adultero nō morat. **A.** **pro**
hoc satis v. facit ex de diuor. significa
sti. **D.** **Et** in hoc etiā cāu pōt ea inui
ta monasteriū intrare: nisi etiā ipse fu
erit fornicatus.

In quibus casibus non possit adul
ta a viro accusari vel dimitti? **R.** **scōz**
Ray. i. ⁊ **prim.** si vir iudicē d. fornic
atione. 32. q. 6. per totū. ex de diuor. signi
ficasti. si ipse pstituit eā. ex de eo qui
cog. cōsan. vxo. sue. discretōi. **A.** al. in
cipit discretōem. **D.** **3.** est cum ipsa
credebat virum defunctum ⁊ nupsit
ali: quia maritus rediens tenetur eā
recipere: vt dictū ē s. impedimētū. 12. q. 3.
A. **Qui** incipit. **Quid** si vxor. **D.** **4.**
si cognita fuit latenter ab aliq. quē cre
debat esse virū suuz: ar. 34. q. 2. i. lectū
5. si fuit vi oppressa. 32. q. 5. proposito.
Quod intellige de vi absoluta: alit nō
excusaret. 32. q. 7. oēs causatōes. 6. qñ
reconciliauit eā sibi post adulteriū vel
eam publice adulteratē retinet i. s. for
tio maritali. 32. q. 1. et 2. **A.** **In** his
c. parū videt h. pbari: sed bñ in l. de
qua stati. **D.** **De** adulte. l. crimine
f 2

adulterii. 7° est si aliquis infidelis cōiū
gē spūdiavit z illa nubat alteri. postea
vir duertat ad fidē sūt z mulier: teneat
eā recipere: ex de diuoz. gaudem. 9. 5. vlt.
De hoc gāpedimētū 9. 5. 5. Lon. Tho.
z Pe. in 4. di. 35. A. Lon. etiā Hoff. et
hosti. vt in sū. cō. l. 4. 7. t. 2. q. 8. B.
¶ Quis sit effect^{us} accusatōis de adul
terio: R. fm Ray. Effect^{us} ē q^{uod} si mari
tus pber vllā cōfiteat nec excipiat
z eū de aliq. 7. casuū q^{uod} hēntur i pcedē
ti. 5. absoluat a cōbitatōe z seruitute q^{uod}
ei tenebat z pōt ingredi religionez ea
inuia. 27. q. 2. agathosa. S; tñ cōtinere
teneat qdū illa vixerit. Idem Tho. et
Pe. i 4. di. 36. A. Idem in sum. con.
eo. ti. q. 9. B.

¶ Quid si vir ppa auctoritate dimi
sit adulterā z intravit monasteriū: nū
qd pōt ab ea reuocari: R. fm Buil. Vi
det^{ur} hug. nōsse q^{uod} si vxor publice mo
rata sit cū adultero vir etiā an sniam
pōt intrare mōasteriū ea inuita: sed il
la eo inuito nō pōt. Sec^{us} si nō publice
moret: qz tunc nō pōt an sniam: z si in
gressus fuerit potest reuocari. A. s. q^{uod}
usq^{ue} pber adulteriū. 27. q. 2. agathosa.
Et facit qd dictū est sup. debitū coniu
gale. ad si. in additōe. Et si pberur i cō
nēti nulla fiet reuocatio: vt potest col
ligi ex dictis sup. 5. 8. B.

¶ Quid si mulier adultera igressa est
monasteriū: nunqd vir poterit eaz re
uocare: R. fm Buil. Ea reuocare pōt.
Nā innocēs pōt ingredi. Adulter uero
v^{el} adultera nō pōt sine licētia alterius
A. nisi sit lata snia diuozii. tūc. n. idēz
iudiciū est de viro z muliere. s. q^{uod} vtrq^{ue}
altero inuito pōt intrare religionē, ga
p sniam ecclēie vterq^{ue} ex toto renūcia
uit iuri suo fm hug. z in sum. con. lib.
4. ti. 22. q. 14. B. Si tñ ē ingressa viro
sciēte z nō cōtradicēte satis pōt videri
data licētia z vir teneat cōtinere. A. Sa
cit. 27. q. 2. Agathosa. B.

¶ Quid si post latā diuozii sniam: et
postq^{uod} vir fact^{us} ē sacerdos vel religio
nē intravit oster ecclīaz fuisse deceptā

vrputa p falsos testes: nunquid resti
tuet^{ur}: R. fm Ray. Et si p^{er} p^{er}essionē fecit
ser: nihilomin^{us} restitueret z teneretur
reddē debitū: nō tñ erigē posset. Sed i
dictis nūc casib^{us} si mulier non repetit
interim viz nō pōt vir repetē vxorem
qz p^{er}iudicauit sibi p sacri ordinis susce
ptōem: vel religionis ingressū. A. 36
i sum. cō. l. 4. ti. 19. q. 4. Et forte si mu
lier petiisset diuozii non posset reuo
care. quia videt^{ur} renūciaffe suo iuri p
talē petitiōem fm hug. vt p3 ex dictis
i p^{ri}mo pcedēt. 5. Nū forte ducta fu
isset ex p^{ri}cia putās affuisse impedimē
tum qd nō erat qz errās non v^{el} consen
tire. ff. de iuri. om. iu. l. si p^{er} errorē. B.

¶ Pone q^{uod} lata ē snia diuozii ppter
adulteriū vxoris postea vir adultera
tur: nunqd mulier poterit eū repetere
R. fm Ray. Nō pōt de rigore iuri. Ju
dex tñ ex officio suo pōt illum cōpelle
re. ex de iureiur. tua nos. ex d^{icitur} diuoz. ex
litteris. Cū. 2. l. Cor. 17. d^{icitur} de his q^{uod} m^{ul}i
monio iuncti sunt. p^{ri}ncipio nō ego: s;
dñs vxorē a viro suo non discedē. Qd
si discesserit manē inuuptam: aut viro
suo scōciliari: z vir vxorē suā nō dimit
tat. vñ z fm Buil. vxor de canonica eg
tate pōt virū repetere. qz exceptōe rei
iudicate elidit replicatio de adulterio
Idem Tho. Al. z Pe. A. Lon. etiā
hosti. vt in sū. con. l. 5. ti. 22. q. 12. Et q^{uod}
hec repetitio possit fieri de eg^{re}tate ca
nonica satis v^{el} pbari in c. significasti.
z. c. ex lris. ex de diuoz. B.

¶ Vtrq^{ue} vir z vxor eq^{ui}lib^{et} peccent ppter
adulteriū: R. fm Pe. Licz i cā adulte
rii vir z vxor ad eq^{ui}lia iudicent^{ur}: vt sup^{er}
dictū est. qz vtriq^{ue} licitū ē alt^{er}z dimi
tere: nō tñ h^{ec} est ex eq^{ui}li cā siue pctō. nā
vno mō mulier plus peccat: qz peccat
d^{icitur} bonum plus. sed alio mō eq^{ui}liter pec
cant. s. 3. bonum fidei. Et hec ē sufficiēs
cā dimissionis. 36 iuste licet vtriq^{ue} di
mittere aliū. 3° mō ceteris parib^{us} plus
peccat vir ppter p^{ri}dominātiā rōis. 36
Tho. in 4. di. 35. A. Idem in sum. cō.
eo. ti. q. xi. B.

Pone q vir ppter fornicatōez vro
ris sepatus est p sniam: mō vult eam
recōciliare sibi: illa non vult: nūqd ē
cogenda? **R.** fm Ray. Vir qui non pec
cavit potest petē cōpelli eā etiā invitā
non obstatē snia. qz qd favore meo in
troducū est in dānū meū retorqueri
non debet. **L.** de legi. qd favore. ar. 32.
q. i. non erit. **Idē Tho. p. e. z Hof. A.**
Dec intelligēda sūt nisi vir post sniaz
fuisset fornicatus. vel nisi mulier mu
tasset statum. s. ingrediēdo religionem
fm **p. e. z Tho. vt in sum. con. eo. ti. q. 13.**
**Et facit qd dictum est s. i. s. quid si mu
lier. in additione. B.**

Pone q vir adulteratus est ocul
te: s. vxor manifeste: nūqd pōt vir il
lam accusare z sū pōtō dimittere? **R.**
fm Ray. Credo q nō: qz nō deficit vro
ri ius excipiēdi: sed pbandi: ar. 32. q. 6. p
tōtū. **Idē Tho. Al. Hof. z Hofi. Si tñ**
vir egisset pniā z vxor monita nollz
agere: sed in adulterio pfeuerare sine
pōtō possit eam per sniam dimittere.
32. q. i. e. p. 2. 3. z 4. **Idē Hof. z Hofi. A.**
Idē in sum. con. eo. ti. q. 15. B.

Sed utrū vxor adultera post pniā
possit repellere virū ab accusatōe? **R.**
fm Ray. Credo q non pōt: qz pniā nō
tollit ius accusandi in foro iudiciali. 22.
dis. p. m. 33. q. 2. admonē. 6. q. i. qui cri
men. x. videndum. **A. i. i. pncipio. B.**
Idē Tho. Al. Hof. z Hofi. A. Idem
in sum. con. eo. ti. q. 16. **B.**

Quid si alter cōiugū fornicet carna
liter z alter spūaliter: nūquid fiet opē
satio? **R.** fm Hofi. Dicās q si accusa
tur quis de spūali fornicatōe: vt de he
resis: excipiat de carnali. s. adulterio
nihilominus pcedet: nisi cōuerti volu
erit. qz si cōuerti velit cōpensatio hēt
locum. Si vero fiet accusatio de carna
li z exceptio de spūali: exceptio admit
tetur: z super ipsaz exceptōez pmpri
pcedetnr. **Hec dixi ppter periculū he
resis siue infidelitatis. A. Idem in sū.
con. eo. ti. q. 17. B.**

Ut ppter aliud crimē posset vxor

dimitti? **R.** fm Tho. in 4. dis. 29. **P**ro
pter alia peccata dimitti non pōt. nec
quo ad vinculū: nec quo ad actuz: nisi
forte ad tps velit se subtrahere a sol
tio vxoris p castigationez eius subtra
hendo ei solatiū presētie sue. Nam z
quādo vxor pstat magnā occasionem
ruine viro suo: tunc vir subtrahere se
pōt ab ei ouersatōe. **Idē Al. addēs q**
non o3 cohabitare furi aut vsurario: si
nō vult respiscē: sed cessante scādalo
reconciliari debz. 23. q. i. vxor. **A.** Et ad
dictā subtractōem facit illud **Matth.**
15. Si dextera tua scandalizauerit te:
abscide eā. **z. Ubi dicit glo. q. i. manu**
z in oculo pnt fratres. vxores. z pping.
z filii intelligi fm eū. **Tho. Predictis**
etiā o3. **p. e. q. dicit q qñ diuix p pec**
catū suū est scādaliū potest dimitti q
ad cohabitōem ipale dūsqz corrigatur
z cessante scādalo debet fieri recōcilia
tio: vt in sū. con. eo. ti. q. 18. **B.** De mā
adulterii quedā hēs s. adulterius. **Itē**
impedimētū s. s. 2. e. se.

Atrimonium ix.

Quā aliquis petitur in virū: vt
aliqua in vxorē. Querit g° quō in hac
cā pcedēdū sit? **R.** fm Ray. Si mulier
petat aliquē tanqz virū vel eo: viden
dū ē vtz velit agere petitorio iudicio:
vt possessorio. Iam mulier dicat aliquē
eē suum maritū: qz straxit eū ea z pe
tit eū sibi adiudicari in maritū: quod ē
agere petitorio qī agat de ppetate: an
eū petat sibi restitui tanqz ab eo fuēit
iniuste dimissa. z b° est agē possessorio
qm petit possessionē viri sui. Igitur si
agat petitorio dicēs aliquē eē vix suū
z ille negat excipiēdo q illa non possit
eē vxor ppter tale vel tale impedimētū
pū tractabz exceptio mariti: qz ea p
bata qō pncipalis pmiss. erit. n. vir ab
soluēdus: ex de ordi. cog. c. i. **A. Idē in**
sum. con. li. 4. ti. 30. q. i. **B.**

Quid si agat possessorio? **R.** fm Ray.
Quando petit sibi maritū restitui licz
maritū obiciat de cōiuginitate vt alio

impedimēto p̄us d̄z fieri restitutio muli
eri q̄ cognoscat de exceptōe mariti: ex
de diuoz. p̄ozzo. ex d̄ resti. sp̄ot. ex que
stione. z. c. l̄as. **A**. Etia si impedimē
tū ofanguitarij vel h̄. eēt notoriū: vt i
dicto. c. p̄ozzo. **B**. hoc tñ fallit in q
busdā casib⁹: in qb⁹ restitutio nō d̄z fie
ri. **Prim⁹** ē si obiciat mulieri fornic
atio publica z manifesta: de qua p̄bato
q̄ sit notōia ita q̄ nō possint aliq̄ tergi
uersatōe celari: nō restituēt nisi ip̄a p
barer viz adulteriū omisisse: qz tūc re
stitui: d̄z etiā si fuerit fornicata publice
ex de diuoz. significasti. Et de isto casu
vide s̄. matrimonij s̄. s̄. 2. 9. 2. casus
ē si obiciat ofanguitas: marie q̄ dina
lege phibita sit z p̄batoēs offerat i cō
iuncti parate in q̄ cāu d̄z recipi iuramē
tū ad cautelā: ne. s̄. h̄. obiectio malicio
se fiat: z tunc fiet qd̄ restitutio q̄tum
ad cohabitatiōē: nō tñ q̄tum ad carnis
copulā: vt in dicto. c. l̄as. 3. casus est si
obiciat exceptio rei iudicare. **A**. s̄. su
per diuozio: vt in. c. cām. de quo i. **B**.
Nō. n. ē restitutio faciēda: nisi p̄ de illa
exceptōe cognoscat: ar. ex de offi. dele.
cām. 4. est qñ. s̄. vir petit sibi restitui
vxoze: z ip̄a timet d̄ se uicia viri. debz
qd̄dem restitui sufficiens cautōe rece
pta q̄ ei malū nō iferat: ex de restitu.
sp̄ot. ex trāmissa. de qua cautōe hēs s̄
i. s̄. si. Et si ita capitali odio eā p̄sequit
q̄ merito de ip̄o diffidat: nec possit ei
sufficiēti securitate puideri: nō solum
nō d̄z restitui: s̄ ab eo poti⁹ remoneri:
vt i d̄cō. c. l̄as. l̄o. Ibo z p̄e. Addit vi
ti⁹. Ray. In oib⁹ aliis cāib⁹ credo q̄ muli
eri virū petētis sit restitutio faciēda: et
eo: oūmodo p̄bet se in possessione fuisse
se z a viro spoliatū sine iurj ordine: qz
hec duo p̄bare h̄z: ex de offi. del. ofulta
tionib⁹. z ex q̄ si sint. le. cām. 2. **A**. Id
in sum. cō. dicta. q. i. **B**.

Quid si mulier p̄p̄a auctoritate re
cessit a viro: z modo ip̄a petit restituti
onē: nūquid d̄z restitui? **Rn⁹** s̄m. Buil.
Scdm̄ quosdā non d̄z restitui. **Sz** s̄m
Win. debz. Quod credo v̄z eē. qz coip

so q̄ redicō nō admittit ē expulsa vt z
cadat a possessione. ff. de acq. pos. l. elaz
possidere. in. si. ff. de vt. z vt. ar. l. s̄. siue
aut. Idē. Ber. nōr ex de diuoz. significa
sti. Idē. Hug. nisi ip̄a fuerit fornicata
publice: vel cū adultero publice mora
ta. ar. etiā p̄ hac optione: extra de iure
iur. tua nos. **A**. Idem in sum. cō. eo.
ti. q. i. **B**.

Quid si is qui petit tanq̄ diuiz ne
gat m̄rimoniū? **Rn⁹** s̄z Ray. Ille q̄ p̄po
nit habz p̄bare: alioqn succūbit: ex de
cā pos. 7. p̄p̄e. cum ecclesia. z extra de iur
reirando. c. fi.

Done q̄ post latā ex errore diuozit
fiam vir fact⁹ ē sacerdos vel religio
sus: nunqd d̄z restitui vt d̄i petēt? Hēs
hunc casū s̄. m̄rimoniū s̄. s̄. 4. q̄ incipit.
Quid si post latā fiam. Nō si vxoz in
gressa est monasteriū at non ingressa
ra nisi qz credebatur diuozitū iuste cele
bzatū: nunqd cōperta xitate pōt virū
suū reperē? **Rn⁹** s̄m. Buil. Non. qz falsa
eā non ipedit votū mōachar: sicut ē
de viro dictū ē. in p̄dicto. s̄. 4. **A**.
Idem in sum. cō. eo. ti. q. s̄. **B**.

Quid si religiosus vel religiosa pe
titur tanq̄ coniunx z consistet m̄rimo
niū z copulā carnalē? **Rn⁹** s̄m. Buil. In
hoc casu standū erit offessionī: vtputa
mulieris. z restituēda erit viro petenti
Nulli. n. ex hoc fir p̄iudiciū nisi ip̄is:
nec est credēdū eos immemores salu
tia sue. l̄q. 7. Sancim⁹. Aliud tñ est: di
cendū in rebz quas dedissz monaste
rio. Idem. Ber. z Inno. in glo. ex d̄ rap.
cū cām. **A**. Posti tñ dicit q̄ si cōstat p̄
sonā oīo tendē ad separatiōem m̄rimoniū
sp̄ūalis. s̄. religionis vel carnalis cōtra
qd̄ ofitet nō stabit offessionī sue: vt ex
de eo q̄ cog. con. vxoz. sue. sup. eo. Sed si
cōstat q̄ nullo modo veller m̄rimoniū
separi: tunc stabit offessionī ei⁹: vt i di
cto. c. cū cām. qz cuiuslibet credētra se
z non p̄ se. z q̄ in dubio tenēdū ē id qd̄
in p̄mo loco dictū est. s̄. q̄ stet ei⁹ offessi
oni: vt in sum. cō. eo. ti. q. s̄. **Bz** certe nō
v̄z q̄ debeat stari offessioi d̄ m̄rimoniū

et carnale: vt in dco. sup eo. z mltomi
nus d spuale cu sit fauorabili: vt i. c.
ex publico. ex de ouer. iiii. nisi ostaret
p sona an igressus religionis fuisse tra
ducta. qz tunc crederet sibi cōfiteri co
pula intuenisse. z iste ē cāus dicti. c. cū
cām. fm glo. ibi. Nec mirū. qz hoc casu
et si mulier negaret crederet viro asse
renti copula intuenisse: extra de d spō.
impū. continebatur.

Quasi seu ad qd coniunx spoliatus
ē restituendus: R. fm Ray. Restitui d
ad oia illa: de qbus pbauerit se spolia
tum: ut gaudeat pacifica possessione z
plena securitate. z q. i. reintegrāda. S
si mulier dicat se hēre suspectū virum
ne forte eā ledat z cām dñilem oñdat
ad iudicē spectat facē sibi cauēri suffi
cienti cautōe q tractabit eaz bñ sicut
vir debet vxorē z q non ledat eā in p
sona vel reb? z b? z hanc cautōem pre
stabit p iuramētū. z q. i. de bñdicto. A
Ibi nihil hētur de iuramēto. Sed glo.
ibi dicit q si mulier nihil allegat de su
spitōe viri: sufficit nuda pmissio. Si at
picat eū suspectū oz q idonea cautio
ei pñtetur. i. fideiussores vñ pignora: vñ
et iuramētū si forte illud magis time
at vir. Si vero tanta sit seuitia viri: vt
nulla cautio videatur sufficē: tūc non
est ei reddēda: s; alicui honeste matro
ne cōmittēda: ex de resti. spo. ex trans
missa. z. c. l. f. as. in fi. B S; si mulier
non cōfidit de iuramēto oz pñtare cau
tionem pignoratitiā vel fideiussoziaz
sub certa pena: ar. extra vt lite nō con
tes. qñ frequēter. z. q. s. pdest. z. q. 4.
si vindicta. De hoc etiā habet d. hic. s.
? circa finem.

Medicus vel chirur

Medicus. Preceptū est medicis
vt cū eos ad infirmos vocari cōtulerit
ipos an oia moneant z inducant q vo
cent medicos aiaz: vt postq fuerit ifir
mo de spuali salute pñsum ad corpo
ralis medicine remediū salubri? pce
datur. Si qs aut medicor b? modi cōsti

tutōis transgressor extiterit: tādū ab
ingressu ecclē arceat. s. p. finiam h; glo.
donec de transgressionē h? modi satis
fecerit cōpenter. Et fm? hosti. ex quo
dicit pcpim? transgressor mortaliter
peccat: ex d. pe. z re. cū infirmitas. Itē
in eodē. c. sub pena excoicatiois phibet
medicis ne p corpali salute aliqd sua
deat qd i piculū aie ouērat. Itē i sū. cō.
li. 3. ti. 24. q. 69. ad fi. Ubi et addit fm
hosti. q d statutū dicit. c. cum infirmi
tas. pscribi nō pōt: nec aliq cōsuetudie
tollicū p salute aiaz itroductū sit. B.

Quo se oz hñe medic? i medicinis cō
ferēdis: R. fm Inno. Diligēter attrēde
re oz ne illas medicinas pferat de qb?
fm artē ei nō cōstat. Nā si dubitatioem
hēt q noceat vel si hñe oz: ferēdo pec
cat. A. etiā si vehemēter credat medi
cinā pfururā. si tñ cum hoc aliqd dubi
tatiois hñ vel hñe debeat ne noceat fm
eū. Inno. z in sū. con. li. 2. ti. p. q. 35. B.
Quia in tutiozē partē tenēdū est. ex d
homici. petito. Securi? est. n. relinque
boiem in manu creatoris sui q medi
cine de qua dubitat. Itē etiā peccat si
debitas medicinas omittat. Itē hosti.
Quid si ppt d fecerit vñ corruptōem
aut sophisticatōez rerū i medicia posi
raz ifirm? icurrat piculū? R. b; Inno.
Si medic? diligētā quā dūbit adhibu
it i reb? eligēdis: iculpabilis erit. Itē ho
sti. A. qd i sū. cō. eo. ti. q. 36. B.

Utr? medic? teneat poti? gratis cura
re q pmittere mori? R. fm Ray. Dedi
cus tenet curā z consiliū ipendē paup
languido. Morē n. lāguentib? pbat
infligē q hanc cū possit excludē nō ex
cludit. s; dis. in pñ: Ubi dicit glo. q me
dicus poti? oz gratis curare q pmittere
mori nō solū pauperē: sed et diuitē. A
Itē in sum. con. eo. ti. q. 32. ad fi. fm glo.
s; dis. in pñ: Ubi etiā dicit q debz me
dicus curare nō solū gratis: sed et suis
impēsis etiā diuitē q noller aliqd dare
pñs q pmittere eū mori: z si dualuēit
repetet expēsas: qz vñlit gessit nego
cium ei? Et si etiā moriat eger: pōt re

petere: qz sufficit si vtilis cepit gerē: lz
enētus nō sit secutus. ff. de neg. ge. sed
an vltor. Nec pōt ei obici qz cā pietatē
fecerit sumpt' nisi ppinquus eēt infir-
mo: vt. **A.** eo. alimēta. Et qz medic' pōt
z o3 pōt facē z repetē etiā si infirm' **p**
phibuerit: sicut inuitū possum' extra
here de domo ruitura: z bñficiū cōferre
iūto. 23. q. 4. ipa pietas. Immo psumi-
tur qz infirm' talia dicēdo fuerit furio-
sus. ff. de condi. insti. quidam. **B.**

¶ Utz peccet infirmus non obediens
medico: **R.** scōm Inno. Videtur qz nō
quia medicus nec prelatus est nec ho-
mo cuius mandatis obedire teneatur
tamē bonū est qz ei credat tanqz pito i
arte. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 39. **B.**
Nā z si infirm' scienter sumat cibuz vlt
porū nociuū peccat. **A.** Idem si hoc
faciat ex affectata seu iprobabili igno-
rantia scōm eū. Inno. vt i. hū. con. eo. ti.
q. 39. **B.** qz tenet corp' suū scōm deū
diligē. pōt tñ dici qz si nō credēt morri
ferū qm credēt inde infirmitatez au-
geri: non peccat mortaliter vlt. saltem
non ita grauiter. **A.** i. mortali vel ve-
nialiter z plus vel min' scōm cōtitate
nocumēti in qua oñditur mod' offēdē-
tis caritatis cō quā illud qd agit ē pec-
catū mortale scōm oēs rheologos: vt
nōt. **Th.** o. scōa scōe. q. 59. arti. 4. **B.**
Peccant ēt seruientes scient talia mi-
nistres. **A.** vel etiā iprobabili igno-
rantia: vt in dicta. q. 39. **B.** In sanita-
te tñ qñ qñ tenet viuē medicinali si
scienter accipet aliquod nociuū: vnde
mors vel infirmitas veniret peccaret
grauiter. **A.** Et scōm cōtitate nocumē-
ti: vt dictū est. **B.** Lon. hosti.

¶ Quid si illo qui fecit vel fleu bo-
tho mat aliqū qd i moriē? **R.** scōz Buil.
Si perit erat z adhibuit debita diligē-
tiā nō tenet in aliqz pot' causā qz ei
culpa mors euēisse psumit: ar. 23. q. 5.
de occidendis. **A.** Idem in sum. cōfesi-
eo. ti. q. 40. **B.**

¶ Quid si incidēdus nō hēt cōsuetam
dispositiōem nervoz vel venaz. **A.** vlt

si subit' z insolit' timor vltremoz irru-
it sup eū: vt in sū. cō. eo. ti. q. 37. vbi hec
notantur. **B.** z incisus a medico mori-
tur? **R.** scōm Inno. Si incisoz in hoc
nō errauit ppter suā inpericiā: non
peccat: nec sit irregularis. **¶** In qñ in ali
quo dubitat: pot' o3 dimitte qz incidē.
Idem hosti.

¶ Utz phyēi vlt chirurgici possint ad
ordines pmoueri? **R.** scōm Ray. Si
periti erant in arte z nihil de cōtingen-
tib' omiserūt z habēt de hoc pbabilē
cōficiam: poterūt pmoueri: alit' nō: ex de
eta. z qñ ad aures. ff. de v. z exordi. co-
gnit. z si medic' **A.** al' incipit medic'.
B. Idēz Inno. hosti. z hosti. Et tñ cō-
siliū hosti. z hosti. qz pmouendi a pra-
ctica medicine abstineant z potissime
chirurgia q aduersionē vel incisionē reg-
rit: cum in nullo vacillare debeat con-
scientia pmouēdi. 33. dist. latci. **A.** Idē
in sum. con. eo. ti. q. 35. **B.**

¶ Utz liceat clericis opari in medicia.
A. i. in physica: vt p3 in dicta. q. 35. vbi
hec nōntur. **B.** **R.** scōm Ray. Si sūt i
sacris ordinib': vel etiā i minorib' ouz
tñ sint sufficient' bñficiati non licet: ni-
si gratis p miserabilib' psonis vlt suis
cōsanguineis. Nec tūc vbi possit eē pe-
riculū qd etiā i claustralib' districtius
ē obseruādū: eē ne cle. vel mo. multa.

¶ Utz liceat clericis opari i chirurgia.
R. scōz Ray. Officiū chirurgie qd in-
ducit aduersionē vel incisionē ē clericis
oib' indictū: eē ne cle. vel mo. sniam. z
de homici. tua nos. **A.** In his. c. non vlt
dici nisi de extrisib' in sacris. Sed idēz
pōt intelligi etiā de extrisib' in mino-
rib' qñ sunt sufficient' bñficiati: ar. c. l.
eē de postul. vt etiā pōt colligi ex posi-
tis in dicta. q. 35. scōz Ray. **B.** De cli-
cio z religiosis audierib' medicina: ha-
bes s. excoicatio p. 5. 2. h. 2. z ibide. 5. 2.
h. 14. De seruitorib' quoqz infirmoz
s. homicidium 3. 5. 2.

¶ Endactum est falsa si
gnificatio
vocis cuius interde fallendi. 22.

Q. *Sic ergo. Et noie Vocis tanq̃ p̃n*
cipali itelligi d̃z oē signū: vt scripture
sue etiā nutus: vt h̃. i. s̃. 6.
In quo differt mēdacū a falso? **R.**
Falsū dicit q̃cūq; aliud q̃ qd̃ verū ē
loquit̃. Et hoc pōt dupl̃r ctingere. Vno
mō qñ credit dicē verū. z si h̃z de hoc p̃
babile cām: nō peccat vel saltē nō mor
tatr: qz reā linguā nō facit nisi rea mēs
22. q. 2. boies. Alio modo quando credit
dicē falsū: z 5̃ mēte loquit̃. z hoc ē mē
daciū: vt in p̃cedēti. S̃. dictū est. Nam z
mētiri d̃z q̃i 5̃ mētē ire: qñ etiā dicen
do x̃itatē: sed 5̃ mētē suā. s̃. qñ credit di
cere falsitatē: z sic decipe erit menda
ciū. qz q̃rū i eo ē falsū signū. **De q̃ finia**
Ray. A. *h̃o* s̃. f̃. h̃. i. dicto. c. boies. **D.**
Quor sūt gnā mēdacioz? **R.** **Aug.**
pōit octo genera q̃ pl̃e hēntur. 22. q. 2.
p̃mum. Breuior aut̃ z planior vt dicit
Ray. est distinctio q̃ mēdacioz aliq̃
est perniciosum. aliud locosum. z aliud
officiosum. z hec hēnt. 22. q. 2. ne q̃s.
Ut mēdacū sit p̃ctm̃? **R.** **Omne**
quidē mēdacū p̃ctm̃ est. 22. q. 2. mibi āt
z. c. p̃mū. in fi. Sed vtz sit mortale. Di
cēdū sc̃dm̃ **Tho.** sc̃da sc̃dē. q. 40. **Mē**
daciū pōt 5̃iari caritati tripl̃r. p̃ mō
sc̃dm̃ se. s̃. ex ip̃a falsa significatōe. **U**bi
cōsiderādū ē circa qd̃ sit ip̃a falsa signi
ficatio. Nā si sit circa res oīnas: 5̃iari
caritati dīne cui? x̃itatē aliq̃s tali mē
dacio occultat vel corrūpit: z iō ē mor
tale z grauissimū. S̃. si sit 5̃ aliquid
cuius cognitio pertineat ad homis bo
num: puta ad p̃fectōem sc̃ie: z i forma
tionez mox 5̃iari caritati p̃ximū. z est
mortale. **Q**uod si sit circa aliq̃d de q̃ non
refert vtz sic vel sic cognoscat: tūc ex
tali mēdacio non dānificat p̃ximū: sic
si q̃s fallat in aliq̃bus p̃ricularib̃ ad
se nō p̃tinētib̃: z tūc nō est p̃ctm̃ mor
tale. 2. modo pōt 5̃iari caritati rōne fi
nis intēti: puta si d̃z in iniuriāz dei: qd̃
sp̃ est mortale p̃ctm̃: aut in nocumētū
p̃ximū q̃tūm ad p̃sonā. diuitias. ṽt fa
mā. hoc itēz est mortale. **Q**uod si finis
ip̃e nō ēr 5̃iari caritati non ē p̃ctm̃ mor

tale: sicut apparet in mēdacio iocoso z
officioso. 3. mō mēdacū pōt cōtrariari
caritati per accūs rōne sc̃dali vel cu
iuscūq; dāni cōsequētis. z sic erit ēr pec
catū mortale. **S**z qd̃ qdam dicit q̃ p̃
fectis viris oē mēdacū ē peccatū mor
tale irrōnabiliter dicit. **Nulla. n.** circū
stantia aggrauat in infinitū nisi que
transfert in aliam sp̃em: non aut̃ circū
stantie p̃sone.

Accusat̃ negans x̃itatem in iudicio
qñq; peccat mortali: vt s̃. accusat̃. **S.**
2. **S**iz z testis falsū dices: vt i. testis. 2.
S. si. A. *Dic clari* q̃ testificas falsum
peccat mortaliter nisi debita delibera
tōe z sollicitudine adhibita putaret se
certū esse de eo quod falsū est sc̃dm̃
Tho. vt i. sum. con. li. 5. p̃. titio. q. 4. ad fi.
vbi ēr dicit sc̃dm̃ **Al.** q̃ oē mēdacūz
p̃rer locosum qd̃ in iudicio d̃z de his q̃
ad iudiciū p̃tinēt est permissiōz z mor
tale. qz subuertit x̃itatē iudicii qd̃ ce
dit in p̃niciē vniuersitatis. **D.**

Ut maius p̃ctm̃ sit mētiri x̃bo q̃
facto? **R.** sc̃dm̃ **Tho.** in q̃libet. **U**z ea
dem intentio fallēdi sit i vtroq; ṽt q̃
equalit̃ peccat. **U**erū. n. z factum assu
munt vt instrm̃ fallēdi. vñ non refert
q̃tūm ad p̃ctm̃ vtz aliq̃s ṽbo. scripto:
vel nutu ṽt q̃cūq; facto mentiat̃: sic
nec refert q̃tūz ad homicidiū vtz q̃
gladio ṽt securi inficiat̃. **A.** *Idem i*
sum. con. eo. ti. q. 5. **D.**

Ut sit licitū mētiri p̃p̃t liberatōez
bois q̃cūq; piculo? **R.** sc̃dm̃ **Tho.** se
cūda sc̃dē. q. 40. **N**ō. sed licet occultare
x̃itatē prudētē sub aliq̃ dissimulatōe.
vt **Aug.** dicit in li. 5. mēdacū. Et sic ēr
Abrahā fecit: vt h̃. i. in se. **S. A.** *Idē in*
sum. con. eo. ti. q. 6. facit 22. q. 2. ne q̃s. z
ēr de vsur. sup. eo. **U**bi dicit q̃ scriptu
ra sacra phibet p̃ alci ṽtira mētiri. **D.**
Quid de **Abrahā** z aliis sanetis ve
teris testamētis q̃ vidētur mētiri fuisse
R. sc̃dm̃ **Tho.** vbi s̃. **Sicut Aug.** dicit
in sacra scriptura inducūtur aliq̃rum
gesta q̃i exēpla perfecte x̃ritatis d̃z qd̃
nō ēr imādū eos fuisse mentitos. **S.**

qua tñ i eoz dictis appareat q̄ menda
cia videatur: intelligēdū est ea figurali
ter ⁊ pphetice fuisse dca. Abrahā tñ vt
Aug. dicit i. q. Ben. dicens Sarā ēē suā
sororē: vitatē voluit celare ⁊ nō mēda
ciū dicē. Soror. n. of qz filia p̄is. Ben.
20. Vere soror mea ē filia p̄is mei ⁊ n̄
m̄is mee. qz. s. ex pte p̄is ei attinebat
Jacob hō mystice dixit se eē Esau p̄i
mogenit⁹ Isaac: qz v3 p̄mogenita illi⁹
de iure ei debebatur. Usus at ē h⁹ mō
loq̄ndi p spūz pphetie ad designādum
mysteriū: qz v3 minor p̄p̄s. s. gētilium
substitutus erat i locū p̄mogeniti. s. i
locū iudeoz. Quidā hō cōmēdant i scri
ptura nō ppter pfectā virtutē: sed ppter
q̄dā virtutis indolē. ⁊ h⁹ mō Judith lau
dat: nō qz mēta est holosemi: s. ppter
affectū quē hūit ad salutē ppli. p q̄ pi
culis se exposuit: quibz ēt dici possit q̄
hōba ei⁹ vitatē habēt fm mysticū intel
lectū. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 7. B.

Ultz mēdacii obstericuz fuerit vi
gnū aliq̄ remuneratōe: R. fm Iho. se
cūda scōe. q. 10. Mēdacii obstericuz
pōt dupl̄ cōsiderari. Uno q̄tū ad affe
ctū beniuolētie i iudeos ⁊ reuerētiā vi
uini timoris. ⁊ sic debet eis remūeratō
eterna. Alii v̄ero exponit q̄ d̄s edifi
cavit illis domos spūales. Alio pōt cō
siderari q̄tū ad exteriōrē actū menda
ciū q̄ qdē nō potuerūt etnā fmūeratio
nē mereri: sed forte aliquā remunera
tōez t̄palē cui⁹ merito nō repuḡt d̄for
mitas illi⁹ mēdacii fici. repuḡbat me
rito remūeratōis eterne. At sic intelligē
da sūt hōba Reg. cū dicit q̄ benignita
tis eaz merces q̄ eis potuit i etna vita
tribui p̄missa culpa mēdacii i terrenā
ē remuneratōem declinata. vñ nō itel
ligit q̄ illo mēdacio mererētur amittē
remuneratōem eternā quā iaz ex p̄ce
denti affectu meruerāt. Ion. p̄e. A.
Idē i sū. cō. eo. ti. q. 8. B. De his qui
p̄mittūt aliquid ⁊ nō faciūt: vide. i. p
missio. Et etiā si iurauerit. vide s. iura
re. s. 9. ⁊ iuramētū p. s. 6. Itē qñ quis
mētur de se: vide s. iactātia. s. p. 2. ⁊

Sironia. s. p. 2.

Mercator. Mercatores
sive nūmula
rii ⁊ cāpfores ⁊ bi multis ⁊ vi
ueris sc̄tib⁹ vtūtur siue i emēdo: siue
in recipiēdo pecuniā: in qz sc̄tib⁹ faci
le trigit eē vsurā. vñ vide. i. vsura. p̄ci
pue v̄sa. 3. ⁊ v̄sa 6. ⁊ vñ i. societas. p. to.

Meretrix. Meretrix
triciis dicit illi
ctis acq̄situm. Et quid debeat
vel possit ide facē: vide s. elyna p. s. fi.
Item q̄ non licet donare meretrici vi
de s. donatio p. s. 3.

Mertum. Utrum vnus
possit eē meritorius ⁊ idem actus
torius: siue bon⁹ ⁊ malus? R. s. Iho.
scōa scōe. q. 20. Si accipiat vn⁹ act⁹
ut ē in genere moris: ip̄sibile ē q̄ sit
bon⁹ ⁊ malus bonitate ⁊ malitia mora
li. Si tñ sit vn⁹ v̄nitate nāe ⁊ nō v̄nita
te moris pōt eē bon⁹ ⁊ malus. Ambula
tio. n. cōtinua ē vn⁹ act⁹ fm gen⁹ nature.
Potest tamē cōtingē q̄ sint p̄les scōz
gen⁹ moris si mutetur ambulantis vo
luntas. A. i. act⁹ pōt eē p parte meri
torius: ⁊ p pte vitiosus fm diuersitatē
intentōis: vt p3 in sum. con. li. 3. ti. 34.
q. 196. vbi hec notantur. B. q̄ est p̄n
cipiū moralii actū. Idē p̄e. De q̄bus
dā opib⁹ meritorius qd ⁊ quātū per ea
fiat deo satisfactio. b̄s. i. satisfactio.

Metus. Quid sit metus?
R. Metus est in
stāt⁹ v̄l futuri piculī cā iusto
mentis trepidatio. ff. eo. li.

Ubi nungd est met⁹ q̄ cadit in ostan
tem viz: R. Quadruplex est. p̄ v3 me
tus mortis. ⁊ cruciat⁹ corpis: ex eo. cu3
dilecti. 3. met⁹ stupri. ⁊ 4. seruitutis. ff.
eo. nec timorē. A. Et ibi addit q̄ idē
est de metu vinculoz: sed sec⁹ de metu
ifamie seu vexatōis: q̄. l. nō cōspenda
tur sub aliq̄ p̄dictoz. B. ⁊. l. i. qdē.
s. p. 2. A. Ibi of q̄ si viderit ne stu
piū patiat v̄r vel mulier: hoc edictū
locū b̄t: cū viris bonis iste met⁹ ma

gis q̄ mortē eē debeat. **B.** Lō. Tho. z Al. addēdo q̄ nō differt vtz p̄dicta quoz fiant siue in persona nra siue li beror. **A.** Hoc hētur in dicta. listi. i. fi. **B.** siue vrozis. de p̄dictis quoz sūt x̄sus. excusari metus hos posse: pu ta qz nescio. Stupri iue stat? x̄beris atqz necis. **A.** Idem in sum. cō. li. 4. ti. xi. q. 3. **B.** Quid vis v̄mer? impe diant infimoniū: hēs s̄. impedimētuz io. **S.** vtz mer? excuset a participatio ne excōicari: hēs sup. excōicatio c. s. p. De mā etiā metus hēs. i. vis.

Militia. **U**tz sit permī? **R.** fm Al. Militia s̄ se nō est illicita: sed abusus. Qui h̄ multip̄ possit fieri: tñ in trib? p̄cipue consistit. p̄ v̄z i cōcussione inocen titū. z in exatōe imoderati salarii. z in exercitio imoderato vel indebito: pu ta si fiat ad ostētatōem viriū cū nocu mēto aliquoz: sicut sūt toz neamēta si ue pugna singularis iter socios basta rum laceaz z h̄. Sūt tñ quedā exerci tia eis licita: vt que nulli sūt nociua: si cut cursitatōes equoz z versatōes: ars pcutiendi z defendēdi: z piciendi tela z h̄ modi. vñ z David precepit vt doce rent filios isrl arcū. i. artē sagittadi. z? **Reg. p.** **A.** Ibi hoc nō videt hēri sa tis. Tamē puto qz exercitiū q̄ discitur ars bellandi sit licitū seclariis: vñ tñ fiat recta intēōe z sūi piculo: eē d̄ toz nea. c. p. z ad hic posita facit. c. noli. z. c. quid culpaz. z. c. militare. q. i. **B.**

Miserabilis persōa. **M**iserabiles persone s̄: ho sti. sūt. Lecus. pauper. pupillus. vidua. z huiusmodi.

Missa. **A**n quotidie debeat celebrari missa? **R.** scōm Tho. in 4. d. i. s. i. Dicen dū q̄ fm Inno. quinqz de causis opz q̄ndie celebrari p̄ma qz opz s̄q medi cinā paratā eē c̄tra q̄ridiana peccata. scōa vt lignū vite sit s̄q in medio para di. tertia vt nobis s̄q x̄ps vniat sacra

mētalis: z nos ei spūalis. q̄rta vt apud nos sit iugis memoria passionis. q̄nta vt x̄o agno loco typici q̄ridie vtamur quem iudei ad vesp̄rā ouertēdi eluri ent: fm illud ps. **A.** s. s. **B.** Loner tant ad vesp̄rā z famem patiens. z c. **A.** Idē in sū. con. li. 3. ti. 4. q. 129. **B.** **U**trum missa debeat solū dici i die. **R.** fm Tho. vbi sup. Lōter loquendo o3 missa dici in die z nō in nocte. qz hoc sacm ad tps gr̄e p̄tinet qd p̄ die signi ficat. fm illud ap̄l. Ro. i. 3. Nox p̄cessit dies aut appropinquauit. Dies aut iu dicatur non solum ab ortu solis: sed ex q̄ incipiunt oriri solis signa manifesta: p̄ aliquā aeris illustratōem. In duab? aut noctib? missa decantat p̄p̄ puile: giū illarum noctium. sin nocte natiuitatis qñ x̄ps nat? ē z i nocte resurrectō nis i p̄mitiua ecclē: vt p̄z ex orōne. De us q̄ hanc sacratissimā noctē: quibz h̄ nō s̄ opozreat obseruari. Et addit hic. **D**uil. Credo q̄ qui sciēter celebrat aū diē cū sit c̄tra cōsuetudinē gnālē ecclē: mortalit peccat: nisi sup hoc p̄ ep̄m di spensez in casu si aliquis infirmaretur ad mortē z non possit aliter haberi eu charistia. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 129. **B**lo. etiam in. c. fi. eē de puile. li. 2. c. dicit qz ep̄i itinerantes possūt celebra re ante consuetam horā diei vel facē celebrari ex nēccitate itineris. **B.** **U**ua hora debeat missa celebrari? **R.** fm Tho. vbi sup. Solēnt missē ce lebratio tribus horis instituta est fie ri. sin tertia diebus festiuis. de conse. di. i. nocte. In sexta diebus p̄festis. In nona diebus ieiuniorum. de conse. di. i. solent. Nam in missa recolitur mors x̄pi: qui qdem hora tertia crucifixus ē linguis iudeoz. hora sexta manib? mi lituz: hora nona expirauit. Sed quan do sunt ordines potest missa cātari s̄ canones etiā p̄ nonā. **A.** facit de conse. di. i. s̄ in ieiuniis. **B.** Vel etiā oi cendū qz vt diligētior fiat p̄paratio missa differt quantū differri pōr ante prandium. z nō qñ non est dies ieiunii.

celebrat in tertiā et sextā i q̄ hora cōit
comedif. Sed in dieb' ieiunii in nona.
P̄uare aut' nusse dici p̄nt a mane vsq̄
ad tertiā v' etiā vsq̄ ad nonā in dieb'
ieiunioꝝ. de cse. di. i. necesse. **A.** Idē
in sum. con. l. oca. q. 129. Et qd' h' dicit a
x̄su. vel ē. v' meli'. cū iurib' pallegati
nihil videat dici de hora sexta. Puto
ē in talibus seruādā fore cōsuetudinē
non inibitā vel que nō sit q̄ honesta
tē seu diuinā reuerētiā: ar. di. 4. erit. et
di. 12. ille aut'. **B.**

Quid de illis q̄ nondū dictis matu-
rimis celebrat: **R.** fm̄ Buil. mortaliter
peccant. cū hoc sit q̄ gnālez et approba-
tam cōsuetudinē. Idē Hosti. Qui aut' ce-
lebrat ateq̄ dicat p̄mā nō peccat mor-
talit': nisi sit q̄ p̄ceptū vel statutū. **A.**
sine cōsuetudinē loci fm̄ eūdē Buil. vt
in sū. con. eo. ti. q. 130. vbi et addit. Qui
aut' p̄ negligētiā p̄termissa p̄ma dicit
tertiā credo q̄ sufficit q̄ caute supple-
at quod dimissū est: et agat penitētiā
de negligētiā. **B.**

Ubi debeat missa celebrari: **R.** fm̄
Ray. In ecclia cōsecrata si fieri pōt: vel
saltē in altari cōsecrato. v' si nō sit alta-
re cōsecratū habeat saltē altare p̄uulū
de quo dictū est q̄ altare. **S. p.** Et pōt ē
celebrari sub viuo. **A.** i. sub aere fm̄
glo. in. c. cōcedim'. de cse. di. i. **B.** vel
in tētoris. vel etiā in loco exercitus ho-
nesti: vū tñ habeat altare: vt dictū est
et cetera neciā: de cse. di. i. c. p̄. circa fi. et
c. concedimus. et c. missaz. Nō tñ intel-
ligendū q̄ liceat celebrari in mari vel
fluminib': ne nutante nauī fiat sāgui-
nis effusio vel sacri cōmotio. Introitus
tñ misse pōt ibi dici. **Dec. fz.** Buil. Et ē
attēdēdum q̄ p̄dicta fiant de p̄missi-
one epi: vt in. c. missaz. et sine p̄iudicio
parochialis sacerdotis: vt notatū est q̄
altare. **S. p.** **A.** Idem in sum. con. eo.
ti. q. 131. **B.**

Ut vno solo p̄nte vel sine lumine
possit missa celebrari: **R.** fm̄ Hosti.
Quāuis fm̄ illud qd' hētur de cse. di. i.
hic qd' duo debeant ēē p̄sentes qui sa-

cerdoti rīdeant. tñ vn' sufficit. ar. et
d' x̄bo. sig. quesit. p̄ rīso. Mulier aut'
p̄s bytero in missa ministrare non pōt:
imo nec pallas nec vestes cōtingit v' s.
femina. **S. 2.** Sine lumine x̄o nō licet
celebrare: et d' cele. mis. c. vlt. **A.** Idē
in sum. con. eo. ti. q. 133. et se. **B.**

Ut sit melior missa boni sacerdo-
tis q̄ mali: **R.** fm̄ Tho. in 4. di. 13. de
missa possum' loqui duplt'. Aut q̄tum
ad id qd' est cēntiale in ea. s. corp' x̄pi. et
sic a q̄cunq̄ dicatur equalit' bona ē: vel
q̄tum ad id qd' est ānerū sacro et q̄ se
cūdariū: et sic missa boni sacerdotis me-
lior est: qz non solū hz efficacīā ex opa-
to: sed et ex deuotiōe celebrātis. et ideo
ceteris parib' meli' est audire missam
boni sacerdotis. Idē p̄. et etiā Al. ad-
dens: qz iō dī ceteris parib': qz obediē-
tia posset cogē audire missaz mali et sic
ēet meli'. qz obediētiā melior ē q̄ uicti-
ma. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 134. **B.**
Qd' si malus sit p̄p̄us sacerdos: an de-
beat ei missa audiri hēs s. c. l. c. us. 3. **S.**
2. **A.** Et ibi lati' in additōe. **B.** Et
an ab eo sacra recipienda sint hēs. l. or-
dinatus p̄. **S. 3.**

Quid si sacerdos celebrās infra ca-
nonē recolit se cōmississe aliqd' morta-
le: **R.** fm̄ Ray. Credo tutiorē ēē viam
vt peniteat et doleat q̄ ita tarde peni-
tet et p̄ponat cōfiteri q̄ cito habuerit
opportunitatē et sic cōficiat et sumat.
Idem Tho. p̄. et Al. **A.** Idē in sū.
con. li. 3. ti. 30. q. 10. Idē putarem etiam
si ante canonē qñ non posset sacerdos
cōfiteri absq̄ mā scādali seu suspiciōis
p̄pter eandē rōem. videlz qz in p̄nia
dī cauēri scandalosa p̄cti reuelatio: et
de p̄. et re. c. officii. **B.**

Ut liceat oīo sacerdoti a celebrari
one abstinē: **R.** fz Tho. in 4. di. 13. **13**
quidā dixerit q̄ qui dimittit celebrā-
tōem nō peccant nisi p̄p̄s hēant v' ex
obediētiā teneant. tñ qz vt Reg. dicit
cū crescūt dona et rōnes crescūt dono-
rum. iō cum sacerdoti sit data p̄as nō
būissima re' negligentie erit nisi illa

vtat ad honorē dī r ad salutē suā r ali
oz viuoꝝ r mortuoꝝ. fm illud. **P**etri
4. vniꝝqꝫ sicut accepit grām i alter
utrū illā administrātes. r. Nisi forte
ex familiarī stinctu ip̄s sancti omitt
teret. **U**n̄i r sacerdotibꝫ p̄ceptū ē. **H**oc
facite in meā cōmemoratiōem. **I**dem
Tho. in 3. parte. q. 82. r addit qꝫ celebra
re tenet saltē in p̄cipuis festiuitatibꝫ
r maxime etiā in illis diebꝫ in qbus si
deles cōicāre cōsueuerūt. **A**. **I**de i sū.
con. li. 3. r. 24. q. 125. **D**.

Utz liceat vni p̄les missas celebra
re in die: **R**. fm **R**ay. **N**ō licet. Nam r
valde felix est q vna digne celebrat:
ex de cele. miss. te referēte. r. c. consulu
m. r de cō. d. i. sufficit. **E**xceptūtur isti
casus. **U**n̄i in die natiuitatis dñi in quo
pōt cantare tres. **A**lius si necesse fuerit
vna missam dicē de die r aliā q de sū
ctis: nec distinguo siue d̄functi siue p̄s
siue non. **A**. q. in dicto. c. sufficit. vbi
hoc dicit nō distinguē. **D**. nisi sit cō
tra cōsuetudinē loci approbatā vel cō
stitutōē. **T**ertū est ppter nccitatē pe
grinoꝝ cōmeantū r infirmoꝝ: r forte
ppter nccitatē nuptiarū. **A**. **U**bi tps
laberet: vt in sūm. con. eo. ti. q. 126. vbi
hec notatur. **D**. **E**t ppter aliqd̄ predi
ctoꝝ non celebret vltra duas. nec i pri
ma sumat pfusione: vt s. eucharistia.
3. s. i. **L**on. **H**ostia r addit casus. s. qñ p
pter raritatē clericoꝝ vel paup̄tatem
eccliarū due ecclie cōmendat vni. **A**.
Ide in dicta. q. 126. r in dicto. c. sufficit.
subdit. **Q**ui x̄o p pecunias aut adula
tionibꝫ sctariū vna die psumit p̄les fa
cē missas n̄ estimo euadē dānatōē. **D**.

Utz debeat celebrari p paruulis d̄
functis: **R**. fm **T**ho. in 4. di. 13. **P**ro p
uulis baptizatis missarū solētia cele
bratur nō qz eis p̄sint ad remissionē
alicuiꝫ culpe. vel ad augmētū glie: sed
ppter alias rōnes: tū ppter solatium
vinoꝝ: tum ad ostendēdū paruulos ad
vnitatē corporis mystici p̄tinere. dum
ides modis ex qaz feruat in ip̄is r in
aliis. tū ad cōmēdandū redēptōis my

steriū: qd̄ in hoc sacro cōmemorat p
quod paruuli sine p̄po merito salutē
eterna consequuntur. **A**. **I**dem in sū.
con. eo. ti. q. 127. **D**.

Quid si omittat aliqd̄ de his q ad
ritū celebratiōis p̄tinet: **R**. fm **T**ho. r
A. r oēs theologos. **Q**uiliber omittēs
aliquid tale: puta tps d̄bitū. altare. ve
stes r b̄ modis: nihilominꝫ cōsecrat si ē
ordinatꝫ r assit intētiō r debita m̄a et
forma: sed grauissime peccat si sciēter
hoc faciat. **A**. **I**dem in sūm. con. eo. ti.
q. 135. **D**.

Utz hymnꝫ angelicus. s. gloria i ex
cellis deo. vel credo. debeat decantari
qñ missa de brā x̄gine r de spū sancto
vel de cruce celebrat in p̄festis diebꝫ
R. fm **R**ay. **N**on d̄: 13 p̄p̄a p̄fatio de
cantetur: ex de cele. miss. cōsiliū. **S**z huic
turi i multis locis p̄p̄a d̄ia cōsuetudinē
derogatū est maxime in sabbato: ga
qdāmodo dies solēnis ē deputatꝫ bea
te x̄gini. **A**. **H**oc vltimū dictum fuit
glo. **R**ay. **H**ostia. qz dicit. **I**n talibꝫ de
uotā cōsuetudinē nō reprobamꝫ: vt in
sū. con. eo. ti. q. 126. ad fi. **D**.

Utz quilibet teneat audire missas:
R. fm **H**ostia. **D**ie d̄n̄ico qlibet teneat
ex p̄cepto audire missam r totā: ita q
accipiat b̄ndictōem sacerdotis: vt de
cō. d. i. missas. r. c. s. r. oēs fideles. ni
si excusent magna nccitate: vt nōtur
in dicto. c. missas. **A**. **I**n glo. que ibi lo
quit tam de p̄cepto qz de cōsuetudine.
D. **Q**ui aut die solēni p̄termisso ecclie
sue cōuentu ad spectacula vadit d̄z excō
municari. de cō. d. i. qui die. **E**t nō q
diebꝫ d̄n̄icis r festiuis iterrogandum
ē si parochianꝫ alteri ibi sit q cōtēpro
p̄po sacerdote audire ibi velit. r si iue
tus fuerit statiz ab ecclia eiciatur: ex
de poch. c. 2. **A**. **E**t ibi nō glo. qz b̄ nō
obtinēt qñ nō fit ex cōtemp̄u sed ex in
sta cā. **E**t idēz qd̄ in b̄ s. notat in sūm.
cō. eo. ti. q. 130. **D**.

Utz p̄p̄t missā peculiare vt de aliq̄
sancto: vel aliā debeat qz dimittē qñ
audiat missas p̄p̄as illi d̄ici. **A**. missa

peculiaris id est quod missa spiritus de aliquo sancto
 secundum Ray. et in summa. c. et. q. 12. et in alia missa
 secundum intelligi de trinitate vel de defunctis: vel
 secundum lib. ut in c. et. de cele. miss. **B. R.** secundum
 Buil. Si dies habet propriam missam quam
 et quis alius audire tenetur non debet dimitti. pro
 pter aliam: et de cele. miss. c. 3. quod quidam
 laicorum omni die volunt missam de trinitate et
 de sancto Michaelis: et habent: non debet habere sa-
 cere nisi suis diebus: ut in pallegato. c.
A. R. et ibi per quod tam per viuis quam per mor-
 tuis utilior missa quam possit dici est mis-
 sa de die. et etiam in diebus per festis propter
 missas peculiare seu votivas vel etiam
 mortuorum non debet derogari missis de die.
 unde de laicis prelatas missas regere ibi
 dicitur. Si voluerit ut sibi missa canten-
 tur de eodem die missas audiant pro salute
 viuiorum et et mortuorum. Bene tamen puto
 quod dicte missis votive et per defunctis pos-
 sint dici in diebus per festis si non derogat ex
 hoc missis de die: ut in dicto. c. 2. Aristio
 autem aliquis circa predicta ex consuetudine ex-
 cursari quam videtur rationabili necessitate: et non
 aliter. ut in c. si de consue. **B. De oblati-
 onibus** quod ad missam fuerint habentes oblatio. et
 ibi et. si si confessor possit recipere pecu-
 niam per missas quas in penam iniunxit. **De**
 ta alia circa maiorem missam per colligi super
 eucharistia: per totum. et facit etiam. **A. R.** sus-
 fragium. **A. R.** Aduertendum quod etiam sacerdos
 cum dicit missam debet stare capite discoop-
 to: ut in c. nullus. de consecra. dist. 1. ubi
 dicitur. Nullus episcopus aut presbyter seu diacono
 nus ad celebranda missarum solennia presu-
 mar cum baculo intrare aut velato capi-
 te altari dei assistere: quam et apostoli presbyteri
 viros velato capite in ecclesia orare. et
 si temere presumserit cõione pueat. **Item**
 quod ad euangelium debet stare deuore et non se-
 dendo: ut in c. apostolica. ea. dist. ubi dicitur. **A. R.**
 ca auctoritate mandam: omni sancta euā-
 gelia in ecclesia leguntur: ut sacerdotes et
 ceteri omnes non sedentes sed venerabiliter
 curui et in conspectu euangelii stantes vo-
 minica habita intere audiat et fideliter ado-
 rent. et veneretur secundum glo. **B.**

Illicies dupliciter. uno
 est species luxurie

et peccati contra naturam. de quo dicitur luxuria. **S. p. i.**
 si. Alio modo potest esse contra naturam vitio prima-
 cie et contra naturam perseverantie. de quo tribus
 sunt. **Thom.** scilicet contra naturam scilicet quod
 sicut **Isidorus** dicit in libro erymol. Per-
 tinax dicitur qui est imprudenter tenens quod ad omnia
 tenax. et habet etiam de pertinax eo quod impossibile
 to sitio ad victoriam perseverat. et tales
 per hoc et ethi vocat fortis finis et prope sen-
 tentie: quod durant in perda finis plus quam
 o. **Pollis** autem minus quam o. quod a bono de
 facili recedit: et non perseverat. propter aliquod
 difficultas et propter tristitias aliquas causa-
 tas ex defectu dilectionis: ut dicit per
 perseverans autem tenet se in perda finis
 finis quod o. Unde per quod perseverans laudat
 sicut in medio existens. pertinax autem vi-
 tuperat sed excessum. mollis autem habet defectum. **B.**

Monachus. **Utrum** mo-
 nachus possit fieri canonicus secularis? **R.**
 secundum **Thom.** licet quidam dixerint quod sic. di-
 cedum tamen cum **Io. q.** non quod non est aradum cum
 boue et asino. Nec homines diuerse professionis
 debent scilicet sibi esse de elec. cum cam-
 que inter presbyterum. **A. Idem** in sum. cõ.
 li. p. 1. 7. q. 4. 4. **B.**

Utrum possit fieri canonicus regularis
R. secundum **Thom.** scilicet contra naturam scilicet quod
 religio. s. monachorum et canonicorum regula-
 rium ordinat ad opera vite contemplative
 sunt quod proprie sunt ea quod agunt in divinis mi-
 nisteriis ad quod ordinat directe ordo ca-
 nonicorum regularium quibus per se appetit quod
 sint clerici religiosi. Sed religioni mo-
 nachorum non per se appetit quod sint clerici
 ut habetur. is. q. 1. alia causa. et ideo quis ordo
 monachorum sit arctioris obseruantie: tamen
 si monachi eorum laici licet eis transire
 ad ordinem canonicorum regularium. non autem
 eo: ut. is. q. 3. mandam. **S.** si monachi
 sint clerici sacris ministeriis obsequentes
 habent id quod est canonicorum regularium
 et cum maiori artitudine: ideo licet erit
 transire de ordine canonicorum regularium
 ad ordinem monachorum petita tamen licentia
 superioris: et non eo: is. q. 3. statum.
Utrum liceat monacho habere locum in officio

monasterio? **R.** Nullo mō licet: extra
de relig. do. c. li.

¶ Utz mōacho possit amittē regimē
ecclie secularis? **R.** fm̄ hosti. Dic cuz
Aug. Ber. z host. **A.** licet alii alii dixe
runt: vt pz in sum. con. li. 2. ti. 28. q. 2. vbi
hec notant. **B.** q. monachus pōt ab
epo p̄fici in ecclia sc̄lari cū cōsensu ab
batis. s. s. d. c. p. z. 16. q. i. sic vine. z. c. se.
Et intelligas dictū de ecclia q. ad mo
nachos pleno iure nō pertinet: in qbus
sine auctoritate epi non possūt mona
cho curā cōmittere nec monachū p̄sta
re iuto epo. Et sic intelligas. 16. q. i. p. to.
ex de capel. mo. c. p. **S.** voluntate epi
hoc fieri pōt. Qd si ep̄a vellet z abbas
non. hēs s. abbas. s. p̄t. In ecclia autē
que ad mōachos p̄tinet mero iure suf
ficiat sola auctoritas abbat̄is z cōuentus
16. q. 2. vñs. vel etiā solius abbat̄i si ad
ipm̄ pertinet ecclie p̄uñsio.

S. vtz monach? vt dictū est ecclie
p̄fect? possit cē sine socio mōacho. **H.**
sti. tenet q. sic. Inno. q. nō. Uterq; hēt
mortuū: ex de sta. mo. q. dei timorē. iō
dicēdū videt sicut in dco. c. d. de cano
nico regulari q. d. b̄re sociū si cōmode
pōt fieri. z hoc melius z tutius ē. Si xō
cōmode non pōt: tene qd hosti. dicit.
A. Idē cōcludit An. de bu. i. dco. c. q. dei
timorē: vbi plene tractat d. hac mā. **B.**

¶ Utz b? mōi monachus q. fact? ē re
ctor alicui? ecclie sc̄lari? teneat ad sta
tuta sui ordinis? **R.** fm̄ hosti. Si talis
ecclia pleno iure p̄tinet ad monachos
p̄far? monach? in ea remanet subiect?
abbati: z seruabit oia sicut p̄us p̄ter
tria. s. ieiuniū silētiū z vigiliā q. cōmo
de seruari nō p̄t in ecclia sc̄lari: ar.
43. d. si. sic rector. z. 16. q. i. nemo pōt. Si
xō ecclia nō p̄tinet ad monachos: sed
ad ep̄os: tunc mōach? instituit? a trib?
substantialib? nō absoluit simp̄r nam
z cōtinētiā seruare teneat. Ab obediētiā
abbatis absoluit qdēz impio epi sub
iit q. decetero erit abbas suus. **¶** Palia
dispēlabit rōe amisse administratiōis
Et si hēt sociū monachū nō excusatur

ab esu carniū: ex d. sta. mo. q. dei timo
rē. nisi sit infirm? de cse. p̄. s. carne. vel
nisi imperante ep̄o q. abbas suus ē. Si
aut sociū nō hēt pōt se his cū quibus
vult cōformare. 41. d. l. q. s. ex de sta.
mo. recolentes. s. p̄. In oi tñ cāu bitum
deferre d̄z: nec pōt remerarie dimittē:
altr eēt excoicat? vt s. excoicatio p. s. 3.
z. 13. Qd si fiat ep̄s ad qd teneat vide
l. religio p. s. 16. q. incipit. vtz religios?
factus ep̄s. z. s. se. **A.** Idē quod i hoc
s. notat in sum. con. eo. ti. q. 3. Dñs etiā
Anto. de bu. in dicto. c. q. dei timorem.
dicit q. monachus fact? curat? absolui
tur ab officio monachali. q. d. se cōfor
mare officio chicoz seculariū. 41. d. l. q. s.
quis. **B.**

¶ Utrū ex cōtractu monachi obliget
abbas vel monasteriū? **R.** fm̄ Inno.
Si monacho cōmissa ē administratiō
abbas z cōuentus tāti obligātur q̄tus
administratiō se extendit. Si xō nō h̄z
administratiōem obligat monach? s.
non teneat soluere: qz nō hēt vnde: ex
de solu. d. doardus. **A.** 16. hosti. vt i
sum. con. eo. ti. q. 26. **B.**

S. quid de obligatiōib? siue p̄missi
omibus ab aliquo factis monacho vel
abbati: nūquid acquirunt monasterio?
R. s. Inno. z hosti. Ex cōtractib? init?
cū mōacho v? abbate obligat qz mōa
sterio: qz pōt mōach? monaste no actiō
nē acq̄rē: nō tñ p̄t obligare mōasteriū:
ar. i. Insti. de auc. tu. i. p̄n? Cui cōuis ab
bas siue mōasteriū possit agē nō tñ te
netur rādere nisi de eo qd ad ipm̄ p̄
tinet. Et l. ois cōtract? phibit? sit mōa
sterio nisi iperāte abbate: vt. 12. q. i. nō
dicatis. z. 16. q. i. sūt nōnulli. z. c. d. p̄uñs
b? intelligit in p̄rū mōasteriū obligare
tur. **S.** obligatiō altr? ad mōasteriū p̄
p monachū acq̄r. Sit z possessiō etiā
p monachū fugitiuū. ff. de acq. pos. l. i.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 29. **B.**

¶ Quid d reb? ablati monacho? **R.**
fm̄ Inno. z hosti. Si res erāt mōaste
riū vel ēt alteri? z monasteriū ad resti
tutiōem tenebat: tunc ager mōasteriū

Utrum liceat spoliare mortuos? **R.**
Nō licet: imo tales s; leges guissime
puniri. l. ff. de sepul. vi. l. 3. s. aduersus
eos. Nā 7 pbs 4. et bicop. spoliatores
mortuoz latronib; anumerat. Si mor
uus suscitaretur q; sacramēta esset ab
eo iteranda. vide. i. sacm. s. 5. De ma
teria mortuoz habes. i. resuscitatus.
z. i. suffragium.

Mulier. **Q**uod mulieres siue
femine multa nō
possūt facē nec etiā ptra eas
fieri: bēs sup; femina. Et d; mōialib; s;
monialis. 7 d; mulier oznatu. loznat.

Multitudo. **Q**uid fiet
cuz peccat
multitudo: vide supra core
ctio p. s. finali.

Munus. **T**riplex ē genus
muner. **Q**uā d; re
go sup; illud Isai. 33. Qui ex
cutit manus suas ab oī munere dicit.
Quod aut ē mun' a manu: aut ab obse
quio: aut a lingua. **M**un' a manu ē pe
cunia. Et noie pecunie itelligit oīs res
tpalis siue mobit siue imobit. q. 3. per
torū. **M**unus ab obsego ē seruit' ide
bire ipēsa. **M**un' a lingua ē fauor. i. q.
i. sūt nōnulli. De 2. plen' bētur. i. sumo
nia p. s. 14. qui incipit. **M**erum munus
ab obsequio.

Utrum liceat p munera ad fidē trahē
infideles: **R.** s; m. Ray. Infideles ad fi
dē trahi possūt pmissionib; 7 munerib;
bus: ar. 23. q. 4. d; bō. 2. q. 7. q; aut. d; l.
45. q. sincera. 7 ē p grauiore exactōez
pensionū in pncipio locatōis. Nā post
ea nō licet. 23. q. 6. iā hō. s; addit b; **S**uil.
q; nō iō. dāda sunt munera. s. ppt fidē
recipiendā ex pacto: sed si yeller bapti
zari nisi timēt paup̄tātē inf xpianos
possint eis dari vl pmuti. Itē: possēt
xpian' infideli dare nō ppter fidē reci
piendā: sed ppter beniuolētiā captan
dam: vt sic facilius eū uertē posset. 7
b' modū. Ad b' facit s; iude: 3. s. p.

Utrum aut liceat p mūera attrahē ad
religiōē. vide sup; religioh; s. 2. **A.**

Et vtz iudici liceat recipere mūera a p
tib; vide sup; iudex p. s. 4. **B.**

Mutilare. **U**trum liceat eli
que mutilare:
bēs s; homicidiū p. s. fi. **S**it
an liceat mutilare seipm bēs sup; ho
micidiū s; s. fi. Et de mutilatis siue a
se sū ab alio: vide. i. vitiat' corpe. s. 2.

Mutuū. **D**icitur quia de
meo fit tuū. **A.**

Mutuū obligatio ad reddēdū tantū
acm i genē suo. 7 consistit i his q; dantur
ad numez pōdus vel mēsurā: vt. l. 2. ff.
si cer. pe. **B.** Et d; dari mutuū nihil
inde sperādo vltra sortē alt eēt vsura
vñ vide mtra circa b; l. vsura p totum

Naufragus. **Q**uic
qd ex

Naufragio accipit: siue de
ipa nau: siue de mar: siue
de littoze restituēdum est. ff. eo. l. si q;
ex nauigio. **A**lter nulla s; uetudie sta
tuto vel pcepto excusatur quis. q; fur
tū cōmittitur. ff. de acq. re. do. l. qua
ratione. in fi. **L**oe furti. l. meū. **Q**uā etiā
fm leges si petat infra annū cōdenabit
ad restituēdū qdruplū: s; p' annū i sim
plum: vt in pdicta. l. meū. 7. ff. eo. l. i. **S**e
cū dū etiā canones si is qui accepit res
naufragoz etiā eēt eps vel p̄latus aut
cleric' d; deponi. ex de accu. cū dilecti.
p. **L**aic' hō nisi satisfecerit d; excōicari
imo excōicat' ē: ex de rap. excōicatioi.
A. Et ibi p; q; hec excōicatio oprehē
dit etiā cōficos. cū rex. indistincte loquat.
B. **N**oc intelligas nisi sint talia nau
gia q; piraticā tyrānidem exerceāt. vel
sint inimica nōi xpiano vel pncipi. **L**.
de fur. i. anē. nauigia. **A.** Et ibi p; q;
p̄dantes naufragos seu vsurpātes de
p̄dita ex naufragio debent oīuz bono
rū publicatōe multari. Et oīa etiā p̄e
dicta norantur in sum. con. li. 2. c. tēu. s.
q. 27. **B.**

Quid si oīi terrarū cōponāt cū nau
tis aliq; ab eis recepto p eo q; securant
eos q; si naufragantur nihil accipient
vel accipi pmittēt ab eis: **R.** s; m. **S**uil.

Dat. B. 2. 7. Jo. B. 20. et. 16. q. 8. 7. hoc dixi
mus. **A**. Adde q. quinto negociatio
reddat illicita ex mo: vt si fiat cū men
dacis deceptio: 7. siliabus: vt in sum.
con. dicta. q. 1. vbi bec nōntur fm Ray.
7. Hosti. 7. Al.

Negocia quedā sunt q. sū pētō vix
fieri pnt. d. pe. dis. s. negociū. Et grā exē
pli ponūtur gnp. s. cura rei familiaris
militia. mercatio. pcuratio. 7. admini
stratio. de pe. dis. s. q. 1. 7. c. falsas. dis.
s. qualis. dis. ss. cōsequēs. bec Ray. **B**.
Hosti. addit dici. Adde sextū qō q. si pi
culosi? ē oibus. s. aduocatio. **B**. 7. septi
mū nō dimittas. s. epātus officiu: q. ni
hil misen? 7. piculosi? si pfūctorie aga
tur. 40. dis. an oia. **A**. Ista duo vltia
pnt sub pcuratōe 7. administratōe com
phendi: vt in sū. con. eo. ti. q. 1. s. vbi etiā
addit fm Ray. q. p. nialis caute 7. diligē
ter o: dirigē intēos talib? vt fcto sine
labozēt 7. exerceāt officia sua.

Negociatores possint licite lu
tra recipere? **A**. fm Hui. lū labozent p
oib? 7. q. cōe negociū i mercab? gerant:
possūt moderatū lucrū accipere. **B**.
de imoderato: ex de emp. 7. ven. c. p. **A**.

Moderamē aut h? modi lucri s? glo.
Ray. 7. in dicta. q. 1. s. ad arbitrium boni
viri limitādū est. q. nō ē determinatū
q. tū in singulis solidis aut libris aut
marchis accipe liceat de lucro. Hosti.
aut vt ibi p: dicit q. ad hoc vt merca
tores sū oī frande officia sua exerceāt
bona fide cōsulerē talib? q. de licentia
epi sui scirēt quātū pnt lucrari i mēsu
ra bladi 7. vini 7. siliab?: vel quantū p li
bra possent vltra q. cmerūt vendere i
recōpensatōe laboz 7. expēfaz. 7. si sic
vēderēt sine mēdacio: ipos credere eē
i ruto q. ad peccatū negociatōis: ar. ex
de emp. 7. ven. c. p. **B**. autē qui hoc non
faciūt. sine piculo vix euadūt. **B**.

Quid de artificib? q. faciūt vel ven
dunt gladios sagittas balistas aut ve
nena 7. silia? **A**. fm Ray. **B**. ppter h?
faciūt vel vēdūt vt hoies hēant talia
ad abusum: aut etiā si scient vēdūt il
los seu donāt quos extrimāt talib? abu

furos mortali peccāt. Et oia pētā que
inde sequūtur eis iputantur. xi. q. 3. p. ci
pue. 27. q. 2. si tu abstines. s. q. 1. votum.
Si autē tales negociatores dicāt se bo
nā intēoem habuisse: q. credebāt q.
emerētur ppter licitū vsū. v. si mibil
super hoc co. gutabāt seu ignorabāt q.
eēt illicitū talia facē vt vēdēt oib? di
ctis casib? oistiguo. q. si ille res pnt eē
vtilēs: vt arma in bello iusto. aurifri
giū ad ornāmēta ecclāstica. q. dā etiā
venena ad aliquod medicinale vel s?
alia nociua: q. talia vēdūt nō peccāt ni
si forte pbabilr dicitaret sibi conscia q.
emproz rē qrit ad malū. Tūc. n. non d:
vēdēt. 23. q. 5. de occidēdis. 7. s. q. 5. nō ois.

A. vel nisi exercitio alic? artis indiffe
rent. i. q. pōr eē licita 7. illicita ples ma
le vterēt: q. tūc talars efficit illicita 7.
extirpāda. **U**n L. huius? sup. **D**at. B. et
ponit Tho. scda scda. q. 169. art. 2? dicit
q. as solas o: artes vocare q. nutrimen
toz 7. eoz que cōtinēt vitā nām sūt tri
butiue 7. constructiue. **S**i tñ operibus
alicui? artis vt ples male vterēt q. uis
de se nō sint illiciti: sūt tñ p officiū p
cipis de ciuitate extirpāde s? documē
ta Platonis. bec ille. **Q**d pōr intelligi
uey nisi talars eēt circa rē oino ncciaz
puta tabnā. hospitniū. 7. bi? q. tūc nō p
hiberet ppter nccitātē: sed alr pūde
dū foret s? incōuenient accitā. s. dis.
cōsentire. **B**. **S**i hō ille res ad nullū
vsū sūt vtilēs nisi ad peccādū. **A**. sic
sūt q. dā venena mortifera 7. ad nullū
bonū vsū vtilia: vt future supflue ac
sūptuose camissaz q. p. cipue faciunt
hispani dātes p factura vni? camisse
pl? i triplū vt q. d. r. plū q. valeat tota
camissia. 7. silia fm eūdē Ray. i. ti. d. neg.
scilab? s. sed quid. vbi p. dicta ponit.
B. tūc indubitanter peccāt faciendo.
tenēdo. uedēdo. seu donādo aliis. 21. q. 1.
c. p. ff. d. d. hē. emp. q. sepe. s. veneni ma
h. q. flagiciose rei nec ēptio nec māda
tū: nec societas valē pōt. 7. oia mala se
qntia isti iputabūt. q. q. occasione dā
m dat dānū d. disse vt. ex. d. iiii. 7. dam.

da. si culpa. **Con. Tho. z. Hosti.**

¶ Quid de his q faciūt vel vendūt oz
namēta mulier: aut fotulares pictos:
aut vestes cū imoderata sup̄nositate
plutas? **Rn. fm Tho. sc̄ba sc̄de. q. 169.**
Quia mulieres licite p̄nt se ornare: v̄l
vt cōseruēt decetia status sui: vel ēt ali
quid supaddere vt placeāt viris p̄p̄i
is: cū ē q artifices taliū ornamētoz
nō peccāt i v̄su talis artis: nisi forte in
ueniendo aliq curiosa z supflua. vnde
Th̄iso dicit sup Datb. q ab arte cal
cearioz z textoz multa abcidē opz. Et
n. ad luxuria deduxerūt necitate eius
corruptentes artē male arti cōmiscētes
A. Satis p: per Tho. i loco allegato:
q artifices itm peccāt inq̄tū z vtētes
fm distinctōez posita i. s. p̄cedēti. Quō
vero peccēt vtētes dō dātē dicitur i.
ornatus. **B.**

¶ Quid de factoribz taxilloz. sc̄bacoz
aleaz. z b. mōi? **R. s. Bui. Quia ind.**
taxilloz vt frequētī p̄ctm mortale est.
vt dictū est s. ind. alee. s. i. nō est licitū
viuere de artificio taxilloz. Sed de fa
cientibz sc̄bacos z tabellas qb frequē
tius indif ad subleuatōem reddit v̄l la
boris nō videt illicitū: vt s. ind. z ioc.
s. p̄. z. 4. **A. Mex ē si sic eēt q cūz**
his sine pctō ludere qd hodie sic esse
nō videt: at idē dicēdū eēt de his qd s
taxillis p̄pter eādē rōnē: ar. ex de h̄b.
fig. itelligētia. vt z p̄t colligi ex dictis
s. s. quid de artificibz. i. additōe. **B.**

¶ Quid de faciētibz serra de floribus
in dieb. festinis? **R. Nō credo eē excu
sabiles: qz p̄ter periculū qd de facili
p̄t at̄gē ex abusu hī que sunt icita
mēta vanitatis z lasciuie violat obser
uantia v̄lei sacre i operādo. A. Huc
uiz v̄l fuisse dictū Bui. vt in sū. cō. eo.
ti. q. 20. ad fi. Nō aut qd segrur: sed z il
lud vez eē puro sane intellectū. B.
Iz possēt eē labor tū modic. z sine p̄cio
nec ad lasciuā mētoem: sed moderatā
recreatōem q nō eēt p̄ctm aut nō mor
tale sūa est Bui.**

¶ Utz aliqua negociatio sit clericis li.

cita? **R. fm Ray. Si clic. indigeat p̄o**
aliq honesto artificio sibi necia acgrē.
dū tñ p̄pter hō nō desit a d̄inis officiis
dis. 91. p. to. de cō. vi. s. nūq. ex ne cle.
vel mo. c. p. Itē p̄t recipere possessiōes
excolēdas ad q̄rtā vel q̄ntā p̄r. z hī:
seu adducē ipas ad sustentatōem suā et
suoz: ar. dis. sc̄. puenit. in h̄bo auaritie
cā. **A. Et ibi h. sentit glo. B. Et dis.**
91. cleric. Satis con. Hosti. p̄t etia
locare atalia vt oues z boues. **A. Ne
rū est si hēat eos de suis decimis: v̄l de
successione parētū v̄l aliunde sibi da
tos: z si ēt hēat mltā pascua z emat pe
cora vt pascātur ibi ad neciam susten
tatōem suā z suoz z in alimētū paupe
ruz. Si aut emat pecora vt tradat ad
cremētū: v̄l vt aliqd agat in fraudē ne
gociatōis illicitū est fm glo. Ray. vt in
sū. con. eo. ti. q. 3. B. ad certū fructuz
diuino per d̄ctū q at sit licit. vt z Bui.
dicit addēs q ēt p̄o emēre vt eā mēl
orata cari v̄dat: vrputa pullū equūz
nutriēdo. vel si tabulā emat vt faciat
imaginē. Nā i talibz nō ē negociatio s̄
artificiū: vt nō tur. i. 4. q. 4. canonū. **A.**
In glo. B. s. cō. vi. s. nūq. ex ne cle.
vel mo. c. p. **A. P̄redcā ēt nō ē i sū. cō.
li. 2. ti. 7. q. 4. i. z ti. s. q. 2. ad fi. z q. se. B.****

Que pena clicoz q at negociis scla
ribz se imiscēt? **R. Debet excoicari: ex
ne cle. v̄l mo. sub infmīatōe. A. Itō
c. nō v̄l ibi hēri. vez tñ est q p̄o pec
cato mortali a q qd nō vult corrigi p̄t
excoicari. xi. q. 3. nemo ehoz. A. icipit
fm instituta. z est ibi. B. z si nō se cor
rexerint debent deponi. dis. 91. clericus.
ex ne cle. vel mo. s. nec. Ita tñ q religi
osi districti q alii p̄nial: vt i dicto. c.
s. nec. In foro aut p̄nial d̄z eis inuigi
vel saltē cōsul: vt ea q s̄ forma p̄dictā
lucrati sūt studeāt paup̄ibus erogare.
i. 4. q. 5. q. hēris. **A. Nā ad h. nō tenet
p̄cise fm glo. Ray vt in sū. con. eo. ti. q.
5. vbi ēt nōntur q i b. s. h̄atur. B. Lic
ca negociā clicoz p̄ta hēnt s. clicus 2.
A. Et ibi lati de his penis d̄r. B. Itē
ad mām negociatōis p̄tner plura que.****

hatur s. emptio. r. i. v. fura. 3?

Neophitus quis di

Necaf? **R.** s. Ray. Neophit? of nouellus in fide. a neos qd ē nouum r phitos qd ē fides. 4. s. dif. qm. Itē neo phiti dicūt nouelli i religioe. di. 4. s. sic. **I**o. doct. **A.** **I**o i s. s. l. i. r. i. i. 4. q. 1. **Q**uare neophiti phibēt ordinari? **R.** s. Ray. Lausa ē duplex. Una cā ē ne incidant in supbiā putātes qd fides xpiana siue religio multū eis idigeat. 4. s. dif. s. p. r. c. qm. Alia cā est qz nō sūt expti stat? ecclie vel religionis nec sci unt modos psonaz. Item nō ieiunauerunt nec fleuerūt nec pbauerūt nec p bati sunt: vt in dicto. s. p. r. c. quoniam. **U**n tales nec ad minores ordines pro moueri debēt: imo nec tonsurari: ar. 19. q. 3. monasterio. Satis con. doct. r. ho m. **A.** Idem in sum con. eo. r. i. q. 2. r. 3. **D**e neophitis in religionē: vide. i. nouitius.

Otorium qd sit? R. s.

Ray. Noto rium aliud iuris: aliud facti. **N**otoriū iuris ē de quo qs canonice ē cōdēnat? vlt in iure cōfessus: vlt legitie cōict? 15. q. 5. p. b. r. q. vltia. si qs. p. b. r. z. c. sciscitātib? 2. q. 6. si qs appellat. **A.** **A**t icipit. r. q. appellat. **D.** s. s. r. quoz ex de cōba. cle. r. mu. v. f. a. r. c. q. s. r. u. **N**o toriū hō facti ē cū pplus ē testis r diffi mulatiōi nō ē loc? 61. dif. i. sacerdotib? in fi. ex de cōba. cle. r. mu. tua. ff. de ri. nup. l. palā. i. p. n. **E**t hoc itelligit siue sit crimē notū oib? q sūt i illo loco s. villa vel prochia. **A.** Etia si i loco nō sunt nisi decē. ga. decē hoies pplm faciunt. 10. q. 3. vmo. fm glo. Ray. ut i sū. con. li. 3. r. i. 30. q. 15. vbi etiā hec oia notant que e hic ponūt. **E**t nōt glo. in dicto. c. vmo. s. q. decē faciūt plebē. **E**t glo. Ray. vbi dicit q si ēr parochia beāt mille pro chianos r solū decē ex illis gues r hōe ste pstone scādalizetur. s. focaria sacer dotis pōt dici q ppli scādalizat: cū de cō hoies pplm faciūt: vt dictū ē. **D**oc

glo. **E**x quo pz q illi sup quo ē tale scā dalū est purgatio indicēda. ex de cōbi. cle. r. mu. tua nos. **D.** siue maior pri **A.** facti. 2. q. 1. de manifesta. **D.** **E**t tale notoriū itez subdiuidit. qz aliud ē notoriū facti actus durāns: vt cū qs tenet adulterā publice i domo: siue ēt ocubina. Aliud ē notoriū facti transiē tis: vt cū aliquis publice hoiem iter fecit. **S.** r. ē tertiu notoriū facti psum pti: vt si aliquis publice bitus ē p filio vel affine r h? modi. **I**n notorio igitur iuris exigit qnq. pbatio s negantē: ex de sen. r. re iud. licet. **I**n notorio hō fa cti nō regit ordo iuris q al etiā regla riter obseruādus ē: ex de iure iur. ad no strā. r. Audētia nāq patrati sceleris si indiget clamore accusatoris: extra de accu. euidētia.

Nouitius. Utrū ipubes

Nouitius. **A.** s. an. i. 4. annū **A.** s. quo ad masculinum: q hō ad femina pubertas of i. 2. 20. q. 2. puel la. r. s. ipubes. **D.** possit itrare religi onē: vt sit ibi nouit? **R.** Talis qdem pōt offerri a parentib? si ipe cōsentit 20. q. 1. puelle. **E**t nihilomin? q cito pue nerit ad pfectā eratē. s. ad i. 4. annū pōt egredi. 20. q. 3. p. n. s. ex de regu. cū simus **A.** **E**t ibi hoc notat glo. **D.** **Q**d si tal ipubes ppa volūrate intrat: pōt exhi a pfe vel tutore. 20. q. 2. puella. **A.** **E**t ibi addit. **A**c si anūm r diē dissimulādo cōfelerit siue tutores siue parētes necq ipe neq ipa mutare possit dic glo. vlt q puenit ad legitimā eratē. **D.** **U**trū nouitio ingrediēt religionem sufficiat q attigerit i. 4. annū? **R.** Non sufficit: s. opz q perfecterit: vt expse hēt ex de regu. ad n. f. am. in tex. r. glo. r. c. significatū. Aliū pōt reperti vt in pce dēn. s. dictū ē. **A.** **A**d pdicta vñ facere c. is. q. de re. iur. l. i. 6?

Utrū sufficiat si malicia suppleat eratē? **R.** s. Ray. Sufficit ex s regu. postulasti. **S.** h? nullo ē vez. sic expse nōt. 20. q. 1. i. sū. q. **E**t idē ponit Jo. an. s. reg. eos. i. cle. **Q**d aut Ray. dixit q suffi

ciebat si malitia suppleret etatē. verū
dixit suo tpe. s. qñ fec sūmā z currebat
pōz ppilatio decretalū: sed hodie d ip
sa decretali postulasti: hōba illa subra
cta sūt. **A.** Idem dicit glo. in dicto. c.
postulasti. **B.**

¶ Quid ē tps pbatōis i nouicio? **R.** Sic
ex p̄dictis pz: ē. 15. ānus. Nā cū nō pos
sit igredi nisi p̄p̄ter. i. 4. āno: vt in 2. s.
dictū ē. sequit̄ qz tūc incipiat annus p̄o
batōis. Et h̄ ē ipz exp̄sse tradit Jo. an.
ex de regu. bñficiū. li. 6. z. c. is q. eo. lib.
3. z h̄ rōnabile ē. qz tps pbatōis nō
ad p̄bādū austeritatē r̄ligiōis: vt ex d̄
regu. ad ap̄licā. In q̄s p̄cipua ē custo
dia castitatē: quā cōiter loquēdo nō est
ap̄t̄ antea p̄bare. z iō si infra dictū tps
gestat̄ fuit habit̄ q nec scissura nec co
lore distinguit ab bitu p̄fessoz nō p̄p̄
hoc inducit tacitā p̄fessionē. **S.** si tal
bitus p̄ dictā etatē gestat̄ fuerit: quia
p̄fessionē iducit: vt i cle. eos. de regu.
A. Satis p̄ p̄dicti v̄ facē. c. i. p̄n. ex
de regu. li. 6. **B.**

¶ Que pena si qz añ legitimū tps p
batōis nouici recipiatur ad p̄fessionē
R. In ordinibus medicatū illi q̄ scipe
rēt icurrerēt triplicē penā. p̄ma ē quia
peccaret mortali eo qz agūt d̄ id quod
p̄ceptū ē i x̄ture obie z sub pena excoi
catōis. scda pena ē qz oēs q̄ scipiūt sūt
suspēsi a receptōe cuiuscūqz ad p̄fessio
nē. tertia est qz a suis fr̄ibus debēt pu
niri pena q̄ solet iſſigi p̄ culpis gū. b̄:
h̄nt h̄c ex de regu. nō solū. li. 6. z. c. cō
stitutōem. Ille quocūqz sic recept̄ fuit
i seculari eē nō possit: nō tñ est alliga
tus ip̄i ordini p̄ illā p̄fessionē. **A.** In
dicto. c. n̄ solū. sic of. In x̄ture obie sub
pena excoicatiois restricti ihibem̄: ne
añ añū pbatōis elapsū q̄ ē maxime in
subsidiū fragilitatis hūane regularit̄
istitut̄ quēqz ad p̄fessionē v̄i ordinis
seu ad renūciatōēz sc̄lo faciendā recipe
nec cōstitutū iſra b̄ modū añū aliq̄te
nus i pedire: q̄ min⁹ iſra ip̄m ad aliā re
ligionē quā maluerit trāseat. Vel nisi
maior tñ. i. 4. ānis ex̄is p̄fessus fuerit

tacite vel exp̄sse aut euidēt cōter illū
urā voluisse mutare: qd̄ tñ nō p̄sumit̄
nisi clara pbatōe v̄ p̄p̄terib⁹ indicis
ōndat̄ oīo ad seculū redire: sicut d̄ sua
volūtate p̄cesserit p̄sumari. Quid si for
te cōtra. z. c. Et intelligit̄ qz seculo renū
ciare: z vitā voluisse mutare qñ bona
sua distribuit paup̄ibus: vt nōt glo. z
p̄e. de ancha. sup̄ dicto. c. nō solū. **Ubi**
etā idē dicit Archi. addēs idē esse si qz
qñ ingredit̄ religionē facit testamētū.
at si debēt mori z transferat oīa bona
sua in heredes z legatarios z i pias cās
z mutat bitū. Et iō h̄ba illa q̄ b̄nt i re
gula ordis minor. **Uadāt** z v̄dāt. z. c. n̄
sic accipiēda sunt. vt ex his volētēs in
gredi religionē cogātur v̄t inducant̄
ad distributōem faciendā iſra añū. pba
tōis: al̄ locū h̄erent pene dicti. c. non so
lū. **S.** vt eis oīdas qz illud debēt agē
añ p̄fessionē oīo si p̄ p̄ns p̄bo motu nō
fecerit. z q̄liter i religionē debeāt vinē
vz exp̄p̄ari penit̄ tā in sp̄ali q̄ ex in
cor: sicut z accepti ex collarōe p̄uissimō
rū doctoz. **B.** In aliis h̄o ordib⁹ p
fessio exp̄ssa v̄t tacita pōt fieri licite in
fra añū. z si fiat exp̄sse etiā sc̄lari bitu
nō murato illi religioni p̄se obligat̄
quā p̄fessus est. **S.** h̄o fiat tacite. l. per
susceptōem habit̄ p̄fessoz: tūc infra
añū nō obligat̄ illi religioni sp̄ali s̄ ge
nerat̄ religioni: oīumodo recipiens si
etatis ap̄te. z si fuit sc̄lcs z volūtarius:
z si i illo bitu z volūtate triduo p̄seue
rat: ex de regu. cōstitutōem. li. 6.

¶ Bone qz nouici ap̄te etatis fuit in
aliq̄ religionē medicatū p̄ tres mēses
postea exiit: z post alios tres mēses
retrahit̄: nūqz p̄mi tres mēses debēt
cōputari ad añū pbatōis? **R.** p̄m **Do**
nicotru: doctozē decretoz filiu Jo. an.
i qdā q̄oe disputata. **Dicēdū** qz nō. **Nā**
cōstat qz iura statuerūt añū ad p̄bādū
regulares austeritates: vt ex de regu.
ad ap̄licā. **S.** regulari austeritas p̄ sui
maxima p̄te in continuatōe consistit.
Nam aliquis posset faciliter reuinare
sue abstīnē vno die v̄l mēse qz forte i

possit continuare: id ad verā pbatōez cō
tinuatio requirit. **N**ā aliter pbatō li qz
vno mēse stare i ordie z vno i seculo
z postea itez vno in ordie: z vno i seculo.
z sic facit p anū z hī. **P**reterea cū tex.
indiffinitē loquitur dicēdo austeritates
vniuersaliter ipas opbedit: vt nō. p. dy.
d. re. iur. i rubca. **A**. facit d. d. ad au
diētā. **B**. **P**dam g. q. i. trauit i ianu
ario z exiuit i carnis pnuio: deinde rein
trauit in pasca si pmi mēses oputabū
tur ei nihil pbatuit de qdrageli ma. Et
sile dicā qd aduēu vt d. hyeme seu esta
te: i qb. am prib. vāte st fugiōis auste
ritates. **P**retēa qñ iura loquūt de āna
li spacio de continuo itelligēdū ē: vt nōf
p. d. psem meū. de elec. c. p. li. 6. Et ē ē
tex. eo. li. 2. c. cupietē. s. certū. Ad hō ē
facit qd nōf. ff. de his q. no. isa. l. genēo.
ff. de ouer. z tēp. pscr. sup. rubca. **I**tē
q. iura dicūt q. qlibet pscr. ita im
pediūt p actū dñi q. necesse ē aliā icho
ari. vt ē ē de pscr. auditis cū filiis.
Pretēa casus vñ legis q. dīc q. ille ser
uus of eē veteran. q. āno continuo serui
uit. Ille aut of nouici. q. nō seruiuit an
no continuo: vt. ff. de pub. li. si. q. qñes. **B**
Nec ē d. qd nōf p. Spe. in rubca de sta.
regu. **N**ā errore scriprois thema ei
mutatū fuit. Casus n. speculatoris est
qñ qz itegro pbatōis āno i monastēio
stent: z anq. pffessionez facit exiuit et
postea redit vtrū pbatōis ann. sit ei
de nouo ccedēdus. Et tener q. nō. Qui
cāus a nro multū diuersus ē. Et q. spe.
talē casū posuerit dupl. p. p. q. dīc ip
sam qōem eē. **A**. **A**r. b. x. i. venerabilib.
A. **P**uto aliquē tractatū fore. **B**. Et
ē ei. **A**. b. a. i. rñdēdo scribit. cū tamē ibi
A. r. nihil de nro cāu: s. nūc d. dicto lo
quaf. 2. q. ipe Spe. pbat solutōez illā
p. c. fraternitat. 34. di. **A**. d. c. d. nostro ca
su nihil penit. dicit.

Utz q. vlt. irrare flugionē vt sit ibi no
uici. si loc. nō pōt ei. puidē de vestib.
z suis necitatib. possit hac occasiōe tol
lere alteri vt sibi puideat. **R**. Qui rē
accipit cui nō ē oñs male facit: qz fur

tum cōmittit. **D**ala aut nō sūt facien
da cōpensatōe boni. i. q. i. non ē pūda
i. 4. q. 5. forte. 32. q. 4. sicut. 22. q. 2. p. m. u.
Vide. i. peculū. in fi.

Utz nouici possit eligi i platu. **R**.
Ad abbatiā vñ platurā religionis eligi
nō pōt nisi expōse pffessus. **A**d epatus
hō dū tñ al. sit idone. eligi pōt. **A**. **S**i
ue ecclia cathedral. sit sectar. siue fgla
rie: vt in. c. null. de q. i. **B**. **E**t nouici z
ñ expōse pffessus: ē ē de elec. nullus. li. 6.

Utz nouicius licite possit ordinari.
R. **S**m. **R**ay. Nec pmā tonsura nec ali
quē minore ordinē recipere d. donec p
bat. sit. ar. 19. q. 3. monasteris. bec. **R**ay.
z **D**of. **S**3 qd i ipō. c. monasteris of q.
expectandū ē p biennū: dicit **S**uil. **I**re
do q. ex q. recepti sunt ad pffessionē le
gitime vel hīti p. pffessio eorū pōt bēant
p. pbatōis z ordines possint recipere. **S**a
tis cō. **H**ost. **A**. **B**. i. sū. cō. li. 3. r. i. 4.
q. 3. **B**. **A**d pcutiēs nouiciū excoīca
tus ē hēf. s. excoīcatō. 2. **S**3. q. incipit.
Quid si hēref. d. mā etiā nouiciū ba
bētū p. l. i. religio. 2. **E**t si nouici. erat
bñficiat. qd fiet de bñficio: vide. i. reli
gio. 2. **S**3. q. incipit. **U**tz epi.

Eptie. de tempore quo
phibentur nup
rie. bētū s. i. p. d. m. t. i. 17. **E**t
de plurib. aliis q. i. p. d. i. nuptias sari
dictū est s. impedimētū p. cū. c. se. **I**tē
ad nuptias p. t. nē ea q. d. cā sūt s. matri
moniū p. m. o. cum oib. c. b. i. s. q. n. t. b.

Utrum nuptie secunde sunt benedi
cēde. **A**ndeo scdm. **R**ay. **U**r. z mulier
transiens ad bigamiam non debet ite
rum a presbytero benedici. extra d. se
cun. nup. vir autem. **A**lir. presbyter
qui talem benedictionem celebrauerit
suspensus a bñficio z officio debz ad se
dē apostolicā mitti: extra d. scōis. nup.
c. p. **E**t hoc intellige sm. **S**uil. z **H**off. ni
si de consuetudine alicui. ecclie aliter ob
tinēt. qz tunc posset sine periculo bñdi
ctio iterari. de pe. d. i. 3. **S**3. ex p. s. o. n. a. **A**.
qz tale statutum forte factum est ad
exhortationem continentē sm. **H**off. vt

¶ Atz obed
fm Tho: vb
q deo: fm se
bus moralib

¶ Quid si dubitat subdit? vtz qđ pre
cipit sic dē deū vel nō? R^o fin^o Ray. De
bet obedire: nisi eēt tale in q̄ nullo mō
excusaret ignorantia: puta d̄ articulu^z
fidei pcepta v^t phibitōes dei: vel cōtra

ordinē seruare. ff. d. legat. l. sciendū. §. pñ.
Nec etiā pōt valere excusatio fm̄ ho-
sti. pñt curā rei familiaris. qz cōis vti-
litas p̄ferēda ē puate: ex de postu. pla.
bone p̄. Non tñ tenet obedire vt pmo
ueat negocia p̄tra seipm̄: vt in dicto. l.
sciendū. §. si accusatio. A. Facit etiā
c. petitio. ex de iure iur. p̄dicta etiā
nōnt in sū. con. l. 3. ti. 33. q. 12. 7 se. B.
¶ Pone qz ep̄s precipiat capellāo vt
mādet alii clīco vt det libros p̄bos ne
poti ipsius ep̄i: vel vt rendiciet bñficio:
qz vult alteri offerre. vñ aliqd bñ modi:
nūq̄d tenet obedire: h̄. b̄. Ray. Nō
pertinet hoc ad ep̄. 7. q. 1. qz frat. Et ad
dir qz non tenet clīcus ad obiam d̄ suis
reb̄. d̄adis. Intelligas sine cā: ar. ex de
cens. cū apl̄s. §. inibem. 15. q. 1. p̄alca
toz. Itē addit qz si clīc̄ bñs libros in-
ptus sit: 7 ep̄s p̄cipit clīco vt cōmodet
clīco bone indolis: vt in studio ad qd̄
ip̄m mittit p̄ficiat: tunc obediēdū vñ
qz non mouet ip̄s carnalitas: sed cōis
eccl̄ie utilitas: ar. i dicto. c. qz frat. 7 ex
d̄ m̄gr̄s. sup̄ Specula. Et hoc intelligas
si de bonis eccl̄asticis libri sint acq̄siti,
alī nō. ex de testa. regl̄isti. 7 de iurepa.
cū dilect̄. §. nos igit. A. Idē in sūm.
con. eo. ti. q. 14. B.

¶ Utz clīc̄ magis debeat obedire ep̄o
suo qz archiep̄o: h̄. fm̄ Ray. 7 p̄o. nisi
i qbusdā casib̄ q̄s bēs s̄. archiep̄o. §. 32.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 15. B.

Obedientia iiii. s. re

ligio
foz. Utrū religiosi teneātur p̄-
latis p̄p̄lis in oib̄ obedire? An fm̄
Tho. sc̄da sc̄de. q. 104. Religiosi p̄fite-
tur obiam q̄rū ad regulare obsequiū
cōuersatōem h̄z quā p̄latis suis subdū-
tur. 7 iō q̄rū ad illa sola obedire tenet̄
q̄ p̄nt ad regl̄are obsequiū p̄tine. Et ista
videtur oia licita 7 h̄oesta 7 possibilīa
q̄ manifeste nō trahūt ex p̄p̄nā p̄fessi-
onē etiā p̄ excessū: puta si p̄cipet tran-
sit̄ ad aliā fligione ē artiorē: vt qz sub-
dit̄ offerat se martyrio. In talib̄ enī
obia nō ē nccia: h̄z qñqz possit eē p̄fecto

nis. In reliq̄s h̄o honestis vñ nccia. nā
cū alicui dat iurisdīctio seu p̄tās: vñt r̄
7 oia illa itelligūt cōcessa sine q̄bus
p̄tās explicari non possit. ff. d. iur. om.
iud. l. 2. 7 ex de offi. dele. p̄terea. p̄atet
āt qz mltā p̄nt occurrē q̄ plat̄ videbū-
tur opportuna ad regulare obsequiū
q̄ singuli ex subditis diiudicare nō po-
terūt. 7 forte videbūtur eis ad talē ob-
sequiū nō opportuna. vñ si de eis opor-
teret p̄latos rōem subditis reddē apte
insurgēt qdā dubioz scrupulosa 7 inex-
plicabilis perplexitas ad regularis ob-
sequiū 7 recti ei stat̄ subuersionē. l. n̄
oium. r. l. se. ff. de legi. Et ppter h̄ tenet̄
ur subditi in oib̄ p̄fatis obedire. B.
Et hec ē obia sufficiens ad salutē. Si at̄
7 in aliis obedire voluerint: hoc p̄tine-
bit ad cumulū p̄fectoris: dū tñ illa non
sint d̄ deū: aut d̄ p̄fessionē regulare: qz
talio obia esset illicita. Sic ḡ p̄t obia
trip̄t̄ distingui. vna sufficiens ad salutē
q̄. l. obedir in his ad que obligat. Alia
p̄fecta q̄ obedir in oib̄ licitis. Alia ind̄
sc̄reta q̄ ē in illicitis obedir. Non. p̄e.
A. Idē i sū. cō. l. 3. ti. 33. q. 2. 7 3. B.
¶ Utz monach̄ teneat obedire abba-
ti p̄cipiēti qz sit i scholis? h̄. Sacris
l̄ris itēdē nō ē d̄ vacatōem monasticā
sed poti adiuuatiū p̄p̄latōis: vt et
manifestat Tho. sc̄da sc̄de. q. 188. Et iō
abbati p̄cipiēti monacho qz ad h̄ mōi
studeat ip̄e obedire tenet̄. Itē etiā ad
studia publica pōt certe 7 d̄z si abbas
p̄cipiat. Quia etiā sine ei mādato siue
p̄cepto ire pōt. dū tñ vadat de sua licē-
tia 7 consilio 7 ouent̄. Alr̄ eēt excōicar̄:
ex ne cle. vel mo. vt piculosa lib̄. 6. Et
hūc casū plen̄ h̄es s̄. excōicatio p̄. §. 32.
h̄. 13. A. 13 h̄ qd̄ p̄rie d̄cū ē fieri pos-
sit nō tñ expedit. nā ad h̄ qz possit mo-
nach̄ in studio publico l̄ris sacris iten-
dere duo p̄cipue exigūt. p̄m̄ vt obe-
diētia cogat. qz ex se d̄z se velle i clau-
stro manē. 7 vt itēno ei nō sit ad gl̄iaz
sed ad sapiām aspirare. qz dīc̄ "uero".
¶ Monach̄ n̄ doctoris s̄ plāgēt̄ h̄z offi-
qui vel se vel mūdū luceat. dñi pau-

mus p̄scole aduēti. i. q. i. monach. s. z
eūde Tho. z in sū. con. eo. ti. q. 10. Et ex
his p̄s q̄ religiosus tenet obedire circa
studii. h. nō cōtineat i regula. Et fac ad
id qd̄ p̄ime dictū ē. **B.**

¶ Utz monach. teneat obedire teneat
abbati q̄ epo: **R.** fm Ray. Monachi
sūt astricti poti' obedire abbati. s. s. d. i.
c. p. r. 2. **A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. 15. **B.**
Uñ nō pōt ep̄s institui monachū in ec
clesia sc̄ari iusto abbate: vid̄ s. abbas
s. p̄t. Et vtz abbas possit phibē mona
cho subdito ne sit eat ep̄o: vide ibidē
s. finali.

¶ Utz monach. teneat obedire ep̄o
vocati eū ad ministeriū vel comitatū
suū iusto abbate: **R.** fm Hosti. Pu
to q̄ nō. s. hoc ē solius pape q̄ quolibz
sue c̄licū siue mōachū pōt ad se voca
re. **A.** Etia ad ministeriū. vt in rex. d. q̄
stari. **B.** s. q. s. p̄ncipalē. Qd̄ si cōse
tiere abbate vocat' sit vlt̄ auctoritate
te pape z ibi nō pōt statuta sui ordinis
obseruare: cōsulo q̄ si pōt ad claustrū
reuerat: nec piculū suū exponat com
modis alioz. 4. d. i. s. i. c. nō ē. z. c. nos.
Si n̄ pōt licētiā obtinē: necesse hz obe
dire. ar. ex de offi. dele. si q̄. **A.** Idē
in sū. con. eo. ti. q. 20. z se. Et intellige h̄
nisi monacho manifeste imineat salu
tis piculū. nā tūc in his sicut z in aliis
illicitis nō eēt obediēdiū. vt s. in p̄n: **B.**

¶ Magis sūt religiosi astricti suis p̄
latis obedire q̄ c̄lici seculares suo ep̄o.
Nā religiosi nō solū renunciauerūt oi
bus tp̄alibz: s. ēt p̄p̄e volūtati. i. z. q. 2. si
dicant. ex de offi. o. q̄uāto. **A.** Idē i
sū. cō. eo. ti. q. 21 fm Ray. z Hosti. Et ad
dū q̄ c̄lici sūt magis astricti obedire
ep̄o q̄ laici: ar. 7. d. i. s. p̄uant. **B.**

¶ Utz religiosi teneant obedire ep̄is
R. fm Buil. In his q̄ nō sūt d̄ deū vel
ordinē suū tenēt: saluis s̄ p̄uilegiis z
cōstitutōibz eoz: ex de simo. ne dei. vñ si
p̄cipiet p̄lato eoz vlt̄ subdito q̄ irent
ad papā vlt̄ regē: vlt̄ q̄ reciperēt cōmissi
ones cāp̄ vt v̄sitateos seu executiōes
testamētoz z filia: nō tenētur obedire:

h̄ alios c̄licos possint ep̄i ad talia cogē
Sūt ēt p̄les religiosi in talibz exp̄se p̄
uilegiati. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 23.
B. Multa q̄ ad obiam p̄tine p̄t s.
monach. z. i. religio. **A.** Aduētiū
ē q̄ religiosi nisi sint p̄uilegiati sic ce
teri c̄lici tenēt petē licētiā a p̄p̄o ep̄o
vt possint ordinari ab alieno: vt in sū.
cō. eo. ti. q. 22. **Ubi** ēt d̄ s̄ glo. Ray. Nec
approbo qd̄ faciūt qdā q̄ de suētū ad
suētū mittūt fratres alterius diocesis
modicū ibi moraturos vt sic recipiāt
ordines ab ep̄o loci: vel alia q̄ regula
rit nō nisi a p̄p̄o ep̄o sunt recipienda.
Et subditur i dicta. q. 22. Nōa tñ q̄ ho
die sup̄ his s̄res p̄dicatores z minores
z multi alii sūt p̄uilegiati. Et ad p̄dā
facit. c. cū nullus. ex de tēp. o. 2. l. 2. **Ite**
si c̄licus hz p̄les iudices q̄rū vtriq̄ eū
lit teneat obedire. vel si duobz ep̄is p̄
miserit obiam z p̄cipiāt diuersa. s. **Do**
sti. z in sū. cō. eo. ti. q. 15. dicēdū q̄ vtriq̄
teneat obedire si pōt: alit̄ obediāt ei cui
p̄ iurauit. q̄ p̄mū iuramētū licitū: vñ
uādū ē: p̄fertiz cū si possit h̄se nisi vnū
titulū: nisi forte rōe maioris beneficii
translat' intelligat. Si aut̄ ex sufficien
ti disp̄sitate iurular' sit i duobz locis z
sub diuersis p̄latis tunc obediāt ei a q̄
mai' b̄ficiū hz z q̄ vtrū p̄cipit: ar. ex
de testa. cū in officiis. z. c. relati. z in fi.
z ex de postu. c. si. **Qd̄** si oia eglia sint:
locus ē gratificatiōi. ff. ad sū. l. se. cō. si q̄
in graui. s. si cū oēs. **Hec** oia locū h̄nt
in ordinaris iudicibz. **Letex** si duo sint
delegati s̄tia alicui mādātes: tūc locū
hz decre. ex de rescrip. cū d̄ingat. **Ubi**
d̄ q̄ aut̄ is cui mādāt aliqd̄ a talibus
nescit inter iudices aliquam esse cōtro
uersiam z tunc exequatur mandatum
illius q̄ p̄mo mandat: nisi aū executio
nem innotescat ei de disceptatōe inter
se. **Receptis** aut̄ s̄tis mādatis a diuer
sis postulet copiā s̄tax ad vtroq̄ iudi
ces directaz quas papa p̄cipit exhibe
ri: z diligēt̄ aduētiat an sc̄e littere
reuocēt p̄mas vel nō. Si p̄me reuocan
tur p̄ sc̄bas obediāt sc̄dis. **Sim** at obe

diat p'mis. **S**z si d' bis clare sibi p' l'fay
inspectoem ostare nō pōt: nō opz exeg
b' v' illi' donec p' arbitros int' eos hi
certatio sopiat. Laueat tñ ne fingat
se certū vbi cert' non est: aut dubitare
vbi dubitandū non est. ex hoc etiā licz
des doctrina q̄lis is cui mādaf se hēre
debeat. nulla tñ ei tribuit p'as: vt int'
delegatos aut partes de iurisdicōe de
beat iudicare. Itē circa hanc mām in
c. fi. ex de sen. re iudi. sic or'. Duob' iu
dicib' ouersas snias pferentib': si ex
iurisdicōe ordinaria pcesserūt tenet p
reo nō actore snia: nisi in cā fauorabili.
puta m'imonio. libertate. dote seu te
stamēto. si p' ipō fuerit pmulgata. Si
no ex delegata p'tate: vtracq' pēdet sen
tētia ex arbitrio delegatis. **Q**d si ex cō
promissio: neutra d' b're vigorē. **D**.

Oblatio. Quor sunt spēs
oblationū? **R**.

Tres. prima est donatio ali
cui rei deo vel eccl'ie gratis facta iter
vuios. de hac dictū ē s. donatio p. per
totum. et sup'ra. eccl'esia primo. **S**. c.
Scda spēs oblationū ē dōatio cā mor
tis. de qua s. donatio 2: et hec etiā aliqñ
d' mortuariū sū legatū p' aia. Tertia
ē quotidiana r' vsualis quā faciūt fide
les ad missam. r' bi'. r' ista cōius dicit
oblatio. **A**. hoc fuit dictū hosti. vt
p' in sū. con. li. p. ti. 15. q. 50. **D**.

Aui debet dari oblatōes? **R**. **S**z Ray.
Sacerdoti prochiali. q' p' peccat' offe
runt p' quoz remissione ille ex officio
orare tenet. Aut si eccl'a nō prochialis
dande sunt plato illi' eccl'ie. io. q. i. q' 2
sacerdotes. r. c. hanc cōsuetudinē. 16. q. i.
doctos. **A**. Ray. dicit q' oblatōes q' fi
unt eccl'is prochialib' dāde s' sacerdo
ti prochiali tñ. q' p' peccatis. rē. Vel si
alii eccl'ie offeruntur plato eiusdē eccl'ie
dāde sūt. **Q**d ē v'p' nisi cōstiterit dona
torē aliud voluisse fm glo. et. vt in sū.
con. eo. ti. q. 51. **D**.

Atz liceat religioſis oblatōes reci
pere? **R**. **S**z Tho. scda scda. q. 55. Dicen
dū q' sic. r' b' tripli. p' mō si sunt paupes

p' dispōsitiōem sacerdotū v' ordiatōes
eccl'ie. 2. mō si sint mistri altar. r' sic pnt
fcipe oblatōes spōre facras. 3. modo si
prochie sint eoz: r' tunc ex debito pnt
recipe sicut eccl'ie rectores. sicut r' b. i.
55. of i. fi. **A**. Idē i sū. cō. ti. q. 52. **D**.
Cū epō celebrat c' si oblatōes? **R**.
fm hosti. de iure cōi sūt epī. q' sibi of
ferunt r' a suis prochianis. Nam tota
sua diocesis prochia itelligit: ex de ra
pro. c. p. r' de procb. sup' eo. **S**z si de con
suetudine sūi eccl'ie sequēda ē. dū tamē
epō cōsuetā canonicam accipiat. **Q**d si
epō in vno loco nimia morā traheret.
r' nimis frequēter celebraret aut in alie
na diocesi secus eccl'ie: ar. ex d' deci. sugge
stū. Idē in archiepo p' uincia visitante
ex de cens. romana. s. fili. 6. **A**. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 53. **D**.

Atz oblatōes debeant de necessitate
pcepti? **R**. **S**z Tho. scda scda. q. 55. Ob
latōes de sui nā hnt q' volūtarie offe
rātur fm illud Exo. 25. Ab oi qui offert
vltrone accipietis eas. pōt tñ cōtingē
q' aliqui teneat ad oblatōes q̄druplici
rōne. pmo qdē de pcedēti quētiōe: sicut
cū alicui cedit aliq' fundus eccl'ie vt
certis t'pib' certas oblatōes faciat: qd
tñ h'z rōem cēsus. 2. ppter pcedēte de
putatiōem v' pmissione: sicut cū aliq' s
offert donatiōem int' viuos: vel relitq' i
testamēto eccl'ie aliquā rē mobilē vel
imobilē i postez soluēdā. 3. ppter eccl'ie
necitatē: puta si mistri seu sacerdotes
eccl'ie nō hēant vñ sustētē. **S**z h' addit
Inno. **A**. Immo videt pot' hosti.
r' glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 54. **D**.
q' intelligit nisi i ipi subditi ppter pau
p'ratē sacerdoti subuicire nō possent:
iū cāsu q'rat manib' victū. 91. di. c. i. c. i.
victū. 4. ppter cōsuetudinē. Tenet. m.
fideles i aliqb' solēnitatib' ad aliquas
oblatōes cōsuetas. tñ his duobus vlti
mis casib' remanet oblatio quodā mō
voluntaria. s. quantū ad quantitātē vel
spēm rei oblate. Con. Ray. r' hosti. ad
dunt q' prochiani i hac pte ad tenēdā
cōsuetudinē cogi pnt nō a sacerdote sed

ab epo: cui officium i talib' implozadd
est: et o sumo. ad apostolicam. Ideo Tho.
2. Ideo in dicta. q. 54. Et additur q. c.
ois xpianus. de cose. dist. i. vbi v' dicit q.
oblatio oio debeat fieri. fm Ray. et ali
os intelligit de interiori oblatioe quas
qsq' tenet oio facit. vel q' logt de costi
lio. hosti. ho dicit q' i pcpus festiui
rarib' tenet q' offerre et cogi pot: mari
me cu sit q'li gnalis osuetudo vbiq' ter
raz. dictu hosti. pot intelligi vey si de
hac osuetudie constat. et sic co. cu eis. **D**
Utrū oblatōes aliquoz sint respue
de? fm Ray. In de restatōez criminis
respui debet ab ecclā oblatōes inscri
ptoz. s. notorie dissidentū. Itē eoz qui
paupes opprimūt. dist. 90. oblatōes. Itē
raptorū et vsurarioz: et de rap. sup eo. et
de vsur. q. 2. i oib'. Itē meretricū. Sicut
etiā ei q' ecclie inunitatē violauerit
nec emēdare voluerit. 17. q. 4. miroz.
Itē ppter aliud crimē notoriū et hor
rendū. **A** ar. dist. c. miroz. fm Ray.
et in sum. con. eo. ti. q. 55. vbi p. et in iuri
bus allegat. q' p dicta intelligunt qñ
crimina sūt manifesta et delinquentes
emēdari nolūt. **D** Sicut de quolibz
heretico vel publice excoicato. **A**
Ideo dictū de heretico publico vel ex
coicato fuit hosti. q etiā addit. **S** pre
fbyteri nfi tpiis vix discernūt: vt in di
cta. q. 55. **D**

Utrū debeat recipi ab ecclā oblatio
nes iudeoz? fm Ray. Si nihil hñt
nisi ex vsura: ecclā non d' recipere: ne vi
deat peccatis eoz coicare. Et in h' cau
logitur. c. quāto. de vsur. **A** i. fm hñc
distinctionē debz limitari. Vbi. n. dicit
q' iudei cōpellēdi sunt ad satisfactōez
ecclie p decimis et oblatōib' debitis:
quas a xpianis de domib' et possessio
bus aliis pcepe osueuerant antē ad in
deos q'cumq' titulo deuenissent. **D**
vbi at aliqd habet iusto titulo: pot ec
clesia ab eis erigē oblatōes debitas. s.
fm hosti. qñ possessiones ipoz sūt obli
gate ad aliq's oblatōes faciendas p se
ptimo tricesimo anniuersario: et h' mōi

A S; certe isto cau nō v' facienda vi
stictio vtz iudei hēant aliqd aliū q' o
vsa: s; indistincte d' ecclā oblatōes re
cipe cū recipiat suū: et de deci. de tris.
Ideo. c. quāto. viderur intelligendū
de aliis oblatiōib': cum distinctiōe ta
men huil. prefata. **D**

Utrū sacerdos possit recipere pecuniā
oblatā p missis quas in pnia inuixit?
fm hosti. Nō d' missas q's ipse in
iunxit celebrare. qz spēs mali est: et de
vi. z ho. cle. cū ab oi. **S** vel talia nō in
iungat. v' si inuigut dicat ei q' ipas fa
ciat celebrari p aliū: ita tñ q' nō p vici
nū sacerdotē de quo merito sit suspitō
q' ille sacerdos mutet aliū penitētem
ad ipm. sed vel ipē cōfessor gratis cele
bret vel oblatū hac occasiōe paupib'
eroget. Qui offert alicui religioso loco
vel ecclie oia bona sua: nunqd intelli
gitur futura: aut iura et actiones. Dic vt
i. pignus. 5. 4.

Obligatio. Quot mōis
aliqua raci
te obligantur. vide. i. pign'. 5.
et ibi de mā obligat. p to.

Obligatus ad rōci
nia. Utrū illi q obligati sūt ad
rōcinā qz gerūt administratōem alic'
vt sunt tutores. pcuratores. et h' modi
possint ordinari? fm Ray. Si exer
cent h' modi administratōes p psona
seclari et nō miserabili nō pnt pmoue
ri. 21. q. 3. c. p. et 2. de ne cle. vel mo. c. p. et
2. Si ho exercēt p psona ecclāstica: v'
etiā seclari miserabili: vt est cec' pau
per. pupillus. et vidua. pnt pmoueri si
aliud nō ipediat. dist. 99. indicatū. et dist.
99. puenit. 16. q. 1. monachi.

Sed qd si officiū qd gesserūt finitū
sit: et tñ sunt obligati ad rōcinū? fm Ray. Si nō moueat eis qd neq' mota
est: bene pnt pmoueri: nisi manifestū
sit aliqū tale teneri de dolo. tūc. n. ep's
deberet eū ex officio suo repellere: sic
et quēlibet criminofū siue ifamē. 2. q. 7.
alieni. 6. q. 1. infames. ff. de postu. l. quos

phibet. Si hō in ipsa p̄motiōe mouet
eis q̄stio vel antea mota est: distingue
q̄ si q̄o moueat de dolo nō debet p̄mo
ueri ante decisam litem. si. dī. r̄at̄io. 23.
di. illud. ex eo. c. p̄. Tñ d̄z taxari ip̄s in
fra q̄o q̄stio decidat: ar. ex q̄ si. sint le.
laroz. z qui ma. accu. pos. ad bec. A.
Ibi non videntur haberi boc. c. B. L.
de inge. ma. loiffamari. Si vero q̄stio
moueatur de culpa tñ: talis p̄or p̄mo
ueri non obstante actoris reclamatio
ne. tñ lis postea p̄cedet sicut p̄us z sub
eodē iudice. ff. de iudi. vbi ceptū. ff. d̄ in
ris. om. iudi. l. cū quedā. A. p̄dicta
intelligunt de obligatis rōcinis p̄ua
te p̄fone. si vero reipublice: de hoc dici
tur in sequenti. §. B.

¶ Utz qui sūt obligati reipublice pos
sunt ordinari: R. Si sunt obligati rei
publice ex administratiōe quam gesse
runt nō debet p̄moueri añ reddita ra
tiocinia. dī. si. p̄terea. l. de epis. z cle. of
ficiales. Sec. si aī reipublice sint debi
tores. ff. de mu. z ho. l. rescripto. §. debi
tores. l. de epis. z cle. q̄s q̄s emeritis. A.
Idē in sū. con. l. i. §. 1. q. 4. Ubi ē p̄z. z
in iurib' allegatis q̄ q̄ ad obligatos rō
cinis reipublice nō fit distinctio: vtrū
sit mota questio vel nō. B.

¶ Utz obligat' p̄ iuramentū vel alio
modo ad aliquid dādū vel faciendum
possit ordinari: R. fm Ray. Bene p̄or
sz remanet obligatus sicut z añ. v̄l p̄or
scribēdo: vel alia honesta faciendo sa
tisfacē. Nec obstat dī. sz. legem. z dī.
54. quicunq. qz illa intelliguntur de
perpetuo obligatis. puta de seruis cu
rialibus. z vniūsmōi. Si tamen obliga
tus erat ad indecentia: puta ad mīstrā
dūz in balneis vel in tabernis: vel ad
purgandū cloacas z h' mōt: non debet
ordinari donec satisfecerit: vel alium
eque idoneū supposuerit ad talia. A.
Hoc vltimū dictū a h. si tamē. zc. fuit
glo. Ray. v̄l p̄z in sū. con. eo. ti. q. 5. ad
fi. Et addit. Sed in transeūte ad mona
sterium hoc nō regit: hoc est: qz non
obstante quacunq. obligatiōe dādū vel

faciendi etiā iuramēto firmata p̄or q̄o
libere ad religionē trāfire: nūq. faculta
tē suā satisfaciēdo creditorib': si h' nō
faciat ex leuitate vel volūrate subtra
hēdi debirū: sed ex caritatis seruoze z
spūs sancti ispiratiōe. Nec facit iste in
iuriā creditori. Arculat. n. spūs sācti au
crozitate cui nemo resistere p̄or. l. 9. q. 2.
due sunt. z ex de regul. licz. v̄l p̄z in dca.
q. 5. B. Utz obligat' ad rōcinia pos
sit ingredi religionē: require. ā. religio
z. §. 7.

¶ Culpa. Quō z q̄liter ta
lia corrigenda
sunt habetur §. correctio. z. §.

5. Itē require. ā. reuelatio.

¶ Odium. Utz odiū prīmū
fit peccatū: R. fm Tho. sc̄ba sc̄be. q. 34. D̄z
homo in fratre odio hēre peccatū. z oē
id quod pertinet ad defectū dīne iustī
cie. sed ipsam naturā z grām fratris nō
potest aliquis habere odio sine pecca
to. Hoc autē ip̄m q̄ in fratre odium' cul
pam z defectū boni prīner ad fratris
amorē. Eiusdem. n. rōnis est q̄ velim'
bonū alicui' z q̄ odiam' malū. Unde
simplicit' accipiēdo odiū fratris ē cūz
peccato. i. Joh. 3. Qui odit ssem suum
homicida est. De dilectione siue carita
te que d̄iat odio hēs ē. caritas.

¶ fficiū ecclesie.

Altra habes de hoc supra.
hore. z supra missa.

¶ Oleum sanctum si
ue
chrisma. In die cene p̄ ep̄sco
pos triplex oleum cōsecrat. p̄rimūz et
p̄ncipale est sanctū chrisma. f. ex oleo
z balsamo. z cū isto b̄ndicūtur fontes
baptismales. Itē calix z patena. Item
consecratur ecclia z etiā altare. Itē pu
er postq̄ baptizatus est inungit i ver
tice z in fronte. Itē inungunt ep̄i quā
do cōsecrant in capite z in manibus.
Itē oēs fideles qñ recipiunt sacm cō
firmatiōis. Et de isto chrismate ānuati

renouando hōe s. baptisim^o. 2. 5. 3. Scd^o
dict^o oleū carbecuminoz siue oleū san-
ctū siue bñdictū. Et isto inungit^{ur} puer
qui d^o baptizari in pectore z inf^o scapu-
las. Item inungit^{ur} man^u eius q^o ordina-
tur sacerdos. Itē inungit^{ur} tam ecclia q^o
altare ante chrismatōem z cōsecratio-
nē. Itē inungunt^{ur} reges z pñcipes i bra-
chio siue in humero. Tertiū ē oleū infir-
morū quo inungunt^{ur} infirmi in mortis
articulo. De qua vñctōe hētur. i. vñctō
extrema per totū. Predicta oia hñtur
sūmatim ex de sacra vñc. c. vñco. z in
pontificali romane curie.

Quāgd pñt^{ur} dec olea alio tpe cōse-
crari? R. Oleū sanctū siue chusina in
die cene vñt^{ur} pñt^{ur} d^o vt nō. s. cōse. vi. 4.
oī tpe. z ex de sen. exco. qm. li. 6. De ali-
is aut^{em} non inuenio pñbitum.

Quid si oleū nō cōsecratū apponat^{ur}
oleo cōsecrato? R. Totū efficit cōsecra-
tū. ex de cōse. ecclie. vel al. qd in dubio.
sicut z de aqua bñdicta dictū est s. aq^u
bñdicta. A. Et ibi de b^o i additōe. B.

Pñt^{ur} auditores vñ-
rū tenendū diuersas opinioēs
excusent^{ur} a peccato si opinioēs magi-
stroz suoz teneat^{ur}. R. fm Ibo. i. qlibz
Si diuersē opinioēs doctoz sacre scri-
pture non pertineat^{ur} ad fidem z bonos
mores. absq^{ue} pñculo auditores vñrāq^{ue}
opinionē sequi pñt^{ur}. Dic. n. bēt locū qd
apls dicit Ro. 14. vñusq^{ue}q^{ue} in suo sen-
su abundet. In his xō que pertinent
ad fidē z bonos mores nullus excusat^{ur}
si sequit^{ur} erroneā opinionē alicui^{us} mñi.
In talib^{us}. n. ignorātia nō excusat. A.
nisi qd intēdat tenē qd tener ecclia. et
querat diligētē noscere veritatē. 2. 4.
q. 3. dixit apls. B. alioqn imunes fuiss^{ent}
sent a peccato qui secuti sūt opinionē
Arrii. Nestoz. z alioz heresiarchaz.
nec possūt excusatōem hēre pp^{ter} sim-
plicitatē si in talib^{us} opinionē erroneaz
sequant^{ur}. In talib^{us}. n. dubius nō est de
facili pñstandus assensus: sed poti^{us} vt
dicit Aug^{ustinus} 3° de doc. xpiana: consilere

d^o qd regulā fidei qūā de scripture pla-
morib^{us} locis z ecclie auctoritate pcipit^{ur}
Qui g^o assentit^{ur} opinioni alicui^{us} mñi s^{ed}
manifestū scripture testimoniū siue s^{ed}
id qd publice tenet^{ur} fm ecclie auctori-
tatē non pōt^{est} ab erroris vitio excusari
Lon. Donal. Guil. z Ul. A. s. qñ error
est s^{ed} manifestaz insim scripture vt ec-
clesie. fm dubius xō dicit^{ur} Donal. q^o nō
gnat^{ur} aliquod pñdiciū xitati: cuz
inf^{er} diuersas opinioēs a magistris ap-
pbat^{ur} scriptur^{is} autēric^{is} anōras illā qd
amplectitur q^u sibi magis vt cōsona ra-
tioni. Et con. glo. Ray. z Ul. vt in sū. eo.
li. 3. ti. 33. q. 18. B. hosti. addit^{ur} q^u qñ s^{ed}
diuersa iura z opinioēs. s. nō s^{ed} deū et
bonos mores: humanoz snia est pñferē
da. s. ceteris pñbus: ex de trāsac. c. fi. A.
facit. ff. de leg. l. benigni. B. Al^{io} xō
stādū est illi qui meliori inuitur rōi: ex
de fef. capellanus.

Ratio quid sit? R. fm
Ray. z hosti. Ora-
tio ē pius affect^{us} mētis in deū
tendēs. z plerūq^{ue} ne alius pigritet^{ur} i vo-
cē pñpēs. A. Vel fm eisdē. Oratio ē
xgenes vocū ad aliquid iperrādū i de-
um tendentiū: vt in sū. con. li. 3. ti. 34.
q. cxi. Et decetero cū allegabit^{ur} sūma i
dubio intelliget^{ur} de pñata sūma confes-
sorū. B. vel fm hug. de sanc. victo.
Oro est deuotio quedā ex cōpunctiōe
pcedēs: vel fm Damaf. Oratio est pe-
titio decentiū a deo. Et fm Ibo. in 4°
dis. 15. hec diffinitio Damaf. verissime
essentiam oratōis declarat. A. Idem
in dicta q. cxi. B.

Quare deū oram^{us}? R. fm Ibo. se-
cūda scde. q. 83. Deū oram^{us} nō vt dinaz
dispositiōem imutem^{us}: s^{ed} vt ipetrem^{us}
quod dō disposuit per ordēs factoz eē
implendū: vt. s. boies postulādo merean-
tur accipere qd eis oportēs deus ante
secula disposuit donare: vt Aug^{ustinus} dicit^{ur}
p^{ro} dial^o. Nō g^o pñes nfas deo porrigim^{us}
vt ei nfas indigētias manifestem^{us}. sed
vt notipsi consideremus in his ad diu-
num auxilium esse recurrendū. A. Id

in su. con. eo. ti. q. iij. **B.**

Utrum aliq oſo dirigēda ſit ad ſcōs?
R. **S.** **I**ho. vbi ſup. Sanctis porrigē
oſo nō tanq̃ p ipos iplenda. ſz vt eozū
meritis z pōib⁹ orōnes fortiant effectū
Un̄ a ſcā trinitate petim⁹: vt noſtri mi
ſereat. ab aliis ſcō ſcis vt orēt p nobis
A. At idē ē de angelis: vt in ſū. con. eo.
ti. q. iij. **B.**

Utrum oſo debeat eē vocalis? **R.** **S.** **I**m
Iho. ſcōa ſcōe. q. 3. **L**ōis oſo ē que per
miſtros ecclē in pſona toti⁹ ppli offer
tur. Et iō 3 q talis oſo innotefcat toti
pplō. p quo offert. Qd non poſſet fieri
niſi eēt vocal. Oſo ſcō q offert a ſingu
lari pſona: ſiue. p ſe. ſiue p aliis orāte:
nō eſt de neccitate q ſit vocalis. Ad iun
giſ tū vox tali orōi triplici rōne. p qdē
ad excitādū iteriorē deuotōem: q mēs
orātis eleuat in deū. qz p exteriora ſig
ſiue vocū ſiue etiā alioz factorz mens
hois mouet ſm apprehēſionē. z p oīs
ſm affectōem. vñ Aug⁹ dicit ad pbaz.
qz x̄bis z aliis ſignis ad augēdū ſacrū
deſideriū noſipos acit⁹ excitē. Et iō
in ſingulari orōe i tātū eſt vocib⁹ z hui⁹
modi ſignis vtēdū: in quātū pficit ad
excitādū mentē. Que ſi p hoc diſtraha
tur vel q̄litercūqz ipediat: eſt a talib⁹
ceſſandū. Qd p̄cipue t̄git i illis: quo
rū mens ſine ſignis h⁹ modi eſt ſuffici
enter ad deuotōem parata. Un̄ in ps. **T**i
bi dixit cor meum: exquiſiuit te facies
mea. Et de Anna legiſ p Reg. p. q loq
batur in corde ſuo. z adiungit vocal
oſo q̄ſi ad reddidēz debiti: vt. **I**hō dō
feruiat ſm totū illud qd ex deo hz. i. n̄
ſolū mēte: ſed ēr ore. **D**ſee vlt. **D**ēz au
fer iniquitatē z accipe bonū: z reddem⁹
vitulos labioz n̄roz. z: adiungit ex qdā
redūdātia ab aīa ad corp⁹: z ex vehe
mēti affectōe. ps. Dilatatū ē cor meū z
exul. lingua mea. **A.** Idē in ſum. cō.
eo. ti. q. iij. **B.**

Utrum attētio mētis in orōe ſit neccia
R. **S.** **I**ho. vbi ſ. Necciz aliqd dī du
plicif. **U**no. p̄pt qd meli⁹ quēniſ ad fi
nēz ſic attētio absolute neccia ē orōni.

Utrum oſo ſine q res nō pōt oſeq ſuū effe
ctū. **E**ſt at triplex effect⁹ orōis. **P**rim⁹
qdē ē mereri. Et ad hūc effectū non ex
neccitate regriſ q attētio aſſit orōi per
totū: ſz vis p̄me itētiōis totā orōez me
ritōriā reddit. **A.** Hoc vez ē niſi qd
ſtudioſe ſeu ex notabili negligētia mē
tē diſtrahat. tūc n. nec mētur nec impe
trat: ſz poti⁹ peccat: ēz de cele. miſ. dolē
tes. **B.** **S**cōs effect⁹ orōis ē impetra
re. z ad hūc ē effectū ſufficit p̄ma itē
tio quā d̄s p̄ncipalr attēdit. **A.** Si at
p̄ma itētio deſit: oſo neqz mētoria eſt
neqz ipetratiua. **I**llā n. orōem d̄s n̄ au
dit: cui ille q orat nō itēdit: vt dīc **B**re
go⁹: vt i ſū. cō. eo. ti. q. iij. **B.** **T**ertius
effect⁹ ē qdā ſpūalis mētis reſectio: z
ad hūc n̄ neccitate regriſ i orōe attētiō. i.
Lor. iij. Si orē ligua: mēs mea ſiā fru
ctū ē. Et at triplex attētiō q orōi vocali
pōt adhibēi. **U**na q attēdit ad x̄ba ne
qs i eis erret. **S**cōa q attēdit ad ſenſū
h̄boz. **T**ertia q attēdit ad finē orōnis
ſ. ad deū: z ad rē p q orat: q qdē marie
ē neccia. z hāc ēr idiote p̄nt h̄re. Et q̄nqz
i tātūz abūdāt hec attētiō: vt ēr alioz
oium mēs obliuiſcat. ſicut dicit **H**ugo
de ſcō vic. **A.** **I**dē in ſū. cō. q. iij. **B.**

Utrum in orōe euagatio mētis ſit p̄ctm
R. **S.** **I**ho. ſcōa ſcōe. q. 3. **S**i qd ex p
poſito in orōe mēte euaget. p̄ctm eſt. z
ipedit oratōis fructū. Et ſ h⁹ dīc **A**ug⁹
in regula. **P**ſalmis z hymnis cū oratiſ
deū hoc x̄lef i corde qd p̄fert in ore.
Itē ſ h⁹ p̄cipif c̄licis q officiū diuinū
q̄tū eis de⁹ dederit ſtudioſe celebrēt
pariter z deuote: extra de cele. miſ. do
lētes. **E**uagatio vero que ſit preter in
tentōem: orationis fructum non tollit
vnde **B**aſilius dicit. Si debilitatus a
peccato fixe nequis orare: quātum po
tes teipm exhibeas: z de⁹ ignoſcet: eo
q non ex negligentia: ſed ex fragilita
te non potes vt oportet aſſiſtere corā
dō. **A.** Idē i ſū. cō. in ſcā. q. iij. Et addi
tur circa finē: q i orōnib⁹ ad qd obliga
mur ex voto vel ex p̄niali inuictōe vt
ex ſtatuto ecclē: tenemur repellere

nō solū cogitatōes vanas: sed et bonas
tamē iperīnētes. vnde dicit **Jer.** sup
Lam. Spūs scūs illa hora. f. orōis gū
nō recipit qcqd aliud q̄ qd debes ob
ruleris: neglecto eo qd debes. **B.**
¶ Utz oſo debeat eē diuturna vel et
cōtinua? **R.** fm **Tho.** vbi s. Oſo fm se
cōsiderata nō pōt esse cōtinua. qz opz et
aliis opibz occupari. s; sicut dicit **Aug.**
ad pbā. iō p certa intervalla horarū z
tēpōz deū oram: vt in illis rez signis
nos ipsos moneam: q̄tūq; in hoc de
siderio pſecerim nobis inoreſcam?
z ad hō agēdū nos acri⁹ excitē. **¶** An
ulcuiusq; aut rei q̄titas o; eē pportōa
ta fini: sicut q̄titas potōis sanitati. vñ
oīs ē vt oſo tñ durer q̄tū est vtile ad
excitādū interioris desiderii feruorē.
cū vero hanc mēsurā excedit: ita qd si
ne tedio durare nō possit: nō est viteri⁹
oſo prēdēda. **¶** An **Aug.** dicit ad pbam
dicunt fratres in egypto crebras qdē
bēre orōes: sed eas tā breuissimas: z ra
ptim quodāmodo iacularas ne illa vi
gilanter erecta q̄ oranti plimū nēcia ē
p pductioes moras euālescat atq; he
betur inrētio. Ac per hoc etiā ipi sar
onidū hāc intērdēm sicut nō eē prēdē
dā si perdurare nō pōrura si p duraue
rit nō cito eē rūpendā. Et sicut h est at
tēdēdū in orōe singulari p cōparatōez
ad intērdēm orātis: ita etiā in orōe cōi
p cōparatōem ad ppli deuotōem. **¶** Qd
aut oīs dicit **Luc.** 18. **¶** Opz sp orare. et
Ap̄l. 1. ad **Thess.** 5. Sine intermissiōe
orate: intelligēdū ē qd aliq; cōtinue oret
ppter cōmunitatē desiderii: sine affectū
caritatis ex quo pcedit oſo: q in nobis
o; esse cōtinuū. vt qz nō inēmittat qn
statutis tēpibz oret: vt ē ppter affectū
q post orōem remanet i ipō orāte aut
i alio quē ipse suis bñficiis puocat vt p
se oret. Et h nota etiā illud **Piero.** Nō
ē xbis tñ: sed corde orādus ds. Quā p
pter melior ē septē psalmoz decātatio
cuz cordis puritate z spūali hilaritate
q̄ totū psalterii modulatio cū anxietate
cordis atq; tristitia. de oſe. dist. 5. non

mediocrit. **A.** 30 i sū. cō. eo. ti. q. 118. **B.**
¶ Utz ds exaudiat pcrōres orantes?
R. s; **Tho.** scda scde. q. 83. Si peccator
aliqd petit in q̄tū peccator. i. scdm ds
sideriū peccati hic a deo nō exauditur
ad miam: sed q̄q; audif ad vindictā:
vñ ds pmittit peccatōrē amplius ruē
in peccata. **¶** Deu. n. qdam negat p̄piti⁹
que dedit irat: vt **Aug.** dicit. Orem
ho peccatoris ex bono nāc desiderio p
cedētē ds audir: nō q̄i ex iusticia: quā
peccator hoc modo nō meret: s; ex pu
ra mīa. obseruatis tñ q̄mōz cōditōibus
que cōiter requirunt ad ofonem q̄ o;
exaudiri. f. vt p se petat nēcia. f. ad salu
tē pie z perseveratē. **¶** Aliā ē cōditōes
orōis hēs h i. s. g. ē in x̄p̄ie sc. **A.** 30
in sū. eo. ti. q. 118. **B.**

¶ Utz oſo cadat sub pcepto? **R.** fm
¶ **¶** Ad orōem qdē mētalē. **A.** z etia;
vocalē scōz eūdē: vt p 3 i sū. eo. ti. q. 119.
vbi hec notant. **B.** hō tenet ex iure
nālī qd dicitat hōi qd disponat se ad ea
sine qd nō ē sal. **A.** Que dispositio
nō ē sine orōe: vt ibidē. **B.** Et ad hoc
ius accedit auctoritas x̄pi dicēti **Luc.**
18. **¶** Opz sp orare. **¶** Sup q **Chrys.** dicit. **¶** O;
necitate dicit. **A.** hoc trinet sub illo p
cepto. **¶** Memēto vt diē sabbati sacrifici
ces: vt ibi. **B.** Ad vocalē ho ofonē seu
cū cāru nō tenet qd ex pcepto diuino.
A. f. quo ad determinatū modū orandi
vt ibidē. qd intelligi o; qd q̄tatem
at bñ determinat: qz dicē debem. **¶** pas
nī. **zē.** **¶** **Math.** 6. **z** **Luc.** 11. **¶** Iō oēs xpiani
debent orōez hanc officā scire z dicere.
de oſe. dist. 4. vos aī oīa. **B.** Sed ex
statuto ecclie q missas z horas canoni
cas idixit ministris ecclie vel etiā ex in
iunctōe ofessoris pro satisfactōe pñie.
¶ **Lon.** **Tho.** 1. 4. dist. 5. addēs qz z oibz cōi
ter etiā nō ministris videtur ab ecclia
determinatū tps statutū esse: cū ex ca
nonū statutis teneantur diebz festiuis
diuis officiis interesse. vt ministris p
pplō orātibz suā intērdēm oformēt.
A. Idē in sū. eo. ti. q. 119. **B.** pōt ad hō
pñie s. missa. s. pñt. z s. hore.

Quor sunt aditōes quas ofo dicit hēre?
R. fm Ray. z. **D**ost. **X**iii. prima ē qd
 sit fidelis. Nā sine fide impossibile est
 placere deo: z. sancti p fide adepti sunt
 repropmisiones. ad **Heb.** xi. **S**cda vt
 sit secura seu cōfides. **Jacobi.** p. **P**ostu
 ler i fide nūlū hesitās. **T**ertio sit hūil'
Eccl. 35. **O**ro hūilantis se nubes pene
 trabit. z. de ofe. **dis.** s. n. mediocrit. **Q**uar
 to sit discreta. **Matth.** 20. **N**escitis qd
 petatis. **Jac.** 4. **P**etitis z nō accipitis
 eo q male petatis. **Q**uīto deuota. i. po
 ti' corde q ore. **p.** **R**eg. **p.** **A**nna loque
 batur in corde suo z vox penit' nō au
 diebat. **Aug.** **Q**uid pdest strepit' labi
 orū si murū ē cor? **S**exto verecūda: vt
 i publicano qui nō audebat oculos ad
 celū leuare. **Luc.** 18. **S**eptimo. secreta.
Matth. 6. **I**n aut cū orauēis. zc. **I**stid
 rus. **O**ro p uariis locis opportuni' fūdi
 tur. **O**ctauo pura. **Aug.** sup ps. **O**ro
 pure magna ē xpus z velut fidelis nū
 ci' mādatū pagit z penetrat q caro nō
 puenit. **I**te **Johes** os aureū. **N**on pōt
 qd qd grām vite celestis accipe: nisi pur
 gat' fuerit ab oi forde. de pe. **pl.** nō po
 test. **N**ono lachrymosa. **Isai.** 38. **A**udi
 ui ordē tuā. z vidi lachrymas tuas.
Et glo. **Aug.** sup **I**hob. 4. **O**ro deu' le
 mit. lachryma cogit. hec vngit. illa pū
 git. **D**ecimo sit attēta. vt **h.** s. 55. dictū
 ē. **U**ndecimo feruida. ps. **D**esp̄cat' sum
 fa. tuā i toto corde meo. **D**uodécio ope
 sa. **I**hob. 12. **B**ona ē ofo cū ieiunio et
 elyna. **Et** sup illd **I**ren. 3. **L**euem' cor
 da nra cū manib' nris. **di.** **R**eg'. **L**or
 cū manib' ad deū leuat q ordē suaz
 opib' robozat. **D**ecimo tertio assidua.
 exēplo illi' q panes ab amico perebat
Luc. xi. **E**t apli pseuerātes i orōe spm
 scm acceperūt. **Act.** 1. **A.** **I**s. i sū. eo. ti.
 11. 30. **Et** in q. se. dī q quor sunt aditōes
 gb' occurrētib' ofo sp ē efficac ad ipe
 trādū: quas ponit glo. **Luc.** xi. sup ista
 parabola. **Q**uis vestrū hēbit amicū. zc.
 videlz vt petat pie. pro se. pseuerāter:
 z ad salutē. **Et** exponit **U**l. dices. **P**ie. s.
 vt petēs nō ponat obstaculū grē. z hō

obstaculū ē idispositio petētis ad illū
 qd petis. **P**ro se. qz merito adigni vn'
 alit grām nō meref: cū vix tibi suffici
 at ppriuz meritū fm illud **Matth.** 25.
Ne forte nō sufficiat nob z vobis. **A**d
 salutē. qz p alius ad salutē si pmetib'
 deus nō exaudir. **P**seuerāter. **E**t ille
 si pseuerauerit pulsans. zc. **Luc.** xi. **E**t
 subdit. **T**amē dō ex abundātia pietat'
 exaudir frequēter etiā cū nō oēs he cō
 ditōes cōcurrūt: sed his concurrētibus
 nunq ē inefficax ofo.

Utr in orōe sit aliqd determinate pe
 tēdū: **R.** fm **I**niām **I**ho. scda scde. q.
 83. **S**i loqmur de bonis spūalib': vt de
 xrtutib' grā z glā: gb' nec hō pōt male
 vti: nec de se malū epētū pnt hēre talia
 sci absolute petūt: fm illud ps. **Q**uē
 faciē tuā z salui erim'. **E**t itez. **D**educ
 me in semita mā. tuo. **E**z si loqmur de
 tpalib': dicēdū fm **Aug.** ad **P**robā de
 orādo deu'. **H**oc licet ozare qd licet de
 siderare. **I**palia aut licet desiderare:
 nō qdē pncipalit' vt in eis finē cōstitua
 mus: s; sicut qdā āminicla gb' adiuna
 mur ad tēdēdū i beatitudinē inqūtū p
 ea vita sustētaz. z inqūtū nob organice
 pseruāt ad actū xrtutū: vt z pbs dic
 p etbi. **E**t iō p tpalib' licet ozare: q qui
 dē ex q nō pncipalit' petim': sed in ordi
 ne ad aliud: eo tenore a deo petim' fm
 q expediunt ad salutē. **A**lt tpalia des
 minate a deo petē nō opz: qz pnt malū
 euērū hēre: z eis hō pōt bñ z male vti.
Ul' **Valeri'** dicit. **N**os plerūq id vor'
 expetim' qd nō ipetrasse meli' foret
Et con. **Ray.** z **D**ost. **E**t addūt q dñs
 z ingf oia petēda cōcluit in 7. petitioni
 b' cū docuit nos ozare p noster. zc. **B**

Quō ordinat' petitiōes in orōne dñi
 ca? **R.** fm **I**ho. vbi s. **O**ro dñica perse
 cutissima ē. **Et** fm **Aug.** si recte oramus:
 non aliud dicē possum'. **N**ā pponunt
 ea p que i nobis ipis fiducia excitant'
 s. cōsideratio caritatis ei' ad nos: qz
 bonū nrm vult. **I**deo dicim' p noster
Et cōsideratio excellētē q pōt. iō dī. qui
 es i celis. **D**einde sequūtur. 7. petitiōes

et eo ordine quod petende sunt. **P**rima petit ad dilectionem dei quod deum in seipso diligimus cum deus sanctificet nomen tuum. sanctum ab omnibus habet quod pertinet ad gloriam dei in hominibus propitiis. Secunda pertinet ad dilectionem quod diligimus nos cum deus adueniat regnum tuum. id per quam petimus ad gloriam regni eius pervenire. Tertia petitio per quam petit directe id quod beatitudinem mereamur. cum deus fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. Quarta per quam petitur illud quo instrumenta iuvamur ad mercedem: cum deus per nos. quod da non hodie siue hoc intelligat de pane sacramentali: cuius quotidianus usus proficit homini in quo etiam intelligunt omnia alia sacra: siue etiam intelligat de pane corporali: ut per panem intelligat omnis sufficientia victus. Quinta est remotio eius quod esset ipse dimittit pene petitionis. quod directe excludit a regno. scriptum est. Dimitte nos debita nostra sicut et nos debita nostris. Sexta est remotio eius quod nos ipedit a scilicet petitione. habet observantia vine voluntatis: cum dicimus. Et ne nos idem in tentis. id quod non petimus ne teneamur: sed ut a reparatione non vincamur: quod est in reparatione in duci. **S** prima est remotio penalarum petitionis quod est ipeditio tertia petitionis. id est sufficientie circa vitam. unde deus. Sed libera nos a malo. **A** possunt et alie expositiones orationis officio poni: sed propter brevem rationem omittuntur. Ad rationem tamen horarum canonicarum sciendum est. **U**bi in sum. co. eo. ti. q. 12. quod in hora canonice dividitur in septem tempora. quod in his diversa salvatoris mysteria gesta sunt. Nam in nocte nascitur: orat pro nocturnis in oratione. perditione traditur. capitur ut latro cum gladius et sustinetur. omnem patientiam exhibet gladium prohibendo perditorem et alios hostes suos caritative amonendo. auriculam ab eis amittendo. voluntarie se pati ostendendo: ea que istabant predicando. ad locum perditionis congruum se transferendo. hostibus obviando. procedendo. eos solo verbo soletur. prosterneodo. seipsum eis indicando. opprobriis saltem restitui saturat. alapis a ferulis ce-

ditur. et ut falsus propheta puerili ludio illudatur et conspuatur. a discipulis deseritur. a Petro negatur et prius oculo misericordie invenit. corpus eius in sepulchro gestat. anima in inferno. **P**ane quod est hora prima in oculis iudeorum ducit. falsa testimonia deum quod quuntur. extorta ab ipso. profectio hita blasphemiam indicat. vincit cum falsis accusationibus. Pilato traditur: sed quorundam opinionem refutgit. Hora tertia accusat. Herodi mittitur. ab ipso et suo exercitu spernitur. a quo etiam illusio in veste alba ad examen Pilati remittitur. clamoribus iudeorum crucifigitur. a Pilato flagellatur. spiritum sanctum mittitur. Hora sexta indicat. condemnat. conspuuntur. illudis. spinis coronatur. arundine cedit. cruce sibi baculas egreditur. felle et aceto potatur. cum sceleratis deputatur. blasphematur. irridetur. tenebris corporali bus occasus veri solis ostenditur. Hora nona matrem consolatur. clamor moritur. velut templi scinditur. terra movetur. petre dividuntur. monumenta aperiuntur. ceteris. alii sua pectora tunc dantes reuertuntur. Hora vespertina lancea latere eius perforatur. ex vulnere sanguis cum aqua egreditur. Sero quod est hora septima ceteris cum apostolis cenam legale. instituit sacrale lauat pedes apostolorum et extergit lintheo. apostolis predicat. pro eis prece orat ad locum perditionis pererrat. tristitia suam manifestat discipulis. trinam orationem emit. factus in agonia guttas sudoris sanguinei defluentis in terram fundit. de cruce deponitur. aromatibus conditur. involuitur syndone. sepulchrum lapide pregradit claudit. signatur. custodit. vallatur.

Oratorium. **A**trum li

ber in domo propria habere oratorium privatum? **R** Oratorium in forma ecclesie non licet habere ab his auctoritate episcopi. **S**i homo non sit in forma ecclesie non licet habere cuilibet fidelis: ut in sum. con. li. 2. c. 24. q. 14. **B** nec tibi missa celebrari nisi de consensu episcopi et propter necessitatem. et quod non fiat inde iudicium enorme ecclesie

parochiali. Cleric⁹ autē q sine auctori-
tate epi i tali oratorio celebrauerit oꝝ
deponi. de cse. dist. i. vnicuiq. z. c. clericos.
t. c. si q. s. A. Idē in sū. con. li. 3. ti. 29.
q. i. 4. s. Ubi ē dī fm glo. Ray. q accessa
licētia edificādi monasteriū intelligit
z accessa edificādi oratoria opportuna
sua septa ei⁹. Et in allato. c. sigs. dī q i
p̄cipuis solēnitatib⁹ nō oꝝ in p̄dictis
uatis oratoris celebrari nisi d̄ cōsensu
epi. Qd vñ intelligēdū qn maior vrger
necessitas q̄ in aliis t̄pib⁹ i qb⁹ ē sine
licētia epi i iusta cā nō oꝝ i talib⁹ locis
celebrāi vt practū ē. Itē in dca. q. i. 4. s.
dī q aulib⁹ pōt auctoritate p̄ba facē
hospitale ad recipiēdū paupes sūi ora-
torio tñ: s; tal' loc⁹ nō gaudet librate ec-
clesiastica: z emi e vēdi pōt.

Rdo p. cōiter quid sit?
R. fm m̄gm sē-
tentia z Thō. i. 4. dī. 25. Or-
do ē signaculū qd dā i quo spūal' p̄tās
radix ordiatio ad officiū. A. hec dī
finitio fuit Aug. d̄ scō vic. Et h; p̄e. ibi
act⁹ exterior dī signaculū: sed erecurō
illius p̄tās dicitur officiū: vt in sum.
con. li. 3. ti. 22. q. i. B.

Utz p̄ma tonsura siue corona sit or-
do? R. Si loq̄mur de ordine inq̄tū est
sacramētū z imp̄mit caracterem: isto
mō tōtura nō ē ordo. qz nec sacm̄ est
nec imp̄mit caracterē. Et hec ē senten-
tia Thō. in 4. dī. 24. Et ppter hoc iu-
ra int̄ ordines nō posuerūt tonsurā. 32.
dī. feriat; 77. dī. illud. 93. dī. a subdia-
cono. Si hō loq̄mur de ordine non vt ē
sacm̄: sed largo mō p̄ d̄putatōe ad di-
uinū cultū: sic fm eūdē ordo ē. z ita no-
minat ex de eta. z quali. cū d̄tingat. s; q
ibi dicit Ber. q ē idē qd psalmista
tus nō ē sic: vt in se. 6. p. 3. A. Nō ē g⁹
p̄ma tonsura p̄e ordo s; dispositio ad
ordines: vt in sū. con. eo. ti. q. 2. B.

Utz psalmista? sit ordo? R. fm
Thō. in. 4. dī. 24. In decretis dī. 21.
cleros. psalmista? ab hostiario iter
ordines ponit: non q sit sp̄alis ordo: s;
qz ē officiū ordinis. s; lectoratus annexus.

33. dī. psalmista. Nā qz psalmi cū can-
tu p̄nunciant: iō lector dī psalmista et
cantor: qd ē qdā officiū int̄ ordines.
A. Con. p̄e. vt i sū. eo. ti. q. 3. B.
Quot sūt ordines? R. fm sūia; Thō.
in 4. dī. 24. Si p̄e accipiam⁹ ordines
inq̄tū sūt sacra septe sūt. qtuor. s. mio-
res: vt hostiari⁹. lector. acolitus. z exor-
cista. z tres sacri. subdiaconus. diaco-
nus. z p̄sbyter. Si hō largo mō suma-
mus addet minorib⁹ p̄ma tōtura siue
psalmista: vt qdā dicitur. Et de h⁹ hēs
i p̄cedētib⁹ duob⁹. S. Sacris hō addet
ep̄atus. q tñ vtz sit ordo hēs i se. S. A.
Doc cōiter tenet oēs theologi. s. q. or-
dines p̄e sunt tñ septe: vt in sū. con.
eo. ti. q. 4. B.

Utz ep̄at⁹ sit ordo? R. fm Thō. in
4. dī. 24. Ordo pōt accipi dupl'r. Uno
mō fm q ē sacm̄: z sic oīs ordo ordina-
tur ad sacm̄ eucharistie. Cū cū eps n̄
hēat q̄tum ad hoc p̄tatem supiorē sa-
cerdote ep̄atus nō ē ordo. Alio mō pōt
cōsiderari ordo fm q est officiū qdā
respectu grūdā actionū sacraz. Et sic
cū eps hēat p̄tātē in actōib⁹ hierarchi-
cis respectu corporis mystici sup̄ sacer-
dotē ep̄at⁹ erit ordo. Et isto mō loquū-
tur qñq iura. vt cū dī q non pōt cōmit-
tere ea q sunt ep̄alis ordis nisi ep̄o: ex
de cse. eccle. aqua. A. Et sic ordo ali-
quādo accipit p̄ sacro: aliquādo p̄ gra-
du dignitatis: vt p̄ i sū. con. eo. ti. q. 3.
Doc cōiter tenet oēs theologi. s. q. or-
dines p̄e sūt tñ septe: vt i sū. eo. ti. q. 4. B.

Utz ordo sit vnū sacm̄? R. h; p̄e.
Cū ē nō vnitate indiuisibilitatis sic
punct⁹: nec cōiunitatis sicut linea: nec
pfectōe vni⁹ forme sicut corpus aiatū
sed ē vnū pfectōe vni⁹ finis: qz cū cōsti-
tuat ex diuersis ordib⁹ sp̄alib⁹ oēs ordi-
nant ad vnū actū. s. cōsecratōis eucha-
ristie. A. Sicut etiā dom⁹ dī vna fm
eūdē: vt in sū. eo. ti. q. 5. B.

Utz in ordine offerat ḡra? R. scōm
Thō. z p̄e. i. 4. dī. 24. In ordie offer-
ḡra gratū facies q necia est non solum
ad digne suscipiēdū sacm̄: sed etiā ad

vigne ministrandū. **A.** Idē in sū. con.
eo. ti. q. 9. **B.**

¶ Utz ordo liberet a fortuna serui.
R. fm Ray. Nō solū epālis dignitas
s; etiā sacerdotatū liberat a cōditiōe ut
a fortūa serui vel ascripticia. di. 54.
si seru' sciēte. Et s; canōes etiā a curia
si fortūa siue viculo: ga vt dictum est
liberat a fuili q fortior est. di. 54. fre
quens. z. c. ex ariquis. Qñ qñ ad h' nō
tener illud c. si seru' sciēte. **A.** quia
illud. c. est qdā lex q reuocat p ius cāo
nicū fm glo. ibi p rōnē prāctā. **B.**

¶ Utrū curialis nō p ordinari. vt. i. or
dinat. 5. 15. **A.** s. q incipit. 15. **B.**

¶ Utz votū castitat' sit ānerū ordinis
sacro. **R.** fm Sum. Nō. ut p; i grecis q
nō tenent ad continētiā nec apud nos
illi q inuit' vxorib' ordinant'. **A.** La
tes tñ nō pnt debitu' exigē licz teneant
reddere. ut s. pēdimētū ri. 5. p. i addi
tōe. **B.** S; tale votū ānerū est ordinis
ex cōstitutiōe ecclie. p p' honestatē sacri
ordis: sicut. pug. nō uit. 28. di. in pñ: **A.**
Lon. Tho. scōa scōe. q. 88. **B.**

¶ Quot mōis ordinatio dī sumōiaca?
R. fm Ray. qtuor mōis. Nam alia ex
parte ordinatois tñ. alia ex parte or
dinādi tñ. alia ex pte vtriusq. alia ex
neutriusq. parte: vide. l. sumōia p. 5. 6.

Rdo 2° quo ad ritum z
temp'. **¶** Utrum

necesse sit infirm' in ordinatō
ne exhibiri corpāl' tangi? **R.** s; Tho.
i. 4. di. 24. Quidā dicūt tractū instru
mētōz māliū ab eo q suscipit sacm si
eē de necitate sacri: sed solā pozzectōez
An ipā xba forme vidētur ondere q
tract' mae sit de eēntia sacri. qz dicitur
accipe hoc vel illud. zc. **A.** Prīmā opi
nionē segtur Al. quā ēt nō oio reprobat
Tho. licz scōa videat' sibi tūior: vt p;
in sū. con. li. 3. ri. 23. q. xi. vbi etiā patz q
hosti. multum discrepat ab his. Ideo
hic passus penit' vt ābiguus. p ptea p
tūior ē eligēda: ex de homi. petitiō. et
de dī by. nō hap. veniēs. ibi nō itelligit
iteratū qd ābigit eē factū. **B.**

¶ Utz ples ordines eodē die possint
cōferri? **R.** fm Ray. Uno die nō debēt
cōferri vni oēs minores nisi hoc obtine
at de cōsuetudine ecclie. Itē vn' ordo
sacer cū minorib' vt duo sacri nullo
cōferūtur eodē die vni. di. 77. i singulis
z. c. gūq. ex de eo q fur. or. sus. c. 3. b la
toz. ex de tēpo. or. lras. z. c. dilect'. Et de
pena epi q hoc ordinat bēa. i. ordina
toz. 5. 3. Me xō q furtiue p p'dictā for
mā ordinē recipit o; deponi. di. 77. l. b
diacon'. ex de eo q fur. ordi. sus. inoruit
Si tñ recepris iux cōsuetudinē patrie
qtuor minorib' ordinib' subdiaconatū
eadē die furtiue recipiat: pōt permitti
misericordiā i minorib' tñ ministrare
At si itrauerit religionē z vita moresq;
ei' exegerit abbas si voluerit in aliis
ordinib' poterit dispensare: vt in dicto
. c. cū. b. Et idē fm hosti. si duos sacros
ordines sūt recepit. **A.** Idē i sum. cō.
eo. ti. q. 13. **B.** S; si lata fuisset pū ex
cōcātois snia sō sic recipiētes. **A.** i. fuisset
inhibitiū ne sic ordines recipere
sub pena excōcātois: vt in dicto. c. ino
tuit. **B.** z. n. bilomū' receperint non
poterit cū eis dispēsari nisi per papaz
vt in dicto. c. inoruit. **A.** hoc videtur
sentire Sof. z hosti. q absolute dicunt
q q post iterninatōem anathematis
ordinat: nō pōt cū eo dispēsari nisi per
papā nisi q ad minores ordines in qb'
h' cāu pōt dispēsare ēt eps fm hosti.
z in sū. eo. ti. q. 14. Sed hec videtur itel
ligēda fm distinctiōem Ray. q dicit vt
p; i dicta. q. 14. q si q s; pphibitōez fa
ctā sub pena excōcātois clādestine re
cepit duos ordines sūt tunc non poterit
cū eo in executiōe ordinū ēt si filigione
itrauerit dispensari nisi de licentia pa
pe. dicto. c. inoruit. Si xō aliq; recepe
rit furtiue ordinē sacru' vel nō sacrum
distingue. qz aut fuit pphibit' sub inter
minatōe anathematis aut non. In p
cāu poterit adigna satisfactiōe pmissa
cū eo: vt in susceptiōe mīstret ordinib'
eps dispensare. z si itrauerit religionē
ēit i suscipiēdis postq; aliq;ro tempore

fuerit ea laudabiliter conuersa. In 2° aut
eum poterit cum tali et in seculo remanere
p^o digna satisfactionem tam in susceptis
q^{uam} in suscipiendis ordinibus dispensare: ex
eo q^{uod} fur. ordi. sus. c. p. hoc ibi. Et of q^{uod} p^{ro}p^{ri}e
furtive ordinis suscipe q^{uod} o^{mn}isciam sui
epi^{scopi} sui examinatōe p^{ro}monet h^{oc} glo. ex
de eo qui fur. ordi. sus. c. p. **B.** Et ad
dit. Posti. q^{uod} etiā papa de facili non di
spensat. de dispensatōe cū ordinatis ab
alieno epo^{scopo} et h^{oc} modi. habes. i. ordina
tus p^{ro} s. an p^{ro}lit. **A.**

U^{nde} in ordie faciendū sit scrutiniuz
¶ **R.** fmⁱⁿ Posti. Circa hoc faciendū ē du
plex scrutiniū. Unū a^{nt} ordinatōez: q^{uod}
diligenter faciendū ē: ex de elec. nihil est.
s. epi. Et incipit i feria q^{uarta} p^{re}cedente
sabbatū ordinatōis et durat vsq^{ue} ad vi
cū sabbatū p^{ro} archidiaconū q^{uod} de iu
re cōt^{ra} ex de offi. archi. ad hec. r. c. vt no
strū. **A.** Olim epo^{scopo} eligebar scrutato
res seu examinatores. 24. di. q^{uod} i. Et nō
tur in sū. eo. ti. q. 17. fmⁱⁿ Hof. Sed vt hic
of^{fer} et etiā ibi hodie de iure spectat exa
minatio ad archidiaconū. **B.** Qui
hēbit diligenter ingre^{ssu} de vita ordinādi
de genere. de patria. de etate. de titulo
ad quē ordinat. de loco in q^{uod} conuersatur.
de scia. de fide. et de aliis q^{uod} cōt^{ra} nē in re
gula ap^{osto}lica. de q^{uod} b^{on} of^{fer}. i. ordinādi q^{uod} si
per totū. Et sic i sabbato q^{uod} p^{ro}bat^{ur} sunt
epo^{scopo} p^{re}sens. 38. di. quando. Istud. c. po
tius est. 24. di. **B.** Aliud scrutiniuz
fit in ip^{sa} ordinatōe quādo ordinandi
epo^{scopo} p^{re}santur a^{nt} altare cū archidiacono
nūc dicit. Postulat scā ma^{gn} ecclesia. r. c. et
ordinatoze interrogāre. Scis illos esse
dignos. Et rīdet. Quāru^m humana fra
gilitas. r. c. Et q^{uod} p^{re}sator i tali rīsiōe
nō peccat: dū tamē o^{mn}isciam nō loqua
tur: ex de scrui. i. or. fa. c. vno. Alioq^{uod} nō.
28. q. i. s. p. **A.** Delit^{er} fac dictū. c. vni
cū. **B.** Nā quē nescit indignū debz
p^{re}sūmē dignū: ex de p^{ro}sump. dudū. **Q.**
si archidiaconū remoueat conscia de
aliq^{uod} q^{uod} nō sit dign^{us}: tūc a^{nt}q^{uam} veniat ad
ordinatōem secreto studeat epo^{scopo} denū
ciare. ex de scrui. in or. fa. c. p. Et si ep^{iscopu}s

nolit desistere archidiacon^{us} o^{mn}es se sub
trahere: et si nō pōt sine scādalo o^{mn}es illa
rōba dicē tanq^{uam} mīster eccle^{sie} q^{uod} nō iudi
cat de occultis: sed nullo mō crimē lit
teris o^{mn}es publicare. Con. Inno. **A.** I^{tem}
in dicta. q. 17. r. se. **B.**

¶ **Q.**uid si sine examinatōe q^{uod} ordia
tus: **R.** fmⁱⁿ Posti. Si sit nor^{us} et dign^{us} si
peccat: q^{uod} tales nō sūt examinandi: ar.
24. di. nullus. **A.** Fallit hoc i ep^{iscopu} cō
secrādo q^{uod} quis sit nor^{us}: tū examinā
33. di. q. ep^{iscopu} fmⁱⁿ Hof. et in sum. con. eo. ti.
q. 19. s. si indign^{us} sit deponi o^{mn}es. **B.**
ex de co^{rp}o. viti. exposuisti. Si ho^{mo} sit
ignor^{us} quis dign^{us} deponēdas ē. 24. di.
c. vlt. et multo fort^{ius} si indign^{us} 50. di.
ex penitētib^{us}. **A.** I^{tem} i dicta. q. 19. **B.**

¶ **Q.**uid si in examinatōe crimē suuz
nō exposuit: **R.** fmⁱⁿ Posti. Ordinā
tenet cōfiteri crimina seu impedimēta.
notoria iuris vel facti: nisi fuerit cum
eo dispensatū. di. 50. ex penitētib^{us}. I^{tem}
tenet p^{ro}dere gratia seu enormia. s. q^{uod} ē
p^{ro}pnia executōem impedit: vt ho
miciuz simonia in ordine et h^{oc} modi
A. Triā si sint secreta: vt in. c. q^{uod} si sum.
ex de temp. or. **B.** Alia ho^{mo} q^{uod} nō im
pediūt: non tenet. ex de temp. ordi. c. si.
Si ho^{mo} fraudulēter defect^{us} subicit nō
hēbit executōem ordinis sic suscepti
ex de renūci. nisi cum p^{re}dem. s. p^{ro}ne.
Si ho^{mo} cōfite^{atur} et dispensetur cū eo secur^{us}
erit fmⁱⁿ Inno. vt vlt^{er} nō accusetur.
Alit^{er} secus. 34. di. c. vlt. **A.** Pot^{est} v^{er}
24. di. c. si. **B.** Si nō dispēset et nibi
lomin^{us} ordinet nō o^{mn}es ordinat^{ur} i illo or
dine admittit. si. di. si q^{uod} sane. **A.** Hof.
A. I^{tem} i dicta. q. 19. **B.**

¶ **Q.**uib^{us} t^{em}pib^{us} debet ordies cōferri?
R. fmⁱⁿ Ray. Ordines generalit^{er} cōferri
pōt in sex t^{em}pib^{us} anni. s. In sabbatis q^{uod}
tuor tempozū. Et in sabbato a^{nt} onicā
de passione. Et in sabbato sancto pasce
di. 75. c. vlt. ex de temp. or. de eo. Papa
ho^{mo} pōt cōferre subdiaconatū in dieb^{us}
onictis. et in aliis p^{ri}ncipis festiuitatib^{us}.
I^{tem} in onictis dieb^{us} solēnibus quilibet
ep^{iscopu}s pōt cōferre minores aliquibus

ita tñ qd nō multis ne videatur gnālē
ordinatōem facē: vñ nō in dicto .c. de
eo. Lon. Hosti. z Hoff. z alii. A. Idem
in sum. con. eo. ti. q. 30. B.

¶ Quare sacri ordines sp̄ sūt cōferen-
di in sabbato? R. fm̄ Hosti. quia sab-
batū significat requiem. z qui transit
ad clericatū irreuocabīl per susceptō-
nem sacri ordinis transit de labore se-
culariū negotior ad vacādū sp̄ualib⁹
dis. ss. fornicari. Et aplūs. 2. Th. 2. Ne
mo militans deo implicat se negotiis
sclariis. Lon. Inno. z Hof. A. Lō. etiā
vñ in dicta. q. 30. B.

¶ Utz aliquo modo ordines sacri pos-
sint offerri in dñica? R. fm̄ Ray. Si in
sabbato ordinationū tā ordinās q̄ or-
dinandus cōtinuaret ieiuniū nec come-
deret nisi forte celebrādo: tunc i mane
sequētis dñice posset sacer ordo offerri
quia tunc mane piet dñice intelligit
trahi ad sabbatū ppter cōtinuatōē iei-
unii. Et idē itelligēdū est de nocte añ-
diem pasce si tunc celebraret vt erat
mos antiquus. A. Lō. in dicta nocte
possint ordinationes fieri: nō i aliis no-
ctib⁹ fm̄ Inno. in. c. litteras. ex de tēp.
or. B. Porro talē cōtinuatōem iei-
unii non expedit facere nisi in necessita-
te. Lō. Hosti. Inno. z alii. A. Dec par-
tim fuerūt dicta Ray. z partim alior:
vt patz in dicta. q. 30. vbi etiā dicit fm̄
glo. Ray. qd cōtinuatō ieiunii sic dz in-
telligi qd die sabbati z nocte sequenti
nihil comedat vel sumat vel bibat
Et fm̄ Inno. in dicto. c. litteras. celebrās
die sabbati non debz sumere nisi cor-
pus z sanguinem. B.

¶ Que pena eoz q extra statuta tem-
pora sacri ordine susceperūt? R. Nō
debēt p̄mitti in susceptis ordinib⁹ mi-
nistrare: ex de tempo. or. c. 2. Tñ cara-
cterē susceperūt. Et eps imposta eis
p̄mo penitentia p̄petenti sustinere po-
terit vt postea in susceptis ordinibus
ministrent: ex de tempo. or. c. consultatō.
Et fm̄ Inno. Ber. z Huil. q. addit. qd se-
cus est in ordinib⁹ suscipiēdis. A. Idē

in. sū. con. eo. ti. q. 33. Si tñ ante ministrā-
habes s. dispensatio. s. 6. h. 9. Ordina-
res vero debēt priuari auctoritate or-
dinandi: vt in eo. c. 2. B.

¶ Quid si aliqd omittat in ordinatōe
de forma? R. fm̄ Ray. Si aliqd omi-
tatur qd sit de substantia. aut etiā si ou-
bitet vtz sit de substantia tota ordina-
tio debz iterari qñ nihil sit factus. Nī-
hil. n. intelligit iteratū qd nescit eē fa-
ctū de die. dis. i. solēmnitates. Si autem
omissū ē id qd exp̄ssū ē qd nō ē de fuga
nō dz ordinatio iterari: s. qd omissū ē
dz statuto tpe caute suppleri. ex de sa-
cra. ite. c. p̄s. b. 2. c. p̄. Lō. Inno. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 34. B. De eo qd scien-
ter ordine iterari: hēs s. dispensatio. s. 7.

¶ Que sunt illa q nō sūt de substantia?
R. fm̄ Ray. Exp̄ssū ē qd de substantia
nō est ipm̄ tps ordinationū: ex de tēp.
or. sane. Itē nec etas ordinādi dis. 77.
subdiacon⁹. z. c. in veteri. Item nec vn-
ctio: ex de sacra. vnc. c. p̄. circa finē. z de
sacra. nō ire. c. p̄. Itē qd ordinandus in
p̄s byterius vel diacon⁹ recipiat im-
positōem manus epi. A. s. tactu corporali
vt in. c. vlt. de quo statim. B. ex de sa-
cra. vnc. ite. c. vlt. Itē qd ordo recipiat a
p̄po epi vel qd nō recipiat qd oēs ordi-
nes sūt. sed seruatis debitis interstitiis
ex de tempo. ordi. qd trāslatōem. z. c. lit-
teras. z. 9. q. 2. Lugdunēsis. Lon. Hosti.
z fm̄ eūdem Hosti. z etiā Hug. z Huil.
non est de substantia qd ordinās z or-
dinandus sint ieiuni. A. Hoc cōiter
tenent doc. licz Ray. de hoc dubitane-
rit: vt pz in sum. eo. ti. q. 34. B. Sunt
alia de quib⁹ nescit vtrū sint de substā-
tia vel nō: vt missa. de qua etiā Hosti.
dicit dubium. A. In dicta. q. 34. B.
Tamē in minorib⁹ ordinib⁹ non videt
dubiu qd missa nō est de substantia. A.
Forte hoc pōt itelligi ex cōsuetudine:
que ē optima legū itēpres. ff. de legi.
si de itēpretatōe. Itē ad mām aduerē-
dū fm̄ Inno. z in dicta. q. 34. qd cū in or-
dinatione alicuius in diaconū vel sa-
cerdotem omīssa est manus impositio z

postea suppleat. dicunt etiā omnes orō-
nes que p̄cipiunt dici q̄n sit man^{us} im-
positio. q̄z ip̄i man^{us} impositioni adhe-
rent. Et de man^{us} impositione fit mentio
in orōnibus. Item dicit q̄ vbi diuisi et
diuersi sunt actus non est iterandū: s̄
supplēdū: sicut in ordinatōe sacerdoti
alius act^{us} est tenē manus super caput
alius dare ei calicē et patenā: quorum
si aliquod defuerit legitime factuz nō
erit postea iterandū. Quidā tñ dicūt q̄
hec duo. s. de calice et de patena nō sūt
supplenda. q̄z nō sūt de substantia. tñ
securi^{us} ē supple. Itē si pars alicuius
orōnis omīssa ēēta capite inchoanda
forz. Tñ in ordinib^{us} mltē orōnes pos-
sunt eē que nō sūt de substantia ordi-
nis. Unde si talis ordo legitime collat^{us} ēē
non ppter hoc reiteraret. Item si tñ
vna manus iniuncta est postea solius
alterius manus inūctio supplenda ē.
et vbi in orōnibus dicit manus in p̄ali
dicetur manus in singulari. Et si facta
esset vinctio in aliquo et nō dicta ofo: vt
ecōuerso: repetēdū erit vtrūq̄. q̄z act^{us}
nō sūt diuisi cū in orōnib^{us} fiat mentō
de vinctōe. Item quod omīssuz ē debet
suppleri per eū qui ordinauit. Quod si
fieri non pōt per aliū suppleri potest.
Itē si ep̄s in ordinatōe ex infirmitate
deficiat per eum postea vel p̄ aliū in-
choabit vbi ip̄s dimiserat nisi sint ali-
qua coherentia: vt vinctio et ofo: vt di-
ctū est: vel nisi vn^{us} sit act^{us}: vt p̄ in for-
ma cōsecratōis eucharistie: et in forma
baptismi: cui^{us} parte iā dicta si deficiat
minister p̄ aliū reincipit forma in ba-
ptismo et in missa ab illo loco: qui p̄dic-
tū ē. Con. Hosti. Itē qd̄ dictū ē omīssuz
caute suppleri. Hosti. in. c. p̄ byter. ex
de sacra. ite. vbi et Inno. ponit p̄ dicta:
vt et p̄ in dicta. q. 34. expōit q̄ fiat sup-
pletio tpe ordinatōis et veniat patiens
defectū q̄ minister trans ep̄o: nec erit in-
tētio ep̄i nec ip̄s q̄ orōnes super ip̄m
iterent. et cū venerit ep̄s ad id qd̄ omī-
sum ē suppleat: et pōt fieri vltio p^{er} ali-
os eiusdē ordi- et magi celest. p̄or ē

ep̄s ei dicere. Uade et porta mihi libellū
vel aliā rē q̄ credant circūstātes q̄ p
pter mādātū sibi iniunctū impoluerit
manū: vel etiā in capella sua paucis et
bonis secretarius vocatis p̄uati^{us} pote-
rit ordines celebrare. Quoniam autē
hoc supplemētum recepit executōes
suscepti ordinis nō hēbit. s. 2. dif. sollici-
tudo. et ex de sacra. ite. c. p̄. et ibi glo. et in
dicta. q. 34. D.

Ado 3° quo ad caracte-
rem. Utz i quoli-
bet ordine imp̄mat sp̄alis ca-
racter: et an caracter vn^{us} ordinis p̄sup-
ponat caracterē alteri^{us} ordinis? R^{esponsum} fm
Tho. in 4° dif. 24. In q̄libet ordine nē
ōferit specialis p̄tās: ita imp̄mitur spe-
cialis caracter: nec caracter vnus or-
dinis p̄supponit caracterē alteri^{us} ordi-
nis. Nā recepto ordine postēiori et p̄e-
termisso p̄cedēti: non ppter hoc debet
reordinari in ip̄o posteriori: ex de cle-
per. sal. p̄mo. c. vnico. Lō. theologi oēs.
A. Idem in sum. con. li. 3. ti. 22. q. 6. D.
Utz an caracterē ordinis p̄xigat
caracter baptismi et cōfirmatōis? R^{esponsum} fm
Tho. vbi s̄. Caracter baptismi p̄e-
xigif de necessitate q̄z est fundamētum
oīum sacroz: ex de p̄s by. nō bap. c. p̄. et
c. veniēs. S; caracter cōfirmatōis non
p̄xigif de necessitate q̄z sine illo recipi
ar q̄s caracterē ordinis: tñ de cōgruo p̄-
exigif. Con. p̄e. et alii. A. Idem i sū.
con. eo. ti. q. 7. D.

In quo actu imp̄mitur caracter i sin-
gulis ordinib^{us}? R^{esponsum} fm Iniam Tho. in
4° dif. 24. et 25. Sacerdotalis caracter
imp̄mitur q̄n datur ei ab ep̄o calix cū vi-
no et patēna cū pane et sub obita forma
xbox: q̄z tunc cōferit ei p̄tās ad p̄ncipa-
lem ei^{us} actū qui est cōsecrare corpus et
sanguinē xp̄i. A. De aut dict. q̄ in
ordine sacerdotali imp̄mitur caracter i
impositōe man^{us} que ē organū organo-
rum: et organū cōsecratōis et ministra-
tōis sacroz: vt in sū. con. eo. ti. q. 10. D.
Diacono hō imp̄mitur in datōe libri
euāgelioz. tūc n. ei^{us} dat potestas legēdi

enägella in ecclesia: qđ ē eius scđarius
act: in quo includit pncipalis. f. dispē
sacō sacri eo modo quo dicit s diacon
Subdiacono hō in porrectōe calicj va
cui. **A.** Isēserati s m. **Pe.** z **Al.** i dca. q.
101. **B.** qz hēt portare vasa dñici cor
poris z sanguinis. **A.** colito in acceptiōe
vireoli z candelabri: sed p̄cipue vaceo
li: qz ei ē p̄parare vinū z aquas ad mi
nistēriū. z accipit hec ab archidiacono
nō q archidiacon? offerat sacm ordīs
q cōferē hūte hōy que dicit ep̄s. **A.**
Scdm **Al.** z **Pe.** magis v̄ imp̄ni cha
racter cū dat candelabriū q̄ in oratione
vireoli. **Pe.** dicit **Pe.** q i traditiōe quā
facit archidiacon? sit p̄tatis collare ex
p̄fio: vt in dca. q. 10. **B.** Exorciste cū
recipit librū exorcismoz. **Et** n. officii
est exorcismos memorie cōmēdare: ex
man? sup cathecuminos z energumi
nos ponere. **A.**nergumin? est demonia
cus s m catholicon. **B.** Lectori cū da
tur liber p̄phaz. qz ei offm ē p̄phē
as legē z cathecuminos p̄ma erudimē
ta fidei docē. **B.**ostiano cū offeratur ei
clauēs ostioz ecclie. qz ei offm est di
gnos ad sacra recipere z indignos exclu
dere. **Pe.** sumpta sūt breuiter partiz
de **Tho.** vbi s. z partiz ex canone di. 23.
A. i. in. c. subdiaconus. cū multis aliis
se. **Et** p̄dictis quo ad exorcistā lectozes
z hostianū. cō. **Pe.** vt in dca. q. 10. **B.**
S. nungd laic? q oīo nescit lras reci
pit characterē si ordine? **A.** s m **Ray.**
Credo q recipit. qz ex quo baptizat ē
susceptibilis ē cuiuslibet sacri: cum ba
ptism? sit ianua oīz sacroz. 32. dī. vep
circa fi. **Et** fac ad hoc. i. q. 2. v̄tū. x. s. di
cī. **A.** **Del.** in. c. venies. ex de p̄s by.
non bap. **B.** **Doct.** nullo dī fieri. 33.
dī. oēs. Sed qđ ibi dicit q substantia
sacerdotū sunt eloga dīna: non intelli
git q sit de substantia ordīs: sed d substantia
exercutiōis. Idē **Hosti.** **A.** Idē
in sū. k. 3. rī. s. q. 3. **A.** dvertēdū etiā q lai
cus q nullū hz ordinē posset oib? aliis
p̄termisiss recipere ordinē sacerdotales
s m theologos cōiter: h? **Aug.** dixerit q

non pōt recipere nisi hēat ad min? p̄maz
tonsurā: vt in sū. con. li. 3. rī. 22. q. 41. **B.**
U. q coact? ordinat recipiat chara
cterē: **A.** s m **Ray.** **Si** coactio fuit adi
cōalis vt p aliquā cōmātōem v̄t cru
ciatū vtiqz recipit characteres. ar. dī. 74.
vbi ista. s. dī. de iudeis. i. q. 1. q. qdā
Na in tali casu volūtas ē saltē indire
cta. de qua **Aug.** voluit facē: qz voluit
viuē. **A.** s. q. 1. merito. **B.** **S.** si co
actio fuit absoluta: vt si oīo inuit? vio
lenter teneat sub manu ordinatoz
nullū recipit ordinē: vt de baptizato
p̄z sup. baptism? 4. s. 3. **Con.** **Hosti.** z
Host. **A.** Idē i sū. eo. rī. q. 49. **B.** **S.**
an talis teneat p̄mē z an retineat p̄u
legiū cōuale: hēs. i. ordiat? p. s. 8?

Ordinandus. **Analef**

debeat
eē ordinādi quib? regimē aia
rū cōmitri dīz offit ap̄lus. i. **Thimo.** 3.
vbi ponit tredeciz capla dīcēs. **Primo**
oī ep̄m eē irrep̄hēnsibile. 2. vni? vxoris
v̄tū. 3. sobriū. 4. dicit nō vinolētū. 4.
prudētē. 5. pudicū. 6. ornatū. 7. hōpi
talē. 8. doctozē. 9. nō p̄cussorē. 10. nō liti
giosū. 11. nō cupidū. 12. domui sue bcne
p̄positū. 13. paz. i. subdit. nō neophitū.
Hāc eādē regulā tradit ad **Titū** p̄: licz
aliquātulū variēnt h̄ba. **Et** h? ap̄ls vi
deat dictā regulā in ep̄is posuisse. **Ex**
tēdēda tñ est ad oēs ordinādos: vt pro
bat **Aug.** dī. 34. cognoscam? **A.** **Al.**
cognoscam? **B.** **Et** **Ambrosi.** dī. si.
ap̄ls. **A.** **Doct.** v̄t pot? dicit **Aug.** qui
ibi signat. **Et** idē qđ h nō ē in sū. li. 3.
rī. p. q. 1. **B.** **Sū.** z alia. i. impedimē
ta ordinādoz iure positio inducta. q
z si addātur ad p̄dca tredecī capla erūt
viginti tria que regrūtur circa ordinā
dos. v̄t. 14. q nō sit solēniter penitēs.
15. nō curialis. 16. nō rōciniis obligatū
17. nō seruus. 18. nō corpe vitiat. 19. nō
illegitime nat. 20. non qui distulit ba
ptizari vsqz ad egritudinē moralem.
21. non pegrinus vel ignor. 22. non mi
nor i etate. 23. nō femina. **De** his nūc q
ordinē ē dicēdū.

¶Primum ergo caplm aplice regule ē
ordinandus irrephēibilis sit. Qd ad
litū dicit sine crimine: non est intelli
gendū de quolibet crimine. Aliū nullū
posset ordinari: qz nemo sine crimine
vuit. Un̄ diero exponit irrephēibili
lē. i. nō obnoxii rēphēnsioni. **A**. i. cō
dēnatōi: vt in. s. uic aut. de quo. i. z nō
tur in sū. li. 3. ti. 2. q. i. vbi nō ē que i. hō
s. ponitur. **B**. Nā res pene d. nām
ē vt sine pctō aliqz sit. Sed talis eliga
tur cui pparatōe ceteri grex dicant. d.
hoc dis. 35. s. uic aut. pōt rā intelligi
sine crimine indisphēabili: vel etiā sū
crimine qd regit dispēnsatōem z nō ē
ad hoc dispēnsatū. De qua mā hēs sup.
dispēnsatio. s. 7. r. s. **A**. imo. s. p. p. to.
B. vt sū crime enozmi: d. q. vide s. cri
mē. s. 2. r. s. enozmia. s. p. **A**. Breuit
itelligit de crimine digno cōdēnatōe:
vt dictū ē. s. q. impedit p. mouēdū: vel
desicit iam p. motū: qd aliqñ recipit di
spēnsatōem z aliqñ nō: vt p. sup. dispen
satio. p. totū. **B**.

¶Ordinandus sit vni vrozis: qd est
intelligēdū negatiue. i. nō p. thum. s. q.
nunq. būerit duas vrozēs. dis. 32. p. po
sui. Nam nisi sic exponeret: seqret
q. virgines z q. nunq. būissent vrozēs
non possent p. moueri: qd esset absur
dū. **A**. Idē i. sū. li. 3. ti. 3. q. i. fm Ray.
Ut. z. vossi. **B**. De mā ei. q. p. fēs ha
buit vrozēs z d. bigamus hēs s. biga
mia per totum.

¶Ordinandus sit sobri z nō vinolen
tus. Et qd ēre sobrietās cibi z pot. re
quiritur in ordinando: habes. i. sobrie
tas. s. p. 2. r. 2.

¶Ordinandus sit prudēs. Debz. n. ha
bere triplicē prudētiā. s. sacre scripture
36. dis. p. totū. Itē sclarū lfarū. **A**. s.
iq. tū expēdiūt ad salutē z nō vltra: vt
in. s. sed ecōrra. de q. i. **B**. 37. dis. legi
mus. s. sed ecōrra. z. c. se. Itē sclarū ne
gocior. **A**. s. in quātū ad salutē expe
diūt: at. sec. qz nemo militans deo. zc.
ēz ne cle. vel mo. c. p. **B**. 39. dis. p. to.
De ista mā plene bēf. i. scia. p. totū. z s.

discere. z sup. m. g. p. 2. r. 2.

¶Fit pudic vt morib. z hōis pudici
tiā indefinēter ondat. Un̄ Lant. p. gene
spōse. i. p. dicatores. turturi pparat. aui.
s. caste. Nā hēcūdia ingenuos p. dit na
tales: vt ait Amb. 86. dis. non satis. **A**.
Idē i. sū. con. li. 3. ti. 7. in p. n. **B**. De
mā pudicitie b. f. satis. i. pudicitia. **A**.
Et quo ad cōf. pudicitia spāluter s.
clic. p. 2. r. 2. per totū. **B**.

¶Fit ornar. ornamento interiori z
exteriori. de q. d. c. i. s. clic. p. s. 2. r. 2.

¶Fit hospitā. diero. Dom. c. a.
cor. oib. debet ēē cōes. i. s. q. q. m. Nam
hospitalitatis hortator ēē nō pot. q.
domū p. p. tiā hospitib. clausent. 42. di.
s. p. Itē qz p. ieras hospitalitat. remu
nerat eternā. Cath. 25. hospes erāz
z n. col. me. Itē remuerat t. p. alit. i. h.
mot. 4. Exerce teipm ad pietatē. Et se
qrur. Pietas ad oia valet p. missionēz
hōis vite: que nūc ē z future. Un̄ Abza
hā z Loth hospitalēs erāt z āgelos re
cipe meruerūt. **A**. vt in d. c. s. p. 42.
di. **B**. Et ad istā hospitalitatē pot. et
reduci elyna: de q. hēs s. elyna p. 2. r. 2.
z sup. clicus 4. s. 5. s.

¶s. i. q. doceat. Un̄ z d. c. doctorē. Ubi
sciēdū q. doctrina ordinādoz oz in duo
bus cōsistēre. s. in disciplina corze cōis:
de qua dictū est s. correctio p. per totū.
Itē in sermone p. dicatois: de q. d. i. s.
dicatoz. p. totū.

¶Fit p. cūssor: de q. mā vide. i. p.
cutē. Lōcedit aut. m. g. r. z officialibus
clicis z p. laris aliq. lls hberatio minoz:
vt s. ex cōcātio. 2. s. 2. r. 2.

¶Fit nō litigiosus. Et qd qd sit litigiū
z quale pctm z qre litigiosus p. bibetur
ordinari d. f. sup. litigiū p. totū.

¶Fit nō cupidus. i. auar. Nā talis oz
dinari non debz. Et est duplex rō. p. ma
est qz cupiditas ē radix oium maloz.
i. i. h. mot. 6. ēz de const. nam concupi
scētiā. z. 4. 7. dis. virū. z. c. bonoz. Scda
est quia mens eius cupiditate astricta
semper auz z reddit cōputat: grātius
intuetur aurū q. solem. 4. 4. dis. sicut

bi. 3. q. 5. accusatores. De avaritia q. 6.
vide supra. avaritia. 2. sup. negociatio.

12. si domui sue. i. familie bñ pposi
tus. s. q. ea honeste regat. 2. ea a vitio
ad fructus verbo 2. exēplo trahat. 4. 7.
dis. 5. necesse. 8. q. spāt in ordinado
hoc requirit. 9. fm Ray. Duplex ē ra
tio. Una q. non hēt fronte rephenden
di alios q. suos negligit corrigere: vt i
pdicto. 5. necesse. Alia rō. q. psumit ve
hemētē d. eū de crimie negligētie: qd
adeo magnū ē q. ēt depositōem induc.
8. dis. dictū. Si tamē sine culpa sua fa
milia mala cēt non imputaret ei. 4. 7.
dis. sicut hi. A. Poti' i dicto. 5. neces
se. B. in fr. c. quātūlibet. A. Idē
in sū. con. li. 3. ti. 13. q. 2. fm Ray. 2. addit.
Itē post q. p. motus fuerit ad ep̄atum:
debet esse bene ppositus domui sue
a. ecclesie sue. q. non debz pta ecclesiastica
bñficia 2. maxime que curā hēt aiarū
annexam vni quātūlibet exercitate p
sone vno tempore committere. sed sin
gula singulis. 89. dis. singula. 7. q. 1. in
apibus. B.

13. nō neophitus. Quia dicatur neo
phitus in fide 2. q. re phibetur ordina
ri: hēs sup. neophit. B. Itē 2. neophit' in
religione sup. nouit'. 5. p. 1. A. poti'
vt. 5. vlt. B.

14. nō solēnter penitēs. q. tales nō
debet ordinari. dis. 50. ex penitētibus. 2.
38. dis. illiteratos. A. In h. c. nihil vi
detur de hoc hēri. B. Et d. tali pnia
bēt. i. penitētia. 3. Sed quare tales nō
debent ordinari. 4. fm Ray. Quadru
plex est rō. Prima quia nō sunt digni
recipere vasa sacroꝝ q. dudū fuerūt
vasa vitioꝝ. dis. 50. illud. 1. 3. n. peccatus
deletū sit per pñiam remanet tñ cica
trix. i. irregularitas q. ipsū impedit. i. q.
i. vētū. Sed a ē timor ne itēz labat: q.
quidem timor de consuetudine pñia
furgit. 61. dis. in sacerdotibus. in fi. Ter
tia est scandalum populi. Lum. n. talis
pnia nō imponat nisi p. vulgarissimo
crimine: vt q. totā cōmouit vt bē. 26. q.

6. c. si nō posset talis sine alioꝝ scādalo
ministrare. 40. dis. de his vero. Quar
ta ē q. non hēret frōtē rephēdendi ali
os: cū ipē sibi tacitus rīderet eadē se
cōmisisse vt mator. 25. dis. pñū. 4. 2. di.
5. 3. Idē Tho. in 4. dis. 14. A. Idē
in sum. li. 3. ti. 15. q. 1. B. Pot' autē cur
eis dispēsari in minorib' ppter necita
tē vel vtilitatē ecclie. dis. 50. placuit. Et
hoc per ep̄m ex quo nō est ei phibitū
et de sen. ex. nuper. Sed si absq. dispē
satōe sciētē ordinat: aut indiscrete di
spensat oꝝ p̄uani potestate ordinandi:
vt in dicto. c. ex penitentibus. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 2. B.

15. nō curialis. Vbi sciēdū q. curial
fm Ray. tripl' dicit. Primo mō large
dicūt curiales illi qui quacūq. condi
tione obligati sūt curie alicui' publice
ptāris: siue sint milites siue aduocati:
sūt iudices: sūt officiales: siue ēt hīstri
ones. 2. breuif. q. cūq. hñtes officiū ho
nestū vel inhonestū: vñmō curie obli
gati sint. 2. stricte dicunt curiales q. cu
rā 2. gerūt honesta curie officia: vt de
curiones iudices 2. filios. 3. stricte' dicit
tur qui in causa sanguinis sunt officia
les. 2. q. dum ptātib' obedirent sangui
nē hūanū effuderūt. 2. dicunt isti curia
les a cruore. Alii dicunt a curia. Dēs
autem curiales indistincte fm Ray. p
hibentur ordinari nisi p̄us sint absolu
ti a curia. dis. 51. c. 2. 7. 3. Sed post q. a cu
ria sunt absoluti: distigue. quia si exer
cuerūt seuā vt officiales vel milites q.
sanguinem humanum effuderunt. si
ue turpia 2. inhonestā vt hīstriones: nō
possūt p̄moueri. dis. 51. c. p. 2. 3. 2. 4. 6. dis.
clericus versus clericum. 2. de consec.
dis. 2. pro dilectione. Si vero honesta
officia exercuerunt vt iudices aduoca
ti tabelliones 2. huiusmodi in causa ci
uili siue pecuniaria admittuntur. dis.
61. ofus. Sed in causa sāguinis repel
luntur: vt sup. homicidiū. 4. 5. p. Sunt
autē fm Ray. tres pñcipales cāe q. re cu
riales ordinari phibēt. Prima ē quia
qdā ex p̄dictis freqñt irregularitatem

hūit ex offō suo. Scōa ē qz tales qñz
reperūtur. z sic ecclia pūrbat. Tertia
qz psumit eos q nō transeāt ad cleri
catū voto religionis: s; vt fugiāt rōci
nia qñoz suoz. dis. si. c. p. 2. r. 3. s; dis. le
gem. Idē Hoff. z Bossi. A. Idē i sū.
cō. li. 3. r. 1. d. q. 1. r. 3. B.

¶ 16. nō rōcius obligat: sicut sē turo
res. curatores. pcuratores. z bi. De q
bus an sint ordinādi: vide s. obligatus
per totum.

¶ 17. nō hūus. d. q mā hēs i. fu. 2. p ro.
18. nō corpe vitiat. de qb. i. vitiat
corpe. Et nō h q gcunq; hz hūc defcū
q nō pōt bibē vinū: nō o; ordinari: vt
nō ē. a. q. 7. p. aph. A. In glo. B. qz
talīs mīstrās cōicare d; d. se. dis. i. eph
deo. z de se. dis. 2. p. acta.

¶ 19. nō fili. sacerdotis nec al' illegitīe
natus. sup. illegitū. p. totū.

¶ 20. nō q distulit baptismū. Nā si q
adult' san' distulit baptizari: z postea
i egritudine tiorē mori se baptizā: fece
rit pmouē n p. et cā ē. qz psumit n hē
ērit'. Nā si ex volūtate: s; ex nccitate
vī recepisse baptismū. dis. 57. si qd. de
pe. dis. 7. nullus. Aliam cām addit Al. f.
vt p hāc penā hoies inducerētur non
negligē suā solūtē. Talis tñ pōt pmo
ueri duob' casib'. pmo si p' baptismū
fides z vita ei' p. habilis apparuerit.
2o si raritas clicoz hoc exegerit: vt i di
cto. c. sigs. B; cū baptism' tollat oē pec
catū z sequēlā peccati: vt dis. 26. deinde
z. c. vna. qre nō tollit irregularitatem
istā: h' fm Ray. Quia baptism' ita
dilat' inducit eā. vñ nō pōt eā tollē: qz
idē nō opat oīos effect': an. ex de ba
ptismo maiores. vltra mediū. s; hēc
tanq; incōpossibilia. z. 26. dis. deide. Be
cus tñ ē de illo q distulit eucharistiam
vīq; ad talē egritudinē. qz ppter h' nō
repellit ab ordīe. dis. 50. is ho. Et ē ratō
diuersitatis: qz baptism' vir vel nūq;
pōt differri sine culpa: etiā sine pccō
sed cōio qñq; differt sine culpa. s. ex re
uerētia. dis. 5. cad ei'. z d. pe. dis. 5. c. p. h.
paucat. z de se. dis. 2. q. d. i. c. z. c. vt qd

paras. A. Idē i sū. li. 3. r. 1. d. q. 1. r. 3.
fm Ray. z Al. B.

¶ 21. nō pegrin' z ignor': de qb' vide. i.
ordīatio. s. 6. r. 7. i. pegrin' 2o p. totū.

¶ 22. nō minor tērate. Vbi sciēdū q a
septimo āno. A. s. p. lēto: sicut. i. d. d.
āno. 12. r. colligē ex tex. z glo. c. in singu
lis. de quo. i. B. vñ ad. 12. pōt recipē
pmā tonsurā z minores ordines pter
accolitātū: quē p. 12. tñ scipiet. di. 77.
in singulis. Subdiaconatū ho recipē
pōt in. 18. Diaconatū i 20. p. s. byteratū i
35. vt in cle. gnālē. de eta. z qñ. z sufficē
attigisse pāctū tps: ar. ex de elec. c. 3. i
cunctis. A. Et nōr glo. in dicta cle. ge
neralē. B. Sed epātū nō nisi p' cō
pletū. 30. ānū: vt in dicto. c. cū in cūctis.
A. Aduertēdū ē q si psona puere
etāq; vlt ordinari: n statī p. p. tēplē mē
etāq; d; ad oēs ordīes puebi. s; Ray.
z Bossi. z in sū. con. dicta. q. 2. p. scptē
ānos pōt recipere oēs ordines hoc mō
In duob' p. mīs ānis recipiat qtuor mi
nores. Relige qñq; ānis oēs alios. 77.
dis. gcunq; d. spēlatue. ppter nccitatē
ecclie poss; laic' oēs ordines recipē p
ānū z dimidiū. Doach' ho p' ānū. 67.
dis. monachus. B.

¶ 23. non femina. de quo habes supra.
femina. s. p.

Ordinator siue or
dinans. Quid si eps nō bap
tizatos ordinar: vide supra. baptismus
4. s. fi.

¶ Que pena ordinātis aliquem infra
eratē: h' pmo qdē q in ei' otumeli
am ille q sic ordinar' fuit d; suspēdi ab
executōe illi' ordīs vñ ad legitimā eta
tē: z ipe ordinās d; suspēdi a collatiōe
ordīnū z cōpellī. puidere talē ordinato
i bñficio cōpetenti: ex de temp. or. vel
nō ē. A. Idē in sū. li. 3. r. 1. d. q. 1. r. 3. fm
Ray. Et con. glo. in cle. generalē. d. eta.
z qñ. B. De etate aut quā ordinar
dus d; hēre vide sup. ordinādus. s. p. t.
A. qui scipit. 22. B. Et B. i. s. 6.
¶ Que pena ei' q minores ordīes cū

subdiaconatu vel duos sacros ordines
sibi conferat. **R.** Si hoc fecit ex certa scia
deponitur. **S.** i. si quis in aliquo. **S.** i. si ex
negligentia deponatur potest conferendi tale
ordine. **D.** i. si quis ecclesiasticis. **I.** q. i. si qui epi
ex de temp. or. litteras. **z.** c. dilectus. **A.**
I. de in sum. con. eo. ti. q. 16. **D.**

¶ Ut episcopus scienter ordinans indignum
peccet mortaliter. **R.** **S.** i. in **I.** ho. in 4.º dis.
24. **S.** i. q. 2. infidelis est deo suo committens
indigno ei ministerium precipue cum hoc
agat in detrimentum ecclesie et honoris di
uini et per bonos ministros promouet. **Et** si
non potest tot boni inueniri ministri melius est
habere paucos ministros bonos quam multos
malos. **z.** dis. tales. ex de eta. et q. li. cum
sitars. **Don.** **A.** **I.** dem in su. eo. ti.
q. 23. ubi et addit **S.** i. eundem **A.** q. absque
omni dubio quicquid indignum scienter promouet
ad sacros ordines: vel ad quodcumque benefi
cium ecclesiasticum mortaliter peccat: nec excu
sat nobilitas vel malus promoueat. quia
quanto nobilior ratio est nocuior. **Nec**
puto inquit sufficere quod nescit eum esse malum
sed necesse est ad euitandum peccatum scire eum
esse bonum per tale rationem quam possibile est habere
de homine. **Et** sic ostenditur quod aliter non est ita verum: illis
omnino nihil valet. quod omnis utilitas temporalis est
spirituali perponenda. **¶** Item indignum dicitur dupliciter. scilicet
ordine et personae. **¶** Contrarie quod dicitur habere digni
tatem. et ille nullo est promouendus. **¶** Pri
uatiue quod personae de ceteris dignitatem non
tamen habet dicitur. **Et** in talibus propter necessitates
aliquarum ecclesiarum quod indigent litteris et de
fensoribus possunt dispensari vel a communi habet
de ecclesia donec addiscatur. **¶** Sed puro quod si
ne peccato mortali non possunt ei conferri cura
vel prebenda: sed expense per eos possent
fieri de ecclesia: vel de beneficio ecclesie:
quod alteri interitus committeretur. **hec ille.** **D.**
¶ A quo possint et debeant ordinare con
ferri. **R.** **S.** i. in **R.** ay. presbyteri et omnes in
feriores regulares debent ordinari a su
is episcopis. **67.** dis. c. vno. et 24. dis. episcopis. **Sed**
quod dicitur in predictis. c. q. d. adesse assensus
suorum clericorum secundum hostiensem episcopum quod non con
tradicit ostendere presumuntur. **A.** **I.** de
in sum. eo. ti. q. 26. **D.**

¶ Utrum alienus episcopus possit ordinare alie
num clericum. **R.** **N.** **Nullum** de ordinare po
terit licentia superioris episcopi ipsius. **Et** intelli
gitur superior in hoc casu episcopus de cuius dioce
si iste qui ordinari vult est oriundus: vel
i cuius dioceci beneficium ecclesiasticum habet: vel
ubi habet domicilium: habet alibi natus fuerit. **In**
feriores autem prelati siue religiosi siue alii
non possunt tale licentiam dare nisi habent a se
de apostolica quod possent subditos suos a quibus
voluerit episcopo facere ordinari. **¶** Item non possunt
talem licentiam dare officialis episcopo
prebendarius episcopus in remotis agere vicarij et
i spiritualibus generalis: vel sede vacante ca
pitulum seu is ad quem tunc administratio
spiritualium primus potest licentiam dare. **Religi**
osi quoque quod a suis prelati sunt in exepri
poratibus deputati prebendarii et eorum locum pos
sunt a locorum diocesanis quodam ibi moran
tur licite ordinari: habet non sunt de ipsis dio
cesibus oriundi. **Et** hec omnia ex de temp. or.
cum nullus. li. 8. **¶** Quicquid autem alienus
sine licentia scienter seu affectata ignorantia
ordinauerit per annum a collatione ordinis
est suspensus et interim clerici sui absque
ipsius licentia possunt a vicinis episcopis or
dines recipere. **A.** postquam sui episcopi in hoc
casu fuerit suspensio manifesta: vel in c.
de quo statz. **D.** ex de temp. ordi.
eos. li. 6. **Et** per istam decre. reprobata
est opinio dicentium quod quis ordinare po
terat alienum sub spe ratihabitionis. **De**
ordinatis ab alieno: videtur. ordinatus
per. **S.** an. p. l. **¶** Quando autem ordinans alienus
teneat ordinato prout de beneficio: vi
de de beneficio per. **S.** 7. **De** ordinato ve
ro ultramontanorum ab episcopis italicis ha
bes in se. **S.**

¶ Ut episcopus italie possit ordinare ultra
montanum clericum. **R.** **N.** nisi habeat licen
tiam a papa vel ab episcopo vniuersali oriundo:
vel in cuius dioceci est beneficium. et per pa
teres ipsius episcopi litteras continentes causam rationa
bilem quare ipsum nolit vel non possit ordi
nare. **Et** qui de hoc ordinari fuerit suspens
si sit absque spe dispensationis. **A.** Etiam
a sede apostolica obtinende: vel in c. sepe. de
quo. ubi et addit. **D.** i. nris priuatis

inhibem⁹ oſtrictre ne abſq³ nſa licētia
ſpāli cū talr ordinatis diſpēſent v^l ſu
as eis tradant ſſas p q³ cū iſis ſbeat
diſpēſari. **B**. Et ordinātes debēt cō
digne puniri: ex de temp. or ſepe. li. 6.
¶ Que ſūt perſone q³ ordiatores p
hibēt⁹ ſferre tonſurā clericāle? **A**. Al
lus e⁹ v^l q³ ali⁹ d⁹ ipſam ſferre iſan
ti niſi forte religionē i⁹traret. **A**. ſ. de
ſenſu parētū vel tutor⁹: nō al⁹ v^l ſ.
nouiti⁹. in p⁹n. **B**. nec illſato: nec ho
mini diocēſis aliene ſine licētia. **A**. ſ.
legitima: de qua ſ. 5. **B**. nec cōlu
gato niſi volēti religionē i⁹trare aut ad
ſacros ordines p⁹moueri. ſ. q³ de iure
pōt: v^l r. ordinatio diuigato⁹. ſ. 2. Et q³
ſſecerit p⁹ anūm ſuſpēſus ē a collarōe
tonſure t⁹ni: ex de tēp. or. nullus. li. 6.
¶ Ut⁹ e⁹ q³ reſignauit epatū poſſit
ordines ſferre? **A**. Si renūciauit loco
t⁹ni: pōt ordines ſferre ſicut a⁹ ſi roget
a p⁹po loci e⁹po. Si hō. renūciauit loco
r dignitati pōt nibilomin⁹ oēs minores
ſferre: ſed ſacros nō pōt. Et q³ cūq³ ab
eo ſciēter recepit minores ſine licētia
ſui e⁹pi de iure cōi debēt deponi. 7. q. 1.
e⁹ps in diocēſi. 2. 9. q. 2. e⁹pm. diſpēſatiue
t⁹ni pōt in ordinib⁹ deſeruire. Si hō a ta
li recepit ſacros ordines ſciēter non re
cipit executōem. Si hō. ignorānt pore
rit e⁹ps cū eo diſpēſare: niſi ignorantia
fuerit craſſa r ſupina. ex de ordi. ab eo
q³ renūci. c. p. Ut⁹ aut⁹ abbates poſſint
ordines ſferre: hēs ſ. abbas. ſ. p. **A**.
Idē q³ d⁹ in h⁹ ſ. nōt in ſū. li. 3. ti. 22. q. 26.
ſ. Ray. 2. **¶** Voſt. Ibi ē addit⁹ ſ. Inno. q³
abbas exorcizātū r acolitātū cōſerre
nō pōt: niſi hoc hēat ex p⁹uilegio Item
ibi d⁹ q³ p⁹ſ byter pōt ſferre pſalmiſta
tū. 23. diſ. pſalmiſta. q. 2. pſalmiſta⁹ nō ē
p⁹p⁹e ordo: v^l ibi d⁹ r. ſ. ordo p. ſ. 2. **B**.
¶ Ut⁹ e⁹ps poſſit cōpellē clericū ad ſu
ſcipiēdos ordines? **A**. ſm Ray. Si or
do ſit anēx⁹ b⁹nificio vel dignitati quā
bēt. v^lputa ſi electū in archidiaconū
vult cogē ad diaconatū. aut decanū ar
chips byter⁹ abbatē vel p⁹poſitū v^l co
gere v^l ſiant p⁹ſ byti: pōt p⁹ ſubtractio
nē illius b⁹nificii cogē. diſ. 60. inouamus

r ex de elec. cū in cunctis. 2. d. eta. 2. q. 1.
c. p. Quin ē ſi elect⁹ ad regimē p⁹ochi
alis ecclie nō fiat ſacerdos infra ānū
iſo iure p⁹uar⁹ eſt illa: ex de elec. li. 3. ca
nō. 7. c. cū ex eo. li. 6. r. ſ. ecclia. 2. ſ. p. ſal
lit t⁹ni ſi ex iuſta cā remāſerit: dco. c. cū
ex eo. in ſi. **A**. De hoc dictū ē ſ. abſo
lutio p. ſ. 2. h. 2. ē. in additōe. **B**. Si
milit⁹ fallit p⁹pter iuſtā cām in p⁹us di
ctis: v^lputa ſi poſtq³ archips byter v^l
abbas r bi⁹ ſfirmat⁹ ſuit: r a⁹ ordina
tōem fact⁹ ē irregularis ſine culpa: v^l
q³ p⁹didit manū vel oculū. Cū r in dco
c. cū in cūctis. ſ. ſi canonēs non obſi
ſtāt. **¶** See⁹ ſi ſit ipedimētū non obſi
ſtāt in quo cāu p⁹uādus ē. Et in hoc caſu lo
quit⁹ dictū. c. 1. de eta. 2. q. 1. Idē **¶** Voſt. r
¶ Voſt. **A**. r etiā **¶** Al. v^l i ſ. c. ti. q. 4. s. **B**.
¶ Quid ſi talis ordo ſit anēx⁹ illi digni
tati v^l b⁹nificio q³ obrinet⁹? **A**. ſ. Ray.
Nō d⁹ e⁹ps eū inuitū cogē ad ordinem
alr p⁹uēdus ē. diſ. 7. 4. c. p. 2. 2. c. vbi
iſta. Niſi h⁹ exigit nēceitas v^l vtilitas
ecclie: v^l q³ indiget miniſtris: r nulli
alr vel pauci ſunt idonei: q³ tunc cogē
pōt: ita q³ ſi ſe excuſet rōe criminis: q³
dicit ſe cōmiſſiſſe d⁹ e⁹ps p⁹mouē alios r
illū remouē a b⁹nificio q³ obrinet⁹: niſi
alr eēt valde vtilis v^l nccius: ex d. eta.
r q. 1. q. 1. Et ita intelligi pōt. 7. 4. diſ. cō
ſultur. Si hō excuſet ſe rōe alteri⁹ ipe
dimētū nō p⁹ueniētiō ex delicto ſuo v^l
infirmiſtas. r bi⁹: non d⁹ cogi al⁹ appel
lare poſſet ſicut r tutor dat⁹. **A**. ſ. q³
ei⁹ iuſta excuſatio nō admittēt⁹ur: v^l i
l. de q³ ſtatiz. **B**. ſ. q³ app. ſit. li. 5. ſi
q³ tutor. Si aut⁹ excuſet ſe ſola volūta
te abſq³ alia cā d⁹ opelli p⁹ ſubtractōe
officii r b⁹nificii. diſ. 7. 4. c. 2. r 4. 2. in p⁹ai
cto. c. q. 1. Idē **¶** Voſt. r **¶** Voſt. **A**. Si
milit⁹ r **¶** Al. v^l in dicta. q. 4. s. vbi etiā
additur ſm eoſdē q³ dicitur exigē vtili
tas ecclie q³ ecclia indiget aliqb⁹ua
miſtris r ſunt alii idonei in ecclia p⁹ter
iſtum quem e⁹ps vult cōpellere. Ncc
tas autem ē quādo ecclia idiget mini
ſtris r nullus alius ecclia ē idone⁹. **B**.
¶ Done q³ vtilitas exigit q³ aliqui
ordinet⁹ur: ſed e⁹ps nō ex hac cāſa ſed ex

odio opellit istū vt ordinē recipiat: nū
quid tenet obedire: **R.** **fm Ray.** credo
q sic. **Lic.** n. ephs peccet sic p̄cipiendo
iste tamē obedire d̄z ex q̄ nō est malū
q̄d p̄cipit: imo iustū z vtile eccl̄ie: ar.
xi. q. 3. ad ergo. 23. q. 1. qd culpā: in fi. 33.
q. 5. manifestū. **Idē** **hosti.** z **hof.** **A.**
Idē in sū. eo. ti. q. 5. Et aduertēdū q̄ si
ne iusta cā coact⁹ ad ordines p̄ metū q̄
cadēt in cōstantē nō tenet continē **fm**
Jo. z glo. **Ray.** Alii hō dicunt q̄ tenet:
ar. 4. 5. dis. de iudeis. vt in sū. eo. ti. q.
50. Et hoc vltimū iustus est: de quo et.
ordinarius p̄. 5. 5. **B.**

¶ Quid si clericus vult p̄moueri: z eph
non vult: **R.** **fm Ray.** Si cleric⁹ bz ius
petēdi ordines forte rōe b̄ficii cui or
do est annexus: ephs non pōt eum p̄hi
bere q̄uis sciat peccatū eius occultū
Et ita pōt intelligi ex de temp. or. ex te
nore. Si hō non habz ius petēdi non
tenet eph eū ordinare. Porro reglari
nullo mō d̄z ordinari s̄ volūtate sui p̄
lati: ex de temp. or. ad aures. **Idē** **hof.**
hosti. z **Der.** **A.** Et etiā glo. **Ray.** vt
in sū. eo. ti. q. 52. **B.**

¶ Quid si sciam eph̄ meū hereticus
vel scismaticū occultum: z cōpellit me
ad ordines: **R.** **fm Ray.** Non debeo
obedire: sed poti⁹ p̄mittere me excōi
cari q̄ a tali recipere: ex de sen. exco.
inquisitioni. Tales n. conferre nō pos
sunt ordinis executōem quā non hēnt
i. q. 7. daibertū. Et idem si sciam flatū
meū suspensū excōicātū vel interdctū
Quid tñ si a tali ordinat⁹ sū: vide. l. or
dinatus p̄. 5. p̄t. **A.** **Idē** i sū. eo. ti.
q. 54. vbi hētur id quod i isto. 5. of. **B.**

¶ Quid de illo qui scit eph̄ suū simo
niacū: z tñ p̄cipit ei q̄ recipiat ordines
ab eo: **R.** **fm Tho.** scdā scē. q. 100. Nō
lō mō d̄z obedire siue māifesta siue oc
cultā sit simonia dūmō ip̄e sciat. Et hō
intellige si eph̄ est simoniacus in ordi
ne suscepto: imo potius d̄z p̄mittere se
excōicari: ar. ex de sen. exco. inquisitioni
Qd si ignorabat eū eē simoniacū cū
tñ esset quāscūq; sit occultum z iste

ignoret non recipit executionē: sed in
diger dispensatione: z hoc in detestari
onem criminis. i. q. 1. si quis a simonia
cis. **Idem** **hosti.** z **Ray.** **Adit** **Tho.**
q̄ si eph̄ simoniac⁹ ē ex alia cā p̄t ab eo
recipe ordines: dūmō sit occultus. qz nō
est suspens⁹ q̄ ad alios: sed solū quo
ad seipm. **Adit** **hosti.** q̄ si possit ob
tinere vt ordines ab alio debeo facere
A. Hodie idē dicēdum est de oi simo
niaco quod de excōicato cū ois q̄ quo
modolibet pādo vlt recipiendo comise
rit simoniam vel ei⁹ mediator extirēit
excōicātōem incurrat papalem. i. cui⁹
absolutio pape referuat: vt i extraua
gari **Eugenii** quarti que incipit. cūz de
restabile. **¶** Quibus clericis d̄z per
ordinatorem de beneficio p̄uideri: vi
de sup. beneficium p̄. 5. 7. Et de ordina
to ad titulum p̄monii sui ibi. 5. 8.

Ordinatus p̄ cōiter.

¶ Quid si aliqui in pec
cato mortali existēs fuerit ordinatus:
R. **fm Ray.** siue sit occultū siue mani
festū: ille qui cum hoc recipit ordines:
vel quēcūq; alia sacra mortaliter pec
cat. dis. 40. multi. distin. 25. illud. xi. q. 3.
audi. **Idem** **Tho.** in 4. distinctio. 24.
A. **Concl.** **pe.** vt in sū. lib. 3. ti. 22.
q. 22. **B.**

¶ Utz ordinat⁹ existēs in pctō mortā
li possit siue pctō vti ordine suscepto:
R. **fm Tho.** in 4. dis. 24. Nō pōt. Nā
facit oīa illud p̄ceptū. Deut. 10. Iuste
quod iustū est exequeris. Indigne n.
sacrum pertractat: nec in hoc aliquis
pōt dispensare: qz est de iure nālī: vt
homo scā scē pertractet. Nā talis q̄tis
actū alicui⁹ ordīs facit peccat mortali
ter: vt qui tangit res sacras q̄ suo offi
cio vtes. **Sec.** at eē si aliq̄ nccitate sa
crū aliq̄ d̄ringēt vel exegret i illo cāu
in quo ēt laicis licet: puta si baptizaz
in articulo nccitatis vel corp⁹ xpi s̄ ter
ra colligēt. **Con.** i oibus **Al.** z etiā **Ray.**
A. **Idem** in sū. eo. ti. q. 24. 2 sequen.
Ubi **fm** eū. **Tho.** dicitur q̄ toties talis

mortal peccat quoties h^o actū facit.
Et addit Al. Qd si of hoc eē valde gra-
ue: R^o q^o lata via ē q^o ducit ad internū
z multi sūt q^o vadūt p^o eā. Darb. 7°. B.
S^o an teneat eē ofess^o v^o s. d. fo. 2°. S. S.
¶ Utz a tali liceat recipe sacra: R^o
fm Iho. vbi. s. tenet h^o recipe a mini-
stro et in pctō mortali exire qdū ab
ecclesia tolerat: qz adhuc ē ei obligatus
nec ē debet tales in officiis euitari: vt
s. cl^o. 3°. S. 2°. Tū vt ibidē subdit Iho.
nō eēt turū q^o q^o p^oter necessitatis articu-
lū talē ministrū inducēt ad aliqd sui
ordinis exequendū durare ofcia q^o ille es-
set in pctō mortali quā tū deponē pos-
set. qz in istāri h^o a vna g^ora emēdat.
Dicit et idē Iho. in 4°. vbi. s. q^o a noto-
rio cōordinario nō ē recipiēda coio eu-
charistie: siue sit notorius qz vult^o ē: si
ue per ofessionē in iure factā: siue p^o ta-
lē euidentia facti q^o nulla pōt tergiver-
satōe celari. Ab aliis autē occultis cōcu-
binariis recipi pōt. A. Idē in sū. eo.
ti. q. 24. ad fi. Et lati^o de his s. cl^o. 3°.
S. p^o in additōe. 2° s. confessor. 2°. S. 3°. cir-
ca fi. additōis. B.
¶ Quid of q^o furtiue ordinar^o? R^o fm
hosti. Tripl^o. p^o mō cū q^o sine ofcia p^o-
p^ori epi: z sine examinatiōe p^o mouet.
64. d^o. ex cōsciam. 24. d^o. q^o epi. In q^o
casu nō p^o sunt l^ore archidiaconi. A. s.
vt p^o ipas possit ordinari sine ofessu epi
vt in tex. qui sequitur. B. vt ex de off.
archi. significasti. 2° ordinar^o furtiue
si p^oter ofciam epi eodē die recipit oēs
minores v^o aliq^o sit z subdiaconatum
v^o duos sacros: ex de eo q^o fur. oz. sus. cū
h. r. c. inotuit. de quo hēs s. ordo. 2°. 6. 2°.
A. Etiam si q^o recipiat minores cum
subdiaconatu vel duos sacros cū ofen-
su epi. Nāz z hoc cāu of furtiue recipe
fm eū. hosti. vt in sū. eo. ti. q. 15. B.
3° q^o gradu omisso saltū facit. de q^o of
ordinat^o. 2° q^o to. A. Idē in dca. q. 15.
Et addit fm eūdē q^o in his casib^o nec
suo supiori obediēs excusat: vt ex de
tēp. oz. dilect. tū supior pl^o deliquit. B.
¶ De illis q^o exites excoicati recipiūt

ordines regre s. excoicatio p^o. S. 20. q. 1. in-
cipit. qd de illis. Quedā ē crimina nō
solū impediūt ordinādū: s. etia ordinā-
tū deiciūt. de quib^o s. crimē. 5. 2°.
¶ Utz coacte ordinar^o teneat ad casti-
tate: R^o Si coactio fuit absoluta nō ē
dubitū q^o nō tenet: qz nec ē ordiat^o: vt
dictū ē s. ordo. 3°. S. fi. Si fuit coactio alia:
puta p^o aliquē metū: distingue s. Ray.
qz si talis fuit met^o qui possit cadē i cō-
stātē viz nō tenet: ex qd me. cā. plarū.
z. c. d^o dilect^o. Cōtinētia nō debet ni-
si voluntaria. d^o. 3. a. t^o triennus. 20. q. 3. p^o
sens. Et hoc itelligit q^o si an hēbat vro-
rē poterit illa vti sine pctō: s. si non hē-
bat o^otinē tenet: ar. d^o. 35. d^o iudeis. Itē
tenet o^otinē si nō fuit talis met^o. Idem
hosti. 2°. hosti. A. Et hec videtur hāz
colligi ex iurib^o allegat^o z ex positis in
sū. eo. ti. q. 50. z fe. 13. nō clare. Et dictū ē
s. ordinar^o. 5. x^o. in additōe. B.
¶ Nunq^o talis ordinar^o p^o metum
q^o potuit cadē in cōstātē v^o v^o v^o p^out
legio c^oicali: Dicedū fm Ray. q^o sic. si
al^o vult vinē c^ocalit. nisi transiret ad
actū penit^o sūū. A. puta si efficiat
bigamus: vt in c. qd sequit^o. B. d^o.
64. q. 10. Et tū si hēat vxorē poterit il-
la vti: vt in p^ocedēti. s. dictū est. Si tū
ipā veller o^otinē z ipē nollet nō h^o p^out
legiū c^oicale. Si hō ipē vellent illa nō:
certe h^o si vt vixi al^o viuēt c^oicalit: ar.
27. q. 2. multoz. A. Idē in sū. eo. ti. q.
51. B. Et hoc oz supplē. s. q^o si vxor
fuit vnica: z hō tūc h^o p^out legiū c^oica-
le. sed tū in duob^o casib^o quos hēs s.
clericus 3°. S. fi. B.
¶ Quid de ordinatis ab alieno epi si
ne licētia p^op^orii: R^o fm Ray. priuans
executiōe. A. s^opo iure. Nā vt p^o in
sum. eo. ti. q. 35. ipam executiōem nō re-
cipiūt: vt in c. q^o translatiōem. d^o tēp. oz.
h^o eūdē Ray. Delit^o facit. 7. d^o. c. 1. q. 10.
Vbi of q^o irrita sit h^o ordinatio. Non
obstat dictū. c. q^o translatiōem: vbi of q^o
sic ordinar^o nō sit suspēsus vel suspē-
dendus. Vbi infācēda ē ei ordis execu-
tio: qz nō itelligit de interdictiōe di-

spolitiua. b. e. q. 2. n. suspensū suspēdat. s. intelligit de interdictione et snia declaratoria et executiua: v. q. declarat sic ordinarū a iure suspensū et exequitur iur. dispositiōem. Et v. sentire Jo. mo. i. c. eos. de temp. or. li. 6. **B.** Poterit tñ eps dispensare. 9. q. 2. Lugdunensis. et de temp. or. q. translatōes. **B.** et que licētia requiritur et que pena ordinatio sine licētia: hētur sup. ordinatores. 6. 6. et 7.

Q.uid de ordinatis ab hereticis. scilicet matie. excoīcatis. depositis. et hi? **B.** A talib. nō d. q. recipere: vt dictū est s. ordinatores. 9. p. 1. Si tñ aliquē ordinent tenēdū: vt dicit Ray. q. oēs tales ha. cōferat sacra: dūmō in forma ecclē cōferant. i. q. i. dñs declarauit. et c. non nocet de off. di. 4. non in nobis. Peccant tñ mortali: tā dātes q. suscipiētes ab eis quicūq. sacra nisi baptismū i extrema necesse. Idē Tho. scda scdē. q. 39. et Be. et Bos. **A.** Idē i sū. li. p. 1. s. q. 16. vbi etiā p. fm cōsē q. dicti hērici et filies nō cōferūt ordīs executiōem. **B.**

B. nūqd sic ordinati poterunt ministrare? **R.** fm Ray. Si sūt ordinati a tali q. suscepit vltimā man. impositi onē in ecclia. **A.** I ordinē epalē. **B.** et nūc ē heretic. vel excoīcat. et hi. d. q. siue isti ordinati sciebāt siue ignorabāt tolerant dispensatiue in oib. suscepiis ministrare. Ad supiores hō non debēt pmoueri nisi eēt necitas mag. et cōuersatio scā. 9. q. 1. c. p. 2. et 3. Si hō ordinati fuerint a tali q. recepit vltimā man. impositiōem ex eccliam: et ipi sci enter a tali ordines receperit nūq. tolerat. Si ignorant tolerat. **A.** dūmō pbauerit ignorātia fm Ray. et Bos. et dicta q. 16. p. c. qd statz legē. **B.** 9. q. i. ordinatores. **Don Bos.** Sed p. que poterit dispensari? vide. i. scilicet. 6. 7. **A.** Aduertēdū fm Inno. i. c. innotuit: ex eo q. fur. or. sus. q. de quolibet viro nō tō bone fame q. vbi iuerlat hf. p. ordinatores sic longo tpe hacten. vt ordinarbitus ē: credē debeo eū bñ ordinatum nec cogit at pbare. **Dec. n.** sūt sufficē

tia argumēta sue ordinatiois: ar. ex de cle. pere. c. inf. et c. se. 9. q. 2. Lugdunensis. et nō in sū. eo. ti. q. 35. et eo. li. 1. ti. 2. q. 4. ad finem. **B.**

Ordinatus et op saltū **Q.**uid de ordinatis per saltū? **R.** fm Ray. Ordines ordinate recipi debent fm q. nūerari sūt sup. ordo p. 5. 4. di. 59. si officia. et di. 77. c. p. Si tñ p saltū aliq. pmoueat. i. q. aliq. ordine pter missō ad supiorē ascēdat: recipit qdē characterē: tñ de rigore d. deponi etiā si nō ex malitia sed ex ignorātia aut negligētia aliq. ordine ptermisit. Sed tñ ex dispensatiōe epi ad ordinē ptermisū poterit pmoueri: et interz ab executiōe supioris ordinis erit suspensū. di. 4. s. sicut oliz. di. 52. sollicitudo. ex d. cle. p. sal. pmo. c. vnico. Et eodē mō poterit cū eo dispensari si iterum ministrauerit in illo ordine credēs q. fuisset gradatim pmor. vt in c. vnico. ex de cle. p. sal. pmo. Qd si talis p sal. pmor. sit sciēter et in ordine sic suscepto siue dispensatiōe ministrauerit nō pōt dispensari q. vltier. ascēdat nisi p papā. Sed i ordine suscepro adhuc pōt dispensari p epi: sicut cū nō ordinato ministrante: vt or. i. ordinar. 3. 6. p. In hac snia hosti. et Huil. satis conueniūt. **A.** Hec partiz fuerūt dicta Ray. et ptiz glo. ei. et partiz hosti. i sūma sua. **B.** in glo. dicit simplr. q. cū p moto p saltū sciēt solus papa dispensat: vt p. in sū. eo. ti. q. 40. ad fi. Et hoc vltimū v. pbabili: cū iura allegata nō loquātur: nisi de pmo p saltū ex ignorātia seu negligētia. **B.**

B. nūqd laicus q. nullū h. ordinē possit recipere sacerdotiū oib. aliis ptermisissis? **R.** fm Ray. pōt dūmō sit baptizatus. Idē Tho. per. hosti. **A.** 13. Hug. dixerit dñi: q. nō pōt recipere nisi saltē hūerit pma tōsura: vt in sū. eo. ti. q. 4. **B.**

Q.uid si cōt. ptermisso aliq. ordine secreet in epm? **R.** fm Ray. dicit se re oēs doc. q. nullo mō pōt eē eps: nisi

fit sacerdos: qz ordo sacerdotalis ē qst
subale fūdamētū ordinis epalis. **Con.**
Hof. 3. z **Posti.** qui vñ alit scire. **A.**
s. qz ordo epalis ofera ē nō sacerdoti
s; nō executio. **B.** **Lō.** in b^o q^o tal ep
nō hber executiōem nec aliqd oferrer:
nisi postqz sacerdos fact^o ē: ex de ex
res. pla. ex lris. **Si** hō p^ormisit aliū or
dinē a sacerdotali sentiunt fere oēs q
eps est z conferre pōt oēs ordines p^ote
ter illū quē nō accepit. i. q. 4. g. 1. q. 7.
Daibertū. Addit **Posti.** q^o talis eps ex
ecutōes de iure nō hz ē q^o ad ordines qz
suscepit. **A.** **Jō** i sū. co. 11. q. 43. **D**

Ordinatus 3° negati

ue. l. q. n
est ordinar^o: z tñ aliqd tale ex
erret. **Quid** g^o de talib^o: **R.** fm **Kay.**
Laici q nullū ordinē hñtes dñū offiū
exerēt idebite nisi cessare velit debēt
excōicari. **A.** Et nūqz ordinari: vt ex
de cle. nō oz. mī. c. p. vbi of. **Si** qz bapti
zauerit vñ aliqd dñū offiū exercuerit
nō ordinat^o ppter temeritatē abficiaf
de ecclia z nūqz ordinet. **D.** **Pñt** tñ
licite facē officia minoz ordinū **Quis**
ad hoc nō hñat offiū. sicut i domo non
ofcrara pōt dici missa: z ofcratio ad
hoc ordinet: vt in ea missa dicat. **Leri**
ci hō qui exercēt offiū illius ordinis
quē nō hñt sunt deponēdi vel ppetuo
suspendēdi ab ordine quē hēbant nisi
postqz iux pūfione epi biēnio vt trien
nio suspēsi fuerint misericorditer tole
rent. **Nūqz** tñ pñt vltēri^o pmoueri:
ex de cle. nō oz. mī. c. p. z ar. xi. q. 3. pui
legiū. 25. q. 2. sic decet. **Nec** cum tali pōt
dispēfari qz ascedat vltērius nisi p pa
pā fm **Kay.** **Hof.** z **Duil.** **Posti.** tñ tenu
it i sūma qz eps pōt dispēfari: s; i glo.
reuocauit. **A.** **Immo** z in sūma sua
vñ **Posti.** cū **Kay.** acordare: vt i sū. li.
3. ti. 2. q. 4. 4. **Sz** vt ibi p3 qdā dicunt
qz hoc cāu pōt eps dispēfari cū ei non
expñse pbibeat. **Sed** certe ex eo. c. 2.
vñ qz talis ad vltēriores ordines nō po
terit pmoueri. Et glo. ibi dicit. sine di
spensatiōe. z non declarat p quē dispen
set. **Sz** glo. **Kay.** vt p3 in dicta. q. 4. 4.

dicit pdictū rigore debē intelligi de il
lis q mētunt se pmos ad ordines ad
quos reuera pmo nō sunt: vel q tāqz
scismatici ingerūt se officio ordiū quē
non hñt. sicut rex **Offias** vsurpauit. si
bi offiū sacerdotis. **Nec** credo istū ri
gore extēdēdū eē ad cūcos minoz ordi
nū: vel q in missis nouis mīstrāt i offiō
subdiaconat^o cū cuiusdā gaudiū z solē
nitatis faciēde nō mētētes de ordib^o
suis cū fere oēs affiētēs sciāt xitatez
Tales tñ grauiter peccāt: bi^o etiā sine
malitia attēdādo. **Equitas** istū glo. nō
vñ aliquo iure pbari cū. c. p. 2. ar. ex eo.
ad illatōem declarate i eis pene vide
antur solū pōderare qz quis vñat ordi
ne nō suo. **D.** De bñficio autē miseri
cordiū agēdū ē cū eo. **A.** siue sit in sa
cris siue i minozib^o fm glo. **Kay.** z in di
cta. q. 4. 4. **D.** ne suscitaret pñatus
ad seclū negocia reuertat. **Salubrit** āz
sibi pūidebit si ad religionē trāsierit.
Hñtur bec i pdicto. c. 2. de cle. nō oz. mī.
Quid si qz exercet tale offiū non
ad deceptōem: sed ex ludo cū festi^o: **R.**
fm **Posti.** **Certe** lud^o nori^o in culpa est
Uñ talis peccat qdē z tenet penitē. s.
q. 1. s. illud. in fi. **Nō** tñ credo qz icurrat
pdictas penas. qz volūtas z ppositus
distinguit maleficia: ex d. sen. exco. cū
volūrate. **A.** **Idē** i oca. q. 4. 4. ad fi. **D.**
Sed qd si chic^o gē i minozib^o ordi
bus tñ legat eplaz i missa: **R.** **Sz** **Duil.**
Licitū ē ex quo sine solēnitate h^o facit.
vt nōtur ex de vlt. hō. cle. vt qz qz. **Et**
fm **Inno.** intelligēdū est qñ ibi nō est
subdiacon^o. **Nec** qz talis cātare solēni
ter z cū ornāmētis subdiaconat^oz. dis
subdiacon^o. 7. 4. dis. si qui cūci. **Lō.** **Posti.**
A. qui dicit qz ppter necessitatē. s.
qñ deest subdiacon^o cui hoc possit inu
gi sufficit qz talis non teneat manū
lū i manu sua: vt in sū. eo. ti. q. 4. 4. **D.**

Ordinatio colliga

toz. **Quid** si marit^o accipit or
dinē sacri iusta vñesciēte vxore: **R.**
Doctaliter peccat fm **Iho.** **A.** **Posti.**
videt^o pōt^o fuisse dictū **Al.** vt in sū. li.

Pat. q. 59. ubi hec notatur. **B**. **S**.
 vt dicit Ray. nō fit ppter hoc iudiciū
 vxoris: sed ille tenebit ei ad reddendū
 debitū: nō aut poterit erigere. 28. di. dia
 con. 25. q. 2. multorum. **A**. Uxor etiā
 nō tenet ei debitū reddere: **S**. **I**ho. vt
 in dicta. q. 59. **B**. Quod vep est fm
 Guil. Et si fact' sit eps seu religiosus. **A**.
 vel etiā papa fm eūdē. vt in dicta. q.
 59. **B**. nisi illa posset induci ad cōi
 nētiā. **De** bz g' restitui vxori: nec o3 fer
 re aut coronā aut bitū clericāle cū scāda
 lo vxoris. **S**. **E**d si pōt sine ei' scandalo
 dferre tenet. **A**. **S**. **P**. 2. i. dca. q. 59. **B**.
 Et fm Inno. talis si post mortē vxoris
 contrahat cum alia: nō tenet infimoni
 um. **A**. **I**dē in dicta. q. 59. **B**.
Quid si marit' sit ordinat' cōsent
 ente vxore v' sciēte r non contradicente
R. fm Ray. Si clericus ē de ecclā occidē
 tali factū ē vxori iudiciū ita q' opor
 rebat eā decetero dīnē: r etiā mortuo
 viro nō poterit cū alio dherē. 28. di. q2
 sunt culpe. r duob' c. se. 2. 32. di. seriatim
A. Et in his iurib' p3 q' si dixerit post
 ea infimoniū etiā mortuo viro non va
 lebit. r notatur in dicta. q. 59. fm Ray.
 r fm quosdam inquit ppter votū qd
 videtur solemnizasse ex psona viri. Et
 huic rōm cōsentit **A**. vt ibi. **A**li dicūt
 q' p cōstitutōem ecclē que dirimit ma
 trimoniū cōtra eā dētuz. r subdit Ray.
 23. alig dixerit q' ista vxor p moti ad
 ordines sacros teneat intrare religionē
Ego tñ credo cū **Jo**. **L**auri. r **L**acre. q'
 nō tenet: sed sufficit si i seclō caste vi
 uat: quod r o3 pmutē. **I**ho. etiā dīc q'
 nō tenet religionē intrare si sibi nō ti
 meat de piculo castitatis. **Con**. **A**l. et
Hosti. r hoc fallit fm Ray. i vxore ei'
 q' pmouēdus ē in epm: q2 non o3 eligi
 nisi vxor intret religionē. ex de ouer.
 diug. diugatus. r c. sane. **I**tē clerc' oriē
 talis vt cōius r pbabil' d' sine cōsensu
 vxoris pmoueri nō o3: vt i dca. q. 59. **B**.
Qui dicit vxorē vilez mulierē: pu
 ta acillam vel loculatricē: vel aliquaz
 ex illis que publicis spectaculis māci

pantur: h' virginem repellitur ab ordi
 ne. di. 34. si quis vidua. 2.

Sed qd si marit' an carnalē copulā
 fecit se ad sacros ordines ordinari? **R**.
 Non ppter hoc dissoluit infimoniū
 qd pū fuerat attract' sed maritus sic
 ordinatus recipiēs alr q' a sacris cano
 nibus cōcedat etiā post mortē vxoris
 non poterit ministrare in illo ordine:
 nec ascendere ad allos: nec aliquod bñ
 ficiū vel officiū ecclesiasticū obtinē: vt i
 exua. **Jo**. 22. que incipit. Antiquē. **A**.
Olyz at in hoc cāu alig dixerūt q' mfi
 moniū dissoluebat. **A**lit q' nō. Et finali
 ter dixit **H**osti. consulas papā. vt i sū.
 eo. ti. q. 60. **B**. De mā ista aliqua bēs
 sup. impedimētum. 2. 2. p. 2. 2.

Knatus. De ornatu bo

no clericorum
 habes sup. clericus p. 3. 2. De or
 natu vero mulierū nunc dicēdum est.
Ultz mulieres possint se licite orna
 re? **R**. fm **I**ho. scda scde. q. 169. Circa
 ornatū muliez attēdēda sūt ea que cōi
 ter circa exteriorē cultū dicūt. i. q' n
 sint pter cōsuetudinē: aut nō ex iordā
 to affectu r bi': que bēs explicite. i. ve
 stis. **S**. **P**. Et hoc modo pōt mulier licite
 operam dare q' viro suo placeat ne p
 eius contēptum i adulteriū labatur.
Unde dicit. i. **Cor**. 7. **M**ulier que nu
 pra est cogitat que mādī sūt quō pla
 ceat viro. Et iō si mulier coniugata ad
 hoc se ornet vt viro suo placeat: pōt
 hoc facere sine pctō. **A**. hoc verūz
 quando maritus apparēt p'n' ad adul
 terium: vel noller reddere debitum. r
 cum tali ornatu verisimiliter contra
 p'dicta icōueniētia puidere. al' cessan
 te cā cessat effect'. ex de appel. cūz cel
 sante. **I**tē cū h' requir' q' ex tali ornatu
 nulli h'isist' de' peccādī occasio. al' sine
 pctō p'dictōis h' fieri nō poss'. q2 ve illi p
 quē scādālū venit. **Q**arb. is: nec dbe
 m' iuuāe primū: nisi i'grū possum' sū
 pctō. 22. q. 2. faciat. **I**tē q2 nō sit facienda
 mala vt veniāt bōa. **R**. 3. **I**tē i' excusa
 biles sūt mīeres se ornātes cū videāt h'

viris suis nime placere: et foris si ab
ipsis phibeant. **P**ater. n. q. tunc si imo
derate se ornāt b^o faciāt ex supbia sui
ex libidine. **A**t p^octm oīuz bñtū scitame
ta libidinis ex tali ornatu redundat i
p^octm: s. **U**l. 2 i sū. h. 3: ti. 34. q. 284. **B**.
Ul. i in illicito ornatu sit mortale
p^octm: **R**. s. m. **T**ho. vbi sup. **M**ulier
cult^o de se viros ad lasciviā puocat. **P**
uer. 8. **M**ulier occurrit illi ornatu me
retricio pparata ad capiādas aīas. **A**t
iō ille mulieres que viros nō hēnt nec
intendūt hēnt nō pñt abiq p^octō appere
placē viroz aspectib^o ad occupandūz
qz hoc ē dare eis incētiū peccādi. **A**t
figdē hac intētiōne se ornēt vt alios p
uocēt mortali peccāt. **S**i aut ex qdam
leuitate vel ēt ex vanitate p^opt qdaz
iactātiā nō sp ē p^octm mortale: sed qñq
veniale. **E**t eadē rō ē qñ ad hoc de vi
ris. **A**. **H**oc clari^o patebit ex infra di
cēdis. **D**.

Quid de mulierib^o se colorātib^o et
alia figmēta adhibētib^o: **R**. s. m. **T**ho.
scōa scōe. q. 169. **H**i^o fictiōes nō pñt esse
sine p^octō: nō tñ sp ē mortale: sed soluz
qñ sit p^opt lasciviā: v^ol i dei cōtēptū. **B**.
Advertēdū qz nisi aliū expresse appa
reat: ipō facto psumit intētiō lasciuie:
et dñi cōtēpt^o. **A**ū. n. act^o in se sit adulte
rine fallacie et inhonest^o: vt dicit **Aug**^o
in c. fucare. de ase. vii. 5. nō pōt in se pre
tendē nisi lasciviā et mētiō inhonestatez
adeo qz mulieri qñū asserēt nō credē
tur. **A**ū. n. **Aug**^o. **N**on dicatis vos aīos
hēre pudicos: si hētis oculos ipudicos:
qz ipudic^o oculus ipudici cordis ē nun
tius. 32. q. 5. nec solo. **I**tē cūz act^o in se cō
tineat quādā ipugnatiōem dñi opīs:
vt dicit **Lyban**^o in li. de bitu hginū. **E**t
cū mulieris cult^o maxie talis puocet
alios ad libidinē: iux illud puer. 7. **E**c
ce mīer. 22. et nōr **T**ho. scōa scōe. q. 169.
arti. 2. quō ēē pōt sine dñi cōtēptū cū si
cupret illas aīas p^octō qz xps suo p^opo re
demir sanguie: **A**t iō b nō solū simplex
cōtēpt^o p^ophēdis: sed ēt talis vt videat
p^osona in deū man^o i ferre cū sui p^oditio

ne. vñ **Lyban**^o vbi sup. dicit. **N**ō hginēo
tñ aut viduas: s. 3 nuptas: puta et oēs
oīo femias admonēdas qz op^o dei et fra
cturā ei^o et plasma adultere nullo dbe
ant adhibito flauo colore vñ nigro pul
uē vñ rubore: aut qñbz liniamēta nati
ua corūpēte medicamine. **A**t subdit.
man^o deo iferūt qñ illud qd ille forma
uit rformare cōtēdūt. **I**mpugriō ē ista
vini opīs puaricatio hītar^o: deū vidē
nō pōtis qñ oculi tibi nō sē qz dō fecit:
s. 3 qz diabolus i fecit. de inimico tuo tē
ta cū illo piter arsurā. **A**t p^optea alii inf
qz vñ fuisse **Alex**. de ales. asserūt i his
et sūb^o inesse mortale p^octm. **S**ed forte
pōss^o aliq a mortali excusari qñ aliqd
tale parū facēt solū ex qdā subita le
uitate sū alioz scādalo siue piculo. **D**
Pciēdū tñ qz aliud ē fingē pulchritudi
nē: et aliud ē occultare turpitudinē: ex
aliq cā pueniēte: puta p egritudinē: et
h^o. **H**i. n. ē licitū. qz s. 3 ap^o s. 1. **C**or. 12. q
putam^o ignobiliora mēbra eē corpis
his abūdātiōre honorē cōtēdām. **A**.
Ad p^odictoz at pleniorē itelligētiā vñ
us aliqd vñ breuē tangēdū ē de mā or
nat^o tā mulier qz viroz. et tā vestitū qz
alioz rez. p. 3 qñ pōt discerni ornat^o il
licit^o. 2. qñ p^octm sit i ei^o vñ. 3. si circa
ipm aliq pōt excusari.

Quo ad pñū s^o dico qz p^o discerni
intētiō. p^o rōe itētiōis vñ: vt si itētiō
eāt ad pōpā vñ lasciviā: et h^o: qz cū ma
la itētiōe nūl pōt eē licitū vñ sū p^octō. 86.
di. nō fat^o. ex de sen. ex. cū volūtate. **N**ō
vitiōsū ē eē si qz qñt p cultū supflu
um vestitū delicias cū vestis ordiet ad
corpis fomētū s. **T**ho. scōa scōe. q. 169.
arti. 2.

Et rōe p^offessiōis cūctat^o vt si cūcti dfer
rēt ornatū seu bitū nō ddecēt hōesta
ti cūctali. de q. i. cūcti officia. ex de vi. et
ho. cle. **I**tē rōe p^offessiōis regulari: vt si
religiosi seu fligiose ferrent ornatum
seu bitū si cūcti p^offessiōi i q si nō mo
dicum excedunt ēt mortali peccāt sū.
Ul. et in sū. h. 3: ti. 34. q. 284. qñ qñq
ēt excōicatiōes icurrūt v3 cūz mutant

formā et temē sue p̄fessionis hitum di-
mittit: et ne ele. mo. vt p̄ictōsa. li. 6.
3. rōne inhonestatis. **N**ihil. n. inho-
nestū pōt esse licitū: cū honestas sit vna
de trib' partib' p̄ncipalib' iusticie. ff. 8.
iusti. et iure. iusticia. §. iur' p̄cepta. vñ
et vñ de excludētib' de regno dei ē im-
pudicitia. **A**d **S**als. **A**d inhonestatē at
ois transformatio nāe p̄tinet: qz qcgd
agit' ē ordinē nāe: magnaz in se cōtinet
inhonestatē. 32. q. 7. adulteru. **U**t si quis
vel si qua ex hitu vel ornatu velit ap-
parē maior seu pulchrior q̄ a nā fuerit
cōpositus: qd maxie solet cōtingē i fūca-
tōib' seu coloratōib' faciei et capillozū
qd penit' inhonestū et illicitū est. de cō-
se. ois. §. fūcarez in excessiua altitudine
planellaz ē illud. **A**rb. 6. **N**ō pores
aducē ad naturā tuā cubitū vñū. **I**tem
ad inhonestatē p̄tinet apte q̄ ex defor-
mitate habet' viri oñdāt verēda et mu-
lieres hūeros seu pectora. **I**tem q̄ muli-
eres icedāt capite ois coopto. **U**n. i. **L**or.
xi. **D**ebz mulier velamē h̄re sup' ca-
put suū. **A**d **A**ug. i. ep̄la ad **P**ossidū. et
pōnt' i dco arti. 2. dicit. **C**apillos nuda-
re feminas q̄s et caput velare ap̄tus iu-
bet nec maritatas decet. **D**ic' tñ ibi glo.
q̄ p̄nt aliq̄ excusari a pctō qñ h' nō fie-
ret ex aliq̄ vnitatē: s̄ p̄pt' dñā cōsuetu-
dinē q̄uis talis cōsuetudo nō sit lauda-
bilis: qd pōt intelligi vix qñ occasiōe
cōsuetudis nō posset omittē suū reputa-
bili scādalo. et h' agēdo nulli dat occasi-
onē scandali. **A**d irrōabilis cōsuetudo nō
excusar. ff. de legi. qd nō rōe. **I**mmo po-
tius ḡuar: ex de cōse. c. fi. **F**orti' at ad
inhonestatē p̄tinet si i capite mulier
appareat aliqd ipudicitie vel elatiōis
oñfusiū: cū in ea debeat apparē ois ho-
nestas et hūilitas in cui' signū ei coma
data est p̄pter qd eā ap̄utare sub ana-
themate p̄hibet. 30. dis. quecunq. vbi
d̄r. **Q**uecunq̄ mulier religiōi indicās
cuenire comā sibi ap̄tauerit quā de
ad velamē ei' et ad memoriā subiectio-
nis illi dedit tanq̄ solutiōis subiectio-
nis anathema sit. **S**i g' anathema d̄r

faciētes hoc et' sub p̄textu religiōis cū
nō itērēt religiōe: q̄to vehemēt' fa-
ciētes sub signo: qd ei directo dñaf vñ
sup̄bie seu inhonestatē: sicut ē capite ois
coopto et reuelata facie et frōte incedē.
et sicut aliq̄ faciūt mitras sibi seu alia
elatiōem designātia: vel inhonestatē
seu ad libidinē puocātia apponē. **I**tem
inhonestū ē q̄ femina vtat veste viri-
li vel eo. **D**ent. 22. **N**ō induet mulier
veste virili nec vir vtet veste feminea.
Abominabilis. n. apud deū ē q̄ fac' h'
Et gñat' q̄licūq̄ in hitu seu ornatu
aliqd appareat inhonestatis: cū nihil
inhonestū possit eē licitū. ff. de adi. insti.
l. filius. vbi d̄r. **Q**ue facta ledūt pietā-
tē extimarōez vel hēcūdiā n̄ram. et vt
gnāt' dixerit qd bonos mores sūt nec
facere nos posse credēdū est.

4. rōne sup̄fluitatis. **N**az vsus sup̄-
fluus ē ois vitiosus. **U**n. ad **S**als. **I**nt
alia excludētia a regno dei cuz fuisset
dictū de fornicatōe pōnt' luxuria: vbi
dicit glo. i. quelibet sup̄fluitas. **N**ā et in
dicto arti. 2. dicit **T**ho. q̄ p̄hibet orna-
tus sup̄fluos ipudicus et iuerēcūsus.
Sup̄fluos aut' attēdi pōt triplr. p̄ mō
respectu nūeri: vt cū qs vñf seu iutili
retinet vestimēta seu alia ornamenta
vltra nūmer' q̄ rōnabil' indiget. 3. quos
4. 7. dis. sicut h̄i. dicit **A**mb. **N**udoz in
dumētiū ē qd tu recludis et qs taz inu-
stus. et. 2. respectu forme vt si forma
ē excessiue longa seu lata: qd in muli-
pōt apparere et p̄fert' in vestib' muli-
erū candaris in qd' apparet vitii nō
solū manifeste sup̄fluitatis sed et' inho-
nestatis. **N**ā ad inhonestatē et mollitiē
p̄tinet q̄ qs trahat vestimētū p̄ terras
h̄m p̄hm: et nōt **T**ho. scōa scōe. q. 109. ar.
ti. p. 3. respectu p̄ciositatis: vt cū quis
vñf maior p̄ciositate q̄ cūeniat sibi:
qz maiori dignitati maior op̄tuit orna-
tus: et de vñ et ho. de. clerici officia. et
nōt **T**ho. in dicto arti. p. 8. q̄ quo p̄ q̄
maior ornat' op̄tuit ad cultū dñi q̄
ad quēcūq̄ aliā vsū cū nulla sit maior
dignitas q̄ dñi. **E**t tñ et i cultu dñi

oz ornat^{us} est moderatior q^{uam} oliz fuit. p^{er} p^{er} exēplū xpī q^{ui} nos hec despice docuit
Un. 12. q. 2. glā dicit "biero". Neq^{ue} mibi
aligs opponat dices iⁿ dea tēplū mē
faz z lucernas. zc. ex auro fabzfacta.
Tūc hec p^{ro}bat a dñō qñ sacēdos ho
stias imolabat z sāguis pecudum erat
remissio petōz: quāq^{ue} hec oia p^{ro}esse
runt in figura. Nūc hō cū paup^{er}atē do
mus sue paup^{er} dñs dedicauerit porte
mus cruce z bl. cias lutū putem". Mo
derat^{us} g^o ornat^{us} ad cultū vinū regit z
multo moderatior ad quēcū vltz p^{ro}
phanū etiā impatoris: cū nulla sit cō
paratio ipatoris freni ad celestē. Mi
nor at^{que} opetit regi q^{uam} ipatoriz: z mior du
ci q^{uam} regit^{ur} sic de singulis g^o dari. Que si
bñ cōsiderēt^{ur} valde moderat^{us} opetit
inferioribus.

¶ 5° rōe curiositatis. Un. z Tho. i dicto
arti. 2° dicit q^{uod} artifices ornamētoz pec
cāt iueniēdo supflua z curiosa. Curiosi
tas at^{que} itelligitur qñ nimia sollicitudo
seu diligētia erga ornatū h^{ab}et. Un. Tho.
in dicto arti. p^{ri}mo dicit q^{uod} inordinatio affe
ct^{us} circa ornatū origit^{ur} qñ nimia sollici
tudine q^{uod} apponit ad exteriore vestitū
cultū ē^t si nō sit aliq^{uod} iordinatio respēu
finis. Facit. p^{ro}simia. 4. d. ibi. p^{ro}ter
corpis diligētia. Et p^{ro} ista curiositas
dephēdit. p^{ro} respectu forme: vt qñ i ipa
forma oñd^{it} curiositas. Un. i sūma de
vitiis d^{icitur} q^{uod} in forma rep^{ro}b^{er}abilia sunt
corrugatio z incisio. Facit dictū. c. par
simia. ibi. Dissolutos at^{que} z o^{mn}fractos ve
stit^{us} z incestu nō recipim^{us}: maxie qñ i
calib^{us} adest qñz vitiosa pdigalitas quā
leges d^{re}stāt z egparat furor. ff. d. cu
ra. furio. l. i. In dca ē^t sū. ponit exēpluz
de fctularib^{us} rostrat^{us} vlt^{er} p^{ro}foratis. z idē
i sūb^{us} m^uns. 2° dephēdit respectu arti
ficiē: vt qñ circa vestē seu ornatū mul
tū laborat cū nlla vlt^{er} pua vtilitate rei
Un. Ray. li. 2°. r. de neg. sc^{ilicet}la. dicit q^{uod} ad
nullū vlt^{er} sū viles nisi ad peccādū su
ture supflue ac sup^{er}uose camisiāz q^{uod}
p^{ro}cipue faciūt h^{ab}ipam dātes p^{ro} futura
vni^{us} camisie plus in duplū vlt^{er} triplū

q^{uod} valeat tota camisia. z sūa. Et s^{ed}dit
q^{uod} peccāt faciētes vēdētes seu al^{iter} alie
nates seu tenētes p^{ro}dicta. Et satis inter
p^{ro}dicta vlt^{er} posse opurari racamaturas
sup^{er}tuosiores z inutiles p^{ro}pter idēi
tate z maioritate rōnis. ff. de legi. l. nō
p^{ro}it. 3° ex p^{ro} vlt^{er}is qñ ad ornatū seu
bitū maiore sollicitudine adhibet q^{uod}
expediat: vt dicit Tho. i dco arti. p^{ri}mo q^{uod}
manifeste dephēdit qñ circa hec pl^{us}
sollicitat^{ur} q^{uod} circa ea q^{uod} sū salutis d^{ile}cti
¶ 6° rōe scādali. Na dñs dicit. Matth.
18. Ue illi p^{ro} quē scādaliū venit. vñ z ab
stinē debem^{us} ē^t a licitis p^{ro} salute p^{ro}xi
mi ne v3 ei des occasio scādali at^{que} sum^{us}
ex caritate. Ro. 14. 2° ibi. Si p^{ro} cibū fe
tu^{us} scādaliat. zc. Unde Tho. dicit scōa
cōe. q. 4. 4. arti. 5° q^{uod} ipalia que sūt n^{on}
dñi sūt ommittēda ad tollēdū scādaliū
p^{ro}xi qñ p^{ro}cedit ex infirmitate vlt^{er} igno
rātia. Oio g^o q^{uod} i vlt^{er} ornat^{us} remoue
atur scādaliū a p^{ro}xio. Un. z Alex. d. alea
sup^{er} sen. dicit q^{uod} l3 fm nobilitatez p^{ro}so
ne cōsuetudinē terre z dignitatē officiū
se ornare p^{ro}ciose vestib^{us}: ita tñ q^{uod} ab
sit libido i volūtate z scādaliū i extiori
ope. Hoc at^{que} scādaliū p^{ro} oringē duplū.
p^{ro}zio si ex ornatu aliq^{uod} iducit ad pec
catū: puta ad vtēdū sūt ornamēto: q^{uod}
sibi nō opetit siue ad aliud p^{ro}ctm: p^{ro}fer
tiz ad carnale cōcupiaz siue ornat^{us} viri
inducat mulierē siue ornat^{us} mulier^{is} in
ducat virz: q^{uod} frequēti^{us} oringit ex q^{uod}da
hūana fragilitate. Eccl^{es} 19°. Vinū z mu
lieres apostatare faciūt ē^t sapiētes. Et
iō cū p^{ro}sona aduertit ex suo ornatu ali
quē seu aliquā iduci ad scādaliū p^{ro}cti d3
oio ab illo abstine^{re}. Cōstat aut^{em} q^{uod} orna
tus z pulchritudo mulier^{is} facit allicie
ad cōcupiam: vt i dca auctoritate Eccl^{es}.
vinū. zc. Et p3 p^{ro} expiētia. Exēplū h^{ab}et^{ur}
Reg. xi. in dauid tā p^{ro}fecto viro q^{uod} ex
solo visu Desabee iducit^{ur} ē^t ad adule
riū. Et p^{ro} hoc dicit Tho. in dicto arti.
2° q^{uod} circa ornatū mulier^{is} eadē sūt attē
dēda q^{uod} cōiter dicta sūt circa exteriorem
cultū. In sup^{er} z q^{uod} dā aliū ip^{ro}ale. l. q^{uod} mu

heris cult? viros ad lasciuia puocat. z
io et ex h? solo mulieres oio oberet ab
stine ab ornatu aut illo vti cum mltis
moderantie z honestate z tremore ne
ozto scadalo ex eaz occasioe dicat illis
vte vobis. 2? mo accidit scadalū qñ per
ornatū fm hñsitem diecturā extremis
nccitatib? paupe? derogat. Hoc. n. cau
detrahif et orn itui eccliaistico: ita vt
et sacra vasa omnuat z expédatur in
bi? nccitates: vt pz. 86. of. copatiamur
z. 2. q. 2. aurū. Forz? g? detrahif ozna
tū ppbano: h? al? d? senullā aliā hfer il
lucrarē. Tenet. n. ex nccitate g? s? h?e
nire exñtib? i talib? idigētiis d? supfluo
nccitatis nāe: h? nō eēt supflūū reipcu
z decetie: vt pbaf i pallegratio. c. vbi of
Dynamēta z decetia ornatum ecclasti
co debē i h? nccitates expēdī: z nōt Al
car. sup. 15. of. qñi sen.

7? rōe osuetudis: vt si q? osiderata
osuetōe sua excedit i ornatu metas osue
tudinis bonoz in f? osuerfat. 4. 1. di. c.
p. Nō tñ q? excusat scādo cōsuetudi
nē loci nō rōabilē: qz illa dici nō pōt cō
suetudo bonoz de qua of i dco. c. p. Nā
osuetudo irrōabilis nō excusat: h? gnat
vt i. c. si ex de osue. Et satis of irrōabilē
si infueniat aliqd? o pfar: scōueniētib?
vt ex p̄dictis clare colligi pōt.

8? rōe defect? cāe: vt qz ex nulla rōa
bili cā q? mouet ad vsū ornar? h? ex so
la op̄lacetia volūtaris. In h? n. ipō v? z
ozdm nāe dñari z creatori iūuari. vñ
Doct? l. 2. p. 5. de osolatōe dic. Sic
rep? h?a ē osditio vt dinū merito rōnis
aiat nō at? sibi sp̄lēdē nisi iaiare supel
lectis possessione videat: z alia suis
qdē osēta sūt. vos aut? deo mēte osites
a reb? infimis excellētis nāe oznamē
ta captatis: nec itelligit? os̄tā cōditiōi
vfo faciatie iniuriā. Itē hoc ipō v? se
qui vñ i a z dñari hñti. Vñ Grego. aut
omet. 2. 4. Sūt nōnulli q? cultū subtiliū
p̄ciosazq? vestitū putāt nō eē p̄ctm. Qd
si v? culpa nō eēt neq̄q? sermo dei taz
vigilar? exp̄mēr q? dñes q? torq̄batur
apud iferos bysso z purpura indut? fu

ist? Nemo q̄ppe vestimēta p̄cipua ut
si ob inanē glām qñt v? vt honorabili
oz ceter? eē videat: res ipa testat. q̄
nemo vult ibi p̄ciosis vestib? idui vbi
ab aliis nō posset videri. Quā culpam
possum? meli? ex p̄fso colligē qz si abiz
erio vilis vestimēti h? nō eēt euāgelī
sta vigilāter de iohē nō dicēt Marc
p. Arat indut? pilis cameloz.

Quo ad secūdū p̄ncipale v? Quale
p̄ctm sit i vsu illiciti ornar? Dicēdū q?
si fiat intētiōe deliberata ppf op̄lacen
tiā libidinosaz sui vel alteri? claz ē q?
ē p̄ctm mortale: cum consensus etiam
i solam delectat oēm peccati mortalis
sit mortale: vt d. delectatio. Si aut? ex
qdā vanitate vel leuitate ppf iactan
tiā qdā q? vtat ornatu: non sp̄ peccat
mortali: sed qñq? veniali fm Tho. se
cūda scōe. q. 109. arti. 2? Ad hoz clariozē
itelligētia oō q? in tali vsu illicito ru
p̄t pōt osigē p̄ctm veniale. p̄ qñ vitiū
ē in sola itētiōe: z hec itentio nō ē dñi ba
ta nā sine deliberato osensu nō deuenit
tur ad rōem mortalis. Vñ z Tho scōa
scōe. q. 102. arti. 5? dicit q? supbia fm ge
nus suū ē mortale. Sicut tñ z i aliis q?
ex suo genē sūt mortalia: puta fornicā
tiōe vel adulterio sūt aliq mor? q? sunt
p̄ctā venialia ppf eoz impfectōem. qz
si pueniūt iudiciū rōis z sūt p̄ter eius
osfēsū: ita ē circa supbiā accidit q? ali
qui motus superbie sūt peccata venia
lia: dñi eis ratio non consentit. 2? ratiōe
paruitatis rei. Nam quod modicū est
ratio app̄bēdūt qñ nihil: vt nōt Tho.
secūda secūda. q. 4. 6. arti. 6? nisi in isto
modico adesset magna mētis libido.
Nam talis libido etiā in parulis indu
cit mortale: vt notat Dona. 16. di. qñ
sententiaz. Extra p̄dictos ergo cāus in
tali vsu illicito videtur includi morta
le propter multa mala z peccata que
solent illi accidere z saltem nunq? de
est vitiū superbie que est appetitus
honoris seu pp̄zie excellentie: vt pz 2?
fniaz. of. 4. 2. c. ex superbia. coniuncto
dicto Gregorii in dicta omet. 2. 4. ibi.

Nemo apppe vestimēta pēpua. rē. Et
 expōsse bñ. q. 4. ois. vbi dñ. Dē apppe
 qd nō ppē nccitatē suā: s; ppē venusta
 tē accipit elatōis bz calūniā quēadmo
 dū magn' aut dñsili'. Et vt ex pñctis
 pz: sup bia s; gen' suū est mortale. Itēz
 qz si i tali ornatu adest sup̄uositatē in
 cludat in illo mag' iniusticia z auaritia
 Un. 4.7. dñc. sicut bñ. dicit Amb' Quis
 tā iniust' z tā auar' q; q multoz alimē
 ta nō suū vsūm: s; abudāriā z delicias
 facit. Auaritia aut magna pctm ē mor
 tale: vt pz s. auaritia. Immo radix est
 oīuz maloz. i. Thī. vlt. z cōputat p do
 latria. Ep̄b. 5. Itē iniusticia ex suo genē
 ipoztat pctm mortale: vt nōr Tho. se
 cūda scōe. q. 59. arti. 4. Et ppter pñcā
 z alia talis illicit' vsus singlarit deum
 ad irā puocat. Itai. 3. vbi. Pro eo q; ele
 uate sunt. rē. Et Sophonie p. ibi. Viti
 tabo sup pñcipes z sup filios regio: et
 sup oēs q; induti sunt veste pegrina. Et
 pñcā marie obtinēt qñ vrētes a tali il
 licito vsu nollēt desistere: cū crēpt' er
 vilipensio etiā venialium sit mortale
 pctm: vt dñc glo. de pe. dñc. i. in. c. tres sūt
 sup xbo opprimēt. Et pōr colligi ex p
 dñctis per pñcā. sup. is. dñc. arti. snay.
 Quo ad tertiū pñciple v; si circa
 pñctū vsū possit aliq; excusari vñ dñ:
 q; si vrēs in illo nō delectat nec possit
 illū omittē absq; nōbili scādalo q; dem
 pro omittēt. z si in illo vsu nō apparet
 aliqd ibonestū. Nec illo dat alū scan
 dalū mali exēplū: vel alteri' peti q; pos
 sit excusari exēplo bñe Ecclie q; desup
 auro textis vestib' vrebaf: quas tñ pe
 nit' crēnebat: vt ex ei' pz histōia z exē
 plo siliū. Et facit ex de reg. iur. c. qd n
 est. z s; hoc dñ intelligi dñm Jo. an. i. c. ea
 que. de reg. iur. in cōm nouella. **P.**

Actum. Pacta que
 faciūt pōres
 vel guardiani cōuēntiales
 religiosoz mendicantiū de
 suoz cōuēntiū assensu cū platis vel pso
 nis eccliaz i illis locis vbi bitāt debēt
 ppetuo suari nō obstatē q; nō suēt as

sensus magi vñ ministri. pñctialis aut
 gnālis. aut q; sedes applica q; ad ftes mī
 nores auctoritatē nō pñterit. ex dñ pac.
 qz ex. eo. li. 2.º. Pactū pñi scm̄ a filia oīū
 nuptu tradētur. rē. vide s. dñs. s. 3.º. Ad
 etiā nudo pacto obligat q; fin deū. s.
 lex. s. io. h. 2.º. r. i. pñuilio. Pactū de non
 recipiendo ad sepulturaz. vide. i. sepul
 tura p. s. 3.º.

Alla dñ line' pñ' cōsecrat'
 qui extēdit sup alta
 re z super quo extēdit corpā
 le. Et dñ palla aliqd dñm ē s. cōsecratio ve
 stiū. s. p. sili' z de corpali s. corpale.

Pallium vñ sūmit est
 spāle ornamen
 tū archiepōz: in q; plenitudo
 pñctialis officii cōferret: ex eo. nisi. dñ
 at palliū peti a papa isra tres mēses a
 tpe cōsecratōis siue cōfirmatōis si ante
 fuerat cōsecrat'. Alr si accusetur pōr re
 moueri. dñ. io. qm̄. r. v; peti cū instātia
 dñ. io. pñcā. Et dñ petēs pñtare sacz si
 delitatis z obediētie Romāe ecclie. dñ.
 io. op̄ratū. ex de elec. significasti. Itē
 in datōe palli v; dari nouū. pñilegiūz
 vel ātiquū inouari. dñ. io. rōis. z. c. scri
 ptōz. Itē recepto pallio z nō ān pōr se
 archiepōz noiare: ex eo. nisi. Nec ān po
 test cōliū cōuocare. cōficē chrisma. de
 dicare basilicas. ordiare cōicos. seu epi
 scopos cōsecrare: ex de elec. qd sicut. s.
 pñ. Itē archiepōs nō pōr palliū suū alfi
 cōmodare: qz palliū pñonā ei' nō trāsire
 Un. r. v; cū eo sepeliri: ex eo. ad hec. z. c.
 ex tuaz. Itē solus Roman' pñtifer sp z
 vbiq; vñf pallio. P̄teri aut isra missa
 rū solēnia h; q̄libet ecclia sue pñuincie.
 Nō aut. si egrediat eccliam vt i pcessi
 one ex eo. c. p. Et hoc in dieb' in qb' cō
 cedat in suo pñilegio. Alr nō pōr: s; bñ
 pōr qñq; sine pallio celebrare: ex eo. c.
 si. A. Ibi dñc. r. idem' q; tā in tua
 q; in aliena dioecesi potes absq; pallio
 vñ scandalis celebrare q; vñq; i tua diō
 cēsi nō sp debes celebrare cū pallio: s;
 dieb' illis dñtaxat q; in ecclia tua pñi
 legis se expñi. Et idē qd in b; cñdōe in

filii. 2. 26. q. 36. fm Ray. Et addit q
papa sp z vbiq pot pallio vri in signu
plenitudinis pratis. B. priarche an
possint dare palliu. vid. i. priarcha. 5. 2.

Alpa p3 eligi a duab pri
b cardinaliu. Alter

qui geret se p papa excoicat
e: vt s. excoicatio p. 5. 2. h. 4. Et pla no
ua circa electoem pape z reclusionem
cardinaliu: ex de elec. vbi periculū. h.
6. Et q in illa constitudo collegiu card
naliu nullā pot facē dispensatoem seu
inouatoem: z quedā alia circa hoc in
cle. ne roman. de elec. A q z vbi debe
at cōsecrari hēs s. consecratio epoz. 5.
p3. z vlt.

Papa ē sūm inf oēs. Ihen. h3 ple
nitudine pratis. Alii prē sollicitudinis
z q. 6. decetero. z. c. g se scir. Vñ cū dñs
aplis dicit vt laxaret retia soli petro
dixit. duc in altū. Luc. 5. Itē ei soli dixit
vt piscaret bamo. Mat. 13. p quē pre
eminēs iurisdicōis significat. 23. q. 1. nō
turbat. z. cē aliud. Itē soli petro dictū
ē. tu es petrus. z. c. 16. dñs. Iō spālī
i pē ē vicari. Ihu xpi: z quodāmo ma
ior hoīe minor deo: ex de trāsla. inf cor
poralia. A. Idē i sū. li. 3. 2. 27. i. pñ. D.

Quot sūt cāus q ad solū papam pri
nent. R. fm Ray. Sūt multi. de qbus
enā ptes. A. Imo oēs fm eū. Ray. vt
p3 in sū. eo. ti. q. i. B. nō trāseūt cum
gnālī mādato: sed regnūt spālē. dis. 17.
huic soli sedi. ex de trāsla. lic. z de of.
le. q. 3. trāslatoem. vt qō fidei. 24. q. i. q
tiens. dis. 12. pcepti. Itē trāslatio epi vt
electi. s. cōfirmati. ex de trāsla. inf cor
poralia. z de offi. le. c. 3. z 4. Itē depōsi
tio epi. 3. q. 6. q. 6. dñs. z. c. dudu. Acceprato
renūciatiois epi vel electi. s. cōfirmati.
6. q. 3. deniq ex de trāsla. inf corporalia
ex de regul. lic. 3. A. pceptio epoz. 16. q. i. ff.
Itē restitutio depōsitoy ab ordine. 2. q.
16. ideo p. 2. 2. etia s. epō. 5. 6. A. Ad
de idem in remoto ab officio ex eo q
bēticiis tradidit ecclesiastica sacra vt eos
tradidit ecclesiastice sepulture vel obla
tōis seu echnas recipit eorum fm glo.

Ray. z in dicta. q. i. B. Itē iudiciali
diffinitio seu interpretatio pūlegioz su
orū: ex de iudi. cū venissent. Et idē fm
hosti. si dubitetur de rescripto aplico
ita q ab alio p viā rōnis. A. i. iuris
qō disponit de validitate vt iualidita
te rescriptoy: vt ex de rescrip. p totus.
B. solū nō possit: vt ex de offi. dele.
c. 2. Idē fm Inno. de interpretatiōe sta
tuti facti p legatū cui iurisdicō finita
ē: nec aliq ei successit. Et idē de dispē
latōe i casib q p eadē statuta pape re
seruantur. A. Ad hoc ē ar. ex de offi.
del. c. fi. B. Itē mutatio sedis epāl.
7. q. i. tps. Itē istud alicubi de nouo
sedem epalem. 16. q. i. felix. z ar. de cōse.
dis. 1. de locoy. Itē subicē vnū epatum
alteri: vel vnū in duos diuidē: seu duos
in simul vnire. Hos cāus hēs. 16. q. i. lter
tpis: ex de exce. pla. sicut vnire. z d of.
dele. q. 3. trāslatoem. Itē cōmutatio vo
ti Hierosolymitani. ex de voto. ex ml
ta. Gile de qbusdā aliis votis de qbus
vide. i. votū. 5. 5. 2. Itē solus papa pot
cedere vt qō veniat s. licitū iuramen
tū. ex de iureiur. venietes. vel ē d quo
dubitāt an sit licitū: ex de elec. venera
bilē. qō intelligit fm Bui. solū i ardu
is. A. vide s. iuramentū p. 5. pti. A. Et
ibi p3 q hoc hēt locū qñ sit cōmutatio
in meli. z q qñ ē dubiū. vt iuramen
tū sit licitū etiā eps pot dispēlare. B.
Solut dispēlat cū irreglarib. s. in cri
minib maiorib adulterio: ex de iudi.
at si clici. Et circa hoc vide s. dispēlatō
5. 6. 7. 2. 6. A. Et ibi clari de b. D.
Solut pot aciliū gnālē celebrare. dis.
17. per totū. 2. q. 6. ideo. Solut pot cō
de re canonē gnālē. 26. q. i. si g: circa mediū
1. de leg. 1. i. Solut pot psonā ecclesi
cā iure suo puare. A. hoc vez circa
collatoem bñficioz vel vocatoem pso
narū ecclesiasticaz ad sui vel alioz obse
quiū ppter publicā vtilitatē vt in sifi
bus pertinētib ad regimē ecclesiarū p
cōi vtilitate: vt p3 p iura. i. altata. D.
2. q. 3. p pncipale. dis. 19. in memoria. ex
d. c. celi. p. bē. c. 2. Sol pot cōcedē pbedā

vel ecclesiam nō vacāre. ex de cecel. hbē.
nulla. et de rescrip. cā te. **A.** Et i hoc
legat. etiā a latē missus nō possit: pōt
tū sibi retinē p vacāre ecclesiam: et si ec
clesia ista patronū hēat ecclesiā. De
cūs si scilāre. ex de iurepa. cū dilect. Et
de offi. lega. dilect. fm hosti. et in sum.
li. 3. ti. 27. q. 1. **B.** Legat. aut ēr hēns
plenariā legatōem hoc nō pōt in gbus
cūq. psonarib. debeat quis p electio
nē assumi. ex de offi. leg. deliberatiōe.
li. 6. **A.** Ibi dī. Deliberatiōe puida du
rim. inhibēdū ne aliq. aplice sedis le
gatus qruāq. legatōez obtinē plena
riā vnoscat cathedrales v regularares
aut collegiatar ecclesias: seu ipaz ecclesia
rū cathedrales dignitates ad quas hi
g pficiūtur eisde maiores in eoz capi
tulis p. epōs exites hnt p viaz electō
nis assumi sue ordinatōi. collatōi. pui
fiōi. electōi. aut dispositōi quōcūq. res
uet: nec d. ipis ordinādis. cōferēdis. dis
ponēdis se aliq. ten. itromittat: n3 ali
qō qmū. ad qō pūnet eligē aut postu
lare libere valeant cū vacabūt. obsta
culū quōlibet iterponāt: dēcernētes qd
qd d. hoc actū extiterit eoipso irritum
sit et inane. **B.** Sol. pōt excoīcatū a
se absolue: ex de elec. venerabilē. Et vi
de de hoc s. absolutio p. 3. 3. 3. Sol.
pōt absolue excoīcatū a suo delegato.
qz nolebat obedire snie diffinitive. si
steterit in excoīcatōe p. anū. ex de offi.
dele. querēt. **A.** Idē ē de excoīcato a
legato vel delegato cui. iurisdīcio ex
piravit: et nullus successit: vt in dco. c.
querēt. ex de offi. oz. pastoralis. **B.**
Solus cognoscit appellatōe penit. re
mora. 9. q. 3. cuncta. z. c. alioz. Solus co
gnoscit de cāis ad eū delatis p appella
tōem vel relatōem. ex de offi. le. 13. **A.**
Est aut relatio cū iudex cām instructā
remittit ad papā vt eā diffiniat si vo
luerit. z. pēdere hi. relatōe nō valer. p
cessus iudicis q. retulit: vt in dco. c. 13. z
nōtur i dicta. q. 1. fm glo. Ray. **B.** So
lus ordinat illū ad supiores quē ordia
uit subdiaconū. ex de tēpo. oz. cū in vi

tribue dis. Solus cedit palliū. di. 100.
palliū. vel fm. Sui. etiā alii q. ccedēdi
hēnt pūlegiū: vt pīarche. vide. i. pī
archa. Itē solus sp. z. vbiq. pallio vti
ex de vsu pallii. ad honore. Itē 101. di
spensat cū bigamo. 3. 4. di. lector. ex de
biga. nup. Vide de h. s. bigamia. 6. p. 1.
Solus dispēsat cū illegitimo qru ad
ordines sacros z. bñficiū cū cura vel p
sonatū. ex d. si. p. by. is. q. 1. 6. Sitr cū
minore q. pmoueat ad curā aiay vel
dignitates: nisi qru pmittit epīs. sup.
dignitas. 3. 3. Sitr de eo q. nō ē in sacri
vel alt. ē de iure indig. **A.** s. positio
sec. si de iure dīno: sup quo nō dat per
hoiem dispēlatio. **B.** vt pmoueat i
epm: ar. ex de ele. dudū. 3. si. z. L. d. cri
sacri. l. disputari. Solus dispēsat vt q.
hēat plā bñficia cū cura: vt pēs digni
tates seu psonat. ē si curā nō hēant:
aut ēr in eadē ecclesia. **A.** s. q. q. possit
hēre plā bñficia vel dignitates in illa
vt in iurib. de qb. statz. **B.** Et de
pben. de multa. z. de vsue. cōsuetudinē.
li. 6. Sol. pōt offerre ordinē subdiacono
nalē die dñico z. aliis dapuis festis: vt
s. ordo. 2. 5. 6. Solū ad eum appellatur
omissis medijs. 2. q. 6. c. 3. 4. 2. 5. z. c. dce
tero. z. 2. q. 6. metropolitanum. xi. q. 3. p
uenit. **A.** h. c. puenit nō vī ibi hēnt
B. Addit. Posti. q. legat. vt hēre idēz
pūlegiū: ex de offi. le. c. p. qd obtinet
tū de cōsuetudine: vt dicit. **A.** Hoc
tū nō ponit. Posti. sed dicit q. hoc ob
tinet de cōsuetudine quicqd alii scribāt
vt in dicta. q. 1. i. sum. li. 3. ti. 17. sic inu
it q. obtinet de iure z. cōsuetudine. Et fa
cit. 2. q. 6. decetero. z. in. c. p. ex de offi. de
le. **B.** Sitr pīarcha. vide. i. pīarcha.
3. 2. Itē maiora negocia ad papā sē re
ferēda. 2. q. 6. ois oppressus. Et iste cāus
mīros obitiet vt dispēlatōez i simonia
vide. i. simonia. 6. z. l. 2. Solis Itē i ho
micidio volūtario. 50. di. mīroz. **A.** vt
ēr culposo. ea. di. c. hi qui. **B.** Et cum
illo q. excoīcat. celebrant. vt s. excoīca
tio p. 3. 12. q. 1. q. i. q. 1. Quis ē effect. circa
finē. Et sitr cū illo q. excoīcat. recipit oz

dines: vt s. excoicatio p. s. 20. q. incipit
Quid de illis. Addit et hosti. alios ca
sus: vt q. supplet defectu regis vacan
te regno. ex de elec. cu inf vniuersas in
fi. z ex de sup. ne pla. grandi. li. 6. Itz
defectu impatoris. ex de fo. spe. l. 3. s. p.
Itz electu impatoris confirmat vel cassat
vt et impatoris deponit. ex de elec. vene
rabilis. z de sen. z re iudi. ad aplice. Et
quicunq; et princeps secularis fuit in
utilis z negligens circa regum z iustici
am pot per papa deponi. 7. q. 4. si qd
deinceps. xi. q. 3. nullus. 22. q. 5. pceptus.
Itz z zacharias papa deposuit Lodo
uicu regē francor. 15. q. 6. ali. Itz Inno.
terti. q. 1. de tōne. vt in dicto. c. venerabile
Itz Inno. q. 1. Federicu. vt in ocō. c. ad
aplice. A. Idē in sū. li. 1. p. 1. s. q. 13. B.
Itz solus absoluit illos excoicatos de
qb. dcm ē s. absolutio p. s. 3. Itz solus
electōem nodū factā pnuiciat nullas
si fiat. ex de elec. inouit. Itz solus hēt
canonizare scōs: vt sup. canoizatio. Itz
qd valet fac nō valet r. eo. ex de excels.
pla. tanta. z de ocel. pben. ostitur. Itz
nulli libi subiacet. decet tñ eū iura ser
uare. ex de sup. ne. pla. l. 1. q. 1. puenir
Enia ei. facit ius. ex de sen. z re iudi. in
cāis. Itz pot monachū tā s. volūtatez
suā q; abbas de monasterio exhere:
z alicui plaro vt pncipi i sociū alligre
vel secū tenē. 9. q. 3. c. fi. z di. s. q. 3. mores
xi. q. 3. qui resistit. A. vep ē p ecclia
stica vtilitate. vt in ocō. c. fi. 9. q. 3. B.
Itz in mrimonio in multis casib. ipse
tñ dispēfare pot: vt in gdi. p. phibitis
z h. A. s. impedimētis de iure posi
tuo sup. q. papa hz plenā prate. 23. q. 1.
s. si ergo. B. ex de resti. spō. l. 1. s. c. ex
de ofā. z affi. nō d. Itz ordinar eodem
die q. psecrat: ex de elec. qd sicut. s. pter
ea. A. poti. i. s. sup. eo. B. Itz sol
pot chci dpositū vt de gdatū restituē.
vt sup. epō. s. 6. Pultra alia ad papaz
tñ puenia i variis casib. pculatim
poteris inuenire. A. Itz alia nōnt
i sū. li. 3. u. 27. q. 1. Itz que ē fm hosti.
p papa nō p iudiciā ab aliq. nisi d. hēti

40. di. si papa. vel nisi submittar se iur
risditiōi alteri. 2. q. 7. nos si icōpetēter.
Itz fm hug. q. papa pot ccedē simpli
ci sacerdoti q. pfirmet z q. chrisma
ficiat z oēs ordines pferat pter epales
quē nō hēt z hēgines psecrer. Et q. pos
set ccedē diacono q. pferret diaconatū
z minores ordines. Et cuilibz hūti ordi
nē posset ccedē q. pferret illū ordinē
Et q. possz et ccedē laico q. psecrer vir
gines. si tñ talis psecratio possz fieri sū
missa. al. nō. s. fm glo. Ray. tuti. ē vi
cere q. ea q. sūt ordiis nō pot aliis dōmā
dare q. nōnt ordinē q. exigit ad exeqn
dū id qd dcmādat: sed ea q. sūt iurisdic
tionis pot. Itz hō. dicit q. pbabili. d. f
q. papa pot cmitterē sacerdoti q. confir
met: sed nō inferiori. q. hoc pmer ad
pfectōem corpis mystici: sup. qd hz pa
pa plenitudinē pratis. Sed non posset
simplici sacerdoti cmitterē q. aliq. or
dinaret in sacerdotē. q. sacerdotiū pti
net ad corpus xpī vep: respectu cui. nō
ē maior prās epī q. sacerdotis. posset
at cmitterē sacerdoti simplici pferre mi
nores. Lon. p. e. vt in dicto. q. i. B.

Itz papa possit tollē leges ciuiles?
R. fm Jo. an. Itz papa nō hz tpales
iurisditiōem nō pot tollē legē q. ad for
ciuile: nisi i his i qb. hōis piculū aie: cū
ptates distincte sint. 96. dis. cū ad vep.
z dis. 10. qm. ex qui si. sint le. cām. 2. In
his aut in qb. piculū aie hōis quo ad
vtrūq; for tollit legē. pbaf ex de iudi.
nouit. z de rescrip. c. fi. z de scōis nup. c.
p. l. z vlt. z de fo. spe. c. vlt. li. 6. z de iure
iuri. c. 2. li. 6. z de excep. c. 2. li. 6. z de sen.
exco. decemim. li. 6. Nā i his leges sa
cros canones imitari nō dedignāt: ex
de iudi. c. lici. z in auē. vt c. lici apud p. p. i
os epōs. ad fi. A. coll. 6. B.

Itz papa possit absolue aliquē ab
obligatōe qua tenet hōi: R. fm Inno.
potest facē hoc de plenitudine pratis
ar. 9. q. 3. per pncipalem. L. de quadri. p
scrip. bene a zenone. L. de p. i. impera.
offe. l. quotiens. Itz possit. z Ber. A.
Itz verū ex cā z in pertinentibus ad

officiū ei⁹: vt pz in iurib⁹ allegatis. **Al** secus. ff. de iusti. z iure. iusticia. **S**anis precepta. **D.**

Papa et as coronatōem suā pōt exerce offiū suū. Et q bac occasione lras ei⁹ ipugnaret excoīcat⁹ ē: vt i exuagā. **D**ndicti. xi. q incipit. Quia nonnulli. **E**a sus i qb⁹ papa raro vt nūq dispensat: habent s. dispēsatio. **S**anpt. **A**. q incipit. **S**unt alii. **D.**

Paraferna. **A**. al pa
rafermū fm
Latolicon. **D**. paraferna
ē qd bz mulier pter dotē: z dī a para
qd est iuxta: z ferna qd est dos: qli iux
dotē: bz in qbusdā regionib⁹ talia non
habeant locū: vbi fm cōsuetudinez vir
oia mobilia mulieris recipit in dotē:
z oia mobilia sūt cōia. **H**abz aut para
ferna pūilegiū ad instar dotis. **S**icut
in vxoz bz oia bona mariti tacite obli
gata p dotē: sic z p reb⁹ parafernalib⁹
marito datis: nisi per spālem z expūā
obligatōem sibi pūderit: qz tunc alii
videt renūciare. **L**. de pac. con. l. si. **A**.
Idē in sū. l. 4. t. 25. q. 3 fm Ray. z glo.
ei⁹. **D**. **Q**uon etiā fm hosti. si para
fernalta inferant in domo viri eo
te cōuenitur marit⁹ depositi vel māda
ti nisi oīum translatū fuerit in mari
tū. **A**. **Q**d nō psumitur nisi expresse
appareat fm eūdē hosti. z in dicta. q.
3. **D**. qz tunc agef dōtōe certi vel si
ne cā: vel ob cām. **A**. **I**ta sunt noīa
iuris que paz faciūt ad for pūiale: et
importāt in effectū qz qz bz ius peten
di actōe psonali. **I**uris: qd respic obli
gatōem plone z nō rei. **D**. **D**e para
fernalib⁹ nō dz se marit⁹ intromittere
muliere inuita: qūis bonū videt: vt si
cut mulier seipam viro mittit: sic et
mittit res suas. **L**. de pac. con. l. hac le
ge. **A**. **I**dē i oca. q. 3. **D.**

Parentes. **U**truz filii te
neantur aliē
parētes? **R**. **F**ilii locupletes
tenent nutrire parētes egenos: sic pa
rētes locupletes tenentur filios. **E**t noīe

parētū z filioz siue liberoz itellige oēs
ascēdētes z descēdētes. in aut. vt lice.
ma. z auie. **S**. illud quoz. coll. 8. **L**estat
tū hec obligatio fm hosti. si illi pnt su
stētari de bonis pppriis vel de suo arti
ficio. **A**. **N**ā hec obligatio alendi nō
cadit nisi circa indigētes. dc. 8. **S**. illud.
D. **E**t de h⁹ et s. familia. **S**. p. z s. expōsi
tus. **U**truz aut opa pietatis in parentes
possint ptermitti occasione religionis
regre. i. religio. **S**. 3.

Paricida pprie dicitur q
parētem occidit
qī parēticida. **S**ed tū lex q pu
nit paricidas locū bz in oibus ascēdēti
bus z descēdētib⁹ i infinitū. **I**te locū
bz in vxore. viro. nuru. genero. vitrico.
socero. patruo. auūculo. amita. **S**obri
no. patruale. patrōno. nouerca. sponsa.
pīe z mīe spōsi z sponse. **E**t sūr intelli
gas si femina pdictas personas diu
ctas occidit vt ab eis occidat. **I**te qui
emittit venenū vt hoc fieret. ff. eo. l. 3. et
4. **A**. **I**n dc. l. l. dī. **E**t q emittit vene
nū vt pī daret qūis dare nō potuerit
S. **S**ūr oēs oīci tenētur. ff. eo. l. vtrū

Quē ē pena paricide? **R**. **S**cōm le
ges ē vt p hōis cedat: deinde sacco co
rūi cōsur⁹ cū cane z gallo gallinatio. vi
pera z simia in mari iactet: vel in am
nē. primū: vt oīum elemētoz vīu care
at. z celū supstici: z terra mortuo aufe
rat. z si mare vel amnis nō sit prim⁹:
bestiis subiciat. **L**. eo. l. i. ff. eo. l. pī.

Prochianus alie

nus in festis de missa efficien
dus est: vt s. missa. **S**. pī.

Paterfamilias debet
regē
z educare familiā suā. vt s. fa
milia. **S**. p. z s. expōsit⁹ z s. parētes.

Patientia quid sit: **R**.
fm Ibo. scōa
scōa. q. 136. **S**icut dicit Aug⁹ i
li⁹ de patiētia. **P**atiētia ē q eq aio ma
la toleram⁹: ne aio iniquo bona dīsera
m⁹: p q ad melioza pueniamus. **D**e q

Quia in iure si sine patiente sustine
de: **Rm** **Tho.** scda scde. q. 105. **D**ali
tolerati sunt a bonis in hoc qd eis in
iurias pbas patienter sustinent **fm** q. 10
Th sup illud **1an.** 2: **Sic** liliu sunt spias
die glo. **N**on sunt boni q malos tolerare
n possunt. **N**on aut tolerat eos vt sustineat
iniurias dei et proximor. **vn** **Chrys.** sup
Matth. In iniuriis ppris ee quepiam
patienter laudabile est. iniurias aut di
dissimulare nimis e impiu. hoc tñ in
telligedu est qm iniuria illata pñe ad
illu pñsa pñnet. **Tu.** n. patienter susti
neat eñ. **Q**u aut redudat i iniuria dei
vel eccle. tñc qd aliqs pppia iniuria vl
clicet: vt ps de **Belia** qui fecit descende
re igne sup eos qui venerat ad ipm ca
piedu. 4. **Reg. p.** **Sit** **Belise** maledi
cti pueri ipsu irridentib. 4. **Reg. 2.** **Et**
Siluester papa exco. cauit eos q ipm i
exiliu miserat. vt 23. q. 4. **Bullianus.**
bi. n. pcepta patientie intelligeda sūt
fm pparatores animi: vt **Aug.** dicit i li:
de sermone dñi in mote.

Altriarchia 7 pmas sūr
diuerſa no
mina: ſz cōrēr idē ſūt ī re. 99.
Diſ. quincie. Prope rī dicūtūr patriar
che quatuor pncipales. ſ. Conſtātinopoli

¶ Sed q̄ iurisditio p̄iarche sue p̄ma
tis i subdiros suffraganeos fuoz? **R.**
fm **A.** Dēnt iurisditioem i octo ca
bus. p̄im^o est cū appellat ad eos. dif.
99. p̄uincie. cū vacat ecclia metropo
litana et postulat p̄ma q̄ disponat de
reb^{us} ad metropolitanū p̄tinetib^{us}. i. cu
stodit^{ur} de: et de offi. or. p̄sent. l. c. 2.
et consuetudine vel p̄cedit. **A.** i. p̄ c̄
agē q̄ sibi eris p̄cedit: vt in c. coque
stus. de quo. l. **B.** i. hos duos casus
hēs. q. q. quest^{us}. 4. cū sup̄ arduo ne
gocio dubitat: nec p̄t i p̄uiciali oclio
terminari. tunc. n. metropolitani debz

p̄marē cōsulē dīcīs. de oculis. **A.** 130
c. nō vñ ibi p̄rī. Idē tñ nōtur in sū. etī.
q. 3. **B.** 6. cū metropolitānus est ne
gligēs: vñ remissus pōt sup̄plē defectū
ei. 9. q. 3. cū sū. 6. cū aligē quereret
d̄ archiep̄o p̄mas eēt iudex. xi. q. 1. si cū
cus. 7. si subdit metropolitani quē
rat p̄mati q̄ inuiste ip̄m excōicauit. z
p̄mas remittat eū ad metropolitānū
vt absoluat. z ille nō posset absolutōez
obtinē poterit absolue p̄narcha: ita q̄
p̄cipiat ei q̄ metropolitano satisfaciāt
Al̄ reducat eū in eādē sūam. **A.** nisi
cōstitit eū inuiste excōicari: vt in c. d̄
quo statiz. **B.** et de offi. d. ad rep̄i
mēdā. s. est q̄ si archiep̄s vñ ep̄s fecit
mādatū illicitū vñ inuistū: z subditus
appellauit ad papā: pōt p̄narcha d̄cla
rare q̄ subdit legitime appellauit: ar.
et de appel. sollicitudinē. **A.** Idem
in dicta. q. 3. **B.**

Altronus siue ius

p̄ronat. Ius p̄ronat. h̄z 130
sti. est p̄tas rep̄itandi iustitiedū ad bñ
ficiū eccl̄asticū. **A.** simplex z vacat
fm̄ Ray. z in sū. li. p̄ti. p. q. 80. vbi nōnt
becoia q̄ in isto p̄n ponitur fm̄ Ray.
Bof. Inno. hosti. z Ber. **B.** z pue
nit vt Bof. dicit de eccl̄e fundatōe. do
tatione. soli collatōe. 16. q. 7. filius. z. c. q
cunq. Cū h̄ius. patronū faciunt dos
edificatio iundus. Et ius p̄ronat. h̄z di
uersas regiones diuersimode noiat
Qñq̄ d̄ aduocatio: et eo. qz cūci. Qñz
vicediatus vñ custodia siue guardia:
et eo. p̄terea. z. c. qm̄. Qñq̄ d̄ ius frequē
tatis vel p̄cessionis. 16. q. 7. pie ment.
z. c. fr̄ gētus. Dec. n. oia p̄ eodez suppo
nunt: et de sta. mo. in singulis. §. fi.

¶ Quod ius cōpetit patrono eccl̄ie?
R. Quadruplex ius cōpetit ei. Cū ver
sus. patrono debet honor onus emo
lumentū. p̄nter p̄sistat defendat alatur
egen. P̄mū g. ē q̄ ip̄e h̄z p̄ntare in
stituēdū ad p̄bendas: siue eccl̄ias non
collegiatas. et eo. fere per to. In colle
giatis h̄o nō electōi faciēde: sed iaz fa

cte postulat assensus p̄roni. **A.** z etiā
faciēde qñ sibi ē cōcessus ab ep̄o i fūda
tōe eccl̄e si p̄ron. ē cūctus. Si h̄o laicus
a papa: vt in c. de quo statiz. coniuncta
glo. **B.** et eo. nobis. Scdm̄ ē q̄ qñ
p̄ncipalis p̄mus in p̄cessionē iecedit. 16.
q. 7. pie mētis. z. c. frigēt. **A.** In his
iurib. nō vñ hoc bñ p̄bari: sed facit vi
ctū. c. nobis. **B.** Tertiū ē q̄ defēsor
ē p̄cipuus eccl̄e: z iō tenet eā defendē
ab oibus oppressoribus. 16. q. 7. filius
Quartū ē q̄ si vergat ad inopiā alēd.
ē de bonis eccl̄e: vt in dicto. c. filius. z. c.
quicunq. Itē in ipsa fundatōe pōt pa
tron. laicus de cōsensu ep̄i certū censū
tenē: et eo. p̄terea. Sed vltra nūb. d̄z
erigē nec in aliquo grauis eēt: et de sta.
mo. in singulis. §. fi. Bz qñ p̄ron. ē loc.
religiosus: vt si aliq̄ monachi in p̄prio
solo z p̄prio expensis eccl̄iam edifica
uerūt: habēt in eo oia t̄palia sicut ep̄i
scopus oia sp̄alia. vt. 16. q. 2. sane. z. c.
statutū. et de p̄uic. cū z plantare. §. i. ec
clesius. z de capel. mo. c. p̄. z bēnt nūbilo
minus ius p̄ntandū: et de sup. ne. pla.
sicut. **A.** p̄dicta etiā tāgūtur in sū.
eo. ti. q. si. fm̄ hosti. z Bof. **B.**

¶ Bz infra qd̄ t̄ps d̄z p̄ntare p̄ronus?
R. Si ē patron. laic. tenet infra quoz
mēses. si ē eccl̄a vñ monasteriū tenetur
infra sex mēses etiā si ius p̄ronat. ha
buerit ex collatōe laici. et eo. si laicus.
li. c. Alter ep̄s ordinabit de eccl̄a. ar.
et eo. et. z. c. p̄pter.

¶ Quid si p̄ron. p̄ntet p̄ vnū z postea
aliū? **R.** Si p̄ron. ē laic. iudicio ep̄i re
linquit quē velit acceptare. **A.** Cēz
ē si z p̄ntat. ē eque idone. cū p̄: vt i. c.
cū aduocat. de quo. i. **B.** Si ē colle
giū vel eccl̄astica p̄sona variare nō p̄r
sed p̄m. p̄ferēdus ē: et eo. cū aduocat.

¶ Quid si vn. construat eccl̄iam z ei
p̄les succedāt: nūquid oēs erūt p̄roni?
R. Ius p̄ronat. apud quēlibet bēdūz
est insolidū: etiā si ex eq̄lib. p̄tib. sint
bēdes. z cōpetit cuiuslibet patrono q̄ ad
oēs effect. p̄ter sacerdotis p̄ntatōem:
que est ita apud omnes cōiter q̄ apud

nullum singulariter: ex eo. c. p. r. r. **A.**
Et etiam preter censum qui debet ex
iure patronatus cum oia debita et cre
dita diuisibilia debeant diuidi p here
ditariis portioibus. **L.** de acqui. here. l.
pro hereditariis **B.**

Quid si patroni sint plures et non co
cordant in pntando: **R.** Ille debet pfi
ci qui maioribus iuuat meritis et a pli
bus eligitur: ex eo. qm. **Q**uod si numerus
est equalis recurrndu est ad merita. **Q**uod
dis. si forte. **S**i oia sint equalia potest
eps dicere q concordent et iteru pntent.
79. dis. si duo. **S**i vero non concordat lo
cus est gratificatio: ex de elec. venera
bilem. **S.** obiectioni. **h.** q aut. **S**i si neu
ter pot poni sine scandalo: tunc eps ec
clesiam ordinabit. put viderit melius
expedire: vt in dicto. c. qm. **A.** Idem
fm **Hosti.** vt in sum. l. p. ti. p. q. **85.** et ad
dit q si eps tale ecciam ordinare non
pot: tunc ecciam interdiceret et reliq
as extrahere in patronoz verecundia
et rubore: ex eo. c. p. r. r. **h.** **Inno.** **Ver.**
et eu. **Hosti.** intelligndu est de reliquis
que sunt extra altare in capsis: alio no li
ceret. **Q**uod si nec sic possunt copesci vel
ad concordia reuocari: tuc putat recur
redu ad brachiū scilicet: ex de offi. **oz. c.**
p. vt in dicta. q. **85.** Et hec intelligenda
sunt nisi ex his mai' scandalu oziretur
tunc. n. omittenda forent. **So.** dis. vt cōsti
tueretur: et interz durate discordia po
neretur ab eps in eccia iconom' appel
larōe cessante: qui eius fructus aut ex
pēder in vtilitate eccie: aut instituēdo
fidelis referuabit: ex de offi. **ozdi.** cum
vos. **B.**

Nūqd a t roni inter se pnt pacifici
vt alteri vicibus pntent: **R.** **h.** **Ver.**
Sic. ar. ff. de vsufruct. **q.** uoties. **S.** p. et in
ele. p. **lea.** ex eo. **A.** Et ibi h' clare ha
bet. **B.** Idē **Hosti.** Sed **Inno.** non
placere: qd pot intelligi q honesti' eēt
si concordarent semp.

Quid si inf pntantes sit qd qd sit pa
tron: **R.** **S**i no fuerit finita infra ter
minu de quo dcm est **S.** **3.** eps institu

at saluo iure ei' q vicerit: ex eo. si vero
et c. qm i qbusda. **A.** In dicto c. si ho.
of. q ille qui euerit debet institui:
ab eps repntare. **B.**

Quid si patron' pntat no idoneum
seu indignu: **R.** **S**i patron' sit collegiu
sive psona ecclesiastica pnatu est p ea
vice iure pntandi: ex de elec. cu in cun
ctis. ex de sup. ne. pla. sicut. **S**ilr etiā hz
quosda si patron' laic' sit: pnat' est in
re pntandi p ea vice et deuolutu est ad
superiorē. vt saltē puari **oz.** et tñ vt addit
Inno. bñ facit eps si interim remittat
pulsionē laico patrono. **A.** **Hosti.** di
cit simplr hoc cau q patron' laicus est
ipso iure pnatu: sicut et clericus. **P**icit tñ
q eps pot ei recedere repntatōem: vt
in su. eo. ti. q. **88.** **Ho.** vero in c. **cu.** vos.
ex de offi. **oz.** dicit q no ē pnatu vel p
uandus: qz laic' ē mun' exp' circa ecci
astica. et qz hz mun' tps ad pntadum q
clericus. **U**n et laic' in pntando variare
pot: q no clericus. ex eo. cu aut. **B.**

Utz patron' possit pntare seipm?
R. **N**on. qstucūq sit idone' ex eo. per
nfas. **S.** q. l. in scriptum. **S**i tamen ples
sint psoni bñ pnt vnu de se pntare: ar.
ex de elec. cu in iure. **A.** Idē in sum.
eo. ti. q. **89.** fm **Hosti.** **Hosti.** **Ver.** **B.**

Utz pater possit filiu vel nepotem
pntare: **R.** fm **Hosti.** pōr dūmodo sit
idone': qn poti' vī pntandus q alius:
ar. ex de cohabs. **cle.** et mu. c. **p.** et ex de cē
si. cu apls. **S.** inbibem'. **Con.** **Hosti.** **Inno.**
et **Ver.** **A.** Idē in su. eo. ti. q. **90.** **B.**

Quid si vacante eccia eps vocat pa
tronu et asert ei: **R.** fm **Hosti.** **S**i non
habuit originē a se sed eps motu ppo
stulit ei. credo q possit asentire volun
tati pnti: ar. ex de elec. cum in iure. **A.**
hz aliq dixerit: vt in su. eo. ti. q. **91.** **B.**

Utz ius psonat' sit spūale: **R.** **I**us
psonat' directe no ē ius spūale eo q
cadit in laicu. **T**ñ fm quid potest dici
spūale eo q per ipm pntat via ad con
sequēdu spūale bñficiū. ideo etiā vo
catur annexū spūali: ex eo. de iure. et
iudi. quanto.

¶ Qualis ius psonarum transferat in alium? **R.** In hosti. Quatuor modis. **P.** quod est successione hereditaria: ut in **h. s. s. 2.** ex permutatione: quod cum alio spirituali permutari potest. **16. q. 7.** nemini. **E.** de rebus pmut. ad quod est. **z. c. h. 3.** ex donatio. Et quod si ius psonarum donat laico igitur sensus epistolae ex eo preterea. maxime qui dubitat ne fiat in fraude et transferat in potentiores: ut ibi inuit. Si hoc donec clericus non regnat sensus epistolae ex eo. ex infirmatione. **illud. z. c.** significasti. **A.** **10.** v. v. quod ecclesia vacat. aut v. quod sine consensu episcopi non possit donari et psona ecclesiastica: ut in dicto. **illud. B.** **4.** ex venditione: quod non possit vendi spiritualiter: ex eo. de iure. tamen transit cum vniuersitate: nisi de ipso spiritualiter excipiat: ex eo. ex **l. i. s. z. c. c. s. c. 3.** Si transit cum vniuersitate in ductione ad firmam sine ad pensionem: ut in **eo. c. ex l. i. s.**

A. Idem in **sum. eo. ti. q. 84.** **B.** **¶** Ut possit pignori obligari? **R.** De hoc sunt opiniones. Quidam dicunt quod potest obligari cum vniuersitate. **h. i. o. r. in v. opio Inno. q. nec sumptus nec cum vniuersitate potest pignori obligari. A.** In dicta **q. 84.** referuntur de hoc opiniones nullas proferendo. **S.** forte de cum Inno. potest significari ex eo quod creditor non potest uti re pignorat: nec debitor qui transit in creditorem. et sic cum neque possit pignare si est detrimendum ecclesie: quod non debet esse dicto. **c. c. h. 3.** **B.**

¶ Ut possit in feudum dari? **R.** Cum vniuersitate dari potest. ex eo. cum secundum. **S.** spiritualiter expressit in **hosti. non potest. quod** seu dum regit homagium: quod est reipublicis. **A.** Idem in **sum. dicta q. 84.** **B.** Si ecclesia habet patronum vtrum conferri possit per legatum: vide **de legat. s. 3.** De his quod de nouo usurpat sibi ius patronatus vacantium ecclesiarum. vide **de ecclesia s. 5. an p.**

Peccatum p communiter. **¶** Ut voluntas et opus exterius sit vnum peccatum? **R.** In **pe.** Si loquamur de voluntate et opere putantur iuncta ut causa et effectus: sic sunt vnum peccatum formaliter **h. p. l. malitiae: quod vna est ratio deordinandi:**

h. p. l. deordinata. Si hoc loquimur pure sunt separata: ut puta in aliud et aliud repositum sunt diuersa peccata. quod diuersae auersiones et diuersiones. **A.** Idem in **sum. l. 3. ti. 34. q. 197.** **B.**

¶ Quod vnum peccatum sit grauius alio? **R.** Si loquamur de peccatis eiusdem generis inueniunt vnum peccatum grauius alio secundum gradum transgressionis: ut manifestum est de peccatis luxurie **de luxuria. s. p. z.** eodem modo de aliis. Si hoc loquimur de peccatis diuersorum generum erit peccatum grauius alio precipue secundum diuersitatem obiectorum. **1. h. 3. q. 2.** aliquid principalius vel minus principaliter. **¶** In homicidio quod est subam hominis est grauius peccatum: quod est circa res exteriores sicut furtum. et sit grauius quam homicidium est peccatum quod immediate est contra vitam: sicut infidelitas blasphemia et huiusmodi: ut ponit **1. b. o. p. m. s. c. de q. 73.** Et idem haberi potest. **33. q. 2.** si quid veri. vbi dicitur quod homicidium est grauius quam adulterium. **z. 17. q. 4.** sicut qui vbi dicitur quod sacrilegium est maius peccatum quam fornicatio. **A.** **l. o. Ray. vt in sum. eo. ti. q. 200.** **B.**

¶ Secundum quid vnum peccatum possit esse grauius et leuius? **R.** In **Ray. p. 10.** quod ex circumstantiis. Nam et circumstantia quibus talis est quod non solum aggravatur: sed et in aliam speciem transibit sicut fornicatio cum sit cum coniugata de adulterio **S. z. z.** aggravatur peccatum ex persona: puta inhonestas in christo grauius puniendum est quam in laico: ar. ex de vi. et hone. cle. vt clericorum. Et de hoc etiam dicit in **se. s.** Item aggravatur per actum ipsius. Idem. n. peccatum malum est in consensu. peius in facto. pessimum in consuetudine: de quo **Aug.** Peccati sunt tres differentie. **1.** in corde. in facto. et in consuetudine. de **pe. dist. 2.** sicut. Item aggravatur per actum. **4.** ex merito. quod ut ait **Grego.** Peccatum tribus modis committitur. Nam aut ex ignorantia aut ex infirmitate aut studio perpetratur. Et grauius quidem infirmitate quam ignorantia. **h. multo grauius studio quam infirmitate peccat.** de **pe. dist. 2.** sciendum **A.** Ambrosius autem dicit quod gravissime peccat qui ignorat. sed illud exponit. id est per

aliofissime. qz spalis pnia nō agitur 3
peccato quod ignorat fm Ray. 7 i deā
q. 200. vbi etiam subditur. Non obstat
et dictū Clemētis. 32. q. 7. c. quid. vbi of
Quid i omnibus pctie grauius ē adul
terio: qz in eo q dicit quid: non infert
negatōem sed raritatez quasi dicat: de
facili non inuenitur. Ut expone graui
us. i. cōmuniu. **B.**

Utrū magnitudo peccantis agguet
pctm? **B.** 3. **T**ho. pma scde. q. 74. pec
catū qz fit ex surreptōe pueniens ex
infirmitate humane nāe. Et tale pctm
minus imputat ei qui est maior in vir
tute eo q min⁹ negligit huiusmōi pec
cata repmre: que tamē oio subterfu
gere infirmitas humana nō sinit. pec
cata vero que ex deliberatōe pcedunt
tanto magis alicui imputant: quanto
maior est. Et hoc ppter quatuor. 1. qz
maiores facilius possunt resistere pec
cato: cū excedat i scia z virtute. **U**nde
Luci. 2. Seruus scies volūtatē dñi sui
z nō facies plagas vapulabit multis.
2. ppter ingratitudinē. qz oē bonū quo
quis magnificat ē dei bñficiūz cui hō
fit ingrat⁹ peccado. z qm ad hoc qli
bet maioritas etiā i spalib⁹ bonis pec
catū aggrauat. 3. ppter spālē repugnā
tiā act⁹ pcti ad magnitudinē pfone: sic
si pnceps iusticiāz violat qui ponit in
sticie custos: et si sacerdos fornicet qui
castitatē vovit z alios ad hoc hortari
vz. 4. ppter exēplū siue scādaliū: qz vt
Grego. dicit i pastoralī. In exēplū cul
pa vehemēter exēdit qñ p reuerētia
ordinis peccator bonozat. Ad pluriūz
etiā noticiā pueniūt magnoz pctā et
magis ea hoies indigne ferūt. **A.** Id
in sum. eo. tu. q. 201. **B.** Utz idē actus
possit ēē pctm z meritū hēs s. meritū.
De septē vitis z que ex eis oriunt hēs
i. vitū. De pctō ē s. crimē.

Peccatum 2.º **Q** mortale

Que sunt peccata mortalia?
R. fm Ray. In pñis notare potes eē
pctā mortalia omnes transgressiones

decalogi. Itē quedā enumerantur ab
apostolo. Ro. p. de quibus in fine sub
dit: q qui talia agūt digni sunt morte.
Et pñā imo oia reducunt ad decalogū
vt idolatria. vitū s. nām. iniquitas. mali
tia. fornicatio. auaritia. nequitia. inui
dia. homicidium. contētio. dolus. mali
gnitas. susurratio. detractio. crumelia.
supbia. elatio. inuentio maloz. iobedre
tia. insipiecia. incōpositio. Et subdit de
his que sine affectōe: z absq sedē z sine
mīa sunt. Et seqt. Qui talia agunt di
gni sunt morte. Itē Sal. 5. Manifesta
sūt opa carnis que sunt fornicatio. im
mūditia. impudicitia. luxuria. auaritia.
que est idoloꝝ feruit⁹. veneficia. inimi
citiē. contētiōes. emulatōes. rixe. diffē
siones. secre. inuidie. homicidia. ebrie
rates. cōmessatōes. z his filia. Et sequi
tur. Qui talia agunt regnū dei non cō
sequētur. Aug. etiā dicit sic. Mortalia
sunt sacrilegiū. homicidiū. adulteriū.
fornicatio. falsum testimoniū. rapina.
furtū. superbia. inuidia. auaritia. z si m
ro tpe teneat iracūdia. z ebrietas. si as
sidua sit. Quicūq aliquid de istis in se
dñari pmissit eterno igne cruciabit.
hec Aug. dist. 25. s. crimis. **A.** Idē i sū.
li. 3. n. 34. q. 199. **B.** Sed in oib⁹ pre
dicti attēdendū est qd dicit Thō. scda se
cūde. q. 35. q mortale pctm of quod tol
lit spūalem vitā aie que est p caritatē
Unde illud pctm ex suo genere ē mor
tale: quod fm pñā rōem dñat carita
ti. **A.** Idē dicit Nicolaus de lira. sū
p. 7. Nat. **B.** Sed tñ in oib⁹ pecca
tis que sunt fm gen⁹ suū mortalia cō
derādū ē q si sūt mortalia nisi qñ suā
pfectōem cōsequūtur. s. in cōsensu rōnis
Un si sūtinchoatio pcti in sola sensuali
tate z nō ptingat vsq ad cōsensū rōnis
ppter inspectōem act⁹: ē peccatū ve
niale. sicut in genē adulteri cōcupiscē
tia que cōsistit i sola sensuali tate ē pec
catum veniale. Si tñ peruenit vsq ad
cōsensum rōnis est pctm mortale. Et
idem de pñis morib⁹ ire vel inuidie
que inueniunt qñz etiā in vitis pctis

z sunt peccata venialia: vt **I**ho. sub
dit ibi. q. 36. **A.** Fac. d. d. testu. al. s.
pensandū. **B.** Sed tñ hec in singlis
pcris hēs plen' declarata. Queda; n.
que sunt venialia hēs in se. c. f. p. c. m. 3.
Utrū per cōfessionē gnālē mortalia de
leātur. hēs s. cōfessio p. s. 12. qui incipit.
Utrū p. gnālē. Et plura ē de pcris de q
bus tenet quis cōfiteri sup cōfessio.
per totū. z. l. p. n. p.

Ecceatum 3. s. venia
le. Que
dicunt pctā venialia? **A.** fm
Aug. d. f. 35. s. al. ubi sic dicit. Que autē
sunt munita pctā s. oibus nota sint. tñ
qz longū ēē vt oia replicētur op' ē vt
ex eis aliq' noiem'. Quoties aliq' i ci
bo vel i potu plus accipit q' necesse est
ad mūta pctā nouerit p. tñē. Quoties
plus loqitur q' opz: plus tacet q' expe
dit. Quoties pauperē ipoztune peten
tē exaspat. Quoties cū sit corpe sanus
aliis teimnātib' p. adere voluerit: aut
sono dedit' tardi' ad ecclāz surgit: aut
qñēs excepto filioz desiderio vxorem
suā cognouerit. Quoties in carcē posi
tos tardi' regherit: infirmos tardius
visitauerit: z discordeo ad acordā reuo
care neglexerit. **A.** Hoc est in plato
mortale fm glo. in. s. al. p. c. p. c. m. 3.
90. d. f. **B.** Si plus aut primum aut
vxorē aut filiū aut seruū exasperauerit
si ampli' blādīt' fuerit q' oz. Si cuiq'
maiori p. sone ex volūtate: aut ex neci
tate adulari voluerit. Si pauperibus
esuriētib' sibi nūmū deliciofa vt sum
ptuosa cuius pparauerit. **A.** Istud
sibi videt nō hēri in tex. sed poti' addi
tum hic est. **B.** Si se aut i ecclā: aut
ēē ecclāz fabulis ociosis de qbus in
die iudicii nō reddēda est occupauerit.
Si dū iocātes. **A.** h' iocātes nō v' de
ter. **B.** incaute iuram': z cū hoc per
aliquā necitātē implē non poterimus:
v' i q' p' iurem': z cū oī facilitate vel re
meritare maledicim'. hec Aug'. Plu
ra de his in spūalib' suis locis manife
stant. **A.** Et in his pōr apparē q' hec

qñz sunt mortalia: z p. dicta sūt exēpla
venialis pcti. d. f. n. i. o. aut v' ista. Ve
niale ē quod nō aggrauat v' qz ad rea
tum p. p. t. e. d. n. a. t. o. i. s. 2. s. e. n. d. f. 4. 2. c.
veniale. **B.**

Utrū pctā veniale possit fieri mor
tale? **A.** fm **B.** de. Idē actus numero q
ē venialis nō pōt fieri mortalis. s. idēz
i s. p. e. pōt. z sic intelligit' hōū Aug. q' ni
hil est adeo veniale q' non possit fieri
mortale. d. f. 35. s. hinc ē. **A.** al' icipit
criminis. **B.** Et q' in li' mīarū dicit
q' uenialia multiplicata ita pōt obzue
sicut vñū mortale: intelligit' p' occasio
ne: qz assuetudo venialū cadē facit in
mortale. **A.** Circa hoc **B.** o. n. a. super
4. s. e. n. d. f. 16. sic dicit. v' q' triplex ē ge
nus uenialis pcti. Quoddā ē ex surre
ptōe z iō veniale qz vitari non potest.
Quoddā ex cogitatōe siue volūtate si
ne cōsensu: z iō veniale qz plene nō con
sentit hō in cogitatōe: vt de muliere.
v' delectatōe circa cōsensū i delectatio
nē. Quoddā ē veniale cū rōe z cōsensu.
sed tñ iō ē veniale qz nō ē deordinatio.
3 pceptū: vt ebrietat' z mēdaciū ioco
sum. **A.**ū igit' qñz v' veniale fiat mor
tale. Si intelligat' q' hec culpa p' eēn
tiā fiat illa nulla ē qō: qz hoc ē impossibi
le. Si itelligat' q' illud qd' al' erat veni
ale possit eē mortale vt mēdaciū ioco
sum z ebrietat': dico q' qdā nō fit mor
tale: qdā fit mortale p' cōplacētā. Pri
mū igit' veniale qd' cōmittit' p' surrepti
onē s. p' est veniale. Scōm 2. mō venia
le. s. p' delectatōem citra cōsensū fit
mortale p' cōplacētā fm q' placitū d' cō
sensus plenus. Tertiū veniale qd' est
per delectatōē citra deū pōt fieri mor
tale p' libidinē magnā sicut mēdaciū
iocosus. Et hoc fit mortale p' placitū s.
q' placitū d' getata volūtās. z q' itera
tio act' d' sponit ad libidinē z cōplacen
tiā: hinc est q' Aug' dicit in plurib' lo
cis q' venialia plura obzui nō p' se: s.
qz disponūt ad libidinē nō dispōne ne
cessitat': s. p. n. i. t. a. t. e. hec ille. Et at' aduē
tendū q' getata volūtās z libido B in

negligētia qñ nōbīlis negligētia adhibet
 circa venialū resistētia. qz dū nob ad
 ē sufficiēs ip̄s deliberādū tenemur mo
 tus vīal: a repmē h; Alex. de ales. z ēt
 alios: vt pz s ebrietas. in pñ: in additō
 ne. h; ēt pz p glo. 25. dīf. 8. criminis. Ubi
 dīc qz assiduitas z cōp̄t vītādū venia
 lia efficit culpa mortalis. z d pe. dīf. 1. c.
 tres. sup hbo opprimēt dicit. **A**ccēptus
 venialū z vīlupētio p̄ctm ē mortale. Et
 sup hbo tres sūt dicit. Si qs cōtēnit ve
 nialia p̄p̄t cōp̄tū eoz cōstituit dignus
 mōte etna. Itē aduertēdū p̄t dīc **B**o
 na. vbi s. qz p̄ctm veniale occurrēs p
 mētī surreptōem nō pōt effici mortale
 Et h; vez ē cōtū in se cū cōsensū delibā
 tū hīe nō possit. pōt tñ effici mortale i
 sua origine z accidēte: sic in sili pz d nō
 cturna pollutōe: qz h; in se hīe nō possit
 mortale p̄ctm pōt tñ hīe i origie vī ac
 cidēte. t. si añ vel p̄ placēt alicui pollū
 tōis carnalis delectatio: vt pōt colligi
 ex nōtī i sili. 3. n. 24. q. 74. Et eodem
 mō si qs p mētīs surreptōem cōmittēt
 qz qz d spē p̄ctī mortalis: vt ē deū blas
 phemare vel aliud: h; hoc i se nō vīdea
 tur mortale: pōt tñ in sua origie p̄ctm
 mortale hīe si forte p̄cedat a mēte ad
 hoc disposita: vt ex nōbīli incuria z ne
 gligētia qñ si vellet posset cōmode pui
 dē ne illud occurrēt. Uñ nō puidēdo vi
 det malū iose peccare: cū lata cīpa eg
 paret malitie: et de cōsti. vt aīaz. li. 6.
 pōt ēt p̄ctm p surreptōe: occurrēs ha
 bere mortale culpā i suo accīte. v3 cō
 placētia z ipnia. cōplacētia. t. qñ alicui
 placēt p̄ctm cōmissū añ vī p̄ cōmissionē
 vt s de nocturna pollutōe p̄ctū ē. p
 ipenitētia hō qñ eoz pnia cōtēnētur: de
 qz i se. s. dīcēt. **S**ic aut actus quō
 possit esse bonus vī malus. vide s. me
 ritum.

Uter teneamur penitē de venialib;
Añm Tho. in 4. dīf. 16. sū dī aliquis
 ad aliqd teneri qdā nccitas ipozatur.
 Nccitas at ē duplex. Una absoluta. z h;
 hāc tenet facē ea sine qb nō ē sal. Et
 b; mō nō tenet qs ad p̄ctī venial pniaz

qz mortē ex h; nī icurrit nisi forte ex cō
 tēptu dimittat. Alia nccitas ē ex suppo
 sitōe alic; finis sic dī aliqd eē nccius si
 ne q nō possum; finē trētū cōseq. Et hoc
 mō nccitū ē qz bō de venialib; penite
 at si ei remitti debeāt i hac vita. Et fin
 hoc nō p̄p̄t dī teneri aliqd ad aliqd. Et
 iō dō qz bō nō tenet ad pniaz venialū
 nisi large sumēdo. Idē p̄e. **A** Sup
 hoc passū **B**ona. sup dīf. 16. qñtī sniaz
 sic dicit. Nōdū qz sicut tactū ē tria sūt
 genera venialū. Quedā ex surreptōe.
 z de his nō tenemur penitē nisi de con
 gruo. Quedā ex volūtate cui si cōfētia
 tur incidit hō i mortale. Et de talib; te
 net hō penitē nō simp̄t s; i casu. s. p lo
 co z tpe qñ recogitat ea ne si cōfēntiat
 cadat. Quedā sūt venialia qz p sui mul
 tiplicatōem augēt libidīne: sicut ea in
 que ē cōsensu: s; deordinatio i deū. Et
 de talib; dico qz tenet hō penitē ne mlti
 plicet: z hō piculo z discrimini cōmit
 tat se. hec ille. Aduertēdū qz qñ in aliq
 cāu doc. vidēt dīcē qz de aliq veniali nī
 teneamur penitē: vt itelligēdū nisi ei
 pnia cōmittat ex cōp̄tū: vt s dīc **Tho**.
 Et vī fieri ex cōp̄tū qñ saltē i genē nō
 vult qs dolē de oī dei offēsa z forte de
 maiorib; venialib; de qb pōt recorda
 ri in spē. Talis. n. ipnia ipedit mōtaliū
 p̄ctōz idulgētia ēt in baptismo. Unde
 Alex. de ales sup 2. sniaz. dīf. 36. q. 10. q
 incipit. Octauo qñf dicit. Cōcedim; qz
 i eo q recipit grām baptisimale si nō fi
 ctus accedit delef oīs culpa tā venial
 qz mortalis. S; dicim; qz ad h; qz fict;
 nī accedat postqz adult; ē erigit qz cō
 ratur de peccatis mortalibus quoz;
 habet memoriā. z etiam venialibus
 saltem in genere volendo qz ipse fecit
 aut habet aliquod veniale. Si enim
 non ita faceret dicimus qz fictus acce
 deret z non reciperet grām baptis
 malem. Et eadem dīf. q. xi. que incipit.
 Queritur postea. dicit qz debet dolere
 d mortali: z de venialibus saltē i genē
 z etiam forte de maiorib; venialib; in
 spālī si beāt illoz memoriā. vt sicut

multiplicant pctā multiplicent dolores
de illis. hec ille. Et si hoc obrinet circa
remissionē pctōz baptismalē: fori? et
erga sacm pnie p qd difficili? qd p ba
ptisma remittit pctā: vt p3 p Aug. in
h? de pnia. 7. de pe. dis. 7. c. nullus. **D.**
Utrū aut teneamur ad cōfessionē veni
aliū h? s. cōfessio. 2. §. 7?

¶ Utrū pctm veniale possit remitti si
ne mortali? **R.** in **Iho.** in 4.º dis. 16.
Remoto pōri smouet posterio: nec po
sterio restituit nisi pōri restituto. Per
uoz at caritatis cui veniale opponit ē
posterioz ipa caritate. vñ qd diu caritas
nō restituit. 1. per dimissionē pcti mor
talis: nec feruoz caritatis repari pōt: i
qua reparatōe cōsistit venialis peccati
dimissio: sic nō dimittit ei cui mortale
nō dimittit. **Ide** **pe.** **A.** Hoc veruz
qtrū ē ex parte feruozis. sed p solutōez
pene bñ remittit veniale sine mortali
vt nōt **Scotus** dis. 15. arti. 1. inaz. **D.**

¶ Utrū vnū vēiale possit dimitti sine
alio? **R.** in **Iho.** vbi s. Sic. qz vēialia
nō hñt cōnexionē ad inuicē ex pte auer
siois sic mōtalia. qz i eis nlla ē auersio a
dō: nec et ex pte auersiois: vt p le patz

¶ Utrū veniale possit dimitti volunta
te manēte ad illd? **R.** in **Iho.** i 4.º di.
16. Nō pōt tolli culpa nisi reordinet vo
lūtas q reordari nō pōt qd diu i ipa de
ordiuatōe manet: alr eēnt duo opposi
ta sūt: i iō nullo mō veniale dimitti p
qd diu volūtas ad illud māet. **Ide** **pe.**

¶ Utrū ad remissionē venialis requat
ortritio? **R.** in **Iho.** vbi s. Pctm vēia
le vt pctm ē s. i pcedēti. S. nō remittit q
diu volūtas manet i illo. Ip3 at recedē
volūtan ab eo qd pūs volebat ē displic
cere ei qd voluit: 7 talis displicētia qñ
ē gfa i formata dō dolor ortritōis 7 ideo
veniale sine ortritōe nō dimittit. S3 sci
endū q ortritio pōt accipi triplicif. s. vt
bitu vt actu. vel medio mō. bitu qd ē
ortritio nō suffic ad pcti venialis dimis
sionē. qz tūc qcuq3 hēret bitū ortritio
pnie cui? act? ē qlibz ortritio cōsecut? eēt
pcti venialis dimissionē: 7 sic ipm ve

niale cū gfa eē nō posset. Nec itez re
quirif q sit actualis ortritio: qz seqret
q pctm qd alig i memoria vel i cogi
tatōe nō h3 remitti nō posset. Et iō dō
q fgrif ortritio medio mō. qñ. s. si actu
pctm nō displiceat explicite: displicet
tñ iplicite: qz ortute act? quē agit seqre
tur displicētia explicite pcti venial si
cogitatio ad illd ferret. **Ide** **pe.**

¶ Quot mōis venialia dimittit? **R.**
Pctio mōis. s. qd ē p dignā cōionem. de
cōf. dis. 2. cū dē crime. 7. c. si qtriefcūq. et
vt qdā addūt p extremā vncōez. ex 3
sacra vnc. c. vnico. h. d. pnia. Itēz p aq
bñdicte aspñionē. de cōf. dis. 3. aqua sale
3º p elynaz largitōez. de pe. di. i. qobzē.
7. c. medicia. dis. 3. sane. Addūt qdā p in
iuriāz smissionē q ē elyna spūat. **Luc.**
6º dimittite 7 dimittet vob. 4.º p ozo
nē pcpue pñica. d. pe. di. 3. d. qtridias. 5º
p cōfōez gnālē: vt s. cōf. p. §. xi. 6º p epa
lē bñdicōez: 7 qdā ē p sacerdotale
i. q. i. mlti. in fi. 7º p deuorā pectorj tun
sionē. d. pe. dis. i. tres actōes. s. p cordis
ortritōez: vt i pcedēti. §. oicū ē. De his
sūt xñsus. Lohteoz tundo cōlpergoz cō
teroz ozo. Signoz edo dono: p hec veni
alia pono. Et nō solū p ista spār nūera
ta: s3 ēt p qdlibz bonū op? delēt: vt i p
dcō. c. medicia. h. redie te s opib? tuis
Et sicut dicit **Iho.** pta vt pauciora ve
nialia p pdicta remittit: fm q p hec
maior vlt minor feruoz cōtāt q de pñ
bus vt pauciorib? saltē iplicite ortritio
nē cōtineat. Uñ nō o3 q p hec oia vēia
lia dimittātur. **A.** **Ide** in sum. li. 3. xi.
34. q. 158. **D.**

¶ **Ecclij.** Quia origit q
filiis familias ha
bēt alñ aliqd suū: qd dē pecu
liū. de h? nūc ē dō. Est sigdē qdruplex.
Quoddā ē qd dē castre. v3 q filiofa.
occasiōe militie a parētib? vt aliis do
natur: vt ipē i militia acgrit. Quasi ca
stre ē qd filiuffa. ex aduocatōe vt aº
offo publico pcepit. 7 tñ qd obuēit p
s bñe 7 cñc? de officio suo: 7 i qlibz dō
peculio pater nibil iurj habz qñ ponº

ipse fili⁹ in eo p^rfamil⁹ censet. ff. ad ma
cedo. l. i. §. vlt. z. l. z. r. l. d. ioffi. testa. l. fi.
p^rofecticiū aut ē qd ex reb⁹ p^ris: vel
earū occasione aduenit vt fruct⁹ sū ly
crū. Et ibi⁹ peculio nihil iur⁹ h⁹z fili⁹: s³
p^r plenā p^rbetatē h⁹z: vt insti. p. q⁹ p^rso.
no. ac. g. §. p. Aduētiū h⁹o ē qd ex alia
q⁹ cūq⁹ cā filio aduenit siue a m^re: siue
ab ex^rnea p^rsona: siue de aliis op^ratōib⁹
seu laborib⁹ suis. Et in hoc peculio ser
uatur filiis p^rpetas. z si p^r p^rmozatur
filiū ē. s³ viuētē p^rte h⁹z in eo p^r plenum
vsufructū: ita q⁹ de eo nec testari p^rot
fili⁹. vt ex de sepul. l. i. §. p^ris: z p^rie
dicta fuerit glo. Ray. vt in sū. l. i. r. l. z. r. l. d.
q. 31. ad fi. s³ satis puto q⁹ si quid filio
adueniēt partim ex reb⁹ p^ris: z partiz
ex labore v^r aliūde: debeat dici partiz
p^rfecticiū z partiz aduētiū. q⁹ ius
ē de toto q⁹ ad totū: idē ē de p^rte q⁹ ad p^r
te. ff. d. rei v^r l. q⁹ de tota. **D.** Porro i
bonis q⁹ p^r h⁹z m^rcomū⁹ h⁹z fili⁹ aliq⁹ po
testate: nisi q⁹ d⁹ ali. vt s³. exposit⁹. z s³
familia. **A.** Vez ē si n⁹ p^r se alē. vt s³.
parētes. **D.** vñ si p^rter voluntatē p^ris
accipet rē alienā d⁹ctaret. z sic furtum
committeret.

Pedagiū et guida
giū qd sit: **R.** s³ **S**uul. **P**eda
gia dicit⁹ q⁹ dāt a trāseūtib⁹ i loci cōsti
tut⁹ a p^rncipe. Guida gia h⁹o dāt p^r odu
ctu p^r terrā alicui⁹ vt securi⁹ vadāt. **A.**
D. dicit glo. i. c. sup^r qbusdā. ex d⁹ h⁹bo.
fig. vbi ē dicit⁹ q⁹ salinaria dicunt⁹ que
dant⁹ p^r sale. **D.** hec solus p^rnceps et
nō p^ricularis ciuitas p^rot cōstituē. **A.**
h⁹ p^r in d⁹cō. c. sup^r qbusdā. vbi d^r. Duxi
mus d⁹clarādū illa eē pedagia. guida
gia. salinaria. iterdicta: q⁹ nō apparent
Imp^rator vel Regū v^r lateran⁹. cōstitū
largitōe c⁹cessa: vel ex antiq⁹ cōsuetudi
ne a tpe cui⁹ nō extat memoria i^rrodu
cta. **H**ost. dicit⁹ vt p^r in sū. l. i. r. l. s. q. 29.
fērit q⁹ sol⁹ rex Romanor⁹ possit illa cō
stituē. z idē fērit d^r rege Frācie q⁹ nō re
cognoscit i t^ralib⁹ sup^riorē. ex q⁹ si. sint
le. r. venerabilē. §. in sup^r. Et h⁹ itelligit

si p^rpls sibi eādē p^ratē d⁹derit q⁹ ip^ratori
data ē. ff. d^r ori. iur. l. 2. **I**nno. h⁹o vt ibi
dē p^rz: d^r c⁹ simpl^r q⁹ reges p^rnt ip^ronē no
ua pedagia. **P**eccat⁹ tñ si h⁹ faciūt sine
iusta cā. z h⁹ v^r magis h⁹ificari ex dicto
c. sup^r qbusdā. ibi. ip^rator⁹ v^r f^rgū. r. c. **D.**
Utz pedagia v^r guida gia possint lic
te peti: **R.** s³ **R**ay. Si pedagiu ē anti
quū z fuit ip^rositū ab his q⁹ potuerunt
vt p^rncipib⁹ v^r regib⁹: z p^rertiz auctori
tate eccl^e: ac ē ex iusta cā: vt p^r d^r f^resio
ne trāseūtiū v^r nauigatiū vel p^rie. et
hi⁹. z recipiēs facit id. p^r p^r qd fuit ip^rosi
tū sūi scrupulo cōcie p^rot recipere. z eodē
mō si nescit a q⁹ fuit institutū: putat
tñ ab illis poterat z ex p^rdictis causis
A. v^rez ē si adest cōsuetudo cui⁹ initū n⁹
extat memoria. al⁹ sec⁹. vt in d⁹cō. c. sup^r
qbusdā. **D.** Itē si iste recipiēs nō la
borat mō nec facit exp^relas: q⁹ nō ē ne
cesse. parat⁹ tñ est si necesse eēt labores
z exp^relas ip^redē nō solū q⁹ tūc accipet
s³ ē p^rus acceptas z apli⁹ si oportet. **A.**
i. q⁹ nūc accipiat. vt p^r p^r eu. Ray. z i di
cta. q. 29. **D.** Si h⁹o pedagiu sit nouū:
nō p^rot aliq⁹ ab aduētiētib⁹ v^r trāseū
tib⁹ aliq⁹ accipere: nisi certū sit illō a
p^rncipe vel rege statutū p^r p^r iminētēz
necitate. **P**robat⁹ h⁹z. 2. q. 3. si q⁹ romi
petas. ex de treu. z pa. inouam⁹. ff. de
publ. vectigalia. ex d^r cen. puenit. h⁹o
q⁹ p^rpe. z c. cū apls. §. p^rhibem⁹. r. q. 2. no
bis. n. circa fi. h⁹o si qd forte. ff. loca. ex cō
ducto. §. vno. Si d^r formā p^rdictā aliq⁹
acceptū ē: restituedū puto illi a q⁹ acce
ptū ē. Si sciri nō p^rot i p^rias cās. **L**o. **U**l.
z **I**nno. **A.** Idē i d⁹cā. q. 29. vbi ē par⁹
Host. dicit⁹ q⁹ si d^rns terre q⁹ recipit pe
dagiū nō d^rstendar soluerē i reb⁹ et p^rso
na p^r posse suo: s³ nō teneat ad restitū
tōem pedagii: nisi cōstaret q⁹ hac de cā
institutū eēt: teneat tñ ad satisfactōem
plenariā: q⁹ plus ē. z ē si inueniat i de
fectu iusticie. r. q. 2. d^rns. **D.**
Utz mercatores seu trāseūtes tene
antur solue pedagiu: **R.** s³ **R**ay. Te
necur solue z antiquū z nouū suata for
ma dicta in p^rcedenti. §. z non soluendo

furtū amittit: sed ad penā taxatā non tenetur in foro scilicet: nisi postq̃ fuisse ide in iactatū dēnati. **Qd** si peritor pedagiū nō illud faciat ppter qd fuit institutū cū necesse sit tūc trāscentes pnt pedagiū negare. Nam causa cessante in recipiente: cessat obligatio in dante. is. dis. 5. his omnibus: extra de iure iur. puenit. **U**t tales pnt sup b^o adire iudicē: qd tūc vñ. **A**. p^o m^o tñ partē sentit Ray. verā eē de iure: subdes. **L**a ueat tñ sp mēdaciū: vt in dca. q. 29. **I**te qd sup. dictū est de pena fuit dcm glo. Ray. z idē dicit i oī casu i q pena esset iponēda. **I**o **I**ho. z **U**l. z glo. 12. q. 2. frat nrae. z nōtur in sū. eo. ti. q. 30. **D**.

Nūqd xpiani tenent soluē pedagia saracenis? **R**o fm Ray. Si trāsēat per terras eoz tpe treuge z ipi saraceni: de fendūt eos a latronib^z z hi^z: xpiani tenent eis fm statutu z pactu z subrahēdo tenentur ad restitutōem. Nam si des hosti seruāda ē. 22. q. 4. innocē. 23. q. 1. noli. Addit tñ **B**ul. q^o de pacto si infueniat planū ē. **S**z de statuto est distinguēdū. Nam p statuta illoz qui per vim occupauerūt z tenēt terrā q aliqui fuit xpianoz cū ipi sint male fidei possesores nō obligātur fideles nisi spon te cōsenserit vñ sciberint se hi^z statuto. **S**ec^o dicerē de illis saracenis q non sūt violēti possesores terraz qz tenēt qz ab hi^z pedagiis fraudari nō debent ab aliq^o ē xpiano trāsire. **S**i sō tran seāt tpe guerre aut quicūq^z cū mercibus phibitis nō tenentur eis ad pedagia. **A**. **I**de in sū. eo. ti. q. 31. vbi z additur. **H**ostit. tñ dicit. Nō puto q xpiani teneātur ad solvēdū hec pagas. verū si volūt hēe cōmoditatē terre saracēoz qz q soluāt. qz nec alr saraceni ipozū trāsitu sustinerēt: b^o dcm pōt intelligi fm distinctōem dicti **B**ul. portantes ē oīas merces phibitas alr puniendi sunt fm Ray. z in dicta. q. 31. **A**t d pena b^o i. saraceni. **S**. p. **D**.

Nūqd q faciūt portari bladū vñ vñ ad vñz suū vñ familie teneātur ad

pedagiū? **R**o fm **H**ostit. **N**ō. si ēt cōsuetudo sit in dñi: qz irrobabilis ē z nō te nēda: qz pedagiū nō ē vādū nisi de rebus que cā negociatōis deferūt. **L**. d. vecti. z cōmis. l. vniuersi. **L**on. **B**er. **A**. **I**de in sū. eo. ti. q. 33. **I**n dca. ar. l. vniuersi. **H**ost. sic. **U**niuersi. puinciales p his rebus qz ad vñz p^o p^ozū: vel ad fideū inferūt: vel exercēdi iuris gfa deferūt nullū vectigal a stationariis exigatur. **E**a qz qz ē p^o dictas cas: vel negociationis gfa portat solite pstatōi subiungamus **A**t subdit pena capitalis d^o alr exigentes. **A**t i hac. l. et p^o qz pedagiū sine vectigal pōt exigi et p reb^z q nō deferūt cā negociatōis nisi i p^oicularit excepti **A**t qd b^o de nō solvēdo pedagio de p^oinētib^z ad victū vñ vez q ad forenses. **I**ncolē. n. bñ vidētur teneri de fructib^z terraz q supponūtur ad sustentandū onera loci. **A**t b^o rō suadet z cōsuetudo interpret q est optima legū impres. **A**ff. de legi. si de interpretatōe. **S**ec^o autē de reb^z qz emerēt. qz tūc i eis b^o cāū nō vñ diuersa rō cū foretib^z nisi emēt res subiecta pedagio de qua pedagiū solutū nō foret: qz trāsīt cū onē suo: sic p^o de emprōe rez indecūmatay. **S**. decime. 2. **S**. 3. **D**.

Utr laic^o a clis possit exigē pedagiū? **R**o **E**cclasticē p^one ad pedagia z guidagia penit^o nō tenēt: nec ē p reb^z suis: qz nō cā negociatōis deferūt vñ de ferri faciūt: z ibidē ne ab eis talia extigāt dñia cōsuetudie nō obstāte. alr q talia exigūt suo noīe vel alieno si sūt persone singlares sūt excōicate ipo facto si collegiū vñ vniuersitas castrū vñ ciuitas ipo facto subiciit iterdicto: nec a p^odic^o absolui pnt: nisi plene restituāt z de transgressione satisfecerint: ex de cens. quanq^z. l. 6. **D**.

Ena p^o. i. iudicialis aut diuina. **I**n foro iudiciali pena triplicis generis infligi solet. **A**t p^omū qdē gen^o ē pēa spūalis i ā qī pambulū solet p^omitti in crepatio. dis. 4. **Q**uenit. z hec pōt dici

prima spiritalis pena. Secunda spiritalis pena est censura ecclesiastica. Excoicatio. interdictum vel suspensio. et dicitur sig. greti. Tertia est pena infamie: dicitur quod videtur de infamia. Quarta est pena depositio: dicitur. 50. si episcopus et dicitur hac s. de gradatio. Et alia genera pene. s. corporalis. prima quod solet esse ieiunium siue abstinencia quod solus quibus isti qui carcerantur per eos sceleribus. de hac per intelligi dicitur. 90. si quis contristat. et. 27. q. 1. si homo ecclesie. Quod dicitur et dicitur. 23. q. 5. circuli ones dicitur quod huiusmodi. percutit. s. si. et super. excoicatio. et. 2. q. 2. Tertia est buntur. de quibus. ra. pro. 2. q. 2. et super. fornicatio. s. si. Quarta est publicatio omnium bonorum. dicitur. 63. adrianus. si. si. et. 1. q. 2. modicum vel facere. et. dicitur hac super. bencit. s. si. 9. Quinta exilium. dicitur. 63. in synodo. in si. et huiusmodi exilium potest esse triplex. primum in loco certo: ut cum quis intrudat in monasterium. et de adulterio venit. Secundo a loco certo quod ab aliquo loco prohibetur. et. q. 1. in primis. Tertium ab omni loco: ut cum infidelis penitentibus quibusdam ne morietur in aliquo loco ultra unum vel duos dies. de peccato. dicitur. 6. sacerdos. Tertium genus pene est pena pecuniaria quod infertur aliqui per iniuriam illatam persone vel loco: de quibus super. emendationes ecclesie. s. si. Alii per satisfactionem illatam omnino: ut per furto vel rapinam: ut super. furtum. s. 3. et. 1. raptor. s. si. p. Huiusmodi et alie pene sicut sunt secundum leges ut moritur de truncatione vel de deportatione et huiusmodi: dicitur quod bus persequendum est ad prius. et. De his persequatur notatur. in l. 1. et. 3. et. 3. q. 1. secundum Ray. B.

Quis potest penam infligere? B. secundum Ray. Qualiter iudices qui possunt punire subditos iuxta qualitate culparum: nullus alius. 16. q. 1. c. p. 3. q. 2. s. in hoc. Nam iurisdicatio si ne coercere saltem modica nulla est: et de officio. de le. c. pastoralis. et. c. ex lris. et. huiusmodi scias quod maiores penas ut decapitare contra ad foris scilicet non possunt infligere nisi illi iudices qui dicuntur huiusmodi imperium. Sicut contra ad foris ecclesiasticum deponere non possunt nisi episcopus ad quem pertinet maiora negocia. dicitur. 1. q. 1. electio. et. et. si. eo. n. q. 4. B. Que sunt illa que excusant a pena siue

et a culpa? B. secundum Ray. Quatuor sunt septem. Nam primum quod excusant mentis alienatio. dicitur. At homo alienare mentis tripliciter. primum stupore et hoc modo Augustinus excusare videtur Luth. q. voluit filias suas prostituere ut hospites liberaret. dicitur. 1. q. 4. q. ait. Item per furorem. 15. q. 1. alio. et. c. illa cautela. 3. q. 9. adicias. Item per ebrietatem. 15. q. 1. inebriauerunt. Et itel ligas si ex toto sint alienate mentis, alii non excusantur a toto: sed a tanto. vide de ebrietate. s. 4. et. excusant coactio quod si absoluta fuerit excusant a toto. si condonata excusant a tanto. dicitur. 50. per byteros. 3. excusant deceptio. si forte aliquis dolo alterius deceptus per errorem probabile fecit aliquid: vel omisit. 15. q. 6. si sacerdotibus. 34. q. 2. 1. le. et. ff. de iureiur. si eum. et. huiusmodi fallit in his que non licet ignorare: ut qui iuravit fide vel expressa de preceptis. et. q. 2. in ipso. 16. q. 1. si cupis. Alii dicitur huiusmodi. et. 1. q. 4. Si quis ignorat ignorabit. 4. excusant quibus multitudine non quod a peccato: sed releuat aliquis a pena. vide super. correctio. s. si. Sicut ex consuetudine huiusmodi. Inno. quibus excusant a penam temporalis: sed non a culpa vel a pena eterna. Excusant etiam quibus quod a toto: ut si non est doli capax. 15. q. 1. illud relatam. quibus homo non a toto: ut si est doli capax. et de delicto. pue. c. p. et. huiusmodi etates secundum eam varietatem attenuant peccata et penas: ar. 86. dicitur. tantum. 6. excusant causas. ut super. homicidium. 3. s. p. 7. excusant iocatio. 15. q. 1. illud relatam. et. et. ibi per glo. quod hoc est verum si iocatio non sit noxi. Nam ludus noxi in culpa est: ar. ff. ad laquil. nam ludus. B.

Quo varietas criminum inducit varietatem penarum? B. Aut facta puniuntur ut cedes et furta. Aut dicta sicut iniuria et inique aduocationes. Aut scripta. s. falsa vel famosi libelli. s. infamia torii. Aut consilia: sicut contumationes vel cum quis est conscius cum latronibus et suadet vel fauet eis. De ceterum quatuor genera septem modis sunt consideranda. Et primum quidem consideranda est causa sicut verbera que si illata sunt a magistro vel parente ipsius: quod videtur facta emendationis animo. s. cum sunt per iram

ab exneo certe puniunt. 2° consideranda est persona. et hoc dupliciter. scilicet quod fecit: et illius quod passus est. Alii puniunt serui quod liberi: et alii quod sunt domini sui vel parente quod quod extraneus: sicut et alii quod est contra aliquem quod est in magistratu publico et alii qui contra suum. Et ad hanc considerationem de persona pertinet et etas facientis et eius quod passus est. 3° considerandum est locus. Nam idem actus si fiat in quolibet loco erit fur et non puniendus capite. Si in ecclesia erit sacrilegium et capite puniendus. 4° considerandum est tempus. Nam per hoc discerni solebant emasculos et fugitiui. Amasculos non erat quod per voluntate diu euagatus postea ad castra reuerterebat. Fugitiui vero quod recedebat alio non fuerat. Item tempus discernitur effractor seu fure diurnum a nocturno. Et de effractor quod carcerem effrigit ut euadat inde: vel alia loca ut inde aliquid surripiat. Et nocturnus quod fure vel effractor actus puniri debet. 5° est consideranda facti qualitas: per quam atroci vel leui est puniendus: ut furta manifesta quod acius puniuntur quam non manifesta. Item per hoc discernitur rixa a crassatura. Nam rixa est quod ad officium alcantium. crassatura vero est violentia illata a latrone vel in nemoribus et hi. Item per hoc discernuntur expilatioes a furtis. Et de expilatio subtractio reze hereditariaz antequam hereditas adeatur. Nam in eis non debet perire furtum quod fit iniuri domino: cum hereditas non habeat dominum. Item per hoc discernitur petulancia. quod fit per quandam lasciuia: quod de perulancia ab eo quod fit per violentiam. Considerat quantitas per quam discernitur fur ab abigeo. ut quod suum veni surripuerit ut fur coarcebit. quod vero gregem ut abigeus. Deceones et quod quod vel quatuor porci faciunt gregem. si de abigeis. si. De expectat euenit. si res habuit effectum: ut si quod etiam demens noster est aliquid contra alium et res habuit effectum condonabit. Sed non persona demens. Nam si laus facta: de qua dicat quod euenit considerat etiam in demensimo: puta intelligenda quod ad diligenter punitio nec: non quo ad punitioem: cum demens non

puniatur etiam si occiderit memem. ff. de offi. p. diuus. B. Ad si res non habuit effectum non condonabit nisi i quibusdam atroci bus. que ad aliquem actum extrinsecum procedunt: ut si quod occiderit cum cuius telo sit deprehensus. Probatur oia predicta. ff. de p. l. aut facta. et de pe. offi. l. aut facta. A. Idem quod in h. et in pcedenti notatur in su. eo. ti. q. 7. ubi et ad finem ponitur expositioes decem vocabulorum in glo. Ray.

Utrum de alicui pena inferatur sine culpa? R. In Th. scda scda. q. 108. Pena in quod h. p. p. r. a. roem pene non inferatur a deo sine culpa. Pena in quod t. e. medicina non solum sanatiua peccati preteriti: sed et preseruatua a futuro et promouia i aliud bonum: in ea interdu punitur aliquis sine culpa sicut in medicina. quod quod infert nocumetum in minoribus et melioribus auxiliis prestat. Et quod bona spiritualia sunt maxima. bona aut temporalia sunt minima. ideo quod quod punitur aliquis i temporalibus bonis absque culpa: cuiusmodi sunt plures pene vite presentis omni inflicte ad humilitatem vel probitatem. Non autem punitur quod in spiritualibus bonis sine culpa i presentibus: nec et in futuro: ubi pene non sunt medicinales: sed sequuntur spiritualis damnationem. A. Idem in su. eo. ti. q. 8. B.

De penis et flagellis a deo illatis sic Aug. loquitur et h. 4. iniaz. offi. 15. Quicquid mores flagella contingunt. Vel ut iustis per patientiam merita augeant: ut Job. Vel ad custodiam virtutum: ne superbia teteret: ut in Paulo. Vel ad corrigenda peccata: ut Marie lepra. Vel ad gloriam dei manifestanda: ut de ceco nato. Vel ad iniriū penne: ut Berodii. quatenus si videat quod i inferno sequitur. A. Idem notatur in su. eo. ti. q. 19. De Paulo h. 2. Cor. 12. Et de Maria Numeri. 12. et de ceco Jo. 9. et de Hero de act. 12. B.

Utrum aliquis sine iudicio humanum debeat puniri sine culpa? R. In Th. scda scda. q. 108. Non debet puniri pena flagelli ut occidat muricet vel obereb: sed pena damni. Puniret aliquis sine humanum iudicium

sine culpa sua sed nō sū cā. Et h^o tripl^r
p^r mō ex hoc q^d aliq^s hō reddidit inept^r
ad aliq^d bonū bēdū v^l affeq^dndū: sic
pp^r vitii lepre aliq^s amouetur ab ad
ministratōe ecclie: et pp^r bigamiā vel
iudiciū sanguis aliq^s impedit a sacris or
dinib^z. 2. q^d bonū ut q^d dānificat nō ē p^r
p^ruū bonū s^z cōe. sicut q^d aliq^s ecclia ha
beat epatū p^rinet ad bonū totū ciuita
tis: nō it ad bonū clicoz tñ. 3. q^d bonū
vni^o depēdet ex bono alteri^o: sicut i cri
mine lese maiestatis fili^o amittit bēdi
tatē p^r p^rcto parētis: et punit ēt pena isa
mie. 6. q. i. si q^s cū militibus. **A.** Lon.
Ul. vt in sū. eo. ti. q. 8. **Ubi** ēt addit^r fm
Ray. q^d pena excōicatiois nunq^d dbeat
aliq^s puniri p^r delicto alteri^o. 2. 4. q. 3. si
beres. **pena** hō infdicti sepe punit fa
milia ciuitas. vel ēt tota puicia p^r deli
cto dñi. 2. h^o pp^r magnitudinē peccati.
2. q^d alr nō poss^t p^relli ad satisfactōem
ex de spon. nō est nob. Aliq^s ēt remoue
tur familia ab altar^e oblatōib^z p^r p^rcto
dñi 17. q. 4. muros. **D.** De ista ma^oia
tractas Ray. specificat sic. pūit aliq^s
licite sine culpa: s^z nō sine cā. **Uñ** hūus.
paup^ras odiū fauor vitii scelus rhor
do. Personas spoliāt et loca iure suo.
paup^ras nā pp^r paup^ratez sū pauci
tatē ecclia q^d olueuit hīe ep^s p^rdit ip^s 3. 6.
. q. 1. 2. tps. Itē pp^r odiū. s. ciuit^u: puta q^d
occiderūt duos ep^s. vel ex alia enoz
mī cā p^rdit ecclia ep^s 25. q. 2. ita nos. Itē
pp^r fauorē: vt ciuitati Cōstātinopoli
tane: uā Cōstātin^u cōstituit q^d nouam
Romā cōferēs se ad eā datū ē vt ecclia
Cōstātinopolitana h^oet p^rmū locū p^r
Romanā. dīf. 22. renouātes. **A.** Et hūc
locū amittit Alexādrina. s^z eūdē. 2. i. sū.
eo. ti. q. 9. vbi nōnt et oia q^d iusto. Sponū
tur. **D.** Itē pp^r vitii: vt puta lepre
amouet^r plar^u ab administratōe. ex d^o cle.
egro. tua nos. Debēt tñ m^ux facultates
ecclie sibi nccia mīstrari. **A.** vt p^r ibi
dē. s. i. allegato. **D.** Itē pp^r scel^r: vt
pp^r scel^r p^ris v^l dñi familia qñz spoli
at bonis tpalib^z. Itē ordo. Nā p^r p^rcto
mōachi v^l monache d^z peccās retrudi

i arti^o mōasteriū: et sic p^rmū mōasteriū
res q^s illi occasiōe fuerat olecutū per
dit saltē ad tps. vt s. apofstalia 5. §. p.

Sz qñz vn^o pcutit v^l pūit p^r pec
cato alteri^o. **A.** 3. h. o. vbi s. **pena** spi
rituali nō punit aliq^s p^r p^rcto alteri^o. q^d
pena spūalis p^rinet ad aīaz: fm quā q
lib^z ē liber sui. **pena** tñ tpali vn^o qñz
punit p^r p^rcto alteri^o triplici rōne. p^rio
qdē q^d vn^o hō tpalt ē res alteri^o: et ita i
penā ei^o ēt ipse punit. sicut filii sūt fm
corp^o qdā res p^ris. 2. fm qdā res dñozū
2. mō inq^rtū pcutit vn^o deriuat ad alte
rū. 2. h^o vel p^r imitatorē: sicut filii imitā
tur p^rctā parētū 2. sui p^rctā dñoz vt au
daci^o peccēt. **Uñ** p^r modū meriti sic pec
cata subditoz merēt peccatore p^rlatuz
fm illud Job 34. Qui regnare fac ho
minē hypochnā pp^r p^rctā ppli. sine ēt
p^r aliq^s cōsensū siue dissidatōez. Sic m.
infidū boni sūt punitūtur cū malis. q^d eo
rū p^rctā nō redarguerūt. vt Aug^o dīc^r p^r
de ciuit. dei. 3. ad comēdādā vnitatē hu
māe societati ex q^d vn^o hō d^z p^r alio sol
licit^r eē ne peccet: 2. ad detestatōez p^rcti
oū. l. p^rea vni^o redūdat i oēs q^d oēs sint
vniū corp^o: vt Aug^o dīcit d^o p^rcto Achor
A. Idē i sū. eo. ti. q. 8. **D.** Ex p^rdictis
p^r q^dre puuli sodomoz puniti sūt. **A.**
vt p^r 3. s. 2. 19. **D.** tū q^d erāt res parē
tū: 2. in eis parētes puniebāt. tum ēt q^d
hoc i eoz bonū cessit: ne si reseruarent^r
eēt imitatores p^rime malitie: 2. sic gū
ores penas mererēt. **D.** Idē i sū. eo. ti.
q. 9. Et addit^r q^d sūt i detestatōem p^rcti
2. in punitōem hoīuz occisa sūt qñq^s et
iussa inflicci aīalia eoz. vt p^r 3. p^r Reg. 15.
2. i. subdit fm Ray. Ex p^rdicti parēt cāe
q^dre dñs aliqñ sine culpa punitur 2. pu
nit creaturas aliqñ tā rōnales q^d irrōa
les: vt in talib^z q^d tibi dubia fuerit. quia
iudicia dei abyssus mīta. dīc^r cnz ap^lo
D altitudo vniūtiap sapiētie 2. scie dei.
2. 2. No. xi. Itē cū Aug^o: Si rōe p^rfundita
rē iudicii dei penetrare nō possumus:
manifestissime tā scim^u vez esse q^d di
xit: 2. iustū eē quod fecit. 2. **A.** d^o pena
excōicatiois nō possit puniri vnus p^ro

alio. hēs s. excoicatio p. s. s. in fi. **S.** in terdictū qñz pōt poni ppt pēn solius dñi: vt s. in dictū p. s. 3.

¶ Utz postq qd est semel punit p aliq crimine debeat ei alia pena infligi **R.** s. Ray. Nō. qd dō nō iudicabit bis i idipm. Nā? **¶** Et nemo d3 duplici cō trito cōteri. ex de iud. ar. si. **O**trorics tñ. p eadē culpa imponit multiplex pe na sit in eodē iudicio. Nā z tūc oēs ille pene accipiūt p vna qñ aliq p se suffi ciēs nō fuisset. Sed in diuersis iudiciis nō licet bis in idipm iudicare: vt dictū ē nisi forsitā cresceret contumacia: ex vt lire nō dref. qñ frequēter. in fi. **A.** imo in diuersis z in eodē iudicio iponū tur interdū ples pene qñ ē delictū gūe: sicut p3 in blasphemia dei vñ sanctorz p qua de iure canonico iponit pena p sonalis z pecuniaria in foro iudiciali z pñiali. ex de maledi. statum. z de iu re ciuili vltimū suppliciu. in aut. vt nō luxu. dñam. coll. 6. Et oēs pene pñt ipo nit: vt dicit oñs An. de bu. in dicto. c. sta tum. Et hic fuit sensus Ray. vt p3 in sum. eo. ti. q. xi. **B.**

¶ Quis ordo i penis tenēdus sit? **R.** Si pcedit d aliquē p crimie z crimie ē tale qd inducat suspēsiōe d3 suspēdi vel si iducit dpositiōe d3 depōi. Et tūc qdē si corrigibilis apparuerit non pce dit ampli nisi in falsario lraz aplice se dis. qz ille ipō iure excoicat ex z d3 dpo ni z tradi iudici scilari: vt dcm ē s. excoi catio 3. s. p. **A.** Si hō depositus sit in corrigibilis d3 p excoicari minori. dein de excoicatōe maiori exide tradi curie scilari vt de puret in exiliū vel aliā pe nā. vt in. c. cū non ab hoie. de q. l. z i sū. e. ti. q. 12. fm Ray. **B.** Abi hō quis pu nit p contumacia d3 suspēdi postmodō crescēte contumacia d3 excoicari: deinde deponi. 23. q. 4. forte. Notat hec ex de iud. cū nō ab hoie. **A.** In glo. **D.** Utz iudex possit penā relaxare di minue vñ augē: satis hñ s. iudex p. s. 9. x. xi. **S.** hic spāt qñt vtz possit pe nā commutare: **R.** fm Posti. Crimine p

bato si certa pena repit in iure illa isti gēda ē nō mollior n3 ourior. Alioqn iudex eēt ifamis. **L.** d. vi pu. vel dua. l. fer uos. in fi. nisi vt s. dñ. iudex p. s. 9. z x. **A.** snisi sit iudex q possit sup iura vi pēfate. qz tūc possit z penā commutare: vt z nōtur in sū. eo. ti. q. 14. **B.** Nō si ples pene taxate sūt: z arbitrio iudi cis pena relicta: d3 illā imponē q ma gis timeat. ex vt lire nō dref. qñ frequēter. in fi. **S.** hō certa pena statuta nō ē: sed iudici cōmittit: d3 egare suata sp i bu māiorē pte dcliare: ex d trāfac. ex pre. **¶** Utz q committit furtū vt hñ sup qb? statuta ē grauis pena pecuniaria: vel forte alia: teneat solue penā illā? **R.** fm Ray. Siue pena illa fuerit statuta p quācūq legē: siue p canones nō est imūgēdū in foro pñiali q soluat nisi fuerit ddenat ad illā. Alioqn suffic q soluat intesse. **¶** Si fuerit iniuria satis faciat ad arbitriū boni viri. **Lon.** **L.** ho. scōa scōe. q. 62. **A.** De hoc dictū ē ē s. pedagū. s. 2. z ibi lati? additōe. **D.** Quid fier cū peccat multitudo vide s. correctio p. s. 5. Et de qtuor cāis disti muladi ibidē. s. 6. **L.** ui applicabit pēa ppter violētā man? iniectionem i clicuz vide s. absolutio 4. s. 2. **B.**

Pena z. s. que puenit p ti lese a ledente iue nō seruare pactū. Et qñf p. vtz oñi qb? dāna illata sūt vel milites z hñ possint licite tenē emēdas quas p dānis sibi illatis capiūt: cū pena sit mē to maior q dānū illatū? **R.** fm Buil. **L.** dñs q milites z ēt ecclesiastice psonē retinē possūt illas penas quas lenāt b3 cōsuetudines legitimas z statuta regio nis: nec peccāt qñ in hac pte subest cā z seruāt iuris ordo: z nō sit ppt cupidi tatē: sed ppt zelū iusticie. **Nec** obstat q pena excedit dānū. qz hñ pene nō so lū ppter intesse statute sūt: s3 ēt ppter crimia coercēda. Sūt tñ tēperade pen satis circūstātiis: nec laxade habene i talib? **S.** ecuri? tñ ēt hñ excessū emen de i pios vius erogare. **A.** Idē in sū.

R. fm **pe.** **De** e ora spūs vniti carni
z separati. qz ille ē suscepibilis pnie iste
nō fm **Dama.** **Inc** ē q d oī pctō com
misso a spū in carne extitū dū in carne
ē pōt agē pniām. p' separatōem nō pōt.
A. Idē in sū. eo. ti. q. 2. vbi z addit fm
eūdē. **Sūt** tū pctā qdā de gb' difficili'
agis pnia: q. s. nō amittūtū ex fragili
tate vel ignorātia obnubilare rōnis p
carne: sed ex malitia. z iō in his diffici
lius agis pnia. Et sic intelligit illō **Da**
th. 12. **Qui** peccauerit i spm scm non re
mittet ei. z c. i. vir remittet. **B.**

Utz de quolibz pctō debeat eē ppe
tua pnia: **R.** fm **pe.** pnia pcti extior
nō oī q sit ppetua: s; pnia iterior oī eē
ppetua salte qstū ad bitū: sicut de cri
tōe dictū ē s. oritio. 5. 9. **A.** Idē i sū.
eo. ti. q. 3. **B.**

Utz he penitēs possit postea morta
liter peccare: **R.** possit videri q nō.
Nā si peccet. vī q nō fuerit he penitēs
Inanis ē. n. pnia quā seqns culpa oīa
culat. z mīta sūta de gb' qdā dixim' h
in p. s. Et oīa q bēntur de pe. oī. 3. circa
pn. 3. īpa oīa nō ad diuersa rpa: s; ad
idē tps quo qs penitet sūt referēda: vt
cōsiderādo līaz ibi pz. Et i hoc con. Ray.
mgf līaz. **Tho.** z **pe.** **A.** Idē in sū.
eo. ti. q. 4. **B.**

Quor sūt actōes pnie: **R.** fm Ray.
Tres. pnia q fit aū baptisimū: vt si ba
ptizādus adul' sit. **A.** i. doli capax:
vt i. c. res. de q. i. vbi soli paruuli exci
piūt q peccare nō pnt. **B.** **Qui** ni
si peniteat nouā vitā inchoare nō pōt.
S; si peniteat z baptizet nō tenet ad
exteriorē pniā. vt s. cōfessio p. 5. aniplt.
S; z ab hac pnia paruuli sūt imunes:
sicut ēt a pctō. Scda actio pnie ē q fit
p' baptisimū de mortakb'. Tertia q fit
de venialib' de pe. oī. l. tres sūt. **A.**
Idē in sū. eo. ti. q. 6. **B.**

Utz aū baptisimū regat pnia: **R.**
fm **pe.** pnia pōt accipi dupl. vno p
ut ē sacm: z sic nō pcedit baptisimū: s;
segtur. qz baptisim' ianua ē z sudamē
tū oīum sacroy. Alio' put ē hr'. z tunc

distinguēdū ē. qz in qstū ē hr' formata
nō regit. qz sic culpa i tali nō remittet
xtute baptisimū: sed in qstū ē hr' infor
ma. i. qdā pcti detestatio qūis nō sus
ficiēs cū pposito emēdādi: regit vt cā
remouēs phibēs. qz volūtate remanē
te ad pctm nō eēt hō suscepibilis grē.

A. Idē i sū. l. 3. ti. 3. 4. q. 14. 4. Ad hoc
etiā facit qd nōt fm eū. **pe.** z **Tho.** in
sū. l. 3. ti. 2. 4. q. 15. **B.**

Utz pnia tollat totū fatū. loēz obli
gatōem ad penā: **R.** fm **pe.** Sicut q
hoīez ita z q deū offendit peccat dupli
cit. p qdē ē equitate amicitie in qstū de
bitū effectū nō ipendit. z ē equitate ius
ticie in qstū rē vī honore vī obsequiū
subtrahit. **Qz** g' vtrūq' restitue. Et
qz restituta amicitia nō ē pp' b' resti
tuta res ablata. iō p' remissione culpe
remanet rear' pene. Idē **Tho.** in 4. oī.
20. vt. i. pnia. 2. 5. 4. **A.** Idē in sū. l. 3.
ti. 3. 4. q. 7. **B.**

Quor sūt spēs pnie: **R.** fm Ray.
Tres. Nā alia ē solēnis. alia publica.
alia puata. Solēnis ē que fit i capite q
dragesime cū solēnitare q hī oī. 50. in
capite. **Publica** hō ē q fit publice: s; li
ne pdicta solēnitare. Et de his duabus
dicim'. I. pnia. 3. p' puata hō q secreto
i cōfessione iponit: de q. i. pnia. 2. p' totū.
A. pnia puata poti' vt pici illa q qstū
die fit singlarit: cū qs pctā sua soli sa
cerdoti cōfiteat fm Ray. z hosti. z in sū.
eo. ti. q. 15. Et de istis spēs pnie nōt ēt i
sum. eo. ti. q. 8. **B.**

Utz pnia bēat ptes: z q sūt: **R.** fm
pe. **Tres** sūt ptes pnie. cōfessio cordis.
cōfessio oris. z satisfactio opīs. Et s' iste
qī ptes integrales fm pfectū eē pnie.
Nā l; i cōfessione dimittat pctm: oī tū cō
fessionē z satisfactiōem eē saltē i pposit
o. **Un** de his ptib' **h**zyfo'. pfecta
pnia cogit pctōē oīa sūfferre. in corde
cōfessio. in ore cōfessio. in ope tota humi
litas. **De** c' fructifera pnia. de pe. oī. i.
pfecta. **Lon.** **Tho.** z Ray. **A.** Idē i sū.
eo. ti. q. 16. **B.** De cōfessione. s. cōfessio. De satisfactiōe

I. Satisfactio.

Utz pctā q p verā pniām sūt dimis-
sa redeat qñ qz itez relabif i pctm: **R**o
fm **Tho**. in 4. dis. 22. Aliquid pōt redi-
re duplt. Vel in se, z sic pctā dimissa nō
lo mō redeūt qñ ad maculā z p cōis
nec ad reatū. Vel in suo effectu. z hoc
mō pctā dimissa redeūt in qñ ex pec-
catō dimissis aliqd in sequētibz relin-
quit. **Et** b. n. q. hō deū p pctm offendit
p remissione pcedētū pctōz quādam
deformitatē ingratitudinis actz sequētis
pcti acgrit. z iō dī cōif qz redeūt qñ
ad ingratitudinē. **R**o. **pe**. hosti. z alii. **A**.
Iō i sū. eo. ti. q. 143. fm theologos cōif
Et addit fm eōsdē qz pctm sequens
aggruet ex ingratitudine remissionis pō-
rū peccatorū: nō tamē est ita graue sic
oīa pterita simul. **D**.

Utz regrat pnia de pctis p ignora-
tiā dimissis: **R**o. Ignorātia ē talis qz
excuset nō tenet. al. sic. De hoc s. ignora-
tia. **S**. p. 2. **A**. **I**de in sū. eo. ti. q. 146.
Et vtz d. vialibz. **S**. pctm. **S**. 2.

Utz regrat pnia d. pctis oblit: **R**o.
fm **pe**. Si hō pctm tra ē oblit q nullo
mō rcordeat nō tenet ad pniaz: nisi i ge-
nerali. **S**. tñ d. p. posse laborare vt re-
cordeat: z si recordari pōt tenet. Delet
ē p cōfessionē gnālē: ut s. cōfessio p. **S**. 2.
q. icipit. vtz p gnālēz. **A**. **I**de in sū.
eo. ti. q. 147. **Et** hō calu d. qz penitē nō
solū de pctis oblitus ē: genē: sed ē d. ip-
sa negligētia ex qua oblitus ē in specie
fm **Tho**. z in sū. eo. ti. q. 19. **D**.

Utz debeat eē pnia de pctō origia-
li: **R**o. fm **pe**. Pnia nō est nisi de aliq
actu pōz z volūtario. Originale autē
nō ē factū ppiū: imo nec volūtarium
volūtate. Exatē in ipō s. in alto. **Et** iō
de eo nō regrit pnia. Regrit tñ displi-
cētia in adulto cōsideratē illō. **I**ō **Tho**.
14. dis. 7. **A**. **I**de i sū. eo. ti. q. 148. **D**.

Utz aliq i fine vite possit penitē:
Ro. Diuina grā nulli se subtrahit facie
ti qd in se ē. **U**ñ hō qd iū bz vsū liberi
arbitrii pōt se ad grām pparare dolen-
do de pterito z pponēdo cauē de futu-

ro. **U**ñ de **pe**. dis. 7. in pñ. dī. **I**ps pnie
ē vsq ad vltimū articulū vite. **U**nde z
Leo papa. Nemo ē desperādus in hō
corpe cōstitut: qz nōnunq qd diffiden-
tia etatis differt: cōsilio maturiore pfi-
cif. **A**. **I**doc hō de **pe**. dis. 7. c. p. **D**.
S. tñ piculosū z dubiū ē qz illud vlti-
mū tps expectet. **U**ñ z ibidē subdit si
cur **Aug**. scribit. Si qz possit i vltia ne-
cessitate sue egritudinis pniaz accipit
fateor. nō negam qd petit: sed nō pñu-
m qz bñ hic erit. Pniaz dare possū
securitatē aut dare nō possū. **Et** sequit
I. Nullus expectet qñ peccare nō pōt.
Et itez. **Q**ue sero penitet o. nō solum
deū timē iudicē: s. z iustū diligē: nō tā-
tū penā timeat: s. anxiet p glā. **Et** mul-
ta sūta ibidē. **A**. **I**dec bēntur de **pe**.
dis. 7. si qz possit. z c. nullus. **Et** idē qd i
hō. s. nō ē in sū. eo. ti. q. 159. bz **Tho**. z **pe**.
Et addit bz **Al**. Ray. qz ratū ē qz ex ca-
ritate qz in extremis pēteat. **D**. z i
tali casu qlibet sacerdos pōt absolue:
vt s. absolutio p. **S**. fi. **A**. **Et** ibi de bō
lati in additōe. **D**. z absolutio 2. **S**.
2. z s. cōfessio 3. **S**. 4. **R**. 7. tpe. **Et** de
hoc casu bz s. pnia 2. **S**. p. 1. **N**ec tali ē
pnia iponēda s. inotescēda. 26. q. 7. c. p.
A. **Et** ibi subdit. **Et** cū amicor ozōibz
z etynaz studiis pōdus pnie subleuan-
dū si forte migrauerit: ne obligati z a-
cōione z cōsortio venie fiant alieni: a q
piculo si diuinit erept. cōualuerit pe-
nitētie modū a sacerdote sibi ipositus
diligenter obfuerit. **D**.

Quid ē in pnia sacramētū: qd res?
Ro. fm **Tho**. z **pe**. in 4. dis. 21. In sacro
pnie exterior pnia ē sacz vt signū tñ
s. interioris pnie. **Et** ē ibi actz penitēti
qñ mālē. **Act** aut sacerdotis. s. absolu-
tio qñ formale. Pnia hō interior seu cō-
tritio put intūgīt pnie exteriori saltēz
i pposito ē ps sacz i est res z signum.
A. **N**on aut put ē actz cōtritio s. se fm
eōsdē. z in sū. eo. ti. q. 179. vbi bec nō ē
D. Res qd ē pnie exterioris ē signū
remissionis pctōz: remissio aut pecca-
torū est res tñ. **D**atis cō. Ray. pnia hō

non valet nisi restituat ablatū: vt. l. re
stitutio p. s. si.

Penitentia 2°. s. illud
q^o facē
dos iponit penitēti in cōfessione
Quid g^o cū sacerdos dicat penitēti i cō
fessione. q^oq^o boni feceris sit tibi in re
missione peccatorū? R. s. m. Tho. in quo
dā quolibet. Dic ē q^odruplici cōsiderati
one vtēdū. p. n. cōsiderādū ē q^o p^octōr est
debitōr satisfactōis dupl^r. Vno^o ex in
iunctōe sacerdotis. Alio^o ex ipso p^octō cō
misso. Vbi si cōtingat q^o sacerdos mino
rē satisfactōem iponat q^o regravat culpa
residū exoluet aut hic aut i purgato
rio. Si hō maiorē iniūgat: nihilomin^o
penitēs tenet facē q^o sibi iniunctū est
si ad sit facultas. 2° cōsiderādū ē q^o opus
q^o q^o facit ex iniunctōe sacerdotis du
pliciter valet penitēti. Vno^o. l. ex nā op^ois
iniūcti. Alio^o ex vi clauū: ita q^o ex his
ampli^r valet ad expiādū p^octā q^o si p^obo
arbitrio idē facēt. 3° cōsiderādū ē q^o satis
factio ad duo valet. s. ad expiatioēz cul
pe p^oterite: et ad cautelā future. 4° cō
siderādū est q^o sacerdos p^oor penitenti
satisfactōem iniungē: vel ex p^obo arbi
trio: vel ex cōsilio alieno. et ita ēt arbi
trio ipsi^o penitētis: vt si dicat sacerdos
Facias hoc si pores et si nō pores facias
hoc. Site v^o cū sacerdos dicit. q^oq^o bo
ni feceris sit tibi in remissione peccatorū
q^o. s. grauis p^onia ēt ei iniūgenda: que
tū ei indicari d^o. Et dicēdo p^odicta h^oba
illa q^o penitēs p^oter iniūctōem exp^ossam
facit accipiūt maiorē vim expiationis
culpe p^oterite ex illa gnālⁱ iniūctōe. vñ
p^odicta h^oba laudabil^r solēt dici. Et q^o
tū ad hoc satisfactio ē sacralis inq^otu^o
tute clauū est culpe omisse expiatio
h^o nō hēat maiorē vim ad remediū con
tra culpā futurā. A. Idē in sū. l. 3°. ti.
34. q. 110. Et eadē rōe Ray. et hosti. vt
et ponit eo. ti. q. 108. dicunt q^o c^oh^or et di
scret^r sacerdos post iniūctā p^oniā di
cat penitēti q^o oīa bona q^o fecerit: et oīa
mala que fuisse inuenit ei p^oficiāt ad salu
tē. et p^o p^onia hec oīa iniungat. B.
Que p^onia ē p^o p^octis singulis iniūgē

da? R. s. p^oo q^olibet p^octō mortali ēt re
gularit^r septēnis p^onia iniūgēda. 33. q. 2.
hoc ipm. et s. se. 22. q. 1. p^odicandū. A.
Ibi hoc nō ē in glo. Et vt nō ē in sū. eo.
ti. q. 125. h^o rei duplex est rō. Vna q^o p^oci
pit oīa. Nūeri. 12. Vnā s^orozē. Arō
lepra p^ocu^ossaz poni extra castra p^o septē
dies: vt in dicto. c. hoc ip^o. Et sic accipit
dies. p. āno. Alia hō rō ē: vt sicut p^o pec
catū septiformē spūs sancti grāz ami
sit: ita p^o septēnis p^oniāz grāz scupet. Et
ista p^onia v^o agēda v^o p^oplurimū in ieiū
niis. vt. 32. q. 2. s. hoc quāq^o. et ex de fur
tis. sigs p^opter. B. Et ista septennis
p^onia magis v^o min^o aspera d^oz imponi
pur maioritas vel minoritas criminis et
circūstantiaz exposcūt: q^o apud deum
magis valet mortificatio vitiōz q^o ab
stinētia ciboz: de pe. d^o s. i. mensurā. A.
Et iō magi cōrito minor p^onia est iniū
gēda: vt ibi. B. B^o hodie oēs p^onie sa
cerdotis arbitrio taxade sunt cōsidera
tis circūstantiis p^osonaz et cōditionū. 26.
q. 7. t^opa. et dicto. c. mēsurā. ex eo. d^o s. qui.
A. Non. glo. in dicto. c. t^opa. s. q^o hodie
p^onie sūt arbitrarie. et notat d^o s. An. de
bu. in dicto. c. si q^o p^opter. Et nō ēt i sū.
eo. ti. q. 125. vbi ēt nōn^o multiplices. pe
nitētie q^o spālⁱ p^octis sūt statute. B.
Sacerdos sp^o d^oz iniungē p^oniā per
ōziū p^octō: vt sup^obo iniūgat humilem
ordē. auaro et ynaz largitōem. accidi
oso peregrinatōem seu laborē. gulo
so abstinentiā. luxurioso carnis maceratio
nē. et q^oq^o loci mutatoem: vt d^o s. si. va
let. 15. q. 1. mulier. Iū sp^o cauē d^oz ne per
p^oniā quā iniungit alteri p^oudiciū
faciat: vt viro in p^oudiciū vxoris et fa
milie: aut seruo in p^oudiciū d^oni et h^oi.
A. vel q^o ex p^onia seqnat^r aliquod scā
dalū seu periculū spūale vel corpale.
ar. c. officii. ex de pe. et re. Et p^osertim vt
sit p^onia que h^oisil^r fiat: ne penitens no
uis laqueis inuoluat. q^oz omittendo pe
nitētiā mortali peccaret s^om Scotum
15. d^o s. q^orti s^oniāz. B.
Vt^o penitēs cōplera p^onia sit total^r
absolutus? R. s. Tho. i 4°. d^o s. 20. Siue

sacerdos pñiam iniūgat discretē: siue non: sp̄ remanet reat⁹ ad penā eiusdeꝝ cōtuitatis. Et iō si eā hic nō implet i purgatorio exiget. Non tñ segtur q̄ pp̄ hoc cōfessor peccet sp̄ si minozē pñiam iniungit: tñ qz nō pōt determinate cōtuitatē pene cognoscē: tñ qz qñq; ēt ex industria minozē penā iponens plus pdest penitēti qui forte magnitudie pene possit a pñia peragēda ipediri. Et iō confessor negligit min⁹ dānū: vt ma ius euitet. et itez qz paulatim cōfortat i penitēte diuin⁹ amor ad pñia pñie opa pagēda. **Con. De pñia p. 9. 7.**

Item sacerdos possit cōmutare pñiaz quā iniungit: R. fm Ray. Tredo breuiter qz sic dū tñ discrete et pp̄ cām et circa subditos suos. alit nō. dñ. sz. p̄s byter. Et hoc exponēs. Jul. dicit. qz ille idē qz iniungit aut successor ei⁹ aut supior si ē ordinari⁹ iudex penitētiō pñt pñiam cōmutare vel relaxare. Si hō sit alius cōfessor a quo cōmutatio petif. qz de parābo curā vni⁹ hñt vel duo epi i quorum eparibus penitens domiciliū hēt. hic dīcēdū qz si pñia fuit publica regi debet cōsensu pñi qui dedit eaz ne scandalizet. Dico si de facili possit regi et maxime si penitens iaz publice inchoauit pñiam. Ad si non de facili posset requiri aut si pñia fuit occulta poterit secūda cōfessor cōmutare vel relaxare. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 133. vbi ēt ad dictū fm eū. Jul. qz quo ad dictā relaxatōem et cōmutatōem archieps videtur ordinari⁹ quo ad forz pñiale subditorū suffraganei sū. Et p̄z p hō qz archieps p pñia suā remissionis lras cōcedē pōt gnāles. ēx de pe. et re. nostro. Tertium ē aut qz nullus eps pōt facē remissionē: nisi subditis suis et aliis de voluntate p̄latorū suoz: ēx de pe. et re. g. aut. Ergo subditi suffraganeoz quo ad hoc sunt subditi archiepi quous ipse quo ad forz contentiosum non sit ordinarius nisi i casib⁹ expressis aiure. hec ille. Idem quoq; videtur quo ad forz pñiale vt non sit ordinarius nisi in expressis cas

non possit confessiones subditorū suffraganeoz suozum audire nisi dū visitat puinciam: vt in c. ppetuo. et de censu. li. 6. **B.**

Item inferior possit relaxare pñiam iniunctā a supioze? R. fm Jul. Si penitētia iniuncta est in tali casu de qd ab initio poterat inferior pñiam iniungē possit et relaxare et cōmutare nisi supior reseruauerit sibi talē relaxatōem vel cōmutatōem. ar. ad hoc. so. diss. c. 2. et 33. q. 2. latoz. et in glosis vtriusq; capli. Si hō pñia iniuncta est in casu resuato supiori non poterit inferior relaxare vel cōmutare absq; licentia eius qz iniungit nisi vigeat necessitas aut sua deat vtilitas. Pñum est. n. inter p̄ari qz supior i his casib⁹ cōcesserit inferiorib⁹ p̄tatem cōmutadi vel relaxandi. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 134. Aduertēdum tñ qz quicūq; alius sacerdos ab eo qui iniungit pñiam vlt facē istā cōmutatōem vel relaxatōem videt qz nō debeat facere nisi examinata cā p̄pter quā pñia iniuncta ē penitenti: vt dicit Ray. vt et p̄z in precedenti. Sine sequens min⁹ bene factum tollat p̄cedens matur⁹ gestum. Propter qd non videt posse fieri nisi fiat noua cōfessio vt gnālis si penitētia cōcernit oīa peccata: vel p̄ticulār si respicit p̄ticulare p̄ctm: nisi forte sit euidēs penitenti non posse facē iniunctam sibi pñiam. **B.**

Quid si qd dicit se penitē s; nō vlt subire onus pñie: dicēs se tenet et hī? R. fm Ray. Sacerdos debz talem inducē sicut pōt vt paratus sit ad implēdā pñiam. **A.** qz al sine ista dispositiōe nō videt in statu salutis: cū ad hō obliget. et d. pe. et re. omnis. **B.** Qstē dēdo magnitudinē p̄ctoz et quanta bona amittit p̄pter illa: quē oīa recupera bit p pñiam. et finalit euz volūtate sua imponat ei talem pñiam quam xpi milit possit portare ne deterius contingat ei pñiam violādo. Ad hō aut p̄cipue laborat vt p̄ctozū causas et peccadi occasiones remoueat. qz fm Aug.

Satisfacere ē peccatorz cas excide: nec
 eoz suggestionibz aditu indulgere. Et
 si sacerdos nō pōt gaudē d oimoda ei
 purgatoe: gaudeat tñ qz ipm liberatū
 a gebēna ad purgatoriu mittit. Et sic
 dicit "hosti. nullaten" d3 sacerdos per
 mittē peccatozē desperatū recedē. 26.
 q. 6. si pī byter. Sed poti' iponat vinuz
 pī nī vel aliqd lene. Et q alia bona q
 fecerit: mala que tolerauerit sint ei i
 pnia. **A**. Hoc dictū hui. sed potius
 fuit Ray. Et subdit. Dñdat tñ ei q id
 qd min' agit h cōplebit i purgatorio:
 vt in sū. eo. ti. q. 135. vbi becnōnf. **B**.
 16. Ibo. i. 4. dñ. 19. **A**. Ad. et glo. Ray.
 Et addit. Consulo. q ad vitadā inobe
 dientiā z trāsgressiōē talib' nulla aut
 parua satisfactio iniungat sub pcepto
 z q cedat eis q liceat ieiuniū sibi in
 iunctū vt oīes aut elynas: aut qcuq
 alia sibi iniuncta redimē cū voluerit.
Con. Inno. vt in dicta. q. 135. ad fi. **D**.
¶ Quid si sacerdos credit q cōfiteo
 nō faciat pñiam. vide s. cōfessor 2. §. p.
A. z ibi lati' in additōe. **B**. Aut qd
 de illo qui nō vult z dicit se nō posse ab
 stinē a pctō. vide s. cōfessio p. §. 2.
¶ Quid de penitētib' i extremis vlt
 in sanitate z nō cōplēt h pñiam? **R**.
 fm Ray. Tanta posset eē cōtritio q suf
 ficēt ad delēdā oēm penā: ita q aliqs
 talis statim euolaret ad celū: vt p3 de
 latrōe Luc. 24. Si tñ min' sufficiēs ē
 cōtritō pñia: purgabit igne purgatois
 vñ z d talib' dñc Aug. Et si cuēl' vita
 viuat z nō moriat. tñ nō pmittim' q
 euadat oēm penā. Nā pñs est purgan
 dus igne purgatois q in aliud seculuz
 distulit fructū cōuersionis. de pe. dñ. 7.
 c. vlt. circa fi. **A**. Poti' vñ i. §. fi. **D**.
 Et eadē sniam ponit Grego. 25. dñ. qñs
 de qōne ista bēs ēt ā. pñia p. §. pñ. De
 purgatorio quoq. i. purgatoriu. **A**.
 Idē in sū. eo. ti. q. 162. **B**.
¶ Utz pena mortis diminuat aliquid
 de pena p pctō debita? **R**. fm Ibo. in
 4. dñ. 20. Mors nālis ē pena cōsequēs
 originale pctm z qī iam in nāz hsa. Et

iō p mortē nālē nō purgat aliqd d pec
 cato actuali: sed p illatā mortē bñ pōt
 purgari. Vñ si aliqs mortē illatā panē
 ter sustineat etiā si p aliis crimib' sit il
 illata valet ad diminutōem pene z ad
 liberatōem etiā a tota pena fm quan
 titatē culpe z patientie z cōtritōis. **A**.
 Idē in sū. eo. ti. q. 162. **B**. Ad pñctaz
 mām pñie pōt ptinē. i. satisfactio p to
 rū. Et de sacerdote qui p missis inuicti
 pecuniā recipet. vide s. obligatio. §. fi.

Penitētia 3. de peni

tēria solē
 ni z de publica. Et quidē pñia
 solēnis nō ē hodie in vsu. Et iō breuē
 sciendū q d3 fieri cū illa solēnitāte ex
 modo q habet dñ. 50. in capite. z impōi
 tur tñ ab epō vel de ei' mādato. **A**.
 s. ab alio inferiore sacerdote: vt in sū.
 li. 3. r. 4. q. 8. vbi becnōntur fm Ray.
 z hosti. **B**. Et d3 imponi p crimine
 publico z vulgarissimo qd totā vbez
 vel aliū locum cōmouerit. 26. q. 6. c. vlt.
 Itē nō d3 imponi clerico nisi deposito:
 qz nec laic' q semel egit eā debet post
 ea pmoeri: nec cōfessus d3 postea mini
 strare. dñ. 50. confirmādū. z c. illud. z. c.
 alienū. z. c. ex penitētib'. Et de hoc dñi
 est s. ordinādus. §. 14.

¶ Atz aliqs possit cogi ad solēnez pe
 tentiam? **R**. fm Ray. Si crimē sit ma
 gnū z publicū z scandalū mouerit po
 terit quis cogi ad solēnez pñiam. s3 z p
 occulto crimine si penitēs voluerit im
 poni pōt: alif non. ar. de cōfē. dñ. 3. d pe
 nitētib'. **A**. Idē in dicta. q. 9. §. bu
 go. z Ibo. **D**.

¶ Utz solēnis pñia possit iterari? **R**.
 fm Ray. Nō. de pe. dñ. 3. repiunt. Sed
 alia quelibet penitentia siue publica
 siue puata potest z debet iterari qñs
 bō peccat. de pe. dñ. 3. septies. z. c. adhuc
 instāt. Quare aut pñia solēnis nō itat
 assignat Ibo. in 4. dñ. i. 4. tres rōnes.
 Prima ne ex iteratōe vilescat. Scda
 qz figura ē expulsiōis hois de padiso
 que tñ semel facta ē. Tertia ē qz solē
 nizatio pñie est qī qdā pfectio pperuo

¶ Que cā est q̄ def aliq̄ pnia publica
 ¶ fm̄ **Tho** i. 4. dif. 14. **Quadruplex**
 ē cā. p̄ vt pctm̄ publicū publicam̄ beat
 medicinā. 2. qz maxia cōfusione ē digna
 ¶ gūstīmū scelus cōmisit. 3. vt sit aliis
 ad terroz. 4. vt sit exēplū penitēdi 7

[illegible]

Quintū elatio cordis. Ultimū delectatio p̄cti. **A**. De his ipedimētis latius dī i sū. eo. ti. q. 195. **Q**ue qdē qz nō ad casus: s; ad p̄sualiones p̄tinent p̄dicatoribus derelinquo.

Que sit p̄nia falsa: **R**. Falsa ē cū p̄p̄teris p̄b̄ de vno solo p̄nia agit. aut cū sic agit de vno vt nō discedat ab a? **Q**uā r̄ scriptū ē. Qui totā legē obserua uerit: offēdat at i vno fact? ē oīuz reus. **I**ac. 2. l. q̄tū ad vitā eternā. Sicut. n. si p̄ctis oib? eēt inuolut? ita si in vno t̄m maneat eterne vite ianuā nō intrabit. **P**entur hec de pe. dī. 5. c. 11.

Excutere siue ver

berare. vtz liceat: **R**. **H**z **T**ho. sc̄da sc̄de. q. 65. **N**ocumētū alicui inferre non licet nisi p̄ modū pene p̄p̄t malitiā. Nullus aut iuste punit aliqū nisi sit ei iurisdīcōi subiect? r̄ ideo x̄berare aliqū nō licet nisi hēnti p̄tatem aliquam sup̄ illū. Et quia filius subdit p̄tati patris r̄ seruus p̄tati dñi: licite potest pater verberare. filium r̄ dominus seruū causa correctionis r̄ discipline. **A**. **I**dem in sum. li. 3. ti. 10. q. 2. **I**sta aut correctio r̄ p̄cussio debet esse moderata: ex de sen. exco. cū volūtate. **S**. fi. r̄ s. correctio p̄. in p̄n? **I**te eps nullū o; suis manib? x̄berare. ss. dī. nō liceat. **A**. **E**adē qdē p̄tractat Ray. r̄ q̄i eodē modo determinat dicēs sic. **N**ō p̄cussio siue verberatio fit aliqū ex malitia vel odio. Et hec ē p̄ctm̄ mortale: r̄ in clico inducit depositiōem. 45. dī. c. p̄. r̄ c. ep̄m. **Q**uāq; hō fit ex caritate vt cā correctōis. Et hec in oib? h̄ntibus p̄tatem ē licita i suos subditos. 35. dī. an oia. 45. dī. cū b̄tūs. **E**ps t̄n nemi nē o; suis manib? x̄berare. ss. dī. non liceat. sed p̄t p̄ aliū. 5. q. 5. illi qui. Et si x̄berādus ē clico nō o; eū x̄berare p̄ laicū. Et t̄a eps q̄ x̄berās incidit i excoicatiōem. ex de sen. exco. vniuersitatē vt dictū est s. excoicatio r̄ s. 2. nisi clericus eēt incorrigibilis: vt ibi dicis. **A**. **I**dē in sum. eo. ti. q. 1. **Q**ua de cā cleric? corrigēdus possit

verberari? **R**. **S**m Ray. **P**ueri in minorib? ordinib? ē r̄ p̄ minorib? culpis licite verberant. maiores verberari non debent nisi p̄ maioribus criminibus. dī. 45. cū b̄tūs. **P**orro regulares sc̄bz regulas suas subiiciūt x̄berib? etiā p̄ leuib? culpis: ar. ex de appel. rephēnibilis. in fi. ex de simo. p̄ tuas. ex de accu. quatr. in fi. **S**; nō vsq; ad sanguinez vt s. disciplina. **D**e mā p̄cutiētū clicos satis hētur s. excoicatio r̄: **Q**uō percutiētī vñā maxillā p̄benda sit altera. s. patientia. **S**. fi.

Peregrinus p̄. cōiter **Q**uē pertinet defensio peregrinū? **R**. **S**m Ray. **O**ēs peregrini defēdi debēt ab ecclia. r̄ quicūq; eos i reb? vlt p̄sonis offenderit nisi admonit? satisfecerit excoicet. 24. q. 3. si quis romipetas. r̄ duob? c. se. ex de tren. r̄ pace. ino uam. ex de peregrinātib? cōquerēte. **A**. **I**dē in sum. li. 3. ti. 10. q. 37.

Quid de reb? peregrinorū qui moriuntur in via? **R**. **S**m Ray. **Q**uicūq; acceperit peccat mortalit? nisi ea intēdō accipiat vt s̄stituat heredi: nec excusatur aliq; statuto. cōsuetudine vel p̄cepto. sicut de naufragis dictū est supra. naufragus. **A**. **I**dē in sum. li. 2. ti. 1. q. 17.

Peregrinus 2. quātum **Q**uā ad clicos. Qui dicuntur clici peregrini? **R**. **S**m Ray. **P**eregrini clici p̄nt large appellari oēs qui non sūt de ep̄atu ordinantis. **N**ā nullus talis siue cliche siue laic? p̄t recipi a tali ep̄o ad dignitatē vel ordinē: vel alia ecclīastica sacra. dī. 71. per totū. r̄ sp̄aliter i c. p̄nat. ex de proeb. c. 2. r̄ 3. **A**. **B**uic t̄n iuri derogatū est hodie per s̄nias cōsuetudinē: cū quotidie clici vni? diocesis b̄nficient ab ep̄is aliay diocesis sine litteris dimissoriis sui ep̄i s̄m glo. Ray. r̄ Ul. v. c. in sū. li. 3. ti. 1. q. 1. **A**. **S**ed de ordinib? h̄s s. ordinaror. **S**. 6. r̄ 7. **I**nstitui hō b̄n p̄nt in ecclīis etiay ex̄net ep̄i r̄ ab abbatib? vel inferiorib?

prelatis de consensu et dispensatione ipsius episcopi. **A.** Si litteris tamen sui episcopi: ut in iuribus allegatis. **B.** Al non, ex eo. si. et ex de insti. ad decorum.

¶ Quare peregrini et ignoti repelluntur a promotione? **R.** fm Ray. Duplex est causa. Una quod non licet episcopo ponere falces in messem alienam subditum alterius ordinis. do. 71. dis. per totum. c. q. 3. c. si. Secunda causa est quod tales quicquid solent esse criminosi infames irregulares. vel excommunicati. et quicquid merentur se habere ordines cum non habeant: vel plures habere quam habeant. dis. 98. afros. 19. q. 2. due. Et non quod clericus habens ecclesiam: nec peregrinari potest sine licentia episcopi. de consue. dis. 5. non oportet. ex de voto magne. **A.** Con. Hosti. et Ul. ut in sum. eo. ti. q. 2. **B.**

¶ Quia clerici peregrini debeant ad celebrandum admitti? **R.** fm Ray. Si tales ignoti clerici volunt publice celebrare populo admittunt cum quicquid sigillis episcopi. 98. dis. c. p. 2. et ex eo. c. p. 2. hoc si sigilla sunt ignota. **A.** Et hoc casu tales peregrini debent in suspensione aliquam tempore haberi: in quo plene de actibus iporum pateat. ex eo. c. p. **B.** Al sufficeret sigillum sui episcopi tamen. dis. 71. p. maris. 19. q. 2. due. et multo magis sufficeret aplice sedis mandatum: ex de cle. non resisti. tue. **A.** Melius in c. fraternitatis. eo. ti. **B.** Si vero vellet in secreto ex duorum celebrare tolerari potest. ex eo. tue. Et est ratio secundum Hosti. quod in publica celebratione possit eum mouere ad celebrandum gloria humana vel lucrum. Secus si in secreto. Item quod in publico commode malum possit incidere. si non ordinatus celebraret: sed in secreto non fortis in periculum nisi soli celebrantis. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 3. **B.**

¶ Sed quare recipiuntur tales cum quicquid sigillis ignotis cum ignota non faciunt fidem? **R.** fm Ray. Quia non ita de facili posset committi falsitas in quicquid sicut in voto. Et addit Hosti. quod nisi aliquis notitia habeat de sigillis non est eis credendum. **A.** Idem. Ul. et Hosti. ut in sum. eo. ti. q. 4. **B.** Sed et addit Ray. Quod si sigillis sufficeret

unus testis. **A.** Hoc fuit dictum hosti. qui etiam addit quod sufficeret etiam si haberetur notitia unius de quicquid sigillis: ut in dicta. q. 4. **B.** Ita tamen quod si in anno et hosti. si ex receptio talium clericorum fieret iudicium et damnum alicui. **A.** Magni ut in dicta. q. 4. **B.** non deberet crediti etiam quicquid sigillis nisi aliter probaretur. Et viatores transcurrentes non oportet ita subtiliter examinare. 42. dis. quiescamus. **A.** Hoc dictum a hosti. sed viatores sunt: non. qui et addit quod si clericus non querit aliterius patrimonium: et aliter sit bone vite: et habeat quicquid sigilla episcoporum: ignorata si aliquis notitia habeatur per famam vel alio modo de episcopis vel terris eorum: aliter non sunt sufficiens probatio: tamen in presenti casu tales crederem posse admitti: ut in dicta. q. 4. **B.**

¶ Quid si talis amiserit litteras? **R.** Si perbet per duos testes ordinationem suam et conversationem. **A.** Et etiam licentiam sui episcopi secundum Ray. ut in sum. eo. ti. q. 5. Et addit quod aliter non crederetur: etiam si populo iuramento firmaret. Et contra. Ul. et Hosti. ut ibi. **B.** recipi potest. ex e. tue. in auctoritate de fide instru. si vero. col. 62. l. de fide instru. in exercendis. Et si non existant testes de ordinatione: quod forte longum tempus est. sed ostendit quod se gessit ut per byther admitti potest. ar. ff. ad macedo. l. 3. et ex de per byther. non baptizatus. c. 2. et 3. **A.** hoc dictum a hosti. Et si fuit Hosti. ut in dicta. q. 4. ad finem. **B.**

¶ Quales debent esse littere que dantur clericis peregrinis? **R.** Ideo secundum Hosti. ad hoc quod suscipiatur in executione ordinum debent littere continere hanc clausulam: vel similem. Queque gradatim ad talem ordinem promouimus. 73. dis. In nomine patris. et c. se. Et be littere commendaticie vocantur: seu testimoniales. ex eo. tue. Si vero ordines vult recipere necesse est quod habeat a suo episcopo licentiam expressam per modum qui habetur in ordinatore. 9. 6. et 7. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 7. Et aduertendum quod si aliqui abbates. archidiaconi. vel alii

inferiores plati hñt ius istituēdi i aliq
bus eccl'is z instituñt cñcos alteri epi
scopat' non valet bi' iñstitutio. Immo
epo diocesan' pōt eū remouē: nisi cum
talr iñstitutio voluerit dispēsare: ex. e. c.
fi. 3. Ray. z. **D**icitur i. sū. e. ti. q. 6.

Epi z superiores sñt abbates z pōres
z ceteri pñdētes monasteriis q apud
aplicā sedē pmonētur. cfirmant. cōse
crant z bñdicūt: nō accedāt ad cōmis
sas eccl'as sine l'is aplicis continenti
bus pmoctōem. cfirmatōem. csecratio
nē seu bñdicōem. nec accipiat eccl'as ad
mistratōes z nemo eis pareat: nisi ostē
dāt. At qquid ipi faciūt ē irritū z ipsi
nihil p'cipiēt de pñtib'. z illi q eos re
cipiūt vel eis obediūt sñt suspēsi a bñ
fictis eccl'asticis. Et idē p oia si dicti p
lati recederēt de curia non pñtito iura
mēto fidelitatis: vt i cñuagati Bonifa
cii octau: que incipit. Imuncite.

Perjurium qd sit? **R**n°
fm m'grum
Iniaz z Ray. Perjurium ē men
daciū iuramēto firmatū. Sed z Tho.
scdā scdē. q. 98. dicit q falsitas ē de rōe
piurii: addēs q sicut dicit 'biero' qd
cunqz illoz triū defuerit. s. f'itas. iusti
cia. vel iudiciū piurii est. **A** 22. q. 2.
ataduertēdū. **D** Nō tñ eodē ordine
s; p quidē z pncipal' qñ deest f'itas
scdario aut qñ deest iusticia. Quicūqz
n. iurat illicitū ex hoc ipso falsitatē in
currit. qz obligat' ē ad dñū faciēdū. 3.
qñ deest iudiciū. qz cū indiscrete iurat
ex hoc ipso piculo se cōmittit falsitatez
incurrēdi. **A** 73. i. sū. li. p. ti. 9. q. 20.

Quot modis cōmittit falsitas i iura
mēto assertorio? **R**n° fm Aug. Tribus
mōis ē ibi falsitas z cōmittit piurium.
Prim' ē cū qd iurādo loqitur falsū: sñ
intētiōe fallēdi: qz ipse fallit z credit di
cere v'z. 2. cū loq' falsū z cū intētiōe fal
lēdi: qz z ipse falsū putat. 3. qñ loqitur
v'z cū intētiōe tñ fallēdi. qz credit eē fal
sū. 22. q. 2. hoica. **A** 73. i. sū. e. ti. q. 21. **D**
Quot modis cōmittit falsitas siue
piurii i iuramēto pmissorio? **R**n° fm

Ray. Trib' modis. Prim' cū qd iurat
se faciūt v' dictūz aliqd illicitū v' in
bonestū. 2. qñ z i iurat aliqd licitū: tñ
absqz nccitate s; cū solēnitare. 3. qñ b°
ipm facit z sine solēnitare: vt i iuramē
tis qñdianis ex qdā mala cōsuetudine
vt p deū ibo cras ad eccl'iam: vel aliqd
fale. vel ēt cū bi' iuramēta sñt ex ioco.
In oib' pdictis statz cū iurat piurat.
22. q. 4. qui sacramēto. S; intellige lar
ge. vt in p. s. dictū ē. **A** Idē i oca. q. 21.
Et ad pdicta facit pdictū. c. ataduertē
dū. 22. q. 2.

Utr' piurii sit pccm mortale? **R**n° s;
Tho. scdā scdē. q. 98. Ex suo genē pccm
ē mortale: qz ipoztat cōtemptū dei: nec
excusat a pccō mortali nō implens ē
qd coact' iurauit. pōt tñ per auctōritā
tē pape ab obligatōe iuramēti absolui
pñtūm si coact' fuit tali metu q cadē
posset i cōstātē viz. **A** De hoc s. iura
re. 5. 14. 2. s. iuramētū p. s. pñt. cū additi
one. **D** Admōz tñ pnia impōit tali.
Itē nō excusat a mortali pccō q iocose
piurat. qz nō euitat dīnā irreuerētiā
imō qñtū ad aliqd magis auget. Sñt z
ille q ex lapsu lingue iurat: si qdē adue
tat se iurare z falsū esse quod iurat nō
excusat a pccō mortali: sic nec a dei cō
tēptū. Si aut' hoc nō aduertat n v' ha
bere intētiōem iurādi: z iō a crimine per
iuri excusat. **A** Idē in sū. eo. ti. q. 22.
vbi ēt addit q cū male iuraf: qz qñis
v'z sit: sine cā tñ iuraf: nō s; ē morta
le fm Tho. Nā sicut dicit Ray. Si iura
tur in cōi sermone aliqd licitū: puta.
cras ibo ad eccl'iam: vel bi': sicut fit in
qñdianis iuramētis ex qdāz lenitate
veniale est. 25. dis. 5. criminis. **D** pōt itel
ligi qñ ista lenitas pcedit ex surreprōe
nō pcedēte ex nōbili negligētia. At se
cus cū sit cōsecūdi decalogi pceptuz:
vt nōt Nico. de lira sup. 2. 20. Et sat
facit dictū. c. ataduertēdū. Subdit aut'
Ray. Si hō licitū sine cā iuraf: sed cū
solēnitare: z indiscrete mortale ē. **D**
Utr' excusat a pccō mortali qñ iura
tur falsū qd credit eē v'z? **R**n° s; pē.

Quā iurat falsū iuramēto assertorio z iurās credit vey: si qdē adhibuit debi tā diligētiā nō ē mortale. **S**ilr z qñ iuramētū fuit pmissoriū si ppter legiti mū impedimētū om. tñtē unpleri excusa tur saltē a mortali. **A**. Idē in dicta .q.22. **B**. Sed qd faciet q ppter me tū iuravit se aliqd datur vel facturū vide iurare. §. 15. q. incipit. qd de co. **Q**uāz pūritū sit graui? pctm qd homi cidū: **R**. fm **I**ho. in quolibet. Sicut apls dicit ad Heb. 6. hoies p maiores suos iurāt z oīs otrouerſie eoz finis ē iuramētū. Frustra aut in cā homicidii otrouerſie finis ēē iuramētū i homici cidū ēē graui? qd pūritū. Presumere tur. n. q. q maiorē culpā. f. homicidū cō mīſi nō vereret minorē. f. pūritū incur rere. **U**n ex hoc ipō q in cā cuiuslibet pcti deſert iuramētū manifeste oñdis q pūritū p maxio pctō d. bēri. Necq imēto. q. pūrare nomen dei bñdicti vī qdā negatio nois pūritū. **U**n scōz lo cū post idolatriā pctm pūritū tenet: vt ex ordine pceptoz p. Sed z apud gen tiles ius iuradiū erat bonozatiūmū: vt dī circa pncipiū metaph. **S**z qd homi cidū gūi? pūritū i ecclā: rō ē: qz gūi? nō cumētū infdū hoib? imiet ēē ex muno ri cūpā. tñ f. iudiciū dei mai? pctm gra uis pūritū. **A**. **I**ō i sū. eo. ti. q. 23. **B**. **Q**uāz peccet q ab aliq exigit iuramē tū: **R**. f. **I**ho. scōa scōe. q. 88. Qui exi git iuramētū vt pſōa pūata z b? fac qz nescit: sed dubitat de vitate f. q. Aug. dicit nō peccat. f. tñ ex būana tentati one. i. ex infirmitate būane nāe pcedit **S**i aut ſciat vel pbabit credit eū falsū iuratur z cogit iurare homicidā ē. **N**ā fm Aug. ille de ſuo pūritio interemit ſe. Sed iſte manū inficiētiis unpſit. **A**. **A**d b. 22. q. 2. ille qui z. c. se. vbi hēf hoc dictū Aug. **B**. **S**i aut aliqs eri gat iuramētū tanq pſona publica fm qd exigit ordo iuris nō vī ēē i culpa ſū ſciat vey iuratur ſine falsū. qz nō vī ipe exigere: sed ille ad cui? iustitiā exi git. **A**. **C**or. p. dictis Ray. z glo. ei? vt

in sū. eo. ti. q. 24. **A**. **Q**ue ē pena pūritū? **R**. fm Ray. De bet fm canones grauis impōi pnia cū circūſpectis circūſtātis magis vel mi nus aspera ē ipōneda. **A**. **I**n mior qd p homicidio ſponte cōmiſſo. 22. q. 1. p. di candū. **B**. **I**re pūritū ſūt infames. 6. q. 1. infames. z. c. guncq. 22. q. 4. si quis conuictus. **A**. **I**bi ēē cāntes pūritū dī. **S**i qd cuiet? fuerit alios ad falſa te ſtimonia vel pūritia traxiſſe vel qūcūq corruptōe pecunie ſollicitaſſe: ipe qui dē vſq ad exitū vite nō cōicet. **I**bi hō qui ei i pūritio cōſenſiſſe pbāt ab omni teſtimonio ſūt remouēdi z fm legem iſamia notabūtur. **E**t fm **I**ho. scōa se cūde. q. 98. arti. 3. in iuramēto aſſertorio qd non efficit iſamis ipō iure: sed ſolū p iſiam diſtinctiā d iurātē lataz in cā accuſatōis. **F**rāgens hō iuramē tū pmiſſoriū ſolēniter factū ipſo iure ſit iſamis. qz i pſate ipius māet poſt qd iuravit vt oet ſuo iuramēto vitatez qd nō cōtingit in iuramēto aſſertorio **H**of. aut vſentire qd pūritū iudicēnt ſit ipō iure iſamis: vt in ſū. eo. ti. q. 25. **C**ōtra qd eſt. c. teſtimoniū. ex de teſti. **U**nde dictū **I**ho. vī pbabilius. **B**. **N**ec apli? ad teſtimoniū d. admitti: vt dicto. c. guncq. 22. q. 5. parvuli. non ob ſtāte qd egerit pniām: ex de teſti. teſtio niū. **A**. **I**n dicto. c. guncq. ſic dī. Qui cūq ſciens ſe pūritauerit. 40. dies in pane z aqua z ſeptē ſeqntes ānos peni teat. z nūcūq ſit ſine pniā: z nūcūq in te ſtimoniū recipiat. cōiōnē tñ poſt b? re cipiāt. **I**re **H**of. dicit qd ex qd ſemet p bātū eſt pūritū d aliqne etiā i modum exceptōis: repellit eū a teſtimonio ip: ēē i alio iudicio: f. glo. Ray. videat al ud ſenſiſſe: vt in dicta. q. 25. **S**ed p dco **H**of. ſat. faciūt iura pāllegata. **B**. **E**t hoc vey de periurio falſitatis. i. qñ quis falſū iurauit. **S**ec? de pūritio rōe deficientis iuſticie ſeu iudiciū. qñ qd iuravit inuſtū ſeu ſine cā. qd ex hoc n vī repellit a teſtimonio. ex de teſti. c. 1. f. **Q**uō ſolēnitates adhibere agguant

piurū? **R.** scdm Ray. Quicūq; iurat
per deū multū obligat. Qui hō p deū
z per euāgelia magis obligat. z adhuc
magis q istis adiungit scōz religas.
Ita crescētib⁹ solēnitatibus crescit
obligatio. Et sicut dicit **I**bo. scda scde
q. 98. qm pctrū ē si aliq solēnter iu
ras p euāgelii piurū q si p deū i coi s
mōe piurat. tū p p scadalū. tū p p ma
iorē delibatoēz qb⁹ aliq hicide positi
gravius est si quis p deū iurās piuret
q p euāgelii. **I**dē **De. z Inno. A.** **I**bo
in sum. eo. ti. q. 27. **D.**

Quid si aliq audit aliqē piurare.
vide s. iurare. §. 17. q incipit. Quid si
qs audit. Et multa ibi ad hāc mām pri
neria. **S**ilr s. iuramentū p r z p totum.

Emutatio. Qualit

fit pmutatio de bñficiis ecclē
asticis? **R.** scdm Ray. Bñficia ecclē
stica nō pnt adinuicē pmutari auctori
tate vel pactōe pñū sine simonia. **S**z
epō si vtile ēē vidēt pōr ex officio suo
trāsferre psonas z facē pmutatōēz: ita
tū q pñb⁹ inf se non licet de hoc paci
sci z tractare: vt **Inno.** ponit. s. totū ex
ponāt z relinquāt in manu superioris.
A. **D**icit ēr **Inno.** q talia possunt esse
hba ad epm. Cum ego nō possim secu
re in ecclē mea cōmorari vt pñcē s. p
pter diuersitatē lingue vel alia iusta d
cā: supplico vt de mea hbēda vt ecclē
alii pvideatis z mibi pvideat i alia.
Aredim⁹ ēr q possit ei dicē: z tali meli⁹
spetēt mea ecclē z mibi sua. ēr de pre
ben. inter cetera. **Lon.** **H**osti. **D.** o. autē
Ray. dicit q partes pnt sine pctō sibi
inuicē itimare volūtates suas. **S**ed p
mū tui⁹ est fm **Al.** vt in sum. li. 3. ti. 3.
q. 6. **S**ed z secūdū sustineri pōr qñ tal
intimatō fit sine pacto. qz necubi vī p
hibitiū. **D.** **P**ermutatio hō possessio
nū p se non est inibitā. qz dāc ibi tpa
le p tpali. ēr d rex pmi. ad qōnes. **I**ta
tū q si altera pars ppondēt poterit pe
cunia refundi vt sic ad eqūtatē permu
tatōis pueniat. **S**ed h nō q hec pmi

tatio est quedam alienatio: vt ēr d re.
ec. alie. nulli. Et ideo seruandus est mo
dus qui of s. alienatio. §. 3.

Quādo duo volētes sua bñficia per
mutare libere z sine fraude resignant
in manu epī: nō pnt impedi p illos q
bēt iras aplicas de bñficiis vacaturh
ē de re. pmi. licet. li. 2. **E**t si talia bñfi
cia cōferant aliis non valet: vt in cle. ne
pcessione. ēr eo.

Perplexitas <sup>alia iuri⁹
alia facti</sup>
vt Ray. ponit. **P**erplexitas iu
ris ē cum aliq circa illd qd sibi occur
rit faciēdū vel nō inuenit diuersas au
ctoritates sibi inuicē oppugnātes. **P**ec
plexitas p peritoz cōsiliū z dñoz con
cordiā refozmāda ē. **A.** **Q**ue hoc la
tus s. cōfessor. 2. §. si in additōe. **D.**
Alia ē perplexitas facti qñ vt ait **Breg.**
diabolus suggestione sua plerqz ita
peccare facit: qñen⁹ si pctrū fortasse su
gere appetāt sine alio pctō nō euadāt.
iz. di. nerui. Et dāc ibi cōsiliū q tūc mi
nus malum eligat. i. qd al fm se confi
deratū ēēt minus pctrū. **N**ā dñtate in
specta nō pōt aliq esse perplex⁹. i. ne
cessitate astrict⁹ ad aliq malū. **U**nde
Aug. **U**asis ire nunc de reddēt iteri
tū si spontaneū nō inuentēs hō hre pec
catū. 23. q. 4. **N**abuchodonosor. **I**tem
Aug. **U**sqz adeo pctrū volūtariū malū
ē vt nullo mō sit malū nisi sit volūtari
um. 15. q. 1. §. p. circa fi. **Lon.** **I**bo. i. 4. di.
39. **S**ilr z oēs theologi. **A.** **I**dē in sū.
lib. 3. ti. 30. q. 2. **D.** **S**i sacerdos cele
brans recolit se cōmisisse aliqz morza
le. vide s. missa. §. 8. **E**t de tenētib⁹ opio
nes diuersoz magistrōz s. opio. §. 3.

Personatus. <sup>vide su
pra. di
gnitas. §. 3.</sup>

Perstinacia <sup>ē oppositus
vitio molli
sciei z hruti perseverantie: de
quibus habet s. mollicies</sup>

Ignis <sup>quid sit? **R.** fm
host. est obliga</sup>

tio rei licite p debito facta. Sit aut ad
maiorē securitatem qz tui? ē pignori in
cubere qz agē in personā: vt in Insti.
de obliq. ex deli. na. §. furri. Unde qñ
trāsīt i pātē creditoris dñ pign? s; si re
manet apud debitore dñ hypotheca. s;
quātū ad actōem nō differūt. **A.** Jō
in sū. l. i. §. 7. **B.**

Quor modis intelligant aliq tacite
pignori obligata? **A.** sū bñ hosti. Pul
tis modis. Nā si qz tibi dotem p aliq
pmiserit oia bona sua tacite obligant
Itē p restitūda dote vxori oia bona
mariti obligātur tacite et si extraneus
s; muliere nō hz in pātē dotē p fert.
L. de rei vx. ac. l. vnica. **De hoc vide s.**
dos. §. 2. z xi? qui incipit. Quid si mari
tus. Itē oia bōa pductoris inuenta z illa
ta i rusticis pñdo sciēte dñ nisi ad tpe
iferātur tacite obligata sūt dñ. p pen
sione. In vrbano aut nō distiguo vtrū
dñs sciat vt nesciat. **L.** de locato. l. certi.
Itē bōa tutor z curator tacite obligā
tur minorib? p eoz officio aut si nō ad
ministrauerūt. **L.** de adm. ru. l. p offō.
Itē bona pñs tacite obligā sūt filiis p re
bus aduētiis z pñis eaz. vt. **L.** de bo
nis q liber. l. cū opz. Itē bona mñs cō
uolantis ad scōas nuptias sūt filiis po
ris mñmōni tacite obligata vt eis re
stituat que a pñi marito lucrata sūt.
L. de scōis nup. l. hac edictali. §. pñ. **A.**
Et ibi p; qz de restitutio faciēda ē sal
tē p mortē mñs: cū interim ipa hēat
usufructū. **B.** Itē bona defūcti taci
te obligātur p legat z fideicommissis. **L.**
cōmunita dele. l. i. **A.** Idem i sū. eo. ti. q.
74. **B.**

Que res pignori obligari pñt vñ?
A. sū bñ hosti. Obligari pñt tam res p
sentēs qz future: vt fruct? pēdētes. par
tus ancillaz. seruus pecoz. z ea que na
scēt. ff. eo. z que nondū. Itē res corpo
rales z incorporeales: vt cautōes z etiā
noia debitorz. ff. eo. cū puenit. Itē vsu
fruct? ff. eo. si is. Itē seruittutes rustice
vt. s; qdā pecunia soluta nō sit his ser
uitutib? creditor vñat **L.** si infra certū

diē nō fuerit reddita creditori: s; vendere
vicino valeat. ff. eo. sed an vie. Sed hic
caue ab vsura. sicut dñ. §. 7. **A.** Et
ibi p; qz ad vsū talis cūctio nō valet
qz ē feneratoria. s; lex pmiserit i dicta
l. sed an. **B.** Urbane aut seruittutes
nō debēt sic pignozari. Et rō ē ne ex va
rietate vsus vñtū edificia destruant
z inutilia fiant. ff. eo. si is. §. si. **Pignori**
aut obligari nō pñt: vt **Dof.** refert. res
sacre vt vasa z ornāmēta. vt. **L.** sacro
san. ec. l. sancim? nemini. **A.** nisi etiā
supflua vasa hēat z debitum vzgeat.
B. Et ibi excipit cā dēptōis captiuo
rū: vt p ea possint pignozari: vt i tex. q
segtur. **A.** Neq; aliūde ex reb? mobi
lib? solui possit: vt i tex. q segt. **B.** lo.
q. z hoc ius. Vel nisi i alius cāis necessa
ritis in qb? res eccle alienari pñt. i. z. q. z.
aurū. vide s. alienatio. §. pñ. Sed nec ref
eccle pñt pignori obligari. In aut. de
alie. z emphi. §. z qñ. coll. 9. Itē liberi
hois nulla est obligatio: qz zia ē liber
tati. et eo. c. **L.** de ac. z obli. l. ob. **L.** q
res pigno. l. qui filios. In aut. vt nulli in
di. §. qz ho. col. 9. In casib? tñ tener obli
gatio liberi hois: vt i redempto ab ho
stib? **L.** de capti. z postli. reuer. l. si. **A.**
Ibi p; qz talis remanet obligat? qñz
satisfecerit p pñcio sue redēptōis saltez
seruitio qñquēnti. **B.** Itē ob necita
tē famis pater filii obligare pñt. **L.** de
pñi. qui si. di. l. z s. emptio. §. si. **A.** z
ibi de hoc i additōe. Et idē qd in b? §.
notat in sū. eo. ti. q. 75. **B.**

An si qz res suas obligat intelligat
futura? **A.** De pñtib? z futuris sensisse
psumit. **L.** q res pig. ob. pñt. l. si. Sed in
telligit exceptū omne illd quod specia
liter obligaturus non erat: vt vestes.
supellectilia que in vsu hēbat. z filia.
L. q res pig. ob. pñt. l. i. **A.** Addita l.
obligatōe. cū sequētib? ff. d. pigno. Jō
etiā nōtur in sū. eo. ti. q. 75. **B.** Sed
bene intelligunt obligata iura z actio
nes. **L.** de senten. pas. l. si ademptis. z l.
casus. Si vero dicar mobilia z immo
bilia z se mouentia: non ob hoc intelli

gunt actōes ⁊ noia siue credita. **L.** de p
to. pigno. l. i. Idē dō de his q offerūt ec
clesie oia bona sua. Itē q obligat istru
mēta. ⁊ de agris ⁊ de oib⁹ q ibi stinent
sensisse vñ. **L.** q res pig. ob. pñr. l. 2.

¶ Quādiu pign⁹ remanet obligatū?

R. Quādiu ē vn⁹ denari⁹ remanet ad
soluēdū. **L.** de distr. pigno. l. qdū. **A.**
Idē in dicta. q. 75. i. h. ⁊ in dicta. l. qdū.
p. q pign⁹ pōt ēt vēdi: h maior pars
pcti: sed nō integra fuit soluta. **B.**

¶ Utz ecclesiastici reddit⁹ siue stipēdia
possint pignozari v⁹ obligari? **R.** scōz
Inno. Nō pñt obligari spālī dūctōe: h
a iudice p debito canonicū: ex cā iudi
cati pñt obligari. **L.** d excep. rei in. sti
pēdia. ff. d re iudi. c. modio. **¶** Per. e. z
d fideius. pñt. Vide s. locatio. s. vlti.
A. Id qd h bñ i sū. eo. ti. q. 76. Et vñ in
telligēdū qñ aliūde nō pōt debiri satisf
fici. **A.** nec ēt p iudicē vidēf posse obli
gari: vt in dicta. l. stipēdia. **B.**

¶ Utz vñ pignozē sibi obligato sit
vsura? **R.** fm **A.** do. scōa scōe. q. 78. Si
pign⁹ sit res aliq cui⁹ vsus pñcio extuma
ri pōt o. z ille q mutauit cōputare vsus
illi⁹ rei in estimatōe: ei⁹ qd mutauit
aliōgn idē ē ac si pecuniā acciperet p
mutuo qd ē vsurariū: nisi forte eēt tal
res c⁹ vsus sine pñcio solz cōcedi mī ami
cos: sic p. de libro cōmodato. **A.** Id i
sū. eo. ti. q. 77. **¶** Et b⁹ itellige q sit
vsura si vñat pignozē cōfētiēte dbitore
Si hō eo nolēte eēt furtū. ff. d furtis. l.
pignozē.

¶ Quid de expēsis facti a creditore i
pignozē? **R.** h Ray. Creditōr pōt exi
gē vñ expēlare nō solū expēlas qas fecēr
colligēdo fruct⁹: h ēt qas fec bona fide
circa rē pignozatā: puta colēdo fundū
vñ pacēdo iumētū. ⁊ b⁹ nisi fuerit imo
derare. **A.** vel ēt tāte q eaz occasio
ne dbitōr nō possit rē redimē: vt i. l. de
qua statu. Et idē qd hic nōf i sū. e. ti. q.
79. **B.** ff. de pigno. ac. l. si seruos. Sed
fruct⁹ quos pcepit vñ pcpie debuit cō
putabit i forte. **L.** de pigno. ac. l. 2. ⁊ eē
co. cū contra.

¶ Quid si pign⁹ perit vñ deteriorat?

R. Si sine culpa creditōris perit vel
deterioratū ē nō tenet. **Et** nihilomin⁹ de
bitōr tenet soluē dbitū nisi actū sit q
amissio pignori⁹ liber debitorē. Si hō
clpa creditōr: tenet creditōr. **L.** d pig⁹
ac. l. 2. 4. ⁊ 5. **A.** Id i sū. e. ti. q. 80. **B.**

¶ Quid ager creditōr hñs pign⁹ si pa
rat cōputare fructus in forte petit re
fiduū debiti⁹? **R.** fm Ray. Pōt gde pe
cuniā mutuatā p actōe psonale petē.
L. de pigno. ac. l. quis. ⁊ l. distracti. Itē
pōt pign⁹ alteri pignozare. **L.** si pign⁹ pi
gnori. l. i. ⁊ 2. **S.** nūqā possit pign⁹ ven
dere habes in se. **S.** **A.** Idē quod hic
notatur in sum. eo. ti. q. 78. **B.**

¶ Utz creditōr cui nō soluit possit pi
gnus vēdere? **R.** fm Ray. Si pactum
fuit q possit vendē certo tpe vñ modo
vel persone vñ pñcio debet creditōr de
nunciare debitorī: ⁊ postea poterit vē
dere fm formā dūctā: ⁊ nō alit. Si vero
pactū fuit de nō vendēdō nō pōt vē
dere nisi p trīnā denūciatōem sacram
debitorī vt soluat: ⁊ si nō soluat postea
poterit vēdē. **S.** si vendēt ante tenere
tur furti. Si vero nullū pactū fuit suf
ficit vna denūciatio: ⁊ postea elapso
biennio. **A.** s. a denūciatōe vñ a sen
tentia iudiciali numerādo: vt in. l. si de
qua. i. **B.** poterit fieri vēditio. **¶** Pro
bantur hec. ff. de pigno. ac. l. si conuenit
de distrabendo. **L.** de iure do. impetra.
l. si. **A.** Idē in dicta. q. 78. **B.**

¶ Quid si pignozē vēditō creditōr mi
nus accepit q erat debitum? **R.** fm
hoc vendidit bona fide pōt agē ad resi
duū. Et si plus accepit tenet restituere
debitorī. **L.** de iure do. impetra. l. si. **A.**
Idē in sum. eo. ti. q. si. **B.**

¶ Qui ⁊ qd dāt actio psecutua pi
gnoris siue hypothecaria? **R.** h Ray. **¶** Hōst.
Datur creditōrī q quēlibz possessorē
ff. eo. l. pignoris. ⁊ l. debitorē. ita qdem
q si possessor hz titulū lucratiuū: tunc
creditōr hēt eleciōem vñ agat psona
lis q dbitōrē vñ hypothecariē q possidē
tem. **L.** eo. distractis. ⁊ l. psecutionem.

Et idē si hz titulu onerosu si fuit frau
dis cōsciū. s. qz sciebat rē aliis obliga
tā. Sed si nō fuit fraudis psciū nō pōt
creditor dē eū agere quousqz egerit con
tra debitorē z fideiussozē z mādatorē.
z postea agi poterit dē pignoz possesso
res. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. sz. **B.**

Quāz dē dat actio pignozaticia?
R. fm Ray. pōt agere debitor vñ hēs
ei dē creditorē vel heredē ei vel aliuz
si forte creditor rē sibi pignozatā i aliū
trāstulit. nā z iste possessor tenet cōpu
tare in forte nō solū fruct⁹ quos ipse p
cepit: sed et oēs quos antēiores perce
perit a tpe pmi dētus. z sic soluto resi
duo restituē oīz pign⁹. ex eo. cū d. **A.**

Idē in dicta. q. sz. **B.** De pignozatio
nib⁹ q vocat⁹ rēpsalie. vide. i. rēpsalie

Pirate oēs ter in
anno ab ore sūmi
pōtificis excoīcant: vt hosti.
refert z ita ē. **A.** Idē etiā nōr domin⁹
An. de bu. cū Jo. an. in. c. excoīcationi:
ex de raptoribus. **B.**

Lacere. Utz velle pla
cere sit pcrū. vi
de s. adulatione. s. pti.

Pollutio. Utz per pollu
tiōem i somnia
amittat hginitas? **R.** fm Al.
Non eo q volūtas z deliberatio non
immediate voluptati cor cōiungantur.
A. nisi seqtur placitū. Vñ vt nōtur in
sū. li. 3. ti. 3. q. 22. **Al.** dicit q si placet de
lectatio pollutiōis nocturne aū vñ post
credo q hginitas ē amissa. Idē credo
de eo qui cām buic pollutōi dat i vigi
lia p cōsensū i turpe delectatōem vel
actū: qz tūc hec duo coniungūtur in rōe
vñ pcrū. At sicut pollutio cōsequē pze
missoz alterū in vigilia corrūperet h
ginitatē. sic ē z hic. Sed si p venialem
negligentiā circa delectatōes carnales:
vel repletōem cibi siue por⁹: vñ p aliū
sile ei dē occasio pter intētoz: nō cre
do hginitatē amitti. At addit **Al.** dicēs
Pollutiōem autē appellam⁹ eā solā q ē
ē emissionē semis. Hoc autē iō dixi qz

triplex hūmoz de mēbris genitalib⁹
fuit. s. semē vrina z humoz sūis semi
ni q ē medi⁹ inter semē z vrinā. z distil
lat infdū ppt solū tactū femine: vel p
pter auditū aliqñ turpiū. Sed p solāz
seminis resolutōem amittit hginitas.
qz ipa sola supplet locū coit⁹ vel com
plet ei dē delectatōem. bec ibi. **B.** Utz
pollutiō nocturna ipediāt cōiōnē: vide
s. cōicare. s. 55.

Utrū pollutio q i somnis icipit z in
vigilia terminat sit pcrū? **R.** fm **Tho.**
in 4. di. 9. Pollutio qñ ad rōem me
riti vel demeriti magis iudicat fm pñ
cipiū qd est in dormiēdo q fm finem
q est in vigiliādo. qz corporalis mor⁹ non
pertinet ad meritū vel demeritū: nisi
h3 q a volūtatē cātur. Ex q. n. excitat⁹
est mor⁹ i dormiēdo nō subiacet volū
tati vigiliātis vltēri⁹ nec reputat eui
gilasse qñz pfecte vsū libi arbi. scūpa
uerit. Pōt tñ cōtingē q in ipa vigiliatio
ne pcrū oriāt: si qdem pollutio place
at p delectatōem. qd quidē erit vema
le pcrū si talis placētia sit ex surreptio
ne. mortale autē si sit cū deliberato con
sensu pcpue cū appetitu futuri. Ipsa
ār post placētia nō facit pteritā pollu
tiōem pcrū. Qd si placeat vt nāe exo
neratio vel alleviatio pcrū nō credit⁹.
A. Idē i sū. li. 3. ti. 24. q. 74. Et aduer
tēdū q pollutio nocturna i se nō habz
pcrū cū nō subiaceat iudicio seu ptāti
rōis. Pōt āt h3e in sua origine mortu
le vel veniale fm qñtatē rei vñ oriāt. s.
cogitatōis seu crapule: vt colligit ex di
cti p **Tho.** scōa scōe. q. 154. arti. 5. Itē z
i suo accitē. s. p placētia: vt pcrū ē.

Opulus. Quot homies
faciūt pcrū?

R. Decē. io. q. 3. vñio. **A.** Ibi
h nōt glo. **B.** sicut duo faciūt agre
gatōem. ex de elec. c. p. z tres collegiuz.
ff. de hb. sig. Nērat⁹ z tñ retiet i vno.
ff. qd unusqz vniuer. no. l. sicut municipi
piū. io. aut aur. 20. faciūt turbā. ff. vi bo.
rap. l. fi. s. p. **A.** Immo. l. ptoz. 2. s. p.
Et ibi dī q. io. vel. 20. faciūt turbam.

¶ Quatuor aut vel quicquid porci vel de
cem oues faciunt gregem. ff. de abigeis. l.
oues. **A.** Idem in filiis. 3. tit. 30. q. 15. ubi
est ex hoc arguitur quod potest dici populum scan
dalizari quoniam. x. greges et honesti de populo
scandalizant. l. 3. in populo sunt et mille. **B.**

Portio canonica

De portione canonica circa septuaginta. vide. i. sepultura. 3. Item de portione legitima filiorum et heredum. vide supra legitima. per totum.

Postulatio

quid sit. **R.** secundum hostium. l. 3. **D.** ostendit quod postulatio est gratia
petitio. ar. ex eo. bone. **I.** ubi dicitur quod postu
latio est alicuius persone que eligi prohibetur
non propter vitium sed propter defectum quod tamen po
stularum non omnino inhabile redditur ad prouidendum
ecclesie acorum et certa capituli petitione.
A. Idem in filiis. l. 3. tit. 26. q. 13. **B.**

¶ Quis sit postulatus vel non? **R.** scilicet
hostium. In primis quidem non potest postulari
criminofus: puta parricida: homicida: vel
inobediens. Tales enim nec eligi nec postu
lari possunt. ex eo. c. p. r. Item non professus ra
cite vel expressum: non postulat in regularibus
placuit: sicut nec eligitur: ex de elec. cum
cama. r. c. cum ad nostram: nisi necessitate instat
re: quod tunc posset dummodo in regula fuerit
competent instructus: sicut potest colligi ex
de elec. cum monasterium. r. c. officii. s. fi.
Item non postulat episcopus: sicut nec eli
gitur: ex de elec. cum in clericis: nisi for
te sit liberatus: ita quod iam annus fuit liber
33. di. coiter. **A.** Et ibi patet quod si talis ce
derit cum clamoribus seu vexationibus: in
periculum non admittitur. **B.** Item nec muni
cipalis: quod talis omnino inhabilis est: ex de cor
por. viti. expostulasti. De hoc. i. vitiat? cor
por. s. 2. r. ibidem de multis vitiis corpo
ralibus per totum. Item nec bigamus vel irregu
laris. quod talia et similia omnino inhabile reddunt
Ad si talis defectus est qui non reddit omnino
inhabile admittitur postulatio. id est postula
ri potest si defectus sit in etate. ex eo. **A.** s.
de elec. **B.** cum nobis olim. s. p. l. r. vlt.
Item si defectus sit in ordinibus. Nam ad omnes

dignitates habito curam postulatus est quod
non est in sacris: ex de elec. dudum. s. fi.
ex de etate. r. quia multis. Item si sit defe
ctus in natalibus: ex de elec. innotuit. Item
si sit episcopus: ex eo. c. fi. Et si talis eligeretur:
non valet. ut ibi habetur. **A.** Idem in octavo. q. 13. **B.**
¶ Utz clericus aliene diocesis sit postulatus
vel possit eligi? **R.** secundum finem. **A.** r. ex de
elec. r. si unanimiter. **A.** h. c. non videtur
ibi haberi. **B.** Quamuis clerici non possint
dimittere ecclesias suas sine consensu episcoporum su
orum: nihilominus eligi possunt siue in sua siue
in aliena diocesi: ex de elec. cum in clericis cano
nicos. **A.** r. non in glo. l. c. innotuit. ex de
renu. r. addit quod si episcopus malitiose dene
gaueit licetiam compellendus erit per suum
superiorem. ex de iure pa. nullus. Et idem non
in dicta. q. 13. **B.**

¶ Utz religiosus debeat postulari vel
eligi? **R.** Diuerse fuerunt hac tenus opinio
nes. Hodie tenetur indistincte quod siue in
suo monasterio siue ex siue et ad episcopalem
dignitatem eligi debet: ut non per Jo. an. ex de
elec. nullus. l. 2. c. 6. **A.** r. in dec. c. nullus. vlt. ex
p. l. colligi. ubi est de quod nullus potest eligi in
latum religiosus nisi fuerit expressus professus. **B.**
¶ Si aliquis eligatur postulado vel postu
latus vel postulat vel postulet eligen
do vel eligendum vel eligendum: habet bene s.
electio. s. s. 18. q. incipit. In omni.

¶ A quis sit aliquis postulatus? **R.** in: Si sit
episcopus a papa postulatus: ex de c. fi. Si ho
patiat defectum in ordine vel etate debet postu
lari ab eo quod in hac parte dispensare potest. Unde
si aliquis. 20. annorum postulet ad dignitatem
sine cura: ab episcopo potest postulari. Si cum
cura: a papa: vel a dispensatio. s. p. l. r. fi.
Si hoc sit defectus? quod est clericus aliene dioce
sis vel subest alii vel religiosus et habet: non
omnino quod postulet: sed eligi potest: ut dictum est
s. s. 3. r. 4. **A.** Ad hoc potest reduci quod
notatur in suo. tit. q. 13. **B.**

¶ Quis potest postulare? **R.** secundum hostium. **D.** osti.
Qui et eligere potest: ex eo. bone. 2. s. ceterum.
r. per totum. ex de elec. innotuit. r. vlt. sui admir
tis postlatio si acorus fuerit. s. fi. ab obibus
fiat. vlt. saltem si due presbiterum: quod tunc
idem est ac si oves concordaret. al. non facile ad

mittit: ex d elec. scriptu. s. si. nec regit
forma octili: ex d elec. q. pp. f. vi fiat
p modu scruini: r formatiois decreti.
A. i. s. forma octi. c. q. pp. f. B. q. p. f.
h. q. d. a. regat r tuti. f. i. A. Ad h. fa
cit q. d. h. f. i. s. eo. n. q. s. z. fe. B.
Quis e effect' postulatōis: R. q. po
stulatōe admissa tanq. rite facta pote
rit postulat' confirmari: ac si elect' fuisset
ex de elec. cū monasteriū. A. z. sic ser
uat curia ad vitādū circuitū: r nos ser
uare debem': h. de ordine iuris videat
vt p postulatōez p. q. s. habilitet vt pos
sit eligi: exinde confirmari fm. Bof. r. Do
st. r. i. s. eo. n. q. i. q. p. c. inotuit. in fi. ex d
elec. vbi n. vt b. p. bari q. talis sit ordo
iuris.

Utz p postulatōem aliqd ius acqui
rat postulat' R. h. Jo. an. sup. c. Si
postulatio p. cora fuerit vel saltē a dua
b' p. b' fca: p. d. et q. d. a g. a. g. n. ali. s. tū
h. q. d. a. p. e. i. p. o. r. o. r. f. i. m. i. o. n. e. x. d. e. l. e. c. cū
monasteriū. r. c. officii. s. f. i. Et si talez ad
miserit supior dicef facē grāz: si nō ad
miserit facit iurā. ff. de ad. q. r. i. r. est. s.
p. t. A. i. s. nō sit facta i. o. d. i. s. v. l. a. dua
b' p. b' fca: ex cā: tūc depēdet a g. a. spā
li: ex. e. postulatōez. z. c. bone. A. vt p. z
in sū. eo. n. q. i. s. Bof. i. d. i. c. i. t. Quicquid
alii dixerit sic distiguo: aut duo postu
lantur aut vnus postulat' r ali' eligit.
Si duo postulat' aut i. al. t. p. z. ueniant
due p. tes capl. r postulatio fit ex cā. pu
ta. p. p. f. v. g. e. r. e. n. c. i. t. a. t. e. aut euidētē vti
litate ecclē aut al. t. p. z. i. s. t. o. z. deficit. In
p. cāu acgrif ius postulatib' adeo q. e. r.
confirmatio p. e. i. p. o. r. ar. ex de elec. cū mo
nasteriū. s. i. n. acgrif ius postulato: nisi
fuerit supiori postulatio p. n. t. a. t. a. tūc. n.
ius sibi acgrif. Nō tū ager postlat' ne
p. s. u. p. r. u. o. s. e. s. e. i. g. e. r. e. v. i. d. e. a. t. ar. ex d. e. l. e. c.
q. u. i. t. v. e. p. in modū d. n. u. c. i. a. t. i. o. i. s. f. o. r. t. e. a. d.
mittet ob vtilitate ecclē: ar. ex de elec.
publicato. Mō si neut. duoz postlatōz
h. z. duas p. tes vt h. z. s. nō fit ex cā: nō iu
ris sed g. r. e. i. n. i. t. i. f. Si aut vñ eligi' r ali'
postulat' r i. postulatū due p. tes ueni
unt r fit ex cā. p. f. e. r. t. postulatio r vicit

electōez: ex d. elec. scriptu. Mō si vñ de
duab' p. b' deficiat vñ cā nō subest ele
ct' obtinet: vt in dicto. c. scriptu. A. hec
h. a. si p. s. o. n. e. s. i. n. t. i. d. o. n. e. e. a. l. i. o. g. n. p. l. o. n. a.
idonea electa s. p. s. o. n. a. postulatā min'
idonea q. u. i. s. d. u. a. s. p. r. e. s. b. e. a. t. o. b. t. r. i. e. b. i. t.
ex d. elec. d. u. d. u. p. s. f. i. r. d. c. o. c. s. c. r. i. p. t. u. B.
Utz postulatēs variare possint? R.
h. z. Bof. i. Mariare p. s. i. t. r. e. i. n. t. e. g. r. a. f. q. u. o.
u. s. q. m. i. s. e. r. i. t. p. o. f. i. r. m. a. t. o. e. p. e. t. e. d. a. A. l. i. q.
tū dicit q. nō sicut de electōe: vt sup.
electio p. s. i. s. g. i. c. i. p. i. t. p. u. b. l. i. c. a. t. o. Si
tū postulatēs r supior a q. postulat' cō
cordaret possēt resiliere nō obstare d. i.
c. t. i. o. n. e. p. o. s. t. u. l. a. t. i. A. I. d. e. m. i. n. sū. eo. n.
q. i. g. i. o. z. t. i. g. B.

Postulati a papa q. p. t. i. u. i. f. i. o. r. d. i. b'.
Vetate defectū tenet i. mag. p. r. e. s. u. a.
re constitutōem: ex d. elec. c. u. p. i. e. t. e. s. d. e.
q. d. e. m. i. s. e. l. e. c. t. i. o. p. s. f. a. A. B. p. b. a. f.
i. d. c. o. c. c. u. p. i. e. t. e. s. a. d. f. i. v. b. i. e. r. p. z. q. i. d. e. ē
de oib' aliis postularis p. r. e. r. q. d. e. h. i. s. g.
sū. r. a. l. l. i. g. a. t. i. a. l. i. i. s. e. c. c. l. i. a. B.

Utz epō postlat' obear cōfiteri? R.
h. z. Jo. an. l. i. c. o. Epō postlat' ad aliā ecclē
am sic d. z. r. i. d. e. Nec cōfiteri nec d. i. s. s. e. r. i. o.
s. i. h. v. o. l. u. n. t. a. t. i. o. n. i. s. p. a. p. e. m. e. s. u. p. p. o. n. o.
a. d. h. s. q. i. i. s. c. r. i. p. t. u. r. A. I. d. e. m. v. i. s. a. t. i. p.
b. a. r. i. i. d. c. o. c. c. u. p. i. e. t. e. s. a. d. f. i. B.

Postulatio sū postlatē h. z. iuristas
ē desiderū sūū sūū amici sūi i iure ap. b.
eū q. iurisditōi p. e. s. t. e. x. p. o. n. e. v. l. a. l. t. e. r. i.
desiderio d. i. c. i. t. ff. de postu. l. i. Et s. i. s. t. a.
postulatōe h. e. a. m. i. s. t. a. z. q. 7. s. t. r. i. a.

Prebenda. Quid sit p.
bēda sūū ca
nonia? R. fm. Bof. i. p. r. e. b. e.
da est ius percipiendi p. u. e. n. t. u. s. i. n. e. c.
c. l. e. s. i. a. c. o. m. p. e. t. e. n. s. t. a. n. q. v. n. i. d. c. o. l. l. e. g. i. o.
r. n. a. s. c. i. t. u. r. e. x. c. a. n. o. n. i. a. s. i. c. u. t. f. i. l. i. a. q. z. e. x.
q. u. o. a. l. i. q. u. i. s. h. a. b. e. t. c. a. n. o. n. i. a. m. d. e. b. z. h. a.
b. e. r. e. r. p. r. e. b. e. n. d. a. m. e. x. t. r. a. e. o. c. r. e. l. a. t. u. z.
p. r. e. b. e. d. a. i. g. i. t. p. p. e. c. o. n. s. i. s. t. i. t. i. n. f. r. u. c. t. u. i.
p. e. r. c. e. p. t. i. o. n. e. C. a. n. o. n. i. a. a. u. t. i. n. i. u. r. e. a. l. i. c.
q. i. n. c. a. n. o. n. i. c. u. r. e. c. e. p. t. u. s. ē. a. d. q. u. o. d. i. u. s.
p. o. s. t. e. a. p. t. i. n. e. t. p. r. e. b. e. n. d. a. s. t. a. l. l. u. s. i. n. c. h. o. r. o.
v. o. r. i. n. c. a. p. i. t. u. l. o. v. t. i. n. d. i. c. t. o. c. r. e. l. a. t. u. m.
A. I. d. e. m. i. n. sū. m. l. i. b. z. t. i. g. q. i. z. B.

Dignitas ho qd sit: vide s. dignitas. et ibi. quid personatus.

¶ Utz in receptoe canonicoz et collatione pbandaz absentes canonici vocandi sunt? **R.** Si comode fieri valeat vocandi sunt nisi consuetudo heat eos ad talia no vocari. al qd in eoz absentia fieret eis instatibz irritari dz: ex eo. cum i ecclesiis. li. 6.

Receptum. vide sup

tia p. 3. et 4.

¶ Redicator. Sciendum qd officii p

dicatois oibz laicis e indictu: ex de heri. sicut i vno. Itē no dz admirari ad pdicadu qd se p visionē missu a do nisi pber. sicut et Moyles pbavit miraclo: de cle. dif. 2. reuera. **S.** tñ sufficit ad pbatōem bonoz testimoniu. **¶** Un n3 clic admittit nisi mittat: ex de heri. cū ex iniuncto. s. p. Epi ho vbiqz p dicare possūt nisi ab alieno epo in ei diocesi phibeant. Nullus ali pōt nisi ab apostolica fede vel ab episcopo loci hanc habeat potestatem: ex de heri. excoicam. s. q. 2. ho. Et si pdicat in mortali pctō mortalit peccat: vt pōit **I**ho. in 4. dif. 19. Sed an teneat eē cōfessus vide s. cōfessio. 2. s. 5. **A.** Et ibi latius in additōe. Et idē qd in h. pncipio nōt i sū. h. p. 1. s. q. 19. fm hosti. **D.**

¶ Officiū pdicator est pcpuū i ecclesia dei: ex de heri. cū ex iniuncto. Et multis p uilegiis dotat: ex de sta. regu. q. dei ti more. ex de exco. p. la. ntmis. p. 2. **A.** In his caplis dī spālī de pūilegiis pdicatorz et minorz: qz pdicatorz ordo et fratru minorz tāqz fideles clypei orthodoe fidei spālī sūt hodie pūilegio dcozati fm hosti. et in dicta. q. 19. **D.**

¶ Predicator dz hfe tria pcpua. p vt sit interi caritate ardēs. i. cor. 13. Si li quis hoium loquar et angeloz caritatē aut nō beām facti sū velut es sonans: aut cymbalū tinnēs. 2. vt sit exteri vi ta lucēs. **¶** Rego in omel. de decē xgini bus. **Lui** vita despiciē restat vt er p

dicatio cōtēnēt. 3. q. 7. s. p. 2020. Nā q bñ pdicat et male viuit: deū instruit quō eū cōdēnare dbeat. 4. o. di. mlti. xi. q. 3. p cipue. 3. vt sit ad actū pdicadi ppetēs. In q quoz sūt ei attēdēda. pmi ē tps i. aptu. **¶** Un sup illud. 2. **I**morib. 4. p dica hū illa opoztune ipoztune. ait **Grego**. Dicitur ipoztune pmitit opoztune. qz apud auditoz mētes ipsa sua vilitate se destruit si hfe opoztunitatē ipoztunitas nescit. 4. 4. dif. sic rector. in fi. **Scō** est loc. qz fieri dz pdicatio vt in ecclesia: vel in alio publico et honesto loco: nō at i puar loci vt domibz: et per occulta ueticula laicoz ne forte oziaf suspitio heresis. 30. dif. si qs ex. **¶** Darb. 10. Quod in aure audistis pdicate sup tecta. ex de heri. cū ex iniuncto. circa pncipiū. **¶** Tertiu ē qritas audietū. Nā sapientibz et doctis alta et pfunda pdicare pt. simplicibz ho pauca et plana. i. cor. 1. **¶** Sapiam loquimur inter pfectos. **¶** Et. i. cor. 13. Tac vobis potum dedi nō escā **¶** Non. n. poteratis. 2. Item infidelibus secreta fidei non sunt predicauda: nisi forte signa apparerent q vellent conuertit: tunc cū caurela. 4. 2. dif. in mandatis. Quartū est qualitas dicendorū. i. vt vtilia doceat. **¶** **I**sa. 4. 8. Ego domi nus docēs te vtilia. Nō itaqz fabulas aut grāmatalia et bi. 26. di. cū multa **A.** **¶** Nec vidēt fuisse dicta **Ray.** vt in sū. h. 3. r. 1. s. q. 1. **D.** **¶** De qstuariis pdi cantibus. vide. i. qstuarii. Quomō predicatorz possint cū excoicatis picipare: et ab eis recipe. vide s. excoicatio. 6. s. 3. et cū raptoribus. i. restitutio 5. s. fi.

Redo dicis qcuqz alios p

das iniuste. Et pos sum? qstū ad pñs quatuor modos ponere. In primis quidem dicuntur predones qui viatores expoliant rebz suis: vt dī s. latro. 2. dī pdo miles qñ accipit et tollit a personis vltra stipendia sibi cōstituta. is. q. i. militare. 3. sūt pdones flari qui vt pcuracionem ipēdant legato vt siles expēlas faciāt plus extorquet a subditis q soluat: ex

de simu. ec. q. 2. pleriq. 4. of p. d. iudex si
ue officialis pecunias idebit accipies
L. ad. l. i. ut. re. p. o. s. hec hosti.
¶ Que pena p. donis? R. fm Ray. Ea
de pena e. p. donis q. r. raptoru cu v. q.
raptor sit. Et io quos par facit coing
nat pena d. sit comitan. i. s. q. 3. sane. vi
de. i. raptor. p. s. p.

Relatus q. l. s. e. debeat
collige ex figu
la aplica qua h. s. ordinat.
S. p. It. p. p. p. n. e. t. a. ad. p. l. a. t. o. s. a. e. p. s.
z. s. c. o. r. r. e. c. t. i. o. p. z. s. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. p. r. o. t. u. m.

Res byter.
quere. l. i. sa
cerdos. It. e.
s. p. f. e. s. s. o. r. z. p. f. e. s. s. i. o. p. r. o. t. u. m. It. e.
et s. e. u. c. h. a. r. i. s. t. i. a. s. It. e. et s. m. i. s. s. a.

Rescriptio q. d. sit? R.
p. r. e. s. c. r. i. p. t. i. o
p. t. i. o v. l. v. s. u. c. a. p. i. o e. s. t. a. c. q. u. i. s. i. t. i. o
d. n. i. i. p. z. c. o. n. t. i. n. u. a. t. i. o. n. e. m. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. i. s. t. p. i. s. a
l. e. g. e. d. i. s. t. i. n. i. t. i. f. f. d. e. v. s. u. c. a. p. i. l. 3. l. t. p. p. e. q.
d. e. p. s. c. r. i. p. t. i. o e. s. t. i. m. o. b. i. l. i. b. : v. t. i. n. d. o. m. o
z. i. n. a. g. r. o. v. b. e. r. e. t. l. o. c. u. i. n. r. e. b. i. n. c. o. r. p. o. r. a. t. i. b. u. s.
v. t. i. s. e. r. u. i. t. u. t. i. b. a. c. t. i. o. i. b. : z. h. i. e. x. s. c. a. p. o. s. t. z. p. p. e. c. u. e. c. c. l. i. a. i. o. q. 3. q. u. a. s. a. c. t. i. o.
n. e. s. v. s. u. c. a. p. i. o. n. o. e. d. e. m. o. b. i. l. i. b. : z. c. o. m. p. l. e.
t. u. r. t. r. i. e. n. i. o. s. e. d. p. s. c. r. i. p. t. i. o. r. e. g. n. i. t. m. a. i. u. s.
t. p. s. v. t. i. a. d. i. c. e. f. A. A. d. p. d. i. c. t. a. f. a. c. i. t. i.
I. n. s. t. i. t. u. t. i. o. d. e. v. s. u. c. a. p. i. i. n. p. n. : D. A. l. t. o. q. c.
q. d. d. e. p. s. c. r. i. p. t. i. o. e. d. e. r. z. d. e. v. s. u. c. a. p. i. o. n. e. i. n.
r. e. l. i. g. i. d. s.

¶ Que res p. scribi pnt v. l. q. n. pnt? R.
D. n. a. s. t. o. e. s. r. e. s. z. o. e. i. u. s. p. s. c. r. i. b. i. p. o. t. : e. x.
e. o. a. d. a. u. r. e. s. L. d. e. p. s. c. r. i. p. 30. v. l. 40. a. n.
s. i. c. u. t. i. n. r. e. a. c. c. i. p. i. u. t. q. d. a. m. I. n. p. i. m. i. s. q.
d. e. i. c. r. i. m. i. b. u. s. n. u. l. l. o. t. p. e. p. s. c. r. i. b. i. t. : s. p. o.
t. i. u. s. e. x. d. i. u. r. t. u. m. i. t. a. t. e. t. p. i. s. a. u. g. e. t. : e. x. d. e.
s. i. m. o. c. u. i. n. e. c. c. l. i. a. 34. q. 3. q. d. d. e. o. I. t. e. n. o.
p. s. c. r. i. b. i. t. s. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. v. i. s. i. t. a. t. i. o. n. e. m. z. s. p.
c. u. r. a. t. i. o. n. e. m. q. r. o. v. i. s. i. t. a. t. i. o. n. i. s. d. e. b. e. t. : e. x. e.
c. u. n. o. l. i. c. e. a. t. z. c. c. u. e. x. o. f. f. i. c. i. i. e. x. d. e. c. e. n.
c. u. i. n. s. t. a. r. i. a. s. t. a. l. i. a. q. d. e. n. o. p. s. c. r. i. b. i. t. s. u. b.
d. i. r. : q. z. e. a. d. p. l. a. t. o. A. l. i. t. i. n. p. o. t. t. a. l. i. a. p.
s. c. r. i. b. e. : v. t. p. u. t. a. a. b. b. a. s. v. l. a. l. i. p. l. a. r. p. r. e.
s. c. r. i. b. i. t. s. e. p. i. m. c. i. r. c. a. s. u. b. d. i. t. o. s. e. t. : s. t. s. i. c.
d. i. c. i. t. I. n. n. o. i. n. b. o. c. a. u. l. i. s. s. u. b. d. i. r. a. l. i. q. u. i. t. r. e.
p. s. c. r. i. b. a. t. : n. o. p. s. c. r. i. b. i. t. n. o. i. e. s. u. o. s. p. o. r. t. u. s.

n. o. i. e. a. l. t. e. r. i. : c. u. i. d. e. s. u. b. i. e. c. t. i. o. e. r. i. d. e. t. : v. t.
i. n. d. i. c. t. o. c. c. u. e. x. o. f. f. i. c. i. i. I. t. e. e. c. c. l. i. e. z. c. e. t. a.
s. a. c. r. a. v. e. l. r. e. l. i. g. i. o. s. a. l. o. c. a. d. e. c. u. m. p. i. m. i. t. i. e.
z. o. b. l. a. t. i. o. e. s. n. u. l. l. o. i. u. r. e. p. n. t. a. l. a. i. c. i. p. s. c. r. i.
b. i. v. e. l. p. o. s. s. i. d. e. r. i. i. o. q. 3. s. p. o. r. e. x. d. e. p. r. e.
s. c. r. i. p. c. a. m. q. u. e. z. c. s. i. o. l. i. g. e. t. : A. t. d. e. h. o. c.
s. d. e. c. u. m. 3. s. x. l. i. f. q. i. n. c. i. p. i. t. v. t. z. d. e. c. u. m.
p. s. c. r. i. b. i. I. t. e. n. o. p. o. t. p. s. c. r. i. b. i. l. i. m. e. s. v. l. q. d.
a. d. h. e. t. l. i. m. i. t. i. e. p. a. r. u. i. v. l. p. r. o. c. h. i. a. z. i. o. q.
3. l. i. c. z. c. a. n. t. e. x. d. e. p. r. o. c. h. s. u. p. e. o. R. o. e.
n. e. t. e. r. m. i. n. i. t. e. p. a. r. u. i. v. e. l. p. r. o. c. h. i. a. z. o. f. u. n.
d. a. n. t. A. Q. u. o. b. n. i. c. o. l. l. i. g. i. t. e. x. i. u. r. i. b. : a. l.
l. e. g. a. t. i. o. B. L. i. m. e. s. t. i. p. d. i. o. z. p. o. t. p. r. e.
s. c. r. i. b. i. i. o. q. 4. v. o. l. u. m. : e. x. e. q. z. I. t. e. n. e. c.
l. i. b. e. r. h. o. p. o. t. p. s. c. r. i. b. i. a. i. o. q. 3. s. p. o. r. I. t. e. m.
r. e. s. p. u. b. l. i. c. e. q. s. u. r. i. n. v. s. u. p. p. l. i. R. o. m. a. n. i.
v. e. l. a. l. i. a. z. c. i. u. i. t. a. t. u. v. t. v. i. e. p. l. a. t. e. e. p. o. r. e. s.
a. q. d. u. c. t. : z. h. i. n. o. p. s. c. r. i. b. u. n. t. : I. n. t. e. l. l. i. g. e.
n. e. c. i. n. t. o. r. o. n. e. c. i. p. a. r. t. e. f. f. d. v. s. u. c. a. p. v. s. u.
c. a. p. i. o. n. e. L. d. e. o. p. i. p. u. b. l. i. p. s. c. r. i. p. t. i. o. A.
I. n. o. c. a. l. v. s. u. c. a. p. i. o. n. e. d. e. v. s. u. c. a. p. i. o. n. e. m.
r. e. c. i. p. i. u. t. m. a. r. i. e. r. e. s. c. o. r. p. o. r. a. l. e. s. e. x. c. e. p. t. i. r. e.
b. u. s. s. a. c. r. i. s. s. c. i. s. p. u. b. l. i. c. i. p. p. l. i. R. o. m. a. n. i. z.
c. i. u. i. t. a. t. u. I. t. e. l. i. b. e. r. i. h. o. i. b. : D. I. t. e. p. u.
b. l. i. c. e. f. u. n. c. t. i. o. n. e. s. s. i. u. e. c. i. u. i. l. i. s. c. a. n. o. n. g. s.
s. o. l. u. i. d. z. r. e. p. u. b. l. i. c. e. p. a. g. r. i. s. n. o. p. s. c. r. i. b. u.
t. u. r. a. c. o. l. o. n. i. s. v. t. i. o. c. o. s. p. o. r. I. t. e. p. o. s. s. e. s.
s. i. o. n. e. s. a. g. r. o. z. n. o. p. s. c. r. i. b. u. t. u. r. a. c. o. l. o. n. i. s.
L. d. e. p. s. c. r. i. p. 30. v. l. 40. a. n. m. a. l. e. a. g. i. f.
I. t. e. r. e. s. f. u. r. t. i. u. e. v. e. l. v. i. p. o. s. s. e. s. s. e. s. e. u. e. t. i. a.
q. n. a. s. c. u. t. e. x. e. i. s. n. o. p. s. c. r. i. b. u. n. t. a. u. t. v. s. u. c. a.
p. i. u. n. t. : v. t. i. n. I. n. s. t. i. t. u. t. i. o. d. e. v. s. u. c. a. p. s. f. u. r. t. i. u. e.
A. I. d. e. q. d. i. n. b. s. n. o. t. i. n. s. u. l. t. i. p. r. e. t. s. q.
i. z. 4. f. m. R. a. y. z. h. o. s. t. i. B.

¶ Que sūt ip. s. p. s. c. r. i. p. t. i. o. n. i. s. : R. s. c. o. m.
R. a. y. O. m. i. s. s. i. s. m. i. t. i. a. l. i. s. o. u. e. s. t. A. n. a. e.
i. n. l. o. n. g. i. t. p. i. s. v. t. i. o. a. n. n. o. z. i. n. t. p. n. t. e. s. v. l.
20. i. n. t. a. b. s. e. r. e. s. z. i. n. t. e. l. l. i. g. u. t. p. n. t. e. s. q. s. u. r.
i. n. e. a. d. e. p. u. i. n. c. i. a. s. e. d. h. o. d. i. e. d. e. b. e. t. i. n. t. e. l.
l. i. g. i. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. f. m. A. c. v. t. n. o. t. L. d. e. p. r. e.
s. c. r. i. p. l. o. n. t. e. p. c. u. i. l. o. n. g. i. A. I. n. g. l. o. q.
e. t. a. s. s. i. g. n. t. r. o. e. m. q. z. h. o. d. i. e. s. i. n. g. u. l. e. c. i. u. i. t. a.
t. e. s. h. e. n. t. s. u. a. r. e. g. i. m. i. a. : s. i. c. u. t. o. l. i. z. s. i. n. g. u. l. e.
p. u. i. n. c. i. e. B. D. e. r. e. h. o. n. o. d. i. f. f. e. r. t. v. b. i.
c. u. n. q. s. i. t. v. t. i. e. a. l. A. l. i. a. p. s. c. r. i. p. t. i. o. e. l. o. g. i. f.
s. i. m. i. t. p. i. s. v. t. 30. v. l. 40. a. n. n. o. z. z. h. e. c. l. o.
c. u. h. z. i. n. t. l. a. i. c. o. s. v. l. p. u. a. t. a. s. p. s. o. n. a. s. i. o.
q. 3. s. p. o. r. C. o. r. r. a. e. c. c. l. i. a. s. h. o. q. u. a. s. c. u. n. q.

necia ē pscriptio. 40. ānoz: siue puaſa
pſona ſiue ecclia d' eccliam pſcribat. i.e.
.q.3. qd actōes. **A.** Et ibi ſubdit. **A.** ſu
capioe triennū pſcriptōe ſuū locū hūi
bus. **D.** Et q. 4. nec decant. Excipit
Romana ecclia d' quā non pſcribit niſi
ſpatio cētū ānoz. i.e. q.3. nemo. ex eo. cū
nob. **A.** Idē in ſū. eo. ti. q. 125. niſi q
ibi nōt fm. **Doſti. glo. Ray. z Ul. q. pñ**
teg itelligit q ſt i eadē puincia. B.
¶ Quid ſi poſſedi rē tuā te pñte per. 5.
ānos z oemū te abſente p alios. 5. **R.**
Nō eſt cōpleta pſcriptio: ſz ſicut dupli
cat dōcēmū vbi nullo tpe fuiſti pñs. ſic
te abſente o3 duplicari qd de decēnio
reſtabat: vt L. de pſcrip. lon. temp. auc.
q. ſi gbuſdā. **A.** Idē i dē. q. 125. ſcōm
eūdē. **Doſti. B.**

¶ Utz i pſcriptōe regraf bona fides?
R. Sic fm canones. Scōm aut leges
regraf bona fides i pſcriptōe. i.e. vl. 10.
ānoz. L. de pſcrip. lon. tēp. in auc. male
fidei. **A.** Ibi vñ. **D.** Ale fidei poſſeſſo
re alienate ceſſat vſucapio: z longi tē
poris pſcriptio ſi ver' dñs ignorat ius
ſuū z alienatōem factā. **Spectat ergo**
30. ānoz deſenſio. B. Sed i pſcriptio
ne. 30. vel. 40. ānoz nō regraf. i.e. q. 3. 5.
pōt z ex eo. vigilāti. L. de pſcrip. 30. vel
40. an. cū notiſſimi. z. l. ſi qd ēptōis: niſi
velis dicē leges ipas eē correctas. ex. e.
.c. vl. qd pōt papa facē ppf piculū aie
vt d. papa. 5. pñt. **A.** Poti' vñ aſpñt.
Et ſic ē hītras qd dicte leges ſt correcte
fm. **Ray. Doſti. z Juno. z Der. vt nōt**
i ſū. eo. ti. q. 130. B. Et regraf bona fi
des nō ſolū ab initio: ſz et in qñbz pte
pſcriptōis: vt in dicto. c. vl. z. c. vigilā
ti. ex de reg. iur. poſſeſſor. li. 6. **Sz ſcōz**
leges vbi requirebat bona fides ſuffi
ciebāt tm eaz ab initio hūiſſe: vt i dō
. 5. pōt. z in dē. l. cū notiſſimi. que vt di
xi ppf piculū aiaz nō hñt locum. Hec
nōt Jo. an. ſup dicta regla. A. Et hō
ſatis expſſe colligit in dicto. c. ſi. vbi dñ
diſſinim' vt nulla valeat abſz bona fi
de pſcriptio tā canonica q3 ciuilis: cuz
gnaliter ſit oſtitutū atq3 cōſuetudini

derogādū: q abſz pctō mortali nō pōt
obſeruari. **Uñ o3 vt q pſcribit in nulla**
parte tpio rei hēat ſcīam leſā aliene.
Et ſi alig doctores videātur dicē q p
ſcribat debitū ſpatio. 40. ānoz etia ab
eo q ſciebat ſe debitorē: pōt intelligi
vez qñ ex hac ſcīa nō oſtituit male fi
dei: puta qz ex rōabili cā cogitabat cre
ditorē ſibi remiſſiſſe nō petēdo p tā lon
gū tps cū potuiſſet petē ſi voluiſſz. Sz
in dubio finitē nō pſumit niſi ex ami
citia vt parētela: vt alig diectura aliō
oſidat: cū nemo eſtmet tē ſuam iacta
re. ff. de pba. cū de indebito. Itē iuris
ignorātia nō facit aliquem bone fidei
poſſeſſorē. vt ſi q credat pupillū vel
illū qui curatore bz poſſe tē ſua aliena
re ſine auctoritate tutoris aut curato
ris. ff. de vſucap. nunq. bz Ray. glo. ei.
z Ul. z in ſū. eo. ti. q. 126. Itē malā fides
vēditoris ſeu pñcipalis auctoris nocet
q ad pſcriptōē. i.e. vel. 20. ānoz: vt in
auc. male fidei. L. d' pſcrip. lō. tē. Itē qñ
res ſuit furto ſeu vi poſſeſſa: niſi poſt
ea rediit i liberā ptatē dñi. At mala
fides auctoris nō nocet pſcribēti. In
ſti. de vſucap. 5. furtiue cū ſeqñtib'. z
nōt in dē. q. 126. Itē ſi qd hēat ſcīam
dubiā nō vñ bone fidei. qz bec ē bona
fides vt recipiēs credat tradētē eē o
munū: vel hēre pbabili' ius alienandi
. 5. q ſit pcurator vel tutor. ff. d' Ab. ſig.
. l. bone fidei. z nōt in dē. q. 126. z glo. in
. c. ſi diligēti. ex eo. niſi fuiſſz dubiū ſeru
puloſū z nō rōnabile. qz ſi ei nō ſcīat
non obſiſtit bone fidei. ex de ſen. exco.
inquiſitioni. B.

¶ Utz ille q cōpleta pſcriptōe incipit
hēre malā fidē teneat reſtituē? **R.** fm
Doſti. Si ex oi pre pſcriptōis habuit
bonā fidē iā res illa facta ē ſua d' bñfi
cio iur. Uñ tūc nō ē dō q hēat ſcīam
rei aliene: ſz tm rei q fuit aliena. Idem
Der. Jo. an. z qñ oēs. A. vt p3 i ſū. eo.
ti. q. 131. **B.** Si tm qd hñet ſcīaz i dñū
z nō poſſet eā deponē tēneret. ad reſti
tutōem. **A.** Hoc ſuit dictū Ray. vt
p3 in dicta. q. 131. **B.**

alieno fm glo. Ray. vt in dicta. q. 127. vbi z oia que i isto. s. hntur nont scdm Ray. Ulz Inno. **B** s^o p synodale p clamatōem: vputa aliqs sacerdos p clamat in synodo gnali vel puinciali: q ali^o sacerdos tenet rē ecclie sue. extra eo. sanctorum.

In q^o casib^o nō currit pscriptio: l^o nō intrupat: Ray. In septē. p ē tpe plati q male alienauit rē ecclie. Nā qdū ipse vixit. **A** z tenet eccliam s^z eū. Ray. vt in sū. eo. ti. q. 128. **B** si currit pscriptio s^o eccliam: vt nō s. l. 6. q. 3. si sacerdos. 2° toto tpe vacatiōis ecclie q petē hēz^o si plar^o ei^o hēne fuerit. De his duob^o ex eo. c. p. z. c. auditio. 4° tpe scismatis. ex eo. cū nob. **A** Ibi d^o pscriptioe q nō currit s^o Romanā ecclie siā tpe scismatis. **B** s^o tpe excoicatio nis ipius plati nisi sit negligēs i peten do absolutoem: ex de ocl. pben. q. 6. s^o eū q ē in erate pupillari. L. in qbus cāis nō ē neces. l. si. **A** Ibi gnāt dicit de oib^o minorib^o: vt s^o eos nō currat p scriptio nisi 30. vel 40. annor. **B** in l. sicut in rē. L. de pscript. 30. vel. 40. an. d^o q s^o pupillū nulla currit pscriptio. **B** 7° qn^o q s^o iusta cā ipeditas non pōt agē ex de appel. ex rōne. ff. q^o ex cau. ma. l. q^o qdē. z. l. nō eny. **A** Ibi d^o. Nō. n. negligētib^o subuenit: sed necitate rez impedit. **B** i. 6. q. 3. porro. ex d^o elec. ne p defectu. De hoc vide. i. s. pti. **A** Idē i dicta. q. 128. **B**.

Ut currat pscriptio s^o eū q aliqd diu soluit sine cā? Ray. Nō currit s^o pōt retinē qd nō d^o iure pstitit et si diu illd soluerit. L. de agri. z. c. si. l. lib^o. ex de censu. puenit. i. 6. q. 3. clerici. z. c. si eps. **A**. Idē nō glo. i. 6. q. 3. c. q. Nōtur et i dea. q. 128. ad fi. **B**.

An currat pscriptio s^o eū q non pōt agē? Ray. Regularit^o nō currit nisi postq^o q s^o agē pōt iure nō ipediēte. An s^o filii familias nō currit pscriptio in reb^o ad uēctis nisi ex q fuerit libat^o a pria po testate: nec mulieri in pote nisi soluto mrimonio vt viro agēte ad iopia: nec

creditori nisi exire debiti petēdi addit one: vel aduēte die. Probaf^o bec. L. de anali excep. l. i. z. s. si. z. l. de iure do. l. in reb^o. s. ois. z. l. de pscript. 30. vel. 40. an. l. cū notissim. s. illud aut. Et q nota q si credidi tibi cētū vsq^o ad decē anos nō icipit currē pscriptio s^o me: nisi post illos decē anos. **A**. Hoc hē i dicto. s. illud. Et idē qd i b^o s. nōt in sū. eo. ti. q. 129. fm Ray. **B**.

Resumptio tripl^o d^o.

Prio mō circa aliū s^o q iuriste cōit su mūt quā z d^o diffinit sic. Resumptio ē alie^o facti dubii qn^o plena qn^o semī plena. pbatio. Et de hac bē s. coicare. s. i. 8. q. incipit. Utz corp^o ppi dbeat da ri suspecti. z s. c. l. i. 3. s. si. z s. mrimoniū s. s. 3. ex eo. p totū. **A** Et qle peccatū possit circa hoc occurrē p^o p. Nico. de lira sup. 7. Parb. vbi dicit. Sciēdum q aliqs pōt psumē seu iudicare malū de prio mrimoniū. An^o ex euidentia facti vt cū aliqs iudicat aliqū homicidam qz vidit eū iter facē hoiem. Et b^o nullū ē pcrim. Alio^o ex signis euidentib^o: vt si aliqs iudicat fornicatozē aliqū: qz vi dit eū nudū cū nuda. solū cuz sola. Et hoc sūt nullū ē pcrim. 3° mō ex signis le uib^o. Et in hoc iudicio est triplex g^ous. Prim^o ē qn^o ex leuib^o signis aliqs inci pit dubitare de bonitate ffris. Et hoc ē pcrim veniale: qz pcedit ex hūana infir mitate. z hoc nō vocat iudiciū. l. ppe: s^o suspitio. 2° grad^o ē qn^o ex talib^o signis firmiter tenet in aio q ff sit malus. Et b^o ppe of iudiciū. qz iudiciū importat sniam. Et hoc ē pcrim mortale si maluz qd iudicat de ffe ex leuib^o signis sit de genē pcri mortalis. pcrim. n. mortale ē qd dicit caritati. Qd aut aliqs pdicto mō iudicet ffrēz ē s^o caritatē ffrinā. 3° gra dus ē qn^o ex leuib^o signis nō solū pdcō mō iudicat: s^o et pcedit ad pūitōez ffris sic de facto. Et b^o ē grauit^o. qz nō soluz ē s^o caritatē: sed et s^o iusticie egatē. Et s^o talib^o intelligit illud d^o. Nolite iudi care. zc. **B** 2° modo of pscriptio circa

seipm. s. qñ aliquis ultra rōem de seip
so psumit. De qua qdē Tho. scōa scōe
q. 130. dicit qd opponit magnanimitati
fm excessus. et etiā p3 p pñm 4.º ethico
rū. vbi dicit qd pñm pñm ppter exteri
orē fortunā fiunt despectores et iniuri
atores alior. Et talis pñm est qñ
de dicit Tho. sine dubio pñm est qñ
nālē ordinē existēs. s. vt qd assumat ad
agēdū ea q pferunt sue hūi: qd pti
net ad rōem pñm pñm: sicut ipm no
men manifestat. Vnde qd pñm pñm h3
defectū opponit pusillanimitas: de q
h3. i. pusillanimitas. et int̄ hec vna me
dia h3us ē magnanimitas. 3.º modo of
pñm pñm circa pñm. s. ordinata de deo
spēs. De qua Tho. scōa scōe. q. 21. dicit
sic. Sicut falsū est qd pñm penitēbº nō
idulgeat: vel qd peccātes ad pñm non
cōuertat: ita et falsū est qd pñm pñm
rātibº veniāz cōcedat: et a bono opere
cessantibº glām largiat. In extimatio
ni cōformit se h3 pñm pñm motus:
et iō ē pñm minº tñ qd desperatio qto
magis pñm ē deo misereri et parcē qd
punire. Et hec pñm pñm opponit hūi
spei et vito desparatois. de q. 3. desparatio.

Rimas. Quere s. patri
archa.

Rimitie. Primitia fm
frugum siue fructuuz dño of

ferēda. **A.** 36 i. s. l. i. p. ti. s. q. 4. 6. **B.**
Atz hoies teneantur ad soluedū pri
mitias: **Qñ** fm Tho. scōa scōe. q. 96.
Primitie pñmēt ad ius nālē. s. vt hō ex
rebº sibi dāta a deo aliqd exbibeat ad
eiº honore. **Q3** qd talibº pñmōis. s. sacer
dotibº exbibent: aut d pñm fructibº
aut in tali quātitate. **A.** s. fm modū
in veteri testamēto determinatū. de q
segrtur. **B.** **D.** qdē fuit i lege vere
ri iure diuino determinatuz. i noua at
lege diffinitur p determinatōem ecclē
ex qua hoies obligantur vt pñmias
soluant fm cōsuetudinē parrie et indi
sentia mīstroz ecclē. **A.** **Con.** Ray.
vt in sū. co. ti. q. 4. 7. **B.** **Per** qd con

cludi ēr pñm quibº dāde sint. s. his qbus
est cōsuetū et qui eis magis idigēt. **A.**
In sū. co. ti. q. 4. 8. of fm Ray. et Posti.
qd pñm dāde sūt sacerdoti pñmiali.
Sed Hof. dicit qd diuidēde sūt sicut de
cime: vt ibi. de q. 3. decime 3.º **Dec** pñm
intelligi nisi aliud appareat de cōsuetu
dine: vt pñm ē fm Tho. **B.** Et eo
dē mō pñm quora pars sit dāda. Nā et h3
Inno. ex quo nō inuenit expñm d3 qñ
tate relingit arbitrio danti. nisi cōsuetu
do aliud inducat. **Qñ** et addit Ray. qd si
ecclā eēt tenuis: nec h3et sacerdos vñ
posset sustentari ampliº dādū eēt. **A.**
cōsuetudo eēt eligēda p quā apliº sol
uit: vel salte media qñ varie sūt cōsue
tudines fm eūdē: vt i sū. e. ti. q. 4. 9. **B.**
ar. io. q. 2. s. hoc ius. Vbi aut nō ē cōsuetu
do qd pñm soluat: et est obrēta a tē
pore de quo nō est memoria: nō solue
tes fm Huil. excusant. **A.** **Hoc** verū
h3 eūdē si h3 cōsuetudo sit sine dīctōe
obrēta: vt i dē. q. 4. 9. **B.**

Rinceps. Quis pñm
et gcung dñs
sc̄laris subit pape. h3 a papa
s3: circa fi. et d materia pñm: vide
supra dominus.

Riullegium quid sit?

Rñm pñm
uilegiū ē pñm ius dñs cōe
indultū. Nā nisi aliqd indulgēt nō eēt
pñm. ex de h3. sig. abbate. ex eo. in
his. **A.** Idē in sū. h3. et ti. s. q. 159. scōm
Posti. et Hoff. **B.**

Atz aliqd pñm pñm qd pñm
ius cōe: **R.** Tale pñm qñq3 cōcedit
ex de pñm. q. 2. in causis. et nō ē frustra. s3
potiº dāt multj ex cāis. p qd magi soler
timere qd spāltr phibet qd qd gnāltr. 23.
dis. quāq3. **A.** **Posti.** cuiº fuerūt dicta
qñ h3. h3ent. vt pñm i sū. co. ti. q. 60. in hº
sic dicit. **Qñ** cōsuetudo timere qd spāltr
ter cauet qd qd gnāltr indulget. **B.**
Itē multi qñq3 sciunt pñm talia et
ignorāt iura. Itē cū frequēter iura ma
le obseruēt: ipa pñm inouant:
ex de treu. et pa. ca. 2.

Quis possit cedere privilegium? **R.**
 Quicumque potest legem facere in quibus potest
 potest privilegium indulgere: ut papa in spiri-
 tualibus. et quicumque est in temporalibus: ut in ter-
 ris sue temporalis iurisdictionis. vel quicumque iurisdic-
 tio ad eum devolvitur: ut dicitur a papa. §. 4.
 circa si. Et non hic secundum Ber. quod ecclesia
 Romana sine papa nunquam consuevit ali-
 quod se privilegiare: ar. l. de sacrosanctis
 ecclesiis. ubi nullum ar. ex de prescriptis. cum
 ex officio. Quod est de eos qui dicunt vel potest
 fingunt se habere privilegia quod possint in-
 dicare de rescriptis papae et quod ab eis eorum
 approbatione et non sit procedendum sine rescrip-
 to papae et huiusmodi. Item potest cedere privilegium
 impator in temporalibus: sed nunquam in spua-
 libus: quia de eis nil potest statuere. §. 2. dicitur. bñ q.
 dicitur. Item potest cedere privilegium episcopus: ex de re-
 latione. constituitur. et de censibus. cum venerabi-
 lis. §. 2. visis. et eo. cum olim. et primo. §. 2.
 tñ faciat voluntatem sui capiti: et de iure
 pa. pastoralis. et de excessibus. §. 1. sicut vni-
 re. Multo fortius patriarcha: et de cle. non
 refic. cum ad h. **A.** Hoc fuit dictum po-
 sti. §. 2. addidit. Et brevis intelligi potest:
 quod quicumque potest constitutiones facere. et que
 nius et in quibus potest et privilegium et indulgen-
 tiam potest dare. Et idem quod in h. §. non in sum.
 eo. ti. q. 162. §. 2. eundem hosti. et Ber. et Host.
B. Quis autem possit legem facere. regre §.
 lex. §. 2. p. 22?

Quis possit privilegium interpretari? **R.**
 sicut Hosti. Si verba sunt obscura siue am-
 bigua: tunc eius est interpretari cui est con-
 dere et interius negotium suspenderet: et de
 sen. exco. inf. alia. et de iudi. cum venisset
 Si hoc non sint verba obscura vel ambigua
 tunc de diligenter tenor considerari: et eo.
 porro. z. c. recepim. Et potest insistendum
 est interdictum privilegium quod verbis. i. q. i. mar-
 chio. §. 2. dicitur. sedulo. et de hb. sig. intellige-
 tia. z. c. in bis. Et quantum fieri potest latissi-
 me est interpretandum. et de dona. cum dilectus
 ff. de testi. pñci. bñficia. nisi iudicet in
 re alieno: quod tunc reducat ad ius commune. et
 de consue. cum dilectus. §. 2. pñ. et si. dicitur. tñ ali-
 quid operetur. ut §. 2. pñ. Lon. Inno. Ber. et
 Hosti. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 162. **B.**

Quid privilegium amittat per actum? **R.**
 vel non videtur. et in quatuor temporibus: **R.** **A.** Pri-
 mo circa hoc dixerunt multi. An per. et de
 consuetudine accessissent. post multas opinio-
 nes recitatas concludit sic. **Dei.** vñ dicitur
 quod sicut sunt diversa privilegia et in diver-
 sis casibus concessa. sic quodlibet privilegium
 locum habeat in suo casu: sicut in prescriptis
 qua diversa tempora reguntur: vide §. prescrip-
 tio. **A.** Dicitur quod privilegium amittit aliam
 per actum suum: quo casu si sit excessus in fa-
 vorem personarum amittit et per unicum actum
 ex de testi. cum accessisset. ubi dicitur de quibus
 dā canonicis quibus fuerat concessum ne re-
 neretur habere pñmicerium. Quod si postmo-
 dum pñmicerium elegerit non pñt amplius
 uti dicta concessione. Si hoc sit excessum
 in favorem ecclesie: puta si alicui religioni si-
 ne monasterio sit excessus quod non teneat
 solvere decimas: tunc non amittit privilegium
 nisi placet tanto tempore duraverit. quod prescrip-
 tio sit completa saltem lapsu 30. annorum: et
 de pñmicerio de terra. z. c. accedendum. §. 2. alio
 prescriptio non currat §. ecclesie nisi. §. 4. o. an-
 nis. quia cum privilegium sit ius commune concessum ci-
 tius amittit. Nam de facili res ad nā-
 mē reverterentur sicut Hosti. et in sum. §. 2. ti. §.
 q. 14. Item pñt per diuam finem. per prescrip-
 tionem. per renunciationem per revocationem.
 et per abusionem. xi. q. 3. privilegium. et de his
 plenius notat per Hosti. ut pñ in sum. dicitur
 q. 14. et l. 2. ti. §. q. 164. **B.**

Quid quod cum aliquis allegat et ostendit pri-
 vilegium: sed non servat eum? **R.** §. 2. Hosti.
 Non dicitur isti imitari. ff. commodati. ad eos
 non obstat si officiat quod non fuit usus:
 vel quod diu factum est. Quod non videtur privile-
 gio quod vñ non pñmicit. Nisi forte si finis
 ferretur de eum et non appellaretur: et de sen.
 et re iudi. suborta. §. 2. ille qui se oppōit
 pñmicerius est: et eo dilectus. **A.** Idem in sum.
 l. 2. ti. §. q. 165. **B.**

Quid privilegium de renocari? **R.** §. 2. Hosti.
 Non debet quod reuocet sine causa. sed cuius
 causa potest et de renocari: vñ puta si aliquibus
 religiosis concessus sit privilegium de non
 dandis decimis propter eorum pauperum de
 inde curari sunt: ita quod et dando decimas

privilegium interpretari
 interpretari §. 2. pñ.
 Hosti.

pnt cōmode sustēdari: et nō dando enor
mī ledātur pzoebiales ecclie: et cessa
re pūilegiū. Et sic intellige ex de dci.
suggestum. et c. nup. Itē si qd nō seruatur
pūilegia supioris cessa subditis: etiā
ipsius pūilegium merito reuocatur.
extra eo dilecti. Sed nota hic qd si su
perior ex certa scia confirmauit pūi
legiū ccessū ab inferiori nō poterit re
uocari postea p inferiorē. 25. q. 2. pūile
gia p. 2. et c. sequitib. A. Adē in sū.
eo. ti. q. 164. fm. Hosti. g. 2. addit. Ideo
Imperator vel rex pūilegiū ccessum ec
clesie ē p dñm papā quē cstat supiorē
eē oib. ex certa scia cfirmatū nō pote
rit reuocare. B. De pūilegiis exem
ptōis et de ipis exemptis habes plura
B. exemptus.

Robatio. per q aliq
pban. An
fm Der. Sicut p testes et in
strumēta pban. aliq. ita ē scriptura
antiquor libror facit fidē: et eo. cum
cām. ex de pscript. ad audietā. Itē si re
periat scriptura in aliq colūna vel la
pide ei stat. 24. q. 2. sane? Sed ad hoc
hosti. sic addit. Laue tñ tibi: qz nō oia
talīa faciunt plenā fidē: sed illa tñ q
sub fidelī custodia remanēt: cetera ad
minicula pstant nō pbatōem. A. Id
in sum. li. 2. et c. 5. q. 177. vbi et addit qd di
cta custodia d. esse etiā publica fm
eūdem hosti. B.

Confessio. De mā p fessi
nouit. et c. religio 4.

Commissio. Quid de il
lo qui aliqd
pmisit: et postea nō facit: B.
Iho. scda scde. q. 10. Si ille q pmit
tit aliqd h. aium faciēdi qd pmitit nō
mētū: qz nō logtur d illud qd gerit in
mēte. Si ho nō facit qd pmitit: tūc vi
det fidei agē p hoc q aium mutat.
B. tñ excusari ex duob. Uno si pmi
sit illud qd ē manifeste illicitū: qz pmit
tēdo peccauit. mutando aut ppositū
vbi facit. A. Facit. 22. q. 4. in malio.

Alio mō si sūt mutata dditiones p
sonar et negocior. Ut. n. dicit B. neca i
li: de bñficiis. ad hoc qd hō teneat facē
qd pmitit regrā qd oia imutata pma
neat. Un et aplo nō ē mētū nō implet:
qd pmitit cū nō iuit corinthū. 2. cor. p.
et hoc p p ipedimēta q supuenerunt.
Et nō fm Der. q ex nudo pacto siue p
missione orit actio: s. fm leges sit ctra
Et q mortali peccat recedēs a pacto:
nōtur hoc ex de pac. c. p. A. in glo. Et
ad hoc facit qd nōt Iho. scda scde. q.
110. arti. 4. v. q. oē mēdaciū qd venit
d honorē dei vel oānū. pxiū pniciosū
d. et mortale. B. In alnatiūis pmiss
sionib. et debitis electio ē debitoris et
sufficit altex adimpleri. i. Insti. de act.
s. p. rerea. ex d. reg. iur. i. alnatiū. li. 6.

Prudentia carnis

utru sit pcrn. B. scdm Iho.
scda scde. q. 59. Prudentia carnis ppe
d. qñ aliq bona carnis h. vt vltimū
finē vite sue. Hoc aut manifestū ē qd
est pcrn. qz p hoc deordinat circa finē
vltimū q nō cōsistit i bonis corpis: sed
ale. Un ad Ro. 8. Prudentia carnis ini
mica ē deo. Et siqde prudentia carnis ac
cipiat fm absolutā prudētie rōem: ita
s. q. in cura carnis cōstituat vltimū fi
nis cori vite: sicut ē pcrn. mortale. A.
qz prudentia ppe est circa ea q sunt ad
finē toti vite studiosa ingirio: vt pōt
colligi p eūdē Iho. et i sū. li. 3. et c. 4. q.
21. vbi nōnt oia q in h. c. bñf. B. Si
ho accipiat s. rōes pcrn. prudētie:
sic ē pcrn. vīale. Cōtigit. n. qñ q aliq
iordiare afficitur ad aliqd dlectabile
carnis: abs. h. q. auertat a dō p pcrn.
mortale. Un nō cōstituit finē toti vite
i dlectatōe carnis. Et sic bñf. studiū ad
hāc dlectatōē affeqndā ē pcrn. vīale
Si ho aliq curā carnis referat i finē
honestū: puta cū aliq studet coīnesti
oni. p p corpis sustētarōē: nō vocatur
prudētia carnis. qz sic vitē hō cura cor
nis vt ad finē pducas. Nōndū ē q s. b
prudētia carnis cōprehenditur etiam.

pudētia h^o seculi. qz etiaz exteriores
res mundi appetim⁹ ppter carnē.

Abes. Require supra.
impubes.

Ablice hōestatis

iusticia. vide s. ipedimētū. i. 3°

Sicut ponit

Adicaria. Tho. scda se

cūde. q. i. si. nomen pudicitie a
pudore sumit i quo hēcūdia significat
Et iō opz q^o pudicitia ppe sit circa illa
de quib⁹ hoies magis hēcundat. Ma
xime at hēcūdant de acub⁹ veneris:
vt dicit Aug⁹ 1. 4. de ciuitate dei. Tū
neq^o act⁹ singulis hēcundia caret. z h^o
iō qz mor⁹ mēb⁹ opz illoz imperio rōis
nō subdit. Hēcūdant aut hō nō soluz
de illa mixtione venerea: sed et de qui
buscūq^o signis ei⁹: vt dicit pbs z rheto
rice. Et iō pudicitia attēdit circa vene
rea z pēcipue circa signa venereoz: sic
sūt aspect⁹ impudici. oscula. tactus. Et
qz hec magi solent dephēdi: iō pūdi
cia magis respicit bi⁹ exteriora signa
Castitas at magi respicit ipas venere
am omixtione. Interdū tñ vnū p alio
ponitur.

Enitio sine culpa

nisi subsit cā nō est alige panti
endus: ex de reg. iur. sine culpa. lib^o 6°
De punitōe quā bz facē plat⁹. qre s. cor
rectio p. Jre s. disciplina. Jre s. pena p
Jre de punitōe an sit dimittēda ppter
scādālū: vide i. scādālū. s. 6°.

Purgatio quid ē? R^o fm

Ray. Est d ob
iuncto crimine inocētie oñsio. s.
p iuramētū vel alio debito mō bz Sof.
z bz duas spēs. Vna d purgatio canōi
ca. Alia d vulgar. Lanōica fit qñq^o p
solū iuramētū ipius diffamati: qñq^o et
p iuramētū testiu opurgatiū. s. z iuran
tiū q^o credūt illū vep iurasse z inorū
eē. Et ista purgatio approbat tāq^o bōa
a. q. 5. fere p to. Vlganis hō purgatio ē
que a vulgo iucta ē: vt ferri cādēntis:

aq^o fernētis: seu et frigide. ouelli. z bi⁹.
Hec i totū repobata est tāq^o a diabo
lo inuenta. z. q. 5. mēnā. z. c. suluisti. z. c.
monomachia. Et est d illud Deut⁹ 6°.
Matth. 4. 1. Luc. 4. Non tētabis oñm
deū tuū. vt in. c. monomachia. i. fi. 2. 22.
q. 2. querit. Et de ista mā hēs s. ouellū.
s. pñ. A. Jde i sū. li. 3. tizi. q. 1. z. 2. fm
Ray. z glo. eius. B.

Qñ ē iudicēda purgatio? R^o Qñ
qs ē publice ifamat⁹ de crimie z iudici
nō pōt seu ēt nō excusaf: ex de purg. ca
no. nos int alta. A. vel et ppter aliā
crimis vehemēte suspitōem: vt l. c. int
sollicitudines. ex eo. de q. 1. s. fi. B.

Qñ qz psonis d: fieri purgatio?
R^o fm Ray. Numer⁹ opurgatoz taxa
bit arbitrio boni iudicis. Qñq^o n. ma
ior qñz minor numer⁹ taxadus ē fm q^o
ifamia vlcime sūt magi vt min⁹ gra
uis a. q. 5. pñ bz. z. c. oib⁹. an fi. Vñ Inno.
idixit cuius decano purgatōez cū. 1. 4.
sui ordis. ex de purga cano. int sollicitu
dines. z cuius epo idixit purgatōez: cu
duob⁹ abbatib⁹ tñ. ex de pur. ca. cū in
iunētute. Et ad hoc ex de accu. cum. p.
A. Jde i sū. co. ti. q. 5. B.

Quales debēt eē opurgatores? R^o
Si pñt hñ aliq^o eiusdē ordis vt dignita
tis hñ debēt. ex de pur. ca. int sollicitu
dines. At si hñ nō possint: puta qz illi
sūt inimici cū aliis inferioris ordis: vt
et cū laicis possz qz se purgare. z. q. 5. si
legitime. z. c. oibus. i. fi. ex de pur. ca. cū
in iunētute. oñs. i. clerici. Debēt tñ esse
viri catholici. A. z vita pbat. vt i. c.
inter sollicitudines. de quo. i. B. z q
ouerlatōem z vitā ei⁹ et transfacto rpe
nouerint. A. nō solū i pñti: vt in tex.
qui sequit. B. vt in dicto. canē solli
citudines. z. c. se. Quin et cū mulierib⁹
religiosis z honestis possz qz se purga
re. i. s. q. 2. i. decia. i. fi. A. Jō i. dca. q. 5. B.
Qzā quib⁹ d: fieri purgatio? R^o Si
aligs ē ifamat⁹ apud pplm d: se purga
re i publico. Si apō clez: corā clero. Si
i vtroq^o casu: corā iudice. z. i. d. illud. 22.
q. 5. de crimie. A. Jō i dca. q. 5. B.

¶ Que forma iuramenti in purgatio-
ne? Forma talis erit. **Agō. N.** iuro qd n̄
fecī tale quid per me. nec mādauī. nec
cōsiliū. nec fauorē. nec auctoritatē ddi.
oīf. sō. si qd viduā. z. q. s. audī. tū. eē de
pur. cano. quotiēs. z. c. fi. pōt etiā addi.
Nec ratū habui qd meo noīe factū fue-
rit: eē de resti. spo. cū ad sedē. ff. de vi z
vi arma. l. 3. c. cū pcur. **A.** Quidāz ē
addūt. nec scī. vī si scī. p̄hibē nō po-
tū: vt in dicta. q. s. vbi notant oīa q̄ in
isto. s. habent. **B.** Copurgatores hō
iurabūt sic. Iuro siue iuram? qd credi-
mus vep eē illd qd ip̄e iurauit eē eo.
quotiēs. **¶** Vel breui? s. **Sof.** Infamat?
iurabūt se immunē a crimine de q̄ ifama-
tur. **A.** Pec forma exp̄se reprobat
eē eo. c. fi. Ideo p̄ma melior ē. **B.** Et
copurgatores iurabūt se credere illuz
verū iurasse.

¶ Quid si infamat? defecerit i purga-
tioe? **R.** Dūmet tanq̄ iurāt. eē de ac-
cu. cū. p. z eē de simo. de hoc. z. c. i. sinua-
tū. Si hō purgatoz rite fecerit iudex
sine mora z difficultate d̄ suspēlionez
si forte facta fuerit relaxare: z eū ab in-
fama criminis absolue. **A.** Et eū boni
testimoniū ānunciare. vt in. c. qd sege. **B.**
eē de pur. cano. ex tūaz.

¶ Quid si purgatio n̄ fuit rite scā? **R.**
Si n̄ fuit scā corā suo iudice: vel ēt co-
rā eo: sed fuit facta purgatio vulgaris
etiā si infamat? absolut? fuerit: n̄bilo-
min? tenebit itez canonice se purgare
eē de pur. ca. ex tūaz. z. c. cū dilectis. **A.**
Idē in dicta. q. s. fm Ray. **B.**

¶ Utz purgatio sp̄ sit recipiēda qn̄ in-
famat? offert eā: **R.** fm Ray. Duo ca-
sus sūt in qb? nō d̄ recipi. Un? ē qn̄ cri-
men est notoriū. Alter ē qn̄ est accusa-
tor z offert pbatōem: eē de pur. cano.
c. 2. z. c. cū dilectis. **A.** Hoc fuit dictū
Ray. vt p̄ in dicta. q. s. p̄ dictū. c. cū di-
lectis. siue. c. 2. quod ad hoc n̄bilo facere
videtur. **B.**

¶ Utz iudex possit indicē purgatiōem
ei que suspectū hēt ip̄e tñ? **R.** Nō ni-
si forte accusat? fuerit z remaneat su-

spect? suo epo aut sacerdotib? aut ho-
nestis viris. z. q. s. oibus. **A.** Si qn̄ ex ip-
so p̄fessu: l̄ delictū nō sit plene pbatū
tñ accusat? remanet suspect? etiā soli
iudici: vt p̄ in sum. eo. ti. q. 9. vbi bec no-
tant fm Ray. Et facit eē eo. inter solli-
citudines. **B.**

Purgatorium.

torii: etiā si erem? nō sit: muro
et mō grauis ē. Arcellit. n. oēm penam
quā aliqui vnq̄ passus ēi hac vita. Nū-
q̄ in carne tanta pena inuēta est l̄ mi-
rabilia martyres passi sunt tormēta. z
multi negrer quāta sepe sustinuerunt
supplicia. bec de pe. oīf. 7. c. fi. **A.** Po-
tias vī. s. p̄t. **B.** Et qn̄ eadē. 25. dīf.
q̄lis. i. fi. **A.** Coniūcto. c. q. in aliō. **B.**

¶ Que crimina purgāt i purgatio-
ne? Nō capitalia s. minuta. 25. dīf. 6. al-
ca. z. c. q̄tis hinc. Itē illa p̄tā de qb? nō
sit sufficiēs p̄nia: vt s. p̄nia p̄. 5. 7. z pe-
nitētia 2. 5. 4. **A.** Clari? in purgato-
rio purgāt p̄tā de sui nā venialia:
vel que sunt facta venialia per p̄niam
verā si de eis nō est plene satisfactum
de pe. oīf. 7. 5. fi. **B.**

¶ Utz exītes i purgatorio possint iu-
uari ab existētib? i hoc seculo? **R.** fm
pe. Sic. vt p̄ 2. Nat̄. 12. Sancta z sa-
lubris ē cogitatio p̄ defunctos exorare
vt a p̄ctis soluant. Nā z ap̄t. 1. Cor. 12.
loq̄tur de corpe mystico ad sīlitudines
corpis humani. **A.** Corp? mysticum
dī ecclia Ro. 12. ibi. Multi vnū corpus
eē. **B.** In corpe hō hūano nā p̄ vnū
mēbrū supplet indigētia alteri. Argo
cū grā sit potentior q̄ nā in corpe my-
stico vnū mēbrū pōt supplere indigē-
tiā alterius. Et hinc ē qd suffragia mē-
broz ecclie p̄nt p̄desse mēbris idigē-
tibus. Quia hō per mortē nō desinūt
eē mēbra eiusdem corporis suffragia vi-
uoz p̄nt p̄desse ēt defūctis. Un? Aug.
Nō ē negādū sp̄z defunctor pietate
suoz viuētū posse releuari. Con. Ibo.
in 4. dīf. 45. **A.** Idē i sū. lib. 3. tit. 4.
q. 164. **B.** Et de hac materia vide. i.

sufragium.

Purificatio post par-
tuz
Utz ppter partū debeāt mu-
lieres abstinē ab ingressu ecclie? **Rn?**
Si intrare volūt eccliaz ad agēdū gra-
tias nō peccāt: nec sūt phibēde. Si tñ
ex veneratōe volūt aliquilū abstinē
devotio eaz nō ē iprobāda: eē. e. c. vno
Utz vir cognoscēs vxorē aī purifi-
catōem p partū peccet mortāl: **Rn?**
fm **Bul.** Nō credo: l3 videat 55. dis. ad
ei. 33. q. 4. si cā. 33. q. 4. origo. t. q. 7. non
solū. Quia illa capla loquūtur de hone-
state z consilio. B3 q vxori debitū red-
dit his tpiū nō peccat: sed tñ de hone-
state z consilio nō d3 reddē nisi timeat
fornicatio: sicut notat dco. c. ad ei. **A.**
in glo. q dicit q iō his tpiū phibetur
vlus mīrmōialis. qz ex tali coitu na-
scūtur filii morbofi z leprofi. Itē dicit
q si mulier petat a viro dbitū tpe mē-
strui vī purificatōis nō d3 reddē nisi ti-
meat de fornicatōe. Et sic linnit q dcm
Aug. nō sit de cōsilio: sed de debito. Pu-
to q pōt distingui int exactū z exigētē
fm q p dicitū ē de tpe solēnitatū z ielu-
niz. s. debitū cōiugale. s. o. cū additi
onibus.

Puillanimitas. utz

pcctm: **R?** in **Ibo.** scda sede
q. 133. Si cur p psumptōem aliqui exce-
dit pportōē sue potētie cum nitit ad
maiora q possit: ita z puillanum? defi-
cit a pportōe sue potētie dū recusat in
illud tendē qd ē sue potētie cōmēsurā-
tū. Et iō sicut psumptio ē pcctm: ita z pu-
illanimitas. qz ē d nālē: ordinē q vna
qz res nālī inclinat ad exēquēdā actio-
nē cōmēsuratā sue potētie. Inde est
q seru? accepta pecunia dñi sui fodit i
terrā: neq opatus ē ex ea ppi quēdaz
puillanimitatis timorē punit a dño:
vt bī **Matth. 23.** z **Luc. 19.** de psumptō-
ne bī s. psumptio.

Quartā multipler est.
s. falcidia, tre-

bellianica z legitima sine debita filio su-
re nāe q est redacta ad tertiam. De his
trib? bī s. legitima. s. p. **At** z arta d fune-
ralib?: quā debēt p dicatorēs z miores
d sepiur apd eos. vt. l. sepiura. 3. s. p.

Questuarii. Questores

q discurrūt
p elynis phibēt admitti nisi
exhibeāt has lras aplicas vel diocesa-
ni. **A.** Itē aut aplice acceptari nō de-
bēt pusq fuerit p diocesanū diligēter
examinare: vt in cle. abusionib? eē de
pe. z re. **B.** z mbi pponāt nisi qd in
lris dñef z ponit forma lraz. eē d pe.
z re. cū ex eo. **A.**

Questuarii tales debēt eē modesti
z discreti z ne in tabernis aut aliis iō-
gnis locis hospitē: nec faciant incon-
gruas expensas: nec assumāt bitū sal-
te religionis. eē de pe. z re. cū ex eo.

Questuarii nullaten? priner pā-
care: sed tñ caritativa subsidia petere
z indulgētiā si quā hāt exponē. eē de be-
reti. vt officiū. l. 6. z in cle. abusionib?
de peni. Et si per eos ipediret officiū in-
quisitorū possunt z debēt ab ipis cōpe-
sci z remoueri a predicatōe: vt in dicto
c. vt officium.

Questores nō debēt cōcedere idul-
gentias motu suo de facto: nec dispen-
sare sup votis: nec absolue a pūris
homicidiis z aliis pcis cōfuentes sibi.
A. Et sic vī eis penit? indictū offm
audiēdaz cōfessionū. Sed forte hoc in-
telligit de grauiozib? z reseruat: sic
p3 in exemplis positi, z p rōē dē cle.
abusionib? s. ne auctoritas clauū ve-
niat in cōtēptū. **B.** Nec male ablata
incerta data sibi aliq pecunie cōtitate
remittere. Nec tertiā aut quartā ptez
z bi? de inunctis penitētis relaxare.
Nec aiaz vt mēdaciū ailerūt d purga-
torio trabē. Nec plenā pctōzū remissio-
nē indulgere. Nec a pena z culpa ab-
solue. Et oīa pūilegia sup p dicitis vel
aliquo p dicatorū reuocata sūt: vt i cle.
abusionibus. de pe.

Aptor p^o .i. qua

do per
violentiam quis rapit
res alienas. Lulus pena

ē fm leges q^o si agat in

fra anū ciuilit^{is} puni^t i qdruplū cōputa

ra. supra re. Post anū hō in simplū. ff.

vi. bo. rap. l. i. r. 1. Et ad istā penā raptor

qdem tenet solū postq^o cōdenat^{us} ē: vt

ponit Tho. scōa scōe. q. 62. A. De b^o

lati^o ē dictū s. pedagiū. s. 2. cū additōe

B. Si hō agat criminali^{ter}: tūc pp^{er} vim

sine armis puni^t in tercia parte bono

rū z fit infamis. ff. de vi. pu. l. i. p. niso. z. d. i.

fi. Et de b^o vide s. infamis. Si aut^{em} cum

armis: puni^t de portatōe. s. qz de porta

bat in insulā z pdebat oia bōa sua: vt

in Insti. de pub. iudi. s. Itē lex iulia. de

vi. Scōm canones hō raptor multipli

citer puni^t. At pma pena est qz excōi

catur. sab illo epō in cuius epatu rapi

nā fecit: ex eo. c. p. q. 3. placuit. Itē de

negat ei pnia: nisi restituat ablata: vt

plenā securitatē d^o faddēdo faciat si ha

beat vñ possit. Si hō cū hēret vñ pos

set distulit accipe pniām vsq^{ue} ad mor

tē: z sic n^{on} pōt satisfacere: si petat pniāz

oabif ei z ēt viaticū. Si hō decedit im

penitēs: tūc z viaticū z sepultura d^o ne

gabif: ex eo. sup. eo. z. c. in lris. Ad si n^{on}

hēat vñ reddat: nec hēdes nec pping

volūt satisfacē: ipse tñ cōritus facit qd

pōt l^o tardē: nō p^{oss}uabif pnia z viaticū:

sed tñ sepultura denegabif: qd statu

tū ē ad terrorem alioz. Pres byteri hō q

d^o pdicta fecerit sepeliēdo ipm: z bi^o de

bēre deponi ab officio z bñficio: vt i di

cto. c. sup. eo. Sed tñ d^o occultis raptori

bus fm Inno. nō d^o talis rigor seruari

ar. ex eo. lris. A. In dēo. c. sup. eo. sic

df. Pratum^{us} vt qcuq^{ue} ex his qui vio

lent surrexerint in rapinā siue eccliarū

violatōez manifeste fuerit dephēsus:

nisi p^{ri}us ablata restituat si poterit. vel

emēdādi plenā z firmā securitatē fece

rit pnie bñficiū ei penit^{us} denegat. Si

hō vsq^{ue} ad obitū in crumacia sua du

rauerit z in extremis posit^{us} remediūz

pnie postulauerit humilit^{er}: si emenda

tōem: vel emēdādi securitatē pstrēit:

ei pnia z sepultura ecclastica cōcedat.

Qui aut^{em} in sanitate obstinata mēte si

penituerit vel emēdauerit z in morte

securitatē pstrare nequerit: solennitas

pnie parūz pdesse vñ sicut credimus.

Sed de pctō cōrrito viaticū nō negat:

ita tñ q^o nullus clericoz sepulture ei^{us}

int^{er}it nec ei^{us} ekynam psumat accipe.

Ad si qui clericoz vel p^{ri}st byteroz d^o hoc

i vita vel i morte pniās dare vel sepul

ture intesse: vel eoz ekynas accipe ten

rauerit seu bi^o rapine p^{ri}cipes iuenti

fuerit: ordinis sui dānū irrecupabilē

pattant z ecclastico bñficio careant.

hoc ibi. Et b^o c. intelligit de publico ra

ptore. vt z nōtur i sū. l. i. p. r. i. s. q. 6. vbi

etiā subiungit s. Hof. q^o si dicit^{ur} raptor

in morte satisfacē nō pōt: cōrrito viati

cū cōcedit: sed sepultura denegat: vt

dicat decre. super eo. Si vero in morte

constitutus satisfacere p^{er}mittit: si cō

ualeat: z an satisfactiōem decessit

nō denegabit sepultura: sed heredes

ad satisfactōem cōpellēt^{ur}: ex de rap.

in lris. Et q^o hoc casu sepultura negat

q^{ui}s viaticū cōcedat sit ad terrorem:

vel sit ad cōuersiōnē heredū qui nolūt

satisfacere: vt p hoc ad satisfactōez in

ducant: vt dicūt Hof. z Ray. Et addit

Ray. Vel dic hanc cōstitutōem locale

esse. Videl^{icet}. nature nouo q^o si q^{ui} eēt etiā

pro huiusmodi criminibus excommu

nicatus: z dum in extremis ageret iux

ta formam ecclesie esset absolutus:

non deberet cimiterium: z alia ei suf

fragia ecclastica denegari: sed eius

heredes z propinqui ad quos bona per

ueniūt ipsius vt pro eo satisfactiō sit

ecclastica censura compellendi: ex

de sepul. c. parrochiano. Hosti. in sum.

dicat simpliciter q^o ei sepultura dene

gatur: vt dicat decre. super eo. licet via

ticum concedatur quod maius est. Et

hoc fit ad terrorem: z ppter inobediē

tiam z contumaciām suā in qua lon

go tempore stetit. Si vero super hoc

nunq̃ fuit admonit⁹: vel fuit admoni-
tus: sed modico tpe crumax stetit: ab-
solut⁹ p̃ p̃p̃riū sacerdotē erit sepelien-
dus: z bēdes cōpellēdi sūt satisfacē iu-
sta facultates defūcti: vt ē de rap. in
litter. Quasi idē dicit ip̃e hosti i glo.
sup dicto. c. sup eo. bec ibi. **D.** De pe-
na ē raptoris. vide s. furtū. §. 3.

Rapina sit graui⁹ p̃ctm̃ q̃ furtū
h̃m̃ Tho. sc̃da sc̃de. q. 66. sic. Nam
violētia est magi s̃ volūtate q̃ s̃ igno-
rātia. Itē q̃ p̃ rapinā nō solū infertur
alicui dānus i reb⁹ sed etiā h̃git i quā-
dā p̃sone iniuriā. Qd̃ aut̃ hoies min⁹
verecūdant de rapina q̃ de furto ex
hoc ē q̃ hoies sensibilib⁹ iherētes ma-
gis glānt de h̃tute exteriori que magi
manifestat in rapina q̃ de h̃tute interi-
ori que tollit per p̃ctm̃. Et iō min⁹ vere-
cūdant de rapina. Ad māz raptorū p̃ri-
nere pōt s̃ latro. z s̃ naufragiū. z s̃ pi-
rata. z s̃ p̃do. z s̃ restitutō. p̃ to. Nō licz
rape a saracenis tpe treuge. i. treuga

Raptor z^o. s. p̃sonarū. Raptor dicitur
nō solū rex vt in p̃cedēti
c. s̃ ē p̃sona. z sicut ab illo dicitur rapi-
na: ita z ab isto d̃f rapr⁹. z cōmittit q̃
puella violent⁹ rapit⁹: vt i p̃peruū te-
neatur: vel ē q̃ nōn ip̃a s̃ ysus eius
violēter rapit⁹. §. q. i. §. ex hac. Itēz ra-
p̃r⁹ nō solū cōmittit in h̃gine: s̃ ē lar-
ge sumpt⁹ in vidua z sacrimoniali. §. 6.
q. 2. raptōres. z c. si quis nō dicā. Et de
hac mā hēs s̃ luxuria. §. d̃. **A.** De isto
raptu clari⁹ dicitur est s̃ fornicatio. i. p̃n-
cipio. cū additōe. **D.**

Que pena raptoris? **R.** Sc̃d; leges
pena ē vt capite puniat⁹. Et si igneuz
rapuit ei⁹ substātia rapte applicetur.
Sec⁹ si ancillā ṽl libertā. qz tūc decapi-
tat qd̃e: sed nō p̃dit subam. Et itelligi-
tur si rapuit mulierē honestā. Secus si
meretrice: qz fm̃ leges nō puniē. vt. l.
de adul. l. que adulterij. **A.** Nō puni-
tur. s̃ d̃icta pena. Ab aliis aut̃ penis n̄
f̃ p̃c̃ imūto. **D.** Itē n̄ distinguit⁹: vtz vo-
lēre q̃ rapiat: aut iurā sp̃saz p̃p̃riam

aut alienā: coniugā: ṽl n̄ coniugā. Itē q̃
p̃r puella rapta h̃bē cū raptōe. Itē oē
fautores raptorū capite puniunt⁹. Pro-
bat̃ hec oīa. **De rap. vir. raptōres.** De
cūdū canones h̃o alt̃ puniunt⁹. Naz ra-
ptor efficit seru⁹ raptē: nisi velit se re-
dimere. §. q. i. de raptorib⁹. **A.** Et ibi
p̃z q̃ si mlier volūtarie rapta ē: raptor
obligat p̃r ip̃ius rapte ad p̃dicta. ad
h̃m̃edū: ṽl ad se redimēdū. **D.** Nec
aut̃ pena pōt infligi in foro iudiciali si
aut̃ i p̃niali. Itē raptor p̃z excoicari cū
fautorib⁹ suis. §. q. 2. c. p̃. z 4. Itē si ra-
pta velit h̃bere cū raptore pōt: ēz eo.
accēdēs. Itē nō intelligit⁹ raptor si ra-
puit sponsā p̃p̃riā. §. q. i. l. ex iulia. z q. 2.
de puellis. z c. si quis virginē. ēz eo. cū
cām. Itē rapt⁹ nō ē vbi puella cōsentit.
vt in dicto. c. cū cām. **A.** s. q̃n̄ p̃us con-
sentit in m̃fimonij: s̃ s̃ volūtate parē-
tū. vt ibi. **Sec⁹** si cōsentit solū rapine:
qz tūc d̃f d̃f rapr⁹. z puniē raptor. oco.
c. de raptorib⁹. z s̃ tactū ē. **D.** An q̃
deffozat h̃ginē teneat eā dūcē vel ma-
ritare: hēs s̃ luxuria. §. 2. **A.** Aduer-
tēdū ē fm̃ leges q̃ raptōres filioz seu
seducētes filios a p̃rib⁹ si sunt nobiles
dānant in metallū. Si nō sūt nobiles:
aut si p̃tes hoc cōmiserunt dānant ad
mortē. Et seruus ṽl liber⁹ subicit be-
stias. l. de plagariis. l. si. z ibi glo. **D.**

Atrociniis obliga-

ti. vide s̃ obligat⁹.

Recōciliatio eccle-

sie. vide s̃ cōsecratio. 2. §. 4.

Ite de recōciliatione cimiterij. s̃ cōse-
cratio 4. §. 2.

Religio p^o cōiter. Utrū

liceat nōdaz

religionē adinvenire? **R.** Nō

lo modo: ēz de reli. do. religionū. li. 6.

A. qz q̃ religionē assūmē cupit debet

ṽnā de approbatis accipere. extra de re

ligio. do. c. si. **D.**

Utrū illi qui cōstruūt hospitalla mu-
tat h̃itū accipiūt certū signū. aliquam

et hospitalitate exercēt: tñ bñt uxores
z pziū: sint aliq mō dicēdi filioſi ſeu
pioe ecclāſtice? **R.** Si h' fit ſū aucto
ritate epi: tñc nullo debēt dici ecclā
ſtice pſone: nec religioſi. qz. diſ. nulla.
A. No obſtāte ſuetudine dīa: quia
oſo irroabilis eſt fm 'hoſti. z in ſū. lib?
qz. 24. **B.** Si aut fiat auctori
tate epi: tñc loc' gdem religioſus cen
ſet. ex de reli. do. c. 3. z 4. perſone qz
ſi pmittāt obediētā z caſte viuē cum
uxore z ea mortua aliā nō ducē z pzi
um nō hēre: pſone ecclāſtice ſūt z quo
dāmodo religioſi dici pñt. Nec obſtat
q' uxore aliquis talis hēat. Nā z irelli
giſ caſte viuē. diſ. Nicēna. **A.** Et iā
ſi vras mſimonio pūmō honeſte: vt
ex eo. c. p. **B.** Itē nō obſtat q' q' p
pziū bz. qz illud pōt hē rōne admīſtra
tōis: nō tñ ppe religioſus dici pōt: niſi
pmittat aliquā approbatā regulā: ex
de reli. do. c. ſi. Nec pōt tali cōmitti ad
miniſtratio ſpūaliū ſi laic' ē. **A.** Nec
in hoc v' excuſare epi auctoritas ſcōz
'hoſti. g. z addit. Coſulim' ēt epiſ vt ta
lib' quo ad oēs de vna diocēſi vniſor
mē hīrū z regulā certā tradāt. Coſuli
mus etiā q' eis graue nō erit ſicut cre
dim' q' lib'ā piperis vel cere: vel aliū
certū cēſuz i ſignū ſubiectōis ſibi retie
ant: z vt eoz pcepto euident' eluceſcat
vt in dicta. q. 24. **B.**
Utrp occasione religioſis ptermittē
da ſint pteraris officia i parētes? **R.** bz
Iho. in q'libet. Alr dō ē de illo qui non
dū religioſe intrauit: z alr de illo q' in
religione iā pſeſſus ē. Qui. n. nōdū in
trauit ſi videat pſem ſuū i magna ne
ceſſitate z cui p aliū ſubueniri nō poſ
ſit: nō dī religioſe intrare: ſed dī mini
ſtrare parētib': maxime ſi abſq' peri
culo pcti poſſit in ſcō ſmanē. Si ho p
aliū poſſit parētib' ſuis miſtrari: pōt
ſi vult religioſe intrare. Un' Chyſo
exponēs illō **D**ath. 8. z **L**uc. 9. Dimi
te mortuos ſepelire mortuos ſuos dic
q' malū eſt abducē boiem a ſpūalib'
z maxie cū fuerint q' miniſteriū parē

tū cōpleant. **E**xtrab. it. n. aliq q' cōplere
poſſent illi: funeris ſepultura. **P**oſt q'
ho iā aliq eſt in religione pſeſſ' mor
tuus eſt mūdo. Un' q' ſpūale mortē de
obligat a cura ipendēda parētib': ſic
ē deobligareſ p mortē corpalez. **E**t iō
n' peccat nec d' pceptū dei agit ſi i clau
ſtro remaneat ſub pcepto plari paren
tū miſtratoe ptermiſſa. **E**t. n. fac' eſt
ipotēs ad reddēdū debitū miniſteriū
abſq' pda culpa. Debz tñ q' pōt ſal
ua ordinis ſui obediētia ſaragē: vt p ſe
vel p aliū ſuis parētib' ſubueniat ſi in
necitate fuerint. **I**dē etiā **I**ho. ſcō. ſcō. ſe
cū de. q. 189. **A.** **I**de i ſū. eo. ti. q. 12. **I**dē
nōr **N**ico. d' lira ſup. 15. **D**ath. **B.**
Scōz qd attēdēt gduſ diuerſaz re
ligionū: **R.** n' fm **I**ho. ſcō. ſcō. q. 189.
Sūmū graduū i religionib' tenent q' or
dinant ad docēdū ſine ad p'dicādū. **A.**
hoc v' ceteris eq'liſ cōputariſ. **A**t ſe
cus: vt pī in ſtatu cīci ſcīaris z curati
q' ordinat ad p'dicādū. ex de cele. miſ.
ſane. ſ. ſacerdos. z tñ ſtat' ei' minor eſt
ſtatu reglarū ēt ad p'dicādū non d'pu
tatoz. 19. q. 2. oue ſūt. in ſi. **E**t idē qd hic
nōrur in ſū. eo. ti. q. 21. **B.** **S**cōm re
nēt illi q' ordināt ad cōtēplatiōem. **T**er
tiū illi q' occupāt circa exteriores actio
nes. **I**n ſingulis at' hoz graduū pōt at
tēdi peminētia fm q' vna religio ordi
nat ad altiorē actū i eodē genē: ſic inſ
opa vite actiue poti' eſt redimē capti
uos q' recipere hoſpites: z in opib' cōtē
platiue poti' ē oſo q' lectio. p' ēt attē
di peminētia ſi vna eaz ad plā hoz or
dinet q' alia. vel ſi ſueneriōria ſtatuta
hēat ad ſinē ppoſitū oſeqndū. **U**trp at
pfectior ſit religio ſolitarioz q' i ſocie
tate viuētū. vide ſ. heremita. ſ. p.
Utrp religioſus peccet mortaliſ tranſ
grediēdo ea q' ſūt i reglat' **R.** fm **I**ho.
ſcō. ſcō. q. 189. **U**torū pſeſſioſis ſpiciet
pncipaliſ tria. ſ. paup'ratem cōtinētā z
obediētā: z hoz trāſgreſſio obligat ad
mortale. **A**lhoz aut' trāſgreſſio: nō obli
gat niſi vel ppter ſtēptā regulē: quia
hoc directe contrariat p'feſſioni per

quā ponit aliq regularē vitā. **A.** qz
f. religiosus nō tenet eē pfect⁹: s; ad p
fectōem redere cui dñat pfectōis cōtē
ptus fm eūdē **Ibo.** scōa scōe. q. 186. ar
ti. 9. **B.** vel ppter pceptū siue a pla
to ozeten⁹ factū sine in reglā expñuz:
qz hoc cēt facē dñobz votū. Non aut q
pfitet vouet seruare oīa que sūt in re
gula: sed vouet regularē vitā q cēntali
ter cōsistit i trib⁹ pdictis. **Un** z in qbus
dam religionib⁹ cauti⁹ aliq. pñrent nō
qdē regulā: s; viuē fm regulā. i. intēdē
ad h⁹ q aliq mores suos iformet fm
regulā sicut fm qdā exēplar. Et h⁹ tol
lit q cēptū. In qbusdā aut religionib⁹
adhuc cauti⁹ pñret obiam fm regulā
ita q pñfessionē nō dñatur nisi illud qd
ē d pceptū regule. Transgressio hō ali
q obligat solū ad pctm veniale. qz ta
lia sūt qdā dispositōes ad pñcipalia vo
ta. In aliq tñ religione. f. fratru pñca
toz: talis transgressio vel omīssio cōstitu
tionū ipoz ex suo genē nō obligat ad
culpā neq mortale neq vēiale: s; solū
ad penā taxatā: qz p hūc mod⁹ ad talia
obseruāda obligātur q tñ possent vel
venialit vel mortalit peccare ex negli
gētia vel libidine siue cōtemptu. **A.**
Idē. **Al.** vt i sū. li. 3. tit. 33. q. 25. **B.**
Utz religiosus eodē genē pcti gñi⁹
peccet q scolaris? **Un** fm **Ibo.** vbi s.
Pctm religiosi pōt eē gñius pctō scēta
riū eiusdē spci tripliciter. Primo si sit cōtra
votū religionis: puta si religiosus for
nicet vel furef: qz fornicādo facit d vo
tū cōtinētie: z furādo facit d votū paup
tatis. mōsi ex cōceptu peccet. qz ex h⁹
vñ eē mag⁹ ingrat⁹ olus officiis vl be
neficiis qb⁹ ē sublimat⁹ ad statum pfe
ctōis. sicut aplo dicit **Iob. 10.** **Qd** fide
lis grauiora meret supplicia: ex hoc q
peccādo siliū dei cūlcat p cēptū. **Un**
z dñs querit **Iere. xi.** Quid ē q vile
ct⁹ me⁹ in domo mea facit scelera mul
ta: 3. mō pctm religiosi pōt eē gñius p
pter scandalū. qz ad vitā ei⁹ pñes respi
ciūt. Si hō religiosus nō ex cōtemptu
sed ex infirmitate vel ignorātia aliq

pctm qd nō ē d votū siue pñfessionis cō
mittit abiq scandalū: puta in occulto:
leui⁹ peccat i eodē genē pcti q scolaris
qz pctm ei⁹ si sit leue absorbet ex mul
tis bonis que facit z si sit mortale: fa
cili⁹ ab eo resurgit. p qdē pñt intēdēz
quā hēt erectā ad dei: q tñ ad borā in
tercipiat de facili ad pñmā repat. Itē
scit delicta corrigē iuuat ēt a sociis ad
resurgēdū: fm illud **Ecclastes 4.** Si
vn⁹ ceciderit ab altero fulciet. **Ue** soli
quia si ceciderit non hz subleuare. **A.**
Idē in sum. eo. ti. q. 26. **B.**

Quid cōsulēdū electis z fugitiuis q
nō pñt ipetrare recōciliatōem fm for
mā decre. ex de reg. c. si. **A.** **Ibi** dicit
qz debēt tales regri z ad reuertēdū cō
pelli z sic fort⁹ recipi: salua tñ ordīs
disciplina. i. fm ouemētā regule. z sic
pñt subici discipline z coercionī. **B.**
nec inueniūt religionē i qua recipiāt?
B. fm **Kay** Tenet viuē regulariter z
boneste tā apostate q electi. **A.** **p.**
dñi vñ pōt fuisse glo. **Kay.** vt p i. ū.
li. 3. tit. 28. q. 2. vbi dicit hoc glo. **B.**

Quid de his q lucrāt monach⁹ fugi
tius seu apostata? **R.** Toto monaste
rio suo lucrāt. is. q. 2. abbates. z sic In
no. dicit etiā si vetāre monasterio acq
rit. ff. de acq. re. do. et. s; fm eūdē si mo
nach⁹ sit elect⁹ ea q lucrāt nulli acqui
rit nec valet dēt⁹ ei⁹. Et addit. pōt
tñ dicit q acqrit epō a cui⁹ iurisdictione
nō ē absolut⁹. **Uide** ēt hūc casū s. apo
stasia 5. §. 2. **A.** z ibi d h⁹ clarius di
ctum est. **B.**

Utz piculū sit religiosi siue mona
chis si ab abbate negligat cura ecclay
z ppoz pñtētiū ad eū? **R.** fm **Ibo.** in
quolibz. Nullus pōt exigē aut recipere
carnalia alioz: maxime pcia pctoz: ni
si spūalia seminet pñcādo vel orādo:
vel salutē eoz a qb⁹ recipit p viribus
pcurādo. **Dico** g. qz totū claustrū sic
recipit: sic tenet refūdē. **Si** g. cōstat eis
q cura negligat dñet supplicāe abba
tis dñet eū monē i caplo. z si videant
q fmeditū n appōat dñet appellare d

abbate sic s̄ aduersariū h̄it. Et si eēt
mibi notū aliq̄d tale mōasteriū: n̄ au
dere s̄ulē q̄ aliq̄s i tali eligēt mōacha
rū. **A.** Idē i s̄u. l. 12. q. 3. **B.**

¶ Alius aliq̄s religiosus possit p̄esse
p̄b̄ loci? **R.** Nulli religiosi v̄l mōachi
p̄nt p̄esse p̄b̄ p̄oratiō. **¶** Itē nec p̄b̄
eccl̄is curā aiaz h̄itib̄: ēt si eadez cur
ra nō p̄ ip̄os s̄ p̄ p̄s byteros ad eoz p̄i
tatiōez p̄ epos institutos h̄eat exerceri:
nisi auctoritate sedis ap̄lice. vel si vn̄
ex eis ab alio dep̄deat vel adinuicez
sint āneri. Et q̄cūq̄ talē p̄oratiū v̄l talē
eccl̄iam obtinēs recepit aliū. p̄mo p̄ua
tus ē ip̄so iure z statiz tenet dimittere
z p̄ eū ad quē p̄inet libere t̄ferat. z ni
si dimittat sit ineligibilis: z ab v̄troq̄
penit̄ repelli d̄z: ēt de p̄ben. cū singl̄a
li. **¶** Circa h̄ p̄a v̄lō s̄. b̄ficiū p̄. **S. 4.º**
¶ P̄oratiō vel eccl̄ie aut administratiō
ne seu officia vni mōasterii cōfuerat p̄
eiusdē mōachos gub̄nari nō debēt cō
mirti monachis alteri mōasterii sine
licētia pape. Et d̄ h̄ ordinātes sūt p̄ua
ti p̄iāte p̄uidēdi de ip̄is. **A.** s̄ea vice
z de ip̄is p̄ diocesanū si exēpta nō fue
rint. alioq̄n p̄ sedē ap̄lica ordinē: v̄l i
ocō. c. cū singl̄a. **B.** Et capiētes s̄ ieli
gibiles ip̄o iure: ēt d̄ p̄b̄. cū singl̄a.
S. fi. lib. 4.º

¶ Aliq̄s religiosi succedāt i bōis paren
tū z h̄i? **R.** Dicāmo p̄ q̄ parētes nō
p̄nt eos ex h̄edare q̄uis dū laici fuerāt
i cām igratitudinis icidissent. **L.** de epi. z
cle. deo nob. 19. q. 3. c. fi.

¶ Religiosis p̄cipi i x̄tute obie z s̄b
intermatōe maledictōis eterne ne i ser
monib̄ suis p̄lati detrahant vel retra
bant aliq̄s ab eccl̄iaz suaz frequētia:
vel indulgētiis indiscretas p̄nuncient:
z ne retrahāt testatores a restitutōib̄
debitis: aut legatis m̄ficiōib̄ eccl̄is faciē
dis. nec legata vel debita: aut male ab
lata incerta sibi v̄l sui ordis s̄tib̄ vel
quētib̄ i alioz p̄iudiciū fieri vel eroga
ri p̄curēt: nec absoluat quēq̄ in casib̄
rebutatis pape v̄l epo z p̄a h̄i. v̄l i cle.
religiosi. de p̄uile. **A.** **¶** Ibi. n. ponūtur

et aliq̄ d̄ q̄b̄ dictū ē s̄. absolutio p̄. **S. 1.º**
h. 2.º ē de religiosis. Et addit q̄ ip̄i reli
giosi nō p̄sumāt p̄sonas eccl̄asticas p̄
fertiz corā iudiciō delegatis a papa su
am s̄ eos iusticiā p̄sequētes verare ide
bitē. aut ad loca p̄la z p̄fertiz multū re
mota uenire. Si q̄ aut de vetit̄is ali
qd ibi attētare p̄sumpserit: p̄ duos mē
ses subiacēat penis q̄ s̄m eoz regulam
v̄l statuta. p̄ quib̄ c̄lps eis cōsueuerūt
iponi. sup̄ q̄b̄ absq̄ m̄ifesta nccitate
cū eis nō valeat disp̄sari. **¶** Eten̄ p̄lati
eoz nisi de his q̄ occasione p̄missor̄ ex
cessuū ad eos q̄quo mō puenierit eccl̄e
sis aut p̄sonis eccl̄asticis d̄nificari v̄l
lesis satisfactōem plenariā exhibuerit
isfra mēsez postq̄ sup̄ h̄ fuerit regit̄i:
suspēsiōne v̄l ad satisfactōez debitaz
eoīso icurrūt: nō obstantib̄ statuz aut
p̄uilegiis cuiuscūq̄ tenozis existāt.

¶ Religiosi mēdicātes si recipiāt loca
noua vel āriqua dimittāt sūt excoīcati
v̄l s̄. excoīcatio p̄. **S. 4.º** **h. decim.º** **A.**
Et ibi de hoc plenius in additiōe. **B.**
Sūt etiā sūt excoīcati religiosi q̄ vbi
cūq̄ temerarie dimittūt h̄itū vel ac
cedūt ad studia sine licētia: v̄l sup̄ ex
coīcatio p̄. **S. 3.º** **h. 1.º**

¶ Aliq̄s cū religiosi possit disp̄sari i
voto cōtinētie? **R.** s̄m **I. ho. sc̄da sc̄be.**
q. 88. Votū cōtinētie nō ē cōt̄nialr̄ anne
rū ordini sacro: s̄ ex statuto eccl̄ie. V̄l
per eccl̄esiā v̄l q̄ possit disp̄sari. Sed
debitū cōtinētie ē cōt̄nialr̄ statui religi
onis p̄ quā homo abrenūciat s̄b̄ to
talr̄ dei seruitio mācipat̄: q̄d nō p̄t si
mul stare cū infimonia in q̄ icūbit ne
cessitas p̄curāde vxoriz. z p̄lis z fami
lie. z rex q̄ ad hoc regrūt. **¶** V̄l dicit ap̄ls
1. Cor. 7.º Qui ē cū vxore sollicit̄ ē que
sūt mūdi quō placeat vxoriz: z diuisus
ē. V̄l nomē monachi p̄ oppositiū ad di
uisionē p̄dictā ab vnitate sumit̄. **A.**
¶ Dicitur. n. a monos q̄d ē vnū q̄si vnū
z solitari. **1. q. 1. si cupis.** **B.** Et ideo
i voto solēnizato p̄ p̄fessionē religiois
non p̄t per eccl̄iam disp̄nsari. Et ra
tiōne assignat decretalis. qz castitas ē

ānexa regule monachali: ex d̄ sta. mo.
cū ad mōasteriū. i. fi. **A.** **Con. Al.** Sed
Inno. 2. **Hosti.** z mlti alii dicūt q̄ p̄p̄
reputabilē cām bñ posset papa dispen
sare. Sed z ip̄e **Lbo.** in scripto dicit q̄
illi p̄abili dicūt q̄ asserunt q̄ si cōis
vnitas totius ecclesie: vel vnus re
gm̄ vel prouincie exposceret posset pa
pa i voto cōtinētie z religionis dispēsa
re q̄tūcumq̄ eēt solēntizātū: vt i sū. lib?
p. t. 8. q. 77. **B.**

¶ Utz religiosus fact' ep̄s absoluat a
voto paup̄tati z obie? **R.** **h̄z Lbo.** vbi
s̄. Sicut n̄ absoluit a voto cōtinētie: ita
nec a voto paup̄tati: q̄z n̄b̄l d̄z h̄fē tā
q̄ p̄p̄uū: s̄ sicut dispēsatōr oīuz bono
ru eccle. **Sic** nō absoluit a voto obie:
s̄ p̄ acciōis nō tenet obedire si sup̄iores
nō h̄eat: sicut z abbas monasteriū: qui
tū nō ē a voto obie absolut'.

¶ Utz religiosus fact' ep̄s teneat ad
obseruātiōes reglariōis? **R.** **h̄z Lbo.** scōa se
cūde. q. 195. Si qua sūt i reglarib' ob̄s
uatiōes q̄ nō impediāt pōtificale offm̄: sed
magi valeāt ad p̄sectōis custodiā: sic ē
cōtinētia paup̄tas z h̄i. ad hec remāet
obligat'. z p̄ cōis ad pōrādū h̄itū sue
religiōis: q̄ ē h̄i obligatōis signū. Si q̄
h̄o s̄t q̄ officio pōtificali sp̄ugnēt: sicut
ē solitudo. silētium. z aliq̄ abstinentie
v̄l vigiliē ḡues ex q̄b' ip̄otēs corpe red
dere ad exeq̄ndū pōtificale officiu:
ad h̄i nō tenet. In aliis tñ pōr dispēsa
tōe vti s̄m q̄ regit nccitas p̄sone vel
officiū z cōditio hoīum cū q̄b' viuūt per
modū q̄ ēt p̄lati religionū i talib' secū
dispēsat. **A.** **Lō.** **Hosti.** vt i sū. li. 3. r̄i.
25. q. 4. **B.** Utz at religiosus factus
rector alie eccle teneat ad statuta sui
ordinis: vide s̄. monach'. s. 6.

¶ Utz religiosus possit eē iudex? **R.**
Simplex religiosus iudex eē non pōr:
vt nōtur. ff. de iudi. l. cū p̄tor. **A.** In
glo. q̄ ēt idē dicit de quēsis. **B.** Sed
nec pōr p̄ cōpromissū. recipe arbitriū:
q̄z nō d̄z eē dispēsatōr forensiū negocio
rū. i. 6. q. 1. monachi. z. c. de p̄nitiū. z. **L.** de
ep̄is. z. cle. repetita. Sed arbitrator seu

amicabilis p̄positor eē pōr. in auz. v̄l
disiudi. s. si h̄o cōtingit. coll. 9. xi. q. 1. in
iustū. Et h̄o irellige de iūperio sui p̄lati:
vt i cōc. c. mōachi. z. ex d̄ postu. c. 2. hec
ē snia **Guilou.** z **Hosti.** **A.** **Lō.** **Albri.** **B.**
¶ Utz religiosus possit exercere offm̄ ta
bellionat' h̄es. i. tabellio. s. si. Et vtruz
possit eē testis. i. testis. 3. s. 9?

¶ Utz religiosus possit eē executor te
stamentor' **R.** Si ē ordis minor nō pōr
eē executor testamentor': s̄ pōr ciuile: vt
i cle. exim. s. verū. c. de h̄bo. sigl. Si ēt
ē alteri ordis nō pōr nisi sup̄ hoc peri
ta licētia z obtēta: vt ex de testa. religi
osus. li. 6. Talis quoq̄ etiam si sit exē
ptus v̄l p̄lat' tenet reddē rōem ordia
rio z ordinarius tenet exigē. vt in cle.
religiosus. de testa.

¶ Quid de cōtēb' quarūdaz mulie
rū q̄ canonicē appellātur nec it̄ p̄fesse
z h̄nt p̄p̄uū: imo z m̄mōmū cōtrabe
re possūt: nūq̄ dicēde sunt religiose?
R. s̄m Inno. z **Ber.** Nōimo eaz stat'
satis reprobat. i. s. q. z p̄nciosū. nisi for
te aliud ordāt. Debēt quoq̄ p̄ ordina
rios v̄sitari auctoritate p̄p̄a: vel si ex
ēptē s̄t auctoritate papali: vt in cle. d̄
statu. mo. i. c. attēdētes. circa fi. **A.**
Ibi ēt p̄z q̄ status dictarū canonicaz
non ē approbatus. **B.** Erant ēt qdā
alie que dicebant' beghine assumētes
certuz habitum nulli p̄mittentes obe
dientia nec renunciātes p̄p̄is neq̄ re
glā hēntes: s̄ religiosis ḡbusdā sp̄alī
adhērent. Iste beghine z oēs assumen
tes statū eaz z religiosi qui fouēt eas
in statu beghinagii sunt excoīcati: vt
s̄. excoīcatio p̄. s. 4. **R.** **Lō.** Sed hoc nō in
cludit beghinas seu vestitas de p̄nia
bri dominici i Lumbardie z Thuscie
partib' cōstitutas: vt p̄z in declaratiōe
Joh. 22. q̄ incipit. **A.** de mulierib'. Ad
mām aut religionis pōr facē s̄. mona
ch'. z s̄. mōia. Si religios' v̄l religiosa
petit tāq̄ ciuiz: regre s̄. m̄mōmū. s. s̄.
p̄t. **A.** Et ibi deb' lat' i additiōe. **B.**

Eligio 2. quo ad in
gressum.

De hoc vide in pcedenti. **S. A.** Et ibi ta
ciū ē qd ad bi^o opationē nō tenet: nisi
forte ppter vitādū scādālū qñ occur
reret. Et sic intelligi pōt qd hic dī. **D.**
Ultz rector q iuravit regē cūratez
p anū. siue magister q iuravit legē. v^l
capellan^o q iuravit seruire in capella
nia possit ingredi religionē? **R.** Icdm
Kay. Sic. Non. n. iuramētū violat q il
lud i melius cōmūat. et de iureiur. p
uenit. Idē Inno. z Hoff. Hosti. quocp
idē. Sed addit. Cōsulo q pū impleat
qd pmissit. et de iureiur. debitores. b^o
n. tūti^o eēt nisi ab illo vel illis qb^o iura
uit possit licetiā obtinē. **A.** Hoc cōsili
um nō v^l bonū p qd ingressus religio
nis retardat. Et in cōdebitores: nō idu
cī aliqd impedimētū vel retardatio
boni: sed solū dī q qui iurauerūt solūē
vsuras soluāt. Nec etiā obstat. c. omis
sū. et de despon. vbi cōsulit qd qui iura
uit dhere infamoniū p dba d pūi dū
sbat z exinde ingrediat religionē: qz p
talē dētū nō retardat religionis ingres
sus. in glo. Kay. z i. sū. eo. ti. q. d. vbi hec
oia nōnt. **B.** Ultz ppē obsequia pa
rētū debeat qz retrahi ab ingressu re
ligionis hēs s. religio p. s. z. Et vtz con
tugat^o possit igredi. vide. i. votū. 4. s. p
Ultz epi archidiaconi vel p^l byteri
curati possint igredi religionē? **R.** fm
Iho. scda scde. q. vlt. Obligatio voti
ppterui ad vacandū diuini obsequiis
cōpetit ppe epi z religiosi. p^l byteri
aut curati z archidiaconi non obligan
tur voto perpetuo z solēni ad curā aia
rū retinēdā sicut ad hoc obligant epi.
Uñ epi p^lulariū deserere nō pnt absq
apptozitate Romani pontificis. et de
reg. licz. Archidiaconi autē z p^l byteri
curati pnt libere abrenūciare epo cu
rā eis cōmissā absq licētia pape q so
lus pōt i votis ppteruis dispēsare. **A.**
Et etiā epi nisi in casib^o p^lictant exce
ptis: vt. i. votū. s. s. p. **B.** Uñ mani
festū ē q archidiaconis z p^l byteri cu
ratis licet ad religionē trāsire et epo d
dicente: vt. 19. q. 2. que sunt. Añficia at
aliciu^o talū toto tpe pbatōis non de

bēt alteri offerri nisi de ipius offer: su v^l
nisi offer q voluerit absolute mutare
vitā vel p^lessionē fecerit vel biuz p
fessōz scient receptit: sed interz seruiē
tur bñficio p aliū cui de portōe cōgrua
ipius bñficii pvidebit: et de reg. bñfi
ciū. h. 6. Ultz exēdicati possint ingre
di vel recipi i religionē. vide s. absolute
3. s. si. A. z ibi de b^o pleni^o i additōe. **B.**
Ultz illi q nō sūt exercitati i obier
uatiā pceptoz debeāt ingredi religio
nē? **R.** fm **Iho. vbi d. Sic.** Naz z dī s
Mathēi publicanū q in obseruantiā
pceptoz exercitat^o nō erat vocatū ad
cōsilioz obseruatiā: vt p3 Luc. 5. Ingre
diā. religionē non solum expedit hīs
qui sunt exercitati i pceptis vt ad ma
iorē perfectōem perueniant: sed etiā
hīs qui non sunt exercitati vt facilius
pccata vitēt: vt p3 qz per vigilias ie
iuniū z obediētiā tollūt occasiones
pccatōz z luxurie gule z h^o modi.
Ingressi monasteria se z sua dōdicāt
deo. Oia n. eoz bona monasterio irelli
guntur et collata. L. de epi. z cle. A.
imo de sa. sanc. ec. **B.** An autē ingressi
z. 19. q. 2. qz ingreditib^o? **D.** tū i mth
locis nō seruāt de cōsuetudine in qbus
ex qd ingressus ē pping ei^o bona imo
bilia occupāt: nisi qtenus de illis dōt
monasterio fm cōsuetudinē regionis.
Idē sit alicubi etiā circa mobilia. Et
fm **Kay.** dicta cōsuetudo valet si ē p
probata vel obtēta p 40. annos. Naz
minori tpe nō currit dēctham p^lscri
prio. **A.** Talis cōsuetudo nullatenus
v^l valē cū deroget ingressui religiosi
spoliādo igredientem bonis suis. z sic ē
irrōabilis z inualida. et de cōue. c. si. n.
si forte qñ pping eēt honesti z egen
tes z monasteriū non indigeret. **B.**
Ultz p religionis ingressu cōseque
tur qd remissionē oīum pccatōz? **R.** fm
Iho. scda scde. q. vlt. Ad abtū dīci p^l q
sic. sicut p assūptōem cruci. Si n. aliq
bus ethnis factis homo pōt statim sa
tisface de p^lis suis fm illud danielis
4. pccata tua ele mosynis redime.
mīto magi in satisfactōe p oib^o p^lis

sufficit qd aliqui tota se p'ntis officiis
mācipet p' religionis ingressum: qd exce
dit oē gen' satisfactōis etiā publice pe
nitētie: vt bñ. 33. q. 2. admonē: sicut ēt hō
locustū excedit sacrificiū: vt Grego.
dic. Unī i vita patrū legit qd eādē g'fāz
cōsequūt' ingredietes religionē quā cōse
quūt' baptizati. Si tñ p' ingressū n̄ absol
uēt' ab oī reatu pene nihilomin' igres
sus religiōis vtilior ēēt q' pegrinatio
terre sancte ad p'motōez i bonū qd p'
pōdēat absolutōis a pena. **A.** **p'lati**
tettig' i q'driga. li. p. ti. 49. §. 23. **D.**
Quid de eo q' dolo iduct' intravit re
ligionē: **R.** **Ray.** Nō pōt allegare de
ceptōem cui' cōditio melior scā ē. ex qd
mer' cā cū dilect'. r. de ouer. cōiuga. ex
pte. r. c. veniēs. **A.** **Lon.** **Posti.** r. ad
dit qd idē ēēt si qd ex falsa cā intravit:
vt si putauit spōsaz suā leprosz r. non
erat: ex de ouer. cōiuga. ex parte. 2. r. nō
tur in sū. h. 2. ti. 28. q. 10. **D.**
Quid si qd ingrediat religionē sub
cōditōe aliq' **R.** **fm** **Buil.** Si ponat cō
ditio q' subām religionis: pura q' lice
at ei tenē p'p'riū. **A.** vel ēt v'sufructū
fm eūdē **Buil.** r. in sū. h. p. ti. 28. q. 10. **D.**
nō valet mōachar'. **Bñ** tñ pōt aliqua
tenē ad vsuz de cōsensu p'lati. Si hō cō
ditio appōat q' aliquā p'icularē auste
ritatē: vt pura vt liceat ei comedē car
nes: tūc si scit hoc cōtineri in regula v'
cōstitutōe quā p'fiter': tenet. **Sec'** si ne
scit id ei s' p'riū. **A.** **Sup** his v'tri
mis a h. si hō. r. Enīl v' **Buil.** dixisse. **§.**
vt p'z in dca. q. 18. **Inno.** ait q' si ad igre
diētē diceret. tu debes p'fiteri regulaz
bñ **Aug.** r. bñ potes comedē carnes. r. i
illa eccl'a ēēt cōstitutōes q' nō comedē
rēt carnes bñ possz comedē carnes: cū
nec h' regula hēat neq' v'his constitu
tio: nec ei posset aliqd iputari nisi esset
scād alū. r. tunc possz ad aliū locū muta
ri. **Sed** **Posti.** dicit q' hoc casu licebit
p'dicto carnes comedē nisi forsitā etiā cō
stitaret de cōsuetudie v' cōstitutōe illius
monasterii: vel hoc notoriū ēēt oībus.
Ite fm **Inno.** **sec'** ē si diceret. sibi. p'zo

fitere regulā bñ **Benedicti.** Nā cū fm
eā oēs gnāl' abstīnē debeāt a carnib'
saturati eius impurādū ē si credat ei
qui p'mittebat sibi q' licet comedē car
nes. **Lō.** **Posti.** **Addit** postea **Inno.** **Alii**
dicūt q' ex q' submittit se oīe alicui' n̄
obstat' talib' p'missōib' tenet suā
regulā r. cōstitutōes ei'. **12. q. 1. nō dicatis**
r. hoc v' veri' cū vnusq'sq' debeat se cō
formare bonis morib' eoz cū qd ouer
sat. **35. v'it. §. at aūt. h. q' d'icuntq'.** **D.**
Quid si aliq's vides aliqd monaste
riū vbi monachi spēdide viuūt cogi
tat. hūc ordinē bñ p'p'riū sustinē: sic in
gredit'. **R.** fm **Ray.** **Dico** indistincte
si fecerit p'fessionē nō pōt ad seculū re
dire: qn pōt' si erat perit' r. sciebat ea
que seruāda erāt intelligit se obligasse
nō ad id qd fiebat: sed qd fieri d'bebat
Ide si erat simplex r. fuit ei explanata
regla r. cōditōes ordis r. p'fessus fuit. **Si**
hō nō fuit ei expolita austeritas regle
tūc si solū ad illā vitam intendebat se
obligare nō ad sup'iozem: r. hoc exp'fite
nō cogit' ibi manere: sed transibit ad
aliū ordinē quē sustinē possit. **Si** hō n̄
exp'fite debet remanē nec pōt allegare
doliū: vt **§. in §. an p'p'riū dictū ē.** **A.** **Lō.**
p'dictis **Posti.** r. addit q' talis cogēdus
est: vt v' p'fessionē ab initio institutaz
in eodē loco faciat r. religionē fuer: vel
locū creat r. penit' dimittat: in q' nec
abusus d'zū: nec numer' defendit an
noz: ex de elec. cū cām q' inf' p' byterū
Et si oēs deficiāt alii iducātur al'ertius
religionis: ex ne cle. vel mo. relatū. **Et**
si illi s'ist' deficiāt tūc loc' mutata istitu
tione auctoritate ordinari pōt per se
culares cōsicos retineri. **Et** sic pōt intel
ligi ex de reli. do. inter q' tuor. **Ite** **Ray.**
addit. **Vel** dic indistincte q' talis o'z re
manere: quia volus alioz vel simpli
tas vouētis nō excusant i talib'. **Et** di
cit glo. eius q' hoc bñ p'bat' r. 20. q. 3. cō
stituit. vt in sū. cō. ti. q. 17. **Sed** certe nō
videt q' vorū se extēdat vltra intētiō
nem pure r. simpli' vouētis: vt i. c. exiit
de xbo. sig. li. 6. **D.**

Eligio 3. q ad votum ingrediendi.
Utrum pueri possunt se voto obligare ad ingressum religionis. **R.** **f**m **Th.** scda scda q. 4. **U**trum simplex consistit in sola pmissione cum intentione mentis deliberatoe. Et hoc votum habet efficaciam ex iure diuino q tñ dupl'r tolli pot. Uno mō p defectū deliberatōis ut p3 i furiosis qz vota non sūt obligatoria. ut ex de regu. sic tenor. Et eadez ratio est de pueris q nōdū hñt debitū vsū rōnis p quē sint doli capaces. quē quidē pueri hñt ut frequēt' circa 14. annū. puellē hō circa 12. q dicunt anni pubertatis. In qbusdā autē anticipat' z in quibusdā retardat' fm diuersā dispositionē nāe. Alio mō impedit efficaciam simplicis voti sigs deo voueat illd qd nō ē ppe p'at'ia. puta si seru' ēt rōnis vsū hñs vouet se religionem ingredi aut etiā ordinē ignorāte dño. dist. 54. c. si seruus. Et qz puer ut puella infra pubertatis ānos nāl'it sūt in p'atē p'is q'itū ad dispositionē suē vite possit p' eoꝝ votū reuocare ut acceptare si sibi placuerit. ut expresse d' d mliere **Numeri. 30.** Sic igit si puer an' tps pubertatis votū emittat non obligat. Si tñ an' hēat vsū rōnis obligat qdē q'itū in se ē ex suo voto. s3 pot reuocari per auctoritatez p'is. qz ordinatio legis q vn' hō subdit alteri respicit illud qd i pluribus accidit. Si hō ānos pubertatis excedat nō pot reuocari auctoritate parēti. Et si nōdū hēret plene vsū rōnis nō obligaret q ad deū. **A.** Idē i fili. 3. ti. 28. q. 1. Et adde f3 Ray. z in fili. 3. ti. 28. q. 30. q si ipubes doli tñ capax emittit aliud votū q continentie videt q sit obligat' nisi p' statū cum audierit reuocet. 32. q. 2. mulier. Et idē ē de iuramento fm glo. eius. z **Th.** Et idē dicit glo. de voto continentie z d' voto circa ingressum religionis: qz non pot reuocari nisi statū fuocet. l. i. p. die. ar. **Meri. 30.** vbi d' d. Et i alterius die distulerit finiam. Itē dicit glo. q si ipubes

doli tñ capax vouerit se seruaturū cōtinētiā z ingressurū religionē: cū venerit ad etatē uel cū mortu' fuerit p' p' illud irritare d' d' cōdē statū fm cōez opionē. licet **Hugl.** dixerit q non pot. **S3** dictū **Hugl.** statū pot uerificari nisi votū ipuberis ex iusta cā fuerit dispensatū. **Uñ** ut ibidez p3. **Inno. dic.** **C**redimus qz ēt ipubes si doli capax sit z votū fecerit abstinētie uel p'griatōis ut aliud qz d3 illud adimplē postq patriaz p'atē exiuit. qz potuit se obligare deo sicut z diabolo. ex de delict. pu. c. p. **Tñ** cum talib' ē facile dispensādū z commutandū. qz licz i aliq sint capaces si tñ multa cognoscunt cum sint sexpti **Ion.** **Host.** Itē ut ibi p3 **Ray.** dic q si ipubes intrat religionē pot extrahi a p're uel tutore infra ānū z die a tpe scie fm glo. ei'. **Idē Host.** z **Host. 20.** q. 2. e. p. 2. z ar. 17. q. 2. si quis incognitus. et ex de conce. p'reb. qz diuersitate. Si vero ponatur in religiōe ab alio. puta a p're uel tutore. si ipse nō cōsentit pot egredi qñ uoluerit vsq ad etatē legitīmā. q. 1. puellē. z q. 3. p'is. Si autē cōsentit licet cōsensu illē q fit an' ānos. pubertatis nō teneat. exire tñ pot p'usq p ueniat ad etatē legitīaz. 20. q. 1. illud. ad instar carnalis m'rimonii. ex d' de sp. ipu. de illis. p. Sed q'itū puenerit ad etatē perfectaz pot egredi. 20. q. 3. p'is. ex de regu. cū sum'. Itē ut p3 ibidem **Innocen. dic** q si ipubes de cōsensu patris uel tutoz facito uel expresse intrauerit religionē: eū vlt'ri' reuocare nō possunt. ex de regu. significatū. z q si ipubes vnū tñ p'ntē hēat: ille sol' eū offerre pot: z si habeat tutores alios q parētes. tñ p'ntes luitis tutozib' eū p'nt offerre. **Idē** ēt credūt aliq' z si sit au' q hēat filiū aut nepotē i p'atē q p' iusto auo eū possit offerre z nō ead' qz i his spūalib' ius nāe p'fer' pot iusto uel civil: ut i d' cā. q. 30. **D.** **Le.** tēz d' voto solēis p'fessōis dicit i se. **Uñ** liceat aliq's se voto obligare ad religionis ingressū. **R.** fm **Th.** vbi. 5.

Quid si illi noluit eū recipere. **R.** fin
Ido. scda scda q. ss. Si quidē intentio
sua fuit se obligare ad religionē ingres
sus principaliter. et cū elegit hanc reli
gionē uel hūc locū qī sibi magis congru
entē. teneſ si ibi recipi nō pōt aliaſ reli
gionē intrare. Si āt principaliter intendit
se obligaf ad hāc religionē uel ad hūc
locū. ppt spale opacentiā h^o religionē
uel loci illius. nō teneſ aliaſ religionē
intrare si illi noluit eū recipere. Tandem
sniam ponit idē **I**do. scda q. vii. **A**
Si āt icidit impossibilitatem implendi
votū. ex propria culpa. teneſ facē qd

¶ **A**ltus ille qui vult ingredi fliglonē
teneatur ibi perpetuo remanere. **R.**
scōz. **I**ho. vbi ē. **S**i vouēs intendit se
obligare nō solum ad ingressū religionis
s; ad ppetuū rmanēdū teneatur perpe-
tuo remanere. **S**i autē intendit se obligar-
ad ingressum causa experiendi cū lib-
tate remanendi uel nō remanēdi. ma-
nifestum est q remanere nō tenet. **S**i
autem in vouendo de hoc nibil cogita-
uit videtur obligari ad ingressum fm
formam iuris cōis q ēst ut ingredientib;
bus detur ann⁹ probationis. vnde nō
teneatur ibi perpetuo remanē. **S**i tñ ta-
litē tēōe intraret ut statim exiret. non vñ
satisfactū voto. qz i vouendo hoc nō in-
tendebat. vñ tō teneat ut salte⁹ belit expe-
riri an ei expedit manē. **A.** **I**dē iñ.
lī. 3°. t. 12. q. 9. vbi z addit fm **I**nno. q
cū quis in vouendo nō distingat cui re-
gule se deuoueat. intelligit se vouere re-
gule illi i cuius manib⁹ facit pmissi-
onem. argu. c. q. dei timorem. extra de
sta. monach. vbi etiam hoc notat **I**n-
nocen.

Religio illi q ad pfe
sione. **Utr**
ipuberes possint pfeffione fa
re. **R.** **h** **Ibo.** scda scde. q. vlt. pofes
sio e solene votu qd fac ee moachu ut
religiosu. qd qde subdit ordiatu eck. e
ppe solenitate qua bz aneraz. Et qz ec
clesia respicit illd qd i phb e. pfeffio
an tps pubtat facta qnticuqz aliquis
beat vsu rois plenū ut sit doli capax si
bz suū effectū ut faciat pfitere ia esse
religiosū. **A.** **Idem** su. li. 3o. ti. 20. q. xi.
B. **Adde** h quod dr s. nouiti. **S. p. 2.**
Que e pfeffio expssa e q tacita siue
psspta. **R.** pfeffio expssa e que fit
i manu abbatis siue plati recipietis ea
uel i manu ei quem plat ad b mittit
ex de regu. z trafe. ad aplicam. Tacita
ho fit p susceptione habit pfeffoz.
It si manifeste ondit q velit vitā mu
tare. It si gestat habitū etiā nouitio
rū p anū vbi nō ē distinct i colore ut
scissura. vid hoc s. nouiti. **S. 4.** **A.** Et
de hoc dictū ē clarus s. religio 2. **S. 2.**
cum additionibus. **B.** Si autem pro
fessio fiat infra annum vide ibidē. **S. 5.**
Utrū illi qui fecit pfeffione tacitaz
teneat ad oēs obseruantias regulares
R. **h** **Ibo.** l. 4. dist. 38. In oi casu tene
tur ad tria vota religionis pncipalia.
sed ad alias obseruatias quaz trasgres
sio ex dissimilitudine platoy iducit. q dūz
vidētes nō corrigūt idulgē vidēt. non
v obligari scipue si sit simplex q ta
lia discernē sufficiēt nesciat. **Lō. Al.** **A.**
hec vidētur vera q ad illa q plat pōt
dispesare. At v obligari q ad oēs regu
lares obseruantias. ut s. religio 2. **S. fi.**
cū additionibus. **B.**

Religio v q ad transitū
ad alias. **Utr**
liceat transire de vna religioe
ad aliam. **R.** **fm** **Ibo.** scda scde. q. vlt.
Transire de vna religione ad alia nisi
propter magnam vtilitatē uel necita
tē nō ē laudabile. tū qz ex h pletūqz
scandalizant illi qui relinquūt. tū etiaz
qz facit aliqs. pficit in religioe quaz

osuerit q illa quā nō cōsuevit ceteri
paribus. **Unde** i collationib patz **Ab**
bas Nestor dicit vnicuiqz vtile q bz
ppositū qd elegit sūmo studio ac dili
gentia ad opis incepti pfectionē pue
nire festinet. z nequaquā a sua quā semel
elegit pfeffione discedat. Et postea rō
nē assignās dicit. Impossibile nāq est
vnū eūdemqz hōiez siml vniuersis xtu
tib fulciri. qd si qs voluerit sit attēta
re in id eum incidere necesse ē. ut dum
oēm segur nullā itegre consequat. **Di**
uerse eni religioes pceinnet bz diuer
sa virtutū opa. **Pōt** tam aliqs de vna
religione laudabiliter trasire ad alias
triplici ex ca. p quidē ex zelo pfectionis
religiosis i q nō attēdit excellētia bz so
lā artitudine vite. bz pncipali bz illud
ad qd religio ordinat z sequebz bz dis
cretionē obseruantiaz fini pportiona
tari. ut s. religio. p. **S. 4.** **Et** i hoc casu
ppter hūilitatē bz qs petere licētia. q
tam ei negari nō pōt dūm cōster reli
gionē illā artioze ee. **Si** ho de hoc pba
bit dubitet. est i hac supioris iudiciū
requendū. ex de regu. z trafe. licet. **Qd**
si nō petita licētia trasituit nō pōt repe
ti **fm** **Dicit** **A.** Hoc verū si trasituit in
casu licito licet nō seruato mō. **Sec** si
i casu illicito. qz tūc posset repeti. ar. z.
fi. ex de regu. **B.** maxie si pfeffione i
hac scda regula fecit. z ppe declinatō
nē religionis a debita pfeffione. puta
si i aliqua religioe artiozi icipient ipi
remissius viuē. laudabiliter trasit aliqs
ad religionē ēt mitioze si meli obfue
tur. **Et** i h casu ēt regis supioris iud
ciū. **z** ho ppe i firmitatē uel debilitatē
ex q interdū puenit q nō pōt aliqs ar
tiozis religionis statuta seruare q pos
set statuta seruare latioris. **Et** in hoc
casu dispensatō est necessaria. **A.** **Idē**
in sum. eo. ti. q. 15. **B.**
Utrū religiosus sep possit transire
ad artioze religionem. **R.** **fm** **Inno.**
Etia si constet ea ee artioze tam nō po
terit trasire si ex suo trasitu pōt fligio
incurrat grauē iacturā uel infamiam.

ar. ex de regu. z trāse. l. 3. xi. q. 3. si qd hō
Nam z ipse non debet esse cā scādali.
ex de renū. nisi cū pde. Sz cōez vtilita
tē qd ut nō fiat tactura illi cōgregatōni
debet pferre puare qd ut sit in artiori
religioe. **A.** Idē in dicta. q. 15. **B.** Ab
bas qd q immediate subest pape nō po
rest transire sine licētia pape. ex de cō
sue. cū venēabit. **A.** Lon. Albi. **B.**
Utrū q iā pfectus ē i latiori teneat
ad votū qd fecerat de artiori. **R.** Ne
manere pōt in latiori. qz p scdm votū
solēne derogatum est p quod fuit sim
plex. tñ p voto p nō cōpleto erit ei pe
nitentia iponēda. ex de regu. z trāse. c.
qui post votum. li. 6.

Pone qd aliquis regulari ipetruit li
cētia trāseūdi ad artiorē religionē p
ea penitet eū. nūqd pmi tenent eū re
cipere. **R.** fm Buil. Si nō inuenit artio
rē religionē vbi scipiat: uel si nō pote
rat sustinē austeritatem illi? z reuerti
vult an facta pfectionē: nō pōt repelli
p textu pōis licētie uel renūciatiōis
cū facta fuerit ex cā. l. ut trāfiter ad ar
tiorē religionē z causā secuta non sit.
Sec? si pfectionē fecerit in secūda. **A.**
Lon. Albi. **B.**

Quid si abbas z cōuent? licētiaue
rit aliquē simpliciter z ipse renūciat sim
pliciter non ex aliq cā nisi forte ex odio?
R. fm Buil. Nō ualet licētia. qz hoc ē
dare licētia vagādi. Tam bz Aug. speli
li pōt q nō vult ferre penā d culpa quā
forte omisit. **A.** Lon. Albi. **B.**

Utrū bona q mōach? omittit suo mo
nasterio sequant eū si trāseat ad secū
dum monasteriū. **R.** bz Host. Si exe
at ante pfectionē non ē dubiū q cum
rebus suis pōt exire. ex d regu. z trāse.
statuū? Intellige nisi ea absolute et
irrenuocabilit donasset. Sz si post pfe
sionē z sine licētia trāsit ad aliud mōa
steriū res sue pmo monasterio rema
nēt. z q ipsius recipit iputet sibi. Si hō
cū licētia uel ēt iuitus ex aliqua cā va
dat ad secundū monasteriū: tunc vsu
fruct? rerū quas cōtulit debet secūdo

monasterio qdū vixerit ne ei existat
onerofus. Sic intellige. 16. q. 6. cognoui
mus. **A.** poti? c. de lapsis. **B.** Et. 17.
q. 1. si qd rapuerit. **A.** Idē in sūco. ti.
q. 25. fm Host. q etiaz addit. Si vero
sit secularis q religit confortiū spūale
seu religionē uel ecclesiā. idistricte bōa
sua recuperat: ut apte inuit ex de cle.
diuga. q. a te i fi. Et subdit. Vel dic ad
saluādas opiones maiorū q bona ip
sū tacite sequūt. Si aut expisse cōtulit
se z sua z est paup q nō bz vnde uiuat
tunc de benignitate canōica sine dīc
tōe cuiuscūq bona recuperat. ar. 86. di.
non satis. 17. q. 4. q. 4. Si alias fuisse
tari pōt non recuperat. sicut nec si dedis
set sine se. 17. q. 4. sunt q opes. Et h? ni
si gfa fiat uel nisi aliq cōditio apposi
ta fuisset. ex de cōdi. appo. verū. Et sub
dit i dicta. q. 26. Possūt hec itelligi qñ
alqis igredit ecclesiā secularē tāq cō
uerfius. Nā si tāq canonic? non segrēf
ipsū bona tacite. Et sic etiā tenet cōsue
tudo. **B.**

Religiosi mendicātes si trāseūt ad
ordines nō mendicātū etia de licētia
pape nō hnt vocē uel locū in capitulo
etiā si ab aliis eis cōcedat: nec possūt
hnt pōrati: nec aliquā admistratiōez
uel qcūq officia etiā ānuā: nec tāq vi
carii uel ministri uel loca eoz tenētes
nec pūt qd cūq aiaz regimē exercef.
A. nec p se nec p aliis. **A.** q. q. cōtra
rium attentatū fuerit est irritū ipso
iure quomīs priuilegio non obstat. vt
in tex. qui sequit. **B.** Et d regu. z trā
se. ut pfectores. i. cle. sicut z tactum est
selectio. p. 5. 7. qui incipit. Quis non
polest.

Reliquie et corpo

ra sanctorū. Antiquē reliquē
nō debēt ex capfām ostēdi nec exponi
venales. Inuentas hō de nouo nemo
dēt publice venerari nisi auctoritate
Romani pontificis fuerit approbare
z plati nō pmittant q illi q accedūt
ad eoz ecclesiās cā venēatōis dēcipiāt

falsis ficiemur, sicut quicquid occasione quod
fieri consuevit. habetur hec ex eo, cum
ex eo, et de offe. dis. i. placuit. Et nota quod
religias emendat uidebimus Ray. A. po
ti. fm glo. et. ut in loco de quod statim. B
et Hoff. in omniacum. A. Idem quod hic
notat in su. h. 7. ti. i. q. 22. B

¶ Utz sanctorum religie possint furtiue
subtrahi ut honorabiliter reponantur. R.
fm Buil. No. Na sacrilegium est quicquid au
ferat sacrum de sacro. A. Item non sacrum.
ut i. c. de quod statim. B. 27. q. 4. quisquis.

A. Lon. Ul. ut in sum. eo. ti. q. 23. B

Lui auctoritate reliquie seu corpora
sanctorum de loco ad locum sunt transferenda.

R. Non sunt transferenda sine consilio pri
cipis. s. pape uel sine licentia episcoporum et san
cte synodi. de consue. dis. i. corpora. A. Al

incipit de loco. B. Et hoc sicut notat
ibi vix est cum corpore traditum est sepulture

perpetue. L. de reli. l. vii. nisi necessitas
impeat. et tunc sufficit auctoritas p[ro]uidis

procuratoris. L. de reli. l. i. Si autem non est tradi
tum perpetue sepulture: bene potest transferri

sine alicuius auctoritate. L. de reli. sed
necquid. Et nota quod preallegate leges de

omnibus corporibus loquuntur. A. Et ita est
veritas. quia loquuntur dicte leges de omnibus

corporibus generaliter. Et idem quod ibi. s. nota
tur in su. eo. ti. q. 24. De istis etiam reli

quiis tactum est supra canonizatio. B

¶ Utz liceat portare reliquias ad collum
R. fm Tho. secunda secunda. q. 96. Eadem

ratio est sicut de ipsis scriptis. quia si portentur
ex fiducia dei et sanctorum quorum sunt reliquie non

erit illicitum. Si autem circa hoc attendere
ad aliquod vanum puta quod uas esset triangu

lare et hoc modo quod non pertinet ad reue
rentiam dei et sanctorum esset supersti

tiosum et illicitum. De uerbis autem scrip
tis habet. l. fornicari. 2. q. 3.

Renunciatio p[ro]p[ri]a ter
quid sit. R. Renunciatio est
iuris proprii spontanea refutatio. Na
iuri alieno renunciari non potest. Item si
renunciatio non esset spontanea sed co
acta non obest repetere uolenti. extra

eo. super hoc. A. Hoc fuit dictum. ho
sti. ut patet in su. h. 3. ti. 26. q. 23. B

Et quibus causis petenda uel admi
tenda sit renunciatio episcopati. R. Due sunt

causae probabiles siue apparentes. s. si sunt
sufficientes. Prima est propter frugem meli

oris vite. i. religionis. Secunda est causa propter
humilitatis. Ne due causa non fuerint acce

ptate. ex de renu. nisi cum primum in p[ri]mo.
Sunt alie causa sufficientes sex. ut ibi dici

tur. Prima est conscientia criminis. talis propter quod ip
sius officii executio est per peccata peni

tentia impeditur. Secunda est debilitas cor
poris ex infirmitate uel senectute. s. p[ro]p

qua ipse reddere ad exequendum of
ficium pastorale. Tertia est defectus scientie

Quarta autem consideranda sit eminens scientia in
pastore. est tunc oportet toleranda. Quar

ta est malitia plebis. non quod pro qualibet et
pa debeat gregem deferre ne mercenario

comparetur qui uidet lupum uenientem et
dimittit oues et fugit. Sed de superio

ris licentia tunc demum potest tamen timide
fugere quod p[ro]uide de clare cum oues conuertun

tur in lupos. et debuerant humiliter obedi
re iam irremocabili iudicio. Quinta est que

scandalum: cum alii sedari non possunt licitum est
episcopo per cessionem ne plus temporalis bono

rem quam eternam videat affectare salutem
Sed de hoc vide. l. scandalum. Sexta est

personae irregularitas. ut puta si sit biga
mus aliquo modo de bigamia. Non tamen

propter qualibet irregularitatem debet dari
licentia. ut si non sit natus de legitimo matri

monio si est occultus et ille laudabiliter su
um impleat officium. A. Dum non sit na

tus de adultio uel de sortio. Na tales
omnino remouentur. ut in deo. c. nisi. et ibi glo.

B. Si homo propter alias causas petat episcopatus
licentiam renunciandi non debet cedere. ut in deo

. c. nisi cum primum. A. predicta et notantur
in su. eo. ti. q. 34. B

¶ Quis effectus renunciatiois. R. Effe
ctus est ut qui renunciavit ad id cui renun

ciavit regressum non habeat nisi ex nouo iu
re concessio uel antiquo restituto. ex eo.

cum inter et ex transmissa. et cum i presen
tia et sane. Et qui se renunciavit episcopatu

pp̄ter cōscientiā criminis āmodo nō po-
terit eligi nec postulari. Secus si pp̄
malitiā plebis. ex. eo. p. translationez
Renūciāti est ar̄ cōpetens p̄uisio fa-
ciēda ne in vituperū mīsteri d̄fectū
i t̄palib⁹ patiat. ex. ead sup̄plicatōez
In qua p̄missione dignitatis r̄ scierō
habēda ē. ex de p̄bē. d̄ multa ad fi. Si
milit̄ r̄ quantitatis redditū b̄ficii
cui resignat. ex de vita r̄ bone. cle. q̄m
r̄ de p̄ben. nisi esset. i. q. 2. bone rei. ex
de dona. aplice. §. p̄t. r̄ viij. **A.** Idē in
sū. eo. ti. q. 35. fm̄ hostien. **B.**

Renūciatio 2.ª Qua liter

debet fieri renūciatio officii
uel b̄ficii ecclesiastici. **R.** Debz esse
voluntaria. Nā iur̄ nō cōpellit renū-
ciare. 7. q. i. q̄m̄s. ex q̄m̄. cau. ad au-
dientia. Itē debz fieri pure r̄ absolute
ex de offi. dele. ex pte. Nā si q̄s renūci-
et alicui b̄ificio seu rei sp̄iali aliq̄ da-
to uel p̄misso simonia esset. **A.** Nā
sp̄ simonia cōmittit nisi renūciatio pu-
re fiat fm̄ hostien. r̄ in sū. li. 3. ti. 26. q.
32. vbi hec notat fm̄ eundē. **B.** Ad si
nō procedat datio uel p̄missio s̄ solū
intentio esset simonia mentalis q̄ per
p̄niam abolet. ex de sumo. mādato. vi
de. i. simonia. 2. §. 4. **A.** Vbi parū de b̄
v̄f̄ dicit. **B.** Itē d̄z fieri cōueniēt i scri-
ptis. 7. q. i. §. ecce. r̄ e. q̄m̄. **A.** Allegata
iura loquūt i renūciatione ep̄at̄ que
d̄z fieri i scriptis. For̄e i aliis scriptura
nō ē necessaria. Et b̄ v̄f̄ inui i deā. q. 32.
B. Et debet fieri i māu illi⁹ a q̄ habe-
tur institutio uel cōfirmatio. extra. eo.
admonet. Fallit tñ i ep̄o q̄ non pōt re-
nūciat nisi i manu pape. extra. eo. ni-
si cū p̄dē i fi. Silt̄ nec elect⁹ ep̄s postq̄
fuerit cōfirmat⁹. extra d̄ trāsla. inf̄ cor-
poralia. Nec intrusus. ut. i. §. p̄t. **A.** Si
milit̄ r̄ abbas imēdiare p̄ncēs ad
manā eccl̄iaz nō pōt r̄nūciare sine licē-
tia sedis aplice sp̄iali fm̄ Ray. Qui ē
addit q̄ si al̄ renūciatō fiat tenet i pre-
iudiciū renūciātis: s̄ nō in p̄iudiciū ec-
clesie uel p̄lati in cuius manu debuit

renūciare. Itē dicit q̄ pōt q̄s simpliat
b̄ificio renūciare sicut vult. **Ar̄ glo.** et
dic q̄ h̄ pōt ad min⁹ de cōsuetudie. **B.**
pus dictū ē maḡ regulare. s̄ q̄ fiat in
manu ei⁹ cui⁹ ē institut⁹. ut i sū. ti. q. 33.
vbi ē addit fm̄ hosti. q̄ cū renūciat
alicui iuri renūciatio faciēda ē aduer-
sario uel seruō publico seu alteri reci-
pienti noīe aduersarii. **B.**

Quo renūciat iuri scripto. **R.** Tal̄
renūciatio ex certa scia faciēda est.
Ideoq̄ si talis renūciās ius ignorat ē
ei notificandū. ar. in Autē. quō opozt
ep̄os. §. igitur ordinādu. colli. Nec. n.
pōt q̄s renūciare ei q̄ ignorat. ff. de i
offi. testato. l. si mater. **A.** Idē in deā
q. 32. fm̄ hosti. **B.**

Quo q̄s renūciat iuri expresse. r̄ q̄
nō tacite. **R.** Exp̄sse cū dic. Quietus
clamo ius tale. uel filia. ex de deci. ex
multiplici. **A.** Hoc verū q̄s renū-
ciat q̄ sibi debet. ut p̄ i rex. allegato.
B. Tacite h̄o cū facit cōpositionē. **A.**
s̄ sup̄ iure q̄ sibi cōpetebat. Nā cōpo-
nendo videt iuri suo renūciare s̄z for-
mā cōpositionis ut i c. d̄ q̄ statū. **B.** ex
de elec. cum. iter. p̄. Itē tacite renūciat
faciēdo s̄. ut exhibēdo honore illi cui⁹
electōi d̄dixerat. extra de his q̄ fi. a ma-
pte. ca. ex ore. Silt̄ r̄cipiēdo aliqd̄ ex re-
stamento q̄d̄ ipugnabat. ff. de iust. re-
sta. si p̄p̄as. extra de s̄z. r̄ in iudi. quod
ad cōsultationē. Uel si perētis legatuz
aduocatus uel p̄curator fuit. ff. de iof
fi. testa. l. si. **A.** Idē i deā. q. 32. **B.**

Utrū cleric⁹ q̄ ip̄eravit b̄ficiū si
subiciat se misericordie canōicor̄ itel
ligat renūciasse. **R.** Nō extra. eo. veni-
ens. Quā ē si reddat eis l̄ras suas r̄ ip̄
si sint im̄ericordes d̄z talis officio iu-
dicis restitui. extra. eo. sane. Nā decep-
tis r̄ nō decipientib⁹ iura subuēiūt ex-
tra de rez. p̄nu. cū vnicor̄for. **B.** si re-
nūciat l̄ris p̄ certa p̄sōe p̄nuat p̄sō-
ne r̄ l̄ris. ex de rescrip. ad audiet̄ia. **A.**
10. Albi. r̄ fac q̄d̄ nō iū. c. ti. q. 30. **B.**
Pone q̄ ep̄s nō b̄n intrauit sed p̄ si-
monia r̄ b̄mōi. quō renūciabit instān

te morte. **R.** *fm* "hosti. Renunciabit
mēte z i manu archiepi si pōt. al' i ma
nu simpliciis sacerdotis sub hac additio
ne. si pape placuerit. z si dualuerit va
dat q̄cti pōt ad eū z peat ei. ar. extra.
de sen. exco. n. dubiū. z. c. ea. n. o. s. e. i. s. fi.
S. z caueat ne morā p̄stet z fructus si
bi appropet s; fidelit custodiat uel in
utilitate ecclie expediat. ar. extra. d. of
fi. or. cum vob. z de offi. or. c. p̄ti. h. 6.
A. ad institutionē oīz tenet. extra d. p̄
bē dilecto. **S.** fi. **T.** n. tal' fm "hosti. de li
centia p̄p̄rii cōfessoris quē sibi pōt eli
gē. **A.** "Hoc v̄t hūz si legitie fuerit or
dinatus. al' cū ab initō n̄ habuerit exe
cutionē sui ordiis non videt q̄ possit si
bi eligē cōfessore tāq̄ eps. ar. l. nō dubi
um. **S.** de legi. **D.** poterit vire necel
saria stricte recipere. ar. s. o. i. s. non satis
z. c. pascē. Talis ēr si titulū nō habeat
tū possessionē quā de facto hēt nō dēt
dimittē sine licentia pape. sed a fructi
bus dēt abstīnē. extra. e. p. trāllationē
s. 3. **A.** d. Immo. q. z addit. **A.** idē in oī
bus suspēsis siue ab hoīe siue a iure di
ci pōt. ut i. s. i. c. t. q. 3. ad fi. **D.**
A. tū q̄ possit renūciat p̄ aliū. **R.**
fm "hosti. pōt p̄ aliū hntē spāle māda
tū. extra de offi. dele. c. u. z. o. l. i. s. q. z vero
Idē videt si hēt gnālē adimstrationē.
ff. de p̄cu. l. cum libera. **A.** Immo inci
pit p̄curator vbi d̄r. **P.** procurator cui li
bera gnālē adimstratio rerū cōmissa
ē potest exigere. nouare. aliud p̄ alio p̄
mutare. **D.** Secus si tū gnālē p̄cura
tor esset extra de p̄bē dilecto. p̄. m. s. o. et
de reli. d. c. p̄t. **A.** Del' v̄t facere. l.
mādato. ff. de p̄cura. Et idē qd̄ in b. **S.**
notat i. s. i. c. o. n. q. 3. ad fi. **D.** Et an tā
lis procurator reuocari possit. vide. i. i
se. c. **S.** fi.

Renunciatio. **R.** *fm* "hosti. **Q**uio
renunciare. **R.** *fm* "hosti. **Q**uio
renunciare pōt is ad quē illud quod
renunciatur pertinet. extra de regul.
ad apostolicā z. c. statum. **A.** Idē in
sum. h. 3. ti. 26. q. 3. **D.**

R. *fm* "papa possit renūciare. **R.** *fm* **P**o
test libere resignare z maxie cū se ius
ficientē agnoscit ad regēdū vniuersa
lē ecclesiā. extra. eo. q. 1. **D.**

A. tū clericus possit renūciare foro
suo. **R.** *fm* **R**enunciatio faciendā ē aucto
ritate illoz q̄z interest. extra de offi. ar
chi. ad hoc. **S.** fi. **I**deo clericus nō pōt re
nunciare foro suo sine consensu epi. qz
ex b. p̄iudicaret ipsi epō. extra de foro
cope. significasti. alioq̄n glibet cleric
de vno ep̄atu posset sibi cōstitū iudicē
i alio ep̄atu. ff. de iudi. l. i. Et de b. vide
s. iudex. p̄. s. 2. **E**adē rōne nō pōt cleric
renunciare p̄iudicio illi. i. 7. q. 4. si q̄s
suadēte. **N**ā z si actionē iniuriarū rimit
tere possit q̄tū ad p̄p̄riā p̄sonā. 23. q. 4.
si is. iniuriā tū ecclesie siue collegi sui i
p̄sona sua illatā remittē nō pōt. extra
de sen. exco. cū desideres. **S.** fi. **A.** cōiū
cto. c. contingit. p̄. eo. ti. **B.**

Que pena si clericus ita renunciet
foro suo q̄ rīdeat corā iudice sectari.
R. *fm* **S**i cā civilis sit cadit a cā. alioq̄
sui locū amittit. extra d. fo. cope. si oīli
genti. **A.** **I**bi d̄r. Et si p̄ eis lara sit sē
tētia locū suū amittat z b. in criminali
actiōe. **I**n civilī hō p̄dāt qd̄ euicerint
si locū suū maluerit obtinē. **D.** **I**n cri
miali hō locū amittit. z si n̄ hēt locū si
ue dignitatē pōt al' extraordinarie p̄ui
ri. **A.** sic patet q̄ pōt tacite renūciare q̄
tū ad dānū suū. xi. q. 3. placuit. **S.** z m̄
to magi p̄uīdē ē si exp̄sse cōfētiat z res
pondeat. **S.** i. hō trahat ad iudicē sclārē
vide s. iudex. p̄. s. p̄t. **A.** cōiūcti addi
tionibus. Et idem qd̄ in hoc. **S.** notatur
in sum. eo. ti. q. 25. secundū **hosti.** **D.**

Quā aliq̄s expectat p̄mā p̄bendam
proxime vacaturā in aliqua ecclesia
si alius obtinens p̄bendam tenuē frau
dulenter renunciet ut expectanti p̄e
cludatur via ad p̄uīuozem q̄ sperat
vacare. nō impedit p̄mū expectantes.
Et si p̄benda p̄uīuoz postea vacas
conferat isti qui renūciavit p̄uaf ipse
vtrāq̄ extra. eo. fi. re. h. 2. **A.** **I**bi d̄r
q̄ de dicta fraude dēt saltē p̄ aliquas

pbabiles uicturas apper. ut qz dicte
renunciacionis tpe is q pbenda ut digni
tate pignore bebat ifirmitate graui
detinebat uel aliqd aliud iminebat. p
pter qd illi pbenda uel dignitas va
care i prio pbabilis credebatur. Et sub
ditur. *Lex si pdicto renunciari b moi*
pbenda uel dignitas forsitan pignoz
asferat eo ipo dictra fraus itelligat ee
pbata z idē renunciās oio careat babi
ta z abita.

¶ *Utrū renunciās possit penitē. R. hz*
hosti. Si q mittat nūciū ad supiorē
ut cedat penitē pōt qdū res ē itegra
et. eo. lecte. Sec. si nō est itegra. et de
elec. in causis. §. vltj. A. Idē i sū. et. n.
q. 31. Et uidet q res non sit itegra qñ
superiori exposita renunciatio cepit
cogitare super acceptatione. ar. dicti. §
vltj. B. H. z si talē pcuratorē igno
rantē. A. scōstitutū ad renunciādū. ut
p3 in tex. allegato. B. reuocauerit re
nebit n. hilomin⁹ cessio facta anq̄ suo
catō pueniat ad eū. nisi malitiose fue
rit factū gn puenit ad eū. ut i cle. cū
illuſio. et de renū. A. ibi dī. Sigs ad
cedendū pontificali uel alit culibz vi
gnitati uel bñficio procuratorē spōte
ac libere cōstituerit z ipsū ignoratē
postmodū duxerit quolibz reuocādūz
teneat cessio facta p eū anq̄ ad ipsius
uel illi i cui māib⁹ cessio fuerat faciē
da noticiā reuocatio b modi deducta
sit nisi forte p ipos aut alios malitiose
factū fuerit q min⁹ ad eos ut eoz alre
rū an cessione potuerit reuocatio per
uenisse. B. Qui hō ipetrauerit licen
tiā cedēdi cogendus ē. A. scedē ut i. c.
qō legf. B. et. e. quidam.

Enunciatio quar

to. *Que pnt renunciari. Utrū hñs vocē*
i electione possit renunciare. R. s. elec
tio. p. §. 9. A. Et idē qd ibi notat i sū.
li. 3. tit. 26. q. 26. fm hosti. B.

¶ *Utrū debitor possit renunciare p*
bationi solutōis p testes z huiusmodi
A. Istud b moi nō pōt hosti. ut p3 i

sū. eo. ti. q. 27. vbi hec notant. B. R.
Licet quidā dicat qz ualeat renunciatio.
tñ fm hosti. nō uidet vep. qz ius pbā
di p testes ppter cōz utilitatē iductūz
ē. Unde vltus testū frequēs z necessa
rius ē. ff. de testi. l. i. rñfop. Ergo tali iu
ri fnuciari n pōt. ar. ff. d postu. qd ptoz
¶ *Utrū renunciatio iuris possit fieri i*
futurū. R. fm hosti. Si lex iā ē. A. s.
ex qua ius alicui orit cui renunciā. B
pōt p futuro renunciari. A. nō. qz qd
nō ē renunciari nō pōt. ff. de pac. tres
fratres. ff. de dñen. emp. z v. l. in lege.
A. Idē i sū. eo. ti. q. 28.

¶ *Quid si quis renunciat oī iuri sibi*
operēti z cōpetenturo silt z lris ipetran
z ipetrandis. R. fm hosti. Quo ad fu
turū si gnālis sit renunciatio non ualeat
ut in pcedenti. §. dictū ē. et de oī. cūz
accessissent. Si hō spālis in gbusdā iu
ribus z sequat gnālis renunciatio ualz
A. i. si gbusdā ipeticianis subseqt re
nunciacionis clausula gnālis: ut in sū.
eo. ti. q. 29. ubi hec notat. B. L. qñ mu
lier tu. offi. sū. pōt. l. facit. mediū. z i
Auten. ut l. ma. z auic. ibi posita. In
sūma nota. fm hosti. en. qz renunciari
pnt oīa iura cōpetentia circa bñfices
etiam si annalia sint. et de sepul. pze
sentia. z de deci. ex multiplici. A. ho
sti. dicit qz pnt fnuciari iura et n scrip
ta puta circa seruicutes cōpetētia. Et
si etiam annalia sint i futurū renunciari
pnt. ut in dō. c. in pñtia. z. c. ex multipli
ci. ut in sū. eo. ti. q. 30. vbi hec nō. B
Item iura cōpetentia circa bñficia si
cūt z ipsa bñficia renunciari pnt. ut dic
tū ē s. renunciatio 2. §. p. z renunciatio
4. §. p. Itē oīa iura operētia p aliq̄ i
strumenta sicut etiam ipsa instrumē
ta renunciānt. L. de fide instrum. z. et d
pac. cum pridem.

R **Epresalie.** *dicuntur re*
presalie qñ
aliquis oriundus de vna fra
spoliatur uel damificatur ab oriūdo
de alia terra. uel etiam si debitum nō
solutur ei tñc oatur ptās isti spoliato

q̄ satisfaciatur sibi q̄ quilibet de terra illa vñ ē ille spoliator uel debitor.

¶ Queritur ergo vtz sint licite. **R.** Et si inique sint z legibus prohibere tanq̄ nāli equitati dñe: q̄ ali? p̄ alio quā. nūllomīnus spālū prohibet ne concedantur uel extendant. **A.** .i. per inter pretationē cū fuerit gñalit cōcesse nō expressis personis eccliaſticis. ut i. c. z si de quo. i. **B.** . contra personas eccliaſticas uel bona ipsarū p̄textu cuiuscūq̄ cōsuetudis. Et qui cōtrafecerint nisi reuocauerint infra ānū. **A.** . la tpe cōfessionis uel extēf. oīs ut ibi. **B.** . si p̄sone sint singulares sūt excoicare. si vniuersitas est interdici. Et de iniur. z dāno dato. z si pignozationes. l. i. c.

¶ Sed pōe q̄ aliquis expoliatur portat litteras ciuitatis seu ad ciuitates vbi manet expoliatus z petit iusticiāz nec fit ei nūqd i hoc casu pōt cōcedi rep̄salia. **¶** Vnde q̄ sic. q̄ hoc mō nō gñatur ali? p̄ alio: sed poti? ponit rector ut ciuitas i suis ciuib? p̄p̄ negligētiā. **¶** Uñ 23. q. 2. c. oīs de? . dicit q̄ gēs uel ciuitas plectēda ē: q̄ vidicā? neglexit qd a suis ciuib? iprobe factū ē. uel reddē qd p̄ iūniā ablatū ē. Satis videt cōcordat̄ **I**ho. scda scde. q. 40. z **I**o. an. sup̄ deo. c. z si pignozationes. ita tñ q̄ etiam in hoc casu ad clericos nō extendat. z q̄ sibi de reb? nō auctoritate pp̄ria: sed iudicis satisfaciatur. ut idē **I**o. a. dicit. **A.** **I**o. an. i deo. c. z si pignozatiōes i nouella dīc̄ fm̄ **A**rchid. z ē **B**uil. q̄ itelligit de auctoritate iudicis spoliari p̄cedere p̄ sūa sup̄ negligētiā z d̄fectu iusticie fm̄ alios at̄ de auctoritate iudicis spoliantis seu iusticiā facē negligentis. Et subdit **B**z **S**uido. q̄ p̄mū dictū pōt itel ligi vtz qñ n̄ pōt h̄i recursus ad iudicē spoliantis seu iusticiā facē negligētis. quod dicit raro posse cōtingē. **B.**

Residentia. i. clericorū suis. **¶** Ubi nota q̄ qui habz bñficiū cū cura tenet ad residentia ēē d̄ elec. licet cano. l. i. c.

¶ **B**ilr z q̄ bz q̄cūq̄

alia bñficia quibus hoc operat ex statuto uel privilegio seu cōsuetudine approbata. ut **I**mo. ponit ex de cle. si re si clericos. **¶** **A**ddit. **I**ntellige oē bñficiū residentia regere nisi dñi cōstet. **¶** Et eadē quasi sniam ponit **H**osti. dis fusiū. dices q̄ quilibet clericus tenetur residē. ex. eo. c. si. siue magnū sit bñficiū: ut ep̄as. 7. q. i. p̄uenit. z d̄z crisma officio. ordines celebrare z quolq̄ die do mico dñis officiis intesse de se. dis. 3. ep̄s nisi iusta cā ipediat ut ibi d̄r. **B**ilr ē si modicū sit bñficiū. ut ex. eo. c. q̄re te. Et d̄z bñficiat̄ interesse matutinis z uesperis. al si icorrigibilis sit de pōis 92. dis. c. si. **¶** Et vide s̄ clericus. p̄. 5. si. **A.** **I**dē qd̄ hic notat i sum. l. i. p̄. ti. 7. q. 22. vbi z additur fm̄ **H**osti. q̄ is cū tāq̄ bene merito assignant pensiones aliq̄ seu stipendia ad residentia nō tenetur talis tñ ad atidota obligat. z si offendit ecclesiā a qua tenet beneficiū. tāq̄ ingratus priuatur. **B.**

¶ **U**trū q̄ ex cōsuetudine possit recipere fruct? bñficiū in absentia. **R.** fm̄ **H**osti. pōt ut ex de cōsti. cum oēs. **A.** Et ibi hoc notat glo. q̄ dicit q̄ sec? ē de iure cōi. **B.** z puto hoc intelligēdū inq̄trū per hāc cōsuetudinē nō derogetur dño cultui. uel al nō sit irrōnabil? **A**l fecus. ex de cōsue. c. si. **B.** **S**z talis cōsuetudo dño statuto tolli pōt. ut si ecclia sit ministris destituta ita tñ q̄ p̄benda absentis assignet subrogato. ex eo. cū dilect. **B.** si tale statutū facerēt canonici. p̄p̄ pp̄ria cōmoda. pura ut inter se diuidat illud quod absens consuevit accipere non valet. ex de cōsue. cū oēs. **A.** **I**dem in dicta. q. 26. **B.**

¶ **Q**uo clericus i bñficio. debeat residere. **R.** fm̄ **H**osti. Residere debet in p̄pria persona seruēdo ecclie. ex. eo. q̄ nōnulli z. c. se. Et debet seruire i suo ordine. ex de si. p̄sby. p̄posuit. **¶** **P**ard̄ eni esset sui p̄ntia exhibere z curā pp̄rie ecclie negligere. **A.** **I**dē in fū. eo. ti. q. 27. vbi z additur fm̄ eundē. Et hoc ē d̄ prauam cōsuetudinem quarundam

ecclesiarij q̄ reputat canonicos residen-
tes ex q̄ p̄ntes sūt. h̄ n̄ it̄r̄ ecclesiā. **B**

¶ Utrū nō residens possit excusari ex
aliquibus causis. **R.** Excusat p̄ q̄dē
si iusta sit cā sue absentie. ut p̄p̄t uni-
citias uel aliqd̄ h̄ mōi. ex eo. inc̄ q̄tuor
Et tūc tenet p̄ vicariū deseruire. ut s̄.
clericus. p̄. s̄. si. Et idē intellige si p̄ns sit
sed sine sua culpa ipotens sit fac̄ aut
infirm̄. extra. e. cū dilect̄. 7. q. i. p̄ntius
2. si de licentia plati cā rōnabili sit ab-
sens. extra. e. relatiū. extra de elec. h̄ ca-
non. 1. 6. **¶** At̄r̄ sine licentia plati pere-
grinari nō p̄t de ofe. dist. 5. non oportet
ex de voto. magne. s̄. v. 2. si h̄eat ec-
clesiā pochnalē p̄t ex dispensatione epi
eē i studio p̄ septē ānos. ut s̄. ecclesiā. 2.
s̄. 2. 4. si haberet sup̄ hoc sp̄ale p̄uile-
giū. h̄t̄ et absens p̄ residente. ut h̄es in
s̄. se. **A** An illud quod b̄etur. b̄t in s̄.
se. facit q̄d notat i s̄. de cā. q. 27. **B**

¶ Sūt r̄ alie cause i quibus n̄ residēs
habetur p̄ residente. p̄ma ē si sit i fūi-
tio pape. extra. e. cū dilect̄. Secūda ē
si vnus vel duo ex canonicis sint i serui-
tio p̄p̄ri epi. extra. eo. de cetero. 2. c. ad
audientia. s̄. p̄s suffragane. si more
tur cū archiepo non videt̄ f̄s idē. ar. ex
tra de offi. ordi. pastoralis. Et nota q̄ q̄
ē i seruicio pape uel epi sui recipit q̄dē
fructus b̄ficii p̄ter victualia siue q̄ti-
dianas distributiones q̄ nō solēt absē-
tibus dari. ut i dco. c. de cetero. et extra
de p̄b̄. licet. 2. extra d̄. de. nō resi. c. p̄. li.
6. **¶** Et de h̄ vide. s̄. b̄ficiuz. 2. s̄. p̄t. **A**
Potius videt̄. s̄. si. **¶** Tertia est si se
nō absentat in fraude s̄ ecclesie sue iura
fidelit̄ p̄sequit̄. extra. e. ex p̄te. In q̄b̄
casibus possit q̄ p̄ vicariū deseruire.
vide s̄ cleric̄. p̄. s̄. si. 2. i. vicarī. s̄. p̄.

R **Es inter alios ac**
ta 2. vide. i. s̄. 9. 2. r̄.

Restitutio rei alie

ne p̄cōiter. Utrū quis tenea-
tur statim restituē. **R.** s̄m Iho. sc̄da se-
cunde. q. 62. Sicut accipere rē alienā ē s̄

iusticiā. ita r̄ d̄tinē eā. q̄ p̄ hoc q̄ aliquis
detinet rē alienā iusto d̄no ipedit eum
ab vsu rei sue r̄ facit ei iniuria. **¶** Manife-
stū ē at̄ q̄ nec p̄ modicū tēpus licet in
p̄cto morari s̄z glubet tenet statim p̄ctm̄
deserē. s̄m illud Eccl̄. 21. Quasi a facie
colubri fuge p̄ctm̄. Et iō teneat glubz sta-
tim restituē uel petē dilationē ab eo q̄
p̄t vsū rei cederē. Lon. Ray. A. Ista
petitio dilationis uel remissionis faci-
enda ē p̄ se vel per aliū q̄n debitor est
ipotēs ad soluendū s̄m cunde Iho. se-
cūda sc̄da. q. 62. arti. 5. Et h̄ nisi ex ip̄a
petitōe sequerēt̄ reuelatō peccati seu
aliud sc̄daliū. ar. c. officiu. extra de pe-
2. re. Et ad p̄dictor̄ clariorē intelligētā
distinguedū ē q̄ aut debitor ē potens
restituē aut nō. p̄ casu tenet statim resti-
tuere ut dictū ē. 2. casu aut est ipotens
oio. aut nō oio. Si oio. excusat. q̄ ip̄o
bilitū nulla est obligatio. s̄. de re. iur̄. l. i.
possibilū. 2. iō sufficit hoc casu q̄ p̄po-
nat restituē cum poterit. i. 4. q. 6. si res
Si non oio tunc tenet statim restituē
id q̄d p̄t. Et s̄m Ray. in 2. de r̄apto. s̄.
forma. ista potentia videt̄ cōsiderāda
vsq̄ ad mendicitatē suā r̄ sue familie
reseruatā sibi solū extrema necessitate.
Et idē nō. i. s̄. li. 2. 2. 11. 3. q. 86. Sed certe
non solū extrema. s̄z etiā magna neci-
tas videtur excusare a restitutione.
extra de fur. c. si q̄s p̄p̄t. vbi d̄r q̄ si q̄s
p̄p̄t necessitatē famis furat̄ fuerit. aut
fistituar̄ aut tres hebdomadas p̄teat
Et sic nō cogit̄ p̄se restituē. Et illd̄. c.
intelligit i necessitate etiā nō extrema s̄m
glo. 2. Inno. ibi. Unde ad clarus hoc in-
telligendū iterū subdistinguedū ē q̄
aut debitor ē i articulo extreme neces-
sitatis. aut nō. p̄ casu nō tenet ad resti-
tutionē. q̄ i extrema necessitate oia sunt
cōia. h̄. s̄. eum in eadez. ff. ad l. tradi. de
iac. Un̄ 2. sup̄ 4. s̄m iur̄. dist. 5. d̄c̄ **S**co-
tus q̄ si detinens rē alienā ē in extrēa
necessitate. 2. ille cuius est res nō. sed h̄et
aliqua citra necessitatē extrēmā dicimus
q̄ ista res ē detinent iure poli quo in
extreme necessitatis articulo ad p̄uiden-

dū necitati nature via oibus extrema
necessitate detentis ē cessa. extra de
ver. sig. exiit qui seminat. li. 6. Si am
bo sunt in extrema necitate si pūs dñs
deuenit ad eā dñ reddi dño duplici iur
rū qz prius suuz. tū qz iam ex ista sua
necessitate factum est suū. Si hō pūs
deuenit detinens factū ē suū. z tūc do
mino postea deuenienti ad istaz neces
sitate nō debet reddi. qz cessauit domi
nium eius i re ista z factū ē alteri iur
poli. Si ambo simul deueniat dicim⁹
qz debz reddi dño. qz nūqz cecidit a do
minio. qz hoc facit qz duob⁹ occurrē
tibz pzeuaret qd ē potius. ff. d. sta. bo.
l. querit. Et subiūgit Scor⁹. Si deten
tor dñciat ad pinguiorē fortunā tene
tur restituere qñ occupauit cessate ex
trema necitate. Sed si nūqz ante extre
mā necessitatē occupassz. tūc iuste sim
plicitate occupasset. s. rez suā nec ad ali
quā teneat restitutionē. hec ille. Tuti⁹
videtur qz si deueniat ad potentiaz re
stituatur sicut z qui cessit bonis. L. de his
qui. po. ee. bo. l. a. Nō tamē tenetur nisi
inquantuz facere pōt. l. 3. ff. de cessi. bo.
Et in hoc vltimo casu intelligitur facē
posse deducto ne egeat. ff. de re. iur. in
condēnatione. 2. casu qñ debitor non
ē in articulo necitatis extreme. aut re
stitutio est incerta aut certa. Si incerta
ut qz nō iuenit creditor uel eius heres
restitutio faciēda ē pauperibus. extra
de vsur. cū tu. Et tūc debitor ipotens
poterit se liber⁹ ponere i manu epi ad
quē pertinet pmissio pauperū. z eps si
viderit fm deū expedire poterit ei re
laxare debitū ut pauperi i totū uel in
partē uel pber ei dilationē ut paulati
m eroget paupib⁹. ut z pōit i dicta. q. 86.
in sum. li. 2. ti. 5. ad fi. Sed in eo qz loq
tur ibi de penitentiario ut possit h⁹ fa
cere. pōt intelligi si ipe penitentiarius
habeat super hoc auctoritatē ab epō.
alias per se nō pōt. qz iure nō cauetur.
Ideo dñs An. de bu. in dicto. c. tū. in
q. dicit penitentiariū hoc nō posse. Bz
z quādo apud debitorez aliqd relaxat

ab epō uel ab alio habente ab ipso au
ctoritatē dñzare uel alia bona facere
p his quozū ille res sūt uel quibus de
bentur. z inq̄tum ueniat ad facultatē
pro illis facere elemosynas. ut si nō po
test facere qd debet saltē faciātqđ po
test. sicut dic̄ Tho. scđa scđe. q. 62. arti. 1.
2. i eo q nō pōt mēbrum abscisū ut sū
latam famā restituē. qz debet in pecu
nia uel alio mō quo pōt recōpensare.
Si restitutio ē certa idest qz scit siue
pōt sciri particulari persona cui dñ fie
rit tūc si debitor ē in tanta necessitate
z creditor in tanta facultate qz debito
ri teneat p elemosynam subuenire. d
bitoz nō teneat ad restitutionē. Nā h⁹
casu ipse creditor teneat retro reddē.
Un. 4. s. diff. h. super xbo inuadē di
cit glo. qz pñt paupes cogē diuites ad
eis pñtādū nō per vias actiōis s; denū
ciationis ad eccliam. qz pōt diuites co
gere ad hoc agendū. Itē gnaliē dñbitz
nō tenetur ad restitutionē eo casu quo
creditor roabilis deberet nolle sibi fie
ri restitutionē ut dicit Scor⁹ sup. 4. tē
tētiar. d. 1. s. v. bi subiungēs exēpla dic̄
Bz. n. uelle qñbet restitutionē sibi non
fieri qñ ē in pzeudiciū cōitatis uel re
cipientis restitutionē. qz debet uelle
bonū suū z bonū cōe. Debet etiā uelle
non fieri restitutionē qñ eēt i diffama
tionē restituētis. qz debet magis vel
le famā pximi q̄ illud modicum suū
statum. Constat debet magis uelle qz
vitef magnū icōmodū pximi restitu
entis q̄ modicū icōmodū suū uel nul
lū i illa modica dilatore restituēt. Et
his sequit qz qñ eēt restitutio dānosa
rei publice uel ei cui fit vel diffamati
ua restituēt uel nimis notabi lit dāno
sajū. tenetur ad statū restituendū. sed
sufficit qz statū ex affectu restituat. et
qz actu restituat cessantibus icōnemē
tis hic ide. Et ex predictis etiā subin
fert. An ablatio fuit occulta tūc nō te
netur ablator se. pdere. nec p dñs p se
ipsum restituere s; per aliā personā se
cretā z fidelē. z expediti qz p pñfiores.

qz sibi ē crimē detectū p confessione
et de eius fidelitate qz restituat fidei
sue commissus satis debz credi. **¶** Patz
igitur hic differri restitutionē quousqz
voluntas talis persone z oportunitas
habeatur. hec ille. **B**

¶ Qui restituenda ē res furtiua ut ra
pta seu al male accepta. **R.**o fm **Ray**.
Et cui res subtracta fuit etiam si non
sit dñs rei: s; sua intersit ex causa hone
sta rem non esse subreptā. ut puta ga
habebat in ea ius pignoris uel vsum
aut aliquod huiusmodi. ff. de furti. l. li
cuius. Si hō ipse cui nūc res ablata ē
furatus fuerat eā: nō sibi sed domino
erit restituenda. uel ille cui prior fur ut
raptor subripuerat si sua ut dictum ē
intererat ex causa honesta. Et fiat cau
te qdū pōt per religiosum z huiusmōi
ita qz nulli persōa furis prodas. Itaqz
regularit̃ restitutio spoliatis facienda
ē. q. i. reintegranda. z fere p totā qōnē
z ex de resti. spo. fere per totum. Fallit
tamē quādo non tm̃ iste male accepit
sed alius ei turpiter dedit. de quo faciē
dū ē. ut dictū ē s. elemosyna p. s. fi. **A**
Et ibi latius in additione. **B**. Et hic
i. s. antepenult. **A**. Et ibi de hoc dice
tur. Et ad maiore huius s. declaratoez
poteest generaliter dici qz restitutio fa
cienda ē pncipalibus uel eozū heredi
bus si inueniuntur. al paupibz. ex d. vlu
ris cū tu. Sed in hoc clarius distiguen
do dicendū ē qz aut quis obligat rōne
turpis receptois in q participauit etiā
dñs. aut al p casu non teneat restituere
danti. qz in pari cā turpitudinis potior
est cōditio possidentis. ff. de rei. ob tur
pē cām. l. si ob turpem. s. porro. et. l. e.
l. a. Et ideo hoc casu cū restitutio nō fi
at persōne pncipali salte debet fieri
pauperibus tāqz si nō inueniret pncipa
lis uel eius heres. p dictum. c. cum tu.
Fallit in accepto per simoniā. qz debz
restitui illi ecclesie i cuius iuria accep
tum ē. ex de sumo. c. de hoc. Item etia
z non erogatur paupibz quādo turpiter
acceptū ipso iure applicaret fisco uel

priuato. qz de alieno non potest fieri
elemosyna. i. q. i. non ē putanda. Et hoc
etiam notatur in sum. h. 2. ti. s. q. 32. Et
excepto hoc casu cum res applicaret
ipso iure fisco uel priuato: licet turpiter
accipiens nō cogat restituere turpiter
danti. si uellet posset restituere eidē dā
ti. Nā iure nullo phibet hoc. Et pene
sūt restringende de pe. di. i. c. pene. z i
c. odia. de re. iur. h. 6. Et notatur i su.
l. 2. ti. s. q. 35. ad finem. Et etiam caus
in quo licet dās nō fuerit in turpitudi
ne particeps. non tamen ei sed paupe
ribus sit restitutio. qz dñs ex obliga
tione dedit licet accipiens turpiter rece
pit. uidely cū iudeus uel paganus fuerit
aliquid lucratus a xpianis occasiōe of
ficii publici. Illud enim debet cōueri
in vsus pauperū xpianorum secundū
prouidentiā diocelani epi. ex d. iudeis
cum sit. 2. casu quando obligatio ē ali
unde qz ex dicta turpi causa distiguen
dum ē. Aut nō inueniuntur creditores
seu eozū heredes. z de hoc dicef. i. resti
tutio 6. Aut inueniuntur. z tūc aut obli
gatio est personalis. z de hoc dicef. i. re
stitutio 2. Aut obligatio est realis. vt
qz habet quis rem alienā. z tūc si hēt
a nullo uel saltē a dño clarū est. qz sēp
dño ē restituenda. ff. de rei ven. p totum
z. l. eo. qz cuiusqz dandū ē qd suum ē. ff.
d. iusti. z iure. l. iusticia. s. iur. precepta
Sed si habuerit ab aliquo alio titulo
trāslatiuo puta p donationē uel ven
ditionē uel silem. sicut restitutio fit dño
rei gratis. l. de furti. l. in ciuitate. Si hō
habuit titulo nō trāslatiuo puta in cō
modatū uel locatū uel etiā sine titulo
forte qz sustulit. illi uidet restituenda
a quo habuit. l. locat. l. si qz ductois
¶ Ubi dicitur qz cōductor debet oīo loca
tori rem reddere. licet dicat se dñm. z
postea agere d. domo. Sed hoc d; in
telligi qñ nō oīst de dominio nec po
terat incōtinenti pbari. Et bñ audire
tur mouēs qōnē de dominio. ff. de posi
ti. l. bona fides. vbi of qz qñ fur deposi
it rē apud dñm dicte rei dñs nō cogit

reddē. Rogis ergo i hoc casu hñs rez il
lā restituē a quo habuit nisi statū pos
sit de suo dominio pbare. adeo q si ēt
a fure uel pdone qd habuit tñ dēt ei
restituere quādo habuit cāz ab eo. ut
p3 i dicta. l. bona fides. Sed si nō hñt
cām ab eo. puta qz ei p furtū uel rāpi
nā abstulit tūc quādo p furtū puto q
nō debeat furi pōri restitui: qz nullus
male fidei possessor hō casu h3 ius spe
tendi. Nā ei dāt actio furti cui? infest
ex honesta cā. ff. de furt. l. cui? interest
z. l. is cui? interest. Itē nemo debet ex
improbitate sua cōsequi actionē. ff. de
furt. l. itaq. §. p. Et tam casus in q fur
actionē furti hēt. ff. de furt. l. q. vas. §. si
ego. vbi dī. Si ego poliēda vestimēta
tibi locaueo z tu tūcio cōmodaueris ti
cioqz furtū factus sit: tibi datur actio
furti. qz tua interest cū mibi tenearis
reddē z mibi aduersus te dāt actō qz
furtū fecerit tūcio cōmodādo. Hoc itaqz
casu fur aduersus fure actionē habet
hec ibi. Et hoc ideo ē qz a pncipio ha
buit rē de volūtate domini eā sibi lo
cādo: p p qd itererat ei? ēt ex hōesta
cā. Alias sec? ut p3 ex p dicit. Quando
āt p rapinā qd rē abstulit a fure uel p
done: tūc vñ ei restituēda: qz ēt predo
ē restituēdus. ex de resti. spo. c. in litte
ras. Immo nec domio h3 rape rē suā
nisi in casu de q. §. bellū. p. §. p. z. r. Al
perdit ius suū. Et nō domius tenet ad
extimatoēs rapte rei rēgulant. l. vnde
vil. si quis in tantā. Qui ergo furat? ē
furi uel pdoni nō tenet furi sed domio
uel alii habēt ius i re restituē. Sec?
ē in raptoze. h3 in quocūqz casu dēm ē
debere furi uel pdoni fieri restituōēz
si concurrat dominus in repetitōe dēt
domio poti? restitui. dicta. l. bōa fides
Immo ēt si domin? nō ppetēt qz igno
raret qd hñt. v3 q h3 domio denunciā
ut ipsā recipiat. ex de furt. q cum fur
dūmō fiat sine pculo furt. 22. q. §. hoc
videtur. vbi dicit q peccata proximi
eis reuelanda sūt qui possūt pdesse z
nō obesse. Et qd dictū ē de domino cō

currente ad repetitiōē cū fure idēz ē
de omni alio pcedente aliqd ius hone
stum: qz sp illi faciēda ē restitutio q
fouet maius ius. dē. l. bona fides. z ē
ar. in. l. querit. ff. de statu. hō. Et iō q vi
cerit filio ul seruo pecuniā tenet resti
tuere pñi uel domino c? ē. ff. de alea. l.
si. Immo filii etia3 tenent restituē pa
tri res q spectant ad eos iure p pñieta
tis h3 usufruct? ad pñentes qd ē regula
re. Fallit i castresī uel qī castresī pecu
lio. Itē i beneficialib? ut l. c. si anū. l. 4.
ex de iudi. l. i? c? qz eas nō possūt admi
nistrare vel obligare. z minus alienā
l. de bonis que liberis. l. si. §. filii autē
familias. Et assignatur ratio ibi. De
li? ē n. coartare iuueles calozes ne cu
piditati dediti tristē exitū sentiant. q
eos post dispersū expectat pñioniū.
Propter qd in obus his casibus vñ
patri restituōē fieri debere. Et idēz
vñ eadē rōne i oib? similib? ut si quis
accepit rez a pupillo restituat tutori.
h3 cui restituēnt res ecclesie? dicēdū
q plato si nō ē i culpa. Si vero ē i cul
pa ut quia res ecclesie ipse dissipauit.
uel ex carnali affectu z nō iusta cā do
nauit: qd facē nō pōt. cū eps z qh pla
tus rerū ecclesie sit pcurator z nō dñs
z additiōē ecclesie meliorare pōt. vete
riorē hō facē non v3. ex de dona. c. frat
nitatē. tūc ppter pncipūz culpe si vñ
q debeat se itromittere. ex de cle. z iu.
diuersis. Et iō fier restitutio successor
eius dicto. c. fraternitatē. Uel si ad huc
nō ē successor expēdat i vtilitatē ec
clesie. ex de simo. d. hoc. hoc ēt notat
in fū. l. i. 2. ti. §. q. is. vbi z de talibus dī.
Sed cui fier restitutio? Et subdit dicit
Ray. Credo q auctoritate iudicij peni
tentialis debeat fieri ecclesie cui sic
iniuriose ablatū ē ita q illi eidē qui de
dit nisi cū turpiter dedit. tūc n. nō sibi
sed successorī suo poterit fieri uel su
piori ut dīc hosti. uel i vtilitatē eccle
sie. ouertet ul ēt eiusdē loci paupib? si
hoc expēdit videbit erogē. ar. 17. q. 4.
si quis i atrio. Hoc vltimūz. si q detur

paupibus dic' glo. Ray. q' meli' e' cu' in
diger paupes uel satis abundet ecclesia
Alioqui meli' e' q' i' utilitatem ecclesie
paupis uertat. Jac' illi. Bart. co. l. bo.
scda scde. q. 62. arti. 3. z arti. ultimo. Mo
aut' hic dicit Ray. de auctoritate indi
cis p'ialis glo. dicit. Si tñ sup talib' di
spensatis habeat p'atē. hec ibi. Et ad
p'dicta attēdat accipietes a cleriq' d' re
bus ecclesie cū nō idigeat uel nō uer
tant in utilitate ecclesie uel nō alia iu
sta. rōes. s; poti' occasiōe cōsanguinitatis
uel amicitie: quia tenent ad restitutō
nē. ut. l. bo. poit. dco arti. 5. Et multo
fortius si accipiat ex cā turpi: ut ex mē
torio ludo uel alia quacūq' turpi cā.
ut 7 notat i' sū. l. 2. ti. 5. dicta. q. is. Quā
doq' tñ h' dñs cōcurrat i' repetitione nō
p'efertur sigs forte habuit rē ab eo q
etiā d' dñm habet actionez. puta qz est
usufructuarius. Nam magis eius inf
est. h' rē q' dñs. qz dñs h' p'prietatē q
cōsistit i' nudo iure dñi e' p se separata z
usufructuari' h' ius utendi z fruendi
. ff. de usufruc. p totā. z. l. 2. Insti. eo. ti.
Immo etiam si ipse dñs sustulisset te
nere furti. ff. de furtis. l. cū res. 9. si bo
na fide. Itē si esset q possz rē retinē rō
ne ipē factaz i' ea. ff. de furt. l. si is q
cōmodasset. Vbi dñs q si dñs furatus ē
rē cōmodatario. l. ei cui cōmodauit. nō
tenetur furti nisi cōmodatari' potuif
set rē retinē rōne impensarū in re fac
tarū. Idē ē si rē h'et obligatā propter
eandē rōnē. Itē qd dicitū ē de re aliēa
restituēda domo. idē p oia intelligēdū
ē de re affectata. puta q per vim cōpul
siuam alteri data est. Nam illi est resti
tuenda qui viz passus est ff. quod me.
causa. l. metum. §. cum au. em.

¶ Quid quis absoluat a restitutione si
is cui debebat remisit siue dōauit. R.
Absoluit si ē p'sona q donare possit. d
q vide §. donatio. p. 5. z. Que donatio
postq' facta est postea ex penitentia
nō reuocatur: ut Ray ponit. De hac ē
qōne vide i. restitutio 3. §. penult. A
Et intellige hoc si remissio fiat libera

Voluntate creditoris. al' nō valeret. vt
i. §. penult. z dictum ē supra. delictum. p
§. 2. in additione.

¶ Quid si p'sona cui debebat restitui
defuncta est? R. fm Ray. Restitutio
facienda est heredibus. Sed hic distin
gue. qz si heres est aliquis in toto uel i
parte: tunc fiet ei restitutio sicut cōti
git in toto uel in parte. Si autē heres
institutus est in aliqua determinata
quantitate. puta in centum uel etia i
domo. z nō plus tunc restitutio nō f'ie
ri heredi. A. quia scriptus heres i cer
ta quantitate uel rebus particularib'
nō ē heres s; poti' legatari'. l. d' bere.
insti. l. quotiens. D. sed illi uel illis q
bus testator reliquit dispositionē resi
duoz bonozū. A. i. ueris heredib' ut
executoribus a testatore deputatis s;
dispositionē testantis cuius voluntas
oio seruanda est. 3. q. 2. vltima.

¶ Utrum quis teneatur restituere rez
cum fructibus. R. fm Ray. Quilibet
malefidei possessor tenetur restituere
rē cum oib' fructib' pceptis z qd ipse
dñs pcepisset si possedisset. ex d' re. spo.
grauis. ff. d' condi. fur. in re. ff. de rei. vē.
si nauis. §. generaliter. Et intellige fru
ctus qui supersunt deductis expensis
illis que sunt g'ra fructuuz querendo
rā cōgregadorū z cōseruadorū q' dedu
cūtur tam a male fidei q' a bone fidei
possessore. ff. de peti. heredi. si a patre
§. vlt. Possessor autē bone fidei non
tenetur de fructibus quos percepit q
diu fuit bone fidei possessor si iam cō
sumpti sunt. s; de extantib' tenetur
l. d' rei ven. l. certū. A. Hic latius ē di
stinguēdū. Aut qd obligat ad restitutio
nē rei aliene. aut alteri debite. Si enī
rei aliene tunc si ē male fidei possessor
q statū dicit male fidei cū sciuerit rem
ad aliū p'cinere. ex d' p'cip. c. si teneat
oēs fruct' restituere. l. d' rei vē. l. certū
§. h' itez distiguit. Nā si tal' possessor
nō habuit titulu. claz ē q tenetur oēs
restituere nō solū pceptos s; et q p'cipi
potuerūt p oīm rei si rē habuisset. ff. d'

re iuris. l. gnatis. Si ho habuit titulu
puta donatiois uel venditionis ut ali
um solu tenet de pceptis. l. si fundus. l.
de rei ven. Fallit qñ titulu e habet per
metu: qz tñc et tenet de pceptis. l.
sed et p. ff. qd me. cā. vbi glo. addit et
tres alios casus videlicet qñ titulu hñ
in edicta legu. l. quēadmodum. l. de
agri. l. cen. l. xi. Itē qñ hñ in fraudem
creditor. Itē qñ emis res fisci sine so
lenitate. Qd si ē bone fidei possessor nñ
facit suos fructu nales. videlicet q nas
cūf sine industria hois ut poma et sista
et illos tenet restituē: nō tñ vltra q ex
illis sit factu locupletior. l. vtr. ff. de pe.
bere. fructu ho industriales. i. pueni
tes ex industria hois nō tenet restituē
nisi extantes. s. p. l. itē oref. oēs qñ p cō
testationē sit constitut. male fidei. dicta
l. certu. putare tñ q si hñ iustā cām
litigandi q nō teneat nisi iqtus factu
sit locupletior. et vñ pbari in l. illud. ff.
de peti. here. vbi expresse dicitur q cō
uentus de hereditate nō tenet d reb
pditis p acceptu iudiciu si habuit iu
stā cām litigandi. Et de istis fructib est
plena et ingra glo. l. lex diuerso. i. prin.
ff. de rei. ven. Si alteri debite. dicendū
est q si debetur mihi res que non fuit
mea. puta qz fuit vendita uel pmissa
p ceptu iudiciu. i. contestationē litis
debetur cū re oēs accessiones. i. fructu
ac si illo tpe fuisset res mihi tradita. ff.
si cer. pe. l. cū fundus. s. si mihi debea
tur res q fuit mea et ad aliū sine cā pue
nit. puta solui rē quā estimabā me de
bē cū nō deberē. tūc siml cū re debetur
oēs accessioes. i. fructu et alia q ipsi rei
a principio quo fuit data euenerūt. ff. d
condi. indebiti. in principio. In
oibz aut scienduz ē q bone fidei pos
sessor nūq tenet vltra q sit factu locu
pletior. dicta l. vtrū de peti. here. Q
Et nota q q solū vsu rei furat fuit nō
sufficit si restituat res: s. tenet etiaz ad
extimationē vsus. l. on. hosti. et ill.
Et eodem mō tenet qz restituē dāna si
qua dñs rei ppē ei absentia passus fu

it. l. q. 2. si qd de ecclesiis. De quo vide
i. vsura. p. s. is. q. incipit. Vltz viure pos
sint et s. 26. q. incipit. Sed nunquid est
vsura. et i. vsura. s. s. p. t. Ad pre
dictorum itelligētiā sciēd q interesse qd
alicui debetur considerat aliqñ respectu
lucris cessantis. aliqñ respectu dāni emer
gentis. p casu extitatio nō dñ deduci i
finitu. s. vbi rei principalis ē extimatio
interesse nō dñ excedē duplū rei principal
s. vbi ē incerta sit extimatio ad arbitri
um boni iudicis. adeo q i imensuz nō
pcedat. l. vna. l. de fen. q p eo qd int
ē profe. et casu videlicet respectu dāni
emergenti si venit interesse rōne omisi
onis considerat solū itereffe intrinsecus
ff. de ac. emp. l. si stertis. s. cū p vendi
torē. vbi dñ q si frumentu uel sile non
sit datu ēptori suo tpe nō veniet extia
tio. qz aialia sūt mortua ex eo q nō ha
buit bladū suo tpe. Nam illud interesse
extrinsecu ē a re. s. bñ uener ut defmat
preciz quo res valuit a tpe q debuit
uari. qz hoc est interesse intrinsecu qd
concernit rē et venit ex ipsa re. Extrise
cū ho qd nō ex re venit sed ppē rē. ut
i exēplo pposito. Predicta autē puto
vera si dānu occurrit creditor: ex sum
plici omissoe debitoris. ut si creditor
erat icursur dānu etiā si debitor nihil
sibi pmisiss. qz nō debet quod aliunde
sibi puidēt. Secus si cū omissoe adue
nit etiā omisso: ut qz creditor aliter si
bi puidisset ut nō morerēt aialia eius
si nō fuisset deceptu pmissoe debitoris
hoc. n. casu interesse venit rōne omis
sionis. i. false pmissionis. et ideo debet
itereffe et extrinsecu: ut statim patebit pre
serti in foro cōsēte vbi quis tenet pro
ximo facit facere de dānu quod ei cul
pa uel dolo proximi incurrit ut in. c. si
culpa ex de iniuriis. Propterea bñ ca
su saluo meliori iudicio tenetur et de
morte aialiu. Si ho rōne comissionis d
bet interesse cōputat interesse et intrin
secu. ff. de ac. emp. l. iulianus in prin.
ubi dñ q dñt signū iuratiū tenebiter d

ruina dom? Et sic illa extirpat considerat
hoc casu etiam multo ultra duplū rei
principalis: nō tñ in infinitū. licet enī
veniat ruina domus: n̄ veniet si forte
oportuerit ipsū ppter hoc p multos ānos
uel vsq; in tps vite aducē domus. **Ca**
cit. ff. de ser. corrup. l. i. h. iudicium. z. l.
neratius. vbi corruptor seruū tenet nō
solū d. seruū s; et de oibus rebus quas
seruū tūc fugiēs tulit: nō de aliis quas
postea successiue furat. fuerit. **D.**
Quid si in ipsa re furtiua fecit qs ex
pensas? **R.** fm **D.**uit. In foro pnie si ex
pensas fecit ad cōsuationē rei ut pascē
do equū. siue ad oportūā melioratio
nem. ut puta curādo aīal morbosus ut
nutriendo porcū z h. mōi deducē eas
pōt ex q̄ satisfaciā alias iūralit dam
nū passo. **Idē** **Al.** **A.** In foro at iudici
ali dicte ipse nō cōputant. ut in sū.
l. i. 2. ti. 5. q. 7. vbi bec notat. **Ad** pleni
orē at mae intelligentiā. vtz qs possit
perere sup̄ factos in re aliena. **Dicen**
duz est q̄ aut fecit noīe dñi rei. aut no
mine proprio. i. tāq; i re sua. p casu claz
est q̄ pōt cōputare. **Nā** utilit gessit ne
gociū dñi. l. i. 2. ff. de negl. ge. z p totuz
In tantū q̄ si dñs tollat rez p̄us q̄ sol
uat sup̄ omittit furtuz. ff. de furtis. l.
si is q̄ comodasset. 2. casu qñ fecit tāq;
in re propria clarū ē q̄ p viā petitiōis
nullo mō pōt cōmutare. l. si in area. ff.
de condi. inde. s; p viā retētionis qñq;
sic ut ibi. **Un** distinguendū ē qz si fuit
malefidei possessor a pñ nullo modo
pōt cōputare. lex argento. ff. d. adi. fur.
z i **In**sti. de re. diui. s. ex diuerso. nisi re
spectu fructuū. **Nā** ut dicit glo. i. c. gra
uis. ex de resti. spo. fruct. dicuntur qui
sup̄fūt deductis expēsis q̄ fiūt grā fru
ctuū qrendoz colligendoz z cōseruādo
rū tā i bone fidei possessore q̄ in male
fidei. etiā p̄domb. ff. de peti. here. si
a dño. s. fructus. z. l. plane. in fi. z. l. de
fruc. z lit. expen. l. i. **Nā** nullus casus in
teruenire pōt q̄ hoc genus deductōis i
pediat. ff. famil. herat. fund. q. p. mīso.
in fi. z. ff. de ma. fructus. **Fructus** enī i

telligunt deductis necessariis expēsis
ff. de op. suo. l. fruct. **Si** hō a p̄cipio
fuit bone fidei. pōt solū tollere qd fecē
sine lesione rei. ff. de rei. ven. l. **Julian**
scribit. l. si i area. **Ita** tam q̄ si domin
vellet dare p̄ciū illaz rez: uel si uellet
tollē illud in q̄ tñ noceret z sibi nō p
desset nō ē p̄mittēd. qz nō ē cedēduz
malitus. ff. de rei. ven. l. in fundo. **Glo.**
tam i **In**sti. de rerū diui. s. littere. dicit
q̄ q̄ scripsit i paginis aliēis bona fide
etiā reddito libro hz actionē i factū d
dominū paginaz. ff. de rei. ven. l. rē. **S;**
glo. **Jo.** eo. ti. s. ex diuerso. dīc q̄ nō va
tur ei actio p. l. si in area. ff. de cōdi. in
debi. **Istud** secundū pōt itelligi d sub
tilitate iuris. p̄mū at de eqtate z in fo
ro pnie. qz nō ē equū aliqūe locuple ta
ri cū alteri dāno. ut i. c. locupletari. de
re. iur. l. i. 6. **Et** sine culpa z cā rōnabi
li nō d; qs p̄uari laboze suo: ut i. c. sine
culpa. e. ti. **Et** si domin rei nō sit potēs
uel si hoc p̄zeligat satisfiat sibi d re
sua. ar. in **In**sti. d. rez diui. s. si qs i alie
na. **Itē** malefidei possessor nō tenetur
de fructibus q̄ capi potuerūt ex meli
oramēto qd ipse fetit i re. ff. d. rei. vē. l.
ceterz. **S;** si sp̄ fuit bone fidei. i. quādo
habuit rem z qñ edificauit si dñs rei ē
potēs pōt rē retinē donec sibi satisfiat
de sup̄trib. **Si** dñs ē ipotens pōt soluz
tollere qd fecit fm modū p̄dictum. di
cta. l. in fundo. **D.**

Quid si res rapta reddat deteriora
ta? **R.** fm **Ray.** **Nō** liberabit raptor.
ut de deposito dictū ē s. depositū. s. 7.
A. hoc clari² dīc i. l. i. re. ff. d. adi. fur. **D.**
Quid si res rapta perierit? **R.** scdm
Ray. Quocūq; casu perierit raptor te
net ad restitutionē. qz fuit i mora resti
tuēdi z tenet p̄stare extirpatōnez ei fm
illud tps i q̄ plus valuit. **Ad** si nō fuit
in mora. ut qz obtulit rē dñs loco z tpe
debito z dñs neglexit accipere non te
nebitur de casu. ff. de condi. fur. l. in re.
A. Ibi hoc clare dīc. z notat etiā i dicta
q. 7. s. i. l. i. 2. ti. 5. **D.** **Et** q̄ de raptore
dicta sūt itellige etiā dīsture q̄cūq; **A.**

si quo ad restitutionē. ut in dca. q. 75.
B. At uterq; etiā post restitutionē dā
ni tenetur petere remissionē de iniuria
salte per aliquā interpositā psonā sup
presso uel expresse noie furis fm q. q
litas negocii patit. **A.** s. cauendo sep
reuelationē peti et scandalū. ex de pe. et
re. officii. **B.**

¶ Quid si plures fuerit raptores? **R.**
fm Ray. Si vadant simul qñ sit vnus
exercitus qñbz tenet solidū. **Nā** et qñ
bet inuat alios fac eos fortiores ad
hoc ex de hōic. sicut dignū. **Hoc** dico
fm **Hinc** qñ vnus sine alio nō feciss. **Al**
quibz tenet p dāno qd intulit. **Si** xō
nō inuērit siml s; qñbz p se fecit dānū
quibz tenet pro eo qd intulit. **Simi**
lē casū videt. **restitutio** 3. s. p. **A.** Et i
eodem. c. de hoc dicitur. **B.**

¶ Quid si q furatus fuit rem qñ plus
valuit et mō restituit qñ minus valz?
R. fm **Al** in 4. Non satisfecit nisi lu
crū tps i q plus valuit apponat. **A.**
De hoc dicitur ē s. s. 6.

¶ Qualiter restituet qui ipediuit ali
quē a cōsecutiōe alicui bñficii. **R.** s; **I**
ho. scda scde. q. 62. Aut ipediuit euz
iuste ut si intēdēs honorē dei uel vtili
tatē ecclesie pcurer qd alicui digni
ori. et tūc i nullo tenet. Aut ipediuit in
iuste. ut puta si itēdebat ei? nocumē
tū ppter dānū odiū uel vindictā et h?
modi. et tūc si ipediuit nō def digno. di
co anq; firmatū sit qd def ei tenet qui
dē ad aliquā recōpensationē pensari cō
ditionibus psonar et negociū. **A.** s; ar
bitrius sapientia. ut i s. s. ti. q. 77. vbi
hec notatur. **B.** Nō tū tenet ad eqle
qñ ille nōdū fuerat adeptus. et poterat
multipliciter ipediri. **Si** xō ipedit ne
detur p qñ iā determinatū ē qd def. pro
curans idēbite reuocari tenet ad resti
tutionē eqlis fm suā facultatē. Et idēz
iudiciū de eo q impedit aliquē a cōse
cutione cuiuscūq; muner qd honeste
reciperet. **Con. pe. A.** **Con** etia; **Ul.**
ut in dicta. q. 77. **B.**

¶ Qualit satisfiet p his q restitui n

pnt ut mutilatio mēbrī. stupr et s. lia.
R. fm **Ul.** In his i qbus dānū neq; in
se neq; i equalenti pstatui pōr satisfiet
p recōpensationē faciendā arbitrio bōi
viri. **Idē Iho. scda scde. q. 62. et in 4.**
dis. is. **A.** **Con.** etia; **pe.** ut in sum.
eo. ti. q. 80. **B.**

¶ Qualit restituet q semia alicui? agri
effodit. uel q dānificauit alui eo q suo
tpe nō soluit. **R.** fm **Ul.** **P**redicti nō
tenent ad restituendū totalit dānū. qz
dubiū ē qñ fructus agri pfectiss. ut
an mercator dānū uel lucz i mercati
one habuiss. sed restituet tātū qñ fructus
agri in illo dubio vendi potuiss
sent. uel qñtū mercator in illo dubio lu
crū suū vendidiss. **Ad Iho. scda scde**
q. 62. A. **Idē** i s. s. eo. ti. q. 81. **B.**

¶ Utrū q; tenent restituē qd illici
te acq; siuit. **R.** s; **Iho. scda scde. q. 62.**
Circa illicita acquisitionē et dationē di
stinguendū ē. Aliqñ enim ipsa datio ē
illicita et s; legē sicut pz i eo q simonia
ce aliqd dedit. et talis meret amittē qd
dedit. unde non debet ei restitutio fie
ri. Et qz ēt ille s; legē accepit non debz
sibi retinē s; d; i pios vsus ouertē. **A.**
Immo d; dari illi ecclie in cui? iuria
accepta ē. ex de sumo de hoc. **B.** **A**lio
mō aliq; illicite dat qz popt rē illicitā
dat. h; ipsa datio nō sit illicita. sicut cū
q; dat mētrici ppter fornicationē. vñ
mulier pōt sibi retinē qd ei datū ē. et
si supflue aliqd p fraudē uel doluz ex
torissz tenet eidē restituē. De hac mā
h; s; **selemosyna p. s. fi. A.** Et ibi meli?
in additione. Sed de hac mā latius di
cenduz ē. videlz q; aut illicita acq; sitio
sit cū iniuria pñmi et s; eius volūtātē
aut cū eius voluntatē. p casu q; idēsti
cte tenet restituē dānificato. ut ex de
iur. et fi. **Ad** hoc. n. pertainet qd fūit
acq; sitū p furtū uel rapinā uel p vio
lentia seu p fraudē et h? mōi. Et fm **I**n
no. i. c. qz pleriq; ex de imu. eccl. b? casu
tenet q; ad restitutionē siue sit dñitū
iure nālī et civili siue iure nālī tm qle ē
qd dñetur seruo. et iō idē nō faciat ele

inofynā sed restituat. Si autē sit debi-
tū iure civili tñ. ut si legatū d. q. potui
dtrahere falcidiā. i. potui dimiue scd3
legē illā. integrū solui credēs heredita-
tē sufficē ad oīas non tenetur legatari-
mibi restituere. Et subdit. Quidā tamē
dicunt contrarium. Ista secunda ē ve-
ra saltē in foro iudiciali et etiā pñiali
cū lata fuerit snia. qz hoc casu error fa-
cti causat repetitionē lz n̄ error iuri. l.
ad. l. falci. error. Sz notādū ē dictū In
no. p. foro pñiali si snia n̄ fuerit i dñuz
lata iudicialit. Itē dicit q. dēnat. ad
aliquid iuste n̄ tenet sponte date lz snie
parē deat. 2. casu distinguēdū ē q. aut il-
licita acquisitio ē respectu cāe aut respectu
p̄sone. Si respectu cāe. puta qz ex cā tur-
pi. dīcēdū q. aut turpitudine ē ex pte ac-
cipientis tñ. aut ex pte vtriusq. Si ex
pte accipientis tñ. puta si recepit aliquid
ut delictum nō faciat ut ut id faciat ad
q. tenet. puta ut rē inētā restituat. Et
clay ē q. b. casu tenet recipiēs restituē
dāt. l. i. r. 2. ff. d. ob. tur. cāz. Sz turpi-
tudo ē ex parte vtriusq. puta si daf ad
corrūpēdū iudicē nō tenet restituē dā-
ti. qz in pari cā turpitudinis potior est
conditio possidentis. ff. d. cond. ob. tur.
cām. l. si ob turpem. s. porro. r. l. eo. l. 2.
Sed hoc casu an r qñ r cui restituē te-
neatur ē magis dubium. Et p. v. q. sp̄
teneatur restituere. ff. de offi. pñi. l. illici-
tas i pñi vbi of. Itē ne qz iniquū dam-
nū aut lucrū sciat p̄ses puicāe. pūide
at. Ad idē. ff. de calū. l. i. hēdez. vbi of q.
suenit illicita lucra ab oib. extorqñ.
Et in foro iudiciali r civili d3 dari fisco
l. de mō. mulc. l. mulctarij. Sed in fo-
ro canonico uel pñiali d3 erogari pau-
pib. 2. l. 4. q. 5. non sane ad finez. r ex de
vsur. cū tu. etiam si ex meretricio acci-
piat. Nec obstat qd of. de ut. 16. ut nō
offeratur merces p̄stibuli i domo dei.
qz illud itelligit q. ad oblationem alta-
ris uel sacrificii publicā. nō q. ad puatā
elemosynā. ut dic. L. bo. scd. a scd. q. 22.
arti. 7. Acquisitū tñ p simoniā d3 resti-
tui illi ecclesie in cuius iuriā acceptū

ē. ex de simo. c. d. hoc. Contra p̄dicta fa-
cit qd. of. in. l. 4. s. p. ff. d. ob. tur. cāz
vbi of q. meretriz licz turpiter faciat
q. sit meretriz nō tñ turpi accipit qd
ei daf ēt ex meretricio. L. bo. i dco arti.
7. distinguit q. qñ lex p̄hibet datōez
r acceptionē. tūc d3 oio acceptū ex tur-
pi cā restitui. ut patet in simonia r in
eo qd daf iudici ad corrūpēdū. r i lu-
do p̄hibito. r in mltis sibi. Si x̄o lex
nō p̄hibet datōnē lz p̄beat cāz dādū
tunc nō cogit qz ad restitutionē. ut p3
i lucro meretricis. de q. dictū ē. dicit. n.
q. pōt retineri r de eo elemosyna fieri
Sed certe quoties aliquid p̄hibetur. et
oē illud itelligit p̄hibitū qd sequit ex
eo uel ob id. l. de legi. l. nō dubiū. Et iō
cū lex p̄hibet aliquid ergo r solutionē
ul receptionē ex illa uel ob illā. r tāto
magis quāto ista solutio ul receptio n̄
solū ē qd cōsequēs. imo r cā p̄ncipalis
rē. p̄hibita iudicēs. qz sine ea turpitu-
do n̄ fuit nō fieret. Iō p̄ncipal cā p̄hi-
bitionis stat i illa datōe uel receptiōe
ex qbus causat res turpis. Et iō cū lex
aliquid simpliciter p̄hibet videt p̄hibē et
datōnē r receptionē ex illa uel ob illā
Secus si nō simpliciter p̄hibet lz illud
noret ifamia sicut mētriciuz r sibi. Et
b. sērit glo. Ray. in ti. de rapto. s. qd
de focariis. sup x̄o tenet restituē ubi
dicit. Quid de oib. illis q. turpi acqui-
rūt aliquid. nūqd possūt sibi illud i ali-
q. casu retinē. Et subdit. R. Ubi trāsla-
tū ē dominiū i accipiēte r nō competit
p̄p̄etitio illi cuius fuit res illa. distigui
potest. qz in illis q. sūt p̄hibita qz ma-
la quēdā sūt que nō puniunt a iure ci-
uili i forma iudicii nisi pena infamie:
vt hystrionar. r exercitiū eoz qui pu-
gnant in arena ul duello ul ope mētri-
cū solutari. Et i talib. turpis acq̄sita
res retineri pōt ad vsū acgrētis. Que-
dā sūt que puniūt a iure p corpalez
penā uel p extorziōnē turpiū lucroz.
r taliter acquisita retineri nō debent
ad vsū acquirentis nisi ei cedatur a
p̄ncipario suo tāq. alii paup. lz debet in

píos vsus erogari. nisi forte restituta
sint iā illis a qb^o sūt habita. uel nisi q
h^o restitue^{re} velit eis a qb^o habuit. ad
q^o tñ nō tene^{re}. Et restitutio h^o mōi i fo
ro pñali iudicāda ē p pte satisfactōis.
Et iō ibi lare p^o officii penitētiarii. et
ibi forte pōt dispēsare sicut i i limitan
do tpe penitētie. z mēsurā ieiūioz. In
illis at q sūt mala: qz phibita sicut sūt
toz neamēta. negotiatio clerici. lucz ad
uocatōis uel medicine i casib^o nō cōf
sis. emē bladiū ut vini ut postea cari^o
vendat. facē ferta de florib^o ad vōden
dū q^o vsus ē frequēti^o ad lasciuiaz z
filiā. z his causis acq^o sita retineri n pñt
Et subdit. Licer aut^{em} hoc distictō videat^{ur}
tur. pbabilis. qz tñ pene restringēde sūt
z q numis emūgit elicit sanguinē. veri
us credo qz i pñti casib^o bonū sit z
salubre qz penitēs iducat i foro pñali
ad erogandū i pios vsus talē acq^o sita.
nō ē tñ cōpellend^o nisi velit. nec iudicā
dus nō ēē i statu saluandozū si nō velit
huiusmōi pñiam accipere. nisi i casib^o a
iure expressis. ut in simonia de qua ex
pressū ē qz pecunia simoniaca est fñti
tuenda ecclie in cuius ignominia ē ac
cepta. l^o z hoc posset intelligi qñ recep
ta est de bonis eiūsdē ecclie. ut qñ d^o h^o
agit in foro cāp. Sūt qñ qz aliqd reci
pit ut faciat dānū uel iniuriā uel calū
niā alii. qz tūc nō ille q dedit repetit s^z
ille d^o quē datū ē. ff. de calū. l. gñaliter. §
illud. Qd tñ intelligi qñ agit in forma
iudicii. quā seueritatē nō o^z obseruari
in foro pñali. Glo. tñ eadem in ti. de ra
pto. §. i^o circa pedagia super verbo re
netur. n. in fi. ait qz turti^o ē dīcē qz pecu
nia ex pacto simoniaco accepta retieri
nō possit ēt in foro pñali. licet sec^o sit
si absqz pacto fuerit accepta. ar. a cōtra
rio sensu. ēt de sumo. mandato hec ille.
Ex hac glo. z ex supradictis pōt colligi
qz acq^o sitū ex turpi cā qz iudicialiter te
ne^{re} restitue^{re}. nisi illa cā nō fūerit simpli
citer. phibita. s^z solū a lege ifamia no
tata. In foro at pñali qñ restitutio nō
ē faciēda. certe p^o sone. de cōsilio ē qz oīa

illicite acquisita erogent in pios vsus.
de necitate at nō ē. nisi iudicialis cōdē
natio facta fuerit. uel nisi inq^o tuz cōf
sozi videatur. Nā i foro pñali qz resti
tuere. p^orio nō tene^{re}. nisi inq^o tum ipm
dānificauerit seu cōdenatus fuerit ut
sepe postēū ē. Et notat glo. i^o q. 2. fra
ternitas. Deo at satisfacē debet p tur
pi cā fm arbitrium confessoris. 26. q. 7.
turpia. Et qz sap. xi. d^o. per qz peccat
quis p hec z torq^o inuēo qz qz debz pu
niri i illo i q deligt. iō cū i receptiōe ob
turpē cām fuerit deus offensus culus
occasione deuentus ē ad peccatū. quē
ens est qz sacerdos inq^o tū fm deū pōt
facere iungat penitenti qz dē acceptū
ex turpi cā erogat in pios vsus ut sic sa
tisfaciat deo in q offendit. nisi penitēs
cōstitutus fuerit in magna necitate. Et
penitēs dēt se pparare ad restituēdū
z faciēdū qz dē confessor fm deū vsus
fuerit. qz ad h^o obligat. ēt de pen. z re.
ois. Itē ēt in foro pñali qz tene^{re} resti
tue^{re} qñ ius h^o spālī exprimit. ut i vsu
ra ut simonia z fñtib^o. ut i ludis aleariū
taxilloz. z sñtum phibitoz. ut d^o ludus
alee. §. s^z usqz ad finē. Itē fm Inno. i. c.
qz plēriqz. ēt de immu. ecclie. in glo. sua
vsu. hypocrita autē. "hypocrita qui s^z
forma boni xpiani cū nō sit accipit ele
mosynas tenetur ad restitutionem. Et
subiungit qz forte non tene^{re} restitue^{re}
illi qui dedit. qz cōsecut^o ē mercedē suā
Puto qz hoc sit notabile dictū. z qz l^o
nō fiat restitutio illi q dedit. tñ si datū ē
uel acceptū aliqua spālī cā z expressa.
puta in calice uel altare ut i subuētoz
alicui^o hospitalis uel qd cūqz aliud. in
illā cāz o^z fieri restitutio. qz nil tā equū
est qz qz res transferantur fm volūta
tem dñi ipsaz in Iust. de acq. re. do. §.
p traditionē. Et sic caueant sibi oēs cle
rici. laici. religiosi. heremite. z quicūqz
alii q oñdūt bonā vitā ut recipiāt ele
mosynas. §. qd si. p cā honesta z ibo
nesta dat res idiuisibilē. puta fuit^o vie
ut alia. ut bos. equ^o. z fñtia. an i foro res
dēat adiudicari cāe hōeste an ibōeste

cū indiuisibilibus nā potentioris solz
ad se attrahere minus potēs. ff. de sta.
bo. l. queritur. hāc qōnē tāgit glo. l. 3.
ff. de condi ob turpē cām. nec determi
nat. Et licet multa possēt allegari bici
de. tñ p̄ppter breuitatē saluo meliori
iudicio dico q̄ res data p̄ pte adiudi
cabif cāe honeste z p̄ parte cāe ibone
ste. qz l. 3 in se sit indiuisibil tñ ē diuisibi
lis p̄ reductionē ad extimationē pecu
nie. ar. ff. fin. regū. l. i. §. p. z. l. se. vbi po
nitur casus i ponēdis finibz. ut si n̄ po
sint bñ poni tollat de terra vni? z d̄tur
alteri data extimatione illi a q̄ tra tol
litur. Et sic in casu p̄posito poterit res
data retineri si adimplera sē cā honesta
p̄pter quā data ē. z pars p̄cu accermen
tis ibonestā cām erogabit s̄m ea q̄ su
perius tacta sūt. Qñ at illicita a cōsuetō
ē resp̄cū p̄sone. b̄ cōtingit uel qz aliqd
accipit ab eo q̄ non pōt dare. uel qz ali
quid datur ei q̄ nō pōt recipere. p̄mū cōti
git nō solū cū aliqd accipit a nō vero
dño: sed ēt a rei dño cui denegata ē ad
ministratio seu alienatio bonozū suo
rū. de qbus dictū ē s̄. donatio. p̄. §. p̄. et
i bidē. §. 9. ponit an clerici possint dōa
re. Itē regulariter null? pōt donare ul
p̄ donationē recipere ultra q̄ ngentos
solidos: nisi p̄cedat certa iūmuatō. Fal
lit i aliquibz casibz de qb? dictū ē s̄. ec
clesia. p̄. §. 4. cū additione. Et solid?
in legibus capit p̄ aureo. ut Instit. de
pena teme. l. i. §. fi. z ibi glo. Itēz regu
a riter nō valet donatio inter dīnges.
z inter p̄rem z filiū q̄ ē i eius p̄tate. vt
s̄. donatio. p̄. §. 5. cū sequētibz. Itēz re
gulariter fili? famit. non pōt donat ul
administrare nisi sint res castrensis pe
culi ul quasi. de q̄ s̄. elemosyna. 2. §. 3.
z s̄. peculū. Itē nullus pōt aliqd dare
i fraudē creditorū suoz. al recipiēs ab
eo tenet ad restitutionē cū distinctōe
qz aut recipit titulo lucratiuo aut one
roso. Si lucratiuo z creditores fraudā
tur. oio tenet ad restitutionē. ff. que in
frau. cre. l. qui at. §. filiqz mō. Et videt
intelligendū b̄ qñ fraus intueniebat

tēpore donationis. Secus si postea: qz
factū legitie retractari nō debet. l. 3 ca
sus postea eueniat a q̄ nō potuit ichoa
ri. ex de re. iur. factū legitie. l. 6. Nisi
forte qz accepissz acquisitū ex delicto
puta ex vsura. Tūc. n. qñcūqz vsurari?
efficiē non soluēdo talis obligatur ad
restitutionē. licet a principio n̄ recepe
rit in fraudem creditor. qz nō ē equuz
ut ex volo alicui? aliter cōmodū sentiat
cū dāno tertii. l. si. in prin. ff. de eo p̄r
quē factū erit. z qz cōcupletari qz n̄ oī
cū iactura aliena. ex de re. iur. locuple
tari l. 6. Et ita videt eē de mente dñi
An. de bu. in. c. uiz. tu ad f. i. ex de vsurj
Et predicta faciunt qz cū iudei cōiter
viuant ex vsuris nec sint potentes re
stituere accipientes per donationē ul
alio titulo lucratiuo aliquid ab eis re
neantur ad accepti restitutionē faciē
daz illis a quibus iudeus accepit vsu
ras etiā si aliquid ab eis acceptū sit. p
pena ut s̄. iude. p̄. §. 2. z 7. Si hō titu
lo oneroso q̄spā aliqd accepit ab eo
qui nō ē soluendo. puta qz emit uel ha
buit p̄ppter operas suas ul p̄ pmutatōez
uel aliā onerosā cām. nō tenet ad resti
tutionē nisi scuit illud fieri i fraudē
creditorū. ff. q̄ i frau. cre. l. aut p̄roz. §. qz
aut p̄roz. Et d̄ scire si creditores sūt si
bi protestati qz sit i fraudē eoz dicta. l.
aut p̄roz. §. si qz particeps. Itē qñ ali
enauit s̄i omia bona sua. Ex illa. n. vni
uersali alienatione fraus p̄sumit. ff. e.
loes. §. lucius. Itē ēt qñ euidenter hoc
appareret. ut qz scit aliquē ipotētem
restituē z aliqd vedē ul emē ad luduz
luxuriā. gulositatē. ul alit iurilit cōsum
dū. z sic i fraudē creditorū cū efficiat
minus potēs ad soluenduz. Itē illi cre
ditores tñ p̄nt p̄dicta renouare i q̄ruz
fraudē facta sūt. Nō at alii creditores
qui postea facta sūt nisi ex pecunia ip
sozū eēt prioribz satisfactū dicta. l. aut
p̄roz. §. ita demū. Ex his colligit qz cū
iudei cōiter p̄ppter vsuras nō sint soluen
do accipiēs aliqd ab eis ēt titlō onero
so. puta locatōe veditōe ul s̄i ex quo

manifeste fiunt ipotentiores ad satisfaciendū. tenet restituē illis a qb^o accep-
te sunt vsure sicut origi^o i vidente eis
gallinas uel alia ad gulositatē ptinen-
tia. uel pulchra vestimēta z alia filia
ad pōpositatē. uel q ad talia locāt sibi
opas uel ad radēdū uel ad poliēdū. Et
gnāl^{it} quocūq; mō ab eis aliqd accipi-
atur ex q māifeste fiat ipotentiores ad
restituēdū. l. 3. Et titulo oneroso. hoc fit
i fraudē creditorū. z p oīs accipiens te-
netur ad restituendū. ut pōt ex p̄dictis
colligi. Itē aduertēdū q ex p̄dictis ac-
cipientibus z nō valētibz alienat ali-
q tenentur ad restitutionē statim. Aliq
p restitutionē in integrū. Etati tenet
q rē acceperit cui⁹ alienatio ipso iure
non valuit. vt si marit⁹ alienet fundū
dotalē. uel i qbuscūq; casibus ius pbi-
ber alienationē. de qbus aliqd p̄tine-
tactu ē marit⁹ si qd accipit a miore. s. 2.
āntis dono rē inobīlē uel etiā p vendi-
tionē sine iuris solēnitāte puta sine tu-
toris uel curatoris auctoritate uel sine
iudicis decreto. l. auctoritate. Nā tene-
tur statim ad restitutionē fm. Inno. i. c.
qz pleriq; de imm. ec. h. si āt ex donatō-
ne. Idē pōt dici i ēptore rei ecclīastice
qn nō iteruenit debita solēntas. tunc
n. cōtract⁹ non ualet. de q s. alienatio.
Et oēs isti tenent ad restitutionē rei
cū fructibus oib⁹. de q s. 4. cū addi-
tione. qz q s iura mercat bonā fidē nō
p̄sumit h̄re. ex de re. iur. q. 3. l. 1. 1. 1. Nisi
sit forte psona q excuset iur⁹ ignoran-
tia. ut minor. mulier. rustic⁹. z mule. ff. d.
pba. l. cū de debito. s. si aut is q. Per
restitutionē i integrū tenet aliq qn d-
ctus est solēnter celebratus. s. ex pui-
legio ecclīe uel minoris res pōt ab eis
rolli p i integrū rstitutionē qz allegāt
se i aliq lesos. Et hoc casu q rē talit ha-
buerūt z nō tenent restituē nisi obren-
ta restitutionē i integrū ab ecclīa uel mi-
nore fm Inno. in dcō. c. qz pleriq; h. s.
qd dicefi eo. vbi dicit nō teneri eos ad
restitutionē nisi i cōtrahēdo vbi fuerit
malicia. uel facta restitutōe ut dictum

ē. Adde. Vel nisi iteruenit nō parua
deceptio ēt sine malitia. ut s. emptio.
s. 2. 2. ratiōe psonē succedit obligatō
ad restitutionē qn ei aliqd dat cui da-
ri p̄hibet. Et de hoc aliq casus supra
notati sūt. sicut de donatōe inf iuges
z inter p̄ez z filiū sub ei⁹ p̄tate statu-
tū. Nūc alii pōnēdi sūt videlz rōe eta-
tis z officii. Rōne etatis puta si soluat
dbitū pupillo sine tutoris auctoritate
z iudicis decreto. l. i. c. n. res non effici-
pupilli nec liberat debitor. z tenet rez
illā itez solue si pupillus rē solutā ma-
le cōsūpserit uel furto amiserit. Item
si pupillus rē illā hz uel ex illa fit fact⁹
locupletior z petit adhuc debitū p ex-
ceptionē doli mali submoueri poterit
in Insti. per qd p̄sona nobis acq. s. p̄t.
Idē propt̄ eādē rōne putarē i furioso
Rōne officii iura p̄hibet aliqbus dari
ut rectoribus z iudicib⁹. de q s. iudex
p. s. 3. cū additionib⁹. Insup q aliquid
dat iudici uel aduersario. puta p̄cura-
tori uel aduocato aduerse partis amit-
tit cām. l. de pena iudi. q. ma. in l. 1. s.
h^o ē intelligendū nisi euideret cōstitent
quēpiā aliqd ddisse ne iniusticiā patia-
tur uel ut iniusticiā cōsequatur. l. i. c. n. etiā
datū pōt reperē z nullam penā incurrit.
i. 4. q. s. c. nō sane. z ibi glo. Minorib⁹ tñ
officialib⁹ q sūt i auxiliū rectorū z i iu-
dicū p̄nt dōa dari. z ipsi ēt p̄nt p iusto
būficio p̄stuto aliqd extorq̄re. dcō. c. nō
sane. ad fi. Mō glo. dicit v̄ez nisi sit eis
certū salariū cōstitutū. qz tunc si aliqd
vltra petierit criminē cōfūsiōis tenent
z ad penā quadrupli. Itē epō uel alii
p̄zelato visitanti seu eoz familiarib⁹
nil pōt dari p̄ter p̄curatiōē. ut. l. visi-
tatio. s. p. 2. 2. Nisi nec sarracenis seu i
fidelibus uel hereticis i dispendiū xp̄ia-
norū. ut. l. sarracen⁹. s. p. 2. i processu an-
nali curie. B

¶ Quid de illis q ponūt se in manus
creditorū s. nō intendūt restituē. imo
sperāt q p nihilo uel de modico quie-
tabuntur. at nō ponerēt se. R^o fm fr̄ez
Egidii i quolibz. Tales gdeā pctō ra-

pine nō sūt absoluti. qz pcrū p pniām
 z cōfessionem dimittit. Sed vtrūqz sint
 absoluti a debito restituēdi distingue
 qz si creditor ppria volūtate dimittit
 n̄ tenet apli^o restituē. Sec^o si decept^o
 uel coactus. uel qz putauit se nunq^o ali
 quid posse h̄re. De hac et qōne habes
 s. 53. **A.** Ad predicta faciūt q̄ h̄ntur i
 fū. l. 1. t. 5. q. 25. z. q. 87. At quod notat
 dñs **pe. de ancharano. in. c. q̄q̄. d. vfu**
ris. li. 6. **B.** An qui male recipiūt a p
 sonis ecclesiasticis teneant ad restitu
 tionē z cui. vide. s. clericus. 4. s. l. i. **A.**
 Et ibi in additione. **B.** Atz restitutō
 sit p̄s satisfactio. vide. i. satisfactio.
 s. 9. Ad mām etiā restitutionis facit. i
 vltura. 6. per totum.

Restitutio 2°. s. quan
 do obi
 tor non est soluendo. Ubi sciē
 dum sūt Ray. q. si simpliciter non pōt
 solūē doleat z pponat restituē q̄cito
 poterit. l. 4. q. 6. si res. L. de cessi. bo. l. i.
¶ Quid si is qui tenet restituē pluri
 bus non pōt absq^o magno detrimento
 sue familie. **R.** sūt Ray. Consulēdū ē
 qz petat dilationē z assignet eis certaz
 p̄te de redditibus suis. Qd si denegēt
 dilationē z velit qz cedat bonis tenet
 absq^o dilatione et si oporteret ipsū mē
 dicare. Unde nō dico habito respectu
 ne egeat. Nā q̄ hoc notat. ex de vsuris.
 cū tu. **I.** ut **Al.** addit sine cipa pōt ac
 cipere vite necessaria. s. extrā. In hac
 q. con. **I.** bo. scda scde. q. 62. dicens sic.
 Si nō pōt statim solūē ab istāti restōne
 liberatus ē ppter ipotentā sicut z to
 taliter a restitutionē absoluit si oīo est
 ipotens. Debet tñ remissionez uel dila
 tionē petē ab eo cui debz p se uel p inf
 posita psonā. Idē esset figo obligaref
 et vni. Et de hoc satis dictū ē s. restitū
 tio p̄. in p̄cipio. **B.**

¶ Quid cū debitori perenti dilatiōez
 alius creditor vult dare. alius non sed
 vult qz cedet bonis. **R.** s. Ray. Stan
 dū ē maiori p̄ti. Et intellige maiorem
 partē vbi ē maior z fortius debitū. vñ

si vni creditori plus q̄ reliqs oībus de
 beatur stādū ē volūtati illius de dāda
 dilatiōe ul petēda cessiōe. Si xō par
 sit d̄bitū. stādū ē maiori nūero credito
 rū. Si oīa sint paria eligendā ē clemē
 tior sūa. s. qz dilatio def. L. de cessi. bo.
 l. i. **A.** At ibi additur. Nulla ofia iter
 hypotecarios z alios creditores q̄tuz
 ad hanc electionē obseruāda. At ibi d̄f
 de dilatiōe quinquēnaliz hec obtiet
 in foro iudiciali. Quo xō ad p̄niale dic
 tū ē s. restō p̄. i. p̄n. i. additione. **B.**

¶ Quid si qz tenet plurib^o z non pōt
 satisfaccē oībus. sūt quē ordinē restitu
 er. **R.** **P.**rimo qdē si tenet ex furto ul
 rapina z res furtiua extat. istam resti
 tuet. qz nūq^o sūt sua. **A.** Idēz ē quat
 cūqz hēat rem alienā. qz ip̄ oīo ipsius
 restituēda ē. ff. z. L. de rei ven. p. totuz.
 Idē etiā si habuit rē q̄ fuit alteri^o z ab
 eo sine iusta cā abdicata ē. puta p me
 tū uel aliter. qz sūt illi restituenda est.
 ff. qd me. cā. l. metū. s. cum autē. **B.** 2°
 restituēt oībus creditoribus h̄ntibus
 pignora uel hypotecas p̄ntib^o h̄ntibus
 actōes psonales. L. q po. in pig. ba. l. eo f
 3° restituēt aliis qbus oīz q̄cūqz mō. **A.**
 At hoc sūt ordinē d̄ q̄ i duob^o. s. se. **B.**

¶ Sed q̄ ordine restituēt h̄ntib^o pig^o
 ra ul hypotecas. **R.** siue hēant pignus
 spāle siue oīa bona obligata: ut in in
 strumentis solet dici oīz eis restitui h^o
 ordie. qz qz p̄ior ē tpe potior ē i iur. L. q
 po. in pig. l. si decreto. z. l. si fundū z. l. oī
 ueris. Excipiūtur quedaz persone p̄i
 uilegiatē. Nā mulier in dote p̄ior ē oī
 bus h̄ntib^o tacitā hypotecā et si hēant
 p̄i^o p̄terq̄ filiis p̄ioris m̄fmonū agē
 tibus de dote cōtra nouercas. L. q po. i
 pig. l. assidue. Itē p̄ferf creditorib^o d̄
 q̄rū pecūia ipse res epte uel resecte sē
 Nō at p̄ferf mutuātib^o ad militiaz. z
 fisco. L. q po. in pig. in. Autē q̄ iure. **A.**
 Et ibi patet qz mutuari ad militiaz ē
 qñ ex pecunia mutuata militiaz epra
 ē. z h^o i scripti p̄baro q̄ ad hāc m̄az. Itē
 ibi de fisco nil d̄f. s. de eo d̄f in. l. q̄uis.
 L. de p̄uile. f. s. **B.** Nā tales creditoresf

oibus aliis pferuntur. **A.** nō at pferū
tur hñtibus pōzē hypothecā etiā tacitā
dicta. l. qñs. **P.** Itē qui expendit in
funerando testatores pferē cuilz hñti
tacitā hypothecā. ff. de reli. pñt. z. lat si
ga. s. p. forte at nō ē idē in habentibz
expresā. ut a3o dic. **A.** hoc dicit cū ver
bo forte. ut pz in glo. l. pñt. ff. de reli. **Et**
bñ dic forte. qz videt apzē dñari dca. l.
pñt. que idistictē loquēdo dicit. **I**mpē
sa funeris spz ex hereditate deducetur
qz oē creditū soler pceder cū bōa sol
uendo nō sint. **D.** **Et** de mā pignoris
vide s. pignus.

¶ Quid ordine restituat qd debet ex
aliis causis. **A.** i. ex actionibus psona
libz. qz de rebus dictū ē s. pñmo. s.
P. **A.** s. fm **B.** uil. **S.** debet ex cā puile
giata. ut i depositū illud p restituendū
ē. ff. d. pñt. l. si hoiez. **S.** i. x. ex aliis cau
sis. tūc siue ex cōtractu siue ex malefi
cio ut qñ. eqñter debetur. ita tñ qz si ali
qs apli? vigilauit i perendo illi p resti
tuendū ē. **A.** lñ x. soluet p rata. ut. ff. q
i frau. cre. l. pupillus. **A.** **Et** ibi pz qz si
debitor p se nō exactus i iudicio ut ex
gratificauerit alicui creditozū. illō qd
datum est renouat: z diuidatur intē cre
ditozes pzo rata. z notatur i sñ. con. x. o.
ti. q. 90. **D.** **At** in hoc vltimo casu iure
qdē polt rñ nō iure fori excusaret. vt
credit dñitor si pietate motus gñfica
ret plurimū idigenti. **A.** **I**dē i dca. q.
90. **Et** ad b? māe declarationē distigūē
dum ē verum debitor sit obligat? pzi
cipaliter actiōe reali. z de hoc dictū ē s.
restitutio. s. s. pñ. in additione. **A.** n. vero
sit obligatus principalit actiōe psonali
z tunc aut ē soluēdo. aut nō. p casu dēt
put tenetur oibus creditozibz soluere
z pōt soluē nō solum creditozī suo: sed
etiam creditozī creditozis sui. qz intel
ligitur facē meliōzē conditionem eius
z vtiliter gessisse negociū. nisi forte su
us creditoz phibuisse sibi. ff. manda
ti. l. si p te. vbi dñ qz si quis gerit nego
ciū alit? dñio phibente nullā hz actio
nē dñm. **S.** allur i casu in quo ē si phi

beatur pōt solui creditozī creditozis.
videlicet qñ secundus debitor ē debi
tor ex eadē cā ex qz z creditoz. puta un?
oduxit domū quā z ipse locauit. **A.** n.
secūdy cōductor pōt soluē pñmo loca
tori. ut. l. solutū. s. solutā. ff. de pign. ac.
2° casu qñ nō ē soluēdo z hz plures cre
ditozes gbus oibus nō pōt satisfaccere
tūc o3 satiffacē fm ordinē dictū hic. z i
s. pñcedenti. **S.** ciendū tñ qz bec mā. s. g
bus creditozibus debeat pñs satifficē
lz aliqñen? pateat p predicta. tñ in legi
bus longa ē z magis pñinet ad forū iu
diciale qz creditozes iter se discēpent:
an dēant pferri qz ad pñiale ubi de cō
sciētia agit debitoris cui dēat restituē
Nā ipse ad scīam tuēdā nō dēt alicui
creditozū ppter affectionē ut amicit
am. tpale seu carnalē i pñdiciū aliozū
soluē. ff. qz i frau. cre. l. pupill. **S.** i qñ
ipse cognoscit p d3 dare qb? magi tene
tur. z sic excusat nisi crasse z supine ig
rauerit. ex de cle. exco. m. aplice. qd cō
phēdit fm qñtate pñe z loci. ff. d. iur.
z fac.igno. l. regula. s. sed iur. videlicet
verū potuerit eē pitus p se uel hñco
piā peritozū. **D.**

¶ Veres debitoris tenet eo ordine. q
ipse debitor. s. qz ordie teneat ad lega
ta hēs s. hēditat. s. 6. **A.** **Et** ibi pz qz iure
dōdō ē ut p? satiffiat cñditōibz dñctū. **D.**

Restitutio 3° qñ ad fautozes

raptorum. **Q**uid ergo de his
qui sequuntur raptos ad predas. **R.**
fm **A.** y. **S.** i illi qui sequuntur uel asso
ciāt raptos sciunt ut existimant eos
rapinā facere. pñt eozū sequelā siue
filiū siue exhortationē. ita qz al? nō eēnt
facturi. quilibet eoz tenet in solidum.
S. i x. o. ppter suā sequelā uel cñliū nō
pl? fecerūt qz al? eēnt facturi. tūc tenet
tñ de his qz unde habuerūt uel expēde
rūt z de dāno qd ipsi uel aliq d? familia
ipsoz fecerūt directe ut occasioat. ar.
ad hāc distinctionē. ex de sen. z re lu. c. 3.
I. z a. z ex d? era. z qñ. tuam. z de sentē.
exco. inter alia. x. q. 3. qñ multos. **I**dē.

¶ Quot modis alig sūt fautores rap
torū ita q̄ teneat ad restitutionē. **A.**
fm **Ibo.** scda. scda. q. 62. Illi sūt q̄ his
sibilibz tñcēt. **Iustio.** s. hū. consensu
palpo. recursus. Participās. mut. nō
obstans. nō manifestans. Eōsdē etia
sūsua ponit **Suit.** quoz expositio h̄z eni
dēz **Ibo.** Alz. **Suit.** z alios talis ē. **Ius**
tio. i. ille q̄ iussit. q̄ principalit teneat
ad restitutionē toti. **Et** irelligē q̄ ex sua
iussione secuta est ablatio rei uel uoie
suo factā ratā habuit. at. nō. **A.** Tene
tur etiā q̄ uerisificetur uē pbabiliū cre
dit ex sua iussione secuta ē ablatiōe.
ut in dicta. q. 64. **B.** Consiliuz. **Doc**
itez irelligēdū q̄ ex h̄o ē uel credis n
babulit dānū securū. **Lūc.** n. teneat isōlū
dū. at. nō. **Consensus.** h. cooperatiōe.
Sin. tātū coopet q̄ sine eo n̄ poterat
dānū fieri. teneat i. solidū. **Si** at sine eo
fuisse. teneat restituat q̄rū nocuit p̄ se
uel p̄ suos. aut q̄rū de reb̄ illis habu
it uel expendit. **A.** **Ide** in dca. q. 64.
Et addid. **Collige** ēd ex h̄o q̄ si ples dā
nū faciūt sūt z tñ vno sine alio uel ples
sine isto fecissēt : q̄ teneat solutē p̄ rata
i. pro portione sua. s. q̄rū cōtingit. enz
de dāno vniuerso. si non p̄ totū distingui
dānūz q̄m ipe itulit ab eo q̄ alii imle
rūt h̄z. **Kay.** z glo. ei. z **Alz.** **Inn.** z **Bo**
sti. **Et** addit q̄ in hoc tñ extimatio habē
da ē. ut q̄ strenuū ē z qui timorez
maiorē incussit hostib̄ in plus teneat.

Tertio dicitur quod si quis vadit cum raptoribus et furtibus et non cooperatur eis ad aliquod damnum faciendum. non est teneri in aliquo si nisi bene receperit de rebus ablati. **L**ocat tamen officio sue in hoc si parat erat defendere si forsitum illi spoliandi res suas a predonibus defendere voluissent et propter suam pietatem et sociorum eius non audebant retinere spoliatis vel domos suas incendentibus. quod si cum pro liber esse a restituto ne. **I**tem dicitur primo. et hosti. quod si aliquis non alio ledendi vel defendendi ledentes vadit cum aliis. imo etiam si alio pacificandi vadit non excusatur nisi significant aduersarius. quod alii aduersarii timore eorum non auderet res suas defendere. **U**nus idem est ac si iuraret. **P**alpo. i. adulator laudans raptorem quod strenuus. **Q**uod si ex hoc fecerit est damnum in solidum tenet. **A**d non tenet nisi iugiter damificauit. **E**t idem per oppositum intelligitur in detractore vel vituperatore. ut in dicta. q. 64. **R**ecursus. i. receptator. **N**am qui recipit latrones et tenet eos vel re rapti dolo celat ita quod impediat restituere si soli dicitur tenet. **P**articipans. si crimine furti vel rapine sociando eos. sicut in p. 5. dicitur est. **S**ed participas in re accepta illud foli tenet restituere quod scienter emit vel recepit. **S**i autem ignorat dicitur ut restitutus 4. per totum. **D**urus. i. qui videt furtum fieri et dolo facit eius propter impedire. **H**ic autem non tenet restituere nisi ex officio ad hoc teneat. **N**on obstantibus. i. qui possit obistere non facit. **E**t de hoc eodem modo dicitur sicut de muto. **I**tem. i. ad restitutionem tenetur qui habet ex officio si sunt principes et rectores et ex officio tenentur iusticia conservare. quod redditur quod habet stipendia ad hoc iusticia ut iusticia conservet in fra. non tenet restituere in l. bo. **U**l. et glo. Ray. uti de q. 64. **N**on manifestans. i. qui sit ut res rapta vel furata est et non indicat etiam cum de hoc interrogat. **S**ervatus. i. servatus eundem gelico seu abfimo forma iuri. **A**lter non tenet restituere ut corrector. s. 4. **H**ic similiter non tenet restituere nisi

ex officio ad h^o teneat. **S**z tñ vñ tenēi
ex de fur. g. cum fure. **A** hoc. c. logtur
q̄ ad p̄m. ut p̄z i dca. q. 64. ubi hec oia
notantur. Posset et q̄s hoc casu teneri
ad restitutionē qñ legitie. p̄ductus i te
stē occultat x̄itatē. qz tunc tenet ex of
ficio manifestare. z iō nō manifestādo
restituere tenetur. ut. i. testis. 3. **S**z vñ
bomo. z. s. fi. **B**

Sz quid si vnus dictorū satisfecerit
nūqd alii liberabunt. **R**o fm Ray. Si
vnus satisfecerit integraliter de oī dā
no z expensis z iōmō siue infesse. oēs
alii liberant. qz nō tenent dānificatio.
Nā bona fides n̄ paritur ut idē obitū
bis exigatur. ff. de re. iur. bona fides.
Idē **Posti. z Tho.** Addit vltē **Ray.**
dicens sic. Ille cui sic satisfit credo q̄
pōt z d̄z q̄tū ad iudiciū aie cedē actio
nē illi qui totū soluit. n̄ qdē ut ab vno
totū exigat nisi forte a p̄cipali. s. p. p.
tribus petat a singulis. **S**z q̄tū ad for
etētioluz nō tenet cedē. **N**ā q̄ fronte
pōt petē cessione q̄ ex culpa sua dānat
ff. de adm. tu. si plures. 2. z. ff. de tute.
z. ra. dista. l. i. **S**z nūc tractem. **T**ñ z hē
Posti. dicit. siue sit facta cessio siue nō
alii qui nihil soluerūt tenent ex oīcia
ad releuādū illū q̄ i solidū satisfecit q̄
libet pro suis partibus. **N**ā solues vti
liter gessit eorū negociū. **U**n tenentur
b̄feratū z ei satisfacē. ar. ff. de neg. ges.
l. cū pecunia t. t. pōm. i. fi. z. l. soluen
do. **Tho.** q̄q̄ scōa scōe. q. 62. q̄i declarās
dicit q̄ si ille qui fuit p̄cipalis. ut pu
ra p̄cipies soluit. oēs illi liberati sūt
q̄ fuerūt ab eo ad dānū faciendū i ducti
A nisi illi qui aliqd habuissent de ra
pina ut dices in. s. se. **B** **Si** xō ali^o re
stituit. tūc illi q̄ sūt p̄cipales z illi ad
q̄s res deuēit tenet restituē illi q̄ resti
tuit. **A** **I**dē et i. s. l. i. z. t. s. q. 65. **B**
Et vñ intelligēdū q̄ si isti tales nō resti
tuant ei. ceteri tenent p̄ partibus suis
ut p̄uoc dictū ē restituē.

Quid si spoliatus liberaliter remit
tit restitutionē. **R**o fm **Inno.** Si dimi
tit principali ut raptorz vel p̄cipienti.

liberatus ē cōsiliatorz. z huiusmōi. qz li
beratus ē is qui p̄cipali tenebat z q̄
res habuerat. s. si dimittat cōsiliatorz
nō credo liberatos alios eē ad q̄s res
puenerūt. nisi expresse intellexerit eos
liberare. **N**eq̄ et illū q̄ rapinā fecit et
si de rapina nihil habuerit. qz d̄ iur. nā
li z vīno cōueniēs ē q̄ sublato p̄cipa
li tollatur accessoriū. z nō edrio. et de
csti. translato. Immo plus q̄ z si libe
raliter absolueret p̄cipalis. nō p̄p̄
hoc absolut^o eēt cōsiliarius si aliqd ad
eū peruenit de rapia. nisi alius p̄ eo sa
tisfecissz. z tūc iste cōsiliari^o in casu aie.
A i. in foro oīcie z n̄ i foro iudiciali. vt
i dca. q. 65. vbi hec notant. **B** **T**ene
ei q̄ satisfecit p̄ eo. **A** **Et** iaz si satisfi
ciēs fuissz p̄cipalis i rapia. nō at offē
so. qz ei iā satisfactū ē fm eūdē **Inno.**
z in dca. q. 65. **B**

Nūqd in restitutionē pōt a p̄dicti oī
bus exigi pena ut de rapina z d̄ oī fur
to m̄ifesto pena q̄drupli. z d̄ alio fur
to pena dupli. **R**o fm **Tho.** scōa scōe.
q. 62. **B** mōi pene nō debētur p̄ q̄s fu
erint adiudicare. in q̄ casu pena vnus
ut **Ray.** ponit nō liberat aliū. i. z. q̄. z. cū
deuotissimaz. **D**e hoc casu hēs s. pena
p̄. s. p̄t. **A** q̄ i capit. vtruz qui dimittit.
De hoc et s. pedagoguz. s. a. z ibi lati^o in
additione. **B**

Restitutio iiii. s. quā
tū ad
ementes. **Q**uid de his q̄ sc̄ēf
emerūt de rapia uel furto. **R**o fm **Ray**
Si hoc sciebat quis. aut p̄babiliē cre
bat z emit cupiditate acquirendi sibi
s. ut haberet uel uenderet alteri sicut
vellet. idistice tenet ad restitutionē.
neq̄ liberatur alienando alteri. uel si
res pereat morte uel q̄cūq̄ casu. uel si
ei auferatur. **Et** rō ē. qz ipse furtū omi
sit re alienā iuito dñō octādo. ff. d̄ furti.
l. i. **F**ur at sp̄ ē i mora. ut. ff. d̄ cōdi. fur.
l. i. p̄ fure. s. cōditio. z. l. p̄t. **U**n neq̄ p̄
cū qd dederit pōt repetē ab illo cuius
res ē. **A** **F**acit. l. in ciuile. l. d̄ fur. **B**
z tenet restituē omnez vtilitates. ut s

restō. p. 55. Et si restituit rē deteriorēz
q̄ ad ip̄iū puenit nō liberat. Et si i aliq̄
tēpore medio res fuit melior etia3 for
te p^o q̄ vendidit alteri tenetur ad exti
mationē pluriū. ff. de eod. fur. l. i. re fur
tiu. i. ff. de fur. l. q̄ iūera. ff. comodati. l. si
ut certo. §. sed interdum. l. de rei ven.
l. certum. Et idē intelligo de secundo, z
tertio z vltio emptore male fidei. ff. de
mino. sed vbi. A. Predictis cō. Post.
z Ul. z addit Ul. q̄ si res restituit suf
ficit q̄ sit adeo bona sicut erat quādo
ablata fuit. Si autē rē non h3 faciendā
ē extiacō fm tps i q̄ plus valuit. ut in
sū. eo. ti. q. 69. Qd pōt intelligi vez
medio tpe res plus valuerit. z illo tpe
iterfuerit oīs rē sibi redditā fuisse. q̄
forte vendidisset uel vsus fuisset. exicu
ius carentia oportuit eū aliā emē. Nā
tunc teneb. q̄ oē interesse oīs fm eūdez
Ul. z in dca. q. 69. z iō non liberaret dan
do rem eiusdē bonitatis q̄lis erat tēpo
re quo abfuit. B.

¶ Quid qñ quis emit bona fide. scilicet
voluntate restituendi. B. fm Ray. Si
emit qñ vtiliter gerēs negociū illi cui
fuerat ablata res q̄ ipse videbat peri
re. pōt a spoliato petē id qd dedit p ip
sa re. z q̄qd expēdit ad cōseruationēz
eius. nisi cū re illa aliqd lucrāt fuisse
q̄ tūc discōputaret vsq̄ ad quātitatē
expensarū. Et breuiter dicēdo q̄qd
sibi adest ex illa re teneb. restituē. ut pē
sionē z mercedē z fruct. z silia. z q̄qd
sibi abest pōt repetē. Et rō ē q̄ vtiliter
gessit negociū expoliati. A. Hoc vez
qñ negociū vtiliter gestū ē. puta quia
xussit expoliatus rē nō erat rehabitur
z redempta ē paruo precio. alif cessat
cā b^o repetitionis z cōter effect. ex dō
appel. cum cessante. B. Et b^o pōt esse
si res sine culpa sua peat uel amittat.
Sed licet in iudicio aie credat tali em
ptori. i. iudicio tñ cōterioso nō credet
ei nisi publice b^o. prestaret. ar. ff. dō ne
go. gest. l. inueniē. l. de fur. l. z. ex ut ec
cle. bñfi. c. vnico. Et si talē ēptor p^o q̄ se
cit diligenter igri nō potuit inueniē cui^o

eēt res illa. quicqd res illa valet vltra
id qd isti ēptori deberur dādū ē p aīa
illius cuius res fuit. z sic liberatus erit
A. Et dic Ray. Consulo q̄ hoc publice
fiat ut emitef oīs suspicio. ut i sū. e. ti. q.
72. vbi bec notant. B. q̄ i b^o ē vtili
gessit negociū illi. arg. i. z. q. 2. quatuor.
circa fi. Satis cō. Post. Ul. z Dñk. A.
In si talis ēptor paup eēt hoc casu qñ
nō inuenitur oīs rei sibi res. reliq̄ pos
set a plato sicut alii paupi b3 Ul. z Do
sti. ut in dca. q. 72. B.

¶ Quid qñ qd bebāt dñcia3 q̄ res quā
emit venderet iuste. z nunc cōperit rē
fuisse yitiosa. scilicet furto ut rapina. B.
fm Ray. Si temere credebatur uel igno
rabat ignorātia crassa z supina uel ex
negligentia nihil sup hoc cogitabat.
teneb. ad restōez. A. l. i. f. cut male fidei
possessor. q̄ lata culpa e gparat dolo.
ex de cōstit. ut aiari. l. i. ff. de
B. Si vero
emit bona fide. tūc ē p^o q̄ cōpit rez vi
tiosa fuisse poterit expēsas retinē q̄s
existēs i bona fide fecit circa rē cōsuā
dā uel meliorandā. z nō teneb. de fructi
bus tpe bone fidei pceptis. ex de i. te.
restitutione regsiunt. ex de re. ec. n. alie.
ad n. am. ff. de acquire. re. do. bone fidi
Teneb. tñ de fructibus illis q̄ nō essent
adhuc cōsumpti sed extaret. ex quo icipit
bñe malā fidē. Con. Post. Ul. z Dñk.
A. De his sūptibus z fructibus dictuz
ē s. restō. p. 54. z 55. B. Itē fm Ray. z
Post. si durate bona fide res puit. nō
teneb. q̄ nō erat i moza. Bñk. si aliena
uit. q̄ nō dolo desit possidē. z p̄ciuz ex
re furtiua fāctā nē furtiuū. ff. dō fur.
q̄ vas. §. fi. ex de alie. iudi. mu. cā fac. c.
p. A. Idē i sū. eo. ti. q. 74. ad fi. Tamē
restituē p̄ciū q̄ possessor factus ē locu
pletior si oīs re cōseq nō pōt. q̄ p̄ciuz
succedit loco. rei. ff. de peti. bñfi. z rē. B.
¶ Sed nūquid ille q̄ emit bona fide. si
credēs rē nō ē furtiuā. si p^o ea inueniat
rē ēē alienā pōt petē a dño p̄ciū. B.
Terre nō. l. de fur. l. in cūl. Sed agat
dō veditore de cūctōe. A. Et si p ptes
emptores successiue res trāserit vn^o

ager d' aliū. ff. de mino. l. 3. vbi.

Restitutio v. q. ad edē

tes z reci

pientes de rapina. **U**bi sciēdū
fm **Ray.** q. q. recipiūt dono precise re
nentur ad restitutionē. **I**ntellige scōz
hosti. nisi consūpissent anteq̃ intelli
gerent fuisse de rapina. **L**. de rei vēdi.
l. certum. **A.** Hoc enim casu non tenen
tur nisi inq̃tuz facti fuissent locupleti
ores. ff. de peti. here. l. vtrū. **B.**

Quid d' vxore z familia que sciēt
comedit z bibit z induit d' talibus. **R.**
fm **Rai.** Tenentur de omnibus que sic
consumunt. nisi in casu scōz cum agunt
cām spoliatorum monendo z inducen
do ipsum raptorem ad restitutionem
faciendam. tunc enim non tenent. **N**ā
q. alteri negociū gerit vtilit̃ ēr ignorā
tis z absēti. licite recipit expēsas sine se
cuta fuerit vtilitas sine nō. ff. de negi.
gesti. l. 2. l. pōponitis. z l. sed an vltro.
Et b' itelligo p eo tpe quo circa taliz
correctōnē laborauerūt. n̄ q. vxor z fa
milias possit viuē toto anno de rapti re
b' p vna amonitōe v' duab'. s̄ q. diu
ctinue istat oppōtūms bonis. **S**at cō.
Host. **U**l. z **S**uil. **A.** Sat pōt cōphēdi
p iura z doctores q. talib' reb' nec fa
milie nec cuiq̃ alteri licet vti: nisi i ca
su extreme necessitatē: v' i sū. t̄: z ti. 5.
q. 68. ut nisi iqtum xisimilr gs gereret
utilit̃ negociū eoz q̄z sunt res z nō aliē
ff. de negi. gesti. l. 3. an vltro. **I**ō supradi
cta p̄dicatio nō excusaret qm̄ xisimilr
nō pdesset ipsis oīs rerū. **B.**

Unde uiuet vxor z familia raptorū.
R. fm **Ray.** si ibi sunt aliq̄ de iusto p̄
cio pōt de illis s̄umere z expēdē. si nō
sūt alia aliūde sibi victum q̄rat. v' ab
amicis aut cōsanguineis. vel operando v'
etiā elemosynā querēdo. **E**t idē dico si
etiā aliq̄ sunt sibi d' iusto. s̄ v' ita sūt
mixta q. nō pnt discēri. uel si pnt ma
rit' nō pmitit. **A.** de ist' reb' p̄mixtis
Ul. dicit q. non solum vxor his licitū po
test uti: etiā q̄cūq̄ ali' cui iur aliqd
de suo daret. nisi p b' fieret n̄ soluēdo

Et idē dicit glo. **Ray.** dū tñ in mēte ha
beat viuē de licite acq̄sitū. ut i dicta. q.
68. s̄z nisi necessitas cogat octm̄ **Ray.**
turi' uidef. q. i dubio tutor ps est eli
gēda. ex de hōici. penitio. **B.** q. si nullo
de p̄dicti mōis uictū iuenit pōt restat
triplex auxiliū. **P**rimus si pōt habere
de dote ut spōsalitio. i. donatiōe ei scā
ppter nuptias iū uiuat. **S**ecundus ut
denūtiat talib' q. pnt pdesse. uel etiāz
si pbari pōt denūciat epō. ut cōpellat
eū pascē vxorē de iusto. q. i. si peccaue
rit. z. q. 5. b' uidef. ex de iure iuran. quē
admodum. z ex de pig'. ex litteris. z ex
d' dona. p̄p̄ nup. p. u'as. **T**ertius auxili
ū ē ut si eet i arto posita tēi necessita
te posset etiā de rapina viuē. q. z. necessi
tas nō h̄z legē de conse. dist. sicut. z. dist.
5. discipulos. **A.** **E**t ibi ps q. intelligi
tur d' necessitate extrema. s̄ qm̄ aliūde
non pōt honeste h̄re vnde uiuat. **E**t ps
etiā ex notatis i dca. q. 68. vbi etiā hec
oia ponūtur. **Q**uicqd̄ ar sic expen
dit doleat aio. z pponat q̄ctius pōt
restituere. z vtatur parat'. **S**ad solā ne
cessitate. pōt et viuere ipsa z quibz
alius cui raptor daret de p̄cio rerū ra
ptaz quas vendidisset. q. p̄cium rei
furtiue nō ē furtiuum: ut s̄ restō. 4. q. 5.
p̄lt. b' dico si marit' al' ē soluēdo. **S**e
cus si nō ē soluēdo aut p b' fieret n̄ sol
uēdo. **A.** uel postmodū efficiat n̄ sol
uēdo. ut pōt colligi ex dictis s̄ restō p.
s̄. i. additōe. n̄ ut nullus. **B.**

Utrū fratres p̄dicatores q. vadūt ad
raptōres ut eos iducāt ad p̄nāz z r̄sti
tutionē possūt comedē de rapia. **R.** s̄z
Ray. Sine iducant eos i p̄dicatiōe ge
nerali siue i p̄suasiōe sp̄ali excusantur
maxie si apud alios non possint omo
de iuenire. ex de sen. exco. cū volūtate.
Et hoc itelligē cū moderamine. z si sit
spes de illorū correctione. **I**tez si p̄p̄
eoz expensas raptōribus n̄ subtrahat
facultas restituendi nec i toto nec in p
te. ar. z. q. 6. anterior. s̄. illud. l. cō. **H**ost.
A. **I**dē v' ēr si raptōres efficiāt aliq̄
tulū ip̄otētes qm̄ xisimilr p ipsas admōi

tionones vtilit gerit negociū dñorū rez
deō. cū volūtate. z facit s. h. p.

Restitutio vi.
z huiusmodi. Si expoliati ig
rantur uel nō inueniūt. tūc scdm Ray.
distribuiūt i pias causas in loco uel sal
tē in diocesi. vbi rapina facta ē. de con
silio illius epi uel saltē capellāi. ar. di. f.
87. diuine. z di. ss. epi. z. 12. q. 2. cōcesso.
z. c. quatuor. 6. q. 3. c. f. ex de rap. c. p. Et
scias hic fm̄. Quis q. nō oportet q. isti
tutio fiat in dicto loco nisi cōmode fie
ri possit. al. sufficit alibi fieri. 16. post.
Tho. hō scōa scōe. q. 62. dicit sic. Si ille
cui d. fieri restitutio sit oio ignor. dēt
hō restituē fm̄ q. pōt. s. dando elemosy
nas pro salute ipsius. siue sit mortuus
siue viuus pmissa tñ diligenti igitōe
de persona eius. Et si mortu. sit dēt re
stitutio hēd. q. cōputat q. vna psona cū
ipso. Si hō sit multū distās d. sibi trās
mitti qd ei debet. z precipue si sit res
magni valor. z possit cōmode trāsmit
ti. Alioqui d. i aliq. loco tuto depōi ut
p eo cōseruet. z sic dño significat. hec
Tho. Addit. Quis q. h. pēsande sūt cir
cūstantie z q. tā modica possz eē q. tri
tas z tā larg. z taz diues ille cui debet
restitui q. nō oportet ei mitti. A. Pro
pdictorū meliori itelligētia duo vidē
da sūt. Primū cui faciēda ē restitutio
qñ nō inuenit pncipal. cui debet. Secū
dū vbi d. fieri siue inueniat siue n. Ad
primū dicendū q. d. p. mitti diligēs in
quisitio. ut dicit Tho. Et si nō pōt iue
niri def ei. hēd. d. b. si pōt inueniri. Qd
si nec heredes diligēt ingiri inueniunt
eroget in paupes. ex de vsur. cū tu. Et
inter paupes pelligendi sūt paupiores
Inter eqūt paupes iustiores. Naz z si
oibus debet misericordia. iusto aplur
ut dicit Amb. i. l. de offi. z. ss. di. f. n. fa
tio. 16. q. 1. c. f. dicit Jero. q. i paupi
bus nō tā paupras q. religio attēdēda
ē. Qui at dicat magis paupes hē. L. de
epi. z cle. si q. ad declinandaz. s. f. vbi
loquēdo gbus detur hēditas qñ paup

es indistincte sūt scripti hēdes. dicitur.
Quis paupior ē illis hōibus q. iopia tē
ti z i xenonē ppositi. i. hospitale. a xēos
qd ē pegrinū. q. ibi recipiūtur paup
es z pegrini. Sequit. z suis corporib.
laborātes necessariū victū sibi n. pōt
asserre. Et. i. Si aut apliores i ciuitate
xenones ut pthochia sūt. p. p. thochiū
idē ē qd xenon. a pthos qd ē p. mū qua
si p. m. i. venerabil. locus. Seq. Ne in
certa videat pecuniarū datio. tūc ei. p
thochio ut xenoni q. paupior eē digno
scitur easdē res uel pecunias assignāi.
h. videlicet discutiēdo reuerēdissimo
locoz atitute ut sub eo cōstitur cleric.
Si aut nullus sit xenō. tūc fm̄ d. capti
uis sancionē p tpe iconom. sacrosacte
ecclesie uel eps bereditatē accipiat. et
sine falcidie rōne paupib. q. i ciuitate
sūt ut penit. medicātes uel alia susten
tatiōe egētes eadē pecūie distribuāt
Et. i. In oib. aut h. mōi casib. celestes
iracūdias sacrosancrarū rez administra
tores expectēt si qualecūq. lucrū ex
h. modū gubernatiōib. sibi acq. sieriint
uel si h. mitti ab alio osenserit z non
grauissima pena z intermictiōe qd per
perā factū ē studeāt corrigē. Duo ad
secūdū sciēdū q. glo. i. c. cū tu. ex d. vsu.
sup. h. sup. stritib. dic. q. vsurari. debet
remittere rē ei a quo accepit sup. strit. illi.
cui mittit. z si sup. strit. excedit ualorem
rei d. dari paupib. z si ignorat ubi sit
ille cui d. restituē nō tenetur ingredō
vagari. ff. d. ope. liber. l. qd nisi i. f. i. do
sti. ut z ibi refert dñs An. d. bu. dicit q.
imō d. rem mittere suis sup. stritibus cui
sit male fidei possessor. Aliqui tñ theo
logi dicūt debē cōsiderari circūstācias
rei z q. l. tati. p. sone cui d. fieri restitutio
z itiner. p. p. ter sup. strit. Nā dicūt q. res
posset eē tā modica z p. sone cui d. fie
ri restitutio ita diues q. nō eēt necesse
ipaz mittere ad eū. s. posset tribui paup
ibus. S. si res ē magni valor. nō pōt
sit cōmode mitti deponat i loco tuto
z denūciat dño si pōt. ut z p. stritū ē. sed
ad horū itelligētiā puto lati. z clari.

dicendum. Aut scit persona creditorum aut non
si scit clare est quod restitui in loco in quo
inter pres fuerat conuictus. quia nihil est tam con-
gruum humane fidei quam conuicta seruare. ff.
de pac. l. i. si homo super bonum nihil est conuictus
tunc si res est remota a loco ex defectu debi-
torum. puta ipsam transferendo. clara est
quod teneat ea suis superioribus mittere ad cre-
ditorem. ff. ad exhiben. l. si si hereditas. §. si
aut loco. §. si clausus bonum matie. ubi in-
dicitur quod si quis petit rem quam habet alius exhi-
beri. i. putari in iudicio ut videatur an sit
sua uel propter aliam causam. quod debitor ipsam exhi-
bere in loco in quo petit. superioribus pete-
tis nisi data opera reus transtulerit a lo-
co. tunc non debet ea reus suis superioribus in loco
exhibere ubi petit. Ex quo bene colligitur
quod dictum est videlicet quod debitor remit-
tere suis superioribus quando res fuerit suo facto
remota a loco. Et ita intelligatur dictum
posteriori. §. recitatum. Merum si hoc non pos-
set tunc facere propter periculum itineris et tempo-
rum bene inter excusatur in quantum durat pericu-
lum et non ultra. et de dolo et contra. cum dilecti.
ubi dicitur quod iussus venire ad papam excu-
sat dum impeditur. et non aliter. Et ita potest intelligi
quod dicitur §. theologi. Ad autem dicitur de
deposito est consilium non necessitas. quia nullo
iure habetur cautum. Si homo non est periculum in mi-
tendo sed debitori est difficile propter paup-
tatem uel propter magnos superiores. per bonum non videtur
excusari. quia difficultas dissolutionis ob-
ligationis non liberat debitorem. l. continu-
dum. ff. de rebo. ob. Et dandum quod quis
sua culpa sentit debitor sibi non aliis impu-
tari. et de re. iur. c. dandum. l. i. §. de re. iur.
l. quod §. de. Et iusti patitur culpam §. ino-
cens. nisi forte debitor esset ita pauper
et creditor ita diues quod merito causa cle-
mencie deberet ei remittere. ut potest colli-
gi ex dictis §. restitutorio pro in principio
in additione. Et secundum hoc etiam potest in-
telligi quod super dicitur theologi videlicet
quod debitor respectu ad qualitatem personarum. at
non uideretur curandum quod res mittenda esset
modici valoris. Nam dandum passo etiam mi-
nimam dandum restaurandum est. ff. de dam. i.
sec. l. si proprietari. Nec obstat quod dicitur in

l. scio. ff. de mino. videlicet quod lex non curat
de minimis: quia ibi loquitur quando venit per ius
spem restitutionis in integrum de ius coe: uel
quando per illam minima iudicaretur maiori
bus eiusdem persone. Non tamen putare quod res
ita scrupulose sit accipienda ut debeat ex
pedi valde excedens precium per remittenda
re valde puta. ff. de excu. tu. l. si §. ubi dicitur.
Sed habet nimium scrupulosa si nec admittit
tenda. Nunc §. n. scrupulositate magne
sunt admittende: ut ibi dicitur. adeo quod nec
larga nec scrupulosa interpretatio beatur
quia non debet creditor uelle magnus debi-
toris dispendium per sua sua utilitate:
ut dictum est. restitutorio per in per in additione.
Et bene habet potest intelligi quod super dicitur the-
ologi debere considerari quantitate rei et di-
stantia itineris. Sed tamen puro quod si quis di-
stribuit alienum pauperibus: si appareat
dignus congruo loco et tunc debeat ipse resti-
tui: et hoc quando debitor non adhibuit de-
bitam diligentiam ad inueniendum dignum rei seu
creditori. Aliter non quia bona fides non potest
tunc ut semel exactus iteque leuigat: ex de
re. iur. bona fides tenetur. Et sine culpa regu-
lariter non est quod puniatur: ut in c. sine cl-
pa: de re. iur. l. i. §. de. Iam quod quosdam qui rap-
ta erogauerunt ex culpa pauperibus dicitur
ex de homi. sicut dignum. §. eos. Non eis
aliena cum ipsa potuissent eis quorum fue-
runt restituere debuerunt pauperibus ero-
gare. Sed in translatione rei restituende non
iterueniat culpa debitoris: tunc aut non
iteruenit semel creditoris aut sic. per casum si
res occernit commoditate creditoris. pu-
ta deposuit quod apud aliquem res suas.
bonum casum non teneat debitor illas remit-
tere nisi superioribus creditoris. ff. de po. l. si in
asia. Sed si res occernit commoditate de-
bitoris: puta quia res est sibi commodata debi-
toris superioribus remittit: ut qui sentit como-
dum sentiat et onus: ut non. glo. in dicta. l.
si in asia. Sed si res occernit commodita-
tem utriusque ut. i. locatorem puta quod superi-
bus utriusque debitor remittit: quia quod obri-
net de toto quod ad totum idem de parte quod ad per-
tem. ff. de rei ven. l. qua de tota. Et si in-
teruenit factum creditoris: quia forte se

trāstulit ad aliū locū. vñ q̄ res debeat
mitti sūptib⁹ ipi⁹ creditoris. ar. l. q̄ ni
fi. §. si. ff. de op. liber. vbi dñ q̄ libertus
q̄ est in pūcia tenetur ire Romā ad p̄
stādas opas patrono si ibi moratur vt
bon⁹ p̄familias. Nō aut̄ si cepit. vaga
ri p̄ mūdū. Et iteri dñ vadit Romam
dies operaz pereit patrono. Et sic vñ
q̄ sūptu suo portet sibi opef. Et i istis
sūptib⁹ nō opurat sūpt⁹ ciboz apporā
tis s̄ alii nisi forte apporāas si non im
pediret in portādo lucraref sibi sūpt⁹
vt pbat i dicto. §. quo autē. i. m. l. sed si
hereditas. ff. ad exhiben. Et hec locum
habent qñ debitor fuit bone fidei pos
sessor. q̄ qñ tenet remittere rem. vñ q̄
debeat facere sūpt⁹ saltē vsq̄ ad locū
vbi p̄us habitabat creditor. quia i eo
nō grauaf s̄ exide nō p̄f cāz. p̄ime
dictā. Si hō sit male fidei possessor t
z ipse tenet rez vsq̄ ad locū vnde ha
buit repositare. Exinde hō si iterest cre
ditoris potius apporāasse illas s̄ cum
aliis reb⁹ suis vsq̄ ad locū ad quē trāf
tulit domiciliū. tenet debitor ad illud
iteresse ex q̄ eū dānificauit i illo. Et idō
forte tantum erit iteresse q̄ oportebit
i sū rē remittē sūptib⁹ suis vt p̄otare.
S̄ si creditor n̄ iterest: n̄ tenet vltteri
us portare q̄ ad locū vbi rē accepit. ni
si sūptib⁹ creditor vt p̄actuz ē. Si hō
creditor nō solū recessit a loco sed etiā
nuerfimode cepit vagari. tūc n̄ tenet
s̄ bi rez mittē. dicta. l. q̄ nisi. §. si. Et fm
p̄ dicta pōt itelligi glo. Ber. dicentis q̄
vsurari⁹ dñ mittere rem sūptib⁹ credi
toris. z q̄ nō tenet creditore vagādo i
quire. S̄ si nescit p̄sona cui dñ fieri re
stitutio. aliq̄ theologi dicūt rē debē di
stribui paupib⁹ i loco vbi dānū datuz
ē vel saltez i diocesi de auctoritate epi
illi⁹ vel saltez capellani vt z p̄actuz ē
S̄ certe auctoritas capellani nō suffi
cit. vt notat dñs An. de bu. in. c. cum tu.
ex de vsur. Et auctoritas epi nō est ne
cessaria. vt. i. §. se. Nō hō restitutio fieri
debeat i tali loco vbi dānū datuz ē nul
lo iure vñ p̄bati. s̄ simplr dicunt iura

q̄ fiat erogatio in paupes. dicto. c. cum
tu. z ex dñ homi. sicut dignum cū simili
b⁹. Nō obstat. c. i. ex de rap. qz ibi p̄sōa
cui debebat fieri restitutio sciebat z in
stabat apud epm. Alēps nō fuisse mo
tus ad excōcādū ex officio suo nisi ad
petitionez partis. ex de elec. inotuit. ad
fi. z. ff. de dā. in fec. l. 4. §. hoc autem. Un
de non mirū si restitutio fit in loco vbi
est dānū datū: cum ibi sit p̄ncipali⁹ cui
restitutio fieri dñ. vt. §. dictū ē. Si aut̄
eēt de cōsilio q̄ i loco eodē fieret. tum
quia videtur equūz q̄ res publica ha
beat commoditatem ex bonis p̄sōa
rum suarum. tūz quia nōnūq̄ in tali
bus locis forsitan fieret distributio ill
personis a quibus res acceptę sunt. Et
ita t̄ dñs An. de bu. i. dō. c. cū tu. **A.**
Sed nūquid est de necessitate salu
tis q̄ talis restitūō fiat auctoritate su
perioris. **R.** hec questio disputata fu
it per dominum Quidonem de abasio
arch. bonon. doctorem decretorū. z no
tatur per eundem. l. 4. q. i. c. §. z dicit sic
Ray. dicit q̄ si non inueniunt sic spoli
ati vel etiam ignorantur: tunc de cōs
ilio z auctoritate ecclē siue supior⁹ pe
nitentiarii distribuāt i p̄as causas zc.
vt i p̄cedēti. §. habes. S̄. **D.**osti. dic q̄
restitutio male ablatoz ē vn⁹ d casib⁹
ptinētib⁹ ad epm: vt p̄ fm eūdē ex de
iudeis. cūz sit. l. de epi. z clerici. l. cōia
de suc. in autem. omnes. Ad idē extra d
resta. tua. §. i. autē. de ecclē. si autē
coll. 9. z satis large p̄osequitur extra de
vsur. cū tu. z in p̄dicta decre. de iude
is cum sit. z in sū. sua de p̄nia. §. vltimo
circa fi. z facit ad bñ. q. z. p̄cipimus.
Tu dic hāc sniam eē veraz i hoc casu z
in aliis quando nullus deputatus est
qui hoc exequatur i. q. z. de laicis in fi.
z notatur extra de verbo. significa. cū
tibi. in glo. que icipit. nō intelligas Nā
vbi certa p̄sona a testatore deputa
ta est illa debet exequi: vt in p̄dicto
c. de laicis. z. l. de episcopis z clericis
nulli. z extra de testa. tua. z. c. iohānes.
z i autē. de ecclē. §. sigāmo credo q̄ ipe

raptor bona incerta que debet pauperi dari potest dare sine licentia episcopi vel alterius iudicis ecclesiastici. ut satis colligitur ex de usuris. cum tamen. §. p. si sit. vel de his. Et hoc et inuitur clare. ex de homini. sicut digni. §. eos in glo. q. 2. non. Nec obstat ex de iudeis. cum sit. Nam illa de cretalis loquitur non de christiano. sed de iudeo cuius auctoritas et dispensatio merito spectata habet ab ecclesia que ad pauperes christianos. et ideo iuste dicitur secundum providentiam diocesani etc. que suspicio cessat in fidele christiano. et sic non dubito quod episcopus non habet se intrinsece de talibus nisi in defectu. Idem videtur dominus Simo de familia capellanus domini pape. et auditor domini portuensis. Ibo. etiam nihil dicit de auctoritate episcopi. ut patet per predictum. §. A. Quod si dicitur satis vix videtur. cum iura que dicunt hanc distributionem debere fieri pauperibus sicut est dictum. c. cum tu. et ex de homini. sicut digni. et similia. nullam faciunt mentionem de ista auctoritate episcopi. Et ad. c. cum sit. satis bene missum videtur. Non obstat etiam alia contrarium allegata. quia ipsi si non quod regatur auctoritas episcopi. sed quod episcopus debet procurare quod fiat huiusmodi distributiones iuste et piis causis. non tamen quod non possint sine eorum auctoritate fieri. Immo et aliquibus iuribus expressis dicitur quod episcopus tunc se interponit cum nullus est executor. vel si est quod non adimplet. ut in parochia. nulli et in. §. si autem per redemptionem captivorum. et in. c. tua. ex de testamento. Posset tamen circa predicta dici quod si distributio est bene facta pauperibus. tunc non videtur quod defuerit auctoritas episcopi. Sed si sit facta aliter et interuenit dolus vel lata culpa. puta de dote suis consanguineis vel amicis que nihil vel parum idgebant. vel etiam scienter et dolose elegit non eligendos. quod tunc episcopus potest se intrinsece quod iteque fiat legitime. Nam ad eius officium spectat. put dictum est. Nec obstat factum quod aliter factum est quod debuit esse de re. iur. §. ex timore. Et dictum est de lata culpa vel dolo. quod secundum Innocentium. i. c. sicut digni. ex de homini. alia culpa ista ratione penali non artat ad restitutionem Sed

de hoc latius dicitur in secunda. Item puto quod si male distribueret non excusaretur quod interuenient auctoritas episcopi. Nam episcopus non habet se intrinsece de negotio huiusmodi nisi quod bene fiat distributio ut dictum est. Ideo ambo celestes incurrerent iracundiam. de episcopo. et clerici. si quis ad declinandum. ad finem.

Restitutio septimo

Ut materia hec melius intelligatur memorieque imprimatur. aliqua ordinarie summarieque videenda sunt. videlicet. Qui teneatur ad restitutionem. et quantum teneatur restituere. et cui. 4. q. 5. vbi. 6. q. 7. modis tollit restitutionem obligatio. Ad primum dicendum quod ad restitutionem aliqui obligantur ratione illicite acquisitionis Et ista illicite acquisitio aliqui est respectu cause. aliqui respectu persone que non potest dare seu non potest recipere. prout cum hoc contingit in fraude creditorum. Et de his dictum est. §. restitutio §. 3. in additione. Aliqui obligantur ad restitutionem ratione damnificationis. Ista autem damnificatio aliqui contingit per omissionem. aliqui per omissionem. Per omissionem vero tollendo denegando seu impediendo. Tollendo autem plerumque contra omnem voluntatem domini reperiuntur. Plerumque contra liberam voluntatem. Si contra omnem voluntatem iterum claretur. et hoc est furtum de quo dictum est. §. furtum. Interdum palam et hoc est rapina. de qua. §. raptor §. Et ista rapina aliqui est manifesta sicut patet in aggressoribus itinerum. Aliquando cooperta sub velamine belli iusti cum sit iniustum. de quo. §. bellum §. 2. et 3. vel preteritum iuste finie cum sit iniustum. de qua. §. iudex §. 4. prout sub colore repatriandi. de quibus. §. repatriare vel collectarum seu talliarum. de quibus. §. domini. et. i. tallia. Aut sub colore pedaggio siue vectigaliu de quo. §. pedaggiu. Interdum homo aliquis accipit rem alteri non omnem voluntatem eius. sed libere voluntatem. et hoc per violentiam vel quasi si quis compulsiua est cum quo per metum cogit aliquid dare. tunc enim accipiens cogit restituere. ut. ff. quod metus causa per totum. Sed non

qd ois metus causet hanc restitutionem
videtur qd nō. qz vani timoris nulla ē
excusatio. ff. de re. iur. vani. Facit etiā
ff. qd me. cā. l. metū. vbi dī non debet at
tendi metū vani hoīs. s. qui merito in
hoīe constantissimo cadat. In contrariū
facit. qz etiā si nullus inueniat metū
sed solū ob timorē reuerētie aliqd def
otra volūtate dantis. dat repetitio. l. i.
s. que onerande. ad fi. ff. quarū rerum
actio nō datur. Ergo multo magis qñ i
teruenit metus qñscūqz. qz metū ma
gis cōtrariatur volūtati dantis. z dī mō
strat maiorē turpitudinē z delictū i ac
cipiente. **¶** Nō qñcūqz non adest oīo libe
ra volūtas dñi rerū seu creditoris. rez
accipiēs seu debitū non soluens semp
remanet obligat⁹ ad restitutionē. ut z
p3 sup. restitutio p. s. p. l. cum additōe
¶ Ad cōtrariū pōt dici qd aut cōditio me
tutētis nō fit deterior. z si non adest iu
stus metus ei non subuenit. ex de his
que vi. c. p. l. vbi dicitur de f. l. i. g. i. s. q
busdā qui iurauerūt transire ad artio
rē religionē nō p. iustū metū. licet ali
quātulū circūuēti fuerit. quibus nō sū
uenitur. qz eorū cōditio non fit deterio
r. Et hanc rōnē sentit ibi glo. Si autē
metutētis cōditio fieret deterior. tūc si
habetur respectus ad p̄sumptionē. eti
a3 verū ē qd ei nō subuenit. Nā cūz ne
mo p̄sumatur facile iactare suū. ff. d.
p. b. l. cū d. idēbito. p̄sumit qd qñ nō
iteruenit iustus metū. potius spōte qd
coacte dederit. Et isto casu loquim⁹ iu
ra que requirūt metū qui cadēt in con
stātē. Si hō loquamur de volūtate
ritate. puta qz cōstat de volūtate dñi
dantis. tūc oīo quocūqz metu duct⁹ fu
erit recipiēs ad restitutionē tenet. vt
satis colligitur ex p̄dictis. Et si affue
rit metus q caderet in cōstātē. nō solū
tenet recipiēs restitutē. s. etiā qñcūqz
alius ad quē dicta res peruenit qñcū
qz titulo etiā oneroso. qz hec actio i rē
scripta ē z transit res affecta. ff. quod
me. cā. l. metū. s. cum at. Item in h⁹ ca
su met⁹ d3 iudicari sūm conditionē pfo

ne. vnde alit iudicat i mulierē qñ i viro
ut notat glo. in. c. cū locū. ex de spon. et
p. cñs alit i hoīe duro z forti. z aliter i
fragili z molli. ut in sū. l. i. 4. t. x. q. 3.

¶ Quasi cōpulsiva vis ē qñ nullus in
teruenit met⁹. sed contra voluntatem
dantis aliquid extorquetur. puta ob re
uerentiā. ut si patron⁹ petit aliqd a li
berto. qd libertus accedit nō volūtate
mera sed ob reuerentiā ex quo nō au
det negare. Nā patronus tūc tenetur
ad restitutionē. de cā. l. i. s. que onerāde
ad fi. ff. quarū rerū actio nō datur. vbi
etiam dicit glo. idē esse in vxore et ma
rito. et qd vxor potest reuocare vendi
tionē factam ob reuerentiā manti.
ut etiā renūciationes iuris hypotece
Et idē dicit i clerico qui renūciauit p̄
bēde ob reuerentiā epī ut ipsā renūcia
tionē possit reuocare. Idē putarem in
dño seu rectore uel officialibus z sūdi
tis. z idē in sūbibus. Et sic quocūque
modo possumus cōp̄rehendē nō esse d
mera volūtate cōcedētis ad nos deue
nire qd at nobis nō debetur. iniuste te
nemus z ad restitutionē obligamur. ut
satis ex p̄dictis colligi pōt.

¶ Sed quid si qd cōcedit de suo alicui
ob solā ipoztunitatē petentis z non ob
reuerentiā uel aliam causam. R⁹. Cū
detur qd z isto casu teneatur recipiens
ad restitutionē cū nō habeat ex mera
voluntate concedentis. In contrariū fa
cit. qz aliud ē i cōcedendo non habere
meram voluntatē. z aliud qd ex p⁹ fac
to efficiatur volēs q in principio fuit
nolens. sicut Luc. xi. legitur de amico
qui ab alio amico habuit panes p̄p̄t i
oportunitatē petendi. qui nō potuit ha
bere in p̄ia petitione. Potest tamen
distingui qd si donans ex post facto ef
ficiatur mere volūtatis. donatio fit iu
sta. qz vult cū donat. quod satis est. s. 3.
si nec tpe donationis est mere volūtatis
sed ideo dat ut tollat a se inquietudi
nē ipoztune petent. recipiens tenetur
ad restitutionē. z hoc p̄sumitur i du
bio. pzo quo facit. l. de petit. bo. subia.

L. l. i. §. vbi prohibetur ne petant a p̄ci-
cipio bona dānatorū que sūt fisco acq
sita. z si aliquis obtinuerit sibi concedi
non valet concessio. quia p̄sumitur
per importunitatē obtenta. Ad idē ē
de rescrip. c. fi. l. i. §. 6. Fallit in paup̄e im
portune petente ab eo qui p̄t ei s̄bue
nire. qz tunc non datur sp̄eritō: immo
debet dāns puniri de tardatione. z ita
loquitur quod ponitur. **Luc. xi. z Ma**
th. 23. Sed quid si concedit aliquis al
teri de suo quia sperat sibi serui i ali
quo ab eo cui concedit. **§. 1.** hanc cōces
sionē esse licitam. Sed si accipiens in
telligit sibi cōcessionē ex illa cā z possit
sibi honeste seruire z nolit: puto qz te
neatur ad restitutionem. quia deficit
causa cōcessionis z incipit habere cōtra
volūtātē cōcedentis. Nō obstat. l. si re
petenti. **L. de condi. dato. ob cām. vbi cō**
ditio in corde retenta nō inducit rep̄ti
tionē. qz aliud est de iure poli vbi iudi
catur secretum conscientie. z aliud d̄
iure fori vbi regularit nō iudicatur d̄
intrinsecis. ex de simo. c. fi. **Al.** quilibet
posset dicere. cogitavi talem causā. z
lites fierent infinite. propterea aliō
iudicatur de iure poli. **l. 7. q. 4. c. fi.** **Al.**
etia qd ad ius fori p̄t dici qz loquitur
quādo conditio non apparebat. **Sec.**
si apperet vbiis ul' alio mō. ff. si cer. pe.
l. certū. vbi dicit nō interesse an p̄p̄is
nominibus res demonstratur. an ex cir
cūstantiis. Et ideo si recipiens non de
seruiret vel non posset deseruire in eo
qd dāns sperabat. si a p̄cipio sciebat
conditionē inesse teneat ad integrā resti
tutionē sicut si causa esset expressa: vt
patet ex p̄dictis. **§. 2.** si nō intellexit cō
ditionē inesse nisi post cōsūptā rez da
tam: non tenetur nisi in q̄tū ex ipsa fa
ctus sit locupletior. ff. de p̄. here. l. vtz
Item aduertendus qz in oī casu i quo
s̄ dictū ē dari repetitionē quando qz
dedit rem suā. p̄ter q̄ i casu iusti me
tus. impeditur sp̄eritio si solutio sit fa
cta in causam piam ut puta dotis. ff. d̄
di. indebi. l. cū is. §. si mulier. vbi dicit

qz si mulier soluit quod credebatur se d̄
bere z non debebat: si soluit in cā doti
impeditur repetitio p̄pter pietatez.
Poc puto intelligendū quando dolus
non fuit ex parte recipientis. quia nō
potest quis licite retinere quod dolose
lucratur. ff. de re. iur. l. non fraudant.
§. nemo. z. ff. de dolo. per totum. **§. tē ni**
si esset eadem uel maior causa p̄cta
tis apud dantem. tunc enim ex parte
dantis essent due rationes. s. causa p̄e
tatis. z qz suo errore spoliatus est. z ex
parte accipientis vna tantum. Et due
cause p̄ualent vni. in **Insti. de adop.**
§. 1. sed hodie. vbi dicit qz datus i adop
tionē nō transit in eius potestatem s̄z
si detur auo materno. sic. quia in eo cō
currūt iura consanguinitatis z adop
tionis. **§. tē** notandū qz aliquādo nō da
tur repetitio subtrahit uel ablata. ut in
L. l. in p̄cipio. ff. de alea. videlicet qn dō
mo vbi retinet illicitus ludus tpe q
ludatur qz aliquid subtraherit uel ra
puerit. Nam dñm dominus p̄t etia
tunc ipone verberare. ut ibi. **¶** hoc tam
nemini cōsulere qz facēt. qz et si apud
leges sit immunis: nō tñ apud illum qui
Math. 5. dixit. **§. 1.** qz dixerit fratri suo
fatue rē. Item hoc casu licet nō teneat
tur s̄stitue illi cui subtraherit: n̄ tñ p̄t
ipse retinere. cū ex turpi causa. habue
rit z cōtra omnē volūtatez domini rei.
¶ Unde si nō restituat ei. teneat saltē ero
gare pauperibus. ex de vsur. cum tu.
nisi forte dicatur qz p̄t sibi retine au
ctoitate legis in penā luforis.
¶ Error etia dantis cū excludat eius
liberā volūtatez r̄gulariter obligat ac
cipientē ad restitutionē. cū i ipse dās
possit rep̄tē. Circa quod distinguendū
ē. aut datū erat oīo indebitū. z tūc oīs
error inducit repetitionē. Et ita idisti
cre intelligatur. l. cuius p̄ errorem. ff. d̄
re. iur. **¶** Aut ē oīo debitū. z tūc null' er
ror causat repetitionē. ff. de condi. ind̄.
l. repetitio nulla. **¶** Aut quod dās ē d̄bi
bitū non oīo iure sed iure cuius tantū.
puta qz debebatur per stipulationem

etiam per pactum de non petendo. quod pactum quando est nudum solum tollit vinculum naturale quod erat in stipulatione et non civile. de pactis. si unus. §. pactus. Et hoc casu eodem modo omnis error inducit restitutionem. dicta. l. cuius. et sic accipiens tenetur ad restitutionem. Aut quod datur est obbitum iuramentum: sed non citius puta quando in testamento relinquitur legatum quod diminuitur per l. falcidiam. si quoniam facta sunt tot legata vel fideicommissa quod quarta pars hereditatis apud heredem non remanet. et hoc casu si solvens errat in facto puta quod credit bona hereditatis esse alioquin repetit. Inno. tamen hoc casu dicit recipientem non teneri ad restitutionem in foro conscientie. sed de hoc dictum est. et restitutio per §. 13. in additione. in primis. Aut datus errat in iure. ut quod credit se obligatum ad solvendum omnia legata licet quarta pars hereditatis apud eum non remaneat. et tunc solutum non potest repetere nec recipiens tenetur ad restitutionem. l. ad. l. falcidiam. l. error. Predicta tamen fallunt quando aliquid solutum fuerit in causa pietatis. ut per §. 13. pro. §. circa. si. Contingit etiam damnificatio non solum tollendo. de quo dictum est sed etiam devastando. Et qualitercumque quod sic damnificaverit proximum ut occasio non damni dederit. ad restitutionem tenetur. ut est de iniuriis. c. si culpa. ubi dicit. Si culpa tua datus est damnum vel iniuria irrogata. vel alius irrogantibus opem forte tulisti. aut hec imperitia tua seu negligentia evenerunt. iure super his satisfacere te oportet. nec ignorantia te excusat si scire debuisti ex facto tuo iniuriam verisimiliter posse contingere vel iacturam. Quod si aialia tua nocuisse propositas aribiloninus ad satisfactionem teneris. nisi ea dando passis damnus velis liberare te ipsum. quod tamen ad liberationem non proficit si fera aialia vel qui consueverunt nocere fuissent. et quam debueras non curasti diligentiam adhibere. Sane licet qui occasionem damni dat damnum videatur dedisse. secus tamen de illo picendum qui ut non accideret

de contingentibus nihil omisit. Et ad advertendum quod licet in foro iudiciali quod teneatur ad restitutionem propter damnum illatum est ex levisima culpa. ut ff. ad l. acq. l. in lacquilia. etiam levisime. tamen in foro penali secundum Inno. in c. sicut dignum §. eos. et de homicidio ad finem magne glorie. quod non tenetur ad restitutionem nisi ex dolo vel lata culpa. ponens exemplum. ut si quis puerum ignem in domum plenam stupam. Et idem videtur ibi tenere dñs An. de bu. nisi forte precesserit ad denotatum. et restitutio. §. §. fi.

Predicta autem damnificatio potest contingere aut circa res. aut circa corpus. aut famam. aut mores. Si circa res. tunc damnificans tenetur satisfacere pro rebus et in rebus omne damnum illatum. dicto. c. si culpa. et de iniuriis. Si circa corpus. aut per herede seu per vulnera. vel per mortem. pro casu damnificans tenetur ad omnes expensas factas in medicinis et medicis et ad extirpationem operarum quibus damnum nificatus caruit vel est cariturus. Non autem fit extirpatio cicatricum et deformitatis corporis. quod liberum corpus non recipit extirpationem. ff. si qua pars. de vi. l. et hoc. et de his qui deiecerunt effusum. l. et l. si in corpore. et de iniuriis. quod ad ipsam extractum est ab Ero. 21. ubi. Si rixati fuerint viri. et hoc casu quoniam homo est mortuus si est servus idem dicitur quod de rebus aliis quod fiat extirpationem sed valore servi. ff. ad l. acq. l. 2. in principio. Si est liber homo. quod liber corpus non recipit extirpationem ut dictum est. et tamen pena quinquaginta aureorum. ff. de his qui deiecerunt effusum. l. et hoc non concernit inferre. sed solum penam. ut notat glossa in d. c. de iniuriis. Et loquitur eo casu quoniam sine dolo homicidium factum est. Nam aliter corporali homicidium puniunt lege cornelia de sicca. ut per §. ff. ad l. cor. de sicca. per totum. Et quoniam illa tunc quinquaginta aureorum est pena: non debet in foro conscientie nisi precesserit ad denotatum. ut super restitutione. §. §. fi. Verum si aliquid iter est tenebris eis homicidium ad inferre multo magis quam vulneras. ne alias per te peius videat meliori conditionis contra. Inno.

fraudas. *S.* nemo. ff. de re iur. l. 1. ut etia3
satisfiat dānificatio sicut decet. ex de i
iur. l. c. si. Et qm dānū illatū est ex omis
sione fiet extitatio ēt iteresse extrisect.
ff. de ac. emp. l. iulian. l. 1. prin. Et sic ho
micida tenebit alet filios occisi. z aliis
subuenire qbus occisus xisist potat et
tenebat subuenire z subuenebatur h°
fm arbitriū boni viri. ut s. restitutio p.
S. x. l. 12. Si dānificatio est circa famā
multo magi eius d3 fieri restitutō q re
rū sublatariū. q3 fama pponderat f3
ff. de re iur. l. 1. si in duabus. de q s. petra
ctio. *S.* 4. cū additōe. Si circa mores
dicendū q corruptēs aliorū vitā facto
dicto uel exēplo ad restitutionē magis
tenet q diffamator. cū sine fama possi
mus saluari. s3 nō sine bona vita ul' cō
sciētia. l. 2. q. 1. nolo. z plus q ali' gcunq
dānificator iqtū aia icōpabiliter ppo
derat oibus tpalib' etiā corpalib'. 24.
q. 4. si habes. Cū 2. q. 6. s. ex merito. d3
peterozes sūt q vitā moresq bonozū
corrup ut his qui subas aliorū pdiag3
diripiūt. Iō talis corrupens iuxta pos
se ad bonos mores reducere tenet q3
corrupt. z si aliud nō pōt saltē ozet. et
ozari faciat. z alia bona q pōt agat raz
p pnia q ut sup h° ipetret diuinā gti
az. Qnq etiā tenet ad pecūiaz itereē.
puta si seductozie uel violēt aliquam
stuprauit. ex de adul. c. p. ut si ex hoc in
currit aliquod pecuniariū dānū. uel ēt
p recōpensatione iurie. ut in fili de fa
ma. dīc. l. ho. scōa scōe. q. 62. art. 1. S3
hec recōpēlatio cū sit pena nō d3betur
i foro scie nisi pcesserit cōdenatō. ut se
pe oñsū ē. s3 dānificatio irrogat ipediē
do. ut cū quis iuste ipedit aliqū a cō
secutione alicuius iusti emolumenti.
nā tenet ad oē interesse dānificati. ut p3
s. restitutio. p. *S.* x. Et ad pdicta debet
atredē q qtidie. pcurant ne officia uel
bñficia aliis denf uel pptodiū uel ut
ipsi ipediētes seu eoz amici ea obrine
ant. licet qnq sint minus idonei q ipsi
ipediti. Itē ipediētes iusta munera ul'
elemosynas fieri forte vituperando p

sonas uel alio mō. uel ipedientes cōi
uamina artificibus ul' aliis vñ possint
viuē. z filia facientes de qbus nullam
faciūt ofciam. Et si ipediēs ne q3 ofeq
tur comodū tenet ad rñtōnē. por' tene
tur ipediēs ne quis ofeqt suū. Cū. 14.
q. 6. si res. Aug' ait. Illud enidētissime
dixerī eū q pro hōie ad hoc interuenit
ne male ablata restituat. z q ad se ofu
gentē qtu honeste pōt ad reddēdū nō
cōpellit. socium eē fraudis z criminis.
Nā misericordi' opam nřam talibus
subtrahim' q3 ipendim'. Et ad h° attē
dant oēs aduocati. z pcuratores. et of
ficiales. curiales. z ciues ipedientes ali
quos a ofecutione iusticie. q3 tenet ad
restitutionē dānuz passio. Nō obstat p
dictis q nō uidet dānū pati q ipedit a
lucro. ff. de dā. infec. l. pcul'. q3 ibi loq3
q ad eū ad quē ptinebat tale lucrū. q3
de suo pōt facere qcquid uult. Sec' q
ad tertiū ad quē nō pertinet. ut sari ex
pdictis pōt patē. Et si pdicta obrinēt i
tpalibus for' i spūalib' inquantū s3
pctiofioza. Cū nō solū ipediēs comodū
spūale obligat. s3 etiā q nō adiunat ad
illud cōsequendū ēt inimicū. Vnde in
omekferie. 3. dñic e. 3. in qdragesima lo
quēdo de cōiiciate. Aug' ait. Tu vid3
frem tuū perire z negligis. peior es ta
cendo q3 ille cōiiciando. Qñ ergo i nos
aligs peccat. magnā curā habeam' si
p nobis. Blosiosū ē. n. iurias obliuisci
sed obliuiscē iuriā tuā non vuln' fra
tris tui. Et ex his p3 q ipediēs aliquez
a seruitio dei uel ingressu religiōis te
netur deo cul subtraxit aiaz illā. eccle
sie cui subtraxit militē pñiantē. Poru
isset eni forte multū pñuisse eccle
ho z exēplo. Tenet ēt impedito cui ab
stulit rñnū celozū. Nā iux' Ber. i medi
tationib'. ad religionē vocari est ab in
ferni porta reuocari z ad port a3 para
disi adduci. Tenet z religiōi cui s3bra
xit cōmitionē ad itereē spūale z tpale
Et iō obligatur reducē s3tractū ad eū
statū. vnde eū retraxit. z si nō pōt tene
tur cū cōtritione satisfaccē deo z eccle

z ipedito z religiōi ēr ad itereē pecuni
arium. quantū s; extiationē versitēz
dubii cūctus pōt discrete extari q; p
fuisse religiōi fm cōditionē persone.
ut in lli p3 s. restō. p. 12.

Est ēr sciendūz q; ad restitutionem
tenet nō solū dānificas pxiū pācti
modis. s. tollēdo deuastando uel ipedi
endo per seipsū. s; ēr qui dānificauit
p aliū. ut si q; mādaret dānificari. q; ca
su tenet z mandans z mādātari. ff. d
iur. l. nō solū. s. si mādaro. imo etiaz
si adiplēs excedat fines mādati tenet
ad oia rōne consequētie : ut. c. si. ex. d
homi. l. 6. vbi dicit q; mādāt aliqūē
hberari l; pbiuerit mutilari uel oc
cidi: tñ tenet si mutilef uet occidatur
z efficiē irregularis. q; poterat cogita
re illud seg. **E**t facit ad multa. **E**t nō so
lū mādās s; z ratificās maleficiū fac
tū noie suo: tenet n tñ ad pctm s; etiā
ad oia alia. ex de sen. exco. cū q. l. 6.
vbi ratificās hberationē clerici factā
noie suo excoicationē icurrit ac si mā
dasset. **S**ec^o si nō fuisset facta noie rati
ficantis. q; tūc licet peccet ratificādo.
nō tñ est excoicat. ut ibi. **I**tē tenet q; s
de oi dāno dato ab alio seu aliis qd si
ne ipso factū nō fuisset. ut sup. restō 3.
in pñ. z. s. p.

Et nō solūz ad restōnē q; obligat cō
mittēdo ut dictū ē. s; ēr omittēdo cum
distinctōe. q; aut quis obligat solo in
tuitu pietat; ad aliqd faciēdūz. aut ali
q; spē obligatōis. p casu l; quis omittē
do peccet n tñ tenet ad aliquā restōez
ut si quis n tribuat elemosynā indigē
ti. **M**atth. 23. **N**ā h' casu nō obligatur
quis aliq; obligatiōe q; ad hoies. q; ille
cui d; fieri posset aliquid directe perē.
Un l; quis ex pietate teneat iqtū pōt
desēdē pxiū. 23. q. 3. n inferēda. tñ pro
ista d'fēsiōe pōt pxiū accipe. ff. qd me.
cau. l. metū. s. l; l; 3. **Q**uod n eēt si ad h'
apud hoies efficacit obligaref. **N**am
accipiens pxiū ut faciat id ad quod ob
ligatur. puta ut restituat rez sibi com
modatā uel aliquid aliud ad restitutō

nem dicti pxiū tenet. q; turpis accepit
ff. de condi. ob turpē cam. l. si. **Q**uo ad
secūdū casū sciendūz q; triplex ē spēs
obligatōis. videlicet natural tñ. ciuil
tñ. z nālis z ciuilis simul. **N**ālis ē q; ex
ipsa nā cōis ē oib; hōib; . puta q; q; s
obligetur ex promissione. **N**am nil tā
congruū humane fidei q; sūcta serua
re. ff. de pac. l. i. in prin. **C**iuilis est que
nō a nā s; ab hōibus ad morālē vitaz
inuenta ē. puta ut quis obliget p' die
niuz ex chirographo a se facto l; nihil
accepit. **N**aturalis z ciuilis qñ in vno
actu vireq; cōcurrūt : ut in stipulatiōe
Nā ibi ē nālis q; cōsistit in consensu p
tū z cōuētiōe. **I**nest z ciuilis respectu
solēnitatis a ciuili iure introducte. **E**t
de his obligatiōib; z virib; earūz h'f
in **I**nsti. de obli. l' ibi in pñ. p glo. **A**ut
g^o quis ē obligat' nāli tñ. aut ciuili tñ
aut vtraq;.

Si nāli tñ quis obligatiōe tenetur
ex omissione tenet. z debet illud dare
seu facē ad qd obligat. sicut ē quod be
betur suo fm **I**nno. l. c. q; pteriq; ex d
immut. eccle. vbi multa de hac matēia
ponit. **H**oc. n. casu nō potest h'fē serū
q; ad se nisi naturalē. quia quod attriet
a d ius ciuile seru' p nihilo reputat. ff.
de re. iur. l. quod attinet. **I**tem d; hoc
oñs seruo. puta q; pmissit sibi. **N**āz si
oñs nō pmississet uel at debuisset nō d
beret seruo s; ipsi dño. cum oia acqui
sita p seruu acquirat ipsi dño. i **I**nsti.
p q; perso. nobis acqui. s. p. **E**t ex h' di
eto **I**nno. pōt colligi q; q; ad forū peni
tentiale poti' attēdim' nālē equitatē
q; iuris hūani seu ciuilis subtilitatem
Et iō qñ quis nudis hōib; pmittit ali
quid dare uel facē licet de iure ciuili n
obliget. ff. de pac. l. iur. gentiū. s. sed nō
la. z. l. eo. l. lēgē tñ q; ad forū peniten
tiale tenet implere pmissū. quia quo
ad obseruantia int' simplicē loqū z iu
ramētū nō facit de' differentiam. 22.
q. s. iuramēti. **E**t facit ex de pac. c. p. **S**
ut meli' intelligat qñ nālis equitas i
foro penitentie pzeualeat ciuili iuri

distinguedū ē q̄ aut ius civile non ob
stat natural. ut in casu pposito. **A**cer
m. nō adhibeat ius civile vinculū suū
inter obligationē seruī z dñi ut seruus
possit a dño perē. tñ nō obstat nālī. **U**n
si dñs soluat seruo iam libero facto nō
pōt repetē. ff. de condi. inde. l. si qđ dñs
Et tunc p̄ualz equitas naturalis ut
p̄tactum ē. **A**ut ius civile obstat na
turali. **E**t si quidē ex cā. p̄ualet ius ci
uile. **E**t principes p̄nt ex causa contra
ius naturale statuere. ut notat **Inno.**
in dco. c. qz pleriq. circa mediū magne
glo. **S**ecus āt in aliis. z ponit exēplū
in p̄scriptiōibz. **E**t hoc verū nisi
ius civile contrariet etiā iuri dño. qā
tunc licet causa iuris civilis esset suffi
ciens qđ ad gubernationē rpalīū. tñ ex
eo qđ obstarer etne salutī p̄ualet ius
nālē quod concordat cūz diuino. qz ge
neraliter oī cōstitutiōi z cōsuetudini o
rogandū ē qđ absq; p̄ctō mortali nō po
test obseruari. ex de p̄script. §. si. **P**ro
pterea licet ius civile nō regrat bonā
fidē i p̄scriptiōibz nisi i p̄n. tñ ius ca
nonicū z diuinū regit p̄ totū tēpus.
dcō. c. si. **S**ine cā āt non pōt ius civile o
nālē. i. **I**nsti. de iure na. gē. z. ci. §. sed na
turalia. **E**t iō nec bō nec būana cōstitu
tio posset statuē qđ posset tollē alie
niū. aut nō reddē. aut nō seruare licitas
cōuēctiones. nisi ex iusta cā z vrgenti. qđ
nō veniret oī ius diuinū z detrimentūz
salutis. puta si fieret ad puniendū de
lictiū alicuius. uel p̄p̄ vtilitatē publi
cam ut ne impediret meliora. **Q**uia co
munis vtilitas oīz p̄uate p̄ferri. z ma
ior vtilitas mīori. ex d. postu. bōe. p̄.
Si hō qđ civilī tñ iure obliget. pu
ta p̄ chirographū ut aliā autēticā scri
pturā i qua cōfiter se recepisse qđ nō
recepit. z sic nulla equitate nālī tenet.
tūc i foro cōscie nō obligat fm̄ **Inno.** i.
c. qz pleriq. ex de imm. eccle. **I**dez dic
it **Inno.** qđ qđ obligaret ex iura inu
sta. qz tunc ēr nulla rōne nālī tenetur.
Nec his casibus ius civile obstat nālī
tñ. p̄pter ignorantia facti hoc statu

it. **S**i. n. appareret pecuniā nō ēē nūera
tā uel sūqz iusta. puta p̄ cōfessionē ad
uersariū ēt i foro civilī nō cogēt. ut ibi
nōt **Inno.** **U**ex tñ dubitare facti istā
re si cogeret per iudicem soluere dēt
parere. ut z ibidem dicit.

Siāt aliqs obliget iure nālī z ciui
li. tenet facē oīo illd ad qđ obligatur
z si omittit facē. tenet ad interesse p̄ri
sine obliget ex cōuentione solēni. ff. d.
re iudi. l. si qđ ab alio. §. si. vbi colligit
reglā qđ p̄mittēs aliqd facē si nō faciat
succedit obligatio ad interē. sine ex o
ctu reali ut ēptōe veditōe locatōe con
ductiōe mādato societate comodato. ff.
de ac. ep. l. i. p̄n. vbi p̄z qđ veditōz nō
tradēs rē veditā tenet ad interē. **U**trū
āt precise cogat tradē rē veditā. h̄ sit
magna q̄stio inter doctores. ut notat i
dco. l. i. vbi ēr disputat per glo. puto tñ
qđ sic si velit ēptōz z maxime in foro
pniali i qđ qđ obligat ēt ex sola nālī ob
ligatione. ut §. §. **Q**ue nālīs obliga
ōis ēt ex nuda p̄missione. ff. de pac. l.
i. z nihilominus obligatur etiā ad int
esse qđ esset vltra rē. **D**e sen. qđ pro eo
qđ interest. p̄fe. l. vna. **S**i si qđ detier
rē alienaz obligat ex omissione ut oīo
cogat reddē. ff. de rei ven. l. qui restitu
ere. **I**tē ex omissione obligat qđ rōe af
sumpte seu cōmisse sibi cure administra
tionis alicuius. **D**e nego. ge. l. tutori.
vbi dī qđ tutor z curator tenentur oīa
negocia sibi cōmissorū gerere. z. l. mā
da ti. l. in re mādada. vbi dicitur qđ om
ne cōmissū z neglectū in re quaz quis
accepit i curā suā nō ē culpa vacuū. **E**t
iō oēs dñi tenent de oībz dānis cōmis
sis p̄ eorū subditos nō tñ eorū cōsensu
sed ēt negligentia. **I**dez de officialibus
z rectoribz. p̄uiciariū ciuitatū z locorū
Idez i oī gubernatore familie. ut mari
tus p̄ vxore. z p̄ p̄ filio. z dñs p̄ suis
si eorū itenueniat negligentia. qz tenē
tur ex officio curā h̄re. **N**ā ēt cōsentir
vī errati qđ ad refecāda qđ corrigi dēt
nō occurrūt. sz. dī. cōsentire. **E**t facit. 23.
q. 4. duo ista. **F**acit etiāz. **D**e iudi. l.

fancin⁹. vbi d^r q^d iudex tenetur ad re-
ficiendas expensas p^rti si omisit quod
erat sui officii. videlicet cōdēnare alte-
rā p^rte in expensis. **P^ro** ergo attēdant
dñi z alii rectores locorū q^d nō solū te-
nentur d^r homicidiis z furti z rapis et
aliis malis q^d sub eorū iurisdicōe sūt
si fiat ex eorū malicia. de q^b **Ma. p. d^r.**
P^rincipes tui infideles socii sūt. sⁱ ēt si
fiat ex eorū negligētia sⁱ ignorāt. **P^ro**
p^rdict^r ēt facit q^d b^r in **Iⁿsti. de obli. q^d**
et q^d deli. s. i. vbi d^r q^d dñs dom⁹ seu ha-
bitator tenet de his q^d habitātes i illa
domo cū ipso deiecerūt ex domū si ex
hoc aliquēz dānificauē. **I^dē d^r. ff. de**
his q^d deieci. ul⁹ effu. l. i. s. p. **I^tē ad b⁹. q^d**
d^r iusticiariū p^rinceps q^d secū socios iu-
stos detinet seu officiales. i **A^utē. ut iu**
di. sine quoq^d sus. s. eos. h. z nō solū ipsi
colt. z. **E^x** his oibus p^rz q^d p^rsidētes alio-
rum regimini seu gubernationi nō so-
lū tenent d^r omnis p^r subditos q^b cō-
senserunt. sⁱ ēt si fuerit negligētē. **I^m**
mo q^d p^r ē tenet ēt de dāno dato per
eorū aialia bruta si p^rcessit eorūz cūpa
at^r sufficit illa dare. ff. si qua. pau. fe. di.
cas. l. i. s. p. z et de iniuri z dam. da. c. fi.
I^tem p^ro seruis dñi si nō fuerint i cul-
pa tenent aut dare seruos p^r nora. aut
reficere dānuz. **P^ro** filius at^r p^r i nihilo
tenetur. sⁱ filius castigat. i **Iⁿsti. de no**
xa. ac. s. fi. **Hec** erit d^ria inf^r filiū z b^r
uuz z bruta aialia. q^d in brutis p^rsumi-
tur dñs culposus si aialia sic cōsueuerit
facē. et nō p^rbat q^d dñs adhibuerit de-
bitā diligentia. d^rco. c. fi. de iniuri. **Sed**
in filio z seruo nō p^rsumit culpa p^ris z
dñi. nisi probet. puta q^d fuerūt sciētes
z nō p^rhibuerūt cū potuerūt. ff. ad. lac.
qui. l. in lege acglia. etiā leuissima z. l.
se. **E^t** ē rō q^d aialia cōsueuerūt magis
sub freno teneri. serui at^r nō tantum z
mur⁹ filii. **Verūtū** p^rsumit culpa p^ris z
dñi si fili⁹ ul⁹ seru⁹ dat dānū i eod⁹ loco
i q^d bitat simul cū eis ut p^ractū ē. vide
l^r q^d p^ricit ex domū i qua simul habi-
tāt. **Sⁱlt** z dñs admistratoz seu rector
locorū v^r i dubio culposus ex delictis

cōmissis a secū habitantibus officiali-
bus z seruitozib⁹. dicto. s. eos. i **A^utē.**
E^t p^rdicta faciūt q^d fauētēz vsurariis
ul⁹ etiā nō p^rbibentes vsuras exerceri
uel nō cōpellētes ipsas restitui cū pos-
sunt z habeāt ex officio. teneant ad re-
stitutionē q^d ēt d^r. i. vsura. c. s. d^r d^r re-
gib⁹. **I^tē** faciūt q^d abscondētes uel non
exhibētes instrumēta ul⁹ publicas scri-
pturas aliorū. uel cōes libros rōnū. te-
neantur ad itereffe p^ris maxime si ex
officio ad b⁹ tenebāt. ut notarii z iudi-
ces. l. de eden. l. is apud quē. **I^tē** argē-
tarii. l. cāpsores z faciētes cōes rōnes.
E^t hec oia p^rbant. ff. de edē. l. argētarii
in p^rin⁹. z. s. cum autem.

Hucusq^d dictū ē q^d obligat ad resti-
tutionē. **Nūc** dicēdū ē quātū teneant
restituē. **E^t** dico q^d quilibet tenet resti-
tuē quicq^d b^r de alieno siue q^d ad ali-
uz spectat z q^dq^d alteri d^r siue ex d^rctu
uel q^dsi. siue ex delicto uel q^dsi. siue ex re-
stamēro uel ex q^dcuq^d aliā cā honesta.
i. 4. q. 6. si res. ff. d^r iusti. z iure. l. iusticia
s. iuri. p^rcepta. siue obliget iure nālī
z ciuili. siue nālī t^rm. z q^dz ēt obligatur
ciuili t^rm. puta propter finas. ut s. s. 9.
z se. **I^tem** nō solū obligat ad principa-
le debitū. sed ēt ad totū dñs videl^rz ad
restitutionē rei cū fructibus. de q^d s. re-
stitutio. p. s. 4. i additōe. **E^t** v^rz possit
cōputare expēsas factas i re b^r s. resti-
tutio. p. s. 5. cū additione. **I^tē** tenet ad
oē itereē creditoris. d^r q^d s. restitutio p.
s. 4. i additōe. h. ad p^rdictoz. **I^tē** tenet
ad oē dānū non solū quod ipse dedit p^r
se uel p^r aliū sⁱ ēt q^d darū ē ab aliis. oc-
casione sui. ita q^d siue ipso xisit nō fu-
isset datū. de q^d supra. rest^rz. ff. p^rnt. z. s. p.
cū additione. **Tenet** ēt ad oē dānū
datū a subditis ob ei^r negligētia. de q^d
supra. s. xi. h. itez ex omissione.

Qui autem facienda sit restitutio.
distinguendū est. q^d aut inueniūt
creditores uel eorū heredes. aut nō
p^rimo casu aut obligatio est realis. et
de hoc dictū est supra. restitutio. p. s. p.
i additōe. vbi sūt d^r q^d aliq^d receptū
ē ex turpi cā. **A^ut** obligatio ē p^rsonalis

Et de h^o habes s. restitutio 2^a. s. p^lt. in
additione. 2ª casu qñ nō inueniūt credi-
tores uel eoz hēdes qd sit agēdū dñm
ē s. restit^o 6^a pñ. 2^a. s. p. cū additione.
¶ Quā vero restō faciēda sit. d^o h^o dictuz
ē s. restō p. in pñ. in additōe. Itē vbi
debeat fieri vide s. restitutio 6^a in pñ.
in additione. h^o. quo ad secū dū. A

Restitutio viii^a. s. q^u bus

modis restituendi obligatio
tollatur. Et dicendum q^u quatuor mo-
dis principalit^r. videlicet absolutione.
solutioe uel q^u rei iteritū. 2ª cessioe.
¶ Quo ad absolutionē sciēdū ē q^u suffi-
cit debitori q^u sit absolut^{us} a creditore
cui bonoz suoz nō est interdicta admi-
nistratio sicut i miorib^{us} furiosis 2^a. p^ldi-
gis. Nā i re ppria q^u ē moderator et
arbit^r. L. mā. l. re mādata. Et sufficit d^o
bitori satisfaccē s^z volūtate creditoris
l. inter cās. s. abesse. ff. mā. Nō tñ intel-
ligit satisfaccisse si vn^{us} p^lmittit credito-
ri solū p^l debitorē et de volūtate cre-
ditoris. s^z vterq^{ue} ē obligat^{us} nisi exp^lse
agatur ut nouet obligatio de priore d^o
bitore i. p^lmissore. L. d^o noua. l. fi. Et ista
absolutio d^o pcedē de mera volūtate
creditoris. Al^{io} nō valet. ut. s. restitutio.
p. s. p^lt. cū additione. Et ideo i. c. q^u d^o
v^luris l^o s^z dñs p^l de ancha. dicit fm
dy. q^u ad h^o q^u p^lst absolutō seu remis-
sio requirit q^u pecunia sit parata resti-
tutioni. i. q^u debitor sit parat^{us} satisfaccē
fm q^u obligat^{us} 2ª creditor ex mera volū-
tate remittat. Et si veraciter creditor
ex libera volūtate remittit val^z abso-
lutio: licet et debitor nō habuerit debi-
tā dispositionē ad restituendū. q^u i trā-
slatione dñi rerū seu circa ipsas res at-
tendit p^l volūtas dñi eaz q^u alterius
in Insti. de fur. s. placuit. vbi d^o q^u ac-
cipies rē alienā. s^z putauerit dñm non
v^lmissuz si tñ p^lmittat furtū nō mittit
nec ad restitutionē tenet. nec dñs pōt
petē obstante sibi sua voluntate. ff. de
fur. l. inf oēs. s. p^lt. s^z tñ d^obitor tenetur
de pctō p^lp^l malā intētiōē. ut etiā pōt

colligi s. restitutio p. s. p^lt.

¶ Sz nungd dñiū etiā v^le pōt remit-
tere q^u debet singulari p^lsone d^o ei^{us} vo-
lūtate. R^o fm Inno. i. c. n^osa. ex de iur^{is}
q^u sic si debet iure ciuili tñ: ut ex statu-
to latio h^o mōi. Sec^{us} si d^obet iure nālī.
q^u pōt itelligi nisi ex cā. Et cā enī ius
ciuile pōt d^o ius nālī. ut notat id Inno.
i. c. q^u i eccliarū. ex de ofi^{ci}o. 2ª glo. in l. fi. l.
si d^o ius uel vti. pub. vbi et tenet q^u pu-
blica vtilitas sit licita cā ut tollat q^u
alteri debetur etiā iure nālī. de quo
etiā s. restitutio 7^a. s. 9^a. h^o. Sz ut meli^{us}
Et faciūt ad multa 2^a maxime in resti-
tutione dānoz dator^{um} in bellis ciuilib^{us}
u^l iter terrā 2^a terrā iuicē. It^{em} cōtates
sup^{er} his valeāt dispōnē 2^a remittē. Et v^l
q^u sic si publica suadz vtilitas. puta ne
carerēt cōmodo pacis. Verūtū quo cā
su talis remissio fieret ex malitia ut p^l
tinacia aduersarioz. q^u nolunt dāna
refarcire nec iuri stare s^z poti^{us} bellare
nō p^ldesset i^{us} ofi^{ci}a illā extorquentibus
ut 2^a p^lrie tactū ē. Nā tñ v^l 2ª ordina-
rius 2ª magne vtilitatis q^u vniuersitas
vni^{us}q^{ue} ferus p^l p^ldesces solēnt duo-
cet^{ur} ad p^ldicationē uel alio cōgruo lo-
co 2ª tpe 2^a p^lpetēti tñio 2^a vn^{us} p^lpōat si
p^lsone dicte vniuersitatis iuice seu per-
sonis alteri^{us} vniuersitatis cū qb^{us} bel-
lū habuerūt seu discordiā: spōte 2ª libē
remittūt oēm iuriā dānū 2ª infesse. et
oē illud i^{us} q^u in p^lterituz v^lq^{ue} ad p^lns sibi
obligarent p^lter q^u occasioe d^o ut q^u
seu relictozū i vltia volūtate. cū q^u daz
tamen rōabili 2ª pia modificatione vi-
delicet q^u icerta plene remittat. ita tñ
q^u debitozes q^ubus sit remissio iux^{ta} cō-
modaz eoz facultatē fm ofi^{ci}as eoz de
dict^{is} icertis erogent in pias cās. L^{et}ta
h^o v^lq^{ue} ad aliquā puā q^utitatez silt re-
mittat. Illa h^o q^u sūt maior^{um} q^utitat^{um} i
potētib^{us} remittat q^usq^{ue} cōmode po-
terūt restituē. ita tñ q^u creditozes non
sunt i eq^uli uel maior^{um} idigētia q^u ipsi d^o
bitozes. L^{et}si h^o q^u p^lnt cōmode resti-
tuere s^zstituāt. Et si q^udē ad p^ldicta omēs
expresse consentiāt bene est. Si vero

aliqui dissentiant. q̄ ad illos nō valebit remissio. ff. de rei vñ. l. q̄ de tora. nec ē t̄ q̄ ad eos q̄ bonozū suozū administratōez nō hñt: ut sūt mīozes. z̄ fami z̄ siles. nī si forte māifesta z̄ reputabilēā publi cūtilitatis aliud exigat. Prop̄ b? n. ipsi rectores vniuersitatis rmissionez facere posse videntur ut z̄ possū est. Si aut̄ de aliq̄bus dubitat vtrū cōsen serint p̄fige tur p̄ rectores cert? t̄mīn? i fra quē q̄ nōlūt cōsentire exp̄māt clār itentionē suā cūidā ad b? deputato ut redigāt i scriptū z̄ māifestent vniuersi tati ut sciat respectu q̄z nī valet remis sio. z̄ q̄ i fra t̄mīnū nō dixerit nisi rōna bili cā excuset. hñ d̄z p̄ cōsentiente. ar. c. 2. ex de confes. li. 6. vbi dī q̄ nō rīdēs positionibus p? admonitionē sibi fac tā hñ p̄ cōfesso. At si p̄dicta diligēt at tēdātur z̄ negociū bñ ducat. exonerāt cōscias a multiplicib? z̄ quib? onerib? petēdaz idulgētiarū z̄ restitutionū fa ciendariū. Utz at dñi q̄ habuerūt iuicē guerrā possint cōpositionē vel remissi onē facē de dānis datis subditis eorū hēs s. bellū. p̄. s. x. cū additione.

Sollitur etiā obligatio solutione ul' q̄i solutioē. Et q̄ ad solutionē sciendum est q̄ solutio d̄z fieri cōgruo loco z̄ tpe. L. de solu. L. obligatione. Itē d̄z fieri rei que d̄berur. Alia. n. iuito creditore sol ui nō pōt. i. Instit. qbus mo. sol. obli. an p̄zin? nisi res illa nō posset p̄stari. tūc enī d̄z solui extimatio. ff. de cōdi. fur. li. re furtiua. Itē reddi d̄z res nō deterio rata. l. 3. s. si reddita. ff. cōmo. Vbi enim dī q̄ non vñ res reddita q̄ deteriorata redditur. Immo si esset res furto ul' si mili mō sublatā d̄z reddi cū oī meliora mento q̄ meliorata ē ē t̄ p̄ sū male si dei possessore ac si eā meliorass? dñs. ff. de cōdi. fur. l. ex argento. vbi dī sic. q̄ si ex argento furti sublatō fiāt p̄ furez pocula seu vascula. fiet extimatio d̄z fure. nō simplr argenti s̄ poculoz h̄z sint fa cta p̄ fure. Itē si q̄s furatus ē seruū puerū sit extimatio adolecētis. h̄z cre uēt apud fure ipsi? sūptib? Et b? fia

cit. oīra furatē aīalia: ut debeat illa reddere sūm maiorē extimatiōez q̄ vñq̄ fuerit. dñ. l. ex argōto. Et hoc i foro iu diciali. In foro xō p̄niali sufficē vñ q̄ restituat p̄rio dē itereē. ut s. restitutō p̄. s. s. nisi secuta fuerit finia d̄ debitozē ut s. restitutio. 3. s. si. ul' nisi res sic me liozata deuenerit legitie ad man? dñi. tūc enī videt q̄ nō obligetur ē t̄ foro p̄niali ad restitutionē sūptiū i re fac torū cū ipse debitoz nō possit ab eo pe tere. Nam polo facit q̄ petit qd̄ necesse h̄z restitutē. ut l. c. volo. ex d̄ re. iur. li. 6. In iudiciali ē t̄ foro fallit qd̄ dictū ē q̄ ad bone fidei possessore q̄ nō d̄z rema nere i dāno. s̄ solū tenet iūgtū ē fact? locupletior. ff. de peti. hē. l. vtr. nisi res p̄ctu p̄ci p̄ncipal qd̄ nō pōt repetē a dñō rei quā emir ab alio. ut s. restitutō 4. s. si. Qñ xō pecunia d̄bet tūc nī suf ficit p̄tē solutē. q̄ ipsā creditor iuste po test restituere. Nā p̄ricularis solutio so let nō paruo icōmō afficē creditozē. ff. famulhercil. l. plane. nisi qñ debitoz nī putaret sed plus debere q̄ qd̄ offert. Logitur. n. tūc creditor oblatū accipe ff. si cer. pe. l. qdā extiauerūt. Itē aiad uertendū q̄ si ē t̄ alter soluit p̄ debito re licet iuito liberat eū. Nā ignozant? z̄ inuiti cōditionē meliozē facere licet ff. de negi. ges. l. soluendo. Qualis aut̄ debet satisfieri p̄ vulnē ul' homicidio siue dāno fame siue morū. dictū ē s. rē stitutio. 7. s. s. Itē si p̄ncipal uel aliq̄s eorū q̄ tenet soluerit totū. vñz ceteri liberētur z̄ qualiter. vide s. restitutio. 3. s. 2. cum se.

Quasi solutione xō fit satisfactō qñ creditor non vult acceptare qd̄ offert legitime congruo loco z̄ tēpe z̄ sūm mo dum dictū s. s. proximo. Tunc. n. si qd̄ offertur consignet z̄ deponat i ede sa cra uel apud aliū quē iudex adit? def munauerit. liberat debitoz ac si soluis set. dūmō tale depositū nō reacapiat. L. de solu. L. ob signatione z̄ de vfur. l. acceptam.

Sed quid si debitoz non pōt soluere

seu iſtituere. nūq̄d teneſ petē a credi
toze veniā ſeu dilatoēm: R. vñ q̄ ſic.
vt. ſ. reſtituto 2. §. p. §. dic lati. §. glo.
Ray. 7. in ſum. li. 2. tit. 5. q. 24. q̄ dāniſi
cās primum teneſ petere veniā per
ſeipm ſi pōt z audet. vel ſi nō audet p
interpoſitā perſonam. q̄ debz ſubtricē
nomen z circūſtantiās pſone p qua i
tercedit ſi timeatur piculum ſen ſcan
dalu. Offendens. n. d. reconciliari offe
ſo. Darb. 5. §. 3. ſi ille qui dāniſicat. ē
neſcit hoc nec ſciuit. l. 3. tuti. ſit petē ve
niā nō pdcō qñ ſatiffacere nō pōt. nō
tñ teneſ. qz nō ē in mora in hoc caſu
q̄ ad diuinū iudiciū. Hoc ē obſuādūz
credō eē vbi aliq̄s debitor ē alterius
ex ōctu vel qñ ōctu. Et ſit diſtinguen
dū ē hoc ē obſuādū in regularibz q̄
recolūt. ſe cō debitozes alicui ex eo qd
fecerūt i ſeculo. hoc ibi. Puto q̄ qñ ali
q̄s dāniſicauit primum z ſciuit a dāni
ficato pſona dāniſicane. ſep ōtuz pōt
ſieri d. reconciliari primum. Darb. 5. §. 2.
hoc petēdo veniā vñ gbuſcūq̄ aliis li
citis mōis p ſe vel p mediā pſonā ſm
q̄ p ſine piclo fieri. vt z dic glo. Ray.
et p ſatiffactōem dāni. Petē ſo dila
toēz vel remiſſionē debiti ſit puto q̄
ſit neceſſe inq̄tūz p̄tineat ad recoēlia
toēm primum cū pdcīs circūſtātiis iq̄
tū poſſit comode et ſine ſcādalo fieri
Alis credo q̄ ſit de ōſilio nō āt de nccī
tate q̄ ad ipotētes ſatiffacē. qz ſarj ipā
ipotētia excuſant. ff. de re. iur. l. ipoſſi
bilitū. 2. l. 4. q. 6. ſi res.

¶ Rei interitu tollit etiā obligatō. §
q̄ aliqd dcm ē. ſ. reſtituto. p. §. 7. §. la
tius diſtinguendū ē q̄ aut q̄s obliga
tur in gñe. aut i ſpē. Si in gñe puta qz
d. aliquā qñtitatē vel bonē vel aſinū
ſeu aliud aial. non hoc vel illud. ſ. i ge
nere. tūc l. omēs res debitozis p̄eant
igne vel alio mō. nñ remanet obligatō
l. incendium. l. ſi cer. pe. vbi dñ q̄ icen
diū rerū debitozis nō liberat ipm ab
ere alieno. Et ē rō. qz hoc caſu nō aliq̄
res ſ. pſona ipā ē obligata. Et qñ vul
gariter apud ipos iuriſtas dñ. Venus

pire non pōt. ppter qd in gñe obliga
tus rei interitu nō liberat ocāl. l. incen
diū. Qd ſm ē niſi pcedēt obligatio
debitē ſcā q̄ bz locū ſolutōis. de q̄. §. 5.
4. Qñ āt debitor obligat in ſpē puta
ad hāc rē vel ad illā. ſep liberaſ rei in
teritu. niſi fuerit in mora vel niſi cau
ſauerit interitū. ff. de verborum obli.
l. ſi ex legati cauſa. vbi dñ q̄ debens
hominem ex legato vel pmiſſione et
moriat añq̄ peraſ ab ipō. liberaſ niſi
ipm occiderit. In mora aut ſemp itel
ligit obligat ex delicto. ff. de ōdi. ſur.
l. in re furtiua. §. p. Si ſo q̄s obligatur
ex ōctu. aut ē adiectū tps. aut nō. p̄ ca
ſu tpe trāſacto ſtatim debitor ē i mo
ra. qz tps interpellat et ſi admonitus
nō fuerit. ut. l. magnā. l. de ōben. et cō
mit. ſtipu. z in. c. fi. ex de locato. Et ad
uerte q̄ licz iuſta cā ſubſiſtente excu
ſetur ſi nō impleat tpe pmiſſo. tamē
ſi nō implet q̄citus pōt poſt deficē
rē cām impedimēti. intelligitur i mo
ra. ff. de arb. l. ceſſus. §. 5. vbi dñ q̄ iuſ
ſus ab arbitro ut det certo die. excuſa
tur ſi illo die fuerit ipeditus. dūmodo
ceſſante iuſto ipedimēto det q̄citus
pōt. Ad idē ex de dolo z cōtu. cū dilecti
vbi iuſſus uenire ad papā nō excuſat
l. 3. fuerit ipedit tpe cōſtituto ſi poſtea
ceſſante ipedimento nō uenit. 2. caſu
qñ tps nō eſt adiectū nō dñ debitor in
mora niſi cū fuerit interpellat. uel ab
eo debitū petitū. ocāl. l. ſi ex legati. Et
iſta interpellatio d. fieri cōgruo loco z
tpe ff. d. hbo. ob. l. otini. §. cū ita. ubi
dñ q̄ a pmittente dare ephēſi nō pōt
peti añq̄ illuc potuerit accedē qñ pzo
miſſor eſt rome.

¶ Qz qñ q̄s obligat ga bz rez alie
nā. R. vñ idē q̄ qñ q̄s obligat ex ōctu
ad ſpēm. p ocām. l. ſi ex legati. ff. de h
bo. obli. videlz q̄ nō ſit i mora añ iter
pellatōem. z hoc qñ habuit a pncipio
rem bona fide. at obligareſ ex delicto
z eſſet ſemp in mora. ut in prio. §. p̄di
ctū eſt. §. 3. ſi a pncipio habuit bonā fi
dē nō uidet in mora añ iterpellatōem

qz dca. l. si ex legati. loquitur et i legato i
q obef res aliena. Sz pot dici qz salte
de iure diuino z canonico z in foro pe
nitentia qncuqz habuerit sciaz rei alie
ne z no reddat qntu pot dicat i mora
qz constituit in mala fide. ex de pscrp. c.
fi. Et i mala fide no lz uel p momentuz
morari. qz de qd no est ex fide pctu e.
dc. c. fi. Et qquid fit o sciam edificat
ad gebena. ex de sumo. c. p tuas. 2. Na
z si tenet qs indicare dno rez sua etia
qn ali bz ne ipam pdat. ex de fur. qui
cu fure. qro magis tenet indicare et
dare qn ipe habz z scit dnm ei. pstm
qn dno rei impediret ab interpellatone
uel peritoe ppr paupertate vl alia cam
nisi forte possessor habuerit iusta cam
retinendi ppr. f. iustus qs in re bona fi
de fecit. ff. de fur. l. si is q re comodassz
uel si iusto errore putauerit re suaz. q
casu etia p peritoe no constituit i mo
ra. ff. de peti. bdi. l. illud. It aduerre
du q an interituz rei mora semp pur
gari pot. Purgatio at dz fieri p oblatio
ne rei integre z qltatis no viciate. et
agruo loco et tpe. ut. ff. 4. It no q
semp vltia mora nocet. ff. de peti. z co
mo. rei ven. l. illud. vbi of q si vedutor
fuit in mora dadi vinu vendituz z ex
inde obtulerit z emptor fuit i mora re
cipiendi. mora nocet emptori z no ve
ditori. id e ed. ff. qz ut ibi cluditur
semp vltia mora nocz.

Sz an morosus teneat de re pdita
si eode mo fuisset pitura apud euz cui
debebat. ff. de vi. l. qz no si ex actu debe
batur. ff. ad. l. rodi. d. iac. l. si. ff. vbi of
q si nauta cu sciret dnm nolle posuit
res in naui deteriori qz uenerat z pe
rierint. tenet. nisi forte z illa nauis me
lior in q erat ponede sim perierit. Li
cet eim naua dereliquit qz fecit o tra
uentu. ex qm dno ppter hoc non e da
nificatus cu res oio piture erat non te
net. Sz si res debebat ex delicto vide
tur cludi cor p iustitias q tenet. p. l.
iusto. ff. de vi. l. viat. vbi of q si res pe
reat cau fortuito. tenet q eam abstulit

et si res peat sine sua culpa. qz a pnci
pio fuit in mora. Id e pbat. eo. ti. l. i. ff.
rectissime. Sz aduertendu q aliud e di
cere et si res eent apud creditore eode
mo piture. z aliud et si pereit sine cul
pa debitoris. Pot. n. e. qz culpa dbi
tois no intuenit. no m fuissent apd
creditore eode modo piture. imo etia
considerat qz forte anqz puissent credito
uendere potuisset. Io debitor tenet et
si fuissent apud creditore piture. l. cu
res. ff. de lega. p. vbi of q si fund
legat peat casmate. m debitor tenet
qz legatarius potuit vend. Id e dicat
in. l. ut si dberatu. ff. de rei ven. et
hoc in dubio fuaret p hciura. Sz si
oio apperet qz creditor no potuissz eas
uend. uel ex eis utilitate aliqua hbe
re an pditoe ut in rebz in naui positz o
gbus dcm e. nullo mo tenet respectu i
teresse cu nullu sit. z delictu alit punie
tur penis legalibus. Et sic pnt coorda
ri opiniones ut debitor morosus tene
atur et si res eode mo fuisset apud cre
ditore periture no tm in delicto sz eti
am in aliis obligatoibus. dca. l. cu res
nisi oio appeat qz creditor eam no po
terat vend. uel alia utilitate ex ea ca
pere an illius pditoe. Nec fiat q ad
hoc dña inter delicta z oetus. z maxie
in foro pniali. vbi regularit considerat
solu interesse z no pena. vt not glo. 12.
q. 2. frañitas.

De lesione qz obligatio tollit. qz qua
do aliqz e ipotea solu. no dz carcerari
uel aliis penis subici. sz bonoz cessioe
pot a debito pecuniario liberari. L. g
bo. ce. pos. l. 1. z not glo. ex o solu. c. odo
ardus. vbi of et qz ipotens solu. n be
bet excocart ppr debitu. imo si fuere
excocatus dz sine difficultate absolui
recepta idonea cautoe satisfaciendi si
ad pinguiore fortunā uenerit. Sz scie
du e qz nemo pr libeari p cessioe nisi
p in iudicio vel ex agnouit debitu ut
fuerit condēnatus. Non. n. pot dicē. ni
hil debeo. sz si debere cedo bonis z no
potes a me pete. ff. de cess. bo. l. pit. pot

nūc qd cedē nō tm pñtialit. sed ē p nū
cū z p eplaz. ff. eo. l. fi. Et ē effectus ces
sionis ut nō possit cedēs postea ueniri
nisi in gñtū facē pōt. ff. eo. l. io q. Et in
relligis facere possit deducto ne egeat
regulare ē. n. ut qñens qd nō pōt que
niri nisi in gñtum facē pōt ex bñficio le
gis intelligit deducto ne egat. ff. de re.
iur. l. an dñatione.

Sed nūqd cedēs debeat cauē. d. sol
uēdo si ad pinguiorē fortunā pueniēt
¶ Et q. sic. ex de solu. odoardus. put
ibi vñ intelligē glo. q. ille tex. loquat i
cedente. S. certe tex. alle vñ simplr lo
q in eo q. ppter ipotentia nō pōt soluē
ut nō excoīcef. z si fuerit excoīcat. ab
soluat cū cautōe q. soluat cum potue
rit. nec aliud dicit de cessioe. Un nō vñ
q. cedēs teneat cauē. q. iure cautū nō
reperitur ut memini. Et pōt dici q. ibi
glo. nō asserit q. tex. ille loqitur i cedē
te. S. q. ibi intueniūt aliqñ sñtia cedenti
videlz debiti recognitio z nō plena so
lutō. s. qñsq. soluē possit. que oia occur
rūt in cedente ut postēfuz est.

¶ Itē an cedēs debeat pati aliquā penā
R. nō. nec carcerē nec aliquē cruciatū
corpalez sen uitupii. L. q. bo. ce. poss. l.
fi. in pñ. Et iō valde rephendende sūt
psuetudines aliqñū ciuitatū z terrarū
qbus paupes bonis cedētes aliquem
cruciatū seu vitupatōnem patiuntur
Nā ista ē qdā frustratoria z irrarōna
bilis z inhūana sententia. ut dicit Aug.
14. q. 6. si res. Et iō nulla psuetudie ul
lege pōt firmari. Nā lex dē iusta et
sancta. dis. 4. cerit aut.

¶ S. nūqd cedenti tollent oia bona
R. Nec p. cessionē nec p. quācūq. aliā
exactōez debitori auferēda sunt vesti
mēta a dorso seu a lecto z qbus neces
sario utit ipse z familia ei. Un Exo. 8.
22. dñ. Si pignus a prio tuo acceper
vestimentū eius an solis occasū reddē
ei. Iplū est. n. solū q. opif. indumētum
carnis eius. neq. aliud in q. dormiat.
Si clamauerit ad me exaudia euz q. a
misericoz sū. Et ex his cstat q. officia

les z exactores in talibus nō debēt fa
cere exactōes. q. d. legē dei ē. Iō gñt
peccant z tenent prio satisfaccē si dñ
ciāt. Et istud cessionis remediū videt
de melioribus qd dari possit his q. su
pra modū sūt obligati. sicut sūt tyrāni
capitanei. z stipendiarij. q. postea lici
te possunt retinē sufficientia sibi z fa
milie sue. licet essent in inēssū obliga
ti. S. ex inde sup. tenent ad restōnem
bñ eoz comodā facultatem. vt. s. 5. 9.
Et si qdem sūt creditores certi cessio
dē fieri in manibus eoz. ut patz supra
5. 9. at cū sit restitutō faciēda pauperi
bus qz. pñfio pñnet ad epīm. ut. s. re
stitutio 6. 5. p. cessio fiet i māj. epī.

¶ Quid si debitor velit poti⁹ quē
nales iudicias q. cedē bonis. z credito
res inuicē discordāt. R. Attendēda ē
sñtia maioris ptis creditor. nō nūero p
sonaz. s. qñtitate debiti. z si in oib. sit
eqles attendit sentētia hūanior. vide
licz ccedentiū iudicias. L. qui bo. cede.
poss. l. fi. de q. et. s. restit. 2. 5. 2. S. in l.
maiorē. ff. d. pac. vñ q. p. osideret digni
tas creditor q. hūanior sñtia. pōt dici
q. q. ad hoc isti sūt digniores q. in hū
nioriē prem declinant. Iō in dñ. l. fi. nō
sit mētio de dignitate. Nā neq. facul
tates neq. dignitas ita sufficiens ē ad
fidē sicut bōa electio z benigni mores
ff. de tuto. z curato. l. scire oportet. S. cū
reliquis. Et ita intelligitur dñ. l. maio
rē. ut sñtia dignioz pferat nisi iueniat
valde inhumana. Sed satis viderit i
humana quando vult debitorem po
rius omnibus bonis expoliare q. qui
quennales prebere iudicias. dicta. l.
fi. l. qui bo. cede. possunt. Secus in re
missione ptis debiti de q. loquit dicta
l. maiorē. q. ē maius pñdiciū q. solaz
cedere dilatoem. Iō qd illud nō vñ
sñtia eoz tā inhūana. pōt tñ ēē tan
ta paupras debitoris z facultas credi
toris q. in hoc qz. deprehenderet ma
gna inhūanitas eoz. z sic debet pferri
et tñ sñtia benignioz potius q. dignio
rum uel ditioz. q. neq. facultates z.

dcā. l. scire. maxie cuz in casu necessita-
tis possint paupes cogē diuites ad sibi
subueniendū. ut nōr glo. 4. 7. dif. sicut
bi. Et h̄ p̄dca pōt intelligi mā dcā. l. fi.
z. l. maiorē. qz benigni? leges interprā
de sūt q̄ uolūtas eaz fuerit. ff. d. legi.
l. benigni? Itē in dcā. l. maiorē. cū aliq
bus sequētibz. necnō cū. l. iur. gētium
§. fi. p̄z qz maior ps creditor hita opu-
ratōe maioritatis h̄z modū p̄dcm pōt
remittere p̄rē debiri ex cā. uidelz qñ d̄
bitoz nō est soluendo. Nā hoc uenit in
utilitatē oīum. ut dicit ibi glo. qz forte
nihil hērent si nō fieret remissio. pōt
addi p̄ p̄dca: uel etiā qz qñqz possent i
conspectu dei uel hoīuz rephendi de
crudelitate qd̄ peius est. qz quā amu-
tatoem dabit hō p̄ aia sua. Math. 16.
Et p̄dca faciūt an ciuitas ul' maior ps
cōitatis possit remittere dāna ciuita-
tis sue. de quo §. 2.

¶ An obligat? ex maleficio ut ex fur-
to ul' rapina possit liberari cessioe. R.
v̄r qz nō de iure ciuili. s̄ loco pecunie
quā n̄ pōt solūē sustineat penā corpa-
lē. l. fi. ff. de in ius uocan. vbi d̄r qz liber-
tus q̄ sine uenia. i. licentia iudicis vo-
cauit patronū in ius incidit in penas
quingenta aureoz. quā si nō pōt sol-
uere luit. i. soluit i corpe. Et hoc v̄r pō-
ni p̄ gñali regula in oī casu quo aliqd
debetur ex delicto. l. i. §. 2. gñali. ff. d. pe-
nis. Et hoc idē uidet̄ sentire glo. et de
iure canonico. i. c. nō sat. 96. dif. Et idē
in. c. fi. ref. 14. q. 6. p̄zo q̄ v̄r facē qd̄ ibi
dicit rex. uidelz peccati q̄ res male ab-
lata ē penas luit. h̄z hoc v̄r exp̄se ibi
reprobati ubi d̄r qz n̄ oī frustra homo
seuire in hoīem p̄ penā corporālē qñ nō
pōt solūē. Et loquit̄r et qñ qs obligat̄
ex delicto ut ibi p̄z. Posset n̄ dici qz si
agit rōne cōmodi p̄uari. ut cū qs petit
rē sibi furto: ul' i alio mō sublatā. ul' et
penā ex maleficio. z ouent? debitor nō
sit soluendo. satis libere cessione. ne
frustra hō in hoīem semat. ut ibi dicit̄
h̄z si ageret de publico cōmodo puta
qz fieret accusatō de maleficio. vel iu

det̄ ex officio ad illū p̄niēdū pcedē-
tū bene si nō pōt solūē in cre luit i cō-
pore. Et ita intelligit̄ glo. in p̄dis loci
Nā publice utilitatis interest ut deli-
cta nō remaneāt ipunita. ex de sen. ex
cō. ut fame. ne facilitas uenite incenti-
uū tribuat d̄liqndi. 23. q. 4. ē iusta. d.

Resuscitatus. Posito
resuscitaret q̄ sacra essent ab
eo iterāda uide infra sacrm. §. 5. de sa-
muele resuscitato uide infra fortilégi
u3 p̄. §. 7. in fi.

Reuelatio. Quā ex cōica
rō fit d̄ eū v̄r
eos q̄ sciūt furtū nisi reuelent

cui tenēt reuelat̄. R. fm̄ post. Nō te-
nent reuelare dānu3 passio s̄ plato ec-
clesie. 35. q. 6. ep̄s in synodo. h̄z neqz illi
reuelare publice d̄z si solus reuelator
scit. ut. s. crimē. §. 3. v̄r aligs teneat
reuelare credita uel debita sibi i secre-
to omissa. uide. s. omissis celatō. §. pe.
z in eo. c. multa de reuelatōe omissis
Utz familia siue s̄biti teneant reue-
lare dñō eū q̄ sibi dānu fecit. uide. s. fa-
milia. §. fi.

Rigor. Vide s. ius. §. pri-
mo.
Rixa. Utz sit mortale pec-
catū. R. fm̄ Iho. se-
cūda scde. q. 4. i. Sicut oīctio i
portat quādā d̄dictōem in h̄bis: ita ri-
xa dicit quādā inuasiōem in fcis. Unō
sup̄ illud. Mat. 5. ubi rixa pōit inf opa
carnis. dicit glo. qz rixe sunt qñ ex ira
alig inuicē se pcutiūt. Et iō rixa v̄r qd̄
dā p̄uatiū bellū qd̄ inter p̄uatas p̄so-
nas agit nō ex aliq publica auctorita-
te. s̄z magis ex inordinata uolūtatē. Et
iō rixa semp̄ importat p̄ctm̄. Et i eo q̄
dē q̄ alterū inuadit iniuste ē mortale
p̄ctm̄. In eo at̄ q̄ se defēdit p̄r eē sine
p̄ctō. z qñqz cū ueniali. qñqz et cū mor-
tali fm̄ diuersū modū se defēdēdi. Nā
si solo aio repellendū iniuriā: z cū d̄bi-
ta moderatōe se defēdit n̄ ē peccatū
nec pōt p̄prie dici rixa ex parte eius.

Si hoc cum alio vindicte uel odii. uel cum excessu debere moderatois se defendat semper e perim. 13. veniale quod quoniam ille mortis odit. uel vindicte se immiscet. ut cum ro. A. 1. hoc ex deliberatoe rationis. ut potest colligi ex dictis eiusdem. Tho. 2. non multum excedit moderata defensione. Mortale autem quoniam obliuio alio modo aggrediente insurgit ad eum occidendum ut gualtededum. A. Idem in 1. 3. in 34. q. 27. B.

Sacerdos. Qualiter fac

tur ligare et soluere? R. 1. Ray. Atribus modis. 1. ligare et soluere. i. ostendere aliquem ligatum uel solutum esse a deo. Vnde Luc. 17. Omnis leprosus prius ipse per se mundauit. deinde ad sacerdotes misit quorum iudicio ostenderentur mundati. Item Lazari prius suscitauit. deinde mandauit discipulis suscitatum soluere. Ioh. 11. Nunc si quis apud deum solutus sit. tunc in facie ecclesie non absolutus habetur nisi per iudicium sacerdotis. de pe. dist. 4. quodlibet 2. ligant cum satisfactioem penitentibus imponunt. uel soluunt cum de ea aliquid dimittunt. ut per eam purgatos ad sacrorum communionem admittunt de pe. dist. 1. multiplex. 3. per excommunicationem uel absolutioem. de qua factum dictum est. scilicet excommunicatio. 2. absolutio. Sicut habetur in clausis. 5. vlt. A. et ibi de hoc dictum est. B.

Utrum quicumque sacerdos ligat uel soluit liget uel soluat deus. R. 1. Ray. Illa auctoritas. quodcumque ligaueris super terra et solueris etc. non simpliciter intelligenda est. tunc demum cum sacerdos iuste ligat uel soluit. Nam iudicium triplex est. primum dei. secundum deum mundat animam in conuersione. Secundum est sacerdotis qui auctoritate clauis ligat uel soluit. Tercium est iudicium curie celestis. scilicet approbatio. Ita quod quodcumque ligaueris etc. exponitur sic. Iuste uel clauis non errante. erit ligatum et in celis. per approbationem. x. q. 3. tunc uera. 2. 4. q. 1. manet. A. Idem in sum. l. 3. in 34. q. 17. B. De maiore hac. scilicet penitentia et 2. scilicet confessio 3.

Que sunt pertinentia ad officium sacre

dotis. R. 1. Principale eorum officium est missam celebrare seu eucharistiam consecrare. ut supra. eucharistia 3. 5. 2. Et propter hoc et ut ponit Ray. prius baptizare predicare. prius dare. priusque dare simplicem benedictionem. dist. 95. eccle. Sed tunc cum celebrat presente episcopo debet ei inuicem ut benedicat si uelit. et si nolit benedicat per se. Item dico cum benedictione sine alia solennitate. et sic loquitur dominus. eccle. Et de hoc benedictio. A. Et ibi de hoc plenius additio. B. Item sacerdos habet conferre infirmis extremam unctionem. 95. dist. 5. 3. et illud. Vnde Jac. vlt. Infirma quis in uobis etc. Item potest in necessitate. scilicet absente episcopo. reconciliare solentem penitentem. 26. q. 6. c. vlt. Aliis non. 26. q. 6. c. p. A. Licet per dicta pertineant ad officium sacerdotale non tamen omnes sacerdotes possunt predicare. sed solum qui ad hoc officium fuerint instituti. ex de hoc. cum ex inuicto. Item nec suum ministerare. nisi quibus data est cura animarum. uel quibus commissum est habere curam. ut in cle. religiosi. de puile. B. Sacerdotalis ordo liberat a fortuna uili uel ascripticia. ut. scilicet ordo. p. 5. anst. Ad maiorem quod sacerdos facit. scilicet eucharistia 3. et 2. scilicet coicare. et 2. scilicet confessio 3. Item confessio nis celatio. Item 3. scilicet confessor p. 2. Item missa. Item ordo. cum omnibus ibi tractatis. Item penitentia 2.

Sacramentum quid est? R. 1. Quatuor diffinitiones inueniuntur. Una est magistri sententiarum sic. Sacramentum est sacre rei signum. Altera est Aug. 8. doc trina christiana. Sacramentum est inuisibilis gratie uisibilis forma. Et huic addit magister sententiarum sicut eius similitudinem gerat et causa existat. Tertia est eiusdem Aug. Sacramentum est illud in quo sub tegumento rerum uisibilium diuina uirtus secreti salutem operatur. Quarta est Aug. 8. factio uictore in libro de sacramentis sic Sacramentum est materiale elementum extrinsecus oculis suppositum. ex institutione signans ex similitudine re presentans ex sacificatione aliquam

inuisibilem grāz cōferens. Et s; Tho.
z **Pe.in. 4.** dicit. in sacramentis aliud
est sacramentū tm̄ ut est in baptismo
ablutio sub forma x̄boz. aliud est sac
mentū z res sacramenti. ut i baptismo
caract. tertiu qd est res z nō sacramē
tum. ut grā siue vltimus effect⁹ sacra
menti. **A.** Idē in sum. l. 3. n. 24. q. 1. **Et**
idē est sacramentū z res qd signum z si
gnatū. cū sacramentum sit sacre rei si
gnū. ut p̄actū est. **B.** **Et** qdēz d sub
stātia cuiuslibz sacri noue legis neces
sario sunt tria. scilicet ut elemētū. forma
s. x̄bz. z intentio ministri copulas for
mā materie. Nam fm̄ Aug. accedit x̄
bū ad elemētū z fit sacm. i. q. 1. d. tra
be. **A.** Regitur ē intentio sacm isti
ruentis. s. xpi. ut. d. eucharistia p. 5. 7. i
additōne. **B.**

¶ Que sūt sacra necessitatis. **R.** fm̄
Ray. gncg. videlz baptisimus. cōfirma
tio. eucharistia. pnia. z extrema vinctio
Et dicunt esse necessitatis. qz sunt i p̄
cepto. z tenet quilibet ad ea suscipien
da p loco z tpe. Reliq̄ duo sacramēta
sunt volūtatis. s. ordo z infirmorum.
Et de his oibz hēc plenius in suis p
p̄is vocabul. **A.** Idē i sū. c. ti. q. 4. **B.**

¶ Quis est effect⁹ sacroz. **R.** s; Ray.
Ut talia sint cuiuslibet qualis ipse acce
dit. i. q. 1. dñs declarauit. Nā z scā mal
obesse possunt. de c̄scre. dis. 2. z sacra.
i. 1. cor. xi. Qui manducat z bibit indi
gnet. **A.** Apertius dic q bonis sunt
ad salutē z male credentib⁹ ad p̄ditio
nē. ut in sū. eo. ti. q. 5. **B.**

¶ Utz sacra debeāt c̄ferri p̄ctōribus
R. Nō. 95. dis. illud. hoc fm̄ Ray. itel
ligendū ē de peccatis manifestis. Nāz
p̄pter occulta peccata non p̄it alicui
sacra negari nisi p̄ amonitiōem secre
tā vel publicā factā in gnālī. de conse.
dis. 2. non p̄beant. **A.** Idē in sū. d. cā
q. 5. **B.** Existens at in p̄ctō mortali si
ne occulto siue manifesto mortaliter
peccat recipiēdo sacra. dis. 40. multi.
dis. 25. illud. **A.** Itud. c. nō v̄ ibi hēri
s; hēc. 95. dis. **B.** Et qz. audi. **A.** Con.

Tho. z **Pe. ut in sū. l. 3.** ti. 22. q. 2. ad fi.
B. Sūt z mister sacramenti exis i pec
cato mortali trācans sacra in suo or
dine mortali peccat. ut. s. ordinatus p.
52. z inde. i. 9. p̄. in fi.

¶ Utz sacra p̄nt iterari. **R.** Triā sa
cramēta nō p̄nt iterari. s. baptism⁹. or
do. z cōfirmatio. i. q. 1. q. qdā. de consec.
dis. 5. dictū. z. c. de hoie. Nulli. n. sacmē
to faciēda est iniuria. que d̄ fieri qñ
nō iterandū iterat. quasi p̄ma collatō
nō valuerit. i. q. 1. sacra. de cōse. dis. 3. c.
ostenditur. In collatōe enī cuiuslibet
p̄cōz trum impunit⁹ caract. aie q
ē post mortē nō p̄t ab ea separi. Un
ē si qz resuscitaret n̄ ēē rebaptizād⁹
aut recōfirmād⁹ aut for. d. nād⁹. **Hec** i
aliis q̄uoz sacramentis. 32. q. 2. licite. z
i. q. 1. q. quidam. **A.** Idem in sū. l. 3.
ti. 24. q. 6. **B.** Unde z **Dug.** notauit
q Lazarus post suā resuscitatōem nō
potuisset repetere uxore suā. nec illa
illū. **Hec** si vellent iugē oporueret q
cōtraherent de nouo. Et sic iterari p̄t
infirmōiū. eucharistia. pnia. z extrema
vinctio. vt z hic in singulis eoz loci d̄.
A. Idem in sū. eo. ti. q. 51. Et additur
q talis cōtrahens post resurrectiōem
non ēē bigamus. quia non diuideret
carnē suā. p̄pter hoc in duas fm̄ eūdē
Dug. Con. **Pe. ut p̄z ibi.** **B.**

¶ Quid euz dubitat an aliquis recepit
baptisimū uel aliud sacz. **R.** Debz ite
rari sub cōditōne uel p̄ sūm modū q
ocūz est de baptismo. s. baptism⁹. 4.
s. ante p̄t. Nam nō intelligitur itera
tū quod nescitur ēē sc̄m. de conse. dis. 1.
solēnitates. z d. cōse. dis. 4. si nulla. et d̄
p̄s by. non bap. veniens. **A.** Idem in
sum. eo. ti. q. 38. qñ dubitat ēē circa ali
quod substantiālū sacramentū. videlz
de forma. uel mā. uel intentiōe ministri.
fm̄ Tho. z Ray. **B.**

¶ A quibus ministris sacra sint cōferē
da uel recipiēda. **R.** Sacm cōfirma
tōis a solo ep̄o z sup̄ cōferri p̄t. de
cōse. dis. 3. manus. z. c. nouissime. z. c. vt
ieiuniū. Sūt z sacramtuz ordio saltez

sacri. **A**. Nam non sacros confert quicquam etiam abbas. ut super abbas. in prin. **B**. ut super ordinatores. **S**. Similiter et penitus solentis. nisi aliud necessitas inducat. dist. 50. in capitulis. q. 6. c. si. Alia vero sacramenta a sacerdotibus conferri possunt et non refert a quo sacra conficiantur vel conferantur. si bono vel malo. etiam excommunicato vel degradato vel heretico. dummodo in forma ecclesie. **A**. scilicet quo ad essentiam sacramenti. sed bene refert quo ad effectum. ut in iuribus allegatis. et hoc sequitur. **B**. Peccant tamen qui indigne conficiunt. et qui recipiunt ab hereticis degradatis. seu notoriis fornicatoribus. preter baptismum in articulo mortis. dist. 32. **S**. uerum. i. q. i. sacramenta. et c. sicut ficti. **A**. Immo in articulo mortis dum sunt alii. etiam a notoriis fornicatoribus communicari potest. et per omnes etiam penitus. sed a peccatis ab ecclesia solus baptismus. dist. 32. dist. 5. pozzo. Et de hoc aliquid clarus. scilicet clericus. et super in additione. **B**.

Quod sacrum sit excellentius. R. Baptismus excedit alia ratione efficacie de consecratione. dist. 4. per baptismum. Nam virtute eius dimittuntur omnia peccata que ad culpam et quo ad penas. neque est necessaria alia penitus. **A**. Facit de pe. dist. 7. nullus. **B**. Item quod etiam est fundamentum aliorum sacramentorum. et de presbyteris. non baptizans. Eucharistia autem excedit ratione dignitatis et sanctitatis. de consecratione. dist. nihil. Confirmatio autem excedit ratione conferentis. quia confertur a solo episcopo sicut et sacerdos. ut in precedenti. **S**. de Matrimonio vero excedit ratione significationis. quod significat coniunctionem christi ad ecclesiam per unionem diuinam et humane nature. et de bigamia. debetur. Unde Christus. Maior in effectum baptismus. corpus in esse. Coniugium signo maiori crisma ministro. **A**. Item in sum. eo. tit. q. 130. fin. Ray. et glo. **I**bo. **B**.

Sacrillegium quid sit. **R.** Sa

crilegium est sacre rei violatio vel usurpatio. Et dicitur sacrilegium quasi sacrilegium. id est sacrum ledens. **A**. Idem in sum. h. p. tit. 3. q. i. fin. Ray. et **I**bo. **B** ut sacrum legens. id est furans vel diripiens.

Quibus modis committitur sacrilegium. R. fin. Ray. Committitur quique ratione persone. ut cum quis verberat clericum vel rapit montalem. Quique ratione loci. ut cum uiolat immunitatem ecclesie vel cimiterii. Quique ratione rei. ut cum res sacra vel sacro usui deputata usurpatur. Et hoc sub diuiditur sic. Sacrillegium committitur auferendo sacrum de sacro. vel non sacrum de sacro. vel sacrum de non sacro. **I**. q. 4. quisquis. Tamen quis dicitur committere sacrilegium etiam multipliciter. Ut transgressor iuris publici quod consistit in sacris sacerdotibus et magistratibus. dist. i. ius publicum. Item qui articulos fidei et precepta vel prohibitiones dei negligendo vel nesciendo violat et offendit. Quod intelligendum est fin. **I**bo. quando legem dei impugnatur vel hereticus et blasphemus. qui quidem ex hoc quod deo non credit incurrit infidelitatem peccatum. Et ex hoc nota quod qui diuine legis verba peruertit sacrilegium incurrit. **A**. Hoc verum secundum acceptiorem specialem. Generaliter tamen loquendo potest intelligi de omni peccato. secundum **U**. et in sum. eo. tit. q. one. **B**.

Item qui disputat de iudicio principis vel iudicat. et hoc nisi euidenter constaret illud esse contra deum. Et de eo disputat reuocando in dubium. Deus si propter maiorem discussionem. **A. intelligenti. Et hoc fuit dictum glo. Ray. ut in dicta questione. **B**. Item qui publica officia committit iudeis de predictis casibus. **I**. q. one. 4. **S**. q. autem. et c. nemini. et c. constituit. Item qui quancumque rem ecclesie retinuerit vel acceperit contra eius voluntatem. **I**. q. one. 2. nulli liceat ignorare. **A**. Concor. predictis **I**bo. et **U**. in dicta questione. **B**.**

Secūm quā spēm sacrilegiū ē mai^{or} peccatuz. **R.** fm Ibo. scō a scōe. q. 99. **L**ato sacrilegiū est gūius q̄to res sac in quā peccat maiore obrinet scitatez. **U**n si sacrilegiū comittat ō psonā uel sacra locū. grauius est ō psonā q̄ ō sa crū locū. q. scitas loci ordinat ad scita tē hoīs. **I**te hec tāto sūt grauiora q̄to psona uel loc' sūt sanctioza. **S**i hō sa crilegiū omittat circa alias res sacras tūc diuersos hz gūs hz diuersitatē sa crarū rerū. inf q̄s sūmū gūū obtinent ipsa sacra gbus hō sanctificat. q̄rū p̄ci pūū ē eucharistie sacm qd cōtinet ip sū xp̄s. z iō sacrilegiū qd ō hoc sacmē tū omittit gūissimū est inter oia. **S**i sacra at secūdū locū tenet uasa osecra ta ad sacroz susceptōez. z ipe imagies sacre z scōz reliquie. in gbus qdāmō ipse p̄sone scōz venerant uel de hono rant. deinde ea q̄ p̄tinent ad ornamen tū ecclesie uel mistroz. deinde ea q̄ sūt deputata ad mistroz sustentatōez siue sūt mobilia siue imobilia.

Que pena sacrilegi. **R.** Si iuriāe atrox fiat p̄sone eccl̄astice hz leges ē pena d̄capitatio. **L.** d̄ epi. z cle. si q̄ i h. al' hō iudicj arbitrio reuol p̄ q̄litate p̄ fōer. r̄pis. z loci. f̄iad. l̄inf. pecu. l. le ge. s. p̄. l. sacrilegi. **A.** p̄unit ē sacri legus vltio supplicio hz leges. q̄n. l. fa cie ō legē d̄fugientū ad ecclesiaz ut. s̄ emunitas d̄fugiet iuz. s. 2. **S**ecun dū canones duplex ē pena. **U**na spūa lis. s. excoicatio. **N**ā p̄ sacrilegio i per sonā eccl̄astica cōmissio ē maior ex coicatio ipso iure. **A.** 17. q. 4. si q̄s sua dente. ex de sen. exco. non dubiū. **S**.

Pro sacrilegio hō in reb' ē minor ex coicatio. **A.** Facit. 17. q. 4. si q̄s domū ibi. **D**onec in uentū amonit' legitie satisfaci sciāt se cōione eē puatuz. **S**i hō post secūdā z ttiā uentōez coraz epō satisfacere detractauerit. sacrile gi piculo ab oibus obnori' teneat. ita ut hz ap̄m nemini fidelū misceatur. **A.** Et in aliquibus casibus ē maior ut cuz quis incendit uel frāgit. vt sup

absolutio s. 6. a. h. 2. est de cor. sup ex coicatio. 4. **A**lia ē pena pecuniaria. 17. q. 4. si q̄s in atrio. z. c. si quis otumat z. c. gis inuent'. z. c. si q̄s dinceps. **A.** **I**dē notat in sum. eo. 11. q. 4. fm Ray. **I**bo. z. **U**l. **A.** In quibus. c. diuerie po nuntur pene pecuniarie q̄ fm q̄ntita tē criminis z locoz d̄luerudinis infligē de sunt. **A.** **H**oc fuit ocm glo. **R**ay. vt in dea. q. 4. r. bi. et d̄ fm **U**l. q̄ hec pe na pecuniaria hic ē arbitraria. **S**.

Sagittarius. **U**tz lice te sagittarioz uel balistario rā. **R.** p̄nt xp̄iani hoc officiū exercēt ō paganos z fidei persecutores. **S** xp̄ia nos at z catholicos non. ex eo. c. v. nico. **D**icūt tū qdam q̄ in bello iusto possit licite hoc officiū exerceri etiā ō xp̄ia nos. qz in tali bello vt dicit Aug'. vtz apte quis pugnet an ex infidus nihil ad iusticiā interest. 13. q. 2. oñs. z. q. 8. et p̄dem. **A.** **I**dē in fū. l. 1. r. 1. 4. q. 1. s. **R**ay. **D**off. **H**osti. z. **B**er. q̄ vident hoc tenere q̄ in bello iusto liceat vti bali stis ē ō xp̄ianos. **S**.

Que ē pena exercitū artē ipsam mō phibito. **R.** **P**ena eoz est q̄ sub anathemate pibent. ex eo. c. v. nico. in fi. Et dicūt quidā q̄ vbi cūq̄ exp̄munt talis forma x̄boz. f. sub anathemate uel sub pena excoicatiois. est canon late f̄nie. z excoicatus ē q̄ d̄fecerit. vif. 63. sa lōmrane. **A**lii dicūt q̄ b̄uissimōi x̄ba non hēnt vim nisi cōminatōis. ut. l. cōminatōes eptas. l. r. Et hec opinio ve rior ē. **U**n nō sūt excoicati s̄ excoicadi **A.** **D**e hoc ocm est. s. excoicatio. s. 5. 4. in additōe. **S**. **D**e facientibus z ven detib' balistas. vide. s. negociatō. s. 5.

Anctorum **corpora** vide. s. re

SAracenus. **l**iquie z corpora sanctorum. **S**arace ni dicūt q̄ nec nouū nec vet' recipiūt testamentū. q̄ nō ab agar ācilla Abra he ō quoz sunt uoluerūt se nolare.

sz porius a Sara uxorē libera sarace
nos se appellauerūt. Et int̄ eos sunt q
dam samaritani a Samaria ciuitate
z puricia. q receperūt solū quqz libros
Doyfi. alios respuerūt. A. hoc fuit vi
ctū Ray. ut in f. h. p. ti. 4. q. 2. B.

Epiani q deferūt saracenis p̄hibi
ta uel eis fauent d̄ xpianos excoicari
sunt. vt b̄es. s̄. absolutio p̄. s̄. 3. circa fi.
Et adde q tales xpiani si capiant f̄iat
fui capientū. ex de iudeis. ita quorum
dā. z. c. ad liberandā. Et nō h̄ q Nico.
4. in qdā exua. q incipit. Oum cāz in
generalī. statuit z inouauit. q nulli ar
ma. equos. ferrū. lignamla. victualia.
z alia qcūqz mercimonia in Alexādri
am uel alia loca saracenoz terre egy
pti deferre uel mittere. seu d̄ suis por
tibus vt eis deferant ex̄bere uel ex̄bi
permittere. aut eis uel auxilium uel
fauorē p̄stare p̄sumant. al̄ sint excoica
ti ip̄o facto. nec p̄nt absolui nisi tantū
de bonis p̄p̄is in terre sancte subdi
um ouertendū exoluerit quantum ad
partes p̄dictas derulerit uel miserint
aut deferri uel de suis portibz deferē
dum eis extrahi p̄miserint. Et nibilo
minus si capiunt f̄iat f̄ui capientium.
Et si se statuit d̄ oibz terris Soldano
subiectis. Et addit q p̄ter penas p̄di
ctas sint p̄petuo i fames z iestabiles
ita q nec testari valeant. nec aliquid
ex alieno testamento p̄cipe. nec ex te
stamento uel ab iestato succedē. nec
admitti ad publica officia. z oēs acti
legitimi sunt eis penitus interdicti. et
q postqz de hoc cōstitūt debēt publice
denūciari. z oia eoz bona ad f̄iscum d̄
uolui. hec in p̄dca d̄ere. Que tñ intelli
gebatur remocata p̄ p̄hemū sexti. sz
tñ post factum sextū infra ānuz papa
Bonifacius inouauit eā in qdā exua.
q incipit. Terra illos. post h̄ Alemea
quint. et inouauit. z pape absolutōz
p̄terqz in mortis articulo resuauit in
exua. q incipit. Multa mēt. De treugl
obugndis et saracenis vide. i. treuga.

¶ Utrum ritus gentium siue pa

ganorum sint tolerandi. R. fm̄ Ibo.
scda scda. q. 10. Licet ecclesia ritus z fe
sta iudeoz agi toleret. ritus tñ genti
liū non toleraret. nisi forte p̄p̄ scada
lū uitandū uel scisma. siue dissidium.
uel huiusmodi malū sint aliqñ ad tēp
tolerandi ritus paganoz uel et hereti
coz. A. z sic aliqñ ecclesia tolerauit.
vt in f̄. eo. ti. q. 15. B.

¶ Ut liceat furari xpianos q detine
tur a saracenis. uel liceat eis xpianis
detentis furari aliqd saracenis. b̄es. s̄.
furtū. s̄. p̄. ti. 4. q. 1. Quid et debeat ad fi
dē induci require sup̄ iudez? s̄. p̄. ti.
de seruīs saracenoz dic̄ sicut de seruīs
iudeoz. sup̄ iudeus z p̄ totum. A. ga
alii infideles z h̄enci p̄hibentur h̄ere
seruīs xpianof sicut z iudei. L. ne xpia.
mā. in rub. z mg. B.

¶ Saraceni in terris xpianoz non sūt
p̄mittendi facē publicā inuocationem
de noie Machometi. neqz pegrinatio
nes ad aliqñ ip̄soz tāqz ad sanctū. vt
in cle. cedit. ex eo. Utz at liceat vti ha
bitu. infidelū. vid̄ sup̄ apostasia z. s̄. fi.

Atisfactio p̄or intelli
gi duplici.

Uno mō q fit homini. s̄. cuiz sa
tisfit ei de eo qd̄ qd̄ illi tenet. z de hac
sufficiat que d̄ca sunt sup̄. restitutō p̄
totū. z h̄. s̄. 9. Alia est satisfactio q̄ la
tisfit d̄o p̄ peccis. z d̄ hac nūc dicēdū ē
¶ Quid est satisfactio. R. fm̄ Aug.
Satisfactio est cās peccōz excidere z
earū suggestiōibus aditū non indul
gere. A. hoc b̄ de pe. dis. 3. satisfactio.
B. Scdm̄ h̄o Anselm. h̄. cur deus h̄o.
Satisfacere ē deo honorē debitū red
dere. Istas diffinitōes exponēs. pe. in
4. dis. 15. dic̄ sic. Satisfactio curat pec
cata p̄terita recōpensando. z p̄suat a
futuris cauendo. Et iō p̄ actū p̄mū dif
finitur ab Anselmo. cū dicit deo hono
rē debitū. s̄. qui per p̄ctm̄ ablatuē fue
rat reddere. Sed per actū secūdū dif
finitur ab Aug. s̄. causas excidere zc.
p̄ q fit p̄seruatio a futuris. Et vocat cās
s̄. in trinfecas radices ex p̄ctō relictas

Suggestioes ho vocat oportunitates extrinsecas. ut temp⁹. locū. z buiusmo di. **A.** Idem in sū. tr. 3. q. 1. 34. q. 1. **R.** car. vero. is. dis. 4. sen. sic dicit. Satisfactio est pro illata iniuria voluntaria re compensatio scdm iusticie equalitatez cū pposito non cōmittendi nouam iniuriā. Volūtaria dī. qz al nō est ex caritate nec meritoria. de pe. dis. 7. nullus scdm iusticie eqūitatem of. qz nisi si at fm debitū iusticie non est ad vitaz valida. de pe. dis. 5. falsas. z. c. fies. Cum pposito it. dicit qz al non est pnia. sed derisio. de pe. dis. 3. irritor. **D.**

¶ Utrū homo possit satisfacē d vno peccato sine alio. **R.** fm Tho. in 4. dis. 15. Non. Nam o3 q talis sit mod⁹ satisfactoris qui competat ad tollendā offensam. Offense aut ablatio ē amicitie restitutio. Et iō si aliqd sit qd amicitie restitutionem impediāt etiā apd hoies satisfactio esse non pōt. Cum ergo quodlibet pctm impediāt amicitia caritatis q ē hois ad deū. impossibile ē q hō de vno pctō satisfaciāt alio rerē. sicut nec homini satisfaceret q pro alapa sibi data se ei. psterneret. z alia sit daret. **A.** Lō. pe. ut i sū. et. i. q. 102. **D.**

¶ Utrū satisfactio fieri debeat p opa penalia. **R.** fm Tho. in 4. sen. dis. 15. Sic qz p talia opa fit solutio emende dbi te. p offensa pterita z fit preservatio a futura offensa. Bene. n. medicine qdā sū. ut dicit phs 2. ethicor. Et quidem qn pena satisfactoria idicif. p pē emēdā culpe pterite. sic maior culpe maior debetur pena. Qn ho indicit ppter cautela culpe future. sic aliqui ēt minor culpe maior iponit pena. vtpura in iuvene fornicante q in sene. Quāuis eim senex magis peccet. tñ iuuenis indiget fortiori retrahente. Idez Tho. ea. dis. 1. Idē i sū. et. i. q. 102. z se. **D.**

¶ In quibus opib⁹ cōsistit satisfactio scdm Ray. in trib⁹. s. in ofone. ieiunio. z elemosyna. In p^o supbiam. In 2° carnis occupiscentia. In 3° auaricia. In 4° Thob. 12. Dona est ofo cū ieiunio

z elemosyna. Et ut ait **pe.** ad has reducunt oēs alie satisfactioes. Nā vigilie. pegrina tōes. discipline. abstinentia. z oia opa carnē assigentia reducuntur ad ieiunū. Opa at misericordie corporalē ad elemosynā. Opa ho misericordie spūalis ad ofonez. **A.** Delius diceret opa spūalia. **pe.** n. reducunt ad ofonē fm **pe.** z in sū. et. i. q. 105. vbi hec oia notant. **D.** At p ieiunū ordinaf hō in seipso. p elemosynā ad pxi mū. p ofonē ad deum. Item fit satisfactio de bonis exteriorib⁹ p elemosynā de bonis corpis per ieiunū. de bonis anime p ofonē. **A.** Addit Ray. pōt ēt dici q satisfactio cōsistit in duobus. s. largitōe elemosyne. z carnis maceratioe. Et tunc fm glo. eius sub carnis maceratioe pphenditur et ofo. ut i dca qōne. 105. **D.**

¶ Qualit elemosynaz largitō sit satisfactoria. **R.** fm Tho. in 4. dis. 15. **A.** laz elemosynaz largitio ad quā quis al tenet non ē p satisfactoris. s. pambulū ad ipam. Ille ho elemosyne ad qd qd al nō tenet pnt eē satisfactorie cū sint opa bona z penalia. qd exigit ad opus satisfactoriū. **A.** Idem i sū. et. i. q. 106. Donauētura ho sup eadē dis. 15. dicit q hoc ē verū d rigore iusticie quia non videt satisfactoriū id ad qd qd al tenet. s. credit q diuine misericordie benignitas tāta est q totuz acceptat z quasi p nihilo saluat nos. **D.**

¶ Utrū flagella quibus a dño in hac vita flagellamur sit satisfactoria. **R.** fm Tho. in 4. dis. 19. Si flagella fiant aliq mō ipsius patientis inqñtū. s. ea acceptat ad purgatiōem pctōz eis vtens patient. sic rōnem satisfactoris accipiunt. Si at paties eis p impatiētia oio dissentiat. tūc nō efficiunt aliquo mō ipsius z iō nō hēnt rōez satisfactoris. s. vdicatōis tm. **A.** Idē i sū. et. i. q. 109. **D.**

¶ Quid sit magi satisfactoriū an elemosyna uel ofo uel ieiunū. **R.** fm Tho. ubi. s. elemosyna includit in se ofonez z ieiunū duplici rōne. p q elemosyna

eū cui dāc constituit debitorē ad orādū
z ieiunādū. z ad alia bōa q̄ p̄r faciendū
p̄ eo q̄ dedit. q̄ elemosyna p̄p̄r deū
data ē q̄si q̄dā oblatio deo fca. Cū p̄p̄r
dicit 4. et hūcōz q̄ dona hūc aliquid sile
deo sacratu. Oblatio at ip̄a deo fca viz
ofonis bz. Itē in q̄tūz bona exteriora
ad corporis cōseruatōem ordinant. s̄b
tractio exteriorz bonoz p̄ elynaz q̄si h̄
iute dīnet ieiunū q̄ macerat corpus
Sūz et oīo x̄tute dīnet ieiunū. q̄ ex
tenfio intellect⁹ ad deū debilitatē cor
pori parit. Cū elemosyna cōpleti⁹ bēt
vīm satisfactōis q̄ oīo. z oīo q̄ ieiuni
um. Et iō dī. i. Thimot. 4. Corpat ex
ercitatio ad modicū inutilis ē. pietas
at ad oīa valet. Et p̄pter h̄ elemosy
na magis indicit ut v̄lōs medicina p̄cti
q̄ alia. Luc. xi. Date elemosynā z oīa
mūda sunt vobis. Daniel 4. P̄ctā tua
elemosynis redime. Et Thob. 4. Ele
mosyna ab omni p̄ctō liberat. A. Ydē
in sū. eo. ti. q. 12. 4. B.

¶ Quid restituitio sit ps satisfactōis
R. fm̄. p̄e. in. 4. dī. 15. Aliqd̄ p̄t dīci
ps satisfactōis duplī. Uno mō dē illō
q̄d ad debitā satisfactōem exigit. z sic
restitutō ē ps satisfactōis. Alio modo
illud solū in q̄ cōsistit satisfactō. z sic re
stitutō nō ē ps satisfactōis. q̄ restitutō
dicit tū cessatōez ab iniuria. fm̄ ē fun
damentū z q̄si pambulū ad satisfactō
nē. A. Ydē in sū. eo. ti. q. 12. 4. B.

¶ Utrū vnus p̄ alio possit satisfaccē
R. bz. p̄e. vbi. 8. Duplex ē effectus satisf
factōis. Cū solutō debiti p̄ctōz p̄cedē
tū. alē excessio cāz p̄ctōz sequentiū. et q̄
dē q̄ ad hūc secūdū effectū cōstat q̄ vn⁹
p̄ alio n̄ p̄t satisfaccē. Quārū hō ad p̄
mū distinguendū ē q̄ si q̄s ipotens est
p̄ se satisfaccē tūc alī q̄ est in caritate
p̄r p̄ eo satisfaccē. sicut ēr cōfiteri. ut s̄.
cōfessio p̄. s̄. Si hō ē potēs tūcōz q̄ ip̄
femer satisfacciat p̄ seip̄o. p̄t tū iuuari
p̄ alū. Et addit h̄ Thob. q̄ et si sit potēs
alī possz p̄ eo satisfaccē. s̄ n̄ ē p̄mitten
dū ut aliqd̄ p̄ alio satisfacciat nisi dīe
ctus aliqd̄ appareat in penitēte vel cor

poralis p̄ quē ipotēs sit ad sustinēdū
uel spūalis p̄ quē nō sit p̄mpt⁹ ad por
tandū p̄niam. A. Et hoc casu ei p̄nia
nō v̄r p̄desse nisi alium parū habuerit
ad faciendū q̄d sibi a sacerdotē i p̄nia
iuste fuerit inuictū. q̄ ad h̄ obligatur
et de pe. z re. oīs. Naz p̄fca p̄nia cogit
p̄ctōz oīa libent̄ sufferi. de pe. dī. i. p̄
fecta. Jo clarioz v̄f inia. p̄e. q̄ etiā po
nitur sicut dicto Thob. i. sū. eo. ti. q. 12. 9.
Nam nccē ē q̄ hō recognoscat p̄ctm̄
sūū saltem p̄ aliqd̄ actū satisfactōis
exterioris. al̄ nō v̄r in x̄tate dolē. Cū
z Jobet. dicit dñs. Cōuertimur ad me
i toto corde v̄ro. i. ieiunio z fletu z plā
ctu zc. Ad h̄ ēr facit de pe. dī. i. nō iust
ficat. Cū z Ricar. sup. 4. sen. dī. 15. dīc
q̄ in lege cōi fm̄ oēs nūq̄ dimittit ac
tuale peccatū mortale sine aliq̄ satisf
factōe. q̄ sp̄ ad h̄ regit act⁹ penitēdi
i q̄ p̄ncipalior ps satisfactōis cōsistit. et
q̄ d̄ lege cōi p̄ mōtali actuali cū satisf
factōe menti x̄pi regit aliq̄ satisfac
tio penitēns. nō p̄t impfectōez me
riti x̄pi. s̄ q̄ de vult. z p̄t fin bonozē
z n̄m bonū ut p̄ his que voluntate p̄
p̄a cōmittimus vel omittim⁹ volūtatē
p̄p̄a satisfactōez aliquā faciam⁹. Itē
Scotus sup. 15. dī. 4. sen. idē s̄erit sub
dēns. Si arguis. Contritō p̄t dele q̄d
cūq̄ p̄ctm̄. i. gīt p̄ nullo cōsider alia
satisfactio p̄p̄a. Nō segt. q̄ contritō in
cludit aliqua satisfactōez saltē i voto.
z l̄ q̄nq̄ sit intēsa ita q̄ suffic̄ at et sa
tisfaciat p̄ tota pena. p̄ceptū tū d̄ p̄a
ifligēda n̄ est irratiōnabile. q̄ contritō n̄
est nisi satisfactō p̄ticulari. p̄cepta hō
gnālia dānt p̄p̄r remedia gnālia. z bz
illas cōditōes que inueniunt in hoib⁹
ut in pluribus.

¶ Utrū satisfactō possit fieri p̄ opa et
caritatē scā. R. fm̄ Thob. z p̄e. vbi sup
Non. nā satisfactio ē amorio offēse
z restitutio amicitie. Hoc at non p̄t
fieri sine ḡfa z caritate. Cū. i. Cor. 13.
Si distribuero in cibos pauperū oēs
facultates zc. caritatē at non habuero
nihil mibi p̄dest. Iahān. opa nō sūt

Primo satisfactio in unam tantam & in peccato mortali expletam necesse sit iterare. **R.** **S**im. **T**ho. vbi. s. Alique satisfactiones sunt ex quibus manet aliquis effectus in satisfaciendis et post actus satisfaciendi transit, sicut ex ieiunio manet corporis debilitatio, et ex elemosinis largitis substatio dominum. et sic de filiis. Et tales satisfactiones in peccatis facere non oportet iterum. qz ad illud qd eis manet per penitentiam sequente accepte sunt. Satisfactioes autem que non relinquunt aliquem effectum in satisfaciendis postea actus transit oportet iterare. sicut de oratione et simili. **A.** et interior. **I.** doolo. et peccatis. **B.** qz totaliter transit nullo modo vivificat. sed oportet iterare. **I**dem **Al.** Ad id autem. **B**ul. qz talis tenet ad suscipiendam postea penam siue satisfactioem. non est ei imponenda postea penam tanta quanta si nulla fuisset imposita. qz presumendum est qz propter illam uniuersa que fecit. & ex ea iudicat deus maiorem contritionem ei dedit. **A.** **I**ste **B**ul. vbi sentire qz penam in peccato mortali facta sit indifferenter ita dicitur. **I**dem qz propter roem ab eo dicta oportet diminui. **P.** et vbi sentire qz sit in iteranda. ut in su. eo. ti. q. i. 3. vbi secundum eum dicit qz satisfactio in mortali peccato facta per sequente penam non incipit valere. qz talia opera a caritate non sunt elicienda.

[illegible]

quidē pena l3 ipse nō soluat. z i p qdē ē
satisfactio simpliciter. qz recōciliat z pla
cās. In 2^a ē satisfactio. qz uolūtaria
restitutio. l3 nō simpliciter. qz nec recōcili
ans nec placans. In 3^a ē satisfactio
ultra quā nō exigit ulterior pena. **Ex**
2ª sequit^r qz si magnā ptem satisfactio
nis iposite qz fecit ex caritate. non est
iterato iponenda pnia seu satisfactio
p p pto de q pniā expleuit in pto
mortali et p^o iterū penitet. qz de pto
satisfecit l3 ex caritatē. l3 tñ de nouis
peccatis q fuerūt cā. qz illa satisfactio
fuit mortua. Et si arguas. Fuit mortua
ergo nō satisfactio. Nō seqt^r nisi qz nō
ē recōciliat z placās in amicitia. Et si
arguas. Igit^r nō satisfactio. nō seqt^r. qz
suffic^r dō qz aliq uolūtaria soluat pe
nā debitā ad puniōēz peccati omissi.
l3 nō recōciliat in amicitia. qd p3 in ac
tibus hūanis. Si enim alicui offense in
regē corresponsdeat dōse fm leges ab
scisso manus. si isti ē inuito abscondat
manus satis patet z regi satisficit suffi
cient^r. qz fm iusticiā non ab eo exigere
vult ulteriorem penam z tamen non
recipit eum in gratiam et in amicitia
am. **Ad** igit^r magis posset sufficē p
puniōē culpe si aliqz debitam sibi in
fligeret penā. l3 nō ad grām ul amicitia
am iudicis offensi. **Ex** 3^a mēbro posset
dici qz talis si p p nouū peccatū i qd
fecidit dānet anteqz totā pniāz ople
uisset puniet in inferno tpaliter pena
correspondente illi q non fuit hic solu
ta. z p aliqd tps non puniet aliq pēa
p illis peccatis p qbus fuit pnia illa
iposita sicut z de ueniali. qz mories in
pto ueniali siml^r z mortali nō puniet
etnaliter p ueniali. ut dices. i. Et eodē
mō i pposito. **Ex** quo. n. fm plenā iusti
ciam punitiā semel est iposita pena
tpalis isti de peccato p q uere penitu
it. nūqz isti p isto pto debet nisi pēa
tpalis. z illa soluta nllā alia. **Dec** **Sec**
tus. Ad accōrdiā oīz pot^r dici q aut sa
tisfaciendū ē p xio aut deo. p casu in q
cūqz statu fuerit scā sufficit. Nō enim

intest. primi cui^r meriti fuerit satisfi
ciens. **Prop**tea z bona fides nō patit^r
ut bis ab eodē idē debitū exigat. ff. de
re. iur. bona fides. 2^a casu. dicendūz qz
satisfactio pniālis respectu qntitatis
posita est in arbitrio sacerdotis. ut. s.
pnia. 2^a s. p. **Un** post aliqd pniā sine
q regularit^r oīo fieri non pot^r ut. s. s. s.
cū additōe. a uolūtate dessoris dpen
det vtz satisfactio ex caritatez scā de
beat iterari uel nō. z si de eius uolūta
te constat itam^r illi. qz si nō constat recurri
mus ad electuras. **Un** si iniuncta pnia
nō relinqt post se aliqd effectū. sicut
ē oīo. nō psumit iposita ad satisfactio
nē pena. l3 ad ipetratōem recōciliatio
nis seu grē remissive que bēri nō pot^r
nisi p oia scā in caritate. **Jo** hmoi pe
nitentia d3 tāqz inualida q ad hoc ite
rari. **Sit** v^r iteranda qn pctm annullat
effectū iniuncte pnie. sicut z iustitiae lo
ca indulgentie ad q inuitit^r accedit q
ē ex caritatē. **Jo** illuc accedē uidet^r ta
liter iniunctū ut non sit inutile l3 ex eo
seqtur effectus. nisi ostaret sacerdotē
illud iniūxisse poti^r ad penā pegrina
tōis qz indulgentie acquisiōem. **Si** ho
iniuncta pnia relinqt post se aliqd ef
fectū rerū seu corpis diminutū. psumi
tur iniuncta ad satisfactiōem pene q
pot^r ē ex caritatē fieri. ut dicit **Scor**us
Jo nō est necesse iterari fm eundē. et
Tho. nisi pnia hmoi eēt ualde quā re
spectu psonē penitent^r et ptoz ab ea
omissoz. **Nā** tā quā pnia nō v^r iuncta
ad satisfactiōem pene. l3 ad impetratō
nē grē remissive q ex caritatē haberi
nō pot^r. **Prop**tea illā necesse ē iterari.
fm **Licar**. Et sic doctores accōrdāt. Et
ex his pot^r colligi qz ad iustitādū dictas
ambiguitates d3 prudēs sacerdos pe
nitēti aliquā iniūgere satisfactiōem
quā statim exequat^r xistit^r in statu g
tie. z ex inde q ad reliquā satisfactiōēz
quā successiue agē debz. z ei dclurare
vtz debeat illā iterare si ex caritatēz
egerit. Et l3 i aliquo cāu satisfactio ite
rari debeat si ex caritatē fiat ptractū ē

ramē hoc ⁊ quodcūq; aliud bonū etiā
ēx caritatē factū valet ⁊ utile ē ad mī-
ta, de peccatis, falsas ⁊ nōt Ricar. 4. se,
dis. 15. **B.** Et nō qd nō ē in pctō mortā-
li q est stritius ut. s. stritio. s. pl. Pul-
ta q ptinēt ad satisfactioez. vide. s. ele-
mosyna. Itē ieiuniū. Itē orō. Itē pe-
nitentia ⁊

S **Scandalum** Quid sit
scdm
Iho. scda scde. q. 43. **Sicut**
dicitur in dicit sup illud Mat. 18.
Sicis qz pharisei audiō hō hoc scan-
dalizati sūt. qd greci scandalū dicunt,
nos offensione vel iniuriā uel ipactō
nē pedis possum⁹ dicere. **Lōtingit.** n.
qñq; qd aliq; obex pōit alicui i uia cō-
opali cui ipigēs dispōit ad ruinā. ⁊ tal-
obex dī scandalū. Et sūt i pcessu uie
spūal⁹ cōtingit aliqūē dispōit ad ruinā
spūalē p oem vel scā alterius inq̄tuz
s. aliq; sua admonitōe uel inductōne
aut exēplo trahit alterū ad peccandū
⁊ hoc ppe dī scandalū. Tūbil autē s; p
pziām rōnez disponit ad spūalem rui-
nam. nisi qd hēat aliqūē defectū recti-
tudinis. qz id qd ē pfecte rectū magis
munit boiem i casū qd ad ruinā indu-
cat. Et iō ouenient dī q scandalū ē di-
ctū uel factū minus rectū pbens alti
occasione ruine. Et hec diffinitō sumi-
tur ex glo. Mat. 18. **A.** Tandē diffini-
tōem ponit. **Nico.** de tira. sup ps. 49.
B. Scadalu trī aliqñ sumit large pro
qlibet ipedimēto. **Mat. 18.** Scanda-
lum mibi es.

Utz scandalū sit pctm. **R.** s; **Iho.**
vbi. s. Duplex est scandalū. s. passiū
in eo q scandalizat. ⁊ istud ē semp pec-
catū. **Nō.** n. scandalizat nisi inq̄tū ali-
qualit ruit spūali ruina q est peccatū
Aliud ē scandalū actiū. s. qd ē in eo q
scandalizat. et hoc ē ēt semp pctm. qz
l'op⁹ qd fac pctm ē ut ēt si nō ē pctm sal-
tez h; peccati siue mali spēm. iō dimit-
tendū est ppter pxiimi caritatez ex q
vnusq; conat saluti pxiimi puidere

Et sic q uō dmittit i caritatē agit. **R.**
Un. z. ad. **Thessal.** vlt. of. **Ab** omni spē
mali abstinete uos. Et facit ēx d vira
⁊ ho. cle. cū ab omni. **B.** s; tñ scāda-
lū patientis pōt ēē sine pctō agēti. vt
puta cū aliq; scandalizat de his que
aliq; bñ facit. ⁊ que spēm mali nō hēnt
A. qz hoc casu nō est scandalū actiū
s; passiū. s. qz nō pcedit ex scō agēti
s; ex passione ⁊ culpa patiētis. de quo
mat. 18. s; circa scādalizatos phariseos
of. **Dimite** illos qz ceci sūt zc. Et non so-
lū a pctō uel a spē pcti abstinendū est
ad remouendū scādalu. s; qñq; ēt a li-
citis. vt p; in sequentib⁹. **B.** Itē scā-
dalū agentis pōt ēē sine pctō patienti
ut cū q; inducit aliū hō uel facto ad
pctm. Itē qdem qñtū est de se scāda-
lizat. s; si aliq; nō cōsentit immunis ē
a peccato.

Utz scandalū sit spāle pctm. **R.** s; **Iho.**
scda scde. q. 43. Scandaluz passi-
uū. s. in eo qui scandalizat non pōt esse
spāle peccatū. qz ex dco vel scō alteri
aliqūē ruere cōtingit fm qd cūq; gen⁹
peccati. nec ipsa suprio occasioes dar
specialē ratōem peccati. Scādalu; hō
actiū. s. in eo q scādalizat pōt sumi
duplicit. s. p se ⁊ p accidēs. **Per** accidēs
quidē qñ ē pter intentionem agentis
vt puta quādo aliquis facto suo uel hō
bo inordinato nō intendit alteri pare
occasione ruine. s; solum satisfaccē sue
uolūtati. ⁊ sic scandalū non ē speciale
peccatū. qz qd ē p accis non cōstituit
spēm s; ē circūstantia aggrauans. s. qd
in publico fit. **Per** se hō ē scandalum
actiū qñ aliq; inordinato suo dicto ul
facto intēdit aliū trahere ad peccatū
⁊ sic ex intentione spālis finis sortitur
rōnez specialis peccati. **Finis** eim dat
spēm imortahus. **A.** Idē in sū. l. 13.
ti. 30. q. 3. **Et.** s; pcedēs hēet eo. l. 13.
Utz scandalū sit peccatum mortā-
le. **R.** scdm **Iho.** vbi supra. Scandaluz
passiū potest esse veniale quasi ha-
bens impactionem tantum. puta cū
aliquis ex inordinato dicto uel facto

alterius commouetur motu peccati
uanius. Quandoq; vero est peccatū
mortale quasi habens cum impactio
ne ruiam. puta cū aliquis ex inordi
nato dicto uel facto alterius procedit
ad peccatum mortale. Scandalū au
tem actuum si sit per accidens potest
esse quandoq; veniale. puta cū aliq
uel actus peccati venialis committit
uel actum qui non est scdm se pecca
tum. sed habet aliquam speciem ma
li cum aliqua leui idiscretionē. Quan
doq; vero est peccatum mortale siue
quia committit actum peccati morta
lis. siue quia contemnit salutes proxi
mi. ut pro ea conseruanda non preter
mittat facere quod sibi libuerit. Si
vero sit per se. puta cum intendit idu
cere alium ad peccandum. si quidem
intendit inducere ad peccandum mor
taliter. est pccm mortale. et sibi si intē
dat iducere ad peccadū veniale p ac
tum peccati mortalis. Si vero inten
dat inducere ad peccatum ueniale p
actum peccati uenialis est peccatum
veniale. **A.** Idem in sum. eo. titulo.
questione. 7. **B.**

Quam bona spiritualia sint pro
pter scandalum dimittenda. **R.** secun
dum **Tho.** ubi supra. Quedam bona
spiritualia sunt de necessitate salutis
que pretermitti non possunt sine pec
cato mortali. Manifestum est autē
q; nullus debet peccare mortaliter ut
alterius peccatum impediatur. quia gli
bet plus tenetur sibi q; alteri. et ideo
ea que sunt de necessitate salutis pre
termitti non debent propter scandalū
vitandum. In aliis autem spirituali
bus bonis que non sunt de necessitate
salutis. videtur distinguendum. quia
scandalum quod ex eis aliquando ori
tur. quandoq; ex malicia procedit. cū
scilicet aliqui uolunt huiusmodi bona
spiritualia impedire scandalum con
citando. Et hoc est scandalum phari
seorum qui de doctrina xpi scandali
fabantur. quod esse contemnendum

christus docet. **marhei. 15.** Quando ve
ro scandalum procedit ex infirmitate
uel ignorantia. et huiusmodi scanda
lum est pusillozum. propter quod spi
ritualia opera sunt occultanda uel in
terdum etiam differenda ubi pericu
lum non imminet quousq; reddita ra
tione huiusmodi scandalum cesserit. Si
autem post redditam rationem durz
tam videtur q; qui inde scandalū su
mit non ex ignorantia. sed potius ex
malicia procedat. et sic propter ipsū
non sunt spiritualia bona dimittenda
A. **Don. pe. vi in summa eodem. ti.**
questio. 5. **B.**

Utrum punizio peccatorum sit p
pter scandalum dimittenda. **R.** scdm
Tho. secunda secunde qone. 43. Pena
rum inflictio intantum habet rationē
iusticie inq̄tum per eas peccata cobi
bentur. Si autem per inflictionem pe
narum manifestum sit plura et maio
ra peccata sequi. tunc penarum infli
ctio non continebitur sub iusticia. Et
in hoc casu a peccatorū punitione ces
sandum est. ut dicit **Aug.** **A.** hoc
dictum habetur **dis. 50. ut constitueretur.** **B.**

Utrum a sacra doctrina ppter scāda
lū cessandū sit. **R.** **Tho.** ubi. 8. Circa
doctrinā duo consideranda sunt. s. veri
tas que docetur. et ipse actus docendi
qrum p̄mū est de necessitate salutis
ut. s. cūritari nō doceat. sed verita
tes sibi congruentia t̄pis et psonaz ppo
nat ille cui incūbit docendi officium. Et
iō ppter nullū scandalū quod sequi
videatur debet homo p̄missa veri
tate falsitatem dicere. **A.** **Facit. 22. q. 2 ne**
qs cū duob. c. se. et ex d. v. sum. sup. eo.
B. Si ipse actus docendi int̄ elemofy
nas spūales cputat. d. quib? in se. **s. d.**
A. s. utz ppter scandalū sine dimittē
de. **A.** doctrina at̄ q̄s et si heat ex offi
cio excusat q̄ ppter indispositiōem
audiētiū inutilis eēt. **Dicit. n. Eccl. 32.**
ubi n̄ ē a udit? nō effūdas fmonē. **Ad**
b. et. xi. q. 3. q̄. et nō ē in deā. q. 5. **B.**

¶ Utz ipletio osiloz largitō elynaz
 z hmoi opa misericordie sint pmittere
 da ppf scandaluz. **R.** fm **Iho.** ubi. s.
 An talia nō sūt de necessitate salutis
 lz ppter scandalū nō sint simplici di
 mittenda sunt tñ interdū occultanda
 z differenda ppter scandalū pusilloz
 quicq reddita ratōne scādali cesser. **A.**
Nō tñ d3 qd faciliū esse ad credendū
 qd alii scādalizent de bono ope. nec fa
 cile ppter merū scādali d3 a bono ces
 sare. cū debeat psumē de aliis; potius
 qd sint boni qd mali. Durāte tñ scia qd
 alii scandalizēt ex illo bono nō d3 face
 s sciam fm glo. **Ray.** z in dca. q. 5. **B.**
Qñ at consilioz obseruatio z impletō
 operū misericordie sūt de necessitate
 salutis. ut patet in his q iā nouerūt osi
 lia. z in his qbus ex debito iminet de
 fectibus alioz subuenire. uel in tpali
 bus. puta pascendo esurientē. ut in spi
 ritualibz. puta docendo ignorātē. z b
 siue fiant hmoi debita ppter iniūctū
 officiū ut p3 in platis. siue ppf neces
 sitatē indigentis. tūc eadem rō est de
 hmoi sicut d aliis q sūt de necessitate
 salutis. de qbus. s. dcm est. **g. 5. A.** Idez
 in. dca. q. 5. **B.**

¶ Utz correctio fratna sit ppter scā
 dalū dimittenda. **R.** fm **Iho.** scā se
 cūde. q. 43. Correctio fraterna ordina
 tur ad emēdatōem frs. z iō in tñ opu
 tanda ē in spūalia bōa inqū hēc cō
 seg pōt qd nō 3tingit si ex correctiōe
 frater scādalizetur. z iō si ppter scāda
 lū correctio dimittat nō dimittit spū
 ale bonū. **A.** De hoc latius. s. correctio
 z p totum. **B.**

¶ Utz pctm ueniale sit 3mittendum
 ppter uitandū scandalū. **R.** fm **Iho.**
 ubi. s. **Pctm** ueniale ppter uitandū
 scandalū nūq est faciendū. **Si.** n. faci
 endū est iam nō esset pctm. **Nā** z con
 tingit aliqd ppter aliquā circūstātiā
 nō esse pctm. qd illa circūstātiā subla
 ra est; pctm ueniale. sicut hbu ociosū
 z peccatū ueiale qñ absq utilitate dī
 ē. **Si** at ex cā rōnabili pferat. nō ē ocio

sū neq peccatū simpliciter. **A.** Dic cla
 rius q nullū peccatū ēt ueniale faciē
 dū est ppter uitandū scandalū. **Sed**
 bñ 3tingit interdū qd aliquid qd esset
 de se peccatū si fiat ppter uitandū scā
 dalū. nullū ē peccatū. ut ē in exemplo
 p posito z p3 p eūdū **Iho.** cui cō. **Pe**
 z **Ray.** ut in dca. q. 5. **B.**

¶ Utz tpalia sint ppter scandalū di
 mittenda. **R.** fm **Iho.** ubi. s. **Distigūē**
 dū ē. quia si tpalia sint nobis ad cons
 uandū cōmissa sicut bona ecclesie cō
 mittunt platis. z bōa cōia rei publice
 3mittunt rectoribz. talū 3seruatio fi
 cut z depositoz iminet his qb 3mis
 sa sūt ex necessitate. z iō nō sunt ppter
 scādali dimittenda. sicut nec alia q sē
 d necessitate salutis. **Qñ** z brūs **Iho.**
 cantuariensis repetit res ecclesie cuz
 scandalo regis. **Si** hō tpalia sūt talia
 qz nos sumz dñi dimittē ea tribuēdo
 si penes nos hēamus. uel nō repeten
 do si apud alios. sint. ppter scandalū
 qñq debemus. qñq nō. **Si.** n. ex h^o scā
 dalū oriat ppter ignorantiā uel ppf
 infirmitatē alioz. qd diximus ēē scan
 dalū pusilloz. tunc uel totalitē dimittē
 da sūt tpalia. ut aliē scandalū sedādū
 s. p aliquā admonitōē. **A.** **Un Aug.**
 li. de fmone dñi i mōre dicit. **Dandus**
 est qd nec altari nec tibi noceat qñq
 ab hoīe credi pōt. z cū negaueris quod
 petit indicanda est ei iusticia. z meli
 ei aliqd dabis cū iniuste petentes cor
 rexeris. ut i. fū. e. o. ti. q. 6. ubi bec omnia
 notant. **B.** **Si** hō scādali oriat ex
 malicia qd ē scandalū phariseoz. tūc
 ppter eos q sic scandalū 3citant non
 sunt tpalia dimittēda. qz hoc ēt noce
 ret bono cōi eo qd daret malis occasio
 rapiendi. z noceret ipsis sapientibz. qz
 rerinendo aliena i peccato remaneret
A. hoc fm nisi in aliq casu spūali cari
 tas aliud suaderet. s. ppter bonū pacē
 ut potest colligi ex dca. s. bellū. p. **g. x.**
 nisi extrema necessitas inueneret. **Un**
 ut z notat in dca. q. 6. glo. **Ray.** dicit. **Si**
 status me^{us} uel familie mee nō ē in tuto

fi careā remea: puta qz paup sū z idi
geo. z ero in piculo incidendi in ipatē
tiā aut murmuratōez d̄ deū. n̄ teneor
rē meā dare. aut a repetitōe cessār. cū
debeā p̄ me diligē z meos q̄ exncuz
pp̄t bo. n. excusaf q̄ idigēs ab alio ac
cipit ad vsurū. Si at̄ i tuto sit stat̄ me
us z familie mee: credo q̄ debeā dare
repetitā pp̄t h̄i scādālū vitādū: si cre
do eū re illa bñ vsurū. al̄ nō. qz eēt dā
gladiū in manu furiosi. **B.**

Utz abus sit dimittend̄ pp̄t scan
dalū. **R.** fm̄ Tho. ubi. s. lib. nō ē tota
lit̄ dimittend̄ pp̄t scandalū. qz sumē ci
bū ē de nccitate saln̄. s̄ talis cib̄ bñ
ē pp̄t scandalū dimittend̄ fm̄ illd. i.
Aor. s. Nō manducabo carnē in etnū
ne ffez meū scandalizem. **A.** Facit ad
p̄tā qd̄ occi est in s̄. p̄cedenti. in addi
tione. **B.**

Utz debeam̄ pp̄t scandalū vita
te iudiciū. **R.** fm̄ Tho. scda scde. q. 43.
Si cōf. Parb. s̄. volēt tecuz i iudicio
crendē z tunicā tuā tollere. dimitte ei
z palliū. Qd̄ ut dicit Auḡ. itelligēdū
ē h̄z p̄p̄atōez ai. ut. h̄o sit patus p̄us
pati iniuriā uel fraudē. q̄ iudiciū sub
tre: si hoc expediat. q̄nq̄ tñ n̄ expedit
ut in. s. xi. dictū est. Et sūt itelligēdū
illud apli. i. Aor. 6. Jā gdez oio delictū
ē in vob̄ q̄ iudicia h̄ctis in uos. Quaf
nō magis iniuriā accipit. Quare non
magis fraudē patimini.

Utz p̄pter scādālū dimittēda sint
ista r̄palia bona q̄ sūt debita p̄ spūa
libus. **R.** fm̄ Tho. vbi. s. Distingūdū
ē. ga aut r̄tē scādālū p̄cedit ex ignorā
tia siue infirmitate alioz. aut ex mali
cia. Et si qd̄ ex ignorātia. tūc p̄t n̄ ac
cipi ul̄ differri. ut. s. x. dcm̄ ē. q̄ incipit
Utz r̄palia. Cū ap̄t seminas spūalia
r̄palia stipendia nō accepit. ne offēdi
culū daret euāgelio xpi. ut. p̄. i. Aor.
9. Mirabat. n. scandaluz qd̄ p̄cedebat
ex ignorātia gentiliū q̄ hoc nō cōsue
rāt. Et iō ad tps abstinēdū erat ut p̄
struerent h̄e debūt. Et ex sili cā ec
clesia abstinet a decimis exigēdis ip̄

tris i q̄b̄ nō ē cōsuetū decimas solui. Et
h̄o scandalū p̄cedat ex malicia. agen
dū ē vt in ocō. s. x. s. d̄.

Pone q̄ aliqs b̄z bonā cōscia ap̄
deū. multi tñ d̄ eo scandalizant̄ hoīca
vtz sufficiat. **R.** fm̄ Ray. possz vidē
ri q̄ sic. z. Aor. p̄. A. n̄a hoc est testi
moniū cōscie n̄e. Itē. xi. q. 3. feri. Dica
tū q̄ q̄tuz in se ē q̄libet d̄z m̄i. satisfi
cere aliis intentōem suā oñdēdo. z cāz
z spēm mali remouēdo. Nōb. n. neces
saria est vita n̄a. aliis fama. xi. q. 3. nō
sūt. Si at̄ ipsi nolūt recipe satisfactōz
parati sēp rephendē z n̄ imitari. dolē
debēt q̄ illi peccāt. z sufficiat. xi. q. 3. in
ter h̄ba. **A.** Et ibi p̄z q̄ p̄ nobis d̄ ta
libus debem̄ gaudē. Dicē. n. ibi ibi q̄
si i cōscia n̄a nō inueniat malū qd̄ de
nob̄ hoīes loquūt. i magnā debem̄ le
ticia p̄sūt. Et idē qd̄ h̄ nōf i sū. e. n. q.
7. **B.** Et hoc idē h̄e. s. fama. s. p̄.

Cientia est stud. ū cleri
corum. Qd̄ clē

cus debz h̄re sciam sacre scri
pture z aliaz sc̄az z negotioz. ut. s. o.
dinādus. s. 4. Et sacra qd̄ scripturaz
debēt scire clerici ad subditōz aīmas
informādas. 36. dīf. c. 2. s. ecce. r. e. si q̄
vult. Seculares h̄o scias debēt scīf ad
eruditōez ut possint discernē verū a
falso z p̄ eas h̄eredituz. ad sciam pie
tatis nō at̄ ad uoluptatē z delectatōez
37. dīf. s. cū ergo. P̄p̄t hoc statutuz
est ut in certis ecclesiis h̄eatur doctor
z theologie z artū liberalium. vt sup̄
magister p̄. s. p̄. Et intelligas de artib̄
lib̄alib̄. s. gramatica p̄ncipalz. z etiā
dialectica. z rhetorica. qz ille spāl̄t eru
diūt hoīes ad sciam pietatis. Sec̄ de
arismetica. musica. z arstologia. qz
ille h̄z in se continent x̄ritatem nō r̄n
ducūt ad pietatē. dīf. 37. si q̄. **A.** Vbi
nihil of de rhetorica. **B.** Et tam scias
nūc ocās qn̄ ēt poeticas p̄t aliq̄ q̄nq̄
nō solū licite s̄ ēt meritorie studē. vt
s. errores gentiliū legendo derelictō
z vtilia q̄ in eis inueniunt ad adiuto
riuz sacre eruditōis ouertant. 37. dīf.

turbat. z. c. si quid veri. Naz. z. si qs ad
uersus mathematicos velit scribere im
perit. matheseos. risu patebit. 37. dis.
q. de mēsa. Paulus qz apptis aliq pbi
iosophoz. z. poetaz suis scriptis ididit
ut i pco. c. turbat. Un. i. Cor. 15. Denā
dzi pbi sniam ponit dices. Corruptunt
bonos mores colloca mala. Et ad Ti
tum p Epiminedis poete hsculū idu
cit. Metēses sep mēdaces. male bestie
vētris pigri. Et o athēnēses disputās
Aratri poete testimonio vti vices de
deo. Ipsi. n. z. gen. sum. Act. 17. Die
ronym. et vsus ē hsb. virgili. de pse.
dis. nūq. z. auct. ditate. Salieni z. Ipo
cratis. de pse. dis. ne tales. Itē Aug.
hsb. Lucam. 26. q. 5. nec mirū. circa pn
cipiū. A. Hec vera nisi ex studio ha
rū sciaz ptermittant vtiliora. qz non
mediocrit. errat q minus bonuz pfert
maiori bono. Et idē qd h nōt in sū. li.
3. ti. 5. q. i. fm Ray. z. Ul. B. Debz etiā
clericus siue platus hre sciaz negocio
rū tgalū. ut h. i. 5. 4.

¶ **U**trum clerici possint audire leges
aut physicā. R. Pnt verū nō cā cu
piditatis vel voluptatis. ar. 37. dis. c. p
z. c. legim. p. z. z. c. iō. nisi sint de illis.
de quibus dcm ē. s. excoicatio p. 5. z. 6.
c. z. 5. z. 6. 14. A. Idē in dca. q. i. B.
¶ **Q**uanta sciam dz hre psona ecclesi
astica. R. Quilibet plat. dz hre sciaz
lfature. z. si nō eminentē saltē ppeten
tē. Alit. p. r. moueri. ex d. era. z. qli. q. 15.
z. ex d. renūc. nisi. ex d. elec. cū nob. oliz
Scia at opetēs vocat q nccia ē ad ex
ecutoem cuiuscūqz ordinis. sicut sacer
dos inqtrū deputat. ē ad celebranduz
diuinū officiū tenet scire tm d grāma
tica q sciat hba ogroe pferre z accen
tuare. z. qd itelligat saltē ad lfam ea q
legit. inqtrū hō ē mifer sacroz tenet
scire q sit debita mā cuiuslibz sacri. et
modū rite dispēlandi ea. Inqtrū hō ē
doctrō tenet scir saltē rudimta z articu
los fidei p dilectōz opant. A. i. fidē
et opa fidei. qz fides si nō hz opa mōtua
ē in semetipsa. Jac. 2. et sic tenet scire

ptinētia ad salutē. s. qz agē a qb. obe
mus cauē. z. quō a pcris debem. resur
gē. B. Inqtrū hō ē iudex scie tenet
scire distinguē int leprā z nō leprā. pec
catoz. Lon. Tho. in. 4. dis. 24. addēs q
ad epōs ptinet scire et ea q difficulta
tē in lege dei faciūt uel facē pnt. A.
Idem nōt in sū. eo. ti. q. 2. fm Ul. Ray.
pe. Al. z. Tho. vbi ē pōt colligi q id
qd dī de sacerdote hz locuz ē in aliis
clericis vt debeat scire ptinētia ad of
ficiū suū. z. sic saltē scire grāmatica et
cetera. ut dcm ē inqtrū ad eos ptinet hz
grad. eoz. De scia at cofessoris dcm est
s. cofessor 2. 5. 3. in additōe. Bz z secula
res tenent scire ad eoz salutē ptinen
tia z hre opetentē noticiā mystēioz sa
luris z articuloz fidei. z sacroz ecclesie
ut. s. fides. z. eoz q eis anectūf. s. opū fi
dei. vt dcm ē. s. videlz q agē debēt ad
q ptiēt noticiā pceptoz cōiuz. A. qbus
debēt cauē ad q ptiēt noticiā pcrōz
saltē gnaliū. z. quō debeāt a pcris flur
gē. ad q ptinet noticiā debite pntē z cō
fessionis. Si hō neglexerit. qz hre sci
re hz omod itatē z cōditōem suā. hz 3. se
illud. i. Cor. 14. Si qs ignorat ignora
bit. Et ad hoc faciat qd nōt Alexander
de ales sup. 2. sen. dis. 39. q. 20. q incipit
Octauo qritur. B.

¶ **U**tr plat. debeat hre sciaz tgaluz
rerū. R. Scia debēt plati subdit. n
soluz spūalia. sed et carnalia subsidia
ministrare. exēplo xpi q turbas sequē
tes nō solū hbo sz et xrtute sanabat. et
corpozalib. alimētis reficiebat. Et vt
hec plene pficē possint dz eos hre soler
tiā seculariū negociōz. ut eoz cautela
z ecclesie seruēt idēnes. z. cuiqz neces
saria p suo mō submittent. dis. 39. p
torū. Et nō q lz qs pp hōz simplicita
tē repellat ab obtinēdo hfficio. nō tñ
dicit ab obrēto. sz dat ei cōdiutor. 7.
q. 1. qz frat. ex de elec. cū in cūcti. Bec.
at in lfatura. qz si non hēat saltē cōpe
tentē pōt remoueri. ut i pce. 5. dī. A.
Idē i dca. q. 2. hz Ul. Mostiz Ray. B.
¶ **U**tr mag. expedit iustē scie theo

logie: uel intendē saluti aīarū. **R.** fm
Tho. in q̄libet. **R.** pec duo adinuicē ope
ri pnt oupt. s. absolute z aliq̄ cau. **R.**
ergo cōsiderandū q̄ i aliq̄ artificio me
lior ē q̄ dispositio de artificio. z dī archi
tector q̄ aliq̄ manualis q̄ ope ereq̄
fm q̄ ci ab illo disponit. **Q.** i edificii
cōstruēdis maiori mercede cōducit q̄ d
edificio disponit q̄uis nībil mambus
opef q̄ manuales artifices q̄ dolāt li
gna z incidūt lapidos. In edificio aut
spūali sunt q̄si manuales oparii q̄ pti
clarit̄ iustit̄ cure aīaz. puta sacra mī
strando uel aliud bī. p̄ticularit̄ agen
t̄ q̄si pncipales artifices sūt epi q̄ im
perāt z disponūt q̄lī p̄dci offm suū
ereq̄ debeat. pp qd̄ epi. i. supintenden
tes dicit̄. **S.** i theologie doctores sūt
q̄si pncipales artifices q̄ iquirūt z vo
cēt q̄lī alu debeat. pcurare curaz. **S.**
plicat̄ igit̄ meli^{or} ē docē. sacra scripturā
z magi meritorii: si bona itēde agat̄
q̄ p̄pendē p̄ticularē curā saluti bī. z illi
us. **Q.** i a p̄s de se dicit̄. i. Cor. 3. Non
misi me xp̄s baptizare s. euāgelizare
q̄uis baptizare sit op^{us} marie cōfens sa
luti aīaz. **R.** i. Timot. 2. dicit̄ hec. **A.**
i. s. b. a. ut ibi p̄ doctrine aplice. **B.** cō
mēda fidelibus q̄ idonei erunt z alios
docē. **P.** a. n. rō demōstrat q̄ meli^{or} est
erudire de p̄nētibus ad salutē eos q̄
in se z i aliis p̄ficē pnt q̄ simplices q̄
in se tñ pnt p̄ficē. In aliq̄ tñ casu nccī
tate imnēte debēt ēt epi z doctores i
termisso p̄po offō p̄ticularit̄ itēde cure
aīaz. **A.** Idē i sū. e. t. q. 4. **B.** De mā
scie. s. dīcē. z. s. ingf. p̄ z. i. i. studium.
Cisina fm hosti. **S.** off. z
Ray. ē ab vnitate
seu ab vnīuersitate fidei illi
cit̄ dīscēssus. **R.** dī a scissura q̄ p̄ i p̄suz
fit. 24. q. i. scissura. **A.** Quo at̄ ad gnālē
acceptōez. scissura ē dissentio eoz inter
q̄s vnitas ēz dī fm cōfdez. ut in sum.
con. l. p̄t. c. 3. **B.**
Q. uē ē dīa inter scissura z hēsim. **R.**
fm Ray. hēsim in pncipio sui h̄z puer
lū dei dogma. qd̄ nō h̄z scissura. s. i fine

cōfingit aliquā hēsim ut recte videat̄
ab ecclesia recessisse. 24. q. 3. int̄ hēsim
posset igit̄ dici q̄ talis ē dīa qual̄ est
int̄ dispositōez z bītū. **A.** i. int̄ cāz z cau
satū. dōc. c. int̄ hēsim. **Q.** uē tal̄ est dīa q̄
lis est inter genus z spēm. qz oīs here
ticus est scismatic^{us} z nō eoz. ut b̄ in fi. z
in sū. con. eo. ti. q. 2. vbi hec notat̄. **R.**
Primo. n. dī scissura. s. cū p̄tinaciē ibe
sit sue secte asserēs non eē obediendū
Romane ecclīe. ē hēsim. qz peccat̄ i illo
articulo. scāz ecclīaz catholica. **Q.** i. n.
hēticus ē scismatic^{us}. s. nō eoz. **Idē** gof.
R. Atz scismatic^{us} vlt̄ hētic^{us} hēat̄ ali
quā p̄tātē spūalē. **R.** fm Tho scōa se
cūde. q. 39. Duplex ē p̄tās spūalis. Una
qdē sacralis. alia iurisdīctōnal̄. Sacra
lis qdē p̄tās ē q̄ p̄ aliqua cōfēctōez con
ferit̄. z talis fm suā essentia remanet̄
hoīe q̄diu uiuit siue i scissura siue i hē
sim labat̄. qd̄ p̄z ex bī q̄ redīcs ad ecclē
sua n̄ iterū cōfēct̄. s. tñ tales vsq̄ p̄tātē
amittūt. ita qz nō h̄z eis sua p̄tātē vti.
S. i rū vti fuerit. effēct̄ h̄t in sacralib^{us}
qz i hīs hō nō opat̄ nisi sicut in sūm bī
Q. uē effēct̄s sacrales nō excludūt. p̄pter
culpā quācūq̄ cōfēct̄ sacrm. potestas
at̄ iurisdīctōnal̄ est q̄ ex simplici inīc
tōe hōis cōfēct̄. z iō non immobili adhēt
z in scismaticis z hēticis n̄ manet̄ **Q.** uē
nec pnt absoluerē nec excoīcare. aut i
dulgētiās facē. aut aliud huiusmodi
z si fecerint nībil est factū. 7. q. i. noua
cian^{us}. **A.** Idem i sum. eo. ti. q. 3. **B.**
Q. ualī scismatici puniūt̄. **R.** fm
Ray. **A.** deo qdē legūt multiplici pu
niri. ut oarhā z Abīrō q̄ hyatu ēre ab
sop̄ti sūt. **Q.** uēri. i. s. Itē. x. tribus q̄ pie
roboā adhēserūt date sūt dispositōez
3. regl. 12. z 13. **A.** cūct̄ sequit̄. **R.** z a
liis mlti exēplis. **A.** b̄ hoīe q̄s siue a iu
dice puniūt̄ p̄ excoīcatōez ut d̄positō
nē. 23. dī. in noīe dīi. ex. c. 2. **Q.** uē puni
unt̄ pecumali. ar. 3. q. 7. q̄ at̄. Item si
necesse ē manu ēt militari siue arma
ta. 17. dī. nec licuit. c. i. q. i. petim^{us}. **R.** de
his penis ēt t̄git̄ Tho. scōa scōa. q. 39
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 4. **B.**

¶ Quid sit grau? pctm. scisma uel hē
sis. R. fm Tho. scda scde. q. 39. hēsis
simpliciter est gūlus peccati. qz ē pctm
d ipsū deū fm q in se est prima uitas
cui fides inicit. Scisma at ē d eccliaſti
cā uinitatē q ē mū? qz ipe de? . Et aliq
tū circūstātia orīgē posset q aliqs scil
maticus gū? peccaret q infidelis ali
qs. z hoc pp maiore cōtēptū. uel ppter
mai? piculū qd iducit. ut pp aliqd bi?
A. Idē in sū. eo. ti. q. 5. B.

¶ Qualiter redeūtes a scismate sūt re
cipiēdi. R. Scismatici volēs redirē
abiuare scisma z satisfaccē ad māda
tū ecclie. z o? recipi cū man? ipositōe
A. id ē eccliaſtica p?ate p quā o? a pec
cato scismat? z penis ex eo sequēt? bus
absolui. ut pōt colligi ex iurib? allatis
B. ut accipiant spūm scī q ex ecclie
sūā nē nec dāri pōt. z q. i. iudicim? . z. e. pu
denda. z. c. scisma. Et si qs recōciliatus
dicat secū circa ordies dispensatū: p
bare o? ab eo q p? dispensat. ut ex eo. c.
fi. A. Idē in sū. eo. ti. q. 5. B. Ray. z gof. B.
¶ Quis pōt dispensare cū ordiat? ab
hētico scismatico uel excoīcato. R. h?
B. dicit. Si scient a tali ordinē fceperūt
tūc sol? papa dispensat. Si hō ex igno
rātia nō tū supina. tūc p discretūz pla
tū cū tūb? potēt? dispensari ex de ord.
ab epō q re. c. p. z. 2. B. i epāto sol? pa
pa dispensat ex de elec. qz diligētia. Et
d sic ordinat? hēs sup ordiat? p. s. p. r.
z h. A. Idē qd i b. s. nō ē i sū. e. ti. q. 7.
B. Alienatōes fce a scismatici nō ualēt
ut. s. alienatō. s. p. r. z q imit? eis ē ex
coīcat? ut. s. excoīcato. p. s. z. in fi.

Secretorum reuelatio
uide sup
reuelatō. z. i. testis. 3. s. xi.

¶ Editio ut sit mortale
pctm. R. scdm
Tho. scda scde. q. 42. Peditō
pprie opponit uinitati multitudis. s.
pph ciuitatis. uel regni. z sic oppōitur
iusticie z cōi bono. A. qz scdm Aug?
in li? d ciuitate dei. pplm deſmiant la
pientes nō esse cetū multitudis s; ce

tū iuris ofensu. et utilitatis cōis socia
tū. ut in sū. li. 3. 4. q. 22. vbi hec no
tant. B. Et id ex suo gnē ē pctm mor
tale z tāto gūius q tō bonū cōe qd im
pugnaf p seditōem ē mai? qz bonū p
uatū quod impugnaf p rixā. Pctm at
seditōis p? z principalit? pinct ad eos
q seditōem pcurant. z autem ad eos
qui illos sequuntur pturbantes bonū
cōe. Illi hō qui bonūz cōe defendunt
eis resistentes. nō sūt dicendi seditio
si. sicut nec illi q se defendunt dicuntur
rixosi.

Sententia Quis dicat
sententia la

ta a iure. q. n. q. iudice. A iur
qū est de hoc scdm statutū ab eo q con
dere pōt. de quib? hēs sup lex. s. 2. B.
tentia vero a iudice ē. qū aliqs iudex
iudicat inter ptes. uel qū excoīcat. ut
ppter contumaciā z huiusmodi. Sūt et
d? a iudice fieri. qū nō p modū cōstitu
tōis s; in odiū alicuius mali iaz cōmū
si ferē excoīcatio siue gnālis siue spāl
Et sūt dico ēt si fiat in odiū omittētū
in futuro. dū tū nō intendat facē per
petuā constitutōez. A. uel p?icularez
Nam si intendat facere sententiā re
spectu p?iculariū psonaz. aut ēt gnā
lē sed nō ppetuam. d? esse iudicis fm
glo. Ray. z in sū. li. 3. 4. q. 22. q. 26. vbi hec
notant. Et p?icis con. Albricus. Sed
v? q? sūta tunc dicat iudicis qū seruā
tur p?cessus z ordo iudiciari? . z nō ali
ter. al? sententia ēēt iniusta z iudex pu
nient? . ex de sen. exco. sacro. z eo. i. i. cū
medicinalis. li. 6. B.

¶ Que est sūta interlocutoria. R. fm
Ray. Ast illa q nō sup principali sed
sup aliis qōnibus pferat. s. iter pncipiū
causē z finē. z est de aliquo teste repe
lendo uel recipiendo. de dilatorē o?ia.
qz inrer ptes loquēdo pferat sine scri
pture solennitate. ex eo. et sū. li. 6. B.
tū debet redigi in scriptis. s; nō ē p?l
hoc necesse q? descriptio recitel. A. i.
in scriptis pferatur. ut in sū. e. ti. q. 27.

vbi hec notant s^r Ray. z glo. ei^o. **B**.
ex eo. qm. **A**. h^o c. h^o c. in ti. d. pba. **B**.
Que est snia diffinitia. **R**. fm Ray.
diffinitia snia est qm principal^r questio
diffinit^r. ff. d. re iudi. l. i. Et d^r pferri ab
ipso iudice z nō ab alio. alif n̄ valz: nisi
iuder sit eps q pōr p aliū recitare ad i
star illustriū. **L**. de sen. ex peri. fci. l. 2. z
i autē. ut ab illustri. z q sup eā digni s^t
s. lancim^r igit colk. s. ex. eo. z si li^o c. **A**.
Istud c. z si. bñ facit alia xō iura alle
gata. s. parū faciūt. **B**.
Utz snia diffinitia sine scripto va
leat in aliq casu. **R**. Sūt casus in qb^o
valet s^r Jo. an. videlz qñ breues sunt
cause. z maxie viliū psonaz. z pōr dici
breuis duoz aureoz. ff. de dolo. l. adest
z. l. pce. in fi. **A**. Iste leges nō vident
ibi hēri. Et de istis causis breuib^o vili
um psonaz d^r in autē. nisi. de qua. i. Et
fm Ray. z in sū. eo. ti. q. 28. cause modi
ce siue breues dicūt trecetoz aureoz
uel nggentoz solidoz. **S**z mel^r v^r qd
segtur. s. vt attendit cōsuetudo. q si nō
appet relinq^r iudicis arbitrio. p iura
i. allegata. **B**. Inspiciat at q^uitas p
sonaz. z relinq^rat arbitrio iudicis. ff.
de iure deliberā. l. i. ex de offi. delega.
de causis. vel inspiciat cōsuetudo loci
vel fori. xi. di. cōsuetudinis. Itē valet
cū eps in cā ciuili int clericos indicat
xi. q. i. si go cū clerico. z. **L**. de sen. ex pe
ri fci. in autē. nisi. Itē cū p^res d^rposito
officio veniē ut reddat admīstratōez
in autē. ut iudi. sine quoq^u suffra. s. ne
cessitatem. colk. 2. **A**. Ibi nō v^r h^o cla
re dici. tñ idē ponit Albic^o. **B**. Item
cū papa p se pñciat. valet. n. l. nō tu
lerit eā in scriptis. Ipse. n. solutus ē le
gibus. **L**. de legi. digna vox. Itē fm q^u
dā valet: si lata sit in cā matrimoniali
ex d^r testi. Albic^o. **A**. Et ibi bñ v^r h^o
pbari. At idē ē in oibus causis i qbus
pcedit de plano sine strepitu z figura
iudici. vt in cle. sepe. de xbo. sig. **B**.
Sententia d^r ferri sedēdo. Itē i lo
co publico z honesto. z. q. 3. s. spaciū. in
fi. ff. de arbi. si cū dies. s. si arbi^o. Itē d^r

ferri d^r die z nō i tenebris. vt. s. iurisfo
rio. i. fi. Itē nec diebus feriatis. maxie
solēnibus z festiuis. ut. s. serie. s. 2°. Itē
nō d^r ferri p venalitatē. z. q. 6. s. diffini
tina. Hec z multa alia requirunt in sē
tentia: qz si aliquod amissū fuerit nō
valebit. **A**. At de his multa ponuntur
in p^rdcō. c. diffinitia. cū sequēti. **B**.
Utz snia a nō suo iudice lata tene
at^r. **R**. est nulla. ex de iudi. at si clerici.
nisi in cā reconuentōis. z. q. s. c. in agen
do. ex de mutu. peti. c. p. z. 2°. Itē tenet
snia cū go laicus ex certa scia cōstet in
iudicem nō suū. ff. de iurisd. om. iudi.
l. si p erroze. **A**. cōiuncta. l. e. receptū. eo.
ti. **B**. ex de foro ppe. significasti. **S**z
hoc nō h^o locū in clericis. qui nō pnt i
aliū iudicē cōstet: nisi si psona eccle
siastica. z que iurisditōnem ordinariā
hēat. z de volūrate sui epi. ut in d^rco. c.
significasti. De hac mā hēs. s. iuder p.
s. 2°. z. s. p^rlt. vel ēt nisi in cā reconuentōis.
Nā z si clericus cōuet laicū coraz iu
dice laico. z ille laicus reconueniat cleri
cū ciuili. si ferat snia d^r clericū bñ te
net. qz suus iuder est p reconuentōez. ex
de mu. peti. c. p. z. 2°. z. q. s. c. ius i agē
do. **L**. de sen. z inter. om. iu. cū papinia
nus. z in autē. z cōsequēt. Crimialiter
xō laicus clericū conuenire nō posset co
rā iudice seculari. xi. q. i. c. l. 2. z. nec reco
ueire pōr: qz i crimie nō admittit reco
uentō. z. q. xi. negāda. z nō relatōne cri
minū: s. innocētia re purgaf. ff. d^r pu
bli. iudi. l. is qui. **A**. Quasi idē notatur
in sū. l. i. z. ti. 3. q. 28. ad finem. **B**.
Quid si sunt duo iudices z pferūt
diuersas snias? **R**. Si pcesserūt ex iu
risditōe ordinaria. tener p reo. z nō p
actore: nisi in cā fauorabili. puta m^ri
monio. dote. ul^r libertate. siue testamē
to: si p his fuerit lata. Si xō pcesserūt
ex p^rate delegata. pcedet ex arbitrio d^r
legantis. **B**z si ex cōpromisso. neutra
d^r h^ore vigore. ex de sen. z re iu. duob^o.
Quis effectus ē snie? **R**. fm Ray.
Affectus ei^o ē multiplex. Primus est il
lo q pro veritate accipitur qm ad illos

inter q̄s lata est. Et itellige postq̄ trā
siuit in rē iudicatā. s. q̄ ab ea appella
ri nō possit. qd̄ est p̄ decē dies. ff. de re
iud. res iudicata. Itē effcūs snie est q̄
in actōibus p̄sonalib⁹ mandet execu
tōni infra q̄tuor mēses. ex de offi. dele.
querēt. z ex eo. qd̄ ad cōsultatōnez. tñ
ipsi ipm nō pōt artari z progari cā co
gnita. vt in p̄allegato. c. qd̄ ad cōsulta
tōem. z ff. de rei iud. l. 2. In actōib⁹ hō
realib⁹ cū res certa petita ē. puta li
ber. equus. ager. domus. o. mādari exe
cutōni statim post decem dies qui cō
cessi sunt ad appellandum. z hoc si res
sit in p̄sentia. in insti. de offi. iudi. i. p̄n.
Et idem debz fieri in actōne criminali
Nec. n. in talibus est executio differē
da. z. q. i. sicut. Fallit tñ in quatuor casib⁹
bus. p̄mo. s. cū princeps ex vindicta
seuerius fert sentētiā. quia tunc differ
tur executio ad min⁹ p̄ 30. dies. ut lo
cus possit esse misericordie. vel si res
exigit etiā penitentiā. x. q. 3. cū apud
al. si. de pe. si iudicari. Itē cū sentē
tia lata est in mulierem p̄gnantē. Nā
differitur vsq̄ ad tempus partus. d̄ re
gu. iur. l. p̄regnantis. A. Hec lex nō
est ibi. sed. ff. de pe. D. Item si capi
talis sententia est lata in seruū differ
tur executio quousq̄ reddiderit ratio
cinia admiistratiōis quā gessit. l. d̄ bo.
p̄scrip. l. i. Itē cū quis est cōfessus d̄ cri
mine. l. de custo. reo. l. 2. vbi d̄ q̄ reus
cōfessus de crimie in iure retrudatur i
carcerē. z postmodū reducer⁹ apd̄ acta
audiat. ut. s. cōfessionē iteret. Sunt et
alii plures effectus sentētie q̄s nō pro
sequor. qz potius ad forā contentiosū
p̄tinet. A. Idem in sū. eo. ti. q. 30. D.
Itē snia lata iter aliquos p̄iudicat
aliis. R. Regularit̄ nec snia nec res in
ter alios acta vel iudicata p̄iudicat
aliis. extra de fide instru. inter dilectos
z ex eo. c. q̄uis. A. res inter alios acta
p̄ totū. Fallit tñ in multis casib⁹. s. cū
cause sūt onere. si. distantis. z. q. 6. hoc
quippe. ex de accusa. ad petitiōem. ex
de purga. cano. c. p̄t. A. Exemplum
pōt poni in casu de quo in fine. s. dicit

Alii at l. snia sup vna cā lata. puta su
per amotiōne alicuius a bñificio faciat
p̄sūptiōem in alia videlz sup collatiōe
dicti bñificii alii facta. non tñ p̄iudicat
alteri si ille cui facta est collatio vel
sūis nesciuerit cām agitari. cū regula
sit in d̄rūm. vt patet in p̄ncipio. s. nec
rō aliud suadeat. nec i iuribus allega
tis d̄rū videatur probari. D. Itē
in cā libertatis. ff. de sta. ho. l. ingenuus
Item in causa filiatiōis. ff. de liberis
agno. l. i. in sū. l. 2. z an p̄n. Item fallit
si actio vel defensio p̄mo loco p̄ineat
ad aliquē. z ipse sciens patiat sequēte
experiri de re ista. qz intelligit iuri suo
renūciare. vt si debitor passus sit expi
ri creditorē de p̄prietate pignoris. q
succubuit. si debitor postea veller age
re obstabit ei res iudicata. ut etiā eo?
creditor passus sit debitorē agē. ff. d̄ re
iudi. sepe. ex eo. c. p̄t. vbi hec oia notā
tur. A. sū glo. in quibus etiam loci
notatur z id. quod in sequenti. s. habet
tur. D.

Itē snia lata inter alio salteri pro
desse possit. R. Regulariter nec snia
nec alia res inter alios acta alteri pro
dest. Sed fallit quia prodest in certis
casibus. p̄mo quidem in querela iof
ficiosi testamenti. ff. de inoffi. testamē.
l. papinianus. s. meminisse. A. Vbi
snia lata d̄ agentem de inofficio te
stamento prodest fisco cui acquiritur
quod dicto agenti relictum fuerat ex
eodem testamento. D. Item in re
indivisibili. ff. si ser. vendi. l. loci. s. si fū
dus. A. Vbi dicitur q̄ sentētia lata
p̄ vno d̄rōrum alicuius fundi sup ser
uitute fundo debita prodest etiā aliis.
D. Item in re cōmuni cum pupillo.
ff. quēa dmo. ser. amit. l. si communes
A. Vbi dicitur q̄ habenti cum pupil
lo cōmunem fundum cui debetur ser
uitus vie non obest p̄scriptio. quia nō
vsi fuerint pupillus z ipse. z hoc p̄t
p̄miliūm pupilli. D. z. q. 6. s. diffi
nitua. h. q̄nq̄ plures. A. Potius in
cipit quādo vna. D. ex de appē. c.
p̄t. A. Vbi d̄ vna snia pluribus con

denotatio. si unus solus ad appellatio-
nis beneficium conuolauerit. illius vi-
crozia iure comuni ceteris suffragat:
si comuni iure inuenit. **I**dez negociū
et eadez causa defensionis existit. **P**
Item prodest ubi res est communis cu-
fisco. **D**e comuni re alie. l. 2. **A**. **I**bi d
hoc parum dicitur. sed posset dici per
argumentum idem quod de pupillo
habetur in dicta. l. si communem. sed ibi
non dicitur de sententia. sed d prescri-
ptione. ut patuit. **P** **N**otantur hec
extra eo. c. penult. **A**. **I**n glo. et dicit
intelligi cum predictis modificationi-
bus. **P**.

Quibus auxiliis subleuatur senten-
tia? **R**. **Q**uatuor. **S**ubleuatur enim
quandoq; per appellationem que de-
bet fieri infra decem dies tempore la-
te sententie. 2. q. 6. c. p. et c. anteriorum.
2. per supplicationem. ut cum lata est
a principe. uel ab alio a quo non licet
appellare. 3. q. 2. vti nam. 2. c. sententia.
3. per querelam falsi. ut si dicatur lata
per falsos testes. uel alias falsas pba-
tiones. extra de testi. sicut nobis. extra
de procurato. in nostra. et de proba. l. 3.
De fal. l. querela. **A**. **I**bi dicitur q
rela falsi temporalibus prescriptioni-
bus non excludatur. nisi. 20. annorum
exceptione. sicut cetera quoq; fere cri-
mina. sed ut patet in sum. eo. ti. q. one
31. glo. **R**ay. dicit q in hoc fm quosdam
tria exiguntur. scilicet corruptio in testibus
falsitas in attestacionibus. et q iudex
secutus fuerit in sententia falsitatem
attestacionum. **N**o. tamen notauit ex-
tra de proba. licet causam. q sic suffic
probare instrumentum ee falsum. ut
A. si ex fal. instrum. l. penult. in fi. ita et
testes. cum par sit fides testium et in-
strumentorum. hec ibi. **A**terius videt
q sufficiunt duo. videlicet falsitas testiu
et q ex falsis eorum testimoniis iudex
fuerit motus ad sententiandum. dicta
l. penult. **A**. si ex fal. instrumen. ubi di-
ctur. **F**alsam quidem testatonez qua
diuersa pars i iudicio aduersus te vsa

est ut proponis. solito more arguere si
prohiber. sed causa iudicati in irritum
non reuocatur. nisi probare poteris eu
qui iudicauerat secutum eius instru-
menti fidem. quod falsum esse consti-
terit aduersus te pronunciaffe. **E**t ide
etiam est de instrumentis. ut patet ex
eadem. l. 2. eodem ti. l. si. vbi dicitur. **I**n-
dicati executio solet suspendi. et soluti
dari repetitio. si falsis instrumenti cir-
cuuentam esse religionem iudicantis
crimine postea falsi illato manifestis
probationibus fuerit ostensum. **P**.
Item quarto per in integrum resti-
tutionem. extra de in inte. resti. per totum.
A. **I**dem quod in hoc. s. notatur in di-
cta. q. 31. fm Ray. **P**.

Sepultura primo
communiter. Sepultura scdm
Doff. quandoq; accipitur pro ipso offi-
cio quod impenditur corporib; sepe-
liendis. **E**t de hac intelligitur q ven-
di non potest. extra de sumo. non satis.
13. q. 2. precipiendum. l. q. i. dictu. 2. qua-
doq; sepultura dicitur ipsa terra que
si est de cimiterio. uel fuit ibi aliqs se-
pult. iteru vendi no pot. ff. de rei vendi.
q religiosus. 3. q. q. d. ipse tuba. **A**. i.
archa marmorea uel lapidea. ut i su. li.
p. ti. 16. q. i. **B**. et illa vendi pot si nulli i
ea sepultus sit. **A**lioquin loci scus e re-
ligiosus et vendi no pot. ff. de reli. sup.
su. l. 2. 13. q. 2. quæsta. 2. c. postq. 4. d. q
q tra pura q deputada e ad vsu sepu-
ture. et hec vendi pot. 12. q. 2. auris. **A**. 16.
Vmo. et **D**offi. **E**t addit **V**mo. q si vas
aliquod lapideu uel ligneum pro aliq
sepeliendo e factu pot vendi. nisi sit factu
sacru per pontificem. uel ad hoc spatu d
putatu. ex de reli. domi. ad hec. **L**icet
eim in aliquo loco sit sepultus aliqs
sine pontificis auctoritate. no credim;
locu sacru fm canones. licet secus sit
scdm leges. ff. de reli. l. 2. **S**i autem lo-
ca pda sint sacra uel ad hoc deputata
p epm. vendi no 13. ex eo. abolende. et
notur in dicta. q. i. **P**.

¶ Quid ē ius sepulture. **R.** s3 **Ray.**
Ius sepulture est qđ opetit ecclie ad
sepeliendū aliqđ in cimiterio suo. z p
uenit ex pontifici assignatōe. ar. 13. q. 1.
ecclesias. cōpetit at gñālīr ecclesiis p
prochialibus z ēr illis qbus a iure vel
pūilegio ccessū ē. nō at aliis. **A.** **Mon.**
Inno. qui ēr dicit qđ nō oīs ecclesia h3
cimiteriū. s3 ille tñ qđ hñt pptm uel qđ
hñt ex pūilegio. ut in sū. eo. ti. q. 2. **B.**
¶ Utz alibi qđ apud ecclesiā possit eē
sepultura. **R.** s3m Inno. Cimiteriū vī
quecūq3 sepulture dōbēt eē circa eccle
siā. 17. q. 4. sicut. s3 tñ bñ pōt cimiteriū
aliqđtūlū eē remotū ab ecclesia. nō tñ
credim⁹ qđ alicui loco ēr religioso ho
spitali uel bi⁹ possit accedē sepultura
nisi hēat ecclesiā. Itē in vno cimiterio
multe ecclesie possunt hēre ius sepeliē
di prochialios suos. **A.** Idē i. dē. q. 2. **B.**
¶ Utz pactū pūdicet sepulture? **R.**
Pactum qđ fit cū rectore prochialī ec
clesie de nō recipiēdo aliq3 vel certos
prochianos ei⁹ ad sepulturā suari de
bet ēr ab his qbus a sede aplice sepul
tura libēa ē ccessa. s3 illi apud eos ele
gerunt sepeliri. ex de pac. pactū. l. 6.
¶ Ubi d3 sepeliri qđ ccedit nlla sepul
tura electa? **R.** s3m Jo. an. sup. caiarū
de sepul. l. 6. Sepeliri d3 in sepulcro
pentū exēplo pfiacharū. 13. q. 2. Ebron
ex eo. nos instituta. z c. fraternitatē. uel i
prochiali ecclesia si cōsuetudo sit. **A.**
Immo d iure cōi q3 d3 regularitē sepe
liri in ecclesia prochiali. nisi cōsuetudo
repugnet qđ seruāda foret s3m Ray. et
Inno. z in sū. e. ti. q. 10. vel nisi sepulcu
ra maiorū suoz sit alibi. extra eo. si q3
li. 6. **B.** Nō si talis sit aliemigena.
uel viator. d3 sepeliri apud ecclesiāz i
c⁹ prochia mortu⁹ est. 13. q. 1. ecclias. vī
in ecclesia cathedrali si sit cōsuetudo. 15. q.
1. e. p. **A.** Inno. at dicit simplr qđ talis
viator d3 sepeliri in ecclia cathedrali
hosti. bo ait. qđ si de facili z sine fero
re portari possēt. cū suis pntibus ess3
tumulād⁹. an. extra e. p. z c. fraternita
tem. nisi contraria cōsuetudo apparet

s3 ut dicit Inno. ex e. c. i. bec oīa discre
to iudici cōmittant. **B.** Clerici q3 si nō
eligāt sepulturā. sepeliri debēt i ecclia
vb. si clerici. **A.** Idē i. dē. q. 10. s3m
Inno. religiosi nō debēt sepeliri apud
locū sue religionis vbi moriunt. 16. q.
1. c. i. **B.** Itē qđ h3 domiciliū in ciuita
te uel castro. sed qñq3 ad villā rurales
se transfert cā recreatōis: vī ut rura
lia exerceat. z nō electa sepultura dōe
dit nō d3 sepeliri in ecclesia dōe ville s3
in sua prochiali. uel poti⁹ i ea in qđ ma
iorū suoz antiq3 ab antiq3 existit sepl
tura. dūmō abiq3 piculo. ad ipas vale
at deportari. **¶** Mulier qđ plures viros
habuit si sepulturā nō eligat ē cū uiro
vltio c⁹ domiciliū z honore retinet tu
mulāda. extra eo. 10. q. 1. **A.** Incipit. si
quis. **B.** l. 6.

¶ Quid de his qđ recipiunt alienū ad
sepulturā in casu nō ccesso? **R.** Tenē
tur ad restituēdoz corpis si petat. Itē
tenent restituere qcqd occasione illi⁹
pceperūt. vel qđ papi potuerūt. **A.** s.
de iure. z h⁹ rōne male fidei s3m glo. in
c. cū liberū. extra e. z nō i sū. e. ti. q. 12.
B. extra eo. fraternitatē. in si. z c. ex pre
p. z c. cū liberū. z c. cū in pferia z extra
eo. caiarum l. 6.

¶ Quis tenet facē expensas sepulcu
re? **R.** heres tenet z ab ipso peti pñt
qz vī qđ dñt cū defuncto. **A.** hoc hēf
ff. de reli. l. 1. **B.** Et de hac mā vide. s.
restitutō z s. s. circa si. Itē si mulier
h3 dōtē de ipa dote debet fieri expēse
funeris. si nō hēat. tūc ad ipsū maritū
pñt. ff. de reli. z sumpt. fune. l. 1. z l. si
qs. **A.** Delius i. l. qđ si nulla. eo. ti vbi
p3 qđ ad h⁹ p tenet hēs vxoris emanci
pare si hēat pfez. qđ si nō hēat hēdem
tenet pfr. qđ si pñcti nō supsint uel nō
sint potētes. tenet marit⁹ inqñtū facē
pōt. tenet ēr pñcipalitē maritus ad hoc
vsq3 ad qñtitarē lucrata dōt. ita tñ qđ
si mulier hēat alia bōa in hēditate. pu
ta ducentū. marit⁹ tenet tñ p rata do
tis puenientia ad eū qđ forte fuit in cē
tum. z sic p tertia pte sūptuoz. z hēs

p duab^{us} p^{ri}ibus. ff. eo. l. **N**eratus, cui
 multis sequentib^{us}. At idē q^{uo}d in hoc. §.
 nō ē in sū. eo. ti. q. 30. fm^{us} **H**ostii. **B**.
 Quid de his q^{ui} morientē molestāt
 sepulturā ipediūt. aut funeri iniuriā
 faciūt. **R**. Qui ad domū moribūdi acce
 dit z ipm uel alios molestāt. vel reb^{us}
 ei^{us} signa pōit. cadit ab actōe. z i tātū dē
 cōdenatur hēdib^{us} defūcti. z publicatur
 fūa p^{ro} bonoz ei^{us}. z ē infamis. **E**t idē
 in eo q^{uo}d circa funus peccat. **L**. de sepul.
 vio. in autem. item qui domū. **A**. **I**bi
 dī. **I**te q^{ui} domū moribūdi accesserit. ip
 sum aliofue q^{ui} eiusdē familie sunt mo
 lestans. aut rebus ei^{us} non seruato lega
 li officio signacula iponit ab actōe p^{ro}
 mortē illius cadat. z alterū tantūdem
 exigat ab hēdib^{us} iniuriati. publicāda
 fūa p^{ro} bonoz. ipso q^{ui} infamia nō ē. **E**t
 eisdem penis subiaceat q^{ui} eo moriēte
 circa funus peccat z exequias p^{ro}hibz
B. Nec o^{mn}z ipediri sepultura p^{ro}textu
 debiti vel cuiuscūq^{ue} obligatōis. **L**. de
 sepul. vio. l. cū fit. **A**. At ibi p^{ro} q^{ui} q^{ui}q^{ue}
 p^{ro}missio siue obligatio fuerit extorta
 p^{ro} tale ipedimētū nulla ē. nec fca cōfē
 sio. z data pignora debēt reddi. z ipedi
 ens puni^{tur} pena quāq^{ue} ginta librarū au
 ri. q^{ui} si nō pōt solūe puniat^{ur} i corpe. **B**.
 Nec o^{mn}z inferri molestia infra nouē di
 es ab obitu. al^{iter} p^{ro} tunc est inutile. ut ibi
 in autem. s^{ed} nec ante. **A**. **I**bi dī. **S**z nec
 ante nouē dies ab obitu numerādos
 vlla p^{ro}positus fiat molestia aduersus
 quēlibet ex p^{ro}sonis defūcti. **S**i q^{ui} cūm
 cautio: si q^{ui}d file fiat. inutile erit. **E**t idē
 quod in hoc. §. notat. in sū. eo. ti. q. 30. s^{ed}
 30. z **H**ostii. **B**. **N**ū tū impediretur
 sepultura in multis casib^{us} aīe de q^{ui}b^{us}
 hēs. i. sepultura. 4. **Q**uā liceat spolia
 re mortuos. s^{ed} mortuos. §. 2.

Sepultura 2°. s^{ed} q^{ui} tuz
 ad ele
 ctōem. **P**recipitur vniuersis
 clericis secularibus z religiosis. **A**. cu
 iuscūq^{ue} status vel cōditōis existant. ut
 in c. aiariū de quo. i. **B**. sub intermi
 natōne maledictōis eterne. ne indu

cant aliq^{ui}s ad vouendū iurandū fide i
 terposita. seu al^{iter} p^{ro}mittendū ut ap^{ud} eo
 rū ecclesias eligat sepulturā. uel iā ele
 ctaz vltorius nō imutet. **A**l^{iter} talis ele
 ctio irrita est. z q^{ui} sic elegerint. nec pōt
 sepeliri apud ecclesias sic electas. nec
 eligē alibi. s^{ed} oīo sūt sepeliendi ap^{ud} ec
 clesias apud q^{ui}s fuissent sepeliendi si
 nō elegissent sepulturā. **E**t d^{icitur} sepula.
 rū. li. 6°. **A**ui cōstitutōi supaddit q^{uo}d q^{ui}
 d^{icitur} fecerit sit ex cōcatus z nō possit
 absolui nisi a papa. uel in mortis arti
 culo. vt. s^{ed} absolutō p^{ro} §. 3. 4. **A**. **D**e
 lius de hoc dī in cle. cupientes. ad fi. d^{icitur}
 pe. **B**. **I**te religiosi uel clerici qui p^{ro}
 dictos in suis ecclesiis uel cimiteriis p^{ro}
 sūperint sepelire tenent ad restitutō
 nem corporū si petat. z ēt oīuz q^{ui} occa
 sione sepulture illoz p^{ro}uenerint quōli
 bet ad eosdē faciendā integralit^{er} infra
 decē dies. quā nisi fecerint. ecclesie ipse
 apud q^{ui}s sepulti fuerint z cimiteria ea
 rundē ex tūc sint. z tandiū maneant
 interdē donec facta fuerit restitutō p^{ro}
 dictoz. vt in dco. aiariū. **S**ec^{us} at vide
 tur dicendū q^{ui} q^{ui} p^{ro}po motu vouerz
 uel iuraret in tali loco eligē sepulturā
 q^{ui} fm^{us} **H**ostii. tūc tenet seruare. nisi ex
 cā noua p^{ro} orta. ut q^{ui} scūs est cōs uel
 religiosus. uel locus ille quasi dissipa
 tus est. ar. ex de reli. do. iter q^{ui}tuor. **A**.
Lo. **L**ay. ut i sū. li. p^{ro} ti. is. q. 24. **B**.

Eligere q^{ui}s pōt sepulturam dimissa
 antiqua etiam. in loco minus religio
 so. extra eo. cum quis. li. 6°.

Quā religiosi possint eligere sepul
 turā. **R**. **N**ō. s^{ed} sūt apud sua monaste
 ria tumulandi. **P**ōt tū eligē si q^{ui} mo
 riunt^{ur} cōt adeo remoti q^{uo}d mode por
 tari nō possēt ad illa. **E**t e. religiosi. li. 6°.
Quā p^{ro}es possint filius eligē sepul
 turaz. **R**. **P**ōt eos sepelire ubi nolue
 rint si sint infra annos pubertat. s^{ed} i. 4.
 c^{on}pletos. z cōsuetudo terre id beat. **A**
 nō. **A**. **S**z sūt cū suis maiorib^{us} uel in
 p^{ro}chiali ecclesia tumulandi. ut in c.
 h. de q^{ui}. i. **B**. **I**psi tū filii eligē nō pōt
 nisi post octū tps. **T**unc cim pōt etiaz

absq; pñs assensu. ita tñ q; si sē filiū
mī. nō pñt sine assensu eius relinqre
aliquid p aia suā. nisi habeant peculū
castrēse vel quasi. extra eo. licet. li. 6.

¶ Quid si pñs sacerdos corp⁹ eius
q; alibi elegat sepeliri violēt rapuit?
R. fm̄. Hosti. Amittit ius qđ in eius
mortuario hz. z ossa restituet. ex eo. c.
cū liberuz. Idē si aligz uenit? tot⁹ vel
maior ps eius hoc fecerit. Sec⁹ crede
rē si minor ps vel solus pñt? h⁹ fecit
ser. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 14. **B.**

¶ Utz possit fieri pactio pecuniaria
sup electione sepulture. **R.** fm̄. Hosti.
Quicqd tñ pale p mittit uel dat vt tat
electo fiat oio reprobaf. qz sumonacū
eēt. i. q. 2. pñp. ex de pac. c. fi. **A.** Idē
in sum. eo. ti. q. 24. ad finem. **B.**

¶ Quid si qđ mādāt corpus suū nō se
peliri? **R.** Nō ē adimplēdū. ff. d. ad iūsti.
l. qdā. z nōt. a. d. nūc auez. **A.** in glo.
Et idē. nōt. in sū. eo. ti. q. fi. **B.**

Sepultura ^{canonica}

portōnem. **¶** Nñ qđ eligat alibi
sepulturā. de oibus q; illi loco dimittit
dz sua pñchialis ecclia hñe canonicaz
portōem. que varia ē fm̄ cōsuetudines
Alicubi. n. est medietas. alicubi tertia
alicubi q̄rta. z iō cōsuetudini ē standuz
ex eo. certificari. **A.** Vbi dñ attendēdū
laudabilē cōsuetudinē regiōis i solue
do. uel medietatē uel tertiā. uel q̄rtaz
B. Et si cōsuetu⁹ ibi nō appareat dic
Hosti. spectandā ē cōsuetudinē me
tropolitane ecclie. Et si nec illa ap
pareat spectandā est cōsuetudo vici
narū. Et si varia sit. tunc fm̄ Hosti. q̄r
ta debet. In hac. n. magis iura cōcorda
re vident. ex eo. in nra. **A.** Idē notat
in sū. ti. pñtis. q. 16. z se. **B.** Si at effer
cōsuetudo q; nil detur. hñe i. 5. 4. tñ
de his qui eligūt sepulturā apud fñes
pñdicatores uel minores determinatum
ē q; tenent ecclie pñchiali dare q̄r
tā nō solū de oibus funerib⁹. s; et de q
buscūq; z quocūq; relictis. z ad q̄scūq;
scrtos vsus. z de gbus q̄rta dari nō cō

sueuerit. uel alit de iure nō deberetur
Ite de oibus datis. **A.** s. enā sine testa
mento vt ps in cle. dudū. de qua. l. id ē
de q̄ltercūq; donatis h⁹ casu. **B.** In
morte uel mortis articulo. in iñfirmate
dantis de q; decesserit fñbus ip̄sis uel
aliis p ip̄sis. ex eo. dudum. in clemē.

¶ An aliq; cui⁹ maiores solēt ab an
tiq; i aliqua ecclia sepeliri ea dimissa
eligit alibi sepulturā. vtz canōica por
tio debeat ecclie dimitti? **R.** Nō. s; pñ
potius illi ecclie in qua cōsuevit audi
re dñā z recipere sacra. ex eo. cū gs. li. 6.

¶ Quid si in vna solēt audire diuina
z i alia recipere sacra? **R.** Ut q; portō ca
nonica debebit ei vbi cōsuevit recipere
sacra. ex eo. c. p. **A.** hoc veri⁹ vñ. arc.
cū gs. ex eo. li. 6. z cle. dudum. de sepul.
vbi dñ istā portōem dandā pñchiali
bus ecclie nō nō alio. s; de hoc varie
opiniones olz fuerint que recitantur
in sum. eo. ti. q. 15. **B.**

¶ Quid si cōsuetudo ē q; nihil det p
canonica portōe? **R.** fm̄ Ray. Credo
q; nō valet. qz est cōrōnem z nālē equi
tatem. ex eo. nos instituta. z c. relatu
z. c. certificari. In fm̄ Hosti. hec cōsue
tudo bñ posset pñscribi si titulus pba
ret. **A.** Ite titul⁹ pōt esse scā fmissio
ob bñficiū ecclie impensū. uel alioz
rōnabilē cāz. dñ tñ ecclia ex aliis do
nis possit sustentari. At cōsuetudo nō
eēt rōnabilis. arc. statuto. s. religiosos
de deci. li. 6. Et hoc casu obtinet dictuz
Ray. cui ē concordat Hosti. ut in sum.
eo. ti. q. 17. **B.**

¶ De quibus reb⁹ debz dari canonica
portio? **R.** fm̄ Ray. Nō tñ d oblatio
nib⁹ cereis z aliis bi⁹. q; ecclia in q; gs
sepelitur recipit in die funeris. s; etiaz
de aliis q; defunctus p aia sua illi ec
clie relinquit. ex eo. in nra. l. 6. Hosti.
z addit hoc itelligendū de his q; relin
quunt occasiōe ecclie sine loci. Sec⁹
si intuitu pñone q̄bus ecclie statice. dñ
mō nō i fraudē fiat. **A.** Et pñsumit hñi
intuitu pñone si relinquit sine dat a p
pinquo. Sec⁹ si ab exñcio. ex d testa

requisisti. **B.** *Itē videt intelligendum esse tā de mobilibus q̄ de immobilibus. Exciptis ornamenta ecclesie et pecunia p̄ eis data. vel p̄ fabrica. annuario septio. trigesimo. et alia ad perpetuū cultū diuinū legata. d̄ quib⁹ canonica portio deduci nō d̄. nisi sc̄m fuerit in fraudem. ut ep̄us si est consuetudo. seu p̄ rochial ecclia defraudaret. ex d̄ testa. c. fi. **A.** Idē in fū. co. ti. q. 19. fm̄ Ray. et glo. et Hosti. **B.** Insuper d̄ bis q̄ testator siue moriens relinqr̄ q̄buscūq̄ aliis ecclesiis. uel p̄sonis in cō. ut paupibus. nullū portioem hēbit p̄ rochial ecclia. ut Inno. dīc̄ ex eo. relatu. qz canonica portio nō est p̄stada nisi ab ecclesiis in quib⁹ sepeliū. ut ad quā tran sit se querēdo. vel alio mō. **Ld.** Dūl. et Hosti. **A.** Con. ē Ray. l. 3. **A.** videat sensisse q̄ de oibus relictis q̄buscūq̄ ecclesiis aliis debeat dari canonica portio. l. 3. nō de relictis paupibus. vel consanguineis. vel amicis ē. p̄ salute aie sue. ut in fū. co. ti. q. 15. Et de isto transi tu. dic̄ vt. i. §. 9. **B.** Et nota q̄ ut dicit Inno. q̄ ab ista canonica portioe vada p̄ rochialib⁹ nō sūt de iure exēpta mōa steria vel alia loca q̄ al sūt exempta ex eo. in n̄ra. et de testa. reglū. et c. offi. cti. *Itē nō q̄ fm̄ Hosti. l. 3. petitio cano nice portiois op̄tat sacerdoti p̄ rochia li. tñ si ipse est negligens i petēdo ep̄s poterit petē. p̄ illo. ex de succē. ab ite. c. fi. **A.** Hoc vltimū dcm̄ fuit poti⁹. In no. vt p̄ eum. ex eo. relatu. vbi eti am dicit generalit̄. q̄ ep̄us pro ecclia sibi subiectis p̄r agē. vt hētur in fū. e. ti. q. 15. vbi hec notant. Et addit fm̄ eū dē Inno. q̄ ecclesia vbi q̄s habuit ec clesiastica et patna sepultura. nō d̄ hēre aliquā portioem. imo. ip̄a d̄ p̄ rochiali bus ecclesiis. ex eo. c. p̄. *Itē Inno. in dco. c. relatu. dicit. Nota q̄ sicut canonica portioem p̄cipit ecclesia p̄ rochial d̄ re lictis p̄ sepultura. ita credū⁹ q̄ p̄cipi at et de oblatis p̄ aliis sacramētis. sic p̄ b̄ndictōib⁹ nubentiū. et p̄ penitentiis et p̄ extrema vinctōe. et aliis h̄i cum sit***

eadē rō. f. qz dignus ē opari⁹ mercede sua. ex eo. c. p̄. **B.** certe non v̄ eadē rō. qz hec portio dat̄ p̄ administratōne sac̄ mentoz. ut in dco. c. p̄. et iō ip̄is admini strantib⁹ debet. et non ab ip̄is de ipsa administratōne. Et p̄pterea dcm̄ Inno. nō approbat consuetudo q̄ ē optia legū in p̄pres. ff. d̄ legat. si d̄ interpretatōe. **B.** *¶ Quid si morit̄ rex vel dux v̄ alia p̄sona q̄ p̄ anni circulū in diuersis ec clesiis audiebat diuinā et p̄cipiebat sa cramenta q̄si h̄ns duo vel plura domi cilia in q̄b⁹ se p̄ter collocabat et elegit sepulturam i alio loco. cui ecclesie da bit canonica portio. **R.** Ecclesie domi cilioz diuident eā int̄ se. ar. ex de deci. qm̄. et exp̄se h̄i ex eo. cū q̄. l. i. **A.** Vbi p̄ q̄ hoc verū est q̄si p̄stat q̄ equalit̄ hēbat domiciliū in plurib⁹ loci. In du bio at dū apper̄ q̄ aliqui talium multuz fuerit vagat̄. vt p̄ in dco. q. 15. Inno. dicit q̄ ep̄us data p̄ sepultura sua d̄ accipe et suā p̄tem dare ecclesie vbi se pelit. et de residuo d̄ p̄tes facē int̄ ec clesias vbi p̄ circulū anni p̄cipiebat ec clesiastica sacramēta. qz tales magna tes nō morant̄ in vno loco. ar. ex de ci. quoniam. **B.***

*¶ Quid de q̄busdam regionib⁹ vbi d̄ oibus mobilib⁹ q̄ defunct⁹ p̄r i testa mēto relinq̄re siue legare ecclesia exi git tñ p̄tē. et morienti inuigil. sacdos q̄ repelet oia mobilia sua sicut h̄i d̄ in Britania minori. **R.** fm̄ Dūl. Nō credo q̄ hec consuetudo p̄iudicare debe at iuri cō. nisi legitie fuerit p̄scripta. et d̄ dictorio iudicio obrēta. **A.** ut in fū. e. ti. q. 20. vbi hec notat̄. **B.** v̄ ē auctori tate sedis aplice cōfirmata. Nec archi epoz v̄ epoz illi loci cōstitutōez ad h̄ sufficē. nisi assit volūtas v̄ cōsensu s̄b ditorū q̄s tāgit. Et idē credo d̄ p̄dcō p̄ce pro. f. q̄ nō tenent moriētes in h̄ casu eis obedire. nisi in dictis casibus.*

*¶ Bone q̄ defunctus ecclie sue reliqr̄ decē et alteri ecclesie in q̄ elegit sepul turā reliqr̄ mille ut castrū. nūqd̄ p̄ma ecclia d̄ ēe cōtenta illis decē. **R.** sc̄m*

Ray. Si defunctus legauit hoc mō q̄ illis eēt cōtra. z sacerdos sciuit cōtra z recepit legatū. vñ renūciasse iuri suo z iaz nō poterit vltimus petē aliquaz portōem. Si hō defūct⁹ absolute reliquit z ipse absolute recepit. potēit nīhilomin⁹ de ceteris portōez vēdicare eē dō test. officii. l. saltē ager ad supple mētū cōputatis illis decēz. **A.** s. qñ ex p̄sūt testator q̄ ecclesia esset illis cōta. z fecit in frandēz modicā q̄ntitatez legādo. At qñ ē adiecta talis cōditō. recipiēdo sibi p̄iudicaret. Qñ hō legatū absolute sc̄m ē. pen⁹ z itegrum legatū z canonica portio. nisi de mēre testatoris aliud apperet. ut. satis colligit i dīcro. c. officii. z ēr ex dīc. **Hosti.** vt i sū. eo. ti. q. 2. vbi hec nōnt. **B.** sicut fili⁹ institutus i pte miori q̄ legitia potest agere tñ ad supplēntiū. **A.** d. i offi. test. si qñ. s. illud. z. l. omnino. z. ex de empt. et vendi. cum dilecti.

¶ Quid si q̄s elegit sepulturā i p̄pa ecclesia z ei nihil legauit. z aliis eccle sius mltā legauit. nūgd potēit hec ecclesia petē aliquā portōez. **R.** s. **Ray.** Si ē cōsuetudo q̄ eligētes sepulturaz i p̄pa ecclesia sp̄ aliqd reliquunt. pōt ecclesia illd petē ab hēdib⁹. nō iure ac tōis. nec differēdo pp̄ hoc sepulturam s̄z iplozādo superioris officium. ex de sumo. ad aplicam. Si hō nō ē cōsuetu⁹ nihil pōt petē. sed solis funeralibus d̄z eē cōtra. Nā tenet ex officio ipm sepe lire. ex de sumo. si satis. z. c. cū i ecclesia possit q̄z i hoc casu iplozari officium iudicis aduersus hēdes si de p̄bēda tur volus testatoris vel hēdū. Silt ad uersus rectores aliqz eccliaz. si z illo rū volus de p̄bēdatur. **A.** Nā z circa talia volus ē p̄ntend⁹. ex dō testa. offi. ci. z ex eo. in nra. fm. eū. **Ray.** Et scōm glo. ei⁹ vt q̄ p̄ma facie vol⁹ sit p̄sumē dus cū aliis ecclesiis multa legauerit et nihil p̄pe p̄bēchie reliquit. ut in sū. eo. ti. q̄nē. h.

¶ Pōe q̄ aliqz eligit sepulturā ap̄d aliquā religionē. postea intrat in ipaz

z decedit. nungd loc⁹ religiōis tenebit ecclesie illi⁹ ad canōicā portōnem. **R.** fm **Ray.** dico q̄ si transit i infirmitate de q̄ morit tenet. ex eo. d. bis. **Sec⁹** si trāsit in sanitate. aut ēr in infirmitate de q̄ nō morit. **Id.** **Hosti.** **A.** Idem in sū. eo. ti. questione. 25. **B.**

¶ Quid de leprosis intrātib⁹ domos leprosoz. nūgd sacerdos p̄ocbia⁹ pōt de eis moriētib⁹ petē canōicā portōez. **R.** fm **Hosti.** credo q̄ nō. qz par iudi ciū ē ac si trāsuerit sani ad religionēz nisi forte ex ipsa lepra moriantur. **A.** Multi. n. moriunt cū lepra. s̄z nō ex lepra. s̄z eū. **Hosti.** i sū. eo. ti. q. 26. vbi hec notat. **B.** In hac tamen parte tenē da est cōsuetudo regionis.

¶ Quid si aliqz recipiat in cōfratrem alicuius loci religiōis. nō tñ oblati s̄z is bonis sed sibi retētis. **A.** q̄ ad ius p̄petatis. s̄z i oblata p̄petate retine rer sibi vsufructū in vita. qz tūc bene gaudz p̄uilegio religiōis. ut l. e. ut p̄uile gia. de q̄. l. **B.** z ibi eligat sepulturā. **R.** s. **Hosti.** Nō libēat a canōica portō ne. sicut nec eximif ab ep̄ali iurisdic tione etiam si ipsi religiōis sint exempti ex de p̄uile. cū i plātare. s̄z cōfratib⁹ z. c. vt p̄uilegia. idē **Hosti.** **A.** Idē i sū. eo. ti. q̄nē. 27. **B.**

¶ Quid si quis ingressus religionem dēdat in tpe nōnciat⁹. **R.** fm **Hosti.** Puto canōicā portōem ecclesie p̄ori si d̄beri. Quāuis eiz exte potuēit. si tñ exiuit s̄z in religiōe decessit. z hoc suffi cit q̄ ad q̄rte retētōez. ex e. de bis. **A.** **Lon.** **Hosti.** vt i sū. eo. ti. q̄nē. 28. **B.**

¶ Quid si infirm⁹ i vna p̄ocbia faci at se deferri ad aliā i ibi moriat⁹. **R.** fm **Ray.** p̄uma ecclesia nō. pp̄ hoc p̄uatur canōica portione. ar. ex eo. d. bis. **A.** Idem in sū. eo. ti. questione. 29. **B.**

¶ **Epultura** q̄rto. s. qñ p̄bibeatur liti oēs bēctici. ex de bēct. sicut. **A.** d. b. s̄ bēct. s̄z cōtra si p̄ mortē appareat

de hēst. 24. q. 2. sane pferf. Silt ēr p
hibent pagani. z iudei. d. o. se. di. i. eccle
sia. z. c. se. A. Et ibi p. q. idē ē de oib
infidelib. B. Item gnāt oēs excōi
cati. 24. q. 2. sane qd sup. ex. d. pūitēpt.
li. 6. Etia; excōicatus mūnori. ar. in. di
cto. c. sane. Et itelligendū ē; Būit. d. ex
cōicatis mīori si notorie sic excōicari
sūt. Itē idē d. excōicatio etiā iūste. vt
nōt ex de resti. spōk. lras. in glo. circa fi
nē. Itē phibent q in tozmētis moriū
tur. Et expōit hosti. Et si qd ibi letale
vulnus accepit l3 postea supuixerit q
qūis peniteat z ei eucharistia nē nege
tur. carebit tñ eccliaistica sepultura. ex
de toznea. c. i. Hoc tñ itellige de illo q
veit cā exercēdi se i toznea. mēto. nō d
aliis. ex de toznea. c. 2. Nā z fm Būit. i
telligit tā de militib. q de armigeris
eorz q ibidē in armis se exercēt. Sec
de illis q illuc uadūt cā curiositat. vt
ad videndū. uel qdūq alia cā. Itē. phi
benē illi q se occidūt. i. q. 2. q. b. 23. q. 5.
placuit. At h. itelligēdū fm Būit. si p
emerit se ex despatōe uel iracūdia. se
cus si ex furore uel a casu. Un sic dicit
Ber. ex. e. ex pre. Si qd pp fugā se pci
pitari; i aquā. q. sic credit se euadē pos
se n iputat ei si dñū eueniat. z h. cum
p bono z licito h. faciat. ar. i. 3. di. ner
uiz. q. 5. de occidēdis. l. 6. hosti. Item
qūq infidelit sepultura gnāit. ut oib
de tali loco. s. tpe infdci. ut. s. iterdictū
4. d. 3. Itē manifesti vsurarii. ex de
vsuris. q. 2. eo. ti. q. 1. l. 6. Itēz qūq
psbyterū tutorē i testamēto fliquent
21. q. 3. cyprianus. z. ss. di. neq. apud.
Sed ut dicit ibi glo. istud hodie nō hz
locum. Item blasphemus dei. extra
de male. c. fi. A. Et ibi p. q. h. v. ex
qñ maledicus recusat agē statutū sibi
pniam. z n. al. Itē mōach. p. puz hūs
ex de statu mo. sup. quodam. Et gnāt
null. notori. de mortali peccato sepe
hēd. est. i. 3. q. 2. quib. z. c. non extime
m. z. c. obeymtib. Et hoc locū habent
si tales n sūt ecclie recōciliati Nam
si recōciliati eēnt. uel certa pnie signa

appent sepeliēdi sūt. s; hēdes tenētur
satisfacē p eis. ex eo. prochiāno. nisi
fuerit raptor. de quo. s. raptor. p. 9. 2. A
z ibi lart. in additōe. B. vel occisus i
toznea. mēto vt dictū ē. A. vel etiā ex
cōicat. q. in excōicatōe mortu. nō d
eccliaistica sepultura sepeliri aūq
fuerit absolut. licz signa pnie i eo ap
paruerint. extra de sēt. exco. a nobis.
2. B. Item n ē sepeliēd. qui saltem
semel in anno nō cōfretur. extra de pe.
omis. Et hoc itellige nisi i articulo mō
tis existēs signa cōtritiōis oīderit. Ad
quod pbādū scdm omēs in hoc casu
sufficit vn. testis. 25. q. 6. q. recedūt z
c. se. A. Et ibi h. nōt glo. q. ex eo. nli
piudiciū gnāt p. c. placuit. z. c. cū itaq
de con. di. 4. Nam iura b allegata nō
faciunt. p. dēcā etiā omnia notātū i
sum libro. p. t. i. 6. q. 6. 3. B.

¶ Quid si tales q dicti sūt sepulti fue
rūt. A. Si corpora eoz discerni pnt
exhumādi sūt. aliter n. ex eo. sacris. Et
ecclia siue cimiteriū ē recōciliādūz
extra de cōsec. ec. vel altaris. cōsulūisti
A. Et ibi pater q. h. fieri d. 3. aspōne
aq solemnit bndicte sic in dedicatōe ec
clesie fieri cōsuevit. Et benedictō aque
et recōciliatō d. 3. fieri p epm eo. ti. c. aq
Et si fuerit infidelis seph. debēt etiam
tigna z p anetes radi de cōsec. di. i. ec
clesia. B. occulti tñ pctōres sepeliēdi
sūt nisi forte eēt aligs excōicat. vt hē
tic. q. cui n cōicamus uiuō: nec mor
tuo cōicare debem. vt. s. excōicatō 6.
S. fi. A. Idem qd i hoc. s. notat i dicta.
q. 6. 3. fm hosti. A. ap. z hosti. B.

¶ Quid fiet si dubitet de cadauere
vtrū fuerit xpiani. vel pagani. vel ex
cōicati. A. Iudei i meliorē prem iter
p. et adū. nisi aliqua probabilitas eēt
de opposito. vt extra eo. sacris. i. 3. q. 6.
z. non extimem. de conse. di. 1. ecclia
am. A. Idem in sū. e. ti. q. 4. B.

¶ Atz suspēsi z bi. sint sepeliēdi?
A. Sepeliēdi sūt dū tamē penituerit
i. 3. q. 2. c. fi. vtrū ad depōnendū eos
de panibz regni licētia iudici sectarij

ne iusticia cōtēni videatur. ff. de cada. punito. l. 1. r. 2. Sed et ipam licentia in dex denegare non dicitur in hoc casu. **A.** hoc pbat. ff. de cada. punito. l. si. ubi dicitur qd corpora talia danda sunt cuiuslibet petenti ad sepulturā. **P.** nō tñ qñq ex cā denegari. vt ob magnū aliqd delictum. puta lese maiestatis. ff. e. l. i. **B.** Nā et corpus xpi talibus dat. vt. s. cōi care. s. si. de raptoribus quibus etia penitētibz qñq negat. ecclesiastica sepultura. hēs. s. raptor p. s. p. **A.** et ibi latius in additōe. **B.**

Tertio mulier pgnans defuncta debeat sepeliri. **R.** s. m. **H.** osti. Si ē certū qd p. mortuū sit. tūc mulier cū partu sepeliet. Si nō certū ē qd viuū uel dubitatur de hoc. tunc mulier dicitur p. sci di. et si partus viuus sit dicitur baptizari. si mortuus. et ciniteriū sepeliri. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 7. **A.**

Seruus primo cōi.

his modis efficiuntur serui. Nā quidā statim cū nascuntur serui sūt. vt qui de mīse ancilla nascuntur. hoc tñ videtur plenius. l. s. 3. Quidāz hō sūt iuregenitū. ut q in bello iusto capiunt. Quidā sūt iure ciuili vt q maior. 20. annis passus est se venūdari ad p. cū p. cipadū. Et de hoc hētur. l. s. 4. De his tribus modis hē. insti. de iure p. lo. s. serui autē Itē sūt aliq serui qd ius ciuile eos in penā subicit seruituti. ut libert. p. p. ingritudinē. ut. s. libert. s. 2. Item iure canōico raptor mulieris efficitur seruus rapte. ut. s. raptor. s. 2. Itē defectores auxiliū saracenis efficiuntur seruici capientū eos. vt dicitur c. s. saracenus. s. 2.

Sūt alii serui magis largo mō dicti vt ascriptici siue originarii qd idē ē. s. qdā hōies q ita ascripti sūt trīs colendis q nō pnt a cultura recedē sine dñoz volūtate. nec pnt vendi sine glōba. nec glōba sine illis. Et dicunt ascriptici qz ascripti siue deputati sūt ad culturā. et originarii qz a suo origie ta

les sūt. **V**i ē serui qñq coloni dicuntur tales nō sūt p. p. serui. **A.** Idem in sū. l. p. r. s. q. 64. fm glo. **R.** ay. **B.** nec repellī debēt a legitimis actibus nisi qd ad ordines nō debent admitti. nō ē ex de iudeis. multoz. **A.** In glo. **B.** Et dicit. s. 4. qd aut leges. **A.** ibi hoc bñ in tex. et glo. Et bi originarii bñ pnt ordinari de volūtate dñoz. ut nōt glo. in dicto. c. multoz. p. c. si qd obligatus s. 4. dicit. Item qñq ē s. voluntatez. s. i. ipis possessionibz. ea. dicit. si seruus ē? ubi dicit. Ascripticios hō in ipis possessionibz clericos et p. r. volūtate dñoz fieri p. mittimus. ita tñ vt clerici facti ipositi sibi agriculturā adimpleāt. **B.** **L**ulus pentis additōez filius debeat seg. **R.** s. m. **I** hō. in 4. dicit. 36. fm leges ciuiles p. r. sequitur ventrē. et b. rōnabiliter. qz p. r. bz a p. r. p. mētuz formale. s. a mīse subam corporis. **S**eruitur? at ē additō corporalis. cū seruus sit q si mīstrm dñi in operando. et iō p. r. in libertate et seruitute sequit matrē. sed in aliis que p. r. nent ad dignitatē q est forma rei segut p. r. s. sicut i bonozibz muneribus. et municipis. et nobilitate et aliis hī. **A.** huic 202. canones. et lex Moysi vt p. 3. **R.** 20. In quibusdāz tñ terris q iure ciuili non regūt partus sequitur deteriorē additōem. vt si passus sit seruus quis vxor sit libera. erit filius serui. non tñ si post pactū mīstrmoni um p. r. se in seruū dedit nolēte vxore. et sibi si fiat eo? **P.** at vtqz sit seruus cōditōis et p. r. nent ad diuersos dños. tē diuidūt filios si plures sūt. uel si vn? tñ. vn? alteri recopēsabit de p. c. et ac cipiet natū in sui seruiciū. **I**n non est credibile q talis cōsuetudo possit esse ita rōnabilis sicut illud qd multozum sapientū diuturno studio determinatuz est. **A.** **L**on. p. c. ut in sū. l. 3. r. 17. q. 8. **B.** Et nota qd fm leges siue mī fūit libēa solū qñ cepit. uel solū qñ pepit uel ē medio tpe. sufficit ad libertatē p. r. ut. ff. de sta. hō. l. 7. serui. **B.**

Qualis liber hō qui parit se venum

R. fm Ray. Non debet ordinari nisi
p̄sus cōsecut⁹ fuerit a dño plenā liber
tatem. ita q̄ non teneat p̄stare p̄fōno
opas. nec fabzales q̄ cōsistūt in faciēdo
nec obseiales q̄ cōsistūt in non facien
do. dñs. 54. c. p. 2. 2. c. g. cū. 7. c. vlti. A.
Non. Ill. ut in dñ. q. i. B. 3. vtz dñs
possit in tali libertate retinere opas spi
rituales. dicendū fm hosti. ut viter
omne dñū. q. p. b. onus erit iponendū
in ipsa manumissione aū ordinatiōez
z sic in ipsa ordinatiōe poterit on⁹ iaz
impositū declarari. ex dñ elec. significa
ti. ad fi. z ex de pben. significatū. Et si
talit̄ ordinatus nō seruerit poterit dñ
gradari. 54. dñ. frequens. z. c. g. cū. q. ex
eo. nullus. Si tñ scūs fuerit sacerdos
nō fiet seruus dñi oliz sui. Idē hosti. et
Inno. A. Si xō non sit scūs sacerdos
v̄r q̄ possit in seruitutem ēr p̄uari re
uocari si nō seruerit in diuinis. put te
nes. ar. b. a x̄rio sensu. Facit in ar. et di
ctū. c. frequens. adhibita tñ moderatiō
ne de q̄ in. 5. se. Et idē ēr qd̄ hic notat i
sum. eo. ti. q. i. B.

Quid si seruus fuerit ordinat⁹ nō
accepta libertate? **R.** fm Ray. Si fuit
ordinat⁹ dño sciēte z nō dñdicente. eo ip
so ingenuus sit dñs. 54. si seruus sciēte
Et hoc verū ē ad q̄scūq̄ ordies fuerit
ordinatus. Idē hosti. z Inno. Si vero
dño ignorante uel sciēte et dñdicente
B. dicit p̄z i sū. c. ti. q. 3. distinguēdū
ē. qz aut ordinatoz uel p̄ntatoz sciē
te orditiōem ordinandi ordinat⁹ ē. aut
nesciente. In p̄ casu ordinatus fmane
bit in ordine. s̄ ordinatoz uel p̄f̄etatoz
v̄z odēnari dño in duplū. dñs. 54. si ser
uus absente dño. z hoc si alē tñ sciuit
Si xō abo scuerūt. dabit vnū dñfenta
toz. z aliū ordinatoz. B. si neuē bz vñ
soluat. potēit dño sibi postulare illum
restitui. ar. dñ. 54. ex antiquis. In 2. ca
su cū ordinatus ē ordinatoz v̄r p̄f̄en
tatoz ignoretē orditiōez eius. sit qd̄ seg
tur. B. tunc si ordinatus est in sacdo
tē remanebit in eodem ordie. peculio
si quod bz dño restituto. Qd̄ si nō bz

peculū. nec est q̄ redimat ipsū. dñs suo
dño reddi ad seruendū ei in seruitutis
q̄ ordinē suū deceat. vt hōis canōicis
missa z bi. 54. dñs. frequens. Qd̄ si oti
mar hoc renuat deponi dñ. ex eo. null⁹
in fi. Si xō ordinatus ē in diaconū. da
bit p̄ se vicariū. z tpe remanebit in or
dine. A. renocabit in seruitutem nisi
aliquis vellet eū redimē. z idēz intelli
ge de subdiacono. ex eo. miramur. In
aliis ordinibus absolute in seruitutez
renocabit. 54. dñs. nulli. z. c. ex antiquis
Satis con. hosti. z Inno. A. Non. etiā
De. vt in dicta. q. 3. B.

Infra quod tps possit dñs seruū or
dinatū reuocare? **R.** fm Ray. Reuo
care poterit infra annū a tpe sciētie
dñi. ar. 17. q. 2. si q̄s incognitus. A. Qd̄
iuncto. c. si seruus sciētie. 54. dñs. B.
Itez hosti. hosti. z De. A. Bugl. aut
dicit q̄ op̄tas a tpe ordinatiōis in fa
uorem ordinis. vt in sū. eo. ti. q. 6. B.
p̄sus dñi verius v̄r. ar. dicti. c. si q̄s ico
gnitus. B. Et rō q̄re clericus nō pōt
repeti vltra annū cū seruus ingressus
religionem possit repeti infra trienni
um est ista. quia cleric⁹ cōter publice
manet. monachus xō secrete. A. Nec
rō fuit Inno. ut p̄z in dñ. q. 6. B. Et p̄
dictū p̄ctum de religione hēs. s̄. reli
gio 2. 5. 4. 2. 5.

Poe q̄ seruus q̄ ordinatus fuit re
stituit⁹ ē dño suo. nūq̄ licebit dño ma
nus iniicere in eū? **R.** fm Inno. Non.
at̄ incideret i canonē. 17. q. 4. si q̄s sua
dente. B. nec tali seruo licebit obere
m̄fimonii p̄p̄t votū qd̄ itelligit fecit
se in susceptiōe ordis sacri. ex de ouer.
diu. quidā. 54. dñs. cūz in p̄terito. z p̄bi
bend⁹ erit p̄ ep̄m. ar. 96. dñs. si impatoz
Aliis autem p̄uilegis clericalibus nō
gaudebit. ex de cle. diu. Johānes. 2. c.
se. Idē i oī gnē seruo. 54. dñs. frequens.
A. Inno. clarius loquit sic. Idem dici
mus i originariis z ascriptis. z in oī
bus q̄ cōditiōe seruū. uel rōcino. uel
cyrocino sunt obligati. 54. distinctiōe
frequens. Idem etiāz in libertis si ali

qđ obsequiū p̄onus sibi retinuit. 54.
dis. q. cūq. Idē ē in obligatis functōni
bus. i. publicis officiis. s. dis. p̄lea. z in
dcā. q. one. 6. **B.**

B. q̄nt seruū ordinar? siue cōsecutus
reddidit dñō: cū alia res cōsecrata nō red
dat. ur. 14. q. vlt. operum? **R.** Duplex
ē rō. Una qz in reb? aliis z maxie in aia
tis q̄ sole cōsecrant null? ē dolus. sed in
hoie sic. Alia qz in reb? inaiatis cōse
cratio ē in sup̄ficie. z iō nō debēt a manu
p̄phana tractari. in hoie xō ē aia que
tāgi nō pōt. 32. q. 7. licite. Lon. Hoffre. z
Hosti. **A.** z **U.** z **P.** Et fuit p̄ncipa
le dñm Ray. ut in sū. eo. ti. q. 7. **B.**

Seruus **3.** q̄ ad m̄fimo
niū. **U.**z ser
uus sine cōsensu dñi possit ma
trimoniū contrahē. **R.** s. **Tho.** 4. dis.
is. sic fu? nō subdit. dñō qn libā come
dere z dormire possit. z alia bi? facere
q̄ ad necessitatē corpis p̄nēs sū nāz.
ita ē nō subdit ei q̄rū ad hoc q̄ n̄ pos
sit libere m̄fimoniū contrahē et eo nesci
ente aut cōdicere. **U.** z si dñs oppositū
p̄cipit nō tñēt ei obedire. nec de con
trahendo. nec ē de cōtinēdo. qz in vtro
q̄ sui iuris ē z tenet m̄fimoniū. debēt
tñ m̄hilomin? debita seruitia dñis ex
hiberi. ex de iur. ser. c. p̄. **A.** Lon. **P.** z
Al. z Ray. z glo. vt in sū. h. 4. ti. 4. q.
8. z sequen. **B.**

P. done q̄ dñs aliqd p̄cipit seruo cō
iugato z eodē tpe vxor petit debitum
vel eo? **R.** s. **Ray.** Credo q̄ si cōtraxe
rit seruus dñō sciēte. d̄z reddē debitū
qm̄ cū dñs cōcessit p̄ncipale. s. m̄fimo
niū intelligit concessisse accessoria. ex
de of. delega. p̄terea. i. si. Si xō cōtraxe
rit igno rāte uel dīcentē dñō. dñi mā
datū d̄z implere. nisi p̄babilē timeat
periculū adulteri ex dilatioē. uel nisi
magñū fiat p̄iudiciū vxori. Lon. **Tho.**
P. Inno. z Hosti. Addit q̄z. **Tho.** q̄
o3 diuersas circūstātias attendē. ut ex
his cōsideret cui magis uel potius i rti
uel tali casu sit obediendū. Itē Host.
Et vide. i. s. vlt. **A.** Idē in sū. et. i. q̄one

io. **B.**

Q.uid si iuges. s. serui habēt diuer
sos dños diuersarū regionū. ita q̄ non
possunt cōuenire ad officium iugale
R. s. **fm.** Hoff. ut euitet fornicatōis mā
coget p̄ ecclesia alter dñor vendē alii
volenti emē. uel si neut vult emere co
gant vendē cuilibet extraneo in pro
nuncia cōserui. uel venalē exponē et si
nullus appeat emproz emat ecclesia.
ar. 54. dis. fraternitatem. **A.** Idē in sū.
eo. ti. q. 12. **B.**

Q.uid si dñs seruū iugatū vlt vē
dere in remotā regionē? **R.** s. **fm.** Host.
prohibēda ē talis veditō: sed cogi de
bet dñs alii vendē eū bonas cōditōes
afferenti. Interest. n. rei publice ne q̄
re sua male vrat. in Insti. de his q̄ sui
uel alie. iuris sunt. s. p̄t. Lon. **Tho.** **P.**
z Inno. **A.** licz Alia aliud dixerit. vt in
sū. et. i. q. 11. vbi ē p̄z q̄ p̄dā con etiaz
Hosti. dicens q̄ p̄dā obtinent qñ am
bo sunt serui. Et id qđ sequit non fuit
Hosti. s. **P.** ut ibi. **B.** s. z Hosti.
addit q̄ si m̄fimoniū fuerit factū sine
licentia dñi z nō h̄z in alio loco iustus
emproz. possit eū vendē in remotis
aliis non d̄z hoc facere.

U.z seruus possit venire p̄ m̄fimo
niū. **R.** s. **fm.** **Tho.** **P.** sic. **U.**ir. n. licet
sit in p̄tate vxoris in his q̄ p̄nēt ad
redditōem debiti. in aliis oibus est sui
iuris. **U.**ñ in redditōe debiti p̄ hoc non
d̄z p̄iudiciū vxori fieri. si forte dñs p̄ci
perz aliqd eadē hora. qz magi eēt obe
diendū vxori q̄ dñō. Vxor tñ si ne con
sensu viri se in ancillā vendē nō possz
qz vir caput est mulieris. Lon. **Al.** **A.**
Idē in sū. eo. ti. q. 11. **B.** Et vide. s. 52.
Utrum seruus qui fuerat ordinatus
z nunc est restitutus possit cōtrahere
matrimoniu. vide. s. serui? z s. p̄. Quō
cōditō seruitutis impediāt m̄fimoniū
hēs. s. m̄fimoniū 4. **B.**

Moniam p̄cōit. Simo
nia est studio
sa voluntas emēdi l'vēdendi
aliquid spūali annexū. Sic diffinitur

a **Tho.** in 4° sen. dist. 25. Et in scda scde
dist. 100. **Dist.** r ab aliis. **A.** scilicet theologis
et iuristis constit. ut in sum. li. p. q. i. Et
facit. i. q. i. g. stud. **B.** Et qd dicitur spuale
intellige ut ordies et alia facta. **Qd** at
dicitur spuali anertu. intellige ut qda q non
sunt ita pprie spualia: s; sunt spualibus
adiuncta et qsi alligata. ut est ius patro
natus et bi. **Qd** si no addas. spuali an
nexam. sufficit fm **Ray.** **A.** Na et ane
ra spualibus largo mo dicunt spualia
ut in dea. q. i. et hic sequit. **B.** qz oia ta
lia possunt intelligi per id qd dicitur aliqd
spuale. Et nota q noie emptois vt ve
ditionis intelligitur ois contract non
gratuitus. ppter pmutatoez. **A.** Idez i
dea. q. i. et facit. i. q. i. sunt nonnulli. **B.**
de q. s. pmutatio. **A.** Ibi patz q in ta
li b. possit fieri pmutatio. et qliq. **B.**
Ubi nec transactio pot fieri sup spuali
bus. ex de transac. sup eo. De transacti
one vide. i. transac. s. 2. **A.** Et ibi pz
qliter possit fieri in spualibus. Et add
fm **Tho.** scda scde. q. 100. arti. p. q. vo
luntas dicitur qz iusticia et oes ptes eius et p
tis oia opposita sunt in volutate sicut
in subiecto. et io conuenient simonia p
voluntatem diffinit. Facit. ff. de iusti.
et iure. l. iusticia. **Utz** at p sola voluta
tem committat simonia tangel. i. s. 3.
Item dicitur studiosa fm **Tho.** in deo arti.
p. ad designandu electionem que pnci
palit pntet ad xritem et viciu. et talis
electio sufficit et si sit ex voluntate no
libenti uel et coacta. extra eo. **Mathe**
us. et ibi glo. nisi forte sit coactio pccisa
extra qd meca. c. sacris. Et sicut **Tho.**
ibidem. Non at ois q peccat electone
peccat in spum scim: sed solu qui pccm
eligit p cotemptum eoz p que hoies
solent retrahi a peccando. **Et** ergo stu
diosia qm ex ipa volutatis electoe pro
gredit ad exteriorem actu. ut in sum.
eo. ff. q. 3. **Hosti.** at clarius diffinit sic.
Simonia est spualiu uel annexoz spi
ritualib pcedente pacto pmissionis.
coditionis. modi. seruitii. pccu. uel cu
lusius tpalis receptio uel donatio. vt i

sum. eo. ff. q. i. **B.**

Utz simonia sit hesis? **Th.** **Tho.**
in 4° dist. 25. Simoniaci no sunt pprie et
p se loquendo heretici. cum non beant ali
quam falsam opinionem. s; dicunt heretici
pppter similitudinem actus qz ita opera
tur ac si extimarent donu spui sci pe
cunia possideri. que extimatio eet he
tica. **A.** et qz et in pmo auctore Simo
ne ex mala radice infidelitatis pullu
lauit. cui dictum est. Extimasti donuz
dei pecunia possideri. Act. s. fm **III.** et
in fu. e. ti. q. 2. **B.** Unde **Breg.** in rgi
stro dicit. Cum ois anaricia sit idolor
seruitus. qz hac i ecclesiasticu digni
tatu oadis non pcauet. infidelitatis
pditioni subicitur. etia si fidem quam
negligit tenere videat. i. q. i. cu omnis.
Et iteru dicit q impia hesis macedo
ni tolerabilior eet simonia. i. q. i. eos
A. Et ibi patz q hoc non fuit dictuz
Breg. sed tharasti constantinopolita
ni epi. **B.** Et cetera crimina in com
paratione simoniace heresis quasi pro
nibilo reputantur. i. q. vlt. c. fi. **Pos**sunt
quoqz pprie et per alium modum q
dam simoniaci dici heretici. tenentes
quendam errorem eiusdem simonis
qui dixit q mundus iste no erat crea
tus a deo. sed a quadam supna xture
ut dicit **Ysidorus** 9° etymologiarum.
A. Idem in dea. q. 2. **B.**

Qnare simoniaci poti dicuntur a
Simone qui voluit emere donuz dei
q **Bregite** a **Bregi.** qui vedidit donu
dei? **R.** qz magis completa fuit ratio
huius peccati in Simone q in **Bresi.**
Nam **Bresi** solu vendidit donum dei
at **Simon** et emere voluit. et vendere
intendit. i. q. i. saluator. **Con.** **Tho.** scda
scde. q. 100. **Con.** etia **per.** **Utz** in fu.
eo. ti. q. 4.

Utz sola volutas faciat hoies simo
niacu? **R.** fm **Ray.** et alios ta iuristas
q theologos. **Queda** sunt phibita q
simoniaca. ut emere uel vendere sacra et
bi. Et in istis sufficit sola volutas. s;
intellige fm **pe.** q ad foru diuinu. s;

quo ad forum humanū si in nullū ac-
tum exiuit. neq. facienti neq. pacifē
di nō dicere simoniā? et sufficit q. pe-
niteat. ¶ Quedā sūt simoniā q. pbi
bita. s. p. cōstitutōem ecclesie. ut cū gs
renūciat ecclesie ut def. alteri. puta ne
poti suo. **Silr. fm. Hoff.** vendendo vi-
cariū cast. aldionatū. advocatiaz. cono-
marū. z b. p. extra eo. ad nostrā. i. q. si
quis eps. a. q. 3. saluator. z in his nō ius
fuit sola voluntas suae appetitus q.
dā. nisi pcedant in actum. extra de of.
delega. ex pre. p. ¶ Ad idem in sū. eo. ti. q.
5. ¶ Sed z hoc interdic q. si volun-
tas deliberata pic fuit. q. p. eū. non
stetit. iterū ē simonia in foro diuino. s.
nō in humano. z sic tale pctm per peni-
tentiā abolef. extra e. mandator. ¶ .
in hoc ē v. f. Lon. glo. Ray. ut in oca. q.
5. ¶ hoc v. v. f. quia ē circa talia pu-
ta erga bificia la la intentio cōstituit
culpabilē apud deū. s. non quo ad iu-
dicialē punitōem ecclesie. ex eo. tua
Simonia tū mētalis nō sola pnia
abolef. nec obligat ad restitutōem acce-
ptoz dicto. c. mandato. Secus in vsurj
i quibus ē sola itentio vsuraria obli-
gat ad restitutōem in foro pñiali. vt z
nōt glo. i. dicto. c. mandato. z facit ex
vsuraz consulu. ¶ s. at pōt esse. quia i
vsura ledit deū. z homo deo satisfit
p pñiam. hōi hō p restitutōem. ¶ In si-
monia hō simplicis in intentōis non le-
ditur ps q. sponte z sine coactōe pstat
imo poti' ipsa ledit deū turpiter agen-
do. nec ledit ecclesia militās. q. tati
iudicat de manifestis. dco. c. tua. s. so-
lus de' cui p sola satisfit pñiam. ex eo.
c. f. i. ¶

¶ **Utr. ad b. q. omittat simonia reg-
ras q. sit expū pactū.** ¶ . Nō. nōz et
Azezi simoniāz sunt. s. pactū aliq.
nō fecerit. nō ē ex eo. sup. specula. ¶ .
¶ **Doc. c. bēf. in ti. de magistris.** ¶ dic b.
verū q. ad for. diuinū. sec' q. ad iudicia
le. ex eo. c. f. z ps ex ois in. s. pcedenti
nisi inuenierit exactio. ex eo. sic. p cō-
¶ Sed de simonia mentali vide. s. r. e

nunciatio secūdo. §. p. 1.
¶ Quot modis committit simonia? **R.**
¶ fm Ray. Una diuisio est p munera q
dant. Nam ut datur munus a manu.
aut ab obsequio. aut a lingua. de qui
bus habet. §. munus. §. p. 2. Alia diu
sio ex parte comitentium sic. Simo
niaca ordinatio uel alia huiusmodi
spiritualium datio. aut est ex parte
conferentis tantum. aut quando confe
rens mibi aliquod spūale recipit tēpo
rale me ignorare. Aut ex parte recipi
entis tñ. ut si ego recipia sacramētuz
nō quidez dādo aliquid cōferentē. sed
alicui suo consiliario. Aut ex parte
vtriusq. lqñ ordinadus dat aliquid or
dinari. Aliqñ ex pte neutri. vt si ami
co suo consiliario ep̄luz me ordiet. ep̄o
ēt ignorare. i. q. i. statui. c. si qs. a. fi
moniaci. §. 1. Idē in sū. et. q. 7. **B.**
¶ Utz sit simonia si aliqd gratis des
p spūalibz uel recipiat. **R.** Si pēn
sponte offerat si est simonia. i. q. 1. c. qd
inuicibilis. Ubi nota fm Guilqñ si hec
ppositio. p. notare appārentem seu
commutationē. sic nūq̄ temporale ē dā
dum pro spūali. nec econtrario. **Si**
autem notat causam finālē. ut sit sen
sus. Nte dedit denarium p sacramen
to. i. ppter reuerentiam sacramenti
licite potest fieri. Et eodem quoq̄ mo
do si notet causam efficientem. vt sit
sensus. Dedit pro sacramēto. i. p. deu
tione quam habuit ad sacm. fieri po
test. **A.** Non. **Alut in sū. eo. ii. qōne**
B. Si autem dubitetur vtrum
gratis vel corrupta intentione datur
sit. etia sunt p̄cipue attendēda. dantē
et recipientis qualitas. videlicet an
pauper dūit vel euerfuso. Item
muneris quantitas. ut si res magni ul
modici sit precii. Item donatōis tem
pus. an. si iustante necessitate vlat ofe
rat. Et scdm hec bēnda ē p̄sumptio
pō ul contra extra eo. 2. si questione
Bz hec intelligenda sūt i foro cāp. In
foro at sc̄ie intentō attendit non p̄sū

ptio. **A.** Idē in dē. q. io. fm Ray. **III.**
z **hosti. B.**

¶ Utz liceat aliqd recipe p opibus
spūalibus. **R.** fm Ray. p illis opibus
ad q qd nō tenet ex officio recipe licet
utputa sacerdos pōt locare opas suas
q al non hz vnde sibi pvideat. ar. iz. q.
2. caritate. **Idē hosti. A.** certe c. cari
tate non facit: qz loquit tñ q ad pecu
ratōem recipiendā a visitatibus. non
ex locatōe: vel alia oventōne: s; ex me
ra iuris dispōne. Et iō in spūalib; in q
bus o; cessare ois pactio z cōuentō. ex
de pac. c. si. non hz locū locatio vel odu
ctio. **Un** in ti. de simōia. s. itē nūqd. su
per dōbo locare. glo. Ray. ait. Quidam
dicūt q; si sacerdos intendat locare ul
vendē laborē suū non ipm officiū vel
sacrm. licitū ē. al nō. Ego credo inquit
q; nō hz locū in talibus locatō uel cō
ductio cū lex secularis nō dixerit esse
locatōe; vel oductōe; qñ mēfor agro
rū aliqd recipit a dñis eoz p eis men
suradif. s; qd dat appellavit bonozari
um. ff. si mē. fal. mo. di. l. 2. s. p. vbi dicit
Nō crediderūt veteres int tales pso
nas locatōem z cōductōem eē: sed po
tius operā bñficii loco pberi. Et id qd
dat ei ad remunerandū dari. z ide bo
nozariū appellari. hic g' q; si sacdos
siue indigeat siue nō. pōt ei dari pecu
nia in sūptus ipsius sacerdotis non i
munera sacerdotis. I. officii sacerdotat'
qd ipēdit. sic dicit **hierō.** q; decet pa
nes. crustula z vas mellis si data fue
rint. pphē. mag' in sūptus q; in mune
ra. pphētie reputādē sūt. i. q. i. iudices
Cū ergo of. sacerdos recipit p officiā
do ecclesiā ad tps. li. p. denotat cāz ad
miniculatiuā nō appciatiuā sacri vel
officii qd impēdit. vel laboris quo la
borat in ipso officio. qd nec vēdi debz
nec locari. sic nec ipm officiū. qz qfqs
boz alterū vēdit siue quo neq; alterū
puenit neutrū inuenditū derelinquit
i. q. si qs obiecerit. De hoc etiā dicit. i.
s. vtz sacerdos. **B.**

¶ Utz cū eps cōsecrat v' visitat pos

sit recipe pcuratōe; **R.** fm Ray. pōt
ex e. cū sit. io. q. 3. relatū ex de pscript.
cū ex officii. nō dico pp laborem. s; ut
Per. dicit. quia talis pcuratō a iure p
missa ē. imo ēt si ecclesia ppf paup'ta
tē pcurare nō posset epm. ipse suis sū
ptibus ofsecrabit ecclesiā. io. q. 3. cauē
dū. hec **Per.** z **hosti.** circa visitatōe;
vide. i. visitatō. s. p. z. 2. **A.** Hoc quod
ibi dñ notat glo. in dē. c. cū sit. **Nō.** et
am in sū. eo. ti. q. io. **B.**

¶ Utz tpalia possint dari p vita et
na vel p remissioe pctōz. **R.** **hosti.**
p modū elemosyne. **daniet.** 4. **Pecca**
ta tua elemosynis redime. Et intelli
ge s; **Tho.** z **pe.** in 4. dñ. 25. q; cū dicē
vita etna uel remissio pctōz emi. ē lo
cutō metaphozica. qz ipm meritū ac
cipit p emptōe. Deo eim ex pōio nō
nihil pōt accrescere. **A.** Idē in dicta
qone. io. **B.**

¶ Utz tpalia possint dari p redimen
da veratōne in spūalibus. **R.** sic. ex. e.
dilectus filius. z. i. q. i. questitū. extra de
mg'is. phibeas. **S;** hoc super iure spi
rituali tūc solū hebit locū. cū p certo
ostat redimēti de iure suo. al non. hec
Tho. scōa scōe. q. ioo. arti. plr. z vltio.
A. z et glo. Ray. ut in dē. q. io. **B.**
Un z si pbenda mea me p iniurias re
moto alii data sit z ego recupero aliq
dato. nō puto eē simoniā.

¶ Utz encenia inducat simoniā. **R.**
Si nō extendant ad qñtitatē munerū
z fiant sine pacto z sine aliq corrupta
intentōe. nō inducūt simoniā. al etiā
in modico omittit. i. q. i. duces. **A.** als
incipit iudices. Et hoc fuit dñi. **hosti.**
ut in sū. eo. ti. q. xi. **B.**

¶ Utz mun' ab obsequio inducat si
moniam. **R.** s; **III.** Si obsequiū de se
sit illicitū. nllō mō hz absq; vicio simo
nie. **Sit** si obsequiū sit licitū non licz
ipm impedere p aliquo spūali. si illō
p. dicat cām pncipalit mouentez. **S;**
si nō dicat cām pncipalit mouentē sed
secudariam. puta excitatiuā effectus
eius qui dare habet aliqd spūale. z p

ea offert illud respiciens principaliter ad
deū et ad merita persone que per talia obse-
quia et per alia bona concurrunt. hoc modo
potest dari spirituale. puta alicui qui in ser-
uiciū ecclesie uel plari iurāt. Romā ut
huiusmodi. Porro si obsequiū esset pu-
re spirituale quod esset ipso beneficii
collationem. non autem per pactū. secundum eun-
dem. **U.** et in sum. eo. ti. q. i. ubi etiam
per quod patet con. **Boff.** Ray. et glo. **B.**
tunc indubitur et ex pacto potest offerri
beneficiū. ita quod ille promittat tunc obsequiū
ut puta de celebrando tale et tales mis-
sa et missa. ex de pben. significatur. **A.**
Ibo. et per dicitur quod in huius obsequiis
honestis seruientibus ad dignitatem perso-
ne respectus debet haberi. Nam ex ipsa deuotio-
ne obsequiū dignum redditur ecclesiastico
beneficio. Et addit **Ibo.** Si autem ibonestū
sit seruitiū uel ad carnalia ordinatum
puta seruiri plaro ad utilitatem et san-
guineorum suorum uel pfimonii sui. uel ali-
quid huiusmodi. esset munus ab obsequio et si-
moniacū. ut in deā. q. 12. ad fi. **B.**
¶ Quid si unus sacerdos dicat alteri tu
celebrabis hodie per me. et ego cras per
te. **R.** secundum **Quil.** Non est simonia. sed licet
tū est maxime ex causa. quoniam nullū pecuniarum si-
ue temporalis merces interuenit. **A.**
Idem in sum. eo. ti. q. 13. **B.**
¶ Quid sit munus a lingua in quo com-
mittitur simonia. **R.** secundum **Ibo.** scda scda
q. 100. et in 4. dist. 25. **¶** Unus a lingua ut
ut ipsa laus ptinens ad fauorem humanū
qui sub peccato cadit. uel est pces ex qui-
bus acquiritur fauor humanus. aut dritus
emittatur. ut quando pces armate sunt
sed de precibus habes statim in se.
S. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 14. **B.**
¶ Utrum pces inducant simoniam. **R.**
et **Ibo.** scda scda q. 100. Si aliquis pnci-
paliter ad pces intendat. simonia committitur
et ut principaliter ad hoc intendat quod pces
per indigno exaudiat. **U.** ipm scdm est si
moniacū. ut. i. q. 1. de ordinatib. et i. c. se-
nonnulli. si hoc porrigat pces per digno scdm
non est simoniaci. sed simonia potest esse in uite

tione. si quoniam habetur respectus non ad dignita-
tem persone sed ad fauorem humanū. ex de
eta. et quali. tuam. i. q. 1. laro. **U.** ubi
penitere de intentione corrupta. ut in
c. sunt nonnulli. et ex de eta. et quali. tuas
et ex eo. mandato. **A.** **Con.** **U.** et i. di-
cta questione. 14. **B.**
¶ Utrum aliquis porrigendo pces per se
ipso committat simonia. **R.** et **Ray.** Non
potest petere ecclesiam uel dignitatem uel
aliud beneficiū habens curā aliarum rerum
cuius sit dignus. i. q. 1. ordinatōnes. s. q. 1.
in scriptis. ex de iure patro. per nostras.
Beneficiū hoc simplex si indiget et sentit
se dignū potest petere absque metu simo-
nie. ex eo. tua nos. et ar. ex de rescriptis.
ad aures. ex de pben. cum fin. **Con.**
Ibo. scda scda q. 100. et etiam in 4. dist.
25. Similitur et **Boff.** et **Boff.** Quidam tamen
dicunt quod licet rogare etiam si beneficiū habet
at curā aliarum. **A.** Hoc fuit dictum
glo. Ray. dicentis quod potest alius per se pe-
tere beneficiū et habens curā aliarum
si dignus sit. Exemplo **Ysaie.** qui dicit.
ecce ego. mure me. **Con.** ubi hoc **U.**
ut in sum. eo. ti. q. 14. Sed certe tutius ut
pncipaliter dictum per iura alegata. Nam ppha
non petitur aliqua curā aliarum uel dignita-
tem. sed regitus a domino exhibuit se officio
predicandi. ut per in deā. s. **B.** Si indi-
get aut si non indiget. etiam si petat
simplex beneficiū peccat sed Ray. et **Ibo.**
ut in predicta decre. ad aures. i. q. 2. cleri-
cos. 12. q. 1. illi aut. **A.** ut per in deā. q. 14.
glo. Ray. in hoc iterū dicit. **U.** ait huius
iterū durū est. et credo quod ex quo alius
pnotus est ad sacros ordines. cum huius
ordinatio titulus ecclesiasticus regrat
potest petere beneficiū ecclesiasticum. licet
abūdet in tpalibus. et iura que misit addu-
cit ad pbandum dritum loquuntur secundum statū
pmitte ecclesie quoniam exiles erant reddi-
ti. et distribuebat de facultatibus ecclesie
put cuius opus erat. Et con. et eo. **U.**
quod nemo cogitur suis stipendiis mili-
tare. Si tamen dignitatem uel curam
aliarum pro se petat tanta psumptio-
ne eum tali beneficio reddat indignū

¶ Ultra p absolutōe ab excoicacione possit exigi pecunia. **¶** In Tho. scō. scō. e. q. 100. In absolutōe talis nō debet exigi pecunia tanq̃ pccū absolutōis, qz hoc eēt simoniacū. s; q̃ pena culpe pcedentis p q̃ fuit excoīcat. Idē. **¶** Be. 2. **¶** Hosti. A. Dicit. n. Hosti. ex e. ad. a. res. q. in Francia 2. in q̃busdā aliis regionib; consuetudo ē ut statutū q̃ excoīcatū q̃ monit; pere noluit s; excoīcari expectantur. pp̃ hāc contumacia anq̃ ab soluat p q̃libz m̃se p q̃ excoīcat; exteri certā debeat dare pecunie quantitatē. Et hāc consuetudine dicit rōnabilē 2. seruandā. ut in sū. eo. ti. q. 37. **¶** Qd̃ i telligendū ṽq̃ q̃ talis excoīcat nō vēit ad manus seu vtilitatē exigentis. als hēret spēm mali. 2. iō ab ea abstine dū. ex de vi. 2. ho. cle. cū ab oi. Et p̃p̃ea b̃ casu absolutō debet pcedē excoīcōnem **¶** Qñ 2. idē. **¶** Hosti. i. sua sūma dicit: q̃ excoīcat; 2. absolui libere 2. eo absoluto pōt cogi ad satisfaciendū de pena, sed an nō pōt exigi. cū nec p illo fuerit ex

Ang. q. apłi gratitum panē accipie
bāt ab illis quibz fruitum pđicatorēz
impēdēbāt. Bar. **1° Con. 1°** Iho. scđa secū
de q. 100. **¶** pđca dē melius pñt intel
ligi p ea que nōr glo. **Kay. 1°** ti. de fimo
nia. **3° q. 1°** sup xbo statutū. vbi sic dīc
Licē nō dare pecuniā uel recipē p hū
iulmōi obsequiū. aut p interessendo
extreme vñctōri. Item qđ de illis qui
dant redditū uel recipiūt ppf facien
da amuerfaria. Irē quid de illis q dāt
sacerdotibus diuinibus uel paupibus
p faciendo annuā uel tricenariū. vel
amuerfario. uel celebrando missaz de
spū scō uel aliaz uel qui dat denarios
clericis pro dicendis psalteriis in ere
quis mortuoz. uel al. uel qui dant ele
mosynas pauperibus ut oret pro eis.
cū talis ořo sit spūalia. z huiusmōi ele
mosyna sit corporalis. **¶** **Kc. 1°** in oibus tali
bus casibz dare uel accipere ppe. p spū
ali simonia est. siue dēf p sacro siue
p officio siue p labore huiusmodi of
ficii uel ofonis fm qd hec ppositio p
denotat appciatōem. Sed si denotatz
cām mortuā nō pñā uel principalem
3° remotā p occasione. licitū ē dā ex
accipere tpale. p spūali. Unde si quis
dat pecuniā collegio alicui p generā
da deuotōne z dilectōe i ipso collegio
ut ex illa deuotōne exaudiat in petō
ne quā petit qd fies intersint exequiis
mortui uel extreme vñctōri morient
z illi hoc faciūt ex dilectōne z deuoro
ne in eis talit generata. aut p deuotō
ne ipsius oantis. sic licz dare z accipe
tpale. p spūali fm qd li. p. denotat cām
mortuā remotā z nō ppinquā. p ppi
qua cā est dilectio uel deuotio genera
ta ex dato. al. forsitā nō generāda. Nec
est sile qd nō possūz dare pecuniaz epō
ut me diligat z ex dilectōe me benefi
cier uel ordinet. z hoc iō qd dilectio q
est aliqđe diligit. licet spūalis nō tñ
est cā ppter quā debeāt talia cōferri.
3° potius o3 attendi meritū z dignitat
pione. Sed bñ ē cā sufficis huiusmōi
dilectio qua ē diligit peccatoz spūali

sacerdos q̄ ipsi recipientes. s. q̄ sacdo
tibus tribuunt vel relaxat tenent de
simonia. **A.** z etiā ad restitutionem. vt
p3 fm cū. **Tho.** z in sū. eo. ti. q. 66. Et cui
debeat fieri restitutio isto casu pōt pa
tere ex oīs. s. restitutio p̄ s. i3. in addi
tōe. s. item fm Inno. **B.**

¶ Utz laicus q̄ recipit pecuniā vt ec
clesie r̄stituat decimā quā tenebat cō
mittat simoniā. **R.** fm **hosti.** Si lai
cus nō vult decimā dimitte nisi p̄ pe
cunia. simoniā cōmittit ex pte sui. s3 ec
clesia bñ pōt redimē. ut. s. decime. s. s. **S.**
5. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 68. Sed in oīs
s. s. **Orinum** dicit **Sul.** s3 soluto ibi p3 i
additione. **B.**

¶ Mediatores simonie simoniaci sūt.
i. q. i. si q̄ epus. **A.** ibi dī. Si q̄ media
tor in tam turpibus z nebandis dat
vel acceptis extiterit. si q̄dem clericus
fuerit a p̄pō gdu cadat. si hō laic ana
thematizet. **B.**

¶ Utz papa possit cōmittere simoniā
fm **Tho.** scō a scō. q. 100. Papa po
test sicut z glibet alius. z tanto gūius
q̄to in altiori gradu consistit. Res. n.
ecclesie non sunt eius ut dñi. sed ut di
spensatoris. **¶** Si si p̄ aliqua re spūali
reciperet pecuniā aliquā de redditu
bus alicuius ecclesie simoniacus esset
Sūt si p̄ re spūali recipit pecuniā ab
aliquo laico non de rebus ecclesie. **A.**
Non. **¶** vt in sū. e. ti. q. 87. Qd̄ intelli
gendū v̄ q̄ ad illa circa q̄ cōmittitur si
monia lege diuina. Secus in lege tāti
ecclesiastica cui papa nō subicit nisi
de equo. **A.** de legi. l. digna vox. **B.**

¶ Prelat⁹ q̄ cōmittit vices suas p̄ pe
cunia. simoniac⁹ ē. vide. i. vicari⁹. s. 3. **S.**

Simoniacus 2.

s. spāliter quo ad ordies. Si
monia q̄ncp cōmittit ex pte ordinato
ris. Aliqñ ex pte ordinari. vt. s. simonia
p. s. 6.

¶ Utz si aliquis p̄ mea ordinatione vel
p̄motōne pecuniā offerat. nūquid
eo dicar simoniac⁹. **R.** Si a p̄ncipio

ōdixi. non obest mihi. ex eo. sicut tuis.
S. p̄t. z ex de homici. **Petrus.** **A.** hoc
verū fm Inno. vt in sū. li. p̄. ti. q. 8. si
pecunia data ē p̄ electōem. p̄ cōfirma
tōne. de q̄ loquitur. c. sicut tuis. Secus
si daretur p̄ electōe ēt p̄hibente me
nisi fieri ab inimico. **Non.** **¶** **Min.** **hosti.**
z glo. **Kay.** ut ibi. Idem z si q̄ recepisset
ordinē p̄ simoniā cōmissā cum
ipso ordinatore. tunc. n. sic ordinatus
h̄ ignorat vel ēt cum dīctōe. nō reci
peret executōem. qz hoc idē dītingeret
etiā si in eius ordinatione nulla cōmissa
fuisset simonia. dñi alias eius ordina
tor fuisset simoniacus in collatōe ordi
num. **Nā** q̄ semel simoniace cōtulit or
dinem de cetero executionez dare nō
pōtēt q̄rūcūq̄ occultū sit. z q̄rūcūq̄
recipiens ignorat. i. q. i. si q̄ simoniac⁹
fm **hosti.** z in dē. q. 8. **¶** **hodie** etiā v̄
idē in collatōne beneficii. cuius simonia
ce conferens etiā beneficiū vel offici
cium ecclesiasticū ipso facto excoica
tōem incurrat. z quod agi nullum sit
vt in exuagi. **¶** **Dartini** quinti. q̄ incipit
Pulte. z in alia **Augenii** q̄rti. q̄ incipit
Lum de stable. Itaq̄ distinctōes que
in hoc. s. fiunt. nō hñt locū nisi qñ simo
nia fuisset cōmissa cū alio q̄ cuius colla
toze ordinis seu bñficii. **B.** **Sec.** si sci
ui z consensu. quia tūc q̄rūcūq̄ occul
tū sit renunciare teneor. Si hō hoc fir
me penitus ignorante. puta qz amic⁹
meus pecuniā dedit. tunc h̄ ego nō
sim simoniacus. teneor tñ renunciare
ex eo. simoniace. z. c. de regularib⁹. z. c.
nobis. Qd̄ si inimicus meus dedit pe
cuniā volēs q̄ ex hoc p̄motio mea iu
dicaret simoniac⁹. sic impediret. nō
cōmittit simoniā q̄ ad me. nec mihi no
cet ne ille ex dolo suo reportz qd̄ intē
dit. vt in. c. sicut tuis. z in. c. nobis. p̄. i.
rñso. **A.** **¶** Tñ z hoc casu qñ inimic⁹ ali
quid daret in iudiciū meum z hō sci
rem anteq̄ ep̄s vocaret me. z cōstaret
mihi q̄ non me vocaret nisi propter
munus illud. recipere non debere. s3
glo. **Kay.** z in dē. q. 8. Et ad hoc etiam

facit qđ notat in sū. eo. ti. q. 27. vbi sūm Ray. dī. z glo. qđ si aliqđ scit uel credit sibi collatū ordinē vñ bñficiū pncipaliter p pť obsequia seu pces carnales a se vel ab alio in ppositas. si al' erat dignus resignare non tenet. s. v. pñitē de intēdōe corrupta. ex eo. mandato. Si hō erat indignus resignare tenet. qđ tūc hī pces sen obsega succedūt lo co pñit. i. q. i. s. f. nūll. i. z lo. ill. v. tibi. d.

¶ Quid si qđ ē sine pecunia obrēturus erat ordinē vel bñficiū z tñ pecunia data fuit? R. sūm Inno. Si aliū dicit pecuniā. pñ tñ nō ordinatoz. nō est simonia. ar. i. q. 6. s. vlt. Si at ipse ordinarus pedit. simoniacus est. A. etiaz si sine pecunia habiturus erat ordinē vel bñficiū sūm eū. Inno. et in sū. eo. ti. q. 8. Ad intelligē nisi gratis aliqd daretur ut. s. simonia p. s. c. d. B. ar. i. q. 2. c. p. pio. z. q. 3. si quis obiecit. z. c. vlt. z. q. 6. c. p.

¶ Quid si pecuniā p me nesciēte pmissam postea solui? R. Sicut simonia cus de beo iudicari. qđ in maleficiis ratuabitō retrorabit z mādato cōpaf sicut notat ex eo. sicut tuis. A. In glo. d. In hac tñ simonia sūm Tancre. z Huil. pť eps dispēlare. A. Idē in sū. e. ti. q. 9. tñ hodie si aliquid datuz fuisset collatoz nullus posset dispensare nisi papa. vel si esset datū etiam alteri qñ sine illa datōe nō fuisset alias habitu rus ordinem vel beneficium. ut p. ex pallea. exuagātibus. d.

¶ Quid de his qui p hypocrisim duz prenderent spēs sanctitatis p mortē se ad ordines z bñficia nulla interposita cōditōne vel pacto? R. sūm Ray. nō tenent resignare. sed solū ad agendum pñiaz. ex eo. mandato. A. Hoc veruz nisi al' non sit idoneus. tunc n. renūcia re tenetur. i. q. i. si qđ neg. d. Tho. se cūda secūde. q. 100. dicit hypocritā nō esse simoniaci. A. Hoc veruz quo ad ecclesiā. Secus qđ ad deū. cūz hypocrita ex spū alibis querat hūanum fauorē. z sic simoniā mētalē cōmittat. i. q. i. sūt nonnulli. Et idē quod hic notat in

sum. eo. ti. q. 61. d.

¶ Utrum ab ordinando uel eligendo aliqua cautio vñ pmissio peti possit? R. sūm Ray. Ante ordinatōem seu etiam electōē ab eo qđ eligendus ē. nlla cautō vñ pmissio peti: z si pñtēs simonia ē qđ vñ facere ad hoc vñ eligat. s. q. 3. talia. Sed post electōnem bñ potest quia tunc nūll sperat ab eis. dum tñ nō fiat ex pcedenti pactōe. s. q. 3. Arta dus. A. Idem in sūm. e. ti. q. 18. s. Ray. z glo. z hosti. Sed ut ibi p. 3. aliqđ dixit etiam ante electōem. quia auctoritas superioris tollit vicium. Sed pñuz dictum verius videt. qđ per hanc cautōnem videretur consentire electōni de se faciendē. z id talis electio tāqđ ambigua esset irritanda. ex de elec. cū post petitam. d.

¶ Quid si aliquis non hēns titulum rogat aliqñ pbyterum vñ presenter eum ad titulum ecclesie sue. z pmitit ei qđ nūqđ i ipsa ecclia petet aliquid. z sic ordinat? R. sūm Ray. Simoniāz cōmittit. z nisi cū eo fuerit dispensatum nec ad superiores ordines debet ascēdere nec in suscepto s. rigorē canonū ministrare. extra de simonia. per tuas A. nec excusatur per ignorantiam iuris. ut ibidem colligit. Et sol' papa dispensabit cum eo. qđ simoniacus est in ordine. tamen in ordinibus ante rite susceptis poterit sūm Huil. p episco pum dispensari. A. Idem in sūm. eo. ti. q. 70. d. Leterū ordinatoz pcedō mō est suspensus a collatōne ordinuz similiter z presenter ab executōne. ex eo. si quis ordinauerit. A. ibi dicit. Si quis ordinauerit seu ad ordines p sentauerit aliquem: pmissionem vel iuramentū ab illo recipiēs qđ sup sua prouisione nō inquireret eundem ordinatoz a collatōne. Presenter qđ ab executione ordinum p trienniu. z ordinatus ab ordine sic suscepto donec dispensatōnem sup hoc per sedē aplicā obtinere meruerint nouerint se suspē

287
fos. **Q**uid de illo qui scit ep̄m suū
simoniaciū qui tamen p̄cipit ei q̄ reci
piat ordines ab eo. vide. s. ordinator.
s. penulti.

Simonía 3° q̄tum ad
beneficia
feu etiam dignitates. de quo
plura potes colligere in p̄cedēti. c.

Nunc querit. Quid si quis h̄ns lit
teras sup̄ p̄uisione alicuius beneficii
recipiat aliquā pensionem uel aliq̄d
beneficiū ut renunciēt litteris. **R.** fm̄
hosti. Si ex pactōne p̄rium p̄ aliquo
tp̄ali fiat huiusmodi renunciatiō. simo
niaciū est. Si vero ex officio iudicis
uel bonis viris mediantibus pure re
nūciat. et ex altera parte aliq̄d tēpora
le detur ei. non est simoniaciū. vt colli
gitur extra. de renūci. sane. et c. veniēs
et ex de pacum p̄dem. **A.** Idē hosti.
addit. Ubi h̄o assignat beneficiū spi
rituale. ita q̄ etiā ex pacto renūciat di
ctis l̄ris. non est simoniaciū. ex d̄ rescri
ptis. ad audientiā 2. q̄ ad hoc tenetur
p̄ tacite inest. **Con.** Inno. ut in fū. l̄. p̄.
fi. p̄. q̄. 20. **B.**

Utz resignare aliq̄d sp̄iale p̄ pecu
nia uel ex pacto sit simoniaciū. **R.** fm̄
hosti. Sic. ex eo. querelaz. et ex de testi.
veniēns. Dare. n. intelligit q̄ quod sibi
op̄erit remittit. s. q̄. 3. tala. Idē hosti.
et facit ad hoc. s. simonia p̄. 4. **A.**
Idem in fū. eo. ti. q̄. 19. Et hoc intellige
fm̄ dē in s. p̄cedenti. cū additiōe. **B.**

Utrum qñ recipit monachus ut ca
nonicus uel cōsecrat ep̄s. et h̄i possint
exigi quedam ex consuetudinē. **R.** fm̄
hosti. Si obtinet aliq̄d tale p̄ exactiōem
iudicii uel per violentiā uel p̄ pactū
siue ante siue postea simonia est nlla
consuetudine obstante. ex eo. c. p̄. et c.
ficur. p̄ certo. Si h̄o sponte offeratur
rōne consuetudinis uel caritatis etia
si fuerūt excitati p̄ sp̄iale b̄ficiū n̄
est simonia. l. q̄. 2. p̄. 2. **Con.** 9. **N**ō
ex tristitia aut ex necessitate. Et h̄ illi
qui solēt h̄i recipe nō possint h̄i exigē
ex consuetudine. tñ p̄t monere illos ut

bonas cōsuetudines seruet. nō āt debēt
eos artare p̄ subtractiōes sacroꝝ et h̄i
sed tñ p̄ sup̄iorē cogendi sūt. ex eo. ad
aplicam. **Satis.** **Con.** **Tho.** sc̄da secūde
q̄. 100. p̄. hosti. et Inno. Et filiz q̄nē
determinās idē **Tho.** in q̄libz. dīc sic. Cū
in dispensatiōe sacroꝝ seu alioꝝ sp̄iali
um aliq̄ recipiunt ut simonia euinet
tria sūt nēcia. p̄mo ut hoc fiat p̄ces
sione iuris diuini uel būani aut salteꝝ
pie cōsuetudinis. 2. ut sit pia intentiō
et nō corrupta. 3. ut sit forma honesta
sūt nō requirant ante p̄i officii exhibi
tōem. ne pactum interuenire videā
tur. s. expleto officio poterūt exigi. Si
ergo ista tria conueniāt. secure recipiat
archidiaconus parafrēnū p̄ installati
one abbatis et h̄i. et s̄i sit gratis offēa
tur. **A.** Idē in fū. eo. ti. q̄. 31. **B.**

Utz possint recipi nūmi crismales
A. i. q̄ p̄ crismate dantur. **B.** **R.** **N**ō
excusant a crimine simōie. et illi qui rei
nomē et tps solutiōis murantes nūmos
q̄s p̄ crismales eo q̄ pro crismate siue
crismatiōe darent. 2. pascales. **A.** Idē
sunt q̄ crismales. sic dicti. quia cōsue
uerūt recipi in pasca tpe crismatiōis
ut in c. i. all. **B.** et 3. cōsuetudinē medie
q̄dragesime nūcupāt. **A.** q̄ hoc tēpe
q̄dragesime hos denarios exigebant
ante crismatiōis tps ad palliandum si
monia vt in c. q̄d sequitur. **B.** extra
eo. in tantum.

Quid si aliquis dignus p̄moueri
dat aliq̄d ianitoꝝ ut eū p̄mittat intra
re ad ep̄m ad petēdū cōfirmatiōem ele
ctiōis uel aliq̄d h̄i. **R.** fm̄ hosti. **N**ō ē
simonia si nō det corrupta intētiōe. vt
s. p̄ intercessiōe illoꝝ q̄bus dat conse
quas q̄d intēdūt. Et idē credo si det ali
qd familie ep̄i ne videat auar. et vt
facili⁹ h̄eat accessū. aut et d̄ largitate
laudes. h̄ talia possint fieri cū pctō. vt
si fiant cā iactantie uel inanis glorie.
A. Idē in fū. eo. ti. q̄. 35. **B.**

Quid si aliq̄s det alicui laico aliq̄d
ut nō molester uel impediat electiōem
R. fm̄ Ray. Si nodū erat ei ius q̄ritū

q2. l. non erat electus. credo simoniam commissam. Secus si postq̄ electus fuisset. extra eo dilectus. Idem **Tho. scda scde. q. 100.** Et vide. s. simonia p. s. x. q. incipit vtz tpaia possint dari pro fdi menda 2c. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 4. 4. vbi z additur fm glo. **Ray.** q. si aliquis nullum ius bñs in electōe impedirz simpliciter ne fieret electō aliq. posset capitulum redimere vexatōem suaz. Secus si impediret ne d̄ isto fierz. **D.**
¶ Quid si clericus qui vult recipi in canonicum alicuius ecclesie det illi bona sua? **R.** fm **Inno.** Si largiatur cuz conditōe uel pacto vt recipiatur i canonicum z illa retineat p prebēda simonia est. Si vero pura intentōe de uotōis offerens rogat q̄ admittat z q̄ bona oblata liceat sibi habere pro pēbenda. z clerici pura intentōe cōfētiunt non est simonia. **Ad** si dans tali intentōe ducat pncipalit̄ vt per tpaia habeat spūalia et illi alii non recipent eum. ex vtraz parte est simonia. sed tamē mentalis. **Con.** hosti. **A.**
De p̄dictis est casus formalis in c. tua nos. ex eo. quod z notat i sum. eo. ti. q. 4. s. **D.** De p̄bēdis autē q̄s de nouo cōstituit quis in ecclesius pōt retinē ius patronatus in perpetuū uel ad tēpus ut ipse uel heredes eius p̄sentent quē volūt ad ipsas fm **Buil.** **A.** hoc veruz tempore cōstitutōis de consensu epi z fratrum si ibi sunt aliqui. alias non posset tale ius retinē fm eū. **Buil.** z in sum. eo. ti. q. 53. **D.**

¶ Quid si in fūdatōe ipsius ecclesie fiat talis cōstitutio. Quicūq̄ dederit tantū in redditibus uel tantam quantitatem q̄ possint eimi possessiones talium reddituū recipiatur in canonicū z quod dederit bēat p pēbenda. nūqd est constitutio licita? **R.** fm **Buil.** Si fiat ita q̄ non durer in perpetuuz. sed ad tempus. nec fiat in fraudem simoniē. z ea sit intentio constituentis q̄ n̄ p rebus dandis sed pncipalit̄ ppter cultum dignum augmentandū z p z

pter deuotōnem dantis recipiatur ad spūalia tolerari potest. cum tamē ille qui recipitur sit dignus. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 53. **D.**

¶ Quid cū dicūt sibi aliqui canonici maiores. Canonizemus nepotes n̄ros placeat tibi de meo. z mihi placebit de tuo. vel de eo qui dicit. Nūq̄ me uiuente fiat aliquis canonicus in ista ecclesia. nisi fiat talis pro quo rogauit? **R.** fm **Ray.** Simonia cōmittitur in vtroq̄ casu. Nam canon dicit. Absit omnis pactio. Cesser omnis uentō. i. q. 2. c̄p̄lo. Idem **Ul.** **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 62. **D.**

¶ Quid si dicat vnus canonicus altitū fuisti exauditus in vna petitōe et ego debeo exaudiri i alia? **R.** fm **Ray.** Si p̄ces sunt spūales non est simonia ar. 63. dis. q. 2. sancta. Si aut p̄ces sūt carnales uel ex pacto quondā facto vel nunc faciendo simonia est. **Con.** **Ul.** vt in sum. eo. ti. q. 63. Que autem dicant p̄ces carnales d̄ s. simonia p. s. 45.

¶ Quid de his qui consanguineis suis conferunt beneficia pncipalit̄ p p̄ consanguineitatem? **R.** fm **Tho. scda scde. q. 100.** Talis collatio illicita est nō tñ simoniaca. qz nihil recipit. Si tamē aliquis det beneficiū alicui hoc pacto uel intentōe. ut exinde suis consanguineis. pvideat est manifesta simonia. ar. ex eo. nemo. z addit **Buil.** q. si qs consanguineo suo bñficiuz confert vt ipse conferens magnificetur uel fiat potentior. uel ut parentela eius exaltet̄ z hi? simonia est. qz respicit tpaia z utilitatē. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 63. **D.**

¶ Quid si p pecunia scipiat aliqs ad seruiendū i hospitali z hi? **R.** fm **Buil.** si in p̄dictis casibus cōfēat aliqs aliq̄ ius spūale simonia ē. Si at nō cōfētur s̄ recipit ad b̄ solū ut seruiat. non ē simonia. s̄ al' turpe ut dare ut accipe p talibz. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 75. **D.**

¶ Quid de illis qui emunt victū vni us monachi ad totam vitā suā? **R.** fm **Buil.** Nō ē simoniacy. ex q̄ p̄tor non

¶ Utz qd pecuniā vt eligat in im
patoze vel in rectoze alicuius ciuitatis
comitatū sumōia. ¶ Vñ. hōstis. Sum
ōia mittit. qz ptas spūalis ē. A. Jd ē
fū. eo. r. q. 79. At hoc hūz ē inqūz ois
ptas defendat a deo. Ro. 13. S; tñ po
restas deputata pncipalitē ad regimē
terrenoz magi terrena qd spūalis vo
cat. z differt a spūali. 96. Dif. cū ad hūz
¶ Vt verius vt qd seqt. A. S; veni ē
q ē turpe lucrū nō sumōia. qz ptas ter
rena nō ē qd spūale. vt. l. fornlēgiū p.
S; rī qui incipit. vtz dūinatio fortium
¶ quarto.

Unión a quarto

quo ad fruct^u bñficiorū. Quid
de epīo & ecclesijs cōferitū retētis libi
fructib^{us} vel aliq^uo q^uo pre^{ter}ea. ¶ f. 3. Ray.
Distingue cū Inno. Nā si ille q^uo dar bñ
ficiū aīq^uo daret nō pcepibat puerū
f. 3. et daret bñficiū pcepit eos nō est
dubium influente simonia. ¶ Si xō aī
datoem bñficiū pcepibat puerū pōr
q^udem retinere ex iusta cāz necessaria
A. dūm q^uo rōnabili cā p^{ro} hoc statue
rit. vt in. c. ut nīm. de q^uā. Debent tū p
lati statūrū tale fācē de cōsensu capl
lari Ray. Hosti. Boss. ¶ Et. vt i. sum.
ti. p. ti. p. q^uo. B. 3. non potest tenere

fi oueniat cā eo q recipit bñficiū: seu
cū alio mediatore: vt cōfesso bñficio i
se retineat sibi ppetuū: ex vt ecclie,
bñfici sine diuini. sicut nrm. in fl. et
censū. pphibemur. l. q. 3. si quis ebēdas
¶ **S** b nō pōt pluri non pnt retinē bona
eccliesaz vacantia. nisi vt or. s. bñfici
um. 2. §. p. **A** ¶ **B**i or q ista retentio nō
pōt fieri sine iusta cā. vt dicitur. 4. dī
tū. **H**off. q. platus non pōt se retinere
fructus oīum bñficioz sibi nisi hoc per
indulgentia obtineret. ex de h. signifi
cua nob. ¶ **H**off. dicit q eadez rōne
q d vno bñficio hoc fieri pōt pōz sibi
fieri ex cā de ouobus aut pluribz. vt i
dicea qōne. 69. **B**.

Arzt clericus possit vendē ad rēpus
fructus bnfici sui. **R.** Licet ē ad tps
modicus. ex ne pla. vi. ff. de fi. Bz ad to
tū tps q̄ venditor tenet redditum non
ē phibitū: nec tñ est honestū. At itelli
gēdū sēp ita q̄ nō ibi spūale influeniar
ex de rez pmi. ad qōnes. **Pōt** tñ grīs
ei cura aliz cōmitrē ut i. spnt. A.
Idē in fū. l. pte. q. 2. ff. Ray. & glo. **B.**
vide. s. locatio. s. fi. **A.** Ibi tangit ali
quid spāle ergo acceſſionē reddituum
locoz religiozum. **B.**

Prius liceat clerico ecclesia suam lo-
care in totu. **¶** Si loco tibi ecclesiam
tu tu cu pſbyter locas opas tuas ut
ibi officies nō habuit ibi alit aliqua
iurisdicōne. nō amittis simonia. ar. 2.
q. 2. caritate. Et nō q. fm. **S**uil nō hz h
locu locatu r. aduoc. s. 3. dz facē pſbyter
gſtus officiu. z ille gratis expensas pro-
uidere. **¶** De hoc dictu est. s. simonia
p. 5. 7. 6. 2. in additōibus. **¶** Por-
ro sic ut ait. **D**off. si locatu fiat vltra te-
pus vite locantis nō valet vltra. q.
clericus in bñficio cōpatur vsufructu-
ario. g. 1. nō est nisi vsq. ad vitā. 1. 6. q.
6. illud. ita tñ q. fm. **I**nno. si locatu scā
fuit nō ecclesie et vtili. successor te-
net ad illā. ex de solu. c. 1. 10. q. 2. h. ius.
z. 1. 2. q. 2. quicquid suffragio. **¶** Si at locatu
scā est noie ipsius cuius ē ecclia z nō i-
tendebat ecclesia obligare i. reme. r.

Item licitum sit statuere q. pcessio fiat p pecunia. **R.** **Em.** **Ray.** Si statu-
tur fit tñ sit p bba affirmatia. puta qui-
cũq. reliquit collegio decē. heat pcessio-
nē. ⁊ al ad ea non tenebant. non est si-
monia. Si ar statutu factu sit p verba
negativa. vr q nulli fiat pcessio nisi
reliquerit tñ. simonia est. pcessio tollit
officiu pietatis. f. q. pcessio non fiat
gratis vel p minoi sumā. ar. ex de iu-
re iurā. sicut p. ⁊. **Con.** **Th.** scda secu-

de. q. 100. Et qđ etiam in precedenti. **S.**
dī **A.** **P**redictis con. etiam **Al.** ut in
sum. eo. ti. q. 41. **B.** Similiter intelli
gendū est vtz liceat clericis recipere
pecuniam ut intersint exequiis seu ēt
extreme vinctōni. **A.** Facit qđ notat
in sum. eo. ti. q. 42. **B.**

Quid si dentur vel relinquātur an
hui redditus p faciendo anniuersario
uel pro seprimo siue p tricenario. vel
celebrando aut orando? **R.** fm **Post.**
In omnibus distinguendum est. quia
si detur temporale p spūali tanq ap
preciatio eius. simonia est. **Si** vero nō
detur tanq principale precium sed in
ductium deuotōis p elemosyna: li
citur est. z idem in omnibus similib⁹
qōnibus. **A.** De his dic clarius. Nam
Inno. in. c. quonā enoznis. ex ne fla.
vi. su. dicit q meritōrum est constitu
ere in aliqua ecclesia reddit⁹ aliquos
ut ibi fiat anniuersarium alicuius z il
la constitutio potest fieri per illos qui
debent facere anniuersariū. ex d pze
ben. significatum. Sed donatozī reddi
tuum non licet constituere. nec sub cō
ditōne redditus dare. quia donatozī nō
licet conditōnes spūales apponere s;
temporales: ut redemptōem captiuo
rum. io. q. 2. hoc ius. i. q. 2. aurum. Sed
hosti. sup. eo. c. qm. non placet bec sen
tentia. dicenti q sic infiniti esset simo
niaci. Dicit etiam q hoc onus pōr ipsi
rei seu fundo sine redditibus imponi.
Et subdit. Tūius tñ esset q ita dicēt
Relinquo tali ecclesie. x. libras super
tali domo. vel ducēas libras ad emē
das. x. libras annuas. inter illos tantū
qui anniuersario meo intererūt z offi
ciauerint fm consuetudinē ecclē diui
dendas. z rogo p latum siue capitulū
uel conuentum p dīcte ecclesie ut an
niuersarium meum faciat. ut in dicta.
questiōe. 42.

Simoniaci ^{quo ad re}
ligionem

Quid fiet quando in aliqua
religione plures sunt recepti vel rece

pte simoniace? **R.** fm **Ray.** Si simōia
fuit cōmissa ipsis scientibus. debent d
suo monasterio expelli sine spe resti
tutionis. et debent ad agendam peni
tentiam perpetuam in locum artior
regule retrudi. ex eo. qm simōiaca. Et
si non inuenitur artior regula debent
mutari in aliud monasterium eiusdē
regule. **Q** si non potest cōmode fieri
fiat saltem ad tēpus. ar. si. dif. valet. et
postea recipiatur de nouo. **Si** āt simo
nia fuit cōmissa ipsis ignozantib⁹. suf
ficit q renūciat loco. z postea poterūt
recipi de nouo mutatis tñ priozibus
locis. extra eo. ex insinuatione. **Idem**
Tho. secūda secūde. q. 100. Et itelligūt
Ray. z **Bulk.** q p dīctus rigor seruād⁹
est etiam in occultis simoniaciis et in
foro penitentiali. l. non constet de cri
mine per inquisitionem uel in forma
iudicii. ar. in dicto. c. quonā simoniaca
quod nihil loquitur de accusatōne v
inquisitione. Sed cum talibus s;
Ray. potest dici q in fauorē religionis epi
scopus potest dispensare z in ordine z
in loco. **A.** s. religionis vt ibi remane
ant vbi recepti sunt. z in ordine. si p
us loci videlicet pmo vel secūdo. z hu
iusmodi. uel etiam in ordine. s. clerica
li ut hēant ei⁹ executōem. ut pōr colli
gi ex positi in sū. li. p. ti. p. q. 2. **B.** Si
milit pōr dispensare caplm uel plar⁹
eoz. dū tñ ipsi nō fuerit picipes simo
nie. qz cū ex hoc sint puniēdi. nō debēt
ex eodē scō pūilegiū obtinere. imo vi
dent amississe pīatem recipiendi tales
z alii q nō peccauerūt acquiuisse. ar. ex
de elec. bone. **A.** **Al.** ar dicit q cū om
nibus p dīcis a pncipio capituli potest
eps dispensare. ut in sū. eo. ti. q. 20. vbi
hec notant. **S;** pmo dcm verius vī p
c. qm simoniaca. ex eo. **B.** Et nō h fm
Al. q si monasteriū est ita tenue q nō
sufficit suis expensis. pnt in recipiēdo
hēre intentōem recipiendi tpalia. et ēt
oblati spūalibus gratis pnt expmē z
pacisci d dtermiata sūma tpaliū. fac
cō. **Tho.** scd a scdē. q. 100. **Ray.** z **Bulk.**

dicentes. q. si recipiendus p mittat an
nuatum in vita sua tm p expensis suis.
nō ē illicitū. Idē. **D**ostie. z. **H**off. Et qd
vī dnum. ex eo. qm simoniaca. ibi. sub
paupertatis ptertu. intelligit fm **R**ay.
cū hoc dicebant in fraudem. vel scdm
post. qm non gratis offerunt spūalia
ita. s. q. postea dicatur et. q. ferat secū
necessaria. s. potius qm recipientes fa
ciūt certū pactū de spūalibus ad tpa
lia. **A**. **U**trūq. verū ē ul qm fice petū
tur tpa lia a nō indigentib. q. b. casu
cessat cā licite petitis. s. necessitas: vī
qm non gratis offerūt spūalia. **U**nde z
Inno. dicit q. nō l3 aliquē recipe sub
ista forma. **R**ecipimus te in frem si d
tuleris vī viuas. q. bona ecclesie non
sufficiūt nisi nobis. Et qd legē non est
dcū **I**nno. s. **R**ay. ut patz in sū. eo. ti. q.
49. **B**. **U**n fm **I**nno. cōsulēdū est igre
dientib. q. que dant sine pacto dent.
z principaliter ppter deū. ar. i. q. 6. de
lapis.

Quid sitis q. p simoniā alienā igno
rans ingressus est religionē vel etiaz
obtinuit beneficiū. z postq. sciuit non
statim renūciavit. **A**. s. misit in
ordine suscepto. z aliū suscepit. vī i sū.
eo. ti. q. 29. **B**. **R**. fm **S**uil. **E**redo q.
eps pōt dispensare. q. l3 fuit peccauit
nt tū fm xitātē nō ē simoniac. **A**.
Hodie nō vī q. eps possit dispensare
q. ad ordinatos simoniace. l3 ignorānt
ut. s. simonia 2. s. p. in additōe. **B**. nō
tū credo q. abbas vel caplm possit cū
talibus dispensare. nec recolo hoc eis
esse cōcessū. **A**. **I**dē in deā. q. 29. **B**.

Quid de monasteriis vbi nō sit pa
ctū s. taxatū est qm ingrediens debz
dare. **R**. fm **D**ostie. **T**alis taxatō ipso
bat ex eo. sicut p certo. z. c. in tū. in fi.
Et idē si fiat pactū de observādo cōsue
tudiez. q. simoniacum est. ex eo. veni
ens. **I**dē ē si receptio fiat gratis. z p
ea cōpellatur ad seruandā consuetudi
nē ex eo. audiuit. z. c. iacobus. **A**. **B**.
verū qm cōpellit ab ipsis recipientib.
qbus nihil dandū ē qm regunt ut de

bitū ē rōne cōsuetudis. sed tū p supio
res bñ possent cōpelli ad laudabil con
suetudis observantiā. vī p3. s. simonia
3. s. 2. in sum eo. ti. q. 31. **U**bi etiam ad
distm **R**ay. z alios. q. in bñ sēp a spē
mali abstinendū est. **B**. **S**i at absq.
cōditōe z compulsionē datur gratis qd
cōsuetū ē. nō est simonia. sed de intēto
ne deus iudicat. **A**. **I**dē quod in bñ s.
nōt in sū. eo. ti. q. 51. **B**. **P**ōt at pdicta
taxatio locū hē. ut s. simonia 3. s. 8.
Sed nūqd postq. puella gratis est
in monasterio recepta. z sū pauperes
an pī teneat ad aliquid. **R**. fm **D**ostie.
Agere pnt cōtra patrē p alimentis filie
vel si pater decessit agant ad pte sue
hēditatis. ut in **A**uren. de sanc. epis. s.
nullā. coll. 9. **A**. **I**dē in sum eo. ti. q.
52. **B**.

Pone q. aliquis timens nō recipi di
xit abbati. si velleis me recipe darez
vobis bona mea. abbas habito consi
lio recepit eū z ille dat sua. **R**. fm **S**uil.
Eredo q. siue intuitu illius pmissiōis
fuerit receptus siue nō. simonia ē sal
tem ex pte offerentis. sic nōt **L**ancr.
ex eo. nobis. Et **L**on. **D**er. z **D**ostie. nec
pōt remanere in illo monasterio. nec
data repetē. cū sit i turpi cā. **A**. **I**n qm
dans ingredit aliā religionē debet ei
data reddi. ex eo. veniens. **B**. **T**enet
tū ad aliud transire si ad religionē se
obligavit. ar. ex de regu. pōrrectū. **A**.
Idē quod in hoc. s. nōt in sum eo. ti.
q. 55. **B**.

Quid si recipientes expserūt cōdi
tōem de dandis. z ille timens repelli
si diceret tacuit pponens nihil dare
z sic ingressus est. nūqd pōt ibi rema
nere. **R**. fm **S**uil. **E**redo q. nō. q. cū n
dixerit illicite petitiōi tū cūmritas.
ei. p cōsensu hēda ē ē in foro pntali
A. **I**dē in sum eo. ti. q. 56. **B**.

Quid si interponat cōditō ex vtraq.
pte. z anq. recipiat vel acceptet scipi
vtraq. ps renouat cōditōnem. z sic gra
tis recipit. **R**. fm **S**uil. **E**redo q. licet
dū tū intēto nō sit corrupta. **S**i at an

reuoacōem iā fuisse receptus aut p
missa receptio. eo ipso fact' ē indignus
tali monasterio. **A.** Idē in sum. eo. ti.

q. 57. B.

Quid si cōuent' aligs pmittat ali
cui q post biennū recipiet eū si iterim
didicerit artē illā. Et si studuerit i scho
lis. et ex tūc recipiet eū. s; nolūt eū idu
cere usq; ad p'dcā. **R.** fm Buil. Nō cre
do simoniā cōmitti. q; pinde est ac si
dicent. recipim' te induendū tali tēpe
dū tū interim reddas te idoneū addi
scendo tale artificium uel talem scien
tiam. **Co. Ul. A.** Idē in fū. e. ti. q. 56. **B.**

Quid de seruiente regulariū q non
vult eis seruire nisi pmittat ei q p'
certū tps recipiat ipm et sic pmittat
R. fm Buil. Simonia est. q; ois pactō
et cōuentio t'paliū cessare d; i. q. 2. c. pio.
Co. Ul. ut in dca. q. 56. B.

Quid si q; amicus medius pcurat
q; filius alicuius magni recipiat gra
tis in aliquo mōasterio. et postea iste a
micus sollicitat illū magnū q; det ali
quid monasterio. nūqd licet. **R.** scdm
Buil. Si dictus amicus non at' pcurat
set illū recipi. nisi quia sperabat eū
daturū aliquid monasterio uel etiam
si non sperauit sed tū nunc petit aliqd
dari. p receptōe illius simonia ē. Si
hō aliter sollicitat eū q; sit deuot' sic
et esse d; illi monasterio. et dilectōe or
ta ex receptōe filii conferat aliqd mo
nasterio. nō est simonia. **A.** sed tolera
ri potest. dū tū intentō nō sit corrupta
fm eum. Buil. et in sum. eo. ti. q. 56. **B.**

Quid de monachis qui dant aliqd
abbatibus p hēdis pōzantibus et hi'
R. fm Buil. simonia est quicūq; ē ibi
aliquid spūale si pro. notat appciatō
nem uel cām. primam et pncipalem.
A. siue dectur de reb' monasterii seu
pōzatus uel aliunde. fm eum. Buil. et in
sum. eo. ti. q. 73. **B.** et idem si darent
epō pecuniā ne remoueant a pōzati
bus. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 73. **B.**

Quid de cōfratritatibus in quibus
statutum est q; nullus recipiatur nisi

pmitat uel iuret se daturum annua
tum tū. **R.** Quia huiusmodi cōfrater
nitates non potest vere dici q; sint re
ligiones. s; quedā cōgregatōes ad bñ
faciendū. nō habet hic locum simonia
qn potius si dario t'paliū ab eis im
ponitur p faciēda elemosyna. ut pro
alendis pauperibus. redimendis cap
tiuis et hi'. laudabile est. et tales cōfra
ternitates bone sunt. 42. dist. si quis d
spicit. et ar. 24. q. 2. sane. **Et** similiter si o;
q; semel in anno uel mense conueniat
ad tractandū de salute aīe et de agen
dis et ppter hoc fiant expense. iustū
ē q; ponant inter se aliquā quantita
tem. **Yoc.** ppter p'dcās cās p'dictum
statutū v' licitū et bonū. **Et** ad omnē
ambiguitatē tollēda scdm **Ul.** tutus
esset q; statutū hi' fieret sub forma af
firmatiua. sicut dcm est. s. simonia s; s;
plt. **A.** In scdm glo. **R.**ay. nullatenus
est licitum q; tale statutū fiat sub h
bis negatiuis. ut in sum. eo. ti. q. 43. **B.**
Sed iuramentum non apponatur fm
R.ay. propter periculum penuri.

Simonia septimo

de pena et dispensatōe. **Que**
pena eius q; simoniace ordinatus fue
rit. **R.** scdm **R.**ay. Nō recipit executō
nem. sed ē ipso iure suspensus quo ad
se et quo ad alios et si occultū sit. ex de
simo. tāta. 32. dist. 5. verū. **Et** sic intelli
tur. i. q. 1. reperim'. **Et** hoc quia cara
cterem h; hūmū. **Et** nō est solū suspē
sus ab ordine quē simoniace suscepit
scdm **Ul.** sed etiam ab actibus oīum
alioz. Idem **Inno.** et addit q; et in t'p
alibus. et per cōs p'dit administratōem.
si. dist. eos. Idem d; puniri depositōne
et infamia si de crimie cōstituerit. 15. q. 3.
sane extra de accusa. in q; sitōis. **Itē** nō
pōt fperē pecuniā quā dedit. eo q; tur
piter dedit. 14. q. 5. non sane. **A.** Idē
in sum. li. p. ti. p. qōne. 21. **B.**

Que pena eius q; ordinem uel bñ
ficium etulit simoniace. aut etiam ei'
q; fuit mediator. **R.** scdm **R.**ay. Si est

manifestū. ipso iure suspensus ē etiaꝫ
q̄ ad alios. ex eo. accusatū. 32. dis. 5. ve
rū. Si nō est occultū. suspensus est q̄
ad se tm̄. sicut ⁊ quilibet criminosus. n̄
tū quo ad alios. ar. ex eo. ⁊ si q̄ones. et
c. veniens. ⁊ c. ex tue. Et qd̄ importet
p̄ suspensioē. vide. i. suspensus. p̄ totū
A. Non. Inno. ut in dea. q. 21. **D.**

¶ Que pena ei⁹ qui recipit simplex
bñficiū simoniace? **R.** fm̄ Ray. In
p̄mis q̄ est suspensus eo modo quo in
p̄cedenti. p̄r. s. dictū est. Itē tenet re
nūciare bñficio ⁊ restituere oēs fruct⁹
perceptos ⁊ q̄ p̄cipi potuissent. i. 4. q. 6.
si res. ex de resti. spo. gravis. ⁊ ut dictū
est. s. restitutō p̄. s. nisi illos quos ex
pendisset in utilitatē ecclesie. Nam ⁊
qui dep̄dandi aīo accessit ad negocia
mea h̄z cōtra me actōem. ⁊ licet nō h̄at
in id quod sibi abest. h̄z tū in id in q̄
ego locupletior scūs sū. ff. de neg. gest.
si pupilli. s. s̄ ⁊ si q̄s. Et eodē mō tenet
ad restitutōem ille q̄ nō cōmisit simo
niā. tū alius pro eo sciente ⁊ cōsentien
te cōmisit. uel si p̄us ignorauit ⁊ postea
qñ sciuit non statim renūciauit. Tat
tū non tenet de illis fructibus quos p̄
cepit q̄diu fuit bone fidei possessor q̄
⁊ iam cōsumpti sunt. s̄ de extantibus
tm̄. l. de rei. v̄. l. certū. sicut dcm̄ est. s.
restitutō p̄. s. s̄. **A.** Et ibi. ⁊ in. s. se. de
his fructibus ⁊ sumptibus dicet lati⁹
in additōne. **D.** Lon. sat. Hoff. post.
⁊ Tho. **A.** Lon. ⁊ Ul. in dea. q. 21. **D.**

Item q̄uis simoniacus in bñficio si
occultū est non sit suspensus ipso iure
sed suspendendus. i. 4. q. 2. p̄. 2. ⁊ 3. tū rō
ne illius bñficii simoniace questi non
ministrabit sine pctō. neq̄ spūaliter
neq̄ tp̄aliter. **A.** Sed ab aliis benefi
ciis non simoniace q̄sitis nō erit suspē
sus fm̄ Inno. in dea. q. 21. **D.** Si si no
toriū est ipso scō est suspensus ab acti
bus oim̄ ordinum ⁊ ab administratio
ne spūalium. ut Inno. dicit. sicut de si
moniaco in ordine. ut in p̄. s. dictū est
A. Idē in dea. q. 21. vbi ⁊ addit. Ray.
dicit de simoniaco etiam in bñficio. q̄

punit pena depositōis. s. ab ordine ⁊
bñficio ⁊ infamia. sicut simoniacus in
ordine. ex de accusa. inq̄sitōis. Jo. tū i
telligit illud de depositione nō ab or
dine s̄ a bñficio crimine p̄bato i mo
dū denūtiatōis uel inq̄sitōis. quia si
in modū accusatōis deponeret ab or
dine ⁊ beneficio. sicut p̄ aliis criminib⁹
regularis. tū Jo. videt cōcordare Hoff.
Et est rō depositōis a beneficio sc̄d̄
eum. q̄ nō posset agere p̄niam bñficio
uel dignitate retēta. ut 13. dis. nerui. **D.**

¶ Que pena eius q̄ recipit beneficiū
cum cura vel dignitate simoniace? **R.**
fm̄ Hoff. p̄ter nūc dēas penas in p̄xi⁹
s̄ idem iudiciū est de eo sicut d̄ illo
q̄ recipit simoniace ordinē. s. q̄ suspen
sus est ⁊ quo ad se ⁊ quo ad alios. Agit
ergo excuratōem nō bēat. quicq̄ agit
salte de illo officio. suspensus agit. et
animas decipit. ex de elec. audum. Ro
thomagenis. Et de ista mā bēs. s. con
fessio ⁊ s. fi. **A.** Predictis con. Ul. vt
in sum. eo. ti. q. 22. **D.**

¶ An simoniacus in ordine suspē
sus sit q̄tum ad ea q̄ sunt iurisdictōis
R. sc̄d̄m̄ Buil. Lum̄ pene non sint ex
tendēde. ille qui simoniace recipit ali
quem ordinem suspensus est q̄tū ad
ea que sunt ordinis. sed non q̄tum ad
ea que sunt iurisdictōis. Unde si als
habebat iurisdictōem ⁊ nūc habet. et
potest suspendere. ex cōmunicare ⁊ ab
excoīcatōne absolnere. ⁊ huiusmodi.
A. Idem in sum. eo. ti. q. 21. Sed tū ho
die circa hec multa sunt inonata. cum
omnis simoniacus sit excoīcatus. vt. i.
in hoc. patebit. **D.**

¶ Quid agendū ē de pecunia simo
niace accepta? **R.** fm̄ Buil. **A.** vt p̄3
in sum. eo. ti. q. 23. v̄ potius fm̄ Ray. **D.**
Debet restitui illi ecclesie in cui⁹ cōru
melia data est. ex eo. de hoc aures ar.
17. q. 4. si q̄s in atria. ⁊ 27. q. i. si q̄ rapu
erit. Et hoc cū pecunia dāsaliciū. puta
plato soli. Pali cuiusq̄. ita q̄ ecclesia
nō est in culpa. Si tū ille q̄ dedit sit fa
ctus hoc mō irregularis. assignanda ē

pecunia alterius monasterio ad quod ozeus
transire. ut eo vivente habeat usum illius
ar. 16. q. 6. de lapsis. et in deo. c. si quis ra
puerit. Postea restituet pater ecclesie
sive monasterio. **A.** Immo ut per re
stitutio sit facienda illi qui dedit. ex. e.
veniens. **Andr. Ray.** Quidam dicunt di
spensatio illud fuisse factum. Alii disti
guunt. quibus assensio quod si remanet in
seculo ille qui dedit pecuniam: non est ei
restitutio facienda. sed ecclesie. ut. s. di
ctum est. Si vero transeat ad religionem
vel ipsa est persona religiosa et transeat
de illo monasterio ad aliud. debet restitu
turi pecunia simpliciter et possessiones sal
tem quo ad usufructum illi monasterio quod
ingreditur. ut sicut huiusmodi ita habeat etiam
emolumentum. deo. c. de lapsis. Inno.
autem dicit quod si omnia pecunia intraret
religionem. de misericordia bonum esset
reddere ei. deo. c. veniens. Et sic sentit
Inno. quod hoc. c. non loquatur de iuri ne
cessitate. sed de benignitate. et ideo ut
etiam sentire hosti. ut in dea. q. 23. Sed
glo. in deo. c. de hoc. extra. eo. sentit. quod
c. veniens loquatur et de necessitate iu
ris in suo casu. scilicet quod totum collegium fuit in
culpa. Secus si solus prelatus vel alii
particulares. quia tunc non fit restitutio
ei qui dedit etiam si ingrediatur reli
gionem. sed datur religio ad quam transit so
lum quod ad usufructum. ne sit illi onerosus.
Item addit hosti. quod si donas errant
iure subvenitur ei et restitutio fiet illi
ex eo. veniens. Et ideo si adeo pauper est
quod non habet unde vivat. ut in dea. q. 23. **B.**
Quid si ipse monasterium vel eccle
sia fuit in culpa. ut si quis dedit monaste
rio pecuniam ut recipiat? **R.** scilicet Ber.
Si debet restituere quod dedit ut cum ea in ali
ud monasterium intret. ne sit onerosus
secundo monasterio. ar. 16. q. 6. de lapsis.
et 27. q. 1. si quis rapuerit. ex eo. veniens.
Nec ecclesia vel monasterium de cuius
tali fraude esse in lucro. nec ex eodem secundo
de sequenda pena et penam. ff. de nego. gesti.
sive hereditaria. hec Ber. ex eo. de hoc
aut. **A.** hoc melius potest patere ex dictio

in precedenti. **S.** **B.**

¶ Quid si aliquis dedit pecuniam pro
beneficio ordinis? **R.** scilicet Anselm. Si ipse non
habebat beneficium ecclesiasticum. de illa pe
cunia cedere illi cathedrali ecclesie in cu
ius ignominiam data est. Idem Anselm.
dicit. Si homo habebat titulum alicuius benefi
cii ad quem debebat gratia ordinari. illi
beneficio restituenda est secundum eum. **Al.** **A.**
Idem dicta. q. 23. ad finem. **B.**

¶ Utrum cum simoniaco possit dispen
sari. **R.** quoniam simonia iterum ex parte
ordinatoris et ordinari. non dispensatur
ut. s. dispensatio. s. 7. et de aliis vide in
sequentibus.

¶ Quis possit dispensare cum ordina
tis simoniacis? **R.** scilicet Ray. Si crime
perpetratum est nescientibus ordinari. tunc
postquam simpliciter renunciaverint ex
cutioni ordinis. potest episcopus dispensare. ex. e.
de simo. nisi si pecunia ipsi episcopo fuisset
data. tunc enim non posset dispensare propter
turpitudinem suam. s. papa. i. q. 1. erga. et
c. si quis neque. 2. q. 5. presentium. Posset autem
successor illius vel alius ordinari. ei
utpote si heredes domicilium vel beneficium
in alio episcopatu. **A.** vel etiam archiepiscopus. ga
hoc casu posset dispensare scilicet Ray.
ut in sum. eo. ti. q. 25. **B.** hoc est huiusmodi secundum
glossam eius. et **Al.** quoniam hoc habet ex consuetudi
ne. ut in sum. eo. ti. q. 26. **B.** Con. Inno
hosti. hosti. **A.** idem in dea. q. 25. **B.**
Similiter cum illo qui scienter suscepit
ordinem simoniacum non potest ministrare
posset episcopus dispensare in ordinibus ri
te ante susceptis. non autem in illo quibus si
moniacus suscepit. nec et quod recipiat ali
os ordines ante dispensationem. quod promissus
esset per factum. **A.** scilicet Albicus. Et per hoc
ut faceret ex eo. si quis ordinaverit. ibi. ab
ordine sic suscepto. **B.**

¶ Quis potest dispensare cum illis qui recipiunt
simpler beneficium per simonia? **R.** s. Ray. Si
ignorantibus ipsis scilicet sit potest episcopus dispensare
ut et de nouo consensit eis ideo beneficium per quod
ei prius ac simpliter renunciaverit. ex. e. de simo.
ex. e. et c. si aliter. Item quod possit ministrare
in ordinibus ante et per beneficium susceptum. **A.** **B.**

nō vñ dcm Ray. qz nec in his necessa-
ria est dispensatio. cū tales non sunt si-
moniaci. vt pz per eū. Ray. z Inno. vt
in dca. q. 26. **B.** hoc at intellige si etia
eps ignorauerit. nā si scient cōtulisset
non ipe. s; supior posset dispensare. ar.
i. q. 5. c. p. ex de ele. cōm. diuersis falla-
ciis. Si hō bñficiatis scientib; sol; pa-
pa pōt. ex eo. de regularib; **Ide** **Ibo.**
z **Al.** At fm **Bul.** intelligit hoc q; cum
talibus non possit dispensari nisi p pa-
paz; nec in illo bñficio nec in alio si re-
manent in seculo. **Con.** **Tan.** ex eo. nob;
Sist. z **hosti.** **A.** **Ide** in dca. q. 26. **B.**
In multis casib; simonie s; Ray.
pōt eps dispensare post legitimā peni-
tentiam. p videlz cū illo q; beneficium
seu ordinē cōtulit simoniace vel q; fu-
it mediator simonie dū tñ sit occultus
Item cū eo q; inposuit pces carnales
et p nō digno nulla tñ infuente cō-
ditōne vel pacto. z hoc pōt si ipse eps
ab hoc peccato sit inuinit. Aliogn me-
tropolitan; **Intellige** fm **Bul.** qñ ta-
lia de cōsuetudine opertur ei. **Itē** potest
eps dispensare in simonia que cōmit-
titur circa exequias defūctor; **Itē** i cō-
secratōne cimiterii z sacroz vasoz. **In**
bñdictōe vestiū. **In** venditiōe crisma-
tis. **Aque** bñdicte uel salis. aut panis
bñdicti. **In** bñdictiōibus nubentium
In oibus his eps non est prohibet;
iō pōt. ar. ex de sen. exco. nup. **A.** **Pre**
dca etiā notant in sū. e. ti. q. 26. s; Ray.
z glo. **Al.** **hosti.** z **hosti.** **Et** addit fm
Ray. q; eps pōt et dispensare cū illo
q; ordinē simoniace recepit z nō mini-
strauit in rite añ susceptis. **Ite** z cū eo
q; recepit simoniace bñficiū postq; re-
signauit in executōne ordinum. z fm
glo. ei; tā susceptoz añ bñficiū q; post
nō at ut recipiat nouos ordies nisi for-
te intraret religiōe z simonia eēt oc-
cultā. secus si manifesta. **Est** at occul-
ta simonia de qñō cōstat pñiam vel
cōfessionem in iure scām. aut per rei
euidentiā q; nulla possit tergiversa-
tōne celari fm dcam glo. **B.** **Inno.** eti-

am dicit q; simoniaci in bñdictiōibus
z bi; si occulti sunt h; sunt suspēsi quo
ad se sicut alii criminosi. tñ post pñiaz
licite celebrāt. s; bñficiū qd simonia
ce habitū est nullo mō retinere potest
A. **Inno.** gnālit loquit de oibus simo-
niaci in bñficio. ut dca. q. 26. **Si** hodie
aliud ē. vt patebit in fi. b. c. **Itē** dicit
Inno. q; ignoranter simoniace pmo-
tus ex dispensatōe epi remanet in illis
ordinibus. **In** aliis at ordinibus ut be-
neficiis nō simoniace habitis etiā sine
dispensatōne manebit z noua bñficia
acquireret. **Nouos** at ordies nō pōt bre-
nisi p dispenset cū eo i ordine simonia-
ce qñto cū al; eēt p̄morus p saltū. **B.**
Quid si aligs pbabilr credit sibi
esse collatū bñficiū vel ordinē ppter
obsequia ul; ppter pces carnales a fe-
uel; ab alio inpositas? **B.** fm Ray. **Si**
aliter erat indignus o; resignare. qz p-
ces succedūt loco p̄ci. **Si** hō dign; nō
teneat sed sufficit penitere de mala in-
tentōne. i. q. i. sunt nōnulli. ex de eta. et
quali. tuā. z ex eo mādato. **A.** **Ide** in
sum. eo. ti. q. 27. **B.**
Utr; eps possit dispensare cū eo q;
est simoniac; i dignitate. **R.** s; **Inno.**
non. ex eo. nobis. **Immo** et cū nullo si-
moniacō scient pōt eps dispensare q;
pmoueri possit ad dignitatē et p qua
non fecerit simoniā. i. q. erga. **Ide**
hosti. **A.** **Ide** in sum. eo. ti. q. 26. ad fi.
Et addit **Inno.** q; episcopus potest di-
spensare in simplici beneficio cum eo
qui illud recepit ignoranter. i. nesciē.
simoniam interuenisse. ut in alia ecclē-
sia obtineat bñficiū. et etiam in ea-
dem. **B.**
Utr; episcopus possit dispensare
cum electo simoniace q; postea eliga-
tur. **R.** **Si** electō reprobata est p̄p̄t
simoniam etiam quam electus igno-
rauit nec postea ratum habuit. nihilo-
minus non potest episcopus illa vice
dispensare. **Sec;** d; simplici bñficio. q; s;
nō ē dignitas. si ignorant recipiā. qz p;
resignatōem eps dispensare pōt vt ei

offerat. ex de elec. si alicuius. ut etiam
 br. s. s. r. g. incipit. quis potest dispen
 sare. **A**ltrea maz ista hodie multa
 inouata sunt. ut p. in exua. q. d. Marti
 ni gnt. sca in concilio Constantiensi. q. i
 cipit. Dulce. vbi dr. Sacro approban
 re concilio declaramus. q. ordinati simo
 niace ab executioe suoz ordinu sint ip
 so iure suspensi. Electioes aut postula
 tones confirmatoes et quis puisiones
 simoniace ecclesiaru monasterioz et
 dignitatu psonatu officioz et bnficio
 ruz qruicqz deinceps facte nulle sint
 ipso iure. nulluqz p illas ius cuiqz acq
 ratur. nec p motu confirmati aut puifi
 faciant fructus suos s. ad illoz restitu
 toem taqz iniuste ablatos teneantur.
 Statuentes insup q. dantes et recipie
 tes ipso sco sniam excoicatiois incurrit
 et si pontificali aut cardinalatus pful
 geant dignitate. Item in alia q. dicif
 eiusdem sca. Natue anno 2. sui. ponti
 ficatus. et incipit. danabile sic br. Immo
 uamus et de nouo confirmamus excoica
 tois suspensiois ac puatiois et interdic
 tions et alias cesuras dudum a sumis po
 tificib. s. simoniacos latas ac promul
 gas. q. ipso sco incurre volum. oez
 occultu uel manifestu simoniacu vbi
 cuqz simonia omiserit. cuiuscqz stat.
 uel additois gradus uel peminentie vel
 dignitatis existat etia si cardinalat.
 epali seu alia quis ecclesiastica. ulte
 porali et maria pfulgeat dignitate. vi
 ctariuz sniaz excoicatiois suspensiois
 puatiois et interdic aliaruqz cesuraz
 et penaru absolutoz seu relaxatoez no
 bis et successoribus nris pterq. in mor
 tis articulo spaliter reseruiam. no ob
 stantibus qbuscuqz commissioibus in
 dultis et facultatib. absoluendi de ca
 sis nobis et successorib. nris spali re
 seruatis cuiqz. et cuiuscqz status g.
 dus additois et dignitatis existat sub q.
 cuqz forma xbozum gnaliter ul speci
 aliter factis aut faciendis coeessis vel
 in posterum coedendis. Quas omissi
 ones et facultates hi. q. tuz ad detesta

bile crimē simonie et penas inde seqn
 tes reuocamus et cassam. cassaqz be
 re volum. nisi spaliter de absolutioe
 et a pctio simonie in commissioibus et sa
 cultaribus pdis expssim faciamus
 mentoem. Statuimus quoqz et papi
 mus ut omnis cuiuscqz status codi
 tonis peminentie v. dignitatis existat
 q. sciuit aliquē post hanc constitutoez
 comississe simonias. infra duos dies na
 les postq. ad sui noticiam deuentum
 extiterit teneat si ples fuerit in roma
 na curia nobis vel apostolice sedis ca
 merario aut suo vicegerenti. et tunc in
 vnus vel duoz testiu pntia reuela
 re sub eiusdem excoicatiois suspensio
 nis aliisqz cesuris et penis quib. ut p
 fert ipsum auctore simonie esse volu
 mus innotatum. q. dicit. no reuelans
 ut pdicatur seu reges simonias. tanq.
 eiusdem fautor sceleris incurat. cui.
 absolutioem nobis et successoribus no
 stris spali reseruam. decemētes ex
 nuc irritu et inane si fec. sup bis a quo
 cuqz quis auctoritate scient vel igno
 ranter extigerit attetari. hec ibi. Item
 in alia Eugenii q. r. que incipit. Euz de
 testabile. vbi dr. Nos pdecessoz nroz
 Romanoz pontificu vestigis inherē
 do ac et oes et singulas excoicatiois su
 spensiois puatiois et interdicti senten
 tias censuras atqz penas dudum a po
 tificib. pdictis et p talibus reputatis
 s. simoniacos quolibz latas s. illos cu
 iuscqz grad. stat. ordnis coditonois
 uel peminentie fuerit. etiam si card
 nalar. patriarchali epali regali regina
 li uel alia quis ecclesiastica uel munda
 na dignitate pfulgeat. eoz quelibz ta
 manifestu et occultum ipso sco incur
 rere volumus. confirmari et innouari
 auctoritate aplica declaramus. q. oes
 illi q. simoniace ordinati fuerint. a su
 is sint ordinibus suspensi. Per electio
 nes s. postulatones confirmatoes
 seu q. suis alias puisiones q. simonie
 labe fieri extigerit et q. virib. oio care
 ant i ecclesiis monasteriis dignitatib.

psonatib⁹ officiis ecclesiasticis qbus
uis bificiis aut aliq⁹ eoz ius nullate
nus acgrat. nec idē faciat aliq⁹ fruct⁹
suos. s; ad illoz oīuz q pcepit restitutō
nē sub aīe sue piculo sit astrict⁹. Ita
tuens pterea q vniuersi z singuli eti
am pmissa dignitate pdiri q quolibet
dādo vel recipiēdo simoniā cōmiserint
aut q illa fiat mediatores extiterint
seu pcurauerint. sniam excoīcatōnis
incurrāt. a qua nisi a Romano pontifi
ce p tpe existente non possint absolui
pterq⁹ in mortis articulo cōstituti. Et
ut hi labio tragiū frequētius repma
tur: oībus z singul⁹ ecclesiasticis seculari
busq⁹ psonis cuiuscūq⁹ dignitatis gra
dus ordīs seu cōditōis fuerit. in xrtute
scē obediētie districte inūgim⁹ ut eos
oēs q⁹ simoniā hī cōmiserint ut pcuras
se aut in ea mediatores cē scuerit pō
tifici pdcō vel eius camerario. aut cui
idē pontifex duxerit cōmittendū p se
vel p alios reuelare q⁹ cū nō omittāt
qd si nō fecerit absolui nō valeāt do
nec pdicta reuelēt. Datū Rome apud
sanctū Crisogonum x. pontificatus
nostri anno quarto.

Simulatio Utrum si
mulatō sit
pctm. **R.** fm **Ibo.** scōa scōe.
q. xi. Simulatio ppe medaciū ē in ex
terior scōz signis cōsistēs. Nō refert ar
vix q⁹ mētiat xbo uel q⁹ aliū scō
In cū omīe medaciū sit pctm cōis ē q⁹
omnis simulatio pctm sit. In sicut di
cit Aug⁹ in li. de qōnibus euāgelii. nō
sēp q⁹gd simulamus aut fingim⁹ mē
datiū ē. s; qū id qd dici⁹ nībl⁹ significat
A. i. vtile l; significet inutile. 22. q. 5. e. q⁹
cūq⁹. **R.** tūc est mendaciū. An xbo fi
ctio nra refert ad aliquā significatōez
non ē. mendaciū. sed aliā figura xita
tis. At ita oīs finxit se longius ire ad
aliquid figurate signandū. Addit **Ul.**
q⁹ sicut l; fallere aliqū in duplicitate
xboz ppe aliquā sui uel pxiimi vtili
tatē. ita l; z p opus intentōe vtilitatis
cōsequētis ad talem simulatōem sic

z David mutauit faciem suam coram
Achis rege **Eth.** p reglar. **A.** Satis
facit. c. vtilē. 22. q. 2. **R.**

Utrū aliquis peccet simulando sancti
tatē. **R.** fm **Ibo.** in quolibet. Duplex
ē simulatio. Quedam fit ab aliquo ut
iniquitas sua palleat z ipse bonus pu
teretur. z hoc ē peccatum. A. z tanto gra
uius quanto magis ista simulatio ce
deret in damnum pxiimi tēporale vlt
spūale fm **Ibo.** z in sim. l; 3. q. 4. q.
254. **R.** Alia q fit ad dei honozē z p
ximoz edificatōez corā extraneis ut
ipsi magis edificentur. z iste nō peccat
sed meret. **A.** Idem in sim. eo. l; 3. q. 54.
R. de hypocrisis que est quedā simu
latio. l; hypocrisis.

Utrum sit simulatio quando ali
quis occultat peccatū suū. **R.** fm **Ibo.**
vbi. s. Sicut aliq⁹ xbo mētiat qū signi
ficat qd non est. nō aut quādo tacet qd
est quod z aliquādo licet. Ita etiam si
mulatio est quādo aliquis per exteri
ora signa factorum uel rerum signifi
cat aliquid quod nō est. Nō autē si ali
quis pretermittat significare quod ē.
Unde z aliquis potest peccatū suū
occultare absq⁹ simulatiōe z laudabi
liter. s. ne alii inde scādalizētur.

Obrietetas. Quare so
brietatē cū
requirit inordinatio siue in
clerico. **R.** fm **Ray.** Quia sicut ebrie
tas sic voracitas phibetur ab apo
stolo. **Ro.** 13. Nō in cōmēssatiōibus et
ebrietatibus. Item qz vētris igluies
luxuriam puocat. **Ul.** 4. 4. vlt. s. p. **U**
ter z genitalia sibi mēt vicina sunt. vt
ex vicinitate mēbzorum intelligatur
cōfederatio vicioz. Itē quia inglu
uiēs omīe bonū opus dissoluit. **A.** vt
patet in dicto. s. p. **R.** 4. Reg. 65.
Nabuzardā pziceps coqoz dstruxit
muros hierusalem. **A.** hoc ē habet
in dicto. s. p. **R.** Item varios morbos
generat. sed tēperatiā procurat sospi
tatem z hilaritatem. de cōse. dist. 5. nībl⁹
Item quia pignus vēter vt ait. **Piero**

nymus crassum sēsum generat. cū ecō
tra sacerdotalis sēsum debeat eē vigil
z tenuis. de cōse. di. 5. ne tales. Et ad
istā materiā pōt facē. s. gula.

¶ Quare sobrietas potus regit i o2
dinādo siue in clerico? R. fm Ray. q2
ex vino frequēter segtur ebrietas ex
de iure iurā. z si xpūs. Sobrietas autez
est fomes et nutritiōnū viciorum.
di. 35. ante omnia. Item quia vinolē
tia tollit mundiciam. Nam incitatoria
est libidinis. Hieronymus. Ueter me
ro estuans cito dispumat in libidinem
di. 35. s. p. Item quia impedit omnem
sapientiam. Et de hoc etiam de pūs
nunc dicto habetur prouerb. 20. Lutu
riosa res est vinum z tumultuosa ebri
tas. Quicumqz his delectatur nō erit
sapient. Hoc autem duo. s. mundicia
et sapiētia maxime necessaria sūt dei
ministro. quia ambulans in via imma
culata hic tibi ministrabit. z quia ac
ceptus est regi minister intelligēs. Et
de materia ebrietatis bēs. s. ebrietas

Deietas primo.

¶ Utrum liceat committē pe
cuniam mercatori uel artifice per mo
dum societatis z inde lucrum accipe
re. R.ideo. fm Tho. secūda secūda. q.
78. Ille qui sic committit pecuniā su
am non transfert dominium in illum
sicut i mutuo. sed remanet eius. ita q
cum periculo ipsius mercator de ea
negociatur uel artifex operatur. ideo
licite potest petere partēz lucrī inde. p
uenientis tāqz de re sua. hec Tho. vñ
sicut dicit Boffre. Si vis dare pecuni
ā tuam in societate sine peccato. po
ne tu pecuniam z alius operam perso
nalem. quia plerūqz quod pecunie de
est per operam suppletur. vt. ff. p so
cio. l. 5. s. p. z coicet pericula lucra z dā
na. Lon. post. z notat. l. 4. q. 3. c. pleriqz
A. sin glo. Et de hoc est. tex. in. l. i. l. p
socio. z isti. eo. s. 2. Qd itelligi d3 qñ ne
gociatō ē licita z nō alēx dō dona. iter vi
rū z vxō. p vestras. D. ut si dicatur sic

do tibi centū z tū pones industrias et
labore tuū. in fine anni scā rōe ego acci
piā illa centum z tu pānz psonē tue si
ue industrie qd pōim? eē siue ualere
alia cētum. post hec quicquid superit
de lucro accipiā ego medietatē occasi
one pecunie mee. z tu aliā medietatez
occasione persōe tue. **¶** Hoc nullate
nus videtur verum quia sic nisi lucrū
essz vltra cētum. p cētenario qd nūqz
vel rarissime contingit qui ponit pe
cuniam nihil vnqz lucraret. sed sem
per de sorte pderet. licet reuera adeēt
lucrum. **¶** Quidam doctor dictus do
min? Angelus de pūso. dicit q salua
meliori determinatōe hoc sibi veruz n
videt. neqz de iure civili. canōico vñ
uino. Nam opera hōis nihil aliud est
qz diurnuz officiū. l. i. ff. de op. liberto.
Immo opa hōis dicūt esse fructus ho
minis. l. 3. cūz duabus se. ff. de op. seruo
rū. Ille ergo qui i societate operaz tñ
ponit nō dī aliqd cōsūtēs i sorte vel in
capitali ponere. s3 solū fructum pōe
sue q fructus aut vñ fructus persone
correspōd3 fructui aut amoditari illo
rum cētuz q i societate posui. Pro qui
bus bñ facit qd dicit tex. l. cū duobus
s. si i coeūda. ff. p socio. dū dicit qz pre
ciuz ope est velamentū artis. Et hanc
snāz secutus ē Bal. licz p dca3 leges n
alleget l. i. l. i. a. q. l. p socio. Et sic intel
ligi d3 qd dcm est vidilic3 qz sepe opa
alicuius pro pecunia valet. in Insti. l.
eo. s. 2. id est pro commoditate z vñ
fructu dicte pecunie. Et ideo concludo
qd dca3. 300. ego q. 100. posui ante par
tez. 100. detrahā. z 200. que remanēt
tanqz lucrum inter nos diuidi debent
z ita vt ex p dca3 apparer videtur eē
de intentōe sancti Tho. de agno. nec
me in drium moueret si quis diceret.
Singam illum q pōit opas industria
les si locare veller opas suas pro mer
cede cta qlibz āno reciperet. 100. ul 50.
nec subiaceret piculo alicui casus for
tuitu q euenire possz in mercātis aut
in rebus illius artif qre nō eueniēs q

salte hoc casu tanq̃ dictā mercedez in societate posuerit si illaz anteferat de illis. 30. sic alter antefert illa. 100. q̃ po fuit ratōne equitatis seruande. Quia rñdeo p̃ q̃ illā mercedem quā hñe pos fer nō dñ ponere a pñcipio sicut ille q̃ ponit illa. 100. cū merces illa sibi nō de beatur a pñcipio locationis sñm glo. in ledem. l. locari. Ex quo sequitur secū da rñsio. videñcet q̃ illa merces ē fru ctus sue industrie z operaz. imo recte intuenti quo ad eū nō est illa merces nisi opera sua z industria. cū in eius re cōpensatōne def. z lō licet ex opa mer cedē consequat: tñ ex mercede opere nullum fructū dñ consequi neq̃ cōseq potest. q̃ singulis diebus opa pñstatur cum sit diurnū officiū. Et sicut vsure vsuraz nō debent aliquo iure. vt. l. si. l. de vsur. ita fructus mercedis ope deberi non pōt. Nec etiam obstat q̃ mercedem habz sine periculo qñ ope ras locaret. licet qñ opas in societate ponit de periculo timeat. qz plus pōt lucrari q̃ eēt merces quā hñe possz lo cando opas suas. **B.** Possēt ēt fieri aliud pactū q̃ ego acciperē quartaz p rem lucrit tu tres alias. vel eo? tu qñ tam z ego tres sñm q̃ conuerimus q̃ tua industria extimari debēt. vt parz in insti. de socie. §. p̃. z sñt p̃ rata diui datur dānū. **A.** hoc verū si modo ille qui plus ferre debet aliqd plus socie tati contulerit vel pecunie vel opere vel industrie qd̃ rñdeat illi pluri qd̃ d̃ societate ferre d̃. l. si non fuerit. in pñ? z. l. quid eūm. ff. p̃ socio. Arbitrio ergo boni viri extimabit an illud plus qd̃ in societate ponit corzpondeat illi pluri qd̃ de societate pcepit. Nec alia cñtioz doctria tradi potest sed arbitrio boni viri z ad pñam dñciam remittē dum est. cum in hac actōne p̃ socio. q̃ bone fidei ē arbitriū boni viri sequē dum fit. l. in pposita. ff. p̃ socio. Si aut̃ vnus plus altero non dñferret tale pa ctum etiā de iure civili non valerz s̃z **Azo** quē Accur. sequit in dñ. l. si si sue

rit. Licet aliqui alit dñferint tñ hec opi nio **Azo**. tāq̃ equioz z iustioz sequēda est p̃ dñam. l. si non fuerit. in pñcipio. z l. qd̃ eūm. sñm pñatum dñm. Angelum. **A.** possēt ēt fieri nō exp̃sa p̃dicta ex timatōne pñone s̃z cōmittendo discre tioni ipsius qui recipit pecuniā vt assi gnet partem lucrit vel dāni qñtum sibi videt iustū. z postea si esset aliquis ex cessus vel defectus cōcordit sibi remit terent. **A.** In hoc tñ casu sibi caueat ille cuius arbitrio remissū est vt iuste z eque partiat ei plus d̃ lucro assignā do q̃ plus in societate posuit. al̃ neduz in foro cōscie teneret. sed ēt de iure ci uili. Et si inique partes facerz ad arbi triū boni viri reduci possent. ff. p̃ soci. l. si societatez. s̃z eundē dominū Ange lum. **B.**

Sed ecce negociator qui pecuniā recipit ad tractandum dicit ei qui dat eam. Ego volo in fine p̃ industria z la bore meo 20. firma hñre. z nolo in eis sentire aliquod dānum. nūquid licet? **A.** s̃z. sed iste non est contractus socie tatis. sed locatōis. quia negociator ille locat opas suas p̃ illo pñcio. z isto mō nihil sentiet etiam de lucro. Possz āz z pactū facere q̃ non solum debēt hñe pñcā. 20. sine vñlo dāno. s̃z ēt talē t̃ talē pñe de lucro z nullā de damno. qd̃ qu i dem reciperet non ut socius. sed rōne operis siue sui salarii. vt dictum est de tali locatōne. s̃. locatio. §. 5. z sequenti bus. **A.** hoc intellige nisi damnū con tingat culpa ipsius operas ponentz vt eoz quozuz opera vtñt. l. itez queritur z. l. si merces. §. qui colūnam. ff. locati. z tangitur in dicto. §. 5. **B.**

Quid si do pecuniam mercatozi i societate z conuenio secuz q̃ dabit mi hi certam partem de lucro et nihil dñ co de damno? **R.** Debet intelligi eadē pars de damno. vt insti. de socie. §. illd̃ **A.** z ibi patet q̃ ides est econtra vide licet quando tantum exp̃ressa est pa damni. quia eadem intelligitur tacite etiam de lucro. **B.**

Societas 2° q^{uod}rum ad aliq^{uod} aliq^{uod} ad mām pcedentis. c. p^{ri}ncipia. p^{ri}mo igit^{ur} quero. Quid si capita le pecunie posite i societate sit casu p^{er}ditū. an in dubio sit damnu^m cōe v^{el} tñ illius qui pecuniā posuit. Rñder glo. i. l. si non fuerit. §. p. ff. p. socio. q^{uod} in dubio nō est cōe. t^u sic erit illius tantuz q^{uod} pecuniā posuit. Mo. tñ in. l. i. l. p. socio dicit cōtrariuz. §. q^{uod} sit damnu^m cōe. p^{ro} p^{ri}ma opinione §. q^{uod} non sit cōmune. facit fm dñm Angelū. q^{uod} ille qui capita le ponit non dicit cōicare capitale sed fructum eius sicut i ille q^{uod} opam. pōit dicit solum fructuz p^{er}sonē sue cōicare. ut. §. societas p. in p^{ri}ncipio in additōne magna. Item quia satis h^{ab}z ille. de dā no q^{uod} opas posuit si opas p^{er}didit. absq^{ue} eo q^{uod} teneat ad p^{re}z capitalis p^{er}ditū dicit tñ p^{er} quem refert. l. y. in. l. i. l. p. socio. q^{uod} aut capitale statim est p^{er}ditum casu fortuito anteq^{uam} alter socius opas poneret. t^u damnu^m erit cōe. aut post ope ras p^{er}stitas t^u p^{er}ditas. t^u tunc dānu^m erit illius tñ q^{uod} pecuniā posuit. satis etim h^{ab}z ille de dāno qui opas p^{er}didit. Et hanc opinionē l. y. ibi dicit eē equiorē de iuris tñ ciuilib^{is} rigore h^{ab}z statim p^{er}reat. si tñ p^{er}it ex cā societatis. dānum v^{el} esse cōe. l. si id quod. §. p. ff. p. socio. fm dñm Angelū. Et addit. Opinio tñ p^{er} q^{uod} sequitur l. y. mibi magis placet p^{er}sertum in foro cōscientie. cū cōuenire videat^{ur} arbitrio boni viri q^{uod} i h^{oc} iudicio x^{er}atur. l. in p^{ro}posita. ff. p. socio. ita tñ q^{uod} si quasi in p^{ri}ncipio societatis totū capitale ess^{et} p^{er}ditū t^u modice ope p^{er}stite. tunc adhuc putarē q^{uod} p^{er} aliqua p^{re}te ille qui opas ponit p^{ri}ncipare debeat de piculo capitalis postq^{uam} rōne dicit capitalis ē p^{ri}ncipaturus erat d^o lucro. ar. de c. l. si non fuerit. in p^{ri}ncipio. t^u l. q^{uod} d^o etim. ff. p. socio. l. a. de are. dicit tōi stincte dānum debere eē cōe. Bal. de ait. tu dic q^{uod} q^{uod}tenus est cōe lucrum ea tenus d^o esse cōe t^u damnu^m t^u non aliter t^u hoc v^{el} verius. quia equali p^{re}te dānu^m

cum lucro d^o cōcurrere. ut insti. eo. §. illud. Nec aliud dānu^m v^{el} posse cōtingē in hac societate cōicadū int^{er} partes: ni si erga capitale. Nā si ille q^{uod} ponit ope ras p^{er}dit earū fructum. sit t^u alē p^{er}dit fructū pecunie q^{uod} ad inuicem cōferuntur ut. §. societas p. in p^{ri}ncipio in additōe scōa d^o t^u notat reuerēd^{us} p^{er} scūs Bernar dinus de Benis in suis cōtractibus ut mibi v^{el} sermōe 39. Item fm p^{ri}ncipio dñm Angelū: si cōsuetudo aliq^{uod} apperet circa p^{ri}ncipio societate que nō repu guaret rōni t^u equitati ess^{et} seruāda Unde si cōsuetudo foret q^{uod} periculū capitalis in dubio sit cōe quia illd^o q^{uod} est in cōsuetudine videt^{ur} actum int^{er} partes. l. si p^{ri}ncipio. §. placuit. at^{que} incipit re cre. ff. de aq^{uod} plu. arden. tunc diceret^{ur} q^{uod} piculum sit cōmune postq^{uam} hoc potest fieri per pactum exp^{re}ssū. ut tenet glo. i. l. q^{uod} s. p^{er}ierit. Item fm eundē. si tale damnu^m capitalis procederet dolo vel culpa alicuius socioz illius solius erit piculum cum socius d^o dolo t^u culpa teneat. ut. l. sociū. ff. p. socio. In qua culpa cōp^{re}hendit^{ur} non solū lata sed etiam leuis. non at^{que} leuissima. Sufficit eiz q^{uod} socius talem diligentia adhibeat q^{uod} le in p^{ro}priis adhibet cōsuevit. ar. dicte. l. socium. Nam t^u si exp^{re}ssē quis in se piculum suscepisset: nō tñ intelligitur de illo quod venit ex culpa consocii. vt. l. p^{er}it. l. de nautico feno. Collige ergo q^{uod} si apparet pactū vel cōsuetudo non ir rōnabilis hec seruanda sūt. d^o si non apper in dubio dānu^m capitalis erit p^{er} ea p^{re}te p^{er} qua erat t^u lucrum. nisi interueniret dolus vel culpa consocii. q^{uod} tunc illius tantū erit.

Sed nūquid damnu^m p^{ro}prie opas ponentis d^o inuicem cōicari? R^{es}pon^{do} q^{uod} nō ut. ff. eo. l. sociū. §. socius. vbi d^{icitur} socius cum resisteret cōtribus seruis uenalis ad fugā erupentibus vulneratus est impensā quā in curādo se fecerit non consecuturum. q^{uod} id non in societate q^{uod}uis p^{ro}p^{ri}etate societate impensuz sit q^{uod} indistincte pōt intelligi verum q^{uod} h^{oc}

dānū. atigit culpa pōne. al' videt fati equū q' sicut ipse p'cipat d' dāno capi talis ita z al' p'cipet aliqd d' dāno p' soe qd' euenit p'p' societate: cū z socie tas etiā p'culariū rex ius qd' daz frat nitar' hēat. ut. l. vep. in p'n. ff. eo.

¶ Qd' si finito tpe societari nō repit nisi capitale. an dictū capitale pecūie sit cōe v' rātū illi' q' posuit. **R.** Circa hoc diuersi diuersimode sentire vidēt nā glo. in l. i. l. Leo. videt sentire q' equi liter diuidi d'beat. nisi aliud sit per pa ctū declaratū aut p' cōsuetudinē intro ductū. **Prefat.** v'o dñs Angel' sentit q' q'uenus operas p'stans p'cipat de dāno capitalis eatenus z ipsi' capital' p'tem fortiaf. sed certe hoc iure p'bari non v'. **¶** Cū tu dic' fm' Jaco. de are. q' nō solū de cōsuetudine. sed etiā de iure ē q' capitale hoc casu sit saluū. Quare eim socius meus ipsius capitalis p'rez d'z h' se. **Et** si dicas q' ponit operā. **R.** q' p'ciū ope intelligitur eē correspons dens. insulurio pecunie. non aut ipsi fortiaf. **Et** satis facit qd' dictū est i addi tione secūda. s. societas p' in p'nci'. **P'ro** inde si vnus ponit cōmoditatē ope eg dem z alter ponit cōmoditatē pecunie non p'prietatē. **Singe. n. q'** vnus pōit in societate mille millia. al' operā tm̄ tūc h' nulla pōt esse p'portio: nisi d' cō moditate ope respectu cōmoditatis pe cunie. non aut de ipsa totali forte. z ita ēt sentit **Sal.** qd' z nōt p'fatus reuerē d'us p' vbi. s. nup coronatus in cel' ac miraculis p'orbez coruscans.

¶ Atz vnus socioz possit pacisci vt duas p'tes luci z vnā dāni ferat z ali' ecōtra duas dāni z vnām luci. **R.** fm' dictū dñm Angelū q' non. qz vnus soci orū non pōt plus d' lucro p'cipare q' de damno. nēdū de iure diuino z cano nico: sed etiā ciuili. vt. l. mutius. ff. eo. s. miliē nō valz pactū: q' deducto dāno vnus hēat duas p'tes luci alter vero vnā: nisi ille qui plus h'z de lucro rādū dem p' pecunie ope aut industrie in societate posuerit. vt. l. si non fuerit. in

p'n. z in glo. ff. eo. **Et** multo minus v'z pactū. vt vn' tm̄ lucrescat tm̄ damniū sentiat. esset. n. nequissimū genus soci etatis que leonina appellat. d'cā. l. si nō fuerit. ad fi. Quod verū ē nisi ille qui tm̄ operas pōit aliqd certū p' sua opa veller sine dāno. qz hoc posset nō tāq' soci' s'z tāq' locator. ut. s. societas. p. s. p.

¶ Sed an possit pacisci q' capitale sit saluū. **R.** de iure canonico z in foro cōscientie nō pōt fm' dñm Angelum. et ita sentit glo. in c. p'leric. l. 4. q. 3. d' iure at ciuili sūt opiniones. **Nā** **Sal.** in l. i. l. Leo. q. 2. tenet q' tale pactum nō valz neq' ex forma cōtractus neq' ex ei' nā iō dicit q' sapit v'surariā p'auitatem. **¶** **Hosti.** at in sua sūma in ti. de v'sur. s. an aliquo casu. tener q' de iure ciuili talis societas valet magis ex vi pacti q' ex nā cōtractus. **Sed** dñm **Sal.** v' ue rius. vt ex p'cedentibus colligi pōt eti am in primo. s. **Sed** cōm oēs at hoc pa ctum non ē equūz nec i iudicio aie ser uandū. vt nōt dñs Anto. de bu. in. c. ff. extra de v'suris.

¶ Sed qd' si vterq' socioz ponit pecu niā z operā. sed vnus ponit maiorem q'ritatē q' alter. **R.** fm' dñm Angelūz siue sit factum pactū p' quota parte q'z lucrū z dānū sentiat siue non. nō so lū in foro cōscie. s'z ēt de iure ciuili cōsi derandū ē quis eoz in effectu plus in societate posuerit. ut ille maiore p'tez accipiat. l. 3. n. ex vna p'te maior fuerit sūma. possit tm̄ tanta esse industria al terius q' excederet illum qui maiorez cōtulit sūmam. vt si solus nauiget. pe grinetur. pericula sustineat. d'cā. l. si nō fuerit. in p'n. z. l. galeim. ff. eo.

¶ Sed vtrum ille qui tantū operas ponit qñ p'ficiat cā societatis. d'beat h're expensas de corpore societati. **R.** fm' dñm Angelū. **¶** **Ja.** de are. z c. dicit in l. i. l. Leo. q' sic. qz lucrū non d' nisi de ductis expensis. ff. eo. l. mutius. qd' in telligit **Sal.** in d'cā. l. i. exceptis expen sis quas facturū esset donū. quia ille nō debent fieri d' corpore societati. ar.

Sec^{us} p^{ro}bus p^{ro}bit^{us} tenent^{ur} ad solu
t^{ionem} pensio^{nis} fundici vel apothec^e
condu^{cte} socii ex disparibus partibus
¶ s^{ecundum} d^{omi}ni^{um}. Angeli. Locant^{ur} tenent^{ur}
p^{er} equalibus p^{ro}bit^{us}. inter se aut^{em} te
nent^{ur} p^{er} rata societate^m. iⁿ ita diuidi^{de}
debet^{ur} dictum debitu^m mercede^m sic
diuidi^{de} p^{ri}ncipale^m. z s^{ecundum} oc^{cas}as dispa
res p^{ro}tes. quod z tenet^{ur} Bal^{thazar}.
¶ ubi etiam p^{ro}bit^{us} q^{uod} s^{ecundum} oc^{cas}as p^{ro}tes dispa
res diuidi^{de} q^{uod} debent^{ur} sup^{er}pellectilia^m et
massarie societatis. ¶ s^{ecundum} sequendu^m
omni iure v^{er}o c^{on}ciat^{ur} arbitrio boni
viri. q^{uod} in hoc c^{on}tra maxime adesse d^{icitur}
l^{ib} 1. p^{ro}posita. ff. eo.

Odomia. Si quis con
tra nām pec

Illicitudo. Utrū sit
licitū sol
licitudinē de rpalibus gerere
Ex Em Iho. scda secūde. q. 55. **Illici**
tudo rpalīū tripliciter pōt esse illicita

Ortilegium pri^o

Quot sunt gnā diuinatiois: **R.** **¶** **S**im
Ipo. scda fce q. 95. Omnis diuinationi
vritur aliq diuinationi auxilio. quod qui
de vlt xpſie iplozaf. vt pſ peticoz ho
mis fe occulte demon ingirit ad pze
nunciandum quedam futura que ho
minibus sunt ignota eis aut cognita.
Inde triplex est diuinationis genus
pmū ē p manifestā demonū inuocatō
nem: qd pertinet ad nigromāticōs

secūduz p solam consideratōez dispo
sitōis vel motus alterius rei. qđ pti
ner ad augures. tertiū est dū facimus
aliquid ut manifestet aliquod occultuz
quod ptinet ad sortes. Sub quolibet
aut istoz multa continent de quibus
in sequentibus. S. d. z etiam hēf. 26.
q. 4. g. f. genus. z. q. 5. nec mirū.

¶ Quot modis fit diuination p demo
nū inuocatōnem? R. fm Tho. vbi. s.
Dēmonēs exp̄sse inuocati solēt futura
p̄nūciare multipliciter. Quāq; quidem
p̄stigiōsis qbusdā apparitōibus se a
spectuiuel auditui hōiū ingerētes
ad p̄nūciandū futura. z hec spēs vo
catur p̄stigium. Quāq; aut p somnia. z
hec vocat diuinatō somnior. Quāq; at
p mortuoz aliquoz appitōez uel locu
tōez. z hec vocatur nigromantia. qz ut
dicit Isidorus in li. 2. etymologiā. ni
gron grece mortuus. manchia xō diui
natō nūcupat. qz qbusdā p̄cantatōni
bus adhibito sanguine vident resusci
tari mortui. diuinare z ad interrogata
rēdere. Quāq; xō futura p̄nūciant per
hōes viuos. sicut i arrepticiis patz. z
hec ē diuinatio p phitones. ut Isido
rus dicit. quia a phitone appollini sūt
dicti. qui dicebatur auctor diuinandi.
Quāq; xō futura p̄nūciant p aliquas
figuras uel signa que in rebus inaiat
appent. que quidē si appareant in ali
quo corpore terrestri puta vngue vel
ferro vel lapide polito. vocat geomā
tia. Si aut in aq. idromantia. Si iacere
aerimācia. Si i igne pyromācia. Si at
in visceribus aialium imolatorū i ar
demonū vocat aurispiciū. **B.**

¶ Quot modis fit ista diuinatō de q
ocm̄ est in 2. s. que fit p cōsideratōnez
dispositōis vel mori alterius rei? R.
fm Tho. vbi. s. Fit multiplici. Nam si
conetnr aliqs p̄noscere futura ex con
sideratōne situs uel motus siderū. b.
ptinet ad astrologos. qui etia genita
liaci dicūt ppter cōsideratōes nataliū
dierū. Si xō p motus vel voces auiū
siue quorundā aialiū. siue p sternuta

tōes hōiūz uel mēbroz saltus. he perti
nent gnāliter ad auguriū. z dī a garri
tu auiū sicut aurispiciū ab inspectōe
auiū. qrum p̄mū ptinet ad auref. secū
dū ad oculos. In auiibus. n. b. p̄cipue
considerari solent. Si xō hī cōsidera
fiat circa xba hōiū alia intentōe di
cta. que quis retorquet ad futurū qđ
vult p̄noscere. vocatur omen. Si aut
cōsiderant aliqne dispōnes figurariū
in aliquibus corporibus visu occu
rētes erit alia diuinatōis species. Nam
ex limamento manūz cōsiderat di
uinatio ciromantia vocat. ciros. n. gre
ce dī manus latine. Diuinatio xō ex q
busdā figuris in spatula alicui aialis
vocat spatulamantia.

¶ Quot mōis fit ista diuinatio q dī
ctū est. s. in 2. s. s. que ptinz ad sortes
R. fm Tho. scda scde. q. 95. Hec diui
natio fit ex cōsideratōne eoz que eue
niunt ex qbusdā que ab hōibus ferro
se sunt ad aliquod occultū inquirēdū
z hoc multiplici. Fit. n. quāq; p tra
ctōnem p̄ctor. quod ptinet ad artez
geomantie. Quāq; p cōsideratōem si
guraz q pueniunt ex plūbo liquefē
in aqua p̄iectū. Quāq; p quasdā cedu
las scriptas uel si scriptas i occulto po
sitas dū cōsiderat qz quā accipiat. Si
milit in festiucis inequalibus pposit
qz maiorē uel minorē accipiat. vel ē
ex taxilloz p̄iectōne qz plura puncta
piciat. vel ē dū cōsideratur qđ aperi
enti librum occurrat que omnia sorti
um nomen habent.

¶ Utrū omnis diuinatō siue sup̄stītō
sit illicita. R. fm Ray. Dis diuinatio
phibita est a deo z sancta ecclesia. cū
eīm futura que solī dei sūt aliq p b.
inuenire laborāt diuinitatis iura crea
turis attribuit. Isa. 41. Annunciate
nobis que futura sunt in futurū. z scie
mus qđ dii estis vos. Item Leuit. 19.
Non augurabimini nec obseruabitis
somnia. Et ibidē. 20. Aia q declinauerit
ad magos z ariolos z sequit. interficiā
illā de medio ppli mei zc. z multa filia

z sic dicitur Aug⁹. vanitas artium magicarum ex traditione malorum angelorum in toto terrarum orbe plurimus seculis inualuit z p^{er} inuentiones eorum inuenta sunt aurum spiritum auguraciones z ea q^{ue} dicuntur oracula z nigromantia .26.q.2.g. sine saluatore .z. similis d^{icitur} phibitione talium .26.q.5.p. totum z .q.7. nō licet .z. in quatuor .c. se. ex eo .p. totū. Et similiter ad genus supstititionis p^{er}tinēt oēs ligaturę z remedia que medicorum quoq^{ue} disciplina cōtēnat siue in verbis siue in caracterib^{us} siue in q^{ui}b^{us}cūq^{ue} rebus suspendēdis . vel ligandis . vel solūēdis : sicut in aures . vel annuli in digitis . Item si iunctis ambulatibus amicis lapis aut puer ituenerit medius . Item redire ad lectū si dum se calceat sternutauerit . Rediē ad domū si pcedens offenderit . hec z multa huiusmodi .26.q.2. illud . Item nō sūt obseruandi dies egyptiaci . aut calende . Ianuarii . aut mēses vel dies . aut lune solisq^{ue} curius z huiusmodi .26.q.7. non obserueris . Nō tñ cōdēnant rustici que seruāt tpa ad seminandū vel ad icidēdum arbores z huiusmodi : q^{ui} naturalē habent rationē . similiter z phisici circa medecinas z minutiones faciendas . z huiusmodi . Nā illud dicitur supstitiosū z phibitū qd nō habet auctoritatem a natura seu scriptura diuina ecclesiastica seu sanctorum patrum .26.q.5. cōsulisti .

Queritur hic specialiter utz dinatio p^{er} inuocationē demonū sit illicita . R^{esponsum} scdm Tho. vbi .s. sic . Deut⁹ .18. Non inueniat in te q^{ui} ariolos sciscitet nec phitones cōsulat . z huiusmodi . Duplex ē cā prima q^{ui}a p^{er} inuocationē demonum fit pactū exp^{er}itū cū demone . z h^{oc} ē oīo illicitū . Ali^{ud} ē quosdā dicit . Item .28. dixistis p^{er}cuissim^{us} fedus cū morte z cū inferno fecim^{us} pactus . z adhuc graui^{us} eēt si sacrificiū z reuerētia demoni inuocato exhiberet . Secūda p^{er} piculū consequens . demō enī q^{ui} intrēdit p^{er}ditionē hominum de h^{oc} mōi suis rīsis etiam si aliqui vera dicat intendit hoīes assuecē ad h^{oc} ut ei credat . z sic intrēdit p^{er}ducē i ali

qd qd sit saluti hūane nociuus . Unde Athanasius exponēs illud . Luc⁹ .4. Icre p^{er}ant illuz dīs . obmutescē . dicit q^{ui}s vera fateret demō . p^{er}secebat tñ xps ei^{us} sermonez ne simul cū veritate in grātē p^{er}mulgarz . ut nos etiā assuefaciat ne curem^{us} d^{icitur} talib^{us} log^{icis} etiā si vera videat^{ur} . Nephas enī ē ut cū assit nob^{is} scriptura diuina a diabulo iⁿstruamur De eo autē q^{ui} Saul phitonissaz consiliuit que diuinavit . i . Reg⁹ .28. dicit Aug⁹ ad simplicianū . Non est absurdū credere aliq^{ui} dispensatōe p^{er}missum fuisse ut non domināte arte magica vel potentia sed dispensatōe occulta q^{ui} phitonissaz z Saulē latebat se ostenderz spūs iusti aspectib^{us} reg^{is} diuina eū sententia p^{er}cuissurus . uel nō uere spūs Samuelis a requie sua excitatus est . sed aliq^{ui} fantasma z illusio imaginaria diaboli machinatōib^{us} scā quā scriptura Samuelem appellat : sic solēt imagines rerū suarū noib^{us} appellari .26.q.5. nec mirū . Item .z tibi patz q^{ui} Aug⁹ . ut firmare hanc sententiam uidelicet q^{ui} Samuelis apparitio potius fuerit p^{er}stigiōsa seu fantastica z diabolica illusio .

Utz diuinatō p^{er} astra sit licita . R^{esponsum} fm Tho. vbi .s. . duplices effectus subtrahunt causalitati celestium corporum p^{er} idem omnes effectus p^{er} accidēs contingentes . siue in fbus hūanis . siue in rebus nālīb^{us} . q^{ui} ut p^{ro}bat^{ur} . metaph^{isicis} . ens p^{er} accēs non h^{ab}et cām . z p^{ri}ncipue nālē ut q^{ui} lapide cadente fiat terre morus uel q^{ui} hoīe fodiente inueniat thesaurus . autem subtrahitur causalitati celestium corporum actus liberi arbitrii . p^{er} tñ celestia dispositiue inclināre inq^{ui}ntum imp^{er}mut in corpus humanū . sed tñ ex hoc nulla necessitas libero arbitrio imponit^{ur} . Si q^{ui}s ergo cōsideratōe astroz utatur ad p^{re}dīcta duo scz ad cognoscendū futura casualia siue fortuna . aut ēt ad cognoscendū p^{er} certitudinē futura opa hominū . p^{re}cedit hoc ex falsa z vana opinione hominum . z tūc

De affus

operato d'monis se imisc, vñ erit vñs
tò illicita. **M.** Unde **Aug.** i. li. 9. doc.
xpia. 2. 2. q. 1. illud dicit. **Tleg** ab hoc
genere suspitiois pñtose fegregandi
sūt qui olim genitali aci ppñ nataliuz
cōsideratōes dierū. nūc at marhemati
ci vocant. Nā z ipsi qñis verā stellaz
positōem cū qe nascit cōsequunt z ali
qñ puestigāt. tñ qñ ide conant ut actō
nes nras vel actōnū eventus pducē
nimis errant. tñ xpianis penitus pbi
betur i suis operib' observare lune vñ
stellaz cursū. 2. 2. q. 5. nō h'mo b' age
idolatriā reputat. eadē cū. q. 2. c. illos. 7
c. se. **B.** Si hō aligs vtitur cōsidera
tōe astroz ad cognoscendū futura qñ
ex celestibus corpib' causant. putā
ficitatē. Epilumias z h'i n' effi illiciti.

z fm hoc nihil phibet eoz opatōnes
esse futuroz signa. inq̃stum zfozant
dispositiōibz corpoz celestiu z aeris
ctinetis et q̃ puenit aliq futuri eve
tus. In hoc tñ duo cōsiderari oꝝ. p̃ qd̃
vt bi opatōes non extendant. nisi ad
p̃ cognoscendū illa futura: que causā
z motū celestiu corpoz. put. s̃m. s̃
ē immediate añ primū pcedētē dicti
est. z ut non extendant fmsi ad ea que
aliquāter pnt ad bi aialia p̃uenē. Ad
sequunt. n. p̃ celestia corpora cognitō
nem quandā nālem ad ea que eoz
vite sunt necessaria. sicut mutatōnes
que sunt per pluuias z ventos et bi.
Alio modo instinc. bi causant ex cū
spialibz. vel ex deo. vt p̃z in colūba
per xpm descendente: z in coruo q̃ pa
uit belia. z in pisce qui obforbuit z ele
cti Jonā. vel et ex demonibz q̃ vtun
tur bi opatōibz butoz ad implican
das aias vanis opibz z opiniombz
z isto mō non sunt licita. M. q̃z n̄ sūt
ex causis nālibz: vel indubitata fue
ratōne diuina. vt pōt colligi ex dicti. s̃.
s. s. M. z eadē rō est de omnibz aliis
bi. Ad aī Joseph ait. Deū. 4. 4. q̃
n̄ esset et sitis in auguriendi scia. In tel
legendū est fm Aug. q̃ hoc loco dixit
referens ad id quod vulgus de eo opi
nabatur. z sic et dispensator eius locut
est. M. Idem in fili. p̃. t. x. q. 7. M.
Utz diuinatō q̃ oia fit illicita. M.
fm Lho. vbi s̃. Omnes ofi q̃ hba aliq
alia intentionē dicta retroqueunt ad fu
tura. vt s̃. in s. 3. cōtēst. Bi ad hba
z si nō subdant dispositō stellarū. dispo
nunt tñ quādoq̃ gdem fm diuinam
pudentiam. vt recitatio formū quā
audiuit. Bedeon. Iudic. 7. z hba puel
le que attendit Elzefer seru. Abzabe
Deū. 24. z sic licet. M. hoc hūz q̃ si
diuina reuelatōe non dubitat. ut s̃.
s. tractū est. M. S̃it et hoc q̃q̃ scōz
operationem demonū. et sic ē illicitū.
M. Utrū diuinatio foris sit licita. M.
fm Lho. vbi s̃. Sorces ppe dicunt cū
aliq sit vr p ei euerit aliq occultus

Dilegium 2° qn

¶ Atq; obseruações que fiunt ad sa-
nitatem. z. hi' sint licite. R.º fm. Tho.

Utz suspendere diuina vba circa
collū sit peccatū. R^o fm Tho. scda se.

fit aliqd ad inuocatam demonū per
tinens est manifeste ſupſticioſū z illi
cūrit. **S**ūt ſi orineat ignota nomina
.i. ne ſub illis aliqd illicitum lateat. ſi
cut **A**riſo⁹. dicit q^d multi cōſingūt aliq^d
noia hebreica angeloz. z ſcribūt z al
ligant que non intelligentib⁹ mēuen
da vident. **S**ūt ne aliqd falſitatis cō
tineat. qz ſic eius effectus non poſſit
expectari a deo. qui non eſt teſtis fal
ſitatis. **2^a** cauendū eſt ne cum ſolis
ſacris cōtineant ſibi aliqua vana. puta
aliqui caracteres inſcripti p^oter ſignū
crucis. **S**ūt nec ſpes habeat ſi mō ſeri
bendi. aut ligandi. aut in quacūq^e va
nitate q^d ad diuinaz reuerentiā non p^o
tineat. qz hoc iudicare ſupſticioſum
vneat. **3^a** cauendū eſt. **N**ō liceat nec in
colli gē⁹ herbas medicinales facē ali
q^s obſeruatiās. aut icantatōes. **E**t ſim
Sūt. nō reprobant^r beſima ſi q^d ſcri
būt ſola euangelica tñ. ſi ſi credat q^d
m^o habeant efficacie ſi ſcribant alio
rpe q^d pōi in eccleſia euangeliz legi
ſupſticioſū ē. **S**ūt ſi ſcribat caractē
z noia iuſitata q^d noia diſſeſſabilia. z ſi
q^d d^r. gcūq⁹ portauit ſup ſe iſtō bre
ue t^o. **2^a** nō p^oſtulat ſic vel ſic.
aut illud vel illud bonū ſibi contiger
ſim eundem **S**ūt. z in ſū. eo. ti. q. 13. vbi
becnotant. **R**. reprobanda ſunt et
peccat q^d ſcribunt. aut portant. aut o
nant. aut vendūt. aut portanda docē
m^o adeo fuerint ſuplices q^d ignorā
tia obeat eos excuſare. que et non ex
cuſat ſi ſup hoc fuerint moniti uel in
ſtructi. **I**. Tales eim q^d pereunt
perditōne. **U**nde **A**ug⁹. 25. q. 2. non ob
ſeruatis. loquendo de huiſmodi ſup
ſticionibus z diuinatōibus ait. **Q**ui
autem talibus credūt. aut ad eozum
domū euntes. aut ſua dom^obus intro
ducunt z interrogant. ſciant ſe ſidem
xp̄ianā z baptiſmū p^ouaricaſſe. et
paganū. z apoſtatam. i. retro abeūte
z de minimi⁹ iram dei graui⁹ in etnū
incurriffe. miſi eccleſiaſtica penitenti
emēdatus deo recōcliet. **D**icit. n. ap^os

.i. cor. x. et 1. cor. 13. Siue māducat siue
bibat siue aliqd aliud facitis in noie
dñi nři iesu xpi facite. in quoyuimus
monemur et sumus. **B.**

¶ Quid de imaginib⁹ q̄s faciūt astro
nomi? **R.** fin Tho. vbi. s. Illicitū est
et ex ope demonū hēnt effectus cui⁹ si
gnūm est. q̄ necesse est eis inscribi q̄s
dam caracteres q̄ nāliter ad nihil ope
rant. **¶** An sūt ibi tacita pacta cū demo
nibus. et sūt ibi exp̄sse inuocatioēs de
monū. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 12. **B.**

¶ Quid de incantatiōibus serpentū
et aliorū? **R.** fin Tho. vbi. s. Si respe
ctus hēatur solū ad xba sacra. et ad h
tutē diuinā. non erit illicitū. **S.** plerū
q̄ tales incantatiōes hnt illicitas ob
seruantias. et p̄ demones sortiunt effe
ctū. et p̄cipue in serpentibus. q̄ serpēs
sunt p̄mū instrumentū demonis ad ho
minē occidendū. **¶** An sup illud ps. Sic
aspidis surde et dicit glo. Notandū q̄
nō laudat a scriptura quicūq̄ dat in
scriptura silitudo. vt p̄ de inq̄ iudice
qui rogantem viduam exaudiuit. **A.**
Idē in sū. eo. ti. q. 15. **B.**

¶ Quid de incantantibus infirmos
vel pueros? **R.** fin Huil. Si nihil su
p̄sticiosū dicant vel faciāt. nec mādāt
dici vel fieri s̄ tñ trant licitis p̄tib⁹
et etiā adiuratiōibus. sicut p̄ passionē
et crucē et s̄ilia. nō peccant. nisi talia fe
cerint post phibitiōem ab ecclesia si
bi faciam. **A.** tūc. n. mortali pecca
rēt. vt colligitur ex dictis eiusdē Huil.
et in sū. eo. ti. q. 14. **B.** Sunt. n. pro
hibenda p̄pter multa supersticiosa. q̄
ibi solent im̄sceri. nisi fierēt p̄ aliquē
discretū virum et deuotū qui funderet
orōnem non super pomū vel cingulū
sed super infirmū manus imponens.
A. dūm iste deuot⁹ siue vir siue mu
lier sit excellētis vite et pbate discreti
nis. huiusmodi enim non est phibē
dus a talibus. nisi forte timeat q̄ ad
exemplum illorum indiscreti et super
sticiosi carminatōis sibi vsurpāt ab
utrum. fin eū. Huil. et in dicta. q. 14. vbi

hec notant. **B.** Satis videt conco
dare Tho. scd a scd. q. 96. De his autē
qui reliquias scōrū portant ad collū
et hī. dicit. s. reliquie. s. si.

¶ Quid de sacerdotibus qui cā dolo
ris altare exuunt vestibus sacris. aut
imagines lugubri veste operiunt. aut
consuera luminaria subtrahūt? **R.** ta
lia fieri penitus phibent. 26. q. 5. q̄cū
q̄. Et nisi faciens purgauerit se penitē
tia debet deponi. **A.** Hoc verū fin
Ray. et i sū. eo. ti. q. 15. q̄n aliquid p̄e
dictorum fieret p̄pter odium p̄uati⁹
Si autem p̄pter cām cōm. bene licet
quod et tenet consuetudo ecclesie que
imminentibus tribulatiōibus solet cā
tare. **D.** eus venerunt gentes et. et in si
gnūm tristitie die veneris sancta alta
ria spoliānt. et hoc est q̄ sequit. **B.**
nisi forte faceret quia metuit cōami
natōnem sacrorū vel subuersionē fidei
vel obsidionez et huiusmodi. Nam i ta
li facto plus humilitas q̄ dolohtas de
clarat. vt in deo. c. quicūq̄. Leterūz q̄ a
aliqui in aggrauatiōem cessatiōis a di
uinis imagines p̄sternūt vticiis et spi
ris supponūt. penitus reprobanē. et d
offi. ordi. si canonici. li. 6. Et hoc h̄. s.
cessatio a diuinis. s. 3.

¶ Quid de sacerdotibus qui p̄ viuis
quos odiūt scient cantant missam de
functorū. vel in medio ecclesie ponunt
feretrū et faciūt officiū mortuorum ut
illi citius moriant⁹? **R.** si fuerint tales
defecti deponi debēt. et ad agendaz pe
nitentiam tā sacerdos q̄ qui incitauit
debēt ergastulo p̄petui exilii relegari
26. q. 5. quicūq̄. **A.** Idē in sū. eo.
ti. q. 20. fin Ray. qui et addit q̄ ideo et
si alia similia fiant. licet hoc in. c. alle
gato non dicatur. Et sic etiam in deli
ctis p̄ceditur ad s̄ilia. q̄n est eadez rō
Nā intellectus legis capis ex ipsi⁹ rōe
vt in. c. intelligentia. et de xbo. sig. et
l. q̄ dñi. ff. de pactis. **B.**

¶ Quid de gbusdā mulierib⁹ q̄ dicūt
sēl credunt se nocte cū Dyana dea pa
ganorū vel cū herodiade et innunera

multitudinis mulierū equitare sup̄ q̄t
dam bestias z innumera spacia tranſi
re. z hi? Et q̄ ab eis aliq̄ creature pos
sunt in melius mutari aut transforma
ri. **R.** s̄z Ray. A maligno spū mētib⁹
fidelium talia sanctissima irrogāt. **¶** Naz
diabolus transformās se in diuersarū
spēs psonaz. mentē quā captiuā tenz
multiplicit̄ deludit. Nec d̄z alio in tā
tā venire stulticiā ut credat q̄ hec q̄ i
sommis z spū t̄m sunt. in corpore fiat
Als infidelis ē z pagano d̄renoz. **¶** Dec
z multa de hac m̄a. 26. q. 5. epi. **A.** et
ibi hec oia clari⁹ b̄nt. **¶**

¶ Que pena sortilegorū? **R.** Diuina
et res z malefici s̄m leges capite plecti
debēt. z si accedāt domū alteri? d̄bent
cremari. Itē bona eoz d̄bēt oia publi
cari. **L.** de malef. nullus. z. l. nemo. et. l.
culpa. **A.** In d̄cā. l. nullus d̄r. Nullus
auruspex. nullus sacerdos. nullus illo
rū qui huic ritui assolet ministrare li
men alteri? amittat. nec ob alterā cāz
s̄z hi? b̄ois amicitia q̄uis verus repel
lat. concremādo illo auruspice qui ad
domū alienū accesserit. z illo in insulā
deportando p̄ adēptōem bonoz q̄ eū
vocauerit suasionibus ut p̄mittis. accu
satorē hui⁹ criminis non delatorē esse
s̄z z dignū magi p̄mio arbitramur. Et
in. l. nemo d̄r. Nemo auruspice c̄sulat
aut mathematicū. Nemo anoluz. au
gurū. z vatū praua c̄fessio cōnceſcat.
Caldei z magi ac ceteri quos malefi
cos ob facinorū magnitudinē vulg⁹ ap
pellat. nec ad hāc p̄tem aliqd̄ molian
tur sileat ois p̄petuo diuinandi curio
sitas. Eteniz supplicii capitis fert gla
dio vltore p̄stratus q̄cūq̄ nostris ius
sis obsequiū denegauerit. In. l. autem
culpa. d̄r. Culpa sitis est tam p̄hibita
oiscē q̄ docere. **¶** Sed s̄m canones
si q̄dem peccatū occultū sit imponit
pnia. 40. d̄ierū. c̄. eo. epi. Si h̄o notori
um. eucharistia denegat. de cōse. d̄s. z.
p̄ dilectōne. Item si sit clericus depo
nendus est. z in monasterio detruden
dus. Si laicus excoicandus. **A.** hoc

bez si p̄nam agē renuit s̄m hosti. z i
sū. eo. ti. q. 23. **¶** 26. q. 5. non o3. z. c. si
quis epi. z. c. aliquāti. z. q. 7. admeōat
A. Ibi d̄r admeōat fideles sacerdo
tes p̄p̄os suos: ut nouerint spagicas
artes incāratōes q̄ quibuslibet iſrmi
tatibus hoīum nibi posse remedi cō
ferre. non aialibus languētib⁹ claudi
cantibusue: vel ēr moribundis quicūq̄
mederi. sed bec eē laqueos et inuidias
antig hostis q̄b⁹ ille p̄fidus gen⁹ b̄na
nū decipe nitit. Et si q̄s bec exercuēt
si clericus est degrades. si laicus. ana
thematiset. **¶** Sed z crescente cō
tumacia crescere d̄z z pena. ut carcere
tur. z hi? Itēz si seruus sit d̄z x̄berib⁹
castigari. 26. q. 5. contra idolorū. **¶** s̄ps eti
am oēs tales turpiter debonestatos d̄
prochia sua d̄z eiicē. vt. 26. q. 5. epi. **A.** Ta
les etiā infames sūt. Silt z qui ad eos
cōcurrūt. **¶** Ali nec ad accusatōem d̄bēt
admitti. 2. q. 8. q̄s. **A.** Idem in d̄cā
q. 23. s̄m hosti. Itēz crime sortilegri ē
casus ep̄alis: a q̄ minores sacerdotes
sine eoz licentia absoluerē non possūt
26. q. 6. c. p̄. Et eadē rōne idem v̄f de alt
is sup̄stitōibus: dū maliciose uel post
admonitōem aliq̄s in illis deliquit. Et
facit quod tactū est. s̄ cōfessor. p̄. i. p̄n.
h̄. 5. sortilegi. **¶** nec ad testimoniū
eē de resti. testimoniū. De infamibus
h̄es sup̄ infamia.

¶ Sed nūqd̄ officii irregularis qui ta
lia facit: z maxime enormia. ut q̄ sa
crificat deo nūmoz. i. diabulo ut diues
fiat. vel qui de ecclesie sacramentis: ut
de crismate. z oleo sacro. aut aq̄ baptis
mi. aut de corpore x̄pi sortilegorūz fac
t? s̄m h̄uil. Si talia notoria sint. ge
nerant irregularitatē. z indigēt dispē
satōne. Si h̄o occulta. non. quia s̄z q̄
dam idem sit si sint occulta. **A.** Ali
z in th̄ dubio cōsulendū ē talib⁹ q̄ pe
tant dispensatōem. non t̄m est p̄cise di
cendum eis. q̄ ats non sit eis. salus. et
absoluendi sūt a p̄cō si peniteant. s̄m
eundem h̄uil. ut in summa eo. titulo.
q̄one. 25. **¶**

De spec
taacula. De spec
tu cytharis. et bi. s. ludus et
iocus. s. ter. et sequentibus. et. s. corea.

Sponsalia qd sunt? **R.**
Sunt futura
rū nuptiarum pmissio. ff. eo.
l. i. et 30. q. 5. infates. Et dicunt sponsalia
a spondendo. i. p. mittendo. **A.** Idem
in sum. li. 4. ti. i. q. 5. Ray. Hoff. Lbo.
per Al. **B.**

Quo obunt sponsalia? **R.** quatuor
modis. Aliqñ qdem nuda pmissione
ut cū dicit vir. accipia te in mea vxore
et illa rīdet. accipiam te in meū virū
vel alia equipollētia. ut ducam te in
vxorem. et bi. Et ista sūt pprie spōsa
lia: que p xba de futuro fiūt. Si hō si
ant p xba de pñti. ut si dicat. Accipio
te. vel aliquid bi. erit verū mrimoni
um. ut. s. mrimoniū. 3. s. p. et quatuor se.
Item 2. obuntur sponsalia datis arr
sponsaliciis. sicut br. s. arra. **A.** s. qñ
cum arris concurret et pmissio sine q
non fiūt sponsalia. ff. eo. l. i. **B.** Item 3.
p annuli subarratōem. eodē mō sic
de quibuscūq; arris sponsaliciis dicit
s. sine subarratōe anulī si aliē adiun
gat osensus expñsus de pñti scē ē ma
trimoniū. **A.** Et hec est oīa inf hūc
casū et pcedentē. s. q. ibi de futuro. h. s.
pñti sponsalia obunt fm locoꝝ cōsue
tudinē. Possent tñ et per annulū cō
trahi s. futuro si xba osensus expñsua
hoc sonarēt. Ideo h. s. idē esse de ānu
nuli subarratōe qd de aliis arris. **B.**
Item 4. obunt sponsalia nō solū pro
missione. ut in p nō dñi est. sed etiaꝝ
si apponit iuramentū. ex eo. de illis. et
c. pterea. **A.** Idem in sū. eo. ti. q. 2. **B.**
Quid si qs accepta manu mulier
dicat. do tibi fidem de te in vxoreꝝ ac
cipiēdo. et illa nībil rīdet. nunqđ sic cō
tracta sunt sponsalia? **R.** fm Buil. **R.** e
uera non possunt contrahi ex altera
parte tantum. nec claudicare possunt.
Ne tamē qui taliter dedit fidez tene
tur eam ducere: si illa voluerit. Si at

noluerit non est cōpellenda: nisi aliq
modo ostendēt mulier acceptare qd
agebatur. pura si ante fidem datā tra
ctabat inter eos s. sponsalibus ut in a
trimonio. et ipsa requisita sponte ma
nū dedit ad fidez recipiendā et bi. tūc
eīm essent contracta sponsalia. **A.**
Idem in summa eodem titulo. q. 3. **B.**
In qua etate possūt contrahi? **R.**
Post septēniū. quia tūc placere inci
piūt. et ex tūc valent. extra eo. litteras.
et ex de spon. impube. si infantes. li.
6. Si vero ambo vel alter sint mino
res septennio et contrahant sponsalia
ipsi vel pntes p eis nihil agit: nisi p
ratificent. ut. s. impedimentū i. s. an
repent. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 4.
fm Ray. **B.** Qd si nō plene opleue
rint septēz ānos. dicēdū ē. **Lbo.** in 4.
dis. 7. Si multum appropinquant ad
tempus septēniū tenet sponsalia. **Hec**
autem appropinquatio determināda
est fm conditiōem strabentium: cuz
in quibusdam citius in quibusdā ve
ro tardius proueniat intentio siue cō
placētia nuptiarum. Concoz. **Hoffi.**
A. et etiam **Inno.** ut in sum. eo. ti. q.
5. **B.** tamen expresse non habet
q tempus septēniū proueniri possit.
A. **De.** vero innuit q tempus sep
tēniū in spōsalibus proueniri nō pos
sit. licet in matrimonio tempus. i. 2. vel
14. annozum quandoq; proueniat
ut in dicta. qōne. 5. Et huic iura magis
concordare videntur. **B.** Et no
ta hic q si alter fuit maior septennio
alter minor. licet sponsalia non tene
runt etiam ex parte maioris. quia clau
dicare non debent. tamē quia iste ma
ior ex parte sua fidem dedit. tenet ex
pectare minorem: si forte velit in eo
dem proposito perdurare. et si nō expe
ctat. tenetur agere penitentiam de fi
de mentita. **A.** Hoc habet in ar.
ex de spon. impu. c. de illis. p. vbi of.
De illis qui infra annos aptos matri
monis sponsalia cōtrahūt: siue vtrq;
siue alter reclamet anq; ad annos ap

tos mīmonis puenirint z postulent
separi. nō sūt vllatenus audiendi. Si
hō alē istoz ad annos pubertatis pue
nerit infra eisdē ānos alto existēte cū
sponsalia dūnt. si is q minoris ē eta
tis cum ad annos illos puenit recla
mauerit. nec in alterū voluerit cōsenti
re. iudicio ecclesie poterūt ab inuicez
separi. Mulier at que postq ānos nu
biles attigerit. ei q nondū ad ānos ap
tos mīmonis venerat nupserit. cum
in eum semel cōsenserit. amplius non
poterit dissentire. nisi ipse cui nupsit
postq ad etatem legitimā peruenit
in eam suū negauit p̄stare cōsēsu. **B**

¶ Utz sponsalia possint dū inter ab
sentes. ut p nūciū vel litteras. **R.** **fz**
“Posti. Si absens hoc sciat. ut q
nūciū misit vel de sua cōscia fit. ut po
stea ratū habet. ff. de sponsa. l. vlti. 32.
q. 2. bonozant. ex de mī. cōtrac. d̄ inter
dic. ec. c. 2. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 13.
B. De sponsalibus factis a parenti
bus p filius vide sup impedimentum
13. §. finali.

¶ Quid si absens misit nūciū vel
pcuratore ad d̄bendū sponsalia. z po
stea reuocat? **R.** **fz** “Posti. Si fuocatō
puenit ad pcuratore anteq puella cō
sentiat. nihil postea agit. ar. ex de pro
cu. in nra. z c. mandato. Immo etiā si
reuocatō puenit ad pcuratore postq
puella consensit. fz tñ pcuratur ante
reuocatus fuerat. nihil actū est fz eū.
“Posti. **A.** qz deest cōsensu. At fac. c.
pcurator. ex de pcura. li. 6. Sed si de
mandato pcuratoris z consensu mul
eris subsecuto fiat fides. fz de dissensu
scu pnia non liqueat stabit ecclesia p
sponsalibus qz non iudicat de occultis
ex de sumo. sicut tuis. fm eum. “Posti. z
in sum. eo. ti. q. 14. **B.** Aeterū de ma
trimonio p pcuratore hēs sup matri
moniu. 2. §. 4.

¶ Quid si quis ante pubertatē d̄bit
mīmoniu? **R.** Sponsalia eē intelligū
tur. ut sup impedimētū 13. §. p̄t.

¶ Numqd illi qui d̄xerunt sponsalia

tenent d̄bere mīmoniu? **R.** Si spon
salia tenuerūt. ut quia in etate debita
cōtracta fuerūt tenent cōtrahere sūt.
nec pōt alter eoz cōtrahere cum alia
p sona. z si cōtraxerit tener quidē secū
dum matrimoniu. extra eo. sicut. sed
agere debet penitentiā de fide mētra

A. In dicto c. sicut. p q hoc uerū est
qn secūduz matrimoniu cōtractuz est
saltem p rōba de presenti. secus si tan
tuz per verba de futuro. quia tunc de
bēt seruari pma sponsalia. z agi penitē
tia de secundis. ut ibi. **B.** et multo
magis si p̄us n̄tulerat iuramentuz
ex eo. ex litteris. 2. z c. sicut. z c. si inter

¶ Sed vtz ille qui non vult debeat
cogi p censurā ecclesiasticā? **R.** **p̄t.**
z principalius d̄z moneri. ut ex eo. req
siuit. demū pōt cogi. ut in p̄dcō. c. ex lit
teris. Et intellige nisi p̄babiliter timea
tur difficilis exitus. puta vxoriciduz
uel huiusmōi. ut in p̄dcō. c. requisit
Et sic exponunt z intell. gūc p̄dcās d̄cere.
quasi oēs doc. Tho. etiam in 4. d̄is. 27.
dicit q in sponsalibus nō soluens pro
missus peccat mortali. nisi legitimuz
impedimētum interueniat. **A.** De
hoc. i. §. in quibus casibus. **B.** z iun
genda est penitentiā p p̄dcō. l. 3. in foro
cōtencioso non cōpellat. qz mīmonia co
acta consueuerūt malos exitus hēre.
A. Hoc dictū Tho. intelligenduz est
fm p̄cedentia. ut colligi potest ex iuri
bus p̄allegatis. **B.**

¶ Quid si iurasti mihi dare vnam d̄
filiabus tuis non nomiatiz? **R.** scdm
“Posti. dare quidem teneris. fz quācū
qz des liberaberis: qz promissoris est
electio. sicut in aliis p̄missionibus. ut
d̄. p̄missio §. 2. Et si oēs moriant̄ p̄ter
vnā ad illā dandā teneris. ar. ff. de eo
qō cer. lo. d̄a. o. 13. §. qui stichū. Sed si
vnā mihi obtuleris z ego nō accepto
eā liberatus es etiam a iuramēto. ar.
ff. de adi. inde. cū la. **B.** si vnā ex illis
ca malit̄ cognoui nullā alia h̄re pōt
qz cū oibus d̄cta est affinitas. ut sup
impedimētū. 14. §. p̄t. **Immo qd**

plus est si otēplārōe pcedentis actus
facta fuit cōmixtō esset scēm mīmonium.
¶ uel si non est mīmonium
salte sum cogendus cōsentire. fm eyn.
¶ hosti. p iura q sequunt. ¶ ut sup
mīmoniu 4. §. 2. r ex e. qui dur. i ma
tri. significauit. r. c. ueniens. ¶ Cum
oibus pdictis con. ¶ hosti. ut in sū. c. cor.
eo. ti. q. s. cum se. ¶

¶ Quid si iurasti mibi dare vnā def
minatā filiā tuam. r si illā hīe nō pos
sem pmissisti mibi. dare aliā? ¶ fm
¶ hosti. Tenēris dare pma. r ad hoc la
borare bona fide. ex de sponsa. ad au
dientia. ¶ si nō potes tūc distingue
dum est. q si pma cōsentit sponsalib?
ex pte vel tacite. r puta qz vel ipsa p
sente r non dōdicente cōtracta fuerunt
sponsalia. vel ipsa postmodū ratificā
te. s. orozē suā habē non possuz. qz cum
pma cōtracti sponsalia. ut in c. ad audi
entiam. etiā si illa pma sponsalia for
te ppter consanguinitatez aliquā cuz
illa pma non tenuisset. ut sup ipedimē
tum. i. §. 3. ¶ si vero pma nullaten^o cō
senserit sponsalibus. tenēris ad secun
dā. ex de spon. ex lris. r de resti. spol.
ex pte. ¶ Idē in sum. eo. ti. q. 12. ¶

¶ Quid si sponsalib^o appositū sit tē
pus infra qd debeat fieri mīmoniu?
¶ R. Elapso tpe ille p quē non stetit im
pune nubit s; alii dāt pnia de fide mē
tita. ex eo. sicut. ¶ Idē in sum. eo.
ti. q. 12. fm ¶ hosti. ¶

¶ Quid de penis que interdū appo
nunt sponsalibus? ¶ fm Ray. Licer
sponsalia cōtrahi possint sub cōditōne
pmisse pecunie. nō tñ pōt pecunia. p
muti in modū pene. r si pmissa fuerit
non tñ pmissio. nec peti pōt. ut si dica
tur. Nisi tecū dixerō dabo tibi centum
marchas. Nā cōiugia debēt eē libera.
ex eo. requisit. r. c. gēma. ¶ Idē Tho. i.
4. dist. 27. Nō tñ qz arre sponsalicie da
te ab ea pte que cām pstat q nuptie
nō sequant amittunt. recepte xō resti
tuunt i duplū. L. de sponsa. l. aris. r. l.
mulier. vide sup arra. §. p. r. 2. ¶ con

iunctis additōibus. Et idē qd sup nō ē
in sū. eo. ti. q. 13. ¶ Qui ē si qz uelz
sponsalia firmis alligare pōt sic facē
fm. ¶ hosti. l. vt det magnaz qritatem
p aris. r stipulet ipsas in qdruplum.
qz tñ pōt stipulari r nō āplius. r tūc
si steterit p recipiētē q min^o mīmoni
um se qē i qdruplū reddet. L. e. l. si. §. q
oia. cessat tñ pena arraz i gbulāā casu
b^o. vt si tēp^o appositū lapsū sit. tunc. n.
is p quē nō stetit ipune nubit. ut in p
cedēt. §. dām ē. ¶ tē cessat si sponsus i
peditus fuerit. dū tñ cām ipedimēti nō
pbnēit. cessat ē p p f cām legib^o infāi
ctā. puta si de iure mīmoniu leg si p
Leo. i. vlti. §. ptem. ¶ Idē in sum.
eo. ti. q. 24. ¶

¶ In qb^o casib^o soluūt sponsalia? ¶ R.
fm Ray. In octo. p si alter sponsozum
trāseat ad religiōnē. qd pōt facē ē cō
tracto mīo. r altero inuito: dū tñ āre
carnis copulā. r ille q i seculo remanet
absoluūt a sponsalib^o. r ē a mīmonio
ex d. ouer. oiu. vey. r. c. ex publico. r ex
eo. cōmissū. nec pōt arras qd pedit. r il
las qd recepit restituet solū i simpluz
L. de epī. r cle. deo nob. 2. soluunt spō
salia qñ sponsus si iuenit qz trāstulit
se ad aliā regiōnē. si tñ fuit aliq ctpa
ei^o g pñs est. debz recipere pñiam d p
iurio. r de pmissione non seruata. ex
eo. de illis. Et qdē si fmin^o i spōsahbus
nō fuit apposit^o de dōbendo. tūc scōz le
ges pñs tenet expectare absente p bi
enniu si in eadē pñia pñs fuerit. vt
Leo. 12. Tñ scēm ¶ hosti. iudex inspe
cta qritate psonaz poterit tps abbre
uiare vel prorogare. 3. soluunt si alter
sponsoz p^o cōcta spōsalia icurrat leprā
vel palisim. seu amittat oculos vl^o na
sum. seu qcūq^o ei turpi^o eueniat. ex d. cō
i u. lepro. l. rras. r de iure iurā. que admo
dū. ¶ ubi innuit qz ē si iurauit non te
netur. ductaz tñ ān dimittē nō potest
¶ Sicut ē ducere tenet si sponsalia
cōta fuerunt p rba de pñti. scēm glo.
i deo. c. que admoduz. vbi ē dicitur q
spōsalia d pñti nūq^o soluūt nisi ob cāz

religionis. **¶** 3° excepto hoc casu officio octo casus hic possunt intelligendi sunt in sponsalibus de futuro sicut Ray. ut in su. eo. ti. q. 25. **¶** 4° si supueniat affinitas, puta quod sponsus cognouit consanguineam sponse, vel eo. 27. q. 2. quidam de sponsalibus. r. c. se. ex de eo q. cog. consanguineo. sue. c. 2. r. c. fraternitati. Et ad hoc probandum sufficit sola fama. ex d. consanguineo. et affini. sup. eo. **¶** Item sicut Hosti. sufficit unus testis. ex de testi. sup. eo. **¶** Secundo si prius fuisset matrimonium consummatum, ut ibi dicitur. **¶** Et si fuerit consummatum solum per verba de presenti, ut patet ibi in glo. **¶** 5° soluent sponsalia si se mutuo absoluant: sicut quod societate fide interposita habent, et postea ea sibi remittunt. ex eo. preterea. Quidam tamen istum casum non recipiunt: sed veritas dicitur quod possint se absolvere secundum Ray. Hosti. Al. Tho. et Pe. **¶** glo. in deo. c. preterea. p. tener dicitur. **¶** 3° dicitur in toto. de bu. dicitur ibi quod glo. potest verificari: si interuenisset verba de presenti. **¶** Si vero solus de futuro bene possunt partes inuicem se absolvere. **¶** 6° si alii eorum fuerint fornicarii: id est casu si alteri repellere fornicatorem ex de iure iuramento. **¶** 3° quod si sponsa ab alio violent fuerit cognita. **¶** Item Hosti. non debet cogi tale ducere. **¶** 7° si vir vellet ad ordines promoueri, alii cogendum est ducere: per eo quod mulier non fuit in culpa, ut su. eo. ti. q. 25. vel quod culpa precessit sponsalia: ob id obici non potest. deo. c. quoadmodum. Et sic intelligenda sunt sequentia. **¶** Non seguitur. **¶** 3° tamen ducere debet: eo quod non fuit in culpa. **¶** Item si fornicatio ante sponsalia non potest apponi, ut i. d. c. quoadmodum. nisi sicut Hosti. si tunc de sponsationis credebatur ea esse virginem et ante carnalem copulam ostenderit sibi ea esse corruptam: potest dimittere eam. Et sicut per fornicationem carnalem sponsa dimittitur potest ita et multo magis per fornicationem spirituales. **¶** Si heresi vel infidelitate, quod tunc nullum esset matrimonium quod fieret. ut. d. impedimentum. p. q. 6. **¶** 7° soluent si soluta sunt sponsalia quando sponsus vel sponsa cum alio contrahit per

verba de presenti, vel et per verba de futuro et sequitur carnalis copula. **¶** 3° tamen talis agere debet penam de fide vel permissione merita. ex eo. si inter virum et ex de spon. duo. r. c. p. **¶** Quid si cum prima contraxerit sponsalia de futuro sine interpositione fidei vel iuramenti, et cum secunda sicut de futuro sed cum iuramento sicut Ray. debet habere curam prima et agere penam de iuramento quod commisit circa secundam. **¶** Iuramentum autem non potest esse vinculum iniquitatis. ex de iure iuramento. q. 2. et de spon. sic. ex lris. 22. q. 4. in malis. **¶** Item Hosti. si ipse quod contraxit sponsalia venit ad etatem adultam et perit absolutum a vinculo sponsalium: et dari sibi licentiam nubendi alteri. ex d. de spon. i. pu. de illis. r. c. a nobis. **¶** Omnes predictos casus ponit Ray. et et Hosti. quod addit nonnumquam si fama habeat quod inter eos sit canonice impedimentum. et de fama doceat, ex eo. cum in tua. et de consanguineo. c. 2. et de testi. sup. eo. **¶** Item nisi sit fama bene iuramentum fide dignorum sicut arbitrium iudicis et etiam appropinquatum quod impedimentum opponitur de parentela prestat. deo. c. cum in tua. **¶** Et non quod in predictis duobus casibus sponsalia ipso iure soluantur. **¶** Item si per transitum ad religionem, et in 7° quod contrahit matrimonium cum alia. **¶** Quin et in 6° si propter fornicationem: si fornicatio sit notoria, ut Hosti. dicit. **¶** 4° est quod sponsus ipse perit separationem tunc potest pubertatem, quod alii ipso iure tunc est absolutus. ex de spon. ipu. accessit. **¶** In ceteris vero casibus sicut eundem absoluentur sunt auctoritate episcopi. ex de spon. ipu. accessit. r. c. continebas. **¶** Item predicti et omnes casus notantur in sum. eo. ti. q. 25. ubi etiam patet quod in predictis omnibus curat Ray. c. Al. Tho. et Pe. **¶** Quid si fiant sponsalia sub conditione? **¶** Item Tho. in 4° dist. 27. distinguendum est. quod aut conditio est honesta siue utilis, ut cum dicitur. Accipias te si parentibus placebit vel si dabis centum, et tunc exire conditio stat promissio, aut est inhonesta, et hoc dupliciter, quod aut est contra bonum matrimonium: et accipias te si venena sterilitatis

peures. et tunc non habent sponsalia. Aut non est sponsa: ut accipias te: si furtis meis consentias. et tunc statim promissio: sed tollenda est conditio. de sponsalibus etiam visus impedimentum. Item circa hoc visus simoniacus. per totum. **A**. Et ibi de istis conditibus latius dicitur.

Tipulatio est quedam bonorum coceptio

quasi aliquis interrogat promittit se aliquid daturum vel facturum. ff. de verbo obligato. l. 5. stipulatio. **A**. ut si dicatur promittit hoc. et tu rides promitto. vel si milia consensu indicat. ut ibi.

Studium clericorum et religiosorum plarum capitula debent aliquibus habiles mitti ad studium theologie: quod post modum valeant alios erudire. quibus si proprii obuentus ecclesiastici non sufficiunt ipsi plati et capitula necessaria ministrant. et ipsi docentes in theologia studentes omnes in scholis studuerunt per annos quatuordecim recipiunt puenitus pben dantur et beneficiorum suorum non obstante aliquando consuetudine vel statuto. et si magis super speculum. Et non quod loquitur tamen de doctoribus et studentibus in theologia. Et hoc intelligendum in studio generali non specialiter alicuius castri vel ville. **A**. ubi fuerit studium minus operetur. ut in c. tue. h. allegato. Et idem quod hic non dicitur in summa. per titulum. quod a. fin. hosti. **A**. et de iura platorum suorum. ex de cle. non residet. tue. c. relatum. Ateruz in. g. se. or. de studio litterarum coter: sed tamen audire leges vel medicinas prohibet sacerdotibus et religiosis. et huiusmodi ecclesiasticas dignitates. s. excoicatio per. g. 2. h. 6. Consistit et doctoribus eorum. **A**. s. prohibetur tales docere. **A**. s. excoicatio per. g. 3. h. 4. **A**. Larici obtinentes ecclesias prochieles insistendo studio per se prem annos huiusmodi gratias. de quibus visus ecclesia per. g. 2.

Quis potest clericis dare licentiam etiam ad studium? **R**. fin. Inno. **A**. in c. relatum. ex de cler. non resi. **A**. Non so

lū epi sed etiam inferiores plati dant licentiam eundi ad scholas et ad alia loca per honestos causas. **A**. si episcopus maleiose differat licentiam. poterit peti a superioribus fin. hosti. ex de iure pa. nullus. Et si episcopus non vult dare licentiam: nisi data sibi pecunia. non sit simonia et tamen turpe lucrum. ar. l. q. 3. vendentes. Sed et hosti. addit quod si per pecuniam daret licentiam de quinquennio a iure cesso. simonia esset. ex de magis super spe. Et hoc casu posset dari repeti ab ipso dante scilicet eundem hosti. et in fin. eo. ti. q. 10. **A**. Et est simonia per alio tempore: si intendit vendere sibi hoc quod absoluit eum a faciendo officium ecclesie sue. Idem dicendum de septennio. cesso prochiele. ut in preedicti. g. tactum est. Tertio hoc casu si per mitti simonia cum vendat licentiam que ex officio spirituali operitur. ut colligi potest. s. simonia per. g. 2. ar. **A**.

Studium vtriusque iuris divini et humani canonici et civilis regitur in curia Romana. et studens ibi gaudet privilegio legum librarum et immunitatis quibus gaudet studentes in studio generali. et recipiunt integre suos puenit ecclesiasticos: sicut illi. extra de privilegio. cum de diversis lib. 6.

Stulticia vtrum sit peccatum. **R**. fin.

Ibo. scda sede. q. 46. stulticie nomen a stupore videtur esse. superius. Unde Isidorus per ethymologiam. Stultus est quod propter stuporem non movetur. et dicitur stulticia a fatuitate sicut ibidem dicitur quod stulticia importat habitudinem cordis et obtusione sensuum. fatuitas autem importat totaliter spiritualis sensus privationem. Stulticia ergo importat quandam stuporem sensus in iudicando. et precipue circa altissimam causam que est finis ultimus. Et si quidem hec sit ex dispositione naturae sicut per amorem non est peccatum. Si autem contingat ex eo quod homo immergat sensum suum in rem terrenam ex qua dicitur ei sensus tepere ad percipiendum divina. s. illud. ad cor. 2. **A**. talis homo non peccat ea quod si ipse de i

sicut et homini hñri gustū ifectum ma
lo hñore non sapiūt dulcia. **T**alis stul
ticia est peccatū. puerb. p. prosperitas
stultoz pder illos. **I**dez in sū. li. 3.
n. 4. q. 129. **B**

Suprum. vide. s. forni
catio. s. p.

Ebarratio. s. arra. et
s. sponsa
lia. s. 2. 2. s. 12. qui icipit. Quid
de penis.

Eldelegare supra
delega
re. s. 2.

Elbitutio. infra te
stamen
tum. s. fi.

Eccessio ab inte
stato. Quot modis of aligs
decedē intestatus. **A** quatuor modis
s. si nullū testamētū fecit. vel si fecit
s. non iure. vel iure fecit. sed postea ē
ruptum vtputa nato ei filio. **A** s. q
in testō nulla fca ē mentio. tunc eni te
stamentū potest rūpi. vt. ff. 2. l. de iof.
testa. per totū. **B** vel non est ruptū
s. bñs noluit adire hēditatē. vt instij.
de here. que ab intestato. in pñ.

Quis succedit alicui ab intestato?
A Iure cōi laico morienti pñs succe
dūt descendentes. 2. ascendentes. dein
de collaterales primiores. ut in autē.
de here. ab intesta. ve. circa pñ. coll. 9.
A Et ibi patet q. fratres et sorores cō
iuncti defuncto ex vtroq. pñte. vocant
simul cū parentibus. **B** Vis autez
oibus deficientibus succedit vir vxor
ri et econuerso. ut. l. vii. vir et vxor. l. i.
Ultimo succedit fiscus. ut. l. de bo. va
cant. l. i. **A** Et ibi p3 q. intelligit
de fisco imparatoz. et per cñs idē est
in papa quo ad terras ecclesie. **A** idēz
qd. s. notat i sū. li. 2. ti. s. q. iio. s. 3. **B**osti.
Et addit. Et hoc intellige nisi pactum
uel consuetudo pñdicer. **B** Cleri
co q3 intestato morienti succedunt co
gnati sñ ordinē pñotatz in his bñis

que sibi pñone intuitu obuenerunt. i2.
q. vlti. c. vlti. **A** Idē in deā. q. iio. **B**
Quibus oibus deficientib? succedēt ec
clesia quasi fisc? et eo. c. p. 12. q. s. c. vlt.
Et hoc intellige vbi res clericus decedē
tis sūt manifeste distincte a reb? eccle
sie. i2. q. i. manifesta. **N**az si fuerāt res
confuse. tunc si dubites an cleric? ha
buerit aliqd. pñzius pñsumit p ecclia
et totū sibi vendicat. ar. i2. q. 3. q. cūq. et
ff. de rebus du. l. ciuibus. **B** vbi certū
sit q. clericus habuerit? sed nescit qd
uel qñtum. dicūt quidam q. tunc locū
habet distinctio que ponit et eo. c. 2.
Sed non est verū qñ potius ibi loqui
tur de clericis qui fuerant serui ecclie
ut ibi nōt. **S**ed de aliis clericis debz i
dicto casu fieri eqñlis distributio inter
ecclesiam et cōsanguineos. i2. q. 4. c. pñ.
A Et ibi p3 q. hoc est verū. sñ q. ex
circūstantiis rerū poterit verisimiliter
hēdi. **U**nde ibi of. Cōpētatōe tam sui
iuris q. ecclesiasticarū rerū habita si
se vtriusq. rei qñritas exequatur iter
ecclesie et decedentis heredes eq iure
cōquisito pertinebit. **S**up deā etiā nō.
p glo. et eo. c. 2. in sū. li. 2. ti. s. q. 12. sñ
Ray. Et deñ est sup clericus 4. s. 2. et
3. **B** Clerici q3 idubitant succedūt
suis cōsanguineis et etiā religiosi. vt
sup hēditas. s. 2. **A** Verū ē q. clerici
succedunt in primonialibus. **S**ec? ho
in feudalib? qbusdā. **Q**uedā. n. feuda
lia sunt ad precium annuum cum ho
magio alicui exhibita. Et quedaz sūt
que pro stipendiis milicie tenent. **P**a
trimoniū ergo videtur q. habere pos
sunt. Et scias q. etiam feudalialia i mul
tis locis habent et precium exhibent.
et precio vel precibus inducūt aliquē
aliū sibi in temporalibus equiualeētē
et eque dignum qui loco eorum facit
homagium. **S**ed illa feudalialia que sūt
quasi pro stipendiis milicz videtur
mibi q. sine iniuria domini feudi hñe
non possūt sñ **A** l. 2. in sū. eo. ti. q. 12.
Et eadem rōne idē de religiosi vi
detur. **B**

¶ Quid succedat descendentes? In successione ab intestato pma cā est dscēdentiū. vt in pcedenti. Scdm est. Naz in successione mortui pssimil. seu filiū familias liberi ei? si sūt omnib? alius pferunt. pmi quidem gradus eqūter nepotes z vltiores in stirpes. non distingnendo sexum vel ius patrie ptrā. Succedunt ergo pmo filiū sū sunt siue masculus siue femia eqūl. Nepotes at succedūt in stirpē. in eam ptez quā pntes eoz habituri erant si uiuerent. L. de suis z legit. here. l. 2. z i. Autē in successione ibi posita. **¶** Idē in filiū. l. 2. s. q. i. z. fm. **¶** Posti. **¶**

¶ Quid succedat ascendentes? De deficientib? descendētes succedūt ascēdētes hoc mō. qd defuncto filio sine liberis pntes si soli sūt succedūt salua p rogatiua gradus. **¶** q. p pferuntur quo si ambo supsunt fm. **¶** Posti. et in filiū. eo. ti. q. u. s. **¶** Et si pari gradu sūt pter succedūt. pmi in dimidia z mīni in alia dimidia l. 3. dispar sit numerus. **¶** Et si ex vna pte sit tñ auus masculus: z ex altera auus. z auia paterni vt in dca. q. u. s. **¶** S; si cū parenti b? sint fratres vel sorores. **¶** l. vtri usq. i. ex vtroq; parēte defūcto coniū cti. vt in autē. defūcto. de q. i. z in dicta q. u. s. **¶** Vocant cū ascendētibz in gradu proximis in virilē portionē. i. succedūt eqūter cū patre z matre. z auo. z auia. z aliis descendētib? Idē ē est de filiis fratrū ex vtroq; latē cō iunctoz. Et ita succedit scia sic masculus. nec refert vtz sit su? vel emācipa t? fm. **¶** Posti. z in dca. q. u. s. **¶** L. ad tertull. Autē. defūcto. **¶**

¶ Quid succedat collaterales? De tantib? ascendētibz z dscēdētib? pmo vocant fratres. Sūt et filii alicuius fratris prius mortui. Hico de fratre illo z eius filiis. qui qdem frater de vtroq; parente contingit eū de cuius hereditate agit. et veniūt in hereditatem dicti fratres et eorū filii cum parētibz defūcti. z cū proximis gra-

du ascendētib?. Et dicti filii fratris pferūt illis fratribz defuncti qui sūt ex vno tñ parente coniuncti defuncto. L. de legit. here. Autē. cessante. Post fratres ex vtroq; parente z eoz filios admittūt fratres sorores z eozū filii qui sūt ex vno latere tantū. Et isti etiam fratrum filii pferunt patris defūcti z aliis similib?. Post fratres z fratrū filios admittūt q sūt qdū proximiores. Et si pares sūt parit admittunt. L. de legit. heredi. Autē. post fratres. Et extendit computatio vsq; ad decimū gradū vt dictū est s. hereditas. s. 3. **¶** Et ibi de hoc lati in additōe. Et in hac successione collateralium similiter cessat omnis differentia sex? et emancipatiōis scdm **¶** Posti. z in sū. eo. ti. q. u. s. vbi etiam dicit. **¶** Dic tñ hūc ordinem seruā: vt i rebus maternis soli vterin? vocent. In reb? vero paternis soli consanguinei. In aliis vero cōiter vocabunt. Sed hoc potest intelligi cū agat de succedendo patri vel matri. Si autem agatur de successione fratrum ad inuicē tenendū videt qd dictū est per iura allegata. **¶**

¶ Itz nāles filii succedat patri ab intestato. **¶** Si legitimi non supsunt nec legitima coniū. tūc naturales ab intestato succedūt i duab? vncias. ita tamen qd si mater superest virilis ei portio de ipsis def. Qui xō sūt ex dā nato coitu ab omni pzius beneficio excludūt. vt. **¶** L. de nā. libe. Autē. l. 3. **¶** Vbi dī. l. 3. pī sine legitia. ple seu pen te cui relinq; necesse est decedenti nā lib? liberis totā sūm vel inter viuos largiri. vel testamēto relinq;re. **¶** Qd si pntes dūtaxat ei supsint. legitia pte pentib? filia reliquū inf nāles distri bui pmittit. **¶** Ab intestato. xō cum desit soboles ciuilis. nec supsit iūx legitia si nāles extāt ex ocubina q sola fuerit z indubitato affectu iūx in duas partes sube vncias succedūt inter eos si supest virilis portio datur. **¶** Di. n.

nāles filios etiā pasci bōi iuri arbitrio
necesse est. **N**el si legitimi extrant z suc
cedunt. vel coniuge viua qlibet alū sē
hēdes. **N**i ergo z parētib' parē pſtāt
fi op' sit pietatē. **S**z q ex damnato sūt
coitu omī pſus bñficio excludāf. **N**i
De hi' nālibus z et spuriis. vide. s. fili'
§. 4. 2. 5. **E**t hec de ſucceſſionib' ſuffici
ant licet in multis locis alie conſuetu
dines habeantur.

Sed quid de conſuetudine aliq'rū ter
rarū q mortuo aliq' ſine filiis dñs tre
totum accipit? **R**fm **H**oſti. dico talē
conſuetudinē obſeruandāz ſi pſcripta
ſit. pōt. n. dñs allegare q ab initio h'
pactū fuerit. qz terra ſua erat. **N**i
Et ad hoc pbandum inducit conſuetu
dinē que eſt optima legū z dubiozum
interpretēs. ex de cōſue. cum dilectus. hz
eundē **H**oſti. z in ſū. eo. ti. q. 121. **N**i
Remi. 25. Terra non vēdet imppetu
um. quia mea eſt. z vos aduene et co
loni mei eſtis.

Suffragium defūctorū

ſuffragia ſcā p defunctis pſint
exñtib' in purgatorio. hē. s. purga
torium. §. fi.

Suffragia facta p miſtros ma
los proſunt defunctis? **R**fm **H**o. et
Dei. 4. diſ. 45. **S**uffragia p malū mi
ſtruz ſunt tripliciter. p. ſ. velut p acto
zē. ſic qñ ſunt ex pprio motu. z ſic nō
pſunt niſi forte ex conſequēti et p ac
cidens inq̄tum per elemoſynāz mali
hominis paupes excitati orant p de
functis. 2° poſſunt fieri per malum vt
miſtrum publicum dei z totius eccle
ſie. ſicut ſacerdos qui celebrat miſſaz
vel exequias mortuoz in eccleſia. **E**t
qz ille intelligit facere ſub cuius noīe
ſiue cuius vice ſit. ut p3 p Dionyſium
iz. c. celeſtis **T**erarch. **I**nde ē q ſuffra
gia talis ſacerdotis qñ ſit peccator
pſunt defuncti. 3° poſſūt fieri p malū
ut miniſtrum priuātū. ſ. puate pſone
de mandato euſdem. ſ. exiſtentis i ca
ritate. ſiue ſit defunctus ſiue viuus. z

talitā pſunt. ſicut cū ſeruus in pctō ex
iſtens qd cūq' opus miſericordie facit
ex pcepto dñi caritate hēntis. **N**i. b.
vex niſi quis ſciet maliciā miſtri. et
necitate n' vīgēte facit eū i ſuo ordie
miſtrare. qz tūc inuolueret i eadē pdi
tōne cū eo. ut ſ. ordinarus. p. §. 2. **E**t idē
qd in hoc. §. notaf. in ſum. li. 3. ti. 34. q.
105. **N**i. **M**agis tñ pdeſſent ſi eti
am miſtri in caritate eſſet qz tunc illa
opa eēnt meritoria ex duabus ptibus
Et de iſta mā vide. s. miſſa. §. 7.

Suffragia facta p defunctis p
ſint etiam faciēti. **R**fm **H**o. vbi. §.
Opus ſuffragii qd p altero ſit poteſt
conſiderari dupliciter. **U**no mō ut ē expia
tiuū pene p modum cuiuſdā recōpen
ſatōis. z hoc modo opus ſuffragii re
putatur quaſi eius p quo ſit. z ita ab
ſoluit euz a debito pene ſue. qd nō ab
ſoluit faciēntē a debito pene proprie.
Alio mō pōt conſiderari inq̄tū eſt me
ritoriaz vite ereme. qd hz inq̄tuz p
cedit ex radice caritatis. z ſm hoc nō
ſolū pdeſt ei p q ſit. ſed etiā faciēnti
magis. **N**i in ps. **O**ſo mea i ſinu meo
cōuerſet. **E**t **I**o. **D**amaſcenus in ſer
mone de his qui in fide moriunt. diē.
Quicūq' p primi ſalutē agonizat. p
uiū pxiū ſibi pdeſt. deinde pxiū
Ni. **I**dem in ſum. eo. ti. q. 166. **N**i.
Quibus ſuffragiis iuuant anime
defūctorū? **R**fm **S**eg. **A**ie defunctorū
q̄tuor mōis abſoluunt. **A**ut oblationi
bus ſacerdotū. **A**ut p cibis ſanctoruz
Aut carozū elemoſynis. **A**ut ieiuniis
cognotoz. iz. qz. non extimem. z. c. aīe
Quos modos diſtinguit **R**ay. dicens
ſic. **S**uffragia qd pſūt defūcti ad ab
ſolutōnem pene. **N**i. nō ad pxiū vt
te etne. ut in ſū. eo. ti. q. 167. **N**i. a q
pnt abſoluti q̄tuor modis. p mō p inter
ceſſionē ipſius capitis. ſ. xpī. ſic iuuā
tur p oblatōem altaris. 2° p inſeſſiōz
qñ p uatā m̄broz. i. p oſes ſcōz. 3° mō
p modū redēptōis pene. ſ. p elemoſ
ynaz largitōez. 4° p modū ſolutōis pe
ne. ſ. p ieiunioz afflictōem. **E**t ad dñs

quorū modos omēs alii reducunt. **A.**

Idem in dicta. q. 167. **B.**

Que suffragia sunt meliora? **R.** **Ray.**

M. meli' ē opus caritatis qd' di-
rigit in deū qd' in hominem. iō duo pri-
mi modi qz in deū dirigunt meliores
sūt q' duo ultimi: nisi p' accūs: in q' tuz
selemosyna ipetrat scōz ofones. **Q.**
hō melius est opus caritatis cōis q' p'
uate z spālīs. iō meli' ē suffragiū sac-
menti altari q' ofonis. **A.** Et qz in
sacro ē ipse xps. z ei' i' ipso spūitat passio
q' nil est efficac' ad remissionē z grā d'
ofens. i. c. qd' sit. **B.** Et iterū qz bo-
nū q' tō cōi' rāto meli'. iō elya melior
est ieiunio. **A.** Idem in dicta. q. 167. **B.**

Utrū missa p' defunctis equit valeat

defuncto sicut alia. **R.** fm tho. i. 4. d. 1.

45. In officio missae nō solū ē sacrificiū

sed etia sūt orōnes. et iō suffragiū missae

comet duo de p'dictis. scōnem z sacri-

ficiū. Quātū ergo ex pte sacrificii ob-

lati missa de q'cuq' dicat equit pdest

defuncto z hoc ē p'cipuū qd' fit in missa

Sed ex pte orōnū magi pdest illa in

q' sūt orōnes oēs ad hoc definiare. **B.**

tū iste pfect' recōpensari pōt p' maio-

rē deuotiōem vel ei' q' dicit missa vel

ei' q' facit dici. vel itez p' deuotionem

siue intercessionē sci cui' suffragiū iplo-

rat. De mā missae bēs supra. missa. **A.**

Ad. p. vt in dicta. q. 167. **B.**

Utrū defuncti p'sint suffragia? **R.**

fm tho. z. **p.** vt supra. Illis soluz p-

desse pnt qui sunt in purgatorio. **Ray.**

vt dicit **p.** ad b' vt alius defunct' in-

uet. duo regit ex pte ipius. Unū ē in-

digētia. z iō nō p'sūt b'is. Alterū ē adi-

tionale meritū. i. vt hoc meruerit sibi

pdesse vt dicit **Aug.** Et iō nō p'sūt dā-

natis in inferno. Utrūq' hō i' his ē q' sūt

in purgatorio idcirco p'sūt illis. Et sic

logē illa auctoritat' **Aug.** i' enchiridīo.

i. z. q. 1. tēpus. Et de materia purgatorii

bēs supra purgatorium. **A.** Hec vera

sūt. i. z. aliqui dixerit q' p'sūt etiā exiit-

b'us i' inferno ad aliq'le mitigationem

h' hoc coiter nō tenetur. vt i' sū. eo. ti. q.

167. vbi hec plene norant. **B.**

Utrū suffragia spālī p' aliq' scā eq' p-

sint alia. **R.** fm **p.** et **Tho.** in. 4. d. 1.

45. Utrū suffragium sit virtutis finis. et

deriuat p' intentionē facientis quo vo-

luerit. valet ei' p' q' sit q' tū ad liberatō-

nem a pena. tū q' tū ad cōgulationē

z interiorē cōsolatōem fm q' un' i' ca-

ritate existens de bonis alteri' gaudz

sic valet oibus in caritate exiitibus. z

plus ei' quā in maiori caritate est. **A.**

Et hec est cōis finis. i. z. aliqui cōtrarium

dixerint. i. q' dicta suffragia i' sint scā

specialiter pro aliquo eque p'solunt

oibus qui sunt eiusdē meriti. q' ad uti-

litate z liberatōem. i. z. nō q' ad bonoz

ut in sū. eo. ti. q. 169. **B.**

Utrū suffragia scā p' multis equiter

p'sint singulis. **R.** fm **Tho.** z. **p.** ubi

S. Si ualor suffragiorū cōsideret h'z q'

ualet ex virtute caritatis. sic tū p'sint

singul' ac si p' uno tū fieret. qz caritas

nō minuit si distribuatur affectus i' mul-

tos. imo magi auget. Et sūt ēr gaudiū

ex caritate pcedens q' tō plurib' ē cōe

rāto sit mai'. ut dicit **Aug.** i' li. cōfessio-

nū. z sic q' tū ad cōgulationē pōt itelli-

gū de cōf. d. 1. s. nō mediocri. Si at cōsi-

deret ualor suffragiorū in q' tū sunt sa-

tisfactōes: quēdā p' intentōem faciēti

trāslate in mortuos sic magis ualet

ei' p' q' spālī sūt. Sicn. effect' suffra-

giū diuidit ex diuina iusticia inter eos

pro quibus sunt. **A.** Idem in sū.

eo. ti. q. 170. **B.**

Superbia utrum sit pec-

catū mortale

R. fm **Tho.** scōa scēde. q. 16.

Superbia cōsistit in hoc q' aliq' extollit

se sup' id qd' ē sibi p'fixū a diuina rēgla

z qd' ap'ls dicit. z. cor. x. Nos at non i-

me sūz glāmur. i. fm mensurā quaz

mēsus est nob' de'. Et iō of. ecc. x. In

tū supbie hoīs ē apostatare a dō. In

hoc. n. radix supbie cōsiderat q' hō ali-

q'lit nō subdit deo z regul' ipius. Hoc

ipm at qd' ē nō subici deo h'z rōnem

peti mortalis. Unū supbia h'z gen' suuz

est mortale. Sicut tñ in aliis q̄ ex suo genere sūt pctā mortalia. puta i fornicatōe z adulterio sūt aliqui motus qui sūt pctā venialia ppter eoz impfectōem. q̄. s. pueniunt iudicium ratiōis. z sūt pter eius cōsensu. Ita etiā circa supbia accidit q̄ aliqui mori sū pbie sūt peccata venialia: dū eis hō non consentit. De supbia ornatus. s. ornatus. Et de vestibus. i. vestis. **A**. Pro meliori h' matric declaratione p̄ videndū est qd sit supbia. 2° de eius spēs. 3° vtz sit mortale. Ad p̄mū dicendū sū **Tho.** scda scda. q. 102. a. m. 5° q̄ supbia est quedā extollentia p̄ quā q̄ se extollit sup̄ id quod ē ei p̄ximum a diuina regula. Dec diffinitio obscura est. qz multū generalis. s. p̄ alias p̄ ticulariores dilucidabit. Cū sciendū q̄ a diuina regula plura nobis p̄fixa sūt z ordinata. quoz p̄mū est obedientia dei z hoīz. Deī ut p̄ **1ª Reg.** 15. ibi Nunquid vult dñs holocausta aut vitimas 2^a. **1ª Paral.** 18. Si ecclesia non audierit sit tibi sicut ethiopus z publicanus. Et **1ª Cor.** 13. Ois aīa p̄ testatibus sublimiorib' subdita sit 2^a Et huc obīe dñat cōplacencia p̄pe uolūtatē. Jōi ea ē viciū supbie. **1ª Ieri.** 15. ibi. Nā q̄ p̄ supbiam aliqd cōmiserit 2^a. Cū ut p̄ in sū. de viciis. sic diffinit. Supbia ē amor p̄pe voluntatis. De cūdū qd a diuina regula hōi p̄figit. ē ut nō appetat aliū p̄pe. ut p̄ **1ª Paral.** 23. ibi. Nā opa sua faciūt ut videātur ab hoīb' 2^a. Desiderare ergo p̄pe. p̄ ē d̄ diuinā regulā. z iō est supbia. Unde ab **Aug.** in li^o de ciui. dei. z in sū. de viciis sic diffinit. Supbia est puer se celsitudinis appetitus. Ad clarius dī 2° scda. 4. 2. i. c. ex supbia. v3 sic. Supbia amor ē. p̄pe excellētie. z iste ē amor p̄ uersus. vt dicit **Aug.** qz h3 in se puer sitare d̄ diuinā regulā. ut p̄monstratū est. Et ē qz ducat hoīem in oēs puerfirate. Nam mens potentie auida neq̄ abstinerē nouit a vetit' neq̄ gaudere ccessio. neq̄ pietati adhibere cōsensu

47. dī. virū. Tertiū qd a diuina regula p̄figitur hōi est ut non se extollat si ne de se reputatiōem faciat. nec apud deū nec apud p̄xiū. nec apud seipsū. Non apud deū qz non possemus ratū agē q̄ vel vni diuino bñficio puta creatōis uel redēptiōis valerem' satisfaccere. Et iō **Luc.** 17. dī. scū feceritis oīa que p̄cepta sūt vobis dicite serui in utiles sumus. Nō apud p̄xiū. i. ut si se illo reputer iustiorē. Et iō non d̄beimus nos etiā sup̄ peccatē p̄xiū ex tollere. Nō occurreret nobis scilicet phariseo dicenti. Non sū velut hic publicanus. ex q̄ a dño cōdemnat' est. **Luc.** 18. Non apud seipsū. i. ut si seipsū iustificet corde vel ore. **Job.** 9. Si iustificare me voluero os meū condemnabit me. Diuina ergo regula p̄fixit homini: ut non se reputer. s. quāz facit reputator sui. z scdm hoc potest sic diffiniri. Superbia ē propria reputatiō. Ad secundū dicendū q̄ in dicto. c. ex supbia. 2° sententiarum. dī. 4. 2. enumerantur. quoz species. Et hoc ideo quia ibi non fit mentio: nisi de superbia in intellectus. z de superbia mixta. Superbia intellectus subdiuiditur in tres. z superbia mixta ponitur pzo quarta specie. Sed vt ex p̄cedenti. s. potest colligi si species superbie singularit' numerentur plures sūt q̄ quatuor. Si vero generaliter pautōres. Ideo q̄ notandum q̄ tres generales sūt species superbie. videlicet superbia intellectus affectus z mixta. Superbia intellectus subdiuidit' in tres. vt in dicto. c. ex supbia. Prima spēs est. quando q̄ gratiam quā h3 reputat a se hēre. i. ex proprio studio diligentia seu ingenio. Secunda qñ se gratiam a deo hēre nō reputat. siue tēporale. siue spūale. s. ex propriis meritis. Tertia est qñ q̄ se lactat seu reputat gratiam habere quam non habet. uel amplius q̄ habeat. Superbia affectus distinguitur in duas. videlz in affectus cōtumacie seu volūtatē p̄prie. z in affectū p̄sidētie

Quo ad pñm potest dici q supbia est
 otumacia. tra legitimā obiaz. Nūeri
 15. ibi. Anima q p supbiā aliquid com
 miserit zc. seu q supbia ē amor pro
 prie voluntatis. ut in sū. de viciis. Quo
 ad secūdu pot dici q supbia est amor
 prie excellentie. dco. c. ex supbia. Et
 est aduertēdū. q hic amor reuerētie
 non solū intelligit cū quis querit ho
 nores: sed ēt qñ non qñt sed oblatos
 suscipit ad ppriam gloriā z complacē
 tiam. s. q. l. sciendū ibi. Nam cū hi suc
 cessus picipi zc. Et in hoc periclm ma
 gnū imminet etiam bonis. q licet faci
 liter mūdi honores contēnāt n qñt
 tñ difficulter dū offerūt non delectat
 vt dīc glo. Aug. sup illd. l. ad Thessal.
 2. Nō qñ bonib placentes zc. Supbia
 mixta est cū ceteris despectis singula
 riter qz vt vidē. vt dco. c. ex supbia
 v3 cū qz lz reputet se gratias a deo ha
 bere. z nō ex ppriis meritis. tñ gloria
 tur se singlarem esse seu reputari desi
 derat seu delectat. Inqñtū. n. se pputat
 z gloriat singlarem. picipat de super
 bia intellectus. et pprie reputatōis
 Inqñtū vero delectat seu amat repu
 tari. participat de superbia affect. iō
 bene species mixta vocat. d q morat.
 23. c. 16. Greg. ait. In hac arrogantie
 qñta specie crebro hūanū animū labit
 vt id qd habet habere se singlriter
 gloriatur in q tñ diabolice silitudini
 vicinū appropinqt. Ad tertiū dicendū
 q aut superbia non hget consensuz
 deliberatū aut habet. p casu est venia
 le. vt est hic ptractū. In secūdo absq
 villo dubio est mortale. qz contrariat
 humilitati sine q nemo potest saluari
 vt patz Mat. 23. z Luc. 14. z nōt Nico.
 de lira super ps 83. z Tho. scda scda. q.
 162. ar. 5. imo radix z mater est omniū
 capitalium peccatorum. vt pater per
 Gregi. moral. 31. c. 30. Unde z de pe. dif.
 2. c. principiz. ad fi. idem Gregori. di
 cit. Consideret homo elatus quid i ter
 ra mereat si fiat angelus in celo in
 terra pstermitur.

Suspensus. fm Sult.

suspensus
 dicitur aliquis quandoq; qui
 dem quo ad se. z quo ad alios quando
 s. per sententiam canonis vel hominis
 suspensus est. z talis tenetur abstine
 re ab officio. z illi qui hoc sciūt tenentur
 eum vitare quo ad executōem offi
 cii. Si tñ occulte sit suspensus dco mo
 do per sniam canonis. ille qui hoc fecit
 si non possit eum vitare sine scanda
 lo credo q nō tenetur. Suspensus ho
 mo quo ad se tñ ille dicit q non est prohi
 bitus abstinere. ab officio z hi per se
 tentiam canonis vel hominis. sed per
 simplicem phibitionem iuris absq la
 ta sententia sicut quilibet existens in
 peccato mortali tenet abstinere a ce
 lebratōne. Si tñ celebret non tenetur
 subditus eius euz vitare. vel quicūq;
 alius etiam si sciret ei peccatum. Lar
 ge quoq; dicitur quis suspensus quo
 ad alios non qno ad se vt clericus pe
 grinus qui permittitur celebrare i oc
 culto z ex deuotōne sed non i publico
 vt. s. peregrinus 2. d. 3. Predicis
 coucor. Ul. vt in sum. li. pñ. tñ pñ. qōe
 21. circa fi. Sed hodie circa predicta in
 nouatio scā est aliqua. vt. s. clericus
 3. s. fin. additōne. **D.**
 Quid si quis sit suspensus a ponti
 ficalibus. fm hosti. Etiam si cele
 bret in pontificalibus non est irregu
 laris quia pontificalia non sunt d s b
 stantia celebratōis. nec debemus ali
 quem iudicare irregularem nisi inue
 niat expressum. ar. de pe. dif. pene. et
 extra de sen. exco. is qui. in pñ. h. 6.
 A. Lon. Inno. z Sult. duran. vt in sū.
 li. 3. ti. 29. q. 5. h. qd si aliq. **D.**
 Quid si qz suspenditur ab ingres
 su ecclesie. vel ingressus ecclesie sit ei
 interdict. h. 1. 3. tñ tali p cñs censet
 in ipa ecclesia diuinorū celebratō inter
 dicta irregularis efficit si d iudictum
 hi diuinis se scient igerat in suo agēs
 officio sic pñ. Talis qz si hoc iudicō
 durante decedat non debet i ecclesia

nec in ecclesiastico cimiterio: nisi peni-
tuerit sepeliri. ex de sen. exco. is. cui. li. 2.
6. Et de hoc. s. interdictum. 4. s. pfr.

¶ Utz suspensio possit suspendi p app-
latōez. **R.** Sicut excoicatio. sic ab offi-
cio uel ingressu ecclesie lata suspensio
per appellatōem sequentē minime su-
spendit. ex de sen. exco. is. cui. li. 2.

¶ Utz suspensio a picipatōe ut col-
latōe sacroz. si s. facit sit irregularis.
R. fm Inno. 2. hosti. Non. ex de cle.
exco. mi. si celebrat. Talia. n. non sunt
ordinis. q. 2. laici picipat sacrament
2 cōferūt sacra. **A.** Idē in dca. q. 5. h.
quid si suspendit. **D.**

¶ Utz suspensio a diuinis uel ab of-
ficiis seu a celebratōe misse uel aliq
bi. **A.** s. q. d. pprie p. tinet ad aliquē
actum ordinis fm eundē Inno. 2. in di-
cto. h. quid si suspēditur. **D.** sit irre-
gularis si s. faciat. **R.** s. Inno. Irregu-
laris sit. Nā tales actus sūt pprie ac-
tus ordinis. ex de sen. 2. re iudi. cum ex
ni. li. 6. xi. q. 3. si quis epus damnatur. 2
fm Huil. etiam si extra ecclesiaz dicat
horas officiando pplm sicut in exerci-
tu 2 huiusmodi. Sed si dicat cū vno so-
cio uel duobus. nō officiādo i ecclesia
uel in p. p. licz mortaliē peccet sic cōi-
cādo cū alijs non cōtrahit tñ irregu-
ritatem. Debet etiam abstinere ab ill
xobis q. a solis sacerdotibus dici solēt
ut dñs vobiscū. Iterum minus malū
faceret si ab alio ēt nō sacerdote face-
ret horas incipere. Idem Huil. duran.
in Spe. **A.** in sū. eo. ti. q. 6. q. incipit.
Circa tertium. **D.**

¶ Utz suspensio ab officio tñ possit
percipere puentus beneficiorz suoz.
R. fm Inno. Non. extra de appel. pa-
storat. Sed hoc intelligit hosti. qñ ex-
gñ cā suspensio est. ex de pur. ca. iter
solicitudines. Secus si ex leui cā puta
ppter ppli scandalū. uel infamia solā
nec diu sterit cōtumax. Idem hosti. **A.**
Idem in sū. li. 3. ti. 23. q. si. Ubi 2 addi-
tur fm hosti. Nota q. quicūq. est ex-
coicatus ēt ab officio et beneficio ē su-

sensus. extra de appel. pastorat. s. si.
sed non cōuertit. Itē qñq. suspensio
est ab officio v. suspensio 2 a bñficio
ar. ex de cle. coniu. c. diuersis fallacis
2. c. quod a te. sed non cōuertit. Item q.
cūq. suspensio est a subdiaconali ordi-
ne. suspensio intelligit a diaconali et
sacerdotali. sed non cōuertit. ar. ex de
cor. viti. c. significauit. Velius fac. ga
cui interdictū minora intelligunt inf-
dicta 2 maiora. ex de sen. exco. cū illoz
Sequit. Et suspensio a sacerdotalib.
suspensio est a pontificalibus. sed nō
cōuertit. Quis ēt suspensio a collatōe
ordinū simpliciter. suspensio. itelliga-
tur a collatōe diaconi 2 p. p. yterri. **A.**
collatōe tñ subdiaconi 2 qñq. inferi-
orum ordinū nō v. suspensio. v. inui-
tur ex de tēpo. or. dilectus filius. in fi.
2. c. f. ad fi. Allata iura nō uident h.
p. bare. Nā. c. dilectus non declarat q.
p. simplice suspensioē ab ordinando
intelligatur solū ibibira collatō p. p.
teratus 2 diaconatus. In. c. at litteras
fuit facta p. p. ularis suspensio ab his
duobus ordinib. Sequitur. Qui inter-
dictū ingressus ecclesie interdictū offi-
ciū intra ecclesia non ex. Ergo suspen-
sus ab officio suo pōt ecclesiaz intrare
2 diuinū officiū audire. d. tñ caueat
q. non officiet. Secus dicerē si esset su-
spensio simpliciter a diuinis. quia tūc
nec officiare posset nec cum alijs audi-
re. hec hosti.

Suffragatio. Qui dicū
cūctis susur-
rones. **R.** scdm Tho. scda se-
cūda. q. 74. Sicut dicit glo. super Ro.
p. Suffraganes dicuntur inter amicos
discordiam seminantes. Detractores
qui aliorum bona negant vel minuit
contumeliosi qui intendūt bonorem
auferre. Et de his duobus. s. detractio
2 supra contumelia. **A.** vbi de o. his
etiam latius dicitur. Et dices q. d. nō.
in sū. li. 3. ti. 23. q. 261. **D.**
¶ Sed quod hor. est grauius? **R.** se-
cūda Tho. secūda secūda. q. 74. En

furratio grauius est. Nam tato aliq³
nocumentum grauius est quanto bo
nuz quod tollitur melius est. Melior
est autem amicitia q³ fama que tollit
per detractionez. quia fama ad h^o ma
xime necessaria est: vt homo idoneus
habeatur ad amicitiam. Item amici
tia est melior q³ honor: qui tollitur p
contumeliis: sicut et amari est meli⁹
q³ honorari. fm philolophum s^o ethi
coruz. Unde benedicitur Eccl. 6. Ami
co fideli nlla est comparatio. Et Eccl.
5. Denotatio pessima super linguez
Sufurratoz autem odium inimicitia
et contumelia. Item in dicta questioe
261. **B**

Tabellio est publica per
sona habens of
ficiu scribendi instrumeta
ad faciendum fidem. **A** Hoc dictu
fuit glo. Ray. vt in sum. libro 2. titulo
s. qone. 4. **B**

¶ Utrum clerici exercere possint of
ficiu tabellionatus. Respondeo scdz
Ray. Clericis in sacris ordinibus con
stitutis est penitus interdictum offi
cium tabellionatus. et si illud habeat.
ad dimittendum sunt compellendi p
subtractiōem beneficii appellatione
postposita. extra ne cleri. vt. mo. sicut
Et idem credo si sunt in minoribus et
habeat sufficientia beneficia. ar. extra
de postu. clenci. Sed vt addit Inno⁹.
si illi qui sunt in sacris instrumeta co
ficerent ante q³ eis interdiceretur va
lerent. als non Et intelligitur secudu
Hosti. q³ non valerent in secularibus
negociis. vt docet Rubrica p^odicti. c. si
cut. sed in ecclesiasticis valerent. **A**
Idem in dca q. 4. **B**

¶ Utrum episcopus possit in ecclesia
sticis constituere clericum tabellioez
Respondeo scdm Ray. Potest per to
tam suam dioecesim. cui cura omnium
est commissa. io. qone. l. regenda. xii. q.
i. episcopus. etc. precipimus Et si fe
cerit poterit ille vocari ad scribenduz
acta ecclesiastica fori. Als vbi tabel

lio non habetur. due honeste persone
subrogabuntur. extra de probat. quo
niam contra falsam. Et sic intellige q³
clerici possunt esse notari pape. s. q. i.
quidam. Sed tamen constitutus a pa
pa poterit conficere instrumenta vbi
qz. Constitutus autem ab episcopo no
habet potestatem extra dioecesim illi
us qui ipsum constituit. ff. de iurisd.
om. iudi. l. si. Sed tamen si simpliciter
constitutus sit tabellio maxime ab e
piscopo qui haberet super hoc priuile
gium. potest etiam iste vbiqz. **A**
Hosti. post predicta subdit. Sed et oi
ci potest q³ ex quo quis simpliciter co
stitutus est tabellio ab illo qui habz
hanc potestatem. potest vbiqz confice
re instrumenta sicut presbyter semel
ordinatus vbiqz celebrat. vt in dicta
qone. 4. **B** Et nota q³ tabellio ec
clesiasticus non debet conficere instru
mentum in secularibus. nec secularis
in rebus pure ecclesiasticis. quia ho
rum conuersatio non debet esse per
mixta. 2. qone. 7. laicos. Unde notari
clerici in curiis principum prohibent
esse scriptores. extra ne cleri. vel. mo.
sententiam. S. ne quisqz. **A** Idem in
dicta qone. 4. **B**

¶ Utrum religiosi possint exercere of
ficiu tabellionatus. Respondeo fm Jo.
and. super. c. vt officium. de hereticis. l. i.
o. qui sic dicit. per hac litteram bene
pater q³ tabellio factus monach⁹ non
potest exercere tabellionatus officiu
in aliis q³ contra hereticos. vt dictum
est. s. hereticus. 2. §. i. 7. qui incipit in
examinatione. Et hoc idem patet in q³
dam exua. Bonifacii octau. de offic.
or. in decre. supioribus. circa medium.
Et idem probat olim per decre. extra
ne cleri. vel. mo. sicut. De sacro sanc
ec. l. ante p. 16. q. i. nonarii. l. de epis. et
cle. l. placet. Tamen sicut notat Huil.
in spe. vetera instrumenta coplebit: s.
noua no assumet. ff. fami. heret. l. alie
natioes. et ex de iudeis. iudei. cu. sibi⁹

Tallia siue exactio, siue col-
lecta, siue q̄sta. **U**ltz
domini temporales possunt
imponere subditis suis siue exigere
tallias. **R.** **fm Ray.** Illam p̄t oīs im-
ponere uel exigere, de qua cōuenerūt
secū vel antecessoribus suis bōa fide
z sine villa coactōne sicut solet fieri cā
mansi vel ville qñ de nouo concedun-
tur. q̄ dāc aliqd ut p̄mittit census an-
nuus z hī. **O**mnia ergo huiusmōi dñi
tñ nō sint pacta turpia vlt̄ deum lici-
te exiguntur. **N**ā quilibet in traditōe
rei sue p̄t imponere legē quā uult. ex
de condi. app. verū. is. q. 2. eleutherius
Nam z scienti z volenti nō inferi do-
lus. **L**. de transac. cum donatōis. z pa-
cta custodiri debent. ex de pac. antigo-
nus. Quicqd ergo subditus de hī sub-
traheret furtū faceret, verūtñ si in in-
strumento positū est indiffinitē q̄ sol-
uent questam vel tallias. intelligo q̄
dñs d̄s eam moderate petē inspect̄ cō-
ditōibus. ex de censu. cū apls. in fi. io. q.
3. c. vlti. Immo fm **Suil.** si dicat q̄ do-
min⁹ possit imponē questā vel tallias
fm beneplacitū suū. nihilominus mo-
deranda est ad arbitriū boni viri. Si
hō dñs vltra p̄dicta exigat coacte per
se vel per suos directe vlt̄ indirecte te-
netur restituere. dñs. is. de eulogio. i. q.
2. placuit. z. c. p̄pio. **E**t d̄ cogere indire-
cte. qñ negat subditis iusticiā. vel non
defēdit eos ut sic aliquid extorqueat
uel insinuari facit q̄ uult aliqd habē.
Secus esset si reciperet aliqd sponte
oblatum nulla fraude adhibita. **I**tes
secus est de his qui mere sūt serui. ga-
res eoz sūt dñi. peccat tñ dñs si nimis
quāt eos. sed non tenet ad restitutōez
A. hoc dictū de seruis fuit **Ul.** q̄ eti-
am con. p̄dictis. quibus ēr cō. **H**osti. z
Tho. **E**t addit **Tho.** i. eplā ad Iouissāz
lotzbinge. q̄ p̄ncipes trax a deo sūt i-
stituti. non qdē vt p̄pā luc querant. s̄
ut cōem vtilitatem p̄p̄s pcurent. **E**t
ideo instituti sunt ei redditus: ut ex
illis viuētes a spoliatōe abstinerent

Unde in ezech. 45. dicit q̄ p̄ncipi erit
possessio in i. r. z nō d̄populabunt vl-
tra p̄p̄m meū p̄ncipes. **D**. De mā-
dce. q. vide s. dñs. s. 2. **E**t ibi agit d̄ casu
b. in qbus dñs potest a subditis exigē
vltra consuetum.

Quid de quibusdā dñis qui nihil p̄-
cipiūt nisi tallias? **R.** **fm Ray.** Si tallia
est antiq̄. z creditur p̄babilis q̄ ex cā
iusta imposita fuerit: potest exigi. ita
tñ q̄ ipse dñs impleat si quid ex illa
cā implere debeat. **S**i vero est noua
nescitur iusta causa nō debet exigē z
si receperit debet restituere. i. q. 6. si
res. **A**. **L**on. **Ul.** ut in sum. eodem tñ
q̄ōne. 36. **D**.

Qualiter sciri potest tallia ex iusta
causa fuisse ip̄sita? **R.** **fm Suil.** p̄t
hoc sciri vel per instrumenta inde cōfe-
cta uel si ita seruata est a tpe a quo n̄
extat memoria. qz tunc p̄sumit iusta
cā. ar. 12. dñs. illa. nisi violenta sit p̄sum-
ptio in dñum. sicut de p̄scriptōe dicit.
s. p̄scriptō. s. s. **A**. ibi p̄. z in. c. ep̄m.
de p̄scrip. l. 6. q̄ p̄sumptio est regulari-
ter p̄ allegante cursū temporis cuius
iniciū non extat memoria. **N**ō hūz est
fm eū. **Suil.** z in sum. eo. ti. q. 38. nisi vio-
lenta sit p̄sumptio in dñum. **A**.

Quid de quibusdā qui allegantes
consuetudinem accipiūt a subditis d̄
mobilibus qcquid volūt. z p̄cipue ex-
poliant eos qñ suspicantur illos velle
transire ad alium? **R.** **fm Suil.** Tales
dñi peccant z tenentur ad restitutōez
vt tactū est in. s. 2. nisi q̄ si certū forsi-
tan esset q̄ a p̄ncipio in concessiōe ter-
re fuisset exp̄se impositum tale onus
tolerari posset dñi tñ vltra modū non
grauant eos: nec manētes nec recedē-
tes. **A**. z dum tñ nō fuerit impositū
per maliciam uel fraudem. fm eundē
Suil. **E**t p̄dictis 202. **Ul.** z addit. **S**ed
p̄babile non est hī consuetudinē nimis
seruilem inductā esse de voluntate s̄
ditorū. sed per coactōnem z violenti-
am superiorū. dicit tñ idē **Suil.** q̄ i
hoc z similibus q̄ tolerant ab ecclesia

p eo qd aliq ibi pōt esse dubitatio d in
re aut de scō. nō credo simplicit̃ esse d
negandā absolutōem. s; faciēda ē cuz
qdā tñ dubitatioe r p̃statioe sic
absoluo te de hoc inq̃tū possū. sed ti
meout credo qd nō sufficit tibi ad sa
lutē: nisi alit̃ te habueris in hoc casu.
vt in sū. eo. ti. q. 39. **B**

Altz dñs possit vendē baluū r hī
tallias r officia i subditos. **R.** s; **I**ho.
in qdā epla ad ducissā brabantie. **A**po
stolus dicit sic. **P**ulta licet s; nō omnia
expediūt. **S**ū ar baluū r officialibus
vris nihil cōmittatis: nisi tpalis officii
pr̃atē: nō video quare nō liceat vobis
vendē hī officia: pū talibus vendatis
de quibus possit p̃sumi qd sint viles
ad hī officia exercenda: r non tanto p
cio vendat officia: vt recuperare non
possint sine guamie subditoz. **S**z tñ
talis venditio oio expedit̃ nō vī. p qz
frequent̃ contingit qd illi q eēt magi
idonei ad hī officia sunt pauperes: ut
officiū emē non possint. qm̃ ē si tales
diuites sint. tñ qz boni sunt non ambi
unt officia nec inbiant ad lucra. **S**eg
tur ergo qd vīp̃sumuz illi officia emūt
qui sunt peiores r subditos vros opp
mentes. **S**i magis expedit̃ videtur
vt bonos r idoneos ad officia vestra
eligatis quos etiā inuitos: si necesse fu
erit ad suscipienda illa officia cōpella
tis. qz per eoz bonitatē r idustriā ma
gis accrescer vobis r subditis vris qd
de p̃dicta officioz venditōe acquirē
valeatis. **E**t hoc consiliū dedit **M**oy
si cognatus suus. **P**rouide inqt de omni
plebe viros sapientes r timentes de
um r qui oderint auariciam. r cōstitue
eos tribunos r centuriones. gnquage
narios r decanos qui iudicent poplū
omni tpe. **A** **D**e i sum. eo. ti. q. 40
Clarū est at qd oca officia regimīs vē
di strictissime p̃hibent. r statutū ē qd
non eligant ambitōne vel p̃cio. s; vi
ri pbate vire. r talis assumpti nihil d
bent p officis dare. **I**mmo int̃ gesta
debent iurare se p hī officis nihil d

disse. vel postmodū nūq̃ daturōs per
se vel interpositā psonā titulo donati
onis venditōis vel quocūq; alio vela
mento. **E**t ob hoc exceptis salariis nī
hil penitus tam in administratōe posi
tos qd post depositum officiū p aliq
p̃stito beneficio tpe administratōis qd
gruito meruerint. accepturos. **E**t si qd
ausus fuerit p̃stita sacramenta negli
gere. non modo aduersus accipientes
sed etiā aduersus dantē acculandi cū
ctis tanq̃ crimen publicū concedit̃ fa
cultas quadruplici pena eū qui cōti
ctus fuerit modis omnibus feriendo.
Ad. l. iulīa. repe. l. si. **B**

Altz liceat dñs recipere mutuum a
talibus officiatis. ita qd satisfaciant si
bi de officio. **R.** **I**ho. i p̃dca epi
stola. **A**d hoc videt̃ dicēdū. qd si pacto
mutuum det ut officiū recipiāt absq;
dubio pactum est vsurariū. quia pro
mutuo accipiūt officii pr̃atē. **U**nde
in hoc vatis eis occasiōe peccandi. **E**t
ipsi etiam tenent̃ resignare officio ta
liter acquisito. **S**i tñ officium gratis
vderitis. r postmodū mutūū recepti
tis ab eis qd de officio recipere possēt
hoc absq; omī peccato possēt fieri. **A**
Idem in sū. eo. ti. q. 41. **B**

Altz persone ecclesiastice debe
ant persolvere r actōnes uel tallias
R. nullo mō nec licet laicis exigē ab
eis etiā rōne possessionū suarū. domo
ruz. aut p̃dioz. **E**t de imu. ec. qz nōnulli
li. c. **A** nisi p̃dia fuissent p̃ p̃us p̃re
dictis r actōibus subiecta. tūc. n. tran
seunt cū onere suo. ut. s. emunitas ec
clesie. **S**ed posito qd qd verus dñs
est. r qd nihil penitus p̃cipit qd vix cre
dibile est. quin ad minus a subditis
recipiat iusticias. r sequant̃ euz in ex
ercitu in bello iusto. **S**i tamē ita hūz
sit qd nihil p̃cipit. credo saluo meliori
iudicio dicit **L**ay. qd debent aliquid in
rer se statuere quod det sibi in signū
subiectōis. ne al̃ inutit̃ videatur eē
penes eum dominū rei sue. ar. optim
ad hoc. is. qz. eleutheris. r. l. q. 3. si qd
10

obiecerit. Si aut dubites qd aut quā
tū illud debeat ēē credo qd debent ob
feruare qd ī vicinis villis vel castris
vel provinciis obseruāt. ita tū qd illa
villa non grauet. Vel si diuerse sunt cō
suetudines ea que minus soluit eliga
tur. extra de confue. cum olim. in fi. ex
tra de cens. ex parte. in fi. et. c. super eo
Et hoc totum intelligi. nisi ipse v' ali
quis de antecessoribus suis viderit
vel donauerit eis illud quod in subie
ctōnis signum ofuscit percipere. tunc
non potest aliquid petere. c. om. l.
2. post. Et addit. d. q. bec ha sūt ni
si ōmī tū preſcriptiſſent libertatē. v' i
f. ōm. et. l. q. 37. .d. Ad mām talliaz
potest competere sūp pedagium.

Emperantia. Vide supra.

fobzietas, z et supza ebzietas

Estamentum p.
cōt. Quis potest facere rest.

cōit. Quis potest facere testm?
¶ **P.** fm **Dof.** Quilibet potest facere q nō
phibet. ¶ Prohibet autē pmo filiūsa
milias. nūi de peculo castrensi vt quā
si extra de sepul. licet. h. 6. Nec pōt re
linquere aliquid pō aīa sua sine pñs
assensu. ¶ **S.** bñ potē plogare sepulcrum
si supza pubertatē sit. vt bñ supza se
pulturā? ¶ **S.** **A.** Hoc etiā dicit in. di
cto. c. liz. ¶ Item phibet impubes.
¶ **I.** **S.** seruus. ¶ **I.** **S.** furtoſus non habens
lucidū interuallū. ¶ **I.** **S.** p dūgu cui ē ad
minū ſſratō bonoz interdīcta. ¶ **I.** **S.** mu
tus qui nihil loquitur. ¶ **I.** **S.** ſurdus qui
omnino nihil audit. vt i. Inſti. quibus
non eſt per. fa. teſta. per totum. ¶ **A.** Et
ibi p3 q teſtm non viciat ſi interdīctū
adminiſtratōis bonoz vſ lupradcē in
firmatates poſt ei' ſectiōnez aduene
rint. z q ſi ſurdi et muti fuerunt ſſrati.
pñt reſtari. vt ibidē in. ſ. ſepe. ¶ **I.** **S.** **C.**
eius aut pot cum ſolēnitatē q habet. ¶ **I.**
q po. fa. teſta. l. hac cōſultiffima. ¶ **A.** Et
ibi requiritur q habent ſug hoc cōſule
re. ¶ **I.** **S.** Item z illi qui propñis renū
ciauerūt z nihil habēt. vt ingreſſi mō

nasteria, in Auten. de mona. § illud. l.
de sacrosan. ecc. Autē. ingressi. i. q. 3. q. 3
igredientur. Et si quis filios habens
monasteriū ingrediat nullo edito te-
stamento pmitte ei diuidere cū filiis et
inf eos principare, vt in Auten. de san-
epi. § si qua mulier. is. q. 3. siqua. multi.
A. Vbi dicitur qd si habeat liberos igredia-
tur religionē anteq̃ de rebz suis inter
eos disponat liceat ei postea inter eos
diuidere legitima nulla diminuta, z qđ
eis non pcedit monasterio opetet. Et
si pōz sibi z inter filios diuidere volue-
rit ppria sua plona filiis connumerata
vnā sibi ptem oibus modis retineat, qđ
debeat iuri monasterii cōperē. Si ho
in monasterio morietur anteq̃ inf filios
legitos diuidat legitimaz pte sibi capi-
ant. Reliqua hō substantie qđ monaste-
rio opetet. **R.** potest ēr facere testm̄
quicūq; añ pfectionem. cū ad seclz re-
uerri possit. extra de regul. stamun. **A.**
Vt in sum. li. 2. c. 1. §. q. 10. fm docti.
Utz aut clerici possit facere testm̄. bēs
s. clericus. 4. §. 2. Peremite quoq; si
non renunciarerūt proprijs nec se ali-
cui ecclesie traderent vitā mutando,
testari pnt. al. nō. i. q. 3. §. contra pau-
lus. **A.** Vt in sum. co. tit. q. 10. fm do-
sti. **R.** Vt testamēta publicoz vsura
fint iusta itrita ipso iure. extra de vsur.
q. 6. li. 6. **A.** vbi pz qd hoc ē verū nisi
pos fecerint cautionē seu satisfactōez
fm formam ubi traditam

¶ Utz religiosus in ep̄m p̄mor^o pos
sit testifi facere, **R^o p̄m** **¶** Iho. scda scde
q̄ios. Nullo mō pōt. qz sola dispensa
tio rez ecclasticarum ei amittit. que
morte finit ex qua testamētuz incipit
valere. Si tñ ex cōessione pape testifi
faciat non intelligitur de p̄pōo testa
mentum facere. sed apostolica auctori
tate intelligi ampliata potestas sue
dispensationis. vs possit valere p^o mor
tem. **¶** Idem in sum. eot. q̄ios. **¶**
¶ Quid si quis aliquem testari p̄hibu
erit. **R^o p̄m** **¶** Ab eius rei hereditate repel
lendus. vs. si quis ali. testa. prohib. 2.

¶ Quot testes oportet qd sint in testa-
mento. **R.** Regularit fm leges septez
testes requiruntur in **Insti. eo. 6. fi. 2. l.**
eo. l. hac consultissima. **¶** Hoc tamen sal-
lit. quia quandoq; valet sine teste. vt
si miles i bello scribat r moriat.
l. de mili. testa. l. milites. 2. l. vbi patz
qd hoc locum habet in testō defecto tē-
pore quo i militia moritur vulnerat
sive scripserit in clypeo. sive in terra. si
ue vbiq; **2. l. qñq; sufficiat vn⁹**
vt si fiat coraz imperatore. **l. eo. loius.**
2. l. Et ibi pz qd iste testis est ipe ipe-
tor cū fuerit supplicatū p instituendo
heredem aliquā certam personā. **2. l.**
qñq; duo ut inter filios. l. eo. l. hac cō-
sultissima. 6. ex imperfecto. Vel si i ter-
ritorio. 2. l. non in militia tēpore q
mortē. 2. l. testes miles. ff. de mili. te-
sta. l. l. utius. 5. militē etiam i his q sunt
ad pias causas. extra eo. cum esset. 2. c.
relatū. qñq; tres vel qtuor vt ex spe-
ciali pzimlegio. l. eo. l. si non spali. 2. l. si
vn⁹. 2. l. Et his legib⁹ patet qd istud
pzilegiū non magis arrat ad hunc nu-
mez triū vel quatuor. qd ad alium. **2. l.**
qñq; quinq; v3 in testamento rustici
l. eo. l. si. 2. l. vbi patet qd hoc obrinz
qñ testamētum fit in loco vbi septem
testes haberi non possunt. 2. l. qñq;
etiam octo requiruntur. ut qñ testator
vult testari in scriptis. 2. nescit lras. vt
in d. l. hac consultissima. 2. duertenduz
qd pdicta solēnitas testium abrogata
vt p ius canonicū ac etiā diuinum p qd
duo vt tres fidedigni testes sufficere
vident fm 10. hosti. 2. glo. Lay. vt in
sum. eo. ti. q. 10. 4. 2. de hoc latius dcm
ē. s. ecclesia p. 6. 5. in additōe. 2. l.
¶ Quid si testator non vult qd testes
sciant tenorē testamenti sui? 2. l. pōt
facere testamentū quod dē in scriptis. i.
qd ipe pmo testamentuz conscribat. ut
etiam sibi faciat. postea chartaz clau-
sant. repñter testibus dicens. Hoc est
testamentum meū. rogo qd sigilletis 2
subscribat vos. l. eo. l. hac consultissima

¶ Sed tamē per hunc modum facere te-
stamentum non est tutum. quia mul-
tas obseruantias requirit que frequē-
ter cum non seruentur oportet qd nō ua-
leat testamentuz. melius est qd fiat si
ne scriptis. si quando scribitur per nota-
riū tantum. **2. l.**
¶ Quibus verbis debeat fieri testm?
2. l. Non refert si dicat. Petrum here-
dem instituo vel voluntatem meam
ei⁹ dispōni committo. qd nō v3 dcedē ire
status. extra eo. cū tibi. Nec curanduz
est de verbis testatoris. diuinū sūnt
talita per que de volūtate cōstet. l. eo.
l. si. 2. l. Idem in sum. eo. ti. q. 10. 6. fm
hosti. qui etiam dicit qd ob hanc cām
error nois non nocet. ut ibi. 2. l.
¶ Utrum in 2º testamento oporteat
fieri mentionē de p. 1º ut nō. as. disti.
qm. **2. l. in glo. 2. l. dicenduz qd nō**
oportet nisi in duobus casibus. 1. si
factū sit testamentuz inf liberos. l. eo.
l. hac consultissima. 6. ex imperfecto. 2
Autē. ubi posita. bec inter liberos. Ali-
us si testator ipe legem sibi imposuit.
puta si in piori testamento dixit. si se-
cero aliud testamentuz non valeat. vt
non ualeat nisi dixero pater noster 2c.
tunc. n. faciendo secundū. op3 qd faciat
mentionē de p. ut. ff. de leg. 3. l. si quis. in
pn⁹. 2. l. Idem in sum. eo. ti. q. 10. 8. 2. l.
¶ Qd si quis uelit cassare testamentū pzi-
mū r non facere scdm. non pōt nisi iaz
post conditū pñmū sit lapsus decen-
niū. r coraz trib⁹ testibus dixerit nolle
ualere pñmū. **2. l. Idē ē si hoc dixit**
rit inter acta. ut in. l. que sequit. 2. l.
eo. l. sancim⁹. 2. l. de hac solēnitate dō
sicut dictū ē. s. i. 5. Quot testes. 2. l.
¶ Qualiter confirmetur testamentū
2. l. per mortem testatoris. ut habet
2. l. 9. Sed ante mortem quādoq;
mutari potest etiam si pacto conuene-
rit ne mutet. l. de pacti. pactum. quod
dotall. 2. l. Idem in sum. eo. ti. q.
109. 2. l.

Testamentum 2º

Quod ad institutorem heredis
et substitutorem. In testamento tenet
quibus institueret sibi heredem aliquem vel
aliquod collegium. et huius. Sine institutione
heredis non esset sanctum testamentum. vel. Leo. l. iu-
dem. §. q. si non fuerit. Et si quidem te-
stator habeat descendentes vel ascendentes
res. illos tenet heredes instituire sal-
tem in eorum legitima. l. de inoff. testa.
Autem. nouissima. de q. h. s. s. legitima.
¶ Vbi solus de de legitima descendenti-
um. Legitima vero ascendenti cum non
sit inuenta versus quarta pars ut in insti. de in-
off. testa. §. si. Nam ipsi possunt agere
testamentum filiorum. ut per eorum. in pñ. et hoc nisi
testator aliquid de his descendentes
seu ascendentes in testamento reliquit. tunc
eum non rumpit testamentum sed supple-
tur quod minus fuerit legitima. l. de inoff.
testa. l. omnium. cum sequentibus. et sic non
tenet testator eos precipere instituire. ¶
Quod si nec descendentes nec ascenden-
tes habeat tunc secundum leges potest instituire ali-
os quoscunque. ¶ Si tamen institueret ista-
mes aut turpes personas. tunc frea vel
sorores prout rumpit testamentum. et sibi totam acci-
pere hereditatem. l. de inoff. testa. l. frea.
et in insti. de inoff. testa. §. sorores. ¶
Tamen ut ait Ibo. in quadam questione de quibus
si propinquus indigeret illa hereditate in-
digentia manifesta. tunc tenet eis he-
ditatem dimittere nisi essent mali. et
huius bonis indigni. Et dico tenet ex obli-
go honoris pentalis. quia cum precipitur ho-
norare patrem et matrem. precipit et honora-
re pentelam in his que ad pentelas per-
tinet. Si autem non indigerent manife-
ste potest libere in alios refudere dicente
saluatore. Da pauperibus et sequere me
¶ Idem in fili. l. i. et si. §. q. 99. vbi et ad-
ditur. Secus tamen est in quibusdam terris de
iure consuetudinali. In quibusdam enim
terræ testator potest ex iure patrie cui-
cunque vult rem uel dare vel vendere.
Alicubi succedit vnus. s. primogenitus.
Alicubi ultimo genitus. Alicubi omnes

et diuisiones. Vnde si consuetudo que iuri
equaliter dat alicui licentiam liberam aut
alteri offerendi vel totam vel partem heredita-
tis non predicat alicui faciendo quod potest
de iure. Non tamen consuetudines irrationabi-
les et circa hoc reprobari. Vnde Innocentius. 4º
scribens ad quendam episcopum theutonie pro-
bat consuetudinem uel statutum super hoc. quod
nullus possit in ultima voluntate legare
ecclesie vel aliis piis locis aut quibus-
cunque personis plus quam quatuor solidos versus
aliis monere. et precipit huiusmodi statuta contra
clari penitus non tenere. ¶

¶ Quod testator potest substituere ali-
um heredem quod debeat succedere pro herede. ¶
Si testator habeat filios impuberes potest
eis substituere quicunque velit. quod succedat
eis si non venerint ad pubertatem. vel
l. de impu. et aliis substitui. l. si testator. ¶
Et ibi per quod talis substituitur de directus
heres. et sic tota capit hereditatem sine
aliqua diminutione. ¶ Si vero venerint
ad pubertatem. potest eis substituere si mori-
ant sine liberis. ¶ Ad eandem si mori-
ant cum liberis. l. de impu. et aliis substitui.
l. h. et l. se. debet tamen salua esse et legi-
tima. vel sequi. ¶ Et intelligit substitui-
tutio deducta legitima filiorum et dedu-
cta quarta totius que de trebellianica. quam
deducit quilibet institutus heres cui alius
substituitur. ¶ l. vulgaris et per puber-
tatem instituti. vel et cum accipit heredita-
tem per fidei commissum ab instituto herede. quod
a testatore quatuor est hereditatem alteri
restituere. ut in c. Raynuti. de q. i. ¶
ut et de testa. Raynutius. Et hoc maxime
ista sufficiant. et que dicta sunt supra
hereditas.

Testamentum 3º

Quod ad executionem. Vnde testa-
tor possit heredibus suis per testamentum penam
imponere si non paruerit voluntati sue.
¶ Sic. ut in insti. de le. §. pene. dum tamen
quod testator precipit non sit turpe vel in-
honestum. ff. de co. insti. quidam. ¶ Et
idem habetur in de co. §. pene. ad fi. ¶
per quem cogit heres testamentum siue volu-

ratem defuncti adimplere. **R.** heredes
 infra annū cogendi sunt p̄ episcopū
 adimplere z si neglexerit tūc ip̄m ep̄s
 exequat. ex eo. nos qd̄m. z. c. si hēdes.
A. vbi d̄r. si heredes iussu testatoris
 nō adimplerit. ab ep̄o loci illi oīs res
 q̄ eis relicta ē canonice interdicas cūz
 fructib⁹ z ceteris emolumentis. ut vo
 ta defuncti impleant. Et de t̄mino anni
 z q̄ ep̄s p̄ se exequat. hēf in d̄cō. c. nos.
 z incipit iste ann⁹ a t̄pe amōitōis. s̄z. ho
 sti. z in sum. l̄. 2. r̄. s. q. cxi. **S.** Nec
 obstat si forte testator interdixerit ne
 ep̄us se intrinueret. ex eo. tua. **A.**
 Idēz in d. q. cxi. fm̄. hosti. z eo. ti. q. 97.
 fm̄ Ray. z glo. **S.**
¶ Utz defunct⁹ sentiat detrimentū: qz
 tardantur et̄ye quas legauit. **R.** fm̄
 Ibo. in quolibet. Dicendum q̄ q̄tum
 ad meritum elemosyne nullū detrimē
 tū patit ex predicta tarditate maxie si
 q̄tum in ip̄o fuit cām adhibuit ut hī
 et̄ye cito darent. quia meritum princi
 paliter ex voluntate z intentione depē
 det. **S.** quantū ad effectum elemosy
 ne patitur detrimentus. non quidē ut
 p̄ huiusmodi tarditate puniat: sed ga
 remedium ei non adhibet dum suffra
 gia differunt quibus plurimū iunare
 tur. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. iij. **S.** Si
 milit⁹ non patit detrimentū si differat
 restitutio quā ip̄e mandauit fieri. z l̄
 tarde z in morte. tamen fecit quod po
 tuit. **A.** Licet hoc casu nō grauef quo
 ad dānationēz. puto tamen q̄ facta re
 stituitio citi⁹ a pena absoluat. sicut i
 cronictis minoz legis de quodam q̄ im
 pediebat ab ingressu paradisi quousq̄
 scā fuit restitutio ad quā tenebat. **A.**
¶ Utz executor debeat retardare di
 stributōez elemosynarū ad hoc q̄ res
 defuncti melius uendant. **R.** s̄z Ibo.
 in quolibet. Dicendū q̄ in mora modi
 ci temporis non videt eē magnū peri
 culū. **A.** si executor p̄ modicūz temp⁹
 elemosynas dare differat ut rebus de
 functi melius vēdit ampliores et̄yas
 dare possit. laudabilis hoc facit. si nō

ecōtrario p̄ multū tēp⁹ differat et̄yas
 distribuere ut i modico āpliores et̄yas
 faciat. nō v̄f eē sine culpa. ga forte d̄fū
 crus interi⁹ a purgatorio liberat. i q̄ dū
 ip̄e eēt remediū suffragiorū maxie ei
 necessariūz fuerit. Hoc aut̄ reliquitur
 prudētis executoris examini. vt. 6. d̄fī
 derat dilatiōe t̄pis: z d̄fītiōe p̄fone q̄
 citius vel tardi⁹ liberanda ē. z etiā q̄ri
 rate augmētū et̄yaz faciat qd̄ viderit
 expedire defūcto. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. iij.
¶ De legatis alia qd̄am hēs s̄. legare
 Quid si de p̄b⁹ executorib⁹ testi
 vn⁹ moriat vel ē i remotis. v̄f nō vult
 exeq⁹. **R.** Alius pōt executionē implere
 nisi testōr aliū exp̄fserit. ex eo. religio
 ius l̄. 6. **¶** Utrum religiosus possit esse
 executor testam̄ti. hēs s̄. religio p̄. s̄. p̄t
A. Predictis addē qd̄ d̄fī Insti. d̄. acti
 s̄. item iuxta. v̄z q̄ ḡ relicta eccl̄ie ul
 aliis venerabilib⁹ locis dare distulerit
 v̄ q̄ dū i iudicio vocet ip̄m relicti da
 re copellit. z aliud tantū dē p̄ pena.

Estis primo Quis possit

eē testis. siue q̄ cōditiōes reg
 rāf i teste. **R.** Principalit̄ qd̄e regrūf
 que i his x̄lib⁹ cōtinēf. Cōditio. serus
 etas. discretio. fama. Et fortuna. fides i
 restib⁹ ista regres. **A.** Hoc fuit dictū
 Doff. qui etiā dicit q̄ regularit̄ omnes
 p̄nt eē testes qui nō p̄hibēt. vt i sū. l̄.
 p̄. ti. s. q. i77. **¶** p̄. ḡ regrīf additio. s. vt
 non sit seruus quia seruus non recipit
 ad testimoniū. L. eo. l. qm̄ libi. Nam ser
 uus sepe metu dñantis testimonium
 sup̄primi x̄tatis. ex d̄ Ibo. sigl. forus
 s̄. testes. 4. q. 3. s̄. itē in criminali. 3. q. 5. ac
 cūsatores. Fallit tñ hoc cum de facto
 serui q̄rif. nō tñ p̄ oñio vel d̄ oñm. vt in
 s̄. itē in criminali. s̄. itē serui. **A.** vt si p̄
 seruuz aliqd̄ dicat depositū vel cōmo
 datum fm̄ glo. **¶** Diḡ et̄iaz addit. Et sic
 viles p̄fone recipiunt vbi de facto ea
 rū agūt. Et idēz videt in l. seruos. L. eo.
 Item z si deficiant alie p̄bationes ad
 mittit̄ et̄iam seru⁹ s̄z cū tormentis. s̄z
 Doff. ut in d̄cā. q. i77. **S.** 2. requiritur

serus. qz femina non admittit ad testi-
moniu in ca criminali. 33. q. 5. mulieres.
nisi cu de crimine ciuili agit. tunc eni
admittit etiam clericos. extra eo. qm
z. c. tam lris. **I**te admittit mulier
in ca criminali cu agit p inquisitionem.
vt not. glo. in dc. c. qm. **I**n ciuili
bus aut admittit. 15. q. 3. ex eo. no ad-
mittit etia in testis. vt i nsti. de testa.
6. testes. **I**de qd b no. in dc. q. 177.
It no q mulieres ca ferendi testi-
moniu no debet iure ad iudiciu trahi
sz cu necessarium fuit testimoniu ea-
ra iudex in expensis pducetis mittat
tabellione aut alia personam idonea. vt
si hoc iure phibente i cau non possit p-
sonalit ipe vadat. vel si non deceat ire
aliu mittat. **H**oc explicite habet ex de
iudi. mulieres. l. 26. 3. requirit etas. **N**a
i ciuilib' non admittit minor. l. 4. anis.
4. q. 3. c. p. **I**n criminalib' ho non mior
20. vt ibide dicit. 5. in criminali. item
in testimoniu. 4. requirit oiscretio. qz
non recipit ad testimoniu furiosus suu
metecapris. **N**isi tpe lucidi inter-
ualli. vt in 5. nec furiosus. de quo. i. 6.
sicut nec ad iudicand. 3. q. 7. 5. tria. ga-
no est opus sue met. ff. qui test. fa. po.
l. 6. testameto. 5. nec furiosus. 5. requi-
ritur fama. **N**a infames a testimonio
repellunt. extra de testi. cogen. pte rea.
Nec pdest pnia. qz licz alas per pnias
saluare possum' infamia tn non possu-
mus abolere. 2. q. 3. c. hinc colligit. **N**az
z actus legitimi sunt isamibus iterdci
ex eo. l. ex quad. z in glo. ibidez. **I**t b
intellige nisi prius fuerint integz re-
stituti. 4. q. 3. 5. ite in criminali. item
l. iur. 2. q. 3. p. uariatores. in fi. **I**te adeo
dz ee testis sine oi infamia qz si graua
ta fuerit ei opinio ad testimoniu ad-
mitti non dz extra de excep. deniq. 2. q.
7. testes. z precipue i criminali ca. ex eo.
testimoniu. **I**tem debz ee sine crimine
Na criminosus repellit ab oi testimo-
nio epdiu in crimine perseverat. **S**i ho
sit emedatus no repellit in causa ciuili
Nisi eu fuerit comitata infamia. vt

fuerit periar'. vt in dc. c. testimoniu.
In criminali talis repellit si o
crimine fuerat prius conuictus vel ofes-
sus. vt nuc p exceptione conuictus ul' g-
uata e eius opinio. p eo qz aliqui sic fu-
it repulsus. **M**iter ho q emendatus e
recipit etia in criminali. **I**s. cu de
crimine agit ciuilit. vt in dc. c. testimo-
niu. **A**lit in criminali et post pniam re-
pellit si conuictus. vt dictu est in dc. c. te-
stimoniu. **H**ec oia in predicto. c.
testimoniu cu his q ibi notant. 6. regri-
tur fortuna. s. an sit locuples vel egen'
vel lucri ca quid faciat. **H**oc iudici o-
derand. e. 4. q. 3. testes. item testu. 7.
requirit fides. qz infidelis cōtra fidele
non admittit. 2. q. 7. si heretic' 33. q. 4.
ipsa pietas. **I**n 20. fidei aut bñ ad-
mittit testimoniu infidelis o fidelez. **I**t
similit p infideli o infidelem. dicto. c. si
hereticus. **H**ec ergo sunt princi-
palia in testibus consideranda. **S**unt et
alia quedam consideranda que hic sta-
tim sequuntur. pmo videlicz vtruz sit
iuric' ei' o que dat testimoniu ut ami-
cus eius p quo testificat. 4. q. 3. testes
h. ideoqz in persona. **I**te obicuri z igno-
ti non admittuntur. vel solum admittu-
tur cum tormentis aut verberibus. vt
i luten. co. 5. sancimus. **I**t ibi p. 3.
qz hec obtinent qñ ex aliqua diectura
dubitas de corruptione. **I**te nec
executores negocior aut pcuratores
q in ipsa ca fuerut actores vel rrsales
ex eo. insup. **I**mmo et q fuit pcurator
l'aduocat' i pōri iudicio si scipit i teste
i ca appellatois. ex eo. **R**omana. l. 6.
Itrū qz possit admitti ad testimo-
iu in sua ca. **R**on. neqz pncipalit
neqz secundario. l. eo. l. omib'. **A**n ven-
ditor in ca rei vendite non admittit p
emptore. qz ca ppria venditoris ee vi-
det. neqz veditor in ca pignoris p cre-
ditore. ff. de app. l. ab executorib'. **S**atio
adēnato. **F**allit hoc i legatariis z fidei-
comissariis q ferunt testimoniu in ca
testi cum agit de hereditate. non de le-
gati z fideicomissis suis. bñ tñ pnt scri

bi z eē testes in eo testō in quo aliquid
eis legatum est. **De testa.** Dictantib⁹
Item fallit in collegiis z corporibus i
quibus singulares eorum psonē p cā
vniuersitatis ferre possunt testimoniū
i.4.q.2. si p prudentiam. ex eo. insuper.
z. cum nunciis. Et hoc ideo quia cāe
vniuersitatis non sunt singulorum. et
si modum attingat singulos. vt. i.2.q.2.
q. manumittitur. Et intellige nisi fuerit
actores vel rāsales in ipsa causa. ut in
precedenti. s. dictum est. **¶** z proba
tur in dicto. c. insuper. Et idem quod in
hoc. s. notatur in dca. q. 177. **¶**

¶ Anrum in causa cōi duorum alē ad
mitti debeat ad testimoniū. **¶** Nō. qz
cā cōis duorum vtriusq. ē. ar. ff. de ritu
nup. l. illud. Et idem in socio criminis z
picipes. 4. q. 3. item in criminali. s. itez
libert. ex eo. c. veniens. Nec ob. extra
eo. qm. Nam illud est spāle in cā denti
ciationis. vel ibi admittunt focū crimi
nis ad presump. ex de adul. significasti
Credis etiam focū criminis in exēpti
vt in crimine lese maiestatis. z bi. 79.
dis. si quis papa viuente. s. q. si quis cū
militib⁹. 25. q. 3. nemuni. ex de offest. c. p.
Idem i dca. q. 177. **¶**

¶ Utz parentes vel liberi possint p
vel s se testimoniū ferre. **¶** Generali
ter p rectā lineā ascendentes vl descē
dentes p vel s se idonei testes nō sūt.
4. q. 3. s. item in criminali. s. itez testis.
z s. item pentes. ff. eo. l. testis. Idē est s
mīse. s. tamē ambo parētes in casu ad
mittunt p filio. scū queritū de erate
vel natiuitate. extra qui si. sint le. trans
misse. z. c. p. tuas. **¶** Et in his. c. p. qz
hoc est vez nisi certis indicis z testib⁹
extrariū appareat. **¶** Item vbi agi
tur de impedimento mīmonii rōne con
sanguinitatis vel affinitatis. ex eo. q.
tiens. Leterum si agit an mīmonium
sit contractum. vel non. tunc mī suspe
ra ē si vir sit superior. ex eo. super eo.
Quē casum habes. s. mīmonius 7. s.
fi. Sunt aut quedam psonē que aduer
sus coniunctos suos testimoniū dicē nō

coguntur. vt aduersus socer⁹ generum
vitricū. pzenignū. sobzinum. sobzinaz.
sobzine natum. eosq. q in prioz gradu
sunt. Item aduersus patronū z patro
nā. z liberos eius. ut. 4. q. 3. s. itez in cri
minali. s. item. l. iulia. Et alie etiaz pso
ne que ibidē putantur. que generalit
a ferendo testimonio sunt exēpte. **¶**
Et ibi possunt uidere q habēt hoc agi
tare. Et idem quod in hoc. s. nō. in dca
q. 177. **¶**

¶ Anrum testes pducī possint de do
mo actoris. **¶** Nec de domo actoris
nec accusatoris nec in causa ciuili nec
criminali testes pducī debent. quia eo
rum testimoniū suspectum est. 3. q. 5. p
totum. 4. q. 3. s. item in criminali. s. ite
eriam iure ciuili. Omnes autē pdicti
qui repellendi sunt debent admitti si
is ptra quez producantur eoz testimo
nio. in alio iudicio sit vsus. nisi inimi
as postmodum exortas docuerit. uel
aliquid aliud legitimus post emergēs
seu corruptōem. ut in pdcō. s. itez in cri
minali. s. itez sigs testib⁹. z. l. eo. l. sigs
testibus. **¶** Idē in dca. q. 177. **¶**

¶ Nō q. sacerdos nō p3 eē testis in istis
ofectis totalit inf seculares. i. 4. q. 3. q.
q. **¶** Hoc intellige de honestate z nō de
necessitate. **¶** Ibi of q. sacerdotū
testimoniū credibile habeat tamē in
ipsis seculi negociis p pficiendis istis
ad testimoniū non rogētur. qz eos tali
bus rebus interesse non ouent. Si at
euētū aliquo cāe interfuerit. z aliquid
uiderint uel audierit ubi nulle idonee
secularuz inueniantur psonē. ne hitas
occultetur z malus ut bonus extimes.
i. puidencia propriū sit epi. ut aut. corā
se z cōpetentibus iudicibus. aut aliter
hitatem honorifice testificentur. **¶**

¶ Testis 2.º de numero te
stiu. Et quidē
duo testes regularit sunt ne
cessarii. z sufficiūt. ff. eo. l. ubi numer⁹.
4. q. 3. s. itē in criminali. s. item ubi.
¶ Idē i sum. l. 1. 2. ti. 5. q. 178. fm. hosti
z hosti. **¶**

Utr in aliquib' cāis sufficiat vnus te
stis. **R.** Licz cōter nō sufficiat vt nūc
dicrū ē. statut tñ testimonio vni in his
in quib' alteri p̄iudiciū non inferi. pu
ta si dubitat de aliquo an fuerit bapti
zat. vel an ecclia cōsecrata. de cōse. di. 4.
p̄uulos. r. c. cum itaq. Itē stat testimo
nio vnus vbi de cōsensu p̄tium ita cō
uenit. cū r testimonio aduersarij stari
possit. l. de fidei cōmiss. l. si. Item qñ q
rit vtrum aliquis sit emendatus de cri
mine stat testimonio sacerdotis. ex eo
testimoniū. **A.** Vbi nō bñ hoc p̄bat
s; ex eo qz cū in secreto cōfiteat alijs p
bari non pōt. fm̄ dōst. r. in dea. q. 178.
vbi etiam p3 fm̄ eundē qz idem est de
eo qd sequit. **B.** Item in correctiōe
fraterna sup primā correctione carita
tina p vnū solū p̄batur. qz nec alijs po
test. ex eo. in oi. **A.** Idē qd. s. nō. i. d.
q. 178. fm̄ dōst. Ray. r. post. **B.** Idē
est qñ testm̄ valet vni testimonio quā
doq; nulli. qñq; requirunt p̄res. vt. s.
testm̄ p. s. 4. Item licz vn' testis non
faciat p̄bationes facit tñ p̄sumptōem
ex de iur. ab intes. c. si.

¶ Utrum i aliquib' requirant plures
testes qz duo. **R.** In multis plures re
quirūt. Nā in testis plures requirunt.
vt. s. testm̄ p. s. 4. Item i donatōib' cā
mortis requirunt qñq; testes. l. de do
nat. cā mort. l. si. r. i codicill. l. de codicil
lis. l. si. si. Sicut requirūt quinq; testes.
A. rogati. vt in dea. q. 178. **B.** qñ de
bitor vlt p̄bare solutum debitū qd in
scripti sunt factū. l. eo. l. testm̄. **A.** Et
ibi p3 qz similis pōt hoc p̄bari p alias
scripturā. r. si illa scriptura amissa fue
rit. pōt r amissio r solutio p pauciores
testes p̄bari. **B.** Item regunt qua
tuor testes cū dant ad reprobandū in
stā. ar. ex de fide instr. cū p̄hes. Itē
o quasdā p̄sonas. vt in. s. se. dñ. **A.** Si
ctū. c. cum p̄hes. non videt bene pro
bare hoc ad quod allegat. s; in ar. facit
dicra. l. restim.

¶ Utr o aliquas p̄sonas requirat ma
ior numer' testm̄. **R.** fm̄ l. bo. l. cō. a se

cūde. q. 70. Sic. r. q. 4. p̄sul. **A.** i. e. p̄s
cardinalis s; glo. in c. p̄sul. r. q. 4. r. dōst.
vt i dea. q. 178. **B.** nō dānetur nisi. 72.
testibus. p̄sul. autem cardinal' nisi
44. testibus. Diaconus cardinal' vrb
Rome. nisi. 28. testibus. Subdiaconus
acolutus. exorcista. lector. hostiarius. ni
si septē testibus. Et habz locū speciali
ter in ep̄is. p̄sbyteris. diacōibus. r. cō
cis ecclesie romane. p̄pter ei' dignita
tē r hoc triplici rōne. primo quidē. qz i
ea tales institui debet quoz sanctitati
plus credat qz multis testibus. 2º quia
hoies qui habet de alijs iudicare sepe
p̄t iusticiā multos aduersarios hñt.
vn' r nō passim credēdū est testib' con
tra eos. nisi magna multitudo conuē
at. 3º qz ex cōdēnatione alicui' eoz deroga
ret in opinione hominū dignitati r
auctoritati illi' ecclie. qd est piculosi
qz in ea tolerare aliquē peccatores nisi
valde publicū de quo graue scādalum
oriat. **A.** Predictis adde qd dicit in
l. i. ff. eo. s. qz iudices sufficientē numex
testm̄ moderent r cū solū numex testi
u3 quē necessarii ēē putauerint euoca
ri patiant. ne effrenata p̄tate ad vexā
dos homines sū p̄flua multitudo testi
u3 p̄trahat. Et regularit' effrenata m̄
ritudo vñ si excedit numex. 40. ex eo.
cum cām. Qd tñ videt relinq arbitrio
iudicis fm̄ exigentiā cāz cū sit indeter
minatū. ex de offi. de l. de cāis. Et sentit
glo. in dīcto. c. cum cāz. **B.**

¶ Estis 3º qñ ad actū
testificandi.

Utr testis qui se subscribit ali
cui negocio p̄iudicat sibi. **R.** Si sciens
hoc facit p̄iudicat sibi. ita qz cōtra illud
nō pōt postea reclamare. qz approbas
se p̄sumit. **Sed** si subscribit noie alicui
qz p hoc nō intelligit cōsentire. vt nō
ex de his qz fiunt a pla. sine cōsensu. cā. qz
ro. **A.** Marius hoc nōt glo. in c. sigs
p̄sbyteroz. ex de re. eccl. non alie. Etiam
nō. in sum. l. i. r. ti. s. q. 177. vbi r addit.
Et ex hoc collige qz nō fit p̄iudiciū ali
cui si aliquid fit eo p̄sente r nō cōtra

dicente, nisi aliquid signū debeat con
sensus assumi.

¶ Quoties pnt testes pducī? Respo
deo. Tres tñ pductiones fieri pnt in
cāis ecclasticis vel civilibus, s; nō q̄r
ta nisi iuret q; nō didicerit testificata
A. Nec per se nec per aliū. z q; non p
dolu vel p artem quartā pductionez
petat. s; q; quos vult de nouo pducē
pus habere nō potuit. ex eo, vltra ter
tiā. **A.** Quinta nullo mō cōcedit. ex
eo, in cāis. Et hoc intelligas nisi aliq; re
stīū in p̄mis pductōibus impedit fuisse
set, nā p̄bato ipedimento sine aliq; fac
mēto dabit alia dilatio etiā centesima
fm̄ Inno. Et sic intellige ex eo, vltra ter
tiā. **A.** Idē in sū. eo. tñ. q. 179. fm̄ Ho
st. g. clari. Et hoc intelligas
si in p̄ma pductōne secūda z tertia p
duxit aliquē testem. **A.** si impeditus
fuisse in p̄ma secūda z tertia p̄bato
ipedimento sine aliq; iuramēto dabit
secunda dilatio, sicut z centesima vel
millesima fm̄ dñm meum Inno. q̄rtū.
Et sic intellige ex eo, vltra.

¶ Quot sunt que tollūt copā p̄badi
p testes? **A.** fm̄ Hof. Quatuor. Videlz
publicatio attestatiōnū. ex eo, de testi
bus. z c. i. iuravit. Itē renunciatio siue
occlusio. ex eo, fraternitatis. Itē q̄rta p
ductio. ut in p̄cedenti. s; Item numer
testiū effrenatus. ex eo, significauerūt
z. c. cum cām. **A.** Idē in dē. q. 179. Et
de hoc vltimo dictū est ad finem p̄ce
dentis. c. in additiōe.

¶ Utz testis teneat iurare z qualiter.
A. Nulli testi quātecūq; religionis
sit credis nisi iurauerit. ex eo, nup. po
test tñ remitti iuramentū de cōsensu p
tīū. ex eo, tuis. nisi in cām̄ moniali. qz
tūc nec cōfessionī coniugū stat. ex de eo
q; cog. san. vxo. sue. sup. eo. Et iurabūt
tactus sacrosancti euangelis nisi esset
ep̄s q; iurabit solū p̄positis euangelis
ex de iura. calū. c. h. **A.** Idē i. sum. eo.
tñ. q. 181. fm̄ Host. g. et idē dicit de sacer
dote. c. q; non tangat sancta euangelia
iurando sicut nec ep̄s. **A.** Idē aut ut ibi p̄z

dicunt hoc sp̄ale in ep̄o. Veritas ē q; d
ipso tñ loquit dñm. c. finale.

¶ Sed qd d; testis iurare? **A.** Debet
iurare q; dicet totā veritatē quā nouit d
illa re. z. q. 9. hortamur. z q; nō admisce
at falsū. nec aliquid de suo adiciat. z. q.
9. pura. Itē addit de quorundā cōsuetu
dine q; nulli pandet testimoniū z hoc
bñ. 4. q. 3. s; itē in criminali. h. itē q. fal
so. ex eo, fraternitatis. **A.** Idē in dicta
q. 181. fm̄ Hosti.

¶ Quid iurant testes qñ p̄cedit p in
quisitiōem? **A.** Si fiat inquisitiō d; psonaz
singularē de aliq; crimine. iurat testis
q; sup̄ illo dicit plenā veritatē ex d; simo
licet hely. Si hō fiat inquisitiō sup̄ sta
tu ecclie. iurat dicē veritatē de oib; que
scit vel credit i ecclesia reformatā. ex
ceptis dico occultis. ex de accu. oli. Mel
iurat q; r̄idebit veritatē ad interrogata
ex de accu. cū dilect. Et intellige q; occul
tū hic dicit crimē qd non ē manifestū
vel de q; aliq; non ē ifamar. Itē si de
occultis de qd non p̄cessit ifamia ali
qd dixerint testes nō valebit dictū eo
rū. **A.** Itā si duo v̄l p̄tes sciuerint cri
mē z iuramēto affirmēt. vt in c. qd seg
tur. **A.** ex de accu. inquisitiōis. vt z Ho
st. i. se. x. s; qui incipit. Utz hō. **A.** Idē
i. sū. li. 3. tñ. q. 6. h. forma autē z. c. vbi ē
addit h; **A.** Occulta autē hic vocamus
nō solū secreta cōfessionis. s; et oē crimē
de quo qd nō ē ifamar. Sciendū tñ q;
si fiat inquisitiō sup̄ certis capitul. tūc in
iuramēto nō apponet hec clā excepti
occultis. s; cū infamia p̄cesserit sp̄alr
de hoc crimine determinato s; numez
dicēt testes qd d; hoc sciūt v̄l credūt
etiā si sit occultū. pūmō nō sciat solum
p cōfessionē. Mel si aliquis ifamar sit
de fornicatōe cū hac muliere z sup̄ hō
fiat inquisitiō. d; testis dicē etiā secretas
circūstantias quas nouit et si iuravit
secretū tenere. Dixi autēz inquit deter
minato fm̄ numez. quia si solū de sp̄e
criminis est ifamatus tunc non debz
testis reuelare occulta. Quando autē
generalis sit inquisitiō. tunc si de occul

de quibus non p̄cessit infamia aliqd dī
rerint testes, nō ualebit dictū eorū, nec
ille p̄pter hoc erit puniendus, dicto. c. in
q̄stionis. Et ē rō differentie, q̄ cum su
p̄ certis articulis inquiris vel mittis in
q̄stio scis p̄cessisse infamia, s̄ non sic i
gnali inq̄stioe. **B.**

¶ Ut liceat testi aliqd recipere. **¶**
Pro ferēdo testimonio nihil dī recipere
i. q. 5. nō sane, nisi t̄m expensas ab eo
q̄ eū p̄ducit. 4. q. 3. venturis. Et si acce
pit turpiter accepit et restituet ei a q̄ ac
cepit, nisi ille dederit ad corrūpēdū te
ste. tunc n. dī dari ei i cuius iuriā acce
pit. **A.** vel pauperib⁹ s̄. Ray. Posti.
aut dicit q̄ si pecuniā accepit ut verū
testimoniū diceret, dī hoc paupib⁹ ero
gare, ut in sum. cō. eo. ti. q. 188. Hoc pōt
intelligi q̄m dās si redimit vexas dī suā
q̄ non requirebat a teste. Et dī bacina
lati⁹ dī ē s̄. f̄stirū. p̄. s. i. 3. i. additōe. **B.**

¶ Qualit̄ testis dponere debeat. **¶**
Testis tanq̄ cōis persona dī dicē purā
ritatē quā scit sup̄ scō nulla adiecta
falsitate. 3. q. 9. hortamur. 4. q. 4. null⁹
i. q. 5. non sane, nam et sic iurauit, ut s̄
in 6. s̄. dictum est.

¶ Quid cū testis nō ē de facto certus
¶ s̄m **I**ho. scōa scōe. q. 70. i. testimo
nio ferēdo nō debet hō p̄ certo asserē
id de quo certus nō est. s̄ dubiū debet
sub dubio p̄ferre, et de quo certus ē p̄
certo asserere. s̄ ga otigit ex labilita
te humane memorie q̄ ga reputat se
q̄m certū de eo qd falsū ē. iō cū aliq̄s
cū debita sollicitudine recogitans esti
mer se certū ē dī eo qd falsum ē si pec
cat mortalit̄ asserēs. ga nō dicit falsū
testimoniū p̄ se ex itendōe s̄ p̄ accōis dī
id qd itendit. **A.** s̄ i s̄. i. s̄. eo. ti. q. 183.
¶ Propt̄ hec et hō mōi solēt testes iter
rogari vñ r̄ quō sciāt, et si itrogari dī cā
scie nō p̄dicat, n. ualebit testimonium. 4.
q. 3. itē sola. 2. 4. q. 3. si habes, et in Au
ten. de testib⁹. s̄. licz audū.

¶ Ut hō teneat ad testimonium ferē
dū. **¶** s̄m **I**ho. vbi s̄. distiguendū ē
q̄ si testimonium alicui⁹ subditi requi

ritur auctoritate superioris, cum i his
q̄ ad iusticiā p̄tinent obedire teneat.
non ē dubium qm teneat testimonium
ferre i his in qbus s̄m ordiū iur̄ testi
monium ab eo exigitur puta in manife
stis, et in his in quibus infamia p̄ces
sit. Si autē erigat in non manifestis et
de quib⁹ infamia nō p̄cessit non teneat
ad testificandū. **A.** Hoc v̄z super
criminibus. s̄ sup̄ cāis pecuniariis ut
des teneri etiā in non manifestis. i. 4. q.
2. q̄q̄. **¶** Si hō requirat testimoni
um non auctoritate superioris cui obedi
re teneat, tunc siquidē requirat ad libe
randū hominem ab iniusta morte, seu
quacūq̄ pena, vel falsa infamia, vel
aliquo damno, teneat homo ad testifi
candum, et si eius testimonium non re
quirat teneat facere quod in se ē ut ve
ritatē denunciaret alicui qui ad hoc pos
sit p̄desse. Unde in ps̄. Scribite pauperē
et egenum de manu peccatoris libera
te. Et ps̄. 24. **¶** Arue eos qui ducunt ad
mortē. Et Ro. p̄. Digni sunt morte nō
solum qui faciunt, s̄ etiam q̄ consenti
unt facientibus. Unde dicit glo. **¶** Con
tine est tacere cum possis arguere eos.
Sup̄ his hō que p̄tinet ad cōdēnati
onē alicui⁹ nō teneat aliquis ferre testi
moniū, nisi cum a superiore apellatur
s̄m ordinē iuris q̄ circa hoc si veritas
occultat nulli ex hoc spāle dānuz nasci
tur, et si imineat periculum accusatori
non ē curandū, q̄ ipse se in hoc piculū
inicit. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 184.
Et p̄dictis con. Ray. cuius ē dictū fuit
quod seḡ. Et ibi p̄z quod clari⁹ addit
q̄ cū p̄pter defectū p̄bationū quis ui
det p̄ximū rem suā amittē, et p̄ximile
giatē p̄sone vñ sacerdotes cogendi sūt
ritatem dicē. i. 4. q. 2. q̄q̄. si talis est cā
in qua liceat eis testimonium ferre. **Nā**
nō licet i cā sanguis. **Con. Ul.** Et addit
glo. Ray. q̄ in odiosis exceptōibus vel
criminibus nō s̄uenerant testes apel
li passim. licz q̄q̄ apellant. ut in inq̄
stionibus. **¶** Ad hec p̄dicta potest
facere. xl. q. 3. quisq̄. **¶** In casu p̄dicto

de dāno etiam sacerdotes et alii clerici
et religiosi tenent. 4. q. 2. q. 3. Sed nō
tenent si talis est cā in qua non liceat
eis ferre testimonium. vt in cā sanguis.
vt dñm est. s. homicidii. 4. q. 3. p.

¶ An liceat homini testimonium
ferre de his que ei i secreto commissa sūt.
R. fm Tho. scda scde. q. 70. De his q
commissa sunt homini i secreto p confessio
nem nullo mō d3 testimoniu ferre. qd
huiusmōi non scit vt hō. s3 tanq3 muni
ster dei. et maius ē vinculum sacri quo
lib3 hominis pcepto. Circa hō ea que
aliter homini sub secreto committunt di
stinguendū est. Quidāq3 n. sunt talia
que statim cū ad noticiā hominis ve
nerint homo ea manifestare tenet. pu
ta si pertinent ad corruptionē multitu
dinis spirituales vel corporales. vel in
grauē dānu alicui3 psonę. vel si aliqd
aliud ē huiusmōi qd quis tenet ppala
re vel testificando vel denunciando. Et
hoc debitu obligari nō pōt per secre
ti commissū. q3 in hoc frāger3 fidē quā al
teri deb3. Anq3 hō sunt talia que quis
pdere nō tenet. vñ pōt obligari ex hō
q3 sibi sub secreto committit. et tūc nullo
mō tenet ea pdere et ex pcepto supio
ris. q3 secretū seruare est de iure natu
rali. nihil aut pōt pcepti hōi id qd de
se ē nāle. A. i. quod ē de iure nāli. vt
i sū. eo. th. q. 155. vbi hec notant. **D.**

¶ An discordia testium infirmet
testimonium. R. fm Tho. vbi. s. discor
dia testiu in aliquibus principalib3 cir
cūstantiis que variant substantiā sci.
puta i tēpore vel loco vel in psonis de
quibus principalit3 agit. aufert efficaciam
testimonii. q3 si discordant in talib3 vi
dent singulares eē in suis testimoniis
et de diuersis scis loq. puta si vnus dic
hoc factū eē tali tēpore vel loco. alius
alio tpe vel loco. nō vident de eodē fa
cto loq. Non tamē preiudicat testimo
nio si vn3 dicat se nō recordari. et alius
asserat determinatū tēps vel locuz. Et
si in talibus oīo non discordauerint te
stes actoris et rei. si sūt equales nūero

et pares dignitate. stat p reo. q3 iudex
facilior d3 eē ad absolueudū q3 ad cō
nādū. nisi forte in cāis fauorabilib3 si
cut in cā libertat3 et hī. **A.** vt ē et cā
mūmōi dori et testi. ex de sen. et re iudi.
c. si. Si hō testes sint ineqles. tūc iudex
regret vitarē fm additōes q3 stati subse
quūf. Pro q3 facit. 4. q. 3. s. itē in crimi
nali. h. itē testiu. **D.** Si hō testes ei
dē pīs dissenserint. pēt iudex ex motu
sui ai pcepte cui pti sit standū. vt ex na
mero testiu. vel ex dignitate eoz. vt ex
additōe negocii et dictoz. Duko at ma
gis vñ3 testimoniu repellit si sibi ip3
dissideat interrogatus de iura et scia. si
at si desideat interrogat3 de opione et fa
ma. q3 pōt fm diuersa visa et audita di
uersimode mot3 eē ad respondēdū. Si
hō sit discordia testimonii in aliquibus
circūstantiis nō pertinentib3 ad sub3
sci puta si tēpus fuerit nebulosū vt se
renū. vt si dom3 fuerit picta aut nō. vt
aliqd huiusmōi. tal3 discordia nō puiat
cat testimonio. q3 homines nō cōflue
rūt circa talia multū sollicitari. vñ faci
le a memoria elabūf. qñmo aliqua di
scordia in talib3 facit testimoniu3 cre
dibili3. ut dicit L. beyso3 sup. Math. q3
si i oib3 cōcordaret et minimis. viderēf
ex additōe eūdē sermonē pferre. qd tam
prudētie iudic3 religitur discernēd. **A.**
Predicta ēr latius et diuersis hōis no
tat in sū. eo. ti. q. 156. fm Th. et hōst. ubi
ēr addit q3 testis pōt corrigē dictū suū
incontinenti. non aut ex intervallo. ex
de testi. cogen. pterea. Item q3 si ad re
probandū dicta pōrum testiu inducāf
secundi testeo3 istos secundos ptes
esse et longe melioris fame q3 sint pmi
q3 post publicationē attestatiōis ma
gis psumit de subornatione testiu3 q3
ante. extra de probatio. lig. 5. vlti. Itē
q3 si neuter possidet rem. et vterq3 pe
tit eam ab aliquo extraneo. et testes iā
dicto modo sunt pares. diuidatur res
si potest. sicut fuit iudicium. Salomo
nis inter meretrices. 3. Reg. 3. et extra
de presumptioni. asserre. Sed si non

pōt diuidi. potest iudex gñficare et da
re cui vult. ar. extra de paro. c. p. Item
q si testes cōtradiciunt in fīto semp te
stes p̄ualent in fīto nisi i his q
melius p̄bant per instrumētū q̄ p te
stes. vt sentētia lata. et arbitriū. et omis
sio facta iudicib⁹. et nisi i iuentario pu
blice cōfecto q̄ quod nō admittunt te
stes. et nisi in instrumēto in quo mlier
dñtes se recepisse pecuniā p fideiussio
ne. Et ad velleia. l. atque. Et certe ista
lex nō videt p̄bare id ad qd allegat.
Dñ aut vt q̄ quo ad acta iudiciaria i
strumēta p̄ualeat testibus. cū dicta
acta de necessitate debeāt i scriptis re
digi. Unde soli testes ad eoz p̄batiōez
sufficere non vident. ex de p̄batiō. qm̄.
Item in d. q. 186. dicit fm̄ eosdē. q opz
ad min⁹ q̄ p quatuor testes reprobes
in fīto. quia instrumētū obtinet vices
duoz testū. et tabellio equipollet vt
est maior vno teste.

¶ Quid de teste falso? **R.** Ibo. scda
scda q. 70. peccat mortalit inq̄tum p
iurur est et inq̄tū facit oīa iusticia. de
quo ē sp̄ale p̄ceptum in decalogo. Et
talīs indubitan⁹ tenet ad restitutionē
oīum que primus ei⁹ amiserit p eius
testimoniū. l. 4. q. 5. nō sane. et q. 6. si res
aliena. et q. 1. notū. **A.** Delit facit c.
fi. extra de iureiuran. Et predictis con.
Ray. et hosti. vt i fū. eo. ti. q. 187.

¶ Timor. **R.** Ibo. scda scda q. 175. Timor pctm̄
ē fm̄ q̄ ē inordinat⁹. put. f. fugit quod
nō ē fm̄ rōem fugiendū. Pec aut inor
dinatio timoris qñq̄ cōsistit in solo ap
petitu sensitiuo nō supueniēte consen
su rōnalis appetit⁹. et sic nō potest esse
peccatū mortale s̄ solū veniale. Quā
doq̄ hec inordinatio timoris ptingit
vsq̄ ad appetitū rōnale q̄ dicat volū
tas. qñ. f. voluntas refugit aliqd ex libe
ro arbitrio non fm̄ rōnem. et talis inor
dinatio timoris quandoq̄ est peccatū
mortale. quādoq̄ veniale. Si. n. q. p
pter timorem quo refugit piculū mor

tis vel quodcūq̄ aliud tpale malum
sit dispositus vt faciat aliqd probibi
tū vel p̄mittat aliqd quod ē p̄ce
ptū in lege diuina. talis timor ē pecca
tū mortale. alioquin veniale. **A.** Ibo
in sum. l. 3. ti. 34. q. 262.

¶ An aliquis timor excuset a pctō?
R. fm̄ Ibo. vbi. s. Sicut p̄actū est ti
mor in tantū h̄z rōnem pcti inq̄tum ē
ordinem rōnis. Rō aut indicat qdaz
mala magis esse fugienda q̄ alia sicut
magis ē fugienda mors corporalis q̄
amissio rerū. Unde figs p̄pter timorē
moris latronib⁹ aliquid p̄mitteret
aut daret excusare a peccato qd̄ icur
reret si sine cā legitia p̄missis oib⁹
bonis peccatorib⁹ largiretur. Figz hō
incurrat mala magis fugiēda. ut puta
mala aie i peccata. fugiēs mala corpo
ris puta flagella vel mores. aut mala
exteriorū rez puta dānum pecunie. Et
etiā magis q̄ dānum corporis. qz ma
gis sunt timenda mala aie q̄ corporis
et mala corporis plus q̄ extrinsecas re
rū s̄z cū Ibo. i sum. eo. ti. q. 263. vbi hec
notat. **R.** nō excusat totalit a pctō
diminuit tñ peccatū. qz min⁹ volunta
riū ē. nā ex timore iponit qñ quedā ne
cessitas. Un⁹ p̄bus h̄? que fiūt ex timo
re dicit esse non simpliciter voluntaria
s̄ mixta ex voluntario et inuoluntario.

¶ Utrū timor sit peccatū. **R.** fm̄
Ibo. scda scda q. 126. Intimiditas pōt
cingē triplici. Uno mō qñ quis min⁹
timet mortē q̄ deat. vt aliq̄ mala tpa
lia p̄p hoc q̄ min⁹ debito amet bona
eis dñia. sed q̄ nihil eoz timeat nō pōt
ex tali defectu amoris cingē. **A.** s̄ ex
cāis subsequētib⁹. vt i fū. eo. ti. q. 264.
vbi hec nō. **R.** 2. pōt intimiditas cō
gere eo q̄ quis extimat mala oppoita
bonis q̄ amat sibi supuenire nō posse.
Ad qñq̄ ctingit ex supbia ai de se p̄su
mētis et alios cōtēnent⁹ s̄z q̄ dñ Iob. 4. i
Factus est vt nullus timeret. oē subli
me videt. 3. cōtingit ex defectu rōis.
sicut p̄bus dicit 3. ethicorum. q̄ cōte
p̄p stulticiā nihil timet. Un⁹ p̄z q̄ esse

ipavidū est viciōsū. siue canset ex de
fectu amoris. siue ex elatiōe ai. siue ex
stoliditate. que tñ stoliditas excusat a
peccato si sit oio inuincibil. De mā ri
moris quere i. vis. z. s. metus.

De neamentum

Tozneamenta dicūt in qb
milites ex dicto pueniri solent. z ad
ostētatōz viriū suarū z audacie temē
egredi. ex eo. c. p. **A.** **U**ñ mores ho
minū z aliarū picula sepe pueniūt. vt
ibi. **E**t sic vñ q. q. ltercūq. fiat talis pe
riculosus cōgressus ad ostentatōnem
viriū vocet a iure tozneamentū licet
forte in diuersis ptibus diuersimode
nūciat. Nam nō est curandū de vo
cabulis s. de rebus z de rōne legis. ut
in c. intelligētia. ex de h. bo. sig. cum
ē in penalibus pcedat ad filia vbi ē
eadē ratio. vt. s. fortiligium z. s. 7. in
additōne. **B.**

Uñ tozneamenta facē sit peccatū
q. fm **B**uil. Tales mortalē peccant
qz faciūt s. phibitōem ecclie. ex eo. c.
p. **S**i at non eēt. phibita z fierent cā
discendi vsū armoz ad ipugnandum
ifideles. z ob defensionē patrie. vel rei
publice. nō eēt pcta. **S**i intellige fm
Hosti. q. phibenda sūt qñ mores et
corporis z ale iminēt i eis. Nam d. co
gitari h. euenire posse. ff. ad l. acq. l. q.
occidit. s. in hac. z. ff. locati. l. si quis do
mū. **E**t ludus noxius in culpa est. ff. ad
lacq. l. nā ludus. **E**t si qs eos ludos ap
peller ex qbus crimia oriunt. vt i pro
hemio. ff. circa fi. **A.** **P**ropē has cā
satis p. q. dēc de se illicita sūt ēt si ab
ecclesia non phiberentur. vt z sentit
Hosti. z **H**off. l. **B**uil. aliud dixerit. ut
in sum. li. 2. ti. 2. q. 2. **B.**

Que pena pugnantū in tozneamē
tis. **R.** fm **R**ay. Pena est. q. si aliquis
A. s. g. exercet tale tozneamentū. vt i
sū. eo. ti. q. vbi hec bēnt. **I**dē vñ z si nō
exerceat s. auxiliū in illo pster seu ei
exercitio in aliquo se imisceat. ut i. s.
te. **B.** ibi aliqū occiderit etiā casu

rens homicidiū. z irregularis erit. qz lu
dus talis noxius est z illicitus. z iō qd
quid ex eo sequit imputandū est. ar.
ex de psump. c. p. z ex de homicidio. c.
fi. **T**rem q. in tozneamento mori non
d. in cimiterio sepeliri. vt supra sepul
tura 4. s. p.

Quid de his qui ad tozneamēta ac
cedunt a iure pugnandi nō tñ ipsi pu
gnant l. z alig ibi occisi fuerint. **R.** fm
Hoff. **N**ō oportz tales ad ordines pro
moueri eo q. ad rē adēnatā z phibi
tam accesserūt. **I**dem **H**osti. **A.** **I**dē
in sum. eo. ti. q. 4. **U**idē tñ q. cum ta
libus possit epus dispensare. vt p. s.
bellū. z. s. in additōne. **B.**

Transactio est vere
dubia li
te incerta necdū finita nō s
tuita pactio. ff. eo. l. i. **A.** **I**dē i sū.
li. p. ti. p. q. i. fm glo **R**ay. **A.** **L**itē at
intelligas pntem uel futurā. qz ēt āre
litē pōr fieri transactio. ff. de p. i. inde.
l. elegant. s. si quis potest.

Uñ transactio sit licita i spūalib.
R. fm **I**nno. **L**icita est dūmō ex vtra
q. pte tñ spūale z non tpale interuei
at ex eo. statimūz. z. c. de cetero. ex d.
re rerum pnu. ad qōnes. **I**dem in bene
ficiis si petant iure pntis puta q. una
ecclesia petat ab alia phbendā quā dicit
ad suā collatōem ptenere. **S**i si alig
clericus petat sibi beneficiū non ē lici
ta transactio ēt si vtriq. def spūale. ex
eo. constitutus. **C**ōpositio at interueni
re pōr. extra eo. sup eo. talis. s. q. ille cli
cus qui ius non habet uel non habere
creditor penitus renūciat iuri suo sine
aliqua datōne. vel etias q. ius hīs re
cipiat in canontē sine datōne. **A.**
Hoc ē q. dēcā ppositio sit amicabile z
gratuita. ut in dēc. sup eo. **E**t idē qd
hic nōt in sū. li. p. ti. s. q. 4. vbi z ad
ditur fm **H**osti. q. si dēcā amicabile cō
positio fiat sine auctoritate iudicis p
sonalis ē z cū psonis extinguit. **S**i at
fiat cū iudicis auctoritate realē ē nisi

p iudicem aliud dictū sit. ex eo deceto
Itē q transactio aliqui ponit pro ami
cabili opositione. ex eo. ex lris. 2. c. ueni
ens. Item q licet opositio auctoritate
superioris facta teneat mero iure: tñ re
stituet ecclesie si ex hoc grauit ledat.
ar. ex de resti. in int. c. p.

Transitus. iue trāsla^o

Quibus de
causis pōt clericus secularis trā
sire de vna ecclesia ad aliā? **R.** b3 Ray
Trib^o de cāis. p. i. cā necessitati puta p
pter hostes et huiusmōi. et i hoc cāu etiā
figs auctoritate ppa transeat nō puni
tur cū cāz hēat. Et cessante necessitate
d3 recupare ecclesiā suā. 7. q. i. pastoralis
2° cā utilitatis. si qñ pōt eē magis util^{is} in
alia ecclesia. et tūc pōt trāsire aucte supio
ris. 7. q. i. mutatoēs. et tribus. c. se. 3° cā
humilitatis siue sanctitati puta cum
trāsīt ad religionē. et tūc postq. pfectus
ē nō pōt petē pma ecclesiā aut redire ad
seculū. 7. q. i. hec nequa. **R.** Idē in
sum. li. 3. tiaz. q. i.

Quid si clericus cā cupiditatis uel
ambitiōis temē trāsīt de una ecclesia ad
aliā? **R.** Deb3 carere vtraq. s. habita et
uibita. p. una qz supbe eā crepsit. De
cunda qz eā auare cōcupiuit. 7. q. i. figs
epō. et s. abitionis. ex de trāsla. q. to. b3
tñ ecclesia pōt eū repetē. 7. q. i. nō o3. et c. si
qs. hō. **R.** Idē in dca. q. i.

Quō q bz bñficiū cū cura si recipit
simile uacat p. mū. hēs. b. bñficiū p. s. 4.
Quō ēr teneat clericus siue p. lat^o in bñ
ficio residē. hēs. s. residētia. s. p. 2. s. cli
c^o. p. s. fi. **R.** Et adde q clericus siue lnia
trāsīt seu i bñficio nō residēs put tēf
d3 ipō bñficio puari si admonit^o se nō
correxerit. ex de cle. nō resi. c. relatu3. et
nō. l. v. q. i. b3 hosti. **Q**uō ē intelligēdu3
excepto cāu de q. s. prie. v3 qñ transīt
et capit aliā ecclesiā causa cupiditatis.
i q nō uidetur necessaria admonitō. ut
peractū ē.

Quō transeūdu sit de una ecclesia ad
aliā? **R.** fm Ray. Si est epō nō pōt trā
sire siue expssa lnia pape. 7. q. i. iuncta

triones. siue sit consecratus siue electus
et confirmatus. ex de transla. inf. corpalia
Si hō sit inferior et trāsīt ad aliā ecclesiā
eiusdē epār. sic sufficit tacit^o cōsensu3
epi. ar. 33. q. 5. q. uxorē. Si hō ipse subest
inferiori p. lato et trāsīt ad ecclesiā non
subditā illi. tunc cōsensu3 expressus re
quirit^o est. ar. 58. d. l. c. 2. et p. q. 3. d. quest^o
Si aut trāsīt ad ecclesiā alteri epā
tius necessarius est expressus cōsensu3
epi. et etiam alteri si bz aliū supra se p
ter epm. 7. d. l. p. totum. 85. d. l. florenti
nuz. 7. q. i. episcop^o de loco. ex de renū.
admonet. **R.** hoc. c. nō videt^o ibi bēri
Et idem qd in hoc. s. nō. in sum. eo. ti.
q. 2. vbi ēr p3 qd qd fuit deū glo
Ray. **R.** Hodie tñ de cōiuetudine licē
tia non peti^o. p. 2020 de trāsitu vni^o re
ligiōis ad aliā hēs. s. religio. s. p. totuz.
Nō q trāsīt de una ecclesia ad aliā
de minori ad maiore trāsire bz. 93. d. l.
legim^o. ex de trāsla. c. p. Et tunc aliquis
platus dī trāslatus cū est confirmat^o
et obtinuit corpalem possessiōem. et. q.
2. figs iā trāslatus. et ibi hoc nō glo.
R. Et tunc. nihil d3 hēre cōe cum prio
ri ecclesia. ut ibi dī. Sec^o si non bz corpa
le possessiōē. 93. d. l. fig. epi. Et de hoc
etiā ex de elec. cum in cunctis.

Treuga. Qui tēpore treu
ge bona sua per
mare siue p terram auferunt
sarracenis. rapinam cōstitunt et ad re
stitutionem tenent. et possunt puniri a
principe cuius treugam frangunt: qz
fides etiam hosti seruāda est. 23. q. i. nō
li. 2. q. 4. Innocens.

Tutela. Triplex est tu
tela. s. testame
taria. ut quādo pater dat tuto
rez filio i testamento. Item legitima
ut que defertur a lege. ut cum nullus
est tutor per testamentum tunc qui p
loco debet succedere huic ab intestato
tenetur suscipere tutelam huiusmodi
Item datua. ut quando nullo tutore
dato in testamento. uel non extantib^o
consanguineis ad tutelam idoneis iu

der ex officio suo dat tutores. Et durat tutela usq; ad completum. 14. annum pupilli. et inde incipit cura: que durat usq; ad 25. annum. **A** dicta differentia tutelarum ponitur etiam in sum. li. bro. 2. et 3. q. 2. in glo. Ray. Et hec materia late tractat. in Insti. de tute. per totum cum multis sequentibus. si. usq; in finem primi libri. **B.**

Trum clerici teneantur suscipere aliquam tutelam. **R.** fin. 10. distin. 86. c. si. Nullam coguntur recipere. legitimum tamen possunt recipere si uolunt. ut in dicto. c. si. Et est hoc priuilegium clericorum q; licet possint succedere alicui ab intestato. non tamen tenentur recipere tutelam. licet in laici aliud obtineat. **L.** de legit. tuto. Auren. sicut hereditas. **A.** Predicta nō. glo. in dicto. c. si. Notantur etiam in fili. in dicta. q. 2. fin. glo. Ray. Glo. etiam in dicto. c. si. dicit q; clerici non possunt testamentaria nec datiuam recipere per c. **Lyprian.** 2. i. q. 3. quod bene facit. **B.**

Trum episcopus uel monachus possit recipere tutelam. Respondeo secundum Johan. ubi. s. Episcopus uel monachus. etiam uolens non potest recipere tutelam legitimam. ut in Auren. de sancti episcopis. **S.** deo autem. amabiles. Vel dic q; illi auctoritate de rogatur per illud decretum dist. 86. per uenit. ita q; si uelint possint recipere legitimam. sed non datiuam. uel testamentariam. Sed ad tutelam comunē miserabilium personarum omnes clerici uel monachi tenentur. ut in dicto. c. peruenit. 2. ss. distin. c. p. r. c. episcopus gubernationem. **A.** Ubi dicitur. Episcopus gubernationes pupillorum et uiduarum ac peregrinorum non per seipsum sed per archiepiscopos bytheuz aut archidiaconū agat. Et hic tex. facit q; episcopus non potest administrare tutelam etiā legitimam per seipsum. Et ita potest intelligi dictus. **S.** deo autem. Per alios autem sic. Et ita intelligatur. c. perue-

nit. ubi etiam glo. nota. que et in isto. **S.** habentur uoluntur etiam in dicta. q. 2. secundum Ray. Et addit glo. eius q; monachi seu alii religiosi possunt recipere tutelam miserabilium personarum et etiam legitimam de consensu tamē platorum suorum. et nō aliter. q. i. non dicatio. **B.**

Tripe lucrum **vi**
de
supra elemosyna pmo. **S.** vlt.
et supra restitutio p. **S.** antepenul. **A.**
et ibi de hoc latius in additione. **B.**

Ana gloria. **reg.**
gloria vana. Item de uesti-
bus. i. uestis. **A.** et latius.
S. ornatus i additione. **B.**

Vallus **dicif** ille q; hēt
feudū ab aliq;
ut supra feudum.

Elatio uirginum
uide infra uirginū consecra-
tio. **S.** pmo.

Enatio **utrum** sit lici-
ta. Respondeo
s; hostien. Venatio si fiat tē-
pore quo debent homines esse in eccle-
sia et orare est omnibus interdicta. **S.**
dist. 5. an putat. de consecra. dist. 3. irre-
ligiosa. et distin. 5. ieiunium. Et intellige
nisi esset necessitas. ut si fames urgeret
uel bestie uastarent homines uel sege-
res. **L.** de fest. l. 3. **A.** Idem in sum. li.
3. tit. 29. q. 12. secundum hostien. **B.**
Aliis autem diebus licita est laicis.
A. s. pro carnibus et pellibus haben-
dis. alias non secundum Ray. et Boss.
ut in dicta. q. 12. **B.** sed clericis illi-
cita. tamen causa sanitatis et recreatio-
nis esset licita nisi esset nimis frequē-
tata aut clamorosa. extra de cle. vena.
c. primo et 2. **A.** In his. et in c. pmo
extra ne cleri. uel mona. satis claret q;
omnibus clericis indifferēt uenatio
interdicit sine cū canib; siue cū autib;

licz aliq. senferint sine iuris tñ auctori
tate q. clerici qñq. possent cā recreatō
nis venari. vt in dca. q. 12. **P**. Apis
vero omnino pñibita est. vt ibidē no
tat pñā dñra venatores clericos. sc. di.
c. qui venatoribus. r. c. se. **H**ic cla
rius ut nōt glo. sc. di. qui venatorib.
sup. hō venatoribus. qd. r. positū est
s. ferie. s. 6. In additōe. **P**redcā etiā tā
guntur in dca. q. 12. **P**.

Utrū serui teneant obedire domis
venari volentibus tñibus pñibitis.
R. s. 3. **U**il. Non tenent serui obedire
dnis in rebus illicitis quale est hoc cō
tra illud. **P**rimū querite regnum dei.
Ite in sum. eo. ti. q. 13. **U**t tamē q. excu
sent a pctō in talibus si cogunt p. iñtru
mentū. ut. s. ferie. s. 8.

Enditio. **U**trū liceat

vendē arma
venena. ornāmēta. taxillos.
scachos. fēta. r. bi. vide. s. negociatio
s. 5. r. sequentib. **D**e auro alchimico. s.
emptio. s. 5. in medio. **D**e venditōe fa
cta sub mō vel sub cōditōe. s. donatō
s. 5. **U**trū liceat emere vñ vendē nūc
ad certū terminū vñde rei vel bandi
pñi. r. multa talia. vide. i. vñura. s. p. to
tū. r. s. emptio.

Ueneficium vide sup
malefici
um. r. supra fortilegium. r.

Eniale peccatum

vide supra peccatum. s.

Uerberatio vide sup. p
cutere.

Utrū circa exteri
orem apparatus
vestiū siue aliorum bi. pos
sit esse virt. r. viciū. **R**. s. fm. **U**bo. scda
scda. q. 169. In reb. exteriorib. potest
esse peccatū inoderantie dupliciter.
Uno mō p. cōpatōnem ad cōsuetudinē
hominū cum qbus aliquis viuit. **U**n
dicit **Aug.** s. 3. c. 1. **Q**ue s. mores ho
minū sunt flagicia p. morum diuersi
tate fugienda sunt. vt pactuz inter se

ciuitatis r. gentis cōsuetudie uel lege
firmatū. nulla ciuis aut peregrini libi
dine violet. **T**urpis est. nōis pars vñi
uerso suo non cōgruēs. **A**lio mō potest
esse immoderatio ex inordinato affe
ctu mentis. ex quo qñq. contingit q.
homo nimis libidinose talib. vñat. ex
hoc siue fm. consuetudinē eor. cum q.
bus viuit. siue etiam pñter cōsuetudinē
eor. **C**ontingit aut. ista inordinatō af
fectus tripliciter cōtum ad supabūdan
tiam. **U**no mō p. hoc ut homo. lex sup.
fluo cultu. vestiū gloriā hominū q.
rat. put. s. vestes r. alia bi. homini per
tinent ad ornatum quēdā. **U**n. **R**egi.
dicit in omelia. **S**unt nōnulli qui cul
tum subtiliū pñciosarūq. vestiū nō pu
tant esse peccatum. quod videlz si cul
pa non esset neq. s. sermo dei tam vi
gilant expñmeret q. diues qui torque
batur apud inferos bysso r. purpura i
durus fuisset. **N**emo quippe vestimē
ta pñcipua vel pñciosa. s. excellentia sta
tum pñpñū nisi ad inanē gloriā quēit
Alio mō scdm. q. hō p. supflūū cultū
vestiū querit delicias fm. q. vestes or
dinant ad corporis fomentū. s. modo
fm. q. nimia sollicitudinē apponit ad
exteriorē cultū vestiū et si non sit ali
qua inordinatō ex pñe finis. **E**x. pñe qz
defectus potest esse duplex inordina
tio fm. effectū. **U**no mō ex negligētia
hominis qui non adhibet studiū vel
laborē ad hoc q. exteriori cultū vñat
fm. q. oz. **U**nde pñbus 7. ethicor. dicit
q. ad mollicie pñtinz q. aliquis trahat
vestimentū p. terrā ut non laborz ele
uando ipsū. **A**lio mō ex eo q. ipm. dñe
ctū exterioris cultū ad gloriā ordiner.
Unde dicit **Aug.** s. 3. sermone dñi i mō
te. **N**am non in solo rerū corporalium
nitore atq. pompa: sed et in ipsis soz
dibus r. luctuosus esse posse iactantiaz
r. eo pñculosiorz quo sub noie seruitu
tis dñi dñcipit. **E**t pñbus dicit q. supabun
dantia r. defectus inordinat. ad iactan
tiam pñtinet. **R**. **D**e hac materia oz
natus tam. viroz q. mulierū r. vestiū

¶ Quidam mulieri liceat vti veste viri
li? R: Si. Tho. scōe q. 169. Non. nā cul-
tus exterior vt predictū est in. 5. ppe-
rere debet conditioni persone sibi con-
suetudinem cōm. id ideo de se vitiosū
est q mulier vtatur veste virili vt ecō-
uerso. Quod r spātiter prohibet Deut:
22 quia gentiles tali habitu vtēbant
ad idolatriam. potest tamen hoc quā-
doq fieri sine peccato ppter aliquā ne-
cessitatem. vel causa oculandī se ab ho-
stibus. vel ppter defectum alteri vo-
stimeti aut aliud huiusmodi. De orna-
tu ō mulierum supra ornatus. A.
ubi latius in additionibus. ¶

Icarius. In quibus ca
sibus q̄s possit
ecclesie per vicarium deserui
re. 1.º fin. hosti. Regularis residence d
bet. vt dictu est supra. residentia. 2.º pe
nulti. z vlti. 3.º Et melius in principio
4.º potest tamē in casibus per vica
rium deserui. Primus est rōne occu
pationis. Hoc occasione excusat epus
qui in ecclesia cathedrali bz aliquez lo
co sui. z ip̄e in camera sua dicit horas z
postea expedit currentia. Hoc idēz
intelligi de quolibet legitime occupa
to. ex de cele. miss. c. 3. Debz tñ ep̄e occu
pzare i ecclesia die dñico. z aliis p̄cipuis
festiuitatibz nisi excuset necessitas. c.
q. i. p̄. in fi. 2.º est rōne statuti siue cō
suetudinis. ar. ex de consli. cū oēs. in fi.
3.º ē rōne priuilegi siue dispensatiōis. ex
de h̄s p̄sby. p̄pouit. Hunc casū frequē
ter cedit papa h̄ntibus p̄sralitate b̄ni
ficioz z addit. dū tñ cura aiarum nō ne
gligatur z ecclesie faciat per vicarioz
ideoneos deserui. 4.º nō q̄b casus cū
pcedēti non bz locū si ecclesia fuerit sui
toribus destituta. ex de cle. nō resi. cūz
ad hoc. 2.º q. n. s̄uetudo cepit ex irato
nabit z eccleie onerosa tenēda non est.
ex de ofue. c. 7. fi. 4.º q̄n ep̄s habz sub
se hoies diuerzoz rituz i lingua. Nā
illis bz per vicariū deserui. ex de off.
ordi. qm̄s. 7.º q̄n quis habz p̄bēda i eccle
sia cathedrali cui annexa ē ecclesia pro
chialis. Nā talis in ecclesia cathedrali d
seruiet. z in anexa deseruiet p vicariū.
ex de p̄bē. extirpāde. 5.º q̄ ho. z. ex p̄posu
isti. 6.º est rōne defectus siue debilitatis
sup̄uenientis. 7.º q. i. c. ex de cle. egro. c. 3.
p̄t. z vlti. 7.º q̄n necessario bz p̄ficiat.
vt q̄ cruce signat. est. ex de voto. c. fi.
2.º Et ibi p̄ hoc ē vepz q̄ p clerico
rū suoz abntiaz eccleie enozimif nō ledit
tur. z ip̄i cū p̄nt terre sancte vtilēs eē
h̄o p̄p̄o z exēpio. 8.º Et sūt q̄ p̄
fici bz vtilit z honeste. vt cā studiosi p̄
ue pegrinatiōis. z de lnia p̄lati. ex de cle.
nō resi. relatū. de ofe. dif. 5. nō d̄z. Aliqui
ponunt plures casus si vlti vident est

principales. **A.** q2 z alii ad istos
possunt reduci. z omnes ad hoc gnale. v3
qn rōnabilis vget necessitas. ex de re.
iur. quod nō ē z potest colligi ex his q
nō. in sum. li. pti. 7. q. 30. ubi z suprad
cta oia ponit h3. **Dof. z Ul.**
¶ Quis ē vicari' ppetuus? **R.** Talis
ē q curā h3 ecclie cui' vicarius ē. ex de
ofi. vi. ex parte. **A.** Del' dic q ille
ē ppetu' vicarius q constituit aucte epi
z nō ad tps. ex d' offi. uica. ad hec. z iste
h3 curā ecclie. z reliq' que sequit'. **D.**
¶ Uñ qñ ius h3 i ecclia. ex de fide. instru.
ppetu'. Et hñs ppetuā uicariā aliā ha
bere non pot. ex de offi. vica. pvideas.
ex de rescrip. postulasti. **A.** In dco. c.
pvideas. d' q null' pmittat hñe pñes
uicarias siml. nec distinguit inter ppe
tuam z non ppetuam. **D.** Nec sine
cā pot amoueri. ex de offi. uica. ad hec.
Itē si talis uicarius accipiat aliquā ec
clesiā cum cura perdit uicariā. Et debz
habere. 25. ānos. z pmoueri ad sacerdo
tiū sicut si esset rector ordinari'. **A.** Pri
uatus est. vt in cle. q de eccliesiis. ex eo.
A. Et ibi p3 q hoc ē vez quo ad vica
rias ppetuas prochiāliū eccliesiā. **D.**
¶ De ordinario aut rectore hñs ecclia z?
A. Utz prelati possint vices suas sub
annuo censu cedere. **R.** Nec eps nec
archidiaconus nec aliuf plac' hoc pot.
ex ne pla. vices. su. c. p. 2. z 3. **¶** Sum. n. tale
ius spūale sit nō est dubiū q p eo ali
qd dare vel recipere simonia ē. **A.** h3
Ray. q z addit. **¶** Ubi aut aliqd dat vel
tenet nō p iurisdictionē: s3 in signū sub
iectionis antiq. nō est simonia. ut extra
de relig. do. constitut'. z in sum. li. pti. 2. q.
1. **D.** S3 q eps cōmutat alicui pure
z simplr vices suas z tali vicario cōsti
tuat salariū. nō ē peccatū. s3 poti' ad
hoc tenetur. 12. q. 2. caritatē. **A.** vt dicit
Dof. sicut p cōmissione iurisdictionis
non licz recipere certā pecunie quanti
tate. ita multo minus licz recipere quo
tā. i. prem. puentus. **A.** predict' co.
Dof. z Imo. addēs q si prelatus sic di
cerent. tu exercebis iurisdictionē talem

z ego p salario tuo dabo tibi centus. z
dabis mihi totum lucrū licitū ē. vt i
dicta. q. 1. **D.**

¶ Utz rector ecclie possit aductori
fructuū cōmittere vicariā siue curam
aiāz. vide. s. simonia. 4. q. 5. pti.

¶ Utz vicari' ecclie possit alteri cō
mittere vices suas? **R.** Non pot. nisi si
cut z delegatus subdelegare. de q vide
s. delegare. s. pti. **¶** Vicarius q3 epi non
possit alteri cōmittere absolutiōem a
pctis. z alia q in d. s. dicūt. q itelligēda
sunt q non pot ex iure cōi: s3 bñ pot ex
spāli cōmissione: ut habet. s. cōfessor. p.
s. antepst. in fi. **A.** 10. predictis Al. **D.**

¶ Vidua. **¶** Quor mōis d' vi
dua? **R.** fm Alb.

¶ Quatuor mōis. Nam est que
dam vidua corpore: s3 inbonesta men
te. i. **¶** Thimori. **¶** Vidua q in delictis est
vivent mortua ē. Et est vidua corpe. s3
nupta mēte. hec pparat coniugari. Et ē
vidua corpe z mente. z de talib' apñis
i. **¶** Thimori. **¶** Viduas honora q he vt
due sūt. 4. et modo d' vidua qñ tal est
terreno auxilio destituta. **A.** Et sic ē
vidua mēte z corpore z terreo auxilio
ppter paupratem. cui debet subsidij
ab ecclia fm eundē Al. z in sum. li. 3. q. 1.
34. q. 267. **D.** Et istis duobus vltis
mōis dictis viduis debet fructus. 60.
de quo habet **¶** Dof. 13. **¶** Naz. 8. g. inib'
cōperit fructus centesim'. z coniugari
tricesim'. vt z **¶** Tho. ponit i. 4. dist. 49.

¶ Indicatio. **¶** vtz sit lici
ta? **R.** fm

¶ Tho. scda scde. q. 108. **¶** Dicēdus
q si intentio vindicari ferat principa
lī in malū alteri' de quo vindicta su
mit. z ibi qescat non ē licita: qz hoc pti
net ad odiū quod repugnat caritati q
bēs hoies debemus diligere. Nec excu
sat aliqs q odit odiētes se. hoc n. esset
vinci a malo qd apñis pñibet. **¶** Ro. 12.
¶ Si hō intentio vindicari ferat pncipalī
ad aliqd bonū. puta ad emēdatōz pec
cāt. vt saltē ad correctōz ei'. z gerem
aliqz. z ad iusticie cōseruatiōz. z dei hō

noze. pōr vindictio eē licita. aliis sua
tis debitis circūstantia. bec **Iho. s. q.**
fiat p illū cui licz utputa p iudicez. obf
uato i oib⁹ iusto pcessu. i iusta cōdēna
tione. **A** Nā i cāis iustis suad⁹ est
iur⁹ ordo. ex d⁹ sen. exco. sacro. **B** Nā
maloz iurie tolerade sūt. vide. s. pati
entia. s. 2. **A** tū qūo itelligat. q re pculse
rit i una maxilia zc. ibidez. s. 3. **Qualit**
et vindicādū sit aduersus mītrudinez
vide sup⁹ correctio p. s. pti.

Virginitas qd sit: R.

h. 3. Amb⁹ in
li⁹ de virginitate. Virginitas ē
exps tagiōis integritas. Scd⁹ hō Aug
i li⁹ de nuptiis z cōcupiscētia. Virginitas
ē i carne corruptibili ppetua i corrupti
onis medietate. **A** tū ex his pz q⁹ h
ginitas integritas ē carnis attestās i cor
ruptōez mēt⁹. vt i sū. li. 3. q. 13. ubi et
pdcā ponit. At dī ppetua. ut nullo un
q⁹ tpe itenuenit et mētāl corruptio. al
p illo tpe suisz amissa z non esset me
ditatio perpetua. **B**

A tū violētiā pisse amittat hgitatē
R. h. 3. **Iho. i. 4. di. 33.** Que p uolētiāz
corruptūf siue ab hoie siue a demone i
cubo hgitatē nō amittūt. si qū pū re
nitāt. z qū pū cōfuet corp⁹ a corrupti
one. vt saltē mētē a cōsensu. **Idē Al.** **A**
a cubo qd ē solidū of cub⁹ bi. z ē qdā si
gura solida certe altitudis. lōgitudis z
laritudis h. **Latholico.** Forte ē qdā si
gnū nigromaticū. Et idē qd hic nō. i sū
eo. ti. q. 23. **Tales tū nō cōsecrāt int⁹ hgies**
vt in. c. se. s. p. **B**

A tū sola mētē possit amitti hgitas
R. h. 3. **Iho. scda scde. q. 132.** Cōtigit int⁹
dū ex actu mēt⁹ cogitāt⁹ d cōruptione
carnis z itēdēt delectatōz ipi⁹ expiri.
q calor exatet z semē distiller. z tē sū
dubio hgitas ē amissa. Si at corruptio
sistat i actu mēt⁹ cōfiet. amittit qdēz
hgitas sū illō formale qd hz i mētē. n
at rōe ei⁹ qd ē māle i ipā. **Un tal⁹ n pōr**
dici virgo nisi mātr. At iō hec hgitatē
amissio pōr recupari. n at illa i q⁹ er illō
qd ē māle subtrahit. **A** dic clari⁹ q⁹

et sola mētē amittit hgitas. h. 3. tū re
cupabil⁹ ē. qz mā seu obiectū h⁹ hūitū
manet. i. incorruptio carnis iō cū redit
ad ipm volūtas redit z hgitas. vt pz
i **Iohē euāgelista.** quē de nuptiis volē
tez nubē vocauit dñs vt dicit **"Diero".**
Quocūq; aut mō qz volūtariē pfectā
pcurer pollutōem pdis irrecupabili⁹
hgitas sū **Al. Iho. Al. z glo. Ray. vt**
in sum. eo. ti. q. 24. **B**

A tū puelle i annis puerilib⁹ aliqd
carnale cōmittentes pdat hgitatem.
R. h. 3. **Al. Nō.** qz nō ē i eis filii dlibatō
nec etas patit talē delectatōis ipetum.
A hoc forte vez añ septēniū cū non
dū sūt doli capaces. al fec⁹. **Un Al. loic**
q⁹ hgitas amittit nō solū p quēcūq;
actū p quē pollutio volūtariē pcurat
h. 3. et qū sine eo delectatō cor⁹ perficiat
sicut faciunt illi qui añ etatē vt tēpus
semis p sūipoz turpē actū. h⁹ delecta
tōem i se pficiūt uel ab aliis i eis hoc fi
eri pmittūt. **Ali tū alit⁹ sentire vident⁹**
vt i sum. eo. ti. q. 19. qz dictus pōt intelli
gi respectu etat⁹ infantie. vt tactū est.
Itē sū Al. z aliqui dixerint hgitatē
recupabilē qū cōplet delectatio sū pol
lutōe. p pfectū etatis. tū cōtrarium
vez ē. qz corruptio nō ē ex pollutōe ni
si rōne cōiuncte sibi delectatōis a qua
oimodā imunitatē ducit hgitas. vt i
sum. eo. ti. q. 24. **B**

A tū a patietibus fluxū semis pdat
hgitas. **R.** sū **Iho. scda scde. q. 132.**
Semis resolutio si pueiat pter pposi
tū mēt⁹ vel in dormiēdo. vel p violen
tiā illatā cui mēs nō cōsentit qūis caro
delectatōez expiat. uel et ex infirmita
te. ut i his q fluxū semis patiūt. nō pdi
tur virginitas. qz talis pollutio non ac
cidit p impudiciā quā virginitas ex
cludit. **A** **Lon. Al. dicens.** qz sunt qdā
q ad simplici aspectū viri vel ad locū
rōem vel ad confessionē etiā cū sint in
pposito scō. vt nolentes peccare distil
latōem humoris sentiunt. z tales non
corrūpuntur. eo q non fit ex pposito
nec uolūtate cōpleta. **Sz tū suadendū**

7. **U**ltz cognite i ebrietate vel sono p
dar agnitare. **1.** **Ex** **I**ho. in 4.º dist. 32.
Sicut p pollutoe in sono non amittit
agnitas. ut nuc dem e. filius rō ē de mu
lieribus q̄ in ebrietate aut dormietes a
viris cognoscuntur. nisi forte hac intē
tione iuerint dormitū ut a viris cogno
scrent. **2.** **U**el ēr si postea placeret
eis fuisse cognitās. sicut 7 de pollutioe
nocturna dicit **U**l. ut i. s. u. et. q. 22. r. p o
situm est. s. pollutio. in principio. in ad
ditione. **3.**

Quare solus c̄ps uirgines cō

Ultz violent corrupte debeāt confe-
crari? **R.** fm **A.** Iacet tales q̄nitate
nō amittit nec q̄nitate aureolā. non
fr̄i p̄secrāt. Et rō ē. q̄ in illo actu effici
le ē ira reniti q̄ uolūtas nō allicit ali
qualem cōsensu. **U**n cū de pleno uisē
su cōtare non possit ecclē. iō statutū ē
ut tales būnter abstineāt a p̄secratōe
32. q. 5. ille familie. 2. 15. q. 1. si quis nō ira
tue. **R.** **Th.** in 4.º d. 33. 7. sc̄ba sc̄be q.
152. **A.** **I**de in sum. cōti. q. 1. ad fi. **D.**
Ultz possint p̄secrari occulte corrup-
ti q̄ p̄secrati sine scādalo iterumitti
nō pot. **R.** fm **Th.** in 4.º d. 33. **O**ccul-
te corrupte. siue a uiris. siue alio acūq̄
mō nullaten⁹ uelante sūc. q̄. p̄p̄ scan

Is et metus. **Q**uis e
maio

ris rei iper' q, repelli n pōt. ff.
q, met' cā. l. 2. De mety at qd sit. uide. s.
mer'. §. i. Utz liceat vi vi pēlle. hē. §.
bellū p. §. 6. 2. d. excoīca. 2. §. 2. d. 9. 2. d.
homicidiū. i. §. 5. Que ē vis vi met' ex
cufans. 2. mer' q cadit in cōstāte; viz. §.
mer'. §. 2. et qūo ipediat mīrimomū. §.

impedimentum. x.

Visitatio

Archiepiscopus episcopus vel alius platus visitans ecclesias. pponet abbas dei. et querit de vita et ueritate ministerii in ecclesiis absque coactione iuramenti sed salubriter monendo. Si quis inuenit in fames. si ipse non est ordinarius denunciet ordinario. Notoria si inuenit corrigat. A. cum super his merito notari possit ordinario negligencia. cum examinatione non egeant. ut in c. quod sequitur. B. et de censu. romana. lib. 6.

¶ Ut visitans possit recipere et exigere pcuraciones a locis visitatis. R. Sic: extra de censu. romana lib. 6. Et potest recipere a uolente dare pecunias pro stipendiis moderatis diebus quibus visitat sed non licet nisi una pcuracione recipere una die etiam si plura loca visitet et quilibet locus sit sufficiens. ex de censu. felicio. li. 6. Ad si episcopus visitet per alium visitati est tenent ministrare expensas isti visitanti. ex de officio. ordi. si episcopus. li. 6. Si episcopus non prozusus potest exigere ab his quos non per se visitat ut ibidem dicitur.

¶ Ut visitans possit recipere pecuniam. R. Si ipsi uel sui familiares recipient pecuniam uel munera propter id quod nunc dicitur est seu est pcuracionem reciperet non visitado. ipse tenet. A. s. recipiens. ut in c. exigit. de quo. i. B. dupluz restitueret illi ecclesie. A. s. a qua est receptum. ut ibi. B. i. menses. alioquin episcopus et superiores differentes sic restituere sunt interdicti ab ingressu ecclesie iherosolimitane sicut suspensi ab officio et beneficio quousque plenarie satisfaciunt. et nulla remissio hic ualeat. A. s. eorum quibus facienda est restitutio: ut in c. quod sequitur. B. et de censu. exigit. li. 6.

¶ Quomodo quoniam archiepiscopus possit per uincula sua visitare. R. primo tenet visitare diocesim propriam erga ecclesias maiores et minores et earum populos saltem inuocando de pluribus locis ad unum conueniunt. postea huiusmodi episcopus visitare suffraganeos et eorum dioceses: sed una diocesi visitata in toto uel in parte non potest ad eam

visitandam reuerti nisi omnes et suas iterum fuerint visitare. A. s. quas secum re visitare poterit etiam si ita uenire fuerint visitare: ut in c. romana. de quo. i. B. Si forte aliqua ecclesia visitate diocesis indiguerit iterum prius predicti alius uisitari. tunc potest redire ad illam si a diocesano fuerit requisitus. uel de consilio et assensu omnium suffraganeorum aut maioris partis. aut si difficultates adhibuerint ostendit petatur inia a papa. Sed post visitationem omnium diocesium licitum est ei visitationem iterare. p tamen requisito suffraganeorum consilio et deliberatione et diffinitione ipsius super hoc habita coram eis. A. si ipsi archiepiscopi. et si suffraganei non consentiant ut per extra de text. et glo. dicti. c. romana. hic sequitur. B. Que sunt redigenda in scriptis. et tunc poterit visitare et si non interueniat suffraganeorum assensus. ita tamen quod illa loca prius uisitet que in priori visitatione non fuerint uisitata. A. nisi magis sit alius visitationis officium opportunum. ut in c. de quo statim. B. Hec omnia extra de censu. romana. li. 6. Et hanc formam etiam episcopus visitans seruabit. ut ibi dicitur. A. Ubi est dicitur de aliis platis ordinario iure suos subditos visitantibus. saluis super hoc rationabilibus et approbatis religiosis consuetudinibus et regularibus institutis. B. Visitari debet per ordinarios monasteria monialium et excepta. ut s. excepta. s. si.

Itium

Itia capitalia sunt. et ab una ratione dice precedentia. Nam sunt doctrinam Greg. 31. moralium. radix totius mali est superbia. et de hac nascuntur. et uicia. s. inanis gloria. Inuidia. Ira. Tristitia. Auaricia. Gula. et Luxuria. De inanis gloria sunt eundem. et filie oriuntur. s. inobedientia. iactantia. hypocrisis. otentio. pertinacia discordia. nouitatum presumptio. De inuidia nascuntur iniquitas. sodium. infuratio. detractio. exultatio. inuidia. De ira nascuntur. s. fure. tumor mentis. contumelia. clamor indignatio. et blasphemia

De tristitia siue accidia oriū. .c. s. mali-
cia, rancor, pusillanimitas, desperatio
torpor erga pcepta, vagatio mentis
circa illicita. De auaricia nascitur .c. s.
prodigio, fraud, fallacia, puiū, inquietu-
do, et cōtra misericordiā obduratio cor-
dis. De gula oriū. .s. s. lepta leticia, scur-
rilitas, imundicia, multilogum, et be-
betudo sensui. De luxuria nascitur
s. s. cecitas mentis, incōsideratio, incon-
stātia, precipitatio, amor sui, odium dei,
affectus presentis seculi, horroz et des-
patio futuri. **Hec Grego⁹** De materia
vicii, hēs. .s. peccatum, et .s. crimen.

Sciatus corpore.

Alia vitia corpoalia oliz in
veteri testamēto repellabant ordinā-
dos. vt patz **Leuit. 21°** vt si aliquis ha-
bebat grandē vel paruū ul' tozū na-
sum, si gibbū, si lippitudinē, iugem sca-
biez impetiginem, vel ponderosus, sed
ista hodie nō repellunt. 7. q. i. qualiter
in si. **A** Ibi nō videtur bene pbari
hoc sed potius ex eo quia iustitia fue-
rūt in figura. vt patet in .c. sequētibz
A nisi forte fm aliquam significati-
onē intellecta, vt dis. 4. hic et enim .c. c.
sacerdotes. Et scdm q ponit Ray, qui
cūq; culpa sua vitiat⁹ ē corpore repel-
litur ab ordine, qui vero sine culpa nō
repellitur nisi scandalum timeatur ex
nimia deformitate, vel periculum ex
nimia obilitate. **A** **Lon. III. vt in sū,**
lib. 3. tit. 1. q. 1. ad finem, Et hoc non i-
rel ligē oī corpis vitio, s. de notabilib⁹
de quibus in sequentibus tangitur. **B**
7. Quid de mutilatis vtz possint ordi-
nari? **A** Quidam sponte sine iusta cā-
vt ex indignatione, impatientia, vel su-
perbia indistincte i quocūq; membro
siue a se siue ab alio, repellunt a pmo-
tione, et deiciuntur p moti etia; si crede-
bant se obsequiū prestare deo, vt quia
se castrauerunt, et eo significauit. **A**
Et ibi nōt glo. q epō potest cū talibus
dispensare quando putabāt se deo ob-
sequz prestare, in aliis tamen a missa

2. vt dictū est. s. homicidiū. 5. s. si. Et
fm Inno. idem est si non amisit mebz
torū; s. talem partē que deformitatez
generaret vnde scandalū esset. et eo. c.
p. vel ē inhabilem redderet ad officiū
exequendū, et eo. Thomas. Si xō ex
iusta cā. puta ppter lepre periculū ali
qui fecerunt sibi mebz aliquod am
putari seu amputauerunt ne alia sana
putrescerēt. hi si mebz erat occultū
vel ē manifestum sed paruū. v. puta
vn⁹ digitus. nō de illis cum quib⁹ fir si
gnū crucis. nō repellunt nec deiciunt.
Silr si talit sint nati vel inuiti sic mu-
tilati sunt. aut casu foruito cū darent
operā rei licite. Secus si rei illicite dis.
ss. si quis abiderit. et c. qui partem. et c.
si quis a medicis. et c. eunuch⁹. et c. si q.
p egritudine. et c. clator. et c. pcepta. et
extra de corpore vitia. significauit. et c.
ex parte. Si autē ex culpa sua iucidis
set in modicam deformitatem. ex mise-
ricordia toleratur in suscepio. s. ex dis-
pendatione epī s. Inn. et Ber. A Ad
hoc facit. c. i. extra de cor. vit. **B** Si
aut membrum erat magnum et maise
stū etiam si sine culpa sua amisit quis
ipeditur a p motione ppter deforma-
tē et scandalū. et si p motus est o; cessa-
re a missa et aliis solēnibus officiis pro-
pter eandem causam. **A** beneficio tamē
nō remouebit. q; non o; addi afflictio
afflictio. di. 55. si euangelista. 7. q. i. c. 1. p
cussio. dabit tamē sibi coadutor: si tle
bñficiū ē cui ipse deseruire non possit.
et de cle. egro. c. 2. **A** Idē in sum. h.
2. ti. p. q. 4. ubi ē patet fm hostiē. q
iste qui sine culpa amisit membrū so-
lū phibet a missa et solēnibus officiis.
nō at ab aliis sacerdotib⁹ que possit
exercere, vt penitencias dare et similia
et de cle. egro. presbyter. 7. q. 3. **Boff.**
quando dubitatur vtrum deformitas
generet scandalum recurritur ad arbi-
trium episcopi. extra eo. c. 2. Item scōz
Ray. q vbi cūq; scandalum suscitaf
ex homicidio vt deformitate alicuius
si talis etiam casus esset in quo de iure

posset pmoueri vñ ministrare in susce-
ptis debet tamen ppter scandaluz ces-
sare. Et q clericus etiam causa medici-
ne non debet se mutilare licet etiaz sit
cirurgicus nisi imineat necessitas z ali-
us desit. **B.**

Quid claudus nãliter z alij huiusmo-
di possint pmoueri? **R.** Claudum ad-
mittit consuetudo nisi talis sit q sine ba-
culo ad altare stare non possit. ar. de cõ-
se. di. i. nullus. r. di. 45. disciplina. Recuz
vel habentem in vno oculo maculam
que generet deformitatez nec ius nec
consuetudo admittit. extra eo. cum de
tua. **A.** Tamen s; glo. Ray. habens
maculam in oculo facilius promouet
i fligide q i secto: vt i. d. q. 42. ubi p dca
nõ. fm Ray. qui etiam addit. q s; nã
admittitur habens manum aridam.
B. De sacerdote leproso uide. s. lepro-
sus. s. fi. De gibbosis sciendum q non
repelluntur ab ordinib; nisi nimia sit
debilitas aut deformitas. Qui habet
sex digitos in pede pmouetur. z s; po-
stet etiam si in manu. uel si habet digi-
tos coniunctos dummiõ ex his non sit
impedimentum in vsu membri. ff. de
edili. edic. l. idem offilius. **A.** Idem i
sum. eo. ti. q. 43. z se. vbi etiam patz q
leprosus ad sacros ordines non debet
promoueri. s; si prius fuerit pmotus
potest aliquando ministrare: ut r. dicit
in dicto. s. fi. **B.**

Quid de furiosis lunaticis z caducis
fm Quil. Nullus talis dz pmoueri
etiam postquam fuerit liberatus. s; si
pmotus fuerit ex toto liberat. poterit
exequi officium suum. Si ho non oio
ex toto. sed frequenter ei accidit. oio de-
bet cessare ab officio misse. 7. q. 2. in li-
teris. Idem si raro s; cum spume lacta-
tione z vocis confusione. Si ho raro z
sine talibus. non prohibetur ab officio
misse dum tamen habeat iuxta se ali-
quem sacerdotes. vt si ille cadat vñ de-
ficiat iste suppleat. 7. q. i. illud. Quanto
autem tempore debeat expectari ad p-
bandum tales vtrum sint liberati z q

liter. colligitur q per annum. 33. di. cõf
Alibi per 30. dies. 7. q. 2. c. fi. S; z potest
dici q tempus pbationis arbitrius
est pensatis conditionibus morbi z p-
sone. **A.** z dignitatis fm eundẽ Quil.
z in sum. eo. ti. q. 45. vbi hec notant. **B.**

Quid de demoniaco? **R.** fm Quil.
Eodem modo talis non debet pmoue-
ri vel ordinari z si ordinatus erat etia
liberatus missaz celebrare non debet.
nisi plene z indubitãter curatus sit. 33.
di. cõiter. z. c. vsq. adeo. **A.** iuncto. c.
clerici. ea. dist. **B.** hec etiam nõ. in dca. q.
45. **B.** De tempore aut expectatio-
nis dicendum vt in proximo. s. dictũ e
De illo autẽ q nullo modo potest bibe-
re vinum. habes. s. ordinãdus. s. is. **A.**
Potius videt. h. in. s. 16. vbi hec. q tal-
nõ est ordinãdus. quod et nõ. in dca. q.
42. ad fi. **B.**

Q Episcopus senio vel valitudine cor-
porali grauatus. vel al' adeo impeditur
perpetuo. q officium suuz nequeat ex-
ercere. potest de consilio sui capituli vel
maioris partis assumere auctoritate
apostolica vñ vel duos coadiutores
ad officium exequendum. Si ho epi-
scopus fuerit demens tunc capitulum
vel due ipsius ptes vñ vel duos co-
adiutores ei assument eadem auctori-
tate. **Q** si epus grauatus ut dictum e
prius noller sumere nec habere coadiu-
tozem. lz a capitulo requisitus sit. nibi
p capz inouet. s; in b' casu z et i cau q
esset demens capitulũ significet pape
conditionem eiusdẽ episcopi z ecclesie
Porro coadiutor predictus debz de p-
uentibus platoruz recipe sumptus mo-
deratos ab alienatione abstinendo. **A.**
s. qualibet bonoz ecclesiasticoz taz ec-
clesiaz q ipoz prelatoz. vt i. c. pastora-
lis. de quo. i. **B.** Et que dicta sunt de
epo hñtẽ locũ in supiorib; platẽ de
cle. egro. pastoralis. li. 6.

Actio extrema. Extrẽa

vñctio sacrm est
qz ptingit ad effm q e curatio morbi
peccati. ut ex vbi Jacq. vlt. ca. p. 3. **A.**

Et de hac latius. s. sacramentum. in pñ
2.9. p. 2. **B.** Et est unū sacramentum
licet plures actiones sint de eius perfe
ctione. que tamen ueniunt ad unū si
gnificandū et causandū. Hec est snia
Tho. in 4. di. 23. **A.** Et sic unū sūt uni
tate pfectionis et finis et fm. p. 2. **Al.**
ut in sum. li. 3. ti. 24. q. 39. **B.**

¶ Que est mā huius sacramenti? **R.**
fm Tho. ubi. s. Materia est oleum oli
ue ab episcopo consecratum. et tale ole
um et eius cōsecratio sunt de necessita
te huius sacramenti. **A.** Lon. p. ut in
sum. eo. ti. q. 141. **B.**

¶ Que est forma huius sacramenti?
R. fm Tho. ubi. s. Forma est ofo de
catina dicendo. Per istam sanctas vn
ctionem et suam piissimam misericor
diam indulgeat tibi dñs quicqd deliq
sti per visum etc. Verba etiā indicatini
moi que sūt morē quarūdā eccliaz pre
mittunt ofoni. non sunt de suba sacri.
ut pmittendo sic. Ungo hos oculos oleo
sanctificato i noie pñs et filii et spūs sci.
A. Lon. p. et Alut in d. q. 141.

¶ Quis effectus extreme unctionis? **R.**
fm Tho. ubi. s. Effectus ei principalis
est quedā sanatio spūs que datur cōtra
quādam debilitatē uel ineptitudinē
que in nobis relinquitur ex pctō actu
ali uel originali. contra quā debilitatē
hō roborat per hoc sacramentū. Et qz
hoc robur gratiam facit que secum nō
cōparit peccatū. iō ex cōsequenti si ine
nit peccatū aliqd ueniale uel mortale
quō ad culpaz. tollit ipm dūmodo non
ponat obex ex parte recipientis. Secū
darius etiam effectus ē sanitas corpa
lis. Hanc tamē non inducit nisi fm q
expedit ad finem pncipalem. s. spūales
sanationem. et tunc semp eam inducit
dūmodo non sit impedimentum ex pte
recipientis. Et h in ipso fiant multe un
ctiones. vltima tamen est formalis re
spectu oīum precedentium et agit in h
tute eaz. et iō in vltima unctione gratia
infundit que effectum sacramenti pre
bet. **¶** baracterez. aut hoc sacramentū

non imprimi. qz per ipm non deputa
tur homo ad aliqd sacz agendū ul susci
piendū. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 142. **B.**
¶ A quibus conferri debet unctio ex
trema? **R.** fm Tho. ubi sup **A.** solis sa
cerdotibus. nec alius potest iungere
etiam in articulo necessitatis. **¶** Sacerdos
autē cōferre potest pñte vno clerico
et solus in necessitate fm **B.** et. et **ho**
sti. **A.** hoc vltimū clare habet in c. q
fuit. ex de hbo. sig. Et idē qd in hoc. s.
nō in sum. eo. ti. q. 143. ubi et dicit qz lai
cus qz posset i necessitate auxiliari i hoc
sacerdoti ei respondendo. **B.**

¶ Quid faciendū sit si sacerdos infra
unctionem deficiat? **R.** fm Tho. in 4.
di. 23. Si iā alique pñs iuncte sūt. qd fa
ctū ē iterari nō dī. sed unctiones que re
stant p aliū sacerdotē cōpleat. Idē **Al.**
et **pe.** **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 140. **B.**

¶ Quibus cōferenda sit extrema un
ctio. **R.** scdm **pe.** nō nisi adultis infir
mis. in periculo mortis cōstituti ex ipa
ifirmitate. unde nec daf eūtibz ad bel
lū aut nauigantibz seu his q mor occi
dedi sūt. qz talis mors nō iminet ex dese
ctu nāe. s. ex euentu fortune. his aut q
p senio deficiūt et sine actuali infirmi
tate daf. pueris nō. qz nō hnt ifirmita
tē spūales cōtractā ex pctō actuali. nec
dispositionē deuotionis habē possunt
ad hoc sacramentū. Lon. Tho. ubi. s. **A.**
qz sicut nec eucharistia dī dari pueris
ita nec hoc sacramentū fm eosdem. ut
in sum. eo. ti. q. 144. **B.**

¶ Utz extrema unctō debeat dari fre
neticis et amētibz? **R.** fm **pe.** Si in sa
na mēte cōstituti nō petierint. nō dī da
ri. Si hō petierint dari dī. **¶** In hic addē
dū s. **Tho.** et **Al.** qz ul furiosus et amēti
b pcpue dari nō dī qz hnt sacro pñt
facē irreuerentiā p aliquā imūdiāz.
nisi ipi haberēt lucida intellā in qui
bus sacramentū recognoscerēt. **A.** **Idē**
in sum. eo. ti. q. 145. **B.**

¶ Que ptes corpis iungi debeāt? **R.**
fm **Al.** et **pe.** et **Tho.** iungunt instrumē
ta qnqz sensuum tāquā prime radices

peccandi. **O**culi propter visum. **A**ures
propter auditum. **N**ares propter odoratum
Labia propter gustum. **M**anus propter
tactum. **G** maxie niger in pulpis digito
rum. **P**edes homo propter vim motiuam. **R**e
nes homo propter vim appetitiuam a quibusdam
iungunt. **I**tes in mutatis aut cecis de
bent iungi loca magis propinqua. **A**.
Idem in sum. eo. ti. q. i. 46. **D**.

Utrum vinctio extrema possit iterari?
R. **S**im **T**ho in 4. di. 23. **I**terari potest si
ne aliqua iniuria facti: quod non habet effectum
propter totum eo quod sanitas corporis et mentis
sunt effectus eius amitti possunt. **I**n ea
de quoque egritudine iterari potest si per
qui de sit in periculo mortis et euadat ac etiam
postea recidunt. patiat: quod erit quasi alia
infirmas. et si sit egritudine diuturna
ut hydropisis. quod tunc de fieri quasi per
ducere ad periculum mortis. et si illi articu
lu euadat eadem infirmitate durate: et po
stea ad simile statum reducat: iterum potest
ungi: quod iam est aliter infirmitatis status. quod
uis sit eadem infirmitas. **A**. **A**lii dicunt
sim eundem **T**ho. quod si infirmitas est brevis
non de iterari nisi infirmitate curata: quia
alio modo a statu illo recedere. **S**i homo infir
mitas est diuturna sit quod bic de. **E**t con.
Pe. **A**lii dicunt sic. **S**ine iudicio puta
quod si ultra annum remanet morbus per ac
ceptam vinctiorem iterari potest vinctio
Et causa habet est. quod non iudicatur ideo mor
bus numero qui est sim perfectas muta
tionez superior. **S**i tamen ab aliquo secundo
patre vel a domino papa aliud in hac questione
determinatum inuenitur magis iudi
carem illi finie standum quam meum. ut in sum.
eo. ti. q. i. 47. **D**.

Voluntas

Utrum homo
teneat confor
mare voluntatem suam volunta
ti diuine in volitio. **R**. **S**im **P**e. in 4. di
48. **S**ed: sensualitate non tenemur nec
de voluntate naturali. quod determinatur
eadem vniu. **A**. **A**lii ad repugnantiā carnis
et spiritus ad prelium. **S**at. **L**aro. n. cupi
ter aduersus spiritum. **D**. **I**tem voluntate
deliberata id quod deus vult absolu
te et congruit nos velle tenemur velle.

Non homo non congruit nobis velle. quibus sit
bonum in se: non tamen quod ad nos. et ideo non vult
deus illud nos velle nec velle tenemur.
Satis con. **T**ho. in prima secunda questione. 19. dicitur
quod tenemur conformari formam. i. quod homo
velit in con iusticiā dei et ordinem nāe
seruari: sed maliter conformari non tene
mur. ut in morte patris et huiusmodi. **A**. **D**ic
clari. **S**im est. **P**e. quod voluntas delibera
ta duplex est: quod quedam est conditionata. et
i hac non tenemur conformari. nec enim. vole
do deum conditionalit discordamus. quia
hoc non est velle simpliciter. sed voluntate ab
soluta tenemur conformari i uolito. sed
non in actu. **A**ut. n. ignotum est nobis. et tunc
non tenemur illud velle. **A**ut nobis no
tum est. et tunc distinguendum est. quod aut deus
non vult illud absolute et simpliciter. ut sen
tentiā coninationis quā aliqui mutat quasi
merita mutant. et hoc non tenemur vel
le. **A**ut deus vult illud absolute. et hoc
aut congruit nobis velle. aut non. **A**liqui
enim sim **A**ug. aliquid vult deus quod non con
gruit nos velle ut prem nostrum mori.
Et aliqui congruit vni velle aliquid quod
non congruit alteri. **I**llud vero quod deus vult
et congruit nobis bonum est in se et bonum est
nobis. vni deus vult illud nos velle: ideo
tenemur illud velle. **I**llud homo quod non con
gruit nobis quibus sit bonum in se. non tamen quod ad
nos. ideo non vult deus illud nos velle. **U**nde
sup illud per rectos deus collaudatio. glo
dic. **C**ongruit ut quod deus vult re velle tu
velis: ut in sum. li. 3. tit. 33. q. 4. **E**t sic breui
ter tenemur conformari voluntati dei fore
mali et non mali. i. velle i genere quod deus
vult. et eo modo quod vult. i. spe aut inquiratur sit
nobis notum. **D**. **U**trum voluntas et opus ex
teri sit vniu per totum. **R**. **S**ed per totum per se per.

Orum per

Utrum per
gistrum finis i 4. di. 38. et hugo.
de secundo victore. **M**otus est testificatio quā
pmissiois spontanee quod deo et de his que
dei sunt fieri deus. **E**t hec definitio est voti
expressi. quod et in facie ecclesie obligat. ut
dicit **P**e. **T**heologi vero sic diffiniunt
Orum est conceptio melioris propo
si animi deliberatione firmata. **E**t hec

est distinctio voti tacti. **A.** Vel scōz Ray. votū est alicui boni cum delibe-
ratione deo facta pmissio, ut in sum. li.
p. r. s. q. i. Et ista videt clarior. Nā z ad
votū regitur pmissio, ut i. s. se. z q. sit
de re bona. z q. 4. in malis. **B.** Et i. s.
aliquid votū tacitū fiat sanctū. tñ pro-
pter deū sit eis. **A.** Nā pprie votūz
sit soli deo. sanctis hō propter deū. z p
laris seu aliis recipientib⁹ sit loco dei,
z non ipis: i. s. deo fm Iho. scōa scōe. q.
ss. arti. 3. **B.**

¶ Que requirunt ad votū? **R.** fm Iho.
ubi. s. tria ex necessitate. p. qui dē deli-
beratio. 2. ppositū voluntatis. 3. pzo-
missio in qua pficit ratio voti. Supra-
dunt autē quandoq. alia duo ad quā-
dā voti cōfirmationē. s. punciatio oris
z testimoniu aliorū. Solū ergo ppoz-
sitū non obligat. **A.** Aduertendū q
hic capis deliberatō p cogitationē. z p
positū p deliberatōe. Nā z anq. q. de
liberē opozet cogitare. p. p. terea z vo-
tū vocat conceptio deliberatōe firma-
ta. vt statim patuit. Itēz sufficit ad vo-
tū ēt sola mētalis pmissio que obligat
deo intuenti cor: i. s. non homini qui iū-
dicat solum que foris sunt fm Iho. se-
cūda scōe. q. ss. arti. p. **B.**

¶ Quot sunt spēs votoz? **R.** Due. Nam
quoddā ē votū simplex. z quoddā ē so-
lenne. vt hēf. s. impedimētū. 4. q. p. Et
qdē grau⁹ peccat q. fragit votū solēne
di. 27. si vit. 27. q. i. hōiūbus. z c. hōines
S; qdē of cē qui cle. vel vo. rursus. i. q.
votū simplex non min⁹ obligat q. solē-
ne. exponēdū est fm Iho. ubi. s. q. vtri-
usq. transgressor mortalit⁹ peccat. **A.**
Lon. Ray. z glo. Ber. z Imo. ut i sum.
eō. ti. q. s. **B.** Est z alia diuisio votoz
i. q. aliud ē pūz siue absolutū ut cum
quis absolute z sine conditione vouet
Aliud ē conditionatū vt cū addit si hō
erit vel illud. **A.** Hoc fuit pictum
Ray. vt in dcā. q. s. **B.**

¶ Utz vouens teneatur statim adim-
plere? **R.** fm Bui. Si votū est absolu-
tū tenet statim cū potest. nisi vouēdo

aliud in mēte habuerit. Et dat ei tēpū
ad arbitriū boni viri ad dispōnēdū vt
votū impleri possit. Et d. iplēdo of deut.
33. Si votū uoueris dño deo tuo. non
tardabis reddē: qz requirz illd dñs de-
tu. z si morat⁹ fueris reputabif tibi in
peccatū. Undē fm Iho. in 4. di. 24. si is q
vouerat intrare religionēz timet ex mo-
ra impedimētū. tenet non differre. **A.**
Idē in sum. eō. ti. q. 9. **B.** Vide de hoc
cā. s. religio. 3. §. 3. Si hō votū ē condi-
tionatū videt. §. 3. qui incipit. Utz vo-
tū conditionatum.

¶ Utz votū licitū sp obliget? **R.** fm
Iho. in 4. di. 38. Sic. nisi q. quicqd vo-
tū faciendū impediret si pūz eet etiaz
voto facto aufert obligationem. **A.**
hoc vtz qñ illud qd postea aduenit
legitime sequit. An i. s. votū z ingressūz
religionis impediat infirmū cōsumatū
si pcedat. vt in c. ex publico. ex de iuer.
ciu. nō tñ ipedit si sequat. vt in cle. eos
de p. san. z affi. **B.** An siqd possibile
cū vouet fiat postea ipossibile: tollitur
obligatio. vt siqs diuel vouerit edifica-
re ecclā quā postea paup. tate supuent
ēte pficere nō possit. nō obligat. **B.**
rñ sic ē intelligēdū. q. si sacrus est oīo i
potens absolutus ē a toto. Si autē ex p-
te ita q. totū pficere nō pōt. tunc rema-
net obligatus solū ad id quod pōt. **A.**
Idē in sum. eō. ti. q. 4. **B.**

¶ Utz uota que sunt i angustis obli-
gent? **R.** fm Bui. Mulieres in partu
vouētes vel q. cūq. alii i angustia cōsti-
tuti si habeat deliberatā intentionem
obligandi se. obligati sunt. ar. 27. q. 4.
sūt q. opes. **A.** Idē in sum. eō. ti. q. 2.
ad fi. **B.** Sec⁹ si subito z indelibera-
te. **A.** nisi postmodū confirmauerit.
ar. ex de reg. iur. rat. li. 6. Et qz difficil-
le est discernē vtz scñ sit mēte delibe-
rata uel nō. periculosū est illd sp non i
plere. maxie qz bonaz mentiū ē ibi cul-
pam timere ubi culpa minime reperit
extra de obserua. i. e. p. illū. z dist. 3. ad
eius. **B.**

¶ De q. p. fieri votū? **R.** fm Iho. scōa

scd. q. 88. **N**otum nō pōt fieri de malo.
nec de idifferēt: tñ de bono z ad qđ
qđ al' non tenet. Illud aut qđ i aliquo
euētū ē bonū. z i aliqđ malū nō obligat
nisi p euētū bono. ut uotū Iēpte. iudi.
xi. **I**ste Iēpte vt ibi patz vouerat
deo sacrificiū offerre de eo qđ sibi a vi
ctoria reuertēti pmutz occurreret egre
diens de domo ei. Et idem quod i hoc
§. nōtur in sum. eo. ti. q. 3. **D.**

Utrū liceat uouē nimia carnis mace
ratione? **R.** scdm Iho. ubi sup. Si ipa
ex uoto pmissa sit iplēda ē rōabilt. ita
qđ nā nō nimis grauet. Sz qz i his que
ad semetipz ptinent de facili hō fallit
iō talia uota congruentius sū arbitriū su
piorz sūt seruāda ut pmttēda. ita tñ
qđ si magnū grauamē iminerz z nō eēt
facultas recurrēdi ad superiōrē nō de
berz hō uotū obfuare. **A.** Idē i. o. q. 3. **D.**
Quid de uotū stultū? **R.** sz Iho. vbi
sup. Uota stulta vt de nō pectinādo ca
put i sabbato z silia ponē sūt deridēda
qđ obseruāda. Et addit **A.** qđ et si p ho
nore scōz fiat euāda nō sūt qz silitudiez
quandam habent cum idolatria. **A.**
Idem in dca. q. 3. ad fi. **D.**

Utrū expediat vouē? **R.** sz Iho. ubi
s. Sic. oū tñ rōabilt fiat uotū: qz p hoc
uolūtātē nřaz imobilt applicamus ad
bonū. **A.** Idē i sū. eo. ti. q. 6. **D.**

Utrū meli' sit aliqd facē ex uoto qđ
sine uoto? **R.** sz Iho. ubi s. Sic. p tres
rōes. p qz vouē ē act' latrē qđ ē nobilissi
ma xē. **I**llō at qđ opaf a nobiliori h
tute meli' ē. 2. qz a uouet pl' deo se sub
iic qđ nō vouet. 3. qz p uotū volūtas
imobilt firmat ad bonū. Facē at aliqd
ex uolūtate firmata ptinz ad pfectōez
xtutis. ut p per pbm 2. ethicōz. **A.** Idē
in sum. eo. ti. q. 7. **D.**

Quō p uotū ipediāt sponsalia siue
mīmōiū hēs sup ipedimētū 4. §. 2. **A.**
diucto pñ. **E**t utz uotū sit magi obli
gatorū qđ iuramentum. s. iuramētū. p.
§. 7. **D.**

Utrū uotū additōnarū obliget? **R.**
sz **A.** siue cōditio sit gnālis: ut si uixē

ro. si potero. si de' uoluerit. qđ sp itelligū
tur. Et si nō apponāf. 27. q. 2. bñ maria.
siue spāt. puta si i trauero lōbardia ibq
ad scñ. **D**arcū. vel si fili' meus fuerit
liberat' faciā b' vt illō. si cōditio nō ex
titerit. nō obligat qđ ex uoto al' sic. 32. q.
8. nō solū. ex de cdi. appo. vey. ex. 8. resti.
spo. oli. cāz. Et itelligas nō obligari si to
ra obligatio ponebat i euētū additōis.
Et itez nisi ppi scādālū tollēdū iplēdū
sit uotū. ex eo. magne. ex de cōuer. ciu.
ex pte. circa fi. **C**on. **I**nn. z **H**osti. **A.** Idē
i sū. et. q. 68. ubi z ponit exēplū de scā
dalo qđ uotū ē publicū z cōditio nō ex
pssa sz in corde retenta. **D.**

Quid de uoto qđ sit ex duab' cāis?
R. sū **K**ay. Sigs uouit ex duab' cāis
utputa ire ad scñ **J**acobū: qđ ibi puta
bat iuenire germanū suū. z ppi redi
mēda peccata suā. i hoc cāu qđ uis scīue
rit germanū suū decessisse etiā anteq
iter arripiat. nūbilomin' tenet ppter
aliā cām si nūbilomin' se intrēdiss' obli
gare. **A.** h' vt poti' fuisse dcm **S**uil.
glo. ei' qđ **K**ay. ut lō. q. 68. ad fi. **D.**

Quid sig emisit duo diuersa uota
R. sz Iho. i 4. di. 38. Si utrūqđ ē opaf
sibile cū alto utrūqđ dz seruare nisi for
te aucte supioris uotū pcedēs i meli'
sequēs omutet. **A.** s. i aliud qđ illō qđ
sit uouit. cū ad illud oīo teneat rōne uo
ti z nō cōmutatōis. **D.** Si autē ābo vo
ta sint sū incōpassibilia dz seruare qđ
mai' est. z de minoribus scōz arbitriū
plagi satisfacē. **A.** Idē i sū. eo. ti. q. 83. **D.**

Utrū p moriēs possit iūgē filio quē
constituit heredē ut impleat uotū ei?
R. sū **K**ay. voruz pegrinādi non pōt
p iūgē filio quē cōstituit hēdē nisi et
ipē fili' approbaret. ex eo. 3. §. pecūia
riam satisfactionem bene potest in iun
gere. extra de vī. tuā. z de solu. c. pmo
Quin etiam scdm **H**ostien. si fili' vlt
essē heres tenetur implere uota patri.
A. s. quecunq; secūdū eundem **H**osti.
z in sum. eo. ti. q. 69. **D.** si hereditas
hoc patiat. z maxime si sponte suscepe
rit. ut in dco. **L**icer. Si autem non vult

adire non tenet. qz nec heres ē nisi for
te p̄miserit: qz tunc si in oi casu iſelle
xit p̄sonam suā obligare d̄z seruare. s̄z
si p̄miserit tanq̄ heres z postea mutato
cōsilio ab hēditate abſtineat nō tenet.
ex de elec. venerabilem. s̄. si. Et sic pōt
iſelligi. c. l. 3. s̄. q̄cunq̄ hereditatē adie
rit obligatur. ex de solu. c. p. z ex d̄ vsu.
tua. ita tñ q̄ si votū transmarinū sit z
aliquis ipediāt morte ut alio ipedimēto
cogit alii cōmittere. vt Inn. dic. Qui ē
si nō cōmittat heredes opelli p̄nt vt vt
ip̄i cōpleāt vel subsidii siue expēlas
quas testator vel ip̄i facturi eēnt exbi
beāt. Sec⁹ tñ si uouerat nō p̄ subsidio
s̄z p̄ deuotione vidēdi terrā sanctā: qz
t̄iles supueniēte ipedimento nō tenet
ire vel mittē. A. qz i voto subintelli
git. si porero fm eūdē Inno. vt in. d. q.
6. ubi becnō. B. M. trāsgressio vo
ri est malus peccatū q̄ trāsgressio in
ramēti. vide. s̄. iuramētū p̄. s̄. 7.

Q̄tūm 2.º quis uouē
pōt vt non

Utz ep̄s possit uouere? R. s̄z
hosti. Nō pōt sine līa pape votum
emittē p̄ qd̄ dissoluāt vinculū mīmo
nū qd̄ ē it̄ ip̄z z ecclīaz suā. ex de regu.
l. 3. Itē nec aliō per qd̄ graue p̄iudiciū
fiat ecclīe. ut de lōga pegrinatōe z bi⁹
ex eo. magne. Votū tñ abſtinētie z ele
mosyne emittē pōt. ar. 7. q. 1. clemēs. ex
de testa. relatū. 2. s̄. l. 3. autē. A. Et bre
uif quodlibz uotū ep̄s facē pōt p̄ qd̄ p̄
beat bonū exēplū: qz ad hoc tenet. ex
de voto magne. s̄. p̄. fm eundem hosti.
z in sum. li. p̄ti. s̄. q. 24. B.

Utz qui sunt subiecti volūtati alte
rius possint uouere? R. s̄z Tho. sc̄da se
cūde. q. 88. Nullus pōt se firmif obliga
re ad id qd̄ est i volūtate alteri. Qui
cūq̄ autē ē subiect⁹ alteri. q̄tūm ad id
i quo subiectus ē nō ē sue p̄tatis. z iō n̄
pōt se p̄ uotū firmif obligare ad id suū
consensu supioris. Non tñ peccat uouē
do: vt hic. s̄. p̄lt.

Utz pueri possint uouere? R. sc̄d̄z
Tho ubi. s̄. pueri añ annos puberta

tis duplici rōne uouere nō p̄nt. p̄. qz ut
in pluribus patiūt rōnis deſectū. hoc
tñ cōtingit in aliquibus accelerari. 2.º q̄
sunt i p̄tate p̄tū. z iō eoz nota nō ha
bēt effectū. Et fm Dñi. si p̄ vel tutor
p̄ d̄dixit z postea cōsensit nō renūciat
votū. A. Idē qd̄ ad hoc v̄t notari i lū.
eo. ti. q. 1. s̄. in oib⁹ que in hoc s̄. cōtinē
tur meli⁹ videf dicēdū. ut. s̄. religio. in
p̄ncipio. in additione. B.

Utz filius familias postq̄ p̄uēit ad
pubertatē vouē possit? R. fm Tho. se
cūda sc̄da. q. 88. Itē q̄ venit ad ānos pu
bertatis. si sit libē cōditionis ē qd̄z sue
p̄tatis q̄tū ad eā q̄ p̄tinet ad suam p̄so
nā. puta q̄ p̄ uotū obliget se religioni
vel q̄ mīmonū d̄bat. Non ē autē sue
p̄tatis q̄tū ad disp̄sationē domesticā
vñ circa hoc nō pōt aliq̄ vouē qd̄ sit
ratum sine consensu patris. A. Idēz
ēt i aliis p̄ q̄ p̄iudicaret iuri patrie p̄tā
tis. ut in abſtinentiis z pegrinatōibus
z bi⁹. in quib⁹ nō pōt filius uouere ni
si pegrinationē transmarināz in subſi
diū terre sancte. ex de uoto. c. ex multa
s̄. q̄ aut. fm hosti. Et hoc uerum ē ni
si p̄ consenserit exp̄ſſe uel tacite. s̄. i
dicēdo. fm Inno. z in lū. eo. ti. q. 33.

Et idē est de filia q̄ ē in domo p̄ris
sine ei⁹ consensu. ut d̄ Numeri. 30.

Utz seruus possit vouē? R. s̄z Tho
ubi. s̄. seru⁹ est in p̄tate dñi ē q̄tū ad
p̄sonales op̄atōes. tñ nō pōt se voto
obligare ad religionem p̄ quā ab obse
go dñi sui abſtrahat. Idem de peregrī
natōe z ſilabus. A. In aliis autē in q̄
bus nō p̄iudicat dñō pōt seru⁹ voue
re: vt de dicēdo orōnes z ſilia ſecūdū
Tho. z De. Et fm hug. pōt ēt mūto
dñō uouere cōtinentiam z renūciare p̄
p̄riis. ut in sum. eo. ti. q. 63. ad ſi. Et d̄ ſer
uis q̄ ad ingreſſum religionis dictū est
s̄. religio. 2.º s̄. 3. z 4.º B.

Utz religioſus possit uouere? R. s̄z
Tho. ubi. s̄. Añ nullū tēpus exceptum
sit i quo plar⁹ nō possit ſubdit⁹ circa
aliqud occupare. iō nullū uotū religioſi
firmū ē nisi de consensu p̄lati: qz non ē

sue ptatis. **Uñ** z **fm Ray.** si nouerit nō
d3 exeq sine lnia prelati ne forte super
eū alu scandalizent si eorum osuetudi
nes uoluerit excedē. vel ne detur occa
sio euagadi. 20. q. 4. monachum. s. vep
4. i. di. g. l. s. Addit ē **Inno.** q. si uouerit
dicere psalmū uel aliam oratiōem ubi
nullū iudiciū ptingere posset. seruet
uotum: qz licitū est. s. dictus **Tho.** ue
rius vñ. **A.** Immo utrunqz uerū est
qz **Inno.** loquit in casu q in nullo dero
gat obie p̄latoz z obsequiis religiōis
seu paci. **B.** Seruandū ē etiā uotū
strictioris religionis. ad quā si transire
uelit z nō ex leuitate uel iactura sui or
dinis. s. ex diuina inspiratiōe d3 lñas
petere a p̄lato. z postea si uel fuerit ocel
sa siue nō potest transire. ex de regu. l3.
Et hūc caus hēs sup̄a religio. s. s. p. **A.**
z in p̄l. z hec notant i hū. eo. ti. q. 25. **B.**
Utz clericus possit uouere? **R.** fm
p̄osti. Sine licentia sui prelati nō po
test uouere pegrinationē. de cse. di. 5.
non o3. ex eo. magne. s. uerū. nec aliud
uotū per qd oporteat relinquē ecclīaz
suā. ex de renun. admonet. s. uouē pōr
religiōē intrare. **A.** facit. c. oue sunt.
19. q. 2. **B.** uel aliqd uotū non pegrina
tōis s3 caritatis abstinentie uel ofonis
facē. Dicit ēr qdam q uotū ultramari
nū potest facē sine lnia p̄lati. ex eo. ex
multra. c. p̄l. z. c. h. Alii aut̄ intelligunt
de lnia p̄lata ri uel sedis apostolice. ex
de cle. nō resi. fraternitati. z in predicto
s. uerū. **Nā** z cūci maxie bñficiari sine
lnia ep̄i pegrinari nō debēt. ut in dicto
c. magne. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 25. Et
uerius uidet q clericus sine alia licen
tia possit facē uotū ultramarinū si ter
re sancte possit esse utilis per se ut per
alios secum ducendos. ut i dco. c. ex m̄
ta. s. h. z dicto. c. h. **B.**

Utz p̄sone que sunt subiecte alteri
uolūtati peccent nouēdo. ut puta uxor
seruus. filius familias. monachus. z hi?
R. fm **Tho.** ubi sup̄a. Licet uotū hi?
personarum non sit firmū sine consen
su p̄orum quibus subiciunt. nō tamē

peccāt uouendo: quia in eoz noto irel
ligit debita conditio. s. si suis superiori
bus placuerit. **A.** Idē in sum. eo. ti. q.
33. **D.**

Utrum p̄. tutor. maritus. abbas. et
hi? peccent reuocando uotū subiecto
ruz sibi? **R.** Non peccant. s3 utunt suo
iure a deo z a canone sibi concessō. nec
uouentes peccant nō implendo. 33. q. 5. uo
lunt. z. c. manifestum. **A.** Idē in sum. e.
ti. q. 32. fm **Inno.** Hosti. z **Guil.** p̄cedi
tū peccant si sine cā iusta reuocāt qd p
us concesserint dicto. c. manifestum. Et
sim illic peccare uident si subiectoz uo
tis contra rationem z eoz bonā consci
entiā seu maliciose resistent. cum arbi
triū z p̄as semp uiueat concessa ad iu
diciū boni uiri. ff. p. sociol. l. in p̄p̄oita
z. l. se. z. xi. q. 3. p̄uilegiū. **B.** De uoto
autem uxorum. uide in c. se. z in alio i
mediate.

Qum de uoto cōiu
gii in cōi. **Utz**

uxor uouere possit? **R.** scdm

Ray. Si uxores emiserit uotū abstine
tie uel pegrinationis. uel continentie.
uel quodcūqz aliud non debēt auctori
tate sua contrauenire. s3 uiri p̄nt irrita
re ēt si an̄ m̄sumonium contractū emise
rant uotum. 33. q. 5. uoluit. Probabilior
uidetur opi. **Aug.** 33. q. 5. manifestum. s.
q uir illa sola uxorē uota reuocare po
test que ipsa implere non pōt sine scan
dalo uiri: ut de ieiuniis. d. surgendo ad
matutinas. z hi? **Alia** dō non. ut si uo
ueret q daret aliqd de p̄p̄o ubi osue
tudo ē q mulier h̄re pōt dōa p̄aferna
lia. uel si uouerit aliquā ofonem: z hi?
A. Dicitur ēr **Ray.** pōr fm hoc itelligi.
Et qd d̄r de uoto itelligit ēr de iuramē
to. ut i fū. l. p̄. ti. s. q. 35. z se. **B.** Nō tñ
q nō peret debitū. ut i se. s. d̄r. **A.** Im
mo bñ pōr alē cūgū facē uotū d̄ n̄ eri
gēdo. ut exp̄sse h̄r in. c. ḡdā. ex d̄ uer. cō
m. z t̄r **Aug.** ut i fū. eo. ti. q. 37. **B.** Nec
q n̄ ofentiar adulterio: qz nō pōt fieri
uotū de eo ad qd qd al̄ teneat. ut of sup̄
uotū p̄. s. 7. **A.** Utz est ut sit eiusdem

[illegible]

uerit et in eam si alie uelit frangere? **R.** Si
Ray. Si ambo pari consensu emiserint
notum tunc est si maritus uelit penite-
re uoti frange ipsa istantibus persequera-
tur i voto qd fecit qz qd deo zc vna
sola zc c. manifestat. **S.** Ex premissis. **R.**
Vnu. zc. Vult addens qd ppter h' vo-
tu vtriqz non pot vn' sine iniuria alteri
religione itare. **I.** Idem in su. et. i. q.
46. Et addit s; eosde. Non obz de lu-
reura tua nos vbi pmissio facta inui-
cet et qui iramorem de no se petedo. si ad-
moniti noluit seruare castitatem non ar-
tat eos. qz ibi non fecerunt votum conti-
nentie. **I.**

bēs. i. uxor. §. 4. **A.** Uxor ē q̄ ad mātū
p̄tinet gubernatio domus. 23. q. 4. duo
ista. iō sup̄ his pōt uouē. z etj sine uoto
pēgrinatoz ad p̄cām gubnatōez neces
saria facē. ar. l. 2. ff. de uir. o. uidi. Et idēz
q̄ in hoc. §. nō. in sum. eo. ti. q. 61. **D.**
A. Uir timēs de incontinentia uxo
ris possit facere uorū ultramarinum?
R. **S.** **I.** ho. i. q̄libz. Ea q̄ sunt necitatj si
sunt p̄mittenda p̄pter ea q̄ sunt p
pue uoluntatis. **U.** n. z dñs **P.** a. b. 15. re
p̄hendit p̄banseos q̄ dicebāt p̄mittit
tendū mādātū dei de honoratōe pen
tū ut aliq̄ obligatōez uolūtarie deo of
ferentur. Ex necessitate autē uiro imi
net ut gerat curā uxoris: qz caput mu
lienis uir ē. ut of **p.** Lon. xi. **S.** q̄ accipi
at crucē ad trāsferendus se ultra mare
subiacet. p̄pe uolūtati. **U.** n. si uxor sit
tal q̄ seg nō possit z de ei⁹ incontinentia ti
meat. si ē cōsulēd ei q̄ accipiat crucē z
omitrat uxore. **S.** **E.** ar si uxor uolūta
rio cōtinē pponat. uel si uelit z possit se
q̄ ulz. **S.** **A.** dices q̄ uir uxoris timēs
p̄culū meli⁹ facit nō pēgrinari ē p̄o
subsidiū terre sancte. **A.** **I.** dē in fit. eo.
ti. q. 61. **D.** Uxor quoq̄ iūto uiro **S.** ho
sti. pōt uorū hierosolimitanū emittere
S. tñ si sit suspecta uel nimis iuuenis
non exequetur p̄sonalit. **S.** uotum redi
met eo q̄ inhabilis est ad eundū. extra
eo. q̄ sup̄ his. §. rursus. Si ho p̄cessit i
dieb⁹ suis z non ē suspecta. uadat. nec
uorū redimat marie si tal est q̄ possit
secū bellatores ducē. **A.** Et si non pōt
ducere uorū oīo est redimēdū. ut in. d.
c. ex multa. in fi. Et iō x̄bū marie hic ē
sup̄fluū. ut p̄z p̄ eūdē **H.** osti. z in fit. eo.
ti. q. 63. **D.** De uoto uiri q̄ sit recipien
do ordinē sac̄. uide sup̄a ordinatō cō
iugatoz. De uoto ho cōiugū circa religi
onē hic itarim sequitur.

Deum iiii. **S.** cōiugum
circa religi
onē. **A.** Uir alē coniugatoz p̄s
sit se uoto obligare siue ingredi religi
onē sine alio: **R.** **S.** Si nō interuenit car
nalis copula pōt alter uouere z ingredi

religionē ēt inuito altero. **E.** de cōuer
cōiu. vep. z. c. ex publico. **P.** ostē q̄ ho in
teruenit carnalis copula: si uult religi
onē intrare z uxor intrer sūt. uel si iaz
ē antiqua ita q̄ nō sit suspecta de inco
tinetia. det inīam uiro z ipa promittat
p̄petuā cōtinetiā. z sic pōt uir intrare.
aliē nō. **E.** de cōuer. cōiu. cū sis p̄dit⁹.
z. c. uxoratus. Eodē mō si uxor uult trā
sire ad religionē uiro i seculo remanē
te. **A.** Et si p̄dicta forma nō obseruet
nō uidet ualē religionis ingressus quo
ad sepatōnē m̄fimonii iā cōtracti. sed
bñ ad ipedimētū m̄fimonii cōtrahendi
si fact⁹ ē cū uoto castitatj exp̄fesso v̄
tacito. puta assumēdo habitū cū inten
tione absolute relinquendi secl⁹. **E.** de
cōuer. cōiu. c. p. z. c. ex p̄te. cōiuncto. c. sta
tuim⁹. **E.** de regu. Et idē q̄ b nō in sū
li⁹ p̄ti. 9. q. 38. scd⁹ **R.** ay. z **P.** **E.** addū
q̄ p̄fatū uorū cōtinetie det fieri in ma
nu seu p̄ntia epi. qz scdm̄ **S.** uil. bi⁹ ma
iōra negocia nō debēt exp̄diri p̄ mio
rē q̄ p̄ epi uel aliq̄ue de mādato ei⁹.
Si tñ p̄ aliū fieret inferiorē. z al⁹ rite fa
ctū esset. nō deberz p̄p̄ hoc ab epi re
uocari. z peccaret si de facto reuocaret
marie si consuetudo loci esset q̄ talia
p̄ m̄iōrē q̄ p̄ epi exp̄diret. ut ibi. **D.**
S. nūqd alē cōiuguz añ carnalē co
pula possit trāsire ad heremū uel ad re
clusoriū. ul⁹ uouē in domo p̄petuā cōti
nētia: **R.** scdm̄ **S.** uil. **N.**ō pōt. nisi obli
get se ad regulare obseruatia. z ad ista
tria usitata q̄ sunt in qualibz religione
f. ad cōtinetiā. ad renūciationē p̄p̄oz
z obiam. ar. **E.** de cōuer. cōiu. ex p̄te. i
fi. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 39. secundū
A. ho. **R.** ay. z **I.** nno. **D.**

A. done q̄ uxor fecit uorū cōtinetie
ad temp⁹ z interi maritus fecit se reli
giōsū: **R.** scdm̄ **S.** uil. debz induci ad
itrandū monasteriū. aut si nō est suspe
cta q̄ uoueat cōtinetiā. Si ad hoc idu
ci nō pōt poterit reuocare maritū. nisi
ipa nō ignara iuris tacuit qñ marit⁹ re
ligionē itrauit. qz tūc sū q̄dā cogetur
religionē itrare. uel cōtinetiā uouere

Quid si vxoꝝ datu ē tēpus ad igres-
sum. z interm mari? eā p violentiaz
cognoscit? **R**o fm **A**ul. Si infirmior
fuerit factū de pñi nō pōt intrare con-
tradicēte marito: qz cōsumatum ē mī-
moniu. **Idē** hosti. **A** **J**dē ēr p. aut
i sū. eo. ti. q. 4. 2. **R** **A**t idē qñcūq; an
pessione cognoscat volūtariē a mari-
to. **A** s. dū ē in religiōe. vr i. o. q. 4. 2. **R**
Quid si ambo iuges intrāt religio-
nē z alter vel ambo penitēre z velint
exire añ. pessione? **R**o fm **A**l. Nisi ob-
stet eis aliū q; votū pbarionis sicut ē
crōnice ppetue. tales salua oīcia redi-
re pñt ad pōzes āplē. **A** **J**dē sū. eo.
ti. q. 4. 7. **N**ō tñ sp vn' coniūg pōt reuo-

care altez lniatū ab eo. vt p3. i. §. 8. **Q**uid si alē ciugū itrauit religioez sūi
nlia alteri. ⁊ alter repetit: **h**ay. **h**ay
tenef redire ad ciugē nisi in duobꝫ cāi
bus. **Un**⁹ ē. si illa q̄ repetit fornicata fu
erit. **f**. s. pubeice h̄z eundē **h**ay. ⁊ in
lū. eo. it. q. 4. 9. **I**dē vides si possit icōri
nenti pbari ar. c. foler. de sen. exco. c. l̄
h̄. 6. ⁊ qñq̄ pbarionez seu c̄fessionē
nē in iudicio facta. tū cū res de notoria
eē de coha. cle. ⁊ mut. f. **h**. ⁊ ipe ca
ste vixit. **A**. l̄. s. p. **S**ecus si post d̄ctum
m̄rimoniū fuisset fornicar. ante igres
fum religiōis sue p. dū tū an p̄fessio
nē. **P**ost h̄o supueniens fornicatio nō
irritaret p̄fessionē p̄us scā; h̄z **Ynn**. ⁊ i
d. q. 4. 9. **I**ta q̄ illa nō beat exce
ptioz cō illū. **A**. i. replicatōnez. **A**.
Alī⁹ ē. si forte inf eos fuilz lata snia di
uortū ad legationem thozī. 27. q. 2. a. ga
thofa. eē de diuoz. significasti 7. q. 1. q̄
piculosū. **U**ir at sic vxori reddit⁹ tene
bit reddē debitū. h̄z nō poterit exigere
pp̄f votū emissū. 23. q. 5. una. eē de con
uer. votū. itrauit. ⁊ c. placet. **A**. **A**t i his
p3 q̄ hoc ē vez qñ igredies fecit tacitū
vel exp̄ssū cōmētie votū. **A**. **A**t ar
vn⁹ ciugū trāsit ar religionez pp̄f for
nicationē alteri. ille q̄ remāsit i secto
poterit post mortē intrāt⁹ d̄here. quia
nihil uouit. **A**. **P**oc fuit diuitum ho
stī. ⁊ **Ynn**o. vt in d. q. 4. 9. **A**t addit **Ynn**o
Secus ē in ordinibꝫ: qz nō pōt fieri sub
diaconis in seculo remanens qñ vxor
adulterata ē iniuta ea. **A**t est rō. quia
vxor cuiuslibet in sacris ordinibus cō
stituti tenef cōtinere p̄ mortē eius. ⁊ c.
di. qz sunt ⁊ di. qz. feriatz. **S**z certe be
iura loquūt qñ ordinatio fir vxore con
sentiente. **A**t nō fit ei p̄iudiciū. ut ē. ordi
natio ciugatorū in pñ: **A**t iō ppter can
de rōnem idē videt⁹ r̄ in ordinibꝫ qd̄ ⁊
i religione. s. q̄ maritus ad sacros ordi
nes promoueri possit quando vxor pu
blice adulterata ē. quia amittit ius qd̄
habebat in viro. extra de diuoz. signifi
casti. scōm **B**ernar. in dicta. q. 4. 9. vbi
⁊ subditur q̄ aliqui intelligunt dictus
capitulum significasti. de ingrediente

monasterium. f. certe. c. illud gnäliter
loquitur & indistincte. D.

[illegible][illegible]

ex de conuer. diu. placet. Et q^d si post in
gressum ratum habuerit votū marito
hoc petente tenet ingressus. et ipsa cogi
tur intrare. Idē dicit si ipse vir p^r mor
tē vxoris potē ingressum q^d nō tenuit
ratificat exp^{re} seu tacite. ar. ex de his
q^d vi metus ve cā fuit. c. p. Dicit q^d itelli
git ratificare ēt si p^r momentū in religi
one steterit post mortē vxoris etia^m si
eius mortem ignorauerit. vt in dca. q.
50. Item Inno. in. c. significauit. ex de
conuer. diu. dicit q^d licet in predictis ca
sibus suspecta mulier cogatur mōaste
riū intrare: non tamē cogē fieri mōa
cha nec uiuere monachali. hoc excep
ptō q^d opesceat a vagatione et custodief
ne luxuriari possit. subdens. Fatemur
tamen q^d si mulier est suspecta anteq^m
admittat p^rfessio viri debet mulierē
facere p^rstiter. Et sic loquitur. c. iij. sis.
ex de conuer. diu. Tamen si suspecta est
viri p^rfessio et nō mulieris sⁱ tū p^rstiter
cōtinētie uotū. nō facere^r cā mō p^rstiteri
Et subdit. Alii tū dicūt al^r. s. q^d hoc ipō
q^d dat iniam viro et emisit cōtinētie uo
tū pot^r cogi intrare monasteriū et uiuere
sine prop^rio et sub obla. Et hoc tenent
Der. et Bos. per. c. q^d uxore. 29. q. 5. et p^r i. d.
q. 50. Forte dictū Inno pot^r hīficari qū
inuenit monasteriū in quo talis mul^r
posset sine alia^m scandalo et tute custo
diū ēt nō p^rfessā. q^d tunc cessat rō suspi
tōis. ar. ex de conuer. diu. c. p. z. c. vxora
tus. Mōbtineat inia Bos. et Der. cū ali
ter nō possit debite sⁱ suspicionem p^ro
uideri. ex de cōuer. diu. cum sis. **B.**
¶ Quid si uxor vi uel metu coacta de
dit viro iniam intrandi? **R.** sⁱ Bos. **Bos.**
Si fuit vis p^r metu qui caderet i ostan
tem nihil nocet ei. 33. q. 5. notificasti. ni
si forte post temp^r ipsa ratificet. ex qui
cle. vel vo. insinuante. **A.** Lon. Buil.
et addit idē eē si iteruenissⁱ dol^r. Et cō.
Bos. Bos. et Jo. ut i sū. eo. ti. q. 52. **B.**
¶ Quid si vxor sine cui^r inia vir itra
uit religionē vult ingredi. et maritus cō
tradicit? **R.** sⁱ Bos. **Ray.** Si vir iā educt^r
ē de monasterio et restitutus vxori nō

potest vxor illo inuito ingredi. 33. q. 5. q^d
deo. Si aut^r vir non ē eductus tunc sⁱm
Inno. mulier si ingressu viri cōtinētiā
vult pot^r ingredi monasteriū. 27. q. 2.
agathosa. Si sⁱ nō uouit. non pot^r viro
inuito ingredi. et ingressa pot^r educi. ar. i
dcō. c. q^d deo. sⁱ nō pot^r debitū exigere:
vt in dcō. c. q^d deo. ex de conuer. diu. c. p.
A. Ray. aut^r dicit q^d etiam si nō fec^r uo
tū pot^r inuito viro intrare. 27. q. 2. aga
thosa. et 33. q. 5. q^d vxorem. Et cō. pe. do
sti. et Bos. in sum. eo. ti. q. 53. Dictum isto
rū pot^r itelligi qū vir ingressus ligatus
erat religiōi per votū vel p^r p^rfessionē
exp^{re} seu tacitā. Bc^m vero Inno. qū
nō erat sic ligat^r. sⁱ forte p^r simplex vo
tum tenere^r ad continentia^m. ar. dc. c.
quod deo. **B.**

¶ Quid si ambo iuges fornicari sūt
nūq^d pot^r alt^r alio inuito religionē itra
re? **R.** sⁱ Bos. Buil. Nō pot^r. sic et nōt^r Buil.
27. q. 2. agathosa. **A.** Et si itrauerit po
terit reuocari sⁱm eosdē. vt in sū. eo. ti. q.
55. **B.** Quod credo verū esse siue oc
cultā fuerit siue publica vtriusq^e forni
catio. siue ēt alterius occulta. **A.** Etia
ipsi^r ingrediētis: ut in dca. q. 55. **B.** al
terius publica.

¶ Quid si uterq^e nō petita luā ab al
tero religionē itrauit? **R.** sⁱ Bos. Buil. Nō
poterūt se inices repetē. q^d neq^e pot^r di
cere ab altero se spoliari. sⁱ uterq^e itra
do v^r renuncia^m iuri q^d hēbat et iuri
exigēdi debitū iō votū vtriusq^e tenuit
et quo ad debitū exigēdū et quo ad red
dēdū. **A.** sⁱ ut nō possit exigere nec te
neatur reddere. Et idem notatur in sū.
eo. ti. q. 56. **B.**

¶ Quid si uterq^e credēs alt^r mortuū
itrat monasteriū. nūquid compta vēi
tare pot^r alt^r repetē? **R.** sⁱ Bos. Inno. Si
ue ignorātes siue sciētes alt^r uiuere
igressi sunt monasteriū. ambo^r notū
ratificari uide^r p^r p^rfessioē uolūtariā
si secuta ē. **A.** Sec^r at si nō ē secuta. p^r
fessio exp^{re} seu tacita. q^d tūc nō succe
dit obligatio. Et ita pot^r itelligi dictum
Buil. q^d v^r Buil. dicē: ut in sū. eo. ti. q. 57.

D Generalis de uoto intrandi religi
onem plura. §. religio 3.

Quoniam v. quo ad omni
tationem seu
dispensationem. Ut in uotis pos
sit dispensari uel omutari. **R.** §. Ray
Uotū cōtinētie n̄ omutat maxie p̄ ep̄os
qz uir ut nūq̄ posset aliqd meli⁹ inueni
ri i q̄ fieret omutatio. ut p̄ Acc. 26. **A.**
Ibi dī. Dis pōderatō nō ē digna aie cō
tinēti. Per papā at̄ ex cā bene pōt fieri
tat dispensatio ē sup uoto solēti cōtinē
tie. ut. §. religio. p̄. §. 14. i additōe. Spe
clator at̄ t̄ aliq̄ alii tñt q̄ ē ep̄s possit
dispensare ex cā sup uoto simplici con
tinētie. puta ne uouens labat in dāna
bilē fornicatōem si esset iuuenis. ex q̄
ele. uel uo. cūeniens. ubi hoc tangit do
minus An. d. bu. z in c. rursus. eo. ti. ubi
ad finē dicit. Et uoto q̄ ep̄s non possit
dispensare in cōtrahendo. s. cum eo. qui
uouit continentiam. dispensabit tñ su
p debito post contractum exigēdo. Si
milit etiā tenet. Al. q̄ ep̄us possit dispē
sare sup uoto de nō petendo debitū cō
iugale. ut sup uotū 3. §. p̄. in additōe. **D.**
Et nihilomin⁹ h̄is p̄ uotū cōtinētie sim
plex cōtrahit m̄imoniū tener. §. cōtra
hendo mortali⁹ peccat. Alia h̄o uota
sicut z ponit Iho. secunda sc̄ola. 80.
p̄nt omutari. Nā ut idem subdit uotū
debet esse melioris boni. Id aut̄ quod
uouet aliqñ est malum uel inutile uel
melioris boni impeditiū. quod est cō
tra rōnem eius qd cadit sub uoto. z iō
necesse ē q̄ determinet uotū i tali casu
non esse seruandum. Et siquidē absolu
te determinet aliquod uotū nō ē suā
dū. of esse dispensatio uoti. Si aut̄ pro
hoc qd seruandū erat aliqd aliud ipo
nat. of omutatio. **Q**uā min⁹ est uotū cō
mutare q̄ in uotis dispensare. **U**trūq̄
tñ in potestate ecclēsie cōsistit. **A.** Id
in sum. l. p̄. ti. 8. q. 70. **D.**

Quis pōt in uotis dispensare uel cō
mutare? **R.** Diocesan⁹ ep̄us. ex eo. c.
p̄. nisi in quibusdā que sunt ei expresse
p̄hibita. ut est uotū cōtinētie put di

ctum ē. §. in p̄cedēt. §. **A.** Et ibi de
hoc melius in additione. **D.** Itē uotū
terre sancte. ex eo. ex multa. Adde etiā
de uoto uisitandi lumina ap̄olorum. **P**e
trik. Pauli. s̄ist. z beati Jacobi. In q̄b⁹
sol⁹ papa dispensat. z ita obseruat curia
A. Non ē ergo cōsulēdū hoibus s̄m q̄
dā q̄ dent suas pecunias q̄storib⁹ seu
nunciis hospitaliū: qz fallūt z decipiūt
hoies. Nā cū redēptio taliz uotoz de
beat fieri cū auctoritate ep̄i: qz ita of
in l̄ris papalibus. alit̄ enī h̄z p̄dictos
fieri non potest. uide sup̄ questuarii. §.
vlti. **D.** Utz autē in uoto continētie
possit papa cum clericis z religiosis dis
pensare. uide sup̄ religio. p̄. §. 15. qui icī
pit. vtz cum religiosis. **A.** Et ibi de b⁹
in additōe. Et si minor ep̄o de iure cōi
nō pōt dispensare sup uotis. ut z sentit
glo. in. c. p̄. extra de uoto. s̄ist. z Ray. ut i
sum. eo. ti. q. 71. ubi etiam patet s̄m Al.
q̄ ep̄i p̄nt dispensare in oibus uotis in
quibus expresse non sunt p̄hibiti sic i
uoto terre sancte. Item dicit q̄ nō po
test dispensare in uotis perpetuis. que
sunt religionis z huiusmodi.

Utrū p̄lati pro libito suo possint i
uoto dispensare? **R.** s̄m Iho. ubi sup̄.
Sicut p̄latus non potest p̄cipere
malum: ita nec impedire bonū. s. ope
ra uirtutis. Sed ad p̄latū spectat di
iudicare quid sit magis uirtuosum. Et
ideo in manifestis dispensatio p̄lati
non excusat a culpa. puta si dispensat
cum aliquo super uoto de ingressu reli
gionis nulla apparente causa. Si autē
esset causa apparens. p̄pter quā saltez
in dubiū uerteret. tunc posset stari in
iudicio p̄lati dispensantis uel cōmutā
tis. nō tñ iudicio p̄prio nisi esset aliqd
manifeste illicitum. aut non posset q̄
facile ad superiorē recurrere. **A.** Idēz
in sum. eo. ti. q. 81. **D.**

Quā h̄ cā sufficiēs ut dispenset in uo
tis uel ut omitti possit uotū? **R.** §. h̄ Al.
i. 4. Sufficiens cā ē paup̄tas. ut si uo
uit ieiuniū z medicās n̄ inuēt hora una
A. it̄ p̄e cōgruo ad sustinendū ieiuniūz

Postū sufficiat. Sicut in infirmitas. ut si uouit abstinentiā a uino et a carnib⁹ et incurrit languorem et hī. **A**ut si uouit nō comedē carnes. et cū medicat nō pōt ei nisi carnes uel ea que sunt carni bus cocta. q̄ si nō comedat inedia cōsu met. f3 eūdē **A**l. et in sū. eo. ti. q. 82. **D**

P3 qūo dēt fieri mutatio uoti? **R**3 scō3. **R**ay. Deb3 supior bfe cōsideratio nē ad facultates. uouentis et expensas q̄s factur⁹ erat si uotū implēisset. et etiā ad laborē et sitia. **A**ista sitia nō sūt nisi si cōsiderent expēse i eundo morā do et redeūdo sil cū labore. ut in sū. eo. ti. q. 73. **D** **E**t si uotus erat Hieroso luitanū seu al3 bēricol et infideles. oia sine diminutōe transmittat. ex eo. ma gne. r. c. q. sup bis. **I**n aliis at pegrina tionib⁹. puta sancti Iacobi et sūsum. ee dē expēse cōsiderāde sunt. et i alios pios vsus ouertende. ex eo. c. p. r. c. scripture. **P**3 et ad locū pegrinatōis mittē habet oblatōem quā ibi erat factur⁹. **P**3 hō vltimū intelligendū ē de honestate nō de nccitate. **N**ā nec decretales allega re aliqd dicit de hī oblatōe. nec illi ec clesie p hoc ē acquitū aliqd ius: vt in e. f. 4. **I**n voto autē abstinentie hīda ē rō asperitat⁹ et alioz q̄ in voto pphen sa fuerunt. **I**dē de affluētia uouētis. ex eo. c. p. **U**nde cuidā comiti q̄ uouiss⁹ q̄ singulis sextis feris i pane et aq̄ ieiūa ret. nō sufficēt p mutatiōe cōstruē vnū altare. et allegat hic **R**ay. ex eo. ppendi mus. **Q**ue decretal non ē in moderna cōpilatiōe. f3 i pōzi q̄ currebat eo tēpe q̄ **R**ay. sūmā pposuit: vt dictū ē. s. nouici us. f. 3. **A** **P**redictio cū **R**ay. cō. **H**o sti. vt in dca. q. 73. **D**

Pone qd qdam hīs aliā icerta vo uit ea in subsidū terre scē. nūq̄ tale votū pōt ab epō cmutari? **R**3 f3 **D**uil. **N**on credo q̄ sine licentia pape possit ea i alios vsus uertere. **A** etiam si in grediatur religionem. f3 eūdē **D**uil. et in sūm. eo. ti. q. 74. **D**

P3 utp votū de festando i sabbato sp sit mutadū? **R**3 f3 **D**uil. **M**utari pōt. f3

nō ē necesse q̄ mutet. qz lictum ē nisi forte psona suspecta eēt q̄. uel3 iudaizare. **A** **I**nuno vī sp mutadū. **N**am sabbatū solēnzare. phibemur nisi ali ud festū i eo ccurrat ne iudaizare uide amur. de cse. di. 3. c. p. 2. c. puenit. **I**tē qz hoc ut plurimū fit ad aliquā supstino sā obseruantia q̄ oio phiberi d3. 26. q. 7 non obseruetis. r. c. se. **D**

Otum vi. qd soluit p ingressuz re ligionis. **A**t gnāliter quidē oē votū siue terre sancte siue aliud cōmu tari pōt in votum religionis et siue ar bitrio supioris. qz illud indubitat me lius est. ex eo. scripture. **A** **I**dē i sū. li. p. ti. s. q. 73. fm **R**ay. et **I**ho. **D** **P**3 tñ de aliq̄ rege siue ipatore uel alio p potēte q̄ fecisset votū terre sancte ex q̄ pēderet totus exercit⁹. uel etiā de aliq̄ qni uouisset p aliquos ānos esse in tali subsidio cū centū uel mille militibus. et sūbus. vbi pbabilis dubitat vtrum pponderari debeat cōis utilitas uel p uata. credo q̄ papa cōsultendus eēt. **A** **I**dē in sūm. eo. ti. q. 75. fm **D**uil. **D**

P3 qd siqs uouit magnā quatitatē pecunie in subsidū terre sancte. nunqd liberat⁹ est p ingressū religiōis? **R**3 f3 **D**uil. **Q**uis si uouit ire liberatus sit a la bore eūdē vltimū mittēdi: nō tñ libat⁹ ē q̄ ad pecuniā quā uouit. nec pōt tale votū p aliū q̄ p papā solui uel cmuta ri. **A** **I**dē in sūm. eo. ti. q. 76. **D**

P3 Quid siqs pro pte uel mfe suscepit votū implēdū. nūqd liberat⁹ ē per igres sum religiōis? **R**3 f3 **I**ho. i. q. lib3. **E**x q̄ igressus sufficit. p se sufficit et p pte et mfe sua. et q̄uis in igressu de hoc nihil intenderit. **A** **P**otest etiam votū im plere de licentia prelari. scōm eundez **I**ho. et in sūm. eo. ti. q. 79. **D**

P3 Quid si quis uouit magnam elyaz dare paupib⁹ in gnāl. uel etiam i spāl aut q̄ cōstruēt monasteriū. nunqd libe ratur p igressū religiōis? **R**3 fm **D**uil. **S**i ex tali pmissiōe ul⁹ voto acq̄sita eēt actio alicui vltimū qz. forte donauit

vel pmisit eis. non liberat nisi de con
sensu illorū. Secus ē si nulla est acquisita
actio. qz nulli donauit nec pmisit nec
se obligauit aliquibz. s; tñ deo. qz tunc
liberat p ingressus. **A** si intendat illd
min⁹ votū i hoc mai⁹ emutare s; eun
dē. **S**uil. vt in sū. eo. ti. q. 80. Et vñ hoc i
tendē nisi dñi itēdat. vt pōt colligi ex
dictis **A**ho. z eo. ti. q. 79. z. 8. §. p̄rio. **D**
ñi tñ fiat auctoritate epi. **N**ō. n. credo
sufficere auctoritatē pp̄iaz. Sufficit
et lnia abbat̄is. vt in se. §. **A**. **S**uil. at
vñ dicē qz in hoc nō sufficiat lnia abba
tis. vt in dē. q. 80. **S**z certe i isto cau nō
vñ necia lnia epi nec abbat̄is s; **A**ay. z
Aho. vt i sū. eo. ti. q. 73. z. 8. in prin. bui⁹
c. z hoc qd vota tp̄alia. In aliis autē
vñ requirit dispensatio. z qz p̄elatus re
ligionis possit dispensare. vt dicit in §.
se. **D**.

Utz abbas vel platus possit absol
uere religioſos a votis factis añ ingreſ
ſus. **R**z fin **A**ay. **I**psa religio in ipſo in
greſſu ſoluit hi⁹ vota. qz ſoluit iuramē
tum: vt puta m̄mōiū z hi⁹. ex de regu.
ſane. l. 9. q. 2. due. ex eo. ſcripture. Et dico
p̄cipue ſi ipe in ingreſſu itendebat cō
mutare. **A**ddit **A**ho. in q̄libz. qz cū obe
dientia ſit maximū vtorū pro oī voto
ſufficiētissime recōpenſat. Et qz ingre
diens religionē nihil pōt retinere ſibi
p̄p̄e volūtatis. nullū votū pp̄ia volū
tate ſc̄m retinere oī. s; id oī ondere p̄fi
mōaſterii. z ſe. in hoc eius ſubiicē volū
tati. **A** **A**ho. clari⁹ dicit ſic. qz l. 3. qui
dā dicant qz monach⁹ eo ipſo qz p̄feſſus
ē abſoluīſ ipſo iure ab oī voto qd fecit
i ſeculo. tñ qz in hoc nūqz vñ exp̄ſſe ſc̄ā
diſp̄ſatio niſi i tp̄ali voto. tuti⁹ vñ dō:
qz cū obia ſit maximū uotorū p oī uoto
ſufficiētissime recōpenſat. Et qz ingre
diens religionē nihil pōt retinere ſibi
p̄p̄e volūtatiſ. nullū votum pp̄a volū
tate ſc̄m retinere oī. s; illud oī p̄fi oſtē
dere monaſterii z ſe. in hoc ei⁹ ſubiicē
volūtati. **U**ñ nō uideo qz ipe ſit ipſo iu
re ab oī alio uoto abſolut⁹. niſi a tp̄ali
puta a pegrinatōibus z ſilibus. o quo

loquit. c. ſcripture. **S**z uoluntate ſui ſu
perioris pōt oē aliud uotum reſpuē ut
tenere. niſi ſit icōpaſſibile aliis obſerua
tiis religionis uel caritati fraterne. **I**tē
Doſti. in dē. c. ſcripture. dicit qz tuti⁹
eſt qz diſpenſet. In ſua autē ſūma dicit
qz ſi intrando intendebat emutare id
ad qd p̄mo ſe obligauerat. in nullo re
manet obligatus. **S**i ſo hoc non inten
debat recurrat ad abbatem qui ſecus
poterit diſpenſare. z ſine cuius licentia
hoc non poſſet exequi. **S**i tamen talis
p̄mo uotum temporale adimpleret z
poſtea religionē intraret. tutius facit.
ar. extra de ſpon. cōmiſſum. vt z nota. i
ſum. eo. ti. q. 79. Et dicit ingreſſiens intē
dere emutare ſp̄ qñ dñi nō intēdit. ut
z in p̄cedenti. §. tactū eſt. **D**.

Sura p̄ cōiter quid
ſit. **R**z ſcōz

Aay. **S**ura eſt lucr⁹ ex mu
tuo pacto debitū vel exactu. **A** **L**ō.
Inno. ex eo. c. p̄. **D** **N**on. n. puto uſu
rā ſi gratis oblatū gratis accipit. ar. l. 4.
q. 4. vñ ſura. dñs. de eulogis. l. q. 2. ſicut.
Uñ. **D**oſ. ſic diſſinit. **S**ura ē q̄qz forti
accedit intentōne p̄cedēte vel pacto
A **N**am ſola intentio facit uſuraz. ex
eo. conſuluit. de quo in. §. ſe. Et dñ lucr⁹
ad dñam intereſſe. **N**ā l. 3. vñ ſortem
nō poſſit accipi lucr⁹ tamē intereſſe ſic
puta ſi unus tenet rem meam mala ſi
de: z dat mihi pignus pro mutuo ſibi a
me facto. poſſum dicte rei fruct⁹ ultra
ſortem retinere. qz hoc non ē lucr⁹ s;
itereſſe. z iō retinere poſſum. ex de ſeu.
c. p̄. z ex eo. c. p̄. z. c. conqueſtus. Et l. 3. hec
capla loquant de rebus ecclē. tñ idem
ē z in rebus ſeculariū vt z nō. glo. i dē
c. p̄. de uſuri. **E**x mutuo autē dñ. qz in hoc
tractu pp̄rie emittit vñ ſura. **D**enr. 15.
ibi. **S**i audieris uocē oſſi dei tui zc. **F**a
cit ē. c. l. 4. q. 3. **I**tē **A**uc. c. **Q**utuū
date zc. z ex eo. conſuluit. Et eſt mutuum
tractus in quo quis aliquid dat recep
turus non idēz in numero. s; tantundē
in genere ſuo. Et dicit ex eo qz de meo
hat tuum: qz mutans tranſfert dñiuz

i eum cui mutuat. et fit in rebus que co
 sistunt i numero. pondē vel mēsurā. vt
 l. 2. ff. si cer. pe. Et mittit vsa i isto con
 tractu quādo aliqd recipit vltra fortez
 nō obstat q mutuas suscipiat in se in
 aliq casu sortis piculū. ex eo. nauigari
 Et licet in mutuo pprie cōmittat vsu
 ra: tñ idem est etiā in aliis contracrib⁹ rō
 ne egpollētie. vt i emptione et venditi
 one ad terminū. videlicet quando ven
 ditur finius seu tempus. vt in dicto. c.
 nauiganti. Et ideo huius diffinitioni vi
 detur addēdum. lucrum ex mutuo vel
 egpollēti. Pacto dicitur. quia si aliqd
 det sine pacto et gratis non est vsura
 vt et pretactum est. Exactum dicit. ga
 etia: si sine pacto aliquid extorqueat
 vsura cōmittitur. quia quicquid acce
 dit sorti vsura ē. l. 4. q. 3. plerique. Et vt
 dictum est etiam sola intētiōe vsura
 cōmittitur. ex eo. cōsuluit. Et in predicti
 oibus potest colligi. q vsura ē lucrum
 ex mutuo vel egpollēti pacto vel intē
 tiōe debiti veleractū. **¶**
 Utz sola spes lucri faciat vsuram. **¶**
 Sic ex eo. c. p. et cōsuluit. l. 4. q. 3. si fene
 raueris. **¶** Ad intelligi s; Bos. qñ pñci
 paliter causa mutuandi ponitur in ex
 pectatione lucri vel emolumēti. Alias
 si pñcipalit moneatur ad mutuanduz
 ppter caritatē et tamen credit q illi re
 tribuet. nō ē vitiosū. ar. 77. ois. in singul⁹
 52. ois. si officia. 2. 6. di. qd. pderit. l. u. n.
 quis mutuū dat libalit scire potest de
 bitore sibi nālit obligari ad antidota
 et d restā. cū in officio. ff. d peti. here.
 s; et si lege. cōsuluit. **¶** Con. Inn. et **¶** Bos
 . **¶** Con. etiā glo. in. cōsuluit. ex eo. et
 nō. i. sū. l. 2. ti. 7. q. 1. **¶** Qñ hō sub spe
 recipiēdi mutuat pecūiaz. pñpue si al
 ti erat mutuatur qd postea etiā gra
 tis accipit vsura ē siue sit pecunia vel
 alia res. et siue consistat in dādo siue in
 faciendo aliquid. l. 4. q. 3. c. p. et 23. **¶** A.
¶ hic grati accipe intelligit. l. siue vlla ex
 actiōe fm eundez Ray. et i oca. q. i. non
 tñ cū liba volūrate ccedēt. al nō tene
 ret ad restōnez. l. i; intētiō recipientis

fuisset vitiosa. qz in concedendo magi
 attendenda est voluntas cedentis q
 accipiētis. i. Insti. de obli. que ex delicti.
 nat. s. placuit. in si. ubi videt hoc clare
 determinari. vbi dñ qz et si credat qz rez
 sibi cmodatā iuito dño se contractare
 dño aut uolente id fiat. furtū nō cōmit
 tit. Acce ergo quō māsfe tollitur. ga
 l; voluntas accipientis sit vitiosa. tam
 vitū tollit per uoluntatē domini rei q
 nō ē vitiosa. **¶** Pro hoc et facit. qz restō
 non debet fieri nisi dñum passo. extra
 de regu. iur. peccatū. l. 2. et **¶** Leuit. 5. et
¶ Numeri 6. **¶** S; hec concedens nō ē pas
 sus aliquod dñum. cū ex mera volun
 tate cōcesserit. ergo sibi non debz fieri
 aliqua restō. l. u. igit vitū fuerit i sola i
 tentiōe: ad purgatiōem sufficit sola cō
 tritio. ex de simo. c. si. **¶** Ad ob. l. sed et si. ff
 si cer. pe. ubi dicitur q si uolui tibi rem
 donare. et tu credebas tibi mutuo dari.
 hō efficit tua ante cōsumptiōem: quia
 hec intentio recipientis et concedentis
 discordabāt. **¶** In casu nro non sic. sed
 potius concordāt cū concedēs uelit dare
 et recipiēs accipere. **¶** Itē nō ob. c. cōsulu
 it. ex eo. qz ibi loquitur qñ usura cōmit
 tebat non solū ppter spē creditoris. s;
 et ppter non liberam uoluntatem de
 bitoris. iō ibi dat restō. **¶** Al secus: ut pz
 ex pñdictis. Et clare et formalr facit qd
 habet sup restō p. s. pñ. In dubio autē
 nisi aliud saltem ex manifestis ciectu
 is appareat psumit mutuū accipient
 ea intētiōe aliquid dare q mutuū p
 stans mutuauit. ut si ex caritate pñu
 tur et ille dedisse ex caritate et libera uo
 luntate. **¶** Al secus. nā unusq; pzsumi
 tur aliquid dare eo mō quo accepit. ff.
 mā. l. si hō nō remunerandi. **¶** Adē papi
 nianus. ubi dñ q qñ aliquis res simpli
 cif ccedit psumitur donare illi q pñ
 donauerat sibi. **¶**
¶ Utū bō possit p pecunia mutuata
 aliquā cmoditate accipere. **¶** S; **¶** Lho
 scda scda. q. 78. **¶** Sicut si aliquis pro pe
 cunia mutuata ul pro quacūq; alia re
 que usui consumitur accipit pecuniā

ex pacto expresse uel tacito. peccat contra iusticiam. ita et quicumque ex pacto tacito uel expresse accipit quodcumque aliud cuius precium pecunia mensurari possit. si se peccatum incurrit. si tamen si accipiat aliud quod non aliud exigens nec quasi ex aliquo obligatio tacita uel expresse si sicut gratuitum donum. non peccat. quia antequam pecuniam mutuasset licite poterat aliquod donum gratis recipere. nec peioris conditionis effectus per hoc quod mutauit. Item licitum est per mutuum erigere seu recipere recompensatio nem eorum que pecunia non mensurantur. ut puta beniuolentiam et amorem eius cui mutauit uel aliud huiusmodi. **I**dem in sum. eo. ti. q. 2. **U**trum pro pecunia mutuata possit licite peti munus a lingua uel ab obsequio. **R.** **S**im. **I**tem ubi super. Sicut non licet expectari ut erigi munus a manu patris tacito uel expresse. ita nec munus a lingua uel ab obsequio. quia utrumque pecunia extimari potest. ut per in his qui locant operas suas quas manu uel lingua exercent. Si hoc munus a lingua uel ab obsequio non quasi ex obligatione rei exhibeat. sed ex beniuolentia que sub extimacione pecunie non cadit. tunc hoc accipere. erigere et expectare. **I**dem in sum. eo. ti. q. 7. **Q**uod quare est peccatum accipere usuram. **R.** **I**tem ubi super. Accipere usuram per pecuniam mutuata est finis se iniustus. quia uendit id quod non est. Ad cuius euidentiam sciendum est quod quidam res sunt quarum usus ipse est consumptio sic uinum consumimus. utendo eo ad potum. et panem ad cibum. unde in talibus non debet seorsum computari usus rei a re ipsa. sed cuiusque cedit usus ex hoc ipso cedit res. et propter hoc in talibus per mutuum transfert dominum. Si quis hoc seorsum venderet uinum. et seorsum usum uini. uenderet eandem rem bis. uel uenderet id quod non est. Unde manifeste per iniusticiam peccaret. Et si ratione iniusticia committitur quod mutuat uinum aut triticum petens sibi duas recompensationes. unam quidem restitutionem eorum rei. aliam hoc precium usus quod usu

ra dicitur. Queda sunt quod usus non est ipsius rei consumptio. sicut usus domus est inhabitatio. non autem dissipatio. et ideo in talibus seorsum potest utrumque concedi. puta cum aliquis tradidit alteri domum domum reservato sibi usu ad aliquod tempus. uel e converso. cum quis concedit alicui usum domum reservato sibi domino. Et propter hoc homo licite potest accipere precium per usus domus. et preter hoc petere domum commutata sicut per in conductio et locatio ne domus. Pecunia autem si per se et in corpore in per politice. principatus est inuenta ad commutationes faciendas. et ita per se et principalis usus pecunie est ipsius commutatio seu distractio finis quod in commutationibus expendit. et propter hoc finis se est illicitum per usus pecunie mutuate accipere precium quod dicitur usura. Et sicut alia iniuste acquisita tenet homo restituere ita pecunia quam per usura accepit. Ad autem lex moysaica concessit iudeis accipere usuras a gentibus promissum fuit ad uitandam maiorem damnum. sine a iudeis deum colentibus usuras acciperet propter auaritiam cui erat dedit. Et addit. **U**bi. quod illa acceptio usure a gentibus inter quos iudei habitabant potest erant rei sue recuperatio quod usura. quod illa fra iudeis tota data fuit a domino. **I**dem in sum. eo. ti. q. 3. **S**ed saluo meliori iudicio per se rationes efficaces si iudicet. quod cunctibus per quod est in rebus mutuabilibus differt usus a rebus. sicut suba ab actu quod exercet in ea. Et si dicat quod non debet differre ex eo. quod in ipso usu consumitur suba tota. Unde quod consumatur respectu speciei seu individui. non tamen respectu generis. Nam res mutabiles recipiunt functionem in genere suo. si consideretur. per. l. 2. Et hoc est in iure clarum. quod ita constituit usus in rebus usu consumptibilibus sicut in non consumptibilibus de quibus habet. **I**tem spatio. ff. de usufructu. ea. re. quod usus consumitur. Item nec videtur efficax alia ratio. scilicet quod pecunia inuenta sit ad commutationes. sed potius emptores faciendas. ff. de strabus. cap. 1. l. 1. quia ista ratio non est generalis. Non enim se extendit ad alias res mutabiles et in quibus usus committitur. sicut et in pecunia

nec ex parte mutuantis cui nihil plus recipiat q̄ qd ex locatiōe rei seu opaz suaz mereatur. Et multo minus vsura omittit si mutuum accipiens nō dam nificetur nec obligetur ad molēdū vel sile. s; solū accipiat mutuū retinendūz q̄usq; ad molendinū mutuant; molue rit p̄pter p̄dās rōnes. z q̄a mutuant; pōt rēpus sui mutui limitare. ff. si cer. pe. l. vnum. **A**l innumerabil' multitudo eēt vsuraria cui fūdi hodie nō possint sine mutuo locari. Immo hoc cāu vide tur potius ḡuari additio mutuantis q̄ recipient; si diligēt in spiciat.

Quid de creditoribus q̄ termino ve niēte solutionis nolūt cōcedē pzozoga tōez t̄mini nisi data sibi pecūia v̄l alio expollēt? **A** Tales etiā si nō expresse exigūt vsurariū sunt. ex eo. c. sultit.

S; nūqd ē usura si qd dederit. x. vi nas p̄ani p̄ aliis. x. vlnis i futuro dādis **A**; s; Bul. Ueri? iste dēt ē p̄mutatōis q̄ mutuūz iō nō cadit vsura hic. **A**. q̄a fm eundē Bul. i mutuo mensura re stringit ad modios z lagenas z alia va soz genera qb' mēsurari solēt ligda z ḡna. vt in sū. eo. ti. q. i. vbi z nō. qd h dōr. **P**ossēt tñ fieri i fraudem vsurariūz vide hūc casū hic. i. diffusius. s. ai' qui icipit. nunquid omittit. **A**. Et ibi p3 q̄ tunc hoc dōr fieri i fraudē vsuraz qñ dās apponit conditiones ex q̄ dēgnat aliquā melioratōnem. **B**.

Utruz vsurariū sint ifames? **A**. Be cūdū leges distinguendū ē q̄ aut quis ē ita vsurarius q̄ exercet iprobū fen' i. q̄ post t̄minā etiā de vsurario luero puentum cōputat z p̄nt vsuras. aut etiā si exercet vsurā cetēsimā. i. q̄ in ca pite anni vsura adeq̄ fort. z isti tales infames sūt. 3. q. 7. infames. i. fi. l. ex q. cau. isa. irro. l. iprobū. **A**. In hac lege nō solū dōr d̄ usis v̄faz z v̄fa cetēsimā s; ē de oī iprobo z illegitimo fenore ut ibi p3 p glo. **E**t hodie oīs mod' est illegiti mus. vt i. s. qd de legib'. Et sic hodie etiā iure ciuili oīs vsurari' ē infamis qd z dōr nōze Dar. in d. l. iprobūz. z dñs

An. de bu. i. c. Raynati' ex de testa. z p hoc fuisse determinatū q̄ si si me' isti tuisset vsurariū heredē ego possū rum pere testm p̄ q̄relā iofficiosi. **L** de ioffi. testa. l. frēs. z q̄ sic de facto consuluit z obtinuit. **B**. s; fm iura canonica in q̄libz usura omittit p̄ctm mortale z in currit infamia. 6. q. i. infames. maxie si publici sunt vsurarii. **N**az z testamēta eoz ipō iure sunt irrita. ex eo. q̄q. li. 6.

A. Et ibi p3 q̄ hoc ē v̄p nisi dederint satisfactionem seu cautionem scōz for mā ibi positam. **B**.

Utruz dona z elyne licite possint reci pi ab usurario data? **A**. fm **U**. Sic ni si p̄pter hoc efficiat nō soluēdo. **N**az q̄ tūc reciperet ab eis teneretur eis resti tuere uel illis a qb' ipi acceperūt. **S**e cus itaq; si habēt alia p̄ter vsuras. z p hoc nō efficiūt nō soluēdo. **A**. **D**ic q̄ ab vsurario manifesto penit' non p̄nt recipi oblationes. **I**tē nec res quaz do minū nō trāsferūt in vsurariū p̄nt reci pi ab vsurario manifesto: siue nō mā festo. de q̄ in se. s. oīes. **I**tē nec aliquid recipi pōt in fraudem creditor. de quo s. restō p. s. i. 3. in additōe. **A**. itē null'. **B**.

Utruz in vsura trāsferat dñium? **A**. fm **U**. Sic. cū z oīs volūtaria datio fa ctat trāsferre dñiūz. **N**ā vsure dant vo lūtate additōnata. s. qz poti' vult aliqs vltra sortē dare q̄ mutuū nō accipere **L**on. glo. i. 4. q. 4. si qz vsurā. **A**. **I**dez in sū. eo. ti. q. i. s. qz sup isto puncto pendet intellect' ad cognoscēdū vtrū z qñ recipiēs rē ab vsurario teneat ad restōem. sciendū q̄ sup isto puncto sūt varie opiones. **A**lig nāq; tenēt q̄ reci piens rē ex vsura acq̄sitas ab vsurario oīo teneatur ad restōnem. **E**t hoc v̄t te nere dñs **L**aurēt' de florētia i suo tra ctatu. de vsuris p̄te. 2. q. 59. s; opi. **H**ost. i sū. de pe. z re. dīes q̄ filii nō hñtiuz ni si d̄ usurj v̄l sibi hñt respectu acq̄sitor ex vsurj z ēt vxoz nō p̄nt recipe alimēta de bonis paternis v̄l mariti. sicut nec d̄ reb' raptis nisi i cāu extreme nēccitat'. **H**oc idē tenēt nōnulli theologi dicētēf

q̄ dñiū rex ex uſa acceptaz n̄ trāſſert
i vſurariū p.c. ſigs vſurā. i. 4. q. 4. vbi
dī. Sigs uſurā accipit rapina fac. z p.c.
qd dīcā ea. q. z cā. vbi dīc Aug⁹ q̄ rece
ptū ex uſur male vtiq̄ poſſidet. z vel
lē q̄ reſtituēt. Et qd male poſſidet alie
nū ē. Idē vī ſentire glo. Ber. z Inno. i.
c. cū tu. ad ſi. ex de vſur. vbi videt po
nē caſū qñ ex pecūia vſuraria res emi
tur int̄ alios ſpāles i qb⁹ res ēpta ex pe
cūia aliena efficit illi⁹ cū⁹ erat pecūia
z ſic inuūt q̄ pecūia vſuraria ſit aliēa
z n̄ vſurū. Et i illa opione ē Ala. vī dīc
Ber. i. d. c. cū tu. Itē p hac ex d vſi. c. qz
fere. vbi accipies oblatiōes ab vſuriis
cogit reſtituē. S; in dñiū fac. qz valde
dignū ē vt res volūtate dñoz trāſſerā
tur i aliū. i Inſti. de re. diui. §. p traditio
nē. Et p volūtate nō liberā. qz volūtas
eoacta volūtās ē. ff. qd me. cā. l. ſi mlier
§. pſt. z hoc. f. qz trāſſerā dñiū i vſura
riū vī tenē gl. i. d. c. ſigs vſurā. Et Inno.
i. c. michael. ex eo. vbi dicit q̄ uſurari⁹
vī ei⁹ hēs nō tenet ex delicto. ſ; ex con
tractu cōditio debiti. vel ſine cā. qñ nō
debitū accepit. vī ſi cā. z ſic pſuppōit
trāſlatū dñiū; qz ois cōditio ē pſonalis
actio. z nō dat p re ppa niſi d̄ furē. ſed
tm̄ p re n̄ ſua ſ; ſibi debita. l. ſi. in ſi. ff.
vſurū. quē admo. cā. Itē fac qd pſar⁹
dñs Lau. tenet i dco tractatu. q. 72. vbi
dicit ſ; opione Federici q̄ filia dotata
a pſe vſurario nō tenet ad reſtōem. Et
ſi alia bona pſis nō ſufficiāt. Qd pōt i
telligi vez qñ filia fūit dotata ex aliis
q̄ ex acqſit p vſurā. z eo tpe q̄ pferat
ſoluēdo. vt ex iſta dicēdis colligi poſit
Itē qz trāſſerā dñiū tenz Al. vī i ſū.
deā. q. 15. Ad dñā pōt dici. Et p ad dictū
Inno. i. c. cū tu. qd ibi n̄ loq̄ affirmādo
ſ; opiones recitādo. Et ad dictū. c. ſigs
uſurā. pōt dici q̄ ibi vocat rapina non
ppe ſ; qdā largo genē loquēdi. qñ ois
mala acceptio dicat rapina: vt ibi vīr
glo. z ſentit Inno. i. d. c. michael. vbi dīc
ad re vſurariā dari actōem non ex deli
cto: ſ; ex contractu. z ſic nō eſt ppe rapia.
Et eodē mō pōt dici ad. c. qd dīcā. f. qz

ibi qdā largo mō of alienus; p eo q̄ qz
male vīr. ſicut z dans elynaz alienum
tollē aſſent. 4. 7. di. ſicut bi. Et ad glo.
Ber. z Ala. i. dco. c. cū tu. pōt dici q̄ nul
lo iure pbat. imo eā reprobat dñs An.
de bu. ibidē fm̄ Jo. an. in. c. q̄q̄. de vſu
ris. l. 1. §. 1. forte Jo. an. aliſ ibi poſuerit
ſ; pma vī magi luri adherere. Et ad. c.
qz fere. pōt dici. qz ibi ē ſpāle i oblatiōi
b⁹ vt nō poſſint accipi. non qz vſurarii
nō poſſint alienare. ſ; vt id in eoz vitia
peruū cedat. ſic z i ſi. l. qz ſit diſſidens
in populo. i. faciēs diſcordias. pōt tam̄
res ſuas alienare. ſ; nō oblatiōes facē
90. di. oblationes. Et hec itelligenda vi
dent de oblatiōib⁹ ad ſacrificiū ſeu ad
altare ob reuerētiā ſacrōrum z ppe ſcā
dalū vitādū. vt in ſi. ponit Tho. ſecū
da ſcōe. qz art. 7. de acqſito p mere
triciū. dices q̄ inde pōt fieri elyna ſ; n̄
oblatio ad altare vel ſacrificiū ſ; illud
Deut. 23. Non offeres mercedē pſtibu
li. Un̄ ſcōa opio ſuit eoz qz ſ; n̄ negarēt
dñiū regularit̄ i vſurariū trāſſerri. tm̄
vixerūt oēs res vſurariū obligatas ad
reſtitutiōē vſuraz. Et iō q̄ quicūqz ef
ficiat nō ſoluēdo. recipietes res ab eis
ad reſtōem tenent. z qz res vſurariū ſic
obligent. tenet p. c. cū tu. ex eo. Et b⁹ te
net glo. i. c. tua nos. ex eo. quā mlti doc.
canoniſte tenēt. vt ibi reſert dñs An. d
bu. S; certe dictū. c. cū tu. nō loquit ni
ſi de poſſeſſiōib⁹ ex vſurā acqſitis. z iō
vt reſert dñs An. in dco. c. tua nos. Tho
ſti. magis placet q̄ ille tm̄ res ſint obli
gare q̄ pceſſerit ex vſur z ſic ſaltē pro
illis teneant recipietes ad reſtōem in
different qñ pncipales efficiunt nō ſol
uēdo. Et hec ē tertia opio. p q̄ facit qz
res tradire cū nō libera voluntate dñi
trāſeūt adeo affecte: vt nō ſolū ille cui
tradite ſunt: ſ; et ali⁹ ad quē puenērūt
teneat ad reſtōem. l. metū. §. cū aūt. ff.
qd met⁹ cā. Itē qz abſurdū ē plus iurī
habere in re ſucceſſorē etiā ſingulare z
q̄ habuerit ille a q̄ hūit. ff. de reg. iur. l.
aliud. §. abſurdū. vbi ponit exemplum
int̄ legatariū z teſtatorē: vt nō habeat

aliud ē. Nā possibile ē q̄ ex possessiōe
cui fruct⁹ submissi sūt fortune nullos
hēbit fructus. z sic nō hz. ita certū emo
lumētū sicut i casu pposito. fm̄ **Host.**
z **Jo. an.** z nō dñs **Aut.** i dco. c. salubrit
re oz q̄ dos sit pmissa siplr. Nā si ge
ner pacisceretur d̄ recipienda dote ad
certū terminū. z iteri pperet fruct⁹.
dicti fruct⁹ cōputarent in sortē. ga inf
esse nō pōt deberi ante moram q̄ n̄ pōt
adeē durāre tmino scdm̄ dñm̄ **Anto.** i
loco vbi s̄. **Et addit.** Idē dico i re pigno
rata cuius fruct⁹ sūt certū. ga forte illa
res ē locata ad affectū vel pēsiōē. vel
talīs res ē domus quā gener locat z re
cidit pēsiōē. a. q̄ oēs istos fructus te
nef gener cōputare in sortē. Et sic igr
dico hoc. c. intelligēdū qñ dos fuisse sim
plicat pmissa. postea cū nō solueretur
ad cautelā genero sit pignozata posses
sio. ut si dicat gener. Ego sustineo one
ra m̄imoniū. da dotē. z focer dicit. non
possi. tunc si gener dicat. salte sustine
as onera m̄imoniū. isto cāu pōt gener
dictos fructus p interesse recipe. dū tñ
onera m̄imoniū certa sint. z sic intellige
istā materiā. hec ille. **D.**

¶ Bone q̄ gener dictā possessionē cū
ei iure qd̄ ibi hz cedit alteri recepta
ab eo sūma q̄ sibi p dote debebat: nun
qd̄ poterit ille lucrificare fructus pce
pros sicut potēat gener. **R.** s̄ **Quil.** Si
gener aio donādi trāsserat torū ius qd̄
habebat i pignozē. z hoc facit nō ppē
pecuniā quā recipit ab eo. s̄ ga dicit⁹
vel amicus eius ē. z ille amicus nō ut
lucref fructus mutuat pecuniā. s̄ ppē
caritatē aut grām. absq̄ piculo vsure
pōt fructus lucrificare. al nō. **A.** q̄
nō est iste d̄ctus pprie mutuū. nisi sit
uentū q̄ gener teneat numeratū red
dere pecuniā si voluerit ille repetē. in
quo casu vsura eēt si ille veller luci
facere fructus s̄ eūdē **Quil.** z i sū. eo. ti
q. 17. **D.**

¶ Quid si post moriē viri heredes ei⁹
obligant vxorē possessionē p dote. nū
quid fructus pputabuntur in sortem

R. fm̄ **Host.** Dicas q̄ sic ff. de solu. ti
tia. Idem **Inno.** Sit ergo cauta mlier
ut nō recipiat rē in obligatiōē. s̄ vī fa
ciat eā distrabi. vel recipiat in solutus
ff. de re iudi. a viuo pio. aliogn fructus
extenuabūt sortē. **A.** Idē in sū. eo. ti.
q. 18. **Predcis** ēr con. **Jo. an.** z dñs **Ant.**
de bu. in. c. salubrit. eē eo. **B.**

¶ Utz vsure sint licite rōe moze: **R.**
fm̄ **Ray.** Sic. utputa debuisti mihi cē
tū. z qz in termino nō soluisti oportuit
me accipere pecuniaz sub vsuris. tu te
neris mihi restituere illas usuras si sol
ui. vel liberare me ab ipā obligatione
A. si nō solui s̄ eūdē **Ray.** i sū. eo.
ti. q. 16. **B.** eē de fideius. puer. z. c. cō
stitur. tunc. n. petunt qñ interesse: vt i
pcedēti. §. 16. dictū est. qui incipit: vtz
vsure possint peti. Et hoc licet. i. q. 4.
qm̄. z idez nō. ibi. z. i. q. 2. si quis de cleri
cis. **Idē** **Host.** **A.** Con. etiam **Host.** vt
in dca. q. 16. qz isto casu non sunt vsure
ex parte petentis: s̄ vep interesse. cum
agat de dāno vitando. **D.**

¶ Nunqd̄ omittit vsura qñ absolute
credit pecunia p sibi pecunia. vī res p
re. vt granū p grano z bi? **R.** s̄ **Quil.**
Si xisile ē q̄ pecunia vel argētūz vel
alia res erunt carioza tpe redditoniis
q̄ sint nunc tpe datōis: z creditor illā
pecuniā nō erat seruaturus vsq̄ ad tē
pus illud. vsura ē. Si hō erat seruatu
rus. vt sic seruādo lucrare. distingue:
qz si creditor aufert debitori libertatē
soluēdi qñcūq̄ velit. vsura est: qz pze
sumit q̄ iō crediderit vt debitore one
raret piculo. z se exoneraret. s̄ si conce
dat vt reddat qñ velit. nulla vsura est
A. Si tñ corrupta intentione hoc faci
at vt se exoneret a piculo seruādi. pec
cat nō tñ credo euz teneri ad restituen
dū lucz. s̄ hoc esset ei cōsulendum i pe
nitētia. vel q̄ daret paupib⁹ fm̄ eūdē
Quil. z i sū. eo. ti. q. 19. **B.** Si nō est
vsura qñ xisist dubitat vtrū argentūz
vel res alie debeant valere plus vī mi
nus. eē eo. nauiganti. **A.** Con. **U.** vt
i dca. q. 19. **D.**

Quid si quis mutuet pecuniā recep-
turus ad certū terminū alteri? generi
monerā vti alio loco. vel aliā rē? **R.** **H.**
host. Si hoc iō facit vt i extimatōe lu-
cret vſurari? est. **A.** **Sec.** si nō facit
ad finē lucri. s; ad obsequiū recipiētis.
tē. n. licite pōt recipere rē s; extimatōez
tpis z loci qñ z ubi faciēda ē solutio. ff.
si cer. pe. l. vniū. **R.** sicut z bi q d nū
dinis i nūdinis mutuāt. z qñcūq; sub
spē veditōis vt altē? **Sec.** palliet. qcgd
accedit forti vſura. **Ex.** eo. solum. 14.
q. 3. pleriq; z. q. 4. figs cleric. **A.** **I**dē i
sū. eo. ti. q. 20. **Et** bec faciūt p cābus vt
qcgd cāpfor p cābio acceperit ultra q;
dedēt excepto moderato lucro: qd po-
test cōputari ex labore z sūptib; nego-
ciatōis. de q. s. negociatio. §. 3. i additō-
ne. vſurariū iudicet. **Et** ex his poterūt
discerni q cambia sint illicita. **R.**

Quid si pena apposita ē in contratu
mutui nūqd pōt peti absq; vſura? **R.**
H. **Ray.** Si pena fuit a iudice iposita p
pter puniēda cōtumaciā debitoris: qz nō
solut i tmino cū poss; nō ē vſura. ar. 23
dis. q. q. ff. de iudi. q. aucte. **A.** **Del.**
fac. l. i. ff. figs ius v. nō obrep. **Et** p dicit
cō. **Jnn.** i. c. suā. ex de pe. z hoc multo ma-
gis obtinet i pena legali. in **Aren.** §. q
ppuā. **A.** de nō nu. pe. z sic non psumēt
pena in fraudē vſuraz. **Et** si iudex force-
ret q; debitorē nō soluēte mutuū post
statutū terminū singul' mētib; vel an-
nis soluat tñ. nā hoc nō venit ē vtilita-
tē iudicis. **I**tē qz psumēt hūste factum
id qd fit a iudice. ff. de acq. pos. l. iuste.
z multo min' presumet ista fraus i
pena posita a lege. **Et** iō videt licite pe-
ti. z multo magis retineri posse pena a
lege seu statuto iposita. si forte dicat
q; ex cōtumaciā nō soluētis mutuū seu
aliud debitū singulis mētib; vel annis
tñ soluat p pena: maxie si hoc fieri ex
pia cā. puta s; nolentes soluē dotez vel
alia debita miserabilib; psonis: vt pu-
illis. mudozib; paupib; z sitibus. **A**d
uertendū tñ q si dicta pena apponere-
tur a iudice de cōsensu pñi deberēt at-
tēdi dicere q in hoc s; subrogat. ac si

pena esset cōventional' z nō iudicialis:
qz in hoc iudex magis sequit voluntā-
tē pñi q suā. ff. de re iud. l. nec si euene-
rit. **I**dē puto si fieret i iudicio collusio.
puta qz pñi fingeret se litigare z tadē
debitoz pmitteret se sniam ferri. vt sic
creditor videat eū habere obligatū ex
hac snia ad tollendā suspitionē vſuraz
sicut audim interdū cōgisse. **Pl.** n. dēt
valē qd agit q; qd simulate cocipit. **L.**
Pl. valē qd agit p torū. **Et** satis psumi
pōt ista sitatio. qñ ille in cui' fauorē la-
ta ē snia sit vſurari'. sicut de fili in pe-
na nōr **Jnn.** in dco. c. suā. ppter qd au-
diui alicubi statuti fore q nō valeant
snie late i fauorē eoz qui pbant vſura-
rii. z bonū ē. **R.** **Si** ēt pena de cōsen-
su pñi sit i contratu apposita. ad hoc. si
vt saltē metu pene debitū solu at. vſu-
ra nō omittit. nisi a pñcio fuerit pua
intentio. ar. dci. c. q. z de arbi. dilecti.
S; tñ psumit in fraudē si ille al cōfue-
uit eē vſurari'. ff. de ac. ep. z ven. **Li**lia-
nus. ff. de pig. ac. l. vel vniuersoz. **I**tē p
sumeret vſura si p singulos mēses vel
ānos dicat pena omitti. ar. **L.** eo. **Aurē.**
ad bec. **S;** tñ in iudicio aī stabit eius
cōfession. **Con.** hostiē. **A.** **Con.** **Et** iaz
El. vt in sum. eo. ti. q. 23. **I**dē ēt nō. **Jnn.**
i. c. suā. ex de pe. z dñs **Anto.** de bu. in. c.
quest. ex de vſurs. **R.** **Tamē** in oī
euētū nō vt honestū petere penā: imo
ē nec licitū qz debitor sine culpa sua
factus est ipotens ad soluendū iō puni-
ri nō os. **A.** licet de subtilitate iurj ci-
uiliū aliud posset dici p. l. ad diē. ff. de h.
bo. ob. vbi dī. **Ad** diē sub pēa pecūia p
missa mōtuo pmissore omittet pēa s;
nō sit hēditas ei' adita. **Nā** cū h' cāu nō
possit pñiri cōiacta q nō ē. illd qd acci-
pēt tolleret solū rōe tpiis. qd ēēt mere
vſurarium. i ideo nec ex conuentione
partum nec ex aliqua lege introduci
potest. vt in cle. ex graui. ex eo. **I**tem si
debitor soluit pñe debiti nō poterit exi-
gi pena nisi p pte non soluta. vt notat
Jnn. in dicto. c. suam. **Possit** etiam eē
pars nō soluta ita modica q nulla etiā
pena omitteret. dicto. c. suam. vbi dicit

plus iuris legatari^o q^{uam} habuerit testa
tor. Item p hoc q^{uod} si res tranſit cū cō
ditione ſua. ff. de acquire. do. l. traditio
z de trahē. emp. l. alienatio. **S**z condi
tō rei ex uſuris acqſite ē talis q^{uod} nō po
teſt remanere apud uſurariū. ergo nec
apud eū q^{uod} habuit ab uſurario. Item p
hoc q^{uod} nō eſt equū aliquē ſentire cōmo
dū ex aliēo dolo. ff. de eo p^{er} quē fac. erit.
l. ſi. in p^{ri}mo. **I**te q^{uod}to loco alit^{er} vt Doſ. i. d.
cum tu. tenet. z q^{uod} dñum trāſſeraſ. z
q^{uod} res uſurariū nō ſunt obligate reſphen
dens Doſ. Ala. q^{uod} hoc tenuit z ſubdens
q^{uod} ille ad quē tales res puenierint ad re
ſtitutionē nō tenet. niſi hūerit ex cā lu
cratiua. z eo cāu q^{uod} uſurari^o non ſit ſol
uēdo. Et idēz videt^{ur} nō in ſū. in dca. q.
iſ. Sed Immo in dco. c. c. z tu. reſert opi
moneſ aliquoz diſtinguētūz. inē titū
lū oneroſū z lucratiū z alioz dicentūz
nō debere diſtingui. Dñs xō Anto. i. eo
c. cū tu. circa ſi. tenet q^{uod} dicte res uſura
riū nō ſunt affecte nec obligate. z idēz
tenet in dicto. c. tua nos. vbi etiam dic
q^{uod} quicunq^{ue} dicant dñum dicāt q^{uod} nul
lo iure pbat^{ur}. z obligatio nō d^{ebet} poni a
iure nō introducta. ff. de p^{ro}cur. l. 3. §. ſi.
z hoc v^{er}o v^{er}o nō ob. q^{uod} dictūz eſt rē ſieri
affectā q^{uod} datur non libera voluntate
p. §. cū aut. q^{uod} ibi loquit^{ur} q^{uod} libertaſ tol
lit p^{er} metū. ſz xō per cōmodū q^{uod} recipi
ens op^{er}at. z in hoc magna d^{iff}erentia eſt. z iō
cū non ſit eadē rō ſtamus regule: vt nō
naſcat obligatō niſi inquātū iure caue
atur. **I**te nō ob. q^{uod} dictū ē nō debē ma
ius ius trāſire ad ſucceſſorem q^{uod} fuerit
ap^{ud} auctore ſue dāte. q^{uod} hoc ē v^{er}o re
ſpectu qualitat^{is} ipſius rei adherentis
puta q^{uod} ē aliena vt alteri obligata. Se
cūſ q^{uod} qualitas d^{er}ernit pſonaz. q^{uod} pſo
nalis actio nō ſequit^{ur} fundū ſue rē. **U**n
ſi v^{er}o vendidit rē vni: licz ipſe hēat ne
ceſſe illaz tradē. q^{uod} uendidit. tñ ille cui
poſtea ipſe tradiderit nō neceſſitat^{ur} ad
iſtud. l. de rei ven. l. quotiē. ubi d^{icitur} q^{uod}
ſiſ vendidit rē duob^{us}. ille ē iure poti
o^{ri}ſ cui p^{ri}us tradita eſt. tñ alteri vēditōz
ad int^{er}etē remanet obligatus. **I**te nō

ob. c. cum tu. est de uſuris. vbi d^{icitur} q^{uod} p^{re}
dia empta ex uſura debēt vendi vt pe
cunia reſtituat^{ur} creditoribus a quibus
uſura accepta eſt. Et quo tex. ſudari vī
dent illi q^{uod} dicit^{ur} huiusmōdi reſ ſore obli
gatas. q^{uod} vt ibi dicit^{ur} dñs Anto. de bu. z
fuit et de mēte Jo. an. in c. q^{uod}q^{ue}. eo. xi. li.
6°. ille tex. hoc non pbat. **N**az ibi d^{icitur} q^{uod}
uſurariū reſtituant ſi p^ont. z ſi nō p^ont vē
dant poſſeſſiones ex uſura acqſite ad
reſtōez faciendā z ſic nō h^{ab}et neceſſe reſ
illas vendē niſi q^{uod} aliē non p^ont ſatiffa
cere. **P**ropterea ibi nō d^{icitur} q^{uod} h^{ab}et poſſeſ
ſiones eſſent apud aliq^{uod} ſingularem
ſucceſſore: ſz poti^{us} apud ipſos uſurari
os vel eoz heredes. Et nō mⁱⁿz ſi q^{uod} nō
pōt aliē ſatiffieri cogunt^{ur} reſ illas vēde
re q^{uod} idē eē etia de reb^{us} ex uſura nō ac
quiſit^{is} cū debitor hēat neceſſe ſatiffa
cere de oib^{us} bonis ſuis. **E**rte ſi bñ ar
tendat^{ur}. ibi dñū pbat. **N**ā ſi ille poſſeſ
ſiones fuiſſent obligate qualiſ fuiſſet
neceſſe illas vendi cum ip^{ſe} potuiſſet
peti? Immo nec potuiſſet licite aliena
ri cū reſ tranſeat cum onere ſuo vt p^{re}
oſtenſuz ē. Et ſic maluz cōſiliū dediffet
ibi papa. Et ſic ex p^{re}dictis p^{er} q^{uod} dñum
regularit^{er} trāſſert^{ur} in uſurariū. z q^{uod} nul
le res ipſius ſunt obligate p^{er} uſuraz re
ſtitutione. ſz perſonalit^{er} tñ actio p^{er}petit^{ur} d^{icitur}
ipſi. **S**z ad clariore p^{re}dictoz itelligētiā di
ſtinguendū ē. q^{uod} aut res habite ex uſur^{is}
ſūt qſite p^{er} pactū legi cōmiſſorie. i. q^{uod} ni
ſi ſoluat^{ur} debitū iſra certū tēp^{us} pign^{us} p^{er}
dat^{ur}. aut nō. **P**rimo cāu nō trāſſert^{ur} do
miniū. q^{uod} hoc pactūz reprobat^{ur} i pigno
re. l. de pac. pig. l. ſi. z iō ex eo nō pōt trāſ
ferri dñūz. q^{uod} q^{uod} aliqd^{am} p^{ro}hibet. z oē il
lud q^{uod} venit ex eo uel ob id. l. nō dubiū
l. de legi. **U**n accipiet^{ur} res h^{ab}et ſp^{ecies} ad re
ſtōez tenet. cū rē alienā accipiat. Et h^{oc}
cāu obtinet op^{er}io p^{ri}ma. 2° cāu q^{uod} res nō
ſunt qſite p^{er} pactū legi cōmiſſorie. ſi uſu
rari^o eſt ſoluendo. nullaten^{us} ad reſtōez
tenet qui ab eo rem accepit. etia titulo
lucratiō. vt in ſum. dicta. q. iſ. **F**allit h^{oc}
in oblationibus manifeſtoz uſurarioz
vt p^{re}oſtenſuz eſt per. c. q^{uod} ſere. est eo.

Si hō vsurarius nō ē soluēdo: tūc qui hūit ab eo rē titulo lucratio eo tēge q̄ iā nō erat soluēdo: oīo v̄r teneri ad restitutōem. **S**i si eo tpe q̄ accepit vsurari⁹ erat soluēdo nō videt teneri. licz poſtea ſit fact⁹ nō soluendo. niſi forte q̄ accepiffet acq̄ſitū ex vsura. tunc. n. q̄n cūq; vsurari⁹ efficiatur nō soluēdo tal obligat ad reſtōez. **S**i hō q̄s habuit rē titulo oneroſo. tunc ſi aliqd̄ recepit ſci enter i fraude creditor. i. q̄ p hoc debitor efficiatur minus potēs ad ſoluēdū vel magis habilis ad fugiendū. teneſ ad reſtōem. al. nō. **E**t hec oīa p̄nt colligi. ſ. reſtitutio p̄. **S**i. i. additione. h. itē nullus. **E**t ex his diligēt intuens pōt agnoſcē q̄ſit familia vsurarii v̄r vxor. ſeu filii. z quicunq; alii ab eo aliqd̄ accipiētes ad reſtōem teneant. **B**.

Pone q̄ laic⁹ tener iniuſte aliquaz poſſeſſione ecclie z ipignorat ipaz poſſeſſionē rectori ecclie ipſius. nūquid iſte rector poterit recipere fructus illius poſſeſſionis vltra fortē? **R**. ſcōz. **N**ay. **S**ic. naz z cleric⁹ in hoc caſu nō recipit vsurā. ſz recipit qd̄ ſibi debet. ex eo. q̄. i. ſi. **M**ō aut dicit **N**ay. q̄ in ipſa decre tali dī q̄ hoc ſit ut res ſ manu laici redimat. q̄uis b̄t dictū ſit. tū eodē modo q̄libz laic⁹ poſſet recipere fruct⁹ ſue rei ſeu ali⁹ q̄ iniuſte teneret eā piguoraz ſibi. v̄r nō. in dicto. c. p̄. **A**. ſ. in glo. z p̄. **U**l. i. ſum. eo. ti. q. 16. **B**. **M**ō fruct⁹ pignori z ē vſus in fortē c̄putari dēt. v̄r. ſ. pignus. **S**. 7. **A**. **L**on. p̄deis. **H**o ſt. z. **U**l. v̄r in dicta. q. 16. **B**.

Utz vsure poſſint peti q̄ſi intereſſe **R**. ſm **N**ay. **S**ic. v̄r ſi fideiuſſor ſoluit vsuras creditori pōt eas repetere a debitoze. qz non ſunt vsure ſz intereſſe. i. non ē lucrum ſz vitatio dāni. **A**. **I**dē in dicta. q. 16. ſm **N**ay. **H**oſti. z. **I**nn. **B**z aduertendū q̄ intereſſe non ſoluz cōſiderat etiā in hoc circa dānuz emergēs ſz ē circa lucz ceſſans. ſm dñm **A**n. de bu. in. c. ſalubrit. ex eo. de q̄ lati⁹. ſ. reſtitutio p̄. **S**. 4. in ſcōa additōe. **E**t de hoc ē dī ad ſi. b̄. **S**. ſibi. z adde. zc. **B**. **D**e

hoc cāu **H**o. ſecūda ſcōe. q. 79. dicit ſic **I**lle q̄ mutuū dat pōt abſq; peccato in pactū deducē euz eo q̄ mutuū accipit recōpenſatōem dāni p̄ quod ſubtrahit ſibi aliqd̄ qd̄ o3 b̄re. hoc enim nō ē vendere vſuz pecūiē ſz dānū vitare. **E**t po teſt eē q̄ accipiēs mutuū mai⁹ dānuz emittet q̄ dāns incurrat. **U**n accipiens mutuū cum ſua vtilitate dānu alii⁹ recōpenſat. **R**ecōpenſatōem hō dē dāni qd̄ cōſiderat ex hoc q̄ de pecunia nō lucrat nō pōt in pactū deducē. qz non o3 vendere qd̄ nondū habz. z pōt ipedi ri multipſi ab habendo. **h**er. **H**o. **A**. **H**oc v̄r ut fiat pactuz de lucro certo p̄ incerto. al. b̄n potēt peti intereſſe: z conſequēt in pactū deduci intereſſe lucri ceſſantis. ut tactuz eſt z b̄ ſegtur. **B**. **E**t adde qd̄ idē **H**o. dicit ſcōa ſe cūde. q. 62. q̄ ille qui detinet pecuniāz alteri⁹ videt eū dānificare ipediendo ne adipiſcat qd̄ erat in uia b̄ndi. z tale dānū nō o3 ex eā recōpenſare. teneſ tū aliquā recōpenſatōem facē ſz additōez pſonaz z negotioz. **A**. i. ſz arbitriuz boni viri. ut colligit in loci de q̄b̄ ſeq̄ **B**. **E**t circa hūc caſuz facit qd̄ dī. i. **S**. 26. qui incipit. ſz nunquid eſt uſura. et dic. i. poſt tres. **S**.

Pone qdā gener hz recipere potem a ſocero. mō ſocer dat ei i pign⁹ aliq̄s poſſeſſiones de quibz gener p̄cipit fruct⁹. **Q**uerit utz poſſit ſine uſura. uel teneatur fruct⁹ c̄putare i fortē? **R**. **Q**uando marit⁹ ſuſtinet onera m̄ſimonii nō teneſ c̄putare fruct⁹ in fortē. al. ſic. ex eo. ſalubrit. z. ff. de doli excep. l. p̄. **A**. **E**t o3 q̄ iſta onera ſint certa. ſcōm dñz **A**n. de bu. in. d. c. ſalubrit. z ſic non pote rūt fruct⁹ retineri cū ſorte ultra idubi ratā onez c̄ſtitatē. **I**te o3 q̄ fruct⁹ ſub iuciā fortune. **U**n ſi gener p̄ pote ſoluēda certo die recipit cautioez z p̄miſſio nē cū pacto. q̄ interi certa c̄ſtitas ſolui debeat p̄ oneribz m̄ſimonii ſuppoſitā. talis cōuentio illicita ē z uſuraria. ſi obſtāte dō. c. ſalubrit. qz ibi dī q̄. p̄. p̄ ignore data ē p̄ poſſeſſio. ſz in cāu p̄poito

q^o nō d^o exigi pena ad eo q^o p^omisit sol
uere. 40. infra terminū sub pena. 2. sol
uit. 33. s^o debet solū exigi. 7. i. residuum
fortis. Aliq^o tñ intelligit illud. c. i. cleri
cis q^o nō debent ubiari ad ista inhone
sta lucra. vt ibi d^o. 3. 2. si intelligat i cle
ricis: tñ 2. in laicis saltē p^o soluta p^ore ob
stabit perēti exceptio. vt p^oime dictū
ē. Item 2. si de iure ciuili pena omitteret
non obstante iusto impedimento. tam
certū est q^o p^opter tale impedimentū
posset peti restitutō in integrū. ff. ex q.
cāu. maio. l. i. B.

Quid de eo q^o occasiōe mutuādi labo
rē subit? R^o s^o hosti. Talis i cōpēlatō
nēz laboris fruct^o pignori vsq^o ad cōue
niens p^omiū facit suos. aut aliquid pro
labore licite percipit. extra de re. eccle.
non alie. ad n^ostra. A. Idem in sum.
eo. ti. q. 4. B.

Quid de eo q^o mutuat nauiganti v^o
eanti ad nundinas recepturus aliquid
vltra forte p^o eo q^o suscipit in se piculū
i. si pecunias vel merces inde emptas
portauerit saluas. alias nihil recipiat
de forte? R^o Sine dubio ē usura. ex eo
nauiganti. quia p^opter hoc q^o suscipiat
piculū nō sit licitus deus vsurari^o. s. q^o
possit recipere vltra forte: s^o tamē for
te posset recipere p^ociū periculi: q^o si
nihil ēt mutualet ei. 2. ipe vellet i se re
cipere piculū nauigantis. vt. s. si p^odar
merces v^o pecuniā p^o p^omissoze restau
rabit ei. certe iste p^omissor licite ob h^o
posset p^ociū recipere: 2. eodez mō si mu
tuat dūmō nil plus exigit in fraudem
vsure. A. hoc etiā videt tenē dñs
Laurentius de flozētia. 3. istud videt
exp^ose d^o dictū. c. nauiganti. vbi in isto
cāu dicit adesse vsura ēt si id q^o recipi
tur ratōne periculi recipiat. ibi. pro eo
q^o suscipit i se piculū 2c. Itē q^o si habe
ret respectus ad mutuū nullū fuisset
dubii. 2. lex sup indubitabili posita fo
ret. quod esse non debet. cum foret sup
flua. B.

Sed nunquid ē vsura si dū emerez
vel emere vellē merces. 2. tu ad tuā in

stantiā fecisti me cessare a pte c^optiois
vt tibi mutuares. 2. ego dico. volo q^o tu
reddas mibi tātū quātū esse: in tali lo
co habiturus de mercibus si eas illuc
deferrem. recipio tñ in me piculū? A.
1. p^oputato periculo 2. dubio euētu. Vā
cū lucz sit icertū nō pōt poni respectu
ei^o interesse certū scōz dñs Antonium
de butrio. in. c. salubrit. ex eo. 2. iō non fi
et c^oputatio ex equo. s^o ex dubio euētu
pensatis circumstantiis taz in hoc casu
q^o in sequenti. vt. s. s. 15. B. 2. scōz
Ray. Non ē vsura si recipis inde lucrū
p^odictū tanq^o interesse. Lon. hosti. Et si
milit scōz. Quil. si volebā emere terras
valentē singulis annis. x. libras. 2. ad in
stantiā tuā cessauit 2. mutuaui nbi hoc
modo q^o soluas mibi tantum vel tātū
sicut redderet expedite illa terra dedū
ctis sumptib^o 2. labore 2. ēt piculo si q^o
eēt. Lon. hosti. Et vide h. s. s. 16. q. incl
pit. vtrū vsure possunt. 2. s. resto. p. s. 3.
A. Et idem quod in hoc. s. nō. in sum.
eo. ti. q. 20. 2. q. 30. B.

Quid de his q^o dāt nunc granū 2. h^o
modi vetus. vt postea recipiant nouū?
R^o sm Ray. Usura omitterunt. q^o melio
rē rē recipiunt. quod intelligit hosti.
quando aliquis propter hoc facit vt il
lā meliorationem lucratur. ex eo. cōsū
luit. 2. c. in ciuitate. Si hō facit ne sinū
frumentūz pereat. 2. inde accipiēti gra
tiāz faciat. non omitterit vsuram. Sed 2.
tunc sine dubio excusatur quando pze
sumitur q^o nouum debeat minus vale
re. Secus si presumitur q^o plus ualebit
extra eo. nauiganti. A. Idē in sum.
eo. ti. q. 42. vbi etiam apparet q^o illud
quod hic in fine dicitur fuit dictū. Quil
clarius sic dicent. s. q^o non audet istos
condemnare si ad hoc mutuet ut sub
ueniant proximo dummodo non ause
rant ei libertatem liberandi se interz
soluendo veterem. vel si probabihiter
dubitetur vtrūz plus vel minus anno
na valitura sit tempore solutionis. 3.
in hoc cāu dominus Petrus de ancho
rano. in. c. vsurarum. extra eo. libro. 6.

distinguit sic q̄ aut est veniale q̄ res mutua non erit p̄ciosior tpe solutio nis. vel de hoc p̄babilis dubitat. z tūc nullū ē vitii. ex eo nauganti. Aut ē si sit q̄ erit p̄ciosior. z tunc creditor au fert libertatem debitori interz se libe randi. z ē vsura. aut talē libertatē non aufert. z vsura nō ē. Si si habuit inten tionē corruptā. vt sic a piculo cōseruan di se releuaret. peccat. licet non sit vsu ra. Et hec diffinitō innuitur magne eq uat. fm Jo. cal.

¶ Quid de legibus illis que p̄mittūt vsuras. **¶** s. Ray. z dico breuiter q̄ nō valēt nec tenent. Et hoc p̄bo multipli cit. P̄mo qdēz q̄ vsure p̄hibite sunt auctoritate dei q̄ sup omnes leges est. Nā cum par i parē nō bēat iperū. ex de electi. innotuit. multo min⁹ minor in maiorē. ergo iperator terren⁹ nō potuit odere legē cōtra deum. De hac mā ps. 14. Qui pecuniā suāz nō dedit ad vsu rā. Et luc. 6. Date mutuū nihil ide spe rātes. cū multis sibi bus. q̄ sunt cōtra naturalē iusticiā. q̄ vendit id qd nō ē vt. s. an. s. dictuz est. Et ibi lati⁹ i additōe. **¶** Cū nāliur illicite sūt s. ius nāle nulla lex valet. d. s. q̄ cōtra mores. z d. s. bis. 32. q. 7. flagitia. 3. q̄ z in iure civili dicit lex q̄ sacre leges nō dedignant sacros canones imitari spā lis in m̄monis z vsuris: vt dicit. s. lex s. p̄t. z aūpt. z habet in Auten. vt cle. apud ppri. ep̄s. coll. 6. s. scdm canones nō possunt exigi. ergo nec fm leges. 4. q̄ dicit iperator se amplecti q̄tuor cō cilia vniuersalia adeo vt p̄ ea suis legi bus derogetur. **¶** In Niceno concilio qd est vñ de illis reprobāt vsure. d. s. 4. 7. qm̄. Et sic leges oēs i hac p̄te abro gare sūt. Ille tñ q̄ p̄mittunt vsuras eri gi rōe iterē vel more stare p̄it si sane itelligant vt dicit. s. s. 45. qui incipit vtz vsure possint. z s. 19. qui scipit. vtz vsure sint licite. **¶** Idem in sum. eo ti. 9. 63. vbi tñ addit fm Al. z Tho. z hō st. leges vsuras p̄mittētes nō esse sub latus s. obseruande non sint. **¶** Hāc aut

qōnem tangit oīs Anto. de bu. sup. **¶** Ki ca ex eo z refert Ly. z Ja. d. bella p̄tica z plures iuristas modernos legū docto res tenere q̄ iura ciuilia possunt p̄mit tere z p̄mittūt vsuras. sicut p̄ in mlti rubricis vsur. ff. 2. 4. z i multis aliis p̄i bus iuris dicunt nō ob stare ius diuinū q̄ lex humana ex cā pōt distinguē ius diuinū: vt i. c. q̄ in eccliaz. ex de consti. z glo. in l. si. 1. si ius vel vti. pub. Et licz multa exempla possent poni sufficiat vñ. **¶** Licet. n. scriptum sit ps. 75. **¶** Vne te. z reddite dño deo vfo. tñ lex būana qnq̄ ex cā p̄mittit votū nō reddi sed i aliud mutari. vel in alio redimi: ut p̄ i titlo. ex de vo. z voti redēp. p̄ rotū. **¶** s. 3. **¶** q̄re iura p̄mittūt vsuras dicit esse q̄ boies sunt ita paz caritativz: q̄ nisi p̄ciperēt ex mutuo lucz. p̄mitterent p̄ ximū mori ex necessitate. z iō ad euita tionē maioris malī p̄mittunt vsuras. q̄ de duob⁹ malis minus malū est eli gēdū. 13. d. l. ouo mala. z. c. neru. z. ff. d. re gu. iur. l. q̄tēs. **¶** Dicit et non ob stare q̄ ipator se subicit q̄tuor scilicet ius int⁹ q̄ est **¶** Tūc nū p̄hibēs vsuras. 4. 7. d. qm̄ m̄ ti. q̄ dicunt q̄ ipator subicit se quo ad fidē z nō quo ad alia. Item dicunt non ob stare q̄ ius canonicū p̄hibz vsuras q̄ illud obrinet q̄ ad clericos. vel eccle siastici iurisdictioni subiectos. vel p̄hibz eo mō q̄ ius diuinū. **¶** Et iō sicut non ob stat ius diuinū legib⁹ vt dictū ē. ita nec ius canonicū. **¶** Sed aduertendū q̄ p̄ dicta sunt exp̄sse cōtra scripturā z vere ris z noui testamenti. **¶** Cū ps. 14. dicit. **¶** Qui pecuniā suā nō dedit ad vsuram. **¶** Et Exo. 22. d. Si pecuniā mutuo dede ris poplō meo paup̄ qui habitat tecū nō vrgeb eū q̄ exactor. nec vsuris opp̄ meo. hec ibi. **¶** Et Luc. 6. d. Mutuū date nihil inde sperātes. qd transfert. ex eo. cōsult. **¶** Iō lex būana nō pōt. q̄ ve il li q̄ dicit factori suo. **¶** Isa. 45. Non ob. q̄ lex humana pōt distinguē seu inter pretari ius diuinū q̄ illud licet est. quā do ius diuinum obscurum est. vel ibi cā manifesta ad hoc adducit. **¶** s. s. s. s. s.

regularit qd of **Deut. 4.** Non addet
ad xbus qd ego loquor vob. neq. aufe
retis ex eo. **Sic** vbi lex non distinguit
nec nos debem. **Nec** hic ali
qua ca ad distinguendu. qz et nalis equi
tas phibz vsuras. **Un** fm phz p politi
ce. vsuraria pecuniar. acquisitio e maxie
ppter nam. **P**reterea ca allegata no est
sufficiens qz illa nititur auctas diuina
no p pmissione sz p phibitodem z mina
tione. ut p3 **Exo. 22.** Si pecunia mutuo
z. ut. **Et** clari. **Deut. 15.** Si vn. de fri
bus tuis z. **P**reterea circa ius diuinu
interpretatio pprie spectat ad sede apo
stolica: adeo qz illa no sequitur osten
dit se ipertu z malitiosu z non catholi
cu sz hereticu. ut ait **1. 2. 3. q. 1. c. bec e**
fides. Et sedes aplice determinat qz pa
gina vtriusq. testameti indistincte dete
statur vsuras. vt dicit **Alexander** terti.
in octilio latera. z ex eo. qz fere. ppt qd
et idem **Alex. 1. c. sup eo.** ex eo. dic qz sup
b. nulla dispensatoez posse fieri p hoiez.
Un in octo. c. sup eo. ait. **L**u vsurariu cri
me vtriusq. pagina testameti deteste
tur sup hoc dispensatoem aliquaz pos
se fieri no videm. qz cu scriptura sacra
phibeat p alterius vita metiri. multo
magis phibedus e qz ne et p redime
da vita capiti vsuraz crimie inuoluat
hec ibi. **E**cce quo apte odicit pdcis hic
tex. z formatu tollit ca quaz ipsi allega
bat iusta faciendo distinctionis. videlz
ut subuentia hoium necessitatib. qd
b of et de lege diuina valde phibitur.
z io nec scdm illa nec fz alia posse in b.
distingui ius diuinu vt canonicu. cui q
ad for ofcie et ipator. subiecte. e. 9. 6. dif.
duo fut. **Un** alit dicitur: ut sup dca **Rica**
refert dñs **Ant. de bu.** qz usura a legib.
n pot pmiti i mutuo: qz scriptu e. **Qu**
tuis date z. sz in aliis cōtractibus sic. ut
A. de rei uxo. ac l. una. §. ex actio. ubi of
qz si pecunia dotalis no reddat uxori p.
solutum mimoniu infra annu. exinde
soluet tertia cetesime p usuris. i. omni
anno tertia p centu p centenario. qm

uelint isti dicē. qz in aliis cōtractib. qz
mutui lex diuina non phibeat usuras
z io lege humana possit pmiti. **Sz** b.
est falsum qz idē ē i egpollenti qd i mu
tuo. ut qñ rōne timini aliqd pl. soluit.
ex eo. c. soluit. z. c. fi. z. c. i ciuitate. **I**deo
Jacob de **Aue.** dicit qz nullo cau. lex
pmitit usura: nisi cōtra morosū. i. illu
q cu posset no soluit tpe quo debebat.
Et hoc xuz est. qz no est hoc casu pprie
usura sz potius cōtumacie pena. de quo
§. 22. dictu est. **E**t sic pprie loquēdo
leges nec pmittunt nec pmitte possūt
usuras. **Un** glo. in **Auren.** ad bec. de usu
ris. dic qz ipator correat p iura nouis
suma oia iura antiqua q tractat de usu
ris. z qz ex q subiecti se cōcilio **Luceno**
i q usure phibent ut dictu ē. no ē hūste
qz uoluerit aliqd statuere i illud. **A. de**
sum. tri. z fide catho. l. 2. vbi inf alia sūt
hec verba. **Lucene** fidei oduz a maio
ribus tradite. z diuie religiois testimo
nio atq. assertione firmate obseruaria
sq mansura teneat z. **N**ec ob. qz dica
tur hoc itelligi q ad fide. qz z ad fidem
priet stare interpretationi ecclie super
scriptura. z itēptata est reiecta oi disti
ctione utroq. testameto phiberi. ut ex
pdcis p3. z no tm se subiecti ipator quo
ad fide. sz et quo ad oia eccliaistica. z ad
for conscie ptnetia. **Un** dixit qz no de
dignant leges sacros canones imitari
in **Auren.** ut cle. apud pprie. epif. ueni
antur. p. m. §. si ho ecclesiasticu. coll.
6. **A**t ueht nolit quo ad pdcā subiectus
est pape. dicto. c. duo sunt. sed diuino iu
ri q ad oia. qz dicit deus. **E**go dñs z non
alius. **Ysa. 45.** **Un** z glo. in dicta **Aurē.**
ad bec. dicit qz si etiam imperator no
luisset no potuisset pmutere. quia fu
no pōt i leges dñi sui. **I**mmo tenentes
q aliquo casu usura simplex no sit pec
catu sūt heretici z ut heretici puniēdi. ut
z tener dñs **Anto. de bu. in pñato loco.** z
pbatur in cle. ex graui. de usuris. **A.**
Utrum liceat accipere mutui sub
usura. **N.** sz **Tho. scda scda. q. 78.** **N**o
licet inducere aliquem ad mutandū

sub usura. Licet tñ ab eo qui paratus
ē facē z qui exercet usuras mutuū acci
pere sub usuris. ppter aliqd bonū: ut est
subuētiō sue necessitati v' alteri. sicut
ē l. 1. q. 1. incidit i latrones manifestare
bona q. b. 3. ad hoc ut nō occidat. q. tñ la
trōes diripiēdo peccāt. Et itelligit hūil
nō solū de necessitate absoluta: s. 3. ē d
necessitate vtilitatis. quā aligz osequi
tur agendo negociā sua. s. 3. hac cessante
puta cū accipere. ppter ludū aleē z b.
mōi. tūc s. 3. eūde accipe ad usuras ē pec
catū mortale. **A.** Idē nō. in sū. eo. ti.
q. 4. 4. Sed certe non uidet iure pbari
q. p sola cā utilitatis liceat ad usuras
accipe cū plus debeam? pōderare dā
nūspūale. primi q. n. 3. tpale lucrū. s.
scādaliū. s. v. 3. tpalia. Nec dictū vel rō
Tho. se extēdit nisi ad absolutaz neces
sitate videlz sine qua nō pōt omode fie
ri. Et addit Iun. l. c. sup. eo. q. necessita
te imminente extrema d. 3. q. iduci ut g
ris saltē p mutuū subuētiō idigēti. qd
si noller induci pōt ut sub usuris saltē
hoc faciat. z min? malū eligat uidelicz
usurā poti? q. homicidiū. **B.**

Utz accipe sub usuris. p alio sit licet
rū? **R.** Si hoc facio i seruitū usurari
ut ipe vel mutuet uellucet teneor: qz
fautor eius sum. **A.** Hoc uerū respe
ctu peccati. Ad restōem aut nō teneor
nisi faueri usurario i exactōe: vt dicef
i. usura s. 6. p. **B.** Si nō facio i serui
tū accipiētis. tunc p illū modū l. 3. qui
d. 3. in pcedēti. s. 3. marie si cā mei initio
res vsure erigant ab illo.

S. qd si ego rogat? ab illo q. vlt ac
cipere sub usuris fideiubeo siue pmit
to. p ipō ad hoc vt mittores vsure exi
gant. nūqd in boc cāu. possū accipe ali
qd ab eo? **R.** n. qz sic essez pnceps vfe
in ea pte quā recipio. Alii s. qz vti fide
iussione alie? nō est vsus pecunie. sicut
nec vti pignozatiōe. Tñ sicut. p pigno
ratiōe rei mee possū aliquid accipe:
vt. s. in 6. s. dictū ē ita v. q. possiz reci
pere p fideiussione. s. 3. pmiū tñ tutius
A. Et hoc videt veri? qz accessorium

naturā sequit pncipalis. extra d. regū.
iur. accessorium. l. 1. 6. Sicut ergo non
licet p. mutuo aliquid accipe. ita nec p
fideiussione vel obligatiōe q. succedit
loco ei? **U**idet. n. pecunia manu breui
i. qdā veloci intellectuāli trāsiu mutu
ata fideiussori z a fideiussore debitori.
vel ēt sine hoc ipa fideiussio nō est nisi
ppter mutuū. z sic accedit ad illud. z
sequit eius naturā. **N**ec ob. q. fideiuf
sor incurrit piculū si debitor efficiatur
nō soluēdo: qz z hoc piculū incurrit ēt
ipe pncipalis creditor. z ppter hoc nō
pōt aliquid vltra fortē recipere imo non
tñ ppter hoc piculū: s. 3. et si cūz hoc ac
cipiat i se piculū nauigationis vtiline
rationis. ppter hoc non potest aliquid
vltra fortē recipere. extra de vsuris
c. nauiganti. ergo multo min? ipse fide
iussor accessorius. **N**ec ob. quod dicitur
ē de re obligata ad pignozandū: qz lo
cario est cōtractus pncipalis z per se
sed fideiussio ē obligatio accessoria ad
pncipalem obligationem. **B.**

Utz marito liceat recipere dotez a
patre vxoris q. ē vsurari? **R.** s. 3. hūil.
Si p nō sufficit ad soluēdū ea q. habz
de vsuris. z marit? sciens veritatē vel
habens ignoratiām crassiām contraxit
cū filia. nō debz recipere dotē a tali pa
tre. Si aut nō putabat socepe eē vsura
riū. vel alē esse soluendo. qui tamen nō
erat. potest dotem in solidum recipere
licet postmodū sciat veritatē. **h**ec hūil.
Tutius tamen d. q. sciens veritatē nō
recipiat dotē. aut si recipit restituat ill
qbus pater tenebat. **A.** Hoc verū si
accipit res ab vsurario p. l. commissoriām
acq. sita. vt. s. 3. s. 3. in additione. n. s. 3.
clariozē. al. nō uidet teneri si habuit bo
nā fidē. cū recipiat ex titulo oneroso s. 3.
eundem hūil. z in sum. eo. ti. q. 56. Et fa
cit qd dictū est. s. 3. restitutio. p. s. 3. i ad
ditōe. h. itē nullus. Si autē in dote so
cer de aliis bonis est sufficiēs ad soluē
dum. tunc gener indubitatē potest do
tem recipere. **B.**

Utz liceat creditori recipere debitūz

postmodum de ouibus. et tunc pinde e ac
si creditor dedisset ei mutuo. x. ex quib?
paratis. x. capitibus contraxisset socie
tate cu creditor habere. x. alia capita
ita q sunt coia. et ipsi sunt socii in pericu
lo et prouentibus. in quo casu si comoda
tione mutui grauet creditor debitores
i contractu societatis vsura est. **B.**

¶ Quid si quis tradat oues monaste
rio et sub hoc pacto q de qualibet oue
recipiat annuatim solidos duos: cu fruct?
eay valent longe plus. s. addit q etia
si oes moriant ipse vult tantum fructum
et si valde multiplicentur omes sint mo
nasterii? **R.** fm hosti. dico q licitum e
nec pot ecclesia restitutionem petere ex
quo in traditione lesa non fuit quauis
mortalitas sequatur. et hoc nisi oues in
fecte essent ad mortem pate et hoc igno
rauit monasterium. ff. de mino. l. v. q. 5.
si locupletari. Consulo tam tradenti q
i tali casu sentiat partem damni. **A.** Na
inspecto lucro quod fecit monasterium
in ouibus quas forte longo tepore ha
buerat i solidum exigat vel remittat. vel
patiat et sentiat partem damni. scd eun
dem hosti. vt in sum. eo. ti. q. 39. **B.**
ne cu iactura monasteria velit locuple
tari. ex de regu. iur. locupletari. li. 6. et
caueat sibi tradens. qz nisi ouentus co
sentiat: non tenetur monasterium de ou
ibus abbati vel cellario et huiusmodi
cum predicto pacto datis. **A.** vel pa
cto consimili scdm eun. hosti. vt i dea
q. 39. **B.** extra de deposito. c. p. **A.**
¶ Et aut predicta clarius intelligant. scie
du q aialia qnc tradunt ad sola custo
dia. vel ad aliquem recipientis vsu et ali
qn recipiens aliqd precium recipit pro
mercede aliqui aliqd precium prestat. p
vsu. Ideo interdum dicunt conductores. inf
du locatores. ppter ea his vocabulis p
miscue vtimur. l. vereres. cum se. ff. de
ac. emp. et in his e purus contractus loca
tionis et aductionis. ff. de posu. li. 5. figs
feru. aliqui vero p custodia aialium re
cipiunt pars ipoz fructuum. et hic est con
tractus inotatus. pro quo dat actio pre

scriptis verbis siue in factum cum no
interuenit pecunia. tamen idez iudica
tur de hoc qd de locatione et conductio
ne. d. 5. si quis seruum. Et de his dictus
e. s. in principio. et latius. s. locatio. Item
2. tradunt qnc extimata: vt lucrum et
totum damnum pertineat ad recipientem et
iste e merus contractus venditionis in
quo pot aliqui vsura interuenire. de q
dictum est. s. 5. in additione. 5. tradun
tur aialia ita q totum damnum transferat
in accipientem sic q per eum meliorata
postmodum coicentur. et isto casu non est
contractus societatis. nam p societatez ne
mo definit esse dominus in totum rei tra
dite. s. e contractus inominat. do vt faci
as: ex quo oritur actio pscriptis verbis
siue in factum. ff. de prescrip. ver. si ti
bi aree. Et si quidez melioramentum non
sequat videt q res integra debeat re
stitui: quasi causa data et causa non se
cura et sic sine causa accepta fuerit. ff. d.
odi. sine ca. per totum nisi inquantum si
ne culpa recipientis vel ad eum pertine
tium res perierit vel deteriorata fuerit
cum bonafidei possessor non teneat ni
si inquantum sit factus locupletior. siue
ex re principali. siue ex fructibus eius
ff. de peti. here. l. vtruz. et sic deberet et
restitui fructus rei. habita distinctione
vtruz fuit bonafidei vel non. l. vtruz stete
rit p eu qn seruaz ouenta. de quo sup
restat p. 5. 4. cu additionibus. Si vero
melioramentum s. ouentione secutum fue
rit. res coicari et contractus societatis co
trahi d. d. l. si tibi aree. Et exinde idem
de hoc dices qd et de societate. de qua. i
tangeretur. 4. aialia tradunt in societa
te. Et hoc distinguendum: qz aliquando
sunt aialia grossa: vt boues et siles. ali
qn minuta ut oues et huiusmodi. Si gros
sa. aliqui dat inextimata. aliqui extima
ta. Si inextimata. aliqui cum terra et ali
qn sine terra. Si inextimata et sine tra
aut sem est pactum aliqd. aut non. pmo
casu vt q pactum seruandum sit. l. d. pac.
l. si pceda. quod sane intelligendum
e dummodo sit tale q arbitrio boni viri

equalitatem contineat considerata q̄
tate capitalis ex parte dantis. et exti
matione operaz ex pte recipietis. **N**ā
i iudicio seu tractu societatis semper
arbitrū boni viri versari debet. ut qui
plus societati contulerit uel pecunie uel
ope uel cuiuscūq; alteri rei. ille p̄ de
lucro recipiat. ff. p. socio. l. si non fuerit
et. l. in pposita. Sed ut clari hui rei xi
tas appareat aduertendū q̄ q̄nq; pa
ctū inter socios pōt fieri circa ipm aial
et capitale quod i societate inextimātū
positū est. quandoq; circa fructus eius
q̄nq; circa tempus quo societas durare
debeat. pmo casu postq̄ inextimatum
datum est. non uidetur posse pacisci q̄
p̄culū sit alterius q̄ ipsius qui inexti
matū dedit. cū regularit̄ ad ipsius peri
culū p̄tineat. ut dicit **B**al. in dca. l. si pa
scenda. Et nōt dñs **A**nge. prefatus i suo
tractatu de societatis. Sed hoc pōt in
telligi nisi tradens aialia in alio graua
retur. puta qz recipiens nollet teneri d̄
perditione aialiu nisi p parte: et si cul
pa sua perirent. sicut contingit in aliq
bus locis. Nam qui in vno grauatur. i
alio releuari debet. ff. de reg. iur. scdm
nam. Item aliud uidet̄ dicendū de ca
pitali pecunie etiam scōz eosdē docto.
ut. g. societas. 2. §. p. Et hoc forte iō. q̄
pecunia uel res sitis ipso vsu cōsumit̄.
et sic in ipa societate totalit̄ exercetur.
quod secus est in animalib⁹ que sic nō
cōsumunt̄: sed quandoq; meliorat̄. **U**ñ
sicut melioramentum pertinet ad ira
dentem. sic debet et periculum pertinē
dca. l. scdm naturā. Item scdm eundē
dñm **A**nge. ubi. s. ut in hoc casu equali
tas seruatur. in fine societatis illd aial
quod pro capitali positū est. precipuū
debet esse ipsius ponentis. et quodlibet
pactū quod contraheret non uidet̄ eq̄
litate et equitate continere et sic inua
lidū fore. Item quod dictū est recipiē
tē non teneri de periculo capitalis fal
lit si illud eueniret ex culpa sua. qz tūc
de illo insoludū teneret. l. cum duob⁹. §.
si in coeunda. 2. §. dāna. ff. pro socio. Et

ex his inquit p̄z q̄ nō al̄ licet socio qui
aial inextimātū posuit pacisci q̄ de p
mis fructibus capitale suūz retrahere
possit. Si hō pactū fuerit circa fruct⁹
ut circa segetes uel lac uel frumentū qd
ex opera boni queri possit. uel ex tritu
ratione equarūz et sitia. tunc si conuēit
iuste consuetudini seruandum est. Si
hō de consuetudine non appareat con
tinere debet equitatem arbitrio boni
viri. s. ut ille p̄ recipiat qui plus socie
tati contulit fm eundem **A**nge. ut et p
tactum est. Sed si pactū fuerit circa tē
pus. tunc sicut equitas arbitrio boni
viri seruanda est fm quā consuevit q̄
i animalibus grossis quinque mēio tal
societas perseveret. Nō ergo uidetur
tutū per pactū mīozī tempore contrahi
p̄sertim in foro conscie. cū non uidē
tur posse transire sine iactura uel dāno
alteri sociorum fm eundem. ad quod
et allegat quendam extrauagantes cō
stitutionē inter extrauagantes capitu
la feudoz de qua. l. Et si inter pres nul
lū sit pactū factum. tunc debz seruari
consuetudo loci. Nam inf̄ partes actū
uidet̄ quod cōsuerum ē. ff. de ed. l. edic. l.
q̄ si nolit. §. qz si assidua. et de aq. plu. ar
cen. l. si prius. §. recte placuit. oī tamē
consuetudo conueniat arbitrio boni ui
ri. et nō al̄. dicta. l. in pposita. ff. pro so
cio. eo. ti. l. si non fuerint. Si hō nec pa
ctum nec consuetudo appareat hoc ca
su qñ contrahit societas sup aialibus
grossis inextimatis et sine terra. dic̄ ibi
de dñs **A**nge. Reperio quedāz iura cō
uagantia inter extrauagantes capitla
feudoz. quoz vni? **R**ica dicit. Consue
tudo societatis iumentoz. Et sic sequi
tur ad lram i nigro. Si quis dederit iu
mentū iure societatis ille q̄ accepit d̄z
tenere p qnq; annos si nihil dictū ē de
tpe: et omnes poledri debent eē cōes et
id quod quesierint tpe triuatois. et in
capite quinq; annoz separat societas.
et ille qui dedit habet iumentū añ p̄tē
sed si ille qui accepit dedit tertiā. s. par
tem p̄cū in emendo iumentum scōz

P Ut illi quibus debet ex contractu vel quasi aut ex maleficio uel qñ pos sunt hoc recipere ab usurario: ¶ Icdz dñil. Si cū tñ rē ipām usurariā nō recipiant. Et idēz dicendū de quocūq; ptoze nel fure. ¶ Terte magna dña ē inter rē usurariā per legē sūmofiziaz nō questimā z furtiuā seu raptā. ¶ Itaz z talis res usuraria recipi pōt. oīmō non in fraude creditorum aut colligit sup. §.

¶ Quid si iude² accipiat usuras a xpī
ano? R^o fm Ray. Mortaliter peccat.
et pōt ab ecclesia pelli ad restōez indi
recte, s. subtrahendo coionez xpīanorū

extra eo. post miserabilem. uel saltem
tales coercendi sunt a pncipibus z etiā
a prelatis p predicto mo ne exigant im
moderatas usuras. extra eo. quāto. ¶
Immoderata aurē intelligitur omnis
usura. ut notat glo. i dicto. & quanto. cū
sit extra moderamen diuine iusticie. ex
tra eo. super eo. ¶ Ideo iudei cogi debēt
ad omnem restitutione usurarū: ut in
cle. ex graui. extra eo. que etiā in illi
gitur in iudeis. ut patet ibi per glo. sup
iobo censura. ¶ Et xpianus licite re
cipit usuras ab hostibus contra q̄s in
stū bellū gēit. maxie si sint infideles. 2. 4.
q. 4. ab illo. qz accipit qd suū ē. ¶ Et
i. c. ab illo. p. 3. q. hoc uerē ē respiciūllaz
reuz q̄s q̄s a talibus hostibz possēt etiā
uolēt frapere. z nō atur z potest colli
gi ex notatis in ium. eo. ti. q. 67. ¶ De
pstantis que sunt in ciuitatibus iude
i. usura 3. §. p̄t. z fi.

Gura 2. circa aialia.
Arz liceat lo

Bursa 2. **¶** Et licet lo-
care aialia p certo frumento
uel alia re annua: **¶** fin **¶** iul. licitus
est tractus dummodo conductor nō gra-
uetur ex imoderata mercede. **¶** qz
contractu locacionis que est bone fidei
merces debz esse iusta: z conueniens ar-
bitrio boni iuri. ur. l. i. in lege. ff. d. loca.
¶ Licitus est etiam apponere pactū
de dāno z lucro rei locate. qz utriqz sit
cōmune. s. non liceret apponere pactū
qz dānum sit soluz conductoris nisi dā-
num quod esset ex culpa sua. **¶** etiā
leui non autem leuissima. cum contra-
ctus concernat utilitatem utriusqz. ut
supra locatio. s. z. **¶** posset etiam ex pa-
cto conductor in se periculum rei iulci
pere. extra de deposito. c. si. vñd tale pa-
ctum non facit contractum usurarium
z posset fieri in fraudem usurarum et
forte sic presumere si fieret a cōsuetu
usurario. ur. in simili dictus est de pena
s. usura p. s. z. **¶** potest etiā tale pactū
ex alio respectu qz usurarij continere
iniquitatem. **¶** unde idem **¶** iul. dicit.
qz pactū de cōcādo dāno vel amodo

rei locate iniquum est ex parte locato-
ris nisi p. babilr dubitet utrum locato-
ris vel cōductoris melior aut deterior
sit conditio. vel nisi credatur q. condu-
ctoris non sit deterior conditio: i. pacto
tñ pposito videtur cōductoris deterior
editio: q. vix aut nunq. pōt habere tā
tū cōmōdū de melioratione bonis q. tū
potest habere de morte. Si tñ locator
timens ne conductor graueret bouem
pactum apponeret firmiter pponens
q. si bos sine culpa conductoris perirz
nihil exigeret ab eodē. nō credo q. pec-
caret nisi ppter eorum scandalū q. ei
ignozarent intentionem: vt in sum. li.
2. c. 7. q. 35. **D.**

¶ Quid si vn. habeat. 20. capita ouiu
z alius. x. coicant eas ad inuicem z pi-
culū z emolumentū z expensas coicāt
p rata. **R.** fm Buil. Non ē contract. vsu
re s. societatis. z possunt etiam conuēi-
re q. de fetib. recuperent capita mor-
tua. vel q. de velleribus z pellib. emā-
tur capita ad augendū gregē. **A.** oū
tamen seruetur equalitas iter eos ita
q. ex huiusmodi pacto nō videatur eē
deterior conditio vnus q. alterius. vt
in sum. eo. ti. q. 36. fm eundem Buil. Et
facit. l. si non fuerint. ff. p. socio. **D.**

¶ Quid si quis habēs. 20. capita tradat
alicui custodienda z pascenda sub cer-
ta mercede vel sub certa participatōe
pventuū gregis. **R.** fm Buil. Si oīs
tenet sibi periculū aialum non est cō-
tractus vsure sed locationis. Secus si
non retineret periculum s. i. putaret cō-
ductor. **A.** Sed z si nō retineret sibi
piculum. nō ppter hoc esset vsura nec
hoc Buil. dicit. vt p. i. dicta. q. 36. s. pos-
set continere iniquitatem aliam. vt di-
ctū est. s. in pncipio. **D.**

¶ Quid si quis habens. 20. capita tra-
dat alicui rustico custodienda hoc mō
q. sunt firma. q. illa dar ei extimata tā-
to precio. z lucrum z dānuz sit tñ rusti-
ci. **R.** fm Buil. Non est contract. vsu
re s. mutui. q. idem est ac si mutaret
ei pecuniā de qua emeret tot aialia. **A.**

Immo iste contract. potius est empti-
onis: q. extimatio emptionez introdu-
cit. ff. de iure do. plerūq. z. ff. solu. ma. ex-
timate. Et dicit oīs Ange. de perusio. i.
suo tractatu de societatibus addens q.
hoc casu tradens aialia nihil aliud po-
terit petere nisi precium. quicquid enī
forti accederet vsura esset. et eo consu-
luit. z. can. ciuitate. nisi emptor aialiu
fructus receperet ex aialibus emptis
z moram omisisset in soluendo precii
quia tunc vāditor posset petere dictos
fructus tanq. interesse. l. curabit. l. de
ac. emp. quod ē obtrinet de iure canōi-
co z de foro cōfice. vt nō. glo. in. c. conq.
stus. et eo. **D.**

¶ Quid si quis dat certa capita ouiu
extimata certo precio hoc pacto q. ru-
sticus non accipiat prius aliquam vti-
litatem donec qui dederit recipiat pri-
totam sortem. **R.** fm Buil. Iniquum
est valde pactum: sicut etiaz si quis pa-
ciscat q. anteq. rusticus accipiat aliqd
restaurabit de fetib. ola mortua. his
enī pactis ē quasi tradere oues imorta-
les. Et nota generalis q. qñ cōis est cō-
ditio. licitum est. Secus vbi melior v.
conditio vnus q. alterius. **A.** Idem
in dicta. q. 36. ubi fm eundē Buil. clari-
fic dicitur. Et generalis verus ē q. vbi
p. babiliter dubitatur vtrum illius v.
istius sit deterior conditio in forma pa-
cti adhibiti in societate nō est peccatū
vbi autem ad arbitrium boni viri gra-
uatur conditio alterius. peccatum est
ex parte grauantis si scienter hoc faci-
at. z tenetur ad restitutionem. Non po-
test tamen dari doctrina generalis su-
per huiusmodi traditionibus animalū
um propter varietatem traditionum
z dolos qui a quibusdam super solib.
excogitantur. Item dicit q. in talibus
possunt quandoq. concurrere contra-
ctus mutui z societatis: ut cum habēs
20. capita tradit ea extimata alicui. pu-
ta pro viginti solidis. ita q. teneatur
ei reddere medietatem sortis: scilicet
decem solidos. quicquid contingat

glo. tūc iumenta ⁊ oīa partienda sunt
p medium. Et si amiserit iumentū cul
pa sua: qz non custodiē. emēdare tūc
d3 ⁊ sequit alia. **Rica.** Conuetudo soci
etati uaccay. Si quis dedit uaccay ali
cui ut haberet eā iure societatis. ⁊ non
dixerat de tpe. d3 eam tenere p quinqz
annos. ⁊ omīs utuli debet partiri p me
diū. ⁊ ille q dedit uaccay debz habē eaz
p capite saluo si nihil dictum est. ⁊ ille
qui suscepit nō dedit de suo i socio uac
ce. alioquin si partē precii dedit. dic gl.
tertia. per ea q. s. dca sunt in iumentis.
Sequitur. oīa debent partiri p mediū
Et si is qui accepit amiserit uaccay cul
pa sua quia custodem non misit ul' nō
bene custodiuit. ⁊ pp hoc uacca amif
sa est. qz fures abstulerunt uel lup' eā
comedit. debz emēdare socio suo. **Lū**
vero dicta animalia inextimata danē
cū terra. i. qz quis dat aīalia oīa ⁊ terrā
cū in dubio ut pzoctensum est totum
piculū aīalium pgrineat ad dīm possēt
domin' qui ponit boues ⁊ terram paci
sci ut maiorem ptem fructuum terre
recipiat. cū rusticus tñ operas ponit ni
si opera rustici ⁊ eius industria magis
extimetur qz fruct' qui uenire possēt
simul ex bobus ⁊ terra. quia tunc nō so
lum fructus terre equis partibus par
tiendi essent sed etiam de ipsis rustic'
plus haberet dicta. l. si non fuerint. fm
eundem. Si autem dicta animalia ex
timata traduntur. tunc periculuz casu
fortuito inf socios ē cōe. l. cum duobus
s. dāna. ff. p socio. Et tenet **Bal.** in dca
l. si pascenda. l. de pac. Aliqui tamē di
stinguere uident. quia aut est dānum
fortune. ⁊ procedat quod dictuz ē. aut
damnuz nature. i. quod procedit ex nā
Et hoc pertineat solum ad tradentem
aīalia. Sed certe hoc iure pbari nō ui
detur. Nec est ratio diuersitat' imo cū
melioramenta etiam naturalia b' cāu
coīcentur. ut dicta. l. si non fuerint. con
ueniens est ut sūt pericula diuidantur
nec mirū si hoc casu sit talis cōicatio.
quia extimatio introducit emprōnem

etiam in contractibus in quibus d' sui
natura non transseret dānum. puta i lo
catione. ff. locati. l. 3. nisi sit aliud expref
se conuentum. ff. de contrahen. emp. cū
mausata. s. nemo. uel nisi ex contractu
dine alia iducat. cū ut dictū ē intelli
git actū qd ē consuetū. d. l. qz si nolit. s.
ga assidua. ff. de edil. edic. dicta ergo ex
timatio introducit in dubio emprōnem
ar. l. extimare. ff. solu. ma. Et habet pro
ide ac si ille qui dat dicta animalia mu
tuasset socio medietatē precii ⁊ ipe po
suisset aliā medietatē. ⁊ cōit ab ipso fu
issent empta. Et ideo non mirum si qui
libet pro rata de periculo tenetur quā
do sine culpa alterius socioz pzocessit
at illius solus erit damnum cuius cul
pa trigit. ut i dicto. s. dāna. Circa fru
ctus autem ⁊ tempus quo societas di
rare debeat eadē dicenda sunt que ⁊ di
cta sunt. s. i proximo casu qñ inextima
ta traduntur. ut. s. semp equalitas arbi
trio boni viri seruatur iura ibidez al
legata. **Uñ** hoc cāu post qz quilibz socio
rū ponit tantundē respectu precii aīa
liū que extimata tradita sunt. Et soci'
rustic' plus ponit respectu opay ⁊ cu
stodie. non uidetur qz fructus p mediū
diuidi debeant. Et ait dict' dñs Ange.
De hoc al' dubitari uidi. ⁊ putarem ar
bitrio boni uiri conueniri ut equalitas
seruetur. qz si talis custodia ⁊ cura aīa
liū quā ponit socius rustic' fiat aut fie
ri possēt per infantes aut puulos. quo
rū opere non sunt in magna extimatio
ne l3 a ique sunt. tunc si aliquaz utilita
tem ex aīalibus percipit plus rusticus
socius qz ali'. ut fimi ⁊ lutaminis que
xistit cum opera pastozis compensari
possunt. iuste fructus equaliter diuidū
tur. Si ho pastozis opere quas ponit
rustic' aut ponit facit siue alii sumpt'.
puta palearum. feni ⁊ similituz excede
rent commoditatez lutaminis. tunc ut
equalitas seruetur iuste rusticus ante
partē aliquā p pastozis opera recipere
debeat: quod equaliter ei qd plus po
nit dicta. l. si non fuerint. al' si tradens

alalia vellet equalē portiones. videre
tur velle precium mutui facti socio de
precio medietatis sortis, et sic vsuram
comitteret. cuius quicquid accedit sorti
usura sit. i. 4. q. 3. plerique. Nec h'cāu pos
set quis per consuetudine strariā excu
sari i foro conscie cum iniquitate conti
neat: et socii dānum et iacturā et iuri fra
ternitatis non conueniat: cui societas
cōparatur. l. verum. ff. pro socio. Et si di
cta animalia extimata traduntur cum
terra. conuenit q' dānum et lucrum sit
commune et fructus equali parte diuidā
tur: cuius vnusquisq' ponat partem aia
lium que coicata sunt p' extimationez:
vt dictū est. et vnus ponat terram et alē
equivalentes ponat operas fm eundē
Quo hō ad alalia minuta quando sup
ipsis societas contrahitur. dicendū q'
obseruande sunt conuentiones et cōsue
tudines arbitrio boni viri conuenien
tes fm modū et formaz circa animalia
grossa. s. pōitos per eadem iura. nisi q'
circa animalia minuta videt societas
posse breuiori tempore finiri. puta spa
cium trium annorum ut statim patebit.
Si hō nulla appareat cōuentio seu cō
suetudo. reperiunt scripta aliqua iura
extrauagantia in fine vsuum feudozū
quoz vni? sic incipit **Rica** scdm dñm
Ange. Consuetudo societatis capzariū.
Nigz sic sequit. Si quis dederit capzā
aut pecudē iure societatis: ille qui acce
pit d'z tenē per tres annos: et in vnoq'q'
anno debet dare pro capza. i. formati
cos bonos et optimos pro pecude. 6. et
medietas capzetozum et agnozū dēt
esse cōmunis et medietas lane. et ille q'
dedit capzā aut pecudē ante partē
debet eā habere. Et si ille q' accepit de
dit tertiā. tunc oīa partienda sunt per
mediū. Sed si ille qui accepit amiserit
culpa sua. q'z eā non custodierit vel pe
corile non bene clauserit. domino tunc
emendare debz: et vt dictum est bonos
formaticos dare dēt. s. non quidem de
vna munctura. q'z si dedi tñ vnaz pe
cudem vel vnā capzā. non d'z mihi

dare talem formaticū qualis pōt fieri
de vna munctura tñ: s. tres aut qtuoz
muncture insimul mitti debent: vt bo
nus formaticus inde fiat. Quod si dedi
alicui. 20. aut. 40. pecudes. aut totidem
capzas. d'z ne mittere vnā muncturā
insimul et facere vnum formaticū de
tota munctura? Certe non. Sed medie
extimatonis. ita q' non fraudetur q' de
dit nec qui accepit. S'z si agni uel capze
ti nati nō fuerint de vna aliqua capza
vel pecude. non d'z dare nisi medietatē
formatici quē daret si nati essent agni
vel capzeti. Sequitur alia **Rica.** Con
suetudo societatis porcarum. Si quis
dederit porcam alicui iure societatis.
et non fuerit dictum de tempore. tūc is
qui accepit d'z eam tenere p' tres ānos
et oēs porcelli q' nati fuerint partiendi
sunt per medium in unoq'q' āno. vel si
placuerit dño et ei q' accepit tenē vsq' i
capite triū ānoz. debent oīa p'tiri p' me
diū ēr porcellos natos de porcellis. Et cū
porca facit porcellos dēt dñs facē adiu
torizū ei q' accepit. et non d'z gaccepit da
re tertiā aut incōtruz. et si amiserit clpa
sua. q'z porcellos nō bñ clauserit. vel cu
stodē cum porcis non bñ miserit. debet
dño emēdare. uel casum amissionis do
mino dicē. s. p' principāli aliqñ aialia se
mini generis tradunt ad operiendum
ab aialibus masculis alterius. quo casu
si appareat cōuentio seu consuetudo q'
non discrepet a iudicio boni viri seruā
da ē. vt sepius ostensum est. Quod
si hec non appareant: sup hoc ē vna de
predictis extrauagātibus scd'z dñz **An
ge.** cui? **Rica** est talis. Consuetudo so
cietatis iumentozum. Si quis dederit
iumenta cooperiēda equo alicui. oēs
poledri debēt eē cōes nati in illo anno
de iumentis illis. priendiq' sunt fm cō
suetudinē. et ille cuius sunt iumenta d'z
p'tiri poledros et mittē illi electioez c' ē
equ' utq' velit accipe poledz an accipe
p'tē p'ciū. 6. aliqñ tradūt aialia nec ap
pet qñ. p'ferti defūcti iā p'cipalib'. et
tūc seruāda ēēt consuetudo. cū illō qd

ē consuetum inter ptes videat actū. ff.
 de edil. edic. q. si nolit. §. q. assidua. z. d.
 aqua. plu. arce. l. si p. ius. §. recte placuit
 Si aut de consuetudine nō apparet. tē
 fin. oñz. Ange. in dubio pzelumeret cō
 tractus inoiat. pro quo daref actio p
 scriptis hōibz. z. in hoc eadē essent huan
 da que supradicta sunt de societatib.
 ac si esset contracta societas. Ego puto
 q. ex quo non apparet quid actum sit
 z. remanz indeterminatū totuz debeat
 reduci ad arbitriū boni viri. extra d. of
 fi. dele. de cāis. z. ff. p. socio. l. si nō fuerit
 Cui arbitrio conuenit q. vnicuiq. def
 sibi debitū. ff. de iusti. z. iuri. l. iusticia. §.
 iuri. pcepta. Et ppterea q. tradens
 aialia ista recipiat cū oibus fructibus
 z. accessionib. illis exceptis q. sine cul
 pa recipientis perperita sunt. cū dicta
 aialia fuerint tradentis. nec appareat
 q. eoz oñium in alium transfulerit. ar.
 l. fructus. ff. de rei ven. s. receptori aia
 liū fiat cōgrua recōpensatio iuxta exi
 gentiam sumptuz z. laboris sui. z. hoc
 actione mandati. ex quo p. mandatum
 seu ipositionem oñi aialia gubernāda
 suscepit. ff. mandati. l. i. uel saltē actiōe
 i factū sū pscripti hōibz. ff. de pscript.
 hō. l. z. Et ex his patere potest qualif aia
 lia tradant. z. quō super his societas cō
 trahat. z. quid agendū sit. z. vtrū in his
 contractibus cōmittatur vsura. quia re
 gulariter non cōmittitur nisi cum his
 concurrerit mutuum seu equipollens.
 videlz terminus concessus ad soluendū
 quoz occasione plus aliquid recipiat.
 vel nisi sub predictis contractibus con
 tractus mutui pallietur. extra de emp.
 z. ven. ad n. r. z. Et l. vsura nō interueni
 at. potest tñ alia adesse iniquitas. v. z. cū
 vnus additio plus grauetur q. alteri. p.
 tis cōtra boni viri arbitrium. De socie
 tate vero cum pecunia que mercatori
 cōceditur ad mercandum. vide. d. socie
 tas p. r. z.

Surat 3. In emptōibus
 aliquid vt p. ciuz soluat ad cer

tū terminū. d. Si ppter hāc dilatoēz
 res vendat maiori p. cio. l. z. tal. contractus
 nō sit vsurari. ex forma. est tñ vsurari.
 ex fraude. A. Et ex forma q. de h.
 constat. extra eo in ciuitate. z. c. A. B.
 Et id venditor tenetur qui hoc facit q.
 vsurā fecisset. nisi dubiuz sit q. merces
 venditē tpe solutionis debeant pl. vel
 min. valere. ex eo. in ciuitate. q. tunc li
 cite possent vēdi tñ plus q. tū extimat
 q. plus debeant valē tpe solutionis. o.
 co si iste venditor nolebat vēdere nūc.
 s. intēdebat seruare vsq. ad illud tpe.
 ex eo. nauiganti. Ad si fiat econuerfo.
 puta dat nūc. x. ut circa autūnuz reddā
 tur sibi tot mensure frumenti uel vini
 tūc attendendū ē q. l. nunc pl. valeat
 vtz tñ q. dari debent sint valiture pl.
 vel min. si hōi sit dubitaf non ē vsura
 Si aut extimat q. pl. ualebūt. certe em
 ptor vsurā cōmittit. vt in d. nauiganti.
 A. Ad meliōrē p. d. cōz intelligentiam
 hec tria videnda sunt. Primo q. l. iter vi
 scernat iustū p. ciuz rez. Ad quod dicen
 dū q. illud of iustū p. ciuz rez qd in loco
 coiter de re inueniri p. iustū solamone pōr
 ff. ad. l. fall. p. cia. Quod quidam non tr
 rōnabiliter limitāt eē verum. nisi ipe
 dimentuz occurrat ex aliquoz malicia
 puta vsurarioz seu alioz pecuniosozū
 vendentiū merces suas ad terminum
 vt valeant aliquid plus lucrari. z. boni
 mercatores non possunt vendere mer
 ces suas ēt iusto p. cio. vt ēt si aliquis
 tyrannus z. potēs aliud adhiberet ipe
 dimentū sine rōabili cā limitando pze
 cia vel p. hibendo merces alio deferri.
 Nā malitias idulgendū nō ē. ff. d. rei vē
 di. l. i. fundo. z. ex de cog. sp. l. c. z. Trez iu
 stū p. ciuz s. ideraf sup mercantiū respe
 ctu laboz z. sup. tū mercatoris. ut sup.
 negotiatio. §. 3. in additōe. Quod intel
 lige. nisi i loco venditiōis aliud eēt cōe
 p. ciuz nō introductū ex eoz malicia. vt
 dictū ē. s. ex additōe t. p. seu negotiatio
 nis. puta cū tpe messū z. vindemiaruz
 soleat frumentū z. vinū minori p. cio
 valere. z. idē in silibus. vel cum merces

ex abundantia minori vendunt: et ma-
iori ex occurrente penuria. Nam cum
mercator possit pretium augere ex va-
rietate locorum et temporum ex qua pretia in eis
diuersimode statuuntur. ita oportet et minuere
pretia. et consideranda sunt respectu lo-
corum et temporum. non solum in augmentatio-
ne sed et in diminutione. si si cer. pe. l. vinu-
m de reg. iur. l. fin. nam. 2. videndum est
quid si aliquis vendit rem ad terminum
pro maiori pretio de qua nihil dubitatur
utrum tempore solutionis pretium sit res maiori
vel minori pretio valitura: tunc vendens
putat eam non valitura maiori quam nunc va-
leat. an omittat usura? **R.** Inno. vbi re-
nere l. c. i. ciuitate. et eo sufficere ad com-
missionem usure quam venditor non credat eam
valitura maiori. Et cum Inno. et transi-
tione Anto. de bu. qd. vix puro. Et ut ad
periculum. quo homo ad restitutionem distinguendum
credo. utrum venditor hoc putauerit ex pro-
babili coniectura. et tunc teneat. an ex leui
et non teneat. ar. l. cum qd. s. qd. s. ff. de ac-
gre. h. vbi dicitur quod si homo est solus putat ad
esse impedimentum ad eundem hereditatem. adire
non potest si iusta ratione motus crediderit. Sa-
cit et ex de sen. exc. inquisitioni. In du-
bio tamen si non appareret utrum coiter fuerit
dubitum nihil. vel si res tempore solutionis pretium
fuerit plus valitura. vel si non appareret.
utrum extimatio venditoris fuerit rationabilis
vel non. puta quod iste venditor ad restitutionem
teneat: ex quo non putauit rem plus vali-
tura: quia in re propterea quilibet est modera-
tor et arbiter. et in dubio tutor pro est eli-
genda. ex eo. in ciuitate. 3. quid si propter
terminum res plus vendat. non tamen ultra ipsius
rei valore. an omittat usura? **R.** quod sic
ex quo ratione termini res venditur maiori. tamen
satis existimo quod cum propter hoc non exce-
dat iustum rei valore. non omittat usura
cum hoc casu non lucrum sed esseque suum iterum. ex
tra de usufructu. si. Et si dicat non posse con-
gere quod si res venit pluri ratione termini non
vendat ultra valore iustum cum res tamen va-
leat quanto pretium pretio vendi potest. et sic pretium
pretio non plus inueniebatur: sed pluri propter ter-
minum vendidit: ultra iustum. extimatioem

accepit. potest responderi quod hoc non sequitur. Nam
vix est quod res tantum valet quantum vendi potest.
concurrenti. non homo singulari emetur. ut sic
ille non de iusto pretio vendit quod res pretio ma-
iori vendit alicui quam coiter fieri aliis. for-
te quod ille ad rem maiorem habet affectum. vel
quod ea magis indiget. ff. ad l. fal. l. pretia. Ita
dicitur non iusto pretio emere quod minori rem emit
ab alio quam coiter ab aliis emere forte pro-
pter venditoris necessitatem. vel quod non potest
merces tanto tempore retinere quanto alii faciunt.
et huiusmodi. Item et. quod ex malitia aliorum potest
iustum precium impediri. quod nocere non
debet ut preostentum est. **D.**

¶ Quid de mercatoribus? qui habent pro statu-
to quod quicunque emit vel vendit tales mer-
ces intelligat talis vel talis dilatio solu-
tionis? **R.** Si venditor propter hoc non ap-
ponat ad pretium non est usura. aliter sic. ut ex pro-
cedenti. s. potest non. Quid si post concordiam
et de pretio et dilacione velit emptor nunc solu-
uere et sic de pretio minui. pro quod prima ven-
ditio usuraria est. ultra pretium. nisi forte
talis minutio pretii fiat ratione alicuius in-
teresse de quo vide. s. usura pro. s. a. et incipit
si nunquam usura est. **R.** potest etiam esse quod
venditor minuit de pretio propter necessitatem
et sic potius est iniquitas ex parte emptoris.
Cum potest quod an emptor hoc casu commu-
tat usuram cum minus soluat. propter prima-
turam solutionem? **R.** videtur quod non. quia plus
soluere videtur quam an tempus soluit. in Insti. de
acti. s. pro. s. si iste. s. loge. et coacte soluere
quia tollit ei facultatem retinendi tempore con-
cesso quod et cum ei dano. sed alio est in sponte
soluere. Cum contrarius huiusmodi. puta: quia aliquod
certi lucri cage propter primaturam solutio-
nem usuram inducit. ut aperte probatur in c. na-
uigati. i. s. pro. ex eo. nisi forte soluens ante
tempus postea aliquod iustum interesse pro-
tendere. ut s. usura pro. in principio. **D.**

¶ Quid si aliquis vendat res pro pretio quod
nunc currit. et addat pactum quod si plus vale-
bunt versus ad pasca vel illud plus. si homo
minus valebunt non vult minus? **R.**
finitur hosti. Proculdubio est usurarius
iudicandus. cum in pacto claudicaretur.
de soluti. pro. non. **R.** Item in

sum. l. 2. c. 1. q. 1. Et hoc intelligendū
quando ratio terminat apponere tale
pactum. alio l. adesse iniquitas alia. n.
tū vsura. cum non assit mutuum v. l. eg
pollens quod ad vsuram requirit v. l. s
vsura p. in principio. **D.**

Quid si vendat p. dūm tali additione
q. v. l. q. ad tot annos si reddat p. dūm reba
bea p. dūm. **R.** fm Ray. Hic nō est mu
tuum. vñ nec usura. et emptor facit fruct
suos q. venditio ē. Et hoc intelligas ni
si talis additio facta fuerit in fraudem
vsuraz. qd pōt p. sumi si modicū ē p. dūm
respectu valoris rei. ex de emp. et ven.
ad n. r. am. Itē si sit i pacto q. restituat
aliquid plus q. fuit p. dūm. **A.** Idē dicit
doc. vt notat dñs An. de bu. in. can. de
cesi. ex eo. **B.** et emptor dñuer sit fe
nerari. ex de pigno. illo vos. Idē host.
et der. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 25. vbi
idē dñs fm eodē etiā si venditio fiat tali
pacto q. quicūq. soluat p. dūm a vedito
re uel ei herede reddat p. dūm. p. dūm
ctis ēt con. dñs Anto. de bu. i dicto. c. cō
questus. extra eo. et Innoc. in dicto. c. ad
n. r. am. addens q. paucitas p. dūm nō facit
p. sumere usura. nisi addat alteri dictu
re v. l. q. venditor possit redimere. **D.**
Quid si quis emit fructū seu segetes. p.
uenturas hoc anno de agro seminato
R. fm Buil. Non est vsura ex forma
tract. potest tñ fieri in fraude usura
rū. vt si nullū est q. fructus colligendi
ēt cōputato dubio q. possunt impediri.
valebunt tunc p. l. q. id qd nunc datur
A. maxie si est tal p. sona que tract
bi soleat exercere. et restitutio est ei in
foro penitentiali indicenda fm eundē
Buil. et in sum. eo. ti. q. 25. Et hoc debet i
telligi quando interuenit p. matura so
lutio. al. nō esset vsura cū non assit mu
tuum u. l. equipollens. sed alia fraus obli
gans ad restitutionem. **B.** Si aut. p.
babili dubitatur vitrum plus ut min.
debeant ualere. non est usura. Idē ho
st. et al. **A.** Idem in dicto. q. 25. **D.**
Et eodē mō dicendū si emit fructus pro
uenturos usq. ad tres uel quatuor uel plu

res annos. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 27
ubi etiā addit fm Ray. q. ubi i foro iu
diciali pcedit p. dicturas. in p. niali sta
tur p. dūm assertor. Et idē dñs. e. ti. q. 23. Ad
intelligo esse uerum nisi ex alia dictu
ra oriat scandalū. q. tunc oportet oio d
scandalū satisfacc. extra de homici. ex
iris. p. de pur. cano. p. totū. **D.**

Quid si quis emit a coitate ut a col
legio monasterio seu ēt a p. uata p. dū
na certos annuos redditus in uita p. tro
ris uel ad aliud quodcūq. temp. vsu
fructū alicui possessionis. **R.** fm Buil.
Nō ē usura ex forma tractus. possit
autē esse illicitus ex pte uēditōz. q. assu
munt māz desideradi mortē ei. aut ex
pte p. troz. q. forte nimis p. uo precio
emit pensatis circūstantiis de hūilitatē
dine uite ei. et q. tate precii. et ualoris
ipsi. usufruct. Si hō qñ emit a p. uata
p. sona dicat. i uita ipsi uēditōz. eēt tē
magis claz q. tū ad hoc q. nullū mors
desideraret hoc cāu. **A.** Idē Buil. dic
q. h. iste dñs nō sit usurari. ex forma
cū tñ h. reddit. annu. p. sonat sit siue
bursat nō ar. p. dūm credo h. qdā legitē
dicat. tractari. q. illicit. ē tract. tūz q.
uēditōz facili possit desiderare mortē
emptōz. tū q. nullū ē p. troz. piculū
sicut ē in fructibus agro. et uineaz. ut
in sum. eo. ti. q. 29. In his tñ uidet faciē
da oia int. redditus iaz cōstitutos et de
nuo cōstituēdos. ut p. p. Inno. ex eo. i ci
uitate. ubi etiā idē nōt dñs Anto. d. bu.
formas hanc qōnem. Aliquis emit red
ditus certi fundi in perpetuum uel ad ui
tam sibi uel hēdibus. dubitat an sit lici
tū. Et h. ingt. opiones sint: tñ liciti sunt
bi. contractus fm Inno. et Joā. siue
ematur redditus domi. siue p. sone. pu
ta rustici uel serui aliterius. siue ēt ema
tur actio d. aliū opetō dato ēt q. forte
minori p. cio uēdat q. ualeat. et dicit h.
uez siū reddit. sit cert. siū icert. siue i
pecūia. siū i alio. et siū emat noia cōstru
ta siū ēt cōstituēda: et h. aliq. gulus min.
q. ualeat emat. nō iudicat tractus illi
citus. q. tractabentes pnt in modico siū

volo tñ se decipe realit. Consultit tñ In
no. xpi fidelibus q ab huiusmodi cōtra
ctibus abstineat. l. q. de nouo. ppter b
ōstitutū redditū vel actōem emār. l. i
cit tñ q hoc ē penit. illicitū. q. sigs ac
cepit cetū a ticio. vel obligatōez de cen
tū vt ipse ostituat se debitorē redditus
annualis maioris qntitatis q accepit.
Lon. dñs. **De de Ancho. in. c. vsuraz. de**
vsur. l. 6. vbi ēt dicit. Quēo si ostitui
alicui pensionē certā ad vitā. p certo p
cio. an talis cōtractus sit vsurari. **Res**
pōdet fm Aldradū. Hosti. Inno. Vin.
z Hos. in dō. c. in ciuitate. q. nō. qz scōz
oēs pdcōs talis cōtract. est licit. qz tol
lit suspicio vsuraz rōne incertitudinis
Idē etiaz dicit tenē Jo. an. Qd puto li
mitandū. nisi hīs sit emēs plus in fu
tur accepturus. ar. c. fi. ex eo. Itēz dicit.
Pone q debitor vsurarii mutuauit so
cio pecuniā eo pacto q ipse soluēt vsu
ras vsurario i futurz currentes. an talis
mutuās sit vsurari. Et Respōdet scōz
doc. q. nō. qd dicit vey fm Jo. an. qñ ex
illa pecunia vidēbat satisfacē vsura
rio. al. cessant rōnes doctoz. Et iō si tūc
a socio cui mutuauit vsuras pcepit. ad
restōem tenetur. B.

Quid de his gemunt paupibus
boves vel oues quas illi forte non hñt
z locant eis. R. fm Duil. Si ēptor scit
vel credit q venditor illa nō habz z lo
cat eis. p annua pēsiōne vsura ē. vl sal
tē in fraudē vsure sit. A. i. psumitur.
fm eūdē Duil. z i sum. eo. ti. q. 33. z tales
oio tenent ad restōem. cū mercedē sine
cā receperint. lex eo qd nō ē. ff. de con
di. sine cā. p. torū. B. Si hoc credit eū
hñt z sine fraude emit. non est vsura.

A. hec ēt pctm qdū durat bona fides
fm etiā. z in dō. q. 33. Et addit. Idē cre
do de euentib. fructus terraz a nō ha
bentib. hec ille. Et l. in pdicto casu de
fit aliā pctm non tamē deest obliga
ad restitutiōem ex quo pensionem acci
piūt sine cā ut dictū est. nisi inquantūz
possit p bare aliquod legitimum inter
eē. nō tñ tenetur vltra q sit factus locu

pletior qdū fuit bone fidei. ff. de peti.
bere. l. vtrum. B.

Quid de his q nūc emūt certos eqs
tradēdos emptori ab ipso venditore in
certis nundinis. R. fm Duil. Si eman
tur minori pōio q estiment eos ibi ēē
tūc valituros. usura ē. Si autē de valo
re hīs dubitet. nō ē usura. A. Idē i
su. eo. ti. q. 34. Et intelligit hoc si iterne
niat pmatūra solutio. al nō esset vsura
ex eo. nauiganti. l. 3. possit esse alia ineq
litas ad restōem obligano. B. qd sigs
hñs pecuniā volebat ire ad nundinas
ad emēdū merces ex quib. lucraret. z
ego indigens pecunia mutuo illam re
cipio offerens me illā restitūē cū lucro
sperato. nūq dō tract. sit usuri. R. In
no. dicit q sic. l. 3. Hosti. tenz q tali mer
catozi obligat. si ad iteressē illi. luci
qd ex illa pecunia erat hīs sit facturus.
dūmō nūl fiat i fraudē vsurari. z tal
mercatoz dicto mō nō consueuerat pe
cuniā tradere ad vsurā. Lon. Ray. vt e
p. 3. s. vsura. l. 5. 35. B. ut nō dñs. De d
ancho. i. c. vsuraz. ex eo. l. 6. Jo. an. te
net cuz Inno. dicēs q interesse hz soluz
locū p. morā debitoris z nō añ. Vay si
añ posset qui mutuauit ouenire de spato
lucro. facile ēēt mutuāri tūgē qd vult
cū sua pecūia alio pficisci vbi tñ luc
bif z illo reglito fenus exerceret. Istis
aūt signētis nō est via aperiēda ex de
diuoz. cōto. Et hoc placz Jo. cal. hec ille.
Pōt dici q vbi ex qualitate psonarū
cessat suspitio vsuraz obtineat dictūz
Hosti. z Ray. qz iterēz pputari pōt ex
susta cā nō soluz p. morā l. 3. et añ. vt p. 3
d. 5. 5. in additōe. hñt dicit. Itēz qd si
qs a mercatoze emeret merces tāto ca
rius quāto in loco destinato essz hīs sit
vēditur. z sic offerret vey pōiū cū spe
rato lucro. an vēditur sit vsurari. R.
fm Inno. q. nō. dūmō pputatis piculo
z labore non accipiat vltra id qd in lo
co in q erat venditur hīs sit lucratur
fuisse. qz q iure pōt vendere cari. pro
pter dubiū tps. ex eo. c. fi. eodē mō pro
pter dubiū loci. sumpto argumento de

tpe ad locū. ff. si certū p. l. vinū. Et hoc placet Ray. S. ut nōr dicit dñs p. de ancho. vbi. s. hosti. s. ga daret via fig mēris d. dictū. equato. Jo. ho cal. tener dictū Inno. cū p. cū statī soluitur quia tūc spātū lucz alit loci pōt mō p. cipe emptor sicut poterat creditor. S. si hō p. pretextu solutō precii differatur. tunc dictū Inno. tener: quia de facili posset fraus committi. hec ille. pōt dici q. inter eē ex eq. nō pōt p. cipe s. bñ fm extima tionē dubii cūentus. vt. s. v. s. v. s. i. s. vbi ex additione p. onaz cesset suspitio fraudis. B.

¶ Quid de his q. emūt frumētūz et vi nū et hi? tpe q. colligit vt postea vēdāt carī? Ray. S. hoc multiplici pōt fieri. p. qui dē ppter cōe bonū. sicut Joseph emūt frumenta vt hēret vñ pvideret populū terre tpe famis. et hoc meritorū est. 2. ppter pūisionē suā et suoz. sicut si aliq. nūc emat timēs ne postea opozreat eū carī emere p. se et suis. et postea q. nō indiguit vēdidit sicut cōiter i foro ven debat. et hoc licitū est. 3. ppter pietatē vt. s. de lucro pvideat paupib. et hō ite rū s. dūmō ita moderate hoc faciat q. cōitas p. caristiaz nō ledat. 4. ppter exer cēdam iustā mutationē p. modū mer carōnis: vt nō intendat caristia inducē sed potius artem suam siue negociatō nē exercē. qd. potissime locū h. q. hec ē p. p. negociatio eius: ita q. p. sua o. p. recipit lucz. vt dictū est supra em p. rō. s. 4. 5. ppter auaritiā. s. vt can. vendat nulla alia necessitate vel vtili tate p. s. a. aut ut caristia inducat et cō greget. ita q. boīes cogant ab eo emē. et ipe possit ad libitū vendere. et isti ta les enozmī peccant vt etiā dictū est. s. emptio. s. 6. hec breuiter sumpta sūt de Ray. Guil. Inno. et Hosti. Et addit Ray. q. tales ppter hoc non sunt cogē di ad restōem certe p. sone s. paupib. Et fm Guil. hoc intelligit de bonestate et cōsilio. nō aut de necessitate. A. nisi ex scō eoz alit forēt dānificati: q. tūc re nent restitutē dānificatis oīo. ex de iuu

n. c. n. B. Et intelligēdū idē siq. emat alia q. victualia: vt aux vel argentū et hi. vt de talib. caristiaz inducat et ipe lucres. Et de hac mā hēs supra. s. 4. Idem qd. in hoc. s. notatur in lum. eo. r. q. 40. Predictis etiam con. docto ca no. vt nōr dñs p. de ancho. i. c. p. extra eo. l. 8. B.

¶ Pone. qdā habz recipere cētum ab aliq. in certo termino. venit terti. emēo ipa iura d. debitorēz p. p. cio nonaginta que nunc soluit: iniquid emptor. omig tit v. s. r. S. iuste enim tantū min quātū vere est interesse suū. aut q. tūz vere ē extimandū siue timēdū ne ille debitor soluat. aut quatenus ē futurus labor rehabendi non ē v. s. r. Si vero alit vult diminūē p. cū solū. ppter hoc q. nūc soluit: s. in futuro plus rehabe bit. ē manifeste v. s. r. A. q. ppter p. maturā solutiōem minoz emūt q. veri sūt res fuerit valitura. extra eo. c. n. Et sic limitanda sunt q. dā sunt. s. s. s. de emptōe notum. B. Et nō q. talis p. rō iurū p. fertiz q. de hoc imineret li tignū si fiat p. minoz p. cio non valer nec iste p. rō poterit plus petē ab ipo debitorē q. m. veritate soluerit: ē si re fiduū fuerit ei donatū. L. mādati. l. p. ol uersas. et Lab. Anastasio. q. p. bono cōi statutū ē ne litigia emerent uel moue rent. A. S. si cessio iurū fiat ex hā et integra donatōe valer in totū. al. non valer nisi p. parte dati precii. Et hō ve ruz quo ad petitionēz faciendā a debi toribus vt obuiet litigiis que possent p. bi. emptōes occurrē vt in iurib. alle gatis. S. q. ad emptorēz et venditorēz talis s. ctus bñ valet. cū noīa debitorūz possint emi ēr p. cio minoz q. sint ipsa debita. seruata tñ equalitate. vt dīc do min. Anto. de bu. in c. in ciuitate. ex eo vt p. s. s. in additione. B.

¶ Pone. qdā coitas idiger pecunia et iponit ciuib. p. stantiā. s. mutuo pmit tēs et obligās p. stantib. certa pignora et certū lucz. nunquid p. stantes amittunt v. s. r. Ray. S. Ex quo coacte faciūt et p. p.

hoc forte multa icommoditate incurrit
ita qd ab hoc libentē cessaret si possent.
nō ē vsura. S; iuxta hoc ē alia dubita
v3 qd si postq cuius pīm pstitit veniat
secundū ē emat iura a p p minori pūo
eo qd nūc soluit ei. nūqd iste secūda cō
mittit vsurā? R. vt in pcedēti. s. dī. **A**
erte iste cōtractus manifeste apparet
vsurari cūz quicqd accedat forti i mu
tuo sit vsura nisi affuerit verū z certū
interesse. qd pōt extimari ēt ex dubio
euentu sīm conditiones psonarum: vt
s. vsura p. s. 15. Non aut pōt poni i ter
esse certū p ierito: ut ibi p3 z nōt dñs
Anto. in c. salubrit. ex eo. Nec excusat
a pōt in hoc cāu coactio uel alia neces
sitas. ex eo. sup eo. z qd me. cā. c. sacris.
Et si pncipal est illicitū sūt z accessori
ex de reg. iuri. accessoriū. li. 6. S; si cōi
tas non accipit mutuo. s; ita vt reddat
acceptūz. s; p illo annuatiz aliquid tri
buat sicut fit in imprestitis venetiāz.
z in montibus florentie. z in locis Ja
nuē. Alii est casus sup qd theologi z do
ctores diuersas dixerūt. S; saluo meli
ori iudicio cōtractus vñ licitus. cūz in h
cāu nō sit mutū. s; poti venditio red
ditū ciuitatū que fieri pōt. vt terigi. s.
s. 5. z nō. doc. ex eo. in ciuitate. vbi z do
min. An. addit. Et pdcā faciūt ad illū
qd venetus sepissime reuocat i dubiū
Ibi. n. qui hactenus contulerunt pecu
nias i cōi describunt singillatiz. deide
eōe rīder eis quolibz āno pro centena
rio qñqz qñqz qñqz min. s; capitale nū
qz restituit z vocat iprestita. Et ille qui
bz in cōitate dicta mille vel tria milia
vēdit alius ius suū z emolumentū oē qd
pcipit. qritur an iste cōtractus sit licit.
et rīder. Et predictz p3 qd sic. qz recipit
redditū i pecunia iā cōstitutū. Itēz idez
redditus crescit z decrescit. z posset coi
tas in totūz abolere si veller z nihil re
spondere. Itēz nō est qm maior reddit
qz esset vni possessionis immobilis. z sic
vñ qd licit sit cōtractus talis p pdcā iura
z rōnes. hec ille. Idē etia dicit dñs p.
de ancho. i. c. vsuraz. de vsuris. li. 6. Et

subdit. Reperio tñ inter cōsilia fede
rici cōsilio. 292. quēdam theologū dis
putasse lacissime qōnez istam. z cōclū
ne tenuisse qd qd ad tēpus ciues coacte
mutuantes cōitari nō sit vsura cēsenda
si quid p illa forte coacte mutuata ali
qd recipiant. Ab ipsis aut emere tales
redditū annuūz vsura est. cuius rōnes
z monua si refero. qz iudicio meo dī iu
re efficaciter non cōcludunt. nec tollunt
rōnes. z illa que p doctores supius sūt
dicta. hec ille. Predicta pñt itelligi ha
nisi ciuitas constituat pdcis nouos red
ditus. forte si antiqui i sūibus vel aliis
sunt cōsumpti. qd nō licet: qz hi emi nō
pñt. ita vt q eos vendit ad illos oblige
tur: ut nōtur in d. c. in ciuitate. per doc.
z nōt dñs p. in pfato. c. vsuraz. vbi q
rit an sit licita emptio redditū alicui
castri vel fundi ad certūz tēp vel ier
tū. puta p se z suis hereditibus. Et rīdz
sīm Jo. an. z hosti. in d. c. in ciuitate.
qd sic. nec sapit vsuraz qñ talis reddit
erat iam constitutus ante cōtractūz. pu
ta censūs. tributum. pēsio. z sūlia. Sec
si tpe cōtractus nascatur siue cōstitu
atur. Et idem dicit in emptione nois si
ue actionis. vt actō iam nata ad mille
possit emi p minori pūcio. Parz ergo
qd p pdcis iprestitis noui reddit cōsti
tū nō possent. al' essent illicita. z sūt fo
rēt illicita z sup nois z ārgis si ex ipis
dānificaret res publica q equiparat pu
pillo. Et de iure rei. pu. l. re publicā. li. xi
Cū ei' administratores non pñt eā dā
nificare. nec factū coz in dānum reipu
blice valz. ff. de decre. decuri. l. ambitio
sa. z. l. de transac. l. pteses. Et in his cāt
bus pōt itelligi dictū tenentū hi' mīp
stia non fore licita.

Circa pdcā p quero. qd si aliqs non
vult emere pūiūz s; redditū ex alteri
pūio. ppter qd pūi dñs cōstitutū nouū
redditū forte locando alicui perpetua
locatōe ad certū affectū in pecunia vel
rebus aliis cōstitutū quē nēdit pdcā
an cōtractus sit licit. R. Quidāz di
cūt qd sic. qz hic est pura emptio z ven

ditio. et sic potest fieri sicut. s. dictus est de
emptioe redditus iam constituti. Sed alii
q. non potest ita fieri fraus in redditu iam
constituito sicut i eo qui constituit de nouo
An dicunt q. ex huiusmodi contractu non
potest percipi ultra q. datum sit. Inn.
in. c. in ciuitate. ex eo. non approbat nec
reprobatur. sed ait. Hec bene consulendum
est oibus fidelibus q. ab huiusmodi contracti-
bus abstineant. s. q. de nouo. propter hoc
constitutum redditum vel actionem non emant
Et subdit. Illud autem penitus videtur illicitum
q. ipse idem qui dicit emptor in se con-
stituat redditum et actionem qua se obliget
ad plus dandum in pecunia vel specie
q. accepit. Aduertendum q. Inn. vo-
cat hic emptorem illum qui i secundo
contractu resolutionis primi ex pacto de
redimendo emit qui in primo fuit ve-
nditor. ut patet per dominum Anto. de
huiusmodi. de quo supra. s. s. in additio-
ne. Nam appellacionibus emptio-
nis. venditionum. locacionum. et conductionum
promiscue utimur. ff. de ac. emp. l.
veteres. et l. fe.

¶ Secundo quero. qd si quis emit pedium
cu pacto de redimendo vsq. ad certum
tempus vel quicquid pcedat. et inte-
rit emptor ipse locat venditori. p certo
affictu. an sit licitum. An: Prima facie
contractus licitus videtur. Nam licitum est vede-
re ac et emit cum pacto de redimendo
certum tempus vel quicquid. l. de pac. inf.
emp. et ven. l. 2. Sed verum est q. sub isto
contractu potest facilius palliari usura. et ideo
ex circumstantiis potest presumi in fraude
usurarii factus. s. si in loco ubi agitur con-
suevit huiusmodi fraus i tali contractu
fieri. Na presumit actum qd est consuetum
ff. de ed. edict. l. q. si nolit. s. q. assidua.
et de aqua. plu. arc. l. si plus. s. si recte. et
q. etiam si in loco non sit consuetum. tamen ipse
obens est usurarius. q. presumit id agere
qd consuevit facere. ff. de pigno. act. l. vel
vniuersorum. et ex de reg. iur. semel. l. 6.
Et in fili non Inn. si in pena apposta
ab usurario in. c. sua. extra de pe. Et ideo
alii doctores. ut p. s. usura p. s. et i ad

ditionibus. s. si modicum fuit pcedi emptio-
nis. vel factum fuit pactum de redimendo
p maiori pcedi. ut. s. s. cum additioni
b. 4. si ex pacto commodum vel icomodo
dum rei vendite excepto constituto affi-
ctu pteat ad venditorem eiusdem rei con-
ductorem. Nam huiusmodi est in nam em-
ptionis. cu re emptoria statim in modum ut
icomodum ad ipsum debeat pteat emptio-
re. ff. de p. l. et com. rei uen. l. illud. Et sic
potest presumi in fraudem factus presertim
si ipse conductor et venditor non possit
se q. uoluerit ab obligatione huiusmodi
liberare. cu in effectu talis contractus
sit quedam emptio redditus de nouo con-
stituti. ad quem ipsemet constitutus
uendens obligatur. qd est penitus illicitum
ut p. s. Inn. ex eo. in ciuitate. et in. s. p.
cedenti. cu potius attendi debeat rerum
effectus q. huiusmodi uariatio siue circuitus
ex de cle. non rell. c. relatum. et l. ma. lab.
Anastasio. et in. c. cu qd. de reg. iur. l. 6.
maxie cu non sit fraudibus cedendum. sed
obuiandum. ex de diuor. quanto. Item si nul-
la adest usurarum fraus. cum tale pactum
q. venditor teneat reconducere conti-
neat iequalitate si emptio facta est pze-
cio equalenti ipsi rei. cu et rebeat pzo p-
cio. et insuper hanc obligationem que iudi-
cat p. s. pcedi ultra pcedi constitutum. ff. de co-
trah. ep. l. fundi ptem. Et ideo emptor i hoc
grauat venditorem ultra licitum emendo
minori pcedi dicta obligatione computata
et sic ad restitutionem teneatur. ut. s. emptio
s. 2. Item potest presumi fraus usurarii
signis ppta pda uendat ad huiusmodi
contractus faciendos. q. non est uenisse
q. intendat emere aliena qui propria
non inutiliora uendit. cuius hec sint con-
traria et nemo presumatur uelle ex in-
continenti contraria agere. l. non ad ea
ff. de con. et demon.

¶ Tertio quero. qd si quis uendat pecu-
niam puta aux. p maiori pcedi q. sit coia-
cursus. An: q. si uendens non potest pte-
dere aliquod licitum interesse. puta la-
boris et sumptuum huiusmodi negociatio-
nis uel imminens danum seu cessatione

lucris fin extimarōem dubii euen
t^r illicite agit. cū hoc videat qddaz eg
ualēs mutuo vsurario. Ex simplici da
tione pecunie plus aliquid accipere. Et
si nō eēt vsura saltē oīo ē lucz illicituz
cū vendat rem maiori p̄cio q̄ valeat.
z ad restōem obligat lz emptori res su
erit necia seu lucrosa: vt supra emptio
§. 2. Et ex hoc pōr discerni q̄liter cābia
possent illicite fieri: lz apertius z magi
illicite fuit qā cāp̄oz p̄ dat aliquaz pe
cunie q̄titate vt aliam maioris p̄cii re
cipiat sine interesse de quo dictuz ē: qā
hoc casu aperte ē mutū vsurariū cūz
mū^r dederit z pl^r velit accipere lz ad
palliandū interponat locus vel ali^r si
ctus tractus: vt. §. vsura p̄. §. 2. Et sic
duplicit^r cābia fiunt. videlz qz aut cam
p̄oz recipit maiorē summam z reddit
minorē. de quo dictum est in p̄ncipio. §
aut p̄ dat minorē z postea recipit maio
rē de quo nunc tactum est. Et ad istos
duos mōs gnāles oīa p̄cularia cābia
fduci p̄nt. z discerni vtz sint licita. Nā
illicitū videt quicquid p̄ cambio acci
pit vitra id quod datur excepto p̄cō
legitimo interesse. **B.**

Curā iiii. de usurariis manifestis.

Quis dicat manifestus? **R.** §z
hosti. Uno modo dicit manifestus p
euidentiā facti puta quia mensam te
net paratam ad vsuras. ar. ex de coha.
cle. z mu. tua. z. c. si. Alio mō si sit de hoc
in iure c̄fessus vel conuictus. Sed sola
fama non sufficit ut manifestus dicat.
A. i. quo ad penas positas c̄tra mani
festos usurarios. ex eo. quia in oībus. z
ex eo. quāq̄. li. 6. Item usurarius dici
tur manifestus post publicationē. Et
ad publicationem faciendam sufficit
q̄ vocatus confiteat. vel negans p̄ te
stes quincatur. ex de coha. cle. z mu. c. si.
z. c. tua. Sufficiunt etiam certa argmē
ta cū fama. puta qz apparent aliqua i
strumēta facta in tractu pignoratōis
seu venditōis. in quibus dicit q̄ fruct^r
nō debet cōputari nisi in fortem. extra

eo. cū in diocefi. Et quāuis nullus appa
reat accusator sup hoc: tñ pcedat ep̄s
ex officio suo qui potest copellē vsura
riū ad restitutionem faciendam §z eū
dē hosti. z in sum. li. 2. r. 1. §. q. 4. 8. Et etiā
dñs An. de bu. dicit in. c. qz in oībus. ex
eo. q̄ manifesti vsurarii dicunt^r notorii.
uel q̄ quos ē fama cū aliquib^r indicis
z postea sunt publicati p̄ dictū. c. cū in
diocefi. Et ibi etiā videt hoc sentire gl.
lz manifestū pp̄ne dicatur qd certū ē
z p̄bati pōr et si non sit notorium: §z in
terdū ponit p̄ notorio. z. q. l. manifesta
Et ibi de hoc glo. magistra. **B.**
¶ Que pena publicoz vsurarioz? **R.**
fm Ray. Ip̄o iure sunt exēdicari. nō di
co simplicit^r sed quantum ad tria. vtz q̄
nō debent recipi ad coīonez altarū. nec
debet recipi eoz oblationes. nec debet
recipi ad ecclesiasticā sepulturā si i b^r
p̄cō decesserint. ex eo. qz in oībus.
¶ Quid si sacerdos recipiat oblatiōez
manifesti vsurarii? **R.** Reddē opellitur
ex eo. qz in oībus. Et fm hosti. dari dī
ep̄o. vt §z eius p̄uidentiā restituat illi
a q̄ vsura extorta ē si inuenit. alioquin
paupib^r. ar. 20. q. 3. c. si. **A.** Parū
facit hoc. c. §z de hoc lat^r dictū est sup
restitutō p̄. §. p̄. **B.** Et debz sacerdos
manē suspēsus ab executiōe officii do
nec satisfaciatur arbitrio ep̄i. Tandē pe
nam incurrit q̄ eos tradit ecclesiastice
sepulture. in dē. c. qz in oībus. §z hodie
sepelientes sunt exēdicari ip̄o facto. vt
in cle. eos. ex de sepulture.
¶ Que pena cecidentū domos vsura
ris alienigenas? **R.** Nec collegiuz nec
alia uniuersitas aut singularis p̄sona
dīz p̄mittē q̄ usurarii alienigenē. f. non
oriundi de terris ip̄oz publice vsuras
exercentes uel exercere volētes habe
ant domos cōductas seu aliter habitē i
terris suis. §z oēs infra tres menses ex
pellendi sunt de ip̄is terris. Item nemo
dīz eis locare uel alio titulo concedē ali
quā domū ad senus exercendum. al^r si
sunt p̄tarche. archiep̄i. uel ep̄i scurrūt
ip̄o facto suspēsiōē. Si autē s̄t mīores

clerici singulares icurrūt excoīcatōem
¶ Si collegiū vel vniuersitas icurrūt i
terdictū. Et si tale finiam per mensem
iustituerint. **A.** .sanimo indurato:
vt in. c. p. de quo. i. **B.** .et tunc tre ipso
ru sūt iterdē. q̄dū ibi vsuraru mōrāt
Si hō sūt laici. debēt p̄ ordiarios ecclē
siastica cēsura opellē. et eo. c. p. l. 6. **A.**
Et ibi nōr dñs .pe. de ancho. q̄ hoc itel
ligit de vniuersitate seu collegio tā ec
clesiastico. q̄ seculari h̄. **B.** .mil. 7. Archi. l. 3
aliq̄ itelligant solū de ecclesiastico. Et
addit. **Nō** ob. q̄ h̄ istū intellectū tot. oz.
bis eēt iterdict. q̄ ē fatēdū ita eē vbi
istā attentant. Et l. istud sit rigorosus
nō min. dū est q̄ ep̄i 7 p̄elati 7 mino
res clerici sūt suspēsi 7 excoīcati. vt vi
ci ter. Sed ista inquit remediū ē q̄
plati hanc cōstitutiōem frequenter faci
ant publicari sicut eis p̄cipit in. c. p̄mo
de loca. 7 de accu. sicut oliz. Et quia nec
illa nec alia eis icūbentia pagunt. p̄or
eis obici id q̄ nōtur de re. ec. nō alie.
c. l. in h̄is s̄ib. v. 3. **¶** Si muti sciūt iure
suo male vti. Si sūt cornuti nō audēt
cornib. vti. hec ille. Itē pena hui. capi
tuli obtinet d̄ oēs vsurarios tam inde
os q̄ xp̄ianos. cum indistincte loquat.
sicut 7 cle. ex. grant. et eo. que op̄ehen
dit etiam iudeos. vt p̄z ibi p̄ glo. super
6. c. censura. Ibi etiam idēz tenere dicif
Paulus de eleazariis. 7 dñs Dñicus de
sco. Reminiano in. c. vsuraz. et eo. l. 6.
7 dñs Lauren. de Floren. in suo tracta
tu de vsuris. q. i. 4. 6. 7. **¶** Val. in quodā cō
silio q̄d incipit. Inter iudeos. vbi dicif
q̄ clericus iudeo locans domū ad pu
blice fenerandū ipso facto ē excoīcat.
p̄ dictū. c. i. Et subdit q̄ dicif quis loca
re iudeo ad fenerandū si sciebat q̄ ta
lis consueuerat publice fenerari. Nam
ex qualitate persone p̄sumit q̄ ad hoc
fecerit. vt. l. familie hercl. l. si fili. 7. ff.
de pigno. acti. l. vel vniuersoz. Et p̄esu
mit anim. ex effectū. l. de iniuriis. l. si
non iurici. Immo si locator a p̄ncipio
hoc nesciuit. statim q̄ sciuit iudeus pu
blice fenerari oz̄ cum de domo expellē

ad hoc sentire videtur. s. 3. di. error.
cum similibus. hec ille. **B.**

¶ Quō vsurari manifesti possunt re
cipi ad cōfessionē vel ad sepulturā. **R.**
Non sufficit q̄ in vltima voluntate mā
dent de vsuris satisfieri. s. 3. q̄ vel de
ipsis sit satisfactūz put̄ eoz facultates
patiunt. vel salte q̄ illis quib. facienda
ē restō si p̄sto sint. aut aliis q̄ illis p̄nt
acgrere. vel illis abātib. ordinario loci
vel vices ei. gerenti. aut rectori paro
chie ipsius vsurari. corāz aliquib. fide
dignis idonee de restitutione sit cautū
sue p̄uisti. ita. f. q̄ si quātras sit māi
festa illa expumaf. alioquin est mode
randa arbūrio recipientis eaz. Ipse tñ
si scient moderef. minorē tenetur ad re
stitutionē residui. Nullus interesse d̄z
testamentis manifestoz vsurarioz v̄
eos ad cōfessionem admittere uel ipos
absoluē nisi fecerint satisfactōes vt vi
ciū ē Testamenta quoz eoz ipso iure
sunt irrita. **A.** .nisi p̄dicta fecerintur
i. c. q̄d sequit. **B.** .et eo. quāq̄ l. 6.
A. .Et ibi addit. Dēs autē religiosos 7
alios qui manifestos vsurarios extra p̄
sentis sanctionis formā ad ecclesiasticā
ausi fuerint admittere sepulturā. pene
i lateranēsi cōcilio contra usurarios pro
mulgate statuimus subiacere. **B.**

Gura v. .f. de seruici
bus pcurato
rib. fautorib. 7 familia vsu
rarioz. Querit ergo quid de seruicib.
vsurarioz qui nihil habent p̄ter vsu
ras. **R.** .bin. **B.** .uil. Aredo q̄ possint licet
accipere ab vsurariis mercedē suaz si
seruicū vtiliter i licitis 7 honestis aut
necessariis. Nī vtilitas quā cōsequunt
vsurarii ex ope seruicū op̄ensatur cū
mercede quāz dāt seruicētib. illis. nec
p̄nt dici paupiores p̄pter mercedē dā
tā cū loco mercedis habuerint euz mo
dū opaz. Si autē seruierint in illiciti
credo q̄ debeāt recipere mercedē de
bi. Idem de cultoribus 7 aliis eozum
mercenariis. **A.** .De hoc plenius ē di
ctum sup̄a restō p̄. s. 3. in additōe. **B.**

¶ Quid de eo q̄ cōsulnit alicui ut fene
ret. uel qui mutuat grat̄i feneratori ut
f. neres. uel q̄ orabit societatē cū aliq̄
ad fenus exercēdū. uel qui mutuat ulu
rario ut feneret. z iste p̄cipet lucz. nū
quid oēs tales infolidū tenent? **R.** fin
Bul. Quidam dicunt q̄ qui inducūt il
los ad fenerandū q̄ al' nō erant fenera
turi. tenet infolidū. Si hō al' eēt fene
raturū nō tenet nisi quantū ad eos p̄
uenit. Et iubdit Ego credo fine p̄iudicio
q̄ in neutro taliter inducentes teneat
nisi quantum ad eos puenit. Et quātū
ad hoc cōditio eorum ē melior q̄ eorū
qui prestant fauorē in rapina uel i fur
to: quia ipsi tenent etiam si nūbil perue
nit ad eos. z hoc ideo: quia rapina uel
furtū fit simpliciter contra uoluntatem
dñi: vsura puenit ad creditorem de
uoluntate dñi. Nec inuenio iura pare
actionz debitorū dñi' inducroses seu
fautores ad repetendū ab eis illas usu
ras q̄s ipsi debitores soluerūt illis iudi
cis sicut dant actionem contra illos q̄
rū opere uel confilio fiunt furta uel ra
pine licz nūbil ad eos pueniat. **M.** Jō
in sum. l. 2. c. 7. q. 61. **B.** Prima aut̄
opinio tūtor est saltez qā principales
non essent soluendo. Omnes eni tales
indubitanter insunt particeps culpe. **M.**
¶ Non tñ p̄pt. rea tenent ad restōez p̄n
cipalit uel in solidū nisi inquantū tae
runt cā damnati: q̄ fine eis datus non
fuisse: ut sup̄ restōz: s̄ p̄. Dānus autēz
dat non in mutuo pecunie s̄ in vsurari
exactione: ut p̄cipians in solo mutuo
tenet ad solū peccatuz: z nō ad restōez
nisi ex usura accepti. **¶** Participis uero
exactione ut in inueniēdo causas fictō
nes uel ab bene tenetur ad restōem. Et
in hoc casu intelligat scōa opio. **B.**
¶ Quid de eo qui accipit vsuras nō ē
alieno ut tūtor curator. uel p̄curator?
R. fin Ray. B̄iunt p̄hibet aliq̄s acci
pere vsuras noie suo tra z aliō. di. 46.
sicet nō suo Et si accipit alieno noie te
nenet ad restōem si ille cui' noie accipit
nō est soluendo uel nō uult restituere.

Si autem tales innotuissent tenent: **¶** *Yn*
Dicitur. Quidam dicunt quod inducitur il-
 los ad fenerandum qd alii nō erant fenera-
 turi. tenent infoldū. **Sic** hō alii eēt fene-
 raturū nō tenent nisi quantū ad eos v-
 uēt. Et iudat *Nifi* Qd credo sine pūdicio
 qd in neutro taliter inducentes teneat
 nisi quantum ad eos puenit. Et quātū
 ad hoc cōditio eorum ē melior qd eorū
 qui prestant fauorē in rapina vel iur-
 to: quia ipi tenent etiam si nihil perue-
 nit ad eos: hoc ideo: quia rapina vel
 iurū fit simpliciter contra uoluntatem
 oīū: s; vsura puenit ad creditorem de
 uoluntate oīū. **Nec** inuenio iura dare
 actionēz debitorū s; hī inductorēs seu
 i. iutores ad repetendū ab eis illas ius-
 ras qd ipi debitores soluerūt illis idū
 cū sic puenit actionem contra illos qd
 ipi opere vel consilio fiunt furta vel iur-
 pine licet nihil ad eos pueniat. **¶** *M. Jō*
in sum. l. c. 2. tit. 7. q. si. **S.** Prima autē
 opinio ruior est saltes qd principales
 non essent solvendo. Omnes enī tales
 indubitanter sunt participes culpe. **¶**

Non tñ ppter reā tenent ad restōz pñ
cipit vel in solidū nñ inquantū tñ
ut cā dāmnatā q̄ fine eis datus nñ
uñset: vt sup restōz § p. dñuz auez
qñ non i mutuo pecunie is in usurariū
exactione. is picipans in solo mutuo
tñef ad solū peccatuz: nō ad restōz
sñ ex usura accepti. Participis vero
exactione vt in inuicēdo causas fīcō
eis vel al. bene tenetur ad restōem. Et
in hoc casu intelligat scōa opio. . 2.

Quid de eo qui accipit vsuras no e
lieno vt tutor curator, vel pcurator?
R fin Ray. Sicur pbi bet aliqs acci
ere vsuras noie suo ita z alieo. di. 4.6.
no no suo Et si accipit alieno noie te
et ad restitoe si ille cui noie accipit
est soluendo vel no vult restituere,

Non facientes et consentientes pari pe-
na puniuntur. 2. q. 1. votus. in fi. **S**cđm
qđ addit **B**oſtie. **I**. qui etiam in ſuſ-
dictis concordat cum **h**ay. eo. ti. in li.
9. 63. **A**lle in cuiꝝ vilitate xpm ē,
pꝛ dñcipali teneatur. alius in ſubditio-
ff. de eo qꝛue; fac. en. lex hoc edico.
Et hec indubitant vera ſunt de tutore
curatore ꝛ pꝛcuratore. eo qꝛ pꝛſtat au-
croſtatē talibꝫ. Secus de eo qui nudū
pꝛbet miniſteriuꝫ. vt dicit in. ſ. ſe. Item
ſciedū qꝛ ſi ſile ſoluit curꝫ noie accepte
ſunt vilitate ceteri liberat. **I**. Excepti
illis qꝛ ex viliis aliquid habuerunt. vt
ā reſſo. qꝫ. **I**de; quod in hoc. ſ. nō.
in dicta. q. 62. **A**lle

Quid de illis famulis q de mādaro
dñor pāt pecuniā ad viturā debitorib? ⁊
suscipiunt postea ab eis? **R:** fin. **Sol.**
Si nihil ad eos puenit si credo q tene
ant. p̄fertiz si illi dñi at ⁊ p seipos exer
cēt vituras. vel per alios exercerēt si nō
p istos. **A.** Idē in sū. co. n. q. 63. **Qd** i
teligenduz est nisi illi famuli coofern
ad exactionem. **Raz** tunc tenent ad re
stionem put dictū est in s. p̄cedenti p
pter eandem rōnem. f. dānificationis.
et de iniuri. c. f. i. d.

¶ Quid de eo qui gerendo negociū alie
nū sine illi mandato generat ad opus
eius? **¶** fin. **¶** I. Tenet ad restituē
tū vſuras ſi ad eū nihil pueniēt. **¶** Sūt
enī actor ⁊ miſter attractus vſurari. **¶**
Idē in ſum. eo. ti. q. 64. vbi nōtur qd di
ciſ in. ſ. ſent. vtrūq; itelligit ſcōm duli
croem de qua. 6. q. 2. **¶**

¶ Quid de illo q cuꝝ uelle mutare g
ris iduxit me ut dare sub vluris: **R.** **H.**
D. uil. Tenet sicut ⁊ ille q in pcedenti. **S.**
dicitur est: qz indebite ipediunt utilitatē
pximi ⁊ ei dānum adduxit.

¶ Iudex notarius q. sup. vsuri scient
ficat. infra. 2. 2. fm. host. giur. sunt
q. q. creat. soler. iurare. q. talia. nō fa
ciēt. hic. 2. p. 2. sunt ifames. nec de cete
ro pnt. testificari. nec infra. conficē. ex
de. test. li. ex quadā. 5. p. ad. fi. 1. 1. 2. 2.
in. fū. eo. li. q. 4. 5. 2. Si nō ob hoc re

capitū pecuniā non tenent restituē: ga
recipiūt ea p opere suo q̄uis illicito. o
quo vide supra restō pmo. §. p̄t. **A.**
Et ibi de hoc lat. in addit. Ubi ē p̄t
patē q̄ tenent nōm ad restōem q̄ re
cipiūt ab accipite mutuū cū ille non
turpit dederit. z s̄t q̄ ex eoz caurelis
seu istis secuta foret exactio q̄ als non
fuisse secuta. vt. s̄ restō §. §. p̄. Et idē fo
ret in testib. p̄pter eandē rōez. **B.**

¶ Quid de platis ḡ subscibūz z sigil
lant cedulas vsurarias: **R.** fm̄ Positi.
Si plat. nō legit tenorez vel ēt si legit
z vsura nō apparebat: q̄ forte tbi posi
ta ē maior q̄ritas q̄ sit mutuata: z ipe
plat. nō diligit cōsident. Si nō legit z
bitatem p̄cipit princeps ē peccati z nō
omodi vsuraz. Nam subscriptio i mlti
approbatōem inducit. ex de sen. z re. au.
di. cum int. vof. Idē Hof. **A.** Idē etiā
i sū. eo. ti. q. 4. 6. Et hoc cā idē v̄t dicen
dū de istis platis q̄ ad restōem qd̄ z de
nōm in p̄cedenti. §. dictū est p̄pter eā
dem rationem. **B.**

¶ Quid de vxore z familia vsurarii?
R. Dic ut s̄ restō §. §. 2. **A.** Delius
de hoc sup̄ restō p̄. §. 13. in additōe. **B.**

¶ **Sura vi.** vsuraz. z p̄
querit. **¶** Ux si nō fuerit int̄tio

creditoris aliqd̄ recipe sed postea debi
tor aliqd̄ dat. t̄neat creditor ad resti
tutōem: **R.** fm̄ Huil. Si p̄babilis cre
dit q̄ ex dilectione sola gratis ei dede
rit: nō tenet. Si nō credit vel p̄babilis
estimar q̄ p̄t mutuū acceptū vel vl
teri retinēdūz dederit. tenet. **A.** s̄m
quantū est fact. locupletior de cōsupti
bona fide. ff. de peti. here. l. vrp̄. In bōa
aūt fide nō ē qui credit uel p̄babilis ou
bitar q̄ nō p̄pter merā dilectōem: sed
p̄t p̄cās cas ei dederit scdm̄ eūdem
Huil. z in sum. l. 7. r. 7. q. 8. **B.**

¶ Done q̄ debitor nō gratis vsuras
soluit postea ad man. bi. debitoris ve
nerūt aliq̄ de bonis creditoris. nungd̄
p̄t de eis satisfacē sibi p̄ vsura quā ei

soluit. **A.** Huil. tenet q̄ sic. vt i bōa. q.
B. De hoc casu dic ut sup̄ bellū p̄. §. 4.
A. cuncta addit. **B.**

¶ Quid si creditor gratis qd̄z mutu
asset: s̄ tñ inducit ad mutuādū q̄ h̄t
sp̄e recipe vltra fortē. nō ex dilectione:
s̄ p̄t mutuū. nungd̄ tenet? **R.** b. Huil
Dic. q̄ sola spes facit vsurariū vt d̄m̄
ē sup̄ vsura p̄. §. 2. z 3. **A.** Diclarus q̄
si spes omodi fuit p̄ncipalis cā mutui
vsura omittit. Secus si secundaria. ut. s̄
vsura p̄. §. p̄. z ibi latius in additōe. Et
z vsurari. mentalis teneatur ad resti
tutionez. ex eo. soluit. non tñ sic tenet
simōiac. solū m̄tate. ex de simo. c. fi. **A.**
Et rō: q̄ ifimonia ē turpitudine utriusq̄ p̄
tis. z ex solo iure humano pecūia simo
niace accepta restituenda est non illi q̄
turpit dedit s̄ ecclesie. Uñ nec belise
us guez. p̄cepit restituē pecuniā quam
accepit a Naama. Et io papa in hoc ca
su p̄t statuē qd̄ vult. p̄sser ēt disp̄n
sare q̄ nō solū i mentali simōiac: s̄ et in
exp̄ssa p̄ pactū p̄sser retineri qd̄ esset
simōiace acq̄sitū. S̄ i vsura nō ē turpi
tudo d̄t. z io iure d̄no z nālī equitate
faciēda ē restō. Nec et possz in hoc cāu
papa disp̄sare scdm̄ Huil. vt i sū. eo. ti.
q. 9. Et qd̄ dictū ē in vsura obtinet p̄t
eandē rōem etiā in acquisito p̄ simoi
az q̄n solū ex parte recipiētis adest tur
pitudine. ex de simo. c. dilect. p̄. **B.**

¶ Qualit vsurari. p̄pellit restituē: **R.**
fm̄ Ray. Si ē public. p̄pellit per diuer
sas penas iurj q̄s h̄s. s̄ vsura 4. p̄ to
tū. Itē ois vsurari. p̄t cogi ad restitu
endum per excom̄micationem. extra
eo. quoniam non solum. Item 3. modo
compellitur quia si vsurarius repetat
ab aliquo vsuras repellitur per excep
tōem donec z ipse restituat vsuras vt
fecerit posse suū. extra eo. quia frustra
Et eisdem modis cōpelluntur heredes
extra eo. tua. z c. michael. **A.** Et ibi p̄z
q̄ hoc obtinet etiā quo ad dispositio
nem dicti. c. quia frustra. s̄ut repellat a
restitutione vsurarum vt dictūz est. p̄
pter vsuras extortas ab eo cuius est

heres. **B.** Lon. Host. z. Hof. **A.** **¶** In sū. eo. ti. q. 47. **¶** Et ibi addit fm eodē qd hec opulsiō fiet oī appellatiōe remota. **S.** forte hoc pōt intelligi qd notorios vsurarios. cū in notoriis nō regatur ordo iuris. 2. q. i. man. festa. **B.** **¶** Quid si qd repetat usuras z excipia tur d eū qd ipse nō restituit usuras quas extorsit. ille rīdet se eē patū restituē si sit qui petat. qd pcedet iudex eccle siasticus. **R.** fm Hof. Faciet pconizari qd gūng soluit tali vsuras rēat z oī dat z satisfaciēt ei. z si nō veniat aliqs pcedet pōr petitiō. si veniant z pbent fiet e a restō. Nec sufficit in hoc cāu da rī pignora vel cautiones. ex de sen. z re in cū aliqbus ff. de pigno. ac. l. qd si non soluit. Et itelligit nisi magna cā forsan i fuciat. ut dīc Hof. z In sup. c. qz frustra ex eo. **A.** **¶** Iō i sū. et. q. 49. **B.** **¶** Qd si is a quo accepit vsuras nō sit superstes nec eius heres. mādabit iudex paupē bus erogari. ex eo. cū tu. Et postqz hoc factū fuerit petitiō pcedet. al. nō. Et idē dicendū si viuat s; nescitur vbi sit. vel si scit z ad eū mitti nō pōt. tunc sūt oēs paupē b. ex de iudic. cum sit nisi spēs de ipi aduentu. tūc n pecūia signabi tur z deponet. **A.** **¶** De hoc lati dictuz ē. s. restō qd in pñ in additiōe. h. q. ad se cūdū. cū sequit. **B.** **¶** Et pcedz pri or petitiō. Et hec sunt itelligēda s; **¶** Ho sti de vsurario notorio. **A.** **¶** Idē in sū eo. ti. q. 50. Et dīcēt notoriū si de hoc i iudicio fuerit cunctus. vt sup vsura 4. in principio. **B.** **¶** Quio coges restituē clericus si fuerit forte vsurari? vñ hēs vsurari? **R.** fm Ray Si non vult satisfaciē d; suspendi ab officio. **A.** z bñficiō. vt. c. p̄reca. ex eo. **B.** z si n̄ emēdet d; deponi. ex eo. p̄reca. di. 4. 7. ep̄a. z. c. si qd clericop. et postea si ē corrigibilis cogēd est p potē tiā laicalē. ex de iudi. cū nō ab hoīe. **A.** Et ibi p; qd deponitōz p̄us d; pūri excoīcitiōe minori. postmodū anathate erund; rādī p̄tati scclari. **B.** dīc. s. n̄ licuit. Necq; restituē de reb; ecclie. **A.**

nisi qren de pecūia illa expēdiderit s; vtilitātē eccle s; eū. Ray. z i sū. eo. ti. q. 51. **B.** s; de suis s; h; s; si nō h; tūc h; **¶** Quil. de fructib; qd ltime p̄cipit pōt se liberare. Facit ex d fideius. c. 2. **A.** **¶** Iō in dicta. q. 51. **B.** **¶** Quid si debitor iurauit solūē vbas **R.** fm Ray. pōt denūciare eccle monitione pmissa vt opellat illuz ad relaxā dū iuramētū. vel si vult soluat vt sanis faciat deo de iuramento z postea possit repetē. ex de iureiurā. ex administratiōis z. c. debitorēs. **Qd** si iurauit nō repetē. dico qd nō repetet directe p̄p̄ iuramētū. s; indirecte bñ repetet. i. denuncian do eccle crimē illi vt sic ad satisfaciē dū opellat eū. Si hō iurauit qd non de nūciat; nō tenet iuramētū cū sit illicitū. vīpore d; p̄ximi salurē. Cū hoc non obstatē pōt denūciare. ex eo. tuas. z de iureiurā. quē admodū. **A.** **¶** Et ibi p; qd hoc vep ē inq̄tū itēdat ad salutē p̄xi mi. Si hō p̄ncipalit; qd itendēt ad resti tutōēz vsuray sibi faciēda. non vñ eccl sari a p̄iurio qz siue p actōēz siue p de nūciatōēz i effectū repetitōē. z effect; attrēdi d; poti qd xba vñ circuit. **L.** mā dan Lab Anastasio. **B.** **¶** Lon. Host. z **¶** Hosti. addēs qd si ē iurauit debitor n̄ repetē nec recipe vsuras. m̄bilo d; co gi ad restōēz z erit pecūia paupib; eroganda. **A.** qz hoc casu hēt ac si p̄nei pales nō inueniēt. iō succēdūt paupes. ex eo. cū tu. z ne usurar; omodum ex sua fraude reportet ex eo. tuas. Et idēz ēt qd i hoc s. nō. i sū. eo. ti. q. 51. **¶** Reddis ēt cō. gl. i. c. p. z. c. obitorēs. ex d iuriu. **B.** **¶** Quid si de duob; hēdibus vsurari alē faci? ē nō soluedo? **R.** fm Hostiē. Tūc ali tenet solidū. s. vsq; ad q̄nta tē qd de hēditate ad eū p̄uēt. Nā oīes res hēditarie obligate sunt. ex eo. cum tua. s. fi. **A.** **¶** Hosti. nō vñ b firmi te nere. s; dīc qd opio hec i aspectu mltorū fauorabilē q̄ntū ad aias ac fati eq; z ab oib; approbata. iō n̄ audeo dīcē. **R.** s; fiderata tñ subtrahere iuri aliud vñ. nisi qd ad hēdē qd fecisset iuctariū. vel nisi

q ad hēdē z quēcūq; aliū respectu rez
ex vsura seu ex pecūia fenebri acq̃sita
ruz q ad eos titulo lucratio pueniunt
vt teneat ad restōez si vsurari? sū ei?
hēditas efficit n̄ soluēdo ut i sū. eo. ti. q
54. s. g. i. c. tua nos. sētr idēz qd d̄r in
isto. s. quā glo. mlti doc. canōiste sequū
tur. ut nōt ibi. d. An. d. bu. s. ut ipe dic
h̄ n̄ v̄f rez q oia bona hēditaria sint
obligata p restōez vsuraz. de q lati? vi
ctū ē. s. vsura p. s. 13. i addit. Un cū ob
liga? hēditaria p̄dat int hēdes p hēdi
tariis portōib? nisi sup reb? obligatio
L d achē. l. p hēditaria. n̄ v̄f rōnabile
q vn? hēs portet pōd? alti? sup reb? n̄
oblig? vt z sētr. d. An. d. bu. l. mlti vi
de. it̄ simpli tenē q si vn? hēdū efficia
tur n̄ soluēdo alē ad restōez vsurari in
solidū teneat. qz dēs pōt n̄ficari vt ta
ctū ē q ad bōa ex vsura acq̃sita. ne ex
dolo alti? qz dēs qz modū cuz iactura
tertū. ff. de eo p quē facerit. l. h. z poitū
ē in dicto. s. 13. in additione. **D.**

D. done q vsurari? emit equū vel p
dū de pecūia vsuraria z donat bi? alti
postea efficit n̄ soluēdo. q̃r vtz debi
tor q soluit vsuras possit perē re illaz a
posseffore z ille teneat restituē? **R.** fm
Ray. z ille pōt perē z iste teneat restitu
ere. ex eo. cū tu. Succedit. n. h. res loco
p̄ciū sic ecōuerso p̄ciū loco rei. ff. de peti
hē. l. si re. Et hoc rez ē s. h. q̃r tales
rē hūit ex lucratiā cā. Sec? si emissz v̄f
alia cā n̄ lucratiā z bōa fide hūissz. Luz
hoc cō. Bos. z Hosti. Et add. r. Bos. q si
res illa ex cā lucratiā pueniat postea
ad aliū ex sū cā. z iste v̄lum? sunt ille q
potuit perē usuras. libat? ē ille cui res
p̄data fuit vt d̄ eū agi nō possit. ff. d. ac.
z ob. l. oēs debitorēz. Idēz Hosti. **A.**
Idē in sū. eo. ti. q. 55. Et de hoc lati? sup
vsura p. s. 13. in addit. ut tactū ē supra
in s. p̄cedenti. **D.**

A. Quid de regib? z p̄ncipib? q cū pos
sint nō opellunt ad restituēdū vsuras
R. fm Huil. dico q tenē etia si nihil
ad eos puenit. **A.** Idē in sum. eo. ti.
q. 55. Et de hoc lati? sup restō 7. s. 11. **D.**
A. Ut vsurari? teneat restituē q̃gd

de pecūia vsuraria lucrati? sit? **R.** fm
Ray. Si vsurari? ex pecūia vsuraria
negociat? sit z lucrati? vel emit ide p̄e
diū z fruct? p̄cepit nō tēf h̄ restituere
L d. Ul. z Tho. scdā scdē. q. 78. eo q tē
lucy n̄ ē fruct? pecūie s; hūane industrie
z possessio ē p̄a d tali pecūia ē res emē
tis z nō ei? a q accepta fuit vsura l; ei
sit obligata. **A.** d h̄ dictū ē. s. vsura
p. s. 13. i additiōe. **D.** s; fm q ponit
Huil. si hūit de vsura fra v̄f pec? tunc
q̃gd de fructib? illi? p̄cepit tenef resti
tuē. qz ex re alteri? hūit. **A.** p̄cedis
z his q dicūt in se. s. L d. Ul. z Tho. ut in
sū. eo. ti. q. 55. vbi fm Huil. addit. Idē ē
credo d lucro hito d re furta ut rapra
si ex eo p̄dia uel reddit? emāt. Et con. h̄
dcis Tho. z Ul. ut ibi. Et de sup̄dcis fru
ctib? z interesse lati? supra restitutiō p
s. 4. in additionibus. **D.**

A. Ut vsurari? teneat debitori ad oā
na? **R.** fm Ray. Tenet ad oia oāna q
ille p̄pter solonē vsure passus est. ut si
domū suā p̄p̄t h̄ uili? uēdidit. z si alia
adduxit. aut si p̄pter hoc ab alio sō usu
ra quesuit.

A. Qui restituēda sit usura? **R.** s; Tho
m. Snalit reddi d; ei a q extorsit ut
ei? hēdi. z si n̄ iueniāt ē paupib? erogā
da. ex eo. cū tu. **D.** si abis ē eo q usu
rari? transtulit se ad aliū locū. tenet ei
mittere sup̄ p̄p̄us sup̄tib? **D.** si ille q
hēbat recipere ab usurario uel hēs eius
trāstulit se alio. tūc mittet ei sup̄tib?us
illi? cui mittit: nisi expēse excederēt ro
tā sūmā. tūc n. d; paupib? erogari. z q.
6. anterior. ex d iudeis. cū sit. nisi q si d
prio ei? aduēt? sp̄at. tūc fiet. ut dēs est
sup̄. s. 5. L de usur. accepta. **A.** Idē i
sū. eo. ti. q. 55. Et de hoc lati? s. restō. i
p̄n? cū additiōe. **D.** De mā ista p̄la p̄it
colligi supra restō p̄ totū. Quō etia; in
dei opellūt restituē sup̄ usura. p. s. h.

Sus clauium p?

q ad excoicatiōes papales. i. q
rū absolō sedt aplice rebus. qz noticia
i p̄dcō cāu s̄fessorib? ualde ē nccia. de
q b̄. absolō p. s. 2. aliquid tactū ē. sed

hic dari? et plenius dicendum.

Prima ergo potest in decretis 4. q. 4. si quis
suadente vbi inno. dicit. Si quis suadente
diabolo huiusmodi sacrilegiu vicium incurrit quod
i. clauis vel in modachis violenter manum
ue cerit. anathemati vinculo subiaceat. et nul
lus episcopus illius presumat absolueri nisi mor
tis urgente periculo. donec apostolice spectui
prestat et ei mandatum suscipiat. hec ille.
Ad cuius intelligenda prestatendum est quod
appellat et quod huerit prima responsa. et
dicitur et quod cum origat. et de tali et intelligi
b. ut potest colligi ex notis p. d. de. de an
cho. i. c. p. de cle. du. l. i. c. Notum est in su.
l. i. c. 3. q. 2. de. de intelligi de quolibet
religioso et conuerso religioso. et eo. non
dubium. et sicut de moralibus et eorum queris.
et eo. d. moralibus. et d. intelligi de queris
q. renouauerunt. pprius. non autem de retinendi
b. p. p. ut notum in su. c. 1. q. 3. 4. vbi et dicitur
h. d. d. i. c. intelligendum de queris secu
larium ecclesiarum quoniam tradiderunt se et sua vi
uino obsequio. Idem est dicitur gl. i. c. non dubium
Idem quod intelligi de nuncio religioso. et
eo. religioso. s. p. l. i. c. Idem est vbi de here
mitis. Nam heremite et proprii heredes gau
dent priuilegio ecclesie. s. m. gl. i. c. q. de. 16. q. 1.
et foris fratres et sorores tui ordinis sancti
fratris. vbi notum de. de. d. i. c. s. p. l. i. c. i. u. f.
inu. s. m. fratres. Jo. de capistrano in suo de
sorio allegat etiam per plures alios nobiles
doc. v. Archidiaconum. Paulus de elea
zaris. et Jo. de lignano. in cle. cu. ex eo.
de sen. exco. et Henzilinus. et omnium Jo. de
Ymolat. et omnium Anto. de bu. in. c. rursus.
et q. cle. v. v. vbi dicitur idem de miserie iclu
sa. i. q. 1. d. persona. et d. s. r. i. b. et sororibus
fuit ordinis dicitur et eo. q. d. d. Henzilinus d.
Federici consilium et d. d. i. c. Allegat et no
tata p. de. de. i. l. i. c. p. e. t. i. d. i. c. s. p. l. i. c. Idem
et dicitur An. c. nullus. et de foro ope. dicitur
quod generaliter omnes persone que regunt viuunt se
ecclesiastice persone. non faciunt professionem
et gaudent priuilegio ecclesie. ut notum glo. et tex.
i. c. idem tenentibus. ad finem de elec. l. i. c. et non.
i. q. v. l. i. c. h. et d. m. a. z. obe. c. dilecta. i. gl.
de. quod facit dicitur ipse p. istis resuati et
maribus et miseribus. et d. i. c. sciendum quod non
solum de ille manum. i. u. c. q. p. curit aliquem

de p. d. c. s. p. sonis. s. et q. ea claudit. v. l. ali
qd. i. illa p. uerit ut m. l. i. c. s. i. b. i. b. m. o. i. s. offe
dit. v. l. s. exco. i. c. a. 2. s. 9. c. u. l. e. t. i. o. r. e. c. t. o.
ria i. u. r. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 4. c. u. l. e. t. i. o. r. e. c. t. o.
dum quod non solum quod facit aliquod p. d. c. o. r. i. c. u. r. r. i. t.
d. c. a. s. i. n. i. a. z. s. i. c. q. f. l. e. r. i. m. a. d. a. t. l. s. u. o. n. o. i. e.
factum ratificat. et eo. cu. q. s. l. i. c. 6. et in
his d. a. s. o. s. i. l. i. u. a. u. x. i. l. i. u. m. u. l. f. a. u. o. r. e. e. t. e. o.
n. u. p. et intelligit de consilio et si aliter esset
factum: quod nullo consilio p. t. i. c. i. p. a. t. i. o. r. i. c. r. i.
mine. et idem incurrit s. n. i. a. z. et non idem directoria
l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. c. u. l. e. t. i. o. r. e. c. t. o. An. de bu. i. d. c. c.
n. u. p. l. i. b. i. g. l. o. v. i. d. e. a. t. f. e. n. t. i. r. e. d. i. u. i. t. e. z.
p. d. c. s. p. o. s. t. e. n. t. i. e. s. et non intelligit de nudo
consensu quod obligat solum ad p. t. i. m. d. c. o. c. u.
q. s. l. i. c. de consensu cooptatio. ut notum glo. et
eo. q. t. e. et q. non obuiat. et eo. q. t. e. et l. i. b. i. g. l. o. a. u. t. v. i. d. e. a. t. f. e. n. t. i. r. e. t. n. i. b. i. d. e. m. d. i. c. i. t.
d. An. d. bu. q. c. o. i. s. o. p. i. o. e. q. i. c. i. d. a. t. i. n. c. a.
non patens haberi clauis et dolose non p.
hibes siue beat haberi in prete siue non.
et idem notum s. m. d. o. s. t. i. s. u. o. i. c. q. 3. 4. sed
qd de queris. et s. n. i. a. z. incurrit quod dicitur
i. u. r. a. f. a. c. i. t. e. t. c. u. u. o. l. u. n. t. a. t. e. o. f. f. e. n. s. i. q. c. a. n. o.
introducitur et non solum in fauore ordinari: s.
et ordinis ecclesie. et eo. c. o. i. g. i. t. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. i. n. i. a. z.
incurrit clauis uel s. i. s. p. o. n. a. t. r. a. t. o. a. i. o. p.
curies seipsum. quod facit i. u. r. a. f. a. c. i. t. o. r. d. i. n. i. c. l. i. c. a. l. i. s. u. i. u. r. e. l. i. g. i. o. i. s. et q. s. i. c. u. t. n. o. l. i. c. o. f. f. e. n. d. e. r. e. a. l. i. u. i. r. a. n. e. c. s. e. m. e. t. i. p. s. 3. q. 5. s. i. f. i. l. i. b. i. u. b. i. h. t. e. n. z. A. r. c. h. i. b. i. n. o. i. s. d. i. r. e. c. t. o. r. i. a. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m. a. n. u. u. p. s. t. i. t. a. e. x. c. o. i. c. a. t. o. n. o. i. r. r. o. g. a. t. u. t. s. e. x. c. o. i. c. a. 2. s. 5. p. l. i. c. 3. t. i. a. 2. s. 12. q. 1. s. i. c. i. d. u. s. e. t. q. i. a. l. i. q. u. o. c. a. i. b. e. x. d. e. a. i. n. s. e. c. t. o. e. m

gnificauit. de q̄ oictus ē sup abto p̄. §. 2.
x. 3. cū additōe. In 6. sūz z alie. q̄z p̄ia
ē d̄ i secutores cardinaliū cū oibz i deli
cto p̄icipatibz. ut si loci fuerit facien
aut fieri mādauit. uel factū ratū hūe
rit. aut cōsiliū dederit uel fauorē. aut po
stea recepraueit uel defensauerit sciē
eūde. Q̄es. n. p̄dci icurrūt excoīcatōem
a q̄ nō p̄nt absolui nisi a papa p̄ter q̄ in
moriū būtaxat articulo cōstituti. ex eo.
felicij li. 6. ubi ēt m̄te alie pene irrogā
tur z graues d̄ eosdē. Scda ē d̄ eligētes
seu assumētes aliq̄ ad regimē ciuitatū
Rome nō obseruata forma. c. fūdamē
ta. de elec. li. 6. Et si s̄ cōsentientes ele
ctōi. noīationi. sed assūptōi de ipsi scē
ad p̄dci. z d̄ obediētes dicit officialibz.
z d̄ i his dātes cōsiliū auxiliū uel fauorē
publice uel occulte. Nec p̄dci p̄nt absol
ui ab alio q̄ a papa p̄ter q̄ i moriū arti
culo. d. c. fundamēta. §. q̄ si fec. 2. §. 2.
prozes. Et h̄ cōit ip̄ accidit q̄n Roma
ad obia. nō ē aplice sedis. Tertia ē in. c.
q̄cūq̄. x. eo. de q̄s. excoīcat. p̄. §. 2. h. 2.
Quarta ē i. c. exur. q̄ fēmiat. Sitat. d̄ h̄
bo. fig. v3 d̄ glosantes declaratiōez. Ni
colai t̄m sup regulā frat̄z mior alit q̄
sit ibi destinātū. Item d̄ doctores seu le
ctores q̄ q̄ docēt i publico ex cēta scia
uiciat̄ itellē. dē declaratiōis. Itē d̄ faci
entes comētū scripturas seu libellū. ut
q̄ ex certa scia uel deliberatiōe destināt in
schol̄ seu p̄dicat d̄ regulā z statū frat̄z
minoz uel d̄ determinata seu aliq̄ de
determinat̄ i oca declaratiōe. Q̄es. n. p̄
de. icurrūt papale excoīcatōez. quibus
cūq̄ p̄uilegius nō obstatibz. ut ibi. Et d̄
hac excoīcatōe d̄ i tū. i. additiōibz sup
titulo. de sen. exco. z in directoria li. 3. ti
2. §. 2. cū se. An nō ē iuste q̄ sit uoca
ta qd̄ aliq̄ uidēt assēgē. at in p̄dci lo
cis nō fuisse de ea facta mentio p̄fri i
directoria q̄ ē nouissima. Et cū dicta af
ferrio sit d̄ iul coe. nō d̄ ei fidelē adhibe
ri nisi de ea bēat idubitata declaratio
ex de si. i. stru. pastozal. Sūt z alie i cle.
Tria ē d̄ i ḡtiores bēnice p̄ntat. ut alr
d̄ bēnicos p̄ntes officiu q̄ odii. grē. uel
amoris lūci. aut d̄ modi tpalis obiectū

d̄ iusticia z oīctaz suā omiserit d̄ quēq̄
pcedē ubi pcedēdū fuerit sup bēnica
p̄ntare. ac obiectū eodē p̄ntare ipsam
uel ipedimētū effici sui alicui iponen
do. cū sup hoc p̄sūperit q̄q̄ mō uexare
Nā p̄ter alias penas p̄ q̄tate criminis
iponedas eisde. ep̄o aut supriorz suspē
siois ab officio p̄ inenniū. alii vero ex
coīcatōis sniaz ipo facto icurrūt. a q̄ nō
p̄nt absolui nisi a papa p̄ter q̄ i moriū
articulo. z tūc satisfactōe p̄missa. nullo
i hac p̄te p̄uilegio suffragante. vt i cle.
m̄troz. ad si. de bēnic. Scda ē d̄ religio
sos q̄ cōcīs aut laicis nō hita p̄rochial
p̄sbi inia spali p̄sūperit m̄strare sac
mētū unctōis extreme. uel eucharistie
ut m̄mōia solēnzare. solēni b̄nācē
h̄z glo. ut i cle. de p̄u. religiosi. de q̄ sup
absolū p̄. §. 2. h̄. 2. ē de religiosiis. cū addi
tōe. Tertia ē d̄ religiosos q̄ excoīcatos
a canōe p̄tq̄ i canō. a iure exp̄lis uel p̄
p̄ntia sedis aplice d̄cessis euāez. uel a
snio p̄ statuta puīcialia ut synodalia
p̄m̄lgat. seu ut h̄b utamur eoz. a p̄ea
z c̄pa absolūe quēq̄ p̄sūperit. d. cle. re
ligiosi. Et h̄ noīe sine op̄bēat oīs ecclē
siastica cēsurā. Nec obtinē ista excoīca
tio si religiosus absolūer a snia iudici
ut nō. i. glo. c̄ cle. religiosi. Et idē nō i
directoria li. 3. ti. 2. §. 2. Et si snia iudi
cialit eēt lata a papa. Itē in directoria
e. ti. §. 3. 4. d̄ q̄ si religiosus absoluit a
p̄cto p̄p̄t qd̄ icurrūt q̄s excoīcatōez ex
coīcatū a canōe ut a statuto synodali
p̄uīciali. n̄ at ab excoīcatōe h̄z. P̄uī. nō
icurrūt excoīcatōez. cū aliō sit absolūe a
p̄cto z aliō penā seu uicū excoīcatōis
flaxāe. Nā ieq̄nt p̄les fmanētē i mor
tū p̄cto p̄p̄t qd̄ erat excoīcatū absolūi
tū rex cā. ex d̄ testibz. uicēs 2. i. si. Sic
excoīcat. z i reglar̄ ab excoīcatōe ab
solūit i iurēglat̄ate fmanēdo. ex d̄ se.
ex. cū illoz. p̄n. P̄teēta si h̄ ielligēt
d̄ p̄cto p̄p̄t qd̄ erat excoīcat. sic dic d̄
absolūtoe a sententia. ita dicēt a p̄cto.
ex de deci. ad audientia. Et q̄z p̄babit
p̄t religiosus factā excoīcatōem p̄ sta
tuta ignorare. q̄z i scō cōsistunt. z maxie
cū tal̄ n̄ teneat ire ad oīcia ep̄alia vt

archiepiscopus. id est excusat. **¶** Bull. q. 2. Ignorabat sacrilegium vel sodomitā vel fures i alia diocesi excoicatum. **¶** Alex. n. inlepori. i scō cōsistunt. i. id est p̄babit maxie ab exēpti ignorari p̄nt. ex d̄ ost. li. 6. r d̄ cle. ex. m. aplice. **¶** Iniaz canōis n̄ l̄ tali ignorāe. Et l̄ excoicatioē n̄ icurrat quā tñ peccat p̄ eo q̄ p̄ctōre decipit r seip̄. hec ibi. Quarta ē i cle. i. de penis. vbi d̄r. **¶** Si q̄ suadent diabolo i b̄ sacri legi gen̄ p̄cipit q̄ quēvis p̄tifficē iuu riosē t̄ remē p̄cussit aut cepit seu bā nuerit. v̄l hec mādauerit fieri. aut scā ab aliis rata hūerit. v̄l loci i his fūerit faciē. aut cōsiliū i his pedent. aut fauorē. seu scientē defensauerit eūdē i illi casti b̄ de p̄dici i qb̄ excoicatioē p̄ iā edcōs canones n̄ subiret. sit bi n̄re cōsōis au ctozitate nō obstante q̄cūq̄ cōsuetudi ne quā reputam̄ p̄p̄robare sacro con cilio poti⁹ corruptelā anathematizatio mūcro ne p̄cussus. a q̄ neq̄at nisi p̄ sūmū p̄tifficē p̄tifficē i articulo mortis absolui. Quinta ē d̄ religiosos r cōsōs seculares q̄ idu cū aliq̄s ad vōnēdū. iurādū. seu p̄mit tēdū. v̄l sepulturā eligat ap̄d eorū eccle sias v̄l ut iā electā v̄lū nō imurēt. Nā excoicatioē icurrunt. a q̄ ab alio q̄ a se de aplice p̄terq̄ i mortis articulo n̄ p̄nt absolui. ut i cle. cupientes. ad fl. de penis d̄ q̄ et. s̄. sepultura r i d̄n. Sexta ē i cle. quis. d̄ sen. exc. d̄ q̄ s̄. absoto p̄. s̄. 2. 1. 1. 5. d̄ his. Septia ē d̄ fr̄s miores q̄ tēpe iterdci recipiūt ad diuisa officia fr̄s v̄l sorozes de t̄no ordie b̄i Fr̄acisci. et si sup̄ hoc bi v̄l uti p̄ullegis q̄buscūq̄ mūn̄ extirerit. Nā icurrūt excoicatioē a q̄ p̄ aliū q̄ p̄ papā l̄ satisfactioē p̄misa p̄ locoꝝ ep̄os q̄ aucte aplice in hac p̄ te ip̄o iure fugiūt nō p̄nt absolui. v̄l in cle. cū ex eo. d̄ sen. exc. Et sic i corpore iur̄ vident eē. 17. vna i decretis. s̄. i de cretalib̄. 4. in sexto. r. 7. in cle. Sunt r alie i exuagātib̄. Prima ē illa Boni facii octauū q̄ incipit. Derestāte. d̄ excu terātes. demēbzātes. seu decoquentes defunctorū corpa p̄ ip̄is cōseruādis seu depozandis ad p̄tes alias. Nā excoica

tioē icurrūt. a q̄ absolui nō p̄nt ab aliq̄ q̄ a papa p̄terq̄ i mortis articulo. Et coꝝ pus sic tractatū eccl̄astica p̄uat sepul tura i odiū b̄ agētiū. v̄l ibi. De q̄ et ex coicatioē d̄r i directoria. li. 3. m. 4. s̄. 2. r aliqd̄ s̄. absoto p̄. s̄. 2. h̄atē q̄cūq̄ scōa ē alia s̄it Bonifacii octauū q̄ incipit. Ex coicam̄ d̄ oēs cuiuscūq̄ cōditōis existat q̄ aliqd̄ pactū fecerit. v̄l aliqd̄ p̄uū vel magnū p̄miserit. p̄missioē receperit. aut ex pacto seu p̄missioē occulta n̄ ma nifesta sub verb̄ gnālīb̄ vel sp̄alīb̄ ex p̄ssis vel n̄ ex p̄ssis aliqd̄ receperit d̄ q̄ cūq̄ re ac vtilitate p̄ aliq̄ iusticia seu gr̄a p̄ sedē aplice obtinēda. r d̄ p̄mit tēs p̄atē r accipietēs r d̄ sc̄itēs aliq̄nē d̄ p̄dici nisi i fra tres dies retulerint pa pe vel alci p̄ quez papa possit scire. r d̄ vtētes l̄ris seu gr̄is sic obtēt. Oēs enī excoicatioē icurrūt. a q̄ ab alio q̄ a pa pa absolui n̄ p̄nt nisi i mortis articulo r q̄cqd̄ ē sc̄eptū paup̄ib̄ eroget. nec gr̄a valz sic obtēta. v̄l n̄ d̄ directoria eo. ti. s̄. 3. cū se. Tertia ē Nicolai q̄rti que ici pit. Q̄li cāz. d̄ deferētēs p̄bita ad par tes i fidelīū. de q̄ sit cū m̄lti aliis ad idē tēdēb̄. s̄. faracen. s̄. p̄. Quarta ē d̄ re ligioꝝ cuiuscūq̄ ordis medicatū qui absq̄ sedis aplice l̄nia sp̄ali trāseūt ad quēcūq̄ ordiez mōachoz v̄l canōicōz regulariū seu ordinū n̄ medicatū ordi ne cartusiēsiū d̄uraxat excepto. Nā in gressus nō valz. r tā i grediētēs q̄ recipi ētes excoicatioē icurrūt. a q̄ ab alio q̄ a papa absolui n̄ p̄nt nisi i mortis articulo. ut i exua. Dartini q̄nti q̄ incipit. Nā ābitiose. scō. āno p̄ sui p̄ntificat. s̄. loco sūt aliq̄. d̄ simōiacos cōditā a Darti no q̄nto q̄ ab Eugenio q̄nto de qb̄ sup̄ simōia 7. s̄. f. l. i. additōe. Sexta ē sim ali q̄s d̄ eūtes ad fr̄a scāz et cā deuotiōis seu ex uoto sine l̄nia sedis aplice. r ab solutioē resnat pape vel sūmo p̄nario qui ēr p̄t iniaz ccedē r absolutioem cōmittere. ut p̄ i p̄ullegio sūmi p̄nariū. Septia est sim cōsāc d̄ laicos recipien tes in curia romana i fr̄as aplicas nisi p̄ man̄ pape v̄l bullatoꝝ vel alioꝝ qb̄ d̄

omni
form
pces
p̄ia
cepta
oēs r
emin
hēnc
na. fa
cūq̄
aha p̄
strāt.
unt v
deles
Et d̄ a
p̄stare
cūq̄
d̄ falsi
plicat
sūmū
gerēt
scē rom
mi p̄o
res off
eas d̄e
ferz. l
saracen
ta ē d̄
seu al
ducēt
ipediā
cuiusc
tus. s̄
venien
illos q̄
rā aliq̄
tes p̄
aut ex
terficē
dāt. s̄
nona p̄
gēdū ē
aucte
ex de
d̄ oēs
cūq̄ p̄
ad rom
cis rec

omissu. et absoluo referuat pape. ut p3 in
formulario cācellarie seu registro. In
pcessu quoq; anali curie cōtinet et alie.
Prima ē oēs hēricos et eoz fautores re
ceptatores ac defensores. Secunda ē ostra
oēs et singulos cuiuscūq; stat⁹ qd⁹ pre
eminētie aut oditōis existant. q pfdio
hēricis arma. eqs ferz. plūbū. lignami
na. sal. oleū. vinū. victualia. et alie que
cūq; ad usū hoīū ptinētia. aut queuis
alia pfdia publice vel occulte submini
strāt. ac p se vel p subditos afferri faci
unt vlt pmittūt. cū gb⁹ ipi hērici xpi fi
deles quolibz ipignare seu offēdē pnt
Et o a. hēricos hēricoz. ac cōtinentes. et
pstatē eisde i pmissis qñq; mō et qñt
cūq; auxiliū oñiū vlt fauorē. Tertia ē
o falsarios bullaz seu sraz aplicaz et su
plicacionū grāz seu iusticia cōtinentū p
sumū pōtifice vel vicecācellarium seu
gerētes vicef aut officiū vicecācellarii
scē romane ecclē de mādato eiusde sū
mi pōtificis seu vicecācellarii. aut gerē
tes officiū pōm signātes supplicatōes
eisdē. Quarta ē o oēs illos q eqt. arma
ferz. lignamia. et alia phibita deferūt
saracenis gb⁹ xpianos ipugnāt. Quin
ta ē o ipediētes seu inuadētē victualia
seu alia ad usū romane curie nccia ad
ducētes. vel ne ad curiā ipaz adducāt
ipediētes. et q talia faciūt vel defēdūt
cuiuscūq; fuerit ordiō peminētie et sta
tus. Sexta ē o oēs illos ad aplicā sedez
venientes et recedētes ab eadē. necnō et
illos q iurisdicōez ordiariā vel delega
tā aliq; nō hntes i eadez curia remanē
tes ppa aucte capiūt spoliāt et detinēt
aut ex pposito hberare mutilare vel i
terficē psumūt. et q fieri faciūt seu mā
dāt. Septia ē o oēs illos q i terris suis
nona pedagia iponūt. Forze h⁹ intelli
gēdū ē qñ fit sine iusta cā vel legitima
aucte vs sedis aplice ipatoris seu regi
e de h. sig. sup gbusdaz. s. p. Octaua ē
o oēs illos q p se vlt p aliu seu alias qñ
cūq; psonas ecclasticas vel seculares
ad romanā curiā sup eaz causis et nego
ciis recurrētes. illaq; i eadez curiā pse

quentes. aut pcuratores. negociōz ge
stoz. aduocatos. vlt pmozos ipozū
vel etiā auditores seu iudices sup ois
cāis seu negociis deputatos occasione
cāz seu negociōz hī. hberāt mutilant
vel occidūt aut bōis spoliāt cuiuscūq;
stat⁹ vel oditōis fuerit. Nona ē o oēs
mutilātes vtherātes et iterficiētes seu
capiētes et detinētes seu depdantes ro
mipetas et pegrīos ad urbē cā deuotio
nis et pegrinatiōis accedētes et i ea mo
rātes et recedētes ab ipa. et i his dantes
oñiū auxiliū vel fauorē. Et subdis i p
cessu. Eozūq; bona cōfiscam⁹. Decia ē o
oēs illos q p se vel p aliu seu alios dire
cte vel indirecte sub qñq; titulo vel co
lore occupant detinēt vlt hostilit discū
rūt seu inuadūt aut occupare vlt detinē
vel discurre psumūt i totū vlt in ptem.
aut q occupabūt detinebant et hostilit
discurrēt seu inuadēt alias vrbem regē
Scilie et Trinarie insulas. Gardinie.
Aozice trā citraz. primoniū bri. Pe
tri i Tuscia. ducatum spoleranū. Mar
chie ācomtane. masse trebarie. Romā
diolo. Lāpanie atq; Martime. punci
as et tras spāl cōmissiōis. ciuitatesq; ec
clesie Bononiēse. Ferrariēse. Beneuē.
tanā pusinā. aumoniā. ciuitatez castelle
Tudertinā et alias ciuitates et terras. et
alia loca i iura ad romanā ecclēsiā spe
ctātia et ptinētia. et adherentes et fauto
res et defēsores eoz. seu i his dātes cū
dē oñiū auxiliū vel fauorē. nō obstar
b⁹ gbuscūq; pūilegiis cuiuscūq; sub qua
cūq; forma hboz ocessis q; excoīcari nō
possit. seu q de ipso excoīcatio nō itelli
gat. nec i cōsuetudin⁹ et obseruātiis scri
ptis et nō scriptis. ac alitis oñis gbuscūq;
Oēs poci casus cōtinent i pcessu Luge
ni qñ scō āno 7⁹ sui pōtiscat⁹. q inci
pit. Excoīcam⁹. Et ibi subdis. De gb⁹ q
dē iniis null⁹ p aliu q; p romanū pōti
ficē. nisi dūtaxat i mortis articulo cōstitu
tus possit absolui. nec ēt tūc nisi de stā
do ecclē scē mādāt satisfactōe vlt suffi
ciēti cautōe pstiti. Illos āt cuiuscūq;
fuerit peminētie. dignitarj ordiō. oditio

ius. aut statuti. et si pontificali uel alia q
 uis dignitate p'dictos. q d tenore p'mu
 talib' uel eoz alius seu aliqb' absol
 nis b'nficiu ipede d fco p'supserit. excōi
 canōis. z anal' h'z inia inodam'. eisq; p
 dicatōis. lectōis. administratōis sacroz. z
 audiēdi cōfessiones officia interdici'm' bec
 ibi. Undecia ē q nōt f'z host. i. fū. l. 3. r. i.
 33. q. 34. circa mediu. vbi d'. 'podie p
 ceptū ē q i l'ris ofi pape nec i magno
 nec i puo audeat q's manu apponē et
 l'ras vnica v' p'uctum unicū corrigēdo
 excepti officialib' qb' b' omisū ē. Alio
 gn manu apponēs ex canōe lato in cu
 ipo fco inia excōicatiois iurrit q n
 pōt p aliq' curia sedē ap'lica relaxari.
 Quoddecia ē d' piratā q l'it n p'nt absol
 ui nisi p papā f'z aliq's. Qm' z i. c. excōica
 tō. ex d' rap. nōt. d. An. de b'n. f'z Jo. an.
 q pirate sel' in āno excōicāt' ex ore pa
 pe. Deciatertia f'z aliq's ē d' oēs scisma
 ticos q l'it sūt excōicari p p'cessū curie
 z absolō referuat pape. Aliē sūt ex pui
 legus. vñ sic a fidedignis p'cepti igredi
 ētes mōasteria mōialiu'z ordis p'dicato
 rū p'c'p' i cāib' n'ctitat' i eoz ofiōib' de
 clarat' ut p medēdo v' administrādo sa
 cfa i'firmis. seu p reparādis edificus. si
 ne inia pape v' ing'it ordinis p'dicator
 excōicatioēz iurrit: a q absolui nō p'nt
 nisi p papā v' p d'cti m'g'z. v' p illū cui
 omisūz fuit ab aliq' eoz ut p i bulla
 odis p'toz. Itē igrediētes mōasteria scē
 clare. nisi i casib' i eaz ofiōib' c'cessio.
 sū inia pape v' ei' cui a papa fuerit cō
 missū. excōicatioēz iurrit: ut p ex bul
 la Grego. noni. q incipit. z si oium. At ho
 die et' absolō pape resuat: ut p ex bul
 la Eugenii q'rti cui' cop'ia ego uidi. sūt
 z alie excōicatioēs iur' i. q ipo iure irro
 gāt. qz absolō pape n' resuat. z a gbus
 epi p'nt absolui. de qb' s. excōica. p. 6.
 r. 3. Et sūt aliq' i gbusd' exuagatib'
 qz p'ma ē d'ndicti vndecimi q incipit.
 Qula nōnulli. d' q. s. papa. 6. h. Q'cōa ē i
 exua. Job. 22. q incipit. Scā romana. d' i
 uenietes nouū ordinē seu religiōēz. seu
 huius noue religiōis assumētes sū spā

li inia sedis ap'lice. z d' epos z q'scūz pla
 tos eis i hoc fauētes: ut p i bi. Tertia ē
 d' absoluentes p'cessū curie. et si fuerint
 pot'fices. v. r. 6. 2. s. l. u. oēs p'dci. Q're
 et alie excōicatioēs ponūt i directoria
 late i cilio d'yturicēsi. p'sertiz i l. 3. r. i.
 2. 9. 23. cū mult' s. Dec' at excōicatioēs
 p'fati cilio nō obinēt nisi i regno fran
 cie. ut nōt ibid' eo. n. 9. 22. 4. Jo ipsas b
 ponē n' curo. Itē de casib' ep'alib'. s. cō
 fessor p. in pncipio. cū additōib'

Huius clauum 2°.

q ad absolōis formā z spāles
 z cōez. q ad spāles. i. sup' excōicatioē ma
 iori sciendū q g'nc' regunt. Primū ē
 q absolūes p'atēz absolūendi h'eat o
 dinary siue delegatā. al' absolō nulla
 ē. ex de pe. z re. ois. imo sepe ipse absol
 uēs remanet ligat' cū singulari absolū
 to. vt i cle. religiosi. de p'uilegi. z lat' i. l.
 patebit. Secūdu ē ut sigs excōicar' est
 p notoria offensa i p'ximū nō absolua
 tur nisi p'us satisfecerit si pōt. ex d' xbo
 sig. ex pte. p. z nōt in sū. l. 3. r. 33. q. 103
 ubi ē d' q si offensa notoria sit d' deus
 t'm' omisū. absolui pōt z d' excōicar' et
 anteq' satisfactio p'nie adiptera fuerit
 aliogn p'lerunq' nimis diu staret excōi
 cat'. Dec' i offensa d' hōez. Et b' p'serti
 obriner qñ in aliq' iure exp'mit q q's n
 absoluat nisi satisfactioē p'missa. ut ex
 sup'dcis parē pōt multis casib'. z in p'ca
 q. 103. subdit. 'papa n' p'dcā i absolōne
 nō seruat. qz ic'diarios z alios excōica
 tos remittit absolutos nulla p'missa sa
 tisfactioē mādāt tñ q nisi satisfecerint
 i eadē retrudāt inia: z iō fac' hoc papa
 p'p' distātā. z qz piculū ē i mora. d' i c
 at i iuria notoria siue manifesta qd idē
 ē q ad hoc. ut i. d. c. ex pte. d' xbo. sig. qñ
 offensa nō fuerit p' c'fessionē v' legitiaz
 p'batioēz seu rei euidentia q nlla sig. cū oli
 tergueratōe celori. ex d' xbo. sig. cū oli
 Qd si excōicar' nō pōt satisfacc' i totū
 v' in p'te d' absolui. recepta. ab eo p'us
 idonea cautō. q si ad pinguioz formā

nā deuenēit satisfacti. ex de solu. **O**do
arans ubi dicit glo. q. cautio idonea dicit
tur p. pignora vel fideiussores. qd si nō
poteat fieri dicitur p. pignora quas pōt. i. iurato
ria. Et idē et ipoztat cū dicitur sufficiens cau
tio. vt i. o. c. ex pte. z ibi glo. Et i. d. c. patz
q. si cautio p. sita absolui dicitur excoica
t. qn ē offēsa dubia. vl. qn qd excoicat
ē p. orācia. Et l3 qd si dca satisfactio
vt cautio absolui nō debeat. si tñ fuerit
absolut. absolui tenz. s3 peccat eum ab
soluēs sū iusta cā s3 glo. Ray. z i. sū. l3.
s. it. 33. q. 12. z sup. absolui 4. qd pōt itel
ligi vtz nisi i. aliq. iure p. ticulari aliud
sit expressuz sicut patet in excoicatio
nē ex p. cessu curie. de q. s. c. p. r. o. s. si
milit ē i. aliq. casu ipores satisfactio non
d3 nec pōt absolui an satisfactio d3 pre
terit. i. mortis articulo. ut i. cle. volētes. b
beret. nec valz remissio. Tertiū est q.
excoicat. d3 iurare stare mādatis illi.
qui iurat p. pōt eū absolui. ut ex de sen.
exco. ex tenore. Et sic iurabit stare mā
datis sacm pstantis. Et idē ipoztat si
iuret stare mādatis ecclie siue iudicis
siue q. parebit iuri. qd notat in sum. in
dicta. q. 103. ubi subiungit. Mētra tñ for
ma iuramētū ipsius absoluedi ē. vt dicit
Lauri. q. stabit mādatis ecclie. Idē di
cit glo. Ray. Sed Hof. magis approbat
q. iurz stāe mādāt. p. lati. i. iudicis qd id
dicit eē qd ecclie bec ille. Ex quo oīa
p. dca idē ipoztat clari. z tuti. vt q. ab
soluend. iuret stare mādatis illi. q. ipz
p. tunc absoluitur. q. dicit excoicato.
Iura q. pareb. mandatis meis. ocō. c. ex
tenore. ubi hoc clare mōstrat. Et vt iu
randū sup. sancta euangelia dei s3 In
no. i. c. z s. xps. de iure iuran. ubi dicit q.
nulla vel modica oīa sit siue iuret qd
super scā dei euangelia siue sup. reliq.
as siue tñ dicat p. muto i. fide mea. Tñ
i. his q. in iure p. ciunt. ut est iuramen
tū testis z calūnie sp. iurandū ē sup. scā
euangelia. s. de iura. calū. c. vlt. z. xi. q.
i. testimoniu. Et idē dicit de oībus aliis
iuramētis que a iure vel a iudice uel a
p. ribus ex necessitate deferunt vel si p.

res promiserint iurare nulla forma di
stincta. bec ille. Et vt q. debeat iurare
tactus euāgelis. nisi ab epō q. iurat tñ
p. p. liti z nō tactis euāgelis. d. c. si de
iura. calū. Et l3. Post. dixerit iuramen
tū eē de suba in tñ q. sine illō nō tenet
absolutio tñ glo. in. c. cum desideres. ex
de sen. exco. dicit q. absolutio tenet. l3
nō debeat excoicat. sine iuramento ab
solui. Et hoc tenet cōter doc. ut patz ex
ibi notatis p. dñz. An. de bu. z nō in. d.
q. 103. in sum. z sup. absolutio s3. Immo
et iuramētū nō d3 dari illi q. p. sumis nō
suare. ut colligit ex rōc. c. ex tenore. z ex
ibi notis p. glo. ex de sen. exco. Et b. et
tenz. Ray. ut et nō i. sū. l3. t. 33. q. 11.
Ubi nec sct. p. iur. neq. pueris an. pubra
tis annos pstantū ē. 22. q. 5. paruuli. z.
honestū. De maiorib. aut pueris relin
quendū est arbitrio iudicis vtz sint ta
les qui iurare debeant uel nō. ut z nō i.
sū. eo. t. q. 104. Quartus est debet. mo
dus. Ubi de sen. excoic. a nobis 2. d. Ab
solonis forma seruet. z fiat cum p. niali
ps. z tā orōne dñica q. alta cōsueti. Et in
relligit de ps. misereere. uel cum alio pe
nitēciali fm glo. Ray. ut z nō iur in dca
q. 103. ubi ē d. fm Post. l3. Ray. q. ho
nestuz z cōsuetū ac tutū est q. fiat hoc
mō. Et expoliabitur excoicatus uestib.
z ponat se an. ianuās ecclie. p. stratus
uel flexis genibus corā illo q. eū absol
uere d3 q. absoluens tenebit xgas uel
corrigias i. mād. z dicēdo ps. misereere
mei de. xberabit eū p. cūdo sct. in q.
libet xsu uel mag. uel min. vl. leui. z
acri. fm cōtate cōmunicie Et p. ps di
cat. gha p. i. z c. kyriel. xpet. kyriel. p. n.
Et ne nos. Saluū fac seruū tuū uel an
cillā tuāz uel seruos tuos uel ancillas
tuas si plures sunt. Nihil p. ficiat inimi
cus i. eo uel ea uel eis. Isto eis vl. et dñe
tur. for. a facie inimici. Domine exa. z. cla.
Dñs vob. z cū. Orem. De. cui p. p. iū ē
misereere sēp. z parcere suscipe depreca
tōez nřaz. z hūc famulū tuū quez excoi
cationis cathena constringit. misereere
tue pietat. absoluat. p. xpm dñm nřm.
Dicat postea auctoritate dei oipotent

ac beatorum Petri et Pauli. et ecclesie
sancte sue et nostra absoluiimus te a ta
li sententia et restitum? communioni et
participationi ecclesie et omnium fidelium et
ecclesiasticis sacris. Ideo in directo
ria. l. 3. ti. 5. h. 27. nisi qui ibi ponit quod po
test dici dea ofo. de cuius p. 2. ubi est ofo
pra. q. 8. de q. 1. Item potest quis scire et se ab
solutum a pluribus excommunicationibus secundum Ray.
ut notum in su. l. 3. ti. 3. q. 120. ubi dicitur quod
absolueno si habet praeteritum dicitur potest. Absol
uo te ab omnibus excommunicationibus his quas co
fessus es. et ab his quas non habes in memo
ria si quod forte sunt. Item glo. Ray. super verbo
in memoria. dicitur quod ipetrat absolutionem a
papa vel a legato. caute facit si se facit
absolutum ab omnibus excommunicationibus et pecca
tis de quibus non recolit: quia tunc si postea
recolit de aliquibus non tenet iterum abso
lutionem ipetrare. Item de peccato teneat si sit
mortale confiteri. Item ut notum in dea. q.
103. in forma absolutiois illi qui solenni
ter anathematizatus est ab episcopo predicta
multo fortius sunt obseruanda et praeter alia
ut p. 3. x. l. q. 3. cum aliis. ubi dicitur quod si excom
unicatus vel anathematizatus per penam ductus
veniam postulet et emendationem promittat
episcopus eum excommunicat animum ianuam ecclesie
venire debet. Item presbyteri cuius eo quod eum
hinc inde circumstare debet. Et si ille ter
re praestrat veniam postulet et de futuris
cautelam spondet: tunc episcopus apprehensa
dextera in ecclesiam illam introducat et co
mune ei christianorum reddat. Item per penales de
ceterum cum istis precibus Kyriel. per nos. saluum
fac. etc. ofo. Presta quoniam sumus domine huic fa
mulo tuo digne penam fructus. ut ecclesie
rue sanctae cuius integritate deuiauerat
peccato admissorum suorum veniam consequere
do reddat innoxius. per dominum nostrum Iesum
christum filium tuum. Et habet postea in dea. q. 103. e
sciendum quod in precibus seu orationibus promissio
quod facit sacerdos ante excommunicationem absol
uat non intelligit precipare ei in oratione
iura et si ipse excommunicatus respondeat: quia non
sunt hec in fauore carnalis vel temporalis ex
communicationis. Item per propter salutem anime ut re
conciliari ecclesie. Item talis sacerdos in hoc
non peccat. ex eo. cum voluntate. Item q. 4.

qui peccat. Predicta autem solennitas non
requirit in absolutione a minori excom
municatione. ex eo. Item in maiori autem si
ne causa omitti non debeat. tamen si omittat
absolutio valet. Item glo. in deo. c. cum ali
quis. dicitur quod cum quis possit simpliciter verbo ex
communicari. ex de eo. q. re. 02. sur. c. p. sic et simpli
ci verbo potest absolui. ex de re. iur. ois res
Et ad hoc et facit quod dicitur in sum. l. 3. ti.
33. q. 112. secundum glo. Ray. v. 3. quod si quis absol
uat etiam ipenitentem et ignorantem et ab
sentem Item non debuerit facere tamen absolutum uo
let. Et in dea. q. 103. ofo. etiam secundum hosti. quod
non omnia supradicta sunt de suba. imo de
bonis et ad instructionem simplicium sacer
dotum hec scripta sunt. ubi et ofo. secundum glo.
Ray. quod si mandatur papa vel legatus ali
quem absolui in forma ecclesie etiam illa
omissa tenet absolutio. Nec. sic man
dat absolutio sub conditione ut sic de mu
batur praeteritum absoluen di si seruauerit
formam. Item duo mandantur. scilicet quod absoluat
et quod formam ecclesie seruet. Et quoniam iura
mentum omittit siue scient siue ignorans
tenet absolutio dummodo dicat. Ab
soluo te ab ista excommunicatione vel equi
pollentia verbo sine quibus non dat abso
lutionem nisi a papa qui salutando potest ex
communicatum absolueret. sicut et princeps sola
voluntate potest manumittere. Item 3. manu
miser. cum apud. hec ille. Licet papa possit
per deo mandare absolueret. tamen non presumit sic ut
sunt absolueret nisi clare aliquando ostendat
ut in cle. si. de sen. exco. Item quod dicitur glo.
Ray. de omissione iuramenti idem etiam
intelligit de omissione aliorum: ut clarius
per in su. co. ti. q. 112. de quo. s. dictum est.
Omissio igitur dicte solennitatis regu
lariter non viciat absolutionem. licet non
debeat omitti sine causa. Et causa autem
sic. puta si quis esset excommunicatus secretum
Nam per dictam solennitatem non de
bet peccatum secretum deductum in publi
cum contra id quod precipit in cois. ex
de pe. 2. remis. Item quando prelatum
viderit dictam solennitatem non serua
re expedire ad proximi salutem. Unde
habet Thoma. 2. Al. 2. in sum. co. ti. q. 113. et inuit
ab excommunicatione per absolutum. Item quod manet

ordimacia pōt aliquis discretē excōica
tionē iuste latā remittere si uiderit sa
luti ei⁹ expedire sicut⁹ medicinā excōi
catio lata ē. Itē iusta cā pōt eē infirmi
tas. tū qz iusta ex pōcōis seruari nō pos
sent. tū ē qz saluti infirmi posset qñqz
magis expedire ecām solennitate non
seruari. tūc. n. nō deberet seruari nisi i
aliquo cāu pticulari inq aliud expmar
sicut p3 in pcessu curie. de q sup. Quin
tū est qz absoluto stant mādata iusta
z rōnabilia. al posset appellare. ar. ex d
pā. c. fi. z de app. vt debitus. z nōtur in
dā. q. i. o. z. Precipue aut in iungendus ē
excōicato a canōe vt de cetero nō faci
at illud ppter qd fuit excōicationē liga
tus. i. d. illū canonē nisi i casibus a iure
ocessis. ex eo. ex tenore. Et si qz fuit pro
pter spāte impedimētum absolut⁹ in iun
getur ei qz illo cessante sine negligen
tia se repñt ei a q fuerit absoluedus
mādata ei⁹ sup bis p quib⁹ excōicat⁹
fuerit hūi⁹ recepturus z satisfactur⁹.
put iusticia suadebit. ex de sen. excōi.
eos. li. 6. z nōtur in sum. li. 3. ti. 33. q. 15.
Itē defunct⁹ i excōicatione si in eo ap
paruerint signa pñie poterit ēt p⁹ mor
tē absolut ab eo vel de eius auctorita
te a q fuerat in vita absoluedus. ex eo.
c. a nobis. 2. Et si de scō fuerit i cimitēio
sepult⁹ non exhumabit⁹: s; si alibi sit se
pultus exhumabit⁹ z postea absoluet.
vt dicit glo. in dcō. c. a nobis. z demū in
cimitēio sepeliet. Poterūt ēt ossa z cor
pus si sunt sup terrā. vel sepulchru⁹ si
sint in sepulchro hberari. sicut fit circa
viuos z absoluet cuz ofonibus sicut vi
uens. dicto. c. a nobis. ad fi. z nōtur i sū.
eo. ti. q. 21. Quo hō ad formā absolutio
nis cōez v3 qualis sacerdos d3 absolue
cōiter sibi cōfiteres. aduertendū ēz Al.
z in sū. li. 3. ti. 33. q. 89. qz d3 dici sub mō
dicatiuo ppter facti certitudinē. Pre
cedens aut de pcatō ē de bñ eē z nō de
eē sacri. Itē cōit of sic. dñs te absoluat.
z ego te absoluo a pcatō tuis in nō. pa. z
fi. z spi. san. amē. Ibo. ēt recordat. Dicit
enī qz de suba forme ē. Ego te absoluo

s; premittit ofo. **D**ifereatur tui omni
potēs deus zē. ne effectus sacramēti
pediatur ex parte penitentis. Item qz
sacerdos nō ppa auctoritate absoluit
s; qñ minister. ouenient aliqd apponit
qd ptinet ad pñā auctez. s. dei. ut dicat
Ego te absoluo in nō. pa. z fi. z spi. san.
Amen. vel p virtutē passiois xpi. uel au
ctozitate dei. Quia tñ hoc non ē de tñi
natū ex hōis xpi sicut i baptismo talis.
appositio relinquit arbitrio sacerdotis
Itē sū Ibo. z in sū. eo. ti. q. 90. ipositio
manuū sacerdotis nō requirit in sacro
pñie qz non ordinat ad cōsequendā ali
quā grē excellētis s; magis ad remissio
nē pcatōz. Tñ magi in hoc sacro ppetet
crucis signario i signū qz p signū cruci
xpi remittunt pcatā z tñ nō est de neces
sitate sacri. hec ille. Itē s; Ibo. in qdaz
qōne de quolibz. z i sū. li. 3. ti. 34. q. 10.
laudabil⁹ i cōfessione a sacerdote adici
tur. Autēqd boni fecer⁹ sit tibi i remis
sionē pcatōz. qz op⁹ qd fit ex iniūctōe sa
cerdotis dupl⁹ valet penitēti. v3 ex vi
opis. z clauum. z magis valet ad expi
andū pcatā qz si ex pprio motu idē op⁹
homo faceret. Et eadem ratōne Ray. z
host. dicit vt ponit eo. ti. q. 105. qz cau
te z discretē sacerdos post inuincā pe
nitētā dicit penitenti qz oīa bona q se
cerit z oīa mala que sustinuerit. ei pfi
ciant ad salutē. z pro pñia hec oīa inuū
gat. Oīa ergo pdcā sunt de bñ esse. z de
suba ē. Ego te absoluo. non forma ul⁹ oī
do hōoz. cuz nulla scripta uel de certo
sit statuta sū hōoz effectus. ut ex pze
dictis colligi pōt. Itē ad hec hōa absol
uo te d3 addi illd sup quo absolutio de
terminat. v3 ab hac excōicatione maio
ri vel minori. ab una. vel a pluribus s; p
tatem absoluentis. z sū qz ei sū deū
visum fuerit expedire. Sed tutius ē in
cōi absolutione non expiari nisi de
minori. Itaz incauta absolutio a maio
ri excōicatione potest aliquod pericō
sum inducē. vt in cler. religiosi. de pñile
gl. Post absolutionem ab excōicationē
potest absoluens si ptatēz habeat z ei

videbis expedire dicē. Et dispēso tecuz
sup hac vl sup his irregularitatib⁹ rē. z
dicē. Iteruz absoluo te ab hoc pctō vel
his peccatis. seu ab oibus peccat⁹ tuis.
fm limites sue ptatis z scdm q⁹ necessi
tas regierit. Forma igit⁹ absolutionis
cōis pōt eē ita scripta vel equipollens.
Misereat tui oipotēs deus. z dimissis
oibus peccatis tuis pducat te ad vitaz
eternā amen. Indulgentiā z absolutio
nē oium peccatoz tuoz tribuat tibi oi
potens z misericors dñs. amen. Dñs nř
Iesus xp̄s per suā pñsimā mīaz z san
ctissimāz passionem te absoluat. z ego
auctoritate ip̄ius qua fungor inquatū
posuiz z debeo absoluo te ab oi vīculo
excoicationis minoris si teneris. z resti
tuo te scis factis ecclesie si indiges. Pre
tū absoluo te ab omnib⁹ peccat⁹ tuis
confessio z oblitis. mortalibus z venia
libus. z circūstantiis eoz quocunq⁹ z q⁹
litercūq⁹ offendisti deū creatore tuum
aiam tuam. z pñmū tuuz. Oia bona q⁹
fecisti z facies z aduersa q⁹ sustinuisti
z sustinebis sint tibi i pñiaz z remissio
nē pctōz tuoz z in augmentū gratie vi
uue. in noīe patris z filii z sp̄itus san
cti. Amen.

For. Atz vir possit irrita
re vota vxoris. hēs. s
votū z s. p. p. totū. Utrū vxor
possit facere elyam sine licentia viri. s
elya 2⁹ s. 3⁹

Atz vxor i 2⁹ mīmonio possit de re
b⁹ cōib⁹ puidere filijs ex p mīmonio.
fm **Quil.** Si filii pñci nō hñt aliq⁹
actōem s mīem. nō pōt illa s phibitio
nē mariti aliquid eis dare. s si habēt
actionem contra matrem. vt quia obli
gata ē eos alere cuz sint impuberes. ul
qz ambo coniuges possident bona illo
ruz. vel ex alia iusta cā. maritas quidē
tenet eos alere. qz mater cū suis oneri
bus ad marituz trāsiuit fm aliquoz cō
suetudinē. Sed tñ qz maritus babz ad
ministratōem. vxor s ill⁹ phibitionez
nō debet eos alere nisi in extrema ne
cessitate. potest tamē pcurare q⁹ ma

ritus ad hoc p iudicē appellat. **A.** 1⁹
in sum. li. 2⁹ ti. s. q. 29. ubi z addit fm cū.
Quil. Si aut⁹ filii nullā habent actōem
s mīem. nō tenet marit⁹. nec illa debz
contra phibitionē eius aliquid eis da
re. Formare tñ pōt in dubio sibi largā
sciam. hec ibi. Et hoc de rebus cōibus
ubi est cōsuetudo q⁹ maritus hēat illo
rū administratōem z nō vxor. ubi hō
nō est talis cōsuetudo. possit vxor sicut
z maritus. cū i re cōi glubet habeat ius
eq̄le. ff. p. socio. p. 20. De reb⁹ hō mariti
clay ē q⁹ non potest dare s eius uolūta
tē nisi in extrema necessitate alif omite
ret furta. ut. s. furtum. i. pñcipio. **D.**

Quid si vxor hñs uix p digum celae
aliquid de reb⁹ cōibus cū uiro? **fm**
Quil. Si bona fide hoc faciat ut sibi z
uiro loco z tpe pvideat q⁹ eas male cō
sumeret non peccat nec tenet obedire
uiro si phibeat. aut sibi tradi petat. cū
in tradendo inuaret eum ad peccatūz.

Idem in sum. eo. ti. q. 30. **D.**
Atz vxor teneat seg viz q̄cūq⁹ iue
rit? **fm** **Quil.** vir tūc tenet vxorē seg
qñ ex nectia cā abest. s vxor tenet seg
viz ex q̄cūq⁹ cā recedat. s. domicilij
transferrēs: nisi veller eā trahē ad pec
catū: ex de diuoz. que sūt. Sec⁹ tñ si eēt
vagabūdus. 3. 4. q. 2. sigs nectitate. **Idē**
Der. z **Posti.** Et addit **Posti.** q⁹ in vo
to vltamarino vxor pōt seg viz vl re
manē si voluerit: sicut etiā in oi itinē
volūtatis cū pposito fuertēdi. **S.** vbi
trāffert domiciliū pñte tenet euz seg
iz. q. 2. vna q̄q⁹. Et facit ad hoc s. voruz
3⁹ s. pñ. z se. **A.** **Idē** in sū. li. 2⁹ ti. 2. q. 51.
Et addit fm **Posti.** q⁹ si aliq⁹ mulier h⁹
pacto vl cōditōe vl mō debet alicui i vxorē
q⁹ sp̄ insit⁹ debeāt morari z i certo lo
co forte i domo amicoz ip̄ius mulieri
pactū seruādū ē. In traditōe. n. rei sue
pōt glubet qd vult pactum apponere
nec ē i legē: imo potius fm legē: qz sit
morari debēt. 4. q. 2. si qz nectitate. Et
sic dico pactū seruādū: nisi aliq⁹ nectitas
supueniat q⁹ ipediēt nō possit marit⁹
cōmode remanē: puta pñt inimicitias

Et si iste zelus sit circa bona honesta lau-
dabilis est sicut illud i. Cor. 14. Emula-
mini spiritualia. Et aut de bonis temporalibus
sicut homo tristetur quia temporalia defunct
possunt esse cum peccato, sicut patet supra auaritia.
s. p. Et si homo aliquis doleretur de bono
alterius in quantum alter excedit ipsum
in bonis, tunc est invidia, ut dictum est
supra invidia. s. a. **A.** Zelus etiam ca-
pit per feruorem seu commotionem diuine ca-
ritatis ps. 68. Zelus domus tue com-
edit me. Et hoc zelus me fratrem Nicolai
de austro ordinis minorum indignum per alii
quali simpliciorum subsidio ad hoc supple-
menti compilatores commouit: quod fauente
domino nostro Iesu christo excepta tabula ca-
pitulorum et abbreviaturarum et Ricarum ex-
pletum est apud nostrum locum prope Medio-
lanum sancte Marie de angelis nuncupa-
tum et vulgariter sancti angeli. **PLIII**
KLIII. Non enim brachis die sabbati, primi
ante aduentum hora quasi sexta. Et omnia
que in eo ac ceteris opusculis per me
compilatis compilatis ve incaute seu minus
perite posita continent, peritorum et perfectiorum
sacrosancte ecclesie submitto correctori.

Acto Deo.

BIBLIOTHECA
VNIuersitatis
GRADUENSIS

Primum consilium domini Alexandri de Neno
Vincentini iur[is] viri[us]q[ue] doctor[is] contra
Iudeos fenerantes.

Noie om[ni]u[m] n[ost]ri ihesu xpi eiusq[ue] glo
riosissime m[er]itis virginis Marie,
gloriosi doctoris Hieronymi: ce
teroz doctor[um] ecclesie totiusq[ue] celestis
curie. Amen.

Casu in q[uo] regit[ur] sui vt cōsi
liū edā sola dubia designabo:
q[uia] ex ip[s]is p[ro]phēdes calus figu
ratio. Quinq[ue] g[er]o sūt dubia.

Primū an peccent iudei fene
rādo xpianis. Scd[us]. An eccl[esi]a
de h[uius] p[ar]te se deat ipedire. Tertiū. An
ecclesia deat tolerare vt cōsentire huic
p[ar]te p[ro]p[ter] mai[us] malū vitandū vel p[ro]p[ter]
mai[us] bonū q[uo]d exinde h[ab]it[ur] seg sperat

Quartū. An p[ri]ncipes seclares vel cōi
rates vel ocula ciuitatū possint iudeis
dare l[itte]ras fenerādū. Cū iudeis possint
pacisci vt fenerent xpianis cā maioris
mali vitādū: vel boni q[uo]d exinde seg p[ro]r.
z an p[ro]p[ter] hoc icidat i penā cle. vnice. de
vsuris z. c. i. eo. ti. li. 6. z i alias penas i
iure exp[re]ssas. Quintū. An pa
pa ex cāis p[re]dicis possit cōcedē cōratib[us]
vel ciuitatib[us] vt ex disp[en]satiōe ap[osto]lica
cōducant iudeos ad fenerādū faciēdo
eū eis pacta put cōsueuerunt.

Primū dubiū.

Losiosissimi redēptoris noie
repetito. q[uo]d ad p[ri]mū dubiū. s.
an iudei peccēt fenerādo xpia
nis.

Brūs Tho. scd[us]a sbe. q. 78. arti. p. z
oēs theologi tenent q[uo]d sic. Idē tener Tho
sti. i sūma de vsuri. s. an aliquo casu. de
s. Idē tener Jo. an. i. c. cōquest. de vsu
ris. Idē tener Bur. Card. z cōter oīs
doctores in d. cōquest. Idē tener Ar
chi. z Jo. d. fantucis. i. c. ab illo i. 4. q. 4.
z Ray. in sūma de vsuris. z ē cōis opio
theologoz z canonistaz. S; aliq[ui] docto
res n[ost]ri t[em]p[or]is nescio q[uo] spū ducti nō sunt
veriti cōsulare q[uo]d iudei absq[ue] peccato
possint vsuras recipere a xpianis. Nec se

ab hoc retraxerūt p[ro]pter auct[orit]ē theolo
goz z canōistaz q[uo]d sūme auct[orit]ē. cū eoz
dca vt auct[orit]ē i iudiciis allegent. z fin
ip[s]a cāe decidant. Et g[en]erāda falsis rōni
b[us] inbelerūt dicta maior[um] z doctor[um] non
sequētes. Dicūt. n. iudeos licite fenera
ri ch[ri]stianis. z allegant Deut[er] 23. c. vbi
Moyses dicit. Nō feneraberis fr[atri] tuo
pecuniā vel aliā rem s; alieno. Itē alle
gāt. c. ab illo. i. 4. q. 4. vbi v[er]o probari q[uo]d
vsure ab hostib[us] licite exigāt. Allegat
ēt c. quito. de vsuri vbi solū vsure imo
derate vident[ur] p[ro]hiberi iudeis. S; iste
rōes paz valēt. Nec obstat auctoritas
Moysi. s. allegata: q[uia] s; brūs Tho. q[uo]d
Moyses cōcessit iudeis vsuras exigere
sunt cōparatiua p[er]missio ad vitandū mai[us]
malū. s. ne a iudeis deū colētib[us] vsuras
acciperēt p[ro]p[ter] auariciā cui cōditi erāt
Nā iudei recipiebāt vsuras a iudeis z
a gētib[us]. vñ Moyses vt restringēt eoz
auariciā p[ro]p[ter] vt vidēs q[uo]d ip[s]os i totū nō
poterat coercē: p[er]misit vt vsuras exige
rēt a gētib[us]. ut ex hoc cessarent exigē a
iudeis. Nā vbi q[uo]s inf[er]o oia mala ē ip[s]ici
tus ita q[uo]d alit[er] ois ē factur[us]. cōsulendū
ē ei vt poti[us] faciat min[us] malū z euitet.
mai[us]. vt dicit rex. i. 3. dis. nerui. Vñ alibi
dicit rex. q[uo]d si vn[us] ē parat[us] facē hōicidiū
nisi cōmittat adulteriū. pura dicit se vi
ctū tāra passiōe amoris vt nō possit vi
tare adulteriū nisi adulteraz iterficiat
cōsulendū ē ei vt faciat adulteriū. q[uo]d ē
min[us] p[er]m[iss]ū q[uo]d hōicidiū. vt dicit rex. 33. q.
2. si q[uo]d veni. Vñ ista cōparatiua p[er]missio
nō excusauit a p[ar]te: vt i iuribus. s. alle
gatis. Et hoc dicit doctores theologi. p[ro]
fert[ur] brūs Tho. z doctores canoniste.
Et eadē rōne p[er]misit Moyses iudeis re
pudiū: vt euitaret hōicidiū. Alio. n. c. p[ro]
cipe. aliō p[er]mittē. q[uo]d n. p[er]mittim[us] nolen
tes cōcedim[us]. q[uia] malas hōiū volunta
tes ad plenū cōhibē nō possunt. Et sic
dicit scūs Jo. chrys[ostomus] cui[us] tex. ponit. 31.
q. 1. h. ac rōne. Vñ glo. n. d[omi]n[us] in deo. c. ff.
dicit q[uo]d cōparatiua p[er]missio poti[us] of[er]e tole
rantia q[uo]d p[er]mittim[us] nō approbam[us]. vt. d. c. hac

rōne. Et hanc pmissiōe dicit decre-
tales q multa p patētiā tolerat q si i
iudiciū deducere[m] cassaret: ut i. c. cu
iā oudū. de pbe. Ista sūt hba glo. palle
gate. cū q transiit ibi Archi. z Jo. de fan
tutis. Et hz ista solutōez bti Tho. cū q
trāseūt cōit canonisse. dicendum ē q si
Moyses potuisset i totū arcē iudeos a
fenerādo: nullo pmississet. Et iō vbi iu
dei pnt phiberi a fenerādo debēt pro
hibēi ne dēt ad vsuras: qd fci pōt i ter
ris xpianoz i qb sūt iudei. Nā pnt dñi
illaz i totū arcē iudeos a fenerādo z in
toro eoz auariciā eobibē. Nā debēt pñ
cipes xpiani eis iterdicē ne dent ad usu
ras. cū cesset cā ppter quā Moyses pmi
sit iudeis fenerari. Alii autē theologi
aliē soluūt. dicētes q illa acceptio visu
re a gētibz iñ qd iudei habitabāt po
ti⁹ erat sue rei recuperatio qd usura: qz to
ta illa fra iudeis data sunt a dño. z in iu
re possidebat a gētibz. z sic iudei fene
rādo gētibz nō accipiebāt alienū s3 suū
vel qd eis dēbat. nā vbi qd tenet medi
vel mihi debuit. si nō possuz illud per
viā iurj recuperare. p osuz fenerari illi q
tenet illd illicite. z vsuras ab eo recipe
vsq ad eā quāritatē q mihi debet vel
vsq ad ei⁹ extimatōem. sicut z possem
furari. de q p Inn. z doc. i. c. oñz. de resti.
spo. S3 qgd sit Moyses postea reuo
cavit pmissiōē fenerādi factā iudeis:
vt p3 deut. 23. ca. vbi of. Feneraber
gētibz multis z ipe a nullo ten⁹ accipi
ens. Et i eodē ca. vltra mediū of Adue
na fenerabit tibi. tu aut nō fenerabis
ei. Et forte ppter hoc hior ē solutio bti
Tho. ad pmā auctēz allegatā: qz si illa
pmissio fuisse licita: Moyses postea si
reuocasset. Nā alii theologi dicūt esse
hiorē solutōez bti Tho. ad pmā auctēz
allegatā. s3 nō insisto. ex q apper illaz
pmissiōez fuisse postea p Moysen re
uocatā. Et ē definitiū p ius canonicū
Nā iudei fenerātes xpianis opellendi
sūt vsuras remittē pñs: ut i. c. p. mife
rabile. de vsurj. Nā cū opellāt remittē
p3 q illicite recipiūt. Nā lucz licitū ne

mini ē auferēdū. imo illud qd ē illicite
acqñtū iterdū pōt licite retineri. puta
qn lucz ē illicite respectu negociatōis
tñ absq aliq fraude vt rapina vt calu
nia. alteri⁹ acqñtū. ut dicit Inn. i. c. qz
pleriq. de imu. ec. Et ibi plene examia
tur an z qñ illicite acqñsitū sit restitu
endū. de q ēt in. c. ex transmissa. de deci.
vbi bona glo. z. 14. q. 5. in fū. Nā ergo iu
de⁹ feneras xpiano vsuras ei restituē
teneat vel remittē. vt i. dco. c. p. misera
bile. p3 q receptio vsure oi. respectu ē
illicita. s3 respectu iudei fenerāti q
fraudis q omittit. Et q vsura sit oi re
spectu illicita p3. qz vsura of rapina: ut
in. c. figs vsura. 14. q. 4. Non obstat
cāb illo. 14. q. 4. q. 4. q. 4. vt pmitte q ab
hoste possum⁹ licite vsuras recipe: qz
ille tex. hz multos itellect⁹ q referunt
ibi p Archi. z Jo. de santutis. Nā nō in
sisto ēt rādendo ad illū tex. S3 p suppo
sito q ab hostibz qb⁹ licite pnt arma i
ferri possint vsure licite exigi. non tñ p
hoc lferi q iudei licite accipiat vsuras
a xpianis: qz xpiani nō sūt hostes neg
inimici iudeoz. immo pietas xpiana to
lerat iudeos: ut dicit tex. in. c. z si iudeos
in pñ. de iudeis. Prohibet ēt xpiani in
ferre iniurias iudeis: ut i. c. sicut. de iude
is. cū sūt b3. imo iudei sunt ciues romāi
vt i. l. iudei. cū. l. se. l. d. iudeis. Ad aliū
aut dñi. f. ad. c. qto. de vsuris. vbi solū
vsure imoderate vidēt phiberi exigi
a xpianis p iudeos. dicēdū ē q ille tex. nō
obstat: qz nō est ibi sumendū ar. a dño
sensu ne resultet abson⁹ itellect⁹. z s3 il
lud qd ē i iure decius. Ita dicit ibi glo
z doc. in dco. c. qto. Vel alif fm doc. ille
tex. appellat vsuras imoderatas: quia
ois vsura ē imoderata cū sit rapia: ut i
c. si q vsurā. 14. q. 4. Nā usure sūt iue
te arte negflima: ut dicit tex. 4. 7. dñi. f.
cū bi. Et illd. c. qto. cōiter p doc. ita in
telligit. Idē dicit hosti i sūma. de vsu
ris. q. q. pena vsurarioz. h. vt tñ q iude
us. Nā mime mutanda sunt q certā in
terptatiōez sp huerunt: ut i. l. mme. f.
de legibz. Et quib⁹ cludendū vñ. scd3

sum opinionē theologorū et doctorū sur-
eandem qd nō sit licitū iudeis tenerari
xpianis. et qd inuoluit crimine usurario
sicut si iudei tenerarent iudeis. Et hoc
de primo dubio.

Secundū dubiū.

Mo ad 1cō. i. vtrū ecclia debe-
at seipedire de pctō iudeorū
doc. q. scripserūt i iure canoni-
co tenent qd sic. vt pz in dco. c. post mis-
rabile. de vsurj. vbi pcpit oibz pncipi-
bz et pntibz seclariis qd opellant iude-
os ad remittendas vsuras xpianis. Et
donec remisi sint deneganda ē eis coio
xpianorū tā in mercimoniis qd i aliis. Si
ergo ecclia ipedit se de pctō iudeorū se-
nerariū ut liberet xpianos ab vsuris qd
bz accesserūt pecunia mutuo sub vsuris
ut pz i d. c. p. miserabile. fori. bz seipe-
dire an factū. f. vt interdicit iudeis ne
mutuet ad vsuras; qd faciliū ipediunt
facienda qd tolerant iā scā. ut i. c. quēad-
modū. de iureiur. et in l. pfe. furioso. ff.
de his qd sunt sui vel alie. iurj. Et ut dixi
ista ē cois opio doc. q. scripserūt i iure ca-
nōico. Si alig doc. nri ppiū ut. s. dixi nō
sūt veriti cōsulē qd ecclia nō debeat se i-
pedire de pctō iudeorū; qd de his qd foris
sūt inbit ad eccliaz pntet iudicare; vt i
c. mlti. et q. et in c. q. sincera. 45. di. Sed
salua eorū reuerētia decipiūt. qz imo ec-
clesia ipedit se de hoc pctō iudeorū. et de
hoc ē casus i dco. c. p. miserabilem.

Prefea ubi iudei vel aliī infidelis
delingit s legē nāc. pōt dūmō def facul-
tas pūri a iudice ecclastico. Idez si de-
lingit s ius diuinū qd ad pcepta mora-
lia. Et hoc nōdubit dixit Inno. et doc. i. c.
qd sup his. de vo. Idē tener hosti. Jo-
an. et cōter doc. i. c. gaudem. de diuor.
Dicūt. n. ubi qd si infidelis strahit mīmōi-
u; cū duobz mlieribz eodē tpe. pōt per
eccliaz pūri si def facultas; qz p ius di-
uinū ē phibitū qd qd strahat mīmōiū
cū pluribz eodē tpe. S. vsura ē phibi-
ta a lege nāc. vt pz p pbm p polij. vbi
Aristo. nulla lege scripta artat s sola
duer. nālī rōne lucz vsurariū ē detesta-

tas. qd nō fecisset nisi act^{us} vsurari^{us} ex
nā rei fuisset viciosus et malitia volu-
t^{us}. hoc ē pz; qz certū ē qd rapina ex nā
rei ē vitiosa et malitia voluta. Qui at
accipit vsurā facit rapinā. ut dicit scūs
Amb^{rosius}. cū^{us} tex. ponit. 1. 4. q. 4. si qd vsu-
rā. Et alibi dixit idē Amb^{rosius} vsuras esse
inuentas arte negissima. cū^{us} vba habet
4. 6. dif. sicut hi. hoc ē pbat. 89. di. eici-
ens. qd ē tex. sci. Jo. Chryso. Et hoc. f. qd
vsure sint s legē nāc. tenuit otūs Tho.
scdā scdā. q. 79. arti. p. et hoc etiā tenuit
disputando qdā frat. Girard^{us} de Semis-
sum^{us} thcoloz^{us} ac canonista. quem Jo.
an. cōmēdat i mercurialibz i reglā pos-
sessor. de re. iurj. l. 2. c. cū^{us} disputatioz
refert et sequit Jo. an. in regula pctiū i
mercurialibz. in 2. ar. Itē vsura ē s
ius diuinū; qz ē phibita et p ver^{um} et per
nouū testm^{entum}; ut dicit tex. i. c. sup. eo. d. usu-
ris. Et hoc ē aliū pbat. Nā vsura fuit
phibita p Moysen. vt pz Deut. 28. c.
et i ps. Dñe qs habitabit i tabnaclo tuo
ibi. Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā
Et sic p ver^{um} testamentū. Itē p euā-
gelijz in qd dicit. Qui daret nihil mō
sperates. Cum ergo vsura sit phibita
vtroq; testō: ut in dco. c. sup. eo. et aucti-
bus. s. allegatis. datus pecuniaz ad vsu-
rā mittit s ius diuinū cōtinens pceptū
morale. g^o ecclia pōt ipedire infidelem
ne teneret et s facientē ipm punire. Et
qd nō dare pecuniā ad vsurā sit pceptū
morale de iure diuino pz. qz cōtinet i p-
ceptū decalogi. et cōtinet sub illo pcepto
Nō furtū facies. nō cōcupisces rez pri-
ui. Nā vsura ē rapina qd ē spēs furti. ut
dco. c. si qd vsurā. 1. 4. q. 4. Dia. n. decē p-
cepta qd dedit dōs Moysi sē pcepta mo-
ralia; qz cōtinent mores hoim. ut con-
stat. et pbat. 6. di. s. i. itez. De ius diuinū
of ius nāc. ut nō ē. i. di. ius nāc. et sic ius
nāc et ius diuinum idem sunt. Et quo
concludo qd euz vsura sit phibita lege
nāc et iure diuino; ecclia d; se ipedire
de pctō iudei ul^{terius} alterius infidelis se ne-
rāis si paf ei facultas puniendi vel im-
pediendi. iuxta doctrinam Innocen.

Hos. Jo. an. z alioz scribētū i. c. qd sup
 his. d. vo. i. c. gaudem. d. ouoz. i. c. xpi
 anos. de bēn. l. 6. Nō obstat qd alle
 gāt p̄dci doc. s. q. ecclā nō p̄at se ipedi
 re de pctō iudeoz cū ad eā non p̄tneat
 iudicare de his q. foris sūt: ut i. c. mlti. 2.
 q. 1. z i. c. g. sincera. 4. 5. di. Nā cū reueren
 tia corz iura illa debēt itelligi q. ecclā
 nō pōt iudicare de his q. foris sūt q. ad
 h. ut penā spūale iſtigat. v. l. regulas ca
 nonicas iponit q. ad religione eis iunt
 vt dīc glo. i. c. iudei. ex de iudeis. z ho.
 i. sūma de iudeis. 5. z i. q. b. gūet. d. qd si
 iudei epi subdit. Et mlti casus nume
 rat p. glo. z doc. i. c. iudei. i. q. b. ecclā
 ipedit se de pctis iudeoz z alioz iſdell
 uz. Et int alios casus nūerat crimē vsu
 raz. Et hoc q. ad scdm dubiū

Tertiu dubiū.

Ira tertiu. s. an ecclā debeat
 vt tolerare hoc pctm. vel vt si
 ar. osentire p̄p̄t mai. malū vt
 tandū. vel p̄p̄t mai. bonū qd hīsit ex
 ide seg pōt. doc. canōiste z theologi cōi
 ter tenet q. nō. Et ita ēt disputādo de
 minat p̄dicit. frat. Girard. de Senis oz
 dūis bēmitaz. quē refert z segē Jo. an.
 i. mercurialib. i. p̄allegata regla. pctm
 i. 3. ar. 5. p. hui. rei euidentia sciendū
 ē q. nōnulli nfi t̄pis dicūt q. p̄p̄t mai.
 malū vitādū ecclā d. tolerare q. iudei
 fenerēt: q. ē min. malū q. p. paupes
 pereāt fame nō inueniētes q. sibi mutu
 ent pecūias. Itē si iudei nō mutuarent
 sub vsur. xpīanī darēt ad usurā. 5. est
 maius malū z peccat um q. xpīanī ex
 erceant vsuras q. q. iudei exerceant
Minus autem malum tolerandū ē
 ut maius euiteretur. 4. di. deniq. Hinc
 ē q. ecclā tolerat. p̄stibula seu lupana
 ria ut euitēt adulterā z alia maiora cri
 mina ut dīc glo. z doc. i. c. inf. opa. de spō
 sa. 5. i. b. ē cōsiderādū. Nā aliqui eadez
 p̄sona ē inf. duo mala iplicita. puta ga
 nisi p. mittat adulterū faciet hōicidiū
 Et b. cāu admittit op̄fatio: q. poti. si
 b. p. mittit dū ē ut faciat min. malū ne
 faciat mai. z sic vt faciat adulterium

qd ē min. malū q. hōicidiū. vt ē tex. 33
 q. 2. q. ver. 2. z i. 3. d. nerui. Aliqdo duo
 mala cadūt i. eadē p̄sona. s. in ouerſio.
 ubi gra. vn. vlt. mēſicē hoies. interrogat
 me vbi sit. nūqd liceat mihi dicē mes
 daciū. v. 3. q. nescia: ubi sit: ad b. vt eui
 tet hōicidiū. cū mēdaciū sit lōge min.
 pctm q. hōicidiū: Et dō ē q. nō. vt. 2. a. q.
 2. c. p̄mū. z. c. ne ga. vt. i. 4. q. 5. forte. Et sic
 mihi nō l. 3. d. mūtē min. malū ut alius
 euiter mai. vt ut osequat mai. bonū.
 q. nemo d. 3. aiaz suaz alienis ipendē cō
 modis. Alii nō d. 3. q. cōmittē pctm vēta
 le. vt ali. euiteret mortale. Hoc vlt. glo.
 nō bñlis. i. 4. di. qd ait. Idē dicit Aug. an
 li. de mēdacio. cui. tex. ponit. 2. q. 2. c. p̄
 mū. ubi Aug. dicit q. ē phibitū dicere
 mēdaciū vt ali. ab inuidicia corpalī
 defendat. i. ne ei. hōginitas v. castitas
 violet. Itē dicit ibidē Aug. q. nō est li
 citū dicē mēdaciū ut ali. liberef a mor
 te tpali vel eterna. s. ut nō occidatur ab
 alio. vel ut liberef ab inferno. z tñ tale
 mēdaciū ē pctm veniale: q. nulli nocet
 z alteri pdest. z tale mēdaciū of. mēda
 ciū officiosus. Vult g. scūs Aug. q. nō
 liceat facē vnū pctm vēiale leuissimū:
 ut ali. euiteret mortale ē. gūissimū: vel
 vt aliq. pducat ad paradisū aut ab in
 ferno libet. Et i. cāu nfo ē tex. i. termis i.
 c. sup. eo. de vsuris. vbi tex. dīc q. cū scri
 ptura diuina p. altius vita mētū. p̄bi
 beat. mltō magi q. ē phibend. ne vsu
 raz crimē inoluat. p. redimēda uita ca
 ptiui. i. illi. q. erat captiu. saracenoꝝ.
Hos. Jo. an. z doc. i. c. nō mag. ne
 cle. v. l. mo. dicūt q. aut aliqd ē phibitū
 lege diuina. z nō admittit cōp̄fatio: de
 minori malo ad mai. malū. nec de ma
 lo ad mai. bonū: q. min. malū nō ē cō
 mittēdū cā vitādū mai. malū vel cōse
 quēdū mai. bonū. Et hoc p̄bat in. d. c.
 p̄mū. 2. q. 2. in. c. sup. eo. d. usur. Aur ē
 phibitū lege canōica. z tūc pōt fieri cō
 p̄fatio ancre pape. cū possit tollē pec
 catū qd cōstituit canonica iduxit. vt i.
 c. p̄posuit. de dec. p̄ben. z b. mō log. c.
 qd p̄deceſſoz. xi. q. 3. Et his inferitur. an

liceat cōsentire malo cā maioris mali
vitandi vel maioris boni cōsequēdi. Et
dō ē q non: qz pot' debem' oīa mala
pati qz malo cōsentire. vt i. c. ita ne. 32. q.
5. et i. e. facit. qd met' cā. Vñ ecclā nō po
test cōsentire malo cā vitandi mai' ma
liū: qz possit tolerāe sub dissimulacōe cā ma
ioris mali vitandi. put tolerat p'stibu
la. Et tal' toleratio appellat' cōcessio im
punitatis: qz talis nō punit cā maioris
mali vitandi. vñ maioris boni qd exide
oziri pōt r de hoc ē glo. quaz sequit' **Ar**
chi. r **Jo.** de fan. 4. di. deniqz in xbo ve
nia. 2. 3. q. i. hac rōe. Scdm hanc ē per
missionē dicit' decr. q mīta p patiētiā
tolerā q si i iudiciū deducerēt cassare
tur. ut i. c. cū iā dudū. de pben. Vñ ecclā
nō posset dare līas iudeis ut seruēt ri
tus suos: qz toleret remouēdo ipedimē
ta. hoc voluit glo nō bñ i. c. g. sincera
45. di. i. glo. scda. quā ibi seqt' **Archi.** et
Jo. de fan. Sic g' licz ecclā toleret iude
os q ad rit' suos r phibeat eos ipediri
cā maioris boni qd exinde seqt'. vt p
hāc viā possim' eos lucrari. vt dīc tex.
i. c. g. sincera. 45. di. Et qz veritas nre fi
dei i libris ipoz velata r i ritib' p'figu
rata. nris ocul' lucidū demōstrat. r fidei
nre testimōiū roborat. vt dicit' **Aug.**
17. l. 1. d. cui. dei. Et istū pulchre exami
nat p'dict' frat' **Birard'** de **Benio. cur.**
xbo fferet **Jo.** an. i. pallegara regla pec
catus. 13. ar. vbi qrit an ecclā ccedē de
beat actus v'surariū. ppter aliqd bonū
qd inde oziat' vñ ppter aliqd malū qd i
de vitet. ut ppter hoc tollat illa viā. Et
ibi dīc qz trib' modis pōt accipi cōcessio
Uno p'ur ē simplex pmissio idūlgens
penā. Et hoc casu ecclā p'mittit maluz
vt euitet mai' malū: ut dō c. deniqz. iū
cta glo. i. xbo venia. 4. di. r i. c. si q mōa
ephaz. iūcta glo ibi. 2. 4. q. 1. r in c. veniē
iūcta glo. si q clerici vel vo. Et dicit' **Jo**
an. p' fratre **Birardus** qz talis pmissio
iō p' simplex: qz pena tñ idūlgēs: nō
aut' culpa minuit: vt i iurib' r glo. sup
dicti. r p glo. 8. allegatas. 2. mō pōt ac
cipi cōcessio put idē est qd pmissio. tol

lens ipedimētū. fm quē modū indei in
ter xpianos p'mittit ab ecclā in obser
uātia sui ritus: vt i. c. g. sincera. 45. di.
Rōe aut' ist' p'missionis dixi. Et ista
pmissio differt a p'ma: qz nō solū ecclā
p'mittit malū. s. obseruātia rit' iudeoz
subtrahēdo cōminatōem vñ illicitōem
pene sicut facit p'ma pmissio: s. etiā re
mouendo ipedimēta xpianoz qz vellēt
ipedire iudeos nec seruēt suos rit': ut
dō c. g. sincera. 2. c. sicut. de iudeis. 3. o
pōt dici cōcessio put idē ē qd pmissio p
stās iuuamē. fm quē moduz ecclā p
mittit clericū occidī a p'tate seculari. Et
hec pmissio excedit scdā p'missionē
sicut scda p'mam: qz p istā tertiā p'mis
sionē nō solū subtrahit cōminatō qz pos
set p occisionē clerici illigi sicut fit in p
ma p'missione: s. ē tollit ipedimētū p
qd posset occisio clericī ipediri sicut fit
i scda p'missione. imo ē vltra hec duo
p'istat iuuamē. Vñ in scdā p'missione
ecclā nō posset p'stare iuuamē: qz non
pōt adiuuare malū. S. ē in ista tertiā
p'missione i occasione clericī q dign' est
morte ecclā p'stat iuuamen: qz ipm de
gradat: r pōnt ē in manib' iudicis se
cularis vt crucies vel ēt occidat. iuxta
illud aposto. 1. cor. 5. ca. **Tradent** bi
homie: sabbane in iteritum carnis vt
spūs ei' salu' fiat in die dñi nri iesu xpi
De q est tex. in c. nonim'. de xbo. sigi. r
in c. degradatio. de pe. in c. Ex his patz
qz trib' modis pōt accipi concessio vel
pmissio. Primo qñ ppter mai' maluz
vitandū sub dissimulacōe malū tolera
tur. Et hec or cōparatiua pmissio: qz so
lū pena idūlgēs. cū talis sit faciēs nō
punit. Vñ nō min' iuoluit crimine p
pter talē p'missionē. 2. accipit cōcessio
vñ pmissio: qñ ē tollit ipedimēta ipe
dictia malū fieri ppter bonū qd in sequi
sperat: ut i obseruatōne ritū iudeoz.
3. qñ ē p'stat iuuamē. Et hoc t'io mō
ecclā nō pōt cōcedē vñ p'mittē nisi illd
qd p'mittit vel cōcedit sit licitum: vt ē
occisio clericī q ppter delictuz tradit
curie seculari. Vnde ē licita r fit absq

perdo: qz maleficia nō debēt remanē im
punita: vt in c. vt fame. de sen. exco. 2. l.
ita vulnerat. ff. ad l. acq. Nā ecclā nō
pōt dare iniuriam faciēdi malū: vt. 24. q. 2.
legat. Nā ecclā nō pōt dare iniuriam p
stando iniuriā vt iudei seruent rit^u su
os: ut dicit gl. i. dco. c. q. sincera. 4. s. dist.
Et hoc ē sentit palleгат^u frat^r Birard^u
z Jo. an. i. palleгатa regula pcrim. i. 3.
ar. Nā scūs Aug^u 5. p^rememianū. li. 2.
cui^u tex. ponit. 23. q. 4. ita plane. dicit q^d
qs sociat mal^u qñ malū cōmittit cū eis
aut eis cōmittētib^u fauet. Et postea i. si
ne. c. dicit q^d ubi malū nō pōt corrigi nō
puniri v^t aliē ei obuiari. illa duo sp^u re
rēta seruāt hoiez iudicēre z incorruptū
sunt nec malū qs faciat neq^{ue} ē appro
ber. Idē ē d^r in duob^u cāib^u sequētib^u
p^r illō. cita plane. S; p^rstare iniuriā
ad malū ē fauē ad malū z malo g^o non
l; ecclē p^rstare iniuriā iudeis exercere
vsuras volētib^u. vñ hoc cāu fauēt ma
lo. Nā p^rdict^r frat^r Birard^u z Jo. an. i. di
cta reglā pcrim. in 3° z vltio arti. sic res
pōdēt ad 2ia dē q^d cōtract^u vsurarius
nō d; p^rmitti ppter maiora mala vitā
da. pnta ppter dānuz in reb^u. piculuz i
p^rsonis. nec p^rp^r bonū qd iñ seq^{ue}. pnta
paup^{er} z mercatiaz saluatio. Nāz ma
la q^d p^rp^r dētum vsurariū vitari pnt vt
plurimū sūt dāna corpalia seu tpalia.
S; malū spūale nūq^{ue} d; p^rmitti ppter
aliq^{ue} corpale malū vitanduz. Et dato
q^d p^rp^r dētū vsurariū aliq^{ue} malū spūa
le vitāc^r. illō tñ nō v^t realit^r eē mai^u ma
lū q^d crimē vsuraz. Et dato q^d vitare^r
mai^u malū spūale. vel sequeret maius
bonuz spūale ex p^rmissione criminis vsu
rariū. adhuc nō dēret p^rmitti: qz nūq^{ue}
d; p^rmitti malū ppter mai^u maluz vi
tandū. vel p^rp^r mai^u bonū qd iñ oziri
spere^r. vt. c. nō magno. ne cle. vel moxer
ibi p glo. z doc. z s. declaratiū qñt hoc i
telligat. Dicit ē palleгатus frat^r Birar
dus. z Jo. an. q^d illō ex q^d bonū vtile m^u
tiplicat saluato bono honesto licituz ē
z p^rmissū. S; i p^rposito dicunt nō eē ita.
Nā qñs p cōtractū vsurariū multipli

ces sepi^u bonum vtile. nō tñ saluat ibi
bonū honestū z fructuū. cū vsura hēat
malitiā volutā. vt. s. dcm ē. Et claudit
palleгат^u frat^r Birard^u. z Jo. an. q^d nec
ius nāle. nec ius diuī. nec ius canonicū
pōt p^rmittē cōtractū vsurariuz p^rp^r ali
qd mai^u malū vitandū vel p^rp^r bonū
qd inde oziat. Et hoc clare ostat: qz ius
canonicū nullo p^rdictoz modoz cedit
vel p^rmittit dētū vsurariū. Nā penam
cōminat z iñgit faciētib^u dētū cōtractū
vt i dco. c. qz in oibus. de vsur. z in c. qz
qz. de vsuris. li. 6°. Et dicunt ē q^d si ius
canonicūz veller. nullo^u pōt p^rmittē
cōtractū vsurariū 5 ver^u z nouū testm
vt ē tex. in c. sup eo. de vsuris. Nec ob.
q^d de iure canonico in cert^u casib^u v^t p
missa vsura: ut p^r in c. salubrit. de vsu
ris. Et plures alii casus siles nūerant p
glo. z doc. i. c. cōquest^r. de vsuris. Nā i il
lis cāib^u nō ē vsura. s; vident casus p^ri
ma facie siles vsure. q^d tñ in vitare non
sūt siles nec i illis usura cōmittit. vt di
cit palleгат^u frat^r Birard^u. z Jo. an. i. d.
regula pcrim. in 4° ar. Et hoc sequit^r ē
cōiter doc. De iure at ciuili dicit p^rdict^r
frat^r Birard^u. z Jo. an. q^d ius ciuile pōt
p^rmittē dētū vsurariuz nō iñfigēdo pe
nā p^rp^r malū vitandū. v^t p^rp^r aliquod
bonū qd iñ oziat. S; nō pōt ius ciuile
le p^rcipere usuras seu auritū p^rstare ad
vsurā cōmittēndā. Et de hoc declarat p^r
dict^r frat^r Jo. an. in dicta regula pcrim
in 4° s^o z vltimo arti. De hoc lat^r dicā
i dubio sequēti. Et ex his cludit cū coi
silia qz ecclā nō pōt p^rmittē dētū usura
riuz nō iñfigēdo penā p^rp^r aliq^{ue} mai^u
malū vitandū. vel p^rp^r aliq^{ue} bonum
qd ex inde seg speret. Et pnt adduci lō
ge plures rōnes. s; he sufficiūt. Et hoc
quo ad tertiu dubiū.

Quartū dubiū.

Itca quartū dubiū. san pnt
pes secularēs vel cōitares v^t
cōsilia ciuilitatū possint iudeis
dare iniuriam feneradi vel cū eis pacifici
vt fenerent cā maioris mali vitadi v^t
ppter bonū qd exinde seg speret. con

cludendū ē qd nō: qz si nō pōt hoc facē
ius canonicū nec ecclia: vt dictū ē in p
cedenti dubio. multo min⁹ pnt hoc facē
pncipes seculares vel cōitates q in hoc
hnt minozē pātes q ecclia. Et hoc. l. la
tius declarabo. Sciendū ē tñ q **pe. de**
ancho. iur. vtrūq doctor pñatissim⁹
q scriptū in iure canonico mouet istaz
qōez in suo cōsilio 2. 3. 4. qd incipit.
Clarissime et illustrissime princeps et su
gularissime dñe mi. vbi qrit. vtrū dñi i
periales de cōsensu suoz ppoloz possint
p suū decretū decēdē q iudeis sup vsu
ris exigendis mistref iusticia corā suis
officialib⁹. attento maxie q et subditi
nō pnt nisi sub fenore pecunias mutuo
recipe et tpe dñs nolunt i suo territorio
xpianos talē prauā artē exercē. Et p ar
guit q sic. qz nō pōt dephēdi fraus si
ue pñm ex pte xpianoz recipiētū mu
tuo: qz recipiens pecuniā mutuo subfi
stente maxia nccitate nō peccat. vt di
cunt doc. in c. sup eo. de vsuris. qz aliqñ
tolerat hūm⁹ malū vt euitet mai⁹: ut i
c. nerui. l. 3. di. 2. c. iter opera. de spon. Et
iō videt q illud decretum possit susti
neri vt euitet maius malum. maxime
ne xpiani fenerē. vt sui ppli possint
suis necessitatib⁹ subuenire. Nā ppter
necessitatē plura sustinet. vt in. c. si qd
de fur. et in. c. qd nō ē. de reg. iur. S; dō
ē q iste rōnes paz valent. Nā l; nō sit
pñm recipere ad vsuras a parato fenera
ri tpe nccitatis. vt in deo. c. super eo. de
vsuris. tñ est pñm ex pte mutuant; pe
cuniā ad vsuras qd pñm sicut nō d; p
mitti. ita nec ei auxiliū d; dari seu pñta
ri cā maioris mali vitandū. ut in pcedē
ti dubio dictū ē. 3. allegat ibi **pe. rōez**
in. c. cū oēs. et c. q in eccliaz. de cōsti. cum
ibi nō sit p doc. q ius diuinū pōt modi
ficari p cōsiones pncipum. S; dicendū
ē q in hoc casu non pōt ius diuinū per
cōsionē pncipum modificari: qz nec p
papaz potest i modificari. ut in. c. super
eo. de vsuris. et plen⁹ declarabo in seqñ
ti dubio. Imo nec ius canonicū hoc cāu
pōt modificare ius diuinū. ut dic̃ Jo. an. i

pallegata regula pñm. et dictū ē in pre
cedenti dubio. Allegat ēr dict⁹ **pe. alias**
rōnes qd nō adduco. qz ad ipas rñdi in
prio dubio et ē in alio pcedēti. S; dei
de dict⁹ **pe. dicit** q non audeat firmare
istā pñ. s. q pncipes hoc possint facere
ex eo q ius canonicū statuit q iudei
teneant xpiana vsuras remittē: et q ad
h⁹ cogant p pncipes seculares vt ē tex.
i. c. p. miserabile. de vsuris. Et dic̃ q cū
tale decretū pñm iuri canonico pōt di
ci rōabile. ut. c. i. de cōsti. l. 6. Preterea
dicit ē in honestū cogē xpianos solu
iudeis vsuras q cā nccitat; ppter op
probriū fidelit. ut i cle. i. de iudeis. Et cō
cludit ruti⁹ ēē tenere q tale decretum
de iure cōcedi nō possit. Et sic cōcludit
dict⁹ **pe. q pncipes seculares non pnt**
cā maioris mali vitadi ēr de assensu pō
puloz suoz quib⁹ pñdiciū gnātur ace
dere iudeis iniam feneradā. S; hoc au
daci⁹ firmasset si fuisset recordat⁹ de
hōbis Jo. and. in deā regula pñm. q in p
cedenti dubio plene examinauit. Unde
Bar. i. l. cūctos pñpos. i. 3. colū. l. de sū.
tri. et sic catho. dicit q ipatoz nō potuit
per leges suas pmittere vsuras: qz cū
sit deo iferior non potuit diuine legi de
rogare. Excusatur tñ ab heresi: qz pmi
sit usas ut euitaret maiora mala. Ita
dicit Bar. Et hoc etiam dicit glo. io. q. c.
p. Sed dicendū est q impatoz et leges
cuyles poruerunt vsuras pmittere in
dūlgendo penā. non aut pñpiendo usu
ras uel auxiliū pñstando. ut dicit Jo. an.
i preallegata regula pñm. et dixi in pce
denti dubio. Valantē in deā. l. cūctos
pñpos. in. 4. colū. l. 8. sed iuxta hoc quero
dicit q imperatoz nō potest pmittere
vsuras ppter bonum publicū: qz hoc
est ā salutē ate. Et dic̃ q cū hoc nō pos
sit ipatoz. multo min⁹ statuta ciuitatū
uel municipioz: quia qd non potest
pñm causā que h; illuere in scdā. mlt
to min⁹ pōt scdā cā in quaz sit infusio.
Amplius puto q pacificentes cū iude
is ut possint sub vsuris mutnare xpia
nis sint excomūicati. Idēz dico de illis

q iterponit decretū q usure deant sol
ui iudeis. z q eis reddat iusticia d vbi
Nā talia decreta vel pacta scā ab illis
q bñt pñtes cōdēdi leges vī statuta vi
cunt leges vel statuta. vt i. l. pñ. s. ille.
de dona. inf. vīz. z vī. z i. l. cesar. ff. d. pu
blica. z utrobicq. p. Bar. z p. eūdē. Bart
l. 4. s. actor. ff. de re iudi. Et pbat rōe
Nā nedū faciētes talia pacta cu iude
is intēdūt se obligare. Imo pñcipalī uo
lūt obligare oēs de ciuitate z districtu
ad soluēdas vsuras iudeis mutuātib.
Et obligat ex his pactis ēt illi q nō con
senserūt q sūt statuta cū ex pactis me
ris nō obligent nisi cōsentientes: ut i. l. i.
ff. de pactis. Et idē ē dicendū qñ oīs tē
poralī inponit decretū ut soluāt vsure
vel q iudeis sup vsuris ius reddatur.
Nā obligant oēs subditi dñi ex illo de
creto. z sic ē unū statutū. S. statucres
q usure soluāt vel psumētes iudicare
vt exacte vsure nō restituāt qñ in iudi
cio repetunt. sūt ipso facto excoīcati. vt
i. cle. i. de vsuris. Vbi. n. dñ. q eādēz penā
iurrūt q statuta talia pñpserit obser
uare vt facē obseruari. Et h. illa cle. nō
loquat specificē de iudeis. tñ h. locum
ēt si talia pacta vt decreta fiāt ut iudei
exerceant vsuras. ut dicit gl. in xbo. cē
sura. Et pbat rōne. Nā iudei ita bñ p
hibēt dare ad usurā sicut xpiani. ut i. c.
p. miserabilē. de vsuri. g. illa cle. q indi
stincte loquit idistincte o. z itelligi siue
fenerarātes xpiani sint sūt iudei. Und
Bul. doc. pñstantissim. q scripsit super
cle. z do. Bar. z Jo. de Imola. in deā. cle.
dicit q rex aragonū z ei. officiales q
leuāt magnū tributū a iudeis z sarace
nis pñt vsuras q eis pñmittūt icidūt
in excoīcatōem. si reperētes vsuras p
ipos ipedianz repetere. Et dicit Jo. de
Imola. q hoc ē bñ nōndū. qz hoc bo
die qñ oēs dñi z oēs cōitates eēnt excoī
cati. Locātes ēt domos iudeis ad fene
rādū iurrūt penās. c. i. de vsuri. l. 6. h. illud. c. nō loquat specificē de iudeis: h.
simpliciter phibeat domos locari ad exer
cendū fen. Et hoc tenet oīs dñic. qui

scripsit sup. c. in. c. i. de vsuris. in c. Idē
tenet oīs Laur. de rodolphis. de Flo
rentia q pposuit tractatū de vsuris in
ocō tractatū. q. i. 4. s. Vbi ēt tēz q. i. in
deū pōt oppom exceptio. c. q. frustra. z
c. Michael. de vsuris. s. i. iude. velle
repetē vsuras solutas xpiano. nō prius
audiat nisi restituat vsuras qñ ipse iu
de. recepit. Et tñ illa. c. nō loquit speci
fice de iudeis: s. simpliciter dicit q fenera
tor repetēs vsuras qñ ipse soluit nō au
diat nisi prius ipse restituat vsuras qñ
ab aliis ipse recepit. Et h. de 4. dubio.

¶ Quintum dubium.

¶ Mo ad qñtū dubiū. s. an papa
possit dispēfare vt iudei exer
ceant vsuras cā maioris mali
vitādi. vt ēt boni qd inde oriāt. casus ē
q nō. in. c. sup. eo. de vsuri. vbi dñ. q cū
vsure sint viroq. testō phibite non vī
aliquē dispēfare posse. Et papa ibi sub
iecit q nō pōt dispēfare sub vsuris vt
aligs liberef a morte. Et oēs ēt doct. te
nēt papā nō posse dispēfare ut exercea
tur octus vsurari. Idē tenet Jo. an. in
ocā regula pñm. i. s. ar. vbi dicit papaz
nō hñe aliquā dispēfatōēz sup vsuri vt
cā maioris mali vitādi. vel maioris bo
ni qd ex ide oriī speref z mouet p pñal
legatū. c. sup. eo. S. i. istud facit: qz pa
pa pōt modificare ius diuīz. vt notant
doct. i. c. cū oēs. z. c. q. i. ecclīaz. de cōsti. Itē
papa in qñ mltis casib. pñmittit vsuras
cōmitti. vt i. c. salubrit. de vsuris. z i. mlt
tis aliis casib. q nōnt. i. c. cōquestus. eo
ti. S. o. ē q qñq. aliqd ē malū qd ali
q rōe pōt fieri bonū. z tūc papa pōt inē
ptari z modificare ius diuīz. ut p. in. c.
l. 3. de feris. vbi dñ. q istante neccitate li
citū ē piscari dieb. dñicis. z tñ serie in
troducte sūt iure dño. Ac. n. piscandi
ē i se licit. qñis rōe diei. phibeaf. Qñz
ē ita i se malū q nulla rōe fieri pōt bo
nū. z tūc nō pōt illud interpretari vel mo
dificare. ut i. c. sup. eo. de vsuris. Ad qd
bñ facit. c. z si xpian. s. qdā. n. phibetur
de iureiuri. Nā vsura ē malū qd nulla
rōe pōt fieri bonū. s. papa nō pōt illd

ypodificare uel iterfrari. Hoc sequit̃
 Doct̃e. Io. an. z cōter docto. i. c. a nob.
 de deci. vbi dicit̃ q̃ vbi in p̃cept̃i h̃sa
 tur honor dei irremissibilis ṽl h̃uana
 vtilitas publica. ut ē uidē in p̃cept̃i de
 calogi. papa nō pōt facē aliquā dispen
 sationē vel remissionē. Talis. n. remis
 sio sapit peccatū. S; de? nō dedit iniaz
 peccandi nec Petro nec ei? successori
 b? ut dicit̃ tex. i. c. p. 40. di. Pretea non
 mutare ad vsuras pecūiā est p̃ceptū
 negatiuū seu phibitiuū. S; p̃cepta ne
 gatiua seu phibitiua plus obligant q̃
 p̃cepta affirmatiua. qz phibitōes obli
 gant sp̃ z ad sp̃. 23. q. 5 si non l3. Et h? iō
 qz phibitōes sunt de peccatis que sūt
 s; se mala nec p̃nt eē bona. de iureiur.
 z si xps. h. qdā. n. phibent. z de reaur. c.
 2. Et p̃ tanto dī q̃ qd pōt oīa ma
 la pati q̃ malo cōfēntire. 32. q. 5. ita ne. z
 i. c. sacris. qd̃ mēt̃ cā. Precepta hō af
 firmatiua obligant sp̃. s; non. ad sp̃. im
 mo qñq; p̃ circumstantial q̃ excusatur
 ab illoz obseruatiā. vñ inferdū fili? pōt
 imo d; parentibus dicere. nō noui vos
 93. di. diaconi. z sic excusat a p̃cepto de
 bonozādis parētib? Et ē rō: qz cū p̃cep
 ta affirmatiua lducant ad act? x̃tutuz
 nō debent fieri quolib; mō s; obserua
 tis debitis circumstantis q̃ requirūt ad
 hoc q̃ act? sit x̃tutuosus. ut. s̃s̃at vbi d; z
 qñ d; z s; q̃ d; Et qz dispositio eoz q̃
 sunt ad finē attendit̃ im rōez finis. p̃ci
 pue attendenda ē rō finis que ē bonuz
 x̃tutis in istis circumstantis act? x̃tuo
 si. Ita sunt h̃ba formalia sci Lbo. i. lo
 co p̃llegato. qui allegat ad hoc ph; in
 2. ethicoz. Et iō cū vsura sit p̃ceptū ne
 gatiuū seu phibitiuū obligat sēp z ad
 sp̃. Mō nullo pōt concedi. Non ob. ar
 gumētū supra factū. s; ius canonicū
 multis in cāibus p̃mittit vsurā. Nam
 in illis cāib; p̃ p̃ma facie videat̃ quid
 sile vsure. non tñ in illis casib; p̃mittit̃
 vsurā. vr dicit̃ p̃llegat? frat Girard?
 z Io. an. in deā reglā peccatū. in 4. ar.
 Et dicit̃ etiam supra in 3. dubio. z hoc q̃
 ad qutū. z vltimū dubiū.

Secūdū cōsiliū dñi Alexādi de Veno
 contra iudeos fenerātes. z contra apo
 stillas factas p̃ dñm Angelum de La
 stro p̃mo cōsilio ip̃i dñi Alexandri. z re
 probatio cōsiliū ipsius dñi Angeli.

Nōie dñi ñri iesu xpi qui es
 verus deus z ver? hō. cui? glo
 riosissimo sanguine redempti
 sumus. a quo cuncta laudabilia ñra p
 cedūt sicut z cetera bona. z eiusdēz glo
 riosissime matris z x̃ginis Marie. di
 ui Hieronymi. totiusq; curie celestis.
 Amen.

Erra tua apostilla. Si de? p
 misit iudeos fenerari gētib; ad
 euitandū maius malum z
 peccatū iudeoz. dicendum est
 ēt q̃ xps p̃misit z p̃mittat xpianos cō
 ducere iudeos ad feneranduz ad euitā
 dū mai? malū z peccatū ip̃oz xpiano
 rū q̃ sunt inclinati ad pct̃m auaricie si
 cut tūc erant iudei. Nec ē tua apostilla
 formalis. Nōne dicit̃ scriptura q̃ ip̃i
 scidit in laqueū quez parauit? De h? se
 pissime exēpla videm? z cū angustia
 expetitur. z adhuc corrigi nolum? s;
 i ip̃a negia pseueram? Dicis me inep
 tissime z incōparissime illud cōsiliū
 edidisse. Si mihi licet; te quē veneroz
 z magnificacio atq; existimo arguē. dice
 re inepte: z icōposite hic locutū fuisse.
 Nōne oīa bona fiūt iubente deo? Non
 ne oīa mala fiūt p̃mittēte deo vel sinē
 te. 23. q. i. qd culpā. z. 22. q. i. moner. 5. p. 8.
 Itē xps p̃lato. Nō haberes i me ptā
 tē nisi tibi datū eēt desup. Et Aug? i. 5.
 li? de ciui. dei. ca. 22. in fi. sic dicit̃. Uñ qe
 qd p̃rer volūtātē suā patif hō. nō deb; hoc
 tribuē h̃uānis vel angelic; vel cu
 iuscūq; creati spūs volūtātib; s; eius
 poti? q dat prātē volētib?. Et li? x̃p̃es.
 17. S; de? sicut nāz. bonaz optim? cre
 ator ē ita malaz volūtātū ē iustissim?
 ordinatoz. ut cū male illi vtant natur;
 bonis. ipe bñ vraf ēt volūtātib; malis

Et in c. se. in pñ. **N**ecq. n. deus. non dico
angeloz. s. v. boniz crearet qdē malū
furuz. cē pñcis. nisi parit nōscē gbus
eō bonoz vñb. cōmodarē. **I**a idē. 23.
q. s. relegātes. vbi dī q. de? ex quolibet
malō opaf bonūz. tñ malū. ppter hoc
nō dī ē īmune a pena. **S**i g. nullū ma
lū pōt fieri nisi deo? pmitterē z malām
volūtātē ordināte q. ad aliq. pñtē m
li cōmittēd. cōmittēdō. q. ad aliq. lēu sed
cetera auferēdō pñtēz. hoc ē iquā deū
malā volūtātē ordinare. **Q**uare g. de
linquētes pñiūt. ex illō malū factuz
ē deo pmitterē. z ex illō malo de? lōpe
rat? ē bonū vspōgabī. qre tu iudex p
bites hōicida. furta. z ceta crimia: qre
īfericia v. s. pñdēs fures atq. hōicidas
debēs tu q. tolerare exq. illō malū ni
si deo pmittere cōmitti nō porūt. **A**b
ist. o. **D**ata ē lex p dñz z p **M**oylen iu
bēs bona pñbēs atq. pñēs mala. **P**ro
al. 23. 23. **E**x. i. 19. z **E**xch. 33. c.
vbi dī. **S**i dicēte me ad. impius morie
mōzieris: z nō ānūciānerē ī neq. locū
? fuens vt auertat a via sua ipia z vi
uar. tpe ipi? in īgnitate sua moriet. tñ
guinē autē ē? de manu tua regnā. **I**te
z alī pñtī debēt delicta subditoz cō
rigē. z mores reformare. ne sanguis h
dītoz regraf de manib. pñatoz. de off.
dī. c. īrrefragabili. z c. s. de regula. cū si
milib. **I**te tēx dī furta cōbibē adulterā
pñire. ipios de tra p dēre. pñcidat z pñ
rōe nō sūnt viūt. filios suos nō sūnt ipie
agē. **I**te ē tēx. 23. q. s. r. dī. **L**ocut? fuit
sī pñcto iēpte dū dīcī. **S**i de? pñmitit
iudei fenerari gētilib. **N**ā de maluz
qd fit a deo pmitterit. z tñ nō dī pñar? nō
dī iudex illō pmitterē. ne sanguis subdi
toz. ne sanguis filii regraf de manib. ē?
Incōpōsiten. z iēpte loq. g. tñis mās
nō cōuenientib. vñf. **D**ebuilt ergo of
cere. **S**i **M**oyles pñmitit iudei fenerari
ad euitādū mal? maluz z mal? pñtīm.
Et sic loq. scūs **T**ho. z doc. **E**go in p dū
bio oñmī mei hāc obiectoz. pñfolui er
dixi q. iudei erāt pati ad fenerandū iu
deis z gētilib. bus. imō ipās vfuras a iu

deus z gētilibꝝ recipiebāt. **Uñ** Moyses
p illā pmissiōe restrinxit peccatuz in
deoz. **Nā** quotiens quinqꝫ iplicitus est
int duo mala ita qꝫ oio alterꝝ ē factuz
dz ei pmitteri malū mūꝝ ne faciat malꝝ.
De hoc ē tēx. **10. nūm. 33. q. 21. qd. xi.**
¶ Bone exēplū. **¶** Menas ad mē hīs dūbi
nā. dicit z nō posse ab eiꝝ omixtiōe ab
stinē nisi cā infirmitas. **¶** Ibi cōsulam vt
pōtꝝ adulteruz vel fornicatiōez omi
tas qꝫ hoicidiz. ex qꝫ nō posuiz te coercc
ab vtrqꝫ crimie. **¶** Ita fecit Moyses. vt
dicitꝝ scis **1b. 7.** theologi z cānōiste qꝫ
in p̄dicto dubio allegauit. Et scis **1bo.**
z ceteri ponūt exēplū in libello repū
dū pmissio p Moysen ad euitandū
malꝝ maluz. **1. hoicidiz. Lege tēx. 1. q. 1.**
hac rōe. **¶** Ibi. hoc pmissit Moyses nō p̄
cepit. **¶** Aliud ē. n. p̄cepit. aliud pmittere.
¶ **Ad. n.** pmittit nolentes facinus. qꝫ
malas hoiz voluntates ad pl. nū. pbi
bere nō possumꝝ. **¶** Istuz tēx. lege oculis
apertis z bñ ab oi forte mudatis. z dicat
qꝫ cā euitandi malꝝ malū nunc ē pmit
tendū malū qñ nō pōt cobibēri nec pu
niri. Et hoc ē mō loquū Archi. in vco. c
bac rōe. Videbis si apie oculos. z dūz
tuū cōsiliū euacuabo clariꝝ ostendam
¶ Nos aut sumꝝ in alius terminis: qꝫ uidet
nō pnt generari nisi cecidat a xpiano.
Dicis qꝫ qꝫ xpiani ē sunt iclunati aus
ricie sicut tūc erāt iudei. **¶** Male dixi xpī
anos ēē inclunatos auaricie sicut iudei
erāt. **¶** Roqueri. nō fide. **¶** Si hꝝ eēt. ad qo
nūc. p̄deset passio. resurrector. z ascen
sio dñi nři. **¶** Iesu xpī: **¶** profecto nūc sūt
plures xpiani boni qꝫ tūc erāt iudei. et
nūc nō sūt tot mali. nec q sūt mali sūt
adeo mali. **¶** Logo te qꝫ xpianos tēz al
tare patū sicut tenebāt iudei illo tpeꝫ
¶ S; dicis. **¶** Sunt alig occulti. **¶** Si eos scis
accusa ipsos. vel mone iudices vt iqui
rāt eosqꝫ puniāt si xpiani vīsuras exercēt
¶ Nā de ipso crimie scis iudei accusari et
puniri pnt. **¶** S; forte dicet. **¶** De cte omne
tēt hꝝ crim. occide cūctas sub vī
ris z pbari nī pōit: qꝫ mīꝝ fraudibus
palliāt suos dēt: ut dicit Jo. and. 1. cad

nfaz. in ti. de emp. z vñ. **N**o legi nec au-
diui te hoc dixisti. z q hoc diceret teme-
rario iudicio loq. **Q**uin. vsurpar sibi
iudiciū dei: qz sol' de' ē secretorū cogni-
tor. z d. erubescat. Et eccl'a nō iudicat
de occultis: vt i. c. a nob. de sent. excoi. Et
sci viri crimina occulta sustinet. z tacet
si ipa pbare non pnt. z q. 7. plerūq. **S**i
cū deo placuē publicabit crime i me-
dio synagoge. z reuelabit abscoia. z in
medio ppli allidet criminosus q accessit
ad deūz maligne cui' cor erat plenum
dolo z fallacia. Eccl. p. ca. i. h. Ingrat' g'
iudices xpianos omittētes, hoc crime.
Ex q. n. cohiberi pnt nō sūt pmittēdi. d.
c. hac rōe. Et h' i meo ofilio pleni' ē ois
cussū. ad qd me remittit. Admiror q
hac obiectionē fecer' cū illaz vidē pos-
ses plene discussam z ex iurib' z sentē-
tiis doctorū sopitam.

Quo ad tertiā apostillā eiusdez
dñi Angeli positam i 2° dubio
mei cōsil. i in q teneo q eccl'a
bz se ipedire de pctō iudeoz feneratūz
Talis ē sua apostilla. Item bestialit lo-
queris: qz eccl'a ipedit se de vsuris ex
torzio a iudeis a xpianis aucte ppria
ipoz iudeoz ob fauorē ipoz xpianorū
s. vt illoz indēntati pūdeat: z nō pro
pter pctm ipoz iudeoz. s. vt eoz ai. b'
psulat. qz de salute aiāz eoz eccl'a non
curat. cū sint foris z dānati pp' pfidia
z defectūz baptisimū. sic. c. p' miserabi-
lē. cū reuerētia scribētis ad hoc nō me-
ruit allegari. **S**i meo iudicio erras ve-
biemeter. **I**ude' n. nō est subdit' eccl'ie
nisi rōe criminis cū sit laic' z iñdekur in
c. nouit. de iudicio. **I**bi ē bona glo. in. c.
nos int de pur. cano. z glo. z doc. i. c. p. de
offi. oz. **N**o g' bz eccl'a iurisdicōez sup i
fideles nisi rōe eccl'asticū criminis. Et hoc
notat p docū locio palleгатis i consilio
meo. s. in. c. qd sup his. de voto. z i. c. gau-
dem' de diuoz. Eccl'a g' cōpellit iudeos
restituē vsuras. qz rōne criminis vsuraz
eccl'a pōt z oī se itromittē. **S**i g' rō cri-
minis ē illa q defert iurisdicōez ad ec-
clesiā. s. vt faciat eū opelli ad remitten-

das vsuras. g' in errore es dū dici q ec-
clesia se ipedit de vsuris extorzi p iude-
os vt subuciat indēntati xpianoz. z nō
pp' pctm iudeoz. **S**un. eccl'a se ipedit
pp' pctm iudei nec rōe soli' dāni xpia-
noz posset se ipedire. qz ad eccl'az nō p-
tinet iurisdicō i laicos: s. ad diūm tpa-
lē. g' rōe pcti ipi' iudei eccl'a se ipedit.
z fac opelli iudeū ad remittēdas vt re-
stituēdas vsuras xpianis: qz peccat eas
retinēdo. Et pōdera istā rōez: qz ē rō de
cisiōis illi'. c. Sicq iudeus fenerādo of-
fendit suā legē: qz h' legē dinaz. peccat
fenerādo xpiao. g' eccl'a pōt se itromit-
tē. Et bēs auctes. **P**e. d. anch. i. ofilio qd
allegas q p illd. c. p' miserabiles. dixit
ruti' eē tenē q iudei n pnt odu. i ad fe-
nerandū ēt p pntiendū pctm xpianoz.
s. ne xpianus feneret. g' illd. c. fec ad p.
positū. z ofudit ofiliuz qd opoliuit. de
q. i. differēdū ē. **I**te lege ibi doc. q colli-
git er illo tex. q iudei peccat feneran-
do xpianis. Et h' colligit dñs Abbas in
vltio nōbilit. Et vide ēt Jo. d. Anāia i. d.
c. p' miserabilē. sup g. i. vbi dic' q licz iu-
dei sōnt pncipi sectari i tpalib'. an eol
pōt eccl'a opellē ad restituēdas vsas. **N**ā
cū illd crime sit eccl'asticū. iudei peccat
ō legē dinā z ō legē nālē exercēdo vsas
z iō licite pnt opelli p iudicē eccl'asticū
Alfat nōta p In. i. c. qd sup his. d. vo. et
p h' fac. d. c. p' miserabilē. i si vbi ec-
cl'a iterdū coionē xpiao iudeis. **D**ec
st hōa Jo. d. Anania. **Q**uā potes vidē q
bñ allegauit. c. p' miserabilē. Et si n' doc.
aliquid dicēt ad bucos te cedē rōi. **N**ā ec-
clesia n pōt se ipedire ō reb' tpalibus
laicorū xpiao. s. iudiciū pntz ad iudi-
cē sectare. **Q**uā eccl'a ipedit se de pctō ut
i. c. nouit. d. iudicio. z rōne peccati z nō
ut subueniat indēntati xpianorūz
compellit iudeiz ad restituēdas vsu-
ras. Et hoc facit eccl'esia. quia curat de
peccato. z si non curaret non compelle-
ret eos ad restituendū. cum tñ rōne
pcti z non alia rōne eccl'esia hēat hanc
iurisdicōem. ergo non est verūz q ec-
clesia nō debeat curare d pctō iudeoz.

ūno dō curare. Et de hoc ē casus in d. c. p^o miserabile. cui q̄tēs rīdebis toties deo fauēte tuas mīlōes īfringam. Nec ob. c. q̄ro. eo. n. vbi papa pūdet ī iude os fenerātes ne exhauriant facultates xpianoz: q̄ illa nō ē sola rō: q̄re phibe anī iudei fenerari xpianis: s; sūt mīste alie rōes. ut dicūt ibi doc. q̄ rōes ponuntur i rubrica de vsuris. z per Jo. an. i regula peccatū i 3° ar. Nāz vsure aīas de uozāt z facultates exhauriant. ut dicit ter. i. c. p. de vsuris li. 6°. Item vsura exerceat in offensāz dei z pximi. ut i cle. il la. eo. ti. in pñ. Et dī crīmē usuraz eē in offensam dei. qz transgressio mandato rum dei. Itēz quia p hoc crīmē diabolus furat aīas deo bñ Strepbanum de mōre laudino. z dñm Lardī. in dco nō bñlū. Itē dī tale crīmē eē ī pximū: qz ei d; fieri restō: ut ibidē dicit glo. 2. Itē qz p tale crīmē exhaurīt suba pximi. vt in c. p. de vsuris li. 6°. Nā vsurarius dī trucidator pauper. i. 4. q. 4. qd dīcā z effusor sanguinis pximi. ea. q. c. imo lart. 2. q. 5. penale. i. fi. Et iō ppter pccm qd cōmittit iude^o ī deū z ppter offensāz pximi. ecclā bz iurisdīctōem. sic cohercet ēr carī vendētes q̄ sit iustuz p cū. vt in c. p. de emp. z ven. Et refert ibi Jo. an. Abbatē q dicit mgfz suū idurīt se illū ter. p iurisdīctōe ecclīastica contra laicos q in cera mīcebat farina; fa baz cū ipa cera vēdētes vt epa possit illos punire. Nā rō pccī qd ī deū cōmittit ppter offensam pximi defert iurisdīctōez iudici ecclīastico. z in cōsequentiā puidere īndēnitati pximi. Auctes q̄s hic dimitto. supplebo in rīssione ad q̄ntam apostillam.

Ma q̄nta apostilla sic iacet. be stitit z insulse loqueris: qz ecclīa nō pōt se īpedire ī iudeū vt eū puniat de delicto ab eo cōmis so ī legē nāe: nec de salute aīe illi. sed ut cōsulat aīab^o xpianoz. l. ne ppter peccatū dānent ecclā se īpedit. Et hoc ē qd alii cōsulerūt. Ad replicas i duab^o sequentib^o apostillis. Et iō isti satis sūt mī

dere. S; aduerte ad tuā apostillā. Nāz i meo cōsilio sūt allegatē auctes q̄ ubi īfideles delinquūt in lege nāe vel ī legē diuinā. ecclā pōt eos punire. Allegat^o fuit Inno. z doc. in c. qd super bis. de ro. z in c. gaudemus. de diuoz. Et vtro biq̄ doc. oēs firmāt. Tu dicī q ecclā h^o nō facit ne īfideles dānent. qz de aīab^o suis nō curat ecclā: qz ppter defectum fidei dānati sūt. Te quoq̄ qre hoc fac ecclā nisi qz de^o ver^o per hoc offendit. ppter hoc ecclā se īpedit z īpedire d; cor rigēdo īfideles q deū offendūt. Et ad hoc tenet ut dicūt pdicti doc. Hoc enī nō relinquit arbitrio ecclē an faciat vt nō faciat. S; d; hoc facit ut tollat offensāz illatā in deū. qz nō pōt remittē etiā si veller. 2. q. 4. is qui. 2. 6. m. selomita ne. Et Aug^o in sermone plurimoz martīz sic īngt. Qñ aligs in deū peccauēt si sine grādī dīstīctōe voluerimur indulgē pncipes peccati eoz efficiamur. Nā q̄nter peccaret plar^o si talē nō cor rigeret. Nā vno peccātē nō punito ira dei defenit ī innocentes. So. di. si qs oīa cōt^o in fl. z i. q. 4. sūtē pps. z c. turbaf. lege qz. Un. z Jo. an. an. c. nouit. de iudi cūs. i. xbo quellbet. Nā. in. ter. dīc q ad ecclīā p̄inet corrīgē quēlibz xpianū de pccō. Nā Un. z Jo. an. idē dicūt de ī fidelī. S; dicūt q talē nō pōt corrīgē: nī si īdirecte cū sit ēr ecclām. 2. q. 1. multi. de deci. de terna. de iudeis. z si iudeos. Et ipsos segf. But. z oīs Abbas ibi. et oēs alii doc. Nā pfecto errore^o intellet^o est dīcē q ecclā pōt corrīgē delictuz īnfidelī delinqu. nō ī legē diuinā: s; nō tenet. imo t̄net. qz nō pōt remittē offensāz illatā ī deū. Et q de^o velt z p̄cipiat īfideles corrīgē. pbat p ter. Aug. i 4. de ciu. dei. c. 1. in pñci. vbi loquit de ipio romano. z hoc sūt xba eius. q̄ obzē cū alia diu fuisse regna oriētis illustria. voluit de^o z occidentale fieri qd tpe esset poster^o. s; īperī magnitudine z latitudine illustrus. idq̄ potissimū talib^o cecellit hoībus ad domanda graua mala multaz gentiū. Si g^o ista

fuit potior ea que de? dederit tam ma-
gnū et tā latum dominū seu imperiū
romanis quā essent infideles ut puni-
rentur graua mala aliaz gentiū. quanto
magis tenet ecclesia et princeps xpiani pu-
nire iudeos et alios infideles quādo delin-
quūt deū offendētes legē diuinā
pro hoc et bñ facit. c. p. miserabilem
de usuris. Nā ut dixi nullā iurisdictio-
nē hā ecclesia circa primoniū laicorū nisi i
quātū agūt in finē pcti: et tñ ecclesia tenet
appellē iudeū ut remittat usuras xpia-
nis uel ut eas restituat. Et hoc ex ea ra-
tōe pcedit. qz iude? alit de illo pctō nō
pfecte puniret nisi restituēt vñ remit-
teret vñ usuras receptas vel pmissas. Et
male legisti inno. et Jo. an. in dco. c. qd
sup his. de uero. Nā dicit qz vbi iude?
vel infidelis peccat contra legē diuinā vel
de legē nāe. papa si des facultas eū pū-
re pōt et dicit. Et dicit bñ pcedē vbi cūqz
peccaret i moralibz. Et iude? de an-
cho. in regula. ea q. in sexta qōe. vbi et
firmat qz ecclesia nō solū pōt s; et d; tñ
punire infideles. pro hoc et faciunt no-
tata p dñz dñicuz. in. c. p. de usuris. in. c.
et p dñz Lau. d. rodolphis d. florentia. q
opusculū tractatū de usuris. q dicunt. lo-
cātes domos iudeis vel ipos pmitten-
tes fenerari in ciuitate nec ipos expel-
lentes: excoīcatōis snie incurrunt vñ
suspensionis. de q in. c. p. de usuris. in. c.
Et idē dicit Jo. de Anania. in. c. p. rerea.
i. si. de usuris. Itē cle. i. de usuris. que in-
fligit penā excoīcatōis statuētibus vel
iudicantibz q soluant usure. vel q non
repetant. uel talia statuta seruantibz
pbbendit iudeos. et habz locū in iudeis
pcc tenent glo. i. oca cle. in xbo. cēfura
Et hoc expñt tenet Buil. de mōre lau-
duno. et Lard. et Jo. de Imola. ibi. et ple-
ne dictū ē in consilio meo in 5º dubio. Si
gº pena. c. i. de usuris. in. c. h; locū quādo
iudei fenerant. gº ecclesia curat de aiab?
eorūde. qz illd. c. de usuris. in. c. fundat
se i piculo aiay. Itē si adducētes iudeos
vñ statuētes q iudei possint fenerari
et fm statuta illa iudicātes sūt excoīca-

ti. gº subest periculū aiay. et sic ecclesia
curat de piculo aiarum. pfecta si infi-
deles abstinent se ab illis que sūt de legē
diuinā. et de legē nāe. nōne de? inclinabi-
tur citi? ad eos auertēdos? Hoc igit et
respectu ecclesia d; eos punire: et sua iter
est ne offendant deū. Nā lege i actibus
aploz ca. x. vbi lozneli? qui erat gen-
tilis qz fligiose coīcabat et faciebat ele-
mosynas. de? misit angelū q amonuit
eū ut suscipet baptisimū a Petro apō
et dixit ei angelus. Orōnes tue et etyne
tue ascenderūt i memoriā i aspectu do-
mini. Et si ecclesia nō curaret de aiab?
iudeorū non oraret singulis annis i publi-
ca orōne in septimana scā qz deus eos
cōuertat. Nā p auertēdo iudeos et ali-
os infidelū orat. In fest gº eccleie ut infi-
deles bñ uiuāt et ne delinquant deū.
tū ut facili? auertāt. tū et ut de? nō of-
fendat. cui? offensa dimitti non pōt. ut
s. dixi. Et p bñ tua apostilla euacuata ē
Uo ad tertium dubiū in qz celu-
do an ecclesia debeat tolerāre
vel cōsentire q iudei fenerēt
ppf mai? malū euitandū. vel ppf ma-
ius bonū qd exinde xñsit seq pōt. duas
facis apostillas. Prima sic iacy et tu eā
torā refers. et de tuo nihil dicis in bº to-
to 3º dubio. q oia nō sūt ad ppositū. qz
posito qz aie iudeorū pereāt. tota dispu-
tatio frīs Birardi ē et loquit de xpianis
an eis possit pmitti nō de iudeis q sūt
dānati. et sic de aiabus iporū nō ē curan-
dū. In oibus tuis apostill? ip idēz repli-
cas. et torā vis apostillaz tuaz in bº pē-
der an ecclesia debeat et teneat de pctō i
fidelū. phibēdo se itromittē. Et plene
pbaui in rñsione ad pcedētes qz sic.
Ad at dicit q frat Birard? et Jo. an. lo-
quūt an possit pmitti xpiano ut feneret
ppter vitandū mai? malū: nō autē an
possit pmitti ut iude? feneret. Salua
pace tua frat Birard? et Jo. an. gnāliter
loquūt an octus vsurari? debeat pmitti
et ppf mai? malū vitādū. vñ ppter ma-
ius bonū qd exinde seq pōt. Et mouet
p rōnes et p ter. q gnāliter loquūt. et celu-

dunt q' nec ius diuinū nec ius canonicū
pōt aliq' cāu pmitte' octuz viurariū. Et
si hoc velle ius canonicū. nullo' possz
d' ver' z nouū testm. p. c. sup eo. de vsu
ris. Tu aut dicit. Logi de xpianis fene
ran volētib'. nō d' iudeis. Profecto er
ras. in hoc p'senti qñ cōsiliū illd' cōposui
Nā vbi ius canonicū aliqd' statuit cir
ca p'hibitionēz. v' circa mām vsuraz
includit iudei. nā ita p'hibent exerce
vsuras iudei sicut xpianū. ut in c. p' mu
serabiles. de usuri. Et ois mā vsuraria
cōphēdit iudeos fenerātes: ut dixi. i rā
sione ad tuā apostillā. z plen' dixi i 4.
dubio dci cōsiliū. qbus nō rīdes nec rī
dere potes. Qd' autē dic' me totā refer
re disputationēz frīz Dirardi z de meo
nihil. Fateor q' de meo nihil. s; retuli
tex. z auctes doct. mām istā determinā
tiū. Nihil. nēst sub sole nouū nec valz
q'sq' dicē: hoc recens ē. Acchastes p. ca.
S; totā disputatōēz frīz Dirardi quaz
Jo. an. refert. nō refero i cōsilio meo: sed
solū ea accepi q' p'tinē videbāt ad casū
Et hoc vidē poterit qui legerit Jo. an.
absq' tuis oculis. Nāz tui nō vidēt. opz
q' emas colummāz iteriores sordes z
maculas bñ abluas. Lū id feceris vide
bis. An vidē z itelligē non potes? Nec
solū tibi hoc accidit. s; i q'cūq' alio pas
siōato frequēssime contingit. Lege Jo.
os auri. vñ ex q'ruoz doc. grecis. q' alio
noie vocat Jo. Chryso. in omelia. sup
euangelio Matth. sup illo euāgelio qd'
legit. 17. dicit p' p'ethecostē. qd' incipit
Accesserūt ad iesū scribe z pharisei et
seniores ppli: z interrogauit eū vnus ex
eis legi doctoz. vbi sic iquit. Perfectūz
odiu z pfect' amor vez iudiciū non co
gnoscat. v' puta si pfecte odias aliquē
quacūq; fuerit apd' illū oia tibi displi
cēt siue q' dicit siue q' agit. z si bona sint
tñ tibi mala vident. Sic z si pfecte ali
quē amas. q'cūq; sint apd' eū placēt ri
bi siue q' agit siue q' loquitur. z si mala
sint tñ tibi bona vident. Et Aug' i suo
sermōe q' legi in die sue festivitatis in
gr. Qui nos amat. querūt qd' laudēt in

noī. q' aut nō oderūt detrabūt nobis
Deū subūgis q' oia nō sunt ad p'posi
tū. z i plurib' aliis apostill' eadez vene
nosa xba effudisti. S; pfecto erras. qz
i illa mā nihil cē p'positū locut' sū. Si
i tuis apostillis dixisses. hoc z b' nō fac
ad p'positū. tibi rīdissem. s; cōsiliū meū
de nouo vidi z legi. z vidi q' nō dici xi
ratē. S; aduerte q'ro veneno loquaris
Nōne in cōsiliis auctes allegant doc. ut
sint maioris auctis. Ultra Jo. an. mul
tos allegauit doc. i decretis z decretalib'
z in c. z i cle. scribētes. Adduxi ēt alias
doctrinas alibi traditas ad probanda
dubia que proposui.

**Cōsiliū dñi Alexandri de Neuo. de
Vincentia. reprobatōziū cōsiliū dñi An
geli de Castro. super articulo. An iudei
possint conduci ad fenerandū cum dis
pensatione pape.**

¶ Vere nūc p'ctum ē pu
to tuū cōsiliū euacuare
q'ren' ille q' vbiq; p'is ē
intellectū cedere z dona
re dignat'. In hoc tuo
cōsilio multa q' tā ex con

silio s; extra ipsuz cōsulas. z ex allegatio
nib' alioz q's apd' te hūisti p' cōsilio tuo
addidisti. nec illd' vitupo. qz dicit iuris
cōsule'. Atā si altez pedē in foneā tene
rēt. tñ adhuc discē cupio. lapd' Julianū
de fideicōi. liber. Et dicit Aug'. Ab āni
culo parat' suz vocē. 2. 4. q. 3. si hēs. S;
te arguo q' me arguer' q' dca Jo. an. et
alioz scribētū in cōsilio allegare volue
riz. nā de hoc me arguēdo sciam ipam
arguē conari q' i b' cōsistit vt pbe no
scē potes. Nā vides quō Jo. an. z ceteri
scribētes sepe dca scribētū refert nihil
d' suo addē'. Nū si bonos oculos hūisses
i b' solo cōcerto erat faciēda. an verū
cōsuluisse. qd' deo p'p'io tibi oñda. Et p'
allas inf' cetera dictū. Bal. i. l. cunctos. po
pulos. 2. d' sū. tñ. qd' i meo cōsilio i 4. du
bio fuerat altatus. Addis sup Bal. i. l.
z i Aure. ad hec. 2. d' viuris. 2. c. sup eo

3 vsuris. ad q. tñ nō rñdeo. Postea alle
 gas p ea pte p q cōsue alias auctes i
 zñi. Na. **Bal.** i. o. l. cūctos pplos. **2.** de
 sū. trit. 2. colū. h. iux b. q. o. dicit q. d
 pator nō pō pimitte vsuras ppf bonū
 publicū. q. boc ē salūre aie. Ad boc nō
 rñdeo. **3.** pap. nō o. z nec pōr aligd dīf
 pēsatie cede qd fr salūre aie. 2. 4. q.
 2. legat. 1. 4. o. d. l. c. p. **4.** i suo loco als au
 ctōitates iferem? deo fauēre. **Bal.** 2. o.
 l. o. l. 2. p. az an mediū cōmēti dicit q. hē
 vsure pphibē iure dīno. nec hūano cō
 cedi pñt. s. z dispēsatō ē lex puata: z sic
 tūo hūanū sicut ē ius canonicū ē cōsti
 tūo hūanā nō aūt dīna. **5.** lo. ē in pñf. scū
 in pñmo clē dō. iux hūam. **Bal.**
 2. o. l. **6.** iurē. ad bec. **7.** de vsuris. 2. colū.
 refert optōne quozūda iux q. s. fuit **7.**
 cola. 2. de materiel. q. dicit. q. sicut p le
 gē humanā pōt distingui lex dīuina a
 rōne irremediābilē. boc p. z. q. lex hūana
 qñq. pñmittit hōicidia. ut in. l. i. 2. c. q. s. l.
 3. vñ. se sine iudice vñ. z tñ hōicidia sē
 iure dīno pphibua. z ē vñū de decē mā
 dāz z cōpēndit bec. pphibitō sub illo
 m. adato. **Non occides.** Itē ius dīuinū
 pphibet res alienas detineri. tñ lex mō
 deraf. ut pphibitōem ppier bonū pu
 blicū. ita p. s. f. de vsur. l. 2. i mñs alius.
8. tñ dicit idē ēē dō i mā vsuraz vt cre
 ditores idēat ut sub fū. dñ. paupez: et
 hoies ppf ipotabile auaricia credito
 rū nō agpñt. **9.** si sic ppf cōē bonū lex
 dīna distinguit z modifīcat pōt per ius
 hūanūz. **10.** **Balib.** dicit q. bec optō ē
 falsa. z ab oib? canōstīs repobata. q. z
 ē pphibitō ex dīna institutiōe. nō pōt
 hūana rōē pñmitti. z cā ē q. z talis rō nō
 ē rō s. z abuso. cū nō cōfōrmet rē volun
 tati dīne. z tñ nō debem? alia rōnes qre
 re ex q. deo ita placuit. **11.** Dic aduerte q.
 bñ q. s. cōe logitur. Ad boc nō rñdebis. q.
 iste rōnes iferit q. nō possit dispēfare
 papa. **12.** az. n. ē id nō pñmitti pape qd nō
 pōt hūana rōē fieri. **13.** az oīs dispēsatō
 pape ē hūana. l. aucte dñē bēat pñtēz.
14. Non hēo tñ necē auctē **Bal.** q. q. **15.** ar
 de senserit locā. l. cūctos pplos. z i cōfi

lio meo allegant. Et hac rōe qñqz alle
gat. **1.** scūs Bernardin⁹ allegant i
ciuitate Vincētia i publica pōicatioe
q̄ iudeos expelli fecit. Nā qdāz allega
bāt idigētia paup̄z auaritia creditōz
Ipe aut portauit libros iurj canonici i
pulpirū. i ibi publice legebat decreta
les de hac mā loquētes. t allegātes ne
cessitate ec̄ q̄ iudei remanerēt icrepa
bat tāq̄ dei blasphematores: q̄ deum
volebat arguē q̄ nō pūdet meū cel
santib⁹ vsurū illi ciuitati. Et dicebat q̄
pp̄ ista nō erat deus offendendus. Et
ide dixit scūs **Tho. Ricar. Scot.** t joēs
theologi. Om̄s religioz de obseruātia
hoc p̄dicant. Vnde quāte sanctioe sint
ap̄ eccliam sei vñ. Nā pp̄ exemplar
scōz q̄ trāsiuerūt ad religiōem an̄ m̄i
mōm cōsumit. ecclia interpretata est il
lud mādatū diuinū. q̄s de⁹ dūxit hō n̄
seper. qz ecclia illis exēplis mota decla
rauit illā auctē hē locū qñ m̄imōiūz
ē cōsumit. hoc pbat in. c. vep. t i. c. ex
pre. de cōuer. cū. Vides q̄ quate fidei
fē ap̄ eccliam scā scōz patz: q̄to maiō
ris dubio debēt ēē pōicatioēs t decisioēs
ab eis p̄p̄ite. Credo ē. n. ip̄os
dei spū locutos fuisse. Quo ad b̄ san̄ ē
2. allegas p̄ p̄tē quaz cōsiliū. c.
sup. eo. d. vsur. cui n̄ rōdes. s; i qdā apo
stilla ad cōsiliū meū illd ad p̄posiū nō
facē affirmasti. **3.** ego dico de h̄ ē ca
sus ibi. Ille rex. hō uis intellect⁹. p̄m̄ ē
q̄ p̄ redimēdis captis vñ p̄ alio opere
pio papa n̄ pōt disp̄sare q̄ vñ comit
tat. 2. ire⁹ q̄t p̄ redimēdis captis
t p̄ alio pio ope n̄ h̄ ad vñas pecunias
murno accipe qñ p̄ receptiōem dat cā
vsurā m̄itēdi. Nā i antiq̄ dicebatur.
qd a nob̄ nra fratnitas postulauit. vñ
possit i recipiēda pecūia disp̄sa fieri
ut paup̄z a i faracōz captiuitate tēnē
possint p̄ eadē libari p̄citiā. S; vñq̄ i
tellect⁹ cōt tēf p̄ doc. t ecclia vñq̄ ap̄
p̄obat cōm̄ ibi i. d. c. sup. eo. Vñ ap̄lectē
do vñq̄q̄ intellectū ibi est casus q̄ pa
pa non possit disp̄sare q̄ q̄s accipiat
pecunia murno ad vsuras etiāz causa
maioris mali vitādi an̄ nccitas est cā

exercēdi vsuraꝝ. ut qꝫ cessante illa nōci
tate nō exerceat. Et sic papa non pōt dis
pensare. siue ut qꝫ exerceat fen^o. siue ut
qꝫ recipiat pecuniā mutuo ad fen^o qñ
necessitas ē cā vsure exercēde. Et pōde
ra illum tex. pñ. dicit qꝫ cū vsure sint
utroqꝫ testō pꝫbire nulla dispensatio
pōt fieri. Et tex. specificē loquit qꝫ nulla
dispensatio pōt fieri pꝫ papaz: qꝫ ibi pe
tebatur dispensatio a papa. Unde ibi
colligitur una regula in mā dispensatio
nis qꝫ ubi aliqꝫ ē pctm̄ de iure diuino
papa nō pōt circa illō dispensare. Et istā
regulā firmat oēs doc. z illos allegauit i
consilio pꝫdō. z ulter^o allegabo infra.
3° dicit ille tex. qꝫ cū sacra scriptura pꝫ
hibeat pꝫ uita alteri^o mēiri qd ē pctm̄
veniale. si g^o non licz cmittere pctm̄ ve
niale pꝫ redimēdo hoiez a morte. mltō
magis pꝫhibend^o ē qꝫ ne uioluat crimi
ne vsuraz pꝫ redimēdo uita captiuū.
illoꝝ captiuoz qꝫ destinebant pꝫ sarace
nos. Iste ē tex. apt^o in dōc. ca. sup eo. q
isto^o arguit. Si pꝫ redimēdo hoīem a
morte nō ē licitū cmittere pctm̄ veniale.
mltō min^o pꝫmittēd^o est imo ē pꝫhiben
dus ne cmitterat pctm̄ mortale. vt ē vsu
ra pꝫ redimēdo captiuos a morte. Cū
iste tex. decidit duo. Unū ē in mā dispē
satōis. s. qꝫ ubi ē aliqꝫ pctm̄ mortale de
iure diuino. papa nullo^o pōt dispensare
Scdm qꝫ nec papa nec ecclia dꝫ pctm̄
mortale tolerare vt pꝫmittē ē pꝫ libera
do captiuos a morte. qꝫ si nō hꝫ dicē mē
daciū qd ē peccatū veniale: ut i. c. pñuz
22. q. 2. z i. c. ne qꝫ. multo min^o hꝫ cmitterē
peccatū mortale. Sꝫ dicit illd. c. loqꝫ de
xpianis volētib^o fenerari vñ volētib^o
iducē alios xpianos ad fenerandū. Se
cus dō ē i iudeis. cū ecclā nō debeat d
eoz pctō se ipedire. siue curare de aīa
bus ipoz. Ego rādi supius i rñsione ad
tuā qñtā apostillā: z in cōsilio meo in 5°
dubio pꝫpe finē. vbi cōclusi. put vñ tex
z firmat doct. qꝫ in mā vsuraz siue ubi
iura faciūt mentiōez de feneratorib^o. i
cludūt iudeis. qꝫ illud. c. 3. itelligi tā i iu
deis qꝫ i aliis exercētib^o fen^o. Et bñ ad:

uertat: qꝫ i. c. sup eo petebat dispensatō
vt posset exerceri fen^o. vñ vt licet mu
tuo recipe ad redimēdū captiuos solū
pecuniā neciaz redēproi captiuoz z nō
vitra. Et tñ papa ibi dicit qꝫ nō pōt dis
pensare. Item qꝫ nō oebz pꝫmitti seu to
lerari vsura ab ecclia ē si ex ea pueni
ret liberatio captiuoz a morte. z sic nō
ē pꝫmittēda imo ē pꝫhibēda vsura etiā
si ex ei^o pꝫmissione legē bonuz qꝫ hoies
nō itersciant. z ex ei^o pꝫbitioe sequā
tur mortes hoīum: vt qꝫ hoies itersci
ant nisi pꝫmittat exerceri vsura. Nam
ppf istud bonū cōsequēdū vt ppf hoc
malū uitādū nō ē pꝫmittēda seu tolerā
da vsura. Et ille tex nō soluz dicit dispē
satōez nō posse fieri sꝫ ēt excludit simpli
cē pꝫmissioez i vsura. Et ita cōcludi i cōsi
lio meo p^o Jo. an. in regula pctm̄. i. 3° z i
5° ar. vbi dicit qꝫ nulla pꝫmissio sit per
mittēda vsura ppf aliqꝫ bonū qd ide
oziat. uel ppf aliqꝫ malū qd inde vire
tur. Et dicit qꝫ ēt si ius canonicū veltz n
posset cōtū vsurariū pꝫmittē: z plen^o ex
aminauit i dō dubio mei. cōsiliū. vbi alle
go tex. z auctes. Et pꝫfecto oīeo mali
ciā doctoz xpianoz. Inueniunt. n. z iue
ri sūt qꝫ in cā cōsulerūt dō tā aptaz hita
tē. de qꝫ ē tex. aptissim^o in dōc. c. sup eo.
quā oēs docto. tā canoniste qꝫ theologi
tenuerūt. Et rōez video. qꝫ null^o est qui
petat cōsiliū offerens mercedē qꝫ cōsu
lat qꝫ iudei nō cōducant ad fenerandū
nec repit offerēs mūera pñcipibus vt
expellant iudeos. hitas. n. ista nō dat p
mia terrena: sꝫ eterna. Conati aut sūt
suis igenis sua doctrina facib^o auari
cie z cupiditatis accēsi hitatez cōfundē
Sꝫ audi gđ de hitate dicat scriptura.
Veritas magna ē. z fortior p oībus. Et
dre 3° ca. Et Iñdor^o de sumo bono ita
exclamat. O qꝫ magna ē vñ hitat^o que
oīa igenia astutias z calliditates supe
rat. qꝫ ficta simulataqꝫ signita seipoz
defendit. qꝫ deniqꝫ p^o deuꝫ colenda ē: qꝫ
pria deo ē imo deus ē via hitas z uita
Ducisqꝫ declarauit argumēta que faci
unt ex pte negativa. s. qꝫ iudei nedū nō

pnt cōdūci: s; ēt q; sen^o exercē possint p
mittēdū n̄ ēt simplici gmissioe. Immo.
p̄hibēdi sunt vt pbat aptissime i. d. c
sup eo. cui nec aliquis alius ridere cuz
xitate ualebit.

Tunc me uerto ad dissoluēda
ea q; p pte affirmatiua oi iuri
z oi rōnt dīta allegasti. s; q; pa
pa possit dispēfare q; oducāt iudei. Et
p loq; d ter. d. c. i. sup eo. Tu es bon^o si
cut z ceti q; vtnā nō i inferno cremēt al
legās ēt Specu. i. ti. de legato. S. nūc de
epoz. i. 7. colū. s; sūt at qdā. vbi dixit q;
i cāib^o i qb^o ē mortē pētm s; legē dīnā
sic i furto z i rapina. papa dispēfare nō
pōt. imo p^o delictū cōmissū nō pōt dis
pēfare sup delicto iā cōmissū q; minus
delinquēs agat pñiaz. z q; minus fiat re
stitutio: z allegat iura loquētia de mā
vsuraz. ut. c. cū tu. de vsuris. In his xō
i qb^o amittit pētm mortale sū ius po
sitū dicit q; ep̄s i inferiorib^o interdca
ē dispēfatio. imo null^o citra papā potest
dispēfare vs̄ patiētiā p̄stare. s; solus pa
pa vel is cui spālū cōmiserit. Et q; bene
auctēs istā allegasti. ita talē tibi s; spm
cedat de^o. s; vt s; tuā intentōez alleges
qn̄ xitate z ipaz iusticiā violare itēdis
Nā Specu. dicit illd qd dicit ceti doc.
Nā b^o dicit^o hosti. quē allegat. z doc. i. c.
a nob. de deci. z i. c. nō mag^o ne cle. l. mo.
q; sūt allegati i cōsilio meo. i. 3° z i vltio
dubio. p̄ allego alias auctēs i cōsilio su
p̄dco nō allegatas. nō tñ i cōsiliis alio
rū collectas. Et p̄ allego auctēs Inno. z
oiuz scribentiū i. c. h. de trāfac. vbi Inno.
dicit q; q̄tū ad amittēdū pētm mortā
le vs̄ remanēdū i illo i his q; pēdēt a iu
re nāli i lege dīna z euāgelis oīēta. pa
pa nō pōt dispēfare. Et p̄cise pōnt exē
plū p. c. sup eo. de vsuris. de cui^o itellcū
s. dixi. z p. c. h. de vsue. In his xō q; pen
dēt a iure positū p̄ceptorie cui^o trās
gressio ē pētm. ali^o q; papa dispēfare n̄
pōt ut trāsgredi liceat. Istud dcm̄ segē
ibi Jo. an. i. c. fi. d. vsue. s. allato. z refert
istud dictū Inno. in dicto. c. h. sup xō o
cāib^o i glo. sua q; incipit. puta crimibus

publicis. Et **Bu. z Jo. de Imola.** z oīs
doc. p b^o ēt allego doctrinā Lau. quaz
sequit Archi. z Jo. de fan. i. c. sūt quidā
25. q. i. q; dicit q; papa nō pōt dispēfare
oīē euāgelū i his q; cōsistūt i p̄cepti ut
p̄hibitoib^o. Et hoc dcm̄ refert Jo. d. fā.
i dco. c. sūt qdā. in xō euāgeliste. **P**
dicit Archi. z Jo. de fan. in. d. c. sūt qdā.
sup glo. i. iu xō o. 5. aplz. vbi refert qdā
cū quoz opione residz dictū. q; cū i ve
teri z i nouo testō nō cōtineat nisi xitas
doctrine fidei z morz s; legē nāe z grē. d
ipaz papa dispēfare nō pōt. Et p b^o dī
cūt q; nō solū d aplm̄ nō pōt dispēfare
s; nec ēt d quācūq; doctrinaz cūscūq;
libri canonis: q; nec xps venit soluere
legē aut pphas s; adimplē. **Mat. 5. 2. c.**
Nec obstat q; papa pōt dispēfare cuz
penitētib^o: q; apls nō p̄hibuit dispēfa
re: q; i ipe fuit miaz cōsecut^o. s. dī. c. sue
tudo. s; actu exētez i crimine p̄hibu
it ordinari. **U**olūt isti dicē q; papa nō
pōt dispēfare q; q; peccet vel remane
at in crimine. siue illud crimen sit indu
ctū a lege dīna. siue a positia. **U**ide eun
dē Jo. de fan. i. q. 7. s. nisi rigor. vbi dicit
nullo^o eē dispēfabilia ēt p papā mada
ta vel p̄cepta decalogi z euāgelioruz. z
gnālū q; p̄tinent ad articulos fidei z ad
gnālez statum ecclesie z ad formaz sa
croz. de qb^o p̄cipue tractauerūt apli er
q̄tuor cōilia p̄ncipalia. z gnālū ea sine
qbus z cū quib^o bō saluari nō pōt. In
his. n. vel i aliq; istoz nulla admittit di
spēfatio a gbuscūq; sint statuta. **A**llat
iz. di. sicut qdā. z. is. dī. sicut sancti. z. i. q.
7. z. si illa. z. is. q. i. sunt qdā. z. c. 5. parz. z
25. q. 2. p̄uilegia. z. c. sigs dogmata. z. i.
q. i. nō ē purāda. z. i. 4. dī. q. d. aut. z. 22. q. 2.
faciat bō. 30. q. i. nōscē. z. 22. q. 4. sicut nō
sē 22. q. 5. dicat. **R**eliq; xō dicit eē dispē
fabilia: q; i eis sepe rigor iurz tēperat
et relaxat a q̄cūq; sint statuta. xbi gfa
In niceno cōcilio statutū ē ne bigam^o
pmoueāt. 34. dī. cognoscamus. tñ po
stea **A**rtinus instituit q; usq; ad dia
conatū possit promoueri. 34. dī. lector.
Sist apli statuerūt q; p̄sbi p̄p̄ form

cationem deponerent: qđ postea p pa
pā filius est: z gargēle cōciliū fuit imu
tatiū. **et. di. p. b. b.** Et predicti notandū ē
qđ papa nō pōt dispēlare qđ quis: omit
tat vel remaneat i pctō mortali neduz
qñ tale pctm descendit ex lege diuina:
s; ēt si descendit a lege positua: si p dis
pēlatōez ille cū qđ dispensariū est remā
sur? ē icorrec? seu i pctō. Et qđ **Spe**
cu. in loco palleгато. z **Inno.** z **doct.** i lo
co p me allegato dicāt papā dispēlare
posse qđ ad illa que sūt pctā de lege po
situa. tñ opio illoz quos in p̄dictis duo
b? locis secutus fuit archi. z **Jo. de fā.**
uidez hior qñ p talē dispensatōez tra
tus posituius dispēlat? remanet icorre
ctus siue i pctō. s; descēdaria iure poiti
uo allegat bona iura. z de hoc ē bonus
tex. in. c. nulli fas. 23. q. 1. ubi loquit? d iu
re diuino z canonico. Et sic dicit. Quia
nos qui potentissimi sacerdotis admi
stramus officia talū transgressionum
culpa respiciet si in causis dei desideo
fuerim? inuenti: qz meminim? qz timē
debem? qualif om? nē de? neglie sacer
dotū. Et i. c. sūt quidā. ea. q. sic loquitur.
Ubi hō apte de? uel eius apli. z eos se
quentes scī p̄fēs snialit? aliqd diffime
rūt ibi non nouā legē roman? pontifex
dare s; pot? qđ p̄dicatū ē usq; ad aīaz
z sanguinē cōfirmare p; zc. Itē ea. q. c.
ō statuta. ibi tex. sic dicit. Contra statu
ta canonū aliqd concedere v? mutare
nec quidē hui? sedis pōt auctas zc. Et i.
c. se. qđ icipit omne. ppe si. sic dī. Ne qđ
qđ. n. qđ d euangelicā uel prophetica;
uel aplicam doctrinā cōstionesue eoz si
ue scōz patruz acruz fuerit stabit. Pro
fecto hec iura ita gnāliter loquūt qđ p
hibent ēt papā dispēlare. Et ad hoc ea
allegauit Archi. z **Jo. de fan. p̄fertiz** qz
canones sūt. editi i iunctu spūs sci. ut
dīc tex. 50. dī. si ille. z. 25. q. 5. uiolatores.
z. c. ideo. Ego tñ pro concordia sic dice
rem. qđ aut per dispensationem d ius
positiuū definit eē peccatū. z illud qđ
erat pctm p dispēlatōez efficit licitū.
Et tūc pcedit opio **Inno.** z **doc.** in. c. si.

de trasfac. z i. c. a. nō. d. deci. z i. c. nō ma
gno. ne cle. v? mo. Aut p? dispēlatōez: il
le cū qđ dispēlat acruz exercēt illicitum.
Et sic dispēlatio nī fac qđ min? ille exer
cēdo acruz a canōe p̄hibitu peccet. et tē
sit hā opio **Lauri.** z sequentiū quez segē
ocūs **Jo. d. fā.** z **Archi.** vbi d. pono exē
plū qđ qđ cōfiteat singlō āno pctā sua: ē
ius positiuū. z tñ papa ligat mēre illi?
cōstitutōis. ppe egatē nālē i qđ fūdata
illa cōstitutio: vt dīc **Jo. an. i. c.** significa
sti. d. fō. pper. Aut. i. c. p. d. cō. Un papa
nō poss; dispēlare vt qđ nī teneat cōfite
ri singlis ānis sua pctā. Et idē vbi alia
cōstitutio ē fūdata i nālī egatē qđ ppe
dispēlatōem nō cessaret. **Uñ** **Balan. i.**
si nī f. al. i. f. i. d. testa. dīc qđ p̄nceps
sit sūme auctoritatis. tñ nālīs rō et? au
ctoritate mutari nō pōt. s; d. v? iusticia
rū rex qđ v? iusticia. **Uñ** **De. f. y. z. Bal.**
i. l. digna vox. **L. d.** legi. dīcūt qđ p̄nceps
ligat p scā bñtia i se iusticia v? egatē
nālē. Et ex p̄missis tres iherūt octoes. p
ma ē qđ vbi aliqd pctm ē mortale d iu
re diuino papa nō pōt dispēlare vt illud
omitrat: vel qđ i illo remaneat. Scđ a
qđ vbi aliqd ē pctm de iure positiuo. tñ
p dispēlatōem nō pōt cessare iusticia
v? egatē nālīs qđ mouet ius positiuū:
papa nō pōt dispēlare. Tertia octo qđ
vbi aliqd ē pctm d iure positiuo z per
dispēlatōem factā ex cā rōabili: cessat
cā pcti. z tūc dispēlatio pape facit illici
tū licitū. Et i his trib? octōib? cōcordāz
tex. z doc. **His** igit ita discussis p do
ctrina studētū redeo ad rīsiōes tuas.
Dic. n. qđ iude? fenerādo xp̄iano nullū
pctm cōmittit fm legē dinā. iō papa p̄
hoc p̄mittē. **Uñ** dīcis qđ papa pōt hoc
p̄mittē. nō loqris i finis nre qōi? que
niētib?. **Uñ** n. q̄stio ē. An papa possit
dare licētiā vel dispēlare qđ xp̄iani cō
ducāt iudeos ad fenerādū. Istud ē pl?
qđ simplex permissio qđ nil aliud est qđ
claudē oculos. z penam indulgere seu
dissimulare s; quā p̄missione ecclesia
tolerat malos. **Uñ** nostra disputatio ē
an papa possit dispēlare qđ adducantur

iudei ad fen^{am} faciendū. Et inquantū diei
q̄ iudeus fenerando xpiano nullū pec
catū omittit s̄ legē diuinā. Uide quan
te xitaris quantū eue cōstantie sis. Pro
fessus es iudeū peccare fenerando xpī
ano. s̄ ecclesia de hoc peccato nō debe
re curare. Hic hō dicit q̄ nullū pecca
tum cōmittit. S̄ te excusabis et dices
q̄ peccat s̄ non scdm legem diuinā.
Tunc te interrogo. Scdm quam legem
si dicit Canoniam: male dicit: q̄ iu
dei et alii infideles non ligantur canoni
bus ad peccatum seu ad penam spūa
lē. de duoz. gaudem^{us}. 2. q. 1. multi. Hāc
doctrinam ponunt et doc. in c. p. de con
sti. peccat idcirco iudeus fm legē diui
nam seu fm legē nālem. g. papa nō po
test dispensare seu lniāz dare. Et hoc te
her scūs Tho. et theologi. et omis canonici
ne nemine penitus discrepante. quos
allegauim^{us} in p̄ dubio consili mei. Nā ē
fm legem suam p̄hibens fenerari gen
tilibus. Deut. 20. ca. ubi Moyses re
uocauit p̄mā p̄missionem. Unde Dauid
qui fuit dudū post Moysen: q̄ Moys
es fuit p̄mus dux qui gubernauit po
pulum isrl. Dauid hō fuit secund^{us} rex.
S̄ p̄ fuerūt duces et iudices isrl. postea
leges. ut noscere potest quicūq̄ lege
rit bibliā. Et tñ Dauid in suo ps. qui lei
pit. Dñe quis habitabit in tabernaculo
tuo. gnālī dicit. neminem excipiendo.
Qui pecuniam suam non dedit ad usu
rā 2c. Dñs aut n̄ iesus xpūs uerus de^{us}
et homo uer^{us} cōuocans turbas iudeozū
ait. Quicūq̄ date nihil inde sperātes
Luc. 10. ca. Et nō q̄ xpūs loquebat in
deis et eis p̄cipiebat ut mutuarēt pecu
niam absq̄ fenore. S̄ interrogo te. Et
Moyses et xpūs. p̄cipit iudeis. cū^{us} p̄
ceptū si p̄cepta eēnt dñi deberent
iudei seruare. Certe dei q̄ maior et ue
rior ē est incōpabilis oīō creatur^{is} b̄is
tñ nō est dñetas. Tene g^o xpiane p̄cep
tū euāgelicū. ubi de^{us} tūc iudeis p̄tib^{us}
et xpianis futuris iterā dicit gnālī et s̄
aliq̄ distincōe exercere fenus. Ergo pa
pa nō pōt lniāz dare uel dispensare ut
dicunt Jmo. et doc. s̄ allegati. quibus

cōiunge Specu. per totum contra tuā
intentionem allegatum. Et bene dixit
apostilla fratris Michaelis ad tuum
consilium dum dicit q̄ iudeus peccat
mortalit^{er} fenerando christiano: et q̄ in
uenit oppositum. Et hoc ideo ē. q̄ ulu
ra est p̄hibita generalit^{er}. et reperiuntur
iudei inclusi in prohibitione. ut in c. p.
miserabile. Uñ tibi incumbit p̄bare q̄
iudeis sit licitū fenerari qd̄ probare
non poteris. Et subiūgit in sua apostil
la. q̄ agentes et cōsentientes pari pena
plectunt^{ur}. et allegat ap̄lm ad Ro. p̄ ca. i
si ubi dicit ap̄lis. Qm̄ qui talia agunt
digni sunt morte. nō solūz aīr q̄ faciūt
s̄ et q̄ cōsentuūt faciētibus. Et subdit
q̄ si uenūt ad baptisma nō p̄nt salua
ri nisi usuras restituant. Et hoc tenz gl.
in c. iudei. de cōse. di. 4. Unde pone q̄ in
de^{us} fenerauerit gētili. certe nō d̄z bap
tizari nisi usuras restituant. et hoc ē idū
bitatū tā apud canonicas q̄ apud theo
logos. Et inquantū loquitur de cōsensu b̄i
dicit. q̄ nulla cā ē licitū cōsentire ma
lo. Idē p̄bat. 2. q. 4. ita plane. cūz duo
b^{us}. c. se. q̄ dicit q̄ q̄s malis sociat^{ur} q̄do
cōmittit malū uel q̄ cōmittētibus fa
uer. et si malū nō pōt corrigi uel illū ob
uiari. illa duo s̄p̄ retēta seruāt bōiem i
corruptū. sūt nec malum faciat nec ap
probet. Uñ dispēsatio nō pōt fieri ut in
de^{us} cōducatur ad fenerandū. q̄ p̄ b^{us} dāc
cōsensus malo. et hoc plene declarauī
i cōsilio meo i 3. dubio. et p̄ hoc tollitur
illud qd̄ dicit. s̄ q̄ posito q̄ ex pte indei
feneratis cōmittat p̄ctm. tñ ecclia non
d̄z de hoc p̄ctō curare. Uide q̄ clausos
hēas oculos. Non pōt q̄ cōsentire ma
lo s̄n p̄ctō ut dicit iura p̄allegata. esto
q̄ ecclia nō debeat curare d̄ salute iu
deoz tñ nō d̄z cōsentire q̄ peccēt. nec pō
test dare lniāz peccādī. De h^{us} ē optim^{us}
tex. 2. q. 2. legat. Hinc est qd̄ d̄z q̄ q̄
d̄z poti^{us} oīa mala pati q̄ malo cōsente
re ut i. c. sacris. qd̄ me. cā. 2. l. c. ita ne. 2. q. 5.
Et ego plene examinam i p̄rio 3. dū
cōsili mei. q̄ nō replico. ad q̄ nihil rñdeo
nec in tuis additōib^{us} nec in tuo cōsilio
S̄ nō pōt papa dare licentiam iudeis

fenerandi qñ nō det eis lñiaz peccandi
quā de? nō pōt dare. ut dīc p̄fatuz. c. le
gas. Ad b. 4. o. p. c. i. vbi dīc qd de? nō ve
dit lñiaz peccādi. Petro nec successori
bus suis. Si g^o papa nō hz lñiaz peccā
di. g^o alteri nō pōt cōcedē. Item si papa
dispēsat qd iudei possint adduci ad fene
randū. uane p̄bet auctez qd adducantur
ad malū faciendū nōne cōducētes ap
probant fen^o z adiunāt iudeū ad fen^o
faciendū p̄p̄t sua pacta: z p̄p̄t suas con
uentōes: p̄p̄t qd tales cōducētes in
currūt lñiaz excoīcatōis. p. clea. d. usurj
ut dīxi i p̄dco cōsilio meo i 3° dubio. Itē
nō ē vez illd qd dīc. l. q. ecclā nō dīz se
ipēdire de pctō iudeoz: qz sup̄uacue
laborat. h^o autē declarauit dū rīdī ad tu
az gntā apostillā. Itē de hoc ē casus i. c.
p^o miserabilē. de usurj. qd ē declarauit
i rīfione ad tuā tertiā apostillā. vbi de
clarauit itellectū dīc. c. p^o miserabilē. et
p. dca ad p̄dcās duas apostillas ēt claris
semel sublatū ē istud tuū argumētum.

Item dū dīcis qd nībil ad nos
de his q^o foris sunt. Ita absolu
te loquēdo nō loqñr ut mgi q
diu legit. nec recordari de doctrina glo.
i. c. iudei. z. l. a. de iudeis. q^o dīcīt qd ecclā
nō iudicat de his q^o foris sūt q^o ad penā
spūalē inflīgēdā. vlt^o q^o ad b^o vt iudeis i
uitis iponar regulas canonicas q^o ad re
ligionē: s; bñ q^o ad ceta ecclā ipedit se d
iudeis. z mltos casus nūerat glo. z doc.
i d cō. c. iudei. i. qb^o ecclā ipedit se d pec
cato iudeoz z alioz ifidelū. z int^o alios
casus nūerat crimē vsuraz. Cñ poct. se
quūt illā glo. Idē dīcūt doc. i. c. p. de cō
sti. z. hosti. i. sūma de iudeis. s. i. qb^o gra
uēf. h. qd si iudei epi subdit. Et b^o exa
minam in p̄llato cōsilio i fine secūdi
dubij. Et vide Jo. an. in. c. gaudem^o. de
diuoz. vbi hosti. z Jo. an. exponūt illa
x̄ba. nībil ad nos de his q^o foris sūt. l. q^o
ad penā excoīcatōis p̄ferendā in tales
z q^o ad fidē z spūalē cōmerciū. S; q^o ad
cetera bñ p̄tinet ad ecclām de his q^o fo
ris sūt. Et idē dīc dñs p̄e. de ancho. i. re
gula. ea q^o i. sexta qōne. Itēz dū dīcis qd
nō cōmittit p̄ctm mortale ex pte xp̄ia

nī recipiētis pecūnias mutuo a iudeis
sub usuris p̄pter nccitatē. ut nō. doc. in
c. sup. eo. de usuris. **¶** qd post qd iudei
ē adducit ad feneranduz z tenet altare
patū ad fen^o exercendū. si aliqz nccita
tē opul^o sumat ab eo pecūnias mutuo
sub usurj nī peccat mortālī: imo vitur
malo illo ad bonū suū. qd ē licitū: qz ēt
de^o oib^o pctis vñt ad bonū. **¶** hic est qd
possum^o vti iuramēto ei^o q^o iurauit p
falsos deos. nā vtimur ad bonū. s. vt il
le seruet fidez: ut i. canouet. 22. q. i. **¶** Sec^o
si qz recipit pecūnias mutuo ut possz lu
dere: vlt aliqz ipēlas sup̄fluas facē. seu
si nccias nec vtilēs. nā tunc tal^o peccat
mortālī recipiēdo pecūnias sub vsurj ēt
ab illo q^o tēt bāchuz patū ad fenerādū.
Itē peccat mortālī si iducit aliū ad fe
nerandū ut subueniat sue nccitati. Et h^o
tenet scūs **Tho.** secūda secūde. q. 88. ar.
p. z Archi. z Jo. de san. 1. 4. q. 4. si qz vsu
rā. z i. d. c. mouet. 22. q. i. z doc. dco. c. sup.
eo. de usurj. Et frat^o **Michael** i sua apo
stilla dīcīt qd scūs **Tho.** Scot^o z Ricar.
z oēs theologi dīcūt qd in extrema nccē
rate qz peccat iducēdo aliū ad mutuā
dū sub vsuris: qz ille non pōt mutuare
sine pctō mortālī. S; nō solū adducit p
pē patiētes nccitates s; p oib^o. z paraf
via mltis mat. hec est forma apostilla
ad tuū cōsiliū i ordine scda. Ad p̄posi
tū mō qñ iudei adducūt ad feneranduz
sub vsuris nōne nccitas ē cā cōmittendū
usurā: qz nisi iudei adducerēt z fierēt cū
eis pacta: nō mutuaret sub usurj. quia
dubitarēt ne ipēdīrēt i fenore retinen
do vt exigēdo nec aliū mutuarent sub
vsuris nisi fierēt talia pacta. Tu g^o qui
paciscer^o cū iudeis es cā vsure cōmittē
de ut subuenias nccitati ciuiri. g^o h^o si
pōt fieri absq^o pctō mortālī ēt cū dispen
satōe pape. De h^o ē cāus in. c. sup. eo. de
usurj s; vñt itellectz q^o coltr ex decisa il
li^o decr. quē doc. cōit sequūt. z recitauit
s. Et h^o tenēt scūs **Tho.** Scot^o z Ricar.
z oēs theologi. ut dīcīt frat^o **Michael** p̄dī
ct^o. Itē s; cōplures q^o recipiēt pecūnias
mutuo sub vsuris vt possent ludere z
subuenire delicto suo z uoluntati sue.

Tres q̄ plures eēt q̄ facerēt expēsas si
necias sub ista sp̄e. **T**re q̄n sūt iudei in
loco q̄ fenerat. sepe furat famuli dñis
suis z aliis z portat rez ad iudeos. z ibi
ipignorat. quā nō auderent furari nisi
esset iude⁹ q̄ reciper eā i pignore: z do
min⁹ tenet solue vsurā si uult re suaz re
cupare. z iterdū eaz p̄dit: qz iudei eā ce
lat si p̄it. Multa alia mala sequūt.

Odo me uerto ad argumēta
tua i q̄b⁹ p̄cedis p̄ sitia: z salte
ad p̄ncipalia tua mortia rīde
bo. Et aduerte qz sepe sepe loq̄r in b⁹
tuo cōsilio. **I**n p̄suppōis q̄ nō incurrit
aliq̄d p̄ctm mortis b̄m ius diuinū si iu
de⁹ fenerat. z i hoc uehemēt̄ erro. Nā
peccat fenerado: qz facit d̄ legē dīnā q̄
iudeis ibibuit vsurā. z d̄nēf sub p̄cep
tis decalogi. **I**te ē p̄ctm lege nālī. nāz et
b̄m lege nāe vsurā ē p̄hibita. p̄z p̄ p̄h̄z
p̄ polit. q̄ nulla lege scripta arrat. s̄z so
la rōne nālī ducit lucz vsurariū ē d̄ere
stat⁹. Et hoc tenuit sc̄s. **I**bo. sc̄da sc̄de
q̄. ss. arti. p̄. z **I**o. an. i. regula p̄ctm. i. z ar
Et b⁹ plene declarauī i p̄allato cōsilio
i z⁹ dubio. b⁹ p̄supposito q̄d negare nō
poteas: m̄sta allegas d̄ intentiōem tuaz
faciētia. Nā **I**nn. i. c. qz pleriqz de imu.
ec. facit d̄ te quē p̄ te allegas. Nā **I**nn.
dicit ibi q̄ p̄nceps nō p̄t statuē d̄ ius
nāle sine iusta cā. postea p̄pe sinez sui
cōmētī dicit q̄ ostēōes q̄ sūt d̄ salutē aīe:
ut de usury soluedis uel de iuramētj nō
seruādis. nō ualēt nec sūt seruāde. **S**z cō
ducentes iudeos ad fenerādū peccant
mortalit̄. peccat etiā iudei. g⁹ dispēsa⁹
pape nō ualēt d̄ salutē aīe tā iudeoz q̄
iudecū. Et. s̄ plures auctes allegauī.
Srat aut̄ **M**ichael i sua sc̄da apostilla
ad tuū cōsiliū cōcordat cū opione mea
z hec sūt ei⁹ wba. **I**n oib⁹ his negat q̄
usura nō sit p̄ctm mortale z d̄ salutem
aīe. imo eēt hētic⁹ q̄ p̄tinacit̄ crederet
d̄iuz z tenēt. Et cōsidera qz fuisti z eo p̄
tinax **I**n hētic⁹ z eī cōicāt⁹ fuisti: ut i c
excoīcam⁹ de hēticj. Nā q̄ falsas doctri
nas uel falsas opiones iucnit uel segē
d̄ vep̄ intellectū canonū uel scripture sa

cre ē hētic⁹. De hoc aut̄ sunt tres boni
tex. 24. q. 3. c. mē sc̄lisma. cū duob⁹. c. se. q̄
rū alrez icipit. hētic⁹. aliud x̄o hētic⁹. Et
p̄ illa iura glo. i. cle. i. s̄. sane. i. x̄o b̄re
ticū. de usury. dicit q̄ nedū hētic⁹ d̄r ille
q̄ male sentit de articulo fidei: s̄z et q̄ p̄
uerfuz dogma uel falsas uel nouas opi
mones gignit aut segē. Et **P**aul⁹ dicit
illū hēticū eē q̄ falsas uel exortā expōsi
tionez i diuis scripturj ponit d̄ illud q̄d
tenet eccl̄a. cū tales alie scripturā itelli
gāt q̄ sp̄s sc̄s efflagitet a q̄ scriptura
ē ispirata. s̄o. di. si q̄s diacon⁹. z. c. li. ille.
i. h. s̄o. di. illud. 25. q. 2. molatores. 2. a. q. 2.
igit. **Q**ue iura p̄bat q̄ canones z decre
ta patz fuerūt d̄dita istinctu z ispiratō
ne sp̄s sc̄i. Et ex iurib⁹ q̄ allegat appz
q̄ **P**aulus itelligit diuiaz scripturā de
creta seu canones: qz ispiratōe sp̄s sc̄i
fuerūt cōdita. docto. 2. n. 3. itelligi s̄z iu
ra q̄ allegauit. ut dixit **B**ar. i. l. nō soluz.
s̄. si liberatiōes. ff. de libe. lega. Et iō se
quit dñs **L**ar. in. d. s̄. sane. in sc̄da opinio
ne. Et cū b⁹ ēr transiit **I**o. de **A**nnola. **S**z
hoc firmat clari⁹ ibi dñs **P**e. de ācho. i.
3. nōbū. ubi dicit z refert q̄ de illis bi
30colis q̄ i publicj p̄dicatiōib⁹ dicebāt
q̄ laici nō tenebāt cōfiteri p̄ctā sua p̄n
tib⁹ clerici. nec eis solue decias uel obla
tōes offerre. z q̄ peccabāt d̄niū faciēdo
cū oēs clerici eēt male uite. z de eccl̄a
reimouendi. **Q**ue rebat an ista z alia q̄
plura essent hētica. z an posset p̄cedi d̄
tales tāq̄ d̄ hēticos. z dicit fuisse firma
tū p̄ oēs doc. sacre theologie q̄ ibi erāt.
z et p̄ oēs doc. utriusq̄ iurj. q̄ dicebant
q̄ sic. p̄ doctrinā glo. p̄realligare: qz gi
gnebāt falsas opiones p̄ sacros canōes
z canōicas sanctiōes approbatas. Et cū
hoc ēr trāsīt **I**o. de **A**nania. in. c. p̄terea.
ad fi. de usury. allegat **S**alice. i. l. i. p̄t
colū. z de sū. tri. q̄ dīc q̄ si q̄s dicerz pui
rū nō eē p̄ctm posset p̄iuri tāq̄ hētic⁹ z
Io. de **A**nania dicit. q̄ forte idē esset di
cendū i q̄libet p̄ctō mortali. **E**go x̄o di
co sine forte. p̄ tex. cū glo. i. cle. i. de usury
Nā rō q̄re asserēs usurā nō eē peccatū
mortale cēseat hētic⁹ ē: qz asserit illud

hō eē pētū qđ ē pētū s; doctrinā ecclie
Un idē ē dicēdū i eo q pūacit assentit
qđcūq pētū mortale nō ē: pētū mor
tale. Nā hoc ē cāndēs: ut. s. dixi. z pzo
bas i dco. cūst scisma. 24. q. 3. cū duob
c. se. Et Aug. asili. de ciu. dei. ca. 32. sic
ingr. Qui igit in ecclia dei morbidum
aliquid prauūq sapiūt. si correpti ur sa
nū rectūq sapiāt resistūt cōtumaciter
suas pestifera z mortifera dogmata
emēdare nolūt s; defendere p̄sistūt. hē
tici sūt: z foras exētes habent i exer
cētib; inimicis. Et de hoc ē sūis tex. 24.
q. 3. q i ecclia. z idē scūs Tho. scda scde.
q. xi. art. 2. Un uide in q laberinto fixi
sūt pedes tuos. Tu loqueri s; sacraz scri
pturā s; scripturā euāgelicā. s; canones
Nā cāndēs definant q iudei illicite z
cū pētō recipiūt usuras a xpianis. Ha
bes doc. oēs z cāndōstas. z theologos di
cētes q iudei faciūt s; ius diuinū z s; le
gē nālē fenerādo xpianis. q̄s auctes re
citauit in p z z dubio cōsili mei. Item
hēs tex. gnālī loquēte q papa nō pōt
dispēsare ut exerceat usure ē cā maio
ris mali uitādū: q nisi sim; pueri intelli
gē debem; q nō possit dispēsare q ad
aliquā psonā inclusaz sub p̄bitione.
Et sic ē nō poterit dispēsare q iudeus
vlt; al; infidelis exerceat usuras. exā in
cludūt sub p̄bitionē sic z ceti taz iure
dino q̄ nālī z cāndico. Mēs ē doc. tenēt
i. c. sup. eo. de vsuris. z Jo. and. in dca re
gula. pētū. q papa nō possit dispēsare
ut exerceat sct; vsurari; hoc ē tenēt
oēs doc. theologi. z tu ius itēptari scri
pturā s; ei; mētē z doctrinā doc. Itē lex
canonica z dīna exp̄sse ponit q nullus
d; assentire malo. q; assentiēs eq̄līf pec
cat cū faciēte. z q p nullo malo vitan
do vel bono s;sequēdo q̄s pōt assentire
ut aliq; faciat malus seu cōmittat pec
catū mortale: q; tal idē assentiēs ē idē
cū p̄ncipali delinquēte. z q p̄stat au
toritatē pētō mortali magis peccat q̄
p̄ncipalis delinquēs. De p̄st bon; tex.
i. c. p. de offi. dele. z. xi. q. 3. qui assentit. Et
paul; Ro. p. ca. in fi. Ille aut; qui p̄bet

auctem magis peccat q̄ p̄ncipal; delin
quēs. ut dixi. tex. pape in dco. c. q̄ assen
tit. xi. q. 3. z p glo. mgf. in dco. c. de offi.
dele. Et tu dicis q papa pōt dispēsare
seu dare lniaz. Ille autē q dispēsāt seu
dat lniaz ut iudei educāt. p̄bet auctez
malo. s; ut iudei exerceāt fen; s; gūius
peccat. Et dca lnia nō pōt dari. ut i. c. le
gal. 24. q. 2. Itē cōsilia ciuitatū p̄bēt au
toritatē iudeis fenerādi. q; si nō dese
derent iudei ex pactis z cōuentiōib; q̄s
faciūt cū ciuitatib; nullo; auderēt te
nere bāchū. Tu s; ciuitas q̄ eos educat
p̄bet auctem huic malo z gūi; peccas
q̄ ipse iude; ut saltē tātū dē. Unde dñe
Angele si tu cōsilio sūtū z pūacit h;
vis defendē p̄t fecisti iū fere. 20. āms
es hēricus z excoīcatus.

Un pecco vlti; ad tua argu
mēta refellenda. dū arguis q
papa z assuetudo pōt ius diui
nū itēptari p nō p Inno. z doc. i. c. que
i ecclaz. de offi. z i. c. n. d. olue. Istō n p
tin; ad casū nř; q; papa nō pōt itēptari
ius diuinū si ex sua intēptatiōe daf
mā peccādī vel remanēdi i pētō ut est
tex. i. c. legal. 24. q. 2. Un cū de; nūq; cō
cesserit nec ccedet lniaz peccādī uel re
manēdi i pētō. nec papa pōt cōcedē. ga
qđ nō vlt; de; facē vlt; fieri. nō pōt ei; vi
cari; facē. Al; vicari; dei ēēt maior deo
qđ ē absurdū. Pro h; vide dictū. bos.
z doc. i. c. cōstitut. de reli. oo. qđ iherus
spālī allegabo. z Mal. i. l. cū q̄s ē d iur;
z fac. igno. q dic q papa nō pōt p suā cō
stōez p̄mittē usuras: q; de; ei nō cōcē
sit p̄tātē s; se. Et h; ē s; p̄cepta sua vlt;
p̄bitionēs. Pro h; ē bon; tex. 4. o. d. l. c. p.
vbi tex. dicit q de; nō concessit. Petro
nec ei; successorib; lniām peccandi. Et
Inn. z doc. allegati dicūt q papa nō
pōt dispēsare q cōmittat pētū mortle
vlt; q; remaneat i pētō mortali. Un
qñ itēptatiōe iuris dñi oñt pētū mor
tle vlt; icorrectio sup pētō mortli. papa
nō pōt itēptari illō ius. ut pōt; cōmū
cū errare q̄ legē cōdē. ut i. c. iur. qdā. z i
c. s. statuta. z. c. oē qđ. 25. q. i. nec ob. l. iez

B fertis. qz ad illd. crndi i s^o du^o cōfiliū
mei. Nā aliqn act^o i se nō ē mal^o s^z rōe
alic^o circūstātie phibet. Accipe tuum
exēplū. **P**iscari d^o se ē act^o licit^o. s^z rōs
reuerētie dei phibet. pūta i die dñica.
Nocn. papa potuit iterprari ius diuī
q^o p^o p^o nccitatē sit licitū piscari: qz pi
scatio d^o se nō ē phita. imo ē licita. Nā
dicit scriptura. Nō iuuenim^o i scis scrip
tur^o aliqnē venatorē scī. piscatores in
uenim^o. scōs. ss. di. Esau. hic ē q^o **Petr^o**
p^o cōuersiōez rediit ad piscatōs. Nō g^o
miz si papa potuit iterprari ius diuī
ut tpe nccitat^o liceat piscari die dñico
cū act^o piscatōis i se sit licit^o. **S**ec^o i usu
ra: qz iura ē i se act^o illicit^o. nec aliqua
rōe pōt usura ēē licita. qz ea q^o d^o nā sua
sūt mala. nlla rōe pōt fieri bona. de q^o ē
bon^o tex. l. c. z si xps. v. qdā. n. phibent^o
de iure. Et istā solōez z distinctiōez po
nit **Abbas** z **Jo. de Anania** i. c. sup eo. d^o
usura. Cū scūs **Tho. scdā** sde. q. 3. arti
2°. dīc q^o act^o p^octōz sūt scōm se mali. z
nullo^o pōt bñ fieri nec aliq^o tēpe aut lo
cō. qz bz se sūt cōiuncti malo fini. Et dīc
hoc dīcē p^o bz i^o ethicoz. Non ob. ēt q^o
dictō q^o lex hūana potuit pmitterē hoīez
occidi i cert^o cāb^o d^o illd^o pceptū. Nō oc
cides. **I**sto motiū allauit **Nicola^o** de
materellur refert **Pal. i** Autē. ad hec.
i. 2. colū. **L. de usuri.** s^z ipe **Pal. illo** mo
tuo nō obstatē vīc nō posse hūana ra
tōe dari lnia feneratiō et ppter vitāda
maiora mala. ur. s. retuli i pñ. **A**d tuūz
aut motiū i ea forma quaz fac^o ad ipz
rīdeo q^o ipe deus fuit iterprat^o legem
suā. Cū pz **Barth** 26°. vbi of. **Dis** q^o gla
dio ferit gladio pbit. z **Xro. 22°** malefi
cos nō patier^o viuē. **Q**ui coierit cūz in
mēto mōte moriat. z sic illa occisio ē li
cita ex q^o sit aucte iudicis. **I**ura ad hoc
sunt vulgaria s^z faciam^o fortius argu
mētū tuū in statuto disponēte q^o bāni
tus a ciuitate possit ipune occidi. de q^o
quidē ēt p^o **Bar. i.** locs pph. ff. de iusti. z
iure. Et illā qōez examiat scūs **Tho. se**
cūda secūde. q. 64. ar. 2° z 3°. q^o soluit cū
Oratiano. xi. q. 3. s^z si g^o dicit q^o occisio

bāniti ul^o malefactoris licite sit inqua
tū ordinat ad salute cōitatis. **I**lle ergo
cui salus cōitatis ē cōmissa bñs mez ipe
riu licite occidit. **Q**uā qd^o facē pōt per se
pōt alteri mādare. ppter bonū coe. **T**al
tal^o dign^o est tali pena ppter cōumaciā
z iobiaz suā. xi. q. 3. g^o resistit. z **A**utē. ut
oēs obe. iudi. p. to. 4. dī. facte. Et ista est
scio bñi **Tho. ubi. s. cu** q^o trāsīt **Jo. an. i**
speculo. de cōstōib^o. i additiōe magna.
s^z s^z ex q^o auctor^o hīatus ē in. q. statutoz
Hosti. tñ in. c. i. de cōsue. dixit. hoc verū
qn^o quis ē bannit^o p^o p^oelicto p^o quo bz i
pomi pena corpālis. **S**ecus si eet banni
tus i pectūa: qz tūc talis non eēt iusta
cā occidēdū. z iō nō ualeret tūc talia sta
tura. Et hoc sequit^o **Bu. i. c.** q^o in ecclīaz
de cōsti. Et circa hoc sūt opiones quas
nolo referre ad pñs. **S**z esto q^o tale sta
tutū ualeat z nō cōtineat i se p^octm qz il
le meret occidi ppter inobiaz z cōtuma
ciā suā. Nā ēt lege diuina i lege veti pū
ebat inobediēs pena mortis. Nā q^o nō
obediēbat pñcipi moiez patiebat^o 4°.
Reg. 4°. ca^o. ad h. z i. c. si q^o uenerabilē. q^o si
sint le. Cū de^o ppter inobiaz pceptū q^o
ille q^o collegit ligna i sabbato lapidare
tur. z sic pceptū hōicidii ppter inobianū
de hoc ē tex. **Nūen. ca. 15°**. Cū nimirū
si statuta cōitātū imitantia deū possūt
hāc penā i ferre cōtūacti. **S**z vltura nllō
cāu pōt eē licit^o ex pte feneratiō. **N**ec
obstat si dicēs. qñ statutū pmitit ban
nitū ipune occidi dat lnia peccādū: qz
ut plūimū tales banniti occidūt ab ini
micis. z certū ē q^o tales sūt hōicide. hēz
statutū pmissit illos occidi ex q^o aio uī
dicte ab inimic^o occidunt. xi. q. 3. s^z li. g^o.
Ad h^o rīdet q^o statū ex iusta cā z abiq^o
aliq^o p^octō pūauit bannitū defensione iu
ris cois. s^z q^o eū offendens pūiat. non
tñ p hoc mādauit illū occidi. s^z solū pe
nā remisit occidētib^o. **S**z pmittere sola
pmissiōe penā remittēte nō of malo cō
sentire: qz p illā pmissiōem culpa nō mī
nuif. s^z pena idulgeat. ut in dco. c. de iq^o
4. dī. tñ ibi glo. in verbo vena. z m. s.

fi q̄ monachaz iuncta glo. 37. q. 4. r. in c.
venies iuncta glo. h. q. cle. vel vo. Et ple
ne examiam i 3° dubio cōsili mei: Pre
terea. vt dic Jo. an. p^o bñm Tho. supior
q fecit tñe statutu omisit vices suas al
teri. s. vt loco iudicij glib; possit punire
delinquentē. z sic statutu facit quēlibz
executore z mīstrū pene. Si tñ tal offē
dēne facit aīe vīdicādi se. qā nō exegē
penā statutu vt dī. s. aīo cōseruādi publi
cā salutē q̄ aīo debēt talē offēdē peccat
mortaliter z cōfēs hōicida. 23. q. 5. cū mi
nister. z c. 1. r. x. q. 3. S; dītor statuti
hoc fieri nō cōcessit. licz penāz idulgeat
Un istud nō h; obstarē. S; i cāu nro ta
lis dispensatio z līa ē cōcessio z autēti
catio vt iudei fenerēt. S; r̄ducentes
cōcedūt ut iudei possint fenerari xp̄ia
nis z p̄bēt auctoritatē seu fauorez tali
pctō qd nullo mō licet. Inq̄rū hō dīcī
q in multis casib; a iure dīno z canōi
cō p̄mittūt vsurē. R̄ndeō qz i illis ca
sib; videat p̄ma facie eē alīqd sīse vsu
re tñ nō ē vsura. z sī eēt vsura ius canōi
cū nō potuisset p̄mittē. vt dic Jo. an. in
regula. p̄ctm. i. 4. art. Etiam dixi in 5°
dubio cōsili mei Et sic loquūt doc. q̄s
allegas. Nā i casib; excepti sīc vsura
h; hēat alīqd sīse vsurē. Et ista sūt xba
fr̄s Girardi quē refert z seq̄ Jo. an. in
dicta regla. p̄ctm. Un Bal. l. cū quis i
to. vel in ix. collum. l. de iur. z facigno
dīc n̄ valē legē positīuā p quā aliquid
p̄mittit s̄ lege dīnaz. z ponit exemplūz
i vsura z assignat duplicē rōē. Prīma
qz dītor legi hūane nō pōt alīqd per
mittē s̄ lege; supior. xi. q. 3. Julian^o. z
25. q. i. sūt qdā. Scd̄a rō. qz dītor legis
hūane cōstituit^o a deo siue sit papa sū
ip̄ator. z iō h; p̄tātē legis cōdēde. S; q
alicui alīqd mādāt n̄ dī mādāt ut q̄cūq;
faciat s̄ se. l. si hoīes. ff. mādā. g^o nō ē da
ta p̄tās cōdēdi legē hūanā s̄ legē dīuinā
quā dat ipse de^o. Et p̄ h^o cōcludit q nec
papa nec ip̄ator p suā cōstōēz pōt vfas
p̄mittē. Inq̄rū aut dīcī q sanct^o Tho
dīcī q Moyses p̄misit iudeis recipē
vsurā a gentilibus cā euitād; mai^o ma

lū. z adducis sīse de libello repudiū. nō
īstīto. qz plene tractauī dco cōsilio meo
i p̄ dubio. z declarauī hoc qd tangis.
Nō obstat vltērius id qd alle
gas adducēdo arch. 31. q. a. hac
rōē. Nā Archi. i xbo. p̄cipim^o
colligit argumētūz qz qñ i loco sūt mlti
mali puta vsurari z alī q sine scanda
lo coerceri nō pōt qz p̄mittēdi sūt Sed
Archi. colligit argumētū icidentē z tñ n̄
p̄cise determinat. Et Jo. b̄es. an. contra
riuz determinat in dicta regula p̄ctm. i
3° z in vltio ar. 2. p̄bat in c. super. eo. de
vsuris. vbi p̄p̄t mai^o malū vitadū nō
p̄mittit vsura ēt simpliciter p̄missione. i
mō p̄hibet. Et plura declarauī i palle
gato cōsilio i 3° dubio. S; p̄supponam^o
dictū Archi. p. xō. s. qz qñ iudei sunt in
ciuitate q fenerant. z dīs ciuitatē vīd;
qz si eos expelleret populus mouēt ad
scandala. Hoc cāu tolerant sola p̄mis
sīōe idulgeēte penā. nō aut p̄betur cōsen
sus vel auctas qz fenerent: qz tal ē cō
sensus vel auctoritas nullo mō p̄pter
scādālū dīz p̄stari. ut in c. ita plane. cū
duob; c. se. 23. q. 4. Et plene declarauī i
dco cōsilio in 3° dubio. Aliud ē g^o a pena
vel a coertione abstīnē p̄pter scādālū
vitadū z interdū h; Aliud ē malo con
sentire vel dare līam malū cōmittēdi.
z hoc nūq; h; ut dco. c. ita plane. Ad idē
xi. q. 3. g. consentit. S; p̄mūz. i. idulgeētia
pene. p̄pter scādālū q̄q; cōcōdit. Pro
hoc ē bonus tex. 4. 4. di. cōmēssationes
vbi sic dīcī tex. Nō ergo asperere cōtuz
estimo nō durē nō mō ip̄eros. Ista co
lunt magis docēdo qz iudendo. magis
monēdo qz mūdando. Sic n. agendū ē cū
multitudine peccātūz. Seueritas autē
exercēda ē in pctō paucorū. z si quid mi
namur cū dolore fiat de scripturi cōmī
nādo vīdicā futurā ne nosīpī i nra p̄tā
te s; de^o in nro sīmone tūneat. Hoc mō
dīz ītelligi dictū Archi. i dco. c. hac rōē
qz de hac p̄missīōe loq̄. s. qñ vsurari n̄
pōt coerceri. p̄p̄t scādālū. Un dco glo. i
dco. c. cōmēssatōē. dīcī qz p̄p̄t scādālū
pōt deferi seueritas pene vel coertīōis

nisi deliquētes ex aucte se defenderēt.
ga tūc nō deberet cessare feueritas iu
sticie. ppf scādalu. Itē dicit ibi glo. q
ppf scādalu nūq̄ o3 deserit vitas vite
z pbat in ocō. c. mēstāoel. z i iuribus
pallegratio. z i. c. 2. iucta glo. de tēp. o2.
z i. c. mēstāoel. p. graui d renū. z ibi
glo. c. q. scādaliu. de reg. iur. Un h
suo. Est vitas vite doctrine iusticie.
p. mū s3 habe ppf scādala lūq̄ duo
Vitas aut vite ē q̄ q3 malū nō faci
at nec malo cōsentiat siue malū appro
bet. Et hoc p̄bant iura pallegrata. h. z.
q. 4. ita plane. cū duob. c. se. z. x. q. 3. q.
cōsentit. z i. c. p. de offi. dele. Et Paulus
Ro. p. i. h. p̄t g. tolerari vsurari q̄ mi
nus puniant. ppf scādalu virādū. S3
ppf scādalu nō o3 q3 cōsentire q̄ faci
at fen. Et p̄ sup̄dicta tollit id qd̄ dicit
de p̄stibul meretricū. q̄ tolerat. vt die
glo. i. c. inf opa. de spō. q2 tolerat in eo
q̄ nō puniūt z sic dissimulat eoz p̄ctm̄
s3 nō l3 eas adducē vel dispensare q̄ pos
sint adduci. q2 nec papa nec ali. pōt cō
sente vt p̄bere auctez p̄ctō cōmittēdo. l3
possit ex cā dissimulare z penā nō infli
gere delinquentib. Et hoc mō itelligen
da ē glo. i. c. o. c. inf opa. de spon. z de cla
raui i pallegrato 3. dubio cōsili mei. Itē
vltēri iugū allegas cōsiliū p̄. de an
cho. 23. 4. meo iudicio ifidelit. nec me
ministi q̄ allegātes legē vlt̄ oca docto
rū falsa. i. currūt penā falsiut. i. l. ff. d.
fal. z ibi p glo. z Bar. z l. i. ff. de iur. iur.
emā. li. z ibi notat doc. i. c. nouit. de iudi
Ego dicit cōsiliū sub alia forma allega
ui i 4. dubio cōsili mei. z allegauī fm̄
q̄ inueni Jo. d. Anania. in c. p. misera
bile. de vsuris. recitātē dicit cōsiliū. i. 3.
colū. i. i. q. c. gl. z incipit. Karissime z il
lustrissime p̄ncēps. Et l3 dicit p̄. argu
at ad ptes. tū in scda p̄ tex cū q̄ refidz
dicit q̄ nō audet firmare q̄ oīs ciuita
tis de cōsensu p̄p̄i possit p̄ decretū suū
decernē q̄ iudei possint fenerari. Et p̄
pter mai. maluz vitandū. f. vt xpiani
ab hoc crimine cessent. q2 tale decretū
ē dūo canonicū. ut p3 i ocō. c. p. misa

bile. Itē q2 vt in honestū cogē xpianos
soluē vsuras iudeis q̄ cā nccitatis z in
opprobriūz fidei xpiane. Et q2 talia de
creta cōcessa i sile reprobant. ut i cle. i.
de vsuris. Et cōcludit tūti. eē q̄ tale de
cretū nō possit de iure cēdi. Sub ista
cōlōne ipm̄ recitat Jo. de Anania. vbi
s. z sic recitauī i cōsilio meo. S3 nō dicit
p̄. de ancho. q̄ papa possit dispēfare
q̄ tale decretū cēdat. imo in cōlōne
sui cōsili i fert q̄ papa nō possit. Nā si ē
opprobriūz fidei xpiane q̄ iudei fenerē
tur xpianis. g. papa nō pōt dispēfare.
Nā si pape iterdicit dispēsa vbi oco
lozat stat. ecclie vlt. i. q. 7. z si ille. nō.
Inno. z doc. i. c. q̄ro. de cōsue. multo mi
nus pōt dispēfare q̄ ex dispēsiōe re
sultat opprobriūz fidei xpiane p̄ h. fa
cit qd̄ nōt. vlt. i. c. cōstituit. d. re
lig. do. vbi dicit q̄ quēadmodū oē inde
cēs ē deo ipossibile ita ē ipossibile pape
q̄ ē vicari. dicit q2 nō pōt pl. vicari. il
lo cui vices gent. Si ē g. opprobriūz fi
dei xpiane q̄ iudei fenerēt xpianis. si
cut de. nō cōcederet nec posset cēdē si
eri aliq̄ opprobriūz fidei xpiane. q2 nō
pōt facē d̄ illd̄ qd̄ ē. ita ēt papa nō debz
nec pōt cēdē lniaz. de. n. nūq̄ dedit li
cētā peccādi vel remanēdi i p̄ctō. vt i
o. c. legat. 24. q. 2. g. nec papa dare pōt
Et d̄ hoc ē bon. rex. 4. o. d. c. p. Nec p̄
d ancho. i palkato cōsilio dūi sentit. z si
sentiret male dicit. z loq̄ret d̄ casuz. c.
sup eo. de vsuris. vbi oēs doc. firmat p̄
illuz rex. q̄ papa nō possit dispēfare q̄
vsura exerceat. Et cā maioris mali vi
tādū. Et hoc firmat Jo. an. p. fr̄s. Girar
dū i oca regula. p̄ctm̄ in 3. ar. Nā hanc
p̄tē firmant et theologi. Omisi p̄les ex
apostill. fr̄s. Michaelis. q2 nō sunt ne
cesse eas referre. S3 oīs sue apostille
sūt xissime z appobate a iure canonī
co z a doctozib. canonistis.

Ad dūtu dicit q̄ cēdendū est
malū ex q̄ segt bonū. Itē dicit
q̄ nō sūt faciēda mala vt vēi
ant bona. Allegat ap̄l3 Ro. 3. ca. ubi vi
dit. Et sicut aiūt nos qdā dicit. faciam.

malis vt veniat bona: qz iusta dñatō
ē. Ad idēz. i. q. i. n. ē putāda. i. 4. q. 2. forte.
22. q. 2. faciat. z. c. si qo. z. 32. q. 4. sicut scil
z p gl. z doc. i. c. nō mag. ne clz. vel mo.
An vlt dicē frā. Michael hoc mō. Pa
pa q dispēsat cū iudeis ut fenerēt xpi
anis. z sūt illi q oducūt iudeos faciūt
malū. z peccāt cōfētiēdo z pbdō lñiaz
iudeis vt male faciāt. s. tale malū nō ē
faciēdū vt veniāt bona.

Nsup ut excuses te a crimi
ne hēis dicē eē uarias opio
nes an iudei possint cōdūci
ad fenerādū. z q interpretatio ptinet ad
hoc sur canōiciz nō ad theologos. alle
gascq disputatōez. **P**e. de ancho. Ego p
legi scribētes. z neminē doctozē autēti
cū b. dicē iuēni. Et res ē clara. z oēs dif
ficultates pcefferūt ab ifidelib. ooc. q
ut anz a barbaris subtili igenio extor
queant. **A**. de omer. l. 2. i. 4. q. 5. dixit. xi
tatē suffocare iussit. **A**n disputatio
Pe. de ancho. quā allegas non meruit
allegari. z hāc disputatōem reassumit
idē **P**e. de ancho. i. regla. pcti venia. z i
iz. charta. q. 14. quā disputatōnez ēt re
fert z examinat dicit. **P**e. de Anania in
c. i. cinitate. i. 4. charta. i. j. colū. de usurj
z. plegē p ptes chartas. Et deā dispu
tatio loqē pncipali de pstin an sint lici
ta. z dicit **P**e. d. anch. ea q dicis i cōsilio
tuo. m. fati dubito an sit verū. **P**e. p sup
posito q sic. doc. iurj canōici nō possēt
facē declaratōez cōfēsiōez. c. sup eo. d
vsuris. imo nec papa possēt. z si facerz
posi? cūiceret errare qz interpretatōez cō
dere. 25. q. i. sūt qdā. z. c. q ad ppetuā. z. c.
nulli fas. z. c. cō statuta. z. c. de qd. 25. q. i.
Et ex pdcis puto tuū cōsiliū euacuatz
z rōncō ei? absolutas. **A**. qb? te hortoz
z suadeo vt particulam prime additō
nis ad cōsiliū meuz reformes. z vbi di
cis te iure cogēte optimo spū cōsuluisse
ipaz sub hac forma emēdes q legē. Au
ro cogēte cōtate cōscia i dei offensā
cū magna ingritudine bñficiōz ab eō
acceptoz cōsului. imo aiaz meā nequid
vēdidī. **S**. libet te ac me q Lazaz mor
tūz viuē fecit. Nec videat tibi mala

hec cōfessio. Audi. ppbaz nōs mōnētes
dic tu pus iugitales tuas vt iustificerj
z Aug. sup euangelio pharisei i ome.
qd euāgelij legit dñica. io. p. pētheco
stē: loquēdo de publicano pctōze. sic in
qt. adhuc audi. **P**ercutiebat pctz suū
dicēs. de. p. p. p. esto mihi pctōzi. **E**cce
q rogat: qd mirari si de? ignoscit qñ. il
le se agnoscat. **A**. qz sic fac. **R**ecurre
ad deū. ab eo venia deprecare. **P**ollicit?
fuisti tri Michaeli s. his pñiaz agē. nō
li tardare. cū. n. te agnouer. de? stari ti
bi ignoscer. qñ benign? est. **A**n Job. 8.
c. **A**. tu si diluculo surrexeris ad dñz z oi
potētē fueris deprecā. si mūd? z rect?
icefferis statiz euigilabit ad te z pacā
tū redoler habitaculuz iusticie tue. **E**t
itez xi? ca? dicit. **S**i iugitales q est i ma
nu tua abstuleris a te. z nō pmāserit i
tabernaclo tuo iusticia: tūc leuare po
teris ad deū faciē tuā absq macula et
eris stabilis z nō timebis.

Tertiu cōsiliū dei dñi Alexandri de Ne
uo. reprobatōziū cōsiliū mgi Saluani.
ordinis seruoz. s. iudeos fenerantes.

Invocato auxilio gloriofifi
simi redeptoris nri eiusq pi
issime mris s. x. gnis. glorio
si doc. Hieronymi. z toti? cu
rie celestis. delata mihi fuerūt scripta
edita p quēdā mgi Saluani ordinis
seruoz. q postqz legi mirari nō cessasti
q vir religiosus tales iēptias s. ecclie
doctrinā z scribē z pdicare publice au
sus fuerit. **E**t p dicit q oducē fenerato
res ē pctm s. qd. **N**escio vbi iuenit q
illud qd de nā sua ē malū sit peccatuz
fm qd. **I**te nō ē cōfō hērica z peni
t? falsa tā apd theologos q apd canōi
stas dicē q sic iudei poterāt fenerari
ill? q si erat d ppo suo. ita nob: qz n su
m? frēs eoz. **D**ñd q cō? sit hērica s. ca
nōstas. **S**i inde? exigit vbas a xpiāto
illas d? apelli restitue si exegit. z si nū
dū exegit d? apelli illas remittē. de hō
ē casus i. c. p. misabū. d. vsuris. **D**ō si

iudei licite recipient vsuras a xpianis. ec-
clesia n̄ cōpellit eas remitti vel restitui.
Ecclesia. n. que ē cultrix z m̄iusticie nō
auferret iudeis illud qd eis eēt debitū
imo poti⁹ mandaret eas solui. ad h̄ de
pona. p. tuas. vbi d̄ q ecclia i actib⁹ su-
is n̄ d̄ aliq fraudē adhibē. **Un̄** gl. i. c.
iudei. de. 2. 2. 1. 4. dicit q si iude⁹ vult
baptizari. si alit̄ d̄ ad baptismū admit-
ti nisi prius vsuras restituat. **Itē** oēs ca-
noniste nemine discrepare tenēt q ui-
dei peccēt fenerado xpianis. **Idē** dicit i
c. ab illo. i. 4. q. 5. **Et** hoc plane dixi i quo-
b⁹ cōsiliis p mei hac m̄a examinari. z ē
tex. q nō pōt cauillari i. o. c. p. miserabi-
lē. **Un̄** seq̄ octo q iste frat ē hēric⁹: qz
necū q male sēnt de articulo fidei vt d̄
factis eccle. s. ē q p̄nēsi h̄z dogma vt
nouas z falsas opiones gignit aut seq̄
tur. 2. 4. q. 3. inf. scilicet z hēliz. z. c. hēric⁹.
Itud aut ē d̄ doctrinā eccle. ut p. 3. i. o. c.
p. miserabile. z p. doct. vbi. s. z ē bona
glo. i. ele. i. de vsuris. i. glo. p̄t. **Un̄** Aug⁹
de ciui. dei. li. 1. 2. 2. 2. sic inq̄. Qui g⁹ in
dei eccle. morbidū aliq̄ p̄uūq̄ sapi-
unt. si cor̄repti vt sanus rectūq̄ sapiat
resistūt cōmuniati suāq̄ oca pestifera
z mortifera dogmata emēdare nolunt
s̄z defensare p̄sistūt. hērici sūt z foras
exēntes hūc in exercentib⁹ inimic⁹. **Et**
de h̄c s̄tis tex. 2. 4. q. 3. q i eccle. **Et** d̄ h̄
pleni⁹ scripti i 2. cōsilio meo qd de hac
m̄a edidi. Non obstat auctas allegata
p eū. i. nō feneraber⁹ fr̄i tuo: qz vt dicit
scūs **Tho.** scōa scōe. q. 7. 8. arti. 1. p. z the-
ologi. illa fuit pmissio op̄atia q n̄ excu-
sant a pctō. **Nā** eodē mō **Moyses** per-
misit libelluz repudi. z tñ tal pmissio
n̄ excusauit a pctō. 2. i. q. a. hac rōne. **Un̄**
scūs **Tho.** claudit q nūq̄ fuit licitū iu-
deis fenerari alieno. **Idē** dicit **Alex.** de
ales i tractatu septimi p̄cepti. vbi dicit
q nūq̄ fuit licitū iudeis fenerari alie-
no: z sic fenerado peccabāt moralr: qz
fuit eis pmissū sicut libell⁹ repudiū ne
pei⁹ facerēt. **Idē** cōf tenēt oēs alii the-
ologi vt **Seco.** z **1. c.** **Un̄** q̄rat thelogos
z inuentat se i hoc passu theologiaz vio-

lasse z deū p̄t offendisse. **Pretea.** ita
pmissio fuit reuocata iudeis p **Moysē**
vt p. **Deut.** 23. ca. vbi sic dicit tex. **Un̄**
dicit de cūctis opib⁹ manuū tuaz et
fenerabis gētib⁹ multis. z ipse a nullo
fen⁹ accipies. **Et** illud h̄bz fenerabis
d̄z exponit. i. mutuab. **Sile** **Ecc.** 19. **Un̄**
ti cā negcie nō sūt fenerari. i. nō mutua-
uerūt. z sic expōit scūs **Tho.** i loco p̄al-
legato illū tex. **Ecc.** **Un̄** forti⁹ ille tex.
Deut. d̄z ita icelligi cū dicat. fenerab⁹ z
a nullo fen⁹ accipies. **Nā** d̄z intelligi. i.
mutuab. z sic voluit q iudei recipient
fen⁹. i. vsurā a gētib⁹. **Un̄** illa pmissio
fuit reuocata. vñ **Hiere.** 5. ca. d̄z simpli-
cit. **Usuras** non exigat. **Et** p. 2. 2. vbi
sic dicit tex. Qui cōgregat diuitias vsu-
ris z fenore illibēali. i. paupes cōgregat
eas. i. 3. paupes. **Itē** p. 5. 4. **Vidi** inq̄-
tatē z cōdictōez i ciuitate. z. i. **Et** n̄ defec-
de plateis ei⁹ vsa z dol⁹. **Et** in p. 5. **Die**
qs hitabit i tabnacto tuo. vbi enūerāt
bona opa iusti. z inf. cetera dicit. **Qui** pe-
cunia suā nō dedit ad vsurā. vñ in his
auctib⁹ nō d̄ q liceat mutuare alieo
sub usuris. **Itē** **Ausebi⁹** **Cesariensis** eps
in s. li. de p̄paratōe euāgelica. c. 2. ubi
ponit p̄cepta legis moysayce. simplr in-
telligit **Moysen** phibuisse iudeis ne
fen⁹ exerceerēt. **Sic.** inq̄t i fine illi. c.
Non tollas qd nō depoluisisti. nō tāgas
alienū. nō mutues fenore. **Ecce** hic vir
doctissim⁹ quē **Diero⁹** i tractatu de ec-
clesiasticis tractatozibus clauē scriptu-
raz z custodē noui testamēti vocat. in-
tellerit eē phibitū simplr z gnālī iu-
deis ne fenus exerceerent. **Un̄** sensit q
Moyses p̄cepit ne vsuras exigerēt i
a iudeis vta gētib⁹. z hoc ap̄re. p̄bat
Auce. 6. ca. in fi. vbi d̄. mutuū dare n̄
hil ide sperātes. **Itē** p. 5. n. abi loq̄bat tur-
bis iudeoz. **Un̄** nō pōt dici q voluerit
q iudei possent mutuare s̄b usuris ē
illis q nō essent fr̄es sui. z p̄sertim xpia-
nis q p mortē xp̄i facti sunt liberi z iu-
idei serui. vt dicit tex. in. c. z si iudeos. d̄
iudeis. z in capitulo iudei. de testibus. et
scūs **Tho.** vbi sup̄ra. z **Alexan.** de alce

exp̄sse dicūt q̄ iudei peccauerūt conti-
nue mutūdō alieno: z sic ē cēntialit̄ z
nālī vīfura z cēntialit̄ z nālī peccatū
mortalē. Itēz dū dīc q̄ iudei p̄nt licite
oduci fm̄ qd̄ i nō intentiōe fenerādi et
vīfupādī bona xp̄ianoꝝ: s̄z ut p̄ eos rei
publice subueniat. cū reuerētia fati su-
p̄me loq̄t. Nemo. n. vult pctm̄ facē: sed
vlt̄ illd̄ qd̄ sine pctō h̄ri nō pōt. de q̄ est
pulcher tex. Aug. i l. q̄onuz trāssūptie
is. q. i. merito. ubi q̄rit an dicat pctm̄ nō
lēns qd̄ qs facē opellit: qz ille q̄ opelli-
tur facē vōlūtatez suā. Et rīdet Aug.
q̄ tal̄ peccat ex vōlūtate: qz vlt̄ illud
pp̄t qd̄ facit peccatū. **U**n̄ dato q̄ nolit
piurare tñ piurat ne iterficiat: z sic vt
mortē euadat. vlt̄ g° facē pctm̄: qz vlt̄
viuē. z h̄ nō appetat p̄ seip̄z vt falsum
iuret: tñ appetit vt falsū iurādō viuat.
Un̄ cludit Aug. q̄ nemo peccās sciē-
ter vlt̄ peccare: s̄z vlt̄ illud. pp̄t qd̄ pec-
catū icurrit. **U**n̄ cludit q̄ oēs boīes q̄
faciūt sciēti illd̄ qd̄ nō h̄z z vellēt id li-
cere: z sic nō appetūt pctm̄. ppter pctm̄
s̄z illd̄ quod seq̄t ex pctō. **U**n̄ n̄ pōt dici
peccatū nolentis nisi nescientis. **U**n̄ oē
peccatuz quod cōmittit a sciēte. et si si
at ppter nēcitātē vel pp̄t timorē mor-
tis vīfādū dī peccatū volēns z cōlētiē-
tis. **Q**uod ad ppositū h̄z intērio cōitat̄ n̄
sit fenerādī s̄z reipublice subueniendī
tñ qz illud qd̄ seq̄t ex hac itentōe ē pec-
catū. vñ dī peccatū cōmittē sicut ille q̄
vlt̄ euitare mortē. z ut eā euitet cōmit-
tit aliqd̄ illicitū: dī peccare h̄z nō sit itē-
tio sua peccādī. s̄z mortē euitādī. **U**n̄ n̄
ē cōsiderādā itētō: s̄z an illud qd̄ seq̄tur
ex illa itentōe possit licite fieri: quēad-
modū ē licitū cōitati puidē reipublice
ita licitū ē ciuibz euitare mortē. Sed
null⁹ dī cōmittē aliqd̄ illicitū ut euitet
mortē. ita coīras nō dī cōmittē aliqd̄ il-
licitū vt puideat reipublice. Itē m̄ḡ
fīniap̄ li. 3. di. 33. c. 2. qz de timore. ubi po-
nit quartā sp̄z timoris allegat Lāsia-
nū vel Lāsiodoꝝ sup̄ ps. vbi sic ingt.
Quā timem⁹ pari piculā carnis. vel per-
dere bona mūdi pp̄t qd̄ delinqm⁹. hic

timor mal⁹ est quē dīc i euāgelio pbi-
ber dicēs. Nolite timē eos q̄ occidunt
corp⁹ zc. **U**n̄ nō ē licitū delinqm⁹ ppter
euitandū piculū mortis vel vt euitet
amissio bonoꝝ hui⁹ mūdi. Nemo autē
pōt malo cōsentire abiq̄ pctō. **E**que. n.
peccat cōsenties malo sicut ille q̄ facit
Uerba sūt apti. Ro. p. i. si. **U**n̄ ter. xi. q. 3.
q̄ cōsentit. in si. sic ingt. Si qs alteri⁹ er-
roꝝ cōsentit. sciat secū illo sūt mō cul-
pabilē iudicādū. Ad idē. 2. q. i. notū. i. si.
ubi sic dī. Faciētes z cōsentientes pari
pena cōstrigit. Idē dī in. ca. de offi. de. l.
z doc. ibi. **C**onsentientes g° q̄ iudei fene-
rēt seu faciētes pacta cū eis parit deli-
quūt z ppter obligat̄ ad restōez vīfura-
rū. Itē scūs **L**ho. i. pallekata. q. 78. arti-
vltimo dicit q̄ dās occasiōez vīfulario
mutuādī ē pnceps pcti. Et idē dicit de
eo cui placet q̄ usurari⁹ feneret. **S**z cō-
ducētes p̄bet occasiōez fenerādī. Itēz
oducens pacificū. g° ei placet q̄ senus
exerceat. **P**actū. n. n̄ ē aliud nisi plac-
tus cōsensus ut qñ duo ut p̄hes i unaz
uolūtate cōueniūt. ut dicit tex. i. l. i. ff. d.
pac. **U**n̄ negari n̄ pōt qñ cōducēs p̄be-
at occasiōez peccādī: z quin ei placeat
quod pacific⁹. z per oīs nēcio ei placet
mutuatio. Itē dū dicit q̄ iura n̄ loquū-
tur de iudeis feneratib⁹: s̄z de xp̄iano
pp̄do q̄ nescit ius canonicū: qz de b° ē
cāus i dñū i. c. p̄ misabilē. de usurj. Et
gcqd̄ dicat. canōiste dicūt q̄ iura tā no-
ua q̄ aniq̄ loquētia d̄ feneratorib⁹ iclu-
dūt iudeos. Et qz b° ē declarū i utroq̄
cōsilio meo nō repero. **U**n̄ tñ n̄ omi-
to q̄ h̄z iudei n̄ possint ligari p̄ cēsuras
ecclesiasticas. tñ p̄ eccl̄as p̄nt pūiri alia pe-
na. s̄z enegādō coione xp̄iaoꝝ eis. ut p̄z
i. c. p̄ misabilē. z i cle. de testi. Itēz ec-
cl̄ia possz eos pūire t̄pali. s̄z i carcerādō
z alit̄. **U**n̄ eccl̄a h̄z electionez an faciat
eos opelli p̄ p̄ncipes secl̄ares. an h̄o p̄
se velit exercē iurisdicōez si de scō pos-
sit. vt dicit **Y**nn. i. c. qd̄ sup̄ his. de uoto
ubi dicit q̄ papa pōt punire iudeos z
alios infideles si deliquit d̄ lege nāe ut
d̄ legē pp̄riā. Et ibi dicit q̄ qdaz papa

fecit oburi quoddam liberos iudeorum qui
nebant huius in lege sua. Et hoc legitur ibi
Jo. an. et oēs scribentes. Et plures auctores
allegant quod ecclesia possit se de hoc peccato, in
pedire in vtroque consilio meo. imo dixi quod
ecclesia nullo modo debet tolerare.

Quod me uertit ad causas quas al
legat propter quas dicitur tale consilium
non esse peccatum. Et pro dico quod iste
casus si sunt deus. scilicet antiqui hostis cui sunt
mille causas nocendi et nota mille: ut vtrius
nobis Hieronymus: illud in mentibus hominum
et in eorum sensibus istas causas fingit. Nam sunt
plures quod. 4. anni quod sunt expulsi ex ista
ciuitate. et sunt propter quod. 28. quod sunt expulsi de
ciuitate Hierusalem. et in istis ciuitatibus rea
nerit in eodem statu. Unde sanctus Bernardus in
sermone ferie secunde pro officio de passionibus.
art. 2. dicit quod usura generat quatuor abho
minabiles impietates de deo: quia facit animas
blasphemare deum ex eo quod hodie inter
christianos metes repluntur quod credunt. imo
potius manifeste asserunt propter suum aliquo
manifesto usurario non posse stare. Propterea
blasphemio terribilis est deus dum sibi ipso
tur impossibilia precepisse. cum in multis locis
scripture preuitas usuraria oio et absolu
te prohibeat. Secunda blasphemia est: quia
blasphemat christus qui precepit mutuum dari
gratis. ut patet Luca. 6. ca. Contra quos
blasphemus clamat Hieronymus dicens. Ana
thema sit qui dixerit deum precepisse aliquid
impossibile. 3. blasphemat ecclesia sancta quod tam
acerrie et sacris canonibus et decretis usuras
prosequitur et impugnatur. Quarta blasphemia
quia blasphemat oēs sancti doctores et medaces
existimas. dum usuram quam ipsi condemnauerunt in
proposito necitatis esse affirmant. Et concludit quod
quilibet christianus qui non vult ruere in tot blas
phemias firmis obligatur credere quod possi
bile est humano generi et cunctis populo sta
re absque manifesto usurario. Et hac habet
fidem probat pluribus rationibus. de quibus per eu
angelicam. Et si inconuenientia quod iste fratres al
legat esset haec. adhuc non liceret adducere in
deos et adducere equalem peccaret. Potius
enim debemus oia mala pati quam malo con
sentire. 3. q. 5. ita ne et in c. sacris. quod

me. ca. Unde notabilis textus. Aug. 23. q. 4.
ita plane. cum tribus se. dicit quod duo quicquid
necessitate iteruenire debet iterum atque
casta custodiri. scilicet malum non facere nec ma
lo consentire. Sed non propter adduci iudei quod
consentiat peccato eorum. 5. pro salute reipubli
ce si hoc peccato consentire. Ad idem. 22. q. 2.
faciat homo. ubi dicitur quod homo debet facere pro salute
reipublice hominum illud quod potest. Sed si non potest con
sulere sine peccato: debet estimare se non habere
quod faciat. ex quo non potest consulere absque peccato
Unde pro salute reipublice hominum non est committen
dum peccatum. ut apte dicit ille textus. imo non
est licitum committere peccatum veniale. ut homo libe
tur a morte: ut est casus. scilicet ne quis arbitretur
tur. et ideo. si quis ad te confugerit. 22. q. 2. tri
tale medacium solum est peccatum veniale
cum sit officiosum. Eodem modo non est licitum di
cere medacium ut homo liberetur a peccato mortali.
vel ut quod defendatur ab iniudicia corporis
rati: ut ideo. pro misericordia. ca. Et super ista ratio fuit
datus est textus. scilicet super eo. de usuris. ubi dicitur
textus. quod cum scriptura sacra prohibeat me
tiri pro vita alteri. multo magis est prohibere
dumne quod inoluatur crimine usuram pro re
dimenda vita captiuorum. cum usure sint pro
hibite pagina vtriusque testi. super quibus
papa non potest dispensare. ut ibi dicitur. Unde
nullum peccatum est committendum propter quicquid
necitate vitanda est si sit veniale. et multo
minus est consentiendum ut committatur usura: quia
talis consensus est peccatum mortale: ut probatur
textus. ideo. super eo. Ad idem est bonus textus. scilicet sa
cris. quod me. ca. ubi dicitur quod quod non debet propter
timorem mortis vitandum precipare cum
excoicatio. et tamen talis participatio exceptis
aliquibus casibus est peccatum veniale. et ex his
concluditur quod pro aliquo necitate vitanda in re
publica vel in populo non est licitum consentire
quod iudei fenerent. Unde Secundo. 4. iniarum
di. 15. et Ricardus ibidem dicitur. quod dantes consili
um vel fauorem iudeis. vel statueret quod su
per usuris eis ius fiat. vel quod possint ea
petere in iudicio. dicitur participare in crimine
cum peccate: quia hoc non potest fieri absque pec
cato mortali. Unde Isaias cuius textus. ponit
xi. q. 3. ubi dicitur sic inquit. ubi dicitur ma
lum bonum. et bonum malum. ponentes tene

bras luce et luce tenebras. p ptea ducit
e ppls me capriu: qz n hnt sciaz. z no
biles ei? infierit fame. z mltitudo ei?
fuit exaruit. p ptea dilatauit iferi aiaz
fua z aguit os suu absq vilo fimo. z de
scederunt fortes ei? sublimetq ei? ad
eu. **N**az p fco e magnu ptiu z magnu
medacuz dice q vultas pueat ex in
dels. imo mlti dana sequunt ex eis. ut
declarat scus **Bernardin** i loco palsa
ro. **U**i et rex. i. c. p. de vsur. i. e. dicit q
vsuraz vorago aias deuorat z primo
nia exhaurit. Et posito q aliq dana in
curat. p pte careria iudeoz illa st oia da
na tpalia. vñ n dz amitti danu spuale
p pte emtada dana tpalia. ut. s. p bani.
Na qñe scuz iude? mutuat pecunias
sub vsuris toties deu offendit. sicut di
cim? de illo q mltiotes amittit fornicat
ioez et cu eade. **N**a snt tot fornicatores
seu tot delicta qñes agit et cu eade. ut
i. c. imitare. 6. q. 1. i. c. sicut. cu i votis. 6.
testi. z qd not **Bar. i.** l. ficiendo. 6. ifano.
ff. d. furti. **U**i cu de? tato pt? offedat q
to magi exercet sen? n p ciuitas huic
malo ofetire p aliq nccitate uitanda.
De? n. curat de delictis infidelu. vnde
Aug? h? de ciui. del. c. 13? dicit q deus
ocessit romaoi ta latu lperiu vt roma
ret gñia mala mltaz getu. **D**o si de?
vlt mala infidelu corrigi p alios infide
les. qz to magi xpiat q snt filii dei tenet
tur pñre iudeos z alios ifideles comit
retes vsuras z alia crimina. vñ ppter
hec tpalia mala vitada n e cōsentiedu
qz amittat vsura. cu tot mala spūalia
ex ipa sequat. Et hoc dic **Jo. an.** i regla.
pctm. li. 6? z scus **Bernardin** i pdeo fer
moe. z pba? i iurib? paltaris aptrissime
It dñ dicit dicit? frat q e magnu danu
huic ciuitati q iudei fenerent i castro
cum maiori dano qz faceret i ciuitate.
Ista. n. n e iusta cā aducendi eos. cu ta
lis cōsensu nō possit pñari a ciuitate si
ne pcto mortali. sz dz suaderi ciuitati
qz mittat ad dñu z ipm roget qz expel
lat iudeos et ex castro. naz ad b? tenet
ciuitas z gñit peccat si hoc nō facit: vt

i. c. erroz. z i. c. qd. n. pdest. z i. c. cōsentire.
sz. di. z i. c. facientes. ea. di. z i. c. sicut di
gnu. de hōici. **Q**ue iura apse dicunt q
vbi qs pōt delictu ipedire vñ ipz facit
corrigi. si b? nō facit gñit peccat. **U**ñ
Acero i p li? de offi. i. c. de iusticia. dic
q si qs nō defendit locu cui ali? facit
iuria. taz e i vicio qz si pentes aut ami
cos aut patriā deserat. **A**d hoc. c. qre. d
sen. exco. sz gluber magis tenet defen
dere honore dei qz locu imo magis qz
sefpz. **N**ec reputet qz ista ciuitas pati
at magnu danu si iudei et a castro ex
pellat. ex q b? ouenit bonori dño. **N**ul
u. n. dei mādatu dz iposibile reputari
lvt dicit scus **Bernardin** allegas scñ
Hiero. vt. s. retuli. Et d hoc pulchrius
loquit in scda epla ad **Demetriade** in
sepñima charita i scda colu.

Ira scdm dubiu an sumus
potifex possit dispēare. pfe
cto non desino mirari qz iste
frat ita supine ita ignoziter loq. dubi
to qz mercede aliqua sit cōsiliu recepti
Nullu. n. pctm sine cupiditate comitti
tur. z ois appetit illicet? isti audiatq
e morib? **A**moe pecunie vult e ois affe
ctio. z aia lucri cupida et p exiguo pñe
nō mernit nulluqz e in illo corde iusti
cie vestigiū in q sibi auaricia facit ha
bitaculu. **X**ba snt sci **Leonis** i sermone
9? de passione dñi. **U**i nescio qs scus
suaserit qz papa possit dispēare i vñ
Na e casus i. c. sup eo. de vsuris. qz nō z
ibi hoc firmat oes docz **Jo. an.** i regula
peccatū. li. 6? **E**t hoc dixi i filiis meis
Vsura. n. e dñus nāle. vt dicit pbs p po
lit. q nlla lege scripta artat? vñ edoct?
sz sola nāli rōe ducit? oia vsurariū est
detestat? **S**ilr fecit **A**cero i li. 2? de of
fi. i. si. vbi dic qz fenerari e boiez occidē
Ui **Beraldus** odonis i 4? ethicoz. c. 9
q. pñt. dicit qz ois vsura sz se e mala da
ro qz n eēt pñibita. **P**recepta at nālia
snt idispēabilia. qz se imutabilia: vt i
e. his ita. 6. di. z pñ nulla pcepta mora
lia pñis testi snt reprobata. ut dic tex.
i. d. c. his ita. **I**d idē dicit scus **Aeo** i fmo

neū. 4. de passiōe dñi. Et p hoc ē bon^{us}
tex. i. c. legat. 2. 4. q. 2. vbi pbat q neq
ecclia neq de^{us} pōt dare lñiam peccādi
z hoc tener **Ar.** i. 3. sñia. 2. 3. 7. art. 1.
p. q. 3. ubi dicit q pcepta legi eterne
sūt idispēfabilia adeo q nec de^{us} pōt i
eis dispēfare. sicut dīcāptis 2. **Thimo.**
2. ca. f. dīctis ē de^{us} negare seipz nō pōt
z **Aug.** 5. faustū. i. ca. int pncipiūz et
mediū. Lex etna ē rō dīna: vel rō dīne
volūtatis ordinē nālez cōseruare iubēs
Nū idē **Aug.** in li. 3. q. 4. dicit q lex
nālis ē trāscīpta i aīa roali ex iēssabi
lī atqz sublūni rex admīstratōe p dīnā
potētīā. iō ius nāle pcedit ab exordīo
rōnalis creature nec variat tpe s i mu
tabile pmanet. Idē dīxit **Imo.** i. c. f. dī
trāscīpt. z ibi oēs doc. sequūt. vbi dicit q
papa nō pōt dispēfare circa aliqz qd
sit peccatū ex lege vteris vel noui te
stāmīti. Et plene dīxi i secūdo cōsilio. Et
male dicit iste frāz dū dicit canonīstas
tenere q fieri possit dispēfatio: qz nō ē
vex. imo oēs doc. tenēt rōrariū z ē cāus
i. c. sup eo. de vsur. vbi clare pbatur q
papa nō pōt dispēfare vt exerceat vsu
ra. z illū tex. dīxi i 2. cōsilio. Nunc ad
do aliā rōez qre papa nō possit dispēfa
re. Nā vbi dispēfā ē opprobriosa reli
giōi xpīane. nō cedit dispēfatio pape
d. q. 7. z si illa. notāt doc. i. c. p. ro. de cōsue
de iure aut dīno z canōico iudei cēlen
tur serui xpīanōz ppē passiōez xpī q il
los seruos effecit z xpīanos liberos. vt i. c.
z si iudeos. de iudeis. Qd si xpīani de
bēt recipē pecūias sub vsurā a iudeis.
efficiūt quodāmo serui iudeoz: qz qui
mutuū accipit seru^{us} est feneratōis. p. 2.
2. ca. 2. i. l. 3. **L.** noua. Nū ē opprobriū
xpīanē religiōi q p hāc viā illicitā xpīa
ni efficiāt qdāmo serui iudeoz. Nec ec
clesia dī tolerare tale opprobriū: vt in
dcō. c. 7. si iudeos. z i. c. l. de test. z in c.
iudei. co. ti. Nū si papa veller dispēsa
re q iudei fenerent. cū nō possit fieri si
ne opprobrio xpīane religiōis. non ē to
lerādū. vt dicit **Imo.** in c. quanto. d. cō
lue. z docto. ibi. multo min^{us} pōt ciuitas

consentire q iudei fenerēt. cū cedat i ma
ximū opprobriū xpīanōz. Non obstat
cāe qz dīc^{it} frāz allegat. q suadēt dispē
fatōez: qz illud pcedit circa illa in qd
pōt cadere dispēfatio. S; circa pcepta
moralia vel nālia nō pōt papa dispēfa
re. cā sint de nccitate salutis. Et ad hoc
ptres auctres allegam i aliis cōsilio. Et
hoc ēt sensus **Ali.** i. c. 2. z i. c. ad nīaz. de
pba. vbi dicit q in iure dīno q ad ea q
sūt de nccitate salutis nō cadit dispēfa
tio nec īterptatio. Nū **Hiero.** ad **Cellā**
tīā. in qrtā colū. ait. Dū āt sūt gēnera
mādatōz in qd claudīt tota iusticia.
prohibēdi vnū ē. Iubēdi alitē. Nū.
phibēt mala ita papiūt bona. Nō ob
stat ēt qd dicit. q de cōsuetudie q to
lerēt iudei ab ecclia. s. qz exerceat vsu
ras. Nā cōsuetudo peccati nutritiua nō
valet: vt i. c. f. de cōsue. z c. mala. z c. xi
tate. z c. cōsuetudo. s. dīc. z in mltis aliis.
c. eadē dīc. Nō obstat ēt illud. qd dīc q
furtū admittit tpe nccitatis: ut i. c. p
pter nccitatē. de furt. z i. c. dīcīpulos.
de cōse. di. 5. Nā tpe nccitatis oīa sūt cōia
vñ desīnit ēē furtū. l. 2. ff. ad. l. rod. dīac
z i. c. sicut bī. i. f. 4. di. S; papa nō pos
set dispēfare qz qz absqz nccitate res
alienas furaret: qz nō pōt dare lñiam
peccādi: ut dcō. c. legat. 2. 4. q. 2. Et dū dī
cit q papa possit dispēfare qz qz cōmit
tat fornicatōez. in hoc male dicit: z est
penit^{us} bētic^{us}. qz papa nō pōt dare licē
tīā peccādi. Nū pulcherrim^{us} tex. in c. p
4. di. dicit q de^{us} nō cōcessit nec **Petro**
nec eius successoribus licentīā peccan
di. Qd si papa non habet lñiaz pec
cādi: nec alteri dare potest. Et i ista rōe
fūdat tex. i. c. super eo. de vsuris. vbi ē
cāsus de hoc q nō pōt cauillari. z b^{ea}ta
re deduxi i 2. cōsilio per me edito. imo
de^{us} nō pōt dare. ut dicit **Ar.** i. loco p
allegato. Itē dū dicit q illud pceptūz.
Non occides ē diuinū: z tñ si fuerit fa
ctum ex necessitate vel defensione nō
ē peccatū. nec īcurrit excoīcatio. Ad b^{ea}
rēspōndetur q illd nō est dīus diuinū
imo consonat iuri dīuino z naturali.

Nā qđ qđ ob tutelā fut corpis fecit iure fecisse vř: ut i. l. ut viz. ff. de iusti. z iure. **U**ñ tal' q se defendendo occidit: nō dī fecisse homicidū ex qđ pncipal' intētio fuit se defendē. **N**ā illud pceptū. Non occides. itelligit de eo qui uolūtariē z ex odio aliquē occidit. **S**z qđ fiat aliqd qđ i se rēaneat pctrū. nō p̄r papa ccedē. imo nec de'. **I**n qđtū ad deū. **D**onauētura in p̄siliay. dñi. 4. 7. q. vii. dicit qđ cū querim' an de' possit p̄cipe malū. pōt ouo b' mōis itelligi. **U**ñ? an possit p̄cipe malū remanēte ipso malo. **E**t dicit qđ nō qđ ē impossibile. **E**t hoc mō loq' Ricar. d. q. s. feci mētoz. **A**lio? an de' possit p̄cipe malū faciēdo ipz bonū. **E**t hoc mō pōt p̄cipe sicut p̄cepit filios isrl' expoliare egyptios. z nō fuit furtū. ut dīc **A**lexander de ales. i. tractatu septimi p̄cepti. **D**e'. n. q. ē dñs oīuz trāstulerat dñū illaz rex i hebreos. **E**t hoc fecit mediāte iusticia. qđ hebrei absqz mercede s uierāt egyptiis. vñ ibi nō fuit furtum. hoc ē tener **A**ug' in li. 3. q. 1. **E**xo. trāstulit iue. i. 4. q. 5. dixit dñs. vbi dīc qđ israhelites nō fecerūt furtū: s p̄deo iubente mīsteriū p̄buerūt. **S**ile ē in cāib' in qbus de iure canonico licitū est recipere aliqd vltra forte: qđ i illis casib' desinit esse vsura. **S**z ubi remanēt vsura. ius canonici nō possit cōcedē ex aliq' cā vel ex aliq' nccitate qđ exerceret. **U**ñ i illis casib' in qđ vř vsura nō ē vsura: s vide anť hīe aliquā sistrudinē cū usura i eo qđ recipit aliqd vltra forte. **E**t b' dicit **Y**o. an. i. deā regula. pctrū. li. 6. **E**t qbus cōcludo qđ i illis cāib' in qđ remanet usura neqz desinit eē delictū. nō pōt fieri dispēratio. nec p papā. nec p deum qđ ē magis. **U**ñ cū iudeis feneratibus remaneat i eis crimen usure. nō pōt papa dispētare qđ ciuitates cōducāt iudeos ad fenerādū: qđ remanet peccatum ex pte utriusqz. s. iudei feneratis z ciuius qđ cōsentit qđ fenerē. **E**t ex his p̄z qđ iste frat tenere z iniq' d doctrinā ecclesie ausus ē p̄dicare z scribē: z nisi se corrigat publice sicut publice deliquit

ipm denūciabo: vt puniat cāq' bētic'.

Consiliū quartū dicti dñi **A**lexādi de **N**euo contra iudeos fenerantes.

Innoie dñi nři iesu xpi glori osissimi redēptoris nři q est ver' de' z ver' hō. inquātur deus equalis patri z spū scō. tres p̄sone z vn' de'. a qōia laudabilia opa pcedūt. iuocato qđ patrociniū gloriofissi me ei' mris sē xginis **M**arie gloriof doctoris **H**ieronyni. totiusq' celestis curie. Amen.

Eterno uestgi mgi **S**at uanus uenit ad me z dixit se eē mortū ad consiliū ledum qđ iudei possent adduci ad fenerādū p̄ hba sci **I**ho. secūda scē. q. 62. ar. 5. vbi dicit qđ nō ē peccatū i extrema nccitate aliena auferre ut p̄entib' subueniat. imo ē ut subueniatur alius si ē extrema nccitas. **A**dducit ē scē **I**ho. i aliis locis qđ ad id rēdūt. **S**z mihi nō uidet qđ ex hoc idēat qđ ppter nccitatem liceat cōducē iudeos ad fenerandū. **N**ec obstant hba sci **I**ho. **N**ā tpe nccitatis oīa sūt coia. **E**t sic ille qđ subtrahit nō facit furtū. qđ nō subtrahit rē alienā ex qđ subest extrema nccitas. **E**t hoc mō loq' scūs **I**ho. z sua cōclūdo pbat tā p ius ciuile qđ p ius canonici cū. **N**ā lex dicit qđ tpe nccitatis oīa sūt coia. ut i. l. 2. ff. ad. l. ro. de iac. **E**t est optim' tex. de iure canonico. in. c. sicut hi. i. fi. 4. 7. d. vbi tex. sic dicit. **E**sturiētium panis ē quem tu destines. nudoz ē indumētū qđ tu recludis. miseroz redēptō ē z absolutio pecūia quaz tu i terra de fodis. **T**aroz g' te scias inuadē bona qđ tuis possis p̄stare qđ velis. **U**ñ ille tex. pbat qđ tēpe extreme necessitatis illa qđ subtrahunt efficiūt. p̄pā subtrahētis nō aut sūt illi' cui subtrahūt. **E**t ppter hoc tūc nō cōmittit furtū: qđ furtū est cōtractatō rei aliene fraudulosa iusto dño scā. l. i. ff. de furtis. **U**nde qđ subest

extrema necessitas non de esse ablata res ali-
ena sed propria. Et hoc modo dicitur intelligi. c. disci-
pulos. d. 25. d. 5. ubi dicitur quod discipuli domini
nisi qui frangentes per segetes euellerunt spi-
cas et comederunt. a christo sunt reputati in-
nocentes: quia coacti fame hoc fecerunt. Ne-
citas si fuisset necessitas non extrema: quia tunc
non excusaret a furto: sed pena deberet mi-
nui propter talem necessitatem. Et de hoc est tex.
i. c. si quis propter necessitatem. de furtis. ubi
tex. dicit quod si aliquis furas cibaria vel ve-
stem vel pecus propter necessitatem famis
vel nuditatis dicitur penitere per tres hebdo-
madas. Nam ille tex. dicitur intelligi quando non sub-
erat extrema necessitas. Et ita intellexit
secundus Theobaldus in loci pallegatis. Et ideo dicitur
cuius doc. canoniste i. d. c. si quis propter neces-
sitatem. Unde non licet furripere rem proximi nisi pro-
pter extremam necessitatem: quia extrema
necessitas facit cessare furtum cum tunc res
sit propria subtrahentis. Vbi hoc remane-
ret delictum furti. nullo modo liceret committere.
vel d. c. si quis propter necessitatem. Ad hoc fa-
cit pulcher tex. i. 4. q. 6. c. forte. ubi sic di-
cit. Forte aliquis cogitat et dicit. multum se
christiani diuites. auari. cupidi. non habeo
peccatum si suum illis abstulero. et paupe-
ribus dederero. Unde. nulli nil boni agunt
mercedem habere potero. Sed tex. ille ridet
quod hoc cogita diabolica calliditate sug-
gerit. et quod si totum tribuerit quod abstule-
rit potius peccatum addit quam minuit. Et ille
tex. est Aug. Et ideo dicitur i. l. 1. 2. modicum
cuius habita refert magis finari. h. 2. d. 1.
4. l. ca. 3. Et quo inferit quod non licet facere peccatum
peccatum vel ex eo sequi maius bonum. Unde
apostolus Ro. 3. ca. dicit quod illi qui dicunt mala
esse facienda vel ex eis eveniat bona. sunt
condemnati tanquam blasphematores dei. Et ex
his infero quod ubi delictum remansit delictum
non licet illud committere statu extrema necessitate
Unde doc. i. d. c. si quis propter necessitatem. dicitur
quod quis non excusatur propter necessitatem si comit-
tit fornicationem: quia fornicatio est de se
mala. et potius quis mori quam malo consenti-
re: ut i. c. sacris. quod me. ca. 2. q. 5. ita ne
et ex hoc doc. canoniste reprobat opinio-
nem Pet. et Ly. i. d. in plur. q. 4. vnde vi. ubi

dicunt quod si dominus mandaret seruo quod ei visum
rem interficiat aliquem ipsum interficiet. quod
excusatur ab homicidio si interficiat dominum
suum ad mandatum domini sui. Item Jacobus de
Rauenna distinguit quod aut miles erat al-
peritura: vel quod dominus omnia eam interfecisset. et
tunc excusatur ab homicidio. aut non erat pi-
tura nisi seruus ipsius interfecisset: et tunc non
excusatur ab homicidio. De hoc dicit quod idem
stincte excusatur ab homicidio: quia est necessitas
non uoluntaria. Sed doc. canoniste. l. 1. Job.
cal. et dominus Lar. in. c. significasti. de homi-
nidistincte dicitur quod et si dominus fuisset in-
fectus visum et si seruus eam non occidisset. nihilominus non excusatur ab homicidio etiam
si id fecerit timore mortis. Et sic non licet
per obseruationem vite occidere illum qui omnia erat
interficiendus. Et hanc opinionem et secu-
tus fuit dominus Abbas in. c. sacris. quod me.
ca. Et ego et istas opiniones fuisse secutus in
d. c. si quis propter necessitatem. de furtis. Et
hec opinio probatur in. c. de occidendis. 23. q.
5. ubi dicitur tex. quod non est licitum aliquem oc-
cidere nisi habeat ad hoc potestatem ex publi-
ca auctoritate. Unde per obseruationem vite proprie
non licet hominem occidere. Pro quo etiam est bonus
tex. 15. q. 1. merito. ubi per quod quis non excu-
satur a peccato dato quod propter timorem mortis
vel per obseruationem uite illum commiserit. vnde
et secundus Theobaldus. ubi. s. q. 64. ar. 7. dicit quod
non est licitum quod quis intendat hominem occi-
dere et ad suam defensionem nisi habeat pu-
blicam auctoritatem: vel d. c. de occidendis. De-
bet ergo ille qui se defendit intendere ad suam de-
fensionem. si autem habere alius occidendi aduersa-
rium. aliter quam ad deum esse reus homicidii. Sed
ubi solus intendit se defendere. et propter eius
intentionem sequitur homicidium. tunc ei non im-
putatur: sed infectus potius de seipso occisus
Et hoc docet beatus Theobaldus. sequens dominus Lar. i. c.
significasti. de homicidio. et Jo. cal. ibi. Et ex
hoc infero quod ubi aliquid est peccatum et remansit
peccatum quod non licet illud fieri propter aliquam neces-
sitatem et per obseruationem vite. Ad hoc facit
c. sacris. quod me. ca. Nam principare cum ex
coicato regularis non est peccatum mortale
sed veniale. et tamen non excusatur quis aliquid me-
tu et mortis vel cruciatu corporis si punit

Pat cū excoicato. Et sic pctm veniale n̄
ē omitterēdū ppter oseruatiōez vite. ppe
S; vsura sp̄ ē mala nec vnq; pōt esse
bona vel licita vbi ē x̄a vsura. g° ppter
aliquā necitatē vitandā nō ē licitū odu
cere iudeos ad feneranduz. Et h° volu
it pstringē p declaratiōe eoz q̄ mihi di
xit p̄fatus mgr Saluani.

Ad qm̄ mlti dicunt q̄ iudei
fenerant in hac ciuitate cū
grauissimis vsuri. Vñ d; eē
licitū citib; padue ipsos oducē p mi
norē fenore: q; nō sunt cā q̄ iudei fene
rēt: h; ipas vsuras restrīgūt seu minu
unt. S; i scō ego nō puto hoc eē veruz.
Nō. n. i hac ciuitate publice tenēt fen
ad exercēdū vsuras. Vñ nō ē dubium
q̄ si ciuitas pacificeret cū eis qn copio
sius vsuras exercerēt: vbi mutuar cē
tū vicib; i hac ciuitate. si essent oducti
ad tenenduz hic fen?: mutuarēt mille
vicib;: et sic lati omitterēt fen?. vñ de
magis offenderet: q; toties cōmittitur
vsura q̄tiens fit mutui sub vsurio. Ad
hoc facit qd nōt scūs Ibo. scōa scōe. q
78. art. i. vlt. in fi. vbi dicit q̄ si q̄s pecu
niā suā omitterit vsurio vñ ide copiosi
p vsurā lucret. d; ei dare māz peccādi:
et p̄iceps culpe ip̄i. Ita in pposito n̄
ē dubiū q̄ si oducūt iudei qn copiosi
fenerabūt. g° oducēt dāt eis māz pec
cādi: et p̄ns sūt p̄cipes delicti ipozuz
iudeoz: q; cupiūt p euitando tpali dā
no icurrere dei offensam. cū de p nul
lo tpali cmodo psequēdo vel vitando
debeat offendi: vt in. c. faciat. 22. q. 2. Et
plura iura ad hoc allegant i rñsionib;
q̄s feci ad allegationes mgr Saluani.
Vñ Jo. an. i regula pctm. i vlt. ar. v. ad
qntū. dicit q̄ dēt vsurari nō d; p̄mir
ti. h; p ip̄z multa mala euitent. s. dānū i
reb; piculū i psonis. vel ex ipso multa
bona sequāt. s. paup̄ez sustētatio. mer
cātiāz saluatio. Nā oetus vsurari nō
ē pmitterēdus. h; p ip̄z vitent mltā mala
vsequāt multa bona: q; talia bona et
talīa mala cōf sūt corpalia. S; maluz
spūale nunq; d; pmitti ppter aliq; na

lū corpale vitanduz: nec ppter qd cūq;
bonū corpale psequēdū. Vñ nō debet
oduci iudei ad fenerādū copiosi: q̄ fa
ciāt ppter tpalia mala vitanda. vel pro
pter tpalia bona psequenda. q; q̄to co
piosi fenerat tāto magis de? offendit
Vñ mgr Iniaz li. 3. di. 33. c. 2. q; de timo
re. vbi ponit q̄druplīcē sp̄ez timoris. di
cit q̄ human? timor ē mal?: et allegat
Lailiodox sup ps. vbi sic inquit. Qn tē
mem? pati picula carnis vt pderē bo
na mūdi ppter qd delingm? hic timor
mal? ē: que p̄ns p̄b; i euāgelio dicēs
Nolite timē eos q̄ occidunt corpus et.
Vñ nō ē licitū delinquē ppter euitādū
periculū mortis: vel vt euitet amissio
bonoz hui? mūdi. Plus dico q̄ nō ē li
citū tolerare malos simplici dissimula
tōe ppter euitādū piculū mortis vt
bonoz tpaliū vt ne icurrat ifamia. Et
hoc dicit Aug? in p̄ li. de ciui. dei. c. 9.
vbi dicit q̄ si ppter istas cās omitterit cor
rectio maloz. de? tales omitterēs corre
ctionē facē flagellat penis tpalibus in
hac vita. q̄q; eis vita malozū displice
at. Et quo ifert q̄ si ē pctm omitterē cor
rectōez ppter vitandū piculū mortis
vt ppter amissionē fame vel bonoz tpā
liū. mltro min? h; pmitterē vel tolerare q̄
iudei fenerent. Ad hoc facit qd notat
scūs Ibo. scōa scōe. q. 10. art. i. vbi dicit
q̄ nō ē licitū tolerare ea q̄ sūt mala
nisi ppter vitāda mala spūalia: vel ppter
bona spūalia psequenda. de q̄ dicā. i. in
sequēti dubio. Et qm̄ denuo mihi dictū
ē q̄ xpiani nō debēt curare de hoc pec
cato iudeoz. imo et audēt dicē q̄ si pec
cant. S; de hoc an peccēt vel ne. tetigi
i rñsionib; quas feci ad cōsiliū magistrī
Saluani. Nā scūs Ibo. scōa scōe. q. 83.
art. i. dicit q̄ nūq; fuit licitū iudeis ac
cipere vsurā ab extraneis s; fuit eis p
missuz ppter mai? malū vitanduz. ne
s. a iudeis deū colentibus vsuras acci
perent ppter auariciā cui pediti erāt.
Et sic scūs Ibo. dicit q̄ talis pmissio nū
q̄ excusauit iudeos a peccato mortali
Et idē dicit Alexāder de ales in tracta

tu septimi pcepti. Et hoc dixi in p'dcio
risonibus. **Ite** Jo. an. 7 omis doc. l. c. 29
stus. de vsuris. claudit q' iudei peccat
fenerado xpianis. **Ide** dicit Archi. 7 Jo.
de fa. l. c. ab illo. 4. 4. **Et** hoc p. 3. q. 2. ec
clia opellit iudeos ad remittendas vsu
ras xpianis: vt p. i. c. p. miserabilem. de
vsuris. **Sed** ecclesia non posset hoc facere si iu
dei non peccaret i fenerado xpianis: cuz
ecclesia nemine ledat. ut i. c. p. tuas. de do
na. **Aliq** aut dicit q' ecclesia hoc facit. non
q' non curat de peccato iudeoz: s' vt proui
deat indemnitati xpianoz. **Sed** ista ratio
non e bona: q' imo ecclesia v' curare d' pec
cato iudeoz. **Na** si de' cessit latu' ipe
rii romani q' erat infideles vt puniret
mala mltroz geniu: vt dicit Aug. l. 5. d'
ciui. dei. ca. 13. mltro forti xpiani q' sut
filii 7 serui dei debet corrigere peccata iude
ozu. **Ite** ecclesia orat. p iudeos 7 alios infi
delib'. qd non faceret nisi curaret de peccato
ipoz. **Q**ua. n. hoies dicit nri primum: q'z
sut nre hae picipes. vt dic' tex. nobilis
i. c. p. xios. de pe. d. 2. **Un** oes hoies siue
iudeos siue infideles debem' tanq' pro
ximos diligere: de u' p iphis ozare: vt di
cit tex. i. deo. c. p. xios. **Ide** dicit scus. **L** b.
scda scde. q. 7. art. 2. p. Dicit. n. q' debe
mus oes hoiez h're q' primum 7 frz. p'ci
pue in staty euageli ad qd oes vocat.
Ad id allego Origenem in omel. euage
lii Math. incipietis. **A**udistis: q' dictu
e anteq'. **D**iligite proximu tuu 7 odio ha
bebis inimicu tuu. qd legit in sexta fe
ria p' primam onicam qdragesime. vbi
sic ingt. **D**iligite inimicos v'os siue pa
ganos idolo' cultores siue hereticos infi
deles. **I**sta. n. sut inimici nri. isti sut veri
tatis aduersarii. **I**stos g' diligite mala
eis non faciendo nec aduersa optates: sed
diligite eos vt p'xios 7 eoz errorem sper
nite sicut abhoiatioes. **I**te p' opterea
orate p' caluniatib' vobis vt ipsi a ma
lis cessent: vt definat ab impietate 7 iudi
ciu' adnatiois effugiant. **O**rate p' illo
ru' ouersione 7 v'ra pace. illoz remissio
ne 7 v'ra tolerantia. **E**cce q' Origenes
vlt q' teneamur diligere oes hoies et in

fideles 7 de u' p ipsoz ouersione ozare.
Nec minuas auctoritatem seu fide co.
q' Origenes fuit hereticus. **N**am illa
omel. continet inf opa ei' que sunt p' ec
clesiaz approbata. i. d. scda romana ec
clesia. h. ite Origenes. **E**t **H**iero' de ec
clesiasticis tractatorib'. dicit q' Orige
nes melior fuit oib' in bonis. 7 peior i
malis. **Un** cu ista omel. sit de bois opi
bus ipi'. e habenda in maxima aucte.
Hoc et firmat Aug' in li. de doc. xpia
na. vbi dicit q' ois peccator inq'tu' pec
cator e non e diligendus. 7 q' ois ho inq'
tu' e ho diliged' e p' p' deus. **I**te Aug'
sup. xi. ps. 7 in li. 8. de trini. sic ingt. **I**n
bono. n. diliged' est proximu'. non in malo
proximu' ho oes hoiez opz itelligi: q' ne
mo e de q' sit speradu' male. **Qui** ergo
amat hoies. vt q' iusti s'it: vel vt iusti
sint amare v'z. **h**ec Aug'. **I**te scus **L** b.
scda scde. q. 4. art. 2. vbi ponit d' tri
plici mo q' proximu' tenemur diligere. in 2.
mo qui est ex pte regule dilectionis di
cit q' regula q' proximu' debem' dilige
re est vt non condescendam' primo in
aliquo malo: s'z solu' in bonis. sicut 7 no
stre voluntati solum satisfacere debe
mus in bonis. **E**t dic' q' hoc requirit ad
hoc vt dilectio proximi sit iusta. **S**i g' in
fideles in gbus includunt iudei amare
debem' vt iusti fiat. non debemus ee p
ticipes criminis ipoz: q' non amam' il
los: tuc ut iusti fiat: s'z i malo ipos ama
mus in quo secum p'cipiam'. **E**t de h'
habet p' magistru' iniaz in 3. li. d. 27.
dum tractat de mo diligendi. **I**te v'z
tractat an tenemur diligere angelos. 7
di. 29. c. p. 2. in quibus claudit allegan
do alias auctoritates q' deus nullum
homine' excepit ab illo pcepto. **D**ili
ges proximu tuum sicut teipsum. **E**t
quibue cludo q' ecclesia v'z curare de
peccato iudeoz 7 alioz infidelium. tuz
ne deus offenda'. tu etiam vt citi' ad
deu' ouertant. **D**e. n. facili' inclinatur
ad infideles ouertendos quo magis sut
imunes ab aliis criminibus. **E**t vbi in
dei v' alii infideles amittunt aliqd p'ctm

o ius nāle ecclā s; hoc peccatū punire
vt dicit Inno. in c. qđ sup bis. de voto.
S; vſura ē peccatū o ius nāle. vt plen
declarat Jo. an. in reglā. p. c. i. 2. arti.
Vñ nec ecclia nec pñcipes xpīa debēt
hoc peccatū tolerare. S; ut diſſoluam
vnū motiū qđ de nouo fuit allegatū
l; putē diſſoluiſſe i cōſiliis p me edut
ſ; adhuc repetē non piger. Dicunt. n. q
quēadmodū l; ppter nccitatez recipē
peccāz mutuo ſub vſuris: ita ē l; p
pter nccitatez iminētez paciſci cū iude
is vt fenerēt. Nā argumētū n. pcedit ſ;
q. dicit doc. l. c. ſup eo. de vſur. Et idē
ſcūs Tho. ſcōa ſcōe. q. 78. arti. vltimo
vbi dicit q. iducē hoiez ad peccandū
nullo l; vñ tñ pctō alteri. ad bonū li
citū ē. q. 2. de vſ. oib; pctis ad aliqđ
bonū. Et q. libet. n. malo elicit aliqđ. bo
nū. vt dicit Aug. in enchiridion. Et idē
Aug. publicole querēt. vtz liceret uti
iuramento ei. q. p falſos deos iurat. nñ
der q. ſi vſis nō ad malū: ſ; ad bonum
nō ſociat ſe pctō illi. q. p demoniū iura
uit. S; tñ eū iducēt iurare p falſos de
os peccaret. Et de hoc ē tex. trāſſcriptie
l. c. mouet. 22. q. 1. Ita ē in ppoſito dicit
ſcūs Tho. q. nullo l; aliqūē inducere
ad mutuandū ſub vſuris. l; tñ ab eo q
parat. ē exercē vſuras mutuū accipe
ſub vſuris ppter aliqđ bonū qđ ē ſub
mēto ſue neceſſitatis vt alteri. ſicut ē
l; ei q. icidit i latrōes māiſtare bona
q. ſ; vt nō occidat. que tñ bona latrōes
diripiēdo peccāt. exemplo decē virozū
q. vixerunt ad Iſmael. noli occidē nos.
q. hēmus theſaurū i agro. vt of. Thiere.
4. i. Vñ cōcludit ſcūs Tho. q. ille q. ac
cepit ex neceſſitate pecūias mutuo ſb
vſuris nō peccat: q. nō cōſentit i pecca
tū vſurariū. nec ei placet vſuraz accep
tio: ſ; mutuatio q. ē bona. Dicit et ſcūs
Tho. q. ille q. accipit pecūiaz mutuo
nō dat vſurario occaſionē peccandi ex
malicia cordis ſui. Et iſta ſunt ſcōa for
malia ſci Tho. Et quib. tria noto. Pri
mū ē q. nullo l; aliqūē iducē ad mu
tuandū ſub vſur. S; illi q. cōducunt iu

deos ad fenerādū eos iducūt: q. nō ap
derēt fenerari niſi ciues de hoc ſecum
pacuſcerent. Vñ talia pacta ſūt cā feno
ris exercendi. 2. noto ex ſcōis ſci Tho.
q. is cui placet q. fiat mutuatio ſb vſu
riſ. peccat: q. cōſentit i peccatū vſurariū
3. q. pſtās occaſionē vſuras exercendi
peccat tāq. princeps culpe. Et multum
notāda ſūt iſta ſcōa: q. ſcūs Tho. opre
hēdit et iudeos ſub feneratorib; vt pz
ex ei. ſcōis. Vñ cōſentientes q. iudei ſe
nerent. vel iducētes eos ad fenerādū.
vel pſcētes eis occaſionē exercēdi vſu
ras. ſūt i pari crimine cū eis. Et idē di
cūt doc. l. c. ſup eo. de vſuris. Et hec ſcōa
multū faciūt ad ea q. infra dicent.

Ad pſupponam. ſine pñdar
ſcōitatis q. iudei ita publice
fenerēt i ciuitate Padue. q.
ex hoc nō fiāt pacta cū eis vt p hoc ex
erceāt vſuras copioſi. ſeu frequēti. nū
qd liceat cūb. ſacē pactū cū iudeis q.
n. poſſint recipē vltra duos denarios p
libra i mēſe vbi nunc accipiūt qtuor.
Videſ q. ſic. Nā ſtatuentes q. null. vl
tra duos denarios recipiat p vſura p
libra i mēſe nō incurrūt penā excoica
tōis. S; tūc ſic. Illud qđ pōt fieri p pa
ctū pōt fieri p ſtatutū: ut dicit gl. i rubri
ca. l. d. decr. decur. 2. i. l. l. q. ſit lō. c. ſue.
Et ſic p. argui d. pacto ad ſtatutū l. eo.
Vñ ſicut ſtatuentes nō incurrūt penā. ita
et paciſcētes n. debēt incurrē. 2. ad idēz
paciſcētes ſup mīozib; vſur. ſoluen
dis n. ſūt cā q. iudei fenerēt. nec ē eozū
volūtas: ſ; eozū volūtas ē reſtrigēdi ſeu
minuēdi exactiōez fenozis. g. nō d. cō
ſentire q. iudei fenerēt. Volūtas. n. 2. ppo
ſitū diſtinguit maleſicia: vt l. c. cū volū
tate. de ſen. excō. 2. i. l. q. i iure. ff. de ſur.
in pñ. Vñ cū volūtas ciuiū nō ſit q. iu
dei fenerēt: ſ; ſolus q. minores vſuras
recipiant. non pñt dici pñcipes crimis
iudeoz. 3. nedū eſt magnū diſpēdiūz
ſ; etiam magnū ſcandalum apud ple
bez q. non fiat pñſio p ciues q. iudei
conducant p minorib; vſuris. S; ſcā
dalū ē magni effectus in quacūq. re.

Nā ppf scādālū vītandū pōr fieri dīf
pēlat. ou. i. c. ut ostendit. z. c. oīo scō. 50.
dīf. **U**n cū anglīcis fuit dīspēsatū vt cō
traherēt mīfmonīū ī gradu phibito. p
pter māi? malū vitādū: ut i. c. qd scrip
fi. z. i. c. qdā lex. 3. q. 3. Itē ppter scāda
lū delicta remanēt īpunita. vt i. c. omes
fatiōes. 4. 4. dī. z. i. c. plurimos. 87. dī. z. i.
c. qdūq. 3. q. 7. z. i. c. latorēs. de cle. excō.
Itē ppf scādālū qd licite pōr renūcia
re dignitari. vt i. c. nīfī cū pde. 3. p. q. uī
q. scādalo. de renū. Et ibi dicit Inno. q.
ppf scādālū vitādū qd pōr puari bñfī
cio: ī illō scādālū pcesserit absq. eius
defectū vel culpa. Dicit tñ Inno. q. sibi
dī? offerri aliud bñfīciū loco pmi. Et hoc
seruatū fuit ī epō ferrariēsi tēpe pape
pīi. **N**ā ppf vitādū scādālū **M**archi
onis Ferrariē. papa coegit ipm renū
ciare epātui Ferrariē. z. cōtulit ei epā
tū Feltrēse. Itē ppf gūe scādālū vitādū
ecclā pōr desistē a repetitōe iuriū suoz
Et sic ppf graue scādālū vitādū ecclā
pōr licite iura vt bona sua non repetē.
vt i. c. nībīl. z. ibi p Inno. z. doc. de pscrīp
Et mīta tolerāt ppf scādālū vitādū q
longū ēēt narrare. **S**z bis nō obstatib?
teneo firmū sūū eē de iure xī. **N**ā po
tius qd oīa mala pati qm malo cōsen
tire: ut i. c. sacro. qd me. cā. z. in. c. ita ne.
31. q. 5. in gbus dī qd oīa potī? oīa ma
la pati qm malo cōsentire. **N**āz agētes z
cōsentientes sūt ī pari crimīne. z. debēt
pari pena puniri. vt i. c. notū. i. fi. 2. q. 1. z.
i. c. p. de offī. del. z. xi. q. 3. cōfētit. Imo
nō ī cōsentire malo ēēt si cōsensus indu
cat pctm veniale. p quocūq. malo vi
tando: ut i. c. pmi. z. i. c. ne qd arbitret. z.
i. c. facit bō. z. i. c. si qd ad te cōfugerit. 22.
q. 2. In qd? p3 qd nō ī cōmittē peccatūz
veniale. p qdūq. malo vitādū. nec ēēt
p salute vni? pph. **V**inc mgt snīaz li?
4. dī. 3. 4. cā. 2. dicit qd cōcubitus qd fir
cū vxore pter nccitate gnāndi ob īcon
tinētiā indulget s3 pmissiōez: qz ibi est
aliq. culpa: s3 leuis. z. p hoc dīc qd tal? cō
cubīt? nec iubet nec cōcedit: s3 pmitit
tur. qz nō ē laudabilis s3 venial. Et idē

dicit **Aug?** in li^o de bono singalt. **S**i g?
ecclā nō potuit cōcedē cōcubitus: cum
vxore pter nccitatez gnāndi ppf bonū
cōiūgiū z ppf vitādū malūz adulteriis:
s3 solū pmititē simplici pmissiōe penāz
īdulgēte. qz talis cōcubīt? sit peccatū
veniale tñ. mīto min? ī cōsentire ma
lo quod ī se cōtinet peccatū mortale. p
ut ī cāu nfo. Et p hoc ī mā nfa ē opri
m? tex. in. c. sup eo. de vsuris. vbi dī p qd
cū vsure sūt phibite p vtrūqz testm
papa nō pōr dīspēfare qd exerceat. z. dī
cit ille tex. qd cū sacra scriptūra phibe
at mētri. p vita alteri? cōseruāda. qd
tñ ē peccatū veniale tñ. multo magis
qd ē phibēdus ne p redimēda vita ca
ptiuoz īuoluat crimīe vsuraz. Et notā
da sūt multū hōa illi? tex. īquātū dīc
qd qd ē phibēd? ne p redimēda vita
captiuoz īuoluat crimīe usuraz. **N**āz
p quocūq. malo vitādū nō ē tolerādū
crimē vsuraz ēt simplici pmissiōe que
appellat toleratio sēti dīssimulatio. de
q i. c. deniq. iūcta gl. ī hōo venia. 4. dī.
z. i. c. hac rōne. 31. q. 1. z. i. c. cū īā dūdū. dī p
bē. **C**rimē. n. vsuraz ē grauissimū z ma
ius ceteris criminib? adeo qd iura cano
nica ppter aliqd malū vel scādālū vi
tandū noluerūt tale crimē tolerare ēt
simplici dīssimulatiōe: ut p3 in. d. c. sup
eo. z. i. c. qz ī oib? z. i. c. cū tu. de vsuris. z. i.
c. p. z. 2. de vsuris. i. 6. z. i. c. de vsuris.
Et hoc declarabo latī? i. **N**ō si nō ī to
lerare feneratorēs simplici dīssimulatiōe
ne. mīto min? ī cōsentire qd fenerētur
Nec obstat argumētū dū dixi qd ille q
paciscit qd erigāt minores usuras nō ē
cā qd usuras exerceat: s3 solū ē cā qd mi
nores erigāt. **I**lle. n. qd paciscit qd erigā
tur minores vsure cōsentit quo ad illas
minores usuras qd īndei fenerent: ī nō
cōsentiat maiorib? vsuris. **U**bi. n. ē pa
ctū ibi ē cōsensus. l. i. ff. de pac. **I**tē illi dī
cunt cōsentire qd ī unā volūtate cōcur
runt. ut dī in dē. l. i. **S**z illi qd paciscunt
qd iudei erigāt minores vsuras ī ean
dē volūtate cōcurrūt quo ad illas mio
res vsuras exigendas. g? cōfentiūt qd

iudei fenerēt. et p oēs consentiunt malo.
et sunt picipes criminis. Et pōtō siue
malo qe nō dē consentire. imo poti⁹ debz
oia mala pati ut supi dixi. Jō in fin p
cedētis dubi signavi hba sci Tho. dū
dicit q p aliq nccitate non ē licituz cō
sentire i peccatū usurariū nec p̄bere oc
casionē vsuras exercēdi. Nō obstat gl.
in pallato. cū dca cle. de vsuris. Nam
statuētēs q nō pnt exigi vltra duos de
narios p libā. negādo de plurib⁹ nō i
telligūt ccedē de rāto. In illa glo. logē
qū finis statuētū ē p̄hibē de maiori. nī
tū p hoc pmitte de minori. i. 4. dī. c. p. et
31. q. i. hac rōe. Et si intentio statuētūz
eēt q possent exigē minorē vsurā. icur
rerēt penā excōicatis. ut sentit illa gl.
et ex p̄sse b⁹ firmat ibi laudiu⁹ et Paul⁹
q pōdeat illā s̄pā q exigit ad hoc ut sit
loc⁹ pene. q statutū velut q vsure sol
uant. vel q solute non repetant. I. sta
tutū p̄dictū hoc nō vlt. qz hba non de
bēt sumi a dīo sentū. Et hec dicit doc.
eē hā dūmō cessat fraus. Nam si intentio
statuētūz eēt q possent exigi vsure de
minori cōtitate. icurrerent penāz excōi
catōis. Et hoc seqt ēr dīo 2ar. i. dca cle.
i. de vsuris. in 22. q. i. et Jō. de ymola ibi
i pallata gl. i hbo facē. Et i cāu nro pa
ciscētēs volūt q iudei possint exigere
minores vsuras. g⁹ tale pactū nō excu
sat eos a peccato. Nō obstat tertiū ar
gumētū. sc̄p ppter scādālū multa tole
rant. Nam q̄uis pp̄ scādālū i dissimu
lare seu nō p̄ire delinquentes. qd ap
pellat tolerātia de q in c. hac rōe. 31. q.
i. et i. c. cū iā dudū. de p̄bē. Et ē bona glo.
i. c. deniq. 4. dī. i hbo venia. et i. c. si qua
mōachaz. 27. q. i. q dicit q l. p̄p̄ scāda
lū possit ccedi ipunitas deliquētib⁹. nī
tū pōt ccedi lnia peccādi. qz tal lnia nī
pōt dari sine peccato. Ad hoc facit opti
me qd nōt glo. singularis i. c. g sincera.
45. dī. in hbo lnia. q dicit q ecclā non
posset dare lniaz iudeis q seruēt ritus
suos circe sacrificia. I. eos tolēt. et vlti⁹
p̄bibeat eos i pediri. ut ibi. et i. c. sicut. d
iudeis. et illā glo. ibi segitur Arch. dicēo.

q ecclā nō approbat dū pmitte fide
os suos rit⁹ observare. qz illd qd p̄mis
tū nō ccedit. 31. q. i. hac rōe. Et dicit q
rit⁹ iudeoz tolerat. qz ex magna gre ē
scās et bon⁹. I. i aliqb sit mal⁹. Et ista ē
rō qre ecclā tolerat ritus iudeoz. et p̄bi
bet eis fieri i pedimēta. Et Jō. and. i re
gula. peccatū. in p̄ ar. iux p̄cipiū dicit
q ecclā tolerat rit⁹ iudeoz. p̄p̄ bonuz
qd inde seqt. I. i eis sit mortale pctm.
qz nre fidei h̄itas i libris ipoz velata.
et i ritib⁹ figurata lucide demonstratur
oculis nris. et sic fidei nre testimonium
roborat. allegat Aug. is. l. de ciuit. dei. c.
45. Et ego nō memini me legisse ista
hba formalia. Aug. l. 3. Aug. de ciuit. dei
a capite vsq ad finē trāscurrenz. Sed
i. l. 15. c. 76. dicit hba q sūt eiusdē sen
sus. Primo. n. dicit q sufficiūt nobis co
dices iudeoz p qd fides nra pbat. et q
deus ipsos disp̄sit p oēs gētes vt ecclā
xp̄i dilataret. Et dicit David hoc p̄p̄be
tasse dū dicit. De me me mīa ei p̄uenient
et me de me demonstrauit mihi d̄ ini
micis meis. ne occidas eos ne qñ obli
uiscās legē meā. disp̄ge eos i h̄tute tua
Postea Aug. dicit hec hba in fine illi⁹
c. 46. Dem. ostraui g⁹ de ecclē in eius
intimic iudeis. qñ sicut dicit apt̄s. Bell
ctū eoz sal⁹ ē i gētib⁹. Et tō nō eos occi
dit. ino in eis p̄didit q sūt iudei Quis
deuicti et oppressi fuerit a romanis. ne
oblūt legē dei ad hoc de q agim⁹ testi
moniū nō valēt. Jō paz fuit vt p̄p̄bia
diceret. ne occideret eos. nisi ēr addēt. disp̄
ge eos. qñ si cū isto testimonio scriptu
raz i sua tātūmō terra. nō vbicq eēnt. p
fecto ecclā q vbicq ē eos p̄p̄biaz q de
xp̄o p̄misit sūt testes i oib⁹ gentibus
h̄re nō posset. De g⁹ diuisit iudeos inf
oēs gētes ad hoc ut p̄berēt testimoniū
fidei nre. Et ecclā tolerat eos i ritibus
suis ppter magnū bonū spūale qd vī
seqt. Et tū nō pōt dare lniaz iudeis q
exerceāt suos rit⁹ ne approbet malū i
tali malo magnū bonum spūale sit ad
mixtū. Et hoc ēr tenet Jō. an. in dca re
gula. peccatū in 3. ar. Et de hoc ēr per

scilicet **Tho.** scda sede. q. 10. arti. xi. vbi dicitur q. humanu gen. deuiaat a vino regimine et q. d. ipz unitari. Na de qua uis sit oipotes et sume bon. in pmitit aliq mala fieri in universo q. possit p bibere ne eis sublati maiora bona tollerent ut eis aliq mala peiora incurrant. sic **Aug.** dicit in sermone de ordine. Aufer meretrices de reb. huius. turbab oia libidinib. Ad id glo. in c. int opa. de spo. q. dicit q. ecclesia tolerat meretrices ppter maiora mala vitada. Sic igit eis uis infideles i suis ritib. peccet. tolerari pnt vel ppter aliq bonu qd ex eis puenit vel ppter aliq malu qd vitat. Et hoc q. iudei rit. suos obseruat in qbus oliz figurabat xitas fidei quam tene m. hoc bonu puenit q. testimoniu si de infide habem. ab hostib. et q. in figura repntat nob qd credim. Et io i suis ritib. tolerat. Alioz ho infidelu ritus q. nihil xitatis aut utilitati coferunt no sunt aliqut toleradi. nisi forte ad aliq malu vitadu. scilicet ad uitadu scandalu vel discidiu qd ex hoc possit puenire. vel i pedimetu salu cor. q. paulatim sic tolerari ouertut ad fide. Propt. p. n. ecclesia bcticoz et paganoz rit. aliq tolerauit qm erat mag. infidelu mstrudo. Et ista sunt xba formalia sci **Tho.** excepto q. allegant glo. in c. int opa. de spo. qua requit doc. Notada aut sunt xba sancti **Tho.** q. declarat qm mala seu pct. pnt tolerari. qm segt discidiu vel scandalu qd bz impedire salutez prio. de quo dixi. s. p. principiu scbi oubu. It. pon derada sunt xba sci **Tho.** q. no dicit q. sit dada licetia faciendi malu. vel q. liceat sentire malo. s. solu q. pot malu tolerari ppter sequedu bonum spuale vel vitadu malu spuale. Et ex suis xbis inferit q. no liceat tolerare malu ppter vitadu malu tpale. s. ppter vsura si qd malu vitat solu e malu tpale. Un no e tolerada aliq mo et simplici toleratoe q. appellat dissimulato. Et hoc firmat **Jo. an.** i regula. peccatu. in 3. ar. ubi dicit q. e triplex accessio. Queda simplex to

leratia: ut q. delinquentes no puniunt. Et hoc q. n. fit ppter mai. malu vitadu. Et de hac log. c. deniq. iuncta glo. i xbo venia. 4. dis. 7. c. si q. moachap. iuncta glo. 7. q. 4. et m. accu. la dud. de pbe. et i. c. hac roe. 31. q. 1. et 32. q. 2. c. qd aut. ibi. Nonnullos toleram. q. corrigere vel punire no possum. Queda est pmissio non solu pena indulgens: s. et impedimentum fieri p. hibens. Et isto mo tolerantur iudei in ritibus suis ppter bonum spi rituale qd inde sequit. Queda est pmissio que prestat inuicem vel cosensum ad actum pficiendum. Et ista nullo modo potest fieri: q. non licet cosentire malo vel prestare opus ad faciendum malu. Immo nudus consensus qui nullum inuicem prestat ad faciendum malu et danabilis est et puniendus: ut est tex. notabilis in c. felix. s. illud de penis. in 6. Et iste sunt conclusiones quas ponit **Jo. an.** in regula. peccatu. in 3. art. Et hoc pbabo p iura que multum in hac ma stringunt iudicio meo. Primo adduco tex. in c. quod predecessor. in fi. xi. q. 3. vbi tex. sic dicit. Vel si oio propter principalez fauores et humanum gentis franchoz dum ad eos accessisses corpozalis abstinere no valuisti cogente ecclesiarum dei necessitate. et t. in eozu consilio et colonis consensu aia tua non e coinquinata. Itaqz p hoc q. cum eis conuersatus es no consentiens iniquitati eorum nullum e tibi detrimentu coram deo. Ecce q. humanus fauor inducens necessitate ali quid faciendi ppter scandalum vitandum non excusat a peccato si pstat consensus malo. Ad id ex 23. q. 4. ita plane. q. est tex. **Aug.** in li. 3. contra permenia nu. vbi tex. dicit. Qd quis sociat malis duobus modis. vel omittendo malu cuius ens. vel fauendo committentib. Si autem neqz facit nullo mo sociat malis duobus modo addat tertiu. ut no sit piger i cori piendo. et si est iudex non sit piger i puniendo. du mo hec oia faciat cum dilectione corrigendi et no odio psequendi.

Postea tex. sic in fine dicit. **U**bi autem ce-
tera ipediunt. illa duo spiritus retenta incorru-
ptum castitatis custodiunt. ut nec faciat
malum nec approbet factum. Ille. n. de co-
mittit malum ut dicit Augustinus quod princeps
mali. Ille autem de approbare malum fa-
ctum quod prestat offensum et approbatorem ma-
lo id est scilicet. Et quod si forte quod ciues non possit osten-
tate quod iudei actualiter exercent usuras
sed ipsas exerceant cum minori fenore. Ad
idem Augustinus in epistola de ieiunio sancti donatistas
transumptie. 23. q. 4. si quis a catholica in fi-
dei ubi tex. sic dicit. Quia malorum non macu-
lat aliquem precipitorem factorum. sed offensio
scilicet. Nam si malum factum non est quicquam offensi-
at. portat malum cum suum. nec iudicat
alteri quem in offensioe mali operis socium non
habet criminis. Ad idem Augustinus in sermone euan-
gelii transumptie. 23. q. 3. a malis. ubi tex.
dicit. Quia si quis propter malo quod fecit ei. osten-
tium voluntatis vel approbationis adiungit.
Neque ergo offensus sitis malum ut appro-
betis. neque negligentes ut arguat. 2. c.
Ad idem Augustinus in sermone de his euange-
lii transumptie. 23. q. 4. recedite. in si. dicit.
Hoc est in modum non tamen et voluntate non
offendere et ore non peccare. Et ex hoc patet quod
offenses ut iudei contrinuerunt fenus ince-
ptum cum minori fenore non excusant a pec-
cato. quod offensus malo usurarum et ipsi ap-
probant paciscendo quod iudei fenerunt cum
minoribus usuris. Unde non est dicendum quod ci-
ues possint huic malo propter aliquam causam
offendere. Nam illud quod si fecit malum nullo
bono fine fieri. huius ut dicit Augustinus in li. 5.
medacium et per hoc in 2. ethicorum. et ei. habet
refert magister sententiarum li. 2. de 4. c. 3. ubi dicit
quod omnes actus habent intentionem et causam iudicandi scilicet
boni vel mali propter quod sunt ita ma-
li ut magis possint esse boni et si videantur
habere bonam causam. In festo. n. inquit Augustinus pluri-
mum quod causa quod fine quod intentionem quod fiat. Sed ea
quod constat esse peccata nullo bono fine obtentu
nullo quod bono fine nulla velut bona in-
tentione facienda. ut ponit Augustinus multa ex-
empla de vitio. scilicet de his quod possunt esse bona et
mala. et de his quod sunt peccata. Et solu-
dit quod ea quod sunt peccata nulla ratione bona nul-

lo bono fine obtentu nullo quod bono fine
nulla velut bona intentione facienda sunt.
Et utitur Augustinus dictioe quod. et dictioe velut.
quod peccatum non potest fieri bono fine. nec
bona intentione. quod non potest esse bonum finis
nec bona intentione quod inducit ad peccatum
committendum. sed aliquando hoc videatur erronee
opioni hominum. Et concludit idem magister sententiarum
in pallegato. c. 3. r. c. se. Et idem dicit scilicet
Thomas. scilicet de se. q. 4. art. 2. Item dicit
scilicet Dionysius. l. 4. ca. de diuino. quod illud
quod est habet se malum ex genere. nullo potest esse
bonum et licitum. quod ad hoc quod aliquid sit bonum
non requirit quod oia recte occurrant. Bonum
enim ex integra causa. malum autem ex singulari
b defectibus. Et idem dicit scilicet Thomas. se-
cunda secundae. q. 110. ar. 3. Usura autem mala
est ex genere. quod est de ius naturale et de ius diuini. et
de ius canonicum. nec est dare aliquem casum
in quo usura sit licita. Et habet repant aliquem ca-
sum in quo habet aliquid recipe ultra sortem de
quod in c. consequens. et i. c. salubritas. de usuris
in i. c. de causis non est usura. habet prima facie
habent aliquid sitit usure. Ubi autem est
vera usura semper est mala. nec potest per-
mitti per ius naturale vel diuinum vel cano-
nicum. ut dicit Jo. an. in dicta regula. pec-
catum in 3. et 4. ar. Cum ergo usura ex ge-
nere sit mala nullo modo potest esse licita nec
aliquo bono fine fieri. Eadem ratione osten-
tate quod iudei feneretur est in se malum
unde nullo bono fine fieri habet. nec est in-
uenire aliquem casum in quo talis consen-
sus possit esse licitus. Esset. n. hereticus
qui diceret quod deus dederit nobis licen-
tiam ipsum offendendi ex aliqua causa.
Nam cum peccatum sit contrarium deo tan-
quam malum bono. nec minus est quod spiritus deo displi-
ceat seu deum offendat. Unde Augustinus in
omeliis euangelii Iohannis. incipiens. Dicebat
Iesus ad eos qui crederant iudeorum
Si vos manseritis in sermone meo non
discipuli mei eritis quod legitur in sabba-
to ante dominicam in ramis palmarum
sic inquit. Non ergo deus quod peccata
dānat. quod iustificat et laudat. Nulla
laudat. odit oia. Et per hoc potest patere
nisi ad tertium mortuum super factum

Nā h̄ ppter scādalu vitandū toleret
malū nō tñ h̄ omittē aliqđ pctm cā vi
tandū scādalu. ut i. c. q. scandalizaverit.
de re. iur. vbi dī qđ vñlū scādalu nasci
pmittit qđ vitas relinquat. Nā vitas
dī relinq qđ de ppter pctm relinq. vñ
dicit x̄sus. Et vitas vite doctrine iusti
cieq. p̄mūz qđ habe. ppter scādala
linque ouo. Nā ppter scādalum vitan
dum h̄ abstinere a delictis puniendis.
Ite ppter scādalu licitū ē desiste a p
dicatōe vel a doctrina. vt in. c. qñ. xi. q. 3.
S; vitas vite qđ ē vt qđ non faciat ma
lū nūqđ ē omittēda ppter scādalu. vt. o.
c. q. scandalizaverit. z in. c. magne. s. p̄t.
de voto. z in. c. 2. ad fi. de op. no. nū. Et d
hoc ē glo. ordinarīa qđ tradit dictā doctri
nāz. s. i. o. c. q. scandalizaverit. z i. c. 2. de tē.
oz. z in. c. nisi cū p̄dē s. p. graui qđ scāda
lo. de renū. z i. c. cōmestatores. 4. dī. Et
eandē theoricā ē tradit doc. i. loci p̄di
ctis. Et de hoc h̄ēt p. hosti. in sūma de
renū. s. cui. h̄. gūe scādalu. Hinc die
ronym. ad Rufinū. peccatiū institū
do nō parit errozi patrociniū. Plus di
xit Inno. i. doc. c. nisi cū p̄dē s. p. graui.
quoq. quē ibi legitur. **S**ut. dicit. n. qđ qđ
dā ē vitas iusticie iurj nālis vel euāge
lici. z bec nō ē relinqēda ppter vitandū
scādalu. Quedā ē vitas iusticie iurj po
sitū. z bec ē relinqēda ppter vitandū
scādalu dissimulādo vel differēdo vel
penā iusta cā tēperādo seu relaxādo. z
ē i certis cāibz sūū statuēdo. vt i. c. p
posuit de cces. p̄bē. Et ibi cōcludit. **S**ut
qđ vitas iusticie iurj nālis v̄ euāgelici
nō ē omittēda vel dissimulāda ppter
scādalu vitandū. Et h̄ pbat. **S**ut. isto.
Tollē osuerudinē gnā scādalu z tñ cō
suetū n̄ valz s̄ ius nāle seu s̄ ius diuī
vt i. c. fi. de ofue. **D** ar p nūc nō dispu
to: qđ satis ē qđ nō liceat cōsentire malo
v̄tipi ap̄obare ppter vitandū scāda
lū. Et hoc ē tenet scūs **I**ho. scda secū
de. q. 4. art. 7. vbi dicit qđ ppter vitan
dū scādalu nō ē cōmittēdūz pctm mor
tale. imo nec veniale. nisi scādalu tolēt
circūstāciā qđ inducit pctm veniale. sic

ē h̄bū iocōsū qđ est pctm veniale qđ do
absq̄ nocitare vel vilitate dī. Si autē
ex cā rōnabili pferat. non ē ociosū nec
pctm. **U**n qñ ppter vitandū scādalu p
fert h̄bū iocōsū nō ē pctm veniale. qā
nō absq̄ vilitate p̄fert. **U**bi autē non
desinit cē pctm veniale. tūc nō ē cōmit
tēdū ppter vitandū scādalu: qz h̄ p pec
catū v̄iale nō tollat grā qđ quā ē hois
salus. tñ peccatū veniale inquantū dis
pōit ad peccatū mortale cōmittēdū ver
git i detrimētū salutj. **I**ta cōcludit scūs
Iho. i. fi. pallari. c. 7. Et sic vlt qđ pecca
tū mortale nō sit cōmittēdū ppter vitā
dū scādalu: qz de nocitate salutj ē qđ n̄
cōmittat aliqđ peccatū mortale. Et p
h̄ oē peccatū mortale oucit ad iteritū
salutis etne. **I**te qđ nō cōmittat pecca
tū veniale qđ h̄git i detrimētū salutis
etne nisi sit peccatū veniale non sim
p̄t: h̄ ppter aliquā circūstāciā qđ sublata
peccatū tollit. **C**onsentire autē malo ē
peccatū mortale sumptz i sim se. **U**nde
nō h̄ ei cōsentire ppter scādalu vitandū
vel ppter aliquāz aliāz cām: vt. s. dixi.
Pretea. meo iudicio i cāu n̄o nō ē scā
dalū de qđ dēat h̄fi cōsideratio. **N**āz inf
scādalu z scādalu faciēda ē oīa. vt dic
tex. i. d. c. nisi cū p̄dē s. p. gūi qđ scāda
lo. de renū. **U**n nisi sit gūe scādalu de
eo nō ē curādū. ut ibi dī. z i. c. 2. de op. no
nū. **D**icit autē scādalu gūe qñ ex aliqđ vi
cto vel scō vel signo multi offendunt.
ita qđ ex ei occasione trabūt i cōsensū
pcti mortat. ut dicit. **H**osti. in sūma de
renū. s. cui. h̄. graue scādalu. Et tñ ppter
tale scādalu vitandū nō h̄ peccatū omir
tere. **I**n cāu autē n̄o h̄ p̄t dici gūe scā
dalū ex eo qđ iudei nō cōducāt. **I**te cri
mē vsuraz ē adeo gūe qđ n̄ dī tolerari
ē simplici pmissiōe ppter aliqđ bonum
qđ ide oriat. vel ppter aliqđ mai^r malū
qđ ide vitet. Et hoc cōcludit. **V**o. an. p^r
quedā fratre **S**irardū de Sems q. fuit
sūm^r theolog^r z canoīsta maxim^r. i. di
cta regla. peccatū. i. 3. ar. vbi cōcludit qđ
dct^r vsurari^r non dī p̄mitti ppter aliqđ
bonū qđ ide oriat. vel ppter aliquod

ma^r malū qđ inde viret. siue loqmur
in ius nāle v^t dīnūz v^t canonicūz. De
iure. n. nāli nō pōt aliquo p^rmitti d^rctus
v^tsurari^z. qz cū v^tsura sit d^r ius nāle. v^t
plen^z declarat Jo. an. v^t i oca regla pec
catū. i. 2. ar. 2. p^r scū **A**bo. scda scde. q. 76
arti. 3. **Q**uā līcero i. 2. li. de offi. ad fl. di
cit q^d fenerari est hominem occidere
Ali g^o d^r v^tsurari^z sit d^r ius nāle. non
pōt illud ius p^rmitti. qz nō pōt facē d^r
seipz. Et ex hoc ē seq^z q^d nō pōt p^rmitti
p^r ius dīnū. cū ius nāle sit derivatū a
iure dīno. v^t sit necē q^d q^d ē d^r ius nā
le sit ē d^r ius dīnū. Ad hoc ē bon^z tex.
6. di. 3. is ita. **Q**uā ē ius dīnū nō pōt per
mittere d^rtractūz v^tsurariūz. p^rpt aliqđ
bonū qđ ide seq^zur. qz hoc ēē d^r seipz
Sz de nō pōt facē d^r seipz. **Q**uā aplūz. 2.
Athmor. 2. Fidei ē de^r. seipz negare
nō pōt. Et plene circa hoc allegavi i re
spōsōib^z qđ feci ad cōsiliū m^r Saluāi
in g^o c^rclusi q^d de^r nō pōt dispēlare q^d
exceat d^rtractūz v^tsurari^z. qz b^z ēē facē
d^r seipz. De iure canōico ē sit ē dicēdū
q^d ius canonicū nō d^r p^rmittē d^rtractūz
v^tsurariū ē simplici p^rmissiōe q^d appel
lat dissimulatio. p^rpt aliqđ bonū qđ i
de oriat. vel p^rpt aliqđ malū qđ in vi
tef. **N**ā videm^z q^d ius canonicū de scō
nullo^z p^rmittit d^rtractūz v^tsurariū qz pe
nā ominat z i^rligit feneratib^z. ut p^r in
c. qz i oib^z. de v^tsuris. z in. c. q^d q^d. de v^tsis
i. 6. z i. de. l. eo. ti. plus dicit Jo. and. q^d
ius canonicū nō posset p^rmittē d^rtractūz
v^tsurariū ē simplici p^rmissiōe q^d appel
lat dissimulatio v^t toleratīa. qz hoc ē
d^r ver^z z nouū testamētū. Et hoc p^rbat
in. c. sup. eo. de v^tsuris. vbi c^rcludit q^d gli
bet ē phibēd^z ne p^r redimēda vita ca
ptiūz v^tsuraz crimine iuoluat. cūz tū il
lud sit potissimū bonū qđ posset pue
nire ex v^tsuris. **Q**uā ibi p^rbat q^d nō ē lici
tū testare a phibēdo ne v^tsura exercea
tur. qđ cūq^z bonū sit illd qđ seq^z p^rpt
fen^z vel qđ cūq^z malū sit qđ viret. p^rpt
fen^z. Et p^rpt hoc seq^z q^d Archi. nō bene
dixit. i. c. hac rōne. 3. q. 1. vbi colligit ar
gumētū q^d q^dz multi mali puta v^tsura

rit z alii q^d nō pōt coerceri p^rpt scdāssū
p^rmittēdi sūt. **N**ā non ē v^tz q^d sint per
mittēdi ē simplici p^rmissiōe. cū talis p^r
missio sit dīus nāle dīnū z canonicū. z
d^r ver^z z nouū testamētū. Et de b^z ē tex
apt^z i. o. c. sup. eo. **Q**uā frāz Girardus de
Genis. z Jo. an. ven^z dixere. **A**li Arch.
nō se armar s^z tū colligit argumētum.
v^t pōt patē ex ei^z v^t b^z q^d s^z retuli. Et cō
cludit dicit frāz Girard^z z Jo. an. i oca
regula. p^rctm. q^d in dco d^rtractū nō cadit
dispēlatio. qz nō pōt v^tricari mai^z malū
spūale q^d sit d^rtractūz v^tsurari^z. **N**ā ē q^d
uissimū crime p^rpter q^dtuoz. p^rimum
qz v^tsurari^z cōtēnit deū audaci. 2. q^d
d^rtenit nāz exp^rsius. 3. q^d d^rtenit scriptu
rā d^rteri. 4. q^d d^rtenit iura dīni. **L**o
tēnit nāz v^tsurari^z deū audaci. qz cū
i oib^z p^rctis q^d sūt d^r mādara dei bō vere
cūdef z erubescat. i isto p^rcto q^dtrūcūq^z
sit exp^rssē d^r mādaci dīni nō v^t hēcun
dari. s^z poti^z gloriari. v^t i. c. qz i oib^z. de
v^tsuris. 2. dixi q^d d^rtenit nāz exp^rssē. qz
vlt q^d nūerabilia sicut denari d^r nām
supualeāt suo nūero. z pōderabilia sic
aūz supualeāt suo pōderi. z mēsurabi
lia sicut frumētūz z vinūz supualeant
sue mēsure. **Q**uā bñ dictū ē q^d d^rtenit nā
turā exp^rssē. 3. dixi q^d d^rtenit scripturas
d^rteri. qz eā uidet d^rtenē p^rpt infideli
tatē q^d ē opposita fidei quā i baptisino
p^rfessus ē. **N**ā si p^rfecte credēt. iposibi
le ēēt q^d d^r deū z scripturā ipi^z sic apte
z iuerecūde pcedēt. **I**tes 3 scripturas
v^triusq^z testi solēt tales p^rtinacit asse
rere q^d v^tsura non sit p^rctm. d^r q^d emana
uit cle. i. de v^tsuris. **V**stud aut pōt adap
tari iudeis feneratib^z inq^dti exerceat
usuras d^r phibitōez ueteris testi. s^z ce
tera cōcernūt magis xpianūz exerceat
v^tsuras. 4. dixi q^d v^tsurari^z d^rtenit iura
dīni. qz d^r ius nāle dīni z canonicū cō
tinue p^rseuerat in isto crimine vsq^z ad
mortē. Et p^rpt hoc c^rcludit Jo. an. post
frēz Girardū de Genis. in p^rallegata re
gula. peccatū. in 3. ar. in fi. q^d ius canoni
cum nullo mō debz p^rmittere d^rtractūz
v^tsurariū ē simplici p^rmissiōe solaz pe

ita iduigere ppe aliqđ mal' maluz ui
tandū. qđ regularis loquēdo nullū est
maius maluz contractu usurario qđ p
ipz ualeat utari. Nō obstat qđ ecclā to
lerat pstitula. ut in. c. inter opa. de spō
la. Nā ecclā tolerat simplici pmissiōe
cā uitandi maius malū spūale. Unde
Aug' in sermone de ordie dicit. Auser
meretrices de rebus humanis turbab
oīa libidinibus. At p sanctū Tho. scđ a
scđe. q. 10. arti. xi. Sed maius maluz qđ
sit usura nō pōt utari. qđ regularis nō
reputat maius maluz qđ ppter ipam
possit utari. z maxie qđ mala que vitā
tur p tractū usurariū ut plurimū sūt
tpalia. z similit bona que solent sequi
ex actu usurario sunt tpalia. S; nō d; p
multi seu totari malū spūale ppe uitā
dū malū tpal' cōsequēdū bonū tpal. ut
dic scūs Tho. scđ a scđe. q. 10. ar. xi. z di
xi in pcedēti dubio post pncipiū. Ex q
bus infero qđ si non est licitū. tolēare
iudeos sub dissimulatione. multo mi
nus licitū ē eis pacifici ut fenerē
tur p minoribus usuris. Un' oīi tpales
grauiter peccat sustinētes qđ iudei in
suis ciuitatib' fenerent. Nā talis tole
rantia ē s ius nāle z s ius diuinum z s
ius canonicū. z de' maxie offendit. qā
illud crimē ualde copiose exercet z sp
recipit reiteratōes. Non g' mīz si bel
lis affligimur. qđ deus solet corruptos
hominūz mores bellis emendare atq;
cōterere ut dicit Aug' in p. li. ea. p. de
ciui. dei. Un' hostiādi sūt offēs ciues ut
huic tam graui crimini nullo pacto as
sensuz pbeat. s; oibus iuribus z oī inge
nito huic tā graui malo resistāt. Tūc n.
deo cruentas uictimas cedim' qñ usq;
ad sanguinē p dōtare certam'. ut dicit
Aug. li. xi. de ciui. dei. ca. 4. qđ dō deo
pctiosuz sit bi' sacrificiū ipse nobis de'
demonstrauit q p nra redēptōe tale sa
crificiū ēē uoluit. Itē Aicero li' p. de of
fi. dū tractat quō in euerendis decipi
endū ue urbib' agendū sit. in fine sic i
at. Oīo iusticie honestatq; adherescz
ut eam conseruet quāuis grauit of

fendat. mortēq; appetat potius qđ de
ferat illa que dixi. Nec sibi aut sue ur
bi p futurum putent si iudeos condu
xerint aut qđ conducant consensuz pre
buerint. Audi quid dicat sanctus Iuse
bius de pparatione euangelica. li' 4.
ca. 6. Omne quod bonum ē nō pdes
se non potest. z econtra quod malum ē
i. sicut bonuz nō potest non pdesse. ita
etiam malum non potest non nocē. Itē
eodem hīes. p. Nec bonitatez nocē:
nec puitatez pdesse seu inuare unq;
posse. Nam ut non pōt caliditas ut air
plato frigiditate inducere nec frididi
tas caliditatem: sic nec iusticia nocere
potest. Item mgt finiarum. li' 3. di. 38.
ca. p. in. si. ingt. Nonnullis errare ali
quādo pfuit: sed in uia pedum non in
uia moruz. Hoc est aliquādo pfuit er
rare in uia pedum: quia quādoq; quis
p talem errozē euadit inimici. uel alit
qñ casum sibi nocituz: s; errare in mo
rib' nunq; fuit utile: qđ peccatū ē. Sed
audi quid dicit Aicero in 3. li' de offi.
sub ca' ubi ponit excusationes. cur tur
pia aliqñ fiat ut turpia non uideantur
ubi sic dicit i. si. Nunq; igit ē utile pec
care: qđ sp ē turpe. z qđ sp est honestū.
uiz bonū ēē sp est utile. Itē i tria para
dora. peccare certe lz nemini. Qd aut
non licz id hoc uno tenet si arguis non
licere. Id siquidē nec maius nec min'
unq; fieri potest. qñ in eo peccatuz ē si
non liceat. quod sp unū z idē est nec ali
qñ lz. Itē erubescē si credis unq; malū
esse utile. Non. n. peccatū potest nō no
cere: s; osentire malo peccatū ē Un' nō
poterit tibi nisi nocē si consentis qđ in
dei conducant. Un' Aug' li' 5. de ciui.
dei. ca' xi' dicit qđ deus fecit hoīem ra
tionale animal. qui cū peccatē non i
punitum ēē pmissit nec sine mia dereli
gt. Item li' p. ca' 7. in si. sic inquit. Pa
tientia dei ad penitentiam inuitat ma
los sicut flagellum dei ad patientiam
erudit bonos. Itē hq; misericōdia dei
fouendos amplectitur bonos sicut se
ueritas dei puniendos corripit malos.

Placuit quippe diuine prouidentie prepa-
rare i postea bona iustis quibus non frue-
tur iniusti. mala impiis quibus non ex-
cruciabunt boni. **U**bi est scilicet Leo papa
i sermone sexto de natiuitate domini Quid
est autem dilectissimi pacem habere ad deum nisi
velle quod iubet et nolle quod prohibet
Si. n. humane amicitie pares alios et si
niles expetunt voluntates. nec unquam di-
uersitas morum ad firmam potest venire con-
cordiam. quod diuine princeps erit pacis
cui ea placet que deo displicent. et his ap-
petit delectari quod illi nouit offendere.
Trep. Nam si in progenie carnali et stir-
pe terrena claris parentibus genitos
vitia male diuersificationis obscurant. et ipso
maiores suorum lumine soboles idigna con-
fundunt. in quem exitum venient quod propter
amorem mundi a generatione christi non
metuunt abdicari. Si autem ad humanam
pertinet laudem ut patet deus in plebe respice-
deat. quanto magis gloriosus est ex deo na-
tos i actoris sui imagine resurgere et illi
i se qui illos generauit ostendere. hec ille
Ubi si dei inimici esse nolumus. si amici et
filii eius esse desideramus. id velimus et
faciamus quod vult. et oio fugiamus que
non vult. In superioribus autem allegationi-
bus i quibus rursus ad consilium magistri. Salua-
mi dixi ciues huius ciuitatis quia pecca-
re. et pro conscientibus debere reputari
nisi apud dominum istent quod iudei et de ca-
stellis expellantur. quod error cui non resisti-
tur approbat. et vitas eorum mime defen-
sat opprimis. Negligere quippe cum possis
perurbare puerulos. nihil aliud est quam fauere
neccaret scrupulo societatis occulte quod
manifesto facinorosi desunt obuiare. Tre-
rum. Consentire versus erranti quod ad refecanda
ea quod corrigi debet non occurrit. sed. dis-
cor. et. c. qd. n. pdest. et. c. consentire. et. 86.
di. facietis. et in. c. licet dignum. de homi.
Nunc dico quod si aliquid casu ab illustrissi-
mo domino Veneciarum hoc non possit impe-
trari. sed quod iudei non possint fenerari i ca-
stra. proreos tenent eis prohibere sub
magna pena ne mutuent ad versus iuras in
hac ciuitate. et quod nullo liceat hoc facere

Actum vel recipere pignus. Non. n. habet
iniam a dominio fenerandi in ista ciui-
tate. **S**i. n. illi qui recipiunt pecunias ab
eis mutuo mitterent impieret pignora
per nuncium proprius. rarius mutuarent in
dei sub versus. et sic deus non tantum offen-
deretur. **U**bi prelores tenent hanc inhi-
bitorem facere iudeis et christiatis con-
uenientibus de pignore in hac ciuitate. ex quo
iudei non habent iniam fenerandi hic. alia
grauiter peccant proreos hoc non facien-
tes. iuribus pallegariis. et. c. ita pla-
ne. et in. c. a malis. et in. c. credite. in fi. 33
q. 4. **E**x quo. n. ius naturale diuini et canonici
non permittit tales tolerari. illi qui tole-
rant cum possint prohibere grauius peccant
et offendunt ius naturale diuinum et canoni-
cum.
Laus Deo.

Ex litteris Reuerendissimi domini Fran-
cisci Lardinalis Veneciarum sancte Ro-
mane ecclesie vicecellarii et episcopi tunc
Veronensis directus domini duodecim
et quinquaginta reipublice Veronensi
deputati.

Sed quo ad materiam iudeorum per quibus con-
ducendis iniam petitis ut fenerare exerce-
ant. hoc per vestra prudentia scire debe-
tis non esse in pretere nostra nec alterius vi-
uentis in ea re votis vestris satisfactum.
obstante dei et domini nostri prohibito. cui ex
necessitate salutis ois anima veluti eius
sublimi prelati subdita obedire tenetur
Qui igitur forte i aliquibus ciuitatibus ad
admitti videant. id non tam ex inia quam nun-
quam dat quod ex quadam dissimulatione pertran-
sit. sicut contingit in aliquibus aliis i quibus
nullo iure nulla honestate inia talis con-
cedi potest. Neque antequam absoluendi conita-
tem super ea re de preterito vicario infor-
transmittimus etc.

Datum Rome. 17. nouembrio. 1400. xlii.

Incipit tabula capitulorum huius libri

Et per de littera. A.

Abas

Abbatissa

Absolutio per coiter

Absolutio 2° percutie
tium clericos

Absolutio 3° regularium

Absolutio 4° quo ad satisfactiones

Absolutio 5° quo ad modum

Absolutio 6° a peccato

Acceptilatio

Acceptio personarum

Accidia

Accomodatio. R. comodatum

Accusare

Accusatus

Adiuratio

Adoptio

Adulatio

Adulterium

Aduocatus

Affinitas. R. impedimentum. 14°

Alchimia. R. emptio

Alea. R. ludus aleae

Alienatio

Altare

Ambitio

Angaria

Appellatio

Apostasia per in generali

Apostasia 2^a a fide

Apostasia 3^a inobedientie

Apostasia 4^a a clericatu

Apostasia 5^a a religione

Aqua benedicta

Arbiter

Archidiaconus

Archiepiscopus

Arra

Arrogatio. R. adoptio

As notoria. R. sortilegium 2° §. p.

Assasinus

Astucia

Auaritia

Baptismus p^o

quod ad substantiam et formas

Baptismus 2° quo ad materiam

Baptismus 3° quo ad ministrum

Baptismus 4° quo ad suscipientes

Baptismus 5° quo ad tempora

Baptismus 6° quo ad ritum

Baptismus 7° quo ad effectum

Bellum per coiter

Bellum 2° quo ad clericos

Bellum 3° quod ecclesias inuoluit

Benedictio

Beneficium per coiter

Beneficium 2° quo ad fructus

Beneficium 3° quoniam iniuste tenetur

Bigamia

Blasphemia

Abella.

R. pedagium. Tre tallia

Calix

Calumniari. R. accusare. §. 4°

Canonica portio. R. sepultura 3°

Canonizatio

Canonicus

Character. R. ordo 3°

Carcer Caritas

Casus epales. R. assassinus

Cathecismus

Cautio

Cecitas mentis

Censura ecclesiastica

Cessatio a diuinis

Cimiterium

Clavis

Clericus per coiter

Clericus 2° ab actibus secularibus remotus

Clericus 3° quo ad cohabitatioem inter

Clericus 4° quo ad temporalia

Coadiutor. R. vicarius corpe. §. fi.

Cognatio

Comenda ecclesie. R. beneficium per

Committere vices suas. R. delegare

Item vicarius

Comodatum

Conpaternitas. R. impedimentum 6°

Conicere. R. Eucharistia. et i. missa.

Conculso
Condenatus. Accusatus
Conditio
Confessio sacramentalis p̄ cōiter
Confessio 2° qualr teneamur ad eam
Confessio 3° cui confitendum
Confessionis celatio
Confessor p̄ q̄s z a q̄b possit absolue
Confessor 2° quid habeat agere
Confirmatio electorum
Confirmatio sacramenti
Consanguinitas. R. impedimentum 5°
Conscientia
Consecratio p̄ epozum. z supra
Consecratio 2° ecclesie. vel recōciliatō
Consecratio 3° altaris
Consecratio 4° cimiterij
Consecratio 5° vestiū z huiusmodi
Cōsecratio agnū. R. agnū cōsecratio
Conseruator
Constituto. R. lex
Consuetudo
Contentio
Contractus
Contritio
Contumacia
Contumelia
Bozea
Correctio p̄. s. punitio iusticie
Correctio 2° s. fraterna
Corpora sanctor. R. reliquie
Corporale
Corpore viciarius. R. viciarius corpe
Corpus xpi. R. coicare. Itē eucharistia. Itē missa
Crimen
Crisma. R. oleum sanctum
Cruce signat. R. indulgētia. s. p̄l. z fi.
Cupidus. R. ordinandus. s. xi^o
Curialis. R. ordinandus. s. is^o
Curiositas

Amnificatus

Abellū p̄. s. 4° Itē depositum. s. fi.
Debitum singale
Decanus. R. archidiaconus
Decime p̄ cōiter

Decime 2° a quib^o dari debent
Decime 3° cui
Decime 4° de quibus
Decime 5° quo ad laicos
Defunctus. R. suffragiū. Itē mortuus
Itē purgatorium. Itē sepultura.
Degradatio
Delectatio
Delegare
Denunciatio
Deposuitum
Densio
Desperatio
Detractio
Diaconus
Dignitas
Discere
Disciplina
Discordia
Dispensatio
Diuinatio. R. sortilegium primo
Diuortium
Doctor vel docere. R. magister. Itē mofcere

Dolus
Domicilium
Dominica dies
Domus temporalis
Donatio p̄ inter viuos
Donatio 2° causa mortis
Donatio 3° p̄pter nuptias

Dux
Dubia
Duellum

Brietas

Ecclesia p̄ cōiter
Ecclesia 2° p̄ochialis
Electio p̄ cōiter
Electio 2° per p̄missum
Elemosyna p̄ cōiter
Elemosyna 2° q̄s pōt facere eam
Emphiteosis
Emptio z venditio
Emunitas ecclesie
Emunitas pfugientium ad eccliam
Enormia
Episcopus

Equitas. *R. ius*
Eucharistia p coiter. z de eius forma
Eucharistia 2° quo ad mam
Eucharistia 3° q ad sacerdotē z missaz
Eucharistia 4° quo ad effectum
Exactio. *R. dñs. Item tallia. Item pedagium*
Excoicator
Excoicatio p coiter
Excoicatio 2° de pcutientibus clericos
Excoicatio 3° de falsariis
Excoicatio 4° de incendiariis z de effractoribus
Excoicatio 5° de statuentibus s ecclaz
Excoicatio 6° de participantibus
Excoicatio 7° de minor
Excoicatio absolutio. *R. absolutio*
Excusatio. *R. pena p. 53*
Exemptus
Exorcismus. *R. cathecismus*
Expositus
Extrema unctio. *R. unctio extrema*

Allum

Fama

Famika
Femina
Ferie. *sive festum*
Feudum
Fides
Filius
Flagella. *R. satisfactio. 5. 7. itez pena p. 55*
Fornicatio
Fraus
Frigiditas. *R. impedimentum. 15*
Funus. *R. sepultura p. 5. 7. z 8. Item reitutio 2° 55*
Furtum

Loria nana

Gradus consanguinitatis. *R. impedimentum 5*
Guerra. *R. bellum*
Gula

Abitus *R. clericus p. 5. z. Item apostasia 4° 5. p. z. fi*

Debetudo
Pereditas
Peremita
Pereticus p coiter
Pereticus 2° per libz extum
Pereticus 3° per clementinas
Permosfoditus
Pyronia. *quere in littera. 3.*
Pistrio
Pomicidium p coiter
Pomicidiu 2° consilio vel mandato
Pomicidium 3° de casuali
Pomicidium 4° quo ad penaz. z irregularitatem
Pomicidium 5° de seipo
Pore canonice
Pospitalice
Dumilitas

Actantia

Veunium

Ignorantia
Illegitimus
Illicite acquisitum. *R. elemosyna p. 5. si. z restitutio p. 5. antept.*
Immunitas. *R. emunitas*
Impedimentu mrimonii primo coif.
Impedimentu 2° de errore p sone
Impedimentu 3° de errore cōditionis
Impedimentu 4° de voto
Impedimentu 5° de cognatōe carnali
Impedimentu 6° de cognatione spūali
Impedimentu 7° de cognatiōe legali
Impedimentum 8° de crimine
Impedimentu 9° de dispari cultu
Impedimentu 10° de violētia sū metru
Impedimentum 11° ordinis
Impedimentu 12° ligationis
Impedimentu 13° publice honestatis iusticie
Impedimentu 14° affinitatis
Impedimentu 15° de ipotentia coeūdi
Impedimentu 16° de interdicto ecclie
Impedimentu 17° feriarum
Impubes
Incantatio. *R. sortilegu 2° 5. 5. z 6.*
Incendarius
Incertoꝝ restitutio. *R. restitutio 6°*

Incestus. **R.** luxuria
Indulgentia
Infamis
Infidelis
Ingratitudo
Iniuria
Iniusticia
Inobedientia
Inquisitio
Institutio
Interdictum p̄ coiter
Interdictum 2° s. sp̄aliter
Interdictū 3° s. in aliquā eccliam
Interdictū 4° quid prohibetur
Interdictū 5° de relaxatione
Intestatus. **R.** successio
Intimiditas. **R.** timor. **S.** si.
Inuenta
Inuidia
Ipochozsis. **R.** sitatio. **I**tem ypocrisis
Ira
Iregularitas p̄ s. homicidaz
Iregularitas 2° quando ministrat
Ironia
Istrio. **R.** hystrio
Iudens p̄ coiter
Iudens 2° quo ad seruos
Iudens 3° de conuersione
Iudicare
Iudex p̄ coiter
Iudex 2° s. ecclesiasticus
Iudicium
Iurare
Iuramentum p̄ coiter
Iuramentum 2° s. vniuersitatis
Iurisdicatio
Ius
Iustificatio

Iracter caritas

filia. **R.** in littera. **L.**

Itro

Legare

Legatus

Legitimus

Legitima

Leprosus

Lex et constitutio
Libellarius tractus. **R.** emphiteosis
Libellus famosus
Libertus
Littere
Litigium
Locatio et conductio
Ludus et iocus
Ludus aleæ
Luxuria

Register p̄ coit

Ragister 2° s. quantū

ad licentiam docendi

Raioritas

Raior pars

Raledictio

Ralefactor. **R.** accusatus

Raleficium

Ranumissio

Ratrimoniū p̄ coiter

Ratrimoniū 2° qui possunt contrahē

Ratrimoniū 3° quo contrahitur

Ratrimoniū 4° s. contra intentionem

Ratrimoniū 5° sub conditione

Ratrimoniū 6° quo ad debitum

Ratrimoniū 7° s. accusatum ppter i

pedimentum

Ratrimoniū 8° s. accusatum propter

adulterium

Ratrimoniū 9° s. qñ petis diuix

Redicus vel chirurgicus

Rendacium

Rercator

Reretrax

Reritum

Rerus

Rilista

Risibilis persona

Rissa

Rollicies

Ronachus

Ronialis

Rortuus

Rulier

Rultitudo. **R.** correctio p̄ s. s.

Runus

Rutilare

Outum

Lufragus

Negligentia

Negotiarior

Neophitus

Notorum

Novicius

Nuptie

Obedientia p^o

comuniter

Obedientia 2° laicorum

Obedientia 3° clericorum

Obedientia 4° religiosorum

Oblatio

Obligatio

Obligatus ad ratiocinā

Oculi. R. correctio 2°. Itē reuelatio

Odium

Officiū ecclē. R. missa. Item hoze

Oleum sanctum. siue chrisma

Opinio Oratio

Oratorium

Ordo p^o cōiter

Ordo 2° quo ad ritum

Ordo 3° quo ad characterem

Ordinandus

Ordinator. siue ordinans

Ordinatus p^o cōiter

Ordinatus 2° per saltum

Ordinatus 3° negatiue

Ordinatio coniugatorum

Ornatus

Actum

Palla

Pallium

Papa

Paraserna

Parentes

Paricida

Parrochianus

Paterfamilias

Patientia

Patriarcha

Patronus

Peccatum p^o comuniter

Peccatum 2° s. mortale

Peccatum 3° s. veniale

Peculium

Pedagium et guidagium

Pena p^o s. iudicialis. aut diuina

Pena 2° s. que puenit leso

Penitentia p^o comuniter

Penitentia 2° quas iponit sacerdos

Penitentia 3° solēis et publica

Pnia 4° impedita vel falsa

Percutere. siue verberare

Peregrinus p^o comuniter

Peregrinus 2° quantū ad clericos

Periurium

Permutatio

Perplexitas

Personatus. R. dignitas

Pertinacia

Pignus

Pirata

Placere. R. adulatio

Pollutio

Populus

Portio canonica

Postulatio

Prebenda

Preceptum. R. obedientia

Predicator

Predo

Prelatus

**Presbyter. R. sacerdos. confessor. tes-
tis. eucharistia. missa.**

Prescriptio

Presumptio

Primas. R. patriarcha

Primie

Princeps. R. papa. Item dominus

Privilegium

Probatio

Professio. R. nouicius. Itē religio 4°

Promissio

Prudentia carnis

Pubes. R. impubes

**Publice honestatis iusticia. R. impe-
dimentum 13°**

Pudicia

**Punitio. R. correctio p^o. Item discipli-
na. Item pena**

Purgatio
Purgatorium
Purificatio
Pusillanimitas

Q

Questuarius

R

Raptor z^o s. personarum
Ratiocinus obligari. **R.** obligatus ad
ratiocinia
Recöciliatio eccle. **R.** secreta: z^o r^o z^o
Religio p^o cöiter
Religio z^o quo ad ingressum
Religio 3° quo ad votum ingrediendi
Religio 4° quo ad p^oessionem
Religio 5° quo ad transitum ad alias
Reliquie z corpora sanctorum
Renunciatio p^o cöiter
Renunciatio z^o qualiter fit
Renunciatio 3° quis potest renunciare
Renunciatio 4° que possunt renunciari
Represalie
Residentia clericor^{um}
Res inter alios acta. **R.** finia. §. 9° r^o
Restitutio p^o cöiter
Restitutio z^o qñ quis nō est soluēdo
Restitutio 3° quantum ad fautores
Restitutio 4° qñtum ad ementes
Restitutio 5° quantum ad edentes
Restitutio 6° s. incertorum
Restitutio 7° quo ad eius regularia
Restitutio 8° quo ad sublationem
obligationis
Resuscitatus
Revelatio
Rigor. **R.** ius
Rixa

S

Sacramentum

Sacrilegium
Sagittarius
Sanctio corpora. **R.** reliquie
Saracenus
Satisfactio
Scandalum
Scientia z studium clericorum

Scisma
Secretozum revelatio. **R.** revelatio
Seditio
Sententia
Sepultura p^o cöiter
Sepultura z^o quo ad electōem
Sepultura 3° qñ ad canonicā portōem
Sepultura 4° quando phibetur
Seruus p^o cöiter
Seruus z^o quantū ad ordinatōem
Seruus 3° quantum ad matrimoniu
Simonia p^o cöiter
Simonia z^o quo ad ordines
Simonia 3° quo ad beneficia
Simonia 4° quo ad fructus
Simonia 5° circa funera
Simonia 6° quo ad religionem
Simonia 7° de pena z dispensatione
Simulatio
Sobrietas
Societas p^o s. pecunie z operarum
Societas z^o s. respectu quarundā ma
terie questionum
Sodomia
Sollicitudo
Sorilegium p^o s. diuiniatio
Sorilegium z^o s. supersticio
Spectacula. **R.** lud^o z ioc^o. Itē chorea
Sponsalia
Stipulatio
Studium clericorum
Stulticia
Struprum. **R.** fornicatio
Subarratio. **R.** arra
Subdelegare
Substitutio. **R.** testamentum z^o
Successio ab intestato
Suffragium defunctorum
Superbia
Suspensus
Susurratio

T

Tallia
Tēperantia. **R.** sobrietas. Itē ebrietas
Testamentum p^o cöiter
Testamentū z^o quantū ad institutio
nem heredis
Testamentū 3° quantū ad executōes

Testis p̄ quis non potest esse
Testis 2° de numero
Testis 3° quo ad actū testificandi
Timor
Torneamentum
Transactio
Transfusus siue translatio
Treuga
Tutela
Turpe lux. **R.** elemosyna p̄. 9. ff.

Ana gloria

A. gloria vana
Afallus. **R.** feudum
Aclatio virginum. **R.** virginum con
 secratio
Aenatio
Aenditio
Aeneficium. **R.** maleficium. **I**tez for
 tilegium
Aeniale peccatum. **R.** peccatum 3°
Aerberatio. **R.** percutere
Aestis
Aicarius
Aidua
Aindictio
Airginitas
Airginum consecratio
Ais 7 metus
Aistitatio
Aitium
Aiciatus corpore
Ainctio extrema
Aoluntas
Aotum p̄ cōiter
Aotum 2° quis potest vonere
Aotū 3° de voto coniū in cōmuni
Aotum 4° de voto coniugum circa re
 ligionem
Aotū 5° quo ad cōmutationem
Aotū 6° qđ soluitur per religionem
Ausura p̄ cōiter
Ausura 2° circa animalia
Ausura 3° in emptionibus
Ausura 4° de vsurariis manifestis
Ausura 5° de seruitutibus fautorib^{us} et
 familia vsurarii
Ausura 6° de restitutione vsurarū

Usus clauium p̄ qđo ad supplementū
 excoicationum iur is
Usus clauū 2° qđ ad formā absolucđi
Uroz

Dūs

Pocrisis

Pronia. **R.** in littera. **I**.
Pstrio. **R.** in littera. **B**.

Elus

Tabula abbreviaturarum.

Ac. Accursius
Al. Albertus
Ala. Alanus
Albri. Albricus
An. Antonius de butrio
An. Angelus de pulio
Auten. Autentica
Ar. Argumentum vel argumento
Archi. Archidiaconus
Az. Azor
Ber. Bernardus glosator decretalū
Bar. Bartolus
Bal. Baldus
Bartho. Bartholomeus glosator
 decreti
L. Lodice
 e. capitulum seu capitulo vel capituli
 vel centum
Ly. Lynus
Lon. Confessorum vel concordat vel
 concordant
Lonse. consecratione
Dy. Dynus
Dis. distinctione
Co. eodē titulo vel capitulo vel 9
Ea. eadem lege seu distinctione seu cā
 vel questione
Ex. extra decretum in decretalibus
ff. digestis
fi. finali vel in fine
Ho. Hofa
Hoff. Hoffredus

Der. Dermānus
Dolti. Doltienſis
Dugi. Dugolinus
 i. pma. vel iudeſt
 i. nira
Initi. Inſtituta
Inno. Innocentius
Ia. de are. Iacobus de arena
Jo. Iohannes gloſator decreti
Jo. an. Iohannes andree
Ia. Iacobus de beluſio. vel ſ Rauēna
Ilege
I. libzo
Iau. Iatrentius
No. nora. vel norat. ſeu noratur
Op. opinio
Pe. Petrus
pit. penultimo
Pla. Placentinus
q. qu. ſtione
Ray. Raymundus
R. rideo. vel reſpoſio. vel require
s. ſclicet
ſe. ſequenti vel ſequentibus
ſ. ſupra
Sū. ſūma. z in dubio intellige de ſum
ma conſeſſorum
Tancr. Tancredus
Ti. titulus. vel titulo
Tho. Thomas
Ul. Aldricus
Sul. Sulielmus. s. gloſator Ray. aliē
Sulielmus
Sul. duran. Sulielmus duranti
Vin. Vincentius
ſ. paragrapho. ſeu paragraphus. vel
paragraphi. ſeu paragraphis
Sūt z alie abbzeiature que ut diſcret
nātur hic inferius ſubzogabuntur
Rubrice iuris ciuiliſ z canonici. z p
rubrice. ſoz. z p. ſ. veteris
1 Doptionibus
4 Alienatione iudici mutandi
cauſa facta
9 Ad legem acquiliam
10 Ad exhibendum

xi Aleatoribus
14 Ad legem rodiam de ſactu
14 Ad ſ. natuſoſultū macedonian
16 Ad velleianum
19 Actionibus empti z venditi
i Conſtitutionibus pncipum
3 Alumnatoribus
4 Lapitis diminutione
8 Aōia prediorum
10 Aōi diuidendo iudicio
12 Condiſtione cauſa data
12 Condiſtione ob turpem cauſam
12 Condiſtione indebiti
12 Condiſtione ſine cauſa
13 Condiſtione ſurtiua
13 Condiſtione ex lege
13 Condiſtione triticaria
13 Conſtituta pecunia
13 Comodati vel econtra
16 Compensationibus
18 Contraſtenda emptione
i Inuſione rerum
4 Dolo malo
16 Depoſiti vel contra
20 Diſtractione pignorum
24 Donationib⁹ int viz z vxore
24 Diuortio
z Per quē ſactum eſt
z Edendo
4 Ex q metus cauſa
4 Ex quibus cauſis maiores
13 Ex quod certo loco
14 Exercitoria actione
19 Extimatoria actione
21 Edicio edicto
21 Auctionib⁹ z duple ſtipulatiōib⁹
21 Exceptione rei iudicate z tradite
z Enis z dilationibus
5 Fideicommiſſaria hereditaria
petitione
10 Finium regundorum
10 Familie heriſcunde
22 Fide iſtrumentorum
23 Fundo dotali
xi Fugitiuis ſeruis
i Ie q ſit ſui vel alieni iurio
3 Iis qui norantur infamia
9 Iis qui peccerunt vel eſſu
derunt

10 **H**ereditate vel actione vendita
 1 **I**usticia z iure
 2 **J**urisdictione oium iudicum
 2 **I**n ius vocando
 2 **I**n ius vocati vt eant
 4 **I**n integz restitutionibus
 5 **I**udicis
 5 **I**nofficio testamento
 xi **I**nrogatorius actionibus
 12 **I**ureiurando
 12 **I**n licem iurando
 14 **I**nstitoria actione
 15 **I**n rem verso
 16 **I**n diem adiectione
 20 **I**n gbus cibus pign^r tacite z obal
 22 **I**uris z facti ignorantia
 23 **I**ure docum
 1 **E**gib^r z senatusconsulti z lōga
 consuetudine
 18 **R**ege omiffione
 19 **R**ocati z conducti
 4 **I**noribus. 25. annis
 4 **D**andatis principum
 xi **D**otum inferendo
 17 **D**andati vel econtra
 2 **E**quis eum qui i ius. vocat^r ē
 vi eximat
 3 **N**egocius gestis
 4 **N**aute cauponis stabu^r aris
 9 **N**oxalibus actionibus
 22 **N**autico fenore
 1 **R**igine iuris
 1 **O**fficio consulis
 1 **O**fficio prefeci pretorio
 1 **O**fficio prefeci vrbis
 1 **O**fficio quistorum
 1 **O**fficio pretoruz
 1 **O**fficio prefeci vigiliū
 1 **O**fficio proconsulis z legati
 1 **O**fficio pfeci angustalis
 1 **O**fficio pfidis puincie
 1 **O**fficio pcuratoris cesario
 1 **O**fficio iuridici
 1 **O**fficio ei^r cui mādata ē iurisdicō
 1 **O**fficio assessor
 7 **O**peris seruorum
 2 **A**ctis
 2 **P**ostulando
 3 **P**rocuratoribus

5 **P**etitione hereditatis
 5 **P**ossessoria hereditatis petitione
 6 **P**ubliciana in rem actione
 13 **P**ignoratitia actione
 15 **P**eculio
 17 **P**ro socio
 18 **P**ericulo z cōmodo rei vendite
 19 **P**rescriptis verbis
 20 **P**ignoribus z hypothecis
 22 **P**robationibus
 23 **P**actis dotalibus
 2 **Q**uod quisqz iuris in aliterum
 statuerit
 2 **Q**ui satisfacere cogantur
 3 **Q**ui norantur infamia
 3 **Q**uod cuiusqz vniuersitatis noie
 4 **Q**uibus ex causis maiores
 4 **Q**uod metus causa
 7 **Q**uā dies vsufructus legati cedat
 7 **Q**uā mōis vsufructus amittat
 7 **Q**uēadmodū vsufructuari caueat
 8 **Q**uēadmodū seruitus amittat
 xi **Q**uibus reb^r ad eundem iudicem
 eatur
 14 **Q**uod cū eo qui in aliena potesta
 te est negocium
 15 **Q**uā actio de peculio est annalis
 15 **Q**uod iusu
 20 **Q**ue res pignori obligari possunt
 20 **Q**ui portiores in pignorib^r bēant
 20 **Q**uā mōis pign^r vel hypotheca
 soluntur
 1 **A**rtū diuisione z qualitate
 4 **R**ecceptis arbitris z qui
 arbitrum
 6 **R**ei vendicatione
 xi **R**eligiosis z sumptibus finex
 12 **R**eb^r creditis z si certum petatur
 19 **R**escindenda venditione
 19 **R**erum permutatione
 21 **R**e debitoria. z quāto minoris
 23 **R**itu nuptiarum
 24 **R**epudius z omortis
 1 **L**atu bonnum
 1 **S**enatoribus
 2 **S**i quis ius dicenti non obre
 perauerit
 2 **S**i quis in ius vocat^r non teret
 2 **S**i ex noxali causa agatur

- 2 Si qe cautionib⁹ iudicio sistendi
 5 Si pars hereditatis petatur
 6 Si ager vectigalis vel emphyteca
 rius petatur
 7 Si usufructus petatur vel ad aliū
 pertinere negetur
 8 Seruitutibus
 8 Seruitutib⁹ rusticorū pdioz
 6 Seruitutib⁹ vrbanoz⁹ pdioz
 8 Si seruitus vendicetur vel ad ali
 um pertinere negetur
 9 Si qdrupes paupiez fecisse dicat
 xi Seruo corrupto
 xi Seruus fugitiuus
 xi Si mensor falsum modū dixerit
 i. 2 Si certum petatur
 is Seruis exportandis
 23 Spōsalibus
 2 Transactionibus
 i3 Triticaria
 i4 Tributoria actione
 22 Testibus
 7 Usufructu r quēadmodum qe
 usufructu vtatur
 7 Usufructu accrescendo
 7 Usufructu earum rerum que vsu
 consumuntur
 7 Vsu r habitatione
 7 Usufructuaris quemadmodum
 caueat
 22 Vsuris r causis r fructibus

Rubrice inforciati

- 2 Actione rerum amotarum
 3 Administratione r periculo
 tutorum
 3 Auctoritate r consensu tutor
 6 Acgrenda vel obtinenda hēditate
 6 Ad senatuscōsultū sillanianum
 10 Annuis legatis r fideicōmissis
 xi Alimentis r cibariis legatis
 xi Auro r argento legato
 xi Admōdis r trāsferendis legatis
 i2 Ad legem falcidiam
 i3 Ad senatuscōsul. trebellianum
 i5 Assignandis libertis
 i5 Ad senatuscōsultūz terculianū

- i4 Donoz possessionibus
 i4 Donoz possessione furioso
 muto r.
 i4 Donoz possessione contra tabulas
 i4 Donoz possessione fm tabulas
 i4 Donoz possessione ex testē militi
 i5 Donis libertozum
 2 Oncubinis
 3i Confirmando tutore vel
 curatore
 4 Contrario iudicio tutele r vtili
 actione
 4 Curatoribus furiosi
 5 Conditoribus institutionum
 i2 Conditiōib⁹ r demonstratiōib⁹
 i4 Contra tabulas
 i4 Collatione bonoz
 i4 Cōiungēdis euz emācipat⁹ liberis
 i4 Carboniano edicto
 10 Cte prelegata
 i4 Doris collatione
 i4 Excusatiōib⁹ r tpi⁹ eaz
 4 Eo qui p⁹ tutore vel curatore
 negocia gesserit
 4 Ideiussoribus r mandatoz
 bus r heredibus tutorum r
 curatorum
 10 Fundo instructo r instrumē
 to legato
 i5 Radibus r affinitatib⁹
 5 Is q in testamento pelenē
 5 Heredibus instituendis
 xi Vis q pene causa i testamē
 tis relinquuntur
 xi Vis q pro nō scripto habentur
 xi Vis quibus vt indignis
 2 Opensio in rebus potalib⁹
 factis
 5 Iniusto rupto r irritō testa
 mento
 5 Iure deliberandi
 6 Iure codicillorum
 i4 Iure patronatus
 2 Ibris agnoscendis
 3 Legitimis tutoribus
 5 Libris r posthumis
 7 Legatis r fideicōmissis p⁹
 8 Legatis r fideicōmissis z⁹

- 9 **Legatis & fideicommissis**
 xi **Liberatione legata**
 14 **Legatis prestandis extra tabulas bonorum possessione petita**
 15 **Libertis vniuersitatibus**
 4 **Agistrantibus conuentionibus**
 6 **Militari testamento**
 10 **Puone & electione legata**
 14 **Obsequiis a liberis & libertis prestandis**
 15 **Operis libertorum**
 10 **Ecilio legato**
 10 **Penni legata**
 3 **Ut petant tutores vel curatores**
 3 **Quando ex facto tutorum vel curatorum**
 4 **Quod cum falso tutore**
 6 **Quoadmodum testamenta apiantur**
 13 **Quando dies legatorum cedit**
 15 **Quibus non operit bonorum possessio**
 15 **Quis ordo in bonorum possessione seruetur**
 4 **Eius eorum qui sub tutela vel cura sunt**
 xi **Rebus dubiis**
 xi **Regula cartholina**
 1 **Oluto matrimonio & quoad modum dos petatur**
 2 **Si mulier ventris nomine in possessione mittatur**
 2 **Si mulier ventris nomine calunie causa**
 3 **Suspectis tutoribus ac curatoribus**
 6 **Si obmissa causa testamenti**
 6 **Si quis aliquem testari prohibuerit**
 10 **Servitute legata**
 10 **Supellectili legata**
 13 **Si cui plus quam per legem falcidia**
 14 **Si tabule testamenti extabunt**
 14 **Si a pence quo fuerit manumissus**
 15 **Si quod in fraude patroni factum sit**
 15 **Si tabule testamenti nullae extabunt**
 15 **Successorio edicto**
 15 **Suis & legitimis heredibus**
 3 **Trehus**
 3 **Testamentaria tutela**
 3 **Tutoribus & curatoribus datis ab his**
 4 **Tutela & rationibus distrabendis**

- 5 **Testamentis & qui testamenta facere possunt**
 10 **Tritico vino & oleo legato**
 2 **Tutela inspiciendo**
 4 **Ubi pupillus educari vel morari debeat**
 5 **Vulgari & pupillari substitutione**
 10 **Usu & usufructu legato**
 13 **Ut legatorum causa caueatur**
 13 **Ut in possessionem legatorum**
 14 **Ventre in possessionem mittendo & curatore eius**
 15 **Vnde legitimi**
 15 **Vnde liberi**
 15 **Vnde cognati**
 15 **Vnde vir & vxor**
 15 **Veteranorum militum successione**
 15 **Ut ex legibus & senatusconsultis bonorum possessio detur**

Subiunctio noui

- 1 **Qua pluviali arcenda**
 2 **Ademptione libertatis**
 3 **Acquirendo res domino**
 3 **Acquirenda possessione**
 5 **Aqua cotidiana & estiva**
 5 **Arboribus cedendis**
 6 **Actionibus & obligationibus**
 8 **Acceptationibus**
 9 **Arborum furtum cesarum**
 9 **Abigeis**
 10 **Accusationibus & inscriptionibus**
 10 **Ad legem iuliam maiestatis**
 10 **Ad legem iuliam de adulteriis**
 10 **Ad legem iuliam de vi publica**
 10 **Ad legem corneliam de sicariis**
 10 **Ad legem corneliam de falsis**
 10 **Ad legem poepiam de parricidiis**
 10 **Ad legem iuliam repetundarum**
 10 **Ad legem iuliam de annona**
 10 **Ad legem iuliam peculatus**
 10 **Ad legem iuliam ambitus**
 10 **Ad legem fanniam de plagiaris**
 10 **Ad senatusconsultum turpilianum**
 xi **Appellationibus & relationibus**
 xi **In quibus appellare non licet**
 xi **Appellationibus recipiendis**
 xi **An per alium causa appellationis**

xi **Apud est a qdo appellatur alia;**
 causam
 iz **Ad municipales et de incolis**
 iz **Albo scribendo**
 iz **Administratione rex ad civitates**
 pertinentium
 4 **Onis iudicis auctoritate**
 possidendis
 io **Bonis donatorum**
 io **Bonis eorum qui ante sententiam**
 mortem sibi conscuerunt
 z **Diffusione detegenda**
 4 **Confessis**
 4 **essione bonorum**
 4 **Juratore bonis dando**
 5 **Locis**
 9 **Concussionibus**
 9 **Crimine expilare hereditatis**
 9 **Crimine stellionatus**
 9 **Collegis illicitis et corporibus**
 io **Custodia reorum et exhibitione**
 io **Radaveribus punitorum**
 xi **Captivus et postluminu reuerfis**
 xi **Castrensis peculio**
 iz **Censibus**
 i **Anno infecto**
 i **Donationibus**
 l **Donatione causa mortis**
 6 **Diuerfis et regalibus pscriptioibus**
 6 **Doli mali exceptione**
 7 **Duobus reis constituendis**
 iz **Decurionibus et eorum filius**
 iz **Decretis ab ordine faciendis**
 i **Dilibus curilibus**
 z **Eiuctione libertatis**
 4 **Ex quibus casis in possessione**
 eatur
 6 **Exceptionibus et pscriptioibus**
 6 **Exceptione rei iudicate**
 6 **Exceptione doli mali**
 9 **Extraordinaris criminibus**
 9 **Exfractioibus et expilatioibus**
 xi **Eum qui appellanti**
 iz **Extraordinariis cognitionibus**
 z **Idicofariis libertatibus**
 5 **Flumibus et ne qd i flumine pu**
 blico ripave eius fiat
 5 **Fonte**

8 **Fidelissoribus et mandatoribus**
 9 **Furtis**
 9 **Furti aduersus nantas**
 9 **Furibus balnearis**
 5 **Glande legenda**
 z **Ore aureorum annulorum**
 5 **Interdictis seu extraordina**
 ris actionibus
 5 **Itinere actus priuato**
 8 **Iudicatum solui**
 9 **Incendio ruina naufragio**
 9 **Iniuriis et famosis libellis**
 io **Interdictis et relegari et deportari**
 xi **Iure fisci**
 iz **Iure immunitatis**
 z **Iuberali causa**
 5 **Locus et itineribus publicis**
 5 **Loco publico fruendo**
 5 **Libero homine exhibendo**
 5 **Libris exhibendis seu deducendis**
 6 **Litigiosis**
 xi **Libellis dimissoribus**
 iz **Negationibus**
 z **Anumissionibus**
 z **Anumissis vindicta**
 z **Anumissionibus que seruis**
 z **Anumissis testamento**
 5 **Migrando**
 iz **Muneribus et honoribus**
 z **Atalibus restituendis**
 z **Ne de statu defunctorum post**
 quinquennium queratur
 5 **Ne vis fiat ei qui in possessione missus est**
 5 **Ne quid in loco sacro fiat**
 5 **Ne quid in loco publico vel puero fiat**
 5 **Ne quid in flumine publico ripave**
 eius fiat que aliter aqua fluat
 8 **Novationibus et delegatioibus**
 xi **Nul inuari appellatione pedere**
 iz **Nundinis**
 i **Pens noui nunciacione**
 iz **Operibus publicis**
 i **Ubicanis et vectigalibus**
 3 **Pro soluto**
 3 **Pro emptore**
 3 **Pro herede**
 3 **Pro donata**
 3 **Pro derelicto**

3 Pro legato
 3 Pro dote
 3 Pro suo
 4 Privilegiis creditorum
 5 Precario
 8 Pretoris stipulationibus
 9 Privatis delictis
 9 Preuaricatoribus
 9 Popularibus actionibus
 10 Publicis iudiciis
 10 Penis
 11 Privilegiis veteranorum
 12 Pollicitationibus
 12 Profonectis
 2 Qui sine manumissione
 2 Qui et a quibus manumissi
 2 Quibus ad libertatem pro
 clamare non licet
 4 Quibus ex causis in possessionem eas
 4 Que i fraudem creditorum facta sunt
 5 Quorum bonorum
 5 Quorum legatorum
 5 Quod vi aut clam
 6 Quare res actio non datur
 10 Questionibus
 11 Quis et a quo appellatur
 11 Quando appellandum sit
 11 Que sententie sine appellatione
 rescinduntur
 4 Iudicata et de effectibus sen
 tentiarum
 4 Rebus auctoritate iudicij
 possidendis
 5 Ripa minuenda
 5 Riuis
 5 Remissionibus
 8 Rem pupilli saluam fore
 8 Re rata h're et de ratihabitione
 9 Receptoribus
 10 Requirendis rebus
 11 Re militari
 12 Regulis iuris
 2 Latu liberis
 2 Si libertinus ingenuus
 esse dicatur
 2 Statu defunctorum
 4 Separationibus
 5 Superficiebus

5 Si arbor vicini edibus impendat
 5 Saluiano interdicto
 7 Stipulatione seruorum
 8 Solutionibus et liberationibus
 9 Si quis restitutus liber esse iussus fuerit
 9 Si familia furtum fecisset dicatur
 9 Sepulchro violato
 10 Sententiam passus et restitutus
 11 Si tutor vel curator vel ingratulus
 11 Si pendente appellatione
 5 Abulis exhibendis
 9 Termino moto
 9 Ligno iniuncto
 3 Eucapionibus et usurpationibus
 5 Via publica et si quid in ea
 5 Ut i flumine publico nauigare liceat
 5 Via publica et itinere rescindendo
 5 Ut et vi armata
 5 Utri possidetis
 5 Utrobi
 7 Verborum obligationibus
 9 Ut bonorum raptorum
 11 Veteranorum privilegiis
 12 Vacacione et excusacione munerum
 12 Variis et extraordinariis cognitionibus
 12 Verborum et rerum significatione
 Rubrice Iudicij
 1 Postestatis
 1 Assessorum et domesticorum
 1 Annonis
 2 Aduocatum diversorum iudicij
 2 Aduocatis diversorum iudiciorum
 2 Aduocatis fiscali
 2 Alienacione iudicij mutandi causa
 facta
 3 Ad exhibendum
 3 Alie vsu et aleatoribus
 4 Actionibus et obligationibus
 4 An seruus ex suo facto per manus
 4 Actionibus hereditariis
 4 Actionibus empti et venditi
 4 Ad senatusconsultum macedonianum
 4 Ad senatusconsultum velleianum
 5 Alendis liberis
 5 Administratione tutorum et curatorum

5	Alimentis pupillo prestando	3	Alio diuidendo
3	Arbitrium tutele	3	Comunia vtriusq; iudicii
5	Auctoritate prestanda	3	Consortibus eiusdem litis
5	Actore tutore seu curatore trebel	4	Conditione indebiti
6	Ad senatusconsultum trebellianu	4	Conditione ob cam datoru
6	Ad legem falcidiam	4	Conditione furtiua
6	Ad senatusconsultum terculianu	4	Conditione ob turpem causam
6	Ad senatusconsultum orphicianu	4	Conditione ex lege siue sine ca
7	Assertione tollenda	4	Constituta pecunia
7	Acqrenda vel retinenda possessioe	4	Comodati
7	Aduersus creditorem	4	Compensationibus
7	Annali exceptoe Italici contractus	4	Contrabenda emptione
7	Alluioib; z paludibus pascuis zc	4	Comuniu rez alienatione
7	Appellationibus z relationibus	4	Comercis z mercatorib;
8	Acceptilationibus	5	Cocubinis
8	Adoptionibus	5	Confirmando tutore
9	Accusationibus	5	Contrario iudicio tutele
9	Ad legem iuliam maiestatis	5	Curatore furiosi z prodigi
9	Ad legem iuliam de adulteris	6	Carboniano edicto
	z stupro	6	Collationibus
9	Ad legem iuliam de vi publica et	6	Locicilis
	priuata	6	Loia de legatj vel fideicommissis
9	Ad legem corneliam de sicariis	6	Conditionibus insertis tam i legatj
9	Ad legem fauiam de plagiaris		q; in fideicommissis
9	Ad legem visceliam	6	Raducis tollendis
9	Ad legem corneliam de falsis	6	Loia de successioneibus
9	Ad legem iuliam repetundaz	7	Loi seruo manumisso
9	Ad legem iuliam ambitus	7	Loia de manumissionibus
9	Abigeis	7	Loia de vsucapionibus
9	Abolitionibus	7	Collusione detegenda
9	Ad senatusconsultu turpillianu	7	Cominationes epistolas
6	Onis libertoz z iure patrona	7	Confessis
	tus	8	Contrabenda z omittenda stipu
6	Donorum possessione secun		latione
	dum tabulas	8	Creditozem euictionem pignoris
6	Donoz possessione contra tablas		non debere
6	liberti	9	Custodia reorum
6	Donoz possessione opra tabulas	9	Crimine peculatus
6	Donis maternis	9	Crimine sacrilegi
6	Donis q libis i potestate constitutis	9	Crimine expilare hereditatis
7	Donis auctoritate iudicis posside	9	Crimine stellionatus
	dis	9	Cui latrones vel criminibus reos
9	Donis eoz q sibi mortē ascriuerūt		occultant
9	Donis pscriptoz seu danatorum	9	Calumniatoribus
9	Omitibus rei militaris	1	Iueris rescriptis z pragma
1	Contractibus iudicum z eozu		tis sanctionibus
	loque sunt circa eos	1	Defensoribus ciuitatum
z	Causis in quib; infamia irrogat	z	Holo malo

3 Dilationibus
 4 Delictis defunctorum in quantum et in
 quibus heredes succedantur
 4 Depositi
 5 Donationibus ante nuptias
 5 Dotis promissione vel nuda polli
 citatione
 5 Dote cauta non numerata
 5 Donationibus inter vivos et uxorem
 5 Divortio facto apud quem liberi
 educantur
 5 Dividenda tutela
 7 Divitiis libertate tollenda
 7 Distractione pignorum
 8 Debitorem venditione pignoris
 impedire non posse
 8 Duobus reis stipulatis et promittendis
 8 Donationibus
 8 Donationibus causa mortis
 8 Donatio sub modo vel sub conditione
 1 Episcopis et clericis
 1 Episcopali audientia et diver
 sis capitulis
 2 Adendo
 2 Erroris calculi
 2 Erroris advocatorum
 2 Etiam per procuratorem in inter
 esse agi pos
 4 Ex delictis defunctorum
 4 Exercitoria et institoria actione
 4 Edictis actionibus
 5 Eo qui per tutorem negotia gerit
 5 Excusationibus et temporibus earum
 5 Excusatione veteranorum
 6 Edicto domitiani adrianum tollendo
 6 Executione rei iudicate
 6 Edictis priuatis
 6 Etiam ob chirographariam pecu
 niam pignus teneri
 6 Exceptioibus seu prescriptionibus
 6 Evictionibus
 6 Emancipationibus liberorum
 9 Exhibendis vel transferendis reis
 9 Emendatione servorum
 9 Emendatione propinquorum
 2 Infamias minores
 2 Fideiussoribus minorum
 2 Formulæ et impetratione acti

onum sublatio
 3 Fentis
 3 Familie heredesunde
 3 Finium regundorum
 4 Fidei instrumentorum et amissionem eorum
 5 Fundo dotali
 5 Fideiussoribus tutorum et curatorum
 6 Furtis et seruo corrupto
 6 Fideicommissis
 6 Falsa causa adiecta legato vel fi
 deicommissio
 7 Fideicommissariis libertatibus
 7 Fructibus et litis expensis
 8 Fideiussoribus et mandatoribus
 9 Falsa moneta
 9 Famosis libellis
 9 Generali abolitione
 1 Areticis et manicis
 1 Dis qui ad ecclesias confugiunt
 1 Dis qui in ecclesiis manumit
 tuntur
 1 Dis qui ad statuas confugiunt
 2 Dis qui potentiorum nomine titulos
 prædunt
 2 Dis que vi metusve causa sunt
 2 Dis qui veniam etatis impetra
 verunt
 4 Hereditate vel actione vendita
 4 Heuuchis
 5 Hereditibus tutorum
 6 Hereditibus instituendis
 6 His quibus ut indignis
 6 Dis que pene nomine relinquunt
 6 Dis que sub modo legati seu fideico
 missi relinquuntur
 6 Dis qui ante apertas tabulas
 6 Hereditibus decurionum
 7 Dis qui a non officio manumissi sunt
 7 Dis qui per metum iudicis non appel
 laverunt
 8 Dis qui priorum creditorum loco
 succedunt
 9 Dis qui putes vel liberos occiderunt
 9 Dis qui liberas in testamento
 9 Dis qui latrones vel reos occulant
 1 Iustiniano codice confirman
 do
 1 Iustiniano codice cimen

dando
 i Iudeis
 i Iuris et facti ignorantia
 z In ius vocando
 z In integrā restitutione minor
 z In quib² cāis i integrā restō ē nccia
 z In integz restōne postulata
 ne quid inouetur.
 z Iureiurando ppter calūniam
 3 Indictis
 3 Iurisdicōe oīum iudicū z de foro
 competenti
 3 In quibus casibus militantes fo
 ri pscriptōe vti non possunt
 3 Inofficioso testamento
 3 Inofficiosi donationibus
 3 Inofficiosi dotibus
 4 Iure emphiteorico
 5 Incestis et iuribus nuptiis
 5 Interdico infimonia inf pupillā z
 tutorem vel curatorem
 5 Iure dotium
 5 In quib² cāib² tutore haberi tutor
 vel curator dari non potest
 5 In litem iurando
 5 In litē dando tutore vel curatore
 6 Iure aureoz annuloz
 6 Institutionib² z substitutionibus
 vel resti. sub adi. factis
 6 Impubez z aliis substitutionibus
 6 Iure deliberadi z de adeunda vel
 acquirenda hereditate
 6 Indicta viduitate tollenda
 7 Inguis z manumissis
 7 In quibus cāis cessat longi tēpor
 prescriptio
 8 Interdictis
 8 In quib² causis ius pignoris teci
 te contrahatur
 8 Iure domini impetrando
 8 Inutilibus stipulationibus
 8 Ingratis liberis
 8 Infantib² expositis liberj z seruis
 8 Infirmadis pēis celibat² z orbat²
 8 Iure libertozum
 9 Iniuriis
 1 Agibus z constitutionibus
 principum

3 Litis contestatione
 3 Lege aquilla
 4 Locato z conducto
 5 Legitima tutela
 6 Libertinis z eozum filiis
 6 Liberis pteritis z exheredatis
 6 Legatis
 6 Legitimis heredibus
 7 Lege fusia canina tollenda
 7 Latina libertate tollenda
 7 Liberati causa
 7 Logi tpiis pscriptōe q. p. libertate
 8 Litigiosis
 8 Litione pignoris
 8 Liberis exhibēdis seu deducēdis
 Andatis pncipum
 i Dodo mulctaruz
 i Magistratibus iuricipa
 lium
 4 Pandati vel contra
 4 Panopolis z ouentu negociatoz
 5 Magistratibus oueniendis
 8 Panumissione pignoris
 8 Portis causa donationibus
 9 Mulieribus que seruis propriis
 se iunxerunt
 9 Putatione nominis
 9 Daleficus z mathematicis
 i Duo codice componendo
 i Noua constitutio federici
 i Ne sanctū baptisma iteret
 i Nemini licere signū saluatoris
 i Ne iudeus xpianū mancipium
 z Ne liceat potentioribus
 z Ne fiscus vel re publica
 z Negociis gestis
 3 Ne quis in sua causa iudicet
 3 Noxalibus actionibus
 4 Ne vxor p marito vel econtra cō
 ueniatur
 4 Ne filius p pte vel pater p filio
 4 Non numerata pecunia
 4 Nautico fenore
 4 Nundinis z nouis mercationib²
 4 Nona vectigalia institui nō posse
 5 Nuptiis
 5 Ne fideiussores dotum dentur
 5 Ne pro dote mulieris

5 Naturalibus liberis et mīib⁹ eoz
 5 Ne tutor v^l curator uectigalia co
 ducant
 6 Necessariis seruis heredit⁹ insti
 tuendis uel substituendis
 7 Ne de statu defunctor⁹ post quin
 quēniuz querat
 7 Nudo iure ritum tollēdo
 7 Ne rei dominice uel tēploz
 7 Ne liceat in vna eadēq; cā tertio
 procurare
 8 Nouatōibus et delegatiōibus
 9 Nili aggerib⁹ nō rūpendis
 9 Ne sine iussu pncipis
 i Fficio pfecti ptozio
 i Fficio pfecti ptoz affrice
 i Fficio pfecti vrbis
 i Fficio magistrī militū
 i Fficio questoris
 i Fficio magistrī officioz
 i Fficio comitis sacraz largitionū
 i Fficio comitis rez pūaraz
 i Fficio comitis sacri patrimonii
 i Fficio pconsulis et legati
 i Fficio comitis orientis
 i Fficio pfecti augustalis
 i Fficio vicarij et pfecti
 i Fficio ptozorum
 i Fficio rectoris puincie
 i Fficio pfecti vigilum
 i Fficio civilū iudicū
 i Fficio militariū iudicū
 i Fficio diuerzor⁹ iudicū
 i Fficio ei⁹ qui vicem alicuius iu
 dicis obtinet
 i Fficio iudicis alexandrie
 3 Ordine iudicioz
 6 Operibus libertoz
 6 Obsequij patris pstantis a libro
 7 Ordine cognitionum
 8 Operis noui nunciatione
 8 Operibus publicis
 i Aganis sacrificijs et tēplis
 i Precibus imperatori offe
 rendis
 z Pactis
 z Postulando
 z Procuratorib⁹

3 Pedaneis iudicibus
 3 Plus petitionibus
 3 Petitione hereditatis
 4 Prohibita sequestratiōe pecunie
 4 Probationibus
 4 Plus valere quod agit q⁹ quod
 simulate concipitur
 4 Pignoratitia actione
 4 Per quas personas nobis accit
 4 Pro socio.
 4 Patribus qui filios distraxerunt
 4 Periculo et modo rei uēditre
 4 Pactis infemtorē et venditores
 5 Pactis cūentis tam sup dote q⁹
 super donatiōe.
 5 Periculo tutor et curator
 5 Preditis uel alia rebus minorum
 non alie.
 6 Posthumis hereditibus instituen
 dis uel exheredandis
 7 Periculo eius q⁹ libertatez inierit
 7 Pro donato
 7 Prescriptione longi tēporis. io. vi
 zo. annorum.
 7 Prescriptione. 30. uel. 40. annorū
 7 Pena iudicis qui male iudicauit
 7 Priuilegio fisci
 7 Priuilegio dotis.
 8 Precario saluiano interdicto
 8 Pignozibus
 8 Publicis operibus
 8 Pretorio pignore ut in actionib⁹
 8 Partu pignoz et oi causa
 8 Pactis pignoz et de omisforia. lre
 scindenda
 8 Patria potestate
 8 Postliminio reuersis et redempti
 ab hostibus
 9 Priuatis carceribus
 9 Penas
 i Vando libellus principi de
 lite contestata facta
 z Quibus causis infamia ir
 rogatur.
 z Qui et aduersus quos in integroz
 restitutio postulat
 z Quibus ex causis in integz restō
 maioribus datur

- 3 Qui p sua iurisdictione iudices dare dative possunt
- 3 Qui iuriam personarum habent in iudicio
- 3 Quando imperator inter pupillos et viduas
- 3 Quando licet unicuique se sine iudice vindicare
- 4 An fiscus vel prius debitorum
- 4 Ad cum eo qui in aliena iurisdictione vel potestate est
- 4 Que res vendi non possunt et qui vendere vel emere uerentur
- 4 Que res exportari non possunt vel non debent
- 4 An liceat ab emptore discedere
- 5 Qui petant tutores uel curatores
- 5 Qui dare et dari tutores possunt
- 5 An mulier officio tutelae fungi potest
- 5 An ex socio tutoris uel curatoris
- 5 An curatores et tutores esse desinunt
- 5 Qui numero liberorum se excusant
- 5 Qui morbo se excusant
- 5 Qui etate se excusant
- 5 Qui numero tutelae
- 5 An decreto opus non est
- 6 An dies legati uel fideicommissi cedant
- 6 Qui admitti ad bonorum possessionem possunt
- 6 An non petentium pres perentibus accrescant
- 6 Qui testamenta facere possunt uel non
- 6 Quodammodo testamenta apiant
- 7 Quibus causis serui accipiunt premium liberationis
- 7 Qui manumitti non possunt
- 7 Qui non possunt ad libertatem peruenire
- 7 Quibus ad libertatem proclamare non licet
- 7 Quibus non obicit longi temporis prescriptio
- 7 Quadrienni prescriptione
- 7 Quo et quando iudex sententiam proferre debet
- 7 Quibus res iudicata non nocet
- 7 An prouocare non est necesse
- 7 Quorum appellaciones non recipiuntur

- 7 Qui bonis cedere possunt
- 8 Quorum bonorum
- 8 Quorum legatorum
- 8 Que res pignori obligari possunt
- 8 Qui potiores in pignore habeantur
- 8 Que sit longa consuetudo
- 9 Qui accusari non possunt
- 9 Quando cum his actio preiudicet criminali
- 9 Questionibus
- 2 Apurationibus que fiunt in iudicio
- 2 Restitutione militum et eorum qui reipublice
- 2 Receptis arbitris
- 2 Rescriptis
- 3 Rei vindicatione
- 3 Religiosis et sumptibus funerum
- 4 Rebus creditis et iurando
- 4 Rescindenda venditione
- 4 Rebus alienis non alienandis
- 4 Rem alienam gerentibus non in tercia
- 4 Repermutatio et de prescriptis et bis
- 5 Rei uxoris actione in stipulatu actione transmissa
- 5 Repudius et iudicio de moribus sublata
- 5 Repermutatio
- 6 Repudiata bonorum possessione
- 6 Repudianda uel abstinentia hereditate
- 7 Re iudicata
- 7 Res inter alios acta uel iudicata
- 7 Relationibus
- 7 Reuocandis his que fiunt in fraudem creditorum
- 8 Ratiocinis operum publicorum
- 8 Remissione pignorum
- 8 Reuocandis donationibus
- 9 Capti agnorum honestarum seu uiduarum
- 9 Requirendis reis
- 1 Trinitate et fide catholica
- 1 Senatusconsultis
- 1 Sacrosanctis ecclesiis et privilegiis eorum

1 Si ius vel utilitate publicam
 i Statuis et imaginibus
 2 Si tutor vel curator interuenerit
 2 Si in eadem causa in integrum
 restitutio postuletur
 2 Si aduersus rem iudicatam
 2 Si aduersus reditionem pignori
 2 Si aduersus libertatem
 2 Si aduersus donationem
 2 Si aduersus transactionem
 2 Si aduersus solutionem
 2 Si aduersus dorem
 2 Si aduersus delictum
 2 Si aduersus usurpationem
 2 Si aduersus fiscum
 2 Si aduersus creditorem
 2 Si ut se ab hereditate abstineat
 2 Si ut obmissa hereditate vel bono
 rum possessione vel aliquid aliud
 2 Si minor se maiorem dixerit
 2 Si sepius in integrum restitutio
 postuletur
 2 Si maior factus ratum habuerit
 2 Satisfacendo
 3 Sportulis et sumptibus
 3 Seruitutibus et aqua
 4 Si certum petatur
 4 Suffragio
 4 Si seruus extero se emi mandauit
 4 Si propter publicas prestatōes ne
 ditio scā non fuerit celebrata
 4 Si sine censu vel reliquiis
 4 Si quis alteri vel sibi sub alteri
 nomine
 4 Si seruus exportandus veniat
 4 Si mancipius ita ueneat ne pstru
 atur
 4 Si mancipium ita alienatum sit
 5 Sponsalibus et arris sponsaliciis
 5 Si rector puencie vel ad eū perti
 nentes
 5 Si quacūque preditus potestate
 vel ad eū pertinentes
 5 Si nuptie ex rescripto pncipis pe
 tantur
 5 Secundis nuptiis
 5 Si scōdo nupsit mulier

5 Solutio infimonio et quēadmodū
 dos petatur
 5 Si ostēte infimonio dos soluit
 5 Si ex pluribus tutoribus vel cura
 toribus
 5 Suspectis tutoribus
 5 Si infidēitate pmissit
 5 Si i matris voluntate
 5 Si tutor non gesserit
 5 Si ex falsis allegationibus
 5 Si quis ignorans rem minoris
 5 Si tutor reipublice cā abert
 5 Si maior factus ratū habuerit alie
 6 Peruis fugitiuis
 6 Successorio edicto
 6 Si in fraudem patroni
 6 Si quis aliquē testari phibuerit
 6 Si obmissa cā testamenti
 6 Si i legitimis heredibus et ex fi
 lia nepotibus
 7 Senatusconsulto claudiano tollēdo
 7 Peruo pignori dato manumisso
 7 Peruo cōi manumisso
 7 Seruis reipublice manumittēdis
 7 Sententiis pfectoz
 7 Senatusconsulto orphiciano
 7 Sententiis pfecti prozio
 7 Sententiis ex piculo recitandis
 7 Sententiis et iterlocutionibz oīuz
 iudicū
 7 Sentētia que sine certa quātitate
 7 Sentētiis q p eo qd interē pferūt
 7 Si a nō operenti iudice
 7 Si niam rescindi nō posse
 7 Si plures simul vna iūta fuerint
 cōdenati
 7 Si ex falsis instrumentis
 7 Si pendente appellatione moro i
 teruenient
 7 Si vnus ex pluribus appellauit
 7 Si de momentanea possessione su
 erit appellatum
 8 Si p vim vel allo mō perturbata
 absentis sit possessio
 8 Saluatio interdicto
 8 Si res aliena pignori data sit
 8 Si antiquior creditor pignus ven
 diderit

8 Si i cāz iudicari pign^r captū sit
 8 Si cōis res pignori data sit
 8 Si pign^r pignori datū sit
 8 Si vendito pignore agatur
 8 Si vn^r ex plrib^r hēdib^r creditor
 8 Si pignoris cūentione
 8 Solutionib^r z liberationib^r
 9 Si reus v^r accusator mortu^s fuerit
 9 Si q^s impator^{is} maledixerit
 9 Si q^s cām cui^r tutor fuerit corru
 perit
 9 Sepulchro violato
 9 Aditiois z his q^s plebē
 9 Aniam passis z reitutis
 2 Transactionibus
 2 Respons^{is} i iteg^r restōis
 4 Testibus
 4 Testamentaria tutela
 5 Tutorib^r vel curatozibus illustri
 uz personarum
 5 Tutore v^r cura q^s satis nō dedit
 5 Tutoribus suspectis
 6 Testamēto militis
 6 Testamētis z quēadmodū testamē
 ta ordinentur
 7 Testamētaria manumissione
 7 Respons^{is} z repatiōib^r appellatōuz
 8 Tabulis exhibendis
 i Interi iure enucleando
 i Ut lite pendente vel post
 i Ut omis tā cunles q^s milita
 res post administratiōem
 2 Ut nemo puatus titulo p^rdiis
 2 Ut que desunt aduocatis partiuz
 iudex suppleat
 2 Ut nemini liceat sū iudicis aucto
 ritate
 2 Ut nemini liceat sine iudice se v^r
 dicare
 2 Ubi z ap^d quē cognitio restōis
 2 Uxorib^r militū z eoz qui
 3 Ut nemo iuit^r agere cogatur vel
 accusare
 3 Ubi in rem actio
 3 Ubi de rōcintis agi op^z
 3 Ubi de possessione agi op^z
 3 Ubi q^s de curiali vel cohoitali
 3 Ubi cā fiscalis agitur

3 Ubi de fideicomisso agi op^z
 3 Ubi de crimine agi op^z
 3 Ubi de hereditate agat^r
 3 Ubi cūeniat q^s certo loco p^rmisit
 3 Ubi de cā status agi op^z
 3 Ubi senatores vel clarissimi viri
 3 Usufructu z habitatiōe
 4 Ut actiones ab hēdibus z d^r here
 des incipiant
 4 Usuris
 4 Eccegalib^r z cōmissis
 5 Ut mulier si an^{te} annale spaciuz se
 marito cūunxit
 5 Ubi petat tutor vel curatoz
 5 Ubi pupilli educant^r
 5 Usuris pupillaribus
 5 Ubi cāc post pubertatem
 6 Unde legitimi z vnde cognati
 6 Unde liberi
 6 Unde vir z vxor
 6 Verboz z rez significatione
 6 Usuris z fructibus legatoz
 6 Ut i possessione fideicomissoz vel
 legatoz seruādoz cā mit.
 7 Venditione libertatis
 7 Usucapione p^r emptore
 7 Usucapione p^r donato
 7 Usucapione p^r dote
 7 Usucapione p^r herede
 7 Usucapione trāformāda
 7 Usuris rei iudicare
 8 Unde v^r
 8 Uti possideris
 9 Ut infra certū tēpus criminalis q^s
 stio terminetur
 9 Ubi bonoz raptorum

Rubrice Auctenticoz

coll.
 3 Administrantibus officia i
 sacris appellatiōibus
 4 Appellatiōib^r z itra q^s tēpa
 oz appellari
 6 Ap^d q^s op^z cāz dici monachos
 6 Armis
 7 Administrationibus
 9 Appellationibus
 9 Alienatione z emphiteosi

4 **On**fulibus
5 **On**stitutio q̄ ex ascriptō
 z libera natos
6 **On**sanguineis z vterinis sribus
6 **On**stitutio que de dignitatibus z
 epatu
8 **On**stitutio inouat legem
9 **On**llatoribus z aliis capitulis
2 **On**tenforibus ciuitatum
6 **On**positionib⁹ z denuncia
 tionib⁹ inglororum
7 **On**uobus reis p̄mittendi
4 **On**clasticay rez immobiliū
 alienatione
5 **On**hibendis z itroducēdis
 reis
7 **On**qualitate dotis
7 **On**secutoribus
7 **On**tractionib⁹ z qui oueniuntur
9 **On**cclesiasticis titulis
1 **On**deuissorib⁹ z mādatorib⁹
 z solutionibus
3 **On**filis an̄ dotalia istra nat
1 **On**credibus z falcidia
5 **On**dis q̄ igrediunt ad appell.
6 **On**dis q̄ igrediūt mōasteria
8 **On**decōstitutio inouat cōstōez que p̄
 scriptōez centū annoz
9 **On**decōstitutio itēpratur p̄orem
9 **On**deredib⁹ ab itestato venientibus
2 **On**diurādū qd̄ p̄stat ab his
 q̄ administratōez accipiūt
2 **On**cestis iutlibus nuptiis
5 **On**iureiurando a moriente p̄stiro
6 **On**strumentoz cautela z fide
7 **On**iudicibus
7 **On**imēdis donatiōib⁹ in filios sc̄is
8 **On**in medio lit̄i fieri sacras formas
9 **On**interdictis collegiis hēricoz
3 **On**ionibus
8 **On**iugiosis z decia p̄re litis
1 **On**nachis
3 **On**ensura ordinādoz cleri
 corum
3 **On**andaris p̄ncipum
3 **On**inistratōib⁹ in sacris officiis
1 **On**in eligēdo sc̄do nubentes
2 **On**no alienādīs aut p̄mutan

dis rebus ecclē
4 **On**ullū agricole traditione tenere
 illius terram
4 **On**uptus
5 **On**om̄ opis nūciatiōe
7 **On**ecq̄ viz qd̄ ex dote ē
8 **On**uilegus dotis
8 **On**uilegus archiepi
1 **On**uomō optear ep̄os z re
 liquos clericos ad ordina
 tōnem perducī
6 **On**uestore
6 **On**uibus mōis naturales efficiūt
 legitimi
7 **On**uib⁹ mōis nāles efficiunt sui
2 **On**ferēdarius pallacii sacri
4 **On**estōib⁹ z ea q̄ parit in
 xi. mēse post mortē viri
7 **On**reis p̄mittendis
8 **On**estitucionibus
9 **On**estōibus fidei cōmissi
9 **On**ap̄t̄ m̄lierib⁹ q̄ raptorib⁹ nabūt
2 **On**riprum exemplar
5 **On**enicas nō solū fidei iussio
 nibus non p̄stant
9 **On**sanctissimis ep̄is
2 **On**abulatio vice cōsulq̄
3 **On**triente z semisse
4 **On**tabellionibus
7 **On**testibus
7 **On**tepoze nō solute pecūie sup̄ dote
8 **On**testamentis ip̄fectis
1 **On**eterminat⁹ sit numerus
 clericorum
2 **On**ut iudices sine quoquo
 suffragio
2 **On**ut ecclā romana centū annoz
 p̄scrip̄tōe gaudeat
4 **On**ut nullus mutuans agricole tene
 at eius terram
4 **On**ut p̄thocolla diuidant i chartis
5 **On**ut p̄ponatur nomen imperatoris
5 **On**ut nō fiat pignorationes p̄ aliis
 p̄sonis
5 **On**ut de cetero cōmutatiōes eccl̄asti
 cay rez
5 **On**ut ea que vocantur insinuatina
 super clericis

- 5 **U**t clerici qui recedunt aliis p eis
subrogatis
5 **U**t in priuatis domibus sacra my
steria non fiant
5 **U**t imobilia añ nuptialē donatōz
5 **U**t facte noue constitutiones
5 **U**t clerico sacra de expensis
5 **U**t nullus fabricet oratorij domū
p̄ter voluntatem epi
5 **U**t ab illustrib⁹ ⁊ qui super eaz vi
gnitatem sunt
5 **U**t defuncti seu funera eoz non i
uriens a creditoribus
5 **U**t vrbane ordinarie p̄fecture
5 **U**t oēs obediāt iudicib⁹ puinciaz
6 **U**t bi qui obligatas res habere p
bident minoz
6 **U**t nō luxuriens oīa nām
6 **U**t liberti de cetero auro n̄ egeāt
6 **U**t elici ap̄d p̄prios epos conueniāt
7 **U**t sine p̄hibitiōe matris debitori
ces ⁊ creditrices tutelam gerāt
minozum
7 **U**t ex actibus extantibus dotis
7 **U**t exactis instantj dotis
8 **U**t neq; miles neq; federatus
8 **U**t amisse visiones p̄scriptiones
habeantur
8 **U**t cū de appellatiōe cognoscitur
8 **U**t liceat matri ⁊ auie
8 **U**t diuine iussiones
9 **U**t sp̄salia largitas sit sp̄s oīct⁹
9 **U**t litigantes iurent
9 **U**t iudices non expectent sacras
iussiones
9 **U**t nulli iudicū liceat habere loci
seruatores
9 **U**t fratrum filii succedant
9 **U**t differentes iudices
9 **U**t iuris nauticis

Subrice institutionum

- i **A**doptionibus
i **A**ntiliano tutore
i **A**uctoritate tutorū
z **A**dēptione legator⁹ ⁊ trāslatiōe si
deicōmissorū

- 3 **A**ssignatione libertoz
3 **A**cquisitiōe p arrogationez
4 **A**cceptilationibus
4 **A**ctionibus
3 **A**noz possessionibus
4 **A**noz vi raptor⁹
i **A**pitis diminutione
i **A**uratozibus
z **A**odicillis
3 **A**ontrahenda emptiōe
z **A**onationibus
3 **D**e consensu ⁊ obligatione
3 **D**e duobus reis stipulandi
⁊ promittendi
3 **D**iuisione stipulationum
i **E**t quibus causis manumit
tere non licet
i **E**xclusionibus tutoz
z **E**xhereditatiōe liberoz
3 **E**x cui libertatis cā bona adiūciūf
3 **E**mpitione ⁊ venditione
4 **E**xceptionibus
i **I**nduciaria tutela
z **F**ideicōmissariis heredita
tibus
3 **F**ideiussoribus
3 **F**adibus cognationum
i **I**o q sui vel alieni iurj sunt
z **H**eredibus institutis
z **H**ereditate libertoz
z **H**eredū qualitate ⁊ differentia
3 **H**ereditatibus que ab hereditato
nobis deferuntur
i **I**usticia ⁊ iure
i **I**ure naturali gentium ⁊
civilī
i **I**ure psonarum
i **I**ngenuis ⁊ libertinis
z **I**nnocentio testamento
z **I**ure codicilloz
3 **I**nnutibus stipulationibus
4 **I**nnurus
4 **I**nterdictis
i **I**ntertinis
i **L**ege fusia canina tollenda
i **L**egitima agnatoz tutela
i **L**egitima parentum tutela
i **L**egitima patronoz tutela

2 **Lege falcidia**
 3 **Legatis**
 3 **Legitima agnatorū successionē**
 3 **Litterarū obligationibus**
 3 **Locatione ⁊ conductōne**
 4 **Lege aquilia**
 2 **Ultari testamento**
 3 **Dandati**
 1 **Utrius**
 4 **Noralibus actionibus**
 3 **Obligationibus**
 3 **Obligationib⁹ que ex q̄si**
 3 **tractu nascunt**
 3 **Obligationib⁹ que ex offensu**
 4 **Obligationib⁹ q̄ ex delicto nascūt**
 4 **Obligationib⁹ que ex quasi delicto**
 4 **nascuntur**
 4 **Officio iudicis**
 1 **Actia potestate**
 2 **Pupillari substitutione**
 2 **Per q̄s p̄sonas nob̄ acq̄rit**
 3 **Per quas p̄sonas obligatio nobis**
 3 **acquiritur**
 4 **Perperuis ⁊ tpalib⁹ actiōibus**
 4 **Pena temere litigantium**
 4 **Per quas p̄sonas aḡ possumus**
 4 **Publicis iudiciis**
 1 **Quibus mōis ius patrie p̄tā**
 1 **ris soluitur**
 1 **Qui dari tutores i testamē**
 1 **to possunt**
 1 **Quibus mōis tutela finitur**
 2 **Quibus alienare licz vel non**
 2 **Quib⁹ nō ē p̄missus facē testm̄**
 2 **Quib⁹ mōis testamenta iſſimant**
 3 **Quib⁹ mōis contrahit obligatio**
 3 **Quib⁹ mōis obligatio tollit**
 4 **Nō cū eo q̄ i aliena p̄tate**
 2 **Actū diuisione**
 2 **Rebus corporalibus ⁊ icor**
 2 **poralibus**
 4 **Replicationibus**
 1 **Atidatione tutor ⁊ curato**
 1 **rum**
 1 **Suspectis tutoribus ⁊ cura**
 1 **toribus**
 2 **Seruitutibus prediorū rusticorū**
 2 **⁊ vrbanozum**

2 **Singulis reb⁹ p̄ fidei cōmissū relin**
 3 **Senatuscōsulto terculiano**
 3 **Senatuscōsulto orphiciano**
 3 **Successione cognatorū**
 3 **Serui cognatione**
 3 **Successione libertorum**
 3 **Successionibus sublati q̄ fiebāt**
 3 **p̄ bonorū venditionem**
 3 **Stipulatione seruorum**
 3 **Societate**
 4 **Si q̄drupes pauperie fecisse dicat**
 4 **Satisfactionibus**
 1 **Utelis**
 2 **Testamentis ordinandis**
 2 **Testamento militari**
 2 **Usufructu**
 2 **Usu ⁊ habitatione**
 2 **Usucapionibus ⁊ lōgi t̄p̄is**
 2 **Prescriptionibus**
 2 **Vulgari substitutione**
 3 **Verborū obligationibus**
 4 **U bonorū raptorū**

Sunt alie Rubrice in x^o xi^o ⁊ xii^o l^o l^o
 dicis ⁊ i vñb⁹ feudoz q̄ hic prarū alle
 gantur: iō eas ponere non curo

Rubrice iuris canonici

Dic p̄ sciendū q̄ decretū non distin
 guit p̄ Ricas s; i tres p̄ncipales pres
 qz p̄ma cōtinet cētū ⁊ vñā distinctōes
 ⁊ sub qualibz distinctōe capitla. Scda
 ps cōtinet 36. cās. ⁊ sub qualibz cā qōes
 ⁊ sub qōibus capitla. ⁊ 33. cā qōne. ⁊
 vsq; ad qōnem quarā interponit tra
 ctatus de p̄nia: q̄ diuidit in 7. distinctō
 nes. ⁊ sub q̄libet distinctōe capla. Ter
 tia ps est de cōsecratione. q̄ diuidit in 5.
 distinctōes ⁊ sub qualibet distinctōe
 capitula. Alii 80. libri iuris canonici
 Ricas cōtinent que sequuntur

5 **Excusationibus inquisitioni**
 5 **bus ⁊ denunciationibus**
 5 **Adulterio stupro**
 1 **Alienatōe iudicii mutandi cā facta**
 5 **Apostatis**

= Appellationib' z recusationibus
 z relationibus
 i Arbitris
 i Auctoritate z vsu palli
 3 Apusino z ei' effectus
 i Bigamis ordinadis v'l nō
 5 Alimatozibus
 3 Apellis monachozū z alio
 rum religiosozū
 2 Auaa possessionis z pprietatis
 3 Celebratōe missaz z sacro eucha
 ristie z diuinis officiis
 3 Censib' exactionib' z pcuratiōib'
 3 Cohabitatōe clericoz z muliez
 4 Clādestina desponsatione
 3 Clericis coniugatis
 3 Clericis nō residentibus
 3 Clerico egrotante
 3 Clericis pugnantib' in duello
 5 Clericis pegrinis nō admittēdis
 5 Clerico venatore
 5 Clerico percussore
 5 Clerico maledico
 5 Clerico nō ordinato ministrante
 5 Clerico excoicato deposito vel inē
 dicto ministrante
 5 Clerico p saltum p'moto
 5 Clerico q ordines furtiue suscepit
 4 Cognatione spiritali
 4 Cognatione legali
 5 Collusione detegenda
 3 Comodato
 3 Concessione p'bende' z ecclesie nō
 vacantis
 4 Conditioib' appositis in mīmo
 nto z aliis tractibus
 2 Confessio
 2 Confirmatione vtili vel inutili
 i Constitutionibus
 i Consuetudine
 i Corpore viciatis nō ordinandis
 4 Coniugio leprozorū
 4 Coniugio seruozū
 4 Consanguinitate z affinitate
 3 Consecratione eccle' vel altaris
 3 Conuersione coniugatorū
 3 Conuersione infidelium
 5 Crimine falsi

3 Custodia eucharistie crismatis et
 aliozū sacramentozū
 3 Scimis p'mictis z oblationi
 bus
 5 Delicto puerorū
 3 Deposito
 4 Desponsatione impubez
 2 Dilationibus
 4 Diuorziis
 2 Dolo z contumacia
 3 Donationibus
 4 Donatōib' inē vīz z vxorē z de do
 re post diuorziū restituēda
 5 Qui ordines furtiue susce
 pit
 3 Acclesiis edificandis vel re
 parandis
 i Electione z electi potestate
 3 Emptione z venditione
 4 Qui cognouit cōsanguineaz vxō
 ris sue
 4 Qui duxit i mīmoniu quā pol
 luit p adulterium
 2 Qui mittit in possessionē causa
 rei seruande
 i Etate z qualitate z ordine pficien
 dozū
 2 Exceptionibus
 2 Excessibus p'latorū
 2 Fictis
 2 Fictis
 2 Fide instrumentozū
 3 Fideiussoribus
 i Filiis p'sbrop ordinandis vel non
 2 Foro competentī
 4 Frigidis z maleficiatis z ipotētia
 coeundi
 5 Furtis
 5 Hereticis
 5 Homicidio voluntario vel
 casuali
 5 His qui filios occidūt p'prios
 i His que vi metusve cā fiunt
 3 His q fiunt a prelato sine cōsensu
 capituli
 3 His q fiūt a maiori pte capituli
 5 Iudeis z saracenis z eozū
 feruis

3 Immunitate ecclesiarum
 5 Infantibus et languidis expositis
 1 In integrum restitutione
 5 Intuitus et dano dato
 2 Iudiciis
 2 Iureiurando
 2 Iuramento calumnie
 3 Iure patronatus
 3 Institutionibus
 2 Iuris contestatione
 2 Libelli oblatione
 2 Lite pēdere nihil inouet
 3 Locato et conducto
 5 Magistris et ne aliquid exigant
 p docendo
 1 Maiestate et obediētia
 5 Maleficio clericis
 4 Primoniō dēto s interdictū eccle
 2 Mutis petitionibus
 4 Natus ex libero ventre
 3 Ne cleri vel mōachi seclari
 bus negociis se imisceāt
 5 Ne plati vices suas
 3 Ne sede vacante aliquid innouet
 3 Nō ordinato ministrante clerico
 5 Noni operis nunciacione
 2 Oblatione libelli
 1 Obligatis ad rōcinia ordi
 nandis vel non
 3 Obseruatione ieiuniorum
 1 Officio archidiaconi
 1 Officio archiepiscopi
 1 Officio primicerii
 1 Officio sacriste
 1 Officio custodis
 1 Officio vicarii
 1 Officio et pīate iudicis delegati
 1 Officio legati
 1 Officio iudicis
 2 Officio iudicis ordinarii
 1 Ordinato ab epō qui renunciavit
 epatui
 2 Ordine cognitionum
 1 Actus
 3 Parochiis et alienis
 prochanis
 3 Peculio clericorum
 5 Penis

5 Penitentiis et remissionibus
 1 Peregrino clerico nō admittēdis
 2 Peregrinantibus
 3 Pignoriis et aliis cautionibus
 2 Plus petitionibus
 1 Postulatione platorum
 1 Postulando
 3 Prebendis et dignitatibus
 3 Precariis
 3 Presbytero non baptizato
 2 Prescriptionibus
 5 Privilegiis et excessibus privilegia
 torum
 2 Presumptionibus
 2 Probationibus
 1 Procuratoribus
 5 Purgatione canonica
 5 Purgatione vulgari
 3 Purificatione post partum
 4 Qui clerici vel vouentes
 infimonium dhere pnt
 4 Qui filii sint legitimi
 4 Qui infimonium accusare possunt
 5 Prohibitis incendiariis et vio
 latoribus ecclesiarum
 3 Rebus ecclesie alienandis
 vel non
 1 Renunciacione
 2 Recusacionibus appellacionibus
 et relationibus
 3 Regularibus et transeuntibus ad
 religionem
 5 Regulis iuris
 3 Religiosis domibus ut episcopi sint
 subiecte
 3 Reliquiis et veneratione scōrum
 3 Rerum permutatione
 1 Rescriptis et eorū participacionibus
 2 Restitutione spoliatorum
 1 Acta vinctione
 1 Sacris iterandis vel non
 Sagittariis
 5 Scismaticis
 1 Scrutinio in ordine faciendo
 4 Secundis nuptiis
 2 Sententia et re iudicata
 5 Sententia excoicationis
 3 Sepulturis

- 2 Dequestratiōe possessionum
 1 De iuris nō ordinādis z eoz manu
 missione
 5 Simonia z ne aliqd p spūalibus
 erigat vel pmittatur
 1 Sindico
 3 Solutionibus
 5 Forzilegiis
 4 Sponsalibus z mrimonio
 4 Sponsa duorum
 3 Statu monachoz z canonicorum
 regularium
 3 Successionibus ab intestato
 1 Sūma trinitate z fide catholica
 1 Supplenda neglia prelatozū
 1 Ampozibus z qualitate
 ordinandozū
 3 Testamentis z vltimis vo
 luntatibus
 2 Testibus z attestacionibus
 2 Testibus cogendis vel non
 5 Torneamentis
 1 Transactionibus
 1 Translatione
 1 Treuga z pace
 1 Ictis corpore ordinādis
 vel non
 5 Verborum significacione
 3 Vita z honestate clericoz
 3 Voto z voti redēptione
 5 Usuris
 2 Ut lite nō prestata nō pcedat ad
 restitū receptionem vel ad diffi
 nitiam finiam
 3 Ut ecclesiastica beneficia sine di
 minutione conferantur
 2 Ut lite pendente nil inouetur

¶ Divisio decretalis. b.

Prima creat clericos: officia pparat ide
 Altera iudiciū cū requisitis appellat
 Tertia de vita z tractib⁹ testaq; mētis
 Quarta docet z q spectant ad illud
 Ultima criminib⁹ penas subiūgē curat

¶ Hicce libro decretaliū

¶ Summa trinitate z fide ca
 tholica

De constitutionibus

De rescriptis z eoz interpretationibus
 De consuetudine
 De postulatione platorum
 De electione z electi potestate
 De renunciatione
 De supplenda neglia platorum
 De temporibus ordinationum
 De etate z qualitate z ordine preficiē
 dozū
 De filiis presbyteroz z aliis illegitime
 natis
 De bigamis
 De officio vicarii
 De officio z pte iudicis delegari
 De officio legati
 De officio ordinarii
 De maiore z obedientia
 De pactis
 De procuratoribus
 De his que vi merus ve causa fiunt
 De in integrum restitutione
 De arbitris
 De iudiciis
 De foro competentī
 De litis contestatione
 De iuramento calūnie
 De restitutione spoliatozū
 De dolo z contumacia
 De eo qui nutrit in possessionē causa
 rei seruande
 Ut lite pendente nihil inouetur
 De confessis
 De testibus
 De iurjurando
 De exceptionibus
 De p̄scriptionibus
 De sententia z re iudicata
 De appellationibus
 De vita z honestate clericoz
 De clericis coniugatis
 De clericis non residentibus in ecclia
 vel p̄benda
 De p̄bendis z dignitatibus
 De clerico egrotante vel debilitato
 De institutionibus

De concessione ecclesie z prebende nō vacantis

Ne sede vacante aliqd inouetur

De rebus ecclesie non alienandis

De rerum permutatione

De testamentis z ultimis voluntatib⁹

De sepulturis

De decimis

De regularibus z transeuntibus ad religionem

De voto z voti redēptione

De statu regularium

De religiosis domibus

De capellis monachorum

De iure patronatus

De censibus z exactionibus tributor⁹

De consecratione ecclesie vel altaris

De reliquiis z veneratione sanctorū

De immunitate ecclesiarum

Ne clerici vel monachi secularib⁹ negotiis se imisceant

De sponsalibus z nūmmonis

De desponsatione impuberum

De cognatione spiritali

De accusationib⁹ inquisitionibus

z denunciationibus

De hereticis z receptatoribus eorum

De scismaticis

De homicidio

De usuris

De excessibus pator⁹ z subditoꝝ

De privilegiis z excessibus

privilegiatorum

De iniuriis z damno dato

De penis

De penitentiis z remissionibus

De sententia excoicationis

De xboꝝ significatione

De regulis iuris

De clementinar⁹

De sūma trinitate

De rescriptis

De electione

De renunciatione

De supplenda negliā pator⁹

De etate z qualitate

De officio vicarii

De officio delegati

De officio ordinarij

De in integrum restitutione

De iudiciis

De foro competentij

De cā possessionis z ppietatis

De dolo z contumacia

Ut lite pendente

De sequestratione possessionis z fructuum

De probationibus

De testibus

De iureiurando

De exceptionibus

De sententia z re iudicata

De appellationibus

De vita z honestate clericorum

De prebendis z dignitatibus

De concessione prebende z ecclesie nō vacantis

De rebus ecclesie nō alienandis

De rerum permutatione

De testamentis

De sepulturis

De regularibus

De statu monachorum

De religiosis domibus

De iure patronatus

De censibus z exactionibus z procurationibus

De celebratione missarum

De baptismo

De reliquiis z veneratione sanctorū

De immunitate ecclesiarum

De consanguinitate z affinitate

De magistris

De iudeis z saracenis

De hereticis

De homicidio

De usuris

De excessibus prelatorum

De privilegiis

De penis

De penitentiis z remissionibus

De sententia excoicationis

De xboꝝ significatione

Incipiunt canones penales extra
cti de verbo ad verbum de summa fra
tris Astensis ordinis minorum libro 5.
titulo 52.

Considerandū

est de canonibus pen
tentialibus. Ad quorum
intelligentiam prenota
dum est. q. sicut est in
scientiis practiciis que versantur circa
opera: q. sermo i vniuersali est icertus
et dubius. sed cum applicatur ad singu
laria incipit quodammodo habere certi
tudinem: vt qui non considerat circum
stantias particulares potius deuiet q.
se rectificet. vt patet in medicina et scie
tia morali. Sic est intelligendum in p
posito q. canones instruunt in genera
li quomodo est penitentia imponenda
sed descensum ad singularia presbyte
ris discretis relinquunt qui considerant
circumstantias personarum attenden
tes ad canones sicut ad reglas directi
uas. quia si contra canones imponant
non recte imponunt. Nulli ergo presby
tero licet facere aliquid quod possit pa
truz regule obuiare. v. g. nulli. In ca
nonibus autem maxime determinat
penitentia quo ad tempus et magis q.
quo ad modum. quia illa determinatio
est certior et communior. hec Bonauentu
ra. Ut ergo scias qualiter debet proce
dere arbitrium presbyteri non regula
riter sicut dictum est. s. septennis est p
peccato mortali penitentia imponenda.
et hoc non tamen propter temporis diutur
nitatem: sed magis propter significatio
nem. In veteri. n. lege Maria soror Moysi
lepta percussa separata fuit extra ca
stra septem diebus. Numeri. 12. Maria
significat penitentem. Interpretatur
enim amara mare. Hec penituit septem
diebus. sed nunc penitet septem annis
quod significatum est Ezech. 4. Dies p
anno dedi tibi. Si queratur quare pe

nitentia sit aggregata. cum lex noua sit lex
misericordie? R. q. hic est maior igrati
tudo propter maiorem gratiam. et maior con
tritus propter maiorem dignitatem noue
legis in qua christi sanguis est effusus. et
gravius peccatum propter statum pec
cantis qui debet esse perfectior. et vlti
mus satisfactio in lege noua debet esse
perfecta vt i postumum statum reducat.
et q. sol i vna die non redit in idem pu
ctum: sed in anno. ideo dies conuersus est in
annum. Rursum. quia perfectus remedi
um est in lege noua: ideo annus multiplica
ri debet per septem. propter dona spiritus sancti re
cuperanda. et propter septem potes. s. tres
aie: et quatuor corporis obtrusiones. In
iustitiam autem penitentia non est oibus imponenda
nec tamen est infirmenda: sed est infirmenda
vt cognoscatur q. grauis est culpa. hec
Bonauentura. Licet autem pro singulis pec
catis criminalibus sit statuta talis pe
nitentia. debet tamen imponi magis vlti
minus aspera propter maiorem vel mi
noris criminis cum ceteris circumsta
ntiis hoc exposcit. vt in sequentibus p.
A predicta namque regula excipiunt plu
rimi casus i quibus propter dignitatem
peccantis vel criminis enormitatem i
ponitur penitentia maior aliquando et
ex variis causis minor. Ad hoc ergo q.
presbyter circa penitencias dispen
do cautius arbitretur notandi sunt ca
sus in quibus per canones certe peni
tentie imponuntur: quos. s. canones te
netur presbyter scire. vt dictum est. s.
Sunt autem isti.

Primus est q. si p. s. fornicationem
fecerit. penitentiam. x. annorum faciat hoc mo
do. s. q. sit inclusus siue a ceteris in aliquo lo
co remotus. sacco indutus et humi pro
stratus misericordiam dei iugiter implo
rans. p. mis tribus mensibus. c. inuis a vespe
in vespere. pane et aqua vtiat exceptis
officiis diebus et festis precipuis in quibus
modico vino pisciculis et leguminibus
recreetur. Elapsis autem sic tribus p. mis me
sibus o illo loco exeat non tamen in publicum
predat ne populus in eum scandalizet. Et p. b.

vl qⁱ i publico crimine loq^r. **q^o b^o** re
fup^ris virib^{us} aliquatulu^m vnu^m anⁿⁱ z vi
midiu^m i pane z aq^{ue} expleat. except^{us} p^{ri}u^s
cto z aliis p^{ri}u^sis festis. i q^{uo} vino san
guine. ouis. z casco poterit vti. **S**unito
sic p^{ri}ano z dimidio. p^{ri}nceps sit corporis
d^{omi}nⁱ. z ad pace^m veniat. z ad p^{ri}s cum aliis
frib^{us} canedoe i choro vltim^{us} recipitur
Ad cornu^m t^{er}m altar^{is} n^{on} accedat. s^{ed} mio
ru^m ordinu^m t^{er}m officia gerat. deinde vsq^{ue}
ad p^{ri}mo^{rum} septimi ani tres l^{it}imas fe
rias. s. sc^{ilicet} d^{omi}nⁱ q^{ui}nta z sexta except^{us} dieb^{us}
pascalib^{us} q^{ui} se. 50. i pane z aq^{ue} ieiunet. se
cunda t^{er}m feria vno p^{ri}asterio v^{er}o denario
si sit ogari redime^{re} possit. Et sic cu^m septi
mu^m anⁿⁱu^m p^{ri}leuerit pot^{est} eu^m ep^{iscopu}s ad gradu^m
p^{ri}stinu^m reuocare. ita t^{er}m q^{ui} i trib^{us} anⁿⁱs se
quetib^{us} sine vlla redemptio^{ne} o^{mn}i sexta fe
ria i pane z aq^{ue} ieiunet. Et eade^m p^{ri}nia i
poneda est p^{ri}bro de oib^{us} aliis p^{ri}ctis que
depositorib^{us} iducit. Prob^{at} at^{que} hec oia.
is. di. p^{ri}br^{us} si fornicato^{re}z. q^{ui} intelligunt
q^{ui}da^m de simplici fornicatione. alii forte
meli^{us} s^{ed} m^{el}l^{ius} Ray. de adulterio vel incestu
puta quia cognouit coniugata^m z sangui
negam vel affinem.

q^{ui} z^o casus est si p^{ri}br^{us} cognouit filia^m sua^m
sp^{iritu}ale qua^m. s. baptizauit. v^{el} i baptismo
v^{el} i c^{on}firmat^{io}ne tenuit. v^{el} que sibi c^{on}fessa
fuit. o^{mn}i p^{ri}nia^m ag^{er}e. z anⁿⁱs. z et o^{mn}i deponi
si crimⁱⁿe sit manifestu^m i p^{er}grinando. is
anⁿⁱs peniteat. z postea moⁿasteriu^m iⁿiret
tota vita sua moratur^{us} ibide^m. Ep^{iscopu}s ho
q^{ui} talia c^{on}misit. peniteat. 15. annis. Ip^{sa}
ho^mo m^{ul}ier o^{mn}i oia reliq^{ue} z res suas pau
perib^{us} dare. z c^{on}uersa vsq^{ue} ad mort^{em} in
moⁿasterio deo seruire. 30. q^{ui}. si q^{ui} facer
dos. z. n^{on} debet.

q^{ui} z^o est q^{ui} cogn^{osc}it filia^m sua^m sp^{iritu}ale v^{el} ma
tre^m cognoscit. 7. annis peniteat. z s^{il}it ei
c^{on}sentes. 30. q^{ui}. n^{on} oportet.

q^{ui} z^o est q^{ui} d^{omi}nit cu^m aliq^{ui} alii desp^{er}osata
p^{ri}ba de p^{ri}u^s. ip^{sa} dimissa. 40. diebus
ieiunet i pane z aq^{ue} z sequetib^{us}. 7. annis.
peniteat. ex de sp^{iritu}. duo. accepisti.

q^{ui} z^o est q^{ui} cognoscit duas m^{at}res v^{el}
sorores. siue vxor viuat. siue non. admi
nus. 7. annis peniteat. 13. plus debet. 30.

q^{ui} z^o si p^{ri}byter.

q^{ui} z^o est q^{ui} cognouerit moniale siue
deuota. x. annis peniteat. z s^{il}it ip^{sa} s^{ed} for
ma tradit^a. 27. q^{ui}. de filia. z. deuota. 3.
In quoz p^{ri}. cor q^{ui} si filia ep^{iscop}i vel p^{ri}br^{is}
vel diaconi post voru^m solene d^{omi}traxerit
m^{at}rimoniu^m n^{on} admittat ad coionez. ni
si marito defuncto p^{ri}nia^m egerit. Si at
eo viuente decesserit z p^{ri}nia^m egerit. et
coionez petierit. t^{er}m in s^{il}it vite recipiet
ea. In 2°. cor q^{ui} deuota pecc^{at}as n^{on} est re
cipienda i ecclesia. nisi peccare desierit
z desines egerit p^{ri}nia^m. x. annis. postea
recipiat^{ur} ad coionem. z ateq^{ue} in eccle
sia admittatur ad orationes ad nulli^{us}
conuiu^m xpiane mulieris accedat.

q^{ui} z^o est de eo qui ignorans cognoscit
duas sorores. vel m^{at}res z filiam. v^{el} ami
tam z neptem. peniteat. 7. annis. Si at
scient. p^{er}petuo p^{er}uetur coniugio. 34. q^{ui}.
Si quis cum duabus.

q^{ui} z^o est q^{ui} ducit in vxore^m ea^m qua^m pol
luit p^{er} adulteriu^m peniteat. 8. annis. 34. q^{ui}.
i. si qua vidua.

q^{ui} z^o est q^{ui} d^{omi}nⁱ nam peccauit si sit cleri
cus o^{mn}i deponi vel religioni tradi si cor
rigibilis appareat ad perpetuam p^{er}i
tentia^m pagenda^m. Si ho^mo sit laicus a cet^{er}is
fidelib^{us} vsq^{ue} ad c^{on}signa satisfactio^{ne}z o^{mn}i
fieri alienus. ex de excels. p^{ri}la. effci. hoc
eni viciu^m mal^{us} est q^{ui} cognoscit m^{at}rem.
32. q^{ui}. adulterii. z est Aug^{ustinus}. Adulterii in
q^{ui} mal^{us} vincit fornicatio^{ne}z. vincit aut
ab incestu fornicatio. Bel^{us}. n. est cu^m m^{at}re
q^{ui} cu^m aliena vxore concubere: s^{ed} oium
ho^mo^{rum} pessimu^m est q^{ui} d^{omi}traxit. v^{el} si vir
membro mulieris non ad hoc concess
so voluerit vti. hec Aug^{ustinus}. Quocunq^{ue}
autem modo tale sacrum exerceatur
preterq^{ue} inter virum z feminam ordi
nate in vase debito. viciu^m contra na
turam z sodomiticum indicatur. v^{el} di
cit Ray.

q^{ui} z^o est q^{ui} coierit cu^m brutis penite
at plus q^{ui}. 7. annis. z s^{il}it pro incestu. 27.
q^{ui}. hoc ip^{su}m. z. s. fe.

q^{ui} z^o est q^{ui} p^{ri}byter q^{ui} interest clandestini
nuptiis triennio susp^{en}dit. z si culpa

exegerit graui^r punia^r. extra de clā. de
spon. cum inhibito.

¶ 12° est q^d q^d vorū simplex violanēit
peniteat tribus annis. 22. di. si vir.

¶ 13° est q^d qui excoicatus celebraue
rit d^z triennio penitē. 2. feria. 2. 4. 2. 6. a
vino 2. carnib^z abstinere. 21. q. 3. de his.
De pena ho degradati celebrantia. h^z
di. 50. accedens

¶ 14° est q^d homicida voluntari^r nisi
spe restitutionis deponit. 2. peniteat. 7
annis. di. 50. muros.

¶ 15° est q^d homicida casualis penite
at. 5. annis 2. hoc h^z Ray. si culpa casuz
pcessit. alit^r nō nisi forte ad cautela. di. 50.
eog. 2. duobus. c. se.

¶ 16° est q^d si qs fecerit hōicidiū pp^r
nccitatē euitabilē. peniteat. 2. an. di. 50.
c. de his clericis q^d si euitabilē eēt i nul
lo sibi iputaret. 50. di. q^d re. **¶ 17°** vez est
quo ad culpa. s^z bonuz eēt q^d penitēt q^d
ad cautela 2. innocentia suā ecclē ostēdē
dā. ex de homic. c. 2. 5. vlti. At fm Ray.
forte distingui pōt i homicidio necessa
rio sicut i casuali. s. vtz culpa pcesserit
nccitatē vel nō. ar. di. 50. de his. nō. ex
de homi. interfecti. Sed 2. si qs p insa
nias 2. mittat hōicidiū nō ei iputaf. 3. q.
4. iudicas. qn ēr q^d intutus discipline in
caute penitēdo occiderit deponit. ex d^z
hōi. p^rsbz. 3. q. 1. si qs nō irat^r. S^z qui li
garū latronē interficit deponit. extra de
homi. suscepim^r. Qui autē latronē oc
cultū occidit quē vinū cphendē potu
it. 40. dieb^z nō intret eccliaz 2. al^r peni
tere d^z. ex eo. c. 2. vbi d^z hoc d^r. Qui ho
paganū v^r indeū occidit peniteat. 40
diebus. di. 50. q^d qui nō odii.

¶ 17° ē q^d inficida peniteat. 2. annis s^z
formā satis apte traditā. 30. q. 3. latozēz
Uxoricide ho grauior pnia debz iponi
Lat. n. 2. q^d d^z occidit nunq^m egat nec
vehiculo portat. nec m^rimoniu^m cōtra
bit vsq^z ad. x. ānos. carnes nō comedit.
nec vinū bibit. 2. alia q^d habet. 33. q. 2. ad
monere. 2. c. q^d cūq^z. Imponit aut pnia
maior vxoricide. nō q^d illud p^rtm sit. s^z
ut^r isto. s^z q^d hoies p^riores sunt ad oc

cidendū vxores q^d m^res. Dai^r. n. p^rtm
ē occidē infem q^d vxorē occidē. vt dicit
Donā. in 4° sniariuz. 2. cōiter oēs doct.
Dul. ho durā. tenet d^zū in reprozio p
eo q^d vxoricide iponit pnia maior. **¶ 18°**
bi aut magis placet snia alioz. S^z qua
lē pniaz agē debēt q^d filios occidūt. **¶ 19°**
Aut ē certū q^d ip^rmet scient^r interfece
rūt. 2. sic d^z eis iponi pnia maior q^d p^ro
alio hōicidio. ar. ex eo. c. vlti. i. tex. 2. glo
2. de homic. iuramēto. de pe. di. 1. aut
facta. In hoc tñ casu vir vxorē recupe
rar quā coact^r abiurauēat. 2. ipa pniaz
agit s^z arbitriuz ep^rita q^d si h^z alios fi
lios pacifice gubnare possit eos vxor.
ex eo. itellerim^r. **¶ 20°** si viz nō b^z iduc
d^z vt itret religionē. ad q^d si nō pōt in
duci tut^r est ei dare h^ziam nubēdi. vt
ex eo. veniēs. At hoc q^d tūmet de icon
tinētia. al^r nō. vt p^r3. 2. q. 2. i. adolēscētia.
At si p^r sit cl^ric^r ab officio altar^r d^z ppe
tuo abstinē. 2. ei grauior q^d laico. non tñ
publica nisi veniat i publicū pnia d^z i
poni. vt ex de pe. q^d sitū. Aut certū ē q^d si
interfecerūt spōre nec i culpa fuerūt. s^z
cāu fortuito origit. 2. sic de stricto iure i
nullo tenent. ar. ex de hōi. ex l^ris. 2. c.
Vobes. 2. c. vlti. Nisi velint ad cautela
penitē. In dubio tñ psumit q^d nō b^z ex
certa scia. s^z poti^r ex incuria. puenerit.
ex d^z p^rsu. afferte. **¶ 21°** certū ē q^d si exbi
buerūt oēz diligētia quam potuerūt 2
debuerūt. 2. sic culpa pcessit casuz. At si
sit quis cl^rpa. vt si posuit puez i medio
vtriusq^z s^z arbitriū pniariū. ipōit pnia
5. vlt. 7. ānoz. 50. di. si q^d femina. 2. c. se. 2. c.
si qs spōre. occulta si sit occulta. publica
si sit publicū. 2. maior si i lecto suffocet
q^d si i cunis. 2. maior p^rsbio greco q^d laico
vt h^z ex d^z pe. q^d sitū. At i^z dispēset q^d ad
pniaz q^d ē arbitraria. vt d^r ibidē. nō tñ q^d
ad ordines. pp^r hōicidiū q^d ē delictuz
enorme 2. idispēfabile. di. 50. m^ritoz. Si
aut culpa q^d pcessit casuz sit leuis. vt si
posuit puez in eodē lecto longe tñ a se
ipōit pnia triū annoz. Scdm hoc in
tellige illū. ex eo. de isantib^z. Ponēdi
g^o s^z pentes q^d rā tenellos secū i vno n

collocet lecto. ne qualibz neglia ite-
niente opprimatur z suffocent. vt. 2. q. 5.
ofuluit. Et hoc mo distinguit **Docti.**
z **Decret.** de infantibz. Quid de illis q
filios vel seruos suos infantes vel et
adultos languidos relegata pietate ex-
ponunt. i. ex se ponunt an ecclesias: ut ali-
qui mori misericordia colliga. eos? **R.**
Tales grauit peccant: qz cu ignoret se
pe ofanguinitas expositoz: ofhere pos-
sent infumoni cu sorore vel cu ofan-
guinea io exponens tenet de hoc pcto
penite z est puniendus sicut exposit? si
sciet cu tali oraberet puniref. extra
de penit. officii. scbz **Docti.** talis. n. scbz
Ray. e. rāqz hōicida iudicāus q hoies
sibi ita coniūctū piculo mortis expōit
consideratis tñ circūstantiis z vtz ob
hoc mors secuta fuerit vlnō fuerit. pe-
nitentia moderāda erit. Erūt aut tales
irregulares f3 **Ray.** si mors inde sit se-
cuta. qz. si fuerūt i culpa eos exponēdo
vel alimēta negādo. **Tñ** f3 **Ro.** si i nul-
la culpa fuissent: qz forte nec elynas q
rendo. nec aliter eos alere possent. irre-
gulares nō essent nec peccarent.

21s est q q pfectbz interfecit penite
at. 12. annis. extra de pe. z. re. ca. De pei-
tentia ho ei? q occidit moachū vel cle-
ricū subdiaconū vel diaconū. habet. 17
q. 4. qui occiderit. De pnia aut ei? qui
machinat i mortē oñi sui vel i regimē
ei? habet. 23. q. vlt. 5. si quis.

21s e q iuste aliū ad mortē accusat.
40. diebus in pane z aqua p. 7. an. ieiun-
net z peniteat. z hoc si accusat? sit occi-
sus. Si aut tñ mēbz pdiderit. triennio
peniteat. ex de accu. accusasti. **Docti.**
ho z **Jo.** de deo. i ieiunādo itellererūt
q pñi? peniteat p septe ānos quolibet
ann o ieiunādo. 40. dieb? in pane z aq
z? ho p tres ānos. **Quil.** ho durā. itelle-
xit put lfa magi. sonat. f. q pñi? ieiūa-
bit. 40. dieb? i pane z aq siue otinue si
ue iterpollate. z p septe ānos ieiuna-
bit z penitebit. nō tñ in pane z aq. f3 ad
arbitriū pbyteri. z? ho per 3. qdrage-
ma pma an natalē oñi. secūda āte p a

scā trīa an scā **Jobem.** **Bas.** n. iſtituit
beatus **Petrus.** vt habetur i cronici.
Telunabit aut tñ i pane z aqua. **Pro**
batur hec f3 **Docti.** 22. q. 5. ca. p. 2. 73
20s q pñi? 40. dieb? in pane z aq
ieiunet: z septe ānis sequētib? penite
at. z sp debz eē in pnia. i. interiori. 6. q. i.
quicunqz

21s q qui opulſus oditionalē a dño
ſcient piurat. si liber ſit. 40. dieb? i pa-
ne z aqua. z hoc f3 glo. irellige vel cōti-
nue vel iterpollate peniteat. z septem
ānis ſequentibus. nō tñ in pane z aq.
vt dicit glo. si ho ſeru? ſit ei? q euz coe-
git. trib? qdrageſimis z itimis ſeris. f.
2. 4. z. 6. 22. q. 5. qui opulſus.

22s q q iurat in manu epi vel i cru-
ce cōſecrata: peniteat tribus ānis. Si
ho i cruce nō cōſecrata vno anno. Qui
ho coactus z ignorans ignorātia iuris
z poſtea cognoscit: peniteat trib? qua-
drageſimis. 22. q. 5. ca. 2. Qui ho coact?
p vita redimenda vel qualibet cā vel
neceſſitate piurat. qz corp? pl? q aiaz
dilexit. trib? qdrageſimis peniteat. ea
q. c. si qf coact? Alii indicunt tres ānos
z vñ ex his in pane z aqua.

23s est q qui falſus ſcient iurat vel
aliū iurare cogit. dieb? 40. peniteat i
pane z aqua: z septe ſequentib? ānis
nunq? ſit ſine pnia. i. interiori. Alii et ſi
conſcii fuerint ſimilit? peniteant. 22. q.
5. si qf conuictus.

24s q qui mēſurat in falſa mēſura
30. dieb? in pane z aqua ieiunet. ex de
otra. emp. vt mēſure. De pena ho falſa
rii lfa? habet ex eo. ad audientiaz. z. c.
dura. z. c. ad falſarioz. z de ho. ſignifi-
nouimus.

25s est q q frangūt pnia? ſolēnez ſi
ue redeūdo ad crimina poza vel ſiſtia
ſiue redeūdo ad negociatiōem vel im-
litiā ſeculārē q ſibi fuerāt iterdicta. ſo-
la intra eccleſiam fidelib? oziōne iungūt
a coione ſuſpēdunt. a catholicoz qui
uiſis ſeparant. z penitere debet. x. an. z
coicent i ſine vite. 23. q. 2. de his ho. z de
pe. ois. si quis ho.

¶ 26 est q̄ qui canit missam et nō cōi-
cat d̄z vno anno penitere et interiz mis-
sas nō cantare. de d̄z. d̄z. s. relatu.

¶ 27 ē q̄ p̄sbi q̄ mortuū clicum inuol-
uit i p̄sba altaris peniteat. x. annis: et
mēsib⁹. s. Diacon⁹ x̄o trienio et bimidio
de d̄z. di. i. nemo p̄ ignorantia.

¶ 28 q̄ q̄ omittit sacrilegiū eccliam
violādo v̄l chrisma sine calice sacrum
pollutis māib⁹ accipit vel s̄sba sacre-
gia omittit. peniteat. 7. annis. p̄ āno c̄x
cimiteriū qd̄ violauit c̄sistat. sc̄do āno
aī fores eccl̄e. 3. in eccl̄a. et i hoc trienio
carnes nō comedat. vinū nō bibat nisi
i pasca v̄l natali. n̄ offerat nec cōionez
accipiat. q̄rto āno cōicabit: et i illo et i 5°

et i 6° et i 7° trib⁹ feris a carnib⁹ et vino
abstineat ieiunādo. i. q. z. demon. Lō
burēs autē eccl̄a. 15. ānis peniteat et eaz
restituatur. 17. q. 4. s. si q̄. et in x̄su. mai⁹.
De pena hō raptoris siue furis rei ec-
clesiastice. et d̄ pena furj et effractorj tā
clerici q̄ laici. b̄et ea. q. s. p̄ctā. et c. si q̄
clericus.

¶ 29 q̄ si p̄entes frāgūt sp̄salia fili-
ozū a cōione triennio sepent. et si filiū
si sunt i culpa. Si tñ filiū h̄z p̄missione
sc̄āz c̄xerit excusant v̄tq̄. i. q̄ ad penaz
eccl̄e: h̄z nō quo ad reatū. ex q̄ dederūt
operā in c̄trariū. 3. q. 3. si qui parentes
ar. de pe. di. i. i. cū.

¶ 30 est q̄ q̄ blasphemauerit publi-
ce deū v̄l aliq̄e sc̄oz et maxie bt̄āz vir-
ginē: illi d̄z ep̄s h̄c p̄niaz iniūgere. sūt
septē dieb⁹ d̄nicioz p̄e forib⁹ eccl̄e i ma-
nifesto dū missa cantat existat. et v̄ticio
illoz diez d̄nicioz palliū et calciamenta
deponat et corrigiā ligatā circa collum
h̄eat. et seprē p̄cedētib⁹ sextis feriis i pa-
ne et aq̄ ieiunet eccl̄āz nullaten⁹ ingres-
sur⁹. et q̄libz p̄dcōz diez tres paupes v̄l
duos v̄l saltē vnūz reficiat si p̄t. Et si
n̄ p̄t hec pena i aliā c̄mutet. Qd̄ si re-
nerit agē oīa sup̄d̄cā iterdicat sibi ec-
clesia. et i morte p̄uet eccl̄astica sepul-
tura. ex de maledi. statumimus. Itē blas-
phem⁹ si diues fuerit. 4. o. aliogñ. 30. v̄l
20. et si ad hoc nō sufficiat q̄ncq̄ solidoz

vsualis monere pena mulctet nullāq̄
miaz in hoc habetur. vt d̄ ibidē. s. q̄
soluat q̄ncq̄ solidos. q̄s si n̄ h̄z currat p̄
cimitatē. v̄l omittetur i penā aliā tp̄ale
hec āt penā soluet ei q̄ cōdēnat. p̄ā
ti sectari. Vāc. n. penā tp̄ale p̄cepit pa-
pa ip̄oni p̄ p̄ātez tp̄ale. q̄ si neglexit
p̄ ep̄m p̄cipit cogi. hec v̄tici. Vābz āt
p̄d̄cā p̄ea locū h̄z. V̄tici. cū q̄ blasphem̄at
nō ex ira vel cbuetate v̄l demētia: q̄
tūc cū eo benign⁹ ageret. z. q. 3. si quis
irar⁹. s. notādū. Sc̄dm̄ hō v̄tici. hec
p̄ea ē sp̄āl̄t iducta s̄ eos q̄ deū blasphem̄e
māt ex ira. Nō. n. aliq̄s de leui blasphem̄e
mat deūz nisi irat⁹. Tāta tñ posset esse
iracūdia q̄ egpararet demētie. et tunc
illō qd̄ dicit. V̄tici. locum posset h̄re. hec
v̄tici. Quid si q̄ iuret p̄ caput vel p̄
v̄trē vel corp⁹ vel capiliū? R̄ndz. V̄tici.
si faciat hoc affirmādo vel iurādo.
nō h̄z locū hec pena. V̄tici. est si faciat
hoc orestādō vel vituperādō h̄z irat⁹.
Itē h̄z. V̄tici. hec q̄ dicunt de pe-
na tp̄ali sūt iudice p̄ tribunali fedēte
In iudicio autē aīe p̄sbi discret⁹ molliē
do rigore disp̄sare poterit ex cā circa
penā sp̄ūalez sup̄iorē. z. s. q. 6. penitenti-
bus. hec v̄tici. Itē cleric⁹ blasphem⁹
maxie p̄sbi cogat ad veniā postulādā.
q̄ si noluerit degradet. di. 4. 6. clericus.
Notādū hō q̄ blasphem⁹ s̄m leges ē
decapitand⁹. vt in Autē. vt nō luxuriē
tur s̄ nām circa mediū. collū. Sc̄d̄z hō
canonē antiquū cleric⁹ erat degradan-
dus et laic⁹ ex cōicādū. z. s. q. 1. si q̄s p̄ ca-
pillū. Hodie hō laic⁹ ager p̄niam sup̄
dcāz. silli⁹ canonis statum⁹. et h̄ si pu-
blice blasphemauit. Si. n. occulte. non
penitebit publice: vt puro. Cleric⁹ hō
hodie ē corrigēd⁹ pena arbitraria et oc-
culte: non illa que ē publica. Cleric⁹. n.
publice nō d̄z penitē. Si āt rebell⁹ fuerit
vel sepi⁹ hoc cōmiserit. locū h̄z pena le-
gis. s. vt laic⁹ decapitet i foro ciuili. et i
canonico anathematizet. i. eccl̄e igres-
sus sibi iterdicat: et i morte p̄uet eccl̄a-
stical sepultura. Cleric⁹ hō degradetur
hec v̄tici. ti. de maledicio.

31 de p'sbzo q reuelat cōfessionē q de iure antiq d'z deponi. z oibus dieb' vite sue ignominiosius peregrinari. de pe. di. 6. sacerdos zc. vñ. cōfessionis cela? d. 2. p. totū. vñ. qd. 5. 3.

32 ē q q i dicēdis horis canonicis z aliis officiis diuinis discrepat a cōsuetudine pprie metropolitane eccle. 6. mē fibus pnat coione si hoc accidat ex cō tēptu. zc. de his.

33 q eps q ordinar sine cā iusta clerici inuitū aut reclamātē vel penit' i iurū absoluit suspēdit anno vno. 74. vñ. 6. p.

34 q eps q correctōe de vēditiōe misterior dissimulat duob' mēfibz. p'sbz. 4. diacon' trib'. subdiacon' z ceteri ad arbitriū iudicis penitē d'z. i. q. i. quicquid inuisibilis.

35 q fortileg. 40. diebus peniteat ex de sortit. requisisti.

36 q q vider in astrolabio peniteat duob' annis. ex de sortit. ex tuaz.

37 est de stilla sanguinis altaris cadentis super terrā: vel aliquid aliud ppter negligētia p'sbz. d'z p'sbz penitē. 40. dieb'. Si cecidit sup pallio altari peniteat. 4. diebus. de cō. di. zc. si p negligētia

38 est q si aliquis euomit eucharistiā ppter ebrietatē vel voracitatē. si laicus peniteat. 40. dieb'. Si cleric' vñ monach' vel p'sbz. vel diaconus. peniteat 70. dieb'. Si eps peniteat. 90. dieb'. Et d'z euomitura cōburi z iux altare collocari. Si hō cā infirmitatis euomerit. 7 dieb' peniteat. de cō. di. zc. si q ppter ebrietatem.

39 est qn mus corrodit vel comedit corp' xpi. De pnia h' casus ingre vbi sit nōra. de cō. di. zc. circa finē.

40 q domū vel arēā volūtariē succedit: sublatā vñ incēsa oia restituat et trib' annis peniteat. ex de iniurj si q domū. Nonon tñ dicit q si ex odio vel iniuria hoc fecerit. excōicari d'z. nec absolui donec satisfecerit. z iurauerit q ignē decetero nō apponet. Imponit autē si bi vt Hierosolymā vel i Hispaniā ua

dat i dei seruitō āno integro sibi moraturus. Si q aut archiep'us vel ep's bō relaxauerit. dānū restituat. ab officio episcopali p ānū abstineat. 23. q. 8. p'ssimā. Hodie aut postq sunt denuncia ti non possunt circa sedēz aplicā absolui. ex de sen. excō. tua nos. Inno. in tex. loquit de incendiariis indistincte post q sunt publicati. Et Ber. hoc idez dicit exp'sse. z Gra. ex de sen. excō. quicunq z Hof. l. 3. No. d'z. dicat. Scdm autē leges q in ciuitate data opa incendiū fecerit: si sit hūilis subiacet bestis. si sit in aliq gradu decapitat' vel i insulaz relegat. ff. d. incē. rui. nau. l. fi. Qui hō alibi vt i villis vel castris remissis ibidem edes positus abusserit. si h' volo fecerit oburis. Et h' intelligēdū ēz host. si sit hūilis. Si at hoc ex sua negligētia tingerit resartiet dānū. vñ si min' idone' sit. parū vñ leuif castiget. Et noie edū oē edificii crinet: ut ibidē p's. l. qui edes.

41 est q q dederit vel accepit coionē ab hētico z nescit hoc eē phibitum ab eccleā z postea itelligit. peniteat uno anno. Si at sciuit z neglexit peniteat. x. annis. vel ēz qsdam. 7. vñ ēz alios. 5. Qui hō pmitit hēticū missāz celebrare in eccleā catholica p ignorātiā iuris. peniteat. 40. dieb'. Si p reuerētia ei' per ānū peniteat. si p dānatōe eccle catholice. z p cōsuetudine romanor piciat ab eccleā sicut hēticus si sit ipenitens aliogn peniteat. x. annis. Si aut relicta eccleā ad hereticos transierit. z alios ad hoc iduxerit. peniteat. i. z. annis. tribus extra eccleāz. 7. inf audientes. duob' ex coionez. z sic. i. z. anno coionem siue oblationem percipiat. 24. q. i. l. quis de derit. Cetera vero pēnitentia ad heresim. scisma. vel apostasiam require. s. in. 2. hō.

42 q patron' qui res eccle dilapidat vno āno peniteat. i. 6. q. 7. c. filius.

43 q q domū suā magicis z incantatorib' iustrat vel aliud facit. z qui ei hoc cōsult. annis. 5. peniteat. i. 6. q. 5. qui diuinatores. zc. nō liceat.

¶ 44° q^o qui pacē cū proximo suo nō facē iurat anno vno peniteat ⁊ ad pacem redeat. 22. q. 2. qui sacro.

¶ 45° q^o p^o p^o iurio. adulterio. homicidio datur pro p^onia regulariter. 7. anni. ⁊ si i^oiter pro fornicatione licet nō ita aspera penitentia iniungat. 22. q. 1. p^odicadū 33. q. 1. hoc ipm. 2. 6. se.

¶ 46° ē q^o q^o sciēter rebaptizat. 7. ānis peniteat ⁊ feria. 4. ⁊ 2. 6. i. pane ⁊ aqua ieiunādo. 3. q^odragelimas faciat ⁊ hoc si fecit p^o heresi i^oducenda. Si autē p^o i^o mūdicia. i. p^o salute corpis obtinēda. vt ex de apost. c. 2. trib^o annis peniteat. de ofe. di. 4. q. 6. ⁊ talis q^o bis baptizatur v^o cōfirmat sit de foro ecclē ⁊ cogit fieri irregularis. di. 84. dictū est. De pena autē talis habet de ofe. disti. 4. eos.

¶ 47° q^o q^o vxorē adulteraz cognoscit anteq^o peniteat. 3. an. peniteat. 21. q. 1. si qs. 2. Qui hō cognoscit eā penitentez aū p^oniaz pactaz peniteat. 2. annis. ea. q. si qs. p^o. Quō hō p^onia iniungenda sit mulieri partū alteri^o supponēti vel etiam de nō suo viro accipienti. habet extra de pe. ⁊ offici.

¶ Ad regulas igit predictas inspiciendo pōt studiosus indagator pcedē ad p^onas p^o diuersis criminib^o fm canōes iponendas: ⁊ ex cā cōsideratis circūstātiis: vt dictū ē. s. moderari poterit eas. Et l^o ab ipō oēs circūstātie sint diligenter attēdēde. p^oncipaliter tū qualitates p^one ⁊ p^ociue vt sit p^osona obnoxia alicui aliquo vinculo seruitutis. Nam circa tales p^osonas cauē d^o p^o posse p^oefbyter ne talē p^oniaz eis iponat p^o quā ill^o qbus sunt astricte p^oudiciū fiat maxie circa coniugatos. Cū si seru^o sit ⁊ timore peccauerit obediens d^ono suo in atrociorib^o est mitius puniendus. 22. q. 2. q^o opulsus. Obedire tamen non tenebat in talibus. 21. q. 3. si d^ono. Si autē volūtarie peccauerit corpore punietur etiam acrius q^o alius. 24. q. 1. qui contra pacē. Nec est seruū iniungēda peregrinatio per quam dominus eius qui non est i

culpa. illius seruitiū defraudet. extra de sen. excōi. relatu. Si hō liber sit. to tam p^onam canonis si potest facere d^o iponi. 16. q. 7. sacerdotēs p^onam. Sed ex cā poterit eas p^obyter moderari. Non si derādū ēt erit: vt sit p^osona noua in si de: q^o nouis in fide mior d^o ēt p^onia iponi. extra de pe. deus qui. Et sit cōsiderā de erūt alie p^osonaz circūstātie de quibus ad p^oesens super sedeo g^ofa breuitatis. Sciendū autem q^o in foro p^oniali dicūf legitime feria. 4. ⁊ 2. 6. di. si. p^oefbyter. de ofe. disti. 3. ieiunia. Aliqui tū vt dicit Ro. p. 2. feria ponunt sabbatum. Insuper notandū q^o si p^onia in pane ⁊ aqua imponatur non habēti panē. dōr loco panis legumimib^o ⁊ pisciculis vesci ⁊ ēt altis si necessitas illud requirat extra de pe. ⁊ re. l^o in tex. glo. al^o non l^o. Notandū ēt s^o Jo. si p^onia sit iposita a canone liberat quis a ieiunio dādo de nariū vel legendo psalteriū p^opria auctozitate. Inn. hō dicit q^o ieiunia necessaria vt quatuor tēpor^o ⁊ h^o non p^ont redimi nisi subsit rōnabilis cā. Voluntaria hō redimi p^ont ēt sine aucte superioris. Ad hoc ēt nō q^o vbi ponit penitentia aliquor annor^o sine quadragesimaz. nec addit quō qs d^o penitere. h^o relinquitur arbitrio p^oefbyteri. cū penitentie sint arbitrarie: vt dictum ē. s. Ipe. n. p^obyf arbitratif eā p^o ferias legitimas faciendaz fm canones. 50. disti. de his clericis. extra de homi. c. 2. ⁊ i. m^otis altis iuribus. Et sic intelligit illud extra de accu. accusasti. ⁊ de ipon. dilect^o ⁊ similia rē.

Impressum est opus hoc Venetis cura atq^o diligentia Leonardi Guili de Batifbona. D. MCCC. lxxxix.

